Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

urn:nbn:de:bsz:31-315896

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

E i 1392 1

AN 327

Tituli huius primi partis decretalium

De summa trinitate et fide catholica
De constitutionibus
De rescriptis
De consuetudine
De postulatione prelatorum
De electione
De officio et potestate iudicis delegati
De officio ordinarii
De maioritate et obedientia
De treuga et pace
De pactis
De transactionibus
De postulando
De procuratoribus
De syndico et actore
De his que vi metusve causa fiunt
De restitutione in integrum
De alienatione iudicii mutandi causa facta
De arbitris

[illegible]
[illegible] de postulationibus

A 182

H 12312 vol I

Reichenau

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Primus liber decretalium [illegible]

[illegible]

Primus liber sexti decretalium

Iste pres liber cum aliis pertinet ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vendit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. In [illegible] [illegible] [illegible] anno [illegible] [illegible]

[illegible]

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Regorius epūs

Quoniā omnis ratio ſuperne creature vl' terrene ſciētie in deo eſt q eſt eay caput et auctor et qcquid alibi querit' hic pfecte inuenit'. qꝛ hec eſt pfecta virtus et ſapientia. xxvij. di. §. hinc etiā. Ideo ipſius poſtulato preſidio qui dixit ad moyſen Exodi. iiij. Aperi os tuū et docebo te qd loquar. Fidentius hui' vtilis libri in ordie pmi lecturā aggrediar. et qm̄ de more legentiū ac ſcribentiū eſt primo expedire glo. pmaȝ anteqȝ fiat trāſitus ad tex. qm̄ ipa eſt gnalis ad totum librū. ideo eā primo expediā cū aliqbus vtilibus ſupplecōnibus ⁊ poſtea reaſſumā materiā glo. p alia v̄ba vtiliora. Hec igit' gl. in effectu q̄rit de tex. et textum nō pſequit'. Primo eñ q̄rit que fuit intentio dñi Gregorij in hac ꝯpilatōe ⁊ rn̄de vt in ea. Et ex hac prima pticula glo. qnqȝ nōbilia eliciunt' primo cōtra teſtes expſim et vario modo loquētes h eñ aufert intellectū ſicut et decretales olim poſite in diuerſis voluminibus ingerebāt difficultatē. ⁊ auferebāt verū intellectū de quo vide tex. in. §. ſed aliud. v. q. v. vbi glo. dic꞉ qꝛ teſtis repentine loqns preſumit' mendax qꝛ p̄ſumit' ſubornatus. Si vero loquat' moroſe p̄ſumit' dubius. l. di. ponderet. An aūt teſtis examinatoꝛ debeat redigē in ſcriptis qꝛ teſtis vacillabat vel qd moroſe vel repentine loquebat' dic vt nō. Inno. in. c. qm̄. de pbat'. et ibi dixi. Scdo ex glo. colligūtur duo que inducunt et ingerūt difficultatē ſtudentibus ⁊ legentibus. prio qm̄ materia ponit' in diuerſis locis qd facit multū contra Inno. qui vnā et eandē materiam i diuerſis locis ponit vario modo loquendo vt. patȝ exemplū in nō. p ſe in. c. olim. el. ij. de reſti. ſpo. et in. c. cum deputati. de iudi. et in. c. cum venerabilis. de reli. do. Scdo facit contra doc. diffuſe loquentes nam ſupflua ingerunt difficultatem vt in tex. et in glo. vnde doctoꝛ debet eſſe breuiloquus. p h vide gl. in. c. cum ſit ars. de eta. et quaque redarguit aduocatos allegantes multa inutiliter. melius eñ eſt pauca idonea effundere qȝ in multis inutilibus hoies pregrauare vt dicit tex. in. l. ij. C. d ve. iure enu. et ſepe expientia compertum eſt qꝛ bona allegatio inficit' et obnubilat' ob nouā allegatōem et ſiniſtra orit' ſuſpicio contra allegantē. Item nō ex hac pticula glo. differentiā inter cōſtitutionē decretalem et epiſtolā et ꝯclude qꝛ ꝯſtitucio eccleſiaſtica varijs noibus nūcupat'. qnqȝ eñ appellat' canon. qnqȝ decretū. qnqȝ decretalis epla. qnqȝ dogma. qnqȝ ſanctio. qnqȝ mādatum. qnqȝ interdictū. et de his vide. iij. di. in ſum. Et pro intellectu glo. dic qꝛ pprie decretalis epiſtola eſt

conſtitutio quã papa edit cum ꝯſilio cardinaliũ vl' ſine ad alicuius ꝯſultatoꝝ. Decretũ vero qñ ad nullius conſultatõnem. Cõſtitutio vero qñqꝫ capit̃ ſpecifice et eſt ꝓprie qḋ princeps ſtatuit vt in. c. ꝯſtitutio. ij. di. et dicam. ĩ. e. ꝟ. ca de ꝯſti. Item nota finalem intentũ hui⁹ compilatõnis fuit eñ intellectus vt ꝓuideret vtilitati legentiũ. Et ex h et ex gl. nõbile collige qntũ ꝙ applone ſtudẽtiũ ñ ꝯphẽdit̃ legẽs ꝟſic ñ ꝯphẽdit̃ doctor. ſi ḡ priuilegiũ eſt ſcolaribus indultũ nõ videt̃ doctoribus indultũ et multo fortius h ꝓcedit in ſtatutis diſponentibus de ſtudentibus. do. An. dicit ꝙ de ꝓprio ſignificato vocabuli appellatõne ſtudentiũ ꝯprehendit̃ doctor maxime legens. intendit eñ ſtudio inq̃ꝫtum legit ad h adducit tex. in ꝓhemio. ffoꝝ. in. §. illud vero. vbi dicit tex. ꝙ doctor dr̃ ſtudium pagere ſ3 ex ꝯmuni vſu loq̃ndi non comprehendit̃ et vſus loquendi attendi debet vt in. c. ex lr̃is. et qḋ ibi nõ. de ſpon. ꝛ in. l. libelloꝝ. §. qḋ tñ caſſius. ff. de le. iij. Aduerte pͥmo q3 a hec ſolutõ nõ vr̃ indiſtincte vera, ꝓ ea tñ adduco tex. in. c. aliquanti clerici. xxvi. q. vi. vbi patet ex principio iuncto fi. ꝙ appellatõne ſtudij ꝯprehenditur doctria. Item facit tex. in. l. i. C. de excu. arti. li. x. ibi ſtudium docendi atqꝫ diſcendi et maxime q2 docendo qs efficitur peritior vt patet in illa. l. i. ibi et ipſi peritiores fieri et filios erudire ꝛc. vñ glo. dat ibi verſus. Diſcere ſi queris doceas ſic ipſe doceris. Nam ſtudio tali tibi ꝓficis atqꝫ ſodali. et intellige de eo q ꝓfectus eſt q2 nullus poteſt in ſcientia ita eſſe pfectus cuius ſcientia nequeat augeri. iuxta illud audiens ſapiens ſapientior erit ꝛc. nam minus eruditus alios docere nõ põt imo ſeipſum et alios in confuſionẽ ducit vt in. c. ſi clericat⁹. xvi. q. i. dum dicit ibi tex. ꝙ cauere qs debet ne abſqꝫ doctore ingrediat̃ viam quã nunq̃ꝫ ingreſſus eſt. ꝛ alibi canon. qualis erit edificatio diſcipuli ſi magiſtro ſe intelligat eſſe maiorem. viij. q. i. c. qualis. et in ſumma qualis debeat eſſe doctor alios docens. vide bo. tex. i c. oportet. viij. q. i. et in. l. i. C. de ꝓfeſſ. qui in vr. conſtan. li. xij. vbi tex. facit illos comites q legerũt ingiter p. xx. an. ſed in contrariũ faciunt multa et primo. c. fi. ĩ. de magiſ. vbi ſtudentes ꝛ docentes ponit tex. vt diuerſa ergo appellatõne ſtudentiũ nõ comprehẽdit̃ doctor ad idem tex. in. c. ſup ſpecula. ĩ. ne cle. vel mo. vbi pꝫ ꝙ ſtudium ꝯtinet in ſe auditũ. nam primo tex. ibi pͥmiſit de audientibus et poſtea ſubmittit ꝙ epiſcopi inq̃rum dioceſi ſtudent ꝛc. ꝛ ſic ꝓprie ille dr̃ ſtudere qui alios audit ad idem tex. in. c. ex ſtudijs. de ꝑſump. iuncto prin. tex. cum eo qḋ ſequit̃ ibi auditõni ſapientum ꝛc. Fatendũ tñ eſt ꝙ ſtudium qñqꝫ comprehendit alios actus pter meditatõem ſcientie vt patet in. c. iij. de pac. ibi ſtudioſe agendũ eſt ꝛc. et in. l. ij. ff. de dona. inter vi. et vxo. et iudicum vlti. ca. ſi ingenti ſtudio ca/nendum eſt ꝛc. Item h ꝓbat diffinitio nam ſtudere eſt diſcipline inuigilare et cũ tota animi volũtate applicare ad ꝓficiendum in ea ſm ſꝫ hug. quẽ ſeqtur Io. an. et Archi. in. c. cum de diuerſis de priuil. li. vi. et hec diffinitio nõ proprie cõpetit doctori qui doctus ꝛ eruditus eſſe debet et ꝓfectus vt in. c. ꝑalle. in fi. de magiſ. et in. l. magiſtros. C. de ꝓfeſ. et medi. li. x. et in. c. cum ex eo. de elect. li. vi. et in ꝑalle. c. oportet. Item doctor nõ dr̃ ꝓprie ſtudere ſed alijs viam aperire et ipſoꝫ ſciẽtiam exponere ſeu alijs tradere vt dicit tex. in ꝓhemio ff. poſt prin. et in. §. incipiente. ideo Io. an. in regula cum qd ꝓhibetur. de re. iur. in mercu. multũ dubitauit de illa q̃ſtione. Nunqd vtute priuilegij p qḋ ꝯceſſum eſt ſtudentibus in Bononia lꝫ aliure ſit ꝓhibitũ vt poſſint ibi audire ius ciuile et in eo libere ſtudere nũquid poſſunt tute h ius legere et in eo doctorari et añ factũ cõſulit ꝙ caueant poſtfactũ vero nõ credit illos incidiſſe in canonem. ſed ꝯtum ad pmiſſam q̃ſtionem bñ puto ꝙ ſi priuilegium eſt fauorabile applõne ſcolariũ conprehendit̃ doctor maxime legens. ſed ſi eſt odioſum tũc nõ cõprehendit̃ q2 nõ proprie ſtudet vt pdixi facit qḋ dicam ĩ. de ſalutatõne in illa. q. An applõne ſcholarium cõprehendat̃ doctor et ad tex. in ꝓhemio. ffoꝝ. quẽ allegat do. An. rñdeo ꝙ ibi capit̃ ſtudium ꝓ loco ſtudij. nam maxime ex doctoribus pagitur ſtudium vt patet in. d. l. magiſtros. ita etiam capit̃ in. c. cum ex eo de elect. li. vi. et in. c. cum de diuerſis. ꝑalle. Fatendũ tñ eſt ꝙ actus legendi eſt cõis doctori et ſcolaribus vñ etiam ſcolares dicunt̃ legere vt apte patet ĩ. c. nõ mag. ne cle. vel mo. et in ꝑalle. c. cum ex eo. De doctore probatur in cle. i. de magiſ. et hoc verum ex proprio ſignificato vocabuli ſed vſus loquendi habet oppoſitũ q2 tñ doctores legentes ꝯprehendũtur ex cõi vſu loquẽdi et ideo incidenter examinanda eſt h vtilis queſtio. Nũquid vſus loquendi preferatur proprio ſignificato vocabuli et ꝓ intellectu pmitte ꝙ ethimologia dat proprium intellectum verbis vt patet in. c. forus. ĩ. de v. ſigni. et in. c. clericos. xxi. di. optime facit tex. i. l. ſi pupillus. §. territoriũ. ff. de v. ſig. Et ꝯclude breuiter poſt Butri. in ꝓhemio. ffoꝝ. et in. l. inſtrumentoꝝ. ff. d fi. inſtru. aliquid etiã p eum vide in auc. ſacramẽta. C. ſi aduer. ven. ꝙ vſus loquendi pfert ꝓprio ſignificato vocabuli. vt in. l. labeo. ff. de ſupp. leg. et ꝑalle. §. quod tñ caſſius. et in ꝑalle. c. ex lr̃is. etiam in materia ſtricta et h etiam ſequit̃ Bar. in. l. nõ dubium. C. de legi. vbi nõ. dicit ſtatuta intelligenda ſm ꝯmunem vſum loquẽdi. hinc eſt ꝙ licet applõne filioꝝ ex ꝓprio ſignificato vocabuli etiam cõprehendant̃ nepotes vt dicit tex. in l. liberoꝝ. ff. de v. ſig. tñ propter ꝯmunẽ vſum loquẽdi nõ comprehendũt̃ nepotes vt eſt tex. inſti. qui da. tu. teſ. poſ. in fi. et vide ibi per glo. hoc etiam dictũ aperte

ſentit in ſimili Jo.an.in.c.fundamenta.de elect.li.vi.
in nouella.vbi dicit ꝙ licȝ appellatõne nepotis tantũ
comprehendat deſcendens ex filio vel filia vt pȝ in.l.
i.et in.l.iuriſconſultus.ff.de gradi.et in.c.ad aplicam
alias ad ſedem.xxxv.q.v.et patet etiam in arbore con
ſanguinitatis et affinitatis tñ ex cõmuni vſu loquendi
cõprehendit etiam filius fratris vel ſororis et ꝓpter
iſtum vſum loquendi cõcludit ibi talem nepotem inclu
di etiam in diſpoſitõne illius.c.que eſt valde odioſa.
Frede.de ſenis.cõſilio.xxxviij.voluit deſcendentes ex
fratre vel ſorore ꝯprehendi appellatõne nepotũ in ma
teria odioſa licȝ aliqñ impropriẽt vocabula. Sed
dictum frede.puto reſtringendũ qñ hoc nõ habet cõ/
munis vſus loquendi alias aũt dictũ ſuum nõ ꝓcedẽt
ꝑ pdicta et dicit butri.h̃ ꝓcedere etiam ſi ſtatutũ di/
ctaret ſtatuta debere intelligi vt iacẽt ſecus dicit in legi
bus cõditis a iuriſpitis qꝛ tunc ſm eum verba regulã
tur nõ ab vſu loquendi ſed a ꝓprietate vocabuli h̃ itel/
ligit vez do.An.et puto bene niſi eſſet vſus loci cõdite
legis qꝛ tunc debent intelligi verba ſm ꝯñeȝ vſum ſe
cus aũt ſi lex ꝯprehenderet multa loca vbi nõ eſt talis
vſus loquendi qꝛ tũc verba intelligunt ꝓprie ꝛ nõ re/
gulariter ab vſu loquendi. Item addit ꝛ aliud nõbile
videlicȝ ꝙ ſi ſtatutũ dictaret ſtatuta debere itelligi nul
lo extrinſecus addito vel intellecto ꝙ tũc debent intel
ligi nõ ſm ꝯmunem vſum loqndi. qꝛ ille intellect⁹ eſt
extrinſecus ſed ſm proprium ſignificatũ vocabulorũ
et h̃ nõ qꝛ faciunt ad multa. Scõo glo.ꝑncipaliter
querit que ſit materia in h̃ ope et rñdet ꝙ ſunt ipe ꝯſtõ
nes et decretales epiſtole ſub ſingulis titulis colloca/
te.hec ꝑticula glo.poteſt dupliciter intelligi ſm Jo an
ꝑmo ꝙ ipſa collatio ꝯſtitutionũ ſit materia et ſm hoc
glo.non bñ diceret qꝛ hec collocatio facit h̃ volumẽ et
volumen nõ eſt materia ſui ipſius.ꝑt et ſcõo intelligi d̃
decretalibus ꝓut ꝑmitus extrauagabant et ſcõm hoc
glo.bene dicit ꝙ ipe decretales extrauagantes fuerũt
et ſunt materia hui⁹ ꝯpilatõnis vt expꝛſſe colligit.j.i ꝓ
hemio.§.ſane.et aduerte qꝛ hoc ꝓcederet inqꝫtũ Gre
go.nihil de ſuo poſuit ſed reſpectu iuriũ ꝑ eum editoꝝ
materia eſt illa que eſt in hac ſcientia et dicunt quidã
vt refert h̃ Jo.an.qꝛ materia eſt bonũ ꝯmune ſicut eti
am in ſcientia morali et ꝓ h̃.l.i.ff.de inſti.et in.ibi iu/
ſticia eſt ars boni ꝛ equi ꝛc̃.Sed veritas eſt ꝙ mate/
ria huius cõpilatõnis non dico ſcientie ſunt ipe decre
tales ſed materia ſcientie eſt ipſum bonũ ꝯmune.h̃ enĩ
intendit lex vt ſepet equum ab iniquo et iuſtum ab in
iuſto vt in ꝑalle.l.i.et in.c.ad fidem.xxiij.q.v. et de h̃
etiam.j.tangã. Tercio querit glo.que ſit vtilitas ex
hac cõpilatõne et rñdet vt his lectis et intellectis ſciã
mus diſcernere inter equum et iniquum ꝛc̃. Ex hac
ꝑticula nõ ꝙ intelligere non ſequit̃ a legere vnde ꝑt eẽ

legere ſine intelligere. nam multiplex eſt legere qñqȝ
enĩ quis legit ad cordicem vt ſunt qui legũt ſupficiali
ter et nõ intelligunt.Eſt aũt legere oculo mentis ꝛ cor
dis vt ſunt legentes ꝛ intelligentes.aliqñ eſt lege me
tale vt ſunt legentes ea que ſunt deleta ꝑ principiũ et
finem.ad h̃.c.inter dilectos.de fi.inſtru.et.l.i.§.ſed ꝛ
ſi legi.ff.de his que inteſta.delen.et hec faciũt ad mul
ta.ꝑmo nunquid teſtis cõcludat ſi dicat ſe ſcire eo ꝙ
legit et vidꝛ ꝙ nõ qꝛ non eſt ſufficiens cauſa ſcientie qꝛ
potuit legere nõ tñ intelligere ſed ꝯtrariũ eſt verũ quia
ſufficit ꝙ reddat cauſam ꝓpinquam ſenſui vt vidi q̃a
preſens fui et audiui qꝛ preſens eram nam dictum te/
ſtis debet intelligi multum pingue et ex dicto declarat̃
cauſa.nam ſi ꝑmo dicit ſe ſcire et poſtea reddit cauſam
qꝛ legit vel pñs erat debemus intelligere ꝙ ipſe legen
do intellexit et adhibendo pñtiam audiuit ad hoc qd̃
nõ.Jo.an.in.c.ij.de teſti.li.vi.et Bar.in.l.i.§.tutor
ff.de auct.tu.et vide qd̃ dixi in.c.cum cauſam d̃ teſti.
ad ꝑdicta facit.l.diem ꝓferre.§.coram.ff.de arbi.ꝛ.l
coram.ff.de v̄.ſig.et nõ.in.c.coꝝ.xi.q.iij.nõ enĩ dici
tur ꝗs pñs actui qñ nõ audit vt ibi.ꝓprie tñ legere im
portat lectõnem viſualem et intellectualem.ad h̃.c.ꝑ
lectis.xxv.di.et ideo id qd̃ venit ex mente nõ dꝛ quis
legere.ꝓ h̃ qd̃ nõ.Inno.in.c.pe.et fi.de offi.dele.vbi
nõbiliter dicit ſententiã non eſſe nullam licet ex mente
et ꝑ interꝑtatoem habeat in ſe iuris errorem et tamen
ſecus eſt quando ipſe error exꝑmitur in ipa ſententia
faciunt etiam ꝑdicta ad ſtatuta punientia legenteȝ in
ſtrumentũ damnatũ et libellũ famoſum nunquid cõ/
prehendat tñ legentem viſualiter an etiam mẽtaliter ꝛ
ponderanda eſt cauſa ſtatuti. Quarto glo. ꝑncipa
liter querit cui ꝑti philoſophie ſupponat̃ hec ſcientia ꝛ
dicit ꝙ ethice.i.morali ſcientie et exponatis.i.moraliſ
ſcientie qꝛ ethica que tractat de moribus diuiditur in
monaſticã yconomicã et politicam.vnde Ariſto.ꝯpo/
ſuit librũ ethicoꝝ et yconomice et librũ politicorum.
Monaſtica eſt ſcientia tractans qualiter qs debet ſe/
ipſum regere et virtuoſe viuere et dꝛ a monos quod eſt
vnum.Iconomica tractat de regimine familie qualit̃
quis debet regere ſuam familiam honeſte et virtuoſe.
Politica vero tractat de regimine ciuitatũ.vñ hec ſciẽ
tia iuris comꝑhendit omnia iſta tria que tractat quali
ter quis debet ſeipſum regere vt patet.j.in ꝓhemio.§.
ideoqȝ.ibi vt honeſte viuat.Item qualiter debet rege
re familiam et ſe habere circa alteꝝ vt patet ibi alteꝝ
non ledat.Item qualiter debet alios regere et ciuita/
tes gubernare.vt patȝ ibi ius ſuũ ꝛc̃.et ff.de offi.ꝑſi.
l.cõgnuit.et.c.i.de offi.oꝛ.cum ſi. Aduerte tñ qꝛ lȝ
hec ſcientia iuris ſubijciat̃ ethice nõ tñ ꝓpter hoc infer
tur ꝙ ſcientia moralis que ꝯtinet̃ in libris ariſto.ſit no
bilioꝛ iſta.imo iſta nobilioꝛ illa inqꝫtũ magis ſpecifice

tractat de moribus nam qđ illa tradit in genere et in cōfuſo hec ſcientia iuris tradit in ſpē et in particulari. ⁊ ideo hec nobilior quia nobilior eſt ſcientia qua cognoſco te eſſe petru͂ ꝫ q̃ʒ illa qua cognoſco te hominem eſſe. Illa em̄ moralis ſcientia que cōtinetur in libris ariſto. tractat de moribus in ꝯfuſo vtputa q2 nō liceat alicui aliuꝫ occidere et ſcientia iuris diſtinguit an ⁊ qn̄ licitum ſit alium occidere. Item ꝙ quis debet alere filios. et ſcientia noſtra an et qn̄ teneat̄ alere et qualiter alimenta ſint p̄ſtanda. et ideo cōclude ꝙ ſcientia iuris ſubijcit̄ ethice q2 tractat de moribus ſicut ethica nō tn̄ ſubijcit̄ ei adeo vt dicat̄ nobilior. Item cōſidera maxime hoc procedere in ſcientia iuris canonici que ſimpliciter nō ſubijcit̄ ethice ſed methaphiſice et theologie ī qua tractat̄ de deo et ꝓ maiori pte tractatus huius ſcientie dirigit nos in deum vt ptꝫ in volumine decreti et in multis iuribus huius compilatōnis ⁊ clementinaꝝ et ſexti libri maxime in. c. fi. de p̄ſcrip. c. cum cōtingat. de iureiur. in. c. licet. e. ti. li. vi. cum multis ſi. et maxie in. c. i. in fi. ꝟ. de ſum. tri. non tn̄ ꝓ hoc dicēdū eſt ꝙ hec ſcientia ſit ideꝫ cum theologia q2 vt dicit Io. cal. theologia tractat p̄ncipaliter de deo ⁊ qualiter homo reparatur et glorificat̄ a deo hec vero ſcientia iuris canonici tractat p̄ncipaliter de homine opatiuo qualiter bn̄ viuendo poſſit beatificari vt in p̄alle. c. i. de ſum. trini. Et ex h̄ infert̄ ꝙ hec ſcientia iuris canonici non eſt meral p̄ctica ſicut ius ciuile quia partim eſt ſpeculatiua in qua aſſumit ptem de theologia et methaphiſica. Eſt ḡ hec ſcientia quoddā mixtum ptem capiens ex theologia inq̄ʒtum intendit in finem eterne beatitudinis. et partim eſt ciuilis inq̄ʒtum tractat de temꝑalibus ſine quibus ſpūalia diu eſſe non poſſent. i. q. i. ſi q̃s obiecerit. et ex h̄ patet excellentia huius ſcientie ad ius ciuile. habent eni͂ ſe vt anima et corpus licet eni͂ vtrunqꝫ ius intendat inducere hoīes ad bonū ꝯmune differūt tamen in modo inducendi, nam ius ciuile intendit hominem dirigere in bonū ꝯmune ſcđm qđ cōgruit hūane ſocietati ciuiliter viuenti ſcđm quē modū bonū cōmune hēt vim ꝓmoueri ꝑ legalem iuſticiā et ciuilem amiciciam. Ius vero canonicū intendit dirigere hominem ad bonum ꝯmune ſcđm qđ ꝯgruit humane ſocietati; q2 non ſolum ciuiliter viuit ſed ſcđm fidem in deum intendendo et vitam aliam expectando. Bonū aūt ꝯmune ſic acceptum non p̄t ꝯſeruari ꝑ ſolam legalem iuſticiam ⁊ ciuilem amiciciā. Sed vltra h̄ requirit̄ quedam celeſtis amicicia ſine q̄ua impoſſibile eſt hominem ī deuꝫ tendere. ſicut ergo potiſſima v̄tus ad quā conatur ius ciuile eſt ipſa legalis iuſticia et ciuilis amicicia ita potiſſima virtus ad quā cōnatur ius canonicum eſt iſta celeſtis amicicia quã caritatem vocamus et de hoc ꝑ Io. an. in regl'a poſſeſſor. in mer. Et ex p̄dictis habes

verum finem et ſubiectum ſcientie huius. et in quo differt a theologia a iure ciuili a morali ſcientia que ꝯtinētur in libris ariſto. Quinto h̄ glo. p̄ncipaliter q̃rit de modo agendi in hac compilatōne et rn̄det ꝙ diuidit actor opus ſuum in quinqꝫ ptes ad inſtar quinqꝫ ſenſuum corpis quos q̄libet qui iudicat habere debet alias non eſt idoneus iudex ſcđm glo. Primo nō ex hac pticula glo. ꝙ valet ſimilitudo a remotis. naꝫ illud ſimile ꝙ ſicut ſunt quinqꝫ ſenſus in corpe humano ita in q̄nqꝫ ptes debebat diuidi hoc opus eſt valde a remotis. ſimiliter in. c. non debet. de ꝯſang. ⁊ affini. et in ꝓhemio. ff. ꝟ. §. incipite. hoc tn̄ ar. de facili tollitur aſſignando aliquā diſſimilitudinē et vide modū deſtruendi hoc ar. a ſimili in. c. ꝑ venerabilem. qui fi. ſint le. et dicet̄ in. c. tranſlato. ꝟ. de ꝯſti. Secūdo collige ex glo. ꝙ carens aliquo ſenſu corporeo nō poteſt eſſe iudex. Aduerte q2 de carente ſenſu intellc' hēt iij. q. vij. §. tria. de carente ſenſu viſus legit̄ et nō. in. l. cum p̄tor. ff. de iudi. ⁊ in. c. fi. de re iudi. li. vi. et vide aliquid ꝑ Inno. in. c. ſciſcitatus. de reſp. ſed de carente ſenſu odoratus vel guſtus vel tactus nō repitur iure expſſum quia non poſſit eſſe iudex. vn̄ pputat do. Antalem habilem ad iudicandū niſi talis ſit res ꝙ ꝑpoꝛteat ipm iudicare ꝑ iſtum ſenſum quo caret. quia tunc non eſſet idoneus iudex. h̄ dictum non puto verum q2 iudex non habet iudicare ſcđm ꝓprium ſenſum vnde licet iudex guſtando dicat rem amarā vel fetidam odorando non ꝓpter h̄ eſt ſibi credendum vt ſic iudicare poſſit quia debet iudicare ſcđm ꝓbata et ſcđm cōſcientiam informatam ex atteſtatōnibus ⁊ alijs iuribus ꝑtium. ad h̄. ij. q. i. dominus omipotens et qđ nō. iij. q. vij. iudicet. et in. c. quoniā. de ꝓba. ſimile qđ dixi ď notario in. c. cum cauſam. de teſt. qui non poteſt atteſtari de ſenſu guſtus vel odoratus ſed tantū de his q̄ vidit vel audiuit et ꝑ h̄ eſt expedita p̄ma glo. et nō ꝓſeq̄tur ſextum videlꝫ q̃s ſit libri titulus de quo tn̄ in prin. queſiuit ſed dic ꝙ titulus eſt. Incipit compilatio dn̄i Greg. pape. ix. et notanter ď compilatio et non liber quia Grego. nō edidit omnia iura in h̄ volumine redacta. ſed compoſuit hoc volumen ex varijs ꝯſtōnibus ſuorum p̄deceſſorū. Aliquibus tn̄ additis que fuerūt ꝑ eum edita vt patet in ꝓhemio. §. ſane. et. §. adijcientes. Doc. aliter reaſſumunt materiam glo. et inter ceteros clarius reaſſumit do. meus et poſt ipm dic ꝙ omnium entium vnum eſt ſummū et p̄ncipium a quo cūcta dependent quod eſt cauſans et nō cauſatum vt deꝰ qui eſt eternus a nullo dependens vt in. c. i. ꝟ. de ſum. tri. Cetera vero ab eo ſunt cauſata et horum cauſatoꝝ quedam cauſata ſunt et non cauſe vt res corporee quedam ſunt cauſata et cauſe vt res ſpūales ⁊ intellectuales. Cum aūt horum cauſatorū volumus habere ple

nam noticiam inquirimus cauſam. ſcire eſt enim rem p cauſam cognoſcere vt pmo libro poſteriorũ et. c. in telligẽtia. de v. ſig. Jdõ ſi volumus habere plenã noticiam huius ſcientie debemus ingrere de cauſis et tam in hac ↄpilatõne q̃z in alijs quattuor cauſe ſolent reddi vnde aduertendũ ꝙ de quolibet ꝓducto duplex habet ↄſideratio. pmo quatenus ꝓducit. ſcdo quatenꝰ eſt ꝓductum. ſcdm pmam habemus duas cauſas. ſcꝫ efficientem ⁊ finalẽ. et ad has duas cauſas facit. xxiij. q. v. de occidendis. et. c. non fruſtra. et querere de cauſa finali in hac ↄpilatõne eſt querere que ſit intentio et que vtilitas vt in glo. Querere vero de cauſa efficienti eſt querere quis ſit libri titulus iuxta ſcdm modũ quatenus eſt res ꝓducta ↄſideratur cauſa materialis. Jtẽ ⁊ formalis. et ꝑ his duobus facit. xxxij. q. ij. qd vero. de ↄſe. di. ij. panis. et. c. q꜠ corpus. et querere de cauſa materiali eſt querere que ſit materia in hac compilatõe. Jtẽ cuiꝰ ptis phie ſupponat et ſic ꝙ ſit ſubiectũ in hac ſcientia Querere vero de cauſa formali eſt q̃rere de modo agẽdi de quo in glo. Unde pmo querit que ſit cauſa finalis glo. rñdet dum dicit que ſit vtilitas. ſed aduerte latius ꝙ quedam eſt cauſa finalis impropie dicta quam dicit impulſiuã qua ceſſante non ceſſat effectus. vt in. c. ex pte. de ↄuer. ↄiu. et nõ. in. ca. poſt tranſlatõem. de renũ. Quedã eſt cauſa finalis ꝓprie qua ceſſante ceſſat diſpoſitio. vt in. c. cum ceſſante. de appel. vñ ſi querimꝰ de cauſa impulſiua in hac cõpilatõne dicũt quidã ꝙ fuit decre. coram. J. de elect. q꜠ cum fuiſſet allegata coram Greg. ix. et nõ fuiſſet inuẽta in aliqua cõpilatõe Greg. vt euitaret deinceps hũc errorẽ fecit hanc ↄpilatõnem hoc tñ non ꝓcedit q꜠ illa decre. fuit in quarta compilatõne ſed de hoc nõ eſt curandum q꜠ multiplex potuiſſet eſſe cauſa impulſiua ſicut multis cauſis homines mouent ad ſtudendũ de quibus ꝑ hoſti. in pn. ſumme. Deſcendo igitur ad cauſam finalem ꝓprie dicendũ ꝙ eſt duplex quedam ꝓpinqua. quedam remota. ꝓpinqua eſt illa quã ponit glo. ibi q̃ ſit vtilitas vt. ſ. ſciamus diſcernere inter equũ et iniquũ ⁊c. Cauſa vero remota ẽ felicitas ꝓpter quaꝫ homines ſtudere debent ad h̓ tex. in ꝓhemio. ff. Forum ibi omni eo locoqꝫ felices. et hec ꝓcedũt dũ queritur de cauſa finali. que debet mouere cupientes ꝓficere in ſcientia. Sed ſi querimus de cauſa finali que mouit Greg. ix. dicendum eſt ꝙ duplex eſt vna remota alia ꝓpinqua. ꝓpinqua eſt illa quam reddit glo. dum querit que fuit intentio Grego. Remota vero eſt vt faciat homines bonos ad hoc eni tendit ſcientia. vt. l. i. ff. de iuſti. et iu. ibi iuſticia eſt ars boni et equi ⁊c. Scdo querit de cauſa efficienti dic ꝙ eſt duplex quedã principalis quedam inſtrumentalis. Principalis eſt duplex. ꝓpinqua et remota. Propinqua fuit Greg. ix. et ex hoc habet quis ſit libri titulus. Remota vero fuit deus a quo cuncta ꝓcedunt et qui ꝓmulgat iura p romanos pontifices et imperatores. viij. di. quo iure. xvi. q. iij. c. ſi. C. de pſcrip. lon. tem. l. ſi. Jnſtrumẽtalis vero fuit Ray. vt patet in ꝓhemio et fuit iſte ſcdm Uinc. vir valde literatꝰ oriundus de catalonia vbi ſm Uincẽ. non datur actio ex ꝓmiſſo hoc dixit Uinc. ſm Jo. an. q꜠ Uin. fuit ibi inuitatus p quendam ſcolarẽ queꝫ poſtmodum penituit et ſic fuit impeditus itinerare ⁊c. dicit tñ do. An. ꝙ ↄtra tales detinentes viatores nauis inuitatis debent dari ſaltem actio de dolo ad intereſſe. ar. in. l. ſed actio. ff. ſi quis cau. Tercio querit de cauſa materiali dic vt. s. dixi ꝙ aut querit q̃ ſit materia huius compilatõnis et ſunt ipſe decretales put pmitus extrauagabant. Si vero querit que ſit materia ſcientie et p ↄſequens qd ſit ſubiectum in hac ſcientia. quidam ꝙ bonum ↄmune vt. s. dixi Jo. de lig. dicit ꝙ ſubiectum ſcientie canonice eſt homo catholicuſ dirigibilis ↄſtõnibus eccleſiaſticis in bonũ ſimpliciẽ mundanum et diuinum ad hoc eni tendit ſcientia iuriſ canonici. Subiectum vero in ſcientia ciuili eſt homo politicus dirigibilis ↄſtõnibus legalibus i bonũ ſimpliciter humanum. Ultimo querit de cauſa formali et dic ꝙ eſt duplex forma tractatus et forma tractãdi. Forma tractatus ponit p glo. dum dicit qs ſit modus agendi. nam ipſa diuiſio in qnqꝫ ptes eſt forma huius tractatus. Forma vero tractandi eſt modus ꝓcedendi in hac cõpilatõne et iſte eſt multiplex vt ſtatutiuus p̃ceptiuus diſpoſitiuus ⁊c. put colligit ex corpe ipſorum iurium nam quedam iura ꝓcedunt ſtatuendo quedam p̃cipiendo. quedam ↄſulendo ⁊c. et ex his habetur materia glo. per verba latiora et elegantiora ⁊c.

Regorius. Diuiditur in duas ptes pncipales. Jn pma ponit ſalutatio. Jn ſcda exordium. ſecunda ibi Rex pacificus. Prima ſubdiuidit q꜠ pmo ponitur qs ſcribit. ſcdo quibus ſcribit. ibi dilectis. tercio ſalutat et bene dicit ibi ſalutem.

Nõ pmo ꝙ papa anteponit ſe illis q̃bus ſcribit. et hoc eſt hodie de ſtilo curie alias litere nõ valerẽt et de materia dic vt in. c. q̃z graui. de cri. fal. olim vero ꝓpter nimiam humilitatem papa ſe poſtponebat vt i. c dilectiſſimus. xij. q. i. ſed hodie creuit eccleſia. de ↄſe. di. i. vaſa. Scdo collige ꝙ papa ſcribit ſe epm. et h̓ ideo q꜠ non ab ordine ſed a dignitate vult ſe denominare et dic vt nõ. glo. in ꝓhemio ſexti libri. Et ſic collige ꝙ ex dignitate non debet quis ſcandeſcere in ſuperbiam ſed potius humiliare. dicendum tñ ꝙ non debꝫ p̃latus ſeu aliquis p̃ſidens ſe multum humiliare circa

ſubditos ne ꝯtemnet̃ ab eis ꝓpter nimiam familiarita tem vt dicit tex. in. l. obſeruandũ. ff. de offi. pſi. et quia dum nimium ſeruat̃ humilitas regendi frangit̃ auctoritas vt eſt tex. in. c. qñ. lxxxvi. di. vnde illud vulgare. familiaritas nimia ꝯtemptum parit. ſed dicebat Az. illud dictum procedere inter fatuos q2 fatui tantũ ꝯtem pnũt preſidentez ex familiaritate non tamen prudẽtes imo magis ꝯmendãt pſidez de quo p glo. in preal le. c. qñ. Item collige q papa ſubditos apellat filios et hoc ꝓpter dilectõnem. Et pondera q2 nõ dicit in xpo niſi ſcribat abbatiſſe ñ eñ eſt d ſtilo curie ponere i xpo niſi ſcribat abbatiſſe vel regib' vt in. c. dilecta. de ma. z obe. et de exceſ. prela. dilecta. z vide p ſpe. i ti. d reſcꝑ. pſen. §. i. Nota doctores facere vniuerſitatẽ clarius ꝓbat̃ in. c. ex lr̃is. vbi tex. nõ. j. d pſti. An autẽ ſcolares de p ſe fatiant vniuerſitatem glo. iuris ciuilis tenz q ñ in. l. fi. C. de iuriſd. om. iu. q2 non exercent aliquaz ꝓfeſſionem ſed adiſcunt. tex. videtur ꝓbare ꝯtrariuz i. c. q2 in cauſis. de ꝑcur. et ſic interꝓtatur ꝯſuetudo que ẽ optima leguz interpres. de ꝯſue. cum dilectus. z. l. ſi d interꝓtatione. ff. de legi. Nõ ar. q applõne ſcolariũ non ꝯprehendit̃ doctor nam hic ponit̃ copula int̃ doctores et ſcolares que hab3 ꝯiũgere diuerſa vt nõ. in. c. querelam. de ſymo. et nõ. glo. d in. z fa. ig. ff. ſup rica et de hoc. j. lati' tangam. Item collige q cũ papa ſcribit vniuerſitati apellat omẽs filios nec viciat̃ reſcriptuz licet ibi aliqui ſint epi non eñi eſt veriſimile quin in ſtudio fuiſſent aliqui epi ſtudentes et tñ omnes appellat filios. Ultimo collige modũ ſalutandi et benedicẽdi. Quid aũt opetur hec ſalutatio dic q remittuntur peccata venialia vt nõ. in ꝓhemio ſexti. et hoc verum ſcdm illam glo. ſi non inſunt mortalia q2 veniale oppo nitur feruori caritatis. mortale vero opponit̃ caritati et q2 illa glo. quibuſdã videt̃ abſurda dic ſenſum eſſe q veniale extinguit feruorem caritatis quẽ homo habet ſeu habere debet circa deum vñ eo ipſo q qs peccat venialiter non diligit deũ feruenter vnde extinguit̃ ille feruor licet remaneat caritas. mortale vero nedum extinguit feruorẽ ſed etiam ipſam caritatẽ q2 eo ipo q quis peccat mortaliter deſinit habere caritatez erga deum vñ extincta eſt caritas. Ad ꝓpoſitum ergo non ꝑt remitti veniale vbi adeſt mortale q2 vbi qs non h3 caritatem quõ poteſt habere feruorem caritatis. certe minime et ideo non remittit̃ q2 non poteſt reſtitui caritatis feruor vbi non eſt caritas ſicut dicimus in ſimili de originali peccato qd nõ remittit̃ niſi remittat̃ actuale vt. j. de bap. c. maiores. et ibi vide ratõnem Sz q̃ro q2 doc. ethimologizando hoc nomen Gregorius dicunt q idem eſt qd vigilans quia bene vigilauit faciens vel fieri faciens hoc opus. vel d2 quaſi gregẽ regens p bonam doctrinã et fuit iſte Greg. ſcdm Uinc. perſpicaciſſimi ingenij et magne ſcientie in vtroq3 iure z ſic videnẗ docto. arguere ab ethimologia nominis ꝓprij. Ideo quero nunquid ſit licita iſta argumentatõ a nomine ꝓprio. Bar. ſup rũca. Infortiati tenet q non q2 ꝓpria nomina imponunt̃ ad beneplacitũ et quotidie pñt mutari. l. i. C. de mu. no. hoc tñ eſt verũ q ex nomine bono orit̃ bona pſumptio z ex nomine prauo et turpi non nunq3 orit̃ ſiniſtra. ad hoc qd nõ. Accur. i l. facta. §. ſi indicanda. ff. ad trebel. vbi exponit ſcdm nomen. vnde refert Jo. an. i. c. cum ſcdm. j. de ꝑben. vxorem ſuam dixiſſe q ſi nomina deberent emi magno ꝑcio bona nomina emi deberent q2 vt dixi lic3 ar. ex nomine proprio neceſſario non cõcludat. attamẽ ex turpi qñq3 orit̃ ſiniſtra ſuſpitio credentes nonnulli illud nomen fuiſſe impoſitum ab euentu et ſic ſepe euitant̃ tales ſicut experientia ſepe comptum eſt vnde et iuſtinianus d2 iuſticiam faciens vt in ꝓhemio. ffo2um. Bonifacius quaſi bona faciens vel pontem faciẽs ſubditis p bona exempla. et ſic de ſilibus ad hoc vide glo. i. in ꝓhemio de. vbi Jo. an. indirecte extulit nomen ꝓpriũ An autem licita ſit indiſtincte ꝓprij s nominis mutatio. Conclude q ex cauſa mutari poteſt vñ mutat̃ nomen pape vt nõ. in ꝓhemio ſexti. de imꝑatore vero nõ legit̃ q mutet nomẽ in coronatõne. Item alicubi ſeruatur in intrantibus religionẽ ſed cauſa ceſſante diſtingue inter liberũ et ſeruum q2 liber ad placitum poteſt ſibi mutare dũmodo ceſſet dolus ſed voluntaria mutatio ꝓhibetur in ſeruo q2 poſſet fraudare dominum p mutatõnem nominis. l. i. et qd ibi nõ. C. de muta. no. An nomine vo appellatiuo licita eſt argumentatio. vt nõ. Bar. i pluribus locis. vt. l. ij. §. appellata. ff. ſi cerpe. et in. l. i. ff. de v. ſig. ꝓbatur in. c. forus. de ver. ſig. et in. l. ſi pupillus. §. territoriũ. ff. de ver. ſig. et hoc ideo q2 nomina appellatiua ſunt immutabilia. l. ſi quis in fundi vocabulo. ff. de lega. i. niſi ex ꝯſuetudine mutarentur tũc eñi non valet argumentatio a nomine appellatiuo quaſi vſus loquendi ꝑferat̃. l. labeo. ff. de ſupp. lega. et in. c. ex literis. j. de ſpon. et dic vt plene dixi. s. ſup gl.

An aũt duret nomen appellatiuum ſeu impoſitum ab euentu ſi ceſſet exercitiũ. Bar. in prohemio. ffo2um q ſic vnde imꝑator d2 auguſtus ab augendo q2 agere debet rem publicã z promouere impium et l3 non augeat de facto nihilominus d2 auguſtus q2 adeſt habitus de facili reducibilis ad actum ſic dicendũ in mercatoribus ſtudentibus et ſilibus. q lic3 actu nõ exerceãt illam profeſſionem nõ tñ ꝑdant nomen appellatiuum ex quo ſubeſt habitus. Aduerte q2 nõ puto hoc indiſtincte procedere in ꝑuilegio indulto ſub nomine appellatiuo. vt ſi priuilegiũ indulget̃ ſcolaribus ſub noie appellatiuo vt hic et in multis locis. Uñ vid2 diſtinguendu3 qd diuertit a ſtudio animo tñ redeundi et tunc non d2

diuertiſſe et remanet nomen etiã ad effectũ priuilegij
conſequendi. de peni. di. i. diuortium. aut ſine cauſa di
uertit a ſtudio vt q2 vagatur et tũc certe nõ gaudebit p̃
uilegio ſcolaribus indulto q2 nõ ſufficit que3 in ſcolis
morari niſi inſiſtat ſcientie vt optime probat tex. in. c.
cum ex eo. de elec. li. vi. in v̾. ſtudentes. facit optie. xvi.
q. i. generaliter. et idem tenet h̃ Collectarius. An
aũt ſit licita argumentatio ab alluſione vl' ethimologia
vocabuli et dicendũ q̄ ſit vt nõ. in. l. i. ff. de iure. et i p̃
alle. §. appellata. et hoc verum niſi diffinitio cõtradicat
q2 diffinitio p̃fertur dat3eni ſeu exponit veram proprie
tatem rei. nõ ſic facit alluſio ſeu ethimologia q2 alit̾ de
clararet rem ſcd̃m genus et non ſcd̃m ſpẽm. exemplu3
in codicillis qui d2 mentis teſtatio ſicut teſtamentũ et
tñ ſtricte nõ eſt teſtamentũ cum maior ſolẽnitas req̃ra
tur in vno q̃3 in alio vt vulgariter patet. et h̃ nõ.

Sed q̃ro q2 h̃ inſerit̾ nomen pape. nunquid in q̃li
bet inſtrumento ſit inſerendũ nomẽ aplĩ ſeu pape. Jo.
an. q̄ ſic ad hoc quod habet̾ in auc̃. vt p̃po. no. impei.
do. An. cõcludit q̄ in terris imperij inſerendũ eſt no-
men imp̃atoris et hoc in temporalibus. In terris vero
eccleſie et in ſp̃ualibus inſerendum eſt nomen pape. ſal
uã tamen ſemp̃ ꝯſuetudine nã ꝯſuetudo maxime eſt at
tendenda circa hm̃oi ſolennitatem. ad hoc bona glo.
in dicta auc̃. vt p̃po. no. imp̃. que dicit q̄ licet de ãnis
dñi nullibi caueatur q̄ ſint inſerendi tñ quia de ꝯſue-
tudine inſeruntur ſi non apponũtur inſtrumẽtũ corruit
et ſic ſimpliciter nõ. ex illa glo. q̄ omiſſio ſolennitatis
ex ſola cõſuetudine inducta habet viciare actum. Sed
circũſcripta cõſuetudine eſſet probabiliter dubitandũ
nunquid ſi in terris eccleſie non inſeratur nomẽ pape
vitietur inſtrumentũ. hoc dico q̄ illa aũt vid2 odioſa
inq̃tum dicit nullitatẽ actus vt cum diſponit tantũ d̃
imp̃atore nõ videt̾ extendenda reſpectu irritatõnis ad
papam licet debeat extendi reſpectu diſpoſitõnis ſicut
in ſimili tradit theoricam. Jo. an. in. c. diſpendia d̃ re-
ſcrip. li. vi. vbi dicit diſpoſitõnem penalem extendẽda3
p̃pter ſimilitudinem rõnis non tñ penam in ea inſerta3
facit regula odia. de re. iu. li. vi. In cõtrarium facit gl.
ſing. in. c. i. de tem. or. li. vi. q̃ dicit q̄ vbi ẽ oĩno eadẽ rõ
⁊ oĩmoda ſimilitudo cõſtitutio etiã penal' extendit̾ q2
non eſt proprie tunc extenſio ſed interp̃tatio. vnde cum
papa ſit imp̃ator in terris eccleſie vt in. c. ſi duobus. ꝟ.
de appel. ergo illa diſpoſitio vendicat ſibi locum ⁊ ma
xime q2 iura ciuilia ſunt approbata ex quo canonibus
non cõtradicunt. vt in. c. i. ꝟ. de no. ope. nun. Item illa
cõſtitutio illius auc̃. non eſt proprie penalis cum non
in odium inducat irritatõnem actus ſed propter defe-
ctum ſolennitatis vt dicam in. c. cognoſcentes. ꝟ. de cõ
ſti. Scd̃o quero q̃d ſi apponit̾ in inſtrumento nomẽ
antipape do. An. cõcludit q̄ aut cõficit̾ inſtrumentu3
in loco recognoſcente verum papam et tunc inſtrumen
tum non valet. nam et notarius cõficiens inſtrumentũ
etiam inter iudeos debet inuocare nomẽ chriſti. vt nõ.
in prohemio. ff. Adde et aliam rõnem. nam in ſolẽ
nitatibus adhibendis inſpicit̾ locus vbi exercet̾ act9
vt dixi in. c. q̃d clericis. de fo. cõpe. probatur in. l. i. C.
de eman. li. h̃. cum ergo de ſolennitate actus ſit vt inſe-
ratur nomen veri p̃ncipis ergo ⁊c̃. Aut inſtrumentum
conficit̾ in terris antipape et tunc inſtrumentũ tenet et
facit fidem in illis partibus vbi cõficitur. tum q2 anti-
papa ibi toleratur et habetur pro vero p̃ncipe. tũ quia
eſt attendenda ſolẽnitas loci vbi cõficitur inſtrumentũ
idem ſi illud inſtrumentũ producit̾ extra illas partes
q2 ſufficit q̄ ſit adhibita ſolennitas illius loci vt i p̃al.
l. i. C. de eman. li. h̃. Et aduerte q2 hoc puto ve3 vbicũ
q̄ antipapa probabiliter toleraretur a ſuis ſubditis ſi
cut hactenus probabiliter dubitabatur de Benedicto
q2 queſtio ardua erat in iure ⁊ in facto ſed ſi probabili
ter nõ toleraretur tunc puto inſtrumentũ nõ valere. ad
hoc. c. ad aplice. de re iudi. Item q2 notarius et omẽs
adherentes antipape ſunt excõicati. xxiij. di. in nomie
dñi et de elect. licet et inſtrumentũ confectũ a notario
excõicato eſt nullum. vt nõ. in. c. decernim9. de ſen. ex.
li. vi. Item q2 non fuit adhibita vera ſolennitas a iure
requiſita. Ulterius q2 hic ſalutant̾ vniuerſi ſcolares
bononie commorantes nũquid ex mora in ſtudio ſco-
laris aliter ſortiat̾ domiciliũ. Egy. dicit hic q̄ ſic ſi per
decẽnium ibi moratus eſt. et Jo. an. dicit hoc procedẽ
ex p̃ſumptõne ex curſu temp̃is. l. ij. C. de incolis. li. x.
et q̃d ibi nõ. vult dicere q̄ ſi cõſtaret de animo ſcolaris
q̄ nõ morat̾ ibi cauſa ſortiendi domicilium q2 tunc ex
curſu temp̃is nõ cõtrahit ibi domicilium q2 requiritur
ibi animus ſed in dubio hoc preſumit̾. Do. anto. hoc
putat procedere in alio q̃3 in ſcolare q2 ſcolaris videt̾
cõmorari cauſa ſtudij. Aduerte q2 ſcd̃m dictũ probat̾
apte in p̃alle. l. ij. nam ibi diſponitur de cõmorantib9
cauſa ſtudij q2 tales non ſortiunt̾ domiciliũ et poſtea
fit ibi exceptio niſi tranſactis. x. annis ⁊c̃. Exceptio eñ
eſt de regula vt nõ. in regula. i. in vi. et ad rõem do. an-
tõdeo q̄ tollit̾ illa p̃ſumptio q̄ cauſa ſtudij ex alia iu-
ris p̃ſumptõne q2 iura preſumunt quẽ debere eſſe p̃-
fectũ in ſcientia canonica in ſeptẽnio et in q̃nquennio
in iure ciuili vel theologia vt in. c. cum ex eo. de ele. li.
vi. et ibi p̃ glo. et fuit extracta illa glo. ex p̃hemio. ff.
vbi d2 de q̃nquẽnio et olim hoc p̃cedebat qñ nõ ema
narant tot ſcripta nec docto. nec gloſato. ſed hodie
exp̃ientia docet q̄ non minus tempus requirit̾ in iure
ciuili q̃3 canonico. Si vero ſcolaris morat̾ vltra decen
nium vid2 q̄ nõ p̃ncipaliter cauſa ſtudij. Fateor tamẽ
q̄ poſſent eſſe alie p̃ſumptões fortiores de animo ſco
laris que haberent elidere hanc p̃ſumptõnem ille tñ

tex.in.d.l.ij.primũ optime ꝓbat et vide nunqd ſcolaris ſaltem ꝯtrahat quaſi domicilium vt poſſit ꝯueniri ex ꝯtractibus alibi geſtis vide qḋ dixi in.c.qḋ clericis de fo.ꝯpe. Ultimo queritur nunqd indiſtincte appellatõne ſcolarium ꝯphendatur doctor. Egi. dicit ꝙ in materia indifferenti et ꝓmiſcua appellatõne ſcolarium cõprehenditur doctor ſicut appellatõne monachoꝝ cõprehenditur abbas.in.c.fi.de ſimo.et appellatõne familie ꝯprehenditur dñs familie vt in.l.familie.ff.de v.ſig. et appellatõne ꝓpli ꝯprehenduntur ſenatores et patricij vt in.§.plebs.inſti.de iu.gen.nat.et ci. Jo.an.dicit h ꝓcedere in materia fauorabili vt in ꝑuilegijs nõ odioſ et ſimilibus.ſecus in materia odioſa vt in ꝯptis ad lites.et ſilibus.ar.in regula odia.li.vi. Fatetur tñ ꝙ rectores ſcolariũ hñ ꝯprehendũtur appellatõne ſcolariũ vt in ꝑalle.§.plebs.vel vbi eſſet doctor et ſcolaris i diuerſis facultatibus. Et aduerte quia Jo.an.apte ſentit ꝙ in materia etiã odioſa ac ſtricta appellatõne ſcolariũ ꝯprehendantur doctores et ſcolares in diuerſis facultatibus vt qꝛ doctor in iure ciuili ſcolaris in iure canonico ſ do.Anto.h vltimũ nõ placet in materia odioſa qꝛ i tali materia ſub ſimplici nõ ꝯprehenduntur mixta alle. nõ.in.l.ij.de v.obli. In hoc puto attendendũ ſtatum et qualitatem in quo magis incaleſcit vt ſi magis attẽdat doctrine qȝ diſpline ſcolaſtice tũc nõ ꝯprehendatur alias ſecus.ſicut dicimus de hermofrandita.nam etiã in materia penali et odioſa iudicatur ſm illum ſtatũ et illam qualitatem in qua magis incaleſcit vt.l.queritur ff.de ſta.ho.et.iiij.q.ij.§.hermofrandita.ſed quo ad ꝑmum Jo.de lig.et do.meus tenẽt in materia fauorabili etiam appellatõne ſcolariũ doctores nõ ꝯprehendi qꝛ habent ſe doctores et ſcolares correlatiue. vnde ſignificatũ vnius excludit alterum vt in.c.fi.de inſti.et qḋ nõ.in.c.poſtulaſti.de ꝯceſ.ꝑben.et h puto verius et maxime qꝛ hoc habet vſus loquẽdi q attendendus eſt vt dixi ſuper gl.i.et facit etiã iſte tex.niſi in materia fauorabili vt in ſalutatõe voluit papa ꝯprehendere doctores appellatõne ſcolariũ. An aũt aliquo caſu ꝯprehendatur doctor appellatõne ſcolariũ. Jo.de lig. ꝙ nõ niſi diſponatur circa actum indiuiduũ vt qꝛ ꝓhibetur ſcolaribus auditos nam p ꝯſeqñs ꝓhibetur doctori lectio i c.ij.ne cle.vel mo.li.vi.nõ bene h ꝯtrarium vult enim apte et bene ꝙ diſpoſitio circa vnũ ex correlatiuis extẽditur ad reliquum qḋ ꝓcedit etiam in materia penali qñ correlatiua vniformiter ſe habent alias ſecus ad h qḋ nõ.Bar.in auẽ.q ſemel.C.quõ et qñ iudex.ꝛ bal. in.l.nemo.C.de ſacroſan.ec.et ideo ſi ꝯſtitutio ſeu ſtatutũ imponit penam vendenti certã rem illa pena itelligitur repetita reſpectu emẽtis qḋ nõ ad ꝑdicta.xxij q.i.ſi qs vxorem.et.l.cum emptor.ff.de reſcin.vẽ.vel ſm Jo.de lig.poteſt ſcḋo ꝯprehendi doctor qñ ſcribitur ſcolaribus ſub nomine vniuerſitatis qꝛ tũc doctores p interꝑtatõnem intelliguntur cum ſint de vniuerſitate.h dictum nõ bene capio cum doctores faciãt vniuerſitatem deꝑſe vt in.c.ex literis.de ꝯſti.et ſcolares etiã deꝑ ſe.vt in.c.qꝛ i cauſis.de ꝑcu.vñ et h ſcribitur ſcolaribus etiam ſub noĩe vniuerſitat.vt pꝫ ibi vniuerſis ꝛc. nõ eñ dicit ſingulis et nihilominꝰ exꝑmuntur doctores

Nõ etiam ex ꝑdictis ꝙ etiã i materia ſtricta appellatõne ſcolarium cõprehendũtur eoꝝ rectores hoc ſentit apte Jo.an.ſed in ꝯtrarium facit glo.ſing.i cle.vt hij qui.de eta.et quali.vbi mature dr ꝙ appellatõne capli de ꝓprio ſignificato nõ venit caput capli vt ꝑlatus ſũt eñ hec diuerſa vt patꝫ ex diuerſitate tituloꝝ vi.ꝫ.d his que fi.a prela.et in ti.de his que fi.a ma.par.ca.ſ põt dici ꝯcordando ꝙ appellatõe capli nõ cõprehenditur ꝑlatus qꝛ ille deſinit eſſe canonicus et efficitur caput.ſed rector non deſinit eſſe ſcolaris.ar.in pal.c.fi.de ſimo. hoc tñ dictum do.An.eſt valde arduum tene tñ ipm menti ꝓ intellectu ſtatutoꝝ gnaliter diſponentium de ſcolaribus. In gl.in v.ſeruus.nõ ex gl.duas cauſas quare papa ſeu imꝑator appellat ſe ſeruum alias cauſas vide in ꝓhemio.vi.libri. Item nõ ex glo.ꝙ licite allegãt decila de hoc tñ dic vt dicam.ꝫ.in ꝓhẽo

Tercio nõ tres cauſas in quibus poteſt quis alteri ſtipulari et obligatõnem acqrere ꝑmus in ſeruo qḋ ꝓcedit ſm doc.etiam ſi ſeruus ſit in fuga cõſtitutus.vt nõ.in.l.i.§.p ſeruũ.ff.de acq.poſſ. Quid aũt de monacho dic vt nõ.glo.in.c.i.ꝫ.de langui.et p Inno.i.c. cum olim.ꝫ.de ꝑuil.ꝛ qḋ nõ.i.c.abbatem.xviij.q.ij. vide tex.cum glo.i.c.quanto.de offi.or. Secũdus caſus in papa poteſt eñ papa obligatõnem acquirere cuiqꝫ eccie. Idem dic de alijs ꝑlatis reſpectu ſuaꝝ adminiſtrationũ vt tacite ſenſit Inno.in.c.cum pridem. de pac. Tercius i imꝑatore qui poteſt acqrere ciuilibus ſubiecto vt i iuribus alle.in glo.et ꝓ intellectu ꝑmitte ꝙ regula iuris ciuilis habet alteri p alterum non acquiri vt inſti.de inuti.ſti.i.§.ſi qs alij.ꝛ.§.alteri.ꝛ.ff de v.ob.in.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.et ibi redditur ratio hec regula fallit i multis caſibus quos excipit glo.i ꝑ alle.§.alteri.de ꝑcu.regula eſt ꝙ non acqrit dño ſine ceſſione actus niſi in caſibus nõ.in ꝑalle.§.alteri.per Bar.vide ho.glo.i.c.quãqꝫ.de vſur.li.vi.vbi poſſint acqrere de nuncio.vide tex.cum glo.i.l.multum intereſt.cum.l.ſe.C.ſi qs alte.vel ſibi.vbi habetur qualiter debet cõcipe verba ꝓcurator vel nuntius.et qd ſi ꝓcurator ſe geſſit vt nuntius de alijs iudicibus iferioribus. vide Inno.i.c.dudum.de ꝯuer.cõiu.in fi.vbi tenet ꝙ poteſt alijs acqrere.vt i.l.pe.ff.de magiſ.ꝯueni.ꝛ hoc intellige reſpectu ſubditoꝝ nõ aũt reſpectu alioꝝ niſi i his que ſpectant ad eius officium et vide qḋ dixi in d.c.dudum. De notario eſt dubium nunquid poſſit al

teri ſtipulari Inno. in. d. c. dudum exigit quatuor ꝙ i iudicio ⁊ in his in quibus ꝓcedit iudex ex officio et ꝙ h facit auctoritate iudicis ⁊ in defectum eius cui acquiritur obligatõ et ſic ſentit ꝙ extra vim i obligatõnibus ꝯuentõnalibus nõ poſſit notarius alteri acq̄rere ſ glo. in. d. c. quanq̃. per illum tex. et ꝑ tex. in. l. ij. ff. rē pu. ſal. ſo. tenet ꝙ poteſt alteri acq̄rere auctoritate iudicis alias nõ. ſed glo. in p̄alle. §. alteri ſimplr̄ tenet notariū poſſe alteri acq̄rere etiam ſine ceſſione et illam opi. ſeq̄tur bar. i p̄alle. l. ij. vbi idem tenet in officiali. ad h. l. nõ aliter. ff. de adop. vbi ꝑ Guil. de cu. et. l. i. §. exigit ff. de magiſ. cõue. et. l. gayus. ff. de vſur. facit etiaʒ auc. vt ſine ꝓhi. ma. de. ⁊c̄. poſt p̄nci. cum multis ſilibus. et hec opi. vid̄r ꝯmunis et ſic etiam interp̄tat̄ cõſuetudo nam quotidie notarius ſtipulat̄ alteri etiā preſenti ſm opi. Inno. et glo. in p̄alle. c. quanq̃ poteſt ꝓcedē ſm do. Anto. in iudicijs vel quando cautio eſt approbanda vel moderanda per iudicem tunc eñ notarius non debet alteri ſtipulari q2 tunc non ꝑtinet ad ipſum declarare cautõnem vel ipſam moderare ⁊ ſic poteſt ꝓcedere tex. in p̄alle. c. quāq̃. et ex hoc habes intellectū ad illud. c. vt reſpectu notarij exigat̄ ibi auctoritas iudicis nõ ꝙ notarius nõ poteſt alteri ſtipulari. ſed q2 iudex debet prius cautionē approbare. De arbitro nunquid poſſit acq̄rere ꝑtibus vide glo. i. c. dilecti. de arbi. in. l. litigatores. ⁊. l. pe. ff. e. ꝑ ſpe. in ti. de arbi. §. ſi. v. qd ſi ſtipulatus. et cõis cõcluſio eſt ꝙ nõ acq̄rit ſine ceſſione. De p̄ſbitero ꝓchiali tenēt legiſte i. l. i. ff. de inſti. ⁊ in. ꝙ poſſit acq̄rere alteri in his que ꝑtinent ad officium ſuum ⁊ ſic p̄t recipere obligatõnem d̄ vſuris reſtituendis. eſt eñ pſona publica. i. di. ius publicum et ex quo conceditur poteſtas abſoluēdi cõcedi vid̄r poteſtas recipiendi obligatõnem et ꝓ hoc vid̄r tex. in p̄allega. c. quamq̃. et dicit ſing. do. an. illum tex. non intelligendū ſpecialiter in vſuris ſed generaliter i omnibus ſpectantibus ad officium ſacerdotis qđ nõ hoc etiam repio ſenſiſſe. Collecta h qui tenet ſacerdotem poſſe acq̄rere alteri vt ſuus ꝓchianus non agat actione iniuriarum cõtra illum a quo iniuriam paſſus eſt etiam ſi hanc ꝓmiſſionem in egritudine faciat ⁊ poſtea ꝯualeſcat et hoc ſiue obligatio ſiue ꝓmiſſio fuerit facta p̄nte vel abſente qđ nõ. p̄dicta regula ꝙ alteri ꝑ alterū nõ acquirit̄ ⁊c̄. indubie ꝓcedit d̄ iure ciuili vt in p̄alle. iuribus. Sed dubitandū eſt qd de iure canonico glo. in. c. quotiens cordis oculus. i. q. vij. vid̄r ſentire ſecꝰ eſſe de iure canonico. vñ ſi ꝓmitto tibi ꝙ dabo titio. c vid̄r ꝙ titius poſſit agere cõtra me maxime ſi interuēit iuramentū ſm illam glo. ⁊ illa glo. eſt multum nõ. ⁊ q̄tidie alle. do. An. hic dicit ꝙ ſi ñ interuenit iuramentū nõ p̄t agi via ordinaria ar. p̄alle. c. quanq̃. q2 obligatio nõ habuit initium in pſonā cui erat acq̄renda ſicut

habere debet vt. l. quicunq̃. ff. de act. ⁊ ob. ſed ꝑ viaʒ denunciatõnis euangelice poterit agi ſm eum ſed ſi interuenit iuramentum tunc poterit agi via ordinaria q2 iuramentum principaliter dirigit̄ in deum q vbiq3 eſt preſens h dictum Anto. non puto indiſtincte ꝓcedere q2 credo ꝙ ſi non interuenit iuramentū nullo modo poteſt agi. ſecus ſi interuenit iuramentum. Rõ huius ſc̄di eſt ꝙ iuramentum ſubſiſtit de ꝑ ſe nec regulariter a facto ipſum recipientis vnde et ſi recipiens turpiter recipiat ex que tñ iurans turpiter nõ preſtat iuramē tum obligat vt eſt tex. in. c. debitores. iuncto. c. i. de iureiurā. multo ergo fortius in caſu noſtro vbi nulla verſatur turpitudo ex ꝑte recipientis nec ex ꝑte preſtātis et in hoc caſu qñ interuenit iuramentū p̄t ſaluari gl. illius. c. quotiēs. ſed qñ interuenit ſimplex ꝓmiſſio tūc nihil puto actū q2 ſtipulatio non habet ſubſiſtere de ꝑ ſe ſed cauſat̄ ex facto ꝑtium vt in iuribus ſupius alle. facit p̄alle. c. debitores. vbi turpiter recipiens ſimplicē ꝓmiſſionem nihil agit. Idem ſi ſua non intereſt vt q2 vult acquirere tercio nam regula iuris ciuilis h habet nec reperimus ab hoc iure deuiatum ꝑ canonem ergo ſtandum eſt diſpoſitõni legalli vt in. c. i. de no. op. nū. nam tantum reſpectu nudi pacti deuiat canon a lege ſc̄dm communem ſententiam vt in. c. i. de pact. et hoc ideo quia in pacto etiam nudo adeſt conſenſus naturalis qui oritur ex conſenſu. vnde de iure canonico agitur propter illam obligatõnem naturalem ſed quādo alius recipit promiſſioneʒ tunc nulla eſt obligatio nec naturalis nec ciuilis non ciuilis vt de ſe patet ex iuribus p̄alle. non naturalis quia obligatio non poteſt acquiri abſenti ſed oportet ꝙ fundet̄ in perſonam illius cui acquirit̄ niſi ſit de pſonis exceptuatis vt in p̄alle. l quecunq3. nam abſenti nihil acquirit̄. vt. l. abſenti. ff. d̄ dona. ⁊ in. l. qui abſenti. ff. de acqui. poſſ. et in. c. ſi tibi abſenti. de p̄ben. li. vi. et ideo videtur ꝙ iſte poteſt retrocedere ſine peccato q2 ſine alterius preiudicio pōt quis mutare voluntatem ſuam vt in regula mutare. et in regula qđ ſemel. li. vi. hic eñ nõ tractat̄ de p̄iudicio abſentis cū ſibi nulla obligatio fuiſſet queſita. alias diceremus ꝙ nunquā poſſet quis mutare voluntatem ſuam vt patet in. cle. i. de renun. et in. c. ſi. de procura. li. vi. et in. c. cum marthe. de cele. miſſa. vbi patet ꝙ ſi reliqui decem titio in teſtamento poſſum mutare voluntatem et hec procedunt quando promiſi abſenti non intuitu dei. Non ob. c. iuramenti. xxij. q. v. nā deus non facit differentiam inter iuramentum et ſimplicem loquelam quando ſimplex loquela continet ꝑfidiam ſeu mendacium. vt quia venit ad decipiendum et ad fallendum et ſic proprie loquitur ille tex. ſecus autem vbi iſta ceſſant quia tunc ſimplex loquela non

obligat ex quo non affuit persona cui acquireret obliga-
tio. ſed ſi intuitu dei promiſi tibi quod darem puelle maritã
de abſenti. c. tunc bene obligor quia promiſſio eſt facta deo
qui vbiqz preſens eſt. et ſic procedit. c. iuramenti. et hoc nõ
pro intellectu multorum iurium. In glo. in v. bonõie
ibi et ita non in caſtris. nõ ex glo. quod appellatõe bono-
nienſium ſeu cõmorantium in bononia nõ cõprehendũt
comitatiui. Contrariũ ſentit glo. in. c. Rodulphus. de
reſp. et in. c. i. de vſur. li. vi. Bar. in. l. i. ff. ad munic. et il-
lud verius regulariter et dic vt plene dicã in. d. c. Ro-
dulphus fallit quã aliqua qualitas adijcit proportiona-
bilis ciuitatenſibus vt hic vbi fit mentio de ſcolaribus
nam ſcolares non morantur in caſtris cum in eis non
ſit nec eſſe poſſit ſtudium generale niſi in vrbibus regijs
vt in prohemio. ff. veterum. et. C. de profeſſ. qui in vr. cõſtan.
li. xij. et ſic poteſt ſaluari hec glo. quam ſic intellectam
nõ.

Rex pacificus Primo ponit exordium in quo cõcludit finalem intentum iuris generalis. ſecundo narratõnem in qua oñdit intentum finalem huius compilatõnis ſeu iuris particularis ibi ſane. tercio cõcludit ibi volentes. Prima ſubdiuiditur quia primo ponit finem viatoris. i. hominis ad quẽ a deo diſpoſitus eſt. ſecundo cauſam deuiatõnis ab hoc fine ibi ſi effrenata. tercio vt ad debitum finem viator cõducatur concludit legem neceſſariam et oñdit tres virtutes ac proprietates legis. ibi ideoqz lex proditur. Secunda pars ſubdiuiditur quia primo ponit euentum circa cõſtitutõnes eccleſiaſticas correctõni ſubmittendas et ponit materiam et cauſam impulſiuam huius compilatõis ſecundo concludit cauſam finalẽ ibi ad cãm. tercio cauſam coadiuuatiuã ibi per dilectum. quarto formalẽ ibi reſecatis et hec diuiſio ſufficit pro ſummario Nõ primo qualis debet eſſe rex debet enim eſſe pacificus. qui enim non vult pacẽ nõ eſt heres chriſti. in teſtamẽto ſuo principaliter reliquit pacem dũ dixit pacẽ meã do vobis. etc. de quo in. c. ad apliceꝫ. et ibi per glo. de re iudi. li. vi. Et nõ quod debet eſſe talis quales ſubditos ſuos appetit eẽ. Item collige vñ procedũt lites iurgia et cõtentõnes. procedunt enim a cupiditate que eſt radix omniũ malorũ et procedit ex carne infecta ex materia originalis peccati. vñ propter hanc infectionẽ dicit canõ quod omnis etas ab adoleſcentia prona eſt ad malũ. xij. q. i. omis etas. et alibi. procliuus eſt curſus ad voluptatẽ et natura eſt imitatrix viciorum. xx. q. iij. procliuus. Itẽ collige qualis debeat eſſe homo ſi nõ vult ſubici exercitio legis. debet enim eſſe pudicus pacificus et modeſtus. lex enim nõ eſſet neceſſaria ſi hoĩes ratõe regerent. nam per legem nemo compellit bñ facere ſed male facere prohibet. xxiij. q. v. ad fidem. vnde dicit Inno. in. c. paſtoralis. de offi. or. quod homines intantũ poſſent rõne regi quod non ſubijcerent

legi. i. exercitio legis. ad hoc. c. de cõſtantinopolitana. xxij. di. et per hoc declarat illud que ſpũ dei agunt nõ ſunt ſub lege. de regu. c. lz nam. nõ ſunt ſub exercitio legis. ex quo ducunt lege priuata. et vide ho. tex. de lege priuata et publica. xix. q. i. due ſunt leges Nõ ibi quotidie etc. quod illud dicitur quotidie fieri qd ſit aliquo interuallo interpoſito nam nõ quotidie lites generant et facit ad teſtes. vt. j. dicam. Item nõ finem et intentũ legis intendit enim reprimere cupiditatem et concupiſcentiã et ipſam reducere ad limites rõnis. Item collige quoddam fedus eſſe inter hoĩes ſeu quandã obligatõem naturalem ex caritate procedentẽ qua tenet quis alteri facẽ qd ſibi vult fieri. i. di. humanũ genus. Item nõ tres virtutes et proprietates legis vt in tex. ibi vt honeſte viuat etc. et ſic ſcia iuris docet mores. ideo dicimus quod ſupponit ſciẽtie morali vt dixi in glo. i. nõ. quod proprie ſignificet appetitus ſeu concupiſcentia nam ſignificat voluntatẽ qua appetitur et concupiſcentia regunt in malum et procedunt ex anima ſenſitiua rõne non regolata voluntas non pt eſſe niſi ad bonum. In v. ſane. nõ ſilitudinẽ eſſe reprobatã nõ eĩ eſt ſopuacnis ad vtendum. l. i. C. de no. co. cõpo. et in. c. licat. de proba. Item collige quoqz correctõe digna vt nimia ſilitudo contrarietas. perplexitas ſuperfluitas et diſperſa locatio ſeu ſituatio. omnia enim iſta inducũt confuſionẽ Item collige rubricas eſſe autenticas et de tex. nam papa mandat hac cõpilatõne vti et rubrice ſunt in hac cõpilatõe ergo pars cõpilatõis qd clarius probat in prohe. vi. vbi gl. ſing. dicit quod ex eo quod ſunt de tex. ſcriptor qui promiſit ſcribẽ librum ſeu tex. tenet ſcribere rubricas et an licita ſit argumẽtatio a rubro dicã. j. Itẽ collige quod in generali mandato nõ tranſit ptãs legis cõdende. Ibis nõbilibus expedit primo iſte tex. in eo quod infert quotidie fieri qd ſit interuallo interpoſito inducit ad concordiã teſtium qui dicũt quẽ quotidie poſſediſſe vel quotidie reſediſſe in eccleſia nõ tñ viciat ſi aliquo interuallo nõ poſſedit vel nõ reſedit. Idẽ dicit Dy. de dictõe ſemper in. l. i. ff. ſo. ma.

Cõclude ergo quod iſte dictões et ſiles debẽt ciuilit intelligi et de dictõe ſine intermiſſione vide tex. cũ glo. in c. ſacroſancta. xxij. di. Item quod nunqꝫ preterit dies vide tex. in. c. tenere. xxxi. di. De dictõne nunqꝫ vide tex. v. di. nunqꝫ. Item pro teſtibus dicẽtibus quod omni tpe etc. vide de conſe. di. iiij. omni tpe. et idem dic de alijs dictionibus et de dictõne iugiter indeſinẽter aſſidue et ſilibus ad hoc. de conſe. di. ij. reuera. Secundo querit in v. ſane nunquid lex poſitiua debeat obſeruari in foro conſciẽtie quia iſte tex. in fine mandat hanc compilatõnẽ obſeruandam in iudicio et in ſcolis de hoc per Jo. cal. et Jo. an. poſt beatum Tho. in. c. quamqꝫ. de vſur. li. vi. per frede. de ſe. conſi. xxi. per Inno. in. c. quia plerique. de immu. ec. et de homi. ſicut dignũ. Et cõis concluſio videtur quod aut lex poſitiua diſtinguit inter forũ penitẽciale

et iudiciale et tunc non obſeruať in foro penitentiali et
hoc legis auctē vt in.c.tua.et q̄d ibi nō.de ſpon. Aut
nō diſtinguit et tūc ex quo eſt condita ab eo qui habet
ptātem ꝛ nō cōtinet in ſe peccatū eſt obſeruanda in fo
ro penitentiali.et ex h̄ habes nūquid ſit licitū frauda
re gabellas et non ſoluere pedagia.nam certe ſi ſtatu⸗
tum eſt licitū tunc teneť etiam in foro cōſcientie. ſecus
ſi illicitū.vide etiā ad p̄dicta glo.ſing.in.c.fraternitati.
xij.q.ij.que multum facit cōtra hanc gnalem theoricā
doc.dicit tñ illa glō.ſing.ꝙ in foro cōſcientie nō teneť
quis ſoluere penam.vñ ſi cōmiſit furtum occultum vel
manifeſtum licet in foro iudiciali teneať ſoluere penaꝫ
dupli vel quadrupli tñ in foro cōſcientie nō tenetur q̄ſ
ſoluere ſed ſufficit reſtitutio.ꝛ eſt glo.valde ſing. et faċ
ad omnes penas legibus ſtatutas facit etiā q̄d nō.
Inno.in p̄alle.c.ſicut dignum.et ſic nō vidꝫ ꝙ reſpc̄u
penaꝝ debeat lex poſitiua ſeruari in foro cōſcientie. et
vide q̄d nō.Jo.an.in p̄alle.c.quamq̄ꝫ.An aūt conſti
tutio ſeu lex poſitiua liget peccatū oīne occultū dic ꝙ
ſic vt eſt glo.ſing.in cle.i.de here.vbi vide.Quero an
ſit licitum allegare legem deciſam ſeu reſecatā vide q̄d
nō.p tex.ibi reſecati.ꝛc̄.doct.rn̄dent ꝙ aut lex fuit de
ciſa ſeu reſecata qꝛ cōtrariā iuri et tunc non eſt licitū il⸗
lam allegari.imo incurrit penam falſi de quo in.c.i.ꝯ.
de cōſti.vbi tangam.Aut fuit reſecata qꝛ ſupflua aut
nimis ꝓlixa et tūc ad declaratōnem legis nō reſecate
poteſt allegari et ita quotidie allegamus deciſam de⸗
cretalium et ſic allegat glo.s.in ſalutatōne in v̄.ſeruuſ
Ultimo queriť nunq̄d hec cōſtōnes huius cōpila
tōnis debeāt allegari preponendo verbū extra ꝑ Pe.ꝛ
Abb.ꝙ ſic qꝛ ſunt extra volumen decretoꝝ.do.Car.
diciť ꝙ cum h̄ volumen hodie ſit certum et approbatū
nō expedit allegare cōſtones p v̄.extra.ſicut olim fie⸗
bat.et h̄ puto verius qꝛ ſupfluis non eſt vtendū nam
p allegata ſatis agnoſciť ꝙ allegatur cōſtitutio poſita
extra volumen decretoꝝ qꝛ alius eſt modus ꝓceden⸗
di i h̄ volumine.et alius in decretis. In glo.in.v̄.
diſpoſuit.opponiť p declaratōne glo.nam ſi deꝰ diſpo
ſuit ſibi ſubditos fore bonos ergo nō ꝑnt peccare cuꝫ
dei diſpoſitio falli non poſſit.So.metu ꝯtrarij glo.ex
ponit nō neceſſitando ſed p prouidentiā et p̄deſtinatō
nem et videtur p̄mo glo.ſumere iſta duo.ſ.ꝓuidentiaꝫ
et p̄deſtinatōnem ꝓmiſcue.differūt tñ qꝛ p̄deſtinatio
eſt p̄paratio gratie et p̄deſtinatus nullo modo damna
ri poteſt.vñ p̄deſtinatio eſt ad bonū p̄ſcientia ad ma⸗
lum.nō tñ intelligas ꝙ p̄deſtinatis vel p̄ſcientia neceſ⸗
ſitat ad bonū vel ad malū ſed qꝛ deus ſciebat aliq̄s
eſſe caſuros ideo illos nō p̄deſtinauit. alios vero q̄s
ſciebat ad bonū reuerſuros p̄deſtinauit. et dic ſubtiliť
vt habeť de vtroqꝫ.xx ij.q.iiij.vaſis ire.cum.§. ſe.ſꝫ
hic ſumiť in glo.p̄deſtinatio large qꝛ omnes homies

largo modo p̄deſtinati ſunt.i.creati in bonitate et pro
miſſi ad bonum ſed abutendo libero arbitrio ꝯmittūt
malum.Scd̄o modo p̄t ſolui ꝯtrarium exponēdo ſub
ditos.ſ.p̄deſtinatos vt exponit glo.ſequens. ſed hec
expoſitio nimis reſtringit literā que vidꝫ loqui de om
nibus hoībus. In glo.in v̄.pudicus in fi.oppo.cō
tra tex.nam pudicitia eſt virtus pticularis dꝛ eni a pu
dore in quo eſt verecundia.vnde ꝯſiſtit circa ea de qui
bus verecundamur vt de deſpon.impu.c.puberes.et
tñ tex.p hec verba vidꝫ innuere ꝙ deus creauit hoīes
vniuerſaliter bonos.So.glo.forte metu ꝯtrarij expo⸗
nit pudicos.i.caſtos qꝛ caſtitas eſt generalioꝛ virtꝰ q̄ꝫ
pudicicia nam ꝓprium caſtitatis eſt reprimere ꝯcupi⸗
ſcentiam ex qua oriunť omnia mala.de ꝯſti.nam ꝯcu
piſcentiam et de hac caſtitate ſic generaliter ſumpta in
c.ſi eni de peni.di.ij.loquiť tex.qui dicit ꝙ nemo glo
riari poteſt ſe caſtum habere coꝛ ſic etiam poteſt intelli
gi tex.in auc̄.de leno.§.ſanximus.alle.in glo.nam hic
caſtitas ſola poſſibilis eſt deo animas p̄ntare.ille ta⸗
men tex.nō loqtur de caſtitate generaliter ſumpta ſed
ꝓut eſt virtꝰ pticularis ꝓut eſt abſtinentia a ꝯmixtōne
venerea et licꝫ ille tex.ſic allegeť ꝯmuniter p glo.ꝙ ca⸗
ſtitas ſola eſt ꝛc̄.tñ non ſic loquiť ſed dicit ꝙ caſtitas
eſt poſſibilis deo animas p̄ntare non tñ intelligas ꝙ
ſola caſtitas ſine alijs v̄tutibus hoc poſſit ſed dicit d̄
caſtitate ꝓpter ꝯnexionem virtutū.nemo eni poteſt ha
bere vnam virtutem in actu quo minus habeat alias.
xxxij.q.i.cum apud.alias cum renunciať bene veꝝ eſt
ꝙ vnum opus v̄tutis habeť ſine alijs v̄tutibus et tūc
nihil ꝓdeſt vt in.c.defleat.ꝯ.de re.iu.ſed virtutem verā
habere nō p̄t ſine alijs vide ho.tex.cū nō.glo.in.c.ni
ſi.§.porro.de renun.de q̄ eť p bea.Tho.ſcd̄a ſcd̄e.et
ibi etiam dicit ꝙ ꝓprie pudicitia cōſiſtit circa extrinſe
ca et circa ſigna venereoꝝ vt ſunt aſpectus impudici
et oſcula. Caſtitas vero ſtricte ſumpta ꝯcernit ipaꝫ
ꝯmixtōnem veneream.vñ pudicicia nō eſt ꝓprie v̄tus
ſepata a caſtitate ſed reſpicit quandā circumſtantiam
caſtitatis.ad p̄dicta.xxxij.q.v.c.nec ſolo.et.c.qui vi⸗
derit. In glo.in v̄.p dilectum.q̄d quidē ſeruať in p̄
ſenti cōpilatōne.ſed ꝯtra hoc facit qꝛ decre.Greg.ix.
auctoris huiꝰ ꝯpilatōnis nō ſolū ponunť i fi.volumis
ſed etiam in medio vt patet in.c.G. perpetuus.de fi.
inſtrumen.et in.c.mulieri.ꝯ.de iureiuran. Solu. intel⸗
lige quod ſeruatur iſte oꝛdo prioꝛitatis et poſteritatis
reſpectu titulorum non reſpectu voluminis et ita etiam
dicit gloſa.in.l.p̄ma.C.de no.co.compo.vnde in co⸗
titu.decre.que primo emanauit primo ponitur et hoc
reſpectu diuerſorum auctorum non reſpectu eiuſdem
quia ſepe decret. poſtea edita primo ponitur ex quo
non denotatur diuerſitas in auctore et vide bonam
gloſam.in.c.ad hoc.de offici.archidia.et in eo quod

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

attendit ordo in rubrica elicit argumētū q̄ licita eſt argumentatio a rubro de quo p glo. in. c. cum dilecta. j. de ꝯſtr. vti. vel inuti. in. c. cum monaſteriū. de elec. i. l. i. C. ne fideiuſſo. do. den. et i. l. i. C. etiā ob cyro. pecu. pig. deti. poſ. et in auc. ad hec. C. de vſur. in. c. i. ꝛ. c. ſi ſup. de offi. dele. li. vi. et in. c. tibi q̄. de rẽp. li. vi. cū ſi. vide p ſpe. in ti. de diſpu. et alle. ad fi. et ibi p Jo. an. i addi. Et ꝯcluſio eſt q̄ aut q̄rit̄ de rubricis decretorū ꝛ in illis nō eſt licita argumētatio q̄ nō ſunt autentice. tū q̄ nō fuerunt edite a magiſtro Gratiano. ſed a quodam alio. tū q̄ alique repiunt̄ falſe et corrupte. vt dicit glo. in. c. carte. iij. q. ix. quā nō. et hoc excepta p̄ma rubrica que eſt autentica ſcd̄m ſpe. ꝛ Jo. an. ibidem. ſed nō video vñ ſumant hanc auctez q̄ nō apparet q̄ etiā ip̄m volumen decreti fuerit approbatū vt nō. Jo. an. i c. ij. de rẽp. et patet etiā ex inſpectōe ipſius decreti vbi nec in p̄n. nec in fi. dr̄ q̄ fuerit approbatū. Item rẽca p̄ma decreti nō loquit̄ diſpoſitiue ſed tantū fuit poſita ad declaratōnem libri fateor bene q̄ illa rẽca declarat finalem intentionē illius ꝯpilatōnis vñ potius dʒ dici vera q̄ʒ anctēica. De rẽcis vero decretalium et legum dicendū q̄ aut ꝯſonāt nigro et pn̄t allegari vt nigrū. ꝛ ideo q̄tidie allegamus vt in rubro et nigro. j. ſ vt eccle. bene. et. C. vt nemo inuitus agere ꝯpel. et. C. ne quis in ſua cauſa ius ſibi dicat. et hoc verū q̄n̄ oratio eſt pfecta vt in p̄dictis et ſilibus. ſecus ſi eſt impfecta oratio ſcd̄m Jo. an. vt in rẽca de offi. dele. ptʒ ꝛ de reſcrip. ſed dic q̄ tunc nō p̄t allegari diſpoſitiue ſed bene ad aliū effectū pn̄t allegari et licita eſt argumētatio. vt. j. dicaʒ. Si vo rubrū ꝯtradicit nigro tūc ſtat̄ nigro q̄ rubrū venit ad declaratōem nigri. ſi vero latius loquitur rubrū q̄ʒ nigrū tunc vnū ſupplet̄ p reliquum et ecōuerſo vt nō. Bartoꝛ. in p̄alle. auc. ad hec Idem dic ſi rubrū loquit̄ clarius et ſp̄alius q̄ʒ nigrum q̄ tūc nigrum intelligitur ſcd̄m rubrū vide glo. nō. in. l. i. C. ꝯfeſſ. qui inv. ꝯſtan. li. xij. facit gl. in. c. cū monaſteriū de elec. Et aduerte q̄ rẽce pn̄t allegari ad quatuor effectus. p̄mo diſpoſitiue ſicut allegat̄ nigrum et h̄ pcedit q̄n̄ oratio eſt pfecta et ꝯſonat nigro vt in rẽca. vt eccle. bene. ꝛc̄. Scd̄o allegat̄ ſcd̄m modū quē inducit gl. in c. i. et. c. ſi ſup gratia. p̄alle. et in. c. bone. de ꝯſtr. vti. vel inuti. valet ex quo materia executorū tractat̄ ſub rẽca. de offi. dele. ergo executor habet delegare. Tercio allegat̄ q̄n̄ ex vna lege. vel vno. ca. eliciunt̄ varie lecture vt capiat̄ illa que cōgruit rubro vt dicit glo. in p̄alle. c. cū monaſteriū. Quarto allegat̄ ex ordine ipſarum rẽcarū ſicut allegat Jo. an. in. c. i. de mu. peti. et dixi in. c. ex pte. de app. et nō. in. l. i. ff. de ꝯſtr. tu. In glo. fi. ibi fuerūt mortui in deſerto. nō glo. p ꝯcordia teſtium dicentiū q̄ omnes fecerūt aliquid vt nō vitiet̄ eorū dc̄m ſi pauci ex iſ illud nō egerūt. et in eo q̄ gl. tāgit an de modico ſit curandū dic vt nō. in. c. ſi proponente. de rẽp. Et quo ad p̄ncipalem q̄ſtionem glo. breuit̄ pt dici q̄ vtendum eſt decretalibus hui9 compilatōnis in iudicijs et in ſcolis ſcd̄m ipſarū intentū q̄ ſi eſt priuilegium debemus vti vt priuilegio. ſi vero ius ꝯmūe et tūc ſcd̄m ius ꝯmune ꝛ ſic clara eſt litera. In ea. glo. i. j. de fi. inſtru. paſtoralis. Jo. an. dicit q̄ reſpectu decretaliū ſeu extrauagantium q̄ emanauerūt poſt hanc compilatōem tenendū eſt id quod habet̄ in p̄hemio. ſexti libri. et qd̄ ibi nō. p glo. vñ ſcd̄m do. Car. pcedit dictum glo. reſpectu earū que emanauerūt añ cōpilatōnem qd̄ nō pcedit q̄ omēs decretales emanate añ hanc compilatōem ſunt reſecate p iſtam vt patet in fi. tex. vbi mandat hanc compilatōem tantū obſeruandā Alie ergo decretales in hac cōpilatōne nō inſerte vidētur reſecate vel tanq̄ʒ ſupflue vel tanq̄ʒ ꝯtrarie. ꝛ ſic nō eſt licitū amplius aliquā ex illis allegare vt diſponat ſicut añ diſponebat. Sed dic clarius q̄ aut querit̄ de extrauagantibus editis añ hanc cōpilatōem et olim in illis habebat locū. c. paſtoralis. nam illud emanauit añ illam cōpilatōem ſed hodie ſunt reſecate. vt. s. dixi. Aut q̄rit̄ de extrauagantibus editi poſt hāc compilatōnem et. hodie etiā ſunt reſecate p id q̄d habet̄ in p̄heio vi. libri. Reſtat ergo neceſſario cōcludē q̄. c. paſtoralis hʒ locū dumtaxat in decretalib9 extrauagantibus editis poſt cōpilatōem. vi. libri. Et aduerte ad vnum qd̄ colligit̄ ex h̄ tex. iuncta glo. q̄ pbabiliter in iudicijs dubitari p̄t de extraug̃. et idem pbat tex. in p̄hemio vi. ꝛ facit h̄ multum p Bar. in. l. cum plat̄. ff. de re iu. et pro cōi modernorum ſententia in p̄all. c. paſtoralis. vt ſententia lata contra extrauagantes non ſit ipſo iure nulla. cuius contarium tenui in dicto. c. paſtoralis. ꝛ vide quod ibi dixi.

De ſūma trinitate et fide cath.

Glo. cōtinuat rẽcam et fit cōtinuatio ad oñdendū ordinē in volumie ſeruatū. debent eni cōſtitutōnes ſub cōgruis titulis collocari. vt nō. s. in p̄hemio. et etiam in p̄heio. li. vi. et. C. de no. co. cōpo. in p̄ma conſtōne poſſet et alr̄ cōtinuari ſed ꝯtinuatio glo. ſufficit de materia rẽce habet̄. xxiij. di. q̄ ep̄s. vbi eſt pulcher tex. cōtinens ſup quo ſit examinand9 ep̄s in eius pmotōe et incidenter tractat de ſūma trinitate Item habet̄ de cōſe. di. iij. in. c. fi. et di. vi. in. c. pe. et vi. repetitur in. vi. ꝛ in cle. Et pro intellectu rubrice in qua dicitur de ſum. trini. et fi. ca. Quero quare dixit de ſumma et quare de catholica. quo ad primum dicendum q̄ dicit̄ ad differentiam aliarū trinitatum que nō ſunt ſumme vt eſt trinitas in candela vbi eſt ſplendor ignis et calor.

non enĩ intendit hic tractare de tali trinitate ſ3 de ſum
ma. Itẽ ſcdo adicit catholica ad reſtrictõnem verbi
fidei.nam fides ſcdm ethimologiã vocabuli dr qꝛ per
eam fit qd dictum eſt.vñ vt reſtringeret h verbũ quia
nõ intendit tractare de fide ſic gñaliter ſumpta adicit
catholica et catholica idem eſt qd vniuerſalis. nã gre
ce catholicon vniuerſalem vocãt ſcdm Boe.de trini.
hec enĩ eſt fides vniuerſalis reſpcu diuerſaꝝ regulaꝝ.ꝛ
qꝛ eius cultus p omnes mũdi terminos emanauit iuxͣ
illud pſalmiſte. In omnẽ terrã exiuit ſonus eoꝝ ꝛc.
In gl.i.ibi vñ videt inferendũ ꝙ fides eſt ſpes iſta
glo.nitit impugnare diffinitõem apli.tum qꝛ non eſt
ꝯuertibilis cum ſuo diffinito qꝛ ſpes eſt ſubꝫa ſperãda
rum reꝝ ꝛc.tum qꝛ nõ eſt fides. Itẽ qꝛ diffinitõ apli
tantũ ꝯphendit futura.ſed doc.cõiter ſaluãt diffinitõꝫ
apli.maxime p id qd dr in ipſa diffinitõe ar.nõ appa
rentiũ ꝛc.que verba ꝑñt ſe habere ad pͥterita pñtia ꝛ fu
tura. Nõ ob.qd in ipſa diffinitõe ꝑcedit dum dr ꝙ ẽ
ſubꝫa ſperandaꝝ reꝝ ꝛc.qꝛ ſic exponit fides eſt ſubꝫa.i.
fundamentũ ſeu firma ſubſiſtẽtia ſperandaꝝ reꝝ qꝛ facͭ
ſubſiſtere in nobis res ſperandas in pñti p ſpem in fu
turo p rem vñ non ꝯphendit ſimpliciter futura ſed res
ſperandas.i.illas res quas ſpectare debemus et h pͭ
referri tam ad pñtia qͣ ad pͥterita ꝛ futura dum poſtea
dicit argumentũ nõ apparentiũ. Ideo ſic dicit qꝛ cum
volumus aliqd ꝓbare dicimus abraam ſic dixit.chri
ſtus ſic dixit.ꝛc.et ex his ſumimus ar.i.ꝓbatõem nõ
apparentiũ.ꝛ h p magiſtrũ ſententiaꝝ li.iij.diſ.xxiij.q
multipliciter diffinit ſpẽ et dicit ꝙ ſpes eſt virtus qua
ſpũalia ꝛ eterna bona ſperanͭ.i.cum fiducia expectanͭ
et ꝯuenit ſpes cum fide qꝛ eſt de inuiſibilibus ſicut ꝛ fi
des.nam qs non ſperat ea que videt ſed differũt ſpes
et fides qꝛ ſpes eſt tantũ de futuris.fides aũt habet ſe
ad omne tempus vt in glo. Item fides eſt bonaruꝫ et
malaꝝ rerum.nam ex fide damnatio et vita eterna cre
duntur. Spes vero eſt tantũ bonarũ rerũ qꝛ nemo ſpe
rat ſeu deſiderat ſibi mala. Item fides eſt ſuaꝝ et alia
rum rerũ.nam ex fide homo credit ſe ſempiternũ ꝛ an
gelos ſempiternos.ſpes vero eſt ſuarum rerum et ad
ſe ꝑtinentium qꝛ qs tantũ ſperat ſeu deſiderat ea que
ſunt ad ſui ꝯmodum vt eſt vita eterna. Et ex pͥdictiſ
habes defenſatam diffinitionẽ apli.ꝛ qd ſit ſpes ꝛ qd
fides et in quo ꝯueniũt et in quo differunt. In ea.
glo.ibi ꝛ etiã demones vult ergo glo.ꝙ demones ha
bent fidem informẽ qꝛ nõ habent illã informatã a cari
tate et hanc fidem dicit glo.habere prauos ꝛ īfideles
homies. Iaco.de albega refert magiſtrũ ſententiaruꝫ
et alios theologos tenere demones non habere fideꝫ
etiam informẽ qꝛ fides poteſt habitare in prauo illuꝫ
in bonũ inducendo qd nõ eſt in demone qꝛ nõ poteſt
amplius illum trahere ad bonũ. Item fides informiſ
ꝑut eſt fides ſapit naturã fidei formate et ſic fides etiã
informis eſt voluntaria certitudo vt dr in diffinitõe gl.
vnde licet praui homines volũtarie credant demon tñ
nõ credit qꝛ eius credere eſt ꝯtremiſcere nã deliberato
velle non vellet demon deũ eſſe nec articulos fidei eſſe
et ſic in eo fides non cadit do. Car.nitiſ ſaluare dictum
glo.dicens demonem habere fidem omnino informẽ
ſ3 praui hoies hñt informẽ ſ3 non oino nam demon cre
dit ſine aliqua inclinatiõe.ſed praui hoies cum aliqua
inclinatõne puto pͥmum dictũ verius qꝛ vt.s.dictum
eſt in fide requiriͭ voluntas in credente ꝛ hanc volũta
tem nullo modo habet vide tñ p magiſtrũ ſententiaꝝ
in loco ꝑalle. In ea.glo.ibi fides noſtra eadem eſt
in ſubꝫa. Aduerte ꝙ ſm Ja.glo.ꝯtradicit ſibiipſi nam
hic in pͥn.dicit vnam eſſe fidem numero et tñ.ĩ.dicͭ ꝙ
diſtant fides noſtra et antiquoꝝ in qualitate.et ex eo
ꝙ dicit diſtant in plurali numero apte innuit plures eẽ
fides numero et ideo elegantius dixiſſet ꝙ in fide nr̃a
et antiquoꝝ diuerſitas notari nõ pͭ cum in ſe nõ diffe
rat ſ3 notaͭ diuerſitas in modo credendi et ꝙ vnica ſit
fides noſtra et antiquorũ habeͭ in.c.i.e.ti.in cle.et in
ſtat h Jo.an.in expoſitõe hui⁹ ver.oſanna.et refert.
Aug.tenere ꝙ eſt vox obſecratõis mentis affectũ ma
gis exꝑmens qͣ rem aliquã deſignãs ſicut apud lati
nos.heu eſt vox dolentis et pape admirãtis.iſta eniꝫ
ſcribi nõ pñt et ideo dicũt Jero.et Aug.ꝙ v.oſanna.
nõ potuit transferri in latinũ.qdam exponũt ſeu inter
pͥtanͭ oſanna.i.gloria.alij redemptor.alij ſaluifica.q
ꝯueniunt deo qui ſaluauit totũ mũdum.alij ꝙ ideꝫ eſt
dicere qd ſaluũ me fac obſecro ab oſi qd eſt ſaluifica et
ana qd eſt interiectio obſecrantis.ideo ſcdm Jo.an.
dẽret dici oſyana.ſed vocabulũ corrupte ꝓferͭ In ea.
glo.ibi pͥncipales aũt articuli.in hac ꝑticula glo.pͥnci
paliter duo ſunt examinãda.pͥmo quot ſunt articuli fi
dei.ſcdo qꝛ glo.dicit ꝙ clerici tenenͭ illos ſcire expli
cite et laici implicite. Quid eſt ſcire implicite et qd ex
plicite.ꝛ pͥmo ꝓ intellectu pͥmitte ꝙ articul⁹ ſcdm Ri
car.de ſan.vict.eſt idiuidualis veritas ſupra rõneꝫ nos
artans ad credendũ.exemplum in illo articlo ꝯceptus
ſeu incarnatus.nam ꝙ homo fuerat cõceptus ſine ſe
mine eſt ſupra omnẽ ratõem et nihilominus h credere
debemus.et quo ad principalem queſtionem videlicꝫ
quot ſunt articuli fidei glo.hic dicit ꝙ ſunt ſeptem.
quos enumerat. Et aduerte ꝙ ponit incarnationem.
et natiuitatem pro vno articulo.quod non placet do
ctoribus.quia ſunt diuerſi articuli quia quilibet eoruꝫ
artat nos ſupra rationem ad credendum de incarna
tione ſupra dixi de natiuitate patet quia eſt ſupra ra
tionem ꝙ virgo pariat et quod poſt partum remaneat.
virgo. Item in eo ꝙ glo.dicit baptiſmum eſſe articu
lum fidei non bene dicit ſecundum doct. et bene quia

baptiſmus nō eſt articulus ſed ſacramentū vt hic in. §
ſacramentū. et ſic remanēt. vij. articuli tollendo bapti/
ſmū et diuidendo primū articulū in duos. Et aduerte
ꝙ iſti articuli enumerati in glo. cocernunt humanitatē
alij vero dicunt vt refert gl. ꝙ ſunt. xij. et hoc reſpectu
cauſe efficientis. qꝛ. xij. fuerūt apl'i ꝯponentes ſimbo/
lum et qlibet appoſuit ꝑtem ſuam. Theologi ꝯmunit̃
tenent vt refert Jo. an. ꝙ ſunt. xiiij. tenentes h̄ ex par/
te materie quoꝝ. vij. ꝯcernunt diuinitatem. vij. huma/
nitatem ad h̄ adducunt illud Jo. xvij. hec eſt vita eter
na vt cognoſcant te ſolum deum et ieſum chriſtū quē
miſiſti ꝛc. et ſic patet ꝙ in credibilibus et in articul' de
bent eſſe iſta duo occultum deitatis. et miſteriū huma
nitatis. de reliquis. vij. cōcernentibus humanitatē ha
bes hic in glo. Jn alijs vero. vij. ꝯcernentibus diuini
tatem. ꝑmus ꝯcernit diuinam eſſentiam dum dr̃ in ſin
gulari credo in deū in h̄ eīn debemus recognoſcere di
uinam eſſe eſſentiā ꝛ vnicam ſubſtantiam. Tres vero
ſequentes reſpiciunt pſonas ipius trinitatis dum dr̃.
Credo in patrem. Jtem ꝛ in filium. Jtem ꝛ in ſpiritū
ſanctum. reliq vero tres ꝯcernūt opatōnes ipius trini
tatis quaꝝ ꝑma ꝯſiſtit in collatōne nature. i. in ipa cre
atōne dum dr̃. Creatorem celi et terre. ſcd̃a conſiſtit in
collatōne gratie dum dicit Catholicam ſanctoꝝ ꝯmu/
nionem remiſſionem peccatorum. Tercia ꝯſiſtit in col
latōne glorie dum in fine dr̃ Carnis reſurrectōnem et
vitam eternam. et ex his iunctis illis enumeratis i gl.
habent. xiiij. arti. vij. ꝯcernentes diuinitatē. et. vij. hu
manitatem. Dicentes vero ꝙ ſunt. xij. articuli. dicunt
ꝙ arti. ꝯcernentes pſonas trinitatis nō ſunt tres ſed ꝙ
faciant vnū articulū. vt Credo in patrē et filiū et ſpiri/
tūſanctum. et ſic remanēt. xij. ſex ꝯcernentes diuinitatē
et ſex hūanitatē. et dicūt ꝙ icarnatio et natitas faciūt
vnū arti. et ſic faciūt ſex qd̃ nō ꝓcedit ſm rōēꝫ ſ dictā.
Jtem vt numerus ſit ꝯpletus diuidūt articulū collatō
nis glorie vt carnis reſurrectōnem et vitā eternā. ſed
ꝑcedēs opi. vr̃ verior et mag̃ euacuat miſteriū fidei

Circa ſcd̃m ꝑncipaliter examinandū. ſ. quid eſt ſci
re explicite et qd implicite. dicendū ſm doc. ꝙ explici
te eſt ſcire explicare articulos fidei diſtinguere et defen
dere. Jmplicite vero eſt credere ſm ꝙ ecc. credit ita ꝙ
ſuā fidem ſubmittit fidei eccleſie et intm̄ valet hec fides
laicis ꝙ ſi rōne naturalis motus credant patrem ma/
iorem filio vel aliter errent nō ꝓpter h̄ ſunt heretici qꝛ
non eſt illa fides coꝝ ſed fides eccīe cui ſe ſubmittunt
et h̄ verum dūmodo ꝑtinaciter nō defendant errorem
ſuū. ad h̄. c. damnam⁹. ꝑ. e. in ſi. et. c. hec eſt fides. xxiiij
q. i. Et aduerte ſcd̃m Jnno. qꝛ ſcd̃m diuerſitatē hoim
quedā daẗ menſura credendi et ſciendi. nam laici adul
ti debēt credere vnum eſſe deum remuneratorē omniū
et credere articulos fidei implicite hāc mēſurā debēt
excedere clerici habētes curā animaꝝ. debent eīn ſcire
articulos fidei explicite. xxxviij. di. c. i. et. ij. Epi vero
debent plus ſcire vt omni poſcenti reddant ratōnem.
xxxvi. di. §. ecce. xxxviij. di. omnes pſallentes. etiaꝫ de
liberato cōſilio ſi oportuerit et habito conſilio cū ſapi
entibus. Clericis vero inferioribus qui nō habent ex/
penſas vt pn̄t intendere ſtudio et habere magiſtros ſꝫ
ꝓprijs manibus ſibi victum querūt vr̃ ſufficere ſm
Jnno. ſi credant implicite ſicut et laici. debēt tn̄ aliqd
plus ſcire de ſacramento altaris i quo quotidie vſant̃
ſed ſi hn̄t expenſas tunc peccāt ſi non inſtant vt plus
ſciant q̄ꝫ laici. vn̄ ſacerdos in foro penitentie debꝫ per
ſcrutari quare non ꝓfecerūt in cognitōne fidei an prop
ter groſſitatem ingenij. an ꝓpter defectum expenſaruꝫ
an qꝛ ꝑtulerunt cognitōni alia bona opa. puta qꝛ intē
debant paupibus. nam licet ob hanc cauſam impune
ꝑtermittere hanc cognitōem fidei. Jtem et ſcientiā iu/
ris pn̄t ꝑferre cognitōnem fidei ſi addiſcant vt defen/
dant paupes in iudicio qꝛ h̄ eſt pietatis opus non tn̄
debent ita illam ꝑferre quominus pficiant etiam i co
gnitōne fidei modo ꝑdicto. Laicos vero hn̄tes talen
tum ingenij nō putat Jnno. peccare ſi non inſiſtūt co
gnitōni fidei qꝛ ad h̄ non verſaẗ coꝝ pfeſſio. ſatis eniꝫ
eſt ꝙ talentū ingenij non abſcondāt in terra. et ꝑdicta
ꝓcedunt quo ad peccatū incurrendum. ſed quo ad h̄
vt qs iudiceẗ hereticꝰ non vr̃ differentia qꝛ clericus
etiam litatus errans in articulis fidei nō eſt hereticus
ſi ꝑtinaciter non defendit ſuū errorem maxime ſi cre/
dit eccleſiam ſic tenere vt in ꝑall. c. damnam⁹. ꝛ. c. hec
eſt fides ꝑalle. quod nō.

Non ſolū ſum
Jrmiter.
mari ꝑ pꝛo ſū/
ma diuiditur in duas ptes pri
cipales. ſcd̃a ibi vna vero. Pri
ma tractat de ſumma trinitate
et eius opibus de fide catholi/
ca et articulis fidei. Scd̃a pars
pricipalis tractat de ſacramētis et pri⁹ de ſacramento
euchariſtie interſerens de ſacramēto ordinis. ſcd̃o de
ſacmēto baptiſmi ibi ſacmentū. tercio de ſacramento
pnie. ibi et ſi poſt. q̄rto de ſacramēto ꝯiugij ibi nō ſolū

Nō primo qualis dꝫ eſſe fides debet eīn eſſe fir/
ma. eſt eīn firmitas animi ꝯſtantia qꝛ apprehenſiōe ita
quis inheret vt aliquo impulſu ab eo euelli non poſſit
vnde non eſt vera fides vbi eſt titubatio ſed debet ho
mo eſſe conſtans et firmus in credendo. nam dubius
in fide iudicatur infidelis. vt in. ca. i. de hereti. Jtem
debet eſſe ſimplex quia debet quis credere ſine plica.
non autem aliquid addere de ſuo vel diſtinguere. ſed
ſimpliciter credere ſicut credit eccleſia catholica.

Secundo collige ibi confitemur. quod quis

poteſt cõfiteri nõ ſolum ea de quibus habet veraꝫ ſciẽ
tiam et cognitõnem ſed etiam ea que firmiter credit ſicut
etiam patet in poſitõnibus ad quas quis rñdet p ver
bum credit vt in. c. ij. de cõfeſſ. li. vi. et qꝺ ibi nõ. p gl.
et in. c. cum cãm. de iura. calũ. et. l. ij. C. e. p Inno. i. c
ex lr̃is. de iureiur. Nõ ꝙ vnus ſolus eſt verus deꝰ
et dꝛ verus ad differentiam fictoꝝ ſm gl. vnde vt dicit
bea. Tho. in cõmento huiꝰ ti. ideo deus dꝛ verus. qꝛ
eſſentialiter et naturaliter eſt deus. Alij vero dicuntur
dij ſeu dei per adoptõem ſeu p nũcupatõnem vel diui
nitatis ꝑticipatõnem. vt pſal. lxxxi. ego dixi dij. nõ eñ
ſunt veri dei ſed dicunt̃ dei p adoptõnem qꝛ boni in/
dicantur filij dei vt ibi ſequit̃ et filij excelſi omnes ꝛc̃.
Quidã vero dicunt̃ dei ſm opi. errantiũ. vt pſal. lxxxv
dij coꝝ demonia ꝛc̃. Item nõ ꝙ verus deus ẽ eter
nus immenſ. et in cõmutabilis in cõprehẽſibilis omi/
potens et ineffabilis et declara vt in gl. Et ex eo ꝙ di/
cit ineffabilis patet qꝛ deus ſeu eſſentia diuina non põt
oſtendi nec demonſtrari per aliquam ſil̃tudinem nam
ſm pħm principiũ qꝺ eſt deus nõ eſt ꝯceptum ſub ge
nere nec ſub diffinitõne nec ſubiacet demõſtratõi ex ꝑ
te qualitatis quantitatis quotitatis vbi et qñ et motꝰ
nec eſt aliquod ſibi ſil̃e nec cõmunicans nec cõtrarium
vnde nõ põt aſſimulari alicui creature licet aliqñ h̃ fiat
ad eruditõnem ſimplicium attingere tñ non poſſumuſ
qꝛ nõ poteſt dari tanta ſil̃itudo inter creatorẽ et creatu
ram qñ maioꝛ diſſimilitudo ſit denotanda. Ideo dice
bat Ariſto. ꝙ prima cauſa eſt ſuperioꝛ narratõne ideo
deficiunt lingue in eius narratiõe. nam rem quamlibet
oſtendimꝰ per cauſas vt dixi. s. in prima glo. ꝓhe. ſed
deus non habet cauſas qꝛ eſt prima cauſa cauſans et
nõ cauſatus. et ideo vere deus demõſtrari nõ põt lꝫ ali/
qñ demõſtremus per creata et cauſata ab eo ſed hec nõ
eſt verã cognitio. Nõ ꝙ eſſentia diuina eſt inſepe/
rabilis reſpectu ſubſtantie ſed reſpectu perſonaꝝ eſt di
ſtincta qꝺ clarius ꝓbatur. ĩ. in vſi. hec ſancta trinitas.
vñ pater et filius et ſpũſſanctus. vnam habẽt ſubſtan/
tiam vnã naturã et eſſentiam indiuiſibilem ſed pſone
ſunt diſcrete qꝛ pater non eſt filius neqꝫ filius pater et
dicunt theologi ꝙ reſpectu ſubſtantie trinitatis nullũ
exemplũ ſatis idoneũ in creaturis repiri poteſt Item
collige ꝙ pater a nullo ꝓceſſit filius vero a patre natꝰ
eſt ab eterno tñ ſpũſſanctus p inſpiratõnem ꝓceſſit ab
vtroqꝫ qꝺ eſt cõtra Grecos dicentes ſpũmſanctũ tan
tũ ꝓcedere a patre de quo clarius in. c. i. ĩ. e. ti. li. vi.

Nõ in verbo vnũ. ꝙ omniũ creatoꝝ viſibiliũ et ini
ſibilium ſpũalium et tꝑalium deus eſt principium. qꝺ
eſt cõtra multos hereticos. Item collige ꝙ deus ſi
mul ab initio temporis condidit omnia de quo dic vt in
glo. Itẽ ꝙ creatura angelica ꝛ mũdana. i. bruta fuit ꝑ/
mo creata qꝫ humana. ꝑmo eñ creati fuerũt angeli et
alia aialia bruta qꝫ homo et rõnem. ĩ. dicam. Item nõ
ꝙ angelus habet naturã ſpũalem tñ non eñ hẽt coꝛ/
pus ſicut hoĩes habẽt. Alia vero aialia bruta cõſiſtũt
ex coꝛpibus tñ ſine anima. homo vero tenet medium
inter angelos et aialia bruta qꝛ cum angelis ꝑticipat
reſpectu anime rõnalis. cũ brutis ꝑticipat reſpectu coꝛ
poris ſeu anime ſenſitiue. vñ dicendum ꝙ homo ꝑtici
pat de omnibus nam habet eſſe cũ lapidibus et viuẽ
cum plantis et ſentire cum brutis et intelligere cũ an
gelis. Nõ ꝙ demones fuerũt creati boni ſed per ſe
abutendo libero arbitrio facti ſunt mali. Et ex h̃ colli/
ge ꝙ angeli habent liberũ arbitriũ ſed vt dicit gl. in. i/
gu. in. c. q̃ cps. xxiij. di. angelus demon et homo ha/
bent liberũ arbitrium. Angelus ſemper nitit̃ ad bonũ
et meret̃. dyabolus ſemꝑ ad malũ et iꝺ quotidie fit pe
ioꝛ. homo nitit̃ ꝑiter ad vtrunqꝫ. Nõ ꝙ demones
peccauerũt p ſe. i. ſine alicuius ſuggeſtione. iꝺ nõ habẽt
remediũ ſicut homo q peccauit ſuggeſtione dyaboli.
Et ex h̃ et ex tex. collige differentiã inter peccatũ hoĩs
et demonis. Nõ in ỽ. hec ſancta. ꝙ deus tribuit le
gem generi humano p moyſen ꝛ alios ꝓphetas. ex h̃
colligit̃ ꝙ qs per aliũ poſſit docere nõ tñ p alium ad
diſcere p qꝺ arguit Goffre. cõtra nobiles et delicatos
mittentes repetitores ad ſcolas ipſi vero iacent in le/
cto. ſunt eñ q̃dam que ſic requirunt operam pſonalem ꝙ
p aliũ explicari nõ pñt ad h̃. l. inter artifices. ff. de ſo.
et. c. ſi. de offi. dele. et p illa iura et ſil̃ia. Bar. brix. te/
nuit in q̃ſtione dñicali quã vide in regula qui p alium
de re. iu. in merca. ꝙ doctoꝛ q̃ ꝓmiſit ſcolaribꝰ legere
p annũ nõ põt eis inuitis alium ſubſtituere etiam eque
idoneũ. Cy. vero in. l. i. C. de cadu. tol. tꝫ cõtrariũ ꝛ vi
de plenius p Io. an. in ꝑalle. regula. Bar. in. l. nemo.
eſt. ff. de duo. re. tꝫ ꝙ ſi doctoꝛ erat ſolitus ſepe ſubſti
tuere ex cauſa videt̃ tacite actum vt poſſit ſubſtituere et
ſic cõtractus recipiat interꝑtatõem ex cõditõne pſone
qꝺ nõ. facit lex excepto. C. loca. Idẽ ſi erat cõſuetudo
in ſtudio vt poſſet quis alium ſubſtituere qꝛ hoc vide
tur tacite actum. ar. in. l. ꝙ ſi nolit. §. qꝛ aſſidua. ff. de
edi. edict. qꝺ etiam nõ. vt cõſueta intelligant̃ in cõtra/
ctibus. facit. l. cum quid. ff. ſi cer. pe. et. l. ſi. C. de fide
inſt. et. c. ꝓpter ſterilitatẽ. et qꝺ ibi nõ. de loca. his ve/
ro ceſſantibus tenet ꝙ non poſſit ſubſtituere niſi eque
bonum. et in contractu hoc fuerat expreſſe actum qꝺ
nõ. bene facit. l. inter artifices p ꝑalle. magna tamẽ eſt
differentia inter doc. nam ſi vnus habet eandem peri/
tiam reſpectu diſcipline forte non habet peritiam docẽ
di et ipſam diſciplinam tradendi. Item nõ ꝙ actꝰ
incarnationis fuit explicatus communiter a tota trini
tate filius tamen ſolummodo fuit incarnatus et pone
exemplum in ſe veſtiente duobus adiuuantibus.
nam omnes veſtierunt. ſed vnus remanet veſtitus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vnde ꝓpter opa inſepabilia trinitatis actus fuit explicatus ab omnibus. filius tñ ſolus fuit incarnatus ꝛ dicitur conceptus ex ſpūſancto vt .J. ſequit. Qualiter autem fuerat conceptus ex ſpiritusancto doctores hic aliter non declarant ſed dicendū ꝙ ideo fuit ꝯceptus de ſpūſancto qꝛ ſicut membra hoīs formāt ab vtero matris ex ſemine humano. ita membra chriſti ſine ſemine fuerunt formata ex ſpūſancto. ꝛ ſic exponunt theologi qȯ nō. Item collige ꝙ chriſtus fuit verus deus et verus homo fuit eñ ꝯpoſitus ex duabus naturis ex diuina. ſ. et humana habuit eñ diuinitatem in ſe et etiā veram humanitatem. qꝛ habuit veram carnē humanam et verā animā ratōnabilem ꝛ intellectualē informantez corpus humanū ſicut habent ceteri hoīes. ꝯcor. c. cū chriſtus. de hereti. et inquantū homo erat paſſibilis ꝛ mortalis. vñ poterat pati omnes penalitates ſeu paſſiones quas homo pati poſſet. vñ inquātū homo paſſus fuit famen et ſitim ꝛ acerrimā penā i cruce et timuit mortem quā quilibet homo naturaliter timet vnȯ rogauit patrem vt tranſferret a ſe illam mortem acerbam ꝛ hoc inquantū homo. naturaliter eñ homo timet nec poteſt timorē expellere rōne. vide tex. cum gl. in. c. nolite timere. xi. q. iij. Item erat mortalis vnde niſi expiraſſet in cruce defeciſſet ſeīo ſicut et quilibet homo deficit ſed poſt reſurrectōez illa caro quā aſſumpſerat nō fuit amplius paſſibilis qꝛ fuit glorificata. ꝛ q̄ttuor ſūt dotes glorificatōis carnis. dotat eñ caro agilitate ſubtilitate claritate et impaſſibilitate. Ex his quattuor dotibus dotabit corpus cuiuſcunqꝫ hoīs adapturi beatā gloriam qꝛ poſt glorificatōem nō poterunt amplius pati corpa vñ non morient amplius et quare hoīes reſurgent cum corpibus. vide gl. in cle. i. e. ti. Nō ibi cum ſuis ꝓprijs corpibꝰ ꝛc. ar. ꝙ poſt reſurrectōez lingue loquent de quo ꝑ glo. in. c. ſi. quis diaconꝰ. l. di. et hec colligunt vſqꝫ ad. §. vna. Unde ṗmo expediam iſtā ꝑtem. Oppo. ꝯtra tex. inq̄ntum dicit demones adeo bonos eſſe creatos obſtat eñ. c. i. xvi. q. ij. ꝛ de peni. di. ij. c. ṗncipiuz. vbi dicit ꝙ demon nequiuit habere caritatem. So. dicūt doc. ꝙ demon nō habuit illam caritatem que deſeri non ꝑt ꝟ aliam caritatē habuit. vñ fuerunt demones creati in ſtatu inocentie ꝛ habuerunt liberū arbitriū et ꝑ ſe facti ſunt mali. Scḋo quero quale eſt iſtud ṗncipiuz quod eſt creator omniū ꝛc. So. h ṗncipium eſt cauſans nō cauſatū et ꝙ vnuz ſit ṗncipium patet ex eo qꝛ alias iretur in infinitū. nam vbi ponimus creatum ponimus ꝛ creatorē et ſic iremꝰ in infinitum oportet ergo neceſſario fateri ꝙ vnum ſit principium a quo oīa dependent nec cepit deus eſſe. qꝛ ſi cepiſſet oportet ꝙ exiuit de poteſtate eſſendi ad actum ꝟ alius eum nō eduxit ꝑ ſupra dicta. nec ſeipm qꝛ ſm hoc preceſſiſſet ſuū eſſe vel ſeipſum qȯ eſt intelligibile. et qȯ vnum ſit principium et nō plura ꝓbatur ſcōm doc. nam ſi ponimus plura pricipia aut ſūt ꝯcordia aut nō ſunt ꝯcordia ſi nō concordia tūc creatū vnius deſtrueret creatum alterius. ex quo habent ꝯtrariaz et oppoſitam naturam. Si vero ſūt ꝯcordia aut vnuz ꝑfectum et aliud minus ꝑfectum et tunc minus ꝑfectū ꝓduceret opus imꝑfectum qȯ eſt cōtra id qȯ habet. Geñ. i. ibi et erūt oīa valde bona. Si vero vtrunqꝫ eſt ꝑfectum aut ſunt equalia aut inequalia. ſi equalia alterum ſuꝑflueret. ſi inequalia ergo alterum nō eſſet omnipotens. Tercio querit quare homo fuit creatus poſt mundanā ſeu brutam naturā cū homo poſt angelos ſit nobiliſſima creatura. So. dicit Aug. h factū fuiſſe ne homo ſumeret cauſam ſuꝑbie ex ordine primogeniture nam cum homo fuerit creatus ad imaginem dei quo ad ꝓprietates anime et ad ſimilitudinem quo ad gratuita. i. ad v̇tutes poterat ex hoc augeri cā ſuꝑbie vnde homo primo fuit formatus ex limo terre ex agro damaſceno et poſtea fuit tranſlatus in paradiſuz ad oſtendendū ꝙ eſſe ꝑadiſi nō eſſet ex natura ꝟ ex g̃tia. Scḋa rō ꝑt aſſignari qꝛ cū homo deberet preferri ceteris creaturis. ideo equū fuit illas primo creari. vel tercio oportet ꝙ primo dent extrema ad h vt poſtea detur mixtum ſeu mediū. In glo. in v̇. ſimplex ibi nunq̄ꝫ ꝑ extranea verba nō glo. ꝯtra loquentes ita obſcure ꝙ nec ſe intelligūt nec ab alijs itelligi ꝑñt nitentes mutare v̇ba iuris declaris in obſcura debent oīa ꝓferri per verba vſitata et nō per extranea ſeu inſ̃ſalia

In gl. in v̇. ſil. in fi. idē nō. xxxv. di. ſexto die. in ṗma gl. et dicit Abb. h ꝙ fil' creauit oīa i materiam formi que cū diez diſtinctōne deduxit in formā vt in contrario. In glo. in v̇. demones. ibi interꝑtat ſciēs vl' ſm aliquos. i. deorſum ruens vt ſic gerat in noīe quod habet in volūtate. nā nitit hoīes quos ſeducit deorſū ruere nō aūt admonet ſurſum aſcendē iuxta illud euangelij. ſi filius dei es mitte te deorſum. In glo. ſi. hec glo. ſentit vnū ꝯtrariū et nō ꝑfecte ſoluit nam vidꝫ ꝙ ex bono ꝓcedat malū qꝛ angelus in ſe erat bonꝰ vt in lr̃a et poſtmodū effectꝰ eſt malus. gl. dicit h eſſe falſum qȯ ex bono ꝓcedat malū qꝛ angelꝰ peccauit ꝑ ſe ꝟ h nō vidꝫ ſoluere ꝯtrarium ꝟ poťꝰ corroborare. nam ſi peccauit ꝑ ſe ergo malū ꝓceſſit ex bono. ideo dicendū ꝙ demon nō eſt effectus malus ex diuina diſpoſitōne ſed abutendo libero arbitrio ſibi collato ꝑ deum et illud arbitrium de ſe non erat malum. In glo. in v̇. ſuggeſtione. ibi non debeat teneri de hoc an ex cōſilio quis teneatur dic vt plene per glo. et Dy. in regula nullus ex conſilio. de re. iu. li. vi. et nota bene glo. ꝙ demon non meretur ſed demeretur. et efficitur peior dum ſeminat mala in cordibus hominum hoc tamen facit ex inuidia quia inuidet ꝙ homo creatus ex

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

limo terre teneat caritatem quã ipſe retinere nequiuit vt
eſt tex.cum glo.in.c.viſis.xvi.q.ij. demon enim nũq̃3
facit bonũ ſed irritat libero arbitrio ad malum ⁊ quoti
die demeretur ⁊ efficitur peior vt nõ.glo.in.c.q epus
xxiij.di. In glo.in v̓.diſpoſitõne in fi. vel dic alit̃
ſm hoſti.q̃ creato.Adã3 ad imaginẽ dei.xxxiij.q.v.
hec imago.et in ſtatu virili.de peni.di.ij.ad romanos
et eua formata ex eius latere.xxxiij.q.v.mulierẽ.deus
eis p̃cepit dicens.Creſcite et multiplicamini et reple/
te terrã ⁊ ex eis deſcendimus ſm carnalem ↄcupiſcen/
tiam excepto ieſu.Adam em̃ fuit creatus ſine homine
et femina.Eua fuit formata ſine femina ex latere hois
et vixerunt iure natrali.et h̓ ius naturale erat duplex.
nã quoddã erat ius naturale ratõnale qd̓ tm̃ ptinebat
ad hoies et ptinebatur in illis duobus p̃ceptis de qui
bus in glo.erat etiã ius naturale ↄmune oibus animã
tibus qꝛ monebant hoies ex inſtinctu nature ſicut ⁊ ce
tera bruta ad procreatõnem liberoꝝ et ad educatõem et
ſimilia vt habet̃.i.di.ius naturale.et h̓ iure naturali
regebantur etiam poſt eiectõnem de padiſo poſtmod̓
incipientibus creſcere hoibus habuit locum illud qd̓
cunq̃3 calcauerit pes tuus tuũ erit.inſti.de re.diui.§.fe
re.habuitq̃3 locum ius gentium ſcd̓m q̃ diſtincte ſunt
regiones obligatõnes ſeruitutes inducte et ſilia.i.di.
ius gentium.Et his iuribus vixerunt vſq̃3 ad tempus
quo data fuit lex moyſi.et ſic ante legem moyſi habui
mus tres leges.nam fuit ius naturale rõale et ius na
turale ↄmune.et ius gentium.poſtmodũ repleto hoi/
bus mundo multiplicata fuerunt ſcelera et p ↄſequens
neceſſarium fuit vt lex daret̃ hoibus et em anauit lex
moſaica.Item et ppbetica vt.i.di.humanũ genus.in
fi.Foroneus rex fuit p̃mus qui legem cõſtituit et quiſ
ſecundus et quis tercius.et deinceps vide.vij.di.fue
runt. Noue aũt leges emanauerũt a Cõſtantino im
peratore ⁊ ſucceſſoribus.Et breuiter conclude q̃ tota
ſapientia ciuilis ↄſiſtit hodie in.l.libris pandectarum
atq̃3.ffoꝝ.in.iiij.libris inſtõnũ3 i.xij.libris.Codic.in
ix.collatõnibus auc̃.et in li.feudoꝝ.et ſic in iſto tempe
habuimus tres leges.legem.ſ.moſaicam.pphericam
et ciuilem.et tempe gratie.i.poſt aduentũ chriſti ema
nauit lex euangelica.Item dicta apl̓orum in quibus
conſiſtit nouum teſtamentũ.et ex veteri et nouo cõſiſtit
theologia que regit animas et religioſos in ↄtempla/
tõne viuentes. Sapientia vero ciuilis regit ſecula/
res ſiue laicos.vñ clerici ſeculares egebant ſcientia vt
regerentur ſpũalia ⁊ tempalia.ideo emanauit ſcientia
canonica que ↄpoſita eſt ex theologia et ſapiẽtia ciuili
et ſic tempe gratie habuimus tres leges.vt eſt lex euã
gelica apoſtolica et ſcientia canonica habemus ergo
ex predictis tria tempa et.ix.leges.et ex predictis ha
bes ordinem cuiuſlibet legis ⁊c.

Vna vero Nõ ex hac ſcd̓a pte q̃ vnica eſt ec
cleſia vniuerſalis licet habeat plu/
ra membra.vnde oẽs eccleſie pticulares ſunt membra
eccleſie vniuerſalis que conſiſtit in collectõne fidelium
vt in.c.j.p̃rimo.ſicut ex vna arbore multi ramuſculi p
cedunt et ex vno corpe multa membra. ad h̓.vij.q.i.
nouatianus.et hec eſt illa eccleſia que errare nõ poteſt
.i.collectio omniũ fideliũ nec poteſt deficere qꝛ de⁹ ora
uit p eccleſia.xxiij.q.i.loquit̃. Secundo collige q̃
ſub ſpeciebus panis et vini in ſacramento altaris vera
citer ↄtinentur verum corpus et ſanguis chriſti.vñ eſt
ibi illud corpus verum qd̓ aſſumpſit ex beata virgine
et h̓ vult dicere litera dum dicit h̓ inductum ad pficẽ
dum miſterium vnitatis vt accipiamus de ſuo.id eſt.
de ſua carne quam ipſe aſſumpſit de noſtra.i.de bea/
ta virgine maria.Item nõ q̃ hoc ſacramentũ eucha/
riſtie nõ pt̃ ↄficere niſi ſacerdos h̓ em̃ ↄmiſit deus tan
tum ſacerdotibus dum dixit apl̓is h̓ facite in meã co/
memoratõem.⁊ ex h̓ dicit glo.nõ.q̃ etiam non poſſet
papa ↄmittere nõ ſacerdoti vt ↄficiat corpus chriſti in
c.penit.xcv.di.non em̃ poteſt papa aliquid attẽ pta
re contra diſpõnem diuinam.xxv.q.v.ſunt quidã. Et
nõ q̃ ſacerdos ↄficiens debet eſſe rite ordinatus ⁊ dic
rite.i.ſm ſolẽnitates eccie.nam v̓.rite denotat ſolẽnita
tem et recte cãm vt nõ.glo.in.l.ij.ff.de inoffi.teſta.ñ
em̃ ſufficit dicẽ ſe p̃ſbiter niſi ſit ordinatus ſm ſolẽni/
tates eccie. Nõ ibi ſm claues eccleſie.ar.q̃ due ſũt
claues ec.et dicũt q̃dã q̃ vna eſt ptãtis.altera vero ſci
entie.qꝛ dꝫ eſſe diſcretus hñs exercitiũ clauis.Alij di
cũt q̃ vnica eſt clauis.ſ.poteſtatis.ſ3 requirit̃ alia cla/
uis ad exercitiũ.⁊ p h̓.c.tanta eſt clauis.de excel.pla.
vbi de ea fit mentio in ſingulari.Alij dicunt q̃ vna ẽ
clauis in foro ↄtentioſo alia in pniali.et vide qd̓ nõ.
xx.di.in p̃n.et.xxi.di.§.i. Nõ ibi quas ipſe ↄceſſit
apl̓is ⁊c.q̃ ptãs ligandi et ſoluendi fuit collata omni
bus apl̓is nõ tm̃ petro.dignitas v̓o põtificat⁹ fuit col
lata ſoli petro.et vide ho.tex.cũ glo.xxi.di.in nouo.
Et nõ q̃ largo ſumpto vocabulo ſacerdotes dicuntur
ſucceſſores apoſtoloꝝ vt colligitur ibi eorumq̃3 ſucceſ
ſores.nã loq̃t ibi de p̃ſbr̃is qꝛ refert̃ ad id qd̓.s. dixe/
rat q̃ ſol⁹ ſacd̓os poſſit ⁊ vide gl.nõ.i.c.videtes.xij.q
i.que dicit q̃ epi dicunt̃ ſucceſſores aploꝝ reſpectu di/
gnitatis.religioſi reſpectu abdicatõnis ppriĳ.Secula
res clerici reſpectu adminiſtratõnis ſacramentoꝝ oĩa
iſta tria fuerunt in apl̓is.hodie vero ſunt in triplici ſta
tu eccie qd̓ nõ.vñ q̃libet ſacerdos incõtinenti cu3 ordi
natur habet ptãtem ligandi ⁊ ſoluendi.ſed illa eſt li/
gata vnde non habet illa in actu ex quo populus non
eſt ſibi ↄmiſſus ſed olĩ incõtinenti habebat in habitu
et in actu quia non erant diſtincte parrochie.xij.q.i.
c.xvi.q.i.§.ecce. Nota in verbo ſacramentum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

ꝙ baptiſmus collatus in forma eccleſie ꝓdeſt tã puu‑
lis q̃ adultis. ꝛ nõ ꝙ maximus eſt defectus baptiſmi
nam tollit peccatũ origiale. Item actuale. adeo ꝙ etiã
pena dimittit͛ vñ ſi in cõtinenti decederet baptizatus ñ
ſentiret penam etiam purgatorij. de peni. di. vij. c. fi. ꝛ
in hoc baptiſmus eſt generalioꝛ et magis neceſſarius
q̃ penitentia et corpus chriſti quia ꝑ confeſſionem re‑
mittuntur peccata nõ reſpectu pene qꝛ ſi quis hic non
ꝑficit penitentiam patiet͛ penã in purgatorio. xxv. di.
qualis. vide glo. in. c. ſup eo. de rap. Item ꝑ corpus
chriſti tantum omittuntur peccata venalia vt nõ. i. q.
i. interrogo. ſed ꝑ baptiſmũ remittunt͛ peccata et pena
peccati et vide ꝑ glo. xxxij. di. §. verum. et ideo proptͤ
neceſſitatem huius ſacramenti poteſt a quocunqꝫ reci‑
pi in neceſſitate et nõ duos effectus baptiſmi. primo
tollit peccata modo p̃dicto. ſcdo p̄parat hominẽ vt nõ
poſſit cadere quominus repetur ꝑ pniam Ultimo
nota ꝙ nõ ſolũ virgines et ꝯtinentes poſſunt ꝑuenire
ad beatitudinem ꝟ etiã ꝯiugati ꝑ fidem rectam ꝛ opi‑
nionem bonã et ſic nõ ſufficit fides ſine opibus. Quis
aũt plus mereat͛ an laicus honeſte viuens i ꝯiugio an
clericus etiã honeſte viuẽs vide glo. nõ. in cle. i. de re‑
li. et vene. ſan. In glo. in ꝟ. vna. ibi ꝑ duas naturaſ
ꝛc. hec glo. obſcure loqtur adeo ꝙ Bern. gloſatoꝛ hu‑
ius compilatõis interrogatus quid vellet hec glo. re‑
ſpondit ſe ignorare ꝟ eaꝫ poſuerat ꝓut inuenerat et ſic
hec glo. non fuit Bern. ꝟ alterius antiq̃ gloſatoꝛis licet
Bern. eam poſuerit in h̃ volumine. Alij intelligũt et
nõ bene diuerſimode. Jo. an. dicit ꝙ incluſio facta i ar‑
cha noe ꝑ quam fuit ſaluatum genus humanũ habuit
deſignare incluſionem diuinitatis ꝛ hũanitatis ꝑ quam
fuit ſaluatum genus humanũ. et dum glo. dicit ꝑ du‑
as naturas exponit. ſ. ligni ꝛ aque qꝛ in ſaluatõne hu‑
mane nature fuit lignũ. ſ. archa noe confecta ex ligno et
aq̃ qua regebat͛ Et dũ gl. ſubijcit quo ad opi. et verita‑
tem id̃ ſic dicit ꝙ multi ſancti vt Ambroſi⁹ ꝛ alij h̃ opi‑
nati ſunt et ita etiã fuit veritas vt poſtea patuit. In
glo. in ꝟ. impaſſibilis. i fi. et ꝑ hiſtoriã q̃ habetur in. c.
alle. in glo. intelliges hanc figurãdo ꝑ yſaac diuinitatẽ
ꝑ arietem humanitatẽ. In glo. in ꝟ. ſub ſpeciebus
in fi. et vide glo. in. c. forte. de ꝯſe. di. ij. que ponit mul‑
tas alias cauſas. In glo. fi. ibi nõ expedit homini
ꝛc. et ſic vult glo. ꝙ non eſt vtile homini accipe vxorẽ
et hoc propter onera matrimonij. ſed alio reſpectu eſt
vtile. ſ. ꝓpter fornicatõnem euitandam vt ſic euitet ma‑
ius malum Hinc Ariſto. cõſultus a quodam adoleſcẽ‑
te an expediret nubere. rñdit eũ penitentiã acturꝫ quod
cunqꝫ fecerit vult dicere eſſe durum cõtrahere matri‑
moniũ ꝓpter onera matrimonij et qꝛ impedit cõtem‑
platõem Item durꝫ eſt nõ ꝯtrahere ꝓpter ſtimulũ car‑
nis. et id̃ dicebat illũ pniam acturꝫ quãcunqꝫ fecerit qd̃
nõ. Abbas.

Amnamus. Pater et filius ꝛ ſpi‑
ritusſanct⁹ vera vnio‑
ne nõ collectiua ꝟ ſilitudinaria ſunt vna eẽn‑
tia ſubſtãtia ſeu natura. qꝛ ſubſtãtia non eſt gñans nec
genita nec ꝓcedens qꝛ illi actus nõ attribuunt͛ ſubſtã‑
tie ꝟ ꝑſonis. nec ꝑ h̃ in trinitate ꝯcludit͛ quaternitas.
Cõtrariũ ſentiẽtes vt heretici ſunt cẽſendi niſi ab erroꝛẽ
reſipiſcãt et correctõni aplice ſedis ſe ſupponãt. h. d.
Et diuidit͛ i duas ꝑtes p̃ncipales. In p̃ma reprobat
doctrinaꝫ abbatis Joachini. In ſcd̃a ibi reprobamuſ
damnat illam almerici. Prima pars facit quinqꝫ. pri‑
mo reprobat opi. ipſius Joachini ꝯtra magr̃m ſenten‑
tiaꝝ quã ꝓſequit͛ exp̃mendo motiua et rõnes ipſius. ſe‑
cunda ibi nos aũt. approbat ꝛ ꝓbat ſniam mgr̃i quam
damnabat Joachinus. tercia ibi cũ ergo. rñdet auctĩ
qua p̃ncipalit͛ mouebat͛ Joachinus. q̃rta ibi ſi q̃s dã‑
nat tenẽtes opi. Joachini. q̃nta ibi nullo ꝓteſtat͛ pro
mõiſterio cuiꝰ fuit Joachin⁹. Nõ p̃mo ꝙ verba dã‑
namus et reprobamus ponũt͛ hic vt diuerſa. et dic ꝙ
ꝓprie damnare eſt rẽ ſine remedio ſubleuandi tormen‑
tis ſeu ignominie ſnialiter deputare. Reprobare vero ẽ
rem rõnibus euidentibus reã face. vel ponunt͛ ad ma‑
iorem exaggeratõem ſeu aggrauatõnem ꝟ p̃mũ eſt ſub‑
tilius Scd̃o collige verã et catholicam opi. circa eſ‑
ſentiam trinitatis. Eſt eñ vnica et vera eſſentia ſubſtã‑
tia ſeu natura. vñ pater non habet ſubſtantiã ſeparatã
a filio nec filius a pr̃e nec ſpũſſanct⁹ a pr̃e et filio nec
per h̃ ꝯcludit͛ quaternitas qꝛ quelibet illaꝝ ꝑſonarum
eſt illa ſumma eſſentia ſubſtantia ſeu natura. vñ ꝑſone
nõ dr̃it ſuba. nec ſuba differt a ꝑſonis. pone exemp‑
lum in igne ſeu in lumine in quo tria repiuntur. videlicet
ſplendoꝛ ignis et caloꝛ. et licet vnicum ſit lumen diuer‑
ſimode tñ opant͛ illa tria. nam igni attribuit͛ viſio. ſplẽ‑
doꝛi illuminatio. caloꝛe calefacio. ſic pater filius et ſpũſ‑
ſanctus ſunt vna ſubſtantia ꝟ dr̃it in ꝑſonis. ideo legi‑
tur ꝙ deus apparuit i igne. Nõ duos erroꝛes iſti⁹
Joachini. p̃mus in eo ꝙ cõcludebat Pe. lumbardꝫ
mgr̃m ſniaꝝ innuere quaternitatem nõ eñ ꝯcludebat q̃‑
ternitatem qꝛ vt dixi in p̃cedenti nõbili illa res ſumma
quã ponebat Pe. nõ eſt ſepata a ꝑſonis ꝛ ſic non cõ‑
cludit͛ q̃ternitas. Scd̃s erroꝛ i eo ꝙ dicebat ꝙ pr̃ et fi‑
lius et ſpũſſanctus erãt vnũ nõ vera vnione ſube ꝟ col‑
lectiua ſeu ſilitudinaria vnione ſicut ꝛ fideles dicũt͛ vnũ
nõ ꝟa vnione ſube ꝟ vnione caritatis et eiuſdẽ volunta‑
tis qd̃ falſiſſimũ eſt ſicut multũ caute ꝓbat tex. in verſi.
nos aũt. nam filius habuit ſubaꝫ a pr̃e vt ipſemet teſta‑
tus eſt dum dixit qd̃ dedit mihi pr̃ meus mai⁹ ẽ oib⁹
non eñ poſſumus dicere ꝙ habuit partem ſubſtantie
qꝛ ſubſtantia diuina eſt indiuiſibilis nec poſſumus di‑
cere ꝙ habuit totam ita ꝙ pr̃ nil ſibi retinuerit qꝛ ſm
hoc deſijſſet ſubſtãtia pr̃is. ergo neceſſario ꝯcludendũ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

ſcientia canonica. habemus ergo ex predictis tria tempora ⁊ .ix. leges. ⁊ ex p̄dictis habes ordinē cuiuſlibet legis ⁊c.

Una vero. No. ex hac ſc̄da pte ꝙ vnica eſt eccleſia vniuerſalis lꝫ habeat plura membra. vn̄ omnes eccleſie particulares ſunt membra eccleſie vniuerſalis que conſiſtit in collectione fidelium. vt in. c. j. pri. ſicut ex vna arbore multi ramuſculi procedūt. ⁊ ex vno corpore multa membra. ad hoc. vij. q. j. nouatian⁹. et h̄ eſt illa eccl̄ia que errare nō pōt. i. collectio oim̄ fidelium. nec pōt deficere. q꞉ de⁹ orauit ꝓ eccl̄ia. xxiiij. q. j. loqtur. Sc̄do collige ꝙ ſub ſpēbus panis ⁊ vini in ſacro altaris veraciter ꝯtinent̄ verꝫ corpus ⁊ ſanguis xp̄i. vnde eſt ibi illud corp⁹ verꝫ qđ aſſūpſit ex btā v̄gine. ⁊ h̄ vult dicere lr̄a dū dicit h̄ iductū ad ꝑficiendū myſterium vnitatis vt accipiam⁹ de ſuo. .i. de ſua carne quā ipſe aſſumpſit de nr̄a. i. de beata v̄gine maria. Itē no. ꝙ h̄ ſacr̄m eucha riſtie nō pōt ꝯficere niſi ſacerdos. h̄ eīm ꝯmiſit de⁹ tm̄ ſacerdotibus. dū dixit aplūs. h̄ facite in meā cōmemorationē. ⁊ ex h̄ dicit glo. no. ꝙ etiā nō poſſet papa cōmittere nō ſacerdoti vt ꝯficiat corp⁹ xp̄i in c. pueit. xcv. di. nō eīm pt papa aliqđ attētare ꝯtra diſpoſitōem diuinā. xxv. q. v. ſunt quidā. Et nota ꝙ ſacerdos ꝯficiens dꝫ eſſe rite ordinat⁹. ⁊ dic rite. id eſt ſm̄ ſolēnitates eccleſie. nā verbum rite denotat ſolēnitatē ⁊ recte cauſam. vt no. glo. in. l. ij. ff. d̄ inoffi. teſta. nō eīm ſufficit dicere ſis p̄ſbyter niſi ſit ordinat⁹ ſm̄ ſolēnitates eccleſie. No. ibi ſm̄ claues eccl̄ie. ar. ꝙ due ſunt clauēs eccleſie. ⁊ dicūt q̄dam ꝙ vna eſt poteſtatis altera v̄o ſcie. q꞉ dꝫ eē diſcret⁹ hñs exercitiū clauis. Alij dicūt ꝙ vnica ē clauis. ſ. poteſtatis. ſed requirit̄ alia clauis ad exercitium. ⁊ p h̄. c. tanta eſt clauis. de exceſ. p̄la. vbi de ea fit mētio in ſingl̄ari. Alij dicūt ꝙ vna eſt clauis i foro ꝯtentioſo alia in pn̄iali. ⁊ vide qđ no. xx. di. i princ. ⁊. xxj. di. §. j. No. ibi q̄s ipē conceſſit aplīs ⁊c. ꝙ poteſtas ligandi ⁊ ſoluēdi fuit collata oībus aplīs nō tm̄ petro. dignitas v̄o pōtificat⁹ fuit collata ſoli petro. ⁊ vide bo. tex. cuꝫ gl. xxj. di. in nouo.

Et no. ꝙ largo ſumpto vocabulo ſacerdotes dicunt̄ ſucceſſores aplōꝝ vt colligit ibi eorūqꝫ ſucceſſores. nā loquit̄ ibi de p̄ſbyteris. q꞉ refert̄ ad id qđ ſup̄ dixerat qđ ſolus ſacerdos poterat. ⁊ vide glo. no. in. c. vidētes. xij. q. j. que dicit ꝙ epī dicunt̄ ſucceſſores aplōꝝ reſpectu dignitatis. religioſi reſpectu abdicatōis ꝓprij. ſeculares clerici reſpectu admīſtratōis ſacramentoꝝ. oīa iſta tria fuerūt i aplīs hodie v̄o ſunt in triplici ſtatu eccl̄ie. qđ no. vn̄ qlibet ſacerdos in cōtinenti cū ordinat̄ hꝫ poteſtatēꝫ ligandi ⁊ ſoluendi. ſed illa eſt ligata vn̄ nō habet illam in actu ex quo ꝑplius nō eſt ſibi cōmiſſus. ſed olim icōtinēti habebat i habitu ⁊ i actu. q꞉ nō erāt diſticte parochie. xvj. q. j. c. j. xvj. q. j. §. ecce. No. in verbo ſacramētū. ꝙ baptiſmus collat⁹ in forma eccl̄ie ꝓdeſt tam puulis q̄ꝫ adultis. ⁊ no. ꝙ maxim⁹ eſt effectus baptiſmi. nā tollit pcīm originale. Itēꝫ actuale adeo ꝙ etiā pena dimittit̄. vnde ſi incōtinēti decederet baptizatus nō ſentiret penā etiaꝫ purgatorij. de pe. di. vij. c. fi. ⁊ in h̄ baptiſm⁹ eſt generalior ⁊ magis neceſſarius q̄ꝫ penitentia ⁊ corpus xp̄i. q꞉ ꝑ ꝯfeſſionē remittunt̄ peccata non reſpectu pene. q꞉ ſi q̄s hic nō ꝑficit pn̄iaꝫ patiet̄ penā i purgatorio. xxv. di. qual꞉ ſ. vide glo. in. c. ſup eo. de rapto. Item ꝑ corpus xp̄i tm̄ remittūt̄ peccata venialia. vt no. j. q. j. iterrogo. ſed ꝑ baptiſmū remittūt̄ peccata ⁊ pena peccati. ⁊ vid̄ ꝑ gl. xxxij. di. §. verū ⁊ ideo ꝓpter neceſſitatē hui⁹ ſacramēti pōt a q̄cunqꝫ recipi in neceſſitate. ⁊ no. duos effect⁹ baptiſmi ꝓrimo tollit peccata mō p̄dicto. ſc̄do p̄parat hoīeꝫ vt nō poſſit cadere quo min⁹ reparet̄ ꝑ penitentiā

Ultimo no. ꝙ nō ſolū v̄gines ⁊ cōtinentes poſſunt ꝑuenire ad beatitudinē ſed etiaꝫ ꝯiugati ꝑ fidem rectā ⁊ opationē bonā. ⁊ ſic nō ſufficit fides ſine opibus. Quis aūt plus mereat̄ an laic⁹ honeſte viuens in cōiugio an clericus etiam honeſte viuens. vide glo. no. in cle. j. de reli. ⁊ vene. ſan. In glo. in. v̄. vna ibi ꝑ duas naturas ⁊c. hec gl. obſcure loquit̄ adeo ꝙ Ber. glo. hui⁹ cōpilatōis interrogat⁹ quid vellet hec glo. reſpondit ſe ignorare ſ eā poſuerat ꝓut inuenerat. ⁊ ſic hec glo nō fuit Ber. ſed alterius antiqui gloſatoris. lꝫ Ber. eā poſuerit in hoc volumie. Alij intelligunt ⁊ nō bene diuerſimode. Jo. an. dicit ꝙ incluſio facta in archa noe ꝑ quā fuit ſaluatū genus humanū habuit deſignare incluſionē diuinitatis ⁊ humanitatis ꝑ quā fuit ſaluatū genus humanū. ⁊ dū glo. dicit ꝑ duas naturas exponit. ſ. ligni ⁊ aq̄. quia in ſaluatione humane nature fuit lignū. ſ. archa noe confecta ex ligno ⁊ aqua qua regebatur. Et dū gl. ſubijcit q̄ ad opinionē ⁊ veritatē. ideo ſic dicit ꝙ multi ſancti vt Ambroſi⁹ ⁊ alij hoc opinati ſunt. ⁊ ita etiā fuit veritas vt poſtea patuit. In glo. in. v̄. impaſſibilis. in fi. ⁊ ꝑ hiſtoriā que habet̄ in. c. alt̄. in gl. intelliges hanc figurando ꝑ yſaac diuinitatem. ꝑ arietē humanitatē. In glo. in. v̄. ſub ſpeciebus. in fi. ⁊ vide glo. in. c. forte. de ꝯſe. di. ij. q̄ ponit multas alias cauſas. In glo. fi. ibi nō expedit homini ⁊c. ⁊ ſic vult gl. ꝙ nō eſt vtile hoī accipe vxorē. ⁊ hoc ꝓpter onera matrimonij. ſed alio reſpectu eſt vtile. ſ. propter fornicationē euitandā vt ſic euitet maius malum. Hinc Ariſtoteles ꝯſultus a quodā adoleſcente an expediret nubere. r̄ſdit eū pn̄iam actuꝝ qđcūqꝫ fecerit. vl̄t dicē eſſe durū ꝯtrahere m̄rimoniū ꝓpt̄ onera m̄rimonij. ⁊ q꞉ ipedit ꝯtēplatōꝫ Itē durū eſt nō ꝯtrahere propter ſtimulum carnis. et iō dicebat illum penitentiam actuꝝ quodcunqꝫ fecerit. quod no. Abbas

d **Damnamus.** Pater ⁊ filius et ſpiritusſanct⁹ vera vnione nō collectiua ſeu ſimilitudiaria ſunt vna eſſentia ſuba ſeu natura. q꞉ ſuba nō ē generans nec genita nec ꝓcedēs. q꞉ illi act⁹ nō attribuunt̄ ſube ſed pſonis. nec ꝑ hoc in trinitate concluditur quaternitas. Contrariū ſentientes vt heretici ſūt cēſendi niſi ab errore reſipiſcāt ⁊ correctioni aplīce ſedis ſe ſupponāt. h. d. Et diuiditur i duas ptes p̄ncipales. In p̄ma reprobat doctrinā abbatis Joachini. In ſc̄da ibi reprobam⁹ dānat illaꝫ

almerici. Prima ps facit quiſ;. pmo reprobat opi-
nionē ipſius ioachimi ↄtra magiſtrū ſniaꝝ quā pſe-
quit̄ exprimendo motiua ⁊ rōnes ipi⁹. ſcōa ibi nos
aūt. approbat ⁊ pbat ſniam mgři quā dānabat io-
achinus. tertia ibi cū ḡ. rñdet auctī q̄ pncipalit̄ mo
uebat̄ ioachin⁹. q̄rta ibi. ſi qs dānat tenētes opi.
ioachimi. q̄nta ibi nullo. ptestat̄ p monaſterio cui
pfuit ioachinus. No. pmo q̄ verba dānamus ⁊
reprobam⁹ ponunt̄ h̄ vt diuerſa. ⁊ dic q̄ pprie dā
nare eſt rem ſine remedio ſubleuādi tormētis ſeu
ignominie ſnialiter deputare. Reprobare vō ē rē
rōnibus euidētibus reā facere. vel ponuntur ad
ad maiorē exaggeratiōz ſeu aggṽationē ſ pmū ē
ſubtilius. Secundo collige veram et catholicā
opi. circa eſſentiam trinitatis. Eſt enim vnica et
vera eſſentia ſubſtantia ſeu natura. Unde pater
non habȝ ſubſtātiā ſepatā a filio. nec filius a patre
nec ſpiritusſanct⁹ a patre ⁊ filio. nec p h̄ ↄcludit̄ q̄-
ternitas. q̄z q̄libet illaꝝ pſonaꝝ eſt illa ſūma eēntia
ſuba ſeu natura. vñ pſone nō dñt a ſuba nec ſbſtā
tia differt a pſonis. pone exemplū in igne ſeu in lu
mine in q̄ tria repiunt̄. videlicȝ ſplēdor. ignis. ⁊ ca
lor. ⁊ lȝ vnicū ſit lumen. diuerſimode tñ opant̄ illa
tria. nā igni attribuit̄ vſio. ſplēdori illūīatio. ca-
lori calefactio. ſic pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſanct⁹ ſūt vna ſub-
ſtātia ḡ dñt in pſonis. iō legit̄ q̄ deus apparuit in
igne. No. duos errores iſti⁹ ioachini. pm⁹ in eo
q̄ ↄcludebat Petrū lōbardū mgr̄m ſniaꝝ innuere
quaternitatem non eniȝ concludebat quaternita-
tem. quia vt dixi in precedēti notabili illa res ſum-
ma quā ponebat Pe. nō eſt ſepata a pſonis. ⁊ ſic ñ
ↄcludit̄ q̄ternitas. Secūdus error in eo q̄ dice-
bat q̄ pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſanct⁹ erāt vnū nō vera vnio-
ne ſubſtātie ſ collectiua ſeu ſilitudinaria vnione. ſi
cut ⁊ fideles dicūtur vnū nō vera vniōe ſube. ſed
vnione charitat̄ ⁊ eiuſdē volūtatis. qd̄ falſiſſimū
eſt. ſicut multū caute pbat tex. in. v̄. nos aūt. nā fi-
li⁹ habuit ſubam a pr̄e vt ipſemet teſtat⁹ eſt dū di-
xit. qd̄ dedit mihi pr̄ me⁹ maius eſt oībus. nō eniȝ
poſſum⁹ dicere qd̄ habuit prē ſube. q̄z ſuba diuina
ē īdiuiſibil̄. nec poſſum⁹ dicē q̄ habuit totā ita q̄ pr̄
nil ſibi retinuerit. q̄z ſm h̄ deſiſſet ſuba pr̄is. ḡ ne-
ceſſario ↄcludēdū q̄ pr̄ totā ſubam dedit filio ⁊ to-
tā ſibi retinuit. Ex q̄ infert̄ clare q̄ vnica eſt eēntia
veracit̄ pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Et pōt poni exēplū
in lumine accēſo aliud lumē accēdēte. et ī doctore
plene trāſferente ſciam. nā totam tranſfert ⁊ totaȝ
retinet. ⁊ ex h̄ ↄfundit̄ ſecūdus error. Et ex h̄ ſecū
do ↄcludebat̄ tertiū dū dicebat q̄ nulla res eſſet q̄
foret ſūma eēntia. ſuba ſeu natura. No. vlteri⁹
duplicē vnionē. nam q̄dā vera q̄dam eſt collectiua
vnio ſicut multi lapides. Et nō plures auctēs hāc
vltimā vnionē pbātes. ⁊ vide de mltiplici vnione
p Ber. de trino ⁊ vno. nā multiplicit̄ repit̄ vnio. ē
eñ collectiua vnio cū multi lapides ↄſtituūt vnuȝ
aceruū. Itē ↄſtitutiua cū mlta mēbra ↄſtituūt vnū
corp⁹ ⁊ mlte ptes vnū totū. Itē eſt ↄiugatiua qua
marit⁹ ⁊ vxor dicunt̄ vna caro. ē tñ illa vnio nō ve
ra ſ ↄiugatiua. ⁊ vid̄ gl. in. c. debitū. de biga. dicū-
tur eñ vna caro. q̄z ↄiuguntur ad vnā carnē pcre

andaȝ. Eſt vnio natiua q̄ ex carne ⁊ anima naſcit̄
vnus hō. nō eñ ē homo ſine aīa vel ſine corpe ſed
ex aīa ⁊ corpe ſeu ex vnione aīe ⁊ corpis efficit̄ vn⁹
hō. Eſt vnio poteſtatiua qñ homo virtute non in-
ſtabilis ſ ↄſtans ſibimēt nitit̄ vniri. Eſt vnio ↄſen-
tanea cū p charitatē multoꝝ hoīm eſt cor vnū. Eſt
vnio votiua cū homo oībus votis adheret deo. ē
etiam vnio dignatiua qua chriſtus ex limo ſeu ex
carne nr̄a aſſumptus in pſonā humanā. In. v̄.
nos aūt. nō q̄ eſſentia ſubſtantia ſeu natura trini-
tatis eſt incōphenſibilis. nō eñ pōt cōprehēdi. q̄z
hec eſſentia non fuit creata. ⁊ ſcire eſt rem per cau-
ſas cognoſcere. nec in creaturi pōt repiri ſilr̄ neceſ
ſario ↄcludēs ⁊ rem demōſtrans. q̄z nō pōt tanta
ſilitudo notari inter creaturā ⁊ creatorē qn̄ maior
diſſilitudo ſit. ſ vt dixi pōt ad corticē poni exēpluȝ
in lumine. Itē no. q̄ noīa partitiua in maſculino
⁊ feminino genere denotāt diſtinctionē in pſonis
in neutro vō genere denotāt diſtinctionē in ſuba.
vñ pōt dici q̄ alius eſt pater ali⁹ ē fili⁹ ⁊ ali⁹ ē ſpūſ-
ſanct⁹ q̄z pſone ſunt diſtincte. ſ nō poteſt dici q̄ ali
ud ſit pr̄ aliud filius aliud ſpūſſanct⁹. q̄z nō ſunt di
uerſe ſube ſ eiuſdeȝ. Itē collige q̄ filius habuit
ſubam a patre ab eterno nō ptē ſ totā. ⁊ pater etiā
ſibi retinuit totam. vñ diſtinguēdi ſunt tres modi
generationis. duo repiunt̄ in humanis tertius in
diuinis. In pmo modo ſuba dat̄ pro pte ⁊ p par-
te retinet̄ vt in generatione carnali. nam dat̄ pr̄ p-
tem ſube ⁊ partē ſibi retinet. In ſcōo modo p mo-
dū refuſionis datur tota ſuba ⁊ nil retinet̄. vt cuȝ
aqua cōuertit̄ in glaciē. iuxta illud Mater me ge-
nuit. mox gignit̄ ipſa ex me. In tertio modo tota
ſuba dat̄ ⁊ tota retinet̄. vt ī diuinis. ⁊ pōt poni ex-
emplū vt. ſ. dixi in docēte ⁊ in lumīe. Itē no. q̄ di
ctio ſicut nō ſemp denotat oīmodā ſilitudinē. Itē
in. v̄. ſiq̄s. collige q̄ defendētes opi. reprobatā ſūt
heretici. ⁊ dic q̄ grauius peccat defēdēs opinioneȝ
reprobatā q̄ȝ inueniens. q̄z defendens errat ⁊ vl-
tra ſuū errorē prebet alijs audaciā errādi. vide bo
nū tex. xxiiij. q. iij. qui aliorꝝ. Itē no. in v̄. in nul
lo. q̄ delictū plati etiā circa fidem cui nō cōicat capi
tulū nō pīudicat ipſi capitulo ſeu eccleſie. de q̄ ple-
ne dixi in. c. j. de do. ⁊ cōtu. No. ibi maxie q̄ h̄ di
ctio deſignat ⁊ denotat ideȝ in caſu ↄrio. vñ pprie
iſta dictio maxie ſtat ↄpatiue ponēs idē ī caſu ↄrio
vide glo. in. c. ad abolēdā. de he. pſby. ⁊ in. c. ſacro.
de ſen. ex. in. v̄. ſi laudabilis. Qñq̄ȝ tñ h̄ dictio ma
xime ſtat īprope ⁊ ponit̄ p tñ. xij. di. illō. xj. q. iij.
ſiq̄s eps. ⁊ vtrobiq̄ȝ repies plures ↄcor. nā ſenſus
hui⁹ lr̄e ē q̄ delictū ioachini nō dȝ obeſſe monaſte-
rio cui⁹ fuit iſtitutor maxie cū ipe ſcpta corrigēda
ſbmiſerit diſpōni ſedis aplice. quaſi innuat p hāc
dictionē maxie. q̄ idē ē ſi nō ſbmiſiſſet ſe diſpōni ſe
dis aplice. qñq̄ȝ h̄ dictio maxime ſupabūdat vt in
auc. de iudi. in pn. ⁊ ibi p glo. coll̄. vj. Et ex h̄ et ex
tex. no. q̄ dānato auctore vt heretico non dānant̄
oīa ei⁹ opa. nā tenēdo dictionē maxime pprie ptȝ
q̄ lȝ ioachin⁹ fuerit heretic⁹ monaſteriū tñ cui⁹ fu-
it ipe inſtitutor nō dānat̄. ⁊ h̄ ideo q̄z inſtitutio re-
gularis nō hȝ auctē ab inuentore ſ pncipalit̄ a pa

pa q̄ inſtitutionē approbat. vt in. c. fi. de reli. do. et de hac materia dic vt plene no. in. c. fraternitatē. ꝺ here. xxxvij. di. ſi q̄d veri. ⁊ no. h̄ tex. ibi. i hac parte ⁊c. No. ex fine littere ꝙ diabolus appellatur pater mendacij. et dicitur pater quaſi parator ſeu inuentor dum dixit Nequaq̄ morìemini ſed eritis ſicut dij Geñ. iij. ⁊ ſicut diabolus fuit p̄mus q̄ dixit mēdaciū. qn̄q̄ appellat̄ antiquus hoſtis. vt in. c. nō magno ne cle. vel mo. qn̄q̄ verſutus hoſtis. xvj. q. ij. viſis. qn̄q̄ lupus rapax. j. ꝺ ele. ne pro defectu. qn̄q̄ inimicus hoim in. c. lʒ de ele. qn̄q̄ ſeminator diſcordie. vt in cle. ad nr̄am. de here. qn̄q̄ ſimplr̄ appellat̄ diabol' ſeu demon. vt. s̄. in. c. px. In gl. j. i fi. hāc gl. ꝺclara p gl. j. i. v̄. nec genita. In gl. i v̄. non eni. in fi. h̄ nō placet Jo. an. et bn̄. vnd veritas eſt qd rn̄det. j. in. v̄. cū ergo. ⁊ ibi etiā h̄ tenet glo. ⁊ forte hec glo. ꝓceſſit ex errore ſcptoꝝ. ⁊ h̄ teneas lʒ Pe. ⁊ Abb. dicāt qd rn̄det i. v̄. nos aūt. qd nō eſt verꝫ qꝛ ibi ꝓbat ⁊ approbat opi. Pe. ſ rn̄det i v̄. cū ergo. In. glo. in. v̄. nec genita ibi notionalia. ⁊ appellant̄ notionalia ſm Jo. an. quia pſonas notificant vt pꝫ etiā i declaratōe quā ponit gl. i fi.

In ea. glo. ibi teneant̄ adiectiue. ⁊c. ⁊ dicendū ꝙ adiectiue ꝺr teneri qn̄ venit ad q̄lificandum ⁊ reſtringendū vt ſi dico petr' alb' excludo ab alio petro albedinē. ſubſtātiue tenet̄ qn̄ notat h̄ ēē in ſubſtantia. vt ſi dico petr' eſt q̄d albū. nō nego in alijs albedinē lʒ ſupponā in iſto. ita ſi dico pater eſt generās bn̄ dico. ſiue teneat̄ h̄ nomē generās adiectiue ſeu ſubſtātiue. qꝛ ſi teneat̄ adiectiue excludo generationē a filio ⁊ ſpūſancto. ſi tenet̄ ſubſtātiue eſt vera ꝓpō. quia pater eſt q̄d generās. ⁊ habꝫ in ſe ſubſtantiā in qua eſt q̄d generans. ſi v̄o dico ſuba diuina eſt generās. ſi generās tenet̄ adiectiue eſt falſa ꝓpoſitio. qꝛ ſuba diuina nō eſt diuiſibil' ⁊ excluderē generatōeꝫ a p̄re. ſi v̄o tenet̄ ſubſtātiue vera eſt ꝓpoſitio. qꝛ ſubſtātia diuina eſt quid generans quia eſt ibi pater qui generat. In glo. in v̄. floreſſi. ibi ⁊ ſi bona eēnt reprobarent̄ ⁊c. pōdera glo. qꝛ videt̄ ꝯ tex. nā hic monaſteriū cui' ioachinus fuit inſtitutor nō reprobat̄ nec fuiſſꝫ reprobatū etiā ſi ioachin' ſtetiſſet in ptinacia. vt colligit̄ ex dictōe marie tenēdo eā ꝓprie ſicut dixi i no. Itē videt̄ ꝯtra tex. in. v̄. ſi q̄s. ibi in hac pte ⁊c. ſ dic vt p̄dixi ꝙ dānant̄ in ꝯſitiam oīa opa auctoris dānati vt ſi habeāt auctoritatē ex auctore dānato. ſ pn̄t recipi ⁊ defendi ſicut recipiunt̄ ⁊ defendūt̄ alia bona. nā veritas nō mutat̄ lʒ auctor reprobat' in aliqua pte fuerit eā ſecut'. ⁊ dic vt nota. in p̄alle. c. fraternitatē. ⁊ in. d. c. ſi q̄d veri. Nico. Abb.

De conſtitutionibus. Rubrica.

Hec rubrica pōt ad p̄cedētia ⁊ ſeq̄ntia ſic ꝯtinuari. Tractatur' auctor ꝺ iure p̄miſit de ſūma trinitate p ſui opis fūdamēto. qꝛ vbi fundamētū deficit nihil ſupedificari pōt. j. q. j. cū paulus. ⁊ qꝛ oē ius cōſtat ex ſcripto ⁊ nō ſcripto. inſti. de iu. nā. gē. ⁊ ci. §. cōſtat. ⁊. j. di. §. cū itaq̄. Jus aūt ſcptū ē certi' et nobili'. Jō auctor p̄miſit de iure ſcpto. ſ. de ꝯſtitutionib' ⁊ poſtea de iure nō ſcripto. ſ. de ꝯſuetu.

Circa rubricā p declaratōe ipſi' ⁊ materie q̄ro de tribus. Primo q̄d ſit cōſtitutio. ſcdo vn̄ dicat̄. tertio an ad eſſe legis ſeu ꝯſtitutōnis req̄rat̄ ſcptura.

Circa p̄mū dicēdū ꝙ ꝯſtitutio pōt capi ſtricte ⁊ large. p̄mo mō ꝯſtō ꝓprie ē qd p̄nceps ſtatuit. vt i. c. ꝯſtitutio. ij. di. Large v̄o ſumit̄ p oī iure ſcpto etiā inferioris ⁊ ita ſumit̄ h̄. nā ſub rubrica de ꝯſti. auctor tractat nedū de ſtatutis p̄ncipū ſ etiā inferiorū vt. j. c. cū oēs. ⁊. c. cū. M. ⁊ ꝙ ita large ſumat̄ clari' ꝓbat̄. j. di. §. cū itaq̄. pōt etiā h̄ ſumi ſm p̄mū modū ⁊ tc oꝫ dici ꝙ nigrū ſit gnāli' rubro. nec h̄ ē inuſitatū. vt pꝫ. C. etiā ob chiro. pe. als pign' detineri poſſe ſup rubrica. ⁊ ſup rubrica de offi. dele. li. vj. iuncto. c. fi. Quo ad ſcdm vn̄ ꝺr ꝯſtō dic ꝙ a cō qd ē ſil' ⁊ ſtatuitio ⁊ q̄ten' refert̄ ad cōſtōnē p̄ncipis dic ꝙ ꝺr cōſtō q̄ſi cōis vel ſil' ſtatuitio. qꝛ lex dꝫ eē cōis oīb' ⁊ nō ꝯ certas pſonas. iiij. di. erit aūt lex. hinc no. dicit Bar. in. l. oēs ꝑli. ff. de iuſti. ⁊ iu. ꝙ ſi cōſtitutio ſit ꝯ certā pſonā ſi p̄tēdit ex ea leſionē licite appellat is ꝯ quē ſit ꝯſtō etiā ſi loq̄tur p verba gnālia. ar. in. l. j. §. ſolet. ff. qn̄ appel. ſit. ⁊ ꝓbabilit̄ dicit ꝙ q̄nq̄ ꝯſtō loq̄t̄ p verba gnālia ſi tn̄ ex cōiecturis pōt colligi ꝙ ſit edita in odiū certe pſone pōt a tali ꝯſtōne appellari. ar. l. j. ff. ꝺ do. excep. vbi ſuccurrit̄ ꝯ dolū admiſſū in. l. ꝯdenda. ⁊ p h̄ dicto Bar. allego bo. tex. in ar. j. c. cū oēs. ⁊ h̄ dictū tene menti. vl' pōt dici ꝯſtō a cō qd ē ſil'. qꝛ p̄nceps ꝯdit ꝯſtōnē de ꝯſilio ſuoꝝ ꝓcerū ⁊ iudicū. vt. l. humanū. C. de legi. ſi v̄o ꝯſtō ſumat̄ large dic qd ꝺr a cō qd eſt ſil' qꝛ oēs de ꝯgregatōe ſil' ſtatuūt. Quo ad tertiū an ſcptura ſit de ſuba legis varie fuerūt opi. int̄ legiſtas. vid p Jo. an. i regula nemo pōt ad ipoſſibile. de regu. iu. li. vj. in mercu. ⁊ p do. de ro. deciſi. ccxxxviij. als. xxxiij. p ſpe. in ti. ꝺ leg. §. finit̄. v̄. q̄d ſi legat'. ⁊ placet opi. vt regularit̄ ſcptura nō ſit de ſuba ꝯſtōnis. ⁊ ſic ꝙ poſſit ꝓbari p teſtes optīe fac tex. in. c. j. de renū. li. vj. ⁊ inſti. de iu. na. gē. ⁊ ciui. §. ſ qd principi. ⁊. §. ꝯſtat p̄allegato. Abbas.

CANONUM. Cōſtitutōes canonuꝫ ab oībus ſūt ſeruāde. vl' ſic. Juris canōici ſtatuta oēs ligant ⁊ eoꝝ ritu tā in ꝓnūciādo q̄ in decidēdo iudicia ſūt r̄gulāda. p̄mo ſtatuit. ſcdo ꝯfirmādo declarat ibi. nemo No. p̄mo ꝙ appellatōe canonis venit oīs ꝯſtitutio eccl'iaſtica. vn̄ largo ſūpto vocabulo canō idē eſt qd ꝯſtō eccl'iaſtica vel canonica. ⁊ ꝺr a canon qd ē regula. vt. iij. di. canon. ⁊ ſic ꝺr qꝛ ducit hoiem ad recte regulateq̄ viuendū. ſtricte ſumit̄ p ꝯſtōne ꝯſtitutā in ꝯcil' gnāli. vt no. iij. di. in ſūma. ⁊ ibi ponit̄ dria int̄ canonē decretalē. epl'am. dogma. ſanctionē. īterdictū ⁊ mādatū. ⁊ de p̄gmatica ſanctōe q̄d ſit vide tex. cū glo. in. c. j. de re. ꝑmu. Et ſcias ꝙ oīs canon ſeu ꝯſtō eccleſiaſtica pōt vocari lex. naꝫ lex ē ꝯſtō ſcripta. j. di. lex. imo recti' canones appellant̄ leges eccl'iaſtice. ꝯſtōnes v̄o iuri ciuilis ꝓprie dicim' leges ſecli. vn̄ dicit̄ ius ciuile q̄ſi ius ciuiū. xxxj. di. nicena. iūcto c. fili'. j. de teſta. No ſcdo ꝙ cōſtō canonis ligat

oēm creaturā. vñ dicit Inno. φ ꝯditori canonis ⁊ vicario creatoris oīs creatura eſt ſbiecta. et lȝ nihil allegēt. pt tñ allegari iſtud euāgelicū. fiat vnū oui le ⁊ vn⁹ paſtor. neminē xp̄s excipit ab h̄ ouili ⁊ a ſb iectōe vnici paſtoris. ⁊ vide p̄ Inno. i. c. qḋ ſup his. de voto vbi exponit illā auctē. qḋcunq; ligaueri et reliq. ⁊ optīe facit illa auctas ad ꝓpoſitū nihil exce pit. q2 dixit qḋcūq;. No. etiaȝ φ iudicia eccliaſti ca ſūt regulāda ſm canones ⁊ nō ſm leges p̄ hunc tex. Guil. naſo. colligit ar. φ ſi de re eccliaſtica agit͛ etiā corā iudice ſeculari dȝ cā decidi ſm canones ⁊ non ſm leges. et notanter dico decidi et non tractari. quia quo ad ꝓparatoria iudicij debet ſemp̄ ſeruari lex fori vbi iudiciū agitat͛. vt bñ tractat͛ in c. qḋ clericis. de fo. compe. ⁊ dic vt plene ibi tetigi.

In glo. ij. ibi abrogata. dic. i. ſublata p̄ aliā legē vel ꝯſuetudinē ꝯriā. ⁊ an oēs ꝯſtitutōes pñt abrogari vide qḋ plene dico in. c. nouit. de iudi. In glo. ſi. aduerte eſſe duplex ꝯſiliū. qḋdā pfectōis vt hoīes pfectiores reddant͛. iuxta illud euāgelicuȝ. ſi qs pcuſſerit te in vnā maxillā ⁊c. ⁊ de iſto ꝯſilio intellige glo. nō eī ligat ꝯueniētē ad petm̄ etiā religioſū. vt in cle. exiui. de ṽ. ſig. niſi rōe ꝯtēptus. q2 tūc obligat ad mortale. vide bonā glo. x. di. qs aūt Itē dic vbi ꝯſtitutio loq̄t͛ ḋ honeſtate. q2 tūc nō obligat ad mortale nec vt puto ad vēiale. vide Inn. in. c. j. de vita ⁊ hone. cle. ⁊ vide bo. tex. iiij. di. hec ⁊ ſi. Quoddā ē ꝯſiliū reuerētie ⁊ illud ꝯobligat nō. i. c. ad aures. de eta. ⁊ qli. vide tex. in cle. j. de teſti. ⁊ dȝ ꝯſiliuȝ reuerētie qñ materia ꝯſilij ē neceſſitatiua. ſ ꝓpter reuerētiā ei⁹ cui loquit͛ vtit͛ verbo ꝯſultiuo ⁊ nō p̄ceptiuo. In glo. in ṽ. ab oib⁹ ibi. ſ. ſbiectis. vult ꝙ gl. reſtringere tex. vt canō ſolos ſubditos coerceat. Inno. h̄ improbat. q2 oīs creatura ſubdita ē pape. ſ hoſti. ſaluat. nam ip̄e papa q̄ cōdidit ꝯſtōnes ⁊ ſucceſſores nō ligant͛. q2 nemo pōt ſeipm̄ ligare vel ſoluere. vt in. l. pe. ff. de arbi. et in c. ſi. de pe. ⁊ re. Itē nō ligant͛ ſucceſſores. q2 par in parē ⁊c. in. c. innotuit. de ele. ⁊ in. l. ille a q̄. §. in tēpeſtiuū. ff. ad trebel. ⁊ vide bo. glo. iūcto tex. xij. q. ij. nō liceat pape. Itē ſm eū pōt ꝓcedere h̄ rñſio q̄ ad infideles q̄ nō ligant͛ canonib⁹ ſaltē in ſpūalib⁹ vt in. c. gaudem⁹. de diuor. In tpalib⁹ ſubijciūt͛ pn cipi. vt in. l. iudei. C. de iudeis. niſi in caſib⁹ in qb⁹ infideles laici ſubijciūt͛ eccliis. ⁊ de his p̄ Inno. in c. qḋ ſup his. de voto. ⁊ q̄tēn⁹ glo. excipit imparorem ⁊ papā. intellige de imparore reſpectu ſuaruȝ leguȝ. nā canonib⁹ aſtringunt͛ in ꝯcernētib⁹ aīam xcvj. di. c. ſi duo. ⁊ i. c. ſi impator. ⁊ in. c. oēs. ḋ ma. ⁊ obe. in tpalib⁹ ṽo vide glo. in. c. qm̄. x. di. vbi dȝ φ ab impatore nō appellat͛ ad papā. puto illud verū niſi rōne peccati ꝯ iuſticiā denegatā adiret͛ papa ꝯ impatorē. ar. in. c. nouit. ḋ iudi. ⁊ vide qḋ ibi dixi. vñ impator ligat͛ iure nāli ⁊ obligat͛ ex ꝯctu inito cū ſubdito. vt in. c. j. de ꝓba. nec pōt tollere ea q̄ ſunt iuris nālis. vt in cle. paſtoralis. de re iudi. inſti. de legit. ag. tu. in ſi. ⁊ idē dicit in papa maxime in his q̄ ſunt iuris diuini. vñ ſi iurat obligat͛ deo. nec ſine cā pōt ſeipm̄ abſoluere vel abſolui facere cū aliū abſoluere nō poſſet. vt no. glo. in. c. quāto.

de iureiu. ⁊ Inno. in. c. cū inter. de renū. An greci teneant͛ ad obſeruatōem canonū. vide glo. xx. di. ḋ libellis in ſi. Et an lex impatoris coerceat nō obedientes ei de facto. vide p̄ Cy. ⁊ Bal. in. l. cūctos populos. C. de ſum. trini. Sed q̄ro an lex poſitiua ſiue eccliaſtica ſiue ciuilis liget͛ in foro aīe. vide per Cal. in ꝓemio. ⁊ p̄ btm̄. Tho. in p̄te. ij. q. xcvj. arti. vj. p̄ Jo. an. in. c. q̄ꝗ̄. de vſuris li. vj. Cōis ꝯcluſio videt͛ φ aut lex diſtiguit inter vtrūq; forū. ⁊ caſus eſt clarus. exēplū in. c. tua. de ſpoſ. aut nō diſtinguit nec ſubeſt cā ſubdiſtinguēdi. tūc ſi nō ē peccati nutritiua ſeruāda eſt etiā in foro aīe. nā exq̄ lex eſt iuſta auctē dei eſt edita. ⁊ ip̄e deus videt͛ edidiſſe p̄ ſuos miniſtros. viij. di. quo iure. ⁊ puerb̄. viij. p̄ me reges regnāt. ⁊ legis ꝯditores iuſta decernūt. h̄ idē videt͛ ſenſiſſe Inno. in. c. q2 pleriq;. de imu. eccle. ſi aūt lex eſſet iniuſta. tūc nō eſt ſeruāda in foro pniali. ⁊ pōt eē iniuſta. q2 nō tendit in vtilitateȝ cōem ſi p̄nceps edidit ꝓpt͛ ſuaȝ vtilitatē. vt. iiij. di. erit aūt lex. Itē pōt eſſe iniuſta ex auctē q2 excedit ꝓtātē ꝯdentis. facit. c. vt aīaꝝ. ḋ ꝯſti. li. vj. ⁊. l. ſi. C. de iuriſ. om. iu. vel ex forma. q2 nō diſtribuit eque onera ſubditis ſicut debet facere bon⁹ pr̄familias ⁊ h̄ ſunt verba btī Tho. dicit tñ φ ꝓpter ſcādalū et turbatiōnē dȝ illa lex ſeruari. q2 rōne ſcādali euitādi debet qs ꝯcedere de iure ſuo. vt in. c. ij. de no. ope. nū. ⁊ in. c. nihil. de p̄ſcrip. ⁊ adde dictū Bal. i l. vectigalia. ff. de publicanis. vbi dȝ φ licite fraudat͛ gabella q̄ licite nō eſt impoſita. Itē addo ad p̄dicta φ vbi lex poſitiua fundat͛ ſup p̄ſumptione ⁊ certū eſt p̄ſūptionē illā nō eſſe verā nō tenet͛ i foro aīe illā ſeruare. pone exēplū in. c. is q̄ fidē. ⁊ qḋ ibi dixi de ſpō. ſic intelligit͛ Inno. in. c. q2 pleriq;. de imu. ec. facit. c. veritate. viij. di. Itē addo glo. not. quā neſcio alibi. xij. q. ij. fraternitas. vbi dicit φ pena impoſita p̄ legē poſitiuā nō eſt ſeruāda in foro aīe ſeu penitentie. ſ ſatis eſt φ ſacerdos imponat pniaȝ p̄ delicto. Et duplex illi⁹ dicti pōt eē rō. p̄ma q2 pena imponit͛ p̄ iudicē in foro ꝯtētioſo. xiij. q. ij. §. in h̄. ſcḋa rō q2 pena imponit͛ vt ceteri metū habeant. ⁊ ne multis creſſantib⁹ loc⁹ ſit exēplo. l. aut facta in ſi. ff. de pe. q̄ rō ceſſat in foro aīe. q2 imponitur pnia ibi. q2 leſit deū. Hinc ſing. dicit Inno. i. c. ſicut dignū. de homi. φ ſi qs infert dānuȝ ꝓprio ex culpa leui vel leuiſſima ñ ex ꝓpoſito nec lata culpa nō tenet͛ reſarcire dānū in foro pnie. ſ ſatis eſt pro delicto agere pniam. ſecus eſt in foro ꝯtentioſo. vt in. l. lege aqlia. ff. ad. ad legē aq. h̄ limitarē niſi lex imponeret penā ipſo facto. quia tūc nō puto φ ille poteſt retinere bona publicata cū bona ꝯſcientia. quia ius eſt ſtatim acquiſitū fiſco. vt no. in. l. cōmiſſa. ff. de publi. ⁊ in. c. ij. de p̄ſcrip. li. vj. an auteȝ canon liget delictum oīno occultū. vide glo. in cle. j. de heret. In glo. in ṽ. actionibus oppo. p̄ intellectu glo. iſtius. c. ſic. naȝ ſufficiebat dicere iudicio nam iudiciū cōp̄hendit tam criminale q̄ȝ ciuile. vt no. in rubrica de iudi. Glo. metu ꝯtrarij ſoluit vt patet in ea. vel dic φ verbū in actionibus ꝯp̄hendit facta extraiudicialia ita φ non ponit͛ p̄ actione de qua inſti. de acti. per totū. ſed reſpicit factū. ver

bum eſt iudicis concernit iudicialia vt ſit ſenſus ꝙ tã in extraiudicialibus ꝙ̃ iudicialibus nõ debet quis duci ſuo ſenſu ſed auctoritate legũ. In gl. fi. ibi. ſ. malo. adtterte iſte tex. cum glo. põt adduci ad qõnem. cõpromiſſum eſt ⁊ data eſt poteſtas ꝓnunciãdi ſm ſenſũ ſuũ. an põt ꝓnũciare ſm voluntatem ſuã. an intelligat̃ de ſenſu bñ organizato et freno rõi ſuppoſito. Do. An. inducit tex. vt intelligat̃ de volũtate ꝓpria. ⁊ ſic poterit ꝓnunciare ſm volũtatẽ ꝓpriã ſuã. q2 h̃ importãt v̈ba h̃ ſuo ſenſu Cõtrariũ ego puto ꝙ hec verba nõ ponunt̃ h̃ ꝓpe ſ impꝓpe. ⁊ h̃ voluit glo. in ſeq̃ntibus. dũ dicit iudicem poſſe iudicare ſm ſenſuz ſuũ ꝓprie ſumpto vocabulo. põderã eſt verbũ ꝓprie. ꝓprius ſenſus eſt vt iudicet vt bon⁹ vir. ꝑ hoc tex. in auc. de iure iur. qd ꝓſtat̃ ab his. Itẽ hec verba ſic eſtimaueris ſi tibi placuerit. ⁊ ſiſia importãt arbitriũ boni viri. ⁊ nõ ꝓpriã ⁊ nudã voluntatẽ. vt ꝓbat̃ in. l. fideicõmiſſa. §. ꝗ̃ꝗ̃. ff. de lega. iij. ⁊ i. l. thais. §. ſororẽ. ff. de fideicõ. liber. vbi tex. no. de v̈bo. placet. vide tex. cũ glo. in. c. ij. de cor. vicia. ⁊ glo. in. c. abbate. de ver. ſig. pleniſſime ꝑ Bar. in extrauag. ad repmendaz ⁊ i. l. alio. ff. de ali. ⁊ ciba. lega. hic dicit glo. de appel. vt debitus in. v̈. ex rõnabili. ꝙ iudex poſſit iudicare ſm ꝙ ſibi videbit̃ vide. glo. in. c. iudice. iij. q. vij. que dicit ꝙ iudex poteſt iudicare ſm opinionẽ ſuã ⁊ non ſm voluntatẽ. ⁊ dic ꝙ opinio cauſatur in re dubia ex ꝓbabilibus cõiecturis. vide Inno. in. c. cũ ſpali. de appella. vbi dicit quẽlibet iudicẽ poſſe interp̃tari iura in cauſis corã ſe vertentib⁹. ⁊ ſic intellige iſtã glo. dũ dicit poſſe iudicare ſm ſuũ ſenſum id eſt ꝙ põt interp̃tari iura ſm rectũ intellectũ ⁊ ſuum ſenſuz. Et vt habeas ꝑfecte hãc materiã qualr iudex dz iudicare vbi reperit caſũ dubiũ aut ꝯtrarias opiniones. diſtingue. quia aut dubiũ eſt omnino nouũ aut poſitũ in opinionib⁹ doctoꝝ. Pͥo caſu aut ꝯſuetudo loci interp̃tat̃ illud dubiũ. q̃a certo mõ lex fuit ſeruata ⁊ ſeruanda eſt ꝯſuetudo. nã in h̃ caſu dicim⁹ ꝙ ꝯſuetudo eſt optima legum interpres. vt in. c. cũ dilect⁹. de ꝯſuetu. ⁊ in. l. minime. ⁊ in. l. ſi de interp̃tatione. ff. de legi. Aut nõ cõſtat de ꝯſuetudine. tũc ſi v̈ba ſũt clara nõ debem⁹ recedere a ſignificato v̈boꝝ niſi ſequeret̃ abſurditas. vt in. c. fi. de ver. ſig. ⁊ in. l. nõ aliter. ff. de leg. iij. ⁊ in. c. ex ore. de priui. Aut eſt intellectus multiplex ⁊ ſi appareat de benigniori illa eſt ſeq̃nda. vt in. l. quod ſi epheſi. ff. de eo qd cer. lo. ⁊ in. c. fi. de trãſac. ꝑ Bar. in. l. oẽs ꝑli. ff. de iuſti. ⁊ iu. ſi nõ ſit via benignior. tũc ſi eſt dare ſilẽ in alijs legib⁹ ꝓcedẽdũ eſt de ſilib⁹ ad ſilia. vt in. c. trãſlato. j. eo. ⁊ in c. cũ dilecta. de ꝯfirma. vti. vel inuti. ⁊ in. l. nõ pñt. ff. de legi. ſi nõ eſt dare ſilẽ. ita ꝙ iudex neſcit q̃d faciat. dz tũc recurrẽ ad ꝓncipẽ. ⁊ h̃ caſu intelliguntur iura q̃ dicũt ei⁹ eſſe interp̃tari cui⁹ eſt ꝯdere. vt in. c. inter alia. de ſen. ex. ⁊ in. l. eũ de nouo. C. de legi. ⁊ ibi Cy. attingit p̃dicta. Scdo caſu qñ dubiũ eſt poſitũ in opi. doc. tũc ſi ẽ repire cõez opinionez tũc nõ dz iudex ab illa recedere. q2 ve ſoli. in. c. ij. de ſta. mo. ⁊ cõit̃ maior ꝑs meli⁹ inueſtigat veritatem h̃ vex ſm Hoſt. ⁊ Io. an. ꝙ nõ lz recedere a cõi opinione doc. niſi cõis opinio ſit euident̃ falſa vel poſſet ꝯuinci ꝓbabilib⁹ rõnib⁹. qd bon⁹ iudex acutiſſimi ingenij arbitrabit̃. Et not. h̃ dictũ ꝑpetuo ꝑ q̃ ſoleo allegare tex. ſing. iudicio meo in. l. j. C. de vete. iu. enu. in. v̈. h̃ neq3. vbi tex. dicit ꝙ ex multitudine auctoꝝ nõ ẽ iudicãdũ. q2 vni⁹ auctoritas in aliqua ꝑte eſt ſbtilior. ⁊ ſepe deus reuelat paruulis qd abſcõdit̃ ſapiẽtib⁹. Si v̈o nõ ẽ dare cõem opi. ꝓpt̃ rõnes hincinde tũc bonũ ẽ habere iudicẽ ꝓpitiũ qui põt ſeq̃ quã vult. dicit tñ Io. an. ꝙ caueat a pena. c. cũ eterni. de re iudi. li. vj. ſ. ꝙ nõ iudicet ꝯ ꝯſciaz. et ſi ſnia retractaret̃ ꝑ aliũ iudicẽ tũc euitaret ꝯdẽnationẽ expẽſaꝝ. vt no. in. c. finẽ de do. ⁊ ꝯtu. nec iudex facit litẽ ſuã. vt no. in. l. ꝓlatã. C. ſen. ⁊ int̃. om. iudi. ⁊ ꝑ h̃ habes an ⁊ qñ iudex põt iudicare ſz ſenſum ſuum.

c Ognoſcentes. Hoc dicit in ſũma. Cõſtitutio reſpicit futura nõ p̃terita. Diuidit̃ in tres ꝑtes. In pͥma ponit̃ regula ex q̃ ſumit̃ rõ. In ſcda ſtatutũ ibi q̃ntes. In tertia declarãdo applicat ad factũ rõnẽ que ſumit̃ ex regula ibi. ne detrimẽtũ. No. pͥmo ex ꝓncipio regulã ꝙ ſine culpa non eſt aliq̃s puniendus. de h̃ in regula ſine culpa. de re. iu. li. vj. ⁊ h̃ in glo. j. No. ſcdo naturã legis ſeu ꝯſtitutionis. ꝯcernit eſt futura tñ non aũt p̃terita ne afficiat aliq̃s ſine culpa. h̃ intellige niſi caueat̃ i l. vt extendat̃ ad p̃terita. ⁊ hũc articulũ expediã. j. eo. c. fi. Ad vnũ aduerte ꝙ vbi lex ſeu ſtatutũ aliq̃d indulget. ⁊ loquit̃ ꝑ verba futuri tꝑis nõ extendit̃ ad futura ne det̃ materia delinquẽdi. de h̃ eſt tex. ſing. limitãs hãc materiã in. l. cuz lex. ff. de le. ꝑ quã dicit ibi Bar. ꝙ ſi ſtatuto cauet̃ ꝙ quilibet bãnitus ſoluens. x. extrahat̃ a banno. nõ hz locuz in illo q̃ eſt bãniẽdus in futurũ. q2 daret̃ materia delinquendi. ſecus ſi ceſſaret hec ratio. q2 tũc licet ſtatutũ loquat̃ ꝑ verba pñtia vel p̃terita tñ extẽditur ad futura. q2 lex ſemꝑ loquit̃. l. arriani. C. de heret. ⁊ hoc bñ no. In glo. j. in. fi. declara hãc glo. ꝓut no. glo. in. c. antiqua. de priui. ⁊ mens glo. eſt ꝙ ſine culpa ⁊ cauſa nõ eſt q̃s puniẽdus. vt hic ⁊ in dicta regula ſine culpa. h̃ ſi ceſſat culpa dũtaxat tunc põt imponi pena rõne cauſe ſubſiſtẽtis. ⁊ intellige de cã legitima. nã ſi nõ eſt legitima nõ dicit̃ cã. h̃ occaſio. vt i. c. nouit. de iudi. ⁊. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. hinc eſt ꝙ ꝓpter vtilitatem publicã põt q̃s priuari dominio ſue rei. vt in. l. item ſi verberatũ. ff. de rei ven. ⁊ no. in. c. q̃ in eccliaꝝ. j. co. ꝑ Inno. ⁊ ꝑ Bar. in. l. fi. C. ſi ꝯ ius vel vti. pub. In glo. i v̈. diſpẽdijs no. bene hanc glo. cui⁹ ẽ ſenſus ꝙ ſtatutũ nõ dz porrigi ad p̃terita. nec reſpectu dãni. i. vt dãnificet̃ q̃ actuz geſſit. nec reſpectu retractatõis act⁹. q2 act⁹ prius geſtus nõ dz retractari. ⁊. no. ſing. in co ꝙ ponit retractatõez act⁹ ⁊ dãnuz vt diuerſa. Ex q̃ infertur ꝙ retractatõ act⁹ nõ ſit pena. In ꝯriũ adduco glo. no. in. c. decet. de imu. ec. li. vj. q̃ dicit cõſtitutiõez act⁹ retractaturã eſſe penalem ⁊ nõ extendendam ꝑ identitatẽ rõnis id ex hoc dic ꝙ illud. c. in quãtũ inducit nullitatẽ actus geſti i ecclia nõ extendit̃ ad ꝯct⁹. h̃ ꝑ prima ꝑte vide Io. an. in. c. fi.

de electi. li. vj. in nouella. ⁊ in regula odia. de re.
iur. li. vj. in mercu. vbi dīc illā ꝯſtitutōez eē penalē
q̄ diminuit pſrimoniū ſeu tollit ius queſitū. ſec⁹ ſi
inducit retractationē act⁹. ꝑ h̄. l. iij. ff. de dam. in-
fec. ⁊ in. l. nō dubiū. C. de leg. vbi ꝑ Butri. et ibi ꝑ
Bal. qui dicit cōcordādo ꝙ aut nullitas alicuius
actus inducit̄ in odiū alicui⁹. ⁊ tūc tale ſtatutū dici
tur penale. aut nō in odiū. ſꝫ in defectū ſolennitatꝭ
inducit̄ nullitas ⁊ ꝓcedit ꝯ̄riū. et i p̄mo caſu ꝓprie
loquit̄. c. nō decet. ⁊ hoc no. In glo. ſi. no. bene
hanc glo. ex q̄ plura pſit notari. Primo ꝙ lex ſiue
ſtatutū nō afficit vere ignorātes lꝫ ſtatutū p̄ceſſerit.
Scd̄o ꝙ lex ſeu ſtatutū icipit ligare poſt duos mē-
ſes a tp̄e publicationis ipſi⁹. Tertio ꝙ ſcientia pre-
ſumit̄ poſt lapſū duorū menſiū. Quarta ꝙ iſta p̄-
ſumptio ſcie nō eſt iuris ⁊ de iure. ſꝫ admittit ꝓbati
onē in ꝯtrariū. vnde pōt quis ꝓbare ꝙ ignorabat
ꝯſtitutionē eſſe editā. Circa p̄mū difficilis videt̄
eſſe materia. maxime eo modo quo explicat̄ hic ꝑ
do. An. ſed vide ꝑ Bar. in. l. j. ff. ſiq̄s in teſtamēto
li. eſſe iuſ. fue. ⁊ in. l. j. ff. de leg. Sed declara con
cluſiue ſic. ꝙ aut ignorantia eſt ſine omni culpa. et
tūc euitat omnē penā legis ꝑ tex. aptū. qui ma. ac-
cuſa. pſſt. c. ſi. ſic intelligenſ. ſi. ff. de decre. ab or. fa.
vbi ꝙ tex. loq̄t̄ de ſtatuto mūicipali. ⁊ ꝑ h̄ dicto fa-
cit regula q̄ hic ponit̄ in p̄nci. c. Aut ignorātia nō
excludit oēm culpā. ſed ſolū dolū. tñ fuit in lata cul
pa ex q̄ ignorabat ſtatutuꝫ. qꝛ cōiter hoīes illi⁹ loci
ſciebāt ſtatutū. vt. l. late culpe. ff. de v̄. ſig. Et h̄ ca-
ſu dic ꝙ ſi ſtatutū req̄rat dolū exp̄ſſe vel tacite non
habet locū. lꝫ pro modo culpe alit̄ ſit puniēdus. h̄
ꝓbat̄ in. c. ſi q̄s ſuadēte. xvij. q. iiij. iūcto. c. ſi vero
ij. de ſen. ex. vbi ꝑcutiēs clericū ignorāter nō incur
rit ſn̄iam excōicationis. qꝛ. c. ſiq̄s ſuadente. requi-
rit dolū duꝫ dicit ſuadente diabolo ⁊c. ⁊ dicit̄ req̄-
rere dolum exp̄ſſe qñ verba ſtatuti h̄ importāt. ta-
cite v̄o req̄rit dolū qñ punit actū q̄ fit in pſonā alte
ri⁹. exēplū dicit ſtatutū ſiq̄s ꝑcuſſerit clericū vel ali
um puniat̄ tali pena. nā iiuria nō pōt eſſe ſine do-
lo. xv. q. j. c. j. idē eſt dicēduꝫ in caſib⁹ in quib⁹ lata
culpa nō equipat̄ dolo qñ pena ē corporis afflicti-
ua. vt i. l. i. actionib⁹. ff. de in li. iu. plene ꝑ Bart. i
l. qȯ nerua. ff. depo. ⁊ in. d. l. j. ⁊ vide qȯ dixi in. c.
ij. de depoſi. ſi v̄o ſum⁹ ext̄ caſus p̄dictos. tūc igno-
rans culpa lata puniat̄ ſicut ſi doloſe feciſſet. qꝛ re
gulariter lata culpa equipatur dolo. vt regula ma
gna negligētia. ff. de re. iu. ⁊ i. d. l. qȯ nerua. vbi d̄
h̄. Quñq꜄ ignorans fuit in leui ſeu leuiſſima culpa.
⁊ tunc tenet Cy. in. l. ſiquis nō dicā. C. de epi. ⁊ cle.
⁊ in. l. data opera. C. qui accu. non poſſunt. ꝙ nō
punit̄ criminalit̄ ſed ciuiliter. puta ad reſartioneꝫ
damni iuxta modū culpe. allegat bo. text. in. l. qui
edes. ff. de incen. rui. nau. glo. ⁊ Bar. tenent ꝯtra
rium in. l. reſpiciendū. ff. de penis. dicentes ꝑ illuꝫ
tex. ⁊ in. l. abſenteꝫ. ff. eo. ti. ꝙ etiā criminaliter pōt
puniri ꝑ modū culpe. Et hanc opi. ſequitur hic
do. An. ſed ego nō video bonā reſpōſionē ad. d. l.
qui edes. Unde pro cōcordia dicerē ſic ꝙ aut ꝑ le-
ui ſeu leuiſſima culpa poteſt quis puniri ciuilit̄. et
ꝓcedit dictum Cy. quia leuis culpa leuiter ē punieñ

da. in. c. cum dilecti. de accu. ⁊ iſte eſt ꝓprius caſus
illius. l. qui edes. aut nō poteſt puniri ciuilit̄. qꝛ nō
dedit damnū. ſed aliter venit ꝯtra legeꝫ. ⁊ tunc pro
cedit opinio ꝯtraria vt ne delictū remaneat impu
nitū. puniat̄ criminalit̄ ꝑ modo culpe. ⁊ ſic ꝓcedat
dicta. l. reſpiciēdum. nam queadmodū ſit cōmuta
tio pene ex impotētia facti. vt. d. l. qui edes. vbi di-
cit̄ ꝙ ſi nō pōt ſoluere damnū puniat̄ i corpus. ita
dicam⁹ i potētia iuris. ſ. ꝙ qñ nō pōt puniri ciuilr̄
puniat̄ crimialr̄. ⁊ ex his habes p̄mū caſū determi
natum. Uenio ad ſcd̄m an indiſtincte exigat̄ la
pſus duorū menſium anteq̄ꝫ ꝯſtitutio incipiat vin-
culum. ⁊ cōcludendo dicta docto. diſtingue ꝙ aut
cōſtitutio ponit tp̄us poſt cui⁹ lapſum vult ligare.
⁊ ſtandū eſt tp̄i determinato. ſic intellige. c. cū ſine
de preben. li. vj. adeo ꝙ ſi ꝯſtitutio dicat ꝙ ex nunc
vult ligare ꝙ imediate ligat. qȯ intellige reſpectu
retractationis actus nō auteꝫ pene. qꝛ abſurdum
eſſet ad penā ligare ignorantē. vt hic in p̄n. de hoc
habes glo. in cle. ij. d̄ hereti. in v̄bo ex nūc. nā ver-
ba generalia debent reſtringi ad hoc vt abſurdi-
tatem non includant. vt no. in. c. j. ſ. leo. aut con-
ſtitutio non apponit tp̄us. ſed ſimpliciter loquit̄. et
tunc aut eſt ꝯſtitutio inferioris a p̄ncipe. puta ali
cui⁹ collegij vel ciuitatis. ⁊ imediate ligat oēs ſcien
tes. reſpectu v̄o ignorantiū tp̄s eſt arbitrariuꝫ. qꝛ
non eſt ꝯgruuꝫ vt dent̄ duo menſes ſicut in ꝯſtitu
tione principis que ligat vniuerſū. hoc voluit Io.
an. in data. li. vj. Hoſti. in ſūma. e. ti. ſ. qñ. ⁊ Bal.
in. l. leges ſacratiſſime. C. de legi. ⁊ ſequunt̄ cōiter
hic moderni. dubitatur tñ in ꝯſtōe ꝓuincial̄ ꝯcilij.
nam glo. in. c. ꝓpoſuiſti. lxxxij. di. vult ꝙ nō liget
ante ſex menſes. qȯ dictū cōiter non recipit̄. qꝛ. c.
decernim⁹. xviij. di. ꝑ quod illa glo. mouet̄ nō loq̄
tur de tempe quo illa ꝯſtitutio ligat. ſed de tempo-
re p̄fixo ab ep̄o ad denūciādū ſubditꝭ que ſunt fa-
cta in ꝯcilio ꝓuinciali. nam abſurdū eſſet dicere ꝙ
maius tp̄s req̄ratur in ꝯſtitutione ꝓuincialis con
cilij. ⁊ ſic inferioris q̄ꝫ in ꝯſtitutōe principis ſeu ge-
neralis ꝯcilij. ⁊ ideo dic ꝙ in hac ꝯſtitutōe tempus
eſt arbitrariū ſꝫm qualitatē ꝓuincie ⁊ qualitatē cō-
ſtitutōis. de quo plene ꝑ Io. an. ⁊ Pau. in ꝓemio
cle. ⁊ vide ibi bo. glo. in. v̄. d̄ cetero. que vult ⁊ lati-
us ibi Pau. ꝙ ſtatutū p̄uilegiatiuū imediate liget
ſeu effectum ſuū porrigat ſicut ⁊ priuilegiū. quod
no. ſed ego requirerē ſcientiā priuilegiati. qꝛ mer
priuilegiū non opatur effectum ſuū anteq̄ꝫ veniat
ad noticiā priuilegiati. vt eſt tex. in. c. j. de ꝯceſ. pre
ben. li. vj. ⁊ hoc ibi tenent cōiter doct. optime facit
tex. in. l. qui abſēti. ff. de acqui. poſ. ⁊. l. abſenti. ff.
de dona. ⁊ quod no. glo. ij. q. v. q̄to. aut loq̄mur
in ꝯſtitutōe principis. ⁊ ſꝫm oēs dant̄ duo menſes
ꝑ auc. vt fac. no. ꝯſti. ſed diſcrepatio eſt inter doc.
quid ſi ante lapſum duoꝝ menſiū ꝯſtitutio veniat
ad noticiā aliquoꝝ. an imediate illi legent̄. gl. quā
tene menti in. c. ij. de re. eccle. nō alie. li. vj. tenet ꝙ
ſic. vide tex. quaſi exp̄ſſum in. c. j. de poſtu. p̄la. et
glo. in. c. cum ſingula. de p̄ben. in v̄bo puenit. q̄ te
net ꝙ ſic. idē dicit Pau. in. loco p̄all̄. ⁊ Hoſti. i. d. ſ.
quādo. Do. An. ſenſit h̄ ꝯtrariū. qꝛ illa auc. req̄rit

lapſum duoꝝ menſiū. non tñ firmat pedes in hac opinione. mihi ſemꝑ placuit prima opi. quā ſequit̄ Jo. de lig. hic. nam fruſtra expectatur euētus cuiꝰ nullus eſt effectꝰ. vt in. c. cū ꝯtingat. ď offi. dele. ex quo ergo quis eſt certus de ꝯſtitutōne fruſtra expectat lapſuȝ duoꝝ menſiū. ad hoc regula euȝ qui certus eſt. ď re. iur. li. vj. ⁊ hoc quo ad ſcōm articulum. Sed dubiū eſt quādo incipiant currē iſti duo mēſes. Tex. in. di. auc̄. videt̄ velle ꝙ a tꝑe publicationis facte in ꝓuincia. alij dicūt ſufficere generalem publicationē in curia romana. vt no. Pau. in loco pall. ⁊ vide glo. ſup da. li. vj. ſuper qua dicit Jo. an. ꝙ aut loqmur i ꝯſtitutōe imꝑatoris ⁊ habȝ locū prima opinio. aut loquimur in ꝯſtitutōne pape ⁊ ꝓcedat ſcd̄a. Rō diuerſitatis. quia imꝑator diſcurrit ꝑ ꝓuincias nō aūt ſic papa. dubito an h̄ dictum ſit verꝫ. quia cū ius ciuile exp̄ſſe dicat de tempore publicatōis in ꝓuincia. ⁊ ius canonicū nō dicat oppoſitū. quinimo tex. de iure canōico ꝙ idē ſit adduco bo. tex. i. d. c. j. de poſtu. p̄la. ⁊ in. c. q̄s dicis. xvj. di. ⁊ ſoleo inducere tex. d. c. j. ad ꝓbandum qḋ. ſ. dixi. ꝙ ꝯſtitutio ligat ſciētes ante duos menſes. ad idē. c. ꝓpoſuiſti in fi. lxxxij. di. Ad tertiū an p̄ſumat̄ ſcientia ꝯſtitutōis poſt lapſum duorū menſiū. decide vt colligit̄ ex ſupradictis. nā in conſtitutione inferioris tꝑus p̄ſumptē ſciētie eſt arbitrariū ſm̄ loci quātitatē quā hȝ diſtinguere. nā viciniores citiꝰ p̄ſumūt̄ ſcire. vt in. c. q̄ſdā. ⁊. c. q̄to de p̄ſūpt. in cōſtitutione imꝑatoris p̄ſumit̄ ſcia pꝰ duos menſes a tꝑe publicatōis facte in ꝓuincia. vt in dicta auc̄. vt facte noue ꝯſti. idē dicerē in ꝯſtitutōe pape reſpectu ꝓuincie in qua publicat̄. ſi autē publicat̄ rome dicerē tp̄s fore arbitrariū cum duꝫ ſit extēdere illā auc̄. ad ꝯſtitutōȝ pape rome dūtaxat publicatā cū habeat diſtinguere oēs ꝓuicias vniuerſi. ⁊ ſic limitarē dictū Jo. an. pall. Venio ad q̄rtū an allegās ignorātiā ſtatuti ſit admittendꝰ ad ꝓbandū ignorantiaȝ ⁊ qualr̄ debeat ꝓbari. ⁊ dicendum ꝙ indubie admittitur probatio ignorantie vt in. c. ſi. qui maio. accuſa. poſſunt. et in. l. ſi. ff. de decre. ab or. fac. Sed dubium eſt qualiter probabitur. duas reperio. glo. not. que innuunt probationeȝ ſufficere ꝑ ꝓpriū iuramentū. vna ē in. d. c. propoſuiſti. alia eſt in. c. qui diuinis ⁊ humanis xij. q. ij. ⁊ ꝓ illis facit. c. nulli. de elec. li. vj. ⁊. c. ſi vo de ſen. ex. ſcd̄o facit qꝛ ignorantia vel ſciētia ꝯſiſtit in mēte hoīs ⁊ ſic facile nō poteſt ꝓbari ꝑ aliū. Cōtrariū huiꝰ dicti ſenſit Inno. hic dicēs ꝙ nō admittitur q̄s allegādo ignorantiā ꝯſtōis niſi dilucide illā ꝓbet. ⁊ ſic requirit ꝓbationem lucidaȝ. vnde nō videt̄ ſufficere iuramentū ꝓpriuȝ quinimo tenuit hic do. meus do. Car. nō ſufficere vnū teſtē cuȝ iuiuramēto iſtiꝰ. quia hec nō eſt lucida ꝓbatio. facit gl. in. c. tā lr̄is. de teſti. hoc dictū optime ꝓcederet ſi aliq̄s tex. vteret̄ h̄ verbo lucide. ſed h̄ dictū Inno. nō ꝓbat̄ iure. ⁊ vide tex. no. in. c. j. de poſtu. p̄la. qui dicit ꝙ nō facile admittit̄ q̄ vult ꝓbare ignorantiā. ſed nō facile admittit̄ ille qui ꝓbat ꝑ vnū teſtem ⁊ iuramētū ꝓpriū. vnde dicit do. An. ſolum iuramētū nō ſufficere. ſed ꝯcurrente aliq̄ ꝓbabili cauſa ignorātie pōt deueniri ad iuramētū qḋ ſatis videt̄ rationabile. Ego dicerē h̄ eſſe arbitrariū ſm̄ q̄ntitatē ꝑiudicij ⁊ q̄litatē ꝑſone allegātis ignorātiā ⁊ q̄litatē ignorātie ⁊ q̄litatē facti in quo ignorantia ꝑtendit̄. ꝓ hoc bo. tex. iuncta glo. in. c. innotuit. de elec. ⁊ bñ facit. c. ſi. in fi. de iureiu. No. ex glo. vnū legitimū modū ꝓbandi ignorātiā ꝯſtitutionis. ſ. ꝓbando abſentiā loci ſꝫ glo. exigit abſētiam a ꝓuincia. ⁊ multi dānāt hāc glo. reſpectu legis p̄ncipis. qꝛ eiꝰ lex diſtringit vniuerſum niſi ſm̄ eos ꝓbaret̄ abſētia apud infideles ad q̄s lex nō extendit̄. Sed certe iudicio meo glo. nō meret̄ rep̄hendi. qꝛ refert ſe ad caſum auc. vt fac. no. ꝯſti. ſm̄ quē ꝯſtitutio nō ligat niſi poſt lapſum duoꝝ menſiū currētiū a tꝑe publicationis facte in ꝓuincia. ꝫ ſufficit ꝓbare abſētiā ab illa ꝓuincia. Idem eſſet vbi ꝯſtō diſtringeret tātuȝ dioceſim. qꝛ tūc ſufficit ꝓbare abſentiā a dioceſi. vt ē tex. no. in. d. c. ſi. ⁊ idē dicēduȝ eadē rōne. vbi ꝯſtitutio ſolū diſtringeret ciuitateȝ qꝛ tunc ſufficit ꝓbare abſētiā a ciuitate. ſic intellige glo. in. d. c. ꝓpoſuiſti. Ad vnū no. dictū Archi. aduerte in. c. qḋ dicitis. xvj. di. vbi dicit ꝙ ad h̄ vt bānuȝ diſtringat ciuitatē. oȝ ꝙ vadat ꝑ totā ciuitatem. nec illud reprobat h̄ do. An. ſed ego dubito an illud ſit verꝫ ꝑ. c. j. de poſtu. p̄la. quia ſatis ē ꝙ ꝯſtitutio ſolenniť publicet̄ in locis eminētioribus. nec eſt neceſſe diſcurrere per ſingulos vicos. qꝛ h̄ eſſet ſingulorꝫ auribꝰ inculcare. I. d. c. j. ſꝫ pōt illud dictū ſaluari reſpectu locorū eminētiorū ciuitatis. ⁊ illud dictū ſic limitatum tene menti. Abbas.

t **Ranſlato.** Quod de vno ꝯnexorū ſtatuit̄ ad aliud ꝯnexum extendit̄. vel aliter ſm̄ aliū intellectuȝ. Poteſtas legē ꝯdendi ⁊ mutādi eſt penes vicariuȝ chriſti. ⁊ qḋ de vno ꝯnexorū ſtatuit̄ ⁊c. p̄mo ponit verba apl̄i. ſcd̄o Auguſtini illa exponētis ibi. qꝛ cū. In glo. j. in fi. pone caſum aliť vt ꝯueniat titulo. fuit q̄ſitū a Gregorio auctore huiꝰ cōpilationis an cōſtitutio ſeu lex deberet intelligi in ꝓprijs terminis tm̄. an debeat extēdi ad alios caſus. Et papa reſpōdet ꝙ debet extēdi ad cōnexa ⁊ ſilia. ad qḋ ꝓbādū inducit auctoritatē apl̄i q̄ ex trāſlatione ſacerdotij intulit ꝑ ꝯſiñaȝ ad trāſlationē legis. ⁊ ꝑ h̄ ꝓbat Aug. in ſcd̄a pte. qꝛ ſacerdotiū ⁊ lex erāt cōnexa. p̄mo qꝛ ſimul data fuerūt moyſi. ſcd̄o qꝛ ambo data fuerūt ab eodē. ſ. cōditore. tertio qꝛ ſub eadem ſponſione. ⁊ ſic ex q̄ ſimul fuerūt vnita diſpoſitū in vno dicit̄ diſpoſitū in alio. Idem dicenduȝ in interp̄tatione cuiuſcꝫ legis ſeu ꝯſtitutōis. ⁊ iſta poſitio caſus multū mihi placet. Do. An. ponit caſum ꝙ h̄ querebat̄ a papa apud quē eſſet poteſtas legis ꝯdende. Et reſpondet̄ ſm̄ eum ꝙ apud vicarium chriſti. quia ex quo in vicariū chriſti. ſ. Petrū fuit trāſlatū ſacerdotiū per ꝯſequēs fuit tranſlata poteſtas legis cōdende per rōnem Apl̄i ⁊ Aug. h̄ dictū eſt verꝫ in ſe. ſed nō ꝯgruit vt arbitror menti Apl̄i. qꝛ vt colligit̄ ex prima glo. nō agebat̄ tunc ď ꝑtāte legis cōdende. ſed de obſeruatōe legis antique. ſed alijs rōnibꝰ ego ꝓbo ꝙ poteſtas legis cōdende ſit trāſlata hodie in eccleſiā. nam ad ſummum

ſacerdotē ptinet auctoritate diuina legis interptatio vt in.c.per venerabilem qui fi.ſint le.tranſlato ergo ſacerdotio neceſſe eſt vt hec poteſtas legis cōdende et interpretande ſit tranſlata.quia quotiens duo ſic ſe habēt vt de vno perueniatur ad aliud diſpoſitum in vno extēditur ad reliquum vt.l.oratio.ff.de ſpon.vide glo.in.c.j.de poſtu.prela.in fi. Itē probatur aliā ratione magis ſpecifica.dico enī q xps nō ſolū p ꝯſñiaꝫ ſacerdotij.ſed per verba expſſa trāſtulit in ecclīam ptātem legis ꝯdēde p illa vba qōcunqꝫ ligaueris ⁊c.xxiiij.q.j.c.manet.⁊ vide Inno.in.c.qō ſup his.de voto.vbi exponit illa verba qōcunqꝫ ligaueris.ſ.p ſtatuta vel pcepta. Ex his pmiſſis no.pmo q lex recipit interptationē extenſiuā ex ſilitudine rōnis ſeu ꝯnexitate negocij.quod pcedit etiā ſi ꝯſtitutio ſit penalis.vide bo.tex.in.l.j.ff.ad tertu.⁊ tex.cū gl.in.c.ſi pꝰ ꝗ.in fi.de elec.li.vj.⁊ in.d.c.j.de poſtu.pla.in gl.pe. No ſcdo.q vbi duo diuerſa in iure parificāt diſpoſitū in vno extendit ad aliud. In glo.ij.ibi in Petrum.dicit Phi.q primo ſacerdotiū fuit tranſlatū in xpm qui fuit de tribu Iuda ō Aaron.qui fuit de tribu leui.nam primo ſacerdotiuꝫ erat apud illam tribū.ſ.leuiticā.Ratio quia de alia tribu nō poterant pmoueri.ſed xps poſtea trāſtulit in Petrum ⁊ ſucceſſores.Et ſic no.p concordia teſtiū ppter multiplicationē actꝰ.vt ſi aliqui dicūt q poſſeſſio fuit tradita martino.⁊ alij teſtes dicūt q fuit tradita ſempronio q debemꝰ intelligere q vtriqꝫ fuerit tradita ſucceſſiue.vt teſtes reducant ad concordiam.ar.c.cum tu.de teſti.p que autē vba hec poteſtas fuit tranſlata in petrū ſeu eccleſiam.Compoſ.inſtat.Sed dic breuius q primo aū mortem xps pmiſit petro hanc poteſtatem p hec vba.Tu es petrus ⁊ ſup hāc petram edificabo eccliam meā.⁊ tibi dabo claues regni celoꝝ.⁊ ſic locutꝰ eſt p verba futuri temporis.poſtmodū vo etiaꝫ ante paſſionem hanc ptātem dedit omnibꝰ aplis quando dixit.quecunqꝫ ligaueritis in terris erūt ligata ⁊ in celis Math.xviij.poſt paſſionē vo ⁊ reſurrectionē expſſe ꝯtulit omnibus hāc ptātem p illa verba.Accipite ſpiritumſanctū quoꝝ remiſeritis peccata erunt remiſſa eis.Iohā.xx.c.Et ad oſtendendum q Petro tradebat vt capiti dixit ei ſeorſum.paſce oues meas Io.c.vlti.In aſcenſione vo poteſtatem prius pmiſſam ⁊ traditam dando executionem ꝯfirmauit dum dixit.Ite ⁊ pdicate euāgelium omni creature Math.vlt.c. In feſto vo pentecoſtes que prius tradiderat p miſſionē ſpiritusſācti ꝯfirmauit.Et ex his poteſt colligi q poteſtas non fuit data ſoli petro.⁊ ſic pape dūtaxat.ſ omnibus aplis repreſentantibꝰ totā eccleſiam.ita q hec poteſtas eſt penes totā ecclīaꝫ vniuerſalē.ſed debꝫ explicari p papam tanqꝫ p caput.alij tñ explicant ſm ordinationē pape.ad hoc bo.tex.xix.di.ita dñſ.xxj.di.in nouo.⁊.xxiiij.q.j.c.manet.⁊ l.c.noua.de pe.⁊ re.⁊ in.c.j.§.vna de ſūma tri.Et ex his ⁊ ex tex.ꝯcludit q ſi papa vellet ñ poſſet remouere omnes epos cū repñtent oēs aplos.xij.q.j.videntes.⁊ vide glo.in.c.p principalē.ix.q.iij.⁊ B plene exaui mo in quadā diſpu.mea. In glo.fi.in fi.no.glo.iuncto tex.nam quondie allegat tex.q de ſimilibꝰ idem debꝫ eſſe iudiciū.⁊ dicit Abb.q iſtud ar.a ſili ceſſat aſſignata diſſilitudie.xxvij.q.j.nuptiaꝝ.dicit etiā q ille qui negat ſimile debꝫ probare diſſimilitudineꝫ q negat ius.⁊ vide ſpe.in titulo de allegato.⁊ diſputa.§.poſt h.v.iuribꝰ.⁊ ſic tranſeunt doct.ſed ego dicerem q inducēs ſimile habet hoc pbare ſaltem colorate quia nō eſt credendū nec ſtandum ſimplici vbo argnētis.ad hoc.c.cum dilecta.de ꝯfir.vti.vel inuti.⁊.l.ei incūbit.ff.de pba.⁊.vj.q.ſ.vltima actor quod aſſeuerat negans vero ſimile colorate iductum habet pbare diſſimilitudinē.ad hoc.c.ij.de tranſla.pla.nec ſufficit allegare aliquā diſſimilitudinē in genere.ſ debet eſſe ſimilitudo in eo ad qō fit cōparatio.vñ non expedit vt tota res ſit alteri rei ſimilis.ſed ſat eſt q ſit ſilis in eo ad qō fit cōparatio.vt probat in d.c.cum dilecta.Iteꝫ probatur ratione.nam ſimilitudo non eſt aliud niſi rerum inter ſe differentiū cōparatio.de quo per Io.an.in.c.nō poteſt de pben.li.vj.⁊ ſic limita dicta doc.An aūt lex ſemper poſſit extendi ad ſimilem caſum.Dic q vbi caſus ſimilis haberet legem ſpecialem in ꝯtrarium non debet fieri extenſio quia nō debet induci legū correctio ex ſimilitudine ratōnis.vt no.Bar.in auc.quas actiones.C.de ſa.ſan.eccle.ſed vbi nō reperit lex cōtraria bene poteſt fieri extenſio ex ſimilitudine rationis.⁊ ſic intellige.l.non poſſunt.ff.de legi.⁊ iura ſimilia.hoc no.voluit Bar.in.l.nō dubiū.C.de leg.vbi dicit idem eſſe in cōſuetudinibꝰ ⁊ ſtatutis per.l.de quibus.in pnci.ff.de leg.Et ſic no.⁊ tene menti q ſtatutum municipale ⁊ cōſuetudo poſſunt ad alios caſus ex idētitate rationis extendi.dūmo illi caſus nō habeāt legem cōtrariaꝫ.⁊ ſic intellige quod no.in.c.in noſtra.de iniur.vnde tenuerūt multi ⁊ male q ſtatutuꝫ debet nunqꝫ extendi.quia eſt ſtricti iuris.ſed vt dixi illud procedit qñ extenſio fieret cum legis correctione.alš ſecus.nec extendi ad caſum cōſimilē ex fictione.per l.iij.§.hec verba.ff.de neg.ge.no.Bar.i.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iu.An aūt vbi lex nō reperit i caſu eminēti debet primo recurri ad ſimile legis.vel ad ſimile ſtatuti vel ꝯſuetudinis.dic q ad ſimile legis cōis vt pbat in.d.l.de quibꝰ.⁊ ibi p Bar.

n **Nam cōcupiſcentiam**

Conſtitutio certū quid phibēs oia phibet que ſequunt ex illo.Vel ſic.Omne phibitū a lege peccatū eſt.⁊ omne illud qō ſequit ex eo.pmo ponit dictū apli.ſcdo declaratio ibi.hoc enī. No.pmo q lex phibitiua nō reſtringit ad caſum expſſū ſed ad oia q ſequunt ex illo.⁊ ſic lex recipit interptationē extēſiuā.vt h ⁊.ſ.c.pxi. No.q ex cōcupiſcētia pueniūt oia mala.⁊ ſi capis ꝯcupiſcētiā p animo deprauato.caſus eſt clarus.⁊ ceſſant omnes obiectiōes que fiunt in glo.pe. Itē no.iūcta glo.j.q veniens contra phibitionem legis peccat.

Circa hoc qro an ſit verum generaliter q quis ſemp incidat in peccatū maxie mortale veniēdo ꝯ

legẽ poſitiuã. ⁊ idẽ poteſt queri ꝺ religioſis reſpe
ctu eoꝝ regule. an oĩs ꝯtrauenĩẽs obligeť ad moꝛ
tale. Do. An. hic. tangit primũ ꝗ declarando ⁊ mľ
ta addendo. maxie dicta ꝑ beatũ Tho. ſcꝺa ſcꝺe.
q. lxxxvj. ar. pe. ⁊ ꝑ Archi. xxvij. q. j. c. j. ⁊ l. x. vtinã
lxxxvj. di. diſtinguẽ ſic. ꝙ aut certũ eſt de mẽte le-
gis ꝙ intẽdit ꝑcipere. ⁊ certũ eſt ꝙ obligat ꝯtraue-
nientez ad moꝛtale. ⁊ ſic intellige illud. qui nõ obe
dierit principi moꝛte moꝛiať in. c. ij. de ma. ⁊ obe. ⁊
in. c. quod precipitur. xiiij. q. j. aut nõ ꝯſtat de mẽ-
te legis. ⁊ tunc aut lex loquitur ꝑ verba ꝑceptiua
aut equipollentia vľ impatiui modi vel ꝑ verba ex
hoꝛtatiua vel ꝑ verba cõia. ſi loquatur ꝑ verba ꝑce
ptiua. tunc ꝯtrauenientem obligat ad moꝛtale. nã
reſiſtendo ſuperioꝛi reſiſtitur deo. xj. q. iij. c. qui
reſiſtit. et. c. dominus. et. c. iulianus. niſi materia
legis non eſſet neceſſitatiua qꝛ tunc verba impꝛo-
pꝛiant. vnde verbum rogo qñqꝫ exponitur ꝑ ꝑci-
pio reſpectu ſubiecte materie. xj. q. iij. c. rogo. iun
cta glo. ⁊ qñqꝫ ꝑcipio exponiť ꝓ rogo ita ꝙ ſit ver-
bum exhoꝛtatiuũ. vt no. in ꝓemio decretoꝝ. nam
verba deſeruiunt intentioni. ⁊ non intentio verb.
vt in. c. ſcꝺo requiris. de appella. facit. l. non aliter.
ff. de lega. iij. vbi patz ꝙ a ꝓprio ſignificato verbo
rum eſt recedendũ ſi de mente ꝯtraria diſponen-
tis ꝯſtat. Aut loquitur lex ꝑ verba equipollẽtia ꝑ-
ceptis. vt ꝑ verbum inhibemus ⁊ tunc idez qꝺ. ſ.
nam inhibitio cõtinet in ſe ꝑceptum. vt no. Archi.
lvj. di. in ſũma. aut loquiť ꝑ verba impatiui modi.
⁊ caſus eſt aliquantulũ dubius. dic tamẽ ꝙ verba
imperatiui modi ex ſe nõ ſemꝑ equipollẽt verbis
ꝑceptiuis. tex. eſt no. i cle. exiui. §. nos itaqꝫ. de. ꝟ.
ſig. qui ad hanc materiã eſt melioꝛ text. qui poſſit
allegari. facit qꝺ habeť in princi. decreti. ⁊ ex dicta
cle. colligiť hec diſtinctio. ꝙ aut ꝯſuetudo habet ꝙ
illa verba impatiui modi impoꝛtẽt preceptũ in ca-
ſu de quo eſt queſtio ⁊ tunc ſerua conſuetudinẽ. c.
cum dilectus. de conſuetu. ⁊. l. minime. ff. de leg.
aut nõ apparet de conſuetudine ⁊ tunc recurre ad
ꝗlitatez materie. nã ſi materia eſt multũ põderoſa
⁊ veriſimiliť cogitata ⁊ põderata ꝑ ſupioꝛẽ tunc in-
ducũt ꝑceptũ alś ſecꝰ. exemplũ in dicto euãgelij. ſi
ꝗs ꝑcuſſerit te in vna maxilla ꝑbe ei ⁊ aliã. nã illud
ꝟ. ꝑbe nõ impoꝛtat ꝑceptũ ſꝫ ꝯſiliũ licz ſit impatiui
modi. vt. xxiij. q. j. patꝰ. Aut lex loquiť ꝑ ꝟba ex
hoꝛtatiua ſeu ꝯſultiua. puta obſecramꝰ vel cõſuli-
mus. ⁊ nõ ligãt ꝯueniẽtẽ ad peccatũ. iiij. di. §. ħ ⁊ ſi
legibꝰ. ⁊. d. c. qꝺ ꝑcipiť. quod limita vt dixi. ſ. c. c. j.
Aut loqtur ꝑ verba cõia. puta ſtatuo decerno vel
ꝗd ſile. ⁊ tũc nõ obligat ꝯuenientẽ ſaltẽ ad moꝛta-
le. ⁊ eſt no. dictũ Tho. vbi. ſ. ꝓbat rõne. nam ſicut
nõ oĩs ꝯuentio legis inducit moꝛtẽ tpalẽ ita nõ dz
inducere moꝛtẽ eternã. nã qꝺlibet peccatũ moꝛta-
le eſt moꝛte dignũ. xxv. di. §. al. ea demũ. Itez ex ꝗ
lex aliqñ loquiť ꝑ verba ſtrictiſſima. aliqñ ꝑ verba
nõ ita ſtricta dz eſſe dĩa in quãtitate peccati. ⁊ idez
qꝺ. ſ. dixi in. l. dic in ꝯuen. de regule religioſoꝛuz.
non eñ oĩs ꝯuentio regule obligat ad moꝛtale. vt
vult beatꝰ Tho. vbi. ſ. adduco tex. aptũ in. d. cle.
exiui. ſꝫ debemꝰ ꝯſiderare ꝑ ꝗ verba loqtur qꝺlibz
c. regule. ⁊ idẽ in ſñia voluit Archi. in. d. c. j. ⁊ ſi di
ceremꝰ ꝯtriũ ſeqreť abſurdũ ſm Tho. naz vita reli-
gioſoꝝ eſſet ꝑiculoſioꝛ vita laicoꝛũ. ꝯ. c. nos noui-
mus. xvij. q. ij. nã cũ multa ꝯtineanť ſub regula ꝺ
facili religioſi inciderẽt in moꝛtale. Nec ob. ſi dicať
ꝙ veniẽs ꝯtra regulã veniat ꝯ votũ cũ ſoenniť ꝓ-
miſit ſeruare regulã. qꝛ vt dicit bea. Tho. quẽ ſeq-
tur Archi. in. d. c. j. ꝓfeſſio nõ referť ad oĩa ꝯtenta
in regula. ſꝫ ad tria ſubſtãtialia regule ſuꝑ quibꝰ eſ
ſentialiť eſt fũdata oĩs regľa religioſoꝝ. de qbꝰ i. c.
cũ ad monaſteriũ. i fi. de ſta. re. oĩa ꝟo alia ꝯtenta
in regula tendũt ad finẽ illoꝝ triũ. vñ ꝓmittẽs ſer-
uare regulã intelligiť ꝓmittere vt ducat vitã regu-
larẽ ꝗ quidẽ eſt eẽntialiť fundata ſuꝑ illis tribuſ. ħ
vera niſi religioſus peccaret ex ꝯtemptu. qꝛ tũc ob
ligareť ad moꝛtale. x. di. ꝗs. vel niſi peccaret ꝯ vo-
tũ. i. ꝯtra vnũ ex illis tribꝰ. vel niſi aſſumeret in cõ-
ſuetudinẽ. qꝛ nullũ peccatuz ẽ adeo veniale qꝺ nõ
fiat moꝛtale dum placet. i. ex ꝯſuetudine. xxv. di. §.
criminis. ⁊ adde ad ꝑdicta qꝺ no. Archi. i. d. c. vti
nã. In. glo. in. ꝟ. oꝛiũtur in fi. no. glo. iũcto tex.
ꝙ quãdoqꝫ lex vtitur vno tempoꝛe pꝛo alio. vnde
ſm iſtam expoſitionem tempus pꝛeſens ponitur
pꝛo preterito. ſimile in. l. nulli. C. de epiſ. et cle. vel
potes exponere tex. ſm Jo. de lig. pꝛo appetitu de
pꝛauato. qꝛ oĩs appetitus depꝛauatus eſt ꝯcupiſcẽ
tia. ⁊ ex tali appetitu oĩa mala oꝛiuntur. ⁊ ex ħ facit
ad ti. iſte tex. ꝙ lex ꝓhibens aliquid tacite ꝓhibet
oĩa que ſequũtur ex illo.

n Einnitaris. Cõſtitutiões de-
cretoꝝ ſingľari-
bꝰ opinionibꝰ ſunt ꝑferẽde. pꝛimo ponũ-
tur verba ſalomõis. ſecũdo verba Hiero. ⁊ Aug.
exponentium illa ibi prudentie. No. pꝛimo iudicẽ
non debere iudicare ſm voluntatem ſeu pꝛuden-
tiam ſuam depꝛauatam ſed ſm ſtatuta decretoꝝ et
alioꝛum habentium poteſtatẽ legis ꝯdẽde. No.
ſecundo ꝙ hec verba cõmitto prudẽtie tue impoꝛ-
tant nudam voluntatem rationi ⁊ legi non ſubie-
ctam. nam ita hic capiuntur iſta verba pꝛudentie
⁊c. ⁊ ita intelligit hic do. An. ſed certe hoc non eſt
verum quo ad coꝛticem littere quia illa verba po-
nuntur hic impꝛopꝛie. i. malo ſenſu. vt etiam dicit
glo. iij. hic. alś. ꝟ. pꝛudentie intelligitur de volun-
tate ſubmiſſa freno rationis. non enim eſt pꝛuden
tia ſed fatuitas vbi deficit ratio iuxta illud. fatuus
fatua loquitur. xciij. di. legimus. facit. l. quidaz in
ſuo. ff. de condi. inſti. nam ſi verbum placet impoꝛ
tat arbitrium boni viri. l. thais. §. ſoroꝛem. ff. de fi-
deicõ. li. foꝛtius hec verba hic poſita. ſ. tue pꝛuden
tie. ⁊ ideo intellige ꝙ videtur data poteſtas tanꝗ
viro pꝛudenti. ideo ſi non facit vt pꝛudens poteſt
peti reductio ad arbitriũ boni viri. vt. l. fideicõ. §.
ꝗꝗ. ff. de leg. iij. ⁊ eoꝛum que no. in. c. quintauallẽ
de iureiur. ⁊ per Bar. in extrauag. ad repꝛimen-
dam. No. ꝙ dicta ſanctoꝛum patrum ſunt ſer-
uanda. De dictis alioꝛum ſanctoꝝ vide tex. cuz gl.
lxxxiij. di. c. j. Et hic ſupra occaſiõe ꝗrit ħ Inn. an
dicta ſcꝺoꝝ ſint neceſſario tenenda ⁊ obſuãda. Et cõ-
cludit ipſe ⁊ Cõpo. pꝰ eũ ꝙ niſi ſint dicta retractata

vt fecit Aug. qui multa ex dictis ſuis retractauit. vel niſi ſint correcta p eccliam in his in quib' ſancti cõiter ↄuenijt ſeruãda ſunt coꝝ dicta vſqꝫ ad vnũ iota. ſed vbi inter eos ſunt opi. poſſum' tenere qd volum'. ponit exemplũ de ſalomone vtꝝ ſit dãnanatus vel ne. qdã tenẽt ꝙ ſit dãnat' ex nimia affectiõe mulieꝝ. alij tenẽt ꝙ ſaluus qꝛ poſtea ſe correxit. de quo vide. xxxij. q. iiij. ſalomõ. ⁊ de pe. di. ij. c. ſi enĩ in fi. in ꝟ. ſalomon. Item ponit exemplum in corpore beate virginis. nã quidã tenẽt ꝙ fuerit aſſũptũ in celũ. alij ꝙ nõ. Hoſti. dicit ꝙ opnio cõis ⁊ approbata hꝫ ꝙ ſit aſſũptũ. ⁊ ita dicit tenere Aug. Hiero. tñ nõ ita apte loquit̃. imo dicit ꝙ nulla ſcriptura apte deponit ð aſſumptiõe corpali. ⁊ vid p eũ i ep̃la ad paulã ⁊ euſtochiũ. Ultimo querit̃ quid ſi reꝑit̃ diuerſitas inter dicta ſanctoꝝ ⁊ ſũmoꝝ põtificũ que magis ſunt ſeruanda. vide glo. xx. di. in ſũma. ⁊ in. c. j. ⁊ ↄcludit ibi ꝙ in expoſitiõibus ſcripturaꝝ ſtat̃ dictis ſanctoꝝ ſed in deciſionib' cauſarũ ſtat̃ ſũmis põtificibus. qꝛ iſti ⁊ nõ illis data fuit ptãs legis ↄdende. qđ no. niſi dictũ ſanctoꝝ iuuaret̃ auctoritate noui vel veteris teſtamẽti ſeu alic' ↄcilij. p hoc qđ no in. c. ſi. xxxvj. q. vlti. p̃mũ dictuꝫ limitarẽ ꝙ vbi tractaret̃ de expoſitiõe neceſſaria. vt de ſacramẽtis vel articulis fidei poti' credendũ eſſet pape q̃ eis. qꝛ pape ⁊ nõ ſanctis fuit data poteſtas interp̃tandi legẽ dubiã. vt in. c. p venerabilẽ qui fi. ſint le. ẜ ſi papa erraret deberet corrigi p cõciliũ generale. vt in. c. nulli phas. iũcta gl. xix. di. Cui magis ſit credendũ inter doc. ecclie. vide bo. glo. ix. di. vt veteꝝ.

c **Cum omnes.** Cõſtitutio canonica q̃ nõ ẽ oib' cõis ⁊ p quã tollit̃ ecclie ↄſuetudo ãtiq̃ nõ valet. ita cõiter ſũmat̃. vel aliter. Nõ valet cõſtitutio collegij in damnũ aliquoꝝ ⁊ cõmodũ aliquorũ ceſſante rõnabili cauſa. vel ſic. Abſqꝫ rõnabili cauſa nõ põt maior ps capli tollere ↄſuetudinẽ vtilitatem priuatã nutriẽdo. ⁊ duo facit. nã in prima pte ponit duo ſtatuta ſucceſſiue facta. In ſcđa pte duplici rõne ꝓlata ambo ſtatuta caſſari mãdat. ſcđa ibi cũ igit̃. No. p̃mo iũcta glo. fi. ꝙ valet ↄſuetudo vt canõici recipiãt fructus p̃bendaꝝ in abſñtia. ⁊ ad h̃ q̃ndie allegat̃ iſta lr̃a. Idẽ no. in. c. dudũ. ij. de elec. in glo. pe. ⁊ hodie cõiter inoleuit h̃ ↄſuetudo in ſimplicibus beneficijs q̃ hodie vidꝛ approbata in. c. gratia. de reſcri. li. vj. iũcta glo. ⁊ in. cle. gra e. ti. ⁊ dic lati' vt in glo. fi. dicã. No. ſcđo ar. optimũ ex littera ꝙ ↄtra talem ↄſuetudinẽ de non reſidendo valet ſtatutũ capli dũmodo ſit alſ rõnabile vt colligit̃ hic in fi. lr̃e. nã ſtatutũ fuit hic reprobatum. qꝛ nõ erat oibus cõe. ⁊ h̃ ſemp no. vt p vtilitate ecclie qꝛ eſt deſtituta ſuffragio canonicoꝝ valet ſtatutum ↄtra antiquã ↄſuetudinẽ. qđ aptius tenet Hoſti. ⁊ Io. an. poſt eũ. in. c. ad audientiã. de cle. nõ reſi. ſed iudicio meo hic eſt tex. vt patet ex p̃dictis. No. tertio ꝙ ſingularia bona capituli poſſunt annecti p̃bendis canonicoꝝ ſi fruct' p̃bendarum ſunt minus ſufficientes. ⁊ nimiꝝ quia ob cauſam poſſunt capelle annecti p̃bendiſ. vt in. c. expoſuiſti de p̃ben. ⁊ c. extirpande. §. qui ꝟo de p̃ben. ⁊ ob hanc cauſam neceſſitatis iſte vinee fuerunt annexe p̃bendis. No. ibi ad ſucceſſores. ꝙ canonici largo mõ dicuntur habere ſucceſſores ð quo in. c. relatum de p̃ben. ⁊ in. c. quod ſicut de ele. No. ſtatutũ dici iniquũ cum ſtatuẽtes nolunt illud obſeruare quod alijs ſtatuerunt. ⁊ facit iſte tex. pro opinione Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iuſti. ⁊ iur. vbi dicit ꝙ ſi ſtatutũ fuit in odiũ alicui' particularis pſone poteſt ab eo appellari. ar in. l. j. in. fi. ff. ð do. excep. dic tñ ꝙ appellatio non eſt neceſſaria ſed ſufficit ↄtradictio. vt voluit hic Uin. ⁊ bene ꝓbat̃ per iſtum tex. quia hic non fuit appellatuꝫ ab iniquitate ſtatuti. ſed ſuperior fuit aditus per viam querele. probatur ratione quia extraiudicialia non trãſeunt in rem iudicatam vnde aduerſus grauamen extraiudiciale competit duplex remedium. primũ per viam appellationis. ſcđm per viam querele. vt ꝓbatur in. c. concertationi. de appella. li. vj. Ex ex his ⁊ ex tex. no. ꝙ ſtatutum editum in odiuꝫ particularis pſone tenet ſed per contradictionẽ poteſt reuocari. ſic tenet Uin. hic ⁊ doct. ⁊ eſſet notabile dictuꝫ. ſed ego dubito an hec ſit verum. quia lex debet eſſe rationabilis ⁊ honeſta et omnibus cõmunis. iiij. di. erit autẽ lex. ideo dicit Bar. in. d. l. omnes populi. ꝙ ſtatutũ iniquitatẽ cõtinens eſt nullum ipſo iure. ⁊ ad iſtum tex. reſpondet ꝙ de facto fuit facta reuocatio ſtatuti quinimo nõ apparet ex tex. ꝙ papa hec ſtatuta annullauerit ſed ſoluꝫ prouidit aduerſus iniquitatem. No. valere conſuetudinem vt antiqui canonici et iuniores canonici ſint eq̃les in pceptiõe fructuũ. quid autẽ fieret ceſſante ↄſuetudine dicaꝫ. j. No. ꝙ dicta ſapientũ poſſunt adduci i deciſiõe cauſaꝝ vt hic. ⁊ fuit adducta auctoritas Catoniſ. ⁊ vide in. c. ꝑuenit. lxxxiiij. di. In glo. j. ibi in p̃iudiciũ alioꝝ ⁊ malo zelo ⁊ ꝯ ↄſuetudinẽ eccleſie põdera ſolutiõnẽ gl. Adducit enĩ multa ad inferendã iniquitatẽ ſtatuti. naꝫ malo zelo iſti fecerũt ſtatutũ hoc. quia non p vtilitate ecclie ſed vt ampliarẽt ꝓprios redditus. ex ps deficientiũ accreſcebat eis. Itẽ erat ↄtra ↄſuetudinẽ ecclie. Sed circa hũc p̃mũ intellectũ quero an ſi ceſſaret malus zelus valuiſſet ſtatutũ ꝯ antiquã conſuetudinẽ. Hoſti dicit ꝙ ſic. naꝫ ſi iſti ↄuertiſſent p̃bendas nõ reſidentiũ in vtilitatem ecclie valuiſſet ſtatutũ. licet ipi pciperẽt in abſñtia ⁊ in pñtia. quia nõ eſt iniquũ vt ſtatutum ↄcernat futuros canonicos nõ aũt pñtes. quia ꝓpriũ ſtatuti ẽ ↄcernere futura. ſ. e. c. ij. hoc dictũ mihi nõ placet. q̃a videt̃ ꝯ rõem littere. que fundat ſe ſup diſparitate ⁊ nõ ſuper vtilitate ꝓpria. qꝛ ſtatuẽtes tenent̃ ſeruare ſtatuta. ⁊ qđ q̃ſqꝫ iuris ⁊c. vñ non pñt dici moueri bono zelo ſi nõ reputãt idoneuꝫ in ꝓprijs pſonis qđ in alijs ſtatuerũt. ſed ſi ſtatutuꝫ fuiſſet oib' cõe valuiſſet ꝯ antiquã ↄſuetudinẽ etiã ſi aliq̃ reſtitiſſent dũmodo facerẽt ad vtilitatẽ ecclie. vt qꝛ indigeret ſuffragio miniſtroꝝ vt. ſ. dixi. dicit etiam Hoſti. ꝙ ep̃s cũ ↄſenſu capli potuiſſet facere hoc ſtatutũ inducendo iſtam diſparitatem ratiõne predicta. ⁊ qꝛ in epiſcopo ceſſat ratio ſtatuti. quod no. vt poſſit

fieri ſtatutū ꝑ ſupiorē ſtringēs ſucceſſores. ⁊ nō ex
iſtentes de pñti qḋ fit rōne ſcandali euitādi. ⁊ vt nō
ꝑiudicetur illis quib⁹ ius iam queſituꝫ eſt. tex his
habes declaratū pmū intellectū. c. Scḋs intelle
ctus principalis eſt ꝙ hec ſtatuta nō valuerunt ex
defectu poteſtatis. qꝛ canonici nō poſſūt ſine epō
ſtatuere ſup reſidētia. ſed ꝓprie ptinet ad epm ſine
cuius licentia null⁹ cleric⁹ pegrinari dꝫ. de ꝯſe. di.
v. nō optet. vnde dicit Cōpoſt. ꝙ potiſſima cā nul-
litatis iſtoꝝ ſtatutoꝝ fuit iſta. Nec ob. c. cū dilect⁹.
de cle. nō reſi. vbi caplm ſtatuit. qꝛ ibi nō diſputat
de validitate ſtatuti ſed forte interuenit auctoritas
epi vel ꝯfirmatio pape. Hec lectura eſt vera in ſe ſꝫ
nō ꝯgruit littere que fundat ſe ſup iniquitate ſtatu
ti. No. tñ ħ dictū ꝙ canonici ſoli nō poſſunt facere
ſtatutū ſup reſidētia. ⁊ generalr dic ꝙ ſup ſtatu ec-
cleſie nō poteſt caplm ſine ꝯſenſu epi ſtatuere. ḋ q̄
ꝑ Inno. in. c. cū ꝯſuetudinis de ꝯſue. ⁊ ibi bo. tex.
vide glo. quā tenebis menti in. c. ij. de verb. ſig. li.
vj. que ponit ſup quib⁹ caplm ſine epo pōt ſtatue-
re. nūqd aūt eccleſie inferiores poſſint ſine epo ſta
tuere: dic ꝙ nō in grauib⁹. ſic intellige Inno. in. c.
requiſiſti. de teſta. in fi. ⁊ in. c. cū acceſſiſſent. j. c. cū
epus eſt generalis ſpōſus oīm eccliaꝝ ſue dioceſis.
vnde quelibet eccleſia eſt regēda ꝓuidentia epi ge
neraliter. x. q. j. regēda. ⁊ no. illa duo dicta Inno.
In ea. glo. ibi ſed non illis qui ſunt naſcituri.
glo. nō ſoluit ꝯtrariū. nā quemadmodū ibi no. di-
uerſitas iter natos ⁊ naſcituros ita ħ poterat nōri
inter iam inſtitutos ⁊ inſtituendos. So. dicit Io.
an. ꝙ ibi admittit illa diſparitas qꝛ ignorabant
qui ⁊ quot eſſent naſcituri. ar. in. l. ſi pater. ff. ḋ ſo-
lu. vel dic alr ꝙ emancipati volentes ſuccedere pr̄i
ab inteſtato vna cū exiſtentibus in ptāte tenentur
ꝯferre illa que ipſi acquiſiuerūt dūtaxat ſuis. ſꝫ nō
poteſt dici ſuus ille qui nōdū eſt nat⁹. ne ibi differe
tur collatio in euentū natiuitatis. nullū tñ ꝑiudici
um in effectu fit illis naſcituris. ſed hic fiebat ꝑiudi
ciū inſtituendis. In ea. glo. ibi dicas. ſigna iſtā
gl. vſq₃ ad finē ſui nam q̄tidie ſolet allegari ⁊ ex ea
colligunt quattuor. Primo ꝙ in re cōi pluribus
vt ſingulis vl ſup iure ſingulari nō valet qcq̄d fac
maior ps ſed optet ꝙ oēs ꝯſentiāt qbus fit ꝑiudici
um. Scḋo ꝙ in reb⁹ collegij valet qcq̄d fac ma-
ior ps collegij dūmodo diſpoſitio fiat ex neceſſita-
te. ſecus ſi ex mera volūtate. tūc eni vn⁹ ſolus pōt
oibus reſiſtere. ⁊ ħ eſt dictū no. valde. ⁊ nullibi ex
p̄ſſe ꝓbat. nā lex ꝑ fundū. all. in. glo. loquit in re
cōi plurib⁹ vt ſingulis. Tertio no. ꝙ ad ħ vt va
leat diſpoſitio maioris ptis collegij dñt vocari ab-
ſentes. Quarto ꝙ ꝯſenſus in reb⁹ collegij debꝫ
preſtari in cōi ⁊ nō in ſingulari. Nūc diſcutiēdo
oia p̄dicta venio ad primū ⁊ quero an ſit veruꝫ re
gulariter. ⁊ dico ſic. ꝙ aut hñtes rem cōem vt ſin-
guli volūt ſup illa re diſponere. ⁊ regl̄arit nō poſ-
ſunt niſi oēs ꝯſentiāt. Fallit pmo. qñ vn⁹ ex ſocijs
vellet deputare rē ad vſuꝫ deſtinatū. ſic loqtur. x.
in cōe xpo ſepulchꝝ all. in. glo. Itē ꝓcedit dictuꝫ
glo. in re cōpetenti plurib⁹ iure ſingl̄ari. ſec⁹ ſi cō-
petit iure eccle licet cōpetat ſingulis. exēplū i ꝓbē
dis que ꝯpetūt ſingulis canonicis nō vt collegiuꝫ
tñ cōpetūt iure eccle ⁊ nō iure ſingulariū. ſup illis
eni pōt maior ps capli ſtatuere deputādo aliquid
ad vſum piū. vt eſt tex. no. quē neſcio alibi in. c. fi.
de his que fi. a ma. pte ca. ⁊ ibi ꝑ Inn. ita ꝙ maior
ps nō ſolū pōt diſponere de bonis capli. vt ħ volu
erunt doct. ſed etiā de ipis p̄bendis ꝯpetentibus
plurib⁹ vt ſingulis. qḋ intelligo qñ diſponūt ſuper
redditib⁹ ſupfluis. qꝛ tūc ꝓprie diſponūt de re ad
vſum deſtinatū. qꝛ qḋ ſupfluit canonicis de reddi
tibus eccleſie debet ꝯuerti in vtilitatē eccleſie. xij.
q. j. §. fi. Itē fallit fauore liberatōis nā tūc valet qḋ
facit maior ps. vt. l. maiorē. ff. de pact. ⁊ l. fi. C. qui
bo. ce. poſ. Itē fallit fauore admiſtratōis bonorū
pupilli. l. iij. ff. de admi. tuto. Itē fallit fauore litiū
dirimendaꝝ. nā valet ſnia duoꝝ ex trib⁹ iudicibus
ſeu arbitris ⁊ tñ nō habent ius iudicandi vt colle-
gium. vt no. in. c. prudentiā. de offi. dele. ad ħ. c.
fi. j. de re iudi. ⁊ l. duo ex trib⁹. ff. e. Aut maior ps
vniuerſitatis vult diſponere de reb⁹ ſingloꝝ. ⁊ di-
ſtingue. qꝛ aut illa vniuerſitas nō hꝫ iura regalia.
qꝛ habet dñm ſup ſe ⁊ nō pōt. vñ ſi milleſies vellet
maior ps ſcholariū non poteſt obligare vnū ſcho-
larem vel diſponere de re ſua vt no. glo. in. l. ij. C.
que ſit lon. conſue. ⁊ aliquid per Inno. in. c. ex pte
de cōſue. niſi forte ſm ea que no. Bar. in. l. iiij. ff.
de re iudi. puta. quia vniuerſitas eſſet obligata et
non eſſet ſoluendo tunc poteſt imponere collectaꝫ
ſingulis. vt eſt gl. no. i. l. j. ff. qḋ cuiuſq₃ vni. Ve-
nio ad ſecundum ⁊ in eo ꝙ glo. excipit caſuꝫ neceſ
ſitatis vt tunc valeat quicq̄d facit maior pars col-
legij. Idem ſm Inno. ⁊ doc. in caſu vtilitatis. vt ꝓ
batur in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. Item ſi ex
cauſa pietatis. vt in. d. c. fi. de his que fi. a ma. par.
ca. ſi vero ex mera voluntate ceſſante neceſſitate
maior pars vult diſponere de re ſingulari. glo. ſin
gulariter vult hic ꝙ non poſſit. Item Inno. hic. ⁊
Io. an. in regula quod omnes ḋ regu. iu. li. vj. in
mercu. ⁊ ſic videt ſm hoc ſingulare dictū ꝙ maior
pars vniuerſitatis non poteſt vnum extrahere de
banno vel aliquam gratiam voluntariaꝫ alicui fa-
cere niſi omnes ꝯſentiant. ſed Do. Car. tenet indi
ſtincte ꝙ ex quo agitur de iurib⁹ collegij valet quic
quid facit maior pars. ſed certe caſus eſt dubius.
Et dico ꝙ vbi diſpoſitio tenderet in damnum vel
dedecus vniuerſitatis vel priuate conſuetudinis
vnus ſolus poſſit reſiſtere. vt in. c. j. de his que fi.
a ma. par. ca. no. Inno. in. c. accedentibus. de pri-
uile. ſed ſi actus diſponendi tunc eſſet indifferens
tunc facit ꝓ glo. qꝛ tunc ceſſat ratō vt valeret quod
faceret maior ps. ſed in ꝯtrariuꝫ facit. qꝛ iura gene
raliter dicunt ꝙ maior pars ficte repreſentet totaꝫ
vniuerſitatem. l. aliud. §. refertur. ff. ḋ re. iur. ⁊ l.
quod maior. ff. ad muni. ⁊ d. c. j. ⁊ forte hec ps eēt
verior. Venio ad tertiū an abſētes ſunt vocādi i
diſpōne collegij. gl. hic dic ſimpliciter ꝙ ſic. ⁊ ſi tu
intelligis abſētes illos qui non ſunt in caplo ſūt tñ
in ciuitate. tūc glo. eſt vera qꝛ oēs ſunt pñtes ex q̄
ſunt in loco qꝛ tūc dñt vocari. l. ij. C. ḋ decur. li. x.
facit. x. q. ij. hoc ius. in. x. ibidem deſeruientium. ſꝫ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſi intelligis abſẽtes illos qui ſunt extra ciuitatẽ et longe agentes ⁊ eſt maius dubiũ. glo. quã cõiter canoniſte allegant in. c. ij. ð teſti. li. vj. dicit ꝙ in tribus caſib⁹ abſẽtes tñ vocant̃ vʒ. in electõe plati. de elc. qꝛ ꝓpter. ⁊ cũ volũt ꝓuidere eccłie de canonicͥ vt in. c. cũ i eccłijs. de ꝓben. li. vj. ⁊ cũ volũt ceſſare a diuinis vt in. c. ſi canonici. ⁊. c. q̃uis. de off. oꝛ. li. vi. In alijs caſibus abſẽtes de neceſſitate nõ ſunt vocandi. ⁊ ꝓ illa glo. facit tex. no. in dicta auc̃. hoc ius poꝛrectum. vbi in alienatione rei eccleſie non vocant̃ abſẽtes. Do. An. videt̃ hic velle ꝙ in quolibet actu graui abſẽtes ſunt vocãdi. qꝛ in trib⁹ caſibus ſupius exceptl ex q̃uitate ꝑiudicij vocant̃ abſentes. ergo in alijs grauib⁹. idẽ dicet̃ vbi reꝑitur eadẽ rõ. ꝓ hoc dicto ſuo all̃. glo. no. in. l. j. C. de cõdi. inde. que vult ꝙ caſus except⁹ a lege dʒ extendi ex identitate rõnis. vt eſt tex. no. in. c. cũ dilecta. ð ꝯfir. vti. vel inuti. qð tene menti. ⁊ ſic nõ ſolũ. l. cõmunis extẽditur ex identitate rõis ſed caſus excepti extendent̃. Diſtingue tñ hunc articulũ lati⁹ p⁹ Bar. in. l. omnes ꝓli. ff. de iuſti. ⁊ iure. ꝙ aut ſunt abſẽtes nõ hñtes vocẽ ⁊ indubie nõ ſunt vocandi. ad h̃. c. qꝛ ꝓpter. de elec. Aut hñt vocem. ⁊ tũc aut ſunt abſentes ex neceſſitate aut ex volũtate. Primo caſu ſubdiſtingue. aut ex culpa ꝓpria. puta q̃a ꝓpter delictũ fuer̃t expulſi vel relegati ⁊ nõ ſũt vocandi. ar. l. admiſſiõe. §. qui deficiũt. ff. de capi. di. facit. c. ꝓter. xxxij. di. Aut ſine culpa. puta ꝓpter timorẽ tyranni nõ audent venire ad ciuitatem vł regnat ibi pars ꝯtraria. ⁊ tunc ſiue negocia ſint grauia vel leuia ad h̃ vt preiudicetur abſẽtibus ⁊ vt valeat actus debent iſti ire ad forinſecos vel eos ꝯtare vt ſaltẽ mittãt ꝓcuratores. facit. c. q̃to. lxiij. di. no. Inno. in. c. ij. de no. ope. nun. vbi vide qꝛ ponit pulchra dicta ⁊ in. c. bone de elec. j. Secũdo caſu principali quando detinent̃ ex ſola voluntate regulariter non ſunt vocandi. ⁊ hoc tenet Bar. in d. l. omnes populi. ⁊ facit dicta auc. hoc ius poꝛrectum. Sed tu excipe caſus ꝑalle. ⁊ no. ꝙ alienatio rei eccleſiaſtice nõ eſt adeo magni preiudicij vt vocentur abſentes. ⁊ ſic potes ex eo inſtrui quando caſus dicetur multũ ꝑiudicialis. Ad vltimum an ꝯſenſus debeat preſtari in cõmuni. gl. hic dicit ꝙ ſic. ſed alia glo. in. c. j. de re. ec. nõ alie. li. vj. dicit aliud quã vide. ſed tu tene hanc glo. quam ſequit̃ Inno. in. c. in Geneſi. ⁊. c. auditl de ele. ⁊ Io. Cal. hic. ⁊ cõiter moderni. nam alš nõ eſſet differentia inter cõnſenſum collegij ⁊ conſenſum priuatoꝝ ⁊ vide glo. no. in. l. ſicut. ff. qð cuiuſcꝫ. vni. q̃ dicit ꝙ ſi oẽs hoĩes ciuitatis eſſent i platea ⁊ aliquid facerent nõ diceret̃ ille actus factus ab vniuerſitate ſed a ſingulis. ad hoc. n. ꝙ actus dicat̃ geſt⁹ ab vniuerſitate. opꝫ ꝙ moꝛe ſolito congreget̃ collegiũ ⁊ ibi fiat ꝯcluſio de explicatiõe actus. Et adde vnã no. theoꝛicã Bar. in. d. l. oẽs ꝓli. ponendo duas regulas. Prima ꝙ in factis collegij ꝯſenſus dʒ preſtari in cõi. all̃. c. in geneſi de electõe. ⁊ hoc ẽ clarum. Secunda regula eſt ꝙ etiã in ſpectantib⁹ ad ſingulares ꝑſonas ꝯſenſus dʒ preſtari in communi qñ maioꝛ ꝑs preualet minori ꝑti. vt eſt caſus

no. in. l. ⁊ ſuũ heredẽ. ff. de pactis. ⁊ eſt ratio quia ex quo ex diſpoſitione iuris valẽt diſpõſita ꝑ maiorem ꝑtem dʒ minoꝛ ꝑs vocari vt ſic poſſʒ maioꝛ ꝑs ad ſuã ſñiam minoꝛẽ ducere. vt in ſili õꝛ in. l. item ſi vn⁹ in ſi. ff. de arbi. ⁊ no. in. c. ij. co. ti. in. vj. ⁊ ꝑ h̃ dictũ ſoleo impugnare cõe dictũ canoniſtaꝝ q̃ volunt ꝙ patroni pñt pñtare ſingulariter. nã cũ maioꝛ ꝑs patronoꝝ ꝑualeat. vt in. c. iij. ð iu. pa. debʒ minoꝛ ꝑs a ꝑncipio vocari ſm theoꝛicã ꝑdictã ⁊ dixi latius in. c. iij. eo. ti. In glo. pe. ibi pares debent eſſe Inno. aliter. dicit em̃ ꝙ ſi apparet de ꝯſuetudine eccłie illa eſt ſeruãda. ſi aũt non apparet ꝑuta qꝛ eccłia eſt nouiter fundata vel vario mõ ſeruatũ eſt. tũc reſpectu eoꝝ que exeunt de cõi ſalario ꝓ victu debʒ eſſe equalitas inter oẽs. ſꝫ reſpectu eoꝝ que dant̃ ꝓ veſtimentis ⁊ alijs neceſſarijs dʒ fieri diſtributio ſm merita ꝑſone ⁊ ꝯditões vtriuſcꝫ. qꝛ plus dʒ dari doctoꝛi vel nobili vel ſacerdoti q̃ clerico minori ⁊ paꝝ ſapiẽti. ⁊ maxĩe h̃ qð ꝓcedit i eccłeſijs vbi ꝓbende nõ ſunt diſtincte. Itẽ ꝓcedit reſpectu bonoꝝ cõium capłi que diſtribuũt̃ vltra ꝓbendas in ſingulos canonicos. cũ h̃ dicto ſuo trãſeunt hic cõiter doct. Sʒ ego puto idẽ dicendũ in victualib⁹ qð ipẽ dicit in veſtimẽtis. qꝛ ſm qualitatem ꝑſonaꝝ eſt fiẽda diſtinctio iter cibos cũ plerũcꝫ aliq̃ ſunt valde delicati. ꝓ h̃. c. nõ cogant̃. xlj. di. allc. glo. que hoc tenet in. c. epus. x. q. ij. Item adduco tex. h̃ ſatis bene ꝓbantẽ in. l. ſꝫ ſi qd. ff. ð vſufru. vbi tex. dicit vſufructuariũ debere alere ⁊ veſtire mancipia ſm cuiuſcꝫ oꝛdinẽ ⁊ dignitatẽ. i. cõditionẽ ⁊ qualitatẽ cuiuſcꝫ. ⁊ põdera v̓ba alere et verbũ veſtire. Itẽ adduco tex. in. c. cũ ad monaſteriũ. de ſta. re. in. ꝟ. poꝛro. vbi etiã inter religioſos ex cauſa ꝑdicta ſupioꝛ facit dr̃iam in cibis vt plurimũ tñ de hoc ſtat̃ ꝯſuetudini. In gl. ſi. in ſi. no. glo. ⁊ vide qð dixi. ſ. in ꝓmo no. Hoſti. limitat iſtã glo. qñ q̃s deſeruiret ꝑ vicariũ. vel alš in abſẽtia ðſeruiret eccłie. alš nõ valeret ꝯſuetudo tanq̃ onerosa eccłie. vt in. c. j. de ꝯſue. ⁊ ſic trãſeũt cõiter docto. Sed tu vide qð dixi in. c. extirpãde de ꝓben. vbi recitaui aliqua dicta aliquoꝝ dicẽtiũ valere cõſuetudinẽ etiã vt nõ deſeruiat̃ ꝑ vicarium dũmodo non ſit ꝑiudiciũ magnũ eccłie. ⁊ iſtud tene. Si v̓o eccleſia vigoꝛe ꝯſuetudinis deſtitueret̃ miniſtris tene dictũ Hoſti. alš tene indiſtincte hanc glo. nã quilibet clericus ſaltem deſeruit eccleſie vniuerſali. facit quod no. Inno. in. c. cũ iã dudũ de ꝓbẽ. nam olim ſine ſeruitio ſpeciali ſubueniebat̃ clericͥ indigentibus ex bonis cõmunib⁹ eccłie vniuerſal̃. xij. q. j. c. videntes. Quero ad declaratõem predictoꝝ quot de vniuerſitate dñt interuenire ad h̃ vt actus valeat. So. gl. iurl canonici variarũt. við glo. in. c. j. de his que ſi. a maio. par. ca. ⁊ in. c. cum nobis de elec. ſed opinio legiſtarum ⁊ canoniſtarum eſt vt interueniant due partes vniuerſitatis vt in. l. nulli. ff. quod cuiuſcꝫ vni. et. l. nominationum. C. de decu. li. x. Et ex his duabus partibus debet ad minus ꝯſentire maioꝛ ꝑs. ⁊ ſic dʒ intelligi. l. qð maioꝛ. ff. ad munici. ⁊. d. c. j. hoc ſentit glo. in. l. aliud. §. refert̃. ff. de re. iur. ⁊ glo. in. d. l. nulli

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

⁊ Bar. in. d. l. omnes populi. ſenſit Inno. in. c. ſi. de no. op. nũ. ⁊ ꝓbaꝛ rõe. due ptes repñtant totaꝫ vniuerſitatẽ. dicꝰ l. nulli. ⁊ noīationũ. ergo ſuffi cit maioꝛ ps iſtaꝝ duaꝝ ptiũ. ſi aũt ↄueniãt plures q̃ due ptes tũc requiriꝛ maioꝛ ps oĩm ↄuenientiũ qꝛ oẽs tũc faciũt vniuerſitatẽ. dico etiã ꝙ lꝫ due p tes ſufficiãt ad validitatẽ actꝰ ſi tertia ps fuit ↄtem pta tũc pñt ↄtempti ꝓſequi ↄtemptũ ⁊ facere actũ retractari. vt in. c. ꝙ ſicut de elec. vñ alibi dicit tex. ꝙ in talibus plꝰ obeſt ↄtẽptus vniꝰ q̃ ↄdictio mul toꝝ. vt in. c. bone. ij. de elec. Et aduerte qꝛ ĩ nume ro duaꝝ ptiũ nõ ſũt ↄputãdi illi qui nõ ſp hñt vocẽ vt in cle. qð circa. ⁊ qð ibi no de ele. Tñ vnã diuer ſitatẽ maximã reperio inter canoniſtas ⁊ legiſtas. nec repio eã tactã ſeu deciſaꝫ p aliquẽ. nã ſm Bar. in. d. l. oẽs ꝑli. quẽ ſequiꝛ cõis practica nõ ſufficit vniuerſitatẽ vocari. ſed opꝫ neceſſario ꝙ interue niant due ptes. ita intelligit. l. ſi. C. de pdi. decu. li. x. ſed canoniſte cõiter diſtinguũt. qꝛ aut eſt aliq̃s ad quẽ ſpectat cõgregatio vniuerſitatis. ⁊ tũc ſi ad mandatũ illiꝰ nõ veniãt oẽs. tũc pñt venientes ex plicare actũ ⁊c̃. etiã ſi ñ ĩfueriat maioꝛ ps collegij. hoc vult Inno. in. c. j. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. ij. ð no. op. nũ. quaſi ↄuocatio ſupioris ↄſtituat nõ veniẽ tes in ↄtumacia. ⁊ ↄtumacia. priuet illos facultatẽ dandi vocẽ. ⁊ p h allego bo. tex. in. c. cũ nobis. de elec. vbi dicit ꝙ ſi vocati ab hñte ptãtem nolũt ve nire faciũt ſe alienos. ergo nõ dñt cõputari ĩ nũe ro duaꝝ ptiũ. ⁊ h ſentit glo. in. d. cle. qð circa h te nuit q̃dã Io. bonõieñ. doct. in diſputatõe ſua quã recitat Io. an. in. c. in cauſis de elec. vbi dꝛ. naꝫ po nebat caſum in vniuerſitate in qua erãt. c. hoĩes et vocatis ab hñte ptãtẽ ↄuenerũt. xxx. ⁊ ↄcluſio ſua fuit ꝙ ius vniũſitatꝭ reſidebat in illis. xxx. ſi vo nõ eſt aliq̃s ad quẽ ſpectat ↄuocatio tũc aut iſtat finis termini vniuerſitatis pſixi ad expeditõeꝫ actus. et tũc põt mĩoꝛ ps vocare maiorẽ ⁊ nolẽte venire po teſt mĩnoꝛ ps ad actũ ꝓcedere. qꝛ nõ dꝫ priuari ꝑ pter ↄtemptũ maioris ptis vt no. in. c. in cauſis. ꝑ gll. ⁊ d. c. cũ nobis. Aut terminꝰ non eſt pſixus ad actũ explicandũ. ⁊ tũc dñt ſaltẽ interuenire due p tes qualitercũq; velint ⁊ monere tertiã ptẽ. alꝭ tertia ps põt agere de ↄtemptu vt. s. dixi. h no. i. d. c. ij. ⁊. c. in cauſis. ꝓbaꝛ ex mẽte legis noīationũ pall. ⁊ hãc opi. canõiſtaꝝ puto veriorẽ. ⁊ ad. l. ſi. ſup q̃ fũ dat ſe Bar. põt rñ deri mltiplr. qꝛ intellectꝰ illiꝰ eſt mltiplex ⁊ obſcurꝰ ⁊ põt intelligi in factis grauibꝰ ĩ quibꝰ nõ ſufficit ↄuocare vniuerſitatẽ p tabellã vl campanã. ſed p nuncium vel lr̃as. vt no. in. d. c. in cauſis. Abb.

q **Ue in eccleſiarum.** Con ſtitu tio laicoꝝ eccliam ſeu eiꝰ bona nõ aſtringit In pma pte ponit ↄſtitutio. In ſcða eiꝰ caſſatio. ſe cũda ibi volentes. No. pmo ꝙ ciues hñt facul tatẽ ↄdendi ſtatuta ĩ ciuitate coꝝ dũmodo alꝭ ſint honeſta ⁊ iuſta. hoc ſtatutũ fuit hic reuocatũ ꝓpꝫ illud qꝛ cõprehendebat eccliam. de hoc dic vt ĩ gl. No. ꝙ ſtatutũ excedẽs fines poteſtatis ſtatuen tium eſt ipo iure nullũ. p h. l. ſi. de iuriſ. om. iud. ⁊ in. c. vt aĩaꝝ. de ↄſti. li. vj. No. ꝙ ſtatutũ laicoꝝ nõ põt diſponere ſup rebꝰ eccliaſticꝭ etiã ſi talia ſint bona quoꝝ dñium vtile ptinet ad laicos. vt erat h in feudis. ⁊ ſic diſpoſitũ ſimplr in dominio habet locũ etiã in dominio directo dũtaxat. nã directuꝫ dñium ſpectabat h ad eccleſiam. ad h quotidie all. iſte tex. ⁊ examinabo latiꝰ hãc materiã. j. eo. ecclia. No. ar. ꝙ caſſata ↄſtitutõe non caſſatur effectꝰ p prius editus. h eñ papa caſſauit nedũ ↄſtitutiões ſed venditiones inde factas. hoc puto ꝓcedere vbi ſtatutũ tenuit niſi in caſſatione diceret vt ↄſtitutõ habeaꝛ ꝓ infecta. tũc eñ oĩs effectus cenſetur ſub latus. vt eſt glo no. in cle. j. ð imu. ec. ſecus vbi ſta tutum eſſet nullum. vt hic. ⁊ ꝓbatur. j. c. eccleſia. ⁊ xcvj. di. bene quidẽ. vñ dicerẽ ꝙ caſſatio hic potiꝰ referꝛ ad factũ q̃ ad ius. qꝛ de iure erãt ipſo facto caſſata vt in iuribus pall. No. ibi ſine legitimo. ar. optimũ ꝙ ad h vt valeat alienatio reꝝ eccleſia ſticarum opꝫ ꝙ ↄſenſus pſonaꝝ ſit legitimꝰ. i. ſm leges ⁊ canones ĩformatꝰ. Ex q̃ inferꝛ ꝙ nõ valet alienatio niſi ſeruata forma tradita a iure ⁊ in ca ſu a iure conceſſo. alꝭ autem ↄſenſus nõ poteſt di ci legitimus. ad hũc intellectum adducit Cal. iſtuꝫ tex. in. c. j. de in inte. reſti. quod eſt ↄtra glo. xij. q. ij. in ſumma. et in. c. ſine exceptione. que voluit ſufficere formã eſſe obſeruatam licet alienatio nõ ſit facta in caſu licito. h pro primo dicto vide tex. in cle. j. de re. ec. nõ alie. ⁊ facit. c. j. eo. ti. lib. vj. In glo. j. ibi tam iure poli. no. glo. vult enim ꝙ popu lus poſſit ſibi conſtituere legem nedum ſm legem poſitiuam et ſic iure fori. ſed etiam ſm equitatem naturalem ⁊ ſic iure poli. i. celi. de hoc tamen dicẽ dum vt plene no. in. l. omnes populi preall. Et cõ clude tres caſus. nam quedam ſunt vniuerſitates non habentes iuriſditionem vt villa ſeu caſtrum cum recognoſcant ciuitatem in ſuperiorem. Que dam ſunt habentes iuriſditionem. vtputa non re cognoſcentes ſuperiorem ſalteꝫ de facto. Quedã ſunt habentes iuriſditionem modificatam. Pri mo caſu poteſt vniuerſitas ſibi facere legem ſuper rebus ſuis. ſed non poſſunt ſibi apponere penam quia appoſitio pene deriuatur a iuriſditõe. xxxiij. q. ij. §. in hoc. ⁊ in. l. ſi. ff. de iu. om. iudi. poſſunt ta men ſe per pactum obligare ad penam. hoc voluit Bar. in. d. l. omnes populi. ⁊ Inno. j. c. px. ⁊ Io. an. s. c. precedenti. Secundo caſu dic ꝙ vniuer ſitas poteſt omnia ſtatuere que poteſt princeps. vnde dicit Bar. in. l. infamen. in ſi. ff. de pub. iu. ꝙ tantam poteſtatẽ habet ciuitas non recognoſcẽs ſuperiorem in territorio ſuo quantam habet im perator in vniuerſo. et pro hoc facit. c. per venera bilem. qui ſi. ſint le. vbi patet ꝙ rex francie qui non recognoſcit ſuperiorem exercet omnia iura impe ratoris in territorio ſuo. ⁊ idẽ in alijs regibus nõ recognoſcentibus ſuperioreꝫ. vt dicit Inno. in. c. cum. P. de ſi. inſtru. An poſſint hoc iuſte ⁊ ſine peccato facẽ remitto ad ea q̃ dixi in. d. c. p venera bilẽ. ⁊ vide quod no. Bar. in. l. j. ff. ð aqua plu. ar. ⁊ i. l. ſi publicanꝰ. §. i oĩbꝰ. ff. ð publi. Tertio caſu dic ꝙ ſm iuriſditõeꝫ pt facẽ ſtatutũ ⁊ apponẽ penã

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

An vniuerſitas ſcholariū piſtoꝝ cerdonum ⁊ ſi
miliū pōt facere ſtatutū. dicendū ꝙ ſic in iurib⁹ co-
rum. ſed dubiū eſt an poſſint apponere penā. ⁊ cō-
cludo vnū caſum. Si vniuerſitas hꝫ rectorē ⁊ vult
apponere penā cū ſuo rectore tūc poteſt ad limites
iuriſditōis rectoris. ad h. l. fi. C. de iuriſ. om. iudi.
⁊ qđ no. Inno. in. c. cū ab eccliaꝝ de offi. or. ſꝫ ſi nō
habet rectorē ſentit Inno. j. c. pri. ꝙ nō. ↄtrarium
vo ſentit Bal. in. d. l. oēs ppli qꝛ ſi vniuerſitas nō
habet iuriſditionē nō pōt dare ſuo rectori. cui⁹ cō-
trariū ꝓbat in. d. l. fi. mihi placet ꝙ pōt ſtatuere et
apponere penā ad limites ptātis. ꝑ h bon⁹ tex. j. c.
ex lfis. ſꝫ quo ad terminos hui⁹ decre. eſt dubium
nunqđ valeat ſtatutū reſpectu laicoꝝ. Inno. ⁊ Ho
ſti. ⁊ Lō poſt. tenēt ꝙ nō. qꝛ nō pōt vniuerſitas ſta-
tuere in p̄iudiciū coꝝ que cōpetūt ſingulis de iure
gentiū. vt ſunt dnia. j. diſtin. ius gentiū. ⁊ h ius gē
tium pōt appellari nāle ſm Inno. quaſi naturali ra
tione inductū. qꝛ ius ciuile nō pōt tollere ea que ſt
de iure naturali. Inſti. de iure nā. § ſed naturalia
⁊. v. di. ꝑ to. imo dicit Inno. ꝙ nō pōt p̄nceps ſine
cauſa mihi tollere dniū rei mee. ſꝫ cū cauſa ſic. vt. l.
itē ſi vberatū. ff. de rei vēdi. ſicut dicim⁹ in ſili de
iure diuino ſufficiūt duo teſtes in omni re. iuxta il
lud dnicū. In ore duoꝝ vel triū ⁊c. vt in. c. lꝫ vniu-
ſis. de teſti. tñ ius ciuile ex cā aliud ſtatuit. quia in
qbuſdā reqrit p̄ntiam. vij. vel. v. teſtiū vt i teſtamē
to vel codicillis vt in. l. hac ↄſultiſſima ⁊. l. ſi vnus.
C. de teſta. cū ſi. ergo eodē modo pōt ſtatuere ſup
aliȷſ. ⁊ quotidie ad h all. dictū Inno. legiſte tractāt
maxie Cy. in. l. reſcpta. C. ꝺ p̄ci. impe. offe. ⁊ Bal.
poſt glo. in. l. fi. C. ſi ↄtra ius vel vti. pub. ⁊ tractat
Cy. p̄ncipalr tria. p̄mo an p̄nceps pōt ſtatuere cir-
ca legē diuinā. ſcđo. an circa ius gentiuꝫ. tertio qđ
circa ius ciuile. Cira primū ſit breuis cōcluſio. ꝙ ſi
vult ſtatuere in eo articulo q̄ repit limitat⁹ ⁊ pōt. ſ.
diſtinguēdo interp̄tando ⁊ adiuuādo ius diuinū
Exemplū in lege diuina ↄtinet illud p̄ceptū. Non
occides. tamen in. l. poſitiua eſt limitatum ſiquis
occiderit occidatur. et ſic patet ꝙ p̄mū preceptum
nō eſt indiſtincte ſeruandū qꝛ p̄nceps fecit. ⁊ inter
p̄tādo ſtatuit q̄ poſſint occidi. vt. C. ſi qs ſine iudi.
ſe vindi. ⁊ ad. l. cornel. ꝺ ſica. ꝑ to. Si vo p̄ceptum
diuinū nō reperit limitatū. tūc aut nulla pōt ſbeſſe
cauſa limitādi ⁊ nō pōt p̄nceps ſtatuere. puta ſi vlt
ſtatuere ꝙ qs poſſit ↄtrahē mrimoniuꝫ cū matre.
aut ſubeſt cauſa. ſed dubitat an ſubſit ⁊ p̄ſumēdū
eſt tunc ꝓ lege p̄ncipis ⁊ no. hoc dictū. Ego limita-
rem hec dicta legiſtaꝝ duob⁹ modis. p̄mo ꝙ prin-
ceps ſecularis pōt interp̄tari ius diuinū. ſtatuēdo
in his in quibus habꝫ iuriſditionē. ſ. in reb⁹ ꝓpha
nis. ſed in ſpūalibus interp̄tatio ptinet ad papam
vt tex in. c. ꝑ venerabilē. all. facit no. dictū Fre. de
ſe. ↄſi. xcj. vbi dicit nō valere ſtatutū laicoꝝ ↄuicēs
vſurariū ex certis ↄiecturis. qꝛ cum in talibus nō
hñt laici iuriſditionē nō pñt ſtatuere etiā interp̄tā-
do. facit. c. tuā. de or. cog. ⁊ qđ no. Bar. in. l. ticia.
ff. ſo. ma. ſcđo limitarē vt in caſib⁹ ſibi ↄceſſis ꝙ nō
p̄ſumat cauſa inqſtum vlt ſtatuere contra ius diui
nū. qꝛ nō debet inferior violare ſtatutuꝫ ſupioris

ſine cauſa apta. vñ no. dicit Inno. i. c. quāto. de cō
ſue. ꝙ etiam papa ne dum ↄtra ius diuinū ſed con
tra gnāle ſtatutū vniuerſalis eccliē nō pōt venire
ſine cauſa rōnabili ⁊ aliȷs. no. ⁊ id qđ dixi in p̄nci-
pe ſeculari habet locū in papa reſpectu iuriſditōis
ſue. plus tñ dico in eo ꝙ etiā reſpectu laicoꝝ poteſt
ſtatuere ex cā graui ↄcernēte ſtatum tot⁹ xp̄ianita
tis vt in. c. j. de homic. li. vj. Circa ſcđm an prin-
ceps poſſit ſtatuere ↄtra ea que ſunt de iure genti-
um ⁊ naturali. Concluſio doc. eſt ꝙ ex cā rōnabili
pōt. videm⁹. n. ꝙ ꝑ p̄ſcriptionē inductā a iure poſi
tiuo priuat qs iure ſuo. Itē ꝓpter delictū ↄfiſcant
bona alicui⁹. vt in. c. vergētis de here. ⁊. C. de bo.
dam. ꝑ to. ⁊ ad idē. c. ita quorūdā ꝺ iude. vbi papa
certo caſu inducit ſeruitutē cōtra libertatē que eſt
de iure naturali. ſi aūt nō ſubeſt cauſa ⁊ eſt certuꝫ
nō poteſt princeps ſtatuere vel p̄ſcribere in p̄iudi-
ciū priuati in his que ſunt de iure naturali ſm iop
nionē canoniſtaꝝ ⁊ legiſtaꝝ. vt in cle. paſtoralis. de
re iudi. vbi dicit imparorē nō poſſe tollere ea que
ſunt de iure naturali. ⁊ ſic nō p̄t imparor alicui au-
ferre rē ſuā ſine cā. qꝛ imparor lꝫ habeat iuriſditōꝫ
i vniūſo nō tñ dniū reꝝ priuatā q̄ ab oliꝫ fuerūt ↄceſ
ſe occupantibus vt Inſti. de re. diui. quaſi ꝑ totū
ſed cauſa exiſte poteſt vt. ſ. dixi. ⁊ eſt cā legitima fa
uor publicus. vt. l. item ſi verberatū. ff. de rei ven.
⁊ no. in. l. antiochenſium. ff. de priui. credi. et hec
ꝓcedūt etiā reſpectu bonoꝝ infideliū. naꝫ ſine cau
ſa nec papa nec imparor pōt auferre bona eis. de
quo plene dic vt no. Inno. in. c. qđ ſup his ꝺ voto
poteſt tñ princeps modicā leſionem auferre. vt pu
ta dare debitori dilationē vt nō poſſit interim con
ueniri a ſuis creditoribus vt in. l. quotiēs. C. de p̄
ci. impe. of. ſecus ſi in totū vellet ↄcedere vt nō poſ
ſit ↄueniri aliqñ. qꝛ ſine cauſa h non pōt. vt no. ibi
glo. ⁊ Inno. hic. licet eñ ſm Inno. poſſit imparor
mihi tollere actionē que eſt de iure ciuili ꝑ. l. ij. ff. ꝺ
ori. iur. ⁊ eſt cōis opinio licet qdam. ↄtra. vt no. i. l.
ex hoc iure. ff. de iuſt. ⁊ iu. nō tñ pōt facere qn iuſti
cia mihi reddat. vnde reddit ad primeuꝫ ius in
quo nō erant actōes ſed manu regia admiſtrabat
iuſticia. d. l. ij. ⁊ ſic habes caſum in quo ſine actōne
formali quis pōt agere ex ſola obligatōe iuris gē-
tiū. qñ dubitat an ſubſit cauſa auferēdi que mihi
cōpetunt de iure naturali. ⁊ tūc Cy. ⁊ cōiter legiſte
tenent ꝙ p̄ſumit ꝓ p̄ncipe ꝙ iuſta cā fuit motus. ⁊
no. glo. ſingu. in. l. relegari. ff. de penis. que apte
dicit ꝙ magna ⁊ iuſta cā in p̄ncipe eſt ſola volūtas
vnde dicit principē poſſe ſm ↄſciam ſuā iudicare.
⁊ quilibet tenet ad mādatū ſuū iniuncta adimple-
re lꝫ ſit ↄtra ius gentiū. ⁊ adeo p̄ſumit ꝓ principe
vt nō admittat ꝓbatio in ↄtrariū. hoc dictū ſequit
do. An. hic. adduco cle. litteris de ꝓba. ⁊ ꝑ hoc di-
ctum legiſtaꝝ poſſet illa cle. intelligi generalr etiā
ſi papa ſcriberet ↄtra illa que ſunt de iure gentiuꝫ
qđ no. h dictū videt ſatis duꝝ ⁊ nullo iure apte ꝓ-
bat. imo in ↄtrariū poſſet allegari. d. cle. paſtoral.
de re iudi. tñ in practica ſeruaret. Limitarē tñ iſtō
dictum multipliciter. primo vt nō ꝓcedat cum ipe
princeps ſit obligat⁹ in his q̄ ſunt de iure naturali

puta ex illo ↄtractu. alś de facili poſſet euacuare
oēm ↄtractū cū eo firmatū. qđ eſt ↄtra. l. ceſar. ff. đ
publi. ⁊ ↄtra. c. j. de ꝓba. ⁊ ex h̄ ſoleo dicere princi-
pem. nō poſſe ſuo vaſallo ſine cauſe cognitōe tolle
re feudū. qꝛ in feudo eſt quidā ↄtract⁹ ī quo vltro
citroqꝫ naſciť obligatio. vt in. c. đ forma. xxij. q. v.
iuncta. l. liber homo. ff. de v̄. obli. Iteꝫ de natura
feudi eſt vt nō auferať ſine cā cognita. vt in li. feu-
doꝝ. c. j. Itē limito vt p̄ſumať ꝓ principe reſpectu
ſubditoꝝ tm̄ nō aūt reſpectu alioꝝ. ad h̄ no. dictū
Inno. in. c. inquiſitioni. de ſen. ex. vbi dicit ꝙ ſi pa
pa mādat laico ſibi non ſubiecto tpalr̄. ꝙ alicui det
rem ſuā nō teneť ei obedire ſi nō apparet legitima
cauſa obediendi cū non ſit ei ſubiect⁹ tpalr̄ qđ no.
ad ideꝫ dicta cle. paſtoralis. vbi probať ꝙ rex Sici
lie nō ſuberat impatori. Itē limito ꝙ vbi ex māda-
to principis timeť ſcandalū futuꝝ ſeu turbatio xp̄i
anitatis vel magnū peccatū nō eſt principi obedīē
duꝫ nec p̄ſumiť legitia cā. dictū eſt no. Inno. i. d. c.
inquiſitōni. Circa tertiū an poſſit p̄nceps ſcribe
re ſeu ſtatuere ↄtra ius poſitiuum. ⁊ cōiter teneť ꝙ
ſic. qꝛ eſt ſupra ius poſitiuū. vt in. c. ꝓpoſuit de cō-
ceſ. p̄ben. ⁊ vide ꝙ latius no. i. d. l. reſcripta. ⁊. d. l.
fi. C. de pci. impe. offe. Ego tm̄ dicerē ꝙ vbi nō ſub
eſt legitia cā veniēdi ↄtra ius poſitiuū p̄nceps pec
cat illud violādo. qꝛ dꝫ facere vt bon⁹ paterfamili
as. qꝛ data eſt ei ptās paſcēdi oues nō aūt turbādi
ſeu moleſtādi. ⁊ dꝫ ꝓcedere ex rectitudie iuſticie et
equitatis nō aūt ex affectōe ſpāli. vide qđ dixi poſt
beatū Tho. in. c. de multa. de p̄bē. In glo. pe. ibi
ſed alij no. glo. ꝙ vaſallus pōt ſibi acquirē nouuꝫ
vaſallū infeudādo ei feudum etiam infeudando
ſine licentia prioris domini ⁊ videtur expreſſum
in ti. de. l. corra. §. ſimiliter. in. li. feu. ⁊ placet doct.
hoc dūmodo nō infeudet eccl'ie qꝛ tūc deteriorare
tur ↄditio prioris dn̄i. vt no. in. l. ſi clientulus. alť.
in glo. nec pōt vaſallus relinq̄re feudū eccl'ie in vl
tima volūtate rōe p̄dicta. An aūt trāſeat in eccliāꝫ
ſi vaſallus efficiať clericus vł monach⁹. dic vt no.
in. c. i p̄ſētia de ꝓba. In ea. glo. ibi nec feudū. in
tellige qn̄ vlt ↄcedere in ꝑpetuū. puta dādo filie vł
alteri. ſecus ſi in tp̄s vite ſue vt no. Inno. i. c. nup
alť. in glo. ⁊ bn̄ facit ibi tex. In ea. glo. ibi. l. inter-
duꝫ. ſed nō bn̄ facit ad ꝓpoſitū. ſolū. n. dicit ꝙ ope
ꝓmiſſe ꝑ libertū p̄ſt in futuꝝ nō deberi ſi libertus
deueniat ad eū ſtatū ꝙ nō decet eum vt p̄ſtet. doc.
tm̄ cōiter tenēt vaſallū poſſe renunciare feudo inui
to dn̄o dūmō nō interſit dn̄o vel nimis cito nō fi-
at renūciatio. ⁊ expſſum videť in ti. de vaſal. qui ꝯ
ↄſti. lotha. c. j. dꝫ eīn fieri renūciatio in manib⁹ do
mini ſm̄ Hoſt. ⁊ rō pōt eſſe. qꝛ ↄcediť feudū princi
palr̄ in fauorē vaſalli. iō pōt renūciare fauori ſuo.
vt. j. de regu. ad aplicā. ſecus in alijs ↄtractib⁹ q̄a
ex poſtfacto ſunt neceſſitatis. l. ſicut. C. đ act. ⁊ ob.
In glo. fi. ibi citra formā. h̄ ſuppletio ad tex. nō
erat neceſſaria. qꝛ tex. nō requirit nuduꝫ ↄſenſum
ſꝫ legitimū. nō aūt eſt legitim⁹ ſi interponať non ſua
ta forma tradita a iure in caſu nō ↄceſſo vt. ſ. dixi.
In gl. i. v̄. ad inopiā. ibi ſi culpa ſua eget indignū
eſt ei ſubuenire. h̄ verꝫ quo ad caſuꝫ h⁹ decre.

c Um acceſſiſſent. Dignitas ſublata đ
ecclīa ꝑ ſtatutū capl'i ↄfirmatū ꝑ papā vlte-
rius nō cenſeť vacare niſi ꝑ ↄtrariū actū ſtatutum
fuerit reuocatū. h. d. Diuidiť in tres ptes. In pri-
ma pōiť allegatio ꝓ p̄micerio. In ſcda ꝓ capitulo
ibi fuit. In tertia diffinitiua ↄmiſſio ibi q̄ circa. ⁊ i-
cipe ſic caſum. Quidā ex canonicis tulēn. ꝓpoſue
runt corā papa ꝙ p̄miceriat⁹ dignitas tāto tpe va-
caſſet ꝙ ipius collatio ad papā erat deuoluta. vnđ
papa de hac dignitate ꝓuidit iſti archidyacono vł
forte amico ſuo. cui⁹ cām iſte archidyaconus ꝓmo
uebat. ꝯ hāc collationē allegatur ꝑ capl'm ꝙ illa di-
gnitas nō poterat vacare. qꝛ iā erat extincta ꝑ ſta-
tutū capl'i. ⁊ pſeq̄re vt in lr̄a. No. p̄mo ar. ꝙ di-
gnitas pſonatus ⁊ officium ſūt ſynonima. i. idem
ſignātia. nā idē p̄miceriat⁹ appellať h̄ qn̄qꝫ dignitas
qn̄qꝫ pſonat⁹. qn̄qꝫ officiū. ad h̄ quotidie ſolet iſte
tex. allegari. ſed dic hoc ꝓcedere largo ſumpto vo
cabulo. alś ſtricto modo non. vt dixi in. c. de mul-
ta. de preben. et per archi. in. c. j. de conſue. li. vj.
No. ſecundo ꝙ dignitas ſeu beneficium poteſt
vacare tanto tempore ꝙ eius collatio deuoluatur
ad ſedē aplicā. ⁊ hoc contingit quādo oēs ſuperio
res illius collationis vnacum ipſo collatore habu-
erunt ſex menſes ad conferendum ⁊ diſtulerunt
conferre. Nam vltima collatio deuoluitur ad pa-
pam. quod declara vt latius habetur in. c. licet. de
ſup. neg. prela. No. tertio ibi donatio. ꝙ collō.
dignitatis poteſt largo modo appellari donatio
Et hoc ideo quia ex parte conferentis eſt liberali-
tas ſi cui conferendo. concor. c. fi. de offi. vica. li.
vj. ⁊. c. relatum. j. de preben. ⁊ dic vt ibi latius no.
No. quarto vnam legitimam cauſam ſupprimē
di aliquam dignitatem in ecclīa. ſ. vt redditus cō-
uertantur in vtilitatem canonicorum quibus pro
prij redditus non ſufficiunt. ⁊ ob hanc cauſam dꝫ
etiam diminui numerus prebendarum. vt in. c. ꝑ
ximo vbi de h̄. No. ⁊ tene mēti ſemper ꝙ ſtatu-
entes poſſunt recedere a ſtatuto ↄfirmato ꝑ ſedeꝫ
apoſtolicaꝫ ſeu aliū ſuperiorē ⁊ redire ad ius com
cōmune priſtinū non obtenta licētia a ſupiore. Et
idem tenet Bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſticia
⁊ iure. ſꝫ Bal. ↄtra in. l. omniū. C. de teſta. ſoleo ſic
concordare ꝙ aut ſtatutum cōcernit principaliter
fauorem ſtatuentium. ⁊ ꝓcedat quod primo dixi.
Nam tunc ↄfirmatio habet vim cuiuſdam priuile
gij cui poſſunt ſtatuentes vt priuilegio renūciare.
ad hoc adduco bo. tex. in. c. cum illoꝝ. j. de prebē.
Si v̄o ſtatutum cōcernit fauorem aliorum vel
ius publicum ita ꝙ non mere ipſos ſtatuentes. et
tunc ꝓcedat opinio ↄtraria. Ratio quia ex quo ſu-
perior confirmat videtur diſpoſitionem ſuaꝫ face-
re. quia omnia noſtra facimus. quib⁹ auctoritatē
impartimur. in. c. ſi aplice. đ p̄ben. in. vj. ⁊ in. l. i. C. đ
vete. iu. enu. Inferior āt non p̄t legē ſupiori tollē.
vt in cle. ne romani đ ele. facit qđ no. Io. an. in. c. ac-
cedētibus. j. de puil. vbi ſingulariter dicit ꝙ ſi ſta-
tutū eccleſie ↄcernit principaliter vtilitatem vel ho
norem ipſius eccleſie non poſſunt canonici expſſe

vel tacite illi renũciare. facit qđ ibi dicã. Ultimo
induco iſtũ tex. ad aliud no. dictũ ꝙ ſi ſtatuẽtes vl
eoꝝ ſucceſſores veniunt ſcienter ꝯtra ſtatutũ vidẽ
tur tollẽ ſtatutũ ita ꝙ ꝑ vnicũ actũ ꝯtrariũ ſtatuto
collegialiter factũ tolliẜ ipm ſtatutũ. qđ videẜ velle
Hoſti. ⁊ Jo. an. in. c. ad audientiã. de cle. non reſi.
facit ad. q. Bar. poſt Cy. in. d. l. oẽs ꝑli. vbi querit
vtrũ ꝑ ſcđm ſtatutũ tollaẜ primũ ſi in ſcđo nulla ſit
mentio de pmo. ⁊ ꝯcludit ꝙ ſic niſi pmuꝫ haberet
clauſulã derogatoriã ad ſcđm. tũc eñ eſt opꝰ face-
re mentionẽ de pmo. ar. in. l. ſiquis in pn. ff. de le.
iij. ⁊ i. c. nõnulli. j. de reſcꝑ. In glo. ij. ibi ſine au-
ctoritate pape. doct. h multũ inſtant ponẽdo vari
as opi. Sꝫ colligẽdo ꝓſtãtiores ſic diſtingue poſt
Jo. cal. ꝙ aut queritur. nunquid epͤs ⁊ caplm poſ-
ſint minuere numeꝝ pbendaꝝ vel ſupprimere di-
gnitatẽ in eccl͞ia. aut queriẜ nunq̃d poſſint augere
numeꝝ canonicoꝝ ⁊ pbendaꝝ vel creare dignita-
tem in eccl͞ia. Et primo pmitte ꝙ caplm ſine epͦ ⁊
epͤs ſine caplo iſta vel ſimilia explicare nõ poſſunt
qꝛ cũ ſit vnũ corpꝰ nõ dꝫ mutari ſtatꝰ eccl͞ie ſine cõ-
ſenſu vtriuſqꝫ. de quo vide qđ dixi. ſ. e. ti. c. cũ om
nes. ⁊ ꝑ Inno. j. de ꝯſuetudine. cuꝫ ꝯſuetudis. ⁊ ꝑ
gl. in. c. ij. đ x. ſig. in. vj. Qđ ergo reſidet in h. nũ-
quid ſine papa poſſit caplm cũ auctoritate epi. vel
epͤs cũ ꝯſenſu capli iſta facere. Diſtingue ergo ſic.
ꝙ aut nũerus canonicoꝝ ſeu pbendaꝝ nõ eſt cõfir
matꝰ ꝑ papã nec iuratꝰ. aut eſt iuratꝰ ⁊ nõ ꝯfirmatꝰ
aut ẽ ꝯfirmatꝰ ⁊ ñ iuratꝰ. aut ẽ ꝯfirmatꝰ ⁊ iuratꝰ. ⁊
pmo pſeq̄ꝛ nũq̃d poſſit caplꝫ cũ auct͞e epi augẽ nu
merũ pbendaꝝ ⁊ canonicoꝝ. Si. n. nũerꝰ nõ ẽ iu-
ratus nec ꝯfirmatꝰ. ⁊ i dubio põt augere ſi alia cã
rõnabilis nõ obſtat. h ꝓbaẜ in. c. dilecto. ⁊ in. c. va
cante. de pben. aut nũerꝰ eſt iuratꝰ ſed nõ ꝯfirma-
tus. ⁊ tũc aut canonici iurauerũt ſeruare ſtatutuꝫ
⁊ poſſunt augere prius ſublato ſtatuto. vt no. i. d.
c. dilecto. aut iurauerũt ſeruare contenta in ſtatu-
to. ⁊ tũc nõ poſſunt venire ꝯtra abſqꝫ auctoritate
pape. vt in. d. c. dilecto. ſi tñ ꝯueniãt tenet creatio
ſ incidũt in piuriũ. vt no. in. dicto. c. dilecto. faẜ qđ
no. Jo. an. in regl͞a qđ ſemel. de re. iur. li. vj. i mer
cu. aut nũerus eſt ꝯfirmatꝰ ſed nõ iuratꝰ. tũc ſi cõ-
firmatio eſt ſimplex tenet creatio. ar. h in ſi. ⁊ in. d.
c. dilecto. aut ꝯfirmatio eſt facta cũ clauſula decre-
ti irritantis ꝙ q̃d fieret in ꝯtrariũ. ⁊ ſubdiſtinguiẜ
aut eñ redditꝰ ex poſtfacto excreuerũt. ⁊ tunc tenet
creatio. quia in illa ꝯfirmatõe ſubintelligiẜ clauſu-
la niſi redditꝰ excreuerint. vt. j. c. pxi. aut redditꝰ
nõ excreuerunt ⁊ non poſſunt de nouo creare. ſi
vero nũerus eſt iuratus ⁊ etiã ꝯfirmatꝰ tũc eo caſu
quo ſola ꝯfirmatio impedit fortius ꝓſtaẜ impedi-
mentũ cũ ꝯfirmatio ⁊ iuramentũ ꝯcurrũt. ſed vbi
qđlibet ꝑ ſe nõ ſufficit ad impediendũ nec ſiẜ iun-
cta impediẽt qꝛ iure nõ ꝓbaẜ. aut queriẜ an poſſit
caplm creare dignitatẽ in eccl͞ia. ⁊ tũc aut vult crea
re dignitatẽ oĩno nouam ⁊ nõ põt. qꝛ ad ſolum pa
pam ptinet creare dignitates. vt in. c. j. xxij. di. pu-
ta ſi velint ſtatuẽ vt ſint cardiales i eoꝝ eccl͞ia. aut
vult creare vnã de dignitatibꝰ prius creatis. puta
archidiaconatũ vel archipreſbyteratũ ⁊ poteſt. ar.

hic. in ſi. nam iſta dignitas erat hic extincta. ⁊ ex
facto capli erat nouiter inſtituta ſine licẽtia pape.
Nec ob. dictuꝫ glo. ꝙ iſtđ ꝯtingat ex ꝯñtia prioris
dignitatis quia cum dignitas eſſet prorſus ex-
tincta debet dici noua creatio. ⁊ facit. xxj. di. in no
uo. quod etiaꝫ tenet Jo. an. et etiaꝫ moderniores
pdicta pcedunt reſpectu augmẽtationis ſeu crea-
tionis. An aũt poſſunt diminuere numeꝝ pbẽda-
rum ⁊ canonicorũ ſeu ſupprimere dignitatẽ que iã
eſt creata. aut nõ ſubeſt cauſa ⁊ nõ poſſunt. vt. j. e.
ex pte. aut ſubeſt cã. ⁊ tũc ſi papa vel eius auctori-
tate numerꝰ ſit pfixꝰ vel dignitas ſit creata tunc
nõ poſſunt diminuere. ar. in. c. cũ veniſſet. đ iudi.
⁊. c. j. ⁊. c. ij. de ꝯfir. vti. ⁊ hoc dictũ tenẽt cõiter do-
cto. Ego limitarẽ h dictũ videlicet niſi cauſa dimi-
nuendi eſſet orta ex poſtfacto. nã quẽadmodũ po
teſt fieri augmentũ excreſcẽtibꝰ facultatibꝰ. j. c. px.
nõ obſtãte ꝯfirmatõne pape. ita ⁊ diminutio dimi
nutis facultatibꝰ. facit qđ in ſili no. gl. in. c. j. de cõ
fir. vti. aut ceſſat auctoritas pape. ⁊ tũc ſi aliqs aliꝰ
a capitulo inſtituit illas pbẽdas vl dignitates nõ
poteſt capitulũ diminuere ſine auctoritate funda-
toris vel heredis. ar. c. monaſteriuꝫ. xvj. q. vij. alſ
vj. qđ eſt bñ no. ⁊ originalr fuit dictũ Hoſti. ⁊ per
hoc. dictũ Cal. dicit ſe obtinuiſſe ꝙ epͤs non põt di-
ſpenſare ꝯtra inſtitutõem beneficij vel ipam imu-
tare vel ꝯtra eaꝫ venire ſine ꝯſenſu patroni. qđ ſp
no. Si ergo ex inſtitutõe beneficij collatõ eſt fiẽda
preſbytero nõ põt epͤs ſine licentia patroni diſpen
ſare vt cõferaẜ nõ preſbytero. ad ideꝫ adduco no.
dictũ Inno. in. c. ſi. de cle. nõ reſi. vbi dicit epm nõ
poſſe ꝯ ſtatutũ beneficij diſpẽſare. facit qđ no. i. c.
at ſi clerici. de iudi. in. §. de adulterijs. h limitareꝫ
niſi diſpẽſatõ hẽret fieri ex neceſſitate eccl͞ie ⁊ patro
nus nollet ꝯſentire. ad hoc adduco no. dicta dño-
rum de ro. deci. cccxvj. vbi dicũt ꝙ ſi patronꝰ ſine
cã nõ vult cõſentire pmutatõni beneficij põt epͤs
hoc facere ſine ꝯſenſu patroni. qꝛ patronꝰ nõ debꝫ
impedire magnã vtilitatẽ eccl͞ie. facit. c. j. de his q̃
ſi. a ma. par. ca. ⁊ ad pmũ dictũ Hoſti. ac de quod
no. Pau. in. cle. ne in agro. §. ad hec đ ſta. reg. vbi
dicit epm nõ poſſe beneficiũ patronatũ vnire ſine
conſenſu patroni. facit. d. c. monaſteriũ. aut nõ cõ
ſtat de fundatõe alterꝰ. ⁊ tũc ſi bona epi ⁊ capli ſit
cõia nõ poſſunt ſupprimere. qꝛ epͤs auctorizaret in
facto ꝓprio. ſed dic ꝙ dꝫ tunc recurri ad archiepm
vel ad papã. facit qđ no. in cle. ij. de re. ec. nõ alie.
⁊ intellige qñ ſuppſſio venit in eorum fauorẽ. Si
bona eoꝝ ſũt diuiſa tũc põt caplm cuꝫ auctoritate
epi ſupprimẽ dignitatẽ ſi ſubeſt legitima cã ar. c. ſic
vnire de exceſſi. pla. predicta pcedunt niſi ꝯfirma-
tio pape cũ clauſula decreti obſtet ſm predicta. nõ
ob. pdictis. c. ſi. đ. x. ſig. vbi in diminutõne fuit re
curſuꝫ ad papã. qꝛ volũtarie ibi ceſſauerũt vel for-
te epͤs ⁊ capitulũ nõ ꝯcordabãt. codẽ mõ dic ad. c.
cũ olim de ꝯſue. vbi videẜ ꝓbari ꝙ in creanda dig-
nitate eſt recurrẽdũ ad papã. ⁊ ꝑ h habes materiã
glo. declaratã. In glo. pe. in ſi. ex ſine gl. habes
quinqꝫ opiniones qualiter perdaẜ priuilegium. ⁊
vltra glo. ponunẜ alie mlt̄e opi. vnde in hac mate-

intellectus tex. et h que ad pmū. Ueniō ad ſcōm .ſ. quid iuris cū factū ſubſeqns ē ꝯtrariū ꝓteſtationi. et diſtingue qꝛ aut fit ꝓteſtatio in depēdentibꝰ a mera ptāte ꝓteſtantis et valꝫ ꝓteſtō exemplū ſi ꝑus ꝓteſtor ꝙ nō intendo aliq̄d dicere ꝯtra fidē ſi poſtmodū dico aliq̄d ꝯtra fidē defendit me ꝓteſtō vt. xxiiij. q. i. hec ē fides. Itē pone exēplū in teſtatore q dicit qui bis lega uero ſemel legatū eſſe volo. ſi poſtea bis legat n̄ valet niſi vt vnū legatū vt. l. ſi qs. in pn. ff. de le. iij. Itē facit d. l. p ſeruū. aut actꝰ pendet a voluntate ꝓteſtātis. ꝛ al terius tūc ſi ille ꝯſentit ꝓteſtō n̄ iuuat ꝓteſtō vt. d. c. cu mana. ꝛ qd nō. in. c. ſi. j. d ꝯdi. appo. aut ille nō ꝯſen tit ꝛ tūc ſi ꝓteſtō fit ex cā ꝓbabili tꝫ ꝓteſtō. exēplū in fert mihi metꝰ vt ꝯtrahā mr̄imoniū cū berta ſi ꝓteſtor ꝙ n̄ intētio ꝯtrahere lꝫ p metū exp̄mā v̄ba apta ad ma trimoniū nihilominꝰ valet ꝓteſtatio facta in ꝯtrariū vt in. c. lothariꝰ. xxxi. q. ij. et. c. i. qd me. cau. ſi aūt nō ſubeſt iuſta cā ꝓteſtādi tollit ꝓteſtatō p ꝯtrarium factū nā queadmodū ꝯditio mēte retenta nō ꝓdeſt exquo pu re ꝯtraxit cū aliqua. vt. l. ſi nō reperēdi. C. de ꝯdic. ob cau. ita et ꝓteſtō facta pte ignorāte n̄ dꝫ ꝓdeſſe exquo poſtea pure gerit actū cū pte. exēplū infert ad q̄onem quo tidianā. quidā ad inſtātiā amici dixit ſe velle fideiube re p illo ille poſtea corā teſtibus ꝓteſtatꝰ ē ꝙ p illā fi deiuſſionē nolebat obligari deinde fideiuſſit petit apō creditorē. Certe ꝓteſtō tollit tūc p ꝯtrarium factū cui creditor n̄ ꝯſenſit et voluit Bar. in. l. n̄ ſolū. §. morte. ff. de no. op. nun. Q̄nꝫ ꝓteſtō fit ſup actu in quo ius facit p̄ſūptionē iuris ꝛ de iure ꝛ ꝓteſtō tollit illā p̄ſum ptionē. pone exemplū ius p̄ſumit ꝙ ſi ſponſꝰ ꝯgnoſcit ſponſā de futuro imediate ꝯtrahit mr̄imoniū d p̄nti in. c. is qui. de ſpon. pone ꝙ ſponſꝰ ꝓteſtet ꝙ nō intē dit eā ꝯgnoſcere animo ꝯtrahēdi mr̄imoniū ꝛ mr̄ ꝯſen tit nūquid ꝓteſtō tollit p ꝯtrariū factū ſubſequēs in q̄ dico ꝙ vbi ceſſaret turpitudo valeret ꝓteſtatio exquo ps in cuiꝰ fauorē ius p̄ſumit ꝯſentit ꝓteſtationi h ꝓbo. ar. eorū que nō. in. auc. ſed iā neceſſe. C. de dona. an nup. vbi dicit Cy. et ꝯmuniter iuriſte ꝙ ꝯtra p̄ſumptio nē iuris et de iure admittit ꝓbatio p ꝯfeſſionē illiꝰ in cuꝰ fauorē p̄ſumit et dixi in. d. c. is qui ſi ḡ ex poſtfacto tol lit p̄ſumptio iuris p ꝯfeſſionem ptis multofortius vbi appet de volūtate an̄ factū. fa. qd nō. Inn. in. c. quia plerīqꝫ. de immu. ec. ſed vbi turpitudo v̄ſat in ꝓteſta tione vt in exēplo p̄miſſo valet ꝓteſtō dictū eſt nō. In no. in. c. veniēs de ſpon. et hec breuiſſime quo ad p̄m ſed vbi nō verſat turpitudo n̄ valet ꝓteſtatio vt p Io. an. in. c. veniens. d ſimo. Quo ad vltimū quādo ꝓ teſtatio venit ad dandum certum intellectum facto mł tipliciter intelligibili et non tollitur p factum ſequens licet prima fronte videatur ꝯtrarium ſed debet intelli gi ſcōm ꝓteſtationē ꝓteſtātis et intelligo qn̄ ꝓteſtatō eſt facta in p̄ſentia illius cuius intereſſe vertetur exem plū exiſtens corā iudice recepto libello dicit ꝙ reſpō dere vult tn̄ animo lit. ꝯteſ. hec ꝓteſtatio ꝓdeſt vt vo luit h Inno. et ad hoc allegat quotidie dictū Inno. et voluit in. c. vnico. de lit. ꝯteſ. ſequit Bar. in. d. §. morte. nā ad libellū pōt reſpōdere multipliciter et ani mo litē ꝯteſ. et aīo iudicē informādi. vnde exquo ꝓ teſtatur ſcōm vnū intellectū nō dēt itelligi ſcōm aliū lꝫ aliꝰ ſit magis cōis fa. l. nēſenius. ff. de ne. geſt. Ad idem adde dictū Inno. in. c. cumana. de elec. in addi. vbi dicit ꝙ ſi ps dicat in p̄ſentia iudicis ꝓteſtor ꝙ nō intēdo ꝯſentire in vos tanq̄ꝫ in iudicē ꝯpetentē et hac ꝓteſtatiōe ſalua dico ſic ꝙ valet talis ꝓteſtatio nec tol litur p verba ſubſequētia vnde iudex nō pōt illū ꝯdem nare vt ꝯtumacē qꝛ nō dicit ꝯparere exquo ꝓteſtatur ꝙ non intendit ꝯſentire vt in iudicē et ideo ſis cautꝰ vt addas in ꝓteſtatōe iſta v̄ba niſi quatenꝰ de iure te neor tūc eni defenditur a ꝯtumatia. Itē adduc te ꝙ hoc cān et ſilibus ꝓteſtatio iuuat quādo ꝯcurrit cū facto vnde niſi repetat in quolibet facto tollitur ꝓte ſtatio per factū pure geſtum. exemplū ꝯpareo coram iudice et recepto libello reſpōdeo cū ꝓteſtatione ꝙ nō intēdo ꝯſentire in eū tanq̄ꝫ in iudicē ꝯpetentē ſi po ſtea facio aliquos actus coram eo et non repeto pro teſtationē tollitur prima ꝓteſtatio facta corā eo. et de hoc eſt tex. nota. ſcōm vnū intellectū in. d. l. cū in plu res. §. locator. ff. loca. tenet Bar. i. d. §. morte. et Io. an. hic ꝙ intelligo quādo ps habuit liberā facultatē ꝓteſtandi ſed ſi ꝓpter iuſtū metū iudicis qꝛ timuit eiꝰ tirannidē non fuit auſus toties replicare credo ꝙ pri ma ꝓteſtatio ſufficit quo ad totā cauſā donec ceſſaue rit metꝰ ar. op. c. i. qd me. cau. et in. c. ſi iuſtus metus de appel. et hoc ſufficit quo ad intellectum. c. et glo.

In ea. glo. ibi pōt dici. ex hac pticula vſqꝫ ad finē colligitur vna ſo. ad contrarium p̄miſſum ꝙ ꝓteſtatio hic ꝓhibit reſpectu antiquarum p̄bendarum et reſpectu bonorum ꝯmunium. nā ſolū ꝓuidet iſtis ex ſup exre ſcentibus fructibus et redditibus quaſi glo. innuat ꝙ ceſſante ꝓteſtatione iſti recepti vltra numerū debuiſſet habere ptes ex antiquis p̄bendis quaſi ex receptione vltra numerū frangatur ne dū numerus canonicorum ſed etiam p̄bendarū. ſed h dictū nō placet et ꝓpte glo. j. in. v̄. integritatis in fi. dicit ꝯtrariū vt nō frangatur numerus p̄bendarum ſed canonicorū tn̄ et illud ē cō munius et verius et ꝓbari videt in. c. p illorum d p̄bē. et in glo. fi. h tenet expꝛeſſe quā nō ad idē facit. c. dile ctus filius. eo. ti. Ex his infertur ad q̄onē quotidia nam an ſuper excreſcentia redditū frangat numerum p̄bendarum ipſo iure et videtur ꝙ ſic ꝓpter ꝯditionem ſubintellectā de qua in tex. Sed vera ꝯcluſio videtur vt non frangatur ipſo iure p. c. fi. d. v̄. ſig. ſed ē in ptāte

rumpendi ſic intellige ꝯditionem illam de qua in tex.
Item tot ſunt inſtituendi in eccleſia. ꝙ ex redditibus
eius poſſint ſuſtentari vt in.c.i.de inſti.et ſi aliqui ſunt re/
cepti vltra numerum debet numerus p̄bendarum aug
mentari ex ſuperexcreſcentia redditnum nō tn̄ antiq̄ p̄be
de ꝯfundunt̄ ſed acreſcentib⁹ fructibus creantur no/
ue p̄bende pares cum antiquis et de h̄ eſt tex.nō.h τ
alibi nō ita bn̄ ꝓbatur.   In glo.in.v̄.in canonicos
nō pmo ex iſta glo.ꝙ laycus pōt habere p̄bendam in
eccleſia ſʒ n̄ canoniā q̄ſi velit gl.ꝙ canonia ſit ius ſpūa.
le.ꝓueniens eo ipſo ꝙ aliquis recipitur in canonicum
p̄benda vero eſt quid tpale debita canonico rōne offi
cij et canonie.Cōtra h̄ opponit̄ de.c.dilecto.de p̄ben.
vbi p̄benda appellat̄ ius ſpūale et indiuiduū.So.intel
lige iſtum tex.qn̄ p̄benda hʒ annexū canonicatū.vnd
rōe canonie dr̄ ius ſpūale.Iſtā glo.intelligo qn̄ p̄ben
da ē p ſe ꝯſiſtens in mera tpalitate nā p̄benda ſinglr̄
ꝯſiderata ꝯſiſtit in mera tpalitate qꝛ ex bonis tpalib⁹
ꝯſtituitur p̄benda ſic intellige Inno.in.c. maioribus.
de p̄ben.et iō dubitat̄ an in eccl'ijs reglaribus poſſūt
eſſe p̄bende ſeu portiones p̄uilegiate q̄ ſunt loco p̄ben
darum de quo vide p Inn.in.c.dilectus.el.ij.d pre/
ben.et qd ibi dixi et p Io an.in regla.nō eſt obligato
rium.de re.iu.in merca.   Scdo nō ex glo.ꝙ licite
fiunt ꝓ laycis in eccleſia p̄bende.et refert.Compoſ.h̄
ſeruari in eccleſia ſancti martini Carnoteñ.vbi aſſignā
tur alique p̄bende nobilibus rōne pauptatis vel alic⁹
ſeruitij tempalis ꝓ hoc.c.poſſeſſiones.xvi.q.i.vbi ec
cleſia dʒ ſua bona cōicare paupibus.xvi.q.i.c.fi.dicit
etiam hic Cōpoſ.ꝙ ꝓpter cōionem que eſt inter p̄ben
dam et canoniam ſi p̄benda ſolita ꝯferri canonico ꝯfer
tur clerico vidr̄ etiā collatus canonicatus.ꝓ h̄ facit op
time.c.tranſlato.o.eo.   In glo.in.v̄.pcipere͂t.ibi
ſimoniacum fuiſſet.   Nō bene glo.ꝙ ſi receptus in
canonicum facit pactum vt nihil oīno petat rōne cano
nie ꝯmittit̄ ſimonia.ſed non ꝓbat̄ p tex.quē glo.alle/
gat.ſed optime fa.c.p tuas.ij.de ſimo.et declarat vt
s.dixi.   In glo.fi.glo.loquit̄ aliquātulū obſcure.ſʒ
forte voluit intelligere vt intelligit Inno.ꝙ canonici
fecerunt ſtatutum p ſe vt recipiendi vltra numerum ni
chil pcipent de canonia nā ſine ſtatutum ſit bonū ſiue
ma ū n̄ ꝯmittit̄ ſimonia ſcdm eum et bn̄ qꝛ cū nullo ſit
pactum nec ex ſola editione ſtatuti venditur aliquid
ſpūale qꝛ venditio nō ꝯſiſtit ſine p̄cio in.§.p̄tium.in/
ſti.de emp.et ven.Sʒ ſi ſtatutū legeret̄ tpe receptionis
in canonicū quo cauetur vt aliquid det̄ vel ꝓmittatur
et recipiendus ꝓmitteret obſeruare tunc bene ꝯmittit̄
ſimonia.qd bn̄ nō.nā ſcdm hoſti.ſicut pꝯſuetudo nō ex
cuſat ita nec ſtatutū.ſ.de ſimo.veniens.et.c.nō ſatis.
et intellige ſcdm hoſti.qn̄ ſtatutum nutriret p̄uatū cō/
modū et tpale ſecus ſi publicum et ſpūale.et p h̄ dictū

dicūt h̄ doc.canonicos nō excuſari ſi exigūt aliqd tpa
le a nouiter recipiendo ſeu recepto diuidendū inter eos
ſecus ſi venit appli canō alicui opi puta ꝓ bono fabri/
ce vel alterius vtilitatis eccleſie h̄ dictū plʒ m̄ rōe ꝯſue
tudinis nō rōne ſtatuti allego tex.aptū.i.q.iij.ex ml'/
tis.vbi tex.quē neſcio alibi dicit̄ nil debere exigi a be/
neficiando etiā vt illud ꝯuertat̄ in fabricā vel aliā vtili
tatem eccie ne bn̄ſitia videant̄ pretio ꝯcedi.Sʒ dice/
res tu q̄re valet pon⁹ ꝯſuetudo q̄ʒ ſtatutum dico ꝙ ſta
tutum non hʒ p̄ncipiū voluntarium ſʒ neceſſitatiuū.et
paria ſunt petere expſſe vel cū editione ſtatuti ſʒ ꝯſuetu
do habuit p̄ncipiū voluntariū nā ex pietate vel liberali
tate potuerunt recepti nouiter aliquid dare vtilitate
eccleſie applicandū.τ ex iſtis obligatōib⁹ voluntarijs
poterit induci laudabilis conſuetudo ſic intellige tex.
nō.in.c.ad aplicā.de ſimo.Et vide qd ibi dixi et tetiī/
gi in.c.Jacob⁹.e.ti.dicit etiam h̄ Inn.ꝙ ſi nihil pete
retur vel ꝓmitteret̄ ſʒ recept⁹ aliqd ſponte dat canoni/
cis eccie nō ꝯmittit̄ ſimonia ſʒ ibi ſit ſtatutū aliqd exi/
gens qd nō.ꝓ h̄ facit.c.et ſi q̄ſtiones de ſimo.et.c.ꝯſu/
luit.de vſu.et ſic vidr̄ ꝙ tēpore quo quis recipit ſpūa/
le pōt dare ſpōte aliquid tpale ad qd vide tex.nō.i.q.
i.emendari.   In glo.in.v̄.induſtriā.nō fi.glo.et p
clariora v̄ba dicit hoſti.qꝛ ſi p induſtriam canonicorū
augmentant̄ p̄bendē cedūt eis ſʒ ſi bona capli augmen
tantur pt etiā augm̄tari p̄bendarū numer⁹ vt h̄ q̄ſi in
ꝯmunibus redditibus nō referat vnde ꝓueniat augmē
tum.Ego crederē ꝙ etiā ex p̄benda ſinglari poſſet ali
quid ſubtrahi ſi aliquid ſupeſt ex neceſſitatibus ipſius
canonici.vt qꝛ p̄benda multū habūdat.rō qꝛ bona p̄/
bendarū ſunt canonici et eccie et canonici poſſident n̄
iure ꝓprio ſʒ eccie vt.xij.q.i.§.fi.cū.c.ſe.ſi ergo vna
p̄benda multū habundat et alia eſt multū tenuis pōt
epus cū caplo ex p̄benda habūdanti ſupplere defectuʒ
tenuis.ſicut ex bonis vnius eccleſie pt ſuppleri alteri
vt in.c.i.de re.ec.nō alie.li.vi.nec ē curandū de indu/
ſtria canonici qꝛ ad h̄ tenebat̄.Itē ſupfluū dʒ deputa
ri ad piam cām vt in.d.§.fi.ergo ſi fiat deputatio per
epm et caplm ad piā cām ꝯuertit̄ res ad vſum deſtina
tum.   In glo.in.v̄.ad p̄bendas.in fi.tene hāc vlti
mā ſo.gl.et eā declara vt nō.gl.in.c.ij.de ꝯceſ.p̄ben.
li.vi.Et ꝯclude ꝙ ſi ꝓmitteret̄ canonicat⁹ vel p̄benda
nō vʒ ꝓmiſſio vt in.c.ij.de ꝯceſ.p̄ben.Sed ſi q̄s de p̄
ſenti recipit̄ in canonicū τ ꝓmittit̄ ſibi d e ꝓximo vaca
tura tʒ receptio qꝛ ius canonie ē queſitū d pn̄ti τ dʒ ha
bere p̄bendā vacaturā nō rōe ꝓmiſſionis ſʒ canonica
tus habiti τ iſte ē intellect⁹ h⁹.c.   In glo.in.v̄.vl/
tra numerū.nō glo.ad quā quotidie fit remiſſio cum
queritur an recepti vltra numerū debeāt hr̄e ſtallum in
choro vocem in.caplo diſtributiones quotidianas et
alias que ſoliti ſunt canonici recipe et vltra glo.repiunt̄

alie opiniones varie. Inno. et Compoſtell. de directo
ſequunt̄ cōtrariā opi. Diſtinguunt em̄ ꝙ aut in loco ē
cōſuetudo ꝙ canonicus inſtallatur tūc ad limites in-
ſtallationis conſequitur vocem ſi fuerit inſtallatus in
choro hēbit ea q̄ ſunt chori. ſi in caplo hēbit q̄ ſūt de ca
pitulo. ſi aūt nō ſubeſt cā ſiue cōſuetudo inſtallationis
dicūt ꝙ eo ipo ꝙ recipit̄ ſeu inſtituitur hēbit plenū ius
canonie qꝛ lꝫ tpalia non transferantur, ſine traditione
vt. l. in traditionibus. C. de pact. ſecus tn̄ in ſpirituali-
bus. p quo vide bonū tex. in. c. ſi tibi abſēti. de pben.
li. vi. Jo. an. diſtinguit inter receptum auc̄te ſupioris
et receptū volūtate capli. pmo caſu recept⁹ nihil cōſe
quatur ſcdo debet habere vocē in caplo et diſtributio-
nes et h̄. et ſit rō diuerſitatis qꝛ ſubuenitur ei qui in ne
ceſſitate cōſtitut⁹ ē vt in. c. ab arbitris. et ibi gl. ī offi.
dele. li. vi. Jo. de lig. hoc ipugnat qꝛ pinguius ius ha
bent recepti auc̄te pape q̄ȝ capituli vt patꝫ in. c. bi qui
de pben. li. vi. do. ī ro. deciſ. cccclig. dicūt ꝙ de cōſue
tudine curie approbatum eſt ꝙ iſti recepti vltra nume-
rum nihil interim recipiant qꝛ nō hn̄t plenū ius quin
imo talis canonicatus vacat poſt collationeꝫ pbende
ſibi factā cui eſt annexus canonicatus loquunt̄ tn̄ ī re
ceptis pape auc̄te. Do. an. diſtinguit ꝙ aut papa
mādat aliquē recipi cum plenitudine iuris canonical'
vt in. c. dilect⁹ fili⁹. ī pben. et in. c. ppoſuit. de cōceſ. p
ben. qꝛ tūc talis dꝫ hēre omia. Aut mādauit iſtum ſim
plr̄ recipi vltra numerū et tūc pcedit opi. gl. aut quis
recipit̄ auc̄te capli et tūc dꝫ talis omnia iura recipe et
cōſeq ar. hic. Credo ꝙ iſta qō dependeat a deciſione
alterius qōnis an. ſ. p receptionem vltra numerū fran
gatur numerus. nā ſi numerus frangit̄ nō video qua
re iſte receptus nō dꝫ oia hēre lꝫ n̄ hēat pbendā nā ha
bere vocem in caplo et ſtallum in choro et diſtributō-
nes quotidianas nō ſunt ita neceſſaria ad prebendaꝫ
ſed ad canonicatū. nā a pncipio erant canonici ſine p-
bendis diſtinctis maxime qn̄ eccleſia nō habebat tpa
lia. xij. q. i. c. videntes. ꝛ pt q̄s pfecte eſſe canonicus
abſq̄ȝ pbenda vt nō Inno. in. c. fi. de cle. nō reſi. et ſe-
paratis, ergo nō dꝫ fieri illatio vt in. c. ij. de tranſla. p-
la. et in. l. papinian⁹ exuli. ff. de mino. cum ergo iſta ſūt
acceſſoria ad canonicatū etiā iſta transferunt̄ vt in. ca.
tranſlato. e. eo. vnde ad ppoſitā qōnē dicerē ꝙ aut ca
nonici receperūt aliquā ſimplr̄ vltra numerū et frangi
tur numerus vt patet h̄ ibi in derogationē ſue cōſtitu-
tionis ꝛc. et p cōſeq̄ns ſic receptus dꝫ habere omnia
iura canonicalia et expectare pbendā tpe ſuo. nā vide
mus in regularibus ꝙ ex ſola receptione recipiunt ius
caplare et alia q̄ ſunt ī iure collegij. aut canonici reci-
piūt aliquē h̄ adiecto vt ſit ſupnumerarius. ꝛ ſic pꝫ ꝙ
noluerūt frangere numerū ſꝫ qōdā ius extraordinari
um dare ꝛ h̄ caſu pcedat gl. qꝛ ſic recept⁹ n̄ hꝫ ius in-

tegrū ſꝫ ē qōdā ius pparatorium ad futurū ius inte-
grū obtinendū ꝛ p h̄ pt inſtrui qd dicend̄ cū doctores
et ordinarij collegij recipiūt aliquē vltra numerū q̄le
ius habeat in collegio et an habeat vocē approbādi vl'
reprobandi doctorandum. ſi vo ad mandatū pape fit re
ceptio aut papa ſcribit vt cū plenitudine iuris canoni
talis recipiatur et ſerua opi. do. An. que in h̄ mihi plꝫ
aut ſimplr̄ mādat aliquē recipi et dependꝫ ab illa qōe
an frangat̄ numer⁹ et cōiter tenet̄ ꝙ n̄. vt nō. in. d. c. p
illorum. et h̄ tenendo dicerem iſtum nō habere ius in
tegrum et hoc caſu pcederet opi. do. de ro. nā indubio
nō vidꝛ papa derogare numero ſꝫ poti⁹ creare qōdā
ius extraordinarium ꝛ pparatorium ad integrū ius
obtinendū ſec⁹ dic in recepto auc̄te legati qꝛ legat⁹ nō
pōt neceſſitare canonicos ad recipiendū aliquē cōtra
ſtatuta eccie et ipius priuilegij vt ibi glo. in. d. c. p illo-
rum. In glo. fi. ſꝫ cōtra h̄ et cōtra tex. oppo. h̄ enim
nō agebāt iſti canonici actione reali ꝛ ſic n̄ debat fieri
reuocatio ex vitio litigioſi qꝛ tūc res dr̄ litigioſa quā-
do vtitur qō ī dn̄io de quo dicendū vt habet̄ in auc̄.
litigioſa. C. de liti. ꝛ nō. in. c. eccia. vt li. pen. nec debe-
bat fieri reuocatio ppter pendentiā litis qꝛ pēdente
lite pōt poſterior vti re ſua. ideo potuit capl'mꝫ cōferre
pbendas et alienare poſſeſſiones cōes pro h̄ fa. quod
dixi in. c. ex lr̄is. de iurepa. Solu. duo ſunt pncipales
intellectus ad h̄. c. Prim⁹ ē ꝙ h̄ reuocantur oia ge-
ſta per alterum ptiuꝫ p⁹ qōnē motā corā epo ferrariē
ſiue hec qō pmo fuit attētata corā illo epo. ꝛ ad con
traria rn̄dꝫ in effectu Inno. ꝙ fit reuocatio ppter pñ
diam q̄ nō. iſtis canonicis ātiqs q cū tenerent̄ puide-
re nouis tranſtulerūt pbendas ſeu poſſeſſiones in ſeip-
ſos. ſi āt tranſlatio fuiſſꝫ facta in alium n̄ fuiſſꝫ facta
iſta reuocatio. Et nō ſing. h̄ dictū ē em̄ nouū remediū
reuocandi attentata lite pēdente vbi. ſ. nō ē pñdia in at
tentāte lꝫ ceſſent alia iuris remedia. Scd's intellectus
ē ꝙ h̄ reuocant̄ attēptata corā epo ferra. p⁹ litē motaꝫ
corā papa. et rō reuocatōnis ē defect⁹ ptātis epi nam
ſcdm Inno. ex quo papa incepit cognoſcere de aliq̄
cā vidꝛ illā ad ſe aduocare et ī manu inferioris tollere
ad h̄. c. vt nr̄m. de app. poſtmod̄ Inno. vr̄ ab h̄ recede
re ꝛ dicit ꝙ requirit̄ ꝙ papa expſſe ad ſe reuocet cām
nō em̄ ſufficit ꝙ iure ordinario incipiat de aliq̄ cā cog
noſcere. hoſti. dicit n̄ eē diām an papa cognoſcat de
ea vel ad ſe reuocet qꝛ cognoſcēdo ſatis vidꝛ reuoca-
re. d. c. vt nr̄m. Do. an. dicit ꝙ aut papa ex certa ſcia
et ppo motu ad ſe reuocat cām vel de ea cognoſcit et
alteri delegat et videtur cāꝫ eripe ab inferiore ita ꝙ nō
tꝫ pceſſ⁹ inferioris dūmō ē iferior ſit certificat⁹ p quē
cunq̄ȝ q̄ſi ſec⁹ ſi iudex inferior nō ſit de h̄ certificatus
alle. c. ſi duob⁹. de app. Aut papa facit iſta ad inſtātiā
alterius ptis et tūc opus eſt ꝙ iſta ps excipiat coram

inferiore iudice alias tenet ꝓceſſus quia papa tenetur
reuocare ſi eſt in quãtum pars vult illa reuocatiõe vti
alle. bo. tex. in. c. audita. de reſti. ſpo. fatetur tñ ꝙ curia
non recipet hoc dictũ. ſed facta reuocatõne indiſtincte
curia tenet ꝙ ꝓceſſus corã inferiore ſit nullus. Hec
dicta mihi placẽt preter primũ. nam vbi ſuꝑior reuo
cat motu ꝓprio et ex certa ſcientia non requiriť vt iu-
dex inferior certificetur vt in. c. i. de conceſ. ꝓben. li. vi.
Fateor tamẽ ꝙ ſi aliud attẽptetur in ꝑiudicium igno
rantis. ꝓbabilis ignorãtia habet illum excuſare ⁊ hoc
voluit Inno. in. d. c. i. vbi vide de materia hui⁹ reuo-
cationis et ad. c. ſi duobus. dic ꝙ poteſtas nõ fuit re-
uocata a ſuꝑiore ab inferiore. Item ſuper ꝓceſſu con-
tumatie ponitur non autẽ ſuper principali et hoc nõ.
qꝛ quotidiana. Quid autẽ ſi duo iudices nõ habẽ
tes ſe vt ſuꝑior et inferior ꝯgnoſcũt pꝛiter ꝺ vna eadẽqꝫ
cauſa an teneat ꝓceſſus coram vtroqꝫ factus. Inno.
dicit ꝙ ſic. nam ex quo habent ambo iuriſdictiõem in
illa cauſa imputandũ eſt parti non excipienti. ſi autem
ꝓferunt cõtrarias ſentẽtias. Compoſtu. dicit ꝙ nõ va
let ſecũda lata contra primã niſi pendente appellatio
ne ſuper prima parte eſſet lata ſecũda. nam tũc de ſecũ
da poſſet excipi corã iudice appellationis. Nota
plura ex iſtis dictis. primo limitationẽ ad. l. vbi cep-
tum. ff. de iudi. vt iudicium debet finiri vbi eſt ceptum
dic. ſ. ñ excipiatur ſed ſi non excipiatur valet ꝓceſſus
ab vtroqꝫ ſic limita. c. ex tenore de reſcriptis. Secũdo
ꝙ ſententia contra ſentẽtiaꝫ non valet etiã in diuerſis
inſtantijs et iudicijs cõtra opi. Bar. in. l. i. C. qñ pro
uo. non eſt ne. Sed tu dic de hac materia vt plene nõ
in. c. inter monaſterium. de re iudi. Tercio nõ ꝙ de
iure ſuperuenienti poſt appellationeꝫ poteſt quis expiri
ad effectum cõſequẽdi ſentẽtiaꝫ pro ſe de quo vide qđ
le. et nõ. in. c. abbate ſane. de re iudi. li. vi. et ꝑ hoc cõ-
cluſiue habetur materia huius. c. clara. In glo. per
cepit tetigit viua voce. cuꝫ petitũ fuit ab eo videliceꝫ an
moniales poſſunt ſine peccato mortali lucrum laboꝝ
ſuorum ſibi appropriare et viuere de eis vt faciũt ſenis
et reſpondet ꝙ ſic dũmodo habeãt animum ꝙ parate
ſunt dimittere ad diſpoſitionẽ ſuꝑioris. ex quo domi-
nus ꝑmittit peculiũ ſeruo ita etiã ſuꝑior permittit eis
aliq̃ adminiſtrãda. ⁊ allegat hoſti. i. certis locis. ſꝫ mihi.
Ni. ⁊ Baptiſta de baſilea vꝰ ꝯtrari⁹ ⁊ vid qđ nõ. i. c.
edoceri. de rep. cũ eñ ius diſponat ꝙ nihil ꝓpriũ de-
beat hẽre ñ pñt ſibi aliqđ appropare niſi cũ lĩia expſſa
eoꝝ hñt ius ꝯmune ꝯtra ſe vt in. c. cũ ad monaſterium
ꝺ ſta. re. ⁊ ita ꝯcluſit. s. Ber. ⁊ c. Secũdo tetigit viua voce
ꝙ in ſpũalib⁹ mere volũtarijs ꝑ decenniũ currit ꝑſcri
ptio et induciť ꝯſuetudo ad quã laici ſunt cogẽdi ſꝫ ſe-
c⁹ in tꝑalib⁹ vt ſi ꝗs in quolibꝫ ãno dedit duos capo
nes mere volũtarie ꝑ decẽniũ ꝑpetuo nõ induciť ꝯſue

tudo ad quã laici cogẽdi ſint ſeu ꝑſcriptio. vꝰ ſi ꝗs ſꝑ
dedit mihi prãdiũ qñ veni ꝺ florẽtia ſenas ꝑ decenniũ.
ſec⁹ aũt in ſpũalib⁹ qꝛ induciť ꝑſcriptõ ſeu ꝯſuetudo vt
s. dictũ ẽ ꝑ. c. ad aplicã. ꝺ ſimo. qđ valõ ẽ meo videre

Ecleſia ſancte marie Fa-
moſũ
. c. ⁊ tractabo h materiã vltra alios an ⁊ qñ
ſtatutũ laicorum ſeu lex ꝑncipis extendať ad ecciaꝫ vꝰ
ecciaſticas ꝑſonas et cõiter ſũmať ſic. Cauſe ecciarũ ꝑ
ꝑſtõnes laicorum diffiniri ñ dñt. Ego generaliꝰs quo
ad intellectũ ſũmo ſic. Statutũ generale laicorũ ad ec
cleſias vel ecciſticas ꝑſonas vꝰ earũ bona in earũ ꝑiu
diciũ nõ extẽdiť nec ſpãle etiã ſi earũ comođ ⁊ fauoreꝫ
ꝯcernat. Diuidiť ꝑncipaliter in duas ptes. in ꝑma po
niť duplex diffinitõnis motiuũ. in ſcđa diffinitõ ibi ꝙ
a ſenatore. Et ſcias ꝙ h. c. ⁊. c. eccia ſancte marie ꝑmo
⁊. ij. vt li. pen. ponũt idẽ factũ ⁊ viđ gl. ibidẽ q̃ narrat
ſeriẽ toti⁹ negotij ſꝫ quãtũ ptĩnꝫ ad materiã h⁹. c. pone
ſic caſũ lrãlẽ. Eccia ſancte marie mouet qõnẽ ꝯtra Jo.
ꝺ acheya ſup quibuſdã poſſeſſionib⁹ corã iudice ſecu
lari pẽdẽte lite. iſte Jo. ꝯuẽc⁹ trãſtulit poſſeſſiones pe
titas in qđdã mõſteriũ. ſenator romanus corã q̃ vte-
bať qđ vigore cuiuſdã ſtatuti laicorũ dicẽtis ꝙ ſi reus
transferat poſſeſſionẽ litigioſaꝫ in aliũ dẽret poſſeſſio
ab eo tolli et dari petenti ſpoliauit mõſteriũ illis poſ-
ſeſſionib⁹ ⁊ tradidit eccie ſancte marie mõſterio nõ cõ
uicto nec vocato vꝰ ꝯfeſſo demũ mõſteriũ egit corã pa
pa petẽdo ſe reſtitui ad illas poſſeſſiones q̃s ſenator
vigore illi⁹ ſtatuti ſibi abſtulerat. papa vo mot⁹ rõib⁹
ꝺ qb⁹ in ifa qđ factũ fuit ꝑ ſenatorẽ in ꝑiudiciũ eccie
reuocauit et poſſeſſiones illas mõſterio reſtituit.
Nõ ꝑmo ſm caſus poſitionẽ tex. aptũ ꝯtra opi.
Bar. in. l. cũctos ꝑplos. C. ꝺ ſũ. tri. vbi dicit ꝙ ſtatu-
tũ laicorũ generale peccatũ nõ nutriẽs ſꝫ rõeꝫ ꝯtinens
debꝫ ſeruari in vtroqꝫ foro etiã ꝯtra laicos q̃s ꝯtra cleri-
cos dũmõ ſpecifice nõ diſponat de eccleſijs vꝰ ecciaſti
cis ꝑſonis nec ſit ꝯtra libertatẽ ecciaſticã h dictũ reꝓba
tur h nã h ſtatutũ ꝺ q̃ ꝑdixi erat generale nec nutric-
bat peccatũ ſꝫ veniebat ad obuiãdũ fraudib⁹ nec erat
ꝯtra libertatẽ eccleſiaſticaꝫ cũ eccia puniat incidentes
in viciũ litigioſi vt nõ. in. c. eccia vt li. pen. et tñ h ſta-
tutũ nõ valuit reſpectu ecciarũ quinimo nec in foro ſe
culari debuit ſeruari in ꝑiudiciũ eccie ⁊ h nõ. qꝛ nõ ſo-
let ad hoc induci iſte tex. Ex h nõ ꝙ cã ecciarũ etiã q̃te
nus vſatur ⁊ agitať in foro ſeculari non dꝫ decidi nec
diffiniri ſcđm ius ciuile ⁊ ſtatutũ laicorũ ⁊ ſic videtur
tex. h ꝑ doc. in. c. i. s. eo. Tertio habeť h ar. op. ꝙ iu-
dex ſecularis nõ exercet offitiũ ſuũ ꝯtra ecciaſticas ꝑ-
ſonas etiã in cauſis incidẽtib⁹ corã eo. nã iſtud nego-
tiũ mõſterij incidenter ortũ fuit in cã mota corã ſecula
ri. et tamen nõ potuit iudex ſecularis in iſta incidentia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

iuriſdictionem ſuā exercere et h̄ facit ꝯtra gl. in. l. nullū
C. ō teſti. q̄ voluit ꝙ ſi clericus teſtificando deliq̄rit co
ram ſeculari pt puniri etiā p ipm iudicē ſecularem rōe
incidētie de quo vide qḋ dixi lati⁹ in. c. vl̄m. de fo. cō-
pe. Nō q̄rto ꝙ laicorum quidā ſunt religioſi q̄dā
nō et ſcias ꝙ v̄. religioſus. pōt capi largiſſime et cōp̄
hendit omnē xp̄ianū vñ dicuntur xp̄iani religioſi vt in
. c. p hūani. de homi. in. vi. qñ3 d̄r large et cōprehēdit
omnē xp̄ianū honeſte viuentē. nā in eo ꝙ ipendit deo
debitā religionē pt dici religioſus et iſto mō pt intelli
gi iſte tex. h̄. qñ3 capit̄ ſtricte et tunc dicunt̄ religioſi
qui ꝓmittunt tria ſubſtātialia regule vt nō. in rubrica
de regu. et dicunt̄ religioſi quaſi deo relegati p ꝓfeſſio
nem. et h̄ mō laici cōuerſi pñt dici religioſi in. c. nō du
bium de ſen. ex. et h̄ mō pōt etiam intelligi iſte tex. q2
laici cōuerſi nō pñt tractare ſp̄ūalia ideo nō pñt inter
eſſe electioni p̄lati vna cum clericis vt in. c. ex e. ō elec.
li. vi. et ſenſus ē vt laici q̄tūcunq3 religioſi ſiue large ſi
ue ſtricte nō pñt diſponere de reb⁹ eccl̄iaſticis ꝓpria au
ctoritate ⁊ cū iſta lr̄a loquat̄ generaliter. Idē dic reſpe
ctu imꝑatoris vel regis. ad h̄. xcvi. di. ſi imꝑator. et. c.
cū ad v̄m vbi tex. nō. vult ꝙ etiā imꝑator nō pōt inter
eſſe ꝯcilio generali clericorum qḋ tñ plenius examino
in quadā diſputatione. Nō ꝙ laici nō pñt ſtatuere
etiā in fauorem eccl̄iarū et clericorū qḋ intellige quan
do ſtatutū eſſet auctorizatiuū vt q2 de reb3 eccl̄iaſticis
diſponit p̄cipiendo vel vetando ſeu ꝓhibendo ſecus
puto ſi eſſet mere p̄uilegiatū vt. j. latius ſubiciā.

Nō caſum vnum reſeruatū pape. ſ. approbare ſtatu
ta laicorum reſpectu eccl̄iarum et eccl̄iaſticarum ꝑſona
rum. ñ ḡ pt p̄lat⁹ citra papā approbare ſtatuta laicorū
circa clericos. rō ē q2 null⁹ p̄lat⁹ d3 ꝯmittere laicis ne
gotia eccl̄iaſtica ipſorum diſcretione agant̄ vt in. c. ij. ō
iudi. ſed papa h̄ pt. vñ dat qñ3 laico p̄tātem excōican
di vt eſt glo. nō. xxxij. di. §. v̄m. Itē ꝯmittit laico cāz
criminalē clerici. ij. q. v. mēnā. ⁊ ꝯfirmādo talia ſtatuta
facit ea ſua q2 oīa nr̄a facim⁹ ⁊c̄. l. i. C. de ve. in. enu. ⁊
c. ſi aplice. de p̄ben. li. vi. Ex his infertur ad q̄ōnē nū
quid papa poſſit ſe ſubicere iuriſdictioni imꝑatoris vl̄
alterius laici et videtur p̄mo ꝙ ſic per tex. q̄ q̄tidie al
le. ij. q. vij. c. nos ſi in ꝯpetenter. ⁊ p. l. ē receptū. ff. ō iu
riſ. om. iu. vbi habetur ꝙ maior iudex pt ſe ſubicere iu
ditio inferioris. Contrariū decidit hic nō. Io. an. q2
tenderet in p̄iuditiū ſūmi appellat⁹ ⁊ ignominia irro-
garet̄ deo ſi vicarius eius poſſet iudicari p ſeclarē vnō
papa ñ pt renūtiare illi priuilegio et honori cū p̄ncipa
liter ñ ꝯcernat honorē ſeu vtilitatē ſuā ſ3 dei et eccl̄ie. et
ad. c. nos ſi in ꝯpetenter. dicendū ꝙ ib iuditium ſumit̄
ꝓ diſcretione et ex nimia hūilitate papa ſubicit ſe iudi
tio imꝑatoris quinimo plus puto papā ñ poſſe facere
vt laici iuditio ſuo iudicent clericos et ſic ſubicere cle-

ricos iuditi bus laicis q2 hoc p̄uilegiū fori hñt clerici
a deo vt nō. Inno. in. c. ij. de ma. et obe. vid̄ bonā gl.
in. d. c. ſi imꝑator. xcvi. di. et glo. in. c. quāq3 de cenſi.
in. vi. ſ. ꝙ papa ñ pt tollere ea q̄ ſūt ō iure diuino. xxv.
q. i. ſunt q̄dā. fateor tñ ꝙ p̄t eos facere ſuos delegatos
vt nō. in. c. mēnam. et. in. d. c. ij. In gl. ij. in fi. nō.
bene glo. ꝙ bona p̄rimonialia clericorū gaudēt eodē
p̄uilegio cū bonis eccleſie h̄ tñ dictū nō colligit̄ ex tex.
quia ſolum hic equipant̄ q̄ ad excluſionē iuriſdictōnis
ſeclaris eccl̄ie et eccl̄iaſtice ꝑſone. de rebus autem h̄ ni-
chil d̄r ido forte glo. dicit h̄ fore ar. ꝙ ſicut ꝑſone ⁊ ec
cleſie eq̄pant̄ ita bona acceſſoria ad perſonam ſunt eq̄
p̄anda bonis eccleſie ō h̄ habes alias tres glo. in. ca.
ex lr̄is. de pigno. in. c. ſi. de vi. et ho. cle. ⁊ in. c. ſilr. xvi.
q. i. ſ3 vide glo. in. cōtrarium. xvi. q. iij. poſſeſſiones.
q̄ ſing. dicit ꝙ bona patrimonialia clericorum p̄ſcri-
bunt̄ ſicut bona laicorū ñ ſic bona eccleſie ita ꝙ p̄ſcrip
tio q̄dragenaria nō extendit̄ ad bona patrimonialia
clericorum ad idē facit qḋ nō. glo. et Archi. in. d. ca.
quāq3. vbi dicit̄ ꝙ ñ ē vniuerſaliter v̄m ꝙ bona clerico
rum gaudeāt eod̄ p̄uilegio cū bonis eccleſiarū hinc di
cit nō. ſpe. in ti. de in inte. reſti. § q̄lr. ꝙ cleric⁹ in bo-
nis patrimonialib⁹ ñ petit reſtōnē in integrū p̄textu le
ſionis ſicut in bonis eccl̄iarū. ō h̄ in cle. vnica. de in in
te. reſti. hinc do. Anto. in. c. ſi diligenti. de p̄ſcp. t3 ⁊
dicit ꝙ ſolū in caſib⁹ in iure expreſſis bō clicorū gau-
dent eodē p̄uilegio cū bonis eccl̄iarū ⁊ ſatis fuit de mē
te ſpe. q̄ in. ti. de. cle. ꝯiu. ponit iſtos caſus ſpāles. et
Archi. in. d. c. quāq3. et hāc ꝯclōnē ſp tenui. nec ob. c.
ſilr. p̄alle. ꝓcedit eñ quo ad ꝓtectionē q2 eccl̄ia d3 de-
fendere bō clericorū nec placet rō glo. in. c. ex lr̄is. q2
nō ē vniuerſalis et dic qḋ ibi dixi. In. glo. ſi. ibi ſē
tentia nulla nota bene gloſam quot ſententia lata cō-
tra non confeſſum vel non conuictum eſt nulla et fa.
tex. in. c. nos in quāq3. allegat in glo. ſ3 ꝯtra h̄ facit nā
ſnīa lata ꝯtra ius litigatoris etiā cōtra ñ ꝯuictū vl̄ ꝯfeſ
ſum t3 et facit ius inter ꝑtes et imputand̄ ē nō appellā
ti vt in. c. cū inter. de ſen. et re. iudi. et in. l. res iudicata
ff. de re. iu. et in. l. ingenuū. ff. de ſta. ho. ideo intellige
glo. vt ſaluet̄ ꝙ tūc ſnīa ē nulla qñ etiam eſt lata ſine
medijs et ſine cognitione cauſe lata ē ſnīa vt in. l. pla-
tam. C. de ſen. et circa hoc dic latius ꝙ aut ſnīa lata ē
ſine citatione et ē ipſo iure nulla. vt in. l. i. §. ex eo. ff. ō
ſen. q̄ ſine ap. reſcin. nā citatio ē fundamētū ordinis iu
diciarij vt eſt tex. inſti. de pe. teme. li. fa. iij. q. ix. caueāt
et in cle. paſtoralis. de re. iudi. vbi ho. tex. qḋ tñ fallit
ſm q̄ſdam in notorijs de q̄ plene remitto ad. c. veſtra
de coha. cle. et mu. et. c. cū olim. ō ſen. et re iudi. in fi.
⁊ hoc intellige niſi ps ſit p̄ſens in iuditio tūc nō req̄ri
tur citatio q2 ad h̄ fit citatio vt ps ſit pñs vt nō. Io.
an. in. c. ſi. de elec. li. vi. vbi dicit ꝙ admonitio iudicis

ſedentis ꝑ tribunali h̃z vim trine monitionis vt ē glo.
nō.in.c.ꝯſuluit.de offi.dele.et vide tex.ſcōm ꝯmunez
intellectū.C.quō et qñ.iu.in.l.ij.Si vō citatio fuerit
facta ſz iudex ꝓceſſit ñ data copia pti ad ſe defendenō
ſnia eſt nulla ita dicit Jnno.in.c.tua.de coha.cle.et
mu.h̃ ꝓcederet etiā in notorijs.Jdē eſt qñ iudex ple-
ne ñ informatꝰ de meritis cauſe tulit ſniam vt in.c.cū
ex liñis.ꝺ in inte.reſti. Ex gl.oppo.cōtra tex.et glo.
et vr̃ ꝙ ſtatutū laicorū debeat extēdi ad eccias et cleri-
cos ſaltē vbi de iure canonico ñ repit̃ ꝯtrariū ſicut in
caſu hꝰ.c.et reſpectu ſtatuti vide tex.in.c.ꝯſtitutꝰ.ꝺ in
inte.reſti.et in.c.iij.de eo q mit.in poſſ.et in.c.cū cāz
a ꝯtrario de ſen.et re iudi.de lege ꝑncipis videt̃ tex.in
c.i.de no.op.nū.et.c.aucte.de ꝯceſ.ꝑben.li.vi.Sol.
ꝓpter hec ꝯtraria difficultat̃ materia hꝰ.c.et varie in
diuerſ̃ locis docto.vtriuſqz iuris ꝯſenſerūt.ſz generalr
reperio duas theoricas traditas a canoniſtis.vna in.c.
fi.de ſolu.vbi cōiter dicūt ꝙ lex ꝑncipis ꝑiudicialis ec
cleſijs ñ extēdit̃ ad eccias niſi expſſe approbet̃ per pa
pam ſz ſi fauet eccleſijs intelligit̃ approbata niſi expreſ
ſe reprobetur ſeu canō ſit in ꝯtrarium et hec theorica eſt
fundata ſup eo quia eccia vtitur legibꝰ ciuilibꝰ q̃tenus
veniūt in fauorē eccie et ñ in ꝑiudiciū vt in.d.c.ſi in ad
iutorium alle.Si vō ē ꝯſtō laicorū inferiorū nō exten
dit̃ aliq mō ad clericos etiā ſit fauorabil̃ et ad h̃ addu
cūt tex.iſtū.alia theorica tradit̃ ꝑ Jo.an.in.c.i.ꝺ no.
op.nū.vbi dicit ꝙ ſi lex ciuilis et canonica ꝯueniūt pſ
ſumus mixtum eis vti in vtroqz foro vñ papa ſepe fū
dat ſe ſup legibꝰ et canonibꝰ ut nō.in.d.c.i.ꝺ no.op.
nun.Si vō leges et canones diſcordāt.aut lex ñ pōt
ſeruari ſine peccato ⁊ dz ſeruari canō in vtroqz foro vt
in.c.fi.de pſcp.et nulla lex peccati nutritiua vz vt nō.
in regla iur.poſſeſſor.li.vi.Si vō lex ciuilis pt ſeruari
ſine peccato tūc q̃libz lex debet ſeruari in foro ſuo.po
nit exemplū in.c.ij.de arbi.li.vi.et hāc theoricā fir-
mat glo.in.d.regula poſſeſſor.ſz aliā regulā Bar.tra
didit in.l.cūctos ppl'os.alle.vt dixi in ꝑn.et latius .ꝯ.
dicetur.Ego latius ꝓſequor hāc materiā ꝑ enumera-
tionē caſuū generaliū.Ex quorū deciſione pt inferri ad
deciſionem multarum q̄onū ꝑticularū.ꝑrio ꝓſequor i
ꝯſtōne ꝑncipis.ſcdo in ꝯſtōne laicorū inferiorū.Ad ꝑ
mū dico ꝙ qñ lex ciuilis ſpecifice diſponit ſup eccle-
ſijs et pſonis eccleſiaſticis nec repit̃ ꝯtrariū iure cano-
nico pone exemplū ꝑ totū ti.de ſa.ſan.ec.C.An autē
talis lex ſit ſeruanda in foro eccleſiaſtico.Jo.cal.in.c.i.
ꝑ alle.dicit ꝙ ꝺ neceſſitate ñ eſt ſeruanda qz ñ aſtringit
eccleſias ſz pt ſeruari exq̄ canō nō ꝯtradicit et dico ꝙ
hec q̄ō dependet ab alia.An lex ciuilis ſit approbata
eo ipſo ꝙ canō ñ ꝯtradicit ſi ſpecifice diſponit ꝺ eccle-
ſijs et pſonis eccleſiaſticis et credo ꝙ ñ ſit ſuanda etiā
de neceſſitate qz talis lex ē nulla tanq̄ ꝯdita a ñ hñte

ptātem nā ſtatutum aſſumit vires a ptāte ſtatuentium
vt in.l.fi.de iuriſ.om.iu.et in.c.a nobis.ꝺ ſen.ex.in.
c.vt aiarū.ꝺ ꝯſti.li.vi.cꝺtū eſt enī ꝙ impator ñ hz po
teſtatem ſup eccias nec pſonas eccleſiaſticas vt h̃ ⁊ me-
lius i.d.c.ſi impator.et.c.cū ad vm.imo hodie impa
tor recognoſcit ipiuz ab eccleſia vñ ab eccia coronat̃ ⁊
ꝯfirmatꝛ ⁊ ipiū ꝺ gente i gētē ꝑ eccleſiaz trāſfert̃ vt fuit
olim tranſlatū de grecis in germanos.vt.in.c.venera
bilem.de electi.et hodie ē tex.bo.viij.di.qui incipit
vnā ſanctā.⁊ vide Bar.in.l.i.ff.ꝺ reg.re.et q̄ō plenē
dico in.c.nouit.de iudi.idō non potuit impator leges
condere ex defectu ptātis.et ideo nō.dicit Jnno.in.
c.i.de re.ec.ñ alie.li.vi.ꝙ ſolēnitas introducta ꝑ impa
torem in alienatione rei eccie ꝺ q̄ in auc.h̃ ius porre-
cta m..C.de ſa.ſan.ec.ñ ē ſeruanda qz ñ potuit ipator
diſponere hāc ſolēnitatē ꝑ h̃ facit rō generalis hꝰ tex.
Jtem ex obſeruantia illarum legū denōret̃ q̄dā ſupio
ritas impij ad eccleſiam vñ ꝯtra omnē honeſtatē eſt vt
impator ponat falcem in meſſem alienā et ꝯfundit̃ or-
do totꝰ monarchie.facit rō.eſt ingu.⁊.c.ad h̃ xcix.di.
dicerē tñ ꝙ ſi lex eſſet mere ꝑuilegiatiua tunc eſſet tenē
da qz tunc ceſſat rō ſupioritatis cū qs poſſit eſſe ꝑuile
giatus nō ſubditus ſic intelligo.c.nouit.de iudi.ideo
dico ꝙ vbi lex eſſet fundata ſup rōne naturali pōt iu-
dex eccleſiaſticus illā ſeruare nō rōne leg.ſz rōe natura
li.ad h̃.l.ſcire optet.C.de excu.tu.deficiente enī leg
re currendū ē ad rōnē naturalē vt in.d.l.ſcire.et in.c.ij.
requiris.de ſp.nō.glo.i.di.cōſuetudo Et ex his ha-
bes limitationem optimā ad illa iura q̄ dicunt leges
ciuiles ſuādas ſi canonibus ñ cōtradicūt.Scōs caſus
eſt qñ lex ciuilis diſponit generaliter ñ faciendo men-
tionē ꝺ perſonis et eccleſijs ſz ñ poſſet ſeruari ſine pec
cato vt pone exēplum in legibus inducētibus pſcriptō
nem cū mala fide et talis lex nō ē ſeruanda nec in foro
canonico nec etiā in foro ciuili qz nulla lex vz inducēs
peccatū vt in.c.fi.de pſcp.et pt iudex ſeclaris cōpelli
etiā vt illā ñ ſeruet vt in.c.lz.de iureiu.li.vi.h̃ voluit
Bar.in.l.fi.C.ſi cōtra ius vel vti.pub.et in.d.l.ꝑuile
gia.Tertius caſus qñ lex ciuilis eſt generalis et rōna
bilis nec cōtradicit canoni tūc ſi eſt fauorabilis ē ſer-
uanda etiāz q̄ ad clericos ſecus ſi ꝑiuditialis vt in.d.c
.i.⁊ in dicta theorica ſupius alle. Circa h̃ tñ cōtigit
nōbile dubium qñ lex dicat̃ ꝑiuditialis clericis pone
ꝙ clericus inſtitutus heres nō cōfecit inuētarium an
teneatur vltra vires hereditatis dico ꝙ vbi lex pt hēre
aliq̄ꝺ comoꝺ et aliq̄ꝺ incomodū nō pt dici ꝑiuditial̃
ſecꝰ ſi aliq̄ꝺ incomodū et iō lex diſponēs in cōtracti-
bus in locato depoſito emptione et venditione rei ⁊ ſi
milibus.oēs iſte leges ex quo nō cōtradicūt canonibꝰ
ſunt ſeruande quo ad ecciam.de hoc in.c.i.de no.op.
nun.vbi demolit̃ eccia nouit̃ edificata cōtra nūtiatiōez

noui opis indultā p legez ciuilem et tñ eo reſpectu lex pōt eſſe p̄iudicialis, ſed pōt dici ꝯmodoſa ſi cleric⁹ ageret ꝯtra laicū. ⁊ h̄ vidꝫ ď mēte Jo. an. et hoſti. in. c. eccleſia vt lit. pen. ꝓbat ibi in eo ꝙ agit ꝯtra clericū vicio litigioſi. et tñ illud ius agendi fuit generaliter ꝓditū a iure ciuili. ad idē. d. c. ancte. vbi papa adducit legē ciuilē i ar. in deciſione cāe ſpūalis. hec ꝓcedūt niſi eccleſia eſſet ſpāl'r p̄uilegiata. vnď qď dixi in clerico herede nō ꝯficiente inuētarium ꝙ tenet vltra vires hereditarias nō extendit ad eccleſiā que ē p̄uilegiata. et lȝ de hoc nō ſit tex. ſunt tñ rōnes et dicta docto. et tȝ Bar in. l. i. C. de ſa. ſan. ec. qꝛ ſi fiſcus nō tenetur aliqd relinquere eccleſie ex quo eccleſia venit dānificanda et obligāda in auc. ſicut alienatio. C. de ſa. ſan. ec. ſecus in clericis vt. s. dixi. et in iſtis poteſt ſaluari glo. q̄ tȝ ꝯtrariū in. c. i. de teſta. Quartus caſus qñ lex ciuilis ē generalis ſed deuiat a iure canonico exēplū in. d. c. ij. ď arbi. li. vi et tūc cōiter dicit ꝙ lex ciuil' ē ſeruanda i foro ſuo et canon in foro ſuo .ſ. eccleſiaſtico. vt nō. in. ca. cum eſſes. de teſta. et in. d. c. i. de no. op. nun. niſi forum ſeculare eſſet de tempali iuriſdictione eccle qꝛ tūc dȝ ſeruari canon vt in. c. ſi duobus. de appel. et in. c. qď clericis. de fo. ꝯpe. Quintus caſus ē cū lex ciuilis diſponit dē materia ꝑtinente ad eccleſiam diſponendo ď illa materia ſȝ tollendo lucrū qď alias dederat vel ponat penam actū explicāti exemplū p̄mi ſi raptor ꝯtrahit mr̄imoniū cū rapta lex ciuilis p̄uat ipam raptā oībus bonis ipius raptoris q̄ ſibi dederat ꝓpter delictū raptus. ius canonicū indiſtincte ꝑmittit mr̄imoniū inter raptorē et raptā vt in. c. cū cā. ď rapto. in. c. tua. alias tria. xxxvi. q. vlti. An valeat illa diſpoſitio legal' gl. nō. in. c. cū ſcďm leges. de here. li. vi. dicit ꝙ ſic. qꝛ lex potuit tollere lucrum. Sȝ ꝯtrariū tȝ gl. nō. in. c. de puellis. xxxvi. q. ij. qꝛ lex ciuilis nō potuit directe vel indirecte diſponere ſuper matrimonio. et illam gl. vidꝫ ſequi fre. ꝯſilio. xxxv. et h̄ dictū plus mihi placet quia auferendo lucrum vr̄ intimidare mr̄imonium ita ꝙ rapta nō erit ita libera ad ꝯtrahendū mr̄imoniū timore pene legis. exemplū ſcďi ſi lex punit ꝯtrahentē īꝰ. annos luctus vt habet. C. ď ſecun. nup. q̄ſi p totū. ſȝ canon ꝑmittit tale mr̄imoniū vt in. c. pe. et vl. ď ſe. nup. an valeant pene legales de hac materia nō. in. l. i. C. de ſe. nup. et in. l. liberoꝝ. C. de his qui no. infa. et in. l. decreto. C. e. dixi plene in. c. fi. de ſe. nup. Cōis ꝯcluſio legiſtarum et canoniſtarum ē ꝙ pene appoite in odiū mr̄imonij ſeu ꝯtrahentium ſunt ſublate ſecus ſi in fauorem filiorum fuit tñ vna opi. ſing. ſcďm quā ꝯſuluerunt Pau. de leaz. et Ray. ꝙ ſi ex ꝯtractu ſcďarū nuptiarū reſultat turbatio ſanguis et incertitudo ꝓlis habent locum pene legales. exemplū mulier pepit in. ix. menſe poſt mortē mariti, ꝓbabiliter pt dubitari ď ꝑtu c⁹ ſit. nā pōt eſſe p̄imi qꝛ in. ix. menſe. Jtē et ſcďi naȝ mlr pōt parere in. vij. menſe. vt in. l. ſeptimo menſe. ff. de ſta. ho. vnď cū h̄ caſu ſubſit cā rōnabilis ꝓhibendi mr̄imonium pene legales hn̄t locū qꝛ. ll. ciuiles p̄nt diſtinguere ius diuinū vt dixi. s. e. c. que in eccleſiarū nec vidꝫ de mente apli tale mr̄imoniū ꝯtrahi ex quo pt reſultare ſcandalum. nā et in mltis alijs caſibus ꝓhibetur vſus mr̄imonij vt tpe menſtrui et ieiunij. vt. v. di. ad eius. et. xxxiij. q. iiij. in ſūma. et. c. ñ optet. et hanc opinionem recitat et ſequitur. Bal. in. d. l. liberoꝝ ſed in. d. l. decreto. ē ꝯtent⁹ ſimplici recitatione. ⁊ hec opi. p̄ma fronte videt multū rōnabilis. Sed ego in. d. c. fi. dico ꝙ omnis pena legalis ē ſublata etiā ſi ſit appoſita fauore filiorum ſimpl'r niſi eſſet appoſita ex facto culpoſo ipius mr̄is motus pluribus rōnibus et p̄cipue qꝛ lex ciuilis non potuit in ſpectantibus ad eccleſiam ſtatuere directe nec indirecte cū de his ꝯgnoſcere nō poſſit vt in. c. tuā. de or. cog. et in. c. lator. qui fi. ſint le. nō Bar. in. l. titia. ff. ſolu. ma. et in. l. i. ff. de iuriſ. om. iu. Jtē qꝛ apoſtolus ꝯceſſit generaliter ⁊ canon approbat vt īꝰ. annū luct⁹ poſſit mlr ꝯtrahere mr̄imoniū vñ nō diccionem īꝰ. que ꝯphendit q̄ālibȝ ꝑtē toti⁹ anni. vñ in certiduďo ꝓlis ſupueniens non ꝑȝ nocere mlī que freta auc̄te apli et legis canonice ꝯtrahit alias eſſet decepta auctoritate legis qď eſt ꝯtra. l. ꝗcū⁹. C. ď adul et. c. qui peccat. xxij. q. iiij. et ꝯtra regulam qď legitie. de re. iu. li. vi. Jtem tex. in. d. c. fi. dicit ꝙ nullā debet. mlr iacturā ſuſtinere nec obeſt fauor filiorū qꝛ ē irratōnabilis cū tendat in p̄iudiciū mlieris. et reſtringit facultatem ꝯtrahendi mr̄imonium. et fauorē vnius non dȝ alteri fieri iniuſticia etiā ſi eſſet vidua in. c. ex tenore de fo. ꝯpe. ſecus autem ſi ꝓpter culpā mr̄is lex impoſuit penā exemplū ſi mr̄ agnouit tutelā filij et nō petito tutore trāſiuit ad ſcďa vota tūc punit. et tūc hȝ locū. l. oēȝ mr̄i. C. ad tertul'. Ad p̄dicta adde nō. q. Jo. an. in. c. ſtatutū. de here. li. vi. vbi dicit nō valere ſtatutum laicorum puniens ꝯtrahentem mr̄imoniū ſine cōſenſu mr̄is vel p̄ris vel agnatorum et ſic ꝯſului in iſta ciuitate vbi viget quaſi ſimile ſtatutum. Sept⁹ caſ⁹ qñ lex ciuilis diſponit circa accidentalia tpalia ad actum ſpūalē. exemplū in dote. nunquid valeat diſpō legis et in h̄ ꝯcludo ꝙ aut nō ꝯtradicit canoni ⁊ valet p h̄. c. raynutius. de teſta. et qď le. et nō. in. c. i. et. ij. de dotis poſt di. reſti. niſi vt dixi ex diſpoſitione ſua ſeqret turbatio vel intimidatio mr̄imonij. Sȝ ſi ꝯtradicit canoni tunc dependet ab alia qōne cuius fori ſit cā dotis tene opi. Jnn. in. c. de prudentia. īꝰ. de do. poſt diuor. vt ſit mixti fori. Et per hoc dico ꝙ lex ſeruabitur in foro ſuo. et canō in ſuo et locus erit p̄uentioni ſicut dicim⁹ in ſacrilegio de quo nō. in. c. cū ſit generale. de fo. ꝯpe. Septim⁹ caſus qñ lex ciuilis diſponit circa ali‑

quē actum ſpūalem p̄ſumendo et lex canonica repitur
in cōtrariū exemplū ſi maſculus et femīa ſimul cohabi
tant p̄ſumit lex ciuilis matrimoniū.l.in libere.ff.d ri.
nup.lex canonica adulteriū.xxx.q.v. aliter hoc caſu
dico ſtandū diſpoſitōi canonis in vtroq̄ʒ foro q̄ꝛ ma-
teria ꝑtinet ad eccleſiā et in iſtis leges nō dedignant̄
ꝛc.vt in.c.clerici.de iudi.et in auc.vt clerici apud ꝓp
os epiſ.Et ex hoc dico q̄ licʒ lex ciuilis tollit ep̄o co
habitationē cui⁹libet mulieris.vt in auc.ep̄o nullā.C.
de epis et cle.ſtandū eſt iure canonico qd̄ dicit q̄ pōt
habere nō ſuſpectā.vt in.c.interdixit.xxxij.di.per qd̄
c.dico q̄ mrēm vel ſororē nō ſuſpectā pōt ep̄us retine
re in ſua cohabitatōe.ſi aūt lex non cōtradicit canoni i
p̄ſumendo eſt mai⁹ dubiū.Sed crederē q̄ non valeat
hoc caſu p̄ſumptio legis ex quo materia ſpectat ad ec
cleſiam q̄ꝛ cū in iſtis non pōt ſecularis cognoſcere ḡ
nec p̄ſumere.Jo.fre.dicit in quodā cōſilio non valere
ſtatutū laycoꝝ p qd̄ ex certis cōiecturis.cōtractus p̄
ſumitur vſurari⁹.hoc dicerē verū qñ lex p̄ncipaliter ñ
diſponit circa actū ſpūalem ſed ſup tempale cui eſt an
nexus ſpūalis.ꝛ p h ſaluo nō.dicti Bar.in.l.omnes
populi p̄alle.vbi dicit valere ſtatutū laycoꝝ ſi i certo
caſu p̄ſumit contractū ſīl'atum licet ſit appoſitū iura-
mentū in cōtractu qd̄ intellige qñ preſumit ex rōnabi
li cā alias poſſʒ infraude iuramēti lex p̄ſumere ſīl'atiōnē
et hoc voluit do.Anto.in.c.cū cōtingat.de iureiu.ſec⁹
aūt vbi ſtatutū irritaret iuramentū nō preſumēdo ſīlā
tiōnē contract⁹ vel aliam cauſam cōtractus ānullatinā
vt voluit Bar.in.d.l.oēs populi vt dixi plenius in
quadā diſputatōe que incipit.ſtante ſtatuto hec oīa
ꝓcedunt dum querit̄ de validitate legis vel de vi con
prehenſiua legis.ſed ſi cā agitat̄ in iudicio ſeculari vel
eccleſiaſtico i deciſorijs tene qd̄.s.dixi.et.ꝟ.latius ſub
ıūctiā.ſed in prepatorijs iudicij tene hanc regulā q̄ ſp
ſeruabitur ſtatutū ſeu cōſuetudo illius loci vbi cā venti
lat̄.Jō ſi cā clerici ṽtitur corā iudice ſeculari ſuabitur
in prepatorijs ſtatutū ſeu cōſuetudo laycoꝝ ita intel
ligo glo.nō.in.d.c.q̄ clericis.de fo.cōpe.nec hoc ca
ſu ſtatutā laicoꝝ extendit̄ ad clericos.ſꝫ cā regulatur
ſm naturā fori vbi agitat̄ ad hoc.l.iij.ff.d teſti.et qd̄
nō.in.c.illa.xij.di.et qd̄ nō.ſup rubrica de ꝓſue.et ab
hoc nemo diſcrepat.et ex hoc infert̄ q̄ ſi cā clerici ē co
ram iudice ſeculari recipiat ibi pemptionē inſtātie ſm
leges et ſtatuta laicoꝝ.Si autē cā laici eſt corā iudi-
ce eccleſiaſtico nō habebit ibi locū pemptio inſtantie
q̄ꝛ nō hʒ locū d iure canōico vt in.c.pe.de iudi.ita vo
luit nō.Cal.in quadā ſua diſputatōe q̄ incipit.ſtatuto
cauet̄.ꝓ hoc etiā dixit Arch.ij.q.vi.in.c.nō ideo.q̄ ſi
clericus litigat corā iudice laico ñ pōt appellare añ ſen
tentiā niſi i caſib⁹ in qb⁹ iura ciuilia admittūt appella
tionē.d qbʒ dixi in.c.ſup c.d ap.Et ſi laic⁹ litigat i fo

ro eccl'iaſtico p̄t appellare añ ſniam indiſtincte ſicut ca-
nones ꝑmittūt in.c.vt debit⁹.d ap.ꝛ.c.d appell'oib⁹.
c.ti.Ad p̄dicta adde ho glo.in cle.diſpēdioſam.d iu-
di.q̄ dicit q̄ lʒ iudex eccl'iaſtic⁹ poſſʒ ſup vſuris ꝓcede
re ſimpl'r.et de plano.p illā cle.tñ ſi cā vſurarū agitat̄
corā iudice ſeculari ñ ꝓcedet̄ ſimpl'r et d plano ſʒ ſerua
to ordie iuditiario q̄ꝛ lex canonica nō p̄t dare foro ſecu
lari modū ꝓcedēdi.ꝛ p h ſit expeditū p̄mū mēbrū p̄nci
pale.Venio ad ſm cū q̄rit̄ d validitate ſtatuti ſecula-
riū inferioꝝ ꝛ p̄m⁹ caſ⁹ ſi in qñ ſtatutū ſpecifice diſpoit
ſup reb⁹ eccl'iaſticis vt diſponebat ſtatutū baſilij.ꝛ di-
cendū q̄ ñ vʒ ex defectu ptāt vt h ꝛ idē dic i oib⁹ caſi
bus in qb⁹ dixi legē p̄ncipis ñ valere vñ fortius tūc ñ
valebit ſtatutū inferioꝝ.ꝛ id puto.Si ſtatutū laicoꝝ
diſponit ſup bōꝑimonialia clicoꝝ.nā hec ñ ſubiciūtur
tur foro laicoꝝ ar.op.i.c.ſi clic⁹ laicū.d fo.ꝯpe.ꝛ i.c.
ſi.d vi.ꝛ ho.de.et i.c.i.d immu.ec.l.vi.vñ falſa ē opi.
q̄rundā dicentiū q̄ qñ agit̄ reale p̄t clicus ꝯueniri co-
rā laico quaſi tūc ñ trahat̄ ꝑſona ſꝫ res fa.c.ſolite.de
ma.et obe.vbi dꝛ q̄ i tpalib⁹ clericus recognoſcit p̄n-
cipē ſeclarē in ſupiorē.Sʒ vt dixi hec opi.ē fl'a q̄ꝛ cleri
ci indirecte traherent̄ ad forū ciuile qd̄ ē ꝯtra auc.ſta-
tuimus.C.de epiſ.et cle.vbi dꝛ q̄ nec in criminali nec
in ciuili clericus trahi dʒ corā iudice ſecl'ari quinimo
ſup re ꝓpria cleric⁹ p̄t trahere laicū corā eccl'iaſtico iu-
dice vt ē caſ⁹ ſingu.in.d.c.ſi cleric⁹ hō eñ ſūt acceſſo-
ria ad pſonas.fa.c.illr.xvi.q.i.Et hāc opi.ſeruat curia
vt refert et ſeq̄t Collec.in.c.q̄lr.et.c.clerici.d iudi.nō
ob.c.ſolite.q̄ꝛ intelligit̄ d rebʒ tpalib⁹ feudalib⁹.naʒ
ſi feudū hꝫ a laico tūc eccīa vl' cleric⁹ dʒ illū recognoſce
re in ſupiorē.vt in.c.vm.de fo.ꝯpe.ſecus ſi hō nō ſūt
feudalia vt ibi nō.et p h deciditur qd̄ ꝓpone q̄ dicat
ſtatutū laicoꝝ q̄ ꝯductores poſſeſſionū p̄nt dimitte-
re poſſeſſionē certo caſu quorumcunqʒ ſint poſſeſſio-
nes etiā clericoꝝ.an valeat ſtatutū bar.tʒ q̄ ñ q̄ꝛ lai
ci ñ potuerūt ſtatuere h in p̄iuditiū clericorum vt pʒ ex
p̄dictis obligō.n.ē ꝯtra clerico et acquiſita q̄ nō pōt
ei tolli per ñ ſupiorē ſuū.et ex his dicerem q̄ ſtatutuʒ
ſenē quo cauetur q̄ ſemel ꝯducens apothecā ñ pōt
expelli ſoluendo penſionē ꝑio ſtatutū ñ extendit̄ ad
apothecas clericorum ſeu eccleſiarum. Jtē facit ad
q̄onem pone cauet̄ ſtatuto ſecl'ariū q̄ idē ius reddatur
clericis in foro ſeculari qd̄ redditur laicis in foro eccīa
ſtico.in foro ſecl'ari ſūt mlta ſtatuta vtilia.an clericus
poſſet illis vti dicendū q̄ nō q̄ꝛ nulla fit iniuria clericis
ſi redigunt̄ ad diſpoſitionē iuris cōis vñ ñ p̄t dici ſta
tutū ꝯtra libertatē eccleſie vt nō bar.in auc.caſſa.C.d
ſ.ſan.ec.Scd's caſ⁹ p̄ncipal' qñ ſtatutū laicoꝝ ē gene
rale ñ diſponēs d clericis vel eccleſijs an extendatur
ad clericos dic breuiter in h q̄ aut ē p̄iudiciale et ñ ex
tendit̄ q̄ꝛ ſtatutū generale nō extendit̄ ad nō ſubiectos

vt in.c.a nobis primo .de ſen.ex.in.ca.vt cirarum.de ꝯſti.li.vi.⁊ ideo fuit alias ꝯſultum ꝙ ſi ſtatuto caueť ꝙ ſtantib⁹ maſcul' feminen nõ ſuccedãt ſi femina erat monialis ſtatutũ non extendiť ad eam. In hoc tñ aduerte ad tres caſus aut ſtatu tũ iniecit vinculũ ante clericatum aut poſt.aut oritur ius agendi ex facto clerici ſeu quaſi .ſiue ſtatutũ iniecerit vinculũ añ.ſiue poſt. Primo caſu porrigiť ſtatutũ ad clericũ.exemplũ ſtatuto cauetur ꝙ primogenitus ſuccedat patri ſi ſecundo genitus fiat clericus poſt ſtatutum ligatur illo ſtatuto vt nõ Jo.an in regula.ſine culpa .de re.iu.li.vi.in mercu.ſic põt intelligi vno modo .c.ꝯſtitutus.de in inte.reſtit. Si vero iniecit vinculum poſt clericatũ ſi ſtatutũ ẽ p̃iudiciale non porrigiť ad clericum. Ideo ſi tempore ſtatuti ſcd̃o genitus erat clericus non debet p̃uari ſucceſſione paterna vt nõ. in regula ſine culpa.ideo fuit ꝯſultum vt ponit Lap.alle.vij.ꝙ ſi ſtatuto cauetur ꝙ ſtantibus maſculis femine nõ ſuccedãt ſi tp̃e ſtatuti filia femina erat ſecularis ꝑpelliť a ſucceſſione licet intret monaſterium poſtmodũ ſecus ſi p̃us erat in mõſterio. Si vero ſtatutum porrigit comodũ põt clericus eo vti.ita ꝯſuluit Jo de lig.in q̃õne facti vt plene recitat Lap. alle.c.vij.ſequitur do.an.in.c.ꝙ clericis .Allegato et Bal.in.l.cũctos ꝑplos.C.de ſum.tri.vbi dicit ꝙ ſtatutũ laicorum generale ꝯp̃hendit clericos incluſione fauorabili exemplũ dicit ſtatutũ ꝙ extantibus maſcul' femine nõ ſuccedãt pone ꝙ maſculus ſit clericus an ꝑt vti ſtatuto excludendo feminã et dicendum ꝙ ſic.facit c.dilecti de fo.ꝯpe. Quidam tñ voluerũt h̃ impugnare hoc dictũ ꝑ iſtum tex.vbi innuiť ꝙ etiã in fauorem nõ valuit ſtatutum laicorũ ſed teneo primũ. Et ad iſtũ tex.dico ꝙ ꝓcedit qñ ſpecifice diſponit ſup rebus eccleſiarũ ꝓhibendo vnde nullo mõ ꝯp̃hendit clericos qñ ꝓcedit ꝓhibẽdo p̃cipiendo vł vetando ſeu certã formã in agendis ꝑ clericum imponẽdo vt volnit Jo.de lig.in.d.ꝯſilio.qꝛ tunc denotareť ſupꝰoritas ſtatuentium in clericos .ſecus vbi ſtatutũ ſimpl'r ꝓcedit porrigendo comodũ vt in exemplo p̃miſſo quinimo dicerem ꝙ valeret ſtatutum laicorũ ſi ſpecifice facit mentionem de clericis dũmodo ſit mere p̃uilegiatũ et diſponat ñ p̃cipiendo.vt .ſ.ſi dicat ꝙ clericus primogenitus ſuccedat vel ꝙ de bonis defuncti hoſpitale vel clerici habeant certam ꝑtem.nã nemo põt dicere hoc nõ valere qꝛ laicus põt p̃uilegiare eccleſiaꝫ vt in.c.nouit.d̃ iudi. Quo ad tertium caſum dic vt plne dico in.c.ꝙ clericis .de fo.ꝯpe.

X literis

Pena p̃uationis a cõmunione que ꝓpter ꝯtumatiam ex ꝯſtitutione infertur tpalis eſt ⁊ ñ ꝑpetua vel aliter.pena ſimpliciter appoſita ꝓpter ꝯtumatiam indubio intelligitur tpalis et non ꝑpetua. Et eſt nõ.caſus .prima pars poniť ſtatutum et factum ex quo ſurgit dubitatio .ſcd̃a dubitationem ſoluit duas rationes indu cens ſcd̃a ibi quia tamen. Nõ p̃mo iuncta ſupraſcriptione ꝙ doct.legentes faciunt collegium licitum et approbatum vnde poſſunt facere ſtatuta et alia que ſunt vniuerſitatis explicare et nimirũ exercent eñ ꝓfeſſionem licitã ergo faciunt vniuerſitatem. vt in.l.fi.C.de iuriſ.om.iudi.hinc dicit ibi gl.ꝙ doc. et non ſcholares faciunt vniuerſitatẽ qꝛ doc.ſunt illi q exercent ꝓfeſſionem.ſcholares vero ſunt diſcipuli exercentium ſed illa glo.non eſt vera qꝛ etiam ſcholareſ faciunt vniuerſitatẽ ex quo habent materiam licitã ꝯueniendi in vnum et ꝙ ſit verum allego tex.nõ.hoc apte ꝓbantẽ iuncta ſupraſcriptione in.c.qꝛ in cauſis .de ꝑcu.tenet Inno.in.c.cum ab eccleſiarum.de offi.or.⁊ Bar.in.l.fi.ff.de colle.illi. Et pro hoc facit q̃ð habeť s.in ꝓhemio.vbi ſcribiť doctoribus et ſcholarib⁹ vniuerſis ⁊c.vnde pondera v̾bum vniuerſis relatum tam ad doctores q̃ȝ ſcholares ꝑ q̃ð verbũ dico ꝙ doctoreſ et ſcholares in cauſis concernentibus totum ſtudium faciunt vniuerſitatem vnã ita ꝙ ſcholares ſine doctorib⁹ nihil faciunt nec contra quia q̃ð omnes tangit ab omnibus debet approbari vt in regula.q̃ð omnes.li. vi.et in.c.ad hec .de offi.archi.et h̃ apte ſentit Bart. in.d.l.fi.et Bal.in.auc.habita .C.ne fil.pro pa.ꝑ h̃ potes decidere q̃õnem cotidianã an ſcholares poſſint dare certam formam in examinatione ſcholaris examinandi per doctores vel doctores ſtatuere ſup ſcholaribus examinandis ꝯcludẽ ꝙ in tangentibus mere ipſos ſcholares hñt ipſi ſtatuere .i tangentibus mere docto. ſtatuere ꝑtinet ad eos.ſi auteȝ iminet certum q̃d ꝯcernens vtroſq; debent ſimul ꝯuenire facit q̃ð nõ. Inno. in.c veſtra.de loca.et tex.in cle.i.d̃ cenſi. Scd̃o nõ ꝙ vniuerſitas inferior põt ſtatuendo apponere penam ad limites ꝑtãtis illius vniuerſitatis q̃ð tetigi in.c.cũ omnes .s.eo.et ex hoc potes inferre ꝙ ſcholares facientes ſtatutum poſſunt apponere penam ſcd̃m iuriſdictionem quã habent in doctoribus tamen legentibus non eſt tanta dubitatio qꝛ ipſi habent iuriſdictionem etiam ſuper ſcholares vt in auc.habita p̃alle.C.ne fil. pro pa.et in ꝓhemio.ff.§.per Nõ ꝙ collegiuȝ doctorum licite recipit aliqua emolumenta ex ſcientie exercitio vt in ꝯuentibus et ſimilibus.et hoc voluit ibi tex.cuȝ dicit in magiſtralibus. Nõ ꝙ doct.poſſũt ex cauſa priuare doctorem de collegio q̃ð nõ idem dic de ſcholaribus eadem rõne. Nõ ꝙ collegia inferiora ſubijciuntur ſupioribus iudicibus vnde ſi collegium eſt eccleſiaſticum ſubijcitur iudici eccleſiaſtico.ſi ſeculare ſubijciť iudici ſeculari. Ad hoc q̃ð nõ. Inno.in c.dilecta.de exceſſ.p̾la.et Bar.in.l.fi. C.de colle. illi. Quõ aũt cognoſcať an collegiũ ſit eccleſiaſticũ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

vel ſeculare. dic ꝙ ſi plures ſint ibi clerici eſt eccleſiaſti
cum. Si plures ſunt laici eſt ſeculare et data ꝑitate
eſt dicendū eccłiaſticū qꝛ maius dignū trahit ad ſe mi
nus dignū vt in.c.qđ in dubijs.de ↄſe.ec.vel al.teneꝫ
Bar.ad ꝓpoſitū noſtrū.in.d.l.ſi.vnde qꝛ doc.pariſi
enſes pro maiori parte ſunt clerici ideo fuit recurſū ad
papam. Nō ꝙ ſtatutū dubium recipit interꝑtatio
nem a iure ↄmuni.ↄcor.c.cū dilectus.đ ↄſue.nō.bar.
in.l.omnes ꝑli.ff.de iuſti.et iu. Et ſi ſtatutū ē eccleſia
ſticuꝫ recipit interꝑtationem etiam a ſtilo curie vt h̄ et
nō ꝙ hic in interpretatione ſtatuti ſolum fit mentio đ
iure canonico et ſtilo curie ex quo infero ꝙ in interpre
tatione ſtatuti eccleſiaſtici recurrendū eſt primo ad ius
canonicū.ſcđo ad ſtilum curie.in interꝑtatione vo ſta
tuti ſecularis recurrendū eſt ad ius ciuile. Nō ꝙ ſti
lus curie facit ius ⁊ poteſt allegari in deciſionibꝰ cauſa
rum ex quo ius nō repitur in ↄtrarium.qđ nō.ad ideꝫ
.c.līas.de iura.calum. Nō ꝙ vniuerſitas habet iu
riſdict.in ſingulos de vniuerſitate.ita ꝙ licet nō poſſit
quis ſibiipſi legem imponere.l.pe.ff.de arbi. facit.c.
ſi.de pe.et re.tamen vniuerſitas vt corpus poteſt im
ponere legem ſigulis de vniuerſitate et ſubiectis corpi
pro hoc facit.c.irrefragabili.de offi.oꝛ.et pro hoc pōt
inferri ad intellectū.l.ſi.C.de iuriſ.om.iu. Nam vni
uerſitas licet non habeat rectorem poteſt ſibi legeꝫ im
ponere nam ad eſſe vniuerſitatis neceſſario nō requiri
tur ꝙ ſit ibi rector.facit.l.i.ff.qđ cuiuſ. vniuer.et nō.
Inno.in.c.non ignores.de preben. In glo.i.in fi.
non intelligas ꝙ ſemꝑ admonitio debeat eē trina quin
imo in actibus extraiudicialibus ſufficit vna monitio
vt eſt tex.cum glo.in.c.ſi epūs.xviij.di.et in cle.i.đ he
re.et ꝑ Inno.in.c.ad petitionem.de accu.dicam in.c
ↄſuluit.de offi.dele.et in.c.i.de ſupplen.neg.prela.vid
Bar.in.l.ſi finita.§.Iulianus.ff.de dam.infect.et gl.
in cle.i.de here. In glo.ij.in fi.glo.vult refricare in
dubium id de quo non fuit hic opoſitum.non eñ ↄq
rebatur hic de breuitate termini vnde iſte terminꝰ erat
ſatis ↄpetens vnde erat prefixus vt quis recederet a ꝑ
tinatia ſua et pareret ſuꝑiori aliud eſt in termino pre
fixo ad appellanđ nec intelligas finem gl.ꝙ ab iſto ſta
tuto potuit appellari quia a pena legis.et a pena cano
nis non appellatur vt dixi in.c.quia nos.de appel.et
nō.in.l.ſi qua pena.ff.de.v.ſig.nec a pena ſtatuti ap
pellatur vt nō.bar.in.l.omnes ꝑli.prealle.et dixi.in
c.i.o.co. In glo.iij.in fi.nō.bene ſi.glo.cum ē ſen
tentia ꝙ ſi pena imponit ꝓpter crimen intelligitur ppe
tua ſecus ſi ꝓpter ↄtumatiam.et hoc fuit de mente In
no.hic Sed diſtinguo latius poſt dicta doc.ꝙ aut in
appoſitione pene exprimitur tempus et ſtandum ē tpi
ſtatuto ar.a contrario in.l.ſine ꝑfinito.ff.de pe.aut tē
pus non eſt determinatū et tunc aut fuit dictū ꝙ pena
eſſet tpalis ſed aliter non fuit determinatū et intelligit
ꝙ duret determinatio vt eſt tex.in.d.l.ſine prefinito.
aut ſimpliciter pena fuit appoſita et tunc aut ꝓpter cri
men aut ꝓpter ↄtumatiam primo caſu aut fuit appoſi
ta ſine cauſe cognitione puta ꝑ interlocutoriam iudicis
et intelligitur temporalis et durat durante offitio iudi
cis.vnde ſi iudex ſine cauſe cognitione interdixit ali
cui exercitium artis ſue intelligitur ille interdictus du
rante offitio interdictoris.vt eſt tex.nō.in.l.ſi.ff đ pe.
Idem nō Inno.in.c.qđ tranſlationē.de offi.le.et in
telligo qñ pena fuit ſucceſſiua. Si autem pena erat mo
mētanea quia ↄdemnauit in pecunia ſeu mulctauit tūc
eſt ꝑpetua facit.l.illicitas.ff.de offi.preſi. Si pena eſt
appoſita cum cauſe cognitione et tunc aut delictuꝫ me
rebatur vt pena eſſet ꝑpetua et erit ꝑpetua Idem cō
tra ar in.l.ſi preſes.ff.de pen.et hoc fuit dictū Odo
fre.quē ſequuntur hic doct.in dubio vero intelligitur
temporalis.ar.in.l.hec cauſe.ff.de ſuſpect.tu.qđ vo
luit h̄ Io.an.in.nouell.qđ eſt nōn.facit.l.interꝑtatio
ne.ff.de penis.et regula odia.et regula in penis.de
re.iu.li.vi. Secundo caſu ꝑncipali qñ pena eſt ap
poſita ꝓpter contumatiam aut ↄtumatia tranſiuit i ſpe
cificatum delictum tunc intelligit ꝑpetua.exemplum
in.c.ex tue.de cle.non reſi.puta ſi clericus ſit ↄtumax
in reſidendo in benefitio ſuo tunc pena ꝑuationis eſt
ꝑpetua.aut non tranſiuit in ſpecificum crimen et tūc
ſi pena eſt momentanea eſt perpetua vt.s.dixi. Si ſuc
ceſſiua eſt temporalis vt hic in tex.iuncta glo. In dubio
autem an pena intelligatur inflicta pro crimine vel cō
tumatia dic ꝙ pro ↄtumatia ſi ex prius geſtis non pt
haberi certitudo ar.in.d.l.ſi preſes iuncta dicta.l.hec
cauſe. Ad vnum aduerte qꝛ vbi pena eſt apponenda
arbitrio iudicis debet eſſe temporalis allegat ad h̄ do.
Car.albe.de roſato.allegantem.l.i.de fur.et balne.et
dixit alibi nō eſſe illū caſuꝫ.⁊ ponderabat ibi tex.in.v.
tempari. Et ſcđm hoc dictū ſi eſt verum poteſt colligi
ſingularis limitatio ad omnia predicta vt pena ſimplr
appōſita per iudicem cui ꝑceſſit ex arbitrio ſit tpalis vt
ſic reſtringatur ad limites ſue poteſtatis ar.c.a no
bis.ij.de ſen.ex. Sed contra illam theoricam allego
glo.nō.inſti.de iniur.§.que in ſua.que vult iudicem
poſſe imponere penam capitalem in actione iniuriarū
licet pena ibi ſit arbitraria. Item adduco tex.ſatis nō.
in materia iuditio meo in.l.ſacrilegij.ff.ad.l.iul.pecu.
vbi tex.imponit ibi penam arbitrariam.et tamen nar
ratiue ſubijcit ꝙ quandoqꝫ fuit impoſita pena mortis
vnde forte illud dictum non eſt verum.ſ.alberici.et
textum.quem allegat debet reſtringi in caſu ſuo vel
ſaltem dare hanc limitationem vt procedat vbi ius in
ſpeciali crimine imponitur penam arbitrario iudican
tis quaſi ius tunc ſenſerit de pena temporali quia

ſciniſſet īponere penam ꝑpetuā. Sed vbi ius ſpecifi-ce non diſponit de crimie indubie credo ꝙ pena poſ-ſit eſſe perpetua nam de iure canonico modicas habe mus penas expſſas pro crimibus vnde ſuccedit arbi trium iudicū vt in.c.de cauſ.de offi.dele. vnde iudex debet arbitriū ſuum informare ſcōm penas ſtatutas ī ſimilib⁹ crimibus vt in.c.tue.de penis. vbi dicit̄ ꝙ ꝓ magnis crimibus debet iponi pena depoſitiōis. Itē facit quia pena eſt apponēda ſcōm qualitatē et quan titatem criminis vt in.c.nō auferam⁹.xxiiij.q.i. ⁊ in l.reſpiciendū.ff.de pe. et hec doctura multū faciūt cō tra dictū alberici ⁊c.

X parte Non valet ſtatutū per qḋ diuinus cultus ſine cauſa di minuitur etiā ſi ſup hoc interceſſerit in for-ma cōmuni pape cōfirmatio. vel ſpeciali⁹. Non pñt canonici ſine cauſa rōnabili reſtringere numerū cano-nicorū ſeu numerū ꝑbendarū. In pma narrat factum corrigendi. in ſcd̄a corrigit cōa ibi volentes. Nō primo ꝙ canonici non poſſunt tollere ſtatuta honora bilia eccleſijs et tex. iſte loquit̄ indiſtincte. et intellige etiā de antiquis ſtatutis que antiqui canonici fecerunt pro hoc facit qḋ nō. Inno. in.c.accedentib⁹ de ꝑuil. Nota ſcd̄o ar. op. a cōtrario ſenſu iuncta glo.ij. ꝙ da ta diminutiōe redditū poſſunt canonici ſine auctori tate pape reſtringere numerū ꝑbendarū ita ꝙ ꝑbende ſuppreſſe non cenſebūtur amplius vacare et intelli-go ꝙ hoc faciunt cū auctoritate epi vt plene dixi in.c. cum acceſſiſſent.de c. Nota ꝙ in actus diſpoſitōe quāꝙ requirit̄ conſiliū tercij vnde papa hic commiſit iſtis delegatis vt cōferant ꝑbendas vacantes cū conſi lio epi. Circa qḋ queritur de qōne que pōt quotidie cōtingere quid ſi iſte non vult conſulere vel ſit mortu-us an poſſit mandatarius ꝓcedere ad actus cōſuma tionē conſilio non habito. Et in.quē ſequit̄ hic Io. an. et clarius in.c.i.ne ſe.va.li.vi.in effectu ſic diſtin guit ꝙ aut ille ē mortuus et tunc ſi expreſſō nomie ꝓ prio hec ptās cōſulendi fuit ſibi attributa expirat mā datū exquo non pōt ſeruari forma ſed debet ſpectari ſcd̄a iuſſio ar. in.l.diligēter.ff.man. et i.c.cū dilecta. de reſcrip. Si vero fuit expſſum nomē dignitatis de bet ſpectari ſucceſſor. ar. in.c.quoniā abbas de offi. dele. Idem dicemus ſi eſt abſens ita ꝙ conſilium nō pōt requiri. Si vero eſt pñs et non vult conſulere vl̄ ē abſens et non vult venire ſeu conſiliū pſtare et pōt mandatarius ꝓcedere ſine cōſilio pro hoc bonus tex. in.c.cū in veteri.de elect. Sꝫ contra primū membrū facit.c.i.ne ſe.va.li.vi. vbi dicitur ꝙ ſi capl̄m. habet conferre beneficia cum conſilio epi. Si epūs eſt mor-tuus vel longe abſens poteſt capitulum benefitia con ferre. So dicit Compoſtn. et ſequitur Io.an. clarius

tamen loquitur in.d.c.i. ꝙ aut ꝯſiliū eſt requirendū ex forma mandati et ꝓcedit primum dictum aut ex ſta tuto vel ꝯſuetudine et procedat.d.c.i. Et huius ꝯmu-nis dicti quidam antiqu⁹ docto. vt refert. Io. de lig. aſſignabat duplicem rationem. Prima ꝙ form⁹ ſtrin git mandatum hominis ꝙ̄ legis. ar. in.l.celſus.ff.de arbi. Item ptās ordinaria ē magis fauorabilis ꝙ̄ po teſtas delegata. vt in.c.p.et.g.de offi.dele. habēs er-go requirere cōſiliū fretus ptāte ordinaria nō ita aſtrin gitur ſicut habens ptātem delegatam. vnde in illo.c.i. capl̄m ꝓcedebat ptāte ordinaria. Io. de lig. videtur impugnare omnia predicta ꝙ etiam vbi per habentē ordinarium eſt cōſilium petenō non valet actus ꝯſilio nō habito allegat. bo. tex. in.c.nouit de his q̄ fi. a pla. ſine ꝯſen. et ad.c.primū preallē. rñdet ꝙ loquitur ī col latione beneficiorum ne ex nīmia dilatione immineat piculum ideo poteſt ꝓcedere conſilio non habito. Do. an. tenet primum dictum qꝛ cum habenti ordinariā mandat̄ vt cum ꝯſilio alicuius ꝓcedat videtur potius quedam admonitio niſi adiciat̄ vt actus ꝯtrarius ſit nullus ſic intelligit dictum.c.nouit. Sed certe hoc nō ē ſimpl'r verum qꝛ in.d.c.i. erat petendū ꝯſilium epi ex ꝯſuetudine que pōt reſtringere ptātem ordinariā ar. in c.ꝯqueſtus.ix.q.iij. Nec videt̄ ꝓcedere indiſtin-cte opi. Io. de lig. ad dictū.c.i. quia ſi bene ꝯſideretur rō illius.c.i. eſt generalis ad omne piculum iminens nā ſcōm diſpoſitionis rōnem dꝫ reſtringi et ampliari diſpoſitio vt in.l.cū pater §.dulciſſimus.ff.de le.ij. et ideo vid̄r ꝙ vbicunꝙ ex dilatione imminet piculū ſp pōt ꝓcedi ꝯſilio non habito. ar. in.l.ſi longius.ff.d iu di. et in.l.ſi cū dotem.§.ꝙ liceat.ff.ſo.ma. et hāc opi. iudicio meo. ſentit Bar. in.l.i.§.ſi plures.ff.de exerci tio. vbi ſic generaliter allegat dictum.c.i. nec placet di ctum ꝯmune antiquorum h̄ vt fiat dr̄ia inter diſpōnē hominis et legis quia dico ꝙ ſi ſupior mandat aliqd explicari cum ꝯſilio tertij dꝫ mandatū ſuum intelligi ſcōm iura argumēto.c.ꝓcedentis. et in.c.ij.de reſcrip. li. ſed de mente iuris eſt illud vt ſi ꝯſilium nō pt habe ri ꝓcedatur ad ꝯſummationem actus. vt in.d.c.i. et in alijs iuribus ꝑalle. Nunquid autem teneat actus ſi pt haberi ꝯſilium et non fuit petitum dico ſic ꝙ aut ex for ma mandati eſt requirendum ꝯſilium et non valet ac tus. vt.d.c.cū in veteri. aut ex diſpoſitione legis. ⁊ tūc aut lex a principio poteſtatem tradidit et mandauit cō ſilium tercij requiri et non valet act⁹ ex defectu ptātis. nā habuit ptātem modificatā et qualificatā ſic intelli-gerem.d.c.nouit. Ita ꝙ ſine clā decreti act⁹ ibi fuiſſet null⁹. aut habenti ꝑus ptātem mādauit ſupior vt ꝓce-deret cū ꝯſilio ſempronij. et tenet actus ſine conſilio licet iſte tranſgrediens veniat puniendus. ar. op. in .ca. cum dilectus.ij.de preben. vide glo. ſingularem

que ponit hanc theoricam in alijs termis in cle.i. de iurepa. Predicta ꝓcedunt in cōſilio vbi aūt requiren dus eſt cōſenſus preciſe debet haberi per id qḋ habe tur et nō.in .ca.ſi pro te.de reſcrip.li.vi. In glo. ij.in fi.tene menti glo.iſtam q2 clarius loquit̄ q̄3 in.c. cū acceſſiſſent et ad.c.ſi.qḋ allegat in cōtrariū reſpon de vt dixi in.d.c.cum acceſſiſſent.

Hoc dicit. Cōſtitutio

Voniam futura reſpicit et non preterita niſi in ea de p̄teritis caueat̄. Prio poit̄ cauſā cōſtitutionis declarāde. ſcḋo declarationem ibi decla ramus.in tercia declarationis rationē.ibi cū leges ꝛc̄

Nota primo ꝙ cōſtitutio pape afficit omēs nemo eſt enim inter creaturas qui poſſit declinare ſeu exime re ſe a iuriſdicti.pape cum ſit vicarius dei.in.c. ij. de tranſl.prela.et quilibet eſt ſubiectus deo.vnde etiam cōſuetudo non valet quantocūq3 tempore ſit obtēta vt quis non ſit ſubiectus pape quia nemo pōt preſcri bere cōtra poteſtatē pape vt nō.per Inno.in.c. bone elect.ij.de poſtu.prela. Secus dic de poteſtate impa toris quia cōtra eum poteſt preſcribi.ad hoc qḋ dixi in.c.per venerabilem.qui fi.ſint legi.ad hoc qḋ nō .i l.hoſtes.ff.de capti.et in.l.i.de aqua plu.ar.intellige tamen quādo preſcriptio habet ſua cōcomitantia vt bonam fidem ꝛc̄. Nota ſcḋo ꝙ conſtitutio debet eſſe clara quo ad litterā et quo ad mentem vn̄ verbū obſcurum hic poſitum refert̄ ad literam.verbū ambi guum refertur ad intellectū et mentem.ratio colligitur ex tex.ne ex difficultate intellectus legis quis incidat in ꝓmptum piculum.vnde tamē ſcias ꝙ vbi lex ē du bia excuſatur quis a iure ignorantia vt eſt tex.in.l.re gula.ff.de iure.et facit ig.vide glo.in.c.vnico de po ſtu.prela.li.vi.in verbo de cetero. Nota tercio ꝙ ꝓprium legis eſt concerne futura et non p̄terita ratio rationis ſumitur ex.c.ij.e.e ne.ſ.aliqui puniātur ſine cauſa qui actū ante legis edicionem geſſerunt. Et per hanc naturā legis dicimus ꝙ ſi lex editur per verbū futurū cōiunctiui modi ita ꝙ poteſt habere duplicē in tellectū reſpectu futurorū et p̄teritorū debet reſpici ſen ſus ſonās in futurū.exēplū dicit ſtatutū ſi qs cōmiſerit delictū puniatur ꝛc̄.nō enim cōprehendit̄ qui prius delictū cōmiſit licet ex vno ſignificato.verbi poſſit cō p̄hendi ad hoc qḋ nō. Inno.in.c. ſignificauerūt. de teſti.et Bartho.in.l.omēs populi.ff.de iuſti.et iu.

Nota vltimo ꝙ lex ſiue ſtatutū pōt extendi ad p̄ terita dūmō exp̄matur in.l.ſeu ſtatuto vt ad p̄terita fi at extenſio qḋ an ſit verū.j.ſubijciā. In glo. i.ibi omniū xp̄ianorum dic ꝙ etiam circa infideles habet papa iuriſd.qḋ tamē declara vt nō. Inno.de voto.c. ꝙ ſup his.et dic ꝙ in ſp̄ualibus et cōcernētibus aiam ſunt ſubiecti ſibi omēs ideo nō eſt neceſſaria ſequens reſtrictio glo.pōt tamē ſaluari quo ad tp̄alia qḋ tamē limita vt dixi in.c.nouit d̄ iudi. In glo.ij.ibi ſiue interp̄tari.non intelligas indiſtincte vt.p quolibet du bio iure ſit recurrendū ad p̄ncipem. Nam et do.dat̄ ptās interp̄tandi iura in.l.vnica.C.de ꝓfeſſo.q i vr. cōſtanti.li.x. Item et iudices poſſunt interp̄tari iura cauſis vertentibus corā ſe.vt nō. Inno.in.c.cū ſpēali.de appel.facit qḋ habet̄ in auc̄.iuſiurandū.qḋ p̄ſtatur ab his. Sed intellige glo.quādo ſurgit mag̃ dubitatio ita ꝙ quādo princeps interp̄tatur iura non pōt comode decidi per inferiorē iuxta ea que dixi i.c. i.e.e.vel ſalua glo.quo ad interp̄tationem neceſſariā que omēs aſtringit.nam interp̄tatio inferioris nō ne ceſſitat vide glo.in.c.i.de poſtu.prela. In glo.ſi. ibi niſi ſit ꝯſtitutio iuris naturalis vult ergo iſta glo.ꝙ ꝯſtō iuris natural̄ extēdat̄ ad p̄terita.ꝑ.c.cū tu.d̄ vſur̄ Et ſic ſentit ꝙ.c.cū tu.de vſur̄.ſit cōſtitutio iur̄ natural̄. ſed cōtra hoc opponit̄ nam ius naturale fuit editum cum rōnali creatura ut.v.di.in p̄nci.et qḋ ibi nōt. in ſumma ergo fruſtra eſt dicere ꝙ extendit̄ ad preterita Itē.c.cū tu.eſt ꝯſtitutio pape et nō iuris natural̄. So. intellige glo.ꝙ ꝯſtō iuris naturalis vel diuini declara tiua extendit̄ ad p̄terita .rō q2 ille qui declarat nihil d̄ nouo inducit.l.heredes palā.ff.de teſta.vnde potius ligat ꝯſtō antiq̄ q̄3 noua declaratoria nā hoc caſu ceſſat rō.c.ij.e.e.c.vo.cū tu.videtur declarare ius naturale.i. diuinū.nō eīm de nouo dānat vſurarios ſed potius de clarat eos a iure diuino imꝓbatos .ideo extendit̄ ad p̄ terita . Sed aduerte q2 l3 dictum ſit verum in ſe tamē pōt calūniari quo ad illud .c.cū tu.nā.c.q2 in omni bus.co.ti.appoſuit penā d̄ nouo cōtra vſurarios.et ſic reſpectu pene ꝯſtō erat noui iuris editoria certū eīm eſt ꝙ ibi conſtō ē ꝑtim declaratoria et ꝑtim eſt noui iuris editoria l3 cōcernat p̄terita inq̄3tum ē declaratoria ñ tñ inq̄3tum ē noui editoria.pone exēplū dicit ꝯſtitutio ꝙ nemo audiat vſuras exercere et quicunq3 exercuerit puniatur publicatione omnium bonorum .nā certe l3 factum ſit damnatum de preterito tñ pena publicatio nis cū ſit de nouo nō extendit̄ ad eos qui vſuras ex ercuerunt ante conſtitutionem vt in.c.ij.e.co.et meli' per tex.iuncta glo.in cle.vnica .in verbo decetero. de vſuris.et in.ca.vnico.de cle non reſi.li.vi.vide glo.et Pau.i ꝓhēio cle.i v̄bo.decetero.ex qb' p3 ꝙ iſte in tellec' gl.ñ ē bon' ad.c.cū tu.iḋo itellige illō.c.vt pa tebit ex.j.dicēdis. Et vt materia h'.c.hēat̄ pfecte cū q̄ rit̄ an ꝛ q̄ndo ꝯſtitutō debeat extēdi ad p̄terita ſubmit tā dicta do. An.addendo mlta dicta Bar.q̄ ipe omiſit in.l.e.omnes populi.ff.de iuſti.et iu.in.verſi.ſecundo queritur .xiiij.colum . vnde ex omnibus aliquibus additis et declaratis diſtingue quot aut in conſti tutione dicitur vt extendatur ad preterita.

aut dicitur vt extendatur ad futura aut ſimplr diſponit
non faciendo mentionē de pteritis vel futuris. pmo ca
ſu aut pterita ſunt deciſa aliquo remedio deciſiuo puta
tranſactione ſolutione ſnia vel iuramento. et tunc ↄſti/
tutio non extenditur ad pterita lꝫ dicat vt extendat ad
pterita qꝛ debet intelligi de pteritis nō deciſis vt ē tex.
in. l. cauſas. C. de tranſacti. Nō poteſt eſſe qꝛ p verba
generalia princeps non videtur habuiſſe mentem inſtau
randi et reuocandi queſtiōes deciſas ad hoc tex. cum
glo. in. c. ex multiplici. ꝺ deci. Quid autē ſi pnceps
dicat ꝙ extendat ad preterita etiā deciſa. glo. ſingula/
ris in. d. l. cauſas dicit ꝙ tūc fit extenſio. Sed bar. ali
ter dicit in. l. fi. C. ſi ↄtra ius vel vti. publi. ibi enī ſen/
ſit ꝙ aut eſt ↄſtitutio dictans et extendetur aut reſcrip
tum principis et non poteſt pnceps hoc facere cū ma
gno piudicio ptis. pro hoc qꝺ nō. in. l. qt. C. de pci.
impat. offe. et qꝺ nō. glo. xxv. q. ij. reſcrip. Et aduerte
qꝛ prima fronte hoc dictū nō videtur verum vt fiat dif
ferentia inter ſtatutum et reſcriptum. naꝫ ſi ſtatutū pōt
ergo reſcriptum ipſius pncipis qꝛ lex aſſumit vigorem a
poteſtate ſtatuentis. vt in. c. a nobis. de ſen. ex. Itēꝫ ſi
poteſt legem condere que ↄcernit oēs ergo fortius
reſcriptū inter duos ↄcedere. Ego ſuſtentando hoc di
ctum redderem hanc rationem diuerſitatis lex eſt om
nibus ↄmunis et pro publica vtilitate edita. iiij. diſt.
erit aūt vnde ex cauſa rōnabili bene valet lex cū poſſet
ex cauſa tollere ius alteri qſitū vt videm⁹ in pſcriptiōe
et ſimilibus. et dixi p lentus in. c. que in eccleſiarum.
de co. Reſcriptū vero ↄcernit pticulares pſonas quib⁹
princeps non poteſt enormiter piudicare in iure iā qſi
to ut dixi in. c. que in ecciarum. de co. Nam ſi putat ꝺ
equum debet facere. l. generaleꝫ. Ad hoc facit qꝺ dixi
in. c. i. de co. ꝙ a ſtatuto generali nō poteſt appellari ſed
a pticulari ↄcernente certā pſonam ſic dicerem tamen
ꝙ ſi ibi ſubeſſet cauſa rationabilis poſſet pnceps etiā
per reſcriptū hoc ↄcedere p ea que dixi in. c. que in ec
cleſiarum. et recte ↄſiderando poſſet dici ꝙ in effectu
non eſt diīa inter reſcriptū et ſtatutū qꝛ etiam ſtatutū
non valeret ſine cauſa rationabili abſorbens ius alte/
rius vt dixi in. c. i. de co. Et in. d. c. que in eccleſiarum.
aut pterita non ſunt deciſa. Et tunc aut pendēt p ap/
pellationem et non fit ad illa extenſio qꝛ cā debꝫ deci
di per iudicem appellationis ſcd̄m ius qꝺ erat in pria
inſtantia qꝛ iſte iudex ſuccedit loco primi vt in auc. vt
cum de app. cogno. vide glo. in. c. licet canon. de elect.
li. vi. nō. Bar. in. d. l. omnes ppli. Aut negotia pterita
pendēt in prima inſtantia. Et adhuc dicit Bar. ꝙ ad
illa non fit extenſio per id qꝺ habetur in auc. in medio
litis ſacras iuſſiones non fieri. Sed illud poſſet limi/
tari quando ius emanat ad inſtantiam ptis pendente
litc ſecus ſi ꝓprio motu principis ꝛ exprimeret qꝺ vult
ad preterita extendi. Ad hoc qꝺ nō. Pau. in. d. cle.
diſpendioſam. et eodem modo limitarem precedens
membrum Aut negotia pterita non ſunt deducta i iu
dicium ſed pendent nec ſunt deciſa. Et tunc conſtitutō
extenditur ad preterita ex quo cauetur in ea de pteritis
Et in caſu ſerua iſtum tex. et. l. leges ſacratiſſime. C. ꝺ
legi. facit. c. p. de offi. le. li. vi. per pdicta determinatur
queſtio dicit ſtatutum ꝙ ex tantibus maſculis excluda
tur femina in ſucceſſione cōmuni pentibus et volum⁹
hoc extendi ad preterita. Si enī frater et ſoror diuiſe/
rant hereditatem ante ſtatutum non extendit ↄſtitutio
ad illud negotium ſecus ſi non diuiſerant ſed negotiū
pendebat tunc limitandum vt. s. dixi vtrum pendeat
in iuditio vel ne. Quo ad ſcd̄m membrum princi/
pale quando conſtitutio expſſe dicit vt extendatur ad
futura et tūc nō eſt dubiū qꝛ ꝓpriū ſtatuti ē vt ↄcernat
futura non preterita vt hic. Uenio ad tertium qn̄
conſtitutio ſimplr loquitur non faciendo mentioneꝫ ꝺ
preteritis nec de futuris et tunc aut conſtitutio venit ꝺ
clarando quia eſt iuris antiqui declaratoria ꝛ extendit
ad pterita vt. s. dixi niſi ptim eſſet declaratoria ꝛ par
tim editoria quia tunc quatenus edit ꝺ nouo dicendū
eſt vt de conſtitutione noui iuris editoria vt. s. dixi. aut
conſtitutio venit annullando actum et tunc dicit Bar.
ꝙ aut cauſa annullationis eſt de pterito et extenditur
ad preterita. vt in. l. fi. C. de pact. alias ſecus hoc di/
ctum limitarem quando cauſa nullitatis eſt de pterito
ita ꝙ inferebat nullitateꝫ ipſo iure ſecus autem ſi actus
tenebat ſed in odium inducitur de nouo caſſatio quia
tunc non debet extendi ad preterita per id quod dixi
in. c. ij. de co. facit tex. cum glo. in ꝟbo decetero. in cle.
i. de vſuris Aut conſtitutio venit ↄfirmando et nō ex
tenditur ad preterita per rationem huius lre. Aut con
ſtitutio aliquid de nouo edit et tunc ſi concernit prepa
toria iuditij ſeu ordinatoria quo ad ꝓceſſum et exten/
ditur ad preterita negotia etiam pendentia in iuditio
quo ad ꝓceſſum futurum. l. ij. C. de iura. calum. nō.
Bar. in. l. omnes populi. clarius glo. in. d. c. licet. et
cle. diſpendioſam. de iudi. aut ſtatutum ↄcernit deciſo
ria negotij et tunc aut repit factum et executionem de
preterito aut partim de preterito et partim de futu/
ro. aut factum de preterito et executionem de futuro

Primo caſu quando factum et executio ſunt de
preterito certum eſt ꝙ conſtitutio ad talia nō extendit
vt in. c. ij. de co. quod eſt verum ſiue ſtatutū de nouo i
ducat delictum ſiue factum damnatum augmentet per
penam vt in. d. cle. i. de vſuris. Si autem factum eſt
partim de preterito et ptim de futuro. exemplum in
cle. i. de teſta. emanauit ibi ſtatutum vt rectores hoſpi
talium teneantur reddere rationem de negotijs

gerendis aliqui rectores tempore cōſtitutiōis aliqua
adminiſtrauerant et aliqua in eodem anno erant admi
ſtranda nūquid teneant̄ reddere ratione de toto anno
ex quo aliqua negotia illius anni erant geſta et aliqua
gerenda glo. nō. ibi dicit ꝙ ſi gerenda ſunt omino ſe-
pata a geſtis tenētur reddere rationem de gerendis ſe
cꝰ ſi ſunt ſepata ſ; oīno ꝯnexa cū geſtis ſic eī n̄ tenet̄ ō
geſtis ita nec de gerendis ex quo oino habent depēdē
tiam a geſtis et idem dic in ſimilibꝰ terminis et tene
hoc menti q: facit ad multa. Si vero cōſtitutio reſpi-
cit factum de p̄terito ſed executionē de futuro. et tunc
ſi conſtitutio reſpicit executionem extenditur ad ipſa;
executionem. pone exēplū in cle. vt hi qui. de eta ⁊ qli.
et ibi bona glo. et hunc dicit eſſe caſum do. Anto. in
c. cum tu. de vſu. nam illud. c. apponendo penā cōcer-
nebat executionem actus ideo dicit̄ in. c. cum tu. ꝙ de
bet extendi ad vſurarios etiam p̄teritos. et iſte intelle-
ctus videtur ſatis bonus. Sed poſſ; calumniari quia
pena delicti licet veniat executiue ad delictum tamē de
bet imponi ſcđm legem exiſtentem tempore delicti vt
in. l. i. ff. de penis. et in. c. ſi. ꝗ. de ſen. excō. et ideo darē
alium intellectum ꝙ ibi ſtatutum concernebat ordi-
natoria iudicij. nam ibi non deciditur qualiter debeat
decidi cauſa vſurarum. ſed qualiter vſurarius debeat
compelli ad reſtitutione; vſurarū. et ideo illa cōſtitu-
tiō debebat extendi ad futurā executionem ſicut in ſili
nō. dicit Bar. in. l. omnes populi. Si ſtatuto cauetur
ꝙ debitor de quo conſtat per inſtrumentū guarenti-
giatū debeat capi hic conſtitutio extenditur ad debi-
torem et ad inſtrumentū confectū ante ſtatutum quia
nō dat modū decidendi cauſa; ſed prepandi et ordi-
nandi iudiciū qđ quidem iudiciū eſt de futuro ita di-
cendum in ꝓpoſito. aut ſtatutū ꝑcedit de nouo dādo
ſolennitate; ad actum. et ſi actꝰ ē inchoatus et nō per
fectus extenditur ad illum. l. cōtractꝰ. C. de fi. inſtru.
Si aute; actus eſt perfectus ſed pēdet quo ad effectū
exemplū ſtatutū dat formā teſtamentis. ſi teſtamenta
ſunt edita licet pendeant vſq; ad morte; teſtatoris n̄
tamen includūtur in nouo ſtatuto vt eſt tex. in. l. iube
mus. C. de teſta. qn̄q; ſtatutum dat exceptionem vel
tollit et tūc ſi exceptio oritur tempore actus nō exten
ditur ad actum p̄teritū ſecus ſi exceptio oritur pꝰ ſta-
tutū exēplū venit noua lex qua cauet̄ vt fideiuſſor poſ
ſet ſe defendere cōtra creditorē ſi debitor p̄ncipalis p̄
ſens eſt vel pone exemplū ſi ſtatutū dicit ꝙ ꝯtra inſtru
mentū publicū nō potuit opponi exceptio ſimulatōis
nūquid extendat̄ ad inſtrumēta priꝰ cōfecta hec et ſi-
milia decidi p p̄dicta. Et ex p̄dictis oībus habes
etiā incidēter deciſum vtrū pena debeat appoui ſcđm
ſtatutū antiquū qđ vigebat tempe delicti aut ſcđ; ſta
tutū nouū qđ viget tempe ſnīe. Et de hac qōne vide
plene per Barto. recitantem multa dicta antiquoru;
in. d. l. omnes ꝑpli. finaliter ꝯclude ſic. Quod q̄da; eſt
pena ordinaria et in illa imponenda debet haberi re-
ſpectus ad tempꝰ delicti ſic ꝓcedit lex prima. ff. ō pe.
et. c. fi. de ſen. ex. Quedā eſt additio pene vel dimi
nutio que fit ex cauſa. nā iudex ex cauſa poteſt minuere
vel augere penā ordinariam etiā ſi eſſet pena ſtatuti vt
in. l. qđ ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infa. et
ibi expreſſe Bar. inducit ad ſtatutū. fa. qđ le. et nō. in
ca. licet. ꝗ. de penis. et. ꝗ. q. iiꝗ. in. §. nōn. Et in hac
pena conſideratur tempus ſnīe et nō delicti. Et ita ſm
eum poteſt intelligi tex. qui videtur multum contrariꝰ
p̄dictis in. l. penul. ff. ſi ex nox. cau. aga. vbi ſeruus de
linquens in ſeruitute et accuſatus in libertate non pu
nit̄ vt ſeruus ſed vt liber Nam in diminuendo vel au-
gendo pena; iudex habet reſpectū ad tempus ſnīe qđ
nō. Unde ad propoſitum aut ſtatutum antiquum im-
ponebat penam ordinariam et debet imponi illa pena
aut infligebat penam grauem vltra q̄; meretur delictū
pura ꝓpter guerram Et tunc ex quo ſtatutum nouum
reducit penam ad delictum et ceſſauit ille rigor debet
iſte puniri ſcđm p̄mum ſtatutum. tamen aduerte quia
quatenus dixi ꝙ ꝯſtitutio declaratiua extenditur ad p̄
terita dicit do. An. hoc verum niſi repiat ꝯſuetudinem
in contrarium alle. d. c. i. de poſtu. prela. In ver. de
cetero qđ limitat niſi ſtatutum declararet irrationabi-
litatem ſtatuti ꝯſuetudinis quia tunc extenditur ad p̄-
terita alle. glo. in cle. ij. de re. ec. non alie. hec limitatio
nes ex toto non placent quia conſuetudo rationabilis
non validat actum ſed defendit a pena tpali nec libe-
rat a culpa vide ho. tex. cum glo. in. c. deniq;. iiij. di. et
in. c. cum venerabilis. de ꝯſue. vnde dicerem ꝙ aut cō
ſuetudo ꝯtraria eſt dubia quia ius ꝯtrarium erat multi
pliciter intelligibile et tunc poſſet ꝓcedere dictum do.
An. ſic intelligatur. glo. in. d. c. i. de poſtu. prela. aut
apud viros doctos illa conſuetudo erat irrationabilis
et tunc licet forte liberet a pena vt in. d. c. cum venera-
bilis. non tamen inualidat actum vt ibi.

De reſcriptis

Uiſo de conſtitutionibus quia parum eſt iura cō-
dere niſi ſint miniſtri q eas exeq̄ntur vt i. c. ꝯmiſſa. ō ele.
li. vi. ⁊ i. c. vbi piculū. §. p̄terea e. ti. et li. Ideo poſt ru
bricā p̄dictā auctor intendit tractare ō miniſtris iuris.
Et q: vt plurimū dant̄ p reſcripta ideo p̄mittit hāc rubri
cā p cuius declaratione q̄ro qd ē reſcriptū. Hoſtien.
in ſumma eo. ti. ꝯcludit ꝙ eſt illud quod ab aplico ſeu
principe reſcribitur ad conſultationem relationem
ſeu intimationem alterius vel alicui indulgendo

tamen dic clarius et melius q reſcriptum poteſt ſumi generaliter et largo modo et tūc cōphendit priuilegium et beneficiū principis et alia reſcripta que emanant ad iuris obſeruātiā. Et ita ſumitur in hoc ti. Nā ſub rubrica de reſcriptis tractat de priuilegijs et literis beneficialibus et de literis ad lites. quandoque ſumitur ſtricte reſcriptum et tunc reſcriptum proprie eſt id quod princeps ſcribit ad iuris obſeruantiaȝ vt quādo cōmittit cauſaȝ decidendā inter aliquos. Priuilegium vero eſt cum papa aliquid reſcribit ꝯtra ius Et dicitur priuilegium quaſi lex priuata et non cōmunis. iij. di. p̄uilegia. Beneficium vero eſt nomen generale ſed ſtricte ſumitur pro gratia conceſſa a p̄ncipe p̄ter ius et tale beneficiū debet latiſſime interptari vt in c. olim. et quod ibi nō. de v̄. ſig. et in. l. beneficiū. ff. de conſti. p̄nci. Qualiter autē cognoſcit̄ reſcriptum a priuilegio dic q ex forma vtriuſqȝ et ex modo dictādi et de his per Cy. in. l. reſcripta. C. de preci. impe. offi. et per Bar. in. d. l. beneficiū et per Jo. an. in. d. c. olim. p̄alle.

Legit̄

Sicut romana - varijs modis. ſed ſcd̄m intellectum magis cōmunem hoc intendit priuilegio generali ſcd̄m ius cōmune obtēto obſtat reſcriptum ſpeciale de eo mentionē non faciens. p̄mo ponitur deciſum ex ordium. ſcd̄o conſultatio. ibi queſitum. tercio reſponſio ibi. inquiſitioni. quarto reſponſionis ratio ibi quia

Nota primo q cauſa poteſt cōmitti appellatione remota qd̄ tamē per ſolum principē fieri pōt. inferior enim nō poteſt remouere beneficiū appellatiōis vt in c. ſup queſtionū. §. ſi vero. de offi. dele. et in. l. i. in fi. ff. a. qui. app. nō li. exquo infero q etiam legatus pape de latere non poteſt cōmittere cauſam appellatōne remota quanimo nec alium iuris ordinē tollere vnde nō pōt cōmittere cauſaȝ ſimpliciter et de plano. vt dicit glo. nō. in. c. ſi. de hereti. li. vi. Nota ſcd̄o ex hoc et ex tex. principem poſſe tollere defenſionē nam appellatio eſt quedā defenſio et releuamē oppreſſorū vt in. c. ſuggeſtū de appel. et ſic videtur cōtra cle. paſtoralis. de re iudi. vbi dicit̄ q p̄nceps nō pōt tollere defenſionem. Sed dic q hic tollitur quo ad formalitatē appellādi q̄ fuit inducta a iure poſitiuo ſic̄ dixi de actiōibus in. c. q̄ in eccleſiarū. d. ti. pri. vn̄ poſſet dubitari nūqd princeps poſſȝ ita remouere appellatōēȝ vt etiā p viaȝ q̄rele qs nō audiatur volens ſuā iuſticiā pſequi de qua materia vide qd̄ dixi in. c. paſtoralis de appell. Item nō vnā regulam in materia reſcriptorū vt ſpeciale deroget generali prius impetrato licet d̄ eo n̄ facit mentōēȝ

Ultimo nō. q pōt concedi priuilegiū alicui vt libere poſſit in qualibet cauſa appellare et quid operetur tunc priuilegium dicetur. ⁊. In gl. i. in fi. Ex hac glo. poſſunt elici tres intellectus ad tex. p̄mus ad p̄mū. q r̄ptum vt poſſit quis libere appellare intelligit̄ vt poſſit appellare in caſibus interdictis a iure et fuit hec opi. Alani qui tamen fuit aliter locut⁹ q̄ȝ glo. recitat dicit em̄ q per hoc p̄uilegium videtur data facultas appellandi in caſibus interdictis a iure niſi ꝑpter delictum quis p̄uaretur facultate appellandi vt ſic appellaret a correctione. ⁊. de ap. ad nr̄am. vel in caſibus contentis. ij. q. vi. §. ſunt quorū. et in. l. ij. C. quorū app. non reci. vtputa ſi eſſet cōtumax nam ad iſtos caſus ſcd̄m Alanū non extenderet̄ p̄uilegium qȝ nō eſt veriſimile q p̄nceps concedat in genere qd̄ in ſpecie non fuiſſet conceſſurus veriſil̄r vt in regula. in generali de re. iu. in. vi. Sed huic intellectui obſtat quia ſcd̄ȝ eū cum primum r̄ptum eſſet priuilegium exquo concedit aliquid contra ius ergo non debet tolli p ſcd̄m ſiue ſit r̄ptum impetratum ſcd̄m ius ſiue p̄uilegiuȝ qȝ r̄ptum non tollit p̄uilegium in. c. cū ordinem. ⁊. eo. nec ſcd̄m priuilegium tollit priꝰū niſi de eo faciat mētionem vt in. c. veniens. ⁊. de preſcripti. ideo glo. tranſit ad ſcd̄m intellectum vt iſtud p̄mum reſcriptū ſiue p̄mum p̄uilegium reducat p̄uilegiatū ad ſolum ius cōe quia forte ꝑpter delictum erat ſibi interdictū beneficiū appellationis. Et ſic in effectu ſolum fuit ſibi conceſſuȝ ius cōmune et ideo in ſcd̄o reſcripto non fuit neceſſe facere mentionem de primo. Iſte intellectus eſt bonus in ſe ſȝ diuinat ad tex. ideo tranſit ad tertiū intellectū vt intelligat̄ tex. q ſimpliciter fuit iſti conceſſum vt in q̄libet cā poſſet appellare nec aliqd cōtra ius cōcedebat̄ et fuit impetratum ad cautelam vt iudex facilius admitteret appellationem legitimā ideo ſcd̄m derogat p̄mo qȝ primū non pōt dici merum priuilegium exquo cōtinebat id qd̄ ius cōmune et hunc intellectū ſequit̄ Inno. dicens q ſiue ſit reſcriptum ſiue p̄uilegium exquo cōtinet id qd̄ ius cōmune non eſt neceſſe q in ſecundo cōtrario fiat mentio de primo ſicut non eſt neceſſe facere mentionem de ipſo iure. Et iſte intellect⁹ eſt quaſi cōmunis et ex eo collige duo nōbilia. p̄muȝ q reſcriptū ſiue p̄uilegium contra ius valet licet nō faciat mentionem de iure. Scd̄m dictū q p̄uilegium cōceſſum in terminis iuris cōmunis intelligit̄ mere ſcd̄ȝ ius cōmune ita q nō deben⁹ extendere v̄ba vt aliqd operet̄ vltra ius cōe ſicut fit interptatō d̄ iſto prio p̄uilegio h̄ Cōtra p̄mū dictū ē gl. apta i. c. i. d̄. cō. li. vi. q̄ dicit non valere reſcriptum contra ius niſi faciat mentōnem de iure. et videtur tex. in. c. ex parte. de capel. mo. et in. l. reſcripta. C. de preci. impe. offi. contra ſecundum dictum videtur tex. in. ca. in his. ⁊. de priuile. Item quia verba debent aliquid opari vt in. ca. ſi papa. de priuile. li. vi. Item contra generalem theoricam ſcd̄m quam dicimus priuilegium eſſe interpre-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

tatiuū vt aliquid afferat de nouo ꝑuilegiato de h bon⁹
tex.in.l.i.ff.ad munici.et in.d.c.in his.Et ideo forte
hoſti.ſenſit alium intellectū ꝙ p illam indulgentiā vt
libere quis poſſet appellare intelligiṫ conceſſuꝫ vt poſ
ſet appellare etiam vbi non grauatur ſeu nō ꝓbando
grauamē ſicut olim indiſtincte admittebaṫ appellatio
niſi eſſet manifeſte friuola vt in.c.ad romanā.ij.q.vi.
Item poterit appellare ex interuallo ſine ſcriptis ꝯtra
id qḋ nō.in.l.ij.ff.de ap.Item poterit appellare tertō
vbi ceſſante indulgentia nō poſſet appellare niſi ſcḋo
vt in.c.ſuam .ſ. de ap.et.C.ne in vna ea.cau.li.ter ap.
in rubro et nigro.Et ſcḋm hunc intellectum tolliṫ mo/
tiuū precedens et ad id qḋ diciṫ ꝙ ꝑuilegium nō tol
lit ꝑuilegium dicit hoc verum niſi ſcḋm ſit ſpeciale ꝑ/
mum generale vnde intelligit ꝙ vtrunqꝫ reſcriptū hic
habebit vires ꝑuilegij de primo eſt clarum ſcḋm ꝓce
dentem intellectū.De ſcḋo ꝓbatur ꝓpter clauſulaꝫ q̄
remouebat appellationē.nā hoc nō ꝯcediṫ de iure cō/
muni ſed ex ſpeciali priuilegio et ſic vult ꝙ regula ge/
neri per ſpetiem.habeat locum etiam in ꝑuilegijs per
qḋ dicit ſi papa concederet vni omnes decimas alic⁹
ꝓchie et alteri poſtmodū ꝯcederet decimas alic⁹ ꝓdij
illius ꝓchie vel exemptionē a decimis ꝙ per ſcḋm
ſpeciale derogareṫ primo q̄tum ad ſpetiem ꝯtentaꝫ in
ſecundo.et ſic intelligit iſtum tex.iſte intellectus eſſet
optimus in ſe ſi illud eſſet verum ꝙ ſpeciale priuilegi
um derogaret generali hoc tamen dictū ſequiṫ hic In
no.et do.an.Sed in contrarium eſt dictum Copoſt.h
qui dicit ꝙ aut ꝑuilegium generale ꝯtinet omnia vni/
uerſaliter et eodem actu et tunc ſpetiale nō derogat ge
nerali.exemplū cum ꝯcedit generaliter decimas alic⁹
ꝓchie aut ꝑuilegium generale non ꝯtinet vniuerſali
ter omnia vno actu ſed debet verificari in aliqua ſpecie
ꝯtenta ſub genere et tunc ſpeciale derogat generali.ex
emplū ſi mandaṫ ꝓuideri vni de beneficio in certa pro/
uincia et ſcḋo mādaṫ ꝓuideri in certa eccia illius ꝓuin
tie.Itē ꝯtra hoc dictū hoſti.et ꝯſequatium vltra doct.
hic alle.glo.ordinariā in regula.generi.de re.iu.in vi.
xxv.q.ij.in ſumma.in quibus dicitur ꝙ ꝑuilegio etiā
generali non derogatur per ſequēs ꝑuilegium etiā ſpe
ciale niſi de illo faciat mentionē adduco rōnem.prin/
ceps p ſuū ꝑuilegium nō intendit derogare iuri alteri
queſito vt in.l.ij.§.ſi quis a principe.ff.ne quid in lo
co publico.et in.c.ſup eo.de offi.dele. quinimo ſola
poſſeſſio alterius impedit vires priuilegij ſi de illa poſ
ſeſſione nō ſit mentio vt in.c.dudum .ſ. de ꝑuile.nō.
glo.in.c.ij.de deci.in.vi.Sed p generale ꝑuilegium
eſt ius q̄ſitum in qualibet ſpecie contenta ſub genere
ergo p ſcḋm non debet derogari primo.tamen contra
hoc et pro prima opi.hoſti.multum facit.c. dudum.

et.c.q̄uis.ij.de ꝓben.li.vi.vbi expꝛeſſe dicit tex.ꝙ
ſcḋm ſpeciale derogat primo et multum vrgent illa ca
pitula in hac materia ſed tenendo qḋ dixi qḋ videṫ mľ
tum equū poteſt reſpondere dupľr.ꝑmo ꝙ in.c.dudū
non fuit directe ſcḋm contra primū.qꝛ papa dedit le/
gato ꝑtātem ꝯferendi beneſitia vt ibi.ideo collatio fa/
cta per eum valet licet nō faciat mentionem de ꝑuile/
gio legis et hec fuit principalis rō illius tex.licet ad
maiorem euidentiam papa aſſignat hic ſcḋam rōnem
quia ſpeciale derogat generali.Uel melius ꝯcordan/
do opi.ꝙ aut per priuilegium generale eſt acquiſitum
ius in rem qualibet ſpecie contenta ſub genere et tunc
ſpeciale non derogat generali ne in ſpecie derogetur
iuri queſito in re.exemplū cum papa ꝯcedit omēs de
cimas alicuius ꝓchie aut per ꝑuilegium generale ň
eſt acquiſitum ius in re in qualibet ſpecie ſed ad rem.
Et tunc ꝓcedit dictum hoſti.et poteſt intelligi iſte tex.
nam per ꝑuilegium vt poſſet appellari in qualibet cā
non eſt acquiſitum ius in re ſed facultas appellandi
in futurum idem cum datur alicui ꝑuilegium ꝯferendi
beneſitia certi loci dꝫ enim tunc valere ſcḋm ſpeciale
qḋ non irrogat tm̄ ꝑiuditium et princeps etiam ſi ſci/
uiſſet de generali cōceſſiſſet ſpeciale ex quo ius nō erat
acquiſitum in re.Et hec diſtincto mea magnam habꝫ
equitatem et ex dicto hoſti.nō.ꝙ ꝑuilegium ꝯceſſum
ad limites iuris debet interꝑtari vt aliquid cōcedat vl
tra ius quod mihi ſatis placet ex quo non derogat iuri
priuate ꝑſone ar.in.d.l.i.ff.ad munici.de alio. nun/
quid reſcriptum vel priuilegium debeat facere mentio
nem de iure et quare remitto ad nō.in.c.nō nulli .ſ. e.
plene per Io.an.in.c.vnico.de exceſſ.prel.li.vi.in no
uella.per Bar.in.l.fi.C.ſi ꝯtra ius vel vti.pub.Et in
ter cetera vltra iſtos credo ꝙ vbi ius eſt notiſſimū et
papa eſt ſolitus ſcribere contra illud non eſt neceſſe vt
faciat mentionem de illo et ſic poteſt intelligi iſte tex.
nam clariſſimum eſt in iure ꝙ poteſt appellari.Itē pa
pa ſolitus eſt apponere iſtam clauſulam appellatione
remota non faciendo mentionem de iure vnde apparet
ꝙ reſcriptum non ſit ꝓſumendum falſum cum non de
uiat a ꝯſuetudine curie.ar .ſ. c.xxi.et in.c.ex lr̄is.e.ti.
xx.Et per hoc habes declaratā primā ꝑtem.c. In
glo.fi.vt habeas claram hanc glo.eam diuide nā pri
mo allegat aliquas ꝯcordantias.ſcḋo ꝓſequitur de ꝓ
ualiditate plurium reſcriptorum ad lites et primo qn̄
īpetranṫ ī pria iſtātia .ſcḋo qn̄ ī cā appellōnis.tertō ꝑn
cipaliṫ ꝓſeqṫ qn̄ ꝯcurrūt plura ꝑuilegia ꝯtraria ad iuer
ſis īpetrata.q̄rto qn̄ ꝑuilegium ꝯcurrit cū reſcripto.qnto
quando ꝯcurrunt plures littere ad bn̄ficia. Ultio ta
cite ſoluit contrarium qḋ formari poſſet de.c.ex tua.
de fi.preſ.et de.c.ex parte.de offi.dele.ſecunda pars

principalis eſt ibi .circa reuocationem.tertio.ibi ꝓui/
legijs.quarta ibi ſi vero.quinta ibi in beneficijs.vlti/
ma ibi illa decre.Et latius expediendo materiã poſt
docto.capiendo potiora ſic diſtinguit.ꝙ aut querit de
ꝓualiditate plurium priuilegiorum aut de ꝓualiditate
ꝓuilegij et reſcripti ↄcurrentium. Quo ad p̄mum
ſubdiſtinguendũ eſt qꝛ aut loquimur de ꝓualiditate plu
rium reſcriptorum ad lites aut ad beneficia.Et ſi ad li
tes aut in p̄ma inſtãtia aut in cauſa appellationis.p̄mo
caſu aut p̄mũ reſcriptum eſt generale et ſcḋm ſpeciale
aut ecõtrario aut vtrũqꝫ generale aut vtrũqꝫ ſpãle.ꝑrio
cãu ſpãle d̄rogat gn̄ali vt h̄ et.ſ.e.paſtoral.niſi an īterp̄
tatõnē ſcḋi fuiſſet facta declaratio ad illud ſpeciale vt
puta qꝛ habens generale declarauit illam generalita
tem et in hoc caſu loquitur .c.ex tua.de quo glo.in fi.
opponit ad id.c.paſtoral.ſ.eo.Jdem dic econtra qñ
primum fuit ſpeciale et ſcḋm generale ſemꝑ enim ſpe
cies derogat generi ſiue ꝓcedat ſiue ſequatur vt nõ.in
regula .generi.de.re.iu.li.vi.et in.c.abbatē.ſ.e. Tertio caſu
ſi vtrunqꝫ eſt generale ſemꝑ valet illud ꝑ quod primo
facta eſt ſpecificatio ſcḋm hoſti.et bene ar.c.paſtoralis
.ſ.eo. Quarto caſu ſi vtrunqꝫ eſt ſpeciale ad p̄mum
fuit impetratũ de ↄmuni ↄſenſu prius et nõ.ꝫ ſcḋz etiã
ſi faciat mentionem de primo.niſi ibi faciat mentionē
de ↄmuni conſenſu.vt.ſ.c.ceterũ.Si vero primũ non
fuit impetratum ↄmuni conſenſu et tunc regula antiq̃
eſt ꝙ ſcḋm non valet ſi non facit mentionē d̄ p̄mo ali/
as valet ſcḋm ita ꝙ olim indiſtincte ſtabamus date et
non p̄ſentationi.Sed hodie hec materia inuoluit̃ per.
c.vt debitus de app.vbi tex.videtur velle ꝙ ↄuentus ꝑ
ſcḋas litteras non poteſt opponere de p̄mis ex quo p̄
us eas nõ preſentauit.Et ſic videtur innuere ꝙ hodie
ſit ſtandum p̄ſentationi ſaltem ſecuta citatione vt ille p̄
us valeant ſiue ſint prime ſiue ſcḋe que primo iudici
ſunt preſentate et earum vigore facta citatio et iſte eſt
vnus intellectus ad dictũ.c.vt debitus .ꝑ quem mul
ta iura antiqua remanent correcta.Alius intellectus
quē videtur glo.hic ſequi eſt vt ex toto illa iura antiq̃
non corrigantur.Sed diſtinguendum qḋ aut primus
impetrans fuit negligens in p̄ſentando et valent ſcḋe
ſecuta citatione et ſic loquitur .c.vt debitus.aut p̄mus
non fuit negligens ſed nequiuit habere copiam iudi/
cis impetrati et de hoc fuit ꝓteſtatus et tunc debet ſpe
ctari primus vſqꝫ ad annũ et non amplius ne ex fa/
cto primi preiudicaretur ſcḋo .et in hoc caſu poſſunt
hodie procedere .c.ſi autem.et.c.pleriqꝫ.ſ.eo.et iſte in
tellectus videtur ſatis probabilis ne ex toto iura anti
qua corrigantur. Tertius intellectus vltra glo.po
nitur ꝑ hoſti.in.d.c.vt debitus .vt procedat qñ quis
ↄuenitur coram ordinario vt non audiatur vo.ēs oppo
nere de lr̄is prius impetratis per eum et hoc fauore

ordinarie iuriſdict.vt ſic ꝑ ordinarium poſſit ↄueniri
delegatus et iſte intellectus nimis reſtringit iſtũ tex.
qui loquit̃ generaliter de omni iudice.ideo cõmuniter
non recipitur. Quartus intellectus quem ſentiunt
etiam docto.in.d.c.vt debitus vt attendat̃ forma ex
cipiendi de ꝓoribus literis.Aut eñ primus impetrãſ
cõuentus per ſcḋas excipit de prioribus anteqꝫ eas p̄
ſentet iudici et nõ auditur qꝛ videtur hoc facere i frau
dem et hoc caſu proprie loquit̃.c.vt debi⁹.aut p̄mo
qꝫ excipiat p̄ñtat ſuas et poſtmodũ excipit de ſui ꝓori
bus et poſſunt ſeruari antiqua iura vt ſtandum ſi pri/
mis et non ſcḋis.et iſtum intellectum approbat dñs
An.ibi.et mihi ſemper placuit vt euitemus iuriũ cor
rectõnem quantũ fieri p̄ōt ar.in.ca.cum expediat. de
elec.li.vi.ꝛ in.l.i.C.de offi.do.et hoc quo ad primũ
membrũ. Quo ad ſcḋm principale quid qñ impe
trant̃ in cauſa appellatõnis dic vt in iuribus. Ad que
glo.remittit vbi plene hoc tradit̃.Si vero ſumus in li
teris impetratis ad beneficia glo.hic in fi.ſe inuoluit.
quia tempore ſuo ius erat ſatis dubium ſed hodie di/
cemus ꝙ r.gulariter ſtatur date et non p̄ñtatõni vnde
ille preualent que primo ſunt impetrate de quo dic vt
in.c.tibi qui .de re.ꝑt.et in.c.cum cui.de prebē.li.vi.
vide glo.de cõceſſ.ꝓben.in.c.ſi ſoli.li.vi.et hoc quan
tum ad primũ mēbrũ ꝓncipale.Venio ad ſcḋz cũ ↄcur
runt plura priuilegia et dic ꝙ aut primum eſt genera/
le et ſcḋm ſpãle.aut vtrunqꝫ ſpeciale aut vtrunqꝫ ge/
nerale.p̄mo caſu glo.hic et clarius in ꝓcedẽti gl. volu
it ꝙ nunqꝫ ſcḋum derogat primo ſiue ſit generale ſiue
ſpãle niſi de p̄mo fiat mentio tu dic de p̄mo vt plene
dixi.s.in ꝓcedenti glo.dicit tñ hoſtie.ꝙ etiã tenendo
opi.ꝙ ſpãle derogat generali nõ derogat tñ grauiſſi/
mo ꝓiudicio p̄mi priuilegiati ſaltem ex tacita volunta
te principis.ar.in.c.ſuggeſtum.de deci. ꝛ nõ bonã li
mitatõnem ad illam opi.Si vero vtrunqꝫ eſt genera/
le vel ſpãle.aut vtrũqꝫ eſt corpe iuris clauſum et ſcḋm
derogat p̄mo ſicut dicimus in ſecundo iure p̄mo con
trario.vt in.c.i.de cõſti.li.vi.Et hoc cõmuniter tenent
hic doc.Ratio iſtius dicti p̄ōt eſſe.qꝛ p̄mũ ꝓuilegiuꝫ
nõ tollit̃ ꝑ ſcḋm quia papa cenſet̃ ignorare primũ pri
uilegiũ cũ cõſiſtat in facto.vt.d.c.i.Sed qñ vtrunqꝫ
eſt clauſum in corpe iuris ꝓſumit̃ ſcientia pape cũ cen
ſeat̃ habere oĩa iura in pectore.vt.d.ca.i.aut vnũ eſt
in corpe iuris.et aliud extra volumen . et illud qḋ eſt
extra corpus preiudicat incorpato ita cõmuniter dicit̃
Sed ego dubito an hoc ſit verum qꝛ ꝓuilegium ↄtra
ius maxime ꝓuatum debet facere mentõnem de iure
vt in.cap̄.ex parte.de capel.mona.et.ſupra.remiſi ad
multa iura.Ergo ſaltem priuilegium extrauagans
debet facere mentionem de iure ſaltem in genere. vt

dicat non obſtante quocūqȝ iure in contrarium, dictā
e ad hoc qḋ nō Bar. in. l. fi. C. ſi cōtra ius vel vti. pu
bli. Nā qñqȝ ꝑuilegium emanat ꝓpter nimiā inſoller
tiam et ex nimia occupatione non fuit ponderatum ꝙ
erat contra ius vel ꝑuilegium alterius ideo vt appare/
at de certa ſciētia ꝑncipis. debet fieri mentio ſaltē ge
neralis modo predicto et hec eſt ratio quare in ꝛ͂ſcͥpto
debeat fieri mentio de iure vt in iuribus. s. alle. Si vō
vtrunqȝ eſt extra corpus et tunc ſemꝑ valet primū ni
ſi in ſcḋo mentio fiat de ꝑmo vt in. d. c. veniens. hoc
limita niſi primū eſſet ſcḋm ius cōmune obtentum vt
hic. Ultimo mēbro ꝑncipali qñ cōcurrūt ꝛ͂ſcͥptū et ꝑ
uilegium. aut ꝑuilegium ꝑceſſit et ꝛ͂ſcͥptum ſubſequitur
aut ecōtra ꝑmo caſu ſi ꝑmū ꝑuilegium fuit ſcḋm ius
valet ſcḋm ꝛ͂ſcͥptum vt hic lȝ non faciat mentionē de ꝑ
uilegio niſi eo caſu quo de iure eſſet fienda mentio qꝛ
tunc debet facere mentionē de iure ſaltem generaliter
modo ꝑdicto aut ꝑuilegium nō erat ſcḋm ius et tunc
aut dabat formam ꝛ͂ſcͥptis impetrandis vel ꝑbabat dila
toriam exceptionem ad ꝛ͂ſcͥptum et non valet ꝛ͂ſcͥptum
niſi faciat mentionem de ꝑuilegio et iſte eſt ꝓprius ca
ſus. c. cum ordinem. ꝭ. eo. aut ꝑuilegium cauſ. bat ꝑ
emptorium puta qꝛ cōcedebat exemptionem a deci
mis et ꝛ͂ſcͥptum fuit impetratū contra ꝑuilegium ſolum
ad iuris obſeruantiā et ꝛ͂ſcͥptum valet quo ad hoc vt
iudex habeat iuriſdictionem in cā ſed nō ꝑiudicat ꝑui
legio qꝛ in vim ꝑemptorie poterit opponi de ꝑuilegio
cōtra iſtum forte plebanum qui impetrauit ꝛ͂ſcͥptum ſu
per ſolutione decimarū ſcḋm ius. ꝛ ē rō qꝛ ſicut de ꝑ
emptorijs exceptionibus cōpetentibus aduerſario nō
eſt neceſſe facere mentionē in ꝛ͂ſcͥpto vt in. c. i. de lit. ꝯte.
li. vi. ita nec de ꝑuilegio cauſante ꝑemptoriam ſic intel
lige nō. ꝭ. eo. cōſtitutus. Si vero econtra ꝛ͂ſcͥptum ꝑce/
dit et priuilegium ſubſequitur et erat facta lit. cōte. ſeu
aliter iuditium erat inchoatū vigore ꝛ͂ſcͥpti et priuilegiū
poſtea impetratum non ꝑiudicat reſcripto quo ad illā
cauſam niſi faciat mentionem de ꝓceſſu. Iſte eſt caſus
in. c. cauſam. ij. de teſti. ꝭ. et in. c. dilectus. vt lit. pen. ꝛ
ibi ꝑ Inn. in addi. aut vigore ꝛ͂ſcͥpti nō pendebat lis ꝛ
ꝑuilegium preiudicat reſcripto quia ꝑoteſt opponere
ꝑuilegiatus de iure ſuo. ar. in. l. fi. quis. ff. de iudi. et
qḋ dixi poſt Compoſitū. s. ti. ꝓxi. c. cum. M. qḋ eſt
verum ſcḋm hoſti. niſi doloſe iſte impetraſſet ꝑuilegiū
vt ſupplantaret ſolicitudinē illius quē ſciebat ꝑmo im
petraſſe reſcriptum ar. in. c. ſuggeſtum. de app. et. c. me
minim⁹. ꝛ h ō tertio ꝛ vltimo mēbro. Panormitan⁹.

X parte

In reſcripto aplico ſubin/
telligitur clauſula ſi preces
veritate nitantur et ſi reſcriptū ꝓhibet cauſe
cognitionem eſt de falſitate ſuſpectum. In pꝛima pte
ponitur querela. In ſcḋa prouiſio ſcḋa ibi ꝑerum.

Nota duo quorum quodlibet ſufficit vt quis re/
moueatur a beneficio ſuo primū eſt ꝑiurij crimen con/
cordat. c. querelā. ō iureiu. et. c. cum nō ab homine. de
iudi. et. c. ꝑuenit. de fideiuſſ. Scḋm eſt ſpontanea re/
nuntiatio ad hoc. vij. q. i. c͂ȝ ꝑiculoſum. et. c. audita. ꝭ.
de reſti. ſpo. cum ſimilibus. Nota ſecundo ꝙ in re
ſcripto emanato ad inſtantiam ꝑtis ſemper ſubintel/
ligitur clauſula ſi eſt ita. ita ſi vera narrantur in reſcrip
to. Ex quo infertur ꝙ ſi opponitur narrata non eſſe ve
ra onus probandi incūbit impetranti qḋ tenet Jo. an
in. c. i. de lit. cōte. li. vi. et vide qḋ dixi in. c. fi. de pre/
ſump. Item nota iuncta glo. fi. ꝙ vbi reſcriptū ꝑn
cipis deuiat ab omni ratione et cōmuni ſtilo curie de/
bet ille impetrans tanqȝ de falſitate ſuſpectus remitti
ad principem vna cum illo reſcripto facit. xix. di. i me
moriam. et idem dic in priuilegio emanato contra cō/
munem curſum priuilegiorum de quo vide glo. nō. in
. c. cauſam. ij. de teſti. facit. c. ꝙ ſuper his. de fi. inſtru.
vió quod nō. Cy. in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pb.

Ex his infertur ꝙ vbi reſcriptum vel priuilegium
deuiat a cōmuni ſtilo et ratione naturali non debet cō
miſſarius illud exequi ſed ſpectare ſecundam iuſſionē
principis. facit. c. ſi quando. ꝭ. eo. et qḋ nō. in. d. l. fi.
C. ſi contra ius. vbi ꝑ Cy. Ultimo pondera dictionē
precise nam idem importat qḋ abſolute et ſine cauſe
cognitione vt hic innuitur et vide bo. glo. in. c. contra
viuos. de here. li. vi. et dicit Ja. de are. notabile ver/
bum in. l. omnes ꝑpli. ff. de inſti. et iu. ꝙ ſi iſta dictio ꝑ
ciſe ponitur in ſtatuto habet vim clauſule derogatorie
ad aliud ſtatutum contrarium vt non valeat ſcḋm con
trarium niſi fiat mentio de primo ex quo in ſtatuto di/
citur ꝙ hoc quod ibi ſtatuitur ſit preciſum ꝛ ē notabile
verbum ſi eſſet verum videtur tamen habere rationem
in ſe et illud verbum aliquid operetur. Et nota predicta
quia ſepe in reſcriptis principum ponitur hec dictio
preciſe. In glo. i. in fi. nota bene hanc glo. ad quā
cotidie fit remiſſio. Ex qua collige ꝙ de natura copu
latiue eſt ꝙ vtraqȝ pars ſit vera. de natura diſiuncti/
ue eſt vt ſufficiat altera pars ſed impropriantur iſte di
ctiones vt copulatiua reſoluatur qñqȝ in diſiunctiuam
et diſiunctiua qñqȝ in copulatiuā ſi natura materie ſub
iecte hoc importat. Nā verba debent deſeruire inten
tioni et nō ecōtra vt in. c. ſcḋo regris. ō ap. Et vt habe
as hāc materiā ꝑfecte diſtingue colligendo dicta doc.
ꝙ aut copl'atiua vl' alia dictio copulatiua ponitur in/
ter impoſſibilia ita ꝙ non poſſunt ſimul eſſe vera
et tunc copulatiua reſoluitur in diſiunctiuam vt ſi te/
ſtator dicit volo teſtamentum meum valere iure

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

teſtamenti et iure codicilli nã certũ ẽ q valet iure codicilli ſi non poteſt valere vt teſtamentum quia impoſſibile eſt vt valeat tanq̃ teſtamentũ et vt codicillus quia in teſtamẽto requiritur neceſſario heredis inſtitutio. In codicillo vero non eſt heredis iſtitutio. Et de hac materia plene legitur et notatur in.l.fi.C.de cõdicil. aut copulatiua ponitur inter ea que ſimul poſſunt eſſe vera et tunc aut extrema copulata nõ ſunt oino diuerſa et tunc copulatiua nõ ſtat ꝓprie q: de natura copulatiue eſt vt cõpulet omnino diuerſa et q vtrũq; copulatum veniat principaliter vt nõ.glo.ſup rubrica.ff.de iur.et fac.ig.et glo.in.c.querelã.de ſimo.aut extrema ſunt diuerſa et tunc ſi vnum venit ad alterũ vt accidens copulatiua reſoluitur pro ideſt ita q ſubſtantiuum exponitur adiectiue.exemplũ in.l.i.ꝯiuncta gl.ff.ð pac.vbi d: q pactũ ẽ duorũ placitũ ⁊ ꝯſẽſ⁹ dictõ.ꝟo placitũ exponit̃ adiectiẽ.i.placit⁹ ꝯſenſ⁹ duor.Si ꝟo nõ ſic venit vnũ ad reliquũ aut ponit̃ inter ſpeciẽ ⁊ genus aut inter ſpẽm et indiuiduũ et dic vt nõ.Dy.in regula generi.de re.iu.li.vi.aut ponitur iter duo ſepara et cõmunia et tunc aut ſumus extra iudiciũ et in proſus voluntarijs et copula ſtat proprie et requirit̃ q vtrũq; copulatum verificetur vt ſi promitto tibi decem ſi ticius miles factus fuerit et ſempronĩ⁹ comes non enim teneor dare niſi vtrũq; accidat.vt in.l.ſi gs ita ſtipulatus.ff.de ꝟ.ob.et hoc intellige quãdo copulatiua formatur affirmatiue vt in ꝓcedenti exemplo ſecus ſi negatiue q: tunc requiritur q neutrũ accidat. exemplũ promitto tibi decem ſi ticius non fuerit fcũs conſul et imperator non venit italiam in.d.l.ſi ita.aut ſumus in iudicijs et tunc eſt dubiũ vtrum ſi princeps mandat duo copulatiue vel ſi pars aliquid poſuit copulatiue in libello vel i articulis vtrũ requiratur vtrũq; et hoc caſu diſtingue q aut plura copulata veniũt ad diuerſos effectus ꝯſequendos et tunc nõ ſufficit alterum ad cõſequendũ oẽs effectus et iſte eſt caſus in.c.olim.ꝗ.eo.vbi de hoc aut plura copulant̃ ad vnũ effectum cõſequendũ et tũc aut aſtrinxit quis ſe ad ꝓbandũ vtrunq; et nõ ſufficit alterũ ꝓbare licet alias ꝑ ſe ſuffeciſſet q: imputandũ eſt ſibi ex quo ſe ad vtrũq; obligauit vt in.c.licet.ð ꝓba.nõ.in.l.dinus.ff.ð re iud.vbi ð hac materia facit.l.circa.ff.de ꝓba.hoc intellige verũ niſi ꝟtatur fauor publicus q: non potuit pars ſe obligare ad vtrunq; in ꝑiuditium iuris publici vnde tunc licet ipſe cõpellat̃ in ꝓbando vtrunq; iudex tamẽ ex officio ſuo ſi ꝓbatum eſt alterum ꝑ ſe ſufficiens debet occurrere ⁊ ex offitio ꝓcedere.ad hoc vid bonã gl.i.c.ſi forte.de elect.li.vi.facit.c.cõſtitutus.ꝗ.de app.vbi tex.nõ.dicit q ſi ps appellans non fuit ꝓſecuta appellationez in termino põt iudex ꝓſequi ſi ibi vertit̃ fauor publicus et hoc in actore.Si vero reus ſe obligauit ad ꝓbandum aliquid vltra q̃ eſſet neceſſe ſi non ꝓbat ñ ꝑdit cauſam quia ꝑ hoc nõ ꝑuatur comodo poſſeſſionis vnde actore non ꝓbante debet reus abſolui vt notanter ponitur in.d.l.circa.et in.c.vnico.vt ecclе.benefi.aut iſte ſe non aſtrinxit ad ꝓbandũ vtrunq; et tunc aut vnum venit vt qualitas ad reliquũ et non ſufficit alterum ꝓbare vtputa ſi excipio q teſtes corrupti falſa dixerunt et iſte eſt ꝓprius caſus.c.licet.ð.alle.⁊ nõ per Bar.in.d.l.dinus.aut non venit vt qualitas ſed ẽ eque principale et tunc ſi neutrũ per ſe ſufficit vtrunq; eſt ꝓbandum vt in.c.cum dilecta.ꝗ.eo.ſi alterum per ſe ſufficit ſatis eſt illud ꝓbare nec indubio videtur ſe aſtringere ad vtrunq; ad hoc.c.cum iam dudũ.ð preben.et.c.exhibita.de iudi.et in hoc caſu intellige deciſionem huius glo.et hoc tene.licet Arch.in.c.ij.ð teſti.li.vi.dixerit q ſi plura copulantur in eadem oratõne videtur ſe tacite quis aſtringere ad vtrunq; qð nõ eſt verum vt patet ex predictis.Sed ꝓpter iſtas ãbiguitates euitandas canti aduocati et ꝓcuratores ſolẽt apponere in fi.libelli et articulorum q nõ aſtringunt ſe ad ꝓbandum niſi ea que neceſſario incũbunt et hoc notabis. In glo.penul.in fi.vult ergo glo.q aliud ſcðm.ll.ſcðm quas nõ vꝫ ꝛ̃ſcptũ niſi apponat̃ illa clauſula ſi eſt ita et habetur in.l.fi.C.de diuer.ꝛ̃ſcp.⁊ habetur illa.l.canonizata.xxv.q.ij.c.vniuerſa.Sed ſcðm canones valet ꝛ̃ſcptum et ſubintelligit̃ illa clauſula ſed videtur q nõ debeat eſſe diuerſitas inter vtrunq; ius cum illa lex ſit canonizata in volumine decreti ergo dꝫ ſeruari vt canon q: omnia nr̃a facim⁹ quib⁹ auctoritatem imptimur in.c.ſi aplice.de ꝓben.li.vi.et in.l.i.C.de ve.iu.enu.ſo.illa lex fuit ibi incorporata ꝑ gr̃anum qui nõ potuit canonizare.l.in ꝑiuditium canonis imo dic̃a gr̃ani cotidie reꝓbantur ſicut dicta alterius doctoris vt plene habetur in glo.decreti.et maxime in ſummis.Idem dicit Jo.an.de dictis mgr̃i ſniaruꝫ vt nõ in.c.debitũ.de biga.Nec obſtat ſi dicatur ex quo leges ſunt in decreto Et decretum eſt approbatũ ergo in vim cõſequentie leges ibi canonizate ſunt approbate quia vt dicit Jo.an.et bene nullibi legit̃ q liber decreti fuerit approbatus nã hoc ibi non conſtat nec ex ꝑncipio nec ex fi.vnde nullũ auctorẽ hꝫ auctorizantẽ quemadmodum habent alia iuris volumina et preſuppoſito quot fuerit approbatus debet intelligi q fuerit approbatus quo ad dicta ſanctorum et romanorum pontificum non autem quo ad dicta gratiani.Et ex his videtur q dicta ibidem poſita nõ faciant indubitatã fidẽ.Sed ego dico q ex quo ille liber cõiter ⁊ a multis annis citra fuit publice lect⁹ in ſcholis et ipſius dicta communiter recepta ſunt hodie tacite approbata et per omnes recipienda prout in ſimili notatur.Barto.in.lege.i.ff.ſi certũ.peta.de dictis ypocris

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Aristo. et aliorum medicorū et phorū. dicta vero gratiam nō leguntur vt approbata nec leges ꝑ eū canonizate habent maiorem vim q̄ᷓ si simplr̄ essent in volumine iuris ciuilis sec⁹ aūt vbi lex eēt in corpata canoni auctē pncipis q2 tunc faceret fidē tanq̄ᷓ canō vt est tex. cum glo. nō. ij. q. i. in primis.

Ceterum. Si in scdo rpto ꝑ aduersarium impetrato nō fiat mentio de primo valet pmū et non scdm al' valet scdm. Et si pmū fuit impetratū cōmuni ꝯsensu ptium non valet secundum impetratū ꝑ alterā ptem hoc tacito habet tria dicta. scdm ibi si. Vo. tertium ibi verū.

Nō pmo tres reglas in materia rptorū. Prima q in rescriptis ipetratis ad lites ꝑ vtrāq̄ᷓ ptem standuz est rpto habēti poꝛē datā ita q tpe huius. c. simplr̄ stabat date ꝛ nō pntatōi hodie dic vt plene dixi. s. eo. c. i. Scda regla q scdm rptū mentionē faciēs d pmo tollit pmū secus si mentionē nō facit. Tertia q scdm rptū nō tollit pmū impetratū cū ꝯsensu ptium nisi faciat mentionem nō solum de pmo s3 etiam de illo cōi ꝯsensu ex quo infert q nō solum fienda est mentio simplr̄ de poꝛi rpto sed etiam d omni nōbili clausula apposita in eo. ad hoc qd legit et nō. in. c. ex litis. de do. et ꝯtu. rō est q2 omne tacitū quo expsso pnceps non ita facile dedisset lras reddit rptū surreptiuū vt in. c. postulasti. et qd ibi nō. j. eo. certum autem est q si pnceps sciuisset pmū rptū impetratū cōmuni ꝯsensu ptium non dedisset scdm saltim ita faciliter q2 nō debet iudex dari ad petitionē alterius ptis vt in. l. obseruandū. ff. de iudi. Itē nō significatū huius vbi ꝯtinuo. exigit enī vt nō fiat tempis interuallū. Nā ista ponuntur hic vt diuersa in h tn̄ recurrendū est ad arbitrium iudicis ar. in. l. qd dicimus. et. l. ratū. ff. d solu. et in. c. q2 ꝓpter. j. de elec. Pro declaratione. c. et totius materie quero de trib⁹ qōnib⁹ ꝓut tria sunt dicta. c. prima qō nunqd scdm rptum non faciens mentionē d prio impetrato sup eadē cā ab aduersario sit ipso iure nullū. Secunda questio nunquid faciendo mentionē de primo ipso iure tollat pmū ita q n̄ valeat ꝓcess⁹ postmodum explicat⁹ ꝑ primū. Tertia questio nunquid iudex posset dari cōmuni ꝯsensu ptium an vero possit deputari ad instantiā vnius dūtaxat. Circa pmā qōnem repiuntur tres opi. Compost. tenet q scdm sit ipso iure nullum et pro hoc optime facit ista lra que dicit q scdē lre nō obtinent alicui⁹ roboris firmitatē et cum loquatur per verbum pntis tpis videtur q nullitas surgat ipso iure. Ad hoc qd nō. gl. in regula in penis de re. iu. li. vi. et in. l. in criminali. C. de iuris. om. iudi. Scda opi. distinguit inter impetrantē ignoranter ꝛ scienter. Et hec fuit opi. damasy. Tertia opi. est fere cōmunis omniū docto. vt Inn. Host. Gof. et sequentiū qui hic omnes tenuerūt scdm rptum nō esse ipso iure nullum sed annullandū ope exceptionis ita q ꝑ rptū datur iurisdictio et si non excipitur valent ꝓcessus scdi iudicis. Et licet multa dicant ad hanc opi. fundādaz tamen hoc optime ꝓbatur in. c. si autem et. c. plerūq̄ᷓ. j. eo. ti. In quibus patet q si pmus impetrās dolo vel negligentia vti postposuit suo rpto. j. annū poterit cōueniri auctoritate scdi rpti et sic scdm a pncipio non fuit nullū q2 si fuisset nullū non potuisset ꝯualescere ex negligentia pmi impetrantis q2 qd nullum est a pncipio tractu tempis non ꝯualescit vt in regula. nō firmatur tractu tpis. de re. iu. li. vi. Et hodie indictō nico videtur tex. apertus scdm cōmunem intellectum. in. c. vt debitus. de app. vbi patet expresse q valet scdm rescriptum et preualet primo si vigore illius emanauit citatio. Et ex his infertur ad vnā conclusionem generalem ad hanc materiam rptorum q in rptis impetratis ad lites surreptio nō viciat ipso iure sed opus est exceptione ad hoc quod legitur et nō. in. c. ad audientiam. ij. j. eo. ti. qd tamen videtur limitandum scdz opi. Inno. in. c. cū dilecta. j. eo. vbi facit differentiam inter surreptionem et obreptionem vt subreptio nō viciet ipso iure. sed obreptio sic qd an sit verum ibi dicetur. Item limito nisi in eodem rpto fiat gratia ꝛ accessorie detur iurisdictio ad executionem gratie. Nā tunc sicut ipso iure gratia annullatur ꝓpter subreptionem ita et iudicis datio. ar. in. c. si super gra. de offi. dele. li. vi. Nam scire debes aliam ꝯclusionem in hac materia rptorū q in rptis impetratis ad bnficia qualiacunq̄ᷓ sint beneficia subreptio viciat rptū et gratiam ipso facto vt in. c. ad audientiam. e. alle. et in. c. ꝯstitutus. j. eo. et in. c. i. et. ij. de fi. psbi. li. vi. et hanc limitationē sentit Inno. in. d. c. ꝯstitutus. j. eo. Et vide per Jo. an. in. c. i. de lit. ꝯt. li. vi. ponē exemplū papa ꝯtulit ticio ecclesiam sancti Laurentij. Et pro executione gratie deputauit sempronium executorem si surreptio interuenit gratia est nulla ipso facto et ꝑ ꝯsequens executionis deputatio cum veniat accessorie ad gratiam. Quid autem si iudex daretur separatim a gracia dic vt dicam in. d. ca. ad audientiam. Predicta limita vt habes tex. singularem. in. c. si eo tempore. j. e. ti. li. vi. vbi dicitur q si rescriptum continet plures gratias surreptio circa vnam non viciat alias quod est bene notandū. Et ad istū tex. qui videt obstare pme ꝯclusioni dic q scdm dicitur nullū in effectu. Nam id qd potest annullari potest dici largo modo nullum vt est bonus textus in. le. si dari stipuler. ff. de verbo. oblig. Sed circa predicta dubitatur nunquid ad euacuandū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſecundum reſcriptū ſufficiat excipe ꝺ ſurreptōe lꝫ nō
appelletur ab exceptione reiecta per iudicem tacite vel
expreſſe videtur primo ꝙ ſufficiat ſola exceptio qꝛ iu-
dex procedendo ad viteriora venit contra ordinem iu
ris vt in.c. paſtoralis .ꝭ. eo.vbi datur forma qualiter
debeat procedi cum de preualiditate plurium reſcrip
torum dubitatur Inno.ꝛ Compoſtu.tenent iuſtius ꝛ
ſecurius eſſe vt appelletur ſi iudex non vult admittere
exceptionem nec obſtat ꝙ dixi ꝙ ſubuerſio ordinis vi
ciat proceſſum qꝛ illud procedit in ordine ſubſtantifi-
co vt nota.ij.q.i.in ſumma.Iob.de lig. diſtinguit ꝙ
aut primus impetrans excipit coram ſcd̄os ꝛ nibilomi
nus procedit coram eo ꝛ tunc tenet proceſſus Aut ex
cipit ꝛ petit vt arbitri eligantur ſcd̄m tenorem.c.paſto
ralis .ꝭ. ꝛ nec amplius comparet coram iudice ꝛ non
tenet proceſſus ſecundi iudicis. Modernioꝛes ſim-
pliciter ſequuntur primum dictum quia paria ſunt nō
excipere vel excipere ꝛ a reiectione non appellare vt in
c.cum dilecti.de elect.ꝛ in.c.ex parte .iij.de app. vide
glo.in cle.vnica.de do.ꝛ contu. Ego ſic diſtinguerem
pro cōcordia opinionum ꝙ aut agitur de ſurreptione
vnius reſcripti ita ꝙ nullum aliud apparet impetratuꝫ
ꝛ tunc ꝓcedit opi.doc.vt non ſufficiat excipere niſi ap
pelletur ratio quia iudex delegatus poteſt cognoſcere
an ſua ſit iuriſdictio vt in.c.ſuper literis .ꝭ. eo. vnde ſi
iterloquitur tacite vel expreſſe ꝛ non appelletur illa in
terlocutoria valet ꝛ tranſit in rem iudicatam vt dicto
c.cum dilecti.aut agitur de preualiditate plurium re-
ſcriptorum ꝛ tunc dico ſufficere ꝙ primus impetrans
ꝯpareat coram ſecundis iudicibus ꝛ excipiat de ꝑmo
reſcripto ꝛ petat arbitros eligi ſi dubitatur ratio ē qꝛ
hoc caſu nec primi nec ſecundi iudices habent ꝑ ſe po
teſtatem cognoſcendi ideo non poſſunt exceptionem
reicere vnde tutus eſt excipiens ſi proteſtatur ꝙ nō in
tendit ꝯparere coram eis ſed procedere ſcd̄m.c.paſto
ralis .ꝭ. e. Uenio ad ſecundam queſtionem nunquid
ſecundum faciens mentionem de primo tollat primū
ipſo facto et in hoc Io.an.recitat hic in diuerſis apo
ſtillis duas opi. Prima eſt opi.Goff.q tenuit reſcri-
ptum primū ipo iure reuocari ita ꝙ ꝓceſſus primi iu
dicis eſt nullus dūmodo habuerit vtcūqꝫ noticiaꝫ
reuocationis.ar.i.c.ex lr̄is ꝺ off.dele.facit.c.ſi duobꝰ
de app.Et optime fac̄ iſte tex.dū ꝑ verba ꝑn̄tis tpis
dic̄ ꝙ excepta ē cā iudicio ꝑmi Scd̄a eſt opi.Compo.
tenentis ꝙ vbi excipiat̄ coram primo iudice de reuo-
catione valet proceſſus quia cuꝫ reuocatio ſit facta ad
inſtantiam alterius partis potuit illa pars ſuis literis
renunciare.ar.in.c.ad apoſtolicam.de regu.ꝛ ꝓceden
do coram primo iudice videtur tacite renunciare.ar.i
c.gratum.de offi.dele.Inno.prolixe tractat hanc ma
teriam in.c.i.de conceſſ.preben.li.vi. et aliquid in.c.
cum contingat .ꝭ. eo.et refert varias opini.adeo ꝙ vix
firmat pedes videtur enim primo diſtinguere an mo-
tu proprio fiat reuocatio an ad inſtantiam. Item vi-
detur diſtinguere inter directam reuocationem et in-
directam. Item an primus iudex ſciuerit reuocatio-
nem an ignorauerit.Et vide ibi latius de.Anto.dicit
hic ſe non facere differentiam reſpectu reuocationis i
motu proprio an ad inſtantiam fiat et an directe vel i
directe fiat ſed concludit ꝙ reſpectu tercij turbantis iu
riſdictōnem reuocatio habet vires ſuas ipo facto. Ad
hoc allegat Inno.in.c.ex litteris.de offi.dele.reſpe-
ctu partium diſtinguit ꝙ aut facta eſt reuocatio motu
proprio principis et tunc ipſo iure fit reuocatio et ha
bet vim a tempore noticie ipſius reuocationis quali-
tercunqꝫ ad iudicem reuocatum peruenerit noticia ip
ſius alle.c.audita.de reſti.ſpo.Si autem eſt facta ad
inſtantiam tunc reuocatio fit ipſo iure ſed habet vim
a tempore exceptionis proponende per partem impe
trantem quia cum hoc caſu ad vtilitatem partis fuerit
facta reuocatio debet ipſa pars animum ſuum detege
re ꝙ velit vti illis litteris reuocatorijs ꝛ hec omnia vi
dentur de mente Inno.preter primum in dicto.c.i. li
cet vario modo loquatur Ego aliter ſoleo dicere quod
aut princeps in reuocatōne appoſuit clauſulam decre
ti vel alia verba per que appareat principem velle re-
tractare extunc quicquid fuerit agitatum per primos
iudices et tunc dico ꝙ proceſſus ipſo iure eſt nullus
etiam data ignorātia iudicis vt ſi princeps dicit reuo-
camus commiſſionem tali per nos factam et decernit
irritum et inane quicquid extunc fuerit agitatum vi-
gore illius commiſſionis certe i his terminis ꝛ ſimili
bus nemo requirat noticiam reuocationis. Et ad hoc
facit tex.in dicto.c.i.et ſentit ibi Inn. Nec diſtinguo
in hoc an reuocatio ſit facta motu proprio an ad inſtā
tiam Aut reuocatio eſt facta ſimpliciter ꝛ tunc aut nul
la habetur noticia reuocationis et tunc tenet proceſ-
ſus primi iudicis tam contra partem ꝙꝫ contra terciū
turbantem vt in.c.audita.preall.quod ſic debet in-
telligi et in.c.ex litteris.de offi.dele.Aut orta eſt am-
biguitas de reuocatione vt quia vtrique iudices proce-
dunt vel hincinde excipitur et tūc an valeat proceſſus
primi contra tercium turbantem dico hoc pendere a
validitate reuocationis nam non tenebit proceſſus ſi
reuocatio valet et iſte eſt proprius caſus.c.ex litteris
de offi.dele.et hoc etiam ſentit hic Innocē.aut queri
tur de proceſſu primi inter partes et tunc ſi ex nullita
te actus non infertur alicui preiudicium non tenet qđ
fit a iudice reuocato. Ad hoc dictum.c.i. vbi dicitur
ꝙ ſi papa indulſit vni ꝙ non poſſit ab epiſcopo excō-
municari non valet excommunicatio lata ab epiſcopo
etiam ſi ignoret priuilegium vt eſt ibi tex. nota.aut in
fertur preiudicium ex nullitate vt quia ꝓceſſum ē iter
partes ꝛ graue eſſet ꝙ proceſſus eſſet nullus maxime

ſi teſtes eſſent mortui et tunc ſerua diſtinctionem do.
Anto. quã vt dixi ſentit Inno. in dicto. c. i. Quo
ad terciũ vtrum iudex delegatus debeat deputari ad
inſtantiam vtriuſq partis Iſta decre. facit pro et con
tra. Nam in principio iudex fuit deputatus ad inſtan
tiam vnius partis tantum. In fi. vero loquitur quan
do fuit deputatus communi conſenſu. Sed conclude
ſic ꝙ aut vtraq pars eſt preſens corã ſuperiore ⁊ nõ
debet ſuperior dare iudicem ad petionem vnius vt eſt
bonus tex. in. l. obſeruandum. ff. de iudi. aut pars eſt
abſens ⁊ alia eſt preſens et tunc de ſtilo curie eſt vt de
tur iudex ad petitionem vnius partis ſalua alteri par
ti facultate reuocandi iudicem ex cauſa rationabili vt
in. c. cauſam que. ij. et. c. inſinuante. de offi. dele. et ſi
petit preſens apponi aliquam clauſulam in preiudiciũ
abſentis ỏ ſtilo curie eſt vt ſi aduerſarius dz eſſe in cu
ria vt fiat citatio ſaltem per edictum generale vt notãt
doct. in. c. cum olim. ꝭ. de re iudi. ⁊ ibi bonus tex. Aut
vtraq pars eſt preſens ſi nõ ꝯcordant in iudice. ꝯmu
nis ſtilus eſt vt quelibet pars eligat vnum ⁊ curia ter
cium ⁊ hoc nota. glo. in dicta. l. obſeruandum. In
glo. in verbo exempta. ibi perditur ad tempus per ex
cõmunicationem. hoc verum ſi excõmunicatio ſuper-
uenit poſt impetrationem reſcripti. ſed ſi tempore im-
petrationis impetrans erat excõmunicatus reſcriptũ
eſt nullum imperpetuum vt in. c. i. de reſ. li. vi. Et mul
tos alios caſus in q̄bus ꝑditur reſcriptum enumerãt hic
doct. ⁊ non opꝫ hic inſiſtere qꝛ facile eſt colligere ſm
ꝯtingentiam facti.

Ex diſiunctiue
Inter ceteras narratis i reſcri
pto ſufficit impetranti alterum probare vel
ſic. Si papa mandat in reſcripto de duobus inquiri
alternatiue ad certum effectum conſequendum ſufficit
alterum probari. ꝑmo ponitur conſultatio. ſecũdo re-
ſponſio ibi huic. Primo nota ꝙ quis poteſt eẽ fi-
lius ſacerdotis ⁊ non in ſacerdotio natus vtputa ſi fu
it natus anteq̄ pater promoueretur ita contigit in per
ſonam Io. an. Nam pater ſuus erat magiſter grama
tice ⁊ genuit eum quando erat laicus poſtmodum fuit
ꝓmotus in ſacerdotem ita narrat Io. an. in addi. ſpe.
in ti. de fi. preſ. ſuper rubrica vbi excuſat ſe cõtra aliquos
ſibi infligentes ꝙ erat ſpurius filius ſacerdotis ibi au
tem non apparuit ꝙ fuit legitimus ſed apparet ꝙ non
erat filius ſacerdotis Secundo nota duo quorum
quodlibet ſufficit vt quis remoueatur ab eccl̃ia Pri-
mum ſi eſt filius ſacerdotis et in ſacerdotio genitus.
Nõ enim ſufficeret ꝙ ſit filius ſacerdotis niſi in ſacer-
dotio genitus quia poſſet eſſe legitimus modo predi
cto tamen reſpectu eccleſie paterne ſufficit ꝙ ſit filius
ſacerdotis quia ſucceſſio reprobatur etiã i filio legiti
mo vt probatur in. c. ad extirpandas. ꝭ. de fi. preſ. Et
ad iſtum tex. dum mandat inquiri an pater proximo
in illa eccleſia miniſtrauerit ſupple maxime qꝛ ſi erat
in ſacerdotio genitus non poterat habere etiam aliã
eccleſiã vt in. c. i. de fi. preſ. Secundum eſt ſi aliquis
occupauit eccleſiam ad hoc. c. ex frequentibus. ꝭ. de
inſti. Tercio nota ꝙ ad veritatẽ diſiunctiue ſeu al
ternatiue ſufficit alteram partem eſſe veram vt in regu
la. in alternatiuis. de re. iu. li. vi. ⁊ in. l. ſi ita quis ſtipu
latus fuerit. ⁊. l. ſi ita quis ſtipuletur. ff. de v. ob. Sed
uerte tamen quia aut alternatiua concipitur per verba
affirmatiua ⁊ ſufficit alteram partem exiſtere. Aut p
verba negatiua ⁊ oportet ꝙ neutrum accidat. De affir-
matiua habes exemplum hic de negatiua pone ſic ex-
emplum promitto tibi centum ſi imperator non vene
rit in italiam vel filius mihi non naſcetur nõ enĩ ſum
obligatus ſi aliquid iſtorum accidat vt i dicta. l. ſi ita
quis ſtipulatus. s. alle. ⁊ in. l. is qui ducenta. §. vtrũ.
ff. de re. du. ⁊ in. d. §. vtrum. plene expeditur materia
alternatiue per bar. ⁊ vide quod nõ. Dy. in. d. regula
in alternatiuis. Vltimo nota ꝙ valet ar. a ſimili et ꝙ
ſufficit in materia dare vnum exemplum ⁊ nota vtiliſ
ſimum rationem ſubijcere exemplo. Nam ⁊ papa hic
deduxit exemplũ ⁊ iuriſcõſultus in multis locis maxi
me in. l. inde neratius. ff. ad. l. acqui. Sed pro intelle
ctu materie ego quero que ſunt dictiones que proprie
importãt alternatiuam. ſolutio de dictione vel. nõ du
bitatur vt hic ⁊ in dictis. ll. s. alle. Sed quidam dubi
tauerunt de dictione aut. dicentes ꝙ ꝓprie non ẽ alter
natiua ſꝫ hoc eſt falſum vt pꝫ per ar. a ſpeciali in. l. cũ
quidam. ff. de v. ſig. ⁊ ꝓbatur in. d. l. ſi ita ſtipulatus.
Sed probabiliter dubitatur de dictione ſeu ⁊ ſiue. nã
videtur tex. in. l. ſi quis ita ligauerit. ff. ð au. ⁊ ar. leg.
ꝙ iſte dictiones ſunt potius copulatiue q̄ alternatiue
dicit ibi tex. ꝙ ſi quis ita legauerit. ego ſempronio ve
ſtem meã ſeu librum meũ ꝙ dictio ſeu ponitur augmẽ
tatiue ⁊ copulatiue ita ꝙ videor legare nedum veſtem
ſed etiam librum ⁊ de hoc per Cy. in. d. l. cum quidã
Sed in contrarium eſt tex. apertus in. d. l. ſi ita quis ſti
pulatus fuerit ⁊ in. d. l. ſi quis ita ſtipuletur. Barto. ĩ
d. l. ſi quis ita legauerit. diſtinguit ꝙ i fauorabilibus
vt in legatis iſte dictiones ſtant copulatiue ſecus i nõ
fauorabilibus et hoc placet. Nam quedã ſunt copu
latiue alternatiue ꝓprie. ſ. diſtinguentes inter precedẽ
tia ⁊ ſequẽtia quo ad verba ⁊ quo ad ſenſum vt dictio
vel et dictio aut. quedam ſunt habentes naturam co-
pulatiue ⁊ etiam alternatiue ita quod habent naturã
mixtã vt dictio ſiue. et dictio ſeu. que quandoq diſtin
guunt quo ad verba ſꝫ non q̄ ad ſenſum. quãdoq quo
ad verba ⁊ quo ad ſenſum ⁊ ideo in iſtis debemus fa
cere interpretatõnem ſcḋm materiam ſubiectam ſicut
dicimus in hermofrodita. iiij. q. iij. hermofrodita. et
l. queritur. ff. de ſta. ho. ⁊ hoc bene notabis. Sed

quero de vtili.q.certum eſt ꝙ vbi duo alternatiue mãdantur ſufficit alterum adimpleri Sed nunc queritur cui datur optio ſpecifice quãdo pena ponitur alternatiue per.l.vl' ſtatutum.vt ſi dicatur ſuſpendatur vel excõmunicetur vel puniatur in mille flor.aut amputetur ſibi pes vel quid ſimile de hoc habes tres glo.notabiles ꝛ forte plures ſed de his tribus in preſenti recolo vnã in.c.ſicut.ij.de iudeis.aliam in.c.a crapula.de vi.ꝛ ho.cle.terciam in.c.fraternitatis.xxxiiij.di. que cõmuniter ꝛ abſolute dicunt ꝙ optio datur iudici vñ poteſt imponere iudex quam penam ex illis vult Sʒ in contrarium facit.l.quicunqꝫ.C.de ſer.fugi.ꝛ quod ibi nota.vbi optio datur reo.Sed pro concordia diſtingue cum Cy.ibi et poſt bar.in.l.ij.ff.de effractor.ꝙ aut verba alternatiue diriguntur ad iudicem ꝛ tunc iudex habet eligere vtputa ſi dicatur puniat euʒ iudex tali vel tali pena ad hoc.l.ſi fugitiui.C.de ſer.fugi. Aut verba dirigunt in reum vt quia dicitur ſoluat centum vel recedat a ciuitate et tunc optio datur ſibi.Et ita loquitur dicta.l.quicunqꝫ.aut verba ſunt imperſonaliter prolata vel aliter dubitatur ꝛ tunc bar.dicit ſe dubitare videtur tamen inclinare vt optio detur reo vt ſic eligatur pars mitior.ar.l.interpretatione.ff.de pe. ꝛ regula odia.de re.iu.li.vi. Contrarium in h vltimo arbitror eſſe verum.Nam iura noſtra canonica ſuperius alle.cõmuniter loquuntur imperſonaliter ꝛ tamen glo.cõmuniter ſentiunt vt optio detur iudici.Et vltra auctẽ glo.noſtrarum ꝓbatur in.c.qm̃.in fine.vt li.nõ conteſt.ꝛ per.c.querenti.de v.ſig.Nam regulariter iudex tanqꝫ legis miniſter habet eligere ꝛ imponere penam ſcd̃m circumſtãtiam loci temporis ꝛ perſone vt i l.reſpiciendũ.ꝛ in.l.aut facta.in fi.ff.de penis.Item reus ſemper eligeret mitiorem penam ꝛ ſic quaſi fruſtraretur alternatiua legis.predicta tamen limita ſingulariter niſi vna pena eſſet tranſlata in aliam qꝛ tũc iudex non haberet amplius electionem.pone exẽplũ cotidianum.dicit ſtatutum vel ſnia iudicis ꝙ pro tali delicto reus ſoluat mille vel ſi non ſoluerit infra decem dies amputetur ſibi pes queritur vtrum poſt lapſum x.dierum poſſit iudex exequi penam in bonis iſti' criminoſi ꝛ dicendum ꝙ non quia per lapſum.x.dierũ pena pecuniaria fuit tranſlata in corporalem.et dicit barto.ſe conſuluiſſe in.q.facti vbi hec ponit in.l.cum duobus.in.§.idem reſpondit.el.ij.ff.pro ſocio.et facit ibi tex.cum aliis iuribus ibidem alle.et hec bene nota.Item quod.s.dixi ꝙ ſi verba diriguntur in reũ ipſe habeat electionem limito quando verba diriguntur in eum actiue vt in exemplo prealle. ſecus puto ſi paſſiue exemplum dicit ſtatutum paciatur penam iſtã vel illam et de hoc allego bonum tex.iuncta glo.in.c.ſicut.alle.Item dubito ſi conſuetudo habet ab olim.vt imponatur preciſe altera pena vtputa ſi dicat ſtatutum ꝙ puniatur pena pecuniaria vel corporali tamen ſemper eſt obſeruatum vt imponatur pena pecuniaria nunquid ex hoc ſit inducta conſuetudo vt iudex non habeat optionem ſed debeat ſeruare conſuetudinem de equitate bene videtur ꝙ conſuetudo ſit obſeruãda ar.in.l.odia.iuncta glo.ff.de penis.vbi dicitur qd̃ in impoſitione pene iudex non debet venire contra conſuetudinem quod nota.ſed de ſubtilitate poſſet argui in contrarium nam in his que ſunt mere facultatis ex obſeruantia vnius non eſt inducta conſuetudo.Nam forte ſemper placuit iudici eligere alteram penam ex quo nihil eſt actuʒ contra.l.ergo non eſt inducta conſuetudo legis derogatiua ad h qd̃ nõ.in.l.ij.C.que ſit lon.cõſue.per Cy.ꝛ dixi in.c.ex parte,aſtenſis.de ꝓceſſ.pbẽ.facit quod nõ.in.c.iohãnes.de cle.cõiuga. Quid autem in aliis alternatiuis ut ſi legatũ eſt alternatiuum vel in contractibus dic ut nota.in.d.regula.in alternatiuis.ꝛc̃.et per Bar.in l.lucio.ticio.ff.de le.ij.et in.d.§.vtrum.

I quando Is ad quem reſcriptũ pape dirigitur debet illi parere vel cauſam rõnabilẽ aſſignare q̃re parere non poteſt.Et primo ponit dictum.ſcd̃o alternatiue inſtruit ibi qualitatẽ.tertio alterius ptis alternatiue ratio ibi qꝛ Primo ꝙ ex iniuſticia ſeu mandato iniuſto defacili quis exaſperatꝰ ꝛ turbatꝰ Scd̃o nota ꝙ vbi ꝓceptũ principis vl' ſuperioris prima frõte deuiat ab honeſtate nõ tenetur ſubditus immediate parere ſed poteſt allegare quare parere nõ debeat nec ex iſta dilatõne debet princeps turbari.Et ex hoc tex.nõbiliter colligitur ꝙ officialis vl' alius cui princeps per lr̃as ſuas aliquid mandat poteſt non parere et reſcribere principi et ſpectare ſcd̃am iuſſionem qꝛ q̃nꝙ ꝓnceps per nimiam optunitatem vel per ſubreptionẽ vl' nimiã occupationẽ ꝓcedit ñ ꝓcedenda Sed circa ꝓdicta dubitatur qd ſi ꝓnceps mãdat ſub certa pena puta excõicationis quã incurrat ipſo facto ſi ñ paruerit nunquid poteſt mandatarius differre et ſpectare ſecũdam iuſſionem modo predicto fuit alias in facto ꝛ vario modo fuit conſultum ſed certe ſi per executionem mandati timetur maximum ſcandalum vel aliter dubitatur de mente principis licite poteſt mandatarius nõ exequi ꝛ reſcribere principi quia hoc facit auctoritate.l.vt hic.et in auc̃.vt nulli iudi.Et ad predicta allego nota.dictum Inno.in.c.inquiſitioni.de ſen.ex.vbi dicit ꝙ ſi mandatum pape continet hereſim vl' vehementer ꝓſumitur ſtatum eccleſie perturbari vel alia mala ventura non debet ſubditus parere quia debet obuiare malo ꝛ non adiuuare quod dictum ſemper tene menti.Ex quo infertur ꝙ ſi princeps mandat aliquid ex cuius executõne preſumitur ſcandalum venire in ciuitate non deberet ſubditus parere.Item dic ꝙ ſi

princeps mandat aliquid contra deum non eſt obedi
endum ſibi vt in.c.ſi dominus.⁊.c.iulianus.⁊ in.c.q̃
reſiſtit.xi.q.iij.etiam ſi princeps credat iuſte facere ⁊
tibi ſoli notum ſit mandatum in ſe continere peccatuȝ
vt probatur in.c.literas.de reſti.ſpo. Et ex his infero
ad.q.pone ꝙ papa ſcribat pro notorie indigno ut aſ-
ſignetur ſibi certum beneficium nunquid mandatari⁹
teneatur parere ex dictis Jo.an.in.c.cū a deo.ĩ.eo.⁊
c.ſignificauit.ĩ.de offi.or.diſtinguo ſic ꝙ aut non cō
ſtat preciſe de intentōne principis ⁊ debet ſeruare mā
datarius quod hic dicitur. Aut preciſe cōſtat ꝙ vult
huic indigno prouidere ⁊ tunc aut poteſt papa in illo
actu diſpenſare ⁊ eſt ſibi parendum quia videtur tunc
diſpenſare.facit quod nota.in.l.barbarius.ff.de offi.
preto. Aut non poteſt diſpenſare vt quia eſt tanta in-
dignitas ꝙ ſine peccato non poteſt fieri ⁊ tunc ſibi nō
eſt parendum quia papa non habet poteſtatem pec-
candi.xl.di.in.c.i.⁊ hoc bene nota.per que aperitur
vltra alios intellectus iſtius.c. Jn glo.in verbo ra
tionabili.i ſi.dic poſt hoſti.cum queritur an de omni
bus ſit reddenda ratio ꝙ aut queritur nunquid quis
teneatur reddere rationem. Aut queritur vtrum poſſit
ratio reddi de omnibus p̃mo caſu tenetur. Si ex offi-
cio hoc ſibi incumbit vt teſtis de quo dic vt plene nō.
in.c.cū cauſam.d teſti. Sed ſi ex officio hoc ſibi nō p
tinet non tenetur vltra q̃ȝ velit Secundo caſu vtrum
poſſit reddi de omnibus ratio. dicendum eſt ꝙ de ſe
cretis diuini iudicij non p̃t reddi ratio.ita ꝙ loquit̃.c
nabuchodonoſor.⁊.c.d thiris.alle.i gl. Quedā ſunt
que conſiſtunt in ingenio vel ratione naturali. Et de il
lis poteſt reddi ratio vt hic quedam conſiſtunt in vo
luntate principis ⁊ de illis non poteſt reddi ratio. Et
hoc caſu procedit.l.non omnium.ff.de legi. vbi dicit̃
ꝙ non omnium que a maioribus noſtris ſtatuta ſunt
ratio reddi poteſt.exemplum predictorum. Si quera
tur quare fuit inducta vſucapio ratio eſt in promptu
ne dominia eſſent incerta vt puniatur negligentia do-
mini vt nota.in regula.poſſeſſor.de re.iu.in.vi. Sed
ſi queratur quare fuit prefixum triennium ⁊ non ma-
gis vł minus tempus non poteſt reddi ratio ſufficiēs
ſed ſic fuit viſum principi Jn glo.ſi.ibi obediet ſub
ditus quandoqȝ ⁊ ſi cauſam reddat pondera verbum
quandoqȝ.quia non ſemper debet obedire ſuperiori
ſed diſtingue vt.s.dixi. Et adde ad predicta que nō.
Jnnocen.in.c. ad aures. de tempo.ordi. inter cetera
dicit vani capitis eſſe exiſtimare ſuperiorem non poſſe
precipere ſine cauſe cognitione vł ſine expreſſione cau
ſe quod dictum nota. Ex quo habes quod ſuperior
in ſpectantibus ad officium ſuum poteſt precipere
ſubdito licet non exprimat cauſam precepti vel pre-
cipiendi.

Per ꝓptuȝ pa
vm ordinem. pe in quo non fit
mentio de ordine ciſtercie.religioſi illius or
dinis non tenentur reſpondere.vel aliter ⁊ ſic. Ciſter
cienſes ſunt priuilegiati ꝙ non poſſunt conueniri per
ꝛſcriptum pape niſi i eo fiat mentio de eo ordine. Et pri
mo ponit deciſum exordium.ſcđo dictum.ibi ſed con
tra. Et pro intellectu tex.et glo.premitte ꝙ iſti fra
tres ciſtercienſes i multis ſunt priuilegiati a ſede apo
ſtolica vt ſuper decimis et ſi poſtmodum obtinuerūt
priuilegium vt ſuper his quibus ſunt priuilegiati nō
teneantur reſpondere per reſcriptū pape niſi in eo fiat
mentio de eorum ordine ⁊ hoc forte fuit conceſſum qr
ſepe moleſtabant̃ ſup reb⁹ priuilegiatis coram iudici
bus delegatis poſtmodum obtinuerunt aliud priuile
gium magis latum vt ſuper nulla re teneantur reſpon
dere niſi in reſcripto fiat mentio de eorum ordine ⁊ ſic
intellige glo.i. Nota primo ꝙ ſup decimis ⁊ alijs
rebus poſſunt religioſi ⁊ alij a papa priuilegiari ad h
c.ex parte.de deci. Nota ſecundo ar.op.ex tex. va
lere reſcriptum impetratum contra religioſos licȝ nō
faciat mentionem cuius ordinis ſint.ſatis enim ē per
reſcriptum conſtare contra cui⁹ monaſterij religioſos
ſit impetratio.hoc probatur hic per locum a ſpeciali.
Nam ſi priuilegium hoc fuit indultum ciſterciē. vt nō
teneantur reſpondere niſi fiat mentio de eorum ordi-
ne ergo ius cōmune eſt contrarium in alijs religioſis
vt in.c.preſenti.§.loca.de preben.li.vi. Nota ter
cio ꝙ vbi priuilegium dat generaliter formam reſcrip
tis impetrandis non valet reſcriptum etiam ſpeciale
non ſeruata forma tradita in priuilegio. Nam alias il
lud priuilegium eſſet inutile cum concernat ſingula re
ſcripta Et iſte eſt proprius caſus iſtius.c. vnde falſo
allegatur per aliquos iſtud.c.ad probandum ꝙ reſcri
ptum impetratum contra priuilegiatum debet facere
mentionem de priuilegio. Nam h nō probatur hic ſȝ
potius contrariū quia hic non dicit vt debeat fieri mē
tio de priuilegio ſuper decimis vel alijs ſed ſolum de
ordine ⁊ de hoc.ĩ.latius. Jn glo.i. ibi preter hoc
priuilegium dicit Jo.an.ꝙ hoc non eſt illud priuile-
gium de quo tex.loquitur Sed Jo.cal.hoc reprobat
⁊ bene quia priuilegium de quo loquitur tex.erat li-
mitate conceſſum.ſ.quando iſti conuenirentur ſuper
rebus priuilegiatis ⁊ ideo non debet extendi ad im-
petrationem faciendam ſuper rebus nō priuilegiatis
quia priuilegium debet pure obſeruari in reb⁹ in qui-
bus loquitur vt in.c.porro.de priuil.ſed iſtud priuile
gium de quo glo.loquitur erat magis generale quia
concernebat omnem rem ratione cuius poſſint conue
niri dic tamen ꝙ cum de iſto priuilegio nobis nō cō-
ſtet non teneretur iudex delegatus admittere excepti
onem niſi fiat fides de priuilegio.ar.in.c.cū perſone

de priuile.li.vi. Sed reſpectu priuilegij de quo loqui
tur tex. ſufficit iſte tex. quia priuilegium eſt hic incor-
poratum. In glo.vi. ibi ſuppreſſio dignitatis hec ra
tio non eſt bona quia reſcriptū hic annullatur nō qꝛ
ordo ſit dignitas ſed vigore priuilegij quod papa in-
dulſit iſtis ciſtercien. ⁊ in eo ꝙ glo. dicit iſtum tex. extē
dendum ad religioſos habentes cōſimilia priuilegia
non intelligas de priuilegijs ſuper decimis vel conſi
milibus rebus ſ꞉ de priuilegio vt non teneantur reſpō
dere niſi fiat mentio de eorum ordine. In eadem
glo. ibi priuilegium non tollitur per ius cōmune dic
ius cōmune .i. per reſcriptum impetratum ſm̄ ius cō-
mune nam vt dixi ſuper rubrica reſcriptum ſpecialiter i
voltum conceditur ad iuris obſeruantiā. Et aduer
te quia licet glo. ſit vera in ſe non tamen funditus tol
lit contrarium vn̄ dic poſt Jo.an. ⁊ alios ꝙ iſtud pri
uilegium dabat formā reſcriptis ſingularibus impe
trandis vnde ſi reſcriptum valeret non ſeruata forma
inutile eſſet illud priuilegium nec tamen intelligas vt
s. dixi qd̄ ſit fienda mentio in reſcripto de priuilegio
vnde ſi impetratur contra alios priuilegiatos ſup de-
cimis vel alijs non eſt neceſſe vt reſcriptum faciat mē
tionem de priuilegio ex quo priuilegium concernebat
ius peremptorium ⁊ merita cauſe. quia per hoc reſcriptum
nullum fit preiudicium priuilegio cum poſſit allegari
ad merita cauſe. papa enī dando reſcriptum nō aliud
facit niſi ꝙ mandat iuſticiam adminiſtrari ſed in caſu
huius .c. priuilegium inducebat dilatoriam ⁊ non con
cernebat merita cauſe vnde ſi reſcriptum valeret illud
priuilegium eſſet inutile. Conclude ergo cum que-
ritur nunquid reſcriptum impetratum contra priuilegia-
tum debeat facere mentōnem de priuilegio ꝙ aut erat
reſcriptum ad bn̄ficia obtinenda vel aliter priuilegiatiuū
⁊ tunc non valet ſi venit in preiudicium priuilegiati ⁊
non facit mentionem d̄ priuilegio quia eſt ſurrepticiū
cum ſit illi conceſſum ⁊ ſi papa ſciuiſſet non dediſſet
reſcriptum Et iſte eſt caſus ſm̄ Jnn. in .c. conſtitutus
.ſ. eo. Aut eſt reſcriptum non priuilegiatiuū ſed mere
ad iuris obſeruātiam conceſſum ⁊ tunc aut priuilegiū
aduerſarij concernebat merita cauſe puta vt non tene
retur ſoluere decimas ⁊ tenet reſcriptum licet non faciat
mentionem de priuilegio. ratio quia nullum preiudi-
cium fit priuilegiato cum poſſit de ſuo priuilegio exci
pere ad merita cauſe vnde ſicut impetrans non tenet̄
facere mentionem de exceptione peremptoria cōpetenti
aduerſario vt in .c. i. de li. conteſt. li. vi. quia ſaluum ma
net ius aduerſarij ita nec de priuilegio cauſante excep
tionem peremptoriam. Et hoc tenent Jnno. ⁊ Com-
poſtel. ⁊ cōmuniter doct. hic. ⁊ vt dixi probatur p iſtū
tex. Nam ⁊ ſi papa ſciuiſſet de priuilegio nihilominꝰ
reſcriptum conceſſiſſet quia forte priuilegiatus renun
ciauit priuilegio vel eſt preſcriptum vel quid ſiſe. Aut

priuilegium aduerſarij concernebat exceptionem dila
toriam vel dabat formam reſcriptis impetrādis ⁊ nō
valet reſcriptum quia alias priuilegium eſſet inutile
ſi non poſſet excipi contra reſcriptum in vim dilatorie et
iſte eſt ꝓprius caſus iſtius .c. ⁊ vide ad materiam que
dixi .s. c. i. Et in fi. glo. nota bene caudam huiꝰ gl.
Ex qua collige ꝙ priuilegiatus citatus contra priui-
legium ſuum tenetur venire ad allegandum ꝓuilegiū
ſuum alias tenet ſn̄ia contra eum lata. Hoſti. dicit ꝙ
excōmunicatio vel alia ſn̄ia eſſet nulla. Sed cōcorda
ſic ſm̄ Jo.cal. ꝙ aut ſumus i terminis huius .c. ⁊ tūc
ſn̄ia eſſet nulla ex quo reſcriptum non facit mentōnē
de ordine. ratio quia notorie conſtabat iudici ꝙ religi
oſi nō tenebantur comparere ⁊ bene loquitur nā dico
generaliter ꝙ vbicunqꝫ notorium eſt citatum non tene
ri ad comparendum non poteſt iudex procedere ꝯtra
eum vt contra contumacem ad hoc bonus tex. cū gl.
in .l. non videtur latitare. ff. de iudi. Et vide tex. i cle.
paſtoralis. in. §. piſana. ⁊ ibi bona glo. d̄ re iudi. ⁊ gl.
in .c. veniens. de accu. ⁊ in .c. ſi ep̄s. iij. q. ij. per Jnn.
in .c. ij. de dilat. ⁊ per barto. in .l. ij. ff. ſi quis i ius vo.
ſed in alijs terminis preter iſtum tex. vbi notorie nō
conſtaret abſentem non teneri ad comparendum pro
cedat iſta glo. ſm̄ eum vt ſententia teneat contra priui
legiatum non ꝯparentem. Et nota ꝙ dixi quādo no-
torie non conſtat nam facit ꝙ ſi epiſcopus citat iſtos
fratres mendicantes qui notorie ſunt exempti ⁊ iam
dudum tolerati in priuilegio exemptionis ꝙ ipſi non
tenentur ꝯparere etiam ad allegandum priuilegiū eo-
rum. Et nota qꝛ i hoc multi ſimplices iudices decipi
untur. Et inquantum glo. dicit ⁊ cal. poſt eam ꝙ ſenten
tia teneret contra ꝓuilegiatum non cōparentem. Ego
aliter dico. ſ. ꝙ ſn̄ia contumacie punitiua teneret qꝛ in
illa eſt iudex vt in .l. vnica. ff. ſi quis ius dicē. non ob
temperauerit ⁊ in .d. l. ij. ⁊ in .c. ſuper litteris .ſ. eo. Sed
ſuper principali non valeret ſn̄ia eſto ꝙ eſſet caſus in
quo poſſet procedere lite non conteſ. ratio quia eſt lata
a iudice non ſuo ⁊ ideo ſi iudex vult valere ſententiam
ſuper principali pronunciet ſe prius iudicem competē
tem tunc ⁊ poſtmodum procedat in principali quia il
la ꝓnunciatio auctoritate iuris facit eum iudicem licet
nō eſſet. hoc eſt de mente Jnno. in dicto .c. ij. de dila.
⁊ bar. in .l. ij. ſi quis in ius vo. ꝑal. ⁊ hoc bene nō. Et
vide qd̄ nota. Jo.an. in regula. ſcienti. de re. iur. li. vi.
in mercu. Panormitanus.

Am te Legitur varijs modis ſed cō
muniter ſummatur ſic Si ſede
vacāte ſcribitur capitulo vt prebendā alicui
conferat epiſcopus de nouo creatus illud adimplere
tenetur vel ſumma aliter ⁊ ſpecialius ſcd̄m lect. cōmu
niter approbatam. Si ſede vacante ſcribitur capitulo
vt gerenti vices epiſcopi vt prebendam alicui cōferat

ſi creatur epſ nōdum executo mandato ⁊ ad eum ſpe
ctet collatio prebendarum illud adimplere tenet. Di
uiditur in quinqꝫ partes. In prima ponit mandatū
In ſcđa excuſatōem capituli. ibi ipi vero. tercio excu-
ſationem epi. ibi cum itaqꝫ. quarto illius excuſatōem
reprobat. ibi ꝙ nullatenus. quinto antipophorizat.
ibi pro eo. Nota primo ibi tuam ꝓmotionem iun
cto fine. ibi ꝯſecratus ꝙ anteqꝫ qs ſit ꝯſecrat⁹ in epm
non poteſt dici promotus. fa. c. trāſmiſſam. ij. de elec.
ita colligit hic Fran. vcell. Sꝫ tu vide tex. op. quem
tenebis menti in. c. tua. de his que fi. a prela. vbi ꝓ-
batur ꝙ electus ⁊ ꝯfirmatus nō poteſt adhuc dici epi
ſcopus ſi nō eſt ꝯſecratus ſed appellatur electus quaſi
ꝯſecratio ꝯfirmet nomen ⁊ dignitatem epalem. Ad h
.c. niſi. de auct. ⁊ vſu palli. vnde appellatōe epi nō ve
nit electus ⁊ ꝯfirmatus nondū cōſecratus vide tex. et
glo. in cle. ij. de cele. miſ. ⁊ idē qđ dixi de electo ⁊ con
firmato procedit etiā in prouiſo per papam. quia ta
lis prouiſio habet vim electionis ⁊ ꝯfirmatōnis vt no
ta. Inn. in. c. cum olim. de cau. poſſ. ⁊ ꝓprie. No
ta ſecundo ibi decano ⁊ eccleſie ꝙ nomine eccleſie ve-
nit capitulum ſine epo. Ad idem. c. requiſiſti. ij. de te
ſta. alibi tamen dicitur ꝙ epſ eſt in eccleſia. vij. q. i. ſci
re. ſed illđ procedit largo ſumpto vocabulo. Ad hoc
qđ nota. glo. in cle. vt hi qui. de eta. ⁊ quali. Nota
tercio ibi mandatum ⁊ p̄ceptum ꝙ dr̄ia eſt inter hec
et capitur hic mādatum pro litteris monitorijs ⁊ prece
ptum ꝑ literis p̄ceptorijs. Nam olim dabantur tria
paria literaꝝ vt monitorie. preceptorie. et executorie.
de quibus in. c. mandatum. et. c. litteris. ij. eo. Et ex
hoc infertur ꝙ mandatum nō neceſſitat ſed p̄ceptum
ſic. In contrarium facit. c. ſi qn̄. s. eo. ideo dico ꝙ mā
datum ex ſe nō impōt neceſſitatē et ita capitur per to
tum ti. ff. et. C. man. Sed vbi mandatum fit a ſuperi-
ore ſimplr peccat quis non obediendo mandato ſine
cauſa rationabili ſic loquitur. c. ſi quando. ⁊ hoc ſentit
Archi. poſt Uin. in. c. qđ p̄cipitur. xiij. q. i. No-
ta ibi ſi datam literarum ⁊c. ꝙ in conſiderāda vi ſcripti
et in coniecturando ſurreptionem ipius debemus at-
tende ad datam reſcripti ea autem que accidunt poſt
datam nō alterant ſcriptum. fa. c. ſi eo tempore. đ ſcrip.
li. vi. Item nota ꝙ etiam ſm̄ iſta tempora qs po-
terat eſſe canonicus et archidyaconus in eadem eccle
ſia an autem đ iure ꝯmuni hoc poſſit fieri vide tex. cū
glo. in. c. i. de conſue. li. vi. Et an talis debeat habere
duas voces in capitulo dic vt dixi in. c. cum olim. de
re iudi. Ultimo nota ꝙ iudeus factus xp̄ianus ē
capax beneficij eccleſiaſtici et poteſt impetrare in ec-
cleſia cathedrali nec eſt condemnandus quia fuit iu-
deus ſed cōmendandus quia ad fidem conuerſus.

Oppo. contra tex. videtur enī ꝙ epiſcopus non te
nebatur aliquo modo iſti ꝓuidere. Aut enim fuit ſcri-
ptum capitulo tanqꝫ ordinario collatori ⁊ tunc littere
debent eſſe nulle ex quo capitulum de iure non habe-
bat poteſtatem conferendi nec debet teneri epiſcop⁹
ordinarius collator quia mandatum factum vni non
extenditur ad alium quia papa non intendit illū gra-
uare quinimo plus dicit tex. notabilis in. c. ſi. de p̄bē.
li. vi. ꝙ mandatū factum capitulo de conferendo non
extenditur ad ſingulares canonicos habentes confe-
rēdi poteſtatem alio iure qꝫ capl'm. Aut fuit ſcriptum
capitulo tanqꝫ ſuccedenti in ius epi ⁊ ſtare nō poteſt
q2 capitulum non ſuccedit epo in collatione beneficio
rum vt in. c. ij. ne ſe. va. et clarius in. c. vnico. eo. ti. li.
vi. Aut fuit ſcriptum capitulo tanqꝫ executori et dele-
gato apoſtolico et tunc non debet expirare mandatū
per creationem epi q2 per deputationem executoris
eripitur ptās de manibus ordinarij et transfertur i ex
ecutorem vt in. c. ſi ſoli. et. c. ſi capitulo. de pcſ. p̄ben.
li. vi. ergo male dicebant iſti canonici ꝙ collatio non
ſpectabat ad eos. So. ꝓpter hec contraria et ſimilia
hoc. c. legitur varijs modis. Glo. in verbo infecto
negotio ponit primū intellectū ꝙ de honeſtate ⁊ non
de neceſſitate hic epſ aſtringebat. hunc intellectum ſe
cuti ſunt qdam vt dicit Inno. dicentes hoc capitulū
ꝯtinere gratiam in fauorem iſtius nouiter ꝯuerſi ad fi
dem Iſte intellectus cōmuniter nō recipitur q2 nullū
verbum poſitum in tex. ſapit gratiam ⁊ intellectus iu
rium non ſunt traheēdi ad gratiam vt nota. in. c. ex pte
ade. de teſti. Item quia hoc capitulum ſupfluceret hic
⁊ de nihilo ſeruiret contra id qđ habetur. s. in prohe
mio ideo glo. forte poſuit ſcđm intellectum dicens ꝙ
de iure tenetur epiſcopus ꝓuidere ſed non reddit rati
onem quare. ſolum enī reddit rationem reſpectu capi
tuli ⁊ non reſpectu epi. ſed ex glo. ſi. tu potes corrobo
rare iſtam lect. in eo ꝙ dicit ꝙ mandatum factū capi-
tulo videtur factum cuilibet de capitulo ⁊ ſi non pōt
adimplere tempore mandati debet adimplere cū po
teſt. ita ad propoſitum tempore mandati iſte epiſco-
pus erat de capitulo ⁊ ideo mandatum afficit eū vt
ſingularem ⁊ ſic tenetur nunc cum eſt epiſcopus et po
teſt illud adimplere. Sed contra hanc lect. facit. c. q̄
manumittitur. xij. q. ij. de quo glo. in ſi. opponit ⁊ nō
ſoluit vbi dicitur ꝙ id quod eſt vniuerſitatis non ē ſin
gulorum ⁊ ſic videtur ꝙ mandatum factum capitulo
non afficit ſingulos quinimo vt dixi ad propoſitum
videtur tex. in oppoſitum in dicto. c. ſi. Item vt notan
ter dicit hic Inno. quando mandatur capitulo id qđ
conſiſtit in iure non vr̄ mādatū ſinguli ſinglis vnde
ſingulariter non poſſunt illud exequi vt ſi mādatur ꝙ
eligant vel ꝙ prebendam conferant vel quid ſimile ſe
cus ſi mandatur capitulo aliquid conſiſtens in facto
q2 tunc quilibet poteſt et debet adimplere mandatū
vtputa ſi prebenda alicui collata ꝑ papā papa mādat

capitulo vt illum recipiant in canonicum Nam hec ē
nuda receptio facti que non expoſcit actum collegia-
lem ideo ſi collegium non vult ſimul facere quilibet d̄
collegio tenet̄ facere. Et nota ſingulariter hanc theori
cam q̄ȝ facit ad omnes vniuerſitates q̄bus aliq̄d mā-
datur p̄ ſupiorem Hoſti. tñ hic aliud ſentit ſ latius lo
cutus ē in. c. bone. ij. de poſtu. p̄la. vbi dixit primum
membꝝ p̄cedere niſi collegiū ſit in negligentia q̄ȝ tūc
totum ius recidit in volentes obedire ꝛ eſt vtilis ſcd̄m
eum vt appareat d̄ negligentia ꝙ p̄ executorem vel or
dinariam ſtatuatur termin⁹ collegio quo elapſo pote-
runt adimplere volentes obedire qd̄ eſt dictum valde
equum ſ dictū Inno. ſubtilius q̄ȝ ex quo ſcribitur vt
collegio nō eſt collegium ſi ibi ē minor ps Item hec
lect. glo. non p̄cedit ex alio q̄ȝ p̄ſuppoſita obligatōne
i pſona cuiuſlibet canonici ex quo illa obligatio cauſa
tur reſpectu certe q̄litatis. ſ. q̄ȝ canonicus dȝ deſinere
illa obligatio deſinente q̄litate vt eſt bonus tex. in. c.
venerabilē. j. de elect. Tercia lectura colligit̄ ex fi.
glo. ſequentis. ꝙ ep̄s hic obligatur q̄ȝ eſt ps capituli
cū ſit caput capituli ergo mandatū factum cap̄lo exte
ditur ad eum hec lect. eſt falſa p̄mo q̄ȝ p̄ſuppoſito ꝙ
eſſet de capitulo tñ ↄſideratur capitulū vt corp⁹ ꝛ non
extenditur ad ſingulares de capitulo vt in dicto. c. fi.
Item in iuribus p̄tinentibus ad ſolum ep̄m non facit
ep̄s vnum corpus cū cap̄lo imo per ſe explicat vt. c.
edoceri. j. eo. Item ꝛ ſubtilius ex p̄pria ꝛ ſtricta ſigni
ficatione vocabuli appellatione capituli non venit p̄la
tus q̄ȝ licet ſit caput nō tamen eſt de capitulo vt dicit
glo. nota. in cle. vt hi qui. de eta. ꝛ quali. quā tenebis
menti facit tex. in. c. poſtulaſti. de ↄceſ. preben. ꝛ in. c.
a collatione. de preben. li. vi. Quare quartā lectu. po
ſuit Inno. multum ſubtiliter dicens ꝙ hic fuit ſcriptū
capitulo nō tanq̄ȝ executori vel vt ordinario collatori
vel vt ſuccedenti in ius ep̄i ſed tanq̄ȝ gerenti vices ip-
ſius ep̄i q̄ȝ non erat ep̄s cui poſſet ſcribi vnde lȝ capi
tulum non ſuccedat ep̄o in p̄tāte ↄferendi tamen ſucce
dit in iuriſdictionalibus Et ſic nō erat alius cui como
dius poſſet ſcribi q̄ȝ capitulo ideo ſi mandato nō exe
cuto creatur ep̄s tenetur ip̄e mandatum adimplere q̄ȝ
in effectu mandatuȝ fuit factum poteſtati ſue ita ꝙ ca
pitulum ↄtuliſſet non auctoritate p̄pria ſed tanq̄ȝ ge-
rens in hoc auctoritate pape vices ep̄i. Ep̄o eñ crea
to ceſſat iſta poteſtas extraordinaria ꝛ debet hoc epi
ſcopus adimplere Et indubio ex quo ſcribitur gerenti
poteſtatem alterius videtur ſcriptum tanq̄ȝ gerenti vi
ces illius licet quo ad illud non gereret vices alterius
vt ſingulariter probatur ſcd̄ȝ iſtum intellectum et hoc
poteſt extendi ad precepta que fiunt gerenti vices alte
rius. et in hoc eſt multum vtilis prouiſio iſtius capitu
li ꝛ ſcd̄m hunc intellectum non refert vtꝝ epiſcop⁹ no-
uiter creatus fuerit de capitulo tempore date q̄ȝ idem
eſſet ſi foret extraneus per ratōnem p̄miſſam ꝛ ad iſtā
tex. qui ponderat ꝙ tempore date iſte erat de capitulo
dic ꝙ iſtud ponderatur ad effectum vt iſte non poſſit
ſe excuſare quare ipi vt ep̄o nō fuit ſcriptum vnde ibi
narratur factum ꝛ non ponitur iuris miniſteriū Et idē
dicit Inno. ſi ſcriberetur cuilibet extraneo dūmodo poſ
ſet apparere ꝙ in defectū ep̄i ſibi fuerit ſcriptuȝ quod
nota. ꝛ per hoc habes clarum ꝛ vtilem intellectuȝ hu
ius capituli ꝛ licet q̄dam alij aliter legant tamen iſte i
tellectus Inn. eſt verior ꝛ ↄmuniter approbat̄ et patit̄
minora ↄtraria q̄ȝ alius intellectus In glo. penul.
in fi. hec glo. verſatur circa duo primo nunquid debet
attendi ſemper data litterarꝫ ante tempus p̄ſtationis
dixi aliquid. s. c. i. ſ longe plenius in. c. dilectus. ij. d̄
p̄ben. j. et dic vt ibi. Scd̄o tangit nunq̄d copia ꝛſcpti
dȝ exhiberi cum die ꝛ ↄſule ꝛ hodie dic cum nomine
pape ꝛ de hac materia plene dixi in. c. i. j. de p̄ba. et
dic vt ibi notatur

Daures

Non valet ꝛſcptum impe-
tratum ad beneficia ſi i eo
tacetur dignitas impetrantis. Cōmunis di
uiſio. ſcd̄s ibi ↄſultationi Nota p̄mo tria beneficia
ſonantia in nomē dignitatis vt decanus archidyaco-
nus ꝛ p̄centoria. Et ex hoc infertur ꝙ multi ſunt p̄lati
citra ep̄m habentes dignitates i eccleſia ꝛ qui p̄prie
dicant̄ habere dignitates in eccleſia dixi in. c. de mul
ta. de p̄ben. aliquid tetigi in. c. nouit. de iudi. vide per
arch. in. c. i. de ↄſue. li. vi. Nō ſcd̄o tex. ſatis aptuȝ
ꝙ impetrans beneficium etiā minimum debet facere
mentionem de dignitate quā obtinet ꝛ videtur notabi
liter p̄bare iſte tex. ꝙ non ſufficit impetranti dicere ꝙ
hȝ aliud beneficiū niſi exp̄mat nomen dignitatis ſi eſt
dignitas ꝛ alibi iudicio meo non ita bñ p̄batur ꝛ tene
hoc menti q̄ȝ nō ſolet ad hoc induci⁹ ꝛ ſic limitarem. c
non pōt. de p̄ben. li. vi. vbi videtur innui ꝙ ſufficit ſi
dicatur nō obſtāte ꝙ habeat aliud beneficiū. nam cre-
do ꝙ ibi narratur factū implicite ꝛ non explicite Naȝ
tex. hic in fi. dicit nō valere ꝛſcptum vbi auctor ſuppri
mit nomen ſue dignitatis ꝛ pondera nomē ſue digni-
tatis non eñ exprimitur nomen dignitatis p̄ illa v̄ba
generalia non obſtāte ꝙ habeat aliud bñficiū Sed
opponitur cōtra h̄ ꝛ tex. hic eñ vidꝫ papa p̄uidere qñ
ſit impetratio ſup minoribus beneficijs ſed idē videt̄
dicendū ꝛ fortius ſi ſup maioribus p̄mo q̄ȝ facilius
papa ↄcedit minora q̄ȝ maiora Itē q̄ȝ in omni impe
tratione dȝ fieri mētio d̄ bñficijs habitis alias gratia
eſt nulla vt in. c. ſi motu p̄prio. de p̄ben. li. vi. So. dic̄
Inno. ꝙ ad literā ſup v̄bo minorib⁹ dȝ ſuppleri maxi
me q̄ȝ vt dixi ideȝ eſt ſi ſit impetratio ſuper maiorib⁹
dicit etiam hoſtiē. ꝙ etiam de nobilitate ꝛ de diuicijs
impetrantis eſt fienda mentio qd̄ non placet Jo. an.
ꝛ bñ. Nam iur̄ non cauet̄ ꝙ fiat mētio niſi d̄ bñficijs

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt.d.c.ſi motu ꝓprio.⁊ iſte eſt cõmunis intellec⁹ iſti⁹ c.vt non valeat impetratio ſup beneficijs minoribus vel maioribus niſi fiat mentio de bñficijs q̄ impetrās obtinet ⁊ hodie clarius ꝓbatur in .d.c.ſi motu ꝓprio Do.car.ponebat hic alium intellectum ꝙ iſta ꝓuiſio huius tex.vendicat ſibi locum qñ ſit interp̄tatio ſuper minoribus bñficijs vt tunc areat impetrans exp̄mere nomē ſue dignitatis vbi al' ſuffeciſſet facere mentionē i genere ⁊ ſic ſentit ꝙ impetrās bñficium nō modicum nō artat ad faciendā mentiões in ſpē de ſuo bñficio ad hoc qḋ nō.in cle.i.de p̄ben.hec lect. nō eſt vera in ſe vt puto vt .ff. dicam latius nec ꝯuenit lr̄e qꝛ hic nec d̄ q̄litate dignitatis nec bñficio in genere fiebat mentio ſ₃ ſimplr̄ appellabat ſe clericos non ergo venit iſta ꝓui ſio ad ponendū hoc nouū ius. Item non vid̄r aduer tiſſe ꝙ hic papa reſpondet ad ꝯſultationem quo caſu nō ponit ius de nouo ſ₃ reſpondet ſcdm̄ ius antiquū vt nō.glo.in.c.ꝯſultationi.de tempo.or.⁊ in.c.ex ma de ſi.preſ. Item ꝙ ſit fienda mentio de q̄litate beneſi cij obtenti adduco ho.tex.p locū a ſpeciali in cle.ſi ro manus.de p̄ben.vbi vid̄r ſpeciale qñ motu ꝓprio fit ꝯceſſio. Sꝫ circa hunc articulum valde vtilem q̄ritur nūqd ſit fienda mentio de qualitatib⁹ beneficij impe trādi ⁊ qualitatib⁹ beneficij iam obtenti. variis vltra materiā h̄ ꝯtrā repio opi.ſ₃ ꝯcludēdo ⁊ allegādo ma teriā vbi tangit dico ſic ꝙ d̄ q̄litate bñficij ipetrādi ē fienda mentio vbi illa q̄litas eſt nobilis. Et p̄mo dꝫ fieri mentio de cura aiaꝝ ſi quam illud beneficium hꝫ vt in.c.cū in illis.de p̄ben.li.vi. Itē de qualitate reſi dentie fienda ē mentio ſi bñficium requirit reſidentiaꝫ ar.c.fi.de cle.nō reſi.tenet Io.cal.in.c.in noſtra.ff.e. Item dꝫ fieri mentio ſi illud beneficiū ſit dignitas tex. nō.eſt hic.ꝓbatur rōne de omnib⁹ fienda ē mentio q̄ pñt inducere p̄ncipem ad non cõcedendum vel ad nõ ſic faciliꝰ ꝯcedendum vt eſt tex.nota.in.c. poſtulaſti .ff.eo.⁊ ibi per hoſti. Sed iſte qualitates poſſent p̄n cipem ſubtrahere a conceſſione quia difficilius papa ꝯcedit dignitatem ſeu curam aiaꝝ vel bñficium requi rens reſidentiam q̄ꝫ minora beneficia qꝛ non quilibet clericus eſt aptus ad illas qualitates ideo neceſſario eſt fienda mentio de ordine vero annexo beneficio nõ eſt neceſſario fienda mentio tex.vid̄r in.c.eſ cui.de p̄ ben.li.vi.tenet Io.cal.in.d.c.in noſtra. de quātitate valoris eſt dubiū. Nam nullibi expreſſe probatur ꝙ impetrans teneatur facere mentionē de valore bñficij de quo vide glo.in.d.cle.i.de p̄ben.poſt principium ⁊ p dominos de ro.deciſ.cclxxxi.alias. cclxxxij. vbi dicunt papam vrbanum tercium explicaſſe non vale re gratiam niſi fiat mentio de valore beneficij impetrā di ⁊ obtenti hodie ita ꝯmunitur ſeruatur tñ facilioꝛ ē illa clauſula ꝙ non excedit valorem tante quātitatis. Nam piculoſum eſt ꝙ quis ſe aſtringat ad certū va lorem ⁊ onus probandi incumbit impetranti vide qḋ dixi in.c.fi.de preſumptio. In ar.tamen.p et ꝯtra poteſt induci tex.in.c.cum adeo .ff.e.c.cum teneamur .ff. de preben.puto tamen ꝙ circūſpecto ſtilo curie nõ ſit de iure neceſſarium facere mentionem de quātitate valoris quia beneficium dꝫ principaliter ꝯferri ꝓpter ſpūalia.tempalia autem veniunt acceſſorie ad ſpūalia ſed quia hodie vt plurimum cõferuntur bñficia ꝓpter tpalia ideo fuit ordinatum ⁊ eſt d̄ ſtilo curie vt fiat mē tio de valore tamen bene conſiderando non ē ꝓuiſio inutilis quia diſpenſatio tpalium non debet cuiqꝫ cõ mitti ſed ſm̄ qualitatem perſone debet ꝯmitti diſpen ſatio ideo talis eſt aptus ad habendum beneficium tenue qui eſt omnino ineptus ad habendum bñficium pingue ideo q̄ntitas redditū poſſꝫ principem ſubtra here a conceſſione gratie ideo vid̄r neceſſarium vt fiat expreſſio.ar.d.c.poſtulaſti.⁊ hec ꝓcedunt vbi ad in ſtantiam fit gratia. Si vero motu proprio tūc eſt ma gis dubitandum qꝛ motus ꝓprius excludit ſurreptio nem vt in.c.ſi motu ꝓprio.de preben.li.vi.⁊ cle.ſi ro manus.e.ti. Sed contrarium eſt verum quia motus ꝓpri⁹ ñ opatur circa intrinſecas qualitates bñficij vñ ſi papa motu ꝓprio ꝯcedit beneficium ⁊ non facit mē tionem quod eſt curatum nō valet gr̄a non ex defectu ſurreptionis ſ₃ qꝛ nō apparet de volūtate p̄ncipis ar.i c.cū in illis.⁊.c.is cui.de p̄ben.li.vi.⁊ hanc opi.tenet Io.an.in.d.c.ſi motu ꝓprio.de p̄ben.⁊ do.de ro.de ciſ.cclxxxij.p̄alle.vñ ꝯclude ꝙ motus ꝓprius non fir mat gratiam ꝯtra voluntatem ꝯcedentis nec in preiu dicium tercij vnde nō valet gratia ſi beneficium eſt iur̄ patronatus ⁊ de eo nō fit mentio nec includit intrinſe cas q̄litates beneficij ⁊ aliquid de hoc per Cal.in.c. mādato .ff. quod ē bñ notandū ⁊ adde glo.in.d.cle.ſi romanus.⁊ hoc quo ad p̄mum mēbꝝ ſ₃ reſpectu iam obtenti eſt maius dubium. Nunqd ſi impetro ſcdm̄ debeam facere mentionem de qualitatibus p̄mi i quo dic ꝙ aut impetro diſpenſatõem vt liceat mihi tenere ſcdm̄ cum p̄mo ⁊ non valet diſpenſatio niſi etiam fiat mentio de q̄litatib⁹ p̄mi.exemplū habēs p̄poſituraꝫ modo impetrauit vt poſſit habere aliū pſonatum et ſi mul retinere cuꝫ p̄poſitura ſi nō fecit mentionē ꝙ p̄po ſitura erat curata diſpenſatio nō valet quia duo erant impedimenta in p̄mo.ſ.dignitas ⁊ cura.ſublata ergo vno impedimento remanet reliquum vt in.c.ex tuaꝝ. .ff. de auct.⁊ vſu p.hoc dictum videtur probari in cle. i.de preben.tenent Io.an.et hoſti.in.c.poſtulaſti.ff. eo.nec obſtat ſi dicatur ꝙ ex quo papa conceſſit mai⁹ ſcꝫ dignitatem videtur conceſſiſſe quod eſt min⁹.ſ.cu ram ar.in.c.ex parte .ff. d̄ deci. Sol.multiplex ſm̄ eos primo ꝙ licet dignitas ſit honorabilior cura tñ picu loſior.xꝗ.q.i.ꝑcipimus Itē ⁊ ſcdo i gratijs ⁊ diſpen ſationibus non arguit ex ꝑitate vel maioritate rõnis

ar.c.per venerabilē.ꝟ.qui fi.ſunt legi.qđ ſemp nota.
Uel tercio i gratijs fauorabilib⁹ valet ar.ꝓdictum
vt in.d.c.ex pte.ſecus in odioſis diſpenſationib⁹ ar.
in.c.q̄uis.de ꝓben.li.vi.Et p h pōt r̄nderi ad vnum
tex.ſing.in materia quā neſcio alibi in.d.c.per venera
bilem.qui fi.ſunt le.vbi diſpenſatio extendit̄ de maio
ri ad min⁹ vt ꝓcedat in diſpenſatione nō odioſa puta
ꝙ nō legitimus ꝓmoueat̄ ad ſacros.ſecus i odioſa vt
qn̄ it diſpenſatio ſup pluralitate bn̄ficioꝝ ⁊ hoc dictū
ſemp tenebis mēti ⁊ facit qđ nō. Jo.an.in addi.ſpe.
ti.ij.§.ſi.v.ꝟ illud q̄ritur.Per hoc etiam dicas ꝙ ſi
q̄s impetrat diſpenſationē ſup pluralitate beneficioꝝ
⁊ non facit mentionē ꝙ illa beneficia ꝑus tenebat illi
cite recipiēdo inde fruct⁹ nō valet diſpenſatio hoc fir
mat Jo.an.⁊ Compoſt.in.c.dudū.ij.de elect.Si ve
ro nō impetrat̄ diſpenſatio ꝟ ſimplr q̄s impetrat ſcdm
beneficiū ⁊ tunc glo.in.d.cle.i.vīd velle ꝙ nō ſit ne
ceſſe facere mentōem de q̄litatibus bn̄ficij q̄ſi ſatis ē
facere mentionē de ꝑmo bn̄ficio in genere,ꝑ quo opti
me facit dictū.c.poſtulaſti.ꝯtrarium tenet Jo.cal.in
d.c.in noſtra.q: expſſiones q̄litatū primi bn̄ficij poſ
ſent mouere ꝑncipem ad nō ꝯcedendū ſcd̄m.diceret
ſic.ꝙ aut ꝑ receptōnem ſecūdi nō vacat ꝑmum ſaltē
ipo facto ⁊ tunc ex quo p̄t retinere ꝑmum cū ſcdo dz
facere mentionē de q̄litatibus primi ar.ꝑ locū a ſpāli
in.d.cle.ſi roman⁹.aut ꝑ receptōem ſcdi vacat primū
ipo facto ⁊ ē maius dubiū.de ſubtilitate ⁊ rigore tene
rem opi.Cal.q: ſi forte papa ſciuiſſz de qualitatibus
ꝑmi nō abſoluiſſet eum a primo bn̄ficio ꝯcedendo ſibi
ſcd̄m ⁊ facit ratio.d.c.poſtulaſti.Nunq̄d aūt ē reddi
tibus ſit fienda mentio vt dixi ꝯſtō vrbani ⁊ ſtilus cu
rie.hz ꝙ ſic ꝟ iure antiquo hoc non bn̄ ꝓbatur ⁊ tex.in
ꝯtrarium vīd hic iudicio meo.nam papa hic facit mē
tionem de redditibus videlicet ꝙ iſti impetrantes ha
būdabāt in redditibus ⁊ in fi.tex.caſſat litteras ſolū
ex eo ꝙ nō fit mentio de nomine dignitatis ⁊ nihil di
citur de redditibus ⁊ loquitur de bn̄ficio ꝑus obten
to ⁊ h tene menti q: nullibi ita bn̄ ꝓbat̄ In gl.i.in
fi.nō bn̄ iſtā glo.⁊ nō tradas eā obliuioni ⁊ nō habes
alias niſi hic ⁊ in.c.nōnulli.ꝟ.e.vbi ē ꝯſilis gl.ſ.ꝙ ad
bn̄ficia q̄s p̄t impetrare lr̄as ꝑ alio ſine mandato ſec⁹
in literis impetratis ad lites vt in.d.c.nōnulli.Ni.
hoc intendit.Ualet ſcd̄m

Jautem ſcptum impetratum ab ad
uerſario licet nō faciat mentionem de ꝑmo
ſi prim⁹ impetrans dolo vel negligentia nō fuit vſus
illo.primo ponitur thema.ſcdo q̄ſtio.tercio ſolutio.
ibi ſi eis.⁊ ibi diſtinguit ⁊ ſcd̄m membꝛ ibi ſi autem.
Nota primo ar.op.⁊ quaſi expreſſum ꝙ ſcd̄m re
ſcriptum nō faciens mentionem de primo non eſt ip
ſo iure nullum nam ſi eſſet nullum non ꝯualeſceret da
ta negligentia primi impetratoris vt in regula tractu
temporis de re.iu.li.vi.⁊ ſic hic eſt caſus ꝙ ſurreptio
non viciat literas ad lites ipſo facto qđ latius dixi.ſ.
c.ceterum. Nota ſcdo ꝙ ſcptum ad lites perditur
data negligentia impetratoris in vtēdo intellige ſi im
petratur poſtmodū ſcd̄m ꝯtrarium alias autē non da
ta impetratione ſcdi ꝑmum ē ꝑpetuum.i.durat tanto
tpe quanto durat actio ſuper qua impetrat̄ vt eſt tex.
ſing.in.l.falſo.C.de diuer.ſcp.⁊ ſic limita iſtum tex.
ꝑ illum.⁊ illum ꝑ iſtum Nota tercio caſum in quo
dolus ⁊ negligentia equipātur regulariter tn̄ differūt
vt in.c.ſuper literis.ꝟ.eo.⁊ nota in.l.qđ nerua.ff.de
poſi. In glo.i.ibi dolus ꝑſumitur.ꝟ ꝯtra hoc facit
tex.in.l.quotiens.in.§.qui dolo.ff.de ꝓba.vbi dicit̄
ꝙ allegans dolum hz ꝓbare q: non ꝑſumitur ideo di
cunt doct.⁊ melius ꝙ ꝑ lapſum anni ꝑſumit̄ negligē
tia arch.⁊ in.c.plerūq3.ꝟ.eo.ꝟ dolus ꝓbatur ex cōie
cturis cum ꝯſiſtat in animo.l.dolum.C.de do.⁊ i.c.
ij.de renū.li.vi.Et in fi.glo.declara hoc dictum glo.
ſcdm qđ.ſ.dixi.⁊ idem dic in ſcptis impetratis ad be
neficia vt ſint ꝑpetua.Si autem datur negligentia im
petratoris ⁊ impetrē alterius ꝯtraria dic vt le.⁊ nota.
in.c.tibi qui.de ſcptis.li.vi.⁊ in.c.ſi clericus.de pre
ben.eo.li. In glo.ij.ibi ⁊ talis eſt hec glo.non ſol
uit formaliter ꝯtrarium q: hoc ē de quo q̄ritur quare
iſta exceptio ſit tempalis ex quo tpalia ad agendum
perpetua ſunt ad excipiendū.Cōclude breuiter dicta
doct.ꝙ aut ius excipiendi nō fundat̄ ꝑncipaliter ſup
iure agendi ꝟ ſup alia equitate ⁊ tunc licet tollat̄ actio
non tollit̄ ius excipiendi imo q̄ūcunq3 tu egeris pote
ro excipe.exemplū in actione ⁊ exceptione doli nam
actio fundatur vt doloſus puniat̄ de ſuo dolo ⁊ nullū
ꝯmodū ꝯſequatur exceptio vero fundat̄ ſup alia equi
tate vt iſte ſeruetur immunis ⁊ nullū damnū ſentiat
ex dolo aduerſarij ideo hoc caſu ⁊ ſilibus lz actio doli
tollatur per biennium tn̄ exceptio durabit ſemp ita ꝙ
ꝯtra aduerſariū agentē potero excipe de dolo ſi quem
adhibuit i illo ꝯtractu.aut ius excipiēdi nō hz cām di
ſtinctā a iure agēdi ꝟ ꝯpetit q: hz ius agēdi ⁊ tūc ſub
lato iure agēdi tollit̄ ius excipiēdi hinc ē ꝙ eo tpe q̄ fi
li⁹ excluditur a q̄rela teſtamenti excludit̄ etiā a iure ex
cipiendi vt in.l.pap.§.ſi filius.ff.de inoffi.teſta.⁊ iſte
eſt caſus iſtius.c.Nā contra ſcd̄m reſcriptum poſſum
excipere de primo quia poſſum agere vigore primi er
go ſublato iure agendi per dolum vel negligentiā tu
am acceſſorie tollitur ius excipiendi.Et idem dicas i
replicatione nam replicatio cum deſcendit ex iure agē
di durat tanto tempore quanto durat actio ⁊ non am
plius vt nota.glo.et doct.in.l.licz.C.de excep.An
autem poſſet quis agere ſuper exceptione ſua licet nō
conueniatur ab aduerſario glo.hic videtur velle ꝙ nō
ſed dic melius ꝙ exceptionem habentem vim actōis
poſſum in iudicium deducere.exemplū cum excipitur

contra electum nihil petentē vt in .c.i. de elect. li. vi. ⁊
dic vt nota. Inno. in .c. dudum. ij. ⁊ in .c. cum dilecti.
de elec. q̄dam ē exceptio ꝓprie dicta ⁊ ipſam poſſum
etiam in iudiciū deducere anteq̄ʒ ſim ꝯuentus ab ad
uerſario vt in .l. ſi ꝯtendat. ff. de fideiuſſ. ⁊ gl. mgr̄a. ex
preſſe in .l. aurelius. §. centum. ff. de libe. le. ⁊ hoc pu-
to admittendum quando aliquā vtilitatem poteſt ex
ꝯuentione ipſe reus ex ſua exceptione ꝯſequi.

Legitur ꝑncipa-

D hec ſumus .liter duobus mo-
dis ſ̄ ſm ꝯmunē intellectum ḣ itendit. Nō
valent reſcripta p̄ que incerti iudices danͭ vel futura
negotia ꝯmittunͭ. In p̄ma parte ponitur exceſſus. in
ſcd̄a ꝑuiſio. ibi nos. Nō p̄mo ibi vt aſſerunt non
eſſe credendū ꝙ litere deuiantes ab omni honeſtate
ꝓceſſerunt a curia principis ex certa ſcientia ꝑncipis
ſ̄ potius p̄ſumende ſunt falſe ⁊ facit ad id qd̄ dixi. s.
eo. ſi qñ. Item nota quare litere impetrate ad lites
ſint odioſe cū veniāt ad ꝯſeruantiā iuris qꝛ p̄iudicāt
ordinarie poteſtati cui papa ita enormiter preiudicare
nō intendit vt in .c. peruenit. xi. q. i. Nō tercio du-
os caſus in qbus reſcriptū ē nullū. Primus ſi p̄ illō
ꝯmittanͭ oia vnius hominis negotia tam p̄ñtia q̄ʒ fu-
tura. Scd̄s ſi iudex impetratͭ incertus puta ſi ille quē
impetratur elegerit. In glo. i. in fi. ⁊ dic ꝙ ꝯtraria
loquūtur qñ incertitudo ⁊ generalitas non p̄ñt decla-
rari p̄ imperrantē qꝛ factum nō dependet a p̄tāte ſua.
ſed in caſu noſtro iſte impetrator poterat declarare ne-
gocia ⁊ ſpecificare iudicem ⁊ ideo generalitas nimia
hic viciat. In glo. ij. ex hac glo. colliguntͭ duo in-
tellectus. Primus ꝙ nullitas reſcpti hic ſurgit ex ge-
neralitate ꝯmiſſionis omniū negocioꝝ. Nam iudex
erat certus exponendo verbū elegerint. vt ſit preteriti
ſubiūctiui. Et nota hāc glo. vt in euitandis abſurdita-
tibus ⁊ in odioſis reſtringendis hoc verbū exponatur
vt ſit p̄teritum ſubiunctiui vel futuꝝ ſcd̄m ꝙ meliꝰ con
uenit materie ſubiecte ⁊ vide in ſimili bar. in .l. omnes
populi. ff. de iuſti. ⁊ iu. vbi dixit ꝙ iſtō verbū i ſtatuto
dʒ exponi vt ſit futuꝝ ſubiunctiui qꝛ ꝓpriū ſtatuti eſt
ꝯcernere futura. Cōtra hūc p̄mum itellectū opponi
tur de .l. cū p̄tor. ff. de iudi. vbi cōmittitur vniuerſitas
cauſaꝝ ⁊ idem videmꝰ in officiali foraneo epi q̄ eſt de-
legatus ad vniuerſitatē cauſaꝝ alicuius caſtri vt nō.
glo. in cle. ⁊ ſi ꝑncipalis. de reſp. ⁊ in .c. rōna. de app.
li. vi. ⁊ alibi dicit gl. nota. ꝙ iſte talis delegatꝰ ē quaſi
ordinarius vt nota. j. de app. in .c. cum cauſam. in ver
bo delegatus a ꝑncipe. in fi. Itē hodie vt plurimum
datͭ ꝯſeruator locis religioſis qui habet p̄tātem ſuper
omnibus negocijs p̄ñtibus ⁊ futuris vt in .c. i. ⁊ fi. de
offi. dele. li. vi. Ob hoc ꝯtrarium datur in glo. Secū-
dus intellectus ꝙ incertitudo iudicis viciabat reſcptū
nō autē generalis ꝯmiſſio negocioꝝ ⁊ hanc ꝑtem vi-
detur ſequi glo. hic hoſti. dicit ꝙ etiam nimia genera
litas ꝯmiſſionis negocioꝝ hʒ viciare reſcptum ſ̄ cōcilia
de ꝯcordādo ⁊ capiendo p̄mo verba Compoſt. Aut
ꝯmiſſio fit in forma iuſticie. aut fit in forma gratie pri
mo caſu quelibet cauſa ex p̄dictis ē ſufficiens ad nul-
litatem reſcpti intelligendo ꝙ ꝯmittātur oīa negotia
vnius p̄ñtia ⁊ futura q̄ʒtumcunq̄ʒ iudex ſit certꝰ qꝛ re
ſcriptum ex ꝯmuni ſtilo non dʒ extēdi ad negocia fu
tura vt in .c. ſi. j. eo. Sʒ oia negocia p̄ñtia vnius bene
p̄ñt vni ꝯmitti ⁊ ē honeſtum ad hoc .c. diſpendia. j. e.
li. vi. nō ob. l. cuʒ p̄tor. p̄alle. ⁊ qd̄. s. dixi qꝛ reſpectu
diuerſoꝝ hñ delegātur p̄ñtia ⁊ futura ſicut dixi in offi-
ciali foraneo epi. qꝛ ille eſt quaſi ordinarius vt. s. dixi
⁊ fit vt plurimum ꝓ vtilitate reipublice vt illi loco nō
deſit iudex ſ̄ negotia vniꝰ tm̄ p̄ñtia ⁊ futura nō debēt
ꝯmitti qꝛ p̄iudicatͭ ordinarie p̄tāti ⁊ eſt contra ſtilum
⁊ curſum iuſticie. aut impetratur reſcriptum in forma
gracie ⁊ tunc valet ⁊ ſic intellige quod dixi de ꝯſerua-
tore ſi tñ ſimplr̄ ꝯmitterentur omnia negocia nō intel
ligitur de futuris per .c. ſi. j. eo. niſi hoc exprimatͭ vt
bene dixit Io. an. ſi autē iudex eſt incertus diſtingue
etiam modo p̄dicto. Ex vltimo nōbis ſingulariter
fundatͭ iſtꝰ gl. in eo q d̄icͭ ꝙ ſi ex certa ſcientia papa daret
incertū iudicem eligendū p̄ impetrantē valet reſcriptū
cum habeat papa plenitudinē p̄tātis ſaluo tñ iure re-
cuſationis. Ex hiꝯ tm̄ infertur ꝙ clauſula ex certa ſcīē
tia idem im̄ptat ac ſi papa dixiſſet ꝙ faciebat illud de
plenitudine p̄tātis ex quo generaliter infero vnum ſin
gulare dictū ꝙ vbicunq̄ʒ in materia requiritur pleni
tudo p̄tātis ꝑncipis ſatis eſt ꝑncipem dicere ꝙ illud
facit ex certa ſcientia. Adde pulchꝝ dictum Inn. in .c.
innotuit. de elect. vbi dixit ꝙ papa non debet ſine cā
vti plenitudine poteſtatis ⁊ alibi dixit ꝙ ꝯtra vniuer
ſalem ſtatum eccleſie papa non eſt tollerādus ſine cau
ſa magna ⁊ alijs manifeſta qd̄ eſt menti ꝯmendandū
⁊ ponit hoc in .c. quanto. de conſue. ⁊ de hac plenitu
dine p̄tātis vide glo. in .c. vbi ꝑiculum. de elect. li. vi. ⁊
per Io. an. in .c. ex publico. de ꝯuer. ꝯiu. ⁊ hāc p̄tātē
quā hͥ vocamꝰ plenitudinē alibi appellamꝰ abſolutam
quaſi diſpōni legū ꝯmunium non ſubiectam vt nota.
in. d. c. ex publico. Qñ aūt conſtat de iſta certa ſcien-
tia ꝑncipis vide glo. ſi. in cle. ⁊ ſi principalis. j. eo. ti.
que ſinglr̄ dicit ꝙ niſi exp̄matur iſta clauſula certa ſcīē
tia non p̄ſumitur ⁊ vide glo. ſi. que ad hoc p̄t induci i
c. ex multiplici. de deci. Sed Inno. aliter ſentit in .c.
preſenti. de reſcrip. li. vi. quod hodie incipit ſtatutum
dicens ſufficere ꝙ ex verbis reſcripti poſſit apparere
de certa ſcientia licʒ ſpecifice iſta clauſula nō exprimatͭ
hoc quod eſt notabile dictum ⁊ videtur idem Io. an.
ſentire in .c. nōnulli. j. eo. ſcd̄m hoc intellige ⁊ limita
glo. in .c. i. d̄ ꝯſti. li. vi. Vltimo poteſt ſingulariter
adduci cauda glo. ꝙ ꝑnceps nō poſſit de plenitudine

ptātis cauſam ꝯmittere ſuſpecto ſine facultate recuſan di ⁊ neſcio alibi ita expꝛeſſum quinimo ꝯmuniter doct. ſentiunt oppoſitum in.c.cum inter.de excep. ſꝫ ꝑmum ibi ſequoꝛ ⁊ bene facit tex.i cle.paſtoralis. de re iudi. hoc intendit.

Diaudienciam Falſa latinitas viciat reſcriptum pape. ꝑmo ponitur dubitatio. ſcḋo ſolutio ibi q̄bus Nō primo ꝙ non ē cre dendū aſſerenti ſe abſolutū fuiſſe ſꝫ optet vt de hoc fiat fides per legitimas ꝓbationes ad hoc.c.ꝑpoſuit. de cle.ex.mi. Nō ſcḋo ibi ꝑma facie.ꝑ vſu cōmuni loquendi ꝫ dic prima facie.i.ꝑmo aſpectu. Nā in foꝛma ⁊ alijs videbātur litere aplice. Item nō ibi peccatum ꝙ q̄nq̄ ponitur peccatum ꝑ defectu vel vicio nō aūt hic ſumitur pro peccato moꝛtali vel veniali. Itē nota ibi manifeſtum ⁊ tene menti ꝙ ad hoc vt falſa latinitas viciet reſcriptū pape dꝫ eſſe manifeſta nō autē ſufficit ꝙ ſit dubitabilis dic etiā ꝙ ſi poſſet ſaluari ꝑ figuram non viciaret reſcriptum ad hoc.c.i.ꝟ. ḋ iudi. Et ħ faciunt ad q̄ſtionem dicebat in quodā reſcripto aplico ꝙ rectores hoſpitalis ⁊ alie pſone q̄ degere cōtigerit in eodē poſſent ibidē ſepeliri ⁊c. nunq̄d ſcriptuꝫ vicietur ꝓpter illā falſam latinitatem. Nā vbi dicit q̄ dꝫ dicere q̄s cū referatur ad illū infinitū degere ꝯtrarium ꝯſuluit Io.an.q2 ꝑt ſaluari per figuraꝫ ſyleſim nā illud verbū q̄ ꝑt eſſe neutri generis ⁊ pluralis numeri ⁊ facere relationē ad verbū pſone ⁊ ad verbū rectores ⁊ ſic erit accuſatiui caſus. Item preſuppoſito ꝙ ſimplr aſſumatur illud verbum q̄ vt faciat relatōneꝫ ad v̄bum perſone tū cuꝫ ſit modicus defectus nō debet viciare literā.ar.in.c.ex parte.de fi.inſtru. Naꝫ ſi haberet q̄ ꝯtigerit non eſſet falſa latinitas q2 tunc illud relatiuū que regeretur ab illo verbo ⁊ ſic tū deficeret titulus. Nō bene hec dicta que tū Io.an.hic i lect.ſua nō refert Nā ex omnib⁹ ꝑdictis habes tres ꝯcluſiones. Prima ꝙ falſa latinitas viciat reſcriptuꝫ pape dūmodo ſit manifeſta ſec⁹ ſi dubitabilis Scḋa ꝯcluſio ꝙ ſi falſa latinitas ꝑt ſaluari per figuram non viciat reſcriptū ⁊ de iſtis figuris vide gl.bo.in.c.foꝛ⁹ de v̄.ſigni. Tercia ꝯcluſio ꝙ ſi falſa latinitas ſurgit ex modico defectu alicui⁹ litere vel tituli nō viciat reſcriptum ⁊ vide que dixi in.d.c.ex pte In glo.i.in fi.et hec vltima opi.ꝯmuniter tenetur vn̄ qualecunq̄ ſit reſcriptū pape ſiue de iuſticia ſiue ꝯtineat gratiā ſiue ſit priuilegiū cōtra ius ſemp viciat ex falſa latinitate ſec⁹ in alijs inſtrumentis alioꝝ notarioꝝ. Et nō rōnem decidēdi quā ponit glo.q2.ſ.reſcriptum pape trāſit per multas manus. Itē cū magna maturitate decoquit ꝑ hāc rōnem infert ħ do.an.ꝙ ſi reſcriptū pape emanaret ꝑ camerā ⁊ nō ꝑ cācellariā ꝙ falſa latinitas non omnino viciaret q2 tūc nō trāſit ꝑ multas man⁹ et ħ dictū vidꝫ ſatis equum ꝑma fronte ſꝫ contrarium ego teneo quia tūc oꝛit duplex ꝑſumptio ꝯtra lr̄as. ꝑmo q2 nō emanauerunt ꝑ cancellariā ſm̄ ꝯmunē ſtilum. ſcḋo q2 magis ꝑſumat falſitas qn̄ litere ſunt q̄ſi clādeſtine ⁊ ꝑtinent peccatū in ꝯſtructōe Nā deciſio iſtius tex.reſpectu nullitatis fundatur ſup ꝑſumpta falſitate Itē iſte tex.nō fundat ſe ſup cācellaria ſꝫ ſimplr loquitur ⁊ foꝛte tpe huius.c.nō erat ita oꝛdinata cācellaria ſicut hodie. princeps eñ ꝑſumitur habere nōrios doctos ⁊ ꝓbos. Per hoc etiam dicerem hunc tex.procedere etiaꝫ in litteris alioꝛum principum falſitas tamē citius ꝑſumenda eſt in literis gratie q̄ꝫ de iuſticia ar. i c.ſi.ꝟ. de falſa. ⁊ tenent hic doct.

Contra ſcḋm reſcriptū nō **X parte.** ꝑt opponi de taciturnitate ꝑmi imperrati ꝑ appellantē de ſua appellatione nō habita mentione hoc dicit quo ad titulū. In ꝑma pte narrat factū.diffinitionē appellatōem ⁊ ſpoliationem. In ſcḋa vnius ptis ꝓſecutionē ⁊ alterius negligentiā.ibi quā. In tercia finalē determinatōem.ibi ideoq̄. Nota ꝑmo ꝙ eccleſia plebanalis ꝑt poſſidere ⁊ tenere capellā poſitam in ſuo plebanatu nō ponendo ibi rectorem ſꝫ capellanū q̄ eaꝫ officiet ⁊ teneat nomine plebis ⁊ ꝑt itelligi iuxta nō.ꝑ glo.in.c.eā te. de eta.⁊ quali.vel qn̄ habuit ex ꝑuilegio vel ꝑſcripſit capellā vt ſit de menſa plebis iuxta nō.in.c. vt ſuper. de re.ec.non alie.alias,de iure reglr capella nō pertinet ad plebē niſi iuxta nota.in.c.ad audientiā.i.de eccle.edi.⁊ in.c.dilectus.ḋ capel.mo.⁊ v̄bū de iure poſitū in tex.intelligit largo modo. Scḋo nō ꝙ eccleſia habēs ſub ſe capellas ꝑt dici matrix reſpectu capellaꝝ ꝯcoꝛ.de.i.de ſen.ex.⁊.c.ex trāſmiſſa.de ꝑſcrip.et ħ largo ſumpto vocabulo,ꝓprie vero ⁊ ſtricte eccleſia cathedralis ḋ2 matrix vt in.c. venerabili.ꝟ. de v̄.ſig. ⁊ ex ħ verbo nō nō viciari ſniam vel libellū ſi eccleſia inferioꝛ appellat matrix Nō tercio ꝙ i poſſeſſoꝛio ꝑt fieri mentio ḋ iure ꝓprietatis i narratōe nec ꝑ ħ libellus extēdit ad iudiciū ꝓprietatis vt patet ibi. ḋ iure ꝑtineat.⁊ tū in fi.fit reſtitutio lꝫ iſta verba ꝯcernētia ꝓprietatē nō verificent. Ex quo infert ꝙ libellus dꝫ attendi in cōcluſione non in narratione ⁊ que narrantur non ampliant concluſionem libelli. Idem ꝓbatur in c.ex parte.b.ꝟ. de fo.ꝯpe. vbi latius dico. Itē nō appellatum poſſe appellationem proſequi etiam appellatore non proſequente ad hoc.ij.q.vi.§. appellatore. Item nota ꝙ de literis elidibilibus per exceptionem non eſt neceſſe facere mentionem in ſecundis ⁊ hoc tenent hic ꝯmuniter doc.⁊ ſatis ꝓbat hec litera vide q̄ dicam in.c.ex tenoꝛe.ꝟ. eo. Item nota ꝙ ille ḋ2 ſpoliari cuius nomine poſſidebatur ⁊ nō is q̄ fuit deiectus vt in.c.cum veniſſet.ꝟ. de reſti.ſpo. Itē nō ꝙ vna eccleſia poteſt aliam poſſidere ⁊ ſi ea ſpoliat poteſt agere iudicio poſſeſſoꝛio vel per viam attemptati petere

reſtitutionē abſq3 eo ꝙ ꝓbet titulum vel colorē tituli.
Pro declaratione materie huius.c. pͥmo oppono
vidꝫ cū ꝙ iſte.O.qui appellauit non debebat audiri
ſup appellatōne ſua qꝛ ſpoliando aduerſarium pꝰ ap-
pellationem vidꝫ illi renūciaſſe vt in.c. an ſit.§. de ap
pel.So.gl.ij.fatet̄ ꝯtrarium ꝛ in hoc būi nō glo.Hoc
etiam ꝯfirmat Inn.dicens ꝙ attemptans aliq̄d ꝯtra
appellationē ſuā non dꝫ amplius audiri etiā ſi vellet
literas impetrare ſup ea quod nota. Et ex his poſ
ſet dici ad ꝯtrarium ꝙ iſte non fuit admiſſus nam hic
fuit ꝓceſſum vigore ſcdaꝝ literaꝝ quas impetrauit ap
pellatus ꝛ nō vigore literaꝝ q̄s impetrauit appellans
Sed ꝯtra h̄ ego oppono de fine.c.vbi dꝛ ꝙ iſte ap
pellās dꝫ ꝯdemnari in expenſis ſi non fuit ꝓſecutꝰ ap
pellationē ergo poterat ꝓſequi nō obſtāte ſpoliatione
pͥus facta.So.doct.nō tāgunt hoc cōtrariū h̄ pt dici
ꝙ ideo iſte poterat ꝛ tenebatur ꝓſequi qꝛ appellatus
recepat appellatōem ꝛ eā ꝓſequebatur ideo non licuit
appellatori illā deſerere nec expſſe nec tacite vt in.c.ſe
pe.§. de app.Unde notāter dicit hic Inno.ꝙ ſi appel
latus recipit appellationem vel alias intereſt ſua ne ap
pellatio deſerat̄ nō pt appellās illi renunciare ar.in.l.
nemo.ff.de re.iu.ꝛ in.c.nemo.de regu.iu.li.vi.nemo
eīm dꝫ cū alterius p̄iudicio ꝯſilium mutare.h̄ vbi iſte
ceſſarent poſſet appellans renunciare ſue appellationi
ꝛ ſic loquit̄ ſm̄ eū.l.ſi qs libellos.C.de app.canoni-
zata.ij.q.vi.qd̄ verbū nō.Item tacita renunciatiō in
ducitur ex attemptatione in odiū attemptātis non aūt
q̄tenus tendit in fauorem ſui ꝛ in odiū aduerſarij qui
vult appellatōem ꝓſequi vt eſt tex.h̄ nō. iuncto prin.
cum fine ꝛ ex his habes declaratam glo.ſi. Opp.
ꝛ ſcdo pͥncipaliter ꝯtra tex.ꝛ vidꝫ ꝙ etiā appellatꝰ non
poterat hic ꝓſequi appellatōem cū bienniū eſſet elap-
ſum tempore ꝓſecutionis vt dꝛ in litera nā lapſus bi
ennij firmat ſniam ꝛ appellatio ē deſerta vt in.c.perſo
nas.ꝛ in.c.cū ſit romana.§. de appel.So.ꝓpter h̄ cō
trarium iſtud.c.legitur duobus modis In glo.i v̄bo
cum biennium.pͥmo ꝙ iſte appellatus nō ꝓſequebat̄
appellatōnem h̄ agebat interdicto vn̄ vi.ad reſtitutio-
nem ꝯſequendā ꝛ ſm̄ hoc nō obſtat ꝯtrarium.Sꝫ cō
tra hanc ſolutionē facit apte littera in verbo quam cū
eſſet.s.ꝓſecutus ⁊c.vbi verba clare innuūt ꝙ iſte ap-
pellatus ꝓſequebatur appellatōem.Itē ſi non fuiſſet
ꝓſecutus appellatōem nō ꝯdemnaret̄ ſibi ille.O.ap
pellās in expenſis ex eo ꝙ non fuit ꝓſecutus qꝛ non
intereſt appellati appellatorem non fuiſſe ꝓſecutū ex
quo nec ipſe fuit proſecutus maxime quia condemna
tio fit hic in neceſſarijs expenſis ideo glo.tranſit mul
tum caute ad ſecundam lect.ꝛ loquitur nimis compē-
dioſe ſed ſenſus glo.eſt ꝙ appellans non admittitur
volens proſequi poſt annum vel biennium vt in con-
trario ſed appellatus ſic.Ratio diuerſitatis quia ter-
minus anni datur principaliter appellatori ꝛ non ap
pellato vt in.d.auc.ei qui appellat.hinc eſt ꝙ appel-
latus non poteſt appellationem quandocunq3 proſe
qui ſed optio datur appellatori ipſe vero appellatus
non poteſt ꝓſequi niſi poſt finem termini vt in.d.auc.
ei qui.ꝛ.ij.q.vi.c.ſi qs.§.appellatore ceſſante.ꝛ ideo
appellatus admittitur poſt annum ꝛ hec eſt vna lectu
ra ſingularis que alibi non ita bene ꝓbatur.Et p̄ꝫ
dubitari vtꝝ ſit vera quia iura ſimpliciter p̄figūt annū
nedum ad principiandum ſed etiam ad finiendum ap
pellatōnem vt eſt tex.in cle.ſicut de appel.ꝛ i.d.auc.
ei qui.Aduerte tamen aut eīm vult appellatus p̄ncipi
are ꝛ finire appellatōnem poſt terminum ꝛ non debet
admitti.Et ſi admittitur non valet proceſſus etiam ſi
proſequeretur cum appellatore ſic intelligo tex.nota.
in cle.ſi appellationem.de appel.Aut appellatꝰ prin
cipiauit in termino ſed vult ꝓſequi ꝛ finire poſt termi
num ꝛ debet audiri vt eſt tex.nota.hic ſm̄ iſtū intelle-
ctum.vnde Goff.intellexit ꝙ iſte appellatus impetra
uit in termino ꝛ certe hoc innuit litera in v̄bo q̄3 cum
eſſet h̄ tunc tempore proſecutionis terminus erat fini
tus.Hanc lect.ſequunt̄ do.de rota deciſ.lxij.ꝛ deciſ.
cclxxx.ꝛ Fred.ꝯſilio.ciij.ſentit breuiter do.an̄.hic et
latius in.c.ſepe.§. de appel.ꝛ ibi dixi. Ex his ha
bes vnā nō.limitationem ad dictā cle.ſi appellatōem
ꝛ ad iura.s.alle.ꝛ puto hanc lect.ꝓcedere quando nō
eſt quid imputetur appellato quare appellationē ſuā
non finiuit in termino.forte eīm erat remotus a curia
ꝛ non poterat impetrare vt.s.dixi niſi ꝓpe finem ter-
mini.et anteq̄3 rediret cum litteris ad patriam ꝛ para
ret neceſſaria terminus eſt tranſactus ſecus putarem
vbi haberet iudicem appellationis in loco proprio et
prope finem termini non adhibuit diligentiam quam
potuit ꝛ hoc videtur de mente illius auc.ei qui.in fi.
ꝛ.ij.q.vi.in ſi.Et aduerte ad vnum aliud dictum no-
tabile ꝙ vbi appellatus vult proſequi poſt lapſum ter
mini debet appellator etiam admitti ad proſequendū
quia littere ſunt communes et propter perſonam ap-
pellati impetrantis in termino appellatio non eſt de
ſerta vnde appellator conſequetur ex perſona appel-
lati quod non poſſet conſequi ex perſona ſua ex quo
ipſe fuit negligens in termino ar.bonum in.l.petende
C.de tempo.in inte reſtitu.Et ex his habes ſecūdā
lectu.declaratam et ſuppletam.Terciam lectu.ſentit
hic Inn.dicens ꝙ iſte appellatus non agebat hic in
terdicto vnde vi.vnde directe proſequebatur appella
tionem vt ꝑꝫ in regula in qua nō mādat̄ pronunciari
ſuper legitimitate appellationis ſed iſte appellatus
implorabat officium iudicis petendo reuocationem
attemptatorum per aduerſarium pendēte appellatōe

nam vtilius eſt ſm cum implorare officiū iudicis ſup reuocatione q̄ȝ petere reuocatōnem p interdictū vnde vi. q: in interdicto eſſet opus ꝓbare ſpoliatōem ꝛ poſſeſſionem vt in. c. ꝯſultationibus. de offi. dele. Item eſſet opꝰ lit. ꝯteſ. vt ibi ſ; in implorando officium iudicis nō eſt neceſſe ꝓbare ſpoliatōem ſ; ſatis ē ꝓbare ꝙ poſſidebat an̄ appellatōem ꝛ nūc aduerſarꝰ reperitur in poſſeſſione Itē non ē neceſſe li. ꝯteſ. q: iudex ꝓcedit ex officio ſuo vide ad hoc glo. in cle. ij. vt lite pendente. Et nō hec verba ꝛ vide ad materiaȝ q̄d latius dixi poſt eum in. c. bone. de app. Et ex his habes ꝙ is cui ꝯpetit remedium ordinarium vt eſt interdictum vnde vi. pt implorare extraordinarium vt eſt officiū iudicis ꝯtra. l. in cauſe. ff. de mino. vbi d̄r ꝙ cui ꝯpetit remedium ordinariū nō daꝰ extraordinariū. Go. illā regulam multipl̄r limito. Primo ꝙ ꝓcedit i remedio ſeu officio iudicis extraordinario cōtra ius vt eſt reſtō in inte. ſecꝰ in officio extraordinario ſm ius q̄le eſt iſtō caſ petunꝰ reuocari attēptata poſt appellatōem. Nā vtrū q̄ȝ remediū pōt dici ordinarium ꝛ h̄ voluit Io. an. in c. nō ſolū. de app. li. vi. Scd̄o limitaꝰ ꝙ vbi extraordinarium pingitꝰ ꝓuidet q̄ȝ ordinarium nō hȝ locū illa regula vt colligiꝰ h̄ ex mēte Inno. ꝛ ꝓbo p tex. iuncta glo. in. c. ij. de in inte. reſti. li. vi. hinc ē ꝙ ꝯtra ſniaȝ reſtituiꝰ minor vel eccleſia lȝ habeāt remediū ordinariū ſcȝ appellandi q: intereſt minoris vel eccleſie nō vexari in litibus circa inſtantias appellatōis vt nō. in. c. cum ex literis. de in inte. reſti. Tercio limitaꝰ cum dubitaꝰ an ꝯpetat remedium ordinarium nā tunc pt vtrūq̄ȝ attemptare alternatiue vt eſt bonꝰ tex. in. c. ꝯſtitutus. de in inte. reſti. Quarta limitatio ꝙ ordinariū ꝛ extraordinarium pñt ꝯcurrere qñ ꝯpetunt ꝯtra diuerſas pſonas vt nota. in. l. vnica. C. d̄ alie. iudi. muta. cau. fact. ꝛ nota. in. c. i. ꝟ. e. ti. et per hoc habes terciam lect. de clarata. Ex qua infero dictum nōbile ꝙ volēs obtinere reuocatōnem attemptatoꝝ appellatōe pendente hȝ duas vias. P̄ma ꝓſequendo in toto appellatōnem. Scd̄a ꝓſequēdo ſolū reuocatōeȝ attemptatoꝝ implorando officiū iudicis ꝛ fundādo intentionē ſup pēdentia appellationis vt h̄ hn̄ ꝓbaꝰ ꝛ hec via ē tutior quia piculoſum ē appellato ꝓſequi appellatōem. Naȝ ſatis eſt ſibi ꝙ appellatore non ꝓſequente appellatōem rata maneat ſnia. Ex p̄dictis ꝛ ex tex. nō. ꝙ ex ſola arreptione itineris ad curiā ſeu ex impetratione lr̄aꝝ d̄r qs ꝓſequi appellatōeȝ ſuā vt hic bene ꝓbaꝰ in ꝟ. quā cum eſſet. Ad idem. in. c. cum cauſa. de re iudi. plenꝰ tetigi in. c. ex inſinuatione. de appel. Et ex p̄dictis potes etiaȝ decidere quare prime lr̄e non valuerūt ꝛ ſcd̄e ſic cum tamen ſcd̄e non faciant mentionem de p̄mis ꝛ dic ſpecialius naȝ prime non valuerunt q: appellās non fecit mentionem de appellatione ſua cui non potuit renūciare cum res nō eſſet integra ꝛ de literis ſurrepticijs nō ē neceſſe facere mentōnem vt. s. dixi Itē p̄mus imperās fuit in dolo vel negligentia in eo q̄d nō fuit vſus litteris ꝟ. bienniū. Tercio q: bienniū erat elapſum ꝛ ſic quo ad ip̄m appellātē appellatio erat deſerta. Itē q: ſpoliauerat appellatū ꝛ ſic tacite renūciauit appellationi nec de h̄ fecit mentionem in literis

Circitatus Reſcriptum quo ſcribiꝰ pluribꝰ cū cl'a ꝙ ſi nō omnes ꝛc. intelligitur tam de impotentia facti q̄ȝ iuris. P̄mo ponitur conſultatio. ſcd̄o riſſio. ibi nos. tercio q̄dam determinatio ibiꝰ dūmodo. quarto tacite q̄ōnis ſolutio. ibi nec. Et ꝓ intellectu p̄mitto ꝙ cū cā ꝯmittiꝰ ſimpl̄r pluribꝰ q̄libet hȝ iuriſdictōeȝ i ſolidū ſ; exercitiū habent oēs ſimul ita ꝙ vnus ſine alio ꝓcedere nō pt vt in. c. cauſam. ꝛ in. c. vno ꝟ. d̄ offi. dele. ꝛ vide bonam glo. in. c. prudentiā. eo. ti. quando q̄ȝ cauſa cōmittiꝰ pluribus cū clauſula expreſſe ſonāte impotentiam vtpote ſi omnes nequiueritis intereſſe duo vel alter ꝓcedat ꝛ hoc cāu dubitatur vtꝝ hec clauſula verificetur in iure tm̄ vel in facto ꝛ ꝓſequere vt in litera ꝛ vt ꝟ. latius dicam. Nō primo ibi petitorio ꝙ petitorium quandoq̄ȝ poniꝰ ꝓ ſcriptura cōtinente petitionem p quā qs petit declarari ꝛ ita poniꝰ h̄ nō aūt ſumiꝰ hic petitorium ꝓut eſt ꝯtrarium poſſeſſorio

Nō ſcd̄o ibi exequendis. ꝙ iudex delegatꝰ poteſt largo modo dici executor ꝓprie tn̄ executor differt a iudice. nā executor ē ille q̄ ſumiꝰ ad exequendū rem iudicatā vt in. l. executores. C. de execu. rei iudi. Iudex vero ē ille q̄ ſumitur ad cognoſcendū ꝛ iudicandū inter ptes. Nō tercio ꝙ ſeruus vel infamis nō pt eſſe iudex etiā delegatus ꝛ plures cauſas impedientes quē fieri iudicem vide. iij. q. vij. §. tria. ꝛ in. l. cū p̄tor. ff. de iudi. ꝛ. l. i. §. caſum. ff. de poſtulādo. p ſpe. in ti. d̄ delegato. in. §. excipitur Nō quarto ꝙ verba poſita in reſcripto intelliguntur tam de iure q̄ȝ de facto ſi vtroq̄ȝ modo verificari poſſunt. Et ſic nota ꝙ verbum impotentia a iure vel ab homine prolatum debet verificari tam in impotentia iuris quaȝ facti et vide textum cum gloſa in clemen. ꝙ circa. de electio. Item nota quod clauſula impotentie non per omnia includit in ſe voluntatem quia nolens intereſſe non poteſt dici non poſſe ſed quo ad conſolidandam iuriſdictionem aliorum conindicium includit in ſe etiam voluntatem quia ſi vnus preciſe non vult intereſſe verum eſt dicere ꝙ omnes nequiuerint intereſſe ꝛ de hoc eſt tex. in. c prudentiā. de offi. dele. ꝛ de hoc ꝟ. cuȝ glo. fi. Itē nō ꝙ ad purificandam clauſulā impotentie nō ſufficit impedimentum facti ſubſiſtere ſed oportet vt impeditus impedimentū alijs ꝯiudicibus inſinuet. An autē valeat ꝓceſſus ſubſiſtente impedimento ꝛ nō data inſinuatione dic vt nō. ꝓ. in. c. prudētiam. e. alle. Et faciūt hec ad. q. quidaȝ fuit impeditus ius ſuū ꝓſequi ꝓbat

nunc impedimentū ꝫ non ꝓbat ꝙ tpe impedimēti vo
luerit agere nunquid debeat excuſari Innocē.in .c.ex
trāſmiſſa.de pſcrip.nōbiliter dicit ꝙ nō qꝛ nō ſequiť
tali tpe affuit impedimētū ergo iſte voluit agere ⁊ nō
potuit debuit enī tunc ꝓteſtari ꝙ nō agere poterat vt
ſic appareat ꝙ impedimentū fuerit cauſa ius ſuū nō ꝓ
ſequēdi. Et ꝓ hoc dicto optime facit iſte tex.in ṽ .dū
modo.qđ nota. In glo.ij.in fi. ex hac glo .eliciūť
tres q̄ſtiones. Prima qđ ſi impedimentū ſupuenit
in iudicem pendente iudicio nunqđ hꝫ inficere iuriſdi
ctionem. Secunda quō p̄ſuppoſito ꝙ habeat inficere
nunqđ ſublato impedimēto reſtituať iuriſdictio. Ter/
cia q̄ſtio qđ ſi impedimentum ſuberat in p̄ncipio ſed
erat occultū nunqđ ſi detegiť poſt ſniam debeat retra
ctari ſnia. Quo ad p̄mam q̄ſtionem glo. ponit verita
tem vt iuriſdictio impediať ſupueniēte impedimento.
Sed circa hoc dubitať nunqđ poſſet excipi ꝯtra iudi
cem de impedimento Inn. hic notāter dixit ꝙ ꝯtra or
dinariū non poſſit excipi ꝫ ꝯtra delegatum ſic. Ratio
diuerſitatis qꝛ ordinarius tollerať in officio ⁊ ſi repel
leretur p̄textu except. ſequereť abſurdum quia in hac
cā non eſſet ordinarius ⁊ in alijs cauſis remaneret or
dinarius nec pt dici ꝙ ꝓbata exceptione debeat p̄ua/
ri officio ex toto qꝛ vt notanter dicit Inno.in.c.inter
dilectos.de exceſſ.pla. per exceptionem nō dꝫ quis pri
uari officio ſuo ⁊ videtur ꝓbari in.c.ſup his.đ accu. ⁊
in.c.ij.đ or.cogni. In delegato vero ceſſat hec abſur
ditas qꝛ ex toto repelliť ab officio iudicādi p exceptī
onem. Qđ dixi de ordinario fallit in exceptione excō
municationis nā ꝓpter ꝯmunionis periculū pt excipi
ꝯtra eum ⁊ hoc voluit Inn.in.c.ij.de elect.fa. qđ nō.
glo.in.c.cum nō liceat.de pſcrip.p̄mum tñ dictū pu/
to ꝓcedere niſi excipiať de crimine vel alio impedimē
to qđ inducit p̄uationē poteſtatis ipſo facto vtputa ſi
excipio ꝯtra prelatū ꝙ non poteſt eſſe ꝯtra me iudex
qꝛ fuit ꝯdēnatus de crimine infamante. Nā talis ſnia
p̄uat quem officio publico ipſo facto vt eſt tex. cū gl.
nō.in.l.ij.in.§.miles.ff.ex qui .cau.irro.infa. Et fa.
quod nota. Inno.in.d.c.inter dilectos.nam tunc ceſ
ſat illa ratio abſurditatis. ꝫ ſcđo circa h̄ q̄ritur nunqđ
de delicto poſſit excipi ꝯtra iudicem delegatum vtpu
ta ꝙ ſit criminoſus vel periurus vel homicida vł alio
crimine inuolut⁹ Inno.tenet ꝙ de crimine non poſſit
excipi ꝯtra iudicem etiam ſi diceretur ꝙ ſit homicida
vt nota.hic ⁊ in.d.c.cum ſup.de off i.dele. ⁊ in.c.vene
rabilis.de excep. qꝛ hoc nō reperitur iure cautū. licet
ſecus ſit in teſte qui p̄textu criminis repellitur vt in.c.
teſtimonium.ꝟ. de teſti. ⁊ rōnem diuerſitatis inter iudi
cem ⁊ teſtem reddit. Vin.in.c.fi.de ele.ex.mi.dicens
ꝙ in teſte eſt magis periculoſum qꝛ a dicto ſuo nō po
teſt appellari et ideo iura volunt ꝙ a principio p̄textu
criminis poſſit repelli ꝫ in iudice non eſt tm̄ periculū
cum ab ipſius ſnia poſſit appellari. Item ꝙ teſtis nō
habet officium publicum vt nota. Inno .in.c.nihil.p̄
alle.ſed iudex ſic. Spe.in ti.de elect.in.§. excipiť .v.
item ꝙ ꝯmiſit.diſtinguit ꝙ aut crimen de quo excipi
tur eſt morte dignum ⁊ dꝫ exceptio admitti alias ſec⁹
p̄mum dictum ꝙ nō poſſet repelli indiſtincte cōmuni
ter teneť ⁊ vide ho.glo.iij.q.vij.in ſumma. vbi rn̄deť
ad multa iura q̄ videnť innuere ꝯtrarium. Nā ex vite
merito non poteſt criminoſus aliū iudicare ſed ex po
teſtate officij ſic. ⁊ facit optime .ij.q.vij. ſacerdotes.
vnum tamen dictum notabile poſuit Io.an. poſt ho
ſtien.in.c.i.de cenſi.li.vi.dicens ꝙ ꝯtra p̄latum noto
rie criminoſum ⁊ incorrigibilem poteſt ſubditus exci/
pere ꝙ correctio nō ptinet ad eum ⁊ ſi vult ad vlterio/
ra ꝓcedere poterit appellare qđ dictum mihi non pla
cet per.s.p̄dicta ⁊.viij.q.iiij.nōne.et vide gl.in dicto
c.cuꝫ nō liceat.q̄ dicit ꝙ in certis criminibus licitum
eſt recedere a ꝓprio prelato alias ſecus etiam ſi crimi
na ſint notoria ⁊ vide aliud dictum mirabile.ij.q.vij.
ſacerdotes.q̄ dicit ꝙ a p̄lato non ſeruante canones li
citum eſt recedere. Sed non puto ꝙ indiſtincte dicat
verū ſed debet intelligi quando crederet eccleſiam nō
habere ptātem ꝯdendi ita ꝙ canones ꝯtēneret ⁊ vide
qđ dixi in.d.c.cum non liceat Circa ſecūdā.q.gl.
tenet ipſius deciſionē dummodo reſtituatur ex toto ad
p̄ſtinum ſtatum ſecus autem ſi reſtitueretur fame ⁊ nō
ad dignitatem qua fuerat p̄uatus ratione cuius habe
bat exerciciū iuriſdict. In tercia.q.vult glo.ꝙ ſi de
tegitur impedimentum poſt ſniam nō retractatur ſnia
ſec⁹ dicit in excōmunicato quia ſnia publici excōicati
eſt nulla. Aduerte qꝛ ī hoc glo.inepte loquiť. Nā
p̄mo formauit q̄ſtionem cum impedimentum erat oc
cultum ⁊ poſtmodū excipit excōicatum ⁊ loquitur de
excōicato publico ⁊ ideo illa nō eſt bona exceptio Sꝫ
declarando fundamentum materie duo ſunt hic viden
da p̄mo qđ ſi impedimentū erat notū ⁊ nō fuit oppoſi
tum contra iudicem .ſecundo quid ſi fuerat occultum
⁊ poſt ſententiam detegitur. Quo ad primum Inn.
⁊ Compoſtu.dicunt ꝙ aut ſuberat impedimentū na/
turale vt quia iudex erat furioſus ⁊ nō valet ſententia
q̄uis non fuerit exceptum quia naturalia ſunt immu
tabilia.v.di.in principio.et.§.ſed naturalia.inſti.đ iu
re na. aut ſuberat impedimentū iuris vt quia ſeruus
vel infamis vel femina et tunc tenet ſententia niſi exci/
piatur ante lit.conteſta.quia exceptiones contra iudi
cem ſunt dilatorie vt in.c.inter monaſterium.de re iu/
di.et.l.fi.C.de except. Refert tamen Compoſtu. qđ
in femina fuit pronunciatum contrarium vt iudicium
habitum a femina eſſet nullum licet non eſſet excep/
tum et idem eadēꝫ ratione dicebatur in ſeruo quia ſer
uus ⁊ femina in hoc equiparantur dicta.l. cum pretor.
Sꝫ ipſe Compoſt.tꝫ p̄mū dictuꝫ.io.an.diſtinguit ꝙ

aut ſuberat tale impedimentum quod impedit finem cognoſcendi et iudicandi ⁊ tunc non tenet proceſſus aut nō ſic impedit ⁊ tenet ex quo non fuit exceptum et hec dicta videnť cōmunia ſed ego multum dubito an ſint vera moueoꝛ multipliciter. Et p̄mo ꝙ vbi defect⁹ non depēdet a ꝑtate ꝑtis taciturnitas nihil opatur vt nō. glo. in. l. i. C. vbi de cri. agi opter. ⁊ p Jo. an. i re gula. ſcienti. in merca. Sed ꝑtes nō⁹ p̄nt facere iudicē ſeruū vel infame vel cecū vel alio impedimento legiti mo detentū ergo taciturnitas ꝑtiū nō p̄t inducere va liditatē pceſſus. Ad hoc bo. tex. in. l. qs ꝓhibet. ff. d poſtu. vbi tex. dicit ꝙ quos p̄toꝛ ꝓhiberet ſeu lex in diſtincte ꝓhibet etiā ſi non excipiať. Ad idē. ij. q. vij querendum. Item optime facit tex. in. l. ij. C. de ſen. ex. ⁊. iij. q. vij. §. tria. in v̄. vex. vbi dicitur ꝙ ſi cauſa fuit ꝯmiſſa ſeruo qui putabať liber tenet ſnīa ab eo di cta. licet poſtea detegať ſeruus. ſecus ſi a principio ha bebať ꝓ ſeruo. Nā ratione ignorantie tollerať ibi ſen tentia. Ad idē. l. barbarius. ff. de offi. p̄toꝛ. vbi tollerā tur geſta ꝓpter ꝯmunē erroꝛ ergo ſec⁹ ſi impedimētū erat pateꝯ. Ad idē facit iſte tex. qui ſimplr innuit ſuū ⁊ infamē eſſe impotentes ad iudicādū ⁊ nihil dicit de exceptione ꝑtis. ſunt ergo impotētes ipo facto ad hoc l. pedi⁹. ff. de arbi. vbi p3 ꝙ ſnīa lata a libero ⁊ ſeruo nō t3 fortius ergo ſi a ſeruo tm̄. Adde ad p̄dicta. c. ad ꝓbādum. J. de re iudi. vbi ſnīa publicē excōicati ē nul la licet nō fuerit exceptum ⁊ h quo ad p̄ma3. q. Quo ad ſcdām qd ſi poſt ſnīam detegať impedimentū Et ꝯclude ꝙ ſi ſuberat impedimentū naturale puta quia furioſus ⁊ ſnīa eſt nulla q2 tollerantia nihil opať circa impedimentum naturale facit. l. furioſo. ff. de re iudi. Aut erat impedimentū iuris poſitiui ⁊ tūc diſtingue put in excōicato diſtinguit Cal. in. d. c. ad ꝓbandum Aut eñ ignorabať cōmuniter illud impedimentū. aut partes ignorabant h alij ſciebāt aut econtra ꝑtes ſcie bant ⁊ alij ignorabāt ⁊ p̄mo caſu aut erat ignorātia ꝓbabilis ⁊ ſuſtinetur act⁹ ꝓpter ꝓbabilē ignorātiā vt in iurib⁹ alle. in glo. aut ignorantia nō erat ꝓbabilis h craſſa ⁊ ſupina ⁊ tunc actus ē nullus ſi impedimētū ex ſe inducebat nullitatē. Ad hoc. c. ij. de ꝯſti. li. vi. et c. ad apoſtolice. de cle. ex. mi. exemplum ſi quis fuit publice excōmunicatus ⁊ ꝯmuniter homines dicūt il lud ignoraſſe nō eñ eſt ꝓbabilis ignorantia. xvi. di. ꝙ dicitis. ⁊ in. c. i. de poſtu. p̄la. Sed circa hoc vertiť nō. dubium qd ſi impedimentū erat notoꝛium in vno loco ⁊ in alio vbi actus fuit geſtus erat occultū refert Pau. ſe habuiſſe a Joh. an. ꝙ actus debet ſuſtineri ꝓpter ꝓbabilem ignorātiam q̄ erat in loco q̄ ſemper menti eſt tenendū. Et quanq̄ʒ do. an. videatur dubita re ego puto illō dictum veriſſimū per. d. l. barbarius. ⁊. d. l. ij. ⁊. §. verum. ꝓ alle. nam veriſimile eſt ꝙ i par tibus ſuis erat notoꝛium illos eſſe ſeruos ⁊ tñ act⁹ ſu

ſtineretur ſi in loco iudicij putabantur liberi ⁊ facit ad h gl. ij. in. c. ad noſtrā. iij. de iureiurā. Si vero partes ignorabant ⁊ alij ſciebant non ē ꝓbabilis ignorantia vt in. l. late culpe. ff. de v̄. ſig. nisi allegarent ꝓbabilē cauſam. iux̄ nota. in. c. ſi. q ma. acci. poſſ. Tercio caſu ſi ꝑtes ſciebāt ⁊ alij ignorabant dicit notāter Cal. ꝙ geſta ab excōicato q̄ten⁹ ꝯcedūt i fauorē ſcienter. ſunt nulla aut retractanda q2 ceſſat fauoꝛ in ſciente qd̄ eſt verbū valde notabile ⁊ ſentit Jo. an in. c. dilectus. ij de preben. ⁊ eleganter limitat nota. in. d. l. barbarius

Ultimo vt materia integre habeať quero nūqd is cui fit cōmiſſio poſſit ſe excuſare a cōmiſſione p̄textu i famie Inn. dicit ꝙ nō licet eñ poſſit excipi ꝯtra eum de infamia vt hic p3 tñ ſe excuſare nō poſſet p̄textu i famie allegat. l. nec infames. C. de decur. li. x. Et cum hoc dicto ꝯmuniter tranſeūt canoniſte h ꝑ memini le giſſe bar. reprobātē hoc dictū in. l. ij. C. ſi ſer. vel lib. ad decurio. aſpi. li. x. vbi per illū tex. dicit ꝙ puniť qs paciēdo ſe ꝓmoueri ad dignitatē cuius eſt incapax ſi nō pandit defectū ſuum. diſtinguit tñ circa hoc ꝙ aut impedimentū erat detectū ab alio puta q2 fuit ꝯdēna tus ⁊ teneť detegere. aut nō erat detectū ⁊ nō tenetur pādere crimē ſuū ꝓpriū qd̄ nō. ⁊ ꝓ hoc vltimo dicto p̄t allegari bo. tex. in. c. nō tibi dico vt te ꝓdas i publi co. de peni. di. i. In ꝯtrarium facit. c. ſi qs viduā. ⁊. c. ex penitentib⁹. l. di. ⁊. c. quicunq̄ʒ. lxxxi. di. in quibus habeť ꝙ ſi bigam⁹ vel homicida patiť ſe ꝓmoueri ad oꝛdines ⁊ non pandit delictū ſuū d3 deponi ⁊ puniri vñ. ꝓ ꝯcoꝛdia ſic diſtinguerē ꝙ aut impedimentū fuit p̄us ab alio detectū ⁊ tene opi. bar. aut erat occultum ⁊ tunc aut impedimentū erat tale quod impediebat ex erciciū officij vel dignitatis q̄tumcunq̄ʒ eſſet occul tum et tunc tenetur pandere alias peccat et debet pu niri. exemplum in bigamo ⁊ homicida nā q̄tumcūq̄ʒ ſunt occulti ⁊ penitentes non poſſunt adminiſtrare ſi ne peccato vt in. c. ſi. de tempo. oꝛ. et de biga. per to tum. aut non erat tale ipedimentū. exemplū i infamia nā ifamia non tollit naturale iudicium iudicandi ⁊ p̄t procedere opi. Barto. In glo. in v̄. alio impedi mento Nota hanc glo. ex qua habes quod contra iu dicem delegatum poteſt excipi ꝙ iudex eſſe non po teſt quia eſt illiteratus et non habet peritiam iudican di ſecus autem vbi haberet peritiam iudicandi ex con ſuetudine licet ſit illitteratus vt eſt bonus tex. in. l. cer ti. alle. in glo. Et nota hoc quia ſepe cauſa committi tur per ſedem apoſtolicam aliquibus maxime religi oſis prelatis qui non habent peritiam vel practicam nec theoꝛicam iudicandi vt contra tales poſſit excipi ꝙ iudices eſſe non poſſunt dic tamen ꝙ non requiri tur iudicem eſſe peritiſſimum cum ex defectu ſciētie ſibi concedatur vt poſſit aſſumere aſſeſſoꝛem expen ꝑtium vt in. c. ſtatutū. §. aſſeſſoꝛē. d ꝛſ̄p. li. vi. In

glo.in verbo deſtinare. ibi literatorie ſentit ergo glo.
ſolū nunciū ſine literis nō ſufficere ꝟ doct.ꝯmuniter te
nent ꝯtrariū dūmodo ſit nūcius publicus ⁊ canonice
deſtinatus. Nā nūcio publico ſine līis credit̄ vt in.c.
cū pati .ꝟ. de app. hinc ē ꝙ cū olim in antiq̄ diceretur
literatorie. fuit illud abolitū ⁊ appoſitū canonice vt hic
habet̄ in litera vide tex.in.c.prudentiam.de offi.de/
le.qui dicit ꝑ certū nunciū vel excuſatōnem literatorie
deſtinatā   In glo.ſi.in fi.cōmuniter tenet̄ ꝙ illa nō
corrigit iſtā ꝟ poti⁹ declarat vn̄ ꝯclude ꝙ quo ad ꝯſo
lidandam iuriſdictōem alteri⁹ iudicis clauſula impo/
tentie includit i ſe clauſulam nolūtatis. Nā ſi vn⁹ ꝑci
ſe itereſſe nō valt vex̄ ē dicere ꝙ ambo ſimul intereſſe
nō pn̄t ꝟ quo ad excuſandū iſtū de inobedientia q̄ nō
vult itereſſe clauſula illa impotentie non includit clau
ſulā nolūtatis q: quo ad eū non ē adimpleta volūtas
ſupioris q: ſi nō vult itereſſe nō ꝓpter h̄ infert̄ ꝙ non
poteſt intereſſe. Si autem exprimit̄ cauſula nolūtatis
vt q: dr̄ aut noluerūt intereſſe tunc altero nolēte puri/
ficata ē ꝯditio quo ad ſolidandaꝫ iuriſdictōem alteri⁹
⁊ quo ad excuſandū volentē itereſſe ab inobedentia ⁊
ꝓpter hoc vltimum ſolet addi hec cl̄a volūtatis vltra
cl̄aꝫ impotentie ⁊ hodie videt̄ clām ꝯſuetam apponi in
c.cum plures.de offi.dele.li.vi.dic vt ibi.

Paſtoralis In q̄ſtione reuocatōis
ꝛ̄ſcptoꝝ recurrit̄ ad arbi
tros ſi iudices i cognitione ſibi nō deferant
nec i vnā pn̄t ꝯcordare ſniam. ꝑmo ponit̄ ꝯſultatio. ſe
cūdo rn̄ſio ibi ad q̄d.   Nō primo ordinē ꝓcedendi
cū ſup eadē cā impetrant̄ a diuerſ plura ꝛ̄ſcpta ⁊ dubi
tat̄ de ꝑualiditate ꝛ̄ſcptoꝝ ꝑmo em̄ debent iudices ex
honeſtate ſibi deferre vt ꝑmi dūtaxat cognoſcāt de ꝑ
ualiditate vel ſcđi. Si aūt nolunt ſibi deferre vt q: de
putati ꝑ ſcđm ꝛ̄ſcptum nō ſunt cōtenti ꝙ deputati per
primū cognoſcāt nec ecōtra tūc debēt ſimul oēs ꝯue/
nire tam iudices ꝑmi q̄ꝫ ſcđi ꝛ̄ſcpti ⁊ ſimul cognoſcere
an ſecū ſe reuocent ꝑmas ⁊ ſi ꝯcordēt in vnā ſniaꝫ bn̄
q̄dem ſi aūt diſcōueniunt lꝫ plures ſint ab vna pte q̄ꝫ
ab alia recurrendū ē ad arbitros qui q̄dem debent a
ptib⁹ eligi ⁊ ſunt iſti arbitri iuris cū eligūt̄ aucte hui⁹
c.ideo ab eis pt̄ appellari vt in.c.ab arbitris.de offi.
deleg.li.vi.⁊ ex hoc ⁊ ex tex.habes vnū caſum i quo
aſſumūt̄ arbitri iuris. Aliū habes in.c.ſuſpitōnis.de
offi.dele.⁊ in.c.cuꝫ ſpeciali.de app. Aliū in.c.ſi cleri/
cus xi.q.i.ſ.q̄n ep̄s hꝫ cām ꝯtra ſubditū. Et dicit nō.
Jo.an.in.c.pia.de excep.li.vi.ꝙ iſti arbitri iuris non
eligantur niſi i caſibus iure expreſſis q̄d verbum nō.
Sed ego credo ꝙ etiam in alijs non exꝑſſis habenti
bus eandeꝫ equitatē cum expreſſis pn̄t eligi. Ad hoc
allego glo.ipſius Jo.an.in.c.ſtatutum. poſt prin.ꝟ.
eo.li.vi.q̄ dicit ꝙ ſi dubitatur an loc⁹ vbi ſit cōmiſſio
ſit inſignis poterunt arbitri eligi ⁊ pro hoc q: ꝓuiſio
ſpecialis extendit̄ ex idemptitate rōnis vt eſt tex.nō.
in.c.cum dilecta.de ꝯſir.vti.voluit gl.iuncto tex.in.l.
i.C.de ꝯdi.inde.   Nota ſcđo ꝙ non ſolum iudices
ordinarij in cauſa dubij cognoſcunt an ſua ſit iuriſdi/
ctio vt in.l.ſi quis ex aliena.ff.de iudi.⁊.c.cuꝫ pſone
de priuile.li.vi.ꝟ etiam iudices delegati vt patet hic ⁊
in.c.ſuper literis .ꝟ. eo. Et ſcias ꝙ vbi ſolū emanaue/
rit vnū ꝛ̄ſcptum ⁊ cōtenditur de ipius validitate ſolus
iudex deputat̄⁹ per ꝛ̄ſcptum cognoſcit an ſua ſit iuriſdi
ctio ⁊ iſte eſt ꝓprius caſus.c.ſup līis .ꝟ. eo. Aut ema
nauerūt plura ꝛ̄ſcpta ⁊ dubitat̄ de ꝑualiditate ⁊ hꝫ lo/
cum iſte tex.vt ſimul omnes cognoſcāt ſi ſibi nolunt
deferre mō ꝑdicto ⁊ h̄ etiā voluit Jnn.hic.   In gl.
i.hec glo.ē multum intricata ⁊ non ſequēdo ordinem
glo.quo ad corticē ꝟ eam aſſumendo quo ad menteꝫ
diuido hāc glo.in.vi.ptes. Nā in prima pte opponit
⁊ reprobato argumento ponit q̄tuor intellect⁹ ad tex.
quoꝝ tres reprobat ⁊ vltimū approbat. ſcđo ꝑncipali
ter format dūo ꝯtraria ad q̄ formaliter nō reſpondet
ibi in ꝟ. Item q̄liter.⁊ ille ꝟ.debuiſſet poni poſt illas
q̄tuor ſolutōes. tercio ꝑncipaliter glo.q̄rit de rōne de
cidendi in tex.in ꝟ.dici pt.⁊ debuiſſet illa pars poni
poſt quartū intellectū.quarto glo. opponit de.c.cum
ꝯtingat .ꝟ. eo.⁊ non ſoluit.quinto q̄rit an deciſio hui⁹
c.habeat locum in literis impetratis in cā appellatōis
in ꝟ.ſed hec dubitatio.   Ultimo q̄rit an hodie ꝓce
dat deciſio huius tex.an vero ſit reuocata per.c.vt de
bitus.de appel.⁊ h̄ in ꝟ.hec dubitatio Uenio ad pri/
mum vidꝫ em̄ ꝙ iſtud.c.ſit fundatum ſup impoſſibili
Nā per iura antiqua ac etiā noua ptꝫ q̄d dicendū cū
ſcđm ꝛ̄ſcptum impetrat̄ ꝯtra primū. Aut em̄ facit men
tionem de ꝑmo ⁊ tollit primum aut non facit mentio
nem ⁊ nō valet vt.s.eo.ceteꝝ.ergo nō ē opus vt iudi
ces vtriuſqꝫ ꝛ̄ſcpti ꝯueniāt vl̄ ꝙ arbitri aſſumant̄ So.
dicit glo.ꝙ neutra ps hui⁹ argumenti valet Nā poſſi
bile ē ꝙ ſcđm faciat mentionē de ꝑmo nō tn̄ ꝑ hoc in
diſtincte tollitur primum et pro hoc alle.c.oblate.⁊.c
ſepe de appel. Sed melius allegaret.c.audita. de re/
ſti.ſpoli. Item ſecunda pars non eſt vera quia quan/
doqꝫ ſecundam non facit mentionem de primo et ta/
men valet exemplum in.c.ſi autem.s.eo.et.c.plerum
qꝫ .ꝟ. eo.reprobato ergo argumento gloſa ponit qua/
tuor lectu.ad tex.prima vt procedat quando dubi/
tatio conſiſtit in facto non in iure vt quia dubitatur
an ſit lapſus annus a tempore reſcripti hanc lecturaꝫ
glo.reprobat quia ad queſtionem facti non daret pa
pa reſponſionem iuris vult dicere quod ſuper facto
dubio papa non daret certam reſponſionem vt in.c.
de muliere.de ſpon. Sed ſalua iſtum intellectum q:
vt dicit Jo.an.hic et bene.papa hic non reſpondet ꝺ
iure ſed dicit quis debet cognoſcere de illo dubio Et
ſi diceres nōne ex reſcripti inſpectione pōt deꝑhendi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

an annus ſit lapſus. So. dic ꝙ nō qꝛ annus non ꝯpu
tat̄ a tpe impetrati reſcpti ſ; a tpe negligentie vt. ȷ̄. c. ple
rūq;. vnde pt dubitari qñ incipit annus currere ⁊ ſup
hac dubitatione pōt habere locū deciſio huius tex. et
ita habes primum intellectū iuſtificatum. Secundus
intellectus eſt ꝙ poterat dubitari quia vtrūq; reſcptum
erat ſub eadē data hunc itellectum glo. reprobat qꝛ
ſcd̄m h̄ neutꝝ erat primū ⁊ ſic nō habet locū iſte tex. ſ;
iſte itellect⁹ ſaluari pōt. Naꝫ per teſtes poſſet ꝓbari
ꝙ alteꝝ pceſſerit i tpe vt qꝛ papa ſignauit meā ſuppli-
cationē de mane ⁊ tuā de nocte de quo vide bo. gl. cū
tex. in. c. penul. ȷ̄. eo. ti. li. vi. ⁊ ſuper hac ꝯcertatōne pt
ſeruari qđ dꝛ hic i tex. Tercius itellectus ꝙ ſcđe litte
re faciebant mentionē de p̄mis in genere ⁊ nō i ſpecie
hūc itellectum glo. reprobat qꝛ iſte caſus ē deciſus p
c. ex lr̄is. de do. ⁊ ꝯtu. vbi patet ꝙ ſcđe litere debēt fa
cere mentionem ſpecialē de p̄mis. Sed ſalua hūc itel
lectum nam partes pñt ꝯtendere vtꝝ mentio ibidē fa-
cta ſit ſpecialis vel generalis. Nā peritiſſimi doct. du
bitant q̄lis ſit fienda mentio de p̄mis ⁊ vtꝝ de q̄libet
notabili clauſula ꝯtenta in p̄mis ſit fienda mentio i ſe
cundis vt nota. in. d. c. ex lr̄is. ⁊ in. c. ex ꝯqueſtione. d
reſti. ſpo. Quarta ſo. ponit̄ in verbo vn̄ potes ꝙ pt ꝓ
cedere dubitatio qñ ſcđe faciunt mentōem d p̄mis
ſufficientē ſ; opponitur ꝯtra ſecūdas ꝙ ſunt ſurreptitie
qꝛ eas obtinuit per veri ſuppreſſionē vel falſi expreſſio
nem Nā parte negāte ſurreptionē deueniendū ē ad or
dinem hui⁹. c. ⁊ hunc intellectum glo. approbat ⁊ fuit
Jo. ⁊ Goff. dicentium alia exempla eſſe ſupflua et ꝙ
ſenſu indigent qꝛ alia exempla ponūt. ſ; vt vides ex p̄
dictis lꝫ iſte intellectus ſit bonus in ſe nihilomin⁹ alij
pñt ſaluari   Quinto legit̄ extra gl. per Tan. Phi.
⁊ Inno. ⁊ ꝯmuniter doc. ſequentes generaliter ꝙ iſtō
c. hꝫ locuꝫ vbicunq; ꝯtingit dubitatio tam ſuper facto
q̄; ſuper iure etiam ſi ſit talis dubitatio de q̄ ſapiētes
nō dubitarēt ſ; imꝑiti tm̄ ⁊ iſte intellectus ē optimus
⁊ ꝯphendit i ſe oēs itellect⁹ p̄cedētes ⁊ ſiles. ⁊ ſi dice
res quō pt dubitari de iure cū ius ſit certū. Rñdet̄ ꝙ
ius i ſe ē certū qꝛ illđ qđ ē certū nat̄e ē certū legi vt. l. ſi
pr̄. ff. d ſolu. ſ; q̄tenꝰ ius applicat̄ ad itellectū humanū
pōt eſſe dubium. Nam multi ſunt imperiti ⁊ aliqui
periti ⁊ alij peritiores quinimo tanta poteſt eſſe iuris
dubitatio ꝙ hꝫ excuſare etiā peritiſſimos vt in. l. regu
la. ff. de iur. ⁊ fact. ig. facit qđ nota. glo. in. c. vnico. de
poſtul. ꝓla. li. vi. Et per h̄ habes clare expeditam pri-
mam partē glo. ⁊ aptum itellectū huius. c.   Venio
ad ſcđaꝫ partem cum qua oppono videt̄ enī ꝙ ex alio
non poteſt iſte tex. ꝓcedere qꝛ certū eſt nature ⁊ iuri ꝙ
aut p̄mi ſunt iudices aut ſecundi ergo non poſſunt ſi
bi deferre in cōmiſſione huius dubij quia poſſet con
tingere ꝙ nō habentibus ꝓtātem fieret delatio   Iti
ex quo dubitatur ꝓbabiliter an p̄mi an ſecūdi ſint iudē

ces ergo nec primi nec ſecūdi pñt citare ptes. qꝛ rōne
dubij neutri habent iuriſdictionis exercicium ar. in. l.
duo ſunt ticij. ff. d teſta. tute. vbi dꝛ ꝙ ſi teſtator dede
rit titium tutorem filio ſuo ⁊ duo repiantur qui vocan
tur ticij ꝙ neuter pt exercere tutelam ex quo non appa
ret de quo teſtator ſenſerit licet in veritate vnus ſit tu-
tor. Ad hec contraria ſicut dixi glo. formaliter non re
ſpondet. ſ; dicendū eſt ad p̄mum ꝙ imo p̄mi ⁊ ſecun
di hñt iuriſdictionem licet elidibilem p exceptōem vt
dixi in. c. ceteꝝ. s. eo. ⁊ maxime habent iuriſdictōnem
ſuper incidenti qꝛ indubio iudex hꝫ poteſtatem a lege
cognoſcēdi an ſua ſit iuriſdictio vt. s. dixi   Ad ſcđꝫ
contrariū dic ꝙ ratione huius dubitationis quilibet
poteſt iuriſdictionem exercere in iſto incidenti ac̄te le
gis. vn̄ quemadmodū poteſt pars ꝓbare d quo ticio
teſtator ſenſit ita pt nunc probari de qbus iudicibus
papa ſenſit ⁊ ſi nō poteſt queſtio decidi poteſt vltimo
recurri ad papam p nota. in. c. ſane. de offi. dele. Ve-
nio ad tercium que fuit ratio decidendi ⁊ dic p omnia
vt habetur in glo. Nam timor vexationis ptium co-
ram diuerſis iudicibus ⁊ intricationis ⁊ cōtrarietatis
ꝓceſſuum fuit cauſa ⁊ ratio decidendi vt iudices ſimul
ꝯuenirent vel ꝙ arbitri eligantur.   In quarta parte
glo. opponit de. c. cum ꝯtingat. ȷ̄. eo. vbi ordinari⁹ cui
mandant̄ ꝯtraria per delegatos cognoſcit de preuali
ditate reſcpti ⁊ nō ipſi iudices delegati glo. non ſoluit ſ;
ſolutio duplex ibi enī loquitur poſt factum. ſ. cū vtri
q; delegati fecerūt proceſſus ſuos ⁊ mandarunt ordi
nario ꝯtraria iſtud vero. c. loquitur cū a principio ꝯtē
ditur de reuocatione lr̄aꝝ vel ſcđe ⁊ melius ibi ordina
rius nō ꝓnūciat ſuper reuocatōne reſcpti ſ; ſolū ad ſuā
inſtructionē cognoſcat qđ illoꝝ ꝓualeat   In quinta
pte glo. q̄rit an habeat locū iſte tex. in literis impetra
tis in cauſa appellationis ⁊ dicit ꝙ non qꝛ iudex appel
lationis ſolus habet recognoſcere Aduerte glo. ē vera
vbi ſolum impetraretur vnum reſcptum in cauſa appel-
lationis quia non iudex a quo ſed iudex ad quem ha
bet cognoſcere de validitate appellationis vt in. c. di-
lectus. ȷ̄. eo. ſ; ſi in cauſa appellationis impetrarentur
diuerſa reſcpta a ptibus ⁊ dubitaretur tunc d preualidi
tate optime ſeruabitur iſte tex. ad hoc. c. bone. de ꝑſu.
vtl. Item qꝛ iſte tex. nō diſtinguit iter cauſam appella
tionis ⁊ cauſam p̄ncipalē ergo generaliter dꝫ obſerua
ri vbicūq; dubitat̄ de reuocatōne reſcptoꝝ. xix. di. ſi ro
manoꝝ. c. ſolite. ȷ̄. de maio. ⁊ obe. Sexto ⁊ vltimo gl.
q̄rit nūqđ hodie ꝓcedat deciſio huius. c. rō dubitādi
eſt ꝓpter. c. vt debit⁹. ȷ̄. de appel. dicit glo. ꝙ non ha-
bet hodie locum reintegra per illum tex. dicit Jo. an.
ꝙ melius dixiſſet re non integra. Sed dic ꝙ quilibet
habuit bonum intellectum nam ſi teneremus ꝙ per. c.
vt debitus. ſtandum ſit hodie preſentationi ſecuta ci-
tatione et non date. hoc. c. non haberet locū reintegra

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

qꝛ ille eſſʒ iudex q̄ ꝓmo faceret citationē h̄ ſi negotium
eſſet nō integꝛ puta qꝛ ꝓceſſus eſſet inchoatus coꝛaʒ
ꝓmis ⁊ poſtmodum impetrarent ſcđe facientes men
tionem de proceſſu primaꝝ. h̄ reuocet in dubiū vtrum
ſecunde ſint ſurreptitie ⁊ tunc ſuper h̄ dubio pt̄ ſeruari
iſte tex. dic ꝙ etiam re integra pt̄ ſeruari iſtud. c. tenen
do ꝙ. c. pleruꝗ. ⁊. c. ſi anteʒ. non ſunt ex toto correcta
de quo dic vt dixi in. c. i. e. eo. Itē tenendo ꝙ ſint
correcta pt̄ ſeruari ſi vtriꝗ iudices ꝯcurrerēt in citatio
ne ita ꝙ nō haberet locū preuentio. ex p̄dictis habes
clariſſime intellectū huius. c. ⁊ glo. Ultra predicta ad
maioꝛem declaratōem quero nunqđ indiſtincte dato
dubio reuocationis lr̄aꝝ ſit locus huic. c. in tm̄ ꝙ ali-
ter ꝓceſſus factus non valeat ſol. Inno. ⁊ ceteri ſcribē
tes multa ⁊ varia dicant per q̄ obſcurat̄ intellectus. c.
h̄ vt clariſſime habeatur materia ponam quinꝗ caſus
Primus qn̄ citatus per iudices alterius reſcripti cō-
paret ⁊ aſſumit iudiciū ſuper principali nec opponit d̄
ſuo reſcripto ⁊ tunc indubie non eſt locus huic. c. quia
pars nō opponēdo videt̄ ſuo reſcripto renūciare qđ nō
pt̄ iuxta nō. in. c. ex ꝯqueſtione. de reſti. ſpo. Itē ceſſat
h̄ caſu rō huius. c. ⁊ facit qđ dixi in. c. ceteꝝ. e. c. Se-
cūdus caſus cuʒ retentis terminis pars citata ꝯparet
⁊ excipit de ſuo ꝛ̄pto ⁊ patit̄ iudicem alterius cogno
ſcere de reuocatione ⁊ h̄ caſu valet etiā ꝓceſſus lʒ non
ſeruet̄ foꝛma huius. c. qꝛ ſi iudices pn̄t adinuicem ſibi
deferre in hac cognitione foꝛtius pn̄t partes ip̄e qꝛ nil
aliud dʒ velle ſuperioꝛ niſi vt ptes ad ꝯcordiaʒ addu
cat. l. i. ff. de no. op. nū. facit. xxiij. q. v. ꝓdeſt. ⁊ ꝑ hoc
qđ. e. dixi ⁊ nota. in tercia parte glo. Naʒ vtriꝗ iudi
ces per ſe hn̄t iuriſdictionē in h̄ incidenti lʒ elidibilem
per ꝯflictum exceptionis. Ad h̄. ꝭ. c. ſuper lr̄is. Terci
us caſus cū pars citata ꝯparet ⁊ opponit de reuocati-
one ſui ꝛ̄pti ⁊ petit ꝓcedi, ꝓut h̄ d̄r ⁊ iſte caſus ē mul
tum dubius Inn. videt̄ h̄ velle ꝙ per h̄ nō ſit loc⁹ huic
c. dicit eīm tunc eſſe ſeruandā foꝛmā huius. c. cū vtriꝗ
lr̄e ſunt iudici p̄ntate ⁊ corā vtriſꝗ excipit̄ ⁊ vtriꝗ vo
lūt ꝓcedere in cognitione. ſi aūt corā alteris tm̄ excipi
tur illi ſoli pn̄t cognoſcere ⁊ diffinire ſup hac reuocati
one. Ad h̄ allegat. c. ſuper lr̄is. ꝭ. c. Ego nō puto h̄ di
ctum ꝓcedere qꝛ iſte tex. dat foꝛmā ꝓcedendi cū d̄ re-
uocatione lr̄aꝝ ambigit̄ ſufficit ergo ꝙ pars citata op
ponat de reuocatōne lr̄aꝝ ⁊ rem deducat in dubium ⁊
petat ꝓcedi ꝓut h̄ d̄r h̄ idē videt̄ ſentire Inn. in. c. cete
rum. e. alle. vbi dicit ſatis eſſe excipere de reuocatōne
literarum. Et ſi non admittitur exceptio poterit appel
lare quinimo plus ibi dixit ꝙ pars excipiens etiam ꝓ
teſtans ꝙ non intendit comparere niſi procedatur vt
h̄ d̄r etiā ſine appellatōe ꝯſeruat̄ illeſa ⁊ vide qđ ibi la-
tius dixi. Quartus caſus cū retentis eiſdem termi
nis pars citata ꝯparet ⁊ excipit de ſuo ꝛ̄pto ⁊ iudices
alterius inceperunt cognoſcere ſuper hac cognitione
qua pendente iudices iſtius citati citauerunt partē ad
uerſam q̄ ꝯparuit ⁊ oppoſuit de ſuis litteris ⁊ ꝙ ſui iu-
dices inceperunt de hoc cognoſcere ita ꝙ iſti p̄uenti
ſunt in hac cognitione dubitatur nunquid iſti ſecundi
ſint admittendi in illa cognitione iuxta foꝛmam iſtius
c. Inno. finaliter ꝯcludit ꝙ ſic foꝛmans ꝯcluſionem ꝙ
q̄ʒdiu per alios iudices iſte articulus nō eſt diffinitus
ſemper debent iudices alteri⁹ ꝛ̄pti admitti tā i cogno
ſcendo q̄ʒ in diffiniendo ar. ꝭ. eo. cū ꝯtingat. qđ mihi
placet ar. huius lr̄e. Quintus ⁊ vltim⁹ caſus qn̄ vtri-
ꝗ iudices per ſe ꝓcedunt ⁊ non obſtantib⁹ exceptioni
bus vtriuſꝗ partis ſuper ꝓualiditate litteraꝝ ꝓcedūt
ad ꝯtrarias ſn̄ias vꝫputa qꝛ quilibet iudex alterius re
ſcripti excōicauit partē aduerſam nō ꝯparentē licʒ exci
pientem ⁊ hoc caſu notanter dicit Inno. qꝙ dʒ inſpici
q̄ lr̄e ꝓualent ⁊ ſcđm ꝓualiditatem iudicabitur ꝓceſſus
irritus vl̄ validus vn̄ valebit ꝓceſſus literaꝝ ꝓualen-
tium ⁊ alioꝝ iudicum ꝓceſſus erit irritus, alle. tex. nō.
in. c. ex literis. de offi. dele. vide ad h̄ qđ plene dixi in
c. ceteꝝ. alle. ⁊ nota p̄dicta qꝛ ſine iſtis vix intelligi pōt
iſte tex. In glo. deferendū in fine vult ergo gl. ꝙ iu
dices pn̄t ſibi deferre ſuper incidenti abſꝗ partiū con
ſenſu ⁊ h̄ tenent h̄ ꝯmuniter doct. p̄ter Tan. ⁊ Goff. h̄
ꝓma pars verioꝛ ē qꝛ iſte tex. dat hanc facultatē iudi-
cibus nulla de partibus habita mentione ⁊ pl⁹ dicit
Inn. ꝙ licʒ partes non ꝯſentiant i hac delatōne tamē
pars ꝯtra cui⁹ ꝛ̄pſum iudicabit̄ non poterit appellare
qꝛ nō pt̄ p̄tendere intereſſe cuʒ iuſticiam ſuā poterit ob
tinere etiā corā iudicib⁹ vni⁹ ſicut alteri⁹ ꝛ̄pti Hoſti.
tenet ꝯtrariū qꝛ multū ꝓdeſt iudiceʒ habere fauorabi
lem ſaltem i arbitrarijs vt i. c. ꝯſuluit. d̄ offi. dele. Au
dio ꝙ alias fuit ꝯſultū ſcđm opi. Inno. ſed mihi plus
placet opi. hoſti. Nam ſi nō intereſt magis habere vnū
q̄ʒ alium iudicem fruſtra fieret iſta ꝯtentio ḡ eſt h̄. Itē
ſi pt̄ appellari a iudice vnius ꝛ̄pti cū ꝓnunciauit ſuaʒ
eſſe iuriſdictionem vt in. c. dilecti. ⁊. c. ſignificauerunt
de excep. eodē modo dicendū eſt hic Item qꝛ a quo-
libet modico grauamine pt̄ appellari ſcđʒ ius canoni
cum vt in. c. ſi. ꝭ. de appel. In glo. in verbo plures
ibi loco vnius ſunt. Nota ſingulariter glo. ꝙ deputa
ti ad vnum officium ſunt omnes loco vnius ⁊ ideo ſi
habent conuenire cum deputatis ad aliud officiū cuʒ
illi etiaʒ ſint loco vnius non ſtatur maioꝛi parti nume
ro perſonarum ſi plures ſunt in vno officio q̄ʒ in alio
tamen glo. in ſi. videtur hoc aliquatenus limitare et
Uin. multum hic inſtat ſed Compoſtn. cuius dictuʒ
cōmuniter approbatur ⁊ eſt veriſſimū dicit ſemꝑ eūdū
foꝛe ad ꝯſiſtros niſi ſaltem maioꝛ pars iudicum cuiuſ
libet reſcripti ꝯueniat. exemplū ſi ſunt deputati tres
iudices in quolibet reſcripto non ſtatur eorum diffini
tioni niſi ſaltem duo iudices vnius ꝛ̄pti ꝯueniāt cum
duobus alterius reſcripti nam ſi habet̄ maioꝛ ps cui⁹

libet reſcripti ꝑ ꝯſequēs haberet̄ interp̄tatiue ꝯſenſu ſ
omniū q: qḋ facit ps maioꝝ oēs facere vident̄ vt in
c.i.de his q̄ fi.a ma.par.ca.ꝛ in.l.refert.ff. ḋ re iudi.
nō aūt ſufficeret ꝙ vn⁹ ex iudicib⁹ vni⁹ reſcripti ꝯueni-
at cū trib⁹ alteri⁹ reſcripti q: lꝫ h̄ cāu eſſet maioꝝ ps ꝑ
ſonaꝝ nō tñ haberet̄ maioꝝ ps alteri⁹ reſcripti. Nā ille
vn⁹ ꝓ nihilo reputat̄ ex q̄ maioꝝ ps illi⁹ ꝛ̄ꝑti remāſit
i ꝯtradictione ꝛ ſic limita fi.glo. alias male diceret. et
ex his habes vnū dictū multū ſingulare qḋ alibi non
ita bñ ꝓbatur ꝙ vbi ꝯueniūt duo corpa ad aliqḋ ex
plicādū nō ſufficit habere maiorem ꝑtem ꝑſonaꝝ ſed
requiritur maioꝝ ps cuiuſlibet corpis ratio q: nō pōt
dici ꝙ illa corpa h̄ fecerint niſi habeat̄ maioꝝ ps vtri-
uſqꝫ Et h̄ firmat hic do.an. pro nōbili dicto ꝛ dictuꝫ
vt dixi eſt veꝝ ꝑ patet ad ſenſum ꝛ pro h̄ allego nota.
ꝑ glo.ꝛ Jo.an.in.c.vnico.ne ſe.va.li.vi. vbi ꝯcludit̄
ꝙ ſi ep̄s ꝛ capitulū habent aliqḋ agere nō valet act⁹
niſi cum ep̄o ꝯcurrat maioꝝ pars capituli ſine ep̄o q:
veniūt vt duo corpa ſepata ꝛ plenius de h̄ dixi in.c.
poſtulaſti.de ꝯceſ.p̄ben. Idem ſentit Jo.an. in aliꝭs
terminis in.c.ſtatutū.ꝭ.de elec.vbi vide. ſecus dic vbi
ꝯuenirent duo corpa in vnū vt ad illū actum facerent
vnū corpus.naꝫ tunc ſtatut iudicio maioris ptis pſo
naꝝ ita limita dictum precedens pone exemplū i ſtu
dio bononi.vbi artiſte faciunt corpus ꝑ ſe ꝛ iuriſte ꝑ
ſe ꝛ qñqꝫ in factis ꝯcernentib⁹ ſtudiū ꝯueniunt ambe
vniuerſitates nā tunc ꝯſtituūt vnā vniuerſitatem ꝛ nō
duas rōne materie ſubiecte tunc eñ ſtaret̄ iudicio ma
ioris ptis pſonaꝝ ꝛ hoc ſentit bar.in.l.fi.ff.de colle.
illi.ita dicerē in hac ciuitate ſenen.ꝙ ſi in factis ꝯcer-
nentibus totū ſtudiū ꝯuenirēt doct.ꝛ ſcolares nā hoc
caſu faciūt vnā vniuerſitatem ꝛ ſtaret̄ iudicio maioris
ptis pſonaꝝ qḋ tene menti q: facit ad multa ꝛ ex va
riꝭs ꝯiecturis ac ex v̄bis ſtatuti ꝛ materie ſubiecte po
teris diſcernere vtrum ꝯueniant vt corpora ſepata an
faciant vnum corpus.

Quoniam autem. Hoc intendit per ge-
neralem clām poſi-
tam in ꝛ̄ꝑeo ante expreſſionem reꝝ ꝛ pſonarum dele
gatus habet iuriſdictionem i habitu ꝛ nō in actu hoc
p̄mo. Speciales lr̄e derogant literis generalib⁹ ſuper
nō ſpecificatis in eis quanqꝫ de illis nullam faciant
mentionē ꝛ p̄mo ponit̄ ꝯſultatio. ſcḋo riſio ibi nos. ꝛ
ibi ridet p̄mo ſcḋ e qōni ex cuius ſolutōe infert ad de
ciſionē p̄me q: ſi penitus eneruat̄ iuriſdictio p̄oꝝ ergo
habebant iuriſdictōem Nō p̄mo nō viciari ꝛ̄ꝑtū
ſi ꝯueniendi icludū tur ſub clā generali exp̄mēdi poſt
modum per impetrantem. Ex quo collige ꝙ reſpectu
pſonaꝝ ꝯueniendaꝝ ꝛ̄ꝑtum poteſt eſſe generale ꝛ in-
certum ſecus reſpectu iudicum vt in.c. ad hoc.ſ.eo.
Ratio diuerſitatis quia mai⁹ p̄iudicium imminet cir-
ca iudices q̄ȝ circa ꝯueniendos Nota ſcḋo ꝙ qñqꝫ
quis hꝫ iuriſdictionem in habitu ꝛ non in actu exem-
plum hic. Item pone exemplum cū p̄latus ecclie col
legiate non habet de p̄nti collegium Nam i habitu ꝛ
poſtea hꝫ iuriſdictionem q: ſi hodie aſſumerentur ali
qui ad collegium immediate prelatus poſſet exercere
iuriſdictōem ꝟ p̄us nō habebat in actu q: deficiebat
ſubiectum circa qḋ exercet̄ iuriſdictio. pone etiā exem
plum in p̄ſbitero prochiali habente prochiam diſtin-
ctam in qua nemo habitat hꝫ eñ talis rectoꝝ curam i
habitu ꝛ nō in actu de quo vide quod dixi in.c.ḋ mul
cta.de p̄ben. Item pone exemplū in.l.obſeruare.ff.ḋ
off.ꝓconſu.nam anteqꝫ ptās intret territoriū ſibi de-
putatū hꝫ iuriſdictōem in habitu ꝛ non in actu vt ibi
Nō ex h̄ ꝛ ex tex.ꝙ habēs iuriſdictōem in habitu
tñ non p̄t illā exercere vt in fi.litterre ꝛ in.d.l.obſerua
re. Ad idem bo.tex.in.c.romana.de ap.li.vi. ex quo
infert̄ ꝙ tenēdo opi.ꝙ iuriſdictio tp̄alis ſit apḋ papā
in habitu vt nota.in.c.nouit.de iudi. ꝛ in.c. cām que
fi.ſint le.illā tñ exercere nō dꝫ.qḋ an ſit veꝝ vniuerſali
ter dic vt plene dico in.d.c.nouit. Nō ꝙ i materia
reſcriptoꝝ hꝫ locū illa regula.generi ꝑ ſpēm derogat̄.
facit.c.i.ſ.e.ꝛ nota bñ ꝙ ad verificatōeꝫ illi⁹ regle nō
requirit̄ vt gen⁹ ꝛ ſpecies capiant̄ ꝓprie. Nam genus
ꝓprie ē qḋ p̄dicat̄ de plurib⁹ differentib⁹ ſpecie vt ani-
mal. Spēs vero ꝓprie ē q̄ p̄dicat̄ de plurib⁹ differētib⁹
numero.vt homo.ad h̄ qḋ nō.in.l.legato generaliter
de le.i.ꝛ inſti.ḋ iure na.in.§.plebiſcitū.h̄ aūt i cāu no
ſtro gen⁹ ꝛ ſpēs nō ita ꝓprie capiunt̄ ꝟ capit̄ h̄ genus
cū multa ꝯp̄hendunt̄ ſub vno ſigno vl̄.ſpēs vero cuꝫ
res ſpecialr̄ exp̄munt̄ ꝛ nihilomin⁹ video ꝙ vēdicat ſi
bi locū illa regula.generi ꝑ ſpēm ꝛc̄.vñ iuriſte non ca
piūt ita ſtricte genus ꝛ ſpecies vt artiſte vt patꝫ h̄ ꝛ in
c.i.ſ.eo.ꝛ nō.glo.in.d.l. legato generaliter. ꝛ de his
ꝛ an et quando ſpecies derogat generi.vide per bar.
in.l.queſitum.in.§.pe.ff. de fun.inſtruct.vide etiam
per eundem in.l.ſi domino.vbi inter cetera dicit vnū
nota.dictum quod non dicitur diſpoſitio generalis
quando venit verificanda ſolum ſub vna ſpecie com-
prehēſa ſub genere ſed potius dicitur diſpoſitio incer
ta pro quo alle.tex.cum glo.ꝭ.de offi.dele.c.ex par-
te.i.per quod dicitur ꝙ ſi papa mandat prouideri ti-
cio de primo beneficio vacaturo in certa prouincia et
ſecundo mādat prouideri ſempronio de beneficio pri
mo vacaturo in certa eccleſia illius prouincie et iſtud
mandatum ſpeciale nō preiudicat primo quia p̄mum
non fuit generale ſed potius incertum cum veniret ſo-
lum verificandum in vno beneficio pro quo facit tex.
in dicta.l.ſi domino.ꝛ in.l.ſi heres.ff.de op.le.quod
verbum nota. In glo.in verbo per ſpeciale.in fi.
vel dic vt dixi in dicto.c.cuꝫ ordinem.ſ.e. Nā ibi ge
nerale reſcriptū ſeu p̄uilegiū dabat formā ſp̄alibus vl̄
p̄ticularib⁹ ꝛ̄ꝑtis impetrādis ideo nō valet reſcriptū

ſpeciale nõ ſeruata forma hic aũt p̃mum ꝛ̃ptum erat
oĩno generale nec dabat formã p̃ticularib⁹ ĩpetrãdis
In gl. in v̾bo eneruat̃ i fi. Nõ ſingl̾r hãc glo. vid̾
eñ velle q̃ .c. vt debit⁹. §. d̾ app. habeat locũ nõ ſolum
qñ ꝯcurrunt ꝛ̃ſcripta ſp̃alia ſ; etiã qñ ꝯcurrit ꝛ̃ptũ ſp̃ale
ꝛ generale vt ſit loc⁹ p̃uentioni. Io. an. trãſit ꝛ glo. nõ
reprobat ſ; do. An. eã impugnat dicẽs h .c. nõ ꝓcede
re qñ p̃me litere ſunt reuocate ſicut ꝯtingit h .cũ; gene
ralibus ſit derogatũ p ſp̃ales ꝛ vid̾ dictũ ſatis equũ
vt illud. c. vt debit⁹. corrigat min⁹ q̃ꝫ fieri p̃t S; ſi vis
ſaluare glo. potes dicere q̃ queãdmodũ p̃me tollunt̃
p ſollicitudinẽ ſcdi impetratoris vt in .c. vt debit⁹. ita
ꝛ ſcde reuocatorie debẽt tolli ſaltẽ p negliã; ſcdi impe
tratoris ꝛ ſolicitudinem p̃mi puto tñ q̃ vbi negliã nõ
poſſet aſcribi ſcdo impetratori indiſtincte ꝓcedat im-
pugnatio do. an. alias p̃mus ſemp obtineret qꝛ facili
us p̃t ad iudicem recurrere cũ ſit prior in data In
gl. pe. i fi. dic dari⁹ q̃ duob⁹ modis ex ſolutõe ſcde q̃ſti
onis infert̃ ad ſolutõem p̃me. p̃mo nã ſi p lr̃as ſp̃ales
derogat̃ generalib⁹ fruſtra q̃ritur vtꝫ p ſecũdas gene-
rales iuriſdictio attribuatur ꝛ hunc itellectum ponit h
glo. Scdo modo dic in ſolicitudine ſcde q̃ſtionis q̃
iuriſdictio tributa p generales lr̃as eneruat̃ p ſp̃ales
ergo p generales literas tribuit̃ iuriſdictio qꝛ qd nõ ẽ
eneruari nõ põt cũ priuatio p̃ſupponat habitũ vt in .c.
ad diſſoluendũ. de deſpõ. impu. xxxij. q. ij. qd vero.
ꝛ .l. decẽ. ff. de v̾. obli. ꝛ iſtud erat de quo q̃rebat̃. Ex
quo p̃t ꝯſultor vel reſpõſalis colligere ordinẽ ꝯſulendi
ꝛ argumẽta ſoluẽdi vt p̃mo incipiat ab eo ex cui⁹ deci
ſione p̃t inferri ad deciſionem alioꝝ qꝛ ſic fecit h papa
incipiendo a la ſcda q̃ſtione In glo. fi. in fi. hec glo.
intricate ꝓcedit ſ; in effectu format tres q̃ſtiones et in
medio vnã leuẽ oppõnem. Prima q̃ſtio nunquid iſte
q̃ recepit iuriſdictõem in habitu per generales literas
poſſit eã; alteri delegare ſicut põt circa exp̃ſſa. Scda
q̃ſtio nunq̃d poſſit citare ante exp̃ſſionem p̃ſonarum
vel reꝝ. Tercia nunquid perpetuata iuriſdictione quo
ad exp̃ſſa in ꝛ̃ſcripto fiat ꝑpetuatio etiam quo ad ꝯp̃hẽ-
ſa ſub cl̃a generali Ad primam. q. glo. Finalr̃ ꝯcludit
q̃ põt ꝯmittere quia ꝯmittit id quod h; ꝛ nota ho. ex
tenſionem ad. c. paſtoralis. de offi. dele. vt delegatus
p̃ncipis poſſit ſubdelegare nedum iuriſdictõem quã
h; in habitu ꝛ actu vt ibi ſed etiam illã quã h; in actu
tñ vt hic. Nec ob. l. obſeruare. ff. de off. ꝓconſu. quia
ibi volebat ꝯmittere etiam reſpectu exercitij quod nõ
habebat. ſecus autem reſpectu habitus tñ. hinc dici-
mus q̃ ep̃s extra territorium poteſt cauſam delega-
re ſubdito ep̃ti in territorio vt habes bonam glo. in
c. nouit. de offi. dele. nec ob. c. romana. de appel. li. vi.
vbi tex. nõ. dixit archiep̃m non poſſe deputare officia
lem in dioceſi ſui ſuffraganei ſup appellationib⁹ inter
ponendis ad eum. Nã dicendũ q̃ iuriſdictio etiam in

habitu adhuc nõ ꝯpetebat ante interpoſitã appellati
onem ꝛ per illum tex. limita mirabiliter iſtã glo. vt di
camus q̃ aut iuriſdictio pure ꝯpetit in habitu de p̃nti
ꝛ p̃t ſubdelegari vt hic aut venit purificanda ex actu
futuro ꝛ dicendum q̃ ante purificatõem nõ põt vt ibi
nõ ob. ſi dicat̃ q̃ delegare eſt iuriſdictione vti vt notã
ter dicit tex. in .l. iij. ff. de iuriſ. om. iu. Et nota gl. in .c.
ſi a ſubdelegato. de offi. dele. li. vi. qꝛ veꝝ eſt q̃ vtitur
delegans iuriſdictione ſ; non in p̃ncipali. Nam circa
p̃ncipale h; iſte iuriſdictionem in habitu exquo p̃ſone
nõ ſunt exp̃ſſe. Sed circa p̃paratoria h; iſte iuriſdi
ctionem in habitu ꝛ i actu ꝛ ita itelligas ſinẽ. c. Ad
ſcdam q̃ſtionem vtꝫ poſſit citare. ꝯmunis ꝛ vera ꝯclu
ſio eſt q̃ ante exp̃ſſionem p̃ſonarum non p̃t citare qꝛ
nõ põt diuinare p̃ſonas exp̃mendas ſ; poſt expreſſio-
nem p̃ſonaꝝ ꝛ ante expreſſionem reꝝ citare p̃t vt in .c.
ſignificantibus. alle. in glo. ſ; citat⁹ nõ tenet̃ reſpõdere
niſi res exprimat̃ vt in .c. ij. ꝛ. iij. de li. obla. ꝛ ſic redu
cas ad ꝯcor. glo. Ad terciã Inn. hic tenet ꝯtra gl.
vt iuriſdictio ꝑpetuet̃ in non exp̃ſſis facta perpetuatio
ne in expreſſis. ſed contrarium voluit in .c. licet. d̾ off.
dele. Io. an. ſentit hic ꝛ clarius ponit in .d. c. licet. q̃
aut nõ exp̃ſſa ſunt ꝯnexa expreſſis ꝛ ex ꝑpetuatõe ex
preſſorum infert̃ ad ꝑpetuatõnem ꝯp̃henſoꝝ ſub clau
ſula ad hoc .l. fi. C. de duo. re. Aut ſunt prorſus ſepa-
ta ꝛ tunc ꝓcedat iſta glo. vt ſolũ ꝑpetuatur iuriſdictio
in ea cauſa in qua emanauit citatio. do. an. dicit h vlti
mum ꝓcedere ſi teneremus q̃ citatio ſit neceſſaria ad
ꝑpetuationem iuriſdictionis ſ; ſi tenemus aliam opi.
q̃ qualitercunq; iudex incipiat vti iuriſdictione perpe
tuatur iuriſdictio de qua in dicto. c. licet. tunc videtur
q̃ eligendo ſibi notarium ꝛ faciẽdo alia preparatoria
cum iſta ſint ꝯmunia expreſſis ꝛ non expreſſis dicat̃
perpetuata iuriſdictio quo ad omnia ꝛ ſatis placet h
motiuum. recitat tamen Archi. tenuiſſe in .c. cũ i mul-
tis .§. eo. ti. li. vi. q̃ per expreſſionem perſonarũ ſit ꝑ
petuata iuriſdictio. ſed contrarium apte tenent hic In
no. Cõpoſtu. vt refert hic Io. an. dicunt enim q̃ ſi ex
preſſio ſit ſine citatione nõ eſt iuriſdictio perpetuata ꝛ
hec ſn̾ia mihi placet plus tenẽdo q̃ iudex nullũ actũ
iuriſdictionalem exercuerit in exp̃ſſione p̃ſonaꝝ alias
ꝓcedat opi. archi. ꝛ ex his infertur ad ſolutionem que
ſtionis. Nunquid in expreſſione perſonarum et rerũ
ſint citandi aduerſarij Inno. et Compoſtu. q̃ non. et
dicunt q̃ expreſſio nunc fienda coram iudice valet tã-
tum quãtum ſi a principio illa fuiſſent expreſſa in re-
ſcripto. Ultimo hic queritur nunquid iudex deputa-
tus ſuper pluribus cauſis poſſit primo diffinire vnã;
et poſtea aliam doct. et bene tenent q̃ ſic. nam niſi pro
nunciet ſuper omnibus nõ poteſt dici functus officio
ſuo et ſic non ob. c. in literis. de offi. dele. de hoc ego
allago tex. expreſſum in .l. quid tamen. ff. de arbi. vbi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

patet ꝙ niſi ſit dictum ꝙ arbiter ꝓnunciet ſiml' ſup om
nibus pt ꝓnunciare ꝑ partes ſi negocia ſint ſeparata.
Reſtat tangere opi. glo. quã format in medio. nã pa/
pa non intendit reuocare iuriſdictõnem tributã ꝑ lr̃as
generales. ex q̃ de eis nõ fecit mentõnem dic ꝙ immo
intendit ex quo cõcedit lr̃as ſp̃ales per regulam iuris.
generi per ſpeciem.

Edes apoſtolica Per gene
ralẽ clauſu
lam. Quidã alĳ ꝛ res ſũe. multitudo effre/
nata non includit nec perſone nec res maiores expreſ/
ſis ſed pares vel minores ſic. ħ. d. diuidit. Nã primo
ponit cõſtõnis cauſam. ſcd̃o ſubmittit ꝯſtõnez ibi nos
In qua q̃ttuor facit nã p̃mo ſtatuit circa pſonas. ſcd̃o
circa multitudinẽ. ibi. ꝟ nec. tercio circa res. ibi nec. q̃r
to circa fraudulentã expreſſionẽ. ibi ſi qs. Nõ p̃mo
ꝙ ſedes apoſtolica dꝫ ſe exhibere liberalẽ in ꝯceſſione
gratiaꝝ ꝛ reſcp̃toꝝ nã ip̃a liberalitas videt̃ qd ꝓpriũ
ipſius p̃ncipis. ad hoc qd̃ le. ꝛ nõ. in. c. gradi d̃ ſupp.
ne. p̃la. li. vi. ꝛ dꝫ q̃s vti magnificẽtia ꝛ liberalitate ſm
qualitatẽ ſue pſone vt in. l. cum plures. ff. de adm. tu.
et facit qd̃ nõ. in. c. et ſi q̃ſtiões. de ſymo. Nõ ſcd̃o
ꝙ genus ſeq̃ns enumeratõꝫ ſpecieꝝ reſtringit̃ ad ſpe/
cies pares expſſis ꝛ ſic ſp̃es p̃cedẽs reſtringit gen⁹ ſe
quẽs ꝛ ad hoc allegat̃ q̃tidie iſte tex. ꝯcor. tex. nõ. de
iure ciuili. in. l. ſi. §. cui dulcia. ꝛ ſe. ff. de vi. tri. ꝛ oleo
le. et per iſtos tex. p̃t defenſari nõbilẽ et ſingulare dc̃m
Inno. in. c. ex literis. de inrepa. vbi dicit ꝙ ſi dono ali
cui certã villã ꝛ oĩa iura q̃ habeo in ea nõ veniũt iu/
ra ſp̃ũalia q2 nõ ſunt equalia expſſis ꝟ illa generali/
tas dꝫ reſtringi ad temp̃alia ꝓpter ſpeciẽ temp̃alitatis
p̃cedentẽ qd̃ verbũ ſꝑ nõ. Item nõ ꝙ in materia ſtri/
cta v̓ba nõ capiunt̃ ita large ſicut pñt capi ex proprio
et lato ſignificato verboꝝ. nã ꝑ illã clauſulã et quoſdã
alios ñ cõprehẽdit̃ multitudo effrenata ꝛ hodie eſt de
claratũ vt nõ ꝯprehendant̃ vltra quattuor. vt in. c. cuꝫ
in multis. e. ti. li. vi. ꝛ ad p̃mũ dictũ vide tex. in. c. cũ i
cunctis. d̃ ele. ĩ electo. c. ſi ꝯpromiſſari⁹ e. ti. li. vi. nõ Io.
an. in regula. odia. de reg. iu. li. vi. in mercu. ꝛ vide qd̃
ſp̃e nõ. in regula. in penis. eo. li. Itẽ nõ ꝙ exp̃mẽs
pſonam digniorẽ malicioſe dꝫ carere penitus ꝯmodo
reſcp̃ti ꝛ dic penitus. ſ. quo ad expſſa ꝛ nõ expſſa. ꝛ ex
hoc colligo vnũ dictũ ſingulare ex tex. vltra alios nec
ſolet ad hoc allegari ꝙ ſi reſcp̃tũ ꝯtinet plura negocia
ꝑ ſurreptõnẽ ꝯmiſſam in vno viciat̃ reſcp̃tũ i totũ. Sꝫ
ꝯtra hoc et tex. fortit̃ opponit̃ de. c. ſi eo tp̃e. ꝟ. e. li. vi.
vbi tex. ſingulariter ꝓbat oppoſitũ vt ex ſurreptõne ſo
lũ corruat illud negociũ circa qd̃ fuit ꝯmiſſa ſubreptõ
qd̃ nõ. Inno. in. c. fraternitatis. ꝟ. de here. vbi videtur
velle ꝙ falſitas appoſita in vno inſtrumento circa vnũ
articulum nõ reddit falſum inſtrumentũ in totum de
quo tñ dic vt latis ibi dixi. ſo. credo ꝑ hunc tex. poſſe
dari duas nõ. litatões ad illũ. p̃ma ꝙ aut a negocio
circa qd̃ fuit ꝯmiſſa ſurreptio dependeãt alia negocia et
habeat locũ iſte tex. vt p̃uilegiũ ſeu reſcp̃tũ corruat in
totũ. nã clauſula generalis hic ſubiecta recipit clarita/
tem ꝛ intelligentiã a ſpecie expſſa ꝛ p̃cedẽti. vt ħ in p̃n
cipio. c. ſi ergo ſurreptio fuit ꝯmiſſa circa pſonã expſſã
debet corruere reſcp̃tũ in totũ. ſecus aũt vbi negocia
ſunt ꝓrſus ſepata ꝛ ſic loq̃t̃. c. ſi eo tp̃e. Scd̃a limitatõ
vt diſtinguam⁹ inter ſurreptionẽ q̃ cõmittit̃ in falſũ di
cendo ꝛ eã que ꝯmittit̃ in vero tacẽdo vt p̃mo caſu cor
ruat reſcp̃tũ in totũ i penã mencientis. ꝓ hoc iſte tex.
dũ dicit mẽdax p̃cator ꝛ facit. c. deteſtãda. in p̃nci. de
cõceſſ. p̃bẽ. li. vi. vbi ho. tex. in argumentũ. ſcd̃o caſu
habeat locũ. c. ſi eo tp̃e. nã nõ eſt ita odioſus tacẽs ve
rũ ſicut exp̃mens falſuꝫ. q2 potuit tacere ex ignorantia
Poteſt dari ꝛ ſcd̃a limitatio ꝙ aut ſurreptio ꝯmiſſa i
vno negocio fuit cã obtinẽdi reſcp̃tũ ſup oĩbus et dꝫ
corruẽ totũ reſcp̃tũ. vt in. c. ſup lr̃is. ꝟ. e. aut fuit cã dũ
taxat obtinẽdi gratiã in illo negocio ꝛ ꝓcedat. ca. ſi eo
tp̃e. qd̃ ſic loquit̃ ꝛ nõbis hñ has limitatões vide ali
am limitatõꝫ in. c. ſup literis. ꝟ. e. In gl. in fi. vl' dic
melius vt ſentiũt ħ doc. ꝙ aut papa facit id ad qd̃ de
iure tenet̃ ꝛ nõ dr̃ gratiã facere. aut ꝯcedit id ad qd̃ ali
as nõ tenet̃ ꝛ facit gratiã vñ ad ꝓpoſitũ capl'm ꝯcedẽ
do reſcp̃tũ facit gratiã. q2 potuiſſet remittere impetrã
tem ad ordinariũ. xi. q. i. ꝑuenit. et ĩdo abutẽtes reſcri
pto abutunt̃ gratia. In gl. ĩĳ. in fi. Nõ ħ vltimum
nã ħ nõ dr̃ in illa. l. ĩĳ. al'. i gl. ꝟ gl. ibi ħ arguit ab ordi
ne lr̃e. nã ibi p̃mo fit mẽtio de patre et ſic valet ar. ab
ordine lr̃e ꝯſimilẽ gl. notandã habes in. c. quorundã.
de elec. li. vi. q̃ vult ꝙ ſi in aliqua ſcptura exprimantur
due pſone. p̃mo expſſa videt̃ dignior ꝛ facit tex. xvĳ.
di. in. c. ſi. ħ vez niſi noient̃ circa turpia. q2 tũc incipiẽ
dũ eſt a vilioribus vt in. c. auaricie. de p̃bẽ. In gl.
ĩĳ. ibi nõ eñ põt dare certa doctrina nõ gl. ꝛ hãc opi.
tene. ꝛ ſeq̃t̃ ſp̃e. in ti. de reſcp̃ti. p̃ſen. in. §. ſi. v. ꝟ q̃ ſũt
pſone ꝛ ibi fere ꝑ totũ illũ. §. tractat materiã hui⁹. c. ꝛ
hãc opi. etiã ſequũt̃ ħ doc. dic tñ ħ Io. an. ꝙ i formã
do arbitriũ ſuũ dꝫ iudex ꝯſiderare ea q̃ premittũt̃ i gl.
Itẽ potentiã diuitias dignitatẽ ꝛ meritũ cuiuſcunqꝫ ꝛ
ſm ħ arbitrabit̃ quẽ dignũ vel inferiorẽ. Itẽ aduerte
q2 gl. in ſeq̃ntib⁹ videt̃ velle ꝙ de ꝓprio ſignificato v̓
boꝝ ſub illa clauſula generali quidã alĳ ꝯprehendant̃
digniores expſſis. ꝟ ſp̃ale eſt ħ ꝓpter odiũ reſcp̃toꝝ.
nã aliter ꝓcedit̃ ꝯtra maiorẽ ꝛ alit̃ ꝯtra minorẽ et ĩdo
nõ eſt veriſimile ꝙ maiorib⁹ expſſis adiecta clauſula
generali voluerit p̃nceps ꝯprehendere digniores ideꝫ
vult ħ Inno. dicẽs ꝙ in ꝓcuratõe ꝛ alĳs ꝯtractibus
nõ hꝫ locũ diſpoſitio hui⁹. c. qd̃ hñ notabis. vult enĩꝫ
ꝙ ſi ꝯſtitutio ꝓcuratorem expſſo vno negocio ſubtecta

clauſula generali ſub tali clauſula cōprehendūtˀ etiam
maiora expſſis. ꝯ ꝯtra h dictū videtˀ tex. ſin. in cle. nō
ꝑt. de pcu. ꝯ ſolue vt ibi habes glo. quā ſp nō. ꝛ quia
difficilis eſt in intellectu declaro eius mentē dicit em̄
ꝙ aut in ꝓcuratorio exprimitˀ vnū negociū non requi
rēs ſpāle mandatū et tūc ſub clauſula generali ſeq̄nti
cōprehendunt negocia etiam maiora expſſis ꝛ ita in
telligitˀ dictū Inno. hic aut in ꝓcuratorio exꝑmitur
vnus caſus regrens ſpāle mandatū ꝛ ſubnectitˀ clau
ſula generalis ꝛ tūc nō veniunt maiores caſus expſſis
et in hoc caſu eſt intelligēda illa clauſula. Ratio diuer
ſitatis. qꝛ qñ exꝑmitˀ cauſa nō reqrens ſpāle mādatū
materia nō eſt odioſa ꝯ fauorabilis qꝛ fauorabile ē vt
qs habeat ꝓcuratorē. l. i. ff. de pcu. ꝯ qñ exꝑmuntˀ ca
ſus regrentes ſpāle mandatū materia eſt odioſa hinc
eſt ꝙ ſub generalibus vbis nō veniūt illi caſus vt in
c. qui ad agendū. de pcu. li. vi. qnimo vbicunq caſus
regrens ſpāle mandatū eſt adeo arduus vt veriſi'ter
nō fuerit cogitatˀ ſub generalitate tūc nō ſufficit ꝙ i ꝓ
curatorio ſit expſſus caſus requirens ſpāle mandatū
ſubiecta clauſula generali. vñ dicit gl. ſing. in. c. fi. ď ꝓ
cu. li. vi. ꝙ ſub tali cōceptōne vboꝝ nō videtˀ data po
teſtas cōtrahēdi matrimoniū quia reqritˀ mandatum
omnino ſpāle ꝓpter ſuā grauitatē ꝛ ꝑiudiciū. Idem di
cendū in cōſimilibˀ caſibus vt nō. gl. in. d. c. q ad agē
dū. de pcu. li. vi. et in. c. ꝓcurator. de elec. li. vi. qd ver
bum ſemꝑ nō ꝛ tenebis mēti illas tres gl. Sed cōtra
ꝑdcā ꝛ cōtra tex. facit tex. nō i. l. fi. in. §. cui dulcia. pal
le. nam in teſtamētis ſit largior interpretatio. vt in. ca.
cū dilecti. de dona. ꝛ in. l. in teſtamētis. ff. de re. iu. et
tñ genus ſequēs enumeratōnē ſpecieꝝ reſtringitur ad
ſpēs pares expſſis vñ ſi teſtator legat vinum ꝛ oīa
dulcia ꝓpter illam. ſpēm vini precedentē non veniunt
oīa dulcia alterius ſpeciei q̄ ſit vinū vt fructus dul
ces ꝛ ſimilia ꝯ veniunt dulcia potabilia ſecus aūt vbi
genus eſſet ꝓlatum ſine ſpecie vel aliqd indiffinite ꝓ
ferretˀ. qꝛ tūc veniūt oīa que pñt cōprehēdi ex pro
prietate vboꝝ vt cum ſimplicitˀ legantˀ dulcia ꝛ ſic vi
deretur inferendū ꝙ ſiue materia ſit larga ſiue ſtricta
genus ſequens dꝫ reſtringi ſm ſpēm ꝑcedentē do an.
volens in h dare regulā generalē cōcludit ſic ꝙ aut po
nitˀ genus ſimpliciter ſine enmeratōne ſpecieꝝ ꝛ cōphē
dit oīa q̄ venire pñt ſub illo genere alle. nō ꝑ glo. in
cle. nō pōt. de ꝓcura. et ꝑ Bar. in. l. i. ff. de no. ope.
nū. ꝯ ego alle. tex. aptū i. d. §. cui dulcia. vbi dī ꝙ ſi le
go oīa dulcia veniunt oīa cuiuſcūq ſpeciei ſint. Ad
hoc facit. c. ſolite de maio. ꝛ obe. ꝛ. c. ſi romanoꝝ. xix.
di. aut profertˀ genus cū enumeratōe aliquaꝝ ſpecieꝝ
et tūc aut ſub clauſula generali vis cōprehendere ea q̄
differūt a ſpecie expſſa in q̄litate et quātitate aut ea q̄
dñt in q̄titate tm̄. aut in q̄litate tm̄ aut habent cōue

nientiam ꝑtim in q̄titate et ꝑtim in qualitate ꝑmo ca
ſu ſit iſta cōcluſio ꝙ ea que dñt in q̄litate ꝛ quātitate
ſpecie expſſa ſi nō cōprehendūtˀ ſub clauſula generali
Ad hoc alle. dictum. §. cui dulcia. ꝛ ꝑ hoc infero ꝙ ſi
impetratˀ cōtra ticiū laicū ꝛ quoſdā alios nō veniunt
clerici qꝛ dñt in q̄titate et q̄litate a titio laico expſſo
Itē ſi impetro expreſſo predio nō veniet ſub clauſula
generali decima. qꝛ differt a predio in q̄litate ꝛ q̄nti
tate qꝛ decima eſt qd ſpūale et dignior q̄ ſit prediuꝫ
et ad hoc pōt applicari illud dictū Inno. in. d. c. ex lit
teris. ſcdo caſu qñ dñt in q̄titate tm̄ aut ſumus i ma
teria larga ꝛ cōprehendentˀ maiora in q̄titate. exem
plum in procuratorio intelligēdo. vt. s. dixi poſt In
no. Si ſumus in materia ſtricta nō cōprehendentˀ ma
iora in q̄titate. vt h. vñ dicūt doc. ꝙ ſi impetraui expſ
ſa certa ſumma nō venit ſub clauſula generali ſumma
longe maior ſecus ſi modicū excederet. tercio caſu cū
dñt in qualitate ꝛ ſimpliciter cōcludit ꝙ nō cōprehen
duntˀ ꝑ dictū. §. cui dulcis. ꝑalle. ex q̄ decidit ꝙ ſi im
petratˀ contra clericū et quoſdā alios nō cōprehenditˀ
laicus. quia eſt alterius profeſſionis quāꝫ ſit clericus
et ſic differt ab expſſo in q̄litate et hoc vltimū tenuit
Abb. h ꝛ Io. an. tranſit ſimpliciter recitando ꝯ in ad
ditōne ſpec. tenuit cōtrarium vt. j. dicam. Quarto ca
ſu dicit ꝙ cōprehendunt pro exēplo pone dictū In
no. in. d. c. ex lrīs. vbi dicit ꝙ ſi dono tibi prebendā ꝛ
oīa alia que habeo in villā cōprehenduntˀ tam tempa
lia q̄ ſpūalia qꝛ ꝑbenda q̄nq cōſiſtit in tēpalitate qñ
q in ſpūalitate vt in decimis. q̄nq ꝑtim in ſpūalita
te et partim in temporalitate ꝛ ideo propter hanc con
uenientiam cōprehenduntˀ ſub clauſula generali tam
tpalia q̄ ſpūalia. Et nō hoc dictū qꝛ facit ad multa. ꝛ
cū hac doctrina do. An. hactenus trāſiui ꝯ data nouiſ
ſime oportunitate latius inueſtigādi credo firmiter ꝙ
hec dicta nō pñt applicari ad materiā iſtius. c. nec ſim
pliciter ſunt vera in ſe nec iudicio meo iſtud. c. hꝫ ſuuꝫ
intellectū ꝑ ea q̄ ſcribuntˀ h ꝑ doc. ſi em̄ doctrina. do.
An. in ſe eſſet vera ita ꝙ materia huius. c. in ea. poſ
ſet cōprehendi fruſtra papa h induxiſſet ius nouū Nā
vtꝫ ex hac lrā pap induxit h ius nouū vt obuiarꝫ mali
cijs abutētiū ſcptis. vtꝫ in tex. maxīe ex vbo volentes
qd inducit ius nouū vt nō. gl. in cle. vnica. de offi. vi
ca. ergo clare ptꝫ ꝙ antequā emanaret hoc. c. cōprehen
debantˀ ſub. clauſula generali pſone digniores ꝛ maio
ra negocia expſſis alias dixiſſet h papa rñdemus vel
declaramus vel qd ſimile. Ex q̄ infero ꝙ optime locu
ta eſt h iſta glo. dum ſentit h. c. ponere ſpālem doctri
nā in materia ſcptoꝝ. Et idem et clarius dicit Inno.
ad qd induco. c. q ad agendū. de procu. li. vi. vbi dicitˀ
ꝙ expſſo caſu requirēte ſpāle mādatū ſubiecta clauſu
la generali veniūt oēs caſus reqrentes ſpāle mādatū

et abſurdū eſſet dicere ꝙ nō veniret caſus ꝗ ſūt alteri⁹
qualitatiꝙꝫ expſſiuam tex. ibi indiſtincte comprehēdit
omnes caſus ⁊ nimiꝝ nā ſi bñ ponderet materia i h⁹
c. h nō exp̄mit ſpēs ſaltim talis que cōprehendat ſub
genere ſubſeqñti ſ; exprimit indiuiduū. Nam ſi impe-
tro cōtra ticiū et cōtra ꝗſdam alios ticius nō eſt ſpēs
ſ; indiuiduū. q2 ſpēs p̄dicat de plibus driītibus nume
ro vt homo. Indiuiduū ſolum p̄dicat de vno vt de ſe
ipo nam ticius nihil aliud ſignificat ꝙꝫ ipm ticium vt
nō. Bar. in. l. queſitū. in. §. penul. ⁊ vlti. ff. de fun. in-
ſtruct. Un̄ nō poſſumus dicere ꝙ clauſula generalis
debeat reſtringi propter ſpēm p̄cedentē. q2 nulla ſpe-
cies p̄cedit ⁊ oēs indiuidui ſunt eq̄les ſm naturā et cō
prehendunt ſub ſua ſpecie. Nā ſub termino homo cō
prehēdant oēs indiuidui cuiuſcūqꝫ pfeſſionis ſint vt
titius ſempronius gaius et ceteri ideo ex ppria ſigni
ficatōne v̄boꝝ exp̄mēdo ticiū ⁊ quoſdā alios ſub iſta
clauſula generali veniunt alia indiuidua cuiuſcunqꝫ
cōditōnis ſint licet in qualitate extrinſeca differant et
ideo niſi fuiſſet iſte tex. oēs veniſſent. merito ad obuiā
dum malitijs impetrantiū papa edidit hoc ius nouū
in materia reſcriptoꝝ vt nō ꝯprehendant maiores ex
preſſis. • Per hoc etiā infero ꝙ cū iſte tex. ponat
ius nouū cōtra ppriam ſignificatōꝫ verbi dꝫ intelligi
ſolū in terminis in quibus loquit v̄ꝫ cum ſolum dicat
maiores ⁊ maiora negocia nō cōprehendi nihilqꝫ di
cat de paribus aut de inferioribus alterius q̄litatis ꝙ
ſub illa clauſula generali veniāt pares ⁊ minores. etiā
ſi haberent aliquā qualitatē diuerſam ab expſſis quia
nullibi pbatur contrariū per hoc dico Ab. nō bene di
xiſſe licꝫ do. An. fuerit ſecutus ꝙ expreſſo clerico nō
veniat laicus dico eni ꝙ imo cōprehendit per ratōes
p̄dictas ⁊ q2 q̄litas clericatus expreſſa nō mutat ſub
iectum et fuit appoſita nō cauſa reſtringendi genus ſ;
cauſa demōſtratōnis indiuidui expreſſi ſicut in ſimili
nō. bar. in. l. pel. C. de iu. delib. vbi dicit ꝙ ſi reliquit
aliqd ticio filio martini ppter q̄litatē filiatōnis expreſ
ſam nō acquirit patri vt relictū videat factū cōtepla-
tōne patris. ſ; potius illa qualitas videt expſſa cau-
ſa demonſtratōnis qd̄ nō ⁊ hanc ſententiā ꝙ vēit lai-
cus ſub clauſula generali tꝫ Uin. vt refert ⁊ ſeqt ſpe. i
ti. de rēpt. pſen. in. §. venali. v̄. quid ſ quis. in. i. ⁊. ij.
colum. Et ibidem ibi tenet Jo. an. in addi. licꝫ h nihil
dixerit quinimo voluit ſpe. e. §. v̄. ſ; nūc. ꝙ ſi impetro
cōtra ep̄m et quoſdā alios veniūt comites et duces et
alij laici inferiores q2 ſunt minores ep̄o lꝫ dubitauerit
de impatore ⁊ de rege et ſic ſolum videt habuiſſe re-
ſpectū ad maioritatē et nō ad diuerſitatē in q̄litate ⁊ ſa
tis facit illud. c. qui ad agendū inductū. s. Ad idem fa
cit qd̄ nō. Jo. an. i. c. Rodulphus. ſ. e. vbi dicit ꝙ ma
iora negocia expreſſis cōprehendunt ſub clauſula ge
nerali ex ppria ſignificatōne v̄boꝝ v̄ꝫ pondera iſtum
tex. ꝗ q̄tenus loquit de rebus nō dicit ꝙ maiores nō
cōprehendant ſ; ꝙ nō teneat q̄s ridere ſup maiorib⁹
quaſi voluerit inducere ⁊ p̄ſtare exceptionē dilatoriam
cōuento per qd̄ infero ꝙ pceſſus habitus ſup maio-
rib⁹ negocijs exceptōe ñ oppoſita vꝫ ſ; pceſſus habit⁹
cum perſonis maioribus nō valet q2 tex. hic in princi
pio loquens de pſonis dixit maiores nō comprehen
di et iuriſdictio delegata nō p̄t progari ad pſonas nō
expreſſas. vt in. c. p. et. g. de offi. dele. et hoc vltimum
tꝫ Inno. h et bñ. Sed cōtra p̄dicta videt obſtare forti
ter tex. in cle. nō p̄t. de pen. vbi in alia materia ꝙꝫ re-
ſcriptorū dicit ꝙ ſub illa generalitate nō cōprehendū
tur grauiora negocia. expreſſis ergo iſtud. c. ñ inducit
ius nouū in matia reſcriptoꝝ tm̄. Itē facit illa cle. cōtra il
lud dictū Jo. an. q2 etiā negocia grauiora nō videtur
cōprehēdi. So. dico ꝙ illa cle. habet duos intellect⁹
Primus vt grauiora ſumant p cauſis grauiorib⁹ vt
eſt cauſa fidei epiſcopatuū et ſimiles ⁊ ſm iſtū intelle-
ctū quē. s. poſui et placꝫ do. An. obſtat illa cle. ſ; ſm
aliū intellectū quē indicio meo ſentit ibi glo. et aptius
tꝫ ibi Landinus vt refert ibi Jo. de lig. nō obſtat vt i
telligant ibi cauſe grauiores cōtinentes diminutōnes
ſtatus ſicut eſt opponere crimia vel defectus cōtra ele
ctum. Nā deficiens i pbatōe grauit punit vt in. c. i. d
elec. li. vi. Ideo ille tex. diſponit ꝙ illa grauiora nō cō
prehendūt ſub clauſula generali ſequēti. q2 iſta mul
tum grauia ⁊ importātia piculū perſonaꝝ et rerū non
veniūt ſub generalitate niſi ſaltē exp̄meret aliq̄s caſus
cōſimilis ⁊ iſte videtur ver⁹ intellectus cle. ⁊ glo. ſi bñ
ponderet p hoc ho. tex. cū glo. in. c. pcurator. de elec.
li. vi. et gl. in. c. fi. de pen. e. li. quinimo tenuit Landin⁹
ꝙ iſta omnino reqrunt ſpeciale mandatū. Sed mihi
plus placꝫ primū per illam cle. nō p̄t in fi. et puto ꝙ
in hoc illa cle. nō ponat ius nouū quia nullū verbū eſt
ibi hoc importās ſ; illud declarat ex p̄ſumpta volūta
te cōſtituētis pcuratorē ⁊ hoc bñ nō quia multi deci-
piuntur ponēdo varias theoricas p iſtum tex. ⁊ illum
Itē dico ꝙ ex alio nō pcedit illa theorica. Do. Ant.
quia nō eſt vera generaliter ꝙ ſpēs adiuncta generi re
ſtringat genus. imo tex. eſt in cōtrarium in. d. l. q̄ſitū
in. §. penul. vbi tex. dicit ꝙ ſi lego alicui fundū inſtruc
tum et exp̄mo aliquā ſpēm q̄ cōtinebat ſub illa genera
litate illa ſpecies nō reſtringit genus ſ; videt appoſita
ex ſuphabundāti et ſic cauſa dubitatōnis tollēde. hec
tm̄ materia eſt ardua ⁊ difficilis multū quia iura maxi
me ciuilia vario mō in hoc vident loq ⁊ plene hāc ma
teriā tetigit Bar. multū tm̄ obſcure in. d. l. queſitū. Sꝫ
q̄tenus facit ad ppoſitum cōclude ſic clare aſſumēdo
mentē Bar. ꝙ aut ſpecies q̄ cōprehendebat ſub gene
re exp̄mit ab ignorāte vt q2 forte ignorabat ꝙ illa ſpe

cies comprehenderet ſub genere et tunc illa ſpecies nõ reſtringit in aliquo genus vtputa ſi ruſticus ignorans vtrũ candelabra maxime argentea cõprehenderent appellatõe ſuppellectiliũ dixit lego tibi ſuppellectilia mea et candelebra argentea ⁊ de hoc eſt tex. in. l. legata. in pn. ff. de ſuppel. lega. Aut exprimit ſpẽs a ſciente ⁊ i cõprehendendo ſcientiã vel ignorantiã recurrendũ ẽ ad qualitatem pſonaꝝ. ar. in. l. cum de indebito. ff. de pba. et quod no. in. c. ſi. ꝟ. de ſo. Et iſto caſu qñqꝫ ſpecies apponit cauſa reſtringendi genus ſeu limitãdi ⁊ de h cõſtat et caſus eſt darus vtputa ſi dixi lego tibi ſuppellectilia mea vicꝫ pãnos lineos tm̃. Aut apponit ex ſupabundanti vel cã demõſtratõnis ⁊ h cõſtat ⁊ non reſtringit. Exemplũ lego tibi ſuppellectilia mea videlꝫ cultrã candelabra ⁊ ſilia. Nam p hec ṽba videt voluiſſe exprimere cauſa demõſtratõnis et nõ cauſa reſtrigẽdi. ad hoc. d. l. legata. ij. Rñſio ſm vnũ intellectum. Qñqꝫ et tercio ſumus in dubio an ſpecies ſit adiecta cauſa reſtringendi genus vel ex ſupabũdanti vl cauſa demõſtratõnis et tũc aut genus ponit p adiectiuũ neutraliter poſitũ aut per ſubſtantiuũ certũ ⁊ determinatũ. pmo caſu aut pcedit ſpecies et ſequit gen' aut ecõtra. Si pcedit ſpẽs reſtringit genus vt nõ cõprehẽdat niſi ſpẽs pares expſſis nõ tñ reſtringit ad ſpẽm expſſam tñ ſ cõprehendit oẽs ſpẽs pares cũ expſſa. exemplum in. d. §. cui dulcia. vbi teſtator dixit lego tibi vina ⁊ oĩa dulcia. ſub illo genere et omia dulcia veniũt oĩa dulcia dũmõ ſint potabilia ⁊ h ppt ſpẽs pcedẽtẽ qꝛ vinũ eſt dulce potabile ⁊ iſte eſt pprius caſus illius. § Et eſt rõ quia cũ illud genus adiectiue poſitũ veniat verificandũ in ſubſtãtiuis ſuis. Et apparet p alia verba qꝫ teſtator ſenſerit de ſubſtantiuo certe qlitatis. vt de vino qd̃ eſt potabile pſumimus in dubio qꝫ teſtator i genere ſubſequenti intellexerit de ſpeciebꝰ ſilibus ſpẽi expſſe. Si vero pcedit genus et ſequit ſpẽs ⁊ tũc ſpẽs ex toto reſtrigit genus. ita qꝫ exponit copulatiua ⁊ poſita inter genus et ſpẽm p. i. exemplũ ſi duo coeũt ſocietatẽ et dicit vt ſint pticipes lucri et qſtus illa qualitas qſtus reſtringit genus qd̃ eſt lucrũ vñ exponit lucri p quæſtus. i. qſtus. qꝛ alias fruſtra exprimeret illa ſpẽs qſtus q̃ comprehendit ſub lucro. Scire eñ dẽs qꝫ lucrũ refert ad omnia puenientia ex pprietate fortune qualiacunqꝫ ſint ſed qſtus cõprehẽdit ſolũ lucrũ pueniens ex induſtria pſone et de hoc eſt bo. tex. cum gl. in. l. ſed et ſi adiecerat. ff. p ſocio. videt tñ mihi qꝫ p Bar. allegando illam. l. erraucrit. in h mẽbro qꝛ ibi pcedit ſpẽs qꝛ ſit pmo mentio de qſtu. Item genus ibi nõ ponit p adiectiuũ ſed p ſubſtantiuũ certũ et determinatũ vt eſt lucrũ ⁊ ideo illa lex põt adduci ad mẽbrũ ſeqnẽs. Scd̃o mẽbro pncipali cũ genus ponitur p ſubſtantiuũ certũ et determinatũ ⁊ tũc ſi ſpẽs precedit ⁊ ſequit reſtringit genus. exemplũ in. l. qſitũ. in. § ij. ff. de le. iij. Si ṽo ſpẽs pcedit aut ſequit ⁊ tũc ſi ſpecies refert ad genus videt poſita cauſa ipm reſtringendi ſic pt intelligi. l. cũ delamonis. §. quidã. ff. de fun. inſtruc. aut ſpecies refert ad actũ legandi ſeu donandi vel aliam diſpõnem ⁊ tunc videt adiecta ex cã et vidꝫ adiectũ ex ſupabundanti vt in. d. §. penul. Dy. tñ videtur aliter intellexiſſe hãc materiã in regula. generi. de re. in. li. vi. vbi vide qñqꝫ generi addit enumeratio indiuiduoꝝ ⁊ tunc genus nõ cõprehendit alia idiuidua nõ enũerata q̃ ſũt eiuſdẽ ſpẽi cũ enũeratis ſ reliqs ſpẽs cõprehendit. Exemplũ ſi teſtator legat duas ſtatuas marmoreas ⁊ cauſe marmor venit omne marmor pter ſtatuas qꝛ ex quo teſtator legauit duas videt voluiſſe cõprehendere alias ſtatuas ſub illo genere vt. eſt tex. i l. heres. in. §. i. ff. de le. iij. et in. d. l. cũ delamonis. in. §. cui fundo. hec pcedunt cũ genus ⁊ ſpẽs diſtinguũtur circa eundẽ. Si ṽo vni legat genus ⁊ alteri legat ſpẽs legatũ ſpẽi derogat generi ſiue pcedat ſiue ſequat vt in §. vl. palle. ⁊ de hoc plenius p Dy. ⁊ p Bar. in locis palle. Ultimo de hac dictõne alias. ſcias qꝫ illa facit poſitõnem eiuſdẽ qlitatis qñ ponit inter ea q̃ ſunt eiuſdẽ rõnis. vt ſi dico teſtm̃ vel aliã volantatẽ intelligitur tm̃ de vltima ad hoc qd̃ no. in. l. quidã relegatꝰ. ff. de re. du. Si aũt ponit inter omnino diuerſa tũc ſecus vt in exemplis. glo.

X tenore

Qui cõtra vnũ ſup eodẽ ad diuerſos iudices diuerſa reſcripta impetrat et eis vtit pdit cõmodũ vtriuſqꝫ. cõmunis diuiſio. ſcd̃a ibi nos igit. Nõ primo ar. op. ex tex. qꝫ poſt pñtatõnem lraꝝ ⁊ citatõne ſecuta nõ põt impetrator renunciare illis lris ſine cõſenſu rei. Sũt eñ litere p hũc actũ effecte cõmunes de q̃ vide plene p Inn. et alios. in. c. ex cõqõe. de reſti. ſpo.

Nõ ſcd̃o qꝫ quemadmodũ ſcd̃m reſcptũ impetratũ ab aduerſa parte nõ eſt ipo iure nullũ licet non faciat mentõnem de pmõ ita ⁊ ſcd̃m reſcriptũ impetratũ ab eodẽ ſ opus eſt exceptõe vt h. Nõ tercio qꝫ ſi cõuentus corã vno iudice cõuenit corã alio pt excipe qꝫ nõ tenet ibi rñdere quia vbi cauſa cepta eſt ibi debꝫ finiri vt in. l. vbi ceptũ. ff. de iudi. Nõ qrto ar. p et cõtra qꝫ fraus et dolus ſũt diuerſa in hoc tñ multe ſũt opi. de quibꝰ in gl. nõ. in. l. iuriſgentiũ. in. §. ſ ſi fraudandi. ff. de pac. et vna opi. hꝫ qꝫ fraus idẽ eſt qd̃ dolus et hãc tenet ibi Bar. Alia opi. qꝫ fraus ineſt dolo ſicut ſpẽs generi. Nã dolus pt eſſe ſine fraude ſed nõ fraus ſine dolo vñ fraus eſt dolus adhibitus ad cõmodum pprium ⁊ ad deceptõnem alterꝰ et hanc opi. tꝫ ibi glo. q̃ ſatis placet facit lex fraudis. ff. de re. iur.

Nõ vltimo qꝫ in penã doloſi et fraudulenti qñdoqꝫ irritant litere alias valide. Et facit iſte tex. p his q̃

dixi.s.c.pce. In glo.i.Nõ bñ iſtã gl.q2 eſt mgrã in ſua materia et eſt adherẽda ⁊ ꝯiungenda cum glo.c i.s.c. Et nõ p̃mo ex p̃ncipio iſtius gl. ꝙ quis põt impetrare plura reſcripta ad diuerſos cõtra eundẽ dũ modo nõ vtaꝛ vtriſqꝫ et ſic vult gl.ꝙ ex ſola impetratõne diuerſoꝝ ꝛ̃ptoꝝ ꝯtra eundẽ nõ inſurgit annullatio vtriuſqꝫ reſcp̃ti ſed ex ſolo vſu vtriuſqꝫ reſcripti. hoſti.tenet ꝙ ex ſola impetratõne qs dꝫ p̃uari cõmodo vtriuſqꝫ reſcripti q2 vi d2 feciſſe in fraudẽ nã ſi timebat mortẽ iudicis debebat impetrare ſub noĩe dignitatis ꝟ doc.cõiter tenẽt opi. glo.Nã vt dicit Io.an.nullꝫ intereſſe p̃t pretendere aduerſarius ex impetratõne ſecũdi ꝛ̃pti p̃cipue ſi impetrator vtaꝛ p̃mo. Si v̇o vteretꝛ ſcd̃o tũc poſſet ꝓcedere opi.hoſti.q2 potuiſſet impetrare in fraudẽ ꝓpter lites exortas poſt datã primi reſcp̃ti et añ impetratõem ſcd̃i hec limitatõ Io.an.p̃t ꝓcedere vbi põt cadere fraus alias ſecus. pone eñ ꝙ ſuper eodẽ negocio ſint impetrata diuerſa reſcripta ab eodẽ certe nulla fraus emĩnet ſi impetrator vult vti p̃mo vł ſcd̃o.poſſꝫ tñ dici ꝙ ex quo habuit p̃mũ validũ nõ habuiſſet ſcd̃m ſi feciſſet mentõꝫ de p̃mo.ar.ĩ.c.poſtulaſti.Et forte hac ꝯſideratõe habita poſſet dici ſcd̃ꝫ reſcp̃tũ eſſe ſurrepticiũ ꝟ nõ incidit impetrator in penã hꝰ.c.niſi vtaꝛ vtroqꝫ et ad literã q̃ ponderat impetrationẽ.dic ꝙ ponderat in effectu ꝓpter vexatõꝫ inde ſecutã. In ea.glo.ibi mutuo ſe impediũt.hoſt.dicit ꝙ in hoc caſu papa eſt cõſulendus ⁊ hoc verꝰ. Et in fi.gl.nõ gl.⁊ tene eam menti q2 quotidie allegaꝛ ex q̃ habes vnã regulã ĩ lr̃is ꝯtentioſ vt valeant ſcd̃e nõ facientes mentõꝫ de p̃mis ſi p̃me ſint elidibiles p exceptõnem multo ergo fortius idẽ dicẽdũ ſi ſunt nulle et hanc opi.ſequunꝛ doc.in.c.ex parte.s.eo. p illũ tex. et hoc idẽ videꝛ ꝓcedere in lr̃is bñficialibus.vt nõ.gl. in.c.cum noſtris.de ꝯceſ.p̃ben.⁊ in.c.ſuggeſtũ.de iu.pa.⁊ in.c. in noſtra.ĩ.e.q̃s gl.nõ.Sed goff.tꝫ cõtrariũꝫ i.c.lr̃as.de deſpõ.impu.et refert glo.in regula.ñ p̃ſtat.li.vi. Damaſus tenuit mediã viam. dicit eñ ꝙ aut inualiditas perſonaꝝ ſurgit ex defectu impetrãtis et ꝓcedat dictũ glo.aut ſine ſuo defectu puta q2 iudices mortui ſunt ⁊ ꝓcedat ꝯtraria opi.aliter aũt nota. Cal.poſt Io.an.in.d.c.in noſtra.Ego ſic diſtinguerẽ ꝙ aut tp̃e impetratõnis ſcd̃aꝝ p̃me erãt nulle ipſo iure ⁊ valẽt ſcd̃e vñcũqꝫ ſurgat defectus vt in regula. nõ preſtat.d̃ re.iu.li.vi.aut p̃me erant aliq̃ue ꝟ exꝑ facto inceperũt corruere ⁊ tũc ſi ſunt litere ad bñficia nõ valent ſcd̃e tanq̃ꝫ ſurreptitie vt in.c.ſi eo tp̃e.ĩ.e.li.vi.aut ſunt ad lites ⁊ tunc aut ex defectu p̃mi impetratoris litere ſue corruũt ⁊ valent ſcd̃e ⁊ ſic loquiꝛ.c.plerunqꝫ.ĩ.e.et.s.e.ſi aũt aut ſine ſuo defectu ⁊ tũc puto ꝙ ſcd̃e pñt elidi p exceptõnem tanq̃ꝫ ſurreptitie habito reſpectu ad tempus impetratõnis ar.ĩ.e.ſup lr̃is.aut litere p̃me tenent ꝟ poſſunt ãnullari p exceptõneꝫ.⁊ tũc aut p exceptõem ꝯpetentẽ tercio et nõ valent ſcd̃e tanquã ſurreptitie exemplũ in materia.c.mandatũ.ĩ.e.Aut p exceptõem ꝯpetentẽ ſcd̃o impetratori ⁊ valẽt ſcd̃e ar.in.l.ſi dari ſtipuler.ff.de v̇.ob.et in.l.nõ videꝛ latitare.ff.de iudi. In glo.fi.in fi.nõ ſingulariter iſtã glo. ex qua habes ꝙ faciẽs aduerſariũ citari corã diuerſis iudicibus nõ dꝫ regulariter pdere cãm ſed ſatis eſt ꝙ reo excipiente cõdemneꝛ in expenſis ſcd̃i iudicij. et ſic intelligenda eſt lex vbi ceptũ.ff.de iudi.vbi dicitur ꝙ vbi iudiciũ ceptũ eſt ibi debet finẽ habere fallit fauore libertatis vt tunc actor perdat cãm et ſic intelligiꝛ.l.i. C.de aſſer.tol.ſed vltramontani tenuerunt ibi contra opi.huiꝰ glo.vt regulariter pdaꝛ cauſa ꝟ ꝯmuniter teneꝛ opi.hꝰ glo.quã tenet Inno.h. Nũquid auteꝫ ꝯuentus corã ſcd̃o iudice poſſit indñter excipe de conuentõne p̃us facta corã alio iudice.Et credo ꝙ ſi in p̃mo iudicio fuit ꝯtumax nec purgauit ꝯtumaciã nõ p̃t excipe corã ſcd̃o q2 nõ poteſt vti bñficio p̃me inſtante ex quo eam nõ approbauit ꝯparendo ar.op.in.l.ſanctimus.C.de iudi.Nã ſi in vna ⁊ eadẽ inſtantia non audiꝛ niſi prius purget ꝯtumaciã vt ibi fortius nec in diuerſa audiri dꝫ.Et videꝛ de mẽte Bar.in.l.ſepulcꝛ ff.de ſepul.vio.et per hoc dictũ infero ad nõ.limitatõnem iſtius tex.ꝙ ſi citatus vigore vnius ꝛ̃pti nõ ꝯparuerit non poterit poſtmodum excipere ſi citeꝛ vigore alterius.

Non valet reſcp̃tũ ad
VM ADEO beneficiũ impetratũ de bñficio impetrãtis nõ faciens mentõeꝫ.Cõmunis diuiſio.ſcd̃a ibi cum enim. Nõ p̃mo prima fronte admirandũ de papa cũ mãdat ſufficienter bñficiato de beneficio ꝓuideri.nam hic papa nõ reprehẽdit illam admiratõꝫ niſi eo reſpectu q2 nõ mãdauerat pro illo ex certa ſcientia. Nõ ſcd̃o ꝙ nõ eſt ſcp̃tura alicuius facile redarguẽda niſi p̃us pondereꝛ tota vis ſcp̃ture qđ facit cõtra ꝓpe riᷝdentes facit.l.in ciuile.ff de legibus. Item nõ ꝙ nõ ſufficit in impetratõne beneficij facere mentõnem de p̃benda vel canonicatu ſed oportet ꝙ fiat mentio de vtroqꝫ et in hoc nõ iſtũꝫ tex.et tenent do.de ro.deci.ccclix.Et eſt ratio q2 põt quis eſſe p̃bendatus ſine canonicatu et canonicatꝰ eẽ ſine p̃ben.vt nõ.in.c.cum.M.s.d̃ ꝯſti.Item nõ.ar.pro ⁊ cõtra vtrũ in impetratõe ſit fienda mẽtio de clericatu ſtilus curie habet ꝙ ſic.ſed credo ꝙ de iure non ſit neceſſe quia ſubintelligiꝛ clauſula ſi eſt idoneus.

Sed q̃ro quid ſi quis defert clericam gerendo ſe p clerico cum tñ nõ ſit ordinatus nũquid valet impetratio bñficij ſi dicit ſe clericũ Compoſt.ꝙ ſic q2 cũ deſtinatõe eſt clericus et largo modo põt dici clericꝰ q2 aſſumptus i ſortem dñi vt in.c.cum ſcd̃m.de p̃reben.

et eſt glo.fi.in.c.ij.de inſti. Sed tn vide nō.in.c.ij de inſti.ꝛ in.c.fi.de pſump. vbi cōcluditur contrarium et illud verius. Nam bñficium nō pōt cōferri non clerico.quia nō eſt capax iuris ſpūalis.vt in.c.cauſam.ō preſump. Ultimo h querūt doc.qd ſi papa ſcribit ſcienter pro indigno nūqd eſt ſibi obediendū ꝛ dicūt ꝙ pma fronte ꝛſptum pſumit̄ falſum.ar.hic et.s.eo.ſi qñ.ſ ſi apparet de certa ſcientia pape ſibi eſt obtēperandum.xvij.q.iiij.§.qui aūt. Nam inſtar ſacrilegij eſt dubitare an is ſit dignus quē pnceps elegit vt ibi hoc dicunt verum niſi tanta eſſet indignitas ꝙ ſalua cōſcientia ſibi obtemperari nō poſſet Et nota hoc dictū ſingulariter qꝛ facit ad multa hoc dictū allegari et vario modo limitari in.d.c.ſi qñ.et dic vt ibi In gl.ij.in fi. Nō iſtam glo.et quatenus dicit ꝙ in cōſiderāda ſufficientia dꝫ haberi reſpectus ad nobilitatē ſcientiam et dignitatem optime loquit̄ ꝛ pbatur in.c.ō multa.in fi.ꝟ.de pben. Et ſi diceres quare in rebus dei habetur reſpectus ad iſtas q̄litates extrinſecas. Rñdet̄ ꝙ p has qualitates puidet̄ bono vii. Nam ſine ſcientia mundus regi nō pōt vnde eccleſia viris indiget iuris lrātis vt in.c.cū ex eo.de elec.li.vi.ꝛ in.c.fi.ō magiſtris.facit auc.habita.C.ne fi.pro pa.ſed q̄ten⁹ glo dicit ꝙ debet ſufficere ſibi ꝛ ſuis intellige de ſuis q̄s ſecum neceſſario dꝫ habere nam ſi eſt doctor vel nobilis vel habens dignitatē eccleſiſticā non dꝫ eē ſolus nec ſine miniſtro. Item q̄tenus glo.dicit ꝙ dꝫ haberi reſpectus ꝙ poſſit recipe aduenientes intellige ſ ſm ſitum eccleſie nam pt eē ꝙ eccleſia ſit extra ciuitatem etiam in itinere freq̄ntato ita ꝙ nō pt cū honeſtate q̄n ſeruet hoſpitalitatē ſecus aūt vbi eſſet in ciuitate ꝛ bñficium eſſet ſimplex ita ꝙ hoſpitalitas nō ſeruat̄.

In ſumma cōclude ꝙ ſm qualitatem pſone et ſm ſitum eccleſie iudicabit̄ ſufficientia bñficij. Ad hoc vide bo.glo.in.c.i.xxi.q.i.ꝛ valent hec ad ſciendū an ꝛ qñ quis cum bona cōſcientia poſſit tenere plura bñficia nam vbi nō ſubeſt cauſa rōnabilis non excuſat̄ ſaltem quo ad deum etiā ex diſpenſatōne pape vt nōnter ſentit Jo.an.poſt doc.in.c.dudum.el.ij.de elec. In gl.in vbo de prebenda.ibi dꝫ inde facere mentōnem et hodie hoc eſt magis declaratū p.c.ſi motu pprio.de preben.li.vi.et dic vt ibi. Ultimo nō glo.fi.ꝙ in lris ad bñficia ſp intelligitur clauſula ſi impetrans ſit idoneus etiā ſi nō exꝑmat̄ ſicut intelligit̄ illa ſi pces veritate nitant̄.vt.s.e.in.c.ij.

Ordo reſcripti interpratōꝫ

Cauſā que recipit a iure cōi.vel ad idem ſic. Clauſula in reſcripto poſita debet ad ſtatum iuris reduci vbicunqꝫ ſita repiatur.in pma parte ponit̄ ptis cōqueſtio.in ſcđa miſſio ꝛ iudicis inſtructio ibi nos. Nō pmo tria dicta nōbilia et mēti tenenda que pñt ex hoc tex.colligi.primū dictū ꝙ reſcriptum pncipis dꝫ in dubio reduci ad ius cōmune et ſi oporteat p impropriatōnem vboꝝ ſeu p tranſpoſitōnem clauſulaꝝ. Et rō huius dicti eſt qꝛ ꝛſptum cōcedit̄ ad iuris obſeruantiā nec aliquid debet continere contra ius qꝛ tunc eſſet priuilegium vt nō.dicit glo.ſuper verbo noſcat̄ in.c.i.de cōſti.li.vi.et per Cy.in.l.ꝛſpta.C.de preci.impe.offi. ideo vt ꝛſptū nō operet̄ contra naturam ſuam dꝫ ita ꝛ taliter intelligi vt nō obuiet iuri cōmuni qđ intelligo qñ verba hoc patiuntur Nam vbi nulla eſſet ambiguitas ceſſat iſta hominis interptatio vt in.l.ille aut ille.ff.de le.iij. Et ex his habes claram rōnem decidendi ad hunc tex. Scđm dictum notabile ꝙ pceſſus factus vigore lrāꝝ male intellectaꝝ nō ſuſtinetur ex errore male intelligentiū ſ ſi repitur pceſſus cōtra ius dꝫ pnūciari nullus. Et ex h infert̄ ꝙ ſi iudex pceſſit contra ius male intelligēdo legem vel canonē pceſſus nihilominus eſt nullus. Ad hoc.c.cū dilectus.ꝟ.de conſue.vbi bo.tex.et ſcđm hoc dꝫ intelligi glo.in.c.vnico.de poſtu.prela.li.vi. In vbo decetero. Terciū dictū nō.ē ꝙ pceſſus pt pnunciari nullus parte abſēte ſicut fecit h papa qđ dicit Abbas.valde nōndū hoc dictum non admitteram indiſtincte quia regulariter nihil dꝫ iudex facere in piudiciū partis abſētis vt in.c.cōmunia.et.c.caueant.iij.q.ix.et in.c.i.de cau.poſſ.et ppꝛie.ſ iſtum tex.ſaluo in duobus caſibus. Primo pter notorietatem q̄ā notorie pſtabat pape in hoc nullā defenſionem cōpetere abſēti cum dubiū ſurgeret ex tenore ſui ꝛſpti. Et ſcđꝫ hunc intellectū habes h caſum ꝙ pte abſēte nō citata pōt iudex pcedere ſi notorie cōſtat nullā defenſionem competē abſēti et in hoc caſu intellige.c.cum olim.ō re iudi.et ibi dixi et videt̄ bo.tex.in.l.ij.§.ꝙ ſi de frumentaria.ff.de admi.re.ad ciui.pertinen.ꝛ ibi Bart. Scđo ſaluo qñ nullitas ſurgit ex interptatōne ꝛſpti aplici nam quemadmodū ipſe papa pōt interptari ſuū ꝛſptum pte abſēte.vt in.c.olim.de ver.ſig.et ibi notāter ponit Inno.ita ꝛ decernere pōt nullitatem actus acceſſorie pueniētem ex interptatōne ꝛſpti. In glo.ij.ibi poſt ipſum pemptoriū p hoc dictū glo.dicunt Inno.et Compoſt.ꝙ iſta clauſula cōminatoria appoſita in ſimplici citatōne nō habet vim pemptorij cū ſoleat apponi in termio pemptorio vt in.l.ad pemptorium.ff.de iudi. Sed bar.aliter diſtinguit in.l.ſi finita.in.§.in l.ff.de dam.infect.dicit aūt aut iudex cōminatur ſe pceſſurum quantum de iure poterit vel p verba ſimilia et tunc non habet vicem pemptorij quia poteſt intelligi ꝙ pcedet ad aliam citatōnem.aut cōminatur ſe pceſſurum ad deciſionē et cognitōnem negocij et tunc haberet vim pemptorij. Idem videntur velle dñi de rota deciſ.cccxxvij.ſed cōtra hoc dictum

oppono de.d.l. ad pemptoriũ vbi dicit ꝙ iudex in pemptorio cõminat ſe ꝓceſſurum ad cognitõnem et deciſionem ⁊c.ergo nõ habet vim pemptorij. So. reſpõdeo dupliciter ſuſtinendo Bar. ꝙ tex. ibi nõ impõnit neceſſitatem iudici vt apponat illam clauſulam vñ dico ꝙ illa clauſula ponit ad cautelam cũ exprimitur ꝑemptoriũ. quia terminus peremptorius habet vim trine citatõnis. vt in.l.tres denunciatões. C. quõ et qñ iudex. et in.l.ↄtumacia. ff. de re iudi. et. xxiiij. q. iij de illicita. et vide plures practicas ꝑ glo. nõ. in .c. cõſtitutõnem. de ſen. ex. li. vi. et ſic quatenus glo. hic dicit ꝙ dʒ poni illa clauſula in pemptorio nõ bñ dicit ſi ꝑ verbũ debet. intendit inducẽ neceſſitatẽ ſecus de honeſtate. ſcðo et melius põt rñderi ꝙ tex. in.d.l. non dicit ꝙ in pemptorio debet exꝑmi illa clauſula ſed potꝰ declarat quid importat pemptoriũ. nam dicẽdo cito te pemptorie nihil aliud eſt dicere ꝗ̃ cõminari de nõ expectando vlterius partem ſed de ꝓcedendo vlterius ad cognitõnem et deciſionem quantũ de iure poterit fieri. ſi ergo hoc importat ſignificatum pemptorij debemus dicere ꝗ̃ illa verba explicite ꝓlata habẽt vicẽ pemptorij q: nõ refert quid ex equpollentibus fiat in c. licet ex quadã. de teſti. et.l. certum. ff. ſi cer. pe.

In glo. in ṽbo inſerenda. ibi de appel. inqſitõni. Aduerte q: glo. corrupte adducit illud.c. inquiſitõni Nam ꝓbat totum cõtrarium et de eo põt formari fortis oppoſitio ad iſtam reuolutõnem clauſular3 quã papa hic facit. Nam tex. ibi dicit ꝙ clauſula appellatione remota cõcernit oĩa ꝑcedentia ergo iſta clauſula ꝗ̃tum de iure poteritis ⁊c. dʒ cõcernere oĩa ꝑcedẽtia et ſic qualificare id quod fuerat dictũ de ꝓbatõne recipienda et tunc abſurditas nulla ſurgebat. So. dico ſoluendo cõtrariũ dupliciter. ꝑmo ꝙ clauſula in fine poſita cõcernit oĩa ꝑcedentia niſi illa habeãt ſuaʒ determinatõnem vt ꝓbatur in.c. cum dilectus. de dona. dixi in.c.ij. requiris. ð appel. ſed illa clauſula de recipienda ꝓbatõne determiabat verba precedentia vbi fuerat dictum de iure ergo illa clauſula dʒ referri ſolũ ad ſequentia. Uel ſcðo vbi clauſula ponit in ꝑn. aliꝰ orõnis eſt pars illius orõnis et ſolum cõcernit ſequẽtia. vt dixi in.d.c.ij. requiris. vñ illa clauſula cõcernebat ſolum ſequentia ideo fuit opus intelligere per trãſpoſitõnem clauſular3 ne alquid cõmitteret cõtra ius ↄmune. Uide etiam de his ꝑ Bar. plene in.l. ꝑtor. ij ff. ð vi bo. rap. et in.l. talis ſcꝑtura. ff. de le. i. dixi plene in.d.c.ij. requiris. et ex his et ex ꝑdictis hẽs modum interꝑtandi ſcꝑpta vt in dubio ſꝑ reducãt ad ius cõmune et hinc occaſione ſumpta Inno. et Hoſtiẽ. et Compoſt. tractant de interꝑtatõne aliar3 diſpoſitõnũ et inter cetera dicunt ꝙ ſtatutũ debʒ interꝑtari ſm̃ ius cõmune ꝑ quo videt tex. in.c. cum dilectus. de ꝯſue. et in.l.ij. C. de nox. Tamen in hoc aduerte vltra eos. nam vbi ſtatutũ eſſet priuilegiatiuũ debet intelligi vt aliquid addat vltra ius ↄmune vt ꝓbatur in.l.i. ff. ad munic. ſic dicimꝰ de ipſo ꝑuilegio vt in.c. in his ð priuile. Si vero eſt merũ ſtatutũ ⁊ tũc quatenꝰ ꝑiudicat iuri ꝑuato dʒ intelligi ſtricte et ꝑ ſubauditõnẽ ſi opus eſt dʒ reduci ad ius ↄmune vt eſt tex. nõ. in.d.l.ij. C. de nox. aut nõ ꝑiudicat iuri priuato ꝟ tm̃ iuri ↄmuni ⁊ tũc dicerẽ aut loquit pure in terminis iuriſdictõnis ⁊ debet intelligi ſm̃ ius ↄmune et ſatis opabit inducendo nouũ remediũ agendi. Ad hoc reducendus ẽ bar. in.l.i. ff. ad.l. fal. facit.c. ex parte.ij. de ṽbo. ſig. ꝟ intellige vbi ius ↄmune loquit ꝑ ṽba ꝓpria Si ṽo loqt ꝑ ṽba impropria et ſtatutũ in eadem materia loquit ꝑ ṽba ſimilia tũc ſtatutũ nõ reducit ad ius cõmune ꝟ intelligit vt iacet. Et ad hanc theoricã adduco doctrinam Bar. in.l. iiij. in.§. ꝑtor ait. ff. de dam. infec. vbi dicit ꝙ ſi ſtatuto cauetur vt fiat citatio ad faciẽ vel ad domũ ſufficit ꝙ fiat in domo vel ꝑſonaliter nũc intelligitur illa alternatiua vt ſit ordinis quẽadmodũ intelligitur ius cõmune in.l. ſcire oportet. ff. de excuſa. tu. aut ſtatutũ nõ loquit pure in terminis iuris cõmunis et dico ꝙ dʒ intelligi ꝙ addat ad ius cõmune nõ autẽ ꝑ improprietatẽ dʒ reduci ꝓceſſus ad ius ↄmune. ar. op. in.c. cum dilectus.ð. alie. et aliud eſt in reſcripto. q: ſtatutũ fit vt plurimũ vt aliq̃d addat et eſt lex municipalis. i. di. ius ciuile. ꝟ natura reſcꝑti nõ eſt vt aliquid addat et ideo debet reſcꝑtum ſtrictius intelligi ꝗ̃ ſtatutũ.

In glo. in ṽbo ꝑcedat. ibi ſecus in ꝑuilegijs hoc intendit glo. ꝙ priuilegiũ nõ dʒ ita ſtricte interꝑtari ſicut reſcriptũ ꝟ tu vide qualiter ſit priuilegiũ interꝑtandũ qð nõ. in.c. olim. de ṽbo. ſig. et ꝑ Bar. i l. ſi. ff. de ↄſti. ꝑn. et vide glo. in.c. ſi canonici. de offi. ordi. li. vi. et aliquid ꝑ doc. ꝟ.

Onſtitutus Hoc intendit. Non valet reſcꝑtum executorium impetratum ſuꝑ prebenda ⁊ canonicatu in quo nulla eſt facta mẽtio de ſtatuto vel ð certo canonicor3 numero iuramento firmato. vel ſumat aliter quo ad intellectũ. nõ valet impetratio in eccleſia nũerata nõ facta de numero mentõne ſi ꝑ eam frangit numerus canonicor3 licet nõ frangat numerꝰ ꝑbendarũ et ꝓceſſus inde factus eſt nullus. Primo ponit impetratõnem. ſcðo exceptõnem cõtra ipſam. tercio diffinitõnis cõmiſſionem. ſcða ibi verum tercia ibi diſcretioni. ✠ Nota ꝑmo et maxime ꝓ intellectu dicendor3 ꝙ antiquis temporibus cũ papa ſcribebat ꝓ aliquo beneficiando dabat ſucceſſiue tria paria lrãr3. ꝑmo monitorie dabant quibus monebat ordinariũ collatorem vt prouideret ei pro quo papa ſcribebat ſecũdo erant litere preceptorie que cõcedebantur ſi monitorijs nõ

obtempabaţ.tercio dabanţ litere executorie per quas ſcʒ deputabaţ executor ad ꝓuidendum loco pape vel ad compellendū ordinarium collatorem. Hodie ſoluʒ dantur executorie ⁊ emanauit ſtilus antiquus. qꝛ anti quitus ſummi pontifices defacili nō grauabāt ordina rios collatores Nō ſcdo ⁊ tene ſemper menti qꝛ neſcio alibi ita bonū tex. ꝙ ſurreptio viciat grām ipſo facto etiā ſi ꝯſiſtat in tacendo factum alienū qḋ impe trans ꝓbabiliter ignorabat. Nam iſte impetrans ď q̄ hic ꝓbatur poterat ignorare ſtatutū nūeri eccleſie ma- xime ſi ſtatutū emanauit dum ipe eſſet in itinere vł in curia et ratio huius dicti pōt eſſe qꝛ in conſideranda validitate gratie nō aduertimus ad culpam impetran tis ſꝫ potius ad intentōnem ꝯcedentis. vt in. c. poſtula ſti. ī. eo. Si autem papa ſciniſſet ſtatutū ꝑceſſiſſe etiam p momentū nō dediſſet ſaltem ita defacili lrās p q̄s infringeretur ſtatutū eccleſie. In ꝯtrarium tn̄ facit tex. ſing. in. c. gratie. ī. eo. li. vi. ſed dic vt dicam in. c. ſuper lris. ī. eo. et ad hunc effectum Jo. an. allegat iſtū tex. in. c. pe. ī. eo. li. vi. Tercio nota et tene menti ꝙ vbi ſtatutū ex aliquo inualidat actū. Et dubitaţ an ſtatutū ꝑceſſerit actum vel ecōtra. dicenti ſtatutū preceſſiſſe in cumbit onus ꝓbandi. Nam vt vides hic onus ꝓban- di ꝙ ſtatutum ꝑceſſerit literas executorias incūbit ca pitulo et hoc ſequiţ hic do. An. et dicit hanc q̄ōnem habuiſſe de facto in cōſimilibus terminis. ſed ꝓ hꝯ ego allego glo. latam ⁊ nō. in de. fi. ī. eo. et facit tex. in. c. p̄ſētia. de ꝓba. et quod nō. Cy. in. l. matrem. C. eo. ti. pro hoc facit qꝛ actus preſumitur factus lrīmo tempe n ſi contrarium ꝓbetur vt in. d. c. p̄ſentia. ⁊ optime fa cit. c. accedens. ī. de puer. ꝯiu. et. c. cum virū. de regu. et vide qḋ ibi dixi. Item nō ꝙ impugnans ex veri ta- citurnitate ꝛꝑptuʒ habet ꝓbare et facit hoc ꝓ his que nō. Jo. an. in. c. i. de li. ꝯteſ. li. vi. vbi diſtinguit vtrū al legeţ ſurreptio in vero tacendo aut in falſo exprimēdo vt pmo caſu ꝓbet opponēs ea extitiſſe tpe impetratio- nis de quibus erat fienda mētio. ſcdo caſu habet pro bare impetrans ea que narrauit fore vera et eſt eadem ratio in vtroqꝫ dicto qꝛ onus ꝓbandi incūbit aſſerēti. vi. q. v. c. ſi. ⁊ in. l. ij. ff. de ꝓba. Ultimo nō ibi irri- tum decernatis ꝙ ſurreptio viciat gratiā et lrās ipo fa cto adeo ꝙ ꝓceſſus inde ſecutus eſt nullus ſꝫ q̄tenus dicit de lris in ꝯtrarium facit qḋ dixi in. c. ceterum. s. eo. Sed rn̄de vt ibi dixi. nam iuriſdictio et gratia ſimţ ꝯtinebanţ in eadē lrā. ideo ſurreptio que viciat grāʒ ip ſo iure viciat lrās acceſſorie q̄nqꝫ litere danţ poſt grāʒ puta ꝓ executōne gratie ⁊ tūc nō vicianţ p ſurreptōeʒ ipo facto. qꝛ p̄nt dici litere ad lites ſic poteſt intelligi quod nō. Jo. an. poſt Inno. in. c. i. de li. ꝯteſ. li. vi. et vide qḋ dicam. ī. eo. ad audientiam. In glo. i. ibi duo in veritate mandauit hic papa glo. ꝓcedit aliquā

tulum intricate vnde dic clarius ꝙ papa mandauit hꝫ duo ſcʒ vt iſtum reciperent in canonicū de p̄nti. ſecun do vt ꝯferrent ſibi p̄bendam vacantem vel ꝓximo va- caturam. vn̄ ſi litere nō fuiſſent ſurrepticie tenebanţ ca nonici iſtum recipere de p̄nti. in canonicū et ſic ſatꝭ fa- cere inquantū poterāt. Nam qs poteſt eſſe canonicuſ ſub ſpectatōne prebende vt in. c. dilectus. ⁊ in. c. rela- tum. ī. de p̄bē. Sed qm̄ litere erant hꝫ ſurreptitie in eo ꝙ non faciebant mētōʒ de numero iurato vician tur in totū. Sed dices tu reſpectu p̄ben. nulla erat ſur reptio. quia nō mandabaţ vt p̄benda ſimpliciter ꝯfer retur de p̄nti. ſꝫ ſi vacaret vel eſſet ď ꝓxio vacatura per hoc em̄ nullum p̄iudicium fiebat numero p̄bendarum cum deberet ſurrogari locū defuncti. Sol. faciendū eſt ꝙ ſurreptio non erat reſpectu p̄bende ſed reſpectu ca nonicatus quia mandabaţ recipi de p̄nti ⁊ nō poterat recipi ſine fractōne numeri. Et ex hoc habes vnā bo- nam regulā ꝙ ſurreptō ꝯmiſſa in alterū ꝯnexoꝝ viciat grām in totum. facit. c. tranſlato. de ꝯſti. ⁊ adde hanc regulā ad ea q̄ dixi. s. c. ſedes. Sed quero quid ſi canonicatus vacaret de p̄nti nunqd gratia ſit ſurrepti cia non facta mentōne de numero Compoſt. videţ vel le ꝙ ſic quia non eſt de intentōne pape ꝓuidere in ec- cleſia nūerata nō facta mentōne de numero ꝯtrariū tʒ hic Jo. an. et Jo. Cal. et cōmuniter oēs doct. ſequē tes dicentes ꝙ ſi nullū p̄iudiciū fit numero nō eſt ne ceſſe de eo facere mentōeʒ et hꝫ videţ verius. qꝛ tacitur nitas nō viciat ex quo nōn eſt cauſa inductiua gratie dic ergo ꝙ aut canonicatus vacabat tpe impetratōniſ et valet gratia nō facta mentōne de numero. Idem eſt ſi nō vacabat tunc canonicatꝰ ſꝫ papa mandabat ꝓui- deri de canonicatu vel prebēda vacantibus vel vacatu ris. nam his caſibus nullum preiudicium fit numero Sed q̄ro qd econuerſo nunqd facta mētōe deʼ numero poſſit ꝓuideri in eccleſia nō habēte numeꝝ iſte tex. bn̄ facit ꝙ ſic quia facienda mentōʒ de prebenda vacatu- ra tacite fiebat mentio de numero vt in. c. dilecto. de prebē. et nihilominus debebat ꝓuideri iſti ſi ſtatutum numero nō ꝑceſſiſſet. Ad hoc vide bo. glo. in. c. ſi. de ꝯceſſ. p̄ben. li. vi. in glo. magna et dic vt ibi et in fi. gl. Nota hanc ꝯcluſionē glo. ꝙ licet ſtatutū nō ſit iuratū tn̄ neceſſe eſt mentōʒ facere de ſtatuto ⁊ ꝓ hꝫ. c. cū non deceat. in fi. de elec. li. vi. Quid aūt ſi ſtatutū eſt iuratū et fit mentio de ſtatuto ⁊ nō de iuramento videţ ſuffi- cere. quia iuramentū eſt acceſſoriū ad ſtatutū ergo ſub lato p̄ncipali tolliţ acceſſoriū. ad hoc qḋ nō. in. c. dile cto. ī. de preben. vbi ꝯcludiţ ꝙ ſi canonici veniunt col- legialiter cōtra ſtatutū iuratū nō incurrūt piurium qa iuramentū tolliţ ſublato ſtatuto. Contrariū determiat glo. nō. in. d. c. nō deceat. ⁊ ꝓ hꝫ optime facit iſte tex. hic nō obſtat ꝯtrarium ꝓcedit em̄ qm̄ ſcienter tollitur

De executore dato per reſcriptum ad [illegible]

hic non obſtat ꝯtrarium ꝓcedit em̄ qn̄ ſcienter tollitur ſtatutum iuratū ſed qn̄ tollens ſtatutū ignorat iuramē tum nō habet animū tollendi iuramentū q2 iuramen tum obligat deo ꝓ hoc etiam eſt.c.debitores de iure-iu.et tene hoc menti. In glo.in verbo iuramento. ibi verius videt̄ ꝙ ꝯditio talis ſubintelligatur dic ꝙ etiā p̄cedens opi.Jo.pōt ſaluari vt nō ſubintelligatur ꝯditio.quia ꝯditio ſuſpendit actum in euentū ipi⁹.vt nō.in.c.verum.de ꝯdi.appo.vnde iuramentū nō liga ret ante approbatōꝫ pape quod eſt falſum vnde iura mentū ligat ſed intelligit̄ excepta auctoritas pape q2 papa pōt mandare cōtrarium ſed nō preſumit̄ velle niſi faciat mentōnem de iuramēto et per h̄ tota argumē tio remanet declarata et nō intelligas ꝙ in quolibꝫ iu ramēto ſit excepta auctās pape ſ3 duntaxat cū pſtatur ſup re ſubiecta ipſi pape vel ſup iuribus ptinentib⁹ ad eum ſic intelligit̄.c.venientes.de iureiu.hoc patꝫ quia iuramentū eſt de iure diuino et obligat deo papa aūt nō poteſt impedire obligatōnem querendā deo hinc ē ꝙ a iuramento preſtito ſup rebus nō ſpectātib⁹ ad pa pam nō pōt papa abſoluere ſine cauſa rōnabili vt nō. glo.in.c.quanto.de iureiu.et Jnno.in.c.cum inter.ꝑ. de renū. Jtē nō ex glo.ꝙ capitulo non eſt cōceſſū dominiū coꝝ iuriū que habet ſed ſolum adminiſtratio et idem dic in quolibet p̄lato quimo nec etiā papa hꝫ dominiū reꝝ eccleſiaſticaꝝ ſed ipe deus.quia bona of feruntur deo.Ad hoc bo.tex.in.c.cū ex eo.de elect.li.vi et vide qđ nō.Jnno.in.c.cum ſuper.de cau.poſſ.et ꝓprie.et glo.in.c.cauſam.ſ.de ver.ſigni.ſed papa pre alijs habet liberrimā adminiſtratōꝫ vt in.c.ita domi nus.xix.di.et in.c.ad honorē.de vſupallij. Extra gl.quero.ſ.quantū tempus pōt excipi de iſta ſurrep tōne.So.dicit Jnno.ꝙ cum ſurreptio ꝯcernat ipam grām et eam viciet etiā ſine lris cum gratia p̄cedat lit teras et poteſt fieri ſine eis poterit opponi de ſurreptō ne vſqꝫ ad ſententiā cū ſit exceptio ꝑemptoria.ſec⁹ vbi exceptio ꝯcerneret lrās tm̄ vt ſi iuraui cōtra te n̄ impe trare literas tūc debet excipi ante litē ꝯteſ.cum ſit dila toria.vt in.c.inter.de re iudi.et in.l.fi.C.de excep.et dic clarius ꝙ qn̄.in lris grōſſis intercedit ſurreptio pt opponi de ſurreptōe dupliciter.p̄mo ꝯtra lrās dilato rie.vt in.c.ad audientiā.ſ.eo.q2 ſi litere nō valent exe cutor nō recipit iuriſdictionē.Scđo pōt opponi pem ptorie cōtra gratiā vſqꝫ ad ſententiā ſicut in alijs exce ptōnibus pemptorijs Ad hoc qđ nō.in.d.c.ad audi entiam. Jn gl.in v̄bo impetraſſe in fi.vult em̄ glo. ꝙ litere monitorie ſeu preceptorie nō habeant afficere manus ordinarioꝝ quo minus poſſint ſtatuere in pre iudiciū illarum literarū nā ſolū papa hic mandat inq ri verū ſtatutū p̄ceſſerit executorias quaſi non curauit de monitorijs ſi ſtatutū emanauerit poſt eas.Jdeꝫ vi detur velle Jnno.dicēs ꝙ per monitorias nō princi pitatur negocium niſi de honeſtate ſic intelligit.c.lris ſ.e.Pe.dixit ꝙ papa in hoc grauauit iſtū impetrātē quia debuiſſet habere reſpectū ad monitorias ſed in a lio releuat̄.quia ſatis eſt ꝙ fecerit mentōeꝫ de iuramē to licet nihil dixerit de cōfirmatōne ap̄lica.Hoſti.di cit ꝙ iſte impetrator obligauit ſe ad ꝓbandū ꝙ ſtatu tum fuit ſecutū executorias hec ſo.nō valet quia onuſ ꝓbandi hoc incumbit caplo.Jo.an.dicit ꝙ hic que rebat̄ de ꝓceſſu executoriarū.ideo papa mādat inqui ri de executorijs tm̄ ꝯtra hanc opi.facit q2 papa in fi. nō mandat ꝯſideri iſti ſi ſtatutum p̄ceſſerit executori as et ſic videt̄ nō curaſſe de monitorijs.do.Anto.di cit ꝙ monitorie hic erāt extincte per mortē pape reinte gra nam ꝓceſſus executoris erat nullus ex quo litere erant ſurreptitie ꝛ ſic nō habuit ꝑpetuare monitorias vt nō.glo.in.c.cum plures.de offi.dele.li.vi.Sꝫ cō tra hoc facit ꝙ iſte lrē erant ꝑpetuate nec poterāt aliter ꝑ petuari vnde ſatis pōt dici ꝙ papa potuiſſet ſi voluiſ ſet ꝓſequi monitorias vt in.c.lris.ſ.eo.ſed pars non pōt ꝓſequi quia monitorie nō neceſſitant.ar.in.ca.cū i veteri.de elec.ſed hodie nō eſt multū de hoc curādꝫ q2 iſte litere monitorie nō ſunt in vſu

Super literis

Difficile et famo ſum caplm et eſt clauis totius tituli.et hoc dicit in ſūma.Ex primens falſum vel tacens verū in reſcrpto ſi malicioſe caret prorſus impetratis ſed ſi ꝑ ſimplicitatē vel igno rantiam aut obtinuiſſet vero expreſſo ꝛ ſuppreſſo falſo ſaltem lrās in forma ꝯmuni ꝛ delegatus ꝓcedit ſerua to iuris ordine et nō ſpeciali forma ꝛ̄ſpti ſecus ſi nul lo mō lrās habuiſſet.Uel breuius ſic.doloſa ſurptio viciat reſcriptū in totū.ſi aūt ꝓceſſit ex ſimplicitate vl̄ ignorātia eaten⁹ viciat quatenus fuit cā cōceſſionis. diuidit̄ in tres partes.Nā p̄mo recitat caſum ſuper q̄ antiquus erat opi.ſcđo illas ꝑ diſtinctōeꝫ bimembrem ad cōcordiā reducit.ibi nos ergo.tercio dat regularē doctrinā.ibi vt ſic. Nō p̄mo ꝙ ſurreptio doloſa ſi ue ſit in vero tacendo ſiue in falſo exp̄mēdo viciat totū ꝛ̄sptū lꝫ nō fuerit cā toti⁹ ꝛ̄ſpti ſꝫ forte forme ſpālis tā tum et h̄ in penā ipius mēdacij.Et ex h̄ nō tex.aptū ꝙ ſurreptio doloſa viciat om̄ia ꝯtenta in ꝛ̄ſpto licꝫ re ſcriptū ꝯtineat plura ſepate etiā ſi ſurreptio non fuerit cā obtinēdi om̄ia qđ eſt valde nōbi'e nā ſi hoc habet locū in lris ꝯtentioſis fortius dꝫ ꝓcedere in lris grōſ cū ſurreptio magis viciat lrās grōſas.vt dixi in.c.ce terum.s.c.Ex quo collige limitatōnem nō.ad.c.ſi eo tempe.ſ.eo.li.vi.vt ꝓcedat ille tex.qn̄ ſurreptio nō fu it doloſa vt tūc viciet ſolum illā partē gratie cuius fuit cauſa et nō reliqua contenta in reſcripto adde hoc ad ea que dixi.s.c.ſedes.Et nō ꝙ hic ꝓficant̄ quo ad h̄

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

taciturnitas veri et ſuggeſtio falſi dolus tamē magis
pſumitur ex ſuggeſtione falſi et ſic ſalua qḋ dixi in.c.
ſedes. Nota tcċo aliam nōt.regulam ꝙ ſurreptō
non doloſa ſed ex ſimplicitate vel ignorantia pcedens
eatenus viciat reſcriptū ſeu contenta in eo quatenus
fuit cauſa inductiua cōceſſionis.vnde ſi ſurreptio fuit
inductiua ſolius forme reſcriptū viciat ſolum ipſaꝫ for
mam et non ſubſtantiā reſcripti cuius non fuit cauſa.
ſi fuit cauſa inductiua totius reſcripti viciat totum re-
ſcriptum.pone exemplum impetraui reſcriptum cō-
tra debitorē meū et dixi ꝙ de ꝯſuetudine patrie cauſe
tractant̄ ſimpliciter ꝛ de plano ꝛc̄.vnde papa ꝯmiſit.
cauſam ſimpliciter et de plano tractandā.Si enī hoc
eſt falſum vt quia nō viget talis ꝯſuetudo i patria tūc
nō dꝫ viciari reſcriptū in totū quia papa nihilominus
lrās dediſſet in forma ꝯmuni et ideo delegatus pcedꝫ
ſm iuris ordinē.ſed ſi malicioſe illud expreſſiſſet debꝫ
in penam carere ꝯmodo totius ſcpti vt in pmo caſu.
Nō tercio ꝙ ſurreptio qñqꝫ ꝯmittit̄ ex ignorantia
qñqꝫ ex ſimplicitate.qñqꝫ ex dolo.nec ignorātia excu
ſat ſurreptionem ſi fuit cā inductiua ꝯceſſionis et facit
optime ad id qḋ dixi.s.c.ꝯſtitutus. Quarto nota
ꝙ rigor iuris qñqꝫ ponit̄ p ordine iuris.Nam hoc ꝙ
hic in pncipio appellatur rigor iuris poſtea appellatur
ordo iuris.et dr̄ ordo iuris rigor reſpectu ſpālis for-
me ꝯtente in reſcripto fundate ſup equitate.exemplū
ſi papa mandat pcedi ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij or
do iuris reſpectu iſtius forme pt dici rigoroſus.qñqꝫ
rigor ponit̄ p quadam iuris auſteritate vt qñ ad terro
rē in aliquo caſu ius extendit ſe excedendo modum in
apponēdo penā.qñqꝫ ſumit̄ rigor p ſubtilitate iuris vt
in.c.in lris.de reſti.ſpoli.et de his vide bo.gl.in.c.vt
ꝯſtitus aur.l.di. Nō in ṽ.niſi.forſan aliā regulaꝫ
notabilem.ad quā quotidie allegat̄ iſte tex.ꝙ iudex
etiā delegatus pt cognoſcere in dubio de validitate re
ſcripti.vñ ſi opponitur exceptio ſurreptōnis delegatus
dꝫ eſſe iudex iſtius incidentis. Ultimo nō ꝙ dele-
gatus debet ſe regulare ſm voluntatē delegantis vt ea
rō que mouet delegantē debeat mouere ipm delegatū
Nam vtit̄ vice delegātis vt in.c.ſane.de offi.dele.
Deſcendo ad decla ratōēꝫ iſtius..qm̄ gl.ordina-
rie nihil boni dixerunt.Primo oppono ꝯtra tex.in eo
ꝙ diſtinxit vtrū ſurreptio fuerit ꝯmiſſa doloſe an per
ignorantiā vel ſimplicitatē videtur enī ꝙ oīs ſurre-
ptio habet pit̄er viciare ad h.c.ſedes.s.c.vbi dicit̄ ꝙ
mendax pcator dꝫ carere impetratis. Itē decretū
interpoſitum per ſurreptionē non tenet.vt in.l.magis
puto in fi.ff.de re.cor.Item in quolibet ſcpto expri
mitur aut ſubintelligit̄ clauſula.ſi preces veritate nitāt̄
vt in.c.ij.s.co.ſi ergo preces fuerūt obrepticie debet
corruere ſcptum ex defectu ꝯditōnis.Item facit ꝯtra
iſtum tex.l.ꝑſcriptōe.C.ſi contra ius vel vti.pub.vbi
tex.loquit̄ de reſcripto impetrato p mendatiū nec ex
toto ānullat ſcptū ꝛ tñ mendatiū nō ē ſine dolo.qꝛ vt
ait Aug.mendaciū eſt falſa vocis ſignificatio intentō
ne fallendi vt habet̄.xxij.q.ij.in.§.ille.ꝛ tene mēti illū
tex.So.ppter hec ꝯtraria et ſimilia et maxime qꝛ due
leges ciuiles videbantur in hac materia diſcordare vt
eſt.d.l.ꝑſcriptōne.et.l.ꝛ ſi legibus.C.co.ti.fuerūt mul
te opi.inter doc.iuris ciuilis quarū duas hic papa in
principio recitat et prima fuit Pla.ſa Ja.de bel.et
Azo.et vide plures alios p glo.ꝛ docto.in.d.l.ꝑſcri
ptōne.per quam quidem.l.et rōnem.s.dictam.dicit
ibi Cy.ꝙ diſtinctio iſtius capituli non pcedit de iure
in eo ꝙ facit differentiam inter mendaciū ꝯmiſſum ex
dolo et ignorantia.ſed certe neſciuit quid diceret.nam
vbi Cy.neſciebat ſoluere ꝯtrarium iuris canonici im-
prudenter dicebat ꝙ ex errore canoniſtaꝝ illa iura pro
ceſſerant vñ merito in hoc ꝛ ſimilibus redarguitur ab
alijs doc.etiā iuris ciuilis et nō inſiſtendo opi.antiqꝫ
quia hodie habemus hic tex.clarum cui debent acqe-
ſcere legiſte p ea que nō.in.c.per venerabilem.qui fi.
ſint le.dicendum eſt vt hic diſtinguitur nec ob.ratio
Cy.nam mendaciū ſtricto modo captum diffinitur ſi
cut dictum eſt.ſed largo modo mendaciū poteſt dici
omnis falſe vocis ſignificatio etiam ſine dolo vt in.c.
pmū.et in.c.aiaduertendū.et in.c.is qui.xxij.q.ij.vñ
ſicut dicimus in dolo ꝙ eſt dolus ex ppoſito et dolus
re ipa qñ.ſ.quis fuit deceptus non ex ppoſito.vt.l.ſi
quis cum alit̄.ff.de ṽ.ob.ita dicendū de mendatio ꝙ
eſt mendaciū ex propoſito ꝛ mendaciū re ipſa.nā ali-
as dicimus ꝙ eſt dolus malus ꝛ dolus bonus.vt in.
l.i.ff.de dolo.ita eſt dare mendacium doloſum et pu
nibile et mendaciū ſine dolo et nō punibile vt in.d.c.
primū. Item iſte tex.nō dicit ꝙ mendaciū hic in-
teruenit ex ignorantia.ſed ꝙ veritas fuit tacita vel fal
ſitas ſuggeſta ex ignorantia.nō ob.illa.l.ꝑſcriptōne
quia habet multos intellectus quia ſi intelligit̄ ꝺ mē-
datio nō doloſo poteſt adduci ad ſcḋm dictum huius
c.ſi intelligit̄ de mendatio doloſo intelligit̄ ſinis illius
l.vt nō cognoſcat ille cui reſcriptum dirigebat̄ ſed iu-
dex alius ordinarius vel teneatur alia leca..de qua ibi
Nō ob.c.ſedes quia debet reduci ad primam regulaꝫ
huius.c.nam loquitur de mendatio doloſo non ob.l.
magis puto.quia decretum iudicis eſt maioris preiu
dicij q̄ ſcptum.Item poteſt dici ꝙ ibi ſurreptio fuit
ex toto cauſa obtinendi decretum.et ſic poteſt adduci
ad vltimū caſum huius.c.non.ob.qḋ dixi de clauſu-
la ſubintellecta.quia illa refertur ad exercitium iuriſdi
ctōnis.Item ad formā reſcripti vnde ſi ſurreptio fuit
cauſa obtinendi ſpālem formam viciat precius illam
formam ſed remanet ſubſtantia reſcripti.i.ipſa iuriſdi
ctio ex quo ſurreptio non fuit cauſa ſubſtantie reſcripti

et ex his habes diſtinctõnem huius.c.defenſatam.et
intellige ꝙ iudex debet procedere ſm tenorem iuris.
ſi mendacium fuit cauſa ſolius forme quando intentio
impetrãtis poteſt includi ſub verbis reſcripti alias ſe-
cundum Inno.et bene ꝛ͠ptum annullatur in totum.
pone exemplum impetrans narrauit in reſcripto ticiũ
ſibi obligatum occaſione mutui quare petit illum con
demnari ad ſatiſfaciendũ ſibi de debito nunc vͦo vult
agere contra eundem ex titulo donatõnis et compelli
petit aduerſarium ad tradẽdum ⁊ dicit ſe narraſſe mu
tuum ex ignorantia certe non eſt audiendus.quia iſta
cauſa quam nunc vult intentare non poteſt cõprehẽ
di ſub verbis reſcripti et ſic non poteſt iudex procede
re etiam ſm iuris ordinem ſecus antẽ vbi intentio im
petrantis poteſt includi ſub verbis reſcripti exemplũ
patet ex predictis quando impetrans narrauit cõſue-
tudinem ⁊c.vt.s.dixi. Secundo ꝓ͠ncipaliter queri
tur vtrum diſtinctio iſtius capituli habeat locum in ꝓ
uilegio ſeu literis beneficialibus et hec eſt queſtio du
bia et ſubtilis et vt clare habeant ſequentia ꝓ͠mitte ꝙ
ex occaſione huius.c.poſſunt elici tres regule explici
te.Prima regula ꝙ ſurreptio doloſa viciat reſcriptũ
in totum.Secunda ꝙ ſurreptio ex ignorantia vel ſim
plicitate ſi fuit cauſa obtinendi ſolius forme ꝛ͠pti non
viciat ſubſtantiam ipſius ꝛ͠pti ex quo ꝓ͠nceps al's ex
preſſa veritate vel falſitate ſuppreſſa reſcptũ ꝯceſſiſſet.
Tercia regula ꝙ ſi ceſſante ſurreptõe papa nullo mo
do dediſſet reſcriptum viciaretur reſcriptum in totum
licet ex ignorãtia vel ſimplicitate veritas fuerit tacita.
vel falſitas expreſſa quo ad ꝓ͠mam regulam om̃es cõ
ueniunt vt habeat locum in ꝓuilegijs et literis benefi
cialibus.Nam ſi ſurreptio doloſa viciat ex toto literaſ
contentioſas fortius habet viciare lr̃as gratioſas cuꝫ
ſurreptio magis inficiat gratiam ꝙ̃ꝫ reſcriptuꝫ ad lites
patet ex eo quia gratia ipo facto eſt nulla ꝓpter ſurrep
tõnem.vt in.c.i.⁊.ij.de fi.ꝓſ.li.vi.et.ꝭ.e.ad audientiã
ſed reſcriptum ad lites nõ eſt ipo iure nullum.vt in.c.
ceterum.et qͦ ibi dixi.s.eo.et per hoc vt ꝓ͠dixi ſingu
lariter limitarem illud.c.ſi eo tẽpe.ꝭ.e.li.vi.vt ſi litere
continent plures grãs et ſubreptio doloſa fuit cã vniuſ
tm̃ ꝙ in penam doloſi debent viciari litere in totũ vt
nõbiliter innuit iſte tex.et facit quod dixi.s.e.ſedes.
Quo ad ſcðam ⁊ terciam regulas eſt dubium.nã
Jo.an.hic videtur velle ꝙ ſimplicitas non excuſat a
ſurreptõne in iſtis beneficialibus per.c.ſi motu ꝓprio
et ibi bo.glo.de ꝓbẽ.li.vi.Sed ignorãtia ꝓbabilis vi
detur excuſare ꝑ tex.nõ.in.c.gratia.ꝭ.e.li.vi.Sed idẽ
Jo.an.in.d.c.gratia.in nouella.dicit illud.c.gratia.
fundatum ſuꝑ maxima rõne et ꝙ non dꝫ excedere ter-
minos ſuos et ꝯtrarium diceremus ſi non emanaſſet
illud.c.Ad idẽ vide glo.in.d.c.ſi motu ꝓprio.q̃ dicit
ꝙ in lrĩs gratioſis nõ habet locum iſta regula.Nam
papa daret beneficiũ habenti pauſſimum ⁊ tm̃ ſi in im
petratõne non fit mentio de puiſſimo bñficio nõ valet
gratia vt ibi nunc diſtinguit ibi an ex dolo an ex igno
rantia vel ex ſimplicitate tacuerit impetrãs minimum
bñficium quaſi velit ꝙ ſurreptio viciat lrãs gratioſas.
licꝫ alias papa ꝯceſſiſſet grãm.do.An.dicit poſſe di
ci ꝙ ſi gratia poſſit reduci ad terminos iuris ꝯmunis
ꝙ tũc poterit practicari iſta ſcða regula in literis gra
tioſis et in hoc caſu intelligit illud.c.gratia.Sed cer-
te ego nõ video ꝙ illud capl'm aliquo mõ reducat ad
terminos iuris imo ignorãtia ampliat ibi gratiam qꝛ
ſi ſcienter ibi impetraſſet ſcðm incompaſſibile cum ꝓ-
mo facta mentõe de ꝓmo nõ daret ſibi optio retinen-
di primũ vel ſcðm ſed adepto ſcðo vacaret primũ ip-
ſo facto.vt i.c.de multa.ꝭ.de prebẽ.et tm̃ ibi ꝓpter ig-
norantiã dat illi optio.Item de iure ꝯmuni q̃s debet
eſſe ꝯtentus ea vocatõne qua ꝓmo vocatus eſt.vt in.c
i.et.ij.xxi.q.i.et ibi datur ſibi optio.vtrũ velit accipe
ꝓmum vel ſcðm.Item nõ video poſſibile in iure vt g̃
tia reducatur ad terminos iuris ꝓpter ſurreptõnem cõ
miſſam in caſu expreſſo quia gratia nunꝙ̃ꝫ excedit ca-
ſum ꝓprium adeo ꝙ impetrans nõ põt illam graꝫ tra
here ad beneficium magis tenue et hoc qꝛ mens ꝓ͠n-
cipis nõ fuit ꝯcedere gratiam in alio caſu ꝙ̃ꝫ expreſſo.
Ad hoc tex.expreſſus in.c.cui de non.maxime in fi.
de ꝓben.li.vi.et in.c.ſuſceptũ.de ꝛ͠p.e.li.hoc etiã vi
dentur ſentire do.de ro.deciſ.cccxix.alias.cccxx.in
antiquis vnde in hac materia ꝯcluderem ꝙ ſi hec ſe-
cunda regula ſubtiliter ⁊ mẽtaliter ꝯſideret poterit pra
cticari in literis gratioſis et bñficialibus.nam hec re-
gula nihil aliud vult in effectu ꝙ̃ꝫ ſi ſurreptio non dolo
ſa fuit cauſa vnius rei tm̃ habet viciare illam rem dũ-
taxat et non aliam cuius nõ fuit cauſa.exẽplum regula
riter reſcriptum ꝯſiſtit ex duob' ex ſubſtantia ⁊ ex for
ma ſubſtãtia ꝛ͠pti eſt ipſa iuriſdictio.forma vero eſt ip
ſe modus ꝓcedendi quẽ papa ꝓ͠ſcrixit delegato.Si ſur-
reptio fuit cauſa illius forme tm̃ viciat ſoluꝫ illã formã
et nõ ſubſtantiã reſcripti ex quo fuit ſine dolo ita dicã
in lrĩs gratioſ ꝙ ſi lrã gratioſa cõtineret plura et ſurre
ptio nõ doloſa fuit cã vnius tm̃ ſolum viciabit illud et
nõ reliquũ caſum allego nõ.in.d.c.ſi eo tpe.⁊ ſi h̃ ꝓ-
cedit in bñficialibus vt ibi fortius h̃ idem dicendũ in
alijs gratijs cum litere ad bñficia ſint multũ ſtricti iu-
ris ꝓpter ambitõnem.vt in.c.q̃uis.de prebẽ.li.vi.h̃
veꝫ niſi obtentũ ꝑ ſurreptõꝫ hẽat ꝯnexitatẽ cũ reliquiſ
qꝛ tũc rõe ꝯnexitatis ſurreptio viciat oĩa.vt eſt tex in.c
ꝯſtitut'.s.e.ſm intellectũ quẽ ibi dedi Nũq̃d autẽ
igrãtia aliq̃ mõ excuſet i iſtis grõſis.vt ſi.c.grã poſ-
ſit trahi ad ſimile puto poſſe attemptari ꝙ vbi cõcur-
runt quattuor poterit trahi ad ſimile.Primo quod
ignorantia ſit probabilis.vt in.d.c.gratia.Secundo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝙ non p̄iudicetur iuri tercij de quo nō eſt fc̄a mentio
alias aūt ignorātia non excuſat et hoc caſu intelligo.
c.cōſtituimus.s.c.quia princeps non intendit alteri
p̄iudicare ſi nō exp̄mit vt ibi dixi.Tercio ꝙ princeps
fuiſſet cōceſſurus alias illam grāz exp̄ſſa veritate licet
non ita defacili vt in.c.gratia iā dicto.Quarto ꝙ grā
non excedat caſum ꝓpriū.vt in.d.c.cui de non.Et ad
p̄dicta adde nōbilem qōnez quā ponūt do.de ro.vbi
s.Quidam impetrauit theſaurariā ſeu ſacriſtā ſeneñ.
vacantem et dixit eam eſſe dignitatem in loco cōper-
tū fuit ꝙ nō erat dignitas ſed officiū nūquid ſurreptō
vi ciet.fuerūt opi.ſed maior pars dn̄orum de ro.tenuit
vt non viciaret quia illa falſitas non fuit cauſa inducti
ua gratie quia papa facilius dediſſet ſi dixiſſet ꝙ erat
officiū tantū.Item cōſtabat de corpe beneficij et illa
qualitas dignitatis fuit exp̄ſſa cauſa demōſtrationis
falſa enim demonſtratio non viciat ex quo conſtat de
corpore.vt in.l.falſa demrātio.ff.de condi.et demō.
facit qd̄ nō .j.e.ſignificante.et vide qd̄ ibi dicam.ſec
autē vbi falſitas eſſet exp̄ſſa non cauſa demōſtrationis
ſed cauſa taxationis gratie quia tunc viciaret licet pa-
pa alias conceſſiſſet quia ſatis eſt ꝙ nō cōceſſit i alio
caſu et iſte eſt caſus notabilis de cuꝰ deciſiōe nō ſub-
tiliter aduertentes mirant in.c.ſuſceptum.j.e.li.vi.vbi
dicit ꝙ ſi impetrās beneficiū qd̄ dicit vacare per re-
nūciationē non debetur ſi vacat per mortē licet cōſtet
de corpore beneficij et licet renūciatio et mors quan-
tum ad vacationez equipentur.nam vt dixi princeps
taxauit gratiā ad illum caſum exp̄ſſum ideo non debet
fieri extenſio ad aliū caſum et p hoc apitur via ad mul
tas ſimiles qōnes.Quo ad terciā regulam do.Ant.
diſtinguit vt.s.ꝙ ſi poteſt reduci gracia ad terminos
iuris cōmunis non viciabit ex quo ignorantia ꝓbabi-
lis interceſſit et alle.c.grām.et forte allegaret ad caſū
mente conceptū.Nam ibi innuitur a contrario ꝙ ſi is
cui abſēti et ignoranti beneficiū fuerit collatū per ep̄m
impetrauit beneficium a papa non facta mentione de
collatione ſibi facta per ep̄m ꝙ poteſt vtrunqz benefici
um retinere ſi ſunt cōpatibilia quaſi velit do.anto.ꝙ ſi
impetrans exp̄ſſiſſet non habuiſſet ſcd̄m beneficiuz.ſ
ego non video ꝙ aliquo modo trahatur iſte caſus ad
diſpōnem iuris cōmunis cū gratia cōſequatur effectū
ſuum in totum et de iure cōmuni beneficiatus nō de-
bet reputari idoneus ad aliud beneficiū.vt in.c.is cui
de p̄ben.li.vi.Ideo dicerem ꝙ hec tercia regula poti
us vendicat ſibi locum in litteris gratioſis pro hoc.l.
et ſi legibus ſcd̄m cōez intellectū.C.ſi contra ius vel
vti.pub.et videt ho.tex.in.c.ex pte.i.de offi.dele.facit
c.cōſtitutus.s.eo.Item gratia aſſumit vires ex mēte
ꝯcedentis.vt in.c.cū adeo.s.eo.Sed ꝯcedens nō fu
iſſet ꝯceſſurus exp̄ſſa veritate ergo gratia nulla et hoc
idem ſentit Io.an.in.c.ad audientiam.j.co.et do.de
ro.vbi.s.Item ceſſante cā gratie gratia ceſſat.vt in.l.
generaliter.C.de epi.et cle.canonizata.xvi.q.ij.ergo
fortius debet ceſſare gratia ſi cā exp̄ſſa fuit falſa licz p
ignorantiā.Et p hoc habes declaratā materiā intrin-
ſecā huius.c. In gl.in v̄bo ſimplicitate.in fi.⁊ dic
ꝙ.l.ſcd̄a loquit in ignorantia iuris naturalis vel qua
ſi q̄ tanq̄ improbabilis nō excuſat.Ad hoc.ij.q.iij.
in.§.notandū et qd̄ ibi nō.et.xxxviij.di.in.c.que ea.
Ad.l.i.de falſa moneta.dic ꝙ etiā loquit de ignoran
tia nō ꝓbabili vt ſi falſa moneta cudit in domo alicꝰ
et dn̄s dicit ſe ignorare ⁊ nō.glo.iuncto tex.ꝙ regula
riter ꝑcitur ſimplicitati ⁊ ꝙ aliter ꝓcedit ꝯtra doloſum
et aliter contra idem facientē ex ignorantia vel ſimpli
citate. In glo.in v̄bo.p̄ori mō.Nō ſingulariſ iſtā
glo.et nō tradas obliuioni vult eñ apte ꝙ exprimēs
falſum vel tacens verū in impetratōne ꝛ̄pti nō p̄ſu-
mitur p̄ma frōte hoc facere ex dolo ſed potiꝰ ex ſimpli
citate vel ignorātia.Idē ſentit Inno.h dicit tñ ꝙ do-
lus ꝓbabit ex ꝯiecturis.Hoſti.dicit ꝙ ſi ꝓbat ſciētia
impetratoris p̄ſumit dolus ar.in.l.verius.ff.de ꝓba.
qd̄ tñ dicit ꝓcedere niſi ſint litere iuſticie q: in illis d̄
facilī nō p̄ſumit dolus cū faciliter obtineant.Item di
cit poſſe diſtingui inter hominē ſimplicē et diligentez
ſed tu ꝯclude ꝙ ex varijs circūſtātijs iudex preſumet
dolum vel ſimpligitatē et informādo animū ſuū ꝯſide
rabit vtrū dixerit falſum in facto ſuo vel in facto alieno
et an factum ſit de ꝓpinquo an de longinquo.vt in.c.
cū illoꝝ.de ſen.ex.et qd̄ nō.in.c.ab excōicato.j.e.Itē
an litere ſint ponderoſe vel faciles.vt in.c.fi.d̄ cri.fal.
Itē an falſitas fuerit inductiua ꝯceſſionis gratie ⁊ ſimi
lia.de quo vide qd̄ nō.do.de ro.deciſ.s.alle.et In-
no.j.e.dilectꝰ.dolꝰ eñ nō p̄t ꝓbari niſi ex coniecturis
cū ꝯſiſtat in animo.vt in.c.ij.de renū.li.vi.et in.l.do-
lū.C.de dolo. In glo.in v̄bo exp̄ſſa.ibi vel tacet
ſe decanū hoc exemplū nō cōgnuit litere nec etiā exem
plū ſequentis gl.q: papa dediſſet reſcriptū etiam in
forma ꝯceſſa licz iſta fuiſſent exp̄ſſa et dic vt nō .j. in
glo.in v̄bo lrās In gl.in v̄bo lrās.ibi q̄ mouere
poſſent animū p̄ncipis ad dandū tene hoc p̄ncipium
cum fi.glo.ex quo potes hanc regulā dicere ꝙ ea ſūt
exprimenda in reſcripto que poſſent mouere animuz
p̄ncipis ad concedendū vel non concedendum vel ad
difficilius concedendum et hoc vltimum ꝓbat .j. eo.
poſtulaſti.papa eñ daret beneficium habenti aliud te
nue ſed non ita de facili ſicut daret nullum habenti iō
taciturnitas tenuis beneficij inducit ſurreptionē.ut in
c.ſi motū proprio.ꝑalle.⁊ quamq̄ glo.ponat multa
exempla nō intelligas ꝙ in quolibet reſcripto ſint ex
primenda omnia que ponuntur hic per gloſam.
Sed intelligas gloſam.in caſibus in quibus

loquunt̃ iura que allegat et dic ut in eis nõ. Et vide quod dixi in.c.cum ordinem.ꝺ.co.vbi poſui an de ex ceptione ꝯpetente aduerſario ſit facienda mentio in re ſcripto et vide ꝑ Jo.an.in.c.i.de lit.ꝯteſ.li.vi.ꝛ plene ꝑ Spe.in ti.de excep.in.§.dicto. Jn glo.in verbo niſi forſan.ibi quia ſi notoria eſſet exceptio. Nota ſin gu.hanc glo..ex qua multa potes notare.et pͥmo ꝙ exceptio notoria poteſt opponi ad ꝓceſſum et ſic añ li tem ꝯteſtatã licet ſit peremptoria et ſic intellecta eſt val de nõ.dictum in ſe tñ eſt verũ:et nõ.ꝛ tenet Spe.in ti. de excep.in.§.dicto.v̾.ſed pone.et.v̾.nonne ſequitur Jo.an.in.c.i.de li.ꝯte.li.vi.ꝛ vide de materia ꝑ Bar. in.l.cum querebat̃.et in.l.vir bonus.ff.iudi.ſol.et ꝑ Archi.in.c.vt circa.de elect.li.vi.vbi ponit ſingulare dictũ ꝙ oĩs peremptoria etiã nõ notoria põt opponi ante li.ꝯteſ.dũmodo excipiens offerat ſe in continenti ꝓbaturum.ar.in.l.iij.§.ibidem.ff.ad exhiben. illud tamen dictũ a multis mordet̃.facit ꝓ ꝛ ꝯtra.c.lrãs.ꝺ reſti.ſpoli. Scḋo nõ ex hac glo.ꝙ ſi nõ ꝯſtat citan tem habere iuriſdictõnem incitatũ imo notorie cõſtat cõtrarium non tenetur citatus comparere.Et habes aliam glo.in.c.veniens.de accu.ꝛ terciã in.c.ſi epus iij.q.ij.et dixi poſt Cal.in.c.cum ordinẽ.ꝺ.e.vide tñ ad hoc maxime in delegato quod nota.Jnno.in.ca. ij.de dila.et in.c.cum in iure.de offi.dele.et ꝑ Jo.an in regula.ſcienti.li.vi.in mercu. Tercio nõ ꝙ vbi notoriũ eſt reſcriptũ eſſe ſurrepticiũ vel impetrãtẽ eſſe excõicatum vel iudicem ordinariũ nõ habere alias iu riſdictõnem in citatũ non poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio quia ex quo iudex eſt certus de defectu iuriſ dictõnis nõ poteſt procedere in cauſa ad hoc.c.ſi duo bus.ꝭ.de app.et hic ꝯpetenter põt annecti illa materia quotidiana et vtilis an et qñ iudex ſi reuocat̃ indubiũ de iuriſdictõne ſua poſſit de hoc cognoſcere de q̃ ma teria per doc.hic ꝛ pͥ Jo.an.in.ꝺ.regula ſcienti.ꝛ per Jnno.hic ꝛ in.c.venerabili.de ꝯſi.et in.c.ex pte.el. i.ꝭ.de ver.ſig.ꝑ Bar.et alios legiſtas in.l.ꝓſcriptõe.C. ſi cõtra ius vel vti.pub.ꝑ eundẽ i.l.ij.ff.ſi quis in ius vo.et in.l.quidã ꝯſulebant.ff.de re iudi.aliquid in.l.a ſententia.ff.de teſta.tuto.ꝛ cã breuitatis reduco totã materiam ad certos caſus.Et pͥmo ponam caſus qui bus ꝯmuniter tenet̃ iudicem nõ poſſe cognoſcere.ſcḋo caſus in quibus poteſt.tercio caſus in quibus dubita tur. Venio ad pͥmũ ſi exceptio oppoſita cõtra iu dicem ſigillat.i.notat ipſum iudicem infamia ſeu defe ctu vel alio crimine nõ poteſt ipe cognoſcere quia eſt ſuſpect⁹ vtputa ſi opponit̃ ꝙ excõicat⁹ ẽ vel ſeruus vl̾ infamis vel quid ſimile hoc tenet Bar.in.ꝺ.l.quidã ꝯſulebant.Jo.an.ſentit.in.c.pia.de excep.li.vi.Seq̃ tur do.Anto.et ꝯmuniter ſequunt̃ doc.licet Jnn.du bitando aliud ſenſerit in.c.cum ſup.de offi.dele.Se cundus caſus qñ exceptio defectus iuriſdictõnis pari ter cõcludit in illo incidenti ſicut in illo principali.exẽ plum ſi oppono ꝙ iudex eſt minor vel furioſus vl̾ mu lier vel alium nature defectũ patiat̃.Nam iſte exceptõ nes ſic excludũt eum a pͥncipali ita ꝙ nõ poſſit cogno ſcere an ſit iudex et iſta eſt ratio quare iudex q allegare tur ſuſpectus nõ põt cognoſcere ſup ſuſpitõne ſ̉ eligã tur arbitri.vt in.c.ſuſpitõnis.de offi.dele. Nam ſicut eſt ſuſpectus in pͥncipali ita ꝛ in incidenti ꝛ hoc voluit Jnno.in.c.prudentiã.de offi.dele.et ſentit bar.in.ꝺ. l.quidã.Tercius caſus cum opponit̃ de dotali funda mento iuriſdictõnis et ꝓprietate ipſius.vt qꝛ opponit̃ ꝙ qs nõ eſt ptãs vel eps.non ei eſt idoneus in hac co gnitõne qꝛ habet affectõnem ad cauſam quinimo cau ſa eſt ꝓpria hoc voluit nõ.Bar.in.ꝺ.l.a ſentẽtia ꝛ Jn no.in.c.cetex.de iudi. Quart⁹ caſus cũ agitur non ſolum de nudo exercitio iuriſdictõnis.ſ̉ de properate ſubiectõnis vt qꝛ citatus dicit ſe eſſe exemptũ et iudex negat.multa enĩ ſunt cõmoda ſubiectõnis ideo iudex eſt ſuſpectus in hac cognitõne hoc voluit Jnno.in.c. venerabili.de cenſi.et vide qḋ ibi dixi ꝑ qḋ nõnt̃ limi tatur.c.cum ꝑſone.de priuile.li.vi.et gl.ibi poſita q̃ aliud ſentit.et vide qḋ dixi in.ꝺ.c.venerabili.facit qḋ nõ.glo.in.c.ad audientiã.de app.Quintus caſus qñ notoriũ eſt.eum non eſſe iudicẽ vel ſaltem ipe ſcit.Nã tũc nõ põt ꝓcedere in cauſa de quo in.c.ſi duob⁹.de app.et dic vt ibi ſecus ſi iudex ignoraret et ptes ſcirẽt vt ibi eſt bo.tex.Sextus caſus qñ iudex ſe ingerit ita ꝙ cõtendit ꝓ iuriſdictõne ac ſi eſſet pars nam ex h̾ red ditur ſuſpectus.ar.l.que omĩa.ff.de pcu.et eſt gl.ſin gu.in.c.ſtatutũ.in pͥn.in v̾bo copia.ꝭ.eo.li.vi.ꝛ tene bis ſemp menti hũc caſum ꝑ quẽ infert̃ ad q̃ſtionẽ q̃ti dianam nũquid iudex ꝓcedens ex officio poſſit ꝯgno ſcere an ſua ſit iuriſdictõ ſi dubitat̃ ꝛ videt̃ ꝙ nõ qꝛ te net locũ ptis.et ꝯtendendo ꝓ iuriſdictõne reddit ſe ſu ſpectum et in hãc opi.videt̃ inclinare do.Anto.lꝫ nõ firmiter.Sed ego crederem oppoſitũ ꝑ.l.ij.ff.ſi quis in ius vo.que loquit̃ indiſtincte ꝛ ꝑ tex.iũcta glo.in.ꝺ. c.cum ꝑſone.nec hoc caſu poteſt dici ꝙ iudex ſe inge rat cum teneat̃ ex officio ſuo ꝓcedere.vt in.c.qualiter et quando.ij.de accu.ergo ceſſat ratio ſuſpitõnis quia ſe nõ ingerit voluntarie.ſecus quando q̃ſtio eſt inter p tes et ipe aſſumit defenſionẽ partis ſtantis ꝓ iuriſdi ctõne.Caſus vero in quo põt cognoſcere eſt cũ dubi tat̃ ꝓbabiliter de ꝯpetentia iuriſdictõis et exceptõ nõ ſigillat ꝑſonam ſuam ſiſtimus extra oĩes caſus pͥdi ctos et tunc cognoſcit an ſua ſit iuriſdictio.quia iudi care pͥncipaliter eſt onus.vt in.l.numerum.in.§.iudi candi.neceſſitas.ff.de mu.ꝛ ho.et in.ca.paſtoralis. de offici.delega.licet in conſequentiam ſit honor. vt in.ca.vt debitus honor.de appellatõ.vide glo.in.

c.ſi cōtra vnum.de offi.dele.li.vi.nec iudicat in facto
ꝓprio quia cauſa non dicit̄ ꝓpria ex quo ꝯmodū vel
incōmodū ad eum nō ptinet.ij.q.vi.biduum.in ver.
palam.et in hoc caſu intelligitur iſte tex.et.c.paſtora/
lis.§.eo.et.l.ꝑſcriptōne.et alie leges ſupius allegate
Caſus vero in quibus dubitat̄ occurūt ad pn̄s tres
ad quos tanq̄ ad p̄ncipaliores poterunt reduci ſi q̄
alij inueniri poterunt.Primus caſus cum excipit̄ ꝙ
locus cōtractus vel delicti non eſt de iuriſdictōne citā
tis.ſed finaliter tenet Inno.ꝙ p̄t cognoſcere.q2 hec
ſententia nō nocet alteri iudici quinimo Bar.ſentit in
d.l.ij.ꝙ hec exceptio nō poteſt opponi ad proceſſum
ſed ad merita tm̄.quia ſatis eſt in libello aliquid expri
mi qd̄ fundat iuriſdictionē iudicis licet illud non ſit ve
rum.quia debent inſpici qd̄ petit̄ ⁊ nō qd̄ debet̄ quo
ad fundandā iuriſdictōnem iudicis p tex.in.l.pe.ff.d
iuriſdi.om.iudi.in contrarium tenet hic do.Anto.q2
illa.l.non procedit qn̄ ex negatōne petiti negat̄ p̄nci/
paliter iuriſdictio vt in caſu noſtro et hoc verius puto
ꝙ poſſit recuſari vt ſuſpectus ꝓpter affectōnem quaꝫ
habet ad cauſam.ar.in.c.inſinuāte.de offi.dele.Se/
cundus caſus qn̄ iudex eſt habiturus aliqd̄ cōmodū
ſportulaꝝ quo caſu glo.multū vulgata in.l.de iure.ff.
ad muni.dicit ꝙ nō poteſt cognoſcere.ꝯtrarium tenet
Pe.⁊ Cy.in.d.l.ꝑſcriptōne.q2 cōmodū habet acceſ
ſorie Bar.ſequit̄ glo.q2 ſola affectio ad cauſam ē ſuf/
ficiens ad remouendū iudicem.d.c.inſinuāte.⁊.l.ꝓtor.
ff.de iuriſd.om.iudi.dicit tm̄ in.l.ij.in hoc ſtandū cō
ſuetudini.Do.an.putat attendendā quantitatē ꝯmo/
di et placet mihi vt attenta q̄litate ꝑſone iudicis ⁊ q̄n
titate numeris iudicet̄ ſuſpectus vel nō ad hoc allego
bonū tex.in.c.et ſi q̄ſtiones.de ſimo.Tercius caſus ⁊
vltimus caſus qn̄ ꝛ̄ſcriptum d2 falſum ⁊ iudex ꝓnuncia
uit ꝙ erat verum nūquid teneat ꝓceſſus ſi poſtea dete
gitur qd̄ erat falſum Inno.Io.an.Compoſt.et dn̄s
An.tenent ꝓceſſum nō valere quia fabricator falſi re/
ſcripti non potuit dari iuriſdictōnem nec in p̄ncipali.
nec in incidenti Bar.in.d.l.ꝑſcriptōne.dicit ꝓceſſum
valere ſi falſitas erat latēs.q2 dubium poſuit iſtū in q̄
ſi poſſeſſione iuriſd.ar.in.l.barbarius.ff.de offi.ꝓto.
Bal.tenet p̄mā partem et illa videt̄ mihi verior.q2 ex
q̄ ꝛ̄ſcriptū nō emanauit a principe iſte p̄t dici intruſus ⁊
ſi non debet̄ valere geſta etiā dato cōmūi errore quod
nō.in.c.nihil.j.de elec.p Inno.facit.c.alienatōes.xij
q.ij.nō ob.l.barbarius.quia ille habuit ptātē a p̄ncipe.
licꝫ p ſurreptōꝫ h̄ iſte a nemie ⁊ per hoc dic ꝙ ſi ꝛ̄ſcriptū
eēt ꝑſus nullū ſi tm̄ emanauit a p̄ncipe ⁊ dato dubio
iudex ꝓnunciauit ꝛ̄ſcriptū valere tenet ꝓceſſus ſi nō fuit
appellatū h̄ eſt ſingulare dictū lapi.in.c.i.eo.ti.li.vi.
Solet multū allegari et h̄
Doceri. dicit in ſum.In cauſa mo/
naſterij conuenitur abbas per reſcriptum in quo nul/
la ſit mentio de cōuentu nec ꝓpter hoc appellari pōt
niſi abbatis et cōuentus bona eſſent diſtincta omino
primo ponit̄ duplex queſtio.ſcdo ſolutio.ibi ſup quo
tercio ratio ibi cum ex officio.quarto exceptio ibi niſi
Nō p̄mo ꝙ valet ꝛ̄ſcriptum impetratū cōtra ſolum
prelatū licꝫ impetret̄ ſup cauſa ꝯmuni ipſi p̄lato et ca
pitulo dicit tm̄ Guil.de mōte laudūo in cle.i.j.eo.ꝙ
curia de facili nō dat ꝛ̄ſcriptū ſup rebus ꝯmunibus cō
tra prelatū quin faciat mentōꝫ de cōuentu dic tm̄ ꝙ iu
re ꝛ̄ſcriptum valet vt hic. Nō ſcdo ꝙ p̄latus p̄t et te
net̄ ſolus ꝓcurare negocia ſibi ⁊ capl'o naꝫ cōia ex of
ficio adminiſtratōis ibi iniūcte ad hoc tenet̄ ⁊ ex hoc
nō ꝙ ſolus rector vniuerſitatis pōt ꝓmoueri p ⁊ ꝓcu
rare negocia totius vniuerſitatis imo ex officio ſibi in
iuncto ad hoc tenet̄ vt nō.Inno.in.c.ſi.de ma.⁊ obe.
niſi negocia eſſent multū ardua ut.j.dicā.Item nō ibi
negocia ꝓcurare ꝙ p̄latus nō d2 dn̄s rex eccleſiaſtica
rū h̄ potius ꝓcurator et ⁊ idem dici in epō ⁊ alijs p̄la/
tis vt eſt tex.in.c.ij.j.de bona.nō tm̄ ex toto p̄latus eq
ꝑatur ꝓcuratori nec etiā tutori h̄ ampliorē ⁊ honorabi
liorē ptātem habet q̄ꝫ tutor et ꝓcurator.vide ad h̄ gl.
nō.v.q.iij.in.c.ſi. Ultimo nō vnum qd̄ neſcio
alibi ꝙ inter abbatem et capitulum bona monaſterij
poſſunt eſſe diuerſa vt aliqua ptineant ad menſam ab
batis aliqua ad menſam capituli.hoc tamen non pro
cedit ex regula nec̄ de iure ꝯmuni cū oīa debeāt eē
eſſe ꝯmunia.vt in.c.cū ad monaſteriū.j.de ſta.regu.
ſed ꝓcedit de iure ſp̄ali puta ex ꝯſuetudine vel ſtatuto
ex cauſa rōnabili facto de quo.j.latius et pondera ꝙ
ꝯgregatio religioſoꝝ appellat̄ ꝯuentus.ſecularīū vero
cōmuniter appellat̄ capitulū nō tm̄ eſt inter hoc differē/
tia.⁊ aliqn̄ ꝯuentus religioſoꝝ appellat̄ capl'm de quo
dicam.j.eo.c.capitulū ⁊ ethimolochiā capl'i cōuent'
cetus ſinodi ⁊ ꝯcilij.vide in.c.i.xv.di.de.c.dicam.j.
eo.capl'm. In glo.i.in fi.hanc gl.et dicta docto.ꝓ
clariori doctrine reduco ad.viij.qōes.prima qd̄ v̄ſat̄
circa validitatē ꝛ̄ſcripti impetrati ꝯtra monaſteriū vel p̄
Scda qd̄ circa facultatē agendi in iudicio ⁊ nūqd ab/
bas ſine ꝯuentu vel econtra poſſit experiri.Tercia qd̄
circa facultatem conſtituendi ꝓcuratorem ſeu ſindicuꝫ
vel yconomum.Quarta queſtio nunquid ſede vacan/
te poſſit conuentus agere.Quinta queſtio preſuppo/
ſito ꝙ conuentus non poſſit agere ſine p̄lato nūquid
prelatus poſſit habere ratum factum per conuentum
Sexta queſtio quid ſi vertitur lis inter prelatum ⁊ ca
pitulum nunquid poſſit agere capitulum ſine curato/
re.Septima queſtio nunquid diſpoſitum hic in ab/
bate et conuentu habeat locum in alijs p̄latis.
Octaua queſtio et vltima quando bona dicantur cō/
munia vel diuiſa inter p̄latū et ꝯuentum et cui' aucte

hec diuiſio fieri poſſit et hanc vltimã queſtionem tan
q̃ꝫ ꝓ fundamento aliaꝝ queſtionũ prius expediam.
Sciendũ eſt enĩ ꝙ q̃nqꝫ bona eccleſie ſunt ꝑ̃ſus cõ-
munia abbati ꝛ cõuentui q̃nqꝫ ſunt diuiſa quo ad reꝫ
ſed nõ quo ad adminiſtratõnem vtputa quia certa bo
na ſunt deputata ꝓ menſa cõuentus ꝛ certa ꝓ menſa
abbatis adminiſtratio tñ non eſt diuiſa ſed abbas ad
miniſtrat ac ſi bona ex toto eſſent cõmunia q̃nqꝫ ꝛ ter
cio bona ſunt diuiſa quo ad rem ꝛ quo ad adminiſtra
tõnem vt quia cõuentus per ſe vel ꝑ alium admiſtrat
bona ſibi deputata et idem facit abbas de ſuis. ꝛ de
iſtis loquit̃ tex. in fi. cũ requirit ꝙ bona ſint omnino
diſtincta. q̃nqꝫ et quarto aliq̃ ſunt diuiſa aliq̃ vo ſunt
cõmunia cuius aũt auctẽ hic diuiſio fieri poſſit cum
vt. s. dixi religioſis om̃ia debent eſſe cõmunia dicunt
doc. ꝙ in inſtructõne ſeu fundatõne mõſterij hoc potu
it fieri ad inſtantiã patroni et intelligi ꝙ ep̃s hoc fecit
ad inſtantiam patroni ar. in. c. cum dilectus. de con-
ſue. ꝛ in. c. q̃ꝫto. de cenſi. qꝛ cum iſta cõcernant moduꝫ
viuendi et ſpũalitatem quandã nõ põt patronus ꝑ ſe
hoc ſtatuere etiã a ꝑ̃ncipio vt nõ. voluit Inno. in. c.
qm̃. ij. ne ꝑla. vi. ſu. poſt fundatõnem vero h̄ facit ep̃us
ar. in. c. qm̃. ij. de vi. ꝛ ho. cle. et in. c. ſicut vnire. de ex-
ceſſ. ꝑla. Ego puto ꝙ etiã ip̃e abbas cũ cõuentu poſ-
ſit hoc ex cauſa cõſtituere cum ꝑ hanc diuiſionem bo
na nõ minus ſunt monaſterij q̃ꝫ ꝑus ꝫ reſpectu vſus
fit hec diuiſio. Ad h̄. xij. q. i. in. §. fi. et. c. vl. et h̄ idẽ vi
det̃ ſentire Io. an. in fortioribus termis in regula. nõ
eſt obligatoriũ. de re. iu. li. vi. in mercu. vbi poſt quen
dã magiſtꝝ in theologia cõcludit valere ſtatutũ abba
tis et cõuentus cauſa vitãde murmuratõnis ꝛ ſcanda
li vt ſingulis monachis dẽtur. x. ꝓ veſtimẽtis et ibi vi
delatius ſine cauſa tñ hoc debere fieri nõ eſt cõſulen-
dũ ne ſit occaſio mali ꝛ idem dic in monialibus vnde
puto abbatiſſam poſſe ꝑmittere vt lucra ex manibus
poſſint cõuertere in ꝓprios ꝛ neceſſarios vſus nec per
hoc dicunt̃ habere ꝓpriũ de quo vide ꝑ Io. an. ꝛ ho
ſti. in. c. cũ ad monaſteriũ. de ſta. regu. ꝛ ibi dixi ſcogita
tñ nũq̃d cõſenſus ep̃i debeat accedere ꝑ nõbile dictũ
Inno. in. c. reqſiſti. de teſta. et in. c. cũ acceſſiſſent. de
cõſti. vbi dicit collegia inferiora nõ poſſe ſtatuere cir-
ca ſtatũ eccleſie ſine auctẽ ep̃i. nã ſaluando dictũ Io.
an. poſſem dicere illud nõ cõcernere ſtatũ eccleſie ſed
poti⁹ modũ viuendi inter ſe facit q̃d dicit gl. in. c. ij. d̃
v̄. ſig. li. vi. Ad ſcðam q̃õnẽ q̃ fuit ꝑ̃ma in ordine dic
ꝙ ſi bona ſunt cõmunia ex toto vel ſaltẽ quo ad admi
niſtratõꝫ vt. s. in ſcðo mẽbro tenet reſcp̃tũ impetratũ
exp̃ſſo noĩe ſolius abbatis h̄ apte vult iſte tex. qꝛ ad
ipſam abbatẽ ꝑtinet ꝓcurare negocia totius monaſte-
rij ergo ſatis eſt de eo facere mentõnem in ſcp̃to nec
ob. illa diuiſio q̃ ad rẽ tm̃. qꝛ ex quo non eſt diuiſa ad-
miniſtratio ꝓcedat rõ. c. nec ob. finis. qꝛ loquit̃ q̃n bo
na ſunt omnino diſtincta vñ in tercio mẽbro quãdo.
ſcꝫ ſunt omnino diuiſa nõ valꝫ ſcp̃tum cõtra abbateꝫ
ſup bonis ſpectãtibus ad capitulũ nec ecõtra vt pro
bat̃ h̄ in fi. tex. nã tũc ceſſat rõ capl̃i qꝛ ex quo bõ om
nino ſunt diuiſa nõ tenet̃ abbas ꝓcurare negocia cõ
uentus Ultimo mẽbro q̃n aliq̃ ſunt diuiſa aliqua
cõmunia in diuiſis tene q̃d. s. dixi q̃n om̃ino ſunt di
uiſa. in cõmunibus tene q̃d. s. dictũ eſt q̃n om̃ino ſunt
cõmunia et hoc olim tenuit Franc. v̄cellen. et videtur
magis placere doc. ꝫ Baſianus cõtra ꝫ tene primum
qꝛ eadẽ rõ dꝫ eſſe d̃ ꝑte q̃ ad ꝑtẽ ſicut de toto q̃ ad to
tum. vt in. l. que de tota. ff. de rei ven. et in. c. paſtora
lis. §. item cũ totũ. de offi. dele. Itẽ rõ hui⁹. c. vẽdicat
ſibi locũ in iſtis caſibus qꝛ abbas tenet̃ ꝓcurare eccle
ſiam ergo hꝫ locũ diſpoſitio. in. c. cũ dilecta. de cõfir.
vti. Si tñ cõuentus etiã in cõmunib⁹ impetraret noĩe
eccleſie ꝑ tale ſcp̃tum poſſet agere ab. vt nõ. Io. an. i
addi ſpe. in ti. de ſcp. ꝑ̃ntatõne. §. rõe eius cõtra quẽ
v̄. item ꝙ vbi impetrat̃ vbi vide. Ad terciã q̃õneꝫ
circa facultatẽ agendi gl. h̄ et in. c. i. de ꝓcu. et vbicũqꝫ
tangit hanc materiã ſp tenuit ꝙ nec cõuenire põt pre-
latus ſine cõſenſu cõuentus nec ecõtra ꝛ ꝓpter auctẽ
glo. curia nõ admittit de facili ꝑlatũ ad agendũ ſine
cõſenſu cõuentus ſeu ꝓcuratorẽ ip̃ius. vt nõ. in cle. i. ij.
e. ꝫ Inno. ꝛ cõiter doc. tenẽt cõtrariũ et hec opi. vltia
verior vñ diſtingue ꝙ ſi bona ſint cõmunia ꝑ̃mo et ſe
cũdo mõ ſolus ꝑlatus ꝑ̃t agere ſine cõſenſu cõuentus
et etiã cõueniri. Nã vt dicit Inno. regula iuris hꝫ ꝙ
habẽs legittimã adminiſtratõꝫ ꝑ̃t agere ſine conſenſu
alterius vt in. l. fi. ff. q̃d cuiuſqꝫ vniuer. Sꝫ ꝑlatus ha
bet ltimã adminiſtratõꝫ ergo. Itẽ ad h̄ corroborã
dũ adduco h̄ ar. incõuincibile q̃libꝫ ꝑlat⁹ ſaltẽ cũ ꝓcu
rator ltim⁹ eccleſie ſue. vt in. c. ij. j. d̃ dona. et hꝫ liberã
admiſtratõꝫ a iure. vt in. c. cũ nobis. in fi. j. d̃ cle. ꝛ. i. c.
is cui e. ti. li. vi. ꝛ in abbate vide tex. op. in. c. nullus.
xviij. q. ij. vbi d̃r ꝙ tota ꝑtãs mõſterij tam circa cultũ
diuinũ q̃ꝫ circa reliq̃s res mõſterij eſt penes ip̃m ab-
batẽ ꝫ ꝓcurator etiã ſimplex ꝑ̃t agere ꝛ ſi hꝫ liberã põt
explicare ea que exigit̃ ſpãle mandatũ vt in. l. ꝓcura-
tor cui libera. ff. d̃ ꝓcu. ergo forti⁹ poterit ꝑlat⁹ q nõ ẽ
ꝓcurator ſimplex ꝫ habet titulũ honorabilem et dig-
nitatem. vt nõ. glo. in. c. fi. v. q. iij. probatur in. ca. in-
demnitatibus. de electi. li. vi. Et ex hoc poteſt ar-
gui ꝙ ſolus prelatus poteſt etiam alienare ex cauſa li
cita ꝑ illã. l. ꝓcurator niſi ius ſpãlr̃ iterdicẽt ſibi. xij. q.
ij. ſine exceptõe. ꝛ. c. abbatib⁹. ꝛ. c. placuit. Nõ obſtat
huic cõdõi. c. i. d̃. ꝓcu. hꝫ ei ille tex. duos itellect⁹ ꝑ̃m⁹
vt dicit ibi ſe ſubſcribãt vt teſtes nõ tanq̃ꝫ preſtantes
conſenſum vñ vt dicit hoſti. epiſcopus ſolus habꝫ ibi
conſtituere procuratorem ſcðum alium intellectum ſe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſubſcribūt vt ꝯſentientes ⁊ tūc dicit Inno. ꝙ pt ꝓcede
re in arduis in quibus debet prelatus habere ꝯſenſuꝫ
capituli ar. in. c. paſtoralis. ꝟ. de dona. et in. c. ſine exce
ptōne. ꝑ alle. ⁊ tene menti hanc regulā. q2 in arduis ꝑ
latus nō dꝫ aliquid agere ſine ꝯſenſu capl'i. vidꝫ tñ qđ
le. et nō. in. c. ꝗto. ⁊. c. nouit. de his que ſi. a ꝑla. Nō
ob. l. ait pretoꝛ. ff. de iure delib. ſup qua ſe fundat glo.
quia ponit' ibi caſus ſpecialis in herede qui voluit tē
pus ad deliberandū nam anꝗ̄ adeat hereditatē non
pōt agere nec aliqua alienare. vnde regula nō eſt vera
indiſtincte ꝙ nō valet alienare qui non poteſt rem in
iudiciū deducere exemplū in patre qui ſup bonis ad
uenticijs filij pōt agere tanꝗ̄ habens legittimā admi
niſtratōnem a iure et tñ nō poteſt alienare vt in. l. cum
non ſolū. C. de bo. que li. in. l. i. C. de bo. ma. Item
ꝓcurator ſimplex pt agere. vt in. c. qui generaliter. de
ꝓcura. li. vi. et tñ ꝓcurator nō pōt alienare ſi nō habꝫ
liberā. vt in. l. ꝓcurator bonoꝝ. ff. de ꝓcu. Dic ergo ꝙ
qui nō pōt alienare nō poteſt rem in iudiciū deducere
nomine proprio et ſic ſcđo modo pt intelligi illa. l. ait
pretor ꝟ nomine alieno pt ex quo habet legittimā ad
miniſtrationem vt in dictis iuribus. ⁊ nō. Cy. in. d. l.
l. Non ob. §. ⁊ hoc nihilominus allegatus in glo. ſed
potius facit ꝯtra q2 dicit ꝙ ſolus yconomus pt agere
licet in cōſtitutōne yconomi concurrat conſenſus con
uentus de quo dicam in ſeꝗnti ꝗone. Si vero bona ꝑ
lati ⁊ ꝯuentus ſunt omnino diſtincta tunc ꝑlatus nō
agit ꝓ rebus ꝯuentus nec ecōtra vt hic in fi. ⁊ in vltio
membro qñ ſunt ptim diuiſa et ptim ꝯiūcta dic ꝓce
dendū. vt. s. dix. Cōuentus aūt nūꝗ̄ pōt agere in re
bus ꝯmunibus ſine ꝯſenſu prelati qꝛ adminiſtratio eſt
cōceſſa ꝑlato ⁊ nō ꝯuentui vt h et in. c. cauſam. de iu
di. Excipe a ꝑdictis qñ negocia ſunt ardua quia tunc
de ꝯſenſu vtriuſꝗ debent ꝓmoueri vel niſi ꝯuentus vl'
ꝑlatus vellet agere ſuper reuocatōne reꝝ male aliena
tarū vt in. c. ſi quis preſbiteroꝝ. de re. ec. nō alie. et vi
de qđ nō. in. c. cum olim. de teſti. Nunqđ cauendo đ
rato poſſit alter eoꝝ admitti. vide gl. nō. in. c. i. de ꝓ
cu. et dic vt ibi Et pro his que dixi in ꝑmo mēbro vi
detur tex. h ſi bñ ponderet' Nam ꝙ poſſit ꝯueniri ſine
conſenſu cōuentus dico eſſe tex. hic nō. in ꝑma parte
ibi querelātibus rñdere. ꝙ poſſit agere ꝓbatur ꝑ ratō
nem tex. dum dicit ꝙ ex officio ſuo tenet' prelatus ꝓ
curare negocia ꝯgregationū ſuaꝝ ergo agere in iudicō
vt in. d. c. qui generaliter. In quarta ꝗone nūquid ſo
lus ꝑlatus poſſit cōſtituere ꝓcuratorē ſeu yconomum
glo. hic ꝙ nō ſed Inno. et ꝯmuniter docto. tenent op
poſitū et hanc opi. credo veriorem quia regula iuris
habet ꝙ qui poteſt per ſe agere poteſt per procurato
rem cōſtituere. l. i. ff. de ꝓcu. et etiam i religioſis nō nī
ponit Inn. in. c. cū. I. et A. đ re iudi. Adduco etiaꝫ

ho. tex. in. c. petito. ꝟ. de ꝓcu. et. d. c. i. de ꝓcu. ſecundū
primum intellectū quinimo licꝫ tutor non poſſit dare
ꝓcuratorem añ liti. ꝯteſ. vt in. l. neqꝫ tutores. C. de ꝓ
cu. ꝑlatus aūt pōt tanꝗ̄ habens liberiorem adminiſtra
tōnem ꝗ̄ tutor. ad hoc tex. et ſignāter voluit ibi Inn.
in. c. pe. de iura. calū. qđ tene menti dicit tñ nōnter h.
Inno. ꝙ ſi ꝑlatus vellet ꝯſtituere officialem ſeu ycono
mum generalem ⁊ perpetuū q omnia negocia ꝑiter ge
rat tam in iudicio ꝗ̄ extra dꝫ habere ꝯſenſum ꝯuent'
ſeu capituli q2 hoc pt ꝯputari inter ardua nec talis pt
eſſe laicus ſcđm eum ꝑ. c. iudicatum. lxxxix. di. et hoc
vltimū ꝯfirmauit idem Inno. in. c. ij. de iudi. h dictū
intelligerem veꝝ qñ iſte talis yconomus haberet etiā
iuriſdictōnem in clericos ſeu ꝑeminentiā in rebus ſpi
ritualibus. Et ſic dꝫ intelligi illud. c. iudicatū. vt nota.
ibi Archi. ſed vt quis ꝓcuret negocia ruralia ⁊ alia bo
na epatus ſine iuriſdictōne et ꝑeminentia in ſpirituali
bus puto ꝙ tal' pt eſſe laicus imo magis honeſtū eſt
vt ſit laicus. ar. xi. q. i. te quidem. et hoc voluit gl. nō.
in. d. c. iudicatum. et qđ dicit. Inn. de ꝑpetuo ycono
mo ſeu officiali nō intelligas ꝙ quis poſſet cōſtitue
re perpetuū ꝓcuratorem quo minus ſibi liceat reuoca
re vt nō. Bar. in. l. cum ꝑcario. ff. de ꝑca. q2 nemo pt
ſibi legem imponere a qua ſibi nō liceat reſilire. vt. ff.
de leg. iij. l. ſi quis in ꝑn. et. l. pe. ff. de pact. ⁊ iō puto
ꝙ epūs poteſt libere vicariuꝫ remouere. Ad hoc quod
nō. glo. in cle. ſi. de ꝓcu. ⁊ in cle. et ſi ꝑncipalis. de re
ſcripti. niſi aliqua cōcederet in vicariam perpetuā cuꝫ
ꝯſenſu capituli iuxta nō. per Io. an. in. c. cum venera
bilis. de cenſi. hec procedunt in bonis cōmunibus. in
diuiſis vero dic ꝙ ad limites facultatis agendi poteſt
quis conſtituere procuratorem et ſic conuentus pote
rit in rebus ſuis procuratorem conſtituere ſine prela
to niſi in arduis. vt. s. dixi. Uenio ad ꝗntū nūqđ va
cante ſede poſſit cōuentus agere ſine prelato dic de h
vt nō. in. c. ſi. ne ſe. vacan. et vide glo. in cle. ſi. de ꝓcu.
et Inno. in. c. cum dilectus. ꝟ. de conſue. Ad ſextum
nunquid prelatus poſſit ratificare geſta ꝑ ſolum con
uentum glo. hic ꝙ ſic quā nota et ſequūtur docto. di
centes ꝙ hic requiritur conſenſus ſed non auctas qui
poteſt interuenire ante et poſt ſed in auctoritate proce
dit. §. tutor. allegatus in glo. Ego dicerem ꝙ etiā vbi
requiritur auctoritas poteſt prelatus ad vtilitatem ec
cleſie eam interponere et actuꝫ ratificare etiam ex poſt
facto per textum nō. in. c. ſi qua de rebus. xij. ꝗſtione.
ij. vbi patꝫ ꝙ alienatōnem factam per capitulum etiā
ſede vacante pōt epūs poſtea creatus ratam habere. ſi
expedit eccleſie et vide glo. in. c. i. ne ſe. va. et tene ſem
per menti hoc dictum quia ſepe fit alienatio in abſen
tia prelati qui tñ conſentit ex poſtfacto. Ad ſeptimaꝫ
qōneꝫ qđ ſi ſperatur lis inter ꝑlatū ⁊ capl'm ſo. dicit

glo. q curator ad litem debet dari capitulo ſicut datur
minori volenti agere cõtra tutorẽ Jnno. dicit h verum
ſi capitulũ vult agere noĩe eccleſie ſ ſi quilibet ps capitli
vult agere p iure ſuo et noĩe pprio nõ eſt opus dare cu
ratorẽ. Ad h põt adduci. c. cũ inter canonicos cũ glo.
ſua. de elec. Hoſti. Compoſt. Spe. in ti. de ſindico. et
cõiter doc. ſeqntes indiſtincte tenẽt q capitulũ pt age
re ↄtra prelatũ ſine curatore vel cõtra aliũ quẽcunqz.
ex quo hz legittimã admiſtratõnem. Ad h. c. cũ eccia
ſutrina. de cau. poſſ. et ppri. et. c. cum veniſſent. de in
ite. reſti. et hec ps verior p qua facit. l. i. ff. qd cuiuſqz
vniuer. et. c. ex pte. et. c. olim. de accu. ↊ v de qd le. et
nõ. in. c. ſignificauit. ij. de pben. et in. c. fi. v. q. iij.
Ad octauã ↊ vltimã an in aliis platis habeat locum
iſte tex. ↄmuniter doct. dicũt q ſic qz eadẽ et fortior rõ
eſt in aliis platis. Nã h dubitabat de abbate qſi ha-
beret minus ius in rebus ↄmunibus qz ali' prelatus
ſecularis. ar. liiij. di. in. c. abbati. vñ in omni plato q-
cunqz noĩe nuncupet hz locũ qd h dicit q ſatis placz
qz rõ decidẽdi hui' tex. habet locũ in om̃ibus platis
circa bona ↄmunia nã quilibet platus tenet pcurare bo
na eccleſie ſue. vt in. c. ij. j. de dona. ergo ↄueniri põt et
agere. vt. s. dixi. idem dicũt doc. in ↄmẽdario vt vale-
at reptum ↄtra eũ impetratũ tñ cũ ipe poſſet agere et
ↄueniri. vt in. c. qrelam. de elec. Jdẽ in pſbitero recto-
re alicui' eccleſie vt valeat reptum cõtra eum ſolũ im
petratũ. qz eccleſia dr ↄmiſſa pſbitero. xxxij. di. in. c. p
ſbiter. et pt dicere eccleſiã eſſe ſuã. vt in. c. cũ non igno
res. j. de pbẽ. ↊ in. c. ſi tibi abſẽti. de pben. li. vi. An aũt
eps debeat interponere auctem ſi inferiores clerici cõ
ſtituũt ſindicũ. Jnno. nõnter. in. c. impatorũ. de iura.
calũ. dicit q nõ eſt de neceſſitate licet glo. ibi ↄtrariũ
teneat ſ tene primũ et p h habes quaſi expeditã mate
riã qtidianã iſtius. c. Et nõ glo. fi. in eo q dicit, q re-
ſcpta ſunt ſtricte intelligẽda licet aliud dixerit Jnno.
in. c. epi. de re. ec. nõ alie. ſ tene pmũ fa. qd le. ↊ nõ. in
c. ad hoc. e. co.

Vm dilecta

Proceſſus fact' p
lrãs ſubrepticias ir
ritat ſed factus cõtra formã reſcpti irrit' nũ
ciatur ita ↄmuniter ſummat ſed oportz aliter declara-
re vt patebit ex. j. dicẽdis. Diuidit pncipaliter in qtu
or ptes. in pma ſuccincte tangit qſtionẽ. in ſcda irritat
pceſſum ſcdorum iudicũ. ibi deprehendim'. in tercia irri
tum decernit pceſſum pmorum iudicũ. ibi dictũ. in qrta
ↄmittit cauſam ↊ mãdat reſtitui ſpoliatos. ibi ideoqz.
Nõ pmo q in cauſa electõnis pt monialis electa
p ſe eſſe in iudicio ad pſecutõnem iuris ſui vel pcura-
torẽ ↄſtituere. hodie vero nõ licz monialib' exire clau-
ſtrum. ſed bñ cõſtituere pcuratorem. vt in. c. mulieres.
de iudi. li. vi. ↊ in. c. indẽnitatibus. de elec. e. li. et in. c.
vnico. de ſta. regu. li. vi. ↊ ibi habes tex. menti tenẽdũ
in quibus caſibus licz monialibus exire clauſurã mo
naſterij reſpectu vo. pcuratoris ↄſtituendi cape iſtam
regulã vbicunqz religioſus vel religioſa pt eſſe in iudi
cio pt pcuratorem ↄſtituere qz magis decens eſt vt cõ
pareat p pcuratorẽ qz p ſe hanc regulã nõndũ ponit
Jnno. in. c. cũ. J. et. A. de re iudi. Nõ ſcdo. ſcdm
vnũ intellectũ litere q nõ ſolũ in ſcdis lris eſt fienda
mentio de pmis ſed de quilibet nõbili clauſula ſeu nota
bil articulo ↄtentis in pmis et h voluit Hoſti. h q in-
telligit q ſcde litere faciebãt mentõnẽ de pmis in gene
re ſ nõ de illo articulo reſtõnis ſubtractorum q pꝛoribus
iudicibus fuerat ↄmiſſus ↊ h nõbile pcederet ſi i tex.
vbi eſt verbũ de qbus diceret de q ſed tex. iſte videtur
velle q de lris pmis non fuerat facta mentio in ſcdis
dictũ tñ Hoſti. eſt verum in ſe ↊ nõ. et facit. ca. inter. de re
iudi. et qd le. ↊ nõ. in. c. ij. de do. ↊ ↄtu. vbi vide Nõ
tercio q monaſterio vacãti dz dari p ſuperiorẽ adm
iniſtrator idoneus ex quo videt inferendũ q capitulũ i
nõ ſuccedit in adminiſtratõe mortua abbatiſſa Cõtra
rium ego puto verum in. c. ne in agro. §. abbatem. de ſta.
regu. in cle. et ad iſtũ tex. rñdeo dando pulchrũ ↊ no-
uum intellectũ q vbi vacante eccleſia ſcandalũ naſcit
inter illos de collegio ita q ſuſpecta eſt eorum adminiſtra
tio tũc ſuperior debet dare illi loco adminiſtratorem
et in hoc caſu intelligo iſtũ tex. optime facit in ar. c. fi.
de ſup. ne. pla. li. vi. p hoc tex. nõ. ſm vnũ intellectum
in. c. fi. de ſta. regu. vbi pz q ſi monaſteriũ vacat per
remotõnem plati factã pter ſuũ delictũ dz adminiſtra
tor dari mõſterio qz eſt ſuſpitio cõtra monaſteriũ i eo
q tollerat abbatem criminoſum ↊ nõ bñ iſtũ caſum ↊
illũ. Jtem nõ q ſi iudex delegatus nõ ſeruat formã re
ſcripti pceſſus ſuus eſt ipo iure nullus ↊ ad hoc allega
tur quotidie iſte tex. et nõ vnũ aliud ſingulare ex iſto
tex. q vbi plura ↄmittuntur in reſcripto videtur data
forma vt ſcdum ordinem narratõnis facte debeat iu-
dex procedere ex quo primo loco narrata videt ſtudi
oſius premiſſa Ultimo nota q moniales poſſunt
petere reſtõnem quod prima fronte videtur impoſſi-
bile quia reſtitutio non datur niſi ſpoliatis et his qui
poſſiderunt vt patet in. c. conſultatõnibus de offi. de-
le. et in. c. olim. iij. de reſti. ſpoli. ſed moniales nõ pñt
aliqua poſſidere. quia omnia ſunt monaſterij etiã ve-
ſtes quas ferunt. vt nõ. glo. xij. q. i. non dicatis. ergo
nõ pñt ptendere ſpoliatõz cũ ſpoliatio pſupponat ha-
bitũ poſſeſſionis. xxxij. q. ij. in. c. qd vo. de h dic vt
lacius dicet cũ gl. fi. Jn gl. i. ibi. i. cancellarij. nota
gl. et facit ſtilus hodiernus curie ſcdm quem nõ ẽ ne-
ceſſe p lris iuſticie recurrere ad papã ſ ad vicecancel
larium qui tñ ſcribit nomine pape et apponit bulla pa
pe et in hoc ſeruandus eſt ſtil' curie. Jn glo. ij. pon

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dera hũ iſtam gl. vult enim ꝙ litere ſurreptitie non va
lent nec proceſſus inde factus ꝫ in cõtrarium facit iſte
tex. in eo ꝙ papa non declarauit ꝓceſſum ſcðoꝝ indi-
cũ irritũ ꝫ irritauit. ⁊ ideo gl. penal. aliter dicit. ſ. ꝙ ꝓ
ceſſus geſtus per lrãs ſurreptícias non eſt ipſo iure ir
ritus ꝫ irritandus ſed factus contra formam ꝛſcripti eſt
irritus et iſtud applaudet litere et ſcðm hoc ꝓceſſit illð
cõmune ſummariũ de quo. s. Sed cõtra hoc inſtatur
fortiter ſi litere ſurreptície non ſunt nulle aut non fuit
exceptum et appellatum et non debet proceſſus irrita-
ri quia pars videt̃ acquieſcere illis literis et exceptio
declinatoria contra iudicem nõ poteſt opponi poſt li.
cõte. qñ imo fuit opi. Bar. et plurimoꝝ ꝙ niſi oppona
tur in principio nõ poteſt poſtea opponi quia litigan-
do coram iudice ſup alijs videtur approbare pſonã iu
dicis de quo dicendum vt plene nõ. in. d. c. inter. ⁊ in
l. ij. ff. ſi qs in ius vo. et in. l. quidam conſulebãt. ff. de
re iudi. So. ob hoc cõtrariũ vario mõ intelligitur iſte
tex. quidam intellexerunt ꝙ litere ſurreptície ſunt ipo
iure nulle ideo ſine exceptõne ꝓceſſus nõ valet vt ſen
tit iſta glo. ij. ꝫ iſta opi. tollitur ꝑ ea que plene dixi in.
c. ceterum. e. eo. Scða opi. ſeu lec. ꝙ iſte litere erãt fur
tiue ſiue falſe hec lec. nõ congruit textui. quia dicit̃ ꝙ
fuerunt impetrate per ſurreptõnem. Item ponderat̃.
quia non faciebant mentõnem de prioribus. Tercia
lectu. vt intelligat̃ ꝙ hic fuerat exceptum et appellatũ
a prioribus iudicib⁹ ſed tunc oportet dicere ꝙ proceſ
ſus fuit nullus. ꝑ. c. ſuper queſtionum. in fi. de offi. de
le. et. c. ſi a iudice. et. c. non ſolum. de app. li. vi. et ſatis
poteſt ſuſtentari iſte intellectus et ad iſtam literã cũ di
cit irritandum. dicit ꝙ refertur ad factũ non ad ius qꝛ
ſepe irritant̃ ea que de iure ſunt nulla. et in. c. ex parte.
de teſti. ⁊ in. c. accedens. i. iuncta glo. vt li. nõ cõteſ. et
hunc intellectũ hactenus fui ſecutus. Quartum intel-
lectum ſingulariter ponit Inno. faciens nouã differẽ
tiam inter literas ſurreptícias et obreptícias. appel-
lat ſurreptícias qñ falſo expreſſo vel veritate ſuppreſſa
litere fuerunt impetrate ⁊ in iſtis procedit contrarium
quod. s. formaui. obreptícias vero appellat quando ꝑ
inuolutõnem verboꝝ puta yronice vel calide loquẽdo
litere effugiunt deliberatã cõſcientiam principis nam
tunc iſte litere dolo ſunt obtente. ideo proceſſus debꝫ
eſſe nullus citra omnem exceptõnem ſicut in ſententia
lata dolo preſentis contra abſentem vt eſt tex. nõ. in.
l. ſi pretor. §. marcellus. ff. de iudi. Et hanc differenti
am tenebis ſemper menti. nam aperto iure non proba
tur immo leges promiſcue videntur vti iſtis vocabulis
vt in. l. ſi quis obrepſerit cum materia ſua. ff. ð fal. iſte
tamen intellectus non multum congruit iſti litere quia
expreſſe hic dicitur quod fuerunt impetrate per ſurre-
ptõnem. Item ponderatur ꝙ in ſecundis non fiebat

mentio de prioribus et in eo ꝙ dicitur ꝙ preteꝛ cõſciẽ
tiam noſtram ⁊c. poteſt dici ꝙ ideo preter cõſcientiaꝫ
pape. quia ſi papa fuiſſet recordatus ꝙ priorib⁹ illuꝫ
articulum cõmiſiſſet non delegaſſꝫ illum ſecundis ad
hoc. c. ex parte. i. de offi. dele. lec. tñ. Inno. in ſe ſatis
poteſt ſuſtineri ex quo litere non ꝓceſſerunt de cõſciẽ-
tia deliberata pape et tenebis ſemp iſtam lec. menti.
Cogitaui nunc dare quintũ intellectum et nouũ queꝫ
credo verum ꝙ aut litere ſurreptície concernunt preiu
dicium priuatum ⁊ tunc habeat locum ꝙ niſi excipia
tur proceſſus tenet. aut concernunt vtilitatem publicã
ita ꝙ ꝑme litere non tantum ad vtilitatem priuatã qñ
tum ad publicam emanauerunt et tunc dico ꝙ licꝫ ꝓ-
ceſſus teneat geſtus per ſcðas ex quo iudices hẽbant
iuriſdictõnem licꝫ elidibilem tamẽ ſuperioꝛ ex officio
ſuo poteſt illum proceſſum irritare quia omiſſio exce-
ptõnis a parte non debet ꝑiudicare neqꝫ viam ꝑdu-
dere quominus iudex ex officio ſuo poſſit irritare qñ
cunqꝫ ſaltim anteqꝫ ſententia tranſeat in rem iudicatã
pro hoc glo. nõ. ſuper verbo abſentia in. c. i. de elect.
li. vi. que dicit ꝙ licet pars non poſſit poſt litẽ cõte. ex
cipere contra ꝓcuratorem ⁊ eum onerare ad proban-
dum mandatũ ꝑ. l. pomponis. in. §. rati. ff. de ꝓcura.
iudex tñ ex officio ſuo poteſt ne iudicium ſit fruſtrato-
rium. et ſic iſte tex. poteſt intelligi ꝓprie dum dicit irri
tandum et habes ſingularis et noua limitatio in hac
materia. Sed contra predicta opponit̃ ex quo eni iſti
putabantur iudices debuit ex cõmuni errore valere ꝓ
ceſſus. vt in. l. barbarius. ff. de offi. preto. et in. l. ſi foꝛ
te. ff. de offi. pſi. So. Inno. ponit vnam ſingularem li
mitatõneꝫ in hac materia dicit enim ꝙ materia legis
barbarius. non habet locũ in delegato. ratio diuerſi-
tatis qꝛ coram ordinario verſat̃ vtilitas plurimoꝝ cũ
multi ex neceſſitate habeant adire ordinariũ ⁊ iðo cõ
munis erroꝛ facit valere geſta ꝫ in delegato non verit̃
niſi vtilitas duoꝝ ſeu partiũ Guil. de cu. ſecut⁹ eſt hãc
ſententiã in delegato ad vnã cũm ſecus in delegato ad
vniuerſitatẽ cauſaꝝ. qꝛ ille ꝯpatur ordinario vt nõ. gl.
in. c. cum cauſam. de app. et nõ. in. l. cũ pretoꝛ. ff. ð iu-
di. moderniores ħ cõmuniter impugnant hoc dictum
Inno. et nõ imerito nam tex. videt̃ in oppoſitũ. iij. q.
vij. §. tria. in. ꝟ. verum. et in. l. ij. C. de ſen. et interlo.
om. iudi. vbi cauſa fuit delegata ſeruo qui putabat̃ li-
ber et cõcludit̃ ſententiam non debere irritari licet po
ſtea detegatur ꝙ eſſet ſeru⁹. Ad idem. l. i. C. de teſta.
vbi ſi ſeruus fuerit in teſtẽ adhibit⁹ in vno teſtõ nõ vi
ciat̃ teſtũ ſi tpe cõfectõis ille putabat̃ liber impugnat
etiam hoc dictum Inno. Bar. in repetitione. d. l. bar
barius. dominus Anto. hic diſtinxit ꝙ aut defectus
ſurgit ex perſona iudicis et tollerantia operatur ita in
delegato ſicut in ordinario ſicut in iure prealle. Aut

ſurgit ex ꝯmiſſione et tūc tollerantia ſeu error nō facit
valere geſta in delegato et ſic pt intelligi iſte tex. nam
ſm eum ſi tollerare indrīter opetur in delegato ad qd
requirer̄ vt dato iuriſdictōnis defectu debeat primo
ꝓnūciare ſe iudicē. vt nō. in. c. ij. de dila. p Inno. Ad
uerte hec ratio lʒ vera ſit in ſe nō tn̄ ponit aliquid ſpe
ciale in delegato nā idē eſt in ordinario nam ſi coraʒ
eo p errorem litigauit aliquis de nō ſua iuriſdictōe nō
valet proceſſus niſi pus ſe iudicem pronūciauerit. vt
probat̄ in. l. ſi p errorē. ff. de iur̄. om. iu. p Bar. in. l. ij.
ff. de in ius vo. Et dubito multum in hac materia q̄re
cōmunis error facit valere geſta. in. l. barbarius. ⁊ nō.
in. d. l. ſi p errorem. vn̄ circa hoc poſſet ſic ad pn̄s di
ci ꝙ aut cōmunis error eſt circa totale fundamentū iu
riſdictōnis vtꝫ quia putat̄ ptās vel epō q non eſt ⁊ va
lent geſta iuriſdictōnalia propter cōmunē errorē ⁊ vti
litatem plurimoꝝ. vt in. d. l. barbarius. aut error cōtin
git reſpectu vnius pſone tn̄ et tūc talis error nō facit
valere geſta et ſic intelligerē. d. l. ſi p errorē. et hoc ideo
qꝛ hoc caſu nō verſatur vtilitas plurimoꝝ nec publica
ſꝫ nunc incidit maior queſtio q̄re nō ita dicamus in d̄
legato pt dici ꝙ cum ſupior cōmittit cauſam in ipa cō
miſſione vſatur ius publicū ⁊ vtilitas publica. quia
cōmittit iure publico. l. ij. ff. de iuriſ. om. iudi. nota.
Bar. in. d. repeti. l. barbarius. licꝫ aliud ſenſerit do.
Anto. ſꝫ primū verius vn̄ ꝯmiſſio facta a iure publico
nō debet viciari propter viciū pſone iudicis clandeſti
num. ſꝫ qn̄ error eſſet extrinſecus. ſ. circa cōmiſſionem
tunc cum nō ſit rei probabilis ignorātia nō debꝫ tene
re ꝓceſſus. ſꝫ dubiū eſt qn̄ ignorantia eſſet ꝓbabilis et
forte poſſet dici valere ꝓceſſum niſi ius in penā ipm
caſſet. et ſic loquat̄. c. i. de rep. li. vi. vl̄ qn̄ altera partiū
fuiſſet in culpa ⁊ agit̄ de validitate reſpectu ipius ad
iſtum tex. pt videri intelligendo. put. s. dixi ꝙ ex offi
cio ſuo ſuperior irritauit et qꝛ ps impetrans fuerat in
culpa. In glo. ij. in fi. facit ad queſtionē an doctor
poſſit legere p ſubſtitutū. de quo vide ꝑ Io. an. in re
gula. qui per alium. in mercu. et per bar. in. l. nemo ē
qui neſciat. ff. de duo. re. In glo. in vbo iur̄. ordinē
ibi ⁊ pcipue qꝛ illa fuit forma mandati. Nō ſingularit̄
iſtum tex. ſm iſtum intellectum gl. ꝙ ſi ordo iuris ap
ponit̄ in reſcripto reſcriptū videt̄ inducere ibi nouā formā
hominis. ſꝫ ꝯtra hoc facit nam ſi exprimit̄ ꝙ ineſt nil
noui opatur expſſio vt in. l. cōditōnis q̄ extrinſecꝰ. ff.
de ꝯdi. et demon. et nō. in. c. ſignificaſti. ꝫ. de elec. Itē
et fortiꝰ iſte ordo vt pus cognoſcat̄ de ſpoliatōe q̄ꝫ de
ꝓprietate vel alijs articulis nō eſt ſubſtantificus vnde
ſi ꝑuertitur ⁊ nō opponatur tenet ſnīa. vt in. l. ſi. C. de
appel. et generaliter tradit̄ ꝙ peruerſio cauſe ad cauſaꝫ
nō viciat ipo iure. vt nō. in. l. prolatam. C. de ſen. et ꝓ
batur in. d. l. i. ſi ergo iuris ordo nō eſt in hoc ſubſtan
tificus ergo nec forma appoſita in reſcripto ex quo conti
net id qd̄ ius ꝯmune ſo. ꝯtrarium eſt difficile do. An.
dicit ꝙ non exprimebat̄ iſta forma in ſcripto ꝓut inhere
at de iure. quia a iure ineſt de iuſticia ⁊ nō de neceſſita
te. Si. vero deducit̄ in formā hominis tunc ineſt ille
ordo de forma ⁊ nō de iuſticia tn̄ ⁊ tene menti ꝫ dcm̄
pro quo facit ſingulare dictum. Bar. in. l. diem profer
re in. §. ſtari. ff. de arbi. vbi dr̄. ꝙ ſi cōpromittit̄ in ar
bitrum ſꝫ expreſſo vt procedat de iure ꝯtm̄ nō valet pro
ceſſus ſeu ſententia ſi arbiter proceſſit cōtra ius qꝛ nō
ſeruauit formam compromiſſi. Sed illud dictū bar.
reprobauit. Fran. de aretō. in. l. ſi quis arbitratu. ff. d̄
v. obli. et ipſum fuit ſecutus do. An. in. c. quintauallis
d eiurein. motus. qꝛ illud ineſt a iure vt arbiter proce
dat ſm ius licet ſecus in arbitratore ideo illa expſſio i
cōpromiſſo nihil opat̄ dicit tn̄ ibi qd̄ illud ineſt a iure
de neceſſitate et ſic poſſet ꝯcordare dictū do. Anto. ſꝫ
cum dicto in illo. c. quintauallis. ꝙ iſtud de quo ſꝫ ine
rat de iuſticia et nō de neceſſitate ſed mihi ſꝫ non ſatis
facit qm̄ in arbitro non eſt illud de neceſſitate vt proce
dat ſm ius. ſꝫ de iuſticia tm̄. patet quia ſi inique proce
dit tenet proceſſus. vt in. d. §. ſtari. ⁊ in. d. c. p tuas. ꝫ.
de arbi. Item nō ineſt a iure pro forma maxie ſub
ſtantifica ſꝫ qn̄ exprimitur in cōpromiſſo videt̄ apponi
pro forma ſubſtantifica. vn̄ ex quo expreſſio eius qd̄
ineſt a iure pt aliquid opari preter iuris diſpōnem ſꝑ
debet intelligi vt aliquid opetur quia verba ſemp de
bent aliquid operari. vt in. c. ſi papa. de priuile. li. vi.
et in. l. ſi quando. C. de inoffi. teſta. hoc vero caſu pōt
operari expreſſio vt delegatus habeat procedere ſcdꝫ
ius pro forma ⁊ per hoc ſubſtineo illud notabile et qti
dianum dictum Bar. In cōtrarium tamen facit nota
bile ⁊ ſingulare dictum. Inno. in. c. prudentiam de of
fi. dele. vbi dicit ꝙ ſi ꝯmittitur cauſa alicui hoc expreſ
ſo vt debeat cōdemnare ticium reum ſi conſtiterit eū
obligatum ſempronio actori ꝙ ſi iudex condemnauit
licet ſibi non conſtet de obligatōne tenet ſententia ſe
cundum eum. quia illa expreſſio cum ineſſet a iure nō
inducit nouam formam ſed potius ſapit inſtructōnem
ad cauſam. et in hoc articulo. quia doctores nihil po
nūt immo nihil fere tangunt hic ego alias reducendo
multa ad concordiam feci hanc diſtinctōnem ꝙ aut
exprimit̄ illud quod inerat de neceſſitate et tunc expſ
ſio nihil operatur ſic intellige nō. in. c. ſignificaſti. pre
alle. et in. c. ad audientiam. ꝫ. eo. et in. c. olim. el. i. ꝫ.
de reſtitu ſpoli. plene per bar. in. l. ij. ff. o de. i. quan
doqꝫ exprimitur illud quod inerat ex ſola voluntate ⁊
tunc ſuperior videtur mandatum nouum concipere.
Ad hoc vide bonam glo. iuncto textu in. c. cum aliq
bus. ꝫ. eo. libro. vi. exemplum papa mandat epiſcopo
vt ꝯferat bn̄ficiū ticio ſi ꝯtulerit videt̄ collatō fcā aucte

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

apoſtolica et non epi qꝛ licet epus teneret ꝯferre non tamen tenebatur ꝯferre titio niſi ex voluntate. nam in cui conferendo habet liberam voluntatem vt nō. in .c. relatum. de preben. ideo non exprimitur nūc quod nō inerat de iure. Ad idem quod nō. glo. in cle. i. de iure patro. quandoqȝ exp̄mitur quia inerat ex honeſtate et tunc expreſſio inducit nouam formam et ſic poteſt intelligi .c. venerabili. d. offi. dele. Et quandoqȝ exprimitur qd̄ inerat de iuſticia. ut caſu. l. i. C. de app. et tūc eſt dubium ſȝ puto ſic dicendum ꝙ aut id qd̄ exprimitur ſapit inſtructōnem cauſe et non inducit nouā formā ſed pon⁹ eſt quedā ꝯmemoratō ſeu admonitio vel inſtructio et in hoc caſu intelligo dictum Inno. in .c. prudentiā. aut illud ꝯcernit modū ꝓcedendi et tūc inducit nouā formā et in h̄ caſu ſaluo dictū Bar. in. d. §. ſtari. et dictum domini Anto. hic et ſub hoc membro poteſt hic intelligi iſte tex. et adde ad predicta qd̄ le. et nō. in. ca. ex inſinuatōne .ij. e. vbi queritur quid operetur illa clauſula q̄ frequētatur in reſcripto ratione preuia procedas ⁊c. non enim inducit nouam formam vt ibi

In glo. ſi. ibi quia non habebant abbatiſſam nō. glo. ſingularem ex qua habes ꝙ religioſus ſpoliatus poteſt petere reſtitutōnem in abſentia ſui ſuperioris et adde glo. nō in. c. non dicatis. xij. q. i. q̄ dicit ꝙ monachus poteſt agere de iniuria ſibi illata ſi p̄latus ſuus ē abſens et idem qd̄ le. et nō in. c. ex parte .ij. de accu. et in. c. ij. ne. cle. vel mo. li. vi. vbi per Arch. et Io. an. et ibi concluditur ꝙ religioſus exiſtens in ſtudio poteſt omnia facere et in iudicio expiri ſine quibus in ſtudio comode eſſe non poteſt qꝛ ſupior dando ſibi lr̄iam eſſendi in ſtudio videtur omnia acceſſoria pmiſiſſe. ar. i. c. prudentiā de offi. dele. et. l. ad rem mobilē. et. l. ad legatum. ff. de. pcu. et. l. cui iuriſdictio. de iur. om. iu. Aduerte tamē qꝛ dico vltra doctor. h̄ ꝙ tex. iſte poteſt intelligi duob⁹ modis p̄mo ꝙ moniales iſte non petebant reſtitutōnem rerum ſed reſtitui ſe ad monaſterium vnde fuerunt eiecte et ꝙ hoc ſit verum patet in v̄. dictum. vbi papa mandauit dari adminiſtratorem abbatie cui hincinde fieret reſignatio ſubtractorum ⁊ nō illa v̄ba hincinde. Nā iſte moniales in electione abbatiſſe diuiſerūt ſe in duas partes et quilibet pars ſubtraxit aliqua de mobilib⁹ mōſterij vnde per vtrāqȝ ptem debebat fieri reſignatio huic ad miniſtratori tex. igit̄. in fine dum mandat moniales reſtitui debet intelligi modo p̄dicto et ſcd̄m intellectū iſtū ceſſant contraria. s. formata. Et nō bn̄ ex hoc intellectu ꝙ religioſ⁹ eiect⁹ iniuſte de monaſterio poteſt petere reſtitui ſe ad monaſteriū et quāqȝ hoſt. hic dicat ꝙ debet in hoc q̄ſi iudicis offiīn implorare quaſi nō ꝯpetat ſibi actō ad inſtar ſerui cū implorat officiū iudicis ꝯtra dominum ſeuientē in eū. vt inſti. de his qui ſunt ſui vel alieni iu ris in. §. ſed hoc tempe. tn̄ ipe ⁊ Goffre. in. c. itē cū q̄s de reſti. ſpo. ſimpliciter dicūt eum poſſe petere reſtitutionē ⁊ in hanc ſententiā videt̄ tandē inclinare. Inno. in. c. olim .ij. de accu. ⁊ hec opi. mihi plus placȝ. ar. hic et in. d. c. olim. nam ſicut monachus obligat̄ monaſterio. ita monaſteriū obligat̄ ſibi ad eum alendū ⁊ ſuſtētandum vnde ius collegij videtur ꝓ parte reſidere penes ipſos mōachos ſeu ſingulares de monaſterio vn̄ quemadmodū pōt agere monachus ꝓ ſua electōe vt hic ita pōt agere et fortius ꝓ iure ſibi q̄ſito in ingreſſu monaſterij. Scd̄s intellectus p̄ncipalis eſt ꝙ moniales iſte petebāt reſtōnem rez et tūc oportet intelligere ꝙ abbatiſſa dum viueret ꝯceſſerat eis quedā vtenſilia que tenebāt ad vſum ꝓprium noie monaſterij quibus fuerūt ſpoliate mortua abbatiſſa vn̄ quemadmodū ſeruus ſpoliatus abſn̄te dn̄o pōt petere reſtōnem ſine expreſſo mandato. vt in. l. i. C. ſi ꝑ vim vel alio modo. ita iſte moniales. ⁊ intelligo ꝙ agebāt noie mōſterij ⁊ nō noie ꝓprio ſic̄ in ſeruo nō i. d. l. i. ꝑ glo. ⁊ Bar. ⁊ d̄ his vide Spe. in ti. de actore. §. i. v̄. item excipit̄ ꝯtra actorē ꝙ eſt monachus. ⁊ generaliter cū queritur nunqd religioſus poſſit petere reſtōnem ſeu agere in iudicio. cōcludę p⁹ doc. h̄ ꝙ aut vult peterē ad clauſtz ⁊ p̄t mō p̄dicto aut reſtōȝ rez vel aliter agere ꝓ rebus mōſterij. et ſi habet adminiſtratōnē alicui⁹ p̄oratus hoc poteſt noie p̄oratus vt in. c. cum deputati .ij. de iudi. Aut nō habet adminiſtratōnem alicui⁹ obedientie ſed abbas ꝯmiſit ſibi adminiſtratōnem alicuius ville ſeu poſſeſſionis et nō pōt agere niſi fuerit ſindicus ꝯſtitutus ſeu procurator monaſterij hoc voluit Inno. s. c. pxi. hoc verum niſi periculum ſit in monaſterio et ſuperior eſſȝ abſens ar. hic et in. d. l. i. et Spe. in ti. de actore in vltima carta. Item hec ꝓcedunt niſi vellet agere pro iure inherente perſone ſue reputa ſuper electōne de ſe facta vel eſſet in ſtudio modo predicto. In eadem glo. ibi ſoluent ſinguli non quaſi ſinguli. Nota bn̄ gl. ex qua potes colligere ꝙ quando vniuerſitas eſt obligata pecunialiter et non habet vnde ſoluat pn̄t ſinguli ꝯpelli vt cōtribuāt ⁊ redimant vniuerſitatem ſoluendo et ſic habes vnum modum per quem vniuerſitas efficitur ſoluendo. hoc idem ⁊ clarius notauit glo. in. l. i. ff. quod cuiuſqȝ vniuerſi. et vide quod dixi in. c. cum omnes. s. de ꝯſti. et an tunc debeat imponi collecta per ſolidum et liberam an per capita. i. an ſcd̄ȝ numerū ꝑſonaz an ſcd̄m facultatem patrimonioz dic vt nō Bar. i. l. iij. ff. d re iudi. vide qd̄ nō. Inn. i. c. graue .ij. de ſen. ex. et vide de materia ꝑ Spe. in ti. de cen. § ij. v̄. qd ſi aliq̄ vniuerſitas. et v̄. qd ſi aliqs. ⁊. v̄. ſe.

In ea. gl. ibi res mōſterij diuidant̄. n̄ intelligas vt mōachi accipiant partem vt ſinguli ſed vt collegiū et ſic loquit̄. c. in nullo. alle. in glo. et dic vt ibi.

Lerumqꝫ hoc dicit. Ualet ſcđm ℞ptum licet de p̄mo nō faciat mentōnem quo vti noluit impetrans infra annum. Primo tangit impetrantiū maliciam. Secundo adhibet medicinā ꝯpetentem ibi. cum ergo

Nota p̄mo ꝙ annus dicit̄ multū tempus facit ad ſtatuta facientia mentōnem de multo tempe in genere

Nota ſcđo ar. optimū ꝙ litere ſurrepticie ad lites nō ſunt ipſo iure nulle. Nam ſi eſſent nulle nō ꝯualeſ ſcerent ſecunde ꝑ lapſum anni vt in regula non firmat̄ de reg. iur. li. vi. Nota tercio caſum in quo tollitur ℞ptum ad lites ꝑ non vſum. ſcꝫ quando impetrat̄ ab aduerſario ſcđm reſcriptum et p̄mus impetrans non curauit vti ſuo reſcripto .ī. annum. alias aūt̄ ſcilꝫ non data impetratōne ſcđi valet primū ℞ptum perpetuo. vt in. l. falſo. C. de diuer. ℞pt. et ex hoc habes vnam differentiam nobilem inter ℞ptum et priuilegiū. Nā ℞ptum nō tollitur per nō vſum. licet ſit datum ad aliquid faciendū. ſed priuilegium tollitur ſpacio. x. annorum ſi fuit datum ad aliquid faciendum. ⁊ .ī. illud tempus priuilegiatus nō fuit illo vſus. vt in. l. vnica. ff. de nundinis. dixi plene in. c. cum acceſſiſſent. s. de ꝯſti.

In glo. ij. ibi pn̄tatōnis lrāꝝ. hec opi. eſt euidenter falſa. quia ſcđm eam eſſet in facultate impetrantis qñ inciperet annus currere. Compoſt. vltra opi. glo. dicit ꝙ annus currit a tempe quo potuit habere copiam iudicis et compoſuit ſarcinulas. ⁊ cum hac opi. videtur tranſire doc. Ego dico ꝙ tex. ſatis aperit hanc q̄ſtionem. nam dico ꝙ duo requirunt̄. p̄mū ꝙ potuerit habere copiā iudicis. Scđo ꝙ non fuerit in dolo vel negligentia. vñ dic ꝙ ſi habere potuerit copiam iudicis. tñ impeditus non potuit agere non currit ſibi iſtud tēpus. quia fundatur iſte tex. ſup negligentia ſeu dolo. ⁊ in eo ꝙ glo. dicit hodie nō ꝓcedere qđ hic đr de anno dic verius vt̄ nō .ī. in glo. ſe. ⁊ nota bene illam glo. qa ibi loquitur clarius de hac materia q̄ꝫ in alio loco. in eo ꝙ expreſſe tenet ꝙ ſi p̄mus impetrans fuit impeditus non pōt preueniri ꝑ ſcđm. dic tñ ꝙ nō ſufficit ꝓbare impedimentū niſi probetur diligentia tempe impedimenti que ſatis ꝓbatur per ꝓteſtatōem. et nō tradas obliuioni hoc vltimū dictum. habes eñ generaliter notare ꝙ nō ſufficit in aliqua re allegare impedimentū niſi ꝓbetur ꝙ impedimentū fuit cauſa immediata quare nō egit. ⁊ hoc ꝓbatur ꝓbando diligentiā tēpore impedimenti. et hoc nōnter voluit Inno. in. c. ex tranſmiſſa. de p̄ſcrip. et bar. in. l. de pupillo. in. §. ſi q̄ſ ipſi pretori. ff. de no. op. nunc. ⁊ facit ꝙ nō. in. c. ad audientiam. de cle. nō reſi. ⁊ in. c. i. de cle. egro. vbi ꝯducitur ꝙ ad petendū diſtributōnes quotidianas non ſufficit ꝙ canonicus de pn̄ti ſit infirmus niſi appareat ꝙ infirmitas fuit cauſa nō intereſſendi diuinis vtputa quia ꝑ ꝑus tempe ſanitatis reſidebat. ſecus ſi pꝰ nō intererat diuinis. qđ verbū nō. Extra glo. oppo. de c. ſup lrīs. s. eo. vbi dicit̄ ꝙ mendax p̄cator dꝫ penitꝰ carere impetratis ⁊ omī ꝯmodo literarū. ergo ſcđs impetrans ex quo nō fecit mentōnem de p̄mis non dꝫ audiri niſi poſt annum. So. dicunt doct. et bene ꝙ contrarium ꝓcedit quando doloſe impetrans tacuit de p̄oribus. Iſte tex. ꝓcedit cum ꝑ ſimplicitatē vel ignorātiam. nam qñ ſcđs fuit in dolo debet valere potius p̄mū q̄ꝫ ſcđm. qꝛ p̄mus impetrās repitur in culpa i nō vtendo. ſcđs repitur in dolo in obrepiendo p̄ncipi. dolus aūt prepōderat culpe. vt in. l. itē ſi obſtetrix. ff. ad l. acq. Quid aūt ſi p̄mus fuiſſet in dolo in nō vtendo et ſcđs etiā in dolo in impetrando. dicūt docto. ꝙ valet p̄mū. qꝛ dolus p̄mi fuit in nō vtendo. et ſic nō concernit ℞ptum. ſed dolus ſecundi fuit in impetrando. et ſic ℞ptū eſt vicioſum. et ſic potius dꝫ valere primū

Um contingat Quotidie practicatur hoc. c. in executōnibus gratiaꝝ. cū executores diuerſorum mandāt ꝯtraria caplo ſeu ordinario loci. raro aūt practicat̄ in terminis ꝓpriꝭ. ſcꝫ in executōnibꝰ cauſarum. ⁊ in ſumma hoc vult. nam inſtruit ordinarium quid facere debeat cum a diuerſis delegatis recipit mandata contraria. Uel ſumma tu aliter et ſpecialius. Si a delegato aliquid mandat̄ ordinario debet humiliter exequi. ſed ſi delegatꝰ ꝑ alias lrās poſt executōnem mandat ꝯtrarium. vel ſi ante executōnem innotuerit ipſi ordinario inter delegatū qui mandauit ⁊ aliam ꝯtentōnem eſſe de iuriſdictōe faciet ſibi vtrarumqꝫ literaꝝ copiam exhiberi non vt iuriſdictōnaliter cognoſcat ſed vt ſe informet an ꝑ ſcđas reuocētur p̄me ⁊ ſi p̄me reuocent̄ exequat̄ ſcđm mādatū. ſi autē nō reuocatur vel de hoc dubitet nō exequat̄ ſcđꝫ mandatū donec ꝯtentio de iuriſdictōne terminet̄. Primo ponit̄ q̄ſtio. Scđo diſtinguens rō ibi ſuper quo. Tercio duplex inſtructō ibi. ceteꝝ Nō p̄mo ordinariū teneri ad parendū mandatis delegati. repn̄t eñ delegatus vices pape in cā ſibi ꝯmiſſa ideo ſicut ipſi pape obtemꝑandum eſt. ad hoc. xciij. di. in. c. ſi. ⁊ đ offi. dele. in. c. ſane. ⁊. c. ſignificaſti. cum ſi. Nō ſcđo ꝙ ſi delegati impetrati a diuerſis faciūt varios ⁊ ꝯtrarios ꝓceſſus validitas ꝓceſſuum dependet a validitate literarum. etiam re exiſtēte dubia. et hoc voluit aperte Inno. s. e. in. c. paſtoralis. ⁊ optie ꝓbat̄ hic ⁊ in. c. ex lrīs .ī. de offi. dele. qđ intelligo qñ ptes excipiūt ⁊ nolunt ꝯtendere corā delegato alterius ptis. ſecꝰ aūt putarē vbi ptes r̄ndereīt corā vtriſqꝫ iudicibꝰ. qꝛ tūc teneret ꝓceſſus vtroꝝqꝫ iudicū ꝑ ea que dixi poſt Inno. in. c. cū m. in fi. s. de ꝯſtitu. Nota tercio ꝙ ex inſpectōne ſola inſtrumentoꝝ poteſt elici euidēs ꝓbatio qđ nō ꝑ ſtatutis reqrentibus euidentē ꝓbatōem ⁊ nimirū. nam etiā ex ꝯiecturis precipuis p̄t elici euidens

probatio vt eſt tex. nobilis. in. l. licet. ff. de le. i. facit. l.
ſciant cuncti. C. de pba. Item nõ caſuꝫ in quo qſ
cognoſcit de cauſa et non põt de ea iudicare. Ultio
nõ ꝙ ſup dubio reſcriptoꝝ aplicoꝝ ordiarius loci nul
lam habet iuriſdictõnem. ſ ſolũ cognoſcit ad effectum
exquirendi cui debeat obedire. In glo. i. in fi. Nõ
pmo ex hac glo. ꝙ fama inducit iuſtam credulitatem
vñ habens aliquã ꝯſcientiam ex fama dr habere ex ꝓ
babili cauſa. et idem ſentit gl. in. c. inqſitõni. ꝭ. de ſen.
ex. Idem nõ. Bar. in. l. ij. C. ſi ſeruus vel libertus. li.
x. vbi ponit nobile dictũ dicens ꝙ ſi aliquis accuſa-
uit publice infamatũ et deficit in ꝓbando non dꝫ pu-
niri pena talionis vel calũnie. quia excuſat̃ ꝓpter infa
miam ꝑcedentem. qđ eſt mẽti ꝯmendandũ. ⁊ facit ele
ganter ad intellectum. c. i. in fi. de elec. li. vi. Scđo
nõ ex glo. ꝙ dictum vnius ꝓſtat iuſtam cãm creden-
di. ⁊ videt̃ gl. velle hoc ꝓcedere etiã ſi ille ſit leuis opi
nionis. hoc tñ nõ multũ firmat. ſ Hoſti. videt̃ placere
vt a quocunqꝫ ordinarius audiuerit honeſtũ eſt vt ſu
perſedeat aliquo tpe. ꝭ. qđ certificet alium iudicem et
ꝑtem. ⁊ petat copiam vtriuſqꝫ reſpti. qꝛ in mora modi
ci tẽpis non eſt ꝑiudicium. l. ſi debitori. ff. de indi.
Aduerte latius circa intellectum hui⁹. c. Aut eñ iudi
ces mãdant ꝯtraria ordinario añ executõnem alicui⁹
mandati ⁊ indubie hꝫ locum diſpõ huius tex. Aut re
cepto pmo mãdato ⁊ executo ali⁹ iudex mandat ꝯtra
rium. et idem dicendũ vt hic in ꝟ. ſ ſi poſtea. Aut or-
dinarius recepto pmo mãdato ſolum audiuit alias lit
teras in eadem cã impetratas. ⁊ eſt dubiũ nunqđ poſ
ſit ſuperſedere executõni et petere copiam vtrarũqꝫ lit
teraꝝ. Compoſt. ꝙ nõ. et refert Inno. quoſdam ibi te
nere dicentes hoc. c. nõ habere locum. niſi qñ iudices
mandant ꝯtraria ſeu inſinuãt ꝑtãtem eis traditã. ⁊ ad
iſtum tex. in. ꝟ. et ad ipm vbi dr ꝙ debet idem facere
cũ ſibi innotuit ꝙ iudices ceperunt diſceptare ꝺ iuriſ
dictõne rñdent ꝙ debet intelligi qñ innotuit ordina-
rio ꝑ lrãs iudicum. ſ glo. in ꝟbo heſitandũ. ſentit con
trarium. et idem Jo. an. dicens ꝙ etiã ante receptum
ſcđm mandatũ poteſt ordinarius petere copiam vtri-
uſqꝫ reſcpti ſi audiuit iudices ꝯtendere ſuper iuriſdicti
one. et hec opi. plus mihi placet. et videtur magis ap
plaudere litere dum ponderat iſtum ordinariũ debere
exequi ſi nihil omnino ſciuit de ꝯtentõne iuriſdictõnis
nam qđ infirmari vel vituperari poteſt ꝑcauendũ eſt
vt in. c. i. de ſer. nõ ordinandis. et melius eſt ante tem
pus occurrere qꝫ poſt cauſam vulneratã remediũ que
rere. vt in. l. ſi. C. qui. can. in integ. reſti. nõ eſt neceſ.
Aduertendũ tñ ꝙ non ſufficit iudicem audiuiſſe
alias literas fore impetratas. ſed oportet ꝙ audiuerit
ꝯtentõnem eſſe ortam inter iudices delegatos de iuriſ
dictõne. et hoc ꝓbat apte iſta litera in duobus locis.
vt patꝫ ibi. ſi ſup ꝯtentõne. et ibi. ceperunt diſceptare.

nam ſola impetratio non ſufficit. Et ex his decidit̃ q-
ſtio pone ꝙ pars habẽs ſcđas lrãs occurrit ordinario
qui recepit mandatũ prioꝝ iudicum et dicit non ꝓceda
tis ad executõneꝫ mãdati quia habeo literas ꝯtrarias
retractantes pmas quas in breui tempe volo ꝓñtare
vel volo fidem facere de ꝓñtatõe. Hoſti. dicit honeſtũ
eſſe vt ordinarius ſupſedeat ⁊ ꝓcedat vt hic dr. Com
poſt. contra. vt. s. dixi. Jo. anto. ꝯcordando dicit ꝙ
virtute huius. c. non põt iudex ordinarius ſupſedere.
qꝛ iſtud. c. loquit̃ quando eſt ꝯtentio inter iudices de
iuriſdictõne. ſ ex tenore capituli. cum in iure. ꝭ. de offi.
dele. poterit ſuperſedere et videre que litere ſint potio
res. qđ putat veꝝ ſi ante executionẽ mandati pars cõ
paret et vult ꝓbare illas priores literas eſſe reuocatas
hoc dictũ mihi placet ſi ꝑ ſcđas literas ipſo iure reuo
centur priores. ſm ea que dixi in. c. ceterum. s. eo. ſed
ſi opus eſſet exceptõne ⁊ appellatõne cõtra pores lite
ras tũc crederem ordinariũ non debere admittere iſtã
exceptõnem. qꝛ illa eſt ꝓponenda coram iudicibus de
legatis iuxta materiã capituli. paſtoralis. s. eo. ſed or
dinarius debet parere mãdato delegati. ex quo aliter
non cõſtet de reuocatõne ipſo iure. ar. in. c. ſi quando.
et. c. paſtoralis in. §. quia vero. de offi. dele. an aũt ſuf
ficiat ꝙ ordinarius audiuerit ab vno de ꝯtentõne iuriſ-
dictõnis. puto ꝙ ſic ſi ille eſt fidedignus. alias aũt nõ
credo ordinariũ ſupſedere debẽ qꝛ dictũ vni⁹ leuis ñ
inducit iuſtam cauſam credendi. maxime vt ꝑ tale di-
ctum quis retardet exequi mandatũ ſupioris. ad hoc
c. licet ex quadam. ꝭ. de teſti. iuncto. c. inqſitõni. de ſen.
ex. Quid aũt ſi vnicum eſt reſcriptuꝫ ſed pars excipit
coram ordinario reſcriptũ eſſe ſubrepticiũ. nunqđ or-
dinarius debet ſupſedere mandato. doc. dicũt ꝙ non
quia hec exceptio eſt ꝓponenda corã iudice delegato
cum ſumus extra terminos iſtius. c. et ordinarius dꝫ
parere delegato. d. c. ſi quando. An aũt hoc. c. habeat
locum in literis gratioſis vt cũ executores ad benefi-
cia mandãt ordiario cõtraria. Jo. an. ſentit hꝫ ſic. di
cit eñ ꝙ hoc. c. quotidie practicat̃ in lris gratioſis. et
aptius hoc tꝫ. ꝭ. c. mandatũ. vbi aliqua dicent̃ de hac
materia tenet ſpe. in ti. de actõe et pet. §. ſup actõnib⁹
ꝟ. i. et hoc nota. An aũt hoc. c. habeat locũ in duobus
ordinarijs mandãtibus cõtraria. vt ſi quis hꝫ duos
ordinarios. vnus mandat illum excõicare. alius man-
dat eum abſolutũ vel nõ ligatũ ꝓnunciari dicit Inno.
ꝙ nõ. qꝛ par in parem nõ hꝫ imperiũ. ideo nõ põt vn⁹
ordinarius retractare geſta ꝑ alium. niſi alter eſſet ma
ior vtputa quia legatus pape cui pmo eſt parendũ. vi
de tu ad hanc materiam. qđ nõ. Inno. in. c. cum iam
dudum. de ꝑben. vbi tractat. qđ ſi duo ordinarij man
dant ſubiecto cõtraria. et per hoc habes clarũ intelle-
ctũ hui⁹. c. In glo. iij. ibi ſi aũt aliqđ obijcit vult
glo. ꝙ in hac cognitõne ſeu informatõne ordinarius

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

debet audire allegatõnes ptium Sed hoſti. ⁊ Jo. an. ſentiunt oppoſitū. ⁊ hoc verius quia litera iſta innuit ꝙ ſolum inſtruat ex inſpectõne literaꝝ. ita ꝙ nil habe͛ debet a partibus ne videat͛ iudex inter eos. et ſi ex inſpectõne ipſarū literarū clare pcipit pͥmas reuocatas per poſteriores debet parere ſecūdis iudicibus. ſed ſi conſtat ꝙ ſecūde nõ reuocant pͥmas debꝫ parere pͥoribus ſi vero dubitat debet ſupſedere donec iſta cõtentio ſopiatur ſm tenorē. c. paſtoralis. §. e. Sed circa hoc dubitatur quid ſi iudex delegatus vel executor excõmunicat ordinariū niſi ſibi paruerit. Sol. dicit Inno. ꝙ aut ordinarius ꝓbabiliter dubitat de ſubreptitate literarū et ꝓcedere vult, put hic dicit͛ et tūc nõ tenet excõicatio. quia in hoc caſu ordinarius nõ reſiſtit delegato nec turbat ſuam iuriſdictõnem. ſ hoc facit auctẽ legis ſcilꝫ huius. c. xxiij. q. iiij. qui petant. ⁊ l. grachus. C. de adul. quod dicit ꝓcedere etiam ſi ſapientior nõ dubitaret. ſ ſi improbabiliter diceret ſe dubitare vbi dubitandū non eſt vel vellet exequi tanꝗ certus de reuocatõne vbi certus non eſt tꝫ ſnīa excõicatõnis. qꝛ hoc caſu turbat iuriſdictõnem alterius. et dicit hoc ꝓcedere etiā ſi poſtmodū appareat iuriſdictõem pͥmi iudicis etiā reuocatā. et hoc qꝛ i dubio habebat iuriſdictiõem quod bene notabis. In eadem glo. ibi quia non conſtat an͛ ille iudex habeat iuriſdictionem. Nota bonam limitatõnem ad illā lrām͛ vt iudex indubio potius abſoluat ꝗꝫ cõdemnet. ꝓcedit eñ quando certum eſt de iuriſdictõne debentis iudicare. Sed reſpcū illius qui haberet exequi ex quo dubitat quis illorū ſit iudex non dꝫ parere magis ad abſoluendū ꝗꝫ ad cõdemnandū. In gl. in v͛bo ſcdo loco in fi. dicit Jo. an. ꝙ glo. nõ ſoluit cõtrarium ſ potius repetit ipſum quare quaſi dicat de hoc querimus quare iſti denunciant͛ abſoluti vigore ſecundaꝝ lrāꝝ. ex quo p pͥmas fuerunt excõicati. Hoſti. ſoluit ꝙ id qð fit auctẽ veri reſcripti nõ debet reuocari vt in. d. c. audita. ſ id qð fit auctoritate putatiui vel reuocati reſcpti reuocari dꝫ vt hic hec ſolutio nõ eſt bona. quia. c. audita loquit͛ d͛ geſtis auctẽ reſcpti reuocati ante cognitā tñ reuocatõneꝫ Uin. dicit ꝙ iſte tex. loquit͛ in ſnīa excõicatõnis ꝗ nõ eſt ꝑpetua. ſ debet reuocari ex quo excõicatus vult parere cõtrarium ꝓcedit in geſtis ſup pͥncipali. et hec ſolutio poteſt tollerari. Uel tercio ſm do. An ſ iudices pͥmi ſciebant cauſam iſtam cõmiſſam ſecundis. ideo non tenet qcquid ipſi egerunt poſt notā reuocatõnem ſ i. c. audita pͥmi iudices ignorabāt ⁊ hec ſo. eēt bona ad ꝯtrarium. Sed ſaluando iſtam glo. ego dico ꝙ hic nõ reuocat͛ factum auctẽ pͥmi reſcripti imo potius ꝯfirmatur. quia ſecundi iudices abſoluendo ⁊ mandando ptem ꝓnūciari abſolutā vident͛ fateri excõicatõnē latā ab alijs tenuiſſe. qꝛ abſolutio ꝓſupponit vinculū pͥmi et ipſimet iudices ſtante eoꝝ iuriſdictõne abſoluiſſent ſi pars voluiſſet parere iuri coram eis. et qcquid ſit de materia eſt dicendum. vt dixi in. c. ceterum. d. eo. et in dicto. c. audita.

Cum ex literis Qñ in reſcpto plura narrant͛ diuerſos effectus operantia nõ ſufficit impetranti alteꝝ ſolum ꝓbare ad vtrunꝗ effectū ꝯſequendum. Et ſunt due partes. pͥmo ponit͛ ꝯſultatio. ſecūdo riſſio. ibi nos. Scđa ſubdiuidit͛ in tres. Nam primo ponit relatõꝫ priorū iudicū. ſcđo ibi nos igitur cõmiſſionem factā ſcđis iudicibus. tercio ibi. verū dubitatõnem emergentem. Nõ pͥmo ar. iudicē poſſe facere ratõne ꝯtumacie fructus rei petite ſequeſtrari ⁊ ꝯtumacem excõicare et ſic a pͥncipio imponere duplicē penaꝫ quod eſt ꝯtra. c. qm̄. in fi. vt lite nõ ꝯteſt. ideo ꝯmuniter tenetur ꝙ iſti iudices in hoc nõ bene ꝓceſſerūt. Sꝫ dic vt dicam ſup gl. ij. ⁊ modica pñt colligi ſuper iſto tex. qꝛ ꝓ maiori parte ꝯtinet facti narratõem. Nõ ſcđo ꝙ ꝓpter viciū falſitatis etiam ꝯmiſſe circa lrās inferiorū iudicuꝫ pt clericus pͥuari beneficio ſuo. plus dico ꝙ ſi ageret͛ criminaliter ſup hoc vicio falſitatis cleric⁹ falſarius debet deponi etiā ab ordine ⁊ pͥuari omībus beneficijs et detrudi in monaſterio ad agendū penitētiam. vt in. c. ſi quis epõs. l. di. ⁊ grauius puniret͛ ſi falſaſſet lrās pape. quia debent tradi curie ſeculari. vt in. c. ad falſarioꝝ. J. de cri. fal. ⁊ ex hoc ⁊ ex illo tex. colligo ar. opti. ꝙ licet delegatus pape gerat vices ipſius pape nõ tñ debet ita acriter puniri vicians ſeu falſans literas delegati ſicut falſans lrās ipſi⁹ pape. Quid aūt in falſante lrās pͥncipis inferioris. dic vt in. c. ad audientiā. de cri. fal. Nota tercio ꝙ clauſula ſi ita eſt in fi. poſita debet referri ad precedentia ſcđm qualitatem negocij. nam ſi ſufficit ꝙ referat͛ ad ꝓxima ſcđm ſubiectā materiā nõ cõcernit ſupiora. ſecus aūt ſi materia ſubiecta expoſtulat vt omīa ꝯcernat. nam vt ſ vides hec clauſula in fi. literaꝝ poſita ꝯcernit ſolū viciuꝫ falſitatis quo ad effectum vt falſarius priuetur beneficio. ſed quo ad hoc vt conferatur impetranti refertur ad omīa precedentia. Quid aūt in dubio dicendū vt plene dixi in. c. ij. requiris. de appel. et per bar. in. l. ꝓtor. ij. ff. vi. bo. rap. In glo. in v͛. ſequeſtrari. ibi vt mitius agat͛ cum reo. vult ergo glo. iudicem poſſe facere ſequeſtrū rei petite vt mitius agat cum reo quaſi ſentiat ꝙ ſequeſtratio ſit mitior ꝗꝫ miſſio in poſſeſſioneꝫ Jo. an. dicit ꝙ nec hic nec in. c. ex lris. qð gl. allegat ꝓbatur ſequeſtrū poſſe fieri ꝓpter ꝯtumaciam ꝗſi velit dicere ꝙ hic ⁊ ibi narrat͛ factum iudicū et nõ diſputatur de viribus ſequeſtri. Sed tu vide nõbile dictum Jo. an. in regula in generali in mercu. vbi dicit ꝙ ſi i miſſione fienda timetur ſcandalū pt fieri ſequeſtꝝ ar.

in.c.i.et.ij.de iurepatro.quod tene mēti ſac.l.equiſſi-
mum.ff.de vſufructu ita dicerē in ꝓpoſito ꝙ quemad
modū ibi in defectū miſſionis fit ſequeſtratio.ita vbi
cauſa non patit̄ ex ſui natura miſſionem ſicut in bene-
ficialibus.vt in.ca.cum qui de eo ꝙ mit.in poſſ.can.
rei.ſer.li.vi.vnde credo ꝙ ſi in beneficialibus reus eſt
ꝯtumax.et nō poteſt procedi ad vlteriora.puta quia
actor indiget pñtia rei ꝙ tunc poteſt fieri ſequeſtratio
Et ſcd̄m iſtum intellectū poſſet ſaluari ſequeſtrū de q̄
hic vide tñ ad materiam ea que plene ſcribo in.c.ij.d
ſequeſtra.poſſe.Scd̄o mō poteſt ſaluari iſtud ſeqſtrū
quia preceſſit hic excōicatio.et hunc intellectū nō.ſen
tit hic collectarius.nam excōicato pñt ſubtrahi fruct⁹
beneficij.p.c.paſtoralis.j.de appel.et ibi plenius di-
xi.⁊ ex hoc poſſes euitare ꝯtrarium q̄re hic iudex a pn
cipio impoſuit duplicem penā.dicit eñ ꝙ iſta ſeque-
ſtratio fuit facta in ꝯſequentiā excōicatōnis.ſ̄ ſi pus
pceſſiſſet ſequeſtratio nō debuiſſet ſequi excōicatio p
c.qm̄.in fi.vt lite nō ꝯteſt.et ſm iſtum intellectū po-
tes ſaluare fine glo.q̄tenus dicit ꝙ hic non fuit pꝓpe
ſequeſtratio.Sed ꝯtra iſtū intellectum oppo.ſi enim
veniebat acceſſorie ad excōicatōnem ergo ſublata ex-
cōicatōe debuit tolli ſequeſtrū.ar.c.qm̄.in.§.in alijs
s.vt lite nō ꝯteſ.So.fatendum eſt ꝯtrariū.ſ̄ iudices
in hoc male pceſſerunt vt ſentit Pe.et bene.Sed ſi
iudices male pceſſerūt nō tamen debuit iſte cleric⁹ fal
ſare lrās ſed a facto iudicis appellare.Et ex hoc nō ꝙ
nō dʒ quis falſificare etiam iniuſtas lrās iudicis.⁊ ſi
falſaret punit̄ ac ſi iuſtas falſaſſet.puto tñ ꝙ pena in
aliquo eſſet tempanda.q2 vbicunqʒ qs iuſto dolore
motus ꝯmittit delictū pena dʒ aliquantulū tempari
tex.eſt valde notabilis.in.l.ſi adulteriū.in.§.ſi impe-
ratores.ff.de adul.ad idē facit.c.ſi vo.el.i.in.§.nec il
lc.de ſen.ex.hinc dicit ſpe.ꝙ ſi quis pus laceſſitus in
iuria ꝓrumpit iniuriā vl̄ verbera ꝯtra iniuriantē dʒ pe
na mitigari q2 iuſto dolore motus fecit. Extra gl.
oppono ꝯtra tex.iſte clericus fuit ꝯfeſſus crimen falſi
coram iudicibus delegatis.ergo ex ſola illa ꝯfeſſione
debebat puniri.vt in.c.ij.de ꝯfeſ.cuius ꝯtrarium in-
nuit tex.q2 papa mādauit h̄ inquiri de illo crimine et
oportuit aduerſariū h̄ ꝓbare p teſtes.So.multiplex
p̄ma ꝙ h̄ nō ꝯſtitit niſi p ſolam relatōʒ iudicū quib⁹
nō erat credendū niſi q̄tenus ꝯſtaret p acta cauſe.vt i
c.qm̄.de ꝓba. Nō ob.ſi dicat̄ ꝙ hic erant plures
iudices ⁊ ſic debebat eis credi.vt in.c.cum a nobis.d
teſti.nō.Inno.in.d.c.qm̄.Nam ſcd̄m abb.cuius fu
it hec ſol.ꝯtrarium pcedit quando plures iudices de
ponunt corā ſupiore vt teſtes de his qui acta fuerunt
corā eis.ſ̄ hic iſti iudices non deponebāt vt teſtes ſed
ſimpliciter referebāt negociū pape.qđ nō.Ex hoc ha
bes ꝙ iudices pñt eſſe teſtes ſi cā poſtmodū agat̄ co

ram alio iudice.ſup his tñ q̄ fuerūt geſta corā eis hoc
tñ tpe vt nō.maxie p Inno.j.de arbi.in.c.nō ſine.⁊ p
Cal.in.c.inter dilectos.de exceſſ.pla. Scd̄a ſo.fu
it pby.dicentis ꝯfeſſionē in crimine non nocere niſi
detur pſeuerantia.p.l.i.ff.de qō.q̄ ſolutio nō eſt vera
q2 illa lex loquit̄ de ꝯfeſſione facta in tormentis.ſec⁹
ſi extra locū tormentoꝝ.vt in.d.c.ij.de ꝯfeſ.et in.c.p
inqſitōnem.de ele.et in.l.ſi ꝯfeſſis.ff.de cuſto.reo.ni
ſi forte ꝯfeſſio emanaſſet calore iracūdie.vt eſt gl.ſin
gularis iūcto tex.in.ca.ex lris.de diuor.facit.l.qđ ca
lore.ff.de re.iur. Tercia ſolutio eſt eiuſdē ꝙ ex ſup
abundanti papa mādauit iteꝝ inquiri.q̄ ſolutō nō eſt
veriſimilis p iura ſupius allegata. Quarta ſo.fuit
quorundam dicentiū ꝙ hec ꝯfeſſio emanauit extra iu
diciū ex q̄ ſolōne nō ꝙ ꝯfeſſio fcā de crīe extra iudi
cium non ſufficit vt quis puniat̄ de crimine in iudicio
poſſet tñ puniri extra ordinem ſi tranſiret in ſpecificū
noīe delicti.vt q2 aliqs gloriat̄ de crimine extra iu-
dicium.Nam tūc pōt puniri nō tanqʒ reus delicti ꝯ
feſſati.ſed tanqʒ maledicus et mali gloriator.hoc eſt
nō.dictū Inno.in.c.quam ſit de exceſſ.pla.et probat
ibi tex.et h̄ tenebis menti. Sʒ in ꝯtrarium ꝙ poſſit
puniri directe de illo crimine ſentit Inno.in.d.c.p in
quiſitōnem.vbi ponit mirabile dictū qđ p ꝯfeſſioneʒ
criminis extra iudiciū incurrit quis infamiam propter
quā qs dʒ pūari bñficijs habitis ⁊ in habilitari ad
habenda.qđ dictū oportʒ multipliciter limitari vt ſal
uetur.nam infamia iuris nō credo ſuū dictū eſſe verū
quia p ꝯfeſſionē de crimine etiam in iudicio factā nō
incurrit qs infamiā iuris.quia illa infamia nō iſurgit
niſi qs ꝯdemnetur de crimine vt in.l.i.ff.de his qui
no.infa.ꝯfeſſus ſūt in crīalibus nō habet̄ p ꝯdem
natis.ſed requirit̄ ſnia.vt in.d.l.ſi ꝯfeſſus.Et hāc ꝯ
cluſionē firmauit bar.in.l.ictus fuſtium.ff.de his qui
no.infa.ſecus ſi qs ꝯfiteret̄ in cā ciuili famoſa ⁊ in iu
dicio.q2 tunc ꝯfeſſus efficit̄ infamis.q2 tunc habet̄
p ꝯdemnato vt in.l.i.C.de ꝯfeſſ.et hoc etiaʒ voluit
bar.in.d.l.ictus fuſtium.ſed in infamia facti nō pt p
cedere dictū Inno.q2 illa ſola nō ſufficit vt qs priuet̄
bñficijs habitis.ſʒ iudex dʒ pcedere ꝯtra eum ſcd̄m
nota.in.c.q̄liter et qñ.el.ij.j.de accu.et.j.de pur.cano.
c.ij.et.ij.q.v.in.c.pſbiter.ſed dictū Inno.ego ſaluo.
cū ꝯfeſſio facta de crimine ex iudicium habet ſua ſub
ſtantialia vt q2 ꝯfitet̄ ſpecifice ⁊ pñte pte que poſtmo
dum accuſat.vtputa ſi in pñtia mariti qs fuit ꝯfeſſus
adulteraſſe vxorē.nam tūc iſta ꝯfeſſio plene ꝓbat ſi-
cut in ciuilibus ar.in.l.generaliter.C.de nō nu.pe.q2
qđ quiſqʒ dilucida voce ⁊c.vt.j.de ꝓba.p tuas.et tene
menti illud dictū ſic intellectū.q2 nō ſolet ita allegare
et plen⁹ examino in.c.at ſi clerici.de iudi.ſed vbi ꝯ
feſſio nō haberet ſua ſubſtātialia pt ꝯfitēs ſubijci tor

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ture. et in h caſu intellige. Bar. et glo. in. l. capite quīto ff. de adulte. et do. d rota. deci. clxxiij. alias. clxxxiij. h aūt iſte nō fuit torture ſuppoſit⁹ q2 nō agebatꝰ de crīne criminaliter. ꝛ ex hoc potes colligere aliam limitatōꝫ ad nota. in. d. l. capite quīto. Quinta ſolutio ꝙ hic confeſſio emanauit in abſētia ptis. et hanc ſolutōeꝫ dixit do. an. notandā vt quemadmodū in cā mere ciuili exigitur pñtia ptis. vt no. in. c. fi. de cōfeſ. ꝛ. l. certum. §. ſi qs abſente. ff. eo. ita et cū de crimine agitur ciuiliter vt hic. hoc dictū eſt verū in ſe qñ ſcꝫ ageretur omnino ad effectum ciuileꝫ puta ad emendam damni. ſed nō valet hec ſo. ad iſtū tex. q2 hic adducebatꝰ iſta ꝯfeſſio vt clericus ꝑuaretꝰ beneficio. et ſic nō agebatꝰ ad cōmodum priuatū ſed ad cōmodū publicū vt delictum non remaneret impunitū. vt. c. vt fami. de ſen. ex. ꝛ in. l. ita. vulneratus. ff. ad. l. acqui. quo caſu iudex ex officō ſuo poteſt ſupplere. ꝛ maxime qñ delictum fuit ꝯmiſſum in actis cauſe. Nā iudex ſemꝑ pt̄ punire ex offō ſuo ptes vel extraneos quos videt in iudicio male verſari ar. in. l. nullum. C. de teſti. et hanc regulā poſuit Inno. in. c. ex tenore. s. eo. et facit ibi tex. idem firmat in. c. dilectus. de penis. et facit tex. in. l. moris. ff. eo. ꝛ hoc nō. Sexta et vltima ſo. ꝙ cōfeſſio fuit hic fctā coram duobus ex tribus iudicibus. ideo nō valuit vt iudicialis. q2 oportet oēs delegatos eſſe pñtes ſi ſimpliciter ſunt dati. vt in. c. vno. ꝛ. c. cū. de offi. dele. tene menti hanc ſolutōꝫ ꝙ geſta coram aliq̄bus ex delegatis iudicibus paſſiue non valent quemadmodū ſi ipſi iudices ad aliqd ꝓceſſiſſent. In glo. fi. ibi. de dona. cum dilectus. dic ꝙ ibi ſuperiora habebāt determinatōnem ſuam. ideo clauſula in fi. appoſita refertur ſolum ad ꝓxima nō būtia determinatōꝫ. ꝛ iſte eſt caſ⁹ nōbilis illius. c. et de materia an et qñ clauſula debet referri ad oīa dixi plene in. c. ſcdo requiſis. de app. dic vt ibi.

Ilectus filius Non valet reſcriptū ſuꝑ reſtitutōe beneficij impetratū quod de cā excōicatōis et amotōnis impetrantis non facit mentōꝫ. In ꝑma ponitꝰ facti narratio. In ſecunda iudiciū inſtructio ibi nos igitꝰ. Nota ꝑmo ꝙ qñq ꝯmittitur generale officium viſitatōnis in tota dioceſi etiā cōtra clericos ſeculares. forte eñ epiſcopus erat negligēs in viſitando ꝛ de officio viſitatoris dic vt habetꝰ in. c. i. de ceſi. li. vi. et. x. q. i. placuit Nō ſcdo ꝙ appellatōne dioceſis non venit ciuitas In ꝯtrarium facit quod leg. et nō. in. c. vnico. de re. ꝑmu. li. vi. dic vt dicetꝰ. j. eo. ra. dolphus. Nō tercio clericos nō debere ꝑuari beneficio ſuo. niſi ꝓpter graues ꝛ manifeſtos exceſſus. hoc nō ꝓbatꝰ h. q2 factū narrat ſed dictū eſt verum vt eſt tex. nō. in. c. inuentū. xvi. q. vij. vide qd̄ nō. glo. xv q. viij. in ſumm a. et que crimina ſint digna depoſitōne dico plene in. c. at ſi clerici. de iudi. Itē nota ꝙ cōtra iudicem ſpoliantē nō pñt impetrari litere ſuper ſpoliatōne vel reſtōne in forma cōmuni ſicut cōtra priuatū ſ3 oportet vt fiat mētio de cā amotōnis. ꝛ rō eſt quia iudex ꝓcedendo iudicialiter nō dr̄ aliquē ſpoliare. ideo cōtra eum nō cōpetit iudiciū poſſeſſoriū. vide tex. iuncta glo. notabili. vij. q. i. pñtiuꝫ. ſecus ſi ꝓceſſiſſet extraiudicialiter animoſe tanq̄ priuata ꝑſona. vt in c. cōquerente. et qd̄ ibi nō. j. de reſti. ſpo. et ita reſtrigo iſtū tex. Cōtra tex. opponitꝰ de. c. fi. de ſta. regu. vbi pꝫ ꝙ viſitatores nō pñt quē ꝑuare bñficio ſuo. So. dicit Inno. ꝙ generales viſitatores nō pñt vt ibi. ſ3 h non eſt ſoluere contrariū. Nam iſte abbas erat generalis cū eſſet dat⁹ in tota dioceſi ꝛ ciuitate. ideo alij doctores cōiter ſoluūt. ꝙ viſitator dat⁹ a papa pt̄ ꝑuare. q2 cū ſit datus ad corrigendū et ſubditi aliter forte ñ poſſunt corrigi videtꝰ etiā data ptās ꝑuandi. ſi aūt viſitator eſt dat⁹ ab inferiori ꝓcedit contrariū ego nō video bonā ratōꝫ diuerſitatis. nā hec ſo. diuerſificat caſum ſ3 nō reddit ſufficientē rōeꝫ diuerſitatis. nā rō ꝑmiſſa vēdicat ſibi locū etiam in viſitatore dato ab inferiore iō crederē ꝙ ex quo viſitator datꝰ ad corrigendū ꝙ poſſit ꝑuare ſubditos bñficijs. ſi crimina h expoſcāt. q2 cōceſſo vno videntꝰ cōcedi oīa acceſſoria ad illud. vt in c. prudentiā. de offi. dele. et h ſi ille q cōmittit habeat ptātem amouēdi a bñficijs. vt h. et ad. c. fi. allegatum ꝓ cōtrario dicerē ꝙ ibi ſpecialiter fuit reſeruatū vt viſitatores nō poſſent ꝑuare. Itē loqꝰ de viſitatorib⁹ deputatis ꝑ caplm generale religioſoꝝ qd̄ caplm nō hꝫ ptātem ꝑuandi ꝑlatos. iō dꝫ recurri ad ſuꝑiores puta ad papā vel epm et hec ſo. videtꝰ melior q̄ nō. non obſtāte ꝑdicto. c. ij. de offi. vica. li. vi. qd̄ docto. h allegent. vbi vicari⁹ ex generali offō ſibi cōmiſſo nō pōt quē ꝑuare beneficio ſuo. q2 illud ꝓcedit. q2 nō habet offm̄ viſitandi ſeu corrigendi. lꝫ cauſaꝝ cognitio i euꝫ transferatꝰ. ſ3 in caſu noſtro viſitatori datꝰ ptās corrigendi. iō ptās ꝑuandi venit acceſſorie. Scdo opponitꝰ cū eñ iſti ꝑſbiteri negarēt iuſtā cauſam amotōnis nō tenebantꝰ facere mentōꝫ de cā ꝑtenſa ꝑ abbatē ꝛ de ꝓceſſu cōtra eos agitato. nam papa aliter ſcpſiſſet ſi iſti narraſſent ꝙ abbas ꝓceſſiſſet iudicialiter et ꝙ ꝑ exceſſibus ꝑtenſis ꝑ eum ꝑuauit eos ſnialiter bñficijs eoꝝ

Ultimo colligūt doc. h ar. ꝙ iudex pt̄ ſe offerre defenſioni cauſe ſicut fecit iſte abbas qui intimauit negociū pape. ſ3 tu cōclude breuiter. ꝙ aut iudex ꝓceſſit ex officio ꝛ dꝫ citari vt defendat ſniam ſuam. tū q2 tꝫ locum ptis. tū q2 eius intereſt ne poſtmodū puniatꝰ ſi dicatꝰ eū ꝓceſſiſſe iniquo aīo vel ꝑ imprudentiā. vt ꝓbatꝰ i. c. venerabilib⁹ poſt ꝑn. de ſen. ex. li. vi. facit. ij. q. vi. h etiā et. l. ij. C. de pena iudi. q male iudi. Aut ꝓceſſit

ad inſtantiã partis et de neceſſitate non eſt vocandus
vt in.d.c.venerabilibus.poteſt tñ ſe offerre defenſio-
ni ſi vult.q2 ex retractõe ſentẽtie aliquale p̃iudiciũ ſibi
generat̃.ar.in.l.a ſententia ff.de appel.et vide bo. gl.
in.c.ſacro.in v̄.cõſtitent.de ſen.ex.⁊ p Inno.in.c.in
noſtra.de,pcu.et in.c.in cetero.de tranſact. In gl.
ij.ibi.ar.ꝙ q̃ſtio ſpoliationis nõ ſit priuilegiata. non
intelligas h̃ generaliter.q2 hoc eſſet cõtra..c.ſi.de or
di.cogni.⁊.c.frequens.de reſti.ſpo.li.vi.ꝭ reſtrige ad
terminos lr̃e.ſ.ꝙ non eſt p̃uilegiata vt excõicatus ad-
mittatur petens reſtõe3 ⁊ in h̃ tene menti glo.ꝙ excõ
municatus nõ p̄t petere reſtõ3 ſi fuit ſpoliatus.ide3 ⁊
clarius notat glo.in.c.ex inſinuatõne.de,pcu.et in.c.i
omĩe dñi.x xi ꝗ.di.nõ.Inno.in.c.cum noſtris.d cõ
ceſſ.p̃ben.An poſſit petere reſtõ3 vxoris.vide qð nõ.
in.c.qm̃.xi.q.iij.et in eo quod glo.ſequẽs dicit excõ
municatũ poſſe valide impetrar̃ literas ſup alijs cau
ſis vt admittat̃ ad agendũ eo abſoluto non benedicit
vt eſt tex.hodie in.c.i.ꝭ.c.li.vi.non ob.c.pia.de excep.
li.vi.q2 loquitur de iudicio agitato corã ordinario.il-
lud eñ valet donec excõicatus repellat̃ vt ibi ratio.q2
iudiciũ ſumit vires a pſona ordinarij.ſed delegat⁹ h3
iuriſdictõnem ex facto iſtius excõicati impetrantis.iõ
cum reſcriptũ ſit nullũ in ipſius odium nõ p̄ot tenere
iudiciũ et vide bo.gl.in.c.i.de r̃ſptis.li.vi.

Oſtulaſti. Hoc dicit cõprehenden
do vtrunq3 intellectum

Per lr̃as iuſticie non tenet̃ ep̃us ,puidere
bñti perpetuã vicariã vel ſufficiẽs patrimoniũ.nec v3
litere gratie ad beneficiũ obtinendã in qbus impetrãſ
tacuit perpetuã vicariã.p̃mo ponit̃ q̃ſtio.ſcðo ſol'o ibi
ad qð.tercio ratio.ibi non eñ Nõ p̃mo ibi. perpe
tuo vicario.ꝙ vicarioꝝ eccleſie quidã ſunt perpetui.
quidã tempales.perpetui dicunt̃ hij qui inſtituunt̃ ſe
cundũ ea que habent̃ i.c.extirpande.in.§.qui vero.d
p̃ben.et vide bo.glo.in.c.ex pte.i.de offi.dele. Tem
porales vero dicunt̃ hij q̃ inſtituunt̃ ad tẽpus.vtputa
ſi rector eccleſie tempaliter impeditus poſuit loco ſuo
vnũ et de iſto tempali habes in.c.pueniẽ.ꝭ.de appel.
et in.c.cum ex eo.de elec.li.vi.et vide ibi p Jo.an.nũ
quid rector poſſit ad libitũ ponere vicariũ tempalẽ in
eccleſia ſua.an vero ſit requirendus cõſenſus epiſcopi
et de iſto tempali vicario nõ habet locũ iſte tex. vt3 h̃
ex litera et tenẽt doc.hic.nam iſte cum ſit temporalis
nõ d2 habere bñficiũ.nec etiã habet titulũ in eccleſia.
ꝭ ppetuus ſic.vt habet̃ in cle.vnica.de offi.vica. et h̃
et ex his infert̃ ꝙ hoc.c.nõ haberet locũ in vicario epi
ſcopi.q2 nõ eſt ille vicarius ppetuus eccleſie ſ3 eſt vi
carius tẽpalis epi.et p̄t remoueri ad voluntatẽ epi vt
nõ.glo.i cle.⁊ ſi p̃ncipal.i v̄.electionẽ.ꝭ.eo.ti.et cle.ſi.
de,pcu.et tene mẽti illas glo. Idẽ dic vt nõ cõprehen

datur quo ad diſpõnem.c.de multa.ꝭ.de p̃ben. vt ibi
nõ.p Inno.et vide qð ibi dixi. Nõ ſcðo ibi ,pmo
de ſuſtentari.ꝙ ad hoc vt patrimoniũ excludat petitõ
nem ordinati ,ptra ep̃um debet eſſe tale et tm̃ ꝙ ex eo
poſſit clericus cõmode ſuſtentari.et pondera verbu3
cõmode.nõ eñ dicit ſine penuria.differentia eñ ẽ in-
ter hec maxia.nã talis poſſit viuere.ex.xv.florenis ſi
ne penuria.i.ſine egeſtate ꝙ non poſſit ,pmode viuere
alter.ad hoc vide gl.opti.in.c.v..ico.in fi.de ſta.reg.
li.vi.et facit hec litera ſic ponderata ,ptra ep̃os noſtri
temporis qui oẽs quantũcunq3 egentes ,pmouent ſine
beneficio ad titulũ patrimonij nõ eñ deberet hoc fie-
ri ſi ex patrimonio nõ p̄ot ordinatus cõmode viuere.
Nõ tercio ibi formã ,pmunẽ ꝙ literaꝝ ad beneficia
quedã dant̃ in forma ,pmuni ⁊ iſte eedẽ appellant̃ i for
ma cum ſcðm aplm. Itẽ et litere iuſticie vnde oĩa iſta
idem important.⁊ dicunt̃ in forma ,pmuni.q2 oli3 pa
pa nõ ſolebat grauare ordinarios in collatõne benefi
cioꝝ nec ,pcedere lr̃as gratioſas. ſed ſolebat ſcribere
contra ordinatores vt ipſi ,puiderent illis quos ,pmo
uerant ad ordines.et q2 hoc eſt iuſtum et debitũ vt.ꝭ.
de p̃ben.in.c.ep̃s.et.c.non liceat.ideo hec littere ſunt
appellate de iuſticia.et q2 fundate ſup illo dicto apli
q altari deſuit ⁊c̃. appellate ſũt in forma cum ſcðm
aplum de hac forma habes.ꝭ.de p̃ben.cũ ſcðm aplm
Item ſolẽt appellari in forma pauperum. q2 ſcribit̃
,p pauperibus dumtaxat ſcðm illam formam vt in.c. ſi
paup.ꝭ.de p̃ben.li.vi.et h̃ in v̄ neceſſitatibus paupũ
Quedã ſunt litere gratioſe qñ ſcilic3 papa volens ali
cui facere gratiam confert ſibi beneficium vel mandat
ſibi conferri non habito reſpectu ad ſupradicta .vt in
c.gratie.eo.ti.li.vi. Item nõ ibi.de leui non ſcribi-
mus.⁊ tene ſemp menti .q2 nõ eſt alibi iſte tex.ex quo
collige ꝙ ſubreptio viciat literas nedum qñ fuit cauſa
inductiua.⁊ finalis gr̃e ſeu r̃ſpti ꝭ etiam ſi fuit cauſa im
pulſiua.vt q2 princeps al'.cõceſſiſſet ceſſãte ſubreptõe
ꝭ non ita de leui.vñ ſubreptio fuit cã impellens .et ſic
habes caſum nõbilem ⁊ ſingularẽ in quo ceſſante cau
ſa impulſiua ſeu cauſa impulſiua expĩte falſa corruit di
ſpoſitio et hoc eſt in odium materie beneficialis pro-
pter ambitõnem reprimendã.ar.in.c.q̃uis.de p̃bẽ. li.
vi.Regulariter v̄o ceſſante cã impulſiua non ceſſat
diſpoſitio.vt nõ.in.c.poſt tranſlatõ3.de renun.et i.l.
cum tale.ff.de ,pdi.⁊ demõ.⁊.C.de falſa cã adiecta le
gato.p to. In gl.ij.ibi ſine p̃benda.ex hac gl.rela
ta ad tex.p̄t colligi dictũ nõbile ꝙ ſi mandat̃ alicui ,p-
uideri ſimpliciter in aliqua eccleſia p̄t ,puideri de bene
ficio p̃bẽdali.Sz tu dic meli⁹ ꝙ l3 applõne bñficij lar-
go ſũpto vacablo veniat oĩe bñficiũ.vt i regla illa.d
re.iu.li.vi.tñ vbi matia ẽ ſtricta vt i caſu nr̃o appelatõe
bñficij nõ venit beneficiũ curatũ.vt in.c.cũ in illis.de

prebē.li.vi.nec pbenda ſolita conferri canonico ſi in il
la eccleſia ſunt alia beneficia ſimplicia. ſec⁹ ſi nō forēt
niſi preben. Inno.hoc nō.et Io.an.poſt eum in.c.ſi.
de prebē.et ibi dixi vide p archi. in.c.cui de nō.eo.ti.
li.vi. In glo.ſi.ibi tenēt litere.aduerte. qꝛ ex hac
glo.poteſt inferri ad duas q̄ſtiones Prima nunquid
in litteris ad beneficia ſit fienda mētio de patrimonio
Secūda nunquid habēs patrimoniū ſufficiens poſſit
cum bona ꝯſcientia petere ſeu tenere beneficiū eccleſia
ſticū.quo ad primū varie ſunt opi.Cōmunis opi. eſt
q̄ in literis iuſticie eſt fienda mētio de patrimonio.vñ
p tales lrās nō tenet̄ epūs ꝓuidere habenti ſufficiens
patrimoniū.ꝓ hoc.c.tuis.ꝟ.de pben.dicit tñ Io.an.
q̄ h̄ caſu obſtabit exceptio impetranti in vim pempto
rie.nō aūt in vim dilatorie.Et nota hoc verbū.valent
enī litere iuſticie ad beneficia.licet nō faciāt mentōꝫ d̄
patrimonio.quia nō eſt neceſſe facere mentōnem d̄ ex
ceptōne pemptoria cōpetenti aduerſario.ad hoc qd̄
plene dixi in.c.cum ordināt.d.eo.ſed in lrīs gratie nō
eſt neceſſe facere mentōem de patrimonio.ꝓ hoc iſte
tex.in ſi.et hoc voluit Io. an. hic ꝛ clarius hoc ſentit
d.co.ad aures.vbi dicit q̄ de diuitijs ꝛ nobilitate nō
eſt neceſſario fienda mentio in gratia.qꝛ hoc iure non
cauet̄.Quidā tñ dicunt q̄ ſi impetrator fuit ordinat⁹
ad titulū patrimonij q̄ tunc de patrimonio eſt fienda
mentio qd̄ ſatis de rigore poteſt admitti. ſed de ſtilo
curie ſeruat̄ indifferenter p̄ma opi.et eſt ratio diuerſita
tis inter primū et ſcd̄m caſum.nam p lrās iuſticie pro
uidet̄ ſolum paupibus.ſed nō d̄r pauper q̄ habꝫ ſuffi
ciens patrimoniū Item epūs nō tenet̄ ꝓuidere ordina
to niſi q̄ non habet patrimoniū.vt in.c.tuis.et in.c.
epūs. et in.c.non liceat.ꝟ.de pben.ſ; litere gratie ſunt al
terius ꝯditōnis.nam gratia non eſt fundata ſup iuſti-
cia. Venio ad ſcd̄m.nam Inno.h̄ dicit q̄ habens
patrimoniū nō ſuſcipit indigne beneficiū dūmodo bñ
expendat. Idem videt̄ velle hoſti.dicit tñ q̄ ſi cleric⁹
deſeruit beneficio et bene viuit nec habet prauam intē
tōnem theſaurizandi pōt cū bona cōſcientia viuere de
redditibus bñficij.ſecus ſi nō deſeruit vel luxurioſe vi
uit vel prauam intentōnem theſaurizandi habeat.ꝛ vi
de Inno.in.d.c.epiſcopus.vbi idem cōcludit ꝛ mo-
uetur p̄ncipaliter per illaꝫ autoritatē apoſtoli.Qui al
tari ſeruit de altare viuere debet.vt in.c.cum ſcd̄ꝫ apo
ſtolum.ꝟ.de prebē.hunc articulū plenius examinaui i
quadam diſputatōne que incipit ticius cleric⁹ vbi ple
niſſime videas.nam cōtra hanc ratōꝫ Inn. ꝛ doct.ad
duxi tex.apertiſſimū in.c.ſacerdos.i.q.ij.vbi dicit̄ q̄
illa autoritas apoſtoli ꝓcedit in nō hñtibus vñ viuere
debēt et hoc ꝓbat̄ ex ſequētibus verbis apli.ꝛ in hoc
articulo iura varie ꝓcedūt.et vide glo.xij.q.i.in.c.hij
qui.et.i.q.ij.in.c.paſtor.et.c.clericos.ꝛ.xvi.q.i.in.c.

ſi.ꝓ concordantia omniū facio tria preſuppoſita. Pri
mum q̄ tpe p̄mitiue eccleſie om̄es credētes in chriſto
nō poſſidebant aliq̄d ꝓprium.ſ; om̄ia erāt illis ꝯmu-
nia.vt nō.xij.q.i.in ſum.et originaliter legit̄ in actib⁹
apoſtoloꝝ.ſ; poſtmodū q̄ſcente feruore chriſti incepe
rūt chriſtiani tenere ꝓpriū.Error tñ erat vt clerici ſal-
tem ꝓpria poſſiderēt.et fuit ſtatutū etiā tempe aploꝝ.
vt bona que p̄us habebant deberēt offerri eccleſijs ca
thedralib⁹ et ex redditibus ſubueniret̄ indigentibus tā
clericis q̄ꝫ laicis.et hoꝝ bonoꝝ diſpenſator fuit depu
tatus epūs.vt eſt tex.nō.xij.q.i.c.videntes.illo tempe
ſi clerici poſſidebāt ꝓpria nullo modo poterāt ptici-
pare de redditibus eccleſie.qꝛ viſus illoꝝ bonoꝝ fuit d̄
putat⁹ ꝓ indigentib⁹ Item qꝛ videbat̄ quidā error q̄
clerici poſſiderent ꝓpriū cum deuiarēt a veſtigijs apo
ſtoloꝝ.vñ fuiſſet viſum longe indecentius ſi cum hoc
qd̄ poſſiderēt ꝓpria vellent viuere de redditibus eccle
ſiaꝝ et ſcd̄m illa tpa emanarūt multa iura in q̄bus d̄r
q̄ clerici hñtes ꝓpria nō debēt pticipare de redditib⁹
eccleſie.ſed poſtmodū ꝛ i tercio fuit ſtatutū vt nulla ec
cleſia edificaret̄ ſine dote ꝓ miniſtris et alijs neceſſa-
rijs eccleſie.et clerici ſine ſcandalo inceperūt poſſidere
bona eccleſie.ad hoc.xij.q.i.certe.ꝛ d̄ cōſe.di.i.nemo
et ſcd̄m hec tempa ꝓcedūt iura que vident̄ velle q̄ cle
rici pñt viuere de redditibus eccleſie.nec ponderat̄ pa
trimoniū.qꝛ hodie bona eccleſiaꝝ p̄ncipaliter ſunt de-
putata ad viſum miniſtroꝝ.vt in.c.paſtoralis.de his q̄
ſi.a pla.et vide ho.tex.i.q.ij.c.ſi.vbi indifferenter per
mittit̄ clericis vt poſſint viuere de beneficijs ex q̄ eis
deſeruiant.Cōclude ergo q̄ ab eccleſia vniūſali nihil
poſſunt petere hñtes patrimoniū.ſed ab eccleſijs pti
cularibus q̄bus ſeruiūt licite pñt cape. ex quo honeſte
viuūt et prauam intentionē nō hñt. hinc emanauerūt
iura hodierna q̄bus diſponit̄ q̄ habēs bñficiū ꝛ patri
moniū poſſit libere teſtari de bonis patrimonialibus
xij.q.v.ꝑ totū.et.ꝟ.de teſtamētis.quaſi ꝑ totū. In
ſi.glo.oppo.ꝯtra tex.in eo q̄ innuit q̄ vicari⁹ ꝑpetuꝰ
faciendo mentōꝫ de vicaria ꝑpetua dꝫ habere bñficiū
nam p literas iuſticie nō ꝓuidet̄ niſi paupibus . ergo
p iſtas lrās nō poteſt ꝯſequi beneficiū etiā ſi faciat mē
tionē de vicaria.Nā reſultaret quedā repugnantia.cū
ille litere ſint fundate ſuper paupertate.So.dicit Io.
cal.q̄ tex.in ver.perpetuus mutat caſum ꝛ incipit loq̄
de literis gratioſis.et hoc teneas.vnde ſenſus litere ē
q̄ p literas iuſticie non tenet̄ epūs ꝓuidere habenti per
petuam vicariam.nec etiam per alias literas . ex quo
nulla fit mentio de vicaria. Vltimo ſcias q̄ docto
res tractant hic materiam.nunquid in diſpenſatōe ſit
fienda mentio de beneficijs obtentis. vel de q̄litate.
Ego latius examinaui in.d.c.ad aures.

Abbas.

Onnulli. Hoc dicit per lrās aplicas de hac ɔſtōne mentōnez nō
facientes non poteſt quis trahi vltra duas
dietas extra ſuā dioceſim niſi de ɔſenſu partiū litere fu
erint impetrate. h̄ dicit vſq; ad. §. ſunt. Et iſtud p̄nci
pium diuidit̄ in tres ptes. nam p̄mo ponit abuſuz im
petrantiū iudices remotos. Scd̄o ꝓuidet ibi. cū antē.
Tercio excipit ibi niſi. Nō p̄mo ꝙ papa cōceden
do reſcriptū ad lites dr̄ facere gratiā. licz nihil contra
ius ꝓcedat. cū ipe ſit cunctoꝝ ordinarius. ix. q. iij. cun
cta p mundū. et. c. p p̄ncipalem. h̄ ex eo dr̄ gratiā im
partiri. q2 poſſet impetrantē iure ad ſuū ordinariū re
mittere. nam eccleſiaſticus ordo ɔfunditur ſi ſua iuriſ
dictio vnicuiq; epiſcopoꝝ nō ſeruat̄. xi. q. i. ꝑuenit.
Nō ſcd̄o ibi. extra ſuam dioceſim. ꝙ diete de q̄b⁹
hic non ɔputant̄ a domicilio rei nec ab ipſius ciuitate
vel opido ſed a fine ſue dioceſ. qd̄ clarius ꝓbat̄ in. ca.
ſtatutū in. §. cum vero. in v̄. nullus. ꝯ. eo. li. vi. et ratio ē
quia nullū grauamē infert̄ ex impetratōne. ꝯ. dioceſim
cū poſſit trahi p totā dioceſim coram ordinario. vt i. c
cum ep̄s. de offi. ordi. li. vi. ſolum ergo trahit̄ re ſpectu
ſue dioceſ. ideo fit ɔputatio a fine dioceſ. Nō vlti
mo regulā ꝛ duos caſus exceptos. Regula em̄ eſt ꝙ
p lrās aplicas nō p̄t quis trahi vltra duas dietas cō
putandas a fine ſue dioceſis. hodie vero eſt h̄ reſtri
ctum. et ſolū poteſt trahi p vnam dietā. vt in. d. c. ſta
tutū. in. §. cū vero. et qd̄ dixi de lrīs aplicis. idez dic i
lrīs legatoꝝ. vt in. d. c. ſtatutū. Idem in dlegato pape
de quo dic vt ibi in v̄. in nullo. De ordinario vero vtꝝ
poſſit cauſam cōmittere extra ſuam dioceſim. vid̄ tex.
cum glo. nō. in. c. vt litigantes. de offi. ordi. li. vi. Et
ibi etiā habet̄ de archiep̄o i quibus ſcz locis poſſit cō
mittere cām applonis. et hoc quantū ad regulā. Pri
mus caſus exceptus eſt cum litere fuerāt impetrate cō
muni ɔſenſu partiū. ꝛ intellige ꝙ expſſe ɔſenſerūt in iu
dices remotos. vel ſcd̄m Inno. ſi impetrauerūt ad iu
dices ſcientes eos valde remotos et hoc caſu non eſt
neceſſe vt fiat mentio de iſta ɔſtōne qd̄ pz p caſū ſeq̄n
tem. Scd̄s caſus qñ reſcriptū facit expſſam mentōez
de iſta ɔſtōne et ex hoc et ex tex. nō. ꝙ vbi ius hz clau
ſulam derogatoriā ad ꝛ̄ſcripta non valent ipſa reſcripta
niſi expſſam mentōz faciāt de illo iure. de hoc tm̄ dicē
dum latius vt dicā in glo. fi. hui⁹ p̄ncipij. In gl. in
v̄. duas dietas ibi ɔtra naturā vocis. Nō hm̄ glo. ꝛ vi
de Inno. in. c. olim. de v̄. ſig. vbi dicit ꝙ in interpta
tōne cuiuſq; diſpōnis ſp primo recurrendū eſt ad cō
munem vſum loq̄ndi. et idem Bar. in. l. om̄es popu
li. ff. de iuſti. ꝛ iure. Scd̄o nō ex hac glo. ꝙ vbi in
aliqua diſpoſitōne fit mentio de dietis dz ſemp intelli
gi de dietis vulgaribus. et hoc dictū ɔmuniter ſequūt̄
docto. et videt̄ ꝓbari per locū a ſpāli in. c. pn̄ti. in. §.
loca. de p̄ben. li. vi. Quid aūt ſi in loco nō appareret de
vulgarib⁹ ſentiūt hic doc. et p̄ncipaliter hoſti. ꝙ tunc
recurrendū eſt ad arbitriū iudicis vt tūc iudex modere
tur et determinet dietas. aliter aūt ſunt determinā de
in hyeme q̄; in eſtate. ſed gl. in. c. cupiētes in verbo cō
mode. de elec. li. vi. dicit in defectū vulgariū recurren
dum ad legales. Et idē archi. in. d. c. ſtatutū. et hoc di
ctum mihi plus placz. q2 arbitrium iudicis ſuccedit in
nō determinatis a lege. vt in. l. i. ff. de iure delibe. et in
c. de cauſ. ꝯ. de offi. del. Et in fi. gl. hodie reſtringe hāc
deciſionē glo. ꝓut habet̄ in. d. c. ſtatutū. nam iudex de
legatus nō p̄t exire locū cōmiſſionis. vn̄ ſi deputat̄ in
certa dioceſi. ꝯ. illā et nō extra cognoſcere et ſubdelega
re p̄t. et ideo cōclude ꝙ ſi nō exeundo locū cōmiſſionis
p̄t ſe appropinquare, ꝓcedit deciſio glo. alias ſecus.
et dr̄ vt arbitroꝛ deputatus in certo loco cum dignitas
ipſius iudicis expſſa in reſcripto eſt in illo loco. vtpu
ta cōmittitur cā ep̄o ſeneñ. ꝑfecto videtur in hac dioce
ſi deputatus. vn̄ extra illā̄m dioceſim cognoſcere nō
pōt niſi diceretur in reſcripto ꝙ cōmorāretur in alio lo
co. vtputa cōmittimus hanc cām ep̄o ſeneñ. rome mo
ranti. Nam tūc vid̄r rome cauſa cōmiſſa. ad hoc text.
nō. et ibi p Jo. an. in. c. fi. de re. ꝑmu. et tene menti vt
ſis cautus. cum cōmiſſio alicui fit nō reſidenti in pro
pria dignitate vt fiat mentio in reſcp̄to de loco more.
alias nō poſſet ibi cognoſcere. In glo. in v̄. mentō
nem ibi. nō obſtante tali cōſtōne. pondera glo. videtur
em̄ velle ꝙ ꝛ̄ſcptum dz facere mentōez ſpālem de iſto
tex. Jo. an. dicit hoc cōiter nō ſeruari. ſed ſolum dicit̄
nō obſtante cōſtōne de duabus dietis edita in cōcilio
generali. et dic ſatis eſſe iſtam mentōez ſpālem de iſto
tex. q2 nō refert quid ex equipollentibus fiat. vt in. c.
lz ex quadā. de teſti. et in. l. quoties. in. §. ſi quis. ff. de
heredibus. inſti. et. l. certū. ff. ſi cer. pe. dixit̄ etiam hic
Hoſt. ꝙ ſi poſſet ꝓbari papam ſciuiſſe locoꝝ diſtantiā
valeret reſcp̄tum. licz non faceret mentōnem de iſto. c
quaſi videatur tūc ex certa ſcientia cōcedere. ꝛ idez ſen
tit glo. in ſimili in. c. i. de cōſti. li. vi. Vinc. tz hic cōtra
rium. Jo. an. dicit ꝙ ſi p verba reſcripti poſſet appa
rere de certa ſcientia pape ꝓcedat dictum Hoſt. q2 ſa
tis tūc apparet de mente p̄ncipis. alias ſi impetratoꝛ
vellet ꝓbare p teſtes certam ſcientiam ꝓcederet opi.
vin. ꝛ nō hoc dictum ſic declaratū. q2 eſt valde notabi
le in practica. ſentit em̄ p hoc ꝙ certa ſciencia p̄ncipis
nō p̄ſumitur maxime cōtra ius niſi poſſet colligi ex v̄
bis reſcripti. hoc idem ſentit Inno. in. c. p̄ſenti. quod
hodie incipit ſtatutū. de reſcp̄. li. vi. et ſic eſſet tempan
da glo. fi. in cle. ij. ꝯ. eo. ti. vbi dicit ꝙ tunc dicit̄ prin
ceps facere ex certa ſcientia. qñ hoc exprimitur in re
ſcripto. quanq; multi allegant qñ in reſcripto dicitur
ex certa ſcientia. ſed ſi intellecta illa gloſa. nō eſſet vera

et foret contra Jo.an.et Inno.in loco pallegato. Sʒ ſi tu reſtrigis modo predicto qñ ex verbis reſcripti ꝑcipi certa ſcientia pncipis tunc cõcordat cū dictis al leg.tis.⁊ vide quod dixi.in.c.ad hec.e.c. Aduerte hec dicta poſſent ꝓcedere vbi reſcriptū emanat cõtra ius nõ habens clauſulam derogatoriā.ſed vbi ius habet clauſulam et dat certam formā reſcriptis impetrandis videtur ꝙ non valeant reſcripta etiam ex certa ſcientia emanata.niſi ſeruetur forma a iure tradita.p.l.ſi quis in pn.ff.de leg.iij.et q̄d nõ.Dy.in regula.qd ſemel.de re.iu.li.vi.ſentit h̄ do.an.et iudicio meo ſentit idem Jo.an.in.c.vnico.de exceſſ.pla.li.vi. vbi in primo membro diſtinctõnis requirit ꝙ reſcriptū faciat mentõnem de iure ſi illud ius habeat clauſulam derogatoriā. Nam in alio mēbro in quo ꝓſequitur qñ ius non habet clauſulā derogatoriā dicit valere reſcriptum.ſi emanauit ex certa ſcientia pape quaſi innuat.in poſ̄i caſu certā ſcientiā nõ ſufficere.Et nõ bene illud dictū.quia nõ ſolet allegari.Et de hac materia an et qñ reſcriptū et ꝑuilegiū ſeu conſtitutio debeant facere mentõnem de iure cõtra qd emanat parū tractāt h̄ doc.Sed tu vide late p Jo.an.in.c.vnico.iam dicto in nouella.p Bar.in.l.fi.C.ſi cõtra ius vel vtili.publi.⁊ in extrauagā.ad reprimendā in v̄bo legib' non obſtātibus aliqd p bar.in.l.humanū.C.de legi. Et qꝛ diſtinctio Joh.an.eſt dubia inuenibus capiendo ipſius mentem ꝓſequere breuiſſime ſic p ſingula membra.

Aut reſcriptū habet clauſulā derogatoriam ad ius.vt quia facit mentõēʒ de iure ⁊ valʒ ſcðm eum ſibi fiat mētio p verba ſpecifica ſiue eq̄pollentia.ſiue p v̄ba generalia.Aut reſcrptum non facit mentõnem de iure ⁊ tūc aut illud ius hʒ clauſulam derogatoriā vt hic ⁊ ſimplr tenet non valere reſcriptū.Aut ius nõ habet clauſulā derogatoriā.et ſi emanat reſcriptū in forma priuilegij valet.licet nõ faciat mentõnem de iure aut emanat per modū reſcripti et tunc aut motu proprio principis et valʒ ſcðm eum.p.c.ſi motu ꝓprio.de ꝑbē.li.vi.aut ad inſtantiam partis et ſi ex certa ſcientia principis valet.alias ſecus.hec ſunt ſua dicta in effectu.⁊ vide ibi iura p que nitit̃ ꝓbare hanc diſtinctõem. mihi nõ placent ſingula mēbra ſua. Et pmo quo ad primū dū dicit ꝙ valʒ reſcriptū cõtra ius etiā ſi faciat generalem mentõnem.Nam h̄ videt̃ cõtra iſtum tex.vbi requirit exp̄ſſam mentõnem.et ideo in h̄ membro dicerem ſic ꝙ aut ius habet clauſulā derogatoriā et ſerua formam traditam in iure.nam ſi req̄rit ſpālem mentõʒ nõ ſufficit generalis ſed dʒ eſſe ſpālis ſalten p verba eq̄pollētia.vt in.l.nõ aliter.ff.de le.iij.hoc dictū etiā limita vt nõ.voluit bal.poſt Cy.in.d.l.humanū.vt ꝓcedat i reſcripto.ſecus in ꝯſtõe.nam ꝯſtitutio cõtra cõſtitutõēʒ valet facta mentõe generali de ꝯſtõne ꝯtraria.vt ſi dicat̃ non obſtante quacunqꝫ ꝯſtõne. In ꝯtrariū ad hoc cle.dudū.in fi.de ſepul.quia ꝯſtõ emanat cū maiori maturitate qꝫ reſcriptum.aut ius nõ habet clauſulam derogatoriam.et tūc in eo caſu quo eſt fienda mētio quod qñ ſit ſtatum dicetur nõ ſufficit mentio multū generalis.vtputa ſi dicat̃ nõ obſtante quacunqꝫ.l.nec requirit̃ mentio omnino ſpecialis.ſꝫ ſatis eſt ꝙ dicatur non obſtante quacūqꝫ lege que in cõtrarium loquit̃.ita voluit bar.ꝯcordando multas glo.iuris ciuil' in.d.l.fi.C.ſi cõtra ius.et hoc quo ad primū.Deinde voluit Jo.an.in ſcðo mēbro ꝙ ſi ius habet clauſulam derogatoriam nõ valet reſcriptum ſub q̄cunqꝫ forma impetratū ſeu ꝯceſſum niſi faciat de illo iure mentõēʒ quod eſt notandū ſed declara et limita vt dixi in pn.hui' gl.nam ſentit apte ꝙ etiam ꝑuilegium cõceſſum ex certa ſcientia nõ valet.qd ſatis ptʒ ex quo nõ facit exp̄ſſam mentõēʒ de iure derogante.Terciū membrū eſt ꝙ ꝑuilegiū ꝯtra ius non habēs clauſulā derogatoriam valet.dubito an hoc ſit verū.et potius credo oppoſitum.p.c.ex pte.i.de capel mon.vbi dꝛ ꝙ ſi papa ꝯfirmat priorati religioſo clauſtrali nõ valet nõ facta mentõe de iure ꝯtrario. Nam ſepe priuilegia emanāt contra ius ex nimia occupatõne pncipis. vel propter nimiā importunitatē petentium.et ideo niſi fiat mentio de iure ſaltem in genere nõ p̄ſumit̃ pnceps velle ꝯcedere cõtra ius.⁊ hoc ſentit bar.in.d.l.extrauaganti ad rep̄mendam.⁊ in.d.l.fi.et ideo alibi dicit gl.ꝙ nõ valet legittimatio ſpurij facta p principē non facta mētione de iure.vt nõ.in auc.quib' modis na.effi.le.ꝑpe fi.et vide gl.in.l.queſitū.ff.de flu.et ne q̄d i flumīe publico.⁊ in auc.inter liberos.C.de teſt.. Quartum membꝝ ꝙ reſcptum emanans ꝯtra ius ꝓprio motu valet.licet nõ faciat mentõnem de iure.dubito an hoc ſit verꝫ.qꝛ ꝓprius motus ſolum excludit ſubreptõēʒ non aūt ampliat gratiā cõtra intentõem cõcedentis.vt nõ. Jo.in.d.c.ſi motu ꝓprio pall'e. facit glo.in cle.ſi romanus.de ꝑben.dixi in.c.ad aures.e.co.Sed de mēte pncipis nõ eſt cõcedere aliqd ꝯtra ius nõ facta mētõne de iure vt in.d.c.ex pte.facit.l.reſcpta.C.ſi ꝯtra ius vel vti.pub.ergo ⁊c.dictum tñ Jo.an.forte ſeruaretur in practica.⁊ tene illud menti.p̄dictis obſtare videtur.l.multū allegabilis.ff.de excu.tu.in.l.idem iulianus.vbi dicit tex.ꝙ ſi pnceps ſciens aliquem eſſe tutorem dedit ſibi licentiā mutandi domiciliū videtur eum abſoluere a tutela.licʒ de ea nõ fecerit mentõnēʒ et ex illa.l.colligit ibi nõ. Bar.ꝙ tm̄ valet certa ſcientia quantū diſpenſatio.et pondera qꝛ nõ loquit̃ qñ in reſcripto fiebat mentio de certa ſcientia.Sed ſatis eſt ꝙ pnceps ſciebat illum eſſe tutorē.et multi legiſte per illū tex..ſolent dicere ꝙ ſi pnceps ſcienter promouet indignū vel aliquid cõtra ius videt̃ diſpenſare.facit.l.

quidam conſulebant. et qđ ibi nō. Bar. ff. de re iudi.
ſed, pfecto illa. l. non pbat id ad quod allegat. nō em̄
loquit̄ in priuilegio cōtra ius. ſed quādo abſoluit ali/
quem ab onere tutele et in facto particulari. et ſic potius
illud quoddā beneficiū abſolutōnis ab onere q̄ʒ pri/
uilegium cōtra ius. ⁊ hunc intellectū incidenter ſentit
Bar. ad illam. l. in. d. extrauaganti ad reprimendā. in
loco allegato. et in. d. l. fi. ſi cōtra ius. et hoc bñ nō. q̄ꝛ
in. d. l. idem iulianus. nō ponit̄ verus intellectus per
doc. Aliud membrū eſt qn̄ reſcriptū emanat ex certa
ſcientia et tūc valet ꝯtra ius ſm̄ Jo. an. ſ ego multipli
citer limito vt apparet ex. s. dictis. ⁊ adde nōbile dictū
bar. in. d. extrauagāti. ad reprimendā. vbi dicit q̄ vbi re
ſcriptū emanat cōtra ius et i fauoré rei publice valet lʒ
non faciat mentōʒ de iure. et tunc videt̄ pnceps diſpē
ſare contra ius ar. ſilius. l. quidam conſulebāt. in fi. ſe
cus ſi emanaret in fauorē pūate pſone. rō diuerſitatis.
quia iura habent clauſulā derogatoriā in reſcripti. qn̄
emanāt in fauorem puati. vt in. d. l. reſcripta. Jtē preſu/
mitur tunc reſcriptū ſubrepticiū vel emanaſſe, ex nimia
occupatōne pncipis. ſecus ſi in fauorem publicū. et p
dicta bene notabis. q̄ꝛ nō habeo in aliquo loco ita be
ne diſcuſſum hunc articulū. Quero extra gl. qd ſi
reus ſuccubuit in cauſa principali ⁊ appellat nunqđ in
impetratōne habebit̄ reſpectus ad diocesim ſuam. cū
ipſe ſit actor in cauſa appellatōnis. An, vero ad dioce/
ſim appellati cū ipſe ſit reus in hac cauſa appellatōnis
doc. h cōiter tenēt q̄ debet haberi recurſus ad dioce/
ſim ipſius rei originarij. ⁊ ſic in cā appellatōnis poteſt
actor trahi vltra duas dietas. ego exiſtio q̄ ſit i opti
one iſtius rei appellatoris nā ſi vult poterit impetrare i
dioceſi ipſius appellati. q̄ꝛ nō hʒ de quo cōquirat̄ ipſe
appellatus. poteſt etiam impetrare in loco nō remoto
vltra duas dietas a dioceſi ſua. q̄ꝛ cū ipſe ſit reus ori
ginarius et neceſſitatus veniat ad appellandū nō com
pellitur ſequi dioceſim ipſius actoris originalis. quia
ſic indirecte traheret̄ ad loca remota. Vn̄ quēadmodū
actor originarius poteſt, pſequi applonem nō obſtan/
te excōicatōne. q̄ꝛ fingit̄ reus, ppter neceſſitatē appellā
di. vt in. c. dilecte. et que ibi notant̄. de excep. ita dice/
rem in caſu noſtro. quia cum iſte reus originarius ne
ceſſitet̄ ad appellādu vt defendat ſe aduerſus iniqui
tatem ſententie nō deſinit eſſe reus. licet ipſe, puocaue
rit et ſic alias in q̄ſtione facti m̄di. et tene menti. quia
ſepe accidit. Jdē dicūt docto. in cauſa, reconuentōnis
vt habeat̄ reſpectus ad dioceſim rei originarij. qđ ſati
placet. q̄ꝛ quis tenet̄ r̄ndere in eo loco in quo cōuenit
aduerſarium. ar. iij. q. viij. cuius in agendo. et in. l. pa
pinianus. C. de ſen. et in. c. i. ⁊. ij. J. de mu. peti. Jdem
dicūt ſi factor pn̄tauit ipſum libellū vel ipſum reſcptū
⁊ nō curat amplius, pſequi. nam poteſt reus petere q̄

procedatur in cauſa. iuxta id quod habet̄ in auc̄. qui ſe
mel. C. quomodo ⁊ qn̄ iudex. et in. c. cauſam. de do.
et ꝯtu. Vlterius querit̄. qd ſi in reſcripto ſit mentio
de hac cōſtōne nunquid reus poſſit indifferenter tra/
hi extra ſuā dioceſim. Jo. an. poſt antiquos videt̄ vel
le q̄ non. ſ ſolum p quattuor dietas vt ſic p iſtā men/
tōnem ſolum geminent̄ ille due diete. ar. c. ſedes. s. e.
vbi ſub clauſula generali ꝯprehendunt̄ paria expſſis
do. An. dicit q̄ cum an̄ cōſtōnem iſtam nō erāt diete
diffinite. ſ indifferenter reus poterat trahi et p illam
clauſulā poſitā in reſcripto nō obſtante cōſtōne ⁊c̄. tol
latur ius iſtius cōſtōnis ergo poterit reus indifferēter
trahi vt olim. fatet̄ tn̄ q̄ in practica ſeruaret̄ opi. Joh.
an. Ego cōcordando ſatis eque diſtinguerē q̄ aut pn
ceps cōmittit cām in loco ſatis noto. et tūc indiſtincte
, pcedit vltima opi. quia ex quo papa fecit mentōnem
de iſta ꝯſtōne. ⁊ cōmiſit cauſam in loco remoto veriſi/
militer ex c̄ta ſcientia videt̄ voluiſſe vt indifferenter
poſſit ibi ꝯueniri. ar. in. d. l. idem iulianus. aut ꝯmiſit
in loco, veriſimiliter ſibi ignoto. et tūc, pcedit opi. Jo.
an. q̄ꝛ non eſt veriſimile q̄ p verba generalia voluiſſet
papa reum poſſe trahi, ad loca remota. arg. opti. in. c.
cū in multis. J. co. li. vi. reliqua, pſeq̄re vt h p doct.

Vnt et alii. Nō valent līe ad lites impetrate ſine ſpāli do
mini mandato. niſi impetrent̄ p cōiunctam
pſonam. hoc dicit. Et in pma parte ponit abuſuʒ im
petrantiū. Jn ſcđa, puidet ibi. cum aūt. Jn tercia exci
pit ibi. niſi. Nō pmo ibi. lites reſtringende. iuncta
glo. q̄ verba reſcriptoꝝ ad lites potius ſunt reſtringē
da et ſtricte. interptanda q̄ʒ laxanda. ſimile nō. in. ca.
ad h. s. eo. et ibi dixi. et tene h menti. quia videt̄ cōtra
Jnno. in. c. epi. J. de re. ec. nō alie. Nō ſcđo vnum
caſum requirentē ſpāle mandatū ſcʒ in impetratōne re
ſcripti ad plures lites alios caſus reqrentes ſpāle mā
datū. vide p glo. nō. in. c. qui ad agendū. in glo. mag
de, pcu. li. vi. Secus vidr in reſcripto ad beneficia. q̄ꝛ
nullo iure cauet̄ vt ibi requirat̄ ſpāle mandatū. imo po
tius videt̄, pbari ꝯtrarium h p locū a ſpeciali. et hoc te
net hic glo. penul. quā bene nota. Aliam glo. ꝯſimileʒ
hēs. s. eo. ad aures. et tene ſemp m̄ti iſtas duaſ gl. q̄a
non ſunt alibi. Quidā tn̄ voluerunt ꝯtrarium. ſ pmū
verius et ꝯmuniter tenet̄. Nō vnū caſū in quo ꝯiūcta
pſona poteſt explicari p ꝯiunctū id qđ requirit ſpecia
le mandatū. tn̄ regulariter cōtra. nam ꝯiuncta perſona
pōt agere, p ꝯiuncta ſine mandato dūmodo caueat de
rato et caſus non requirat ſpāle mandatū. vt, pbat̄ in.
l. ſed et hec. ff. de, pcu. iuncta. l. pomponius. in fi. ff. e.
et. l. illud. ⁊. l. patri. ff. de mino. hinc dicit ſpe. in ti. de
ꝯiuncta pſona. q̄ ꝯiuncta perſona nō admittit̄ in cauſ
ſpiritualibus. quia in illis requirit̄ ſpāle mandatū. et

idem notāt do. de rota. deciſ. cxxxv. et nō. Inno. in. c coram de offi. dele. vbi latius dicam In glo. in v. reſtringende. ibi. niſi indulgeant bñficia. Jo. an. expo nit beneficia. i. priuilegia qꝛ ſi per reſcriptū impetrare tur beneficiū eccleſiaſticū tunc fierit ſtricta interpretatō vt in. ca. quamuis. in pn̄. de prebē. li. vi. Hoc vltimū eſt verū. ſed in eo ꝙ exponit beneficia. i. priuilegia nō ꝓcedit indiſtincte. Sed debet intelligi de priuilegijs ꝯtinentibus grām non odioſam. nam ſi ꝯtineret aliqd cōtra ius ꝯmune vel veniret in preiudiciū tercij debet fieri ſtricta interp̄tatio. vt in. l. i. §. ſi quis a principe. ff ne quid in loco publico. ꝛ in. c. ſup eo. de offi. dele. et in. c. i. et. ij. de fi. preſbi. li. vi. et in. c. ꝙ dilectio. de cō ſang. ꝛ affi. et plene ꝑ doc. in. c. olim. de vbo. ſig. et ꝑ bar. in. l. fi. ff. de ꝯſti. prin. ꝛ ſic ſolue ꝯtrariū qd̄ poteſt formari de prin. hui⁹. c. nam papa cōcedendo reſcp̄tū facit gratiā et ſic indulget beneficiū. qꝛ beneficiū gene raliter ſumptū eſt beniuola actio gaudiū tribuens ca pientibus. vt in. c. i. quibus mo. feu. amit. i li. feudoꝝ. Nam ſi fatendū eſt hoc eſſe gratioſum. ſed gratia iſta eſt odioſa inquantū venit in p̄iudicium tercij et p̄bet materiam litigandi. ꝛ ideo dꝫ ſtricte interp̄tari. et vide glo. in. c. ſi canonici. de offi. oꝛ. li. vi. In glo. penl. diuidit iſtā glo. in q̄ttuoꝛ ptes p̄ncipales. Primo nā qꝫ querit nūquid generalis ꝓcurator poſſit valide lite ras impetrare. et ꝯcludit glo. ꝙ non. qꝛ requirit ſpāle mandatū. Idem tꝫ Compoſt. dicens ꝙ ſi ꝓcurator habeat mandatū ad agendū et ad defendendū nō p̄t lrās impetrare. Et idem ſpe. in ti. de reſcrip. p̄ntatōne in. §. rōne quoqꝫ impetrantis. in p̄n. ibi tñ dicit ꝙ ſi quis habet mandatū ad ꝓſequendā app̄lonem poteſt lrās impetrare. quia ꝑ impetratōnem ꝓſequit appella tōnem. vt in. c. ex parte. ſ. o. c. Ego aliter diſtinguerem aut eñ ꝓcurator generalis vult impetrare in ꝑſonam dñi. et ꝓcedit dictū glo. et doctoꝝ. aut vult impetrare i perſonam ꝓpꝛiam tanq̄ꝫ ꝓcurator in cauſa quā poteſt ꝓſequi ex generali mandato ꝛ tūc dicō eum poſſe im petrare qꝛ ſicut ex generali mandato pōt agere vt i. c. qui generaliter. de ꝓcur. li. vi. ita etiā impetrare. Nā pa pa eſt ordinarius cunctoꝝ. ergo ꝓcurator p̄t coram eo cauſam ꝓſequi vel coram delegato ab eo. facit in ar. l. ad rem mobilem. ꝛ. l. ad legatū. ff. de ꝓcur. et in. l. cui iuriſdictio. de iuriſ. om. iudi. Itē hoc caſu ceſſat rō huius. c. cū ipſe has lrās non poſſet alteri tradere cū impetrauerit in ꝑſonam ꝓpꝛiam tanq̄ꝫ ꝓcuratoris. ad hoc bo. tex. in. c. cū olim. et quod ibi nō. de can. poſſ. ꝛ ꝓpꝛi. Item iſte caſus p̄t ꝯprehendi, in fi. c. nam tex. iſte loquit in penitus extraneo. ꝛ forte ꝙ doc. alit nō ſenſerūt. ſed dictū gl. ꝛ doc. debet reſtringi mō p̄di cto. In ſc̄da pte q̄ incipit ibi. ſed nōne glo. opponit videt eñ ꝙ poſſint iſte lr̄e ratificari ꝑ approbatōē dñi quia ratihabitio retrotrahit et mandato ꝯpatur vt i re gula ratihabitio li. vi. Item iudiciū agitatū ꝑ falſū ꝓcuratorē p̄t dñs ratificare. vt in. l. licet. ff. de iudi. er go et litere glo. ꝯcludit ꝙ nō p̄nt ratificari. ſed formali ter nō ſoluit ꝯtrariū ꝛ cōcluſionē gl. ſequunt hic cōiter docto. et tenet Inno. in. c. ex pte. j. eo. Bal. in. l. falſus C. de furt. dixit ſpāle eſſe in falſo ꝯmiſſo corā p̄ncipe vt indeteſtatōem act⁹ nō poſſit ratificari. et ex hoc col ligit ſolēnis limitatio ad iura que dicunt ꝙ geſta ꝑ fal ſum ꝓcuratorem p̄nt rata haberi vt nō ꝓcedant in ge ſtis falſi o corā p̄ncipe. Sed certe. l. iij. in. §. falſus. ff. rem ra. ha. et. l. licet. p̄alle. hanc reſtrictōnem nō vidē tur admittere. alij aliter ſoluūt. Ego puto ꝙ veriſſima ſolutio ſit ꝙ non poſſint ratificari. qꝛ hoc nō fuit indu ctū in fauorē actoꝝ ſꝫ in fauorē ꝯueniendi et rei publice vt ſatis colligitur ex tex. ideo non p̄t actor ſupplere ex poſtfacto id quod nō dependet a cōſenſu ſuo. facit. ca. cōtingit. j. de ſen. ex. et in. c. ſi diligenti. de fo. compe.

Et nō. Inn. in. c. prudentiā. de offi. dele. vbi dicit ꝙ nō omnia geſta noīe meo poſſum rata habere. vñ ſi vnus iudex nomine alterius iudicis iudicaret inter ſubditos illius nō pōt ꝓpꝛius iudex illud iudiciū hr̄e ratū ſcd̄m eum. qꝛ iudiciū corruit ex defectu ſolennita tis que nihil valuit coram non ſuo iudice. ſupplere aūt defectū ſolēnitatis ſubſtantialis non dependet a facul tate iudicis. ideo nō poteſt ratificare. ita dicendū in ꝓ poſito. Item ſi diceremus ꝯtrariū vana eſſet pro uiſio huius tex. qꝛ actor lr̄as qōammodo emendo ra tificaret impetrationē. In tercia pte que recipit ibi ſed nunqd litere glo. querit an litere iſte ſint ipſo iure nulle. et cōcludit ꝙ tam in caſu p̄cedenti q̄ꝫ in caſu h⁹ §. lr̄e tenent ſed ſunt annullande ꝑ exceptōnem. et idō ſi ꝑs nō excipit valebit ꝓceſſus. Aduerte quo ad p̄mū caſū hui⁹. c. gl. olim dixit vex. ſed hodie lr̄e ſunt nulle. ꝑ. c. ſtatutū. in fi. p̄alle. Sꝫ dubitatio remanet in caſu hui⁹. §. Jo. an. et doc. vſqꝫ ad tempus ſuū trā ſiuerūt ſimplr̄ cū hac glo. Sꝫ do. an. et do. Car. ꝯtra qꝛ cū iſte litere nō p̄nt ratificari. vt dictū eſt. ꝙ ſunt nul le. ego ſū ſolitus ſuſtinē glo. qꝛ tex. loqt h ꝑ vba futuri tpis ꝛ nō p̄ntis. vt pꝫ ibi. nō valeāt. ꝙ nō ſunt nulle ip ſo facto. iux theoricā gl. in regula in ſpenis. de re. iu. li. vi. et dixi plene in. c. ſi diligēti. de fo. cōpe. et ꝑ glo. et bar i. l. in crīnali. C. de iuriſ. om. iudi. Ad idē allego tex. opti. iuncta gl. et bar. in. l. vniuerſa. C. de p̄ci. im pa. offe. vbi ꝑ verbū nō valeāt nō inducit nullitas ip̄o facto. ꝛ ad hoc tenebis ſꝑ menti iſtū tex. cū illa glo. iū cto tex. Poſſet tamen dubitari. quid ſi reus ignora uit nunquid poſſit ſaltem poſtea facere retractari pro ceſſum. et poſſet attemptari quod ſic quaſi iſte litere ſint obtente dolo et per obreptōnem impetrantis iux ta ea que dixi poſt Inno. in. c. cū dilecta. o. c. ꝛ quod

le.ꝛ nõ.in.l.ſi ꝑtoꝛ.in.§.marcellus.ff.de iudi.ꝛ ad id
quod dicit̃ in tex.ꝙ impetratoꝛ punit̃ vt falſarius.qꝛ
vere nõ ↄ̃t falſarius ꝙ lr̃e ſint vere.vñ expõit Jo.an.
tanq̃ʒ falſarius.i.tanq̃ʒ impetrans ꝑ falſi expꝛſſionem
Ego dicereʒ ꝙ iſte compat̃ falſario generaliter ad hoc
vt puniat̃.ſ̃ nõ in q̃ntitate pene.nã is qui obꝛipit ꝓnci
pi debet puniri.vt in.l.et ſi legibus.C.ſi cõtra ius vel
vtili.pub.facit.l.ſi q̃s obꝛepſerit.ff.de fal. In q̃rta
ꝑte que incipit ibi.ſed q̃s dʒ ꝓbare glo.querit cui in-
cumbat onus ꝓbandi an dño aſſerenti dediſſe man-
datum an aduerſario neganti.Et ꝓmo arguit ꝙ incũ
bat dño.ſcdo ponit opi.Jo.qui in effectu diſtinxit ꝙ
in cã appſonis ꝓſumatur impetratorẽ habuiſſe manda
tũ. Sʒ in cã ꝓncipali diſtinxit ꝙ aut in reſcripto di
citur illũ fuiſſe ꝓcuratorẽ et ꝓſumendũ eſt mandatum
ſecus ſi nihil dicit̃.dicit Jo.an.quo ad ꝓcedens mẽ-
brum ſiendam eſſe differentiã inter verba aſſertiua et
v̓ba narratiua ſeu enunciatiua ꝑ id qḋ habet̃ in cle.li
teris.de ꝓba.ꝛ in.c.ſi papa.de ꝓui.li.vi.quaſi dicat
ꝙ ſi d̓r ꝓcuratoꝛ ꝑ v̓ba enunciatiua illa verba nõ pro
bant.vt in.c.ſi papa.Si vero ꝑ v̓ba aſſertiua tũc pro
bant.vt.d.cle.lrĩs.Hoſti.inſtat ꝛ tandẽ h̓ dicit fore ar
bitrariũ inſpecta qualitate ꝑſonaꝝ.Goff.dicit ꝙ ſi a
ꝓncipio an̄ impetrationẽ obijcit̃.de defectu mandati
dʒ tunc ꝓbari mandatũ .ſed ex poſtfacto nõ admittit̃
exceptio.Sed Vin.et ꝑ̃de.dicũt hoc verũ vt admitta
tur exceptio quo ad hoc vt onus ꝓbandi transferatur
in aduerſariũ ſecus ſi obijciens vellet poſt factũ pro-
bare defectũ mandati qḋ poterit ꝓbare ꝑ cõfeſſionem
partis vel ꝓbando reuocatõnem ꝓcuratoris . Et hoc
vltimum dictum eſt quaſi cõmune.et bñ poſſet ſerua-
ri in practica.et ſic poſſet limitari dictũ glo.hui᷒ in fi.
Sʒ ego ſic diſtinguerẽ ꝙ aut impetratoꝛ narratur ꝓcu
ratoꝛ ꝑ verba aſſertiua.et hoc clarum.aut per v̓ba nar
ratiua.et puto ꝙ idem quo ad hoc vt transferat̃ onus
ꝓbandi in aduerſariũ. Et i h̓ ſequoꝛ gl.cõtra Jo.an.
et moueoꝛ.qꝛ vbi agit̃ de modico ꝓiudicio verba nar-
ratiua ſeu annunciatiua plene ꝓbant. maxime cum alia
ꝓſumptio nõ ſit in cõtrarium.de hoc eſt glo.nota.i.c.
cum olim.ꝭ.de cenſi.iuncto tex.et tenet ibi Jnno.facit
quod nõ.glo.in.c.ad illud.de ꝓſump.et maxime ꝓce
dit hoc caſu vbi narratum eſt de ſubſtantia actus.ar.
in.l.optimã.C.de contrahen.et cõmit.ſtipu.Et vide
ad hoc pulchꝛã q̃ſtionem poſitã ꝑ Jo.an.in regla nõ
licʒ actoꝛi.in mercu.vbi q̃rit̃.nunq̃d ꝑ lrãs bñficia-
les in quib᷒ narrat̃ ꝙ talis cleric᷒ ꝓbat̃ clericat᷒. Si
v̓o in reſcp̃to nõ d̓r iſtũ impetratorẽ ẽẽ ꝓcuratorẽ ſ̃ v̓-
ba ſũt relata in ꝑſonã dñi ꝛ tũc ꝓma frõte ꝓſumẽduʒ
eſt dñm impetraſſe qꝛ nõ ꝓſumitur ſubmiſſa perſona.
ar.in.l.cũ itaq̃ʒ ſtip.in.§.criſogon᷒.de v̓bo.obli.aut
ꝓbatur aliũ impetraſſe illas lrãs.ꝛ tunc puto ꝙ d̓ iu-
re etiam ex poſtfacto deberet admitti exceptio defe-
ctus mandati et onus probandi incumbit mandato.
qꝛ cum mandatũ ſit quedam ſolẽnitas extrinſeca nõ
ꝓſumitur niſi ꝓbetur vt in.c.i.de re.eccle.nõ alie.li.vi
ꝛ in.l.quecunq̃ʒ.ff.de publi.ꝑ bar.in.l. ſciendum.ff.
de v̓bo.obli.Et ꝑ Jnno.in.c. innotuit .de eo q̃ fur.
oꝛ.ſuſce. Jn glo.ii.ſed ꝛ hec.ibi nõ numerantur li
berti.liberi parentes.fratres ꝛ affines .Et aduerte qꝛ
iſte articulus ẽ multũ vtilis nõ ſolũ ad materiã iſti᷒.c.
ſ̃ etiam ad materiã illius legis .ſed ꝛ hec .vbi dicitur
ꝙ cõiuncta ꝑſona poteſt agere ꝓ cõiuncta perſona ſi
ne mandato.Et dubitat̃ que dicantur cõiuncte ꝑſone
Nam dicunt aliqui ꝙ tex .enumerat illas ꝑſonas cã
exemploꝝ.non aũt ꝙ voluerit alios cõiunctos exclu-
dere.nam ea que ponũtur cauſa exempli non reſtrin-
gunt regulam vt in.c.i.ne cle.vel mo. ꝛ in.l. ita vulne
ratus.ff.ad.l.acquil.ꝛ in.c.inter cetera .e.co. Unde
Jnno.refert hic quoſdam dicere ꝙ ↄiuncti dicuntur
quo ad illã.l.ꝛ iſtud.c.omnes ↄſanguinei.ꝑ lineã ma
ſculinam ꝛ femininã omnes q̃ admitterent̃ ad ſucceſſi-
onem ab inteſtato.ꝛ ꝓbant iſti hoc modo illa.l.ſed et
he.facit mentionem de affinibus ſine gradu. ergo for
tius debent admitti ↄſanguinei citra fratres qui ſunt
magis coniuncti q̃ʒ affines ꝛ hanc opi. attribuit bar.
Jnno.ꝛ eam ſequi vid̓r in.d.l.ſed et hec. Sed cer
te Jnno. non firmat pedes. nec originaliter fuit ſua
opi.vnde recitat aliquos tenere ꝙ aſcendentes et de-
ſcendentes admittant̃ in infinitum.per.l.liberoꝝ.ff.d̓
v̓bo.ſig. Et quia hoc videtur velle tex .in.d.l.ſed
ꝛ he.ſ̃ in collateralibus ſolum admittuntur fratres ꝛ
ſoroꝛes qꝛ de fratribus ſolum cauetur in.d.l.ſ̃ et he.
nec obſtat quod dixi de affinibus .qꝛ debet intelligi
ꝙ admittantur aſcendentes ꝛ deſcendentes dũtaxat
vt ſocer ꝛ ꝓſocer gener et ꝓgener.vnde dicunt ꝙ affi-
nis collateralis non admittitur. ꝛ ſic ſoroꝛius.i. hñs
ſororem i᷒. vxorem non debet admitti.et ſic trãſit Jn
no.nullam aperte opi.approbando vel reprobando.
Cõpoſtellan᷒ dicit curiã admittere ↄſanguineos vſq̃ʒ
ad terciũ gradũ incluſiue Hoſti.dicit ꝙ debẽt admitti
vſq̃ʒ ad q̃rtum q̃ ad diſpoſitõeʒ h᷒.c.ſ̃ nõ ſic large aſ
ſumet̃ quo ad illã.l.ſ̃ et he.qꝛ h̓ agit̃ d̓ minori ꝓiudi-
cio Ego credo ↄſiderandã ↄditionẽ et ↄſuetudinẽ pa-
trie.nã i aliquib᷒ ꝑtibus diligũt ſe magis ↄſanguinei
in remotioꝛi gradu q̃ʒ in alijs locis i gradu ꝓpinquo
Nam lex non conſiderauit niſi affectionem.ꝛ ideo cõ
cluderem ꝙ vltra perſonas expꝛeſſas in dicta.l. ſed
ꝛ he.ſit arbitrarium inſpecta affectõe quo cõiuncti de
beant admitti.Ad hoc adduco theoꝛicam docto.in.c
poſtremo.ꝭ.de appel.Circa v̓o filios naturales ꝛ ſpuri
os dubitat̃ h̓ ꝑ doc.ꝛ nõ bñ terminãt pedes . nã aliq̃
dicũt ꝙ debẽt admitti.aliqui ↄtra.Alij diſtinguũt int̃

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

naturales et ſpureos. Ego ſic diſtinguerem φ natura-
les debēt admitti. cū admittant̄ certo caſu ad ſuccōз
vt in auč. C. de na. li. et nō. in. c. tanta. q fi. ſint le. vidē
pbari in. l. parentes naturales. ff. de in ius vo. Spurij
vero ꝛ nati ex damnato coitu de rigore iuris nō debēt
admitti ꝓ ꝯiunctis ꝑ lineam maſculinā. qꝛ non ſunt
agnati nec pñt verifice oſtendere patrē. vt. l. vulgo. ff.
de ſta. ho. et in auč. ex ꝯplexu. C. de ĩceſ. nup. vid̄ bo.
tex. xxxv. q. vij. in. c. vno. Sed ꝓ ꝯiunctis ꝑ lineā fe
minīnā deberēt admitti qꝛ adinuicem ſunt cognati et
ſibi ſuccedūt. vt in. §. vulgo. inſti. de ſucceſ. cogna. Sз
inſpecta eq̄tate naturali credo φ deberēt admitti etiā
ꝓ ꝯiunctis ꝑ lineam maſculinā. qꝛ inſpecta natura ſūt
filij ꝛ ꝯſanguinei. Et in eis cadit affectio natural'. hinc
eſt φ quo ad matrimoniū impediendū dicunt̄ ꝯſang-
uinei. vt in. c. ꝑ tuas. de pba. et in. c. diſcretōni. de eo
q cog. ꝯſang. vx. ſue. hāc opi. ſentit bar. in. l. i. et. ij. ff.
de accu. et h̄ nō. qꝛ faciūt ad multa ꝛc.

Jlectus filius Cum agit̄ actiōe
reali ꝯputatō die
tarum fit a fine dioceſis loci vbi ſita eſt res.
et de meritis appellatōnis nō iudex cauſe ꝑncipalis. ſꝫ
cui ꝯmiſſa eſt appellatio cognoſcere debз. ita ꝯmuniter
ſummāt docto. ſꝫ ꝑfecto ps ꝑma ſummarij nullo mo-
do ꝓbat̄ in tex. nec puto eam verā in ſe. vt. ī. latius ſub
ij ciam. nam in tex. ſolum diffinit̄ q̄s debeat cognoſce
re de meritis applōnis. et ideo quantū ad lrām ſūmo
ſic. Si occaſione duoꝝ reſcriptoꝝ vnius ſcilз in cauſa
ꝑncipali alterius in cā applōnis cōtendit̄ nō iudex ſu-
per principali ſed deputatus ſup applōne cognoſcere
debet de validitate appellatōnis. et venit hoc ad limi
tandum. c. paſtoralis. e. co. Diuidit̄ in duas partes
Jn ꝑma ponit̄ querela appellantis. Jn ſcd̄a ꝓuidetur
ibi quod circa. Nō ꝑmo φ etiā ſcd̄m hec tempora
poterat quis habere plura beneficia. nam h̄ iſte Jo.
ſarracenus poſſidebat tria bñficia qd̄ an hodie ſit lici
tum. dic vt in. c. gratia. eo. ti. li. vi. et habes bo. glo. in
c. dudum. ij. de elect. plene ꝑ Jo. de lig. in cle. gratie.
ī. e. dixi pleniſſime in repetōne. §. quia vero. ī. de pbē.
c. extirpande. Nō ſcd̄o ar. pro ꝛ cōtra φ rōne bñfi
cij quis ſortit̄ domiciliū. de quo aliqd ī. Sed plene di
xi in. c. poſtulaſti. de fo. cōpe. et in. c. ex ore. de ꝑuile.
vbi ꝑ Jnno. aliquid ꝑ bar. in. l. i. ff. ad munici. ꝛ. ī. ali
quid dicam. Nō tercio ibi. ꝓſecutus. φ impetrans
lrās in cauſa appel. dз per hunc actum appellatōnē ꝓ
ſequi. qd̄ nō. et idē ꝓbat̄. s. c. ex parte. animo aripiē
do iter eundi ad curiam dз ꝓſequi. vt notāter ꝓbatur
in. c. cum cām. de re iudi. Et vide quod plene dixi in
c. ex inſinuatōne. ī. de appel. Nō vltimo regulā φ
vbi cōtēditur de iuriſdictōne inter iudicē a quo et iudi
cem ad quē nō debent ſimul cōuenire ſuper h̄ articulo
ſed iudex ad quē debet cognoſcere de meritis appel-
lacōꝝ. c. vt debitus. de appel. Oppo. ꝯtra tex. vid̄
eñ φ papa non debuit admittere iſtam applōnē. cum
eſſet notorie fruſtratoria. nam ex quo iſte habebat do
miciliū in alia dioceſi rōne beneficij que non diſtabat
vltra duas dietas. inde debebat fieri cōputatio dietaꝝ
qꝛ ſatis eſt φ non traheret̄ extra ſuam dioceſim vltra
duas dietas. vt. s. c. ꝓximo. So. glo. metu cōtra-
rij vt arbitror ſenſit duos intellectus ad tex. ꝑmus φ
licз agat̄ reali tñ computatio dietaꝝ debet fieri a loco
domicilij. et non a loco vbi res eſt ſita ſi agitur reali.
Ad contrarium reſpondetur φ iſte clericus con-
uentus licet haberet beneficiū in alijs dioceſibus non
tñ ibi ſortiebatur domicilium. qꝛ quemadmodum ſo
la domus. quam q̄s poſſidet i alio loco non facit eū
ſortiri ibi domicilium. l. i. §. ſola domus all'. i gl. ita nec
beneficiū quod poſſidetur i alio loco. et ſic intelligēdo
iſte tex. nō poteſt aliquatenus induci ꝓ opi. antiquoꝝ
tenentiū ſcd̄m intellectū ī. ſubijciendū. Scd̄o glo. itel
ligit φ vbi agit̄ actōne reali cōputatio dietaꝝ nō debet
fieri a loco domicilij. ſed a loco rei ſite. Nam quēad-
modum rōne rei q̄s ſortit̄ foꝝ vbi res eſt. vt in. c. fi. de
foro cōpe. ita ꝛ impetratōne extra locū dз haberi re-
ſpectus ad dioceſim vbi eſt res ꝛ nō vbi eſt domiciliū
ꝑſone. ſec' in ꝑſonali actōne. qꝛ tūc habebit̄ reſpectus
ad dioceſim domicilij. ꝛ ꝑ h̄ habes gl. declaratā q̄ ſa
tis obſcure locuta eſt doc. h̄ aliqd tangūt. ſꝫ longe ple
nius ꝛ clarius. s. c. ꝓximo. Nā h̄ et ibi dixit Jnno. φ
vbi agit̄ rōne reali vel ꝑſonali in rē ſcriptā. exemplū
in interdicto. vñ vi tūc fit ꝯputatio a dioceſi vbi eſt res
exemplū ꝑmi h̄ in iſto tex. exēplū ſcd̄i in. c. ex pte. b. d̄
fo. cōpe. Si vero agit̄ ꝑſonali puta rōne cōtract' vl' de
licti tūc fiat cōputatio nō a loco delicti ſeu cōtractus.
vt quidā dixerūt. ſed a loco domicilij. qꝛ quemadmo
dū rōne cōtract' vel delicti nō p̄t quis trahi ad illū lo
cum ſi ibi nō repitur. vt in cle. paſtoralis. de re iudi.
et in. c. rōana. i. §. cōtrahētes. de fo. cōpe. li. vi. Jta nec
corā iudice delegato dз trahi habito reſpectu ad illa lo
ca. idem in effectu voluit hoſti. hoc addito φ ſi habз
plā domicilia et agit̄ ꝑſonali debet fieri computatio a
domicilio ꝑncipaliori. ꝛ ſi nō appareret qd̄ eſſet ꝑnci-
palius. tunc a loco delicti vel cōtract'. et hoc dicit ſer
uandū ꝛ in regib' ꝛ in ꝑncipib' q̄ ſolēt diſcurrē ꝑ loca
regni vel comitat'. Et ita olim cōiter tenebat̄. ſꝫ poſtq̄
ſuꝑuenit. c. ſtatutū. ꝑall'. Jo. an. mutauit ſniam. vt ibi
ptз in gl. ſua q̄ incipit. olim dicebamus. vbi tз φ ho-
die indiſtincte dз fieri computatio a loco domicilij. qꝛ
illud. c. ſimpliciter cōſiderat tractionē. ſꝫ q̄s ꝓprie tra-
hit̄ de dioceſi domicilij vbi facit reſidentiam. ad idem
tex. s. c. proximo. Sed illa glo. non obſtante Jo. de
ligna. hic et Guil. de mō. lau. in cle. i. eo. titu. dixerūt.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

q̄ ubi agitur reali debet teneri p̄cedens opi. do. meus
do. Car. tenet opi. ut optio detur actori. nam quemad
modū eſt in optōne actoris ubi ɔueniat reum an ɔue-
niat corā iudice rei ſite an corā iudice domicilij. ut eſt
glo. notabilis in. c. dilecti. de fo. ɔpe. et in. l. ſi. C. ubi
in rem actio ita pari rōne dicendū eſt in cōputatōe die
tarū. nec obſtat quod dixi de tractōne. quia ex q̄ ſorti
tur forū ratōne rei ſitis poteſt dici ibi trahi. do. anto.
nō bene firmat ſe. ſed dicit utranq̄ʒ opi. ſubſtētabilem
Ego aliter ſolitus ſum dicere reducendo ad ɔcordiam
iſta iura et dando nouū intellectum ad illud. c. ex par-
te. de fo. compe. Conclude em̄ ſic po. endo q̄ tres
regulas ſeu ɔcluſiones. Prima ſit iſta. q̄ in eo loco
ubi q̄s pōt ɔueniri coram ordinario ſiue rōne domici
lij ſiue rōne ɔtractus ſiue delicti ⁊c. in eo loco pōt ɔue
niri corā delegato pape. nec eſt curandū q̄ trahaṫ ex-
tra domiciliū p̄ plurimas dietas. q̄ȝ nullū grauamen
p̄ impetratōnem ſibi inferṫ. nam papa eſt ordinarius
cunctoꝝ. ix. q. iij. cuncta p̄ mūdū. Sicut ergo poterat
in loco ɔtractus vel rei ɔueniri. coram ordinario ita et
corā delegato pape. hec cōcluſio ꝓbaṫ p̄ tex. nō. in. c.
dilecti. de fo. ɔpe. et hoc voluit Inno. ibi ſi bn̄ ponde
reṫ. ⁊ p̄ hoc reprobo unā opi. mirabile. Un. poſitam
in. c. lane. ꝟ. de foro ɔpe. ubi dicit q̄ etiā rōne rei ſite nō
poteſt q̄s trahi coram ordinario in loco ubi res eſt ul
tra duas dietas a loco domicilij. et ita intellexit illum
tex. ut ꝓpter hanc cauſam compellaṫ ordinarius rei ſi
te delegare illam cām in loco viciniori. et hāc opi. etiā
ibi reprobo. et ibi vide. ratio q̄ȝ iura volūt indiſtincte
ut rōne rei ſite quis poſſit ɔueniri coram ordinario lo
ci. ⁊ nullus tex. facit illam diſtinctōnem. nec ob. c. non
nulli. s. c. quia loquiṫ in alio caſu. Scd̄a ɔcluſio q̄ ubi
impetratio fit extra locū rei ſite ſeu ɔtractus vel delicti
computatio dʒ regulariter fieri a loco domicilij p̄nci-
palioris et nō a loco ubi eſt res. hoc ꝓbo duob⁹ mo-
tiuis. p̄mo tex. in. d. c. nōnulli. dicit q̄ nō debet trahi
extra ſuā dioceſim. et pondera illa verba extra ſuā dio
ceſim. nam rōne rei vel ratōe ɔtractus nō poteſt dici il
la dioceſis ſua. licʒ ibi ſortiaṫ foꝝ ſicut alibi dixit gl. te-
nenda menti. q̄ rōne ɔtractus vel rei vel delicti quis
nō efficiṫ ſubditus illius iudicis. licʒ ibi ſortiaṫ forum
ita nō. glo. in cle. i. de fo. ɔpe. ſentit glo. in. c. a nobis.
ꝟ. de ſen. ex. Scd̄o ꝓbatur. q̄ȝ. c. nōnulli. ubi ē ori-
go hui⁹ materie in iſta trahitōne ponderauit labores
in itinerando et ſumptus quos oportet facere. Iſta ve
ro attenduntṫ habito reſpectu ad dioceſim ubi perſona
reſidet ⁊ nō ubi res eſt ſita. Tercia ⁊ ultima ɔclo ē q̄ſi
limitatio p̄cedētis ɔclonis q̄ ubi quis hʒ plīa domici
lia quoꝝ unum eſt p̄ncipalius. ſed cū nō ita p̄ncipali
ɔcurrit res litigioſa. ita q̄ in domicilio nō p̄ncipalio-
ri eſt ſita res litigioſa. et tūc ɔputatio dʒ fieri ab iſto do

micilio inferiori ꝓpter ɔcurſum rei litigioſe. q̄ȝ duo vin
cula rumpūt unū. in auc. itaq̄ʒ. C. ɔmuni. de ſucce. et i
c. i. de treu. ⁊ pa. et hunc intellectū nouū do ad illud. c
ex pte. h. ſcd̄m quē nullū verbū ibi ſupfluit. nec fit im-
propꝛiatio ut faciūt ibi doc. et vide ibi pleni⁹. et h̄ nō.

In gl. iij. in fi. nꝫ q̄d aūt poſſit indēnter iudex. appl.
inhibere iudici a quo ne ꝓcedat añ exitū appel. dicit h̄
Inn. q̄ nō. ſ̄ p̄us dʒ p̄mittere cognitōʒ. vtꝫ appellatō
ſit recipiēda et ſi eā recepit velut emiſſam ex ꝓbabili
cā poterit poſtea inhibē iudici a q̄ ne ꝓcedat. et p̄ h̄
vide tex. in. c. rōana. §. q̄ ſi obijciaṫ. de app. li. vi. Qui
dā tn̄ ut refert Cōpoſt. dixerūt q̄ ille. §. ꝓcedit cum ap
pelaṫ ad metropolitanū. q̄ȝ cū ille nō habeat iuriſdi-
ctionē in ſubditos ſuffraganei. niſi ex cā appellonis non
dʒ p⁹ inhibere q̄ʒ recipiat applōnē velut emiſſā ex ꝓba
bili cā. ac etiā eſt opus q̄ incepit cognoſcere de ꝟitate
ipi⁹ cauſe q̄d videṫ velle tex. in. d. §. q̄ ſi obijciaṫ. vnd̄
videṫ ille tex. velle q̄ p̄us archieps dʒ approbare cām
in applōne ab interlocutoria expſſā et incipe cognoſcē
vtꝫ illa ſit vera. q̄ facto lʒ adhuc nō ɔſtet d̄ ꝟitate cau
ſe p̄t inhibere iudici a q̄ ne ꝓcedat. ſec⁹ vid̄r ſm̄ iſtos
in delegato deputato a papa. q̄ȝ papa ɔmittēdo appel
latonē vid̄r ipo facto ſuſpēdere iuriſdictōeʒ p̄mi iudi
cis. ut i. §. p̄al. in gl. iō delegat⁹ poterit illico ſine aliq̄
cognitōe inhibitoriā mittere. p̄ q̄ facit. c. audita. ꝟ. d̄ re
ſti. ſpo. Sʒ Cōpoſt. ſequiṫ primū dictū. et ad. c. audita
rn̄det q̄ nō loquiṫ in iudicib⁹ deputatis in cā appella
tōis. hoc idē vid̄r ſeq̄ ſpe. in ti. de app. in. §. de offi. ꝟ.
ſ̄ q̄rit. ⁊ vide etiā p̄ Inn. in. d. §. p̄. Bo. an. dubitādo
tn̄ facit h̄ diſtinctōʒ. q̄ aut iudex appellās ꝟult mitte-
re inhibitoriā ſup articulo ſup quo fuit appellatū vł illi
cōnexo. ⁊ p̄t ſtatim ſine aliq̄ cognitōe. q̄ȝ ſup illo ſtatī
fuit ſuſpenſa iuriſdictio iudicis. a quo adducit nōta in
c. ſup eo. de appl. aut vult inhibere ne ꝓcedat ſup alio ar
ticulo et nō p̄t niſi p̄us p̄mittat cauſe cognitōneʒ. ⁊ cre
do q̄ hoc dixerit innitendo ſue opi. quam poſuit. i. di
cto. c. ſuper eo. Sed nec ibi nec hic approbo. nam vi-
detur aperte contra. c. non ſolum. de appella. li. vi. ubi
patet q̄ non illico per appellatōnem ab interlocutoria
ſuſpenditur iuriſdictio iudicis a quo etiaʒ ſuper illo ar
ticulo a quo fuit appellatum. immo poteſt procedere
ad ulteriora. et validitas proceſſus dependet a futu-
ro euentu. quia ſi appellatio pronunciabitur minus le
gittima valebit proceſſus ut hic. Unde iudex ad quē
non poteſt inhibere. niſi prius receperit appellatio-
nem velut emiſſam ex probabili cauſa modo predi-
ctoꝝ. et quantum ad propoſitum noſtrum conclude-
rem ſic q̄ aut papa recepit appellatōnem ex certa ſci-
entia. et hoc conſtabat ex verbis reſcripti. et poterit
delegatus illico mittere inhibitoriaʒ. q̄ȝ ex tali receptōe
ſtatiʒ fuit ſuſpēſa iuriſdictio p̄me iudicis ut i. §. p̄. pal.

nũt papa recepit app. ſimplr eam tamẽ commiſit expſſo grauamie. ⁊ tunc videtur idem dicendum. nã ſic cõmittendo vid̃r app͂baſſe grauamen. ⁊ ſic nõ ẽ opus q̲ delegatus p̃mittat ↄgnitionem ſup p̲babilitate cauſe ſed ſolum ſup veritate. ⁊ hanc opin. ſenſit abbas in d. §. q̲ ſi obijciatur. et ſentit Jo. an. idõ videt̃ dicendũ in appellatione a diffinitiua ſiue cauſa exp̃matur ſiue non. q: papa eam committendo videtur appellatõnẽ recepiſſe. quod etiã ſentit Jo. an. in. d. §. ſed ſi appellatonem. ab interlocutoria papa commiſit nõ expſſo grauamie. nec ex certa ſcientia tunc poteſt p̲cedere opi. Inn. et Compoſt. h̃ Si vero loquimur in iudice appellatõnis inferiore a papa. ſua dictum. § . quod ſi obijciatur. cum ſequenti. hodie tamẽ cum papa committit alicui ex auditoribus cauſam app. in romana curia ſolet etiam cõmittere cauſam principalem ⁊ in continenti ſolet auditor mittere ihibitoriã iudici a quo. d̃ quo vide plene per dominos de rota decis̃. xi. cum duabus ſe. ⁊c̃

Capitulum ſancte. Si plres impetrant in eadẽ eccleſia ſtat̃ date vt p̃mꝰ impetrans p̲feratur et ſolus admittatur. ita communiter ſummant docto. ⁊ p̲cedit iſtud ſũmarium ſcd̃m opi. cõmunem q̃ hodie inualuit pp̲ter iura noua. Sed ſcd̃m aliam lec. que cõiter reprobatur h̃ certe cum modica ſuppletione poteſt ſuſtentari. ſummo ſic. In pluribus ſcptis impetratis in eadẽ eccleſia ſup ↄſimili p̲iudicio ſtatur p̲ntatõni et nõ date ſi prior īdata fuit negligẽs in p̲ſequẽdo ius ſuũ. h. d. Et iſte intellectus p̲bat̃ in. c. tibi q. ⁊. eo. li. vi. et in. c. ſi clericus. de p̲ben. eo. li. Diuidit̃. Nã in p̃ma ponit̃ facti narratio pplexitatẽ ↄquerentis cõtinens. In ſcd̃a diffinitõnis cõmiſſio illam tollẽs. ſecũda ibi. quo circa. Nõ p̃mo ibi capitulũ. de ſignificato huius verbi ponit̃ eñi hic p̲ collectõe ſeu p̲ collegio ipſorũ canonicoꝝ. Habet tñ hoc verbũ multas ſignificatõnes de quibus dat̃ verſus. Diſtinguit miniſt locat ⁊ collectio fert. Nam qñq3 ponit̃ vt diſtinguat vnã materiã ab alia. et ſic dicuntur capl̃a huiꝰ compilatõnis. nam q̃libet decretalis p̲ ſe d̃r capitulũ. ad hoc. c. inter alia. ⁊. c. qd̃ in dubijs. ⁊. de ſen. ex. et ſic intellige p̃mũ modũ in verſu ↄtentũ. Qñq3 ſtat diminutiue. nam p̃t dici capitulũ quaſi paruũ caput. ⁊ ſic intellige ſcd̃m modũ. Qñq3 ſtat p̲ loco capitulari vid̃l3 vbi canonici cõgregant̃. vt in. c. in cauſis. de electõne Qñq3 ponit̃ p̲ collectõne ſeu ipſo collegio. vt hic et ſic declara p̃miſſum v̄ſum. Scd̃o nõ ibi. mõſtrauit iũcto p̃ncipio q̲ iſtud verbũ capitulũ poſitũ in ſingulari nũero p̃t iũgi cũ verbo ſingularis numeri. vt3 capl̃m mõſtrauit. qñq3 ↄiũgit̃ cũ v̄bo pl̃is nũeri vtputa capl̃3 ſignificauerunt. vt p3 in. c. ſignificauerũt. ⁊. de excep. ⁊ in. c. in cauſis. ⁊. de elec. et dicit Jo. an. ⁊ bñ q̲ vtroq3 modo poſſumus vti. nam ſi habet̃ reſpectus ad vocẽ poſſumus vti verbo ſingulari. vt h̃. Si aũt ad intellectum in hoc noie poſſumus vti v̄bo plurali. et idõ dic q̲ nomẽ collectiuũ ſeu hñs pluralẽ ſignificatõ3 p̃t iungi cũ v̄bo pluralis numeri ⁊ cũ v̄bo ſingulari. Dic̃ tñ h̃ Jo. cal. q̲ ſi hoc nomẽ capitulũ iungit̃ cum verbis ſonantibus actũ ſeu exercitiũ ipiꝰ actꝰ debemꝰ vti v̄bo plurali. puta capitulũ dederunt voces. vel capitulum appellauerunt. ſed ſi iungit̃ cum v̄bo ſonãte in ius debemus vti verbo ſingulari vtputa capitulũ habet iuriſdictõnem vel habet ius eligendi. vel q̃d ſimile. ⁊ ẽ ratõ ſm eum. quia actus ſunt ſingulorũ. ius vero eſt penes ip̃m corpus collegij. et hoc fuit de mente Inno. in. c. irrefragabili. de offi. ordi. et in. c. ſi. d̃ iure patrona. Et hoc dictum placet habito reſpectu ad congruitatem ſenſus. Sed quo ad congruitatem latinitatis. tene indiſtincte primũ dictum. ⁊ p̲ hoc facit iſte tex. Nam hoc verbũ monſtrauit ſonat in factũ. et nihilominus eſt ſingularis numeri. Nõ tercio q̲ ſm iſta tempa cum papa ſcribebat p̲ aliquo bñficiando qñq3 dabat tres lr̃as ſucceſſiue. vt monitorias. p̲ceptorias. et executorias. vt h̃ fecit in perſonã calimaci. Qñq3 dabat a p̃ncipio ſolum executorias. i. ſcribebat deputando vnũ executorẽ p̲ executõne gratie ⁊ ſic fecit in p̲ſona3 iſtius bar. et hodie curia indifferenter dat executorias

Nõ quarto q̲ ſnia ſuſpenſionis et excõicatõis p̃t ferri in capitulũ. et hoc inſpecta ſimplicitate iuris antiqui. hodie vero dic vt in. c. romana. in. §. in vniuerſitatem. de ſen. ex. li. vi. Itẽ nota q̲ ſuſpenſus p̃t iterum ſuſpendi et excõicari. et q̃d opet̃ ſcd̃a ſuſpẽſio nõ. in. c. ita quorundã. de iudeis Item nõ q̲ ſi plures impetrãt in eadem eccleſia. vno recepto alter deb3 excludi. q: nõ eſt de intentõne pape grauare eccleſiam de pluribus niſi exprimat. cõcordat. c. duobus. ⁊. e. li. vi. de quo plenius nõ in. c. mandatũ. ⁊. eo. Nõ vltimo q̲ etiã ſnia excõicatõnis et ſuſpenſionis debẽt relaxari ſcd̃m formã eccleſie. et ſic forma eſt ſeruanda in relatione ſuſpenſionis. hoc intellige vt habetur in. c. venerabili. de ſenten. excõ. et per Inno. in. c. cum bone. de eta. et quali. et per glo. in clemen. i. de deci. in. ver. donec. Oppo contra textum. in eo q̲ papa mandat recipi eum qui prius mandatum portauit et alium excludi. nam ſecundum hoc videtur papa velle quod detur preſentatõni et non date literarum contra ca. ex parte. ⁊. de offici. delega. et. c. ceterum. ſupra eo. Solu. glo. magis intrat hoc contrarium. et in effectu ponit tres ſolu. Prima ſolu. q̲ contraria loquuntur qñ prime litere erant preſentate. tunc eni3 nõ valẽt ſcd̃e ſi ñ faciũt mẽtõ3 d̃ p̃mis. ſecꝰ aũt ſi res ẽẽt integra q: tũc ſtaremꝰ p̲ntatõi vt h̃ ⁊ i. c. vt debitꝰ. de app. hec

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

lec.hodie reprobat̃ ibi p.c.tibi qui p̃alle.vbi pt3 ꝙ l3
ſecundus impetrans p̃mo recipiat̃ ꝙ̃ p̃mus impetra
toꝛ.p̃benda tñ vacans debet̃ p̃mo impetranti q̃uis ſe
cundo recepto. Sc̄d̃a lec.glo.ꝙ hodie ꝯtraria ſũt
correcta.p illud.c.vt debitus.quaſi ſit indiſtincte ſtan
dum p̃ntatõi.hec lec.etiam corruit p dictũ.c.tibi qui.
nam illud.c.emanauit poſt.c.vt debitus.et tñ vult ꝙ
in lr̃is ad beneficia ſtemus date ⁊ nõ p̃ntatõni. Ter
cio glo.dicit ꝙ in lr̃is ad beneficia poſſumus diſtin-
guere vt p̃oꝛ in data p̃ferat̃.niſi ſecũdus p̃us fuerit re
ceptus vel p̃mus fuerit negligens.et in hoc glo.acce-
dit ad intellectũ.c.tibi qui.ꝫ non plene explicat.q2 ñ
vidit illud.c.nec.c.cũ cui.de p̃ben.li.vi. Et vt clare
habeat̃ hec materia eſt aduertendum.Aut eñ prim⁹
et ſc̄d̃s impetrauerint ad idem corpus bñficij.⁊ appa
ret de p̃oritate tempis.et tũc ſc̄d̃s impetrãs nunq̃ pt
aliq̃d obtinere vigoꝛe illaꝝ literaꝝ.q2 fuerũt ſubrepti-
cie nõ facientes mentõ3 de p̃oꝛibus.et ſic nulle.q2 ſub
reptio in beneficialibus viciat ipſo facto.vt in.c.ad au
dientiam.ij.e.et in.c.i.⁊.ij.de ſi.p̃ſbi.li.vi.vñ negligen
tia p̃mi non pt ius ꝓferre ſc̄d̃o.et in hoc caſu nõ hab3
locum diſpõ.c.penl.ij.eo.li.vi.vbi dr̃ ꝙ ſi nõ apparet
q̃s ſit p̃oꝛ in data locus eſt p̃ntatõni.nam quãdo lr̃e
ambe referunt̃ ad idem ſubiectũ.i.ad certũ corpus be
neficij mutuo ſe i mpediunt ⁊ recurrendũ eſt ad ipſum
cõcedentem.ita nõbiliter voluit Jo.an.in.c.ſi a ſede.
de p̃ben.li.vi. Qñq3 lr̃e iſtoꝝ impetrantiũ referunt̃
ad eandem eccleſiã ſed nõ ad idẽ corpus beneficij.q2
q̃libet impetrauit.vt ꝓuideret̃ ſibi de canonicatu et p̃-
benda in tali eccleſia ⁊ tũc iſte litere ſm opi.magis cõ
munẽ nõ peccant in ſubreptõne.q2 q̃libet gratia valet
et ſi capitulũ vellet pt recipe vtrunq3.ſed non tenetur
recipe niſi vnum.q2 papa nõ intendit niſi exp̃mat gra
uare eandẽ eccleſiam de duobus vt h̃ et in.c.mãdatũ.
.ij.eo.vbi plene de hoc.vñ caplm excludit aliũ vno re-
cepto nõ p viam nullitatis.ſed p viam exceptiõis gra
uaminis.et hoc caſu cum lr̃e ambe valẽt ꝓcedit ꝓprie
materia noſtra.Et dicendũ ꝙ aut p̃mus impetrãs ñ
deprehendit̃ in aliqua negligẽtia.et indiſtincte d3 p̃fer
ri p̃mus impetrans.l3 ſc̄d̃s p̃us p̃ntauit ſuas lrãs ⁊ p̃
us fuerit receptus.hoc ꝓbatur in.c.cum cui.⁊ in.c.ti
bi qui.p̃alle.et hoc ſi bñ ponderet̃ tex.nam hic papa
mandat recipi illum qui p̃us mandatũ reportauit.nã
ſiue verbum p̃us ſtet noĩaliter ſiue aduerbialiter ſemp
habemus primũ intellectũ ſubmota ꝯcertatõne doct.
hic ꝯtendentium vtrũ dictio p̃us ſtet noĩaliter aut ad
uerbialiter.Sed vt dixi qualitercũq3 ſtet ſp reſultat il
le intellectus vt p̃mus impetrans preferatur.nã ſi ſtet
aduerbialiter h̃ ꝓbatur.nam caſimacus q fuit primus
impetratoꝛ p̃ntauit p̃us lrãs ſuas ſc3 monitorias ⁊ p̃
ceptorias.et ſic p̃fertur p̃mus.Jdem intellectus reſul

tat ſi ſtet noĩaliter vt ſic exponamus.p̃us mandatũ
id eſt.primũ mandatũ.et hoc claꝝ. Sed dubitatõ
oritur vbi p̃mus impetrans retentis p̃miſſis terminis
deprehendit̃ in negligentia vtrũ ſecũdus debuerit hic
p̃ferri glo.dicit hic ꝙ ſic.ſed nõ apit p quem actũ de-
beat conuinci iſta negligentia p̃mi.et in hoc ſunt varie
opi.Quidã dixerunt ꝙ p lapſum anni.p.c.plerunq3
e.eo.qd̃ non placz Jo.an.q2 illud.c.loquit̃ in literis
ad lites.ideo nõ debet extendi ad beneficia.cum non
ſint ita amare interp̃tanda.ar.in.c.olim.de v̄.ſing.et
in.l.ſi.ff.de ꝯſti.p̃nci. Et nõ hoc verbũ ex q̃ habet̃
ſemp notare ꝙ reſcr̃pta ad lites ſunt ſtrictius interpre
tanda q̃3 ꝛ̃pta ad beneficia eccleſiaſtica.et hoc ẽ val
de notandũ p id quod habet̃ in.c.q̃uis.de p̃ben.li.
vi.vbi dr̃ ꝙ reſcr̃pta ad beneficia ſtricte interpretanda
ſunt. Alij dixerunt vt hoſti.ꝙ ſi p̃mus eſt negligẽs
p annũ.et poſt annũ beneficiũ vacans cõfert̃ alteri nõ
pt p̃m⁹ facere reuocari illã collatõ3.ſec⁹ ſi p⁹ lapſũ an
ni re integra p̃mus petit p̃bendam ſibi cõferri.vñ tunc
preferetur ſc̄d̃o ⁊ cuilibet ⁊ alij negligentia annali nõ
obſtante Jo.an.dicit hoc eſſe arbitrarium qñ p̃m⁹ di
catur negligens.et idem tenuit in glo.ſua.in.c.ſi cleri
cus.de p̃ben.li.vi.et in cle.vnica.de ꝯceſſ.p̃ben.i gl.
penul.Lapus ab.recitat in.c.tibi qui.de reſcript.li.
vi.conſuluiſſe in hoc Jo.an.⁊ ſibi rñdiſſe ꝙ ſi p̃mus
impetrans habuit canonicatũ a papa vel fuit recept⁹
in canonicũ auc̃te pape tũc nõ ꝯuincit̃ negligentia ſua
in aſſecutõne p̃bende p actũ citra collatõem q̃ſi dicat
ꝙ donec p̃benda ꝯferat̃ alteri poterit ſẽp illam petere
negligentia p̃ori nõ obſtante ſecus ſi data negligentia
fuit collata alteri quaſi p collatõnem p̃miſſa negligen
tia tollatur illud ius affectiuum ad p̃bendã qd̃ hẽat p̃
mus ex receptõe in canonicũ.et hmõi ſic declaratus
videt̃ ꝓbari in.d.ca.ſi clericus. Jn ſecũda parte.aut
primus impetrans nondum fuerat adeptus canoni-
catum.et tunc per actum contrarium preſentatõis cõ
uinci poteſt eius negligentia.quaſi dicat ꝙ ſi primus
fuit negligens in preſentando ſuas literas et ſecund⁹
prius preſentauit debet ſecundus eſſe potioꝛ in aſſecu
tione prebende.hoc videtur probari ſm vnum modũ
intelligendi in dicto.ca.tibi qui.in primo caſu iuncto
fine.et videtur ſatis probabilis intellectus.Et quãq3
lap.et do.Anto.aliqua dicant in idem incidunt i effe
ctu.cum iſta vltima opi.Jo.an.niſi quia do.Ant.po
nit caſum indubitabilẽ cum aplicus et capitularis ſi-
mul concurrunt.nam negligentia impetratoris apo-
ſtolici non conuincit̃ per capitularem.i.p receptu3 au
ctoritate capituli.niſi per ſolam collatõnem.ꝓ hoc.c.
hij qui.et.c.ſi clericus de p̃ben.li.vi.et facit etiam ad
materiam ſm lap.c.ſi tibi abſenti.e.ti.et li.vbi tex.no
tabilis vult quod his cui facta fuit collatio beneficij

non conuincit̃ de negligentia irreuocabiliter niſi p col
latōnem alteri factam vt ibi. ſ; per iſta videtur q̄ opi.
Jo.an.hic ⁊ in dictis locis remaneat ſublata vt non
ſit recurrendum ad arbitriū ſupioris. Ego dico ſaluan
do illam glo. q̄ licz p̄dictis modis conuincat̃ negligē
tia.tn̄ in mō deprehēdendi negligentiā eſt arbitrariū
nam iudex habebit arbitrari vtrum fuerit negligēs in
non p̄ñtando vel nō petendo. forte eñ allegat iſte cau
ſam legittimā dilatōnis. ⁊ in hoc ſuccedit arbitriū iu
dicis. et ſic ſaluo illas gl. Item dubito circa primum
membrū cum dicit Jo.an. q̄ vbi p̄ceſſit collatio cano
nicatus nō cōuincit̃ impetrans de negligentia ſua ci
tra actum collatōnis. nam illud.c.tibi qui p̄t intelligi
q̄ etiam p actum citeriorē poteſt cōuinci. nam in p̄nci
pio loquit̃ q̄n p̄mus et ſcd̄s fuerūt recepti. et p̄benda
vacabat de p̄ñti. et decidit̃ ibi q̄ debet̃ p̄mo impetrā
ti licz ſcd̄o recepto. niſi negligentia poſſit ſibi imputa
ri. vnde tex. nō refert ſe ad negligentiam cōmiſſam in
actu p̄ñtatōnis. ſ; loquit̃ generaliter. ergo videtur q̄ ſi
vacauerit p̄benda ⁊ p̄mus impetrans lz receptus fu
erit negligens diu in petēdo q̄ ſcd̄s impetrās diligēs
debet preferri. nec. ob.c.ſi tibi abſenti. q: ibi bñficiū
fuerat collatū meri to nō excludit̃ niſi p collatōnem al
teri factam. quia nō eſt dare actum citra collatōnez po
tentiorē p̄mo. Sed in caſu noſtro prebendā nō fue
rat collata p̄mo ſed ſolū canonicatus merito ex quo
vterq; eſt canonicus receptus dz negligentia in peten
do obeſſe p̄mo. et quāto tp̄e requirat̃ iſta negligentia
dico arbitrariū. q: tex. ibi non determinat. et in h̄ caſu
ſaluo etiā opi. illam Jo.an. p̄dicta p̄cedūt vbi p̄mus
impetrans hz alium competratorē. Sed dubiū mihi ē
qd ſi nō habeat aliū coimpetratorē. nunqd p negligē
tiam excludat̃ a gratia ſibi cōceſſa. Et p introductōne
ad materiā ſcias q̄ vario modo quis cōſequit̃ ius ex
impetratōne gratie. nā p collatōnem conſequit̃ ius in
beneficio ita q̄ p̄t dicere beneficiū eſſe ſuū etiā an̄ ade
ptam poſſeſſionē. vt.c.ſi tibi abſenti. p̄al le. et in.c.ſi.d̄
cōceſ. p̄ben.li.vi. et in.c.penul. de p̄ben.co.li. Si vero
qs eſt receptus in canonicū ſub expectatōne p̄bende.
tunc ius nō ꝯſequit̃ in p̄benda ſ; ad prebendā. vñ hēt
ius ad rem ſed nō in re. vt in dictis.c.penul. et vltimo
Si vero quis eſt receptus in canonicū ſ; ſolum habet
gratiā ſup beneficio ſibi cōferendo. ⁊ tunc ſolum habz
ius implorandi officium executoris vt p̄uideat vel fa
ciat ſibi p̄uidere. Et de hoc vide bo.glo. in.c.veniens.
de renū. facit qd̄ nō.glo. ꝭ.c.p̄ primo. et qd̄ ibi dicam
His p̄miſſis cōclude tres caſus. Primus quā
do collatōne facta quis negligit petere poſſeſſionem
et tūc credo q̄ ex iſta negligentia nō perdit ius quod
hēbat licz poſſit p ſuperiorē p̄uari ar.xviij.q.ij.ſi quis
abbas. ⁊ qd̄ nō.glo. in.c.ea q̄. de offi.archi. hoc verū

niſi alius bona fide. et cum titulo putatiuo poſſederit
ſpacio.x.annoꝝ. nam tunc preſcribit̃ contra eum licet
beneficium nō acquirat̃ preſcribenti. Ad hoc adduco
vnā bo.glo. que alibi nō eſt in.c.cōtingit. de do. ⁊ ꝯtu.
quā materiam diſcute latius vt ibi dico. Scd̄s ca
ſus q̄n papa mandat p̄uideri alicui de beneficio vacā
te. ⁊ tunc puto q̄ ſi ille eſt negligens poterit ordinari⁹
alteri cōferre ⁊ p collatōnem alteri factam extinguitur
gratia iſtius. ad hoc.c.ſi clericus. p̄allegatū. Idē pu
to in tercio caſu cum aucte pape. q̄s eſt receptus i ca
nonicum et negligit petere prebendam vacātem. nam
p negligentiā valet collatio alteri facta. vt in.d.c.ſi cle
ricus. Quid aūt dicendū hodie cū papa aſſignat ter
minū menſis ad acceptandum nunqd poſt lapſū men
ſis poſſit beneficium acceptari. vide bonā glo. in cle.
vnica. de ꝯceſſ. p̄ben. in glo. infra menſem. et hoc bene
nō. In glo.ſi. ex gl. collige tres ſol. Prima q̄ appel
latio hic non fuit legittima. ex quo p̄mi non erāt rece
pti nō poterant ſe defendere ꝯtra ſcd̄m. Scd̄a ſolo
q̄ reſpectu ſententiaꝝ lataꝝ poſt appellatōnem abſo
lutio fit ad cautelam quaſi nō erat neceſſaria. Hāc ſo.
glo. improbat. q: nunq; papa mandat aliquē abſolui
ad cautelam niſi hoc exp̄mat et tene mēti hoc dictum
glo. Tercia ſo. q̄ iſta relaxatio ſententiaꝝ refert̃ ad
ſniās latas in fauorem calimaci ꝯtra quem nō p̄ceſſit
appellatio. Et hoc etiam voluit glo. p̄cedens ⁊ hoc te
nendo ſilent ꝯtraria. Sz ꝯtra hoc oppo.. nam ex q̄
capl'in impugnabat p̄mū impetrantē ergo nō poterat
ſe defendere ꝯtra ſcd̄m ex perſona p̄mi vt in regula ex
eo. de re.iur.li.vi. et in.c.cum olim. de cenſi. So. dicit
Inno. q̄ tenendo appellatōnem valuiſſe poſſum⁹ re
ſpondere q̄ iſti nō fundabant ſe ſup iure p̄mi ſed ſuper
ſubreptōne ſecundi. vel clarius ſm̄ Compoſt. ſi obti
nuiſſent iſti ꝯtra primū nō poterant ſe defendere ꝯtra
ſcd̄m. ſed ex quo ꝯtentio fiebat cum p̄mo et dubius ē
litis euentus potuerunt interim ſe defendere ꝯtra ſecū
dum ne ſi poſtea ſuccumberet cum p̄mo compellerent̃
vtrunq; recipere. et tene menti hanc ſolutōz. q: multū
limitat illam regulam ex eo.

D audientiam Si hñs lrās pape ad bene
ficiū eis p̄pter annuā penſionē renūciat ñ va
lent litere bñficiales p eū hoc tacito impetrate. h.d.
In p̄ma ponit̃ facti narratio. In ſcd̄a p̄uiſio. ibi frater
nitati Nō p̄mo q̄ annua penſio que ſup redditib⁹
eccleſiaꝝ pleruq; alicui ꝯcedit̃ nō p̄t dici beneficium.
Nā h̄ ānua pēſio et beneficiū ponūt̃ vt diuerſa. vtz ibi
ānuas penſiōes ſeu alia bñficia. et meli⁹ h̄ p̄bat̃ in.c.
ꝯſuis. ꝭ. de p̄bē.li.vi. vbi p̄tz q̄ ſi mādat̃ alicui p̄uideri
de bñficio etiā vſq; ad certā ſummā nō p̄t p̄uideri de
annua penſione. niſi hoc in literis exp̄matur. dicerem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tñ ponendo veritatem ꝙ annua penſio eſt benefícium
ſumendo beneficiũ late,put eſt beniuola actio gaudiuȝ
tribuens capienti.ſed non eſt beneficiũ eccleſiaſticũ ſpi
rituale.qꝛ nullam ſpũalitatem habet in ſe.ſed eſt quid
mere temporale.ideo appellatõne bñficiȷ̃ eccleſiaſtici ñ
venit annua penſio.Et hanc arbitror fore ratõnem de
cidendi in.d.c.ꝙuis. Nõ ſcdõ impetratorẽ poſſe
renunciare,ꝑ libito literis apoſtolicis ſibi ꝯceſſis ad
beneficium obtinendũ nedum expreſſe.vt h̃ habeƭ et i
c.veniens.ꝛ.ca.lane.ȷ̃.de renũci.ſed etiam tacite.vt in
cle.gratie.ȷ̃.eo.et ex hoc ꝛ ex tex.nõ ꝙ licet non poſſit
quis renũciare beneficio ſine licentia ſupioris.vt in.c.
admonet.et.c.quod in dubȷ̃s.de renũci.literis tamẽ
ad beneficia obtinenda poteſt renũciare.vt hic et i.d.
c.ratio diuerſitatis.qꝛ recipiendo beneficiũ obligat ſe
beneficio et beneficiũ ſibi.vt eſt tex.ȷ̃.de renũci.in.c.ni
ſi cum pridẽ in.v̾.verum.qȯ non cõtingit in impetra
tõne literaꝝ. Nõ tercio quẽ poſſe renũciare literis
apoſtolicis,ꝑ alio beneficio eccleſiaſtico.vel etiam,ꝑ
annua penſione.de hoc tñ vltimo dic vt.ȷ̃.cum gl.

Item nõ ꝙ non ſolum de beneficiõ habito tenetur
impetrans facere mentõnem.ſed etiam de literis ꝑus
impetratis ad beneficiũ licet renunciaƭ.ratio eſt.quia
ex quo ꝑ lr̃as poterat ꝯſequi beneficiũ et pro eo defi-
cit ꝑinde eſt ac ſi fuiſſet cõſecutus.qꝛ qui actõneȝ hẽt
ipſam rem habere videƭ.vt in regula qui actõnem.ff.
de re.iur.Item omne tacitum quo expreſſo habuiſſet
retardare ꝑncipem a ꝯceſſione inducit ſubreptõnem.
vt in.c.poſtulaſti.e.eo.Sed ſi princeps ſciuiſſet ipm
habuiſſe lr̃as et eis renunciaſſe nõ ꝯſenſiſſet ita de fa-
cili ſecundas.maxime cũ earũ vigore obtinuit annuaȝ
penſionẽ.Et dicit hic Jo.an.ꝙ etiam de penſione eſt
fienda mentio qȯ ſatis credo ratõne ꝑdicta.Et lȝ tex.
nõ dicat.tñ credo interdluſum in tex.dum dicit ꝙ de
lr̃is taliter venditis eſt fienda mentio. Itẽ nõ ibi.i
irritum reuocãdo tex.expſſum qui quotidie allegatur.
ꝙ ſurreptio in beneficialibus viciat gr̃as ꝛ lr̃as ipo fcõ
quod clarius,ꝓbatur in cle.i.de ꝑben.quẽ tex.tene mẽ
ti.et in.c.i.ꝛ.ȷ̃.de fi.ꝑſbi.li.vi.Et reuocari p̃t ꝛ debet
quicqd intemptatũ eſt vigore illaꝝ literaꝝ.licet tempe
ꝓceſſus non fuerit exceptum de ſubreptõne.vt hic pro
batur.qȯ bene nõ.de hoc.ȷ̃.latius cũ glo.fi. In gl.
ꝑma in fi.nõ intelligas om̃es penſiones reprobatas
ꝑ iſtã glo.vt ꝓbaƭ in.c.ꝙuis.s.allegatũ.nam.c.extir
pande qȯ glo.alleget.loqtur qñ cõſtituitur in fraudẽ
vt quia deputatur ei qui nõ eſt capax tituli beneficȷ̃.ꝛ
de hoc latius ibi dixi.Et,ꝑ hoc facit iſte tex.vbi papa
nõ expreſſe reprobat hanc penſionem.vide bo.tex.in
c.niſi.ȷ̃.de ꝑben.vbi,ꝑ bono pacis fuit alteri litigantiũ
ſtatuta penſio de redditibus eccleſie in vita ſua. In
glo.ȷ̃.ibi licite deducanƭ in pactum. Nõ glo.quia ſi

in ſpũalibus exprimiƭ quod ineſt nõ inducit ſimonia.
et aliam glo.ſimilẽ habes in.c.ſignificaſti.de elec.ꝛ.c.
olim.ȷ̃.de reſti.ſpo.Sed h̃ ſo.poſſit,ꝓcedere qñ renun
ciaret lr̃is,ꝑ beneficio eccleſiaſtico.quia tunc exp̃mere
tur qȯ ineſt.et in hoc nota tex.cũ gl.ꝙ ſicut beneficiũ
p̃t ꝑmutari cum alio beneficio.ita poteſt ex pacto qs
renũciare literis vt ꝯſequaƭ aliud beneficium.Quidã
tñ dixerunt ꝙ ꝑmutatio non debet habere originẽ a ꝑ
tibus.ſed ex officio ſupioris explicari.qȯ tñ videƭ eẽ
falſum ꝑ.c.i.de re.ꝑmu.li.vi.et vide qȯ nõ.in.c.que-
ſitũ.eo.ti.ſed reſpectu annue penſionis nõ videƭ ſo.gl.
ꝓcedere.ideo glo.tranſit ad aliam ſolutõnem ſcꝫ ꝙ
hic interceſſit ſimonia.nec hoc negaƭ h̃. Tercio di-
co ꝙ nulla ſimonia interceſſit.quia ꝑ literas nullũ ius
ſpũale iſte habuit.et nota in hoc mirabilẽ glo.ꝙ ꝑ li-
teras ad bñficia obtinenda nõ dꝛ quis ꝯſequi ius ſpi
rituale.ex quo adhuc nõ eſt receptus in canonicũ.nec
collatio beneficȷ̃ ſibi facta eſt.et ꝙ huiuſmodi literis
qs licite renũciat,ꝑ cõmodo tempali qȯ nũꝙ tradas
obliuioni,ꝑpter auctẽm glo.ſ̃ ꝯtrarium videtur veruȝ
quia ꝑ has literas licet nõ ꝯſequatur ius in re vel ad
rem cõſequitur tñ quoddã ius preparatoriũ ad bene-
ficiũ obtinendũ qȯ eſt ſpũale vel ſpũali annexuȝ.ſicut
dicimus in pñtatõni patroni que eſt ãnexa ſpũali.qa
parat viam ad obtinendam inſtitõnem que eſt qd ſpi
rituale.Et ob hoc forte dicit hoſti.ſic.ꝙ aut ex pactio
ne partium renunciaƭ lr̃is.et aſſignaƭ annua penſio
et tunc eſt ſimonia.ar.hic cum dicit tex.taliter vendi-
tas ꝛc.Sȝ ſi pure renunciat ex officio ſupioris vel in-
terueniẽtibus amicis ꝛ poſtea cõceditur ſibi annua
penſio nõ eſt ſimonia.et ideo iſta vt tranſeant ſine vi-
cio ſunt explicanda per ſuperiorem.et tene mẽti ꝑ ꝑdi
cta.et forte ob hoc papa expreſſe nõ reprobauit iſtaȝ
penſionem.qꝛ ſibi nõ ꝯſtitit qualiter fuit impoſita ꝛ q̃
liter debeat fieri renunciatio beneficȷ̃.vide bonam gl.
i.q.i.ordinatõnes.vbi tractatur an licite quis renun-
ciet beneficio ut cõferaƭ alteri.vide gl.etiã in.c.exp̃te.
d̾ offi.del.et gl.i.in.c.dilecto.ȷ̃.d̾ ꝑbẽ.ꝛ an teneat rnũ
ciatõ ƚ collatõ ſimo.vide ꝑ Inn.i.c.cũ vniuerſoꝝ.ȷ̃.d̾
re.ꝑmu. In gl.fi.in fi.nõ diligenter vltimã ſo.gl.
in qua hoc tendit in effectu.ꝙ aut ſurreptio fuit com-
miſſa in lr̃is impetratis ad lites.aut in lr̃is impetra-
tis ad beneficia.Primo caſu tenet,ꝓceſſus nec debet
reuocari niſi a ꝑncipio fuerit oppoſitum de ſubreptio
ne.pro hoc.c.inter monaſterium.ȷ̃.de re iudi. Nõ
quod etiam in cauſa appellationis non poterit oppo
ni de ſurreptõne niſi opponens primus ignorauerit
Et notã in hoc bene iſtam gloſam.quod exceptio di-
latoria non poteſt opponi in cauſa appellationis.et
non tradas obliuioni.quia declarat et extendit.l.ita
demum.C.de procura.vbi ſolum dicitur ꝙ exceptio

contra militem,pcuratorem nõ poteſt opponi in cauſa appellatõnis ſi fuit omiſſa in cauſa pncipali ante litez ↄteſ.habes eñ p pdicta illud,pcedere etiam in qlibz dilatoria.quod ibi tz bar.ꝛ ↄmuniter doc.Et ſic nõ ꝙ appellatio nõ reſcindit oĩa ſed ſolum reſtituit appellã tem ad eum ſtatum in quo erat poſt liti ↄteſtatã.vnde nõ extinguit effectũ ↄteſtatõnis liti.dicit tñ iſta glo.ꝛ bene ꝙ ſi ignoranter fuit omiſſa põt opponi in cauſa appellatõnis.et optime loquit.nam quemadmodum poterat opponi in pmo iudicio poſt liti.ↄteſ.ex quo fu erat omiſſa p ignorantiam.ar.opti.in.ca.paſtoralis. de excep.nõ gl.iij.q.vi.§.exceptio ita.ꝛ in cã appella tõnis.q2 vt dixi regulariter quicquid poterat opponi i pmo iudicio poſt litẽ ↄteſt.poteſt opponi in cauſa ap/ pellatõnis.vt in.l.p hanc.de temp app.et in.c.cũ io/ hãnes.de fi.inſtru.nõ.bar.in.d.l.ita demũ.limita h vt dixi in.c.cũ dilecta.s.e. Scdo caſu cum ſurrep ptio fuit cõmiſſa i lrĩs ad bñficia.dicit gl.ꝙ ſurreptio viciat ipo facto.ꝛ bene,loquit vt nõ.in.d.ca.i.d pbẽ. Et circa hũc articulũ Hoſtiẽ.multũ inſtat ꝛ inuolute. cuius dicta ↄmuniter nõ approbant. Sed Compoſt. hic ponit quedã pulchra vba que quotidie allegant et ſunt magni effectus.pſequit eñ duo mẽbra pncipa lia. Primũ an et qñ valeat,pceſſus factus p lrãs ſubrepticias. Scdo qñ poteſt hic exceptio ſubre/ ptõnis opponi. Circa pmam diſtinguit inter lrãs impetratas ad lites beneficiales.vt quia contenditur de bñficijs.et lrãs impetratas ad bñficia obtinenda. Item et inter puilegia.pmo caſu cõcludit vt in glo.et hoc tene vt dixi latius poſt Inno.in.c.ceterũ.s.eo.

Scdo caſu cum ſunt litere impetrate ad beneficia. aut executor,pceſſit cauſa cognita vtputa quia impe/ trator petijt vt executor cõpelleret capl'm ad eũ recipi endũ ꝛ iponeret ſibi ſilẽtiũ ſup cõtraditõe et iudicio ri te agitato executor,pnunciauit a cuius pronunciatõne nõ fuit appellatũ.ꝛ ↄcludit pceſſum tenere.ex quo nõ fuit oppoſita exceptio ſurreptõnis. nec fuit apellatum quaſi tunc iſte litere ſortiant naturam lrãꝝ impetrata rum ad lites.dicit tñ ꝙ ex quo i veritate litere ſũt ſub repticie iudex ordinarius pt ex officio ſuo irritare illũ pceſſum.q2 nõ pt ille tenere bñficium ſine peccato.cũ in illis ſpũalibus debeat eſſe omnis puritas ꝛ abeſſe omnis prauitas.i.q.ij.quam pio.et in.c.fi.de pact. Recitat tñ quoſdã dicere ꝙ iudex nõ poterit ex officiõ pcedere ex quo ſnĩa fuit iudicialiter lata.Sed iſte qui tenet bñficiũ cũ peccato tenet renunciare et poteſt agi cõtra per eũ viã denunciatõnis euãgelice.etiam p par tem niſi pars ſcienter recepiſſet ſciens lrãs ſubrepticias.nam tunc valet receptio tanq̃ facta a capitulo.

Nota ſingulariter primũ dictum.ꝙ licz ſnĩa in beneficialibus tranſeat in rem iudicatã cõtra partem tñ poteſt pars vel alius agere ↄtra eum qui iniuſte obti/ nuit per viam denunciatõnis euangelice.et hoc etiam voluit Inno. in.c. ad aures.ſupra eo.alibi tamen vo luit Innocẽ.ꝙ ſententia lata in cauſa beneficiali non tranſit in rem iudicatã.ſicut nec in matrimoniali ꝛ hoc expſſe voluit in.c.cum olim.de do.ꝛ ↄtu.et in.c. cum bertoldus.de re iudi.Sed veritas eſt in oppoſitũ.nã debet diſtingui modo pdicto ꝙ reſpectu illius contra quẽ fuit lata bñ tranſit in rem iudicatã.vt ſingulr meli us q̃z alibi,pbatur in.c.cum dilecti.in fi.ij.de elect.ſed pro eo,p quo fuit lata nõ tranſit in rem iudicatã.quia quo ad deũ ↄtinet peccatũ irremiſſibile p partẽ.ſic in/ tellige glo.nota.in.c.i.de pceſſ.pben.dixit etiã Com poſtu.q2 ſi canonici ſciebant factũ puta ſubreptõnez literaꝝ et ignorabant ius non pñt poſtea ↄtradicere. q2 recipiendo ↄtulerũt ius de nouo ꝛ iuris ignorãtia nõ excuſat.Do.anto.in hoc ↄtra.et credo verius quia ex quo ignoranter receperũt nõ habuerũt animũ ius de nouo cõſtituendi.p hoc allego.l.nõ ignorans.C. de dona.Si vero executor,pceſſit ſine cauſe cognitõe vt quia aſſumpſit viam meri executoris qd poteſt iuxͣ notata in.c.paſtoralis.in.§.quia vero.de offi. deleg. tunc,nõ tenet.quod gerit vigore illarum literaꝝ ſubre pticiarum ꝛ poterit quandocunq̃z retractari.ꝛ ſic vide tur intelligere iſtum tex.nam cũ litera ſit loco tituli. et litera tanquã ſubrepticia ſit nulla teneret iſte beneficiũ ſine titulo.mihi tñ nõ placz pma pars diſtinctõnis cõ poſt.licet,doct.cum eo ↄmuniter tranſeant in eo ꝙ di xit ꝙ ſi executor dputatus p lrãs ſubrepticias,pceſſit vt iudex tenet,pceſſus.nam puto ꝙ ex quo executor fuit deputatus vna cum ↄceſſione gratie ꝙ ſubreptio ipſo facto viciauit gratiam et datõnem executoris.ita ꝙ ſicut gratia eſt ipſo iure nulla.ſic executor nullaz iu riſdictõnem ex literis recipit.Et pro hoc optime facit iſte tex.hic qui loquitur indiſtincte ꝛ mandat ſimpli/ citer in irritum reuocari quicquid geſtum fuerat pre/ textu illarum literarum. Ad idem.s.eo.conſtitut' facit theorica Inno.ibidem.vbi dicit,ꝙ ſubreptio vi/ ciabat gratiam et literas.Item executor non deputa tur principaliter ad lites.ꝛ ſic nõ poſſunt dici litere cõ tentioſe.ſed deputatur ad executõnem gratie.vnde cũ gratia ſit nulla tanquam principale ſequitur nullitas acceſſorie.ut in regula acceſſorium.de regu.iur. li.vi. vnde proceſſus reperitur hic explicatus a non haben te iuriſdictõnem.cum litere fuerãt nulle.vt.s.dixi. er/ go et proceſſus fuit nullus vt in.c.i.ij. eo.li.vi.Ad idẽ adduco bonum ſimile in.c.ſi ſuper gratia.de offi.dele. li.vi.vbi,pbatur ꝙ cum datio executoris venit acceſſo rie ad gratiã imitat naturã ipſius gratie ꝛ nõ naturã iu dicis impetrati ad lites.ergo ſicut ibi ſuſtinebat datio executoris vtute gratie cõtra mortem ↄcedentis.ita ĩn

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

caſu noſtro datio executoris eſt nulla ex quo deputať
ad executõnem gratie nulle. ſi aũt deputaretur iudex
ꝑncipaliter ſup ꝯtentõne beneficiali tunc bñ ꝓcederet
dañ ꝯpoſt. qꝛ ꝓceſſus valeret. ⁊ ſi ſnia eſſet iniqua tũc
oporteret ꝓcedere ꝯtra tenentẽ bñficium iniuſte reme-
dijs ſupra dictis. qđ aũt d ixi đ lřis impetratis ad be
neficia eccleſiaſtica hꝫ locũ etiam in alijs priuilegijs et
beneficijs ꝑncipum. vñ ſubreptio ipſo facto viciat pri-
uilegium et alia beneficia ꝑncipis. vt in. l. i. ff. de na-
ta. reſti. et in. l. et ſi ꝯſentaneum. C. ſi ꝯtra ius vel vtili.
pub. et qđ ibi no. tenẽt hic cõiter doc. et nõ. Inno. i. c.
cum dilecta. e. co. ⁊ hoc nõ. et viciat ſubreptio etiaꝫ ſi
ignoranter et ꝑ ſimplicitatẽ fuit cõmiſſa. ſatis eñ ẽ qđ
ꝑnceps nõ fuiſſet veriſimiliter ꝯceſſurꝰ ſi ceſſaſſet ſub
reptio. vt in. c. cõſtitutus. et qđ ibi dixi. et plenius teti
gi in. c. ſup lřis. e. co. que aũt pt eſſe diuerſitatis ratio
quare ſubreptio ipo facto viciat bñficia ⁊ ꝑuilegia et
nõ ſic lřas impetratas ad lites nullo iure hic exprimiť
vñ diuerſimode ſolet dici tñ ratio ſatis apparens ẽ. qꝛ
ſubreptio magis viciat gratiã ſeu beneficiũ qꝫ lřas de
ſimplici iuſticia. qꝛ facilius ꝯcedanť iſta qꝫ illa. vt in. c
ſi. de cri. fal. Itẽ vidꝛ iſte magis ingratus qui nitiť ob
tinere beneficiũ cũ ſubreptõne. Itẽ in ſpũalibus dꝫ
eſſe omnis puritas. d. c. quã pio. Circa ſcđm mẽ-
brũ ꝑncipale qñ debeat opponi exceptio ſurreptõnis.
diſtingue breuiter poſt compoſt. et Inno. e. c. ti. cõſti
tutus. Quedã eſt exceptio ꝯcernens lřas tñ vt qꝛ ꝑ-
miſiſti cõtra me nõ impetrare lřas vel obtinuiſti illas
ad lites ꝑ ſurreptõnem ⁊ tũc cũ iſta ſit exceptio dilato
ria dꝫ opponi ante litem ꝯteſt. vt in. c. inter monaſteriũ
de re iudi. aut exceptio cõcernit gratiã et literas. vt qꝛ
ſunt ad beneficiũ impetrate et tũc põt opponi añ litem
ꝯteſt. cõtra lřas in vim dilatorie et poſt litẽ ꝯteſta.

Itẽ ꝯtra gratiã in vim peremptorie. nam quatenꝰ
ſubreptio ꝯcernit gratiã. et ſic negocium ꝑncipale cau
ſat ꝑemptoriã exceptõnem q̃ põt opponi qñcunqꝫ pꝰ
ſententiã. vt in. c. finem. de do. et ꝯtu. et in. l. ꝑempto-
rias. C. q̃ ſen. reſci. nõ poteſt. de hac materia vide qđ
nõ. Io. an. in. c. i. de li. ꝯteſt. li. vi.

IN noſtra Intelligiť vario modo. ꝟ inherendo ꝟbis litere
h. d. in ſum. Receptus ꝑ lřas aplicas. licet
ꝑbendã ſpectet ꝑ alias lřas hoc ſupprimẽtes in alia ec
cleſia ei ꝓuideri nõ debꝫ. Primo poniť thema ex quo
ſurgit tacita; qđ. Scđo mandatũ. ibi mandamꝰ. Ter-
cio exceptio ibi niſi. Nõ ꝑmo ibi nõnulli. ꝙ nega
tiua prepoſita vniuerſali negatiue facit ꝓpoſitõnẽ vni
uerſalem trãſire in particularẽ affirmatiuã. vñ idꝫ eſt
dicere. nõnulli clerici ꝙ aliqui clerici. ad idem. e. c. nõ
nulli. ⁊. ij. q. vij. nõ oĩs. Nota ſcđo ꝙ receptus
in canonicũ ſub expectatõne prebende nõ diciť aſſecu

tus beneficiũ eccleſiaſticũ et ſic potius ipa ꝑbenda qꝫ
ius canonie appellať beneficiũ eccleſiaſticũ. nam ipſa
ſpũalia nõ pñt diu eſſe ſine tempalibus. i. q. iij. ſi quiſ
obiecerit. qđ eſt notabile vt appellatõne beneficioꝝ nõ
veniant ſtricte habẽtes canonicatus ſine ꝑbenda.

Nota tercio ⁊ tene menti ꝙ ſicut in impetratõe de
bet fieri mentio de iure quod quis habet in re. i. đ be
neficio obtento. ita ⁊ de iure quod qs habet ad rem.
nam ꝑ receptõnem in canonicũ ſub expectatõne ꝑben
de no ꝯſequiť receptus ius i ꝑbenda ꝟ ad prebendaꝫ

Nõ quarto ibi. impetũt ⁊ moleſtãt. differentiã in-
ter impetere ⁊ moleſtare. ⁊ vt nulla ſit inculcatio poſſu
mus exponere ſm cal. ꝙ verbũ impetere referť ad iu-
dicium vñ reus ſolet abſolui ab impetitõne actoris. vt
in. c. cum eccleſia. de cau. poſſ. ⁊ ꝓpri. verbũ vero mo
leſtare referť ad moleſtatõem extraiudicialẽ. facit. c. di
lectus. ij. de ſimo. Ultimo nõ ibi. expſſaꝫ fecerit mẽ
tõnem. ⁊ tene mẽti ꝙ de beneficio habito in re vel in
ſpe eſt fienda mentio expreſſa in impetratõne alterius
gratie. Nõ ergo ſufficit generalis mẽtio. lꝫ aliud dixe
rit Compoſt. qui putant ſufficere ſi dicať nõ obſtante
ꝙ habeat aliud beneficiũ vel ꝙ ꝑ eo in alijs eccl. ſijs
ſcripſerimus. nam vt hic colligiť mẽtio dꝫ eſſe expſſa
et ſic ſpãľ. qđ tenẽt Hoſti. Io. an. ⁊ cal. ⁊ cõiter doc. le
quẽtes. facit de. ij. de offi. ordi. nõ ob. c. nõ poteſt de
ꝑben. li. vi. qꝛ ibi non ponunť verba ꝯpti. ꝟ ſunt ꝟba
iuris referentis in effectu ꝟba ꝯpti ſic poteſt intelligi
c. is cui. eo. ti. et li. debet ergo dici non obſtante ꝙ per
literas noſtras ſit receptus in tali eccleſia. vel ꝙ hẽat
tale beneficium curatum. et de hoc vide quod dixi. e.
c. ad aures. et ſic habes caſum in quo non operať tan
tum genus quo ad omnia ſicut ſpecies quo ad ſpeciẽ.
nam licet ſub genere comprehendantur omnes ſpẽs
generis. vt nõ. in. l. in regentium. in. §. fraudandi. ff. đ
pact. tamen vbi requiritur notabilis expreſſio ſpeciei
non ſufficit facere mentõem per genus quia expreſſio
per ſpeciem poſſet retardare principem a conceſſione
et hoc notabis Oppo. ꝯtra tex. in eo ꝙ videtur vel
le ꝙ impetrans ſucceſſiue plures literas ad diuerſas
eccleſias poteſt vti quibus vult vnde ſi recipiť vigore
aliarum literarum non poteſt receptio ſua impugnari
licet reſpectu aliarum ſit excludendus hoc enim vide-
tur iuri contrarium. nam ex quo ſecunde litere nõ fa-
ciunt mentõem de prioribus debent eſſe ipſo iure nul
le. et ſic non deberet tenere receptio vigore ſecundaꝝ
ad hoc tex. e. c. proximo. ij. de offi. dele. in. c. ex parte
et ſupra. c. ceterum. Sol. glo. timore contrarij vide
tur velle quod cum plures litere impetrantur ab eo-
dem omnes ſunt in pendenti. et poteſt quis vti pri-
mis vel ſecundis. ſed eo ipſo ꝙ vtitur alteris reliqua
ambiſlantur. quia intentio pape fuit ꝙ iſte conſequereť

vnum beneficium. nec eſt vis ſienda per quas lr̃as ꝯ
ꝯſequatur ſi tñ p̃me lr̃e p̃ſtate annullarent̃ p exceptio
nem poſſet impetrans ſcd̃m glo. vti ſcd̃is. Et ad ꝯtra
ria poſſet r̃nderi ꝙ ꝓcedunt quando litere impetrant̃ a
diuerſis. Secus ſi ab eodem. vt hic dic clarius et la-
tius applicando dicta docto. ꝙ aut impetrant̃ plures
litere ſub eadem data aut ſub diuerſa. P̃mo caſu ſi
impetrant̃ a diuerſis. dic vt habet. in. c. penul ꝗ. eo.
li. vi. et vide qđ dixi. s. c. capitulum. ſi impetrarent̃ ab
eodem videtur glo. ꝯ innere ꝙ omnes valent et eſt in
optione impetratoris quib' vult vti. quod etiam ſen-
tiunt Inno. et ab. Contrarium tenet. Hoſti. dicens nl'
lam literam valere. q2 videnť impetrare fraudulenter
et ſic q̃lib3 lr̃a repenť vicioſa. Et hãc opi. videť appro-
bare Jo. an. Et cal. ſequitur etiam do. an. niſi iſte im-
petrans excuſaretur iuſta ignorantia vt quia iſte impe
trauit vnã lr̃am ꝑ ſe. aliam impetrauit ignoranter eiu'
ꝓcurator. tunc em̃ ſibi debet dari optio. ar. c. gratia ꝗ.
eo. li. vi. Si aũt ꝯſtaret ꝙ fraudulenter fuerit impetrate
indubio p̃ſumendum eſt ſcd̃m eum ꝙ ꝓcedit opi. ho-
ſti. quod ſatis placet. et hoc ſepe contingit in corona-
tione pape cum vnus et idem faciat ſe poni in rotulo
pluriũ cardinalium ꝙ omnes habent eandem datam
ad diuerſas eccleſias. vel etiam ad eaſde3. hec ꝓcedũt
vbi plures litere impetrantur ad diuerſa beneficia. ſi
autem ad vnum beneficium et hñt eandem formã et
datam omnes tenent. quia vna in effectu videť litera l3
plures exemplata. ſicut dicimus in pluribus teſtamẽ
tis habentibus eandem datam et formã. vt in. l. vnũ
teſtamentũ. ff. de teſta. Nunquid autem ad idem bene
ficiu3 poſſit expoſtfacto impetrari alius titulus ad cau
telam. videtur ꝙ ſic. ad hoc tex. bonus in. c. poſt electi
onem. de ꝯceſſi. p̃ben. et in. c. ex pte. aſtenť eo. ti. non
tamẽ vt ꝯſequať ius in beneficio ex vtroq3 titulo. quia
eſſet contra. c. vt quis duas. de elect. li. vi. ſed vt poſſit
ſe defendere ex vtroq3 quod eſt notabile. et vide quod
latius dixi in. d. c. poſt electionem. Secundo caſu
p̃ncipali cum impetrantur pluref litere ſub diuerſa da
ta aut a diuerſis. et dic vt dixi. s. c. capitulum. aut ab
eodem et eſt materia noſtra. in qua dic ꝙ aut p p̃mas
literas fuerat iſte aſſecutus beneficium et poſtmodum
impetrauit ſecundas ad aliud beneficium et indubie ñ
valent litere nõ facientes mentionem de beneficio ha
bito. vt in. c. ſi motu ꝓprio. de p̃ben. li. vi. aut impetra
uit ſecundas poſtq̃3 fuit receptus in canonicũ p p̃mas
ante q̃3 tñ conſequereť p̃bendam. et dic idem ꝙ nõ va
let lr̃e niſi expꝛeſſam mentionem faciant d' receptione fa
cta per primas. de hoc eſt tex. ꝯ in ſi. q̃nq3 p p̃mas li
teras nondũ fuerat impetrator aliquid ꝯſecutus ꝛ im
petrauit ſcd̃as ad aliã eccleſiam. et iſte eſt caſus dubita
bil'. glo. ꝯ voluit ꝙ omnes valẽt et ſit in optione impe-

tratoris q̃b' vult vti. vt. s. dixi. S3 Inn. Hoſti. Cal.
et ꝯmuniter docto. tenent oppoſitũ. q2 nõ eſt veriſile
ꝙ ſi papa ſciuiſſet de p̃oribus ꝯceſſiſſet ſcd̃as. vnd̃ ſal
tem negari nõ p̃t quin ſal' veritas ſit ſuppreſſa. q̃ ſi fuiſ-
ſet expꝛeſſa reddidiſſet p̃ncipem ad difficilius ꝯcedendũ
ergo tal' taciturnitas viciat. per. c. poſtulaſti. et qđ ibi
dixi. s. eo. dicit tñ ꝯ Inno. ꝙ ſi habens literas expe-
ctatiuas impetrat lr̃am ad beneficium vacans. nõ ad
vacaturũ. qđ p̃t vti illis literis dũmodo velit renun
ciare p̃oribus. Sed ꝯmunis opi. doct. eſt in oppoſitu3
qđ puto ve3. q2 cũ lr̃e ſcd̃e ſint ſubreptitie non p̃nt re
uiuiſcere ex renuntiatione p̃marum ſubſeq̃nti. ar. in. c.
ſi eo tp̃e. de reſcriptis. li. vi. habens tñ plures literas
p̃t vti p̃mis. q2 in illis non reperitur aliqđ vicium. et
dicit Hoſti. notabile v̱bum ꝙ ſi talis impetrans vte-
retur ſcd̃is anteq̃3 p̃mis ꝙ nõ poſſet aliq̃d ꝯſeq vigore
p̃marũ quibus tacite renunciauit vtendo ſcd̃is. nec ali
quid poterit firmiter ꝯſequi ex ſcd̃is cũ ſint ſubreptitie
quod ẽ notandum. Sed circa hoc p̃t dubitari. nũ
quid de literis p̃us inualidis ſit fienda mentio. glo. ꝯ
ſentit ꝙ non. Hoſti. tenet ꝯtrarium dicit em̃ ꝙ ſi quis
pendentibus p̃mis impetrauit ſcd̃as licet poſtmodũ
p̃me annulleť. nõ tñ valent ſcd̃e. q2 exquo pendebã
prime nec dum erant annullate tp̃e impetrationis pri
marum non debent valere ſcd̃e. exquo non faciunt mẽ
tionem de primis. qđ tñ limitat Cal. q̃ñ nullitas ſeu
inualiditas ſurgit ex proprijs literis. ſed ſi litere ad-
uerſarij eſſent nulle vel elidibiles p exceptionẽ nõ eſt
neceſſarium de illis facere mentionem. ſic intelligit gl.
in. c. cũ noſtris ꝗ. de ꝯceſſi. p̃ben. et qđ nõ. s. eo. ex te
nore. Do. an. diſtinguit ꝙ aut litere ſunt ipo iure nul
le. et non fuit neceſſe facere mentionẽ de illis aut elidi-
biles per exceptione3. et tũc eſt neceſſe facere mentõnẽ
q2 de literis nullis nulla ẽ vtilitas in faciendo mentio
nem. placet mihi cum litere ſunt nulle et cum impetra
tor ſciebat eas nullas. nec credo ꝙ in hoc Hoſti. ſenſe
rit ꝯtrarium. ſed dubium eſt quando impetrator ſcie-
bat eas validas et impetrauit ſcd̃as et poſtmodũ ince
pit vti p̃mis ꝛ ab illis excluſus p exceptionem vult vti
ſcd̃is. et iſtud ẽ dubiu3 gl. et hoſti. et in hoc forte poſſ3
ſuſtentari opi. Hoſti. nã exquo erant in pendenti ꝯmi
ſit iſte fraudem in nõ faciendo mentionem max. quia
vtẽdo p̃mis videť renũciaſſe ſcd̃is. Itẽ quaten' di
cit do. an. ꝙ ſi lr̃e ſint elidibiles d3 fieri mtio in ſcd̃is
ꝯ limitarẽ i lr̃is ꝓprijs. ſec' i lr̃is aduerſarij q̃s ipe p̃t
elidere p exceptõe3. q2 ip̃etrãndo lr̃am ꝯtraria3 vr̃ hr̃e
animũ elidẽdi. ꝛ ſic loqť gl. i. d. c. ex tenore. ꝛ vid̃ qđ
ibi dixi. credo etiã ꝙ d' lr̃is p̃us renũciatis ñ ſit neceſſe
mentionẽ facere i ſcd̃is. qđ ſatis ſenſit ꝯ Inno. in for
tioribus terminis. qđ nõ. nec ob. c. s. p̃xi. q2 ibi fuerat
ꝯſecut' penſionẽ vel aliud beneficiu3. ideo teneť facere

mentionem de primis literis. licet renunciatis. ſecus
ſi nihil fuiſſet ꝓſecutus. et ad hoc facit ille tex. a ꝯtrario
ſenſu. Quero extra glo. nũquid de beneficio quo im
petrans ſpoliatus eſt tenet̃ facere mentionẽ. Jo. cal. tꝫ
ꝙ ſic. ad hoc qḋ no. in. c. cũ teneamur e. c. ḋ mul cta.
de p̄ben. ꝓbatur rõe. nã ſi de iure queſito ad rem tenet̃
impetrans facere mentionẽ vt h̄ fortius de iure q̃ſito i
re. nam per ſpoliationẽ de facto agitatã non ꝑdit q̄s
titulum beneficij. ſed ſolum poſſeſſionẽ. vt in. c. ꝯquerẽ
te. et in. c. l̄ris. de reſti. ſpo. ⁊ q̄ꝛ q actõnẽ hꝫ ad rẽ ipſã
habere videtur. vt h̄ iuncta glo. fi. et in. l. qui actõnem
ff. de re. iu. facit regula quã poſui. s. eo. ꝓxi̅. Se
cundo queritur. q̄ꝛ h̄ fit ꝓbatio gratie ꝑ l̄ras nunq̄d ſi
ne literis poſſit ꝓbari gratia facta p̄ſertim ꝑ romanũ
pontificem et hoc incidit in illam queſtionem. nunq̄d
ſcriptura ſit de eẽ gratie. de quo vide plene ꝑ Jo. an.
poſt archi. in ꝓhemio vi. li. Et ibi tandẽ ꝯcluditur ꝙ
ſcriptura requirit̃ ad ꝓbationẽ gratie. nõ tamẽ eſt ḋ ſub
ſtantia gratie. vnde mortuo papa q fecit gratiam l̄ris
nedum extractis non expirat gratia ſed ſucceſſor debꝫ
dare literas faciendo mentionẽ de p̄deceſſore. facit. c.
literis. j. eo. et ex hoc dicit Bal. in. l. humanum. in fi.
C. de legi. ꝙ ſi papa verbo ꝓnũciauit aliquẽ ep̄m vel
abbatem ꝙ ſtatim facta ꝓnunciatione ille ſic ꝓnuncia
tus eſt ep̄us ſeu abbas. quod nõ. dixit tamen ꝙ nõ de
bent recipi iſti ꝑ p̄latis niſi gratiam ꝓbent per literas
apoſtolicas. al' tñ ſe gerens q̃ꝫ canonici eum recipien-
tes incurrunt graues penas vt habetur in extrauagãti
boniſa. viij. que incipit in mente. et hoc vltimũ bñ nõ.
quia multi in hoc errant. hoc idem ſenſit Cal. h̄. in ea
dem. q. nunquid litera ſit loco tituli beneficialis. tenet
Compoſt. in. c. ſup literis. s. eo. ꝙ ſic. Arch. tñ in. c.
i. de lite ꝯteſt. li. vi. hoc limitauit vt ꝓcedat in collatiõe
fienda. ſed in iam facta collatio eſt titulus et non l̄ra.
Jo. cal. ꝯcludit et melius h̄ ꝙ tam in collatione facta
q̃ꝫ fienda litera nunq̃ꝫ eſt loco tituli. vnde non eſt titu
lus remotus nec immediatus. ſed ſicut collatio vbi in
teruenit eſt titulus. ita et mandatum v̄bale de ꝯferen-
do eſt p̄mordium tituli. non eñ poteſt dici titulus q̄ꝛ
per literas vt ꝯferatur nõ acquiritur ius in beneficio ſꝫ
ſolum facultas implorandi officium executoris. ad qḋ
viḋ ho. g'. i. c. veniẽs. ḋ renũ. l̄ra ḋo ẽ ꝓbatio collatiõis
vel iſtius p̄ncipij. quemadmodũ ꝯtingit in ꝯtractu q
ꝑficitur ſolo ꝯſenſu. nam ſcriptura ſupueniẽs ñ ẽ ḋ ſub
ſtantia ꝯtractus. ſed fit ad ꝓbationem ꝯtract'. l. ꝯtrahi
tur. ff. de pigno. et. l. ꝯſenſu. ff. de act. emp. facit qḋ le-
git̃ et nõ. j. de re iudi. in. c. ſicut.

Legit̃ varijs
Ex parte decani
modis. ſꝫ ſcḋꝫ
lec. magis ꝯmunẽ et litere ꝯuenientẽ. h. d.
Nõ vꝫ ꝯptũ qḋ ꝓcurator reuocatus et ḋ hoc cer-
tificatus extra iuditiũ impetrauit ſecus tñ ſi in iuditio
dũmodo reuocatio ad noticiã aduerſarij vel iudicis ñ
ꝑuenit. Jn prima ponit̃ facti narratio. Jn ſcḋa iu
dicum inſtructio. ibi. q̄ꝛ vera. Uel ſic ſumma ſcḋm ali
um intellectũ ſatis notabilẽ. Quicquid ꝓcurator reuo
catus et ḋ h̄ certificat' in iuditio facit in fauorem dñi
non tenet. lꝫ reuocatio ad notitiã iudicis vel aduerſarij
nõ ꝑuenit. ſecus ſi illud tendit ad commodũ aduerſa-
rij. Nota p̄mo iuncta glo. i. ꝙ p̄uate pſone põt ꝯce
di p̄uilegium excõicandi ſuos manifeſtos malefacto-
res. Simil' indulgentia hẽtur in. c. ex pte. j. ḋ. v. ſig.
vbi plene de effectu h' indulgentie. et vide qḋ nota.
Inno. in. c. venerabili. de cenſi. vide tex. in. c. dilecto. ḋ
ſen. exco. li. vi. vbi nõ. vtrũ hñs al' iuriſdictionẽ poſſit
in facto ꝓprio ſniam excõicationis fulminare. Nota
ſcḋm ex h̄ et ex tex. ꝙ capitulum etiã eccleſie cathedra
lis non habet de iure ꝯmuni poteſtatẽ excõicandi nec
etiam interdicendi. vt in. c. q̃ſiuit. j. ḋ his que fi. a ma.
par. ca. nã iuriſdictio de iure ꝯmuni eſt penes ep̄m. lꝫ
eam debeat explicare cum ꝯſilio capituli. vt in. c. iij. ḋ
ꝯſue. li. vi. et. xv. q. vij. ep̄s. et in. c. nouit et. c. quãto. ḋ
his que fi. a prela. tñ ex ſpãli ꝯſuetudine poteſt capitu
lũ acquirere iuriſdictionem. ſic intellige. c. irrefragabi
li. §. ceterum. ḋ offi. ordi. Nota tertio et tene mẽti
ꝙ etiã vbi ꝯtẽdit̃ ḋ omni modo defectu iuriſdictõis ꝑt
iudex ꝯgnoſcere et ꝓnunciare an ſua ſit iuriſdictio et h̄
multum bene ꝓbatur h̄. nam ſi exceptio illius nobilis
ex toto fuiſſet vera iudices delegati nullam habuiſſent
iuriſdictionem ꝯtra iſtum nobilem. et tñ potuerunt iſti
iudices de hac exceptione ꝯgnoſcere et ſup ea ꝓnunci
are. et hoc mltum limitat ⁊ extendit. c. ſup literis. s. e.
vt nõ ſolum iudex ꝯgnoſcat qñ iuriſdictio ẽ elidibilis
per exceptionẽ ſed etiam quando opponit̃ nullam cõ-
petere. et non tradas iſtum tex. in hoc obliuioni. et fa
cit quod. j. dicã ſup gl. Nota quarto q̄ꝛ ſup excep
tione aduerſarij põt actor fundare exceptionẽ ſuam qñ
fundat ſe non ſup incluſo in ipſa exceptione ſed ſup ex
preſſis in ipſa exceptione. nã vt hic vides nobil' iſte ex
cipiendo ꝓpoſuit ſe reuocaſſe illum ꝓcuratorem. et tñ
ſup hac ꝯfeſſione ꝑ modum exceptionis facta funda-
uit capitulũ intentionem ſuã ꝯtra ſcḋas literas. Et hũc
tex. nota. ad hoc allego tex. in. c. cum venerabilis. ḋ ex
cep. vbi pleniſſime examino iſtum articulum. Nota
quinto ꝙ q̄s põt ſe fũdare ſup eo quod impugnat qñ
ad alium effectum impugnat q̃ꝫ reſpectu illius ſup q̄
ſe fundat. quod intellige quãdo nõ ipugnat ipm factũ
ſed ſolẽnitatem facti. quod eſt notandum. et ꝓbat̃ h̄ ex
eo. q̄ꝛ capitulũ ipugnabat illã reuocationem ꝓcura-
toris reſpectu validitatis ꝑorum l̄rarũ ⁊ fundat ſe ſup
ea ad validandas ſcḋas l̄ras. ꝑ h̄ facit optime iſte tex.
ad h̄ qḋ nõ. Bar. i. l. nõ vtiq̃ꝫ. ff. de excep. Nota

ſexto ibi.interlocutoria.ꝙ ſnia qua quis ꝓnunciat ſe
iudicem ē interlocutoria non diffinitiua.habet tñ vim
diffinitiue adeo ꝙ etiam de iure ciuili poteſt appellari
de quo eſt glo.nō.in.auc.habita.C.ne.ſi.pro pa. Et
nō ex tex.practicam ꝓnunciandi cū reuocabit̄ in dubi
um de validitate lrarū. Nō ibi ſi reuocatio manda
ti.ꝛc.iuncta glo.ꝙ quicquid agit ꝓcurator reuocatus
ante certificationem reuocationis etiā in fauorē dñi tȝ
ita ꝙ aduerſarius nō pōt allegare illam reuocationeȝ
in p̄iudicium reuocātis.et in hoc habeo iſtum tex.ꝑ
notabili.et hoc idem voluit glo.hic et Inn. In gl.
ij.nō ex glo.et ex tex.ꝙ in eodem iuditio ꝛ eodē libel
lo pōt agi ꝯtra eundem ſuꝑ pluribus articulis ad idē
c.dilect⁹.ī.de capel.mo.et ibi glo.iij.allegat multas
concor.In glo.iij.in fi.Uel intellige ſm ꝯpoſt.ꝙ iſte
ſecunde lrē fuerunt impetrate de ꝯſenſu ꝓcuratorū vtri
uſqȝ partis. Uel forte faciebat mentionem de ꝑo
ribus lris et c̄la ibi inſerta in hoc tñ non eſt vis. In
glo.in vbo.falſus ꝓcurator nota iſtā glo.iuncto tex.q̄
ſolet frequēter allegari et dicit Inno.ꝙ ſi dñs tacite vl̄
expſſe ratificat geſta p ꝓcuratorē falſum nō p̄t vlterius
ꝯtradicere.l.iij.in.§.falſus.ff.rem ra.ha.et in.l.lȝ.ff.
de iudi.et de h infert Inno.ad vnū nōbile dictū quod
cottidie allegatur ꝙ ſi quis ſcit aliquē ſe gerere p ꝓcu
ratore ſuo in iudicio et nō ꝯtradicit facit ſibi p̄iudiciuȝ
vnde ex illa taciturnitate videtur ille rem ex volūtate
ſua quaſi velit ꝙ videatur ſibi dare mandatū vel p̄ſu
mendū eſſe eum habere mandatū.Et ſic duobus mo
dis poteſt intelligi dictum Inno.allegat ad hoc.l.ſe
pe.ff.de re iudi.Idem videt̄ ſentire Inno.in.c.cuȝ in
iure de offi.dele.et in.c.in noſtra de ꝓcu.ſequit̄ archi.
in.c.qui ad agendū de ꝓcu.li.vi.et dñi de rota.deci.
cccc.lxvij.al.cccc.lxiij.et ſequē.vbi p hoc dictū Inn.
dicit ꝙ ſi quis appellat ꝓ me p̄ſente et nō ꝯtradicente
valet appellatio et ꝓceſſus inde factus.idem dicunt ſi
ꝓcurator patit̄ aliquē ſe gerere ꝓ ſuo ſubſtituto et non
ꝯtradicit.Sed bar.in.d.l.ſepe.et Cy.in.l.cū pecuniā
ff.de neg.geſ.tenēt appoſitū mouetur bar.ex quo enī
iſte agit ad ꝯmodū meum qd finis declarauit cum ſuc
cubuerit in cā nō videor ꝯſentire ſed potius contradi
cere et ſic non obſtat tex.in.d.l. epe.Sed certe iſta n̄
eſt bona reſponſio qz a p̄ncipio agendo nō apparet ꝙ
inutiliter et ad meum damnum agat cum potuiſſet ob
tinere.et ſufficit cām vtiliter eſſe ceptā q̄uis ꝯtrarius
effectus ſequatur vt in.l.ſed an vl tro.ff.de nego geſ.ꝛ
qd legitur.et nō.in.c.cum pro cā.ī.de ꝓcur. Itē ſi
diceremus oppoſitū nunqȝ vel raro ꝯpareret actio ne
gotiorum geſtorum cū a principio ſit dubiū de euentu
leto vel aduerſo et ſic poſſet reſponderi ad theoricam
Inno.poſitam in.c.in geneſi de elec.quā ſequitur glo.
in regula is qui tacet de re.iur.li.vi.vbi dicit̄ ꝙ ſi agit̄
de re ꝯcupiſcibili et honorabili tacens habet̄ p ꝯſenti
ente vt in.l.qui patitur.ff.mād.Si vero agit̄ de re one
roſa ſeu damnoſa tūc tacens habetur ꝓ ꝯtradicente.
nam iuditio meo h ꝯmittitur iudicis arbitrio. Tertiū
membrū cū a p̄ncipio tpe geſtionis non erat certum
an ſequeretur effectus damnoſus vel ꝯcupiſcibilis.vn
de cū poſſet ſe habere ad lucrum et damnū maxime
qñ inchoatū eſt vtiliter facta tunc ſumus extra theori
cam Innocentij et rōnē bar.et quāqȝ do.an.h videat̄
ſequi bar.dicendo ꝙ vbi certitudinaliter agit̄ de fauo
re meo tunc bene videor dare mandatum ſed vbi agit̄
de damno vel poteſt tendere ad dānum nō videor da
re mandatum.hoc dictū nullibi probat̄.ex quo vt dixi
poteſt inde ſequi cōmodum.nā agens pro alio prima
fronte videtur agere ad vtilitatē illius.patet ex eo quia
ius admittit ꝯiunctā pſonam ad agendum ſine manda
to quā tamen non admittit ꝯtra expſſam voluntatem
dñi.vt in.d.l.pomponius in.fi.Si enī iniciuȝ agendi
eſſet damnoſum abñti nō admitteret ius iſtum ad agē
dum qz tacite videtur dñs ꝯtradicere.et quāqȝ Cy.in
d.l.ſi.pecunia.dicat ꝙ in ꝯiuncta pſona vel in amico
dñs videtur dare mandatum rōe ꝯiunctionis vel ami
citie ar.in.l.ſi ſeru⁹ cōis.ff.de dona inter vi.et vx.tamē
ego differam inter has pſonas non habita in ꝓpoſito
diſtinguerem ſcdm ea q̄ plene dixi in.c.nōne de p̄ſūp.
Et diſtingue ſic ꝙ aut iſte q gerit ſe p ꝓcuratore tendit
ad allegandā pſonam dñi et dñs ſciens et patiens nō
videt̄ ꝯſentire vt in.l.filiuſfa.§.inuitus.ff.de ꝓcu.vbi
dicitur qz ſi quis ꝯſtituit me ꝓcuratorem p̄ntem et ta
centem nō videor ꝯſentire Aut tendit iſte certitudina
liter in fauorem dñi et videtur dominus ꝯſentire et da
re mandatum vt eſt tex.notabilis in.d.l.qui patit̄.aut
tendit ſeu tendere poteſt in graue p̄iudicium.et tunc
aut eſt caſus in quo poteſt dñs ꝓhibere.et non ꝓhi
bendo videtur ꝯſentire ſecus ſi de facto ꝓhibere n̄ poſ
ſet.ad hoc qd legitur et nō.in.le.gayus.ff.de pigno.
act.in.l.fideiuſſor.§.pater.ff.de pigno.et quod.nō.
in.lege.rem alienam.ff.de contrahen.emp.per dy.in
regula is qui tacet li.vi.et p bar.in.l.que.dotis.ff.ſo.
ma.In glo.in verbo ꝓpter ſuſpitionem ibi et ante li
tis.ꝯteſt.de hoc an et qñ ꝓcurator poſſit reuocari.vi
de tex.cū glo.in.c.ij.de ꝓcu.li.vi.In eadem glo.ibi
quare nō reuocatur hic glo.vſqȝ ad fi.inſtat circa intel
lectum.c.quare prime lrē valuerunt et ſcdē nō cū am
be fuerunt impetrate ab eodem ꝓcuratore reuocatō n̄
tñ glo.clare loquitur.videtur tñ habuiſſe bonum intel
lectum et clarius loquūtur doc.vt dicamus ꝙ prime
lrē fuerunt impetrate in iuditio ideo valuerunt ex quo
noticia reuocationis non ꝑuenit ad iudicem vel ad ad
uerſarium.nam hec eſt regula in materia reuocationis
reſpectu eorū q̄ agunt̄ in iuditio vt ꝓbat̄ i.c.mādato.

de ꝓcura. vbi de hoc. Sed ſecunde littere fuerant i
petrate extra iudiciū. ideo ſatis fuit ad earū nullitatem
ipm ꝓcuratorem fuiſſe de reuocacōne certioratū. qua
ſi velit glo. ꝙ in extraiudicialibus non ſit neceſſe reuo-
cationem procurato ad alios peruenire. ſed ſatis ē ꝓ
curatorem certioratum fore non tamen doct. capiunt ꝗ̃
re prime litere dicāt iudiciales et nō ſcđe do. ant. dicit
hanc lec. cōem nūꝗ̃ ſibi placuiſſe. quia nō videt i hoc
diuerſitatem iter iudicialia et extraiudicialia. quia etiā
i extraiudicialibus debet aduerſarius certificari đ reuo
catione ꝓcuratoris cū poſſit decipi ſicut i iuditio. Itē
ſcđm eum etiam ſcđe litere videt̄ iudiciales cū fuerint
impetrate lite pendēte ſed pace ipſius ſalua lect. cōis
eſt veriſſima et dictū ſuū poſſet ſaluari certo caſu ſed nō
in terminis litere. vnde declarādo hāc lect. cōem dico ꝙ
ꝑme litere dicuntur iudiciales quia fuerunt impetrate
in iuditio quia cauſa pendēte corā papa procuratores
vtriuſꝫ partis cum de meritis cāe non poſſet in curia
liquere impetrauerunt tranſlationem iudicis. et ſic ob-
tinuerunt cōmitti cauſā in ꝑtibus et ſic oportebat vt
noticia iſtius reuocationis ꝑueniret ad aduerſariū vel
iudicem alr poſſet aduerſarius deludi Sed ſcđe litere
fuerunt impetrate extraiudicium. quia poſt primas ꝑ
quas negocium erat cōmiſſū i partibus. et ipe ſolus ꝓ
curator reuocatus eas impetrauit. vnde non ſequitur
fuerunt impetrate lite pendēte ergo i iudicio cū multa
fiant extra iuditium lite pendēte. Nec obſtat qđ dicit
do. an. etiam i extraiudicialibus aduerſarium fore cer-
tiorandum de reuocatione ꝓcuratoris qꝛ illud non eſt
vſquequaꝫ verum. non enī ꝓcedit cū ꝓcurator deſti-
nat̄ non ad certam ꝑſonam. Nam i iſta ſcđa impetra
tione ꝓcurator nihil agebat cum ꝑte ſed ꝑ ſe in fauorē
dn̄i vnde ſatis erat ad nullitatem actꝰ ipm ꝓcuratorē
fuiſſe certioratū. vt eſt tex. in. cle. vnica đ renun. ſed vbi
procurator deſtinaretur ad contrahendam cū certa ꝑ-
ſona. tunc fateor ꝙ de reuocatione eſt illa ꝑſona certi-
oranda vt in. l. ſi. fideiuſſor. ff. man. ſequitur hic Jo.
an. poſt Ni. mathe. ⁊ i hoc caſu poſſet verificari dictū
do. an. vt nō ſit differentia in hoc inter iudicialia ⁊ ex-
tra iudicialia. par. n. eſt ratio in vtriſꝫ. nam ideo vt ar
bitror in iudicialibus debet noticia reuocatōis ꝑueni
re ad aduerſariū vel ad iudicem qui tenet locū aduer
ſarij quia i iudicio q̄ſi contrahiꝰ. l. iij. ff. đ pecu. vnī ex
quo procurator fuit deſtinatus ad quaſi cōtrahēdum
cum certa ꝑſona debet enī talis ꝑſona certiorari de re
uocatione ne deludatur ad libitum aduerſarij. et idē ē
in extraiudicialibus eadem ratione cum ꝓcurator mit-
titur ad certā ꝑſonā ⁊ nota bn̄ hāc rationē ⁊ ꝑ hoc ha-
bes clarū ⁊ defenſatū ꝑmū itellectū iſtius. c. Se-
cundo principaliter pōt. tex. intelligi ꝙ vtraꝫ lr̄e fue-
rint iudiciales. ⁊ ideo tenuerūt ꝑme ⁊ nō ſcđe quia ꝑ-
me tendebāt in fauorem aduerſarij qui ignorabat re-
uocatōnē ꝓcuratoris aduerſarij et ideo ipetratō tenuit
vt in. c. mādato. ij. de ꝓcura. ſed ſcđe lrē ꝯcernebant fa-
uorem illius nobilis qui reuocauit ꝓcuratorē. vnī igno
rantia capituli ꝓdeſt capitulo ignoranti ⁊ nō iſti no-
bili ſcienti. ar. in. c. cum vniuerſorū. de re. ꝑmu. et in re
gula eum qui. de re. iur. li. vi. Et iſte ē nō. intellectꝰ li-
mitās multū. c. mādato ꝑalle. et ſm hūc intellectum
quem ſenſerūt hoſti. ⁊ Cōpoſt. ſummaui in ſcđo loco
et tene eū menti Tercius eſt intellectꝰ ꝑncipalis qđ
ambe lr̄e fuerūt extraiudiciales ⁊ tūc rō diuerſitatis iter ꝑ
mas et ſcđas lrās eſt qꝛ ꝓ ꝑmis iudices ꝓnunciaue-
runt a quoꝝ ꝓnunciatōne nō fuit appellatū et ſic ſen-
tentia tranſiuit in rem iudicatā ſed cōtra ſcđas lrās fu
it exceptū et iudicatū ⁊ hunc intellectū aliquatenꝰ ſen
tit iſta glo. in eo ꝙ ponderat ꝙ nō fuit appellatum ſed
apertius hoc tenet guil. naſo dicēs vtrūꝫ reſcriptū nō
valuiſſe ſed primū aſſumpſiſſe vigorē ex iudicis ꝓnun
ciatōne. Et nō iſtum intellectū nā neſcio alibi expꝛſſuꝫ
Nūc infert ex eo clariſſime ꝙ ꝛ̄ſcptū nullū aſſumit vi
gorem ſi orta ꝯtentōne ſup nullitate iudex ꝓnūciat va
lidum et nō appellat̄. ⁊ ſic ꝓbat eāque notant ꝑ lapū
in. c. i. ij. co. li. vi. et ea que dixi in. c. ſup literis. e. c. intel
lige tn̄ ꝙ ꝛ̄ſcptum nō fuerat falſum hoc dico ꝑ ea que
dixi poſt Inno. in. d. c. ſup lris. Itē ſequēdo ꝑdi-
ctum intellectū ꝙ ambe litere fuerint extraiudiciales
do quartū et nouū intellectū ad iſtum tex. ꝙ ꝑmū re-
ſcriptū ideo nō valuit quia ꝓcurator reuocatus illō im
petrauit cum procura. aduerſe ꝑtis ignoraret reuocatō
nem. Cum enī ille ꝓcura. fuerit deſtinatus ad ꝓmouē
dum iſtā cauſam cū capitulo et incepat eam ꝓſequi te
nent geſta ꝑ capitulū ſeu ꝓcuratorē ſuū cū iſto falſo ꝓ-
cu. anteꝗ̃ certificaret̄ de reuocatōne vt in. d. l. ſi fideiuſ
ſor. et qđ. s. dixi. Scđm vero reſcriptū fuit impetra
tum ꝑ ipm ꝓcuratorē reuocatū dūtaxat ⁊ cōcernebat
fauorē dn̄i reuocantis. ideo ad validitatē actus nō fu
it neceſſe niſi vt ipe ꝓcurator certificaret̄ cum alteriꝰ nō
intereſſet ad hoc tex. in. l. ſi mandaſſet. ff. mandati fa-
cit cle. vnica. de renun. et ob predicta ponderat̄ in tex.
ꝙ reuocatio nō ꝑuenit ad aduerſariū circa ꝑmas lrās
et nō ſic circa ſcđas qꝛ in ſecundis nulla captio fit ad
uerſario. ſed in ꝑmis ſic ſi reuocatō valeret. nam ſi di-
ceremus contrariū poſſet multū dampnificari aduerſa
rius quia non haberet dn̄s niſi clam reuocare ꝓcura.
Et hūc itellectū puto veriſſimū ⁊ ꝑ otes inducere iſtū
tex. ſingulariter ad id quod. s. dixi ꝙ etiā in extraiudi
cialibus reuocatio debet ꝑuenire aduerſarium ſi ꝓcu-
rator fuerat cōſtitutus ad aliquid cū eo agendū. et ne-
ſcio ꝙ alibi ita bene ꝓbetur bene ꝓbet̄ et multū facit
pro iſto intellectu quia impetratio non proprie poteſt
dici actus iudicialis et generaliter cum querit̄ qualiter

ſit reuocandus ꝓcur. quia materia eſt pulchra ⁊ cotti-diana non obmittam Inno. videtur hic velle ꝙ non ſufficit ꝓcurator certificari quo ad hoc vt alijs fiat pre-iudicium ſed oportet publice cōſcribere vt nullus ha-beat eum deinceps ꝓ procuratore vt i. l. ſed ſi pupil-lus i. §. ꝓſcribere. ff. d' inſtitu. Et nota bene hoc dictū ꝓpter auctem Inno. ſed Io. an. dicit dn̄m ſuum in le-gibus dixiſſe ꝙ illa lex ſed ſi pupill⁹. loquitur i inſti-tore ⁊ nō in ꝓcuratore ſimplici. vn̄ diſtinxit ille i qua-dam diſputatiōe cuius verba refert et ſequitur. Io. an. hic ꝙ aut vult domin⁹ reuocare iſtitorē et niſi publice conſcribat nō habetur pro reuocato et quis dicat̄ pro-prie inſtitor vel exercitor vide ꝑ Innocentiū plene in c. ꝙ quibuſdam de fideiuſſ. Aut reuocatur ꝓcurator ſimplex ⁊ tunc ſi non eſt certificatus nō valet regulariṫ reuocatō. de hoc tamen remitto ad plene nō ꝑ glo. in cle. vnica de renun. que ponit dicta Cy. in. l. mādatū C. mandati ad hoc. l. ſi mandaſſȝ. ff. eo Aut ꝓcurator erat certificatus de reuocatione. et tunc aut ille falſus ꝓcur. ꝯtraxit domino ſciēte ⁊ patiēte ⁊ ꝑindicat dn̄o per ea que ſupra dixi poſt Inno. Et tene menti hoc membrum ego tamē limitarem et diſtinguerem ꝓut ſu-pra dixi poſt Inno. quia ſcientia ⁊ patiētia nō debet indiſtincte nocere dn̄o ex quo ſemel eum reuocauit. aut contradixit dn̄o ignorante et ſi domin⁹ habuit ratum geſtum vel ꝑtē geſtorū ſibi ꝑindicat ar. in. l. cum que-ritur. ff. de admiſ. tu. Aut nō habuit ratū ⁊ ignorauit et tunc aut miſerat eum prius ad contrahendū cū cer-ta ꝑſona et nō valet reuocatō niſi illa certa ꝑſona cer-tificetur. vt dicta. l. ſi fideiuſſor. ⁊ optime ꝓbat̄ hic ſm quartū intellectū. ſed ſi non deſtinabitur ad certam ꝑ-ſonā tunc ſatis eſt ꝓcur. fuiſſe certificatum vn̄ agat cō-trahēs contra ipm̄ falſū ꝓcuratorem. vt in. l. falſo pro-curatori. ff. de condi. ob cauſam facit. l. ſi procurator. ff. de condi. inde. debuit en̄ ille contrahens cum ipo cogitare hoc euenire poſſe ar. i. l. ſi quis domū. ff. lo-ca. limita tamen hoc mēbrū ſcd̄m ea que dicta ſunt in glo. in verbo falſus. nam ſoluentes procuratori reuo-cato liberātur niſi reuocatō ſit publice nō vt i. l. ei⁹ qui in ꝓuincia. ff. ſi cer. pe. licet tex. ille potuit intelligi i in-ſtitore. tn̄ ſatis placet primū dictū tanꝗ̄ equi⁹ ⁊ hoc nō. In glo. in verbo non valere dicebant ibi ſi quis teſtibus. ⁊ ibi ſoluitur iſtud contrarium: nam ſpale eſt i eccleſia vt poſſit recipe ea que faciūt pro ſe et reſpuere q̄ faciūt ꝯtra ſe In gl. i verbo ſine ſpāli in fi. De hac materia vide nō. s. eo. nonnulli et dic vt ibi. ſed nō fi. glo. in eo ꝙ dicit ꝙ ꝓcurator generalis cum libera po-teſt iſtas litteras impetrare cōtrariū tn̄ tenet hic Do. an. imo plus dicit in. d. c. nonnulli ꝙ ſi in ꝓcuratōne exꝑmerentur aliqui caſ⁹ requirētes ſpale mādatū ſub-iecta clauſula generali non pōt talis ꝓcurator litteras impetrare quia vbi requiritur notabilis expreſſio nō

ſufficit illa clauſula generalis modo ꝑdicto ad hoc qd̄ nō glo. in ſili i. c. fi. de ꝓcur. li. vi et. i c. ꝓcurator. d' elec li. vi. ſed nec illud dictum nec id qd̄ dicit hic mihi pla-cet qm̄ nego ꝙ hic requiratur illa notabilis expreſſio d' qua in iuribus. s. all'. ſed ſolum requiritur ſpale mā-tum vt in. l. ꝓcurator cui libera. ff. de ꝓcu. ⁊ in. c. qui ad agendū eo. ti. li. vi. Idem dicendū qn̄ illa clauſula generalis ſequitur caſum requirentem ſpale mādatū vt in. d. c. qui ad agenduȝ et h' fortifico nā ꝯiuncta ꝑſo-na minorem poteſtatem habet ꝗ̄ ꝓcuratores ꝑdicti. hinc eſt ꝙ ꝯiuncta ꝑſona non poteſt agere ea que req-runt ſpale mandatum. l. illud ⁊. l. pater. ff. de mino. Et nō in. l. vo. ꝓcuratori. ff. de ſolu. Item hic agi-tur de modico preiudicio. ⁊ ſic ſumus extra caſū. cle. non poteſt. de ꝓcura. imo videt̄ mirādum ꝙ ꝓcurator generalis nō admittat̄ cum latiorē poteſtatem habeat ꝗ̄ coniuncta perſona vt patet ex notatis in. d. l. vo procurator.

Ignificāte Reſcriptum impetra-tum contra hominem alicui⁹ dyoceſ. non extēditur ad homieȝ eiuſdem nomis alterius dioceſis. In prima ponitur appellantis narratio. In ſecunda appellationis com-miſſio ibi ideoqȝ. Nota primo ꝙ reſcriptum non ex-tenditur niſi ad ꝑſonam i eo expreſſam nec ꝑſumitur error i circūſcriptōe perſone Nō ſcd̄o ꝙ iudex non admittendo exceptionem legitimam videtur grauare ꝑtem licet. expreſſe nō ꝓnūciet et ex hoc poteſt appel-lari de quo in. c. ex ꝑte. in. de app. ⁊ ꝑ bar. i. l. a proce-dente. C. de dilationibus. In glo. prima ibi ꝙ re-ſcripta ſtricti iur̄ ſūt nō. glo. ⁊ idem nō. glo. s. eo. non-nulli. Secūdo nō ex glo. in eo ꝙ ponit veruȝ intel-lectum ad. c. ſup lr̄is. s. eo et intētus glo. ē iſte ꝙ tunc ſurreptio ꝑ ignorantia non habet vitiare qn̄ id ad qd̄ volo vti reſcripto comprehenditur in r̄pto ſed expreſſi aliquam falſitatem ad habendum r̄ptum qua tamen tacita nihilominus reſcriptū habuiſſe ſec⁹ aūt vbi volo vti reſcripto ad caſum non ꝯphenſum licet ꝑ ignoran-tiam exprimerem alium caſum Et hoc etiā voluit In-no. in. d. c. ſuper lr̄is. Sed extra glo. quero nunquid indiſtincte ꝓcedat deciſio huius. c. Inno. et ꝯ poſt. ꝙ non debent en̄ procedere qn̄ ꝑ alia expreſſa nō pōt ꝯſtare de corpore ſed ſi conſtaret puta qꝛ dixi contra ticium legentem ſenis dioceſ florentine. cum tn̄ titius ſit dioceſis aretie tunc valet reſcriptum ex quo iſte ſo-lus ticius legit ſenis quia eſt de dioceſi aretina et tene menti hoc dictum quia facit ad multa. Sed. pe. abbas et quidā alij indiſtincte tenuerunt oppoſitum qꝛ reſcri-pta ſūt ſtricti iur. et ideo nō dn̄t extēdi ad hoieȝ alteri⁹ dioceſis ꝗ̄ expreſſe ar. in. l. ambigue. ff. de rebus du. et in. l. ꝙ. ff. de here. inſti. facit. c. ſuſceptū. ꝗ. eo. li. vi. Io. an. hic aliter dicit ſed coniungendo cum eo quod

ipſe ponit in additionib⁹ ſpe. in ti. de reſcriptis pñta/
tiõe. §. vlt. v. quid ſi in dubietate. diſtinguit et bene ꝙ
aut expſſa vera dioceſ. literas habuiſſet et tunc error
non habet viciare ſi conſtat de corpore et ſic procedat
prima opi. Aut expſſa vera dioceſis lr̃as non ha
buiſſet et tunc error habet viciare. exemplū impetra/
ui iudice remotū vltra vnam dietā a vera dioc̃. a loco
ſed expſſi dioceſ. ꝓpinquā. ſecus aūt vbi vera dioceſis
non eſſet remota vltra vnā dietam a loco impetratõis
tamē aduerte. q2 põt indiſtincte tenere opinio. Jnno.
nam in caſu quo traheret vltra vnā dietam reſcriptum
poteſt annullari non eo reſpectu ꝙ ille non cõprehen
datur i literis ſed eo reſpectu q2 nõ põt trahi vltra vnā
dietam. Et ideo dico aduertendū ad modum excipien
di nam ex quo conſtat de corpore non debet reus di
cere ego ñ comphendor in iſto reſcripto ſed debet dice
re ego non poſſum trahi vigore iſti⁹ reſcripti ſed i cer
to caſu ſaluarem opinionē Jo. an. quãdo ſcilicet in re
ſcripto apponeretur illa clauſula non obſtante ꝯſtõne
de duabus dietis. nam tūc ſi dioceſ falſo expſſa eſt ꝓ
pinquior q̃ȝ vera dioceſ. puto ꝙ lr̃e ſunt ſubreptitie q2
ſi forte papa ſciuiſſet dioc̃. illius eſſe remotiorē ñ appo
ſuiſſet illam clauſulaȝ et nõ hanc cõſideratiõeȝ q2 pu
to veriſſimā dicit etiā Jo. an. ꝙ etiam error in nomie
vel cognomie non habet viciare ſi conſtat de corpore
facit inſti. de lega. iij. §. ſi quis in nomie. et ſequuntur
domini de rota deci. cxxv. Sed vltra alios quero
nūquid p̃dicta habeant locū in lr̃is impetratis ad be
neficia vt falſitas expſſa circa expſſionē beneficij non
habeat viciare ſi cõſtat de corpe beneficij. et hec ē qõ
quotidiana et notabilis in qua cõclude ꝙ ſparſe et in
cidenter tetigerunt dñi de rota deci. cclxvij. in anti/
quis ꝙ aut falſa expſſio non fuit cauſa inductiua prin
cipis. quia pariter ea ſuppreſſa lr̃as dediſſet nec fuit
appoſita cā reſtringendi grām exemplū in. d. c. ſuper
literis. s. c. qõ eſt valde notãdum exemplum quidaȝ
impetrauit ſacriſtiam ſeneñ. et dixit eam eſſe dignitatē
et reperitur ꝙ eſt officiū et non dignitas. fuit cõcluſum
per maiorem ptem dñorum ꝙ nõ habet viciare quia
forti⁹ dediſſet papa ſi dixiſſet ꝙ erat officium. Jtē
illa falſa expſſio ñ reſtringit grām ad certū caſū ſecus
vbi reſtringeret q2 tunc viciaret in alio caſu licet conſta
ret de corpe beneficij et iſte eſt verus et notabilis intel
lectus quē multi ignorãt ad. d. c. ſuſceptū. vbi d̃r ꝙ ſi
impetraui certū beneficiū qõ dixi vacare per mortem
nõ venit illud beneficiū ſi vacat per renūciationē licet
cõſtet de corpe et renūcians habeatur ꝓ mortuo quo
ad beneficiū. nam illa expſſio vacationis habet reſtri
gere grām ad illum caſum iõ non extendit ad aliū ca
ſum et hec perpetuo notabis quia faciunt ad multa.

Dolphus Per reſcriptum impe
tratū ꝯtra hoīes dioceſ

non poſſunt conueniri homines ciuitatis. Et diuiditur
vt proxima decre. Nota primo ⁊ nūq̃ȝ tradas ob/
liuiõi ꝙ i maťia ſtricta appellatiõe dioc̃. ñ ꝯprehēditur
ciuitas. ſecus aūt i materia larga ⁊ fauorabili vel ſal/
tim in materia indifferenti. Ad hoc vide ho. tex. cum
glo. in. c. vnico. de re. ꝑmu. li. vi. ⁊ in. c. cū eps. d offi.
ordi. li. vi. ⁊ ex hoc infertur. ꝙ verba reſcriptoꝝ ad li/
tes ſunt ſtricte interpretatõis. qõ nõ. glo. s. eo. c. pri/
mo. ⁊. s. c. nõnulli. ⁊. c. ad hec. de hac materia latius. j.
ſubiciam. Nota ſcḋo ꝙ cla generalis. ⁊ quidā alij
ſequens enumerationem certarum perſonarum vel re
rum non ſꝑ ꝯprehendit paria vel minora expreſſis ſȝ
reſtringitur ⁊ ampliať ſm determinatõem q̃ annectiť
cl̃e. hic eñ fuit impetratum reſcptum contra epiſcopū
ſaginenſem ⁊ quoſdam alios nec tamen comprehen/
dit clericos ciuitatis. ⁊ hoc ꝓpter illam determinatio
nem que ſequebatur videlicet ſagineñ. dioc̃. Ad hoc
qõ nota. Jnno. in. c. ſi. de offi. archy. Jn glo. i. ibi
quia ciuitas ⁊ dioce. diuerſa ſunt. nota bene hanc gl.
in eo ꝙ dicit dioce. eſſe diuerſum ⁊ ſepatum a ciuitate
in cõtrarium facit quia ciuitas eſt caput dioceſ. vnde
ꝯprehendi debet appellatõe dioce. tanq̃ȝ pars ſub ſuo
toto. vt patet in. c. j. de offi. ordi. ⁊ in. d. c. vnico. d re.
ꝑmu. li. vi. hinc eſt ꝙ tota dioce. vna cū ciuitate appel
latur parrochia epiſcopi vt in. c. ad apoſtolice. j. d do
na. Solutio ꝓpter hec contraria multi impugnarunt
deciſionem iſtius tex. dicentes ꝙ non fuit iuridica de/
ciſio ſed hoc aſſerere in principe eſt temerarium ideo
cõmuniter dicitur ꝙ in odioſis non venit ciuitas appel
latione dioce. quia lȝ nomē dioce. i ſuo genere ſumptū
comprehendat ciuitatem vt in iuribus in contrarium
all. tamen cum capitur in ſua ſpē dioce. differt a ciui/
tate quia dioce. reſpectiuatur ad ipſam ciuitatem. vnde
in multis iuribus dicitur ꝙ omnes de dioceſi debent
confluere ad ciuitatem tpe ſinodi epalis. ⁊ ex hoc tene
menti ꝙ vbi vnum verbum poteſt capi in ſuo genere ⁊
in certa ſpecie ſi ſumus in materia odioſa. debet capi i
ſpecie ſua ⁊ non in genere. ſecus ſi in materia fauorabi
li. Et vide ſimile in adoptione. nam adoptio generali
ter ſumpta includit in ſe arrogationem ſed ſi ſumitur
in ſua ſpecie differt arrogatio ab adoptione iuxta ea q̃
dixi in. c. vnico. de ꝯgna. le. et legitur et nota. in. l. i. et
ij. ff. de adopt. Sȝ hãc materiā lati⁹ ceteris attingēdo
⁊ clari⁹ formo q̃tuor articulos ſeu mēbra aut eñ q̃riť
nūq̃d appellatõe ciuitatꝭ veniat dioceſ. an ecõtra nūq̃d
appellatõe dioc̃. veniat ciuitas. Terciū mēbꝝ nūq̃d
appellatione ciuium veniant comitatini vel dioce.

Quartū q̃d ecõtra nūq̃d appellatõe comitatinorū
veniant ciues. Ad p̃mum Jo. an. in. c. ſi ciuitas. d
ſen. ex. li. vi. dixit ꝙ appellatõe ciuitatꝭ i ꝑuilegio ꝯtra
ius ſolū venit qõ ambitu muroꝝ ꝯtinetť ⁊ ſuburbia ⁊
ꝯtinentia edificia ciuitatis. ſȝ hoc dictum vt ꝯ̃phendať

ſuburbia et cōtinētia edificia. non videt̄ regulariter verum in materia odioſa. nam vt probatur in. d. c. ſi ciuitas ex ꝓprio ſignificato vocabili ſolum cōp̄hendit id quod eſt intramenia. et in materia ſtricta debemus capare verba ſtricte et ſecundū ꝓprium et ſtrictū ſignificatum verborum. vt in. c. ſtatutum. de elec. li. vi.

Jtem ſpeciale eſt in caſu illius. c. ſi ciuitas. vt cōp̄hendant̄ ſuburbia ne ꝓpter fraudem interdictū vileſceret. dico tamen argumentū optimum ex illo tex. ꝙ vbi diſpoſitio cōcepta in ciuitatem vel appellatiōe ciuitatis eſſet inutilis vel poſſet fieri fraus niſi ꝯtinerent̄ ſuburbia ꝙ tunc appellatione ciuitatis veniūt ſuburbia et in hoc caſu poſſet ſaluare dictum. Jo. an. et per hoc dico in ſimili ꝙ ſi p̄ciperetur ſub pena alicui doctori ne legeret in ciuitate non poſſet legere in ſuburbijs quia fraus fieret precepto. dicitur ergo ꝙ regulariter in materia ſtricta appellatione ciuitatis venit id qd̄. s. dixi. Sed in materia larga ſeu ſaltim indifferēti venit ciuitas cū ſuo territorio vt ē tex. pulcher in. l. i. §. cum vrbem. ff. de offi. p̄fec. vr. Ad ſecundum ſimiliter diſtinguo ꝙ in materia larga appellatiōe dioc̄ venit ciuitas vt in iurib⁹. s. alle. ſecus in materia ſtricta vt hic. et ex his infertur ad deciſionē. q. nunquid i literis impetratis ad beneficia appellatione dioceſ veniat ciuitas Jo. an. poſt hoſti. tenet hic ꝙ non. Jdē glo. ſingularis in. c. accepimus de eta. et quali. et cō poſtu. J. co. abbatē et archi. in. c. quāuis. de p̄ben. li. vi Sed cōtrarium tenuit hic Jo. de lig. et ſenſit Pan. in de. ne romani d̄ elect. qꝛ ſi in ꝓuilegijs venit ciuitas appellatione dioceſis. vt nō. Jo. an. poſt hoſti in. c. i. d̄ offi. ordi. Jta dicendū in reſcriptis ad beneficia ſed p̄mū dictū cōius ē ꝛ verius ꝑ predicta maxime iuncto. c. quāuis cū glo. ſuade p̄ben. li. vi. et id qd̄ ꝯicit Jo. an. de ꝓuilegijs reſtringerē ad ꝓuilegia non odioſa. ſecus in odioſis vel q̄ ſunt ꝯtra ius. l. in p̄iuditiū tercij. Ad hoc qd̄ nō. in. c. olim d̄ v̄bo. ſig. et qd̄ nō. glo. in. c. ſi canonici. de offi. ordi. li. vi. ſecus videtur in literis de iuſtitia cum mandatur ei qui erat obligatus ad hoc qd̄ nō. glo. in. d. c. accepimus. et. d. c. q̄uis. Venio ad tertium et concludo ꝙ appellatione ciuium veniunt nō ſolum illi de comitatu. ſed etiā illi de territorio vt in. l. qui ex vico. ff. ad municip. et. l. qui in ꝯtinētibus. ff. de. v̄. ſig. ꝑ bar. l. i. ff. admini. et in. l. ij. ff. de v̄. ſig. et in. l. nō dubito. ff. de cap. Et vide ho. glo. in. c. i. d̄ vſur. li. vi. et hoc in materia larga vel ſaltim indifferenti ſecus putarem in materia reſtringibili per ea q̄. s. dixi. licet aliter ſentit bar. in. d. l. ij. vbi dixit ꝙ ꝯdēnata ciuitate videntur ꝯdēnati comitatini. ſ3 illud pōt procedere in materia cōi ciuibus et comitatinis. Ad vltimū dic ꝙ appellatione comitatinoꝝ non veniunt ciues quia comitatini ſunt obligati ad ſtrictiora onera q̄3 ciues. l. i. et qd̄ ibi nō. C. ruſtica. vt ad nullum obſequium li. xi. nota bar. in. d. l. i. puto tamē ꝙ in materia larga ſi datur p̄uilegium dioceſi vel hominibus de comitatu ꝙ ꝯp̄hendit tot⁹ comitat⁹ ſeu tota dioce. i ſuo genere per. s. dicta an aūt nat⁹ ex ciuibus i comitatu dicat̄ comitatinus vel ciuis. dic ꝙ ciuis. qꝛ quo ad iſta onera non inſpicimus locum originis ſ3 perſonas ex quibus qs naſcitur. ita notanter dixit bar. in. d. l. i. Sed ē dubium vtrum natus in aliqua ciuitate ex parentibus qui nō conſtituerunt ibi domicilium ſed erāt tranſeuntes vl̄ ad tempus trahebant ibi moram dicātur ciues illius ciuitatis bar. vid̄r dubitare in. l. filios C. de muni. ꝛ ori. li. x. vid̄r tū magis inclinare ꝙ non qꝛ oportet ad hoc vt acquirat ciuilitatē ꝙ parentes ꝯſtituerint ibi domicilium qd̄ ē dictū ſingulare ꝛ ſemper menti tenendum. ꝛ ꝓ hoc ego allego ex quo quis habet animū ſe transferēdi fingit̄ eſſe nō in illo loco vt l. q̄ſitum. in fi. de le. iij. ꝛ in. l. heres abſens. ff. d̄ iudi. ꝛ i. c. romana. cum ſua glo. de fo. ꝯpe. li. vi. ꝛ predicta nota. Jn eadem gl. in fi. nota hāc vltimā. q. gl. cōcludit enim proceſſum nō valere ſi fuit actū ꝯtra pſonas maiores vel negotia maiora expreſſis. cōtrarium tenet Jnn. in. c. ſedes. s. e. ꝛ compoſt. hic ſed Jo. an. dicit ꝙ reſpectu perſonarum non valet proceſſus ſec⁹ reſpectu rerum. mouetur qꝛ ex ꝓprio ſignificato verborum veniunt maiores perſone ꝛ maiora negotia. c. vero ſedes. qd̄ reſtringit hanc materiam loquens d̄ pſonis dicit ꝙ maiores non comprehenduntur. Tractans vero de rebus dixit ꝙ ſuper maioribus rebus nō tenetur reſpondere. ꝛ ſic res maiores cōp̄hendūtur ſed competit exceptio. ſi ergo non opponitur tenet ꝓceſſus. tum quia in maioribus rebus non deficit iuriſdictio. tum quia videtur prorogatio facta nam poſita iuriſdictione circa perſonas poteſt fieri prorogatio de re ad rem vt in. c. cum olim. de offi. dele. ꝛ nō glo. i c. p. ꝛ. g. co. ti. ſed in pſonis maioribus cū non cōprehendant̄ deficit iuriſdictio nec poteſt fieri prorogatio de perſona ad perſonam vt in. d. c. p. et. g. et per hoc dicit ipſe compoſtu. bene dixiſſe in eo quod dicit ꝙ ſi datur reſcriptum ſuper eccleſia ſancti nicolai dioce. ſaginen̄. valet libellus ſi non excipitur ſup eccleſia ſancti nicolai ciuitatis ſaginenſ. Jo. an. videtur h vltimū approbare quo ad caſum iſtius. c. quia etiam bona q̄ ſunt in ip̄a ciuitate non ꝯprehendunt̄ ex quo fit mētio de dioceſi. ego fateor ꝙ non ꝯp̄hendant̄ ſed dico valere proceſſum ſi non fuit exceptum in prorogatōne iuriſdictōnis de re ad rem ex quo non deficit iuriſdictio quo ad perſonam et ſic puto intellexiſſe compoſtu. et Jo. an. de hac tamen materia vide quod plene dixi in dicto. c. ſedes. et nota ſingulariter iſtud dictū Jo. an. in eo ꝙ dicit ꝙ ex proprio ſignificato verborum ſub illa clauſula generali. et quidam alij cōprehenduntur maiora expreſſis tam in rebus q̄3 in perſonis facit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝓ his que dixi in.d.c. ſedes

Significauit Si conueniendus ꝑ ſ͞dam moriatur re in/tegra ſucceſſor ↄueniri nõ p̄t. Et diuidit' vt ꝓximũ Nõ p̄mo ꝙ reſcriptũ ad lites trãſit in ſuc ceſſorẽ illi⁹ ↄtra quẽ fuit ĩpetratũ ſaltim re ñ integra et h̄ ꝓbat iſte tex. notanter a ↄtrario ſenſu.ſec⁹ vid͛ ſi res eēt integra. qđ an ſit vex indiſtincte.ĩ. ſubiciã Nõ ſc̄do ar.ex tex. ꝙ p illã generalem clauſulã.q̄dam alij p̄t femina ↄueniri.⁊ ſic vid͛ ꝙ i reſcriptis ad lites ma ſculinũ ↄp̄hendit femininũ tex.tñ nõ iſte ex toto hoc nõ ꝓbat q͛ mulier ↄueniebatur non ex perſona ſua ſ; ex ꝑſona defuncti nam p illã generalem clauſulã intẽ/debat iſte impetrator includere comitem et non iſtam mulierem Sed q̄d dicendum de iure recurrere ad ma teriã ſatis diſcuſſam p archy.xvij.q.iiij.ſi q̄s ſuaden te.per bar.in.l.i.ff.de v̄bo.ſig.vide in ſpe.in ti. de re ſcriptis p̄ſtatione.§.ſi.v̄.ſ q̄ritur.⁊ ſatis puto eã; in cludi in materia noſtra cũ non agatur de re multũ pre iudiciali q͛ p reſcriptum ad lites ſolum datur iudex ⁊ nõ fit aliud p̄iudicium parti ⁊ maſculinum regulariter ↄcipit femininũ.l.ſi ita ſit ſcriptum.ff.de le.ij. Nõ tercio ꝙ femina ſuccedit in dignitatibus vnde iſta mu lier ſucceſſit fratri ſuo in comitatu.dicit tñ vin.h̄ ꝓce/dere ſ̄m ↄſuetudinẽ gallicanã; ſecus de iure cõi. q͛ i dignitatibus ⁊ feudalib⁹ nõ ſuccedit mulier niſi aliud ſit dictum in conceſſione feudi.vt in li.feudoꝝ.de ſuc ceſ.feu.c.filia Aduerte in dignitatibus feudalibus hoc eſt indubitatum.ſed i dignitate non feudali videt' ſecus videlicet ꝙ de iure ↄmuni ſuccedat femina ad h̄ c.dilecti.de arbi.⁊.xij.q.ij.in.c.cum deuotiſſimam. ⁊ facit iſte tex.nam hic non dicitur ꝙ iſte cõmitat⁹ eſſet feudalis. Oppo.contra tex.videtur enĩ ꝙ iſtõ reſcriptum debebat extendi ad iſtam comitiſſam q̄ñ dignitas non moritur licet moriatur preſidens vt in c.liberti.xij.q.ij.⁊ in.c.gratioſe.ĩ. co.li.vi. Solu. tex.iſte poteſt intelligi duobus modis.primo ꝙ debi tum fuit contractum nomine comitatus ita ꝙ ipa dig nitas eſſet oblig ita ſed comes erat conueniendus no mine dignitatis ⁊ tunc procedit contrarium quod eſt ſatis difficile ⁊ verũ in ſe. vñ dicũt h̄ Inno.⁊ ↄpoſt. ꝙ ſi ↄſcriptum impetratur contra eccleſiam poteſt cõue/nire is qui fuit promotus in prelatum poſt impetrati onem quia dignitas non variatur per promotionem preſidentis.Et nota bene hoc dictum ⁊ tunc dic iſtu; intellectum non procedere ad iſtum tex. Sed intelli/go ꝙ pecunia fuit mutuata fratri perſonaliter et actio erat dirigenda contra fratrem non contra comitatum ⁊ pro hoc iſte tex. cum dicit ꝙ mutuauerat fratri nec obſtat ꝙ tex.hic ponderet ꝙ iſta mulier conueniebatur q͛ ſucceſſerat in comitatu quia hoc põderatur ad concludendum ꝙ iſta erat heres fratris ſui.nam ↄmu niter comites nihil habent vltra comitatum ideo põ/deratur iſta ſucceſſio ad inferendum eam eſſe herede; vniuerſalem.et ſic intelligendo euitatur contrarium.

In glo.i.in fi.videtur glo.concludere in effectu ꝙ ſi defunctus ↄueniendus erat expreſſus in reſcripto ꝙ tunc reſcriptum extenditur ad ſucceſſorem etiã re inte gra p.c.dilecti.de ſo.compe.videtur tamẽ glo.hec re ſtringere q̄ñ fuit impetratum reſcriptum in cã dignita tis Si vero defunctus nõ erat exp̄ſſus i reſcripto ſed erat conueniendus ſub clauſula tũc nõ extendit' ad ſuc ceſſorem re integra ⁊ ad hunc caſum reſtringit hunc tex.Et hanc lect.tene quia cõis eſt et vera.ſ; difficile ẽ reddere veram et concludentem rõnem diuerſitatis i cuius redditione multum inſtatur hic.Sed conclude breuiter et clare ꝙ ideo in p̄mo cãu extenditur .q̄ñ re ſcriptum habuit vires ſuas in perſonam defuncti cum viueret tp̄e date.vnde extenditur ad ſucceſſorem quia fingit' eadem perſona cum defuncto vt in auc. de iure iurã.a moriente p̄ſti.Sed in ſecundo caſu quando de functus erat conueniendus ſub clauſula.nec fuit exp̄ſ/ſus tempore ſue vite reſcriptum corruit cum non fixerit radices in ꝑſonam conueniendi.nam non valet iudi/cis datio cum non viueret is contra quẽ iudex dat vt in.l.ij.ff.que ſen.ſine appel. reſcin.Sed iſte iudex vi detur datus contra ↄueniendum ſub clauſula tempo re quo exprimitur nam antea non habet iuriſdictõem iudex in non expreſſo vt in.c.paſtoralis.§.i.de.co.me rito corruit reſcriptum quo ad iſtum qui deceſſit ante q̄̃ exprimeret'.Et ſi diceres coĩp̄o ꝙ exprimitur fingi tur exp̄ſſus tempore date reſcripti argumentum in.l. potior.ff.qui po.in pi.habe.vbi conditio trahit' re/tro a tp̄e initi cõtractus Solutio duplex prima ꝙ hic nõ p̄ōt retrotrahi cũ deficiat ſubiectũ per morte; ſimile in.c.ſi ꝓ te.ĩ. co.li.vi. Sc̄da ſolutio ⁊ meli or in eodẽ caſu non debent cõcurrere due fictiones vt nota.in.l.i.C.de potis ꝓmi.ſ ſi reſcriptum hoc caſu extenderet' ad ſucceſſorẽ ↄcurreret due fictiões.Pri/ma ꝙ fingeret' iſte expreſſus tp̄e date.Sc̄da q͛ ſucceſ ſor fingeret' eadẽ ꝑſona cũ defuncto nã vere ſucceſſor nõ ẽ eadẽ ꝑſona cum defuncto.Et ex his limita.l. he res abſens.ff.de iudi.vbi d͛ heredẽ poſſe ↄueniri vbi defunct⁹ poterat.d; enĩ itelligi i ordinario ⁊ nõ i d͛ele gato ſaltim dato ſub illa clauſula generali.Ratio q͛ reſcripta ſunt ꝑſonalia ⁊ odioſa merito reſtringẽda.e. eo.ad h̄.⁊ generaliter cũ q̄rit' an reſcriptum extẽdatur ad ſucceſſorẽ.diſtingue poſt cal.h̄ ⁊ Jo.an. i regla is q̄ in ius.de re.iur.i merca.ꝙ aut materia ſup̄ q̄ impe/trat' reſcriptũ non ẽ extendibilis ad ſucceſſorẽ ⁊ expi/rat reſcriptũ p mortem exemplũ i actore.impetratu; eſt reſcriptũ ſuper beneficio debito.nam ſi morit' non poteſt heres eius vti illo reſcripto quia non ſuccedit in bñficio cũ in beneficijs nõ habeat locũ ſucceſſio vt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in.c.ex tranſmiſſa de fi.preſbi. exemplum in reo fuit
impetratum reſcriptum vt reus deponeretur ab or/
dine vel a beneficio certum eſt ꝙ mortuo reo nõ poteſt
cõuenire ſucceſſor.q2 cria morte extinguũtur.xxiij.di.
quorũdam.et.in.l.i.C.ſi reus vel acuſator mor.fue.
Aut materia concernit ſucceſſorem ⁊ tunc aut res non
eſt integra puta quia defunctus fuit citatus.⁊ tunc re
ſcriptum extenditur ad ſucceſſorem argumentum hic
a contrario ibi ad iudicium euocatus. Aut res eſt inte
gra ⁊ tunc aut p̃deceſſor erat cõueniendus ſub clau/
ſula ⁊ tunc non extenditur ad ſucceſſorẽ. vt hic ex quo
non fuit expreſſus dum viueret hoc verum niſi reſcript
tum fuiſſet impetratum ꝯtra dignitatẽ vt.s.dixi Aut
ꝯueniendus erat expreſſus in reſcripto.et tunc ſi fuit re
ſcriptũ impetratum in materia concernente dignitatez
licet nomen prelati fuerit expreſſum extenditur ad ſuc
ceſſorem.et in hoc caſu loquitur ꝓprie dictũ.c.dilecti.
Aut non ꝯcernebat dignitatem ſed pſonam.et tunc nõ
extenditur ad ſucceſſorem ſingularem niſi in tribus ca
ſibus. Primus ſi ſucceſſor ſuccedit in vicium ⁊ in
hoc caſu loquitur.c.q2.v.de iudi. Scõs caſus in
c.i.de alie.iudi.mu. Tertius ſi emanat ſcõa iuſſio
vt in.d.c.q2.v.ſcõm alium intellectum Aut queritur
nunquid debeat extendi ad ſucceſſorem vniuerſalẽ.et
fuerunt multe opi.ſed opi.magis cõis habet ꝙ ſic.q2
cenſent eadem pſone vt.s.dixi. Item q2 agitur de
modico ꝑiuditio et intellige ſi defunctus erat in rerum
natura tp̃e date reſcripti al' reſcriptum nõ valet vt i.d.
l.ij.et ita nec priuilegium tranſit in ſucceſſorem ſi mor
tuus eſt tp̃e dateis cui conceditur vt ẽ tex.multum no
tabilis in.l.neratius.ff.de re.iur.

Ex inſinuatione

Non valent
lr̃e executorie i
quibus impetrans falſo dixit monitorias ꝑ
ceſſiſſe. Primo ponitur ptes deciſa querela. Scõo ꝓ
uiſio ibi quo circa. Nõ p̃mo ꝙ lr̃e executorie valẽt
ſine monitorijs dum tñ ceſſet ſubreptio.hinc hodie cõ
muniter ſolum dantur executorie.monitorie et ꝑcepto
rie hodie nõ ſunt in vſu niſi qñ papa reſcribit ꝓ recep
tione alicuius monialis Sed quero hic papa mandat
ꝓcedi p̃uia rõne ꝙ ſi iudices ꝓceſſerunt ꝯtra rõnẽ nũ/
quid tenet ꝓceſſus.videt' ꝙ nõ q2 ꝯtra formã manda
ti vt in.c.cũ dilecta.s.c.et.ca.venerabili.de offi.dele.
et.l.diligenter.ff.mandati. Incontrariũ facit nam
ꝓceſſus ꝯtra ius litigatoris valet vt in.c.cũ inter.ꝟ.d
re.iudi.doct.hic dicunt ꝓceſſum valere q2 iſta clauſu/
la non limitat iuriſdictionem nec dat formã ꝓceden/
di ſed potius ſapit monitionem et inſtructionẽ iudicis
nam ſemꝑ intelligit' vt iudex ꝓcedat p̃uia rõne ideo
ſi exp̃mit' nõ datur noua forma qd̃ bñ nõ q2 facit ad
multa et h̃ dictũ allegaui in.dicto.c.cũ dilecta.vbi ple
ne expediui hãc materiã ⁊ dic vt ibi. In glo.i.ibi Sz

ordo et ꝯſuetudo curie et dic ꝙ olim obſeruabatur iſte
ſtilus hodie ſecus vt.s.dixi. Sed glo.retulit ſe ad tem
pus ſuum.⁊c.

Mandatum apoſtolicum

Hec decre.legitur p̃ncipaliter duob⁹ modis
et ſcõm intellectũ glo.hoc dicit. Ceſſantib⁹
clauſulis in dubio papa nõ intendit grauare
eandem eccleſiam ſeu eundem collatorem ſuꝑ ꝓuiſiõe
duorum ideo ſcõs impetrans repellitur ſiue primus
expectet ſiue ſit iam grãm ꝯſecutus. Sed ſcõm alium
intellectum h̃ dicit. Non intendit papa eundem colla
torem grauare.de duobus.vbi ꝓ ſecundo ſcribit cum
clauſula ſi ꝓ alio non eſt ſcriptum qui huiuſmodi gra
tiam ꝓſequatur etiam p̃mo tp̃e date vel p̃ſentationis
ſecundi grãm aſſecuto. In prima ponit dictum. In ſe
cunda eius rõnem ibi cum ſuꝑ. Nõ p̃mo valere li
teras ſuꝑ reſcriptione alic⁹ in canonicum lʒ nulla fiat
mentio de aſſignatione p̃bende nõ tñ intelligas iſtum
debere remanere ſine p̃benda q2 eſſet ꝯtra.c.relatuz.ꝟ.
de p̃ben.ſed p̃benda venit acceſſorie ad cãonicatũ.vt
c.ſi clericus.et.c.et ſi poſtq̃3.de p̃ben.li.vi.⁊ qui vult
p̃ncipale et añs videtur velle ꝯñs et acceſſorium vt in.
c.cum.m.de ꝯſti. Nõ ſecundo ibi faceres recipi.ꝙ
papa qñq3 dat executorem ad ꝯpellendum ordinariũ
vt ꝓuideat iuxta mandatum ſuum qñq3 dat executo/
rem ad ꝓuidendum vice ſua vt in.c.abbatem.ꝟ.eo.et
plene de materia in.c.ſi capitulo et.c.ſi ſoli.de p̃ben.
li.vi. Item nõ ꝙ intentio pape nõ eſt grauare ordina
rium ſuꝑ ꝓuiſione duorum ex quo nõ ꝙ ordinari⁹ dr
grauari cum papa confert beneficia ad ipſius collatõ
nem ſpectantia et eſt ratio quia collatio cenſetur que/
dam donatio cum ordinarius vtatur liberalitate in cõ
ferẽdo.vt nõ.in.d.c.relatum.hinc dicit glo.nõ.ꝙ col
latio beneficiorũ computatur inter fructus vt nõ.in.c.
cum olim.de ma.et obe.vnde nõ põt dici non graua
ri cum priuetur hac liberalitate et facultate donãdi ex
quo infertur ꝙ hodie poſſunt ordinarij multũ cõque
ri cum ex reſeruatione ſummi pontificis et ex literis ex
pectatiuis ius cõferẽdi ſit quaſi abdicatũ ab ipſis ordi
narijs qd̃ eſt contra.c.ecce.xxix.di.quia nõ debet pa
pa ita ꝓuidere ſuis cõmodis ſeu vtilitatib⁹ romãe cu
rie cum tanto graui preiudicio ordinarioꝝ et ordo ec
cleſiaſticus cõfunditur ſi ſua iuriſdictio vnicuiq3 ep̃o ñ
ſeruatur.vt in.c.ꝑuenit.xi.q.i. Pro introductõe glo.
et materie oppo.cõtra tex.decreta.debet cõtinere du
bitationem in ſe quia non debet edi in caſu nõ dubio
vt in.c.cũ in iure.d offi.dele.et in.l.i.in fi.ff.ad muni.
et in.l.ꝙ labeo.ff.de carbo. Sed iſta decre.nullam cõ
tinet dubitationẽ quod patet ex eo ꝙ papa ſcripſit
ſub conditione pro tercio ſi pro alio non fuerit ſcrip/
tum et compertum fuit ꝙ pro alio ſcripſerat ergo iſta
gratia nulla ex defectu conditionis oppoſite qd̃ pro

cedit maxime cu̅ ꝗ conditio eſt de preterito cū illa nō
ſuſpendat quia certum eſt nature vtrum ſcripſerat pro
alio vel nō vt in.l.cum ad pñs.ff.ſi cer. pe.So. dicit
glo.i.ꝛ bene ꝙ dubitatio potuit eſſe quia gratia ſecun
da videbatur ꝯditionalis ex ſola pendentia prime gra
tie quia dicebatᷣ ſi pro alio non ſcripſimus ꝙ huiuſmo
di gratiam ꝯſequatᷣ ꝟ prius fuerat gratiā ꝯſecutus. et
ſic non videbatur habere locum prima conditio cum
amplius nō penderet ꝓma gratia.Et ꝑ hoc ponit gl.
rationem dubitādi ꝟ deciſio fuit in contrarium ꝛ ratio
decidendi ſm glo.eſt qꝛ cum papa nō intenderet gra
uare eandem eccleſiam ſup receptione duoꝝ fortius
grauamen elicitur ꝓma gratia executa q̄ꝫ ea pendente
ꝛ ſic fortius obſtabat exceptio contra ſm impetrantē.

Sed ꝯtra hoc opp.nam de intentione pape nō ap
paret niſi per illā clauſulam ꝟ illa clauſula refertur ad
pendentiā prime gratie.ideo cum illa eſſet executa nō
habebat obſtare illa clauſula.Et ob hoc forte gl.ſcđa
dicit ꝙ etiam ſine expſſione illiꝰ clauſule papa nō intē
dit grauare eandē collatorē ſup receptione duoꝝ niſi
exprimat vnde ſm glo.iſta clauſula ſi ꝓ eo.ſemp ſub
intelligitᷣ qđ pꝫ ex eo ꝙ qñ papa vult ſcđm recipi ap
ponit clauſulam nō obſtante ꝙ pro alio ſcripſerimus
ad h̄ ho.tex.in.c.pe.in ſi.ꝫ.eo.li.vi.Aliꝗ tenent oppo.
dicentes ꝙ niſi papa apponat illā clauſulā ſi pro alio
tenetur ordinarius recipe ſcđm ꝛ tercium ꝛc. nam ſi i
tentio pape eſſet non grauare eccleſiā ſuper receptōne
ſecūdi niſi hoc expſſo ſupfluo eſſet iſta clauſula ſi pro
alio nō ſcripſimus Jo.an.hic ꝛ in.c.pe.s.alle.ꝫ pri
mum intellectum quē ſequitᷣ glo.qꝛ alias fruſtra po
neretur illa clauſula nō obſtante.nec ob.ꝙ ſi dicatᷣ ꝙ
ſcđm intellectū gl.ſupfluit illa clauſula ſi ꝓ alio. quia
non ē abſurdum ſi exprimanᷣ ea q̄ tacite inſunt.vt in.c
ſignificaſti. de elect.ꝟ abſurdū ē tollere non obſtātia
vt obſtantia vtputa ſi dicatᷣ recipias talē nō obſtante
ꝙ ſit doctor vel nō obſtante ꝙ habeat tp̄s legitimum
hoſti.poſuit terciā lect.ꝙ aut ꝓma gratia pendet ꝛ nō
valet ſcđa niſi apponatᷣ clauſula ꝯualidatiua vtputa
nō obſtante ſi ꝑ.Et eſt ratio ſm eumꝰ in odium vacatu
rarū ne plures ſint expectātes in eadeꝫ eccleſia vel ſub
eodem collatore cū ſic daretᷣ votum captādi mortem
plurimoꝝ.Jtem ſi nō apponatᷣ clauſula non obſtante
videntᷣ iſte grē pēdētes referri ad idē bñficium.Et ſic
qđāmodo induceretᷣ ſectio ꝓbende.vt ideo ē opꝰ ad h̄
vt valeat ſcđa gratia ꝙ opponatᷣ clauſula non obſtāte
Ad idem adducit.c.pñti.de offi.le.li.vi.vbi dꝛ ꝙ le
gatus nō ꝑt facere duas gratias pendere ſub eodem
collatore ꝟ vna executa poteſt facere ſcđam ergo forti
us hoc poteſt facere papa.aut prima gratia ē executa
ꝛ tūc ſm eum valet gratia niſi apponatᷣ clauſula inuali
datiua.et in hoc caſu ꝓcedit iſte tex. ꝛ hanc lect. terciā
ſecutus eſt Jo.cal.in ſuo commētoꝛ ꝛ adducit pro hac

lectura ſtilum hodiernum romane curie apponit eñ ro
mana curia illam clauſulā non obſtante ꝙ aliqui per
lrās nrās ſint recepti vel vt recipiantᷣ inſiſtant vel aliꝗ
lrās nrās impetrauerāt ſuper ꝓuiſione de beneficiꝗs
eis fienda vnde pōderat papa ꝙ iſte clauſule ſolum con
cernūt pendentiā gratiarū et non gratias executas qꝛ
gratia executa non ob.ſcđe ſed exequenda ſic ratione
predicta ad.c.pe.ꝑalle.reſpondet dupliciter. primo ꝙ
ibi gratie reflectebātur ad idem beneficiū. Jtem nul
la erat executa.vel forte i vtriſqꝫ literis erat clauſula ſi
pro alio.et ideo non valebant vtreqꝫ litere et hunc in
tellectum hoſtien.et cal.ſecutus fuit quidam doctor
ſolemnis dum hoc.ca.padue repeteret.et adducebat
iſtum tex.in verbo eccleſiam ante dictā.non eñ papa
hic ſimpliciter dicit ꝙ non intendit eccleſiā grauare de
duobus ſed retulit ſe ad illā eccleſiā cui ſcripſerat ſi ꝓ
alio.quaſi dicat reſpectu alteriꝰ eccleſie cui non ſcribitᷣ
cum illa clauſula ceſſat intentio pape.ſed Johā.đ lig.
do.Anto.do.cal.et cōmuniter aliꝗ ſcribentes hic ſe
quūtur primū intellectū glo.et approbāt do.đ rota.
deciſ.xxxv.vbi dicūt hoc ꝓcedere etiā ſi ambe vel al
tere litere eſſent in forma pauperū.fundamentū iſtoꝝ
eſt quia litera hic fundat ſe ſup grauamine et non ſup
pendentia prime gratie vel ſup odio vacaturaꝝ.gra
uamen vero magis vrget gratia executa q̄ꝫ ea penden
te.Jtem ſcđm do.anto.ꝓbatur hic alio reſpectu naꝫ
caſus omiſſus relinquitᷣ diſpoſitioni iuris cōmunis.
l.ſi cum dotem in ꝑn.ff.ſol.ma.et.c.ſuſceptum.ꝫ.eo.
li.vi.Sed hic papa cōditionauerat gratiam ſecundaꝫ
in euentū pendentie prime.prima autē non pendebat
hic.quia erat executa et ſic erant hic extra prouiſionē
pape et nihilominꝰ papa voluit ſcđam admitti quod
ꝑfecto non cōtingit vigore ratione predicta ſed ex di
ſpoſitiōe iuris cōmunis.Aduerte nam hec motiua c.ſ
ſarent ſi teneremus opi.cal.dicentis. qđ conſecutus
ꝓbendam poteſt dici gratiaꝫ conſequi ex eo ꝙ actuali
ter percipit redditus et ſic virtute clauſule ſecūdus fuit
expulſus cum extiterat conditio ſed hoc non obſtante
ſemper tenui primā lecturā.et ſum motus ex nouo fū
damento dico enim ꝙ iſta intentio pape inſurrexit ex
ſtilo curie nā a ꝓncipio papa nō ſcribebat ꝓ aliꝗ bñficiā
ando vñ i volumie decreti ñ repitᷣ has grās vnqꝫ fuiſ
ſe.ꝯceſſas ꝟ poſtmodū papa icepit ſcribere cū iurami
ne dādo ꝓrio mōitorias ꝛ alꝰ ñ ſcribebat ꝓ ſo qñ appo
nebat illā clauſulā ſi ꝓ alio ñ ſcripſimꝰ vt h̄ cū duobꝰ
ſe.nā ex ſtilo.curie ꝯꝓbendimꝰ ītētionē pape adeo ꝙ
ſolita inſeri i ꝯptis bñ ꝓ expſſis.ad h̄.c.ex lris đ cō
ſti.ꝛ.c.eꝫ cāꝫ đ elect.ꝛ.c.ꝗ.s.e.ꝛ ex his colligitᷣ ꝙ iſta
clā ſi ꝓ alio.ñ ſupflue pōitᷣ.ſeu ſaltē antiquꝰ pōebatᷣ qꝛ
nllo iure expſſe cauetᷣ ꝙ papa ñ intēdat grauare ecclāꝫ
ſup receptōe duoꝝ ꝟ vt dixi ex ꝯſuetudie pape iſurrexit
illa ꝓſumptio tacite voluntatis Et ꝙ hec lect.ſit vera

pꝫ in.c.capitulū.ſ.eo.nō diuinando ad illum textum nam p̄mo recepto excluditur ſcd̄s in eadem eccleſia. nec apparet ꝙ ibi eſſet cl'a ſi ꝓ alio.nec ob.ꝙ tex.iſte ſe referat ad illam eccleſiam vbi fuit ſcriptū.cū cl'a qꝛ di/co facere hoc potius ꝯtra illum inducentē iſtā lr̄am ad hūc effectum nā ſi intentio pape nō erat grauare illam eccleſiam niſi ꝑ clauſulā ꝓuidebat in vno caſu tm̄ ſcꝫ ī euentum pendentie p̄ſ͡ic fortius vr̄ ꝙ nō intēdat ḡuare eccleſiam aliam vbi in ſcd̄is lr̄is nullam clauſulā appo nit qꝛ ꝓuidendo in caſu pendentie videbat̄ tacite velle ꝙ gratia executa nō hr̄et obſtare ar.c.nōne de ꝑſump. ⁊ cū h̄ ꝯtrariū decidit̄ ad.c.p̄nti.de offi.le.li.vi. multi plíciter pōt rn̄deri.loquitur eīn in legato q tanꝗ̄ hn̄s ordinariam ꝯcurrit cū quolibet collatore vnde nō dici tur grauare eccleſiā niſi ex ſola pendentia nā ꝯferendo vtit̄ iure ſuo. Itē ibi nō d̄r ꝙ valeāt ſcd̄e lr̄e n̄ facta mē tione d̄ ꝑorībus hic aūt loquitur ī papa q lꝫ poſſit ꝯfer re oīa beneficia nō tn̄ vult vti hac ptāte ordinarioꝶ ni ſi h̄ exprimat ar.in.c.ꝑuenit.xi.q.i. Quid aūt ſi in ſe/cundis lr̄is nulla ponitur cl'a nunquid annullent̄ vi ſur reptionis.vide ꝑ Jo.an.in.c.p.pal. Ego credo indi/ſtincte ꝙ non.ſꝫ ſolum vi exceptionis grauaminis ꝯpetē tis eccleſie grauate et ꝑ h̄ facit.c.tibi qui.ꝟ.eo.li.vi.n̄ diuinādo ad illū tex.nā ſi lr̄e ſcd̄e fuiſſent ſurreptitie n̄ valuiſſet ꝓuiſio illarū vigore facta et de pluribus clau ſulis et d̄ earū intellectu q v̄ſatur in literis beneficiali/bus vide ꝑ Jo.an.in.d.c.pe.et in.c.ſi bn̄ficia.d̄ pre/ben.li.vi.et hic ꝑ Jo.cal.

Jtteris. Eccleſia in qua p̄mo papa dedit monitorias et ſcd̄o ex ecutorias ꝑ p̄mū nō ꝑ ſcd̄m intelligit̄ graua re. Primo ponit mandatū qd̄ exequi iubet. Se/cundo tollit exceptionē ibi nō obſtante. Tertio expri/mit cām ibi cum. Nō p̄mo ꝙ ꝓnomē vos ꝯtēplat̄ potius ꝑſonā ꝗ̄ dignitatē facit.c.ſi gratioſe.ꝟ.eo.li. vi.et qd̄ nō.in.l.cētēſimus.ff.de v̄bo.ob. Nō ſcd̄o ꝙ nō dicit̄ papa grauare eccleſiam ſup receptione plu riū ſi p̄deceſſor grauauit ꝑ primo. Itē nō ꝙ actus attribuit̄ p̄ncipio et non fini quāꝗ̄ p̄ncipiū nō eſſet fi/nis neceſſitatiū ſꝫ exortatiū qd̄ pꝫ hic.nā receptio pri mi attribuit̄ pape q dedit monitorias et nō ſucceſſori qui dedit executorias.et tamen certum eſt ꝙ monito/rie nō neceſſitabant ſed executorie tm̄. Ultimo nō ꝙ papa dꝫ ꝓſequi ſaltim ex vrbanitate factū inchoatū ꝑ p̄deceſſorem hodie tm̄ quo ad materiam nr̄am fit to tum oppoſitum qꝛ omnis papa nouiter creatus reuo/cat oēs gratias factas ꝑ p̄deceſſores ſi ꝑ eos nō ſit ac quiſitum ius in re vt in.c.ſi.de ꝓcel.ꝑben.li.vi.et hoc facit in odium vacaturaꝶ ne tot gr̄e expectatiue pende ant.et hec cā eſt honeſta.aut vt ipe ꝓuideat et forte iſta verior. Opp.ꝯtra tex.videt̄ ꝙ receptio p̄mi erat om nino attribuēda iſti qui dedit executorias qꝛ monitorie expirauerant re integra ꝑ mortē pape nā gratia fienda expirat ſi ꝯcedēs morit̄ re integra vt in.c.ſi cui.d̄ ꝑbē. li.vi. Jo.do.an.inſtat ⁊ tandē fatendo ꝯtrariū di cit ex vrbanitate papa fuit ꝓſecutus factū p̄deceſſoris ſed iſta ſolutio mihi nō ſatis facit qꝛ ſi monitorie ī to tum expirauerant nō pōt actus attribui p̄mo ad h̄.c. cū acceſſiſſent.ſ.de ꝯſti. Nō eīn reuiuiſcūt p̄me lr̄e ſꝫ effectus cauſat̄ ex ſcd̄is.vnde dicerem ꝙ cū iſte moni/torie fuiſſent p̄ſentate nec expectēt aliū ꝓceſſum poſt p̄ ſentationē nō videt̄ res integra. Et ſic puto ꝙ nō expi rauerunt. Jn glo.i.in fi.nō iſtā glo.ꝙ ꝑ litteras mo nitorias p̄ceptorias vel executorias nō trib uit̄ ius in beneficio vel ad beneficium ſed ſolū datur facultas im plorandi officium executoris vel illius cui ſcribit̄ ius eīn ad beneficium ꝯfert̄ ex receptione in canonicū qꝛ tunc hꝫ ius affectiuū ad ꝑbendā vacaturā vt in.d.c.ſi poſtꝗ̄ de ꝑben.li.vi.et in.c.vl.de ꝓcel.ꝑbē.li.vi.ꝑ col lationem v̄o acquiritur ius in bn̄ficio vnde pōt dicere beneficium eſſe ſuum vt in.c.ſi tibi abn̄ti.de ꝑben.li. vi. Jn glo.fi.ibi ſed ad mandatum pape hic glo. loquitur in caute.nā vt dicit Jo.an.et bn̄ aliud eſt di/cere ſi ad mandatū nr̄m aliū nō recepiſtis ꝗ̄ ſi dicat̄ ſi ad mandatū pape.⁊c̄. Nam iſta v̄ba vltima ꝯcer/nunt dignitatē et ſic verificarent̄ in receptione facta au ctoritate cuiuſcūꝗ̄ pape. Sed p̄ora verba ꝯtemplant̄ ꝑſonam ideo nō verificantur niſi receptio p̄oris fuerit facta ex auctē mād atoris.ad hoc.c.ſi gratioſe.ſ.alle. et in eo ꝙ glo.dicit delegato videt̄ hodie ꝓbari.in.c. hi qui de ꝑben.li.vi.

Ubarem. Dioceſanus cui ſcribit̄ vt in dioceſi ſua.ſ.vbi ꝓ alio ſcriptū nō eſt.ꝓuideat vel faciat ꝓuideri nō pōt id exequi circa bn̄ficium ſpectās ad collationē alicui⁹ iam ꝑ alio grauati et nō diuidit̄. Nō p̄mo ꝙ collatio.beneficioꝶ ſitoꝶ in dioceſi ep̄i pōt ꝑtinere ad abbatē.et ſic ad p̄latū inferiorem ep̄o et hoc d̄ iure ſpāli puta ex p̄uilegio vel p̄ſcriptione ſeu ſtatuto facto tpe fundationis eccleſiarum qꝛ d̄ iure cōi inſtitutio ſeu ꝓuiſio beneficiorum ſpectat ad ep̄m.x.q.i.in.c.regen/da ⁊.c.nouerit.⁊.xvi.q.vij.oēs baſilice.et in.c.cū ex iniūcto.in fi.d̄ here.⁊ vide gl.i.c.ſciant cūcti d̄ elect.li. vi.et vide qd̄ dicā.ꝟ.ti.prox.cū dilect⁹. Nō ſcd̄o ꝙ grauamē in receptione ſcd̄i conſiderat̄ habito reſpe ctu ad idēptitatē collatoris ⁊ nō ad idēptitatē eccie et ꝑ h̄.c.declarant̄ capitula ꝓxima p̄cedentia n̄ ꝗ ꝯſidera grauamen ratione reddituum ſed ratione facultatis conferendi cum prelatus non poſſit prouidere ſuis et maxime his qui ſeruiunt eccleſie. Jtem nota textum iuncta glo.pe.ꝙ quandoꝗ̄ executor datur ad prouidendū quandoꝗ̄ ad exequendum de quo in.c. ſi capitulo et.c.ſi ſoli.d̄ ꝓcel.ꝑben.li.vi. Sed q̄ro nunquid reſpectu iuris ꝑſonatus poſſit d̄ſ.vti excep/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tione grauaminis pone exemplũ abbas ad mandatũ
pape ꝓuidit ticio de beneficio ſpectante ad collationẽ
ſuã nũc eps executor vult ꝓuidere de beneficio ſpectan
te ad ius pronatus abbatis nũquid abbas poſſit ſe d
fendere exceptione grauaminis. hoſti. dicit ꝙ ſic ſiue
ſint de menſa abbatis ſiue ſpectent ad collationẽ ſuaꝫ
ſiue ad pñtationem ſuam nõ dꝫ in eis de nouo graua
ri. ꝯpoſto. tenet ꝯtrarium qꝛ potius dicit̃ grauari col
lator q̃ꝫ pſẽtat. i h tñ diſtiguit ꝙ aut papa mãdat illũ
ꝯpelli ad ꝓuidendum et nõ põt fieri ꝓuiſio in beneficõ
patronali cum collatio nõ ptineat ad iſtum aut papa
dat poteſtatem executori ad ꝓuidendum et tũc ſecus
et hoc dictũ ꝯmunius qd tñ ego intelligerẽ in patro-
natu eccleſie ſecus in patronatu laicorum qꝛ p lr̃as ge
nerales nunq̃ꝫ papa intendit p̃iudicare iuri proni laici
vt nõ. in. cle. ij. de pben. et in. c. cum dilectus. de iure
patronatus. In glo. i. ibi qui p̃mo ſuum mandatũ
repſentat. h dictum nõ videtur verum qꝛ in beneficia-
libus ſtamus date et non pñtationi vt plene dixi in. c.
capitulum. s. eo. et dic vt ibi. Sed q̃rit hic hoſt. quid
ſi ꝓuiſio ſit facta. ſcdo. anteq̃ꝫ prim᷒ ſuas lr̃as pñtaret
videtur ꝙ debeat ſecundus remoueri et primus inſti-
tui. ad hoc. d. c. capitulũ in ꝯtrarium facit. c. audita. j.
de reſti. ſpo. Concludit hoſt. in hoc papã ꝯſulenduꝫ.
Jo. cal. dicit ꝙ ſi p̃mus impetrans nõ habebat ius af
fectiuũ valet ꝓuiſio facta ſcdo al' debet ſecundus remo
ueri. Et nota hoc dictum tñ puto ꝙ in caſu h᷒. c. vbi ꝓ
ſcdo ſcribitur cum c'a ſi ꝓ alio nõ ꝓcedat dictũ cal. ſi
primus non fuit negligens. Nõ qꝛ hec ꝯditio ſi ꝓ alio
cum referatur ad tempus p̃teritum nõ ſuſpendit actũ
ſed incontinenti facit actum valere vel nullum eſſe vt
in. l. cum ad pñs. ff. ſi cer. pe. Cum ergo ꝓ alio fuerat
ſcriptum ergo ſcda gr̃a nulla ex defectu ꝯditionis. ⁊ ſic
collatio reperitur facta vigore lr̃e nulle. Et ad materiam
vide qd dixi. in. d. c. capitulum. In glo. pe. ibi ex-
cõicare ꝯtradicentes. nõ. gl. ꝙ executor datus ſimplici
ter ad faciendum ꝓuideri põt excõicare ꝯtradicentes
licet non exp̃mat̃ in lr̃is et idem tenet Inno. hic. nam
deluſoria videtur hec poteſtas ſi cohertionẽ aliquam
iſte nõ haberet vt in. c. ex lr̃is. de offi. dele. et in. l. ij. ff
de iur. om. iudi. ex quo infero ꝙ fortius poterit delega
tus pape excõicare lꝫ in lr̃is nõ dicatur vt poſſit ꝯpel
lere per cenſuram eccleſiam hic non ſunt alia.

De excommunicato. Per re
ſcriptum directum excõicatori vt abſoluat excõi-
catũ ſi ꝯtra ꝯcilium eũ excõicauit datis executoribus
q eo ñ parente exeq̃nt̃ nõ excõicatori ſed executorib᷒
ꝯgnitio demandat̃ hoc dicit. Primo ponit factuꝫ
ex quo qd ſcdo ſolutio ibi excõicatori. tertio in ſolutio
ne rõnẽ interierit ibi qui de facto. Nõ p̃mo ꝙ excõi
catio lata ſine monitione et ſine cã rõnabili tenet qd ꝓ
batur ex eo. nam iſte dicebat ſe ligatum ꝯtra ſtatutum
ꝯcilij generalis de quo in. c. ſacro. j. de ſen. ex. vbi aũt
dicitur ꝙ excõicatio dꝫ fieri ꝯpetenti monitione p̃cedẽ
ti et idem põt colligi ex tex. illius. c. ſacro. vt ibi dixi.
fallit tamen in caſu. c. ꝯſtõnem. de ſen. ex. li. vi. qd de-
clara vt dixi in. d. c. ſacro. Nõ ſcdo ꝙ excõicat᷒ in
iuſte remittit̃ ad excõicatorẽ ſuũ abſoluẽdus qd an ſit
verum indiſtincte dicam. j. ſup glo. Nõ tertio ꝙ
excõicatus poteſt impetrare reſcriptũ ſup iniuſtitia ex-
cõicat̃. ad h. c. i. j. e. li. vi. Nõ quarto ꝙ eadẽ c'a
relata ad diuerſos põt opari diuerſos effect᷒ ſcꝫ ſub-
iectam materiam. Et ad h ſolet allegari iſte tex. nã c'a
ſi ita eſt relata ad excõicatorem nõ importat ꝯgnitio-
nem ſed monitionem et inſtructionẽ quãdã ſeu nõtõeꝫ
ſed relata ad iudices deputatos in defectum excõicat̃.
inducit cãe ꝯgnitionem. Itẽ nõ ꝙ in facto ꝓprio ñ
pſumitur ignorantia ſeu in facto alieno indagato iudi-
cialiter. nã iſte excõicator p̃ſumitur eſſe certus vtrum
excõicauerat ꝯtra ꝯcilium qꝛ h ꝯſiſtit in facto ꝓprio. ⁊
ad hoc ſolet allegari iſte tex. ſ. ꝙ in facto ꝓprio nõ pſu
mitur ignorantia. et de h aliquid. j. Opp. ꝯtra tex
in eo. ꝙ innuit excõicationẽ latã ſine cã rõnabili et mo
nitione nõ p̃miſſa tenere ꝙ aũt hoc colligatur ex tex. ꝓ
batur ex eo ꝙ iſte dicebatur ligatus ꝯtra ſtatutũ ꝯcilij
generalis de quo in. c. ſacro. j. de ſen. ex. vbi dicit̃ iudi
cem nõ debere aliquẽ excõicare ſine cã rõnabili ⁊ ꝯpe-
tenti monitione p̃miſſa. vñ. ob. c. nr̃m. j. vt eccleſiaſti-
ca beneficia. et. c. a nobis. el. ij. de ſen. ex. vbi dꝛ ꝙ ec
cleſia debet ſe ꝯformare diuino iuditio ad id. ij. q. i. de
us oipotens ſꝫ ipe deus neminẽ dãnat iniuſte. vt in. c.
i. de re iudicata li. vi. et in. c. lr̃as. j. de reſti. ſpo. ergo
nec eccleſia dꝫ ligare aliquẽ iniuſte. Itẽ ⁊ ſcdo. ob. c.
cui ẽ. xi. q. iij. vbi ꝓbatur excõicationẽ eſſe nullã Item
ceſſante cã diſpoſitionis dꝫ ceſſare diſpoſitum. vt i. c.
cũ ceſſante. de app. l. adigere. §. quãuis. ff. de iur. pa.
Sed cã excõicationis ẽ peccatũ mortale vt. xi. q. iij. ne
mo. ⁊. c. null᷒. ĝ. vbi ceſſat peccatũ ñ dꝫ tenere excõica
tio. So. cũ q̃rit̃ an ⁊ qñ teneat excõicatio vel ſit nl'
la diſtigue p᷒ cal. ꝙ qñꝫ excõ. ẽ nll'a qñꝫ tꝫ ſꝫ ẽ iniuſta
qñꝫ tꝫ ⁊ ẽ iuſta. ꝓ p̃rio mẽbro cape regulã vbicũq̃ꝫ dat̃
iabilitas ſeu icapacitas i agẽte ſeu patiẽte excõicatio ẽ
ipo iure nll'a. Exẽplũ p̃mi cũ excõicator ñ ẽ capax ſeu ex
ercere nõ pt iſtã iuriſdictionẽ ſpũalẽ. Exẽplũ in laico vt
i. c. bñ gdẽ. xcvi. di. ⁊ in. c. ſi ipator. et i. c. ſi duo. ea. di.
papa tñ. poſſꝫ dare laico ptãtẽ excõicãdi qꝛ excõicatõ
ẽ iuriſdict̃. ⁊ ñ ordis. d h hẽs glo. nõ. i. d. c. bñ gdẽ. et
xxxij. di. §. vez. ⁊ i. c. tranſmiſſã. de elec. Itẽ põe ex
emplũ i iudice excõicato. nã excõicat᷒ maiori ñ pt ali
um excõicare qꝛ cũ ſit ipe extra eccliaꝫ ñ põt aliũ extra
ecciam ponere vt in. c. audiuim᷒. xxiiij. q. i. et ibi vide
ho. gl. et in ſũma eiuſdẽ cauſe cadit tñ nõbile dubium
ſi iudex occlte excõicat᷒ aliquẽ excõicat nũqd tẽat ſnia

Et glo. tenuit in dicta ſumma excōicationem eſſe nullā licet debeat obſeruari donec conſtiterit iudicem eſſe excōicatum. Et ita cōmuniter ſolent doct. tenere. Sed in contrarium ego allego ſingulare dictū Inno. in. c. ſi vere. §. de ſen. excō. vbi tenet cōtrarium et forte illa opi. verior q2 excōicatio ē iuriſdictio. et ea que fiunt a iudice non notorie excōicato tenent rōne publice vtilitatis vt in. c. ad ꝓbandū. de re. iudi. Et vide ad materiā qd ipſe Inno. nō. in. c. i. de ſciſmatic. Exemplū ſcdi. ſ. cum incapacitas eſt in paciente cum iudex excōicat infantem furioſum vel talem de quo certum ē eum delinquere non poſſe ad hoc quod nō. in. c. romana in. § vniuerſitatē. de ſen. ex. li. vi. Item pone exemplū i infideli qui non eſt capax huius cenſure. vt in. c. gaudemus. §. de diuor. Item ē nulla vbi error intollerabilis exprimitᷣ in ſnīa vt q2 excōicatur quis quia facit bonum vel q2 non cōmittit malum vt in. c. ꝑ tuas. de ſen. excō. et in. c. venerabilibꝰ in. §. pe. co. ti. li. vi. Et vide qd nō. glo. in. c. pn̄ti. eo. ti. et li. Sed dubitari pōt quid ſi excōicatio non cōtineat in ſe errorē expreſſū tamen notorium eſt eam eſſe iniuſtam. nunquid notoria iniuſtitia reddat eā nullā. nā in alijs ſententijs talᷣ notorietas vitiat ipſo facto vt notanter dixit. Inn. in c. fraternitatis. de frigidis. pro quo facit bonus tex. in c. inter ceteras. de re iudi. et qd ibi dixi doct. hic non attigunt iſtum caſum ſ3 archi. tetigit in. d. c. venerabilibus et videtur innuere ꝙ non ſit nulla. quia iura ſuper hac nullitate loquuntur cum error fuit expreſſus in ſententia hec opi. pōt ſubſtentari vt excōicatio habeatur i maiori reuerentia ſed de iuris ſubtilitate crederē ſnīam eſſe nullam q2 ceſſat ꝑſumptio iuſtitie que facit tenere ſnīam iniuſtam ad hoc qd nō. in. d. §. vniuerſitatem.

Item fortius debet eſſe nulla excōicatio q̄3 alia ſententia cū cōtineat in ſe maiorem iniquitatem cum agat iudex remouere quē a grā dei ex cā notorie iniuſta.

Uenio ad ſcdm in quo conclude ꝙ vbi datur habilitas in agente et patiente et ceſſat expreſſio erroris modis predictis tunc excōicatio tenet licet ſit iniuſta ex ordine quia non fuit ordo ſeruatus vel ex cā quia ſine cā rōnabili vel ex animo q2 ſupior iniquo aīo excōicauit et de his iniuſticijs. habes. xi. q. iij. in. §. cum ergo et in. §. ſi ergo et vide bonā glo. xi. q. iij. in ſūma. et in h̄ caſu loquitᷣ iſte tex. dixerūt tn̄ quidā ꝙ nulla in hoc ē differentia inter excōicationē et alias ſnīas. nam et alie tenent l3 ſint iniuſte vt in. c. cum inter de re. iudi. Sed tu dic melius ꝙ reſpectu iniuſticie cāe et animi ꝓcedit h̄ dictū ſ3 nō reſpectu iniuſticie ſeu defectus ordinis. q2 talis defectꝰ reddit alias ſnīas nullas. ij. q. vi. §. diffinitiua. et in. l. ꝓlatam. C. d ſen. et inter oi. ſ3 ꝑ h̄ excōicatio n̄ viciatᷣ vt hic. et in. d. c. ſacro. l3 excōicator veniat puniendus vt ibi que aūt ērō dic ꝙ aut fuit inductum vt claues eccleſie haberentur in maiori reuerentia. xi. q. iij. nemo cōdēnat et vt ꝑ meritum obedientie iſte iniuſte excōicatus kreſceretur. xi. q. iij. q̄d ergo

Itē q2 excōicatio ſumit effectū et ſubſtantiā a poteſtate clauiū. defectus ergo ordinis nō pōt eſſe ſubſtantialis. i. ordo requiſitus in excōicatione fienda non eſt ſubſtantialis ſed de iuſtitia rōne predicta. Aduerte tamen ꝙ l3 excōicatio iniuſta teneat quo ad homines non tn̄ quo ad deum ſi nō ſubeſt cā rōnabilis q2 niſi quis peccet non pōt ꝓuari a grā dei. xi. q. iij. temerarium et in. c. līas. de reſti. ſpo. ſed ſi quis cōtemneret excōicationem iniuſtam tūc ligaretᷣ ex cōtemptu etiā apud deum. vt in. c. ꝑ tuas. s. allegato. Sed ad cōtraria. s formata dic ꝙ multa fieri nō debent facta tn̄ tenent vt in. c. ad apoſtolicā. de regula. Item ꝓcedunt quo ad deum. et vide bonā glo. xxiiij. q. i. qdcūq3 vbi glo. tractat quid opatur excōicatio quo ad deum. et vide qd dixi in. c. ita quorundā. de. iude. Ultimo mēbro dic breuiter ꝙ excōicatio eſt iuſta et tenet qn̄ ceſſat ois iniuſticia et incapacitas mōis p̄dcīs et ad. d. c. cui qd facit contra ſcdm membrum dic ꝙ ibi lata fuit excōicatio ab heretico ideo fuit nulla. vt ibi nō. in glo. In glo. i. ibi. et q2 ꝑ ſimplicem querimoniā. Aduerte latꝰ et clarius. Nam glo. in prima pte ꝓſequitur quid debeat facere ſupior excōicatoris cū ꝓclamatᷣ ꝑ excōicatum cōquerentem de excōicatore et diſtingue cōphendē do glo. et dicta doct. ꝙ aut excōicator eſt ordinarius aut delegatus. Primo caſu aut nō fuit ab eo appellatum ſed per ſimplicem querelā excōicatus adiuit ſupiorem. et tunc dicit Cal. ꝙ ſupior debet remittere excōicatum ad excōicatorē vt abſoluat ſi eum iniuſte excōicauit. et pōt dare iudicē qui eo nolente abſoluere ipſe exequatur vt hic ad hoc. c. ad repꝛimendam. §. de of. or. dicit tamen Cal. ꝙ ſi ſupior abſoluit ſine remiſſione tenet abſolutio quia cum ſit iudex. non curatᷣ ꝙ male fecerit in non remittendo q2 et iniuſta abſolutio valet ex quo eſt facta a ſupiore. vt in. c. venerabilibus in §. vltimo. Hoc dictum ego puto limitandum. et diſtiguendum ꝓut habetur in. d. c. venerabilibus. in ꝑn. nā ſi appellatur ad archiepm quia ipe nō h3 iuriſdictionē in ſubditos ſuffraganei ſine appellatione vt in. c. paſtoralis. de of. dele. ſi iſte fuit excōicatus ad petitionē alterius ſubditi non pōt archieps ſe intromittere ſine appellatione ſecus vbi proceſſit ex offitio q2 archieps eſt iudex ordinarius epi et ex hoc dic ꝙ vbicūq3 aditur ſupior qui pōt adiri ꝑ viam querele habet locū primū dictum cal. vt puta ſi aditur papa vel archieps reſpectu prelati inferioris ſibi ſubiecti per ea que notantur in. ca. cum ab eccleſiarum. de offi. ordi. Item dic ꝙ remiſſio debet fieri niſi excōmunicatio ſit notorie iniuſta vt in. c. ſollicitudinem de appella. et in. d. c. venerabilibus. §. ſane. vel niſi periculum ſit in mora in remittendo vt in. dicto. §. ſane. ſi vero fuit appellatum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et tunc eſt in optione ſupioris an velit remittere an ipſe
velit abſoluere tamen boneſtius ē vt remittat vt in. d.
c. p tuas. ita dicunt doct. hic. Sed tu melius diſti-
gue tres caſus quia aut certum ē excōicationem iniuſtā
et non debet fieri remiſſio aut certum eſt eam eſſe iuſtā
et debet fieri aut dubitatur et tūc eſt in optione ſupio-
ris. ſed boneſtius eſt vt remittat ita diſtinxit tex. in. d.
c. venerabilibus. in. §. ſane. cum duobus ſe. Et ex his
dic φ iſta remiſſio non fit ad ignominiam iſtius excōi-
catoris ſed ad honorem ꝯſeruandum. qꝛ minoꝛ pudoꝛ
eſt φ quilibet corrigat factum ꝓprium φ̄ corrigat͛ ab
alio vt in. c. qualiter. el. i. de accu. Et ꝑ hoc iſte tex. in
verbo deferatur. et. d. c. venerabilib᷒. vbi dicitur φ ho-
neſtius et ꝯgruentius fit. ꝛc. Et ſi diceres quare fit re-
miſſio ad iudicem ſuſpectum dic φ non fit remiſſio vt
ipſe ꝯgnoſcat ſed ſolum vt abſoluat. nam in abſolutio-
ne nō pōt pretendi ſuſpitio. et eodē mō dic ad. c. ac-
cepta de appella. vbi dicitur quot nō debet appellans
remitti ad iudicem a quo. ſi vero excōicator fuit dele-
gatus et tūc aut fuit appellatum ab eo aut non. primo
caſu ſupioꝛ delegans non tenetur remittere ſi nō vul t
cum poſſit reuocare delegatum qn̄cūq̄ vt in. l. iudiciū
ſoluitur. ff. de iudi. et in. c. ſup qōnū. de offi. dele. ſed ſi
vult remittere poteſt diſtinguendo modo p̄dicto. Si
vero non fuit appellatum et tunc aut excōicauit ante ſē-
tentiam diffinitiuā aut poſt. primo caſu poteſt fieri ad
eum remiſſio ad hoc. c. prudentiam de offi. dele. et dꝫ
fieri ꝑ alium citra delegantem vt ibi. ſi vero excōicauit
poſt ſniam. aut non eſt lapſus annus ꝛ fit remiſſio aut
eſt nimis elapſus et non poteſt fieri qꝛ nō remanſit i eo
iuriſdictio. vt in. c. querenti. et qđ ibi nō. de offi. dele.
Ipſe tn̄ delegans poteſt ſemꝑ non remittere ſi vult qꝛ
iudicium ſoluitur. ꝛc. In ea glo. ibi ſed qui de cau-
ſa p̄ncipali Iſte articulus melius expedier͛ in glo. fi.
vbi hoc tangitur ideo dic vt ibi dicam. In ea glo
ibi ita ſuſpenſus. aduerte nam glo. ex tex. ex predictis
infert φ excōicatus minori pōt abſoluere excōicatum
et dic φ colligitur hoc modo nam ſi iſte excōicauit cō-
tra ꝯcilium. incidit in penam ſ lius. c. ſacro. ꝑ quā pōt
dici excōicatus minori cum non poſſit adminiſtrare
ſacra. et tamen poteſt abſoluere vt hic. et rō qꝛ excōica-
tio minoꝛ ſolum priuatā ſacroꝝ pticipatione nō ab ex-
ercitio iuriſdict. Et idem in interdicto ingreſſu eccleſie
de quo in. d. c. ſacro. In glo. in verbo difficultatis
in fi. nō. glo. nā ex ea relata ad tex. habes φ excōicat᷒
ꝯtra formā capituli ſacro. ſ. ſine monitione vel cā rōna-
bili debet abſolui ſine omni difficultate nō eīn tenetur
p̄ſtare iuramentū de pendo mandatis eccleſie nec aliā
cautionē nec aliqđ aliud mādatū pt ſibi fieri in ſatiſfa-
ctionē excōicationis. Et lꝫ abbas dixerit iuramentuꝫ
eſſe p̄ſtandū ne frangatur diſciplina eccl̄iaſtica. vt in. c.
cum deſideres. ď ſen. ex. tn̄ hoſt. et cōiter doct. tenent

glo. e t melius. Nā potius eſt relaxatio iſta q̄ ſit ď in-
iuſta excōicatione φ̄ abſolutio vt in. d. c. ſacro. vnde
tenuit hic hoſti. φ iudex etiam non ſacerdos poteſt ab-
ſoluere a tali excōicatione ſecus dixit ſi excōicatio fuiſ-
ſet iuſta. Io. cal. tenet φ in omni caſu iudex poteſt ab-
ſoluere ab excōicatione. licet non ſit ſacerdos quia ex-
cōicatio eſt iuriſdictio Ex quo infero φ vicarius epi lꝫ
non ſit ſacerdos p̄t excōicare et abſoluere. Et idem in
legato pape qui non eſſet ſacerdos de quo vide pleni-
us i. c. a nobis. ij. de ſen. ex. et hanc opi. puto veriorē
reſpectu pene n̄ autē reſpectu culpe. Nā reſpectu culpe
abſoluens debet eſſe ſacerdos vt in. c. ois. ỹ. de peni. ꝛ
remiſ. ꝛ i. c. noua. eo. ti. pōt tamen et ſanctū ē et hone-
ſtū ſeruare opi. hoſt. vt ſic iudex imitter͛ ipm ſaluatoreꝫ
qui nō curauit aliquē ꝑ pte ſed in totū. Si eīn ꝯmittit
abſolutionem ſacerdoti poterit ille abſoluere a pena et
a culpa. In gl. i v̄bo exequat͛ in fine. Aduerte lat᷒
aut eīn ſupioꝛ p̄fixit terminū certū excōicatori aut nul-
lum. p̄me caſu indubie poſt lapſum termini pōt iſte
deputatus ꝯgnoſcere ꝛ abſoluere. Sed an poſſit ante
lapſum terminū glo. hic tꝫ φ nō. Et idem etiaꝫ Inn.
ſi partes ꝯſentirent qꝛ cū iuriſdictio nō detur iſti depu-
tato niſi poſt lapſum termini nō p̄nt ptes ante temp᷒
iuriſdictionē tribuere ar. in. c. ſignificantibus. ỹ. de of.
dele. Hoſti. tenet contrarium. qꝛ in fauorē iſtius excōi-
catoris fuit p̄fixus terminus ergo dꝫ illi poſſe renun-
ciare. ỹ. ď regula. ad aplicā. et in. l. ſi quis in ꝯſcriben-
do. C. ď pactis Io. cal. ſequit͛ dictū Inno. qꝛ lꝫ remiſ-
ſio fiat i fauorem excōicatoris. p̄fixio tn̄ termini fit ad
limitandā ꝛ reſtringendā ipſius ptātem vnde ꝯcludit
cū ꝯpoſtol. φ niſi excōicatoꝛ ꝯmittat ſibi vices ſuas n̄
pōt deputatus abſoluere niſi forte infra terminū dixe-
rit ſe velle abſoluere de. an. dicit poſſe diſtingui. Nā
aut excōicatoꝛ dixit nolo abſoluere ꝛ dꝫ expectari fi-
nis termini qꝛ lꝫ noluerit abſoluere in p̄ſenti n̄ tn̄ nega-
uit ſe nolle abſoluere in futurum. aut dixit nolo abſolue-
re nec vnq̄ abſoluam. et tunc poterit abſoluere iſte de-
putatus non expectato lapſu termini. et ſatis eſt equa
diſtictio. Uel aliter pōt dici φ aut i iuditio dixit ſe nol-
le abſoluere et fruſtra expectat͛ lapſus termini. aut dix-
it extra iudicium et tunc ſecus. cū potuerit h ex iracun-
dia dicere. ad hoc tex. cū glo. in. c. venerabilibus in. v.
ſec᷒. ꝑalle. aut nulli᷒ termin᷒ fuit p̄fixus ꝑ ſupiorem et
tūc deputat᷒ n̄ pōt abſoluere ante negligentiā excōica-
toris. Cōuincer͛ aūt negligentia ꝑ deputationē termi-
ni ab iſto deputato faciendā ar. in. c. irrefragabili. in. §
excel᷒. ď of. oꝛ. In glo. i v̄bo de facto ſuo. Nota
iſtam glo. quia cottidie allegatur iuncto tex. quot in
facto proprio non cadit ꝓbabilis ignorantia vnde p̄-
ſumitur ſcientia niſi ſubſint alique coniecture incon-
trarium. Et conclude poſt docto. φ in facto ꝓprio p̄ſu-

mitur ſcia vt hic niſi factum ſit intricatum valde vel ni
ſi ſit multum de longinquo vt nõ. in. c. tertio loco de
ꝓba. niſi facti magnitudo aliud ſuadeat vt in. c. cũ illo
rum. in fi. J. de ſen. ex. et nota bene hoc dictum. In fa
cto vero alieno regulariter non p̄ſumitur ſcientia vt in
regula p̄ſumit ignorantia. de re. iu. li. vi. fallit ſi hoc fa
ctum ſit publice notum vt in. c. i. de poſtu. p̄la. et in. c.
q̄d dicit. xvi. di. vel niſi quis teneretur indagare illud
factum alienum vt in. c. innotuit. iuncta glo. de elec. ⁊
vtrũq; dictũ ꝓbatur hic. nã iſte excõicatus p̄ſumitur
ſcire vtrũ excõicauerit ſine monitiõe vel ſine cã vel vtrũ
cã fuerit rationabilis q2 licet hoc vltimũ ſit de facto
alieno tamen tenebatur illud indagare. et regulariter
an et quãdo excuſet ignorãtia vide quod nõ. in regula
ignorãtia de re. iur. li. vi. et. i. q. iiij. §. nõn. ⁊ i regla cũ
ſunt in merců. In glo. fi. in fi. ex hac glo. collige or
dinem ꝓcedendi obſeruandum p iſtos deputatos ſeu
delegatos nã n excõicatore nolente abſoluere et p̄ten/
dente iuſtitiam ſnie debent iſti delegati abſoluere ante
omnia. nec aliter audire excõicatum niſi abſolutionem
petat p̄ſtita cautione de pendo mandatis eccleſie ſi cõ/
ſtiterit eum eſſe iuſte ligatum et iſte eſt primus actus
quẽ iſti facere debent nec ob. ſi dicatur ꝙ lrã mandat
iſtum abſolui ſine difficultate q2 illud refertur ad ex/
cõicatorem in caſu quo illum excõicauerit. ꝯtra formã
ꝑuilij. Sed quo ad iſtos delegatos illud nõ ꝓcedit q2
ex quo eis nondũ ꝯſtat de iniuſticia excõicationis non
debent abſoluere ſine cautione nec eum audire niſi pri
us petat abſolutionẽ cum oblatione cautionis quia ex
quo fatetur ſe ligatum licet iniuſte non debet pſeuera/
re in excõicatione ne videatur eam ꝯtẽnere de quo dic
vt plene habetur in. c. p tuas. de ſen. ex. et in. c. cum cõ
tingat. de offi. dele. Secundo facta abſolutione de
bent iſti ꝯgnoſcere de iniuſticia excõicationis et ſi ꝯſti
terit excõicationem iuſtam punient querulantem Si
vero conſtiterit eam iniuſtam punient excõicatorem ſe
cundũ formã que traditur in. d. c. ſacro. Tertium
ſcd̃m glo. ſi ꝯſtiterit excõicationẽ iniuſtam debent iſti
delegati ꝯgnoſcere de negotio p̄ncipali. hoc tamẽ vl/
timũ non admittunt docto. indiſtincte ſed diſtinguit
Jo. cal. poſt doct. ꝙ aut nõ fuit appellatum ab excõica
tione aut ſic. primo caſu non poſſunt iſti delegati cog/
noſcere de cã p̄ncipali ſed eſt decidenda p iudicem ꝓꝓ
um niſi ſupior in ꝯmiſſione hoc expreſſerit aut fuit ap
pellatum et tunc eſt ſeruanda diſtinctio glo. et videtur
bona et equa diſtinctio. Sed que ad primum mẽbrũ
dicerem ꝙ ſi excõicatio eſt annexa negotio p̄ncipali vi
deatur tacite ꝯmiſſa ꝯgnitio ſup p̄ncipali in ꝯuentum
iniuſtitie excõicationis ar. in. c. prudentiam. in fi. d̃ of.
dele. Sed vbi excõicatio non eſſet ꝯnexa negotio p̄n/
cipali puta quia fuit excõicatus in negotio principali
ꝓ ꝯtumatia ꝯmiſſa ꝓcedat tunc dictum cal. et per hoc
habes glo. totam expeditam. Sed nõ vltimo de p̄n.
glo. quem non debere abſolui ab excõicatione niſi pe/
tat. Et idem nõt glo. in. c. ſignificaſti. de eo qui duxit i
ma et q̄d ibi dixi. ſed beatus tho. i. iiij. ſniarum quem
allegat et ſequitur. Jo. an. in. c. i. de ſen. ex. li. vi. dicit
ꝙ ſi p excõicationem quis efficitur deterior debet iu/
dex illam tollere q2 ex quo videt illam non ꝓficere de/
bet vti alio remedio. Et dicit etiã ꝙ inuitus poſſit ab
ſolui ab excõicatione quia in excõicatione eſt conſidera
re duplex malum. ſ. malum culpe. et malum pene ma/
lum culpe. ſ. ipm peccatum cum ſit ex nobis nõ põt a
nobis tolli ſine voluntate noſtra vt in regula peccati ve
nia. de re. iu. li. vi. malum vero pene plerũq; eſt extra
nos quia ſine facto nr̃o ingeritur vnde ſicut pena põt
ingeri in inuitum ita et remoueri p abſolutionem. par
enĩ ius eſt in ligando et ſoluendo vt in. c. verbum. de
pe. di. i. vnde ſi quis põt excõicari inuitus ita et abſol
ui et hec opi. cõiter tenetur quã credo veriſſimã nõ vt
abſoluatur a peccato vt dixi. ſed vt abſoluatur ab iſta
pena excõicationis. nã excõicatio ingerit multas pe/
nas. ſed Jo. cal. non ſequitur hanc opi. dicit enĩ ſi quis
fuit iuſte excõmunicat9 et perſeuerat in cõtumatia ſua
non debet abſolui etiã ſi efficeretur deterior ne malitia
ſua ꝓſit illi. et ne detur cauſa malignãdi. Item quia ſi
ſine cõtritione relaxat excõicatio nũquã fuit abſolut9
xxiiij. q. ij. ligatur. fatetur tñ ꝙ ſi iſte abſolueret de fa/
cto ꝙ teneret abſolutõ quo ad eccleſiã militantem dicit
etiam ꝙ inuitus põt et debet abſolui quãdo ſatis fecit
et non vult abſolui vt magis mereat. vel quãdo excõi/
catio fuit iniuſta ſed primũ dictũ mihi plus placet ar.
c. ꝓdeſt. xxiij. q. v. tenet tamẽ menti dictũ Cal. nam fa
ciunt predicta contra iſtos tirãnos qui excõmunicati
magis indureſcũt et deteriora ꝯmittũt. habes enĩ per
predicta vtrum debeãt abſolui ſatiſfactionẽ non offe/
rentes ꝓ dicto tñ calõ. multũ facit. c. cum ſit romana. i
fi. de appell. et. xi. q. iij. audi deniq;. et. c. fi. de penis. ⁊
occurrit mihi nunc media opi. per quã reducerẽ ad cõ
cordiã illas opi. cõtrarias. quia aut eſt ſpes de corre/
ctione alio remedio ſublata excõicatione et ꝓcedit opi
nio beati tho. et Jo. an. quia ſiue plectendo ſiue indul
gendo hoc ſolum bene agit vt vita hominis corrigatur
vt dicit tex. in. c. ꝓdeſt. xxiij. q. v. aut nõ ẽ ſpes de cor/
rectiõe alio remedio et ꝓcedit opi. calõ. vt nõ abſoluat
quia ex quo non vult obedire eccleſie debet haberi tan
q̃ ethnicus et publicanus. i. deſt vt gentilis et infidelis.
vt in. c. nouit de iudi. et ſuſtinendo excõmunicationem
tanto tp̄e preſumit hereticus vt in. c. fi. de peni. et q̄d
ibi nõ. et nõ hanc diſtinctionẽ quia puto veriſſimã ⁊c.

Si impetrans
Jꝑo pronente reſcriptum ad
beneficium dixit ſe non beneficiatum cum
tamen haberet beneficium licet exiguum non valet

reſcriptum. Et hodie dicendum eſt vt clarius hẽtur in
c. ſi motu ꝓprio. de ꝑben. li. vi. vbi indiſtincte decidit
ꝙ qualecũqʒ beneficiuʒ habeat impetrans niſi de illo
faciat mentionem nõ valet impetratio ſecundi. Et di-
uiditur iſta decretalis in duas ptes. in prima qõ. in ſe
cunda ſolutio. ibi illud. Nõ ꝑmo caſum in quo nl'
lum et minus ꝯpetens non equipant. et hoc ideo i ca
ſu nr̃o. quia videtur fraudulenter tacuiſſe tenue benefi
cium vt facilius haberet gratiã ad ſcõm. ſʒ alio reſpe-
ctu. nullum et minus vtile equipantur vt in. c. ij. ď traſ
la. ꝑla. Ultimo nõ. ex fine ꝙ ſurreptio in beneficia
libus viciat nedum gratiã ſed reſcriptum facit ad ea q̃
dixi. s. in. c. ad audientiam. In glo. fi. ibi ſi de ter
ra illius eſt oriundus ſigna glo. quia neſcio alibi ꝙ ſi
forenſis impetrat beneficium et non facit mentionem
de loco ſue originis gratia eſt ſurreptitia quia indubio
papa intendit ꝓuidere ciuicũqʒ in patria ſua et quãuis
do. an. non videatur hãc glo. approbare p nõ. in. c. ne
p defectu. de elect. Ego tamẽ dico hãc glo. veriſſimã.
Et ad nõ. in. c. ne p defectu. dic ꝙ ꝓcedunt in canoni-
cis qui ſcienter eligendo forenſem videntur renunciare
eorum fauori. Sed iſta glo. procedit in impetratione a
papa qui non ꝓſumitur ſcire nationẽ impetrantis vñ
taciturnitas nationis inducit ſubreptionem qꝛ ſi ex-
preſſiſſet ſuam nationem papa nõ ꝯceſſiſſet ſibi grãm
in partibus alienis. vel ſaltim nõ ita ď facili vt colligit
.ſ. de cleri. pegri. p totum. ad idem ho. tex. in. c. bone.
ij. ď poſtula. ꝑla. dum tex. ibi dixit volentes ꝑficere ali
enum et vide etiam tex. nõ. in. c. nullus inuitis. lxi. di.
et ad. c. ad decorem .ſ. de inſti. qõ videtur ꝯtrariari ꝑ
dictis dic vt ibi nõ. et vide qõ ibi dixi. hic non ſunt
alia. Ni. ab.

Abutẽtes reſcrip
Uia nonnulli to aplico in caſibꝰ
hic enumeratis ꝑuantur ꝯmodo reſcripti et
ꝯdemnantur in ſumptibus et damnis aduerſario ⁊ nõ
diuidit. Nã ꝑmo ponit. vij. vel. viij. vitia abutentium
reſcriptis apoſtolicis. Nõ ꝑmo ꝙ equocatio nois
non vitiat literas apoſtolicas. Et ẽ ꝓculdubio verum
reſpectu ipſius impetratoris. nã ipſe preſumitur impe
traſſe ex quo eſt in poſſeſſione lr̃arum lʒ repetiatur ali
us q̃ ſit eiuſdem nois facit qõ nõ. in. l. duo ſunt ticij.
ff. de teſt. tu. et qõ nõ. glo. in. c. nonnulli. s. eo. ſʒ re-
ſpectu rei ꝯueniendi poſſet cadere ꝓbabilis dubitatio
ex quo multi reperiuntur eiuſdẽ nomis et ꝯgnõis. Et
ꝙ equiuocatio viciet videtur bonus tex. in. c. inter di-
lectos. ď fi. iſtru. vñ tñ ad materiã qõ nõ. i. c. qm̃ ab.
ď of. ďle. Nõ ſo ꝙ reſcripta ñ pñt alijs ꝯcedi. ſunt
eñ ꝑſonalia vñ ñ excedũt ꝑſonas i eis ꝯtẽtas ꝯcor.
c. p. ⁊. g. ď of. ďle. Et ex h̃ dicũt doct. ꝙ cedẽs iura ſua
alteri ñ pt ceſſionario ꝯcedere reſcriptũ. Nõ tertiõ ꝙ
reſcriptũ ſimpliciter impetratum ad lites nõ dʒ exten-
di ad futuras ꝯtrouerſias exortas poſt impetrationẽ.
Et ad hoc cottidie allegatur iſte tex. Idẽ dicimus de
reſcripto ad beneficium vacaturum vt non extendatur
ad beneficium creatum poſt datam lr̃arum vt in cle. ſi.
.ſ. eo. ti. Itẽʒ nõ quẽ nõ poſſe impetrare diuerſos
iudices contra eundem ſiue vnicũ ſit negotiũ ſiue plu
ra. et de hoc dicendum vt hodie clarius habetur in. c.
diſpendia .ſ. eo. li. vi. Et aliquid .ſ. cum glo. Iterũ nõ
ibi que ꝯmune iuncta glo. in verbo. vel indetermina-
te ꝙ citatio facta ad locum equiuocũ non eſt ipſo iure
nulla ſed artat citatum ad ꝯparendum in loco ſolito ď
quo dic vt clarius habeť in gl. Ultimo nõ ꝙ expen
ſe et damna ſunt diuerſa. et hoc verum ſtricto ſumpto
vocabulo ſed largo modo differũt de quo dic vt legiť
et nõ. in. c. in nr̃a. de iniurijs. In glo. in verbo ad fu-
turas ibi futuro edificio. glo. ñ ſoluit hoc ꝯtrarium ſed
dic ꝙ rei q̃ nondum ẽ ſeruitus conſtitui. nõ põt qꝛ nõ
poteſt eſſe qualitas ſine ſubiecto vt in. c. cum marthe.
de cele. miſ. ſed ꝑſona hec poteſt obligari ad ꝯſtituen
dum ſeruitutem cum res erit in rerum natura Et hoc
caſu loquuntur contraria allegata in prin. glo. vñ pa
pa ꝯcedente ſimpliciter reſcriptũ videtur habuiſſe re-
ſpectum ad lites tunc exortas quia cum reſcriptum ſit
quedam qualitas q̃ datur ad iuris obſeruantiã optet
ꝙ inhereat alicui rei. et ſic ꝙ habeat aliqõ ſubiectũ. et
iſtam puto rationẽ decidendi in. cle. ſi. eo. ti. ꝙ ideo re
ſcriptum non trahitur ad beneficium poſtea creatũ qꝛ
oportet ꝙ tpe impetrationis ſit aliquod ſubiectum ſu
per quo fundetur illa gratia hinc ẽ ꝙ ſi mortuus ẽ tpe
date is cui conceditur ꝑuilegium corruit ipm̃ ꝑuilegiũ
vt in. l. inde neratius. ff. de re. iu. Idem ẽ ſi tpe date ẽ
mortuus ille contra quẽ ꝯcedebatur reſcriptũ vt in. l.
ij. ff. que ſen. ſine appel. reſcin. omnia. n. iſta corruũt ex
defectu ſubiecti non exiſtentis tempore date reſcripti.
In glo. in verbo ſup vno negotio ibi imo videť ꝙ cãʒ
debeat ꝑdere. Aduerte tamen ne ipſa glo. decipiat te
nam non dicit hoc aſſertiue ſed arguendo loquiť. Et
veritatem huius articuli poſuit glo. in. c. ex tenore. s.
eo. ⁊ ibi ꝯcludit ꝙ trahens aliquẽ ad diuerſos iudices
ſup eodem negotio non debet ꝑdere cãm licet poſſit i
expenſis ꝯdemnari et. l. i. h̃ alle. ponit caſum ſpãlem
et latius hanc materiam tetigi. in. d. c. ex tenore. et iu
ditio meo hic videtur caſus ꝙ non debet ꝑdere cãm
cũ papa mandet iſtuʒ ꝯdemnari in expenſis et in per
ditione reſcripti ergo ſecus reſpectu cãe et tene hoc vl-
timũ menti. In glo. in verbo ſup pluribus in fi. Ex
hac glo. poſſunt elici due queſtiones ꝑma nũquid di
ſpoſitio huius tex. habeat locum in realibus actionibꝰ
et eodem mõ põt queri quo ad effectum. c. diſpendia.
cum ibi reſcripta annullentur ipſo facto impetrata cõ-
tra eundem ſuper pluribus actionibus ꝑſonalibus ⁊
in hac. q. glo. tenet hic ꝙ non et multi hoc tenuerunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝙ non debet fieri extenſio ꝯſtōnis odioſe et penalis.
Sed hoſti. hic et in.d.c.diſpendia.diſtinguit ꝙ vt cō
modius poſſit tractari apud vnum iudicem habet locū
diſpoſitio iſtorum iurium etiā in realibus ſecus ſi nō
ꝯmodius ꝑputa qꝛ res et teſtes ſunt in varijs locis.
Io.an.dicit ibi ꝙ diſpoſitio eſt obſeruanda in reali
bus ſed non hꝫ locum pena illius.c.et eſt hoc dictum
ſingulare in materia extenſionis vt dicamus ꝙ diſpo
ſitio penalis debet extendi ex idēptitate rōnis reſpectu
ſtatuti ideſt vt obſeruetur ipm ſtatutum ſed non debet
extendi quo ad penam vt ſi de facto nō fuit obſeruata
diſpoſitio ꝯmittatur pena cum in hac materia extenſio
nis Io.an.fuit ſibi multum ꝯtrarius maxime in glo.
ſuis ⁊ vide qđ ipſe nō.in regula in penis de re.iu.li.vi.
in mercu.et glo.in.c.ꝯſtōnem de regula.li.vi.et in.c.
in fidei fauorem.de here.eo.li.et in cle.i.de elec.ſed
mihi placet ꝙ vbi poteſt apparere de ratione legis ꝙ
tunc ex idemptitate rationis debet extendi etiam quo
ad penā. Ad hoc allego tex.nō.in.l.ij.in.§.qđ ſi vt cu
ratores et in.§.quid ſi deceſſerint ff.ad tercullianū.vbi
hoc ꝓbatur aptiſſime. Ad idem bonus tex.in.l.liber
tum.in.§.ſenatus.ff.de ritu nup.niſi ex.hoc dicas ꝙ
illa ſit interpretatio extenſiua quia imo eſt intenſiua et
intellectiua quia lex non eſt aliud ꝙ ipſa rō legis vt pro
batur in.l.non dubium.C.de legi.et ibi ꝑ bal.et i re
gula fi.de re.iur.li.vi.et ibi ꝑ dy.vnde queadmodum
corpus regulatur ab anima ita et ipſa lex regulatur rō
ne legis et non a verbis.nā verba legis reſtringuntur
et ampliantur ad limites rōnis ipſius legis vt ē pul
cher tex.in.l.cum pater.in.§.dulciſſimis.ff.de le.ij.⁊
tex.in.l.pater filium.§.fundū.ff.de.le.iij.⁊ facit quod
nō.bal.in.l.ſcire.ff.de excu.tu.et licet bar.dixerit in
auē.quas actiones.C.de ſacroſancti.eccle.ꝙ ex idēpti
tate rōnis non debet induci legū corruptio multi tamē
dixerunt ꝯtrarium.et tenet glo.in.d.auē.quas actōes
ſeu in.l.fi.co.ti. Item illud dictum bar.ꝓcedit qñ rō
legis non eſt expreſſa alias ſec⁹.et ibi limitauit bal.il
lud dictū bar.⁊ plus ego puto ꝙ etiam ſi ratō non ſit
expreſſa in.l.tñ ex quo ñ pōt elici niſi vna rō naturalis
et indubitata debet fieri extenſio ad limites illius rōis
qꝛ pſumendum eſt legiſlatorē fuiſſe motum ex rōne na
turali.vt nō.ſentit glo.in.l.tale.pactum.ff.de pact.⁊
hoc qđ.s.dixi.tenetur videre notabiliter bal.in.l.ma
ximū vitium.C.de libe.ꝑte.⁊ Cy.poſt pe.in.d.l.nō
dubiū.et in.l.i.C.que.ſi.lō.ꝯſue.et ita ꝯperui me in.
q.facti.ꝯſuluiſſe. Ex his ꝯcludo primā qōnem qꝛ vbi
ē eadē rō in realib⁹ q̄ ē in pſonalibus hꝫ locū diſpoſi
tio iſtius tex.et.c.diſpendia.⁊ adde ad p̄dicta glo.ſin
gularē.in.c.i.d tē.or.li.vi.que ſigularis ē ad iſtā mate
riaꝫ extēſionis ⁊ hāc diſtinctionē cōmoditatis quā feci
in pſonalibus realib⁹ hꝫ locū etiā in realibus pſona
libus licet. Cō poſt.aliud hic ſenſerit ſed hoſti.⁊ Io.
an.poſt eū videntᷣ tenere hoc in.d.c.diſpendia et quā
ꝙ ille tex.apponat penā ſine diſtinctōne ꝯmoditatis tñ
quia iſtud.c.diſtinguit.⁊ fundat ſe ſup cōmoditate nō
eſt abſurdū vt illa ꝯſtō noua recipiat interp̄tatōeꝫ ⁊ q̄
lificatur ſm iſtam diſpoſitōnem antiquā ar.in.l.non ē
nouū.et.l.nam et poſteriores.ff.de legi.⁊ nō hoc in
materia interp̄tatōnis.vt ſi lex antiqua loquatᷣ qualifi
catiue.lex aūt noua apponit maiorē penam ⁊ nō repli
cat qualitatē legis antique.ſatis eñ eſt ꝙ ꝓuidet de
grauiori pena qđ eſt ſingulariter nōndū.⁊ facit quod
nō.bar.in.d.l.nam ⁊ poſteriores.ꝑal.et ꝑ hec etiam
expeditur ſcd̾a q̄ſtio que tacite pt colligi ex iſta glo.

In glo.in verbo liās in fine.nō iſtam gl.ſingulari
ter ⁊ in effectu q̄rit nūquid corā pluribus ordinarijs
poſſim aliquē trahere eodē tpe ſup diuerſis actōnibuſ
vl ſup vna trahere corā delegato et ſup alia coram or
dinario ⁊ ponit hec glo.opi.ꝯtrarias et poſtremo reſi
det ꝙ hoc fieri nō pōt ſicut nec coram diuerſis iudici
bus delegatis ⁊ ſic glo.vult extendere id qđ dicit ide
legato ad plures ordinarios ⁊ ad legatū ⁊ ordinariuꝫ
ſimul. Sed Inno.⁊ ꝯpoſt.tenēt ꝯtrariam ſententiam
nam ſi ꝯuenio te corā delegato ſuper vna actōne ſi nō
poſſeꝫ te ꝯuenire corā ordinario ſup alia fruſtrarē iſta
mea actio cū non compꝛehendantᷣ in reſcripto et ſic non
poſſem te ꝯuenire corā delegato vt in.c.cum olim.i.d
offi.dele. Ego ſic dicerem ꝙ aut quis vult trahere eū
dem corā diuerſis ordinarijs ſup pluribus actōnibus
que ꝯmodius poſſunt tractari apud vnū et tūc habet
locum opi.huius glo.nam ex indemptitate ratōnis
debet fieri extenſio huius.c.maxime cū hoc ꝯtineat in
ſe magnā equitatē.ar.in.c.cum dilecta.de ꝯſir vti.vbi
ho.tex.aut volo te ꝯuenire corā delegato ⁊ ordinario
et tūc aut ꝑus incepi te conuenire coram ordinario et
obſtat exceptio ſi volo ꝯuenire te coram delegato ſup
alio dūmodo poſſim cōmode coram ordinario iſtam
actōnem ꝓmouere.ar.huius tex.aut primo ꝯueni te co
ram delegato ⁊ tūc habeat locū opi.Inno.vt poſſim
trahere te ſup alio corā ꝯordinario ne actio mea interiꝫ
fruſtrarē ⁊ maxime h̄ ꝓcedit ſi volo te cōuenire ſup
actōne coram ordinario exorta poſt impetratōnē reſcpti

In glo.antepenl.nō.glo.ꝑ intellectu illius auctē
tice ⁊ ꝯſequenter vide qđ nō.Io.an.in.d.c.diſpēdia
Iniꝗl.fi.ibi ꝙ iſti idē iudices nō bene gl.que q̄tidie
allegatᷣ ꝙ licet iudex delegatus perpendat reſcptuꝫ nō
valere nihilominus anullādo reſcptū poteſt ꝯdemnare
actorē in expenſis quia quo ad iſtud incidens ē iudex
ad hoc hodie videtᷣ tex.cum glo.in cle.i.ꝫ.e.ti. Et idē
potes dicere eadem ratōne in ordinario cuius iuriſdi
ctio declinatᷣ a reo quia licet iudex pnunciet ſe nō eſſe
iudicem rei poteſt nihilominus condemnare actorem

expenſis quia ſicut ē index ſup illo incidenti an ſua ſit
iuriſdictio vt in.c.ſup literis.et qḋ ibi dixi.s.e.ita eſt
ſup acceſſorijs ad ipſum incidens.j.de offi.dele.pru/
dentiam. Aduerte tamen ad vnam notabilem limita
tionem pe.quā ſequūtur cōmuniter docto.hic et ſpe.
in ti.de expen.in.§.iuxta ver.ix.dicit enim cautū eſſe
vt prius iſte index cōdemnet in expenſis et poſtea ꝓ/
nunciet reſcriptū non valere.nam ſi prius ꝓnunciaret
reſriptum nō valere nō poterit poſtea cōdemnare in
expenſis quaſi per ꝓnunciationē deſierit eſſe index.

Sed ego h̄ dictū non ſoleo ſequi.Et credo firmit̄
ꝙ de iure nō ſit ver.Et primo allego caſum fore expſ
ſum in contrariū in.c.cū appellationib⁹.de appell.li.
vi.vbi dicit tex.ꝙ index appellationis pōt ꝓnuntiare
appellationē friuolam et cōdemnare appellatorē in ex/
penſis nedum in eodem tempe ſed per totā illaȝ dieȝ
quia in iſtis acceſſorijs durat iuriſdictō iudicis ꝑ illā
totā diem.vt ibi et.l.paulus.ff.de re.iudi.Ecce ergo
ꝙ ꝓnuntiando appellationē friuolam ꝓnuntiauit per
cōſequens nō eſſe iudicem ſed qꝛ habebat iuriſdictio
nem ſup illo incidenti poteſt cōdemnare etiā in expen
ſis ita dico in ꝓpoſito ꝙ nō ſit neceſſe vt prius fiat cō
dēnatio qnimo pōt fieri poſt pronūtiationē per totaȝ
illaȝ diem.Item probo rōne pronūtiando reſcriptū
non valere pronūtiat ſolum ſe nō habere iuriſdictōeȝ
in ꝑncipali nō aūt in incidenti imo eoipſo ꝙ pronun/
tiat videt̄ fateri ſe habere iuriſdictionē in icidenti.ergo
pōt poſtea cōdemnare in expenſis cum iſtud ſit acceſ
ſorium ad illam queſtionē incidentē et hec bene nō.
In eadem glo.ibi dūmodo petitū fuit ab eis nō.glo.
quia ſingularis eſt limitans multū.l.ſancimus.C.ḋ
iudi.vt id qḋ dicit̄ ꝙ index nō cōdemnās ptem in ex
penſis tenetur reſarcire de ſuo habet locum quando
expenſe fuerūt petite per partem et ratio hui⁹ dicti eſt
quia index nō tenet̄ officium ſuū impartiri nō poſtu/
latum ad vtilitatem priuatā vt eſt tex.notabilis i.l.iiij
in.§.hoc aūt iudiciū.ff.de dam.īfect.et ibi bar.tenet
iſtam opi.hui⁹ glo.et idem nō.in.d.l.ſanctim⁹.facit
qḋ nō.Inno.in.c.ad noſtrā.i.de iureiu.Et facit hoc
dictam ad qōnem.Statuto cauet̄ ꝙ ſi index non finit
qōnem infra certum terminū debeat ſoluere certā pe/
nam ꝙ index non incidat in penam ſi nō fuerit petitū
a partibus vt decideret̄ infra terminū et h̄ tenuit do.
anto.in.c.venerabilis.de iudi.qḋ nō.et facit iſta glo.
ad aliam qōnem nunqd poſſit appellari a iudice ſi nō
cōdemnauit victum in expenſis in caſu in quo fuerint
petite do.de rota decic̄.ccxli.al̄.ccxli.multū ſingu/
lariter dixerunt ꝙ ſic.quidam tñ ex eis tenuerūt con/
trariū. In cōtrariū tñ facit glo.iſta qꝛ ex quo index
nō dicit grauaſſe nō debꝫ eſſe loc⁹ appellatōi.Et facit
nōbile dictū ſpe.in ti.de offi.iudi.in.§.ipedit p⁹ ꝑn.
vbi dicit ꝙ nō pōt appellari a iudice ſi non facit id qḋ
potuit ex officio ſuo facere.iputari enim debet nō po/
ſtulanti et tene ſemp menti iſtaȝ glo.quā cōiter ſequū
tur docto.noſtri in.c.exceptionē.de excep.Et ego ple
ne examio iſtaȝ queſtionē in.c.ſignificauerūt.de teſt.
et dic vt ibi. In ea.glo.ibi poterūt iſti iudices cō/
ueniri coram ordinarijs nō glo.ſingulariter.nam fa/
cit ad qōneȝ antiquoꝝ nūquid delegatus delinquēs
in delegatione ſua poſſit cōueniri coraȝ ordinario loci
legiſte antiqui hanc q̄ſtī.tractauerūt in auc̄.qua i pro
uincia.C.vbi ḋ cri.agi.oportet.Et Io.an.hic et ꝯclu
ſio ſit hec ꝙ aut delegat⁹ deliquit in nō ꝓcedendo et
tunc quia ſolum exceſſit contra papam in nō parendo
mandatis ipſius non pōt ꝑ aliū iferiorē puniri aut̄ de
liquit per ſe agendo et tunc poteſt puniri ꝑ ordinariū
loci.quia nō cōuenitur vt delegat⁹ ſed vt criminoſus
ſed dicit Io.an.ſe nō credere ꝙ pendente cā coram eo
poſſit ꝯueniri coram ordinario ſaltim vbi impediret̄
procedere in cā ſibi delegata.Nam reſpectu illius cāe
duntaxat eſt maior ordinario vt in.c.ſtuduiſti.de offi.
dele. Ultra glo.quero nunquid iſti abutentes re/
ſcripto apoſtolico poſſint puniri criminaliter.nā h̄ ſo
lum iponit̄ pena ciuilis ſeu cum agit̄ ciuiliter Inn.di
cit ꝙ ſic.Iſti enī qui tradūt lrās alijs eiuſdē nominis
et recipientes pñt puniri pena falſi ſicut illi q̄ ſibi ſup/
ponunt ꝑtum alienum vt in.l.falſi nominis.et in.l.q
falſam.ff.de falſis.Alij vero aliter abutentes poterint
puniri de crimine ſtellionatus et eſt crimen ſtellionat⁹
cū delictum non ſumit ſibi ſpecificam nomen vnḋ pu/
niuntur iſti delinquentes extraordinarie.de quo dicē/
dum vt habet̄.ff.de crimine ſtellio.per totum ꝑ h̄ ego
dicerem ꝙ impetrans reſcriptum apoſtolicum vel ꝑui
legium ꝑ ſurreptionem doloſam ꝙ non ſolum punit̄
ꝯmodo reſcripti ſed etiam poterit aliter puniri crimina
liter ꝓ hoc bonus tex.in.l.ſi quis obrepſerit.ff.ḋ fal/
ſis et.l.et ſi legibus.C.ſi contra ius vel vtilitatē pub/
licam.vbi videtur expreſſum.

De conſuetudine Ru.

Hec rubrica ꝯtinuat̄ ad ꝑcedentia hoc ordine vi/
ſum ē.s.ḋ iure ſcripto qḋ ꝯſiſtit in ꝯſtitutōnib⁹ et in
reſptis merito ſubicit̄ ḋ iure n̄ reſcripto qḋ ꝯſiſtit i ꝯſue
tudinib⁹.Quid aūt ſit ꝯſuetudo vario modo diffinit̄
habes bo.tex.Iſidori i dcre.vbi dr̄ ꝙ ē qḋdā ius mo
rib⁹ vtētiū approbatū qḋ ꝓ lege ſuſcipit̄ cū deficit lex
vt hēt.i.di.ꝯſuetudo Io.an.pōit varias diffinitōes i
tractatu ꝯſuetudinis quē poſuit.j.i fi.h⁹ ti.ꝛ inter cete
ras diffinitiones ponit diffinitōnē.Ia.de raſani.que
videtur placere bar.in.l.de quibus.ff.de legibus.vt

dicimus ꝙ conſuetudo eſt quoddam ius qḋ eſt mo-
ribus ſeu vſibus populi totius vel maioris ptis rōne
iniciatum cōtinuatum et ꝯſtitutū legis habens aucto
ritatem vel breuius ſecundū. Jo. an. Conſuetudo eſt
quoddaꝫ ius moribus illius introductū qui auctori-
tate publica legem condere poteſt. hec aūt vltima diſ
finitio aliquātulum poſſet calūniari per tex. in. c. ſi. ꝭ
eo. vbi patet ꝙ conſuetudo poteſt induci cōtra cano-
nes per inferiores a papa et tamen inferiores nō pñt
edere legem ſeu ſtatutum contra canones. xxv. q. ij. i
ſtitutionis. et ꝭ. de ma. et obe. i. c. ꝙ ſup his nōt Jo.
an. in. c. ſi. de off. archipſbiteri et videt̄ hoc mirabile
ſed vide qḋ circa hoc dicam in. d. c. ſi. Ex cōtinua-
tione rubrice et ex dictis diffinitiōibus infertur ad q̄
ſtionem quotidianā et notabilē fuit compromiſſum in
quoſdam arbitros hoc adiecto vt pronūciarent ſcḋm
iura nunqd poterunt pronūciare ſcḋm cōſuetudines
et ſtatuta loci. guido de ſuzaria in queſtione ſtatutoꝝ
dicit fuiſſe determinatū ꝙ non ſaltim ſcḋm conſuetu-
dines et ſtatuta iuri contraria moueẗur per autenticaꝫ
pſides. C. de epali audi. et per. l. rem non nouam. C.
de iudi. Item quia appellatione iuris intelligitur
de iure cōmuni romanoꝝ inſti. de iure na. gen. et ciui.
in. §. ſ quotiēs et hoc dictum refert Jo. an. in addi.
ſpe. in ti. de arbitris. §. excipitur. v̄. item ꝙ corruptus
et ſequitur ibi Jo. an. dicens ꝙ arbitri poterunt i or
dinatoriis iudicij vti ſtatutis et cōſuetudinibꝫ loci ex
quo reſpectu pnunciationis tantū fuit poteſtas reſtri
cta ad ius ſed ſi fuiſſet dictum vt deberet procedere ꝛ
pronūciare ſcḋm iura eſſet illud valde periculoſū qꝛ et
i pcedēdo et pnūciādo tenet̄ obſuare iura cōia et ñ ſta
tuta vel cōſuetudines loci hanc opi. retulit et ſecutus
fuit do. cardinalis ꝭ. c. ti. Sed cōtrariū repi tenuiſ
ſe do. anto. in. c. quintanilſis. de iureiu. et anteꝙ eum
viderem hec opi. ꝯtraria mihi plus placebat Et pmo
adduco qḋ. s. dixi videlicꝫ ꝙ conſuetudo eſt quoddā
ius ñ ſcriptū. Iteꝫ cū nō ſumus in materia ōdioſa
verba generalia debent verificari in qlibet ſpecie con
tenta ſub genere vt in. c. ſciſcitatus. de reſcriptis. cū ḡ
ſtatuta et conſuetudines ſunt quedam iura vt. s. dixi.
ergo veniunt appellatione iuris. Item iura mādāt
iudicari ſcḋm ſtatuta et conſuetudines locoꝝ. vt in. c.
ij. de eo qui mit. in poſ. et in. c. illa. xij. di. ꝛ in. l. an i
totū. C. de edificijs priuatis. cū ſi. ergo ſi iſti arbitri
pronūciant ſcḋm cōſuetudies etiā iuri contrarias vi-
dent̄ iudicare ſcḋm iura. Ad idē ho. tex. iuncta glo. in
c. vt lit. pen. vbi dicit̄ de iure cōpetere id qḋ cōpetit ō
iure ſpeciali. Ad idem. c. licet i princ. de proba. pro ꝛ
cōtra facit. c. cūana in vſi. de iur. de elec. et in. d. c. iij.
ſed id qḋ ſtatim dixi puto verius maxie ꝙ ſtatuta lo
coꝝ et ꝯſuetudies ſunt ius ciuile. l. di. ius ciuile. et i. l.

oēs ppli. ff. de iuſti. et iure. et ad. §. ſ quot. ꝑalle. pōt
reſpōderi ꝙ loqtur qñ de vnico iure diſpoſitio eſt in-
telligenda ſecus aūt qñ verbū generale pōt verificari
in qualibꝫ ſpecie ſua qꝛ tūc non apparet ratio reſtrin-
gendi genus ad certā ſpēm. Item et ſubtilius pre
ſuppoſito ꝙ appellatione iuris intelligeret de ꝯmuni
dumtaxat tñ ſatis pronūciat̄ ſcḋm ius ꝯmune ex quo
ius ꝯmune mandat ſeruari cōſuetudines argumentū
opti. in. l. ſi ita ſcripſero. ff. de cōdi. et demon. Et hec
bene nō. qꝛ faciūt ad multa aliqua tacta hic p docto.
ſup rubrica expediui in. c. ij. et in. c. eccleſia. s. de con-
ſtitu. ideo dic vt ibi.

Conſuetudines.

Poteſt le-
gi duobus modis et ſecundū pri
mum et ꝯmunem itellectum hoc
intendit. Conſuetudo inferēs gra
uamen eccleſijs vel eis grauoſa ñ
tenet vel ſcḋm aliū intellectū magis ſingulare. Cōſuetu
do inferens grauamē eccleſijs dꝫ iudicis officio tolli. ꝛ
nō diuiditur. Nō primo et tene mēti vnā regulā gene
ralē et notabilē in fauorē eccleſiarum vt in earum pıudi
tium et grauamē nō modicū ꝯſuetudo induci nō poſſit p
qḋ arguo idem dicendū in ſtatuto. nā ꝯſuetudo et ſta-
tutum nō differunt niſi ſicut tacitum et expreſſum qꝛ
in ꝯſuetudine interuenit tacitus ꝯſenſus in ſtatuto vō
expſſus vt i. l. d. quibꝫ. ff. d. legibꝫ. Et pondera iſtum
tex. qꝛ loquitur generaliter nec reſtringit ſe ad ꝯſuetu-
dinē ꝯtra libertatē eccie ſed pōderat grauamē et ſic fa-
cit vt neqꝫ ſtatutū neqꝫ ꝯſuetudo eccleſijs grauoſa tene
ant. Et ſi quereret̄ de rōne decidendi poſſet reddi du-
plex rō. Prima fauor religionis. nam multa ſpe-
cialia ſunt inducta fauore religiōis et eccleſiarū vt in. l.
ſunt pſone. ff. de reli. et ſump. fune. Secunda ratio
et ſubtilior. Conſuetudo eſt quedā lex vt dixi. s. ſuper
rubrica. ſed lex debet eē rōnabilis et cōuenire fini eter-
no. et ſic religioni ſed cōſuetudo grauoſa eccleſijs ē cō-
tra finē legis cū ſit cōtra debitam religionē deo et ſan-
ctis ideo cōſuetudo talis non valet. Et ex his verifica
tur prima lectura vt tex. iſte intelligat̄ de cōſuetudine
abuſiua que tanqꝫ rōne carens nunqꝫ tenuit. ꝭ. e. c. ſi. et
lxviij. di. cor epi. Scḋa lectura magis nōbilis que
nō ſolet dari ad iſtum tex. eſt vt intelligat̄ ꝙ cōſuetudo
tenebat iducta forte ex aliqua rōne ſeu neceſſitate que
quidē cōſuetudo cū grauamē inferat ipſis eccleſijs dꝫ
ex officio iudicis tolli et caſſari et hec lectura magis
cōuenit verbis litere. nā appelōne cōſuetudis intelligit̄
de ea que tenēt et in qua iā pſcripta eſt vt nō. ꝭ. de elec.
cū mana. Item tex. dicit ꝙ debet remitti cōſidera-
tione nrā ꝛc. que verba clare ſonant vt iudicis officio
remittantur illa nō enim eſſet opus officiū iudicis vel

remiſſione ſi conſuetudo prorſus nulla eſſet et maxi
me hoc poteſt ſuſtentari qñ a ꝑncipio conſuetudo nõ
erat in tantũ grauoſa ſ; ex poſtfacto incepit iducere gra
uamen non paruum. nam tunc indubitanter dicendũ
vt iudic. offi. illa remittatur ad hoc bonus tex. i ſimili
in. c. quanto de cenſi. et in. c. ſuggeſtũ. ꝟ. de deci. nam
iudex ex officio ſuo debet ꝓuidere indemnitati eccl'ia
rum vt in. c. cum veniſſent in fi. de inſti. facit qđ nõ in
l. iiij. §. hoc autez iudiciũ. ff. de dam. infect. Et ex his
habes declaratam ſcđam lect. et facit iſte tex. ſecũdũ
vtranq; lecturã contra quoſdam ruſticos nolẽtes ſol-
uere decimas eccleſie niſi prius aliquid munus eis a
ꝓſbitero tradatur et ad hoc allegant cõſuetudinẽ qđ ẽ
contra. c. decimas. el. i. xvi. q. vij. et fuit his dieb⁹ et
credo ꝙ adhuc vigeat diſceptatio magna i caſtro cor
ciani inter plebanũ illius caſtri et homies qui ex anti
qua conſuetudine dicũt ꝙ ante ſolutionẽ decimarum
debet ꝓſbiter certas libras carniũ quilibet prochia-
norum. Sed quero nunquid diſpoſitio huius tex. vẽ
dicet ſibi locum quo ad ipſos clericos et corũ bona
ꝑrimonialia. hoſti. videtur velle ꝙ ſic. nam ſup verbo
eccleſijs. addit idem in cleri. alle. c. clerici. ꝟ. de iudi.
Et per hoc infert do. anto. ꝙ conſuetudo non valet
in ꝑiudicium bonorũ patrimonialiũ ipſorum clericoꝝ
vnde quẽadmodum bona eccleſiaꝝ non poſſunt col-
lectari per laycos ita nec bona clericorũ gaudent enĩ
ſcđm eum eodez ꝑuilegio cum rebus eccleſiaꝝ vt nõt
glo. in. c. ex litteris de pigno. Sed tu aduerte nã doc.
hic nihil dicunt de patrimonio clericoꝝ ſed ſolum de
clericis. et allegant illud. c. clerici. quod quidem. c. nõ
ꝓbat niſi reſpectu ꝑuilegij ipſis clericis tributi in fa-
uorem totius ordinis clericalis nec valet fundamẽtũ
ꝙ gaudent eodem ꝑuilegio. Nam ipſemet do. Anto.
firmat regulam in cõtrariũ. in. c. ſi diligenti de ꝓſcrip-
tio. vbi dicit ꝙ ſolum in caſibus iure expſſis gaudẽt
eodem ꝑuilegio et hoc multi voluerũt vt dixi in. c. ec-
cleſia. s. đ ꝯſti. fateor tamẽ ꝙ collecta nõ põt imponi
rebus patrimonialib⁹ clericoꝝ ſed nõ per iſtum tex. ſ;
p. c. ſi. de vita et ho. cle. vbi plene dixi et per bar. in. l.
reſcripto. ff. de mu. et ho. vnde puto ꝙ iſtud. c. nõ ſit
extendẽdũ ad bona patrimonialia ipoꝝ clericoꝝ ꝓpẽ
regulam ſupius alle.   Item qꝛ in ſimili videm⁹ ꝙ
bona clericoꝝ nõ gaudẽt eodẽ ꝑuilegio cũ eccl'ijs in
ꝓſcriptiõe qꝛ contra eccleſias nõ currit ꝓſcriptio niſi q̃
dragenaria vt. ꝟ. de ꝓſcript. in. c. de quarta. et in auc.
quas actiones. C. de ſa. ſanc. eccle. Sed contra bona
patrimonialia clericoꝝ currit ꝓſcriptio ſicut contra bo
na laycorum vt eſt glo. ſingularis. xvi. q. iiij. poſſeſſi
ones. facit qđ nõ Jo. an. in regula. qui ad agendũ in
mercu. ſ; idẽ videt velle apte Jo. an. i regl'a nemo põt
i mercu. vbi ſoꝛt qđʒ nũqd valeat ꝯſuetudo vt canoic⁹
poſſit teſtari đ fructib⁹ ſue ꝑbẽde ꝑcipiẽdis p⁹ annũ a
tpe mortis ⁊ ꝯcludit ꝙ ſic et ita fuit approbatum per
quãdã extrauag. vt ibi nõ. et ad iſtum tex. reſpondet
ꝙ illa ꝯſuetudo ꝑiudicat ſucceſſori in prebenda et nõ
eccleſie et ſic apte vult valere ꝯſuetudinẽ grauoſam cõ
tra clericos nedũ in patrimonialib⁹ ſed etiã in reddi
tibus eis debitis occaſione eccleſie. Et tene hoc dictũ
menti qꝛ nõ ſolet allegari ſ; ſingulariter reſtringit iſtũ
tex.   Item officiũ iudicis nõ ita prouidet bonis ꝑri
monialibus clericoꝝũ ſicut eccl'arũ hinc eſt ꝙ in bonis
patrimonialibus clericus non petit reſtitutionem in in
tegrum ratione leſionis. nec in redditibus eccl'iarum
eis debitis. vt ſentit glo. nõ. in cle. vnica. de inte. reſti.
et p ſpe. in ti. de in inte. reſti. in. §. q̃liter. v. ſed nũquid
clericus. vbi oino vide et qđ dixi de ꝯſuetudine grauo
ſa eccleſie non intelligas ꝙ omnis ꝯſuetudo ꝯtra eccle
ſiam reꝓbetur rõne cuiuſcunq; grauaminis ſed debet
intelligi quãdo affert magnum grauamen alias tenet
ꝯſuetudo ad hoc. c. cum dilectus. ꝟ. eo. et. c. cum omẽs
de ꝯſti. et. c. abbate. ꝟ. de. v. ſig. facit qđ nõ Inno. in
c. ꝙ ſicut. de elec. vbi nõ. dicit poſſe induci ex ꝯſuetudi
ne vt eccleſia vacante canonici non ꝓcedant ad electio
nem niſi prius morte prelati regi nunciata et poſtula-
to aſſenſu regio de procedendo ad nouam electionem
qđ nõ.   Ni. abbas.

Valet ꝯſuetudo p quam
X litteris
eccleſia acquirit dominiũ
et poſſeſſionẽ rei ſine ſolẽnitate legali vl' ſum
ma aliter et ſic ex ꝯſuetudine põt introduci actus ſine
ſolẽnitas per quẽ ſine apprehenſione reali transfertur
poſſeſſio rei abſẽtis et eſt caſus ſingularis. et ſcđa po
ibi diſcretioni.   Nõ ꝑmo ꝙ appellatione eccleſiarũ
non veniũt mõſteria nec alia loca religioſa vtputa ho
ſpitalia nã tex. i v̈bo diſcretioni ponit iſta vt diuerſa ⁊
hoc verũ ſtricto ſumpto vocabulo al' ſec⁹ đ q̃ dic vt le
gitur et nõ. in. c. grandi. đ ſupp. ne. pla. li. vi. et. l. iiij. di.
§. hac aucte.   Nõ ſcđo ar. ꝙ hoſpitalia ⁊ ſimilia lo
ca religioſa gaudent priuilegio eccl'iarum clarius pro-
batur in. l. oia priuilegia. C. de ſacroſan. ec. vbi tex. et
bar. et tene ſ; menti hinc dixit. Jo. an. in. c. ij. de in in
te. reſti. li. vi. ꝙ hoſpitalia poſſunt petere reſtitutionez
in integꝛuz ratione leſionis ſicut eccleſia.   Nõ tertiõ
ꝙ ꝯſuetudo põt inducere aliquẽ actũ p quẽ artificioſe
transferat poſſeſſio ſine apꝑhenſione corporali. nã de
iure cõi lʒ poſſeſſio acquiſita poſſit retineri ſolo aio ñ
tñ põt acquiri niſi interueniat actus corporalis. l. licz
C. đ acqui. poſ. nã dicit poſſeſſio q̃ſi pedum poſitõ qꝛ
tũc naturaliter habet cũ pedib⁹ calcat vt. l. i. ff. đ acq.
poſ. Et vide glo. in. c. ꝯqueſtus. ꝟ. de fo. ꝯpe. ſed con-
ſuetudo poteſt inducere aliquam formam in ſignum
tradite poſſeſſionis et iſte eſt proprius caſus iſtius

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

capituli. Item nõ ibi videntium ⁊ audientium ꝙ
vbi teſtes deponũt in actu ꝑceptibili ſenſu viſus ⁊ au-
ditus debent deponere in reddicione cãe ꝑ vtrũqꝫ ſen
ſum. nam teſtis interrogatus q̃uo ſcit debet dicere q̃ꝛ
vidi et audiui ſi res illa ſuꝑ qua deponit̃ ꝑcipit̃ ſenſu
viſus et auditus et idem dicas in reliquis ſenſibus. nã
forma ď qua h̃ ꝯſiſtebat in dicendo et faciendo. nã vo
lens dare capiebat modicũ terre et dicebat dotali eccle
ſie talem poſſeſſionem meã ꝓ remedio peccatoꝝ meo
rum vñ reſpectu verborum requirit̃ ſenſus auditus. ſed
reſpectu facti ſeu traditionis terre requirit̃ ſenſus viſ⁹
et ſic debẽbant iſti teſtes deponere ꝑ vtrũqꝫ ſenſum ⁊ ad
hoc põt allegari iſte tex. et tenet Jo. an. et hoſt. dicit
eñi Hoſti. ꝙ vbi quis hꝫ deponere de actu inuiſibili
vtputa ſuꝑ exꝓſſione verboꝝ nõ ẽ neceſſe ꝙ teſtis de-
ponat de viſu vnde valet dictũ teſtis qui ſolum audiue
rit verba licꝫ nõ viderit ꝑſonam. Et ponit exemplum
in. q. facti. Quidã tabernarius ſubtraxerat gance ſue
furtiue ciphũ ſuũ argenteũ quẽ nolebat reſtituere nec ĩ
ꝑñtia teſtium ꝯfiteri licet in ꝑñtia ipſius mulieris non
negauerit mulier illa nõrium et quoſdam alios teſtes
poſuit poſt parietẽ ⁊ tabernarium calefactũ induxit ad
ꝯfitendũ ꝙ ſubtraxerat ſibi vt taceã et ꝓmiſit ſe reſti-
tuere quo audito mulier rogauit tabellionẽ et teſtes ſu
per ꝯfeſſione tabernarij quaſi velit ꝙ ꝯfeſſio põt ꝓba
ri ꝑ teſtes lꝫ ipi non viderint ꝑſonã loquẽtem qð ẽ no
tabile verbũ. Idem voluit Bar. poſt glo. in. l. ij. §.
labeo. ff. de aqua plu. arcẽ. Et facit ad q̃onem nunq̃d
cecus poſſit deponere ſuꝑ verbis ꝯtrahentium ſi habꝫ
notas illorũ voces dic vt nõ. in. d. §. labeo. Et vide bo
nã glo. in. c. teſtes. iij. q. ix. dixi plene in. c. cũ cãm. ij. ď
teſtibus. vnde ſcias ꝙ cõiter tenet̃ ꝑ ſlegiſtas ꝙ ſpẽale
ſit in inteſtato. nõ eñi valet teſtimonium niſi teſtes vi-
derint et audiuerint teſtãtorem loquẽtẽ vt ẽ tex. in. l. ſi nõ
ſpãli. C. de teſta. et hoc ideo vt arbitroꝛ q̃ꝛ vox teſtato
ris ꝓpter infirmitatem ſolet mutari. in aliꝫ aũt caſi
bus ſunt ſingulares opi. quorundã modernoꝝ in. d.
l. ſi nõ ſpãli. ꝙ dictũ talis qui nõ vidit ꝑſonã nõ ẽ oio
integꝝ q̃ꝛ de facili põt decipi quis in voce et latius di
co in. d. c. cũ cãm. In glo. ij. in fi. in v̄bo ꝯſuedudi
nes. aduerte ad finẽ glo. in eo ꝙ dicit ꝙ donatio iſta
valebat etiã citra ꝯſuetudinẽ. nam adducit̃ ad q̃onem
nunq̃d poſſeſſio ceſſante ꝯſuetudine transferat̃ in eccle
ſiam ex titulo habili ad transferendũ dñium hec glo.
potius ſentit ꝙ nõ dñ dicit ꝙ valebat donatio et nihil
dicit de tranſlatõne poſſeſſionis clarius ſentit hec gl.
ſequẽs ꝓpe finẽ. in eo ꝙ dicit ꝙ lꝫ eccleſia nõ appꝛehẽ
dat poſſeſſionem tñ acquirit dñium rei ſibi collate. et
nõ gl. illã ſic intellectã nam facit ad intellectũ. l. fi. C.
de ſacroſanc. eccle. nam ꝑ illã. l. eccleſia hꝫ inſignia ꝓui
legia vt ex ſolo titulo acquiratur ſibi dñium. lꝫ in ꝑi
natis nõ acquiratur dñium ſine traditione poſſeſſio-
nis vt in. l. traditionib⁹. C. de pac. et in. l. quotiẽs. C.
de rei ven. nam videt̃ dicendũ ꝙ illa. l. fi. ſolum ꝓuide
at reſpectu ꝺñij et nõ reſpectu poſſeſſionis. ⁊ hoc apte
voluit Inno. hic dicens ꝙ vigore huius ꝯſuetudinis
eccleſia acquirebat poſſeſſionem rei ſibi donate et cõi
ter moderniores videntur hoc dictũ ſequi archi. tñ i. c.
moderamine. xvi. q. i. multum inſtat et finaliter videt̃
ꝯcludere oppoſitum. ſ. ꝙ fauore eccleſie transferat̃ etiã
poſſeſſio. et adducit iſtum tex. ſꝫ hoc dictuꝫ certe mihi
nõ placet. et iſte tex. ꝓbat oppoſitum q̃ꝛ fundat ſe ſuꝑ
ꝯſuetudine. al̃ eñi de nihilo ꝓuideret iſte tex. et hoc eſt
tenendum ſolet tñ allegare vnum dictũ Inno. in ꝯtra
riuꝫ i. c. cũ veniſſent de reſti. ſpo. vbi dicit ſpãle eſſe in
eccleſia vt ſi aliquid dat̃ nomine poſſeſſionis transfera
tur poſſeſſio. ſꝫ aliqui libri hñt nomine penſionis et
ita habeo in lectura mea et videtur melius ꝯuenire illi
lr̃e que facit mentionẽ de penſione ſed in eo qð dicit ꝙ
eſt ſpãle in eccleſia nõ bene loquit̃ q̃ꝛ cuilibet etiam ꝑ-
uato acquiritur poſſeſſio. ſi dño. ꝯſentiente vel poſſeſ-
ſore rei recepit penſionem ex illa re vigore locationis
vt eſt glo. et bar. in. l. quãuis. ff. de acqui. poſ. dico ple
ne in. d. c. cũ veniſſent. Ex his infertur ad q̃onẽ no
tabilem et ſubtilem nunquid publiciana ꝯpetat eccle-
ſie ante traditionem poſſeſſionis ex ſolo titulo habili
ad tranſlationem dñij et eſt publiciana quoddã reme
dium introductum in fauorem illius qui habuit rẽ ab
eo quẽ putabat verꝫ dñm cũ tñ nõ eſſet dñs nam ſi ca
dit a poſſeſſione cũ non poſſit rem vẽdicare q̃ꝛ nõ eſt
dñs põt agere publiciana et recuꝑare poſſeſſionem ⁊
de hac publiciana habes glo. latam in. c. abbate ſane.
de re iudi. li. vi. et tex. in glo. inſti. de ac. in. §. alie. et. ff
de publiciana. ꝑ to. ſpe. in. ti. de loca. in. §. nũc aliqua
in. v̄. boni. tenet ꝙ non q̃ꝛ cũ illud ſit remedium exoꝛ
bitans a iure cõi non dꝫ extẽdi do. Anto. dicit h̃ poſſe
attemptari ꝯtrariuꝫ q̃ꝛ regula iuris ciuilis eſt ꝙ vbi ex
ꝯtractu cum non vero domino transferatur dñium ex
eo ꝙ fuit cũ eo qui putabat̃ dominus transfertur vſu
capiendi ꝯditio vt in. l. clauibus. ff. de ꝯtra emp. Sed
alia regula habet ꝙ vbi ꝯpetit vſucapiendi cõditio da
tur publiciana. vt. ff. ď publi. quaſi ꝑ totum. ergo eccle
competit publiciana quaſi rem habuit ab eo qui pu-
tabatur dominus quia ſi habuiſſet a vero domino ha
buiſſet dominium vt in. d. l. fi. C. de ſacroſanc. eccle.
Et ſcias quia hanc opi. tenuit Inno. in. c. in ꝑſentia.
e. de proba. licet ipſe non alleget ſed ego ſemper te-
nui primum dictum vt non competat eccleſie publici
ana eo caſu quo non eſt tranſlata poſſeſſio. moueoꝛ ꝑ
mo per tex. expreſſum in. l. cum qui in fi. ff. de publi.
vbi dicitur ꝙ ad hoc vt competat publiciana opoꝛtet
ꝙ preceſſerit contractus habilis ad tranſlationeꝫ do

b

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

minĝ.et ꝙ fuerit tradita poſſeſſio et ꝙ vtroqꝫ tempo
re recipiens habuerit bonam fidem. et licet in eccl'ia
ex titulo transferat̃ dominiũ nõ tamen poſſeſſio.vt.s.
dixi.ergo non poteſt competere publiciana moueoꝛ
ſecundo ex defectu cauſe quare fuit introducta publi-
ciana.nam ꝓpter maximã equitatem ne cadens a poſ
ſeſſione recepta bona fide omni remedio fruſtraretur.
vt in.d.§.alia.que quidẽ ratio deficit in eccleſia eo ca
ſu quo nõ eſt adepta poſſeſſionẽ.nec ob.motiuũ do.
Ante.quia iura ciuilia introduxerũt illas regulas ha
bito reſpectu ad ius cõmune quia dominiũ nõ acqui-
ritur priuato ex ſolo titulo ſed opoꝛtet ꝙ interueniat
traditio poſſeſſionis.vt in.l.traditionib' p̃alle. vnde
ſequebatur neceſſario ꝙ ex quo habuit poſſeſſionem
ab eo qui putabatur dominus competit ſibi vſucapi
endi conditio.ſed hoc non põt cadere in eccleſia ante
qꝫ habeat poſſeſſionẽ quia ſine poſſeſſione nõ ꝓcedit
vſucapio.vt in regula ſine poſſeſſione de re. in.li. vi.
ergo per cõſequens deſtruit̃ ſecunda regula quia cum
non poſſit cõpetere vſucapio.ergo nec publiciana.fa-
teoꝛ tamẽ ꝙ in caſu huius.c.vbi vigoꝛe conſuetudis
acquirebat poſſeſſionẽ ſine traditione ꝙ tunc ſi eccl'ia
habuiſſet rem a non domino potuiſſet agere publicia
na ſi cecidiſſet a poſſeſſione iam habita.et hec dicta
puto veriſſima quod nõ ꝓ clarioꝛi itellectu. In gl.
fi.oppo.contra tex.in eo ꝙ in fine innuit ꝙ per iſtam
ſolennitatẽ transferebat̃ poſſeſſio rei abſentis ſine ap-
prehenſione coꝛpoꝛali hoc enim videt̃ contra.l.licet.
C.de acquir.poſ.et.c.paſtoꝛalis.ḹ.de priui.vbi patꝫ
ꝙ ſine apprehenſione coꝛpali non transfert̃ poſſeſſio
nec ob.ſi diceres ꝙ in eccleſia eſt ſpeciale quia ex ſolo
titulo transfertur dominiũ vt in.d.l.fi.qꝛ ad tranſlati
onem dominĝ nõ ſequitur poſſeſſionis tranſlatio.vt
in.d.c.paſtoꝛalis.et in.l.cum heres.ff.de acqui.poſ.
vbi tex.nõ.dicit ꝙ licet heres adeundo hereditatem
acquirat dominiũ rerũ hereditariaꝝ poſſeſſionẽ tamẽ
non naſcitur niſi coꝛpoꝛalis fiat apprehenſio. So.
dic oꝛdinando glo.ꝙ licet regulariter procedat oppo
ſitio tamẽ quãdoqꝫ trãſfertur poſſeſſio ſine apprehen
ſione coꝛpali per certos actus artificioſe introductos
iuris diſpoſitione.et de hoc glo.ponit multa exempla
notabilia.Exemplũ primũ ẽ in inueſtitura que fit de
certo beneficio.nam quis inueſtitur quãdoqꝫ per tra
ditionẽ annuli et transfertur poſſeſſio rei abſentis et ĩ
hoc nõ iſtam glo.nam contrariũ nõ.glo.in.c.auc̃te.
de inſti.et in.c.per tuas.de dona.et in.c.ex oꝛe ð his
que fiunt a ma.pte ca.glo.dubitauit in.c.ſi quis deĩ
ceps.xvi.q.vĳ.Io.an.hunc articulũ plene examinat
poſt Compoſ.in.c.tranſmiſſam.ḹ.de elec.et quia ſunt
dicta quotidiana et notabilia diſtingue ſic poſt eos.
aut inueſtitura fit ante omnẽ iuris tranſlatõem vt puta

dicit ep̃us inueſtio te de tali beneficio et tunc hec iue
ſtitura hꝫ ſolũ vim collationis beneficĳ ſatiſ enim opa
tur in tranſlatõe iuris aut fit inueſtitura poſt electõeꝫ
et habet vim cõfirmationis vt in.d.c.ex oꝛe.et qð ibi
nõ.quãdoqꝫ fit poſt tranſlationẽ iuris et tunc aut in
cõſpectu beneficĳ.aut in abſentia.primo caſu transfer
tur poſſeſſio per inueſtiturã.vt in.l.qð meo.ff.de ac
qui.poſ.nam oſtendendo rem oculo et tradendo ver
bo ꝑ inueſtiturã videtur traſlata poſſeſſio et nõ bene
hunc caſum hoc tamẽ non ꝓcederet ſi nunci' miſſus
a iudice vel ab ep̃o hoc faceret vt ſingulariter dicit ſpe
in ti.de primo et ſcõo decre.in.§.iã de effectu in p̃n.
vbi dicit ꝙ ſi nuncius miſſus a iudice vt mittat aliqꝫ
in poſſionẽ pluriũ rerum poſuit illum in poſſeſſionem
vnius.alias vero voluit poſſeſſiones transferre oculo
et verbo puta dicendo.pone te etiã in poſſeſſionẽ illa
rum rex ꝙ ꝓpter hoc non eſt trãſlata illaꝝ rerum poſ
ſeſſo qꝛ eſt contra regulã iuris de qua.s.nec ob.l.qð
meo.quia loquit̃ quãdo ille qui tradidit verbo et ocu
lo erat in poſſeſſione ſed nuncius non eſt in poſſeſſio
ne et ẽ dictũ ſingulare ꝛ ñ tradẽdũ obliuioni.Ita ego
vltra alios limito illud dictũ Compoſ.ꝛ Io.an.ſꝫ di
ceres tu idem videt̃ i collatoꝛe.nã collatoꝛ nõ ẽ i poſ-
ſeſſione bñficĳ.ꝛ tñ voluñt doct.ꝙ ꝑ inueſtiturã factam
in ꝯſpectu bñficĳ transferatur poſſeſſio ad qð ſaluãdo
illud dictũ ꝶo.ꝙ collatoꝛ regulariter hꝫ cuſtodiã bñfi
cĳ vacantis gl.ẽ nõbilis et ſingularis i.c.cũ vos.de
offi.oꝛ.Itẽ intellige ꝙ oculo ꝛ ṽbo transferat̃ poſſeſ-
ſio qñ alius nõ ẽ i poſſeſſione.nã ꝑ illã traditionẽ fi-
ctam nõ põt p̃uari ſcõs poſſeſſione ſua.Itẽ nõbiliter
voluit Compoſ.et facit tex.in.d.l.qð meo.in.§.ſi ven
ditoꝛem.niſi p̃us fuiſſet lata ſnĩa contra illum poſſeſ-
ſoꝛem ſcõm eundem Compoſ.aut inueſtitura fit in ab
ſentia beneficĳ et tunc nõ transfertur poſſeſſio ꝑ regu
lam ſupius dictã et tꝫ h̃ Inn.allegãs.l.ſi ex ſtipulatõ
ne.ff.ð acq.poſ.q̃ bene facit.ſed melius facit iudicio
meo.l.p̃dia.ff.eodem.vbi plus ꝓbat̃ ꝙ ſi extra ꝯſpe-
ctũ rei ego dixi do tibi talẽ rem et trado nõ transfertur
ꝑ h̃ poſſeſſio ſꝫ videt̃ data ptãs intrandi poſſeſſioneꝫ
ꝓpria auc̃te vt in.d.l.p̃dia.et ita voluit bar.poſt alios
ibi ꝛ in.l.ſi.C.ð acq.poſ.Idẽ dicit azo.vt refert h̃ In
no.in inueſtitura vt ꝑ eã detur ptãs ingrediendi poſ-
ſeſſionẽ ꝓpria auc̃te qð bñ nõ. Nũquid aũt obti-
nens titulũ bñficĳ poſſit ingredi poſſeſſionem ꝓpria
auc̃te nõ in.d.c.tranſmiſſam et ibi dico et h̃ quo ad p̃
mũ exẽplũ Scõm exemplũ in traditione clauiũ vt in
.l.clauib'.ff.ð ꝯtrahẽ.emp.alle.in gl.Aduerte debes
enĩ intelligere ꝙ claues tradunt̃ apud ipam ſtatutio-
nẽ ſeu apud ipm domũ nam tũc videtur tranſlata poſ-
ſeſſio eoꝛum que ſunt ſub clauib' ſꝫ aliter coꝛpaliter ñ
apprehendat̃. Tertium exemplũ in viſu ꝛ loquitur

glo. nimis generaliter ſed debes intelligere vt. s. dixi. qñ viſu oſtenditur et v̄bo tradit̄. et ita loquit̄ lex quod meo all'. in glo. Quartuꝫ exemplū ſi rē meā pones te poſitā tibi vendo et idem dic ſi alio titulo erat penes te vt inſti. de re. di. in. §. interdum Et ex h̄ habes caſum ⁊ quaſi regulā in qua ex ſolo titulo transfertur dñium etiam in ꝑuatū qñ. ſ. poſſeſſio vel detentio erat penes contrahentē Quintū exemplū in titulo ꝯſti tuti et iſte ē caſus cotidianus. nā ſi quis rē ſuā quā vēdidit vel donat vult poſſidere nomine alterius incontinenti transfertur poſſeſſio ciuilis in illuꝫ vt in. l. que dā. ff. d̄ rei ven. et ideo notarij cotidie apponūt i inſtrumentis iſtam clauſulā ⁊ dicūt ꝙ transfert̄ v̄a poſſeſſio ⁊ dñiuꝫ adeo ꝙ ſi iſte poſtmodū venderet vel donaret alteri et traderet ſibi poſſeſſionē nihilominꝰ ꝑmus eſt potior. et ita voluit. Jo. an. in addi. ſpe. in ti. d̄ emp. et ven. in. §. i. v̄. et hoc ſcias notant aliqui doc in. l. quot. C. de rei ven. et bar. in. l. ſi is qui pro. emptore. ff. de viuca. et videt̄ tex. nōtabilis in. l. certe. ff. de pcario vbi ꝓbat̄ ꝙ vere transfertur poſſeſſio ꝑ ti. ꝯſti.

Sextum exemplū ſi quis conducit rem ſuā ab illo. iſte tñ caſus pōt ꝯp̄hendi ſub p̄cedenti q: cū ipe poſſideat nomine ꝓprio conducendo ſcienter ab illo videtur velle poſſidere nomine illius ſecus dic ſi ignoranter. non eñ valet conductio rei mee ignoranter facta vt in. l. qui rem ꝓpriam. C. locati. vide plene ꝑ Bar. in. l. ſi rem aliquā. ff. de acqui. poſ. Adde aliud exemplū cū quis transfert rem in alium retento ſibi viuſfructu. vt in. l. quiſquis. C. de dona. adde aliū cū recipit̄ penſio de ꝯſenſu poſſeſſoris vt in. c. cū venıſſent ꝑalle. et ibi pleniſſime iſtū caſum diſtinguo. Ad ꝓpoſitū ergo cū in multis caſibus. s. dictis artificio iuris transferat̄ poſſeſſio ſine apprehenſione corporali. Jta potuit conſuetudo que ē altera lex inducere tranſlationē poſſeſſionis inducendo iſtā ſolemnitatē de qua hic nec credas hoc ſpāle in eccleſia. nā idem eſſet ſi inter laicos hoc induceret ꝯſuetudo qđ conſentiunt hic doc. et clarius. Do. An. h̄ tenet h̄ etiā vident̄ ꝯcludere rationes ſuperius dicte et ꝑ hoc habes clare materiam expeditā hꝰ c. que ſolet difficilis reputari. Ad p̄dicta adde dictum Jnno. in. c. in lr̄is. de reſti. ſpo. vbi notabiliter dicit̄ ꝙ hodie ex generali conſuetudine ꝑ inſtallationē factā in certa ſede videtur acqſita poſſeſſio illius dignitatꝭ ſeu beneficij. dicit tamē ꝙ vbi conſuetudo nō ſeruatur ad vngnē nihil transfert̄ et ideo ſi inſtallaret̄ in alia ſede q̄ꝫ ſolita non transfertur poſſeſſio ⁊c̄.

Nō valet ꝯſuetudo vt

Vnoſtram ſnīa a nō ſuo iudice lata teneat. vel ſic. Nō valet ꝯſuetudo vt in cauſis ecciaſticis dictū populi ꝑ ſnīa teneat̄. Cōis diuiſio ſcđa ibi nos igitur. Nō p̄mo ꝙ licet ex ꝯſuetudine poſſit acqri iuriſdictio vt in. c. cū ꝯtingat de fo. ꝯpe. et ix. q. iij. ꝯqueſtus. nō tñ valet ꝯſuetudo vt ſnīa nō ſuo iudice lata teneat. eſt eñ irrationabile vt valeat ſnīa a non habente iuriſdictionem. Nō ſcđo ꝙ ſnīa non dꝫ ferri ad ꝯſiliū ſapientū et inſipientū a ꝯtrario ergo facit iſta lr̄a vt ad ꝯſiliuꝫ ſapientis poſſit ꝓprius iudex ferre ſnīam de quo plene dicemus in. c. ſi pro debilitate. de offi. dele. et per Bar. in. l. i. §. ſi plures. ff. de exercitoria. Nō tertio ꝙ dictio. in. qñqꝫ ſtat ꝑuatiue vt hic in verbo inſipientibꝰ quaſi nō ſapientibus qñꝫ ſtat augmentatiue vt in. ca. i. ꝭ. de fideiuſſ. iuncta glo. in. l. gallus. §. caſus ille eſt difficilis. ff. de libe. et poſtu. Qñqꝫ nihil opatur vt nō. in. c. nobis. ꝭ. de iure patro. Nō vltimo ꝙ ꝯſuetudo inimica canonibus ꝑ ſumit̄ irrationabilis p̄ma fronte. Et ad hoc tene menti iſtum tex. facit ad ea que dicā. ꝭ. in. c. ſi. Opp. cōtra tex. in. eo ꝙ papa concedit facultatē iſti ep̄o libere iudicandi nam ſi conſuetudo erat irrationabilis non erat ꝯpus aliqua ꝯceſſione q: fruſtra p̄cibus implorat̄ qđ iuri cōi conceditur. l. i. C. de theſaur. li. x. et in. c. i. s. d̄ reſcriptis. iuncta glo. So. Jo. an. exponit tex. ibi ꝯcedimus. i. a iure conceſſum eſſe oſtendimus quaſi dicat ꝙ papa non conceſſit de nouo ſed declarat eā ꝯpetere conſuetudine nō obſtante et forte papa fecit h̄ ad cautelam iſtius ep̄i vt ſic eſſet tutus apud populum.

Jn glo. i. ibi nec iſtud eſt inconueniens. Nō bñ glo. ꝙ qñqꝫ eſt vtile in facto dubio exquirere ꝯſilium a plibus tā lr̄atis q̄ꝫ illr̄atis. ſapientibus q̄ꝫ inſipientibus nā qñqꝫ parum ſapientes habent in certa re eleuatuꝫ itellectū ⁊ ingenium ⁊ acutius ſciūt diſcutere et decidere vnum caſum q̄ꝫ omnes ſapientes ſicut narrat h̄ Jo. an. de fatuo piſieñ. q decidit qōeꝫ miro modo inter tabernarium et quēdaꝫ pauperē a quo tabernarius volebat extorquere pecuniam qui ꝯmederat panē ad odorem aſſati nam voluit illi ex ſono vniꝰ denarij tornenſis quā qōnem non potuiſſet cato melius decidere ad pacificandū aīs ipꝛudentū. ſed ſolue hoc contrarium ꝓut habet̄ in glo. ſequenti ſup illa glo. voce dixit do. meꝰ ꝙ bar. plaries qñ debebat ꝯſulere ſup aliq̄ articulo conferebat cū mercatoribus. ⁊c̄. Jn glo. fi. ibi niſi in cā reconuentionis. Aduerte q: glo. non congrue excipit iſtum caſum et ſequentē q: ꝑ reconuētionem et ꝓrogationem iuriſdict. efficit̄ ille iudex. ⁊ ſic nō repit̄ ſnīa lata a nō ſuo iudice ſed pōt excipere caſuꝫ ſcđm hoſt. ꝯtentū in. c. ſi diligenti. de fo. ꝯpe. et. xi. q. i. inolita. ⁊. c. placuit. vbi ſnīa lata a iudice ſeculari ꝯtra clericum ſponte ibi litigantē pōt haberi rata a iudice eccleſiaſtico in odium ipſius clerici et dic vt ibi.

Nō valet ꝯſuetudo ꝑmittēs p̄

Vanto ſbiteris vt criſment vel generalius ſic Cōſuetudo nō pōt opari vt clericꝰ ñ

ep̄s poſſit exercere ea que ſunt reſeruata ordini ep̄ali ⁊ eſt caſus notabilis et ſunt due ptes. In p̄ma preſumptuoſa ꝯſuetudo. In ſcd̄a ipſius rep̄batio ibi diſcretioni. Nō primo vnā regulam menti tenendaʒ ꝙ ea que ſunt ordinis ep̄alis non poſſunt acquiri per inferiorem ex conſuetudine quātūcunqʒ vetuſtiſſima. rō eſt qꝛ ꝯſuetudo nō facit quē capacē. hinc dicit Io. an. in. c. ij. de p̄ben. li. vi. ꝙ quātocūqʒ longo tp̄e laic⁹ exercuerit actum ſpūalem nunqʒ tn̄ illū pōt p̄ſcribere. nā poſſeſſio tanti temporis cuius initij nō eſt memoria habet vim tituli qn̄ datur capacitas in exercentem alʼ nō. qd̄ v̄bū tenebis menti et ſic limita et reſtringe. c. p̄mū de p̄ſcrip. li. vi. et in. l. i. §. ductus aque. ff. de aq̄ coti. et eſti. Secūs dicit in ꝯpetentib⁹ ep̄o rōne iuriſdi. vel dignitatis ep̄alis. nam illa poſſunt p̄ſcribi p inferiorem clericum vt in. c. auditis. et. c. cum olim. d̄ p̄ſcrip. dixi in. c. accedentibus. de exceſ. p̄la. et plene in. c. cuʒ contingat. de fo. ꝯpe. et ex his poteſt ſūmere ſcd̄am regulam. Item nō. ꝙ ritus apoſtolorum ſcd̄m certa ſacramenta habent impedire caracteris impreſſionem nā immediate poſt mortem xp̄i omnes p̄ſpiteri in cōi regebant eccleſiam nec ſic erant inter eos ep̄i ſed idem p̄ſbiter ꝙ ep̄s et pariter ꝯferebant oīa ſacramenta vt in c. olim. xcv. di. et in. c. legim⁹. xciij. di. ſed poſtmodū ad ſciſmata ſedanda fecerūt ſeu ordinauerunt apoſtoli vt crearēt ep̄i et cetera ſacramēta eis reſeruauerūt illa interdicendo ſimplicibus p̄ſpiteris et vides hic ꝙ talis ordinatio habet impedire etiam impreſſionē caracteris quia ſi p̄ſbiteri illa de facto conferūt nil conferunt qd̄ facit ad .j. dicenda et ex hoc et ex his ⁊ ex tex. diligenter nota pro opinione canoniſtarum cōtra opinionem theologoꝝ ꝙ eſt dare ordinem ep̄alem et ſic ꝙ nouem ſunt ordines de quo vide gl. in p̄hemio vi. in verbo ep̄s et ſi vis tenere opinionē theologoꝝ. vt non ſit ordo dic ꝙ hoc opatur ordo p̄ſbiteratus iunctus cū dignitate ep̄ali et intercedente ordinatione eccleſie. Itē nō ꝙ quedā ſūt ſacra reſeruata ſolis ep̄is que inferioribus nō licet attingere vt criſmare ordines ſacros ꝯferre virgines benedicere eccleſias conſecrare et ſimilia et vide ſup his tex. in. c. quāuis. lxviij. di.

Nō ꝙ ſacramentum confirmationis non eſt ſacramentū neceſſitatis. vn̄ pōt quis ſaluari lʒ nō ſit criſmatus dūmodo illud ſacramentū nō ex cōtemptu omiſerit. nā ex ſeptē ſacramentis eccleſie quedā ſunt neceſſitatis quedā voluntatis de quibus vide p glo. in c. veniens de tranſact. Quero p declaratione hui⁹ ſacramenti ꝯfirmationis quare hoc ſacramentum fuit inſtitutū cū nō ſit de neceſſitate ſalutis So. dic vt habes tex. nō. de cōſe. di. v. in. c. i. et. ij. nā baptiſm⁹ neceſſarius ē morientib⁹ qꝛ ſine eo etiā infans vnius diei ſaluari nō pōt de cōſe. di. iiij. in. c firmiſſime. et. c. regenerandi. Sacramentū v̄o ꝯfirmationis ē neceſſariū victuris. nam cum homo militet cottidie inter hoſtes inuiſibiles p illud ſacramentū ꝯfirmationis confirmatur et roboratur et miles efficitur contra agones et inſidias diaboli vn̄ fortior eſt ad reſiſtēdū inſi ijs diabolicis qui eſt confirmatus qʒ baptiſatus dumtaxat vt ī d. c. ꝯfert eñ ſpūſſanctus quē apl̄i olim ꝯferebāt ex ſola manus impoſitione. et qꝛ hodie p̄lati nō ſunt ita beati quēadmodū apl̄i fuit inſtitutum vt ipſi conferent h̄ ſacramentum cū collatione criſmatis. et quid ſignificet criſma et quare ꝯſmatio fit in frōte dic vt nō in. c. vnico. de ſacra vnctiōe. Scd̄o p̄ncipaliter q̄ritur nū quid ꝯferat caracter in iſto ſacramento. collectari⁹ hic poſt beatū tho. tenet ꝙ ſic. aliter tn̄ qʒ in baptiſmate. nā p baptiſmū quis ꝑticipat ſpūalia et diſponitur aīa ad facilius ſuſcipiendum grām dei vt dixi poſt Inn. ſup ṗxa de baptiſmo. ſed in iſto ſacramento ꝯfirmationis efficitur fortior et infundit grā ꝯtra inſidias diaboli vt. s. dixi. Tercio q̄rit q̄re h̄ ſacramentū reſeruatur ep̄is dūtaxat cū baptiſmus q ē ianua oīm ſacramentoꝝ vt in. c. ſi. d̄ p̄ſpitero nō baptiſato. ꝑmittatur ſimplicibus ſacerdotibus. So. ꝑfectio actus cōiter reſeruatur ſupiori. vides eñ ꝙ electio ꝑtinet ad canonicos et confirmatio ad ſupiores in. c. nihil. de elec. ideo cum iſtud ſacramentū ſit ꝯfirmatio baptiſmatis et ſic ꝑficitur ip̄e baptiſm⁹ dignuʒ fuit reſeruare ipſis ſupioribus in ſignū p̄eminentie. In gl. i. in fi. hec gl. quo ad effectū pōt reduci ad duas qōes. Prima nūquid iſta ſacramenta reſeruata ſolis pontificib⁹ poſſint delegari inferioribus ⁊ p quē. Scd̄a qd̄ p̄ſuppoſita validitate delegationis ſi delegans poſtea p̄hibet nunquid imp̄mat caracter ex ſacramento exhibito contra interdictū delegātis. Ad p̄mā qōeʒ āpliādo v̄ba gl. ē ꝯcludendū ꝙ p inferiorem p̄latū a papa nō pōt fieri iſta d̄legatio ñ pōtificib⁹ qꝛ ñ poſſunt iſti diſponere contra ſtatutū et ordinē ecc̄ie h̄ p̄bat in. c. aqua. d̄ ꝯſe. eccle vl altera. ⁊ vide glo. in. c. ꝑuenit. xcv. di. que ponit ibi notabilem regulā ꝙ nihil hʒ ep̄s qd̄ ſit iuriſdict. qd̄ nō ſit delegabile p eum ſec⁹ in ꝯpetentib⁹ rōne ordinis ep̄al vt dicit h̄ gl. in fi. ⁊ hn̄ reſpectu pape repiunt tres opiniones Prima ꝙ papa collationē hoꝝ ſacramentoꝝ poteſt delegare p̄ſpitero dūtaxat. Secunda opi. ꝙ etiam ſimplici clerico dummodo habeat illud ſacramentum quod alij conferre vult et in hac opi. videtur reſidere glo. Tertia opi. ꝙ etiam laico poteſt hoc papa demandare dummodo laicus receperit illud ſacramentum et hanc opi. refert hic glo. et Inno. apte hoc tenet non approbando eam nec reprobando glo. in. c. manus. de conſe. di. v. videtur illam approbare in eo ꝙ apponit regulam dicens quot ex delegatione pape quilibet poteſt conferre ſacramentum quod ipſe

receperit cōīoꝛ tamen opi. videtur vt laico ħ demandare non poſſit et videtur opi. iuſtioꝛ maxime qꝛ ex denigraretur ſtatus eccleſie qḋ papa facere non pōt. i. q. vij. in. c. et ſi illa. Sed dubium eſt quid in collatōe ordinum glo. in. d. c. manus. videtur velle ꝙ idem dicendum ſit qḋ. s. ſed collectarius hic poſt beatū tho. dicit ꝙ collationem minorum ordinū poſſet papa delegare ſimplici ſacerdoti ſecus in collatione ſacroꝝ qꝛ ſacri ordines habent actus et exercitium in confectione eukariſtie. nam vt dicit glo. notabilis in. d. c. peruenit. non pōt papa ꝯmittere non p̄ſbitero vt conficiat corpus xp̄i qꝛ xp̄s hoc ꝯmiſit ſolis p̄ſbiteris vt ibi.

Ita nota dicendum in ꝓpoſito vt ſicut in ꝯfectione eukariſtie nō diſponit contra inſtitutionem xp̄i ita nec in ordinatione miniſtroꝝ ipſius ſacramenti ego potius putarem vt ſacerdoti hoc poſſit delegare indiſtincte. quia licet de ſacramento eukariſtie ſit diſpoſitū inſtitutione dñica qui habeāt illud adminiſtrare hoc tñ non eſt diſpoſitum in collatione ordinū nam olim preſbiteri in ꝯmuni regebant eccleſiam et ordinabāt ſacerdotes vnde queadmodū olim poterant ita videtur ꝙ papa poſſit hoc concedere ſacerdoti maxime delegādo cum nihil exerceat delegatus nomine ꝓpꝛio vt in. c. ſane. de offi. dele. et in. l. i. ff. de offi. eius cui man. eſt iuriſdic. quinimo dico ꝙ minoꝝ ordinū collationem poſſet papa ſacerdotibus ꝓpꝛio iure concedere. nam ſacerdos poteſt hodie conferre p̄mam tonſuram dummodo habeat ſubiectum vt nō. Hoſti. in. c. cum ꝯtingat. de eta. et quali. et abbatibus ꝯceſſuꝫ eſt vt poſſint conferre minores ordines vt le. et nō. in. c. abbates. d̄ p̄uile. li. vi. et in. c. i. d̄ ſup. ne. p̄la. lxix. di. in. c. i. Quidam tñ voluerunt dicere ꝙ hoc faciunt abbates vigore benedict. quā recipiunt q̄ ꝑtim videt̄ ſimplex ꝑtim ordinaria idem in pte accedit ad conſecrationē ep̄i vt quaſi videatur conferri quidā ordo plus tamen mihi placet vt hoc habeant ex p̄uilegio qḋ alibi dico latius in ti. de eta. et quali. et hoc quo ad p̄mā q̄ōnem. Quo ad ſcd̄am aut ꝓhibitio fit habenti collationem ex delegatione et glo. dicit et bene ꝙ poſt ꝓhibitionem nihil confert. et idem tenet glo. in. d. c. manus. et eſt cōīs opi. ꝓbat̄ rōe qꝛ ſublata ptāte delegata nulla poteſtas remanet in ipſo delegato vt in. l. iudicium ſoluitur. ff. de iudi. et in. c. ſup q̄ōnū. de offi. dele. Sed dubiū eſt quid ſi ꝓhibitio fieret ep̄o p romanum pontificem nūquid ꝯferret ſacramentū poſt ꝓhibitionē Inno. refert ħ tenere quoſdā ꝙ nō. qꝛ licet papa nō poſſet tollere ſacramentum baptiſmi vel alia neceſſaria pōt tañ circa illa diſponere vel dando formā vel diſponendo de pſonis a quibus et quibus ſint ꝯferenda vt nō. in ca. i. de baptiſmo. nam pape ſcd̄m iſtos eſt obediendum in oībus ſpūalibus et in ꝯcernentibus piculum aīe niſi illa repiantur exp̄ſſe interdicta vel ſint ꝯtra fidē et nō hanc regulam quā videtur ſequi Hoſti. in. c. quanto. de tranſla. p̄la. Sed tu adde notabile dictū Inno. in. c. inquiſitioni. de ſen. ex. et vide in hoc qḋ dixi in. c. ſi qñ. s. de reſcriptis. Ipſe tamen Inno. hic ꝯcludendo dicit ꝙ aut papa facit legem p quam tollit hanc poteſtatem ep̄is et nihil ageret ep̄s poſtea conferendo aut ſimpliciter ꝓhibet ep̄is ne facerent. et tunc ꝓhibitio non impediret impreſſionem caracteris. dicit tam̄ Inno. notabile v̄bum obliuioni nunꝗ̄ tradendum ꝙ ſine cauſa rōnabili et aliꝗ̄s nota non eſt papa ſuſtinendus attemptando iſta vel ſimilia contra vniuerſalē ſtatum eccleſie et pondera ex his verbis duo. p̄mo ꝙ nō p̄ſumitur in papa cauſa rōnabilis ſi vult venire contra vniuerſalem ſtatum eccleſie ſed oportet ꝙ cā ſit aliꝗ̄s nota. facit qḋ nōnt doc. in. c. nulli. de ſen. ex. Scd̄o pōdera ꝙ non dicit papā non poſſe ſcd̄m eum nō ſuſtinēdum quaſi dicat ꝙ eccleſia vniuerſalis dꝫ pape reſiſtere tamen eccleſia non reſiſtente videt̄ actus valere et tenementi hoc dictū ſic intellectū et ſic habes caſum in quo eccleſia vlis pōt reſiſtere pape licet nō veniat contra fidem. vnde autem papa habeat hanc poteſtatem dicit hic. Inno. ꝙ ex illa poteſtate tradita petro p xp̄ꝫ qḋcūꝗ̄ ligaueris ſup terrā et exponūt quidā vt ipſe refert qḋcūꝗ̄ ligaueris ſup terram. i. p ꝯſtitutiones ⁊ p̄cepta. Et nota hoc dictū ex quo pōt inferri ꝙ p̄ceptum p̄ncipis tñ valet quātum conſtitutio. In ꝯtrarium tñ facit illa diſtinctio Inno. dum diſtinguit inter legem et ſimplicem ꝓhibitionem que diſtinctio nō placet do. an. hic dicenti ſe non videre differentiam inter legem ⁊ p̄ceptum vel ꝓhibitionem in ip̄o p̄ncipe. ſed tu vide ſimilem differentiam quā facit Bar. in. l. fi. C. ſi cōtra ius vel vti. pub. Et credo ꝙ vbi concurrunt in p̄cepto ea que concurrunt in. l. tñ ligat p̄ceptum p̄ncipis q̄ntum lex. qꝛ qḋ p̄ncipi placet legis habet vigorem inſti. de iure na. gen. et ciuili in. §. ſed qḋ p̄ncipi. puto tñ ꝙ Inno. habuit optimā ſententiam in hac ſua diſtinctione nam faciendo legem et auferendo p legem ptātem ep̄is nihil poteſtatis quo ad actum ꝓhibitum remanet ip̄is ep̄is. ſed qñ ſimpliciter ꝓhibet non tollit poteſtatem ſed interdixit exercitium merito hoc caſu imprimitur caracter non obſtante ꝓhibitione pape qꝛ ſimplex ꝓhibitio nō impedit impoſitionem caracteris in habentem poteſtatem etiam ſi in ꝓhibitione apponat̄ clauſula decreti irritans. ⁊c. Ad hoc vide ho. tex. cum glo. in cle. pleriſꝗ̄. de elec. et hec opinio Inno. ſic intellecta plus placet q̄ꝫ opi. do. An. qui nō faciēdo differentiam inter legem et ꝓhibitionē. dicit ꝙ in ſacramentis in qb⁹ imp̄mit̄ caracter nec lex nec ſimplex ꝓhibitio impedit imp̄ſſionem caracteris cū iſti ep̄i al̄ hēant ptātē ad ħ allegat. d. cle. in pleriſꝗ̄ et glo. in. c.

ꝓuida.de elec.li.vi.Sed ego intelligerem mō ꝑdicto.
loquūtur enim illa iura quādo per.l.non eſt ſublata
poteſtas qđ ſit verum ꝓbatur per iſtum tex.iunctis ſu
perius dictis.nam ſimplices ſacerdotes habebāt oli
poteſtatem ſacramenta illa conferendi.ſed ex ritu ⁊ di
ſpoſitione apoſtoloꝝ ſublata poteſtate nihil iuris con
ferunt vt hic.ergo idem dicendū in epis ſi per ſummū
pontificem quo ad certum ſacramentū eis auferretur
illa poteſtas et per hoc habes expeditā queſtionē ſe/
cundā.Sed quero nūquid laico liceat tempore neceſ/
ſitatis ꝯferre vel ſacramenta adminiſtrare.et videtur
ꝑmo ꝙ non.nam ſicut nō licet ſacerdoti ꝯferre ea que
ſunt epis reſeruata ita pari rōne non debet laicis lice
re attēptare reſuata ꝑbis ſacerdotibus.Sed concludē/
do primo pone regulam qđ de ſpectantibus ad cleri/
cos illud ſolum licet laico qđ repit ſibi expreſſe con/
ceſſum.et hanc regulam ponit hic Inno.et originali/
ter poſuit glo.xxiij.q.i.in.c.ſi.et tene eā menti. Que
autem ſunt ꝯceſſa laicis tempore neceſſitatis qꝛ pōt
quis et debet confiteri laico non tamē ꝑ iſtum pōt ab
ſolui ſed ex contritione et obedientia ex tali confeſſione
eſt dignus venia. vt eſt tex.nta.Auguſtinus.de pe.
quem penitet et vid bona glo.in.ca.paſtoralis.§.pre
terea.de offi.ordi.et tetigit Inno.hic. Item lȝ lai/
co conferre ſacramentū baptiſmi tpe neceſſitatis etiam
ſi ſit mulier de ꝯſe.di.iiij.in.c.mulier.et.i.q.i.qđ qui/
dam.eſt tn̄ hic differentia inter clericum et laicum in
collatione huius ſacramenti.nam clericus licite bapti
zat licet neceſſitas non vrgeat laicus vero licite non at
temptat in inſtante neceſſitate ſed tn̄ ſi ꝑter neceſſitatē
baptizat tenet baptiſmus et ipſe laicus puniendꝰ ē qꝛ
vſurpauit officium clericis deputatum vt in.d.c.qđ ꝗ
dam.Dubitatur de ſacramento eukariſtie nūꝗd laicꝰ
in neceſſitate poſſit illud miniſtrare vtputa decedit qs
et non repitur ꝑſbiter nunquid poſſit laicus capere eu
kariſtiam de eccleſia et exhibere infirmo. Quidam vt
refert hic Inno.dicunt ꝙ ſic vt ſicut in ꝑcedentibꝰ ſa/
cramentis poteſt laicus ſe ingerere neceſſitatis tpe ita
et in iſto nec ob.c.ſi.xxiiij.q.i.qꝛ loquitur de heretico
a quo non eſt licitum recipe eucharistiam etiam neceſ/
ſitatis tempore.et nō ad hoc illum tex.quinimo dixe
runt pleriqꝫ ꝙ tpe neceſſitatis pōt quis ꝑ ſe illud ſa/
cramentum recipe.Sed Inno.non firmat hanc opi.ꝟ
videtur recedere dicendo ꝙ.§.vez.xxxij.di.qui ſolet
allegari ad ꝑdicta non loquitur de laico ſed de clerico
vel preciſo ab eccleſia vel quia ē ſimoniacus vel noto/
rius fornicator.Collectarius vero poſt Inno.videtur
firmare ꝙ nedum laico ſed nec etiam diacono.lȝ iſtud
ſacramentum attemptare qđ nō.et contra laicum facit
regula quā.s.poſui.Et per hoc ſoluitur qđ Quid de
extrema vnctione et licet quidam voluerunt ꝙ laicus

poſſit illam conferre neceſſitatis tempe.cōiter tamē ꝟ
non tenetur ꝑ regulam ſupius dictam.reliqua vero im
pendere non poteſt licet poſſit matrimoniū ꝯtrahere.
Ultimo poteſt dubitari quid de clericis ꝑciſis ab
eccleſia vt ſunt heretici excōicati ſuſpenſi ab homine vl̄
a iure.de his dic vt habes tex.cum glo.in.d.§.vez.
Et reſpectu ſacramenti baptiſmi habes hic glo.ſi.que
dicit neceſſitatis tpe etiam ab heretico recipi poteſt et
tene menti glo.et etiam tex.cum gl.in.d.§.vez lȝ col
lect.refert ſe audiuiſſe clementem ſeptimū.dum ꝑſis
legeret quartū ſniaꝝ in minoribus ꝯſtitutus tenere con
trarium mouebat quia excōicatis et hereticis nō poſ/
ſumus cōicare ſine peccato vt in.c.nup.de ſen.ex.non
ergo debet ꝯmitti malum ꝓpter ſequens bonum maxi
me qꝛ ex quo iſta neceſſitas non nocet adulto omiſſo
illo ſacramento qꝛ ſuccedit baptiſmus flamis .ſ. de
baptiſmo.in.c.debitum.ad.c.ſi quem .xxiiij.q.i.qđ
facit.in contrarium reſpondet ꝙ loquitur quando ig/
norabatur ꝙ ille eſſet hereticus.et ad tex.gratiam.§.
verum.dum dicit ꝙ melius eſt recipere ab heretico ꝗ̄
in eternum ꝑire.Reſpondet ꝙ iſte non perit ex quo nō
repit idoneum a quo recipiat ſacramentū et quāqꝫ he
rōnes videantur vigere tamen in primā ſniam que ca
noniſtis eſt cōis me vehementer impellit dictum.c.ſi
quem vbi tex.aug.clare ꝑſuppoſuit illum fuiſſe hereti/
cum.et de hoc conſtare volenti recipe ſacramentum.
Item ſi ꝓ corporali neceſſitate licitum eſt cōicare
excōicato vt in.c.qm̄.ix.q.iij.et in.c.ſi vere .ſ. de ſen.
ex.ergo fortius hoc debet licere pro neceſſitate ſpūali
Ad idem facit.c.i.ꝓpe finem.s.de ſum.tri. vbi dicit
ꝙ a quocūqꝫ conferatur hoc ſacramentum ꝓficit ad ſa
lutem dūmodo rite et ſcđm formā eccleſie.et idem vi/
detur velle.Inno.in.c.i.de baptiſmo.

Non valet ꝯſuetudo ꝑ

Um inter.

quam interdicti ſenten/
tia violatur. In prima ponitur querela.
In ſcđa exceptio.ibi ꝓcurator. In tercia ſenten
tia ibi nos. Nō ꝑmo ꝙ eps ſolus et etiam capitu
lum ꝑ ſe poteſt ponere generale interdictum in ciuita
te hoc tn̄ intellige de conſuetudine vel ꝑuilegio nam d
iure cōi capitulū non habet poteſtatem interdictum
ꝓmulgandi vt.in.c.queſiuit.de his que fi.a ma.pte
ca.nec epſ ſine conſilio vel conſenſu capituli.vt in.c.i.
.ſ. d excer.ꝑla.et dic vt ibi.credo tn̄ ꝙ niſi epſ ꝑſcrip/
ſiſſet in iuriſdictōalibꝰ ꝯtra capitulū ꝙ pōt .vt in.ca.
iij.de ꝯſue.li.vi.qꝛ tūc ſolus poterit ꝓmulgare interdi
ctum. Nō ſcđo ꝙ ſnia cenſure appellat neruus eccle
ſiaſtice diſcipline.nā quēadmodū vires hominis ꝯſiſtunt
i neruis ita i ſnia cenſure ꝯſiſtūt vires eccie.vn̄ alibi di
cit tex.ꝙ i eccia dei ñ repit pena maior.xxiij.q.iij.cor
ripiat.Itē pt dici verꝰ qꝛ ſicut neruus flectit ꝟ ñ rūpit

ita ꝛ ſnia cenſure. Nõ tertio ꝙ ꝯtra vires ſnie cẽſure nõ
põt induci conſuetudo nec ꝯtra eccleſiaſticã diſciplinã
vnde nulla eſt conſuetudo contra honeſtatem. vt in. c.
cum decorem. de vi. et ho. cle. Ultimo nõ ꝙ exem
pti tenentur ſeruare ſniam generalis interdicti ab epo
ꝑmulgatam. Et hodie religioſi etiam exempti nõ ſer-
uantes interdictum cũ eccleſia matrix ſeruat illud. ſunt
excõicati de quo dicendũ vt in cle. ex frequentibus. ꝺ
ſen. excõi. Sed contra hoc opponitur epũs nullã ſniam
põe ferre ꝯtra exemptos. xvi. q. i. q² frater. ergo nõ te
nent̃ ſeruare exẽpti iterdictũ ꝑmlgatũ ab epo. So. dic
Jo. an. ſe credere ꝙ vinculum interdicti extendit̃ ad ex
emptos non ex ſnia hoīs ſed ex diſpoſitione iuris.
et hoc fuit inductum ne vileſceret cenſura eccleſiaſtica.
Et hec ſo. bona. Nam debes ſcire ꝙ epũs non poteſt
ſpãliter interdicere eccleſiam exemptam. Sed ferendo
generale interdictum in loco tenentur exempti ꝑ quã-
dam ꝯſequentiam illud ſeruare vel aliter ſcõm cũ attẽ
ptari poteſt q² ſnia hoīs extendatur ad exẽptos q²
ex pulſatione campanaꝝ et ꝓmulgatione vocũ ledunt̃
non exempti Et ſic rõne delicti epũs hꝫ in eos iuriſdi-
ctionem. vt in. c. i. de pui. li. vi. hec ſcõa ſolutio nõ plꝫ
et eſſet periculoſa cum hodie religioſi exempti habent
ꝑuilegium ꝙ etiam rõne delicti non pñt puniri ab epo
et ſic ſequeret̃ ex rõne ceſſante ꝙ hodie tales religioſi
non tenerentur ſeruare ſententiam generalis interdicti
qḋ oĩo falſum ẽ. vt in. ꝺ. cle. ex frequentibus. Item ra
tione delicti exemptus nõ efficitur ſubditus nec locus
ſubijcit̃ epo vt nõ. in cle. vnica. de fo. ꝯpe. licet poſſint
delinquentes extra locum exemptũ puniri ꝑ epm. vn
de tene ꝑmã ſolutionẽ. nõ tñ ex rõne ſua ꝙ ex illicita
pulſatione campanaꝝ ſeu vocum ꝓlatione ꝑ quã ledũ
tur audientes exiſtentes extra locum exemptũ poſſint
exempti ab ordinario loci ꝯueniri et puniri rõne deli-
cti ꝯmiſſi extra locum exemptũ. Nã licet ipſi pulſent
in loco exempto tñ ex quo ſonus ꝓtenditur extra locũ
exemptũ delictũ cauſatur in vtroqꝫ loco. exemplũ in eo
qui ex loco exempto mittit lanceam ſeu lapidẽ et ledit
exiſtentem in loco nõ exempto vt nõ. in regula in ob-
ſcuris. li. vi. in mercu. dixi in. c. i. ꝺ ꝑſump. Oppo.
ꝯtra tex. in eo ꝙ papa ꝓnunciauit hic ſpecifice ſuꝑ con
ſuetudine cũ tñ h̃ non fuiſſet a ꝑte petitum et ſic ẽ ꝯtra
c. licet hely. de ſimo. ſnia eñ debet eſſe ꝯformis peti-
tioni vt ibi. Et alibi dicit tex. ꝙ fatuus eſt iudex. qui
ſniat ſuper non petitis. vt in. l. fi. C. ꝺ fideicõmiſ. lib.
So. dicit Inno. ꝙ papa ex officio ſuo hanc ꝯſuetudi-
nẽ irritauit potius vitia extirpando q̃ȝ ſniando et ſolet
cotidie allegari iſtud dictũ Alij aliter dicunt ſed iudi-
cio meo hec diſceptatio nõ cadit i iſto tex. q² iſti canoni
ci deduxerunt ꝯſuetudinem ꝑ viam exceptionis pemp
torie ſed certũ eſt ꝙ lꝫ iudex nõ teneat̃ ꝓnũciare ſuper
exceptione peremptoria quia ſatis ſuꝑ ea ꝓnunciat ꝓnũ

tiando ſuꝑ ꝑncipali vt in. c. i. de or. cog. tñ ſi vult ſpeci
fice ꝓnunciare non ex hoc põt redargui vt in. c. cũ Jo
hannes. de fide inſtru. et plene dixi in. c. i. ꝑalle. ꝛ ſi di
ceres ꝙ ps aduerſa non allegabat prauitatẽ ꝯſuetudis
dico ꝙ ex quo iudici conſtat exceptionem non ꝯclude
re maxime cum defect⁹ ꝯſiſtat in iure põt ex officio ſuo
ſupplere vt in. c. Rainaldus. de teſta. et qḋ ibi dixi ꝛ. ī.
eo. cum dilectus. et. C. vt q̃ deſunt aduo. l. i. ſicut ꝯtin
git in petitione actoris. nam ſi notorie nõ ꝯcludit debꝫ
iudex libellum lacerare ex officio ſuo. xi. q. i. xp̄ianus.
nõ. Inno. in. c. i. ꝺ offi. vica. ita dicendum in exceptio
ne et nõ hoc dictũ Inno. ſic intellectum. fateor tñ ꝙ
vbi ꝯſuetudo nõ faceret ad cãm et conſtaret iudici de
irrationabilitate tunc ſpãle eſt in papa vt poſſit illam
tollere ſed alius iudex debet inchoare nouam inſtan-
tiam et non ſuꝑ illa ꝓnunciare ſicut in ſimili nõ. Jo.
an. in. c. mandatum. ꝺ. de reſcrip.

Dum olim In attribuendis officijs nouę dignitati ſeruat̃ cõ
ſuetudo vicinaꝝ ciuitatũ que ſi diuerſa fuerit
ſeruabitur magis rõnabilis et alijs non ꝑiudicans. hoc
dicit̃ cõis diuiſio. ſcõa ibi quo circa. Nõ. ꝑmo ar-
chiepm non poſſe inſtituere dignitatem in eccleſia ſua
ſine licentia pape licet illa dignitas non ſit noua ſꝫ iam
dudum creata. nã ꝑcentoria hec erat in alijs eccleſijs
et ſic non erat noua dignitas. Sed tu dic vt plenius
dixi in. c. cum acceſſiſſent. ꝺ. de ꝯſti. vbi concluſi op-
poſitum et ad iſtum tex. rñde ꝙ forte capitulum nõ cõ
ueniebat cum epo et h̃ voluit petere a papa vt euitaret
opiniones contrarias que in hoc articulo vigẽt vt nõ.
hic in glo. et in. ꝺ. c. cũ acceſſiſſent. Nõ ſcõo archi
epm non debere nouã dignitatem vel beneficium ꝯſti
tuere cũ graui alterius ꝑiuditio imo videt̃ ꝙ reſpectu
redditũ nullũ preiuditiũ põt afferre alijs beneficiatis
qḋ nõ et de hoc. ī. cum gl. Nõ tertio ꝙ vbi i hono
ribus deferendis nõ apparet in iure nec ex ꝯſuetudine
ſpãli. quid iur. recurrendũ eſt ad ꝯſuetudines vicinoꝝ.
Itẽ nõ et tenebis ſemꝑ menti ꝙ vbi aliquid manda
tur fieri ad inſtar alterius ꝙ ſi illud inſtar repit̃ diuer-
ſum non debet ſimpliciter capi medium nec minimum
ſeu maximũ ſed magis rõnabile alteri minꝰ preiudicãs
Contra iſtum tex. opponit̃ de. c. catholica. xi. di. vbi di
cit̃ ꝙ q̃libet eccleſia regit̃ ſuis ſpãlibus ꝯſuetudinibꝰ ꝛ
conſtitutionibꝰ ergo videt̃ ꝙ epũs et capitulũ poterant
iſti ꝑcentori dignitatem certã preferre tã in ſeſſionibus
q̃ȝ in alijs. So. dicũt hic cõiter doc. ꝙ epũs ꝛ capitulũ
hic forte nõ ꝯueniebant. al' aũt ꝓcederet ꝯtrarium qḋ
ſatis mihi placet. Quidã tñ tenuerũt oppoſitũ q² nõ
dꝫ iſta eccleſia deuiare a ꝯſuetudine aliaꝝ eccleſiaꝝ et
violare ꝯſuetudines vicinoꝝ qḋ mihi nõ plꝫ q² in ec-
cleſia dei nil officit diuerſa ꝯſuetudo vt in. c. de trina. ꝺ
ꝯſe. di. iiij. quinimo papa non precipit vt ſequamur

conſuetudines romane eccie niſi in concernentib⁹ fidē vt in.c.i.de ſum.trini.li.vi.in ṽ.decuit. Nec violatur aliaꝝ cōſuetudo cum illa remaneat valida in loco vbi viget. nam vides hic ꝙ reſpectu eiuſdē dignitatis varie poſſint eſſe conſuetudies eccleſiaꝝ in eadem ꝓuincia. In gl. in ṽbo ꝑiudiciū in fine tenebis menti ſemp ſi.glo. ex qua habes notabile dictū ꝙ eps nō pt ꝓ libito conſtituere nouā dignitatem ſeu nouū beneficiū ſeu nouā eccleſiā in ꝑiudiciū aliaꝝ eccleſiaꝝ ſecus ſi iuſta cauſa interueniēte et ꝓ hoc vltimo dicto glo. adde ho. tex. in.c. ad audientiā .ꝟ. de ecc. edifi. Et facit hec gloſa ad qōnem. nūquid poſſit eps omni cauſa ceſſante cōſtruere eccleſiā in parrochia alterius vel conſtituere dignitatem in eccleſia Ho. an. multū inſtat et finaliter videtur concludere ꝙ poteſt ex quo nō vult afferre alteri ꝑiudicium. nam hoc tendit in augmentū cult⁹ diuini. Ego hoc dictū admitterē reſpectu dignitatis erigēde in eccleſia cathedrali quia illud tendit in augmētū cultus diuini et nemini nocet. Sed ꝙ poſſit conſtruere eccleſiam in ꝓchia alterius ceſſante cauſa non admitterem indiſtincte quia ex cōſtructione noue eccleſie grauatur ꝑiudicium antique ſaltim de facto vt reſpectu oblationū que fiunt in eccleſia noua et ꝙ hoc ſit verum adduco capitulum .i. ꝟ. de no. opis nun. vbi eccleſia ꝓchialis ꝑ denunciationem noui opis obtinuit. vt deſtrueretur capella ibidem edificata qd ꝓfecto nō obtinuiſſet niſi ꝑiudicium ꝓtendere potuiſſet et vid ibi ad hoc glo. ſi. que hoc ſatis videt̃ ſentire nec videt̃ augeri cultus diuinus qꝛ ſi illa eccleſia nō eſt neceſſaria potius vileſcit ex minoroſitate ar. in.c.i. de ꝓuile. in fi. ꝛ.xiiij. di. legimus. facit dictū.c. audientiam. et.c. paſtoralis. de his que fiunt a ꝓla. In glo. in ṽbo illā ibi ꝙ minorem dic ꝙ hic nō dicit̃ ꝯtrarium ſed eligit̃ illa ꝯſuetudo que minus eſt alteri ꝑiudicatiua et magiſ rōnabil' ꝛ iura allegata in ꝯtrarium loquuntur in alijs caſibus Et dicit vincentius .ꝟ. co. in.c. ſi. ꝙ ꝑmo debꝫ attendi ius cōe. Si vero ius ꝯmune nihil diſpoit ꝛ tūc attendenda ē ꝯſuetudo generalis vel ſpālis illius loci vt in.d.c. catholica. ea deficiente recurrendū eſt ad cōſuetudinē vicinaꝝ eccleſiaꝝ vt hic. Si vero conſuetudo ē diſſormis attendat̃ cōſuetudo min⁹ nociua vt h̄ i verbo quo circa. et in.c. ex ꝑte .ꝟ. de cenſibus. oībus deficientibus recurrendum ē ad.c. ſi. xx. di. vt.ſ. congregent̃ ſapientes ꝛ ſeniores quorū cōſilio ſtetur ꝛ nō hoc dictū ē.n. generaliter obſeruādū vbicūqꝫ agitur d̄ tribuēdis honoribus alicui dignitati vel vbi dubitaretur qualit̃ ꝑlat⁹ debet ſe habere in ſubditos vel quid ſile vt in.c. ſup eo. d̄ cenſib⁹. vnū. tamen mihi nō placet ex dictis vincen. in eo qd dicit primo recurrēdū eſſe ad ius cōe et ſcdo ad cōſuetudinē particularē loci. Nā videt̃ ꝑmo recurrendū ad cōſuetudieꝫ qꝛ cōſuetudo derogat iuri cōi vt in.c. ſi. ꝟ. eo. Sed ſaluādo vin. poteſ ſic diſtinguere ꝙ aut cōſuetudo verſatur circa illā dignitatē de cui⁹ honore ꝯferēdo queritur ꝛ ſerua illud qd. ſ. dixi. ſicut patet ꝑ totum titulum d̄ officio archydiaconi vbi cōſuetudo preualet iuri cōi. aut ꝯſuetudo verſat̃ circa ꝯſimilem dignitatē et tunc poteſt ſaluari dictū vin. vt ſi dignitas ſilis de nouo eligitur ꝑus recurrendū ſit ad ius cōe q̄ꝫ ad ꝯſuetudinē que ſeruat̃ in alia eccleſia pticulari pone exemplū ꝙ ſint tres archidiaconi in diuerſis eccleſijs nō in eadem ciuitate habentes varias conſuetudines ſi ꝯſtituitur de nouo archidiaconatus i alia eccleſia. credo ꝙ in honoribus deferendis ſit ꝑmo recurrendum ad ius cōe q̄ꝫ ad ꝯſuetudinē aliarum eccleſiaꝝ qꝛ ꝯſuetudo ſpālis nō ꝑiudicat iuri vniuerſaliter ſꝫ tm̄ ſpāliter et in hoc caſu debet intelligi .l. que dicit ꝙ licet ꝯſuetudis nō ſit parua auctoritas nō tn̄ vincat legem. ſ. vlt' vt in.l.ij. C. q̄ ſit lon. ꝯſue. ꝛ.viij. di. ꝯſuetudis. ꝛ ꝑ hoc infero ad notabile dictū q̄ꝫ ſi hodie de nouo eligeretur ſtudiū generale in aliquo loco deberet illa vniuerſitas hr̄e īntegra ꝓuilegia auc̄. habita. C. ne fili⁹ pro pre. vt ec. i criminalib⁹ hr̄ent ſcolares iudicē ꝓprios non obſtante ꝙ ibi glo. dicat ꝙ doctores ꝛ ſcolares renunciauerunt illi auc̄. in criminalib⁹ ꝑ non vſū ſeu ꝑ ꝯſuetudinem appoſitam. Dico eīm ꝙ conſuetudo nocet dumtaxat in illis locis vbi viguit ſed ex quo ſtudium fingitur de nouo debꝫ pri⁹ recurri ad ius cōmune ꝛ ſic ꝓcedat iſtd notabile dictū vin. qd ſic intellectū ꝛ limitatū tenebis menti qꝛ ad multa facit nec ob. tex iſte. vbi nō recurrit̃ ad ius cōe ſ; ad conſuetudinē vicinarū eccleſiarū quia hoc ideo qm̄ i iure cōi nihil diſponit̃ de iſta ꝑcentoria. ꝛ idō fuit opus recurrere ad ꝯſuetudinem ſecus ſi fuiſſet cōſtituta dignitas cui⁹ officiū diſponeretur a iure cōi vt eſt archidiaconatus et archiꝑſbiteratus et ſimiles qꝛ tunc obſeruabitur dictū vin.

Non valet

vm venerabilis.

ꝯſuetudo ꝑ quā ꝑlatus ſine ſupioris licentia pōt dimittere ꝑlaturam etiā ſi vellet tranſire ad aliam dignitatē vel aliter et ſic. Nō pōt induci ex ꝯſuetudine vt quis poſſit dimittere dignitatē ſine ſupioris licentia vel vt poſſit electus adminiſtrare non habita ꝯfirmatione a ſupiore. In ꝑma pte ponit̃ temeraria tranſlatio et in ſecunda tranſlati excuſatio ibi poſtmodum. tertio excuſationis reꝓbatio ibi cū igitur. Nō ꝑmo ꝙ abbas pt eligi in abbatē alterius monaſterij ꝛ ꝙ iſte fuerit elec⁹ denotat iſtud ṽbū confirmationē poſitū in tex. Et hodie ē caſus notabilis et magis clarus in.c. ſi abbatē de elec. li. vi. ꝑ quā tradit̃ notabilis regula ꝙ quilibet ꝑlatus circa epm quantūcunqꝫ ſit ſue ꝑlature obligatus pōt eligi ad aliā ꝑlaturā ita ꝙ nō eſt opus ꝙ poſtulet̃ non tamen poteſt iſte conſentire ſue electioni niſi habita licentia a ſuo ſupiore vt hic ſecus eſt in epiſcopo

Nam ipſe non poteſt eligi ad aliam dignitatem

ſed debet poſtulari vt in.c.fi.de poſtu.p̄la.vbi ꝺ hac
materia Nota ſcdo.ibi rōne eccleſie ꝙ lꝫ om̄es ec/
cleſie ſint ſubiecte romane curie vt in.c.cūcta p mūdū
ix.q.iij.eccleſie tamen exempte dicunt̄ ſp̄ales ipi⁹ ro/
mane eccleſie de quo in.c.ſi papa.de p̄uile.li.vi.Itē
nō ꝙ legatus de latere p̄t ꝯfirmare electōes exempto
rum et dare p̄latis exempt̄ licentiā trāſeundi ad alias
dignitates ꝯcordat dictum.c.ſi abbatem.etiā ſi ſit ele/
ctio ad aliquem ep̄atum.Unde licet legatus de latere
nō poſſit transferre ep̄m vt in.ca.ꝙ tranſlationem.de
offi.le.p̄t tn̄ ꝯfirmare electōem factam ad ep̄atuꝫ etiā
exemptum vt ꝓbatur in.d.c.ſi abbatē.Habet etiaꝫ le
gatus iuriſdictōem i exemptos vt in.c.i.de ṽ.ſig.li.
vi.et qꝺ ibi nō.Nō ibi quā corruptelam q2 ꝯſuetudo
irrationabilis amittit nomē ꝯſuetudinis et appellatur
corruptela ⁊ ꝺr corruptela quia mala cōſuetudo aſſu/
mitur vt p̄uilegium ꝯtra mentem canonū vt in.c.ma/
la ꝯſuetudo.viij.di.Et nota ꝙ ꝯſuetudo que eſt inimi
ca canonibus p̄ma fronte p̄ſumitur irrationabilis con
cordat.e.co.ad noſtrā.et dicitur in.c.ſi.ij.co. Oppo.
ꝯtra tex.in eo ꝙ innuit ſatis eſſe petere licentiā trāſeū
di licet nō obtineat qꝺ eſt ꝯtra.c.admonet.et.c.qꝺ i
dubijs.et.c.niſi.ij.de renū.So.dicit Io.an.et bene
ꝙ hic factum narrat̄ ad maiorem aggrauationē iſtius
abbatis dicitur ꝙ etiā licentiā nō petijt.vnde de iure
ſtandum eſt pꝯtrario In gl.i.in fi.nota ſingulariter
ſi.glo.et nō tradas obliuioni.facit enim ꝙ gerēs actū
ꝯtra ius p̄textu cōſuetudinis praue ex quo adhuc pra
uitas ꝯſuetudinis nō erat p ius declarata nō dꝫ puni
ri tanqꝫ legis transgreſſor ſed debet tollerari pretextu
ꝯſuetudinis Et vide ꝯſimilem glo.iiij.di.deniqꝫ.que
dicit ꝙ licet praua ꝯſuetudo excuſet quo ad penā hui⁹
ſeculi nō tn̄ quo ad deū qꝺ nō.ſed hoc itelligo quan/
do ignorantia praue ꝯſuetudinis eſſet craſſa et ſupina
vtputa q2 ꝯtra ius naturale.xxxij.q.vij.flagitia.ſec⁹
putarem vbi eſſet ꝓbabile dubiū ſup validitate cōſue/
tudinis.nam tunc ignorantia legis non eſt peccatum
ad hoc tex.in.l.regula.ff.de iur̄ et facti ignorātia.et i
c.ij.ꝓximo.facit qꝺ nō.Inn.in.c.p tuas.de ſimo.Et
adde.c.gaudem⁹.in fi.ꝺ diuorcijs.et glo.i.c.vno.de
poſtu.p̄la.i ṽbo.ꝺ cetero.li.vi.An ṽo geſta pretextu
p̄ue ꝯſuetudinis debeāt tollerari vide qꝺ dixi i.c.fi.ſu
pra ꝺ ꝯſti.⁊ fac.c.fi.ꝺ ſpō.duoꝝ i ṽbo de cetero In
gl.i ṽbo ꝯſuetudinē.ibi ꝙ eē ñ dꝫ dic̄ Io.an.ꝙ meli⁹
dixiſſꝫ q2 neutꝝ eē dꝫ q̄ſi dicāt ꝙ nedū nō valet ꝯſue
tudo vt p̄lat⁹ trāſeat ſine licētia ſupioris.ſ.nec etiā va
let ꝙ elect⁹ admiſtret an̄ habitā ꝯfirmatōeꝫ a ſupiore
⁊ refert Cōpoſ.ꝙ ob h̄ fuit caſſata electio cuiuſdā pri/
oris ſancte crucis ⁊ h̄ idē nō.archy.i.c.eū q.de pri.li.
vi.per priuilegium tamen hoc papa quandoqꝫ aliqui
bus concedit vt fratribus cartuſienſib⁹ ⁊ nō h̄ dictum
et in fi.glo.aduerte quia hoc dictum glo.facit ꝯtra tex
Nam iſte abbas erat exemptus et vltra montan⁹ di/
ſtans multum a romana curia et tamen non potuit ad
miniſtrare non habita prius confirmatione.So.dicūt
doc.hic ꝙ.c.nihil.de elec.non ꝓfuit in iſto caſu q2 in
illis partibus erant tunc legati a quibus poterat iſte
petere confirmationem.Et nō bene iſtud dictū q2 no/
tabiliter limitat illud.c.nihil.et ex iſtis duobus capi/
tulis potes colligere ꝙ vbi aliquid ꝯcedit̄ ꝓpter ne/
ceſſitatem durat conceſſio quatenus viget neceſſitas
et non aliter facit.xvi.q.i.generaliter.Item dicerem
vltra doc.ꝙ hic ex alio capite non habebat locum.c.
nihil.nam ſolum diſtantia loci ſupplet defectum ꝯfir/
mationis ſed in caſu noſtro erant duo defectus.ſ.defe
ctus ꝯfirmationis et vinculum quo iſte abbas erat li/
gatus abbatie ſue vnde non poterat deſerere ſuam ab/
batiam pretextu.c.nihil.quia vbi inſunt duo impedi.
menta vno ſublato remanet reliquū vt in.c.ex tuaꝝ.ꝺ
aucto.et vſu pal.ij.et in.l.ſi domus.ff.de ſeruitu.ru.p̄/
diorum. Ni.abbas.

De ꝯſuetudie p̄t

Cum dilectus. inducit̄ ꝙ vna ec/
cleſia de gremio alterius teneat̄ ſibi prelatū
eligere et conſuetudo eſt optima legum interp̄s ita cōi
ter ſummat̄.Sed poſſet ſummari nōbilius vt patebit
ex infra dicendis.et ſunt due p̄tes p̄ncipales.In p̄mo
narrat duplicem qōnem electionis cum ptium allega
tionibus.ſcda ibi.q2 vero vnam diffinit et alteram dif
finiendam ꝯmittit. Nō p̄mo ꝙ monachus electus
in p̄latum poteſt electionē de ſe factam ꝓſequi etiaꝫ in
iuditio contendendo.concurrat.c.cū dilecta.ꝯ.de re/
ſcriptis. Aduertendum tn̄ puto ꝙ aut eligitur ab ex/
traneo collegio et non p̄ōt conſentire electioni de ſe fa
cte ſine licentia ſui ſupioris vt in.c.ſi religioſus.ꝺ ele.
li.vi.Aut eligitur collegio ꝓprio et tūc eo ipſo ꝙ eligit̄
videtur ſibi data poteſtas acceptandi vnde in accepta
tione nullius conſenſus exigitur vt hic.Nam illū eli/
gendo videretur ſibi dare licentiā acceptandi et facit
qꝺ nō.in regula qui tacet.ꝺ re.iu.li.vi.in merca.⁊ fa/
cit iſtud ꝙ in caſu in quo in actu filij requiritur conſen
ſus patris ꝙ pater ꝯtrahendo cum filio videt̄ ſibi da
re conſenſum ad h̄ qꝺ nō.in.l.cū pater.ff.de le.ij.

Nō ſcdo ꝙ p̄uilegium p̄ōt concurrere cū iure cōi.
In cōtrarium tn̄ facit qꝺ nō.glo.in.c.contra morem.
c.di.ꝫ vide qꝺ legit̄ et nō.in.c.i.ꝯ.de reſcriptis. Nō
tertio ꝙ ius eligendi p̄latum ſpectat duntaxat ad col/
legiū illius eccleſie ⁊ ꝙ ē cōtra ius cōe ꝙ aliqui foren/
ſes habeāt ptātem cū eis eligendi qꝺ apte ꝓbat iſta li
tera.Et facit contra opi.Io.an.in.c.cū eccleſia de cā
poſ.et ꝓprie.et ibi dico. Nō q̄rto ⁊ tene menti ꝙ pa
tronus eccleſie etiā tp̄e fundationis nō p̄ōt diſponere

de iuribus ipſius eccīe in p̄iudiciū ipſius ep̄i. vñ nō p̄t transferre in alium p̄latū ius ꝯfirmandi ſed hoc ſtatue re ꝑtinet ad ep̄m ad petitionem patroni. Ad hoc bo. tex. cum glo. x. q. i. in. c. ij. et tene menti qꝛ ſepe patroni excedentes metas ſue poteſtatis ꝯtrarium ſtatuūt. Et vide Inno. ĩ. eo. ne prelati vices ſuas in. c. qm̄. ij. vbi dicit ꝙ non pōt quis in traditione cuiuſcunqꝫ rei apponere conditionem ſpālem. nam nō poteſt patronus cū ſit p̄uata pſona immutare ordinē canonū et ordinationem totius eccleſie vt in. c. tua. et. c. requiſiſti. de teſta. Nō quinto et tene etiam menti quia neſcio alibi ita bo. tex. ꝙ ep̄s poteſt in fundatione eccleſ. e ad petitionem patroni transferre in alium ius confirmandi prelatum illius eccleſie licet illud ius competat ipi ep̄o vt. xvi. q. vij. omnes baſilice et. xviij. q. ij. in. c. i. et ſic pōt ep̄s in hoc p̄iudicare ſuo ep̄atui. Et aduerte ꝙ pro cā huius p̄iudicij ſeu alienationis huius iuris ſufficit ſola petitio patroni qḋ amitto anteqꝫ eccleſia ſit fūdata ſed poſt fundationem eccleſie nō puto ꝙ ſine cā hoc poſſit ep̄s ſtatuere etiam ad petitionem patroni lꝫ aliud videaꝛ hic ſentire io. an. nam negari non poteſt quin ſit iſta alienatio huius iuris iam ꝯpetentis ep̄atui q̄ ſine cā fieri non debet facit qḋ nō. in. c. ꝯſtitutꝰ de elect. ſed ante fundationē eccīe nullū ius ꝯfirmandi eſt acquiſitū ep̄o merito poteſt ad petitionem patroni qui forte aliter non vellet eccīam fundare hoc ſtatuere. Item nota aliud notabile dictū ꝙ idem verbum relatum ad diuerſos diuerſimode pōt et debet interp̄tari ſi vniformiter ſumendo preiudicaretur iuri cōi et eſt in h̄ iſte tex. multum ſingularis ad interpretationem ſtatutorum. nā ſtatutū epi hoc diſponebat vt electio prelati penderet penes fratres eiuſdem loci et capitulum carofenſe et quatenus verbū electio ꝯcernit fratres eiuſdem loci ſtat ꝓprie quatenus vero ꝯcernit capitulum carofenſe ſtat ꝓ ꝯfirmatione. nam ꝯfirmatio largiſſime ſumpto vocabulo pōt dici electio. eſt. n. pars. et finis. electionis et ſit iſta interp̄tatio quia ſi verbū electio quo ad vtrūqꝫ caſuꝫ ſtaret ꝓprie et ſtricte p̄iudicareꝛ iuri cōi qꝛ de iure cōi electio ꝑtinet dūtaxat ad collegium illꝰ eccīe Et ex h̄ tex. nō vnū nūqꝫ obliuioni tradendū ꝙ verba ſtatuti debent intelligi largiſſime vel ſtrictiſſime ſi ita interp̄tando euitatur correctio iuris cōis. Unde ſtatutū hic largiſſime interp̄tatur qꝛ verbū electio ſumiꝛ ꝓ ꝯfirmatione et ſic qḋ dici ſolet ꝙ ſtatutū debet ſtrictiſſime interp̄tari Intellige qñ ꝑ illā ſtrictiſſimaꝫ interp̄tationem minus receditur a iure cōi. ſi quo ad iſtum effectū pōt interpretari etiam largiſſime vt hic et cotidie ad hoc allegaꝛ iſte tex. Itē nō. ꝙ ꝯſuetudo ē legū interp̄tatrix optīa ꝛ ꝙ. l. exiſtēte dubia debemꝰ recurrere ad ꝯſuetudinē loci et ſi de ea apparet et nō eſt recedendū ab illo intellectu ꝙ ꝯſuetudo tribuit etiāꝫ ſi

ex poſtfacto appareat ꝙ ille intellectꝰ in ſe nō ſit bonꝰ. nā dꝫ illud ſaltim valere rōne ꝯſuetudinis ꝛ tene mēti h̄ dōm facit qḋ legiꝛ et nō. in. l. minime et in. l. ſi ḋ interp̄tatōe. ff. ḋ legi. Et nō ex h̄ ꝛ textu v̄tutes ꝯſuetudinis hꝫ eīn vim interp̄tatiuā Itē hꝫ vim abrogatiuā ſeu derogatiuā. nā derogat legi vbi eſt ꝯtra legē vt in. c. ſi. ĩ. eo. Habet et tertio videlꝫ imitatiuā qꝛ imitaꝛ legē vbi dſicit lex. vt. i. di. ꝯſuetudo et nō bo. gl. inſti. ḋ iu. na. ij. §. ex nō ſcripto. Itē nō. ꝙ vbi libellꝰ ꝯtinet plures articulos ſeperatos ſi p̄us ꝯſtat de vno qꝫ de alio pōt iudex prius ꝓnūciare ſup illo et ſup alio ꝓcedere ita facit h̄ papa. nam hic diſputabaꝛ ſup electōne iā facta ꝛ ſuper iure eligendi et qꝛ prius conſtitit de inualiditate electōis prius ſup ea ꝓnūciauit et ſup alio articulo ꝯmiſit cām decidendam an aūt regulariter iudex poſſit ꝑ ptes ꝓnunciare plene nō. in. c. cū ex officij. de p̄ſcrip. et dic vt ibi ſen. in. c. cū inter. de re. iudi. qꝛ nō bene recordor Jn glo. i. ibi habebat mandatū a capitulo glo. h̄ ſoluit tacitā oppoſitionē. nā non poterat iſte guil. licet eſſet electus agere de iure eligēdi cum illud ꝯpetebat monaſterio. Et ex hoc et ex glo. nota ꝙ monachꝰ nō pōt agere ꝓ iure monaſterij ſine mādato lꝫ ſit ꝯiuncta pſona ꝯiunctione ciuili. ad idē. c. corā. de offi. dele. vbi canonicꝰ nō agit ꝓ eccīa ſua ſine mādato Sꝫ in eo ꝙ glo. ſubicit ꝙ hic vacabat ſedes nō ſoluit ꝯtrariū qḋ poſſꝫ formari ḋ. c. ſi. ne ſede vacāte. vbi habeꝛ ꝙ vacāte ſede nō p̄t i iudicio agitari Inn. dat hic nouā ꝛ mirabilē ſolutōnem quā neſcio alibi dicit enim aliud eſſe i eccīa cathedrali ꝛ aliud i eccīa inferiori qꝛ mortuo ep̄o capitulū nō ſuccedit i adminiſtratōe bonoꝝ ꝑtinentiū ad ep̄m ſ̄ mortuo abbate ꝯuentꝰ hꝫ adminiſtrationē oīm rex ꝛ p̄t inſtituere ſindicū ꝛ ꝑ eū agere alle. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſitati noīe. ꝛ h̄ dictū ſp tenebis mēti. nā nullibi ꝓbaꝛ hec dīa. Nullus tñ doctor auſus ē h̄ dictū apte reprobare ſ̄ vt dixi nullibi ꝓbaꝛ. nā maior cōio ē iter ep̄m ꝛ caplm ſuū qꝫ iter p̄latū iferiorē ꝛ ſuū caplm vt i. c. nouit. ꝛ q̄to ḋ his q̄ ſiūt a p̄lato ſ. ē. c. requiſiſti. ḋ teſta. vñ pleriqꝫ voluerūt ꝙ mortuo p̄lato iferiori caplm ñ ſuccedat i ipiꝰ iuriſdictōe qḋ ſentit idem Inn. i. c. cū acceſſiſſent. e. ḋ ꝯſti. vñ iter iſtos ego ñ puto aliqꝫ dīam q̄tū ad h̄ qḋ vīdꝫ ſentire idem Inn. i. c. i. ĩ. ne ſe. va. vbi vide. videas et ꝑ glo. i. c. i. ḋ re. ec. ñ alie. i v̄bo eccīa. l. vi. q. nō. dicit ꝙ ti. ne ſe. va. hꝫ locū etiā i inferiorībꝰ eccleſijs ſ̄ credo ꝙ ꝓ tāto Inno. facit h̄ illā differentiā qꝛ cōiter bona epi et capituli ſunt diuiſa. ideo mortuo ep̄o nō hꝫ capitulū liberā adminiſtrationē bonoꝝ ep̄i nec illa in iudicium deducere p̄t vt ſ̄. d. c. ſ. ſ̄ iter abbatiā et ꝯuentū bona ſunt cōiter cōia. ideo mortuo abbate caplm nō recipit adminiſtrationē bonoꝝ abbatis ſ̄ cōiꝫ tamen nō puto ꝙ poſſit in iudicium deducere cauſam preiudicialē ipſi abbati.

Et de hoc vide bo. glo. in. c. e. ſi. de pcu. ad iſtum tex.
dic ꝙ hic agebat de iure eligendi qḋ ius ptinet ad ipꝫ
collegium et non ad p̄latum. Item ꝯmodius agit̃ le-
de va. q̄z al's non poſſet deueniri ad electionem prela
ti ad hoc qḋ nō. idem Inno. in. c. edoceri. de ꝛſcriptis. ꝛ
in. o. c. i. ne ſede va. In glo. in. verbo conſtitutum
nō plura ex hac glo. Et pmo ꝙ ep̄s nō pōt ſtatuere cō
tra ius cōe, p hoc. c. qḋ ſup his. ij. de ma. et o be. et. c.
inſtitutionis. xxx. q. ij. vide plene p Jo. an. in. c. ſi. de
off. or. et in. c. ſi. de offi. archi. li. vi. poteſt eñ ſtatuen-
do adiuuare ius cōe. ſ. apponendo penā vbi ius nō ap
ponit vel aggrauando penā a iure appoſitā vt in. c. ij. ð
conſti. li. vi. Et v. de glo. in c. e. ne romani. de elect. Itē
pōt ſtatuere creando delictum de nouo et ſic ſtatuere p̄
ter ius vt nō. in. c. ij. de cōſti. li. vi. Et vide qḋ nō. Jo.
an. in regula ea que. in merca. facit. c. catholica. xi. di.
Nō ſcḋo ex fine glo. notabilem et ſingularem limitatō
nem ad predicta, pcedunt eñ qñ ius cōe ē pductuꝫ in
eſſe et per illud eſt alteri ius acquiſitum. ſecus aūt vbi
ius non eſt alteri adhuc acquiſitum. vt in fundatione
eccleſie Nam tpe fundationis pōt ep̄s ſtatuere vt illa
eccleſia eligat ſibi p̄latum de aliena eccleſia vel gḋ ſile

Nō tñ glo. in eo qḋ dicit ꝙ hoc debet ſtatuere cuꝫ
capitulo et de ꝯſenſu patroni et ſic videtur ꝙ in preiu-
ditium eccleſie inferioris nō poſſit ep̄s ſtatuere ſine cō
ſenſu capituli nec ſine volūtate patroni ſi ē pſonata Et
tene hoc vltimū menti q̄z neſcio alibi. Nō tertio ex
glo. ꝙ minus iuſtus titulus dat cām preſcribendi. vñ
ſtatutū epi nō debebat intelligi ꝙ electio actiua vl̃ paſ
ſiua ptinet ad capitulum caroſenſe ꝛ tñ illud ſtatutū ge
neraliter loquens dedit cām pſcribendi capitulo caro
ſenſi vt haberet electionem paſſiuā. Sed cōtra h̄ for-
maliter opponit̃. nā capitulū caroſenſe ita intelligendo
ſtatutum errabat in iure q̄z ut vides papa aliter inter-
pretatur ſed error iuris impedit pſcriptionē vt eſt tex.
in. l. nunq̄. ff. de vſucapio. et tex. cum glo. in. c. dudū.
de decimis. et vide bo. glo. in. c. aplice. de dona. So.
dic contrarium procedere quando errat̃ in iure claro et
indubitabili. ſecus vbi ius eſſet dubium et multiplici-
ter intelligibile vt hic eſt caſus multum notabilis. Et
ex hoc pōt elici vnū dictū notabile ꝙ tunc ſnia lata cō
tra ius eſt nulla qñ illud ius eſt clarum et indubitab
le ſecus ſi dubium eſt et multipliciter intelligibile qḋ
tene menti. ad hoc facit tex. in. l. regula. ff. de iure et
facit. igno. facit quod nota. Innocen. in. c. cum ſpecia
li. de appell. et in. c. p. et. g. de offi. dele ga. Ultimo
nota ex glo. ꝙ ep̄s non poteſt ius vnius eccleſie alteri
attribuere. de quo vide quod plene nō. in. c. conſtitut᷑
de reli. domi. ꝛ ibi dixi. In glo. in verbo electio it̃ ſ
equiuoce. dic clarius et latius ꝙ verbum electio habet
tres ſignificationes. nam pōt capi pro electione acti-
ue. vnde habentes eligere dicuntur hr̄e actiuā electio-
nē et ita capitur. ij. ð elect. per totum. Item ſcḋo ha-
bet ſignificationem paſſiuam vnde ſi de neceſſitate de
bet intelligi prelatus de aliquo collegio tunc illud col
legium dicitur habere electionem paſſiuam et ita cōſ
ſuetudo interp̄tabatur iſtud ſtatutum epi qḋ verbū ele
ctio relatum ad fratres illius loci importaret electio-
nem actiuā ſed relatum ad caroſenſe capitulum impor
taret electionem paſſiuā et ſatis fuiſſet admiſſa iſta in
terpretatio niſi derogaſſet iuri cōi. Tertio mō pōt
capi electio pro confirmatione et ita papa interp̄tatur
ſtatutum quatenus illud verbum refertur ad caroſenſe
capitulum nam confirmatio largiſſime eſt pars ꝛ finis
electionis et per hoc non dicas ꝙ ſtatutum debet inter
p̄tari improprie vt non preiudicetur iuri cōi quia iſta
non fuit impropria verbi ſignificatio ſed largiſſima vn
de puto ꝙ verba ſtatuti non debent impropriari vt iu
ri cōi non preiudicetur ad hoc nō dictū Bar. in. l. iiij.
in. §. ꝑtor ait. ff. de dam. infec. vbi dicit ꝙ ſi ſtatuto ca
uetur ꝙ iudex poſſit, pcedere facta citatione ad faciem
vel ad domum non debet alternatiua impropriari vt
ſit ordinis licet per hanc impropriationem ſtatutum
concordaret cum iure cōi. ſed debet intelligi, pprie vt
ſufficiat adimplere alteram ptem alternatiue quod eſt
bene notandum. In glo. in verbo a ſuſpenſis, p in
tellectu huius glo. que valde intricata eſt. expo. videtur
eñ ꝙ electio facta a ſuſpenſis debeat tenere. nam elige
re nō eſt ordinis quēadmodū nec iudicare nec excōica
re nec beneficia conferre. quia iſta non ſunt ordinis ſed
potius iuriſdictionis. pbatur in. c. tranſmiſſam. iuncta
glo. de elec. nam electus confirmatus et nondum con
ſecratus poteſt iſta exercere ſed ſuſpenſio ab officio tol
lit ſolum ea que ſunt ordinis ergo debent valere iſta ge
ſta a ſuſpenſo ab offi. Glo. ponit in hoc pricipaliter du
as opiniones. Prima quod ſuſpenſio ab officio
non priuat poteſtate exercendi iuriſdictionali. in cano-
nicis tamen fatetur hec opinio ꝙ talis ſuſpenſio priuat
a facultate eligendi. Alia opinio pncipalis in qua
glo. finaliter reſidet habꝫ oppoſitum. ſ. ꝙ ſuſpenſus ab
officio ñ pt iuriſdictōnalia exercere nec eligē nec bñficia
ꝯferre. Et, p hac opi. fac iſte tex. ꝛ. c. cū inter. R. ð ele.
ꝛ tex. a ꝯtrario i. c. ſi celebrat. ð cle. exc. mi. Et hec opi
nio vr̃ cōiter placere doctorib᷑ maxie Inn. ꝛ Lō poſ.
q̄ dicūt ꝙ ſuſpenſ᷑ ab officio et beneficio vel ab officio
tñ vel ſimpliciter intelligitur ſuſpenſus ab oib᷑ predi-
ctis q̄z appellatione ſuſpenſionis in genere intelligitur
ð maiori ſuſpēſiōe ar. i. c. ſi quē. ð ſen. ex. ſec᷑ dicūt i ſu-
ſpēſo a pōtificalib᷑ vel i eo cui ē itedict᷑ ingreſſ᷑ eccie.
nā iſta interdicta nō extēdunt̃ vltra in eis expreſſa ſed
p h̄ ñ videt̃ finaliter ad ꝯtraria Jo. an. i fine ſui appara
tus dicit quod hoc operatur mixtura officij ꝛ iuriſdi-
ctionis quam habet ſpiritualis iuriſdictio ad officium

ideſt ordinem et nō hec verba. vult enī dicere ꝙ ꝓpter iſtam mixturam et connexitatem quandam que eſt inter ordinem et iuriſdictionem ſpiritualem ſuſpenſus ab officio intelligitur etiam ſuſpenſus a iuriſdictione Sed contra hanc ſolutionem poteſt inſtari. Nam collatio vel electio non ē iuriſdictionis nec etiam videtur ordinis ep̄alis et tn̄ ſuſpenſio ab officio inducit ſuſpenſionem ab illis. Item nō eſt tanta mixtura quin poſſit ſeparari ſaltem ab ordine ep̄ali vt i. de c. tranſmiſſam ſ̄ ho. An. dicit ꝙ predicta ſunt iuriſdictionis in electo et cōfirmato ſed poſt ꝯſecrationem dependent ab ordine. nam ꝯfirmatio fit in finem conſecrationis idō ſecuta cōſecratione ptās ꝯfirmationis tranſfunditur in poteſtatem ordinis et ſic omnia iſta iuriſdictionalia dependent ab ordine. Sed certe hec ſolutio videtur nimis exquiſita nec eſt generalis quid enī in aliquo ſuſpenſo qui nō eſt ep̄s. Item moniales habent electionē vt in. c. indemnitatibus. de elect. li. vi. et tn̄ nō habent ordinē vt in. c. noua quedam. de peni. et remiſ. Item abbatiſſa habet iuriſdictionem pōt etiam habere collationem beneficiorum iuxta nō. in. c. dilecta. de exceſſi. p̄la. et in. c. dilecta. de maio. et obedi. et tamen nullum habet ordinem cum ergo iſta poſſunt ſtare ſine ordine ergo ī materia penali non debet fieri illatio de vno ad alium vt i c. ij. de tranſla. p̄cia. nec ꝓbat hoc eſſe qō ab hoc contingit abeſſe vt in. d. c. ij. et in. l. neqȝ natales. C. d̄ proba. vnde in hac materia ego aliter et clarius dicerem ⁊ latius extendendo materiam. conclude ſic ꝙ aut quis eſt ſuſpenſus minori ſuſpenſione que infligitur ꝓpter ꝑticipationem cū excōmunicato et illa nō priuat facultate exercendi iuriſdictionalia nec facultate eligendi ſȝ ſolum ꝑticipatione ſacramentorum et ꝓpter hunc effectum non pōt eligi in prelatū. de hoc eſt tex. clarus in c. ſi celebrat d̄ clerico. exco. miniſtrante et dic vt ibi. aut eſt alicui interdictus ingreſſus eccleſie et tunc ſoluȝ eſt ꝑuatus poteſtate exercendi ordinē in ip̄a eccleſia. Vn̄ ſi celebrat interim in ipſa eccleſia efficitur irregularis vt eſt tex. in. c. is cui. d̄ ſen. exco. li. vi. Unde ſi extra eccleſiam celebraret non incurreret penam de quo tamen dic vt ibi nō tn̄ ꝑuat hoc interdictum facultate exercendi iuriſdictionalia vel eligendi ad h. c. ſacra. de ſen. excō. iuncto. c. ab excōicato. ſ. de reſcriptis. aut ſuſpenditur ep̄s a pontificalibus et tunc ſoluȝ cenſetur ſuſpenſus ab illis que dependent ab ordine pontificali et non ab alijs vt voluerunt p̄dicti doct. hic et Io. an. in. c. i. de ſen. exco. li. vi. Quare puto ꝙ ſic ſuſpenſus poteſt exercere iuriſdictionalia quia vt dixi iuriſdictionalia ſunt ſeparata ab his que ſunt ordinis pontificalis vt in. d. c. tranſmiſſam. et in. c. aqua. de ꝯſe. eccle. vel altaris. quandoqȝ quis ſuſpenditur a beneficio et nō intelligitur ſuſpenſus ab officio vel a iuriſdictione. vnde canonicus ſuſpenſus a ſuis beneficijs pōt eligere vt ꝓbatur in. c. cū. vinconienſ. iuncto. c. cū in cunctis. d̄ elect. Quandoqȝ ſuſpenditur quis ab officio et beneficio ſimul et ſuſpenditur ſimpliciter. Et tunc ſiue ſit ſuſpenſio ab homine ſiue a canone inferente penam vt in caſu. c. i. de re. iudi. li. vi. dicerem ꝙ talis ſuſpenſio priuat facultate exercendi iuriſdictionem ſp̄ualem et ꝯferendi beneficia et eligendi qō intellige durante ſuſpenſione nā quia iſta ſūt fundata ſuꝑ ordine eccleſiaſtico laicus nō poteſt iſta exercere vt in. c. ij. de iudi. et. xcvi. di. bene quidem et. xiiij. di. in. §. verum. Si ergo quis ſuſpenditur a fundamento videtur ſuſpenſus ab omni edificio quod eſt. ſ. fundamentū vt. i. q. i. cuȝ paulus. ⁊ ſic poteſt ſaluari illa opinio. Io. an. dum dicit de mixtura inter ordinem et iuriſdictionē eccleſiaſticam. nā ꝯſiderat ꝙ. v̄. officij eſt valde latum. nam quicquid habet electus eſt officij p̄ter beneficium ergo ſuſpendendo te ab officio videor te ſuſpendere nedum ab ordine ſed ab omni officio clericali ſi ergo ſuſpenſio fieret ſimpliciter ab ordine et tunc dicerem ꝙ quis ſuſpenditur ab ordine pontificali et ſolum credo illum ſuſpenſum ab illis que ſunt ordinis ep̄alis non autē ab his que ſunt iuriſdictionis ar. eorum que. ſ. dixi qn̄ quis eſt ſuſpenſus a pontificalibus. aut ſimpliciter quis eſt ſuſpenſus ab ordine et tunc dicerem ꝓpter quandam conſequentiam ꝙ cenſetur facta ſuſpenſio ab omnibꝰ que ſunt fundata ſuper ordine vt a iuriſdictione ſp̄uali et omnibus ſimilibus Et facio iſtam conſiderationem vltra alios ꝙ ſuſpenſus ab officio cenſeatur directe ſuſpenſus a iuriſdictione ſpirituali et facultate eligendi ⁊ conferendi per quandam conſequentiam. nec obſtant ea que ſupra dixi de abbatiſſa et monialibꝰ. nā ſunt religioſe ꝑſone. vnde religio facit eas capaces ſed in nō religioſis poteſtas eccleſiaſtica eſt fundata ſuꝑ ordine et per hoc habetur clare materia huius glo. In gl. in verba. nec iuri in fi. nō. glo. ꝙ vbi verba ſtatuti ſunt clara non debemus illa impꝓpriare ſed recurritur ad ius ꝯmune. ſed vbi verba ſunt dubia vel habent duplicem intellectum quoꝝ alter eſt proprius et reliquus ip̄prius tūc bene debemus facere interp̄tationē et capere cō intellectum improprium vt minus recedatur a iure cōmuni q̄ȝ fieri poteſt vt probatur notanter hic. et in. l. ij C. de noxa. vide ꝑ Bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſti. et iure. et per. Io. an. in regula pro poſſeſſore. in merca. et vide quod dixi in. c. cauſam. ſ. de reſcriptis

In glo. fi. in. fi. aduerte nam licet iſte textus faciat mentionē d̄ ꝯſuetudine iſta tn̄ nō videtur ꝓpe ꝯſuetudo nā ꝑ conſuetudinem acquiritur ius vniuerſaliter quia cōſuetudo ē quoddā ius vt dixi ſuper Rubrica ſed per iſtam conſuetudinem de qua in textu. detrahebatur iuri vnius collegij et commodum applicabatur alteri

collegio ergo non eſt conſuetudo ſed potius preſcriptio. nam iſta ē ſubſtantialis differentia inter ꝯſuetudinē et preſcriptionē vt nō. in. c. vltimo. ·ℑ· eo. Et ideo dicit Jo. an. in. d. c. ſi. ſup vltima gl. ꝙ in ꝑprie ponit̄ h̄ capitulum in iſto titulo q2 iſta eſt potius ꝑſcriptio ꝙ cōſuetudo ꝙ̃ etiam ſenſit glo. iiij. Dic tñ ꝙ reſpectu patronoꝝ vel aliorum quoꝝ iuri non detrahebat̄ poterat eſſe ꝯſuetudo ſed reſpectu iſtoꝝ monaſterioꝝ erat preſcriptio ita notanter in ſimili dicit. Jo. an. in. c. iij. ·ℑ· e. li. vi. et valet iſta ad ſciendum nūquid in iſta conſuetudine requirat̄ titulus. nā in ꝯſuetudine inducēda nō requirit̄ titulus ſcḋm cōez opinionez ſꝫ ſufficit ſolus vſ⁹ licet ſit contra ius vt ·ℑ· eo. c. fi. et ibi per doc. ſꝫ in preſcriptione ꝯtra ius requirit̄ titul⁹ putatiu⁹ vt in. c. i. de ꝑſcrip. li. vi. ſic intellige glo. nō. in. d. c. iij. dū in ꝯſuetudine requirit titulū. nā intelligit̄ in ꝯſuetudine impꝓe ſumpta. vt ibi. nō. Jo. an. et ideo in iſto tex. in iſta preſcriptione requirebat̄ titulus et bona fides et titul⁹ fuit ſtatutū epi ꝙ iſti credebant ita intelligendū. pat habebat cōis vſus et iſta ſufficiant.

Vm conſuetudinis

Capitulū ſine ēpo ꝯſuetudines nouas facere ſeu ſtatuta vel antiqua imutare nō pōt et eſt tex. notabilis et multum allegabilis ꝑmo ponit rōem inhibitionis. ſcḋo inhibitione ibi auctoritate. Nō ꝑmo ꝙ auctoritas cōſuetudinis nō ē leuis imo magna ad h̄ capitulū in his et caplm ꝯſuetudīs. xi. di. Nō. ſcḋo. ꝙ caplm ſine ēpo nō pōt facere ſtatutū in eccleſia nec᷑ imutare antiq̄ ſtatuta vel ꝯſuetudines. Et ex hoc ē ex tex. nō ꝙ in eccleſia poſſunt eſſe ſtatuta ⁊ cōſuetudines antique et ſic nō ſolū iure canonico regitur eccleſia ſꝫ etiam ſtatutis ꝑticularibus locoꝝ et ꝯſuetudinibus antiquis. concordat. c. catholica. xi. di. ⁊ tranſgreſſor ꝯſuetudīs debet puniri ſicut tranſgreſſor legis vt in. d. c. in his qḋ intellige de ꝯſuetudine rōnabili nam irrationabilis ē extirpanda. vt. s. eo. c. cū venerabilis et. c. quāto. et. viij. di. mala ꝯſuetudo. Sed ꝓ intellectu h⁹. c. quero. Nūquid indiſtincte capitulū teneat̄ habere conſenſuꝫ epi in ſtatutis edendis. So. dicit hic Jnno. ꝙ ꝯſenſ⁹ epi requirit̄ ſi capitulū vult ſtatuere in ꝑſona epi vel circa iura ipſius vel circa cōem ſtatum eccīe vel in negotijs magnis et arduis quaſi ſecus ſi capitulū vult ſtatuere ſup rebus exiguis ꝑtinentibus ad caplm puta qualiter capitulū debeat ꝯgregari vel qualiter diſtribuantur cotidiane diſtributiones vel menſa groſſa diuidi debꝫ vel quid ſimile. de quo vide bo. glo. in. c. ij. de verbo. ſig. li. vi. et tene illam mentē. Jdem videt̄ dicendū in eccleſijs inferioribus ſubiectis ēpo vt in magnis ⁊ arduis non poſſint fieri ſtatuta ſine ꝯſenſu epi h̄ notabiliter voluit Jnno. in. c. requiſiſti. de teſta. et in. c. cum acceſſiſſent. s. de conſti. et in. c. cū omnes eo. ti. Et rō eſt q2 ēpus eſt generalis ſponſus oīm eccleſiaꝝ ſue dioceſ⁊ vñ tota dioceſis dicit̄ ſua ꝑrochia vt in. c. ad aplice de dona. hinc ē ꝙ agit ꝓ eccleſia ſibi ſubiecta vt in. c. fi. et qḋ ibi nō. de ſucceſ. ab inteſtato et canō dicit ꝙ regenda ē eccleſia ꝓuiſione epi. x. q. i. regenda ideo nō debent clerici inferiores ſup arduis et magnis negotijs facē ſtatuta ſine ꝯſenſu epi al᷑ cū ꝯſenſu poſſūt facē An ēps cū ꝯſenſu capli poſſit facere idifferenter ſtatuta gl. xvij. di. in ſūma dicit ꝙ ſup maioribus negotijs non pōt ēps facere ſtatutum etiam cum conſenſu capituli ⁊ illam glo. hic ſequit̄ Jo. an. de bu. Sed certe nō intelligitur ita generaliter pōt eñ intelligi ꝑmo de maiorib⁹ negotijs reſeruatis pape. nam ſicut de his non pt ēps ꝯgnoſcere vt in. c. maiores. de baptiſ. nec fortius ſup ea ſtatuere et ſic intellige illam glo. vel intellige ſecūdo qñ ſtatuta concernūt alioꝝ ꝑiudicium. nam tunc illi ſūt vocandi vt notabiliter dicit Jnno. in. c. ij. de loca. ⁊ in c. fi. de offi. le. et iſto modo intellexit Fridericꝰ ꝯſilio. xvij. ſed ꝑm⁹ intellect⁹ mihi plus placet. Conclude ergo ꝙ in reſeruatis pape nō pōt ēps facere ſtatutū nec etiam regulariter contra ius ꝯmune vt dixi. s. c. xxi. ſꝫ ꝑter ius vel adiuuando ipm ius poteſt ſtatuere. Dicit tñ Hoſt. ꝙ requiritur conſenſus capituli. Sed archi. poſt Hoſtien dicit ſufficere ꝙ requirat̄ ꝯſilium idēſt ſi capitulum ſine cā rōnabili non vult conſentire valent ſtatuta hoc poſuit archi. in. c. i. de ꝯſti. li. vi. et. xviij. di. in ſumma. et vide qḋ ipe nō. in. c. ēps. xxiij. di. qñqꝫ tñ requirit̄ ꝯſenſus vt ſi vult ſtatuere in ſpectantibus ad ēpm et capitulum et ſic poſſet intelligi ꝯtraria opi. et hoc mihi plus placet. nam quēadmodū in corrigēdis exceſſibus ſubiectoꝝ et in iuriſdictione exercenda nō tenet̄ habere ēps ꝯſenſum. ſed ſufficit ꝯſiliū vt in. c. iij. ·ℑ· eo. li. vi. et in. c. nouit. et. c. quāto. de his que fiūt a ꝑlato. ita in ꝯdendis ſtatutis regulariter nō requirit̄ conſenſus capituli. ſed forte ſup arduis deberet interuenire conſenſus. facit qḋ nō. Jnn. s. de ꝓptis edocēti.

Aduerte tñ ad vnā ſingularē opinionē quā poſuit Do. Petrus de ancha. in repetitione capituli ꝑmi. d ꝯſti. dicit. n. ſe credere ꝙ ſi ēps ꝑſcribit ꝯtra capitulum qḋ in exercenda iuriſdictione nō teneat̄ requirere ipi⁹ conſilium ꝙ in ſtatutis condendis nō ē neceſſe habere conſilium capituli quia ſtatuta dependent a iuriſdictōne. Unde preſcriptio contra vnum extenditur ad reliquum vt in regula acceſſorium. de re. iur. li. vi. quod ē probabile dictum et ſemper memorie tenendum. Ego tamen de ſtricto iure non teneo iſtud dictum quia electio ſtatuti ē qd ſepatū et magis arduū ab exercitio nude iuriſdictōnis nā ſtatuta ſūt certa ⁊ ꝑpetua vt i. c. fi. de offi. dele. iuriſdictio vero ſeu exercitium variatur ex tpe. vnde notabiliter dicit bar. in. d. l. omnes populi. ff de iuſti. et iure. ꝙ poteſtas habens arbitriū imponēdi

penam non poteſt a principio per ſua ſtatuta declara-
re penas quia cum iſta recipiant varietatem ex tempe
et conditione pſonarum non debet fieri declaratio añ
tempus ar.in.l.cum pater in.§.a filia.ff.de le.ij. qꝺ
eſt bene notandū hinc nō.conſulit Fre.dicto conſilio
xvij.ꝙ epus non poteſt ſtatuere in his in quibus ha
beret poteſtatem diſpenſandi quia diſpenſatio variaṫ
ſecundū neceſſitatē tempoꝝ et ꝓrogationē pſonarum
ſtatutum ꝟero eſt firmū et certū et nō hoc. Item que
ro quādo debet queri conſenſus vel conſilium alterꝰ
vide quod dico in.c.ex parte.ꝫ.de conſti.et in.c.cum
nos de his que fiunt a prela.ſine conſenſu capituli. et
hic per do.Anto.de bu.

Non valet cōſuetudo ꝑ quā

Ex parte quis inducitur ad peccanduꝫ
vel bona propria diſſipandū. Prima pars
recitat duas conſuetudines irrōnabiles quas ſcꝺo re
probat ibi tenore. Nota primo ſignificata horum
verboꝝ pro ſue voluntatis libito. non enim importāt
arbitriū boni viri ſed inducūt voluntatē liberam freno
rationis nō ſubmiſſaꝫ qꝺ nō.ꝓpter ſtatuta.et nō ꝺ ver
bo libito.nam importat liberam voluntatē et idem te
n et Bar.in extrava.ad reprimendā. Et facit iſte tex.
ſic intellectus ꝓ ſtatuto vniuerſitatis ſcholarium huiuſ
ſtudij ſeneñ.dicunt enī inter cetera ꝙ rector ꝓ licentia
habenda in ex:mie ſuo nō teneṫ aliquid ſoluere niſi ꝓ
ut ꝓceſſerit ex ſua libera voluntate et ita alias in facto
reſpondi. Nō ſcꝺo ꝙ ſtatutū inducēs ꝓnitatē ad
peccandū nō vꝫ.nā quēadmodū nō vꝫ ꝯſuetudo vt h
ita et fortius ſtatutū nimiꝝ qꝛ lex dꝫ eſſe rōnabilˀ ſan-
cta et honeſta.iiij.di.erit aūt lex. Ultimo nō quē
ſe poſſe defendere ꝯtra antiquā ꝯſuetudinē allegando
ipius irrationabilitatē.nā papa hic nō reuocauit iſtas
ꝯſuetudines de nouo ſꝫ declarauit iſtos nō teneri ad
obſeruantiā iſtaꝝ ꝯſuetudinū Ille.n.qui declarat ni-
chil de nouo agit in.l.heredes palā.ff.ꝺ teſta.et nō.in
c.cū tu.ꝺ vſuris. Sꝫ ꝯtra hoc et contra tex.opponiṫ
nā iſti erant laici ergo nō ad papā ſꝫ ad imꝑatorē recur
rendū erat vt in.c cām.qui fi.ſint legi.et.xcvi.di.in.c.
duo ſunt.So.dicit Io.an.ꝙ rōe peccati qꝺ nutriebāt
iſte ꝯſuetudines papa fuit aditꝰ nā decernere rōe pec-
cati ſpectat ad papā et nō ad imꝑatorē vt in.c.nouit.ꝺ
iudi.et in auc̄.vt clerici apud ꝓprios epos i.§.ſi vero
et nō bñ h dictū ꝙ vbi ꝯſuetudo vel ſtatutū nutrit pec
catū vel ꝑſtat ꝓnitatē peccandi pōt adiri iudex eccle-
ſiaſticus vt declaret talia ſtatuta vel ꝯſuetudines nō te
nere. Ego puto ꝙ etiā iudex ſecularis pōt ſup h adiri
nā ad ipm etiā ꝑtinet obuiare peccato vt i.l.ſenatꝰ.ff.ꝺ
offi.ꝑſidis.⁊ i.c.rex dꝫ xxiij.q.vi. Unꝺ ꝯpelliṫ ad ob
ſeruantiā iuramenti.vt in.c.lꝫ.ꝺ iniur.li.vi.et ſic locus
erit inter iſtos ꝑuentioni fateor tñ ꝙ in caſu dubij pre
ferendus eſt eccleſiaſticus ar.in.c.venerabilem.ꝺ elec.

facit qꝺ nō.bar.in.l.ticia.ff.ſo.ma. In glo.ij.ibi
largus medium tenet nō glo.q̄ cotidie allegaṫ ex qua
habes ꝙ ꝓdigalitas et auaricia ſunt extrema et ambo
vitioſa largitas vo ſꝫ mediū et ſic ē vtꝰ.qꝛ i medio ꝯ
ſiſtit vtꝰ dicit phs ꝙ mediū attigere difficilimū.ē.⁊ vꝫ
de gl.ꝺ pe.di.iij.i.§.hec q̄ ꝺ caritate.q̄ dicit ꝙ i oibꝰ
ſeruāre mediū vltra homieꝫ ē quaſi dicat magis ē diui
nū q̄ꝫ humanū.nā res pene ꝯtra naturā ē ꝙ aliquis ſit
ſine peccato.xxv.di.in.§.crimis hoſti.vltra gl.pōit
alium verſuꝫ.Parcus ſic retinet ſꝫ nūmuꝫ plorat aua
rus.et dic ꝙ inter parcum et largū hec differentia ē qꝛ
parco plus placent retenta.largo vero data plus pla
cent et vide ad materiam pulchre ꝑ Tullium in ſcꝺo
de officijs vbi inter cetera dicit. Nec ita laudanda eſt
res familiaris.vt eam benignitas apire nequeat nec
ita apienda vt omnibꝰ placeat et eadē ē habenda rō
rei familiaris quam quidē dilapidare temere flagitio-
ſum ē ſꝫ ita vt auaritie abſit ſuſpitio Et Hieronimus
ad paulū xpi ſubſtātiā ne iprudenter effundas ne li-
beralitate liberalitas pereat qꝺ nō. In glo.in ver
bo alienat ibi in cā ꝑmipillarij. Nō illum caſum i
quo bona mulieris ſunt obnoxia ꝓ culpa mariti et etiā
in bonis filij etiā emancipati.in.l.ſi.C.de ꝑmipilla-
rijs.li.xij.Et dicunṫ ꝑmipillarij illi qui deferebant in
bello ꝑmapilla ideſt tela.Et ꝓpter magnū ꝑiculū qꝺ
in eis vertebaṫ cū erant ꝑmi in bello fuit inducta iſta
ſpālitas vt ſi ipi ꝯdēnati ꝙ ſe praue geſſerunt in officiō
nō habent vnde ſoluant pōt manus extendi ad bona
vxoris.et filiorum.Et dicit Nico.mathardli ꝙ h fuit
ſtatutū qꝛ ꝓpter genitus vxoris ⁊ filioꝝ male gerebāt
coꝝ officium et nō bñ iſtum caſum.nā ex ꝯſimili rōne
potes def.dere mlta ſtatuta q̄ maxie vigēt Florentie vt
bona filioꝝ et vxoris.et etiā ipſi filij poſſunt capi pro
delicto fallentis.ſ.qñ pr̄ fallit ſeu cedit foro et idē in ſi
milibus caſibus arduis et valde periculoſis nā amore
ꝯiugis et filioꝝ ſepe homines retrahunṫ ab illa fallen
tia illa tñ ſtatuta iniqua ſunt qñ ex neceſſitate induciṫ
quis ad fallendū.Sꝫ qꝛ multi fallūt ex propoſito vt
detentus.ideo emanarūt illa ſtatuta.an aūt ceſſante ra
tione ſtatuti ſit obſeruandū illud ſtatutū cū tanta ꝑiniq
tate ⁊ damno filioꝝ et vxoꝝ.vide qꝺ nō.Inno.in.ca.
qꝛ plerīqꝫ in fine.de imu.eccle.

Habet materiā āplā

Cum tanto. et multū ſubtileꝰ ⁊ mlˀ-
ta ſunt ſcripta in materia ꝯſuetudis.Et vide
his plenissime i tractatu quē poſuit h Io.ā.poſt lectu
ram huius capituli in quo interſerit fere oia dicta legi
ſtaꝝ vſqꝫ ad tempus ſuum et ꝑ legiſtas ꝑcipue tractaṫ
in.l.i.et.ij.C.que ſit lon.conſue.Et ꝑ dy.et Bar.in.
l.de quibus.ff.de legibus.vide glo.et per archi.xi.di.
conſuetudinis. Ego ſolum hic proſequor ea que

ſunt neceſſaria ad intellectū capituli et glo. nā reliqua
relinquenda ſunt ſtudio camere hoc dicit iſtud capitu-
lum in ſūma. Conſuetudo nō derogat iuri naturali ſeu
diuino cuius tranſgreſſio peccatū inducit nec poſitiuo
niſi ſit rōnabilis et pſcripta. Et habet duo dicta ſcōm
ibi licet. et quelibet ps poteſt ſubdiuidi. Nō primo
ꝙ ex diuturnitate peccandi peccatū aggrauatur. ad idē
c. militare. xxiij. q. i. ꝯcordat. c. cū haberet. ꝟ. de eo q duxit i
ma. Et vid qd ibi dixi. Nō ibi infelicē aiaꝫ ꝙ aia ifelici
tatur ex peccato et ē rō qꝛ p peccatū ſeparatur a deo. xx
xij. q. i. cum renunciat. Item nō ibi obligatā ꝙ aia
obligatur p peccatū. Item nō vnā regulā ex pma
pte ꝙ ꝯſuetudo nil pōt contra ius naturale qn̄ eſt tale
ꝙ ipſius tranſgreſſio inducit peccatū qd qn̄ ſit. ꝟ. ſub
ijciam. Et nō ꝙ ius naturale qn̄qꝫ ponit. p iure diuino
vt hic tn̄ puto ꝙ ꝯphendit tā ipm ius diuinū ꝙ ipm ius
naturale. nā neqꝫ ius naturale neqꝫ ius diuinū pōt im
mutari p ꝯſuetudinem et quatuoꝛ modis quibus ſu-
mitur ius naturale vide p glo. notabilem. i. di. in. ca.
ius aūt naturale. Item nō ꝙ ꝯſuetudo nō excuſat in
peccatis quo ad deū ſed fortius accuſat qꝛ quāto pec-
cata ſūt diuturnioꝛa tanto ſunt grauioꝛa vt in tex. facit
xxxij. q. vij. flagitia. Et vide bo. glo. cū tex. iiij. di. de-
niqꝫ. Nō in. §. licet ꝙ conſuetudo pualet iuri po
ſitiuo ſi ē rōnabilis ꝛ pſcripta. Et a ꝯtrario ꝯſuetudo ra
tione carens nō derogat iuri et ē rō quia ꝯſuetudo cū
ſit quedam lex. debet habere rationem in ſe alias non
eſt lex. iiij. di. erit aūt lex. ſi ergo amittit ſubſtantialia le
gis nō pōt piudicare legi. Ultimo nō ꝙ ius hūa-
nam appellaꝰ ius poſitiuū. et diciꝰ ius poſitiuū ad dif-
ferentiā iuris naturalꝰ. nā manu poſitū ē et pōt variari
ex tpe vt in. c. nō debet de ꝯſan. et affi. ius vero diui-
nū ſeu naturale. pcedit rōne et inſtinctu naturali. Unō
ſi naturalia ſunt imutabilia. v. di. in pn̄. et ipm ius na
turale. Et ſcias ꝙ ius diuinū appellaꝰ qn̄qꝫ ius natura
le qꝛ rōne naturali inductū vt nō Inno. in. c. que in ec
cleſiaꝝ. de conſti. In glo. ij. hec glo. verſatur circa
intellectum prie ptis et nimis breuiter ſe expediuit.
vnde. p clarioꝛi intellectu. pmo oppo. ꝯtra tex. videꝰ ꝙ
ius naturale ſit ius immutabile. nā circūciſio erat d iu-
re diuino et tn̄ poſt aduentū xpi illi ſuccedit baptiſmus
vt in. c. maioꝛes. ꝟ. de bap. Item de iure diuino mlier
ceſſabat p plures dies poſt partū ab igreſſu templi vt
v. di. in pn̄. Et tn̄ hodie pōt mulier libere ingredi eccle
ſiam qn̄cūqꝫ vt in. c. vno d purgatione poſt ptū. ꝛ mꝉ
ta alia fuerunt ſcōm legē moſaycā inducta que hodie
. pſus ceſſant vt in obſeruatione ſabbati et ſimiliū. So.
glo. metu ꝯtrarij intelligit tex. de pcepto morali. et vt
clarius intelligas ſciendū ē ꝙ pceptorum diuinoꝝ que
dam ſunt moralia. ideſt quibus moꝛes infoꝛmantur
vt eſt non occides. non furaberis honoꝛa patreꝫ ꝛ ma
trem. Quedam vero ſunt miſtica. i. figuralia et quedā
iſtoꝝ ſunt ſacramentalia de quibus poterat reddi rō
ad lrām vt ſacramentum circūciſionis et vt mulier ceſ
ſaret ab ingreſſu templi poſt ptum quedam vero ceri-
monialia de quibus vere non pōt reddi rō quo ad lit-
teram ſed quo ad intellectum ſic vt eſt iſtud pceptum.
Non arabis in boue et aſino. Non indues veſtem li-
no lanaqꝫ ꝯtextam. de elec. cū ēām. cū ſimilibus. pcep
ta moralia ſunt immutabilia tanqꝫ fundata ſup rōe na
turali. alia vero ſunt mutabilia qꝛ p aduentū xpi ceſſa
uit figura et illuxit veritas. Et de his dic vt plene nō.
vi. di. in. §. his ita ꝟ. bo. glo. Item non intelligas
ꝙ in pceptis moralibus indiſtincte rephatur ꝯſuetu-
do. nam iſte tex. loquitur cū limitatione valet ꝙ tūc cō
ſuetudo non valet cū tranſgreſſio iuris diuini inducit
peccatum ſi ergo non induceret peccatum valeret cō-
ſuetudo qn̄ aūt hoc pōt ꝯtingere dic vbi regula iuris
diuini eſt generalis et poteſt naturali ratione cape li-
mitationem. nam vt hic notabiliter dicit Inno. Con-
ſuetudo pōt augere diminuere et diſtinguere ius diui-
num queadmodū pōt ipa lex poſitiua cum ꝯſuetudo
nō ſit aliud ꝙ lex non ſcripta in. l. de quibus. ff. de le.
et in. c. conſuetudo. i. di. certū ē aūt ꝙ ius poſitiuū etiā
ciuile qn̄qꝫ diſtinguit ius diuinū. nam regula illa iuris
diuini in oꝛe duorum vel triū teſtium ſtat omne verbū
repitur limitata p ius ciuile et canonicū qꝛ in multis
caſibus requirunꝰ plures teſtes et in aliqbꝰ pauciores
vt. ij. q. iiij. in. c. i. et nō in. c. licet vniuerſis. de teſti. et
in. c. cum eſſes. de teſta. dixi in. c. nup. de teſti. et in. l.
hac ꝯſultiſſima et in. l. ſanximus. de teſta. Item illud
pceptum generale. non occides. repiꝰ varijs modis
limitatū etiam in multis caſibus hodie pmiſſum ē oc
cidere qui non ſunt expſſe phibiti in iure diuino. facit.
c. p humani. de homicidio li. vi. et. C. qn̄ liceat ſine iu
dice ſe vīdicare et in. l. i. et. ij. cum alijs ſimilibus. vnō
ꝯclude ꝙ vbi rō naturalis ſuadet ius diuinū diſtingui
et limitari tunc tranſgreſſio non inducit peccatū ꝛ p-
ſumitur hoc voluiſſe ipm deum cū voluerit oēs caſus
diſtinguere. Sed dedit regulas generales et poſt gene
ralem tribuit vicario ſuo. vt qdcūqꝫ ligaueris ſup ter-
ram. ꝛc. xxiij. q. i. qdcūqꝫ ſꝫ vbi nulla rō naturaꝉ ſua-
det ipſum ius diuinum mutari ſeu limitari tunc nulla
lex nulla ꝯſuetudo valet puta ſi haberet conſuetudo nō
liceat honoꝛare patrē et matrē etiā tunc. pcedit recte di-
ſpoſitio iſtius tex. Unde papa diciꝰ poſſe errare ꝯden
de qn̄ diſpoſuit circa ius diuinū ſine cā ſic itellige. xxv.
q. i. ſūt qdā ꝛ generaliꝰ an ꝛ qn̄ lex poſitiua poſſit diſti
guē ꝛ diſponē circa ius dīnū. dic nō. bar. i. l. ſi. C. ſi cō
tra ius vꝉ vti. pub. dixi i. c. q̄ i eccliaꝝ. d ꝯſti. n̄ ob. pdi-
ctis. c. gaudēmꝰ i fine d diuoꝛtijs. vbi iudꝰ excuſaꝰ ſi mi
ſerit repudiū vxoꝛi ꝯtra ius dīnū cū maxīe ſit rōnabile
nam ibi nō excuſaꝰ a peccato. Sed non pōt opponere
exceptionem adulterij contra vxoꝛem ex quo dedit li-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

bellum repudĳ ſcōm legem ſuam de quo tñ dicendū
vt ibi plene nō. et p hoc habes declaratā p̄mā ptem
capituli et p h̄ pōt ſaluari dictum Hoſti. in eo qd̄ dixit
nō valere ſtatutū vel ꝯſuetudinem p quā homicida vl'
ſimil' criminoſus punitur pecuniariter vbi de iure di/
uino venit puniendus pſonaliter. nam inducit tal' ꝯſue
tudo vel ſtatutum ꝓnitatē peccandi. facit tex. s. c. ꝓxi.
et in auc̄. de mā. p̄n. i. §. oportet qd̄ bene nō. Dicit etiā
hic abbas ponendo exemplum ad p̄mam ptem nō va
lere ꝯſuetudinem vt liceat interficere interfectorē pr̄is
vel pcutientem in facie. Nō p̄mū dictū. facit em̄ cō
tra ſtatuta q̄ vigent i mult̄ locis pmittētia ꝯſanguineis
vindicare mortē ſeu iniuriam ꝯſanguineoꝝ. hec. n. ſta/
tuta vident̄ illicita q2 qd̄ debet fieri p viam iuſticie nō
debet exerceri cū rancore animi maxie q2 p̄bent mate
riam peccati et ſcandali. ar. in. l. nō ē ſingulis. ff. d̄ re.
iu. et in. l. ꝯuenire. ff. de pact. dotalibus. de quo vide p
Jo. an. in addi. ſpe. d̄ ꝯſue. vbi videt̄ h̄ limitare qñ ſta
tutum dat hāc facultatem vt ex rancore animi faciūt
vindictam. ſecus ſi datur vt miniſter legis. v. faciat iu/
ſtitiā q2 ſtatutum pōt illos ꝯſanguineos miniſtros iu
ſticie facere. xxiĳ. q. v. nō ē crudelis. ⁊ dic latius vt ibi
nō. p p̄dicta. pōt etiā ſolui qd̄. Nūquid vƺ ſtatutū vt
maxime bannitus valeat ipune occidi. Et dicendum
ꝙ ſic ſi fit ex cā rōnabili q2 bannitus ē hoſtis ciuita/
tis. de quo p bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſti. ⁊ iu/
re. et in. l. amiſſione. ff. de capi. dimi. et bene facit tex.
in. l. mime. ff. de reli. et ſumpti. fu. et Jo. an. in loco p̄/
alle. In glo. in. ver. non ſit vilis. aduerte in hac gl.
que ē ſup. §. licet. vſq3 ad fi. tractatur materia ꝯſuetu/
dinis et quo ad ꝯtrarium glo. dic ſcōm docto. ꝙ p̄nci
pium h⁹. §. pōt intelligi dupliciter p̄mo vt intelligatur
de ꝯſuetudine in genere et in abſtracto vt ſit ſenſus ꝙ
auctoritas ꝯſuetudinis non eſt vilis ſed dū venit appli
canda ad actus pticulares fit diſtinctio de qua in fine
vt nō habeat p̄iudicare iuri poſitiuo niſi ſit rōnabilis ⁊
preſcripta. vel ſecundo pōt intelligi p̄ncipium de bo/
na et mala ꝯſuetudine. nam apud illos inter quos vi/
get non ē vilis auctoritas et etiam ſi ſit mala. nā ſolet
aſſumi pro p̄uilegio vt in. c. mala ꝯſuetudo. viĳ. di.
nā nō eſt in tm̄ valitura vt p̄iudicet legi niſi ſit rōnabil'
et legitime p̄ſcripta. In gl. in verbo niſi fuerit. hec
glo. inſtat q̄ dicat̄ rōnabilis conſuetudo vel irrationa/
bilis et in effectu ponit duas regulas que bene ponde
rate ſunt multum aduerſe. P̄ria regl̄a ꝙ ois ꝯſuetu/
do ē rōnabil' quā iura ñ repbāt et ſic q̄lib3 ꝯſuetudo pt
induci ſi ñ h3 iuris reſiſtentiā. S3 ꝯtra hāc regl̄a3 facit
tex. i. c. ad noſtram. et in. c. cū inter. s. eo. vbi tex. nō re
pbat cōſuetudinē q̄ nō fuerat p p̄us dampnata. Scd̄a
regula ē ꝙ illa d̄ icitur rōnabilis q̄ nō obuiat canoni
cis inſtitutis et in effectu hec regula vult vt nulla ꝯſue
tudo valeat ꝯtra legem qd̄ ē ꝯtra iſtū tex. et. l. de q̄b⁹
ff. de le. Ultimo glo ponit vnū caſum generalē ꝙ
cōſuetudo cōtra normā eccl̄iaſtice diſcipline vel contra
libertatem eccl̄ie nō t3 et nō hunc caſum q2 ꝯp̄hendit i
ſe multos caſus pticulares et hoc dictū t3 bar. in. d. l.
de quibus. et facit tex. in auc̄. caſſa et irrita. C. de ſa/
croſan. eccle. et in. c. i. et in. c. vl. s. eo. extra gl. repiunt̄
alie opiniones Inno. dicit ꝙ ſi cōſuetudo ꝯtra legem
h3 legis exñā3 v3 ſecus ſi lex reſiſtit ho. dic. h̄ relinquē/
dum arbitrio diſcreti iudicis. nā nō poſſet dari certa
doctrina et idē tenuit glo. in. v̄. rōnabilia. in. c. i. de cō
ſti. li. vi. ſequitur. Jo. an. hic dicens ꝙ iudex ꝯſidera/
bit caſus habentes iuris exñam et ſi ꝯſuetudo de q̄ q̄/
ritur magis accedit ad caſum ꝯſil'em hñtē iuris exñā3
nō iudicabitur p ꝯſuetudinē ſi nō accedit ad caſum ha
bentem iur. exñam iudicabit̄ ſm ꝯſuetudinē q̄ſi valebit
in ſniā dicere ꝙ cū i iure nō hēam⁹ determinationē q̄ cō
ſuetudo dicat̄ rōnabil' ſ3 hēm⁹ aliq̄s ꝯſuetudies app/
batas ꝓcedit iudex in caſu dubĳ de ſilib⁹ ad ſilia vt in
. l. nō pñt. ff. de legi. et in. c. cū dilecta d̄ ꝯfirma. vti. vel
inuti. Do. an. de bu. ponit aliam theoricā dicens ꝙ cō
ſuetudo d̄r rōnabilis ſm vnū qd̄q3 ius qd̄ accidit ad
finem illius iuris. vnde finis iuris canonici et diuini ē
felicitas aie. finis v̄o iuris ciuilis ē bonū publicū. vnd̄
ſi cōſuetudo tēdit i felicitatē aie ē rōnabil' ſm ius cano
nicū ⁊ diuinū. Si v̄o repugnat fini eterno conſuetudo
ē irratōnabil'. ad h̄ ho. tex. i. di. ꝯſuetudo. i fi. vbi tex. di
cit ꝙ cōſuetudo d3 cōgruere religioni et diſciplie ec/
cleſiaſtice De iure vero ciuili conſuetudo ē rōnabil' ſi tē
dit ad bonū publicū q2 finis iuris ciuilis ad h̄ tendit
et ideo leges pmittētes vſuras et p̄ſcriptionē cū mala
fide erant rōnabiles ſcōm ius ciuile q2 oia iſta pmitte
bantur i finē boni publici ſed ius canonicū imꝓbat qñ
lex repbat felicitati eterne q2 ad legē canonicā ſpectat
dirigere hoie3 i deū d̄ q̄ vid̄ qd̄ nō. Jo. an. i regl̄a poſ
ſeſſor i mercu. vbi pōit finē vtriuſq3 iur. quāq3 hec the
orica. Do. an. ſit vera in ſe et ſatis exquiſita tñ p eam
nō poſſumus diſcernere et diſtinguere q̄ ꝯſuetudo di/
catur rōnabil'. Nā ſepe cōſuetudo nō tēdit i felicitatem
eternam et tñ approbatur vt p3 i. c. cū dilect⁹. s. e. ⁊. i. c
cū eccl̄ia. de cā poſ. et ꝓprie. cū ſimilib⁹. Uñ ſatis eſt ꝙ
cōſuetudo nō nutriat peccatū do. Car. poſuit aliā the
oricā ꝙ cōſuetudo q̄ ñ eſt cōtra ius naturale gentiū vel
poſitiuū p̄ſumit̄ rōabil' niſi ꝓbet̄ cōtrariū. ſ' ſi ē cōtra
aliqd̄ iſtoꝝ iuriū p̄ſumit̄ irrōabil' niſi ꝓbet̄ ꝯtrariū. Et
hec theorica videt̄ pria frōte hōa q̄nis iuris reſiſtētia
iducat p̄ſūptōnē ꝯtra ꝯſuetudinē ar. ho. i. c. i. d̄ p̄ſcrip.
li. vi. S3 hec theorica mihi ex toto ñ pl3 q2 cū ꝯſuetu
do ꝯſiſtat i iure ñ h3 ps ꝓbare ipi⁹ rōabilitatē ſ' iudex
habet hoc diſcernere. Et ꝯcordando oia p̄dicta dice/
rem ꝙ h̄ relinquēdam eſt arbitrio iudicis vt voluerūt
Hoſti. et Jo. an. ſed iudex informando aim ſuum ha
bebit reſpectum ad theoricas p̄dictas. nā pōderabit

vtrꝫ finis ꝯſuetudinis ſit bonus vel malus. Itē vtruꝫ ſit contra ius vel ꝑter et an ex aliqua rōne iuſta fuit inducta. et vtrꝫ ius approbet ſimilem conſuetudinem vel reꝑbet et hoc tene ſed contra hoc et contra ꝓdicta fortiter opponitur. nam videtur ꝙ nulla conſuetudo cōtra ius poſſit eſſe rōnabilis q: ius eſt fundatum ſup rōne iiij. di. erit autem lex et in. l. leges ſacratiſſime. C. de legib⁹. et i. c. ꝯſuetudo. i. di. ꝗ ꝯſuetudo huic legi rōnabili ꝯtraria nō pt eē rōnabil' q: ſi vnū ꝯtrarioꝝ ē bonū ſeu rōnabile aliud eſt. malū ſiue irrationabile vt in. c. intellecto. de iureiur. et in. c. hoſpitioliū. xxxij. di. Go. dic p⁹ Io. an. ꝙ ꝯſiderata vnica ratione et vnico fine conſuetudo contra legē nō pōt eſſe rōnabilis. Pone exemplum ius induxit vt eps tractat negotia cū cōſilio capituli vt in. c. nouit. et ǭto de his que fiunt a pla. Et ideo lex fuit bona et multiplex q: eps et canonici faciūt vnū corpus. Item q: firmius eſt iudicium qd plurimorū ſnīa ꝯfirmatur vt in. c. prudentiam de offi. dele. tamē ꝯſuetudo pōt induci contra iſtam legē vt in. c. iij. ꝗ. de elec. li. vi. que eſt etiā rōnabilis alia rōne ꝯſiderata vꝫ vt facilius expediant negotia. vnde duo ꝯtraria pñt ſimul iuncta eſſe vꝫ a ꝯſideratis diuerſis finibus vt nubere et nō nubere. xxvij. q. i. nuptiaꝝ. In glo. ſi. hec glo. diuiditur in duas ptes In pma ponit requiſita ad ꝯſuetudinem inducendam. In ſcda pte pōit multiplices differentias inter ꝯſuetudinem et pſcriptionē ſcda ibi ſed quā differentiā Redeundo ad pmū queri poteſt ꝙ et q̄ regrantur vt poſſit induci ꝯſuetudo So lu. glo. enumerat fere decem. vel. xi. requiſita in ſi. tn̄ videtur recedere a ꝓdictis et ſolum exigere rōnabilitatem et curſum tpis. pmo ſcdm glo. hic in pmo requirit vt ſit rōnabil' ⁊ q̄ dicat' rōnabil' dic vt dixi in pcedēti gl. ſcdo regrit ꝙ ſit pſcripta et in h ſūt mlte varietates et maxime q: Cy. poſt Pe. reꝑbauit qdāmodo vba iſtius tex. dicens ꝙ ꝯſuetudo nō pōt pſcribi q: pſcriptio reſpicit ius formatū ꝯſuetudo ē q̄d diſponēs ergo nō pōt pſcribi. Sꝫ tu dic ꝙ tex. nō debet intelligi vt ꝯſuetudo pſcribatur ſiue pſcribat' dominū alicuius rei ſed debet eſſe pſcripta. i. obtenta p curſum tpis regſiti ad pſcriptionem Item et ſcdo ius canonicum regrit ꝯſuetudinem eſſe pſcriptam ſolum contra ius poſitiuū. nam inferiores non poſſunt ſtatuere cōtra ius canonicū vt dixi. e. eo. cum dilectus. vnde ſi volunt tollere aliquē canonē oportet ꝙ ꝯcurrat quedā pſcriptio contra ius vel. l. ſupioris debes eñ ſcire ꝙ ius ciuile nunꝗ̄ requirit conſuetudinem eſſe pſcriptam etiam cōtra ius ſed ſolum ius noſtrum canonicum facit mentionem de iſta pſcriptione et puto ꝙ iſta ſit diuerſitatis ratio quia ſeculares perſone habent poteſtatem ab imperatore condendi leges ⁊c. contra. l. principis vt in. l. omnes populi. ff. de iuſti. et iure vnde ſi inducant cōſuetudinem contra legem non eſt opus ꝙ quaſi pſcribant contra. l. principis. quia illam legem poſſent directe tollere p contrarium ſtatutum. vnde in conſuetudine inducenda ſcdm ius ciuile ſufficit tacitus ꝯſenſus populi. non autem vt dixi requiritur aliqua pſcriptio vt in. d. l. de quibus. ſed de iure canonico nō ē permiſſum viris eccleſiaſticis ſtatuere contra canonem vt in. c. qd ſup his de ma. et obe. et in. c. ꝯſtitutus. xxv. q. ij. ideo oportet vt tollatur canō pape quaſi p quandā pſcriptionē. vnde pſcribitur non conſuetudo ſed poti⁹ illa lex pape. ſed ꝯſuetudo dicitur pſcripta modo ꝓdicto. Et eſt vnū mirabile ꝙ conſuetudo poſſit induci cōtra canones p inferiores et per ſtatutum ab eis nō poſſit ferri. nam conſuetudo non poteſt induci niſi ab habentibus ꝑtātem legis cōdēde vt in. d. l. de quibus et dixi. e. ſuper rꝑica hinc ideo dicit Bar. in. l. i. ff. de legibus ꝙ viris et mores mulierum non introducūt cōſuetudinem quia non poſſunt mulieres legem condere vt in. d. l. i. qd nō. et per hanc rōnem intelligas impugnationem quā faciebant ad diffinitionem Io. an. quā poſui ſup rꝑica q: vides ꝙ a viris eccleſiaſticis pt induci conſuetudo contra canones et tamen nō poſſūt facere. l. contra canones. vnde oportet te dicere ꝙ iſta conſuetudo aſſumit vires non ſolum ex tacito conſenſu viroꝝ eccleſiaſticoꝝ ſed auctoritate pape ꝑmittentis induci conſuetudinē contra canones. Sed pulchꝝ eſt videre quare valet conſuetudo contra canones ⁊ nō ſtatutum et quare pſonis ſecularibus fuit indultum vt. l. poſſint condere contra. l. impatoris et nō ſic fuit indultuꝫ viris eccleſiaſticis vt poſſint contra canones ſtatuere et eſt ſubtilis inueſtigatio credo illam fuiſſe rationem. ius ciuile finaliter tendit in bonum publicum et in vtilitates ꝑuatorum vnde ſi populus vult ſibi ꝓiudicare contrariam. legem condendo impator nō curabit q: pōt pplus in hoc renunciare fauori ſuo vt in. c. ad apoſtolicam de regula. Item q: mores hominū ſunt diuerſi. ideo voluit impator vt quiſqꝫ popul⁹ poſſit ſibi facere legem non tn̄ contra honeſtatē nec cōtra iura reſeruata pncipi ſꝫ in ſuū ꝓiuditiū dūtaxat ad hoc dicta. l. e. omnes populi et qd ibi nō. bar. ſꝫ ius canonicū pncipaliter intendit hominē diriger. in deuꝫ et veni ad bonū publicū eccleſiaſticū. vñ ſtatutū ꝯtrarium editū ab inferioribus pſumitur temerarium et ambitioſum et fini eterno ꝯtrariū ideo non pōt papa dare ꝑtātem clericis ſtatuendi ꝯtra canones ſꝫ cōſuetudo tolleratur q: ſurgit ex tacito cōſenſu et nō pſumit' tāta ambitio Item q: magis ſcandalū oritur ex conſuetudinis reꝑbationem cū cōcurrat tacitus conſenſus ⁊ lōgo tempore continuatus. Dicit tamen bal. vnum ſingulare dictum per. l. ſi hominem. ff. man. ꝙ ex cauſa vrgenti et vniuerſaliter non ꝓuiſa a canone poteſt fieri

ſtatutum contra canonem et multum bene facit illa.l.
ibi.n.dicit ꝙ ſi dedi mandatū ſpāle alicui vt manumit
tat aliquē ſeruū certū pōt ꝓcurator generalis dñi ex no
ua cā interdicere ꝓcuratori ſpāli ne manumittat quaſi
ex noua cauſa p dñm non ꝯſiderata poſſit ꝓcurator ge
neralis venire cōtra mandatū ſpāle ipſius dñi ita di/
cendum in inferioribus vt poſſit ex cauſa noua et vrgē
ti ſtatutū edere contra ſpēale ſtatutū ſupioris .Et p h
dictū et illā.l.tene menti illud dictū ſingulare ꝙ ex cā
noua pōt legatus generalis in partibus prohibere de
legato pape ſpāle ne ꝓcedat in cā ſibi ꝯmiſſa quāuis in
illa cā delegatus ſpecialis dicatur maior legato gene/
rali.vt in.c.ſtuduiſti.de offi.legati.ſed vt dixi hoc vlti
mum admittit ex noua cā nō ꝯſiderata p papā et hoc
bene nō.quantū vō tempus requiratur ad ꝯſuetudinē
inducendā.varie ſunt opi.glo.h in pn.requirit tempꝰ
x.annoꝝ ſicut in pſcriptione. Alij requirunt tempus
de cuius inicio memoria nō ſit ,vt ſtatim ſubijcitur in
glo.Sed tu ꝯclude ſic materiam aut queritur de iure
ciuili aut de iure canonico.Primo caſu cōiter tenetur
vt ſufficiat tps.x.annoꝝ.etiā ſi ꝯſuetudo ſit cōtra ius
qd̄ ꝓbant legiſte hac rōne iura requirunt longum tps
ad inducendā conſuetudinē vt.C.que ſit longa conſue
tudo in rubro et nigro et in.l.ij.C.de ſeruitu.ſed lon/
gum tps dicit.x.annoꝝ.vt.C.de pſcrip.lon. temp.p
totum ergo.ꝛc.Et hanc opi. ſequitur Bar.in.d.l.de
quibus et Cy.in.d.l.ij.De iure vero canonico dic ꝙ
aut conſuetudo eſt pter ius et ſufficit tempus.x.anno
rum.ad hoc glo.nō.in.c.ſi.ꝯ.co.li.vi.et in.c. conſue/
tudo.xij.di.qd̄ videtur limitandum niſi ꝯſuetudo ve/
niat ad retrahendū iuri alicuius eccleſie qꝛ tunc ſicut i
pſcriptione eccleſie requiritur tempus .xl.annoꝝ.ita in
ꝯſuetudine .Et ē hoc notabile dictum.Inno.s.eo.cū
dilectus qd̄ eſt bene notandum.videtur tñ ibi Inno.
reſtringere qñ conſuetudo ē cōtra eccleſiam pticularē
ſecus ſi cōtra eccleſiam vlem nō tñ ad hoc video bonā
rōnē diuerſitatis qꝛ nō debet eſſe minus fauorabile to
tum corpus eccleſie q̄ꝫ aliqd̄ mēbrū ipſius eccleſie aut
conſuetudo eſt contra ius canonicum et tunc requirit
tempus.xl.annoꝝ.et in hoc caſu requiritur ꝙ conſue/
tudo ſit pſcripta vt hic et in.c.ij.eo.ti.li.vi.et rōnem
diuerſitatis inter ius canonicum et ciuile.s.dixi.Et q̄
re maius tps requirtur qñ eſt cōtra ius q̄ꝫ qñ eſt pre/
ter Uerū tñ puto veriſſimū ꝙ vbi conſuetudo venit
cōtra ea que ſunt reſeruata pncipi in ſignū ſpālis pui
legij tunc vtroqꝫ iure requirtur tempus de cuius initō
non eſt memoria vt eſt tex.nō. in.c.ſup quibuſdā .de
v.ſig.ceſſat eñ in illis caſibus rō quā.s. dixi p quā
de iure ciuili ſufficit tps.x.annoꝝ. Tertio requiritur
ſcd̄m glo.ꝙ conſuetudo ſit inducta ex certa ſcientia et
non p errorem.allegat.l.ꝙ non rōne.ff.de le.Aduer/
te qꝛ illa lex facit in cōtrarium nā ibi dicitur ſi p erro
rem fuit inducta ꝯſuetudo nō debet extendi ad caſum
ſimilem et iſte tex.ē notabilis in hoc ꝙ lꝫ alis conſue/
tudo extendatur ad caſum ſimilem intellige ſi nō habꝫ
ius incontrariū vt in.l.de quibus.et qd̄ ibi nō pal.ſe/
cus qñ conſuetudo fuit inducta p errorem nam tunc tꝫ
quo ad illum caſum ſed non extenditur ad caſum ſimi
lem et ponitur exemplū in quibuſdam locis eſt conſue
tudo ſi dñs vini ponat ad plauſtꝝ quo vinum portat
quia ruſticus non tenetur de piculo et tñ non debet ex
tendi hec conſuetudo ad alia liquida.tamē ſeruanda ē
in caſu ſuo ex quo populus conceſſit in illa conſuetudi
ne credens forte hoc eſſe iuridicum et rationabile ſed
vbi eſſet tātus error ꝙ tolleret conſenſum populi tunc
ꝓcederet glo.et eñ eſt conſuetudo introducta qꝛ defi/
ceret cā efficiens .ſ.ipe conſenſus populi.vt in.d.l.de
quibus. Quarto requirit ꝙ cōſuetudo ſit inducta
ſciente illo qui pōt ius condere alle.glo.l.de quibus i
fi.ff.de legibus et multi tenuerunt hanc opi.ſed Io.i.
di. conſuetudo et.iiij.di.in.§. leges.et viij.di.in.ca.
fruſtra.tenet ꝙ conſenſus pape ſeu ſcientia nō requirit
ad conſuetudinē inducendam alꝛ raro vel nunq̄ꝫ indu/
ceretur ꝯſuetudo et hec opi.videtur cōior et tamē pla/
cet prima per iſtum tex.qui ſolum requirit ꝙ ſit rōna/
bilis et pſcripta.Item p.c.i.de conſti.li.vi.vbi dicit
ꝙ papa cenſetur ignorare ſtatuta et conſuetudines lo
coꝝ.Dicit tñ hic do.an.nōbile vbū ſi eſſet vm ꝙ vbi
conſuetudo introduceret ꝯtra ius ſciente papa ꝙ tunc
ſufficit tempus.x.annoꝝ qꝛ habetur conſenſus illius
qui pōt legē contrarium ꝯdere dictum eſt notabile ſed
non bene iure ꝓbatur illud tñ faceret qñ papa ſciuiſſet
et viſus fuiſſet illa conſuetudine ſꝫ vbi ſolū pſtat patiē
tiā nō videt h dictū ꝓcedere qꝛ multa p patientiā tol/
lerant vt in.c.cū iam dudum.de pben. Itē qꝛ iſta eſt
quaſi quedā pſcriptio contra.l.ſupioris.vnde ſicut in
pſcriptione ſcientia illius ꝯtra quē pſcribit nō minuit
tempus a iure ſtatutum.ita nec in conſuetudine indu/
cenda ꝯtra.l.principis Poſuit hic etiam Do.an.ali
ud dictū nōbile ſi eēt vez qd̄ tñ fuit orīgialiter Io mo
nachi.et archi.in.c.generali.d elec.li.vi.ꝙ vbi ius re
quirit antiquā ꝯſuetudinē vel vbi obuiat oī iuri requi/
rit tps d cꝰ initio nō eſt memoria.Sꝫ ꝯtra pmū apte
facit tex.iūctis dictis doc.i.d.l.d qbꝰ vbi ꝯſuetudo di
cit ineterata lꝫ ſit obtēta p tps.x.annoꝝ.nā nō plꝰ im
portat vbū antiquata q̄ꝫ vbū inueterata.contrarium
facit iſte tex.ſoluꝫ .n.requirit ꝯſuetudinē tunc pſcriptā
cū ē contra ius.Itē qꝛ cū d iure ciuili regulariter ſuffi/
ciat tps.x.annoꝝ.nō debemꝰ deuiare a diſpoſitione
legali niſi quatenus repit in iure cautū vt in.c.i.de no.
op.nū.Et hec duo dicta meliꝰ fuiſſent collocata.s.in
ſcd̄o reqſito. Quinto repit ſm glo.ꝙ ſit tale ius qd̄

lia ex ꝑſcriptione ſeu ↄſuetudine.ꝑ h̄ capitulum cām ꝺ ꝑſcriptionibus.et.c.maſſana ⁊.c.ſacroſancta de elect. Et nō ꝙ ſicut ex ꝑſcriptione laicus nō pōt acquirere ius ſpūale ita nec ex ↄſuetudine.et dico ꝙ etiam non ſufficeret tps de cuius initio nō ē memoria vt notanter voluit Jo.an.in.c.ij̄.de pre.li.vi.optime facit.c.a.quanto.ſ.eo.poſſet tn̄ attēptari ꝙ in eis in quib⁹ papa pōt facere laicos capaces ꝙ tunc poſſit induci ↄſuetudo non dico ꝑſcriptio vt laici poſſent attēptare ſpūalia ſi papa ſciuit ↄſuetudinē induci et nō ↄtradixit ar. optimū.in.l.de quibus ꝑal.niſi dicas ↄſuetudinē tolli vel impediri propter irrationabilitatem et fortius hoc vltimū verius nam rō eſt quaſi cā formalis ipſius ↄſuetudinis.forma aūt dat eſſe rei vt in.c.q2 ꝓpter.ꝺ elect. Sexto requiritur ꝙ ↄſuetudo ſit obtēta in cōtradictorio iuditio allegat glo.l.cū de ↄſuetudine.ff. de legi.et.c.abbate de.ṽbo.ſig.i.ꝙ pte ↄtradicente ſemel ſaltim fuit iudicatum ↄſuetudinē eſſe et lȝ aliqui hoc tenuerūt.tn̄ ↄmunius opi.canoniſtarū et legiſtaꝝ eſt in oppoſitū vt iſtud neceſſariū nō requirat̄.ꝓbat̄ rōne ↄſuetudo inducitur ex moribus et vſib⁹ hoīm vt i d.l.de quibus.et in.d.c.ↄſuetudo et inſti.de iure naturali.i.§.ex nō ſcripto.ergo nō requirit̄ neceſſario act⁹ iudiciarius. Item ſi dictū glo.eſſet verum nūqȝ poſſet ita introduci ↄſuetudo q2 optet ꝙ habeat iniciū et ſic nūqȝ poteſt introduci pro conſuetudine ex quo nūqȝ obtenta in iuditio.fatentur tamē doc.vtriuſqȝ iuris.ꝙ ex actu iudiciario introducit̄ ↄſuetudo puta quia iudex iudicauit contra.l.populo ſciente et nō ↄtradicēte vnde actus iudicialis ſufficit ad ꝓbandū ↄſuetudinē non vt actus iudiciarius ſȝ q2 ꝑ illum actum detegit̄ ↄſenſus populi et ſic ꝓcedunt iura allegata in glo.

Septimo requiritur ſcḋm glo.ꝙ homines ſint vſi ↄſuetudine varijs vicibus aīo introducendi ↄſuetudinē Hic cadit alius articulus ꝙ vices ſeu actus requirunt̄ ad inducendā ↄſuetudinē multe ſunt opiniones in h̄ canoniſtaꝝ et legiſtarum ſȝ cōis opi.eſt ꝙ requiruntur tot actus et ita notorij vt veriſimiliter tranſiuerint i notitiā populi nam vt ſepe dixi nō actus ſed tacitus cōſenſus populi inducit ↄſuetudinē.vnde vbicūqȝ ex cōiecturis habet̄ tacitus conſenſus populi tunc nō curat̄ de magna frequentia actuū.Dubitat̄ tn̄ nūqd vnic⁹ actus notorius introducat ↄſuetudinē.Quidam dixerant ꝙ ſic Bar.ↄtra in.d.l.de quibus q2 ↄſuetudo introducitur ex frequentia moꝝ.ſed ceſſat frequentia vbi eſt vnicus actus.Item eſt contra ſubſtantiam et ſignificationem vocabuli nā ↄſuetudo eſt quaſi cōis aſſuefactio. Item ex vnico actu quātumcūqȝ notorio nō poteſt elici conſenſus populi quia forte ꝑ errorē vl̄ cā vitandi ſcandali populus prima vice non contradixit et hoc mihi placet Diſtingue tamen ꝙ aut ille vnicus actus habet cauſam ſucceſſiuam et ſufficit ſi habuit continuationem ꝑ tempus .ij. qḋ inducit̄ conſuetudo tex.all'.ſimilem in.c.cū de beneficio de ꝑben.li.vi.naȝ ſi beneficium ſeculare confertur regulari et poſſidetur ꝑ regularem tpe habili ad ↄſuetudinem inducendā efficitur illud beneficium regulare licȝ vnica collatio interuenerit et ita econtra ſi regulare ↄfertur ſeculari et illa collatio hȝ actum ſucceſſiuū.ſ.poſſeſſionem cōtinuatā per regularem.Et idem dic ſi edificaretur pōs i publico et haberet cām ꝑmanentem. Octauo requirit̄ ſcḋm glo.ꝙ maior ps populi vtatur illa conſuetudie quia ſicut maior pars populi non pōt facere legem ita nec inducere conſuetudinem intelligo glo.de maiori ꝑte populi habente conſenſum habilē ad introducendā l.ſeu conſuetudinem.nam mulieres infantes furioſi n̄ computantur in numero quia iſti non poſſunt legeȝ cōdere vt in.l.i.ff.de legi. Item intelligo glo.de conſuetudine que diſtinguit totum populum ſed ſi tractaremus de conſuetudine introducenda in aliquo collegio ſufficit maior ps iſtius collegij.Hoc tn̄ ego limitarem nam maior ps non ſufficit ad introducendam.l. quia oportet ſaltim ꝙ ſint due partes vniuerſitatis vt in.l.nulli.et.l.plane.ff.qḋ cuiuſqȝ vniuerſi.ſed maior ps iſtarum duaꝝ ꝑtium non ſufficit ad diſponendum vt in.l.quod maior.ff.ad muni.et in.c.i.de his q̄ fiūt a ma.parte ca.Et ideo dicerem ꝙ ſaltim due partes illius vniuerſitatis ſeu collegij debent eſſe ſcientes ꝙ illa conſuetudo introducitur et ꝑ hoc eſt expedita prima pars glo. Sed quero circa iſtam partem ꝺ qōe cotidiana.nunquid vnicus actus interueniens cōtra conſuetudinē interrūpat ipſam cōſuetudinē Cōclude ꝙ aut cōſuetudo nō erat adhuc cōpleta et ꝑfecta et interrumpitur cōſuetudo ita ꝙ nō ē opus de nouo incipe quia ꝑ hoc non apparet de tacito cōſenſu populi ꝙ velit inducere conſuetudinem cū fuerit actum contrarium ar.in.l.vbi repugnantia.ff.de re.iu.et.c.ſolicitudinem ꝺ appel.in fi.Sȝ ſi cōſuetudo erat cōpleta ⁊ ꝑfecta tūc vnic⁹ act⁹ in ↄtrariū nō tollit ↄſuetudinē. Sȝ optet ꝙ tollat̄ eo tpe ⁊ mō quib⁹ fuit inducta q2 iam lex eſt.⁊ ideo dȝ tolli tanqȝ lex.credo tn̄ indifferenter ſufficere tps.x.annoꝝ.⁊ ſic itellige gl.i.l.tpalis in.§.i.ff.ꝺ re.iu.Et Jo.an.hic circa ſcḋam ꝑtem glo.inſtat i reddēda rōe diuerſitatis inter ꝑſcriptionē et ↄſuetudinē ⁊ ē notabilis qḋ et magni effect⁹ ⁊ gl.in hac qōe nihil ꝑfecte dicit.Sȝ tu p⁹ doc.dic ꝙ ꝓncipal' et fundamental' differētia ē q2 ex ꝑſcriptōe acqrit̄ ius ꝓuato ſiue illud ius trahat̄ ex publico ſiue ex ꝓuato.Cōſuetudie vō nō acqrit̄ ius alicui ꝓuato.ſȝ i publico vñicūqȝ cauſet̄ etiā ſi ius trahat ex priuato vt in.l.venditor.§.ſi ↄſtat.ff. cōia ꝑdi.vbi patet ꝙ pōt introduci ↄſuetudo ꝙ quiſqȝ poſſit dato pretio fundere lapides ex fundo alicui⁹

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

vnde ius iſtud trahitur a ꝑuato ꝛ acquirit publico et i
ↄmuni. vnde ſi acquireret certis pſonis non eſſet ↄſue
tudo ſ; pſcriptio. nā conſuetudo eſt lex q̄ d; eſſe cōis
vt. iiij. di. erit aūt lex. ſi ergo acquirit ꝑuato ergo nō eſt
cōis et ideo notabiliter dicit Jo. an. h ꝙ capitulū. cū
dilectus. e. eo. iprope ponit in hoc titulo q2 loquitur
potius de pſcriptione q̄ȝ de ↄſuetudine vt ibi dixi q2
ius ſibi ſubtrahebat certo collegio et nō bn̄ h dictū q2
non d2 ↄſuetudo vbi ius acquiritur certo collegio q2
collegium tenet vices vnius. eſt. n. quoddā corpus fi-
ctum et rep̄ſentatum vt in. l. mortuo. ff. d fideiuſ. ꝛ in.
l. pponebatur. ff. d iudi. Scias tn̄ ꝙ qn̄ȝ vnū et idem
pōt eſſe pſcriptio reſpectu certoꝝ et ↄſuetudo reſpectu
aliquorum. pone exemplū qd nōbiliter ponit Jo. an.
.J. d. c. tertio .i. eo. li. vi. ſi ep̄s acquirit vt ſolus poſſit
corrigere ſubditos ſine concilio capituli quo ad capi-
tulum et ep̄m eſt pſcriptio q2 detrahit capitulo et acq̄-
ritur ep̄o ꝛ ſic nō pōt dici ↄſuetudo cum acquirat vni ſ
reſpectu ſubditoꝝ qui veniunt corrigendi p ſolum ep̄ȝ
dicit ↄſuetudo et idem reſpectu ep̄i quo ad ſubditos
quia ſubditis nihil detrahitur ſ eſt eis quedā lex vt p
ſolum ep̄m iudicent et ideo dicit ibi notabiliter Jo.
an. ꝙ quatenus ep̄s contendit cōtra capitulū deb; ha
bere titulum q2 ē pſcriptio et in. pſcriptione cōtra ius
requiritur titulus vt in. c. i. de pſcrip. li. vi. et ſic intelli
ge glo. cum tex. in. d. c. in verbo canonici. ſed q̄ten⁹ li-
tigat ↄtra ſubditos nō tenetur allegare titulū q2 cōtra
illos eſt ↄſuetudo vt dixi et i ↄſuetudine etiā ↄtra ius n̄
requiritur titulus q2 h nullo iure cauetur imo potius
videtur oppoſitum vt h Nā in ↄſuetudine cū ſit que-
dam lex inſpicit ſola voluntas ſeu tacitus conſenſus.
Et ex his habes aliā differentiā notabilē inter pſcrip-
tionem et ↄſuetudinē q2 in prima requiritur titulus et
in ſcd̄a non requirit. Poſſent alie aſſignari differētie
ſpeciales ſed iſte pſtantiores et fundamentales et tene
menti. Ultimo ↄcludendo materiam cū queritur d
effectu ↄſuetudinis diſtingue poſt Bar. in. d. l. de qb⁹
vbi clarius loquitur q̄ȝ doctores noſtri h et reforma-
bo. in aliquibus habito reſpectu ad ius noſtrū ꝙ aut
ↄſuetudo eſt ſcd̄m legem aut ꝑter aut ↄtra. ꝑmo caſu
v; ↄſuetudo et duobus modis poteſt eſſe ſm .l. primo
interp̄tando ipſam legem vt in. c. cum dilectus. e. eo. ꝛ
in. l. ſi. de interp̄tatione et. in. l. mimc. ff. de legibus ſe
cundo cū ↄfirmat ipſam legē vnde ſepe in iure allegat
l. et ↄſuetudo circa idem vt. s. eo. cum dilectus. et in. c
ſapite .J. de cen. vbi ho. tex. et facit ad materiā qd nō.
gl. in. c. i. de ↄſti. li. vi. vbi queritur. Nūquid ſic ↄſue-
tudo habet id qd lex ſublata lege tollatur cōſuetudo
et dic vt ibi et aliquid tetigi in. c. i. et. c. ſup eo. de cog-
na. ſpūali. Scd̄o caſu qn̄ eſt ꝑter legē valet cōſuetu-
do vt in. c. catholica. et. c. in his. xi. di. et. i. di. conſuetu
do Tertio caſu dic ꝙ aut eſt contra legem diuinam
et non valet niſi ꝑcedat rōnabiliter diſtinguendo qd
declaratur vt. s. dixi latius aut eſt cōtra legē nature ꝛ
etiam non valet q2 naturalia ſunt imutabilia. v. di. in
prin. et in. §. ſed naturalia. inſti. de iure naturali. Po-
ne exemplum ſi haberetur cōſuetudo vt filij nō educa
rentur a p̄entibus. nam de iure naturali ſunt eis debi
ta alimenta. i. di. ius naturale. Et facit ad illam q̄ōnē;
nunquid p. ſtatutum vel cōſuetudinē poſſet tolli vel di
minui legitima debita filio de quo plene dixi in. c. ray
nut. et raynaldus .J. de teſta. et dic vt ibi aut ē contra
ius gentium et etiam nō v; q2 ius gentium eſſet vel pt
dici ius naturale q2 naturali ratione inductū vt in. d. l.
omnes populi. ff. de inſti. et iure. et hoc intelligo niſi
conſuetudo diſponeret contra ius gentium diſtinguē-
do ſicut. s. dixi hoc ꝑbatur. Nam ius poſitiuū pōt ex
cā diſponere contra ius gentium et contra ius natura
le vt. inducendo ſeruitutem vt in. c. ita quorundā. d iu
deis. Item ꝑuando q̄s ē dn̄io ſue rei vt de pſcrip. p to
tum iſta conſuetudo hoc pōt facere cum ſit quedā lex
Et p declaratione hoꝝ terminoꝝ ſcias ꝙ ius natura-
le eſt nomē generale ꝛ cōp̄hendit in ſe leges diuinam ꝛ
legem nature et legem gentium. et ius diuinum ꝛ ius
gentium appellantur iura naturalia quia naturali rōne
ſunt inducta vt in. d. l. oēs populi. nō. Inno. in. c. que
in eccleſiarum. e. de conſti. qn̄q; vero ius naturale ſu-
mitur in ſua ſpecie et ꝑprie quo ad ꝑpoſitū ius natu-
rale dicitur quidam inſtinctus nature ex ratione ꝑue-
niens de quo vide ho. glo. i. di. in. c. ius aūt naturale.
vbi ponitur ꝙ modis ſumat ius naturale et tene illaȝ
glo. menti. ius diuinum. quid ſit habes. i. di. i. in ꝑn.
de iure gentium. hēs. i. di. ius gentium. Et de iure na
turali eadem di. ius naturale. aut conſuetudo eſt cōtra
legem poſitiuam vt contra. l. ſeu canones ſeu ſtatuta
et tūc aut eſt cōtra libertatem eccleſie et nō v; vt i auē.
caſſa et irrita. C. de ſacroſan. eccle. et in. c. cū inter. e.
eo. aut ē contra vtilitatē publicam et etiam non valet
q2 ſicut n̄ v; lex. vt i. l. fi. C. ſi ↄtra ius. vl' vti. pub. ita
nec ↄſuetudo qd nō. aut ē ↄtra vtilitatē ꝑuatā ꝛ tūc aut
ꝑcedit lex dregatoria. ad ↄſuetudinē et nō v; ↄſuetudo
ſeq̄ns ſm bar. allegat auē. nauiga. C. d fur. ꝛ. l. coſ. C
d vſur. Et nō h dictū. Ex h. n. infert ꝙ ↄſuetudo ſemel
reꝑbata a lege nō pōt ampli⁹ induci. S; ego ſoleo al
legare glo. ſingularē in ↄtrarium in cle. ſtatutū d elect.
et vide illam et credo ꝙ ſi ſubeſt ratio noua que nō ſub
erāt tpe. l. dānantis ↄſuetudinem ꝙ tūc poterit d no-
uo induci. ar. optimū. in. l. ſi hoiem. ff. man. ꝛ i. c. non
d;. d ↄſang. et affi. in ꝑn. et plene h examio in. c. ij. de
ꝑbati. aut non habet legem derogatoriam et tunc aut
lex procedit et ſequitur conſuetudo aut ecōtra. Pri-
mo caſu ſi conſuetudo eſt generalis vincit. l. generaleȝ

ꝛ vniuerſaliter intellige tamen ſcđm ius canonicū dū
modo ſit ratõnabilis ꝛ preſcripta vt hic aut ꝯſuetudo
eſt particularis ꝛ tunc non vincit. l. vniuerſaliter vt in
l. ij. C. que ſit lon. conſue. Sed ſolum vincit legē vbi
conſuetudo viget vt in. d. l. venditor. in. §. ſi conſtat.
ſecundo caſu quando ꝓceſſit conſuetudo ꝛ lex ꝯtraria
ſequitur tn̄ Bar. ꝙ tunc conſuetudo non vincit. l. imo
tollit. per. l. ſequentem alle. l. ij. ff. de ſepulchro viola
to. dicit tamē canoniſte tenent oppoſitū ꝛ certe caſus ē
in ꝯtrarium in. c. i. de ꝯſti. li. vi. vbi dr̄ ꝙ lex pape non
tollit ꝯſuetudinem certi loci ꝯtrariam niſi de ea fuerit
facta mentio qꝛ papa non p̄ſumitur ſcire iſtas ꝯſuetu
dines ex quo ego infero ꝙ ſi ciuitas facit ſtatutum con
tra ſuam conſuetudinem tollitur cõſuetudo licet de ea
non faciat mentõem qꝛ ciues p̄ſumūtur ſcire ſuā ꝯſue-
tudinem vt nota. in. l. omnes populi. ff. de inſti. ꝛ iure
facit. c. quod dicitis. xvi. di. ꝛ ceſſat ratio dicti. c. p̄mi
ꝛ per hoc habetur ſatis declarata materia huius capi
tuli tam quo ad primam partē ꝙꝫ quo ad ſcđam h̄ nõ
ſunt alia vtilia que poſſunt colligi

De poſtulatione prelatorum

Viſo de iure ſcripto ꝛ non ſcripto qꝛ parum ē iura
ꝯdere niſi ſint miniſtri qui eadem iura tueanť vt in. l. ij
ff. de origine iur̄. ꝛ in. c. vbi periculum. §. preterea. de
elec. li. vi. ideo de ipſis miniſtris ꝛ eoꝝ aſſumptõe me-
rito erit videndum ꝛ qm̄ aſſumuntur altero ex tribus
modis. ſ. per poſtulatõem electionem ꝛ tranſlatõem
ideo de omnibus iſtis tribus .j. ſubijcit. ꝛ quia poſtu-
latio innitiť gratie p̄mittit titulum. de poſtu. p̄latorum
Quid aūt ſit poſtulatio vide per gl. in. c. vnico. eo. ti.
li. vi. que dicit ꝙ ē petitio gratie a ſuperiore facta Illa
tn̄ eſt potius deſcriptio ꝙꝫ diffinitio cum non euacuat
prorſus naturam diffiniti nec eſt ꝯuertibilis cum ſuo
diffinito ſicut debet eſſe quelibet bona diffinitio vt no
ta. glo. ſuper rubrica de ſumma tri. ꝛ inſti. de actio. i p̄n.
ideo latius p̄t diffiniri ſic ꝙ poſtulatio eſt quedā gra
cie petitio a ſuperiore facta de promouendo aliquē ad
p̄lationem ad quā de iure cõi ꝓpter defectum aliquē
vel impedimentum eligi ſeu ꝓmoueri nõ poterat. Ex
hoc tacite infertur differentia inter electõnem ꝛ poſtu
lationem nam poſtulatio innititur gratie vt in. c. pe. .j.
eo. electio vero innititur iuri vnde electio ſolet ſic diffi-
niri ꝙ eſt alicuius perſone ad p̄lationem vel fraternā
ſocietatem canonice facta vocatio ꝛ licꝫ olim ꝓmiſcue
iura vterentur his vocabulis vt in. §. his omnibus
lxi. di. ꝛ. lxiij. di. lr̄as. Hodie tamen eſt maxima dif-
ferentia inter poſtulationem et electionem vt colligitur
ex premiſſis. vnde ille qui de iure poteſt eligi nõ debet
poſtulari et ſi electores illum poſtulāt nihil agūt quia
debent prouidere eccleſie de meliori ꝙꝫ poſſunt ꝛ meli
ori mõ. vnde illi qui eligunt conſentiunt in electum vel
ſponſum ꝛ per electionem iniciatur vinculū matrimo-
niale vt in. c. cum inter canonicos. .j. de. elec. ꝛ in. c. fi.
de tranſla. p̄la. Sed illi qui poſtulant non cõſentiunt
in poſtulatum vt in ſponſum nec iniciatur aliqđ ꝯiugi
um ſed vota ſua dirigūt in ſuꝑiores vt ſuperior de grā
debeat admittere poſtulatum. de quo vide qđ nõ. in
d. c. vnico. eo. ti. li. vi. in. glo. viij. ꝛ ꝑ Inno .j. c. primo
nam oportet primo videre fundamēta materie poſtea
breuiora dicemus.

V hoc in beato

Impoſtulabilis eſt qui vio
lat interdictum. Hoc dicit
quo ad titulum. habet enī
multa alia dicta q̄ nõ faciūt
ad materiā. Diuidiť nā pri
mo poniť iniuſte poſtulatõ
ꝛ ipſius p̄ntatio. Scđo ꝯtra poſtulatū obiectio ꝓ-
curatoris cõfeſſio ꝛ excuſatio ibi vex. Tercio ibi ꝙ
nec excuſationū reiectio Quarto poſtulatõis caſſa
tio ibi nos. Quinto gratioſa eligendi vel poſtulā
di ꝑmiſſio ibi lꝫ. In tex. ibi nõ negauit. nõ dr̄ fuit
ꝯfeſſus ꝛ nõ negando vider̄ ꝯfiteri de quo .j. dicam Et
.j. ſub iſto ꝯtinebať ꝙ terram Francie ſubiecit interdi
cto ſed iſta non fuit terra francie ꝛ ibi non ſufficit imo
nec ꝓficit. Nota literā ꝙ non oĩno ꝓſunt que ſuffi
ciunt ꝛ ibi nõ facile facultas credendi tribuiť. nõ nõ ē
facili ergo ſi vult ꝓbare ignorantiā admittiť Nota
p̄mo ibi ꝑ abbatē ꝙ abbas p̄t eſſe ꝓcurator ꝑ eccl̄ia ca
thedrali ita colligūt docto. ex tex. et facit. c. ſopite. de
cenſi. Et vide qđ dixi in. c. in noſtra. ē ꝓcu. ꝛ in. c. cū
i. et. a. de re iudi. Nõ ſcđo ex principio practicam
porrigēdi poſtulationē factā de epõ. nam dꝫ ꝯcludi vt
papa digneť trāſlationē faciendo piū p̄bere aſſenſum.
Et pondera illud verbū piū. nā qꝛ poſtulatio depen-
det a gratia vt dixi ſuper rubrica oportet ꝙ vna ſupplica
toria ſeu petitoria petať admiſſio poſtulatõis Nõ
tercio ibi quaſi ꝓ certo ꝙ dictio q̄ſi nõ ſemper ē expſſi
ua veritatis ſ; diminuit aliqđ de ſignificato eꝰ cui adici
tur vn̄ ſenſus littere ē ꝙ totaliter nõ ꝯſtabat ꝙ epũs nõ
ſeruabat interdictum ſ; q̄ſi ꝯſtabat. Aliqñ tn̄ hec dictio
q̄ſi ē expſſiua veritatis de quo vide glo. in. c. prodbia
nus. de deci. et in. c. ꝑtu. ē do. et ꝯtu. vbi dixi. Nõ
q̄rto ibi nõ negauit ꝙ is q̄ iterrogať teneť r̄ndere et ſi
nõ r̄ndet habeť ꝓ ꝯfitente i ſuū p̄iudicium ad h̄ facit. c
ſi tibi abſenti. ꝛ qđ ibi nõ. de p̄ben. li. vi. et. l. de etate
§. q tacuit. ff. de iterro. actio. Et nõ ꝙ h̄ hꝫ locū etiam
in ꝓcuratore tacēte vt taciturnitas eꝰ habeať ꝓ ꝯfeſſio
ne i p̄iudiciū dñi. nā iura iterp̄tanť ꝙ tacite ꝯfiteať ad
hoc vide bo. tex. in. c. ij. de ꝯfeſſi. li. vi. Et qđ dixi in. c

penul. de iuramen. calum. Item nota φ confeſſio facta p vnum ex duobus ꝓcuratoribus nocet dño qḋ an ſit verꝫ indiſtincte dic vt habes tex. nõ. iũcta gl. in c. ſi duo. ḋ ꝓcu. li. vi. Nõ φ qñ ꝯfeſſio ſit ſub eodẽ ꝯſtructu ſeu q̃lificate pt aduerſari⁹ recipe ptem ꝯfeſſionis quatenus facit ꝓ ſe ⁊ aliam partẽ ꝯfutare ſeu repellere per rationes ꝓbabiles ſeu per ꝓbatõnem. Ita fecit hic papa. Nam iſte ꝓcurator ꝯfitebatur ſaltim tacite φ eps non ſeruabat interdictum ſed dicebat qꝛ illud ignorauerat Papa vero ſuper nõ obſeruantia fundat ſe ſuper ꝯfeſſione ꝓcuratoris et ignorantie allegationem ꝯfundit per ꝓbabiles rõnes ſimile qḋ legiẗ et nõ. in. c. ex parte decani. ḋ reſcriptis ſic limita Nõ in. c. i. de ꝯfeſſi. li. vi. ⁊ p bar. in. l. aurelius. in. §. idem queſiuit. ff. de libera. legata. Nõ in verſiculo φ non ſufficit et tene menti differentiam iter ſufficere ⁊ ꝓficere. multa eñ ꝓficiunt q̃ non ſufficiunt ꝫ Jo. an. ſ. c. ſacris. qḋ me. cã. Et dic φ verbum proficere ſonat in quoddã ad iuuamentuꝫ vt cũ aliqd ꝓdeſt quo ad qd ꝫ non quo ad totum. Illud vero ḋr ſufficere qḋ ad ꝑfectõnem actus nõ indiget alio adminiculo ⁊ ad hoc vide glo. notabilẽ que tacite hoc ſentit in. c. ſtatutum. ĩ pn. in verbo canonicis. de reſcriptis. li. vi. Nõ qḋ ad hoc φ ꝯſtitutio liget ꝯtra venientes ſatis ẽ φ ſolẽniter edatur id eſt fiat aut publice ꝓmulgetur Nõ aũt ẽ neceſſe vt cuilibet ſigillatim nunciet. Et ex hoc nota vnã differẽtiã inter citationem ⁊ ꝯſtitutõem ſeu edictũ Nam citatio non põt ꝓponi p edictũ ꝫ dꝫ ꝑſonaliter fieri vt in. cle. i. de iudi. et nota. in. c. cãm. de do. ⁊ cõtu. ⁊ in. l. iiij. §. ait ꝑtor. ff. de dã. infec. Sed ꝯſtitutio pt ꝓmulgari p edictum et ẽ ratio qꝛ ꝯſtitutio ẽ generalis ideo ſatis ẽ vt generaliter ꝓponaẗ ⁊ idem eſſꝫ in citatõne vbi eadẽ ſubeſſet ratio Unde dixit ſingulariter Inn. in. c. ſi. q matri. accu. poſſ. φ etiã hodie admittiẗ citatio p edictum qñ neſcitur qs perſonaliter ſit citandus facit qḋ legitur ⁊ nota. in. d. cle. i. de iudi. ⁊ auc. ſi omnes. C. ſi vt ſe ab here. abſti. vbi tex. Et nõ. i alio ſingulariter iſtũ tex. ibi ſolẽniter editur aut publice ꝓmulgaẗ. naꝫ per illã alternatiuã aut pt colligi ar. optimũ φ ꝯſtitutio ligat etiam anteq̃ꝫ ſolẽniter aut publice ꝓmulgeẗ dũmodo ſolẽniter fuerit edita. ſec⁹ autẽ ſi fuerit edita ſine ſolẽnitate nam tunc expectatur ꝓmulgatio ſic poteſt limitari et intelligi quod nõ. in. c. ij. de ꝯſti. et. iiij. di. in. §. leges. Et ex hoc põt inferri φ ꝯſtitutio ſolẽniter edita i ꝯſilio populi liget lꝫ nõ fuerit publice ꝓmulgata Nõ ibi ꝫ id ſolũ ſufficit ⁊c. et tene menti φ conſtitutio ligat ſciente non expectato lapſu duorum menſium vel alterius temporis quod tenet glo. nota. in. c. ij. de re. eccle. nõ alie. li. vi. dixi. in. c. ij. s. de ꝯſti. multi tamen ꝯtra ſed ego ſoleo hunc tex. q̃ſi ꝓ caſu adducere. nam probatur hic per verbum ſufficit in eo φ tex. dicit ſufficere ad obſeruantiã ꝯſtitutõis φ habeaẗ conſtitutionis noticia ergo per verbum ſufficiens includitur φ nõ eſt neceſſarium aliud adminiculum ad ipſius obſeruantiam ⁊. s. dixi de ſignificato huius ṽbi ſufficit Nõ ibi nõ facile facultas credẽdi et tene menti tex. ꝓbat enim notabiliter φ ꝑſcriptio que oritur ex ꝓmulgatione ſtatuti non eſt iuris. ⁊ ſupple ḋ iure ꝫ admittiẗ qs volens ꝓbare ipſius ignorantiam ⁊ de facili crediẗ. vñ pondera illud verbum nõ facile de quo vide quod dixi poſt Inno. in. c. ij. s. de ꝯſti. Ex hoc põt inferri φ non ſufficit iuramentũ allegantis ignorantiam conſtitutionis ꝯtrarium tñ ſentit gl. in. c. ꝓpoſuiſti. lxxxij. di. qḋ an ſit verum indiſtincte dic vt dixi in dicto. c. ij. Nõ in verbo ꝫ inde liquido φ etiaꝫ ſuffraganei teneñẗ ſeruare generale iterdictum cum vident eccleſiam metropolitanam illud obſeruantem lꝫ de ſñia iterdicti aliã ꝓbationem non habeant facit qḋ habeẗ in cle. i. de ſñia excõ. Nõ in verbo nos igiẗ φ platus dꝫ eſſe ꝓmptus in vlciſcendo ⁊ puniendo inobedientiam ſubiectoꝝ ⁊ φ peccatum eſt nõ ſubſiſtente cã rõnabili pcere inobedientibus ⁊ ꝯtumacibus vide tñ tex. nõ. ij. q. v. quanto. vbi ḋr φ ſicut in ꝯtumacia perſiſtẽtibus ſeuos nos eſſe cõuenit ita humilibus ⁊ penitentibus locum venie negare nõ debemus Seneca i li. de virtutibus. honeſtũ ⁊ magnũ vindicte genus ẽ ignoſcere qḋ nõ. Item nõ. ibi vlciſci φ capitur hic i bonam partem ꝓ pena. ſ. iuridice imponẽda Iuxta nota. ibi nil obedientia ꝓdeſſe videreẗ ⁊c. et tene ſemp menti φ pena maloꝝ vidẽr ꝓdeſſe bonis et hoc ideo quia magis relucet iuſticia bonoꝝ ex punitione maloꝝ. vñ in pſalterio letabitur iuſtus cũ viderit vindictam man⁹ ſuas lauabit in ſanguine peccatoꝝ. Ex q̃ dicũt quidã theologi φ pater exiſtẽs beatus gaudet videre filium i inferno ⁊ econtra. Nõ in fi. littere ibi nõ ꝯueniebat ꝓpoſito veſtro ar. φ qs dꝫ eligere ſocium conuenientem ſuo ꝓpoſito ⁊ ſuis morib⁹ nã corrumpunt bonos ꝯſorcia mala. xxviij. q. i. ſepe. In glo. i. in fi. Ex hac glo. poteſt tolli ꝯtrarium qḋ formari poſſet ꝯtra tex. q̃liter tenuit hic poſtulatio pendẽte appellatione. So. põt ꝑmo dici φ iſta appellatio non tenuit quia fuit interpoſita ſine iuſta cã vt in glo. ſcḋo poteſt dici extra glo. φ vnanimiter poſtulando videntur receſſiſſe tacite ab appellatione aut poſtulatõne ar. in. c. ſolicitudinem in fi. de appella. ⁊ quelibet ſolutio bona. Et an ⁊ quando poſſint appellantes recedere ab appellatione in cauſa electionis vide ho. tex. in. c. q̃uis. de elect. li. vi. In glo. ij. in fi. ⁊ plene hũc articulum explicaui in. c. i. hic allegato ⁊ in. c. fi. de confeſſi. ⁊ dic vt ibi. Ad. l. ſi defenſor hic alle. dic φ loquitur in defenſore qui non habebat mandatum ad. l. certum. in. §. penul. dic φ loquitur quando confeſſio ꝓcuratoris erat erronea vt quia fuerit ꝯfeſſus dominũ occidiſſe illum qui tempore ꝯfeſſionis viuebat. In

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

glo.iij.in fi.nota bene hãc glo.iunct.tex.ꝛ extra glo.
collige ſubtiliter ex tex.ꝙ quilibet de ꝓuincia pſumit
ſcire ea que publice fiunt in aliq̃ pte ꝓuincie. Nã ſnia
interdicti fuit publice ꝓmulgata i certa pte ꝓuincie et
oẽs tñ de ꝓuincia pſumũt ſcire qḋ itellige de factis
ꝯcernentibus totã ꝓuinciã.ꝟ in factis ꝯcern.vnã dioc.
tñ ſolum pſumũtur illi ſcire qui ſunt in dioceſi nõ au
tem iſti qui ſunt i ꝓuincia. Vñ extñs extra dioc. pro
babiliter allegat ignorantiam eorum que ſunt facta in
dioc.vt eſt tex.notabilis in.c.fi.qui ma. accu. poſſ.

Idem dic in his q̃ ꝯcernunt ciuitatem qꝛ qs preſu
mitur ignorare ea que fiunt i ciuitate qꝛ ex quo factuꝫ
ꝯcernit certum locum dũtaxat non preſumitur noticia
niſi quo ad exiſtentes in illo loco.facit qḋ nõ. Inno.
ſup rubrica de ꝯſuetudine ꝛ bar.ꝛ Cy.in.l.cunctos po
pulos.C.de ſumma tri.ꝛ fi.catho. In glo.in ver
bo publice.ibi ꝛ ideo nõ excuſatur. Nota ſingulariter
iſtam glo.vſqꝫ ad finẽ ex qua habes ꝙ ſola fama facit
ꝓbationem ſufficientẽ vt interdictum ſupioris obſer
uetur ſicut dicimus quo ad excõicatõnem vt in.c.illõ
all'.in glo.ꝛ eſt ratio qꝛ vbi agitur de modico p̃iudicio
fama facit plenam probationem vt dixi in.c. veniens
.ij. de teſti. Item qꝛ in iſtis ſpũalibus debemus tene
re in dubio qḋ tutius eſt vt in.c.iuuenis.de ſpõ.nõ.
glo.in.c.vnico.de ſcrutinio in or.fa. In glo.i v̄bo
interp̄tatus ibi interp̄tatur mandatuꝫ pape nõ glo.ꝙ
legatus poteſt interp̄tari mandatum pape ꝛ ideꝫ nõ.
glo.in.§.ex his.xi.q.i.ꝛ ſpe.in ti.de legato.§.ſupeſt
v̄.delegatus q̃ꝫ.ꝛ in.§.oſtendendũ.v̄.xxxvij. Sꝫ ad
uerte ꝙ glo.opponit de quibuſdã iuribus in qbus ca
uetur ꝙ eius eſt interp̄tari cuiꝰ ẽ condere ꝛ non ſoluit
Hoſti.ſoluit tripliciter. Primo ꝙ legatus hoc fecit
ex plenitudine legationis.ſcḋo ꝙ legatus fecit ex ſpe
ciali mãdato pape.tercio ꝙ ſine mãdato ꝓceſſit ꝟ pa
pa habuit poſtea ratam iſtã interp̄tatõnem. Et ex his
duabus ſolutionibus vltimis vidꝛ velle ꝙ de iure nõ
poſſit legatus interp̄tari mandatũ ſeu p̄uilegiũ pape.
Inno.dicit ꝙ ſicut iudex p̄t legem interp̄tari in cã ver
tente coram eo vt in.l.nõ piñ.ff.de legibus.ita põt le
gatus interpretari reſcriptum. Et puto ꝙ iſta ſolutio
ſit bona.nã vt ꝓbatur in.c.ſuper litteris.de reſcriptis.iu
dex interp̄tatur reſcriptum ad ſuam p̄tãtem certifican
dam ꝛ vt ꝓnunciet an ſit iudex ꝛ ad quantũ extendat
iuriſdictio ſua ita potuit iſte legatus interpretari reſcri
ptum pape vt appareat quã p̄tãtem reciperet ex eo mã
dato.idem puto ꝙ vbi orireturaliquod dubium diffi
cile deberet recurri ad papã. Et in hoc caſu poſſent in
telligi iura hic allegata pro contrarijs. Iteꝫ principa
liter nota.ex glo.quatuoꝛ ſpecies interp̄tationis. Nã
interpretatio principis eſt generalis neceſſaria ꝛ i ſcri
ptis redigenda. Et dicit ꝙ eſt generalis quia extendi
tur ad oẽs. Eſt nccia quia neceſſario tenemur ſequi
interp̄tationem principis. eſt eñ in ſcriptis redigẽda
qꝛ ſm vnam opinionem lex dꝫ redigi in ſcript. vt dici
tur ſm quoſdaꝫ allegando ꝛ ex hac glo.habes ꝙ ſcri
ptura eſt de ſubſtãtia legis ſeu ſtatuti de hac materia
vide qḋ late ponit Io.an.in regula nemo põt ad im
poſſibile.de re.iu.li.vi.in mercu. Et per dños ḋ rota
deciſ.xxxviij.per glo.ꝛ Cy.in.l.i.C.de legi.ꝛ opi.cõ
munis vidꝛ ꝙ ſcriptura non ſit de ſubſtantia legis ſed
vtile ẽ eam redigere in ſcriptis.vt conſeruetur illiꝰ me
moria Et ꝑ hac opinione quã teneo adduco bo.tex.i
c.i.de renũ.li.vi.vbi ſucceſſoꝛ redigit in ſcriptis ꝯſti
tutionem predeceſſorum ne traderetur obliuioni ergo
valebat prius conſtitutio anteq̃ꝫ redigeret in ſcriptis.
vñ ſcriptura ibi poſtea interuenit nõ ad validitatem le
gis ſed vt ꝯſeruaretur eius memoria. Ad idem addu
co ſecundo inſti. de iure naturali in.§.quod principi
vbi dicitur ꝙ principi placuit legis hꝫ vigorem.ergo
ſola voluntas p̄ncipis cum effectu facit legem.eſt alia
ſpẽs interp̄tationis que fit ꝑ ꝯſuetudinem. Nam con
ſuetudo ẽ optima legum interpres vt in.c.cũ dilectus
ḋ conſue. Et iſta interp̄tatio eſt generalis qꝛ extendit
ad omnes in quibus viget illa conſuetudo Itẽ eſt
neceſſaria mõ p̄dicto ꝟ non redigitur in ſcriptis. quia
ꝯſuetudo ꝯſeruatur memoria hoim Tercia ſpẽs inter
p̄tationis fit ꝑ iudicem nam iudex poteſt interpretari
leges q̃ ad cauſas decidendas ꝑ eũ vt nõ. Inn.in.c.
cum ſpãli.ḋ appella.facit tex.in aut.iuſiurandũ quod
preſtat ab his.vbi iudex iurat iudicare ſm ꝙ ſibi vide
bitur.ſ.nõ ſcḋm voluntatẽ ꝟ ſcḋm bonũ iudiciũ infoꝛ
matũ a legibus ꝛ hec interp̄tatio non eſt generalis qꝛ
alij iudices non tenent iudicare ſcḋm ꝙ iſte iudicauit
qm̃ nõ exemplis ꝟ legibus iudicandũ ẽ vt in.l.nemo
ff.de ſen. Item hec interp̄tatio iudicis ẽ neceſſaria qꝛ
neceſſario ptes tenent illam ſequi vnde ſnia trãſit in
rem iudicatam niſi appellatur vt in.c.qḋ ad ꝯſultatio
nem de re iudicata. Et ẽ hec iterpretatio in ſcriptis re
digenda ſcḋm gl.itellige reſpectu ſnie diffinitiue quã
ꝓfert vt in.c.fi.de re iudi.li.vi. Sed ſnia interlocu
toria nõ fertur in ſcriptis.ꝛ tamen ꝓpter notoriũ cau
ſe eſt redigenda in ſcriptis vt in.c.qm̃.de ꝓba. An au
tem iudex poſſit interpretari ſuam ſniam poſtq̃ꝫ eam
tulit ſi de nouo circa eam oritur aliquod dubium glo.
iſta arguit ꝙ ſic ꝛ tene menti in hoc glo.ſed vide latꝰ
per docto.in.c.ex parte.ij.de v̄.ſig. plenius ꝑ bar.
in.l.ab executore.ff.de appel.vbi concludit ꝙ iſte ma
iores iudices poſſunt ꝛ videtur tex. in dicta.l. ab exe
cutore de arbitris. An poſſit ſuã ſententiam interpre
tari poſtq̃ꝫ eam tulit vide per ſpe.in ti.de arbitris.§.
fi.v̄.ſed nunquid verbum ꝛ verbo ſequenti ꝛ vide tex.
ꝙ non poſſit in.c.cum olim.ij. de arbi.§.fi.vbi papa
fuit aditus ſuper dubio ſnie ꝛ non arbi. Et vide qḋ ibi
dixi ꝛ qḋ nõ.in.l.qd tamen.ff.de arbi.quarta ſpecies

interꝑtationis ſit ꝑ magiſtrum ſeu ꝑ doctorem. nam quilibet magiſter ſeu doctor pt interꝑtari dubia illi⁹ facultatis in qua eſt doctor vt in.l.vnica.C.de ꝓfeſſ. qui i vrbe ꝯſtantinopolita.li.xij. Et ob hoc dicimus ꝙ ante doctoratum quis non põt magiſtraliter legere nec diſputare nec obſtat ꝙ licentia detur ſcolarib⁹ in aliquibus ſtudijs quia potius datur eis vt adiſcãt ꝗ̃ʒ vt doceant. Et hec interꝑtatio magiſtratorum non eſt generalis ſm glo. nec neceſſaria nec i ſcriptis redigenda que verba declara vt.s.dixi. Nam interꝑtatõ doctoris nõ neceſſitat nos ad illam ſequendaʒ ſed in tm̃ ſtatur illi interꝑtationi quaten⁹ ꝓbatur lege ſeu ratione. Et i eo ꝙ glo.dixit ꝙ hec interꝑtatio nõ eſt redigenda in ſcriptis. Dicunt doc. hoc intelligendũ de neceſſitate vel in ſcriptis publicis ſeu autenticis. Sed bene poſſunt redigi in ſcriptis vt videmus ſeruatum ab olim in lecturis doctorum ⁊ hec interpretatio eſt ſequenda ⁊ de ea facit mentionem tex.in.c.i.de deci. et in.c.capellanus.de ferijs.⁊ in.c.literis.de reſti. ſpol. cum ſimilibus Excuſat ⁊c. hec opinio magiſtroꝝ a pena Nam ſi cõis opinio hʒ certũ intellectũ legis lʒ ille intellectus nõ ſit verus i ſe nihilominus ſequens illũ in iudicãdo vel extra iudiciũ non incurrit penã legis q: cõis opinio doctoꝝ inducit ꝓbabilẽ errorẽ ad hoc vide tex.iuncta glo.in.c.vnico.co.ti.li.vi. fac tex. in.l.ij.ff.de iuris ⁊ facti igno.nõ.bar.in.l.de co.C.d̄ pe.iudi.qui ma.iudi. Et vide qd̃ dixi in.c.vt debitus de appel.et in.c.finem litibus.de dolo et ꝯtu. Et hoc indubitatum in cõi opinione. ſ vide notabile dictum Oldra.in.l.queſitũ.§.i.ff.de fun.inſtruc. vbi dicit ꝙ motus ob opinionẽ ſui doctoris debet excuſari a condemnatione expenſaꝝ q: ꝓbabiliter qs ſequit̃ opi. ſui doc. imo debʒ diſcipulus i practica ſequi doctorẽ ſuũ ſeruata tm̃ veritate ⁊ defendere opinionem ſui magiſtri ad hoc.l.dicere.§.ſi arbiter.ff.de arbi. vnde fert̃ ariſto. reprobando quandã opinionem platonis magiſtri ſui dixiſſe amicus plato ſed magis amica veritas

In glo.in verbo que regi. ibi dño damus actõneʒ ſenſus glo. eſt ꝙ iſta ꝓnoia meum tuũ et ſuũ et his ſimilia denotant dominiũ. Et idem i genitiuo cũ d̄r talis equus eſt petri.⁊ de ꝓnominib⁹ vide ho.tex. cum gl.in.c.quo iure.viij.di. de genitiuo mõ p̄dicto ẽ ho. tex.i.l.ij.in.§.i locũ.ff.d̄ religioſis et ſumptib⁹ funeꝝ Et ad h̄ tene mẽti iſtã gl.cũ iurib⁹ p̄al. ſ h̄ dictũ vid̄r ꝯtra principiũ gl. et contra tex. exquo enim papa mãdanit terrã regis ſubici interdicto dʒ itelligi de ꝓpria ipſius regis et nõ de terra ſibi adherente i preſtando auxilium et fauorem. So. duplex pt colligi ex iſta gl. ꝙ iſte tex. procedat ex larga et impropria ſignificatione vocabuli. nam ſcðm propriam et ſtrictam ſignificationem illa verba importaut dñium. Sed hic dices tu cum hic ſimus i penalibus quare hic fuit facta iſta larga interꝑtatio contra regulam in penis et regulam odia.de re.iur.li.vi. et.c.ſtatutum.de electi.li.vi. So. contrarium eſt difficile et plerieꝗʒ ſoluendo dicũt ꝙ hic non tractabatur de mera pena nam interdictum ſicut excõicatio eſt medicinale nam fertur interdictum donec fuerit ſatiſfactum nec diminuit patrimoniũ alicuius vt in.l.in ſeruoꝝ.ff.d̄ penis. et in.l.iij.ff.de dã. infect. vnde tm̃ quia hec ſñia erat medicinalis tum q: auxiliantes debent eadem pena coherceri vt in.c.i.de offi.delega. legatus fuit interpretatus large hoc mandatum vt terra regis diceretur non ſolũ ꝓpria ſed ſibi adherens auxilio et fauore videmus ſimile i excõmunicatione. nam cõicantes excõicato in crimine dãnato ꝓpter quod fuit excõicatus incidunt i eandẽ excõicationem vt in.c.ſi ꝯcubine.ij.d̄ ſen.excõ. Et ex p̄dictis nõ ſingulariter ꝙ vbi ceſſat iſta larga interꝑtatio terre adherẽtis nõ veniũt appellatõe terraꝝ ſuaꝝ ⁊ facit ſingulariter hoc.ad.q. duo principes fecerunt pacem ad inuicem et promiſerunt ſub certa pena nõ offendere ſe nec terras alterutri⁹. Utꝝ adherentes ſeu bona adherentium illis includant̃ in.c.pacis. credo ꝙ non quia in contractibus ceſſat iſta largiſſima interꝑtatio vt in.c.cuʒ dilectus.de dona. Iteʒ allego tex. ibi valde nobilem et menti tenendum in.c.aplice.de re iudi.li.vi.in v̄.volebat vbi clare probatur ꝙ iſti adherentes nõ includũtur in capitulis pacis niſi exprimant̃. Et vide notabile dictum Inno. ibi q ꝑ illum tex. cõmendauit fidelitatem eccleſie romane Dicit enĩ ꝙ nũꝗʒ eccleſia romana voluit habere pacem nec pacis tractatum niſi ꝑmitteretur de adherentib⁹ et impunitate eorum.

Exquo collige ꝙ infideliter agũt illi q faciũt pacẽ et illos q ſibi ꝑſtiterunt auxilium nõ includunt in tractatu pacis. Uide tm̃ ad p̄ncipale dictum qd̃ nõt bar. in ꝓhemio.ff.noui. vbi dicit ꝙ genitiuus modo predicto et illa ꝓnoia denotant dñium ex propria et ſtricta ſignificatione verboꝝ et ideo i ſtatutis deberet fieri talis interꝑtatio. Sʒ ſcðm ꝯmunem vſum loquendi cõprehenduntur non ſolum domini et poſſeſſores ſ etiã ſimplices detentores vt depoſitarij ꝯmodatarij et ſimiles nam habens equum cõmodatum. dicit iſte eſt equus meus ⁊ coloni ſolent appellare poſſeſſionẽ ſuaʒ quam colunt ad hoc ho. glo.in.l.ij.ff.de ori.iur. v̄. eſt ergo. Hec conſuetudo ſeruanda eſt etiã in ſtatutis ar. in.l.liberorũ.in.§.qd̃ tamen caſſius.ff.de le.iij. et qd̃ nõ.bar.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.et iure. ſ ceſſante ꝯſuetudine ſerua qd̃ dixi diſtinguẽda an materia ſit reſtringibilis an fauorabilis. Et per hec habes p̄maʒ ſolutionem glo. declaratam. ſcðo glo. ſoluit ꝙ iſta terra adherens erat regis quo ad iuriſdictionem ſed non quo ad ꝓprietatem vt eſt videre i terris iſtoꝝ baronũ conſiſtentium ſub aliquo principe Et ex hoc ſcðo intellectu nõ ꝙ genitiu⁹ poſitus modo p̄dicto verificat̃

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

non ſolū quo ad ꝓprietatem ſed etiam quo ad iuriſ-
dictionem. vnde ciuitas pͤt dici mea licet non habeam
ꝓprietatem omnium que ſunt in ciuitate ſ; ſolū iuriſdi
ctionem ⁊ h modo totus mundus dͬ impatoris vt in
l.bñ a zenone.C.de q̄dri.pſcrip.et qͦ ibi nō.et p bar.
in.l.i.ff.de rei vendi.Extra glo. dant͛ alie ſolutōes ſ;
ꝑdicte ſufficiūt In gl.ſi.in verbo priuare ibi ad po
ſtulatōnem attendit͛ Nō iſtā gl. ſingularem iuncto
tex.ꝙ ꝯſtitutio penalis extēditur naꝫ conſtitutio edita
ꝯtra eligentes indignū ſunt ipo iure ꝓuati,p prima vi
ce ptāte eligendi vt in.c.cū in cūctis .ꝗ. de elec.exten-
ditur ad poſtulātes ſcienter indignū ⁊ ꝙ poſtulantes
ſint ipo iure ꝓuati.ſentit Jo.an.h in verbo priuare ex
ponendo.i.ꝓuatos hac vice,ab electōe repellere Jdeꝫ
ſentit in.c.ꝓximo.Sed in regula odia.de re.iuris .in
merc.vbi tetigit materiam extenſionis dicit ꝙ ſi vis
nō inferat͛ huic litere tex.iſte ꝓbat ꝯtrariū.ſ. ꝙ nō ſint
ꝓuati ſed p ſniam priuādi p literaꝫ ibi ꝓuare ⁊ ſic non
fiet extenſio ꝯſtitutionis penalis. Sꝫ mihi plꝰ placet
dictum gl.et iudicio meo aptiſſime probatur in.c.ſe-
quenti.et in.c.ſcriptum.in ſi .ꝗ. de elec.et vtrobiqꝫ dicā
Vñ ꝯclude ꝙ vbicūqꝫ extrema ſic ſe habent ꝙ de vno
ꝓuenit͛ ad reliquū vel ad eundē finem tunc etiā i mate
ria penali ⁊ reſtringibili fit extenſio ita ꝙ diſpoſitum i
vno habet locū i reliquo.ad hoc tex.iuncta glo.nō.in
c.ſi poſtqꝫ.de elec.li.vi.in ſi. ⁊ hoc caſu intellige iſtaꝫ
glo.⁊ optime facit.l.oro.ff.de ſpon.vbi dͬ ꝙ vbi pro
hibetur matrimoniū.videntur ꝓhibita etiā ſponſalia.
Tu adde ꝙ licet ꝓhibito matrimonio videant͛ ſpōſa
lia ꝓhibita.attamē pena appoſita ꝯtrahentibus matri
moniū nō extenditur ad ꝯtrahentes ſponſalia glo .eſt
ſin.in cle.i.de ꝯſan.⁊ affi. qꝛ de ſponſalibꝰ ꝓuenit͛ ad
matrimoniū. Sed ex glo.q̄ritur nunq̄d valeat ele
ctio vl' poſtulatio facta i loco iterdicto.Hugo.ꝟcilieñ.
vt h refert Jo.an.tenuit ꝙ ſic qꝛ p iterdictū ſolū ſuſpē
duntur diuina ⁊ eccleſiaſtica ſacra.vt in.c.ſi.de ſen .ex
cō.li.vi.Sed electio ē qdam ꝯtractus ſiue quedā ob-
ligatio.ideo non vidͬ ꝓhibita tpe interdicti archy.ta-
men in.c.in nomine domini.xxiij.di.tenuit ꝯtrarium
Sed primū dictum ſequitur Jo.an. hic et cōmuniter
doct.poſt euꝫ et videtur probari hec opinio per iſtum
tex.in ꝟ.ſed inde liquide.nam iſta eccleſia metropo-
litana erat interdicta propter generale interdictum et
nihilominus ꝓceſſerat ad poſtulationemꝰquam papa
non recepit nō ꝓpter eccleſiaꝫ poſtulantem ſed ꝓpter
ꝑſonā poſtulataꝫ vt dͬ in tex.Nec ob.c. vbi ꝑiculum
in.§.porro.de elect.li.vi.vbi dͬ ꝙ electio pape nō dꝫ
fieri in loco interdicto.nā illud ē ſpāle in electōe pape
Jtē ibi nō dͬ ꝙ electio p hoc reddatur nulla. imo me
ro iure tenet vt ibi nō. et hic per Jo.an. ⁊ nōbis hāc
queſtionem qꝛ pͤt adduci ad multa Tercio querit͛ qd
opatur admiſſio poſtulationis.So.dicunt doc. ꝙ de
iure videt͛ poſtulatus habilitatus vt poſſit eligi.Sed
curia romana vt euitetur circuitus ⁊ eccleſiaꝝ diſpen-
dium ſeruat ꝙ admiſſa poſtulatōne poſtulatus conſe
quitur ius ac ſi fuiſſet electus ⁊ confirmatus. vñ non
indiget alia confirmatione vel electione ⁊ probatur ho
die .ꝗ. c.ſequenti.⁊ hoc intellige in poſtulatōne. nam
duplex eſt poſtulatio.ſ.ſolēnis ⁊ non ſolēnis. Solē-
nis dicitur qñ poſtulatur ab eo qui pōt ſup omni im
pedimento poſtulati diſpenſare.Non ſolēnis vero dͬ
qñ poſtulatur ab eo qui non poteſt diſpenſare ſup im
pedimento Requiritur tñ eius conſenſus in ꝓmotōne
ratione ſui intenti.pone exemplum canonici volūt eli
gere monachum i epm ſ; qꝛ monachus nō poteſt con
ſentire ſine licētia abbatis vt in.c.ſi religioſus.de elec.
li.vi.canonici poſtulāt ab abbate vt cōcedat eis illum
monachum.ſi eñ abbas ꝯſentit hec admiſſio poſtula
tionis nō habet vim electionis.ſed debet de nouo eli-
gi et peti confirmatio electōnis qꝛ abbas nō habebat
poteſtatē ꝓuidēdi eccleſie cathedrali Jdem dic qñ ca-
nonici petūt filiumfamilias a patre quia volūt eū pe
tere i epm et idem i ſimilibus. Ultimo hic opponi
tur contra tex.i eo ꝙ papa formauit inquiſitōem ꝯtra
iſtum epm nō ꝓcedente infamia. Et ſic ob.c. qualiter
et qñ.de accu.So.dicit Jnno.multum notabiliter ꝙ
ꝯtrarium procedit qñ fit inquiſitio ꝯtra ꝓmotū vt pu-
niatur ſ; i inquiſitione ꝯtra ꝓmouēdum que fit ad finē
vt ꝓmoueatur vel repellatur nō exigitur infamia nam
debet ſupioꝛ ex officio inquirere ne ꝓmoueat͛ indignꝰ
vt in.c.cum nobis .ꝗ. de elec.dicit tñ ꝙ iſta inquiſitio
fit ſine ſolēnitate neqꝫ recipitur iuramētum neqꝫ debet
fieri inquiſitio de certo crimine.ſ; i genere puta iterro-
gando de etate moribus et ſcientia ⁊ ſimilibus .dicit
eñ ꝙ nō ſunt i hoc neceſſarij teſtes intellige.ſ.iurati.
nam iſta inquiſitio fit ſolū ad informatōnem ipius ſu
perioris.Et ex predictis ſingulariter nota practicam
quam debet obſeruare executoꝛ deputatus ad ꝓuidē-
dum alicui de certo beneficio cum cl'a ſi per euꝫ fuerit
reptus idoneus ⁊c.Nō eñ tenetur executoꝛ ꝓcedere
cum ſolēnitate iudiciali,nec recipere a teſtibus iuramē
tum ſed poteſt formare generalem inquiſitionem mō
predicto ſed cōtra hoc ob.iſte tex.vbi papa inquiſiuit
de certo crimine vt dicitur in tex.ꝙ anteq̄ꝫ procuratoꝛ
veniſſet ad papam conſtabat pape quaſi pro certo ꝙ
iſte eps violauerat iterdictum ⁊c.

Ratum. Qui poſtulationem caſſa-
tam vicio perſone innouat
eſt eligendi et poſtulandi poteſtate priuatꝰ.

Et continuatur hoc.c.ad precedens tractat enim de il
la materia.naꝫ ꝓmo ponitur narratio duplicis poſtu
lationis et alterius admiſſio ac alterius denegatio.
ſecundo ponitur papalis approbatio ibi vos. Nō
primo tex.hic aptuꝫ ꝙ poſtulatus ſcienter indignum

ſunt priuati ipſo iure poteſtate eligendi et poſtulandi
Probat etiam hec litera ꝙ canonici vt in.c. ṗcedenti
fuerunt ipſo iure priuati poteſtate eligendi et poſtulan
di quod colligitur ex eo ꝙ littera hic dicit ꝙ iſti cano
nici innouando poſtulationem caſſatam ꝑdiderūt pri
uilegium eis conceſſum per papaȝ Item dicit tex.
ꝙ iſti canonici fuerunt abuſi dignitate ſedis aplice qꝛ
papa i.c.ṗcedenti gratioſe conceſſerat iſtis ꝙ poſſent
de numero eligere nam de iure nō poterant et ſic facit
iſte tex. pro his que dixi in.c.ṗcedenti. puta ꝙ ſicut in
nouantes poſtulatōem caſſatā ipō facto priuanẗ ita et
poſtulantes a ṗn. ſcienter indignum Nō ſcdo ꝙ ſi
cut habentes poteſtatem eligendi ⁊ poſtulandi a iure
cōi priuantur eoipo poteſtate eligendi poſtulando in-
dignum ita priuanẗ habentes poteſtatem eligendi ex
ṗuilegio ſi poſtulant ſcienter indignū Nō tercio ꝙ
abutentes priuilegio ſibi conceſſo ſunt illo priuati ſeu
ſaltem debent priuari Nō q̄rto vnā regulā i mate-
ria electionis ꝙ aliquibus ṗuatis ptāte eligendi illo-
rum poteſtas deuoluiẗ ad illos canonicos lȝ numero
pauciores ⁊ ſicut vnū totum ius collegij reſidet in non
delinquentes et idem dic eadem rōne i alijs actibus
capitularibus. nā ſi omnes eſſent inhabiles puta qꝛ
excōicati vel ſuſpenſi tota potentia capitularis reſidet
penes habiles licȝ ibi faciant minorem ptem collegij
vt hic quia hoc caſu iſti repreſentāt totum collegium
cum priuati ⁊ inhabiles nō ſint ꝯputandi in numero.
ad hoc qḋ legiẗ ⁊ nō. in.c. illa .j. de elec. vide ho. glo.
in.c. qḋ circa. eo. ti. Itē nō q̄nto ex hoc et ex tex. ꝙ
in delictis illud qḋ fit a maiori pte nō cenſeẗ factū ab
oib⁹ imo maior pars venit punienda dūtaxat minor ve
ro ps que contradixit non inuoluitur peccato aliorū
nec pena peccati vt ſatis colligiẗ h ⁊ vide ad h Inno.
in.c.i.ḋ his que fiunt a ma. pte ca. vbi nōbiliter dicit
hoc procedere qn̄ minor pars exp̄ſſe contradicit ſec⁹
ſi tacet. naȝ tunc inuoluiẗ peccato et pena peccati vna
cum expreſſe conſentientibus. qḋ dictum ſingulariter
nō. ⁊ p̄t eſſe ratio quia exq̄ qs vocatur ad vniuerſitatē
debet aut ꝯſentire aut ꝯtradicere. vnde cūȝ teneatur lo
qui ſeu ꝯſulere affirmatiue vel negatiue tacēdo habeẗ
pro ꝯſentiente in ſuū preiudicium ar. in.c. ṗcedenti. et
quod ibi dixi et in.c. ij. de confeſ. li. vi. et melius in.l.
de etate. §. qui tacuit. ff. ḋ interro. acti. facit. c. ſi tibi ab
ſenti. iuncta glo. de ṗben. li. vi. et aduerte quia ṗdicta
ꝓcedunt quando pena apponenda cōcernit ſingulos
tunc enī pauciores contradicentes non puniunẗ. Sȝ
dubium eſt quando ex delicto venit pena imponenda
concernens ipam vniuerſitatem vtputa maior ps vni
uerſitatis alicuius ciuitatis cōmiſit rebellionem cōtra
principem. minor vero pars in conſilio contradixit
nihilominus maior pars rebellauit totam ciuitatem.
nunquid debeat puniri tota ciuitas cum non poſſit ta
men ſine diſcrimine minoris partis que non conſenſit
De hac queſtione vide p Inno. in.c. grauem. de ſen.
excō. plenius per bar. in.l. aut facta. ff. de penis. teti
gi in.c. dilectus. de ſimo. vbi tractaui an ⁊ qn̄ vniuer-
ſitas poſſit accuſari et qualiter ſit punienda vide etiaȝ
aliquid per bar. i tractatu de tirāno. Unū enim tene
menti ꝙ non dicitur vniuerſitas ſeu ciuitas aliquid fa
cere niſi illud deliberatum fuerit collegialiter vñ ſi ma
ior ps hui⁹ ciuitatis faceret aliquē inſultū vel rebellio
nem non debet dici ꝙ ciuitas fecit ex quo non fuit illō
deliberatum collegialiter ita dicit glo. nō. ⁊ bene i.l. ſi
cut. ff. qḋ cuiuſq; vniuerſi. ſequiẗ bar. in. ḋ.l. aut facta.
facit qḋ nō. glo. in.c.i. de re. eccle. nō alie. li. vi Nō
vlterius ꝙ ſicut poteſtas partis delinquentis reſidet
in aliam partem quādo eligentes habent ptātē a iu
re ꝯmuni vt in.c. cūȝ in cunctis. et in.c. cū vinconienſ.
de elect. ita deuoluitur poteſtas qn̄ eligentes habent
poteſtatem ex priuilegio vt hic. Et ex his infero q̄ſtio
nem. pone ꝙ poteſtas eligendi fuit data p canonicos
tribus ꝯpromiſſarijs. quoꝝ duo ſcienter elegerunt in
dignum tercius elegit idoneum. q̄ritur nūquid valeat
electio iſtius tercij videtur ꝙ ſic quia poteſtas duoꝝ
recidit in iſtum ar. hic ſed ꝯtrarium eſt veꝝ quia iſtud
c. loquitur qn̄ aliqui eligunt collegialiter ita tota ptās
reſidet penes eligentes idoneum. Sȝ in caſu ṗmiſſo
cōpromiſſarij non eligunt vt collegium ſed vt ſinguli
habentes poteſtatem a collegio Unde ptās ꝯpromiſ
ſoꝝ eligentium indignum deuoluitur ad ꝯpromitten-
tes vt in.c. cōpromiſſarius. de elec. li. vi. repitur ergo
electio ab vno tantum. ⁊ hanc opi. ſenſit Jo. an. in.c.
cum i iure. et.c. quia ꝓpter .j. de elect. In glo. pe.
in fi. nō ſingulariter iſtam glo. ad quā quotidie fit re-
miſſio cum queritur. nūquid ius vniuerſitatis poſſit
remanere in vno ſolo omnibus alijs mortuis vel pri
uatis et concludit iſta glo. ꝙ ſic. vnde tota potētia col
legij reſidet in iſto ſolo et hanc opinionem glo. tenet
Inno Hoſti. et cōiter doctores et videtur ꝓbari per.l.
ſicut. ff. qḋ cuiuſq; vniuerſitatis et hanc opinionem te
net ibi glo. et bar. Iſte tamen ſolus nō poterit ſeipm
eligere qꝛ notaretur ambitione vt in.c. p veſtras. ḋ iu.
patro. non ob. quod ḋr de grege aialium quia illud ꝓ
cedit in vniuerſitate reꝝ inanimataꝝ que quidem vni
uerſitas non habet bona ſeu iura nec eſt ibi anim⁹ ho
minis in quo cōſeruetur illud ius collegio merito ex-
tenſis capitibus aialium deſinit grex ſꝫ nos loquimur
in vniuerſitate perſonarum que habent bona et iura
ideo ius collegij reſidet in vno ſolo Ad.c. bone alle-
gatum in gloſa. Reſponde clarius ſic ꝙ illi qn̄q; de
collegio eligunt ſciēter indignum et tunc ipo iure ſunt
priuati poteſtate eligendi. ⁊ ideo poteſtas reſidet i eis
qui non deliquerunt vt hic et in. ḋ.c. cūȝ vinconienſ.
qn̄q; eligunt indignum contra formam ⁊ tūc eligētes

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

non ſunt priuati poteſtate eligendi. et ideo poteſtas
reſidet in eis qui nō deliquerunt vt hic ⁊ in. d. c. cum
vinconienſ. q̄n ꝗ eligunt indignum ꝯtra formā ⁊ tunc
eligentes non ſunt priuati ſ; priuandi poteſtate eligē-
di vt in. d. c. quia ꝑpter. et ibi notabitur an valeat ele-
ctio iſtorum ſi iterum eligant ſeruata forma anteꝗ̄ pri
uentur. et eis tamen priuatis ſnīa deuoluitur ptās ad
illos qui nō peccauerant in forma tamen ꝯtempſerūt
aliquem de vniuerſitate qui deberet vocari ⁊ iſto caſu
electio tenet ſed inſtante contempto debet electio iſta
caſſari non tamē ꝑuant̄ ptāte eligēdi l; aliud ſenſerit
hic gl. ⁊ ꝯtrariū hui⁹ tenuit gloſator in. d. c. bone. ideo
ille ſolus q̄ fuit ꝯtemptus nō potuit ꝑ ſe eligere quia
alij nō erant priuati ptāte eligendi ſed nos loquimur
q̄n alij ſunt ꝑuati vel mortui p̄ter vnū. Pondera tn̄
glo. in eo ꝙ dicit ꝙ collegiū nō ē in vno. nā deeſt ibi
ſignificatum vocis ſ; ius collegij ꝯſeruat̄ i vno Quid
aūt ſi om̄es ſunt mortui vel expulſi de collegio nūq̄d
ſit extinctū collegiū et ius ipius vide Inno. in. c. ij. de
noui opis nūci. ⁊ qd̄ nō. in. c. cū ſup. de cā poſſeſſi. et
ꝓpri. vide bonam glo. ⁊ tene eā menti in. c. ſtatutum
de elec. li. vi. ꝑ glo. et bar. in. d. l. ſicut et ꝑ eundem i. l.
fi. in fi. de collegijs illicitis et in. l. i. ff. de acqui. poſ.
⁊ ꝯcluſio ē hec ꝙ aut collegiū fuit deſtructū auctorita-
te collegij ⁊ ipſo facto extinguūtur omnia iura et ꝓui-
legia collegij vel expulſi aut deceſſerunt hi omnes de
collegio vel expulſi fuerunt ꝓpter eoꝝ delictū ⁊ tūc in
collegio eccleſiaſtico ꝯſeruantur oīa iura collegij apud
ipam eccleſiā. S; in collegio ſeculari ē dubiū nam gl.
in. d. l. ſicut tenet ꝙ extinguit̄ collegiū ac pereunt iura
collegij. Alij tenuerūt idē in collegio ſeculari qd̄ i ec-
cleſiaſtico vt cōſeruetur ius apud parietes ꝑcedentes
que opinio vid̓ cōior. poſſet tn̄ dici ꝙ ſi ius collegij
ē collatum loco tunc nō extinguit̄ ius l; deſint collegia
ti pōt poni exemplū q̄n deſineret ꝓpter guerrā vel pe-
ſtem vniuerſitas ſcolarium. iura eīn collegij ꝯſeruātur
apud ciuitatem cui ꝓuilegium ſtudij collatū ē. In
glo. ſi. in fi. Nota ex glo. duos modos qbus pōt
ſupior procedere, ꝑ admittendo poſtulatōnem ꝑmus
vt dicat, ꝓuidemus eccleſie veſtre de tali pſona, put po
ſtulaſtis. Et ꝑ iſta practica facit iſte tex. in ꝟ. ꝓuidiſti
Alius modus eſt vt ſuperior dicat poſtulationē vr̄am
admittimus ⁊c. Et hec admiſſio h; effectum electōis
et confirmationis vt dixi. s. c. i. et ponit Inno. iſtos
duos modos. Dicit tamen ſm̄ modum magis ꝯgruū
quia ꝓuiſio non ſpectat ad ſuperiorem. habet ergo ſu
perior poſtulatōnem admittere vel repellere ad hoc. c
ſequenti. ⁊. c. i. ꝓpe finem. s. eo. Nunꝗ̄ tn̄ ſuperior de
bet dicere poſtulatōem ꝯfirmamus quia verba poſtu
latorum diriguntur in ipm̄ ſuperiorem nec ius acqui-
ritur poſtulato. Qualiter autem ſe debeant habere po
ſtulantes apud ſuperiorem vide bo. glo. ī. c. proximo

in ꝟ. quam ex gratia moueatur. Extra glo. Inno.
ponit hic aliquos caſus in quibus eligentes ſunt pri
uati poteſtate eligendi Et primus caſus q̄n poſtulāt
ſcienter indignum vt. s. eo. c. i. Secundus q̄n po-
ſtulationem caſſatam vitio perſone innouant vt hic.
Tercius q̄n eligunt per abuſum ſecularis ptātis
vt in. c. quiſquis. ī. de elec. vbi de hoc Quart⁹ q̄n
eligunt ineligibilē vt in. c. innotuit. ī. d̄ elec. Quin
tus q̄n recipiunt poſtulatum vel electum vt ꝑlatū cui⁹
electio vel poſtulatō eſt nulla vt in. c. bone. ī. ti. proxi.
Sextus ſi ſunt excōicati vel ſuſpenſi vt in c. cū dile
ctus. de. ꝯſue. ⁊ in. c. cū inter R. ī. de electi. Septi⁹
cum non eligunt. ī. temp⁹ a iure prefixum de quo i. c.
ne ꝑ defectu. ī. de elec. Octau⁹ cum poſtulant p⁹
appellatōnem vt in. c. bone. ī. ti. pxi. Secus dixit In
no. in electione facta poſt appellatōem q; electōe; cū
ſit via ordinaria nō poteſt appellatio impedire niſi ex
cauſa iuſta ſit interpoſita vt in. c. cū nobis. ī. de elect.
Sed poſtulationem impedit appellatio etia; ex cauſa
fruſtratoria interpoſita Ratio, ſcōm eu; q; poſtulatio
debet eſſe concors vt in. c. ſcriptū. ī. de elec. Refert tn̄
queſdam dicere nō eſſe in hoc differentiam inter po-
ſtulationē et electionem Hoſti. ꝯcordando dicit et hn̄
aut poſtulatio ſit ſine cauſa vel non a duabus ptibus
et procedat contraria opinio vt appellatio fruſtratoria
talem poſtulationem nō impediat. q; talis poſtulatio
vincit electōem vt in. d. c. ſcriptum. ergo eſt fortior q̄;
electio ⁊ vide plures alios caſus ꝑ hoſti. i ſumma. in
ti. de elec. in. §. ⁊ q̄liter. ꝟ. cauendū. et ſequē. Et ponit
circa ꝑdicta Inn. duas regulas Prima ē ꝙ valet ele
ctio facta nō vocatis illis q ſunt ꝑuati vel inhabiles
ad eligendū l; ꝑmo nō ſit diſcuſſum an ſint ꝑuati Sa
tis eīn ē ꝙ poſtea poſſint ꝯuinci. q; ſi in veritate non
habebāt ptātem eligendi nō erat opus eos vocare. fa
cit. c. ſi. de ſupple. ne. ꝓla. et qd̄ legit̄ et nō. in. c. illa. ī.
de elec. Et idem dic in alijs actib⁹ capitularib⁹ vt vale
at actus expletus ꝑ habētes vocem i caplo l; inhabi
les et ꝑuati nō fuerunt vocati nec fuerit diſcuſſum per
ꝑus an ſint ꝑuati. Scd̄a regula ē ꝙ caſſata electōe
vicio perſone eligentes ſunt priuati ea vice poteſtate
eligendi vt in. c. cum in cunctis. ī. de elect. quod intel
lige quādo elegerunt ſcienter indignum. Sec⁹ ſi igno
ranter vt in. c. innotuit. ī. de elect. Sed dubium ē q̄d
in alijs actibus capitularibus. nunquid diſponentes
rem nō legitime ſint priuati poteſtate explicandi talē
actum legitime ita ꝙ poteſtas deuoluatur ad alios l;
numero pauciores Credo ꝙ non quia hoc nō reperi-
tur iure cautum niſi i actu electionis. vnde cum priua
tio vocis dande ſit pena non debet extendi ad caſum
iure nō expreſſu;. pro hoc facit. c. quia ꝓpter. ī. ti. px.
vbi eligentes ꝯtra formam nō ſunt priuati. ad idem. c
bone. el. ij. ī. d̄ elec. vbi patet ꝙ eligētes aliquo ſpreto

et contempto non ſunt priuati ergo pena priuatõnis
nõ habet locũ regulariter lʒ min⁹ legitime maior ps
ſe geſſerit. facit glo. in. c. fi. de iure pro. Ni. abbas

One memorie. Poſtulatõ p quã puata vel
minor vtilitas cõi vel maiori pfert vel q̃ fit
a minori q̃ʒ tercia pte collegij admitti nõ dʒ. Et pma
ps ponit duas diſcordes poſtulatões. Secunda
vtrãqʒ repellit cauſas exprimens ibi nos. Tercia
monet nouã puſionẽ fieri ibi mãdantes. Nõ pmo ex
tex. iũcta ſupraſcriptõe q appellatione clericoꝝ veniũt
canonici. Nam papa hic ſcribit clericis rauenat. eccle
ſie vʒ loquitur de clericis nõ canonicis ſ; de canonicis
quia ipi ſunt qui habent ptãtem eligendi platum. alij
vero qui nõ ſunt canonici lʒ habeãt ibi beneficia non
tñ ſunt de capitulo nec faciunt collegium vt in. c. dile-
cis. de excel. pla. et in. c. q2 ppter. ij. ti. pxi. p Inno. in
c. ij. de inſti. et faciunt hec ad qõnem. nunqd in omni
materia appellatione clericoꝝ veniunt canonici. Do.
cardinalis ↄcludit q ſic allegat vltra tex. iſtum. c. p ex
ceptionem de elec. li. vi. vbi tex. notabiliter dicit q ſi
papa eximit clericos alicuius eccleſie etiã canonici itel
ligunt exempti et tamen materia exemptõnis ẽ reſtrin
gibilis cum per eaʒ pindicetur poteſtati ordinarij ar.
xi. q. i. peruenit. Item quia eſſe canonicũ nõ ponit ali-
quid ſuper alios clericos niſi quatenus a iure ſpãliter
eis conceditur ergo debent canonici venire appellatio
ne clericoꝝ cum nomẽ clerici ſit nomen generis ꝛ gen⁹
infert ſuas ſpẽs. Contrarium tenui ſup rbica de vita ꝛ
ho. cleri. vbi concludo q in materia reſtringibili appel
latione clericorum non veniunt canonici nec alij i dig
nitate conſtituti. quia vbicunqʒ ſpẽs ponit aliquid vl
tra genus ſuum: appellatõne generis non venit illa ſpe
cies tex. eſt valde notabilis in. c. ſtatutũ. de elect. li. vi
vbi appellatione eccleſie prochialis non venit collegi
atã quia ſemper habet qualitatem collegij vltra par-
rochiam et ibi dicit tex. hoc procedere i materia odio
ſa. ſecus i materia fauorabili vel indifferenti vt ibi nõ.
per Io. an. ad idem per dictum Inno. in. c. ſedes. o.
de rſcptis vbi dicit q ſi papa dat reſcriptum contra ti
tium clericum ꝛ quoſdam alios ſub illa clauſula gene
rali nõ veniunt canonici quia ſunt digniores ſimplici
bus clericis. cum ergo canonicus habeat qualitatem
canonicatus vltra alios clericos non debet venire ap
pellatione clericorum in materia reſtringibili ſecus di
cit i materia fauorabili vt ſenſit Fre. conſilio. lxxi. vbi
dicit q ſi papa concedit priuilegium cardinali vt poſ
ſit conferre beneficia clericoꝝ ſuorum decidentium et
etiaʒ q veniunt beneficia canonicorum ſi canonici alij
qui ſunt ſui cõmenſales quia iſtud priuilegium nõ eſt
odioſum ſed fauorabile Ad. c. per exceptionem. quod
videtur multum ſtringere dic q ibi ſit larga interpre-
tatio vt euitetur abſurditas nam abſurdum foret q ex
emptis clericis non forent exempti canonici qui ſunt
principaliores in eccleſia Item poſſet ↄtingere quod
illud priuilegium alias nil operaretur vtputa quia in ec
cleſia nõ ſunt alij clerici pter canonici ꝛ diſpoſitio de-
bet large iterpretari quãtũcunqʒ penalis ſit aliter nõ
poſſet habere effectum vt eſt tex. notabilis in. c. ſi ſnia
de ſen. excõ. li. vi. Ad iſtum tex. dic q materia iſta nõ
erat odioſa nec poterat itelligi niſi de canonicis ſ; ideo
appellauit hic eos clericos et nõ canonicos quia i illa
eccleſia Rauenateñ. ſunt duo collegia ex puilegio pa
pe vnum cardinaliũ. appellãtur eñ cardinales ppter
honorem nõ q ſint cardinales Aliud eſt collegiũ ca-
nonicoꝝ. vnde vt papa ↄprehẽderet hic omnes vſus
ſuit hic noie generis quia omnes canonici ſunt clerici
Sicut enim ex quo quis eſt homo eſt aial. ita ex quo
quis eſt canonicus eſt clericus quia ius canonie nõ ca
dit i laicum vt nota. glo. in. c. cum. m. de ↄſti. eſt tex. i
c. ij. de inſti. et ibi per Inno. Et hec notabis ad alias
materias. Nõ ſcdo q cardinalis nõ eligitur ſed po
ſtulatur. nam cum ſit alligatus eccleſie romane nõ ha
bet liberum volatum. vñ ſicut epũs nõ pt eligi ad aliã
ſedem ſʒ debet poſtulari vt hic. et in. c. ſi. ij. eo. ita etiã
cardinalis non debet eligi ſed poſtulari. et hanc opi.
tenuit hoſti. Et optime pbat iſte tex. capiendo verba
ppria. Sed Abb. et Egi. tenuerunt ↄtrarium dicẽtes
q cardinalis nõ epiſcopus poteſt eligi. Et ad iſtum
textũ. reſpondent q verbum poſtularunt ponitur hic
improprie quo ad cardinalem proprie quo ad epm.
vnde dicunt q cardinalis fuerit hic electus ꝛ non po
ſtulatus. De hac materia dic vt plene dicam in. c. ec-
cleſia el. ij. ij. ti. ppimo Nõ ergo h ar. opti. q pmo
tus in cardinalem nõ debet tenere epatum ſaltem i ti-
tulum nã cardinalis dʒ aſſiſtere pape q2 pñtia ſua eſt
ſibi magis vtilis q̃ʒ in alio epatu. Epatus autẽ requi-
rit reſidentiã ↄtinuã. nã durꝝ eſt dimittere eccleſiã ſine
ſponſo. Paria eñ ſunt nõ habere ſpõſum vel pẽius i
utilem vt in. c. ij. de trãſla. pla. Vñ vides hic q papa
noluit admittere poſtulationem factã de iſto cardinali
quia oportuiſſʒ aut deſerere romanã curiã aut motem
trahere ex epatuʒ vtrũqʒ aũt erat incõueniens merito
papa poſtulationem nõ admiſit. Et ſic colligitur ar.
ex tex. q cardinalat⁹ ꝛ epatus nõ ſunt ↄpaſſibiles i ea
dem pſona. Nouiſſimis aũt tpibus ſeruatũ ẽ q epõ
pmotus i cardinalem non pdit ipo iure epatum. imo
retinet illũ titulum vt pus niſi papa aliter diſponat ꝛ
ita ſeruatũ fuit i cardinali ſancti crucis quo ad epatuʒ
Bonoñ. Et cardinali ſancti Marcelli q̃ ad epatũ Se
neñ. Et h q2 pleriqʒ ↄſuluerũt qõ. c. de multa. õ pbẽ.
nõ hʒ locũ i epatib⁹ cardinalatibus ꝛ ſilibus ꝛ verꝫ di
cunt quo ad verba iuris Sʒ quo ad mentẽ putarem
ↄtrarium q2 potius debet vacare ipo facto vn⁹ epatus

per adeptionē alterius vel cardinalatus q̄ꝫ vacet vn⁹
archidyaconatus per adeptōnem alterius dignitatis
inferioris. De materia tamen vide quod nō.in.c. cū
dilectus.de conceſſio.preben. vbi eſt propria mate-
ria. Nota q̄rto ibi de facto ⁊ de iure ꝙ allegationū
que fiunt in iudicio quedam ꝯſiſtunt in iure et quedā
in facto ex facto enī ius oritur vt in.l.ſi ex plag in.§.i
cliuo.ff.ad.l.acquiliam. Nō q̄nto ibi curauimus
allegare ꝙ iudex poteſt in cauſa vertente coram eo al-
legare.p vtraqꝫ parte poteſt ergo iudex apire dubia.p
ceſſus ⁊ allegare plenius iura facientia pro vtraqꝫ pte
q̄ꝫ fecerūt aduocati et ad hoc cotidie allegatur iſte tex.
et cōcordat.l.i.C.vt que deſunt aduoca.iudices ſup
pleant. Nota.vi.ꝙ cardinales ꝯſulunt nedum ro
mane eccleſie ſed toti eccleſie vniuerſali ſunt enī corp⁹
cum papa ſicut canonicī cum ep̄o de quo pleni⁹ dicā
in.c.eccleſia.ꝟ.ti.pxi. Nota.vij.ꝙ appellatōe Ro.
eccleſie q̄nqꝫ itelligitur ꝺ eccleſia romana pticulariter
ſumpta.q̄nqꝫ ſumit.p vniuerſali eccleſia.nam vnica ē
eccleſia totius orbis.xxiiij.q.i.loquitur.⁊ in.c.vnico
de ciſma.li.vi.eccleſie vero pticulares ſunt mēbra iſti⁹
eccleſie vniuerſalis et ꝯſiſtit eccleſia vniuerſalis ex col
lectione fidelium.de ꝯſe.di.i.eccleſia. Nota.viij.
tex.ibi nō imerito preferentes ſpāli vtilitati ⁊c̄.ꝙ vtili
tas cōis ē pferenda ſpāli et maior minori. Quid autē
ſi ꝯcurrat cōis vtilitas in diuerſis pſonis dic vt nō.in
l.i.ff.ſo.ma. Ultimo nota tres modos.puidēdi ec
cleſie vacanti.ſ.per electionem poſtulationem ⁊ nomi
nationem Et dicit hoſti.ꝙ electio debet eſſe canonica
q̄ꝛ debet capitulum in ea ſeruare formam a canone p̄
fixam vt in.c.quia.ppter.ꝟ.ti.pxi.et ſi eſt legitime fa-
cta acquirit̄ ius electo vt in.c. cū iter canonicos.ꝟ.de
elect. Poſtulatio vero debet eſſe concors ⁊ poſtq̄ꝫ ē
pn̄tata ſupiori nō licꝫ poſtulantibus ab ea reſilire vt
ꝟ.c.pxi.nominatio vero debet eſſe ſolēnis et fit ſcōm
cum quando duo vel tres qui ſunt excellentiores i ca
pitulo vel alibi noiantur pape et petitur per collegiū
vt papa.puideat eccleſie de aliquo illorum Et p hanc
noiationem qōammodo ius acquirit̄ noiatis ar.xvi.
q.vltima.ꝯtra ſanctor nec poſſunt noiantes recedere
a nominatione poſtq̄ꝫ facta eſt ſupiori ſm̄ cū ſicut dici
mus in poſtulatione q̄ꝛ vtrobiqꝫ eadem ē ratio. Fatē
tur tamen Inn.et hoſti.ꝙ ſi poſtulātes ſeu noiantes
et ſuperior a quo petitur poſtulatio ꝯueniunt pn̄t po-
ſtulantes reſilire nō obſtante ꝯtradictōe poſtulati ſeu
noiati qō nō. Et quāqꝫ Inno.dixerit ꝙ iter poſtulati
onem et noiationem ē differentia q̄ꝛ poſtulatio fit cū
ſolēnitate.noiatio vero ſine.tn̄ nō placet hoſti. dicens
ꝙ poſtulatio.pprie fit de vno.noiatio de pluribus. vl
poſtulatio fit qn̄ plures ſunt in collegio.noiatio vero
qn̄ ē vnus ſolus q̄ꝛ.pprie i vno non cadit electio. dic
tn̄ ꝙ cadit ius electōis vt dixi.s.c.pxi.et ſatis pōt te-
neri illa opinio vt poſtulatio fiat de vno nominatio ꝺ
pluribus.et itellige in noiatione ſolēni q̄ fit modo p̄di
cto qn̄ datur libera poteſtas ſuperiori.puidēdi vni ex
noiatis.nam quedā ē noiatio nō ſolēnis.ſ.qn̄ an̄ ſcru
tiniū fiendū aliquis nominat̄ inter canonicos tāqꝫ bo
nus ⁊ ſufficiens.illa enim noiatio nō tribuit ius nomi
nato vt in.c.quod ſicut.de elec.ſed ſolum preponitur
i collegio vt digat̄ ſi placet collegio.ſolent enī noiari
plures et poſtea fit ſcrutiniū de oibus ⁊ habēs maio-
rem ptem vocū remanet electus vt in.d.c.q̄ꝛ.ppter.⁊
hoc pl⁹ placet q̄ꝫ h̄ qō ponit gl.fi. Quid aūt ſit.ppria
electio ſeu poſtulatio dixi ſup rīca. In glo.i.in fi.
Nō ſingulariter iſtā glo.q̄ ſolet iūcto tex.cotidie alle
gari cū querit̄ an ⁊ qn̄ iudex poſſit ex officio ſupplere.
Et de materia vide aliquid p Inn.in.c. ad noſtram.
el.ij.de iureiur̄.et aliquid dic per glo. xxxviij.di. in.c
p̄iuſqꝫ.et.xxx.q.v.iudicante.et in ſpe.de diſputatio-
ne et allegatione.§.fi.quaſi p totū.et per bar.⁊ Bal.
in.l.i.C.vt que deſunt aduocatis.pleni⁹ p eundē bar.
in.l.iiij.§.hoc aūt iudiciū.ff.ꝺ dam.infec.p glo.in.c
cupientes.§.cete.in v̄.ꝯtumacia.de elec.li.vi.⁊ in.c
pia.de excep.eo.li.in v̄.ſic publice. Et.p declaratione
materie.pſequar p̄us aliquos caſus cotidie occurren-
tes.ſcōo ſubmittam vnā regulā Et p̄mo dicendum
ꝙ iudex ſemp p̄t de iure ſupplere ſiue cā ſit publica ſi-
ue p̄uata inducendo legē vel canonem ſeu ſtatuta loci
vt voluit h̄ glo.⁊ bn̄ p̄t etiā induci lex a ſili vt nō.gl.
Bar.et Bal.in.d.l.i.pal. Scōo p̄t etiā ſupplere ꝺ
facto in his q̄ ſunt ſibi nota vt iudici vtputa ex actis
ptꝫ aliqō ius ꝯpetere pti qō.ppter ignorantiam pars
omittit vt in.c.raynaldus ⁊ ibi per Inno.ꝟ.de teſta.

Tertio ſupplet i facto ſibi noto vt notorio. vt nō.p
glo.⁊ doc.in.l.i.C.qui ⁊ aduerſus quos. ⁊ p glo.in
d.c.pia. Quarto ſupplet i exceptione q̄ reddit iudi
cium retro nullum exemplum.i c.cāꝫ que.ꝟ.de iudi.
nō.gl.i.c.i.ꝺ elec.li.vi ⁊ Bal.i.d.l.i. Quito ſupplet
niſi vertitur piculum animaꝝ vt. in.c.exceptionem.ꝟ.
de excep.nō.p glo.in. d.c.cupiētes Sexto ſupplet
circa repulſionē teſtiū.pōt enī iudex ex offitio ſuo mit
tere.p vicinis vt videat ex relatōne eorum an teſtis ſit
idoneus vt in auc̄.de teſti. §.i.nō. Bar.in.d.§.h̄ aūt
iudiciū.ꝯcernit enī honorē ⁊ dignitatē iudicis ⁊ bonū
publicū vt indign⁹ nō admittat̄ i teſtē.facit.l.quos.p
hibet.ff.de poſtu. Tu vero h̄ intellige niſi ſit talis ex-
ceptio que poſſit p ptes omitti.vtputa ſi teſtis ē alias
idoneus ſꝫ ē familiaris aduerſe ptis ex quo enī ps nō
excipit iudex nō debet ex officio repellere.facit quod i
ſimili nota.in.c.accedens.el.p̄mo.vt lit.nō ꝯteſt.et h̄
nota.Io.an.in addi.ſpe.in ti.de teſti.§.i. Septi-
mo ſupplet in fauorem publicum p̄ſertim cum.pcedit
ex officio notabili vt in.d.§. hoc autem iudicium.et
quod ibi nota. Idem facit ad vtilitatem eccleſiarū vt

in.c.cum veniſſent.de inſti.et ad vtilitatem miſerabi/
liū pſonaꝝ pupilloꝝ et viduaꝝ vt nō.in.d.§.h aūt in
diciū.Idē ſcdm glo.h ſupplet d facto qñqꝫ altera pte
abſente alſat.l.fi.C.de appel.ꝛ ideo dixit gl. qñqꝫ.qꝛ
aliqui itelligūt illā.l.ꝙ ponit actū ſpālem in cā appel
latinnis qd nō ibi glo.Sꝫ bar.in.d.l.ꝛ in.§.hoc aūt
iudiciū voluit ponere in hoc regulā ꝙ vbicunqꝫ iudex
pt ꝓcedere cōtra abſentē pt ſupplere de facto ad vtilita
tem abſentis vt teſtes ꝓducere,ꝓ abſente excipe ꝛ alia
facere q̄ incumbunt abſenti ar.d.l.fi.ꝛ in auc.q ſemel
C.quō et qñ iudex.ꝛ hec opinio quaſi cōiter hodie te
net.Sed Bal.eā nō approbat in.d.l.dicēs ꝙ illa lex
fi.debet intelligi qñ iudex ſupplet ꝓ abſente in facto ſi
bi noto vt indici vtputa p inſpectionē actoꝝ nā nulla
lex ē q̄ clare dicat iudicē poſſe inducere teſtes ꝓ abſen
te et hec opinio vidr verior de rigore iur. Sed opinio
bar.eſt equior et cōior.Illud tñ ſcias ꝙ iudex poteſt i
omni cā ex officio teſtes iam inductos iterrogare qui
obſcure depoſuerūt.Itē iterrogare ptes qñqꝫ viſum
ſibi fuerit vt in.c.cū iohānes de fide inſtru.nō.glo.in
c.in pñtia.de ꝓba.et bar.in.d.§.hoc autē iudiciū.Et
potes circa pdicta ponere regulā quā faciunt Bar. et
Bal.in.d.l.i.ꝙ in his que radicant in pſona iudicis
pt iudex ſemp ex officio ſupplere vtraqꝫ pte pñte.Ad
officiū eñ iudicis ptinet libellū examinare vt in.l.i.
ff.de offi.aſſeſſo.Iuramentuꝫ calūnie deferre. dilatio
nes dare Itē ꝓnūciare i cā.vñ ꝯcluditur ꝙ valet ſnīa
lata vtraqꝫ pte pſente lꝫ non appareat ꝙ iudex cā ꝓtu
lit ad inſtātiam ptis Sꝫ altera pte abſente iudex non
ſupplet niſi petente pte pñte vt in.l.ꝓperandū.C.de
iudi.et in.l.ad peremptoriū.ff.eo.ti. In his vero
que radicātur in pſonā ptis vt excipe petere,ꝓbare et
ſimilia iudex regulariter nō ſupplet qꝛ nō ꝺꝫ aſſumere
officiū ptis et ſupplere ad ꝯmodum priuatum vt nota
Inno.in.d.c.ad noſtrā.fallit in caſibus pſalle. In
glo.in verbo cōi.Nō bñ ſinē hui⁹ glo.ꝙ qs nō tenet
pferre bonū publicū ſuo priuato ſi priuatū bonū non
includitur ſub publico et idem nō glo.in.c.licet. de re
gulari.ratio ē qꝛ prima caritas incipit a ſe ipa.Iudex
aūt debet pferre bonū publicum ꝑuato lꝫ ꝑuatū non
includatur ſub publico qꝛ bonū publicū ē meli⁹ priua
to.et hoc caſu pt itelligi iſte tex.et quod nō.glo.in.l.
vnica.C.de ſtudijs liberalibus vrbis rome.li.xi.vbi
nō ꝙ ſi faber habet apothecam iuxta ſcholam ita ꝙ
impedit exercentes ſtudium debet per iudicem expel
li ꝓpter bonum publicū qd ꝯmittit in ſcolaribus vt i
auc.habita.C.ne filius ꝓ patre.Plenius tamē dic d
iſta qſtione ꝛ de materia vt nota.per bar.in.l.i.ff.ſo.
matri. In glo.in v.in tanta.ibi numerus poſtulan
tium ſit duplo maior hoc ꝓcederet qñ poſtulatio con
curreret cum electione alterius ptis.tunc eñ non de
bet admitti poſtulatio niſi numerus poſtulantium ſit
duplo maior Sed dubiū eſt quid ſi non cōcurrat ele
ctio ſed ſola poſtulatio que fit a maiori parte capli dū
taxat.nūqd talis poſtulatio poſſit admitti p ſupiorē
inuita minori pte.Hoſt.hic tenet ꝙ ſic qꝛ regulariter
valet qd fit a maiori pte capituli vt in.c.qꝛ ꝓpter.de
elec.et in.c.i.de his que fiūt a ma.pte ca.ꝛ.lxv.di.in
c.i.et.ij.nec ob.ꝙ iſte tex.in eo ꝙ dicit ꝙ Ro.eccla
nō conſueuit in tanta diuiſione poſtulationem admit
tere qꝛ ſm eum littera nō dicit ꝙ nō poteſt ſꝫ ꝙ nō cō/
ſueuit Hoſti.dicit ꝙ quo ad alios ſuperiores tm̄ ē di
cere ꝙ papa nō cōſueuit quantum ꝙ nō debet qꝛ ſtil⁹
romane curie facit ius quo ad alios vt in.c.ex litteris.
de ꝯſti.Papa tamen ſibi et ſucceſſoribus ſuis nō pōt
imponere legem ſed alijs ſic vt in.c.innotuit.de elec.
et ſic ſenſit hoſti.ꝙ alius ſuperior citra papā non pōt
admittere poſtulationē factam a maiori parte.Sed
optet vt ꝯcurrāt due ptes collegij.Et nō ſingulariter
hoc dictum ꝓpter auctoritatem hoſti. Sꝫ mihi plus
placet opinio Goff.et ad iſtum tex.reſpōdeo aliter qꝫ
ipſe faciat.hic enim loquitur i poſtulatione facta a mi
nori qꝫ tercia parte.Et ꝓpter hoc dicit lrā ꝙ papa nō
ꝯſueuit in tanta diuiſione admittere poſtulatōeꝫ ergo
ſecus ſi poſtulatio fuiſſet facta a maiori pte capituli vl'
collegij et ſic facit hec litera optime ꝓ opi.Goff.a cō/
trario ſenſu Preterea i his que nō tangūt articulos
fidei ꝯſuetudo romane eccleſie nō extenditur ad alios
niſi papa hoc diſponeret vt in.c.i.de ſum.tri.li.vi.

In glo.in v.docuit.Et nō gl.in eo ꝙ dicit iniuriā
fieri poſtulato et poſtulatorib⁹ ſi poſtulatio nō admit
titur ſine cauſa Idem nota.in.c.ſequē.et penul.Nam
gratia quandoqꝫ eſt debita vt ſi ſubeſt iuſta cā illā fa/
ciendi pro quo vide bo.glo.i.q.vij.exigunt.ꝛ in.c.do
mino ſancto.et in.c.vt conſtitueretur.l.di.ꝛ in.c.capi
entes.in.§.penul. In glo.in v.gratia.de elec.li.vi
et bo.tex.iuncta glo.c.di.in.c.fi. In gl.in v.qꝫ ex
gratia.ibi debet compelli per ſupiorem Nota iſtā gl.
et tene eam menti ex qua colligitur ꝙ vbi ſubeſt iuſta
cauſa poteſt ſuperior compelli ad diſpēſandum ꝛ gra
tiam faciendam pro hoc quod dixi in glo.precedenti
Quis autem dicatur ſuperior hoc caſu vide archy.in
c.quod ſit.de elect.li.vi.et quod nota.in.c.ij.de iure
patro.Et potes in hoc ponere duas regulas Prima
ſit iſta qui non poteſt diſpenſare ſuper impedimento
vel defectu quo tenetur poſtulatus non poteſt ꝓſtu/
lationem admittere lꝫ ipſe ſuperior immediatus poſtu
lantium ſed ſemper debet adiri ſuperior qui poteſt ſu
per illo impedimento diſpenſare ad hoc vide bonam
gloſam in clemen.i.de electi. Secunda regula ſu/
perior illius qui poteſt poſtulationem admittere.po
teſt eum compellere ad admittendam poſtulationem
ſi ſubeſt iuſta cauſa ipſam admittendi.Et intellige
quando cauſa ꝯcernit vtilitateꝫ eccleſie puta quia po

ſtulatus eſt potens ad defendendaȝ eccleſiam aut bñ doctus aut morigeratus licet nõ ſit legitime nat⁹ nec reptus alius p quẽ ita bene ꝯſulat eccleſie. Sec⁹ autẽ vbi cã ſolum cõcernit pſonã poſtulatis vtputa ẽ ita doctus et morigeratus vt mereatur diſpenſationem hoc caſu ſupior nõ ꝯpellitur quia nõ tenetur de ſuo facere gratiam Et ſic reducas ad ꝯcordiã dictã glo. Et ex pmiſſis infert ꝙ i papã nõ cadat i pulſio cu nõ habeat ſupiorẽ vt in. c. lȝ. de elec. In eadẽ glo. ibi de iure pronatus. c. paſtoral. hãc pticulã glo. doctores nõ approbãt qꝛ illõ. c. paſtoral. loquit i pñtato a pſono cui querit ius ex pñtatione iuꝝ nõ. in. c. cũ Bertoldus. de re iudi. ſ nos loquimur i poſtulato cui vnũ ius querit cũ tñ ſit inhabilis. Sed poſſet iudicio meo glo. ſaluari quo ad ipos poſtulãtes vt ſi fecerũt aliquẽ ordinari ꝛ vt eũ eligerẽt et poſtmodũ ipo ordinato aliquem eligerũt. lȝ eni iſta electio cũ nullũ ius fuiſſet illi acqſitũ. Sȝ iſti ſic eligẽtes poterũt ꝯuenire vt ꝓuideãt primo i ſtipendio ꝯpetenti vt habeat vñ viuere⁹ poſſit exquo fecerũt eũ ſe ordinari et hoc voluit gl. nõ. in. §. ſ aliud. lxi. di. et vide oĩno illaȝ glo. No bñ ſi. glo. ex quo habes q̃liter ſe habere debeãt poſtulãtes cum petit a ſupiori poſtulatõem admitti. debẽt eñi ſe fundare ſup gratia. Sȝ tu itellige vt ẽ glo. in. c. cupiẽtes. §. penul. i v̄. gr̃a. de elec. li. vi. In glo. ſi. i ſi. nõ bñ ſi. glo. p ſignato iſti⁹ dictionis ſeu. nam vult glo. ꝙ nõ ſit vera diſiunctiua ſ poti⁹ dictõis pcedẽtis expoſitiua cõiter tñ ſolet poni diſiunctiue ſ glo. procedere põt. ponitur enim iter duo oĩno ſimilia et circa differentiã inter electionem et poſtulationem placet mihi magis Hoſti. quem. s. retuli q̃ȝ dictum glo. licet dictum glo. poſſet etiam ſaluari. Ni. abb.

Archiepõs in **One memorie.** archiepm poſtulatur ꝛ exquo poſtulatio pñtata eſt pape non pñt poſtulãtes ab ea recedere ſ dȝ ſupioris iudiciũ expectari. h. d. quo ad titulũ. Diuidit decretal' in. vi. ptes In pma ponit poſtulatõis admittẽde petitio ꝯtra eã exceptio et replicatio. ſcdo aplica ꝓuiſio ſecũda ibi nũcijs vſqȝ ad. §. ceteꝝ. In tercia temeraria et iniuſta poſtulatio et ei⁹ repulſio ꝓuiſionis faciem de monitio et euſdem cõicatoria ꝯtentio vſqȝ ibi veꝝ.

In q̃rta ſuffraganeoꝝ ad ꝯcordiã reuocatio canonicoꝝ diſſenſio duplicis poſtulationis et iuſta inouatio vſqȝ ibi nec nocebat In q̃nta ponit tacite obiectionis mĩſio vſqȝ ibi intelleximus. In ſexta ponit diffinitiua ꝓuiſio archiepalis tranſlatio ac pallij vẽdi ꝓuiſio Nõ pmo ibi vnanimiter iuncto verbo nec nocebat ex quo collige ꝙ illud dr̃ fieri vnanimiter qñ nemine diſcrepãte fit. Dicũtur enim vnanimes cũ nemo diſcrepat ad idẽ. c. ſi. ꝭ. eo. et. c. cũ dilecti ꝭ. de elec.

Idem dic de aduerbio ꝯcorditer vt nõ. glo. in cle. ne romani. de elec. dixi plene in. c. nõ põt. de re iudi. Et i hoc tene mẽti iſtum tex. qꝛ alibi nõ ita bñ ꝓbat. nã in pncipio hic dr̃ ꝙ vnanimiter poſtulauerũt archiepm colocẽ. et in v̄. nec nocebat dr̃ ꝙ pariter vniuerſi ꝯuenerũt i illũ. Scdo nõ ꝙ ius eligendi archiepm nõ ſpectat ad epos ſuffraganeos ſ ad canonicos ipius eccleſie cathedralis dũtaxat. vnde epi ſuffraganei nõ debent de iure intereſſe electioni etiã cũ canonicis tamẽ tenet ꝯſuetudo cũ ipi eligunt vna cũ cannonicis vt h ptȝ expſſe Nõ tercio ꝙ pſcribẽs ius eligendi i certa eccleſia dr̃ pſcripſiſſe etiã ius poſtulãdi hoc notãter ꝓbat iſta litera i pncipio nã iſti ſuffraganei dicebãt poſtulationem attentatam eis ꝯtemptis. q ius habebãt eligendi vna cũ canonicis et ſic ex iure eligendi inferebant ad ius poſtulandi p qõ infero ꝙ ſi extraneus a collegio p. xl. ãnos ſemp elegiſſet vna cum collegio ꝛ tũc inſtaret poſtulatio ſieda dȝ admitti ad poſtulãdaȝ vna cũ alijs. Et rõ pt eſſe qꝛ pſcribens ius eligẽdi hȝ reſpectũ ad acquirendũ ius in genere. poſtulatio aũt ẽ q̃ſi ps electionis et p poſtulatoem puenit ad effectũ electõis. facit optime. c. in cauſ. ꝭ. de elect. Et qõ dixi in. c. i. s. eo. et in. c. cũ i tua ꝭ. de deci. qõ. c. optime facit nã ibi dr̃ ꝙ pſcribẽs ius decimãdi i certã terraȝ vidr̃ pſcripſiſſe quo ad oẽs fruct⁹ q pñt ex illa terra ꝓuenire lȝ tpe pſcriptionis ſolũ recipit d certis fructib⁹ qꝛ alij fructus nõ fuerũt inde collecti ſecus aũt ſi fuiſſent alij fructus pcepti ex q̃bus iſte nõ pcepiſſet decimã. ita dicerem in ꝓpoſito ꝙ poſtulatio fuiſſet q̃nqȝ facta in eccleſia et iſti ſuffraganei nõ fuiſſent admiſſi. niſi tãtum in actu electionis tunc pſcripſiſſent ius eligendi dumtaxat nõ aũt poſtulandi Nota quarto ꝙ ſicẽ electio attẽtata aliquo ꝯtempto venit irritanda cõtempto ꝓſequente ꝯtemptum vt in. c. qõ ſicut. et in. c. bone ꝭ. ti. pxi. ita ꝛ poſtulatio debet irritari ſeu nõ admitti inſtãte contempto qui debebat de iure vocari Nõ quinto ꝙ electio ſiue poſtulatio debet irritari nõ ſolũ quãdo fuit ꝯtemptus aliquis q debebat interuenire d iure cõmuni q̃ȝ etiam ſi fuit ꝯtemptus ille qui debebat intereſſe de iure ſpãli puta d conſuetudine Nõ ſexto ꝙ exercens aliquod ius ex gratia non acquirit poſſeſſionem illius iuris. vnde ſi poſtea nõ admittitur ad exercitium illius iuris. nõ poteſt ſe dicere ſpoliatũ quia q grãm ꝯceſſit pt illã q̃nqȝ reuocare vt in. l. cũ pcario. ff. de pcarijs. et in. c. ſi. eo. ti. et. xvi. q. iij. in. c. clerici.

Item nota ꝙ procedit iſte libellus peto talem electionem caſſari quia fuit facta me contempto quia habeo ius eligendi vna cum electoribus. videtur enim p hec verba inferre ꝙ etiam ſit i poſſeſſione eligẽdi naȝ alias iſte libellus non concluderet quia ille qui non ẽ in poſſeſſione eligendi non dicitur ꝯtemni ſi non vocatur qꝛ ius vocis dande ſequit magis poſſeſſionẽ q̃ȝ

ꝓprietatem vt i.c.conſultationibus de iure patro.⁊ i.c
querelā .ꝭ. de elect.et in.c.cū olim.de cā poſ.⁊ ꝓprie.
nō.Jnn.in.c.cumana.de elec.et in.c.in lr̄is.de reſti.
ſpo.Et nō i hoc diligēter iſtū tex.q: alibi nō ita bn̄ ꝓ
batur Jlla eñ verba q: ius habeo videnť ꝑma fronte
cōcludere ius ꝓprietatis et nō poſſeſſionis vt nota.i
c.cum eccleſia.de cā poſſeſſionis et ꝓprie.Sed hic fit
larga iterpretatio q: libellus debet late interpretari vt
cōcludat intentionē libellantis vt in.l.ſi qs intentione
ambigua.ff.de iudi.legiť et nō.in.c.cōſtitutis .ď reli-
gioſis domibus   Jtez nota ꝙ vbi a ſupiore emanāt
due mādata diuerſe forme valet qđ agiť ſm primum
mādatum ante receptionem ſecūdi lȝ ſcđm mandatū
emanauerit anteꝗ̄ȝ actus expediretur Sunt eñ iſti ex
cuſandi exquo nōdum receperāt ſm mādatuȝ et ad h̄
vide bo.tex.in.c.audita.de reſti.ſpo.et ibi plene dixi.

Nō ibi i v̄.vez ꝓpe fi.ipiꝰ v̄ſi.ar.op.ꝙ vbi vniuer
ſitas legitime cōgregatur nolentes venire ad vniuerſi
tatem faciūt ſe alienos ita totum ius vniuerſitatis reſi
det penes veniētes licet fuit minor ps vniuerſitatis.
Hic aūt nō valuit factum minoris ptis q: fecerūt ꝯtra
formā mādati vt .ꝭ. dicam.ſecus ſi feciſſent ſm formā
Et h̄ dictū ꝓbat aliꝰ tex.multū nōbilis i.c.cū dilecti.
de elec.et optime facit qđ nō.Jo.an.in.c.in cauſ.co.
ti.Legiſte tñ hoc cōiter nō admittūt.debēt eñ eſſe ne
ceſſarium vt ſi iſte due ptes collegij ſint omnes pn̄tes
vt nō.bar.in.l.omnes ꝑpli.ff.de iuſti.et iur.Sȝ tu vi-
de qđ dixi in.c.cum omnes.de ꝯſti.et aliqd dicam i
d.c.in cauſ.   Nota ibi in verbo nec nocebat.vnam
regulā i materia electionis q̄ ſingulariter ꝓbatur h̄ et
nō alibi ꝙ poſtꝗ̄ȝ poſtulatio ē pn̄tata romano pontifi
ci nō pn̄t poſtulātes ab ea recedere et alium eligere vl'
poſtulare ſ; debent poſtulātes expectare iudiciū pape
ſuper admittendo vel improbādo illā poſtulatōem et
idem dicūt doctores cum preſentatur alteri ſupiori q
poteſt illā admittere quod ſatis mihi placet ex idēpti
tate rōnis ne.ſ.cōtrarium agendo illudere videātur ſu
periori.facit de.cū illuſio et variatio de renū. Et ex h̄
infertur a cōtrario ſenſu ꝙ anteꝗ̄ȝ poſtulatio ſit pn̄tata
ſupiori poſſunt poſtulantes variare inuito poſtulato
adeo quod dicit Jnno.hic et ſequūtur cōmuniter oēs
doctores ꝙ nuncius miſſus ad poſtulationem preſen
tādam ſuperiori poteſt reuocari anteꝗ̄ȝ poſtulatio ſit
preſentata tum quia ſufficit ꝙ reuocatō peruenerit ad
ipm nūcium ſeu procuratorem vt in.c.ex parte decani
de reſcrip.et in.c.mādato.de pcu.tum quia exquo po
ſtulatio nō eſt preſentata admittitur variatio vt hic a
contrario.et ex hoc habes vnam drīam quo ad facul-
tatem variādi inter poſtulationem et electionē.nam in
electione nō admittitur variatio poſt publicationē ſcru
tinij vt in.c.publicato .ꝭ. de elec.Sed i poſtulatōe ad
mittitur variatio quātūcūqȝ ſit publicatum ſcrutinium

et poſtulatio inde ſit ſecuta Satis enim eſt vt nō ſit ſu-
periori pn̄tata vt hic.diuerſitatis ratio eſt q: per po
ſtulationem nullum ius acquiritur poſtulato cum ſit
inhabilis.vnde nō habet de quo ꝯqueratur nec ſupe-
rior poteſt ꝯqueri exquo ſibi nō eſt facta pn̄tatio.⁊ ex
hoc et ex tex.collige vnam regulam ꝙ quis poteſt ſe
pe variare anteꝗ̄ȝ ius ſit alteri queſitum.ſecꝰ ſi ius eſt
queſitum alteri vt in electione et in hoc caſu habet lo-
cum regula mutare de re.iur.li.vi.   Nota.xi.aliud
dictum notabile limitans precedētem regulaȝ ꝙ ſi ſu
perior et poſtulātes ꝯueniunt admittitur variatio etiā
ſi poſtulatio ſit pn̄tata ſupiori naȝ hic poſtulatio erat
pn̄tata et tñ papa dedit poteſtatē ab ea recedendi ſub
certa forma et ſic tex.eſt hic pro notatis in.c.p̄cedēti.
nec habet poſtulatus de quo ꝯqueratur cum ius non
ſit ſibi queſitū vt p̄dixi.Quid aūt ſi feciſſet aliquas ex
penſas p̄ſertim cum ꝯſenſu poſtulātiū.nūqd poſſit il-
las repetere ſecuta variatione Jnn.et cōiter doctores
ſequētes dicūt ꝙ nō q: cum nō haberet ius fecit illas
nō eſt ſine nota ambitionis.Et nota bene hoc dictū fa
cit ad queſtionē amicꝰ tuꝰ expēdit aliqd ſimoniace vt
tibi cōferretur certum beneficium nunqd poſſit a te re
petere illas expenſas dicēdum eſt ꝙ non quia iniuſte
illas fecit nec etiā haberet actionem mādati ſi tu man-
daſſes illi vt illas expenſas faceret q: ex turpi manda
to nō oritur actio vt in.l.ſi vero nō remune.in.§.rei.ff
mādati.et eſt glo.nō.in.l.qđ vtiliter.ff.de nego.geſt.
et tene mēti hoc dictum ſed reſpectu expēſarum poſtu
lati vide qđ legitur et nota.in glo.i fi.in.c.cupientes.
de elec.li.vi.et diſtingue vt ibi.   Nō.xij.ꝙ eligētes
ñ ſaluāt ꝯſciam ſuā eligēdi illā cuiꝰ plenā noticiā ñ hn̄t
Et nō tex.in eo ꝙ dicit plenā.vn̄ vt dicit Jo.an.⁊ hn̄
nō ꝙ ignota perſona nō eſt eligenda ad hoc .ꝭ. de de.
peregri.quaſi per totuȝ.Et hoc ſeruatur in romana cu
ria ꝙ ſuper idoneitate perſone ibideȝ promouende re
cipiuntur teſtes   Nota.xiij.ꝙ vbi i loco reperiūtur
idonei non debet preſici extraneus.eſt enim quis ho-
norandus et promouendus in eo loco vbi ſuam per-
egit etatem neqȝ debet alijs obripere ſtipendia eis de
bita licet hodie male ſeruatur.Et vide in hoc canoneȝ
antiquum pulcherrimum in.c.nullus epiſcopus de-
tur inuitus.lxi.di.   Nota.xiiij.ꝙ vbi concurrit ho-
neſtum et iuſtum preferendum eſt iuſtum honeſto.hic
enim concurrebant iſta.nam honeſtas concurrebat ex
parte epiſcopi quinqueccleſieñ quia honeſtum erat vt
potius promoueretur ad ſuam ſedem metropolitanā
ꝗ̄ȝ ꝙ vnius archiepiſcopꝰ profiteretur alieni ſedi Jteȝ
honeſtius eſt vt quis promoueatur ad maioreȝ digni
tatem ꝗ̄ȝ ꝙ transferatur de pari ad parem Sed ex par
te archiepiſcopi coloceñ.concurrebat iuſticia cuȝ ipſe
fuiſſet poſtulatus ab omnibus qui habebant ius po
ſtulandi licet diuerſis tpibus conſeuiſſent vt in littera

Ultimo nõ ꝙ poſtulatio pt approbari ex ꝯſenſibꝰ
ſingulariter ſupuenientibus.nam poſtulatio iſtiꝰ archi
epi colocen̄.fuit corroborata ex conſenſibus ſuffraga-
neoꝝ poſtea ſingulariter accedentibus qđ an poſſit ꝺ
iure indiſtincte fieri dicam ſuper glo.penul. In gl.
in verbo de gratia ibi ne p̄ſumatur ſibi ius cauſare in
poſterꝝ. Nota bene hãc pticulam glo. vidꝫ eñ ſen
tire ꝙ nõ debeat p̄ſumi groſa cõceſſio in exercitio ali
cuius iur̄.Sꝫ poťꝰ debet p̄ſumi ꝙ vtens intendebat
vti iure ſuo.Et facit hoc ad qõem .pone ꝙ aliqs fuit ĩ
poſſeſſione iuris eligendi vel alterius iuris demũ ex-
cluditur ab exercicio illius iuris.petit nũc iſte ſe reſti-
tui obỹcitur ꝙ groſe fuit admiſſus ad exercendũ illđ
ius iſte vero negat grãm et dicit ꝙ ſuo iure fuit vſus
q̄ritur cui incũbat onus probandi an agenti an vero
excipienti Inno.refert quoſdã diſtinxiſſe inter iura in
corporalia et corpalia vt primo caſu p̄ſumatur groſa
ꝯceſſio ſecus in ſcđo Sed ipſe Inno.tenet indiſtincte
ꝙ alleganti gratiam incũbit onus ꝓbandi.qꝛ ex quo
quis ꝓbat ſe fuiſſe ĩ poſſeſſione ꝛ demũ abiectũ ab ea
debet ante omnia reſtitui cũ et predo ante oĩa ſit reſti
tuendus vt in.c.in literis.de reſti.ſpo.Et hãc opini.
Inno.ſequũtur cõiter docto.Et mihi placet intelligẽ
do ꝙ exercuerit tale qđ quod de gratia nõ ſolet ꝯcedi
vndeĩ iſtis que nõ ſolent de facili ꝯcedi nõ p̄ſumitur
groſa ꝯceſſio.vt voluit ipſe Inno .in p̄mo pte ſue glo.
Et bar.in.l.i.§.hoc interdicto.ff.de itine.actuꝗ̈ pua.
In his vero q̄ ſolent groſe cõcedi nõ p̄ſumitur ꝙ qs
intendit vti iuri ſuo niſi probeť ſaltem p indicia.pone
exemplum amicus florentinus qñ veniebat ad hanc
ciuitatem Seneñ.ſolitus erat hoſpitari in domo ami
ci ne ꝙ ꝓpter aliquas vices acquiſiuerat poſſeſſionẽ
hoſpitãdi certe dicendum ꝙ nõ quia hoc ſolet cõcedi
ex quadam amicicia.vnde non eſt p̄ſumendum ꝙ iſte
fuerit paſſus illum vti iure hoſpitandi tanꝗ̈ iure ſuo
vt nõt Inno.in.c.cũ eccleſia.de cauſa poſſeſ. et ꝓpri.
Et idez dic quando extraneus a collegio fuiſſet admiſ
ſus ſolum in capitulo ſed non dedit vocem in electõne
naz per hoc non debemus preſumere ꝙ iſte intendat
vti iure ſuo et ꝙ poſſeſſionem queſiuerit intereſſendi
quia de gratia ſolet concedi nuda intereſſentia ſine da
tione vocis.Et facit quod nõ.bar.in.d.§.hoc interdi
cto Et inſtat hic Inno.circa acquiſitionem iurium in
corporalium quam materiaz tractauit in varỹs locis
preſertim hic et in.c.in litteris.de reſti.ſpo.et in.c.cũ
eccleſia.de cauſa poſſ.et in.c.ĩj.de in integ.reſti. et in
c.dilectus filius.ꝺ capel.monachoꝝ.et in.c.concurrẽ
te.de offi.ordi. Sed circa materiam noſtram poteſt
poni hec regula ꝙ ad hoc ꝙ quis querit quaſi poſſeſ
ſionem iuris incorporalis oportet neceſſario vt con-
currant duo.primo ꝙ iſte intenderat vti iure ſuo ꝛ nõ
iure alterius vt in.l.ſi.ff.quẽadmodum ſerui.ami.Rõ
eſt quia ad acquirendam poſſeſſionem neceſſario re-
quiritur animus acquirẽtis quia ſine animo ꝛ corpo
re regulariter nõ acquiritur poſſeſſio vt in.l.licet.C.ꝺ
acqui.poſſ.ponitur in.c.cum noſtris.de cõceſſi.pbẽ.
Secundo requiritur ꝙ exercuerit illud ius ſciente
ꝛ patiente aduerſario ĩ cuius preiudicium acquirebať
poſſeſſio quia poſſeſſio iſtorum iurium incorporaliũ
inheret oſſibus iſtius qui poſſidet ideo nõ poteſt ac
quiri ſine ſcientia et patientia illius cum ex ſola patiẽ
tia oriatur illa poſſeſſio vt in.l.quotiens.ff.de ſerui.et
videtur tex.pro predictis in.l.ĩj.C. de preſcrip .lon.
temp.dixi in.c.vigilanti.de preſcriptõnibus an autez
ſit neceſſe ꝙ credat vti iure ſuo an ſufficiat ꝙ hoc intẽ
dat dicit Inno.ſufficere ꝙ hoc intendat licet hoc nõ
credat Hoſti.dicit hoc verum niſi in beneficialibus.
Sed tu dic et melius ꝙ ad acquirendam iuſtam poſ-
ſeſſionem neceſſe eſt vt credat vti iure ſuo alʼ eſt ĩ mala
fide quia nõ poſſidet cognitione domũ vt in.c.ſi vͦgo
xxxiĩj.q.ĩj.Sꝫ ad acq̄rendã poſſeſſionẽ nõ requiriť
ꝙ credat vti iure ſuo ſed ſatis ẽ vt hoc ĩtendat quia et
predo poteſt acquirere poſſeſſionẽ alteriꝰ vt in.d.c.in
literis an aũt ĩ dubio p̄ſumatur bona fides vel mala.
dic vt plene dixi in.c.ſi diligẽti.de p̄ſcrip.et in.c.ĩj.de
ĩ integ.reſti.ꝛ quãtũ ad ꝓpoſitũ noſtꝝ dicendũ ꝙ vbi
cũꝗ̈ poſtulatio ẽ contra ius nõ p̄ſumitur iuſta niſi ex
aliquibus ꝯiecturis iuſtificetur tex.ẽ notabilis ĩ.c.ad
decimas.de reſti.ſpo.in.vi.facit.l. quẽadmodum.C.
de agri.et cenſi.li.xi.vnde in caſu huius.c.nõ p̄ſumeť
ꝙ iſti ſuffraganei eſſent in poſſeſſione eligendi bona fi
de qꝛ hoc ẽ ꝯtra ius quia ſi eis moueť q̄ſtio añꝗ̈ eli-
gant debent oſtendere colorate ſaltẽ quo iure ꝓcedũt
ius vocis dande ꝛ hoc caſu ĩtellige hãc gl. in fi. quod
nõ.ſi tñ fuiſſent diu in poſſeſſione p̄ſumeť bona fides
vt nõt Inn.in.d.c.ĩj.et ĩ h̄ cãu intellige.c.cũ eccleſia
ſutrina de cã poſ.et ꝓprie.nõ tñ debet interim ſpoliari
illa poſſeſſione vt nõ.Inn.in.c.ĩ lrĩs.ꝺ reſti.ſpo.ꝛ ĩ.c
cũ magna.ꝺ elect.h̄ pt eis moueri q̄ſtio modo p̄dicto.
vnũ tñ ſingulariter nõ ex dictis Inn.dic eñ ĩter cete-
ra ꝙ papa vtendo aliq̄ iure ex plenitudine ptãtis nõ
acq̄rit poſſeſſionẽ illiꝰ iuris nec p̄ſcribit.Rõ qꝛ dñs ñ
ꝺꝫ pati cũ papa h̄ faciat ex plenitudine ptãtis ergo p̄
ſcriptio non hꝫ locũ cũ ſolũ currit ꝯtra negligentẽ.ſed
ſi papa vel impator ex plenitudine ptãtis concederet
aliq̄ iura alicui et crederet princeps de iure poſſe ꝯce-
dere tũc ille q̄ recipit bene p̄ſcribit ſi habeat bonã fidẽ
In glo.in v̄.deſidere ibi ꝯſtituat aliũ defenſorem.
iſtud ꝯſiliũ glo.nõ placet cõiter doctoribꝰ qꝛ parũ re-
fert an quis faciat p ſe an per alium.vt in.c.pe.de pe-
cu.clericorum.et in reg.qui per alium.de re.iur̄.li.vi.
Et ideo conſulunt docto.ꝙ ſi prelatus diffidet de iu
re eccleſie ſue ꝙ cõicato conſilio capituli derelinquat
illã rem vel cedat liti.Si autez nolet capitulũ ꝯſentire

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tunc dicat mūde ſunt manus mee vt in.c.ephesi.ꝓlīꝗ
di.De hac materia vide que dixi poſt glo.in.c.fi.ꝺ ꝑ
ſcrip. qꝺ nō.Inno.in.c.ij.de teſti.li.vi. In eadē
gl.ibi niſi iā publicatō ſcrutinij ⁊c.doctores cōiter im
pugnāt hāc gl.ꝑ tex.a ꝯtrario ſenſu vbi innuit ꝙ anteꝗ̄
poſtulatio ſit pñtata ſupiori pñt poſtulantes ab ea re
cedere.nō ergo obſtat variationi ſola publicatio ſcru-
tinij ⁊.c.publicato qꝺ allat glo.loquitur ī electōne et
nō ī poſtulatōe.naꝫ electio initiitur iuri.poſtulatio grē
ideo facilius pmittit̄ receſſus a poſtulatōe ꝗ̄ ab electi
one.nam poſtulātes deliberant gratiā petere a ſupiore
vñ anteꝗ̄ pñtetur pape ipſa poſtulatio pt abſqꝫ alicu
ius iniuria velle gratiā nō petere Sꝫ qñ ꝯſentiūt i ali-
quem eligendo tunc videtur ꝯſentire in illum vt i ſpō
ſum.ideo nō poſſunt ſine illius iniuria recedere publi
cato eorum ꝯſenſu In glo.in v̓.temere.hec glo.in
ꝑncipio ſentit oppoſitionē ꝯtra tex.i eo ꝙ dicit ꝙ hi q̄
poſtulauerunt quinquecleſieñ epm temere receſſerunt
a prima poſtulatione.nam vīꝺ ꝙ nō temere imo iu-
ſte cum papa dediſſet eis mādatum ꝙ ſi diffident de
iure eoꝝ.pꝛidēt vt ſibi de pſona idonea.So.glo.pri
mo ridet ꝙ alia pars appellauerat.ſcꝺo dicit ꝙ poſtu
latio fuerat pñtata pape ideo nō potuerunt a pma po
ſtulatione recedere que ſolutiones nō procedāt.nam
hic non ꝯſtat de appellatione ſaltem legitima.non ob.
pñtatione facta pape quia papa dederat iā eis ptātē
recedendi ab illa poſtulatione Ideo ſolue meli⁹ vt ſen
tit Inno.ꝙ facultas recedendi fuit eis data ſub con-
ditione.ſ.ſi diffiderent de iure eorum.Sed nō videbā
tur diffidere exquo maioꝛ ps capituli non diffidebat
nam ſcriptum fuit oībus vt capitulū infra nō videbā
tur variaſſe ex diffidentia iuris.ſꝫ poti⁹ ex inconſtātia
qꝛ ſi dubitaſſent de iure eoꝝ requiſiuiſſent ſuffraga-
neos quoꝝ ꝯtemplatione papa permiſit eis facultatē
variandi.Et ꝑ hoc ſoluitur ſi dicatur ꝙ minoꝛ ps non
tenetur cōtra ꝯſcientiam ſequi iudicium maioris ptis
nam vt dixi nō fecerunt hoc ex diffidentia Item ſa
tis eſt ꝙ hoc habebat formam mandati vt eo caſu re
cederent quo de iure eoꝝ diffiderent.Et in fi.glo.nō
ꝙ ad hoc ꝙ electio valeat oportet ꝙ due partes vocā
doꝝ ſint in capitulo et idem dic quo ad alios act⁹ ex-
plicandos ꝑ vniuerſitatem nam potentia capitularis
conſiſtit in duabus ptibus vt in.l.nulli.et in.l.plane
ff.quod cuiuſqꝫ vniuerſitatis.valet tñ quicquid facit
maioꝛ pars illaꝝ duarum partium et ita intelligitur.c.
i.de his q̄ fiunt a ma.pte.et.l.qꝺ maioꝛ.ff.ad muni.
nō glo.in.d.l.nulli.Aduerte tamen ꝙ licet valeat ge-
ſtum quādo due ptes fuerunt in collegio tamen ſi ali
quis fuit contemptus poteſt proſequendo ꝯtemptū
facere retractari id quod fuit geſtum eo abſente vt i.c.
bone.ij.de elect. In glo.i verbo ꝯſuetudine ibi vel
ideo dicit. Nō hanc ſcꝺaꝫ ſolutōem gl.cū vīꝺ re
cedere a precedenti ſolutione vt ſola poſſeſſio iuris eli
gendi nō ſufficiat vt quis debeat admitti ad eligēdū
exquo nō eſt de collegio ſꝫ debet iſtam poſſeſſionē ſuā
colorare aliquo titulo legitimo ſed intellige iſtam glo.
vt dixi.s.glo.iij. In glo.in verbo anteꝗ̄ in fi.ꝑ in
tellectu huius glo.et tex.oppo.ꝯtra literā in eo ꝙ i v̓.
intelleximus dicit ꝙ ſi neutra poſtulatio eſſꝫ approbā
da.videtur enim ꝙ imo poſtulatio facta de coloceñ.
erat approbāda.quia fuerat facta vnanimiter a toto ca
pitulo et ſuffraganei poſtea conſenſerāt vt dꝛ in v̓.vez
neqꝫ debebat obſtare ſola contradictio qnquecleſieñ
epi cuꝫ ſatis ſit ꝙ poſtulatio ſit facta a duabus ptib⁹
vt in.c.ſcriptum.de elect.hic aūt omnes conſenſerunt
pter illū ſolum.So.glo.inſtat et nō clare ſoluit ſꝫ colli
gendo dicta doctoꝝ et clarius ad hunc itellectum ex-
plicando dic ꝙ ex quadā equitate poſtulatio coloceñ
videbat̄ admittenda qꝛ vt dixi omnes ꝯſenſerant pter
vnum licet diuerſis tpībus et de diſcordia vnius non
videbatur multum curandum ar.eoꝝ que nō.glo.s.i
ꝓhemio.neqꝫ ob.ſi dicatur ꝙ quidam receſſerant ab
illa poſtulatione quia non poterant ab ea recedere ex
quo poſtulatio erat pñtata pape et hoc voluit tex.i v̓.
nec nocebat.neqꝫ ob.ſi dicatur ꝙ papa dederat eis fa
cultatem variandi nō obſtante pñtatione quia vt dixi
hanc poteſtatem dedit capitulo ⁊ ſub certa forma.ſ.ſi
diffiderent de iure.vnde minoꝛ ps nō potuit recedere
quia non facit capitulum Item vt pꝺixi non receſ-
ſit ex diffidentia iuris ſꝫ ex inconſtantia.cum nō requi
ſiuerunt ſuffraganeos.Sed de rigore et de ſubtilitate
iur.neutra poſtulatio videbatur admittenda.nam illa
facta ꝺ coloceñ poterat ipugnari qꝛ eps qnquecleſieñ
nūꝗ̄ illi conſenſit neqꝫ fuit diſcuſſum an haberet vocē
in electione ⁊ ꝯtemptus vnius ſolius eſt ſufficiens vt
retractatur electio vt in.c.bone.ij.de electi.non ob.ꝙ
dixi ꝙ valet poſtulatio facta a duabus ptibus quia il
lud ꝓcedit quādo minoꝛ pars nō fuit ꝯtempta.poſtu
latio vero facta de qnquecleſieñ epo ex multiplici ca
pite nō erat admittenda.pmo qꝛ erat facta i diſcordia
Item minori pte neqꝫ ꝯſenſerāt ſuffraganei neqꝫ fue-
rat diſcuſſum an haberet vocem i electōe neqꝫ poterāt
recedere a priori poſtulatione rōne pꝺicta.neqꝫ hꝫ ob
ſtare ſi dicat̄ ꝙ maioꝛ ps fuit in negligentia ergo tota
poteſtas recidit in minorem ptem.Ad hoc eñ reſpō-
detur multipliciter.Primo quia minoꝛ nō poteſt cō
uincere maiorem partem de negligentia exquo nō in
ſtabat terminus iuris vel hominis ad electōeꝫ faciēdā
vt in.c.cum dilecti.ij.de elec.vel ſcꝺo.et meli⁹ maioꝛ
ps non erat in negligentia cū innouauerit poſtulatio-
nem factam de colocenſi que tamen innouatio nō va-
luit quia fuit facta in diſcordia neqꝫ fuit requiſitus cō
ſenſus ſuffraganeorum et ꝓpter iſta que poterant alle
gare prohibetur contra vtrāqꝫ electōem poſtulatōem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

papa dixit in ꝟ. intelleximus. ꝙ ſi neutra eſſet poſtu-
latio approbanda ad eum tamen erat deuoluta ptās
ꝛc. In glo.penul.in fi. doctores ſoluūt et bene ꝙ
aut electio a principio nō tenuit ꝛ tunc nō pt ꝯualida-
ri p ꝯſenſus ſupuenientes et ita loquūtur contraria et
clarius ꝓbat̄ in.c. auditis.de elec. Aut electio a princi
pio tenuit puta quia fuerant pñtes due ptes vocādo-
rum ꝟ tercia ps fuit ꝯtempta. et tunc ꝯtempti pñt con
ſentire ex poſtfacto. ratio qꝛ iſtoꝝ ꝯſenſus nō venit ad
validandam electionē cum tenuit a pncipio ſed pt fie-
ri ne retractetur electio eis proſequētibus contemptū
vnde iſti ꝯſenſus ſupuenientes non augeant numerū
eligentium vt nō. in.c. qḋ ſicut. et.c. eccleſia. el.ij. ꝟ. ti.
ꝓx. ꝛ de clauſula pdicta lat⁹ dicetur in.d.c. auditis.

In glo.fi. ibi pallio et ibi inueniet Io.an. dicit ꝙ
nullum ibi inueniet remittens ad notata in.c. ad hoc.
de viſu pallij. nam ē opinio quaſi cōis ꝙ archieps trāſ
latus ad aliū archiepātum defert pmum palliū ſecum
nō tñ eo vtetur in ſcḋa eccleſia ꝟ habebit aliud ḋ nouo
vt dicit in fine litere ſed ſepelietur cum vtroqꝫ qꝛ pal-
lium ſequitur perſonam de quo dicet̄ in.d.c. ad hoc.
in fine glo. nō ex iſta gl. ꝙ iniuria fit ſucceſſori ſi dene-
gatur ſibi priuilegium qḋ pdeceſſori fuit conceſſum lꝫ
perſonaliter qꝛ ex quo fuit ꝯceſſum pdeceſſori eadem
ratione debet ꝯcedi ſucceſſori ꝛ vide bonum tex. cum
glo.c. di.c.fi. et bñ probat litera in.l.i.§. penul. ꝑalle.

In glo. vbi ḋr ꝙ ſi aliquis habet ꝓuilegium per
ſonale ducendi aquā ad fundum ſuū ꝙ iniuria fit ei ꝗ
ſuccedit i fundo ſi denegatur ſibi ꝯſile priuilegium. Ex
p iſtum tex. dicit ibi bar. notabile verbum quod ſolet
multum allegari ꝙ ſi fundus vel res emphiteoticaria
reuertit̄ ad eccleſiaꝫ p mortem vaſalli vel emphiteote
ꝑlatus facit iniuriaꝫ heredi ſi ei petenti non facit reno
uatōnem ſeu ꝯceſſionem ſicut habuit defunctus. vnde
dicit ꝙ heres poterit adire ſupiorem illius ꝑlati ꝛ fa-
cere eum compelli ad ꝯcedendum. hoc dictum ego li
mitarem qñ ꝑlatus eſſet alij ꝯceſſurus extraneo ſed ſi
vellet retinere penes eccleſiam nō credo ꝙ poſſet cō-
pelli ſaltem ſi ceſſat nunc neceſſitas que ꝯpulit eccleſiā
ad faciendum primam cōceſſionem vel forte qꝛ eccle
ſia indiget nunc et tpe pme ꝯceſſionis ñ indigebat ar.
in.c. non debet. in pn. de ꝯſan. ꝛ affi. al' fruſtra proui-
diſſet lex vt res eccleſiaſtica nō daretur in feudum niſi
recipienti ꝓ ſe et duobus ſucceſſorib⁹ p lineā maſculi-
nam vt in auc̄. de nō alienādo in.§. emphiteoſis. qḋ
an procedat hodie hoc vltimū dictum dixi i.c. i pñtia
de ꝓba. poſt Io.an. Extra glo. oppo. ꝯtra pncipiū
c. videtur enim ꝙ intentio ſuffraganeoꝝ erat fundata
ex confeſſione nuntiorum capituli nam iſti nuncij con
fitebantur ꝙ ſuffraganeorum conſenſus multociēs fue
rat de gratia requiſitus. vnde debuit valere confeſſio
quatenus ꝑiudicabat canonicis in eo ꝙ confitebātur

ꝙ eoꝝ conſenſus fuerat requiſitus in electōne quaten⁹
autem ꝯfitebantur ꝙ de gratia fuerunt requiſiti nō fa-
ciebat illa cōfeſſio fidem quia quis poteſt confiteri cō
tra ſe nō autēꝫ pro ſe. xx. q. ij. §. i. ergo ſuffraganei po
terant recipere iſtam confeſſionem quatenus faciebat
ꝓ eis et reſpuere quatenus faciebat contra eos ꝛ pro
aduerſarijs facit. c. cum veniſſent. de inſti. et. c. pterea
de tranſac. So. dixit abb. ꝙ iſti qui fuerant ꝯfeſſi erāt
nuncij et non procuratores. vnde eoꝝ confeſſio nō de
bebat nocere canonicis vl' ſcḋo intentio canonicorum
concernebat proprietatem ꝯfeſſio iſtoꝝ ꝯcernebat poſ
ſeſſionem. Sed moderniores ſoluunt aliter ꝛ melius
dicētes ꝙ iſta confeſſio emanauerat qualificate vnde
in effectu erat vnicum factum qualificatum ideo non
poterant ſuffraganei recipere et approbare ꝯfeſſionem
illam ſine qualitate et hoc dictum tenetur per legiſtas
ꝛ canoniſtas vt nota. in.l. aurelius. §. item queſiuit. ff.
de libera. lega. vbi vide plene p bar. et in.l. ſi quidem.
C. de excep. et per canoniſtas in.c. i. de ꝯfeſ. li. vi. fac
c. cum olim de cenſi. ſecus eſt quando ꝯfeſſio continet
duo facta ſepata tunc enim poteſt aduerſarius recipe
vnum factum quod facit pro ſe ꝛ aliud qḋ ꝯtra ſe facit
reſpuere vt nō. in loco ꝑalle. pone exemplum in pmo
caſu confeſſus ſum recepiſſe centum a te que mihi de
bebas ex cā mutui. nō potes tu dicere tuam intentio-
nem eſſe fundatam ꝙ mihi tradidiſti centuꝫ ꝛ ꝙ mihi
incūbit onus ꝓbandi qḋ ex cā mutui receperam qꝛ vt
dixi iſta ꝯfeſſio ꝯtinet vnicum actum qualificatū. non
enim ꝯfiteor recepiſſe a te cētum ſimpliciter ꝟ illa cen-
tum que mihi debebas. vnde debes aut totaꝫ confeſ-
ſionem recipe aut totam reſpuere et idem dic quo ad
terminos huius littere Exemplum ſcḋi petis a me cē
tum occaſione mutui ego reſpōdi ꝙ bñ mutuaſti cen-
tum ſed tu teneris mihi ex alia cā hoc caſu tu bene po
tes fundare intentionem tuam ſuper ꝯfeſſione mea et
reſpuere aliam ptem ꝯfeſſionis qꝛ continet factum ſe-
patum. Sed do. cardinal' voluit limitare ḋ vltimū qñ
ꝯfeſſio emanat viua voce ſec⁹ dicit ſi p ſcripturā qꝛ cū
ſcriptura ſit qd indiuiſibile non pt ps eā approbare ꝓ
ſe ꝛ reſpuere ꝯtra ſe allegat. d.c. cum olim. ꝛ glo. in.l.
publia. ff. depoſiti. Sed hoc dictū nūꝗ̄ mihi placuit
et bar. apte ſentit ꝯtrarium in. d.§. idē queſiuit. ꝛ Bal.
in.l. vnica. C. de ꝯfe. ꝛ optime facit tex. in. d.l. publia
quicquid ſenſerit ibi glo. et in.c. ſi quid velit. xxxvij.
di. non ob. c. cum olim. quia loquitur de ſcriptura pu
blica ſed nos loquimur de priuata. nam priuata per-
ſona bene poteſt ſcribere ꝯtra ſe ſed non pro ſe vt in.l
exemplo. de ꝓba. vide tamen notabilem limitatōnem
quam ponit Bal. in. d.l. vnica. dicit enim hoc dictuꝫ
non ꝓcedere indiſtincte in libris mercatorū qꝛ ex quo
ſcribunt pro aduerſario debet eis credi ꝗtenus ſcribūt
contra dūmodo quātitas ſit parua mouetur qꝛ officiū

iſtoꝝ ↄmuniter eſt approbatum et tacite vi͛ꝛ eis mãda
tum vt ↄficiant codicem rationum. vnde officiũ ſcribẽ
di nõ debet eis eſſe dãnoſum ⁊ placet mihi hoc dictũ
facit qꝺ nõ. in. l. quadã. et i. l. ſi qs ex argẽtarijs. ff. de
edẽdo. ſec᷒ dicit ibi bal. i magna quãtitate qꝛ tũc non
dꝫ eis credi i fauorẽ eoꝝ lꝫ liber ↄtineat aliq̃ ↄtra eos
et i fauorẽ aduerſarij qꝺ bñ notabis. Dicit etiã valere
ↄſuetudinẽ vt credatur libris mercatoꝝ etiaꝫ i magna
quãtitate accedente tñ iudicis cõſcientia. i. ſi iudici vi-
ſum fuerit vt qꝛ habebit cõſiderare q̃litatem mercato
ris et grauitatem p̃iudicij ſecus dicit ſi ↄſuetudo habe
ret vt indiſtincte crederet̃ libris mercatoꝝ i eoꝝ fauo-
rem qꝛ talis ↄſuetudo dat occaſionem malignãdi ar.
in. l. ↄuenire. ff. de pactis dotalibus. et in. c. quãto. de
diuoꝛ. Et nõ h̃ dictũ ſingulariter. ↄtrariũ tñ ipe ſenſit
in. l. cũctos populos. C. de ſumma tri. ⁊ fi. catho. vbi
dixit ſingulariter valere talem ↄſuetudinẽ vel ſtatutum
allegauit. c. cum dilectus. de fide inſtru. Sꝫ mihi pl᷒
placet primum dictũ qꝺ in veritate fuit per cũ magis
examinatum. et ideo illa dꝫ dici ſua opinio Nõ ob. c. cuꝫ
dilectus. qꝛ loquitur cũ ſcriptura ↄficit̃ nõ ad ↄmodũ
ꝓprium ſ alterius. naꝫ ↄſuetudo p̃t inducere q̃ ſcriptu
ra priuata ſit auc̃. non tñ ad ꝓprium ↄmodũ niſi cum
p̃dicta diſtinctõne. ſ. accedẽte iudicis ↄſcĩa et hoc ſem
per nõbis. Adde ad p̃dicta vnã limitatõem bonã
quatenus dixi q̃ ſi ↄfeſſio fuit facta qualificate nõ p̃t
aduerſarius recipe ptem quaten᷒ facit ꝑ ſe. et aliã par
tem reſpuere quatenus facit ꝑ aduerſario. ꝓcedit enĩ
niſi ↄtra illam partem que facit pro ↄfitente ſit vrgens
p̃ſumptio. Ad quod vide bo. tex. iuncta glo. i v͛. doc.
ꝯ. de inſti. cum veniſſent. hinc dicit Bar. in. d. §. idem
queſiuit. q̃ ſi qs ↄfitetur ſe iterfeciſſe hoiem ad ſui de
fenſionem p̃t ↄdemnari de homicidio ex ſua ↄfeſſione
niſi ꝓbet q̃ ad ſui defenſionẽ fecerat quia p̃ſumptio ẽ
ↄtra eum ratione opis perpetrati cum ſit factũ a iure
damnatũ. Item qꝛ veriſilẽ nõ ↄtingit q̃ aggreſſus in
terficiat ſuũ aggreſſorẽ et idẽ dic i ſilib᷒ Poteſt dari
et alia limitatio nã ↄtra ptem quã impugnat p̃t addu
cere ꝓbabiles ↄiecturas et recipe ↄfeſſionẽ q̃tenus fac̃
ꝑ ſe. ꝑ h̃. c. i. ſ. eo. et. c. ij ꝯ. de trãſac. Ni. abb.

Postulationem. Poſtulatio
depẽdet a g͛-
tia vel ſpeciali᷒ ſic. poſtulatio ↄtra quã agit̃
de ↄtempto p̃t ſine p̃iudicio alicui᷒ ꝑ ſuperiorem reici.
p̃t tñ de ſpãli gratia admitti et habuiſti i effectu hunc
tex. s. c. pxi. Loquit̃ enĩ de eodẽ facto et ↄtinuatur in
v͛ſi. nũtijs. ante v͛ſi. ſequentẽ ſi aũt. Nam ↄtradicenti
bus ibi ſuffraganeis. Papa mãdet ꝓut ibi dꝛ in v͛. nũ
cijs et etiam mãdauit ꝓut hic dꝛ. Nõ p̃mo q̃ per
poſtulationem etiaꝫ ſupiori p̃ñtatam nullũ ius acqui
ritur poſtulato vel alteri q̃ aũt dꝛ q̃ poſtulantes non
pñt ab ea recedere intellige poſt p̃ñtationem ſuperiori

factam vt dꝛ. s. c. pxi. in v͛. neqꝫ nocebat in fi. Nõ
ſcdõ q̃ poſtulationem p̃t ſupioꝛ reicere ſine alicui᷒ pre
iudicio ex quo infertur q̃ nullam iniuriam irrogat ſu-
perioꝛ poſtulationem nõ admittendo ↄtra quod facit
qꝺ nota. in. c. bone. el. p̃mo. s. eo. et hic in gl. i. ſꝫ dic
q̃ iſte tex. ꝓcedit quãdo poſtulatio nõ eſt ↄcorditer fa
cta ſeu agitur ↄtra eam de ↄtempto. Unde põdera li-
terã ibi ꝑ poſtulatõnem memoratã. vnde refert ſe tex.
ad illam poſtulationẽ de qua in. c. p̃cedenti ↄtra quã
ſe opponebant ſuffraganei Secus aũt dicendũ quãdo
poſtulatio fit ꝓpter vtilitatem ſeu neceſſitatem eccleſie
et ↄcorditer ſaltem a duab᷒ ptibus collegij. nam talis
poſtulatio non põt reici ſine iniuria poſtulantiũ et ec-
cleſia i qua facta fuit poſtulatio vt nõ. in. d. c. bone. et
ꝑ Jo. an. poſt hoc in. c. cum ad monaſteriũ ꝯ. ð elect.
et vide bo. glo. in. c. cupientes. §. deniqꝫ in v͛. gratia. ð
elec. li. vi. Nõ ibi ð ſpãli gratia q̃ poſtulatõis ad
miſſio dependet a gr̃a ſpãli ſed intellige modo predi
cto qñ poſtulatio nõ eſt facta in ↄcordia tunc enĩ iter-
ueniente ↄcordia dependet a gratia nõ ſpãli ſ genera
li vt nota. in. d. c. cupientes. Itẽ nõ q̃ citatus vt p̃
ſentet ſe ↄſpectui iudicis põt ↄparere ꝑ ꝓcuratoꝛeꝫ ad
idem. vide bo. tex. et quod ibi dixi in. c. penul. de ira.
calũ. In glo. i. ibi niſi publicatio ſcrutinij glo. ꝓ
ſequitur hic opinionẽ ſuã quã tenuit in. c. p̃cedenti. ſꝫ
vt dixi. Doct. hoc ↄmuniter reprobant qꝛ. c. publica
to loquitur in elect. nam differentia ẽ inter poſtulatuꝫ
p̃ſentatum a patrono ⁊ electum. Electus enĩ innititur
pleno iure et petendo ↄfirmationẽ i nullo petit gratiã
vñ vt dicit hic Jo. an. põt ſupbe accedere ante ſuperi
orem etiã caputio ñ eleuato. ſi confidat de idoneitate
pſone ſue et ↄminari q̃ niſi ipſe confirmet habebit re
curſum ad ſuperiorem. Et intellige hoc vltimũ in ſupe
riore habente ius ↄfirmandi citra papam Nam papa
poteſt ex plenitudine poteſtatis confirmatõneꝫ impe
dire facit. ix. q. iij. per principalem. et. c. cuncta ꝑ mũ-
dum. neqꝫ habet ſuperiorem ad quem recurratur vt i
c. licet. de elect. Preſentatus vero conſequitur ius
vt in. c. cũ bertoldus. de re iudi. nõ. Inn. in. c. dilect᷒.
de offi. dele. iñ qꝛ pſon᷒ p̃t variare aliũ p̃ñtando vt in
c. cũ aũt. de iu. patro. dꝫ aũt cũ humilitate petere inſti
tutionẽ. vñ petit gratiam expeditionis. vnde dicit̃ leua
re caputium et ſe curuare. Poſtulatus autẽ omnino
innititur gratia debet genua flectere. i. cum maiori hu
militate petere vt admittat̃ poſtulatio et in effectu ver
ba predicta hoc intendunt quia poſtulatus nullũ ius
acquirit. p̃ſentatus vero acquirit aliquod ius ſed non
ita firmum vt electus. Extra glo. queritur nunq̇d
indiſtincte in alijs dignitatibus ſeu officijs ſit locus
variationi et pone exemplũ ↄſiliũ hui᷒ ciuitatis per ſe
vel ꝑ aliquos ciues fecit electõem de aliquo poteſtate
nunq̇d poſſint variare ⁊ recedere ab illa electõne ſicut

faciunt poſtulantes. an vero teneant̄ perſiſtere ſicut eli
gentes et idem generaliter poteſt queri in omnibꝰ offi
cijs que aliquibus deferūtur aut ꝑ dñm terre aut per
vniuerſitatē populi ſeu collegiū inferioꝝ. De hac q̄ſti
one vide ꝑ bar. in. l. abſenti. ff. d̄ dona. ꝓ cuiꝰ dicto ſa
tis iura canonica limitant̄ ⁊ declarāt̄ Et ꝯclude pꝰ eꝫ
ſic. q̄daꝫ ſunt officia q̄ tenet̄ deputatꝰ ad illa ex neceſſi
tate ſubire vt officium tutele cure vl' alterius magiſtra
tus publici i ciuitate ſua nam tenetur ciuis vel incola
ſubire hec onera in loco niſi habeat iuſtā excuſatōneꝫ
vt in. l. muneꝝ in. §. iudicandi ꝙ̄ neceſſitas. ff. d̄ mune
ribus. et honori. et in. l. incola. ff. ad muni. nō Inn. in
c. i. de his q̄ fiūt a ma. ꝑte capli. Et in iſtis acqrit̄ ius
electo q̄ñcūq3 abſente añ omnē acceptatione vt i. l.
illō cū. l. ſequenti. ff. d̄ tut. et cura. datis ad his Ideo
poſt electōem factam nō pōt illud officiū ſibi tolli. fac
C. in quibus cau. hñti tuto. q̄ſi ꝑ totū. Ex qbus infer
tur ꝙ ſcholari electo in rectorem acqritur ius ꝑ electio
nem q̄ñcūq3 abſenti nec pñt amplius electores ab
electione recedere. Quedā ſunt officia q̄ non tenet̄ qs
ſubire niſi velit vt ſi eligitur ad magiſtratū alteriꝰ ciui
tatis et in iſtis eſt diſtinguendū. aut eñi electores ele
gerunt iure ꝓprio vtputa i ꝯſilio huiꝰ ciuitatis et tunc
añ acceptationem officij pñt electores variare qñ añ
acceptatōnem nō ē acquiſitū ius electo vt in ꝑallegata
l. abſenti. ⁊ in. l. q abſenti. ff. de acq. poſſ. facit. c. ſi tibi
abſenti. de ꝑben. li. vi. ſ; poſt acceptationē non pñt va
riare q2 quaſi q̄dam ꝯtractus ē inius inter eligentes
et electum vt in. c. inter canonicos. ꝭ. de elec. Quādo
q2 electores non eligūt iure ꝓprio ſ; alieno vt q2 a ſu
periore habent officiū et eligendi ptātem vel aliom eli
gendi et iſti poſtq̄ꝫ elegerunt nō poſſunt amplius va
riare non quia ius ſit acquiſitum electo abſenti ſed q2
functi ſunt coꝝ officio vt in. c. in literis. d̄ offi. delegati
Et hec ē ratio quare canonici eligēdo abſentē non pñt
variare q2 functi ſunt eorum officio cum elegerūt non
mere proprio officio ſ; ex officio eis iure delato. Hec
etiam eſt ratio quare ep̄s non poteſt variare ꝯferendo
beneficium abſenti etiam ante acceptationem vt i. d. c.
ſi tibi abñti. q2 functꝰ ē officio ſuo. Ex quo infert̄ aliud
dicendū i dño ſeculari vel papa qui abſenti deputauit
ſeu contulit officium vel beneficium poteſt eñi ante ac
ceptatōnem mutare ſine eius iniuria ſententiam poſtu
lantes vero licet iure alieno vtantur poſſunt a poſtula
tione recedere quia adhuc non ſunt functi eorum offi
cio q2 poſtulando deponunt ſolā poſtulare gratiā3 a
ſuperiore. vnde nō ſunt functi officio q2 poſtulatio nō
h3 vim electōis ſ; ē quoddā inchoamentū ad officium
electōis obtinēdū ideo pñt retrocedere ar. ho. i. c. qō
aūt de iure pr̄o. an aūt electꝰ ad dignitatē eccleſiaſticaꝫ
teneat̄ illā acceptare dicā i. c. ſequēti ⁊ ꝑd̄c̄a hñ nobis.

Et ſi vnanimiter Epiſcopꝰ non
ē eligēdus ad
illā dignitatē ſ; poſtulādus. Diuiditur quo
ad mentē nā ꝑmo recitat factū. ſc̄do caſſat electōem ⁊
rōneꝫ ſubmittet Nō primo ꝙ illud ſit vnanimiter
qō ſit nemine diſcrepāte qō clarꝰ ꝓbat̄. s. c. bone. el.
ij. vbi dixi Nō ſc̄do ꝙ poſtulādus nō p̄t eligi quā
tūcūq3 ꝯcurrant oia vota capli ꝯcordia vō vnanimis
nō h3 tollere defectū poſtulādi vt ꝓpter ꝯcordiā poſ
ſit eligi Nō tercio ibi libeꝝ nō habeat ꝙ nō d̄r qs
habere liberā facultatē alicuiꝰ rei qñ ſine alteriꝰ ꝯſenſu
nō p̄t de illa diſponere Liberā ergo ptātem h3 quis
qñ pōt ſine alterius ꝯſenſu diſponere vt nō. in. c. licet
ep̄s. de ꝑben. li. vi. ⁊ in. c. de multa. s. eo. ti. Nota
quarto ꝙ geſta ꝯtra canones ſunt nulla ſeu irritanda.
hunc articulū plene examinaui in. c. ij. de teſti. vbi vi
de. Item nō rōnes quare ep̄s nō p̄t eligi ad aliam
dignitatem ſ; d3 poſtulari. eſt eñi alligatꝰ iuri alterius
eccleſie. vnde oportet ꝙ ꝑmo gratioſe abſoluat̄ a prio
ri vinculo Et nō diām iter poſtulationē ⁊ electōnem.
nā multi poſſunt poſtulari q̄ nō pñt eligi ⁊ q̄ ſunt iſti
dicam ſtatim cū glo. In glo. diuide hanc gl. i qua
tuor ꝑtes capiendo eius mentē In ꝑma q̄ritur de
rōne huiꝰ litere quare ep̄s non d3 eligi ſ; potius poſtu
lari. In ſc̄da ꝑte ibi idem ē dicendū querit̄ an ſint alij
citra ep̄os q debeant poſtulari. et non eligi. In tercia
incidēter tractat a quo debet peti vt poſtulatio admit
tatur. i. qs eſt ſupior in admittenda poſtulatōne ibi et
ideo poſtulari ⁊ illā qōem interſerit glo. i medio ſecun
de q̄ſtionis ibi hoc ideo. quia incidēraliter eam forma
uit et non principaliter. vnde aptius illa ꝑticula pone
retur poſt fineꝫ ſc̄de q̄ſtionis. In quarta et vltima ꝑte
glo. q̄ritur nūq̄d eligendus poſſit poſtulari cū poſtu
landus nō poſſit eligi. ⁊ q̄rta ps ibi ⁊ nō ꝙ ſit poſtu
landus Quo ad primam ꝑtem dic clarius q̄ꝫ glo. ꝙ
ep̄s non poteſt ideo eligi quia matrimonio ſpūali eſt
alligatus eccleſie ſue. vñ ꝓprie matrimoniū ſpūale nō
eſt niſi iter ep̄m ⁊ eccleſiā ſuā. Ad hoc. c. ſicut. vij. q. i.
et. c. iter corꝑalia. de tranſla. ꝑlatoꝝ. ⁊ in ſignum huiꝰ
matrimonij defert multum vt in. c. clerici. ꝭ. de vita et
ho. cle. Ideo cū habeat ꝯiugem nō p̄t ꝯſentire i aliā3
ꝯiugem q2 ꝯmitteret adulteriū vt i. d. c. ſicut Eligētes
aūt ꝯſentiunt vt i ſponſum et ꝑ electōeꝫ iniciat̄ matri
moniale vinculū iter ecclīa3 et electū. vt in. c. ſi. d tranſ
la. ꝑla. Oportet ergo vt ep̄s abſoluatur ab illo vincu
lo matrimoniali anteq̄ꝫ aliud matrimoniū iniciat̄ cum
alia eccleſia et ideo d3 poſtulari q2 poſtulātes nō con
ſentiunt i poſtulatū ſ; ſolū petūt gratioſum vt tollatur
vinculum et defectum vnde quemadmodum habens
vxorem carnalem non p̄t ꝯſentire i ſc̄dam ſ; oportet vt
prius gratioſe abſoluatur ab illa alias ꝯmitteret adul
terium Ita dicēdum ē in ꝯiugio ſpūali. ita eñi ꝯiugia

ſpũalia ꝛ carnalia indicant̃ ad paria vt i.c.inter corpo
ralia.de traſl.ꝑla.ꝛ hoc quo ad ꝑmaꝫ q̃ōem Ad
ſcđam an.ſ.ſunt alij poſtulandi ꝑter epõs glo. ponit
h q̃tuoꝛ ꝯditiones ꝑſonaꝝ q̃ ſunt poſtulãde alij extra
glo.voluerunt dare regulã ꝙ oẽs qui poſſunt ꝯſentire
electioni ſine ꝯſenſu alterius ſunt poſtulandi ꝛ non eli
gendi q̃ regula cõiter damnatur vꝫ in religioſis q̃ non
poſſunt ꝯſentire electioni ſine ꝯſenſu coꝝ ſupioꝝ vt in
c.ſi religioſis.de elect.li.vi.ꝛ tñ poſſunt eligi in epõs
vt in.d.c.ſi religioſos.ꝛ.c.quorũdam.eo.ti.ꝛ li. Alij
vero voluerunt tradere aliã regulã.ſ.ꝙ non valentes
tranſire ſine licentia ſupioris debent poſtulari ꝛ non
eligi ſic ſumebant ar.ex verbis huius lr̃e i rõne ſui dũ
dicit ꝙ epũs tanq̃ꝫ alligatus ꝛ nõ habẽs liberꝝ volatũ
ñ pt eligi.Sꝫ hec regula etiã nõ recipit̃ a doctorib᷒ pꝫ
eñ eius falſitas in clericis habentibus eccleſias qui
nõ poſſunt dimittere coꝝ eccleſias et trãſire in alias
ſine licentia ſupioris ꝛ tñ poſſunt eligi vt.ɉ.de elect.ĩ
c.dudũ.ꝛ in.c.cũ inter.cũ multis ſimilib᷒.ideo Inn.
ꝛ alij docto.antiqui videntes difficultatẽ in dando re
gulam ꝓceſſerũt h ꝑ enumeratõem caſuũ ſeu ꝑſonaꝝ
numerãdo multas ꝑſonas q̃ debẽt poſtulari ꝛ nõ eli-
gi quas videas hic ꝑ Jo.an.alij moderniores volue
runt dare alias regulas ſ mihi placet hec huiõi regu
la vt dicamus ꝙ epĩ ꝛ ſupiores nõ pñt eligi ſ debent
poſtulari ratione ſupradicta Dubitat̃ aũt circa iſtã
regulã ꝑmo in epõ q renũciauit epatui. nũquid poſſit
eligi aut debeat poſtulari de q̃ q̃ſtione vide qđ nota.ĩ
c.poſt trãſlatõem.ɉ.de renũ.Sed opinio verioꝛ videͬ
ꝙ poſſit eligi qꝛ defecit rõ hic poſita talis eñ non eſt
alligatus alicui eccleſie matrimonialiter.habetur eñ
ille q renũciat quo ad eccleſiam ꝓ mortuo.xvi.q.i.§.
ecce.vnde abſolutus ẽ a priori vinculo Scđo dubitat̃
in elcõ in epm nondũ ꝯſecratum in quo dic ꝙ ſi non ẽ
ꝯfirmatus pt eligi cum poſſit prioꝛi electõe renũciare
vt nõ.in.c.ſi electio.de elec.li.vi. vñ ceſſat ĩ iſta ratio
huius littere.Si vero ẽ electus ꝛ ꝯfirmatus ſunt opi-
niones ſ ſatis mihi placet ꝙ non pt eligi qꝛ per ꝯfir-
mationem matrimoniũ ẽ ꝯtractum ꝛ ꝯfirmatũ lꝫ non
dũ ſit ꝯſumatum ꝑ ꝯſecrationem vt in.c.iter corꝑalia
ꝑallegato vbi bonus tex.nec pt renũciare ſine licentia
ꝑ ꝑe vt ibi.Dubitat̃ etiã in cardinalibus.vñ quo ad
officiũ repatent̃ maiores epĩs nunq̃d pñt eligi an ve
ro poſſint poſtulari.ex quo ſunt cardinales nõ epĩ naꝫ
ꝙ poſſint facit quis in eis ceſſat ratio coniugij ſpiritu
alis. In contrarium facit quia in eorum titulis ha
bent epiſcopalem iuriſdictõem vt dixi in.c.his q̃ .de
maio.ꝛ obe.et ſunt alligati ratione eccleſie et de his
aliquid in.c.bone.el.primo.e.eo.dicam latius quid
tenendum in.c.eccleſia.el.ij.ɉ.ti.proxi.et per hoc ſit
declarata hec ſecunda regula.Omnes clerici citra epi
ſcopos non ꝓhibentur eligi ex eo qꝛ habent eccl'ias

ſeu dignitates inferiores.hec regula probatur in.c.ſi
abbatem.ɉ.de elect.li.vi.vbi ꝓbatur ꝙ abbas poſſit
eligi in epm ꝛ ad idem.c.cum inter.ꝛ.c.dudũ.el.pri-
mo.ɉ.ti.pxi.vbi prepoſiti ꝛ habentes dignitates in-
feriores poſſunt eligi.Ad idem.c.ſi religioſus quẽ al
legat.ꝛ.c.quorũdam.eo.ti.ꝛ li.vbi habet̃ ꝙ religioſi
etiam mendicantes pñt eligi nõ tñ debent iſti tranſire
ſine licentia ſupioris nec electõni ꝯſentire vt in dictis
iuribus pñt tñ poſtulari poſtulatione nõ ſolũ aũ ele
ctionẽ de eis fiendã poterũt poſtulari ab coꝝ ſupiori-
bus vt eos licentient ſeu ꝯcedãt eligendos ꝑ eos vt
dixi in.c.i.s.et dĩa inter iſtos ꝛ epõs ẽ qꝛ ꝓprie vt ꝑ
dixi matrimonium ſpũale non ꝯſiſtit niſi inter epm et
eccleſiã ſuã.Int̃ alios vͦo habẽtes dignitates inferio
res ꝛ eccleſias coꝝ nõ ꝯtrahit̃ ꝓprie matrimoniũ ſ q̃ſi
i matrimoniũ.Et ꝙ ſit quaſi matrimoniũ ꝓbat̃ in.c.
quia ꝓpter.iuncta glo.ɉ.de elec.magis late dꝛ quaſi
matrimoniũ inter rectores eccleſiaꝝ ꝛ ipoꝝ eccleſias ꝛ
latiſſime poteſt dici matrimoniũ ꝯtrahi iter canonicũ
ꝛ ꝑbendam ſuã.cũ ergo iſti inferiores non dicantur
ſtricte habere cõiugem pñt eligi ad aliam dignitatem
licet ꝯſentire vel tranſire non valeant ſine ſupioris li-
centia Tercia regula magis generalis patientes defe
ctum ꝓpter qđ nõ pñt exercere officium ad quod pro
mouent̃ vel al' inhabilitãtur a iure ad illud officiũ ſeu
dignitatem non poſſunt eligi ſ debent poſtulari ꝛ ſub
iſta regula ꝯphendũt̃ oẽs patientes defectũ in ordine
vel etate.Item regulares criminoſi ꝛ intruſi ꝑ poten-
tiã ſecularem vt.ɉ.ti.pxi.ꝙſquis. Itẽ q ſemel fuit
hereticus ſeu ſciſmaticus vt.i.q.vij.ꝯuenientib᷒ cum
§ ſequenti.ꝛ.ɉ.ti.pxi.qꝛ diligentia ꝛ multi alij ꝯſimi
les.ꝛõſio hui᷒ regule patꝫ.nã ex quo non pñt de iure
exercere illud officiũ ſeu dignitatem non poſſunt cano
ci in eos cõſentire tanq̃ꝫ in ſuſpenſos ex quo non ſunt
habiles ad illud matrimonium contrahendum ergo
oportet ꝙ prius gratioſe tollatur per poſtulationem il
lud impedimentum An autẽ omnes indigni poſſunt
poſtulari dic ꝙ non vt in.c.i.s.eo. Sed dicendum ẽ
ꝙ aut ſunt indigni in dignitate indiſpenſabili puta qꝛ
ſunt heretici vel criminoſi perſeuerantes in crimine vl'
quid ſile ꝛ tunc non valet eẽ poſtulatio de his facta ꝛ
poſtulãtes iſtos ſcienter priuantur pro ea vice poteſta
te eligendi ꝛ poſtulandi vt in.c.i.ꝛ.ij.s.eo.ti.Quidã
ſunt indigni in dignitate diſpenſabili et tunc ſubdi-
ſtingue quia aut indignitas eſt magna ita ꝙ durum
ſit aduerſus illam diſpenſare ꝛ tunc non debent etiaꝫ
poſtulari Ad hoc vide bonũ tex.in .c.p᷒ tranſlationẽ
in fi.ɉ.de renun.Aut non eſt ibi tanta dignitas vt qꝛ
patiuntur defectum in etate forte reſpectu vni᷒ vel du
orum annoꝝ ꝛ tunc ꝓcedit qđ dixi ꝙ poſſunt poſtula
ri tamen itellige dũmodo in poſtulatõe exprimãt̃ oẽs
defectus.nã ſi aliqđ ſubticeretur tunc talis poſtulatio

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nõ eſſet admittenda ⁊ ſcienter talem poſtulãtes cẽnt
p̄uati modo p̄dicto ar. in. c. inotuit. ẜ. ti. p̱xi. dixi poſt
doctores. s. eo. c. i. Venio ad terciaȝ partẽ glo. ſ. a
quo ſuperiore ſit petẽdũ vt poſtulatio admittat̃ ⁊ dic
li.ᵘˢ qꝫ glo. q꞉ aut poſtulat̃ qs in ep̃m ⁊ tunc ad ſolũ
papã p̄tinet poſtulationẽ admittere q꞉ vt dicũt docto
res. ⁊ dñ cã ep̃oꝝ numerat̃ iter maiores cauſas ⁊ cãe
maiores reſeruãt̃ pape vt in. c. maiores. ẜ. ď bap. ⁊ i. c.
vt debitus. in fi. ẜ. de appel. ⁊ in. c. qđ tranſlatõeȝ. de
offi. leg. cũ ſimilibꝫ. Aut fit poſtulatio ad inferiores
dignitates ſeu eccleſias ⁊ tunc ad eũ ad quem ſpectat
poſtulatõis admiſſio q꞉ admiſſio poſtulatõis hꝫ vim
ꝯfirmationis vt dixi in. c. i. s. eo. Hoc intellige dũmo
do apud iſtum ꝯfirmatorẽ ꝯcurrãt duo. p̄mũ ꝙ poſſit
diſpenſare i illa dignitate rõne cuiꝰ fit poſtulatio. naȝ
ſi ñ p̄t diſpẽſare nõ p̄t poſtulatõeȝ admittere cũ ibi re
quirat̃ diſpenſatio. ⁊ ideo ſi canonici poſtularẽt puta
in archidyaconũ aliquẽ hñteȝ. xviij. annos duntaxat
non poterũt ab ep̃o petere vt iſta poſtulatio admittat̃
ſꝫ ad eũ alias ſpectet ꝯfirmatio electõis. Ratio q꞉ ſup
iſto defectu etatis nõ p̄t ep̃s diſpẽſare vt in. c. vnico. ď
eta. ⁊ q̃li. li. vi. Scđo requirit̃ ꝙ iſte ad quẽ ſpectat ꝯfir
matio ſit ep̃s. nã vt dicũt hic doctores et fuit origina
liter dictũ Jnn. in. c. ij. de eo q̃ furti. ordi. rece. inferio
res p̄lati citra ep̃os nõ p̄ñt diſpenſare niſi in caſibus
ſpecifice in eis p̄miſſis. vñ ſi caſus ẽ ſpecifice p̄miſſus
poterit tunc ab iſtis inferioribus poſtulari ex quo ha
beat p̄tãtem ꝯfirmandi. Et dñia inter ep̃os ⁊ inferio-
res in materia diſpenſandi hec eſt q꞉ ep̃i ſemp̱ diſpen
ſant vbicũqꝫ a iure p̄mittit̃ diſpenſatio i genere lꝫ ſpe
cifice nõ p̄mittat̃ ep̃is vt nõ. Jnn. in. c. dilectꝰ de tem
poribus ordi. Dixi plene in. c. at ſi clerici. §. ď adulte-
rijs. de iudi. ꝟ inferiores ep̃is nõ diſpẽſant niſi i caũ
ſpecifice in eis p̄miſſis vt nõ. in. d. c. ij. ⁊ dixi in. d. §.
de adulterijs. Quo ad q̃rtam ⁊ vltimã p̄tem glo. dic
hodie vt habet̃ i. c. vnico. eo. ti. li. vi. Et glo. in effectu
ponit hic veritatẽ. nõ eñ dꝫ eligi poſtulandus q꞉ de-
bẽt canonici p̄uidere eccleſie meliori mõ quo p̄ñt ex
quo ergo iſte eligibilis ẽ dꝫ eligi ⁊ non poſtulari q꞉ p̱
electõem iniciat̃ matrimoniũ ſp̄ũale non aũt ſic p̱ po
ſtulatõem vt dixi i. c. i. s. eo. Si tñ dubitat̃ vtꝝ aliqs
ſit eligibilis vel poſtulabilis tunc p̃ot teneri theorica
huius glo. ⁊ dic plenius vt habet̃ in tex. ⁊ glo. in. d. c.
vnico. Extra glo. q̃ro nunq̃d poſtulatꝰ poſſit ꝯſen
tire poſtulationi ſue ſicut electus cõſentit ſue electioni
vt in. c. quã ſit. de elect. li. vi. dic ꝙ nõ. nam anteq̃ꝫ po
ſtulatio admittatur per ſuperiorem non p̃ot iſte ꝯſen-
tire quia nullum ius ſit ſibi queſitum notaretur ambi
tione. debet tñ declarare intentionem ſuã ſi non vult
ꝯſentire bene poterit dicere non diſſentio ꝟ ep̃s poſtu
latꝰ non dꝫ diſſentire nec ꝯſentire ꝟ dꝫ dicere nec ꝯſen
tio nec diſſentio ꝟ diſpõni dñi pape me ꝯmitto ď quo

vide ho. tex. iuncta glo. in. c. cupientes in. §. deniqꝫ. ď
elect. li. vi. Dixit eñ h̄ Jo. an. ꝙ ep̃s nõ hꝫ in hoc cõ
ſenſum nec diſſenſum q꞉ ex quo ſemel paſſus ẽ ep̃ari
p̃ot transferri etiam inuitus ad aliã dignitatẽ lꝫ eñ a
p̄ncipio q̃s nõ cogatur inuitus acceptare ep̃atum tñ
ex quo ep̃s ẽ ⁊ ſemel ꝯſenſit nõ p̄t amplius ꝯtradicere.
vñ in hoc ſcđm hoſti. ꝯpat̃ monacho q nõ hꝫ p̄tãteȝ
ꝯtradicendi ſuperiori ſuo. xij. q. i. nolo. c. nõ dicatis.
⁊ hoc verꝫ ſcđm eũ ſi ẽ ꝯſecratus. ſi eñ eſt tñ ꝯfirma-
tus tunc inuitus nõ trãſfertur q꞉ non p̄t inuitꝰ ꝯſecrari
ꝟ ſatis eſt ꝙ dignitati cedat ſi nõ vult ꝯſecrari vt in. c.
ij. de tranſla. p̄la. non tñ p̃ot cedere ſine licentia pape
vt ibi. Sed p̄ſbiter parrochialis p̃ot inuitꝰ tranſferri
ad aliã eccleſiã ſcđm eũ allegat. c. queſitũ. de reꝝ per
muta. Aduerte nã ex iſtis p̄t ſolui q̃ſtio aut qs ꝯpella
tur acceptare dignitatem eccleſiaſticam et p̃ot h̄ q̃ſtio
diuidi i duo membra. An q̃ritur de eo qui nõdum eſt
p̄motus. an de p̄moto. vtꝝ inuitus poſſit transferri.
Quo ad primum dixit hic do. an. ꝙ ſi eſt laicus non
ꝯpellitur vt nota. in. c. ad monaſterium. de elect. ſi eſt
clericus p̃ot p̄ciſe cõpelli per papam. ꝟ alius ſuperior
citra papam nõ p̃ot preciſe compellere vt ſic inuitꝰ effi
ciatur p̄latus. Sed p̄t eum ꝯpellere vt de nolente fiat
volens q̃ſi cauſatiue puta per excõicationem vel aliꝭs
remedijs allat glo. que hoc tenet. vij. q. i. ſcias. Jdem
tñ quo ad p̄mam ſentit hic paulus de leazaris in repe
titione huius. c. Sꝫ quo ad p̄motũ trãſferẽdũ tranſit
Do. an. ⁊ hoſti. que. s. retuli. Do. car. tenuit h̄ ſimpli
citer ꝙ nunq̃ꝫ p̄t qs p̄ciſe cõpelli vt efficiat̃ p̄latus q꞉
ad ꝯtradicendũ iſtud matrimonium requiritur conſen
ſus vt in. c. cum inter canonicos. ẜ. ti. p̱xi. Jtem non
compellitur quis beneficia acceptare vt in. c. vbi iſta.
⁊ c. geſta. lxxiij. di. Et hec q̃ſtio p̃ot eſſe multum vti-
lis ad effectum dum queritur nũq̃d ep̃atꝰ ipſius tranſ
lati vacet a tp̄e trãſlatõnis facte p̱ papam. an a tp̄e ac
ceptationis facte per epiſcopum in tranſlatum ⁊ fuit
olim ardua queſtio in epiſcopo florentino promoto i
abſentia in cardinalem. nam dubitatur vtrum ante ac
ceptationem cardinalatus vacaret epiſcopatus a tẽ-
pore quo fuit pronunciatus cardinalis. an vero a tem
pore acceptationis duntaxat. Et videtu de hac que
ſtione quod nota. Jo. an. in regula quod ob gratiam
de re. iur. li. vi. nã doctores fuerũt varij vt ibi notat̃ et
reſpectu ep̃i tranſlati placet mihi hec opinio quam tꝫ
glo. Jo. mo. vt ibi notat̃ ꝙ aut papa trãſfert ep̃m ad
aliũ ep̃atum p̄pter neceſſitatem vel vtilitatem eccl̃ie et
tunc ſi de hoc conſtat vacat ep̃atus poſtea a tp̄e tranſ
lationis q꞉ non debet in hoc expectari conſenſus ep̃i
ar. op. in. d. c. ſcias. ⁊ placet mihi ꝙ efficiatur etiã inui
tus prelatus alterius eccleſie q꞉ non dicitur de nouo
matrimonium contrahere. Eccleſia eñ vniuerſalis ẽ
vnum corpus miſticũ vnde ex quo ſemel ꝯſenſit ep̃ari

in hec eccleſia vniuerſali non pt reſiſtere pape ſi ꝑ bono publico vult eū transferre ad aliā eccleſiaʒ particularem qꝛ ſolū hic alterat̄ locus nō aūt dignitas reſpectu eccleſie vniuerſalis Ad hoc facit optime tex. in dicto. c. ſcias aut papa transfert epiſcopum ꝓpter meritum perſone et tunc nō vacat prius ep̄atus niſi a tp̄e acceptatōis qꝛ exq̄ papa fecit ob gratiā ſui dʒ expectari ſuus ꝯſenſus ar. in. d. regula qꝺ ob gratiaʒ Jo. an. poſt Jo. mo. in dicta regula. Jn alijs vero. ſi nūq̄ȝ qs fuit ꝓmotus ī ep̄m puto ꝙ nō poſſit ꝑ́aſe ꝯſtitui ep̄s etiā per papā quia non pōt de nouo ꝯtrahere matrimoniū ſpūale ſine ꝯſenſu vt in. d. c. cum inter. Sʒ papa poſſet illum ꝯpellere ad acceptandum ſi hoc facit ꝑ bono publico ſaltem qn̄ nō reperitur alius ita eque idoneus vt dicit Jo. an. notabile verbum in. c. ſi electio. de ele. li. vi. ꝙ peccat electus non acceptando dignitatem ad quam eligitur ſi nō reperitur aliꝰ eque idoneus per quē poſſit illi eccleſie conſuli plus etiā dicit qꝛ preſbiter parrochialis poſſit transferri inuitus dūmodo ſubſit cauſa ſufficiens puta quia non pōt priori eccleſie preficere propter duriciem plebis vel quid ſimile. Jn conſilio tamen piſano cui prefuit. Alexander propter imprudentiam quorūdam ſummoꝝ pontificum fuit ſtatutum vt ipſi et abbates nō poſſint trāſferri ī inuiti niſi eſſet cauſa euidens et rationabilis

De electōne

Cōtinuatur hec rꝛica ad p̄cedenteʒ hoc ordine qꝛ poſtulatio ē ꝑambula electioni. fit eñ vt per eā ſublato impedimento efficiat̄ qs habilis ad eligenduʒ merito poſt rubricā p̄cedentem ſubijcitur iſta de electōne. Aduerte hec ꝯtinuatio doctoꝝ habet locum reſpectu poſtulationis non ſolēnis aut etiam ſolēnis ſm diſpoſitionem intrinſecam verum ſed hodie vt dixi in. c. i. e. ti. proxi. vt euitetur circuitus admiſſio poſtulationis ſolēnis habet vim electionis et confirmatur caſu iſta continuatio que pt colligi ex his q̄ dixi. e. ti. ꝑxi. ſup rꝛica. nam. e. viſum ē de vno modo per quē ꝓuidet̄ eccleſie per viā gratie nūc ſubijcit aliū modū per quē ꝓuidetur per viā iuris. qꝛ poſtulatio innitit̄ gratie et electio iuri vt dixi in. c. penul. e. ti. ꝑxi. Et qꝛ in tractatu electōis pt dubitari de ptāte electi. ideo ne auctoꝛ haberet materiā ponēdi rꝛicam ſpālem ſubiecit etiam de electi ptāte Quid aūt ſit electio dixi ſuper rꝛica. e. ti. ꝑxi. Et ſcias ꝙ electio ē nomen verbale et noīa verbalia habēt duplicē ſignificatōem actiuā. ſ. et paſſiuā. vt nō. in. l. ij. ff. de duobꝰ reis. vn̄ tn̄ ē dicere de elec. quātum de his q̄ poſſunt eligere et de his qui poſſunt eligi. Item de forma electionis et de tempore eligendi et de his oībus hic tractatur in nigro. Ni. abbas

Nullus in eccleſia

Congregatio eccīaꝝ ſeu collegiū eccleſiaſticū dʒ ſibi p̄latū eligere. ꝛ aliter adeptꝰ eccleſiā expellēdus ē vel ſumma aliter ꝛ ſic eccīe collegiate nō dʒ ꝓuideri de p̄lato ꝑ collatōem ſeu ꝓuiſionē ſ; per electōem canonicā fiendā per ip̄m collegiū h. d. Primo ꝓhibet Et ſcdo ꝯtra factū viciat. ſcda ibi ſi vero Nō p̄mo vnā regulā ī materia ꝓuiſionis eccleſiaꝝ. nā ſi eccleſia ē collegiata nullus citra papā pt ibi p̄ficere p̄latū ſ; dʒ fieri electio ꝑ illos de collegio et electus ꝯfirmari ꝑ ſuperiorē vt in. c. trāſmiſſam. et i. c. nihil. j. eo. nā ꝓdera literā ibi ſi vero aliter. excludit ergo omnē aliā ptātem et de legato cardinali ē tex. in c. penul. de offi. lega. li. vi. vbi pʒ ꝙ non pt ſe īpedire ī eccleſijs collegiatis q̄ ad p̄latum ep̄oꝝ eccleſiaꝝ olim vero ꝓuiſio ep̄atuū ꝑtinebat ad papam vt in. c. i. et. ij. xxij. di. ꝓuiſio v̄o inferioꝝ eccleſiaꝝ ꝑtinebat ad ep̄m Sʒ poſtmodū hec ꝓuiſio fuit inouata et ī eccl̄ijs cathedralibꝰ et collegiatis fuit data ptās ipis collegijs eligēdi p̄latum Jn alijs vero nō collegiatis fuit data ptās p̄ntandi patronis. Et vide d̄ origine huiꝰ facit ho. gl. quā tenebis mēti ī. c. quāq̄ȝ de elect. li. vi. et qꝺ nō. Jo. an. ī regula qꝺ alicui gracioſe. d̄ re. iu. li. vi. in mercu. Nō ſcdo ibi ī ꝯgregatōe Jbi fuerūt ꝙ adh̄ ꝙ clerici ī eccleſia bn̄ficiati hēant electōeʒ p̄lati optʒ ꝙ ſint ī eccleſia vt collegiū. Secꝰ aūt ſi ſunt ibi ſingulariter bn̄ficiari vt in. c. dilecta. de exceſſ. p̄la. vbi bonus tex. cuʒ glo. Qualiter aūt cognoſcat̄. An clerici ſint vt collegiū aut vt ſingulares vide ꝑ Jnno. in. c. cū nobis. j. eo. ti. ꝛ ibi dixi Nō tercio ibi p̄ſbiter eligat̄ ꝙ q̄libet p̄latꝰ pt appellari p̄ſbiter. ē eñ h̄ nomē dignitatis vt in. c. cleros. v̄. preſbiter. xxi. di. et tex. cum glo. in. c. non pt. j. de re iudi. et colligitur hoc notabile exponēdo literā preſbiter. i. prelatus olim n̄ erat dīa in nominibus ſ; eligebatur vnus p̄ſbiter q p̄erat oībus qui hodie vocatur ep̄s vt in. c. olim. xcv. di. ſcdo tex. exponit̄ ibi p̄ſbiter. vt p̄ſbiter eligat̄. ſ. in p̄latum quia qui p̄eſt collegio eccleſiaſtico debet eſſe preſbiter cum habeat curam aīaꝝ reſpectu collegij vt in. c. i. de etate et quali. non tn̄ requiritur neceſſario vt tempoꝛe electōis ſit preſbiter ſ; ſatis eſt vt tempoꝛe debito efficiat̄ preſbiter vt in. c. cum in cunctis. §. inferioꝛa. j. eo. Ultimo nota ꝙ adipiſcens eccleſiam aliter q̄ȝ per viam electionis preſumitur per ambitionem et cupiditateʒ adeptus illam et hoc procedebat olim anteq̄ȝ ſummi pontifices reſeruarent ſibi ptātem ꝓuidēdi eccleſijs collegiatis Hodie autem ceſſat iſta p̄ſumptio cuʒ electiones hodie non conferant ius virtute reſeruationis ꝓdeſt tamen multum electio canonicoꝝ qꝛ faciliꝰ papa mouetur ad ꝓuidendum vbi ꝯcurrunt vota eccīe

In glo.ij.ibi tres collegium.pondera gl. nam vi-
detur velle facere differentiã inter ꝯgregatõꝫ ⁊ collegi
um vt duo ſufficiant ad ꝯgregatõem faciendam vt hic
tres vero requiruntur ad faciendum collegium ſed.glo.
incõtum habuit hunc intellectũ nõ bene loquitur quia
congregatio capitur hic pro collegio.ſi enim non fa-
cerent collegium non ſufficeret ꝯgregatio plurium vt
in.c.dilecta.de exceſſ.prela.vide gl.x.q.i.in.c.i.que
recti⁹ loquitur dicens ꝙ de iure canoico duo faciunt
collegium.de iure ciuili requiruntur tres vt in.l.nera-
cius hic allegata.et forte potuit eſſe diuerſitatis ratio
quia nõ repiuntur tot clerici bñficiati ſicut laici et hec
opĩo eſt magis ꝯmunis.Poſſet ſcđo mõ lr̃a intelligi
ꝙ duo eligunt prelatũ.ſ.tercio mortuo.vñ a ṗncipio
requirunt tres ſicut de iure ciuili.ſtandũ eñi eſt iure ci
uili ex quo nõ repitur expreſſe correctũ ꝑ ius canoni-
cũ.Sed hec opinio nõ videt̃ ſuſtentabilis q: ius colle
gij ꝯſeruatur etiam in vno alijs mortuis vt hic dicit̃
in glo.et in.c.gratũ.s.ti.pri.vnde ſi tex.habuiſſet re
ſpectum ad mortuos feciſſet mẽtõnem etiam de vno
Glo.tñ hic in fine voluit reſtrigere tex.vt duo faciant
collegium.ſ.mortuo ꝑlato.q: prelatus ⁊ clericus non
faciunt collegium.Sed Jo.de ligna.et Pe.videntur
reprobare hoc dictũ glo.mouent̃ quia ad eſſe collegij
nõ requirit̃ vt ibi ſit ꝑlatus.vt nõ.Jnno.in.c.cum nõ
ignores.j.de ꝓben.vñ ſicut duo clerici pñt facere colle
gium.vt hic ita prelat⁹ et clericus.Saluãdo glo.vt di
cunt doc.Diſtingue ſic ꝙ aut a ṗncipio ſtatuit̃ vt ibi
ſit collegium duoꝝ quoꝝ vnus ſit prelatus ⁊ alius cle
ricus et nõ puto hoc fieri poſſe.quia prelatus non eſt
ꝓprie de collegio nec venit appellatõne collegij cũ ſit
caput collegij.de quo vide glo.nõbilem in c.e.vt hi q
de eta.⁊ q̃li.ergo oportet ꝙ ꝑter ꝑlatum ꝯſtituantur i
eccleſia ſaltem duo qui faciãt collegium.nam a princi
pio non põt collegium ꝯſtitui in vno ⁊ in hoc caſu ſal
uo iſtam gl.aut a ṗncipio fuit ſtatutũ ſimpliciter vt in
eccleſia eſſent duo clerici collegialiter ⁊ tũc iſti faciunt
collegiũ vt hic et cum habeãt iura collegij pñt ſibi eli
gere prelatum etiã ex ſeipſis.de quo vide qđ nõ.Jo.
an.in regula in toto.de re.iu.li.vi.in merc.Et ſi eligũt
vnum ex ſe tunc ius collegij remanebit in altero q: nõ
põt prelatus eſſe caput collegij et ipſum collegiũ ⁊ ſic
põt ſaluari dictum illorum doctoꝝ.ſcđo principaliter
nota glo.in eo ꝙ dicit ꝙ.x.hoĩes faciũt populũ.Jdẽ
nõ.gl.in.d.c.i.x.q.i.et Bar.in.l.ꝑtor.allegata in gl.
Et hoc facit ad ſtatutũ quo punitur is qui congregat
populum de nocte vt ſi ꝯgregauit.x.homines dicatur
congregaſſe populum.Jdem dic de plebe.nam.x.fa-
ciunt plebem.vt in.c.vnio.x.q.iij.Jdem dic de gente
vt nõ.Bar.in.d.l.pretor.vñ dicunt ſe cõſuluiſſe i ſta-
tuto quo puniebat̃ qui ꝯgregaret gentem de nocte vt
ſi congregauerit.x.incidit in ſtatutũ hoc ꝓbat ꝑ.l.om
nes populi.ff.de iuſti.et iur.iuncto.§.omnes populi.
inſti.de iu.nat.vbi videt̃ ꝓbari ꝙ gens et popul⁹ ſunt
ſinonima.Dicunt tamen ꝙ ſi homines eſſent equites
ſufficerent pauciores ad faciendũ gentem puta.v.nu-
mero.ꝑ.l.omnes.ff.de ambigeis.v.reſpectu quinqꝫ
hominum.ſed reſpectu equi quod eſt animal magnũ
dicitur ambigeus qui ſubtraxit vnum.Et in eo ꝙ glo.
dicit ꝙ plures q̃ꝫ.x.aut.xv.faciunt turbam.Jdem dic
de cetu vt probatur in.l.ꝑtor.preallegata.reſpectu vo
familie dic ꝙ ſaltim requiruntur tres ad faciendaꝫ fa-
miliam vt in.l.ꝓnunciatio.ff.de v.ſig.nõ glo.in.d.c.
i. Oppono ꝯtra tex.in eo ꝙ collegiũ eligit ſibi ꝑla
tum.nam capitulum eccleſie cathedralis nõ habet ꝑ-
latõnem epiſcopalem.ergo non põt eligendo illã trãſ
ferre in aliam quia nemo dat quod non habet.vt in.c
quod autem.de iu.pa.So.dicit Jo.de ligna.ꝙ colle
gium non habet ius prelatõnis formaliter habꝫ tamẽ
virtualiter.ſimile in dño fundi qui formaliter nõ habꝫ
ius in ſeruitutẽ cum res ſua nemini ſeruiat ⁊ tñ põt in
fundo ſuo conſtituere ſeruitutem vt in.l.ꝯ.profundum.
ff.de ſerui.ruſticoꝝ predioꝝ.Hoc dictum mihi nõ pla
cet in omnibus collegijs.vt.c.eccleſie cathedralis nõ
põt dici ꝙ virtualiter habeat ius eṗale cum a ſolo pa-
pa procedat hec poteſtas.xxij.di.i.c.i.et.ij. Sed põt
dici ꝙ capitulum facit nõ auctẽ ꝓpria ſed ex poteſta-
te officij ſibi tributi a canone nõ eligunt iure proprio
vt dixi in.c.penul.s.ti.pri.Sed in iſtis collegijs in-
ferioribus et maxime popularibus poſſet ꝓcedere di
ctum Jo.de lign. Scđo oppono ꝯtra tex.de.c.ob
euntibus.lxiij.di.vbi non ſolum collegium ſed etiã re
ligioſi vocantur ad eligendum epiſcopum.Solu.dicit
compo.ꝙ religioſi vocantur non ad eligẽdum ſ3 ad cõ
ſilium impendendũ et eſt illud de honeſtate ſcđm cũ.
Jlle tñ tex.videt̃ irritare electõnem aliter factam.de cõ
ſuetudine tñ non ſeruatur quod ibi dicitur.popul⁹ aũt
vocatur non ad eligendum ſed ad conſentiendum ele-
ctõni.lxiij.di.in.c.plebs conſequenti.Princeps etiã
vocatur vt defendat ab oppreſſionib⁹.vt i.§.ṗncipib⁹
e.di.Sed aduerte pone ꝙ populus non vult ꝯſentire
electo per collegium.nunquid debet irritari electio.
Uide glo.nõbilem.lxij.di.c.i.que dicit ꝙ nõ ex quo
habet cauſam rationabilem ꝯtradicendi niſi ſcandalũ
generaret̃.⁊ nota ſingulariter vltimum ꝙ cum ſcanda
lo populi non debet quis prefici etiam interueniente
electõne collegij.ꝓ quo optime facit.c.cum teneamur
de preben.et.c.ij.de renũ.Et vide ſingulare dictũ Jn
no.ibi.vbi dicit ꝙ ſi populus perſequit̃ prelatum iam
inſtitutum nec poteſt compeſci a tali perſecutõe vt po
pulus quieſcat et eccleſia ſtet inquiete debet prelatus
cedere vel remoueri per ſuperiorem aſſignato tamẽ ſibi

bono cambio quod ſingu.nō. Item reſpectu eius quod dixi de principe vide nō.p Inno.in.c.q ſicut de elec.vbi dicit q pt ex ↄſuetudine induci vt canoni-
ci nō ꝓcedant prius ad electōnem ꝙ̄ denunciēt princi
pi mortē prelati vt petāt ipſius aſſenſum in electōne
futuri prelati aliter caſſabitur electio attemptata contra
ↄſuetudinem.ar.bo.in.c.electis.lxiij.di. Item pt
pnceps obijcere cōtra electū q eſt ſibi ſuſpectus in re
gimine.nō eñ tenetur admittere prelatū.de quo nō poſ
ſit cōfidere ne forte reuelaret aduerſario ſecreta regni
hoc dictum poſuit Inno.in.c.ſup his.de accu.quod
eſt ſingulariter nōndum per hoc eñ dictum ſati equū
poterit princeps nō admittere ꝓuiſum per papā ſi pōt
ꝓbabiliter oſtendere illum ſibi ſuſpectū. Queró qd ſi
omnes de collegio ſint mortui ad quē ſpectabit tunc
ꝓuiſio eccleſie doct.in cle.in pleriſqȝ.de elec.ꝛ archi.
in.c.cum ſumus.ix.q.iij.inducūt qȝ ad epm qui eli
gat nomine collegij. Sȝ tu limita hoc dictum qñ ad
epm ptinebat ius cōfirmandi electum a collegio.vnō
in hoc pono meliorem regulā q ꝓpter negligentiam
collegij vel mortē omnium de collegio ius ꝓuidendi
deuoluitur ad eū q hēbat ptātem ↄfirmandi electū ſiue
ſit epus ſiue ſit alius platus. Idem dic quo ad ius cō-
ſtituendi vt patrono negligente vel mortuo ſine here
de ius ꝓuidendi deuoluit ad illū ad quē pertinebat
inſtitutio.ad hoc vide glo.nōbilem ꝛ tene illam ſem-
per menti in cle.vnica.de ſupple.neg.pla.in v.ꝓuiſio
nem. Queritur quarto qualiter ꝓuidet alijs benefi
cijs ſeu eccleſijs nō collegiatis Sol.dicit hic cōpoſt.
q ad pñtatōem patroni ſi habent patronū.vt i.c.no-
bis.de iu.pa. Si aūt nō habent patronū ꝓuidebit epi
ſcopus.xvi.q.vij.omnes baſilice.ſ tu dic latius vt di
cam in.c.cum eccleſia vulterana.ꝑ.eo.vbi tractabo ge-
neraliter de ptāte ↄferendi oīa beneficia ſiue ſint in ec-
cleſia cathedrali ſiue in alia. Queritur qnto que for-
ma debeat obſeruari in electōne qñ in eccleſia nō ſunt
plures ꝙ̄ duo vel tres. So.dicit Hoſt.q eligāt more
antiquo quia ꝓpter defectum pſonaȝ nō pñt ſeruare
formam.c.qȝ ꝓpter.ꝑ.e. Tu dic vt latius ibi dicam.

Queritur ſexto nūquid bñficiati in eccleſia vltra ca-
nonicos habeāt vocem in caplo. Docto.ↄmuniter te
nēt q nō quātumcūqȝ ſint ibi ꝑpetuo bñficiati. quia
ſolum canonici faciunt collegium ꝛ vnum corpus cuȝ
epiſcopo.vt in.c.nouit.de his que fi.a pla. Et idē no-
tant doc.in.c.ij.de inſti.vbi dixi ꝛ ideȝ dic in eccleſijs
collegiatis inferioribus vt canonici ſolum faciūt col-
legium non aūt ibi habentes altaria ſeu cappellanias
vel alia bñficia vt ꝓbatur in.c.dilecta.iūcta glo.ꝑ.de
exceſſ.pla. Ultimo hic queritur nunqd qȝ h dicitur
habeat locū in collegio ſeculari vt illi de collegio poſ-
ſint ſibi eligere vnum rectorē dic q ſi exercent aliquaȝ
profeſſionem vel negociatōnem licitā ꝛ honeſtā pñt ſi
bi eligere rectorē qui habebit iuriſdictōem in ciuilibus
in his tñ que oriuntur occaſione illius ꝓfeſſionis ſeu
negociatōnis tex.eſt notabilis in.l.ſi.C.de iur.om.iu
di.nō.Inno.in.c.cum ab eccleſiaȝ.de offi.ordi.et in
d.c.dicam.et Bar.in.l.ſi.ff.de colle.illicitis. Idē dic
in facientibus collegiū ex aliqua pia cauſa vt ſunt iſti
diſciplinati vel facientes collegiū ꝓ maritādis puellis
vel ſimilibus pijs actibus.nam iſti faciūt collegiū ap
probatū.vt in.l.ſi.ff.de colle.illicitis.per Bar. Dixit
tñ idem in.d.l.ſi.q platus iſtoȝ nō habebit iuriſdicti
onem ſ ſolum pt diſponere in volētes.pt tñ aliquē caſ
ſare de collegio ſi nō vult obedire facit.c.ex lris.de cō
ſti. Nico.abbas ſiculus.

Sius epiſcopus.

Populus non debet epm vel alium platum eligere vel ſic. Elec⁹ ad clamorē ppli non debet p ſupiorem cōfirmari. ꝑmo ponitur narratio.ibi.quā ſinodus.ſcdo approbat ibi.ſi-
nodus. Nō primō modū et practicam ↄdendi ca-
nones ſeu ↄſtōnes in concilio generali. nam vnus ex
prelatis concilij ꝓponit totam materiā ↄſtōnis fiende
et interrogat tñ totum ↄcilium vtȝ velit ſic ſtatuere et
ſi ↄcilium acquieſcat habet illud ꝓ ſtatuto et hoc ideȝ
obſeruatur in iſtis vniuerſitatibus ſecularibus.vt nō.
Bar.in.l.oēs ppli.ff.de iuſti.ꝛ iu.vbi dat aliā pra-
cticam vt ꝓponatur materia in ↄſulo deputa diēȝ vn⁹
plȝ ꝓuidere ſup tali materia poſtmodū inſurgerēt cō-
ſultores dantes ſup illa materia varia ↄſilia ſtatuendi
et illud ↄſilium quod optinebit in vniuerſitate erit lex
ſeu ſtatutū ipſius vniuerſitatis Nō ſcdo ꝛ tene mē
ti q ſinodus ſeu conciliū generale facit qñqȝ ↄſtōnes
citra materiā fidei. Ex quo infert q ptās eccleſiaſtica
eſt in papa ꝛ in tota eccleſia.in papa eſt tanqȝ in capi
te.in eccleſia aūt tanqȝ in corpe.vñ vide tex.nōbilem
in.c.ita domino.xix.di.vbi dicit q ptās nō fuit data
ſoli petro ſ toti eccleſie.petro tñ tanqȝ capite eccleſie.
hoc tñ nō eſt ſine opinionibus.nam multi volūt dice-
re q tota ptās fuit collata petro ꝛ p ↄſequens reſidet
in ſolo papa de quo pleniſſime dixi in quadā diſputa
tōne et aliquid dicam in.c.ſignificaſti.ꝑ.eo. Tercō
nō q lex edita in cōcilio poteſt publicari noie ↄcilij.
licet nulla fiat mentio de papa vtȝ ibi ſinodus Reſpō
det ꝛc.et idem ꝓbatur in.c.i.de ſponſa.ꝛ in.c.aduer-
ſus.de immu.eccle.i quibus caplis dicitur ſeu actus at
tribuitur pape cum cōſilio ↄcilij.ꝛ cōcorda.vt dixi in.c.
i.de ſponſ.intellige tñ q papa h comprehenditur appel
latione ſinodi qȝ non pt fieri ↄcilium generale ſine pa
pa.vt in.c.multis.xvij.di. Quarto nō q ſinodus
qñqȝ capitur p cōcilio generali et eſt ſinodus nomē gre-
cum vñ latine idem eſt qȝ cōgregatio ſed ſolet tamen

cõmuniter capi ſinodus ꝓ ꝯgregatõne quã facit ep̃us ex clericis ſue dioceſ. vt. ĩ. de accu. c. ſicut olim. vñ cõmuniter dicimus ꝙ ep̃i faciunt ſinodũ. archiepiſcop⁹ facit ꝯcilium ꝓuinciale vocando. ſ. oẽs ep̃os prouintie. ⁊ de his plene ꝑ Jnno. in. c. graue. ĩ. de p̃bẽ. papa dicit̃ facere ꝯcilium gñale reſpectu p̃latoꝝ totius orbis. Dubium tñ eſt de iure qs debeat intereſſe in ꝯcilio generali ⁊ dare vocẽ. plene dixi in dicta diſputatõe

Jtem nõ ꝙ in populo p̃ſumit̃ exiſtere aliqs nõ habens ſincerã fidem. ꝫ potius premio ⁊ mercede corruptibilis ⁊ videt̃ in h̃ mirabilis iſte tex. ꝙ quibet ĩ ſingulari p̃ſumit̃ bonus. vt in. c. ſi. ĩ. de p̃ſum. et tñ in populo collecto non eſt iſta p̃ſumptio reſpectu ſinguloꝝ vt hic Ultimo nõ ꝙ populus nõ poteſt ſibi eligere prelatũ ſeu rectorẽ eccleſiaſticũ q̃ntumcũqꝫ videatur eligere vnanimiter et ꝯcorditer neqꝫ ſufficit ꝙ clamor populi etiã inſurrexẽit in eccleſia petendo aliquẽ in prelatum. q: potuit hoc fieri in fraudem vt dicit̃ in litera. Sꝫ quero quid intendit tex. ibi lrãs ꝓpli. ⁊c. Sol. p̃t intelligi iſte tex. dupliciter ſm doct. ꝙ cum q̃ritur de iſta intõne ſua ad epiſcopatũ vel aliã prelaturam rñdebat ꝙ habebat literas ꝓpli qui inſurrexerat ĩ eccleſia vnanimiter eũ eligendo. vel ſcdõ petebat iſte ꝯfirmatõnem a ſupiore et de electõne ſua faciebat fidem oſtendendo lr̃as populi qui eum elegit. que quidam electio non valet duplici reſpectu. p̃mo q: facta ꝑ laicos. vt in. c. maſſana. ĩ. eo. ſcdõ quia fuerat facta ad clamorẽ populi Nota ꝙ minus p̃ſumitur ꝓ toto populo q̃ꝫ ꝓ aliquibus prudentibus de populo quia in toto populo reperiunt̃ multi non habẽtes rectũ iudicium ratõnis ꝫ corruptibiles et limita hunc tex. ꝑ. c. querelam. ĩ. eo. nam qñqꝫ populus poteſt habere ius p̃ntandi. vt ibi non tñ eligendi vt hic ⁊ in. c. nobis. de iu. pa. Jn gl. in v̾. corrũpi ibi q: frequentius ⁊ hoc facit ꝙ valet ar. a ꝯmuniter accidentibus etiam ĩ malo p̃ſumendo in. c. i. ĩ. de cle. nõ reſi. vel ſolue aliter ſm Hoſti. in malo ⁊ in his que contra ius fiunt non p̃t niſi malus animus preſumi vt in. c. i. ĩ. de preſum. ⁊ in c. etſi chriſtus. de iureiurã. ſecus in dubijs et hoc caſu loquit̃ ꝯtrarium formatum in glo.

Oſtquam Electio canonica confirmanda eſt debet tñ ſuperior ante cõfirmatõnem inquirere de ꝯuerſatõne ⁊ vita electi vbi fuit ꝯuerſatus. p̃mo ponit vnum dictum. ſcdõ aliud ibi cuius. Nota p̃mo ꝙ cõfirmatio eſt neceſſitatis licet electio a p̃ncipio fuerit voluntatis. Canonice eñ non tenent̃ eligere certum ſed poſtq̃ꝫ eligũt dummodo idoneũ. vt in. c. quia propter. ĩ. eo. ſupior ad quem ſpectat electõnis cõfirmatio tenet̃ ex debito electõnem ꝯfirmare ſi nihil impedit electum. hinc eſt ꝙ poteſtas ꝯfirmandi ſeu inſtituendi ꝑtinens ad epiſcopum tranſit ad capitulũ ſede vacante vt in. c. cum olim. de ma. ⁊ obe. et in. c. ij. de inſti. li. vi ſecus in poteſtate cõferendi ſeu eligendi. vt in. c. ſi. õ regula. c. li. nã diuerſitatis ratio eſt quia cõfirmatio ſeu inſtitutio eſt neceſſaria et nullam libertatẽ ſuperior in ea exercet ſed vtitur iuriſdictõe neceſſaria ꝫ collatio ſeu electio eſt libera. de quo vide qd̃ dixi in. d. c. cũ olim.

Scdõ ex hoc ⁊ ex tex. nota ꝙ electõ nõ tribuit plenum ius ante ꝯfirmatõnem fiendam ꝑ ſupiorem dẽt ergo electio prius neceſſario ꝯfirmari ⁊ ꝑ ꝯfirmatõem acquirit electus exerciciũ iuris competentis prelature ante eñ ꝯfirmatõnem habet ius ſolum in habitu non aũt in actu. de quo vide ho. glo. lxiij. di. c. quãto. ⁊ in l. priuatoꝝ. C. de iuriſ. om. iudi. dicam plenius in. c. tranſmiſſam. ĩ. eo. et idem dic in electõne facta ꝑ collegiam ſeculare. debet eñ de iure cõfirmari ꝑ ſuperiorẽ vt nõ. ꝑ glo. ⁊ doc. in. d. l. priuatoꝝ. Et ꝑ illam glo. et iura in ea allegata dixit Bal. in auc̃. habita. C. ne filius pro patre. ꝙ electio facta ꝑ vniuerſitatem ſcolariũ de rectore eſt de iure per ſupiorem ꝯfirmanda fatetur tñ conſuetudine poſſe induci vt ſine ꝯfirmatõne adminiſtret et ita videmus hodie ꝯmuniter practicari ĩ ſtudijs Jtalie. Puto tñ cõſuetudinem non valere quo ad eccleſiaſtica collegia quia talis cõſuetudo poſſꝫ eẽ damnoſa multum ipſis eccleſijs. q: poſſent trãſire indigni nõ habita cõfirmatõne a ſupiore et nihil eſt qd̃ magis eccleſie nocꝫ q̃ꝫ ꝙ indigni aſſumant̃ ad regimẽ ipſaꝝ vt dicit tex. in. c. nihil. ĩ. eo. cõſuetudo aũt damnoſa multũ eccleſijs nõ valet vt in. c. i. de cõſue. et ſpecifice contra hanc ꝯſuetudinem facit tex. in. c. cum venerabilis. de cõſue. ⁊. c. auaricie. ĩ. e. li. vi. Nõ tertõ ꝙ ſupior ad quem ſpectat cõfirmatio nõ debet ex arupto electõnem confirmare. ſed debet prius inquirere de vita ⁊ moribus electi. et hodie debet in cõfirmatõe ſeruari forma. de qua in. c. ſi. ĩ. eo. li. vi. alias ꝯfirmatõ eſt nulla vt ibi et idem dicit̃ in gl. ſingulariter quo ad inſtõnem fiendam de p̃ntato per patronum. nõ eñ debet ſuperior inſtituere iſtum niſi prius mittat edictum Jn alijs ſeruet qd̃ ibi habetur et nota ſingulariter h̃ vltimum Qualiter aũt debet ſuperior informari reſpectu ſubſtantie. p̃mo dicit hic Jnno. ꝙ nõ oportet neceſſario ꝙ ſupior recipiat teſtes vel iuramentũ ſed p̃t inquirere per famã et per lrãs teſtimoniales. Cõpoſ. tñ dicit ꝙ imo recipiat teſtes inſtrumẽta ⁊ etiã adminicula fame. Jo. an. videt̃ approbare primuꝫ ar. c. tua õ coha. cle. et mul. Sꝫ vide tu qd̃ dixi in. c. i. ꝯ. ti. px. Et puto ꝙ ſi cõtradictor appareat tenet̃ ſupior recipe ꝓbatõnes oblatas per cõtradictorem. vt. d. c. ſi. e. Uo deficiente relinquerem hoc arbitrio ſuo. nam ſcdm famam electi recipiat ꝓbatões. nam poſſibile eſt ꝙ electus ita notorie ſit idoneus vt nulla alia ſit fienda ex-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aminatio vt eſt bonus tex. in. c. conſtitut'. el. ij. de ap/
pella. et vide bo. tex. cum glo. xxiiij. di. in. c. nullus

Ultimo nota q̄ inquiſitio fame debet fieri in loco
vbi quis eſt ꝯuerſatus et dicit alibi lex q̄ quis eſt ha
bendus, put extimat̄ in ciuitate ſua. ff. d̄ q̄ſtionibus. l.
i. Sed, p declaratōne lr̄e quero cui incumbat onus ꝓ
bandi idoneitatē vel dignitatem electi cum tex. hic mā
dat electōnem ꝯfirmari ſub ꝯditōne ſi nihil electum
impediat. So. dicunt docto. q̄ electus preſumit̄ ido/
neus vt in. ſi. c. de preſump. ſuperior tn̄ debet ex officō
inquirere. puto primū dictū ꝓcedere quo ad bonitatē
intrinſecam. quo ad extrinſecam vero et accidentaliter
ꝯuenientem ceſſat preſumptio vnde ſi dubitat̄ de tali
idoneitate non debet ſupior ꝯfirmare talem niſi ipſe do
ceat ſe eſſe idoneū vt apte probat̄ in. c. cum dilecti. ꝟ. e.
melius in. c. cum nobis. e. ti. vbi fuit dilatata ꝯfirma
tio quia non potuit ꝯſtare q̄ electus haberet etatē a iu
re requiſitā et vide ad materiam omia que nō. Jo. an.
in regula infamibus. de re. iur. li. vi. vbi ꝓſequit̄ mate
riam quando ꝯtradictor apparet et opponit vtꝝ ſibi in
cumbat onus ꝓbandi iſtam idoneitatē extrinſecā3. an
vero electus teneat̄ ꝓbare. ⁊ vide de vtraqꝫ idoneitate
tex. cum glo. in. c. ſi forte. ꝟ. eo. li. vi. Ultio q̄rit̄ q̄d
ſi ſupior rēnuit electum ꝯfirmare nulla legitima cauſa
in ꝯtrarium exiſtente. So. dicūt doc. ⁊ bn̄ q̄ deb3 re/
curri ad ſupiorē vt ipſum ꝯpellat electōnem ꝯfirma
re ar. in. c. null'. de iu. pa. Dic tu melius q̄ ſupior po
terit confirmatori prefigere certū terminū ad ꝯfirmā
dum et ſi infra terminū nō confirmauerit poteſtas de
uoluit̄ ad eum. nam licet ad ꝯferendum et eligendū ſit
tempus a iure prefixum tn̄ ad ꝯfirmandum vel inſtitu
endum non reperit̄ tempus ꝓfixum a iure ideo optet
vt modo predicto procedat̄ vt dixi poſt do. d̄ rota. in
c. ij. de ꝯceſſ. prebē.

Ignificaſti Electo in archiepm̄ ſedes apoſtolica pal
lium non tradet niſi prius preſtet fidelitatis
et obedientie iuramentū. Et pertinet iſtud. c. ad ſcd'a3
partem Rubrice. p̄mo ponit admiratōem quam ꝯfū
dit. ſcd'o duplicem admirandi motiuū cui reſpondet
tercio ꝯcludit. ſcd'a ibi aiūt ei. tercia ibi cū igit̄. Nō
p̄mo q̄ pallium poteſt mitti electo in archiepm̄ p nū
cium. Scd'o nō quem poſſe exigere iuramentū per
alium puta, ꝓcuratorem vel nuncium et ei videt̄ iura/
tum cuius noīe iuratur. ꝯcor. c. ſi diligēti. de preſcꝓ.

Tercio nō illa verba p que chriſtus ꝯſtituit p̄nci/
pem et papā beatum Petrū. ſ. paſce oues meas ⁊c̄.
non aūt per illa tu es petrus et ſup hanc petrā. ⁊c̄. nā
per illa verba chriſtus ꝓmiſit ſibi pontificatū cū fuerit
locutus in futurū. ⁊c̄. Item iſta verba paſce oues meas
fuerunt dicta petro poſt paſſionē quo tēpe petro fuit

collatus pontificatus. vt in. c. ꝯſiderandum. l. di. vbi
dicit̄ q̄ petrus fuit factus pontifex. poſt delictū abiu
ratum p eum ꝯmiſſum. Et vide quod habet̄ in. c. fide
lior. ea. di. dixi plene in. c. tranſlato. s. de conſti.

Nota quarto q̄ chriſti actio debet eſſe noſtra iſtru
ctio. ꝯcor. ij. q. i. deus omipotens. ⁊. c. qualiter ⁊ q̄ñ
ij. de accu. Nota q̄nto q̄ papa nō poteſt aliq̄d di
ſponere ꝯtra euangeliū. de q̄ vide bo. tex. in. c. ſunt q
dā. xxv. q. i. Nō ſexto q̄ ꝓ fide obediētia ⁊ vnitate
eſt licitū iurare adde alios caſus qui hic habent̄ i gl.

Nota ſeptimo q̄ ꝯcilia generalia non ſunt. s. pa
pam. vnde non poſſunt prefigere legem pape imo in
omnibus ſtatutis ꝯcilij intelligit̄ excepta auctoritas
pape. ⁊ eſt iſte tex. ſatis in hoc nōbilis. Et quotidie al
legat̄ preſertim vbi diſputat̄ de potentia pape ⁊ ꝯci
lij ⁊ vide duos tex. ix. q. iij. alioꝝ. et. c. nemo vbi dicit̄
q̄ nemo poteſt iudicare primam ſedem ſc3 Papam
nec Auguſtus nec populus nec clerus ⁊ facit. c. cuncta
per mundū et. c. per p̄ncipalem ea. cauſa ⁊. q. Et p iſta
arguit hic Jo. an. q̄ ſententie pape eſt ſtandū. Si ꝯ/
tradicit ſententie totius ꝯcilij. remittit ad nō. iiij. diſ.
in iſtis. et. c. ſicut. xv. di. ⁊ in. d. c. alioꝝ. vide etiā gl. in
c. legimus. xciij. di. vbi tex. Ambroſij facit in ꝯtrariū
dicentis q̄ orbis eſt maior vrbe. infert etiā Jo. an. per
iſtum tex. q̄ ſolus papa poteſt interp̄tari ſtatuta conci
lij nec mirum ſm̄ eum cum poſſit etiam tollere ⁊ limi
tare vt eſt glo. in. c. ſtatutū. de ꝑp. li. vi. que dicit q̄ l3
honeſtum ſit q̄ papa nō reuocet ſtatuta ꝯcilij ſine ꝯ
ſilio ipſius ꝯcilij poteſt tn̄ ſi vult. ꝓ quo facit tex. ibi et
hic. ſed tex. iſte ⁊ omnia p̄dicta debent limitari ⁊ reſtri
gi ad ea que pendent a plena diſpoſitōne pape. Na3
in his que ſunt iuris poſitiui indubitāter papa eſt ſu/
pra conciliū quia ipſe eſt caput eccleſie. vnde licet po/
teſtas fuerat data pape et toti eccleſie. Pape tn̄ fuit
attributa tanq̄3 capiti vn̄ debet moueri corpus ad di/
ſpoſitōnem capitis. vide ad p̄dicta bo. tex. in. c. ita do
minus. xix. di. ⁊ in. c. i nouo. ⁊. c. q̄3uis. xxi. di. ⁊. xxiiij
q. i. in. c. loquit̄. ⁊. c. pudenda. ⁊. c. q̄ñcunq3. habent lo
cum in his que nō dependent a plena poteſtate pape
nō eſt tamen ſimpliciter dicendū q̄ papa ſit ſupra ꝯ/
cilium. Jdeo in concernentibus fidem ꝯcilium eſt ſu/
pra papam vnde non poteſt papa diſponere ꝯtra di
ſpoſitum p ꝯcilium. vide tex. et gl. i. c. anaſtaſius. xix
di. hinc eſt q̄ ꝯcilium poteſt ꝯdemnare papā de he
reſi. vt in. c. ſi papa. xl. di. vbi dicit̄ q̄ papa poteſt eſſe
hereticus et de hereſi iudicari. et dicūt doc. in. c. in fi/
dei fauorem. de heri. li. vi. q̄ ꝯcilium eſt iudex. puto
tn̄ q̄ ſi papa moueret̄ melioribus rōnibus ⁊ auctori/
tatibus q̄3 ꝯcilium q̄ ſtandum eſſet ſententie ſue na3
et ꝯcilium poteſt errare ſicut alias errauit ſup matri/
moniū contrahendū inter raptorem et raptam. ⁊ di/

ctum Jeronimi melius ſentientis poſtea fuit ꝓlatum
ſtatuto concilij. vt ꝓbatur. xxxvi. q. ij. in. c. tria iuncto
c. placuit. facit quod le. ⁊ nō. xxx. di. c. i. nam in ꝯcer-
nentibus fidem etiā dictam vnius ꝑuati eſſet preferē
dum dicto pape ſi ille moueret̃ melioribus auctorita
tibus noui ⁊ veteris teſtamenti q̃ȝ papa. nec ob. ſi di
catur ꝙ concilium nō poteſt errare q2 chriſtus orauit
ꝓ eccleſia ſua vt nō deficeret vt in. c. maiores. in ꝑnci.
de bap. et nō. xxiij. q. i. accepta. ⁊ in. c. pudenda quia
dico ꝙ licet concilium generale repñtet totam ecciam
vniuerſalem tñ in veritate ibi non eſt vere vniuerſalis
eccleſia ſ; repñtatiue quia vniuerſalis conſtituit̃ ex col
lectōe omniū fidelium. vnde omnes fideles orbis cō-
ſtituunt iſtam eccleſiam vniuerſaleȝ caput et ſponſus
eſt ipſe chriſtus. Papa aūt eſt vicarius chriſti et nō
vere caput eccleſie. vide nō. gl. in cle. ne romā. d elect.
que nō. dicit ꝙ mortuo papa eccleſia nō eſt ſine capi
te. ⁊ iſta eſt illa eccleſia. vnde poſſibile eſt ꝙ vera fides
chriſti remaneret in vno ſolo ita ꝙ verum eſt dicere ꝙ
fides non deficit in eccleſia ſicut ius vniuerſitatis pot
reſidere in vno ſolo alijs peccantibus. vt nō. in. c. gra
tum. ſup ti. ꝓxi. hoc patuit poſt paſſioneȝ chriſti. nam
fides remanſit dumtaxat in beata vͥgine quia omnes
alij ſcandalizati ſunt ⁊ tñ chriſtus ante paſſionē orau-
rat ꝓ petro vt nō deficeret fides ſua. ergo non dicit̃ de
ficere nec etiam errare ſi remanet vera fides in vno ſo-
lo et forte hinc dicit glo. nō. xxi. di. c. q̃uis. ꝙ vbi ſūt
boni ibi eſt eccleſia romana. Item dic ꝙ in ꝯcernenti
bus vniuerſalem ſtatum eccleſie non pōt papa diſpo-
nere ꝯtra ſtatuta ꝯcilij ſi ſtatuēdo ꝯtrarium decoloraret̃
retur ſtatus ipſius eccleſie vt dicit tex. i. q. vij. et ſi illa
et in hoc caſu intelligo multas glo. que vident̃ velle ꝙ
papa nō pōt diſpenſare ꝯtra vniuerſalem ſtatum eccle
ſie. vt nō. in. c. lrās. de reſti. ſpo. et vide quod nō. Jn-
no. in. c. quanto. de ꝯſue. vbi dicit ꝙ papa non eſt per
mittendus venire contra ſtatum generalem eccleſie ſi-
ne cauſa ratōnabili ⁊ alijs nō. ſecus dicerem vbi non
decoloraret̃ ſeu diffamaret̃ eccleſia vt quis ex cauſa ra
tōnabili papa vult venire limitando ſtatum eccie ſeu
tollendo ſtatum collegij ſupra ſtatum eccleſie ſic intel
ligo quod nō glo. in. c. que ad ꝑpetuam. xxv. q. i.

Item adde ad predicta glo. ſingularem in ꝑdicto.
c. ſi papa. que dicit ꝙ ſi papa eſt i peccato mortali no
torie ⁊ ſcandalizat alios nec eſt corrigibilis. quia ĩta-
li peccato iugiter permanet ꝙ pōt tanq̃ȝ hereticus pu
niri quia videt̃ male ſentire de fide. Et nō perpetuo il
lam glo. que tenet̃ ꝑ omnes ⁊ hec ſufficiant in trāſitu
lectōnis quantum ad hanc materiā. In glo. i. i fi.
vel dicit̃ ſcōm docto. ab apos quod eſt nuncius et cri
ſis quod eſt aurum quaſi nuntij de aurati. dicit̃ tam
ꝙ nuntij pape non ſunt tales ſed plumbati ſed dic ꝙ
nihilominus poſſunt dici aurati quia dant plumbuȝ
et reportant aurum In glo. ij. in fi. hec glo. inuolu
te loquit̃ in effectu tñ ſentit tres ſolu. ad ꝯtrarium for
matum de. c. q̃ȝ pio. vbi dicit ſpūalia eſſe tradeda om
ni conditione ceſſante. Prima ſol. eſt ꝙ iſta non fuit
cōditio in effectu ſed potius quedam alias monitio.
nam monuit vt iuramentum preſtaret. quia palliū ex
antiqua ordinatōne non eſt aliter tradendum. Se-
cunda ſo. ꝙ a ſuperiori poteſt apponi conditio nec tamē
inducitur ſimonia. hec ſo. non procedit in aliquo citra
papam. quia quiſq; inferior debet ſpūalia pure ꝯferre
ſicut iura diſponunt. vt in. c. fi. de pac. et in. c. queſituȝ
de re. ꝑmu. cum ſi. et vide ho. glo. iuncto tex. in. c. ij.
.j. e. li. vi. vbi diſcutitur an valeat collatio beneficij quā
facit epūs ſub conditōne ſi vacat et concludit ibi ꝙ de
bet epūs quantum poteſt pure beneficia ꝯferre vnd ibi
retractant̃ electōnes que fiant ſub ꝯditōne facit regu-
la actus legittimi. de re. iu. li. vi. et quod ibi nō. maxi-
me ꝑ Dy. In papa vero poteſt dici ꝙ in his que ſūt
ſimoniaca de iure poſitiuo poteſt apponē conditioneȝ
vt vult. quia eſt ſupra ius poſitiuum. vt in. ca. ꝓpoſuit
de conceſ. ꝑben. ſed in his que ſunt ſimoniaca de iure
diuino non poteſt papa apponē conditōnem ꝑ quam
inducatur ſimonia ad hoc quod nō. glo. in. c. ex parte
.j. de offi. dele. et in. c. cum pridem .j. de pac. Sȝ alias
conditiones ex natura earū peccatum non inducentes
poteſt papa apponere etiam non alterando naturam
beneficioꝝ. vt in. c. ſi gratioſe. et quod ibi nō. de reſp.
li. vi. et. vij. q. i. paſtoralis. an aūt poſſit epiſcopꝰ ap-
ponere onus beneficio vacanti tractat hic hoſti. Sed
materia eſt hic impertinens idō dicendum vt plene nō.
in. c. ſignificatum. de preben. et in. c. vnico. vt eccleſia
ſtica benefi. Tercio ſoluit glo. ꝙ ea que tacite inſunt
poſſunt exprimi in traditōne ſpūalium ſine aliquo vi
cio ſimonie. et hanc ſo. nota tanq̃ȝ veriſſimam. ⁊ quo
tidie allegatur iuncto tex. Et idem nota in. c. olim .j. d
reſti. ſpo. et in. c. ad audientiam. de preſcrip. hec eniȝ
eſt regula iuris. ꝙ ſi ea que tacite inſunt exprimant̃ vt
inhereant nihil operanter. in. l. ij. ff. de le. i. et in. l. cōdi-
tōnes. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. Et intellige vt dixi quādo ex
primunt̃ vt inſunt alias ſecus et ſic ſoluit̃ contrarium
quod formari poteſt de. l. ſi ita legatum. in. §. illi ſi vo
let. de le. i. vbi dicit̃ ꝙ ſi relinquo illi centum ſi volet le
gatum eſt conditionale. ſecus eſt ſi relinquo illi ſimplicit̃
et tñ illa conditio ſi volet tacite ineſt legato cum lega-
tarius poſſit repudiare legatū. Sed quomodo fit ibi
expreſſio ꝑut tacite inheret nam quādo relinquo ſi vo-
let ſuſpendo virtutem legati in euentum conditionis.
vnde nihil acquirit̃ legatario anteq̃ȝ declarat volunta
tem ſuam. vt ibi. ſed quando ſimpliciter fit relictuȝ ac
quiritur legatum etiam ignoranti licet ꝯmutabiliter ſi

voluerit acceptare. quia diſpoſitio eſt pura et non conditionalis. vt in. l. cum pater. in. §. ſurdum. ff. de leg. ij. Et vide ad predicta bonam glo. in. c. vno. de ſpoli. vi. Ex predictis decidit̃ queſtio. eps cõtulit vni eccleſiam curatem ſub cõditõne ſi reſignauerit primas nunquid teneat talis collatio Collect. hic q̃ ſic. quia hec conditio tacite ineſt ar. in. c. de multa. de pben. et dic q̃ ineſt tacite cum effectu tñ tenet̃ reſignare pmas vt in. d. c. de multa. ad ppoſitum ergo iura antiqua diſpoſuerunt vt pallium non tradatur niſi iuramento pſtito nil ergo noui hic deducebat̃ in cõditõne ſed expmebatur illud quod inerat ex diſpõne iuris. In gl. in v. pro vnitate in fi. Item nota in. c. nullus. e. de iureiur. et. i. q. vij. quot. Sed an et quando generaliter ſine peccato liceat iurare dic vt dixi in. c. et ſi chriſtus. et in. c. ſi vero. de iureiur. In glo. in verbo excipitur auctoritas ibi. aut in iuramento intellige hoc ſm qd dixi in. c. venientes. de iureiu. ſ. de his que dependẽt a plena diſpoſitione pape. in alijs autem non intelligit̃ excepta auctoritas in iuramento. imo dicimus q̃ papa non poteſt quemq̃ abſoluere a iuramento ſine cauſa. vt nõ. glo. in. c. quanto. de iureiur. Et Inno. in c. cum inter. p. de renun. et idem eſt in omnibus q̃ ſũt de iure diuino. nam contra illa ſine cauſa papa non pt diſpenſare vnde non eſt tutus coram deo cum quo papa diſpenſauit. vt eſt glo. ſingularis in. c. non eſt. e. d voto. p hoc facit tex. in. c. ſunt quidam. xxv. q. i. Idẽ dic quo ad concilia generalia vt intelligat̃ excepta auctoritas pape. ſ. in his que dependent a plena ptãte pape. ⁊ in his in quibus concilium non eſt ſupra papam. quod declara. vt. s. dixi. et latius tetigi in quadam diſputatõne. et ſcdm ea que. s. dixi puto limitandam glo. in glo. in. c. ſi quis pecuniam. lxix. diſ. que diſputat vtrum papa poſſit accuſari de ſimonia. ⁊ cõcludit q̃ non quia ſimonia non eſt ſtricte hereſis de q̃ papa poteſt accuſari. Sed limita vt predixi niſi eſſet talis ſimonia que induceret peccatum notoriũ ⁊ ſcandalizaueri t alios et in ea eſſet incorrigibilis. vt nõ. p glo. in. d. c. ſi papa. In glo. penul. ſuper verbo aſſumũtur in fi. vel dic clarius poſt docto. q̃ ideo tex9 dicit q̃ pallium aſſumitur de corpe beati petri q2 traditio pallij immediate dependet a romana eccleſia. iõ tex. vtitur hic illa dictõe tm. nec obſtat q̃ patriarche dant pallium archiepis ſibi ſubiectis. vt in. c. antiqua de priuile. quia illud non fit ſine auctoritate pape. vel dicitur aſſumere de corpe beati petri. quia conſecratur in quodam altari quod eſt cõſtructum in honorẽ beati petri et cõſecratum. Hoſti. tamen dicit non referre i cuius honorem altare ſit conſecratum. nam dicit ſe his exptum in receptõne pallij quia vnus ex diaconis cardinalibus de mandato pape pallium tradit. Et dicit verba que habentur in. c. ad honorem. e. de auc. ⁊ vſu pallij. quare autem dicat tex. q̃ archiepiſcopi ſunt mẽbra de membro. Solu. dicunt doct. q̃ vnica eſt ecclia vniuerſalis. xxiiij. q. i. loquitur cuius caput eſt ipſe de9 ſeu papa loco dei. Ceteri vero prelati et eccleſie particulares ſunt membra huius capitis vel mẽbra ex mẽbris. nam ſicut in humano corpore a brachio procedit manus. a manu digitus a digito vngues. Ita a capite ratõne eccleſie pcedũt ſedes patriarchales ab iſtis archiepiſcopales et ab iſtis epiſcopales. et ab eis inferiores plati. Eſt ergo in ſumma vniuerſalis eccleſia vnum corpus et prelati et eccleſie particulares ſunt membra huius corporis. Et aduerte. q2 ſentiunt per hoc tacite docto. q̃ digitus ſit membrũ Sed tu dic melius. vt nõ. Bar. in. l. ij. ff. de publi. iudi. dixi in. c. i. qui cle. vel vo. et in ſumma. cõclude q̃ illud pprie dicitur membrum quod habet officium p ſe diſtinctum in corpe. vñ pprie manus eſt mẽbrũ ſ nõ digitus. ſed digitus eſt pars membri. facit optime. c. ſingula. lxxxix. di. In gl. fi. dic q̃ illud eſt ſpãle in depoſito in quo non admittitur compenſatio propter ratõnem que ibi redditur. Ni. Abb.

Via diligentia

Si ſciſmatic9 ad vnionem eccleſie reuerſus eligitur in epiſcopum electio nõ tenet ſed ex diſpenſatõne poteſt confirmari. In prima ponitur queſtio. In ſecunda reſponſio ibi dirimus. que tria facit. primo confirmari gratioſe permittit ſi tria concurrant. ſecundo de conſecratõne pŭidet ibi. mandantes. tercio pſtatur ibi ſalua. Nota pmo q̃ incidens ſemel in ſciſma ſeu adherens antipape nõ poteſt amplius de iure eligi ſeu pmoueri in epm diſpẽſatiue tñ poterit vt hic et in. c. nos cõſuetudiem. xij. di. et. i. q. vij. cõuenientibus. cum. §. ſe. An aũt incidẽs in ſciſma ſit hereticus. vide glo. ſingu. xxiiij. q. i. §. i. ⁊ eſt pma glo. poſt glo. ſumme que dicit q̃ non ſi credit papatum eſſe apud illum cui adheret. et idem dic i eo qui tenet ſe p papa. et allegabat̃ multũ pro ſingulari glo. illa in ſciſmate pterito. nam dicebant illi qui ſe gerebant p ſummis pontificibus q̃ non poterant p concilium iudicari. quia papa non poteſt accuſari niſi de hereſi. vt i. c. ſi papa. xl. di. Sed in caſu iſto ſciſma eſt ſine hereſi vt dicit illa glo. ſingula. Sed ex aduerſo reſpondebatur q̃ gl. illa poterat pcedere in ſciſmate nõ inueterato. ſed cum illud ſciſma fuiſſet antiquatũ nec daret operam efficacem vt tolleretur nõ erat ſine grauiſſima ſuſpitõne hereſis. Item poterant reſpondere et melius q̃ cõtrarium procedat in papa indubitato. ſ ex quo inter chriſtianos dubitabat̃ quis eſſet verus papa hec ptãs diſcernendi competit concilio. vt eſt tex ſingu. in. c. ſi duo. forte contra ſal. lxxix. diſ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Nota ſcđo ibi abiurato ſciſmate vnum caſum in quo criminoſus penitus debet crimē abiurare.i.cum iuramento renunciare ⁊ idem fit in caſu hereſis.vt in.c quotiens.i.q.vij.heretici.ergo et ſciſmatici nõ debēt recipi ad vnitatem eccīe niſi prius abiurato crimine.

Tercio nõ caſum in quo electio nulla tanq̄ facta de ineligibili diſpenſatiue admittitur et ↄ̄firmaṫ ꝑ ſuperiorem regulariter autem contra.vt in.c.innotuit.§.eo. Nõ quarto ꝙ ſubditi non teneṅt obedire ſuperiori ſciſmatico nec ab eo recipere ordines.nec aliqđ ſacramentū imo poſſunt propria auctoritate ab eo recedere vt eſt glo.in.c.cum nõ liceat.de ꝓ̄ſcrip.vñ nõ patriarcha acquilonenſ qui erat in ſciſmate non requiriṫ hic ad ↄ̄ſecrandum ſuffraganeum ſed fit cõſecratio ab alijs ſuffraganeis catholicis et ex hoc ⁊ ex tex.hñ nõ caſum in quo ſuffraganei ſupplent defectum metropolitani an aūt hoc ſit de iure an vero hoc proceſſerit ex ſpeciali mandato pape.Credo ꝙ de iure.quod ſentit glo.in.c.i.c.di.facit quod nõ.in.c.ſuffraganeis.§.eo. et dic vt ibi et.c.ij.de temp.ordi.li.vi. Item nõ in fi.ꝙ eccleſia nõ ꝑdit iura ſua licet inciderit in ſciſma ñ tñ illa exercet donec redierit ad vnitatem ⁊ hoc fit ne eccleſia puniaṫ ꝓpter delictum perſonarum.Sed cõtra tex.oppo.de.c.ferrum.l.di.vbi diciṫ ꝙ poſt penitētiā quis efficitur nouus homo.vnde non debet in eo inſpici quod fuit ergo ex quo iſte abiurato ſciſmate redierat ad vnitatem eccīe debebat de iure poſſe elligi.

So.dicit hoſti.ꝙ licet quo ad deum nõ debeat peccator deſpici poſt penitentiam tñ quo ad eccleſiam militantem propter peccatum.in quo notorie incidit deſpicitur et inhabilitatur ſine diſpenſatõne vt hic.⁊.c.q̄ a circa de biga.vide tu tex.meliorem.in.c.fi.de temp.ordi.vbi ꝓbatur ꝙ incidens in peccatum notoriū nõ poteſt amplius adminiſtrare ſacramenta ſine diſpenſatõne ſufficit tamen diſpenſatio epiſcopi in illo caſu cum papa non reſeruet ſibi illam diſpenſatõem.⁊ tex.ibi ꝑmittat diſpenſatõnem.iuxta nõ.p Inno.in.c.dilectus.de tempo.or.Sed quo ad caſum huius.c.puto ꝙ ſolus papa poſſit diſpenſare quia iura antiqua ꝓhibent ſemel ſciſmaticum ꝓmoueri.et iſte tex.loquiṫ de diſpenſatõne pape vt patꝫ ibi diſpenſatiue permittimus ⁊c̄.vñ ſi legatus pape poſſit alias ↄ̄firmare electõnem factam de ꝓmouendo in epm̄.vt in.c.ſi abbatem.eo.ti.li.vi.in hoc tñ caſu non poterit diſpenſare.ar.hic in ṽ.permittimus.Et ecōtra que nõ.glo.in.ca.fi.de here.li vi. In glo.fi.ibi.hinc colligitur.vbi dicitur ꝙ infamia non tolliṫ per penitentiam.ergo ꝑ abſolutõnem ab excõmunicatõne non recuperat famam et priſtina iura.Solue clarius q̄ꝫ glo.ꝙ infamia canonica que eſt ſequela excõmunicatõnis tollitur ꝑ abſolutõnem et vide in hoc quod plene dixi in.c.teſtimonium.de teſti.ſed infamia facti cum conſiſtat in facto non poteſt tolli ex ſola penitentia ſed oportet ꝙ ꝑ cõtrarium actum tollatur a mētibus hominū.Infamia vero iuris quando irrogaṫ non poteſt tolli niſi ꝑ ꝑ̄ncipem.vt plene dixi in.c.cum te.de re iudi.Et adduciṫ hec litera in argumentū vtrum hereticus rediens ad fidem recuperat ius patronatus quod prius habebat glo.in.c.maximum.i.q.vij.et Io.hic tenet ꝙ ſic.ſed Bar.diſtinguit vtrum fuit lata ſententia vel non.vt ꝑ̄mo caſu non recuperet ſecundo ſic.ſed dic melius et clarius ꝙ vbicunq̄ preceſſit bonoꝝ publicatio ab homine vel a iure non recuperat quis bona ꝑ penitentiā quia ſemel cõmiſſum non retractatur facit.c.vergētis iuncto.c.penul.§.de here.et.l.cõmiſſa.ff.de publi.niſi ꝑ̄nceps de gratia reſtitueret eum ad priſtina bona.an aūt talis reſtitutio trahatur ad bona prius alienata per pricipem dic ꝙ nõ vt nõ.bar.in fi.C.de ſen.paſ. Si aūt publicatio bonoꝝ ñ eſt facta.ſed ſolum ꝑdidit quis exercitium iurium ſuoꝝ vt contingit in excõmunicato et ſciſmatico tunc iſti integre recuperant bona ſua ex quo redeunt ad vnitatem.⁊ in hoc caſu intelligitur iſte tex.nam eccleſia non ꝑdidit iura ſua.ſed ſolum exercitium ſi ꝑ̄lati eccleſie labuntur in hereſim idẽ per reuerſionem ad vnitatem exercent priſtina iura.

Icet deuitanda

Electus in romanum pontificem a duabus partibus cardinaliū nulla exceptõne obſtante eſt papa electus.aut a minori numero gerens ſe pro papa incidit vna cum ſibi adherentibus in penas hic cõtentas.hoc dicit.Et ſūt tres partes.In prima ponitur conſtitutõnis cauſa.In ſecunda conſtitutio.In tercia quedam proteſtatio.ſcđa ibi ſtatuimus.tercia ibi ex hoc. Nota ꝑ̄mo ꝙ papa poteſt facere conſtitutõnem ſuper electione ſui ſucceſſoris habet ergo iuriſdictõnem ſuper explicandis poſt mortem ſuam.Et hoc procedit ex poteſtate ſibi a chriſto tradita dū in perſona petri fuit dictū qđcūq̄ ligaueris ſuper terram erit ligatum in celis ⁊c̄.vt habetur in euangelio et tranſumptiue.xxiiij.q.i.qđcūq̄ et exponuntur illa verba quodcunq̄ ligaueris.i.ꝑ ſtatuta vel precepta vt nõ.Inno.in.c.quanto.de cõſue. et ponderandum eſt hoc verbum quodcunq̄.quod ē vniuerſale affirmatiuum.nihil eniꝫ excludit cum dicit quodcunq̄ vt in.c.ſi romanorum.xix.di.et in.c.ſolite.de ma.et obe.et intellige claue diſcretõnis non errante.vt in.c.miror.xxiiij.q.i.nõ.hoſti.in.c.quanto.§.de tranſla.prela.et Inno.in.c.quanto.de iureiurā. hinc dicimus duas eſſe claues petri.per vnam ſignificatur poteſtas.per aliam diſcretio ſiue ſcientia.vñ vna ſine reliqua parum valet de quo legitur ⁊ nõ.xx.diſ.

in.§.cum.c.ſequen.et.c.ſi.de exceſſ.pla.non tñ papa poteſt ſibi eligere ſucceſſorem vt nõ.glo.in.§.his omnibus.viij.q.i.ſequitur.Jo.an.hic et Archi.in.ca.ſi tranſitus.lxxix.di.et tenet hoc dictum cõmuniter per doc.et eſt ratio.quia effectus huiuſmodi electõis refertur ad tempus quo nõ eſt futurus.Papa.l.oino qui.ff.de iuriſ.om.iudi.ſed conſtitutio quã facit ſuper electõne admittitur.quia prouidet futuris ſcandalis.et in caſu quo alius preter eum prouidere non poteſt.poſſet tamen papa dare poteſtatem alicui prelato eligendi ſibi ſucceſſorem.vt in.c.petiſti.viij.q.i.et tũc fit electio auctoritate pape et non propria. Nota ſecũdo q papa ſepe facit ſtatutum approbante concilio dũtaxat non diſponente ac de concilio cardinalium. Et vide qđ dixi.s.c.cũus.ꝛ in.c.i.de ſpon.et videt bone ſtam vt iſta que ↄcernunt electõnem futuri pontificis explicentur in cõcilio vt hic et in.c.in nomine domini xxiij.di. Nota tercio q ↄcurrentibus duabus partibus collegij non dꝫ intercedere plena concordia.Et plus dico q etiam non poteſt dici concordia vbi vnꝰ ſolus diſcrepat vt nõ.glo.in cle.ne romani.ꝟ.co.titu.dixi in.c.non poteſt.ꝟ.de re iudi. Nota quarto ibi abſqꝫ vlla exceptõne.caſum in quo remouetur omnis exceptio.contra electum ergo a duabus partibus nõ poterit opponi q non ſit de collegio cardinalium licꝫ aliud iura antiqua viderentur innuere vt in.c.oportebat.lxxix.di.vel quod ſit vxoratus vel monachus vt nõ.glo.in.c.ſi quis pecuniam.eadem di.ꝛ in.c.quaꝫ ſit.xviij.q.ij.qualiter autem fiat ſi in veritate electus ĩ papam habeat vxorem vide glo.ſingularem.in.d.ca.ſi quis pecuniam.que dicit q ſi refricatur in dubium poteſt dicere q nemo poteſt cognoſcere cum in h nõ habeat ſuperiorem.Si vero conſtat clare de matrimonio tunc aut vxor inducetur ad ↄtinentiam aut ſi voluerit continere reddat debitum ꝛ nihilominus ſtat in papatu.quia non repugnat ſubſtantie papatus ſeu clericatus Nam et petrus habebat vxorem cum fuit ꝓmotus in papam.continentie autem proceſſit ex ↄſtitutione eccleſie.vnde videmus q preſbiteri greci ſine peccato contrahunt matrimoniũ.vt in.c.nicena.xxxi.di.et nõ.in.c.cum olim.de cle.ↄiuga.et facit quod in ſimili nõ.Inno.in.c.placet.de conuer.coniu.et preallega.glo.de quo alias dubitaui quem approbat hic.Do.An.Et ad predicta facit iſte tex.qui dicit q electus a duabus partibus debet haberi pro Ro.pontifice abſqꝫ vlla exceptõne.videtur ergo hic papa approbante concilio abſtuliſſe omne impedimentum iuris poſitiui.ſecus eſſet vbi coniugatus faceret ſe promoueri in ſacerdotium.licet enĩ iſte recipiat verum ordinem.vt nõ.Inno.in.d.c.placet.tamen ſi reſtituit vxori petenti non habebit executõnem ordinis quia eccleſia cum iſto non legitur diſpenſaſſe.et per has ratões poteſt ſaluari glo.in.d.c.ſi quis pecuniam.quaꝫ perpetuo tene menti Quinto nota ibi electus fuerit q ex ſola electõne duarum partium cardinalium electꝰ conſequitur papatum vnde non appellatur electus ſꝫ Ro.pontifex nec indiget ad exercitium pontificatus confirmatõne ſeu conſecratõne vel intronizatõne.Et hoc probat aperte iſte tex.et clarius nõt.Inno.et ad verbum receptus poſitum in tex.quod videtur obſtare quaſi vltra electõnem requiratur receptio.dicunt doc.q copula et poteſt exponi pro.i.vel intelligit receptus habito reſpectu ad conſuetudinem quia electꝰ intronizatur.Item poteſt verificari verbum quando quis habet duas partes per acceſſum aliorum cardinalium licet a principio non habuerit duas partes vt ꝟ.dicam. Sexto nota ibi nomen epiſcopi.q papa appellatur epiſcopus.nam denominat ſe ab ordine tã qꝫ digniori et non ab officio.nam ſuper epiſcopatum non eſt dare alium ordinem licet reperiatur maior dignitas de quo vide glo.in ꝓhemio.vi.in principio.

Nota ſeptimo varias penas quas afficit gerens ſe pro papa contra conſtitutionem huius.c.Nam primo eſt excõmunicatus ipſo facto vna cum ſibi adherẽtibus et hoc tenent docto.exponentes tex.ibi excõicatõni ſubiacent.ſ.ipſo iure etiam ꝓ hoc facit vltra coſ quia per iſta verba excõmunicatõni ſubiaceat ferť excõmunicatio ipſo facto vt habes glo.nõ.in.ca.vnico.de iureiu.li.vi.ꝓbať in.c.ſi quis ſuadente.xvij.q.iiij.iuncto ti.de ſen.ex.nam in.c.ſi quis ſuadente dicitur q percutiens clericum excõmunicatõni ſubiaceat.ꝛ tamẽ iura cõiter interpͣtantur q per iſta verba ferať ipſo facto excõmunicatio.vt patet in to.ti.de ſen.ex.et hoc latius tetigi vt credo in.c.aduerſus.de immu.eccle.ſecunda pena venit imponenda per ſententiam.ſ.depoſitio ab ordine vt patet ibi mulctentur que verba ſunt futuri temporis.et ex proprio ſignificato requirunt executõnem ordinis vt nõ.glo.in regula in penis.de re.iu.li.vi.dixi in.c.ſi diligenti.de foro cõpe.tercia pena quia denegatur eis in vita cõmunio corporis chriſti.qͣrta q niſi reſipuerint incurrunt ꝑpetuã damnatõnem poſt mortem cum dathan et abiron.quos tres miraculoſe viuos abſorbuit et tangit h hyſtoriam que habeť numeri.xvi.nam iſti duo et chore tercius inter eos inſurgentes contra moyſen ꝛ aaron volebant ſibi vſurpare pontificatum.nec obediebant moyſi ꝛ aaron tandem miraculoſe dum omnes offerreńt incenſum terra dirupta eſt vbi iſti ꝛ familia ipoꝝ conſiſtebant ꝛ eos viuos abſorbuit ꝛ ignis exiuit terribilis et combuſſit ducentos ꝛ quinquaginta viros qui iſtos ſequebant in eorum facinore.ꝛ plenius dic vt habetur in dicto.c.xvi. Octauo nota q electus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a maiori parte cardinalium non debet ſe gerere ꝓ papa alias incurrit penas predictas niſi maior cōcordia interceſſerit.i.niſi alij cardinales accedant ad iſtū electum a maiori parte ita ꝙ computatis iſtis poſtea accedentibus habeat duas partes.et eſt iſtud ſpeciale ī electōne pape vt poſſit conualeſcere ꝑ acceſſum alioꝝ et ꝙ accedentes ex poſtfacto computent̄ in numero. ita ꝙ augeant numerum eligentium.ſecus in electōne aliorum prelatorum.vt nō.in.c.auditis.⁊.c.ꝙ ſicut.⁊ c.eccſia.el.ij.ꝭ.eo. Nota ergo regulam ꝙ in explicandis ꝑ collegia inferiorum eccleſiarum ſufficit maior et ſanior pars collegij.Et nota ꝙ duo requiruntur copulatiue non ergo ſufficit ꝙ ſit maior pars niſi etiā ſit ſanior nec etiam ſanior niſi ſit etiam maior. cōcor. c.quia propter.ꝭ.eo.et.c.i.de his que fi.a ma.par.ca. Et per hunc tex.et iura,ꝓxime all.dic ꝙ etiam in ſtatutis condendis ſufficit maior pars collegij nec requiruntur due partes conſentientes cum tex.iſte ponendo regulam requirat ſolum maiorem partem.⁊ ſequitur Bar.proprie in queſtione ſtatutorum.in.l.omēs populi.ff.de iuſti.et iu. et hoc tene quicquid ſenſerit gl. in.c.i.de his que fi.a ma.par.ca. Item nota finem litere et tene eam menti ex qua colliguntur duo dicta notanda.ꝑmo ꝙ papa non habet ſuperiorem.vnd̄ dixit Jo.an.in.c.olim.de reſtitu.ſpol.ꝙ papa omnino nulli ſubeſt.Idem ſenſit hoſti.in dicto.c.quanto.de tranſla.ꝑla.vbi dixit ꝙ papa et chriſtus faciunt vnū conſiſtorium ita ꝙ excepto peccato poteſt papa quaſi omnia facere que poteſt deus et niſi circa fidem a nemine poteſt iudicari Ad idem vide quod nō.Jo. an.in.c.ad honorem.de auct.⁊ vſu palli.vbi q̄ſi idē ſenſit ⁊ facit quod habetur.ix.q.iij.nemo.⁊.c.alioꝝ et in.c.cuncta per mundum.⁊.c.ꝑ principalem.Sed tu limita vt dixi in.c.ſignificaſti.ꝭ.eo. Secūdo colligitur hic ꝙ ſuper ſciſmate non poteſt congregari cōcilium.et ad id quod tex.hic dicit dic ꝙ ideo ſpeciale ſtatuitur hic in duabus partibus cardinalium q2 non poteſt ad ſuperiorem haberi recurſus.et videt̄ hoc dictum tenere ꝺ do.An.Sed tu vide tex.ſingula.in cōtrarium in.c.ſi duo cōtra phas.lxxix.di.vbi apte maxime probatur iuncta glo.ꝙ in diſcordia duorum electorum debet congregari concilium generale et ille remanebit papa quem concilium approbauerit.et fuit illud.c.valde ſingulare alle.Piſ.et Conſtantie quando fuit congregatum concilium contra illos contendentes de papatu.Quis autem congregabit tunc cōcilium cum ad ſolum papam pertineat congregatio concilij.vt.xvij.diſtin.multis.et quaſi per totum dixit Hug.notabile verbum in dicto.c.ſi duo.quod notabiliter retulit Archidiaco.ꝙ ad collationem cardinalium ſpectabit congregatio et illud dictum Hug. multum fuit allegatum in illa congregatōne concilij. et practicatum vnde cardinales conuenientes Piſ. ſcripſerunt aduerſus principes et prelatos orbis.⁊ ꝓ hoc facit.nam ex quo electio pape pertinet ad cardinales. ergo omnia per que peruenitur ad electōnem vnici et veri paſtoris debent ad eos pertinere ar.in.c. prudentiam.et.c.preterea.de offi.dele. et in.l.oratio ff.de ſponſ.et in.l.ad legatum.et.l.ad rem mobilem. ff.de procura.et.l.cui iuriſdictio.de iuriſdi.omni.iudi.Et ad iſtum textum in eo.ꝙ dicit ꝙ ad ſuperiorem non poteſt haberi recurſus.dic ſcilicet commode. qa concilium generale non poteſt de facili congregari et interim eccleſia pateretur grauiſſimum preiudicium. non enim dicitur poſſe quod commode non poſſumus.vt in.l.nepos proculo.ff.de verbo.ſignifi.

Ultimo ex predictis et ex tex.nota ꝙ electio pape ſpectat ad cardinales dumtaxat.non eſt ergo opus vt expectetur.Imperator vel etiam ipſius nuncius ſicut olim.lxiij.di.verum.et licet ſcd̄m iura antiqua .Epiſcopi cardinales habēt pre alijs prerogatiuam quia ipſi prius tractabant de electione et poſtea vocabant cardinales preſbiteros et diaconos vt habetur in.ca. in nomine domini.xxiij.di.hodie tamen ex conſuetudine omnes cardinales ſunt pares puto tamen ꝙ de iure deberet ſeruari primum.quia iſte tex.non derogauit prioribus conſtitutōnibus.ſed adiunxit vt patʒ in principio ibi decernimus adiungen̄.⁊c.a lege autem antiqua non receditur niſi reperiatur cautum in noua vt.l.precipimus in fi.C.de appell. Sed aduerte ad vnam notabilem obiectionem quam fecit concilium. Piſ.et Conſtantie.dicebant enim ꝙ iſta iura que tribuunt cardinalibus electōnem pape loquuntur quādo eccleſia vacat per depoſitōnes pape factas per cōcilium.vel quia concilium congregatum ſuper diſcordia decreuit nullum eſſe papam tunc electio debʒ ſpectare ad totum concilium quia iura antiqua videntur hoc velle in dicto.c.ſi duo.cum ſi.contentis in eadeʒ diſ.que iura in hoc caſu non reperiuntur correcta per iura noua ergo ab eis non eſt receden̄.vt ſupra dixi.et placet mihi in iure hec obiectio ex quo cōcilium eſt cōgregatum pro euitanda tamen diſcordia fuit obtentū vt concilium pro illa vice transferret poteſtatem ſuam in collegium cardinalium.et ita cardinales elegerunt ex poteſtate propria et concilij et hec diligenter notabis. Sed pro declaratione tex.quero dicitur hic ꝙ ſpeciale aliquod ſtatuitur hic in electione Ro.pontificis circa concurſum duarum partium nunquid ſint et alia ſpecialia dic ꝙ ſic.quorum quedam tolluntur ex iſto tex.et miſcendo ea que conſiſtunt in iure et ī facto dic poſt Jo.an.ꝙ ſpeciale in ſcrutatoribus vocum. eliguntur enim duo genera ſcrutatorum .Et primo.

tres qui debent ſcrutari vota omnium cardinalium.
Item alij tres qui debent ſcrutari prius vota iſto4 trium
trium ſcrutatorum et eligunt iſti tres ſcrutatores de q̄
libet ordine cardinalium ſcȝ vnus epiſcopus.alius p̄
ſbiter.tercius diaconus et hoc conſiſtit in facto ⁊ non
in iure q2 cardinales conſueuerunt ſic facere non autē
aſtringuntur a iuris impoſitione.Secundum ſpecia-
le ꝙ quilibet cardinalium poteſt noīare quos et quot
vult nec refert vtrum quilibet cardinalis dicat eligo.
vel dicat nomino ſeu conſentio in talem.iſte tamē tex.
aliquando appellat electōnem aliquando nominatōȝ
aliquando conſenſum.vnde ſatis eſt vt habeat conſen
ſum duarum partium cardinalium per quemcunqȝ
dummodo intendunt eum eligere in papam.ſecus eſt
in electione aliorum prelatorum.quia electio debet fi
eri per vnum nomine totius collegij.in.c.ſicut.de of-
fici.delega.li.vi.legitur ⁊ nota.in.c.in geniſi.ī.eo.
Tercium ſpeciale quia non eſt differentia in ordine
nominatōnis.non enim eſt vis vtrum vltimo nomia
tus fuerit electus.ſatis eſt enim ꝙ ſit electus a dua-
bus partibus.Sed certe idem eſt in electōnibus alio
rum prelatorum.quia per nominatōnem non acqui-
ritur ius primo nominato.vt in.c.ꝙ ſicut.ī.eodē.
Quartum ſpeciale in acceſſu nam durante ſcrutinio
quantumcunqȝ publicato.poſſunt alij cardinales ac
cedere ad electum per alios et reſilire ab electiōe quā
fecerant vt ſic habeatur concurſus duarum partium
vt.s.dixi.vnde ſi reperitur quis electus etiam ab vno
ſolo.ex quo nemo reperitur electus a duabus parti-
bus poſſunt cardinales accedere ad iſtum et augmen
tare numerum eligentium.argumen.hic in.§.preter-
ea.quod non eſt in electionibus aliorum.vt ſupra di
xi tamen dicit hoſtien.hoc procedere niſi nominat⁹
a minori parti geſſerit ſe pro papa.quia cum tunc ſit
ipſo facto excommunicatus.vt ſupra dixi.non videt̄
de mente huius tex.ꝙ poſſint alij ad iſtum accedere
et ſuam electionem validare quod mihi ſatis placet.
Quintum ſpeciale colligitur ex predictis ⁊ ſpecifice
cum cardinalis vult variare publicato ſcrutinio.Naȝ
dicit hoſtien.ꝙ non poteſt ſimpliciter reſilire ab ele-
ctione quam fecit etiam ſi reperiatur ab ipſo ſolo ele-
ctus.ſed bene poteſt variare per acceſſum.id eſt.ac-
cedendo ad electum per alios.ar.hic in ver.preterea
quod non contingit in electione aliorum.quia publi-
cato ſcrutinio non poſſunt electores variare etiam p̄
acceſſum.vt in.c.publica.ī.eo.Sextum ſpeciale ꝙ in
electione pape non fit collatio niſi quo ad numerum.
vt hic.in alijs vero electionibus fit etiaȝ collatio quo
ad meritum ⁊c.vt.in.c.eccleſia.ij.ī.eo.Septimuȝ ſpe
ciale eſt ꝙ in iſta electōne non admittitur aliqua exce-
ptio contra electum a duabus partibus.ſecus in alijſ

vt in.c.ſi.ī.eo.li.vi.quod an ſit verum indiſtincte.ī.la
tius dicam poſt glo.Octauum ſpeciale in expectatio
ne abſentium cardinalium.debet enim abſens expe-
ctari prout dicitur in.c.vbi periculum.ī.eo.libro.vi.
Nonum ſpeciale.ꝙ a iure nulla forma eſt tradita in
iſta electōne pape vnde poſſunt cardinales eligere vt
volunt dummodo conſentiant due partes.vt hic poſ
ſunt ergo eligere per ſcrutinium ſecretum ſeu publicū
vel facere compromiſſum.dicit tamen Io.an.⁊ bene
ꝙ vnus ſolus cardinalis poſſit reſiſtere compromiſ-
ſo ne preiudicetur iuri ſuo.quia in re cōmuni potior
eſt conditio prohibentis vt in regula in re communi.
li.vi.Idem tamen eſt quo ad hoc vltimum in electio
ne aliorum prelatorum.vt nota.in.c.ſcriptum.et in.c
quia propter.ī.eo.Decimum ſpeciale.quia electōes
aliorum prelatorum requirunt confirmatōnem.vt.s.
c.poſtquam.et.ī.eo.nihil.ſed electio pape non requi
rit de alio adminiculo.vt.s.dixi.Undecimum ſpecia
le ꝙ in electione pape requiruntur due partes colle-
gij.ſed in electione aliorum ſufficit maior pars vt hic
Duodecimum ſpeciale quo ad perſonas hic conten-
tas que non habent locum in electōnibus aliorum.
Tredecimum et vltimum circa exceptōnem excōmu-
nicationis ſuſpenſionis vel interdicti non admitten-
dam contra eligentes nam cardinales vt cito proui-
deatur eccleſie vniuerſali non poſſunt repelli per exce
ptōnem premiſſam.vt in cle.ne romani.ī.eo.Sed ele
ctores aliorum prelatorum poſſunt repelli.vt nō.in.c
illa.ī.eo.poſſunt etiam adduci alia ſpecialia que colli-
gas per te ex tex.c.vbi periculum.et cle.ne romani p̄-
allegatorum. In glo.i.in fi.et dic ꝙ ſuper electio-
ne pape emanauerunt quinqȝ iura.primum ius anti-
quum de quo exemplificat iſta glo.ſecundum ius no
uum huius ca.tercium fuit magis nouum in quadaȝ
extrauaganti Inno.quarti que incipiebat frequenter
et hodie illa eſt ſublata propter compilatōnem ſexti.
quartū fuit ius magis nouum.vt in.c.vbi periculū
ī.eo.li.vi.quintum fuit ius nouiſſimum quod habe-
tur in cle.ne romani.ī.eo. In glo.ij.in fi.vbi di
citur ꝙ tractatus futuri temporis non ſpectat ad iudi
cem ergo non potuit papa hoc condere ſtatutum ſup
futuris cauſis docto.pro ſolutōne remittunt ad nota.
in.c.in noſtra.de ſepul.et in.c.prelatis.de homici.li.
vi.Sed tu dic clarius ꝙ contrarium loquitur in iudi
ce qui non poteſt ſententiare ſuper futuris ſi obligatō
non eſt orta de preſenti.ſecus eſt in conſtitutione que
fieri poteſt vt obuietur futuris malis quia conſtitutō
non vindicat de preſenti.ſed ſententia ſic ideo aliud i
ſententia q̄ȝ in conſtitutōne.⁊ vide ad predicta tex.iun
cta glo.in.c.romana.§.caueant.de ſentē.excō.li.vi.
In glo.iij.in fi.vel expone ſecundum Io.an.in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mico homine.i.homini.nam dyabolus inimicat ho
minibus propter inuidiam.de quo vide bonum tex.
xvi.q.ij.in.ca.viſis.z de pe.di.ij.in.ca.princeps.

In glo.in ver.exceptōne ibi vbi de hereſi ponde
ra bene glo.vult enim ꝙ contra electum a duabus p
tibus cardinalium poſſit opponi de hereſi per viam
exceptōnis.Innocē.z Compoſta.dicunt ꝙ licet pa
pa poſſit accuſari de hereſi.vt in.c.ſi papa.allega.in
glo.non tamen poteſt de hereſi excipi quia iſta litera
remouet omnem exceptionem.Et pro hac opinione
facit quia ex ſola electōne electus conſequitur plenū
ius.vt ſupra dixi. Et nota hic in glo.ſi.ideo excep
tio non eſt in hoc caſu proportionabilis quia excep
tio opponitur contra petentem cum ſit actionis exclu
ſio.vt in.c.ij.de ordi.cogni.ſed electus in papam ni
hil petit cum iam ſit adeptus plenum ius Goffre.et
Phil.tenuerunt dictas glo.quia ſi poteſt contra pa
pam agi de hereſi multo fortius excipi vt in regula q
ad agendum.de re.iu.li.vi.Jo.an.ſequitur Innocē.et
ad illam regulam reſpondet ꝙ non habet locum in
poſſeſſorijs recuperande vel adipiſcende vt hic nō.
Do.anto.hic multum inſtat et aliquantulum confuſe
procedit.capiendo tamen ꝙ videtur de mente et ali
qua addendo tamen queritur an aliqua exceptio ſit
admittenda contra electū in papā diſtingue ſic ꝙ aut
opponitur aliqua per quam negatur iſtū fuiſſe electū
a duabus partibus cardinalium puta quia negantur
aliqui ex electoribus fuiſſe cardinales vel quid ſimile
et talis exceptio indubitanter debet admitti.rō quia
iſte tex.in excludenda exceptōne fundat ſe ſuper ele
ctione a duabus partibus cardinalium facta debet er
go admitti omnis exceptio per quam detrahitur hu
ic qualitati ſuper qua ſe fundat ius in reuocatōne ex
ceptionum.vt in.l.i.et ibi plene per Bar.ff.quod vi
aut clam.dixi in.c.item cum quis.de reſti.ſpoli.hinc
eſt ꝙ ſi ſtatutū remouet exceptōnem contra inſtrumē
tum publicum admittitur nihilominus exceptio ꝙ il
lud inſtrumentum non ſit publicum.quia tunc ceſſat
ſtatutum.hinc dicit glo.notabilis in clem̄.vnica.de ſe
queſ.ꝙ ſi per conſtitutionem remouetur omnis exce
ptio contra ſententiam poteſt nihilominus opponi ꝙ
ſententia fuerit lata a iudice non ſuo quia talis nō eſt
ſententia vt in.c.at ſi clerici.de iudi.aut preſupponit
ꝙ electio fuerit facta a duabus partibus cardinalium
et tunc eſt dubium.puto tamen ꝙ omnis exceptio.q̄
naturaliter.i.de iure diuino vel naturali infert iſtū nō
eſſe nec poſſe eſſe papam.ꝙ talis exceptio ſit admit
tenda quia inficit ius habendi z poſſidendi.nam ta
lis exceptio admittitur etiam in poſſeſſorio recuperā
de vt nō.glo.viij.di.quo iure.dixi in.c.item cum q̄s

vnde hec exceptio ꝙ electus ſit hereticus vel ꝙ ſit mu
lier vel furioſus vel infans debet admitti.quia ſi eſt
hereticus non poteſt eſſe papa.quia ius papatus nō
cadit in eum.cum eñ ſit extra eccleſiā non poteſt eſſe
caput eccleſie.Idem in muliere.vt in.c.noua.ſ.de pe
ni.et remiſſi.Idem in furioſo z infante cum iſti natu
raliter non habeant conſenſū.Et pro hoc facit illa lit
tera dum dicit ꝙ aliter electus debet haberi p roma
no pōtifice remota omni exceptōe neceſſario nō opor
tet ꝙ littera verificetur in eo qui poteſt eſſe papa ſaltē
de iure diuino vel naturali.et intellige ꝙ obſtat exce
ptio antequam adipiſcatur poſſeſſionem adminiſtra
torum.Nam poſtea non poſſet excipi ſed deberet ac
cuſari ratione predicta.et predicte exceptōes ſunt po
tius intentionis.Nam excludunt intentōem electi nō
actōnem.quia nulla actio ſibi competit in caſibus p̄
dictis.Sed exceptio reddens eum in capacem ſeu in
habilem de iure poſitiuo nō debet admitti.z de hac
exceptōne poteſt intelligi iſta littera quaſi per iſta v̄
ba voluit tex.tollere omnia impedimenta iuris poſiti
ui vnde non poterit opponi ꝙ ſit laicus quia et petrus
erat laicus quando fuit conſtitutus pontifex.Idem ſi
opponitur ꝙ ſit coniugatus vt.s.dixi vel quid ſimile
Et ex predictis infero ad queſtionem notabilem po
ne ꝙ aliquis fuit electus in papam per ſeditōnem vl
preſumptōnem vel quodlibet ingenium nunquid iſte
ſit papa vel poteſt recipi pro papa.vide tex.ſingularē
in dicto.c.in nomine domini.xxiij.di.qui dicit ꝙ nō
ſ eſt excōmunicatus cum omnibus fautoribus ſuis.z
ſic ille tex.non eſt hodie ſublatus per iſtam.qd voluit
expreſſe hic Hoſti.dicit eñ ꝙ non ſolum obtinēs pa
patum contra prouiſionem huius.c.incurrit penas ō
quibus hic.ſ etiam obtinens papatū p ſeditōnē zc.
incurrit penas hic poſitas nec debet recipi pro papa
Et exponit hoſti.iſta verba ꝙ ſeditio ponitur pro vio
lētia vel oppreſſione.preſumptio pro ambitioſo tra
ctatu pmouendi.Ingeniū p fraude caliditate et dolo
Et ad hoc allego.lxxix.di.ſi quis pecunia.cum mul
tis.c.eiuſdē diſtinctōnis et dicit ꝙ illa.c.eſſent legen
da inter cardinales in electōe pape. Aduerte vltra
doct.hic.nam p̄dicta pñt habere duplicem intellectū
p̄mus eſt ꝙ electus p ſeditōnē non ſit papa.ſ.q̄ñ non
fuit electus ab habentibus poteſtatē et iſte intellect⁹ ē
clarus.Et ſentit gl.in.d.c.ſi quis pecunia.vbi querit
in p̄ncipio vtrū electus in papā ſimoniace poſſit accu
ſari de ſimonia.et concludit ꝙ non et tñ iſta electio fu
it facta p p̄ſumptōnē ſeu p ingeniū.nihilominus gl.
illa ſentit ꝙ ſit papa.Et p h facit iſte tex.qui remo
uet oēs exceptōes z diſponit vt habeat p rōno pōti
fice ab vniuerſali ecclīa ex q̄ fuit elect⁹ a duab⁹ ptibus

cardinalium. et iſte intellectus mihi placet ad illa iura vnde dicerem ꝙ contra electum a duabus partibus cardinalium non poteſt opponi ꝙ fuit electus per ingenium preſumptiõnem vel ſeditiõnem niſi ſit talis exceptio que ipſo facto annullat illam electiõnem vñ dubitatur vtrum electio facta per impreſſionem ſeu violentiam ſit ipſo iure nulla et fuit maxima contentio tẽpore ſciſmatis proxime preteriti in electiõne vrbani. nam cardinales dicebant ꝙ elegerant papam per impreſſionem romanorum et recedentes ab electo elegerunt alium papam in ciuitate fundenſi et multi valentiſſimi viri ꝯſuluerunt ꝙ data impreſſione illa electio non valeret. multi contra ⁊ vide ad predicta ſingulare dictum Inno. in. c. ꝙ ſicut. ĩ. eo. vbi tenet ꝙ electio facta per impreſſionem tenet licet ſit caſſanda. ⁊ multi tenuerunt iſtam partem. plerique tenuerunt oppoſitum et procedit queſtio nõ ſolum in electiõne pape. ſed etiam in qualibet electiõne puto in hoc articulo ſic diſtinguẽdo. ꝙ aut electores compelluntᷣ ꝑ impreſſionem eligere certum. ⁊ tunc ipſo iure non valet electio. quia eſt ꝯtra proprium ſignificatum ⁊ ſubſtantiale vocabuli. nam eligere eſt vnum ex pluribus voluntarie capere. vnde non eſt electio vbi nõ eſt voluntas libera. xxiij. q. v. ad fidem. et eſt tex. valde nota. in. c. vbi periculum in. §. ceterum. ĩ. e. li. vi. vbi dicitᷣ ꝙ ceſſat electio vbi adimitur libertas eligendi. et pondera verbum libertasᷣ requiritur ergo in electione conſenſus liber: ſi ergo adeſt conſenſus ſine qualitate libertatis nõ eſt illa electiõ ſicut in ſimili dicimus in matrimonio carnali. vt in. c. cum locum. ⁊ quod ibi nota. ĩ. de ſpon. ⁊ vide gl. in. c. quiſquis. ⁊. c. boni. ĩ. eo. que ſentiunt que predixi.

Idẽ etiam ſentit bar. in tractatu de tyranno. vbi dicꝰ ꝙ ciuitas habens electiõnem rectoris et ꝑ tyrannum compulſa eligeret rectorem non valet electiõ vnde ſententie late ab illo rectore eſſent nulle pro quo bene facꝰ l. ij. ff. de iudi. vbi requiritur liber ꝯſenſus in transferẽda ſeu proroganda iuriſdictiõne. Ex quo etiam infertur. ꝙ ſi tyrannus iuit ad ciuitatem liberam cum exercitu magno ⁊ ꝑpter timorem exercitus ciuitas eligit tyrãnum in dominum transferendo in illum omnem iuriſdictiõnem nõ valet ꝙ tali timore agitur ⁊ ꝑ ꝯſequens non valebunt geſta a tali tyranno quod bene notabis. et firmat bar. in dicto tractatu ð tyranno. facit qđ nõ. in. l. decernimus. C. de ſacroſan. ecc. aut compellũtur electores eligere aliquem de certo genere perſonarum et puto ꝙ talis electio valeat quia non admittitᷣ omnino libertas eligendi ſed reſtringitur ſicut in ſimili videmus in ꝯſuetudine que poteſt reſtringere libertatem eligendi puta ad certum genus perſonarum ſꝫ nõ poſſunt tollere libertatem remanente poteſtate eligendi. vt in. c. cum terra. ĩ. eo. et ibi per Ioh. an. iuncto. c. cum dilectus. de ꝯſuetu. ⁊. c. abbate. de verbo. ſigni. et ſic poſſunt dicte opiniones ⁊ iura contraria reduci ad concordiam iudicio meo. In glo. in verbo a duabus partibus ibi et dicitᷣ ꝙ non vult ergo glo. ꝙ electus nõ computatur in numero duarum partiũ et iſte intellectus verſatur etiam in electiõnibus aliorum nunquid vox electi debeat computari in numero vocum eligentium. ⁊ intellige iſtam queſtionem duobus concurrentibus videlicet ꝙ iſte electus ſit de collegio. ita ꝙ habeat vocem in illa electiõne. Item ꝙ ꝯſentiat electiõni de ſe facte et alium nõ eligat. nam ſi ipſe eligeret alium vel non haberet vocem in collegio eſſet indubitatum ꝙ vox ſua non computaretur in numero ſꝫ eo caſu quo conſenſit electiõni de ſe facta et habeat vocem cõclude poſt docto. aut ſit electio per ſcrutinium priuatum ⁊ vox ſua non computabitur in numero. quia cũ ipſe ignoret an fuerat electus ab alijs non poterat dicere eligo meipſum. quia tunc tanquam ambicioſus eſſet repellendus ſed ſi electio fuit facta per ſcrutinium publicum ita ꝙ quilibet palam exprimebat vocem ſuam tunc vox electi computatur in numero quod intellige. quando prius fuit electus ab alijs. ⁊ ipſe conſenſit illi electiõni. nam tunc non poteſt dici ambicioſus cũ non oratur a ſe ſed ſit vocatus a fratribus. Et vide quod dicam in. c. cum in iure. ĩ. eo. puto tamen ꝙ in papa ſit iſtud ſpeciale ꝙ quandocunque ipſe in ſcrutinio publico vel priuato conſenſiſſet in alium. ꝙ poſtea videns ſe electum ab alijs poteſt recedere ab electiõne quam fecit et accedere ad electionem de ſe factam. quia admittitur variatio. vt. s. dixi in electiõne pape per acceſſum vt in fi. glo. non tamen intelligas iſtam gloſam. ꝙ cardinales ſimpliciter poſſunt recedere ab eo quod ſtatuitur hic a duabus partibus nam. eſſet contra decre. ne romani. ĩ. eo. ſed intellige ꝙ poſſunt recedere formaliter. non autem materialiter vnde poſſunt cardinales conuenire ſcđm docto. vt electus a maiori parte ſit papa. quia per iſtam conuentiõnem ſpecialem videntur omnes conſentire in electum a maiori parte. ⁊ poſſunt cardinales ita conuenire. quia eis vt. s. dixi. non eſt tradita certa forma eligendi. vnde ſatis eſt ꝙ in effectu conueniant due partes cardinalium. ſecꝰ eſt in electione vbi pro forma debet interuenire certus numerus. de quo vide tex. iuncta glo. in. c. ſi cui. ĩ. eo. li. vi. In glo. in verbo. nullatenus. in fi. dic ꝙ hodie eſt de iure nouo. vnde iſta glo. preſagauit ius nouiſſimum. vt habetur in. c. vbi periculum. ĩ. eo. li. vi. iuncta. clemen. ne romani. eodem titulo. In gloſa. in verbo ſpeciale ibi. ſed quod debent eſſe preſentes. hec ſolutio bona vnde conclude tam de iure ciuil quam

canonico ꝙ ad hoc vt valeat quod agitur in aliq̄ vniuerſitate oportet ꝙ due partes vocandorum ſint preſentes vt in iuribus allegatis in glo. et quicquid fit a maiori parte duarum partium tenet vt in. l. qd̄ maior ff. ad munici. et in. c. i. de his que fi. a ma. par. cap. q̄ iura debent ſic intelligi et hoc ꝯmuniter tenetur a legiſtis vt nō. per glo. in. l. plane. hic allegatam ⁊ p bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſti. ⁊ iure. Sed de iure canonico dubitatur vtrum requirātur neceſſario due ꝑtes ſi multi vocati noluerunt venire de quo vide in. c. cum nobis. et in. c. in cauſis. ·ſ· eo. Item de iure canonico certum eſt ꝙ ſi cōtemnitur vnus qui debebat vocari poteſt facere caſſare quicquid fuerit actum ꝑ totam vniuerſitatem. vt in. c. bone. ij. et in. c. ꝙ ſicut. ·ſ· e. et quo ad cardinales dicunt hic docto. et bene ꝙ ſufficiunt due partes preſentium dummodo alij fuerūt expectati vt habetur in. c. vbi periculum. s. all. vnde nō eſt neceſſe ꝙ ꝯſentiant due partes omniū cardinaliū ſed preſentium in cōclaui. ar. x. q. ij. hoc ius porrectū

Extra glo. queritur quid ſi omnes cardinales caſu ſunt mortui ad quem ſpectabit tunc electio pape. Hoſti. refert duas opi. Quidam dicunt ꝙ ad clerum romanum. vt in. d. c. in nomine domini. Alij dicunt ꝙ ad concilium generale ſicut pertinebat de iure antiquo. lxxix. di. quaſi per totū. Ipſe hoſti. dicit ꝙ prima opinio eſt tutior. ſcd̄a iuſtior. nam difficile eſt congregare concilium. ſi autem omnes ſunt mortui ꝑter duos iſti poterunt eligere et vnus poterit eligere aliū dummodo alius conſentiat electōni ſue. ſi vero vnus ſolus remanſit ille habebat electōnem. iuxta nō. in. c. gratum. s. ti. prꝫ. non tn̄ poterit eligere ſeipſum vt i. c. ꝑ veſtras. de iurepatr. putarē tn̄ ꝙ iſte nomine totius collegij poterit dare hanc poteſtatem alteri et ille tanq̄ꝫ compromiſſarius poterit eligere iſtum dummodo ceſſet fraus et ambitio. Nic. abb.

Vm in cūctis Electio ad ep̄atū fieri debet de digno ſcientia moribus ⁊ etate ⁊ habeat. xxx. annum completum et ſit de legittimo matrimonio natus. hoc dicit vſqꝫ ad. §. cum ergo Diuiditur iſtud principium in tres partes. nam primo ponitur i. vna ratio ſtatuendi. ſecundo alia ibi ea propter. tercio ſtatutum ibi preſenti. Nota primo tres qualitates requiſitas in promouendis ad ſacros ordines et adminiſteria. i. ad dignitates et officia eccleſiaſtica. nam ꝑmo requiritur etatis maturitas. ſecundo morum grauitas. tercio litterarum ſcientia. poteſt addere aliū quartum. ſ. ꝙ ſit de legittimo matrimonio. natus. vtꝫ. ·ſ· de fi. pſ. quaſi ꝑ totum. Circa primam. ſ. etatem requiſitam in ordinandis dic vt habes hodie in cle. generalem. de eta. ⁊ quali. Circa ſcd̄m de grauitate morum habes ·ſ· de vi. ⁊ ho. cle. ꝑ totum. et. xli. di. ꝑ totū Circa tercium. ſ. ſcientia que et qualis requirat in ꝑmouendo dicam ·ſ· De etate vero requiſita in promouendo ad dignitatem et beneficia inferiora. vide quod plene dixi in. c. ſuper inordinata. de preben. Nō ſecundo ꝙ epiſcopus dicitur generaliter preeſſe cure totius dioc̄. vnde tota dioc̄. poteſt ſibi dici parrochia vt in. c. apoſtolice ·ſ· de dona. Nota tercio ibi in ſeipſo oſtendere ꝙ epiſcopus debet eſſe ſpeculum aliorum in moribus cōcordat. c. magne. de voto. Nota quarto ibi ea propter. ꝙ ſcd̄m temporis neceſſitatem poteſt diſpenſari circa promouendos in ep̄os patientes defectum eorum que hic requiruntur concordat. c. innotuit ·ſ· eo. vnde hic refert Io. an. quidaꝫ nobilis ⁊ potens fuit promotus in epiſcopum diſpenſatiue in. xviij. anno. hec tamen diſpenſatio non debꝫ fieri ſine maxima cauſa. Utrum auteꝫ papa peccet diſpenſando vbi non ſubeſt cauſa. vide Inno. in. c. cum ad monaſterium. de ſta. regu. et quod melius dixi in. c. de multa ·ſ· de preben. vnum tamē ſcias ꝙ vbi non ſubeſt cauſa legittima non dicitur proprie diſpenſatio. ſꝫ potius diſſipatio vt colligitur ex diffinitōne diſpenſatōnis quam diffinitōnem vide per glo. notabilem. i. q. vij. in. §. vbi rigor. et tene illam glo. menti quia tangit multa neceſſaria diſpenſatorum in materia Ultimo nota ꝙ eligendus in epiſcopum debet compleuiſſe. xxx. annum. nam in anno. xxx. chriſtus fuit baptizatus et incepit predicare ideo ad ipſius ſaluatoris inſtar iſtud tempus fuit prefixum in epiſcopo vt in. c. preſbiter. lxxviij. di. glo. tamen ibi refert Io. criſoſtomum tenuiſſe ꝙ chriſtus nondum compleuerat tunc xxx. annum. ſed ſolum attigerat. xxx. dico. de. xxx. anno. Item pondera textum. dum requirit ꝙ ſit natus. de legittimo matrimonio non enim requirit ſolum ꝙ ſit legittimus. ſed ꝙ ſit natus de legittimo matrimonio. an autem poteſt promoueri in epiſcopum legittimatus per ſequens matrimonium. hec littera ſic ponderata facit ꝙ non. ſed contrarium tenet glo. in dicto c. innotuit. et dic vt ibi dicam Pro declaratōne littere quero que ſcientia requiratur tam in epiſcopo q̄ꝫ in alijs habentibus dignitates vel officia vel beneficia eccleſiaſtica. Sol. Inno. ponit hic quedam bona dicta ⁊ in effectu concludit ꝙ quedam eſt ſcientia eminens quedam mediocris quedam ſufficiens. Eminēs ſcientia dicitur illa per quam quis ſcit difficilimas queſtiones explicare et diffinire in promptu ſine reuolutione librorum. Mediocris vero dicitur per quam difficiles queſtiones deciduntur cum reuolutione tamen librorum. Sufficiēs aūt eſt legittima req̄ſita ſecundum qualitatem officij ſeu bn̄ficij. vn̄ dicit quis

habere ſcientiam ſufficientem. quando ſufficienter pōt
explere ea que neceſſario incumbunt officio ſuo. ⁊ hec
ſufficientia ꝯſideratur arbitrio boni viri ſm qualitatem
loci vbi habet iſte viuere ⁊ conuerſare ⁊ ſm qualitatem
officij ſui. ideo ad ꝓpoſitam queſtionē eſt dicendū ꝙ
papa deberet habere maiorem ſcientiam reliquis cum
ſit prepoſit⁹ curie totius chriſtianitatis. Epiſcopi vō
debent habere noticiam noui et veteris teſtamenti cū
omnipotenti teneant reddere de fide ratōnem de quo
vide bonū tex. xxiij. di. in. c. quia epiſcopus. lxj. di. in
c. i. ⁊. ij. Idem ſcōm hoſti. debent habere ſcientiā
iuris canonici cum ſm illam habeant iudicare ꝑſertim
in cauſis matrimonialibus vt in. c. i. de ꝯſangui. ⁊ affi.
archidiaconi vero et prepoſiti debent ſcire iura ſcōm
Inno. c. cum habeant ſcōm illa iudicare. Sed h̄ ego
intelligo in his archidiaconis et prepoſitis qui hn̄t
iuriſdictōnem contentioſam illi vero qui ſolum habēt
nudum nomen vt archidiaconus ⁊ prepoſitus ſenen.
non requirerent talem ſcientiam. quia vt dixi ſatis eſt
vt habeant ſufficientem ſcientiam et ſufficiens appel-
latur ſcōm qualitatē officij ⁊ dignitatis ſue. Religio
ſi vero ⁊ heremite magis indigent contemplatōne ꝙ̄
ſcientia. ar. xvi. q. i. in. c. lege. ſupplet enim defectū ſciē
tie perfectio caritatis. vt in. c. ij. ͂. de renun. vnum dicit
Inno. ꝙ in abbate non requirit magna ſcientia ⁊ dicit
Archidiaconus in. d. c. lege ſufficere ſibi cantare ⁊ le-
gere. Collectarius dixit hic hoc verum niſi habeat cu
ram animarum. Sed ego non video qualiter poſſet ꝑ
mum dictum ſaltem de iure procedere cum qlibet ab-
bas habeat ſaltem curam fori penitētionalis reſpectu
monachorum ſuorum. De preſbiteris vero dic ꝙ de
bent ſcire canones penitentionales et illa que habent
in. c. que ipſis. xxxviij. di. Ex predictis infertur ⁊ ex
tex. ꝙ omnino illiterati non debent ordinari. Et ꝓbat
hodie clarius in. c. fi. de temp. ordi. li. vi. ſi tamen or-
dinarentur acciperent caracterem ſcōm doct. quia ex
quo quis eſt baptizatus eſt capax cuiuſlibet ſacramē
ti. vt in. c. veniens. de preſbi. non bapti. Parum aūt
ſcientes non debent promoueri niſi ſcōm Inno ſint
dociles. i. apti ad addiſcendum quod procedit ſcōm
hoſti. diſpenſatiue ⁊ ex magna cauſa quaſi non ſuffi-
ciat ꝙ quis ſit docilis. ad hoc vt ꝓmoueatur et bene
loquitur. et credo hunc intellectum habuiſſe Innocē.
Sed vt dixi conſiderranda eſt multum qualitas loci.
nam in prepoſito hominibus abiectis ⁊ modice con
ditionis non requiritur tanta ſcientia ſicut in eo qui ꝑ
ponitur curie magnorum virorum. Concludit tamen
Inno. vnum dictum notabile ꝙ peccat acceptans di
gnitatem vel officium ſi non habet ſufficientem ſcien-
tiam ad exercendum ea que incumbunt illi dignitati vł
officio et videtur hoc dictum probare vltra ratōnem

naturalem in. c. non eſt putanda. in fi. i. q. i. Idem dic
de promouendis ad doctoratum habentes cū ſuffici
entem ſcientiam non peccant petendo gradum cū pe-
tant facultatem ꝯmunicandi alijs ſcientiam quam ha
bent quod pertinet ad caritatem ſed in minus inſtru-
ctis eſt peccatum preſumptōnis ita dixit glo. in de. ij
de magiſtris. quam nota. Unde ſcias ꝙ pauciſſimi
digni attingunt gradum doctoratus. vt nō. in. l. cun-
ctos populos. C. de ſum. trinita. et per docto. allego
in hoc dicta doctorum non ꝙ in hoc ſint neceſſaria. ſ
ad inferendum ꝙ etiam illis temporibus promoue-
bantur indigni. In glo. i. in fi. dic ꝙ in epiſcopo re
quiruntur multa alia que hic exprimebantur. Et po-
nit hoſti. verſus Anni triginta ſacer ordo pura volun
tas. Et morum grauitas ſapientia ſponſa parentis.
Concurrens fama decus hec dant pontificale. Et de-
clarando primum. anni. xxx. hoc probatur hic ſacer
ordo. quia promouendus in epiſcopum debet eſſe in
ſacris ſaltim in ſubdiaconatu vt in. c. a multis. de eta.
et quali. Pura voluntas quia debet eſſe liber et non
ſeruus. vt ͂. de ſer. non ordi. per totum. morum gra-
uitas. probatur hic. ſapientia. debet enim habere ſa-
pientiam nedum quo ad ſpiritualia. vt in preallega. c
quia epiſcopus. ſed etiam quo ad temporalia. Unde
ſimplex ⁊ inexpertus non debet promoueri in epiſco
pum ſi tamen fuerit promotus non debet deijci pro-
pter hanc ſimplicitatem quo ad temporalia ſed debet
dari ſibi coadiutor. vt ꝓbatur. xxxix. di. c. i. iūcto. c. qa
frater. vij. queſtione. i. ſponſa parentis. quia debꝫ eſſe
de legitimo matrimonio natus vt hic. Concurrens fa
ma. quia non debet opinio promouendi in aliquo va
cillari ſed debet eſſe bone fame. vt in. c. tantis daniel.
lxxxi. diſtin. et dicto. c. omipotens. ͂. de accuſ. et dicit.
Io. an. ꝙ ſi vltima pars iſtorum verſuum diceret pō
tificatus tunc dictio decus poneret aliud requiſitum. ſ.
ꝙ promouendus debet eſſe decorus. i. nō corpore vi-
ciatus. vt ͂. de cor. vici. per totum. Sed et debēt etiā
in eo concurrere illa. xij. capitula apoſtolice regule ad
tytum. i. et. i. ad Thimo. iij. que tractantur a. xxv. di.
vſqꝫ ad. l. excluſiue. et a. lxxxi. vſqꝫ ad. ci. tamen vt di-
cit hoſti. et bene requirendus eſſet a deo talis. quia de
facili non reperitur in humanis homo in quo concur-
rant talia requiſita. In glo. in ver. multo forti⁹ ibi
non precellat alios ſciētia intellige hoc ſane prout nō.
glo. in. c. villiſſimum. hic alł. nam ſufficit ꝙ prelatus
habeat ſufficientem ſcientiam. licet reperiatur alius eo
ſufficientior. Et in fine glo. nota iſtam gloſam. pro ar-
gumento a minori ex maiori ſūpto vt tale argumentū
ꝓcedat etiā in iure vt h. et in eo ꝙ gl. in fi. exēplificat d
paulo ⁊ euſtachio intellige de paulo apoſtolo qui fuit
fortior euſtachio qui fuit virgo. et licet fuit fortior tū

non potuit reſiſtere ſtimulo carnis. ergo nec euſtachi/
us. In glo. in verbo exegerit in fi. nota bene iſtam
glo. quia quotidie allegatur. ⁊ vide Archi. in. c. ſi an/
nū. de iudi. li. vi. vbi dicit ꝙ regulariter annus debet
eſſe completus niſi aliud caueatur in iure. diſtinctio ta
men huius glo. communiter recipitur. Sed ego mul/
tum conſiderarem verba diſpoſitōnis. nam ſi diceret.
ꝙ in. xviij. anno poſſit quis promoueri ſufficit ꝙ atti
gerit vnum diē. xviij. āni. quia verū eſt dicere iſtū eſſe
in. xviij. anno. ſecus ſi diceretur ꝙ habeat. xviij. annū
de quo vide plenius per glo. in cle. generalem. de eta.
et quali. Extra glo. quero que etas requiratur in
abbate dic ꝙ iure clare non cauetur. ſed in abbatiſſa ē
tex. in. c. indemnitatibus. ·ꝟ· eo. li. vi. vbi dicitur ꝙ de/
bet eſſe. xxx. annorum dic etiam ꝙ debet eſſe virgo.
vnde vidua non poteſt eſſe abbatiſſa quantumcunqꝫ
caſte vixerit in monaſterio. de quo vide glo. in cle. at
tendentes. de ſta. regu. In abbate vero ꝯmuniter dici
tur ſufficere ſi attingat. xxv. annum per. §. inferiora. ·ꝟ·
eo. c. nam iſta eſt etas requiſita in omnibus dignita/
tibus inferioribus vnde ex quo tex. in. d. c. indemni/
tatibus. prouidit ſolum de abbatiſſa. videtur voluiſſe
relinquere abbatem in cōmuni regula aliorum prela/
torum. et nimirū nam olim ꝓmouenda in abbatiſſam
debebat eſſe ſexagenaria. nam tempus in eis dēt ſup
plere defectum ſexus ⁊ diſcretōnis. In inquiſitoꝛe he
retice prauitatis requiritur. xl. annus vt in cle. volen/
tes. de here. de quo miratur ibi glo. ꝙ in epiſcopo ſuf
ficiat. xxx. annus qui etiam eſt inquiſitor heretice pra
uitatis a iure deputatus. vt in. c. per hoc. de here. li. vi
vnde dicit ꝙ hoc eſt de arbitrarijs quaſi non poſſet
reddi ratio ſufficiens inter epiſcopum et inquiſitorem
ſed forte hoc contingit quia promouēdi in epiſcopos
tranſeunt cum magna inquiſitōne. nam recipiuntur te
ſtes et diſcutitur prius promotio in conſiſtorio pape
in collegio cardinalium. Item quia ꝓmotus ad tantā
dignitatem preſumitur ex omni parte idoneus ſꝫ offi/
cium inquiſitōnis non ꝯmittitur cum tanta indagatō
ne et ideo voluerunt iura vt ſit maturus etate. ⁊ regu/
lariter de etate requiſita in canonicis ⁊ alijs dixi ple/
ne in. c. ſuper inordinata. de prebē. Ulterius que/
ro quia patiens defectum in natalibus non pōt pro/
moueri ad ordines vel in epiſcopum nunquid poſſit
ꝓmoueri in abbatiſſam. videtur ꝓmo ꝙ defectus na/
talium non impediat cum non habeat recipere ordinē
vt in. c. noua. de pe. ⁊ remiſſ. Contrarium eſt verum vt
nō. in. d. c. indemnitatibus. nam abbatiſſa dicit̄ ha/
bere dignitatem vt ꝓbatur i. d. c. indēnitatibus. ergo
defectus natalium impedit. vt in. c. i. ·ꝟ· de fi. p̄ſbi. Idē
poteſt timeri de incontinentia ex quo mater non fuit
caſta. iuxta illum verſum. Inſequit̄ leuiter filia matris

iter. An autem habentes filios poſſunt promoueri in
epiſcopos etiam ſi ſint legittimi vide bo. tex. cum gl.
in. c. de ſiracuſana. xxviij. di.

Cum vero Beneficia electi in epiſcopum va
cant per confirmatōnem adeptio/
nem poſſeſſionis et conſecratōnem ſecutam vel poſt
tempus prefixum ad petendam conſecrationem. hoc
dicit. vſqꝫ ad. §. inferiora. Nota primo quattu/
or requiſita ad hoc ꝙ vacent beneficia electi in epiſco
pum. primo enim requiritur ꝙ fuerit electus. ſecundo
ꝙ confirmatōnem electōnis ſit conſecutus. tercio ꝙ
ſit adeptus poſſeſſionem. quarto ꝙ ſit conſecratus vl'
ꝙ ſit in mora petendi conſecratōnem. Et dicitur eſſe
in mora ſi non petit ante tempus prefixum a canoni/
bus. ſcilicet infra tres menſes a tempore confirmatio
nis habite. vt in. c. ij. lxxv. di. et dicam latius poſt gl.
Et ex his et ex tex. nota ordinem procedendi. nam
primo quis eligitur. ſecundo electio confirmatur. ter/
cio adminiſtrationem conſequitur. quarto conſecrat̄ ⁊
vnum naſcitur ex reliquo. nam vigore electionis fit cō
firmatio et virtute confirmatōnis competit ius admi/
niſtrandi vt in. c. tranſmiſſam. ·ꝟ· eo. Et vt poſſit plene
adminiſtrare debet conſecrari quia electus et confirma
tus poteſt exercere ea que ſunt iuriſdic. ea vero q̄ ſunt
ordinis epiſcopalis non exercet ante conſecratōnem
habitam. vt in. c. tranſmiſſam. ·ꝟ· eo. vnde communit̄
dicunt canoniſte ꝙ conſecratio epiſcopalis eſt ordo.
ideo in multis iuribus dicitur epiſcopum ordinari in
aliquibus conſecrari. quia in conſecratōne recipit or/
dinem epiſcopalem. theologi tamen dixerunt ꝙ non
erat ordo ſicut nec prima tonſura. vnde ipſi dicunt ſe/
ptem eē ordines eccleſiaſticos. nos aūt canoniſte di/
cimus. ix. quia primam tonſuram et ordinem epiſco/
palem. de quo vide bonam gloſam in prohemio ſex
ti. Ultimo nota ꝙ beneficia promoti et tranſlati
ad epiſcopatum vacant ipſo iure vnde non requiritur
alia ſentētia vt colligit̄ ex tex. ibi habeant liberā facul/
tatē nō eñ hr̄et collator liberā ptātē ſeu facultatē ꝯferē
di ſi hr̄et neceſſe expectari ſententiā ꝓuatōnis vel alic⁹
ꝯſenſum iux̄ nō. i. c. de multa. ·ꝟ· de p̄bē. et in. c. lꝫ epa.
e. ti. li. vi. Sꝫ q̄ro nūq̄d de neceſſitate reqrant̄ oīa hic
expſſa ad h̄ ꝙ vacent bñficia iſti⁹ ꝓmoti. Sol. dic ꝙ
ſaltē i effectu reqrunt̄ et ſi nō formalr̄. nā hodie ꝓpter
reſeruatōꝫ ſummoꝝ pontificū electōes nō ꝯfirmant̄. ſꝫ
papa ꝓuidet ex offō ſuo vñ illa ꝓuiſio cū ꝓnūciet ali/
quē epm̄ hꝫ vim electōis et ꝯfirmatōis ſicut dicim⁹ in
collatōe bñficioꝝ vt nō. i. c. cū olim. de cā poſ. et ꝓp̄e.
vñ dicendū ꝙ poſt ꝓuiſionē factā p papā nō vacant
immediate beneficia ꝓuiſi ſeu pronunciati ſed debꝫ ex
pectare vt iſte ꝓuiſus conſequatur prius adminiſtra/
tōnem et ꝙ ꝯſecretur et quamqꝫ curia hodie de facto

non ſeruat ſed immediate ꝯferat bñficia ꝓnunciari
tñ illa collatio non habet effectum ſeu habere deberet
niſi poſtq̃ȝ predicta interceſſerint quia non debȝ quiſ
perdere primũ beneficium niſi plene ſit ſcḋm ꝯſecut⁹
vt in.c.ſi quis iam tranſlatus.xxi.q.ij.et in.ca.ſi epi.
xcij.di.et vtrũ beneficia promoti in curia an extra cu-
riam ſi exiſtendo in curia recipit poſſeſſionẽ epatus ꝑ
ꝓcuratorem vide ad hoc glo. nõ.ꝛ ſingula.in cle.i.vt
l.pen. Jn glo.in ver.adminiſtratõnem ibi aliquã
do contingit hoc ideo dicit.quia de iure ſtatim ꝙ eſt
confirmatus habet poteſtatem adminiſtrandi.vt i.c.
tranſmiſſa.ꝭ.eo.ſ; quandoqȝ de facto contingit cõtra-
rium puta quia domin⁹ temporalis nõ vult pati iſtũȝ
nãciſci poſſeſſionẽ ideo tex.voluit ꝙ ad h vt vacent
priora bñficia oportȝ ꝙ de facto habuerit adminiſtra
tõnem bonoꝝ quid aũt ſi habuit ptem bonoꝝ Ꝺo.di
cit Pe.ꝙ ſi eſt ꝯſecutus poſſeſſionẽ maioris partꝭ bo
noꝝ habet locũ iſte tex.ſecus ſi minoris partis ar.in
c.frequẽs.de reſti.ſpo.li.vi.tu vide de hoc quod le.et
nõ.in.c.ſi.tibi cõceſſo.de ꝓben.li.vi.et in.c.tranſmiſ-
ſam.ꝭ.e.ꝛ i.c.ꝯmiſſa.eo.ti.li.vi.vbi nõ.quid ſi habuit
adminiſtratõnem ſpũalium ꝛ ñ tẽpaliũ. Jn glo.in
ꝟ.de curſo tpe.ibi ſ; verius ẽ.Et h ſcḋa opi. verioꝛ cuȝ
ſuppletõe tñ nã tres menſes dantur ad petendam ꝯſec̃
tionẽȝ vt currant iſti tres menſes a tpe habite ꝯfirma-
tõnis.vt.ſ.dixi.et ſi ꝯfirmatus negligit ꝯſecrari.ꝭ.iſtõ
tpis ſtati vacãt bñfitia ſua non tñ dȝ incõtinenti repel
li ab epatu ſed dȝ expectari ꝑ alios tres menſes. et q̃
ad hanc repulſionẽ ꝓcedunt hec iura q̃ faciũt mentõȝ
de ſex mẽſibus.vt in.c.quõ.c.di.et in.c.ij.de tranſla.
ꝓla.et generaliter de iſtis tempibus ꝯtingentibus tẽ-
pore vacatõnis.vide ho.ꝛ plenã glo.in.c.ſi electio.de
electi.li.vi.vbi habeꝫ de tpe prefixo ad eligendũ et ad
electõnem pñtandam electo et de tpe prefixo ad ꝯſen
tiendum electõni ꝛ de tpe petendi ꝯfirmatõȝ ꝯſecratõ
nem et pallium Jn glo.in ꝟ.ꝙ ſpectat.ibi nõ dicit
pleno iure nõ principiũ glo.quare expectatꝫ temp⁹ cõ
ſecratõnis ex quo habet poſſeſſionem epatus. nam lȝ
habeat poſſeſſionem nõ tñ adhuc poteſt dici eps exq̃
non eſt ꝯſecratus ſed dȝ appellari electus q̃ſtũcuqȝ
ſit cõfirmatus vel prouiſus per papam vt in.c.tua.de
his que fi.a ꝓla.et.ꝭ.eo.noſti.vnde nõ poteſt dici trãſ
latus ad plenũ. Jn ea.gl.ibi ſtatim pñt cõferri ꝓ-
ora beneficia. Nõ glo.ex qua habes ꝙ ſi ꝓuiſus ḋ
epatu facit ſe ſtatim ꝯſecrari nõ dȝ expectari tempus
triũ menſium .vt vacent ꝓora beneficia.et hanc opi.
glo.tenet Jnno.Cõpoſt.ꝛ cõiter doct.ꝓter hoſti. qui
inherendo verbis litere requirit preciſe lapſum illius
tẽpis ꝓfixi ad ꝯſecratõnem.qꝛ ſcḋm eum tex.ita loqꝫ
nec eſt illa ſola ratio quam alle.glo.quia poſſet repel-
li.ante ꝯſecratõȝ.ſ; eſt etiã illa ratõ.ſ.propter multas

expenſas q̃s ſolet facere ꝓmotus ꝛ all'.hoſti.ꝑ ſe.c.
ſi q̃ epi.xcij.di.Jo.an.ꝑ illũ eũdẽ tex.cõcordando di
ſtinguit ꝙ aut iſte ꝯſecratus añ lapſum triũ menſium
habuit poſſeſſionẽ epatus et tũc cũ plene ſit tranſlat⁹
vacant ſtatim bñficia priora vt probaꝫ ibi ꝙ nondum
eſt adeptus poſſeſſionem et non ſufficit ſola conſecra
tio vt hic.et hec opinio.vera et ſatis hoc fuit de mẽte
huius glo.et facit.c.ſi quis iam tranſlatus.ꝓallega.
Sed dubium eſt quid ſi ꝯfirmatus ſeu ꝓuiſus habuit
diſpenſationẽ vt nõ teneretꝫ ꝯſecrari.ꝭ.annũ nunquid
ſuſpendaꝫ ad annũ vocatio prioꝝ beneficioꝝ ſuppo-
ſito ꝙ in diſpenſatõe nihil de prioribus bñficijs caue
atur Jo.an.in effectu vidꝫ velle ꝙ aut hec diſpẽſatõ
fuit cõceſſa motu ꝓprio pape ꝛ tũc nõ vacabũt ſtatim
ꝓora beneficia ſ; expectabiꝫ ann⁹ aut papa diſpenſa-
uit ad inſtãtiã ꝛ tũc ſeruabiꝫ qḋ h dꝛ.ſ.ꝙ vacabũt p⁹
tres mẽſes ꝛc.Ratio diuerſitatis eſt ſm eũ.qꝛ in ꝓmo
caſu dȝ fieri larga interꝓtatio ex quo diſpenſatõ mo-
tu ꝓprio ꝓncipis fuit facta.Sȝ i ſcḋo caſu nõ dȝ fieri
extenſio de vno ad reliquũ cũ materia ſit odioſa.ar.ꝑ
vtroqȝ dicto i.c.ſi motu ꝓprio.cũ ſequenti.de ꝓbẽ.li.
vi. Nõ ꝓmo h dictum Jo.an. ex quo habes duo
dicta notãda ꝓmo diſpenſatio licȝ in ſe ſit odioſa ꝛ re
ſtringibilis vt in.c.i.ꝛ.ij.de fi.ꝓſbi.li.vi.tñ ſi ſit mo-
tu proprio dȝ late interꝓtari.ꝛ nõ vnũ effectũ cõceſſi
nis facere motu ꝓprio ꝙ hȝ limitare glo.in cle.ſi roma
nus pontifex.de ꝓbẽ.ſcḋm dictũ ꝙ diſpenſatõ nõ dȝ
extẽdi ad actũ q̃ſi ꝯſecutiuũ ſi eſt facta ad inſtantiam
Jo.an.dubitat de h ſcḋo dicto quõ ꝓora bñficia va-
cant ꝑ ꝯſecratõnẽȝ aut ꝑ negligẽtiã impetẽda ꝯſecra
tõne q̃ cõmittiꝫ ꝑ cõcurſum illius tpis de quo in tex.
Sed obtinẽs diſpenſatõẽȝ vt nõ teneaꝫ ꝯſecrari infra
annũ nõ dꝛ negligẽs ergo nõ vacabũt ꝓora bñficia.et
hec opi.mihi plus placȝ q̃ȝ ꝓcedẽs.nam vacatio bene
ficioꝝ venit ꝯſecutiue ad ꝯſecratõȝ.diſpenſatio autȝ
ad vnũ extendiꝫ ad ꝯſecutiua ad illud vt nõ.gl.in.c.
quia intm̃.de ꝓben.ꝛ in.ca.ſi qs in clero.vij.q.i.facit
qḋ nõ.hoſti.in.c.poſtulaſti.de ꝛ̃ſcpt.et vide qḋ plene
dixi in.c.at ſi clerici.in.§.de adul.de iudi.ꝛ in fi.glo.
hec iura vt dicit Jo.an.ꝛ bñ nõ ꝓbãt hoc vltimũ di-
ctũ gl.et dic ꝙ.c.l̃ras loquiꝫ in duob⁹ canonicatib⁹ ꝛ
eodẽ mõ.c.cum in nr̃is.nõ loquiꝫ etiã in caſu gl.ꝛ cõ
tra gl.videꝫ tex.in.c.ḋ multa.in fi.ḋ ꝓbẽ.vbi dꝛ ꝙ ꝑ
receptõȝ ſcḋi curati vacat ꝓmũ cõſile ergo ſecus ſi pri
mũ erat ſine cura.Sed dubiũ eſt ſi ꝓmũ regreret reſi-
dentiam nunquid vacet per adeptionem ſecundi cura
ti ccredo ꝙ non licet debeat priuari quod plenꝰ di-
co in.c.fi.de cle.non reſi.et in dicto.c.de multa.

Ultimo hic quęriꝫ vtꝝ priora vacent ſi electus ad
miniſtrat de facto añ ꝯfirmationẽ.Collec.h ꝙ ſic alle-
gat.c.quãto.de tranſla.ꝓla. aduerte qꝛ nõ dȝ iudicio

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

meo plus opari adminiſtratio facti ꝙ̃ iuris.ſ; ſi iſte de
iure adminiſtraſſet non ꝑ hoc vacarēt ꝑora beneficia . ſ;
deberet expectari tempus ꝓfixū ad ꝯſecratōnez vt hic
ergo idem dicam⁹ in eo q̄ adminiſtrat de facto vt nō ſit
melioris ꝯditōnis ſtultus ꝙ̃ ſapiens.vt in.c.cum qui
de ꝑben.li.vi.ad.c.q̄nto.dic ꝙ loquit̃ in epo qui trā
ſtulit ſe de facto ad aliud epatum.nam qꝛ de facto ple
ne tranſlatus eſt ꝑdit ꝑmū epatū nec dꝫ hr̄e ſcōm vt
ſic careat habito ⁊ ambito vt ibi ſequit̃.

Inferiora Indignitatib⁹ ⁊ officijs citra epi
ſcopatū ac curatis bn̄ficijs debet
aſſumendus.xxv.annū attigiſſe ⁊ alias eſſe idoneus
ſcia⁊ moribus et ſi nō eſt in ordine reqſito dꝫ ſe face/
re ꝓmoueri in ꝓximis tp̄ibus alias monitus nō pareſ
ꝑuatur beneficio nō obſtāte appellatōne niſi ex cā legit
tima excuſet̃.h.o.vſqꝫ ad.§.clerici Nō ꝑmo ꝙ mi
niſteriū idē eſt qḋ offm̄ ſeu dignitas.vn̄ qꝛ.s.in ꝑ. fe
cerat mentōꝫ de dignitate ep̄ali voluit h ſtatu̾e ſup in/
ferioribus miſtris.i.ſup dignitatib⁹ et officijs inferio
ribus.⁊ dr̄ntia eſt iter miniſteriū et miſteriū.nam mi/
ſteriū eſt idē qḋ ſacramentū.miniſteriū eſt idē qḋ offi/
ciū.et de vtroqꝫ vide bo.tex.i.q.i.in.c. multi.⁊ largo
modo etiā papa dꝛ habere officiū vt ꝓbat̃.e.c.ꝓxi.

Nō ſcḋo vnā regulā circa etatē requiſitā in ꝓmouē
dis ad inferiora bn̄ficia ſeu dignitates et ad eccias cu
ratas requirit̃ eē̄ ncc̄io tp̄e collatōnis.xxv.ann⁹ ſuffi
cit tn̄ ꝙ ſit inceptus licꝫ nō ꝯpletus qd aūt in ꝓmouē
dis ad alia bn̄ficia.dixi plene in.c.ſup inordinata de
ꝑbē. Tercio nō ꝙ archidiaconus non tenet̃ face͛ ſe
ꝓmoueri in ſacerdotē ſ; ſati eſt vt ſit diaconus ſec⁹ aūt
eſt in decano prepoſito et ſilibus.vt h et in.c.i.ꝺ eta.
et q̄li. Quarto nō ꝙ licꝫ ꝑſbiteratus ſit annex⁹ ali
cui bn̄ficio vel dignitati nō tn̄ eſt ncc̄e ꝙ ꝓmouendus
hēat ordinē requiſitū tp̄e ꝓmotōnis.ſ; ſatis eſt ꝙ faci
at ſe ꝓmoueri poſtmodū i ꝓximis tēpib⁹ qḋ an ſit ve
rum indiſtincte dicā cum gl.ſec⁹ aūt eſt in etate. nam
etas requirit̃ tp̄e collatōnis alias collatio ē ipſo iure
nulla.vt hic ⁊ melius.in.c.ſi eo tp̄e.de reſc.li.vi.facit
c.vnicū.de eta.⁊ q̄li.e.li. Ultio nō ꝙ nō faciēs ſe
ꝓmoueri ad ordinē quē bn̄ficiū requirit nō eſt ipo iure
bn̄ficio ꝑuatus nec dꝫ priuari ſine monitōe qḋ hodie
limitat̃.nam eccleſijs ꝓrochialibus incōtinēti eſt ꝑua
tus q nō facit ſe infra annū ꝓmoueri in ſacerdotem vt
in.c.lꝫ canon.de elec.li.vi.et vide plene gl.an et qn̄ re
quirat̃ hodie admonitio.h tn̄ dictū nō ꝓcedit in eccle
ſijs ꝓrochialibus collegiatis.vt in.c.ſtatutū.eo.ti.li.
vi.Sꝫ q̄ro qd ſi iſte dignitates vel offm̄ nō habent
curā nunqd ncc̄io requirat̃ etas.xxv.annoꝝ doct.expſ
ſe nō tangūt ſed tex.iſte vid̾ ꝑma frōte ꝙ nō qꝛ loq̄t̃
de miniſterijs hn̄tib⁹ curā aiaꝝ ḡ ſecus in alijs.ſ; Jo.
an.ſolus vid̾ tacite ſenſiſſe ꝯtrarium q̄ ſup v̾bo q̄ di

xit ſupplendū q̄nqꝫ quaſi ſenſit ꝙ nō ſit ncc̄e ꝙ habeat
curā aiaꝝ.Sꝫ ego h dictū teneo.⁊ ꝓbo ꝑ.c.vnum de
eta.⁊ q̄li.li.vi.vbi dꝛ ꝙ ep̄s ꝑt diſpenſare indignitati/
bus ⁊ ꝑſonatibus nō hn̄tibus curam poſt.xx.annū.
ergo ꝺ iure in illis etiā reqrit̃ tp̄s.xxv.ānoꝝ.qꝛ al.di/
ſpenſatio nihil opa͛ret̃ nec habem⁹ aliud ius de etate
diſponens ſup iſtis dignitatib⁹ inferiorib⁹.vn̄ dicim⁹
ꝙ etiā abbas ꝯꝑbendit̃ ſub iſto.§.vt nō.glo.in.c.in/
demnitatib⁹ poſt ꝑncipiū.ꝭ.e.li.vi. In gl.in v̾.ar/
chidiaconatū.ibi ſ; nō ꝑncipalit̃ ⁊ forte iḋ dixit et non
ꝑncipaliter qꝛ hꝫ illā ſub ep̄o q̄ſi vicari⁹ epi a iure de/
putatus.vt nō.in.c.i.ꝺ offi.archi.hinc ē ꝙ alij n̄ pn̄t
ꝯmittere curā aiaꝝ.vt i.c.cū ſati.de offi.archi.Sꝫ ego
intelligo gl.ꝓcedē ſm ꝯſuetudinē diuerſoꝝ locoꝝ.naꝫ
in multis locis archidiaconus hꝫ ſub ſe ꝓrochiam di
ſtinctā in qua exercet curā aiaꝝ.Itē inqrit ⁊ viſitat to
tā dioceſiꝫ loco epi ⁊ iſtis caſib⁹ merito excōicat ex q̄ hꝫ
iuriſdictōꝫ ⁊ ita itellige iura q̄ innuūt ꝙ archidiaconus
excōicauerit.Sꝫ vbi nō hꝫ actu curā nec hꝫ ſubditos
ſicut h Senis et i multis alijs locis.tūc nō ꝑt excōica
re vbi nō dꝛ hr̄e curā aiaꝝ ex quo eā nō hꝫ nec in foro
ꝯtētioſo nec pniali.⁊ de iure cōi nō hꝫ ꝑꝑe curā aiarū
ꝑſenti tenēdo opi.Jo.an.in.c.ad hec i.§.i quadā.de
offi.archi.vbi dixit ꝙ ſup duob⁹ dūtaxat de qb⁹ in il
lo tex.et i.c.vt vſm.eo.ti.archidiaconus fundat inten
tōnē ſuā de iure cōi.ſup alijs v̾o ſuccūbūt niſi ꝓbet cō
ſuetudinē vn̄ offm̄ archidiaconoꝝ determiat̃ vt pluri/
mū ſm ꝯſuetudinē locoꝝ ⁊ ſm varias ꝯſuetudies itelli
git̃ tot⁹ fere titul⁹.ꝺ of.archi.vt nō.Inn.⁊ Jo.an.ꝑ⁹
cū.in.c.i.e.ti.ꝑ h fac.c.archidiaconis.e.ti.vbi ſm ve
rā lec.ꝓbat̃ qꝛ archidiacon⁹ nō ꝑt de iure cōi excōica
re.vide etiā gl.in.c.cū ſati.ꝑal.vbi late diſputat an ha
beat curā aiaꝝ ⁊ poti⁹ vid̾ īclinare in ꝑtē negatiuā.

Nō ſcḋo ex fi.gl.ꝙ oēs ꝑlati etiā citra epm pn̄t ex
cōicare ſine tn̄ ſolēnitate de q̄.xi.q.iij.in.c.dicūt.⁊.c.
cū aliqs.⁊ itellige ꝺ ꝑlatis hn̄tib⁹ ſubditos actu vt in.c
cū eccleſijs.ꝺ ma.⁊ obe.⁊ i.c.ſic.ꝺ ſimo.⁊.c.cū ab ec
cleſiaꝝ ꝑlat.de off.oꝛ. Dubitat̃ de ꝑſbr̄is curatis nū
qd pn̄t excōicare etiā ſuos ꝓrochianos ⁊ dicēdū vt ſe
q̄t̃ lc.⁊ nō.i.c.ſi ſacdos.⁊ i.d.c.cū ab ecciaꝝ.ꝺ of.oꝛ.
et gl.alr̄ q̄ pn̄t excōicare dixi i repet.c.ſi qs ꝯtra.ꝺ fo.
ꝯpe.et ſcias ꝙ excōicatio q̄ fert̃ cū ſolēnitate ꝑdcā nō
ligat magis q̄ ad deū ſ; fiat̃ illa ſolēnitas ad terroꝛeꝫ
et quo ad facultatē obtinēdi abſolutōꝫ qꝛ nō ꝑt abſol/
ui niſi cū eadē ſolēnitate. In gl.ſup v̾.viceſimūq̄ntū
annū ibi lꝫ ſit in minori etate gl.ḡ h refert opi.q̄rūdā q
tenuerūt epm poſſe diſpēſare circa defectū etatis i ꝓmo
uēdis ad ecciam curatā vel dignitatē Sꝫ glo.remittit
ad.c.cum dilecti.ꝭ.eo.et ibi tenꝫ ꝯtrariū ⁊ meli⁹ ⁊ vid̾
hodie hec ꝯtraria opi.ꝓbari in.c.vnico.de eta.⁊ q̄li.
li.vi.ꝑ locū a ſpāli.nā ibi ꝑmittit̃ epis diſpēſatio in di

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

gnitatib⁹ ꝛ ꝑſonatib⁹ nõ curatis ergo ſec⁹ i curatꝭ. nec ob. c. ꝓterea. all'. h in glo. q꞉ loquit̃ i defectu ordis ꝛ ñ etatis. maior eñ eſt defect⁹ ordis q̃ȝ etatis. an etiã epi in caſib⁹ in qb⁹ pñt videant̃ diſpenſare ꝯferẽdo pſona tũ ſeu dignitatẽ minori. dic ꝙ nõ imo vñt puniendus q꞉ ꝯtulit indigno ita finalr determinat gl. nõ. in. d. c. vnico. et fc̃ qd̃ nõ. Jo. an. in. c. ij. de ſciſma. li. vi. Se cus dic in ꝓncipe nã prīceps ꝯferendo ſciẽter indigno vdet̃ diſpẽſare dũmodo p lrãs ſuas poſſet ꝯſtare de certa ſcia i dignitatis vt nõ. bar. i. l. barbari⁹. ff. d offi. ꝓto. ſecus in inferiori vt dixi ſic pot̃ Jnn. reduci ad cõ cordiã q̃ vnũ dixit in. c. veniẽs. de fi. pſbi. ꝛ aliud dixit in. c. diuerſis fallacijs. de cle. ꝯiu. diuerſitati rõ eſt. q꞉ princeps nõ tenet̃ adhibẽ cauſe cognitõnẽ in diſpẽſan do ſ; ſufficit ſola volũtas. vt in. §. ſ; qd̃ principi. inſti. d iur. na. facit. l. q̃dã cõſulebãt. ff. de re iudi. Sed in ferior dȝ adhibere cãe cogitõeȝ al' punit̃ vt nõ. in. d. c. ij. ꝛ p Jnno. i. c. cũ ad mõſteriũ. ꝫ. d ſta. reg. ꝛ i. fi. gl. dic ꝙ hodie ceſſat hec difficultas p cle. gñalẽ. de eta. ꝛ quali. vbi habetur ꝙ i. xxv. ãno pt quis ordinari i pſpi terum An epi pñt diſpenſare circa etatem in ordinu⁹ cõferendis dic ꝙ non vt nõ. gl. in. d. cle. gñlem Jn gl. in v̄. pſ. xo ibi l' ſaltem vſqȝ ad vi. menſes et de hoc dic vt le. et nõ. i. c. ſi. p clericis paupib⁹. d pbẽ. li. vi. et in. c. ꝯmiſſa. de elec. eo. li. dñt enim iſti ꝓmoueri in q̃ tuor primis tpibus ſi fieri pt vt ibi. hodie aũt circa ꝓ motos ad ecciam curatã dic vt i. c. lȝ. canon. e. ti. li. vi. dñt enim iſti ꝓmoueri ꝫ annum ad ſacerdotiũ al'. ſunt priuati ipo facto vt ibi. et d hac materia vide ibi plenã gl. et in fi. glo. tene dictũ gl. nã hodie nõ ſeruant̃ inter ſtitia ſeu interualla tempoꝛ q̃ olim obſuabant̃ vñ etiã laicus in carniſpriuio pt eſſe ſacerdos in feſto reſurre ctõis. de q̃ vide glo. in. d. cle. gñalem. de eta. ꝛ quali.

Jn gl. in v̄. remoueat̃ in fi. intent⁹ gl. eſt ꝙ quedã ſunt bñficia bñtia certũ ordinẽ annexũ. ꝛ ad illa ꝓmo tus tenet̃ facẽ ſe ꝓmoueri ad ordinẽ requiſitũ. q꞉ ex q̃ recepit alteꝛ ꝯnexorũ videt̃ ad reliquũ ſe obligaſſe. q̃ dam ſunt bñficia q̃ nõ bñt certũ ordinẽ ꝯnexũ vt cano nicat⁹. et in illis nõ tenet̃ qs facere ſe ꝓmoueri ad ma iores ordines niſi ꝓut neceſſitas vel vtilitas eccie req rit ſic intellige. c. q̃nis. all'. in glo. Sȝ ꝯtra h ꝛ cõtra tex. op. ſi bñficiũ hȝ certũ ordinẽ annexũ ergo oportet ꝙ tpe ꝓmotõis hẽat illũ ordiẽȝ ad h qd̃ le. ꝛ nõ. i de. vt hi y de eta. ꝛ quali. facit. c. i. lx. di. So. dic ꝙ q̃daȝ eſt annexio reſpc̃u aptitudinis q̃dã vo eſt ãnexio reſpe ctu actus. ꝓmo caſu req̃rit̃ ꝙ q̃s habeat etatẽ tpe pro motõnis in q̃ quis poſſit ꝓmoueri ad ordinẽ req̃ſitũ nec eſt neceſſe ꝙ tũc habeat illũ ordinẽ. ſ; ſat; eſt ꝙ ſit habilis ad illũ accipiendũ. ꝛ tenet̃ illũ recipe q̃ȝ citius pt tpibus tñ ꝯpetentib⁹. ꝛ in hac annexione intellige iſtũ tex. ꝛ. c. ſi. p clericis paupibus. ꝛ in. c. cũ cui. de ꝓ bẽ. li. vi. nam in iſtis iurib⁹ ptȝ ꝙ eccia curata vel di gnitas hȝ annexũ pſbiteratũ ꝛ tñ nõ requirit̃ ꝙ q̃s ſit in ſacdotio tpe ꝓmotõis. ſ; ſat; eſt vt poſtea ꝓmoue at̃. vt hic et in iurib⁹ ꝓal'. ꝛ h id̃. q꞉ illa ãnexio eſt reſpc̃u aptitudis q꞉ dȝ eſſe aptus ad illũ ordinẽ. ſ; ſcdo caſu qñ eſt ãnexio reſpc̃u actus req̃rit̃ neceſſario ꝙ tpe ꝓ motõnis habeat illũ ordinẽ annexũ bñficio exempli ꝯtȝ dicit ſtatutũ ꝙ talis ꝓbenda nõ ꝯferat̃ niſi actualr cõ ſtituto in ſacerdotio. ꝛ tũc opoꝛȝ ꝙ tpe collatõnis ſit ſacerdos alias nõ valet collatio h fuit ſubtiliter d men te gl. in. d. cle. vt hi q. quã tene mẽti. vide ꝯſile in eli gendo in epm nã requirit̃ tpe electõnis. vt ſit ſubdiaco nus. vt i. c. a multis. de eta. ꝛ q̃li. vñ hȝ ordinẽ ſubdia conatus annexũ actu. maiores vo ordies hȝ annexoſ aptitudine ꝛ hanc ꝯcluſionẽ videt̃ etiã velle dñi de ro ta. decĩſ. iij. vbi ponũt nõbilẽ ꝛ quotidianã q̃ſtionem nũq̃d expectãs apl'icus nõ exñs in ſacerdotio poſſet accepiſſe bñficiũ cui eſt annexũ ſacerdotiũ actualiter ꝯ nõ ꝓdicto. Et tandẽ videt̃ ꝯcludere poſt Jo. mo. et alios ꝙ aut bñficiũ hȝ actu ſacerdotiũ ãnexũ ex ꝓma fundatõe bñficij ꝛ tũc nõ pt expectãs illud bñficiũ ac ceptare. ex q̃ nõ eſt in ſacerdotio ſaltẽ qñ illud bñficiũ fuit fundatũ p laicũ. q꞉ non eſt v̄iſimile ꝙ p clauſulas gñales appoſitas in lrĩs. Papa voluerit derogare or dinatõni bñficij ne laici retrahant̃ ab edificatõne ecce ſiaꝝ. qd̃ nõ. glo. in cle. ij. de pbẽ. Sed ſi bñficiũ hȝ ſa cerdotiũ annexũ nõ ex fundatõe ſ; ex ſtatuto poſtea facto p epm ꝛ capl'm tũc pt bñficiũ acceptari p expectanteȝ ꝓpter clauſulas q̃ ſolẽt apponi in lrã in eo ꝙ papa ſo let mãdare nõ obſtantib⁹ quibuſcũqȝ ſtatutis ꝛc. Et h intellige vt dixi in ãnexione reſpc̃u aptitudis indiſtin cte pt expectãs tale beneficiũ acceptare p dictũ. c. ſi pro clericis paupibus. ꝛ hec bñ nõbis. Qualit̃ ãt ꝯgno ſcit̃ an ſit annexio reſpc̃u actus vl' aptitudis recurren dũ eſt vt dixi ad v̄ba. Jn gl. in. v̄. ſi canones. i fi. nõ gl. q꞉ ponit veritatẽ Sed q̃ro nũq̃d ꝓmouend⁹ ad dignitates iferiores vl' ad ecciaȝ curatã dȝ eſſe ſaltẽ in ſa cris tpe ꝓmotõis Jnn. h ꝛ Cõpo. ꝙ nõ. q꞉ tex. iſte ſo lũ facit mẽtõȝ d etate morib⁹ ꝛ ſcia nec req̃rit certũ or dinẽ tpe ꝓmotõis. ſ; ſolũ mãdat vt poſtq̃ȝ ꝓmoti fue rint aſſumãt ordies req̃ſitos Hoſti. tenuit ꝯtrariũ dic ꝙ ſine diſpẽſatõe nũq̃ȝ pt qs ꝓmoueri ad talia bñficia niſi ſit ſaltẽ in ſacris p. c. ꝓterea. de eta. ꝛ q̃li. ꝙ bñ fac Jo. an. in. c. vnico. de eta. ꝛ q̃li. li. vi. in nouella. diſtin xit inter dignitates ꝛ pſonatus bñtes ſacros ordines ãnexos. ꝛ iter alios nõ bñtes ſacꝝ ordinẽ ãnexũ. vt in ꝓmis ꝓcedat opi. hoſti. in ſcdis ꝓcedat opi. ꝯtraria. Aliã tñ limitatõȝ reſpectu eccleſie curate dic vt i. c. ſi. p clericis paupibus. ꝓalle. in glo. ſua ꝓmum dictum. ſȝ Jnno. ꝯmuniter obſeruatur. Et hanc qõeȝ pleniſſime tangã in. c. dudũ. el. i. ꝫ. eo. dic vt ibi nõ. tamẽ ex dicto

Jo.an. ꝙ nõ omnis dignitas ſeu pſonatus habet ſacrũ ordinẽ annexũ. vñ vide gl.ſing.lx.di.in.c.i.q̃ dicit ꝙ quẽ ordinẽ dʒ hr̃e cantor pmicerius ⁊ ſiles ſtandũ eſt cõſuetudini. ⁊ p̃t cape hanc doctrinã clariorẽ ꝙ vbicunqȝ hñs dignitatẽ offiñ vel pſonatũ nõ hʒ curã animaꝝ nec in iure caueť ꝙ dʒ hr̃e certũ ordinẽ tũc ſerua illã gl. vt recurrať ad ꝯſuetudinẽ. nec ob. iſte tex. quia reſtringit ſe ad dignitates hñtes curã. ⁊ ideo dicit ꝙ dʒ ſe facere ꝓmoueri in ſacerdotiũ.

Clerici ſane. Eligẽtes indignũ ꝯtra formã h⁹.c.priuati ſunt p p̃ma vice ptãte eligẽdi et idẽ in collatore et defectũ capli ſupplet eps ⁊ econuerſo. et ſi capitulũ negligit fit deuolutõ ad metropolitanũ.h.d. vſqȝ ad fi. Nõ p̃mo h duas penas ꝯtetas ꝯtra eligẽtes idignũ. p̃ma ꝙ pˀuati ſũt poteſtate eligẽdi. intellige p p̃ma vice. i. p p̃ma electõne fiẽda. vñ hãc ptãtem recupant in ſcd̃a electiõe vt in.c. cũ vintonieñ. ſ. eo. ſcd̃a pena ꝙ ſunt ſuſpenſi p trienniũ a bñficijs eccleſiaſticis intellige hanc penam reſpectu beneficioꝝ que quis hʒ i illa eccleſia ad quã fuit facta electio. ad alia vero bñficia nõ extenditur vt eſt hodie tex.in.c.ſi compromiſſarius.ſ.e.li.vi. Et p hec duo infra dixit Jo.an. nõbile verbũ in regula odia. in mercu. ꝙ vba diſpõnis nõ debẽt ita large ſumi ſicut poſſent ſm latã ſignificatõꝫ vboꝝ ſꝫ debẽt reſtringi ex q̃ ſubeſt aliq̃ rõ ſeu equitas reſtrigẽdi. nã vt h vides tex. iſte ſuſpendebat iſtos eligẽtes indignũ ſimplr a bñficijs. et tñ reſtringanť iſta verba ad bñficia q̃ hñt in illa ecclia et h iõ. q2 eligẽtes ſic in eligẽdo ledũt illam eccliaꝫ ad quã fit electio. ḡ pena nõ dʒ vagari reſpectu alioꝝ bñficioꝝ q̃ ſunt alibi. ⁊ hec nõ hñ. ⁊ ex h ⁊ ex tex. nota ꝙ qñqȝ p eodẽ delicto qs puniť duplici pẽa ⁊ vtraqȝ imponiť. de q̃ in.c. at ſi clerici in fi. de iudi. Nõ tercõ ibi eligerũt ꝙ hãc penã nõ incurrũt electores niſi elegerint indignũ intellige ſciẽter vt in.c. inotuit.ſ.e. Ex q̃ inferť ꝙ ſi aliq̃s nominauit in ſcrutinio indignũ ſꝫ receſſit ab illa noiatõne anteq̃ pueniret ad electõeꝫ vel ſcrutiniũ fuit laceratũ. nõ hñt locũ iſte pene vt ẽ hodie tex.i.c.ꝑpetue.ſ.e.li.vi. ⁊ p iſtũ tex. ⁊ illum poſuit Jo. an. vnũ dictũ ſemp mẽti tenẽdũ in regula odia. i mercu. dicens ꝙ vbi pena apponiť a iure ipſo facto ꝓpter aliquod delictũ ꝯmiſſum nunq̃ eſt locus illi pene niſi illud delictũ ſit ꝯſummatũ q̃ntũcunqȝ fuerit inchoatũ licꝫ poſſet extraordinarie puniri. q2 delictũ inchoauit pena tñ a iure impoſita nõ hẽt locũ h dictũ ꝓbať h iũcto illo.c. ꝑpetue. Et credo ꝙ Jo.an. h ponat in regula in penis. in mercu. pro q̃ facit aliud ſingulare dictũ Bar.in.l.i.ff. de ſic. vbi dicit ꝙ ſtatutũ puniens delictum certa pena nõ habet locũ in eo q̃ inchoauit ſeu incepit illud delictũ ſi illud nõ ꝑfecit q2 ſtatutũ ⁊ maxime penale eſt ſtrictiſſime interp̃tandũ. vt in re. odia. d re. in. li. vi. de h vltio vide plene qđ nõ. Bal. i. l. ſi qs nõ dicã rape. C. d epi. ⁊ cle. Nõ q̃rto ibi eps. ꝙ eps ꝯferẽs bñficiũ idigno pˀuať ptãte illõ ꝯferẽdi intellige p̃ma vice. vt. s. dixi i electorib⁹ ⁊ qñ ſciẽter ꝯtulit indigñ ſec⁹ ſi ignorãter vt.ſ.c. inotuit. Et nõ ex h ⁊ ex tex. ꝙ ſicut caplm ſupplet negligentiã epi i collatõe bñficioꝝ vt i.c. ij. d ſuppl. neg. p̃la. et i.c. ij. de ꝯceſ. p̃bẽ. ita ſupplet ſi eps pˀuať ꝓpter delictũ ſuũ q2 ꝯtulit bñficiũ indigno vt h. An aũt pena eligentiũ habeat locũ i oibus electorib⁹ dic ꝙ nõ. p̃mo ꝙ nõ hʒ locũ in cardinalib⁹ eligẽtib⁹ papã q2 h nõ ẽ iure cautũ ⁊ h nõ. glo. i.c. ſi duo. lxxix. di. Jtẽ non hʒ locũ i platuris citra epatũ ſꝫ reſtrigiť ad epatus et ſupiores digñtates. vt i.c. ſi compmiſſari⁹. p̃all. Jn gl. fi. ibi ſꝫ iſtõ eſt ordinariũ. pondera gl. et dic ꝙ reglr maior ſupplet negligẽtiã inferioris iux̃ nõ.i.c. cũ ſcim⁹. ix. q. iij. et i.c. ex p̃te. de ꝯceſſ. p̃bẽ. et h voluit h dicẽ glo. dũ dixit ꝙ ẽ ordinariũ. minor aũt nõ ſupplet negligẽtiã ſupioris niſi in caſib⁹ iure expſſis vt nõ. Jnno. in.c. q2 diuerſitatẽ. d ꝯceſ. p̃bẽ. vñ ſi nõ diceret h de caplo nõ poſſet caplm ſupplẽ defectũ epi. Et generalr cũ q̃riť ad quẽ fiat deuolutio i collatõib⁹ bñficioꝝ ſeu electõib⁹ diſtinguendũ ẽ ꝙ aut q̃riť i eccleſijs cathedralib⁹ aut in iferiorib⁹. p̃mo cãu hꝫ decretalẽ q̃꜡.ſ.e.li.vi. vbi dr̃ ꝙ i caſu negligẽtie deuoluiť ptãs ad metropolitanũ. ſ. quo ad ꝓuidendũ ecclie de epo. Jn alijs võ caſib⁹ ptãs deuoluiť ad papã i eccijs võ ſeu bñficijs iferiorib⁹ ſubdiſtinguẽdũ ẽ q2 aut loq̃ť d e deuolutõe fiẽda de caplo ad epm aut ecõtra. p̃mo caſu aut caplm negligit ⁊ tũc deuoluiť poteſtas ad epm. vt i.c. ij. de ꝯceſ. p̃bẽ. aut peccauerũt eligẽdo indignũ et ſi omẽs peccauerũt deuoluiť ptãs ad ipm epm vt i.d.c. ij. ⁊ in.c. quãq̃. p̃al. in fi. aut aliqui nõ peccauerũt ⁊ tũc ptãs deuoluiť ad nõ peccãtes. nõ aũt ad ſupiorẽ. vt i.c. gratũ. s. ti. ꝑxi. Si ãt eps interfuit caplo in collatõe vl̃ electõe tanq̃ p̃lat⁹ vl̃ canonicus ſua qđ hẽt i.c. poſtulaſti. de ꝯceſ. p̃bẽ. ſcd̃o cãu dic ꝙ aut eps ꝑdit ptãtẽ in bñficijs ſpectãtib⁹ ad eũ iure ꝓprio. ⁊ ſit deuolutio ad ſuũ caplm ſine ꝑdat ꝓpť negligentiã ſiue ꝑdat ꝓpter delictũ vt ꝓbať h iũcto.c. ij de ꝯceſſ. p̃bẽ. Jn bñficijs aũt deuolutio ad epm ex negligẽtia inferioris. puta q2 abbas ſubiect⁹ epo neglexit ꝯferre bñficia ad eũ ſpectãtia quo caſu fit deuolutõ ad epm et tunc eſt dubium nũquid caplm ſuppleat h caſu defectũ epi. et finaliter ꝯcludit hic Jnno. ꝙ non ſed hoc modo poteſtas deuoluiť ad ꝓximum ſuperiorem puta archiepiſcopũ. ar. c. ne pro defectu in fi.ſ.eo. et idem tenuit Jo.an. in.c. quãq̃. p̃allega. et ſatis mihi placet hec opinio. et ratio diuerſitatis inter beneficia ſpectantia ad epiſcopum iure ꝓprio. et iure deuoluto eſt ꝙ nõ eſt tanta ꝯmunio inter epiſcopũ et capitulũ in beneficijs deuolutis ſicut i bñficijs ſpectãtib⁹

iure proprio. nam in deuolutis ep̄s vtit̄ poteſtate tanq̄ ſuperior illius a quo eſt facta deuolutio. ideo capitulum nō habet in illis ꝯmunionem merito ad alium ſuperiorem debet fieri deuolutio. ar. in. c. licꝫ. et. c. fi. de ſupple. neg. p̄la. ſed in beneficijs ꝓprijs eſt ꝯmunio inter eos cum faciat ep̄s vnum corpus cum illo capitulo. et om̄ia dicat̄ ep̄s poſſidere noīe ep̄i et ſic etiā nomine capituli. iuxta nō. p Inno. in. c. dilecti. de ma. ꝛ obe. facit. c. cum clerici. ij. de ṽ. ſig. Et vide aliam differentiā inter iſta beneficia quā ponit Jo. an. in dicto. c. quamq̄. Aut ep̄s non habet ius conferendi. ſed ius confirmādi vtputa qꝛ ad aliquos citra ep̄m ſpectat electio et ad ep̄m ꝯfirmatio qui cōfirmat ſcienter idignū Et hoc caſu etiā dubitat̄ an ptās cōfirmādi deuoluat̄ ad caplm̄ an ad ꝓximū p ſupiorē Inn. poſuit hic duas opi. p̄ma opi. ꝙ deuoluatur ad caplm̄ ar. h per illa v̄ba ꝙ conſenſu fieri ꝛc̄. Alia opi. que ſibi magis placꝫ eſt vt deuoluat̄ ptās ad ꝓximum ſuperiorem q̄ſi ꝯfirmatōnem fecerit tanq̄ ſupior. et ad tex. iſtum in verbo ꝯſenſerit ridit Inno. ꝙ p̄t intelligi q̄n ep̄s interfuit capitulo tanq̄ canonicus mihi placet p̄ma opi. quā m apte ſentit hic glo. pe. nam tex. non p̄ot recte alio mō intelligi in ver. ſenſerit. niſi intelligat̄ q̄n ep̄us ꝯſenſerit ꝯfirmando. ſ. indignum vel admittendo p̄ſtatōnꝫ de indigno. nam q̄n ep̄s interfuit vt canonicus nō fit deuolutio ad caplm̄ ſed potius ad eum tanq̄ ep̄m qꝛ nō peccauit vt ep̄s ſed vt canonicus. vt in. c. poſtulaſti. p̄alle. et in. c. a collatōne. de app. li. vi. Et ex his cōclude ꝙ ſiue ep̄s ꝑdiderit ptātem cōferēdo ꝯfirmādo ſiue inſtituendo p̄ſtatum p patronum ſemper fit deuolutio ad capitulum ſuū niſi in beneficijs deuolutis ad ep̄m ex negligligentia inferioꝝ. Et ex his p̄t decidi q̄ſtio. nunqd ꝯcollatio facta ſcienter indigno ſit ipſo iure nulla docto. apte nō tangūt hic. ꝫ vide Jo. an. poſt Cōpoſt. et in. c. caplm̄ ſancte crucis. in pe. colum. de reſcrip. vbi videt̄ velle ꝙ collatio facta criminoſo nō ē nulla. ꝫ venit ānullanda argumēto. c. iter dilectos. de excel. p̄la. ꝛ vide p Freder. ꝯſilio. xiij. circa mediū qḋ mihi nō plꝫ. vn̄ credo ꝙ collatio facta nō idoneo ſcīa moribus ꝛ etate eſt ipſo iure nulla. ꝛ ptās ꝓuidendi illa vice deuoluit̄ ad alium mō p̄dicto hoc vide ꝓbare tex. in. d. c. quamq̄. in fi. iuncta gl. pe. ꝛ h. nā iſte tex. in ꝯditōne hui' ptātis et in nullitate actus voluit equiꝑare electores ꝛ collatores nō ob. ꝙ tex. dicat ptātem amittat. qꝛ illud verbū amittat dꝫ intelligi. ſ. ipo iure. vtꝫ p p̄cedentia et ſequentia. nam de ſignificato verbi amittat eſt vt non requirat actualem executōem ſeu factum alterius ſicut in ſili dicim' de illis verbis excōicatōni ſubiaceat. nam illud verbū ſubiaceat eſt eiuſdē tpis cū illo verbo amittat. et p illa verba fert̄ excōicatio ipo facto. vt nō. glo. in. c. vnica. de iniur. li. vi. in fi.

dixi plene in. c. clerici. ij. ne cle. vel mo. ſecus ſi tex. dixiſſet ꝓuetur. quia hoc verbū requirit executōnem alterius. ꝛ puto ꝙ in collatoribus ſit tenēda cōcluſio quā facit Jo. an. in electorib' in regula odia in merca. vbi ꝯcludit ꝙ iſte. §. clerici. habet locū ſolum in defectib' hic expꝛſſis. ſ. q̄n eligit̄ patiens defectum in natalibus in etate ꝛ ſcīa et morib'. Si aūt canonici eligerēt patientē alium defectū tunc ꝯcludit ꝙ nō incurrūt penaꝫ de qua h. qꝛ iure nō cauet̄. qḋ aūt p̄dixi habet locū in deuolutōnibus fiendis de ep̄o ad capitulū ꝛ econtra. ꝫ ſi ptās ꝯferendi eligendi p̄ſtandi vel ꝯfirmandi ſpectat ad inferiorem citra ep̄m et capitulū puta abbatē archidiaconū vl' prepoſitū tunc iſto priuato ꝓpter negligentiā vel delictū deuoluit̄ poteſtas ad ꝓximum ſuperiorem. vt in cle. vnica. de ſupp. neg. p̄la. ptās tn̄ inſtituendi vel eligendi ſeu p̄ſtandi deuoluit̄ ad illū qui habebit ptātem ꝯfirmandi vel inſtituendi licꝫ alias ñ ſit ſupꝰior. pone exemplū capitulū alicui' eccleſie habꝫ eligere ptās aūt ꝯfirmandi ſpectat de iure ſp̄ali ad abbatem et nō ad ꝓximū ſuperiorē. et idē dic cum patronus negligit p̄ſtare vel p̄ſtat indignū qꝛ ille dꝫ ſuppleꝛe q habebat ptātē cōfirmandi ꝛ inſtituendi qꝛ cenſetur ſupior quo ad bn̄ficiū. lꝫ nō ſit ſupior quo ad ꝑſonas eligentiū vel p̄ſtantium. et de hoc eſt glo. ſing. in. d. cle. vnica. Ultimo hic querit̄ quid ſi durante iſto triēnio q̄ canonici ſunt ſuſpēſi a beneficijs ꝯtigat iterꝫ eos eligere ſciēter indignū et ſic incidūt in nouā penā alterius trienniȷ. nūqd iſtud ſcōm̄ trienniū incipiet ſtatim poſt factā electōnem an debeat expectari finis trienniȷ. ꝛ hec q̄ſtio p̄t cōtingere ſepe numero i cōſimilibus terminis. Jo. an. refert opi. multoꝝ q hanc q̄ſtionē diſputarūt tandē ipe cōcludit indiſtincte q ſecundū trienniū incipit ſtatim poſt cōmiſſum delictuꝫ ita ꝙ priora tpa cōfundūt̄ in ſcōis qꝛ ex quo pena imponit̄ ipſo iure neceſſario debꝫ icipe ſtatim poſt cōmiſſum delictū et idē cōcludit ipe i gl. ſua. in cle. ij. de mag. in fi. Sꝫ mihi plus plꝫ opi. quā cenſit bar. in ſimilibꝫ terminis in. l. ſenat' ff. ad turpil. vbi format q̄ōꝫ ſtatuto cauet̄. ꝙ ꝯmittens homicidiū ſoluat mille. et ſtet ad ꝯfinia p decenniū durāte p̄mo decennio homicida ꝯmiſit aliud homicidiū querit̄ nūc vtꝝ debeat expectari finis p̄mi decēnij an vero ſcōm decenniū debeat imediate currere. ꝛ ꝯcludit ꝙ q̄nq̄ pena ponit̄ vt ſpecies puta dicit ſtatutū ꝙ ſtet ad ꝯfinia p decēniū a tpe delicti ꝯmiſſi ꝛ ſic determiat tēp' ꝛ ſic ſcōꝫ decēniū dꝫ incōtinēti currē al's ñ eſſet illḋ decēniū ſꝫ aliud ar. ho. in. l. ſi vſufruct'. mihi in bieniū. ff. d vſufru. le. aut pēa apponit̄ generalr̄ ꝛ indetermiate puta ſtet ad ꝯfinia p decennium. et tunc incipit ſcōm decennium finito p̄imo. quia alias non ſolueret penam delicti facit. ca. i. ij. de penis.

Cōpmittentes ſuper

Cauſam que. electione tenent̄ recipere electum a ꝯpmiſſario ſi eſt idoneus. h̄ dicit Cōmunis diuiſio ꝯ. ſcđa ibi ſi ſorores. Nota p̄mo q̄ moniales appellantur ſorores et econtra. vn̄ hec verba videntur ſynonima. i. idem importantia qđ eſt contra volgares ſcđm Jo. an. qui ſorores appellāt ſubiectas fratribus mendicantibus. alias vero appellant moniales. Idem dic de monachis q2 poſſunt appellari fratres vt in. c. cauſam. e. de iudi. nam olim anteq̄3 eſſet adinuentum in conſilio vt fideles appellarent̄ xp̄iani omnes appellabant̄ fratres ut eſt tex. iuncta gl. in. c. ſacro ſancta. xxij. di. ſunt eñ omnes xp̄iani fratres in xp̄o quia per lauacrum regenerationis recognoſcunt ſpūaliter vnum patrem. ſ. deum. vnde hinc omnes fideles cuiuſcunq̄3 ſint ꝯditionis orando deū dicunt pater noſter. vide ad hoc tex. in. c. ad menſam. xi. q. iij. ſed poſtmodum p excellentiam relictum fuit hoc nomen religioſis ꝑpter caritatem quam inuicem debent habere vt appellentur fratres vel ſorores. Nō ſcđo q̄ ꝯpmiſſis de eligendo p̄latum pōt fieri in forinſecum ſeu extraneum a collegio. Item nota q̄ moniales poſſunt transferre poteſtatem eligendi abbatiſſam in maſculum non ergo tenentur ꝯpmittere i alias moniales. Item nota q̄ hec ptās eligendi pōt ꝯferri i habentem poteſtatem ꝯfirmandi et hoc notabile colligitur intelligendo q̄ iſte moniales erant ſubiecte iſti epō quo caſu ad ipſum ep̄m ptinebat de iure ꝯmuni poteſtas ꝯfirmandi electionem vt nō. glo. xviij. q. ij. c. j. Item nota q̄ dantes poteſtatem alicui eligendi p̄latu3 vel aliũ officialem videntur intellexiſſe de idoneo. vnde ſi electus nō eſt idoneus nō tenentur iſti electum recipere et facit ad queſtionem quando ꝯmunitas eligit duos ciues vt vadant ad eligendum poteſtatem vel capitaneum Si eñ eligant̄ indignū puto q̄ ciuitas non tenetur illum acceptare vt hic q̄ nota nam in mandato generali non venit q̄ eligant indignum ar. i l. ſi ꝓcurator. ff. de ꝯditionibus indebiti et in. c. ſi cōpmiſſarius. e. eo. li. vi. An aūt hec poteſtas eligendi p̄latum poſſit conferri in laicum vt in ꝯpmiſſarium vid3 q̄ ſic q2 ꝯpmiſſarius cenſetur ꝓcurator ꝯpmittentium elegit eñ ipoꝝ nomine ad hoc qđ le. et nō. in. c. i cauſis. e. eo. in. d. c. ſi ꝯpmiſſari9 Sed laicus pōt eſſe ꝓcurator in ſpiritualibus cum exerceat nudū miniſterium vt eſt tex notabilis de ꝓcuratoribus in. c. i. li. vi. ergo ⁊c. ꝯtrarium puto ver. q2 in electione prelati non verſatur nudum miniſterium imo habet arbitrari an q̄s ſit idoneus ad officium p̄lature nec eſt omnino ſimpliciter ꝓcurator imo officiū radicatur in pſona ſua adeo q̄ nō pōt reuocari de quo tñ dicendū vt in. d. c. i cauſis. ad h̄ adduco tex. in. c. ꝯtingit đ arbi. vbi patet q̄ ñ pōt aſſumi arbiter laicus ſup ſpūalibus. et ſubijcitur i tex. rō q2 nō decet vt laicus in talibus arbitret̄ q̄ quidem rō optime militat in qōe noſtra facit in. ar. c. maſſana. c. ſacro ſancta. e. c. Scđo querit̄ pone q̄ ꝯpmiſſum fuerit factum in ep̄m qui habebat ptātem ꝯfirmādi electionem nunquid poterit iſte epūs exquo nūc h3 poteſtatem eligendi vt ꝯpmiſſari9 et ꝯfirmandi vt epūs vnico actu ſe expedire. ſ. p viam ꝓuiſionis dicendo ꝓuideo vobis de tali in abbatiſſam an teneatur p̄us eligere tanq̄3 ꝯpmiſſarius et poſtea ꝯfirmare tanq̄3 ep̄us Jo. an. dicit q̄ forte olim poterat ſe expedire vnico actu ſed hodie ſecus cum poſt electionem debeat ꝓponi edictum ante ꝯfirmationem iuxta formam. c. ſi. e. eo. li. vi. Do. an. dicit q̄ nec hodie nec olim poſſunt illa expediri vnico actu cum diuerſo iure iſte poteſtates concurrunt in eadem pſona ad hoc quod nota. in dicto. c. inter canonicos. e. eo. ego diſtinguere3 latius ſic quod aut iſte poteſtates ꝯcurrunt in eadem pſona diuerſo iure aut eodem p̄mo caſu aut ꝓpria auctoritate h3 iſte exercere vtrunq̄3 et tunc eſt in optione ſua an velit ꝓuidere vnico actu an diuerſis vicibus et hoc fuit finaliter đ mente Jo. an. in. c. ne ꝓ defectu. e. eo. vbi dicit q̄ ſi poteſtas eligendi p negligentiā deuoluit̄ ad ſuperiorem poterit ſupior eligere iure deuoluto et poſtea ꝯfirmare iure ꝓprio Itē poterit ꝓuidere vnico actu p viam. ſ. ꝓuiſionis ſeu collationis q2 cū habeat ipſe vtramq̄3 poteſtatem ex officio ꝓprio poteſt miſcere vtrūq̄3 qđ michi ſatis placet cum non cenſeatur iſte hoc caſu iure diuerſorum ꝓ hoc allego notabile dictū dominoꝝ de rota deciſ. lv. vbi notabiliter dicūt q̄ ſi p negligentia3 patroni deuoluitur poteſtas ad ep̄m tenetur ep̄s ꝯferre beneficium. e. tempus p̄fixum ad ꝯferendum. et ſic nota ſingulariter q̄ non tenet̄ ep̄s p̄us eligere et appud ſeipſum p̄ſentare et poſtea inſtituere ſed pōt vnico actu ſe expedire per viam collationis et tene menti q̄ hab3 tempus ad conferendum hoc beneficium. ſ. ſex menſiū a tpe deuolutōnis queadmodū. e. p̄dictum tps ꝓtenet̄ ꝯferre beneficia ſpectantia ad eū iure ꝓprio vt in. c. ij. de ꝯceſ. p̄ben. facit optime ad predicta. c. ſi electio. e. eo. li. vi. et. c. l3. e. de ſuppl. ne. p̄la. Si vero habet poteſtatem eligendi et ꝯfirmandi iure diuerſo et nō ꝓpo q2 eſt ꝯpmiſſarius reſpectu electionis et tunc nō pōt ſe expedire vnico actu. q2 non debet miſcere iſtas poteſtates cū vt alius eligat et vt alius habeat ꝯfirmare ad qđ vide ho. glo. in. c. q̄ circa. e. eo. li. vi. et p Inno. et glo. in. c. cū inter canonicos. e. eo. et qđ nō. in cle. ſi đ bñficio đ p̄ben. in glo. et in. c. cum veniſſent. de inſti. et per do. de rota. deciſ. cclv. Si vero eodem iure habet quis vtrāq̄3 ptātem nō pōt vnico actu ſe expedire. nā collatio h3 vim electionis ⁊ ꝯfirmatōis vt nō. in. c. cū olim đ cā poſ et ꝓprie. In glo. i. in. ſi. nō. ex hac gl.

q̄ ep̄s nō dicitur eſſe de collegio eccleſie inferioris ſi/
bi ſubiecte licʒ ſit caput collegij et dic q̄ eſt caput me
diatum nō immediate iuxta tñ nota. in. c. cū ab eccle/
ſiaꝝ. et. c. paſtoralis. de offi. ordi. ꝛ q̄ꝛ ē caput. Itē et
ꝑpter ꝯmunionē que ē inter ep̄m et eccleſias ſibi ſubie
ctas debēt iſte eccleſie ſibi ſubiecte i omnib' actib' ha
bere ꝯſilium et ꝯſenſum ep̄i. vt notat Inno. in. c. requi
ſiti. in fi. de teſtamē. et i. c. cū acceſſiſſent. ð ꝯſti. In ea
dem glo. in fi. nō iſtā glo. ꝑ differentia inter arbitrum
et arbitratorem ſeu amicabilē ꝯpoſitorem ꝛ quatenus
glo. dicit q̄ dictū arbitri tenet ſiue ſit equū ſiue iniquū
dic illud verum niſi contineat euidētem iniqtatem ſeu
peccatū de quo dic vt plene dixi in. c. ij. de arbi. quate
nus aūt dicit q̄ dictū arbitratoꝝ ſeu amicabilis ꝯpoſi
toris non tenet niſi ſit equū intellige. ſ. in effectu quia
p̄t peti reductio ad arbitriū boni viri. i. vt ꝑ iudicē tā/
q̄ʒ bonū viꝝ reducat̄ ad eqtatem vt in. l. ſi ſocietatem
§. arbitroꝝ. ff. ꝑ ſocio laudū tñ tenet niſi eſſet nullum
alia tñ rōne puta q̄ꝛ latū ꝯtra ius ſcriptū vel ꝯtra for/
mam cōpromiſſi vt in. c. examinata. de ꝯfir. vti. vel in
uti. tūc eñ nō petitur reductio ad arbitrium boni viri.
ex quo laudū eſt nullū tñ iſta nō ſunt neceſſaria i caſu
noſtro q̄ꝛ vt dicit Io. an. ꝛ bene ꝯpromiſſarius ad eli
gendū nō ē ꝓprie arbiter vel arbitrator ſ̄ ē poti' ꝓcura
tor. cōpromiſſari' eligit eñ noīe collegij et nō nomine
ꝓprio vt in. c. in cauſis. ·ſ· eo. et in. c. ſi cōpromiſſari'
eo. ti. li. vi. dic etiā q̄ nō ē ꝓprie ꝓcurator. q̄ꝛ non pōt
hec poteſtas renouari vt dicetur plene in. c. in cauſis.
·ſ· eo. vnde eſt quedam ſpēs ꝑ ſe. nam arbiter et
arbitrator ſumuntur in diſcordia ſed compromiſſari'
ad eligendum quandoq̄ʒ deputatur nulla exiſtente di
ſcordia. ſed vt facilius ꝓuideat̄ eccleſie de p̄lato. acce/
dit tamen magis ad naturam arbitratorum q̄ʒ arbitri
quia arbiter ꝓprie aſſumitur ad litem decidendam. ar
bitrator autem ſuper diſcordijs ortis in cōtractu vel q̄ſi
vt in. d. §. arbitrorum cum duabus. ll. ſe. Et ex hoc in
fertur q̄ non poſſunt ꝯpromittentes ſoluta pena vel
intereſſe recedere a ꝑſona electa vt hic. lʒ ſecus ſit i di
cto arbitri vt in. c. dilecti. ·ſ· de arbi. In gl. fi. in fi. te
ne hoc vltimū dictum glo. quod eſt hodie approbatū
in. d. c. ſi compromiſſarius. et generaliter cū queritur
an electores poſſunt variare alium eligēdo diſtinguē/
dum eſt aut elegerunt nomine ꝓprio vt faciunt canoni
ci aut nomine alieno vt ſunt compromiſſarij primo ca
ſu aut electio tenuit et nō poſſunt variare vt in. c. pub
licato. ꝛ in. c. cū inter. ·ſ· eo. quod tamen limita vt dixi
in. c. pe. e. ti. pꝛ. aut electio nō tenuit et tunc aut vicio
forme et poterūt iteꝝ eligere anteq̄ʒ p̄uenit̄ vt nō. doc.
in. c. q̄ꝛ ꝓpter. ·ſ· eo. aut nō tenuit vicio materie vt quia
elegerunt indignum. et aut ignorāter et poſſunt iterū
eligere vt in. c. innotuit. et in. c. cū terra. ·ſ· e. aut ſciēter
et nō poſſunt eligere. q̄ꝛ ex hoc ſunt p̄uati et poteſtas
eſt tranſlata in alium vt in. c. e. pꝛi. §. fi. et in. c. gratū.
e. de poſtu. p̄la. Scd̄o caſu p̄ncipali quando elege
runt nomine alieno tanq̄ʒ ꝯpmiſſarij. aut electio tenuit
et non poſſunt variare q̄ꝛ ſunt functi eoꝝ officio. ·ſ· e.
cum in iure et in. d. c. ſi ꝯpmiſſarius. Aut electio nō te/
nuit et ſi vitio materie et non poſſunt amplius eligere
ſiue ſcienter ſiue ignoranter q̄ꝛ functi ſunt eoꝝ officio
vt ꝓbatur in. d. c. ſi ꝯmiſſarius Aut electio non tenuit
vitio forme et tunc aut iuerunt cōtra formā errore pro
babili et puto q̄ potuerunt iterum eligere q̄ꝛ non vidē
tur elegiſſe ex quo non ſeruarūt formā eis traditam vt
ꝓbatur in. l. qui tñ. ff. de arbi. Et eoꝝ que nō. Inn. in
c. i. ð re iu. vbi poit ð executore. q ꝓbabili errore duct'
ꝓuidit ð bñficio ñ debito nūqd poſſit ꝓuidē ð debito
aūt ſcient̄ iuerūt ꝯtra formā ꝛ tūc puto q̄ ñ poterūt āpli'
eligere q̄ꝛ fūcti ſūt eoꝝ officio ar. in. c. cū dilecta ð rꝑ.

Electus ante ꝯfirmationē benefi/
Oſti cia ꝯferre vel aliter adminiſtrare ñ
poteſt. p̄mo ponit ius ex quo infert manda/
tum ibi mandamus. Nota p̄mo q̄ poteſtas ad/
miniſtrandi deſcendit ex ꝯfirmatione non antē ex ele/
ctione collegij per electionē eñ quis ꝯſequitur ius p̄/
lature et adminiſtrandi in habitu ſed ꝑ cōfirmationem
ſuperioris conſequitur ius adminiſtrandi in actu vt di
cit glo. nota. h̄ et in. c. quāto. lxiij. di. et idem eſt in ele/
ctionibus collegiorum ſecularium vt nō. glo. in. l. p̄ia
torum. C. de iuriſ. om. iu. et Bal. in auc̄. habita. C. ne
fi. ꝑ pa. et vide qd̄ dixi. e. eo. poſtq̄ʒ. Nō ſcd̄o quē
poſſe venire contra factum ꝓprium qñ illud non te/
nuit ex defectu poteſtatis et ad hoc ſolet allegari iſte
tex. de quo dicendū vt. ·ſ· latius dicam. Vltimo nō
q̄ ante confirmationem appellatur quis electus habi/
ta electione collegij. Idem dic poſt confirmationē ante
cōſecrationem vt in. c. tua. ·ſ· de his que fi. a p̄la. Sʒ
quero quid de iſtis p̄latis qui hodie ꝓuidentur ꝑ pa/
pam nunquid iſti ſtatim ꝑoſſunt adminiſtrare cū ſint
ꝑ papam ꝓnunciati dic q̄ ſic q̄ꝛ talis ꝓuiſio hʒ vim
electionis et confirmationis vt nota. in. c. cū olim. ð cā
poſ. dic tamen q̄ nō debet recipi tanq̄ʒ p̄latus niſi
ꝑ lr̄as pape facit fidem de ꝓuiſione ſibi facta alias re/
cipientes eum incurrunt penam vt eſt hodie ꝓuiſum
in quadam extrauag. dic tñ q̄ immediate cū papa ꝓ/
nunciat aliquē p̄latum ſtatim ille ſic ꝓnunciatus eſt ve
rus p̄latus quia ad eſſe gratie non requiritur litera ſʒ
ſolum ſufficit factum p̄ncipis ſed lr̄a ē de ſubſtātia ꝓ/
batoria nō aūt de ſubſtantia gr̄e vt nō. Bal. in. l. hūa
num. C. de legi. ꝑ Io. an. et archi. in ꝓhemio. vi. vn̄
hodie non ſufficeret ꝓbare ꝑ teſtes q̄ papa ꝓnuncia/
uit aliquē ep̄m ad h̄ vt recipiatur in eccl̄ia tanq̄ʒ ep̄s. ſʒ
oportet vt probetur per lr̄am pape modo p̄dicto. In

glo.fi.i fi.nota glo.que ſolet allegari cum queritur an
et quando quis poſſit venire contra factum ꝓprium
Petrus de ſantudo ponebat hic aliam theoricaꝫ di
cens ꝙ aut factū eſt nullum ratione cōferentis puta ꝙ
non habeat poteſtatem diſponēdi.vel non ſeruauit ſo
lennitatem debitaꝫ et poteſt quis venire cōtra factum
ſuum licet ſit nullum all'.c.diuerſis fallacijs de cle.cō-
iuga. Secus ſi ignoranter diſpoſuit vt in.ca.inno-
tuit.ꝭ.co.Inno.dat aliā theoricā dicēs ꝙ vbicunqꝫ
factū ē imꝓbatum a iure ſemꝑ ꝗs pōt venire cōtra fa-
ctum ꝓpriū vt h et i.c.ſi qs pſbiterorꝫ.d re.eccle.non
aliq.non obſtat ſcōm eundē.c.diuerſis fallacijs.quia
ibi factū nō erat omnino nullum ſꝫ poterat aliquo mō
ſuſtentari.vel illud ꝓcedit in odium epi qui ſcienter ꝓ
uidit de bñficio clerico cōiugato.vel tertio ꝓcedit illō
diſpenſatiue ſcōm eū.Sꝫ pōt dici ꝙ cū iſta ſit via bro
cardica.et diſcurrat ꝑ mltos ⁊ infinitos caſus nō pōt
ſub certa regula diſtringi ſꝫ ſcōm varietatē factorꝫ ali-
quando lꝫ venire ꝯtra factū ꝓpriū aliqñ nō.et in iudi-
cijs pōt iſta qō diſcuti multis modis et reſpectu iudi-
cis et reſpectu ptium nā in iudice pōt dubitari an poſ-
ſit venire ꝯtra ſniam ſuā interlocutoriam et diffinitiuaꝫ
de quo dicendum vt dixi in.c.cū ceſſante.de app.et in
c.in.lřis.e.de offi.dele.reſpectu ptis poſſet dubitari
circa ꝯfeſſionem et libellū nunqd poſſit venire contra
id quod ſemel fecit de quo in.c.fi.de ꝯfeſ.et in.c.ij.de
libel.obla.eodem mō poſſet dubitari reſpectu teſtium
nunquid poſſunt variare de quo in.c.preterea.de teſt.
co.Circa facta extra iudicia poſſet etiam dubitari tā in
ꝯtractibus nominatis ꝗꝫ in noiatis et alijs diſpoſitio
nibus ſumentibus vim ex facto vnius ptis tm̄.Sꝫ ꝑ
aliqlī introductione et concordantia iurium q̄ allegāt
in glo.potes ſic diſtinguere ſumēdo aliqua dicta.Cal.
in.c.ſi quis pſbiterorꝫ pallegato et h ꝑ doct.ꝙ aut qs
vult venire ꝯtra factum ſuum nomie alieno et ad ꝯmo
dum alterius aut nomie ꝓprio et ad ꝯmodū ꝓprium.
ꝑmo caſu aut ē remotus ab adminiſtratione et nō pōt
venire illo nomine vt in.c.monemꝰ.xij.q.ij.vbi patet
ꝙ prelatus qui male alienauit non poteſt nomie eccle
repetere male alienata ſi fuit remotꝰ ab adminiſtratōne
aut non fuit remotꝰ et tūc pōt venire ꝯtra factū ꝓpriuꝫ
ex quo agit noie adminiſtratōis ſue et factū ſuū pōt imꝓ
bari.ſecus aūt vbi legitime factū ſuū explicaſſet vt in
d.c.ſi qs pſbiterorꝫ.et.xij.q.ij.non liceat.et in.c.ij.d
pe.cū ſi. Scdo caſu ꝑncipali qñ vult venire nomie
ꝓprio et tūc aut iminet piculū aiarꝫ vl' fauore publice
libertat.⁊ pt vaire ꝯtra fcm ꝓpū exq d iure illō ñ pōt
dānari ut i.c.tenor.⁊ i.c.ꝯſanguinei.d re iu.⁊ i.l.inter-
rogatā.C.d libe.cā.ſm vnū intellectū.aut ñ iminet ta
lis fauor.⁊ tūc aut fcm ñ tenuit.aut tenuit ꝟ ē caſſandū
ꝓprio cāu aut vult venire ꝯtra i iudicio aut ex iudiciū.ꝑ

mo caſu ſi allegat turpitudinem ſuam non debet audi
ri vt in.l.ſi creditoribus.C.de ſ.pig.manumiſ.et i.c.
inter dilectos.de dona.aut excipiendo alleget turpitu
dinem ſuam et auditur.ff.de condi.ob tur.cau.in.l.
iiij.et vide in hoc qō plenius dixi in.c.cum ſuper.de
conceſ.preben.et per.Bar.in.l.iureiur.§.ꝓcurator.
ff.de iureiur.Si extra iudicium aut factum non tenuit
ex pſona facientis et poteſt cōuenire.ar.hic aūt nō te
nuit ex pſona recipientis et diſtinguit vt.s.ꝙ aut ſciē
ter hoc fecit ⁊ nō pōt cōtrauenire in odium ſui.et ſic pt
intelligi.c.diuerſis fallacijs.ex quo infertur ꝙ ſi platꝰ
ſcienter contulit beneficium idigno nō poteſt ipſemet
reuocare factum ſuum quod nō.pro intellectu illiꝰ.c.
diuerſis.Aut ignoranter fecit et poteſt contrauenire.
vt in.c.innotuit.ꝭ.e.Si vero factum non eſt nullum ꝟ
eſt caſſandum tunc non poteſt quis venire contra fa-
ctum propriū vt in.l.poſt mortem.ff.de adop.et dic
ꝙ regulariter in contractibus nominatis nō eſt locus
penitentie ex quo ſemel tenuerunt etiā re integra.ſm
Inno.vt.ꝭ.l.ſicut.C.de ac.et obli.qꝛ ꝯtractus a ꝑnci
pio ſunt mere voluntatis ex poſtfacto ſunt neceſſitatis
vt ibi fallit in ꝯtractu mandati vt iſti mādati.§.recte.
nā reuocat̄ re integra vt ibi. Scdo fallit in ꝯtractu
depoſiti qꝛ pt deponens depoſitū reuocare ad libituꝫ
vt in.l.i.ff.depoſiti.et in.c.i.eo.ti.Fallit tertio in ſocie
tate vt.l.ſed eſt ſocius.§.fi.ff.ꝓ ſocio ſi tm̄ intempeſti
ue reuocat̄ ſocietas pōt agi ad intereſſe vt ibi.niſi ſub-
ſit cā reuocandi vt quia ſocius eſt rixoſus vel al' inho-
neſte viuit in domo vt eſt tex.nō.in.l.ſi conuenerit.ff.
eo.nam ex his cauſis poteſt ſocius repelli a ſocietate
In contractibus vero innominatis poteſt dari hec re
gula ꝙ admittitur penitentia re integra et etiam re non
integra ſed ſuccedit oblitio ad intereſſe de quo plene
le.et no.in.l.ſi pecuniam.ff.de condi.ob.ca.et dicam
aliquid de iſtis contractibus innominatis in.c.cū in-
ter.ꝭ.co.et rō eorum ſumitur ex dictis glo.quia in cō
tractibus nominatis ius acquiritur parti ideo non eſt
licitum contrauenire ſecus autem in innominatis.

Sed ꝯtra tex.oppo.videtur enī ꝙ iſte electus non
poſſit reuocare quod fecit.quia nemo iudex in facto ꝓ-
prio vt in.l.vnica.C.ne quis in ſua cā doct.dant tres
ſolutiones.prima ꝙ iſte reuocauit tanqꝫ actor et non
tanqꝫ iudex. Scda ꝙ in notorijs ceſſat ſuſpitio vt
nō.in.c.ex pte de.v.ſig.tertia ſo.ꝙ in facto eccleſie
ſue pōt platꝰ eſſe iudex.ij.q.vij.ſi qs ergo ⁊ nō.in.c.
d penis.li.vi.Hec ſolutio ē bona in ſe ſꝫ nō ꝯgruit hic
qꝛ cum iſte nō eſſet adhuc ꝯfirmatꝰ ñ poterat ꝓcedere
vt platus etiā in notorijs et ſic ē falſa etiā tertia ſo.dic
ergo ꝙ iſte renūciauit ꝙ geſſit nō tanqꝫ iudex ſꝫ tanqꝫ
actor vel de facto ſicut de facto adminiſtrauit vel h fa-
ciet hic auctē ſedis apoſtolice.

Onſideravimus Electio facta poſt appellationem et prima nõ caſſata vel ↄtra p̃uilegia eccleſie caſſanda eſt. Diuidit̃ nã premittit cãs caſſationum. ſcd̃o vtramq; electionem caſſat ibi qua ꝓpter. tertio mandat eccleſie ꝓuidere ibi vobis. Nõ p̃mo et tene menti. ꝙ electio facta poſt appellationem extraiuditialem non eſt ipſo iure nulla ſed venit irritãda ſi appellatio fuit legitima. ex quo infert̃ ꝙ geſta pꝰ appellationem extraiudicialem non omnino ſunt ipſo iure nulla ſʒ veniant retractanda ſi fuerunt geſta poſt appellationem legitimam et in hoc iſte tex. eſt valde notã. et intellige ꝙ appellatio fuit interpoſita a pte ſecus ſi fuit interpoſita a iudice ſʒ extra iudiciuʒ quia tũc geſta contra appellationem ſunt nulla vt ꝓbatur in. c. dilecti. et. c. dilectis. ꝭ. de appel. vbi excõicatio lata poſt appellationem extraiudicialem fuit nulla et ad limitationem p̃dictorum vide qđ dixi in. c. i. de app. et in. c. ↄſuluit eo. ti. vbi plenius tetigi. Nõ ſcd̃o. et tene etiam menti ꝙ geſta ↄtra p̃uilegia eccleſie nõ ſunt ipſo iure nulla licet veniant retractanda. nam electio prima fuit hic facta ↄtra tenorem p̃uilegiorum et nihilominꝰ tenuit licet fuit in cã caſſationis ex quo habes notabilem dr̃iam inter p̃uilegia et iura ↄmunia. nam attemptatum ↄtra ius ↄmune regulariter eſt ipſo iure nullum vt in. c. vides. x. di. et in regula que ↄtra ius fiunt. đ re. iu. in. vi. et in. l. non dubium. C. de le. Secus in attemptato ↄtra p̃uilegia vt h̃ nõ. ꝓbat̃ nam ſʒ p̃uilegia ſint p̃uate leges. iij. di. p̃uilegia tñ nõ ſunt leges ↄmunes. Item p̃uilegia ↄſiſtunt in facto et poſſunt ꝓbabiliter ignorari. iura vero ↄmunia concernunt ↄmodũ publicum nec poſſunt ꝓbabiliter ignorari. imo eſt late culpe ignorare iura ↄmunia vt nõ. p Bar. in. l. ꝙ nerua. ff. depoſiti. Tertio nota ꝙ eligentes ↄtra p̃uilegia eccleſie et ↄtra appellationem legitimã ſeu poſt p̃mam electionem non caſſatam non ſunt p̃uati poteſtate eligendi ſʒ poſſunt de nouo eligere qđ bene notabis ex quo infertur ꝙ non ꝓpter quãlibet iniuſticiam electionis dñt p̃uari eligentes ptãte eligendi. Quarto nõ ꝙ electio facta poſt p̃mã non caſſataʒ ſʒ ſit in cã caſſationis nõ tenet. Et eſt rõ qꝛ p p̃mam electionem eſt cõtractum matrimonium inter eccleſiam et electũ vt in. c. cum inter canonicos. ꝭ. eo. ergo nõ põt in alium tanq̃ in ſponſum conſentire durante p̃ori vinculo cũ eccleſia adhuc non ſit libera. vnde verbũ caſſamus poſitũ in tex. ponitur ꝓprie quo ad p̃mã electionẽ et impꝓprie q̃ ad ſcd̃am. nam p̃ma non fuit nulla vt patet ex eo quia ſcd̃a inualidatur qꝛ fuit facta p̃ma nõ caſſata. ergo p̃ma tenuit. qꝛ ſi fuiſſet nulla non poterat caſſari vt in. c. ad diſſoluendũ. de deſpon. impu. Sʒ ſcd̃a fuitꝰ nulla rõe p̃dicta qꝛ nõ pñt eſſe valide due electiones ad eandem eccleſiam vt in. c. auditis. ꝭ. eo. facit. c. ſi q̃s dñas eo. ti. li. vi. Nota quinto ꝙ licet retractet̃ electõ alicuius nõ ꝓpter hoc leditur fama et opinio electi ſi electio non fuit caſſata vitio pſone ſecus ſi p pſone defectum vt. ꝭ. eo. ſup eo. Sexto et vltimo nõ et tene menti ꝙ vbi duo fuerunt electi in eadem eccleſia in diſcordia et vtraq; electio ex aliquo defectu caſſatur non debent in eadem vacatione aſſumi in eadem eccleſia. et hoc inter diſcordiam euitandã ſʒ ſi omnes vnanimiter ↄcordarent in vnum valeret electio quia tunc ceſſaret cã ꝓhibitionis vt nõ. Hoſti. ꝭ. eo. ſup eo. Sed cõtra hoc op. de. c. licet. e. eo. vbi gerens ſe ꝓ papa ẽ excõmunicatus ſi electio ſua non tenuit ergo videtur ꝙ non poſſit amplius eligi in eadem vel in alia eccleſia. So. dicunt doc. et bene ꝙ illud eſt ſpãle in papa. Itẽ loquitur ꝙ electus minus legitime geſſit ſe ꝓ papa faciendo ſciſma. ſed electi de quibus hic non geſſerunt ſe ꝓ epiſcopis nec fecerunt ſciſma. ſed ſolum defendebant iudicialiter electionem eoꝝ. Si aũt electus gereret ſe ꝓ p̃lato vel intromitteret ſe in eccĩa p potentiam laicalem non poſſet iſte amplius ꝓmoueri ad aliquaʒ dignitatem ſine diſpenſatione pape vt in. c. quiſq̃s et qđ ibi nota. ꝭ. eo. facit. c. auaricie. e. ti. li. vi. In gl. i. in. fi. nota bene ſcd̃am ptem. huius glo. ex qua habes ꝙ appellatio etiam extra iuditium non valet niſi in ea exꝓmatur cauſa ꝓbabilis appellandi ſuper quo fuerunt opi. vt notat glo. in. c. cordi. hic all'. In glo. penul. in. §. ignominie vbi dicit tex. nota. ꝙ miles depoſitus de militia ꝓpter culpam ſuam efficitur infamis et idem dicit ibi gloſa nota. in clerico depoſito vt efficiatur infamis glo. iſta in ſolutione ſentit ꝙ ↄtrarium pcedit ſi electio hic fuiſſet caſſata vitio pſone et ſic ſentit ꝙ iſto caſu electus efficitur infamis quod doc. nõ admittunt qñ p viam exceptionis fuit ꝓbatum crimen quia crimen ꝓbatum p modum exceptionis nõ infamat in c. cũ dilectus de ordi. cog. an aũt indiſtincte ſit h̃ verũ dic vt dicam. ꝭ. e. ſup eo. In glo. fi. ibi ꝓpter ſcandalum. nota. glo. et h̃ ↄmuniter tenet̃ a doct. et dic vt s. dixi in vlti. nõbili Et ex hac glo. iuncto tex. nõ. ꝙ ꝓpter ſcandalum euitandũ põt fieri licite ꝓhibitio vt q̃s non eligatur in certa eccleſia licet ipſe in nullo deliquerit. nam etiã multa licita ſunt dimittenda ꝓpter ſcandala euitanda ex quo poſſunt omitti ſine peccato vt in. c. ij. de noui. op. nun. et in. c. nihil cũ ſcandalo đ pſcrip. et. c. cum teneamur. de preben.

Vffraganeis Metropolitanus ↄfirmatus ſʒ nondum receperit pallium põt ſuũ ſuffraganeũ ↄſecrari facere. Vel ſic Metropolitanꝰ ↄfirmatꝰ et ↄſecratꝰ ñ põt pallio ñ recepto ſuũ ſuffraganeũ ↄſecrare ſʒ poteſt mandare alijs ſuffraganeis vt illum conſecrẽt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et facit ad ſecundam partem rubꝛice. Nota primo ibi ad mãdatum ipſius iuncto tex. ibi ad eius iuriſdictionem ꝙ epi prouincie tenentur obedire archiepo illius ꝓuincie. pertinent enim ad eius iuriſdictionem. Nam archieps habet iuriſdictionem ordinariam in omnes epiſcopos prouincie. vt in. c. paſtoralis d offi. or. et in. c. ſicut olim. de accu. et. vi. q. iij. ſorore. quod intellige, niſi ſint exempti ſpeciali beneficio pape.

Nota ſecũdo ꝙ archiepiſcopus appellatur metropolitanus. dicitur enim archiepiſcopꝰ ab archos qđ eſt princeps quaſi princeps epiſcoporum. dicitur autẽ metropolitanus vel a menſura ciuitatum quia olim fuit archiepiſcopus deputatus et prepoſitus multis ciuitatibus prouincie. vt dicitur in. c. cleros. xxi. di. vel dicitur metropolitanus a metros quod eſt mater quia archiepiſcopalis eccleſia eſt mater totius prouincie vt nota glo. in. d. c. cleros. epiſcopi autem prouincie dicuntur ſuffraganei archiepiſcopi a ſuffragando quia ſuffragantur ſibi in officio epiſcopali puta conſecrãdo alios epiſcopos. Item celebrando concilia et ſimilia

Tercio nota ꝙ electus et conſecratus poteſt appellari metropolitanus licet non poteſt appellari archiepiſcopus ſi nondum receperit pallium vt in. c. niſi. ī. de vſu pallij. Nota quarto ꝙ ſicut electus et cõſecratus poteſt exercere ea que ſunt ordinis vt in. c. tranſmiſſam. ī. e. ita electus et confirmatus nõdum conſecratus poteſt exercere ea que ſunt iuriſdictionis. Que autem dicuntur iuriſdictionis et que ordinis dicetur plene in. d. c. tranſmiſſam. Ultimo nota ꝙ de iure cõmuni electus in epm debet conſecrari ab alijs epis prouincie et archiepiſcopo ſuo vel ipſius mandato. qt autem requirũtur neceſſario ad conſecrationẽ alterius epi dic vt in. c. nec epi. et in. c. ſi archiepiſcopus. ī. de temp. or. Oppo. contra tex. videtur ꝙ iſte electus confirmatus non poterat mandare ſuum ſuffraganeũ ab alijs conſecrari quia conſecratio eſt ordinis vt i. c. ꝙ ſicut. ī. e. ergo cum iſte non poteſt per ſe conſecrare cum nõdum ſit ipſe conſecratus non debet poſſe hoc alijs demandare qꝛ qui per alium facit per ſe facere videtur vt in. c. mulieres. de ſen. excõ. et in regula qui per alium. li. vi. et alibi dicit iur. regula ꝙ ſuo nõ licet nomine nec alieno licebit. vt in regula ꝙ ſuo de re. iur. li. vi. Item fortiter facit contra iſtum tex. c. i. c. di. vbi dicitur ꝙ electus in archiepm non debet differre cõſecrationem ſuã ne differatur conſecratio ſuffraganeorum. Octauo videtur ꝙ ſi nondũ ipſe eſt cõſecratꝰ ꝙ non põt per ſe nec per aliũ ſuffraganeũ conſecrare So. cõtraria videntꝰ vera et ꝓpterea dixerũt quidaꝫ ꝙ iſta nõ fuerit decre. ſed potius fuerat quedaꝫ prouiſio fundata ſuper quadã equitate quaſi dicat ꝙ d iure nõ põt iſte hoc demandare ante ſuã conſecratiõeꝫ. Sed iſta opinio fuit olim poſita quando iſta decre. erat in ſecunda compilatione que non erat papalis ſed cuiuſdam gallenſ. non autem poterat hoc dici poſtquam fuit poſita in tercia et quarta et qnta ꝯpilatõe qꝛ iſte compilationes fuerunt pape et papa mandat vt iſtis decretalibus vtamur in iudicio et extra vt. s. in ꝓhemio ideo ꝯmuniter tenetur ꝙ de mero iure põt electus et ꝯfirmatus demandare hanc ꝯſecrationem alijs ſuffraganeis. hoc tenet glo. pe. in. c. i. de tranſla. ꝑla. ⁊ gl. in. c. i. c. di. et doct. ꝯmuniter hic. Ad ꝯtraria dic ꝙ ꝓcedunt quando quis mandaret ꝯſecrationem alijs nõ habentibus poteſtatem ꝯſecrandi ſed ſuffraganei ex quo ſunt epi habent poteſtatem ꝯſecrandi et ſolum eis deerat iuriſdictio et poteſtas ꝯſecrandi non ſubiectum. vnde electus et ꝯfirmatus ꝯmittendo hanc ꝯſecrationem ſolum exercet iuriſdictionem qꝛ tribuit facultatem conſecrandi ſubditum ꝓprium. epi autem hoc faciunt poſtmodum iure ſuo. vide optime ſimile in ordinatõe clericorum vacante ſede. nam capitulum põt ꝯmittere alteri epo vt ordinet clericos alterius dyo. vt in. c. cuꝫ nullus. de tempo. or. li. vi. et tñ certum eſt qđ capitulum per ſe ordinare non poteſt cum nõ ſuccedat niſi ſolum in his que ſunt iuriſdictõnis vt in. c. cum olim de ma. et obe. Idem in alijs pontificibus nam poteſt capitulum ſede vacante alienum epm inuitare vt exerceat ibi pontificalia vt in. c. pontifices. vij. q. i. hinc dixit. Cõpo. ꝙ ſe. na. metropolitana poteſt capitulũ illius eccleſie demandare conſecrationi ſuffraganei, pꝫ h dicitur qꝛ ex quo ꝯmiſſio fitꝰ ab habente poteſtatẽ ſolum verſatur ibi iuriſdictio et non ordo et per hoc habes bonam limitationem ad iura dicentia ꝙ his videtur facere cuius nomine fit illa enĩ ꝓcedunt quãdo ille cui fit ꝯmiſſio non poterat facere nomine ſuo ſed ex toto facit tanꝙ alius, ſecus vbi facit nomine ſuo lꝫ habuerit auctoritatem ab alio vt hic. Et hoc voluit in effectu Inno. hic. Ad ſcđm ꝯtrarium. d. c. i. c. di. datꝰ multiplex ſolutio vt ibi et hic. Notatur pmo ꝙ ꝓcedit qñ electus et ꝯfirmatus eſt in mora petendi de ꝯſecratione nam tunc non poteſt hoc alijs demandare vt ibi ſcđo qđ loquitꝰ ibi quando ipſe archieps vult p ſe ꝯſecrare nam tunc oportet ꝙ differatur ꝯſecratio ſuffraganei. donec ipſe fuerit ꝯſecratus vel tertio loquitꝰ qñ in ꝓuincia non ſunt niſi duo epi. nam ſi archieps nondũ eſſet ꝯſecratus non põt alios ꝯſecrare quia ad minus requiruntꝰ duo epi ſeu tres epi vt in. d. c. nec epi ad. c. qđ ſicut. ī. eo. quod videtur etiam facere oppoſitũ dic ſcđm Inno. qđ loquitur in arduis. nam archieps qui nondum recepit pallium non põt ardua explicare vt ꝯſecrare v̇gines ꝯcilium ꝓuinciale celebrare et ſimilia vt h ſed leuia põt ar. ī. e. tranſmiſſam. et ꝯſecrare epm cenſetur leue cum etiam epi ſuffraganei hoc poſſunt p ſe vacante ſede metropolitana vt in. c. qꝛ p ambitões. lxiiij. di. Et nota glo. in. d. c. i. c. di. vbi de hoc. Ex

bis infertur ad qōnē cottidianā nunquid electus et cō
firmat⁹.q̄ nōdū ē ꝯſecrat⁹ poſſꝫ ꝯcedere idulgētias ma
xime ſi nondum eſt preſbiter d̄ qua queſtione vide per
Bal.poſt beatū Tho.in accidentib⁹ d̄ expſſis vbi cō
cludit poſt beatū Tho.ꝙ ſicq̄ȝ remiſſio q̄ fit p indul-
gentias non ꝯcernit adminiſtrationem ſacroꝝ ſed po-
tius iuriſdictionem nam ꝯmunicat iſte theſaurū eccl̄e
qui dicit̄ eſſe ꝯgregatus ex meritis ſanctoꝝ vt plene di
xi in.c.ad liberandum.de iude.et idem dicendum d̄ le
gato pape lꝫ nō ſit ſacerdos et vide p beatum Tho.
quarto ſniarum di.xx.q.tertio articulo.et.q.iiij.arti-
culo.ij.et idem dic de ſimilibus.q.

V per eo. Is cuius electio fuit caſſata
non vitio pſone ſꝫ electōnis
mō iterū eligi poteſt.ſecus ſi vitio pſone.h.
.d.Et cottidie ſolet allegari.pmo ponit̄ queſtio ſcd̄o
ſolutio.ibi h̄ tnā.in q̄ro duo facit.nā pmo r̄ndendo
diſtingüit.ſcd̄o excipit ibi niſi. Nō pmo ꝙ electio
caſſatur quīq̄ȝ ex duplici defectu.ſ.pſone et forme ip
ſius electionis exemplum pmi opponit̄ ꝯtra electū cri-
men.vel aliqs defectus puta natalium vel ꝙ eſt corpo
re viciatus vel qd ſile exemplū ſcd̄i qn̄ in electione nō
fuit ſeruata forma canonica de qua hodie in.c.q̄ȝ ppt
.ꝓ eo.vel electores erant excōicati vel ſuſpenſi et gene-
raliter poteſt dici ꝙ qualitercūq̄ȝ electio retractetur ſi-
ne vitio vel defectu electi nunq̄ȝ talis caſſatio hꝫ impe
dire pmotionem electi.rō diuerſitatis eſt q̄ȝ vitium cō
cernens pſonam ſigillat et notat ipſam pſonā et eā ſe-
quitur ſicut lepra leproſum.vt.iij.q.i.cito turpem. ſe-
cus eſt in alia cā extrinſeca q̄ȝ cū nō ꝯcernat pſonam
electi nō dꝫ pmotionē ipſius ipedire.Scd̄o nō ex h̄ et
ex tex.ꝙ crimē p exceptionē pbatū nō ſolū repellit p
illa vice ſed etiā nōt pſonā vt amplius pmoueri non
poſſit.Sed ꝯtra hoc ⁊ ꝯtra tex.opponit̄ fortiter de.c.
ij.de or.cog.vbi habetur ꝙ crimen pbatū p viā excep
tionis non infamat.ad idem.l.lucius.ff.de his q̄ nō.
in fa.eſt et alius tex.multū diſtringens in.c.ſup his.ꝓ
de accu.vbi dicit tex.ꝙ lꝫ crimen ſit pbatum ꝯtra ele-
ctum p viam exceptōis nō tn̄ p h̄ dꝫ iſte pdere bn̄ficia
pus habita lꝫ repellat̄ a pſequendo illud bn̄ficiū ad
qd̄ fuit electus Sc.ppter h̄ et ſilia ꝯtra iſtud.c.legit̄
pluribus modis duob⁹ in glo.et tribus extra eā.pm⁹
intellec⁹ eſt qd̄ iſtud crimen pbatum ꝯtra electum nō
infamat.infamia iuris vt in ꝯtrarijs.ſed infamat elec-
tum infamia facti nā grauat̄ opi.ſua.ex eo q̄ȝ repulſus
fuit vitio pſone.et infamia facti impedit pmotionē q̄ȝ
opi.pmouendi de nullo dꝫ facillare vt in.c.tantis da-
nie.lxxxi.di.et in.c.omnipotēs.ꝓ de accu.et iſte intel
lec⁹ eſt ſatis in ſe bon⁹ quē clarius firmat gl.in.c.cum
inter canonicos.ꝓ eo.et pbat̄ alia rōne.nā ſi infamat⁹
infamia facti ſuſpendi debet a beneficijs habitis do-
nec ſe purgauerit iuxta ea que leguntur et notantur.ij.
q.v.in.c.pſbiter ſi.et in.c.ij.et.c.inter.d̄ purga.cano.
multo fortius debet impediri pmotio infamati q̄ȝ tur
pius eijcitur q̄ȝ nō admittit̄ ⁊c.vt in.c.quēadmodum
de iureiur.et ſequendo hunc intellectū dicit ad.c.ſuper
his.ꝙ loquitur in beneficijs habitis.illis em̄ nō puat̄
ppter crimen pbatum p viaȝ exceptionis Sed nos lo
quimur in beneficijs obtinendis.Et facit ad pdicta
quod nota.Di.in regula infamibus.de re.iuris.li.vi.
et quod nota.in.l.ij.C.de dig.li.xij.vbi patet ꝙ non
ſolum infamia iuris.ſed etiam facti impedit ne quis p
moueatur ad dignitates et beneficia.et iſte intellec⁹
ſic declaratus ſatis ſuſtentabilis eſt.Scd̄s intellectus
gl.eſt vt intelligatur tex.qn̄ crimē ppter qd̄ electio fuit
caſſata ꝯtingebat ipſam electionem nam rōne ꝯtingē-
tie videtur crimen pncipaliter deductū vt patet i his
que le.et nota.in.c.i.de excep.et.c.ij.de ꝯſd.et in.l.ij.
§.ſi publica.ff.de adul.et oportet intelligere ꝙ cōtra
electionē inſtabatur pncipaliter vt caſſaretur et inciden
ter conſtitit de vicio electi vt patet q̄ȝ ꝯmiſit ſimoniam
circa illam electionem vnde videt̄ illud crimen pncipa
liter deductum quēadmodum deducebatur caſſatio
electionis.iſte intellectus eſt bonus in ſe ſed aliquan-
tulum reſtringit lr̄am.tertio legitur extra glo.per.co-
ntro.ꝙ crimen electi fuit h̄ deductū p viam accuſatio-
nis et non exceptionis.iſte intellectus non habet ſen
ſum ſed reſtringit nimis lr̄am.Ideo datur intellec⁹
quartus ꝙ ptextu pme exceptionis non debet iſte re
pelli pmotione ſecunda.Sed oportet ꝙ de nouo ex-
cipiatur de illo crimine.iſte intellectus non pbatur in
lr̄a que innuit iſtum debere repelli ex eo ꝙ alias fuit ex
pulſus.Quintū intellectum ponit Inno.dicens ꝙ ex
ceptio que opponitur contra electum habet in multis
vim accuſationis.vnde appellat̄ quandoq̄ȝ accuſatio
vt in auc.de ſan.epi.in.§.ſi quis nunc.vnd̄ quēadmo
dum accuſatio ſigillat accuſati et ꝯuicti pſonam ita et
hec exceptio et ſolet multum allegari hec lec.Inno.⁊
cā.declara ſic.duplex eſt exceptio quedā pprie dicta ⁊
quedam impprie dicta.ppria exceptio eſt q̄ ponitur a
ſtimulato et vocato ad iudicium ꝯtra vocantem et ipſi⁹
accuſationem.nam exceptio eſt accuſationis excluſio
vt in.l.i.ff.de excep.et iſta exceptio regulariter vltra
repulſionem ibi fiendam nihil opatur.ſatis em̄ inducit
ex quo ꝓ tunc repellit ſcd̄m naturā ſuam.vt in.c.cū.
de ordi.cog.et hec exceptio pprie habet locū.Excep
tio vero imppa eſt qn̄ pponitur ꝯtraria ab aliquo ſpō
te ex ꝯmine ipſum ſtimulante.exemplum qn̄ quis oppo
nit contra electionem ſeu pſonam electi.naȝ ab iſto op
ponente nihil petit̄ ſed ipſe vltroneus ſeu voluntarie
ſe offert impugnando electioni.Ideo iſta talis excep
tio habet vt dixi vim actionis ſeu accuſationis.nam
ſicut actor ſeu accuſator venit ſponte ad ſtimulandum
alium ita iſte qui excipit ꝯtra electionem opponendo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

crimen ꝯtra electum venit ſponte et dicitur hec exceptio intentionis qꝛ opponit intentioni electi potius q̄ȝ actioni ex quo electus nihil petit ſed eſt in intentōe petendi ꝯfirmatōeȝ vel ꝯſecrationem. et de hac exceptione improprie dicta vide latius ꝑ Jnno. in. c. dudū et. c. cum dilecti. ꝟ. e. et. c. ſuper his. de accu. et ſic videt ꝙ talis exceptio habeat quo ad caſum iſtius. c. effectū accuſationis et ſigillat et notat perſonam electi ſic faceret accuſatio. Sed intellige ꝙ non ꝑ hoc notat pſonam electi infamia iuris licet ſit tale crimen de quo alꝰ ꝯdemnatus ꝑ viam accuſationis efficeretur infamis q̄d ꝓbo aptiſſime ꝑ. c. ſup his. ꝑalle. vbi ꝯcluditur ꝙ ꝑ crimen ꝓbatum ꝯtra electum ꝑ viam exceptionis n̄ debet electus ꝑdere ꝑora beneficia quod ꝓfecto ꝑderet ſi notaretur infamia iuris quia infamia adimit honorem iam queſitum vt ꝓbatur in. l. infamia. C. de decu. li. x. dixi in. c. inter dilectos. de exceſ. ꝑla. vnde placet mihi magis ꝑma lec. glo. declarata vt. s. ad quaȝ etiam corroborandā adduco. c. teſtimonium. de teſti. vbi patet ꝙ repulſus ſemel a teſtificando ꝑ viā exceptionis. poteſt de nouo repelli ꝓbando id ſoluȝ ꝙ alias fuit repulſus ergo idem et fortius videtur dicendū in ꝓmouendo ar. in. c. ſi. de teſti. Sed pro declaratōe ꝑdictorum et tex. quero nunquid iſte tex. habeat locū indiſtincte qualitercunqȝ electio fuerit caſſata vitio perſone. So. dic ꝙ nō vnde ꝑmittendū ꝙ quandoqȝ caſſatur electio ꝓpter crimen electi vere ꝓbatum. quādoqȝ ꝓpter crimen ꝑſumptum quandoqȝ ꝓpter infirmitatem ipſius electi talem que habet impedire ꝓmotōnem pone exemplum in. c. cum inter canonicos. ꝟ. e. ꝑmo caſu habet locum indiſtincte tex. noſter ſcdo cāu nō impeditur ſcda ꝓmotio ſi poteſt ſe purgare de illo crimine ꝑſumpto quia contra crimen ꝑſumptum admittitur purgatio vt eſt tex. in. c. officij. ꝑpe ſi. ꝟ. eo. tertio caſu quando ꝓpter infirmitatē dic ꝙ ſi poteſt probare ꝙ ab illa infirmitate ꝯualuerit non impedit noua ꝓmotio quinimo multi reſcripſerunt ꝙ de nouo debet ꝓbari ipm laborare illa infirmitate quia ſemel infirmus non ſemper ꝑſumitur infirmus. ſecus in vitioſo vt in regula ſemel. de re. in. li. vi. Que autem opinio ſit verior dicam in. c. cum inter canonicos. ꝟ. eo. Sed ē aliud dubium notabile et cottidianum nunquid diſpoſitio huius. c. habeat locum in ꝑſentatione et collatione vt dicamus ꝙ ſemel repulſus vitio pſone ſicut non pōt amplius eligi ita non poſſit amplius preſentari ꝑ patronū nec ſibi beneficium ꝯferri. So dicit Jo. cal. ꝙ i preſentatione habet locum. quia preſentatio eſt quaſi quedam electio vt in. c. querelam. ꝟ. eo. Sed in collatione putāt hoc. c. non habere locum. mouetur quia in electione tractatur de iure querendo in collatione vero de iure queſito. nam per collationem acquiritur ius in re vt in. c. pe. de preben. li. vi. facilius autem tollit ius ad rem q̄ȝ ius in re. Jtem quia contra priuilegium nō poteſt opponi niſi crimen cum infamia vt in dicto. ca. accedens. de accu. Sed ꝯtra electum poteſt opponi infamia Jtem crimen vt in dicto. c. ſup his ergo contra ꝓuiſum non poteſt opponi ſimpliciter ꝙ alꝰ fuit repulſus. quia eſſet opponere ſolum de infamia ſecus ſi de nouo opponeretur illud crimen cum infamia. Ego dubito an hoc dictū ſit verum cum tex. iſte in reſponſione loquatur generaliter de ꝓmotione et innuit ꝙ talis repulſio ipedit ꝓmotionē i eadē vꝉ alia eccia ergo ipedit collatōȝ cū potꝰ fiat ꝓmotio ꝑ collatiōeȝ. q̄ȝ ꝑ electōeȝ ꝑterea rō decidēdi hec ē ꝙ opi. ꝓmouēdi i nullo dȝ vacillare vt. s. dixi. ſed iſta rō fortius militat in collatione q̄ȝ in electione qꝛ citius ꝓmouetur ꝑ viam collationis. Jtem et tertio poſſet dici ꝙ collatio facta notorie infami infamia etiam facti non tenet ꝑ illam regulam infamibus porte dignitatum patere non debent que habet locum etiam in infamia facti vt dixi. facit. c. cum in cunctis. §. inferiora. ꝟ. eo. vbi habetur ꝙ beneficia n̄ ſunt conferenda niſi ei qui ſcientia et moribus ꝯmendabilis demonſtratur. ſed infamis infamia facti non eſt moribus ꝯmendabilis qꝛ infamia non oritur ex bonis moribus. Sȝ quero quid ſi electio fuit caſſata ſimpliciter et non apparet an vicio pſone. an vitio forme. dic concludendo dicta doct. ꝙ aut opponebat ſolum contra pſonam et ꝑſumitur caſſata vitio pſone. qꝛ ſententia debet intelligi ſcdm acta vt in. l. ſi pſes. ff. de penis aut opponebatur ſolum ꝯtra formam. et ꝑſumitur caſſata vitio forme rōne predicta aut opponebatur cōtra formam et contra perſonam et tunc in dubio preſumitur caſſata vitio forme quia facienda eſt in odioſis benignior interpretatio vt in. d. l. ſi preſes. et. l. interpretatione. co. ti. et in. l. hec enim. ff. de ſuſpec. tuto. et in ſiꝭ facit bona gl. i. §. ſuſpectꝰ. d̄ ſuſpec. tuto. ⁊ hec ſufficiāt.

Vnum monaſterium. c. Jſtud. legit duobus modis. ꝑmo ꝙ iſte heremita non erat ꝓfeſſus. et hec lec. ꝯmunior. Et ſcdm iſtam hoc dicit in ſumma. Monachus vnius monaſterij ꝑt eligi in abbatem alterius monaſterij Sed qꝛ ſcdm iſtam intellectum parum vtilitatis affert hec decre. cum ꝑſertim hodie ſit clarius prouiſum in cle. i. de elect. Jdeo ſequendo ꝑmū intellectū qui eſt ſingularis pōt ſic ſūmari. Nō ꝓfeſſus pōt poſtulari in abbateȝ ſi ex aliqua bona cā fiat talis poſtulatio diuiditur. nā ꝑmo ponitur petitio. ſcdo ꝯfirmatio. ibi nos aūt. Nō ꝑmo ꝙ mōſteriū diſſolutū n̄ ꝑdit ꝓuilegiū electōis. interim ergo collegiū hȝ ꝑtātē eligēdi ꝑlatū. Scdo nō ſcdm vnū itellectū ꝙ mōchꝰ vniꝰ mōſterij ꝑt eligi i abbatē alteriꝰ mōſterij ꝰ̄ limina ꝑut hētur i cle. i. e. ti. nā ꝓcedit

ſi monaſteriū ad quod vocatur eſt eiuſdem religionis
et habitus. Si aūt eſt diuerſe religionis vel diuerſi ha
bitus non pōt eligi. ſed debet poſtulare vt ibi nota. in
glo. Tercio nota ar. ꝙ cōfirmatio electionis facte
de abbate ſpectat de iure cōmuni ad ep̄m loci ad qḋ
vide tex. iuncta glo. xviij. q. ij. in. c. i. In contrariū ta-
men facit iſta littera quia fuit petita ꝯfirmatio a papa
Sed primum ꝓcedit de iure cōmuni ad iſtud vero dic
vt. ꝟ. dicam. Ultimo nota caſum ſcḋm vnum intel-
lectum in quo poſtulatio cōfirmatur cōmuniter autem
poſtulatio admittitur non autē confirmat̄ vt in. c. bo-
ne. et. c. gratum. e. ti. xxi. de hoc aliquid. ꝟ. Contra
tex. oppo. in eo ꝙ iſte heremita fuit electus in abbatē
nam heremita poteſt habere propriū vt in. §. econtra
xix. q. iij. nec profitetur aliquam regulā ergo non pōt
ꝓmoueri in abbatem cum ſoli profeſſi ꝓmoueri poſ-
ſint vt in. c. officij. et in. c. cum in magiſtrum. et in. c.
cum cauſam. ꝟ. e. et hodie habetur clarius in. c. nullus
eo. ti. li. vi. So. cōprehendendo glo. et doc. dic ꝙ iſtḋ
c. poteſt intelligi tribus modis ſed duob⁹ modis ꝑn
cipaliter. primo ꝙ iſte heremita non erat profeſſus ſ;
ſtabat in nemore ſicut faciūt alij boni heremite quorū
vita cōmendabilis eſt vt eſt bonus tex. in. c. qui vere.
xvi. q. i. Ad contraria reſpondetur ꝙ loquūtur de pro
motione que fit per viam electionis. et ſic per viā iuris
iſtud loquitur de poſtulatiōe licet enim non profeſſus
nō valet eligi poteſt tamē poſtulari. quia poſtulatē de
pendet a gratia et qḋ poſſit poſtulari tenet Inno. hic
requiritur tamē ꝙ poſtulatio fiat bona intentiōe et nō
per ambitiōem hanc etiā opi. tenet glo. xvi. q. i. in. c.
ꝑſbiteros. et dicit Inno. ꝙ heremita eſt religioſa per
ſona et tenetur ſeruare et promittere cōtinentiam alſ.
§. ecce qḋ. xxvij. q. ij. et tene menti hoc dictū Inn. tū
glo. in. d. §. ecce ponit opinionē contrariā. ſ. ꝙ heremi
ta non ſit religioſa perſona et etiā ego puto ꝙ nō ſit lʒ
gaudeat priuilegio eccleſiaſtico reſpectu fori vel perſo
ne et quāuis dicat Inno. ꝙ debeat ſeruare et promitte
re cōtinentiā hoc iure nō probat̄. vnde nō probat̄ iure
quā vitā debet ducere heremita de quo vide glo. nō.
in. d. c. qui vere. que dic̄ iter cetera ꝙ ſunt ſicut locuſte
ſine rege. et vide qḋ plene dixi in. c. ij. de ſo. compe.
Et tenēdo iſtū intellectū qui mihi multū placet ad li
terā dum dicit ꝙ papa cōfirmauit dic ꝙ non confir-
mauit ſimpliciter poſtulationē ſed ordinationē factam
per ep̄m in eo ꝙ admiſit poſtulationē. et ſcḋm iſtum
intellectū facit hec litera nota. in ar. ꝙ ep̄us nō poteſt
admittere iſtam poſtulationē qꝛ cum ſit contra ius vt
nō profeſſus promoueatur in abbatē nō pōt ep̄us di
ſpēſare cū nō reperiat̄ in iure iſta diſpenſatio ſibi pmiſ
ſa debet ergo recurri ad papam. et hoc tenuit do. an.
hic licet dubitando. Sed credo dictum veriſſimum

et vide per Iohan. Andre. qui hoc tenuit i. c. officij ꝑ
alſ et in. ca. nullus. eo. ti. li. vi. licet aliud ſenſerit ibi ar
chi. et ꝑ Inno. in. c. dilectus. de tēp. or. ad idem addu
co glo. nota. in. d. cle. i. de elec. que vult ꝙ monachus
vnius monaſterij nō pōt ꝓmoueri in abbatē monaſte-
rij alterius religionis ſine diſpenſatione pape. ita ꝙ
ꝯcludit ꝙ ſi poſt poſtulatur nō poteſt ep̄s talem poſtu
lationem admittere. ergo fortius idem dicendum cum
poſtulatur nō profeſſus. et ex predictis collige et tene
menti duas ꝯcluſiones ꝑma ꝙ non ꝓfeſſus poteſt po
ſtulari in abbatem ſcḋa qḋ poſtulatio talis nō poteſt
admitti niſi ꝑ romanum pontificē. et iſte intellect⁹ ml'
tum mihi placʒ. ad hoc qḋ iſta decre. afferat aliqḋ no
ui. ſed qꝛ nō ꝯgruit rubrice ponit̄ ſcḋs intellectus vt in
telligatur tex. in electiōe. ſ. intelligēdo qḋ iſte heremita
erat alias monachus. et ꝑ iſto intellectu facit tex. duʒ
dicit qḋ cū fratribus ſuis laudabiliter vixerat nō ob.
in eo qḋ facit mentionem de heremo quia quandoqʒ
monachi habitant in heremo vel ſcḋm glo. herem⁹ et
nomen cuiuſdā monaſterij. et iſte intellectus diuiditur
in duos. nam ꝑmo poteſt intelligi ꝙ iſte fuit vere elec⁹
et capitur hic poſtulatio ꝑ electione quia iura antiqua
ꝓmiſcue vtebantur iſtis vocabulis. et ꝑ hoc intellectu
facit tex. in fi. in eo qḋ papa ꝯfirmauit illam ordinatiō
nem nam vera poſtulatio non ꝯfirmatur ſed admitit̄
vt. s. dixi. fuit aūt petita confirmatio a papa quia forte
illud monaſterium non erat ſubiectum ep̄o ſed ipſi pa-
pe. vt dicit glo. ſcḋo pōt intelligi ꝙ iſte erat monachus
et fuit poſtulatus quia erat monachus alteri⁹ religio
nis ſeu alterius habitus vel patiebatur defectum i or
dine. Quis autem poſſit admittere hanc poſtulationē
dic vt. s. dixi. et reſpectu defectus ordinis dic vt nō. in
c. vnico. de eta. et quali. li. vi. et melius. in. c. ꝑterea. ꝟ.
de eta. et quali.

Cum terra Non valet ꝯſuetudo ꝑ
quā collegium ad alte-
rius voluntatem tenetur ſibi eligere ꝑlatum.
vel breuius ſic. Electio debet eſſe in libertate eligentiū
nec valet ꝯtraria ꝯſuetudo primo ponitur deciſam ex-
ordium. ſcḋo narratio ibi licet. tertio ꝯcluſio ibi qꝛ er-
go. que tria facit. primo cauſam reddens damnat con
ſuetudinem. ſcḋo ſtatuit et ſtatutum declarat. tertio ꝑ
mittit et ꝑmiſſionem determinat. ſcḋa ibi ſtatuentes.
tertia ibi quia facto. Nota primo ibi ꝯuentus qḋ
quelibet eccleſia collegiata poteſt dici conuentualis lʒ
nō ſit regularis ſed ſecularis. pōt etiam appellari ca-
pitulum ſeu vniuerſitas. naʒ hec ſunt ſinonima. i. idē
importantia lʒ vulgariter congregatio religioſorū ap
pelletur conuentus ſecularium autem capitulum iure
tamen hec differentia non ꝓbatur imo potius ꝓbat̄
oppoſitum vt hic et in. c. capitulum ſancte crucis. de

reſcrip. vbi ꝺ h̄. z. xvi. di. c. ſi. Nō ꝙ ꝯſuetudo ꝯtra
libertatem eccleſiaſticam nō valet vnde pondera lr̄am
in rōne ſui que generalis eſt. non enī̄ reſtringit ſe ad ca
ſum electionis ſed generaliter damnat ꝯſuetudinem q̄
tendit in p̄iudiciem eccleſiaſtice libertatis. ꝯcordat auc.
caſſa et irrita. C. de ſa. ſan. eccle. et facit. c. ide conſ ue.

Nō tercio ꝙ ꝯſuetudo nō pōt tollere ſubſtantialia
electionis nam eligere eſt vnum ex pluribus cape-
re. hic autem tenebantur eligere p̄latum ad voluntatē
p̄ncipis ſeu patriarche quod erat contra ſubſtantiam
actus. nec eſt hoc ſpāle in electione. ſed eſt generale in
quolibet actu. vt non valeat ꝯſuetudo p̄ quā detrahitur
ſubſtantie actus ipſo actu remanente vt p̄batur in. c.
ij. de ꝯſue. li. vi. iuncta glo. vbi patet ꝙ non valet ꝯſue
tudo vt appellet de vicario ep̄i ad ip̄m ep̄m q꞉ ē cōtra
ſubſtantialia appellationis cum appellatio ſit de mino
re iudice ad maiorem p̄uocatio ſed vicarius ep̄i facit
idem ꝯſiſtorium cū ep̄o. q꞉ iuriſdictio ſua non eſt alia
a iuriſdictione ep̄i. ſic etiam nō valet pactum vel modꝰ
appoſitus ꝯtra ſubſtantialia actus vt in. c. ſi. de p̄ca. et
in. l. cum p̄cario. ff. c. et in. l. p̄ ſeruū. ff. ꝺ vſu. et ha. vbi
dicit ꝙ nō valet ſi quis legat vſufructū rei ſine vſu.

Nota quarto ꝙ ꝯſuetudo non poteſt tollere liber-
tatem in actu eligendi an autem poſſit illam reſtringe
re. j. dicetur. Item nota ꝙ poteſt induci ex ꝯſuetu-
dine vt poſt factam electionem in eccleſia requirat cō-
ſenſus p̄ncipis vel patriarche. et dicit hic Inno. ꝙ re
quiritur iſte conſenſus poſt ꝯfirmationē niſi aliud ha-
beat ꝯſuetudo. Sed dic tu latius ꝙ aut ꝯſuetudo ſuper
hoc nihil diſponit nec p̄nceps vel alius patronus et
tunc de iure non tenetur capitulum requirere ante vel
poſt conſenſum principis vel alterius ad quē nō ſpe-
ctat ꝯfirmatio electionis et maxime hoc p̄cedit in ſecu-
laribus ad hoc. c. bene quidē. xcvi. di. et. c. eccleſia ſan
cte marie. de ꝯſti. et. c. ſi. de re. eccle. non alie. pōt tn̄ de
honeſtate princeps requiri vt ꝯſentiat non ꝙ ꝯſenſus
habeat preſtare robur ſed vt non poſſit in futurum op
ponere contra electū vel electionē nā p̄ maxie p̄nceps
pōt opponere ꝯtra electū vl' electōꝫ exceptiones alias
legitimas maxime ſi dubitat de p̄ditione p̄ie vel reue
latione ꝯſiliorum et ſecretorum vt nō. Inno. in. c. ſup his ꝺ
accuſa. aut eccleſia hꝫ patronū et tunc debet requiri cō
ſenſus patroni poſt electionem factam et non ante vt
in. c. nobis. de iure patro. Si aūt nō vult ꝯſentire ſine
cā rōnabili nō p̄pter h̄ caſſabit electio. ſed requiritur
conſenſus vt audiantur ſue exceptōnes legitime ſi q̄s
habet et vt in poſterum non poſſit opponere. et h̄ mō
poſſet intelligi iſte tex. forte enī̄ p̄nceps vel patriarcha
erat patronus eccleſie aut ꝯſuetudo diſponit ſuper aſ-
ſenſu requirendo et tunc aut ꝯſuetudo habet vt acqui
ratur aſſenſus poſt electionem et valet non tamen de-
bet induci retractatio electionis ſi ille diſſentit ſine
cauſa legittima vt hic in ſi. aut habet conſuetudo vt
electio dependeat a facultate ſeu voluntate principis
vel alterius et tunc talis conſuetudo non valet vt hic
quia tollit libertatem eligendi. ſecus autem ſi reſtrin
geret ipſam libertatem vt probat in. c. abbatem de v.
ſig. et in. c. cum dilectus. de conſue. et in. c. ij. de in in
tegra. reſti. In quibus iuribus probat ꝙ valet cōſue
tudo vt collegium teneatur ſibi eligere prelatum de ali
eno collegio. Item poteſt induci conſuetudo vt colle
gium teneatur admittere forinſecos ad eligendū ſecū
vt in. c. ſcriptum. j. eo. et in. c. cum eccleſia ſutrina de
cauſa poſ. et proprie. poteſt etiam per conſuetudinem
in totū tolli poteſtas eligendi. vt in. c. ij. de in integra.
reſti. vbi ep̄s pretendebat habere poteſtatem eligendi
abbatem. in ſumma ergo vt dicit Io. an. et bene con-
ſuetudo non pōt tollere libertatem eligendi ipſa electi
one remanente q꞉ tolleret ſubſtantialia ipſius electio
nis quia non eſt electio vbi admittitur libertas eligen
di vt in. c. vbi periculū. in. §. ceterum. j. e. li. vi. Sed cō
ſuetudo bene poteſt reſtringere libertatem modis pre
dictis vel in totum auferre poteſtatem q꞉ tollēdo po
teſtatem in totum remanet ſeu deuoluitur libertas eli
gendi ad electores ad quos poteſtas per conſuetudi
nem deducitur. Simile nota. in cle. ij. de re. eccle. nō
ali. vbi patet ꝙ vacante eccleſia poteſt vniri et ſubijcit
tota ipſa eccleſia. non aūt poſſunt alienari bona parti-
cularia ipſius eccleſie vacantis et rationē vide ibi per
glo. et ex predictis infertur ꝙ quādo reſtringit liber-
tas eligendi non dicitur ceſſare ipſa electio vel tolli li
bertas eligendi. quod facit ad id qḋ dixi in. c. licet. ꝺ
e. vt valeat electio facta per metum ſeu impſſionē quā
do electores non compellūtur eligere certum. ſed ali-
quem de certo genere perſonarū. et per hoc puto poſ-
ſe attemptari ꝙ matrimoniū carnale contractum per
metum modo p̄dicto teneat quando non fuit compul
ſus contrahere cum certa perſona. ſed cum aliqua de
certo genere quā ipſe elegerit. nam olim in veteri teſta
mento matrimoniū erat in precepto in genere iuxta il
lud qḋ habetur in geñ. creſcite et multiplicamini. et le
gitur et nō. in. c. nunciarum. xxvij. q. ij. nihilominꝰ. nō p̄
hoc de erat liber conſenſus in contrahendo et facit ad
materiā. c. cum locū. j. de ſpon. de hoc tamē poſſet ſatiſ
dubitari. et adde ad predicta notabile dictum Inno.
in. c. ꝙ ſicut. j. eo. vbi dicit ꝙ pōt induci ex conſuetudi
ne vt mortuo prelato capitulū nō prius procedat ad
electionē q̄ꝫ nuncietur p̄ncipi mors prelati et petatur
ab eo p̄tās eligendi ſeu cōſenſus vt cum conſenſu ſuo
procedāt ad electionē. nam per hoc nō tollitur liber-
tas eligendi. Sed potuit hec cōſuetudo induci propt̄
intereſſe p̄ncipis vt admoneat ad eligendum aliquē

bonū et ſibi fidelem .et vt defendat eccleſiā ab oppreſ-
ſionibus alioꝝ et ne qd prauitatiſ in electōe intercedat
ꝛ bñ notabis. Jn gl.in.v.in quo in fi. Nō ex iſta
gl.locū in quo dꝫ fieri electio plati et dicit h hoſti.ꝙ
ꝯſuetudo ꝑt inducere vt fiat in certo loco.et vbi nō ſub
eſt ꝯſuetudo nō ē ius i quo loco fit dūmodo ſit hone-
ſtus.vt in.l.pe.ff.de iuſti.et iur.et in.l.ſi cum dies.in
§.ſi arbiter .ff.de arbi.de iure tñ videt mihi ꝙ dꝫ fieri
in eccīa ſeu caplo illius loci cui debet ꝑeſſe platus .vt
dicit glo.et vide.c.cū nobis .ī. eo.vbi electio fuit facta
in choro ſed in caſu.c.cum inter canonicos .ī. eo.facta
fuit in caplo vide etiam bonum tex.cum glo.in.c.ꝙ ſi
cut .ī. eo.vbi dī ꝙ dꝫ fieri in eccīa an aūt valeat electō
ſi nō fiat in loco ꝯſueto.puto ꝙ ſic dūmō aliud cano-
nicum nō obmittat ar.in.c.ꝯſiderauimus. s.eo.male
tñ faciunt electores puertendo ꝯſuetudinem Jn gl.
in.v.diligentiā in fi.Ex iſta gl.eliciunt duo intellect⁹
ꝑmus vt canonici poſſint ꝓcedere ad ſcđam electionē
ſi fuit peccatum in ꝑma .reꝓbata tñ ꝑus ꝑma electōne
qꝛ nō dñt ꝓcedere ad ſcđam ꝑma nō reꝓbata p ſupio-
rem.Scđs intellect⁹ vt intelligat qñ electores pecca
runt in pſona nomiata vel in forma.anteqꝫ tranſirent
ad electōeꝫ vt ſit ſenſus lr̄e ꝙ ſi canonici añ electioneꝫ
factā depꝑhendūt peccatū in forma vel in materia. dñt
adhibere diligentiā vt ꝓuideat eccīe ltimo mō.Sꝫ tñ
ꝯclude ſumendo ꝯcluſionē doct.ꝙ aut ꝑma electio eſt
notorie nulla et electores ñ ſūt ꝑuati ptāte eligendi pu
ta qꝛ elegerūt ignoranter indignum et pñt ꝓpria aucte
ad ſcđam electionē tranſire qꝛ ex quo electio eſt notorie
nulla ñ oportet expectare vt reꝓbet a ſupiore vt in.c.
ꝯſtitutus.de app.et nota in.c.auditis .ī. eo.et in.c.in
ter dilectos.đ exceſ.pla.Sꝫ ſi electio nō eſſet nulla ſꝫ
iniuſta vel ſaltem haberet colorem validitatis.vel ele-
ctores eſſent ꝑuati tūc nō eſt licitū tranſire ad ſcđam
electionem vt in iuribus allegatis in glo.et vide qđ le
gitur et nō.in.c.ꝑpetue .ī. eo.li.vi.vbi habet an cano
nici poſſint reſilire a ſcrutinio añ electionem factam ſi
depꝑhendant nominaſſe indignum.

Rāſmiſſam Electus ꝯfirmatus nō ꝯſecrat⁹ pōt ea q̄ ſunt iuriſdictionis nō aūt ea que ſunt ordis
epālis.Uel aliter et ſic p ꝯfirmationē delectōis trāſ-
fertur poteſtas exercendi ea que ſūt iuriſdictionis epa
lis non autem ea que ſunt ordinis.Jlla enī transferun
tur p conſecrationem et ptinet iſte tex.ad ſcđam ptem
rubrice.ſ.de electi poteſtate.Jn ꝑma ponitur ꝯſulta
tio Jn ſecunda reſponſio.ibi cū domus. Nota pri
mo ꝙ excommunicatio eſt iuriſdictionis non auteꝫ or
dinis epiſcopalis.nam vt vides hic electus confirma
tus poteſt excommunicare ſubditos Jtem videmus
ꝙ prelati non epiſcopi hanc ſententiā cenſure exercēt
in ſubditos vt in.c.cum ab eccleſiaꝝ.de offi.ordi. et i
c.ſicut.ī.de ſimo.et in.c.cum in eccleſijs.de maio. et
obe.cū ſi.ex quo infertur ꝙ electus ꝯfirmatus licꝫ nō
ſit ſacerdos poſſit excōmunicare cū non requiratur ſa
cerdotium ad exercium iuriſdictōis.ar.hic et ex eo ꝙ
dicitur de archidiacono.ꝙ nō tenetur eſſe ſacerdos.ſꝫ
dyaconus dumtaxat.vt in.c.cum in cunctis.§.inferio
ra.s.eo.et tamē archidiaconus habens iuriſdictionē
excōmunicat vt dixi poſt glo.in.d.c.cum in cunctis.
Ex hoc etiam infero ꝙ nō ſacerdos habens iuriſdicti
onem poteſt ab excōmunicatione abſoluere qꝛ eadem
ratio eſt in abſoluendo que eſt in ligando de peni.di.
i.verbum licet hoſtien.ſenſerit cōtrarium.in.c.quoniā
de vi.et ho.cle.vbi dixit ꝙ non ſacerdos nō abſoluit
ab excōicatōe.Sed intelige illud dictū quo ad abſo-
lutionē fiendam in foro penitentiali reſpectu peccati qꝛ
ſoli ſacerdotes habent iſtam poteſtatem.vt in.c.omis
de peni.et remiſ.facit.c.i.prope fi.de ſum.trini.Sꝫ q̄
ad tollendum vinculum excōminicationis quo ad ec
cleſiam militantem ſufficit ꝙ quis habeat iuriſdictō-
nem eccleſiaſticā et hoc ſatis ſentit Jo.an.poſt hoſti.
in.c.dudum elec.ij.ī.c.hinc dicimus ꝙ illud vinculū
excōmunicationis quo ad eccleſiam militanteꝫ poteſt
tolli ab inuito.licet inuitus nō poſſit abſolui a pecca-
to vt nota.in.c.ab excōmunicato.s.de reſcript.Et p
Jo.an.in.c.i.de ſen.excō.li.vi. Nota ſcđo ꝙ iſte
tres ſententie excōmunicationis ſuſpenſionis et inter
dicti.ſunt applicabiles ad perſonam.poteſt ergo quis
excōmunicari ſuſpendi et interdici.Quid anteꝫ opere
tur ſententia interdicti in pſonam dic vt in.c.is cui.de
ſen.ex.li.vi.facit.c.ſacro.e.ti. Nota tercio ꝙ mer-
cimonia ſunt licita laicis et prohibita clericis et cleri
ci illa exercentes poſſunt excōmunicari vel aliter com
pelli ab illis deſiſtere.ad hoc.c.negociatorem clericū
et in.c.fornicarij.lxxxviij.diſ.et .ī.ne cle.vel mo.c.i. et
ibi dixi.facit.ca.fi.đ vi.et ho.cle. Nota ibi habitu
clericali iuncto tex.ibi veſtes laicales.ꝙ veſteſ clerica
les debent differre a veſtibus laicalib⁹ ex quo infert
ꝙ clerici debent habere propriū habitū illud tamē ſci
as ꝙ reſpectu forme nō repeꝛit iure ꝙ clerici ſeculareſ
habeant certū habitū ſed quedā veſtes et certi coloreſ
ſunt eis prohibiti.de quib⁹ in.c.clerici.el.grande.de
vi.et hone.cle.et vide ad predicta glo.nota.in cle.i.de
vi.et ho.cle.prope fi.et de veſtibus ſiricis an ſint eis
īterdicte.vide glo.xxi.q.iiij.in ſum.dixi in.d.c.clerici
facit ad ꝑncipale dictū.c.vnicū.de cle.cōiu.li.vi.et.c.
ſi iudex laicus de ſen.ex.c.li.vbi ſit mentio de habitu
clericali. Nota ibi laicoꝝ manus aſſociāt et man⁹
qñqꝫ ponit ꝓ potentia ſeu adiutorio.iuxta illud pſal.
Jn man⁹ tu.cō.ꝛc.Et no.ꝯtra clericos inocantes pa-
trocinium laicoꝝ ad effugiendam debitam vindictā

prelatorum. Item nota ibi ex quo electionis rc. ꝙ
ꝑ ſolam ꝯfirmationem ꝯſequitur p̄latus ptātem exer-
cendi iuriſdictionem. Et facit hec lr̄a in. ar. ꝙ ad ptātē
exercendi iuriſdictionē reqrit̄ inductio in poſſeſſionem
ſed corpo ꝙ qs ē ꝯfirmatus pōt iuriſdictionem exerce
re et omnia alia ꝑtinentia ad illā p̄laturā que ſunt iuriſ
dictionis de quo .ī. dicā latius Ultimo nota ꝙ eo
rum que ſpectāt ad ep̄m quedā ſunt iuriſdic. quedam
ordinis. nam ep̄atum dicimus eſſe ordinem vt nō. gl.
in ꝓhemio ſexti. et ex inſtitutione eccleſie multa licēt or
dini ep̄ali que alijs ordinib⁹ ſunt interdicta. vt criſma-
re. 9. de ꝯſue. quanto. ordines ꝯferre et ſimilia de qui-
bus in glo. Iſta nō tranſeūt in electū ꝯfirmatū niſi ꝙ
poſt ꝯſecrationē. i. poſtq̄ʒ habuit ordinē ep̄alem qui cō
fertur in ipa ꝯſecratione. Sed ꝯtra tex. oppo. ꝛ vi-
detur ꝙ ex ſola ꝯfirmatione nō adipiſcat̄ electus ptā-
tem exercendi iuriſdictionalia. ſʒ requirit̄ ꝙ p̄cedat in-
ſtallatio ſeu in poſſeſſionem inductio Ad hoc. c. vt no
ſtrum. de offi. archi. vbi fit mentio de iſta inductione i
poſſeſſionem. que ſi non eſſet neceſſaria ad ptātem ad
miniſtrandi nō fuiſſet a iure inuenta. ad idem. c. in no-
mine dn̄i. xxiij. di. vbi dicit̄ ꝙ ſi papa nō pōt intronisa
ri in vrbe pōt tn̄ adminiſtrare ergo a ꝯtrario inſtallatō
videtur neceſſaria ad actū adminiſtrandi facit etiam.
xcij. di. in. c. ſi quis ordinatus cum ſe. So. ꝓpter hec
ꝯtraria et ſimilia que formari poſſent reperiuntur i hac
materia due opi. cōtrarie Inno. enī ꝛ Hoſti. ꝛ Com-
po. Io. an. et ꝯmuniter fere alij ſequentes. tenent opi.
ꝙ inductio in poſſeſſionem nō eſt neceſſaria ſed corpo
ꝙ qs ē ꝯfirmatus vel habuit aliquid aliud ſuccedens
loco ꝯfirmationis puta qꝛ fuit inſtitutus ſeu ꝓuiſus ꝑ
ſupiorem de illa dignitate pōt incōtinenti adminiſtra-
re quātumcūq̄ʒ nō fuerit adhuc apprehenſus corpora
lem poſſeſſionē p̄lature ꝓ qua opi. facit iſte tex. in eo ꝙ
dicit ꝙ ex quo iſte acceperat ꝯfirmationem ſue electio
nis poterat adminiſtrare et iuriſdictionem exercere ad
idem. c. noſti. s. e. ꝛ .ī. eo. qualiter. et. c. nihil eſt. que
iura ſolum videntur exigere ꝯfirmationē ad ptātē ad
miniſtrandi. et ad ꝯtraria que faciunt mentionem de
inſtallatione reſpondent tenentes hāc opinionē ꝙ p̄ce
dunt ſcd̄m ꝯſuetudinem locorum. nam vbi eſt ꝯſuetu-
do vt prius non adminiſtret q̄ʒ fuerit miſſus in poſſeſ-
ſionem facienda eſt inſtallatio. vel ſcd̄m eos inſtalla-
tio eſt de ſolemnitate nō aūt de ſubſtantia ſicut videm⁹
in iudicio. nam multa ſunt de ordine ſubſtantiali. mul-
ta vero de ſolēnitate nō ſubſtātiali. vt nō. ij. q. i. in ſum
ma. et dixi in. c. cum. i. et. a. de re iudi. Quidā vero te-
nuerunt ꝯtrariā opi. dicentes ꝙ anteq̄ʒ p̄latus induca
tur in poſſeſſionem p̄lature nō pōt adminiſtrare quan
tūcunq̄ʒ fuerit ꝯfirmatus ſeu inſtitut⁹ ſeu ꝓuiſus. ꝛ hāc
opi. firmauit Archi. in. c. cum qui de p̄ben. li. vi. plus
etiam ibi voluit ꝙ ſi ꝓpria auctoritate qs apprehende

ret poſſeſſionem p̄lature ꝑderet ius quod haberet i ea
ꝑ illum tex. in. §. i. hanc opi. ꝙ requiratur inſtallatio
ſenſit etiam Dy. in regula. i. de re. iu. li. vi. et nouiſſime
late ꝓſequendo. firmauit Pe. de ancha in regula ſine
poſſeſſione. de re. iu. li. vi. et hic motus inter cetera qꝛ
ꝯfirmatio hʒ vim diffinitiue ſn̄ie vt nō. in. c. ſi .ī. eo. li.
vi. Sed poſt ſn̄iam diffinitiuā non eſt licitū pti ꝓpria
auctoritate capere rem ſibi ꝑ iudicem adiudicatā. Sed
oportet ꝙ ꝑ iſtum iudicem decernatur ſibi poſſeſſio iu
xta illud quod legit̄ et nō. in. c. in literis. et. c. querenti.
de offi. dele. et. c. cum noſtris. ꝺ ꝯceſ. ꝓben. vbi ꝑ Inn.
et in. l. qui reſtituere. ff. de rei vendi. et in. l. nō ex ſingu
lis. ff. de re iudi. Itē et ſcd̄o facit ele. q̄uis de fo. ꝯpe.
vbi ſpeciale eſt in ep̄o expulſo a ſede ſua vt poſſit admi
niſtrare iuxta formam ibi traditā ergo regulariter non
exiſtens in poſſeſſione p̄lature nō pōt adminiſtrare.
exercitium enī iuriſdic. dependet a poſſeſſione ſicut ꝑ-
ceptio fructuum vt in. l. bone fidei. ff. de acqui. re. do.
facit quod nō. Inno. in. c. cū dilectus. de reli. do. Itē
adducit ſimile in tutore et vſufructuario quib⁹ p̄la-
ti equiparantur vt in. c. ij de dona. et nō. in. c. ſi .ī. ꝺ pig
no. Iſti autem non adminiſtrant nec vſufructuarius ca
pit fructus niſi decernat̄ eis poſſeſſio. l. iij. ff. de vſu-
fruct. facit qꝺ nō. in. l. lex. que tutores. C. de admi. tu-
to. Ego ꝓ ꝯcordātia harꝫ opi. dicerem ſic. ꝙ aut alius ē
in poſſeſſione p̄lature lʒ iniuſte et tunc nō ē licitū ꝯfir
mato ſeu ꝓuiſo adminiſtrare niſi p̄us inducat̄ legitime
in poſſeſſionem qꝛ ſecus faciendo eſſet ſpoliare poſ-
ſeſſorem ꝓpria auctoritate qꝺ nō lʒ. vt in dicto. c. cum
qui. qꝺ loquit̄ in violento poſſeſſore vt. xvi. q. vi. pla-
cuit. et in. l. ſi quis in tantā. C. vnde vi. et in. § . ſed ne
dū illa inſti. vi. bo. rap. facit qꝺ nō. doc. in. c. ꝑ venera
bilē. qui fi. ſint legi. aut p̄latura vacat. ita ꝙ nemo ē in
poſſeſſione illius tanq̄ʒ p̄latus. et tunc teneo opi. ꝯmu
nem vt poſt ꝯfirmationem ſeu inſtitutionem licitū ſit
adminiſtrare. ꝓ hoc faciunt iura ſupius allegata q̄ ſo-
lum faciunt mentionem ꝺ ꝯfirmatōe Ad idem. c. aua-
ricie. eo. ti. li. vi. preterea parꝫ vel nihil operaret̄ ꝯfirma
tio ſi de neceſſitate requireret̄ inueſtitura ad ptātem ad
miniſtrādi. et pro hoc glo. nō. in. c. quanto. lxiij. di. q̄
notabiliter dicit ꝙ ꝑ electionem datur ptās admini-
ſtrandi in habitu ꝑ confirmationem vō datur in actu.
vnde ꝯfirmatio deducit potentiam queſitā ꝑ electōnē
ad actum Item ſenſit glo. iuris ciuilis in. l. ꝓuatorꝫ. C.
de iuriſ. om. iu. et hec diſtinctio quā. s. feci. videtur de
mente dominorum de rota deciſ. iiij. Conclude ergo
totam materiā per hec mēbra. ꝙ aut ſubeſt in loco cō
ſuetudo vt confirmatus ſeu inſtitutus vel ꝓuiſus ad
miniſtret ante inſtallationem. aut eſt ꝯſuetudo ſimplici
ter de inſtallando. aut ſubeſt ꝯſuetudo de non mini-
ſtrando ante inſtallationē et etiam ꝯfirmationē. aut nul
la ſubeſt conſuetudo. primo caſu ſeruanda ē ꝯſuetudo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt cōiter volūt doc. facit. c. i bis. xi. di. Et vide ꝺ effica tia inſtallatōis qꝺ nō. Jnno. i. c. i lr̄is. ꝺ reſti. ſpo. vbi dicit ꝙ niſi fiat i loco ſolito. ꝙ nō acqrit aliq̄ poſſeſſio qꝺ nō. ⁊ i h cāu pn̄t intelligi uira loquētia ꝺ inſtallatō ne. ſcꝺo cāu dʒ fieri inſtallatio ex q̄ ↄſuetudo h bʒ ſʒ n̄ ē de ſubſtantia ꝑtātis adminiſtrandi ex q̄ ↄſuetudo ſolū bʒ vt fiat inſtallatio. nā videt potiꝰ de ſolēnitate q̄ȝ ꝺ ſubſtātia ſicut miſſa ſp̄ūs ſancti in actu electiōis. ē eīn ꝺ ſolēnitate. ſ n̄ ꝺ ſubſtātia vt nō. ·J· c. qꝛ ꝓpter Tertio cāu tenuerūt qdā vt refert h Jnn. valere ↄſuetudinē vt qs poſſit adminiſtrare an̄ ↄfirmationem. ſʒ ipe Jnn. ⁊ Hoſti. ſentiūt oppoſitū qꝺ mihi plʒ qꝛ hec ↄſuetudo poſſet tēdere in maximā ꝑnicīē eccie qꝛ n̄ nunq̄ȝ indignus dilapidaret bona eccie adminiſtrando ante approbationē factā ꝑ ſupiorē ad h. c. i. s. de ↄſue. Jtē frangit bonū obedientie et neruus ecclaſtice diſcipline. ↄtra. c. cū inter de ↄſue. ⁊ ꝑ hac opi. ꝙ n̄ valeat ↄſuetudo optime facit qꝺ legit et nō. i. c. cū venerabilis. ꝺ ↄſue. et p̄alle. c. auaricie Sʒ in iſtis collegijs ſecularibꝰ tenuit Bal. in auc. habita. C. ne fi. ꝓ pa. ↄſuetudinē valere ⁊ ita ꝺ fcō p̄ticat in electo in rectorē ſcholariū Quarto et vltimo cāu qn̄ ↄſuetudo nihil diſponit ſerua q̄ dixi i diſtinctione quā. s. feci diſtinguēdo an alius ſit i poſſeſſione p̄lature vel ne ad. c. in nomine dn̄i. xxiij. di. reſpondet Jnno. ꝙ a ↄtrario ibi colligit ꝙ pōt papa adminiſtrare an̄q̄ȝ intronizet et quateꝰ facit mentionem de illa intronizatione. habuit respectū ad ↄſuetudinem. nā ꝺ iure ſecꝰ ē vt pʒ in. c. lʒ. s. co. vbi colligit ꝙ eo ipo ꝙ qs electꝰ ē in papā ↄſeqt plenā ꝑtātem adminiſtrādi ad. c. ſi qs. xcij. di. reſpondet ꝙ loqt nō ꝺ ꝑtāte adminiſtrandi i eccia ad quā fuit ꝺputatꝰ ſ i eccia ad quaȝ ſe tranſtulit. Jtē ibi loqt qn̄ non potuit hr̄e poſſeſſionē de facto et eodē mō p̄t videri ad cle. q̄uis de foro ↄpe. ꝑ locū a ſp̄āli. ꝓcedit eīn in expulſo. et ſic qn̄ aliꝰ ē in poſſeſſione nō ob. ꝙ dicit ꝙ ↄfirmatio hʒ vim ſnīe qꝛ illud veꝝ in fauorē electi alias aūt nō ꝑ oīa equipatur ſnīe qꝛ ſnīa fert inter litigātes. et qn̄ actoꝛ petit rē ab alio poſſeſſore. Sʒ nos loquimur qn̄ vacat p̄latura. ita ꝙ ↄfirmatꝰ nō intendit alicui vim inferre. nā ſic liceret dn̄o ꝓpa auc̄te intrare rē ſuā vacantē et cape inde fructus iuxta nō. ꝑ Jnno. in. c. q̄relā de elect. ita licere dʒ ↄfirmato q hʒ titulū ꝓpria auctoritate intrare poſſeſſionē ⁊ adminiſtrare bona p̄lature Nō ob. qꝺ dꝛ ꝺ vſufructuario. qꝛ cū dn̄s habeat poſſeſſioneȝ nō dʒ ipe ꝓpria auc̄te poſſeſſionē apprehēdere Jtē ad id qꝺ dꝛ ꝺ tutore dic ꝙ maioꝛ ē ꝑtās p̄lati q̄ȝ tutoris ꝺ q̄ vide ho. glo. v. q. iij. c. ſi. et idē qꝺ dixi ꝺ p̄laturis dic de alijs bn̄ficijs inferioribꝰ vt ē ꝺ mēte Jnn. h qꝛ eadeȝ ē rō in vtriſq̄ȝ. et ꝑ h p̄t decidi alia qꝺ qd opat inueſtitura q̄ fit ꝺ bn̄ficijs ꝑ traditionē bireti vel ānuli. ꝺ quo h ꝑ Copo. ⁊ Jo. an. dixi in. c. ij. ꝺ ↄſue. dic vt ibi.

Jn gl. fi. in fi. Nō bn̄ hāc gl. et q̄teꝰ dixit ꝙ depoſitio clericoꝝ ē ordinis ep̄alis ſunt opi. inter doct. nā qdā tenuerūt ↄfirmatū poſſe ↄgnoſcere ꝺ cauſis criminalibꝰ clericoꝝ ⁊ hāc opi. tenuit Jnn. nā ſcꝺm eum electus ↄfirmatꝰ p̄t exercere ea q̄ ſūt meri imperij vt excōicare et concilium ↄgregare vt h et ·J· co. ꝙ ſicut Jtē iudices ſeclares ↄgnoſcūt ꝺ cauſis crimialibꝰ. ergo et electi ↄfirmati ſpecifice tn̄ n̄ tāgit Jnn. nūqd poſſit deponere clericū vel ↄgnoſcere de crimie expoſcente depoſitionē Et nō ex dcō Jnn. ꝙ excōicare ē meri imperij ↄtrarium ſentit gl. ij. q. vi. quiſq̄s. ſcꝺa opi. ē ꝙ electꝰ ↄfirmatꝰ nō poſſit ↄgnoſcere ꝺ crimine reqrēte depoſitōeȝ ar. xv. q. vij. c. felix. et. c. ſi aūt. tertia opi. ꝙ poſſit ↄgnoſcere ſʒ non ſniare differt tn̄ ſniam in tpe ↄſecratōis. q̄rta. opi. ꝙ poſſit ↄgnoſcere ⁊ iudicare cū deponendū ⁊ degdandū ſ n̄ degradabit ipe ſʒ aliꝰ ad poſtulatōeȝ ſuā ⁊ hāc opi. tenuit Hoſti. Una fuit opi. Jo. ꝺ lig. q ↄſiderauit treſ actꝰ Primꝰ ē i ↄgnoſcēdo. Scꝺs in iudicādo. Tertiꝰ i exeqndo ꝑ degradationē actualē et iſte tertius actꝰ n̄ lʒ n̄ ↄſecrato. mihi plʒ opi. gl. ſimpliciter intellecta vt n̄ ↄſecratꝰ nō poſſit deponere clericū ab ordine clericali qꝛ ſic n̄ p̄t illū ordinē ↄferre ante ↄſecrationē ita nec illuȝ ordinē auferre qꝛ maioꝛ ꝑtās reqrit in auferendo ordinē q̄ȝ in ↄferēdo vt colligit ex. c. ſi. xv. q. vij. vbi dꝛ ꝙ ep̄s ſolꝰ p̄t ↄferre ordinē. ſolus aūt auferre n̄ p̄t et ē tex. i. c. ij. ·J· ꝺ tranſla. p̄la. nec plʒ mihi ꝙ poſſit ↄgnoſcere ꝺ crīe reqrente ꝺpoſitōeȝ ſaltim qn̄ intēdit ꝓcedere ad degradatōeȝ actualē quia certus numerꝰ ep̄oꝝ requirit in examiatōe cauſe vt nō Jo. an. in. c. degradatio. ꝺ penis. li. vi. dixi plene in. c. at ſi clerici. de iudi. Electꝰ aūt ⁊ ↄfirmatꝰ n̄ dꝛ ep̄s an̄ ↄſecrationē. ſʒ appellat electꝰ vt in. c. tua. ꝺ his q̄ fi. a p̄la. nō. gl. in cle. i. ꝺ bap. Sʒ p̄uare quē bn̄ficio p̄t qꝛ n̄ ē ordinis ep̄alis et ſolꝰ p̄t ↄgnoſcere et priuare vt nō. xv. q. vij. in ſūma et tenēt ↄmuniter doct. h. Jtē p̄t cognoſcere de alijs crimibꝰ dūmodo nō intendat ad degradationem. ſed ad aliam penam vt hic.

Qui electōi de ſe facte renūciat appellare negt ad ipediēnda electōem alterius

Um inter. R.

et electio a ſuſpenſis celebrata nō tʒ. h. d. p̄mo narrat factū. ſcꝺo diffinit articulū ꝺ q̄ ↄſtabat ibi nos attēdites. tertio ibi ſane illud ꝺ q̄ n̄ ↄſtabat diffiniēꝺ ↄmittit Et ꝑ itellectu lr̄e p̄mitte ꝙ vacāte mōſterio ↄſtātieſ. Quidā. R. ſenioꝛ fuit electꝰ i abbatē i diſcordia. cꝰ electiōni q̄dā. R. iunioꝛ. et quidā alij ex mōchis ſe oppoſuerūt tandē hec qꝺ fuit delata ad ſedē ap̄licā Papa aūt volēs iſtā q̄ōnē ꝓtrahi i longū ↄpulit ꝑtes ad ↄpoſitionē. vn̄ vigore ↄpoſitōis ille. R. ſenioꝛ renunciauit electōi ꝺ ſe fc̄e ⁊ ꝺ manibꝰ pape ſuſcepit ꝓcuratū ad cuſtodiā illiꝰ mōſterij ab eo dū viuēt poſſidēꝺ ſ rūerꝰ ad mōſteriū n̄ fuit ab aduerſarijs r̄ceptꝰ imo male tractat̄

et p̄emū euadens manꝰ eorū appellauit ne aliqua fieret
electio in monaſterio dicens ꝙ intendebat redire ad ſu
um ius p̄ſtinuʒ exquo aduerſarij noluerunt ſeruare cō
poſitionem. Item ꝓpter illum exceſſum ꝯmiſſuʒ i pſo
nam iſtius. R. et quoſdam alios cardinalis legatus
qui erat in ꝑtibus tulit ſententiam interdicti in mona-
ſterium et in monachos ipſius. Sed hoc nō obſtante
monachi celebrarunt diuina et ꝓceſſerunt ad electionē
abbatis illum. R. iuniorem eligendo. dnūs ꝓpter pre
dicta queſtio fuit delata ad ſummū pontificem ⁊ pro
parte. R. ſenioris opponebantur ꝑncipaliter duo ꝯtra
electionem factā de. R. iuniore. p̄mo qꝛ fuerat attemp
tata poſt appellationem interpoſitam ab ipo. R. ſenio
re. ſcd̄o qꝛ fuerat facta ab ipſis monachis interdictis
et ſuſpenſis et ad faciendam fidem de interdicto porta
uit ille. R. ſenior quaſdam lr̄as p̄poſiti et capli. Con-
ſtantieñ. Ex p̄te vero. R. iunioris negabatᷣ interdictū
et allegabatᷣ ꝙ dyoceſanus loci ipſum electū ꝯfirma-
uerat et benedixerat. vnde nō erat veriſimile ꝙ munus
benedictionis impendiſſet ſi fuiſſet facta electio de ſu-
ſpenſo et a ſuſpenſis. ꝯtra appellationē dicebatᷣ ꝙ illa
appellatio non valuit qꝛ exquo monaſteriū vacabat ꝑ
renuntiationem illius. R. ſenioris nō poterat ꝑ appel
lationem ſuam impedire ne fieret electio Papa audi-
tis ꝑtium allegationibus qꝛ ꝯſtitit ſine aliqua ꝓbatio
ne ꝙ illa appellatio fuit minus legitima qꝛ nō pote-
rat appellare ne fieret electio exquo renūciauit iuri ſuo
ꝓnunciauit illam appellationem fuiſſe minus legitimā
Sed qꝛ de ſententia interdicti nō poterat in curia fieri
plena fides lʒ adeſſent p̄ſumptiones contrarie ſe inui-
cem collidentes papa ꝯmiſit illum articulum expediē
dum. in ꝑtibus ſcd̄m formā h̄ ꝯtentam. Nō p̄mo
argumentū optimū et quaſi expreſſum in tex. ꝙ papa
poteſt in beneficialibus ꝯpellere partes litigantes ad
ꝯponendum. An aūt hoc liceat indiſtincte vel cuiqʒ in
dici. dicetur cū gl. i. tene tñ menti iſtuʒ tex. qꝛ nō repe-
ritur in hoc alius ita expreſſus. Nō ſcd̄o ꝙ mona
chus electus in p̄latum poteſt electionem ſuam ꝓſeqͥ ⁊
ſup ea litigare. ꝯcor. c. cum dilectus. de conſue. et. c. ij.
de in inte. reſti. cum ſi. eſt ergo religioſus huius iuris
capax. Nota tercio ibi dum viueret poſſidendos ꝙ
papa pōt p̄oratum manualem ſeu clauſtralem ꝯcede-
re religioſo ab eo toto vite ſue tempore poſſidendum ⁊
ſic habes vnum caſum in quo pōt religioſus eſſe ꝑpe
tuus in prioratu clauſtrali ſeu manuali. alius tñ citra
papam etiam abbas ꝓprius non poſſet hoc modo ꝑ
petuare religioſum in iſtis p̄oratibus manualibus qꝛ
eſt ꝯtra iuris diſpoſitionē vt in. c. cum ad monaſteriuʒ
in. §. nec alicui de ſta. reg. ſentit Inno. in. c. ſi qui de. vł
vo. et vide latius ꝑ Frede. de ſe. ꝯſi. cclij. dixi in. d. ca.
cum ad monaſterium. vnde poteſt abbas remouere ta

lem priorem non obſtante ꝙ illuʒ poſuerit ad vitā ſuā
Et nō iſtum tex. diligenter ꝓ limitatione. c. porrecta. ⁊
. c. ad noſtram de ꝯfir. vti. vel inuti. vbi habetur ꝙ nō
poteſt religioſo ꝯfirmari p̄oratus ad vitam ꝓcedunt
enim illa iura niſi papa aliud faciat ex certa ſcientia vt
h̄ qd̄ tenet etiam Inno. h̄ et nota. in. c. niſi. de p̄ben.
Quarto. nō. ꝙ nō valet appellatio interpoſita ab eo
cuius non intereſt appellare. et ad hoc cottidie ſolʒ al
legari iſta litera. ꝯcor. ij. q. vi. c. nō ſolet. Nō in. v.
lane. iuncta glo. ꝙ lr̄e teſtimoniales p̄lati et capituli fa
ciunt p̄ſumptionem non modicam licet nō faciant ple
nam ꝓbationē. facit. c. innotuit. ⁊ eo. et. c. veritatis. de
dolo et ꝯtu. dixi plene in. c. poſt ceſſionem. de proba.
Nota ibi munus benedictionis ꝙ abbas electus ⁊
ꝯfirmatus benedicitᷣ. Epūs aūt ꝯſecratur vt. s. ca. ꝓxi.
an anteʒ iſta benedictio abbatis ſit ex toto ſimplex an
partim ordinatoria vide per glo. in cle. attendentes. d̄
ſta. regu. Item nota ꝙ vbi ꝯcurrunt due p̄ſumptio-
nes quarum altera non p̄ponderat inuicem ſe elidunt
ſecus vbi altera eſſʒ vehementior vt in. c. lr̄as. d̄ p̄ſump.
bonus autem iudex arbitrabitur an et quando ſint pa
res vel altera potentior quia nō pōt ſup hoc dari certa
regula ſicut dicimus in alijs ꝓbationibus vt in. l. iij.
ff. de teſti. et in. c. in noſtra. eo. ti. Ultimo nota ꝙ
ſuſpenſi ab officio non poſſunt eligere. poteſtas ergo
eligendi inheret officio de quo plene nō. in. c. cum di-
lectus. de ꝯſue. et intellige tex. in ſuſpenſis ab homine
vel a canone inferente penam. ſecus in ſuſpenſis a iure
ſuſpenſione ſimplici puta ꝓpter ꝑticipium cum excō-
municatio nam iſti poſſunt eligere ſed non eligi d̄ quo
dicendum vt plene nō. in. c. ſi celebrat. de cle. ex. mi.
In glo. ibi magis vacillabat. Aduerte qꝛ glo. non
aperit vtrum papa poſſit indifferenter de iure ꝯpellere
partes ad ꝯpoſitionem vnde cōtra tex. videtur facere
⁊ ꝙ metus cauſa. ꝑ totū. nā ꝯpulſus ad aliqͥd facien-
dum pōt agere ad reſcindendum actum actōne ꝙ me.
cauſa. et ꝯcor. ff. qd̄ me. cā. ꝑ totum. So. forte metu cō
trarij dixerunt Tan. et Goff. h̄ qd̄ iſta fuit ꝯpulſio cō
ditionalis et non preciſa ſed hoc non ſoluit contrariū
qꝛ actio quod me. cauſa. datur ꝓ ui ꝯdictionali. Item
cōpoſitio nō pōt fieri ꝑ vim p̄ſſam. qꝛ animus homi-
nis nō cadit in ꝑtātēʒ alterius. vnde tex. h̄ dixit quod
ordinatiōi conſentit. lʒ inuitꝰ Inno. ponit literā inui-
tum. i. inſtantia p̄cū deuictū quaſi dicat ꝙ papa nō cō
pulit ad ꝯponendū. ſʒ quoddāmodo deuicit cū iſtātia
p̄cū. Ex quo nō ꝙ p̄ces inſtātiſſime ꝑncipis nō indu-
cūt iuſtū metū. vñ ad reſcidendū ꝯctū ñ p̄t q̄s allegare
maxias p̄ces ꝑncipis qd̄ bñ nōbis. qd̄ ego itelligo ñ
eēt tal' ꝑnceps q ſolebat male tractare ſuis p̄cibꝰ ñ acq
eſcētes. nā tūc puto qd̄ iſte p̄ces excuſāt ⁊ hñt vim iu-
ſti metꝰ ſic itellige tex. iūcta glo. in. l. i. §. q honorande

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ff. quarum re. ac. non datur. tercio ſoluit idem Innō. ꝙ papa coegit iſtum ad cōponendū ꝓpter mala que ſciebat de eo que probari non poterāt. dicit tamē ꝙ alteri q̄ꝫ pape hoc non licuiſſet. Nota ſingulariter h̄ dictum ꝙ papa pōt diſponere ex ſciētia quā habet vt priuata perſona. qđ ego intelligerē in his q̄ plene pendent a poteſtate ſua. ſecus autem in alijs. vt in c. ex paſtoralis. de re. iudi. hinc dicit ſingulariter Bal. p⁹ glo. in. l. fi. C. de legi. ꝙ non eſt p̄ſumendum pro ſn̄ia ꝑncipis ſi procedit parte non vocata et eius defenſione non admiſſa. an aūt poſſit papa compellere parteſ ad componēdum. vide primo glo. in. l. i. ff. de no. op. nunc. in. §. poſt que generaliter loquens de iudice dicit ꝙ non poteſt compellere partes ad componendū et illa glo. cōmuniter tenetur licet aliud ſenſerit glo. in auc. vt dif. iudi. in. §. ſi vero contigerit. Tamen in ꝑncipe puto ꝙ poſſit compellere in his que pendent a poteſtate ſua et in iſtis beneficialib⁹ et alijs iurib⁹ eccleſiaſticis quia papa in iſtis habet plenitudinē poteſtatis vt in. c. ad honorem. de aucto. et vſu pallij. maxime quia ius eſt dubium propter pendentiā lit. et facit glo. in. c. per principalem. ix. q. iij. que dixit papam poſſe priuare epiſcopum ſuo epiſcopatu quam glo. limita et reſtringe prout dixi in. c. fi. de confir. vti. vnde fortius poterit cogere ad componendū. cum dubius ſit euentus litis. vt in. l. quod debetur. ff. de pecu. et in. c. fraternitatis de frigi. In his vero que nō dependēt a plena poteſtate principis. puto ꝙ cauſa non ſubſiſtente non poſſit compellere ad componendum quia debet vnicuiqꝫ ius ſuum reddere per ſententiam legitimam vt. s. in. § hemo. Cauſa tamen legitima compellens partes ad componendū in quolibet iudice ē quando partes diu litigauerunt. et queſtio eſt multū dubia. nam tunc etiam iudex ſecularis poteſt compellere partes ad componendum vel ad compromittendum et negligentiam ipſius poterit iudex eccleſiaſticus ſupplere excōmunicando partes niſi veniant ad cōcordiam. pro hoc vide text. nota. in. c. placuit. xc. di. dixit hic do. pe. de ancha. ſe putare ꝙ in caſu huius glo. poſſet etiam epiſcopus compellere clericos ad cōponendum ſcilicet quādo litigant ſuper beneficio nec de facili poteſt lis decidi. nam ep̄s poteſt ex cauſa tales transferre inuitos vt in. c. queſitū. de re. permu. qđ mihi ſatis placet alias aūt cauſa legittima nō ſubſiſtē te poteſt et debet iudex hortari ad componendū non autem compellere ſic intellige. c. ſtudendum. xc. di.

In glo. ij. ibi ſi tamen electi canonice fuerunt. Aduerte quia gloſa per hoc non reſpondet ad contrariū nam iſte. R. ſenior non fuerat elect⁹ p collegiū ſed habuit a papa ꝑoratū et cuſtodiā et ideo dic vt dixi i notabilib⁹ ꝙ papa h̄ fecit ex certa ſciā. et dicit h. Vin. ꝙ ſi abbas vellet iſtum remouere ſine cā nō poſſet q2 q̄ ad iſtū ꝑoratū ē obedientiari⁹ pape ⁊ nō abbatis remanet tn̄ i alijs ſubiectus abbati. et d̄ hac materia vid̄ qđ plene dixi i. c. ad nr̄am. et. c. ſe. de ꝑſir. vti. vel inuti. Et nō dictū Vin. In gl. in v̄bo ꝙ ex ꝯſenſu. in fi. p intellectu h⁹ gl. et tex. oppono ꝯtra lr̄am. vr̄ enī ꝙ iſte. R. ſenior potuerit appellare. p ſuo intereſſe vt nulla fieret electio ex quo renūciauit electioni d̄ ſe facte vigore ꝯpoſitionis vt ipſe poſſideret ꝑoratū ⁊ cuſtodiā cuſtō mōſterij poterat redire ad ius ſuū p̄ſtinū aduerſarijs nolētib⁹ obſeruare ꝯpoſitionē vt in. l. ſi diuerſa. C. de tranſac. et i. l. cū p̄ceb⁹. C. d̄ p̄ſcrip. In iſtis enī ꝯtractib⁹ innominatis facio vt facias ⁊c. poſtq̄ꝫ q̄s impleuit contractum pro pte ſua hꝫ duplicem modū agendi cōtra aduerſarium recuſantem adimplere ꝯtractū p pte ſua. p̄t enī agere vt adimpleat actōe in factū Itē p̄t repetere qđ dedit q2 dedit ob cām. vn̄ cā nō ſecuta pōt repetere ṽt. ff. d̄ ꝯdi. ob cām quaſi p totū. et in. l. i. ff. d̄ re. ꝑmu. et plene d̄ his ꝯtractib⁹ innominatis i. l. naturalis. ff. d̄ preſcrip. v̄. et p Cy. in. l. ex placito. C. d̄ re. ꝑmu. So. gl. circa h̄ et ſilia ꝯtraria multū inſtat. ⁊ i effectu poit quatuor ſolutōes ꝑma q2 h̄ fuit appoſita clauſula vt pena ſoluta p ꝯtrauenientē ſtaret ꝯpoſitioi. Scōo lꝫ aduerſarij ꝯtrauenerūt nihilomin⁹ vigore pacti ſtandū erat ꝯpoſitioni Et nō. ex hac ſo. ꝙ clauſula rato manente pacto opat̄ etiā in fauorem ꝯtrauenientis. cōtrarium tn̄ nō. glo. in. c. potuit. de loca. et in. l. ij. C. de iure emphi. vbi ꝯmuniter nō. ꝙ iſta clauſula ſolū opat̄ reſpectu obſeruantis pactū et forte ob h̄ dixit h̄ glo. ꝙ hec ſo. nō ē bona nec colligit h. Scōa ſolutio ꝙ ꝯtrauenientes ꝑcedūt vbi q̄s ꝯditō aliter ſeu reſpectiue adimpleret cōtractū. p pte ſua. ſ. habito reſpectu ad implementū ſiue dam p aliā ptem ſed in caſu noſtro iſte. R. ſenior. pure renunciauit iuri ſuo nō aūt ob cām. nam iſta ſpūalia pure ſunt renūcianda. ita ꝙ in eis nō hn̄t locū illi ꝯtractus innominati do vt des facio vt facias ⁊c. ar. in. c. ſup eo. d̄ tranſac. et nō hāc ſo. Sꝫ hec ſolutio eſſet vera niſi interueniſſet auctoritas pape vel alterius ſupioris qui habet caſſare ſuſpitionem fraudis. nam h̄ dicitur ꝙ papa coegit eum ad ꝯponendū. Itē ꝙ iſte inuitus ꝯſenſit ordinationi Itē ſubijcitur ꝙ ex ꝯſenſu ꝯpoſitionis recepte iſte. R. ſenior amiſit ius ꝙ habebat. ergo non renunciauit pure ſed fuit duct⁹. vigore illi⁹ cōpoſitionis. vnde licet in renunciationis actu non apponeret conditionem vel modum tamen ex precedentibus ſatis apparebat ꝙ nō renunciabat. et p hoc videtur tex. in. c. cū ꝑdem de pact. vbi ille ceſſit lite pure in manibus pape. Sed q2 papa ꝑue ꝓuiderat vt p aduerſarios ꝓuideret illi incōpetenti bn̄ficio videt̄ ex illa coniectura ꝙ ille ceſſerit liti ob cauſam vnde aduerſarijs nolentibus illi prouidere de beneficijs ſicut papa

ordinauerat reduxit illum papa ad ius ſuū pſtinū Idē
videmus in reſignatione que fit ex cā pmutationis.nā
illa reſignatio fit tacite ob cauſam.vnde ſi aduerſarius
non vult reſignare beneficium ſuum pt redire ad ius ſu
um pſtinū vt in.c.cū vniuerſorū de re.pmu.tertia ſo.
colligitur ex vbo tum qr recipiendo que bene et ſane
intellecta ponit iudicio meo veritatem vt dicat ꝙ hec
ꝯpoſitio fuit adimpleta p vtramqꝫ ptē quia papa or
dinauit in ꝯpoſitione vt.R.ſenior renūciaret abbatie ⁊
recipet poratum et cuſtodiam eiuſdem monaſterij et
poſt renunciatōnem p eum factam recepit a manibus
pape poratum in cuſtodiā ptibus ꝯſentientibus vnde
licet poſtea reuerſus ad monaſteriū nō reciperet nō tn̄
poterat dicere ꝯpoſitionem nō fuiſſe adimpletā nā ple
num ius fuerat p collationē ſibi factam ꝯſecutus.Ideo
poterat et debebat agere vt illi aduerſarij obedirēt ſibi
tanqꝫ pori et cuſtodi nō aūt poterat retractare ꝯpoſitō
nem pfectā et p hoc ſoluūtur ꝯtraria nec ob.c.cū pdē.
quia ibi ille qui ceſſerat liti nō fuerat aliquo mō ꝯſe
cutus ab aduerſarijs ſed ſolum papa mandauerat vt
illi puiderent de ꝯpetenti beneficio.vnde illis nolenti
bus licitum fuit illi redire ad ius ſuum pſtinū.⁊ hec
ſo.videtur de mente Inno.et Hoſti.hic.et multū mi
chi placet quarta ſo.ꝙ in ꝯtrarijs fuit imploratū offici
um iudicis hic ſecus.hec ſo.non videt bona.qr ſi iſte.
R.ſenior habuiſſet facultatem implorandi iudicis of
ficium vt reduceretur ad ius ſuum pſtinū nō poſſet di
ci ꝙ ſua non interfuiſſet appellare ne fieret electio cuius
ꝯtrarium dicit in tex.et ideo tene ſolutionem pcedentē
vnde non ſine miniſterio lrām pōderat ꝙ iſte.R.renū
ciauit abbatie et de manibus pape recepit cuſtodiam
et poratum quaſi ad inferendum ꝙ hinc inde fuit ꝯpo
ſitio recepta et adimpleta.an aūt teneat renanciatio be
neficij vel collatio ſimoniace facta.vide p Inno.in.c.
cū vniuerſorum.palle.de re.pmu.vbi tenet ꝙ nō.Et
nota ſingulariter illud dictū et vide qđ ibi dixi.Sꝫ cō
tra pdicta et ꝯtra tex.opponitur.videtur ꝙ ſi iſtius.R.
non interfuit appellare non debuit etiam audiri quate
nus impugnabat electionem factā de.R.iuniore rōne
interdicti qr is cui non interſt nō debet audiri iuxta
nō.in.c.ex pte.A.de teſti.vbi nō.de illa exceptōe tua
nō intereſt.et p Inn.in.c.ſup his de accu.So.decūt
doc.et bene ꝙ reſpectu appellationis interponende nō
intererat iſtius.R.ſenioris qr ſolum appellabat ne fi
eret electio pꝑter ius ſuum cui tn̄ renunciauerat.ſꝫ qua
tenus impugnabat electionem reſpectu interdicti ſua
intereat qr cū eſſet monachus monaſterij intereat ſua
ne illegitime pmotus pficeret monaſterio et ſibi in pla
tum.ar.viij.q.i.audacter.et eorum que notat Inno.i
dicto.c.ſuper his.et per predicta clare patet intellect⁹
huius.c. In glo.in vbo pindicat ibi hic ſecus glo.
non exprimit quare ſecus h.i.quare iſte.R.iunior cū
eſſet reus non fuit abſolutus ex quo preſumptiones ſu
per interdicto erant dubie.et actor plene non pbaue
rat illam exceptionem.nam debebat reus abſolui vi
gore illius regule cum iura ptium ſunt obſcura reo fa
uendum eſt ⁊c.vt in regula cum iura.de re.iur.li.vi.vl
vigore alterius regule actore nō pbante reus debꝫ ab
ſolui vt in.c.fi.de iure iurā.So.dicendū ꝙ illa iura p
cedunt quando fuerunt date dilationes debite ad pro
bandum.h autem ſolum pars exceperat nec defecerat
in pbando vt quia in curia non poterat iſte articulus
de facili liquere pꝑter pbationum abſentiam.papa cō
miſit iſtum articulum in partibus decidendū decidit
autem articulum appellationis papa qr de illo ſibi ꝯſti
tit ſine aliqua pbatione. In glo.fi.in fi.Et ex hac
glo.iuncto tex.collige ꝙ ſuſpenſi pſumendo eligere nō
puantur poteſtate eligendi.licet male faciant.Itē aliō
iudicio meo notabiliter pbat hec lrā iuncta gl.ꝙ eligē
tes ſuſpenſi non ſunt puati poteſtate eligendi licet ele
ctio ſit nulla rō quia ſolum puantur electores qn̄ i ele
cto ꝯcurrit vnus de quatuor defectibus expſſis in.ca.
cum in cunctis.s.eo.et ibi dixi et p Io.an.in regula
odia.in mer.de quorū numero non eſt iſte.nāꝫ pōt qs
eſſe ſuſpenſus ſine crimine vt puta iniuſte.Item cri
men poteſt eſſe occultum.

Qualiter. Si electus non habet ſuffi
cientem ſciam vel ante ꝯfir
mationem adminiſtrat eius electio caſſari dꝫ
pmo ponitur deciſum exordium.ſcdo factum ibi verū
tertio electionis caſſatio ibi ſufficienti. Nō pmo ibi
ante ꝯfirmationem ꝙ p ſolam ꝯfirmationē poteſt qs
ſe ingerere adminiſtrationi plature vnde pondera ꝙ li
tera iſta nihil dicit de inſtallatione pus fienda facit ad
ea que dixi in.c.tranſmiſſam.s.e.hodie tamen p ex
trauag.boniſa.que incipit in iuncto eſt puiſum.ꝙ anqꝫ
habeat lrās apoſtolicas ſup ſua pmotione non debet
adminiſtrare nec debet recipi ab eccleſia tanqꝫ platus
alias recipientes et receptus incurrunt penam de qua
ibi.Ex quo infertur ꝙ pnunciatus p papā licet habeat
nouū certiſſimum ꝺ pnunciatione non p hoc pōt ali
quid adminiſtrare de bonis prelature niſi pus habeat
lras apoſtolicas.et ita ſemel feci obſeruari.nam qui
dam pnunciatus vicinus curie volebat poſt pnuncia
tionē ꝯſtituere vicariū in eccia qđ facere nō poterat.dic
tamen ꝙ p pnunciationem eſt verus platus qr lrā ē de
ſubſtantia pbationis nō aūt de ſubſtantia grē ſue pui
ſionis vt nota.p Io.an.e Archi.in phemio ſexti.⁊ p
Bal.in.l.humanum.C.de legi.vbi ſpecifice attingit
hoc vltimum dictum. Nota ſecundo ibi irreueren
ter vnam cauſam quare exigitur confirmatio ad faculta
tem adminiſtrandi.nam pmo ob reuerentiam ſupioris

Scđo poſſunt addi alie cauſe quas vide p glo. in. ca. auaricie ꝗ. eo. ti. li. vi. Tercio nota ꝙ recipere iuramenta fidelitas et obedientie a ſubiectis ptinet ad adminiſtrationem eccleſie vnde hec cõtrapit electus aũt ꝯfirmando videtur adminiſtraſſe et p ꝯñs incidit in penã de qua hic. quid autem ſi electus pmittit ſe intitulari. i. peni in ſtallo pelari. pat eſt moris quarundã eccleſiaꝝ tenent hic doct. ꝙ p iſtum actum tantum dũmodo aliter non adminiſtret nõ incidit in penam. tũ qꝛ p hunc actum non adminiſtrat bona plature. tum qꝛ ꝯſuetudo excuſat ar. in. l. minime. ff. de legi. nõ tñ intelligas ꝙ cõſuetudo. valeat vt electus poſſit adminiſtrare ante confirmationem. naꝫ ꝯtrarium tenui. s. eodẽ tranſmiſſam Et vide qð nota. Oldra. ꝯſi. cxlviij. vbi diſputat hunc articulum. Nõ et tene menti lrãm ibi nemo debet ſibi honorem aſſumere ſed qui vocatur a deo. ex quo p̃mo habes ꝙ platura eſt honor dic tñ ꝙ p̃ncipaliter nõ datur ꝑpter honorem ſed ꝑpter onus ſed in ꝯſequentiam ꝑpter adminiſtrationẽ debet plato honor d quo við tex. et ibi plene p arch. viij. q. i. q epꝫ. við pulchrũ tex. Jero. in. c. eſtote ſubiecti. xcv. di. Item ſcđo colligere ꝙ legitime ꝓmotus ꝓſumitur vocatus a deo ſicut Aarõ de quo vide. xxi. di. §. i. et leuitici. xviij. Nõ ibi donum ſcie et tene menti tex. ꝙ ſcientia dicitur donum dei. Et nota ibi pontifici ꝯueniens qualem ſciam debet habere epus nam ſufficit ꝙ habeat ꝯuenientem pontifici. et dicitur ꝯueniens illa. que ſufficit ad explẽdum ea que ſibi ex officio incũbunt vt dixi poſt Inn. s. eo. cum in cũctis. lꝫ eñ in epo deſideretur eminens ſcientia ꝯueniens tamen tolleratᷣ vt hic. et ꝗ. eo. cũ nobis. Quid aũt ſi ꝓmotus p papam non habet cõuenientem ſciam dic vt dixi in. d. c. cũ in cunctis.

Nota ibi poſtq̃ nobis ꝓſentaſtis eundem articulũ ſcđm quoſdã ꝙ ſufficit electum habere ſcientiam ꝯuenientem tẽpore quo electio preſentatur ſupiori quod ego non credo qꝛ ſi electus patitur defectum in ſcientia electio eſt nulla vt in. d. c. cum in cunctis nõ autem poteſt ꝯualeſcere ex idoneitate ſupuenienti. vt in. c. ſi eo tempore de reſ. li. vi. vnde iſta verba poſtq̃ ⁊c. Refero ad ſequentia et non ad p̃cedentia. Nota ibi irritandum ꝙ adminiſtrans ante ꝯfirmationem nõ pdit ipſo facto ius ſibi queſitum p electioneꝫ ſed dꝫ electio per ſententiam irritari et hoc erat dubitatum tempore huius. c. Sed hodie dubitatᷣ ꝑpter. c. auaricie. pal. nã tex. ibi videtur velle ꝙ electio talis ſit irrita ipſo facto. Alij vo intelligunt illũ tex. p̃cedere qñ electus adminiſtrauit aliquo queſito colore. puta tanq̃ iconom⁹ ſecus ſi adminiſtrauit vt electus. p̃ma tñ opi. ꝯmunior et verior eſt vt ibi nõ. in glo. et iſtud verbum irritanda quaten⁹ refertur ad patientem defectum in ſcientia ſtat impꝓprie qꝛ electio talis eſt nulla vt in. d. c. cũ in cunctis. ſed quatenus refertur ad adminiſtrantem ſtat ꝓprie. Ultimo nota ibi ex ea. vel ob eã differentiam eſſe inter ex et ob. nam illa dictio ex denotat cãm propinquam. illa vero dictio ob denotat cãm remotam. vt notat Bar. in. l. liberoꝝ. ff. de v. ſig. et hunc puto intellectum horum verboꝝ. doc. tamen hic aliter exponunt ut per illud verbum ex ea ꝯphendat ꝯiuncta. illð verbum ob eam ꝯphendat remota quod idem videtur in effectu cum p̃cedenti. vel verbum ex ea ꝯphendat ea que electus fecit alijs idem geſſit erga alios. verbũ ob eam ꝯphendat geſta p alios erga electum ex quo inferunt doc. ꝙ debitores plature ſoluentes illi electo nõ ꝯfirmato non ſunt liberati a debito quo tenebantᷣ eccle qꝛ h irritantur omnia geſta virtute illi⁹ electionis Sꝫ tu intellige niſi illi debito reus fuiſſent obligati ex ꝯtractu inito cum electo. lꝫ ſuper bonis eccleſie. qꝛ iſti tunc ſunt obligati rõne ꝯtractus vnde liberantᷣ ſoluendo cõtrahenti ſecum. Ita notanter dicit Inno. in. c. in lĩs. de reſti. ſpo. allegat tex. opti. in. l. ſi vrbana. ff. de ꝯſi. inde. et ibi per Bar. qð nota. Quid aũt ſi electus ingerens ſe adminiſtrationi plature ante ꝯfirmationem cõtulit beneficia que p̃us ipſe habebat alicui nunqd caſſat a ſua electione et ſic repulſus a platura poſſit repetere illa p̃ora beneficia. Cõpo. h dicit ꝙ ſic qꝛ nõ tenuit illa collatio ex defectu poteſtatis. Item qꝛ h irritantur omnia geſta per electum. ſecus dicit ſi ꝯtuliſſet illa beneficia poſt ꝯfirmationem qꝛ tũc licet ꝯfirmatio caſſetur ob aliquã cãm nõ tamen debet caſſari collatio vᷝ alia geſta p iſtum electum et ꝯfirmatũ qꝛ rõne publici officij ex quo tollerabatur in eo debent omnia geſta valere lꝫ ꝑpter aliquẽ actum intrinſecum nec annullatur titulus vel appareat nullus p. l. barbari⁹. ff. de off. ꝑto. et p id qð nõ. Inno. in. c. nihil ꝗ. eo. facit. c. ad ꝓbandum de re iudi. et cum iſto dicto tranſeunt ꝯmuniter ſcribentes hic p̃ter Gaſ. de cal. qui tenuit ꝯtrarium q̃ ad vtrunqꝫ dictũ reſpectu collationis beneficioꝝ. dicit eñ quo ad primũ ꝙ ex quo iniuſte et temere ꝯtulit beneficia ſua anteq̃ eſſet ꝯfirmatus non debet poſſe illa repetere qꝛ fuit in culpa ꝯferendo et nũc in reuocando allegaret turpitudinẽ ſuã nõ ob. iſte tex. nã dꝫ intelligi de reuocatione illoꝝ que nõ tendunt ad vtilitatẽ ipſius reuocantis. et certe p̃ma fronte videtur bona conſideratio tñ ego dicerem ſic ꝙ ſupior poteſt illã collatõneꝫ habere ratã in odium iſtius ex quo iniuſte et temere illã reſignauit ar. in. c. ꝙ in dubijs. de renũ. Sꝫ anteq̃ ſuperior in penã ipſius habeat h ratũ poterit repetere illa bñficia qꝛ nõ potuit illa reſignare. vnde põt allegare nullitatem ꝯuenientem ex pſona agentis. iuxta ea q̃ dixi in. c. noſti. s. e. niſi poſtq̃ incepit adminiſtrare eẽt lapſum tps trium menſium ꝓfixum ꝯſecrationi qꝛ tũc puto ꝙ beneficia ſua vacent ipſo facto ſicut vacarunt

in electo et confirmato ne ſit melioris condit. ſtultus q̄ ſapiens ar. op. in. c. cum qui de p̄ben. li. vi. In ſecundo caſu quando cōtulit poſt confirmationē. tenz Baſ. q̄ illa collatio debet reuocari. quia iuſte putabat ꝯferre qḋ mihi plz dūmō ſit in ꝓbabili errore. ar. op. in. c. ſi beneficia. de p̄ben. li. vi. an autē iſte cuius electio fuit caſſata quia adminiſtrauit ante tempus poſſit denuo eligi in eadem vel alia eccleſia tenet archi. i. d. c. auaricie q̄ non quia electio ſua fuit caſſata vicio pſone. ideo obſtat ſibi. c. ſup eo. s. e. quod bene nota. Et nota iſtud cōtra iſtos. qui ex potentia pricipis ſecularis ingerunt ſe adminiſtratiōi ſola electione precedente. Iſti enim efficiūtur in eligibiles vt in. c. quiſqꝫ. j. e. et in. d. c. ſuper eo. et puto firmiter q̄ ſi papa ignorans illum ſe intruſiſſe ꝓmoueat eum ad p̄laturam q̄ talis ꝓmotio eſt ſurreptitia. nec habet titulum verum prelature quia requiritur diſpenſatio vt promoueatur quam papa non fecit nec expreſſe nec tacite cū ignoraret vitium intruſionis qḋ bene nō. et p hoc ſunt declarate glo.

Vin inter vniuerſas. Legitur duobus modis ſcḋm p̄mū intellectū h̄ intendit Qui vocāt ad electionē canonicū nō vocandū illū ſpectare teneātur niſi p papā abſoluantur vel periculum ſit in mora. hoc. d. ſm intellectū glo. ſm aliā lec. ꝯmunem hoc intendit. Si vocant ad electionē nō vocandi valet electio facta eis nō expectatis. et due ſunt partes p̄ncipales In p̄ma deciſe ponit ſupplicationē capituli quā iuſtificat. ſcḋo cām reddens illam admittit et capitulum inſtruit ibi q꞉ vo. Nota p̄mo ibi ad decanū iuncta gl. i. ar. q̄ decanus ē d̄ caplo qḋ ego puto verū ſi al' eſt canonicus vel h̄ al' hꝫ ꝯſuetudo. al' enī ſoli canonici faciunt caplm vt in. c. nouit. et q̄sto. de his que fiunt a p̄la. nō. in. c. i. s. e. et in. c. ij. j. de inſti. et. c. cuꝫ olim. de re iu. Nota ſcḋo q̄ caplm pōt abſētes canonicos admonere et requirere vt in termino debeant ꝯpere ad eligendum pōt ergo caplm abbreuiare terminū iur. ꝓfigendo terminū ꝓut ſibi videt. et ſi canonici ſunt diſcordes ſtatur maiori pti. vt nō. j. c. pxi. et facit c. i. de his que fi. a ma. p ca. Nō tertio ibi q̄uis eccleſiaſtica ꝯſuetudo nō exigat ar. q̄ ſup vocatione canonicoꝝ abſentiū ſtandū eſt ꝯſuetudini. et videtur hec litera ꝓbare q̄ valeat ꝯſuetudo vt canonici vocent de loco remoto In ꝯtrarium tn̄ facit tex. in v̄bo q꞉ nō. vbi dicit q̄ mōa in electione eſt valde ſuſpecta ⁊ ſepe damnoſa. ergo non deberet valere ꝯſuetudo cū ſit eccleſie ꝺ̄nnoſa. vel poſſit eſſe dānoſa. ar. in. c. i. de ꝯſue. illud certū ē q̄ valet ꝯſuetudo vt abſentes canonici vocent d̄ q̄ vīō tex. iuncta gl. quā tenebis mēti in. c. cū in eccleſijs d̄ p̄ben. li. vi. Sꝫ an valeat ꝯſuetudo vt valde remoti vocent poſſet dubitari ꝓpter p̄dicta putarē q̄ vbi abſentes poſſent vocari et electio fieri. j. terminū iur. d̄ q̄ in. c. ne ꝓ defectu. j. eo. q̄ tūc valet ꝯſuetudo q꞉ nō pt dici damnoſa eccleſie ex quo nō exceditur terminus iuris al. autem ſecus. Nō ibi vice regia q̄ rex preſtat aſſenſum electioni facte de pontifice et ſic non expectatur p̄us confirmatio q̄ petatur aſſenſus. licet aliud ſentiat Inno. s. eo. cū terra. quare autem petit iſte aſſenſus regius dant doct. tres ſo. p̄ma q̄ forte iſta eccleſia habebat feudum a rege et videt miranda hec ſo. q̄ rōe feudi debeat requiri aſſenſus dn̄i poſt electionē prelati iure tn̄ non ꝓbatur q̄ meminerim. ſcḋa ſo. q̄ forte rex erat patronus illius eccleſie capuane. et hec ſo. eſt vera in ſe. et ꝓbatur in. c. nobis. j. de iurepa. tertia ſo. q̄ forte hoc habebat ꝯſuetudo. ſile in p̄al. c. cū terra in fi. e. j. eo. q̄ ſicut. Ex quo nota q̄ pōt induci ex ꝯſuetudine vt ꝯſenſus regius petat poſt electionē factam p capitulum ante ꝯfirmationē. vide etiam Inno. in. d. ca. q̄ ſicut vbi dixit valere ꝯſuetudinē vt nunciet poſt p̄ncipi mors p̄lati et petatur licentia eligendi futuꝝ ſucceſſorem quo caſu poſſet ꝓbabiliter dubitari. nunqd papa qui hodie ꝓuidet eccleſijs cathedralibus et regularibus teneatur p̄us requirere ꝯſenſum p̄ncipis in illis l cis in qb' era. dcā ꝯſue ac o. nā cū ꝓuiſio pape habeat vim electionis et ꝯfirmationis videt q̄ teneat requirere ſicut tenebat ipm caplm. In ꝯtrarium facit q꞉ papa ꝓuidet iuri ſuo et non vice capituli. ar. in. c. ij. d̄ preben. li. vi. ergo ꝯſuetudo grauoſe inducta ꝯtra caplm ñ debet extendi ad papā q꞉ ꝯſuetudo oneroſa nō dꝫ extendi de loco ad locum vl' de pſona ad pſonam vt nō. dixit Inno. in. c. ſi. de offi. archi. et hāc ptem puto veriorem. Vltimo nō in fi. q̄ vbi duo iura diuerſa cōcurrunt in eadem pſona non aſtringitur illa pſona illa iura ſimul vnire et vnico actu illa expedire ſed pōt ꝓcedere ſepate iure diuerſarum pſonaꝝ hoc colligit h̄ i eo q̄ dicit papa qḋ caplm dꝫ p̄us petere a papa aſſenſū vice regia et poſtmodū ꝯfirmatōēꝫ electionis. vñ noluit ꝯfirmando vtrunqꝫ actū expedire ſed voluit ꝓcedere ſeorſum ac ſi in duabus pſonis iſta iura ꝯcurrerēt facit qḋ dixi i. c. cū in cūctis. §. ſi. s. e. et qḋ nō. gl. i. c. vt circa. e. ti. li. vi. Sed q̄rit q̄re h̄ papa ſucceſſit loco regis dat mltiplex rñſio. p̄mo qḋ forte vacabat regnum apulie. et ſic papa ſucceſſit in iurib' regni. ſicut ſuccedit vacante imperio. vt in. c. lꝫ ex ſuſcepto. de ſo. ꝯpe. nō tn̄ hoc itelligas in quolibet regno vt eo vacāte ſuccedat papa. Sed dic vt nō. in. d. c. lꝫ. Sꝫ dictū illḋ ꝓcedit in regno c' ꝓprietas ptinet ad ecclām vt ē regnum apulie. ſcḋo pōt intelligi qḋ rex erat rebellis vel ſciſmaticus ex quo nota. quod papa ſuccedit et poteſt exercere iura regia quando rex vaſallus eccleſie ē rebell' vel ſciſmaticus vel ſecundum Vincen. forte rex erat

paruulus ex quo infert ꝙ vaſallo exñte pupillo dñs hꝫ
adminiſtrationẽ quod tñ nõ putat verũ nã tũc dꝫ tutoꝛ
adminiſtrare ar.c.ex rõne de eta.et quali.et hoc puto
verius.facit qð le. et nõ.in.c.grandi.de ſupp.ne.ꝑla.
li.vi.et in.c.nobis.de iurepa. In glo.ij.in fi.dic ꝙ
etiam ꝓſuppoſito ꝙ iſti fuiſſent in loco vnde eſſent vo/
candi nihilominus in eoꝛum abſentia poterat capitu/
lum aliquos noiare capiendo noiationẽ ꝓprie qꝛ per
denominationẽ nõ acquirit̃ ius noiato.vt in.c.ꝙ ſicut
.ꝯ. co.et ad iſtum tex.reſpondẽt doct.ꝙ nominare ac/
cipitur hꝯ ꝓ eligere vel ꝓnominatõe ſolemni qñ.ſ. capi
tulum noiat duos vel plures pape et petit vt papa ð
eoꝛum altero ꝓuideat vt dixi in.c.bone ꝑmo.s.ti.px.

In glo.in.ꝟ.remoti in fi.facit hꝯ glo.in effectu tres
concluſiones.ꝑma ꝙ abſentes regulariter non ſunt vo
candi.fallit in actu electionis ſcða ꝙ an a remoto lo.
co ſint vocandi abñtes in actu electionis ſtandũ eſt cõ
ſuetudini.tercia ꝙ in alijs actibꝰ ab electione ꝑſentes
in eccleſia cõſtituũt totã vniuerſitatẽ dũmodo due ptẽſ
ſint pñtes quo ad ꝑmã concluſionem.vide,tu glo.ple
nioꝛem que cõmuniter ſolet allegari in.c.ij.de teſti.li.
vi.que dicit ꝙ in tribus caſibus vocantur abſentes.ſ.
in actu electionis vt hꝯ et .ꝯ. co.qꝛ ꝓpter.in ceſſatione a
diuinis vt in.c.ſi canonici ð offi.oꝛ.li.vi.et in collatõe
ꝑbẽdaꝝ vt in.c.cũ i eccleſijs ð ꝑb.co.li.In alijs ãt dic
abſentes nõ eſſe vocandos.et dicuntur abſentes qui
non faciũt reſidentiã in loco vbi eſt eccleſia.vt in.c.hꝯ
ius poꝛrectum.x.q.ij.dũ dicit ibidem deſeruientium
ꝛc.exñtes ergo in caſtris nõ ſunt vocãdi et dic dictum
illius glo.ꝓcedere regulariter Sed vbi occurreret caſꝰ
ponderoſus ſiĺis alicui illoꝝ trium deberent abſentes
vocari.qꝛ nõ apparet rõ quare in illis tribꝰ ſint vocãdi
niſi ꝓpter grauitatem ꝑiudicij et ponderoſitatem facti
ergo in ꝯſimilibus deberent abñtes vocati.qꝛ caſꝰ ex/
ceptus a regula extenditur ꝓpter idenptitatẽ rõnis vt
eſt tex.bonus et menti tenendus in.c.cum dilecta. de
ꝯfir.vti.vel inuti.et glo.in.l.i.C.de cõdi.inde.ꝛ quam
ꝗ̃ꝫ iſta iura non exprimãt rõnem quare in ꝑdictis tri/
bus caſibus vocant̃ abñtes tñ qñ nõ põt cõiecturari
niſi vnica rõ et naturalis debet fieri extenſio ſcðm ra/
tionem cõiecturatã et voluit Cy.in.l.nõ dubium.C.ð
legi.et Bal.in.l.maximũ vitium.C.de libe.ꝑte.Sed
alia rõ ꝑter ꝑdicta cõiecturari non põt.et hoc dictum
ſenſit Inno.in.c.ij.de no.op.nũ.vbi ſentit ꝙ in factiſ
arduis debent vocari abſentes.et maxime conſideran
dum eſt ꝑiuditium abſentium Item puto ꝙ vbi aliq̃
ſunt abſentes ſine eoꝛum culpa.vt qꝛ ſunt exules vel
timent potentiã tirãni ꝙ tũc iſti ſunt vocandi vt ſaltim
conſtituant ꝓcuratoꝛem hꝯ ſentit Inn.in.d.c.ij.ꝛ bar.
in.l.omnes.ꝑpli.ff.de iuſti.et iur̃.optime facit tex.in.
c.quanto.lxij.qui ſic põt intelligi vt ibi nota.et in.ca.
bone.ꝯ.co. Ad ſcðam concluſionem glo.vide glo.
in.c.coꝛam.ꝯ.c.ꝛ limita,put.s.dixi in notabilibꝰ.valꝫ
eñ conſuetudo vt abſentes non vocentur vt ꝑdixi valꝫ
etiam vt vocentur dũmodo poſſint vocari ſine magno
preiuditio eccleſie.nam iminente magno ꝑiuditio ec/
cleſie non eſt ſeruanda conſuetudo etiam iurata vt eſt
glo.nota.xi.di.in his.optime facit tex.in.c.i.de his
que fi.a ma.p.ca.facit qð nõ.Inno.in.c.accedentibꝰ
de ꝑſule.Quo ad tertiam et vltimã concluſionem gl.
dic ꝙ regulariter ſufficiunt deſeruientes in eccleſia ad
expediendum ea que incũbunt in caplo.et ſufficit ꝙ
conſentiat maioꝛ ps capli.vt eſt tex.nõ.quẽ tenebis
menti in.c.ꝑal.hoc ius poꝛrectũ.requirit̃ tñ ad hoc vt
actus non poſſit aliquo modo impugnari vt omnes
deſeruientes vocentur ad capitulum.nam ſi aliqs nõ
vocaretur poſſet agere de contemptu.vt in.c.bone.d.
ij.ꝯ.eo.ꝛ licet loquatur in electione idem puto in alijs
actibus capitularibus.facit qð notat Inn.in dicto.c.
ij.de no.op.nun.et in.c.i.de his que fi.a ma.pte.ca.
tamen ad hoc vt actus valeat requiritur neceſſario ꝙ
due ptes reſidentium ſint abſentes quia potentie capi
tulares reſident in duabus ptibus iꝫ valeat qð facit
maioꝛ ps illarum duaꝝ ptium quia maioꝛ ps capitu
li cenſetur hoc facere ſic reducunt̃ ad concoꝛdiam iura
que videntur contraria.nam quedam requirunt duas
ptes vt in.l.nulli.et in.l.plane.ff.qð cuiuſqꝫ vniuer.
quedam requirunt maioꝛem ptem vt in.l.ꝙ maioꝛ.ff.
ad municipa.et in.c.i.de his que fi.a ma.pte.ca.et ð
hoc ꝑ glo.in.d.l.nulli..hec limita vt dicam in.c.i.cau
ſis.ꝯ.co.abſentes eñ qui non ſunt vocandi nõ cõpu/
tãtur in numero duarum ptium vt nota.glo.in.c.ꝙ
circa de elect.Idem puto de vocatis ꝑ bñtem ptãtẽ
et contemnẽtibus venire qꝛ faciunt ſe alienos vt.ꝯ.ca.
ꝓxi.et nõ i.d.c.ꝙ circa.In his tñ aliã reglaꝫ ponũt
legiſte cõmuniter vt dixi in.c.cũ omnes.de cõſti.ꝛ ali
quid dicam in.d.c.in cauſis .ſed hec videntur iuri ca/
nonicẽ conſentanea. In glo in.ꝟ.cognouerunt.in fi.
et hanc concluſionem glo.qð ſint vocandi tenent hꝯ cõ
muniter doct.nõ obſtãt iura ꝑus allegata qꝛ qñqꝫ re
quirit̃ intimatio ad finẽ ſimplicis ſcie.et tũc ꝓcedunt
illa iura quia certus non debet certioꝛari vt in regula
cũ ꝗ certus.de re.iu.li.vi.Qñqꝫ requirit̃ intimatio ad
alium effectum ꝗ̃ꝫ ꝓpter ſimplicem ſciam habendaꝫ et
tũc ꝓcedit cõcluſio glo.vt nõ.in.c.ſi.ð emp.ꝛ vendi.ꝑ
bar.in.l.emptoꝛ.C.ð euic.et in.l.denunciaſſe.ff.ð ad
ul.In caſu aũt nr̃o dñt abñtes vocari nõ ſolũ vt ſciãt
moꝛtẽ ꝑlati ſed vt ſciãt diẽ electõnis fiende vñ dicunt
doc.ꝙ ſi aliq̃ interfuiſſent aſſignationi diei vl̃ fuiſſent vo
cati ad aſſignãdũ diẽꝫ ꝛ ꝯtẽpſiſſẽt venire ſi eſſent ãplꝰ
vocandi alias aũt deberent vocari etiã ſi ſcirent diem
aſſignatam ſcðm doct.ſed ego dubito de hoc vltimo

quia ex quo ſciunt vacationem eccleſie et diem aſſigna
tam ad electionem fiendam non video ad quem effe-
ctum debet fieri vocatio niſi dicas ꝙ poſſent agere de
ꝯtemptu. ex quo fecerunt deliberationem ſine requiſiti
one et vocatione abſentium. In glo. in. v. reuerſi. in
fi. ſolue hoc ꝯtrariū qꝛ ex quo aliqui venerunt pſump-
tio ē ꝙ alij̄ exñtes in eodem loco potuiſſent venire ar.
in. c. cū dilecti. de dolo. et ꝯtu. poſſet tñ ꝓbari ꝯtrariū
ꝓpter diuerſas qualitates ꝯcurrentes in diuerſis pſo-
nis. nam poteſt eſſe ꝙ venientes erant iuuenes. et ſa-
ni alij̄ vero ſenes et multū debiles. In glo. pe. in
fi. Nō iſtā qōnem glo. qꝛ facit ad multa. doc. h̄ ꝯmu
niter tenent opi. Jo. vt non ſit neceſſe expectare voca-
tos non vocandos qꝛ nullo iure cauet̃ ꝙ tūs electio fa
cta illis nō expectatis ſit caſſanda. nō enī poſſunt dice
re ſe ꝯtemptos ex quo de iure nō erāt vocādi. fatendū
eſt tñ ꝙ poterāt agere ad intereſſe ſi ex h̄ paſſi ſūt ali-
qd̄ dannū. puta qꝛ rōe vocatōis ꝯduxerūt equos ⁊ al'
expenſas fecerūt ſic in ſili pōt reuocari mandatū manē
te actione mādati ad intereſſe vt in. l. ſi ꝓcedente. ff. mā
dati. Item abſentes remoti non ſunt vocandi in fauo-
rem eccleſie vt hic ergo nō poterant pſentes huic fauo
ri eccleſie renunciare. ar. in. c. ſi diligenti de fo. ꝯpe. et
eorum q̄ nō. Inno. in. c. accedentibꝰ de ꝓui. nec ob. ſi
dicat̃ ꝙ gratia ſemel ꝯceſſa nō pōt reuocari. vt in. ca.
vnico de ꝯmo. qꝛ illud ꝓcedit qñ iā ius ē q̄ſitū alteri. h̄
in caſu nr̄o duplex ius ꝯpetebat pſentibꝰ. pmū qꝛ nō
tenebant̃ vocare. ſcōm ꝙ nō tenebant̃ expectare q̄bus
ergo renunciauerūt pmo iuri nō p h̄ alteri fuerit renū-
ciatū vt in. c. ex tuarum de vſu pall. ꝑterea h̄ nō fuit cō
ceſſio gratie facta licet ſimpliciter vocauerūt abſentes
vt venirent. vñ nullo iure tenebant̃ expectare. et faciūt
hec ad qōnem nunqd inuitās aliquē ad prandiū tene
atur ex neceſſitate prandiū exhibere ex q̄ inuitatꝰ accep
tauit. aliq ſētiūt ſic i. c. ſi. de renū. aliud ſentit Jo. ā. o. i
ꝓhe. io. i. c. rex pacificꝰ ſup v̄bo. p fratrē Raimūd ibi et
ſentit ꝙ pōt agi ꝯtra inuitantē de dolo ad intereſſe. ar.
in. l. ſ; actio. ff. ſi qs cau. quaſi ſentiat ꝙ ſi nō pōt ꝑten
dere aliqd̄ intereſſe. puta qꝛ ꝓpter h̄ non fecit maiorē
morā in loco vel qd ſile et h̄ ſatis poſſet ꝓcedere de
iure ciuili iudicio meo ex quo nō interuenit ibi ſtipula
tio. qꝛ ex ſimplici pollicitatione nō agit̃ de iure ciuili vt
ff. de pollicita. in. l. i. et. ij. nec etiā ex pacto nudo vt in
l. iuris. gentium. ff. de pac. Sꝫ de iure cannnico poſſet
ſatis dubitari. et vbi interueniſſet pactū recurrendum
eſſet ad. c. i. de pact. Sꝫ i ſimplici pollicitatione eēt ma
gis dubitandū ⁊ pollicitatio differt a pacto qꝛ pollici
tatio ē vniꝰ cū ſine pacto ꝓmitto tibi aliqd. pactū vero
eſt duorum vt in. l. i. de pollicita. nota. gl. in de. roma
ni de iureiur. vnde ſimplici policitatione non credo ꝙ
poſſit alius agere pro intereſſe ſuo quia. ca. i. loquitur
de pacto ſed peccat retrocedens iuxta illud pſalmi
ſte que ꝓcedunt labijs meis non faciam irrita. an aūt
debeat mitti hora prandij pro inuitat. dic qd̄ notat
Jo. an. et Cal. in. c. ſi. de renū. et Cal. ꝯſuluit vxorem
ſuam ſuper iſto que reſpondit ſatis eque ꝙ pro mulie-
ribus et forenſibus dꝫ mitti que nō libenter ſe ingerūt
ſed pro alijs non niſi eſſent graues perſone. Nico
laus. Abbas.

Um nobis

Nō debet inſpici an
poſt appellationē ſed
an ꝯtra fuerit electio celebrata h̄ pmo Et pe
nes vocantes qbus ꝯpetit vocandi poteſtas remanet
ius eligendi ſi vocati venire ꝯtēnunt h̄ ſcōo. Et ad offi
cium ꝯfirmatoris ſpectat examinare electum etiā ne-
mine opponente Et niſi electus doceatur lrīe etatis et
literature habet̃ pro nō lr̄o electo hoc tertio. Diuidit̃
nam primo ponitur allegatio ꝯtra electum. ſcōo ibi ſꝫ
contra allo pro electo. tercio ibi is igitur ipſius exaia
tio. quarto ibi nos. ꝓcurationis ꝯmiſſio. Nō pmō
ibi iudicanda erit irrita bonū ar. ꝙ electio attendata
contra appellationem extraiudicialem eſt ipſo iure irrita.
Sed aduerte qꝛ in cōtrarium facit. v. ſed contra. ibi irri
tanda. per quod verbum videtur colligendum contra
rium. et ꝑfecto hec littera nō ꝓbat vnum vel reliquum
tum quia facit ꝓ et contra. tum qꝛ non ſunt verba pa-
pe ſed allegationes partium. et pma allo nō eſt vera.
vnde dum lrā dicit videri poterat ſupple. et male. vt ſe
quitur in. v. ſed contra. An autem electio ſit dicenda
irrita vel irritanda de iure qꝛ poſt appellatōeꝫ attemp-
tata dicam. j. cum glo. i. Nota ſcōo ꝙ nō omnia
geſta. poſt appellationem extraiudicialem ſunt irrita vl'
irritanda ſed oportet ꝙ ſicut poſt et ꝯtra appellationeꝫ
et ad hoc cottidie allegatur iſte tex. de quo. j. latius
dicā. Tercio nō ibi alienos ſe feciſſe vident̃. ⁊ tene
ſemper menti iſtum tex. ꝙ vocati ad capitulum p ha-
bentem poteſtatem faciunt ſe alienos ſi ꝯparere nolūt
ex quo infertur ꝙ iſti non ſunt ꝯputandi in numero ab
ſentium ſeu in numero eoꝝ qui ſunt de caplo. ſed quo
ad actum tunc explicandum habent̃ ac ſi nō eſſent de
capitulo. faciunt enī ſe alienos. vt in lrā quod clarius
voluit Inno. in. c. eccia. el. ñ. j. c. gl. i cle. ꝙ circa. c. ti.
⁊ idē dic de his qui de iure nō ſunt vocādi. nō enī dn̄t
ꝯputari in numero vt nō. in locis ſal. Nō ibi ꝯcor
diter celebrate iuncta ſuprascriptione ꝙ electio dicitur
ꝯcorditer celebrata p capitulum ſi omnes exñtes i ca
pitulo ꝯſentiūt lꝫ vocati q ꝯtempſerunt venire contra
dicāt. Nō colligit̃ ex his que ꝓxime dixi qꝛ illi q ꝯtēp
ſerūt nō habentur ſeu reputant̃ de caplo quo ad illum
actū et tene h̄ mēti. Nō quinto ibi nemini cito ma
num imponas ꝙ ꝓmotus ſine debita examiatōe dicit̃
cito ꝓmotus quod non eſt fiendum. ſed debet ſupior
prius examinare pſonam et poſtea ꝓmouere. Ex
to nota ꝙ in cā electōis ſupior ſupplet ex offitio nobili

ad inquiſitionem faciendam licet ab aduerſarijs non
apponatur. Et nota in hoc caſum inquo ſupior ꝓcedit
ex inquiſitione ſine infamia de ſcđo vide qđ dixi in. c. i.
de poſtu. pla. Nota vij. q̄ electus non eſt ↄfirman
dus niſi doceat ſe idoneum quo ad idoneitatem extrin
ſecam. vnde papa h̄ noluit ↄfirmare iſtum electū. quia
non potuit ſibi ↄſtare de etate idonea. nō tñ ↄſtitit đ cō
trario. ſed hoc vltimū non ſufficit vt hic habes tex. nō.
et optime facit iſte tex. ꝓ opi. Jo. an. i regula infamibꝫ
in mer. vbi ↄcludit q̄ ſi electus habet ad verſariū. ipſi
aduerſario incumbit onus ꝓbādi exceptōem ſuam. q:
aſſerēti incumbit onus ꝓbādi. ⁊ excipiens cenſeť actoꝛ
quo ad onus ꝓbandi exceptōnē ſuā. vt in. l. i exceptio
nibus. ff. đ ꝓba. et in. c. in pñtia. đ ꝓba. ſed. ſi non ha-
bet aduerſariuꝫ, in cumbit ipſi electo onus probandi ſe
idoneum Jdem ſi habuit aduerſariuꝫ ſed deficit in ꝓ-
bādo vel nō obiecit opponēdo. nā tūc nō reſpectu ad-
uerſarij ſed vt optineat ↄfirmatōnē a ſupioꝛe debet ꝓ-
bare ſe ideoneū vt eſt tex. nota. h̄ Nota viij. ibi cu-
rauimꝰ idagare. bonū tex. ꝓ his q̄ dixi in. c. i. s. ti. ꝓx.
poſt Jnn. q̄ ſuperioꝛ in examinando ſup idoneitate ꝓmo
uendi. non tenetur recipere iuramenta teſtiū. ſed poteſt
ſine iuramēto īngrere ad ſuam ↄſciam informandam.
hodie cū i curia recipiūtur teſtes ſup idoneitate ꝓmo
uēdorū nā pt hec ſuperioꝛ hec facere vt ſibi videtur nō
tamen ad hoc de iure aſtringitur vt aperte colligitur h̄

Nota ix. ibi eccleſie pariter et pſone q̄ etiam cum
ꝓuideť prelature poteſt haberi ratio non ſolum ad ꝓ-
uiſionem eccleſie. ſed etiam ad meritū perſone quod ē
bene notandum. vnde facit iſta lr̄a ꝓ his q̄ nō Jo. an.
poſt Jo. mo. in regula quod ob gratiam in mercu. vbi
ↄcludit notabile verbum q̄ ſi papa tranſtulit ꝑlatum
abſentem ad maiorem eccleſiam propter meritum per
ſone non videtur prima eccleſia vacare a tempore
pronuntiationis facte per papam ſed a tempore quo
ↄſenſit tranſlationi. ſecꝰ vbi papa principaliter trāſla
tōnem illā feciſſet ad vtilitatem ſeu neceſſitatē eccleſie.
q: tūc incipit prima vacare ſtatim a tempore ꝓnūciatō
nis. qđ v̄bū no. Nota x. ibi tā ratōnes q̄ꝫ canones
obſeruare quot ſuperioꝛ diſpenſans contra canones
ex cauſa videtur obſeruare ratōeꝫ et cānones. ⁊ dic q̄
ſeruat canones q̄bus cauetur q̄ ex cauſa eſt diſpenſan
dum nam vbi eſt cauſa diſpenſandi dipenſatio eſt de-
bita. vt nō. glo. in. c. ↄſtituerqur. ⁊. c. domus ſancto. l.
di. facit. i. q. vij. in. §. niſi. cum. c. exigit. non autem ſer
uat canones contra quos diſpenſat imo illos violat
q: ꝑ diſpenſatōem vulnerātur illa iura. xxiij. q. iij. diſ
plicet. nō. archy. in. c. licet canon. de electione. li. vi. ⁊
optime facit h̄ lr̄a ſic intellecta ad queſtionem. mādat
papa decidi aliquam cauſam ſcđm ius. Dubitatur
nunquid delegatus poſſit cauſam illam decidere ſm
conſuetudinem et ſtatutuꝫ loci. tenui q̄ ſic. q: ius vult
vt cauſa decidatur ſcđm conſuetudinem et ſtatutum lo
ci. vt i. c. ſi. đ ↄſue. et. xi. di. in his. ergo ſic faciendo đ
cidit cauſam ſcđm ius lꝫ Jo. an. ſenſerit contrarium i
addi. ſpe. ſꝫ quod. s. dixi multi tenuerunt đ quo aliq̄d
tetigi ſuper rubrica. de conſuetudine. et in. c. quintaual
lis de iureiur. vbi per do. An. Ultimo nota q̄ ec-
cleſie vacanti datur quandoqꝫ ꝓcurator cū libera po-
teſtate adminiſtrandi in ſpiritualibus et temporalibus
et in eccleſia cathedrali hic datio competit ſoli pape
vt habes ho. tex. in. c. is cui. ꝗ. co. li. vi. et alio vocabu
lo appellatur iſte ꝓcurator viſitator vt in. d. c. is cui vbi
habetur de potentia iſtius procuratoris ſeu viſitatoris
et ſolet papa hunc titulum concedere cardinalibus. cū
cōmendat eis eccleſias cathedrales ſeu regulareſ. ⁊ ha
bes hic in tex. vnam cauſam legitimā ꝑpter quam po
teſt fieri iſta conceſſio. ſ. cum exigit vtilitas ſeu neceſſi-
tas eccleſie habere certam pſonam in prelatum q̄ tūc
non eſt legitime etatis vnde poteſt interim ↄſtitui pro
curator ſeu viſitator illius eccleſie cum libera poteſtate
adminiſtrādi in temporalibus et ſpiritualibus qđ nō.
et hunc procuratorem poſſet facere capitulum ſede va
cante in beneficijs ſpectantibus ad collationeꝫ epi. q:
licet non poſſit illa conferre. vt in. c. vnico. ne. ſe. va. li.
vi. poteſt tamen modo predicto illa ↄmendare ſeu ad-
miniſtratorem conſtituere. donec fuerit illis beneficijs
ꝓuiſum per ſuperiorem. vt Jo. an. in. d. c. vnico. et idē
puto dicendum in epiſcopo quo ad beneficia ſpectan-
tia ad collationem pape iure reſeruatis. vel deuolutio-
nis vt ſi nō eſt aliquis qui interim illis beneficijs poſ
ſit ꝓuidere. valeat epūs ibidem deputare adminiſtra-
torem idoneum donec per papam fuerit ꝓuiſum ar. x.
q. i. regenda. Jdem puto epiſcopum facere in eccleſijs
ſpectantibus ad collationem ſuam donec ipſe prouide
rit ꝗ tempus legitimum. facit. c. nemo ꝗ. co. li. vi. et
quod le. et nota. in. c. cum vos de offi. ordi. Jn gl.
. i. ibi niſi ad ea que legittime fuerit. Nota glo.
pro his que dixi ſuper tex. Sed contra hoc facit quod
le. et nota. in. c. ſi a iudice. de appel. li. vi. vbi dicitur q̄ ꝑ
appellationeꝫ in vno articulo ſuſpenditur iuriſdictio iu
dicis quo ad totam cauſam ita q̄ niſi prius reuocet ḡ-
uamen non tenetur appellans ↄparere ad citationem
ipſius iudicis. ad idem facit. c. ſignificante. cum. c. ro-
dolfus. s. de reſcrip. vbi papa mandat irritari quicq̄d
fuerit attemptatum poſt appellationē. So. dicit Jnno.
nota. quod in hoc eſt differentia inter appellationem iu
dicialem et extraiuditialem. quia in appellatione iudi-
ciali legitime interpoſita veniunt irritanda omnia ge-
ſta per iudicem poſt appellationem licet de directo
non ſint contra appellationem quia non debet iudex
procedere in illa cauſa poſt appellationem legitimam
ſed in appellatione extraiudicialiꝰ ſolum veniunt
irritanda. ea que fiunt poſt et contra appellationem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vnde non ſufficit ad irritationem ꝙ aliqd ſit factū pꝰ
appellationem et ideo ſic appellatur in caplo ne fiat ele
ctio p ꝯpromiſſum ꝛ appellatione non obſtante maioꝛ
ps capituli ꝯpromiſit. ſ electꝰ noluit acceptare ſi capi-
tulū poſtea ꝓcedit ad electõez p ſcrutiniū vocati appel-
lantibus et nolentibus compare valebit iſta electio qꝛ
nõ ē ꝯtra appellatõem lꝫ ſit poſt et idē in ſilibus diuer
ſitatis rõnem poſuit Inno. nõ h. ſ in. c. qꝛ ꝑpter. ī. e.
ꝑpe finem dicens ꝙ p appellationē iudicialē ſuſpendi
tur iuriſdictio iudicis quo ad illam cām. vt in iuribus
ꝑalle. ideo nõ poteſt amplius procedere. et nõ. hoc di
ctum quia facit pro his que dixi in. c. ſup eo. ī. de ap
pel. vbi plenius dixi. Sed appellatio extra iudiciū nõ
hꝫ ſuſpendere poteſtatem ꝯpetentem pti. ſed ſatis eſt
ꝙ defēdat appellātez ne oppꝛimať circa id ſup q appel-
latur ſi enim aliqd attemptatur poſt appellatõnem ex-
traiudicialem ſed nõ cõtra. pars appellatõis nõ oppꝛi-
mitur in iure ſuo imo oppꝛimeretur ps appellata ſi nõ
poſſet vti iure ſuo. ſed diceres ꝙ hec ratio Inn. non ē
ſufficiens qꝛ idem eſſꝫ dicendum in iudice. nõ eñ op
pꝛimit appellantē ſi ꝓcedit poſt appellatõem ꝛ nõ ꝯtra
So. contrariū videtur vrgere. ſed defendendo Inno.
ꝗñ. ſic. ꝙ aliud in iudice. qꝛ cum iudicium reddať in
inuitum. vtꝰ in. c. itelleximus. ď iudi. et in. l. inter ſtipu
lantē. §. ſacrā. ff. de vbo. obli. ſi iſte compelleretur liti
gare coram iudice ſup alio articulo cauſe grauareť du
pliciter. pmo qꝛ haberet ꝓſequi articulum appellatio
nis coram ſupioꝛe. et reſiduum cauſe coram iſto iudice
a quo appellatur quod eſt iniuſtum Iteꝫ exquo iudex
grauauit eum in vno articulo nõ debet ꝯpelli ad litigā
dum coram iudice ſup alio articulo eiuſdē cauſe maxi-
me qꝛ appellatio ꝑpter hoc fuit interpoſita vt cauſa il
la deuoluatur ad ſuperioꝛem ꝑpter iniquitatē pmi iu
dicis. ſed in appellatõe extaiudiciali iſta nõ ꝯtingunt qꝛ
ſi appello in vno articulo nõ habeo neceſſe litigare co-
ram aduerſario ſup alio articulo eiuſdem cauſe nec poſ
ſum pretendere grauamen in futurum reſpectu alteriꝰ
articuli. ſi pars vult illum expedire vtēs iure ſuo. ꝛ hec
eſt optima ratio diuerſitatis. Et in fi. glo. facit hic
ꝯtraria qꝛ in denunciatione noui operis debet deſtrui
quicqd edificatur poſt denūciationem factam ſiue iu-
ſte ſiue iniuſte. vt i iuribus alle. in gl. et tñ denunciatio
noui opis ſit extra iudiciū ergo idē dicendū eſſet i ap
pellatione extraiudiciali. So. cõtrarium vidꝫ difficile
qd ſoluendo dixit Io. an. ꝙ illud fuit foꝛte ſtatutum
ꝑpter breue tps qd datť nūcianti nouum opus ſolum
eñ expectať p tres menſes ad docendū de iure ſuo.
ideo is cui facta ē denūciatio debꝫ ſupſedere ꝛ nihil at
temptare iuſte vel iniuſte. qꝛ in moꝛa modici tempo-
ris nõ eſt magnum preiudicium vt in. l. ſi debitoꝛi. ff.
de iudi. Sed in appellatione datur annus. et ex cauſa
biennium vt in cle. ſicut. de appel. ideo durum eſſet ꝙ
pars appellata teneretur differrē ius ſuum per tantum
tempus. vnde ſatis eſt ꝙ nihil illegitime attemptet.
hec tamen ratio poſſet aliquātulum moderari quia iu
dex tenetur ſuperſedere poſſet tamen reſpõderi quia ſi
iudex confidit ꝙ appellatio ſit minus legitima pt ꝓce
dere ad vlterioꝛa vt in. c. nõ ſolum. de ap. li. vi. et meli
us in. c. eum qui. de do. et contu. li. vi. Io. an. reddit
aliam rationem dicens ꝙ nõ videtur dña inter appel-
lationem extraiudicialem et denūciationem noui ope
ris quo ad iſtum articulum quia denūciatio noui ope
ris venit ad conſeruandum poſſeſſionem nunciantis
ſeu ad ꝯſeruādum eum i ſtatu ſuo merito nihil debet
poſtea attemptari. ſ appellatio venit ad tuendum ius
ꝓpꝛietať. So. opoꝛtet ꝙ iuſtificetur appellatio Si aūt
appellaretur ꝑpter poſſeſſionem idem eſſet dicenduꝫ
quod i denūciatione. nõ bene capio hāc rationem qꝛ
licet appellatione quis me moleſtet i poſſeſſione mea.
ſi ego nõ eram i poſſeſſione nõ dꝫ aduerſarius aliqd
inouare intrādo poſſeſſionem illam quia nõ facit con
tra appellatõem tamen ſecus videtur i denūciatõe no-
ui operis quia exquo quis denūciat debet denūciatꝰ
ſuperſedere donec ille doceat de iure ſuo alʼ ſi nõ ſuper
ſederit debet ante omnia retractari edificiū licet non
probetur ꝙ ſit in poſſeſſione quare puto ꝙ iura intro
duxerūt iſtud ſpāle i denūciatione noui operis ꝑpter
preiudicium graue quod poſſet generari nūcianti naꝫ
ſi tu edificares ſuper ſolio meo et denūciatio nõ habe
ret impedire haberem litigare quaſi ſpoliatus. vñ iu-
ra ꝯſiderando grauitatem preiudicij ex parte nūcian-
tis ꝛ modicitatem ex parte denunciati introduxerunt
iſtam viam vt denunciatus habeat ſuperſedere ꝛ nun
cians habeat docere de iure ſuo. ī. modicum tempus
et faciunt predicta ad ea que. s. dixi. An innouata
poſt appellatõem extraiudicialem ſint nulla. an ānullā
da Inno. ſentit ꝙ annullanda. dicit eñ ꝙ iſta appella
tio ne fieret electio niſi canonica nihil operatur quia ſi
ſequitur electio canonica nõ debet irritari cum non ſit
cõtra appellatõem vt in tex. Si autem ſequitur electio
minus canonica debet irritari etiam ſine appellatione
vt in. c. bone. el. i. in fi. s. ti. ꝓxi. et ī. eo. ti. quia ꝑpter
Hoſti. dicit ꝙ appellatio operatur quia inducit nulli-
tatem actus. vnde electio poſt appellationem erit nul-
la vbi alias ſi fuiſſet minus canonica fuiſſet irritanda
et pro pꝛimo adducit. c. auditis. ī. eo. et ſic aperte ſentit
hoſti. ꝙ electio attemptata poſt ꝛ cõtra appellatõnem
legitimam eſt ipſo iure nulla. et ſic tranſit Io. an. ſim-
pliciter recitādo et nõ bene h dictum Sed cõtrarium
tenent hic do. Io. de lig. et do. Car. et facit iſta litera i
verbo irritanda. vt. s. in dixi. p h facit quia appellatio
extraiudicialis eſt quedam pꝛouocatio ad cauſam vt in
c. cum ſit romana. ī. de ap. ſed citatatio vel pendentia
litis non habet inducere nullitatem actus. ſ poſſeſſio

eſt penes actum agitantez nec ob.c.auditi.qꝛ ſm do.
an.tunc appellatio inducit nullitatem actus quādo cā
ꝓpter quam appellatur ē ſufficiens ad inducēdū nulli
tatem puta qꝛ appellat᷑ ne ſuſpēſus vel excōicatus eli
gatur vel ne electio fiat a minori pte ca.Sed diceres
tu qd ergo opabat᷑ appellatio extraiudicialis.ſi nō in
ducit nullitatem ipo iure.nec dat cām retractandi niſi
actus fuerit minus legitime attemptatus vt hic.So.
dic ꝙ opatur multa pmo qꝛ deuoluit cām ad ſuperio
rem ita ꝙ ſuperior ex officio ſuo reuocabit omnia at
temptata vt in.c.bone.et quod ibi plene dixi.ꝟ.ō ap.
Jtez eſt alius effectus valde notabilis qꝛ ſi appello ex
cauſa quā veriſilr.timeo.et ſequat᷑ actus ꝯtra appellati
onem debet irritari actus licet nō ꝓbē illaz cām fuiſſe
veram ſatis enim eſt ꝙ erat veriſimilis nec habuiſſet
effectum retractationis ſine appellatione.pone exēplū
in.d.Jnno.hic q querit pone ꝙ canonicus appellat
ne fiat electio in tali loco qꝛ timetur de impreſſione ca
nonici nō ob.appellatōe eligūt nulla impſſione interce
dente queritur.nūquid talis electio debeat retractari.
et licet quidā dixerint ꝙ nō .pe cum Jnn.ꝯcludit cō
trarium dūmodo ꝓbetur ꝙ veriſilr timebatur de im
preſſione.et vide alios effectus quos dixi in.d.c.bo
ne.Adde ad pdicta glo.ſing.in.c.non ſolum .de ap.
li.vi.in glo.magna.ꝓpe mediū.q videt ſentire terciaz
opi.in hac materia.dicit enī ꝙ innouata poſt appella
tionem extraiudicialem pendēt ex futuro euentu non
autem ſunt nulla ipſo facto et allegat.c.ꝯſiderauimus
et forte ſentit illa glo.ꝙ interim geſta tollerātur ſed ſi
fuerit declaratum appellatōem eſſe legitimam declara
bitur actus nullus alr ſecus et hec eſſet noua reſpōſio
ſeu nouus intellectus ad.d.c.ꝯſiderauimus.ꝙ ideo
ibi nō valuit ſcḋa electio qꝛ nō ꝯſtabat an prima eſſet
nulla.vn̄ erat opus caſſare primā ꝓpter colorē ſubſiſten
tie quem habebat iuxta nō.in.d.c.auditis.Tu adde
aliā limitatōez notabilem quam dixi in.c.i.de appel.
vbi tex.videtur ꝓbare ꝙ colſo poſt appellatōnem ſit
nulla z dic vt ibi Jn gl.in ꝟ.reuocare.in fi. Nō
bene iſtam glo.ad quam cottidie fit remiſſio cū que
rit an maior pars capituli poſſit reſtringere terminū
iure pfixum capitulo ad eligendum.et monere minorē
partem vt in termino aſſignato et reſtricto debeat iter
eſſe ad electionem faciendam.et hec queſtio eſt valde
vtilis etiam ad alios actus capitulares expediendos
nunqd.ſ.poſſit maior pars admonere minorez partē
vt veniant ad vniuerſitatem ita ꝙ ſi nō venerint poſſit
maior pars procedere ad expediendum ea que incū
bunt.et primo debes ſcire ꝙ quandoqz ex ꝯſuetudine
poteſtas congregandi collegium ſpectat ad aliquem
de ipſo collegio vel forte ad epm ſeu platum collegij
quandoqz de ꝯſuetudine non ſpectat ad aliquem hec
ꝯuocatio.pmo caſu aut iſte ad quem ſpectat ꝯuocatio
vult reſtringere terminū iur᷑ et videtur ꝙ poſſit qḋ ſen
tit hic Jnno.ſed aliud ipſe ſentit in.c.eccleſia.ij.ꝟ.co.
et illud dictum videtur verius et ſentit hic do.an.naz
licet ad eum ſpectat conuocatio capituli nō tamen ha
bet poteſtatem reſtringendi terminū iuris cū ille ter
minus ſit pfixus in fauorem collegij.ergo non poteſt
iſte illum terminū abbreuiare vt in.c.ſi diligēti.de fo.
ꝯpe.et in.c.ad apoſtolicam.de reg.facit regula indul
tum.de re.iur.li.vi.nec ꝯſuetudo dans ſibi poteſtatez
ꝯgregandi collegiū debet extendi ad caſum diuerſum
ſcz ad poteſtatem reſtringēdi terminum iur.iuxta nō.
in.c.ſi.de offi.archy.per Jnno.facit.c.cum ꝯtingat ō
deci.Sed vbi non tractatur de reſtringendo terminū
iuris.tunc poteſt iſte monere omnes de collegio vt cer
to termino veniant ad collegium et ſi nō venerint facit
eos ꝯtumaces non vt poſſint puniri per iſtum vocātē
ſed quo ad hoc vt poteſtas capitulariter reſideat pe
nes venientes.et hoc nota.voluit Jnn.in.c.i.de ma.
et obe.et in.c.ij.de no.op.nūci.et Jo.an.in.c.in cau
ſis.ꝟ.co.et ibi dicam qd iur.ſi ad vocatōem iſtius nō
venit niſi minor ps nūqd tota poteſtas reſidet penes
iſtam minorem ptem.ſi vero de ꝯſuetudine nō eſt ali
quis ad quem ſpectat ꝯuocatio collegij an de iure poſ
ſit antiquior ꝯuocare collegium dic vt nota.Jnno.in
d.c.i.vbi tetigi eo tū caſu quo nō ſeruatur ꝙ p aliquē
ꝯuocetur collegium.tūc ſunt opi.qualiter illud colle
gium ſit cōuocādum preſertim reſtringendo terminū
iuris pro electōne fienda.et in hac queſtione ſunt tres
opi.glo.tenet hic ꝙ maior et ſanior ps poteſt ꝯuoca
re minorē ptem pfingendo.et terminū reſtrictiuū iur.
Scḋa fuit opi.hoſti.dicētis oportere vt due ptes col
legij ꝯueniant et ꝙ ex cauſa arceant terminū iuris.ſi au
tem nō ꝯueniūt due ptes nec ſubſtantie cauſa reſtrin
gendi terminum iuris nō poteſt reſtrictio fieri facit.l.
nulli.z.l.plane.ff.ꝙ cuiuſqz vniuer.tercia fuit opinio
Jnno.dicētis ꝙ pñtes pñt monere abſentes etiam ſi
vnus ſolus eſſet pñs allegat iura q opi.ſuam aperte
nō ꝓbāt ꝯcluderem ſic ꝙ neceſſario reqrūtur due par
tes ad monēdum alios qꝛ poteſtas capitulares ꝯſiſtūt
in duabus partibus dum collegium eſt i ꝯgregando
vt in dictis.ll.nulli.z plane.et.l.nominationū.C.de
decu.l.x.tenet Jnno.in.d.c.ij.vbi etiam dicit ꝙ non
eſt vis qualiter ꝯgregent᷑ z p quē iſte due ptes dūmo
do ꝯueniāt ſimul in vocanda minori parte z valet iſta
vocatio p duas ptes facta ad cōſtituendum minorem
partem in ꝯtumacia ita ꝙ nō poterūt allegare ſe con
temptos maior autem pars nō ſufficit qꝛ iura que di
cunt ſtādum eſſe maiori parti collegij procedūt quan
do collegium eſt ꝯgregatum i quo ſaltim interſint due
partes vocādorum vt dixi.s.c.pri.ſi autem iſte due
partes volunt reſtringere terminum iuris.placet mihi
opi.hoſti.vt ex cauſa poſſint ſine cauſa minime ſed cū

ſubeſt eoipſo ꝙ volant ꝓuidere eccleſie vacanti. nam
terminus trium menſium fuit ꝑfixus a iure fauore col
legij. ergo poteſt collegium ꝙ repreſentatur i duab⁹
partibus huic fauori renunciare in fauorez eccleſie ſi'e
nota. in. c. cū inter. ·j· e. hec procedūt quādo nō inſtat
finis termini iuris ſed inſtāte fine eſt dubium. nūquid
poſſit pars ꝑſens procedere ad electōem Inno. tenet
ꝙ ſic etiam ſi eſſet vnus ſolus ar. in. c. ſi. lxv. di. et hec
opi. mihi placet. quia nō tenetur etiam vnus dimitte
re ius ſuū propter abſentiam aliorum. nam exquo ter
minus eſt ꝑfixus a iure omnes videntur eſſe moniti
in termino vt in. c. potuit. de loca. et intellige quando
abſentes ſciuerunt vocationem eccleſie. alias antē de
buiſſet pars preſens hoc notificare abſentibus vt i. c.
quia ꝓpter. ·j· eo. Pe. tamen tenuit ꝙ nūq̄ȝ poteſtas
maioris ptis deuoluitur ad minorem niſi in caſu deli
cti. ar. c. gratum. e. ti. ꝑxi. ſed primam ptez tenuit hic
do. an. et ꝯmuniter alij debet tamē preſens vocare ab
ſentes ſi ꝯmode poteſt. dic etiā ꝙ ſi abſentes ꝯueniūt
in vno loco poſſunt vocare minorem partem ꝑſertim
cum ea que incumbūt melius poſſunt expedire extra
eccleſiam q̄ȝ in eccleſia. forte q2 timetur impꝛſſio in ec
cleſia vel quid ſimile. qđ voluit hic hoſti. et Inno. in
d. c. ij. Sed dubium eſt pone ꝙ capitulum ſit ꝯgrega
tum demū aliqui exeunt đ capitulo. nunquid poſſunt
remantēes explere ea que incumbūt aliorum abſentia
nō ob. Inno. videtur primo velle ꝙ nō. quia nō pn̄t
iſti preſentes alios ꝯſtituere in cōtumacia. intellige ex
quo nō inſtat terminus iuris. Cōpo. dicit ꝙ ſi maior
pars recedendo videtur reuocare terminum ꝑfixū
credo ꝙ ſi due partes remaneant in vniuerſitate non
eſt curandum de receſſu tercie partis q2 perinde eſt ac
ſi vocata noluiſſet venire Nota paria ſunt nō veni
re vel non expectare vſq̄ȝ ad finem vt in. c. i. de iudi. et
xi. q. iij. in. c. certum. nec credo neceſſarium vt minor
ps reuocetur per duas partes preſentes. exquo a ꝓn
cipio omnes fuerunt citati ad illum actum. nam cōtu
maces ſunt exquo nō ſteterunt ſi vero receſſerunt due
partes vel vltra tūc tercia pars nihil poterit facere q2
capitulum nō repreſentatur in minori parte vt in eccle
ſia. ·j· eo. et illi recedendo videntur reuocare vocatōez
factam hec vera niſi inſtaret terminus iuris q2 tūc pu
to ꝙ minor pars poterit ꝓcedere ad electionem quia
ius interpellat pro homine vt in. d. c. potuit. quādoq̄ȝ
⁊ tercio remanſit ſolum maior pars. et iſte caſus ē ma
gis dubitabilis. nam ꝙ poſſit procedere facit exquo
collegium fuit congregatum debet ſtare iudicio ptis
minoris vt in. c. i. de his que fi. a maio. pte ca. In
contrarium facit quia in vniuerſitate non fuit propoſi
tum negocium expediendum. Sed poteſt dici ꝙ vni
uerſitas eſt in congregādo. ergo requiruntur due par
tes Mihi placet precedens dictum quia exquo oēs
erant in collegio itaq̄ȝ eſt iudicio maioris partis
quatenus intendit terminum non reuocare. ſed ad vl
teriora procedere. an autem due partes poſſint ꝓprie
citare minorem partem Inno. dicit notanter hic. qđ
non quia potius monere ſeu requirē. quia citatio ſpe
ctat ad iudicem. ſed due partes collegij non habēt iu
riſdictionem in minorem partem intellige in vniuerſi
tate non habante iuriſdictionem vt eſt capitulum. er
go nō debet fieri citatio ſed monitio ſeu requiſitio qđ
eſt notandum. dicit etiam Inno. ꝙ hoc caſu nō requi
runtur tres citationes vel vnica peremptoria. ſed ſuffi
cit vnica requiſitio ſeu monitio quod dictum nota ⁊ ꝓ
hoc facit quia in iſtis requiſitionibus extraiudicialib⁹
ſufficit vnica vocatio vt nota. glo. in. c. ſi epiſcopus.
xviij. di. et in glo. in cle. i. ne here. preſertim quando
par requirit parem. ad hoc quod notant docto. in. c.
cum cauſam. de offi. deleg. Ultimo in hac materia
quero de vtili queſtione nunquid citatus ſeu monit⁹
vt tali die veniat ad capitulum teneatur venire de ma
ne vel de ſero. an poſſit differre ad ſupremam horam
diei conclude mentem doct. hic. ꝙ citatus ſeu monit⁹
debet comparere ea hora qua congrue poteſt expediri
actus ad quem citatur. vnde ſi ille actus ſolet fieri ma
ne debet tunc comparere citatus ergo ſic vt compare
at tali die ad electionem faciendam debet comparere
de mane ante prandium quia tunc ſolet fieri electio
propter miſſam ſpiritusſancti que ſolet premitti. ſi au
tem actus poteſt expediri congrue de mane et de ſero
poteſt iſte monitus differre vſq̄ȝ ad ſero vt in. c. conſu
luit. de offi. dele. Et ideo dicit Io. an. et bene ꝙ cita
tus vt compareat ad aſſignandum diem pro electio
ne fienda poteſt differre vſq̄ȝ ad ſero. et idem dic in ſi
milibus actibus. In glo. pe. in fi. primam opi. te
nuerunt Tan. ⁊ Goff. moti. quia prelatus poteſt dici
procurator ut in. c. ij. de do. Sed hoſti. et Compo. et
cōmuniter doct. ſequentes tenent ſcđam opi. que fuit
additio tempore Inno. Et illa ſecūda opi. verior hoc
probatur ex diuerſitate vocabulorum. nam licet prela
tus in quibuſdam equiparetur procuratori non eſt ta
men proprie procurator imo multum differt a procu
ratore de quo vide glo. nota. v. q. iij. in. c. ſi. preterea
tex. hic dixit propoſitum noſtrum volumus perdura
re ⁊c̄. ſi enim papa confirmaſſet hic iſtaȝ electōem nō
erat opus dicere hec verba. q2 nō potuiſſent amplius
ab electione reſilere vt. ·j· c. publicato. et in. c. ij. đ traſ
la. prelato.

Innotuit Illegitimus eligi non po
teſt. et ſi eligitur electio eſt
nulla licet poſtulari poſſit vel latius ſic Il
legitimus poteſt poſtulari non autez eligi et electores
niſi probauerint illum ignoranter elegiſſe incidunt in
penas lateraṅ. concilij. Diuiditur nam primo factum

et electio de inhabili. ſecundo alienatio pro diſpenſatione. ibi ꝗuis. tercio electionis caſſatio. ibi habito.

Nota primo ibi prior et conuentus iuncto tex. ibi conuentus vigorinē. et ibi vigorinenſe capitulum qd̓ conuentus et capitulum ſunt ſinonima. nam id quod primo vocatur conuentus poſtmodum appellatur capitulum de quo in. c. capitulum ſancte crucis. de reſcrip. dicunt quidam ꝙ iſta eccleſia vigorinē. eſt cathedralis regularis. Ideo congregatio appellatur conuētus. naꝫ ex conſuetudine congregatio religioſorum ſolet appellari conuentus a conueniendo in vnum vt in c. i. prope fi. xv. di. Nota ſecūdo ꝙ abſens et inſciens poteſt eligi in prelatum nō tamen debet confirmari niſi prius conſentiat. et de hoc vide in. c. ꝗuis. §. e. li. vi. An autem papa poſſit electionem abſentis ⁊ ignorantis confirmare vide quod dixi. s. ti. proxi. c. fi. et dicit hoſti. hic ꝙ quandoqꝫ papa confirmat electionem abſentis et nomine illius conſentit all'. lxiii. di. quia igitur. et. c. ꝗto. quod an debeat habere effectuꝫ electo inuito. et reluctante dic vt dixi in dicto. c. fi.

Tercio nota ꝙ archidyaconus poteſt eligi in epiſcopum non autem eſt neceſſe vt poſtuletur. Ex quo infertur ꝙ prelatus citra epiſcopum non impeditur eligi ratione ſue prelature. et ideꝫ in abbate vt in. c. ſi abbatem. §. eo. li. vi. prelatus ergo citra epiſcopum ſiue ſit regularis ſiue ſecularis non prohibetur eligi ratōne prelature. Quarto nota ꝙ illegitimus diſpenſatꝰ circa dignitatem inferiorem nō intelligitur diſpenſatꝰ circa maiorem preſertim circa dignitatem epiſcopalē nam iſte electus non poterat eſſe archidyaconus ſine diſpenſatione vt in. c. i. de fi. preſ. li. vi. et tamen non potuit eligi in epiſcopum quia ad permiſſionē minoris dignitatis non venit permiſſio maioris ſed econtra ſic. vt in. l. relegatorum. in fi. ff. de interdic. ⁊ rele.

Nota quinto ꝙ licet aliquid prohibeatur in iure non per hoc prohibetur diſpenſatio circa illud ius. Iteꝫ nota ꝙ papa non poteſt ex poteſtate apoſtolica imponere legem ſuo ſucceſſori quaꝫ de neceſſitate habeat obſeruare Idem nota. xii. q. ii. non liceat pape. ratio redditur in littera. quia par in parem non habet imperium. et nota hanc ratōnem quia cottidie ad hoc ſolet iſte tex. allegari. concordat. l. ille a quo in. §. tempeſtiuum. ff. ad trebel. Ex quo infertur ꝙ ſi aliqui puta germani ſunt domini alicuius ciuitatis non poteſt vnus reliquum iudicare de quo vide quod dixi in dicto. c. prudentiam. de offi. del'. Nota ibi pari poſt eum imo eadem ⁊c. ꝙ par non eſt idem et cottidie allegatur ꝙ nullum ſimile eſt idem. l. ꝙ nerua. ff. depo. ⁊ nota. ꝙ dictio imo. eſt correctiua de quo vide bonaꝫ glo. i. c. predicator. xvi. q. i. Nota in verbo multa qd̓ merita perſone multum iuuant ad diſpenſatōnem obtinendam et idem probatur in fi. litere. vbi tex. dicit quod propter prerogatiuam meritorum poteſt capitulum poſtulare illum magiſtrum. ſola ergo meritorū prerogatiua eſt ſufficiens ad inducendum principem ad diſpenſandum. licet nō ꝯcurrat eccleſie neceſſitas vel euidens vtilitas quod nota. Item collige ꝙ multum prodeſt ad confirmationem ſeu promotionem prelature obtinende habere electionem concordē. petitionem populi. principis aſſenſum. ⁊ aliorum ſuffragia

Item nota ibi quam leſa ꝯſcientia ⁊c. ar. opti. ad illam queſtionem. an promouendus vel ordinandus teneatur pandere delictum ſeu defectum ꝓprium ⁊ facit iſta littera ꝙ ſic alias non videtur ꝙ poſſit ſaluare conſcientiam ſuam. Vin. dixit hoc procedere in irregularitate. ſecus autem in alio peccato quod non inducit irregularitatem ſeu incapacitatem. et cum eo tranſeunt cōmuniter docto. hic. et nota hoc verbum ego remitto te ad tex. iuncta glo. notabili in. c. ex penitentibus. l. di. vbi recitantur opi. contrarie. Sed archy. ibi ſequitur Inno. in. c. inquiſiti. de accu. vbi dixit ꝙ ordinandus tenetur pandere delictum quod impedit ordinis executionem. Idem dixit in promouendo quādo delictum ſeu defectus impediret beneficij retentionem. ſine diſpenſatione et in hoc caſu intelligo iſtum tex. et facit all'. c. inquiſiti. ſecus autem in alio peccato occulto quia ibi non requiritur diſpenſatio. ſed ſufficit ꝙ apud deum agat penitentiam vt in. c. fi. de temp. or. vbi bo. tex. Ex his infertur ad aliam queſtionē an exiſtens in peccato tempore promotionis vel collationis ſeu electionis de ſe facte. poſſit cum bona conſciētia illud beneficium in poſterum poſſidere hanc queſtionem deciderem ſcd̓m predicta. nam ſi erat tale crimen quod inducebat irregularitatem. vel incapacitatem ita quod ſine diſpenſatione beneficium non poterat obtinere tunc non poterit cum bona conſcientia illud beneficium obtinere ꝗtumcunqꝫ defectus ſeu crimen ſit occultum vt hic. an auteꝫ ſufficiat diſpenſatio ſuperueniens dicam. §. ſi autem crimen nō erat tale. ⁊ tunc aut erat publicum et graue et non valuit ꝓmotio ſine diſpenſatione vt i dicto. c. ſi. de tē. or. et i. c. cum in cūctis. §. eo. nam electio fuit nulla vt ibi. Sed ſi papa talem ſciēter promouiſſet tacite cum eo diſpēſaſſe videtur ar. in. l. quidam conſulebant. ff. de re iudi. et in. l. idem vulpianus. ff. de execu. tu. tenet Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. preto. ſecus in inferiore citra papam. qui non videtur diſpenſaſſe nec poteſt niſi ꝑmittat cauſe cognitionem vt nota. Jo. an. in. c. ii. de ſciſma. et ſcd̓m hoc poſſent reduci ad concordiam dicta Innoc. que videntur contraria in. c. diuerſis fallacijs. de cle. coniug. et in. c. veniens. de fi. preſ. nam in vno loco dixit quod promouens ſcienter indignum videtur diſpenſare In alio loco dixit contrarium. ſed reducas ad concordiam per diſtinctionem inter principem

et inferiorem. diuerſitatis ratio eſt quia inferior citra
principem non poteſt diſpenſare niſi premittit cauſe
cognitionem. nam hoc importat verbum diſpenſatio
vt nota. glo. nota. i. q. vij. §. niſi rigor. ſecus in princi
pe. et de vtroqꝫ vide nota. dictum Inno. in. c. cum ad
monaſterium. de ſta. regu. Si autem crimē erat occul
tum tūc peracta penitentia licite poteſt beneficium ob
tinere quia crimē occultum non inducens irregularita
tem non inducit nullitatem electionis vel prouiſionis
ip̄o iur. ſed requiritur ſententia caſſationis tex. eſt nō.
ſcd̄m intellectum glo. in. c. inter dilectos. de exceſſi.
prela. Sequitur Cal. in. c. ſuper eo. e. c. ante ergo ꝙ
priuetur licite tenetur beneficium et cum bona ↄſcīa.
Ad hoc quod notat Inno. in. c. cum noſtris. de ꝓceſ.
preben. et hec notabis. et ſcd̄m hoc limitarem dictum
Bar. in. l. ij. C. ſi ſeruus vel liber. ad decu. aſpirauit.
li. x. vbi querit an debeat puniri qui dum promouetur
ad officium vel dignitatem non detexit defectum ſuū.
et tandem concludit ꝙ ſi defectus nō erat alijs notus
nō tenebatur pandere quia nemo tenetur detegere tur
pitudinem ſuam. ſecus ſi erat alijs notus. nā tūc puni
tur ſi ipe non manifeſtauit tempore promotionis ſue
per tex. illius. l. ij. que verba nota. Sed primum mem
brum puto limitandum per. s. dicta. ſ. ꝙ vbi ſine pec
cato non poteſt tenere beneficium vel ordines exequi
tenetᷣ manifeſtare defectum quātūcūqꝫ occultum tem
pore promotionis vel ordinationis ſue. Item nō ꝓn
cipaliter ꝙ illegitimus poteſt diſpenſatiue promoue-
ri ad epiſcopatum ex ſola meritorum prerogatiua licꝫ
hoc non exigat neceſſitas vel euidens vtilitas eccleſie
quod eſt bene notandum. et idem poteſt dici circa ali
os defectus. Nota ibi nec probare cogimus igno
rantiam. ho. tex. iuncta glo. ꝙ in facto alieno quod quis
indagare tenetur ex officio preſumitur ſcientia ⁊ alle-
ganti ignorantiam incūbit onus probandi ⁊ non tra-
das hoc obliuioni. naꝫ ſolet ſubtiliter ad hoc iſte tex.
allegari et facit regula iur. in. c. Quis. ſ. de reg. iur. vbi
dicitur non eſt paſtoris excuſatio ſi lupus oues ↄme-
dit et paſtor neſcit. i. allaret ſe neſcire. et loquitur de p̄
lato q dicit ſe ignorare de vita ſubditorum. nam cuꝫ te
neatur ex officio inquirere de vita ſubiectoꝝ vt in. c. i.
de offi. or. et in. l. ↄgruit. ff. de offi. p̄ſi. non preſumitur
illorum delc̄a ignoraſſe Nota ibi cum nō ad poſtu
landum diſpenſationem ar. op. ꝙ ad petendum diſpē
ſationem requiritur mandatum ſpeciale. et ꝙ non pōt
quis ſine mandato impetrare pro alio diſpenſatōneꝫ
tene menti. ſecus eſt in volente impetrare beneficium
pro alio vt eſt glo. nota. in. c. ad aures. et. c. nonnulli
s. de reſcrip. in glo. pe. in fi. Item nota ex eiſdem
verbis ꝙ iudex ex officio ſuo debet repellere non ha-
bentem ſufficiens mandatum. ad quod vide glo. op.
in. c. i. de elect. li. vi. Ultimo nota caſum i quo vna

via prohibitam admittitur alia. via nam illegitimus
non poteſt hic promoueri per viam electionis ⁊ tamē
ſuadetur via poſtulatōnis contra quod facit regula cū
quid vna via ⁊c. de iureiurā. li. vi. et. c. tue. de procur.
ſed ſolue vt ibi nota. nam contraria procedunt quādo
aliquid prohibetur attento affectu. ſecus ſi prohibetur
attento modo. nam illegitimus prohibetur promoue
ri per viam iuſticie nō autem per viam gratie vt eſt po
ſtulatio Nota pone ꝙ electio vel collatio ſeu proui
ſio de aliquo facta ſit nulla ex aliquo defectu vel crimi
ne. nunquid diſpenſatio ſuperioris ſuperueniens ſine
conſenſu eorum qui elegerunt vel contulerunt ſeu pro
uiderunt habeat confirmare ſeu validare illam electio
nem ſeu prouiſionem et pone exemplum in terminis
que defacili poſſunt occurrere. confirmatio electōnis
alicuius perſonatus ſpectat ad inferiorem epiſcopo.
electores elegerant pacientem defectum in etate is ad
quem ſpectabat confirmatio confirmauit qui cum nō
eſſet epiſcopus non potuit diſpenſare circa defectum
etatis iuxta. c. vnicum. de eta. et quali. li. vi. quia nul-
lus citra papam diſpenſat niſi ſpecifice ſibi a iure per
mittatur et notāter dicit Inno. in. c. ij. de eo qui fur.
or. recepit. dixi plene in. c. ac ſi clerici. §. de adult. de
iudi. Iſte taliter electus et ↄfirmatus videns non ha
buiſſe ingreſſum p̄ hoſtiū petijt diſpēſatōem ab ep̄o
qui epiſcopus diſpenſauit i terminis illius. c. viti nul
la de nouo facta electione vel ↄfirmatione nec interue-
nientibus electoribus et ↄfirmatore. Querit nun-
quid licite poſſit iſte diſpenſatus retinere illum perſo
natum exquo a principio factum fuit nullum Quidaꝫ
vt refert hic Inno. ſentiunt ꝙ non. nam in premiſſa q̄
ſtione diſtinguūt ꝙ aut poteſtas conferendi illam dig
nitatem ſeu perſonatum ſpectat ad diſpēſantem. ⁊ tūc
valet diſpenſatio ſuperueniens quaſi diſpēſando vide
atur de nouo conferre Sed vbi collatio vel electio nō
pertinebat ad iſtum diſpenſanteꝫ. ſed ad alium tūc nō
valet iſta diſpenſatio ad hoc vt iſte poſſit retinere illū
perſonatum niſi conſentiant illi quorum eſt electio vel
collatio quaſi ↄſentiant iſti ꝙ exquo electio vel colla-
tio fuit a principio nulla nō ſufficit ſola diſpenſatio ſu
perioris ſuperueniens niſi ſequatur noua electio vel
collatio vel ſaltem illorum conſenſus ad quos ſpectat
Sed Inno. et hoſti. tenent indiſtincte valere diſpēſa-
tionem ſuperuenientem. quia diſpenſatio cōfirmat id
quod erat inualiduꝫ tollit enim impedimentum ꝓpter
qd̄ electio vl' coll'o erat nulla. ꝙ poterit nunc iſte licite
obtinere perſonatū cuꝫ bona ↄſcīa. et cum hac opini.
tranſit H Jo. an. Jo. cal. approbat iſtā deciſionem qū
electio vel collatio erat nulla ex cauſa precedenti. vt in
exemplo. s. poſito. ſecus dicit ſi ex cauſa ſuperuenien
te puta electus et confirmatus ſeu prouiſus p̄ aliqueꝫ
citra epiſcopum cōmiſit tale quid propter quod ipſo

facto fuit priuatus beneficio epiſcopus diſpenſat nūc
cum iſto non enim ſm cum ſufficit iſta diſpenſatio fa-
cta ſine conſenſu eorum qui habent eligere ſeu confir
mare ſeu prouidere. quia iam ius eligendi ſeu proui-
dendi erat acquiſitum illis ideo propter diſpenſatōez
ſuperuenientem non debent illi priuari iure ſuo. ſicut
in ſimili notatur in. c. dudum. ꝫ. eodē. vbi concluditur
ꝙ non poteſt diſpenſari circa perſonam vnius ex duo
bus electis in preiudicium alterius cuius ius iaꝫ erat
acquiſitum ex inhabilitate alterius. ad idem facit qḋ
nō. glo. in. c. q̄uis. ḋ reſcrip. li. vi. vbi gl. nota. exaiat
queſtionem. an epiſcopus poſſit reſtituere depoſitum
inuito patrono. et hec vltima limitatio mihi placet.
Sed circa dictū Inn. et hoſti. diſtinguerem aliter
licet enim cauſa nullitatis preceſſerit non tamen puto
ꝙ indiſtincte diſpenſatio ſuperueniens ſufficiat Sed
dicerem ſic ꝙ aut erat tale delictum ſeu defectus qui
non inducebat nullitatem ipſo iure. ſed dabat faculta
tem caſſandi. et tunc indubitanter ſufficit diſpenſatio
ſequens etiam illis non vocatis per ea que nō. Inn.
in. c. cum noſtris. preal. et in. c. niſi. de renun. aut indu
cebat nullitatem ipſo iure. et ſi delictum erat illis ele-
ctoribus notum poteſt tollerari dictum Inn. ꝛ hoſti.
quia non poſſunt illi allegare nullitatem ex facto eis
iam noto. ar. in. c. nulli. de elect. li. vi. et in. c. diuerſis
fallacijs. preal. debent enim in primo conſenſu perſe-
uerare. ſi aut ignorabant tempore electionis ſeu prouiſi
onis. et non credo diſpenſationem ſuperuenientē ſuffi
cere ſine illorum conſenſu ar. op. in. d. c. nulli. vbi pa-
tet ꝙ electores poſſunt impugnare electōnem ꝓpriaꝫ
ex facto nouiter eis detecto et hec nota. In glo. i.
nota glo. ꝙ ſuperior non poteſt inuito electo ipſi? ele-
ctionem confirmare pro hoc facit quia ad contrahen-
dum iſtud coniugium ſpirituale requiritur conſenſus
eligentium qui repreſentat ipſam eccleſiam et etiaꝫ ele
cti qui eſt futurus ſponſus vt in. c. ſe. Sicut enim ma
trimonium carnale non poteſt contrahi ſine conſenſu
mulieris ꝛ viri vt in. c. cum locum. et. c. tua. ꝫ. de ſpon.
ita nec iſtud coniugium ſpirituale quod contrahet̄ iter
eccleſiam et electum ex hoc infertur ꝙ ſuperior nō po
teſt aliquem compellere ad acceptandum prelaturam
quod an ſit verum in papa vide quod dixi in. c. fi. de
poſtu. prela. an autem peccet electus non conſentiēdo
electioni de ſe facte vide per Io. an. in. c. ſi electio. ꝫ. e.
li. vi. et ibi concludit ꝙ ſic. ſi non reperitur alius eque
idoneus p quē poſſit dici eccl̄ie ꝯſuli al'ſecus. ꝛ dic vt
latius ibi nō. In glo. ij. in fi. Nota hanc glo. ꝑ de
creto electōnis. ꝛ in effectu facit duo. primo querit qd
debeat continere decretum. ſecundo an iſtud ſit ḋ ſub
ſtantia electōnis. Ad primam queſtionem breuiter di
cendum ꝙ decretum eſt quedam ſcriptura continens
ſeriem electionis a principio vſqꝫ ad fi. et ſit iſta ſcrip

tura ſine decretum vt appareat formam fuiſſe ſeruataꝫ
in electione et vt eligentes non poſſint amplius nega
re quin conſenſerint electioni. ꝛ dicitur decretum a de
cernendo quod ideꝫ eſt in propoſito quod ordino ſeu
diſpono. eſt ergo decretuꝫ diſpoſitio ſeu ordinatio to
tius electionis ſeu continens ordinem electōnis. ꝛ vi
de de materia ho. glo. in. c. epiſcopus. lxi. di. an autē
iſtud decretum faciat plenam fidem ſuper contentis
in eo. tres reperiuntur opi. prima Inno. et Compo.
dicentium ꝙ nō. ſed eſt potius quedam litera teſtimo
nialis ſcḋm eos mouentur principaliter duplici moti
uo. primo quia hec ſcriptura fit ſuper facto capli. ergo
ſcriptura iſta inita per capitulum ſeu ipſius auctorita-
te non debet facere plenam fidem quia non eſt credē
dum ſcripture alicuius in facto proprio vt nota. in. c.
ij. ꝫ. de fi. inſtru. et in. l. exemplo. C. de proba. Secū-
da ratio quia iura diſponūt vt mittātur ad ſuperiores
inſtructores qui habent ſuperiorem inſtruere ſuper or
dine electōnis vt in. c. nihil. ꝫ. e. et melius in. c. cupien
tes. eo. ti. li. vi. ſi enim decretum faceret plenam fidem
non eſſet opus mittere inſtructores quia ſuperfluo re
medijs non eſt vtendum. Secunda fuit opi. hoſti. di-
centis ꝙ prima facie decretum facit fidem niſi negetur
per aduerſarios nec ob. ꝙ iura mandant inſtructores
deſtinari quia poſſunt intelligi eo caſu quo decretum
nō interceſſit vel ad maiorem cautelaꝫ. tercia fuit opi.
Io. an. diſtinguentis vtrum decretum fuerit factum ꝑ
publicam perſonam atteſtantem omnia fuiſſe geſta in
preſentia ſua. et tunc non apparet ratio quare huic de
creto nō detur fides plena aut decretum fuit confectū
manu priuata. ꝛ tunc procedit prima opi. et hec tercia
opi. mihi ſatis placet. dūmodo i tali ſcriptura interue
niant omnia requiſita ad ſubſtantiam ſcripture publi
ce vt teſtium preſentia et ſimilia. an autem iſte notari-
us poſſit eſſe laicus i actu electionis dicam in. c. quia
ꝓpter. ꝫ. e. ꝛ plene exaiani materiā i. c. ſicut. ꝫ. ne de. vl
mo. vbi exaiaui generaliter vtꝝ ſup ſpiritualibus poſ
ſit laicus conficere inſtrm̄. et an et quando clerici no-
tarij poſſint publicare ſcripturam ꝛ arbitros ꝙ eo caſu
quo decretum fit per perſonam publicam ꝙ non ſit ḋ
neceſſitate ꝙ apponatur ſigillum capituli quia ſcriptu
ra publica facit eſſe fidem abſqꝫ alio adminiculo. ſed
ſigillum eſt neceſſarium quando ſcriptura eſt priuata
ad hoc vide ſingulare dictum Inno. menti ſemper te
nendum in. c. inter dilectos. de fi. inſtru. vbi dicit ꝙ ſi
inſtrm̄ ſiue priuilegium confectum manu publica ha-
beāt ſigillum appenſum licet perdatur ſigillum vel de
ſtruatur non per hoc corruit fides inſtri. quia ſufficit
auctoritas notarij. intellige quando ſcriptura habet
omnia ſigna publicatis. ideo cautum eſt vt collatio
nes beneficiorum et ſimilia fiant per manum publicā
ne deſtructo ſigillo prelati corruat fides inſtrumētiad

ad ſcðaʒ queſtionem glo. an iſtud decretum ſit ð ſub
ſtantia electionis glo. primo recitat quoſdam tenere
ꝙ non. ſed poſtmodum ſentit contrarium. quia hodie
publicatio voluntatum eſt de ſubſtantia ꝛc. ſed vt di-
cit Jo. an. et bene gl. in hoc inepte loquitur. qꝛ ꝗuis
ea que dicuntur in glo. ſint de ſubſtantia electõis tã-
ꝗʒ concernentia formam non tamen ſequitur ꝙ iſta
ſcriptura ſit de ſubſtantia electionis imo tenet hoſti. ꝙ
decretum nõ ſit de ſubſtantia electõis vel poſtulatõis
ꝟ ſatis eſt ꝙ de ea poſſit fides aliter fieri. et in hoc vi
detur glo. in. d. c. epiſcopus. lxi. di. Quidam tamen
voluerunt dicere ꝙ decretum eſt de ſubſtantia poſtula
tionis et nõ electionis. Cuius contrarium probatur
in. §. ſed aliud. c. di. Jn glo. in ꝟ. coniugata. in fi.
Nota ſingulariter iſtam glo. iuncto tex. nam cot-
tidie ſolet allegari nec habemus ſuper hoc aliquẽ tex.
expreſſum ex qua glo. collige ꝙ natus ex ſoluto ꝛ ſo-
luta legitimatur per ſñs matrimonium licet mulier nõ
eſſet concubina ꝟ ex furtiuo acceſſu genuerit filium. et
idem ſentit glo. in. c. qualis. xxx. q. v. ꝛ hanc opi. ſecu
tus eſt Jo. an. hic tranſit etiam do. an. et goff. i ſum.
huius ti. ſeu. de fi. preſ. in. §. ſi quis. ſed bar. tenet con
trarium in. l. concubina. ff. de concubi. et idem pe. de
ancha.. ꝛ dicit ſe vidiſſe conſilium olð. ſuper hoc mo
uentur iſti quia iura de hac legitimatõne loquentia re
quirunt ꝙ filius ſit natus ex concubina retenta in do
mo loco vxoris ex indubitato affectu vt inſti. ð nup.
§. aliñ. ꝛ de heredi. que ab inteſt. defer. poſt prin. poſſʒ
addi iudicio meo hec ratio fortioꝛ nam natus ex non
concubina ſed ex furtiuo acceſſu nõ poteſt de iure oſtẽ
dere patrem. eſt enim quaſi vulgo conceptus qꝛ non
ſubeſt aliqua preſumptio quare magis dicatur filius
iſtius ꝗʒ alterius ar. l. vulgo ꝯcepti. ff. de ſta. ho. ergo
non debet iſte legitimari per ſeqñs matrimoniũ cũ
non ſit indubitatus filius. nam forte ob hanc cauſam
iura ciuilia requiſiuerunt cõcubinatum ad hoc vt plu-
res legitimentur ex ſequenti matrimonio. et quanqʒ
predicta multum vrgeant tamen ſequoꝛ opi. glo. fauo
re legitimationis et matrimonij et per. c. tanta. ꝟ. qui
fi. ſint legi. vbi tex. circa iſtam legitimationem non re
quirit concubinatum ſed ſolum fundat ſe ſuper fauo-
rem matrimonij ꝛ requirit dumtaxat ꝙ tempore con
ceptionis poterat eſſe matrimonium iter virum ꝛ mu
lierem facit quod in ſimili nota. ibi ꝛ in regula ſine cul
pa de reg. iur. li. vi. in merca. nam iura ciuilia requirũt
ad hoc vt legitimetur proles precedens ꝙ interueni-
ant in iſto matrimonio inſtr̃a dotalia. vt inſti. de nup.
in. §. preal. ꝛ cum ius canonicum nullum faciat mẽtio
nem de huiuſmodi inſtr̃is dotalibus ꝟ ſolum fundat
ſe ſuper fauorem matrimonij vnde ſicut non curatur ð
inſtr̃is dotalibus ita nec curãdum eſt de concubinatu
ſed illud ſolum ſufficit ad legitimationem ꝙ temporẽ
conceptõnis poterat eſſe matrimonium inter virum ꝛ
mulierem ꝛ ex predictis iuncta glo. habes bene nota-
re ꝙ etiam in cauſa reſtringibili appellatione legitime
nati venit legitimatus per ſeqñs matrimoniũ fingit
enim legitime natus. ꝛ ex hoc puto ꝙ talis ſic legiti-
mus ſuccedit in feudo pñno. ar. hic iuncto. c. cum i cũ
ctis. e. eo. de quo vide quod plenius dixi in. c. latoꝛ
ſeu in. c. tanta. qui fi. ſint le. ſi autem matrimoniũ non
fuiſſet ſecutum tũc credo ꝙ iſte natus ex furtiuo acceſ
ſu ad mulierem nõ ſuccedat patri i aliquo decedenti
ab inteſtato quia iura dicentia ꝙ filij naturales ſucce
dant patri ab inteſtato i duabus vntijs nõ extantibꝰ
filijs legitimis nec cõiuge vt in auc. licet. C. de na. li.
loquuntur in naẽ. ex concubina retenta in domo indu
bitato affectu vt eſt tex. ſatꝭ bo. et clarius in auc. q mo.
na. effi. ſui. §. ſi quis autem defunctus et hanc opi. fir
mat Jo. an. in addi. ſpe. in ti. qui fi. ſint le. circa prin.
vbi dicit ꝙ licet omnes nati ex ſoluto et ſoluta appellẽ
tur ex cõmuni vſu naturales tñ ꝓprie naturales dicũ
tur nati ex concubina retenta in domo loco vxoris et
facit hoc dictum ad ſtatuta facientia mentõnem de na
turalibus tantum. et idem videtur voluiſſe ſpe. in ti. ð
ſuc. ab inteſta. in. §. nunquid ð naturalium. vbi requi
rit tria. primo ꝙ iſti ſint nati ex ſoluto et ſoluta. ſecũdo
ꝙ ex ꝯcubina. tercio ꝙ ſit vnica concubina ꝛ hãc opi.
firmat glo. in. c. vbi cũ pridẽ. i verbo manʒeres de re
nunci. et in. c. per venerabilem. qui fi. ſint le. in verbo
nõ naturalibus. et videtur de hoc bo. tex. in. c. liberi.
xxxi. q. iiij. quare autem aliud in hac. q. ꝗʒ in precedẽ
ti dic ꝙ ibi ſuperuenit matrimonium. vnde fauore ma
trimonij ſubſequitur legitimatio. ſed in caſu noſtro nõ
ſuperuenit matrimonium. ſed ſolum loquimur de fa-
cultate ſuccedendi vñ nõ debemus diſcedere a diſpo-
ſitione iuris ciuilis ꝑſertim cum ſubſit cauſa legitima
excludendi eos a ſucceſſione per rationem quaʒ. e. al
legaui. filij autem preſbiterorum non ſuccedunt patri
in aliquo quia nõ dicũtur ꝓprie naturales ſed ſpurij
quia ꝑſbiteri dicũtur quaſi matrimonium contraxiſſe
cum eccleſijs. vnde dicũtur cõmittere nõ ſimplicẽ for
nicationem. ſed adulterium de quo vide glo. nõ. quã
tenebis mẽti. in. d. c. ꝑ venerabilẽ. in ꝟ. adulterinis. et
gl. in. l. ij. C. ð epi. ꝛ cle. ꝑ bar. in. l. ſi gener. ff. de his
q vt indig. ꝑ archy. in. c. eos. xxxij. di. Jtem qꝛ ꝯcubi
natus i eis eſt omnino dãnatus vt. ꝟ. de coha. cleri. et
mu. ꝑ totum Jn glo. in ꝟ. inuit i fi. nota glo. iũcto
tex. ꝑ itellectu iſtius. c. cum i cũctis. quod melius de-
claratur hic ꝗʒ ibi. et tene concluſionem huius glo. ꝙ
quo ad vtrũqʒ ꝙ ille eſt canon late ſententie ſed clarꝰ
hoc probatur in. c. ſi ꝯpromiſſarius et. c. quanqʒ. ꝟ. e.
li. vi. vnum tamen ſcias ꝙ ſi eligitur criminoſus occul
tus electio nõ eſt ipſo iure nulla. ſed annullanda vt ẽ
tex. nota. in. c. inter dilectos. de exceſ. prela. ꝛ vide qð

in.c.fi.de ſucceſ.ab inteſta.ꝛ in.c.iudicās.ix.q.iij.nec ob.ſi dicatur ꝙ res iter alios iudicata nō dꝫ facere fi dem i alio cāu.vt i.c.iter dilectos.ō fi.iſtru.qꝛ dico ꝙ lꝫ nō faciat plenā fidē facit tñ pſumptōem vt dixi i.c. veniēs.ij.de teſti.ꝭ ſola pſumptio ſufficit ad remouen dum ꝑ.nouendū ar.in.c.ſup eo.ꝯ.c.lxxxi.di.tanti.et quāꝗ̄ morbus nō ſit delictū tñ eſt defectus dꝫ enim clare cōſtare de idoneitate ꝓmouendi vt in.c.cum no biſ.ꝯ.eo. In glo.in v̓.nec ad eccleſiam ibi Tan. dixit ꝛ melius ꝛ hec opi.Tan.cōiter h̓ allegaꝭ ꝑ doc. ꝛ eaꝫ approbat ꝯſuetudo ſm hoſti.ꝛ teneas illā ꝗcꝗd poſtea dixerit hoſti.nā videtur clare ꝓbari ꝑ iſtū tex. vbi papa reputat friuolam exceptōem.et ex hoc nota. ꝙ maior ps̓ poteſt renūciare fauori introducto ad ho norem totius collegij In glo.in v̓.ꝛ etiam ꝯfirma uit ibi qm̄ tanꝗ̄ arbiter eligit quaſi velit glo.dicere ꝙ cū quis habꝫ ius eligendi ꝛ ꝯfirmādi eodē iure eligē do videtur ꝯfirmare.ſecus ſi hꝫ iure diuerſo puta iure deuoluto ꝛ iure ꝓprio vel tanꝗ̄ arbiter ꝛ tanꝗ̄ archi ep̄s qꝛ cū repñtat duas pſonas ꝑt ſeparatim illos act̓ exercere de h̓ vide qꝺ dixi plenius in cām.ꝯ.eo.ꝛ qꝺ nota.dñi de rota deci.cclv.al̓.ccl.et glo.in.c.vt circa ꝭ.c.li.vi. In glo.in v̓.ꝛ ſubſcriptā i fi.tene.glo.ꝛ ad iſtū tex.dic ꝙ papa pōderauit ꝙ electio erat facta et ſubſcripta ad magis notandā inconſtantiā canoni coꝝ.ꝭ quo ad impotentiam variandi ſufficit ſola pub licatio ſcrutinij vt in.c.publicato ꝭ.c.ꝛ dicit Inno.h̓ ꝓcedere etiam in electionibus canonicoꝝ vt poſt pub licationem factam non liceat variare ar.ij.q.vi.nomi nationes.et in.l.hi qui ad ciuilia.C.de app.ꝛ nota hic vltimum In glo.in v̓.quaſi cōiugium in fi.Nota duo ex hac glo.ꝑmo ꝙ ꝑ ſolū ꝯſenſum eligentiū ꝛ ele cti eſt vere cōtractum matrimonium ſpiritnale.ꝭ quia adhuc nō eſt ratum.i.firmum.tex.vtitur hic dictione quaſi.vel dic ſcōm doc.ꝙ ideo dicit quaſi.qꝛ cōiugiū ſpiritnale dicitur contrahi ad inſtar carnalis.vnde di citur iſtud quaſi cōiugium.coniugium dicitur carnale iſtud ſpiritnale eſt quaſi coniugium.et hoc nota.ꝑ ſta tutis facientibus mentionem de coniugio vt intelligi tur de carnali ꝛ non ſpirituali quia i ſtatutis verba ca piūtur ꝓprie et nō improprie vt in.c.in noſtra ꝭ.ō in iur̄.ad predicta ꝙ dicatur eſſe contractum coniugium per conſenſum vide glo.in.c.qꝛto.lxiij.di.que dicit ꝙ per ſolam electionem acquiritur ius ꝑlature ꝛ ius ad miniſtrandi in habitu.ſed per cōfirmationem acquiri tur exercitium.et idem ſentit glo.in.l.priuatorum.C. de iuriſdi.om.iudi.ſecundo nota extra glo.ꝙ electus poteſt ante confirmationem renunciare electioni de ſe facte ꝗ̄tumcūꝗ̄ conſenſerit de quo vide glo.plenio rem in.c.ſi electio ꝭ.eo.li.vi. In glo.in v̓.reſilire i fi.dic melius vt dixi in.c.bone allegato in glo.qꝛ dr̄ia eſt inter electionem et poſtulationem. In glo.i v̓.

non compromiſerint ibi maxime ſupple tene glo.quia ſicut non poſſunt electores directe recedere ab electio ne vt in.c.publicato ꝭ.c.ita nec indirecte compromit tendo in preiudicium electi nam eo ꝙ elegerunt functi ſunt eorum officio.vt plene dixi in.c.pe.ꝯ.de poſtu. prela.ergo non poſſunt compromittere in preiudiciū electi.Extra.glo.queritur quid ſi iſte.ſ.canonicus ob tuliſſet in capitulo probationes ſuper morbo obiecto ꝛ appellaſſet nunquid illa oblatio ꝓbationis habuiſſꝫ iuſtificare appellatōnem videtur ꝙ ſic per.c.interpoſi ta ꝭ.de app.Contrarium nota.tenet hic Inno.dicens ꝯtrarium procedere in iudicio ſecus aūt quando obla tio ꝓbationis fuit extra iudicium quia cum capitulum vtatur iure ſuo nō tenentur recipere ꝓbationes ſup ex ceptionibus oblatꝭ cum non ſit iudex ꝭ pars.idē dicit Inno.ſi epiſcopo parato alicui conferre beneficiū cō paret tercius et opponit ꝙ ille eſt criminoſus offerēdo ꝓbationem ſuper criminibus obiectis non tenet epi ſcopus ante collationem admittere ꝓbationem ſi non vult nec oblatio habet iuſtificare appellationem ꝓpter reiectam probationem quia nō procedit epiſcopus in collatione vt iudex ſed vt pars vtens iure ſuo.vñ non tenetur ius ſuum dimittere ꝓpter exceptionem ꝛ obla tam ꝓbationem caueat tamen ne cōferat indigno bñfi cium quia ex hoc poſſet puniri Et idem notauit Inn. in.c.ad diſſoluendum.de deſpon.impu.et vide quod plene dixi in.c.fi.de preſump.ſecus ſi coram cōfirma tore aliquis obiceret ꝛ offerret probationes.nam tunc appellatio iuſtificaret ex probatōne oblata ꝛ reiecta qꝛ confirmatoꝛ procedit vt iudex.vt in.c.fi ꝭ.eo.ti.li.vi. vnde ſi poſt talem appellationem confirmaret non va leret electio.ꝛ vide ad ꝑdicta qꝺ dixi i.c.cū nobis.ꝯ. c.ꝛ i.d.c.iterpoſita.vbi pleniꝰ tractaui ō effectu iſtiꝰ ꝓ batōnis oblate.ꝛ an ꝛ quando habeat iuſtificare ap pellationem.

Vdum Electus a maioꝛi et ſanio ri parte capituli ſi eſt ꝛ erat idoneus tempore electionis confirmatur. ſi autem erat indignus in ordinibus ſcientia vel eta te et fuit ſcienter electus.electus a minoꝛi parte ſi eſt dignus confirmabitur.hoc dicit.ꝑma pars ponit cō miſſionem prius factam ſecunda ibi ipſi vero.ponit iu dicum proceſſum.tercia ibi cumꝗ̄.ponit vnius partis compitōnem et alterius contumaciā.quarto ibi geſtis examinat ꝓceſſum nō plene remiſſum ob quā cām ſub cer ta forma diffiniēdi ꝯmittit Nō ꝑmo qꝺ hñs digni tatem inferiorem poteſt eligi ad parem dignitatem va cabit tamen prima poſt adeptōem ſcōe vt in.c.ō mul ta.de ꝑben.habitus tamen dignitatis non impedit electionem. Scōo nota ꝙ delegatus remittēs cau ſam ad delegantem poteſt prefigere terminum parti bus in quo debeant ꝯpere coram ipo delegante quod

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝓcedit etiā ſi ex lrīs ↄmiſſionis hic ptās ſpāliter non
fuerit attributa. venit eñ hic ptās acceſſorie ad ↄmiſ-
ſionem ſibi factā quod tenuit ħ Jo. an. ⁊ Inno. poſt
prin. in. c. ſi. ⁊. de accu. vbi de hoc Item nō ꝙ etiā
in electionibus factis ad dignitates inferiores debet
fieri triplex colla. ſ. numeri ad numerum meriti ad me
ritum ſeu ad zelum ⁊ de his plenius in. c. eccleſia el.
ij ⁊. eo. Item nota tria quibus dr̄ quis ↄſocium in ec
cleſia ꝑcellere vt eſt dignitas etas ⁊ receptōis tps. de
pmo pone exemplum ſm Inno. et alios ſi canonic⁹
hꝫ dignitatem annexam ꝑbende vel eſt nobilior gene
re vel iſtatio ⁊ nota. ex hoc diligenter ꝙ in clericis ſe-
cularibus attēditur nobilitas et ſic vox nobilis ſit ma
ioris aūctis ꝗ̄ plebei idem in literato ꝓ hoc. c. ꝺ mul
ta ⁊. de ꝑben. in ſi. vbi in collatōe bñficioꝝ habet re-
ſpectus ad nobilitatem ⁊ ſciam vt pinguius ꝓuideat
his ꝗ̄ alijs ⁊ vide glo. nota. ij. di. in. c. lex. vbi dr̄ ꝙ
maiores natu dñr nobilitate dignitate ſcia et etate. fa
cit quod dixi in. c. ↄſtitutis ⁊. de ap. In religioſis
vero nō attenditur nobilitas vt legitur ⁊ nota. in. c. ſi.
ꝺ ſta. regu. Nō ex ꝓdictis ⁊ ex tex. ꝙ antiquiores
in ecc̄ia dñr ꝑcellē alios ſiue ſit antiqtas reſpectu etatis
ſiue reſpectu receptōis in ecc̄ia. nā ꝓſumit̄ ꝓ ſenib⁹ ad
hoc tex. in. l. ſemp. ff. de iur̄. imu. Itē prius receptus
in eccleſia dꝫ magis honorari ꝗ̄ poſtea receptus vt i
c. ſtatuimus. de ma. et obe. in agendis ḡ capitulariter
vox iſtoꝝ q precellunt dignitate etate et tpe ē maioris
aūctis ⁊ ponderoſior ꝗ̄ alioꝝ vox. de quo in. d. c. ec-
cleſia. Item nota ibi allegationes ꝓ eodem ꝑpoſi
to ꝙ appellatōe allegationū veniūt q̄ꝗ̄ allegatōnes
facti dūtaxat ⁊ nō iur̄ nā iſte tex. in ꝟ. cū aūt. loquitur
de allegationib⁹ ↄſiſtentibus i facto vt ſunt exceptōes
replicatōes et ſilia. nō aūt pt intelligi ꝺ allegationib⁹
iuris. qꝛ coraꝫ papa nō ſunt neceſſarie allegatōes iur̄
vt in. c. ſepe. in prin. de ap. nam cenſetur omnia iura
habere in ſcrinio pectoris vt in. c. i. de ↄſti. li. vi. nota
et tene menti ꝙ vbi cā nō eſt plene remiſſa ad ſuperio
rem nō dꝫ ꝓcedi ad ſniam etiam ↄtra cōtumacem. qꝛ
nō eſt ferenda ſnia contra cōtumacem niſi liqueat de
meritis cauſe ꝟ eſt ꝓcedendum vt legitur et nota. in. c
ꝓut. de do. et cōtu. et in. l. conſentaneam. C. qūo ⁊ qñ
iu. nō aūt liquet de meritis cauſe ex quo omnia geſta
cauſe nō ſunt remiſſa ad ſuperiorem et poteſt in hoc
iſte tex. intelligi dupliciter. primo ꝙ allegatōes. ſ. pre
poſiti ſancti georgij nō fuerunt remiſſe ad papā ex de
fectu iudicū vel alteri⁹ nuncij quo cāu res eſt clara. nō
enim debet delictuꝫ vnius parti obeſſe que in hoc nō
reperitur in culpa. ſecūda poteſt intelligi ꝙ iudices aſ
ſignauerunt terminum cuilibet ptium ad allegatōnes
ſuas ad papā deferendas aſſignato termino pempto
rie prout factū fuit in. c. cum bertholdus ⁊. de re iudi.
et iſte prepoſitus ſancti georgij nec ↄpuit nec allegati
ones ſuas pñtari fecit quo caſu eſt magis dubiū nun-
quid poſſit cōtra eum procedere ſuis allegationibus
nō inſpectis ex quo per eum deficit. Inno. tenet etiaꝫ
in hoc caſu nō eē ↄtra illum procedendum ad ſenten
tiam ex quo nō poteſt liquere de meritis cauſe ſine il-
lis allegationibus argu. hic quod eſt bene notanduꝫ
et optime facit ad idem tex. in. d. c. cū bertholdus. nā
ↄtumacia dꝫ alijs modis arceri nō aūt ꝓpter eam dꝫ
ꝑcipitari ſnia ex quo iudex nō poteſt eſſe inſtructus. et
in hoc tene menti iſtum tex. ſcdꝫ iſtum intellectum pu
to tñ ꝙ ſi iudex ferret ſniam nō viſis actis ptis ↄtuma
cis ex defectu ipſius ea non ꝓducentis ꝙ valebit ſnia
ſi ꝑtendit ſe fore inſtructum ſufficienter ex allegationi
bus et actis alterius ptis ad quod deduco tex. i. d. c.
cum bertholdus. vbi iudex tulit ſententiam non viſis
actis alterius partis ꝓpter eius ↄtumaciam ⁊ tñ ſnia
tenuit cū fuit opus reſtōnem petere. Sed ſi apparet ꝙ
iudex non potuit inſtrui ex actis vnius ptis tñ ſnia eſ
ſet ipſo iure nulla tanq̄ꝫ lata a iudice minus inſtructo
vt in. c. cum ex literis. de reſti. i inte. ⁊ in. d. c. cum ber
tholdus. ſm vnū intellectum. ⁊ vtrobiq̄ꝫ dixi ꝓ bar.
in. l. platā. C. de ſen. et hec nota. Nota ibi vl̄ ſi no
toriū ⁊c̄. tex. valde nota. ꝙ iudex pōt iudicare ꝺ eo qꝺ
eſt ſibi notum vt notoriū licꝫ notoriū. nō fuerit i actis
ꝓbatum et allegatum. facit. l. i. iuncta glo. C. q. et ad
uer. quos. ⁊ facit etiā iſte tex. ſm vnū itellectū ꝙ etiaꝫ
poſt cōcluſionem i cā pt notorium allegari. naꝫ ħ erat
cōcluſum in cā cum nō reſtaret niſi ferret ſniam et ter
min⁹ fuiſſet ꝑfixus ad ſniam audiendā et in ħ iſte tex.
ſatis notādus. itellige tñ in notorio facti ꝑmanētis qꝛ
tale notorium nō indiget ꝓbatōes ꝟ ſufficit ꝙ allega-
tur. ſolum eñ iſtud eſt illud quod releuat ab onere ꝓ-
bādi. ſecus i notorio iur̄ vel notorio actus trāſeūtis.
nam iſta notoria requirūt ꝓbationes vt plene nota. ij
q. i. manifeſta. et in. c. ſicut. de re iudi. et in. c. in noſtra
de coha. cleri. et muli. Ideo non poſſunt allegari poſt
concluſionem in caſu cuꝫ non debeant tunc noue ꝓba
tiones admitti vt in. c. cū dilectis. ꝺ fi. inſtru. Nō
ibi vel per ea que iam dicta erant ⁊c̄. ꝙ appellatione
notorij non venit ſtricte id quod colligitur ex actis ſꝫ
notorium facti dūtaxat. nam notorium ⁊ id quod col
ligebatur ex actis etiaꝫ poſt concluſionem in cā ponū
tur hic vt diuerſa. et facit optime ad ſtatuta vt ſi in ma
teria reſtringibili fiat mentio ꝺ notorio intelligatur ꝺ
notorio facti ⁊ non iur̄. quia in tali materia debemus
verba ſtrictiſſime capere vt in. c. in noſtra. de iniur̄. et
ꝺ hoc nota. in dicto. c. noſtra. et hoc tene mētiNo
ta ꝙ electus debet eſſe idoneus in ſcientia etate ⁊ ordi
ne tempore electionis alias electio eſt nulla nec ſuffi-
cit ꝙ ſuperueniant iſte qualitates poſt electōem quia
quod nullum eſt tractu temporis nō conualeſcit vt i
regl̄a nō firmat̄ ꝺ re. iur. li. vi. Idē dic in impetratōe

nam ad validitatē ipius dʒ ꝯcurrere idoneitas tpe im
petratōis nec sufficit ꝙ superueniat nisi ỏ defectu fuisset
facta mētio i impetratōe vt i.c.ſi eo tpe.ỏ rescrip.li. vi
cui vidꝫ obstare.c ex cui.ỏ p̄bē.eo.li. Sed rn̄de vt ibi
plene nō.nō.nā ibi impetratio fuit facta generaliter ꝛ
nō restricta ad certū bn̄ficiū ideo satis est ꝙ idoneitas
adsit tpe acceptatōis qꝛ nulla fuit ꝯmissa surreptio
ꝓpter generalitatē grē.ſ; i.c.ſi eo tpe grā fuit restricta
ad certū bn̄ficiū.ꝛ ỏ h plenꝰ i.d.c. ex cui. Nō ibi
due pene ptes.ꝙ ista dcō pene diminuit pars ỏ signi
ficato eius cui adijcit̄.nā h dicebāt̄ ꝯcurrere due pene
ptes qꝛ deficiebāt q̄tuor vt essent due ptes integre et
idē ỏ dictōe fere vel q̄si qḋ nō ꝑ statutis. Ultimo
nō ꝙ ꝯcurrētibus duab' electōibus sup eadē dignita
te q̄ꝝ vna ē facta a maiori pte ỏ idigno scienter.alia a
minori pte ỏ digno venit ꝯfirmāda electio facta a mi
nori ỏ digno etiā si ambe electōes fuerūt facte eodem
ꝯtextu nā h nō apparet ꝙ electio facta a maiori pte ỏ
indigno p̄cessit.ſ; potius colligit̄ ꝯtrariū in prin.c.vbi
dē ꝙ electores diuiserūt vota.sua i duos ex q̄ habes
ꝙ ptās maioris ptis adueniēs minori pti in ipo limi
ne ꝛ origine electōis ꝯualidat ipam electōeꝫ vt videat̄
facta ab habētibꝰ totā ptātē;.nā si ptās maioris ptis
nō censeret̄ illico trāsfusa i minorē ptem nō possꝫ ꝯfir
mari electio facta a minori pte qꝛ nō esset facta a ma
iori pte capli.s.ab hn̄te ptātem capli seu capitularem
ex quo infert̄ ꝙ si electio minoris ptis p̄cessissꝫ nō de
beret ꝯfirmari ex eo ꝙ ps maior elegisset postea indig
nū.qꝛ tpe electōis nō ꝯcurrebat tota ptās i miori pte
nec poterat ꝯualidari ex ptāte postea deuoluta ar.i.c
aud tis.ꝟ.e.dꝫ ḡ necessario iste tex. itelligi ꝙ aut ele
ctio maioris ptīs ỏ indigno p̄cesserit aut ꝙ vtraqꝫ ele
ctio fuerit facta eodē ꝯtextu ad qḋ vide qḋ le.ꝛ nō.i.c.
ꝯgregato.ꝟ.e.ꝛ ex his ꝛ ex tex.nō.diligēter ꝙ electo
res eligendo indignū sunt p̄uati ipo facto ptāte eligē
di ꝛ ptās deuoluit̄ ad alios nō delinquētes nō solum
qn̄ electio fit ad ep̄atū ꝛ maiores dignitates ſ; etiā ad
inferiores ꝛ optime iudicio meo facit iste tex.ꝑ opini.
quā tenui in.c.cū i cūctis.s.e.ꝙ ꝯferēs bn̄ficiū sciēter
indigno ipso facto.ꝑ p̄ma vice p̄uatur ptāte ꝯferendi
nec t; collatio illa ꝛ ptās deuoluit̄ ad aliū.nā sib ē in
electōe vt h vides fortiꝰ i collatōe cū magis delīquat
collator q̄ʒ elector qꝛ collō hʒ vim electōis ꝛ ꝯfirmati
onis vt nō.i.c.cū olim.ỏ cā pos.ꝛ ꝓprie.nec expectat
aliam examinatōeꝫ post se Glo.in v̄.electōis tpe.ibi
so o vez ē.Nō istā glo.ꝓpter multa iura in ea all'.q̄ꝛ
quedā ponderāt iniciū quedā vero finē.vide aliā glo.
in.c.scientes.ꝟ.de censi.q̄ allegat multa iura dicentia
mediū fore expectādum ꝛ glo.ista inuolute soluit.nec
potuisset clare soluere cum sit via brocardica.sensus
vn̄ glo.vidꝫ ꝙ i actibus pariētibus iuris effectū ex qui
bus ꝓducit̄ actus debet cōsiderari iniciū in q̄nqꝫ me

dium q̄nqꝫ finis.ſ; in actibus ꝯsistentibus in facto ex
pectatur finis Hosti.in.d.c.scientes.dicit ꝙ in hac
materia nō potest dari certa regula cum discurrat per
varios casus sed scḋm diuersitatem casuū q̄ndoqꝫ ex
pectatur principiū quandoqꝫ mediū q̄nqꝫ finis.dicit
tn̄ Cal.hic ꝙ l; sufficienter nō possit dari regula po
test tamen generaliter sic tradi ꝙ vbicunqꝫ actus reci
pit essentiam vel validitatem in initio debet expectari
principium.si in medio spectatur medium ꝛ ita finis
si assumit substantiam in fi.et quasi in effectu idꝫ vo
luit do.an.sed non est curandum de his verbis sed ca
sus decidendus est scḋm materiam subiectā Cōtra
gl.op.ꝯtra tex.in eo ꝙ p̄positꝰ sancti georgij voluit sta
re diffinitioni iudicum ꝛ ob hoc causa fuit ad papam
remissa.nam iudicium redditur in inuitum vt in.c.i.
ꝛ.c.intelleximus.de iudi.ergo nō potuit declinare iu
dicium istorum So.ꝯtrarium procedit regulariter
s; hic potuit declinare iudicium ex forma ꝯmissionis
nam vt patuit in antiqua papa ꝯmisit istis iudicibus
causam audiendam ꝛ decidendaꝫ si partibus placeret
si vero displiceret alteri ptium tūc causam remitterent
instructa.Secūdo op.in eo qḋ opponebatur defectus
ordinis ꝯtra p̄positum sancti georgij.nam cū fuisset
electus ad dignitatem inferiorē non erat necesse quod
esset in sacris ſ; satis est quod postea ad ordinē requi
situm ꝓmoueatur vt vidꝫ ꝓbari in.c.cū in cunctis.i.§
inferiora.e.eo.Iteꝫ idem iudicium est habendum in
dignitatibus inferioribus et in ecclesijs parrochiali
bus vt in.§.inferiora.preal.et in.c.de multa.de pre
ben.sed ad ecclesiā prochialem p̄t ꝓmoueri ille q̄ non
est in sacris.vt in.c.lj.ỏ insti.in.vi.et in.c.si ꝑ cleris.
ỏ p̄ben.eo.li.§ ꝛ ad istas dignitates inferiores p̄terea
speciale vidꝫ in ꝓmouendo ad ep̄atum vt saltim debe
at esse subdyaconus tempore electionis vt in.c.a mul
tis.de eta.et qual.ergo in dignitatibus inferioribus
debēt sufficere minores ordies cū maior idoneitas re
grat̄ in ꝓmouendo ad ep̄atum q̄ʒ quo ad alias infe
riores dignitates So.ꝓpter hoc et similia que allegari
possent sunt opi.in materia quidam vt Uincē.ꝛ Io.
dixerunt quod hodie non est opus vt promouendus
ad istas dignitates inferiores sit in sacris.sed satis est
vt postq̄ʒ promoueatur ordinetur ad illum ordinem
quem dignitas illa requirit vt in.§.inferiora preallc.
et in.c.preterea.ꝟ.de eta.et quali.ꝛ dicunt quod iura
que habentur.lx.di.que videntur innuere contrarium
sunt hodie correcta Ta.et goff.tenuerūt ꝯtrariā opi.
dicētes quod hodie etiā ꝓmouendus ad istas digni
tates inferiores et ecclesias prochiales dꝫ esse in sacris
per istum tex.et per.c.p̄terea.p̄al.nam ibi permittitur
dispensatiue vt existēs in minoribus ordinibus possit
adipisci ecclesiaꝫ prochialem.sensus ergo meo iure in
specto.Terciam opini.posuerunt Inno.et Compo.

diſtinguētes iter dignitatē curatā ⁊ nō curatā vt pmo
cāu debeat eē i ſacris. ⁊ ſcdo nō. ⁊ vidē Jo. an. magis
adherere huic opi. nā impugnat mīſionē Jo. ⁊ Vin.
in eo ꝙ ad iſtū tex. nidebat ꝙ iſte patiebat̄ defectū in
ordinib⁹. q: iſte ppoſit⁹ erat laic⁹. nā hoc nō ē veriſile
ſm Jo. an. cū eēt iſte ppoſit⁹ ſancti Georgij. naꝫ dicit
patere i antiq̄ ꝙ h opponebat̄ ꝙ iſte ppoſit⁹ erat i mi-
norib⁹. remittit tñ ad nō. in. c. vnico. d eta. ⁊ q̄li. li. vi.
⁊ ad. d. c. pterea. do. an. ꝯcludēdo vt aſſeruit ibi ⁊ in. c
ex ore. d his que fi. a ma. p. ca. diſtinguit ꝙ aut digni
tas ē curata ⁊ eligēdus dꝫ eſſe i ſacris vt h. idē ſi no ē
curata ſ hꝫ ſacꝝ ordinē ānexū ex inſtitutōe dignitatis
ſi vo neutꝝ iſtoꝝ ꝯcurrit tūc pcedit alia opi. vt ſuffici
at ꝙ ſit i minorib⁹ ſ d eccleſijs prochialib⁹ nihil dicit
neqꝫ alia iura adducit ſ ideo aduerte lati⁹ nā iſta q̄ſtio
pt diſcurrere vt. s. dixi nō ſolū i dignitatibus inferiori
bus. ſ etiā i curatis beneficijs nā quo ad idoneitateꝫ
pmouēdoꝝ iſta equipant vt in. d. §. inferiora. vide
as d h. i. glo. nō. lx. di. c. ij. q̄ tandē ꝯcludit ꝙ i iſtis ec
cleſijs prochialib⁹. ⁊ i iſtis dignitatibus habētibus a
iure ſacꝝ ordinē annexū ſufficit ꝙ tpe electōis q̄s ſit i
minorib⁹ ⁊ etate habilis ad recipiēdū poſtea ordinē re
quiſitū. ſ i iſtis dignitatibus ⁊ pſonatibus q̄ nō repe
riunt̄ in iure certū habere ordinē annexū nec ſunt cura
te vt ē pmicerius⁹ ſacriſtia ⁊ ſiles. dic ſtādū eſſe ꝯſuetu
dini loci ad quē ordinē debeat iſte pmoueri. et nō ſin
gulariter in h vltimo iſtā glo. q: neſcio alibi Jo. Cal.
lati plene hūc articulū explanit et Jo. an. poſuit gl. in. c
ſi. p cleric. d pbē. li. vi. ⁊ i. c. lꝫ canon. d elec. li. vi. et ibi
loquēs d pmouēdis ad eccl̄ias prochiales dixit ꝙ i
caſib⁹ iure nō expſſis pmouēdus dꝫ eē i ſacris p. c. p
terea. pal. qd̄ dic ſe ñ audē corrigē niſi i caſib⁹ expſſis
q̄꞉ vn⁹ ē i. c. ij. d inſti. li. vi. qn̄ pcedit̄ p viā pñtatōis
⁊ inſtitōis. alius ē i. d. c. ſi. p cleric. qn̄ pcedit̄ p viā im
petratōis i curia. ſ Jo. cal. indiſtincte h tꝫ ꝙ i quoli-
bet mō pui dēdi ſati ē ꝙ pmouēdus ſit i miorib⁹ ordi
nibus tā reſpectu dignitatū inferioꝝ q̄ꝫ eccliaꝝ curata
rū. ⁊ hec opi. mihi placet. pmo arguēdo p locū a ſpāli
de epis. ſcdo. p illū. §. inferiora. vbi tex. i pmouēdis
ſolū reqrit etatē mores et ſciam. i ordinibus vero ſolū
diſponit vt recipiāt̄ poſt pmotōem. tercio moueor q:
ille. §. eqꝑat digitates iferiores ⁊ eccl̄ias prochiales
q̄ ad idoneitatē pmouēdoꝝ ad illa. ſ habemus hodie
claꝝ ꝙ exñs i miorib⁹ pt ꝯſeq̄ eccliaꝫ prochialē vt i
iuribus pal. ḡ ad iſtas digitates inferiores pñt pmo-
ueri. nō ob. motiuū Jo. an. naꝫ ſi cū pcedit̄ p viā extra
ordinariā puta p pñtatōnem ⁊ inſtitutionē pt pmoueri
exñs i miorib⁹ vt in. d. c. ij. ḡ fortius cū pcedit̄ per
viam ordinariā vel iuridicā vt ē electio vel collatio pte
rea ſic in impetratōe q̄ ē odioſa ⁊ reſtringibilis vt i. c.
Statutis. de pbē. li. vi. nō ob. defectus ſacri ordinis ergo
fortius nō dꝫ nocē cū pcedit̄ p viā electōis vel collati

onis ḡ dicamus ꝙ iſta iura voluerūt ponē ſpālitateꝫ i
iſtis caſibus q: ñ apparet de ſufficiēti rōne ſpālitatis.
ſ ꝙ d mēte illoꝝ iuriu fuerit ꝙ defectus ſacri ordinis
nō haberet ipedire. nō obſtāt iura q̄ habēt̄. lx. di. nam
pñt pmo exponi vt ibi nō. gl. i. c. vt dicat̄ ſit pſbiter. i.
fiat. ſilr. in. c. ij. d ſo. ꝯpe. vel ꝙ hodie ſunt correcta. nā
illa requirebāt pſbiteratū tpe pmotionis. ⁊ tñ hodie
claꝝ ē qd̄ nō reqrit̄ vt i. §. inferiora. nō ob. c. pterea. q:
pt itelligi in diſpēſatōe generaliter hodie facta a cano
ne nō aūt de fiēda p ſupiorem. vel qd̄ hodie ſit corre-
cta p iura poſtiori pal. ad iſtud. c. pt reſpōderi qd̄ pati
ebatur iſte defectū i ordine reſpectu etatis q: non erat
in tali etate i q̄ potuiſſet pmoueri ad ſacerdotē qd̄ re-
quirebat iſta dignitas vt in. c. i. de eta. et quali. ⁊ per
hoc habes iſtum paſſum explanatum.

One memorie. Legit̄ hoc. c
pncipalit̄ tri-
bus modis. ⁊ ſm pncipaliorē intellectū qui
magis ꝯgruit lr̄e. h. d. Recipiētes poſtulatū ad eccle-
ſiā cūqꝫ inſtitutū vel adminiſtratorē añ admiſſionē poſtu
lationis a ſupiore facte pnati ſunt ptāte eligēdi. ⁊ ad
alios lꝫ pauciores deuoluit̄ ptās eligēdi ⁊ ſi oēs pnati
ſunt deuoluit̄ ad papam i eccleſijs cathedralibus vel
ſm aliū itellectū q placet multū Inn. h. d. Qui p im
pſſionē laicoꝝ aliquē poſtularūt ipo iure ſunt pnati
ptāte eligēdi. hec tñ lect. nō multū ꝯuenit lr̄e huic ſ al
legatōni ptēte i antiq̄. tercio legit̄ ſm eūdē Inn. alio
modo ſm quē. h. d. Qui poſt ⁊ ꝯtra appellatōem legi
timā aliquem poſtulauerūt ſunt ipo facto pnati ptāte
eligēdi ⁊ ad alios lꝫ pauciores ptās deuoluit̄ hec etiā
lect. nō multū ꝯgruit lr̄e. ſ magis elicit̄ ex antiqua. di
uidit̄ h decre. pncipalr in q̄tuor ptes. in pma factū et
ſub certa forma facti ꝯmiſſio. In ſcda ibi lꝫ aūt pceſ-
ſus factus iuxta dictā formaꝫ. In tercia ibi ꝯtra vero
oppoſitio cōtra pceſſum legati. ⁊ miſſio. In quarta ibi
nos igitur motus principis. ⁊ ꝯfirmatio pceſſus et p
euidētia caſus pmitte ꝙ vacante imperio duo fuerunt
electi i diſcordia Otho. ſ. et Philipp⁹ Ciuitas Ma
guntina adherebat tunc Philippo. ppoſitus aūt ſan-
cti Petri qui al' erat canonicus magūtinus. ⁊ qdam
alij canonici maguntini adherebant Otho. vñ pper
potentiam Philippi non audebant ſtare in ciuitate
maguntina interim vacabat eccleſia maguntina et in-
ſtabat philippus vt poſtularet̄ epiſcopus Uarmatiē.
canonici autem exiſtētes non audentes venire ad ciuita
tem propter potentiam Philippi timentes ibidē im
preſſionem. ne. ſ. cōpellerentur eligere ad petitōnem
Philippi miſerunt nuntiū ad capitulū petētes ꝙ cuꝫ
iſtaret tps electōis fiēde deberēt aſſignare locū tutū
i quo nulla timeret̄ impreſſio al' appellabāt ad roma
num pōtificē. capitulū vero hac petitione nō obſtante
poſtulauit Uarmatiñ. epiſcopum et appellauit ne ali-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q̄d attemptaret̄ p alios i p̄iudicium ip̄i⁹ poſtulatõis ꝛ
receperūt iſtū ep̄m poſtulatū ad adminiſtrādum iura
ipſius eccl̄ie. anq̄ papa poſtulatõez admitteret. cano
nici v̄o abſentes lꝫ paucíſſimi numero elegerunt dictū
p̄poſitū i archiep̄m Orta itaqꝫ ꝯtentõne ſup iurib⁹ ele
ctionis et poſtulationis ꝯtra poſtulatõnem factā a ma
iori pte opponebāt̄ p̄ncipaliter ſm̄ veꝝ itellectū. p̄mo
q̄ poſtulauerāt poſt ꝛ ꝯtra appellatõez legitimā. ſcḋo
q̄ receperūt poſtulatū i admiſtratorē iuriū eccleſie ſeu
q̄ ip̄e poſtulat⁹ admiſtrauerat añ admiſſam poſtulati
onem. tercio q̄ p impſſionē laicoꝝ videlicet Philippi
ꝛ alioꝝ. pceꝝ dictū ep̄m poſtulauerūt. Cōtra electõem
vero factā ab alia pte opponebāt̄ p̄ncipaliter duo. pri
mo q̄ fuerat facta a pauciſſimis canonicis. ſcḋo q̄ p⁹
appellatõez iterpoſitā a maiori pte p̄t addi tercia oppo
ſitio q̄ fuerat facta poſtulatõe n̄ caſſata occaſiõe h⁹ di
ſcordie cā fuit delata ad ſūmū pōtificē q̄ cāꝫ delegauit
cuidā legato q erat i ptib⁹ ſub hac forma q̄ ſi ꝯſtaret
illos canonicos recepiſſe dictū poſtulatū i admiſtrato
rem vel q̄ ip̄e poſtulat⁹ admiſtraſſet i ſp̄ualib⁹ vel i tē
poralib⁹ deberet legat⁹ illā poſtulatõnem nūciare irri
tam ꝛ inanē mādauit forte d̄ aliis cauſ̄ inq̄ri q̄ fuerūt
ex hac lr̄a deciſe. In facto vero electõis mādauit inq̄
ri d̄ metu quē p̄poſit⁹ ꝛ alij canonici timebāt. et ſi de eo
ꝯſtaret mādauit ꝯfirmari electõnem eoꝝ nō ob. appel
latione a capitulo iterpoſita cū ip̄i nō duxerūt deferen
dū appellationi iterpoſite ab alia pte. legat⁹ vero lꝫ no
toria forēt q̄ obījciebāt ꝯtra poſtulatū tn̄ ad maiorem
cautelā teſtes recepit. et cū d̄ obiectis fuiſſet ſibi facta
certa fides illā poſtulatõem denūciauit irritā ꝛ electio
nem alioꝝ canonicoꝝ ꝯfirmauit. ꝛ electū ordinauit i p̄
ſbiteꝝ. ꝛ i ep̄m ꝯſecrauit ꝯtra pceſſum legati oppoſuit
capitulū iter cetera q̄ eis ꝛ Carmatiñ. ep̄o nō citatis
pceſſerat ꝛ ſic ex defectu citationis dicebāt pceſſum
nullū. papa v̄o iſtā obiectõem multiplr̄ ꝯfutauit. p̄mo
q̄ cūꝫ iſte exceſſ⁹ eēt notori⁹ n̄ indigebat aliq̄ examinatio
ne nec citatione. ſcḋo q̄ p̄ſumēdum ē p his q̄ a iudice
ſunt acta. nec poterāt ipſi docere ſe non fuiſſe citatos
q̄ lꝫ q̄libet diceret d̄ ſe eoꝝ tn̄ teſtimonia cum eēnt ſin
gularia ꝛ ſic nō pbarēt. tercio q̄ ip̄i miſerāt nūciū ad
ſe excuſandū vñ erat p̄ſumptio q̄ fuerūt citati ꝛ quēad
modū miſerāt nūciū ita poterāt deſtinaſſe pcuratorē ꝛ
tandē papa inſpectis p̄dictis ꝛ maxime q̄ ex tribus
cauſis ſupius expſſis ip̄i canonici reddiderūt ſe indig
nos Itē q̄ p̄ſuppoſito q̄ oēs pĩter deliq̄ſſent ptās fu
iſſet deuoluta ad ip̄m papā q illā poſtulatõez caſſauit
ſeu caſſam ꝛ irritā pnūciauit ꝛ electõez factā de p̄poſi
to q nūc erat archiep̄s ꝯfirmauit   Nō p̄mo q̄ cano
nici exūtes ex eccleſiā ſine eoꝝ culpa maxime timētes
tyrānidē alicui⁹ nō ſunt p̄uati ptāte eligēdi ſ̄ retinēt il
lā ptātem ꝛ facit hec lr̄a iūcta glo. p his q̄ nō. bar. i. l.
oēs populi. ff. d̄ iuſti. ꝛ iu. vbi dic̄ q̄ ſi vna ps ciuitatis

ē expulſa ſeu nō audet ibi eē. ppter ptialitatē nō p̄nt ci
ues remanētes aliq̄d ſtatuē i p̄iudiciū abſentiū ꝛ cō
cordat huic lr̄e q̄ḋ legit̄ ꝛ nō. i. c. q̄ꝫto. lxiij. di.   Se
cūdo nō q̄ nō valētes accedē ad eccleſiā timētes ibi
dem impſſionē i actu electõis p̄nt petere a. c. apl̄o. vt
ſtatuat̄ loc⁹ idone⁹ ꝛ tut⁹ i quo oppreſſio timeri nō poſ
ſit. ꝛ ſi ſec⁹ fieret poſſꝫ appellare ꝛ ex h̄ hēs caſū i q̄ lici
te fit electio ex eccleſiā ſeu ciuitatē q̄ñ i eo loco verꝫ
timet̄ impſſio Itē habes caſum i q̄ maior ps tenet̄ ire
ad minorē ptē vel ſaltim i loco tuto dīē ꝛ locū p̄figere.
Nō tercio vnū caſum expſſum i q̄ poſtulatio ip̄o
iure caſſat̄ ꝛ poſtulatores ſunt p̄uati ea vice ptāte eli
gēdi ꝛ poſtulādi q̄ñ. ſ. poſtulātes receperūt poſtulatū
quo ad tp̄alia vel ſp̄ualia vel fuerūt paſſi admiſtrare
poſtulatū i ſp̄ualib⁹ vel tp̄alib⁹. ꝛ ex his habes ſcḋm
hec tp̄a duas dr̄ias iter poſtulatõez ꝛ electõem. nā ele
ct⁹ admiſtrās añ ꝯfirmatõez nō pdebat ip̄o facto ius
ſibi acq̄ſitū ſ̄ electio veniebat irritāda nec eligētes erāt
ex h̄ facto p̄uati ptāte eligēdi vt i. c. q̄liter. e. co. ſcḋo
aūt i poſtulatõe nā ſi poſtulat⁹ admiſtrat ip̄o facto po
ſtulatio ē nulla ꝛ poſtulātes ſunt p̄uati ptāte eligēdi
ꝛ poſtulādi. ꝛ ad alios canonicos q nō delinquūt de
uoluit̄ ptās. rō diuerſitatꝭ q̄re magis delinq̄t̄ in poſtu
latione q̄ꝫ i electõe q̄ poſtulatio initit̄ grē ꝛ nullū ius
ē acq̄ſitū poſtulato. vt i. c. bone. e. d̄ poſtu. p̄la. electio
vero initit̄ iuri ꝛ ex electõe acq̄rit̄ ius in p̄latura ip̄i ele
cto lꝫ nō acq̄rat̄ exercitiū vt nō. glo. i. c. q̄ꝫto. lxiij. di.
hodie vero ip̄a electio ip̄o iure caſſat̄ ſi elect⁹ admiſtrat
añ ꝯfirmatõem vt in. c. auaricie. ꝭ. e. li. vi. eligentes tñ
ex h̄ nō ſunt p̄uati ptāte eligēdi. q̄ iure nō cauet̄   Et
ex his ꝛ ex tex. nō q̄ ptās deuoluit̄ ad canonicos nō
ſolū q̄ñ alij canonici elegerunt ſcienter indignū. ſ̄ etiam
q̄ñ aliter deliquerūt pbabiliter. ppter q̄ḋ incurrūt pri
uationē ip̄o facto vt patet ex. e. dictis ꝛ ꝭ. dicēdis Itē
nō q̄ nō deferens appellationi ſui aduerſarij prius in
terpoſite nō p̄t allegare ſuā appellatõnem poſtea inter
poſitā. ſ̄ aduerſarius bñ p̄t fundare ſe ſup appellatõe
p̄ue ab eo interpoſita lꝫ ip̄e non detulerit appellatõi
poſtea iterpoſite ab aduerſario. q̄ aduerſarius nō de
tulerat ſue. ꝛ h̄ facit ad q̄ḋem duo fecerūt pacē ꝛ pmi
ſerūt ſub certa pena ſe n̄ defendere. deinū vnus offen
dit alium ꝛ ille ſic offenſus offendit poſtea offendentē
queritur nūquid poſſit ſcḋs agere ad penaꝫ ꝯtra p̄mū
offendentē ex quo ip̄e poſtea offendit et videtur q̄ ſic.
q̄ prius offendēdo rupit pacem et ſic incidit i penam
nec poteſt allegare pacem ruptam ꝯtra ſcḋm cum nō
poſſit ſe fundare ſuper pace quā ip̄e prius violauerit
nam vt dicitur in litera fruſtra legis auxilium inuocat q̄
ꝯmittit in legem. et hoc videtur firmaſſe Bar. in. l. cū
pater. §. libertus. ff. de le. ij. facit quod nota. in. l. que
ro. §. inter locatorem. ff. loca.   Nota in v̄. licet et te
ne mēti q̄ licet i notorio nō ſit de neceſſitate recipiēda

,pbatio vt in.c.manifeſta.ij.q.i.et.c.euidentia ꝺ accu. et.c.ad noſtrā.el.iij.ꝺe iureiur.poteſt tñ iudex ad cautelā ,pbatōem recipe ꝛ reliquū iudiciariū ordinē ſeruare.puto tñ ꝙ ps.ꝑ q̄ facit notoriū poſſit reſiſtere ne ꝑbationē cogat adducere qꝛ ñ ꝺꝫ onerari ſupflua ,pbatione ar.i.c.ſic.ꝺ ,pba.ꝛ i.ꝺ.c.ad noſtrā.ſi tñ ps non reſiſtit nō viciat ,pceſſus ex eo ꝙ ſit ſuat᷒ ordo iudiciari᷒ qꝺ tene mēti Itē nō i ꝟ.porro.plura dicta notāda circa materiā notorij .ꝑmo ꝙ i notorio nō requiritur exaīatio nec citatio.et nō ſingulariter hoc vltimū .naꝫ cōiter dicūt glo.ꝙ ſaltim requirit citatio vt nō.in.ꝺ.c ad noſtrā.ꝛ in.c.porro.ꝺ diuor. cū ſi.h aūt apte colligit ꝯtrariū.nā h allegabat defect᷒ citatōis. Et ad hāc allegatōem ꝯfutandā replicabat ꝙ exceſſus erat notori᷒ ꝛ ſic nō indigebat exaīatione.et ꝑ ꝯñs nec citatione aſ reprobatio nō ꝯcludiſſet.ꝛ idē vid ,pbari in.c. venerabilē.ꝭ. eo.ſ tu intellige vt dixi in.c.cū olim.ꝺe re iudi.et.ꝺ.c.ad noſtrā.ꝛ i.c.noſtra.ꝺ coha.cle.ꝛ muli. ꝙ vbi factū ē adeo notoriū ꝙ nulla defenſio pt pti abſenti ꝯpetere tūc nō reqrit etiā citatio.ꝛ i h cāu itellige iſtū tex.et.c.venerabile.ꝑ h tex.in.l.ij.§.ꝙ ſi ꝺ frumētaria.ff.ꝺe admi.re.ad ci.pti.et ibi ꝑ bar.et h cāu itelligit Inn.in.c.q̄to.ꝭ. ꝺe trāſla .ꝑla.vbi h ſeqt .Sed vbi factū nō ē ita notoriū tūc reqrit citatio aſ ſnia ſine ,pceſſus habit᷒ ē null᷒.in h caſu itellige Inn.i.c.tua. ꝺe coha.cle.et mu.vbi h tenuit ꝛ alia iura.et auctātes q̄ reqrūt citatōem.vnū tñ dictū nōbile cotidianū poſuit h Inn.dicēs ꝙ vbi delictū ē notoriū ſ ignorat ꝑſona delinquēs puta qꝛ repit hō mortuus i ſtrata vel furtū ꝯmiſſum i apotheca pt iudex ſine alicui᷒ citatōe ex officio ſuo inqrere nō tñ ꝯtra certā ꝑſonā ſ generaliter Et ſi aliqui noīant i illa inquiſitōe generali ꝺꝫ poſtea ,pcedere ſpāliter ꝯtra illos qꝛ ,pceſſus factus i generali inqſitōe nō facit fidē i ſpāli qꝛ ps nō fuit citata nec vidit iurare teſtes ꝛ ſilia.ꝛ hāc ꝑticaꝫ dicit ſuare totū mūdū.et h idē firmat bar.in.l.ſi.ff.ꝺ qꝺ Itē nō ex tex.tres regſas.ꝑma ꝙ ,ppter auctēm iudiciariā oīa ꝑſumūt rite et recte geſta.vñ oꝛit ꝑſumptio tā reſpectu rectitudinis proceſſus q̄ꝫ reſpectu iuſticie qꝺ itellige ſm Inn.et hñ poſtq̄ꝫ ſnia trāſiuit i rem iudicatā. nam difficillimū eēt oīa acta iudicij ſemꝑ recēſere.vñ ſufficit ꝙ appareat ꝺe ſnia poſt trāſitū i rē iudicatā et oīa ꝑſumūt iuſte acta.et idē dic i excōicatione ꝙ ꝑ᷒ lapſum x.dieꝝ oīa ꝑſumūt iuſte acta.et nō h vltimū. cū hunc vltimū articulū ꝑſumptionis ſnie lōge plene exaīaui i.c.qm̄ ꝯtra.ꝭ. ꝺe,pba.ꝛ dic vt ibi. Scḋa regſa ꝙ teſtes ſingulares regulariter nō ,pbāt ꝛ dr̄ ſingulares qꝛ deponūt ſuꝑ diuerſis factis ita ꝙ qlibꝫ ē ſinglaris ex dcō ſuo qꝺ itellige reſpectu obiecti .nā reſpectu ꝑcipiēdi ſemꝑ teſtes ſunt ſingulares qꝛ ſenſus meus ꝑ quē ego ꝑcipio nō ē tu᷒ ſ me᷒ nec ecōtra. ſ dicunt ꝯteſtes ꝛ nō ſinglares qñ obiectū ſuꝑ q̄ deponūt fuit reꝑñtatū ſenſib᷒ teſtiū eodē tpe.nā tūc videret deponere ꝺ eodē facto.qꝛ diuerſitas tēpoꝝ pt inducere diuerſitatem reꝝ ꝛ teſtes dñt ꝯcludere neceſſario vt i.c.i pñtia ꝺe,pba.ꝛ ꝯcordat huic tex.c.cū dilecti.ꝭ.e.ꝛ.c.tā literis.ꝺe teſti.cū ſi.tercia regula ē ꝙ negatiua ꝑ reꝝ naturam ,pbari nō pt et cottidie ſolet allegari iſte tex.ꝙ negatiua ē improbabil᷒. qꝺ an ſit veꝝ indiſtincte dicā .ꝭ. cū glo. Itē nō ꝙ q̄s nō pt ,pbare ſe nō fuiſſe citatū.ꝛ ſic vid ꝙ nō ē ſtandū aſſertioni negātis citatōeꝫ ex quo ꝺ citatōe ꝯſtat vere vel ꝑſumptiue ſ i h itelligo vt dixi i.c.ꝯpati .ꝭ.ꝺ app.ꝑ Cy.in.l. ſi qs ꝺe curio .C. ꝺ ſal. Ultimo nō ꝛ tene mēti ꝙ i notorio ex ſuphahūdāti iudex ſeruauerit ordinē iur.lꝫ i aliq̄ deliquerit ſeu defecerit ꝯtra ordinē tñ ex h defectu nō ꝺꝫ viciari tot᷒ ,pceſſus ex quo eñ ad cautelā ꝛ non ꝺ neceſſitate ſeruat iur.ordinē trāſgreſſio ordinis i aliq̄ ñ viciat ex quo ordo nō erat ꝺ ſubſtātia ,pceſſus.ita arguit h papa ꝯtra allegatōeꝫ ſuꝑ defectu citationis.nā ꝑmo dic ꝑſumēdū ,p citatione.ſcḋo dicit ꝙ ꝑſumptio ꝙ citatio fuiſſet admiſſa tñ ex quo factū fuit notoriū nō ꝺꝫ ,pceſſus irritari.facit ad qꝺēm ſi i cā fuit oblat᷒ libellus ineptus ꝙ talis ineptitudo nō hꝫ irritari ſeu viciari ſi talis erat cā i q̄ ꝺ neceſſitate ñ exigebat libell᷒ ꝺ quo vide qꝺ le.ꝛ nō.in.l.vinū.ff.ſi cer.pe. In glo .i.i fi. q̄re aūt papa nō mādauit i cāu iſto iſtū epm ꝑuari ec ,pprio epatu ex quo trāſtulit ſe ,ppria auctē dic ꝙ aut h nō agebat ſolū eñ ꝯtendebat ꝺ ꝑualiditate electōis ꝛ poſtulatōis In glo.ij.i fi.hec iura q̄ glo.all.pro ꝯcor.pñt adduci in cōtrariū qꝛ electio nō irritat ipo facto ſi elect᷒ admiſtrat añ ꝯfirmatōem.ſ ꝺꝫ ꝑ ſniaꝫ irritari vt i iurib᷒ ꝑal.i glo. Sꝫ i tex.nr̄o poſtulatio ānullat ipo facto qꝛ poſtulat᷒ admiſtrat añ admiſſam poſtulationē ꝑ ſupiorē.vñ dicas qꝺ iſta iura all.i glo.cōcordant i genere.qꝛ punit vterqꝫ.ſ. poſtulat᷒ ꝛ elect᷒ ꝛ poſtulātes qꝛ magis delinqt poſtulat᷒ admiſtrādo cū nullū ius ſibi acgrat ex poſtulatōe vt.s. dixi in nōbilibus In gl.in ꝟ. metuebāt ibi. ſ in cāu hui᷒ decre.aduerte qꝛ hec gl.ſentit duas ſo.ad.c. qꝛ ,ppter. .ꝭ.e.vbi dr qꝺ impeditus ꝺꝫ ꝯſtituere ,pcuratorē ad electōnis actū nō aūt petere vt mutet locus electōis.cui᷒ ꝯtrariū innuitur hic Et ꝑma ſol.ē qꝺ iſtō.c.in hoc recipiat hodie imutatōem Scḋa ſo.ē melior diſtinguēs inter metū realem et perſonalem vt ſi metus eſt realis puta quia timetur impreſſio circa electōnis actum habet locum quod hic dicit nō eñ ꝺꝫ abſens mittere ,pcuratorem vel venire qꝛ in ꝑſona vtriuſqꝫ timetur impreſſio.vnum tunc licite petitur vt aſſignet locus idoneus et ſecurus.alias pt recurri ad ſupiorem et appellari vt hic.et idem dicas in quocūqꝫ alio ꝯtractu eccleſie iminente vt ſi melius pt expediri extra eccleſiaꝫ q̄ꝫ in eccleſia propter metum realeꝫ debet capitulū exire eccliaꝫ ꝛ ire ad locū ſecuꝝ ꝺe quo vide pulcre per In

no.in.c.ij.ō no.op.nūcī.Si vero metus eſt pſonalis
q2 ſolum timet̃ de pſona abſentis,ppter inimicıciam
vel odiū et tūc h3 locū.c.q2 ppter pall'. Sed dubi
tari pt qd ſi maior ps eſt abſens,ppter metū pſonalē
nunqd minor ps teneat̃ exire ꝛ accedere ad maiorem
glo.iſta i pncipio n̄ bn̄ apit itentōem ſnā Ego putarē
ꝙ nō q2 electio regulariter ē fiēda i eccia.i.c.ꝙ ſic.ī.e.
ꝛ i.c.cū terra.ō.e.cū ſi.vn̄ exquo met' vel ipedimētū
ꝯcernit ſolū pſonas abſētium debēt mittere pcuratorē
ſi volūt pſonas.q2.c.q2 ppt.loqt̃ in diſtincte ꝛ pn̄tes
regulariter ꝯſtituūt capitulū.x.q.ij.h ius. an aūt vbi
met' ē realis poſſit maior ps ꝯſtitue' locū ſecuz ꝛ ter-
minū electōis fiēde.gl.ſentit h ꝙ ſic.ſ ego puto ꝙ re
grāt̃ due ptes ō quo dic vt plene dixi i.c. cū nobis.o
eo. In ea.gl.ibi ſol' talis timor ſuffic ꝛc. Nō hāc
pticulā gl.ꝙ ad iuſtificādū appellatōem,ppter timorē
impſſionis iterpoſitā nō ē neceſſe ꝙ impſſio fuerit ſe-
cuta ſ ſatis ē,pbare ꝙ veriſilr ō ea timebat̃ q2 appella
tio extindicialis nō reqrit ꝙ grauamē neceſſario pcedat
ſ ſati ē ꝙ veriſilr timebat̃.vt i cle.ſic.de ap.ꝛ facit qō
nō.i.c.cū nobis.o.e.vbi Idē ſentit Inno. In ea.
gl.ibi al' null' eēt ꝯſenſus Nō glo.apte ei ſentit ꝙ
electio facta p metū ē ipo iure nlla.vn̄ n̄ h3 locū h illa
regl'a coacta volūtas ē.ō q̄ i.c.merito.xv.q.i.rō ē q2
i electōe reqrit̃ nō ſolū ꝯſenſus ſ eē liber ꝯſenſus met'
eīn ꝛ ſi nō tollit ꝯſenſum tollit tn̄ libertatē ꝯſenſus q2
vbi itercedit met' ibi ꝯſenſus n̄ ē liber.vt i.c.cū locū.
ō ſpon.vide gl.xxiij.q.v.notificaſti.et bonū tex.in.c.
vbi piculū.§.ceteꝝ.e.ti.li.vi.Et ꝙ n̄ teneat tlis electō
ſentit Inn.h cui' ꝯtrariū ſentit i.c.ꝙ ſic.ī.e. S3 tu di
ſtingue vt dixi plene i.c.l3.o.e. In glo.i v̓.ꝯſtaret
ibi vel poſſ3 ſuppleri maxie ſi vocati n̄ fuiſſent. ſenſus
glo.ē ꝙ pſuppoſito ꝙ iſti canonici abſn̄tes deficerēt in
pbādo metū nihilomin' debuiſſent obtinere ſi n̄ fuiſ-
ſent vocati ad electōeꝫ ꝛ rō ē q2 exquo pn̄tes delique
rūt i admittēdo poſtulatū circa admiſtratōnem eccl'ie
ptās eligēdi fuit deuoluta ad alios canonicos q n̄ de
liqrunt nā,ppter iſtud delictū canonici ſunt ipo facto
puati ptāte eligēdi.vt innuit h in lr̄a.ideo ceſſante oī
metu ptās deuoluit̃ ad alios l3 pauciores. ſ dubium
ē q̄d ſi abſentes vocati.noluerūt ꝯpere ſine iuſta cā p̄-
ſentes aūt,ppter eoꝝ delictū puant̃ ptāte eligendi ad
quē deuoluet̃ hec ptās an ad ſupiorē an ad iſtos ꝯca-
nonicos q̄ vocati venire noluerūt.credo ꝙ ad ſupiorē
q2 iſti ꝯtēnentes venire fecerīt ſe alienos vt i. c.cū no h
o.e.vn̄ tota ptās capl'aris remāſit penes pn̄tes meri-
to ſuccedūt iura qb' cauet̃ ꝙ ſi capitulū delinqt ptās
deuoluit̃ ad ſupiorē vt i.c.quāq3.e.ti.li.vi. ꝛ h forte ſē
tit glo.h dū dicit ſi vocati nō fuiſſent ſec' ḡ ſi fuiſſent
ꝛ ſine iuſta cā venire noluiſſent In glo.in v̓.recepit
ibi q2 non erat notoriū.vult ḡ glo.ꝙ qn̄ aliqd ē noto
riū aliꝫ ſ nō iudici ꝙ tūc iudex recipiat pbatōem ac
ſi factū nō fuiſſet notoriū.ſ tu dic ꝙ iudex hoc cāu h3
duplicē viā pcedendi.pmo ſuando iuris ordinē.ſcdo
recipiendo,pbationem ſup notorio et pcedere ſicut p
ceditur ſup notorio de quo vide ho.glo.et qd ibi dixi
in.c.ad noſtram.el.ij.de iureiurā.ſ eſt dubiū ꝙ ſi iu-
dex,pceſſit ac ſi factuꝫ eſſet notoriū ſibi tn̄ ꝯſtabat qd
factum nō erat notoriū de quo vide p Inn.in.c.tua.
de coha.cle.et mu.ꝛ dicā in.c.veſtra.co.ti. In gl.
in v̓.pſumitur in fi.vidr̄ ergo glo.velle qd iſtud capi-
tulū in hoc hodie ſit imutatū qd nō pcedit ſed intelli
gēdus ē tex.poſtq̄3 tranſiuit in rem iudicatā de quo tn̄
dicendū vt plene dixi in.c.qm̄.de pba. In glo.in
v̓.ſm reꝝ naturā nota iſtā glo.in materia negatiua ad
quā cottidie ſit remiſſio.et vide aliam glo.in materia
ſatis plenaꝫ.vi.q.vlti.in.c.actor.et hec glo. in effectu
poſſet diuidi quo ad tex.i tres ptes.nā primo q̄rit de
intellectu illoꝝ verboꝝ qd negatiua p reꝝ naturā pro
bari non pōt.ſcdo querit an ſit indiſtincte veꝝ qd ne-
gatiua,pbari non poſſit.tercio incidenter annectit cui
incumbat onus pbandi negatiuam Quo ad primam
queſtionem glo.dat duas expōes .pmo vt dicat̃ per
rerum naturā.i.ſcdm curſum cauſaꝝ.et expone.i.ſcdꝫ
ꝯſuetudinem nam ꝯſuetudo ē altera natura vt nota.in
l.actor.C.de pba.ſcdo exponit ſcdm naturā.i.p na-
turalem pbationem.i.p cām rei.et ſenſus glo.eſt qd
negatiua nō pōt pbari p aliquam cām realem q2 non
entis nō ſunt cauſe.nō ens enim multiplicat ſpēm.ē p
ꝯn̄s non poteſt directe per ſenſum percipi.ideo nec p
bari.et pro clariori intellectu et expone glo. hic intrat
ſcdam queſtionem nunquid ſit verum indiſtincte qd
negatiua nō poſſit probari et in hoc glo.in effectu di
ſtinguit quod quedam eſt negatiua vaga.i.non reſtri-
cta ad certum tempus locum vel pſonam et tunc iſta
negatiua non poteſt probari directe vel indirecte.i.p
teſtes nam ſi generaliter nego quod non contraxi ma-
trimonium cum berta nō eſt poſſibile quod per teſtes
iſtam negatiuam probē.ſed ſi negatiua haberet reſtri-
ctionem temporis loci vel perſone tunc poteſt proba-
ri indirecte.i.per obliquum ſeu per quandam cauſam
mediaꝫ.exemplum accuſatur qs quod interfecit titiū
in ſcda hora noctis in platea.accuſatus poteſt proba
re qd nō iterfecit,pbādo p obliquum.nā poterit pba
re qd in ſcda hora noctis erat cū qbuſdam amicis in
alio loco ita qd nō erat poſſibile qd ibi exn̄s potuiſſet
iterficere in platea vnde teſtes directe nō deponūt qd
nō interfecit ſed ex dictis eorum reſultat iſta probatio
quod non interfecit et ita valida eſt probatio iſta qd
prefertur probationi facte de affirmatiua.ō quo vide
glo.nota.in.c.clerici .lxxxi.di. que dicit quod ſi duo
teſtes clerici dicunt quod clericus commiſit maleficiū
tali nocte. et accuſatus probat per alios duos teſtes
etiam laicos quod iſta nocte fuit cum eis. ita qd non

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

potuiſſet ꝯmittere iſtud maleficiū quin ipſi vidiſſent hec.ꝓbatio preferť prime q2 eſt ꝓ reo et reus eſt fauo rabilior.nam iura ſunt ꝓmptiora ad abſoluēdū ꝗ͂3 ad ꝯdemnandum.vt in.c.ex lr̄is.de ꝓba.ꝛ in.l.abſentē. ff.de pe.ꝙ ergo dicit̄ qđ plus creditur duob⁹ teſtib⁹ affirmantibus ꝗ͂3 centū negantibus vt nō.in.c.ſuper hoc.de renūc.nō habet locū in negatiua ſic coartata. ſ3 in negatiua credulitatis.vel purgatōnis.ar.c.ad no ſtram.s.de ꝓba.Jo.an.h dixit ꝙ vbicunq3 negatiua cadit directe in ſenſum teſtis ſicut affirmatiua.poteſt directe ꝓbari ſicut affirmatiua exēplū ſi video te nō ha bere pileum in capite poſſum ita directe deponere ſi cut ſi vellem ꝓbare affirmatiuā.nam ita directe perci pio te nō habere ſic percipio te habere in caſu q̄ habe res.Sed vbi negatiua directe nō cadit in ſenſum teſti ſ3 ꝑ quandam cauſam mediā ſeu ꝑ obliquū tunc non p̄t directe ꝓbari ſ3 indirecte.pone exemplū in terminiſ ꝓmiſſ ſi accuſat̄ titius ꝙ ꝯmiſit maleficium ſcd͂a hora noctis et titius ꝓbat ꝙ ea hora erat alibi cū quibuſdā amicis.nam h caſu teſtes directe non p̄nt ꝓbare ꝙ nō ꝯmiſit maleficium.ſ3 indirecte ꝛ in hoc multum inſtat Jo.an.hic multi tn̄ tenuerunt.cōtra ꝓmū membꝝ ꝛ ꝓ ſertim Jo.de lig.dicens.ꝙ nunq3 negatiua directe p̄t ꝓbari nec directe cadere in ſenſum teſtis.nā affirmati ua ꝓbatur ꝑ obiectum repn̄tatum ſenſui ꝑ quem ꝑcipi tur ſ3 non ens nō multiplicat ſpecies ꝛ ſic n̄ p̄t directe ꝑcipi ꝑ ſenſum licet indirecte.ſ.ꝑ remotōnem a ſenſu. quia ex quo aliq̄d non repn̄tatur ſenſui viſus ꝑ h me dium iudico ꝙ nihil eſt in loco.ſ3 iſtud nihil directe n̄ percipit̄ merito tex.ꝯmuniter dixerūt generaliter ꝙ ne gatiua non p̄t ꝓbari ꝑ reꝝ naturam.ꝛ hec opi.verior videtur de ſubtilitate.et videtur etiā placere do.Anto nam dicit indirecte negatiuā poſſe ꝓbari directe nūq3 ſibi placuit eſt tn̄ veꝝ ꝙ qn̄ iſta negatiua eſt bene coar tata tante potētie ꝛ virtutis eſt ſicut ꝓbatio affirmati ua tn̄ in effectu nō refert q̄ opi.ſit verior.nam ꝓbatio cōcludit ex quo ſit ſup negatiua modis predictis.ad hoc.c.tercio loco.de ꝓba.Tene ergo ꝙ p̄dictū eſt.ꝙ negatiua nō hn̄s determinationē nō eſt ꝓbabilis.ſec⁹ ſi eſt determinata ꝛ reſtricta modis p̄dictis.vt in.c.ex tenore.de teſti.cū ſi.hec vera in ꝓbatōe fiēda ꝑ teſtes nā per iuramentū ꝓprium qn̄q3 ꝓbat̄ negatiua.vt i iu ramēto purgatorio cū q̄s iurat ꝙ nō ꝯmiſit maleficiū vel ꝙ nō ꝯtraxit vel q̄d ſile.vt in.ca.quotiens.de pur. ca.et in.c.p̄ſentium.de teſti.cū ſi.ꝓbat̄ etiā ꝑ iuramentū aduerſarij.cū r̄ndet ad poſitionē.vt in.c.i.de ꝯfeſ.li. vi.illa tn̄ nō eſt ꝓpria probatio.q2 ꝯfeſſio eſt potius ꝓ batōnis releuatio ꝗ͂3 ꝓbatio vt dixi ſup ꝯca.ſ.de ꝓba.

Jtē p̄t ꝓbari negatiua qn̄ habet implicitā affirma tiuam.q2 tūc reſoluit̄ in affirmatiuā.vt in.c.ſup h pal le.et hec ſufficiant quo ad ſcd͂a3.q. Quo ad terciā glo.et ꝯmuniter alie gl.iſtū articulū examinantes conclu dunt ꝙ ſi negatiua eſt improbabilis trāſfundit̄ onus ꝓbandi in aduerſariū ſ3 ſi eſt ꝓbabilis incumbit on⁹ ꝓbandi negāti.Sꝫ tu vide plenius ꝑ Jo.an.in reg.a ſine poſſeſſione in merc.de re.iu.li.vi.ꝛ ꝑ bar.in.l.h iure.ff.de v̄.ob.et ꝑ Jo.cal.h.Ex quoꝝ dictis breuit̄ cōclude ꝙ aut aduerſari⁹ hꝫ intentōe3 fundatā ſuper affirmatiua ꝛ tūc negāti icūbit on⁹ ꝓbādi ſiue negatia ſit ꝓbabil' ſiue iꝓbabil'.Jmputat̄ eñ ſibi itentōꝫ ſuā ꝓbare nō p̄t.ar.vi.q.ij.i.c.ſi tm̄.ꝛ in.c.plerunq3.ij.q. vij.videt̄ ꝓbari iudicō meo i.d.c.i.de ꝯfeſ.li.vi.vbi di cit̄ ꝙ poſitio ſuper negatiua improbabili p̄t admitti ſi iudici equū viſum fuerit.ergo onus ꝓbādi hāc negati uā nō trāſfundit̄ in aduerſariū alias nō eſſet ſup ea fa cere poſitōꝫ.q2 aduerſari⁹ haberet ꝓbare affirmatiuā Jtē indiſtincte admittet̄ poſitio ſup tali negatiua iꝓ babili cui⁹ cōtrariū innuit h.ꝓ hac ꝑte facit cōis regu la iuris et rō natural'.nam q̄lq3 dꝫ ꝓbare id qđ eſt cau ſa ſue intentōnis ꝛ nō exigere ꝓbatōne3 ab aduerſario ſuo.vi.q.vi.actor.l.i.C.de ꝓba.ꝛ.l.ei incūbit.ff.e.ti. Si eñ ꝓbare nō p̄t dici ſibi p̄t deficit tibi ꝓbatō non ius.vt i.l.duo ſunt titij.ff.de teſta.tu.fallūt p̄dicta qn̄ ſuper affirmatiua ei⁹ ꝙ negator iura mādāt ſcripturaꝫ ꝯfici.nā ſi tūc nego factū tibi ſtanti facto incūbit onuſ ꝓbandi ꝑ ſcpturam tū q2 iura mādāt ꝯfici ſup illo ſcri pturā.tū q2 eſt p̄ſumptio ꝙ nō fuerit factū.ex quo nō apparet ſcriptura ꝛ p̄ſumptio transfert onus ꝓbādi in aduerſariū.vt in.c.vnico.vt ec.bn̄.hinc dixit nō.Jnn. in.c.ſup his.de accu.ꝙ ſi cōtra electū excipio ꝙ non eſt cleric⁹ ſibi incūbit onus ꝓbandi qđ ſit cleric⁹ quia iura mandāt ſup ordīs collatōe lr̄as fieri.ij.q.i.legū. et idē nō.gl.ij.q.vi.in ſuā.Et nō diligēter h dictū.et plures caſus in qbus iura req̄rūt ſcpturam.vide per glo.in.c.i.de cēſi.li.vi. Et in fi.gl.hec lex ex ꝑſona facit in cōtrariū q2 ibi dꝫ ꝙ aſſerēti aliquē eē nō ſolum do incūbit on⁹ ꝓbādi.ergo n̄ eſt veꝝ ꝙ preſumit̄ q̄libꝫ idone⁹ ꝛ potēs gl.n̄ ſoluit multi ſtant ꝯtrario.Sed tu tene opi.glo.de q̄ bar.facit magnū feſtū in.l.ſi v̄o.ff. q̄ ſatiſd.co.q ꝑ multa iura cōcludit ꝛ bn̄.qđ fundanti ſe ſup paupꝑtate vl' diuitijs incūbit onus ꝓbādi.ꝛ ſic ſi nego aliquē eſſe diuitē vel pauperē habeo ego ꝓbar̄ h

Jn gl.in v̄.ſingulares ibi nō fuit citat⁹ qđ ego ſci am aduerte.q2 hec ꝑticula gl.p̄t hr̄e duos intellectus ꝓmus ꝙ ſic deponēdo talis nō fuit citat⁹ qđ ego ſciā ego ſic iurās nō incurro piuriū.ꝛ ſic intelligēdo gl.eſt v̄a.Scd͂s intellect⁹ eſt ꝙ ꝑ iſta v̄ba ꝓbat̄ illū n̄ fuiſſe citatū.et iſtē intellectus nō eſt verus.q2 poterat citari me ignorāte.et iō doc.cōiter dicūt ꝙ tal' depoſitō nō fac̄ fidē.Sꝫ tu dic veꝝ niſi iſte in dicto ſuo addidiſſet qđ n̄ potuiſſet citari qn iſe ſciuiſſet.puta q2 fuit ſecū tota die q̄ fuit citat⁹ et iſto mō p̄t probari negatiua in alijs

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

terminis. nam poſſet aliq̄s dicere talis non ꝯmiſit ta‑
le homicidiū qḋ ego ſciam. nec potuiſſet ꝯmittere q̄n
ego ſcirem q2 ego fui tecū illo tpe quo homicidiū fuit
ꝯmiſſum. ad hoc vide ho. gl. i. l. i. §. i. ff. ḋ ini. acuſꝫ ꝑ
ba. τ ꝑ bal. in. l. ſi quis ꝑ tngita. ſi de ſen. ſu. ꝯ ro. col.
ꝑ. et nō hoc dictū. In ea gl. ibi ad legatū nuntium
deſtinauerūt. Nō hn̄ hanc ꝑticulā glo. ex quo habes
iuncto tex. q̄ ſi is quis dicit citatus miſit nuntiū ad iu
dicē ꝑclamꝰ q̄ fuerit citatus lꝫ neget ſe fuiſſe citatum
hinc nō. dicit Archi. i. c. ꝑpoſuiſti. lxxxj. di. q̄ ſi ꝯpa
rēs corā iudice neget ſe citatū fuiſſe τ petit q̄ añ oia ad
uerſariꝰ ꝓbet citatōꝫ nō dꝫ audiri. nā ꝑſumit q̄ fuerit ci
tatus ex quo ꝯparuit i iudicio. Et nō gl. in alio q̄tenꝰ
ponit regulā q̄ aſſerēti citatōꝫ icumbit onus ꝓbādi et
ꝓbaꝰ hec regula in. c. q̄m ꝯtra. de ꝓba. τ vide qḋ dixi
i. c. cū pati. de app. In ea gl. ibi. nō tñ ſinguli ꝓbāt
de ſe. vid: hec ꝑticula gl. velle q̄ ſinguli de caplo fuerit
citati et nō caplm ꝯtra h̄ facit q2 in cā collegij dꝫ cita‑
ri collegiū. τ nō ſinguli de collegio. q2 aliud collegium
aliud ſinguli de collegio. vt i. c. liberti. xij. q. ij. facit. c.
ſi caplo. de ꝯceſ. ꝓbē. li. vi. So. dicit nō. h̄ Jnn. q̄ vbi
certū eſt q faciāt caplm tūc illi ſunt citandi capitulari‑
ter. Sꝫ q̄n ignoraꝰ penes quos ꝯſiſtat caplm puta q2
q̄libet ps dicit ſe facē caplm tūc cautela eſt vt ſinguli
de caplo citent. τ ita fuit h̄ actū qḋ nō. In ea. glo‑
ibi q̄liter ꝓbaꝰ caplm citatū de hac materia. qualiter
dēat citari collegiū ſeu vniuerſitas. vide glo. pleniorem
in. d. c. ſi caplo. et tene illam mēti ꝑſerti in eo q̄ iter ce
tera dicit q̄ i explicādis caplo paſſiue ſufficiūt maio‑
res de caplo q2 ꝑ eos deducꝰ ad noticiā totius capli
tñ vtile eſt q̄ ꝯgregeꝰ vniuerſitas ſi fieri pōt. τ tūc fiat
citatio collegialr. In ea. gl. ibi q̄ caplm ſit excōica
tū dic q̄ caplm vł vniuerſitas excōicari nō pt ſ; ſuſpē‑
di vel interdici pōt vt in. c. rōna. §. in vniuerſitatē. ḋ ſe.
ex. li. vi. τ de hac materia gl. vide qḋ le. τ nō. i. c. ij. de
teſti. cogē. τ ꝑ Jnn. in. c. pe. et gl. de off. del. vbi querꝰ
ſi iudex excōicauit aliquē vt ꝯtumacē nūq̄d iſte ſit excō
municaꝰ ſi nō erat ꝯtumax. In gl. in v. ſecure ibi ñ
credo itellige iſtā gl. q̄n q̄s citaꝰ ad cāꝫ. ſ; ſi citaꝰ ut ve
niat ad electōꝫ faciēdā ipeditus dꝫ mittē ꝓcuratorē ſi
vult alꝰ ꝓcedeꝰ ad electōꝫ eo abſēte vt i. c. q2 ꝓpter. ꝭ. e.
q2 nō dꝫ ipediri ꝓuiſio eccie ꝓpter impedimētū iſtiꝰ τ
h̄ etiā voluit gl. ſ. i v. metuebāt. So. i v. nuntium
in ſi. Solue ſm hoſti. q̄ ad expediendā cām nō ſufficit
nūtius. ſ; dꝫ mitti ꝓcurator. τ h̄ caſu loqꝰ iſte textus. τ
tex. in. c. i. ḋ ꝓcu. ſ; ad allegādū aliq̄d ꝓ abſēte. puta
infirmitatē vel aliud impedimentū tūc ſufficit nūtꝰ dꝫ
tñ lr̄atorie eſſe deſtinatꝰ. vt i. c. ꝑudētiā. h̄ alꝰ. In
gl. i v. ex tribꝰ cauſ i ſi. difficultas itelligēdi cās ꝑuatō
nis maioris ptis oriꝰ ex tex. ex eo q2 papa h̄ i pncipio
mādat ſolū inq̄ri ḋ vna cā. ſ. q̄ poſtulātes admiſerunt

poſtulatū admiſtrādū. Sꝫ in v. deide poniꝰ due cau
ſe. nā ibi vltra ꝑdicta poniꝰ cā. q2 pꝰ appłōeꝫ lītime in
terpoſitā ꝑſūpſerūt poſtulare. i v. aūt nos igiꝰ dicꝰ
iplicite q̄ ex tribꝰ cauſis iſti reddiderūt ſe idignos q̄s
nō exp̄mit explicite. ſ; ꝯſeqnter capiēdo ſ h̄ꝫ eoꝝ queh.
ſcribāꝰ. vt ei dixi iſte tex. hꝫ tres lec. p̄ma ē q̄ iſti fuerit
ꝑuati q2 receperūt iſtū poſtulatū ad admiſtrādū ſ paſ
ſi fuerūt eū admiſtrare i ſpūalibꝰ vł tpalibꝰ τ in iſtum
itellectū oēs ꝯueniūt q2 clariſſime ꝓbaꝰ i pncipio. ca
ſm eū p̄mo ſūmarii tex. Scḋa lec. q̄ multū vid: pla
cere Jnno. ē q̄ iſti fuerūt ꝑuati. q2 poſtularūt aliam. ſ.
epm Clorinacien. ꝑ impſſionē laicoꝝ. iſte tñ intellecꝰ
vid: verus i ſe. ar. c. q̄ſq̄s. ꝭ. e. nō tñ multū ꝯgruit litere
huic. τ ex h̄ itellectu hēs q̄ poſtulātes aliquē ꝑ impſſi
onē laicoꝝ ꝑuāꝰ ipo ſcō ꝓ ea vice ptāte eligēdi τ poſtu
lādi. τ ptās deuoluiꝰ ad alios q nō deliquerūt lꝫ pau
ciores nūero. Quid āt ſit i eligētibꝰ ꝑ abuſū ſeclaris
ptāti ꝯ̄ic vt hēꝰ i. c. q̄ſq̄s. ꝑall. Tercia lec. ē q̄ iſti ic‑
derūt i penā ꝑuatōis q2 ꝑſūpſerūt poſtulare pꝰ τ cō‑
tra appłōeꝫ lītime ī̄terpoſitā. τ ex h̄ colligit Jnn. h̄ τ i
c. q̄ū. ſ. ti. ꝑx. vnū caſū in q̄ poſtulātes ptāte eligēdi.
τ poſtulādi ꝑuāꝰ hoſti. tñ i. d. c. q̄ū dicit h̄ ꝓcedē vbi
poſtulatio fieret ꝯ ex cā. τ a duabꝰ ptibꝰ collegij moueꝰ
q2 talis poſtulatio ꝑualet electōi vt i. c. ſcptū ē. ꝭ. eo.

Sꝫ electoēs eligētes pꝰ appłōnē nō ꝑuāꝰ ptāte eligē
di lꝫ electio vēiat caſſāda. vt i. c. ꝯſideraūꝰ. ſ. e. q̄ non
poſtulātes q̄n faciūt duas ptes collegij τ ex cā fuerit
moti. τ ex h̄ nō. vnā drīaꝫ iter poſtulātes τ eligētes et
pꝫ iſti tres itellectus ꝯiūgi. τ ḋ eis iſte tex. voluit face
mētōꝫ. i v. nos igiꝰ dū dixit q̄ ex tribꝰ cauſ iſti reddi‑
derūt ſe idignos. τ ex his hēs tres caſꝰ i q̄bꝰ ꝑuāꝰ aliq̄
ptāte eligēdi τ poſtulādi τ itellcꝰ. c. inuanꝫ darꝰ In g
ſi. h̄ gl. i effcū tractat duo. p̄ ad quē deuoluiꝰ ptās e‑
ligēdi q̄n electoēs ſūt ꝑuati ꝓpter delictū ipoꝝ vł negli
gētiā. ſcḋo q̄d ſi oēs a pncipio ñ deliq̄rūt ſ; vna ps tñ
p̄mo delīq̄t. Circa p̄mā qōꝫ ꝯcludit breuiter q̄ i ec
clēijs cathedralibꝰ q̄ ad epoꝝ elcōꝫ τ alioꝝ deuoluiꝰ
ptās i caſu dlicti ad ſolū papā. ſ; i caſu negligētie ē ḋ
uolutō ad ꝓximū ſupiorē τ ē hodie declaratū. i. c. q̄ꝗ
ꝭ. e. ti. li. vi. τ dic vt ibi le. τ nō. ita q̄ opi. hꝰ gl. appro
baꝰ ibi. i electōibꝰ ḋo iferioꝝ ꝑlatoꝝ ſeu rectoꝝ ñ ſit de
uolutō ad papā ſ; ad ꝓximū ſupiorē ł ad caplm ſcḋm
diſpōꝫ quā hēs i. c. cū i cūctis. §. ſi. ſ. e. τ i. c. ij. ḋ ꝯceſ.
ꝑbē. In ſcḋa. q. ꝯcludit ſecūdo opi. Tā. q̄ cōiter hic
teneꝰ q̄ ſi aliq̄ deliquūt ptās recidit i pauciōes q ñ de
liq̄rūt vt h̄ τ i. c. dudū. ſ. e. nā ꝑuati cēſeꝰ mortui. ſicut
eꝫ i caſu morꝫ ſuccedūt ſupſtites i totū ius caplare vt
i. c. q̄ū. ſ. ti. ꝑx. ita τ i caſu ꝑuatōis ꝓpter delictū τ ſi
iſti pauciōes poſtea dlinq̄nt ł eligē negligūt deuoluiꝰ
ptās ad eū ad quē fuiſſꝫ ſcā ḋuolutio ſi oēs ꝑiter deli‑
q̄ſſent ñ āt redit ad eos q fuerūt ꝑuati. ratō eſt quia iſti

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paucíores rapr̃ſētabant totũ collegiũ dñs ergo delīquē tibus nõ ſuccedũt. nã qui dicũt ꝙ deuolutio fit ad ſuperiorē. ⁊ ad. c. cũ vintonieñ. ⁊. e. qḋ vidr obuiare p̃dcis dic qḋ ibi illi ad quos fuerat deuoluta ptãs nõ fuerãt p̃uati ptãte eligẽdi. ſ; electio nõ habuit effectũ. et dic vt ibi latius dicet.

Verelam Sufficit electio ad obtinendũ docē eligentē fuiſſe in poſſeſſione tp̃e electõis l; nõ ꝓbet ꝙ ꝓprietas iuris eligẽdi ad illũ ptineret. h. d. p̃mo ponit̃ facti narratio. ſcḋo cauſe diffinitio. ibi nos igit̃. prima tria facit narrat cauſe ꝯmiſſionē. ſcḋa duplicē actoris petitionē. tercia rei miſſionē. ſcḋa duo facit. nã p̃mo diffinit primũ articulũ cũ expꝛſſione cauſe ⁊ quadã determinatõe. ſcḋo diffinit ſcḋm articulũ cũ eadē determinatõe Nõ p̃mo ꝙ cardinal' vltra ꝓpriũ titulũ h; qñꝙ; eccleſiã i gubernatõe cui⁹ dr gubernator lrim⁹. ⁊ ꝓ ea p̃t agere ⁊ defenſionē ſubire tãꝙ; lrim⁹ eccl'e gubernator. alibi tñ iſte gubernator appellat̃ ꝓcurator cũ libera. vt i. c. cũ nos. i ſi. o. e. qñꝙ; appellat̃ viſitator. vt i. c. is cui. ⁊. e. li. vi. Qñꝙ; ꝯmẽdatarius. vt i. c. nemo. e. ti. et li. vi. quo ad ptãtem agẽdi ⁊ ꝓcurãdi bona eccle nõ puto ꝙ inter p̃dictos modos ſit dria cardinalib⁹ tañ ſolet eccleſia ꝯcedi i ꝯmendã ſeu gubernatõ;. vt ex fructib⁹ q̃ ſupſũt deductis neccijs expẽſ poſſint ꝯgrue ſuſtẽtari l; de alio ꝯmẽdatario ſint opi. i iure vtrũ faciat fructus ſuos. de q̃ p gl. ⁊ doc. in. d. c. nemo. in h̃ tñ iudicio meo multũ errãt hñtes iſtas eccias i ꝯmẽdam ſeu gubernatõ;. q2 dñt tenē eccias illas i p̃ori ſtatu nec diminuē cultũ diuinũ ſolitũ. et ex fructib⁹ ſupextãtib⁹ d̃ductis expenſ ꝓ ſtatu ſolito debēt ſuſtentari. ad h̃ vide Inno. in. c. paſtoral' ⁊. de p̃ui. vbi dic̃ ꝙ ſi religioſ ꝯcedit̃ aliq̃ eccia vt ꝯuertãt fructus illi⁹ i ꝓprios vſus intelligit̃ ꝯceſſio facta mõ p̃dicto. vt. ſ. eccleſiã teneant in p̃ori ſtatu q2 ñ ē veriſile ꝙ papa fecerit ꝯceſſionē cũ p̃iudicio diuini cult⁹. fort⁹ g̃ p̃dicta interptatõ d; habē locũ qñ eccia ꝯcedit̃ cardinali l' alteri i ꝯmendã vl' gubernatõ; vt p̃dixi. Itē nõ ſcḋo ꝙ ꝯtra clericũ poſſidentē eccleſiã p̃t agi ciuiliter vt r̃moueat̃ d̃ illa eccleſia tanꝙ; nõ lrime inſtitut⁹. is g̃ ad cui⁹ collatõ; l' ꝓuiſionē iſta eccia ptinet p̃t agē vt clericus inde remoueat̃ et p eũ lrime ordinet̃ fac. c. ij. de inſti. Tercio nõ ⁊ tene mẽti ad h̃ iſtũ tex. ꝙ ꝓ penſiõe nouiter ſubtracta ãnuatī ſolita p̃ſtari p̃t agi poſſeſſorio iudicio ad ipſius reſtõ; ⁊. ꝓbata pẽſiõe ſeu ſolita p̃ſtari d; actor reduci i eũ ſtatũ i quo p̃ erat l; nihil doceat de ꝓprietate iuris penſionē illã pcipiendo ⁊ in h̃ iſte tex. ſolet multũ allegari. ⁊ ex h̃ ⁊ ex tex. collige ꝙ ꝓ iſtis iurib⁹ incorpalibus p̃t agi iudicio poſſeſſorio. ⁊ nõ ꝙ eo ipo ꝙ penſio ſolita nõ ſoluit̃ vidr q̃s ſpoliari facultate ſeu poſſeſſiõe pcipiendi. aliter ãt nõ ꝯtingit in hmõi ſpoliatõne qḋ itellige ſm inno. qñ pẽſio fuit petita. ⁊ debitor recuſanit ſoluere nõ ꝓpter impotentiã ſ; ꝓpter inuoluntatē. ad qḋ facit qḋ nõ. Inn. i. c. ſubornata. ⁊. de re iudi. vbi dicit ꝙ ſubditi vident̃ ſpoliare dñm q̃ſi poſſeſſiõe iuriſdic. eo ipo ꝙ recuſant ſibi obedire. Nõ ibi p electõ; ꝯpli ad quē de ꝯſuetudīe ⁊c. iũcto tex. ibi in q̃ſi poſſeſſione p̃ñtandi ⁊c. tex. h̃ apertũ ꝓ opi. Inn. i. c. cũ iter in ſi. ⁊. de excep. ꝙ ꝯplus ſeu ꝓrochianus alic⁹ eccle nõ h; ius p̃ñtandi clericũ ex eo q2 ſunt ꝓrochiani niſi al' eẽnt patroni qḋ etiã ſeqt̃ Jo. an. i. c. vnico. ⁊. de cap. mo. li. vi. vñ ſi eccle nõ appareat p̃ronus p̃ſumit̃ libera ⁊ ius inſtituẽdi ptinet ad ep̃m nõ aũt p̃ñt ꝓrochiani ſibi ius vendicare p̃ñtandi niſi alias eẽnt in q̃ſi poſſeſſione p̃ſentandi ſeu de antiq̃ poſſeſſiõe ad eos ptinēt p̃ñtatõ vt h̃ in tex. ⁊ i h̃ ſolet adduci iſte tex. ꝓ ſingl'ari ꝓbõne ꝙ ptãs p̃ñtandi rectorē ē p̃ſcriptibil' etiã p ꝯplin iſtius eccle In q̃ tñ ſunt opi. ꝯtrarie vt. ⁊. ſubijciã. Nota ibi tãꝙ; cappella ſuo titulo iũcto tex. ibi in ſp̃ũalibus. pleno iure ar. op. ꝙ cardinal' h; ius ep̃ale reſpcũ iuriſdic. in ti. ſuo ⁊ in cappell' ſubiecti titulo ad qḋ fac. c. his q ⁊ qḋ ibi dixi de ma. ⁊ obe. ꝙ etiã tenuit Jo. an. i. c. vnico. e. ti. li. vi. ⁊ eptie fac̃ hec lr̃a i eo ꝙ papa dic̃ iſtã cappellã ſcti ſaluatoris tanꝙ; ſubiectã titulo ſctē ſuſanne ſpectare ad cardinalē pleno iure i ſp̃ũalib⁹. tũc ei eccleſia dr ad aliquē ptinere pleno iure qñ ipe ⁊ nõ ali⁹ exercet ibi iura ep̃alia vt in. c. qm̃. ⁊ qḋ ibi nõ. ⁊. de p̃uil. Itē nõ ꝙ ad validitatē electõnis ſeu p̃ñtatõnis nõ reqrit̃ neccio ꝙ eligẽtes vel p̃ñtantes hēant ius eligẽdi vel p̃ñtandi ſed ſatis eſt ꝙ ſint in q̃ſi poſſeſſiõe eligẽdi l' p̃ñtãdi. ꝯcor. c. ꝯſultatõnib⁹. ⁊. de iur̃ pa. Idē q̃ ad validitatē collõnis. vt i. c. cũ olim. d̃ cã poſ. ⁊ ꝓp̃e. et ē rõ q2 p̃ñtatio collõ ⁊ electio ſũt q̃ſi fruct⁹ iuris eligẽdi p̃ñtandi ⁊ ꝯferẽdi vñ quēadmodũ fruct⁹ rei corpalis ptinēt ad poſſeſſorē bonefidei ⁊ nõ ad dñm rei vt. l. bonefidei. ff. d̃ acq. re. do. Et nõ in. c. quãuis. de reſt. ſpoli. ita iſti q̃ſi fruct⁹ debēt ptinē ad eos q ſũt in poſſeſſione d̃ quo plene nõ. i. c. ꝯſultatõib⁹. ⁊ i. c. ij. d̃ in integ. reſti. ⁊ vide qḋ ibi dixi. ⁊ ad h̃ ſolet quotidie allegari iſte tex Itē nõ ꝙ p̃ñtatio patroni largo mõ p̃t dici electio. nã p̃us eligit clericũ et eũ electũ p̃ñtat ep̃o l' alteri ſupiori. nõ eſt tñ ſtricto mõ electio quēadmodũ fit p clicos eccleſie collegiate q2 tal' electio nõ p̃t cadē in laicũ etiã de antiq̃ ꝯſuetudīe vt in. c. maſſana. ⁊. c. ſacroſan. ⁊. e. ⁊. c. a nobis. ⁊. de iure pa. eſt eñ electio merũ ius ſp̃ũale cũ tribuit ius p̃lature ⁊ admĩſtrãdi ſaltẽ; in hitu. vt nõ gl. in. c. cẽto. lxiij. di. et p eã initiat̃ mrĩmoniũ ſp̃ũale vt i. c. cũ iter canonicos. e. e. ⁊ i. c. ſi. ⁊. d̃ trãſla. p̃la. Sed p p̃ñtatõ; nõ ꝯtrahit̃ aliquod vinculum ſpirituale nec eſt merum ius ſpirituale. ſed annexum ſp̃ũalitati. vt in. ca. quanto. de iudi. et ibi plenius hoc declaraui vide qḋ nõ. Inn. in. c. qḋ ſic. ⁊. e. et p illã electionē q̃ p̃cedit p̃ñtatõ; nullũ ius acqrit̃ electo. vñ añ p̃ñtatõ; poſſ; patron⁹ reſilire ar. in. c. cũ añt. ⁊. de iure

pa. ꝛ qḋ ibi nō. Ulťio nō ꝙ vna eccīa pt eē in po-
ſeſſione pcipiēdi penſionē ānnā ab alia eccīa ꝛ. ꝑ pen/
ſionis ſubiectōne pt agi iudicio poſſeſſorio. vt. s. dixi

Jn glo. i. in fi. tene hoc vltimū dictū glo. et q̄tenus
nolit cām alteri delegare poterit recuſari vt ſuſpectus.
vel ab h̄ grauamine poterit appellare. et idē qḋ gl. hic
tenet gl. iij. q. vij. §. tria. v̄. ſi cōtra patrē. et in. l. cos.
C. de vſu. et Spe. in ti. de app. in. §. nūc tractem⁹ i fi.
ad iſtū tex. pt rūderi dupliciter. pmo ꝙ h̄ nō fuit appl'
latū ab iſto cardinali anq̄ꝫ fuiſſet electus in papā. ſed
pendente. q. corā eo tanq̄ꝫ de legato fuit pmotus i pa
pā. et illā. q. decidit iure ꝓprio de qua cognouerat vt dele
gatus pape pmortui. vl' ꝓſuppoſito ꝙ ab eo pus fuerit
appellatū loq̄ꝛ tex. in pncipe q̄ nō ſubijcit legi ſm ho/
ſti. et Jo. an. ꝛ nō ſingulariter hāc vltimā ſol. infertur
eñ ex ea ꝙ papa nō pt vt ſuſpectus recuſari. nō eñ p
ſumit ꝙ velit ꝯtra iuſticiā ꝓcedere ar. xl. di. ca. i. ꝛ. ix.
q. iij. in. c. cūcta p mūdū. ꝛ. ca. p pncipalē. ꝛ vide ad h̄
qḋ dixi in. c. cū veniſſent. de iudi. ꝛ i. c. cū dilecta. ḋ cō
ſu. vt. vel inuti. fac. l. ꝓxime. ff. ḋ his q̄ inteſta. dele.

Jn gl. ij. ibi ad ſolutōnē penſionis noīe eccīe. Nō
gl. ꝛ hec vltia v̄ba ſoluūt formaliter cōtrarium. nā dū
tollerat in eccleſia tenet ꝑ ea rūdere ꝛ p ꝯño pt ꝯdem/
nari noīe eccīe ꝛ effectus cōdēnatōnis ſeq̄r ſucceſſores
qꝛ eccleſia in effectu vıḋꝛ cōdēnata ꝛ nō platus ſeu ad
miſtrator ad h̄. l. p⁹ mortē. ff. qñ ex fac. tu. ꝛ. c. ſi gr̄ſe
de rep. li. vi. Jn gl. in v̄. cōſuetudine. ibi q̄ dat ius
eligendi pōdera bñ hec v̄ba gl. vıḋꝛ eñ p h̄ ſentire ꝙ
ius pñtandi poterit acq̄ri p ꝓpliū ſeu laicū ex ſola con/
ſuetudie ſeu pſcriptōne ꝛ hāc opi. tenuit do. Marſiliuſ
doct. Jo. an. ad quā inducebat iſtū tex. in eo ꝙ ḋr de
antiq̄ cōſuetu. line pñtatio hec ptinebat ad ꝓpliu. ſ; jo.
de mōte murlo diſputādo tenuit cōtrariū quē ſequitur
Archi. in. c. hortamur. lxxi. di. vbi ſmultū plene ꝓſequit
iſtū articulū. ꝛ ad iſtū tex. rūdet ꝙ q̄tenus fac̄ mentōꝫ
de cōſuetudine fuit alſo ptis ꝛ non pape. nā ſolū papa
fundauit ſe qꝛ ꝓpl's erat in q̄ſi poſſeſſiōe pñtandi quaꝫ
poſſeſſionē poterāt hr̄e vigore iuriſpronatus. ꝛ idē eē
poſſꝫ dici ad id qḋ allegabaꝛ cōſuetudo antiq̄ nō po/
terat vigore pronat⁹ hr̄e pñtatōꝫ ab antiq̄ cōſuetudie
nā cōſuetudo pt cōcurrē cū iure cōi. vt i. c. ſopire. ḋ con
ſi. Jo. an. h̄ tꝫ pmā ptem. ꝛ aſſumpſit poſtmoḋ mate/
riā diſputādi et poſuit diſputatōēꝫ i regla ꝙ alicui. de
re. in. li. vi. in merc. ꝛ ibi tādē ꝯcludit ꝙ cōtra eccleſiā li
berā nō pt laicus pſcribere ius pronatus qꝛ eēt acq̄re
re iſtud ius annexū ſpūali cōtra eccleſiā qḋ eē nō pōt
ar. i. c. maſſana. j̄. e. ſ; ſi eccīa hēbat pronū tūc pt laic⁹ ꝯ
tra patronū pſcribē iſtud ius patronat⁹. qꝛ ex q̄ iſtud
ius ꝯpetit laico vıḋꝛ pſcriptibile p aliū laicū. ego ple/
ne iſtū articulū exiami i q̄dā diſputatōe q̄ incipit Au/
gen⁹. et ibi ꝯclusi ꝙ lꝫ iſta opi. Jo. an. tanq̄ꝫ cōior fua
reꝛ in practica quā moderni cōiter ſequūꝛ tñ de mero

iure plus plꝫ mihi opi. ꝯtraria mouebar p rōnē incon
uincibilē certū eſt ꝙ laic⁹ nō pt poſſidē ius ſpūale ꝛ p
cōſequens nec pſcribere. vt i. c. cām. de pſcꝑ. ꝛ i. c. mul
ſana. ꝛ in. c. ſacroſan. j̄. e. ita nec ius ānexū ſpūalitati ſi
cut ē ius pñtandi. qꝛ ḋ ꝯnexis idē eſt iudiciū. vt i. c. q̄n
to. ḋ iudi. ꝛ i. c. pterea. ḋ trāſac. ꝛ in. c. ḋ iur. de iurpa.
et in. c. trāſlato. de ꝯſti. cū ſi. vbi ius pronat⁹ p oīa cen
ſeꝛ tanq̄ꝫ ius ſpūale rōe ānexionis. ſi ḡ laic⁹ nō pt me
ro iur illud ius poſſidē ḡ nec pſcribē. qꝛ pſcꝑtio nō eſt
ſine poſſeſſiōe vt in regla ſine poſſeſſiōe. de re. iu. li. vi
et i. d. c. cām. ñ ob. ſi dicaꝛ ꝙ iſtō ius eſt poſſedibile p
laicū vt. j̄. de iu̇p pa. p totū. qꝛ rūdeo ꝙ iſtud ius fuit ḡ
cioſe laicis ꝯceſſū nō oib⁹. ſ; pronis dūtaxat fauore ec
cleſiaꝝ vt laici inducerenꝛ p acq̄ſitōꝫ iſti⁹ iuris ad ꝯſti
tuendū fūdandū ꝛ dotādū eccīas vt i. c. qm̄. j̄. de iure
pa. habilitatio ḡ certaꝝ pſonaꝝ ex ꝗ̄ ſubiecta nō dꝫ ex
tēdi ad alias pſonas. in qb⁹ nō ꝯcurrit cā ſup q̄ fūdaꝛ
illa habilitatio. ar. xiij. q. i. generalr. et i. c. cū ceſſante.
de ap. nā et p̄uilegiū nō dꝫ extēdi ad pſonas nō p̄uile
giatas. vt i. c. ſanc. ḋ p̄ui. et. vi. q. i. pcuſſi. ius ḡ prona
tus eſt poſſedibile p patronū ex grā ꝯceſſa a canōe p
pter cāꝫ pdc̄ꝫ. ḡ nō ſequiꝛ ꝙ ſit piꝛ p aliū laicū poſſe
dibile i quo nō cōcurrit diſpō canonica nec cā pdc̄a. et
ad iſtū tex. ſatis pt rūderi mō pdcō. nā papa in deciſio
ne ſolū fūdauit ſe ſup poſſeſſiōe ꝓpli. nā ex quo ñ appa
rebat ali⁹ patron⁹ ꝛ ꝓpl's ꝓpri⁹ pñtauerat rectorē pre
ſūptio iuris ē ꝙ pñtauerit rōe iuris patronat⁹. qꝛ ec/
cleſia ñ naſciꝛ. ſ; optꝫ ꝙ habuīt ꝯſtructorē. ꝛ iō idubio
pſumendū eſt ꝓ poſſeſſore. ar. ei⁹ qḋ le. ꝛ nō. in. c. i. de
re. do. ſ; vbi ꝓpl's fūdaret ſe ex ſola pſcriptōe nō vıḋo q̄
iure dēat i cā obtinere vtile ḡ eſt vēdicāti ſibi ius patro
natus vt fūdet ſe nō ſup mera pſcꝑtōne. ſ; ſup iurepa/
tronat⁹ ꝛ ꝙ ad illud pſumēdū alleget pñtatōes pluri/
mas ꝛ tpis curſū. ad h̄ facit qḋ le. ꝛ nō. in. l. cuꝫ de in
rē v̄ſo. ff. de vſu. et qḋ nō. Jo. an. in. c. vnico. ḋ iu̇pa.
li. vi. Jn gl. i v̄. iconoi in fi. Nō bñ hāc gl. q̄ quoti
die iūcto tex. ſolꝫ allegari. Cū q̄riꝛ an v̄ba ſnīe ſint cō/
cipiēda in pſonā ꝓcuratoris pñt. an i pſonā dñi abſēt.
nā iſte tex. facit ꝙ etiā de iure canonico v̄ba ſint ꝯcipiē
da i pſonā ꝓcuratoris ſeu iconomi. de iur̄ v̄o ciuili eſt
tex. i. l. i. C. de ſen. ꝛ inter om. iuḋ. q̄ adeo ſtricte hanc
obſeruātiā exigit vt ꝯdiſponit ſnīaꝫ eē nullā q̄ fuit lata
i pſonā dñi qꝛ ñ fuit i iudicō ꝛ nō in pſonā ꝓcuratoris
pñt. in ꝯtrariū tñ gl. adducit. c. lꝫ. j̄. de ꝓba. ꝛ facit. c. ſu
ſcitata. j̄. de in ite. reſti. vbi tñ gl. i. nō. dic ꝙ eccīa ñ mul
tū curat ḋ iſta ſolēnitate. vñ tꝫ ſnīa ſm illā gl. de iur̄ ca
nonico ſiue ſit lata in pſonā ꝓcuratoris pñtis ſiue dñi
abſēt. ꝛ tenebis mēti illā gl. h̄ tñ in effcu gl. vult ꝙ vbi
v̄ba ſnīe pñt recte ꝯcipi in pſonā ꝓcuratoris ñ h̄ pñt
ſine vicio formari i pſonā dñi abſēt. ꝛ iō dixit ꝙ i cauſ
mrīmonialibus ꝛ aliīs ſpūalibus necnō ꝛ cauſ crimi
nalibus v̄ba ſunt ꝯcipiēda in pſonā dñi. nam ſi agiꝛ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

de matrimonio non pͭ ꝓcurator ꝯdemnari ad redden
dū debitū vxori. Itē ſi agiͭ vt clericus ꝓueͭ beneficio.
nō pͭ ꝓcurator ꝓuari cum titulus non inhereat pſone
ſue ſꝫ pſone domini. Item in cā criminali ſi imineret
pena relegatōnis nō deberet relegari ꝓcurator. ꝛ idē
in ſiſibus terminis. Sꝫ in alijs i quibꝰ ſentētia poteſt
rōe ꝯcipi in perſonam ꝓcuratoris glo. poſuit hic duas
opi. āntiquoꝝ legiſtaꝝ. nā q̄dā dixerūt vt Ja. baſianꝰ ꝛ
bulga. ꝙ ſiue dn̄s fuit in iudicio a principio ſiue nō ex
quo ꝓcurator poſtea interuenit ferenda eſt ꝯͣ ſētentia
in pſonā ꝓcuratoris. ꝛ aduerte. qꝛ glo. h̄ repitur cōiter
corrupta. nam allegaret Ja. balduinū ꝛ dꝫ dicere Ja.
baſianus. vt nō. i. d. l. i. Scd̄a opi. fuit Martini dicē
tis ꝛ tenētis ꝙ tunc ꝓcurator eſt ꝯdemnandꝰ qn̄ dn̄s
nunq̄ꝫ fuit in iudicio. ſecꝰ aūt ſi dn̄s fuit a pͥncipio i iu
dicio ꝛ litē ꝯteſtatꝰ ē. ꝛ hec difficultas pͥncipaliter oriͭ
ꝓpter tex. d. l. i. ibi eñ ponderaͭ ꝙ dn̄s fuerat in iudi
cio ꝛ iudex ꝯdēnauit ꝓcuratorē. vn̄ ſumpſerūt illi ar.
a cōtrario ſenſu ꝙ ſi dn̄s fuit a pͥncipio i iudicio nō dꝫ
ꝓcurator ſꝫ dn̄s cōdēnari. qꝛ ipſe dn̄s p ꝯteſtatōꝫ ē effe
ctus dn̄s inſtantie. ſꝫ gl. iſta nō valens diſcernere veri
tatē ꝓpter arduitatē q̄ōis ꝯcludit vt omniū opi. ſaluetͭ
vale eſſe ferre ſniaꝫ in pſonā vtriuſq̄ꝫ ſcꝫ domini ꝛ ꝓ
curatoris. et hec fuerant v̄ba gl. iuris ciuilꝭ in. d. l. i. vbi
in effectu habeͭ iſta gl. Sꝫ cōtra vltimū cōſiliū inſur
rexerūtꝰ quidā doc. vt nō. in. d. l. i. dicentes ꝙ ſm̄ iſtaꝫ
practicā fruſtratoriū eſſet cōſiliū. l. in. l. furtū. i. §. ſiqs
alieno noie. ff. de his q̄ no. infa. vbi lex cōtulit ꝙ ſi cō
uentus actōne famoſa vult vitare infamiā cōſtituat ꝓ
curatorē ꝙ ꝓcurator ꝯdēnabiͭ nec ipſe efficieͭ infamis
cū ſit ꝯdemnatꝰ alieno. nec dn̄s cū ſnia nō fuerit lata i
pſonā ſuā. ꝛ de intellectu illius. l. dixi in. ca. cū. ꝛ. de re
iudi. vn̄ dicebant illi doc. ꝙ ſi iudex ꝯdēnaret ꝓcurato
rē pn̄tem ꝛ dominū abſentē nō teneret ſnia reſpectu do
mini. ar. l. ſi mihi ꝛ titio. ff. de v̄. ob. ſꝫ ſolū teneret i eo
ꝙ fuit ꝯdēnatus ꝓcurator ꝛ ſic dn̄s euitaret in ꝑcedēti
caſu infamiā. Jo. an. h̄ miraͭ de illa ſubtilitate legali
vt ſnia corruat ex eo. qꝛ fuit lata in pſonā dn̄i ꝛ nō ꝓ
curatoris. nā ex quo ꝯſenſu meo ꝓcurator interuenit i
iudicio nō apparet rō ſufficiēs quare nō valeat ſnia la
ta in perſonā meā. Sꝫ tu vide rōnem huiꝰ ſubtilitatis
legalis ſatꝭ bonā ꝛ optimā p bart. i. d. l. i. i. l. ſtipulatō
iſta. §. ſiqs inſulā alꝭ in. §. ſi ſtipulor. ff. de v̄. ob. fuit ei
hec legalis ꝓuiſio fundata ſup. l. q̄cunq̄ꝫ. ff. de actio. ꝛ
obli. vbi dꝛ ꝙ ea q̄ nō gerimꝰ debēt ſumere initiū ex p
ſona nr̄a alꝭ nō valet qd̄ agiͭ quēadmod̄ eñ i ꝯtractuꝫ
optet ꝙ ꝓcurator ꝯcipiat v̄ba in pſonā ſuam nō autē
in perſonā dn̄i. vt in. d. l. quecūq̄ꝫ. ꝛ nō. in. l. mutū in
tereſt. C. ſi quis ſibi vel alteri ita ꝛ in iſto quaſi ꝯtractu
nā in iudicio quaſi ꝯtrahiͭ. vt in. l. iij. ff. de pecu. ḡoptꝫ
ꝙ v̄ba ꝯcipianͭ in pſonā illius cum quo fit iſte ꝯtractꝰ

et p hoc cōcludit bar. ꝛ bene ꝙ non eſt ſpāle in ſenten
tia. ſed idem in quolibet actu iudiciali in quo interue
nit ꝓcurator vtin conteſtatione et ſi. etidem qn̄ ꝓcura
tor interuenit ex poſtfacto nam id quod ſecū geritur.
dꝫ cōcipi in pſonā ſuā rōne ꝑdicta. his ꝑmiſſis tanq̄ꝫ
p fundamēto vt plene habeaͭ materia hꝰ gl. ꝯcluden
do in effectu dicta doc. vtriuſq̄ꝫ iuris diſtingue ꝙ aut
in iudicio interuenit defenſor aut ꝯiuncta pſona. aut ꝓ
curator ſimpliciter. aut admiſtrator generalis ꝛ ltimꝰ
puta iconomus vniuerſitatꝭ tutor curator ꝛ ſilēs. ꝑmo
caſu aut dn̄s ſciebat ꝙ alius eum defendebat ſine mā
dato ꝛ tūc idē in eo qd̄ in ꝓcuratoē nam ꝑſumiͭ ꝙ ha
beat mādatū vel dn̄s tacite patiēdo tacite ſibi videtur
dare mandatū ar. in. l. q patiͭ. ff. mādati. tenuit Bar.
in. d. l. i. Et Inno. in. c. ex pte decani. de ꝛ̄p. aut defē
ſor agebat ignorāte dn̄o. nā quilibet pͭ alium defende
re pſtita cautōne de iudicato ſoluendo. vt nō. in. c. i. de
ꝓcu. in gl. ꝛ tunc verba ſnie ſunt cōcipienda in pſonaꝫ
ipſius defenſoris noie tn̄ abn̄tis quē defendit. puta ꝯ
demnamus talē defenſorē noie talis ꝛc. vt in. l. liberto
§. fi. ff. de nego. ge. tenet Bar. in. d. l. i. Scd̄o caſu
dic idem nā ꝯiuncta pſona non admittiͭ vt ꝓcurator
l. iij. ff. iudi. ſol. vn̄ factū ꝯiuncte pſone nō nocꝫ abn̄ti.
ſi nō vult illa geſta ratificare vt in. l. i. C. quibꝰ res iu
di. nō nocꝫ. vn̄ iudex v̄ba diſpoſitiua ſnie ꝯcipiet in p
ſonam ꝯſanguinei agētis. ſꝫ verba executiua in pſonaꝫ
ꝯſanguinei abn̄tis. vn̄ dicit iudex ꝯdemnamꝰ talē reuꝫ
titio actori noie talis cōiuncti ſui ad ſoluēdū mille ſuo
coniuncto. nam debes ſcire ꝛ tenere menti ꝙ lꝫ ꝯiun
ctus poſſit agere ꝓ ꝯiūcto ſine mādato preſtita cautōe
de ratihabitōe. vt in. l. ſꝫ et he. ff. de ꝓcur. et i. c. nōnul
li. in fi. ꝛ in. c. ex pte decani. de ꝛ̄p. tn̄ ꝯiuncte perſone
nō recte ſoluiͭ. ſꝫ ſolo dꝫ fieri dn̄o. et ſi nō eſt pn̄s dēt
pecunia deponi in loco tuto. vt nō. p glo. ꝛ doc. in. l.
vero ꝓcuratori. ff. de ſolu. et ex h̄ habes practicā cōfi
ciēdi libellū qn̄ ꝯiunctus agit ꝓ ꝯiuncto vt ꝯcipiebat
verba diſpoſitiua et executiua ſm̄ qd̄. s. dixi de ſnia
Tercio caſu qn̄ interuenit ꝓcurator ſimplex. tunc v̄ba
que recte nō pn̄t ꝯcipi in pſonā ꝓcuratoris debēt ꝯci
pi in perſonā dn̄i vt nō. h̄. et in. d. l. i. dꝫ tn̄ iudex cona
ri q̄ntum pͭ vt v̄ba dirigibilia in pſonā ꝓcuratoris nō
dirigat in pſonā dn̄i. ſed ſi verba poſſunt recte concipi
in pſonam vtriuſq̄ꝫ tunc aut dn̄s nūq̄ꝫ fuit in iudicio. ꝛ
tunc ſm̄ om̄es debent v̄ba cōcipi in perſonā ꝓcurato
ris. p. d. l. i. aut dn̄s fuit a pͥncipio in iudicio. ſꝫ poſtea
dedit ꝓcuratorē et in. l. h̄ caſu ſunt opi. ſm̄ bar. et mihi
ſatis placet vt ea que ſequunͭ debeāt geri in perſonaꝫ
ꝓcuratores p rōnem ꝑdictā. ſi aūt aliter fieret nō tenēt
ſnia de iure ciuili. vt in. d. l. i. ſꝫ de iure canonico placet
mihi opi. gl. vt in. d. c. ſuſcitata. qꝛ ex quo habemꝰ cō
ſenſum dn̄i nō eſt curādū de ordine verboꝝ. ar. ex his

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

que le. ꝛ nõ. in. c. i. de pact. et. i. q. vij. q̄l. et. xxij. diſ.
pſalmiſta. tñ ad maiorẽ cautelã poteſt in p̄dicto caſu
ſeruari ꝯſilium hui⁹ glo. et. d. l. i. vt ferat̃ ſnĩa in pſonã
ꝓcuratoris et dñi. nõ vt dñs ꝯdẽnet̃ directe ſ; i pſonã
ꝓcuratoris vtputa ꝯdemnem⁹ talẽ ꝓcuratorẽ ſempro-
nij. ꝛ ipm ſemproniũ in perſonã ſui ꝓcuratoris et hoc
fuit de mẽte Bar. in. d. l. i. ꝛ eſt vtile ſeruare hãc p̄cticã
qñ dñs aliqñ fuit in iudicio vt euitent̃ opi. p̄miſſe. ſ; ſi
dñs nunq̃ fuit i iudicio nõ eſt opus ſeruare illã p̄cti-
cam. q꞉ tũc ſm oẽs recte ꝯcipit̃ ſnĩa in pſonã ꝓcurato
ris. vt in. d. l. Quid aũt ſi h̃ caſu ferat̃ ſnĩa in perſonã
dñi p̃ntis ꝛ ꝯcludit Bar. in. d. l. i. valẽ ſnĩam. q꞉ dñs
eſt vtiliter dñs inſtantie. q꞉ ex his q̃ agunt̃ in iudicio
p ꝓcuratorẽ vtilis actio acquirit̃ dño ꝛ directa ꝓcura-
tori. vt in. l. ſi ꝓcurator. et in. l. cauſe. in fi. ff. de ꝓcu. vi
de bo. gl. in materia. in. c. i. de vſu. li. vi. que nõ. ponit
et qñ et q̃d q̃ratur dño ex facto ꝓcuratoris. vñ ex quo
dñs eſt p̃ns ꝛ ꝯſentit ſnĩam in ſe ferri valebit ſnĩa. ſec⁹
ſi eſſet abſ̃s rõne p̄dicta. Ex his infert̃ ad quotidi-
anam q̃õnem pone ꝙ ꝓcurator ſp fuit in iudicio ſ; do-
minus fuit citatus ad ſententiã qui nõ ꝯpuit nunquid
teneat ſnĩa lata ꝯtra dominũ tanq̃ ꝯtra ꝯtumacẽ do.
lãbertus de rãponib⁹ vt refert ꝛ ſeq̃t bar. in. d. l. i. ꝯſu
luit ꝙ nõ. q꞉ ex quo dñs ꝯſtituit ſemel ꝓcuratorẽ decla
ratur animũ ſuũ ꝙ valebat p aliũ litigare. ḡ non de
buit iudex citare dominũ ad ſnĩam audiendã. nec dñs
tenebat̃ ꝯpere. q꞉ cuilibet eſt ꝯceſſum ꝯpere p ꝓcurato
rẽ. vt i. l. i. ff. de ꝓcu. Quarto ꝛ vltĩo caſu cũ habẽs
generalẽ adminiſtratorẽ fuit in iudicio. dic ꝙ nõ refert
an v̓ba ſnĩe ꝓferant̃ in pſonã ſuã an in pſonã dñi ſm
Bar. in locis p̄alle. et h̃ caſu dicit ipe p̃nt intelligi iura
canonica que nõ vident̃ facere differentiã in hac mate
ria. nã loquunt̃ in iconomo eccleſie vel alterius vniuer
ſitatis ita loquit̃. c. l; . et. c. ſuſcitata p̄ceal. ꝛ rõ hui⁹ dicti
eſt q꞉ generalis adminiſtrator p̃t v̓ba cõcipere in ꝯtra
ctu in perſonã dñi. q꞉ p̃t illi directe acquirere cum ha
beat legitimã adminiſtratorẽ vt in. l. cum q̃. §. ſi actori
ff. de ꝯſti. pe. ergo idẽ dicendũ in iudicio vbi q̃ſi ꝯtrahi
tur. vt. s. dixi. ꝛ ex p̄dictis habes hanc materiã declara
tã. In glo. in v̓. p multa tpa in fi. Nõ iſtã glo.
ex qua iuncto tex. habes ꝙ qñ agit̃ poſſeſſorio ad p̄
p̄ſtatõẽ cenſus vel penſionis ſubtracte non eſt neceſſe
allegare cãm quare debeat̃ penſio vel cenſus. ſ; ſat eſt
dicere ꝙ erat in poſſeſſione ꝑcipiendi et nouiter fuit ſi
bi ſubtracta vt ſat ꝓbat̃ hic in lr̃a. et idẽ nõuit In. in
d. c. ꝑuenit. de cenſi. Si aũt agit̃ petitorio vt ſup ꝓp̄e
tate iuris ꝑcipiendi cẽſum ſeu penſionẽ d; allegari cau
ſa ita d; intelligi. c. ꝑuenit de cenſi. p̄al. ꝛ rõ p̄mi dicti
eſt q꞉ ſpoliat⁹ añ oĩa d; reſtitui nec d; añ reſtõnẽ ad
mitti aliqs ſup iure ꝓprietatis. vt i. c. fi. de ordi cog.
S; ꝯtra hãc glo. ꝛ tex. op. vid꞉ eñi ꝙ nõ poſſit agi

poſſeſſorio ſuper ſolõne p̄ſionis vel cẽſus q꞉ i iſtis ob
ligatõibus pſonalibus nõ eſt repire poſſeſſionẽ nec
ꝓprietatẽ. l; eñi tu ſis mihi obligat⁹ ad p̄ſtandũ omni
anno certã penſionẽ. nõ tñ ꝓpter h̃ poſſideo pſonam
tuã ꝟ aliqd qd̃ iħereat perſone tue ſ; ſolũ pſonaliter es
obligatus p̄ſtatõnẽ. ḡ nõ poſſis agere poſſeſſorio cũ ñ
poſſit ꝯtingere ſpoliatio vbi non eſt poſſeſſio xxij. q.
ij. ꝙ v̓o nõ formatũ. et. i. c. ad diſſoluẽdũ de deſp. im-
pu. ꝛ. ꝙ non poſſit ꝓ debito agi poſſeſſorio vid꞉ tex. i
l. fi. ff. quoꝝ bo. So. ꝓpter ꝯtrariũ Ja. de. ra. Pe.
et Cy. i. l. ſi certis ãnis. C. de. pac. inſurrexerũt contra
diſpõẽz hui⁹. c. dicentes ꝙ ꝯtra. c. q̃rel̃ã op⁹ eſt q̃rela
q̃ſi in nuant ꝙ iſtud. c. in hoc nõ ꝓcedat de iure. ſ; locu
ti ſũt ſm eoꝝ morẽ nã qñ nõ in telligebant canones nõ
valentes aliter rñdere dicebant ꝙ p errorem ꝓceſſerit
Cy. tñ poſtmodũ ꝛ Jo. an i. c. ꝑuenit p̄al. et aliqd ſ ſit
hic et Bar. i. d l. fi. dãt aliam intellectum ꝙ iſte tex. p
cedit in oblatõe reali nã penſio debebat̃ ab eccĩa ſancti
ſaluatoris forte ꝓ aliquibus edificijs antiqs. vñ erat
in eis dare q̃i poſſeſſionẽ ꝛ ꝓprietatẽ. ſecus qñ obliga
tio eſſet mere pſonalis. in p̄mo intellectu ꝯuenerũt oẽs
ꝛ tunc lr̃a eſt clara. ꝛ d; intelligi ꝙ eccleſia fuit reſtitu-
ta ad poſſeſſionẽ p̄ſtinã recipiẽdi annuã penſionẽ. S;
p̃t intelligi ꝛ ſcd̃o mõ etiã in oblõe pſonali. vel qñ nõ
apparet de q̃litate obligatõis. l; eñi nõ ſit dare poſſeſ
ſionẽ vel quaſi ex annua p̄ſtatõne pſonali. tñ imponit̃
quidã ſtat⁹ ad quẽ p̃t peti vt fiat reſtõ. ꝛ hoc modo p̃t
intelligi iſte tex. vz ex verbis ſnĩe vbi papa nõ reſtitu-
it iſtã eccleſiã ad poſſeſſionẽ ſ; in eũ ſtatũ in quo erat p̄
us ꝛc. vz in fi. lr̃e. ꝛ hũc intellectũ tenuerũt do. Ant. et
do. Car. p q̃ allo gl. nõ. ij. q. ij. null⁹ q̃ dicit ꝙ excõi-
catus iniuſte p̃t agere vt añ oĩa reſtituat̃ ad ꝯmunionẽ
p̄ſtinã ꝛ tñ ibi nõ eſt dare poſſeſſionẽ vel q̃ſi. ſ; potius
eſt quidã ſtatus. Ex h̃ infert̃ ꝙ nõ ſolũ cum qs ſpolia
tur poſſeſſionẽ vel quaſi p̃t agere ad reſtõnem. ſ; et cũ
immutat̃ ſtat⁹ ſuus violẽter ꝛ iniuſte p̃t agere vt reſtitu
atur ad p̄ſtinũ ſtatũ et facit optime in. ar. c. fi. de reſti.
ſpo. vbi agit̃ poſſeſſorio ꝓ libertate poſſidẽdi. ꝛ iſte i
tellectus vid꞉ tenendus ſm bonã equitatẽ iuris cano-
nici. ſ; de iure ciuili ꝛ ſm ſubtilitatẽ etiã iuris canonici
nõ bñ video ꝙ iſte intellectus poſſit ſuſtentari. nã ſi ſ
ſolui omni ãno tibi. x. nõ tñ ſequit̃ ꝙ ſim obligat⁹ ad
ſoluendũ in futuꝝ. vel p hoc tu cõſtituaris in poſſeſſio
ne vel in ſtatu ꝑcipiẽdi omni anno in futuꝝ. nã q̃libet
p̄ſtatio h; ſuũ effectũ. ſ. donatõnis. vnde nõ cauſat̃ ali
us effect⁹. vt oriat̃ ex h̃ obligatio in futurũ. ad qd̃ nõ.
bar. in. l. cũ de in rẽ v̓ſo. ff. de vſu. Jdõ ſi ceſſo a ſolu-
tione nõ video quomõ tibi ꝯpetat poſſeſſoriũ. ad iſtũ
tex. poſſ; rñderi tenẽdo primũ intellectũ ꝙ h̃ fiebat ſo
lutio noĩe eccĩe. ꝛ ſic erat obligatio realis ad materiã
vide qd̃ nõ. in. d. c. ꝑuenit. Et ex p̄dictis infert̃ ad q̃õ;

quotidianã q̃ ſi tu ꝑ certa reſoluebas mihi oĩ anno
penſionẽ ⁊ nũc denegas ſoluere poſſum agere poſſeſ-
ſorio vt h. In gl. ſi. in ſi. Nõ pcedentẽ ſolonẽ facit
ad id qđ. s. dixi q̃ ꝯtra eum q ſoluit occaſione certe
rei poſſum agere poſſeſſorio ſi nũc denegat ſolnẽ. Sʒ
ꝯtra tex. op. nã reſpectu penſionis vnica fuit petitio qꝛ
petebat iconom⁹ penſionẽ ſubtractã ſibi reſtitui vt pa
pa i ſnĩa ꝯdẽnauit in duob⁹. nã pͥmo ꝯdẽnauit i futurũ
ſcđo ad penſionẽ ſubtractã in pͭterito. Sol. hoſti. tʒ q̃
duplex eſt petitõ lʒ h nõ dicat. alij vt Jnn. dñt q̃ ad
illã petitõnẽ veniebat acceſſorie penſio ſubtracta de pͭ
terito. nã in iterdicto vñ vi venit oĩs ꝯmoditas adem
pta rõe ſpoliatõnis. vt nõ. in. c. quis. de reſti. ſpo. et i. l.
i. §. h iterdictum. ff. de vi ⁊ vi. ar. et hic ſo. ho. lʒ eñ in
terdictũ vñ vi nõ detꝛ ꝑ re mobili. vt in. d. §. h interdi-
ctũ. ⁊ nõ. in. c. paſtoral'. de cã poſ. ⁊ ꝓp. tñ bona mobi
lia veniũt acceſſorie ad rẽ imobilẽ ſubtractã vt ſi expu
liſti me violẽter de domo ⁊ peto me reſtitui p interdi-
ctũ ad illã domũ veniũt acceſſorie oĩa vtẽſilia q̃ erãt i
illa domo. qꝛ reſtituere eſt in pͥſtinũ ſtatũ reponẽ. Sed
cõtra h ⁊ ꝯtra tex. op. nã iterdictũ vñ vi non datꝛ niſi ꝑ
reb⁹ ſoli. i. ꝑ reb⁹ immobilib⁹ adherẽtib⁹ ſolo. vt i. d.
§. h interdictũ. ſ; h nõ agebatꝛ ꝑ reb⁹ imobilib⁹. ſ; pro
iuribus incorꝑalib⁹ q̃ nõ adherẽt ſolo. Go. dic Jno.
q̃ directũ interdictũ vñ vi ꝯpetit ꝑ rebus ſoli mõ pdi-
cto. ſ; vtile interdictũ ꝯpetit etiã ꝑ iurib⁹ ſubtracti. vt h
et dr vtile qñ vͣba legis nõ ꝯueniũt caſui iminẽti. ſed
mẽs dũtaxat vt plene nõ. p Cy. in. l. ex placito. C. de
re. pmu. l' ſcđo pt dici ſm Jnno. q̃ h agebatꝛ officiõ iu
dicis ar. i. c. ij. de offi. iuđ. l' poſſet hodie agi ꝯditõe h⁹
c. q̃relã. qđ nõ. tractat etiã h Jnn. q̃liꝛ pdatꝛ poſſeſſio
iuriũ incorꝑaliũ ⁊ pͥſerti iuris eligẽdi. ⁊ vide h p eũ. et
de hoc vltio. ſ. reſpcͣu iuris eligẽdi vide p Fre. de ſe. cõ
ſi. xxvij. vbi recidat ordinate hec dicta Jnn. et iſta ſuf
ficiant.

¶ Cum vinton. Eligẽtes ſcienẽ indi
gnũ ꝑuati ſunt ptãte
eligẽdi i electõe q̃ pͥmo occurrit faciẽda h. d.
Diuidiꝛ pncipaliꝛ i tres ptes. Jn pͥma ponit vota eli-
gentiũ diuiſa ⁊ allegatões vni⁹ ptis. in ſcđa ibi. illi ve
ro ponit allegatões alterius ptis. in tercia ibi nos igiꝛ
ponit ſniaʒ. Nõ pͥmo q̃ aliq̃b⁹ de caplo eligẽtib⁹
ſciẽter indignũ ptãs ñ recedit a caplo ꝓpter indignitatẽ
et delictũ q̃undã ſ; reſidʒ penes alios q nõ deliq̃runt
lʒ pauciores nũero ⁊ iſti repñtant totũ caplm. Sec⁹ ãt
vbi oẽs electores deliquiſſent. tũc ꝓprie fit ptãtis deuo
lutio ⁊ vtrũqꝫ dictũ ꝓbatꝛ. s. c. bone. ⁊ dic vt latiꝰ ibi
dixi. vñ vt dicit h pe. dña eſt inter ius reſidẽtie ⁊ ius d
uolutõis ptãt. deuolutõ ptãtis fit cũ oẽs deliquũt. qꝛ
tũc c. ꝑdit ptãtẽ eligẽdi. reſidẽtia vͦo fit qñ aliq d caplo
deliquũt ꝓpꝛ qđ ꝑuatꝛ ptãte eligẽdi nã tũc ptãs ꝓpe ñ
deuoluitꝛ ſ; reſidet penes nõ deliquẽtes ꝯſtituentes to

tũ caplm. nã quemadmodum i caſu mortis naturalis
aliquo tamen de vniuerſitate remanente poteſtas nõ
deuoluiꝛ ſ; dꝛ reſidere penes ſupſtites etiam ſi ſit vnus
dũtaxat vt i. l. ſicut ff. qđ cuiuſqꝫ vniuer. nomie. ⁊ in. c
qñ. s. ti. ꝑx. ita ⁊ i caſu ꝑuatõis ꝓpter delictũ habẽtꝛ
eñ iſti ꝑ mortuis. ar. xvi. q. i. i. §. ecce. Scđo nõ q̃
hij penes quos reſidet ptãs capl'aris pñt ꝑuati a iure
ꝓpter eoꝝ delictũ ꝯmũicatꝛ ptãtẽ eligẽdi nõ q̃ ihabili-
tantꝛ illi ꝑ ſe ſ; ſolũ ꝑuantꝛ q̃ q đẽ ꝑuatio cũ cedat i fa
uorẽ nõ delinquentiũ penes q̃s reſidet ptãs pt ab eis
remitti ⁊ ad h quotidie allagatꝛ iſte tex. ſec⁹ ãt. vbi illi
eſſent ihabilitati ſeu ab officio ſuſpẽſi qꝛ tũc nõ poſſẽt
ꝑ alios habilitari. vt i. c. cũ dilectus. de ꝯſue. ⁊ in. c. il
la. ⁊ qđ ibi nõ. J. e. fac. de. vt hi q d eta. ⁊ q̃l. Sic ei pñt
illi de caplo extraneos admittere ad eligẽdũ vna cum
eis vt in. c. cũ eccia ſutrina. d cã poſ. ⁊ ꝓpri. ita poſſũt
admittẽ iſtos de collio lʒ ea vice ſint ꝑuati iure eligen
di ꝓpꝛ ipſoꝝ idignitatẽ. An ãt maior ps poſſit ad
mittere extraneũ l' ꝑ ea vice ꝑuatũ iuita minori pte vi-
de Jo. an. p⁹ ꝯpoſt. i. c. ſcꝑtũ. J. e. vbi nõ. ꝯcludit q̃ nõ
q̃nimo vni⁹ ſoli⁹ ꝯtradictio obuiat diſpõni oim ar. in
regla i re cõi. de re. iu. li. vi. et in. l. ſabin⁹. ff. cõi. diui. ⁊
ex hoc nõ caſum in quo diſpõſitõ maioris ptis de vni
uerſitate nõ ꝑualet diſpõi ſeu cõtradictõi minoris ptiſ
qđ videtur cõtra. c. i. de his que fi. a ma. p. ca. et. l. q̃
maioꝛ. ff. ad munic. Sed dic cõtraria iſta ꝓcedere i ne
gocijs ſpectãtibus ad vniuerſitatẽ et vbi cã ſubeſt di-
ſponẽdi ita q̃ neceſſitas vel vtilitas ſuggerit diſpõni
maioris ptis ſ; vbi iſta ceſſant oportet q̃ omẽs ſint in
cõcordia ita notãter voluerũt glo. et Jnno. i. c. cũ oẽs
de cõſti. idem dic vbi id de quo agiꝛ ſpectat ad ſingu-
los. ius eni et ptãs eligendi ſpectat ad quẽlibet d vni
uerſitate ꝑ pte. vñ intereſt cuiuſlibet ne forinſeci admit
tãtur ad eligendũ cũ plurib⁹ admiſſis min⁹ valet vox
cuiuſlibet. ar. in. c. cum. M. de cõſti. Hinc etiã dix
erunt docto. in. c. ſcriptũ et in. c. qꝛ propter. J. e. q̃ nõ
pñt omẽs de collegio vno cõtradicẽte cõpromittere i
aliquã pſõnãtem eligendi qꝛ nõ pñt iſti ius ſingloꝝ de
teriorare eis inuitis facit qđ in ſimili nõ. in. l. i. C. que
ſit lon. cõſue. ſecus dicit cõpoſtu. in. d. c. ſcriptũ ſi ma
ior ps vult aliquos itroducere ꝑ cõſilio habendo tũc
eni cõtradictio mioris partis nõ ob. ar. c. obeũtibus.
lxiij. di. nam hoc cãu nõ deterioratꝛ ius ſingloꝝ ſ; pro
mouetꝛ vtilitas collegij et iuris cõſilio obtemperatur. de
quo in. d. c. obeũtibus. Jtem nõ. ar. op. ex tex. q̃
lriimatus per reſcriptũ põt ꝓmoueri ad dignitatẽ epa-
lem ſi lriatio fuit facta per ſedeʒ apoſtolicã. qđ tenet h
quedã gloſella que ẽ ſingularis. qđ an ſit vera indiſtin
cte ſup cã ſubijciã et ex hoc et ex tex. collige papã poſ
ſe lriare laicũ qđ eſt indubitatũ quo ad dignitates ec
cleſiaſticas vt in. c. ꝑ venerabilẽ. et qđ ibi nõ. q fi. ſint
le. An aũt ꝓſit talis lriatio quo ad ſuccõneʒ et alia tẽ-

palia dic vt ibi dixi. Item no. ꝙ ꝑuati ptāte eligē di pñt repelli ab electōib' actu per viam exceptōnis cū eñ iſti ſint ꝑuati ipo iure non eſt opus ꝙ ferat ſnia. qꝛ incōtinēti ptās icepit reſidere penes alios vñ valēt electio ab aliis facta lꝫ nulla ꝓceſſerit ſnia l'declaratio ſup aliox ꝑuatōe vt apte colligit ex.c.bone.ꝛ.c.dudū. e.co. Nā ibi electō facta a paucōrib' q nō deliquerāt ꝓualuit electōi maioris partis q deliquerāt nulla ꝓce dente ſup delicto ſeu ꝑuacōe ſnia ꝑuatiua ſeu declaratoria. Ultimo nō.ex fi.lrē ꝙ eligētes ſcienter indignū nō ſūt ꝑuati ptāte eligēdi ꝑ totā illā vacacōeꝫ ſꝫ i ꝓma electōe q̄ occurrit facienda dūtaxat ſiue illa habuerit effectū ſiue nō ſatis eſt eñ ꝙ illi fuerūt ꝑuati ptāte eligendi i ꝓma electōe. Ex hoc eñ purgatū fuit eorum vitium licet Uin.tenuerit oppoſitū vt.j.dicam. ſꝫ ꝓcedens dictū ē ꝯmune ꝛ ꝯſonat huic lrē ꝛ ſequit eciā gl. in.c.ſi electō.de elect.li.vi.ſup verbo integꝛ.que ideꝫ notabiliter dicit in caſu ꝑuacōis ꝓpter negligētiam vt ſolū negligentes ſint ꝑuati ptāte eligendi vel ꝯferendi i ꝓma electōe vel collacōe q̄ occurrit faciēda.ꝛ ſiue illa habeat effectū ſiue nō ptās incipit reſidere penes oēs Nā ſi i ꝑuacione ꝓpter delictū h ꝯtingit vt h forti' idē dicendū i ꝑuacōe ꝓpter negligētiam.nā dol' ꝓponderat culpe ſeu negligētie vt i.c.ſup lrīs ō rſcrip.cū ſi.

In glo.i v.ꝓmeruit in fi.nō hāc glo.ſinglariter.ſentit eñ apte qō ꝓdixi.ſ.lrīatuꝫ ꝑ reſcriptū aplicuꝫ poſſe eligi ad dignitatē epalem. Contra h dcām gl.videt facere tex.i.c.cum in cūctis.i ꝓn.e.co. vbi dicit ꝙ eligend' in epm dꝫ eſſe de lrīmo matrimonio nat' ſꝫ legitimatus ꝑ reſcriptū non fuit nat' de lrīmo mrīmonio cum illa qualitas legitimitatis referat ad temp' natiuitatis ergo debet eodē tpe interueniſſe iuxta theoricā Bar. i l.ex facto.ff.de vul.et pup.ꝛ in.l.ꝓpapim'.C.de ap. ſentit glo.i.c.ſtatutū.i ꝓn.ſup vbo canoni.de reſcrip. li.vi.et forte ob hoc Hoſ.arguit ꝯtra iſtā glo.ꝓmo adducendo.l.fi.C.de his q veniā eta.ipe. vbi ptꝫ ꝙ vbi fit mentio ō lrīa etate dꝫ intelligi ō lrīa etate naturali ñ de ea q̄ ſupplet bñficio impiali Itē appellacōe mortis intelligit de naturali ñ aūt de ciuili vt in.l.ex ea pte.§. inſulā.ff.de v.ob.ꝛ ꝑ glo.xvi.q.i.placuit dixi i.c.cum ſis.de puer.ꝯiu.et ita allegādo icontrariū tranſiuit hic Hoſ.Hoſti.ſeqtur gl.in h caſu i q in reſcripto fit mētio expſſa de dignitate epali.ſecus vbi lrīatio fuiſſꝫ ſimpliciter fcā.do.pe.de ancha.hoc ſimpliciter ſecut' eſt glo.q̄tumcūqꝫ i reſcripto nō fiat mentio de dignitate epali mouet qꝛ ſi ꝯſtitutio pape pt q̄ꝫ facere lrīmuꝫ ita ꝙ ꝓmoueat in epm vt in.c.tanta q fi.ſint le.iuncto eo qō le.ꝛ nō i.c.innotuit.e.eo.vbi lrīat' ꝑ ſubſequens mrīmoniuꝫ poteſt eligi i epm idem dicēduꝫ in legittimato ꝑ reſcriptū ipſi' pape cū lex viua nō ſit minus potens q̄ꝫ lex mortua Itē ſm cum lrīmatō q̄ fit ꝑ reſcriptū nō poteſt dici ciuilis ſꝫ natalis naꝫ reſtituit ad ꝓmeuū ius ſm ꝙ oēs lrīmi naſcebant i auc. q mo.na. effi.ſui ꝓpe fi. Do. Antho.diſtingnit ꝙ aut papa ꝓceſſit ꝑ viam diſpenſacōis et tūc ꝓcedit ꝯpi.ho.aut per viā lrīmacōis ꝛ tūc ꝓcedit iſta gl.et ex his paſſus iſte reddit difficil' in q ſic dicerē ꝙ vbi ꝓceſſit ꝓnceps per viā diſpēſacōis puta qꝛ diſpēſauit cū illegitimo vt poſſit ꝓmoueri ad ordines ꝛ dignitates eccīaſticas.hec diſpēſacō nō extēditur ad dignitatē epalem qꝛ in materia reſtrigibili vt ē diſpēſacō vt i.c.i.et ij.de fi.pſ.li.vi. et i.c.ꝙ dilectō.ō ꝯſan.ꝛ affi.nūqꝫ appellacōe dignitatū venit dignitas epalis.tex.ē nō quē ad h tenebis mēti i.c.dilect'.iūcto.c.ij.de ꝓceſ.ꝓbē.ꝛ h dcīm tenent doct.i dcō.c.dilec.i materia diſpēſatiōis.Ad idē vide glo.nō in.c.ij.de ꝓben.li.vi.q̄ tꝫ ꝙ i reſeruacōe dignitatū ſimpliciter facta nō ꝯphēdit dignitas epal' qꝛ ē dignitatū culmē vt i.c.pe.de ꝓben.et idē dicēdū vt ſi fiat mētio de dignitate epali nō extēdat diſpoſicō ad dignitatē archiepalem.vnde diſpēſat' i miori nō videt diſpēſat' i maiori vt nō i.d.c.dilect'.aut papa ꝓceſſit ꝑ viā lrīatōis ꝛ tūc diſtingnerē ſic ꝙ aut papa lrīauit iſtū vt poſſit ꝓmoueri ad dignitates eccīaſticas ꝛ tūc dicerē idē qō i diſpēſacōe qꝛ h lrīacō idē iportat qō diſpēſacō.aut lrīmauit eū reſtituēdo illū ꝓmeuo iuri et antiquiorib' natalib' ita ꝙ decreuit illū lrīmū ac ſi fuiſſet lrīme nat' ꝛ tūc nō ē dubiū ꝙ talis lrīmat' pōt ꝓmoueri ar.i dcā auct.q mo.na.effi.ſui.et h caſu pōt intelligi iſta gl.qō i dubio ꝓcedit i eo q̄ ē natalis obſtāte diſpoſicōe iuris poſitiui Quid aūt ſi obſtabat diſpoſicō iuris diuini.puta qꝛ nat' ex mrīmonio ꝯtracto inter fratrē ꝛ ſororē nūqd papa poſſit talē lrīare vt ſic talis lrīacō trahat retro ad tps natiuitatis vide qō dixi p' io.i.d c.ꝑ venerabilē.ꝛ aliqd tetigi i.c.lrās.e.de reſti.ſpo.et vide ad materiā ꝓmiſſā qō nō.inno.ꝛ alij in.c.i.j.de trāſla.ꝓla.et io.an i.c.i.ꝛ.ij.ō fi.pſ.li.vi.ꝛ pōt addi ad ꝓmiſſa vn' tex.ſing.iuris ciuil' i.c.natalis.ſi ō feu.fue.cō.col.x.vbi tex.dicit ꝙ nat' mīn' lrīme poſtea lrīmat' ñ ſuccedit i feudū qō an.ꝓcedat i lrīato ꝑ ſequēs mrīmoniū.nō ibi ꝛ i.c.lator.ꝛ i.c.tāta q fi.ſint le.

In glo.i v.admiſerāt.ibi illos admittēdo ſibi ꝓiudicauerūt pōdera hūc glo.ſētit eñ ꝙ ex ſola admiſſiōe ad actū electōis iſtis ꝑuatis itiñ fuit ꝯmūicata ptās eligendi ꝙ nō poterāt āpli' repelli lꝫ nō fuit deuētū ad electōeꝫ Et hec glo.facit ad qōeꝫ tactā h ꝑ doct.q̄rūt ei pone ꝙ iſti ꝑuati fuerūt admiſſi ꝑ nō ꝑuatos ꝛ delegerūt idoneū.nō ꝑuati vō elegerūt idignū q̄ electō ꝓualuit ꝛ ꝯcludūt ꝙ electō eox q fuerūt ꝑuati qꝛ ꝑ admiſſionē fuit eis cōicata ptās eligēdi. Itē debēt ſi p' admiſſionē ꝛ añ electōeꝫ moriant nō ꝑuati vel recedant ꝛ nolūt eligere nā poterūt iſti q ꝓus erāt ꝑuati eligere qꝛ ꝑ admiſſionē fuerūt icorpati caplo ac ſi nō deliquiſſet. In ea.glo.ibi ꝛ iſti lꝫ ſint ſuſpēſi ab officō Nō ſinglariter hāc ꝑticlāꝫ glo.vſqꝫ ad fi.quemdi' q̄ꝫ alia

gl. ponit effectū ſuſpēſionis a bñficiis. nam pmo vult q talis ſuſpēſio nō extēdat ad facultatē eligendi. vñ ſi occurrit electio durante hac ſuſpenſione bñficioꝝ pōt ſuſpē⁹ eligere q clariſſime pbat h i eo q papa pōderat q nūc ɔcurrebat tercia electō in q iſti nō erāt puati et tn̄ durabat trienniū p q illi erāt ſuſpenſi a bñficio. inheret ḡ ptās eligēdi poti⁹ officiō q̄ꝫ bñficio vñ ſuſpē ſus ab officiō ñ pot eligē vt in. c. cū dilect⁹. s. de ɔſue. ⁊ ibi plene dixi. Scdo nō ex gl. q ſuſpēſio a bñficiis non extendat ad ſuſpēſionē ab officiō imo ſuſpē⁹ a bñficiō tenet interim officiare in illo bñficio ad qd vide gl. in. c. cupientes in. §. ceterꝫ in v. bñficiis. ꝑ. e. li. vi. Tercio nō ex gl. q ſuſpēſio a bñficio ſolū refertur ad fruct⁹ bñficioꝝ nō aūt ad facultatē admiſtrandi in ſpūalib⁹ ⁊ tempālib⁹ Circa quod dubito nā ſi eſt ſuſpēſus a bñficiō vidꝫ q ñ poſſit ɔtrahere noīe bñficij ar. op. in. c. veritatis. ꝑ. de do. ⁊ contu. et gl. pt intelligi q pōt admiſtrare tpalia q̄ten⁹ admiſtratio ɔſiſtit in facto nō aūt i ɔtrahēdo de hoc credo tetigiſſe in. d. c. dile. t⁹ Ultimo nō ex glo. q ſuſpēſus a bñficio dꝫ inde habere modicā ſuſtētatōeꝫ ne egeat. et p hāc vltimā dicitur gl. dicit Jo. an. q ſi iſte haberet p̄rimoniū vel p alio poſſet viuere nichil pcipet durāte ſuſpēſiōe Tu vide ad materiā qd nō glo. i. c. ſtudeat. l. di. et in c. i. xxi. q. i. et p archy. i. c. ſi ɔpromiſſarius. ꝑ. e. li. vi. ⁊ qd dixi poſt gl. i. c. paſtoral. de appel. et in. c. puenit d fideiuſſo. In gl. in v. ſ tercia i ſi ſup intellectu h⁹. c multi varia ſenſere. nā Uin. h tenuit q ſciēter eligētes idignū ſūt puati ea vice ptāte eligēdi. i. p totā illā vacationem donec fuerit eccleſie puiſū cū effectu. et ad iſtū tex. rñdet q iſti priuati debebant nūc admitti qꝛ fuerūt iā admiſſi p alios q nō fuerūt puati Sed vt dicit Jo. an. iſte intellect⁹ eſſet vtilis qꝛ p eū vitarent multe intricatōes de qbus in gl. et ex eā ſ nō ɔſonat huic lr̄e cū in ſcda rōne papa expſſe innuat ɔtrariū dicēs q cano. lateran. ɔſilij vna vice dūtaxat puat huiuſmodi pſūptores. Et iſta electō q nūc occurrebat fiēda erat tercia et nō ſcda et ſic apte innuit q dlictū iſtoꝝ pōt purgari anq̄ꝫ eccle cū effectu ſit puiſū de paſtore Alij et cōiter doc. dicūt q ſolū in prima vice. i. i pma electōe ſūt iſti puati ptāte eligēdi non aūt i ſcda vel tercia licet illa electio q pmo occurrit fiēda nō habuit effectū. ſ iſte intellectus diuerſimode variat. Quidā eñ appellāt ſcdā electōem illā q fit ex interuallo poſt illā factā de indigno. Sec⁹ ſi eodē ɔtextu fieret electō a nō puatis cū illis q ſciēter eligerūt indignū. Nā tūc ſi iſta nō habuit effectū ex aliquo accīti nō debent puati admitti ad aliam electōem. Et iſti duo intellect⁹ tāgūtur i gl. ſ vt plen⁹ et clari⁹ habeat materia diſtingue poſt ɔpoſ. iiij. cāus Qñq eñ omnes electores ſūt puati qñq nō ſūt puati ſ puādi qñq ñ ſūt puati neq̄ꝫ puādi. ſ electō coꝝ nō habuit effectū. forte qꝛ electus noluit ɔſentire vl' renūtiauit poſt ɔſenſum ſeu mortu⁹ eſt vel qd ſile Qñq̄ꝫ et q̄rto aliq ſūt puati aliq nō. Pmo cāu qñ oēs ſūt puati ptās eligēdi deuoluit ad ſuperiorē. ⁊ qs dicat h cāu ſupior dic vt dixi. s. c. bone. et vt habet in. c. quāq̄ꝫ. ꝑ. e. li. vi. et ſi iſte ſupior pceſſit ad electōnē purgatū eſt vitium iſtoꝝ q deliquerūt. vñ ſi ex aliq accīti iſta electō fca p ſupiorē ñ pōt habere effectū ptās deuoluit ad pmos electores qd pcedit ſiue ad ſupiorē fca fuerit deuolutio rōe delicti ſiue negligētie qd vidꝫ pbari h et ſeqt gl. i. d. c. ſi electō. ꝑ. e. li. vi. Scdo cāu qñ nō ſūt puati electores ſ puādi vtꝝ valeat electō fca ab eiſdē electorib⁹ anq̄ꝫ puetur dic vt ie. et nō i. c. qꝛ pppter. ꝑ. e. vbi iſte cāus expriat Nā qñ canonici eligerūt ɔtra formā nō ſūt puati ptāte eligēdi ſ puādi. et electō ɔtra formā attēptata ē nulla vt i. d. c. qꝛ pppter Tercō qñ nō ſūt puati nec puādi ſ electō coꝝ nō habuit effectū puta qꝛ elect⁹ noluit ɔſentire vel quia renūtiauit poſt ɔſenſum vel forte fuit electō caſſata qꝛ ignorāter eligerāt idignū et tūc ptās reſidet penes eoſdē electoēs ita q hñt aliō tps integꝝ ad iterꝫ eligēdū vt ē hodie tex. i. d. c. ſi electō. Q̄rto cāu qñ aliq ſunt puati aliq nō. ē materia nr̄a in q dicēdū q aut illi q nō ſūt puati eligerūt ex interuallo poſt electōeꝫ illoꝝ q ſunt puati. et tūc ſcdm oēs per iſtā ſcdam electōeꝫ ſiue habeat effectū ſiue nō ē purgatū vitiū illoꝝ delinquentiū qꝛ iſta fuit ſcda electō. vñ ſi interim hñt eligē debēt oēs vocari cū iſta ſit tercia electō et h clare pbat in lr̄a. Sꝫ tu limita iſtud dcm niſi iſti q nō erāt puati elegiſſent ſciēter indignū nā tūc ptās nō reddit ad pores ſ deuoluit ad ſupiorē qꝛ cū iſti repñtarēt totū caplm vt. s. dixi ſuccedūt iura q dicant q ptās deuoluit ad ſupiorē ſi oēs de caplō eligūt ſciēter idignū. ⁊ hāc opi. firmat gl. ſi. ⁊ ſecuti ſunt ibi cōiter doc. i. c. bone. s. e. aut iſti q erāt ñ puati eligerūt eodē ɔtextu cū his q eligerūt ſciēter indignū. et h caſu inſurgūt varietates in q electōe debeat habere locum pena deliquētium. Cōpo. h ſenſit et tenet q ſi iſta electio nō poteſt habere effectū q poterūt iſti nō puati eligere de nouo puatis nō admiſſis et ſic ſentit cū opi. Tā. q ſi ñ ceſſat ſcda electō illa q ɔcurrit eodē ɔtextu cū electōe delinquētiū nec gl. in effectu variat ab iſto intellectu ſ ſolū negat q iſte due electōes facte de decano et pcētore fuerūt fce eodē ɔtextu. Refert tñ ɔpoſt. alios tenuiſſe oppoſitū vt iſta electō facta a ñ puatis ceſſat et ſic ſiue ſit facta eodē ɔtextu ſiue nō et ſic i alia electōe que occurrit fienda deberent puati admitti qꝛ fuit illoꝝ vitiū purgatū p electōeꝫ factā a ñ puatis quā impugnare nō poterāt licꝫ ex aliq extrinſeco accīti nō habuerit effectum. et iſte intellect⁹ pl⁹ placet hoſti. et Jo. an. ⁊ vidꝫ cū eo trāſire do. An. Et facit ſm Jo. an. iſte tex. in eo q dicit q iſti pſumptoēs ſolū puant in ſcda electōne Jo. cal. inpugnat hūc intellectū nā ſequeretur q delictū puatoꝝ nō eſſet punitū nā ſi alia electio facta

eodem cõtextu nõ habet effectũ in nullo punirent illi q̃ elegerũt ſcienter idignum exquo ſunt admittẽdi i alia electõe. Nã idem cõtingeret ſi ignorãter elegiſſent idignũ et eſt bona cõſideratõ et michi placebat añq̃ eam vidiſſem nõ tñ poſuit aliquem intellectũ. Sʒ ego ꝓ cõcordantia dicerẽ ſic. ꝙ aut electõ facta eodem cõtextu a nõ ꝑuatis recipiebat validitatẽ ex delicto ꝑuatoꝝ puta qꝛ illi nõ ꝑuati cõſtituebãt minorẽ ptem capli ita ꝙ ex delicto illoꝝ dumtaxat fuit valida et tũc licʒ nõ habuerit effectũ puta qꝛ elect⁹ cõſentire noluit vel renũciauit vł qd ſilẽ ꝛ nõ pt negari q̃n vitiũ illoꝝ delinquentiũ ſit purgatũ ꝑ iſtã electõeʒ. nã ꝑ eã habuit locũ ſuũ qꝛ tũc ptãs reſidet penes alios ñ ꝑuatos ꝛ recepit iſta electõ validitatẽ ſuam ex delicto illoꝝ ḡ nõ debẽt excludi ab alia electõe ſi ꝓpter aliqð accñs illa electõ nõ potuit habere effectũ ar. op. h̃ aut electõ iſtoꝝ non ꝑuatoꝝ erat valida abſq̃ delicto illoꝝ q̃ elegerũt ſciẽt indignũ puta ꝙ fuerat facta a maiori pte capli. et tũc ꝓcedit opi. Compoſt. ꝛ ſeq̃cũ vt iſti q̃ elegerũt ſciẽt i dignũ ꝑuenẽt ptãte eligendi i ꝑma electõe q̃ occurret i eadem ecclĩa fienda ſiue iſta electõ facta a ñ ꝑuatis habuerit effectũ ſiue nõ qꝛ ſi diceremꝰ cõtrariũ illi delinquentes nõ ꝑuarẽt ptãte eligẽdi et ſic effugerent penã iuris nõ eñ pt dici ꝙ ꝓpter iſtã electõeʒ factã eodem ↄtextu ſit purgatũ eoꝝ vitiũ cũ iſta electõ valuiſſet etiã ſi illi elegiſſent indignũ ignorãter nec fuerũt aliq̃ excluſi a caplõ cũ iſte due electões fuerũt facte eodẽ tpe Ex h̃ videt ipã veritas vnũ tam tene ꝙ vbicũq̃ ſcd̃a electõ facta a ñ ꝑuatis nõ habuit integritatẽ ſuã qꝛ ſolum electores ꝑuenerũt ad tractatũ electõnis et ĩfecto negocio receſſerũt a caplõ nõ ꝑ h̃ dicet purgatũ delictũ ꝑuatorũ vt admittãt i ſequẽti tractatu qꝛ iura ꝑuãt iſtos ꝓſumptores prima vice ptãte eligendi vt h̃ et in c. cũ in cũctis. ſ̃. e. vba aũt debent intelligi cũ effectu vt i. c. rclatũ. de cle. ñ reſi. ꝛ i. l. iij. ff. qð cuiuſq̃ vniuerſita. purgatur ḡ vitiũ cum ꝑ alios ad quos ẽ deuoluta ptãs fuit ꝑuentũ ad ipam ſelectõeʒ icũ integritate ſua licʒ ex aliquo accñti nõ habuerit effectũ licʒ Tan. h̃ aliud ſenſerit ꝑ primũ verꝰ. et tenet do. An. ꝛ per hoc habet clare intellectꝰ hꝰ. c. Sed ↄtra tex. et põneʒ caſus quã gl. i. facit oppono ſic. eligẽtes ꝑ̃ctorẽ elegerũt eũ ꝑ impſſionem vt dꝛ in prima glo. ḡ etiã ipſi erant ꝑuati ſeu priuãdi ptãte eligendi vt in. c. q̃ſquis. ſ̃. e. So. dicit Jo. an. ꝙ illud. c. q̃ſquis non emanauerat tempe huiꝰ. c. vel poteſt dici ſcd̃m eum ꝙ illud ꝓcedit qñ electores ſponte ↄſentiunt impreſſioni et abuſui laycorũ qð aũt h̃ dicitur ꝓcedit qñ ꝑ metũ ꝑuenerũt ad illã electionem. vel tercio illud. c. loqtur i impſſione laycoꝝ h̃ forte interceſſit impſſio clicorũ. et quelibet ſolutio pt tollerari. Ex glo. querit h̃ Inno. inẽ cetera qd ſi ꝑuati veniant ad eligendum cum non priuatis nũqð poſſit ab iſtis non priuatis violenter expelli et concludit ꝙ non. ꝫ ſi ñ pñt eos alr̃ excludẽ debent illos admittere cũ ꝓteſtatõe ꝛ ꝓteſtatõ ↄſeruabit ius illorũ nõ ob. ſi dicatur ꝙ añq̃ declarent priuati debent eorũ geſta valẽ exquo tolerãt. viij. q. iiij. nõne. et in. l. barbariꝰ. ff. de offi. ꝑ̃to. qꝛ illa ꝓcedũt ſcd̃m Inno. in his q̃ ↄpetunt ratõne publici officij. ꝫ electio ſpectat ad canonicos ñ rõe publici officij. ꝫ iure priuati quod nõ q̃ſi vdit ꝙ canonici in eligendo nõ exercent officiũ publicũ et iõ q̃ntũcũq̃ canonici tolerẽtur ſi tñ in vitate pt ꝓbari ꝙ ipſi erãt priuati ptãte eligẽdi puta qꝛ erãt excõicati ſuſpẽſi vel aliter priuati eorũ electõ declarabit nulla ex defectu ptãtis nec ꝓderit dicere ꝙ tolerabãt in illa ptãte qꝛ tolleratia ſolũ operatur rõne publici officij et de h̃ nõ in. c. cum dilectus. de ↄſue. et. ſ̃. eo nichil ẽ. et. c. illa.

Sed quo ad ꝑ̃cedens dictũ nũq̃d poſſit violenter excludi ꝑ nõ priuatos puto aliẽ ꝛ meliꝰ diſtinguẽdũ ꝙ aut notoriẽ ↄſtat ꝙ illi ſunt priuati. ꝛ tũc poterũt violẽt illos excludere qꝛ moleſtãt iſtos q repñtãt totũ capitulum in iſta q̃ſi poſſeſſione eligendi. vñ nõ dicũt iſti violentiã inferre ꝫ potiꝰ ſe defendere in q̃ſi poſſeſſiõe eorũ nã vim vi repellere licʒ i. c. olim. el. i. de reſti. ſpo. c. ſi vero de ſen. ex. c. ſignificaſti. de homici. cũ ſi. et hãc opi. apte in ſilibꝰ terminis tenuit Bar. in. l. i. §. h̃ interdictũ. ff. de iti. actuq̃ priua. vbi dicit ꝙ ſi forinſecꝰ de vniuerſitate vult intereſſe vniuerſitati põt violenter expelli de vniuerſitate qꝛ turbat ipã vniuerſitatem in q̃ſi poſſeſſione ſua ꝓ h̃ optime facit tex. in. d. §. h̃ interdictum. ꝛ vide ad materiã qð dixi i. c. i. de imu. ecc. vbi poſt doc. plene examiaui an liceat epõ q non recipit ab eccleſia ſubiecta ad ꝓcuratõeʒ debitam frangere hoſtia domꝰ eccleſie et violenter intrare et q̃d de canonicis q non admittũt ad eccleſiam vel ad capitulum iniuſte et idem in ſi. terminis et dic vt ibi dixi Si aũt nõ eſſet notorium ꝙ iſti eẽnt priuati tunc ſerua dictum Inno. ꝓ quo adduco bo. tex. in. c. cum ſcd̃m leges ð heretị. li. vi. vbi habet ꝙ lʒ aliq ſint ꝑuati ipõ facto bonis ſuis puta qꝛ heretici vel inuoluti crimie leſe maieſtatis nõ debẽt eoꝝ bona occupari añq̃ ꝑ̃cedat ſnĩa declaratoria ꝙ ipſa icĩderũt in penã iuris ita in ꝓpoſito. ꝫ habebũt h̃ cũu non priuati duplicem viã primo practicã Inn. vt ꝓcedat ꝓteſtatio. ſ̃. c. ij. ac ꝑ ſupiorẽ faciunt declarãẽ illos eẽ priuatos vt in. d. c. cũ ſcd̃m. ll. de heretị. li. vi.

Ex inquiſitionem

Eligẽs ſciẽter idignũ in epm ẽ ob hoc ſuſpẽſus a beneficijs eccleꝫ ꝑ trienniũ nec pt iterum ad dignitateʒ illius eligi vł aſſumi h̃ dic. primo ponit ↄfeſſionem ꝑ̃poſiti exqua infert Scd̃o ipſius idignã promotõnem ibi cum igitur Tercio mandat ipm ãmoueri ibi quo circa. et pone caſũ hꝰ

c.ſic Uacante ep̄atu tbolosano q̄dam fuit electus mul
tis canonicis ↄtradicentibus.tandem eius electō fuit
caſſata ſine vitio pſone.interim iſte electus dedit opā
ſollicitādo p̄ribus aliquos ex canonicis vt ipſum elige
rent et etiam illis q̄ in p̄ma electōe ſibi ↄtradixerunt
p̄ſtitit iuramentum forte depmiando eos in cāu electi
onis ac tenuit poſt electionem caſſatam domū ep̄alē p
quendam canonicum vocatum maſcaron q̄ erat etiam
cācellarꝰ et demū bis p̄cedentibus fuit iſte denuo elec
tus in ep̄m ab omnibus canonicis inter quos erat iſte
maſcaron pſcius ſymonie et de lapidatōnis iſtiꝰ electi
p̄cedente tempe anteq̄ꝫ eſſet elapſum triennium a tpe
electōnis prepoſitus illiꝰ eccleſie tbolosane fuit pmo
tus in ep̄m puēnaꝫ et iſte maſcaron fuit in prepoſitū il
liꝰ eccleſie ſubſtitutus demū orta graui infamia ↄtra
illum ep̄m tbolosanū q̄ fuerat electus iniuſte modo p̄
dicto papa ↄmiſit inq̄ſitōnem ↄtra illum ep̄m et ſuper
ſtatu ep̄atus abbati ciſtercieñ.et duobꝰ monach. mon
tis frigidi qui formata tela inq̄ſitōnis tam ↄtra ep̄m
q̄ꝫ ſup ſtatu totiꝰ ep̄atus receperūt inter ceteros iſtum
maſcaron in teſtem q̄ iurarꝰ depoſuit q̄ꝫ ille ep̄us tbo
loſanus fuerat electꝰ p̄cedentibus ſuis p̄cibus et p̄ſti i
to iuramento modis predictis et q̄ꝫ ipemet maſcaron
tenuerat noie ipiꝰ poſt primā electionem caſſatam do
mū ep̄alem expendendo redditꝰ et puentus de pſenſu
illiꝰ.Hac depōne facta iſti ↄmiſſarij retulerūt negociū
pape q aduertens q̄ꝫ iſte maſcaron ſciēter elegit indig
nū vt patebat ex ſua depōne ꝛ p pñs erat ſuſpenſus a
beneficijs illius eccleſie p trienniū per.c.cum in can
ctis.e.c.indignum erat q̄ꝫ deberet interim promoueri
ad aliquā dignitatē illius eccleſie.Et ideo mādauit vt
iſte maſcaron deberet remoueri ab officio prepoſiture
et q̄ꝫ alius idoneus deberet aſſumi.Quid fuerit actū
ↄtra illum iniuſte electū non babetur b̄ ſ̄ ſolū fuit poſi
ta bic deciſio illiꝰ articuli q̄ faciebat ad titulum. No
ta primo ibi ſuper ſtatu ep̄atus et ep̄i. ar. q̄ꝫ raro vel
nūq̄ꝫ fit inq̄ſitio ↄtra prelatum qn etiam fiat ſup ſtatu
totius eccleſie.nā ex mala vita prelati inſurgit p̄ſump
tio ↄtra totam eccleſiā que tolerauerit eū p boc.c.qua
liter et quando.el.ij.de accu. iūcto p̄ncipio cum fine ꝛ
c. cum.i.et a de re iudi. debent eñ canonici reſiſtere p̄
lato male adminiſtranti.Ad boc tex.iuncta glo. nota
in.l.qm̄.C.de appel.bic alibi innuit tex. q̄ꝫ abbati re
moto pp̄ter malam admiſtratōnem nō ſuccedit cōuen
tus eccl'ia vacāte i admiſtratōne ſed p ſupiorem debet
deputari idoneꝰ adminiſtrator vt i.c.fi.i ꝟ.ſi aūt dilapi
dator.ꝭ.de ſta.reg.ꝛ poteſt illud attemptari etiam in ec
cleſijs cathedralibus remoto prelato etiā pp̄ter malā
adminiſtrationem tacente caplo.et dic vt nota.in.d.c.
fi. Nota ſcdo.iūcta ſup̄ ſcriptōe i qua ſcribit abbati
et duobus mōchis q̄ꝫ mōchꝰ poteſt eē delegatus pa

pe licet nullā habeat p̄laturam quod p̄cedebat olim
bodie autē ſecꝰ vt i.c.ſtatutū.ꝭ.de reſcrip.li.vi.et in cle.
et ſi p̄ncipal.e.ti.niſi papa ↄmitteret ex certa ſciētia.li
mita tamē vt dixi i.c.cām de iudi. Nota tercio ibi
iuratꝰ aſſeruit ar. q̄ꝫ p v̄ba deſcripta i actis talis teſtis
iuratus ſic dixit ꝛc.pbat̄ iuramētū teſtis licꝫ ſcriptura
videatur enūtiatiua.Sed dic q̄ꝫ nichilominꝰ facit fidē
de iuramēto ex quo actꝰ potuit interuenire tpe ſcripture
ad b̄ qd̄ nō. Inno.in.c. qm̄.ꝭ.de pba.ꝛ bar.in.l.tbeo
pōpus.ff.de do.p̄le. Nō q̄ꝫ ſollicitās electores p
ſua electōe reddit ſe indignū ad illā dignitatē.nā pbat̄
ambicioſus et p̄t dici ſymoniacꝰ q̄ p̄ces emittit p ſua
pmotōe de quo.i.q.i.in.c.ſunt nōnulli.et ea cā.q.vi.
in. c. ſicut is. Et generaliter circa iſtas p̄ces an et qñ
ſint licite vide gl.nō.ꝛ doc.i.c.tuā.de eta.et quali. Et
adde ad p̄dicta gl.nō.i.c.fi.de pceſ. p̄bē.li.vi.q̄ dic ñ
eē ābicioſū nec dānādū q̄ꝫ paup clericꝰ ſibi ipetret bñfi
ciū ar.i.c.cum ſcm̄.de p̄bē. Sꝫ dic q̄ꝫ nō dꝫ ita inſtare
q̄ꝫ eligat̄ ad dignitatē q̄ illā videt̄ p̄curare pp̄ter ābi
tōem ꝛ nō pp̄ter paupertatem ſi tñ deſideraret vt poteſt
pdeſſe pximis forte b̄ nō eēt dānandū.et ita p̄t intel
ligi.c.q̄ ep̄atū deſiderat.viij.q.i.ꝛ vide qd̄ ibi nō .ar
chy.Nō ibi ſe vidiſſe pariter et audiuiſſe q̄ꝫ vbi res ſup
qua teſtis deponit ē pceptibilꝰ dupliri ſenſu viſus et
auditus vel alijs ſenſibꝰ dꝫ teſtis deponē p vtrūq̄ꝫ ſen
ſum.ſenſus tñ viſus ē generalis ad oēm ſenſum pp̄ter
viſionem mentalē de quo vide bo.gl.et nō.iij.q.ix.c.
teſtis.et ↄcordat huic.c.ij.de pſue. Nō q̄ꝫ iuramē
tum p̄ſtitū electoribꝰ añ electōeꝫ p̄ſumit̄ illicitū vt.ſ.
iurās ex pacto eligat̄.Nō q̄ꝫ intruſus i aliq̄ dignitate
nō p̄t ad illā eligi eligētes puniūt̄ tāq̄ꝫ eligētes ſciēter i
dignū b̄ eñ ad ↄcludendaꝫ indignitatē electi pōderat̄
q̄ꝫ ipe añ electōeꝫ validam tenuit domū ep̄aleꝫ p ipm
maſcaron q expēdebat redditus de volūtate ipiꝰ electi
Talis eñ intruſus ↄmittit furtū ſm Inn.q̄ ↄtractat
rem alienam iuito dño de quo vide bo.tex.iūcta gl.i
c.dudū.ꝭ.e. An aūt valeat puiſio fc̄a ꝺ̄ intruſo nulla
mētōe bita ꝺ̄ intruſiōe,pfecto ſi eēt fc̄a ad iſtantiā intruſi
ñ valet tāq̄ꝫ ſurreptitia q̄ ſi papa ſciuiſſꝫ veriſilr ſibi ꝺ̄
illo bñficō nō puidiſſꝫ vñ fuit tacitū id q̄ expſſo papa
ſalti ñ ita de facili gr̄iā ↄceſſiſſꝫ et iſtud bēt ſurreptōeꝫ
inducere vt in.c.poſtulaſti de reſcrip. Sed ſi p̄nceps
motu pprio prouidiſſꝫ tūc puta valere quia vidꝫ prin
ceps promouēdo ſciēter idignū illū bitaſſe ad b̄ que d
le.et nō in.l. qdam ↄſulebant.ff.de re.iu.ꝛ in.l.idem
vulpianus.ff.de execu.tu.p bal.i repetitōe.l.barbariꝰ
ff.de offi.preto.facit quod nō Inno.in.c.diuerſis fal
lacijs.de.de.coniug.et in.c. veniens.de fi.p̄ſ.ſi autē
ignoranter tunc poſſet attēptari prouiſiōem eē nullam
ex defectu itentōis principis q̄ ñ ē veriſile q̄ꝫ p̄nceps
ſciēter intruſo puidiſſꝫ.motꝰ aūt pprꝰ ñ ↄfirmat gr̄aꝫ

ꝯtra intētōnem ꝑncipis ꝓcedētis ꝯ̄ q̄ vide qđ nō. Jo.
an. in. c. ſi motu ꝓprio. de ꝓben. li. vi. et Jo. cal. in. c.
cum dilect⁹ de iurepatr. tenēt domī ꝯ̄ ro. i eoꝝ quadā
deciſione Quid aūt cū executoꝛ ap̄licus ꝯfert bñficiū
indigno ꝑſertim notorio an teneat coll'o. vide pulchre
p Inno. in. c. iter dilectos ꝯ̄ excel. p̄la. Nō vltimo
ꝙ ſuſpēſus a bñficijs ex eo q2 idignū p̄latū eligit non
p̄t durāte ſuſpēſione ꝓmoueri etiā ad aliq̄ȝ dignitatē.
Aduerte tñ q2. c. cū in cūctis. i. §. clerici vbi ponit̄ h
pena ſuſpēſionis recipit aliq̄s limitatōnes ꝛ reſtrictō-
nes. p̄mo eñ nō h3 locū illa pena niſi in electōib⁹ ep̄o
rum ꝛ ſupiorū i inferioribus vō dignitatib⁹ punient̄
electores pena arbitraria ꝯ̄ q̄ vide tex. cum gl. in. c. ſi
ꝯpromiſſari⁹. ī. e. li. vi. ſcōa reſtrictio ꝙ illa pena ſuſpē
ſionis reſtringit̄ ad bñficia dūtaxat q̄ iſti digētes idig
nū hēbāt i eadē ecc̄lia ad quā fuit facta electō ñ aūt ex
tēdit̄ ad bñficia aliarū eccleſiarū vt ſic ſolū puniātur i
bñficijs hītis in illa eccleſia ꝯtra quā deliquerūt vt eſt
tex in. d. c. ſi ꝯpromiſſari⁹. Ex q̄ infert̄ ad nōbilē limi-
tatōem iſti⁹. c. vt quēadmodū ſuſpēſio q̄ ad bñficia hita
reſtringit̄ ad bñficia illi⁹ ecc̄ie ita ꝛ inhabilitas ad ha
bēda durāte ſuſpēſione cauet̄ ſolū reſpectu illi⁹ eccleſie
i alia ḡ ecc̄lia poterūt illi etiā durāte illo triēnio ſuſpēſi
onis ꝓmoueri. ar. i. d. c. ſi ꝯpromiſſari⁹. ꝛ p̄t eē adduci
iſte tex. Nā iſta ihabilitas reſpectu obtinendorū venit
acceſſorie ad ſuſpēſionē factā de hītis vt colligit̄ h ex
lr̄a in v̄. cū igit̄ ḡ d3 reḡlari ſcđm naturā illi⁹ ſuſpēſiōis
vt i reḡla acceſſoriū de re. iur̄. li. vi. ad h allo gl. nō. q̄
h tenuit in. c. cupientes in. §. ceterū in v̄. bñficijs in fi.
e. ti. li. vi. In gl. i. ibi ſ ſup ſtatu eccleſie admittūt̄
vult ḡ gl. ꝙ ꝯſpirātes ꝯtra p̄latū admittūt̄ in teſtes ſu
p ſtatu eccleſie ꝛ ſic ꝯtra alios ꝯ̄ eccleſia licȝ nō ꝯtra p̄
latū qđ an ſit verū indiſtincte dic vt plene dixi poſt
Inn. i. c. cū. i. et. 2. de re iudi. i gl. ſi. ibi ſ ille pl⁹ pecca
uit q̄ȝ iſte Adde q2 vt dicit Jo. an. et bñ ille fuit medi
atoꝛ ſymōie merito fuit punit⁹ pena ſymoiacorū. Iſte
vō maſcarō ſolū fuit ꝯſci⁹ ꝙ iſte quē eligit fuit ſymōia
c⁹ ꝛ iō ñ fuit punit⁹ ꝯ̄ ſymōia. In ea. gl. ibi iq̄ſitō facta
fuit tā i capite q̄ȝ i mēbris nō bñ ꝛ tene mēti ſolōeȝ h⁹
gl. vult eñ ꝙ ſi iq̄ſitōe generalit̄ formata teſtis i inq̄ſi
tōe ꝯp̄henſus aliq̄d fuit ꝯfeſſus ꝯtra ſe p̄t et d3 puniri
ac ſi directe fuiſſ3 ꝯfeſſus ꝯtra ſe ꝛ nō i forma teſtionij
Et ex hoc ſentit gl. ꝙ ſi teſtes iter litigātes vel i inq̄ſi-
tōe formata ꝯtra aliū ꝯfitet̄ crīm ꝓpriū ꝙ ñ d3 ex illa
ꝯfeſſione puniri Aduerte tñ q2 iura q̄ ad h gl. aduc̄
h ñ ꝓbāt. nō eñ loquūt̄ i ꝯfeſſione ſ i ꝓbatōe criminis
facta p alios teſtes ſ reſpectu ꝯfeſſiōis ſunt opi. vtꝝ
teſtis dēat ex h puniri pena ordinaria vel extraordina
ria ꝯ̄ q̄ vide qđ plene dixi i. c. i. de excep. ꝛ plene i. c. ij
de oꝛ. cog. ꝛ dic vt ibi. Et ex p̄dictis hēs vnā lec. ad iſtū
tex. ſcōa lec. p̄t colligi ex his q̄ p̄cedūt i glo. ꝙ iſte ma

ſcaron fuit repulſus ab iſta digitate p̄poſiture nō tñ
vigoꝛe ſue ꝯfeſſiōis q̄ȝtū ꝓpter infamiā facti q̄ ex illo
ſurrexit ꝯtra eū. Nā vt dixit h Inn. effect⁹ infamie fac
ti ē vt nō ſolū repellat a bñficijs obtinēdis vt i. c. int̄
dilectos. de excel. p̄la. et in. l. ij. C. de dig. li. xij. ſ etiā
vt p̄uet bñficijs iā hitis ꝛ pōdera diligēt̄ h vltimū ad
qđ ſolet allari vt plurimū ſ ꝓfecto nō ē veꝝ q2 ꝓpter ſo
lā infamiā facti nō d3 q̄s p̄uari bñficijs hītis ſ d3 fieri
inq̄ſitō ꝯtra eū vñ ifamia p̄ſtat ſolā facultatē igrēdi vt
in. c. qualiter ꝛ qñ. el. ij. de accu. pōt tñ ſi infamia eēt
multū vehemēs iterim ſuſpēdi durāte inq̄ſitōe de quo
vid tex. nō. i. c. ii⁹ ſolicitudies ꝯ̄ pur. cano. ꝛ vid p Jo.
an. in. c. i. de accu. li. vi. et ſi nō poteſt p inq̄ſitōnē habe
ri veritas remanēte nichilomi⁹ ifamia d3 idici purga
tio vt in. c. accñs. de accu. ꝛ de modo ꝓcedēdi ꝯtra in
famatū vide gl. nō. ij. q. v. in. c. ꝓhibet̄. ſi. et in. c. ſi mala
fama. et in. c. ij. de pur. cano. et p Inn. i. c. cū p. c. ti. i
tellect⁹ eſt ꝙ iſtud crimē ꝯfeſſatū p maſcarō in forma
teſtimōij ꝯtigebat cām de qua agebat̄ merito debuit
puniri ex ſua ꝯfeſſione vt in. c. i. in fi. de accu. i vi. et in
l. ij. §. ſi publico. ff. de adul. et qualit̄ dicit̄ cām ꝯtinge
re et an ſit veꝝ ꝙ ꝓpter hoc debeat pūiri pēa ordiaria
vid qđ plene dixi i. c. ij. de or. co. q̄ȝtū itellectū poſuit
h Compo. et ſentit tacite Inn. ꝙ iſte maſcaron nō fuit
p̄uatus ꝓpter ꝯfeſſionē factā in forma teſtionij ſ de
nouo fuit formata inq̄ſitō ꝯtra eū et ſua ꝯfeſſio quā
fecerat vt teſtis fuit adducta vt ꝓbaret crimē ꝯtra eum
ex quo nō ſingul'r ꝙ licȝ ꝯfeſſio facta idirecte i vno iu-
dicio nō valet vt ꝯfitēs puniat̄ directe de illo crimine
quod tenet bar. in. l. ſi ꝯfeſſus. ff. ꝯ̄ caſto. reo. per. l. ſi fi
liū. C. de libe. cau. tamē pōt illa ꝯfeſſio adduci vt ꝓ-
bet crimē ꝯtra eū in alio iudicio ſpāl'r iſtituendo ꝯtra
ipm cōtra ꝙ opponit̄ de. c. inter dilectos. de fi. iſtru. vbi
dr̄ ꝙ acta facta i vno iudicio nō faciunt fidem in alio
So. di. h nōbiliter Inn. ꝙ ꝯtrariū ꝓcedit i ꝓbatōe q̄
fit p teſtes ꝛ iſtr̄a. ſecus aūt in ꝯfeſſione. diuerſitatis
ratō ſcđm eū q2 multa potuiſſet iſte re⁹ obieciſſe forte
ꝯtra atteſtatōes et iſtr̄a que nō obiecit ꝓpter paritatē
preiudicij de quo agebat̄. obieciſſe aūt ſi ſciuiſſet ꝙ cri
minaliter dēret agi ꝯtra eū. vel ſi tūc fuiſſet actū c̄mina
liter ſ in ꝯfeſſione ꝓpria nō cadit aliq̄ excuſatō q2 qđ
q̄ſq̄ȝ dilucida voce ſel' ꝯfeſſus eſt nō p̄t ampli⁹ denega
re vt in. c. p tuas. de ꝓba. ꝛ in. l. generalit̄. C. de nnu.
pe. qđ nō. ſingul'r. Nam idem Inn. in. c. q̄liter et q̄ñ
el. ij. de accu. ꝓpe fi. ꝯtrariū vid3 ſenſiſſe ibi eñ dixit
ꝙ ſi cleric⁹ fuerit ꝯuict⁹ de c̄mine dū ageret̄ ꝯtra eum
ciuiliter p̄t ep̄s ſuus nouā inq̄ſitōnem ꝯtra eū formet
et p ꝓbōne adducere acta illi⁹ iudicij i quo agebat̄ ci
uilit̄ et ſic voluit ꝙ nō ſolū ꝯfeſſio ſ etiā alia acta faci
unt fidem in alia cauſa licet nunc agatur contra eun
dem criminaliter et in priori iudicio fuit actum ciuiliter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Sʒ tu tene dictũ Inno. h' q2 verius ꝛ ꝯmunius qð te-
net glo. iuris ciuilis in. l. ſi quis ad ſe fundũ. C. ad. l.
iul. de vi. publi. et Bar. in. l. ij. ff. vi. bo. rap. et ꝙ cõfeſ
ſio facta in vno iudicio facit fidẽ in alio cõtra cõfitentẽ
intellige in cõfeſſione ꝓpria ſecus in cõfeſſiõe ꝓcura-
toris nam illa nõ facit fidem in alio iudicio cõtra do-
minũ qð tenuit ſingulariter hic Compoſt. et ſequũtur
cõmunit̃ docto. hic et ẽ ratio q2 ꝓcur. nõ põt ꝑiudica
re dño niſi in illa lite in qua ẽ ꝓcu. vt in. c. cũ olim de
offi. dele. Itẽ in ꝯfeſſiõe ꝓcuratoris ceſſat rõ ſup qua
ſe fũdat. c. p tuas et. l. generaliter ꝑal. Itẽ cõfeſſio
ꝓcuratoris nõ ẽ vera cõfeſſio dñi ꝫ ficta et iterꝑtata. fi
cta aũt cõfeſſio nõ dʒ ꝑiudicare in alio iudicio ꝓ h' fac
qð in ſimili notat Bar. in. l. cũ filius. ff. de v. ob. et in
l. eius qui delatorẽ. ff. de iure fiſ. vbi vult ꝙ ficta cõfeſ-
ſio alicuius nõ nocet ſuo heredi ſi nõ habuerit effectũ
cõtra defectũ nec cõfeſſio filij ficta nocet patri vt nõ. in
d. l. cũ filius Itẽ limita ꝑdicta cũ agit̃ criminaliter
ꝫ ſi agitur ciuiliter cõfeſſio facta iter certas ꝑſonas nõ
ꝑiudicat quo ad aliã ꝑſonã vt in. l. pe. ff. de interro.
act. Ultimo cõtra ꝑdicta opponit̃ de. c. at ſi clerici
de iudi. vbi cõfeſſio clerici nõ facit fidẽ in alio iudicio
etiã criminaliter inſtituto. Soluit inno. dupliciter. ꝑmo
ꝙ illa cõfeſſio nõ facit fidẽ vt clericus p ſuũ epm ex il
la poſſit directe dãnari cũ fuerit facta corã iudice ſecu
lari. ꝫ bñ poterit cõpelli ad ꝑſiſtendũ in illa cõfeſſiõe.
Et nõ ſingl'r h' vltimũ dictũ Inno. p h' cũ inferũt
quidã ꝙ clericus põt ſubijci torture vigore cõfeſſiõis
facte corã iudice ſeculari vel ad dandũ itellectũ ꝓbabi
lem illi cõfeſſiõi per quã excuſatur a crimie ar. c. cũ di
lecti. de accu. qð an ſit verũ dic vt plene dixi in. d. c. at
ſi clerici. ſcðo rñdet inno. ad cõtrariũ ꝙ illud ꝓcedit i
cõfeſſione nõ ſponte facta corã iudice ſeculari vñ ne in
aliquo cõprobet̃ iuriſdictio laicoꝝ ſup clericos fuit ibi
inſtitutũ vt ex illa cõfeſſiõe clericus in nullo poſſit dã-
nari. Et hic ſcða ſolõ plus mihi placet de q̃ dixi i. d. c
at ſi clerici. An aũt poſſit indiſtincte cõfeſſus i vno iu
dicio iterꝑtari in alio iudicio cõfeſſionẽ ſuã vt ſibi non
noceat diſtinguit hic inno. ꝙ aut ꝑma cõfeſſio emana
uit in ſcripti. et optet ꝙ iterꝑtatio ſeu excuſatio etiã ꝓ-
betur p ſcripturã per. l. generaliter ꝑal. aut emanauit
nõ i ſcriptis et tũc poterit fieri excuſatio p alias ꝓba-
tiões vel p aliũ idoneũ itellectũ iuxta ea q̃ le. et nõ. in
d. c. cũ dilecti. de accu. itellige tñ ꝑmũ mẽbrũ huius
diſtinctiõis qñ ſcripta fuit de ſubſtãtia ꝯfeſſiõis vt q2
fuit actũ vt ꝯfeſſio fieret i ſcriptis quo cãu ſcripta ẽ de
ſubſtãtia actus vt i. l. ꝯtract9. C. de fi. iſtru. ſecꝰ ſi ſcrip
tura fuit ide fcã ad ꝓbationẽ ꝯfeſſiõis et ſic itelligit̃. d. l.
generaliter. vbi dr ꝙ nõ põt q̃s aliq̃d ꝓbare ꝯtra ꝯfeſ
ſiões ſuã q̃z feci i ſcriptis niſi p aliã ſcriptam vt ibi no.
bar. et ex ꝑdcis hẽs plene explicatũ q̃rtũ itellcm qð eſt
valð nõ. Põt ꝛ q̃nto legi iudicio meo ꝙ iſte maſca-
ron non fuit confeſſus vt teſtes. nam in littera hoc nõ
dicitur ſed ſimpliciter ꝙ iuratus aſſeruit. vñ põt itelli
gi ꝙ iſte maſſarõ fuit iterogat9 ſup inq̃ſiti. generaliter
formata ꝯtra oẽs ð eccl'ia tãq̃ȝ vn9 ð eccl'ia. nã illi ꝯtra
q̃s format̃ iquiſicõ tenent̃ merito iuramẽto rñdere ſup
deductis i ꝯfeſſiõe vt i. d. c. qualit̃. el. i. §. forme. ꝛ q2
ꝯfeſſus ꝯtra ſe merito ex ꝯfeſſiõe ꝓpria directe fcã ſup
inq̃ſiti. iſte fuit punit9 Sʒ ꝯtra hoc ꝑ. vidʒ enĩ ꝙ dƀuit
puniri pena dpõnis vel ꝑuari oĩbʒ bñficijs ar. i. c. iſi-
nuatũ. ꝛ. c. ð h'. de ſymo. So. dic ꝙ crimẽ ꝯfeſſatũ nõ
merebat̃ tãtã penã. nõ enĩ ꝯfitebat̃ ſe ſymoniacũ eẽ vel
fuiſſe q̃ caſu ꝓcedẽret ꝯtrariũ ꝫ ex ꝯfeſſione ſua ſolũ idu
cebat̃ ꝙ elegerat ſciẽter idignũ. vñ ſatis ẽ ꝙ fuerit pu-
nit9 pena ſup h' a canone iflicta. ꝛ ſic põt dici ꝙ fuit pu
nit9 i h' pena ordinaria nec ob. ſi dicat̃ ꝙ qñ ꝓceditur
p inq̃ſicões nõ dƀʒ inq̃ſit9 puniri pena ordinaria ꝫ mi
nori ſaltim de iure canonico vt ꝓbat̃ i. c. q̃lit̃. ꝛ qñ el.
ij. §. all'. q2 illð nõ ꝓcedit qñ ð crimie ꝯſtat p ꝯfeſſiõeʒ
ꝓpriã q2 tũc puitur ac ſi fuiſſʒ ꝯuict9 p viã accuſacõis
ꝓ h' tex. ẽ nõ. i. c. fi. ð cele. miſſ. ꝛ i. c. ij. ð ꝯfeſ. ꝛ qð ibi
plene dixi ꝛ itellige qñ ꝯfeſſio fuit fcã metu ꝓbacõis.
Sec9 ſi a ꝑncipio fuiſſʒ ſpõtanea q̃ cãu ꝓcedũt iura q̃
dicũt ꝙ miti9 ẽ agẽð cũ ſpõte ꝯfeſſo q̃ȝ cũ ꝯuicto de q̃
við gl. nõ. ꝛ qð ibi dixi i. d. c. ð h'. ī. ð ſymo. ꝛ circa ma
teriã ꝯfeſſiõis extraiudicial' ſup crime an ꝛ qñ plene ꝓ-
bet vl' al' ſemiplene dic vt pleiſſie dixi i. d. c. at ſi cleri.

Um cauſam

Si nõ ꝓfeſſus eligi
tur od regimẽ eccl'ie
regularis caſſat̃ electõ ſuple ꝯſuetudie incõtrariũ non
ob. cõis diuiſio ſcða ibi qm̃ Nõ ꝑmo ꝙ ꝯtra electõ
nem a maiori pte fcãm etiã i eccleſia regulari poſſunt
ſe opponere aliq̃ lʒ ſint regulares ꝛ i h' pñt religioſi eẽ i
iudicio ſine ꝯſenſu maioris ptis capituli lʒ eccleſia va-
cet q2 itereſt cuiuſlibet de eccleſia habere bonũ prela-
tum et vt eccleſie legitime de paſtore cõſulatur. Ad h'
facit qð le. et nõ. in. c. ſup his. ī. de accu. et. viij. q. i. an
dacter. et hac rõne etiã vnus ſolus põt ſe opponere et
debʒ habere expenſas ab eccleſia exq̃ regularis eſt iux
ta ea q̃ dixi poſt hoſti. in. c. cũ inter canonicos. d. e. fa-
cit qð le. et nõ. in. c. ex pte. ī. de accu. Scðo no. ibi
cõtinue vnus poſt aliũ ꝙ aliquid dr cõtinue factũ licʒ
habuerit aliq̃ð modicũ tempis internallũ. nam vnus
prior immediate nõ continuat̃ alteri. intermittit̃ enim
tẽpus ſepulture ꝑdeceſſoris. Item electõis alteri9 cõ-
firmatio ꝛc̃. Sed ꝓpter tpis breuitatẽ. et q2 non inter
ceſſit factũ contrariũ dr ꝯtinue factũ facit ꝓteſtib9 qui
dicũt ſe vidiſſe aliq̃s ꝯtinue poſſediſſe per decenniũ vt
dictũ eorũ non iꝓbet̃ licet per aliq̃ modica iternalla
nõ viderit eos poſſidẽtes exq̃ tñ ꝯtrariũ ñ viderũt nõ
pñt repelli a teſtio Nõ tcio ibi dubitat̃ et merito ꝙ
ꝯſuetudo diuina lʒ in ſe mĩn9 iuſta preſtat ꝓbabilẽ cau
ſã dubitãdi de validitate iuris ꝯtrarij facit qð le. et nõ

in.c.cum dilect⁹ de conſue. Ex quo infert hic do. An.
valere ſniam latam cōtra ius de quo pt ꝓbabiliter du
bitari aut ratione conſuetudinis aut alia ratione ꝓ hoc
facit quod nō Inn.i.c.cum ſpāli.ſ.de app. ꝛ.c.p.ct.g
de offi.dele. Nota in v̄.q꞉.et tene mēti tex.q꞉ quo
tidie allegatur cōtra fundātes ſe ſup aliqua obſeruatōe
non eiꝫ debet ſimpliciter attendi id qđ factum fuit in
ꝑterito ſ͂ poti⁹ id qđ de iure fieri debuerit q꞉ nō oīs
cōſuetudo tollit ius vt in.c.fi.de.cōſuetu.et in.l.ij.C.
q̄ ſit lō.cōſue. Nā i mala cōſuetudo eſt radicit⁹ extirpā
da viij.diſ.cōſuetudo. Nō ibi ſcdm.l.diuinam q̄
in deciſionib⁹ cāuꝝ pt allegari.l.diuina et vide qđ le.
ꝛ nō.i.c.ij.xx.di.et hēt hec lex diuina dentro. xxij. c.
Itē nō q̄ ꝯſuetudo n̄ pt habilitaē ꝑſus ihabilē.ꝑſer
ti ꝯtra.l.diuinā ꝛ rōꝫ naturalē. Itē nō q̄ electio fcā
i ecclia regłari d̄ nō ꝓfeſſo vāt irritāda ꝯſuetudie ꝯtra
ria n̄ obſtāte hodie v̄o eſt ip̄o iure nulla.vt i.c. nullus
ſ.e.li.vi.ꝛ reqrit̄ hodie vt nō ſolū eligēd⁹ i ꝑlatū ſit ꝓ
feſſus ſ͂ dꝫ eē exp̄ſſe ꝓfeſſus vñ nō ſuffic̄ tacita ꝓfeſſio
vt i.d.c.null⁹.n̄ fieret electio ad eccleſiā cathedralē re
gułarē.nā i tali ecclia pt eligi in ep̄m eē n̄ ꝓfeſſus puto
nouiti⁹ l͂ cleric⁹ ſecularis.vt i.d.c.null⁹.fac̄ de.i.d̄ elec.
vide gl.i.c.qđ dei timorē.d̄ ſta.reg.et h̄ ꝯtigit ꝓp̄ ex
cellētiā dig̃tat̄ ep̄alis rōe cui⁹ ep̄s pt dici religioſus vt
in.c.ex miſſa.de vo.iđ pt religioſus imediate ꝑeſſe.

Nō ibi clīcos n̄ ꝓfeſſos iūcto fi.c.q̄ clīci ſeculares
n̄ pñt eē ꝑbēdati i ecclia regulari.vñ h̄ mādat̄ vt aut iſti
ꝑſon̄ ꝓfiteant̄ aut ecclaꝫ oīno dimittāt ꝛ pōdera illud
v̄bū oīno ꝛ optie fac̄ iſte tex.ꝯtra opi.hoſti.in.c.fi. in
§.ꝑcipim⁹.de ſta.reg. Nā tenuit ibi hoſti.q̄ ſeculares
clerici pñt eſſe ꝑbēdati i ecclia regłari dūmō nō faciant
collegiū cū regularib⁹.tex.tñ ibi videt̄ innuē ꝯtrarium
et ꝯtra opi.ſuā tꝫ ibi do. An.ꝛ ſatiſ iudicio meo fac̄ iſte
tex.i fi.i v̄bo oīno. Et nō q̄ nō pt ex ꝯſuetudie in
troduci vt in ecclia regulari ſtēt collegialiter ſeculares ꝛ
regłares clerici. Eꝫ ꝯtra tex.op.ex q̄ cū iſti clīci ſtete
rūt longo tp̄e i mōſterio vident̄ tacite ꝓfeſſi vt i.c.ex p
te.ſ.de reg.et i.c.i.e.ti.li.vi. So.pt lr̃a dupl̄r intelligi
ſm Io.an.p̄mo q̄ iſti ꝑſon̄ ſteterūt i hitu ſeclari quo
caſu ceſſat ꝯtrariū vt i c̄le.ij.de reg.ꝛ tūc lr̃a ſtat ꝓp̄ie
vt iſti ꝯpellant̄ ꝓfiteri.aut inde exire q꞉ eccleſia regula
ris debꝫ ſi fieri pt de regularibus reformari vt in.c.re
gulatum.ne cle.vł mo.et in.c.inter.de relig.do. Sed
in defectum regularium poſſunt inſtitui ſeculares cle
rici.de quo plenius dicendū.vt le.ꝛ nō.in iuribus ꝓ
xime allega.ſecundo poteſt tex.intelligi q̄ iſti preſbi
teri fuerant ibi in habitu regulari.et ſic erant tacite ꝓ
feſſi.et ad textum reſponde q̄ mandabatur vt expreſ
ſe profiterentur vt ſic non poſſent aſſumere excuſa
tionem reſpectu obſeruantie regularis.et ex hoc intel
lectu nota quod tacite profeſſus poteſt compelli per
ſupiorem vt faciat ꝓfeſſionē expreſſam.nam ex tacita

obligatur monaſterio.vt in.d.cle.ij.merito pōt cōpelli
vt faciat qđ illđ iure et regula diſponit̄ qb⁹ cauet̄ reli
gioſum debere facere ꝓfeſſionē exp̄ſſam et in ſcriptiſ vt
ſcriptura propria obuiet ſibi in futurū aſſerenti ꝯtrariū
xx.q.i.vidua.et.xxvij.q.i.omēs femie. Et ex p̄dictis
infero ad aliā.q.quid ecōuerſo nūquid tacite ꝓfeſſus
poſſit inſtare vt monaſteriū cōpellatur eū recipe ad ꝓ
feſſionē exp̄ſſam et dicendū q̄ ſic nam vtrinq꞉ ex ꝓfeſ
ſione tacita eſt orta obligatio nā ipſe eſt obligat⁹ mo
naſterio et monaſteriū ſibi.acquiſiuit eni in eccleſia per
ꝓfeſſionē tacitū ius monachat⁹ et collegij. vñ nō pōt
ſine cā amplius inde expelli facit.c.fi.de regula. item
itereſt ſua vt exp̄ſſe ꝓfiteatur cū aliaſ nō poſſit ꝓmoue
ri ad aliquā ꝑlaturā regularē vt in.d.c.nullus.et in.c.
indēnitatib⁹.e.ti.et li.facit.c.cum ſingula.de ꝑben.li.
vi.et hanc opi.q̄ poſſit inſtare vt recipiat̄ ad ꝓfeſſio
nē exp̄ſſam firmauit. Io.an.in addi.ſpe.in ti.de regu
la.in fi.vbi etiā querit quid de nouitio q ſtetit ꝑ annū
in monaſterio in habitu nouitioꝝ nūquid poſſit agere
vt monaſterium recipiat eū ad ꝓfeſſioneꝫ et ibi refert
hoſtien.tenuiſſe q̄ ſic niſi monaſteriū habeat aliquam
iuſtā cām cōtradicendi.et hec opi.mihi placet.nā ex q̄
monaſteriū recipit illū in nouitiū tacite videt̄ ſibi obli
gaſſe vt i futuꝝ recipiat illū in monachū ſi iuſta cauſa
nō cōtradixerit ar.in.d.c.ad apłicam de regu.dicit tñ
hoſtiē.vt ibi refert Io.an.idē eē in eo qui ſtetit in mo
naſterio per annū tanq̄ frater habitu nō mutato.nam
videt̄ intraſſe vt ſaluaret aīam ſuaꝫ et monaſteria ad h̄
p̄ncipaliter ſunt fundata vt recipiāt volentes eoꝝ aīas
ſaluare licet Io.an.videat̄ hic certo mō dicū hoſti. īter
ꝑtari tñ ego puto q̄ in hac materia poſſum⁹ cōſidera
re aliquos caſus ꝑus qñ laicus vel cleric⁹ qui nunq̄
fuit i monaſterio inſtat vt recipiat̄ in monaſterio tanq̄
monach⁹ vel cōuerſus ſ͂ mōſteriū ſibi cōtradicit.ſcđs
caſus qñ itrauit vt nouiti⁹ ꝛ ſtetit ibi ꝑ annū et nō iſtat
vt recipiat̄ ad ꝓfeſſionē.terci⁹ caſus qñ ē tacite ꝓfeſſus
et petit vt recipiat̄ eius ꝓfeſſio exp̄ſſa. quartus caſus
qñ fuit receptus et ꝯuerſus et nūc inſtat vt recipiat̄ tā
q̄ mōchus. In p̄ caſu putarē q̄ poſſit iſte q̄rens mo
nachari iplorare officiū ſupioris vt cōpellat mōſteriū
ad recipiendū eūdem et debet ſupior h̄ facere niſi mō
ſteriū habeat iuſtā cām cōtradicendi quā allegare tene
tur q꞉ mōſteria ad h̄ fuerūt p̄ncipaliter fūdata vt reci
piāt omēs clericos vel laicos volētes trāſire ad frugē
melioris vite. Supior autē pōt cōpellere inferiores vt
debeāt vti re ad vſum deſtinatā ſicut cōpellit rectores
hoſpitalis ad hoſpitalitatē obſeruandā et vt recipiat
tot pauperes q̄t pñt ibi ſuſtētari vt in cle.q꞉ cōtingit de
reli.do.facit.c.de zenodochiis.et.c.ad hoc.eo.ti.et.ſ.
d̄ inſti.c.i.et quod le.et nota.in.c.ex parte aſtenſis in
fi.de cōceſ.preben.adde ad p̄dicta in ſimili glo.nota.
in.c.ſicut.xlvij.di.que dicit pauperē poſſe implorare

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

officiū epi vt ꝓpellat diuitē ad faciendū ſibi elemoſinā quā glo. tene mēti. ſcdo caſu ⁊ tercio dic vt. s. dixi In quarto. ſ. de ꝯuerſo credo ꝙ ex quo ſemel fuit recept⁹ in ꝯuerſum nō poſſit amplius inſtare vt collegiū teneatur ipm recipe in mōchū qꝛ eo ipo ꝙ fuit effect⁹ conuerſus fuit effect⁹ q̄ſi ſeru⁹ mōſterij vt dicit gl. ſingulariter in. c. vt lex cōtinētie. xxvij. q. i. adeo vt ſm illam glo. non hēat facultatē intrandi religionē artiorē. ⁊ nō ſingulariter hoc vltimū. Nec ſubeſt cā ſaluandi animā cū eā poſſit ſaluare tanq̄ꝫ ꝯuerſus ⁊ alia ſunt iura ꝯuerſoꝝ alia monachoꝝ facit. c. ex eo i ſi. ꝑ. e. li. vi glo. ij. ib diuerſe ꝓfeſſionis in vno officio ⁊c̄. Cōtra hoc facit. c. deus q. ꝑ. de vi. ⁊ ho. cle. vbi hoīes diſpis ꝓfeſſionis. fuerūt aſſociati in eodē officio ꝑdicādi. Itē religioſus pt̄ꝫ eſſe de licentia abbatis ſui vicarius epi cū illō offm̄ ſit curatū vt nō. Jo. an. in cle. ⁊ ſi ꝑncipalis ð reſcrip. et archi. in. c. in noua actōne. xvi. q. vij. So. dicit ꝙ ꝓfeſſio pt̄ ſumi ſtricte. nam ſtricto mō due ſunt ꝓfeſſiones in mūdo vna laicoꝝ altera clericoꝝ. vt in. c. duo ſunt genera. xij. q. i. et hoc mō hoīes diſpis ꝓfeſſionis nō ꝓdebēt ſociari i eodē officio ⁊ de ac diſpitate loq̄tur tex. in. d. c. in noua. vbi ðꝛ ꝙ laicus nō pt̄ eſſe vicarius epi. qꝛ eſt alterius ꝓfeſſionis qð tn̄ intellige vt nō. i. c. io. de ſta. mo. vbi habet̄ ꝙ clericus ⁊ laicus pn̄t eſſe ſimul executores alic⁹ teſti. ſꝫ ꝓfeſſio clericoꝝ poſtea diſtinguit̄ iter clericos ⁊ monachos ⁊c̄. ⁊ iſti clerici ⁊ monachi nō pn̄t aſſociari vt ſunt in eodem mōſterio collegialiter in cle. i. co. ti. an autem poſſit coniugi collegialiter in eccleſia ſeculari vt religioſus ſit ibi prelatus vide ho. gl. in. d. cle. i. ⁊ dixi in. d. c. ꝙ dei timorē. ad alia vero officia bn̄ pn̄t p ſupiorē aſſociari cā ſuggerēte ex quo nō faciunt vnū collegiū reale vt̄ in ſcholis religioſi clerici ⁊ laici pn̄t facere eandē vniuerſitatē ex q̄ oēs exercent ſtudiū eis ꝯpetēs nec eſt illud collegiū reale ſꝫ potius pſonale qð ſentit Bar. in. l. ſi. ff. de col le. illicitis. facit tex. in ꝓhemio. vi. ⁊ cle. ⁊ vide de hoc ꝙ dixi in quadā diſputatōe q̄ incipit Sandulffus ⁊c̄.

Quod ſicut Noiatio vel appellatio eius cui⁹ nō intereſt electionē nō impedit ſꝫ ſi vocād⁹ ꝯtēnit̄ eo ꝓſeq̄nte ꝯtemptū caſſat̄ electio etiā ꝯfirmata ⁊ pt̄ ꝓſequi ſi ꝯſenſerit electōi qð pt̄ etiā ex poſtfacto h. d. vſq̄ꝫ ad §. ſup eo. et hic ꝑma ps ponit tria q̄ obijciebant̄ ꝯtra formā electōis ⁊ ptinet ad ꝑmā ptem ꝓce. ⁊c̄..

Super eo Hoc dicit. Epiſcopus dum celebratur miſſa ꝯſecratōis ſue vel archiepiſcopus ante receptum palliū ordines conferre non debet hoc dicit. vſq̄ꝫ ad ꝟ. quod autem. que nō ſummat̄ tn̄ ꝓpter diuerſitatē lecturaꝝ tn̄ qꝛ nō facit ad titulū et iſta ſcða pars ponit alia tria que obijciebant̄ cōtra pſonam ꝓmoti et ſic quelibet pars diuiditur in tres ptes ꝑncipales que ſatis patent in lr̄a. Et ex ꝑdictis potes colligere modū ponendi caſum literalē nā facta electōe de quodā ꝓmouendo in epm in eccleſia armacana ſecuta illius ꝯfirmatōe et cōſecratōe inſtabāt aliq vt iſte archiepiſcopus debēt deici ad cui⁹ deiectōꝫ allegabāt tria ꝯtra pſonā. papa auditis allegatōibus vtriuſq̄ꝫ ptis decreuit ⁊ mādauit vt in lr̄a ꝯtinet̄. Nō ꝑmo ꝙ noiatio largo mō pt̄ appellari electio. nam his q noiat aliquē eligendū qðammō ꝑus illū mēte eligit ſic dicimus in ꝑtatōne q̄ hoc reſpectu qn̄q̄ꝫ appellat̄ electio vt in. c. querelā. s. e. Et nō ꝙ p noiatōnē nullū ius acquirit̄ noiatio. Itē ꝙ noiatio pt̄ fieri de plurib⁹ nec talis noiatio impedit electionē de alio fiendā. Scias tn̄ p clariori intellectu hui⁹. c. triplicē eſſe noiatōnē. nā quedā noiatio eſt minus ſolēnis que fit ð aliquo eligēdo vt qn̄ aliqui ꝑponunt̄ in collegio tanq̄ꝫ boni viri vt de eis fiat ſcrutiniū. ⁊ de hac denoiatōne loquitur iſte tex. p hāc eñ ius nō acqritur noiato. vnde pt̄ collegium noie iſtoꝝ electorū trāſire ad electōnem alterius vt h. Quedā eſt noiatio que fit in ſcrutinio electōnis ⁊ p talem noiatōnē in vero nō acq̄ritur ius noiato ar. c. ſi tibi abſēti. de ꝑbē. li. vi. ſꝫ his q noiauit nō pt̄ ampli⁹ variare ſi dignū noiauit ⁊ hoc publicato ſcrutinio ꝑus aūt við ꝙ poſſit vt in. c. publicato. ꝑ. e. Quedā eſt nominatio ſolēnis. ſ. cum duo vel plures noiant̄ ꝑncipi. et petit̄ vt ex his eligat vnū ex hac noiatōe etiā nō acq̄rit ius noiatis. ſꝫ noiantes nō poſſunt variare ex quo illā noiatōꝫ pn̄tauerūt ſupiori ſicut dicim⁹ in poſtulatōe ⁊ h vltimū voluit hoſti. in. c. bone. el. i. de poſtu. ꝑla. Nō ſcdo ibi in cathedrali eccīa ⁊ tene mēti i h iſtū tex. ꝙ electō epi dꝫ fieri ſcdm ius i eccīa cathedral̄ ſi fieri pt̄ et in tm̄ glo. in. c. in noie dn̄i. xxiij. di. huic dicto vidꝛ inniti vt teneat electōnem alibi factā ceſſante ltia cā nō valere et tene mēti illam glo. qꝛ nō ꝓbat̄ apto iure. Et pt̄ adduci iſte tex. in cōtrarium dum dic̄ ꝑſertim in eccīa ⁊c̄. ꝗ ⁊ extra eccleſiā valeret electio facta Hoſt. tn̄ in. c. cū terra. s. e. nō allegās iſtū tex. dic̄ ꝙ ſi cōſuetudo diſponit de certo loco ſtandū eſt ꝯſuetudini al̄ nō eſt ius vbi fiat electio dūmodo i loco clericis honeſto ar. in. l. pe. ff. de iuſti. ⁊ iu. h dictū hoſti. vidꝛ ꝯtra iſtū tex. vbi ceſſante ꝯſuetudine ðꝛ ꝙ ſm ꝯſtōnes canonicas dꝫ electio fieri i eccleſia cathedrali pt̄ tn̄ ſaluari dictū ſuū ꝙ nō eſt ius vbi fiat. ſ. dūmodo fiat in eccīa cathedrali. nā pt̄ fieri in choro vt in. c. cū nobis. ꝑ. e. itē pt̄ fieri in caplō. vt in. d. c. cum terra. ⁊ in ſi. locis honeſtis. ꝑ. ambitū eccīe. ar. in. c. qua frōte. ð app. Si aūt ceſſante cā ltīma fieret extra ambitū eccīe cathedralis ñ valēt ꝓptē auctēꝫ pal. gl. qꝛ factū ꝯtra legē ñ dꝫ hr̄e firmitatē vt i regl̄a. q̄ ꝯtra ius. ð re. iu. li. vi. ⁊ i. l. ñ dubiū. C. ð legi. ⁊ i. c. ij. ꝑ. ð teſti. et ad dictōꝫ ꝑſertim hic poſitā dic ꝙ dꝫ intelligi ſm ꝟba ſeq̄ntia vt diſtinguat̄

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

an fieri poſſit in eccia vel ne. Nō tercio ꝙ in electō nibus ꝑlatoꝝ nō dꝫ de iure ꝓus regni regꝰ ꝯſenſus eē rege ipo ħ poſtulāte ꝛ appellāte ne electio aliter fiat qđ ꝓcedit etiā ſi rex ſit patronus eccleſie vt nō. in gl. iij.

Nō q̄rto in ṽbo ſi āt. ꝙ ō iure ſpāli ꝓt epo et abbati ꝯpetere ptās intereſſendi electōi ſiēde de archiepo. fac̄ c. ſcriptū .j. e. et. c. cū eccia ſutrina. de cā poſſ. ꝛ ꝓpe. et ſic pn̄t in actu electōis ꝯuenire iure ſpāli hoies diſpa ris pfeſſionis fac̄ ad ea q̄ dixi. s. eo. c. pxi. Nō q̄n to ꝙ queadmodū debētes intereſſe electōni de iur̄ cōi nō ſūt vocādi abn̄tes ſi ꝯmode vocari nō pn̄t vt. j. eo. q2 ꝓpter. ita nec abn̄tes debētes itereſſe iure ſingulari

Nō ſexto ꝙ vocatō abn̄tiū nō eſt ō forma ſbāli ipiꝰ electōis. nā vt ħ apparet vꝫ electio facta aliquibꝰ n̄ vo catiꝭ vꝫ iāat retractāda ꝯtēptis ꝓſeq̄ntibꝰ ꝯtēptū Nō ſeptia. ꝙ electō facta aliq̄bꝰ de caplo ꝯtēpti nō ē indif ferēter caſſāda nā pn̄t ꝯtēpti renūciare ꝯtēptui et ꝯſen tire illi electōi dūmodo a ꝓncipio tenuerit Et nō ſinga lariter iſtū tex. ꝙ rōe ꝯtēptꝰ aliquoꝝ caſſari ꝓt electio eē pꝰ ꝯfirmatōꝫ et ꝯſecratōꝫ electi qđ tenēt doc. ħ et ſatis ꝓbaſ ꝑ iſtū tex. ꝙ tn̄ itelligas q̄n ꝯtēpti nō fuerūt pn̄ tes tpe quo fuit emiſſum edictū ꝓ ꝯfirmatōe fiēda alꝰ. aūt tacētes nō pn̄t amplꝰ ꝯtradicere. vt i. c. ſi. j. e. li. vi. tꝫ Jo. an. i. c. ij. de his q̄ fi. a pla. Si āt n̄ ē fcā adhuc ꝯfirmatio dic ꝙ debēt illi ꝓſeq ꝯtēptū. j. tps datū eis ad eligēdū. Jdē dic i ꝯtēpto i actu collōnis vt. j. vi. mē ſes q daſ ad ꝯferēdū poſſit ꝓſeq ꝯtēptū. ar. i. c. ij. de ꝯceſ. ꝑ b. et ħ tenuit hoſti. i. d. c. ij. et ita limita iſtū tex. gnāliter loq̄ntē q n̄ ſolēt in ħ declarari. Nō i ṽ. ſup eo ꝙ ſolꝰ ꝑpa ꝓt ordies ꝯferre i die ꝯſectōis ſue Jtē nō ex ṽ. ꝓterea. ꝙ an̄ receptōeꝫ pallij nō ꝓt archiepus q̄ntūcūq ꝯſecratꝰ exercē ea q̄ ſūt ordis epalis nec alia q̄ ſūt magni pōderis vt ꝯuocare ꝯciliū ꝓuiciale ꝛ ſilia et vid qđ nō. Jnn. i. c. ſuffraganꝭs. e. c. Nō ibi nō tāq ſimplex eps. ꝙ q̄libꝫ archieps ē eps. tn̄ exercēdo actū vid i dubio exercere vt archieps et nō tanq ſim plex eps. et facit in ar. ħ lrā ꝙ valens actū exercere ex duplici ptāte vid actū exercuiſſe ꝓtextu maioris ptātꝭ facit. l. iij. ff. de mili. teſta. Ultio nō i ṽ. qđ aūt ꝙ cō ſenſus cle. et populi nō ſufficit vt bona eccie ſine iuſta et canonica cā alieneſ ꝓ hoc. c. ſine exceptōe. xij. q. ij et melius. j. de imu. eccle. in. c. aduerſus. in. ṽ. propter imprudentiā. Et nō bn̄ iſtum tex. ꝯtra ꝑlatos ꝛ collia qui q̄nq ad petitōnē dn̄oꝝ tpaliū tpe guerre alienat bona eccie. Et nō ꝙ ꝑlatus male alienās teneſ de ſuo patrimonio eccleſiam conſeruare indemnem. facit. c. ō multa. j. de prebē. Jn glo. in ṽ. impedire ibi nō ob ſtante aliqua conſuetudine. Nō bene glo. ꝙ laicus eti am patronus non poteſt ex ꝯſuetudine ſibi vendicare ius itereſſendi electōi prelati. nam conſuetudo nō fac̄ laicū capacem iuris ſpūalis vt in. c. cām. de ꝑſcrip. di

ces tn̄ q̄re patronus pōt pn̄tare rectorē eccleſie non col legiate et nō ſic eligere prelatū vna cum clericis ipſius eccleſie collegiate. So. dicit Compo. poſt Jnno. ele ctio eſt actus mere ſpūalis nam per illā trāſfertur ius ꝑlature ſaltim in habitu in electum et cōtrahitur ma trimoniū ſpūale vt no. glo. in. c. quanto. lxij. di. facit tex. in. d. c. cum inter canonicos. s. e. laicus aūtē non eſt capax exercendi hic iura ſpūalia nec eccleſia voluit patronū facere capacem bene hoc potuiſſet ſi voluiſſꝫ nam iperatori et multis ꝓncipibus eccleſia alias con ceſſit ius eligendi et cōferendi vt in. c. adrianꝰ. lxij. diſ. q̄ tn̄ ꝓuilegia tractu tēporis eccleſia reuocauit vt i §. verū ea. di. Sed per preſentatōem nō trāſfertur ius prelature nec cōtrahitur matrimoniū ſpūale. ſed ē qđ dam preābulum ad inſtitutionē obtinendā ex quo pro uenit ius tituli et prelature vnde licet laicus nō eēt ꝑ ſe capax etiā huius iuris preſentādi vt in. c. quāto. de iudi. tamē eccia voluit cum patrono in hoc iure nō ma gne iportantie diſpenſare vt laici inducerētur ad fun datōem et dotatioēs eccleſiaꝝ et intellige ꝙ iſte rex ex patronato vel cōſuetudine volebat vt in electione req̄ rereſ ipſius cōſenſus de iure aūt petere nō poterat per capitulū nobis de iure pa. q2 cōſenſus patroni debet requiri poſt electionē factā vt ibi nec etiā de cōſuetu dine poterat hoc ſibi cōpetere q2 cōſuetudo nō pōt eū facere capacem. vt. s. dixi. dixit tamen hic ſimpliciter Jnno. poſſe ex cōſuetudine introduci vt mors prelati nūcietur ꝓncipi et ab eo petatur licentia eligendi prela tum ita ꝙ aliter electio facta nō teneat intereſt eni ꝓn cipis ne eligaſ aliquis ſibi ſuſpectus qui poſſit reue lare ſecreta regni ſui ar. in. l. omne delictū i. §. explora tores. ff. de re. mil. vnde alibi dixit Jnno. ꝙ cōtra ele ctionē factā pōt rex obicere ꝙ habet epm electū ſuſpe ctum rōne ꝓdicta et ſi poterit hoc ꝓbare debet electio retractari vt ipe no. in. c. ſup his. j. de accu. Ex q̄ dicto no. ſimpliciter ꝙ ex ꝓdicta cā ſuſpitiōis pōt ꝓnceps ſecularis nō admittere ꝑlatū inſtitutū ꝑ papā. Aduer te tn̄ ꝙ ꝯtra ꝓcedēs dictū Jnno. vid facere mltū iſte tex. in ṽ. et ſi ſecꝰ aliq ꝑ vſurpationē vbi inuiſ ꝙ ꝯtra rius vſus eſt potiꝰ abuſus. ꝛ ſic videſ ꝙ nō ꝓt induci cōſuetudo vt electio retractetſ ſi nō fuit petita a ꝓncipe licētia eligēdi ꝓ hoc facit quia aliquo mō impeditur li bertas eligēdi facit. c. cū terra. s. eo. dictū tn̄ Jnn. ſolꝫ cōiter teneri. Jn gl. iiij. ꝙ ſi eos n̄ vocatos ꝛc. Nō ex fi. gl. ꝙ etiā i actibꝰ extraiudicialibꝰ nō ꝑſumiſ qs vocatꝰ n̄ ꝓbeſ ꝑ q̄ optie fac̄. c. albericꝰ. ō teſti. ꝛ. c. la cro. ō ſen. ex. Jtē iſta vocatio ē q̄dā ſolēnitas extrinſeca q̄ nō ꝑſumiſ n̄ ꝓbeſ vt plene nō. i. l. ſciēdū. ff. ō ṽ. ob. Et ꝑ Jnn. i. c. inotuit. ō eo q fur. ordi. rece. Jn gl. in ṽ. ꝯtēnere ibi ꝯ ꝯtra. j. e. audiū. gl. nō ſoluit ħ ꝯtrariū ſed ſolutio vera eſt quod aut electio tenuit puta. quia fuit

facta pñtibus duabus ptibus collegij et a maiori pte
et tunc pt rata haberi p ɔtemptos q2 p ɔſenſuȝ iſto
rū nō ɔualidat electio ſ ſolū defendit a iure retracta
tōis ⁊ in h caſu intelligitur iſte tex. Aut electio a pnci
pio fuit nulla puta q2 facta a minori pte capli et tūc ñ
pt ɔualidari p ɔſenſus pticulares ſupuenientes. ⁊ ita lo
quit. c. audit. ꝭ. e. et ibi plene dicam. In ea. glo. ibi
circa ſpūalia poſſum hre ratum in plibus locis glo. te
nuit iſtā opi. q in ſpūalibus poſſum hre ratuȝ quod
meo noie non eſt geſtū de quo vide qđ nō. p gl. in re
gula ratum. de re. iu. li. vi. ⁊ dic q dictū gl. nō colligit
h. q2 iſte tex. nō loquit de vā ratihabitōne q trahit re
tro ⁊ manifeſte opatur. vnde ad h vt oriat mihi actio
nō poſſum hre ratum quod meo nomine non eſt ge
ſtum vt in dicta regula ratum. ſ quo ad incōmodū me
um vt nō poſſum impugnare factū p alios poſſū hre
ratum q meo nomine non eſt geſtum. et h caſu loquit
iſte tex. In ea. glo. ibi. item pone. Nō ſingularit
iſtam particulam gl. vſqȝ ad finē. q2 quotidie ſolȝ alle
gari ex q pmo collige drñtiam inter ſucceſſorē in pla
tura ⁊ ſucceſſorē in canonicatu. naȝ ſucceſſor in platura
ſuccedit in oibus iuribus ɔpetentibus pdeceſſori rōe
plature. rō q2 platura nō morit. xij. q. ij. liberti. ⁊ in. c
grōſe. de rēp. li. vi. nec debēt alterari iura plature ppt
mutatōȝ miniſtroꝝ. nam ſucceſſor fingit idē cū pdeceſ
ſore. ſed in canonico aliud eſt. q2 pprie canonicus nō
hȝ ſucceſſorē niſi in pbenda. iura eñ ſibi ɔpetentia trā
ſeunt in. c. a quo puenit pbenda. vt in. c. relatū. ꝭ. de te
ſta. caplm aūt non pt h impugnare electionē ratōe cō
temptus cum impugnaret factū ppriū. ⁊ ex hac ratōe
quā ſenſit Inno. pt iudicio meo inferri q ſi canonicus
tanqȝ canonicus fuit ɔtemptus in electōe alterꝰ eccle
in qua iure ſingulari debat inter eſſe rōe canonie q eo
mortuo. ꝭ. tempus agēdi de ɔtemptu poterit capitulū
agere de ɔtemptu ſicut platus agit de ɔtēptu pdeceſ
ſoris. Nō ſingulariter ex hac gl. q p iniuria illata
plato vt plato pōt agere ſucceſſor in platura lȝ platus
mortuus litē nō fuerit ɔteſtatus ratio colli ex pdictis
q2 iniuria cenſet illata plature q non morit. In gl.
in v. dividat. Nō iſtam gl. vſqȝ ad finē. q2 qtidie ſolȝ
in materia ſua allegari. et pſertim tene eā mēti i eo qđ
ɔcludit miſſam nō eſſe de ſubſtātia ɔſecratōnis ſeu col
latōnis ordinū vel criſmatis. Sed ppter ordinatōneȝ
eccle et ob reuerentiā ſacmentoꝝ nō debēt ɔferri et ex
pleri ſine miſſa. In ea. gl. ibi de h q pſē hug. Ad
uerte h incipit additio Bernardi gloſatoris. et durat
vſqȝ ad v. ſed finita. et dicit Io. an. habuiſſe a magi
ſtro ſuo q iſta fuit vltia additio quā fecit bern. ad glo.
ſuas. vñ veriſile eſt q libri habentes iſtam additōnē
in ɔtextu gloſaꝝ habeāt alias additōes ⁊ ideo qñ vis
informari vtꝝ liber habeat additōem ber. recurras ad
iſtam glo. ⁊ ſi repitur iſta additio eſt veriſile q habeat
alias. ⁊ habes etiā ex hac additōe originem iſtiꝰ ber.
glo. fuit eñ de ciuitate pmenſi que eſt in lombardia.
In ea. glo. ibi poſſet ordines conferre ſi neceſſitas
eſſet. Aduerte q2 glo. hic videt limitare multū iſtum
tex. vult eñ q finita miſſa ɔſecratōes poſſit epſ nouit
ter ɔſecratus neceſſitate iminente celebrare pncipali
ter ⁊ ordines ɔferre. ⁊ p hoc facit tex. ibi ñ debēt tūc ⁊c
quaſi finita ɔſecratōne poſſit hoc dictū nō placuit hic
hoſti. pmo q2 nō pt occurrere talis neceſſitas cū alij
epi p eos ɔſecrati ſint ibi pñtes p quos poſſet neceſſita
ti ſubueniri. ſcđo q2 ordines non debent ɔferri extra
qttuor tpa. vt in. c. ix. c. fame. ꝭ. de tempo. or. et epiſco
pus ɔſecratur die dñico. vt in. c. qđ die dominico. lxxv.
di. et ad illam dictōnem tunc reſpondet q debȝ expo
ni. id eſt eadem die pro hoc tex. in pn. huius. §. i quo
nō q iſte archiepiſcopꝰ in die ɔſecratōis ſue accolitū
ordinauit. ſ iudicio meo ſatis pt ſaluari glo. iſta i col
latōne minoꝝ ordinū nam minores ordines poſſunt
ɔferri diebus dominicis ⁊ alijs feſtiuis diebus vt i. c.
de co. eo. ti. l. de temp. or. hic eſt q iſte archieps qui
ordinauit accolitum in die dominico non redarguitur
ex alio niſi quia hoc fecit in die ɔſecratōnis antequam
miſſarum ſolemnia finerent. ſecus ergo ſi eſſent finita
Ad idem alia ratio litere ibi ne diludatur miſteriū vni
tatis que ratio ceſſat ſi ordines iſtos minores confer
ret poſt expeditam conſecratōnem et miſſe celebratio
nem ſed ſacri ordines non debent conferri illa ratōne
quia extra quattuor tempora non ſunt conferendi vt in
iuribus palle. Sed iuxta materiam glo. querunt hic
docto. pone q iſti qui celebrant ɔſecratori preueniant
ipm in ɔſecratōne. ſcȝ in dicendo verba apta ad conſe
crōnem ſeu ad tranſubſtantiandū nunqd per eorum v
ba ſit ibi corpus chriſti. et quid ſi ɔſecrator pricipalis
poſt illorum verba iterum illa verba dicat. In hac. q.
ſunt diuerſitates int Inn. ⁊ hoſ. Inn. tȝ q ad illa vba
illoꝝ celebrātiū pus plata fuit facta vā tranſubatio in
corpus chriſti nec per verba replicata a conſecratore
fit alia tranſubſtantiatio quia ex quo ſemel eſt ibi cor
pus chriſti non poteſt magis adeſſe hoſti. tenet cōtra
rium firmans q ad verba illorum qui principaliter ñ
celebrant non contingit tranſubſtantiatio q2 hoc non
intendunt licet illa verba ptulerint et p ɔñs reſtat q ſa
cramentū conficit ex verbis ɔſecratōnis poſtea platis
credo q ſit animaduertenda intentio illorum celebrā
tium vt ſi per illa verba intenderent conficere verum
corpus chriſti quod ſit facta tranſubſtantiatio ex quo
ipſi etiam celebrant licet non principaliter ſecus ſi eo
rum intentio deficiebat facit ad hanc queſtionem. qđ
nota. Io. cal. in. c. ſi ſacerdos. de offi. ordi. vt tetigi.
Querunt doctores. ſecundo quid ſi aliquis preſbiter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſtat ꝓpe aliam preſbiteꝝ celebrantē ⁊ ꝓuenīat modo ꝓ dicto ipm̄ celebratorē in ꝓlatōne vboꝝ quibus ꝯficiť corpus chriſti nūquid ſit facta trāſubſtātiatio ⁊ cōcludūt ꝙ nō cū ipſe nō ſit veſtit⁹ veſtib⁹ ſacris nec aľ ſua uit q̄ eccleſia iſtituit in ꝯfectōne tāti ſacramēti alias ſe queret abſurdū ꝙ preſbiter ꝗſis in platea ꝑt trāſubſtantiare totū panem ibi exiſtem facit ad ꝑdicta .i.q.i. extra catholicā. et maxime ꝓcedit h̄ ſolutio tenēdo ꝙ in iſto pſbr̄o defeciſſet intētio ꝯficiēdi. In gl. ſi. nō diligenter iſtam glo. ad quā quotidie fit remiſſio cum queriť nunqd ꝓlat⁹ ſeu rector eccleſie debeat ſeu poſſit euadere de iure penam depoſitōnis ex delicto iuſte alienatōnis rei eccleſiaſtici ſi vult reddere eccleſiaꝫ indennē de ꝓprio patrimonio vel aliunde. Et in effectu poſt multa argumēta ꝓ et cōtra glo. iſta ponit duas opi. Nam quidam teneť ꝙ ſic ar. huius. c. et alioꝝ q̄ ꝓmittunť in glo. ⁊ hanc opi. tenet Jo. xij. q. ij. apoſtolicus. et in. c. i. xvij. q. iiij. ſecuti ſunt Tan. Vincē. ꝑhi. ⁊ Goff. hic ſcḋam opi. ꝯtrariā tenuit h̄ Ber. gl. quē ſecuti ſūt hoſti. Jo. an. et ꝯmuniter modemiores ſequētes et hec opi. mihi placet et ad iſtum tex. vide vt in ſi. gl. et bn̄ facit. xij. q. ij. monemus. et dicta. l. nō ꝓdeſt. ff. vi bo. rap. Extra glo. op. ꝯtra tex. de. c. p⁹ electionē de ꝓeſ. ꝓben. et de. c. ꝯſtitutus. el. ij. ꝺ appel. in quib⁹ iuribus ꝓtꝫ qꝛ poſt ꝯfirmatōnem nō admittiť exceptio ꝯtra ꝯfirmatum ad impediendum ꝯfirmatōnis effectum. hic aūt iſte electus non ſolum fuit ꝯfirmatus ſ̄ etiam ꝯſecratus et ſic nihil iuris reſtabat ꝯſeq et tn̄ fuerunt hic admiſſe exceptōnes ꝯtra formam electōnis et ꝯtra perſonam ipſius ꝯſecrati. Sol. ꝓpter h̄ ꝯtrarium inſtat h̄ Inno. et Compoſt. plenius poſt eū an et qn̄ poſt ꝯfirmatōnem electōis poſſit admitti exceptio ꝯtra formā electōnis vel cōtra pſonam electi ⁊ multa ex eoꝝ dictis ſunt hodie expedita p. c. ſi. ꝺ elec. li. vi. cōcludendo tn̄ aliqua ex dictis eoꝝ ſic diſtīgue ā ꝯfirmatō fuit facta cā cognita et ꝑtibus ꝑn̄tibus aut ſine cauſe cogtōne. ꝑmo caſu ſi non fuit appellatū a ſnīa ꝯfirmatōnis non ꝑn̄t ꝑtes que fuerūt ꝑn̄tes aliqd obijcere nec p viam exceptōnis neqꝫ accuſatōnis. qꝛ de facto vnius hoīs ſepius nō eſt querendū p. c. cum dilecti. in ſi. ꝺ eo. et pal. c. ſi. in. vi. ⁊ ꝺ de accu. ſup his. ſ̄ reſpectu eoꝝ. qui nō erant ꝑn̄tes diſtinguendū eſt qꝛ aut ſciuerūt cām ꝯfirmať. agi ⁊ tacuerūt et ſic eis preiudicium. vt in. c. ſi. q. ma. accu. poſ. facit. c. p. de re iudi. aut ꝓbabiliter ignorabāt ⁊ tūc aut reſtat aliquid iuris ꝯferēdi ipſi cōfirmato puta qꝛ eſt cōfirmatus ſ̄ nondū cōſecratus et tūc admittiť exceptio vt in. c. ſup his. et qꝺ ibi nō. ꝺ de accu. aut nihil iuris reſtabat qꝛ erat cōſecratus vel erat talis ꝓlatus q non indigebat cōſecratōne ſeu bn̄dictōne. et tūc aut cōfirmatus eſt in poſſeſſione ꝓlature ⁊ nō ꝺꝫ admitti aliqua exceptio quia nō

poteſt operari naturā ſuam nec reſpectu actōnis nec reſpectu intentōnis cum iſte cōfirmatus nihil petat nec ſit in intentōne petēdi. et exceptio eſt intentōnis vel actōnis excluſio vt in. l. i. et quod ibi nō. ff. de excep. Sed poterit iſte venire p viam accuſatōnis vel denūciatōis ad hoc dicto. c. ſi. de his q ma. accu. poſ. ⁊ vide p Fre. cōſilio. xxvij. et p h̄ limita tex. in. d. c. ſi.

Scḋo caſu ꝓncipali qn̄ ſine cauſe cogtōne facta fuit cōfirmatio dic hodie vt habeť in. d. c. ſi. e. ti. li. vi. nā talis cōfirmatio non tꝫ ibi et vide plene vt ibi dix p⁹ Inno. in. c. cū olim. de cā poſ. et in. c. cū olim. de dolo et cōtu. Ad iſtū tex. ꝑt dici ꝙ hic actū fuit per viam accuſatōnis ſeu imploratōnis officij. ꝑt tn̄ aliud mēbrū addi ad ꝑdicta qn̄ cōfirmatus nō eſt in poſſeſſione et agit poſſeſſorio adipiſcēde nūqd debeat admitti exceptio dicendū vt le. et nō. in. c. accedēs. de accu. ⁊ illud debuiſſꝫ ꝓcedere ſm̄ membꝝ ꝓncipale. Vlterius hic queritur quid ſi electio nō tenuit nunquid valuit confirmatio ſubſequēs. Et nūqd iſte ſic cōfirmatus ſit ꝓlatus an vo teneať cedere. Quo ad ꝑmū Inno. et Jo. an. et cōiter doc. ſequētes cōcludūt ꝙ cōfirmatio tenꝫ quo ad validitatē geſtoꝝ nā geſta p iſtum cōfirmatuꝫ tenēt rōne publici officij. ex quo putabať cōfirmatōꝫ eſſe validam. vt in. l. barbarius. ff. de offi. ꝑto. Et idē dixit Inno. in. c. nihil. ꝺ eo. Sed an iſte ſit ꝓlatus. dixit Inno. ꝺ eo. cū dilecti. ꝙ iuriſcōſultus voluit ad iſtā qōꝫ rn̄dere in. d. l. barbarius. nec ibi recte rn̄deť an ille barbari⁹ qui p errorē fuerat deſignus ꝓtor cum eſſꝫ ſeruus fuerat verus pretor. ſed ſolum deciditur ꝙ tenent geſta rōne publici officij. Sed dicit Joh. an. hic ꝙ quodcunqꝫ iſtorum defecerit non eſt verus ꝓlatus. i. ſiue electio ſit nulla ſiue cōfirmatio et ſic videtur ꝙ teneatur cedere in foro anime ſed poſtea refert alios dicere vt etiam recitat Inno. ꝙ ſit diſtinguendū vtruꝫ electio tenuerit de iure naturali puta rōe conſenſus eligentium et electi licet fuerit nulla de iure poſitiuo ⁊ tūc ex quo fuit ſubſecuta confirmatio eſt verus ꝓlatus. nec teneť cedere. ſecus ſi fuit nulla de iure naturali vt dicit hic Inno. electio poteſt dici canonica large ſtricte et ſtrictius. dicitur canonica large qn̄ electio tenuit de iure naturali. quia interuenit conſenſus eligentium et electi ſed non de iure poſitiuo. ſtricte dicitur canonica quando tenuit de iure naturali et interuenerūt etiaꝫ ſubſtantialia iuris poſitiui ſed nō ſolēnia. ſtrictius diciť canonica quando tenuit de iure naturali ⁊ interuenerunt omnia que requirūtur de iure poſitiuo ſiue ſint ſubſtancialia ſiue de ſolēnitate n̄ ſubſtantialia puta ꝙ vocenť abſētes vel qd ſile ita ꝙ nihil deficit de requiſitis p cōtrarium diciť electio non canonica large. quando nō tenet etiam de iure naturali ꝙ nō interuenit cōſenſus ſaltim liber eligentiū et electi. vn̄ qn̄ eſt canonica

large licꝫ non ſtricte vel ſtrictius debet tenere ꝯfirma/
tio ſubſequēs ⁊ ꝯfirmatus eſt verus p̄latus nec tenet̄
renūtiare qꝛ ius poſitiuū adiuenit formā ad ſcandala
euitanda. ſ ex quo in caſu noſtro nullū ſcandalū adſuit
et electio tenuerit de iure naturali nō debet iſte eſſe ob
ligatus ad renunciandū. Et videt̄ Inno. ⁊ cōiter doc.
ſequētes hic ſequi iſtam opi. que mihi nunꝙ̄ placuit.
Nam ex quo ius poſitiuū reprobat ꝯſenſum niſi ſit le
gittimus non video ꝙ etiā de iure naturali teneat tal'
electio. nam princeps potuit per. l. ſuam talem ꝯſenſū
non ſolenniter p̄ſtitum inhabilitare vt in ſilii habet̄. et
nō. in. l. cum lex. ff. de fideiuſ. facit. c. ij. de ma. ⁊ obe.
Et ꝑ hac opi. ꝯtraria all'o ꝑ gl. in. c. vnico. d poſt. p̄la.
li. vi. que dicit ꝯfirmatōꝫ nō ꝓdeſſe ſi electio erat nulla
ad idem gl o. ſi. in. c. ꝗ ſit. ⁊ eo. li. vi. et tenet Archi. in
c. ſicut cum eo. ti. et li. vbi plenius ꝓſequit̄. facit regła
acceſſorium de re. iur. in. vi. et quia vbi fundamentum
deeſt nih. l ſupedif. cari pt. i. q. i. cum paulus ⁊ ſic tene
opi. quā p̄mo ſenſit Jo. an. ꝙ iſte nō ſit verus p̄latus
ſiue electio ſit nulla qualitercunꝙ̄ ſiue ꝯfirmatio. niſi
ꝯfirmatio ſit facta ex certa ſcientia ꝑ habentem ptātē
purgandi omnem defectum electōnis. ⁊ ad materiam
vide quod le. ⁊ nō. in. c. ſi ꝯfirmatōnem. ⁊ eo. li. vi. vbi
tractatur an electio remaneat valida ſi caſſatur confir/
matio et quid econtra.

Electio per minorem partē
Vdītis ca. facta non tenet nec per ſub
ſequentem ꝯſenſum ratificari poteſt. hoc. d.
ſcdm ꝯmunem intellectū. p̄ma pars ponit diffinitōis
cauſam. ſcda diffinit ibi nos igit̄. Et ꝑ intellectu litere
p̄mitto ꝙ in hac eccleſia baiocen. erant duo p̄ncipalio
res. ſ. decanus ⁊ cantor. qui fouebant partes in caplo
et dum eſſent in tractatu electōnis. decanus animad/
uertens ꝙ cantor cū ſuis cōtradiceret voto ſuo noluit
nominare archidiaconū quem habebat in animo eli/
gendi. ſ malicioſe nominauit quendam mgr̄m ſuum
Ricardū ſubdiaconū. Cantor vero etiam malicioſe no
minauit archidiaconū quem ſcibat gratum alteri pti
tandem fuit interpoſita appellatō ne decanus ꝓcedēt
ad electōnem ſine ꝯſenſu capituli vel maioris partis.
ſ hac appellatōe nō obſtāte decanus cū ſuis complici
bus qui non faciebant maiorē partem capli receſſit a
nominatōne ipſius. R. ſubdiaconi ⁊ elegit dictū archi
diaconum in epm ⁊ etiā appellauit ne ꝗcquid ꝯtra illā
electōnem attemptaret̄ poſtmodū vero quidam cano
nici aduerſe partis ꝯſenſerunt electōni facte de archid
acono ita ꝙ iſtis ꝯputatis archidiaconus habuit mai
iorem partem capli. Iſtis autē electoribus reſidenti/
bus cantor cum ſuis ꝓceſſit ad aliam electōnem non
o'bſtante electōne quā fecerat de archidiacono ⁊ elegit
illum R. ſubdiaconū. papa vero vtranꝙ̄ electōnē du

ꝑit irritandam nec exprimit̄ in tex. ratio decidendi. ſō
glo. vario modo intellexerūt iſtuꝫ tex. ⁊ intm̄ intricatur
per glo. intellectus huius. c. ꝙ dixit Hoſti. illud. c. po
tuiſſe audiri ſ non intelligi vſꝙ̄ ad tpa ſua Jo. an. dic̄
ꝙ nec etiam ꝑ glo. ſuas habet̄ clare intellectus huius
c. ſ tu dic vt dicet̄. ⁊ Nota p̄mo ex principio ibi audit̄.
et intellectis ꝙ licet quis audiat ꝓceſſum alicui' cauſe
non ꝓpter hoc concludit̄ eum intellexiſſe merita cauſe
p̄t ergo ꝯcurrere auditus alic' rei abſꝙ̄ illius itellectu
ſeu intelligentia facit ꝓ teſtibus qui dicūt ſe audiuiſſe
aliquod inſtrumentū legi vt nō ꝑ hoc ꝯcludat̄ neceſ/
ſario ipſos intellexiſſe. Nam audire ⁊ intelligere ſunt
diuerſa quod colligitur h ex copula et que de ſui na/
tura habet copulare diuerſa vt nō. ꝑ gl. ſup rubrica. ff.
de iuris ⁊ facti igno. et ꝑ glo. in. c. querelā. ⁊ de ſimo.
poteſt tn̄ quis audire nudū verboꝝ ſonum et tamē nō
intelligere verborum efficaciam. Nō ſcdo ꝙ nomi
nantes aliquē in ꝯtractu electōnis non tenent̄ illuꝫ no
minatū eligere ſ poſſunt ab eo recedere alium eligēdo
Ratio quia ꝑ nominatōnem ſimplicem non eſt acqſi/
tum aliquod ius nominato. vt. s. c. primo. in p̄ncipio
ſolent em̄ an̄ ſcrutiniū fiendum de electōe nominari ali
qui de caplo qui vident̄ apti ⁊ idonei ad regimē eccle
ſic vocantis nō tn̄ ꝑ hoc eliguntur ſ preponunt̄ vt fi/
at de eis ſcrutinium ſi placet capitulo. et hoc modo fu
erunt p̄mo noiati archidiaconus et ſubdiaconus iō
licuit ab eorum nomiatōne recedere. Nō tercio ꝙ
decanus hꝫ p̄mam vocem in caplo hoc tn̄ intelligunt
docto. et bene ꝓcedere ex ꝯſuetudine loci particularis
nam in h ſtandū eſt ꝯſuetudini qua ceſſante is qui eſt
maioris auctoritatis habet primam vocem allegāt do
cto. ad hoc. xvi. di. yſidorus. ſ tu dic clarius ꝙ ceſſan
te ſtatuto vel ꝯſuetudine canonicus p̄us inſtitutus in
eccleſia et ſic antiquior reſpectu inſtitutōnis dꝫ preeſſe
alijs. vn̄ ad eum ſpectat ꝯuocatio capli et eſſe primuꝫ
in voce ⁊ in ſubſcriptōne et in ſedendo ⁊ in alijs con/
ſimilibus. ad hoc. c. ſtatuimus. de ma. ⁊ obe. et quod
nō. Inno. in. c. i. eo. ti. et vide quod ibi dixi. nam ha/
bentes dignitatem in eccleſia de iure non ſunt de capi
tulo niſi alias ſint canonici ſoli em̄ canonici faciūt ca/
pitulum ⁊ vnum corpus cum epiſcopo vt in. c. nouit.
et. c. ꝗſto. de his que fi. a p̄la. vide ꝑ Inno. in. c. ij. de
inſti. et quod ibi dixi. et i. c. cum olim. de re iudi. Ad/
de etiā ad p̄dicta glo. ſingularem in. c. a collatōne. de
app. li. vi. q̄ dicit ſi epi hꝫ vocē in caplo tanꝙ̄ canoni/
cus nō dꝫ hr̄e p̄mū locū in caplo qꝛ nō eſt ibi vt epus
ſ p̄or capli dꝫ hr̄e p̄mū locū. ⁊ nō gl. illā ſing. qꝛ ſepe
cōtingit ꝙ hn̄tes dignitatē ſunt in quibuſdā collegijs
ꝑſonalibus nō tanꝙ̄ hn̄tes dignitates ſ tanꝙ̄ ꝑticu/
lares de collegio. ideo non debēt iſti hr̄e primum lo/
cum in collegio ſed rector collegij. et per hanc gloſam

poteſt defendere ꝯſuetudinem que viget fere in omni-
bus ſtudijs vt ep̄s quātūcūq; maximus ex quo ſcho
laris eſt nō precedit rectorē ſtudij. q̄ꝛ nō eſt in hoc col
legio vt ep̄s ſꝫ tanq̄; ſcholaris. Itē nō ꝙ electio a pͥn
cipio nulla puta. q̄ꝛ fcā a mino. p. cap. nō pͭ ꝯualidari
ꝑ ſubſequētes ꝯſenſus alioꝝ ꝑticulariter pſtitos. ⁊ ad
hoc quotidie allegaᷓ hec lr̄a ⁊ ex hoc habes caſum lit
teralem in quo ꝯſenſus nō pͭ interuenire ex poſtfacto
etiā ad ꝯualidandū actum vt ex nūc cuius ꝯtrariū no
ta. in. c. ꝯſuetudinis. de ꝯſue. ſꝫ dic vt. j. dicaꝫ In gl.
in v̄. cum tn̄ ex poſtfacto ibi electio iſta non erat nulla
ipſo iure ħ colligitur vnus intellectus ad tex.. quare n̄
tenuit ſcd̄a electio ex quo fuit facta poſt primā irritaꝫ
et nullam nā electio que nō tenet ipſo iure nō dꝫ pſta-
re impedimentū ſcd̄e vt in. c. bone. et. c. dudum. e. co.
Glo. ſoluendo r̄ndet ꝙ pͥma electio nō erat ħ ipo iure
irrita. et ꝓ hoc tex. in fi. vbi papa vtrāq; electōꝫ irrita-
uit ergo pͥma tenuit. ꝯtrarium tn̄ ſenſit glo. ſequens et
glo. in v̄. caſſatam. ⁊ vt p̄dixi iſte glo. multū variarunt
intellectuꝫ huius. c. Et poſſunt colligi ex hac glo qua
tuoꝛ lec. pͥma lectura ꝙ pͥma electio tenuit ħ ꝓpter ra-
tihabitōnem ſubſequentem licet potuiſſet irritari pro
pter pendentiam applōnis Scd̄a aūt electio nō va
luit q̄ꝛ fuit facta poſt pͥmā non caſſatam ⁊ ꝯtra appel-
latōnem. ſꝫ hec lec. non eſt bona cum papa expſſe hic
dicat ꝙ prima electio fuit nulla neq; potuit ꝯualidari
ex conſenſu quorundā ſupuenienti. ⁊ ſunt iſta v̄ba pa-
pe nō partis q̄ꝛ papa hic loquiᷓ vt pꝫ in prin. c. ideo
glo. ſequēs cū alia ſequenti receſſit ab ħ intellectu tenē
do ꝙ pͥma electio fuit nulla ipſo iure nec potuit ꝯuali
dari ex ſubſequēti ꝯſenſu etiam ſi appellatio nō fuiſſet
interpoſita. ⁊ ħ ꝓbatur ex illa dictōne maxime. que dꝫ
intelligi ꝓprie. et in ħ nō bene glo. ſequentē ꝑ intelle-
ctu huius dictōnis maxime. que qn̄ ſtat ꝓprie ponit
idem in caſibus ꝯtrarijs. qn̄ vero poniᷓ ꝓ tantum ſtat
improprie et idem nō. in. c. qm̄ frequenter. j. vt li. non
ꝯteſ. in v̄. maxime. Scd̄a lect. colligiᷓ hic ex gl. fi.
in v̄. ſꝫ ſi dubium eſt. cum v̄. ſe. ⁊ in effectu hoc inten-
dit ꝙ aut pͥma electio eſt euidenter nulla ⁊ tunc non re
quiriᷓ aliqua caſſatio ſꝫ pōt ꝓcedi ad ſcd̄aꝫ et ħ caſu ꝓ
cedunt ꝯtraria. Aut pͥma electio eſt nulla ſꝫ nō euiden
ter imo eſt ꝓbabilis dubitatio ſuper nullitate ⁊ tūc nō
debet ꝓcedi ad ſcd̄am niſi prius caſſeᷓ prima que ha
bebat colorē validitatis et in ħ caſu pͭ intelligi tex. nā
antequā emanaſſet deciſio huius decre. poterat ꝓba-
biliter dubitari vtrum electio facta a minori pte poſſꝫ
ꝯualidari ꝑ ſubſequētes ꝯſenſus alioꝝ debuit ergo pͥ
us expectari caſſatio ſeu declaratio ſuperioris anteq̄;
ꝓcedeᷓ ad ſecundam. et nota bene hunc intellectum q
mihi plurimū placet. ꝓ quo allego glo. fi. in. c. ꝯſtitu-
tus. j. de appel. que hoc tenet apte vide etiam glo. in. c
inter dilectos in. v̄. poſtmodū. in fi. j. de excel. pla. ſen
tit Inno. in. c. cum terra. e. co. et quamq̄; ipſe Inno.
et quidam alij in. c. ꝯſiderauimus. j. eo. vt recitat hic.
Io. an. tenuerūt ſufficere ad validitatē ſcd̄e electōnis
ꝙ notorium ſit pͥmam eſſe nullam tempore ſententie.
tamen mihi plus placet precedens dictum quando pͥ
ma non erat euidenter nulla ſꝫ poterat de eadem du-
bitari. Tercia lectu. colligitur ex hac glo. in v̄. q̄dā
tamen hic diſtinguunt ꝙ aut pͥma electio eſt nulla iure
actōnis ⁊ exceptōnis et non impedit ſcd̄am Aut ē nul
la iure actōnis ſꝫ non exceptōnis ⁊ iſta impedit ſcd̄am
vt hic ſed hec lect. vt dicit Io. an. et bene eſt inutilis.
quia non apparet quando eſt nulla iure actōnis ⁊ non
exceptionis. ſed domin⁹ Anto. dixit poſſe dici ꝙ tūc
eſt nulla iure actōnis ⁊ exceptōnis quando non tꝫ etiā
de iure naturali q̄ꝛ non interuenit ꝯſenſus eligentium
liber ſaltem. eſt aūt nulla iure actōnis ſꝫ non exceptōis
quando electio tenuit de iure naturali licꝫ ſit nulla de
iure poſitiuo. nam tunc debet expectari caſſatio pͥme i
hoc tn̄ non multum perſiſtit nec credo hoc dictum veꝝ
quia tex. eſt in contrarium in regula non preſtat impe
dimentum de re. iur. li. vi. Quarta ⁊ vltima lectu.
colligitur ex hac glo. fi. in v̄. ſed que eſt ratō dicens ꝙ
ſcd̄a electio hic non tenuit nō propter pendentiam pͥ
me que erat nulla ſed ex defectu poteſtatis eligentiuꝫ
quia licet pͥma electio eſſet nulla non tn̄ poteſtas eli-
gendi erat deuoluta ad cantorem et ſuos quia alia ꝑs
non elegerat indignum ſed contra formam vnde non
debebat cantoꝛ et ſui procedere ad electōnem non vo
catis decano ⁊ ſuis complicibus. et hic intellectus pͭ
ſuſtentari quo ad nullitatem ſecunde electōis. non ta-
men bene explicatur per glo. Io. an. hic dicit poſſe ꝯ
cludi quicquid ſcribatur per alios in materia ꝙ ſecun
da electio facta poſt primam ab homine vel a iure nō
caſſatam eſt nulla. vt. e. eo. conſiderauimus. ſed ſi pͥ
ma electio eſt caſſata ab homine vel a iure tunc poteſt
procedi ad ſecundam electōnem etiam non vocatis a-
lijs electoribus ſi ſunt priuati poteſtate eligendi. vt ſu
pra eo. bone. ſed ſi non ſunt priuati debent vocari etiā
ſi eſſent priuandi alias non valet electio ab alia parte
facta vt hic et. j. eo. quia propter. vbi de hoc ſed hic n̄
habetur clare intellectus huius. c. quare vtraq; electō
fuit hic nulla vel caſſata. vnde poteſt concluſiue ⁊ cla
re dici ꝙ prima electio fuit hic principaliter nulla ex
defectu poteſtatis quia fuit facta a decano et ſuis com
plicibus qui non faciebant maiorem partem capituli
vt dicitur in litera. nam potentia capitularis non cōſi-
ſtit penes minorem partem ideo non poteſt dici ele-
ctio facta a capitulo vt in. c. i. de his que fi. a ma. p.
capi. et licet ex poſtfacto tot ex canonicis alterius par-
tis acceſſiſſent ad primam electionem. decani tamen

non potuit illa electio validari. ratio q; electio d; fieri
i cõi ⁊ ſic collegialiter nõ aũt ſingulariter. ꝯſenſus aũt
ꝑticularis ſupueniẽs nõ p̃t validare electõem nullam
gnimo ſi oẽs de caplo p̃ſtarẽt ſingulariter ꝯſenſum nõ
p h̃ reſultaret cõis electio vt i.c.i geneſi .ꝟ. eo .⁊ vide
bo.glo.in.c.i.d̃ re.ecc.nõ alie.li.vi.ſec⁹ aũt qñ actus
ꝑtineret ad aliquos vt ſingulares q; tũc ex cõſenſu ſu
ꝑuenĩẽti p̃ma diſpõ validaꝛ cũ nõ habeãt collegialit
cõſentire vt ẽ tex.i.l.p fundũ.ff.d̃ ſer.ruſti.p̃di. Item
ad hãc nullitatẽ p̃me electõis adiuuabat appellatõnis
pẽdentia l; etiã ſine ea fuiſſet nulla ideo lr̃a dixit maxi
me appellatõe pẽdente ⁊c̃. ſcd̃a vero electio fuit nulla
ex eodẽ fonte.ſ.ex defectu p̃tãtis.na; ꝓpter acceſſum
quorũdam ad primã electõem cantor ⁊ alij remanen
tes nõ faciebãt maiorem pte; capli ⁊ ꝓceſſerũt ad ele
ctionẽ alijs nõ vocãtis ⁊ poſt appellatõe; ⁊ añꝙ
ceſſaret p̃ma electio que ⁊ ſi erat nulla nõ tñ euidẽter erat
nulla rõne p̃dicta q̃nimo pl⁹ puto etiam ꝙ ſi cantor et
alij feciſſent maiorem pte; ñ potuiſſent validẽ eligere
quia oportet ꝙ due ptes collegij cõueniant ad hoc vt
teneat illud quod fit p maiorem ptem vt plene dixi
s.eo.cũ nobis.vnde hec tercia electio fuit facta a non
habentibus ſolidã p̃tãtem eligendi ⁊ alijs non voca
tis et poſt appellatõem ⁊ de ſubdiacono qui nõ pote-
rat eligi in ep̃m tpe huius capituli nondũ eñ emana-
uerat.c.a multis .ꝟ. d̃ eta.et quali.oportebat eñ ꝙ eli
gendus eſſet preſbiter ideo i fi.litere dicit ꝙ p̃ſumpſe
runt eligere.R.cũ eſſet ſubdiacon⁹.⁊ ex p̃dictis habeꝛ
clariſſime intellectus huius.c.⁊ adhuc pleni⁹ expediẽ
do materiã diſtinguo poſt alios dũ queritur an ⁊ qñ
valeat ſcd̃a electio collatio vel poſtulatio dic ꝙ aut cõ
currũt due poſtulatõnes aut due electiones aut due col
lationes p̃mo caſu ſi vna poſtulatio eſt facta a duplo
maiori parte et ex cauſa illa eſt admittenda vt in.c.bo
ne.s.eo.⁊ melius .ꝟ. eo.ſcriptum.ſꝫ ſi poſtulatio cõcur
rit cum electione dicendũ vt in dicto.c.ſcriptum. ſi cõ
currunt due collationes non valet ſecũda poſt prima;
niſi prima ſit euidenter nulla de quo dic vt ple. le.et
nota.in.d.c.inter dilectos.de excel.prela.Si vero cõ
currunt due electiones eſt materia noſtra in qua diſtin
guendum quod aut ſecunda electio eſt facta ab eiſde;
electoribus aut a diuerſis.p̃mo caſu aut prima electõ
erat euidenter nulla vt eligentes nõ erãt priuati p̃tãte
eligendi ⁊ valet ſecunda vt in.c.cum terra.s.eo .ſi aũt
erant p̃uati p̃tãte eligẽdi ⁊ valet ſcd̃a vt in.d.c.bone.i
fi.ſi autem p̃ma non erat nulla ſaltim euidenter nulla
non tenet ſecunda non caſſata prima vt hic ⁊.s.eo.cõ
ſiderauim⁹ Scd̃o caſu qñ tercia fuit facta a diuerſis
electoribus aut ambe electiones fuerũt facte eodẽ con
textu aut diuerſo.p̃mo caſu videlicet ſi p̃ma electio eſt
facta a maiori ⁊ ſaniori parte capituli alia a minori te
net electio facta a maiori ⁊ ſaniori vt in.c. quia.ꝓpter.

.ꝟ.eo.Si autem vna eſt facta a maiori et alia a minori
ſꝫ ſaniori pte et tunc nulla electio valet quia electio de
bet eſſe facta a maiori ⁊ ſaniori vt i dicto.c.q; propter
ſed ſi maior pars eſſet p̃uata quia elegiſſet ſcienter in-
dignum valeret electio facta a minori parte quia cenſe
tur facta a toto capitulo cum tota p̃tãs eſſet deuoluta
ad minorem parte; vt ꝓbatur.s.eo.dudum. Si vero
fuerunt facte diuerſo contextu ⁊ tunc aut p̃ma electio
non tenuit ⁊ electores erãt p̃uati ꝓpter delictũ eorum
⁊ t; ſcd̃a electio etiam facta a paucioribus vt ẽ caſus.s.
eo.bone. Aut p̃ma electio non tenuit tñ electores nõ
erãt p̃uati ⁊ non t; ſcd̃a q; non habebant iſti ſolidam
p̃tãtem eligendi ſine alijs quod intellige vt.s.dixi idẽ
et fortius ſi p̃ma electio tenebat vel non erat euidẽter
nulla vt hic ⁊.s.eo.conſiderauimus.⁊ dicũtur electio
nes facte eodẽ cõtextu ſm Inn.⁊ Compoſ. qñ fuerũt
facte omib⁹ exñtib⁹ in caplo ⁊ pariter eligentib⁹ dicũ
tur facte diuerſo ꝯtextu qñ vna ps eligit poſtꝙ receſſit
alia ps q̃d ꝓcedit ſm Inno.niſi incõtinẽti ex eo.ſcru
tinio vel compromiſſo fuiſſet ſubſecuta ſcd̃a electio.

In cauſis Poteſtas data cõpro-
miſſarijs ad eligendum
p̃latũ re nõ integra reuocari nõ p̃t ⁊ definit
res eſſe integra poſtꝙ cõpromiſſarij inceperunt habe
re tractatũ h̃ dicit. Diuiditur principaliter i tres ptes
In p̃ma ponit poſtulati petitõnem. In ſcd̃a ibi nũꝙ
vero ponit electi allegationem. In tercia ibi quia vero
ptim negocij diffinit et partim diffiniendũ cõmittit.
Nõ p̃mo ꝙ capitulũ non ſolũ p̃t ꝯpromittere per
ſonis certis p̃tãtem eligendi ſꝫ etiam p̃t aliquos elige
re p quos eligũtur compromiſſarij q habeãt poſtmo
dũ eligere vice capituli Et ex hoc infert ꝙ ꝯpromiſſa
rij ad eligendũ poſſunt a principio eẽ incerti certifican
di tñ p ipos quibus eſt data p̃tãs eos eligendi Et ex
iſto tex.ſingulari infero ꝙ ſi partes litigantes vel diſſi
dẽtes volunt queſtionẽ eoꝝ in aliquem amicum eorũ
cõem compromittere ⁊ non pñt habere concordia; d̃
certa pſona eligenda pñt dare alicui vel aliquibus po
teſtatem vt ipi eligãt eis arbitꝝ vel arbitros ⁊ valebit
electio p illos facta ac ſi ab ipis ptibus illi arbitri fu-
iſſent electi.⁊ in h̃ tene mẽti iſtũ tex.⁊ p h̃ limita.c.in-
notuit.de arbi.⁊ credo h̃ ibi tetigiſſe. Nõ ꝙ in nu
mero ꝯpromiſſarioꝝ nõ eſt ius p̃t eñ vniuerſitas eos
eligere in numero ſibi grato.ar.hic iuncto.c.cum in in
re.et.c.cum dilectus .ꝟ. eo.et quod hic dicit de vniuer
ſitate eccleſiaſtica idem dicerem in qualibet vniuerſita
te vt poſſit poteſtate; eligendi ſuperiorem in alios cõ
promittere.ar.hic et .ꝟ.eo.quia propter.et in regula q
per alium facit de re.iur.li.vi. Nota ibi qui preſti
to iuramento ꝙ iſti compromiſſarij deputati ad eligẽ
dum poſſunt aſtringi iuramento vt electõnis negociũ
fideliter ⁊ canonice explicent.facit ad id quod dixi de

iuramento arbitroꝝ in.c.ij.de arbi. nō tñ puto ꝙ illō
iuramentū ſit de ſubſtātia ꝟ iſtō fuit h ex forma ꝯmiſſi
onis ſibi facte. ad h qō nō. in.c.cū dilectus. de ꝯſue.

Nō ibi a ſingulis ꝺ caplo ſtatutū eſt ꝛc. ar. ꝙ com
promiſſum ſup ptāte eligendi nō pt fieri niſi omnibꝰ
ꝛ ſingulis canonicis ꝯſentientibꝰ et facit tex. ꝗ. c. quia
ꝓpter. tenent cōiter docto. hic et in.c.qꝛ ꝓpter. et in.c.
ſcriptū ꝗ. eo. vñ nō ſufficit hoc caſu maior ps capituli
ratio quia cuiuſlibet intereſt ſingulariter vt eligat p ſe
ꝛ nō p aliū ideo quilibet pt ꝯtradicere ne fiat ꝯpromiſ
ſum et in re cōi potior ē ꝯditio ꝓhibentis vt in regula
in re cōi. de re. iu. li. vi. et in. l. ſabinus. ff. cōi. diui. ꝛ te
ne menti h dictū. imo plꝰ dicūt cōiter hic doct. ꝛ origi
naliter fuit Cōpoſ. ꝙ nō valet cōpromiſſum factū ab
vno noie oim alijs pñtibus ꝛ nō ꝯtradicentibꝰ qꝛ cū
iſta res nō ſit leuis imo magne importantie debent ſi
gillatim omnes inquiri ꝛ expſſe ꝯſentire. ꝛ nō hoc di
ctū ſingu. nec tradas obliuioni exquo pt ſumi hec re
gula ꝙ in arduis explicādis i vniuerſitate debēt oēs
expſſe ꝯſentire nec ſufficit ꝙ actus explicetur per ali-
quos noie alioꝝ lꝫ illi taceāt ꝛ nō ꝯtradicant qꝛ in re
onerosa et graui dꝫ interuenire ꝯſenſus expſſus nec ta
citurnitas habet ꝓ ꝯſenſu facit ad hoc qō nō. Inno.
in.c. in geneſi ꝗ. eo. ꝛ gl. in regula. is q̄ tacet. li. vi. ſecꝰ
pt dici in re leui ꝛ maxie concupiſcibili vt tunc tacitur
nitas habeat ꝓ cōſenſu vt nō. in locis ꝓalle. Ex qbus
pt ſumi ſingularis limitatio ad nō. per Inn. in.c. i. de
his que fi. a ma. par. ca. vbi nō. dicit ꝙ ſi in caplo tra-
ctatur aliqd illicitū et dānabile tenēt illi de vniuerſita
te contradicere alꝰ ſi nō ꝯtradicant habētur ꝓ ꝯſentien
tibus ꝛ inuoluūtur peccato ꝛ pena peccati cū alijs cō
ſentientibus expſſe vt iſtud dictum ꝓcedat quo ad eui
tandū peccatum ne ſub velamine taciturnitatis pecca
tum nutriatur. ꝟ quo ad validitatem actus tene qō. s.
dixi. et hec nota Nō ibi caplo publicarūt ꝙ poſtu
latio ſiue electio ē in caplo publicanda ꝛ aliq dicūt ꝙ
etiā populo eſt publicāda quod non eſt dānabile ſm
Inn. Nō ibi q̄ remāſerunt in caplo ꝙ lꝫ capitulū
eligat ꝓlatum in loco capitulari cōpromiſſarij tñ a ca
pitulo deputati nō tenēt de neceſſitate i caplo eligere
ꝓlatum. nam vt hic vides iſti ꝯpromiſſarij ſeceſſerūt
in partem ad tractandū de electione canonicis rema-
nentibus i caplo. ꝛ facit ad ea que dixi. s. eo. quod ſi-
cut vt nō ſit vis in quo loco fiat electio dūmodo fiat
infra ambitum eccleſie cathedralis Nota ibi inhi
buerunt eis ex parte noſtra. et tene menti iſtum tex. ꝓ
conſuetudine iſtorum inferiorum q cū timent moleſta
ri precipiunt ex parte regis ſeu poteſtatis ne eis fiat in
iuria lꝫ a rege ſeu ptāte ñ habuerūt hanc ptātem preci
piendi nam capitulum ꝓcepit hic iſtis compromiſſa-
rijs ex parte pape ne ad vlteriora procederent ꝛ tamē
a papa nullam ſup hoc receperunt poteſtatem vt col

ligitur ꝗ. ex ꝟ. qꝛ vero. et dicit Jo. an. h ꝙ hic ponit
mos iſtorum vulgariū quaſi ſentiat ꝙ de iure tale mā
datum nihil inducit. ſed tu adde vnum tex. iuris ciui-
lis in. l. ꝺ pupillo. in. §. ſi quis ipi ꝓhi. ff. de no. op.
nunci. vbi ſm lectu. ſcōam quam ibi ſentit glo. ꝛ noti
ter defendit bar. probatur ꝙ ſi quis proteſtatur alicui
ne edificet nouum opus ꝛ arripit iter eundi ad ſuperio
rem talis proteſtatio cū arreptōe itineris habet vim
denūciationis ita ꝙ quicqd poſtea edificatur venit de
ſtruendum ac ſi denunciatio fuiſſet facta. nā ſm bar.
ibi videtur talis ex arreptione itineris ad ſuperiorem
poſitus ſub protectōne ſuperioris ar. in.c. dilecti. ꝗ. de
appel. ꝛ qō nō. per Inno. et Jo. an. in.c. cum debitꝰ.
eo. ti. per quod pōt inferri ſi timens iniuriā ſibi inferri
precipiat illi ne iniuriam ſibi inferat ꝛ arripit iter eūdi
ad principem ꝙ p hoc videtur poſitus ſub protectōe
principis vt ſic iſtud preceptum cū arreptione itine-
ris habeat vim cuiuſdam appellatōnis extraiudicialis
exquo. puto ꝙ grauius venit ille puniendus qui intu-
lit iniuriam poſt preceptum cum arreptione itineris
q̄ ſi iſta nō preceſſiſſent. nam videtur ꝙ inferens iniu
riam contemſerit nedum ius ſed etiam ſub cuius pro
tectione iſte ſe poſuit quod diligenter nō. et ponde-
ra ꝙ papa non redarguit capitulum de ꝓcepto taliter
facto qꝛ non fuit factum aio cōmittendi falſum ſed re-
pellendi iniuriam quam credebant ſibi inferri ſi nō cō
ſentirent reuocationi capituli Nota ibi campanā
pulſari fecerunt ꝙ vniuerſitas poteſt congregari p ſo
num campane vbi hoc eſt de more Et nota diligenter
hūc tex. pro cōmuni obſeruantia et dicit nō. Inno. ſuf
ficere hoc ſignum in minoribus negocijs ꝟ in electio
nibus in qbus debent abſentes vocari nō ſufficit ſonꝰ
campane ſed debent abſentes vocari p nuncium vel li
teras vt in.c. cū iter vniuerſas. s. eo. ꝛ ꝗ. eo. qꝛ ꝓpter
facit. l. fi. C. de ꝓdi. decu. li. x. Et poteſt circa hoc da-
ri hec regula ꝙ in negocijs q̄ pñt expediri per pñtes
qō ē regulare. iuxᷓ nō. p gl. in.c. ij. de teſti. li. vi. ſufficit
vocatio p ſonū cāpane dūmodo talis ſit cāpana ꝙ ipi
us ſonus ꝓuenire poſſit ad intelligentiā exñtium in lo
co. ſed i negocijs in qbus abſentes ſunt vocādi nō ſuf
ficit vocatio per ſonum campane ſed debent abſentes
vocari modo predicto vt in iuribus ꝓalle. Nō ibi
ꝺ conſenſu tocius capituli intelligitur eſſe facta tex. no
ta. ꝙ illud quod fit per ꝯmiſſarium fingitur eſſe factū
per ipſum cōmittentem. Unde facit iſte tex. ad queſti
onem notabilem et quotidianam de qua alias i facto
fui conſultus Quidam teſtator mandauit certa bona
ſua diſtribui in pias cauſas ſcōm ꝙ videbitur ſuis ex
ecutoribus teſti iſti executores elegerunt negociū pri-
uilegiatum vtputa fabricam eccleſie. epūs loci petebat
quartam bonorum legatorum replicabatur ꝙ de reli
cto facto pro fabrica non debetur quarta vt in.c. fi. de

teſta.replicabaẗ ꝙ teſtãtoꝛ nõ elegerat fabricã ſ executo
res q̃rebaẗ qd iuris eẽt dicĩ ꝙ ñ debebaẗ q̃rta qꝛ illud ꝙ
fit p executores teſti vĩdꝛ factũ p ipm teſtatoꝛem vñ p/
inde ẽ ac ſi ipe teſtãtoꝛ elegiſſꝫ fabricã ar.optimũ h̃ ꝛ i.l
vnũ ex familia.§.i.ff.d̃ le.ĩj.ꝛ ibi h̃ firmat bar.p illũ
tex.et ex his habes bonã practicã impediẽdi quartã
epĩ ꝙ vbi teſtãtoꝛ reliq̃t in genere ad pias cãs facias ꝙ
executoꝛ teſtamenti eligat aliquã cãm ꝑuilegiatã ex q̃
nõ debeaẗ quarta ꝛ que ſint cauſe ꝑuilegiate dic vt le.
et nõ.in.d.c.ſi.ꝛ in.c.ĩj.de ſepul. Nõ ibi qꝛ iã in
tractatu ꝓceſſerãt tex.valde nõbilem facientẽ ad mul
ta exquo poteſt inſtrui quando negociũ extraiudiciale
deſinit eſſe integꝛ nam exquo iudicium incepit agita/
ri et tractari non d̃ꝫ amplius integꝛ et lati⁹ ꝓſeqᷓtur hic
Inno.dicẽs ꝙ cũ attingũtur ſubſtantialia ipſius nego
cĩj deſinit eſſe integꝛ puta cũ inceperũt tractare de ꝑ
ſona eligenda.ſecus ſi ſolũmodo ſint expleta aliqua
ꝑtinentia ad ſolẽnitatem actus vt qꝛ dixerũt miſſam
de ſpũſancto elegerunt vel qd ſile.facit qđ legiẗ ꝛ nõ.
in cle.ſi.de ꝓcu. Nota vltimo ibi vtilẽ ꝛ neceſſariã
inueneritis ꝛc̃.ꝙ epũs elect⁹ vel poſtulatus ad aliã ec
cleſiam non d̃ꝫ tranſire ſine noua exaĩatione et ſic vĩdꝛ
ꝙ epũs vtilis vni eccleſie nõ ꝑſumatur vtilis alteri vel
forte h̃ fit qꝛ ex poſtfacto potuit effici inutilis ar.in.c.
veritatis de do.et ꝯtu.ꝛ.c.lꝫ hely.de ſimo.ꝑt etiã no/
tari ex ꝑncipio littere vnũ aliud bonũ dictũ ꝙ illđ d̃ꝫ
fieri ꝯcorditer qđ fit p omnes nemine diſcrepãte ſec⁹
ſi fiat p maioꝛem ꝑtem vñ illud qđ fit p maioꝛẽ ꝑtem
nõ d̃ꝫ ꝯcorditer fieri qđ ꝓbat tex.ibi ꝯcorditer vel tres
ex illis ꝛc̃.vbi tex.ponit iſta vt diuerſa.idẽ vĩdꝛ ꝓbari
in.c.quorũdam.ꝟ.eo.li.vi.ꝛ glo.in cle.ne romani.d̃
elect.dixi plene in.c.nõ ꝑt.de re iudi. Et nõ de nõbili
ꝛ quotidiana queſtione ad quẽ inducit iſte tex.emana
uit preconiũ p ꝑſidentẽ vniuerſitati cuiuſdã caſtri vt
audita campana venirẽt omnes ad electõem certã fiẽ/
dam: demum pulſata campana ex centum q̃ erãt i vni
uerſitate caſtri ꝯparuerunt.xxx.dũtaxat.queritur nun
quid iſti ſoli poſſint ꝓcedere ad electõeꝫ faciendã hãc
q̃ſtionẽ diſputauit q̃dam Ia.dini bononienſis cano
nicus vt h̃ refert Io.an.ꝛ in effectu ꝯcluſit ꝙ exquo ci
tatio emanauit p habentem ꝑtãtem iſti veniẽtes pñt
eligere all'.nõ.in.c.i.d̃ ma.et obe.ſ ſi citatio fuit facta
non p ꝑſidentẽ vniuerſitati ſ aliquibus de vniuerſita/
te ꝓcurantibus ſubdiſtinguitur ꝙ aut habebaẗ tp̃s pre
fixum ad eligendũ ꝛ põt minoꝛ ps pñs alios vocare
ad eligendũ ne currat ſibi tempus. Aut non habebaẗ
tempus ꝛ tunc nõ ſufficit minoꝛ ps qꝛ hoc ſpectat ad
maioꝛem partem et opoꝛtet tunc ꝙ veniant due ꝑtes
ꝛ valebit quod faciet maioꝛ pars vt in.l.quod maioꝛ
ff.quod cuiuſqꝫ vniuer. Io.an.remittit ad nota.in.c.
cum nobis.o.eo.et ibi pleniſſime dixi. Sed aduerte
quia ibi ſolum tractatur ad quem ſpectat prefixio ter/
mini ad eligendum et de hoc dicendum vt ibi.ſed pri
ma pars huius queſtionis non tractatur ibi vnde nõ
ex prin.huius queſtionis ꝙ quando conuocatio vni/
uerſitatis fit p eum ad quem de iure vel conſuetudine
ſpectat conuocatio vniuerſitatis tunc talis citatio con
ſtituit non venientes in contumacia adeo ꝙ venientes
dumtaxat poſſunt explicare ea que incumbebant agẽ
da licet venientes nõ faciant maioꝛeꝫ partem ſed lon
ge minoꝛem hec dictꝫ ſenſit Inno.in.d.c.i.de ma.
ꝛ obe.ſ non fuit ita ſpecifice locutus ꝛ idem ſenſit in
c.ĩj.de no.ope.nunci.vbi vide et cõmuniter canoni/
ſte in vtroqꝫ loco ſolent tranſire cum predictis et hic
etiam.ſ admiroꝛ ꝙ non allegauerunt dicta legiſtarũ
in contrarium nec bar.allegauit dicta canoniſtarum.
naꝫ bar.expreſſe tenuit contrarium in.l.omnes popu
li.ff.de iuſ.et iu.vbi dixit quod q̃ñcũqꝫ vniuerſitas
vocetur per magiſtratum opoꝛtet tamen ad hoc vt ve
niat ſeu valeat quod fit in vniuerſitate quod veniãt ſal
tim due partes vt in.l.nominationem.C.d̃ decuri.li.
x.et in.l.nulli.ff.quod cuiuſqꝫ vniuer.ꝛ ſpãliter p de/
ciſione all'.l.ſi.C.de predi.curi.li.xi.vbi dicitur ꝙ de
cretum non debet ex tabella recitari quaſi dicat ſm eũ
nõ ſufficere quod tabella.i.per aliquod inſtrumentũ
pulſatile conuocetur vniuerſitas ſed eſt neceſſe vt veni
ant ipſi de vniuerſitate ſaltim due partes et ita hodie
practicatur in tota tuſcia in vniuerſitatibus ciuitatum
nũqꝫ eñ aliquid tractarent in concilio niſi venirent ſal
tim due partes conſiliarioꝛum. cõcilium eñ ciuitatis
rep̃ſentat totum populum vt nota.glo.C.que ſit lon.
ꝯſue.ſuper rubrica.mihi autem placet dictũ canoniſta
rum ar.opti.in.c.cum nobis.o.eo.vbi dicitur qđ vo/
cati nolentes venire faciunt ſe alienos. et adde glo.in
cle.qđ circa.de elect.que dicit abſurdum eſſe in nume
ro computare illos q̃ vocati venire noluerunt ꝓ h̃ qꝛ
ſicut ius vniuerſitatis poteſt reſidere in vno ſolo aliĳs
remotis vel longe agentibus vt nota.in.c.gratum.de
poſtu.prela.ꝛ in.l.ſicut.ff.qđ cuiuſqꝫ vniuerſi.ita dice
mus i aliĳs ꝯtumaciter nolentib⁹ venire abſurdũ nãqꝫ
eſt qđ p ꝯtumaciã ꝑticulariũ debeãt impediri negotia
vniuerſitatis ꝛ ad.d.l.ſi.quã ꝓ ſe adducit bar.põt re/
ſponderi qđ illa lr̃a h̃ nõ ꝓbat.nam hꝫ ꝑncipaliter du
os intellectus.ꝑmus qđ decretum non d̃ꝫ ex tabella
recitari.i.per tabellionem qꝛ iſtud nõ eſt delegabile ꝛ
ſcđm hunc intellectum illa.l.non facit ad ꝓpoſitũ ad
l.nominationem et.l.nulli.põt dici quod nõ loquunẗ
quando cõuocatio fuit facta per preſidentem vniuerſi
tati et vocati ſunt in contumacia ſed quando vniuerſi/
tas per ſe congregatur.nam opoꝛtet qđ tunc ſint due
partes pñtes ita ſenſit Inno.in.d.c.ĩj.de no.op.nũ.
ꝛ hec nota. In glo.in ꝟ.qꝛ vero poſtulatio i ſi.nõ
bene iſtam glo.ex qua collige quod in mandato non
ſolũ veniant expſſa in eo ſed etiã ea q̃ ſunt ꝑparatoꝛia

⁊ vicina ipſis expſſis preſertim quando ex nõ expreſ
ſo peruenitur ad id quod eſt expreſſum ſicut hic data
poteſtate eligendi venit poteſtas poſtulãdi et idem te
nuit glo. in. c. nullus. lxi. di. in fi. glo. mag. et in. c. licz
viij. q. i. dixit tñ hoſti. hic ꝙ de rigore non veniret po
ſtulatio ſ; hic comprehenditur ex quadam equitate. ſ;
ego allego tibi glo. fin. in. c. i. ꝺ poſtu. prela. in fi. que
vult ꝙ etiam in materia penali ſub nomine electionis
venit poſtulatio cum per poſtulatõnem pueniatur ad
ipſam electionem et vide quod ibi dixi et optime facit
l. oro. ff. de ſpõ. vbi dr ꝙ ꝓhibito matrimonio cenſen
tur etiam ꝓhibita ſpõſalia de futuro qꝛ p ea pueniťur
de facili ad matrimoniũ ad idem. l. hircorum. ff. ꝺ pig
no. vbi pꝫ ꝙ res prohibita vendi. nõ poteſt pignora
ri. qꝛ p pignorationem de facili peruenitur ad diſtracti-
onem vt in. l. ij. C. de in do. ipe. ita dicamus in ſili ꝙ
cũ dãtes ptãtem eligendi intendũt vt eccleſie ꝓuideat
de paſtore venit omnis modus p quẽ põt eccleſie ꝓui
deri ⁊ pſertim hoc ẽ admittẽdũ qñ groſe daret alicui
ptãs eligendi. dꝫ eñ tũc fieri largiſſima interptatio i
ꝑiudicium ꝯcedentium vt in. c. cum dilectus. ꝺ ꝯſue.
et in. c. olim. de v̾. ſig. et ad ꝯtraria all'. in glo. dic ꝙ p
cedunt in his q̄ nõ ſunt ita ꝯiuncta mandata pͥncipali
iſta eñ nõ veniunt. ita intellige. c. cũ olim. el. i. de offi.
dele. ⁊ vide qͦ ibi dixi In glo. in v̾. cũ res nõ eſſet
integra in fi. glo. iſta multum variat in hoc arti. reſidet
tãdez i opinione ꝙ ptãs data ꝯpromiſſarijs nõ pt re
uocari etiam re integra exñte qꝛ nõ erat purũ mãdatuꝫ
ſ; potius q̄dam donatio ſeu grõſa ꝯceſſio iſtis ꝯpro-
miſſarijs facta. refert eñ g̾. i fi. quoſdã tenuiſſe ꝙ re
itegra poſſit reuocari. ⁊ hãc ſcdaꝫ opi. tenuerũt Uin.
et goff. hic. et. s. eo. cauſam. et hoſti. hic dicens ꝙ cuꝫ
res eſt integra nõ intereſt iſtorum cõpromiſſarioꝝ po
teſtatem reuocari quia potuerunt ipſi in caplo habere
vocem ſicut alij. ſed ſi res nõ eſt integra pñt pretende
re intereſſe i reuocatione ptãtis quia ſinguli ſciũt qbꝰ
ipſi fauebant ꝙ re integra ipſi neſcibant. vñ cũ incurre
rint odium plurimorum intereſt eoꝝ vt nõ reuocet mã
datum hec ratio hoſti. nõ militaret ſi ꝯpromiſſarij nõ
eſſent de capitolo qꝛ reuocata ptãte non haberent vo
cem in caplo. Alij tenentes mediam viam diſtiguunt
et bene ꝯcordando opi. ꝯtrarias ꝙ aut vniuerſitas de
dit hanc ptãtem ipſis ꝯpromiſſarijs grã ipſorum cõ
promiſſariorum vt ſic eos honorarẽt in actu eligendi
⁊ tunc procedat opi. glo. vt etiam re integra non poſ-
ſit poteſtas reuocari per rõnem glo. Aut hec poteſtas
fuit data non fauore perſonarum ſ; vt ꝓuideretur eccle
ſie forte facilius per viam cõpromiſſi ita ꝙ iſti fuerunt
deputati nudi miniſtri et executores et tunc procedat
opinio ꝯtraria vt re integra poſſit reuocari. ſecus re nõ
itegra ⁊ i h̃ caſu ꝓcedat iſte tex. et hãc diſtinctiõem vi-
detur approbare Jo. an. hic ⁊ cõiter doc. ſequentes et
vidꝫ de mẽte Inno. in. c. ꝯſtitutꝰ. de ꝯceſ. ꝑben. ⁊ vide
qͦ ibi dixi Nec ob. ſi dicatur ꝙ in hoc vltimo caſu
reuocatio deberet admitti etiam re non integra ſoluto
intereſſe cũ h̃ ſit de natura mandati vt in. l. ſi pecunia
ff. ꝺ ꝯdi. cau. da. hoc eñ ꝓcedit ſm Inn. in ꝓphanis
nõ aũt in ſpũalibus q̄ nõ recipiũt recta extimatõnem
iuxta nõ. in. c. cozam. de offi. dele. ⁊ nõ ſing. hoc dicit
⁊ latis placet mihi premiſſa diſtinctio. nã pma opi. p
bari videtur in. c. ꝯſtitutus. itelligendo vt ibi dixi. ſcda
opi. vidꝫ probari hic in tex. nam fortiſſimũ eſt ar. a co
trario ſenſu ex quo in iure nõ reperitur ꝯtrarium vt i. c.
aplica. de his que fi. a pla. ⁊ nota. in. c. publicato. §. e.
Quid autez dicendum in dubio ſi nõ apparet an fauo
re eccleſie an vero ꝑſone ſit data ptãs dixit hic do. an.
ꝙ debemus ꝯſiderare qd actum fuit p ptes quaſi ve
lit dicere poſſibile eſſet ꝙ ꝯpromiſſarij hoc petierunt
ex gratia vñ lꝫ v̾ba ꝓmiſſionis nõ ſapiãt gratiam tñ i
dubio itelligũt ſm ea que acta ſunt. p hoc all'. l. ſi ꝑcep
ff. de pſc. ⁊. l. ſi ſeruus plurium. ff. de lega. i. ſi autez nõ
poteſt apparere p ea q̄ pmiſſa ſunt dicit pſumendũ ꝙ
potius voluerit capitulum prouidere eccleſie q̃ facere
gratiã ꝯpromiſſarijs qꝛ gratia non eſt pſumenda ſm
euꝫ all'. c. ſi. §. de tranſla. prela. ſ; poſſꝫ allegari melius
l. cum de indebito. ff. de ꝓba. in fi. et nota. glo. in. l. cũ
q̄dam. ff. ſi cer. pe. q̄ nõ. dicit ꝙ ſi dico tibi tolle hanc
pecuniã nõ pſumitur donatio ſ; potiꝰ mutuũ vel depo
ſitũ qꝛ nemo pſumitur iactare ſuũ vt in. c. ſup hoc ꝺ re
nũ. et in. d. l. cũ de indebito. ⁊ nõ. ex pdictis naturam
iſtoꝝ ꝯpromiſſoꝝ In gl. fi. in fi. nota bene iſtã gl.
in fi. nã ſentit hic veram ⁊ ꝯmunem opi. que tenetur i
c. bone. ij. de poſtu. pla. ꝙ poſtulantes pñt recedere a
poſtulatõne anteq̃ poſtulatio ſit ſuperiori pñtata licet
aliud ſit in electione vt in. c. publicato. §. eo. et ad iſtum
tex. q videtur obſtare cum capitulum non potuerit re
cedere ab illa poſtulatõe reſpondet glo. ꝙ obſtabat h̃
caplo fides pſtita qꝛ ꝓmiſerat illis ꝯpromiſſarijs reci
pere illũ quẽ ipi eligerent et ſic habes caſum nota. in q̄
a poſtulatione non põt recedi etiã anteq̃ ſit ſuperiori
pñtata puto tamen ꝙ ſi cõpromiſſarij conſentirent re
uocationi ꝙ poſſet capitulum ab illa recedere anteq̃
eſſet ſuperiori pñtata qꝛ poſtulatus nõ põt ptendere i
tereſſe cum ſibi ius nõ ſit q̄ſitum iuxta nota. in. c. pe. ꝺ
poſtu. prela. et ex hoc poteſt ſolui aliud cõtrarium qͦ
formari poteſt de. c. ſcriptum. §. eo. vbi paꝫ quod po
ſtulatio non prefert electioni niſi ſit facta a duplo ma
iorĩ parte. So. illud procedit quando poſtulatio ⁊ ele
ctio ꝺ diuerſis facte ꝯcurrerent. hic autẽ deficiebat po
teſtas in electoribus quia eam tranſtulerant in illos
compromiſſarios nec poterant illam poteſtatem reuo
care cum res non eſſet integra. Sed circa predicta
et circa tex. dubitatur vtruꝫ in caſu in quo poteſt ptãs
reuocari qualis debeat eſſe reuocatio pmo lꝫ ꝙ debet

eſſe expreſſa nec ſufficit tacita puta ſi capitulum re ite-
gra procedat ad alium eligendum niſi enim reuocatio
intimetur ipſis cōpromiſſarijs teneret electio ſm eum
ar. in. l. ſi ꝓcurator. ff. de indi. puto hoc dictū Inno.
ꝓcedere niſi procederet electio capituli nam tūc nō vi
deo quō poſſit tenere electio compromiſſariorum licȝ
ignorauerit eā qm̄ exquo res eſt integra poteſtas per
māſit apō caplm vt in. c. ꝯduȝ. de pben. li. vi. Se
cūda vero electio reꝑit facta poſt p̄mam ergo nō dȝ te
nere ar. eiꝰ qō le. et nō. in matrimonio carnali i. c. ſi. ō
ꝓcu. li. vi. Et ex iſto tex. poteſt colligi vna nōbilis
dr̄ia iter matrimoniū carnale ꝛ ſpūale. nā ad ꝯtrahen
duȝ matrimonium ſpūale ſufficit dare mādatū aliqui
bus in genere vt hic. ſed i carnali matrimonio oportet
ꝙ detur ſpeciale mādatū ad cōtrahendū cū certa pſo
na alʼ mādatū nō eſt ſufficiēs vt ē tex. nō. in. l. generali
ter. ff. de ritu nup. et ē glo. nō. i p̄dicto. c. ſi. quam tene
bis ſemp menti. Ulteriꝰ queriť nūqd vnꝰ ſolus de
capitulo poſſit re itegra reuocare compromiſſum In
no. et Cōpo. dicunt ꝙ ſic qꝛ ſicut a p̄ncipio pt vnus ſo
lus reſiſtere ne fiat compromiſſum vt. s. dixi. ita vnus
ſolus re integra debet poſſe compromiſſum reuoca-
re in. l. vranius. ff. de fideiuſ. cōtrarium tamen tenuit h
Baſ. de cal. qꝛ exquo cōpromiſſum eſt factū p totū ca
pitulū cū iſti cōpromiſſarij ſint quaſi ꝓcuratores iſtiꝰ
capituli et non iſtiꝰ ſingularis tm̄ nō pt ipe ſolus reuo
care et hoc dictū plus placet mihi qꝛ exquo ꝯpromiſ
ſum ſemel tenuit optet ꝙ maior ps ꝯcurrat in reuoca-
tione ar. in. c. i. de his que ſi. a ma. par. ca. ꝛ. l. qō ma
ior. ff. ad municip. Itē queriť qd ſi vnus ex cōpromiſ
ſarijs eſſet excōicatus nunqd viciareť tota electio con
cludūt cōiter doct. ꝙ aut eſt excōicatus publice ꝛ non
tenet electio etiā alioꝝ ar. in. c. ſi. de ꝓcu. et. c. ad ꝓbā-
dum. ō re iudi. Si aūt eſſet occulte excōicatus ꝛ tunc
aut non remanet maior ps in non excōicatis puta qꝛ
erant duo cōpromiſſarij et tunc etiam nō tenet electio
ar. in. l. pediꝰ. ff. de arbi. ſecus ſi maior ps remanſiſſet
in alijs ad qō facit qō nō. in. c. illa. s. eo. ꝛ in. d. c. ſi.
de ꝓcu. et hec nō. qꝛ pn̄t adduci ad alios actus expli-
cādos p vniuerſitatē vtꝝ excōicatio vnius inficiat to
tum quod fit ab vniuerſitate. et dicēdum eſt vt. s. et vt
plenius dixi in. d. c. illa. ꝛ in. d. c. ſi.

De cōſuetudine pōt

Cum eccleſia canonicorum electio
ad ſolū capitulū ꝑtinere. h. d. et ſolet q̄tidie
allegari. p̄mo poniť ꝯſultatio. ſcd̄o riſio ibi mādamꝰ
Nō ibi debito obſequio ꝛc̄. iuncta. glo. i. ꝙ lȝ i ec
cleſia nō ſit ſtatutꝰ numerꝰ canonicoꝝ nihilominꝰ pt il
la eccleſia defraudari debito obſequio canonicoꝛuȝ et
dic ꝙ dr̄ defraudari habito reſpectu ad ꝯſuetudinē ec-
cleſie vt ſi ꝯſueuerūt eē plurimi canonici nunc aūt ſunt
pauciſſimi ꝛ idē ſentit glo. in. c. ex pte aſtenſis. ō ꝯceſ.

p̄ben. i ſi. ꝛ vide qō ibi dixi et in h tene menti iſtū tex.
etiā ꝓ eccleſijs regularibꝰ in qbus regulariter nō ſolet
eſſe certꝰ numerus canonicoꝝ nā ex ꝯſuetudine antiq̄
pt deꝑhēdi vtꝝ eccleſia fraudeť i debito obſequio mo
nachoꝝ et adde qō dixi in. d. c. ex pte. Scd̄o nota
ibi elegit ꝛ inſtituit ꝙ electio canonicoꝝ pt ꝑtinere ad
vnū tm̄ puta ad epm nam hic obtinuiſſet epus niſi ca
nonici habuiſſent meliores ꝓbatōnes. ꝓbať ergo per
iſtum tex. ſic inductum ꝙ ſicut ex ꝯſuetudine pt electio
canonicoꝝ ꝑtinere ad ſoluȝ capitulum ita pt pertinere
ad ſolum epm vt hic et facit. c. ca noſcitur. j. de his q̄
ſi. a prelʼ. poſſet etiam ꝑtinere de iure ſpāli ad aliū pre
latum vt in. c. ſi. de inſti. vbi donatio p̄bendarum i ec-
cleſia patracen̄. ꝑtinebat ad quendam abbatē. dixit tm̄
hic hoſti. ꝙ nō ꝓprie dr̄ electio cū ꝑtinet ad vnum ſȝ
potius canonicoꝝ creatio. hoc dictuȝ puto procedere
quando non expectatur alterius ꝯfirmatio nam pōt re
ceptio ſeu creatio pertinere ad capitulum ſine alia ꝯfir
matione ſuꝑioris et ex ſola receptōe creať ius canonie
facit. c. cum i eccleſijs. de p̄ben. li. vi. et qō nō. Inn. in
c. tranſmiſſam. e. eo. ti. vbi vide. ꝟ ſi expectať alterius
ꝯfirmatio puta qꝛ ſic hȝ ꝯſuetudo vel ꝑuilegiū tunc pt
dici electio lȝ ad vnū ꝑtineat nam et patronus dicitur
quodāmodo eligere vt in. c. a nobis. de iu. pa. qꝛ pri-
mo elegit et poſtea p̄ſentat. vn̄ exquo expectať ꝯfirma-
tio ſuꝑioris dȝ dici electio ꝛ non creatio ꝟ dictū hoſti.
ꝓcedit quo ad iſtū tex. in quo epus p̄tendebat ptātem
creādi canonicos ꝛ vide Inno. vbi. s. Nota tercio
ꝙ cā pt eſſe in iudicio inter epm et ſuū capitulū abſqȝ
eo ꝙ caplo detur curator ad liteȝ lȝ glo. aliud ſenſerit
in. c. ſignificauit. j. de appel. et vide qō ibi dixi Nō
ꝙ libellus pōt continere plures petitōnes contra eūdē
reū. cōcor. c. veniens. de preſcrip. et. c. querelam. s. e.
cum ſi. Nota quinto ꝙ vtens iure ſuo non dicitur
alicui facere iniuriam licet reſiſtat voluntati etiam ſupe
rioris qꝛ iniuria eſt quando aliqd nō iure fit i dedecꝰ
alterius vt in. l. i. ff. de iniur. ſed exquo qs p̄tendit ha
bere ius nō dr̄ facere iniuriā. ad idem ho. tex. in. l. non
videtur. ff. de re. iur. vbi dr̄ quod non videtur vim face
re q tendit i iudicio actōne ordinaria et in hoc nō. iſtū
tex. iuncta glo. ij. Nō ibi anteqȝ eps memoratus
qō preſumendum eſt pro eo qui probauit antiquiorē
poſſeſſionem ad quod vide quod nota. Inno. in. c. ſe
pe. de reſti. ſpo. et quod le. et nota. in. c. licet. ō proba.
et per bar. in. l. conquerebatur. C. vnde vi. Nō vl-
timo ibi generalis conſuetudo. quod conſuetudo gene
ralis prouincie debet extendi ad loca particularia ipiꝰ
prouincie. dixit tamen hic Egy. quod nō ſufficeret ge
neralis conſuetudo ſine ſpeciali conſuetudine particu
lari locoꝛuȝ hoſti. tamen adducit in contrariū. c. ſup
eo. j. de cenſi. et. c. ſi. de offi. archy. et ita tr̄āſeūt doct.
Sȝ tu dic clarius et melius quod generalis ꝯſuetudo

non debet extendi contra ius cōe ad loca pticularia in
quibus non ē talis ꝯſuetudo. ꝛ idē puto vbi ꝯſuetudo
generalis eſſet alʼ multū onerosa qꝛ nō dꝫ extēdi cum
ꝑiudicio illoꝝ qui fuerūt diligentes ī non admittendo
talem ꝯſuetudinem vt nō. voluit Inno. in. c. fi. ō offi.
archy. ꝓ h̄ facit regula odia. de re. iu. li. vi. et. c. cū ꝯtin
gat. de deci. et. l. quod vero ꝯtra rōnem. ff. de legi. ꝛ in
his casibꝰ pōt ꝓcedere opi. Egy. nā iſta ꝯſuetudo qꝺ
canonici eligāt canonicos irrequiſito ep̄o eſt ꝯtra ius
vt ſtatim dicet̃ ſup glo. ergo ꝯſuetudo generalis ꝓuin
cie nō ſufficit niſi adſit etiā ꝯſuetudo ſpālis loci Et ad
iſtū tex. dic ꝙ capitulū hic non fundabat ſe ſolū ſuper
hac ꝯſuetudine generali ꝫ ſup alijs ꝓbationibꝰ quas
induxit ꝑ quas ꝓbauit intentionē ſuam vt ꝑꝫ ī ꝑma
pte. c. in fi. vñ ꝯſuetudo generalis ſolū h̄ adminicula
bat intentioni. c. ideo tex. dixit maxie ſi ſit notoriū ꝛc.
Idem enī fuiſſet ſi nō cōcurriſſet ꝯſuetudo generalis
ꝛ hoc ꝓpter ꝓbatōes capituli. ꝫ vbi ꝯſuetudo nō ē cō
tra ius nec aliter onerosa tūc in dubijs pticulariū loco
rum recurrendum ē ad ꝯſuetudinem generalē ꝓuincie
et hoc casu loquitur. d. c. ſup eo. Et aduerte qꝛ ꝓprie
iſta non erat ꝯſuetudo quatenꝰ capitulū vult acquirere
iura contra ep̄m ꝫ potius eſt ꝑſcriptio de cuiꝰ natura
ē detrahere vni et acquirere ꝑſcribenti. vñ in tali ꝯſuetu
dine in ꝓprie dicta requireret̃ titulus ſicut in ꝑſcriptio
ne de quo habes glo. ſingu. in. c. ij. de ꝯſue. li. vi. que
ſic debet intelligi ꝛ limitari ꝛ vide ibi latiꝰ ꝑ Io. an. in
nouella. In glo. i. ibi qꝛ nō erant diſtincte ꝑbende
vult ergo glo. et bene ꝙ vbi nō ſunt diſtincte ꝑbende
ſeu certus numerus ꝑbendaꝝ ꝛ canonicoꝝ ibi non fit
deuolutio poteſtatis ad ſuperiorem ex negligentia ha
bentis ꝓuidere ſeu conferre. et hoc ꝓbatur in. c. ij. inn
cro. c. ex parte. de ꝯceſ. ꝑben. nam deuolutio poteſtati
fit vbi beneficium vacat. vt in. d. c. ij. ſed vbi nō eſt cer
tus numerus non eſt dare vacationem vt in. c. dilecto
de ꝑben. et id quod tenet hic glo. ſequitur apertius h̄
Inno. dicens ꝙ vbi prebende non ſunt diſtincte non
poteſt epiſcopus ſupplere negligentiam licet poſſit cō
pellere habentes prouidere per cenſuram eccleſiaſticā
ſed hoſti. dicit et melius ꝙ licet deuolutio hoc cāu nō
fiat ipſo iure poteſt tamen epiſcopus aſſignare termi
num canonicis infra quē debeant eccleſie prouidere
ō miniſtris quod ſi non fecerint poterit ep̄s lapſo ter
mino ꝓuidere ar. opti. in. c. irrefragabili. §. exceſſus. ō
offi. ordi. ꝛ. c. q̄to. et. c. ad reprimendū eo. ti. ꝛ. c. ſigni
ficauit. de offi. dele. facit tex. ix. q. iij. cum ſcimus. ꝛ h̄
dictum cōmuniter tenetur et idem dixi in. d. c. ex par
te aſtenſis. et iſte eſt optimus modus ſupplendi negli
gentiam inferioris etiā in alijs iuribus ꝑſcriptis con
tra ep̄m vidꝫ enī data ptās inferioribus inq̄ꝫtum ſunt
ſolliciti in ea explicanda ideo data negligentia mō ꝑdi
cto ꝑt ep̄s ſupplere vt ī iuribus ꝑalle. et hec nō. In

glo. ij. ibi dico ꝙ de iure cōi ſimul ad ep̄m et capitulū
ptinet collatio beneficioꝝ ꝛc. pondera v̄ba glo. nā cū
in prin. formauerit q̄ſtionem de collatōe ꝑbendaꝝ dū
taxat. nunc aūt vidꝫ generaliter ꝯcludere vt oim benefi
cioꝝ collatio ptineat de iure cōi ad ep̄m et capitulum
ſimul ꝫ quatenus loqtur generaliter male dicit nec. c.
nobis qꝺ alʼ. hoc ꝓbat imo ꝯtrarium cū dicat ꝑſonā
debere ꝑntare inſtituen̄. ep̄o et nullam mentionē agit
de capitulo. Itē ꝯtra glo. eſt tex. in. c. cum ex iniūcto.
in fi. de hereti. vbi dꝛ ꝙ inſtitutio et deſtitutio ꝑſonaꝝ
ptinet ad ep̄m ad idē. c. nouit. et. c. q̄to. de his q̄ fi.
a prela. vbi in inſtitutionibus et collationibus ſolum
mādat̃ inquiri capituli ꝯſilium ꝫ forte glo. voluit intel
ligere de collatōne ꝑbendaꝝ eccleſie cathedralis ꝫ vſa
fuit vocabulo nimis generali ꝛ q̄m ꝓ hac materia ſem
per ſit remiſſio ad iſtud. c. proſequar latius eam ꝓ vtra
alios vñ generaliter q̄ritur ad quē de iure cōi ptinet ꝓ
uiſio dignitatū ꝛ bñficioꝝ dic ꝙ aut querit̃ de platuris
eccleſiaꝝ collegiataꝝ. aut de bñficijs inferiorib́ꝰ. ꝑmo
caſu in eccleſijs cathedralibꝰ olim ptinebat ꝓuiſio ad
ſolū romanū pōtificem. In inferioribꝰ aūt ptinebat ꝓ
uiſio ad ep̄m loci ſed poſtea tractu tp̄is fuit per papā
data ptās cuilibet collegio eligendi ſibi prelatum ſiue
ſit eccleſia cathedralis ſiue inferior vt in. c. i. s. eo. et in
c. ne ꝓ defectu. et. c. qꝛ ꝓpter. ꝭ. c. et. xvi. q. vij. ꝯgrega
tio. et de ꝑdictis vide ho. glo. in. c. quāq̄ꝫ. de elec. li. vi
ꝛ ꝑ Io. an. ī regula qꝺ alicui groſſe. de re. iuris. li. vi. in
mercu. perſertim ī ſolōne qꝺnis. ꝛ ptās ꝯfirmandi ele
ctos fuit data ſuperiori imediate vñ electōes abbatis
cōfirmabat ep̄s loci. xviij. q. ij. in. c. i. electionem vero
ep̄i ꝯfirmabat metropolitanus vt in. c. ſe. et electōnꝫ
metropolitani cōfirmabat patriarcha ꝓpriꝰ vt in. c. an
tiqua de ꝑui. Electōēꝫ vero p̄riarche ꝯfirmabat ſolus
papa qꝛ nō ē dare aliū ſupiorē vt ibi Scdo cāu ꝑn
cipali cū q̄rit̃ de ꝓuiſione alioꝝ bñficioꝝ ſubdiſtingue
ꝙ aut querit̃ de bñficijs ſitis ī eccleſia cathedrali. aut
de bñficijs ſitis ī eccleſijs collegiatis inferioribꝰ. aut
de bñficijs ſonātibꝰ in nomē rectorie. ꝑmo cāu aut q̄ri
tur de ꝑbendis ipſius eccleſie cathedralis. aut ō digni
tatibꝰ ibidē ſitis. ꝑmo membro. ſ. circa ꝑbēdas eccle
ſie cathedralis tres reperiūtur ꝑncipales opi. vna hꝫ
vt pertineat collatio ad ep̄m cum ꝯſenſu capli. et hanc
tenuit Compoſ. hic ꝓ qua. ꝭ. de his que fi. a pla. c. cū
noſcitur Scdaꝫ opi. tenuit hic hoſti. dicens ꝙ ep̄s
hꝫ hoc facere cum ꝯſilio tñ capli. ꝓ hoc. c. nouit. et. c.
quāto. de his que fi. a prela. niſi omnia bona poſſide
rentur ſimul ꝑ ꝑlatum et capitulum qꝛ tunc ſimul ha
berent explicare vel niſi intereſſet alicuius ſpāliter qꝛ
tunc haberet ep̄s hoc facere cum conſenſu illius per. c.
ad hoc in fi. de offi. archy. Tercia opi. ponitur hic
in glo. vt ſimul ptineat ad ep̄m et capitulū ꝛ hec opi.
differt a precedentibus. aliud enī eſt ꝙ ſimul habeant

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

conferre aliud ꝙ ep̃s cũ ꝯſenſu capituli vt le.ꝛ nõ.i.c. vnico.ne ſe.va.li.vi.et hanc opi.ꝙ ſimul pertineat ad vtrũqꝫ tꝫ glo.in.c.irrefragabili.de offi.or.et in.c.fi.de ſup.neg.pla.ꝛ in.§.i.xxi.di.et.c.di.c.i.ỽ.pontifex.ſe cuti ſunt hic Phi.Vin.et Goff.et ꝓ iſtis facit ſcd̃m Jo.an.in.c.quod qbuſdam.ꝺ fideiuſ.ꝛ.c.qꝛ nõnulli §.qꝛ veꝝ.ĩ.de magiſ.et quodãmodo docto.moderni tráſeunt cõiter cũ hac opi. Do.de ro.tetigerunt deci. clx.potiꝰ recitãdo opi.iſtam q̃ꝫ diſponẽdo Ego dicerẽ ſic ꝙ aut ꝯſtat ꝓbẽdas fuiſſe inſtitutas de bonis cõibꝰ ecc̃ie aut ꝺ bonis alicuiꝰ ꝓuate pſone q illas iſtituit re tinẽdo ſibi pronatũ. Aut dubitaꝫ ꝺ qbꝰ bonis fuerũt iſtitute.ꝓmo caſu qñ ex bonis cõibꝰ ecc̃ie placet mihi opi.iſtiꝰ glo.vt ſimul ad vtrũqꝫ ꝑtineat creatio ſeu ꝓbẽ daꝝ collatio.tũ qꝛ ex bonis cõibꝰ inſtitute ſunt.tũ qꝛ intereſt oim ꝺ eccleſia habere canonicos gratos vnde cũ in h̃ cãu ꝯcurrãt duo vincula dicamꝰ ꝙ ſimul habe ant ꝓuidere per illã regulã generalẽ.qꝺ oẽs tangit ab omibꝰ dꝫ approbari vt in.d.c.ad.ħ in eoꝰcaſu qñ pre bende hñt pronum puto ꝙ pronus habeat ep̃o pſen tare iuxta nõ.in.c.nobis.de iu.pa.ħ ep̃s inſtituet cuꝫ ꝯſilio vel ſaltim ꝯſenſu canonicoꝝ ħ principaliter inſti tutio pertinet ad ep̃m ar.opti.in.c.nullꝰ.xvi.q.vij.et potiꝰ requirerẽ ꝯſiliũ q̃ꝫ ꝯſenſum ar.c.nouit.ꝛ.c.quãto de his que fi.a pla.et in hoc caſu procedat opi.hoſti.

Jn tercio vero caſu cuꝫ ſumus in dubio tenerẽ ad huc iſtã glo.qꝛ in dubio ꝓbende pſumunꝫ inſtitute ex bonis cõibꝰ eccleſie vt in.§.fi.xij.q.i.et ꝓ hoc mẽbro ꝛ ꝓmo adde quod nõ.Jnno.i.c.dilecti.de ma.ꝛ obe. vbi nota.dicit ꝙ dignitas et iura eccleſie poſſidenꝫ pa riter ꝑ ep̃m et capitulũ ar.in.c.cum clerici.ĩ.ꝺ ỽ.ſig. Jdem qꝺ.s.puto in ꝓuiſione dignitatum ipiꝰ eccleſie cathedralis eiſdẽ rõnibus lꝫ doct.hic nihil dicant cir ca ꝓuiſionẽ ipaꝝ dignitatũ. Jn tercio mẽbro.ſ.cir ca ꝓuiſionem inferioris bñficij ipius eccleſie cathedra lis puto ꝙ ſolus ep̃s poſſit illa ꝯferre etiam ſine ꝯſen ſu vel cõſilio capl̃i qꝛ iſta minora explicat ep̃us ex ſuo officio gnali qꝺ videtur voluiſſe Jnn.i.d.c.nouit ſeu i.c.quãto.eo.ti.de his q̃ fi.a pla.et facit qꝺ ipe Jnn. nõ.in.c.fi.de maio.et obe.vbi dicit generaliter ꝙ iſta minora explicat rector cuiuſcunqꝫ vniuerſitatis ex ſuo officio ſine ipa vniuerſitate. Quo ad ſcd̃m caſum.ſ.cũ q̃ritur de ꝓuiſione bñficioꝝ ſeu ꝓbendaꝝ eccleſie colle giate inferioris Jo.cal.tenuit hic ꝙ p̃latus ꝛ capitulũ illius eccleſie irrequiſito ep̃o ꝓuidebũt ſicut peragunt alia ipius eccleſie negocia nec eſt tanta cõio iter ep̃m et eccleſiã inferiorẽ ſibi ſubiectaꝫ quãta inter ep̃m et ec cleſiam ſuaꝫ cathedralem vt in.c.requiſiti.ĩ.de teſta. merito aliud dicendum in ꝓbẽdis eccleſie cathedralis q̃ꝫ in ꝓbendis eccleſie inferioris Jtem facit qꝛ ꝓbende pſumuntur inſtitute ex bonis illius eccleſie inferioris ꝓuideat ergo p̃latus et capitulum illius eccleſie ſicut

alioꝝ bonoꝝ habent adminiſtratõnem et hec fuit opi. ꝓncipaliter hoſti.in.c.ij.de inſti.do.de rota.in dicta deci.clx.fuerunt varij nam q̃dam tenuerunt ꝙ pſenta tio ꝑtinet ad prelatum et capitulũ illius eccleſie inferi oris.inſtitutio vero ad ipm ep̃m loci ħ Collector deci ſionum tenet precedentem opi.vt pertineat ꝓuiſio ad prelatũ ꝛ capitulum illiꝰ eccleſie Jo.de lig.hic tenuit opi.ꝑcedentem v; pñtatio ꝑtineat ad eccleſiã inferiorẽ et inſtitutio ad ep̃m et hanc ſecutus fuit fredꝺ.de ſenis ꝯſi.xxiij.vbi plenius videas ꝛ mihi placet hec vltima opinio qꝛ iura generaliter dicunt ꝙ inſtitutio benefici orum ꝑtinet ad ep̃m et ꝙ ipe habet ꝓuidere de preben dis et alijs bñficijs ad hoc ho.tex.in.c.nullus.xiij.q vij.et in dicto.c.cuꝫ ex iniuncto.optime facit.xvi.q.v in.c.i.vbi non ꝓbatur ꝙ etiã ſi alienus ep̃s capellã cõ ſtruat in aliena dioceſi reſeruatur ſibi dũtaxat pſentatio ſicut cuicunqꝫ pronoꝓuato Jnſtitutio vero ꝛ alia iura ſpalia reſeruanꝫ ep̃o loci ergo pſuppoſito ꝙ ex bonis eccleſie inferioris fuiſſent inſtitute prebẽde exquo ſunt tñ bona redacta ad ſpũalia beneficia dꝫ inſtitutio ꝑti nere ad ep̃m.ħ vbi ꝓbende nõ eſſent annexe canonica tibus ħ ꝯſiſterent i mera tpalitate tunc tenerem opi.cõ trariã vt inſtitutio canonicoꝝ ꝑtineret ad ep̃m ꝛ pſen tatio ad eccleſiã inferiorem Tercio ꝛ vltimo cãu cũ queriꝫ de beneficijs ſonantibus in nomen rectorie.di co ꝙ de iure cõi collatio ſeu inſtitutio ꝑtinet ad ſolum ep̃m et in maioribus bñficijs ꝓuidebit cũ cõſilio capi tuli ſui i mioribus ſine conſilio vt le.et nota.i.d.c.no uit.et.c.quãto.et ſi bñficia iſta hñt patronum fiet pſen tatio ꝑ eum ipi ep̃o vt in.d.c.nobis. Aduerte tamẽ qꝛ qñqꝫ bñficiũ ſeu capella eſt fundata i ipa eccleſia infe riori et tunc puto ꝙ rõne fundi rector ipius eccleſie ha bebit pñtare vna cum patrono nã rõne fundi acquiriꝫ ius patronatus vt in.d.c.nobis.et plene ꝑ glo.xvi.q vij.in.c.pia mente.et vide qꝺ nõ.glo.lxxxiij.di.in.c. i.et tetigi in.c.ad audientiam.el.i.de ecc.edi.vbi vide Si autem capella ẽ edificata extra eccleſiaꝫ i ꝑrochia tñ alicuiꝰ eccleſie.et tunc diſtingue ꝙ aut eccleſia pro chialis ꝯtribuit i dote et habet preſentationem vna cũ prono vt eſt tex.in.d.c.ad audiẽtiaꝫ. Aut nihil tribuit et tunc non poteſt pretendere etiam pñtationem vt ꝓ batur a ꝯtrario in.d.c.ad audientiam.ſed hoc caſu p ſentatio ꝑtinet ad pronum ſi ſupeſt. Si autem non cõ ſtat de patrono dixerunt quidaꝫ ꝙ pñtatio ꝑtinet ad ꝑrochianos.ſꝫ tu tene ꝙ libera collatio pertinebat ad ep̃m et idem dicendum de ipſa eccleſia ꝑrochiali ſi nõ conſtat habere patronum vt nota.voluit Jnno.in.c. cum venerabilis.in fi.de excepti.et Jo.an.in.c.vnico de capel.mo.li.vi. An autem parrochiani pſuman tur patroni ſi ſunt in poſſeſſione preſentandi ꝛ non cõ ſtat de alio patrono vide quod notat Joh.an.in di cta regula quod alicui gratioſe.et facit ad materiã.c.i.

de reli. do. Adde tamen ad pͤdicta glo. ſing. in. c. eam
te. de eta. et quali. que dicit ꝙ ſi eccleſia parrochialis
edificat in fundo ſuo aliam eccleſiam poterit ibi pone
re vicarium ⁊ platus maioris eccleſie erit platꝰ vtriuſ-
qꝫ. ſ; illam glo. intelligerem qñ eccleſia pꝛochialis edi
ficauit ſibi capellam vicinam quaſi in adiutoꝛium ſui
non aũt vt eſſet beneficiũ p ſe ſtans nam tunc de neceſ
ſitate habebit ibi pͥſentare rectoꝛẽ ppetuum. qð ſenſit
ibi Inn. ſicut ſeruat̃ in quolibꝫ rectoꝛe. pͤdicta ꝓcedũt
in inſtõne bñficioꝛum ſecularium Quid aũt in reforma
tione eccleſiaꝝ regularium ad quam ptinet creatio vide
glo. ſing. in. c. ſi. de reg. li. vi. que dicit ꝙ ad abbatem
⁊ ꝯuentum ſimul niſi aliud habeat ꝯſuetudo fundat̃
p. c. ea noſcitur de his q̃ ſi. a prela. q quidẽ tex. pfecto
nõ ꝓbat illam opi. nec aliquo iure ꝓbatur. vnde potiꝰ
credo ꝙ ptineat ad abbatem p. c. nullam. xviij. q. ij. ⁊
vide qð dixi latiꝰ in. d. c. ea noſcit̃ Quid aũt ſi eẽnt
moꝛtui omnes de eccleſia collegiata dic ꝙ ſupioꝛ ime
diatꝰ ꝓuidebit de plato vt nõ. Compoſ. in. c. ne pro de
fectu. ̄j. eo. ⁊ ſequitur fre. de ſenis dicto cõſi. xxxiij. facit
quod nota. glo. xviij. q. ij. c. i. hec omnia ꝓcedunt niſi
cõtrarium habeat ꝯſuetudo q̃ in ꝓuiſione bñficioꝛum
pͥfertur iuri cõmuni vt h̓ et in. c. ſi. de inſti. ⁊ in. d. c. ea
noſcit̃. et in. c. abbate ſane. de v̓. ſig. In glo. in v̓.
iniuriam. ibi et ſi noceat alij nota bñ hanc glo. iuncto
tex. ꝙ nõ dicitur qs facere iniuriam vtendo iure ſuo lꝫ
ex tali vſu alteri puta vicino noceat vel ꝯſueta ꝯmoda
auferat exquo non facit aio iniuriandi nam tũc poſſet
ꝯueniri actione iniuriaꝝ vt in. l. ſi. ff. de iniur. pone ex-
emplum ſi habens ptem domus inferioꝛẽ facit ignẽ ꝓ
vſu ſuo nam licet fumus aſcendendo intret feneſtram
ptis ſuperioꝛis ita vt noceat dño illius partis ſuperio
ris nõ poteſt per hoc ꝯtra euꝫ agi exquo non facit aio
iniuriãdi. vel qñ diſponeret circa rem vicini de quo di
cendum vt nota. pͥſertim p dy. in. l. fluminũ. ff. de dã.
infect. et in. l. i. §. deniqꝫ. ff. de aqua plu. ar. vbi bonꝰ
tex. et facit quod in ſimili nõ. Inn. in. c. ſi. de reſti. ſpo.
vbi dicit ꝙ cũ emulatione et iniuria alterius nõ lꝫ no-
ua caſtra facere nec vetera incaſtellare q̃ non ꝓbantur
prius fuiſſe habita qð nõ. In gl. añpe. ibi cõiter re
ferũt nõ glo. ꝙ qñ duo ꝓbant exercuiſſe actum inſoli-
dum ⁊ ꝓbationes ſunt equales ſi actus ille ptinebat
ad vtrũqꝫ dꝫ p vtroqꝫ ſniari vt in illum actum exerce
ant cõmuniter quia in dubio debet probatio interpre
tari vt conuenit nature negocij de quo agitur. iiij. q. iij
ſi teſtes. nota. Inno. in. c. auditis. de preſcript. ⁊ vide
quod dixi poſt glo. in. c. licꝫ. de proba. Sed circa
hoc querit̃ pͥſuppoſito ꝙ creatio canonicoꝛum ſpectet
ad ep̄m et capl̄m ſimul qd ſi ep̄s ꝯſentiat in vnũ ⁊ capi
tulum in aliũ q̃s illoꝛũ ſit pͥferendus Jo. an. remittit
ad nota. in. c. poſtulaſti. de ꝯceſ. preben. tu vero dic ꝙ
neuter eſt admittendus cũ nemo ꝯſenſum habeat epi
et capli. ad hoc enĩ vt teneat creatio ſeu receptio opꝫ
ꝙ concurrat ꝯſenſus epi et capituli ſeu maioꝛis partis
ipius. de quo vide tex. iuncta glo. in. c. vnico. ne ſe. va.
li. vi. et qð dixi in. d. c. poſtulaſti. et ſi nõ ꝯueniũt intra
tps pͥfixum ad ꝓuidendum de quo in. c. ij. de conceſ.
pͥben. fiet deuolutio ad ſuperioꝛẽ p illoꝝ negligentiam
cũ veꝝ ſit dicere eos non ꝓuidiſſe tpe debito vt i. d. c.
ij. et. d. c. poſtulaſti In glo. pe. ibi agebatur petito
rio. ſentit glo. ⁊ bene ꝙ in pͥmo arti. libelli agebat̃ poſ
ſeſſoꝛio. ſ. retinende ne capitulũ impediret ep̄m in poſ
ſeſſione ſua et p hoc tacite petebat vt canonici p eũ in
ſtituti deberẽt admitti i eccleſia tanq̃ canonici. n3 ad
validitatẽ inſtõnis facte ſufficit ꝙ inſtituens erat i poſ
ſeſſione tpe inſtõnis vt in. c. querelaꝫ. e. eo. et in. c. cũ
olim. de cã poſ. ⁊ ꝓprie In ſcðo articulo agebatur
petitoꝛio puta ꝯfeſſoꝛia actione qꝛ dicebat ep̄s ꝙ de iu
re ptinebat ad eũ ptãs recipiendi canonicos et ſic pe
tebat ꝓ eo ꝓnunciari ſ; ex defectu ꝓbatõis ⁊ qꝛ capitu
lum melius ꝓbauit de iure ſuo ſuccubuit ep̄us in vtro
qꝫ articulo. Abbas

Um dilectus.

Cõpꝛomittentes
tenet̃ recipere ele
ctũ a ꝯpꝛomiſſarijs ſi ſit dignꝰ niſi ꝯtra foꝛ-
mam ꝯpꝛomiſſi eũ appareat electũ ⁊ tres ſunt partes.
In pͥma ponit̃ allegatio ꝓ electo In ſcða ibi veꝝ alle
gatio ꝯtra electũ. In tercia ibi nos vero diffinitõis
ꝯmiſſio. Nõ pͥmo ꝙ põt ptãs eligendi ſimpliciter
in tres p capitulũ ꝯpꝛomitti ſ; eſt dubiũ nũqd h̓ caſu
valeat electio facta a maioꝛi pte qdam dixerunt ꝙ non
ſ; opoꝛtet ꝙ oẽs ꝯueniant exquo ꝯpꝛomiſſum fuit ſim
pliciter factũ ad inſtar pluriũ ꝓcuratoꝝ datoꝝ ſimpli
citer nõ inſolidum habent enim iſti oẽs ſimul ptãtem
ita ꝙ nõ valet quicqd agunt niſi omnes ꝯſentiãt. ad h̓
l. pluribus. ff. de ꝓcu. et. c. ſi duo. eo. ti. li. vi. ſ; Cõpoſ.
cuius dictũ vidꝛ placere doct. ſe. tꝫ ꝯtrarium quod va
let electio facta a maioꝛi pte cõpꝛomiſſarioꝝ ad inſtar
arbitroꝝ vt in. l. ſi i tres. ff. de arbi. ⁊ in. c. ſi. ̄j. de electio
ni. et hoc dictũ mihi placet nam ſicut in iudicibus va
let quod fit a maioꝛi parte alijs pͥſentibus et contradi
centibus vt in. d. c. ſi. ita debet valere quod fit a maio-
ri parte iſtoꝛum compꝛomiſſarioꝛum. Et ex hoc dicto
nota ꝙ cum aliqui eligantur ſimpliciter ad aliquod of
ficium exercendum tꝫ qcquid facit maioꝛ pars mino
ri parte preſente et contradicente quod tene menti.
Nota ſcðo qð metropolitanꝰ hꝫ a iure poteſtatem
exaĩandi ⁊ ꝯfirmandi electõem ſuffraganei ſui. ad idẽ
c. nihil. ̄j. eo. Nota tercio qð ptãs eligendi poteſt
conferri in compꝛomiſſarios cum reſtrictione vt illum
teneantur eligere in quem ꝯſenſerint omnes de capitu
lo vel maioꝛ pars contra quod videtur obſtare. c. cum
terra. e. eo. nam ſublata eſt libertas eligẽdi quod eſſe
non dꝫ vt ibi. ſed reſponde quod illud ꝓcedit in ipſis

electribus qui habẽt electõnem iure ꝓprio quorum li
bertas nõ dꝫ ita reſtringi qꝛ nõ dꝛ electio vbi admittit
libertas eligendi vt in.c.vbi periculum.§.ceterꝫ.ꝟ.eo.
li.vi. Iſtud vero.c.procedit in ipis ꝯpromiſſarijs qꝛ
ptãs põt reſtringi.ſunt enim iſti hoc caſu quaſi mini
ſtri ipſoꝝ canonicoꝝ eligentium.et nõ hoc dictum pro
limitatione illius.c.cũ terra. Item nõ ꝙ teſtes ſin
gulares non ꝓbant.ꝯcoꝛ.c.cãm.ꝟ.de teſti.ꝛ quotidie
ad hoc ſolet allegari iſte tex.quod tñ limita,put nota.
glo.ſing.in.l.ob carmẽ.ff.de teſti.et per ang.ð peru.
i diſputatione que incipit aſtenſis miles.et facit quod
nota.glo.ix.q.iij.in.c.nihilominus.et.c.teſtes.ꝛ per
Inn.et Io.an.in.c.qualiter ꝛ qñ.el.ij.ð accu. Itẽ
nõ et tene menti ſemp tex.qꝛ alibi non ita bñ ꝓbatur
ꝙ ſnia lata in cã beneficiali trãſit i rem iudicatam per
lapſum decennij reſpectu.ſ.ꝯtradictoris ꝟ nõ in fauo
rem bñficiati quominꝰ ſaltim iudex ex officio ſuo poſ
ſit inquirere de titulo legitimo ad qð vide glo. nota.ꝛ
qð ibi dixi in.c.i.de ꝯceſ.pbẽ. Sꝫ ꝯtra h vltimũ
opponit de.c.tenoꝛ.et.c.latoꝛ.et.c.ꝯſanguinei.ꝟ.de re
iudi.vbi patꝫ ꝙ in cã matrimoniali ſnia non tranſit in
rem iudicatã.ergo nec in matrimonio ſpũali cum iſta
iudicent a pari vt in.c.ij.de tranſla.pla. So.cõtrariũ
vidꝛ difficile ꝛ ſoluit hoſti.ꝙ ꝯtra legem diuinam ſnia
non tranſit in rem iudicatam ut in cõtrarijs.ꝟ ꝯtra le
gem canonicaꝫ papa aliqñ ſtatuit vt nõ tranſeat ſicut
cũ fertur ſnia ſup matrimonio i gradibꝰ humana lege
ꝓhibitis vt in cõtrarijs.aliqñ ſtatuit vt trãſeat vt hic.
naꝫ papa põt ſupra ius diſponere vt in.c.ꝓpoſuit.de
ꝯceſ.pbẽ.et cũ hac ſolutõe trãſeũt hic ꝯmuniter doc.
q̃ quidem ſolutio michi non videt pfecta qꝛ papa non
debet diſponere diuerſa ſine caſa'nã diſpõ capituloꝝ ꝑ
ꝯtrarijs allegatoꝝ eſt fundata ſuper peccato vt nõ.gl.
in.d.c.latoꝛ.vñ.vbicunqꝫ iminet peccatum in obſerua
tõe ſnie iniuſte non tranſit ſnia i rem iudicatã vt ibi nõ
ꝟ in cãu nr̃o iminet peccatum.ſ.ꝙ ꝑ ſurreptionis aſtu
tiam q̃s detineret dignitatem epalem.i.q.i.ordinatio
nes.ꝛ h quare poteſt dici ꝛ meliꝰ ꝙ ſnia tranſiuit h in
rem iudicatam i preiudicium volentium ꝯtradicere qꝛ
poſſunt ipi cõtradictionem obmittere ſine peccato cũ
ſponte veniant ad cõtradicendum.vñ cũ ſemel acquie
uerint ſnie nõ appellando non poſſunt amplius ꝯtra
dicere vt in.c. quod ad ꝯſultationem. de.re.iud.ꝟ hec
ſnia nõ tranſit i rem iudicatam i fauorem beneficiati in
cuius pſona iminet pecca tum vñ ſuperioꝛ pt ſp ex offi
cio ſuo inquirere.ad h quod nõ. inno.in.c.ad aures.
de reſcrip.et optime facit tex.in.c.ꝯſtitutus.ꝟ.de ap
pel.ꝛ ꝑ glo.i.c.ſi forte.ð appel.li.vi. ꝛ in.c.i.de ꝯceſ.
pbẽ.ꝛ ꝓbatur h ſm vnum itellectum i ꝟ.nos ꝟo.ꝟ in
mr̃imonio carnali peccat ꝯiunx obſeruando ſniaꝫ ꝯtra
legem diuinaꝫ vel canonicam vñ nõ potuit acquieſcere
iniuſte ſnie merito audit etiã poſt decẽniũ ne remane
at i peccato qð itellige vt dixi i.c.iurauit ð ꝓba.ꝛ rep
bat iſte tex.apte opi.inno.i.c.cum olim.de do.ꝛ cõtu.
et in.c.cum bertoldus.de re.iudi.vbi dixi ſniam lataꝫ
in cauſa bñficiali non tranſire in rem iudicatam poſſꝫ
tamẽ ſaluari ſm diſtinctionẽ p̃miſſaꝫ Sꝫ ꝯtra p̃dic
ta ꝛ ꝯtra text.ſcđo oppo.exquo eñ electio fuerat ſolẽni
ter cõfirmata per metropolitanum non debuit ampli
us admitti cõtradictoꝛ qꝛ illa cõfirmatio tranſiuit i rẽ
iudicatam exquo non fuit appellatũ ꝑ hoc.c.fi. ð elec.
li.vi.p̃terea vidꝛ i tex.quedã ꝯtradictio ſicut eñ papa
voluit admittere appellatõem ſup defectu etatis p̃ten
dens cãm ꝙ ſnia trãſiuerat i rem iudicatã pari ratõne
nõ debuit admittere appellatõem ꝙ electio fuerit cele
brata cõtra formã cõpromiſſi exquo ꝓceſſerat ſolẽnis
ꝯfirmatõ q̃ trãſiuerat i rem iudicatã cũ ab ea nõ fuiſſet
appellatũ. So.cõtrariũ vidꝛ difficile ideo qdam ſoluẽ
do dixerunt ꝙ hic fuit appellatũ ab illa cõfirmatõne q̃
ſolo non vidꝛ vera.tũ qꝛ diuinat.tũ ꝙ ſi fuiſſet appella
tum fuiſſꝫ pars audita etiã ſup defectu etatis. ꝛ quãqꝫ
doc.intelligant ꝙ ſnia lata ſup defectu etatis fuerit in
terlocutoria attamẽ exquo illa ſnia parit p̃iudicium in
principali qõne appellando a diffinitiua debuiſſet au
diri ſup illa interlocutoria licet ab ea prius non appel
laſſet vt in.c.fi.de appel.li.vi.vñ aliꝗ ſentiũt vt Inno.
ꝙ h papa ex officio ſuo iſto cõtradictores audiuit vel
fuerunt auditi ꝑ viam denunciatõis Sꝫ tu dic melius
ꝙ olim anteqꝫ emanaret.c.fi.de elect.li.vi. cõfirmatõ
electionis nõ habebat vim diffinitiue cũ fieret extraiu
dicialiter nec etiam hodie hꝫ ſemper vim diffinitiue vt
puta ſi procederet confirmatoꝛ extraiudicialiter p̃miſ
ſo edicto et nemine contradicente iuxta nota.in.c.fi.et
c.auaricie.eo.ti.li.vi.merito pro confirmatione debu
erunt audiri contradictores non tamen in modum ex
ceptõnis ad impediendũ confirmationis effectum ſed
per viam denunciationis vel accuſatõnis vt eſt tex. in
c.conſtitutus.ꝟ.de appel.et in.c.poſt electõem.de cõ
ceſ.preben.ſed ſup defectu etatis noluit papa admit
tere contradictorem in iudicio qꝛ metropolitanus pro
nunciauerat i iudicio electum nõ pati defectũ etatis et
ſic ſententia trãſiuit i rem iudicatã exquo nõ fuit appel
latũ.vel dic vt ſentit Inno.ꝙ hic reſtabat ꝯſecratio re
gule cuius impediende poterant fieri oppoſitõnes con
tra electum vt in.c.ſuper his.de accu.et de hac mate
ria vide quod plene ibi nota.et in.c. quod ſicut.e.eo.
et quod dixi poſt Inno.in.c.cum olim.de cauſa poſ.
et proprie.hodie vero an contra electum confirmatuꝫ
premiſſo edicto dubitatur an debeant contradictores
admitti ſaltim per viam denunciationis vel accuſatio
nis de quo vide per fre.in conſi.xxiij. et conſil. xxvij.
et concluſio ſua eſt ꝙ ſic ſi nihil poteſt iſti nouiter veni
enti imputari puta quia illa crimina que nũc opponit
erant occulta tempore edicti vel opponens erat nũc ex

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dyoceſim ad quod facit.c.nulli .ī. co.li. vi.et.c.ſi .qui
ma.accu.poſſunt.et ad materiam vide Inno.in.c. ad
aures.de reſcrip.vbi vult ꝙ ꝗtūcūqꝫ ſnīa tranſeat i rē
iudicatā in cā bñficiali poteſt tñ ſupioꝛ adiri ꝯtra iniu-
ſte detinentem bñficium ꝑ viam denūciatōis ⁊ ꝓ illo
dicto vīdꝛ hic tex.ſm vnum intellectū in v̄. nos vero.
Tercio oppo.cōtra tex. videt̄ eñ ꝙ iſte canonicus
non debuit ꝓuari ꝓbenda ex eo qꝛ non ꝓbauit nā a pe
na calūnie excuſatur accuſatoꝛ ꝓbando ꝑ vnum teſtē.
vt nō.doct.in.c.ij.ō calū.ſed iſte canonic⁹ habuit plu
res teſtes ſaltim ſingulares ǵ debuit releuari ab iſta
pena ꝓſumpte calūnie.So.dicūt cōmuniter docto.ꝙ
ꝯtrarium procedit vt qs excuſetur a pena iuris.ſecus
quo ad penam ſpālem ad quaꝫ qs ſe obligauit niſi ꝓ
baret.et nota ſing.hoc dictū nam non videt̄ ꝓbaſſe.ꝓ
bando minus ꝑfecte ar.in.c.ij.de tranſla.ꝑla.⁊ verba
obligatōꝛis debēt ꝓpꝛie ſumi ar.in.l.amplius.ff.rem
ra.ha.⁊ quod ibi nō.bar. Sed ꝯtra hoc facit quia
hic nō habebat iſte canonicus aliquē teſtem ſuper ipo
facto ꝑncipali qꝛ quilibet canonicus deponebat ꝙ nō
ꝯſenſerat in archidiaconū nemo autē dicebat ꝙ maioꝛ
ꝑs nō ꝯſenſiſſet cum ſcrutiniū fuerit factum i ſecreto ſꝫ
vn⁹ teſtis non facit ſemiplenam ꝓbationem niſi qñ de
ponit ſup facto ꝑncipali vt nota.dicit bar.poſt glo .in
l.ſi.C.fami.her.ergo iſte tex.nō ꝓbat limitatōem do
cto.So.ſuſtinendo eoꝝ dictū poteſt dici ꝙ nō ſolū di
ctum vnius teſtis excuſat a pena ꝓſumpte calūnie ſed
etiā cōiecture vt eſt tex.nota.in.c.i.in ſi .ī. co.li. vi.vñ
ſaltim iſti canonici ſingulariter deponētes faciebāt cō
iecturā ꝓbabilem ꝙ iſte canonicus nō calūnioſe ſe op
ponebat et ideo a pena legali debuiſſet iſte excuſari ſꝫ
nō fuit excuſatus qꝛ agebat̄ ō pena cōuentionali ⁊ no
ta.ſemꝑ hoc dictum in practica. In glo.in v̄. ſuſti
nere ibi niſi ſolus papa.cōcludit glo .in hac ꝑma pte
ꝙ ſolus papa poteſt diſpenſare circa defectū etatis cū
promouendo ad epatum et quanqꝫ glo. nihil alleget
mihi placet dictū glo.et adduco ho.tex.ī. c.nihil.Itē
faciant rōnes q̄s glo.ſubiicit in ſequenti.q. in qua gl.
exaiat nunqd epi poſſint diſpenſare vt patiēs defectū
in etate poſſit ꝓmoueri ad dignitates inferiores et ad
eccleſias ꝓchiales in qua qōne ponit duas opi. nā
quidam tenuerūt ꝙ ſic et hanc opi. ſecuti ſunt Inno⁹.
Hoſti.et multi alij Alia opinio quam ſequitur glo.hꝫ
ꝯtrariū et hanc cōtrariam opi.tꝫ Jo.an.hic et hodie
pōt hec opi.defenſari et limitari ꝑ.c.vnicum.de eta.⁊
quali.li.vi.vbi datur facultas epo diſpenſandi cū cō-
ſtituto in .xx.anno circa dignitates et ꝑſonatus nō cu
ratas.ergo ante.xx.annum non poteſt cum aliquo di
ſpenſare nec etiam poſt.xx.circa dignitates curatas
ſeu beneficia curata qꝛ ex quo illa ꝯſtō permittit certo
cāu videtur in alijs ponere regulam in cōtrarium ar.
in.c.nonne.de ꝓſump.⁊ in.c.ſi dñs.xxxij.q.vij.et i.c

ij.de ꝯiu.lepro.et hanc opi.tenet glo.in.c.lꝫ canon .ī.
co.li.vi.Itē facit tex.in.c.dilect⁹ .ī. de tē.oꝛdi.vbi pꝫ
ꝙ epus nō diſpenſat cōtra canonē niſi diſpenſatio repe
riatur ꝑmiſſa de quo ibi ꝑ Inno.et dixi plenius in.c.
at ſi clerici in.§.de adulterijs .ī. de iudi. ⁊ ꝑ archy.in
d.c.lꝫ canon.ſ iſta diſpenſatio circa etatē non reperit̄
permiſſa niſi in caſu ꝑdicto.ergo videtur omnib⁹ citra
papam ꝓhibita Nota tamen glo.in ratōne ſui naꝫ
ponit glo.hic regulā ꝙ epus non pōt diſpenſare cōtra
ꝯſtōnes ꝯcilij et quotidie ſolet hec glo.allegari.⁊ vide
glo.in.c.dilectus el.i .ī. de ꝓben.q̄ tenet idē in legato
pape vide etiā glo.i cle.i .ī. co.ti.q̄ ſentit ⁊ bñ ꝙ regu
lariter null⁹ citra papā poteſt diſpenſare ꝯtra ꝯſtōnes
ꝯcilij et facit.c.ſignifi caſti.e.co.vbi papa ſolū excipit
auctoꝛitatem romani pontificis.ad idem.c. poſt tranſ
lationem .ī. de renū.vbi papa reddit ſe difficilē ad di
ſpenſandū cōtra cōciliū et vide qō nota .pau. in dicta
cle.i.et ſpe.in ti.de lega.ſub rubrica de diſpenſa.§.cō
ſequēter.v̄.generaliter.dico ꝑ archy.lxvi.di. i ſumma
vide tamē oino do.de rota.deci.cdiiij.vbi dicūt ꝙ ex
magna cā neceſſitatis vel vtilitatis pt epus diſpenſare
et all'.Jo.ō lig.in.d.c.at ſi clerici.hoc dictū puto poſ
ſe ꝓcedere qñ oꝛiretur aliqua cā vrgens de nouo et in
cogitata veriſilr ꝑ cōcilium tpe edicte ꝯſtōnis ar.ꝯ.
in.l.ſi hoiem.ff.manda.vbi ex tali cā nouiter oꝛta pōt
ꝓcuratoꝛ generalis inhibere ſpāli ne exequatur māda
tum ſibi ꝑ dñm iniunctum et ꝑ illā legem ⁊ ſit nota.
bal.in.l.oēs populi.ff.de iuſ.et iur. ꝙ ex cā magna pt
epus etiam ſtatuere contra canonem quod intelligē de
cā veriſilr tunc non cogitata modo ꝑdicto ita ꝙ nō ſit
veriſimile ꝙ princeps admiſiſſet diſpenſationem ſeu
ꝯtrariam ꝯſtōnem ſi illam cām cogitaſſet facit qō no-
ta.archy.in loco ꝓalle.et vide ad hanc materiaꝫ quod
pleniſſime dixi in.d.§.de adulterijs.et ꝑ hoc pt ſolui
alia queſtio nunquid epus poſſit diſpenſare circa defe-
ctum etatis cum promouendo ad oꝛdines.nam ideꝫ
dicerem quod in qōne precedenti per cle. generalem.
de eta.et quali.et quod ibi nota. Nec ob.c. preterea.
all'.in glo.ꝓ contraria opi.quia illud loquitur in pati
ente defectum in oꝛdine ſacro naꝫ talis defectus de fa
cili poteſt ſuppleri et hodie ſcōm opi.cōmunem non ē
neceſſaria in illo caſu diſpenſatio de quo plene dixi in
c.ducum.e.co. In glo.in v̄.iuramento.ibi vl' dic
ꝙ licet cauſa ſit ſuper re ſpirituali ⁊c̄. nota bene hanc
ſecundam ſo.glo.vult enim ſing.ꝙ cum agitur poſſeſ
ſoꝛio puta ad reſtōnem rei non poteſt dici cauſa ſpiri-
tualis qꝛ non agitur ſpūaliter ſꝫ agatur de re ſpūali ⁊
facit hoc dictum vt poſſit talis cauſa agitari coram iu
dice ſeculari quod an ſit verum vide quod dixi i .c.ſi.
de iudi.et plenius in.c.literas.de iur.calū. ſ q̄ ad ꝑn
cipalē materiā hui⁹ glo.ceſſat difficultas ſpius dupľr
ꝑmo qꝛ iſte tex.nō loqͭ̄ de iuramento calūnie ſꝫ de iu

ramento malicie/ qḋ pt exigi quotiens iudici videbitur
vt in.c.ij.§.eo.ti.li.vi. In gl.i v̇.⁊ ſi tres .ibi vnde
mca⁹ vſq3 ſigna iſtã pticulam glo.vſq3 ad finem.ex q̃
nõ ⁊ tene menti ꝙ vbi ex natura negocij ñ põt haberi
alia pbatio admittũtur i teſtes nõ idonei nã iſti cõpro
miſſarij ñ ſunt iudicãdi idonei cũ ex iſto facto poſſent
reportare laudẽ ⁊ vituperiũ cederet eñ ad eoꝝ vitupe
riũ ſi eoꝝ electio retractaret̃ et ecõtra ad laudẽ ſi appro
baret̃ ſ; vbi ex dicto teſtis põt ſibi aſcribi laus vel vitu
periũ nõ dꝫ iudicari idoneus iuxta nõ.in.c.inter dile
ctos.de excẽſ.pla. et in.c.cum a nobis.§.de teſti.vbi
plene hũc articulũ expediui ſ; admittunt̃ iſti q̃ cũ i ſe
creto fuerit factũ ſcrutiniũ nõ poterant alij p̃ter eos in
hac re perhibere teſtimoniũ facit qḋ in ſili habet̃ in.l.
cõſenſu.C.de repu.et in.c.veniens.el.ij.in fi.de teſti.
cogẽ.et idẽ qḋ iſta glo.tꝫ Io.an.in.c.fi.de teſti.li.vi.
ſup glo.ij.et vide ad materiã hui⁹ glo.qḋ nõ.Inn.in
c.ij.de arbi.et ibi etiã tetigi et adde ad p̃dicta dictam
bar.in.l.qdaꝫ relegatus.i fi.ff.de re.dub.vbi p iſtum
tex.dicit ꝙ ſi plures officiales eligerũt titiũ in ptãtem
⁊ nũc non ꝯſtat de quo titio ſenſerint q̃ plures reperi
untur eiuſdem nois ⁊ cognominis ꝙ ſi ſaltim duo ex
illis officialibus deponãt de quo ſenſerint ſtãdũ ẽ illo
rum teſtimonio ⁊ idẽ dic i ſimilib⁹ q̃õnib⁹ In gl.in
v̇.oſtenſum.in fi.Item dic ꝙ h̃ ꝯſtabat de ꝯpromiſſo
ideo debebat p̃ſumi ꝙ erat liberꝫ.ſi enim canonici di/
cunt ꝙ fuit reſtrictum debẽt ipi hoc pbare q̃ opponẽ
ti incũbit onus pbandi.vi.q.vltima.actor qḋ aſſue/
rat.et in.l.ei.ff.de pba.et regulariter qs habeat pba/
re qñ aliqd opponit̃ ꝯtra electum vel electõnis formaꝫ
vide p Io.an.i regula infamib⁹ de re.in.li.vi.in mer.
vbi ꝯcludit ꝙ regularit̃ on⁹ pbandi incũbit opponẽti ⁊
vidoꝝ pbari in.c.i.§.c.li.vi.⁊ h̃ vide tñ ꝙ dixi i.c.cũ no
bis.e.eo. In gl.i v̇.obligauit.ibi ſpem p̃mioꝝ.dic
ꝙ ibi obligauit ſpem quã habebat i p̃mio ſeu i ſalario
h̃ obligauit ipm p̃miũ.i.ipm beneficiũ iam adeptũ.p̃/
terea iſta obligatio fuit facta cõſentiente ſupiore alias
cũ vt dicũt doct.⁊ bñ nõ p̃t qs ſe obligare ad penam
beneficij perdendi ar.in.c.qḋ i dubijs.et in.c.admo
net.de renun.⁊ in fi.glo.adde.c.i.§.adicientes.§.eo.ti.
li.vi. In glo.pe.ibi ad h̃ dicas.nõ.glo.vſq3 ad fi
nem q̃ quotidie ſolet allegari ex qua habes ꝙ ſicut in
criminib⁹ ⁊ i popularib⁹ actionibus ꝯſumit̃ actio vno
agente niſi i caſibus h̃ exceptis ita cũ opponitur cõtra
electũ ſeu ꝯfirmatũ et idem videtur cũ agit̃ cõtra cleri
cum ciuiliter vt priuetur beneficio vt ſi vno agente fuit
abſolutus nõ admittatur deinceps alius volẽs idẽ fa/
ctum refricare dic tñ ꝙ pprie non ẽ iſta actio popula
ris ſ; quaſi nã in actionib⁹ popularib⁹ non admittitur
pcurator vt in.l.licet i popularib⁹.ff.de pcu.ſ; in iſta
actõne de qua in tex.vel in ſimili admittitur vt i.c.ſup
bis.de accu.in fi.et de hoc p Io.an.in.c.dudum.el.

ij.§.eo.ti.poteſt etiam dici ꝙ ſñia lata ſuper etate fa/
cit ius que ad omnes ſicut lata ſuper ingenuitate vt.ff
de ſta.ho.l.ingenuum.ſm Hoſt.et vide ad materiam
Inno.in.c.cãm.el.ij.§.qui filij ſint legi.et quod ibi
dixi.

Vm in iure. Hoc.c.legit̃ varijs modis ſed inherẽdo
verbis litere h̃ dicit in ſumma Si ex ſeptem
cõpromiſſarijs tres eligũt quartum ⁊ ille ꝯſentit et eſt
idoneus ꝯfirmabit̃ electio.vel aliter ſm intellectum in
trinſecum.Si electio fit ex forma compromiſſi elect⁹
ꝯſentiendo electõni de ſe facte a media pte eligentium
auget numeꝝ et electionem pficit ⁊ ẽ caſus ſing.ſcḋm
iſtum intellectũ.In prima ponit̃ decīſum exordiũ no
tans querentẽ.In ſcḋa cõſultatio ex cõpromiſſo ſup
duplici electõne facta.In tercia ꝯſultationis reſpõſio
cum duplici determinatione.ſcḋa ibi tue cõſultatõnis
articulus.tercia ibi ſuper eo. Nota p̃mo iũcta deci
ſa ꝙ redarguendus ẽ iuriſperitus q̃ dubitat de eo qḋ
nil vel parum dubitationis habet nam h̃ in antiqua li
tera ſequebat̃ et cum habeas copiam peritoꝝ nõ poſ
ſum⁹ nõ mirari ꝙ ſup qbuſdaꝫ articulis qui aut nihil
modicum dubitationis hñt nos ꝯſulere voluiſti et fa/
cit cõtra eũ q̃ ponit ꝯcluſiones nõ multũ dubitabiles
Et ex hoc nõ ꝙ lex debet eſſe in dubio ⁊ ideo ſemp dꝫ
in dubio interpretari vt decidat caſum dubiũ.ex quo i
fertur ꝙ ſi vna lex vel canon poteſt habere duos intel
lectus vnum indubitabilem ⁊ alium dubitalẽm debe/
mus illũ cape q̃ decidit caſum dubitabilem vt in.l.i.i
fi.ff.ad municipa.et in.l.qḋ labeo.ff.ad carbo.tamen
quo ad iſtum tex.dic ꝙ iſta queſtio eſt multum dubi/
tabilis adeo ꝙ ſcḋm Io.an.indigeret declaratõe p̃n
cipis vt patebit ex infra dicendis ſed admiratio pape
poteſt referri ad alios articulos qui h̃ decidũt̃ No
ta ſecundo ꝙ articulus q̃ñq3 ponitur p pte ꝯſultatio/
nis.aliqñ hꝫ aliam ſignificatõnem ⁊ vide glo.in.c.ij.
de teſtij.li.vi. Nota tercio ꝙ p̃t p ꝯpromiſſum pui
deri non ſolum dignitati ep̃ali ſ; etiã inferiorib⁹ digni
tatibus ſeu pſonatibus.et cõcordat.c.cãm.e.eo.⁊ pu
to eadem rõne ꝙ habentes electionem q̃ruũcunq3 iure
pprio pñt i alios compromittere.ſecus ſi iure alieno
cum videatur tunc electa induſtria perſone ar.in.c.fi.
de offi.dele.et in.c.is cui.eo.ti.li.vi. Nota quarto
ex fi.ar.ꝙ ex ſola electione quis p̃t ꝯſequi ius decana
tus abſq3 aliqua confirmatione valet ergo conſuetudo
vt ſaltim in iſtis minorib⁹ electus conſequatur plenũ
ius ex ſola electione quod videtur tenere bal.in auctẽ
tica habita.C.ne fi.pro pa.regulariter tñ exigitur con
firmatio etiam in officijs ſecularibus de quo vide gl.
nota.in.l.priuatorũ.C.de iu.om.iudi.⁊ vide qḋ dixi
e.eo.in.c.cũ eccleſia.⁊ pleni⁹ i diſputatõe que incipit
gandulfus ⁊c̃. In glo.ibi dicunt quidam hec glo.

format q̄ſtionem nūq̄d ꝯpromiſſarij poſſint vnū ex ſe
eligere ſi i cōpromiſſo nō fuit hec ptās expſſe collata
Et ponit circa hoc duas opi. nā q̄dam tenuerūt q̄ nō
et hanc opi. ſequitur glo. hic quam dicit probari per. l.
non licet. et. l. ſi in emptione. ff. de contra. emp. in qui
bus iuribus patet q̄ tutor non pōt rem pupilli a ſeipſo
emere licet ſit deputatus ad diſtrahendum. et idem te
nuerunt Tā. et Jo. de deo. ꝛ Boa. s. eo. in cauſis. ſed
contrariam opi. quā recitat hic glo. in prin. tenuit Jo.
in. c. q̄ ꝯpatum. viij. q. i. Itē hoſti. Inn. Compoſ.
ꝛ multi alij h ꝛ ē quaſi ꝯmunis opi. ꝫ etiā Accur. glo.
iuris ciuilis. in. l. plane. ff. quod cuiuſq; vni. no. et
archy. in. d. c. q̄ ꝯpatum. et videtur hec opi. ſatis ꝓba
ri p iſtū tex. et melius facit. c. cū in veteri. ꝭ. eo. Itē
ex contraria opi. poſſet ſequi fraus et abſurditas ſcḋꝫ
hoſti. nam iter compromiſſarios poſſent fraudulenter
poni illi de qb⁹ vtilius poſſet eccleſie ꝓuideri. nec ob
ſtant iura all. p glo. loquūtur enī q̄n ptās daſ vni. qꝛ
etiam certo caſu pōt emere tutor rem pupilli ſi hoc fu
erit palā et fraude ceſſante vt in. l. pupillus. ff. d̄ aucto.
tu. hic aūt loquimur cū ptās cōpetit plurib⁹ vñ non pt̄
dici q̄ elect⁹ oriatur a ſe ſcḋ potius vocatur a deo et a
ſocijs et facit qḋ legi. et nota. in ſimili in. l. cū ipſe. C.
de ꝯtrahē. emp. et hec faciunt optime in ar. q̄ plures
deputati ad diſtribuendū certa bona ad pias cauſas
poſſint illa diſtribuere in aliquē ex ſeipſis dūmodo ali
as egeat. ꝛ circa h vide plen⁹ dixi in. c. i. de coha. cle.
et mu. Item facit q̄ ſi certi officiales deputanſ ad
eligēdū aliquos officiales pñt aliquē ex ſeipſ eligere
niſi forma ptātis eis tradite reſiſtat. ſec⁹ dic cum ptās
eſſet eis tradita vt ſeqtur in gl. naꝫ iſte eligendo ſeipm
eſſet tanq̄ ambicioſus repellēdus. viij. q. i. in ſcriptu
ris. etiā ſi iuraſſet eligere idonorē. qꝛ vt dicit h Inn.
et bñ q̄lꝫ dꝫ in ſeipſo recognoſcere culpā. v. di. ad e⁹
c. de alio debet p̄ſumere bonū vt in. c. ſi. de preſump.

In glo. ſi. ꝓ itellectu glo. oppo. ꝯtra tex. videt enim
q̄ iſta electio facta a tribus ꝛ ſeptē ꝯpromiſſarijs nul
lo mō valere debuerit. tñ qꝛ forma ꝯpromiſſi expreſſe
habebat vt deberet q̄s eligi ab omnibus vel a maiori
pte vt patet hic in tex. tum qꝛ hoc videtur de iure cōi.
vt in. c. qꝛ ꝓpter. ꝛ. c. eccleſia. ꝭ. e. facit. c. ſi. de re iudi.
So. glo. mctu cōtrarij dicit q̄ pſona iſtius electi ꝯſen
tiendo electioni de ſe facte auget numeꝝ eligentiū ꝛ ſic
ex ſeptē habuit q̄tuor ꝛ p ꝯñs maiorem ptem dixit tñ
in fine q̄ hodie non valeret talis electio qꝛ pſona ele
cti non dꝫ ꝯputari in numero eligentium p. c. cumana.
ꝭ. eo. et ſic ſentit glo. q̄ hodie iſtud. c. ſit ſublatū qḋ ē
ꝯtra id quod habetur. s. in ꝓhemio naꝫ fruſtra fuiſſet
hic poſitū ſi eēt correctū p illud. c. cumana. Itē contra
p̄mū dictū glo. facit vt ñ debeat ꝯputari in numero qꝛ
aut iſte ꝯſenſit electioni fiende ꝛ tanq̄ ambitioſus ē re
pellēdus aut electioni iam facte ꝛ cū nō eēt facta a ma

iori pte nō poterat adhuc p̄ſtare ꝯſenſum cū nō diceꝛ
vocatus a deo exquo electio nondū eſt facta a maiori
pte vt in. d. c. eccleſia. et in. c. qualiter. s. eo. So. mctu
huius ꝯtrarij dixit hic Inn. q̄ iſte ꝯſenſit electioni iā
facte qꝛ ꝛ ſi nō habuit maiorē ptem habuit tñ equalē
ꝛ ſaniorē fuit enim ps ſua ſanior ex ordine ꝯpromiſſi
naꝫ fuit dictū vt poſſent eligere ex ſe vel ex alijs. ex or
dine enī litere colligitur q̄ iſta ps fuit ſanior ar. in. c.
mandato. de p̄ben. li. vi. et in. l. quotiens. ff. de vſufru.
hec opi. Inno. ē fundata ſup ea opi. que hꝫ q̄ electio
facta a parte ſaniori dicitur eſſe facta a maiori vt nō. ꝭ.
c. ſcriptum. et. c. eccleſia. que q̄dꝫ opi. cōiter dānatur
duo enī requirūtur copulatiue ad validitateꝫ eoꝝ que
fiūt ab vniuerſitate vt fiant. ſ. a maiori pte et ſaniori vt
in. d. c. qꝛ ꝓpter. ꝛ in. c. i. de his q̄ ſi. a ma. par. ca. vbi
etiā tetigi. et ex his patet q̄ lect. Inn. nō eſt vera ꝛ ex
preſſius ſibi reſiſtit. c. eccleſia. ꝭ. eo. aliā lecturā poſuit
hic Compoſ. dicens q̄ pſona electi ꝯputatur hic i nume
ro eligentium ex forma ꝯpromiſſi qꝛ fuit dictū vt ex ſe
poſſent eligere vñ licet alias ceſſante hac forma potu
iſſent eligere vnū ex ſe elect⁹ tñ non haberet augere nu
merum hec lec. Compoſ. non placet Jo. an. et bene qꝛ
non hꝫ in ſe rōnem ſufficientem nā lꝫ fuiſſet dictum vt
poſſent vnū eligere ex ſe nō tñ ſequitur q̄ tacite volue
rint vt pſona electi ꝯputaretur in numero eligentiū cū
iſta ſtent ſimul qḋ vnus eligatur ex ſe ꝛ qḋ electio fiat
a maiori pte ipſoꝝ et non ꝓbat hoc eſſe qḋ ab hoc cō
tingit abeſſe vt in. c. ij. de tranſla. prela. ꝛ in. l. neq; na
tales. C. de ꝓba. procederet enim ꝯſideratio Compoſ. ſi
fuiſſet cōpromiſſum in duos hoc adiecto vt poſſent
vnum eligere ex ſe nā tūc tacite voluiſſent compromit
tentes qḋ vox electi cōputaretur cum aliter nō potuiſ
ſet fieri electio a maiori parte Tertiaꝫ lect. ſeu quartā
poſuit hic hoſti. dicens q̄ vbi proceditur p viam com
promiſſi vox electi auget numeꝝ et cōſentiendo electi
oni ſue perficit ipſam electionem quo caſu ꝓcedit iſte
tex. Aut proceditur per viam ſcrutinei et nō ꝯputatur
in numero vt in. c. cumana. qḋ glo. adduxit in ꝯtrariū
ratio diuerſitatis ſm eū ē qꝛ cum ꝓceditur p formam
cōpromiſſi non debet eſſe cōpromiſſarijs officiū dā
noſum. Item quia electus non oritur a ſe ſicut oriret
in forma ſcrutinij ꝛ cum hac lect. hoſti. tranſeūt hic cō
muniter doct. ſeculares. ſed conſidera qꝛ ratio hoſti. ē
nimis breuis ſed per alia verba clariora loquitur Jo.
an. poſt eū in. c. p veſtras. ꝭ. de in. pa. et h et dic qḋ ve
ra rō diuerſitatis ē qꝛ ꝯpromiſſum nō artat ad ſuādā
formā q̄. c. qꝛ ꝓpter. ꝭ. eo. vt ibi patet vñ pñt ꝛ ſolent cō
promiſſarij eligere palā vt vnuſquiſq; audiat vota ali
orum. vnde cuꝫ quis nō poſſit eligere quin ſciat ſe ab
alijs electum conſentiendo electioni de ſe facte a par
te equali non videtur ambitioſus nec oriri a ſe cum ſit
p̄us vocatus a deo et a ſocijs merito ꝯſentiēdo auget

numerū cū ſit vnus de habētib⁹ ptātem nec diſpoſuit
pncipaliter in ſeipſum ſed poti⁹ diſpoſitioni ab alijs
facte ꝯſentit nec eſt hoc ambitioſum ſ meritoriū ⁊ offi
ciū caritatis ſi bono corde fit ar. viij. q. i. q epatum. ſ
qñ pceditur p formā ſcrutinij cū in ſecreto quilibet ꝯſenti
at ⁊ ſic ignoret an fuerit ab alijs electus non pōt ꝯſen
tire in ſeipm qꝛ ſic videret ambicioſus a ſeipſo oriri et
ex hac rōne dico ꝙ nō debemus ꝑiſe diſtinguere iter
formam compromiſſi et formam ſcrutinij. nam ⁊ com
promiſſarij poſſent pcedere p ſcrutiniū ꝑuatum quo
cāu nō poſſet electus conſentire in ſeipm qꝛ oriretur a
ſe niſi ex poſtfacto poſt publicatōez velit recedere a cō
ſenſu alij preſtito et ꝯſentire electioni d ſe facte vt hic
ſubicitur i hac glo. ſ idem eſſet in forma ſcrutinij vbi
acceſſorie nō eet ſeruāda forma. c. qꝛ ppter ideo poſſu
mus ⁊ melius diſtinguere ſic ꝙ aut ſumus i caſu in q
ē ſeruando neceſſario forma. c. qꝛ ppter vtputa in ele
ctione epi vel plati regularis p cuius mortē remanet
eccleſia viduata et tunc anteꝗ̄ vox electi computetur i
numero eligentiū qꝛ a pncipio non poteſt qs ꝯſenti
re in ſeipm cum qs debeat conſentire in ſecreto nec ex
poſtfacto. ſ. poſt publicatōem pōt accedere ad aliā ele
ctionem cū conſenſus de ſubſtantia debeat preſtari in
ipſo ſcrutinio ita ꝙ cōſenſus poſtea ſuperueniens nihil
operatur. vt in. d. c. qꝛ ppter. iuncto. c. auditis. eo. ti.
aut ſumus in cāu in quo nō eſt neceſſario ſeruanda il-
la forma iuxta nota. p glo. in. c. ſicut nūc. et in. c. is cui
. j. eo. li. vi. et tunc aut fit electio cunctis audientib⁹ aut
per ſcrutiniū priuatum. primo caſu poteſt pcedere di
ſpoſitio huius. c. cum ſemꝑ ſubſit eadē ratio cum non
oriatur a ſe nec ſit ambicioſus exquo videt ſe electū ab
alijs puto tñ ꝙ ad hoc vt iſte poſſit ꝯſentire electioni
de ſe facte oportet ꝙ vox ſua vna cum alijs q eū elige
runt conſtituat maiorem partē. ſecus ſi ad paritatē dū
taxat perducit vota aliorum vt ſenſit h phi. videretur
enim ambicioſus ſi conſentiret electioni de ſe facte ex
quo electio nō pducitur ad maiorem partem vna cū
conſenſu ſuo ſ ſi fuiſſet proceſſum per formā ſcrutinij
priuati non poſſet iſte conſentire a principio in ſeipm
cū ignorat an alij in eū ꝯſenſerint credo tamen vt. s.
dixi ꝙ ſi iſte electus ab equali pte conſenſiſſet in ſcruti
nio priuato in alium qui non eſt electus a maiori pte
ꝙ poſſet recedere facta publicatione ab illa noīatione
⁊ conſentire electioni de ſe facte ⁊ ꝯſentiēdo augere nu
merū qꝛ exquo neceſſaria non eſt ſeruanda forma. c. qꝛ
ppter. poteſt augeri numer⁹ per acceſſum ſicut ſeruat̄ i
electione pape iuxta nota. in. c. licet. s. eo. et in electio
ne Imperatoris vt nota. in. c. j. proxi et hoc eſt quod
voluit glo. hic et in ſequenti. q. et hec videntur fuiſſe d
mente Io. an. in regula in toto. de re. iur. in merc. li.
vi. vbi dicit ꝙ ſi omnes canonici eccleſie cathedralis
ſunt mortui preter duos poteſt vnus alium eligere in
epiſcopum et electus conſentiendo auget numerum vt
hic ita ꝙ electio non dicatur facta ab vno ſed a toto ca
pitulo nam et iura dicūt ꝙ electio pōt eſſe cōcors vt i
c. ꝗ̄ ſit. xviij. q. i. ſed non poteſt dici concors ſi elect⁹
conſentiret in alium. ergo de mente iuris eſt ꝙ electus
conſentiēdo electioni ſue computetur in numero eligē-
tium quod intellige modo pdicto. et fortius predicta
procedunt quando compromiſſum fieret in duos nā
vnus poſſet eligere alium et electus ꝯſentire vt voluit
hic hoſtien. et bene. Et ſcdm predicta limitarem ⁊ di
ſtinguerem vnum dictum hoſti. hic in eo ꝙ dicit ꝙ in
electione pape poteſt habere locum id quod hic dicit
ꝙ vox electi auget numerū eligentium intelligo enim
quando fit electio per ſcrutinium priuatum vel quan
do facta publicatōne recederet electus a nominatōne
de alio facta in quem non conueniat maior pars et cō
ſentiret electioni ſue. qualiter autem debeat iſte electus
conſentire electioni ſue ad hoc vt augeat numerum eli
gentium. dicit hic phy. et bene ꝙ non debet dicere eli
go vel coeligo meipm ne principaliter diſponeret i ſe
ipſum contra. c. ſi. de inſti. ſed debet ſic dicere cōſentio
electioni exquo adhuc non eſt perfecta cum nōdum ſit
facta a maiori parte ſed ab equali dic ꝙ licet nondum
ſit facta a maiori parte ſed eſt tamen in fieri non ē eñ
omnino fienda ſed conſentiendo illico augetur nume-
rus ſicut i ſimili nota. in. c. pterea. j. de appel. p Inno.

An aūt poſſit iſte electus ſp ꝯſentire electioni d ſe
facte dic ꝙ nō ſcdm doct. debet enim conſentire infra
tempus a iure ſtatutum ad electionem fiendam vel in
compromiſſo appoſitum nā cum electio perficiat̄ ſuo
conſenſu demum intercedēte oportet ꝙ conſenſus ſu⁹
intercedat infra tempus electioni fiende prefixum ar. i
l. bonorum. ff. rem ra. ha. et facit quod nota. glo. in. c
ꝗ̄ ſit. d elec. li. vi. Ultimo pro declaratione dictoꝝ
et tex. queritur quid ſi aliqui ex cōpromiſſarijs elege
runt ſcienter indignum nūquid valeat electio facta ab
alijs de idoneo ſi non conſtituunt maiorem ptē oim
hec queſtio dependet ab alia nunquid poteſtas iſto-
rum compromiſſarioꝝ qui elegerunt ſcienter indignū
deuoluatur ad alios cōpromiſſarios qui non delique
runt an debeat ad capitulum nam ſi redit ad capitulū
non valet electio quia non eſt facta a maiori pte Ho.
dicit hic hoſti. quod talis electio non valeret in termi
nis huius. c. propter formam appoſitam in compro-
miſſo nam fuit dictum quod electio fieret ab omnib⁹
vel a maiori parte iſta autem non reperitur facta a ma
iori parte et ſic ſentit ꝙ ceſſante tali forma valeret ele-
ctio facta a minori parte exquo alij ſunt priuati ſed
mihi nō placet hec conſideratio hoſti. nā ⁊ ſi nihil fuit
dictū i cōpromiſſo tñ tacite itelligitur vt fiat ab omni
bus vel ſaltem a maiori parte vt dixi in. c. precedenti.
vnde quemadmodū valeret electio facta a maiori pte

ex quo alij cõpromiſſarij ſunt ꝓuati qꝛ elegerũt ſciẽter indignũ ita dꝫ valere cũ fuit dictũ in cõpromiſſo vt fieret ab omnib⁹ vel a maiori pte nã alijs ꝓuatis electio põt dici facta ab omnib⁹ qꝛ fuit facta ab illis in quos tota ptãs erat deuoluta vt habet̃ in ſili in.c. ꝯgregato ꝟ. c.nã certũ ẽ qḋ etiã ꝯpromiſſarij eligẽtes ſcienter indignũ ſunt ꝓuati ptãte eligẽdi vt in.c.ſi ꝯpromiſſari⁹ ꝟ. eo.ti.li.vi.nec delictũ maioris ptis dꝫ nocere minori pti vt ptãs redeat ad capitulũ nã illud.c.ſi ꝯpromiſſari⁹ loquitur qñ oẽs ꝯpromiſſarij elegerũt ſcienter indignũ tũc eñ ptãs redit ad capitulũ.ſec⁹ ſi oẽs eligunt ⁊ electio facta a minori reputur facta de idoneo. ⁊ predicta nõ.faciunt eñ nedũ ad electiones que fiunt ad eccleſiaſtica officia ſed etiam ſecularia.

Elect⁹ in imperatorẽ a maiori pte illoꝝ ad quos ſpectat electio ſi fuerit idone⁹

Venerabilem.

p papã ꝯfirmabit̃. ẽ vt dicit Cal. ⁊ bñ meli⁹ ⁊ ꝓprius dꝛ approbat̃ qꝛ nec i iſto nec i alio iure ꝓbat̃ ꝙ electio imperatoris ꝯfirmetur per papã ẽ approbat̃ ⁊ ad h vide bonũ tex. in cle. romani. de iureiur. vbi ponũtur formaliter verba qbus vtitur papa i exaltatione electõis imperatoris nã denũciat ⁊ declarat electum eẽ idoneũ vt clarius et latius ibi habetur. vel ſumma aliter iſtum tex. et pinguius ſic. Electio imperatoris ſpectat ad ꝓncipes germanos tres prelatos ⁊ quatuor laicos ⁊ electio facta p eoꝝ maiorẽ ptem ceteris non contemptis tꝫ et ad papam ptinet electum examinare approbare ⁊ inungere conſecrare et coronare ſi eſt dignus vel reicere ſi eſt indignus vt qꝛ ſacrilegus excõicatus tyrann⁹ fatuus hereticus paganus periurus vel eccleſie perſecutor. et electoribus nolentibus eligere papa ſupplet ⁊ data paritate vocum eligentiũ nec accedente maiori ꝯcordia põt papa gratificare cui vult hoc dicit nõ. iſte tex. Diuiditur nam in ꝑma ponit reꝓhenſionem legati. In ſcda ibi verũ captando beniuolentiã principum ipſoꝝ ius et ptãtem declarat In tercia ibi obiectioni. rñdet ei qḋ obiciebat̃ ꝯtra legatũ In quarta ibi eos. monet ꝑncipes vt adhereãt Ottoni ⁊ recedãt a Philippo ⁊ ꝙ hoc facere debeãt ꝓbat q̃tuor rõnibus. In tercia ibi nobilitatem. hoc ſpãliter mãdat duci i ſuprascriptione nominato. et vt habeas ꝑfecte itellectum litere premitte ꝙ dum olim eccleſia romana eſſet oppreſſa ab Aiſtulpho rege lõgobardoꝝ papa requiſiuit auxilium ab imperatore qui olim habitabat in grecia naꝫ poſtq̃ ciuitas Romana vbi erat imperium fuit tradita eccleſie per Cõſtantinum imperatorem Imperator fuit ad habitandum in grecia et fecit edificari ſeu ampliari ciuitatem Conſtantinopolitanam tunc nobiliſſimã. et qñ ille imperator qui tunc regnabat in grecia noluit eccleſie preſtare auxilium papa illum priuauit ⁊ imperiũ tranſtulit in germanos dando ptãtem ſeptẽ principibus Alemanie quoꝝ tres ſunt ꝓlati. ceteri vero laici quos nominat glo. in. c. ad apſice. de re iudi. li. vi. vt haberent eligere futuꝝ imperatorem ⁊ hac poteſtate et ordinatione ſtante vacante imperio electores diuiſerũt ſe in duas ptes nam qdam conuenerunt in philippum ducẽ. alij vero in Otton. ẽ legatus pape q erat in illis partibus ex mãdato ipſius pape in ꝑdicationibus et alijs collationib⁹ ſuis ⁊ etiam i ſuis literis denunciauit pſonam ottonis idoneam ad imperiũ obtinendum et pſonam philippi declarauit indignam et ſuadebat oĩbus q̃tenus recederent ab obediencia philippi et adhererent Ottoni. principes et alij q̃ adherebant philippo querelarũt apud romanũ põtificem dicentes ipm ꝑperam ꝓceſſiſſe quia aut in illa electõe vel approbatione geſſit perſonam electoris et tũc poſuit falcem in meſſem alienam vtpute quia electio non pertinebat ad legatum ẽ ad ipſos principes. aut geſſerat perſonam cognitoris. i. iudicis et cum ꝓceſſiſſet altera partium abſente. ſ. philippe minime citata iniuſticiam illi fecerit. papa vero hic ſcripſit duci qdam q iurauerat philippo fidelitatem tanq̃ imperatori. primo captando beniuolentiã ꝑncipum dicens ꝙ ad principes illos alemanie de iure et antiqua conſuetudine ptinet electio imperatorum ẽ ipſi debent recognoſcere ſicut recognouerant ꝙ auctoritas examinandi perſonaꝫ electam ſpectat ad papam q̃ eum vngit conſecrat et coronat. Scdo rñdet papa obiectioni q̃ fiebat cõtra legatũ dicens ꝙ nõ ꝓceſſerat vt iudex neqꝫ vt elector ſꝫ vt denũciator nã denũciauit ꝓpter crimina publica ipſius philippi ei⁹ pſonam eſſe indignã ad imperiũ obtinendũ et cũ illi⁹ crimina eẽnt notoria non erat op⁹ pcedere iudicialiter ꝑſertim cum electores illius philippi proceſſiſſent alijs electorib⁹ cõtemptis ⁊ nõ vocatis

Deniqꝫ i tercia pte papa ꝯfirmãdo ꝓceſſum legati declarauit illũ philippũ ducẽ indignũ ⁊ Ottonem electum declarauit idoneũ et ꝙ hoc facere poſſet ꝓbat iure et exemplo vt ptꝫ in litera. Quarto ꝑncipl'r inſerit papa aliã cãm q̃ reddebat illũ Philippũ indignũ vel ei⁹ electõem nõ eſſe admittẽdũ qꝛ pater ⁊ frater immediate ꝑfuerant imperio. vnde ſi iſte philippus nunc obtinuiſſet imperiũ videretur ꝙ non ex electõe ſed ex ſucceſſione deferretur imperiũ Ultimo papa monet iſtum principem cui ſcribit vt oĩno debeat recedere ab illo philippo non obſtante iuramento ſibi preſtito qꝛ cum fuit preſtitum ſibi tanq̃ imperatori illo reprobato ad imperium obtinendum non eſt huiuſmodi iuramentum obſeruandũ Nota ꝑmo ibi in meſſem alienam. ꝙ non licet legato etiam de latere pturbare ꝑuilegium alteri p romanum pontificeꝫ ꝯceſſum. ad hoc bona glo. in. c. pro illoꝝ. ꝟ. de ꝑben. q̃ vult h ꝓcedere etiaꝫ ſi priuilegium ſit clericis conceſſum Iuxta literã vero collige ꝙ nõ licet ponere falcem i meſſem alienã

tempore tamen neceſſitatis licet de quo dic vt in.c.di
ſcipulos.de ꝯſecra.di.v.nec licet trāſire p agꝛ alienū
dño inuito niſi in quibuſdaꝫ caſibus a iure expꝛeſſis de
quo vide glo.i.di.omnes leges.et in.l.diu⁹.ff.ð ſer-
uitu.preci.vbi dicit tex.ꝙ non licꝫ venatoribus ſeu
aucupib⁹ tranſire p agꝛ alienū cauſa venandi ſeu au/
cupandi ¶Nota ſcdo ibi derogauerat dignitati.ꝙ
eligere imperatorem ē dignitas ⁊ ſic notoꝛ⁹ ipſius pn
cipis dicit habere dignitatē vt in.l.vnica.C.ð māda.
pnci.nota.bar.in.l.iij.ff.ad legem iul.repetū.fortius
ipſi electores cenſendi ſunt habere quandā dignitatē
eſt tamen dignitas ſine iuriſdictione naꝫ multis alijs
modis pōt capi dignitas de qbus vide bonā glo.in
c.quia nonulli.de cle.non reſi.et per bar.in.l.i.C.de
dignita.li.xij.et vide qō dixi in.c.de multa.de pben.

¶Nota tercio ibi abſente altera partiū ⁊c.ꝙ pperaꝫ
pcedit iudex etiam ſi ſit legatus pape parte nō citata
vide regulariter nō valet.pceſſus.ix.q.ix.caueant.et i
c.omnia.et in.c.ij.de teſti.quinimo etiam ſnīa ipſius
principis eſt nulla ex defectu citationis vt eſt glo.nō.
⁊ ibi per bal.in.l.fi.C.de legi.facit cle.paſtoralis.de
re iudi.et glo.in.c.fi.de here.li.vi.vide tex.et qō ibi
dixi in.c.i.de cā poſ.et pprie. ¶Nō quarto i ṽ.vez
ibi recognoſcimus vt debemus ar.optimum ꝙ papa
nō poteſt ſine cauſa priuare electores imperij vel ipſo
rum poteſtatem aliquatenus impedire pſertim qꝛ vt
ſubicitur in tex.non ſolum de iure ſ etiam de antiqua
conſuetudine hec poteſtas eis competit pro hoc vide
bo.glo.in.c.ad apoſtolice.de re iudi.li.vi. Item quia
papa non dꝫ ſup iſtis tpalibus ſine maxima cauſa ſe
impedire vt in.c.cauſaꝫ.qui filij ſint legi.nec pũare pt
laicos eorū iure ſibi competenti vt nō.Inno.in.c.in/
quiſitioni.ꝟ.de ſen.excōi.et priuilegium ꝯceſſum ð ſui
natura ppetuū non debet reuocari vt nō.Inno.in.c.
nouit.de iudi. ¶Item nota ibi de iure et antiqua cō/
ſuetudine ꝙ ꝯſuetudo pt ꝯcurrē cū iure cōi et ſic adice
re maius robur ⁊ vinculum ad ipm ius cōe concordat
c.ſopite.de cenſi. ¶Item nota ibi a grecis tranſtulit
⁊c.magnam prerogatiuam ptātis aplice ad imperiū
nam papa poteſt ex cauſa maxima transferre imperiū
de gente ad gentem. ¶Iteꝫ poteſt examinare electū
in imperatorē approbare pſonam vngere ꝯſecrare ⁊ co
ronare ac etiam reprobare ſi opus eſt vt hic. pōt etiaꝫ
ex cā ſupueniēti deponere iā coronatū vt in.c.ad apo
ſtolice pal. Ex quibus omnib⁹ et ſimilib⁹ que plene te
tigi in.c.nouit.de iudi.pt colligi maioritas ſummi pō
tificatus ad imperium ſeculare ⁊ proſequere hanc ma
teriam vt plene dixi in dicto.c.nouit. ¶Item nō ibi
germanos quia theutonici dicūtur germani.quod ex
ponens gl.xxxiij.di.in.c.i.dicit ꝙ ſunt veri germani
.i.veri nobiles.vel ſcōm Io.an. ſic dicuntur a gigno
gignis pp̄ter fecunditatem in generando.eſt enim pa

tria multum generatiua ¶Nota ibi electum in regem
ꝙ pmo quis eligitur in regem poſtea in coronatione
promouetur ad imperium.añ ergo coronatōeꝫ pprie
non ſolet appellari imperatoꝛ.⁊ ſentit hic Io.an.ꝙ eli
gitur in regem.ſ.alemanie.Io.cal.dicit ꝙ melius di/
ceretur romanorum ⁊ ita loquitur tex.in cle.romani.ð
iureiurā.per electionem ergo dicitur rex romanorum
⁊ in coronatione appellatur imperatoꝛ ſimile in epo et
archyepo qui ex ſola electione et etiam confirmatione
non aſſumunt ſeu non conſequuntur nomen epiſcopi
ſeu archyepi.ſed ex ꝯſecratione ⁊ pallij traditione vt i
c.nuſi.de aucto.et vſu pal.⁊ vide glo.in cle.ij.de cele.
miſſ. ¶Nota ibi vngimus ⁊ ꝯſecramus ꝙ ibi impe/
rator ꝯſecratur ⁊ ex h̄ ſumpſerunt qdam argumentuꝫ
ꝙ imperatoꝛ recipit ordinē.ſ.ſubdyaconat⁹ qō repro
bat glo.in.c.valentinianus.lxiij.di.et cōiter doct.hic
vnde improprie dicitur imperatoꝛ conſecrari.proprie
vero conſecratur epiſcopus et imperatoꝛ inungitur.et
de vnctione imperatoris et eius effectu ⁊ aliorum re/
gum vide quod legitur et nota.in.c.vnico.ꝟ.de ſa.vn
ctio. ¶Imperatoꝛ etiam coronat̄ triplici corona fer
rea argentea et aurea.et a qbus coronetur et ſignifica/
tum iſtorum metalloꝝ vide p glo.in cle.romani.ꝑal.
et quatenus tex.hic dicit ꝙ ad papaꝫ ſpectat eum vn
gere ꝯſecrare et coronare.dicit h̄ Io.an.poſt hoſti.ꝙ
cardinalis hoſtienſis imperatorem vngit ex antiq̄ cō/
ſuetudine ex mandato pape ſ papa ſuis manibus euꝫ
coronat corona aurea ¶Nota in ṽ.eſt enim regulari
ter ac generaliter differētiaꝫ inter hec nam regula pati
tur inſtantiam ſeu exceptionem vt nota ſup rubrica.ð
re.iuris.ſed genus comprehēdit ſub ſe oēs ſpecies ſu
as nec eſt dare ſibi exceptionem.mens ergo litere ē ꝙ
ꝯmuniter et vniuerſaliter obſeruatum eſt ⁊c. et nō ſem
per predicta.ergo ad eum ſpectat examinatio. ¶Nota
ibi ſacrilegum vel excōicatum ⁊c.plura crimina impe/
dientia ſeu inhabilitantia ad imperium obtinendum.
q̄ vero crimina deiciant imperatorē iā creatū vide gl.
nota.xviij.di.ſi papa.in fi.q̄ dicit ꝙ omne crimē ſuffi
cit ſi ð eo imperatoꝛ ē incorrigibilis.ſed tu vide Inn.
in.d.c.ad aplice.vbi nota.dicit ꝙ imperatoꝛ ⁊ alij re
ges non debent pũari niſi ex maximis cauſis ſeu deli
ctis quia eoꝫ non poſſint deponi ſine magnis pericu
lis detrahendū ē rigori ar.in.c.latores.ꝟ.ð cle.excōi.
miniſ.vnde concludit ibi Inno.ꝙ ex facilioribus cau
ſis deponūtur clerici q̄ꝫ iſti principes.vide tamē tex.
cum glo.in.c.alius.xv.q.vi.vbi colligitur ꝙ rex fran/
cie fuit depoſitus per papam ex eo qꝛ erat effeminat⁹
.i.nimis ſequebatur mulieres ſm gl.ibi. ¶Nō in ṽ.
obiectioni.ibi denūciatoris officiū ꝙ licet valeat ar.a
ſufficienti diuiſione ſeu partium numeratione vt h̄ in
pn.et in.c.ſi diligenti.ð pſcrip.tamen tollitur hoc ar.
vbi omēs partes ſufficientes numerate nō ſunt nā iſti

principes hic arguebāt ꝙ aut iſte legatꝰ geſſit pſonaꝫ
electoris aut cognitoris et vtroqꝫ caſu male pceſſit ſꝫ
papa cōfutando hoc argumentū adiecit ꝙ nec electo
ris nec cognitoris geſſit pſonam ſꝫ denunciatoris offi
cium exercuit et hoc vltimū membꝝ fuerat obmiſſum
ab illis arguentibus et de hoc modo arguendi et mul
tis alijs vide per bal. in. l. ꝯuenticulam. C. de epiſ. et
cleri. Nota ibi q̄uis plures ex illis ꝛc. ꝙ in electio
ne imperatoris p̄ualet quicqd fit a maiori pte electo
rum nō ergo requiritur omniū conſenſus nec due par
tes eorum ſicut in electione pape ſꝫ ſufficit maior pars
ſicut cōiter ꝯtingit i electionibꝰ alioꝝ p̄latoꝝ vt in. c. lꝫ.
in ſi. e. eo. Et hec faciunt in ar. ad queſtionē nūqd
iſti electores imperij exerceant hanc ptātē vt ſinguli
an vt collegium. hoſti. tenuit hic ꝙ vt ſinguli. ſed mul
ti tenuerunt oppoſitum idem ſequitur Jo. an. in addi
ſpe. in ti. de reſcrip. p̄ſta. §. vltimo v̄. penul. et iſta con
traria opi. plus mihi placet quia cum iſti electores ſuc
ceſſerint in locuꝫ populi romani qui vt vniuerſitas eli
gebant ſibi imperatorem debent iſti cenſeri eodeꝫ iure
cum illis vt ſubrogatuꝫ ſapiat naturā eius in cuius lo
cum ſubrogatur vt in. c. eccleſia. ꝟ. vt li. pendē. p̄terea
ſufficit hic maior pars ſicut contingit in actibus colle
gij vt in. l. quod maior. ff. ad municip. et in. c. i. de his
que fi. a ma. par. ca. Item debent omnes hic conuoca
ri et ſimul actum expedire ideo dixit hic nota. tex. ꝙ
plus obeſt electioni ꝯtemptus vnius q̄ꝫ contradictio
multoꝝ quia contradictio minoris partis p̄ſentis non
impedit electionem maioris partis ſꝫ vnius ꝯtemptꝰ
poteſt facere totam electionem retractari vt in. c. qꝺ ſi
cut. e. eo. et in. c. bone. ꝟ. e. omnia enim hec ſunt ſigna
collegij. nam in ſpectantibus ad ſingulos pōt q̄libet
per ſe preſtare conſenſum vt in. l. p fundum. ff. ꝺ ſerui.
ruſti. predio. ſed tenendo opi. hoſti. ꝙ iſti eligūt tanq̄ꝫ
ſinguli probaretur hic vna notabilis theorica barto. ꝛ
menti tenēda in. l. oēs populi. ff. de iuſti. et iu. vbi di
cit ꝙ vbicunqꝫ maior pars preualet minori parti etiaꝫ
in actibus ad ſingulos ſpectantibus debent oēs ad
quos actus pertinent ſimul ꝯuocari ar. in. l. maiorem.
ff. de pact. et. l. ꝛ quia. eo. ti. et vide in hoc qꝺ plenius
dixi in. c. iij. de iurepatro. vbi tetigi an patroni debeāt
ſimul conuenire ad p̄ſētationis actum. Nota in v̄.
nos vtiqꝫ p̄ſtamus regem. ꝙ papa non ꝯfirmat pſo
nam iſtius electi in imperatorem ſed ſolum declarat et
nominat eum idoneum et regē et ſic videtur ꝙ electio
imperatoris non indigeat confirmatione expreſſa ꝛ fa
cit tex. in dicta cle. romani. ꝑut. e. induxi. Item no
ta ibi poſt ammonitionem et expectationem. tex. quaſi
apertum ꝙ in electione imperatoris poſſunt electo
res variare recedendo ab eo in quem non cōſenſit ma
ior pars et accedere ad nominationem alteriꝰ ſicut ob
ſeruatur in electione pape vt nota. in. c. licet. e. eo. et vi

de quod plene dixi. e. c. proxi. Nota ibi ſi princi
pes āmoniti ꝛc. argumentum optimum ꝙ ad eligēdū
imperatorem non eſt tempus a iure prefixum vnde ſi
negligant eligere nō deuoluitur illico poteſtas ad pa
pam ſꝫ debent prius ammoneri prefixo eis aliquo ter
mino infra quem debeant eligere ꝙ ſi non fecerint tūc
deuoluitur poteſtas ad papam vt hic nota. probatur
et vide bonam glo. in dicto. c. ad apoſtolice. et idē ſer
uari debet vbicunqꝫ tempus non eſt p̄fixum ſicut dixi
ibi in ſtōnis in. c. ij. de ꝯceſ. preben. Et nota tex. ibi vel
non poterunt vel non voluerunt. qꝺ licet electores im
perij velint eligere non tamen poſſunt nihilominꝰ pꝰ
admonitionem et expectatōnem poteſtas prouidendi
deuoluitur ad papaꝫ ne ſedes apoſtolica careat defen
ſore ſine ſui culpa et tene menti in hoc iſtum tex. q2 nō
recordor de alio conſimili. et facit optime in argumen
tum ꝙ ſi patroni eccleſie non poſſunt aliquo impedi
mento eligere ꝙ poſt longam expectationem pōt epi
ſcopus eccleſie prouidere ne careat eccleſia rectore ſine
ſui culpa de quo vide quod dixi in. c. q̄m. et in. c. cum
ꝑpter. de iurepatro. Item nota ibi aduocato ꝛ de
fenſore qꝺ imperator eſt aduocatus et defenſor eccle
ſie. tenetur enim pro poſſe eccleſiam defendere ꝛ exal
tare vt in dicta cle. romani. et. lxiij. di. tibi domino. et
c. ego lodouicus. et idem i alijs principibus. vide bo
num tex. xxiij. q. i. principes. et. c. regum. merito prin
cipes p̄nt deponi ſi ſine cauſa legitima denegarent im
peratori auxilium eccleſie oppreſſi preſertim hoc pro
cedit ſi tenemꝰ opi. canoniſtaꝝ cōeꝫ qꝺ imperiū imedi
ate ꝑcedit a papa lꝫ mediate a deo vt plene dixi. de
nouit. et vide bonaꝫ glo. in cle. ad noſtrā. de iurē. ꝛ tex.
xxij. di. in. c. i. et. ij. et in extrauag. bonifa. vnam ſanctam
Item nota ibi ſunt enim notoria impedimenta ꝛc
ſucto tex. i p̄n. ibi cū citata nō fuerit tex. nōbileꝫ qꝺ in
notorijs nō ē neceſſe citare ptē ex quo factū ē ita noto
riū ut certū ſit abſenti nullaꝫ defenſionē ꝯpetere poſſe
ꝛ ꝯcordat tex. in. c. cum olim. de re iudi. ꝛ vide qꝺ ibi
dixi ꝛ pleniſſime tetigi in materia notorij i. c. veſtra. ꝺ
coha. cle. ꝛ mu. Nō ibi. ſ. excōicatio. ꝙ excōicatio
impedit ꝓmotōeꝫ etiā ad ſecularē dignitatē non valet
ergo electio facta de excōicato etiā ad ſecularē dignita
tem qꝺ tene menti. facit qꝺ le. et nō. in. c. ad ꝓbandū
de re. iudi. et i. c. ſi. ꝺ pen. Nō ibi quā ꝓgenitores
eius ꝛc. quod ad repellendum queꝫ a dignitate adipi
ſcenda etiam ſeculari ꝯſideratur nedum delictū ꝓpriū
ſed ꝓgenitorum. vnde pſecutio eccleſie a progenitori
bus iſtius Philippi facta hic aggrauat ne iſte promo
ueat̄. ꝗ nā timenẗ in filio et liberis crimina paterna et
ꝓgenitorum nā ſepe ſolet filius ſimilis eſſe patri. hinc
eſt quod filius punitur ꝑpter crimen leſe maieſtatis a
patre ꝯmiſſum. nā efficiẗ infamis ꝛ excludiẗ ab omni
ſucceſſione parentis ꝛ vita ex ſola miſericordia reſeruaẗ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

de quo dicendum eſt vt plenius habetur in.l.qſquis.
C.ad legem iul.maieſt.canonizata.vi.q.i.in.§.vi⁊ū.
in v.ſi quis cū militibus.et hec eſt vna ex cauſis q̄re
filius ſpurius nō poteſt ad ordines promoueri vt no
ta.glo.in.c.ij.de fil.preſ.li.vi. Nota et tene menti
tex.ibi ad noſtrum iudicium pertinere ⁊c.ꝙ vbicunq̄
dubitat an iuramentū ſit licitum vel illicitum non pot
p̄nceps ſecularis cognoſcere ſed ad ſolum papam pti
net cognitio et videtur tex.innuere ꝙ alij p̄lati citra papā
nō poſſint de hoc iudicare.ſed ego allego nota.⁊ ſin
gulare dictum ſpe.in ti.de lega.in.§.nunc oſtendendū
in v.xxiiij.vbi dicit ꝙ etiam eps poteſt interpretari iu
ramentū all.de pigno.ſignificante.et ad hunc tex.re
ſpondet dupliciter.p̄mo ꝙ procedit in negocio arduo ⁊
iter magnas perſonas vel qn̄ vult dare licentiam con
trauenıendi ſine permutatione vel alia ꝯmutatione in
melius.quod eſt menti ſemper tenendū pro limitatio
ne iſtius.c.nam hic doct.ꝯmuniter trāſiuerūt inheren
tes verbis littere ⁊ p iſto dicto ſpe.allego quod nota.
Jnn.in.c.debitores.de iureiur.⁊ qd ibi dixi. Nō
ibi ceteris fiducia tolleretur ꝙ nō reprobatur fiducia
ſeu ſpes ad dignitatem obtinendā. in cōtrarium facit
tex.nota.in.c.qui primatū.xl.di.vbi dicitur ꝙ qui p̄
matum deſiderat in terra reperit confuſionem in celo
gnimo ſubicit ꝙ etiam tractare de primatu eſt pecca
tum ⁊ vide ibi bonam glo.ſed dic ꝙ ſpes p̄maria eſt
dānata vt ibi non autem ſecūdaria vt hic de quo vide
bonam gl.in.c.quid prodeſt.lxi.di.Jtē licet indignū
ſit ad dignitatem aſpirare tamen licite poteſt quis labo
rare vt tollatur impedimentum propter quod poſſet im
pediri promotio et hoc caſu loquitur iſte tex.nā peccat
nolens acceptare dignitatem ſi p alium nō pōt ita be
ne eccleſie prouideri de quo vide notabile dictū in.c.ſi
electio.⁊.eo.ti.li.vi. Nota ppe fi.ibi non niſi d̄ do
mo ducis ꝙ dignitas que defertur p electionem non
debet ſucceſſiue deferri pluribus d̄ eadē domo ne po
tius videatur dignitas delata ex ſucceſſione q̄ ex ele
ctione ad hoc em̄ non aduertūt nōnulli improbi laici
q ſepe numero inſtāt vt beneficium aliquod nō exeat
familiam eorum allegantes antiquitatem pro cauſa.
dicunt enim ꝙ iam diu illud beneficium fuit ſemp col
latum alicui de domo eorum nam hec ſola allegatio
debꝫ eſſe ſufficiens ad impediendum collatōēꝫ alicui
de domo ſ̄dendam nā ſi iſtud dꝫ obſeruari i dignitatibꝰ
ſecularibus fortiꝰ i eccleſiaſticis vt.⁊.de fili preſ.ad ex
tirpandas. Jtem nota ꝙ imperium nō defertur ex
ſucceſſione ſed electione ⁊ olim idem obſeruabatur in
regnis p̄ticularibꝰ vt nō.i.c.moyſes.viij.q.i.ſ hodie
ex ꝯſuetudine deferunt p ſucceſſionem vt.le.⁊ nō.in.c
lꝫ.⁊.de voto.qd aūt ſi deficit ſucceſſio q̄ nō reperitur
aliquis de illa domo regali vide qd dixi in.c.lꝫ.ex ſu
ſcepto.de fo.compe. Vlmo nota ex fine littere ꝙ

duces et alij principes preſtant imperatori iuramētū
de fidelitate et obedientia et ꝙ iſtud iuramentū p̄ſtitu
tū rōne dignitatis nō ligat illo depoſito ab illa digni
tate nam depoſitus cenſetur mortuus.xvi.q.i.§.etiā
idem dic in ipſo depoſito vt non teneatur ex his que
geſſit legitime rōne dignitatis non enim obligatōnes
ſequūtur perſonam vt in.l.poſt mortem.ff.quādo ex
fac.tu.queadmodum nec honores vt hic Jn glo.
in v.tranſtulit.ibi ad Karolum magnum.quidam di
cunt ꝙ iſte Karolus fuit gallicus ⁊ non germanꝰ non
dicunt ꝙ primo fuit imperium tranſlatum in francos
poſtea in germanos de quo vide tex.iuncta glo.lxiij.
di.in.c.ego ledouicus Alij dicunt ꝙ imo fuit iſte ger
manus vel preſuppoſito ꝙ fuerit francus tamen in per
ſonam ſuam fuit tranſlatum imperium i germanos vt
ſic poſt ipſius mortem imperium veniret in germanos
illud autem certum eſt ꝙ germanus fuit datum impe
rium vt hic et in.c.in die.de conſe.di.v.dicunt tamen
hic quidam noua inueſtigatione nullo iure probari ꝙ ex
ſola natione germanorum debeat eligi imperator ⁊ ad
iſtum tex.et ad ſi.l.es reſpondent qd imperiū fuit trāſ
latum in eos actiue q: fuit data p̄ncipibus alemanie
poteſtas eligendi imperatorem vnde nō prohibet q̄n
ipſi poſſint eligere de alia natione licet ab olim non fu
erit aliquis extra illam nationem electus et hanc opi.
ſenſit hic do.Car.ſed in hoc opi.non placet q: videt
ꝯfundi per iſtum tex.in eo quod dicit imperiū fuit trāſ
latum in germanos in perſonam magnifici Karoli et
tūc eſt quod imperiū fuit tranſlatum in Karolū paſ
ſiue et non actiue q: fuit ipſe promotus in imperatorē
nō autem fuit data ſibi poteſtas eligendi.ergo paſſiue
fuit etiam tranſlatum imperiū in germanos alias tex.
non bene diceret nam dixiſſet quod i perſona illorum
principum fuit tranſlatum imperium in germanos et
nō bene hāc ꝯſideratōēꝫ.Jtē nō fuiſſet imperiū tranſ
latū a grecis ſcd̄m p̄mā expōnem cū ſcd̄m eā poſſent
hodie eligi p electores nec ē indecēs vt de certa gente
ſeu genere pſonarū debeat eligi p̄ſidens nam hoc vide
mus q̄nq̄ ſeruari i dignitatibus eccleſiaſticis tā ex p̄
uilegio q̄ ex ꝯſuetudine vt probat in.c.cū dilectus.de
ꝯſuetu.et.c.abbate.de v̄bo.ſig.papa aūt h potuit face
re ex magna cauſa tunc ꝯcurrēte cū poſſit facere q̄cq̄d
deus poteſt alias xp̄s nō fuiſſet diligens paterfamili
as ſi non dimiſiſſet in terra aliquem loco ſui qui expe
dientibus cauſis poſſet omnia facere que ipſe criſtꝰ et
hanc argumentationem facit Jnno.ſi bene recolo in.c
ad apoſtolice.preall.ſeu in.c.quod ſuper his d̄ voto.
et vide per eum in.c.quanto.de iureiurā.hanc etiā re
gulam firmauit hoſti.in.c.quanto.de tranſla.p̄la.vbi
dixit quod cum dei ⁊ pape idem ſit ꝯſiſtorium ar.in.c
romana.d̄ offi.ordi.li.vi.omnia poteſt facere papa q̄
ipſe criſtus excepto peccato ſed improprie excipit pec

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

catum quod peccatum non cadit ſub potentia vñ dici
mus ꝙ deus peccare non poteſt nam peccatū potius
ꝓcedit ex defectu q̄ꝫ ex potentia facit quod le. et nota.
xv.q.i.in.§.i.ꝛ de peni.di.ij.§.fi.intellige tñ ꝙ papa
omnia pōt claue diſcretionis non errante vt nō Inn.
in.d.c.quanto.vide tex.xxiij.q.i.in.c.manet. ꝛ preci
pue predicta ſunt vera tenēdo ꝯmunem opi. canoniſta
rum ꝙ imperator recognoſcit imperium a papa iuxta
ea que dixi plenius in.c.nouit.de iudi.ꝛ ꝙ hoc ſit ve
rum apertiſſime patet ex eo ꝙ romani per vim ꝛ oppreſ
ſionem acquiſiuerunt imperium vnde qḋ dr.xxiij.q.i.
§.i.ꝙ virtutibus acquiſiuerant imperium debet intel
ligi de virtutibꝰ nō theologicis ꝟ politicis vt ibi nō.
Preterea iſti electores hanc ptātem habuerūt non a
populo romano vel ab aliquo imperatore ſed a papa
vt hic vnde hodie poteſt imperator ſuam ptātem legi-
timare ex auctoritate eccl'ie.naꝫ de alijs imperatoribꝰ
ante approbationem eccleſie poterat dubitari an cum
bona ꝯſcientia tenerent imperium d̄ quo vide qḋ nō.
Inn.in.c.quod ſup his in fi.de voto.vbi excuſat eos
valde debiliter ꝟ tu vide melius p bal.in.l.cūctos po
pulos.C.de ſum.tri.vbi ꝓbat ꝙ imperiū eſt a deo p-
miſſiue approbatiue formaliter ꝛ effectiue ꝛ dic vt ibi.

In glo.in ꝟ.in germanos.ibi ipſi habent regnum
rōne eccleſie ꝛc̄.itellige glo.de illo regimine d̄ quo ha-
betur.lxiij.di. adrianus.et.c.ſe.nam imperatori olim
ꝑbenti auxiliū eccleſie ſatis oppreſſe tribuit papa cum
ꝯſenſu concilij poteſtatem eligendi papam ꝛ alios pō
tifices ꝟ illud ꝓuilegium poſtea fuit reuocatum cuꝫ eo
abuteretur vt ptꝫ i.§.verum.ea.di.Ex quo nota ꝙ ꝓ
uilegia conceſſa laicis ſup ſpūalibꝰ pñt reuocari p pa-
pam qꝛ in iſtis qſqꝫ tenetur obedire ſummo pontifici
vt nō.Inno.in.c.inquiſitioni.de ſen.ex. Si aūt priui
legium eſſet tributum ſup temporalibus an ꝛ quando
poſſit reuocari dic vt plene dixi in.c.nouit. de iudi.et
an ex inueſtitura laicoꝶ facta vigore ꝓuilegij ꝯſequaꝛ
inueſtitutus ius ſpūale dic vt notat Inno.in.c.quod
ſicut.ꝯ.eo. In ea.gl.ibi ſicut ꝛ rex ſchacorum nō.
glo.ꝙ apud grecos eſt nudum nomen imperij ſic ꝛ q̄
libet in domo ſua poteſt dici imperator ſeu rex vt in.c
duo iſta nomina.xxiij.q.iiij.vnde Io.an.refert hic fa
bulam de quodam rurali qui receptauit richardem re
gem anglie in cognitum qui in aucupatōne ſua ſeu ve
natione inſtante diſcrimine temporis perdiderat exer-
citium ſuū ꝛ cuꝫ nollet obedire ruſtico i lotione manuū
vel ſcdꝫ aliq̄s cū rex vellet ſe ꝓferre illi i mēſa dedit illi
alapā dicēs ꝙ qlibꝫ ē rex i domo ſua q̄re dñodomꝰ ſit
obediēdū i domo ſua ꝓpiēti.ferꝛ eē ꝙ rex poſtea ad
pallatiū ſuū reductꝰ fecit ruſticū inuitari vt ſic ipm no
lētem obedire faceret verberari ſed ruſticus ſapiens i
omnibus regi obediuit lauando manus ꝛ conſimilia
faciendo et ſic rex remanſit fruſtatus intentione ſua

et dicitur ꝙ multa bona illi contulit In ea.glo.ibi
eſt autem imperator ſuper omnes reges.nota gl.vſqꝫ
ad finem ex qua collige magnaꝫ imperatoris poteſta
tem omnes enim potentie regum fluxerunt ab impe-
rio tanq̄ꝫ riuuli a flumine et de hoc vide plenius per
Bal.in.c.i.quis dicatur dux coll'.x. vide etiam glo.
nota.in.c.adrianus.lxiij.diſtin. que dicit ꝙ reges hi
ſpanie non recognoſcunt imperatorem quia de fauci-
bus infideliū eruerunt illa regna de rege francie ꝛ iſtis
conſimilibus vide quod dixi poſt glo.et Inn.in.c.p
venerabilem .qui fi.ſint le.et inq̄ꝫtum hic glo.ſubijcit
ꝙ omnia ſunt in poteſtate imperatoris intellige quo
ad iuriſdic.non autem quo ad dñium qꝛ dñium de iu
re gentium eſt apud priuatas ꝑſonas.i.di.ius gentiū
et in.l.ex hoc iure.ff.de iuſti.et iu. nec poteſt impator
ſine cauſa ꝓuare quem dñio ſuo vt nota.Inno.in.c.q̄
in eccleſiarum.de conſti.ꝛ bar.in.l.fi.C.ſi contra ius
vel vtili.pub.et Cy.in.l.preſcriptione.C.de pē.ipa.
offe.et vide ad materiaꝫ quod nō.Bal.in prohemio
ffoꝶ.et in.l.i.de rei ven. In gl.in verbo.ſacrilegiū
ibi nom et ſacrilega familia repellitur a ſacramentis.i
tellige,put loquitur quando.ſ.ipſa familia eſt ſacrile-
ga ſecus dicendum eſt in familia alicuius ſacrilegi naꝫ
dūmodo abſtineat a ſacrilegio non reperitur iure cau
tum ꝙ debeat repelli a ſacramentis eccleſie naꝫ.c.mi
ror.allegatū in glo.non loqtur de ſacramentis ꝟ de ob
lationibꝰ vt i odiū ꝛ deteſtationem criminis nō admit
taꝛ familia ſacrilegi ad oblatōes In glo.i ꝟſi.fure
re ibi tunc demū.Nō ex glo.ꝙ vbi electores imperij
diſcordant i pari numero nec ſit acceſſus ita ꝙ poſſit
maior ps haberi pōt papa eligere vnū ex illis put ſi-
bi libuerit ſicut contingit in patronis diſcordantibus
diſpari numero in.c.qḋ aūt.ꝫ.de iure patro. Scdo
ſentit iſta glo.qḋ ſi electores iperij oēs eligunt ſcītr
indignū ꝑtās ꝓuidēdi deuoluitur ad papā qḋ tñ hic
aperte non probatur puto tamen dictum in ſe verum.
quia ex quo iſtam poteſtatem habuerunt a papa debꝫ
ad ipm redire poteſtas ſi ea abutunꝛ ar.in.c.gratum.
ꝯ.de poſtu.prela.et facit tex.hic in ar. in ꝟ.nos vtiqꝫ

In glo..in ꝟ. aduocatus. ibi non poteſt eē pa-
tronus glo.loquitur nimis obſcure et rectius dixiſſet
ſm Io.et Phy.qḋ aduocatus eccleſie non eſt patro
nus ſed eſt quaſi parens ſeu protector quaſi lꝫ impera
tor ſit aduocatus eccleſie non tamen patronus .et dici
tur aduocatus.i.defenſor.ideo tex.dicit aduocato ꝛ d̄
fenſore carebit ꝛc̄. In glo.in ꝟ.lotharius.i fi.Sol
ue hoc ꝯtrarium vt nota.in.c.de quibꝰ.xx.di. vbi gl.
daꝛ tres ſolutiones ꝛ vide quod le.ꝛ nota.in.c.in cau
ſis.ꝫ.de re iudi. In gl.in ꝟ.publica.ibi dꝫ eē pub
lica.non referas glo.ad tex.qꝛ eēt falſa.nam electio fa
cta de excōicato eſt nulla q̄ꝫtūcūqꝫ ille ſit occulte exō
municatus vt in.c.cuꝫ dilectus.de ꝯſue.ꝛ i.c.cū inter.ꝯ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eo.nō.Inn.in.d.c.cū dilectus.⁊ Io.an.in.c.i.de re
ſcrip.li.vi.⁊ vide qđ dixi plene i.c.veritatis ḋ dolo ⁊
ꝯtu.vbi tetigi nūqđ valeāt geſta ab ipo excōicato tole
rato. In glo.in v.poſtulauit i fi.nō gl.q̄ ſolet quo
tidie allegari ꝙ petēs abſolutōem tacite fatet̄ ſe excōi
catū ⁊ ide vīdꝫ tenē hoſti.h ⁊ i.c.ij.ſ.ḋ ordi.cogni.ſed
Inn.h ⁊ in pal.c.ij.tꝫ ꝯtrariū dicēs ꝙ lꝫ fateat̄ ſe hr̄e
iſtam ꝯſciam non tñ fatet̄ ꝑ h ſe excōicatū vīdꝫ tenere
archy.in.c.pia.de excep.li.vi.⁊ Collec.h ⁊ facit qđ
nō.Io.an.in.c.exhibita.ḋ homi.⁊ tꝫ ſpe.i ti.ḋ ꝓba.
§.videndū.v.ſꝫ nūqđ.vbi ad iſtū tex.rñdet ꝙ h deno
tat̄ tp̄s i q̄ cognouit ſe excōicatū ñ aūt denotat̄ cā q̄ſi
dicat ꝙ iſte ꝑ nūciū recognouit ſe excōicatuꝫ eo tp̄e q̄
petijt abſolutōem ꝑ nūciū bar.tñ in.l.decē.ff.de v.
obli.tꝫ opi.h᷒ glo.ſꝫ ꝯtrariā ꝑtem puto veriorē qꝛ ſo
let peti ad cautelā ⁊ bonaꝝ mentiū ē timere culpā vt i
c.ij.de obſer.ieiu.⁊ vide qđ dixi in.c.ij.pal.Et nō ex
ꝑdictis iuncto tex.ꝙ ꝑ nūciū pt qs abſolui q̄daꝫ cō
trariū ꝑ id qđ le.⁊ nō.in.c.cū deſideres.⁊.c.a nobis
de ſen.ex.Ab.dicit ꝙ lꝫ qs nō debeat abſolui ꝑ nū
ciū ſi tñ abſoluit̄ tꝫ abſolutio ⁊ nō h dicit̄ qꝛ ſat᷑ pla
cet ⁊ dic ꝙ iſte tex.nō ꝓbat ꝙ iſte fuit abſolut᷒ ꝑ nun
cium ſꝫ petebat abſolutōnem ꝑ nūciū.an aūt ꝑ literas
qs poſſit abſolui video ho.tex.iūcta glo.ij.q.v.q̄ꝛto.
In gl.i v.illicitū ibi ſꝫ lex loq̄t i hereditario ⁊c.Ex
iſtis q̄ h allegāt̄ i glo.iſtō iuramentū reddebat̄ dubiū
nā q̄teſ᷒ erat de futura ſucceſſione qꝛ iurauerat obedi
re nepoti ſuo vt regi ⁊ imperatori futuro viuēte adhuc
iṁpatore videbat̄ iuramentum illicitū vt in.l.fi.C.de
pac.⁊ nō.iſtā glo.qꝛ illa lex nō facit mentōem de iura
mēto ſꝫ ſolū dicit pactū nō valē qꝛ ꝯtra bonos mores
ſꝫ bar.in.l.ſtipulatio h mō ꝯcepta.ff.de v.obli.⁊ aliq̄
doct.in.d.l.fi.tenēt ⁊ bñ etiā iuramentū nō valere vt
in regula.nō ē obligatoriū.de re.iur.li.vi.ſꝫ in ꝯtrariū
faciebat ꝙ volūtas iṁpatoris viuentꝭ interceſſerat i h
ſeu i obligatōe ⁊ pactū vꝫ ḋ futa ſucceſſione ꝯſentiēte
eo ḋ cui᷒ ſucceſſiōe agit̄ eo tñ ꝑdurāte i ꝯſenſu vſq̄ ad
mortē vt dic̄ tex.i.d.l.fi.ſꝫ ille ꝯſenſus iṁpatoris ñ vide
bat̄ h valē qꝛ ñ agebat̄ h ḋ re ſua cū iperiū deferat̄ ex
electōe ⁊ nō ex ſucceſſione vt hic merito dicit h papa
ꝙ in tali dubio nō debuit iſte dux venire ꝓpria aucto
ritate ꝯtra illud iuramentū ſꝫ debuit ꝯſulere romanum
pōtificem ⁊ ſic itellige ⁊ limita glo.ſe.in prin.quā nō.
in eo ꝙ facit tria mēbra ꝙ aut iuramentū eſt omnino
licitum ⁊ tunc eſt ſeruandū vt.ſ.de iniur.ꝑ totū.Aut
eſt illicitum ⁊ hoc ꝯſtat ⁊ tūc ꝓpria auc̄te pt qs venire
ꝯtra vt.xxij.q.iiij.quaſi ꝑ totum Aut dubitatur an ſit
licitum vel ne et recurrendum eſt ad ſuperiorem vt hic
et idem voluit hic Inno.qui tamen vltra dixit ꝙ ſi iu
ramentum poteſt ſeruari ſine interitu ſalutis eterne lꝫ
ſit temerariū ⁊ perniciosum exemplo dꝫ tñ ſupior pus
adiri ar.c.cum quidam.de iureiur.⁊ h ſi aūt eſt teme
rariū nō autem exemplo pniciosum ⁊ tunc dꝫ ſeruari
ar.in.c.debitores.de iureiur.Et ſubicit nōbile verbū
⁊ menti tenendū ꝙ nedū in temerarijs iuramentis lꝫ
etiam in licitis ⁊ honeſtis pōt quis venire ꝯtra ꝓpria
auc̄te inſtante neceſſitate ſi ſupior non poteſt adiri.xi
q.iij.anteceſſor.ita putat ipſe iminente neceſſitate vel
magna vtilitate ſpūali.ſꝫ hoc vltimū nō placet hoſti.
qꝛ ꝓpter vtilitatem nō eſt piurium cōmittendum nō
eñ debet admitti malum propter bonum qđ inde ſe
quitur vt in.c.nō magno.ſ.ne cle.vel mo.ſꝫ dnō Car.
placet dictū Inn.qꝛ magna vtilitas cōparat̄ neceſſita
ti vt nō.Inn.in.c.cū omnes.de ꝯſti.⁊ mihi placet h
dictū quando iminet talis vtilitas ꝓ q̄ ſuperior ipm
veriſimiliter ſi potuiſſet adiri abſoluiſſet a iuramento
facit.l.tutor qui reptoriū.ff.de admi.tu.⁊.xvij.q.iiij.
nullus. In glo.fi.nō glo.iuncto tex.ꝙ iurās obe
dire regi vel alteri pncipi intelligit̄ eo remanēte i pnci
patu vñ iuramentū nō ligat eo paſto. Ex glo.q̄ri
tur nunquid electus in impatorem poſſit illico admi
niſtrare anq̄ꝫ coronetur vel approbet̄ So.olim erant
varie opiniones ſꝫ hodie receptum ē ꝯſuetudine vt ſta
tim adminiſtraret et ſi plures ſunt electi in diſcordia
q̄libet adminiſtrat ſi validitas geſtoꝝ dependet a fu
turo euentu ḋ q̄ vide gl.in cle.romani.pal.q̄ circa iſtā
materiā ponit plura notāda Ultimo h q̄ritur nū
qđ poſſit cōtra coronādū excipi ad effectū differendi
coronationē donec exceptōnes fuerint exaiate Inno.
ſentit h ꝙ ſic nā ſicut papa pt exaiare electū añ corona
tionem vt h ita dꝫ admitti exceptio cum coronatio ſit
q̄dam ꝯfirmatio quā etiaꝫ p̄cedit man᷒ impoſitio qꝛ
dꝫ vngi ⁊ ꝯſecrari vt i lr̄a ḡ debēt p̄us admitti excep
tiones ꝓbabiles ſicut ꝯtra ep̄m ꝯſecrandū vt in.c.ſup
his.de accu.et hec opi.placet mihi lꝫ q̄dam dicant h
iure nō ꝓbari.idem dic cōtra abbatem bn̄dicendū vt
nō.doct.hic et ꝓbat̄.ſ.de accu.in.c.meminimus.

Abn̄tes ad electōeꝫ ḋ ꝓuincia
Oram.ſunt vocandi ⁊ ꝯfirmat̄ electio
maioris ⁊ ſanioris ptis.In p̄ma ponit̄ de
ciſa narratio In ſc̄da ꝑuiſio ibi ſi vero.⁊ pone caſum
ꝙ celebratis duab᷒ electōib᷒ i diſcordia papa ꝯmiſit
illas decidendas ꝓut de iure fuerit ⁊ ſi ꝯtingeret ḋ iu
re vtrāq̄ꝫ caſſari papa mādauit electōem celebrari de
nouo ꝓut habet̄ i litera Nota p̄mo ibi tituli ſancte
prudentiane.ꝙ preſbiter cardinalis nūcupatur ꝑ titu
lum ſuū Quid ḋ ep̄o ⁊ dyacono dixi plene i.c.ex ge
ſtis.de cle.non reſi. Nota ſecundo.ibi conuocatis
ꝙ vbi aliqui ex electoribus ſunt abſentes non ſufficit
congregare capitulum ꝑ ſonum cāpane ſed debent ab
ſentes vocari ꝑ nuncium aut literas alias electio vīdꝫ
eis contemptis facta ⁊ ipſis ꝓſequentib᷒ ꝯtēptū venit
irritanda vt.ſ.c.primo.⁊.ſ.e.c.ꝙ ſic.⁊ in.c.cū iter vni
uerſas.Si aūt oēs ſūnt pn̄tes ſufficit congregatio per

ſonū cāpane ſi. h ē ↄ̄ more ī illo loco ſic itellige.c.i can
ſis.s.c.vbi tetigi Nō ibi fratrib⁹ ꝙ oēs clerici eiuſ
dem collegij pñt dici fratres ꝓpt̄ dilectōes ⁊ caritates
q̄ magis dʒ afflue͛ iter eos q̄ȝ iter alios de q̄ vide qd̄
nō.i.c.ad menſaȝ.xi.q.iij. Nō ibi maiori ⁊ ſaniori
pti.ꝙ n̄ ſufficit aliqd ēē geſtū a ſaniori pte vniuerſitatꝭ
niſi ēē illa ps ſit maior numero reqrūt̄ ḡ duo copulati
ue ad validitatē geſtoꝝ idē vidr̄ inuere tex.i.c.qꝛ ꝓpt̄
.ꝭ.e.⁊ i.c.i.ↄ̄ his q̄ fi.a ma.p.ca. In gl.ex hac ha
bes tres itellect⁹ ad lr̄aȝ Prim⁹ ē vt h ponat̄ regula
circa vocatōem abſentiū vt exiſtētes i ꝓuīcia ſint oēs
vocādi ſec⁹ ſi ex̄ ꝓuīciā ⁊ ſm hūc itellectū h decre.de
terminat ⁊ declarat.c.qꝛ ꝓpter.ꝭ.e.vbi dr̄ ꝙ oēs ſunt
vocādi ad electōeȝ q̄ ↄ̄mode vocari pñt vt illi dicant̄
ↄ̄mode poſſe vocari q̄ degūt i eadē ꝓuīcia Scd̄s
itellect⁹ ē vt poti⁹ illud.c.qꝛ ꝓpter determiet ⁊ reſtrin
gat iſtō.c.q̄ȝ ecōtra vt ſic ſit ſenſus ꝙ exñtes i ꝓuīcia
ſunt vocādi.ſ.ſi ↄ̄mode vocari pñt vt i.d.c.qꝛ ꝓpt̄.vñ
n̄ curādū an aliq electores ſint i ꝓuīcia vel ex̄ ꝟ illō ſo
lū dʒ inſpici an ↄ̄mode vocari poſſint nā poſſibile eſt
ꝙ q̄ñq3 qs ē ī alia ꝓuīcia tñ vicinior erit eccē de cui⁹
electōe agit̄ q̄ȝ ali⁹ q̄ erit abſens i eadem ꝓuīcia forte
multū lōga ⁊ lata Et poti⁹ dʒ attēdi mēs legis q̄ȝ ei⁹
v̄ba vt i.c.itelligētia.⁊ i.c.ꝑterea.ↄ̄ v̄b.ſig.⁊ i regula
fi.ↄ̄ re.iur.li.vi. Terci⁹ intellect⁹ q̄ſi ꝓcedenti ↄ̄for
mis ꝙ ↄ̄ iure nō dʒ haberi ↄ̄ſideratio ad ꝓuīciā ſ͛ ſo
lum vtꝝ ↄ̄mode poſſint abſentes vocari ⁊ ad iſtū tex.
rñdet gl.ꝙ loqt̄ ſm ſpāleȝ ↄ̄ſuetudinē illi⁹ loci ⁊ ſic va
let ↄ̄ſuetudo vt oēs ↄ̄ ꝓuīcia vocēt̄ l3 de facili nō poſ
ſint oēs ↄ̄mode vocari ⁊ ꝑ h vltimo intellectu optime
fac̄ tex.in.c.i generi.ꝭ.eo.in fi.vbi valebat ↄ̄ſuetudo vt
oēs regno frācie vocarēt̄ cū tñ illō ſit ampliſſimū reg-
nū Hic ſunt duo ꝓ̄ncipaliter examinanda ꝓ̄mo qd di
cēdū ↄ̄ iure cōi.ſcd̄o nūqd indifferēter i hac vocatione
valeat ↄ̄ſuetudo Circa ꝓ̄mū mihi placꝫ ſcd̄s itelle-
ct⁹ vt illi debeāt vocari q̄ ↄ̄mode vocari poſſint ꝑ illō
c.qꝛ ꝓpter.nā hec opi.ſeu lectura ē equa ⁊ eccīe vtilis
nā poſſꝫ ꝓuīcia eſſe multū lōga ⁊ lata ita ꝙ ſine mag
na eccīe incōmodo n̄ poſſēt abſētes expectari Qñ aūt
dicāt̄ ↄ̄mode poſſe vocari dic ꝙ n̄ ꝑt dari certa reg̃la ſ͛
bon⁹ iudex arbitrabit̄ ſm ꝑicula iminētia ⁊ diſcrimia
viaꝝ nā forte ſi cito nō fieret electō imineret ꝑiculū ſciſ
maťi ſeu itruſionis vel abuſus laice ꝑtāť vel qd ſile vel
ꝓpt̄ guerras iminētes n̄ ꝑt fieri ↄ̄ facili vocatio ꝑ h.c
ↄ̄ cauſis.ↄ̄ offi.dele.⁊.l.i.ff.ↄ̄ iure deli. Et is ad quē
ſpectat ↄ̄firmatio electōis erit idone⁹ iudex ſup h du-
bio ar.in.c.ſi.ꝭ.e.ti.li.vi.⁊ ad iſtū tex.dic ꝙ pape fuit
h viſum ꝙ oēs ↄ̄ ꝓuīcia pñt ↄ̄mode vocari ideo mā
dauit oēs illos ↄ̄uocādos nō em̄ poſuit h papa regu-
lam generalē nec dʒ extendi iſte tex.indifferēter ad ali
as eccīas cū i alijs nō ↄ̄currat eadē ratio cū alie ꝓuin
cie poſſint ēē latiores ⁊ breuiores ⁊ ius nō dʒ extendi

ↄ̄ caſu ad caſum niſi militet eadē omnimoda rō vt i.c
trāſlato.ↄ̄ ↄ̄ſti.cū ibi nō.⁊ i.l.nō pñt.ff.de legi.⁊ iſtuȝ
puto veꝝ intellectū hui⁹.c.ꝑ h ceſſat q̄ſtio quā faciūt
hic doct.querentes.de q̄ ꝓuīcia intelligat̄ iſte tex.⁊ di
cunt qd̄ de vſuali.i.ſm ꝙ vſu ⁊ cōiter appellātur ꝓuin
cie vt tuſcia lombardia ⁊ ſimiles nō aūt dʒ itelligi ſm
ꝙ habetur.vi.q.iij.ſcitote.vbi dr̄ ꝙ illa ē ꝓuīcia que
hꝫ vnū regē et vnū metropolitanū. nam multe hodie
appellātur ꝓuīcie in vſu que nō habent ep̄os ſ͛ vt dixi
iſta difficultas ceſſat tenendo intellectū ꝓ̄miſſum naꝫ
h papa retulit ſe ad iſtam ꝓuīciā certam nec dedit re
gulā q̄ ad alias ꝓuīcias Quo ad ſcd̄aȝ q̄ſtionem
dixerūt qdaȝ ꝙ ↄ̄ſuetudo valeat ſm quā remoto loco
abſentes ſunt vocādi reſpectu diſtātie vocatōis ſ͛ non
valet vt abſentes nullo modo vocent̄ ſ͛ h dictū nō pla
cet h Io.an.ar.in.c.cū i eccleſijs.ↄ̄ ꝓ̄bē.li.vi.vbi tex.
approbat ↄ̄ſuetudinē vt abſentes nullo mō vocentur
⁊ quāq3 ille tex.nō loq̄tur i electionib⁹ ꝓ̄latoꝝ ſ͛ i col
latōnibus ꝓ̄bendaꝝ ⁊ canonicatuū tñ eadē ratio eſt in
electionib⁹ ꝓ̄latoꝝ nā de iure abſentes debent vocari i
receptionib⁹ canonicoꝝ ſicͭ i electionib⁹ ꝓ̄latoꝝ vt ibi ſi
cut ergo valet ↄ̄ſuetudo ī illo caſu ita debꝫ valere i cā
noſtro Preterea videm⁹ ꝙ ↄ̄ſuetudo ꝑt i totū deferre
alicui ius eligendi ⁊ ꝓ̄uare veros electores vt in.c.cū
dilect⁹.de ↄ̄ſue.⁊ i.c.cū eccīa ſutrina.ↄ̄ cā poſ.⁊ ꝓpri.
ita ⁊ forti⁹ dʒ ēē potēs ad reſtringēdū ius eligēdi ↄ̄pe
tens reſpectu vocationis fiende ⁊ hanc ptem tenet gl.
in dicto.c.cum i eccleſijs quam notabis ⁊ fuit de mē
te huius glo.facit in ſimili quod le.et nota.in.c.ij.de
conſue.li.vi.nam hic conſuetudo poteſt eſſe eccīe vti-
lis propter faciliorem expeditionem ſicut valet cōſue
tudo contra ius ↄ̄mune vt epiſcopus non teneatur re
quirere canonicorum conſilium vt in dicto.c.iij. Aut
habet conſuetudo vt abſentes omnino vocētur ad ele
ctionem ⁊ puto illam valerere dummodo nimium nō
tendat in damnum eccleſie nam ſi haberet vt etiam cū
in ↄ̄moditate deberent abſentes vocari non putarem
illam conſuetudinem valere quia non valet cōſuetudo
eccleſijs grauoſa vel ſaltim extollenda vt in.c.i.ↄ̄ cō-
ſuetu.ſecus ſi haberet vt cum parua in cōmoditate de
berent vocari quo caſu intelligerem iſtam glo.et tex.i
d.c.in genesi.i fi.vt ſic parua incōmoditas tolleretur
ratione conſuetudinis.propter auctoritatem ipſius cō
ſuetudinis.s.de conſuetu.c.fi.⁊ hac ratione etiam pu
to valere ↄ̄ſuetudineȝ vt in oībus actibus debeant vo
cari abſentes maxime in alienatione rei eccleſiaſtice.
nam de iure abſentes non ſunt vocandi in alienatione
vt eſt textus ſingularis in autentica. hoc ius porrectū
C.de ſacro ſancta eccle.canonizata.x.q.i. hoc ius.et
ibi glo.que hoc tenet et vide per glo.in dicto.c.cum
in eccleſijs.et glo.in.c.ſi.ꝭ.de maio.⁊ obe.in verbo ꝓ̄
ſentiū et ad materiā vide qd̄ dixi in.c.cū oēs.ↄ̄ ꝯſti.

One memorie Caſſatur electio partis maioris contempta minori parte etiam ſi eſt vnus ſolus nõ tamẽ ius eligendi deuoluit ad minorẽ. h. d. ſcdm vnum intellectũ cõmunem. In prima ponit de ciſa facti narratio. in ſcda diffinitio ibi conſtito. in qua duo facit. primo caſſat electionẽ ſcdam exprimens quare cõponit antiphorã. ſcdo caſſat primã. ibi electionem autẽ. Nota primo ꝙ licet deſperetur de cõualeſcentia prelati egrotantis nõ tamẽ per hoc põt haberi tractatus ſeu ordinatio ſup futuri pontificis electione. dꝫ em̃ expectari mors omnio. qꝛ ante mortem prelati nec eccleſia vacat nec ius eligendi ſeu ordinandi competit canonicis. vt hic et in. c. obeũtibus. lxiij.

Nota ſcdo ꝙ canonicus etiã abſens cauſa ſtudioꝝ debet citari ſeu moneri vt veniat ad electõeꝫ futuri põtificis dũmodo ſit in loco. vnde poſſit cõgrue vocari. iuxta ea que dixi. s. c. proximo. alias electio facta illo cõtempto venit irritanda eo pſequente cõtemptum.

Nota tercio ꝙ capitulũ poteſt citare abſentes canonicos ad electionẽ faciendã an in. c. debeãt eſſe tũc due partes an ſufficiat maior pars ad validitatem citationis et termini pfixionis. vide qḋ dixi in. c. cũ nobis. s. c. Nota quarto ibi hac pro ſua. ꝙ non ſolũ electus poteſt proſequi in iudicio electionẽ ſuam ſed etiam electores. cõcordat. c. cum dilectus. s. de conſuetu. et. c. ij. de in inte. reſti. et vide qḋ no. Inno. i. c. dilectus. ij. de preben. Nota quinto ibi nõ caſſatam. ꝙ electio facta per capitulũ aliquibus ex canonicis contemptis ſeu non legitime vocatis. nõ eſt ipo iure nulla ſed venit potius irritanda. qḋ intellige quando i. c. ſalti affuerũt due ptes canonicoꝝ vocãdo. nã ſi nõ affuerũt due partes nõ valet qcquid fit in capitulo vel vniuerſitate. ex quo minor pars eſt contẽpta ſeu nõ legitime vocata ad hoc. l. nulli. et. l. plane. et qḋ i eis no. ff. qḋ cuiuſqꝫ vniuer. no. et in. l. nationũ. C. de decuri. li. x. et vide qḋ dixi. in. c. cum nobis. et. c. qḋ ſicut s. c. nam potentie capitulares ſeu vniuerſitatis ſunt a pncipio apud duas ptes dũ vniuerſitas ẽ i cõgregando licet in diffiniendo valeat quicquid facit maior ps illaꝝ duaꝝ partiũ. et ita itellige. l. qḋ. maior. ff. ad municipa. et. c. i. de his que fi. a ma. par. ca. Nota ſexto ibi in pmo cõſenſu capitulo pmanente. ꝙ eligẽtes aliquo canonico cõtempto nõ per hoc debent puari ptãte eligendi imo caſſata electione propter ꝯtemptũ poteſt capitulũ pcedere ad aliam electionẽ et eundem quẽ prius elegerãt de nouo aſſumere. qꝛ cũ electio nõ ſit caſſata propter delictũ electi põt iteꝝ eligi. vt in. c. ſup eo. s. c. Nota ibi nõdum tradito ſepulture ꝙ ſaltim de honeſtate nõ debet fieri electio futuri prelati ante ſepulturam pdeceſſoris. an aũt electio ſit nulla ante ſepulturam attempta. dicam ſtatim cũ glo.

Item nõ et tene menti tex. in. v̇. cũ plus. ꝙ magis obeſt ꝯtemptus vnius qꝫ multoꝝ ꝯtradc̃o in pſenti. et eſt rõ. qꝛ ꝯtemptus vnius dũtaxat pbet facultatem retractandi electionẽ. vt hic et in. c. venerabilem. s. eo. ſecus in ꝯtradictione aliquoꝝ pſentium qꝛ talis ꝯtradc̃o nõ obeſt cõtra electõnem maioris et ſanioris ptis vt i c. qꝛ. pter. ij. eo. Nota vltimo ex fi. ꝙ citatio temeraria ſeu non ltime facta non artat citatũ ad ꝯpendum vnde paria ſunt quẽ nõ fuiſſe citatum vel minus ltime fuiſſe citatũ. Sꝫ cõtra hoc et cõtra tex. opp. naꝫ paria ſunt ꝙ aliquid fiat tpe habili vel tpe inhabili dũmodo effectus cõferatur ad tps habile. vt in. c. de voto. ꝛ qḋ ibi nõ. ij. de ſepul. ſꝫ effect⁹ iſtius citationis facte de iſto canonico abſente fuit collatus in tps habile. ergo nõ debebat corruere ex eo quia fuerat facta plato nondũ mortuo. So. dupliciter pmo puto poſſe dici ꝙ hic citatio et eius effectus fuerunt in tpe inhabili nam citatio fuit emiſſa nondũ epo mortuo et pfixus terminus ad vigiliam penthecoſtes et ſic ad temp⁹ in quo poſſibile erat iſtum platum adhuc viuere. non em̃ citarunt vt ꝯperet poſt mortem plati ex quo tñ citatio fuit facta in vita prelati. Uel ſcdo dico et melius ꝙ pſuppoſito ꝙ etiam citaſſent vt ꝯpeat poſt mortem rõ ẽ. quia omis tractatus eſt inhibitus vt hic et lxxix. diſ. c. nullus. vnde pħibetur iſte tractatus non ſolum habito reſpectu ad effectum ipius ſed etiam ad ipm iniciũ cũ nullũ ius cõpetat c plo in electione añ mortẽ plati. et p hoc bonus tex. in ſili in. c. fi. de ſepul. li. vi. vbi religioſus nõ põt ſibi eligere ſepulturã lꝫ effectus iſtius electionis ꝯferatur poſt mortem et ſic ad tps in quo ẽ exemptus ab obedientia abbatis et hoc ideo. qꝛ etiaꝫ pncipium pħibetur. qꝛ cũ non habeat voluntatem. xij. q. i. non dicatis. non potuit illam exprimere dũ viueret ad idem bonus tex. in. l. ſi minor. ff. de ſer. expoꝛt. quin imo plus dicit hic hoati. ꝙ etiam ſi citatio fuiſſet facta poſt mortem plati. ex quo tñ fuit emiſſa añ mortẽ non valet. qḋ mihi ſatis placet. qꝛ in citatione plurimũ cõſideratur inicium. illa em̃ eſt pprie citatio que emanat a iudice ſeu decretum decitando. factum vero nuncij ẽ executio. iuxta nõ. p Jo. mõ. et Jo. an. in. c. romana. §. ꝯtrahentes. de fo. ꝯpe. li. vi. et tetigi in. c. fi. de ferijs

In glo. ij. hec glo. intricate procedit et in effectu proſequitur duas queſtiones. prima nunquid electio facta per caplm contemptis aliquibus ſit nulla vel annullanda. et in hac qõne licet pmo allegat ꝙ ſit nulla tamen poſtea concludit veritatem ꝙ non eſt nulla licꝫ ſit irritanda ꝯtemptis proſequentibus iniuriam ſuam. vt h et in. c. qḋ ſicut. s. eo vbi melius pbatur.

Scda qḋ ẽ nunqd caſſata electione pꝑter ꝯtemptũ aliquoꝝ debeant puari iſti ꝯtemptores ptãte eligendi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

p p̄ma vice vt ſic iſta poteſtas applicet̃ alijs ↄtemptis
dūtaxat et in hac q̄one glo p̄us ſentit q̄ ſic. et pro ha c
pte facit iſte tex. in eo q̄ papa reprehendit iſtū canonicū
q̄ p̄us debuit expectare iudiciū pape q̄ȝ pcedere ad ſe
cundam electionem. et ſic innuit̃ q̄ poſt ſniam pape
potuiſſ; ſolus eligere. ſed gl. i ver. et q̄d dixit. caute cor
rigit q̄ p̄us dixerat et fuit illa additio vſq; ad fi. in q̄
ↄcludit q̄ rōne ↄtemptus ſolum dȝ in penā retractari
ipa lectio nō aūt dn̄t electores p̄uari ptāte eligendi. q2
cū iſta pena p̄uatōnis nō ſit h̄ caſu iure ſtatuta nō ē im
ponenda p aliū q̄ȝ p eū qui elib; plenitudinē ptātem ſcȝ
p p̄ncipē. ⁊ ita pōt intelligi iſte tex. et hec opi. cōiter te
netur p doc. et optime facit iſte tex. in. v̄. in p̄mo ↄſen
ſu ⁊c. nec ob. ſi dicatur q̄ eligentes ↄtra formā debent
p̄uari ptāte eligendi vt in. c. q2 ppter. ↄ. eo. ergo forti⁹
eligentes aliquo cōtemptu cū tūc deliquāt ↄtra pximū
ſterea. c. q2 ppter. ↄ. e. dans formā electioni diſponit
vt abſentes vocent̃. ergo electō facta abſentibus nō vo
catis eſt attemptata contra formā et p ↄñs deberēt ele
ctores p̄uari. p prima vice ptāte eligendi. vt in. d. ca.
q2 ppter. Scd̄o lȝ eligentes ↄtra formā ſint p̄uandi
tū nō ſequit̃ q̄ eligentes aliquo cōtempto ſint etiā p̄uā
di q2 vt dicit Jo. an. ⁊ bn̄ et ſatis fuit de mente gl. h⁹
in addi. cū illa pena p̄uatōis nō ſit ſtatuta in caſu nr̄o
nō dȝ pena. c. q2 ppter ad iſtū caſuȝ extendi. q2 pene
nō ſunt extēdēde. ꝺ peni. di. i. pene. ⁊ vide bo. gl. in. c.
ſi. de iure pa. ſatis ergo eſt q̄ rōe ↄtemptus in penam
retractetur electō. et iſta pena ē in iure ſtatuta et nō alia
ſufficit ergo q̄ iſta iponat̃ nā odia dn̄t reſtringi et non
ampliari vt in regula odia de re. iur. li. vi. Alo ſm ↄtra
rium dicendū q̄ vocatio abſentium nō ē de forma ſub
ſtātiali ſȝ ē de iuſticia. nā ſi eſſet ꝺ forma ſubſtātiali ele
ctio facta aliquo ↄtēpto eſſet nulla. vt in. d. c. q2 ppter
et tn̄ in caſu nr̄o nō ē nulla vt h̄ ⁊ i. c. q̄ ſicut. e. e. ⁊ i. c.
eccia. el. ꝭ. ↄ. e. Et ad iſtū tex. vltra p̄cedentē rn̄ſiōȝ pōt
rn̄deri vt ſenſit hic abbas q̄ potuiſſet iſte pcedere ad ſe
cundā p̄ma caſſata. nō tn̄ ſolus ſȝ vna cū alijs. Cōclu
de ḡ vt hēas totā materiā glo. magne clarā tres caſus
q̄nq; electō ſit p maiorē pte de indigno ſcienter ⁊ tūc
electio eſt nulla. et ptās eligendi ipo facto deuoluit̃ ad
minorē ptem q̄ nō delīqt vt in. c. bone. e. e. et in. c. cō
gregato. ↄ. e. cū ſilib⁹. Q̄nq; ſcd̄a electio facta p. c. ē cō
tra formā ſubſtātialē ꝺ qua in. c. q2 ppter. et tūc electō
eſt ipſo iure nulla. ſȝ electores nō ſunt p̄uati ptāte eligē
di ſȝ dn̄t p̄uari p ſniam et ptās applicat̃ alijs q nō de
liquerunt cōtra formā. dn̄t tn̄ expectari ſnia p̄uationis
de quo vide q̄d nōt. Inno. et cal. in. d. c. q2 ppter. vbi
dicā. Tertius caſus q̄n electio ſit p. c. de idoneo et ſm
formā ſed aliquis de. c. fuit ↄtemptus ſeu nō lrīme vo
catus et hoc caſu electio tenet vnde poteſt ratificari p⁹
ↄtemptū nam pōt renunciare facultati ꝓſequendi inīu

riam ſibi illatā vt in. d. c. q̄ ſicut h̄ ſi vult ꝓſequi con
tēptum retractabitur electio per ſniam vt hic et in dic
to. c. eccleſia. qua caſſata debent oēs ſimul conuenire
ad electōȝ nouiter fiendam. quia vt ꝓdixi n̄ habet hoc
caſu locum pena p̄uationis niſi papa ex plenitudinē
poteſtatis vellet hanc penā infligere. vt. s. dictum eſt
et p hec habetur clare intellect⁹ illius tex. et glo. Sed
quero nunquid in alijs actibus citra electione. habeat
locū iſta ꝓſecutio ↄtemptus vt retractetur actus geſtus
p vniuerſitatem ad petitōnem cōtempti So. crede q̄
in omnibus actibus in quibus abſentes dn̄t vocari ſi
aliqui cōtempnunt̃ ſeu lrīme nō vocant̃ dȝ actus retra
ctari ad petitōȝ ↄtēpti ex quo nō legitime geſtus ē ar.
hic et in regula q̄ cōtra ius. de re. iu. li. vi. facit q̄d nō.
bar. in. l. oēs ppli. ff. de iuſti. et iure. et ſenſit glo. in. c.
cum oēs. de ↄſti. et in. c. i. de his que fi. a ma. pte cap.
Et q ſūt act⁹ in qb⁹ abſn̄tes ſunt vocādi vide gl. nō. i. c.
ꝭ. de ↄſti. li. vi. dixi plenius in. d. c. i. de his q̄ fiunt a
ma. pte cap. et dic vt ibi. In actibus v̄o in qbus abſ̄
tes necio nō ſunt vocādi ſi vniuerſitas nō fuit legitīe
ↄgregata. puta. q2 nō ad ſonū cāpane vt moris eſt. ſed
ↄuenerūt forte due ptes ⁊ pceſſerunt aliquib⁹ de vni
uerſitate nō intereſſentibus nec vocatis tūc etiā puto
q̄ actus deberet retractari ad petitōȝ ↄtemptoꝝ ar. in
c. in cauſ. e. eo. et in. l. fi. C. de predi. decu. ſine decre.
nō ali. li. x. facit dicta regla q̄ ↄtra ius. In glo. ꝭ. ii.
nō ſinglr iſtam glo. et nō tradas eā oblinioni. q̄ ad va
liditatē electōnis necio nō reqrit̃ q̄ pcedat ſepultura
ꝑlati vn̄ cadauere adhuc ſup terra manēte pt pcedi ad
electionē futuri pōtificis in h̄ tn̄ fuerūt diuerſitates int̃
doc. nā hoſti. vinc. et quidā alij tenuerūt ↄtra iſtā gl.
dicētes q̄ illud q̄d dicit papa h̄ fuit ſtatutū in fauorē
mortui ⁊ ppter honeſtatē. vn̄ nō pn̄t canonici huic iuri
renūciare. Sed Inno. Cōpoſt. Jo. an. ⁊ cōiter doc.
ſeqn̄tes tenēt op. glo. lȝ ſit honeſtū vt expectet̃ p̄us ſe
pultura ꝑlati vt in. c. obeūtibus. lxiij. di. et in. c. poſtq̄
l. di. vbi glo. dicit q̄ a die mortis currit tempus eligē
di ⁊ dicit Jo. an. q̄ melius dixiſſet ab hora morti qua
ſi ſentiat q̄ illa dies mortis nō excludit̃. imo dȝ ↄpu
tari tempus trium mēſium ab illa hora mortis quod
bene nō. vnde abſurdum eſt dicere q̄ tēpus nō icipiat
currere ſtatim ab hora mortꝭ. ⁊ q̄ caplm non poſſit eli
gere niſi poſt exequias ꝑlati. nam tempus nō currit nō
valēti eligere. vt in. c. q2 diuerſitatē. de ↄceſ. p̄bē. ⁊ hec
opi. mihi placet. p qua adduco bo. tex. in. c. ꝭ. viij. q. i
in fi. vbi dr̄ q̄ poſt obitūȝ quieſcentis clerici habēt po
teſtatem eligendi. et ad. c. nullus. lxxix. di. q̄ loquit̃ ꝺ
honeſtate. ⁊ eodem mō poteſt rn̄deri ad iſtū tex. h̄ enī
fuerunt due cauſe caſſatōnis. vna ſcȝ ppter ↄtemptuȝ
canonici et iſta fuit potiſſima ⁊ finalis cauſa alia q̄ cor
pus non dum fuit ſepulture traditū fuit impulſiua. nā

honeſtum fuiſſet aliter facere. ſ; hoc ſolū nō ſufficeēt ad caſſatōnem electōnis vnde ſimile in vxore mortuo viro carnali. nam honeſtū eſt vt nubat infra annū luctus nō tñ h̃ eſt neceſſariū. vt in. c. pe. et vlt. de ſecū. nup. Et qñq; eſt vtile ſtatim poſt mortem. puta ſi canonici timent impreſſionē p̃ncipis. et p̄ hoc poteſt ꝯcludi ꝙ potius valebit collatio beneficij facta rectore defūcto non dum tradito ſepulture cum iſte rectores nō dicūt̃ ꝓprie ꝯtrahere mr̃ionū ſp̃uale. vt nō. in. c. quia ꝓpter. ·j· eo. ⁊ dixi in. c. clerici ·j· de vita ⁊. ho. cle. vnde nō eſt tantū vinculū inter eos ⁊ eccleſias ſuas ſicut iter ep̄m et eccleſiā ſuā cathedralem facit. c. reqſiſti. de teſta. hec ꝓcedūt cū querit̃ de tractatu electōis poſt mortē p̃lati ⁊ ante ſepulturam fiendam. Sed dubiū eſt nunquid poſſit fieri tractatus electōis ante mortem p̃lati eo forte in extremis agente ⁊ in hoc ꝯtingit dubitari de pluribus. Primo nunquid licite poſſit habere tractatus Scd̃o p̃ſuppoſito ꝙ nō nunqd electio ꝯtingēs poſtea ex tali tractatu ſit nulla vel ānullanda. Tercio nunqd canonici tractātes ⁊ p̃ſertim ſe obligātes ad electionez certe pſone faciendam ſint ipſo facto p̃uati ptāte eligēdi. hec tria in effectu p̄ multa verba tractat h̃ Inno. ſ; tu ꝯclude breuiter poſt eum ꝙ tractat⁹ deliberatorius ſeu diffinitorius eſt oino illicitus an̄ mortem p̃lati nō ſolum qñ ꝯcluderent electores iter ſe d̃ certa pſona eligenda ſ; etiā qñ ordinarent aliqua ſpectantia ad electionem futurā. vtputa ſi eligerēt locū electōnis fiende vt citarent abſētes. hec eñ ordinatio ⁊ ſimilis eſt ꝓhibita a iure. vt hic in fi. ⁊. lxxix. di. in. c. i. Et idem dic ſm Inno. ⁊ hoſti. de omni tractatu ambicioſo ꝯuentionali pactionali vel ꝯdicionali vel aliter in honeſto. ſ; tractatus ꝯſultorius non eſt prohibitus a iure etiā ſi aliquis dicat ꝙ talis pſona eſſet honeſta ad iſtam p̃laturam ⁊ alijs pſuaderet vt ipſam eligerēt nō tñ debent oino deliberare. ⁊ ſcd̃m hoc p̃t intelligi. c. ſi tranſitus. lxxix. di. vbi probat̃ ꝙ viuente etiam papa p̃t h̃re tractatus ꝯſultorius de ſubſtitōne ſummi pontificis. ⁊ vide ſp̃ale in papa ho. tex. in. c. in noie dñi. xxiij. diſ. et oino qd̓ dixi in. c. licet. s. eo. Ad ſcd̃m an electō facta poſt mortem p̃lati poſt tñ tractatum habitum in vita prelati ſit nulla. ꝯcludit Inno. ꝙ nō. q: h̃ nō reperitur iure cautum ſ; debet annullari ſi fuit facta de illo ꝓ quo p̃ceſſit tractatus diffinitorius vel ſi p̃ceſſit ordinatio in vita p̃lati. q: repitur facta ꝯtra iuris diſpōnez vt hic et in. d. c. i. et p̄ hoc videtur ad terciū. nō eñ ſunt electores p̃uati ꝓpter illum tractatū illicitū cum h̃ non caueat̃ iure. ſ; ſunt puniendi q: egerūt rem illicitaz qñimo ſi receſſiſſent a priori tractatu ſeu a prioribus obligatōnibus et elegiſſent debite aliam pſonam nō eſſet talis electio retractanda licet ipi poſſent puniri ex eo ꝙ elegerūt ꝯtra ius. vt in. c. ij. de ma. ⁊ obe. Quid aūt de electōne facta d̃ eo qui ꝯſinuit eam p̄ ambitōez ſeu ceditōnem. vide in papa qd̓ habetur in. d. c. in nomie dñi. et qd̓ dixi in. d. c. licet. in alio vero talis electio ſaltim eſt retractanda ꝓpter vicium ambitōnis p̃cedētis vt in. c. in ſcripturis. viij. q. i. In glo. fi. ibi etiaz vt alleget p̃uilegium nō. gl. ⁊ vide aliam glo. latiorē. i. c. veniens ·j· de accu. ⁊. iij. q. iij. ſi ep̄s. et intellige gl. qñ notorie ꝯſtat citatōnem eſſe temerariā. aut quia citatō in ſe ꝯtinet aliqd̓ iniuſtum. aut quia notoriū eſt citatōz alias iniuſtam licet in ſe non ꝯtineat iniuſticiam. ⁊ vid̓ glo. iuncto tex. in cle. paſtoralis. in. §. piſana. de re iudi. que dicit ꝙ ſi quis citat̃ ad locū notorie ſibi nō tutum non tenet̃ ꝯparere nec excuſatorē mittere ⁊ generaliter circa iſtam materiā vide p̄ Inn. in. c. ij. de dila. vbi dixi. et p̄ Jo. an. in regula ſcienti in mercu.

Extra glo. quero quid intendat lr̃a dum dicit i penam interdicētes eidem ꝯtradictōnis vocem. So. dicunt aliqui vt vinc. ꝙ non poterit iſte canonicus oppo nē ꝯtra formā ſi capitulū i p̃mo conſenſu voluerit ꝑdurare. i. de nouo eligere illum archip̄ſbitez ſ; contra pſonam poterit obijcere. nam ⁊ compromittentes p̃nt opponere contra pſonam electam a compromiſſarijs vt in. ca. cauſam ſupra. eo. Sed Inno. dicit ꝙ non poterit iſte obijcere nec contra pſonam nec contra formā quia preſumitur malo zelo contradicere. Alij aliter. ſ; opi. Inno. ſatis videtur ꝯuenire lr̃e non tñ puto in h̃ ſtandum. quia licet papa iſtud ꝓuiderit in negocio iſtius electōnis. nō tamen videtur hoc extendendum ad alias electōnes. Secundo contra hoc ⁊ ꝯtra tex. op. videtur eñ ꝙ ex quo electio archipreſbiteri fuit reꝓbata ꝙ non proſit ꝙ capitulum duret in p̃mo cōſenſu. oportet eñ vt electio fiat ſeruata forma. vt i. c. quia ꝓpter ·j· e. ad cuius obſeruantiā requirit̃ factum. Sol. ſtandum eſt ꝯtrario vt non ſufficiat p̃mus conſenſus. cum ille fuerit illicitus ſcd̃m doc. et tex. debet intelligi de primo conſenſu. ſ. in effectu dicunt̃ eñ canonici perdurare in p̃mo conſenſu ſi de nouo iterum eligūt illum archipreſbiterum.

Vm ad noſtram Non monachus in p̃latū eligi non poteſt. p̃mo ponit factum quod ſecundo caſſat ibi nos. Nota primo ibi gerebat. modum ⁊ practicam faciendi ꝯmemoratōnem de aliquo intruſo. non eñ debet nūcupari p̃latus alicuius loci ne videat̃ iſte ꝓnuncians in eum ꝯſentire. ar. c. ex ore. d̃ his que fiunt a ma. par. ca. ſed debet dicere ꝙ gerit ſe ꝓ tali prelato. Nō ſcd̃o ꝙ clericus ſecularis nō p̃t eligi in abbatē. optet eñ ꝙ tp̄e electōnis ſit mōchus. qñimo nō ſufficit ꝙ ſit mōchus niſi ſit iſtructus ꝯpetenter i regla mōchali. iō nouiter ꝓfeſſus nō p̃t eligi in abbatē ·j· c. ꝓxi. et in h̃ vltio plurimū in diuerſ ptib⁹

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

excedítur. Nota tercío et tene mentí ꝙ nemo debꝫ
effící monachus cum ea fiducia et ſpe vt promoueaẜ í
abbatem. nam vídetur tunc monachari nõ ꝓpter deũ
ẜ ꝓpter honorem aut cauſa queſtus. hec verba haben
tur. xví. q. víj. ín. c. ꝑ laícos. et ídem díc de clerico ſe/
culari. nã recípiens ordinem ꝓpter benefícia ꝯſeq̃nda
cõmittít ſimoniã ſaltim mentalem. qꝛ intendit ſeruíre
deo ꝓpter vtilitatẽ beneficioꝝ ad quod vide ho. glo.
lxxiiij. diſ. c. cõſuluit. An autem adeptí benefícia et dí
gnitates hac ambitõne p̃cedẽte teneanẜ in foro aníme
reſignare illa benefícía quaſí iníuſte non adepta. dic ꝙ
nõ ẜ tenenẜ ſatiſfacere deo per penitentiã. vt ꝓbaẜ ín. c
ſi. ·ꝭ· de ſimo. cum ſimonia mentalís nõ oblígat quẽ ad
reſignatõnem beneficioꝝ ſed ad aliter deo ſatiſfacien/
dum per penitentiã. ſecus díc vbi p̃ceſſiſſet ꝓpeccatum
puta quía dixít nolo mõchari niſi ꝓmittas me eligere
in abbatẽ vel facere priorẽ vel nolo ordinari niſi ꝓmít
tas mihi cõferre tale beneficium. nam tũc intercedít ſi
monía expreſſa. vñ obligat ad renunciandũ. vt in. d. c
ſi. et qd ibí nõ. quinimo poſſet attẽptari ꝙ talis collatõ
ſeu electío ſit nulla. qꝛ collatío ſimoníace facta nõ tenꝫ
ar. i. q. i. ordinatõnes nõ. Inno. in. c. cum vniuerſorũ
de re. ꝑmu. Adde ad p̃dicta glo. in. c. qd interogaſti
xxiiij. di. que dícit ꝙ ſi alíquís ſit mõchꝰ ad h̃ vt poſ/
ſit fieri abbas nihilominus remanet monachus lícet
ficta ꝛ non ſíncera fuerit eius intentio. fuit eñ ſimula/
tío ob ínhoneſtã cauſam. ideo non excuſat. In gl. ibí
clericus ſecularis nõ p̃t elígi in abbatem. an aũt poſſit
poſtulari Io. an. hic ꝙ ſic. ẜ in ꝯtraríum facit glo ·ꝭ· c.
ꝓximo. ẜ tu vide quod plene dixi ín. c. cũ monaſteriuꝫ
s. eo. et díc vt ibí ꝛ alíquíd dícã ín. c. ſeq̃. In ea. gl.
ibí et ita ſoluiẜ ꝯtraríum. díc vt ibi nõ. In ea. gl. ibí
eos elígunt ad ſua officia. intellige de officíjs curatis
nam religioſi nõ poſſunt habere beneficía ſecularía nõ
curata. vt ín. c. ſup eo. ꝛ qd ibí nõ. de regu. ẜ beneficia
et dignitates curatas pñt habẽ. vt ín. c. qd deí tímorẽ
de ſta. regu. et vide qd ibi plene dixi. et h̃ cõtíngit pro
pter exercitium cure et officium p̃dícandi quod eſt val
de priuilegiatũ. vt ín. d. c. qd deí tímorẽ. et lícet alíq dí
cãt h̃ ꝙ deferẜ in h̃ religioni vt relígioſi poſſint aſſumí
ad officia ſecularia et nõ ecõtra díc tñ melius vt p̃dixi
ꝙ iſtud non ſit fauore religionis. ẜ quía clerici ſecula/
res non ſunt expti regulam mõchalem nec de facilí p̃t
inexptus expiri ꝛ inſtruí. ideo nõ poteſt elígi in prela/
tum regularem. ẜ relígioſus de facili poteſt inſtrui í ví
ta ꝛ moribus clericoꝝ ſecularíũ qꝛ iſtructus inſtrictio
ri de facili inſtruiẜ in laxiori ꝛ nõ ecõtra. vt dixít hoſti.
·ꝭ· c. ꝓx. In glo. ij. nõ bene iſtam glo. ꝙ ſecundaria
ſpes in beneficíjs ꝯſequendis nõ reprobaẜ in ordinan
do ſeu monachando quaſi p̃ncipaliter dẽat quis ducí
vt ſeruíat deo. Et ꝯſimilem glo. habes ín. c. quid pro/
dẽſt. lxí. dí. et ín. c. ꝑ laícos. xví. q. víj. ſed alíq̃ tenent
opp. vt ſentít archí. ín. d. c. ꝑ laícos. ꝛ optíme facít iſte
tex. ꝓ ꝯtraria opí. ibí nullam ſpem ꝛc. vñ pondera illã
dictõeꝫ vníuerſalem negatiuã. videẜ eñ excludere om
nem ſpem tã p̃ncípaleꝫ q̃ꝫ ſcd̃aríam. vt ín. c. ſolite. de
ma. ꝛ obe. ꝛ. xix. dí. ſi romanoꝝ. Hoſti. h̃ primo ſuper
tex. intellexít de ſpe ꝓueniente ex pacto vel ex pollící/
tatiõe cui ꝯſentít iſte monachãdus ſeu ordinandus. et
pollicitatio eſt ꝓmiſſio ab vno facta. pactũ vero ẽ duo
rum ꝯſenſus vt ín. l. pactũ. §. i. ff. d̃ pollicita. ẜ poſt dí
ſtinxít ꝙ aut vacat abbatía. et tũc nõ eſt licítuꝫ habere
alíquã ſpem vt fíat abbas. ſecus ſi non vacat. nã tunc
põt habere ſpem nõ vt honoreẜ ſed vt onereẜ. íd eſt vt
poſſit p̃lature ꝓdeſſe ꝛ alijs. nõ autẽ debet deſiderare
et habere ſpem vt p̃ſit alijs. vt ín. c. q epatum. viij. q.
i. ꝛ ꝯtra diſtinctõeꝫ glo. adducít hoſti. c. ſi. d̃ ſymo. ſa/
tis dící põt ꝙ nullã ſpem debet ordinãdus ſeu mona
chandus habere vt alijs p̃ſit ꝛ ſic ꝓpter honores ſecu
li vel ꝓpter diuitías ad h̃. c. ſi. xí. dí. vbi ho. tex. ꝛ h̃. et
dũ dícít nullã ſpem vt poſſit ſibi ꝓdeſſe ita ꝙ ſpectet
potíus propter bonũ publicum tunc talis ſpes nõ ví
detur damnata. vt ín. d. c. q epíſcopatum.

Ffícíí.

In abbatem elígí non põt niſi inſtructus in regula monachalí cõis díuiſio. Scd̃a ibí nos auteꝫ. Nota
ibí cum nõ poſſent ſui ordínis. ꝙ primo elígẽdus eſt
abbas ex ꝓpria ꝯgregatione. in defectũ aũt põt elígí
d̃ alieno mõſterio. ad qd vide tex. expſſum ín. c. q̃ lit
xviij. q. ij. pñt tñ monachí illí fauori renunciare et ſibí
eligere d̃ alio monaſterío quẽadmodũ clerící ſeculares
de qbꝰ vide tex. íũcta gl. ín. c. cũ inter canonicos. e. t.
Nõ ſcd̃o ꝙ filius põt a patre poſtulari vt efficiaẜ
monachus díc tñ ꝙ pater nõ põt filiũ puberem inuí/
tum tradere monaſtero. vt í. c. cuꝫ ſimus. et qd ibí nõ.
·ꝭ· de re. Iteꝫ filius põt inuíto p̃re intrare monaſteriuꝫ
ex quo pubes eſt. nã ꝑ íngreſſum monaſterij ſoluiẜ pa
tria ꝑtãs. vt nõ. glo. ín. c. í. x. q. ij. ꝛ ín. l. ſi ex cauſa. ff.
de míno. ꝛ ad materieꝫ vide qd nõ. Inno. ín. c. ij. ·ꝭ· de
regu. Nõ tercio ꝙ p̃ſumptio eſt ꝯtra ea que in con
tinentí fíunt. vñ ſtatim poſt monachationeꝫ electus in
p̃latum p̃ſumiẜ ambitione p̃lature inductus. ꝛ ad h̃ ſo
let allegari iſte tex. Nõ ꝯtra momẽtaneos mgr̃os
nã debet eſſe quís díſcipulus. ad h̃. xví. q. í. ín. c. ſi cle
ricatus. ꝛ. c. ſicut viue. vbí tex. nõ. Nõ ibí purgatõ
ne recepta et tene mentí ꝙ inductus ambitione p̃latu
re ad monachatũ vel clericatũ non poteſt de iure elígí
ad alíquã p̃laturam. nã papa nõ patiẜ hic iſtũ aſſumí ĩ
abbatẽ niſi p̃us ſe purgauerit ꝙ ambitione p̃lature nõ
fuit inductus ad monachatũ ꝛ neſcio alibí ita ho. tex.
facít. viij. q. í. ín ſcripturis. vbí dícíẜ ꝙ fugiẽtibus ꝛ nõ
deſiderãtibus cõferende ſunt dignitates. Vltimo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nota et tene menti q reprobata electōe alicuius ꝓpter impedimentū ſeu defectum temporalē poteſt illo defectu ceſſante iteꝝ eligi ad eandē prelaturā facit quod le. et nō. in. c. cum inter canonicos. e. co. ſecus dic vbi reprobatur electio ꝓpter crimē. vt in. c. ſup eo. e. c. ꝛ dic vt ibi In gl. i. ibi ꝓpter officiū p̄dicādi. hoc ideo dicat glo. q: de iure cōi habētes curā aiaꝝ hn̄t officiū p̄dicādi. vt ſunt epi ꝛ alij rectores eccleſiaꝝ curataꝝ. ad hoc. c. cū ex iniuncto. ṗ. de here. ꝛ qd̄ nō. in cle. i. de regula. vn̄ fratres mēdicātes pn̄t hodie p̄dicare nō de iure cōi. ſ ex priuilegio eis tributo. vt in cle. dudum. d̄ ſepul. vn̄ alij religioſi qui nō ſunt ꝑuilegiati non pn̄t p̄dicare niſi haberēt eccleſias curatas. xvi. q. i. mōchus et. c. ſunt nōnulli. et. c. doctos. Hoſti. tn̄ addit aliaꝫ ratōnem. q: facilius mōchi pn̄t inſtrui in vita clericoꝝ q̄ȝ clerici in vita monachoꝝ. vt dixi in. c. p̄cedenti. p̄terea dic q clericus ſecularis. non ꝓpter deū ſ. ꝓpter prelaturā ad quā eſt electus. quod nō cōtingit in mōcho qui iam clericus eſt nec optet vt aliquid agat. vt p̄lat⁹ fiat. In ea. gl. ibi vel poſtulari in abbatē aduerte q: glo. hic videt̄ velle q clericus ſecularis in abbatē poſſit poſtulari ſ iſtud nō ꝓhibetur hic cū tex. r̄probat electionē non aūt poſtulatōēꝫ. vn̄ ſentit Jo. an. hic ꝛ clari⁹ in. c. p̄ce. q clericus ſecularis poſſit poſtulari in abbatem licꝫ eligi nō poſſit. qd̄ etiā tenuit Inno. in. d. c. cū monaſteriū. ꝛ dic vt ibi plene dixi. dic tn̄ q talis poſtulatio nō p̄t admitti p alium citra papā. pro h̄ vide glo. nō. in cle. i. eo. ti. vbi glo. vult q homo alterius ꝓfeſſionis vel habitus nō p̄t poſtulari i abbatē niſi a ſolo papa. idem ergo dicendū de clerico ſeculari qd̄ etiā ſentit Jo. an. i ſpe. in ti. de lega. in. §. ꝯſequenter. i p̄ncipio licet Cōpo. h̄ ſentiat ꝯtrariū dicēs q legat⁹ cardinalis pōt in h̄ diſpēſare cū nō videat̄ iſtud de reſeruatis de q̄bus in. c. q tranſlationē. d̄ offi. dele. et ad iſtū tex. r̄ndet q nō ꝓhibet diſpenſatōēꝫ. q: iſte legat⁹ nō diſpēſauit ſ electionē ꝯfirmauit. ſ p̄mū dictū pl⁹ mihi placet. nā cōſultatio h̄ fuit facta nō ſolū reſpectu cōfirmationis ſ etiam fuit queſitū nunquid potuerit legat⁹ diſpenſare. et q̄ȝq̄ȝ papa ad iſtam q̄ōnem nō r̄ndeat explicite ſatis tn̄ r̄ndet tacite cū noluerit iſtū admitti niſi primo fuerit inſtructus in regula. p̄terea diſpēſatio nō videt̄ conceſſa niſi in caſibus expreſſis cū per eam vulnerent̄ iura. vt in. c. dilectus. d̄ tēpo. or. ergo nec legatus pōt diſpenſare h̄ caſu cū nō repiatur ꝯceſſus et regl'r nō pōt inferior i aliquo imutare vel vulnerare cōſtitutōēꝫ ſupioris. vt in cle. ne rōni d̄ elec. facit etiā gl. in. c. ſi. d̄ here. li. vi. q̄ dicit legatuꝫ nō poſſe cōmittere cām ſimpliciter ꝛ de plano ꝛc̄. q: nō pōt tollere ſubſtācialia iuris. fortⁱ⁹ ḡ nō dꝫ poſſe tollere iſta iura q̄ ꝓhibēt nō exptū nec ꝓfeſſuꝫ ꝓmoueri ad p̄laturā reglāreꝫ

In glo. fi. ibi p tres menſes alij aliter dicunt. ſed Jo. an. dicit ꝛ melius h̄ eſſe arbitrarium. ꝛ pro h̄ vide tex. iūcta glo. in. c. cum ex l̄ris. ṗ. d̄ reſti. in inte. ſup. v̄. inſtructus. nā faciliter inſtruit̄ vnus q̄ȝ reliquus cuꝫ ingeniū ſuppleat tp̄s Sꝫ ex gl. op. ꝯtra tex. i eo q in fine dicit iſtuꝫ poſſe iterum eligi poſtq̄ȝ fuerit inſtructus ſi vrgens neceſſitas et euidens vtilitas monaſterij poſtulauerit videt̄ em̄ ſatis eſſe q ſit inſtructus neq̄ȝ debet requiri alia neceſſitas. ſufficit em̄ q monaſterium vacet. Sed Inno. ſupplet ad tex. maxime quaſi dicat q iſte poterit eligi ſicut quilibet alius de mōſterio exquo inſtructus eſt in reglā. vel pōt dici ſm hoſti. q ſi eſt inſtructus ꝛ nō bn̄ adhuc exptus poterit eligi vrgente neceſſitate ſeu vtilitate mōſterij. naꝫ ceſſantibus iſtis nō debet eligi exquo nō eſt bn̄ adhuc exptus licꝫ ſit inſtructus ſ ſi tanto tp̄e ſtetit in mōſterio q ſit iſtructus ꝛ exptus habet locū p̄mum dictum. ꝛ hec cōſideratio mihi placet. nā mōſterium h̄ nō debebat vacare vltra tres menſes. vt in. c. q: ꝓpter. ṗ. eo. vel ſaltim vltra ſex ſm iura antiqua. vn̄ nō erat p̄ſumptio q in tam breui tp̄e iſte poſſit ꝓfecte expiri regulā monachalē cū a iure det̄ annus vt in. c. ad apliceꝫ. de reg. merito papa h̄ exigit neceſſitatem et euidentē vtilitateꝫ mōſterij ad h̄ vt iſte poſſit in eadē vacationē aſſumi in abbateꝫ et nō iſtū tex. q: ſingularis eſt ſm iſtum intellectum q cōpetēter inſtruct⁹ in illa regula licet nō bn̄ exptus q: nō ſtetit magno tp̄e in mōſterio pōt eligi in abbateꝫ vrgente neceſſitate vel vtilitate mōſterij. qd̄ bn̄ tene menti. Sed q̄ro nunquid laicus ſeu cleric⁹ ſecularis poſſit eligi in mōchum Inno. q nō ſ debet poſtulari. Hoſti. dicit melius q quicq̄d dicat Inno. q clerici ꝛ laici cotidie intrant mōſteria. ꝛ h̄ dictū puto veriſſimum p̄ſertim. q: ad eſſe mōchi nō requirit̄ q q̄s ſit clericus xij. q. i. generaliter. imo etiam excōicatus obligat̄ monaſterio ex ꝓfeſſione ſua. vt le. ꝛ nō. i. c. cū illoꝝ. d̄ ſen. ex. Sed q̄ro quō potuit effici iſte mōchus vacante mōſterio cū ſine abbate nō pōt q̄s mōchari in aliquo mōſterio, p h̄. xviij. q. ij. nullā. et in. c. porrectū. d̄ reg. So. dicit Jo. an. q pōt tex. intelligi dupliciter. primo q iſte fuit effectus mōchus alterius mōſterij. ꝛ h̄ caſu ceſſat ꝯtrariū. r̄ndē qd̄ ꝓcedit qn̄ receptio mōchi ſpectat ad ſolū abbatē quo caſu vacāte mōſterio ptās nō trāſit in capl'm ſ h̄ poterat ſpectare receptio ad abbatē et cōuentū ſimul q̄ caſu ptās reſidet in cōuentu monaſterio vacante. vt eſt hodie tex. nō. in. c. ſi. de reg. li. vi. Iteꝫ poterat ſpectare receptio ad ſolū cōuentum ſcd̄ꝫ cū et nō diligenter h̄ dictū vt ꝯſuetudine poſſit induci q creatio mōchoꝝ ſpectet ad ſolū conuentum. Adduco in ar. c. vnicum ne ſede vacan. li. vi. vbi creatio monachorum poteſt pertinere ad ſolum capitulum ad idē c. cum eccleſia vulterana. e. co.

lla quotidiana. Electio alia ſ canonica ꝯfirmat̃ licet quidã eligentiũ eſſent minori excõmunicatõne ligati. h. d. In pͥma ponit̃ facti narratio in ſcδa ipſius ꝯfirmatio. ibi quia. Nõ pͥmo ꝙ electio non dicit̃ minus canonica ex eo ꝙ excõicati minori excõicatõne fuerint admiſſi ad eligendũ. ratio ẽ qꝛ minoꝛ excõicatio non priuat ꝑtãte eligendi actiue ſed paſſiue tñ. vt in. c. ſi celebrat. de cle. excõ. mi. vbi ſatis probat̃ qδ prius dixi Scδo nõ ibi de plenitudine poteſtatis. ꝙ papa habꝫ plenitudinẽ ꝑtãtis ſ vocant̃ alij prelati in partẽ ſollicitudinis. vt in. c. ad honorez. ꝭ. de vſupallij. nam ꝑtãs eccleſie fundat̃ in papa tanq̃ȝ i capite ꝛ alij prelati tanq̃ȝ membra capitis mouet̃ ad nutum ipſius. de quo dicendũ vt plenius dico in. c. ex geſtis. de cle. nõ reſi. in lec. An aũt papa debeat indifferenter vti hac plenitudine ꝑtãtis vide qδ nõ. dicit Inno. in. c. innotuit. e. co. ꝙ raro et ex cauſa debet papa vti plenitudine ꝑtãtis ꝛ intelligo de ea plenitudie que eſt ſupra legem ſcriptam. qñ leꝫ vult diſponere cõtra l. ſcriptam vtendo potentia abſoluta q̃ ꝯſiſtit in plenitudie ſue ꝑtãtis. et que cenſet̃ exempta a laqueo. l. ſcripte. vt in. c. ſignificaſti. e. eo. ꝛ in. c. propoſuit. de ꝯceſ. ꝑben. ꝛ vide glo. in. c. vbi periculũ. eo. ti. li. vi. Nõ vlterius ꝙ ſuppletio quã facit ꝑnceps de plenitudine ꝑtãtꝭ refert̃ q̃nq̃ȝ etiã ad defectũ intrinſecũ. ſicut h quo ad excõicationẽ eligentiũ ꝓſuppoſito ꝙ illa excõicatio habuiſſet viciare ꝛ ꝑ hoc limita qδ nõ. pe. i ti. δ lega. §. nũc oñdendũ. v. xvij. vbi dicit ꝙ iſta cl'a ſupplentes δ plenitudine ꝑtãtꝭ ꝛc. refert̃ ſolũ ad defectũ circa ſolẽnia intrinſecũ. ꝛ idẽ archi. in. c. cenomanenſem. lxi. di. δ quo dixi in. c. i. de trãſac. nã illud dictũ ſpe. ꝛ archi. ꝓcedit vbi ſimplicit̃ apponit̃ illa clauſula. ſec⁹ vbi hꝫ determinatõeꝫ ad defectũ etiã intrinſecũ. qꝛ tunc ſupplet etiã reſpcũ illius defectus vt ꝓbat̃ hic. debẽt ꝫ ꝓderari ꝟba cl'e. Nõ ibi in ſimplici excõicatõe ꝙ excõmunicatio que ꝯtrahit̃ ex ꝑticipio cũ excõicato δr ſimplex et alio vocabulo appellat̃ minoꝛ. Et forte dicit̃ ſimplex reſpcũ effectus. qꝛ excõicatio maioꝛ hꝫ duplicez effectũ. qꝛ priuat cõione hoim ꝛ ꝑticipatõe ſacramentoꝝ. ſ excõicatio minoꝛ ſolũ ꝓuat ꝑticipatõe ſacramẽtoꝝ. vñ hꝫ ſimplicẽ effectũ. vt ꝓbat in. c. ſi celebrat. ꝓal le. ſũcto. c. a nobis. ꝭ. de excep. Sꝫ ꝯtra iſtũ tex. op. ꝑticipans excõicato peccat mortalit̃ ſalti q̃nq̃ȝ iux ea q̃ plene dixi in. c. ſacris. qδ me. cã. ſ peccatũ mortale repellit a teſtionio. vt i. c. teſtimoniũ. de teſti. Itẽ ab accuſatõe. vt i. c. i. δ accu. ꝫ dñt repellẽ etĩ ab elcõne ꝓſerti cũ elcio ſit act⁹ ſpũalis. vt i. c. maſſana. ꝭ. e. ꝛ ꝑdicta ſũt ꝑpalia. So. dic̃ Jo. an. ꝙ qdã ſũt act⁹ q̃ꝝ excõitiũ ꝯcnit alteri⁹ ꝑiudiciũ. ꝛ tc̃ pctm̃ mortale repellit ab ill' actib⁹ ꝛ i his ꝓcedũt ꝯtraria Quidã ſũt act⁹ q̃ꝝ excitiũ nõ tendit in alterius ꝑiudiciũ ſ potius ꝟſat̃ circa expletõꝫ iure ꝓprio. et tũc pctm̃ mortale nõ repellit ab illis actibus vt in caſu nr̃o. Utꝝ aũt omẽ pctm̃ mortale repellat a teſtimoio vel ab accuſatione. dic vt dixi in. d. c. teſtimoim. ꝛ in. d. c. i. Dic etiã formaliꝰ ꝙ effect⁹ excõicatõis mioris. non opponit̃ iuri eligẽdi actiue ſ iuri eligendi paſſiue. qꝛ vt predixi excõicatio minoꝛ nõ repellit a cõione homim nec a ꝓſecutione iuris ꝓprij. ſ ſolũ a ꝑticipatõe ſacmẽtoꝝ. vt in. d. c. ſi celebrat. ſ is qui eligit non vtitur ſacramẽtis ſibi ꝓhibitis cũ non ꝯficiatur ſacramentum in electõe merito nõ debet repelli ab electõe ſ eligi nõ põt. qꝛ eligit̃ vt adminiſtret ſacmẽta et diuia a quibus ipe remotus eſt ꝓpter excõicatõeꝫ merito de eo nõ põt fieri electio. Et ex ꝑdictis ꝯcluditur ꝙ iſta ſuppletio quàm fecit papa non fuit ex neceſſitate ſ exabundãti. tñ vt ſatiſfieret opponẽtib⁹ tũ forte ꝓpt̃ timoroſas aliquoꝝ ꝯſciẽtias qui credebant electionẽ iam eſſe minus canonicã ex interuẽtu illoꝝ excõicatoꝝ. ꝑdicta ꝓcedunt q̃ndo admittũtur ad eligendũ excõicati miori excõicatõne ligati. Sed dubium magnũ eſt quid ſi admittãtur aliqui maiori excõmunicatõe ligati nunquid inuiiretur tota electõ ꝓpt̃ admiſſionem illoꝝ an ꝟo debeat ſuſtineri electõ ꝓpter eos q̃ fuerunt habiles. ꝛ hanc qonem multũ plẽ ꝓſequtur Inno. hic et alij poſt eum in aliquib⁹ tñ ipe Inn. ſentit ꝯtrarium eoꝝ que dixit hic in. c. fi. ꝭ. de para. quã materiam expedias ꝑut ibi dixi. nam ibi de hoc ẽ tex. nõ. et meli⁹ cadit ibi materia q̃ȝ hic vbi etiam tetigi. Quid ſi admittũtur aliqui inhabiles alia inhabilitate q̃ȝ excõicationis. ꝛ vide etiam qδ nõ Jo. i regula qδ alicui. in mercu. ad idem certum eſt qδ notorie excõicati non debent admitti ſcienter ꝑ alios alias tota electõ corruit. vt in. d. c. fi. ꝛ facit tex. hic in. ar. a ꝯtrario ſẽſu. Sed dubium eſt q̃d ſi excõicati nõ poſſũt de capitulo repelli de iure vl' de facto. dixerunt hic. Inno. et Cõpo. ꝙ poſſunt admitti ꝑmiſſa ꝓteſtatõne ꝙ non intendunt eis cõicare ius eligẽdi et poterit fieri ꝓteſtacio publice vl' occulte ſi ſcãdalũ timetur. ar. in. c. i. qδ me. cã. et in. c. fi. de elec. li. vi. ſi autem poſſunt de caplo repelli tunc omnino ſũt repellendi. alias electõ habilium eſſet nulla in odium eoꝝ qui ſciẽter admiſerũt excõicatos. vt in. d. c. fi. Sed hoſti. inſurgit ꝯtra ꝑmũ mẽbrũ dicit eñ ꝙ iſte non eſt caſus in quo licita ſit cõio cum excõicato cum non ꝯpatetur in caſib⁹ contẽtis xi. q. iij. qm̃ multos. Jδ dat ipe aliud remediũ nõ excõicati vl' ſi non ꝓñt expellere excõicatos recedant tunc a caplo ꝛ ꝯgregentur alia vice excõmunicatis non vocatis nec admiſſis nec poterunt agere de ꝯtemptu. quia non erant vocãdi ex quo erant excõicati. ꝛ vide qδ nõ. in. c. cũ dilectus. de ꝯſue. et in. c. cum inter R. ẽ. eo. ꝛ h practica hoſti. mihi. placet quãdo nõ currerit tẽp⁹ electorib⁹

ꝟ vbi imineret finis termi ꝑfixi ad eligendum tunc ꝓp
ter neceſſitatē inſtantē poterit ſuari practica Inno. ⁊
ꝯpo. qꝫ non debet quis ius ſuū negligē, vt euitet ꝑtici
patioēm excōicatoꝝ. ex quo ſine dāno iuris ſui nō po
teſt eos euitare ar. op. i. c. ſi vo. et quod ibi nō. ī. de ſē.
ex. et xi. q. iij. anteceſſoꝛ et in. c. qm̄. In glo. i. ibi
ꝯtraria de ſuſpenſione iudic. dic ꝙ nō eſt dr̄ia inter ſuſ
penſionē iuris ⁊ iudicis. nam ſi iudex excōicaret aliquē
minori excōicatōne ſeu ſuſpenderet a ſacramentis tm̄
qd̄ idem eſt poſſet iſte ſuſpenſus ſeu excōicatus elige-
re ꝑ ea que. s. dixi ⁊ idem dicendū eſt i ſuſpēſiōe iuris
ſeu canonis. nā ſi canō ſuſpenderet aliquē ſimpliciter
celebrando efficeretur irregularis vt in. c. i. in. fi. de re.
iudi. li. vi. et in. c. cum medicinalis. de. ſen. ex. li. vi. ⁊
vide ꝑ Jo. an. in. d. c. i. dr̄ia ergo ꝯſiſtit in hoc vtrū ſit
quis ligatus excōicatōe maiori vel ſuſpenſione maiori
an minori. nā. ꝑmo caſu ſiue ſit ligatus a iure ſiue a iu
dice non pōt nec eligi nec eligere vt in. c. cum dilectus.
de ꝯſue. et qd̄ ibi plene nō. In ſcd̄o caſu pōt eligere ꝟ
non eligi vt i. d. c. ſi celebrat. Qualiter autē ꝯgnoſ
citur excōicatio maioꝛ vel minoꝛ ſeu ſuſpenſio. dic ꝙ de
bent inſpici verba excōicātis ſeu ſuſpendentis ⁊ ſi in
poꝛtant effectum excōicatōnis ſeu ſuſpenſionis dicitur
excōicatō minoꝛ cauſa eīn ꝯgnoſcitur per effectum. in
dubio eīn appellatione excōicationis vel ſuſpenſionis
intelligitur de maiori de quo dic vt nō in. c. pe. et qd̄
ibi nō. de ſen. ex. In glo. fi. in fi. dicit Jo. an. ⁊ bn̄
quod iſtud argumentū nō colligit hic. quia nil erat h̓
inutile. ⁊ dicit ꝙ regulariter nō viciat̄ vtile ꝑ inutile. ꝺ
hoc tn̄ dic vt plene nō. in regula vtile. de reg. iu. li. vi.
vide ꝙ dixi in his que explicant̄ ab vniuerſitate vel a
ſingularibus an viciet̄ totū ex eo quia aliqui erant iha
biles in. c. cum ſup de offi. dele. et in. d. c. ſi. de procu.
et per vtrobiqꝫ notabiliter determinat̄ materia hic tra
ctata per Inno.

S Criptum habet materiam ſubti-
lem et difficilem intātū
ꝙ glo. ⁊ aliqui dixerunt extra eam hoc. c. cō
tinere potius quandā ꝓuiſionem papalē ꝯtra ius ꝯmu
ne. iſte tn̄ intellectus cōiter nō tenet̄ qꝫ ſm̄ eū hec de-
cre. eſſet hic ſupflua ꝯtra id qd̄ habet̄ in ꝓhemio. s. et
intelligendo ꝙ ꝯtineat ius cōmune poteſt ſic ſūmari in
herendo ꝟbis litere. Si poſtulatio cū electōne ꝯcurrit
et numerus poſtulantiū eſt duplo maioꝛ et poſtulatus
eſt idoneus poſtulatio admittit̄ reiecta electōe. Si ve
ro indignus et hoc maioꝛ ps poſtulantiū ignoꝛauerit
poſtulatio ⁊ electio reprobāt̄. Si vero ſciebāt ⁊ electus
eſt idoneus ꝯfirmatur electio. et idem ſi numerus po
ſtulantium eſt duplo maioꝛ. h̓. d. vt dixi inherēdo ſim
pliciter verbis litere. ꝟ debet determinari et diſtingui
vt. ī. ſubijciā. Diuiditur principaliter in quatuoꝛ ptes

in ꝑma ponit arengam ſeu exoꝛdium deciſum in ſcd̄a
ibi ſane. narrat factū electionis ⁊ poſtulationis. in ter-
cia ibi neqꝫ. ponit commiſſionis cām. in quarta ibi per
aplica ſcripta cōmiſſionis formā. Et hec vltima pars
ſubdiuidit̄. quia ꝑmo ponit ꝓceſſus quē faciet delega
tus ptibus inuitis. ſcd̄a ibi ⁊ ſi ptes. ponit diffinitiōeꝫ
quā faciet ſi ptes cōſentient quatuoꝛ caſus declarādo
et ſcd̄s eſt ibi ꝙ ſi. tercius ibi ſi vero. quartus ibi niſi.
Et ꝓ intellectu lr̄e incipe primo. c. in eccleſia conſtanti
nopolitana tunc vacāte erant. xxv. canonici omnes ha
bentes vocē in electione qui tractātes de ſubſtitutione
futuri pr̄iarche mutuo conſenſu conuenerunt. vt ad ele
ctōnē faciendam admitterent̄. vij. ꝑpoſiti ꝑ ſe aut ꝑ
eorum ꝓcuratores. Item ꝙ admitterent̄ duo ꝓcurato
res ꝓ ſingulis ꝑlatis eccleſiarum cōuentualium ita ꝙ
quilibet ꝑlatus haberet vocem in electione. ⁊ tūc tpis
eccleſie cōuentuales habebāt. xvi. ꝑlatos. Iteꝫ ꝙ om
nibus cōputatis oēs erant. xlviij. voces quaꝝ. xvi. ele-
gerunt plebanū ſancti pauli de venetijs. vij. vero ꝑpo
ſiti ⁊. ix. canonici. ⁊. xvi. ꝑlati ⁊ ſic numero. xxxij. poſtu
lauerūt archieꝑm eradinē. in pr̄iarcham vigoꝛe huius
diſcoꝛdie ptes cōſtituerūt ſe apud romanum pontificē
⁊ qm̄ in curia non potuit fieri fides de meritis electi ⁊
poſtulati nec de ſtudijs ſeu zelo eligentium ⁊ an ꝑpoſi
ti ⁊ ꝑlati fuiſſent admiſſi ꝺ cōſenſu omniū. nec etiā ple
ne ꝺ numero eligentiū ⁊ poſtulantiū papa ꝯmiſit hāc
cām decidendā cuidā nōrio ſuo. i. ꝓthonotario cui pri
mo mādauit abſolute vt de meritis electi ⁊ poſtulati ⁊
de animo ſeu ſtudijs eligentium ⁊ poſtulantiū ⁊ reſpe
ctu electi ⁊ poſtulati deberet fieri iquiſitio vbi nati fue
runt ⁊ diutius ꝯuerſati. nā ibi melius habet̄ moꝝ noti
cia facit. xix. q. ij. in. c. duo. ⁊. s. eo. poſtqꝫ. reſpectu ve
ro ipoꝝ eligentiū ⁊ poſtulantium fit inquiſitio in loco
vbi celebrate fuerūt electio ⁊ poſtulatio Nō in ꝟſi.
et ſi ptes cōſenſerint. ibi ꝺ mutuo cōueniſſe cōſenſu. ꝙ
electores pn̄t cōi conſenſu cōicare extraneis ius eligen
di in electione q̄ iminet fienda. nā quemadmodū pn̄t
totā ptātem in cōpromiſſarios transferre vt in. c. cām.
⁊ in. c. i cauſis. s. eo. cū ſi. ita et foꝛtius debēt poſſe cōi
care ptātem aliquibus vt vna cū eis coeligāt dixit tn̄
hic ꝯpo. nō. verbum ꝙ ad h̓ vt extraneis cōicet̄ iſtud
ius eligendi optet ꝙ omnes electores ꝯſentiant. vnd̄
vno diſcrepante non poteſt aliquis admitti vt habeat
vocem in caplo. qꝫ intereſt cuiuſlibꝫ ne foꝛinſeci admit
tant̄ cum ex hoc diminuat̄ cuiuſqꝫ ptās. ꝓ hoc fac iſte
tex. in ꝟ. mutuo ꝯſenſu ad idem facit. c. qꝫ ꝓpter. ī. eo.
et. s. eo. c. in cauſis. vbi le. ⁊ nō. ꝙ nec ꝯpromiſſum pt̄
fieri niſi omnes electores ꝯſentiant. vnde vno ꝯtradi-
cente impedit̄ ꝯpromiſſum. qꝫ fit preiudicium cuilibꝫ
ſingulariter ex tranſlatōne ptātis in compromiſſarios
et ex h̓ collige ꝙ maioꝛ ps vniuerſitatis non pt̄ aliquid

ſtatuere in preiudicium iuris ſingulorꝝ. Dicit tñ ꝯpo.
ꝙ maior pars poſſet inuita minori parte aliquos ad
mittere ad ꝯſulendum licet non quo ad eligendũ ar. i
c. obeuntibus. lxiij. di. nam ꝑ hoc non fit preiudiciũ
alicui. imo iura conſulunt vt adhibeant̃ ꝯſiliarij. vt. d.
c. obeuntibus. et hec bene nõ. nam non ſolum ꝓcedit
in actu electõnis. ſ; etiam in alijs explicandis per quã
libet vniuerſitatẽ ſecularem vel eccleſiaſticam militat
eñ ſemꝑ ratio p̃alle. Et ex hoc etiam infert̃ ꝙ in ꝯcilio
generali poſſunt p̃lati de iure hñtes vocem deciſiuam
admittere ſimplices clericos alias voces nõ habẽtes
Sed vtrum poſſint admittere aliquibus diſcrepanti
bus diſtingue vt. s. dictum eſt. vnde puto ꝙ quelibet
natio ꝑ ſe poſſet aliquos admittere ad ꝯſulendum vl'
decidendum ſm̃ diſtinctõnem p̃dictam. et qui ſunt de
iure hñtes vocem deciſiuam vel ꝯſultiuam in cõcilio
generali dicam plenius in. c. graue. ⁊. de p̃ben. in lect.

Nõ ꝙ in electõe patriarche vel epi prepoſiti et alij
prelati eccleſiarꝝ ꝯuentualium non hñtes vocem pñt
admitti de gratia vt hic. Et in eo ꝙ iſte tex. ponit p̃po
ſitos et prelatos eccleſiarꝝ ꝯuentualium vt diſtinctos
colligit̃ ꝙ tex. iſte loquit̃ de prepoſitis nõ habentibus
collegium ſub ſe alias eſſent prelati eccleſiarꝝ conuen-
tualium nec diuerſificarent̃ a prelatis. vnde p̃t iſte tex
tus intelligi de prepoſitis qui ſolent eſſe in eccleſijs
cathedralibus habentibus ibi ſimplicẽ dignitatẽ vel
ꝑſonatum ſeu beneficium ſimplex ꝓut cõſuetudo va-
ria viget in diuerſis eccleſijs. Et ex hoc intellectu
et ex tex. nõ. ꝙ prepoſiti qui alias non ſunt canonici
non habent de iure vocem in capitulo. ſoli eñ hñtes
ius canonie faciunt capitulũ et vnum corpus cum epi
ſcopo. vt in. c. nouit. et in. c. quanto. de his que fi. a p̃-
la. dixi in. c. ij. de inſti. niſi aliud habeat cõſuetudo. vt
le. et nõ. in. c. cum olim. de re. iudi. Nõ ibi et duo
alij ꝙ plures electores poſſunt conſtituere vnum vel
duos ꝓcuratores qui habebũt tot voces quot ſunt vo
ces cõſtituentium. vñ p̃t vnus ꝓcurator habere. x. vo-
ces vel plures ſi tot electorꝝ ſuſtinet vices. et idem di-
cendum in concilio generali vel ꝓuinciali. pñtẽ m̃ ex
cauſa conſtitui ꝓcuratores ꝓ abſentibus. vt dicam i. d.
c. grauem. Nõ ibi totqꝫ tunc tpis ⁊c. ꝙ vbi diuerſa
corpa cõiungunt̃ in vnum ad aliquem actum explicã-
dum nõ vt diuerſe vniuerſitates ſed ꝓut faciunt vnũ cor
pus computant̃ voces ꝑ capita et non ſm̃ corpa. et in
hoc bene tene menti iſtũ tex. hic eñ ꝯueniebãt tria cor
pora erat eñ caplꝫ ꝑ ſe. item vniuerſitas p̃latorꝝ eccle
ſiarꝝ cõuentualiũ et prepoſiti. et tñ ad validitatem ele-
ctõnis nõ requirit̃ maior pars corporꝝ ſ; conſiderat̃ nu
merus ſingulorꝝ. qḋ non cõtingit ex alio. niſi quia non
cõueniunt vt diuerſa corpa ſ; vt faciãt in hoc actu vnũ
corpus ſicut cũ cõueniant hoĩes diuerſorꝝ officiorꝝ vigo

re alicuius ſtatuti ad aliquid explicãdũ nã ſi cõueniũt
in illo actu vti vnũ corpus ſatis eſt habere maiorẽ par
tem ſingularum licet non cõueniat maior ps ipſorꝝ cor
porꝝ. ſecus dic qñ diuerſa corpa cõuenirent ad aliquẽ
actũ explicandũ tanqꝫ corpa diuerſa non aũt vt faciãt
tunc vnũ corpus nam ad validitatẽ actus nõ ſuffic̃ tũc
maior ps ſingulorꝝ ſ; oportet ꝙ cõueniat maior ps ipſo
rum corporũ vt ſi ſũt tria corpa cõueniat ſaltim maior
pars duorꝝ corporꝝ. pro hoc vide bo. tex. iuncta glo. in
c. paſtoralis. i. rñſo. de exp. et quod ibi dixi iõ notãter
dixit hic Jo. an. ꝙ ſi electio ſpectaret ad certũ p̃latum
ꝓ tercia pte et ad caplm̃ ꝓ alia tercia pte et ad clerꝝ ciui
tatis ꝓ reliqua tercia pte nõ ſufficit ad validitatẽ ele-
ctõnis ꝙ electus habeat totũ clerꝝ et minorẽ partẽ ca-
pituli licet ipſi ſint plures numero. et quia in hoc exem
plo nõ cõcurrit niſi vna vox. qꝛ clerus totus nõ habꝫ
niſi vnã vocem. caplm̃ vero aliam ſ; non poteſt dici ca
pitulum vbi non eſt maior ps. vt in. c. i. de his que fi.
a ma. par. ca. Item ſi p̃latus ⁊ maior ps capli eligerẽt
vnũ et clerus cũ reliq̃ pte capli eligeret aliũ valẽt ele-
ctio facta a p̃lato et a maiori pte capli licet in numero
ꝑſonarꝝ iſti eſſent pauciores alijs. qꝛ vt p̃dixi hic hẽt
reſpect' ad corpa et nõ ad capita ꝑſonarꝝ. Idẽ dicẽdũ
hodie in ꝯcilio generali. nã ꝓcedit̃ ꝑ natões. et ſic per
corpa nõ aũt ꝑ capita. optet eñ ad validitatẽ actus ꝙ
concurrat maior pars natõn, licet forte in maiori par
te nationũ eſſent pauciores numero. vt quia forte alie
nationes diſſentientes ſunt plures in numero ꝑſonarꝝ
⁊ hec bene nõ. Ex varijs autem circũſtantijs poterit
ꝯphendi an iſti ꝯueniãt vt diuerſa corpa aut vt facietes
vnũ corpus. ſi eñ dantur voces in vnum non põt dici
niſi vt conueniunt tanqꝫ vnũ corpus Nota et tene
menti ſuꝑ iſtum tex. quo ad p̃ncipalem ſui materiam
ꝙ vbi ꝯcurrunt electõ ⁊ poſtulatõ in eadem eccleſia pa
ri idoneitate electi et poſtulati p̃fertur poſtulatõ ſi eſt
facta a duplo maiori pte capituli. alias p̃fertur electio
licet non ſit facta a maiori pte capli et dicitur facta a
duplo maiori pte qñ eſt facta a duabus ptib' capli vt
puta ſi ex. xxx. canonicis. xx. poſtulãt ⁊. x. eligunt vñ ñ
reqrit̃ excell' vltra duas ptes. et iſta v̈ba maior ps
duplo alibi declarãtur vt reportãt duas ptes tot'. vt
habetur in ſimili in. c. licet. s. eo. ⁊ in. c. indemnitatibꝫ
⁊. eo. li. vi. tenet. Jo. an. i. c. ſi qñ. ⁊. eo. li. vi. in nouella
et ſentit Inno. hic. quare aũt p̃feratur hec electõ facta
a minori pte capli ꝯtra. c. quia ꝓpter. ⁊. eo. dicam ſta-
tim cum glo.. Nota ibi poſtulationem admittas
iuncto tex. ibi et electõez ꝯfirmes. vnam driã inter ele
tionem ⁊ poſtulationem nam poſtulatio non cõfirmat̃
ſed admittitur. et hec admiſſio habet q̄ſi vim electõnis
et ꝯfirmationis ſ; electio ꝯfirmatur. diuerſitatis ratio
qꝛ poſtulatõ nititur gr̃e nec ꝑ eã initiatur ꝯmatrimoĩm

ſpūale ꝫ eſt quidam precum porrectio apud pͥncipem
vt de poſtulato puideat. vt dixi in.c.i.'et ſup rubrica
de poſt. p̄l. ſed p electoꝝ initiat̃ mr̄oniuꝫ ſpūale vt i.c
cum inter canonicos .e.co .et in.c. fi.de tranſla.p̄la.
et acquiritur ius electo.vt nō. glo.in.c. quanto lxiij.
di. nam electores conſentiunt in electum tanꝗ̄ in ſpō
ſum non ſic faciant poſtulantes.quia poſtulatio fit ꝺ
eo qui iure cōi ꝓpter aliqꝺ impedimentū nō pōt eccle
ſia p̄fici.de quo vide qꝺ plene dixi in.c.fi.de poſtu.p̄-
la.vbi plene dixi qui debeant eligi et qui debeant po
ſtulari   Nō ibiīpm archiepm abſoluas ꝛc.p̄ctica q̄
hodie ſeruatur in curia romana in tranſlatōe epoꝝ.nā
pͥmo abſoluitur a vinculo eccleſie ſue cui mr̄onialiter ē
obligatus vij.q.i.ſicut.ꝛ poſtea p̄ficitur eccleſie ad ꝗ̄
transfertur ſimile habetur in.c.bone.ij.de poſtu.p̄la.ꝛ
i.c.pꝰ tranſlatōꝫ.de renū.et hec p̄ctica ē de iure.vt nō.
Jo.an.in regula qꝺ alicui gr̄oſe.in mercu. nō em̄ po
teſt de iure alteri eccleſie p̄fici remanente pͥori vinculo
quia ſicut ꝯiugatus nō poteſt conſentire in ſcd̄am vx-
orem niſi abſoluatur a pͥma ita nec epūs ꝯſentire in ſe-
cundam ꝯiugem ſpūalē niſi abſoluatur a pͥma ꝓ hoc
d.c.ſicut.vij.q.i.ꝛ.c.niſi cū pͥdem.de renun.dicerem
tamē ꝙ alio non exp̄ſſo transferendo papa vnū epm
ad alium epiſcopatū tacite videtur ipm abſoluere a pͥ
ori vinculo niſi aliud exp̄mat ar.bo.i.l.illud.ff.de ac
qui.here.et in.c.cum renunciatur.xxxij.q.i.tenet gl.
quam nō.in.c. relatio.xxi.q. i.alia q poſſent colligi
ex reliqua parte.c.exaiabo plenius ſup glo.ideo plu-
ra hic non colligo.   Jn glo.i. ibi ſine aliquo inter-
uallo.nō.ſingulariter iſtam glo.iūcto tex.ꝙ confeſſio
ꝓcuratoris poteſt in ꝯtinenti reuocari per dominum
aliter de errore ꝯfeſſionis non docto.idem dic in ꝯfeſ
ſione ꝓpria.vt habes glo.nō.et menti tenendam i.c.
fi.de iurīu. li.vi.in v̄ſ.iuſta.et in.c. ſi apud.xxxij.q.i.
ex internallo aūt non poteſt reuocari ꝯfeſſio ꝓpria aut
ꝓcuratoris niſi doceatur de errore de quo dicendum
vt in.c.fi.ꝭ.de ꝯfeſ.ꝛ ſic alio modo poſſet intelligi iſta
littera ꝙ fuit reuocata ex internallo docto. tm̄ de errore

Sed op.extra glo.videt̃ em̄ ꝙ ſufficiebat inſtrm̄
ad fundandam intentōnem poſtulātium.habet enim
parem vim cum teſtibus vt in.c.cum Jo.de fi.inſtru.
et in.l.in exercēdis.C.e.ti. So.multiplex datur h̄ p
doc.nam pͥmo poteſt intelligi ꝙ iſtud iſtrm̄ non erat
originale ꝫ tranſſumptū ſine debita ſolēnitate ꝫ ſic nō
faciebat fidem.vt in.c.i.de fi.inſtru. que ſolutio mihi
non placet p tex.ibi publicum inſtrumentum vel ſcd̄o
forte ex alia pte eligentium aliquo canonicum obijcie
batur contra illꝺ vel tercio licet per inſtrm̄ ꝯſtaret de
numero poſtulantium.non tamen ꝯſtabat an p̄poſiti
et p̄lati fuiſſent admiſſi ad eligēdū mutuo ꝯſenſu electi
nec ꝛ poſtulati nec de ſtudijs eligentium merito pap̄

non obſtante illo inſtrumento commiſit cauſam prout
habet̃ i tex. Jn glo.in v̄.ꝯſenſit in fi.intellige iſtā glo.
ſcd̄m ea que dicet̃ in glo.in v̄bo ꝯfirmes.nā glo.h̄ di
xit iſta v̄ba ſequēdo opi.ſuā ꝙ iſta decre.ꝯtineat quan
dam ſpālem ꝓuiſionem ꝛ non ius ꝯmune. ꝫ tu dic vt
dicet̃ in p̄all.glo.   Glo.in v̄bo p alias in fi.gl.ſen-
tit ꝙ iſti tres erāt impediti ideo potuerūt ꝓcuratores
cōſtituere.Goff.dicit h̄ nō.ꝙ duplicē gr̄am capitulū
fecit iſtis extraneis. primo qꝛ admiſerūt eos ad eligē
dum.ſcd̄o vt poſſint p alios intereſſe. et idem ſentit h̄
Jnno.dicēs ꝙ ſicut impeditus pōt de iure ꝓcuratorē
ꝯſtituere.vt in.c.qꝛ ꝓpter.ꝭ.eo.ita nō impeditus con-
ſentientibus electoribus vt h̄ et tene in h̄ ſemper menti
iſtum tex.iūcto dicto Jnno.et gof.ꝙ electores pn̄t fa
cere gr̄am vt nō impeditus ꝯſtituat ꝓcuratorem.facit
qꝺ in ſimili nō.Jo.an.in reg̃la qꝺ alicui i mercu. vbi
tenet ꝙ licet inuito collegio nō poſſit quis cōſtituere
ꝓcuratorē niſi aliquē de ipſo collegio tm̄ poteſt caplm
cōſentire vt ꝯſtituat extraneū. Quid aūt vbi nō eſt ſer
uanda forma.c.qꝛ ꝓpter.vide qꝺ dixi poſt Jo.an.in
c.cōſtitutus.ꝭ.de appel.   Jn gl.in.v̄.duo.ibi ſingula
riter ꝓ quolibet vult dicere ꝙ habebāt iſti ꝓcuratores
tot voces quot erant p̄lati q erant.xvi.ſm̄ glo. et ideo
dixit ꝙ erant.xvi.quia exquo electus habebat.xvi.ca
nonicos electores ꝛ poſtulantes habebāt.ix.canoni-
cos.vij.p̄poſitos ꝛ oēs prelatos nō poterat hr̄e duas
ptes niſi p̄lati ad minus fuiſſent.xvi.qꝛ.vij.prepoſiti
et.ix.canonici cōſtituunt xvi.vn̄ ad faciendū.xxxij.vo
ces requirunt̃ alie.xvi.ꝛ hec cōputatio facit ꝓ.ꝭ.dicen
dis.   Jn glo.in.v̄.totqꝫ tunc in fi.nō bn̄ iſtam glo.
quaꝫ ſequuntur cōiter doct.ꝛ maxime hoſti. qui dixit
ꝙ in his que cōpetūt p̄lat̃ rōne cōſuetudinis maxime
contra ius inducte nō ſuccedit caplm ſede vacante ſe-
cus in his que cōpetunt de iure cōi quo caſu loquunt̃
cōtraria alle.in glo.et idem dic de his que ꝯpetūt p̄la
to alio iure ſpāli.nam nec in illis ſuccedit caplm. vt in
c.verū.de fo.ꝯpe.et vide qꝺ ibi dixi ꝛ tene menti in h̄
iſtū tex.iuncta glo.vt ſi aliqꝺ gr̄oſe cōcedit̃ p̄lato illud
nō tranſeat in caplm ſede vacāte.   Jn glo.in verbo
duplo maiorē ibi niſi due ptes nō glo.nā tacite expo
nit tex.in eo ꝙ facit mentionē de numero duplo maio
ri.nā dicitur duplo maior qn̄ cōcurrunt ꝓ illa pte due
ptes vniuerſitatis.vt.s.dixi.ꝛ ꝺ materia huius dic vt
ſtatim dicam in glo.ſe.ꝛ in fi.glo.ꝛ de h̄ vide ho. tex.
in.c.ſi.qn̄.ꝭ.e.li.vi.   Jn glo.in v̄bo ꝯfirmes.hec gl.
concludit in effectu ꝙ hec decre.in duobus non conti-
neat ius ꝫ quendam ꝓuiſionem pape ſpālem que de-
bebat ſortiri effectum ex conſenſu ptium dūtaxat.pri-
mo in eo ꝙ electio hic facta non a maiori parte capitu
li confirmat̃ quando poſtulatio nō fuit facta a duabꝰ
ptibus ſecūdo in eo ꝙ hic poſtulatio videtur admitti

de iure cōi. nam poſtulatio ſemper initiť gratie etiam ſi ſit facta ab omnibus vel a duabus ptibus. vt le. ꝛ nō. in. c. pe. de poſtu. ꝑla. et hanc tenuit gui. na. Sed cōtra hunc intellectū facit tex. s. in ꝓhemio. vbi diciť ꝙ hec compilatio fuit facta reſecatis omnibus ſuperfluis ꝫ ſi non cōtineret ius ꝯmune ꝛ ꝙ ꝯſenſus partiū ſolum adhibeť hic quo ad deciſionē non quo ad modū decidendi. et ad ꝯtraria quibus caueť non valere electionem niſi fieret a maiori parte capli videť Inno. ꝙ illa regula non ꝓcedit qñ electio ꝯcurrit cum poſtulatione tunc eñ ſeruare debet qḋ hic dr ꝙ ſi poſtulatio non ſit celebrata a duabus ptibus debet ꝯfirmari electio facta a maiori parte ꝙꝫ tercia pte. Uel pt dici ꝛ ſecundo ſm eum ꝙ regula iſta nō fallit hic. quia iura cōtraria dum dicunt de maiori ꝛ ſaniori parte dictio et debet exponi p. i. quaſi ſentiat ſufficere ad validitatem electōnis ꝙ fiat a ſaniori parte licꝫ nō a maiori numero. hoc tñ vltimū ꝯmuniter nō recipiť quia cum iura requirāt ꝯmuniter illa duo copulatiue eſſet in ꝓpoſitare ꝛ extorquere lrām exponere ꝛ p id eſt. pro hoc adduco tex. ſingularē in. c. eccleſia. el. i. ꝟ. co. vbi intū requiriť maior pars reſpectu numeri ꝙ non valet electio facta a maiori pte ptium compatōne minoꝝ ꝫ debet fieri a maiori parte totius capli. ad idem. c. i. de his que fi. a ma. par. capli. ꝛ. l. qḋ maior. ff. ad munici. hoc. tñ ſequiť ꝯmū dictum Inn. vt hec decre. ꝯtineat ius hodie obſeruandū in ſilibus caſibus. Et vt clare habeať materia huius. c. videamus pmo iſtos qttuor caſus q expſſe decidanť in tex. ꝛ ꝯſequenter videbimus magiſ dubitabiles per quoꝝ deciſionē declarabiť intrinſece materia huius. c. Primus caſus ex deciſis hic eſt ꝙ ſi poſtulatio eſt facta a duabus partibus data idoneitate ꝑſone poſtulati et ſeruata forma debita debet admitti poſtulatio ꝛ reijci electio facta a tercia vel minori parte. Et rō hui⁹ caſus eſt. qꝛ potentia caplaris ſeu vniuerſitatꝭ ꝯſiſtiť i duab⁹ ptib⁹ vñ i tercia pte ñ eſt aliq̄ vt⁹ caplaris. vt i. l. nulli. ꝛ. l. plane. ff. qḋ cuiuſqꝫ vniuer. no. adeo ꝙ a pncipio vniuerſitas pt ex duab⁹ ptib⁹ ꝯſtitui. vt in iurib⁹ ꝑall. et dixi plene in. c. cū nobis. s. eo. vnde licet poſtulatio ſit via extraordinaria. et electio ordinaria. tñ ex quo virtus capitularis ſequitur illam viā extraordinariam illa eſt preferenda. ꝛ hoc ſenſit glo. ꝑcedens poſt ꝑn. nec ob. ꝙ poſtulatio innitatur gratie. quia p iſtum tex. non tolliť in aliquo ius ſupioris hic eñ diciť ꝙ ſupior teneať admittere poſtulationē. vnde poterit ſupior reijcere ſi nō vult gratiam facere. et ſic tolliť ꝯtrarium qḋ glo. hic formabat circa fi. vide tñ ad materiā ho. glo. in. c. cupientes. §. pe. ꝟ. c. li. vi. q̄ diť ꝙ ſi poſtulatio ſit ab oibus vel a duabus ptibus ꝛ ex cā puta neceſſitate vel vtilitate eccīe tūc poſtulatio a gratia generali dependet de qua in. c. ſedes ꝟ rep. vñ dr iniuriam facere ſuperior cum nō admittē do. Si vero nō eſt facta a duabus partibus vel nō ex cauſa tunc dependet a gratia ſpāli ꝛ dic vt ibi plenius nō. Scḋs caſus qui decidiť eſt ꝙ ſi poſtulātes nō faciunt dupl o maiorem numerū preferetur electio ſi eſt facta de idoneo. ꝛ ſic inuit ꝙ electio facta a minori parte capli ex quo facta eſt a maiori tercia pte venit confirmanda. et iſte eſt caſus difficilis ꝓpter regulas iuris reſiſtentes de quibus. s. Sed dic ꝙ ratio decidendi ꝺ iure potuit eſſe quia non datis duabus ptibus poſtulantium non eſt ibi repire potentiam capitularem ꝫ aliquid de virtute capitulari repitur nunc in parte eligentium cum habeat aliquos de duabus partibus ꝛ habito reſpectu quia ꝓuident ipſi eccleſie p viam ordinariam ꝛ meliori modo quo fieri pt. ſ. ꝯſentiēdo in electū tanqꝫ in ſponſum alijs ꝑſiſtentibus in via extraordinaria ꝑferenda eſt merito ipa electio vt citius ꝓuideať eccleſie viduate. quare imputandum ſit maiori parti capituli que eligit viam extraordinariā ꝛ ꝑſiſtit in ea. tñ negari non poteſt qñ deciſio iſtius caſus ꝯueniat cōibus regulis iuris. ꝫ potuit emanaſſe rōnibus ꝑdictis precipue in fauorē eccleſie ne diu remaneat ſine paſtore. et hoc facit ad alia ꝟ dicenda Tercius caſus qñ poſtulantes faciunt duas partes ꝫ poſtulatus ignorātibus poſtulantibus erat indignus ꝛ tunc debet reprobari poſtulatio. quia facta de indigno ꝛ etiam electio a tercia parte vel minori non debet hoc caſu ꝯfirmari quia cum due partes poſtulantes non ſint ꝑuati tota poteſtas capitularis non remanſit in eis vt in. d. l. nulli. ꝛ. l. plane. Quartus caſus eſt quando oēs poſtulantes aut maior pars poſtulauit ſcienter indignum ꝛ electus a tercia parte eſt idoneus ꝛ tunc debet electio ꝯfirmari. vt hic in fi. Hic et iſtius caſus eſt difficile vidē cauſam quare ꝯfirmetur electio facta a tercia pte vł minori. cum vt. s. dixi in tercia parte non eſt aliqua potētia capitularis. Glo. fi. quā multi non habent que eſt ſup verbo ꝯfirmes. ſentit et bene iudicio meo ꝙ iđo ꝯfirmať hoc caſu electio. quia repitur facta a maiori parte illoꝝ qui habebant ius eligendi. vide Inno. hic ꝛ licet hoc expreſſe nō colligať ex litera cum tex. in hoc ñ reddat rōnem. colligitur tñ tacite ex computatōe quā ſupra feci. nam electores erant. xvi. et potuerūt ignorantes poſtulantes ad plus erant. xxxij. maiori parte poſtulantium poſtulantes ſcienter indignū non potuerunt ignorantes eſſe vltra. xv. quia ad minus. xvij. poſtulauerunt ſcienter indignum aliter ipſi feciſſent maiorem partem ex. xxxij. repitur ergo hoc caſu electio facta a maiori parte omniū qui habebant ius eligendi. quia poſtulantes ſcienter indignum ſunt priuati vt in. c. s. de poſtu. ꝑla. remanſit ergo tota poteſtas penes alios ex quibus electores erant plures numero cum eſſent. xvi. vnde deciſio huius caſus ꝯuenit ꝯmunib⁹ regulis iuris. Sed du᷑ium eſt ꝛ ſit iſte vnus caſus vł

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tra tex. maior pars duaꝝ partium poſtulantiū poſtu
lauit ſcienter indignum. ſꝫ illi qui poſtulauerūt ignorā
ter ſunt plures numero ꝗ̃ eligentes pone exemplū ex
tra terminos lr̃e ꝙ ex. xij. qui erāt in caplo duo eligerūt
x. poſtulauerunt indignum ex quibus maior pars ſciē
ter poſtulauit ita ꝙ ignorantes ſaltem erant quattuor
qui ſunt numero plures ꝗ̃ duo qui eligerunt nunqd
iſto caſu debeat ꝯfirmari electio ex quo poſtulatio fuit
facta a duabus ptibus ⁊ maior pars poſtulauit ſcien
ter indignum. Jnno. dicit ꝙ iſto caſu ſunt reprobāde
electio ⁊ poſtulatio. cum electio non ſit facta a maiori
parte ius habentium vel ſm eum pt dici ꝙ abiecta ſub
tilitate ſtandum ſit ſimpliciter verbis huius lr̃e. quaſi
dicat ꝙ ſit electio ꝯfirmanda cum tex. hic ſimpliciter
dicat electōnem ꝯfirmandam cum maior pars poſtu-
lantium poſtulauit ſcienter indignum. quod tñ vīdꝛ ab
ſurdum ſm ꝯpoſt. quia ſequeret̃ ſm iſtum vltimum in
tellectum ꝙ ſi ex. xl. poſtulantibus vnus ſolus elegiſ-
ſet et. xxi. poſtulaſſent ſcienter indignum ꝙ electō vni⁹
ꝯfirmaretur in preiudiciū. xxi. qui poſtulauerūt igno
ranter indignum. poteſt tñ dici ſm eum ꝙ tūc ignorā
tes faciunt electōnē reijci cum ꝯſtituunt numerum tu-
plum maiorem reſpectu eligentium. ⁊ ita recitando trā
ſiuit ſimpliciter Jo. an. Do. an. videtur velle non curā
dum ꝙ electores hoc caſu ſint pauciores numero. qꝛ
ex quo maior pars poſtulantiū peccauit. poteſtas eiꝫ
accreſſit omnibus tam ignoranter poſtulātibus ꝗ̃ eli
gentibus. ⁊ ſic electores ſunt vltra terciam ptem habi-
to reſpectu ad poteſtatē que eis accreuit. Aduerte
quia hoc eſſet extendere ſm caſum predictum vt elec-
tio ſemp preferat̃ qñ poſtulantes non ꝯſtituunt duas
partes ꝙ etiā ſentit ꝯpo. ſꝫ pfecto nullo iur̃ pbat̃ h. nā
iſte tex. fundauit ſe ſup maiori parte ſcienter poſtulan-
tium indignum habendo reſpectū ad ꝯputatōnem. e.
factam. quia electores remanebant plures numero re
ſpectu omniū apud quos reſidet poteſtas. ideo debet
electio ꝯfirmari p ꝯmunes regulas iuris que nolūt ne
ꝗ̃ electōnem neqꝫ alia vniuerſitatis negocia habere
vim ⁊ effectuꝫ niſi explicentur a maiori parte nec ob.
id quod dictum fuit in ſcdo caſu quia cum ille ſit exor
bitans a iure non debet ad alios caſus trahi vbi ſaltiꝫ
non eſt eadem ratō. quia aliter nō debet ius cor
rectum extendi vt in. l. que ꝯtra. ff. de legi. et per glo. i
c. i. de temp. or. li. vi. pcedit eñ caſus ſecundus quan
do a principio poſtulatio non fuit facta a duabus par
tibus. ſꝫ quando poſtulatio ſit a principio a duabus p
tibus licꝫ iuris fictōne illi q poſtularūt ſcienter indignū
non debent computari in numero tñ negari nō poteſt
quin in facto in parte poſtulantium cōcurrant due p-
tes ideo non debet admitti electio facta a tercia parte
cum habeant in oppoſitum ꝯtradictōnem duarum par

tium ſaltim in facto. nam in multis caſibus, iuris ꝯſi-
deratur numerus in ſolo facto ꝯſiſtens licet nō ſic quo
ad iuris effectum. vt pbatur in cle. quod circa de elec.
et in. c. indemnitatibus. §. ij. eo. ti. li. vi. merito aliō de
bet eſſe in electōne quādo reperitur facta a maiori tercia
parte habito reſpectu ad omnes de vniuerſitate q po-
ſtularunt ꝗ̃ quando eſt facta a maiori tercia parte fi-
ctōne iuris et non quo ad verum numeꝝ. et hanc par-
tem ſenſit Jo. cal. hic dicēs et bene indicio meo ꝙ nū
quā electio facta a maiori parte capituli debet ꝯfirma
ri niſi quando concurrit cum poſtulatōne que a pnci-
pio non fuit facta a duabus partibus numero. Ex
hoc etiam infert̃ ad. vi. caſum ſatis etiam dubitabileꝫ
pone ꝙ poſtulatio fuit facta a duabus partib⁹ minor
pars poſtulauit ſcienter indignum maior vero ignorā
ter nunquid electio ſit ꝯfirmanda iſte tex. videtur taci-
te a ꝯtrario innuere ꝙ non. quia dicit electōnem ꝯfir-
mandam quando maior pars poſtulantium poſtula-
uit ſcienter indignum ſecus ſi minor pars poſtulauit
ſcienter indignum et iſtud ar. a contrario ſenſu. optime
poteſt procedere quando maior pars ignorans fac du
as partes eligentium. puta ſi ex. xij. habētibus ius eli
gendi duo ſeu tres poſtularūt ſcienter alij numero. vij
poſtularunt ignoranter hoc caſu non eſt equū ꝙ cōfir
metur electio duorum cum remaneant circa ignorātes
due partes reſpectu eligentium. Sed dubium eſt
quid ſi ignorantes non faciant duas partes reſpectu
eligentium nunquid debeat electio cōfirmari dicit Jo.
an. poſſe dici ꝙ ſic per id quod dicitur in caſu ſcdo
nam vbi poſtulatio non fuit fcā et de idoneo a duabus
partibus prefertur electio vt ibi. ergo potius preferen
da eſt hoc caſu electio cum poſtulatio ſit facta de indi
gno nec repiatur facta a duabus partibus cum non
debeant computari in numero illi qui ſcienter poſtula
runt. Uel poteſt dici ſcdm eum ſtandum eſſe ſimplici
ter verbis huius litere cum non diſtinguat ſed ſimpli-
citer innuat ꝙ ex quo minor pars tantum deliquit nō
eſt electio confirmanda. et pro hoc facit quod nō. Jn
no. et compo. qui dixerunt priuatos computandos in
illa electōne ex quo priuatiōem incurrunt quaſi dicat
ſatis eſſe ꝙ iſta poſtulatio fuerit facta a duabus parti
bus. ſꝫ certe iſta ꝯſideratio nō eſt bona quia ſi iſti puari
ꝯputarent̃ in numero ad effectum repellendi electōem
factam a tercia pte eodem modo ⁊ pari rōne deberent
ꝯputari in numero qñ maior ps poſtulauit ſcienter in
dignum. et tamen hoc eſt falſum qꝛ pualet electio fa-
cta a tercia. ex quo maior ps poſtulauit ſcīēter idignū
vt ē ī tex. Dñs an. p diuerſitatē rōne habuit vnā ꝯſide
ratonē ſatis debilē indicio meo. dixit eī ꝙ qñ minor ps
duaꝝ ptū poſtulantiū poſtulauit ſcīēter indignum po
teſtas iſtoꝝ accreſcit alijs qui poſtulauerunt ignorant

quia ibi repitur potentia capitularis merito rejicitur etiam electio quia repitur ſolum facta a tercia parte. ſ qñ delinquit maior pars poſtulantiũ tunc ptãs illoꝝ accreſcit piter omnibus tam ignoranter poſtulantibꝰ q̃ȝ eligentibus cum nõ repiatur potentia capitularis in alia parte tm̃.ex quo maior pars deliquit.vñ electõ virtute ptãtis ſupuenientis ex delicto alioꝝ repitur facta a maiori tercia parte.et hec eſt ſua intentio licȝ per v̾ba magis obſcure,plata ſ vt dixi nõ placet mihi hec conſideratio.qꝛ cũ oẽs ſint in capitulo et eodẽ ꝯtextu eligunt ſeu poſtulant non apparet ratio quare ptãs delinquentiũ nõ accreſcat oibus ſimul in omni caſu p̾ſertim qñ p̾us ſaltim p momentũ fuit ꝓnunciata poſtulatio nam illico ptãs accreuit alijs nõ delinquentibꝰ iuxta nõ.in.c.cõgregato.ỹ.co.et ideo dicas vt etiam ſen ſit hic cal.ꝙ electio nunq̃ȝ eſt cõfirmanda niſi ſit facta a maiori parte oim qui nõ deliquerũt vñ ſi ignorãtes qui poſtularunt remaneant plures numero q̃ȝ ſint eligentes debet reprobari electio et poſtulatio licet ignorantes non cõſtituãt duas ptes.nec ob.qd̃ habet i ſecũdo caſu.quia vt dixi cum exorbitat a iure nõ debet extendi ſed ſolum ꝓcedit qñ a p̾ncipio cõputatis omnibus vocibus poſtulatio non fuit facta a duabus ptibꝰ et tunc electio facta a maiori tercia parte que eſt vere maior tercia non ſolũ quo ad iuris effectũ ſ etiaȝ quo ad factum niſi a maiori pte capl̃i ſeu habentiũ ius capitulandi.debet eñ reſtringi ius nouũ q̃ntũ fieri põt vt minus corrigat cões iuris regulas q̃ȝ fieri poſſit vt in regula odia.de reg.iu.li.vi.et in.l. p̾cipimus.in fi. C.de appel.et ex p̾dictis habet̾ clare intellectus huiꝰ c.et materia. In glo.in v̾bo p̾ſumptõne.in fi. tene menti hanc glo.ꝙ approbatus ad dignitatẽ epiſcopalem nõ p hoc cenſet̾ approbatus ad archiepalem l' maiorem.Et ſic habes ex glo.ꝙ maior idoneitas requirit̾ in archiepo vl' patriarcha q̃ȝ in epõ.p hoc quia iſta habent ampliorẽ iuriſdictõnem.cũ archiepus habeat ſub ſe plures epiſcopos patriarcha habet ſub ſe plures ꝓuintias.et ſic plures epos ꝯ̾ archiepos.epus aũt ſolũ p̾eſt dioc̃.et vbi maior iminet cura ibi maior idoneitas requirit̾.ar.in.c.cũ in cunctis in p̾n.de.co.et in.c.cuȝ ſit ars artiũ.de eta.et q̃li.et ꝓhac opi.gl.vide qd̃ nõ.Inn.in.c.venerabil'.d̃ excep.vbi dic̃ ꝙ approbatꝰ ad aliqd itelligit̾ approbatꝰ ad illud vbi eadẽ requirit̾ idoneitas p̾ſonaꝝ.ſecus vbi maior.ad idẽ vide quod habet̾ in ſili in l. relegatoꝝ i fi.ff.de interdic.et releg. Uel ſolue ſcdo extra gl.ſm doc.qꝛ potuit iſte eps effici indignus poſt ꝓmotõȝ ad epatum.Ex quo nota ꝙ promouendus ad aliam dignitatem etiã conſimilem priori debet examinari ꝓpter indignitatẽ q̃ potuit ſupuenire ex poſtfacto.nam vt dicit pſalmiſta.Ex adipe ꝓcedit iniquitas.et vide pulcrum tex.hieronimi cõtra prelatos qui affluũt diuitijs in.c.eccleſiaꝝ principes.xxv.di.vel tercio vbicunq̃ȝ adijcit̾ ſeu venit gradus cũ poſſit opponi exceptio debet fieri examinatio ſm docto. et nõ has ſolutõnes.qꝛ faciunt ad multa ꝛc̃.

E pro defectu.

Si illi ad q̃s ſpectat electõ negligunt eligere p̾latũ cathedralis vl' regularis eccleſie infra tres mẽſes ꝓximos ſupior eccciam ordinabit ꝙ ſi infra alios tres menſes nõ fecerit canonice punietur hoc.d.Et p̾mo ponit̾ cõſtitutõnis cauſa.Scdo cõſtitutio.ibi ſtatuimus.Et hec ſra q̃ttuor facit.nam p̾mo ſtatuit tempus electõni.ſcdo p̾uat negligẽtes ibi.ỹ.qd̃.tercio ad ſuperiorẽ deuoluit ibi hac ipſa.quarto punit ſupiorem ibi ſi negligit ibi ſis vero.

Nõ p̾mo ꝙ p̾latus eccleſie cõparat̾ paſtori.demõ autẽ lupo rapaci.iſte eñ conat̾ deuorare et inuadere gregem dñi.p̾latus aũt tenet̾ paſcere.ſ.ſpũaliter.iuxta illud euangelicum.paſce oues meas.s.co.c.ſignificaſti.et de multis noibus demonũ nõ.s.de ſum.tri.c.i.

Nota ſcdo duo mala que cõtingunt ex defectu paſtoris,iminet periculũ aiabus et eccleſie circa facultates ſuas. Nõ tercio ibi eccleſia viduata.ꝙ eccleſia carens paſtore dicit̾ vidua ꝓ hoc.c.ij.ỹ.de tranſla.p̾la.nam et mulier dicit̾ vidua cuius maritus mortuꝰ ẽ vt in.c.vidua.xxxiij.di.ſi autem non habet virũ dicitur vacans ſm Jo.an.alle.glo.in.c.pe.xcij.di.Sed tu dic et melius ꝙ vacans capitur ꝓ vidua.ita exponit glo.in.l.qui cetu.ff.ad.l.iulia.de vi.pu.vñ mulier que nunquam habuit maritum ex ethimologia vocabuli poteſt appellari vidua dicit̾ eñ vidua quaſi ſine viduitate.ſicut vecors ſine corde.vt dicit tex.in.l.malum.in.§.vidua.ff.de verbo.ſignifi.ſed ex ꝯmuni vſu loquendi ſolum appellatur vidua.cuiꝰ maritꝰ mortuus eſt.ſic intellige dictum.c.vidua.vnde ſi hodie in aliquo ſtatuto fieret mentio de viduis intelligeretur de relictis mortuis maritis.quia cõmunis vſus loquendi in omni diſpoſitõne prefertur proprie ſignificationi vocabuli.vt in.l.librorum.§.quod tamen caſſius ff.de.l.ij.et in.l.cum delamonis.in.§.aſinam.ff.de fun.inſtruc.nõ.bar.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.et iure.et vide bonam glo.in.c.nonnulli.de reſcrip.et quod ibi dixi.et facit.c.ex liter.s.de ſpon. Nõ in verbo ſtatuimus.et tene ſemper menti ꝙ trimeſtre tẽpus ad eligendum ſeu prouidẽdum ſolum hȝ locũ q̃ ad prelatum eccleſie cathedralis vel regularis.in alijs vero prelatis quorumcunq̃ȝ eccleſiarum vel dignitatum datur ſemeſtre et in eis habet locum.ca.ij.ỹ.de conceſſ.preben.nam quia maius eſt periculum in eccleſijs cathedralibus et regularibus cum ipſarum eccleſiaꝝ prelati ſint veri paſtores fuit nccẽ citiꝰ occurrẽ vacatõni et deputare tempus ad ꝓuiſionem faciendũ

Nota ibi iuſto impedimento ceſſante. ꝙ tempus ꝑ fixum electōni nō currit impedito. vn̄ ꝯcludunt doc. hic et bene ꝑ iſtum tex. ꝙ non eſt opus petere reſtitu-tionē in integrū ſi impedimentū durauit vltra tres mē ſes. vn̄ reiecta diſtinctōe q̄ndā cōiter tenet̄ ꝙ ſiue im pedimentum ꝓueniat a principio ſiue poſt inchoatum trimeſtre ſemꝑ impedit curſum tēpis et ꝓ hoc facit. c. quia diuerſitatem. ·ſ· de ꝯceſ. p̄ben. vbi idem ꝓbat̄ in tē pore p̄fixo ad ꝯferendum. Quid aūt in tempe ſtatuto patrono ad p̄ntandum nunquid currit ipi patrono im pedito vel ignoranti. dic vt dixi in. c. ij. et. c. cū ꝓpter. de iurepa. Nō ibi deuoluat̄. ꝙ negligentes eligere infra trimeſtre p̄uant̄ ipo facto poteſtate eligendi ꝓ ea vice. vn̄ hic nō requirit̄ aliqua ſnīa ſed ex iuris diſpoſi tōne fit ipſo facto hec deuolutio. pro hoc. c. quamq̄. eo. ti. li. vi. Et per hoc dixerūt hic doc. et bene ꝙ ſi elapſo trimeſtri electores eligunt et ſupior ad quem̄ facta eſt deuolutio ipa electōne nō caſſata alium eligit nō va let electio facta ꝑ electores ⁊ eſt nulla poſt deuolutōꝫ poteſtatis ad ſupiorem. ꝓ quo videt̄ tex. in. c. ſi. ꝺ ſup len. negl. p̄la. et facit. c. licet eo. ti. ſecus eſſet ſi nō eſſet p̄uati ẜ p̄uandi ꝑ ſnīam valeret eñ electio attemptata an̄ ſnīam priuatiuā. vt dicet̄ ·ſ· c. xxi. Nota ibi ad eum qui ꝓximo ⁊c̄. ꝙ in eccleſia etiam cathedrali fit ꝺ uolutio in caſu negligentie poteſtat̄ ꝓuidendi. non ad papam. ẜ ad ꝓximū ſupiorem. olim aūt fiebat deuo-lutio ad papā in eccleſia cathedrali. vt in. c. dilectus. de ꝯceſ. p̄ben. hodie ſecus vt hic. qd̄ tn̄ reſtringitur ad caſum negligentie. in alijs aūt caſibus fit deuolutō ad papā vt in. d. c. quamq̄ vbi bo. tex. Nota ibi vltra tres menſes ꝙ tn̄ tempus habet ſupior ad quē fit po teſtat̄ᷤ deuolutio quantū habent p̄mi electores. ⁊ idē obſeruat̄ in ſemeſtri p̄fixo in ꝓuiſionibus aliaꝝ eccleſia rum. vt in. d. c. licet. de ſupp. neg. p̄ela. nam ſubroga-tus debet cenſeri eodem iure cum alio in cuius locum ſubrogat̄ hinc eſt ꝙ tenet̄ eligere de illa eccleſia et ho-mines illius qualitatis ſicut tenebant̄ eligere p̄mi electores. vt eſt tex. nō. in cle. i. de ſup. neg. p̄la. et fac̄ tex. hic in v̄bo de pſona idonea ipſius quidem eccleſie ⁊c̄ vnde ſicut p̄mi electores debent eligere p̄latum de gre mio ipſius eccīe ſi ibidem reperiat̄ idoneꝰ. vt in. c. nul lus. lxi. di. et in. c. q̄ſ ſit. xviij. q. iij. legem ⁊ nō. o. c. cū inter canonicos. ita et ſupior ad quē fit deuolutō vt ẜ

Nō vltimo ibi canonice ordiare. ꝙ ſupior ad quē fit deuolutio nō tenet̄ ꝑcīſe eligere ſicut p̄mi electores ẜ p̄t ꝓuidere eccleſie de paſtore. et ſic ꝓcedere ꝑ viam ꝓuiſionis ꝓuidendo eñ̄ eligit ⁊ ꝯfirmat. habet enim iſte ſupior electōnem iure deuoluto ⁊ ꝯfirmatōnem iu re proprio. vnde ex quo in eū ſunt iſte p̄tātes pōt eas expellere vnico actu nam ꝓuiſio habet vim electionis et ꝯfirmatōnis. vt nō. Inno. in. c. cum olim. de cauſa poſſ. et ꝓ prie. ꝓbat aūt p̄dicta iſte tex. in verbo ordi-nare qd̄ ſonat in ꝓuidere. vt in. c. i. de iurepa. doc. tam̄ hic reuocant in dubiū nunq̇d iſte ſupior teneat̄ prius eligere iure deuoluto ſicut tenebant̄ electores et poſt-modū ꝯfirmare iure ꝓprio. et quidam tenuerūt ꝙ ſic p̄ſertim eo caſu quo electores tenebant̄ electōnē factā p̄ntare patrono vt in. c. cum terra. e. eo. vt aliqua ho-norificentia reſeruet̄ patrono in ipa electiōe nō eñ̄ hec poſſent obſeruari ſi ſupior ꝓcederet ꝑ viam ꝓuiſionis et hanc opi. tenuit hic egi. et pe. e. c. cum inter. ẜ ꝯpoſ. tenuit ꝯtrariū in. c. cū inter. p̄alle. et idem Inno. ⁊ ho ſti. ſuꝑ Io. an. dixit hic p̄mū dictū eſſe verius ẜ ſcd̄m obſeruat̄. Uel ſm̄ cum poteſt dici ⁊ meliꝰ ꝙ optio dat̄ ſupiori ꝑ quē modū velit ꝓcedere cum iura faciūt mentōnem de vtraq̄ via. et optime facit. c. ſi poſtq̄ in fi. ·ſ· eo. li. vi. et in. c. ſi compromiſſarius. eo. ti. ⁊ li. et videt̄ tex. hic in verbo ordinare. ⁊ ita tranſeunt hic ꝯmuniter docto. tu vide quod dixi in. c. cām que. ⁊ in. c. cum inter canonicos. e. eo. ⁊ glo. in cle. ſi de beneficio. de preben. et ꝑ do. de rota deciſ. cclv. Et poſſet in h̄ ꝯgrue diſtingui ꝙ aut p̄tās eligendi ⁊ ꝯfirmandi ſpectat ad ſupiorem non ꝓprio iure. vtputa quia poteſtatē eligendi habet tanq̄ compromiſſarius tunc primo eliget et tanq̄ ſupior poſtea ꝯfirmabit. vt in. c. cum inter canonicos. e. eo. et ibi ꝑ glo. et in. c. vt circa. eo. ti. li. vi. vbi glo. etiam tangit. tex. tn̄ in. d. c. cām. videtur innuere ꝙ etiam poterit ꝓcedere ꝑ viam ꝓuiſionis. de quo vide quod ibi dixi. Aut iſte p̄tātes ꝑtinent ad eum iure ꝓ-prio licet altera ꝯpetat iure deuoluto ⁊ tunc aut aliq̇d debebat obſeruari ꝑ electores an̄ ꝯfirmatōnem electō nis et debet prius eligere q2 debet obſeruari id ad ꝙ p̄mi electores tenebant̄. vt in. d. cle. i. non eñ̄ debꝫ fieri hec deuolutio cum p̄iudicio tercij. alias aūt vbi ſimpliciter habebant eligere ſeruari pōt opi. Io. an. vt ſit in optione ſua. Quero pro declaratōne tex. et pre-dictorum in quibus eccleſijs habet locum diſpoſitio huius tex. So. colligendo dicta Inno. et doct. hic ꝙ habet locum in eccleſijs cathedralibus. id eſt. rn̄ſpectu principalis prelati. ſ. epiſcopi non autem habet locum in dignitatibus ſeu in canonicatibus et alijs beneficijs ſitis in ipis eccleſijs cathedralibus in illis eñ̄ dat̄ ſe meſtre ad eligendum ſeu ꝓuidendum. vt in. d. c. ij. de ꝯceſ. p̄ben. et qd̄ ibi dixi. ꝓ hoc facit iſte tex. in eo ꝙ dicit ꝙ ·ſ· tres menſes cathedralis eccleſia prelato nō vacet et ibi eccleſia viduata. non eñ̄ dicit̄ eccleſia vaca re nec vidua niſi ꝑ mortē epī ipe eñ̄ ē ſpōſus nō autem alij hn̄tes ibidē dignitates iſeriores. vij. q. i. ſic̄ ⁊ in. c. ij de trāſla. p̄la. et hoc tene licꝫ hoſti. dixerit ꝙ de mēte hꝫ locū etiā in dignitate inferiori q̄ eſt in eccleſia cathe-drali poſt pontificalem ſi bona eccleſie et epī ſunt diui ſa. quia ſolet eſſe liuor et inuidia inter epm̄ et capitulū

vnde tiſſendū ne illa dignitate vacante paſtoꝛ ꝯuerta
tur in lupū.ij.q.vij.de cetero ad fi.hoc tñ dictū nō ſer
uatꝰ de facto vt dixitꝰ Jo.an.ꝛ hñ.et dic ꝙ non ꝯgruit
huic lr̃e vt.s.dixi. Dubium vero maius eſt quoad ec
cleſiā regularē.nam dicit hic Inno.et ſequunꝰ doc.ꝙ
illa dicitꝰ regularis quo ad iſtum tex.in qua ſunt clerici
vel ꝯuerſi ſine ꝓprio viuentes dummodo ſit collegiata
qd̓ dictū ex toto mihi non placet.nam cum iſtud.c.d̓
uiet a iurꝰ antiquo.ſ.a.d.c.ij.de cō ceſſ.pben.debʒ ſtri
cte intelligi.vt minus corrigat ius antiquū quaʒ fieri
poſſit vt in.l.p̄cipimus.in fi.C.de appel.ꝓpꝛie autem
illa eccleſia dr̄ regularis que habet regulā approba
tam ita ꝙ ſaltim clerici ſeu ꝯuerſi ꝓfiteanꝰ tria ſubſtan
cialia cuiuſlibet religionis.de quibus in.c.cū ad mo
naſterium.ꝟ.de ſta.regu.alias aūt ſi nō ꝓfitenꝰ illa tria
licʒ aliqd̓ illoꝝ trium ꝓmittant nō dicunꝰ ꝓpꝛie habē
regulā ſꝫ potius modū viuendi.vt dicit glo.nō.in cle.
i.de reli.do.et in cle.ij.d̓ ſen.ex.et tene mēti illas gl.ꝛ
vide qd̓ dixi ſup ꝛ.ca.de regula.ꝑterea.hoc ꝓbo rōne
in eccleſijs regularibus ꝓpꝛie ſumptis habet p̄latus
maiorē p̄tātem in ſubiectos q̄ʒ habeat p̄latus eccleſie
ſecularis.nam correctio regulariū ptinet p̄mo loco ad
prelatū.vt in.c.quāto.et qd̓ ibi nō.de offi.ordi.ſed p̄
latus ſecularis regulariter non impedit ſe de criminibꝰ
clericoꝝ.ſꝫ ptās ptinet ad epm̄.de quo vide qd̓ dixi i
repetitiōe.c.ſi quis ꝯtra clericū.de fo.ꝯpe.et aliquid i
c.cum ꝯtingat in cle.co.ti.vnde mortuo p̄lato regula
riter dr̄ eccleſia carere paſtore ꝛ vidua.cum diſpoſitio
et correctio ptinet ad illum p̄latū.ſecus in p̄lato eccle
ſie non regularis hinc dixit glo.in.c.qui reſiſtit.xi.q.
iij.ꝙ monachus tenetur magis obedire abbati ſuo q̄ʒ
epo loci.qd̓ intellige vt dixi in.d.c.quanto.ꝛ hʒ locuʒ
iſte tex.in p̄latis p̄ncipalibus eccleſiaꝝ regulariū quo
cunqʒ nomie nuncupenꝰ.nam quedā monaſteria regū
tur p abbates.quedā vero p prepoſitos vel ſilēs ad h̓
c.i ſingulis.ꝟ.de ſta.regu.Et dixit ꝯpo.tex.ꝓcedere ſi
ue electio ptineat ad collegiū ſiue de iure ſpāli ptineat
ad alium ſupiorem puta abbatē vel alium dum tñ tra
ctetur de p̄lato ꝑpetuo ſecus ſi eſſet p̄latus quē abbas
poneret ꝛ deponeret p ſuo libito.et in hoc nō videtur
ei tūc ꝯpetere ſemeſtre tempꝰ.facit cle.q2 regulares de
ſupp.negle.p̄la.Item nō hʒ locum iſte tex.in pꝛioratu
et in alijs officijs que ſunt in monaſterio licet in illis
ſuppleatꝰ negligentia p̄lati abbatis p illud.c.ij.de cō
ceſ.p̄ben.et vide tex.in.d.cle.q2 regulares.ꝓcedit ēm̄
iſte tex.in p̄ncipali prelatura ipſius eccleſie regularis ꝛ
per hoc dic non procedere dictū hoſti.in eo ꝙ dicꝰ iſtū
tex.ex mente habere locū in omnibus eccleſijs exem
ptis mortuo prelato qui eſt caput eccleſie. nam h̓ eſt
diminare et ampliare terminos lr̃e que ſolum ꝓuidet
in prelatura eccleſie cathedralis et regularis. ꝛ ita ſen

tit Jo.an.hic ꝛ optime facit ad ꝯcluſionem p̄dictam.
quod nō.p glo.in.c.ſe.puto tñ ꝙ vbi de iure ſpecialꝰ
prelatus eccleſie collegiate licet ſecularis habēt iuriſdi
ctōnem generalem ſicut abbas in mōſterio ꝙ tunc talꝰ
eccleſia ꝯprehenderetꝰ ex idemptitate rōnis. qd̓ ſentit
glo.in.d.c.ſe. In glo.i.ibi nihil additur.dic ꝙ hec
conſtitutio addit ad ius antiquū p̄mo reſpectu deuo
lutōnis fiende ad ſupiorem.Item quo ad eccleſias re
gulares vt idem tempus ſit p̄fixum ordinatōni eccle
ſie regularis ꝛ cathedralis. In glo in verbo iuſto
impedimento.ibi.ſꝫ ſi papa interdiceret eccleſiam ꝛc.i
tellige ꝙ interdicat nō ſimpliciter quia tunc non cur
reret tempus ſecus ſi ſimpliciter interdixit ne eligeret
ſine ſua licentia quo caſu currit tempus niſi petant li
centiam eligendi.vt nō.in.c.ſi.ꝟ.eo. In ea.glo.ibi
ſed nūquid eſt hic neceſſaria ꝓteſtatio.intellige in ca
ſu ꝓxime dicto.et dic ꝙ ſi non poteſt haberi ſuperioꝛ
debet fieri ꝓteſtatio.vt in.c.paſtoralis.de offi.ordi.
In glo.in verbo ea vice in fi.nō glo.que cōiter te
netur.ꝛ vide gl.que videtꝰ huic ꝯcordare in.c.ſi electō
.ꝟ.eo.li.vi.et vide quod plenius dixi in.c.cum vinto
nien.s.eo.quidam aūt exponunt ea vice.i.in tota illa
vacatōne.ſꝫ dictum glo.verius ꝛ ꝯmune hic per illud
c.cum vintonien̄. In glo.in verbo ꝯſilio.in fi.tene
menti glo.et nō tradas obliuioni.nam ex ea potes ca
pere vnam regulam ꝙ in expectantibus ad prelatum
iure deuoluto non tenetꝰ de neceſſitate hr̃e ꝯſenſuʒ aut
ꝯſilium capl̄i ſui.ſed de honeſtate debet requirē ꝯſiliū
et hanc partem ſentit hic etiam Inno.ꝛ p hoc facꝰ iſte
tex.vbi in deuolutōne p̄tātis nulla fit mentio de ꝯſilio
capituli ſed ſolum facit mentōnem de ſupiore ad idem
c.quamuis.ꝟ.eo.li.vi.vbi ſolum fit mentio de ſupiore
nunquid aūt iſto ſupiore negligente ꝓuidetur .ꝟ.tres
menſes deuoluat poteſtas ad capl̄m ſuum vꝉ ad aliū
proximum ſuperiorem.dic ꝙ ad proximum ſuperio
rem.quia in his que competunt prelato iure deuolu
to fit deuolutio ad ſupiorem ꝛ nō ad capitulum ſuum
vt probatur in.c.licet.et.c.ſi.de ſupp.neg.p̄la.dixi in
c.ij.de ꝯceſ.p̄ben.et in.c.cum in cunctis.s.eo.vñ in
tellige iſtum tex.ꝙ iſte ſuperioꝛ canonice punietꝰ non
ſolum in deuolutōne poteſtatis p iura p̄dicta ſed etiaʒ
arbitrio ſupioris vt ſenſit hic hoſti. In glo.fi.i.fi.
ibi ꝓpter hoc caſſetur electio.vult ergo ꝙ licet metro
politanus ſeu ſupioꝛ ad quem eſt deuoluta poteſtas
teneatur eligere p̄mo de gremio illius eccleſie tamē ſi
hoc non facit non ꝓpter hoc debet electio ipſius caſſa
ri.ſꝫ hoſti.tʒ ꝯtrariū canonicis ꝯtradicentibꝰ mouetur
q2 iſte tex.deuoluit hanc p̄tātē cū hac limitatōe vt pꝰ
eligat de gremio illiꝰ eccīe ſi ibi repitꝰ idoneus opi.tñ
glo.ſeruatꝰ ſm Jo.an.ꝛ dicꝰ ꝯpo.papā ita ſibi rñdiſſe.
rñ tñ inſpecto mero iurꝰ plʒ opi.hoſt.ꝛ adduco ho.tex

in.c.nullus inuitis.lxi.di.vbi dicit̄ q̄ clerici ſeu cano/
nici pñt talem prelatū rēnuere ſi non eſt de.ꝑprio gre/
mio.q2 ſit eis iniuria ex quo inter eos reꝑitur idoneuſ
Nec ob.ſi dicat̄ q̄ caplm h̄ idem debet facere vt.s.di
ſi.ꝛ tñ valet electio ſi eligunt extra gremiū.vt in.c.cū
inter.s.eo.ḡ idem dicendum in ſuꝑiore ad quē facta
eſt deuolutio.dico eñ aliud in.c.q̄3 in ſuꝑiore.q2 capi
tulū pōt renunciare fauori canonicoꝝ vt.ꝑprio.qd̄ nō
poteſt ſuperior.ar.c.ſi diligenti.de fo.ꝯpe. Sꝫ cō
tra hoc ꝛ ꝯtra tex.op.videt̄ eñ q̄ de eadē eccleſia non
poſſit eligi aliquis in prelatū cum oẽs delinquerūt
in nō eligendo.ꝯ.tēpus ꝑfixū.So.dicit Jnno. q̄ forte
aliqui erant abſētes.Jtem potuit eſſe q̄ aliqui ex pñ/
tibus noluerunt eligere.ꝑpter metū vel aliam iuſtam
cauſam.et ſic ſentit q̄ illi qui fuerunt in mera negligen
tia tanq̄3 negligentes delinquētes.nō pñt eligi.ſ ꝯtra/
rium ſenſit h̄ hoſti..dicens q̄ etiā caſſantes eligē ſine
cauſa non dicunt̄ delinq̄re cum ſolum ꝯdempnāt ius
ꝑprium vel dic q̄ preſuppoſito q̄ iſti aliquatenꝰ deli/
querunt tñ ſufficit pena hic ſtatuta.vt hic ſubijcit̄ i gl.
nec omnē delictū ꝑuat ꝑtātem eligendi paſſiue vt le.et
nō.in.c.ſicut.ꝯ.de iureiur.et in.c.florentinū.lxxxv.di.

Quia propter Per aliquam de
tribus formis h̄ cō
tentis.ſ.ſcrutinij ꝯpromiſſi ꝛ inſpirationis
ꝑcedi debet ad electōꝫ in eccleſijs cathedralibus ali/
ter electio celebrata nō valet et ꝯtra facientes priuandi
ſunt ea vice ꝑtāte eligendi h̄.o.vſq̄3 ad.§.illud in quo
interdicit procuratorē in electōnis negotio ꝯſtitui niſi
cōcurrāt ibidem ꝯtenta.de hoc vſq̄3 ad.§.electōes ibi
vero vſq̄3 ad fi.ꝑcipit electōnes ſolenniter publicari et
clamdeſtinas reprobari hoc vult in effectu vſq̄3 ad fi.
et eſt decre.multū famoſa et ꝑncipalis in ti.Et diuidi
tur tota ꝑncipaliter in duas partes.in ꝑma ponit cō/
ſtitōnis cauſam.in ſcd̄a ꝯſtitutio ibi ſtatuimus. ꝛ illa
ſcd̄a pars ſubdiuidit̄ in tres.nam ꝑmo tria ponit ꝑn
cipaliter ſtatuta.ꝛ ſcd̄a pars ibi illud.tercia ibi electio
nes.et iterū illa ſcd̄a ſtatuimus.ſubdiuiditur in.v.par
tes.Nam ꝑmo ponit formam ſcrutinij in electōnibꝰ
celebrādis.ſcd̄o cōpromiſſi.tercio caſſat electōes aliaſ
factas.quarto excipit in qua exceptōne includit formā
diuīe inſpiratōis.q̄nto eligētes ꝯtra formas.s.ſcꝑtas
mandat priuari.ſcd̄a ibi vl̄ ſaltiꝫ.tercia ibi aliter.quar
ta ibi niſi.quinta ibi quia vero.Et qm̄ iſte tex.in effe/
ctu ponit q̄nq̄3.nam ꝑmo ꝑſequit̄ formā ſcrutinij vſq̄3
ad v̄.vel ſalti.ſcd̄o ponit abinde vſq̄3 ad v̄.niſi formaꝫ
compromiſſi.tercio ponit vſq̄3 ad v̄.electōes procura
torem ꝯſtitui.quinto vſq̄3 ad fi.reprobat electōes clam
deſtinas.Procedam pro clariori intellectu expedien
do q̄̄libet partem de ꝑ ſe.Et ꝑmo ex ꝑma parte nō.
ibi quas quidē q̄ ante iſtud.c.non erat aliter prodita
aliqua forma ſubſtantialis eligendi ſ quiſq̄3 conabat̄
inuenire nouam formā vt colligit̄ ex ꝑncipio l'ře.ꝛ hec
ꝯſideratio facit vt in electōnibus in quibus neceſſario
non ſit ſeruanda forma huius.c. poſſit procedi abſq̄3
aliqua forma.in quibus aūt electōinbus ſit neceſſario
ſeruanda forma hꝰ.c.dicam.ꝯ. poſt glo.i. Nota ſe
cundo ibi pñtibus oibus in quoꝝ pñtia ſeu a quibꝰ de
bet electio celebrari.nam illis pñtibus qui debēt ꝛ vo
lunt ꝛ poſſunt ꝯmode intereſſe ꝛ vtitur tex.v̄bo debēt
vt excludat illos qui de iure non debent intereſſe ele/
ctōni licet ſint ď collegio ſeu canonici eccleſie vt ſūt ex
cōicati ꝛ ſuſpēſi.vt in.c.cū dilectus.de ꝯſue.ꝛ in.c.
cum inter.s.e.ꝛ dixi.s.eo.illa Jtem excluduntur qui
non ſunt in ſacris cōſtituti.vt in cle.vt hi qui.de eta.
ꝛ quali.Jtem excluduntur impuberes ꝛ irreglares vt
i.c.ex eo.ꝯ.eo.li.vi.ꝛ in.c.is q̄ de ſen.ex.eo.li.et ꝯſimi
les ꝑſone inhabiles ad eligendū.Jcluduntur autē taci
te ꝑ hoc v̄bū debēt qui de iure debent intereſſe.vt ſūt
habentes vocem de iure cōi vel ſpeciali vt.in.c.i.s.
eo.et in.c.cū eccleſia ſutrina.ꝯ.de cā poſ.ꝛ ꝑprie.ſcd̄o
requirit̄ q̄ velint intereſſe.Ex quo v̄bo nō q̄ illi qui no/
lunt intereſſe nō debēt ꝯpelli niſi interſit eccleſie nam ꝑ
intereſſe eccleſie poterunt ꝯpelli qd̄ ſatis mihi placet
facit qd̄ le.ꝛ nō.in.c.i.de his que fi.a ma.ꝑ.c.Ex h̄
etiā v̄.nōnt hic doc.q̄ nolentes intereſſe nō debēt ꝯpu
tari in numero duaꝝ ptiū nō ergo eſt neceſſe q̄ ꝯgre
gētur due ptes ex quo aliqui facientes duas ptes no/
lunt intereſſe.ꝛ pro hoc vide ho.glo.in de.qd̄ circa de
elec.que dicit q̄ illi qui vocati nolūt intereſſe nō debēt
in numero ꝯputari.q̄ ḡ dicitur q̄ ab initio debent due
ptes vniuerſitatis ꝯuenire.vt i.l.nulli.ꝛ i.l.plane.ff.qd̄
cuiuſq̄3 vniuē.no.dꝫ itelligi ſaltim in electōis negocio
de duabus ptibus illoꝝ qui volūt ꝛ debēt et poſſunt
commode intereſſe vt hic.ꝛ facit q̄ plene dixi in.c.cū
nobis ꝛ in.c.in cauſis.s.eo.tercio requiritur q̄ poſſīt
commode intereſſe.et hec ꝯmoditas refertur ad vtilita
tem eccleſie ꝛ non ꝑſone ſcd̄m doc.et bene quaſi ſi nō
pñt ꝯmode vocari ꝑpter nimiam diſtantiā pōt electio
ſine illorum preſentia fieri.et quando pñt ꝯmode voca
ri.vide qd̄ dixi in.c.coram.s.e. Nota tercio ꝑnci/
paliter ibi qui ſecreto et ſigillatim.caſum in quo vota
ſingolorum de vniuerſitate debent exquiri in ſecreto ꝛ
ſigillatim ergo regulariter non eſt neceſſe q̄ in agēdis
ꝛ explicandis ꝑ vniuerſitatem vota exquirantur in ſe/
creto.ſ pōt q̄libet votum ſuum dicere in cōi alijs audi
entibus licet ſit vtile vt in ſecreto exquirātur vt liberꝰ
vnuſquiſq̄3 poſſit voluntatem et iudicium ſuū exꝑmere
tamen ſi hoc non fit tenet actus cum ſpeciale induca/
catur hic in electionis negotio.ergo regulariter non
eſt neceſſario obſeruandum.ar.in.c.preſenti de prebē.
libro.vi.et hoc tene menti. Nota quarta ibi in

ſcriptis redacta. caſum in quo ſcriptura eſt de ſubſtan
tia actus. vide plures alios caſus p glo. nō. in. c. i. de
cenſi. li. vi. Et collige ex hoc p locū a ſpāli q regulari-
ter in alijs que fiunt p vniuerſitatem non ē opus vt vo
ta ſinguloꝝ redigantur in ſcriptis. Nota q̄nto ibi
maior ꝛ ſanior ps. q non valet electio niſi fiat p maio
rē et ſaniorē ptē capituli. nō ergo ſufficit ſanioritas ni
ſi etiam ꝯcurrat maioritas. nā de natura iſtius copula
tiue et eſt copulare vtrūq; extremoꝝ p̄ncipaliter. vt nō
glo. in. c. querelam. de ſimo. et ſup ꝗca de iuris ꝛ fac.
igno. ff. licꝫ Jnno. ꝛ minus bn̄ hic ſeq̄ndo opi. ſuam.
in. c. ſcriptū. s. eo. expoſuerit hic illam dictionē ꝛ pro
id eſt quaſi ſm eum ſufficiat ſanior ps vt ſic iuris fictō
ne illa cenſeat maior. ſ hoc eſt impropriare iſtam lraꝫ
et vide qd plenius dicam in. c. eccleſia. d. ij. j. eo. ꝛ ſen
tit Jo. an. hic q p̄mo dixi vt illa dictio ꝛ. ſtet. pprie. ſ.
copulatiue. c. i. de his que fi. a ma. p. ca. et qd ibi dixi

Circa iſtam ptem p̄mā querit p̄mo in quibus ele
ctionibus hꝫ locū diſpoſitio huius. c. So. glo. i. illat
et tandē concludit in effectu q in electōibus epiſcopo
rū ꝛ alioꝝ prelatoꝝ eccleſiaꝝ collegiataꝝ qui habēt ge
neralem iuriſdictōēꝫ in eccleſijs collegiatis. nam epi
ſunt pprie ſponſi eccleſiaꝝ. vij. q. i. ſicut ꝛ iſti alij p̄lati
rōne generalis iuriſdictōnis quā hn̄t in collegiatis ec
cleſijs poſſunt quodāmodo appellari ſponſi. ido per
mortem iſtoꝝ prelatoꝝ remanent eccleſie viduate ꝛ ſi-
ne paſtore iſte aūt tex. intendit ꝓuidere ſolum eccleſijs
viduatis vt ibi eccleſie viduate. ergo infert q in electōni
bus canonicorū ꝛ in alijs dignitatibus ſeu pſonatib⁹
eccleſie cathedralis non habet locū diſpoſitio hu⁹. c.
quia per illoꝝ mortem nō remanent eccleſie viduate
cū non ſint ſponſi ſ p̄lati p̄ncipales ꝛ in hanc ptem vi
dentur cōiter inclinare doc. licꝫ aliqui ꝯtra de quorum
numero fuit hoſti. qui dixit iſtum tex. habere locū in
omnibus electōnibus beneficioꝝ ſpectantibus ad col
legium Et ad tex. dum facit mentōēꝫ de eccleſijs vidua
tis ſupplet ſeu de miniſtris deſtitutis. ſ h deſtruit iſtaꝫ
lrām et cōiter non tenet nec eſt cōueniens q vbi agit
de modico preiudicio ſeruet tanta ſolēnitas p̄ſertiꝫ cū
nō deficiat ſuperior qui poterit difficultatibus occur-
rentibus prouidē ar. in. c. vbi piculum. in p̄n. c. ti. li.
vi. et in. c. licꝫ in fi. s. eo. Eodē modo reprobat cōiter
opi. Goff. qui in quodā ſuo opere dixit q h. c. nō ha
beret locū in electōnibus abbatū. quia non ſunt ppie
paſtores et nomē ſonat potius in ſolicitudineꝫ q̄ꝫ i ho
norem. nam hoc eſt falſum vt dixit Jo. an. et patet in
c. officij. s. eo. vbi abbates dicunt paſtores. Item eē
abbatiſſa dicit habere dignitatem. vt pbatur in. c. in-
demnitatibus. §. vex. j. eo. li. vi. Et facit in alio ille tex.
in eo q voluit ponere ſpālitatem in abbatiſſa ex diſpo
ſitōne noua. Jn electōne ergo abbatū ſeruanda eſt for
ma huius. c. preterea electōnes abbatū equipantur in
multis electōnibus epoꝝ vt in. c. capientes. poſt p̄n.
j. e. li. vi. et placet mihi hec opi. vt dicamus ꝯcludēdo
q ſolum in electōibus illoꝝ p̄latoꝝ p quoꝝ mortē ec-
cleſia remanet viduata ꝛ ſine paſtore habeat locum di
ſpoſitio hu⁹. c. nec arbitror q in qualibet eccleſia col
legiata habeat locum iſte tex. ſ oportet q p̄latus ha-
beat iuriſdictōnem generalem. vt ſentit glo. put habēt
abbates qui pn̄t cognoſcere de cauſ criminalibus ꝛ ci
uilibus. ꝛ p hec optime facit tex. in. c. prec. vbi papa
equipat eccleſias cathedrales ꝛ regulares. et illaꝝ pre
latos appellat paſtores et per illorum mortem dicit ec
cleſias viduatas. vnde ibi apte colligit q in hac mate
ria non debet iſtud verbū viduata capi ſtricte quāq;
eñ proprie ſolus ep̄us dicat ſponſus et maritus. ꝛ p
ꝯñs p ipſius ſolius mortem dicat proprie vidua eccle
ſia. tn̄ hoc verbum non capitur ita ſtricte hic. vt ptꝫ in
ca. prec. ꝛ cum hec decre. ſit fauorabilis vt colligit ex
p̄n. c. cum emananarit. vt impedimēta ꝛ picula ecciaꝝ
tollerentur non debet multū ſtricte intelligi ad h quod
in ſili dicit glo. nō. in. c. fi. et in. c. ſciant cuncti. j. eo. li.
vi. Jn electionibus ergo alioꝝ beneficiatoꝝ ſeu prela-
toꝝ a ſupra dictis ſufficiunt ſingulares ꝯſenſus illorū
de caplo dūmodo p̄ſtent in cōi. i. collegialiter in ipſo
caplo nec eſt de neceſſitate ſeruanda aliqua iſtaꝝ for-
marū. ſ electus ſimpliciter a maiori ꝛ ſaniori pte ha-
bebit ius. ad hoc vide ho. glo. quam tene menti in. c.
ſicut. j. eo. li. vi. et facit qd nō. glo. in. c. ſi cui. j. eo. ti. et
licet tene menti illas duas glo. Quero ſcdo p̄nci-
paliter nunquid forme huius. c. necio ſint ſeruande in
poſtulatōne cum tex. ſolum faciat hic mentōnēꝫ de ele
ctōne. So. dic q duplex eſt poſtulatio quedā minus
ſolēnis p cuius admiſſionem non ꝯſequit poſtulatus
ius prelature ſ habilitas vt poſſit eligi. ꝛ tunc non eſt
ſeruanda diſpoſitio huius. c. cum debeat ſeruare poſt
modū in electōne fienda. exemplum cū poſtulat laic⁹
vt faciat ſe pmoueri ad ordinem ſacꝝ vt poſſit eligi vl
poſtulat mōchus ab abbate vt poſſit eligi. Quedam
eſt poſtulatio ſolēnis p cuius admiſſionem ꝯſequitur
poſtulatus plenū ius ita q admiſſio facta p ſuperiorē
hꝫ vim electōnis et ꝯfirmatōnis. ꝛ tunc dꝫ ſeruari for
ma huius. c. qꝛ ſatis talis dr electus habito reſpectu
ad ius futuꝝ. ꝛ pone exemplū in. c. ſcriptū. s. eo. ꝛ in
c. bone. el. ij. s. eo. ꝛ vide qd dixi in. c. i. de poſtu. pla.
et hanc opi. firmauit Jnn. in. c. in cauſ. s. c. Tercō
querit nunqd habeat locū hoc in collatōne. dic q nō
vt nō. gl. in. c. ſicut cū. j. e. li. vi. vnde ſi ad plures ſpe-
ctat collatio pn̄t oēs ſimul ꝯferre nec eſt necē q fiat p
vnum nomine omnium vel q fiat ſcrutinium ſecretuꝫ
vt hic dicitur. ſed ſufficiunt ſingulares conſenſus vt ibi
nota. et facit. l. per fundum. ff. de ſerui. ruſti. predi.

Quarto queritur cum hic ſit ꝓuiſum de ſcrutatori-
bus reſpectu collegij quis ha bebit ſcrutari vota iſtoꝝ
ſcrutatoꝝ. So. in hoc dant̃ diuerſe practice. ſed melioꝛ
et ꝯmunis eſt vt duo ex eis ſcrutent̃ terciũ et eſt vtile
ſm Jo. an. vt pͥmo ipſi ſcrutent̃ ſeipos nec reſeruentur
in fi. quia cum alioꝝ vota ſint eis nota poſſet electõ de
pendere ab eoꝝ ptãte et eſt vtile vt caplm̃ hoc exꝑmat
a pͥncipio vt duo ex eis ſcrutent̃ tercium añ ſcrutinium
alioꝝ. Alij dicunt ꝙ poterit dari quartus qui cum ta-
bellione ſcrutabit̃ illos tres. et hec practica poſſet ſer-
uari ſꝫ pͥma melioꝛ ⁊ ꝯmunioꝛ. Quinto querit̃ per
quem debẽt vota ſinguloꝝ reddi in ſcriptũ. cũ tex. loq̃t̃
hic pſonaliter vt patꝫ ibi i ſcriptis redacta. Sol. dicit
glo. in verbo redacta. quod ꝑ ipos ſcrutatores vel per
aliquem tabellionẽ ⁊ tene menti in hoc gl. q̃tinus dicit
de tabellione quia tex. de eo nullam mentõnẽ facit nec
qualis debeat eſſe iſta ſcriptura. vnde dicit Jo. an. ꝙ
non refert an ſit publica vel priuata cũ tex. loq̃t̃ hic in
diſtincte. ⁊ credo ꝙ de mente tex. fuerit ꝙ iſti met ſcru
tatores per aliquẽ eoꝝ debeãt vota redigere in ſcriptũ
ꝓuatis. nã in hoc officio eis delato credit̃ eis licet mul
ta mala poſſint facere ſed nõ pſumitur. ad hoc allego
bo. tex. in. c. cum dilecti. Et q̄ ibi dixi. s. eo. facit q̄
nõ. Bar. in. l. quidã relegatus. ff. de re. iu. vide bonã
glo. in. d. c. ſicut cum tñ ꝯmuniter, tꝫ ꝙ notarius pt ad
hiberi. Sed dubium eſt nũquid poſſit eſſe laic⁹ an
vero debeat eſſe notarius clericus. Cõpoſt. tenet ꝙ ꝙ
pt eſſe laicus. cõtrariũ tꝫ hoſti. abb. pe. ⁊ egi. ar. c. ma
naſſa. j. eo. vbi reprobat̃ electio ꝑ interuentum laicoꝝ.
ſꝫ ꝓ pͥma parte facit cõſuetudo ſm Jo. an. in. c. i. de ꝓ-
cu. li. vi. ⁊ tꝫ ſpe. in ti. de inſtru. edi. in. §. reſtat. v̇ſi. qd
ergo ſi tabellio. et quidã alij ſequẽtes. et hanc opi. pu
to veriorem. quia notarius ſcri bendo nullam auctem
exercet nec aliquid ſpũale miniſtrat ſꝫ ſolum prebet nu
dum miniſteriũ ſeu officium quemadmodũ ꝓcedit̃ in
re ſpũale qui non repellitur a ꝓcuratõne ex eo q: laic⁹
vt in. d. c. i. ꝓterea ſpãle videt̃ in cauſa heres. vt cleric⁹
ſeu pſona religioſa ſit notarius. de quo dicendum. vt
in. c. vt officium de here. li. vi. ergo regulariter dici nõ
debẽt adhiberi vt exerceant notariatus officiũ. et vide
q̄ dixi in. c. ſicut te. j. ne cle. vel mo. vbi tetigi an ⁊ qñ
cle. poſſit exerceri tabellionatus officiuꝫ. et an creatus
notarius a laico poſſit cõficere inſtrumẽta in ſpũalib⁹
et dic vt ibi. Sexto hic querit̃ ꝑ quem debeat fieri
collatio ⁊ electio cum tex. h impſonaliter dicat vt col-
latõne habita eligat̃ ⁊c̃. So. dic ꝙ ꝑ illum cui caplm̃
hoc cõmiſerit. et eſt vtile ſcõm doc. ꝙ capitulũ a prin
cipio det ptãtem iſtam iſtis ſcrutatoribus ⁊ vbi ꝯcur-
runt plures electores debet fieri collatõ numeri ad nu
merum. meriti ad meritum. ⁊ zeli ad zelum. vt ſic appa-
reat quis electorum habuit maiorem numerum ⁊ q̄s
eſt maioris meriti. et quo zelo ſeu animo electores fu
erunt moti ad eligendum. nam ex iſtis tribus appare
bit clare quis habet maiorem et ſaniorem ptem. nam
maioritas conſiſtit reſpectu numeri. ſanioritas vero re
ſpectu meriti ⁊ zeli. et de his vide quod plenius nõ. in
c. eccleſia. el. ij. j. eo. ⁊ adde bonum tex. in. c. ſi qñ. j. eo.
li. vi. vbi d: ꝙ qñ vna electio fit a duab⁹ ptib⁹ ceſſat
collatio meriti et zeli. et dic vt ibi plenius le. ⁊ nõt. Si
vero vnus ſolus fuerit electus etiam debet fieri colla-
tio non numeri ad numerum cum ceſſat alia electio. ſꝫ
fiet de numero merito ⁊ zelo. nam pͥmo conſiderabit̃
vtrum habuerit numerum ſufficientem. quia forte pre
ſentes non faciunt duas partes ꝓut deberent. vel for-
te nõ omnes habent vocem. item fiat collatio de meri
to electi an ſit idoneus ad illam dignitatem. Item de
zelo an bono animo an vero ꝑ preces illicitas in illuꝫ
conſenſerunt electio aũt fiat ꝑ vnum noĩe totius capl'i
et ꝑ verba ſingularis numeri. vt ꝓbatur i dicto. c. ſicut
cum. et vide de hoc ibi bo. glo. que dicit ſufficere vt ſi
ne mandato aliquis eligat nomine capituli. q: caplm̃
tacendo videtur hoc habere ratum cum tractet̃ d actu
concupiſcibili vt eccleſie prouideatur de paſtore. Et te
ne menti illam glo. q: facit ad multa cum ſepe aliquis
de vniuerſitate ſine mandato loquat̃ pro tota vniuerſi-
tate preſente et non contradicente. limita tamen ſcõm
ea que ſcripſi in. c. ſcriptum. s. eo. vbi omnino vide ⁊
quod nõ. Inno. in. c. i. de his que fiunt a mai. par. ca
pi. Et per hoc poteſt decidi ſeptima queſtio. quid
debeant ſcribere iſti ſcrutatores et in qua forma. So.
dic ꝙ debent ſcribere vota ſingulorum vt probatur in
tex. ibi vota cunctorum ⁊c̃. vnde pondera illud verbũ
vota quod idem ſonat quod deſideria cunctorum ſeu
diſpoſitõnes animorum. vnde ſcrutatores debent dili
genter exquirere vt in tex. interrogando. ſcilꝫ in quem
volunt conſentire ⁊ quare con ſentiunt in illum nomi-
natum per eos et quo zelo in illum ꝯſentiunt ⁊ interro
gare etiã de meritis illius ⁊ q̃litate pſone hoc ſentiunt
doc. h ⁊ iudicio meo ꝓbat iſte tex. dũ dicit vota cũcto
rũ diligẽt̃ exq̃rãt. vñ põdera illõ v̇bũ vota. al'. ñ poſſꝫ
fieri plena collatio meriti ⁊ zeli ꝓut debet fieri vt i lr̃a
ſubijcit̃ et. s. tetigi. ⁊ dicit Jo. an. ꝙ poterũt ſcrutato-
res ſingulos aſtringẽ ꝑ iuramentũ. Alij v̇o dicũt ꝙ h
nõ eſt neceſſe cũ nõ ſit iure cautũ ſꝫ poterũt eos abiura
re ſub aĩe piculo ⁊ ꝑ deum vt cõſentiant in illũ quẽ pu
tant meliorẽ et ꝑ quem melius eccie ꝓuideat̃. ad h ad
duco bo. tex. in. c. cõſtitutis. in pͥn. el. ij. de appel. queꝫ
tex. nõ. fiat aũt ſcriptura i effectu hac forma ſcõm Jo-
an. talis abiuratus et interrogat⁹ ⁊c̃. ꝯſenſit in talẽ vel
ſic talis interrogat⁹ ⁊c̃. rñdet ego nomino talẽ ſeu con
ſentio in talẽ vel eligo talem. et ꝙ poſſit hoc vltimum
fieri adducitur. ca. in geneſi. j. eo. in vi. ne vel idem

repeti.⁊c̃.quaſi innuat ille tex.ꝙ ſingli pñt dicere i ſcru
tinio talem eligo.ſ; poſtea facto ſcrutinio debet ſequi
cõis electio.quia vnus dz eligere noie oim p verba ſin
gularis numeri.puta dicendo ego talis ex cõmiſſiõe
capli eligo talem noie totius capl'.mihi tñ plꝫ pma
vel ſcd̃a forma vt in ſcrutinio quilibet dicat ꝯſentio vl'
nomino talem nõ aũt eligo.et p hoc tex.hic dum dicit
vota cunctorum ⁊ cetera. et ibi dum dicit is eligatur
in quẽ oẽs vel maior pars ꝯſentit. non tamen puto ꝙ
viciaret electio ex tercia practica ex quo poſtea ſequit
cõis ⁊ vnica electio. Ulterius qritur nunqd oia h̃
cõtenta vſqꝫ ad v̓ſi.vel ſaltim ſint d̓ ſubſtãtia.So.gl.
in v̓.maior.⁊ ſanior circa hunc articulũ inſtat et doct.
plenius ⁊ ꝓſequere poſt Jo.an.cõcludendo ea q̃ ſunt
neceſſaria et de ſubſtãtia.pmũ eñi ſubſtantiale eſt vt e
lectio fiat p cõgregatos in vnũ.non eñi ſufficerent cõ
ſenſus eligentiũ ſingulariter p̃ſtiti puta ſi qlibet cõſen
tiret in camera ſua.ſ; optet ꝙ collegialiter cõſentiãt ad
hoc.c.ingenuã.j.eo.et vide gl.in.c.i.de re.ec.nõ alie.
li.vi.nec iſtud eſt ſpãle in electõne vt ibi ſentit glo.ſed
regulare ⁊ generale in oĩbus explicandis p vniuerſi
tatem.vt dixi in.c.cum oẽs.e.de ꝯſti.facit qd̓ nõ.gl.
in.l.ſicut.ff.qd̓ cuiuſqꝫ vniuer.no.nõ tñ per hoc intelli
gas ꝙ pñtia ſit de ſubſtãtia.nam cõtemptus aliquoꝝ
nõ inducit nullitatẽ electõnis.vt in.c.ſicut.⁊.c.bone.
e.eo.⁊ in.c.eccleſia.el.ij.j.e.ergo pñtia ſeu vocatio ab
ſentium nõ eſt de forma ſubſtãtiali ſ; de iuſticia.qꝛ re-
tractabit̃ electio non vocatis ꝓſequentibus ꝯtemptũ
et hoc etiã voluit pal.gl.intelligo tñ ꝙ ad validitatem
electõnis requirant̃ due ptes vocandoꝝ.alias nõ cõ
ſiſtit ibi vniuerſitas ⁊ valebit quicquid diſponit maior
pars.vt nõ.in.l.nulli.et.l.plane.ff.qd̓ cuiuſqꝫ vniuẽ.
no.facit qd̓ dixi in.c.cum nobis.⁊.c.in cauſ.e.e.nec
valeret ſtatutum ep̃i ⁊ capli inducẽs nullitatẽ propter
defectum aliquoꝝ nõ vocatoꝝ vt nõ. Jo.an.in addi.
eo.ti.in pma colũ.quia non p̃t ſtatutũ immutare for-
mam iſtius.c.ar.cle.ne romani j.eo.ti.vnde nõ poſſet
ſtatutum infringere electõez validam nec validare nul
lam ꝯtra diſpõnem huius tex.qd̓ bene nõ..et facit qð ait
bene.d.cle.ne romani.vbi ptꝫ ꝙ conſtitutio inferioris
non p̃t in aliquo immutare nec detrahere cõſtitutõni
ſupioris.et facit qd̓ in ſimili nõ.Jo.an.in.c.fi.de ap.
li.vi.Scd̓m ſubſtantiale eſt vt ſcrutatores aſſumantur
per collegiũ.nõ eñi debent ſe ingerere redderent̃ enim
ſuſpecti vt in.l.q̃ oia.ff.de ꝓcu.⁊.p hoc tex.hic i v̓bo
aſſumant̃.Sed ego dubito vtꝝ iſtud ſit ſubſtantiale.
nam ſi tres de caplo cõgregato aliis videntibus ⁊ ta-
centibus incipiũt ſcrutari vota alioꝝ.et demũ capitlo
nõ cõtradicente ſeruatis oĩbus ſeruandis ſequat̃ cõmu-
nis electio.crederem talem electionẽ valere qꝛ cũ aga
tur de re meritoria et cõcupiſcibili tacentes habent̃ p

cõſentientibus.ſicut in ſili nõuit glo.in.d.c.ſicut cum
eo.ti.li.vi.et facit quod nõ.Jnno.in.d.c.ingenuã.tutũ
tñ eſt ſeruare vt expreſſe aſſumant̃ p collegium.et p h̃
facit quod dixi poſt doc.in.c.ſcptum.e.eo. Terciũ
ſubſtantiale eſt vt aſſumant̃ tres ſcrutatores.non plu-
res vel pauciores glo.tñ pal.dixit hic hunc trinarium
numerũ non eſſe de ſubſtantia dummodo ſint tot inq
ſitores ꝙ fraus fieri non poſſit et idem tenuerũt.vinc.
et Tan.ſed cõmuniter tenet̃ oppoſitum.et magis.hoc
vltimũ cõuenit littere in eo ꝙ ſpecifice facit mentõnem
de tribus.p hoc.l.ſi vnus.C.de teſta. Quartum
ſubſtãtiale eſt ꝙ iſti tres ſint de collegio p tex.ibi tres
de collegio.ſ; glo. palle.tenuit hic hoc non ẽe de ſub-
ſtantia ꝙ etiam tenuerũt Uin.et Tan. Sed Goffre.
Jnno.⁊ Hoſti.tenet̃ pmum qd̓ magis cõuenit lr̃e.⁊ i
tellexit Jnno.de collegio eligentiũ nõ de collegio ec-
cleſie vacantis tantum.nam fidelius ꝓſequunt nego-
cium electõnis illi ad quos ſpectat electio.et hoc for-
te dicit qꝛ non nunqꝫ electio ſpectat ad aliud collegiũ
qꝫ eccleſie vacãtis rõne cõſuetudinis vel pulegij.vt i
c.abbate.j.de v̓b.ſig.et in.ca.cum.dilectus.de cõſue.
cum ſi. Quintũ ſubſtantiale eſt vt vota ſinguloꝝ ex
qrirant̃ in ſecreto vt quiſqꝫ liberius poſſit dicere votũ
ſuum.p hoc tex.ibi in v̓bo ſecreto.nam ſolũ excludit
alios de collegio. non aũt alias pſonas neceſſarias.
hinc dixit Jnno.ſe credere ꝙ pñt aliqui teſtes adhibe
ri.qd̓ hoſti.dicit non eſſe tutũ.quia v̓ba huius tex.nõ
patiunt̃.qd̓ etiã videt̃ placẽ.Jo.an.dicens ꝙ hec fecit
plurics obſeruari.vt quẽadmodũ teſtis deponit in ſe
creto.ita ⁊ iſti ſcrutandi. Sed aduerte qꝛ ⁊ teſtes
poſſunt deponere ⁊ examinari in pñtia aliquoꝝ teſtiũ
vt poſſint conuinci de falſo ſi ꝓbaretur poſtea veritas
in cõtrarium et ipſi negarẽt ſe depoſuiſſe vt rept̃ ſcri
ptum vnde eſt cautũ vt in gui et ponderoſa cã aſſumã
tur duo teſtes i examinatõe cuiuſlibet teſtis.et ꝙ hoc
fieri poſſit allego tex.nõ.in.c. vt officiũ de here.li.vi.
Senſerũt Jnno.et hoſti.in.c.albericꝰ.de teſti.⁊ vide
qd̓ dixi.in.c.ſicut.⁊ in.c.cum cãm.eo.ti.⁊ ad inuicẽ
dicunt teſtes [illegible] in ſecreto vt in.c.vene
rabili.eo.ti.cum ſi.vnde ꝙ nõ debẽt plures teſtes cõ-
miſceri quia vnus poſſet alterũ inſtruere.ſ; nõ ꝓhibẽt
iura aliquos teſtes adhiberi in examinatõe cuiuslibꝫ te
ſtis de p ſe.imo mãdant adhiberi in cã ponderoſa.ſic
in cauſa hereſis.vt in dicto.c.vt officium.ita poteſt di
ci ad tex.noſtrum.et in hoc nota illam glo.pal.nõ ta
men debent eſſe iſti teſtes terribiles ſicut ſcrutatores.
vnde dicunt hic doctores.⁊ bene ꝙ ſi aliquis ex ſcru
tatoribꝰ eſſet nimis potens ⁊ terribilis ſingulis ſcru-
tãdis ꝙ pñt aliq exponẽ vt ille ñ aſſuat̃ ⁊ erit iuſta cã
appellandi.quia alias non poſſet qlibꝫ votũ ſuũ libẽ
exprimere. Sextum ſubſtãtiale eſt vt ſigillatim ſi-

at iſta inqſitio. nõ eñ debent vocari bini vel trini ſ; qli
bet ſingulariter p ſe. vt patz in vbo ſigillatim. ſicut ob
ſeruat in teſtibus qui nõ debent plures ꝯmiſceri in ex
aminatõe. alias nõ valeret depoſitio. vt nõ. in. d. c. ve
nerabili. et in. c. cũ cauſam. Septimũ ſubſtantiale
vt vota oim exquirant. vtz ibi vota cunctoꝝ ⁊c. vnõ ſi
vnus ex pñtibus non ſcrutaret vł aliquis ex ipis ſcru
tatoribus obmitteret nõ valeret electio. et intelige vt
dixi qñ ꝯtemnit ſeu ꝑtermittitur aliquis ex vocatis. nã
ſi aliquis nõ vocaret ad electõem ꝯtemptus illius nõ
reddit electõnem nullam. qꝛ vocatio omniũ nõ eſt de
forma ſubſtantiali. vt. s. dixi. Octauũ ſubſtantiale
vt vota exquiſita redigant in ſcptis publicis aut ꝑuati
vt. s. dixi. vt patz ibi in ſcriptis redacta. Nonum
ſubſtãtiale eſt vt poſtq̃ fu erint in ſcptis redacta publi
cent in ꝯmuni. dic ſcz in caplo. Decimũ ſubſtãtia
le vt iſta publicatio votoꝝ fiat mox poſtq̃ fuerint in
ſcriptis redacta. vt colligit ibi mox publicentur. aliqui
tñ in hoc variant ſ; primũ tucius et ꝯmuni⁹. Unde
cimũ ſubſtantiale vt facta publicatõne votoꝝ fiat colla
tio numeri meriti ⁊ zeli. vt. s. dixi. Duodecimũ ſub
ſtantiale vt fiat iſta collatio mox poſt publicatõz nullo
actu extraneo intermiſſo. qꝺ voluit hic glo. licet aliqui
in hoc varient. ſ; tene qꝺ dixi ar. in. l. cum antiquitas
C. de teſta. Tredecimũ ſubſtantiale vt facta colla-
tõne ſequat cõis electio et intellige ꝙ fiat p vnũ nomi
ne capituli et p verba ſingularis numeri. vt in. d. c. ſic
cum. et in. c. cũ ab vno. de re. iudi. li. vi. Decimum
quartũ ſubſtantiale eſt vt ipa electio fiat ſtatim p⁹ col
latõnem nullo. ſ. actu extraneo intermedio vt in. c. cũ
poſt petitam. j. eo. Decimũquintum ſubſtãtiale eſt
vt electio fiat de illo in quem maior et ſanior ps capl'i
ꝯſenſit vt hic. Decimũſextũ ſubſtãtiale ẽ ꝙ iſta ele-
ctio ſit vbalis vt. j. eo. eccleſia. et. d. c. ſicut cum. ⁊. d. c.
cum ab vno. Decimũſeptimũ ſubſtãtiale vt ipa ele
ctio ſolenniter publicet. non eñ debz eſſe clandeſtina
vt hic in fi. et debet publicari in capitulo et etiam ẽ tu
tum vt publicetur populo. pro hoc qꝺ le. ⁊ nõ. in. c. cũ
dilectus. s. e. Decimũoctauũ ſubſtãtiale eſt vt ſer-
uet ordo oim predictoꝝ ⁊ ſucceſſiue oñia ſeruentur p
ordinem ſicut. s. enumeraui nõ eñ debet fieri prepo-
ſteratio noie capl'i et poſtea votoꝝ inquiſitio vel q̃d ſi-
mile. Aliqui volũt addere ꝙ ꝓteſtatio dici ad electõnem
celebrãda ſit de ſubſtãtia. qꝺ tñ nõ videt veꝝ ſ; potius
eſt de iuſticia. quia vt dixi vocatio abñtiũ nõ eſt de for
ma ſubſtãtiali. Addũt et aliq̃ vt ſcrutatores ſint fi
dedigni. vt in lr̃a ibi fidedigni ſ; ꝯmunius tenet h̃ non
eſſe de ſubſtãtia ſ; de iuſticia. fuit eñ dictũ poti⁹ admo
nendo q̃z q̃d ſubſtãtiale inducendo. ⁊ iſta idoneitas ꝓ
ſumit. vt in. c. ſi. de ꝓſump. et qꝺ ibi nõ. Item addũt
aliqui ꝙ electio fiat in eccla de cui⁹ ꝑlato fit electio. vt
in. c. ꝙ ſicut. s. eo. ſ; licet h̃ ſit honeſtũ et iuſtum nõ tñ
locus eſt de ſubſtãtia niſi aliud habẽt ꝯſuetudo ar. i. c.
qua fronte. de appel. ⁊ tz hoſti. hic. Addit etiã p aliq̃s
ꝙ fiat electio poſtq̃ corpus ꝑlati defũcti fuerit traditũ
ſepulture. ſ; tu dic vt plenius dixi. s. eo. bone. el. ij. Ex
ꝓdictis vides difficultatẽ huius forme ſcrutinij in qua
multi etiã viri ꝑfecti deficiunt ignorãtes practicam vt
dixit gl. in. c. cũ expediat. j. eo. li. vi. In gl. in verbo
mox in fi. nõ bene iſtam gl. qꝛ quotidie ſolet allegari
ꝓ ſignificato iſtaꝝ dictionũ mox ſtatim illico ⁊ ſimiliũ
capiunt eñ in iure diuerſimodũ. nam qñq; verificant
in modico tp̃e qñq; i maiori. Sed eſt dubiũ qualiter
debeant capi regulariter dic vt vbi ius determinat ſer
uanda eſt ipa iuris diſpoſitio in caſibus hic alle. glo.
ſ; vbi ius nõ determinat tũc iſte dictões ⁊ ſiles vificantur in modico tp̃e ſm qꝺ arbitrabit bon⁹ iudex habi-
to reſpcũ ad ipius circũſtantias ar. in. l. i. ff. de v. ob. ⁊
vide tex. iuncta glo. in. c. ſignificãtibus. j. de appel. ⁊ ad
materiã vide gl. in. c. ſi in qualibet. xx. q. ij. et in ſpc.
in ti. de diſpu. ⁊ alle. §. poſt hec. v. item mox. ⁊ adde
dictũ bar. in. l. i. ff. iudi. ſol. vbi nõnter dicit ꝙ ſi q̃d dz
ſtatim fieri intelligit ꝙ ſummarie ⁊ ſine ordinario pro
ceſſu fiat ar. C. vnde vi. l. momentanee. iuncta. l. i. C.
de vſuris rei iu.

Vel ſaltem In h̃. §. nõ ꝑmo ꝙ hñtes ius e
ligendi pñt eligere nedum per ſe
vt. s. in ꝑma pte hu⁹. c. ſ; etiam p alios qb⁹ pñt ꝯmit
tere vices ſuas. ⁊ h̃ dupli. aut ꝯſtituendo eos nudos
miſtros ⁊ ꝯmiſſarios capl'i aut ꝯferendo ſeu donando
eis illud ius ꝓ ea vice. vt in. c. ꝯſtitutus. de ꝯce. ꝑben.
dixi in. c. in cauſis. s. eo. Et in modo trãſlatõnis ẽ ma
gna dñia ſaltiz quo ad effectũ reuocandi ipo iure ptã-
tem de quoꝝ reuocatõe an ⁊ qñ poſſit fieri diſtigue. vt
dixi in. d. c. in cauſ qꝺ quidẽ. c. dixerũt quidã nõ habẽ
locũ i reuocatõe ſcrutatoꝝ ſeu eoꝝ q debẽt alios ſcruta
ri ⁊ ingrere dicẽtes ꝙ illoꝝ ptãs ſp ꝑt reuocari etiam
re non integra. Alij vero contra ſi res non eſt integra
argum. in. c. ij. de ꝓcu. li. vi. ſ; do. an. de bu. placet pl⁹
ꝑmũ dictũ ⁊ etiã mihi. qꝛ nõ pñt iſti ſcrutatores ꝑten
dere intereſſe ⁊ reddũt ſe ſuſpectos volẽtes ꝯſequi cõ-
tra intentõz capl'i ar. i. l. q̃ oia. ff. de ꝓcu. nec ob. c. ij. ꝓ
all. qꝛ loq̃t i ꝓcuratore ad iudicia q efficit dñs inſtãtie
p⁹ litẽ ꝯteſt. ⁊ nihilomin⁹ nõ ꝑt reſiſtere q reuocet dño
inſtãte. vt ibi nõ. Nõ ſcđo. ibi q̃ vice oim ꝙ ad va
liditatẽ ꝯpmiſſe regrit ꝯſenſus oim vñ vn⁹ ſol⁹ ꝑt im
pedi ne fiat ꝯpromiſſũ ſup electõe. qꝛ itereſt ſinglꝰoꝝ.
ne qs ꝑuet voce ſua. qꝺ tenẽt h̃ cõit doc. ⁊ idẽ nõ. i. c.
ſcptũ. s. e. vbi dixi ⁊ ꝯfirmat h̃ gl. i v. vice oiz et ibi ali
q̃d dicet. Circa iſtã formã ꝯpmiſſe ꝓ q̃ro vtꝝ teneãt
ꝯpmiſſarij ſuare aliq̃ formã i elcõe p eos fiẽda. dic ꝙ
nõ vt hic colligit in vbo vel ſaltem. nã hec dictio im-

portat iſtam formam ꝯpmiſſi eſſe ſubſidiariam. ſenſus
enĩ lr̃e eſt ꝙ aut canonici eligant p viam ſcrutinij ſer-
uando formam. s. dictam aut ſi nolunt ſe ſubiacere illi
forme ſaltim ꝯferant poteſtatẽ eligendi aliquibus viris
idoneis vnde fuit adinuenta iſta via p faciliori vt vite
tur forma ſcrutinij que difficilis eſt. debet tñ electõ fie
ri p verba ſingularis numeri et p vnum vice oĩm. de
quo tñ dicendum vt habetur in. c. cũ ab vno de re iu-
di. li. vi. et in. d. c. ſicut cum. et nota p ſignificato illi᷒
dictõis ſaltem et dꝫ ſcribi p c vñ ponit Jo. an. vſus.
Saltim ſaltando ſed ſaltẽ diminuendo. cõiter tñ iſta
dcõ ſolet pferri corrupte. quia pfertur p i quando ſtat
diminutiue et male. Scdo queritur nũquid illa
ptãs eligendi debet iſtis ꝯpmiſſarijs tribui abſolute.
dico ꝙ eſt in optione ipoꝝ cõpmittentium. nam pñt
cõpmittere pmittendo ſimplr̃ illum recipere in platũ
quem iſti elegerint. vt in. c. cãm. s. eo. pñt etiam reſtrin
gere eis hanc ptãtẽ vt teneant̃ ſcrutari ſecrete vota oĩm
et illum eligere in quẽ conſenſerit maioꝛ ps et ſanioꝛ ca
pituli vt eſt tex. in. c. cum dilecti. s. eo. de c᷒ reuocatõe
fuit dubitatum p iſtum tex. ideo emanauit nouiſſime.
c. cum expediat. ꝟ. eo. li. vi. et ibi declarat̃ formã illam
non eſſe correctã p diſpõeꝫ h᷒. c. et ſic poſſet p iſtã for
mam pcedi pit̃er p viã ſcrutinij de qua in pma pte. c.
et hanc formam dicit gl. eſſe vtiliorem. in. d. c. cũ expe
diat. non tamen intelligas ꝙ ꝯpmittentes poſſint in
aliquo tollere ſubſtãtialia h᷒. c. vñ nõ valeret cõpmiſſũ
vt cõpmiſſarij eligerent illũ in quẽ cõſentiret maioꝛ p s
capli ptium cõpitione minoꝝ qꝛ requiritur de ſubſtan
tia maioꝛ et ſanioꝛ ps totius capli. vt eſt tex. nõ. in. c.
ſi cui. ꝟ. eo. li. vi. Tertio pncipaliter quero vtꝝ vale
at cõpmiſſum de eligendo certam pſonam. doc. cõiter
ꝙ non. ar. in. l. palam. et in. l. item ſi vn᷒. ff. de arbi.
Quarto quero ĩ quo loco dẽant eligere ꝯpmiſſarij. q
dam dicunt ꝙ vbicũqꝫ eis fuerit libitũ facit. c. cum di-
lecti. s. eo. et in. c. in cauſis Alij vero dicũt ꝙ tenentur
eligere in ipa eccleſia vacante ſicut tenent̃ canonici. vt ĩ
. c. ꝙ ſicut. s. eo. et. c. cum terra. non enĩ potuit capitu
lum transferre maiorem ptãtem ꝙ̃ hẽat. et hoc eſt tu-
tius ſcðm Jnno. hodie vo dic ꝙ ſi cõpmiſſum eſt fa-
ctum in. eccleſia videt̃ neceſſarium vt electio fiat in ec-
cleſia qꝛ de illo loco vbi fit cõpmiſſum videntur cõp-
mittentes ſenſiſſe. vt. l. ſi cũ dies. §. arbiter. ff. de ar-
bi. fatet̃ tñ hoſti. nõ eſſe de ſubſtantia electõis niſi aliõ
habeat ꝯſuetudo. et dic tu vt dixi ĩ. c. cũ terra. z. c. ꝙ ſicẽ
pal. et nõ dcm hoſti. cũ quo cõiter tranſeunt hic doct.
et facit iſte tex. qui inter ſubſtantialia electõis nullã mẽ
tionem facit de loco quaſi locus nõ ſit de ſubſtantia.
tu᷒tum eſt tamen vt fiat in eccleſia vacante. vt in. d. c. ꝙ
ſicut. Quinto queritur quid ſi ex tribus cõpmiſſa-
rijs duo ſcienter eligunt indignũ. tertius eligit idoneũ
nunquid valeat electio vnius. Doc. ſunt varij. quidaꝫ
tenent ꝙ ſic quia ptãs duorum eligentium ſcienter in-
dignũ deuoluit̃ ad illum vnuꝫ qui nõ deliquit. ar. ꝟ. c.
congregato. Alij tenent contrarium qꝛ ꝯpmittendo in
tres videntur voluiſſe vt nõ valeat electio vni᷒. Tu in
hoc vide qð dixi in. c. cũ in iure. s. eo. et p ibi nõ. po-
tes ampliare materiam iſtius forme cõpmiſſi. Sex
to et vltimo hic querit̃ an electio facta non ſeruatis for
mis pſcriptis ſeu aliqua eaꝝ ſit ipſo iure nulla. nã tex.
hic nõ aprit ſed ſolũ dicit electio aliter facta non valeat
Solu. dicunt. Jnno. et Cõpo. ꝙ ipſo iure non valet
hoſti. tenet cõtrariũ. ſ. ꝙ requirat̃ ſnĩa. ſꝫ pmũ dictum
Jnno. eſt verius et cõiter tenet̃ p doc. ſequentes. et vi
pbari in. d. c. ſicut cum et in. c. ſi cui. ꝟ. eo. li. vi. et facit
c. eccia. el. ij. ꝟ. c. in vbo decreuit inualidã. Ex his nota
ꝙ per hec verba non valeat inducit̃ nullitas ipſo facto
Jn glo. in verbo aliquibus viris ibi dũmodo viri reli
gioſi. dic religioſi. i. bone conditõnis non enĩ eſt neceſ-
ſe vt ſint religioſi. i. pfeſſi aliquã regulam approbatam
ſatis enĩ ẽ ꝙ ſint viri idonei vt in tex. ibi viris idoneis.
debent tñ eſſe clerici et nõ laici. vt in. c. contingit. ꝟ. de
arbi. Jn ſi. glo. ibi. l. item ſi vnus. et facit. c. ſi cõp-
miſſarius. ꝟ. e. ti. li. vi. Jn gl. in vbo vice oĩm. ibi qð
mihi non videt̃. nõ gl. ꝙ ad cõpmiſſum faciendũ ſup
electionis negotio requirit̃ oĩm ꝯſenſus. et idem tenẽt
cõiter doc. hic et. s. c. ſcriptum. et idꝫ puto in alijs ne
gotijs eccie expediendis vt ꝯpmiſſum nõ poſſit fieri a
caplo niſi oĩs ꝯſentiant. qꝛ cũ ſit res voluntaria. l. ſi
dictum. ff. de euic. oportet ꝙ oĩes ꝯſentiant vt nõ. in. c.
cum oẽs. de ꝯſti. et p Jo. an in regula ꝙ omnes. de re.
iu. li. vi. in mercu. et facit qð dicam poſt hoſti. ꝟ in. §. il
lud et hoc intellige qñ aliquis de collegio cõtradixit a
pncipio. ſi autem facto cõpmiſſo p totũ collegium ſup
ueniret et qui non erat vocandus non debet ad petiõ
nem iſtius retractari cõpmiſſum. vt in regula factũ le
gitime de re. iu. li. vi. et ſentiunt cõiter doct. hic. et in. c.
eccleſia. hoſti. tñ hꝫ poſuit ſingularem limitationẽ ad
pdicta dicens ꝙ ſi tres ſunt in collegio et duo volunt
cõpmittere tertio contradicente ſtandũ eſt iuditio duo
rum. tum quia duo faciunt duas partes collegij. ar. c.
ſcriptum. s. eo. et. c. licet. tum quia neceſſitatus nõ ſub
iacet legi in. c. quanto. s. de conſue. cum non poſſit ſer
uari ſcrutinium pp̃ter paucitatem iſtorum collegiatoꝝ
hoc dictum ſatis equum eſt et tranſeunt cõiter doct.
cum eo. ſed dubito an hoc ſit verum cum tex. hic dicat
viſe omnium ꝛc. nec due partes poſſunt preiudicare
minoꝝ parti in iure ſuo et cuiuſlibet intereſt habere
prelatum ſecundum iudicium animi ſui ob quam cau
ſam poteſtas eligendi fuit data collegio. vt in. c. i. s.
eodem. facit. viij. q. i. audacter. et ſi diceres quam for
mam ſeruabunt iſti ex quo ſunt ita pauci. Solu. pñt

p̄mo eligere p viā inſpiratõnis. vt .j. in v̄ſ. niſi. ſi. antē omnes in vnum non ↄueniunt poterunt eligere aut ſeruando formam ſcrutinij eo modo quo poſſunt. puta capiendo vnum ſcrutatorem cum notario preſertim ſi teneretur opi. q̄ non ſit de forma ſubſtantiali vt ſint tres ſcrutatores qđ tenet gl. s. in prima pte. vł poterunt eligere more antiquo ſine forma aliqua. qđ voluit gof. i c. i. s. eo. vbi dixit q̄ cum pauci ſunt in collegio non tenentur ſuare aliquam formam vnde poſſunt procedē ſine forma ſcrutinij ꝛ ↄpromiſſi. hoſti. tñ dixit ibi ſe ↄſentiē gof. i forma ſcrutinij. ꝫ dixit q̄ tenent̄ ꝓcedē p viam ↄpromiſſi aut inſpiratõnis. ꝫ mihi plus placꝫ dictum gof. quia ꝓpter paucitatem non debent iſti cõpelli ad transferendum ius ſuum in alios. qꝛ fidelius ipſi ꝓſequerentur negotium ꝓprium et eccł'ie eorum. Item qꝛ lex non ligat cum de facto ſeruari nõ põt. vt iiij. di. ſ. erit aūt lex. n̄o. ꝛ ergo ligat eos forma ſcrutinij nec forma cõpromiſſi. quia illa eſt voluntaria vt. s. di xi. et p̄ſertim hoc ꝓcedit qñ eſſent duo tñ in collegio vel vnus qbus caſibus dixerunt hic. Innoč. et compo. q̄ ſi duo tñ ſunt ſufficit mutuus cõſenſus eorum ſine alia forma. qđ etiam voluit. Jo. an. in regula. in toto. in mercu. Si v̄o eſt vnus poterit coram teſtibus exp̄mere ſuū cõſenſum et poſtea eligere et electõem publicare. puto etiam ſufficere vt ab electõe incipiat. nā eligendo exp̄mit cõſenſum ſuū. qꝛ in vno nõ eſt ſeruanda illa forma vt p̄us p̄ſtetur cõſenſus et poſtea ſeq̄tur electõ. vt nõ. in. d. regula in toto

Niſi Veniendo ad iſtum v̄ſ. niſi. in quo tangitur tercia forma. ſ. inſpiratõnis Nõ primo q̄ ad hoc vt valeat elc̄io facta p inſpiratõnem requirunt̄ de i ba duo. p̄mo q̄ ſit facta ab oib' vno ei ↄtradicēte ñ valēt iſta elc̄io qꝛ ñ vidꝛ eē facta iſpirante deo ar. viij. q. i. nõ eſt nouū. qđ tenent hic cõiter doc. et bene ſecundo q̄ ſit facta abſq̄ vitio. et dico abſq̄ vitio. ſ. ſymonie vel alicuius tractatus Sed contra hoc et cõtra tex. op. videtur eñ q̄ potius aggrauētur iſti qñ eligunt p formam inſpiratõis q̄ꝫ p formam ſcrutinij. nā in forma ſcrutinij ſufficit maioꝛ et ſanioꝛ ps vt. s. in p̄ma pte. c. hic reqritur cõſenſus oim. So. in hac forma inſpiratõnis releuātur ab onere iſtius forme ſcrutinij. non eñ ſubijciuntur iſti alicui forme ꝫ ſolum datur pro forma vt fiat ab oibus abſq̄ vitio. ꝛ pro hoc q̄ non requiratur alia forma facit tex. hic in v̄ſ. niſi. dum venit exceptiue ad p̄cedētia. Item qꝛ vbi ſpirit' dei ibi libertas. quia que ſpiritu dei aguntur non ſunt ſub lege in. c. licet. de regu. et xix. q. ij. due ſunt. qñ aūt om̄es de collegio nemie diſcrepāte ꝛ ſine aliquo vitio ↄueniunt in vnum videntur iſpirati a deo Sed quero q̄re tex. hic dixit q̄ſi per inſpiratõnē. quare poſuit illam dictõnem quaſi. So. dicit hoſti. q̄ tacite ibi includuntur due forme inſpirationis. illa eñ electõ ſit p veram inſpiratõnem que fit auctoritate deo nec indiget alia ↄfirmatõne vt fuit electio beati Nicolai Ambroſij et Seueri de qbus. lxi. di. i. §. his oibus. fit aūt electio p quaſi inſpiratõnē qñ nõ ↄſtat q̄ auctore deo ſit facta ꝫ p̄ſumit̄ qñ oēs d collegio vno ore ↄſētiūt i aliq̄ꝫ ſine aliquo tractatu p̄cedēti. vnde dꝛ tūc quaſi p inſpiratõem. i. ad ſimilitudinem vere inſpiratõnis. et q̄ dixi q̄ ñ dꝫ p̄cedere tractat' itelligi ſm Jo. an. de tractatu ſpāli. generalis aūt poſſet fieri puta ſi vnus p̄dicet et rogamus deum p bono prelato vel hortando alios ad electõnem boni p̄lati non aūt debet fieri pſuaſio reſpectu certe pſone. qꝛ tūc electio fieret ad ſuggeſtionē alterius. In glo. in v̄bo puent̄ ibi p ſententiā iõ ipo iure. et h̄ teneas. qꝛ pena hic ponit̄ p verba futuri tēpis quo caſu ſp requirit̄ ſentētia. de quo vide ho. glo. i regula in penis. de re. iuris. li. vi. et. j. c. ſe. et plene dixi i c. ſi ꝛ ligenti. de fo. ↄpe. nõ ob. c. cū in cunctis. s. e. de quo glo. opponit. quia ibi loquit̄ cū peccat̄ eligendo. ideo pena imponit̄ ipſo iure. hic vero cū peccat̄ cõtra formā hic traditā. electõ tñ fuit facta de idoneo. vñ magis eſt peccatū materie q̄ꝫ forme. qđ fac̄ ↄtra nõ. p gl. xij. q. ij. in ſum. et in. c. ſine exceptõe. que dixit q̄ alienatio rei eccleſiaſtice facta in caſu nõ licito ſeruata forma tenet. ſecus ſi in caſu licito nõ ſeruata forma. ꝫ tu tene qđ dixi poſt glo. in. c. i. de in integ. reſti. Extra glo. h̄ quero. ad quē deuoluit̄ hec ptās ſecuta ſentētia p̄uatõnis cum tex. hic ſolū dicat ptāte p̄uet̄. So. Inno. et hoſti. multū inſtant et inuolute. ꝫ dic tū breuiter q̄ aut peccarunt omnes in forma et tunc ſecuta ſententia deuoluet̄ ptās ad ꝓximum ſupiorem niſi ſit eccl'ia cathedralis. qꝛ tunc deuoluit̄ poteſtas ad ſoluꝫ papā vt in. c. quamq̄ꝫ. j. e. li. vi. aut aliqui tantū elegerunt cõtra formā. et tūc poteſtas deuoluit̄ ad eos qui nõ peccauerūt. ar. j. eo. c. ↄgregato. et. c. cum vintonien. s. eo. et hoc tenuit glo. ꝛ bene in. d. c. quāq̄ꝫ. Sed circa iſtā vltimā ptem cadit q̄ſtio difficilis. pone q̄ maioꝛ ps elegerit ↄtra formā. ꝫ electo mortuo vł acceptaꝛ nolente vult illa maioꝛ pars ꝓcedere ad nouam electõeꝫ minori parte que nõ deliquit ↄtradicēte et appellāte ne fiat electio p eos cum ipſi ſint priuandi per ſententiaꝫ et poteſtas eſt deuoluenda ad ipſam minorem ptem

Querit̄ nūquid valebit electio maioris ptis attem ptata ↄtradicente in minori pte et appellante. ob cām predictā Inno. ꝛ hoſti. late ꝓſequunt̄ hanc queſtionē nam quidam tenuerunt q̄ electio iſta non tenet vł ſaltim eſt retractanda. qꝛ videt̄ facta in fraudem ꝛ preiudicium minoris partis cui illud ius eligendi erat applicandum ſicut non valet alienatio bonoꝝ facta p eū qui deliquit in fraudem future ſententie. vt in. l. poſt ↄtractum. ff. de dona. vbi plene de materia Inno. v̄o

et Cõpo. tenent ꝙ electio valeat nec ſit retractanda ex
quo fuit facta ante ſententiã priuatiuã dummodo ſit fa
cta ſine fraude. ſed non eſt in dubio hoc caſu p̃ſumen-
da fraus ſm eos. quia videnť voluiſſe ꝓuidere eccleſie
vacanti. Hoſti. aũt tenet primã partem ex quo p̃ceſſit
appellatio minoris partis cuius intererat ne fieret ele-
ctio Jo. cal. diſputauit hanc queſtionẽ et tãdem ſecu-
tus fuit opi. Inno. et cõpo. motus p̃ncipaliter. q2 añ
ſententiã p̃uatõnis poteſtas eligendi erat penes iſtos
vnde potuerũt eligendo p̃uenire hanc ſententiam ar. i
c. ſi tibi abſenti. de prebẽ. li. vi. potuerũt aũt illi q̃ pec
carant puniri alia pena. et ſic ceſſat cõtrarium eoꝝ qui
dicebant in delictis non eſſe locum penitentie in foro
cõtentioſo. ff. vi. bo. rap. in. l. nihil prodeſt. et in. l. qa
ea mente. ff. de furtis. Do. an. vĩdr inherere opi. hoſt.
quia cum ius ſit queſitũ minori parti ex delicto maio
ris partis. et fuit appellatio interpoſita ex iuſta cauſa p
minorem partem. ergo aut eſt irrita aut venit irritãda
vt in. c. bone. de appel. Mihi aũt placet opi. Inno. cõ
po. et cal. motus p̃ncipaliter. quia cum quis venit p̃
uandus p̃tate aut beneficio per ſententiã iuſte poſſidꝫ
anteq̃ꝫ priuetur p̃ſertim cum poſſit añ ſententiã cũ eo di
ſpenſari. vt nõ. dicit Inno. in. c. cũ noſtris. de ꝯceſſ. p̃-
ben. q̃ ante p̃uatõnem iuſte poſſidebant iſti ius eligen
di. et p ꝯſequens iuſte elegerũt. nec tenebanť ius eorũ
obmittere. ꝓpter appellatõnem et ꝯtradictõnem mino
ris partis quia nõ teneť quis obmittere ius ſuum ꝓ-
pter ſententiã p̃uatõnis que poſſet ferri in futurũ ius
eñ non ſine miniſterio voluit iſtos eſſe incõtinenti pri
uatos ſ; p̃uandos ergo auctoritate iuris. pñt interi vti
p̃tate ſua. quia noluit ius eos ipſo facto priuare. p̃terea
nego ꝙ aliqđ ius ante ſententiã ſit queſitũ minori pti
nam poſt ſententiã deuoluiť ad minorem ptẽꝫ ex qua
dam ꝯſeq̃ntia. quia ex quo minor pars non deliquit
non debet puniri. et illi qui ſunt priuati habenť ꝓ mor
tuis. xvi. q. i. §. etiam. vñ totũ ius vniuerſitatis reſidet
in minori pte ſicut ſi illi eſſent mortui. l. ſicut. ff. quod
cuiuſq; vniuer. no. que qđe rõ ceſſat añ ſententiã p̃ua
tam tñ quia non ſunt illi habendi ꝓ mortuis ſeu p̃uati
tum q2 pena p̃uatõnis nõ imponiť in fauorẽ minoris
ptis. ſ; principaliter odio delinquentiũ licꝫ in ꝯſequẽ
tiam h ius iſtoꝝ accreſcat nõ delinquentib9 q̃ añ ſenten
tiam nõ pñt iſti impedire electõꝫ alioꝝ. q2 adhuc ante
ſententiã eoꝝ nõ intereſt. ergo nõ debẽt audiri appellã
tes. ij. q. ij. nõ ſolũ. et in. c. cũ inter. R. e. eo.

Illud In iſto. §. p̃mo nõ ꝙ in electõnis negocẽ
non poteſt quis regulariter ꝓcuratorẽ ꝯſti-
tuere niſi ſit impeditus in eo loco. vñ non ſit merito vo
candus. et in hoc tene menti ſemp iſtum tex. a ꝯtrario
ſẽſu collige et tene menti ꝙ in alio negocio poteſt quis
ꝓcuratorem ꝯſtituere vt vice ſua interſit vniuerſitati lꝫ
ipſe ꝯſtituens poſſit intereſſe p ſe. nam ſpeciale ſtatuiť
hic in electionis negocio. ergo in alijs negocijs expli
candis p capłm ſeu vniuerſitatem aliam pt etiã nõ im
peditus ꝓcuratorem ꝯſtituere p iſtum tex. quinimo di
xerunt quidam in. c. ꝯſtitutus. ꝗ. de appel. ꝙ vbi nõ eſt
ſeruanda forma huius. c. q2 ꝓpter. etiam in negotõ ele
ctõnis pt etiam impeditus ꝓcuratorem ꝯſtituere p il
lum tex. qui bñ facit in ar. hic a cõtrario ſenſu. ſ; tu vĩd
quod ibi dixi vbi cõcluſi ꝙ in electõne ſit ſpãle vt non
poſſit quis cõſtituere procuratorem niſi ſit impediť
p hoc tex. hic dum ſimplr interdixit nec retulit ſe ad
caſuꝫ i quo ſit ſeruãda forma huius. c. videť eñ electa
in electõnis negocio induſtria pſone ar. ho. in. c. is cui
de offi. dele. li. vi. ſ; in alijs negocijs hꝫ locũ q. e. dixi
qđ etiã tetigi in. d. c. cõſtitutus. et h nõ tradas obliui
oni. Unũ tñ ſcias ꝙ ſi alij de capitulo volũt admitte
ꝓcuratorem etiã nõ impediti ad electõꝫ faciendã pñt
non obſtãte diſpõne hui9. c. q2 licꝫ tex. h dicat interdi
cimus. iſtud tñ interdictum emanauit in fauorẽ alicui
qđ ptꝫ ex eo quia illi de collegio pñt cõicare ius eligẽ
di penitus extraneo. vt in. c. ſcriptum. e. eo. ergo forti9
pñt admittere ꝓcuratores eoꝝ qui de collegio ſunt et
hoc caſu alijs cõſentientibus pt intelligi dictũ. c. cõſti
tutus. et hoc fuit ſatis de mente doc. hic. Secũdo
nõ ibi vni de collegio. ꝙ volens ꝓcuratorem cõſtitue
non pt extraneum deputare ſ; debet vices ſuas cõmit
tere alicui de collegio. vt hic et in. c. pe. ꝗ. eo. li. vi. vbi
tex. opti. de iſto ꝓcuratore. et h intellige niſi alij electo
res velint iſtã gratiã facere. nam eis volentibus pt cõ
ſtitui extraneus. ad hoc. d. c. ſcriptũ. et facit ꝙ poſſit
iſti de nouo aliquos extraneos admittere ad eligendũ
dictũ. c. ſcriptũ. ergo fortius ꝓcuratorem iſtius de col-
legio licet ſit extraneus et non admittere procuratorꝫ
extraneum fuit hoc ſancitum in fauorem collegij ne
compelleretur ſecreta ſua communicare extraneo et p
hoc dico ꝙ iſtud non eſt ſpeciale in electõne ſed gene-
raliter non poteſt aliquis conſtituere procuratorem ex
traneum in explicãdis in vniuerſitate. quod ſentit Jo.
an. in regula quod alicui. de re. iuris. li. vi. in merc. li
cet quidam tenuerunt oppoſitum in. d. ca. cõſtitutus. ſ;
ibi firmauit primum et tenebis hoc menti. Sed
quero quid ſi procurator cũ ſpãli mandato iurauit in
animam dñi ꝙ tenebať impedimento et ſic tanq̃ ꝓcu
rator fuit admiſſus demum electõne facta aliqs cuius
inter eſt qui forte perdit electõnem propter voluntatẽ
illius vult probare ꝙ ille conſtituens non detineba-
tur iuſto impedimento. et ſic per conſequens non po
terat procuratorem conſtituere nunquid debeat admit
ti ad probandum. quidam vt refert Innocen. ꝙ non
quia ex quo ſemel iurauit delato ſibi iuramento non

eſt amplius querẽdum de iuſto impedimento vt in.l.
iiij.§.dato.ff. de iureiur.nam omnis controuerſie fi-
nis eſt iuramentum.vt dicit.tex.i.c.et ſi xp̄us. de iure
iur.et hoc placet. Inno.niſi aliud dicatur ſm eum in
iſtis ſpūalibus ne quis per ſurreptiõis aſtutiam adipiſ
catur dignitatem.ſ; tunc ſm hoſti.admitteretur ꝓbatio
ex iudicis officio et non ad inſtantiam ptis.ꝛ tene mē
ti ſingulariter hec dicta ꝙ etiam in ſpūalibus nõ ad
mittitur probatio in contrarium poſt iuramentum niſi
ex iudicis officio.Io.an.videtur tenere ꝙ ex quo offer
tur ꝓbatio poſt iuramẽtum poteſt admitti etiam ad in
ſtantiam ptis p.l.ad monẽdi.ff.de iure iur.ſ; ꝓfecto er
rauit i hoc.quia ſolū lex loquit in iuramẽto neceſſario
cū.ſ.defert a iudice tunc eñ debet retractari ſuꝑueniē
te ꝓbatiõe q2 rõpit lata ſnia p ꝓbationē non integram
ſine facto ptis.ſ; qñ negotium eſt expeditum pte defe-
rente iuramẽtum pti nõ admittit poſtea ꝓbatõ in ꝯtra
riū.q2 illa delatio iuramẽti volūtaria habet vim tranſ
actionis et plene ꝓbatiõis. vt.in.d.c.et ſi xp̄us. et.in
l.ij.ff.de iure iur.et.in.d.§. dato.et habes gl.ordina
riam in.c.ſi.ꝟ.de iureiurã.tene ergo pͥmū dictum cum
limitatõe hoſt.ꝑ id qđ in ſili nõ.gl.in.c.i.de ꝯceſ.p̄b̄.
Inno.in.c.ad aures.s.de reſcript. Quid ſi ꝓcurator
ſit admiſſꝰ ad eligẽdum ſine iuramento nūquid poſtea
poſſit is cuius itereſt ꝓbare ꝙ dñs nouerat impeditꝰ
Hoc.cõmuniter ꝯcludunt hic ꝙ nõ.videnť eñ illi de
colegio in hoc renūciaſſe iur.eorū admittẽdo illū ſpõ
te ſine delatiõe iuramẽti.nam poſſūt etiam admittere
licꝫ dñs ſit impeditus.vt.s.dixi.Sed qđ magis diffi
cilis eſt quid ſi maior ps capituli eſt ꝯtẽta iuramento
ſup ꝓbatiõe impedimenti. minor autem ps ꝯtradicit
et vult ꝓbare ꝙ dñs nõ ſit impeditꝰ nūquid ꝑualeat
diſpõ maioris ptis vt nõ admittať ꝓbatio in ꝯtrariom
oblata p minorem ptē. quidā dicunt.vt refert.Inno.
ꝙ ſtandū eſt maiori pti.quia ad tollẽdam incredibili
tatē capli fuit ꝓuiſū h de iuramẽto ergo ſatis eſt ꝙ ma
ior ps capli cõtentatur iſta ꝓbatiõe.dicit tñ. Inno.ꝙ
ſi poſtea corã ſuꝑiore ꝓbaretur cõtrariū ꝙ reuocaret
ſuffragiū illius tm̄ nõ aūt tota elecõ poſtea ſecuta etiā
ſi fuiſſet appellatū p minorem niſi tota elecõ penderet
a ſuffragio illius.ratio ſm eū q2 ſolū illud debet reuo
cari qđ fit poſt et cõtra appellatõem.c.cū nobis olim
e.eo.ſ; electio nõ eſt facta cõtra appellatiõem ſ; ſolum
fuit ſuffragiū illius admiſſū.ideo ſatis eſt ꝙ illius ſuf-
fragium caſſetur nec ob.ſi dicať ꝙ quicquid fit poſt
appellatiõem lĩtimam debet retractari vt.in.c.vt debi
tus.ꝟ.de appel.cum multis ſimilibus. Ad hoc eñ re-
ſpondet ſingulariter. Inno.et tene menti dictum ſuuꝫ
dicit enim illud ꝓcedere in appellatione iudiciali ſecus
in extraiudiciali.et idem firmauit in.c.cum inter cano-
nicos.s.e.etiam ſi fuiſſet oblata ꝓbatio p appellatõꝫ

Ratio diuerſitatis eſt quia appellatio iudicialis ſuſpen
dit iuriſdictionem iudicis ex quo eſt lĩtima vt in.c.ſi a
iudice.et.c.non ſolum.de appell.li.vi.et in.c.paſtora
lis.in.§.ꝓterea.et.in.c.ſup q̃nũm.in.fi.de offi.dele.
merito quicquid facit poſtea iudex non tenet cum ſua
iuriſdcõ ſit ſuſpenſa.ſ; appellatio extraiudicialis nõ in
ſpēdit poteſtatem ꝯpetentē pti quo minus poſſit vti
iure ſuo.ſ; ſolum defendit appellantem ne aliquid fiat
ꝯtra appellationem nec releuat oblatio ꝓbationis. q2
cum ps non ſit iudex nõ tenetur ꝓbatiõem admittere
ſolum ergo debet caſſari qđ fit cõtra appellatioꝫ et nõ
poſt appellationem Hoſti.dicit hic ſe non videre quin
hec elecõ tota dicať facta ꝯtra appellationem cū fuerit
appellatum ne fieret electio admiſſo ꝓcuratore nõ im-
pediti nec ob.ſm eū iudiciū maioris ptis q2 cum iſte
actus recipiendi ꝓcuratorē non impediti ſit volūtariꝰ
non habet locū.l.ꝙ maior.ff.ad munici.imo vnus ſolꝰ
poteſt reſiſtere omnibus vt.nõ.in.c. cum omnes.de
conſti.et tene ſigulariter menti hoc dictū et.s.dixi latꝰ
Io.an.ꝯcordãdo has opi.diſtinguit ꝙ aut tãtum ſu-
pat de tpe eligendi ꝙ poterat recipi ꝓbatio minoris
ptis et fieri electio.et ꝓcedit opi.io.Hoſti.Aut nõ ſu-
pat tm̄ tempus et minor ps eligit cum maiori pte ꝓ
teſtatione pmiſſa et ꝓcedit opi.Inno.mihi placet pͥ-
mum dictū diſtinctõis.nam licet iſte tex ꝯtentetur ꝓ-
bationi iuramẽtali non videtur tñ excludere ꝓbationē
p factum in ꝯtrarium fiẽdum.vt eſt.glo.in.c.ij.de tē-
po.or.li.vi.et ſoleo allegare duos.tex.qui hoc ꝓbant
ipõs iungendo videlicet.c.ꝯtinebať.de deſpon.impu.
et.c.ꝑpoſuiſti de ꝓba.et ibi tetigi.ſicut aūt nõ poſſūt
omnes de vniuerſitate vno ſolo reſiſtente cõicare vo
cē extraneo.vt.in.c.ſcriptū.s.eo.et ibi dixi poſt ꝯpo.
ita nõ poſſūt hic admittere iſtū ꝓcuratorem nõ impe-
diti cū non habeat vocem niſi interſit ꝑſonaliter ex illa
interpoſitione ergo poteſt vnus ſolus cõtradicere et ꝓ
bare ꝯtrarium.et p ꝯſequens appellare ſi incõtrarium
fieret vbi aūt vrget terminus electiõis fiende non tenē
tur cõtradicētes eligere cū maiori pte illo admiſſo niſi
maior pars conſentiret ꝓteſtationi.quia alias faceret
ſibi preiudicium.ad hoc glo.nõ.in.c.cumana.ꝟ.eo.et
qđ ibi dicam.

Electõnes. Nota ꝙ electio debet ſolenniter
publicari. qualter aūt fiat iſta pu
blicatio .dicunt.Inno.et ꝯpo.et multi alij ꝙ publica
bitur clero et populo per aliqueꝫ nec eſt vis qualiter fi
et et cum publicatio nõ ſit de ſubſtãtia ſatis eſt ꝙ ele-
ctio ñ ſit clandeſtina Hoſti.vo dicit ꝙ ſi publicatõ nõ
fit ſeu obmittitur cauſa nocẽdi electo tūc talis omiſſio
nõ viciat.ar.ꝟ.eo. publicato.alias ſecꝰ vt hic.Io.an.
plus placet opi.Inno.ſatis mihi videť ꝓbabilis opi.
hoſti.ar.in.c.nobis.et.c.ſicut.ꝟ.de ſymo. vbi patet ꝙ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dans pecuniam in acq̄ſitione ſpiritualis iuris.in dā-
num et fraudem alterius non pōt illi nocere.ita dica-
mus in obmiſſione huius publicationis ſi fiat in fraudē
electi. Sed quero nūquid electio clādeſtina ſit ipſo
iure nulla.So.dic ꝙ ſic quod tenet.glo.ꝑ iſtum.tex.i
c.vnico.ꝟ.vt eccle.bñfi.i ṽbo de occultis ⁊ facit iſte.tex
in eo ꝙ tales electiones reꝓbat ergo inducitur nulli-
tas ipſo iure vt in regula.que ꝯtra ius.de.re iur.li..vi.
et.x.di.vides fili cariſſime.et in.l.non dubiū.C.de le
gi.ſecus dic de collatione clādeſtina.illa eñ tenet me-
ro iure licꝫ ſit ſuſpecta.vt ſingulariter ꝓbaf i.d.c.vni
co.et dic ut ibi dixi.nam vt ibi tetigi credo poſſe attē-
ptari idem eſſe in electiōibus in q̄bus nēcio nō eſt ſer
uanda forma huius.c.qđ quando ſit dixi.s.in ꝑma
p.c.nam ſi clādeſtinatas non habet viciare collationē
que habet vim electionis et ꝯfirmationis fortius vicia
re non debet ipſam electionē dūtaxat.hic aūt viciatur
ex diſpōe huius.c.qđ ſolam ꝓuidet cum agitur de
electione eccleſie viduate.Quando aūt electio dicatur
clādeſtina.glo.ſi.ꝑſeq̄tur ſed clarius.ꝯpo.dicens illā
eſſe clādeſtinā de qua capitulū ordinauit ꝙ clādeſtina
maneat ⁊ ꝙ nihil d̄ ipa dicaſ a canonicis.

Conſentiens electioni de ſe

Viſquis facte ꝑ abuſum poteſtatis
ſecularis efficitur ineligibilis ad dingnitatē
et electio eſt nulla.eligētes aūt a bñficiis ꝑ triēniū ſuſ-
penduntur et tunc ſunt ꝑuati ꝑtāe eligendi h.d.Et due
ſūt ptes in ꝑma punit electū ꝯſentientem.in ſecūda pu-
nit eligētes et electionē viciat ibi q̄ vero. Nō.ꝑmo
et tene menti ꝙ electio etiā facta per clericos per abuſuꝫ
tamen poteſtatis ſecularis eſt ipſo iure nulla.qđ apte
colligiſ ex eo,ꝙ.tex.in.ṽ.qui vero.dixit illā electiōeꝫ
eſſe irritam.qñ vero dicatur electio facta ꝑ abuſuꝫ po-
teſtatis ſecularis ſatis dicam cum.glo.i. Nō.ſcđo
ꝙ recipiens dignitatē ꝑ abuſum ꝑtātis ſecularis ꝯtra
hit irregularitatem que ad dignitates obtinēdas.vñ
non pōt amplius ſine diſpēſatione ꝓmoueri ad aliquā
dignitatē fortius ergo hoc dicēdū quādo quis recipit
dignitatē immediate a manibꝰ laycoꝝ et ſic iſte.tex.vi
deſ addere penā ſeu in habilitatē ad ea ꝙ habeſ.xvi.
q.vij.in.c.ſi q̄s deinceps.Et ex hoc et ex.tex.aptiſſi-
me pōt inferi ꝙ ſi recipiēs dignitatē a manibus laȳ
corum eam poſtea obtinet a ſuꝑiore eccleſiaſtico ſine
diſpenſatione tacita vel expreſſa ꝙ iniuſte eam obti-
net.cū ex illaſ receptiōe iniuſte facta fuerit effectus iha
bilis ad dignitatem obtinendam puto tamen ꝙ ſi pri
ceps ſcꝫ papa ſcienter prouideat illi de illa dignitate i
qua ſe intruſit quod videatur tacite ſecūm diſpenſare
ar.eorum que dixi in.c.diuerſis fallaciis.ꝟ.de.cle.cō
iu.et facit ꝙ nō.bal.in.l.barbarꝰ.ff.de.offi.ꝑto.vbi
concludit ꝙ ſi ꝑnceps ſcienter ꝓmouet inhabilem cū

eo tacite videtur diſpenſare.et facit.l.quidam cōſule-
bant.ff.de re.iudi.ſecus autem eſſet dicendum in alio
ſuꝑiore citra papā quia ille non cēſetur diſpenſare niſi
ſaltē ꝑmiſerit cauſe cōgnitionem ſuper cauſa diſpen-
ſandi.de quo vide quod nō.per.Jo.an.et alios in.c.
fraternitati.ꝟ.de ſciſma. Quero ꝑmo nunquid iſte
tex.habeat locum in electiōe cuiuſlibet dignitatis.ho
ſti.ꝙ non ſ ſolum.ꝓcedit ſecundū eum cū quis ꝑ talē
abuſum eligitur ad dignitatē epalem ſed.Inno.tenet
hunc.tex.habere locū in qualibet dignitate.et hec opi
cōmuniter tenetur ⁊ mihi ſatis placet cū.tex.hic loqua
tur indiſtincte. Secūdo queritur nūquid poſſit e-
lectus qui cōſenſit huic electiōi ꝯtra formā huius.c.ꝓ
moueri in canonicū vel ad alia minora beneficia.doc.
ꝙ ſic.qꝛ tex.iſte ſolū electū ihabilitat q̄ ad dignitates
dicit tamē hic abbas ꝙ ad eccleſiā curatā non poterit
ꝓmoueri.quia illa cōꝑatur dignitati.ꝟ.eo.c.cū dilectus hoc
dictū mihi nō placet quia cū.tex.iſte ſit penalis debet
ꝓpꝛe et ſtricte intelligi nō aūt large et iꝓꝓꝛie.vt.in.c.
ſtatutū.ꝟ.eo.li.vi.et i regula odia.de.re.iur.li.vi.Cō-
tumeq; eſt eccleſiā ſimpliciter curatā non eſſe ꝓꝓꝛie dig
nitatem cum non habeat iuriſdictionem fori ꝯtentioſi
iuxta ea que dix.in.c.de multa.de ꝑben. Tercio
et vltimo q̄ritur nunquid indiſtincte habeat locū iſte
tex.Doc.ponūt hic duas limitatiōes.nam ꝑmo quā
piūt qñ layci haberēt ex ꝑuilegio ius eligēdi.ſcđo qñ
hoc haberēt ex ꝯſuetudine.allegāt.c.adrianus.lxiij.di.
placet mihi hec limitatio.quia non dicitur abuſus ex
quo layci elegerūt ex ꝑuilegio.vt in.d.c.adrianus.ſed
ſecunda limitatio de conſuetudine mihi non placet qꝛ
non poteſt laycus de conſuetudine etiam maxiui te-
poris de cuius inicio non eſt memoria acquirere ius
eligendi etiam vt coeligant cum canonicis vt.ꝟ.c.maſſa
na.et per.Jo.an.in.c.ij.de preben.li.vi.i nouella vñ
ꝯpetualis vſus poteſt dici abuſus.et hec conſuetudo ē
potius corruptela.vt in.d.c.maſſana.in fi. In glo
i.ibi vt laycus princeps vl' poteſtas. Idem dic in lay
cis priuatis vt ſi ipſi admittuntur ad coeligendum vna
cum clericis electio ſit ipſo iure nulla et irrita.vt in.d.
c.maſſana.facit quod nō.glo.ſequens.Inno.autem
hic ponit tria exempla huius abuſionis.primo cum
clerici requirunt laycos vt interſint electioni.ſecundo
cum requirunt conſenſum principis ſecularis ſup cer-
ta perſona eligēda.ar.e.eo.c.cū terra.tercio cū eligunt
nimis alicuius ſecularis potentis et nō ſingulariter h
vltimum.videſ enim ex hoc.Inno.ſentire ꝙ electio fac
ta ꝑ inpreſſionem ſecularium ſit ipo iure nlla ⁊ ꝙ ꝯſētiēs
tali electioni incidat in penam hic poſitam.cōtrarium
tamē ipſe ſentit in.ca.quod ſicut.e.eo.vbi tenuit quod
electio facta per metum non eſt ipſo iure nulla ſed ta
in hoc vltimo diſtingue vt plene dixi in.c.licet.e.eo.

In.glo.ij.ibi liberū debet eſſe arbitrium.nō hoc dictū
iuſte eo ꝙ ſeq̄tur in glo.ex que collige ꝙ electio facta
ꝑ metum ē ipo iure nulla.q2 licꝫ ſit ibi ꝯſenſus non eſt
tamē liber.et idē nō.glo.iiij.d.c.bone.le.i.et facit tex.
in.c.dilectiſſimi.viij.q.ij.et in.c.in noīe dnī.xxiij.di.
et melius in.c.vbi piculū.in.§.cetez.ī.eo.ti.li.vi.vbi
dicit.tex.ꝙ ceſſat electio vbi adimittitur libertas eligē
di.limita tñ vt dixi in.d.c.licet. Glo.in verbo ineui
gibilis.ibi ꝙ eſt futuri tpis nō.bene hanc theoricam
glo.ꝙ vbi canon loq̄tur ꝑ verba futuri tpis nō indu
cit penam ipo facto ſ; req̄rit ſñia.et idem nō.glo.in re
gula i penis.de.re.iur.li.vi.et illa ē plenior iſta.et vide
q̄d dixi plenius in.c.ſi diligēti.d.fo.ꝯpe.et nō.glo.in
quantum dicit ꝙ ꝑ hec verba fiat alienus ⁊c̄.nō in du
citur canon late ſñie ſecus dic de hoc verbo ſit.vt nō
glo.in.c.quicunqꝫ.de hereti.li.vi.dixi plenius in.c.
ij.de.fo.ꝯpe.tñ quo ad.tex.nr̄m dicit.glo.et bene.ꝙ
pena hic imponitur ipo iure ſi ex ꝓprio ſignificato huiꝰ
verbi fiat ſ; ex his.que ſeq̄ūtur in.tex.multū tñ obſtat
c.p̄terea.de iure patro.vbi dicit ꝙ recipiens beneficiū
a laico debet cōmunione p̄uari.ergo nō eſt p̄uatꝰ ipſo
iure.glo.nō r̄ndet ſed.Inno.dicit illum.tex.pcedere
cū quis recipit beneficium vt ꝓprietatem ſecus ſi reci
pit i titulū nam tunc grauius punit vt hic.et idem ſē
tit.glo.in.c.ſi quis deinceps.xvi.q.vij.ſ; hec r̄nſo nō
mihi placet.habemus enī circa iſtam materiam tria iu
ra diuerſa.p̄mo dictū.c.ſi quis deiceps.xvi.q.vij.vbi
interdicit ingreſſus eccleſie recipiētibꝰ dignitatē a mai
bus laicoz donec reſipuerint.ſcd̄o habemus dictū.c.
p̄terea.vbi diſponit ꝙ taliter recipiētes debēt cōmu
niōe priuari.tercio habemus iſtum.tex.qui videtur in
habilitare iſtos ad dignitatē ꝯſequēdam.vnde ſi bene
hec iura pondereē nullam cōtrarietatem cōtinet ſ; vnū
ſuppletur ꝑ aliud.Et p̄mo circa intellectum.c.ſi q̄s de
inceps.eſt ſciendū ꝙ.Inno.hic ſenſit ꝙ recipiēs dig
nitatē a laico ē excōicatus minori excōicatione ꝑ illud
c.Et ſi cōtra eum ageretur i iuditio deberet excōmuni
cari et deponi ꝑ.c.cōſtitutōes.ea.cauſa ⁊.q.ille tñ tex.
nō loq̄t de excōmunicatiōe minori expſſe.ſ; ſolū dicit i
terdicimus ex pte dei omnipotētis introitū eccleſie do
nec reſipuerit.vnde poſſet dubitari nūquid celebrādo
anteq̄ dimittat dignitatē taliter acq̄ſitā efficiatur irregu
laris.et videt p̄mo ꝙ ſic ꝑ.c.is cui.de ſen.excōmuni
catiōis.li.vi.vbi dicit ꝙ celebrās in eccleſia incurrit ir
regularitatē ſi ſibi erat ingreſſus eccleſie interdictus.et
dicit ibi.glo.illum.tex.pcedere tam interdicto hominis
q̄ iuris.ſ; ſm intellectum.Inno.p̄miſſū eſſet dicēdū
contrarium quia excommunicatus minori celebrando
non efficitur irregularis.vt in.c.ſi celebrat.ī.de cle.ex
communica.mi.Sed ego conſidero quod illud.ca.ꝑ
p̄e non loq̄t d̄ ſuſpēſiōe neqꝫ d̄ iterdicto lato a iure ſ;
potꝰ eſt q̄dam ſuſpēſio facta a d̄o approbata ibi ꝑ illū
canonē.vt videt ſentire.Inno.in.d.c.ſi celebrat in .ſi
ne p̄me colūne.vbi ponit nōbilem theoricam dicēs ꝙ
cū quis ſuſpendit a canone donec reſipuerit videt po
tius ſuſpenſio dei quā canonis.ſ; poteſt dici ꝙ canonis
ꝑ approbationem et ꝓ hoc intellectu facit p̄al.c.p̄terea
vbi non inducitur pena ſuſpenſionis.et ex hoc infert
ꝙ ſi talis celebraret non efficeretur irregularis.quia nō
eſt ſuſpenſus a canone inferente penam nec ꝓpꝛe int
dicitur ſibi ingreſſus eccleſie a canone licet de hoc poſ
ſet dubitari.et potius cōſulerē tali ꝙ abſtineret a cele
bratōe donec dimitteret dignitatē ⁊ taliter acq̄ſitam ca
pitulū.vo.p̄terea.diſponit ꝙ talis debeat cōione p̄
uari.i.excōicari.vt in.d.c.cōſtitutiōes.q2 nec ꝑ iſtum
tex.nec ꝑ iura antiq̄ talis eſt excōmunicatus.iſte ve
ro.tex.addit inhabilitatē nouā vt ſine diſpenſatione nō
poſſit ꝓmoueri ad aliquam dignitatē.vnde coniungē
do omnia iura p̄dicta poſſumꝰ dicere ꝙ ꝯſentiēs elec
tioni facte ꝑ abuſum ſecularis poteſtatis ſeu recipiēs
dignitatem a manibus laicī eſt ipſo facto ſuſpenſus
ſaltem quo ad ſe cum ſit in peccato.Item debet excō
municari niſi dimittat dignitatem ſic acq̄ſitam nec de
inceps poteſt ſine diſpenſatiōe ꝓmoueri ad aliquam
dignitatē vt hic.et ſic nulla eſt ꝯtrarietas inter iura p̄
dicta. In ea.glo.ibi ꝯſenſiſſe videt hec ratio glo.nō
eſt bona.nam.c.nuper.ſup quo.glo.ſe fundat loq̄tur
quo ad poteſtatem abſoluendi ab excōmunicatiōe.vñ
nō debet trahi ad facultatē diſpenſādi.ꝓ hoc vide bo.
glo.in.c.cupiētes.in.§.cetez.ī.eo.li.vi.imo in faculta
te diſpēſandi dat regula in oppoſitū.ſ.ꝙ vbi canō nō
indulget diſpenſatiōēꝫ videtur illam inferiori ꝓhibere
vt.in.c.dilectus.ī.de tempo.ordi.dictū tamen.glo.ꝙ
epi poſſunt hoc caſu diſpenſare cōiter tenet ꝑ.doc.p̄
ter.phi.hic et.bar.brix.in.d.c.ſi quis deiceps.in ad
di.ad.glo.hic.do.an.variauit p̄mo diſtinxit inter dig
nitatem epalē et inferiores vt p̄mo caſu nō poſſit epus
diſpēſare.vt in.p̄n.c.ſ; in ſcd̄o ſic.vt in.§.qui vero po
ſtea tenuit indiſtincte epm nō poſſe diſpēſare.quia cū
iſta ſit cōſtitutio cōcilij cēſetur diſpēſatio ꝓhibita.vt nō
glo.i.c.cū dilectus.e.c.l hoc dictū.do.an.eſſet verum
ſi.tex.iſte non feciſſet mentionem de diſpenſatione.ſed
ex quo dixit poſſe diſpenſari videtur indulſiſſe poteſ
tatem diſpenſandi epiſcopis quia alias fruſtra feciſſet
mentionem de diſpenſatione cum nulli dubium ſit pa
pam in hoc poſſe diſpenſare.et hanc theoricam expſ
ſe poſuit.Inno.i.d.c.dilectus.et credo illā ſequi.do.
an.in.c.ac ſi clerici.in.§.de.adult.de iudicijs.vbi ple
niſſime dixi de hac facultate diſpenſādi. In.glo.in
verbo ſuſpendantur.in.ſi.So.clarius contrarium.d.
formatum de.c.cum in cunctis.ibi enim loquitur in
alio caſu ſcilicet vbi clerici eligant ſcienter indignū tunc

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

enim ipſo facto ſunt ſuſpenſi a beneficijs ꝑ triennium hic vero loq̈r cum elegerūt idoneū ſ ꝑ abuſū ſecularis poteſtatis. et ſic contra eccleſiaſticam libertatem. vnde canon hic voluit imponere penam ipſo facto. aut quia iſti non tm̄ deliquerunt. aut quia hic ponit̄ duplex pe/na. nam ſuſpendūtur iſti non ſolum a beneficijs ſed ab offitijs.

Nihil. Si ꝑlatus ꝑ negligentiam confir/mat indignum electum ad regimē animaꝝ ꝑdit poteſtatē ꝯfirmādi ꝑmum ſuc/ceſſorem et ꝑceptione ꝓpꝛij beneficij ſuſpēditur et pro motus deijcitur. ſi v̄o ꝑ malitiam hoc fecit grauius pu nitur hoc ꝑmo. Electi imediate ſubiecti pape ꝑ ſe aut per ꝑſonas inſtructas debēt addire papā et ab eo pete re cōfirmationem. et ſi ſunt electi in ꝯcordia ⁊ valde re moti videlicet vltra italiā ꝯſtituti interim adminiſtrant ita tm̄ ꝙ nichil alienēt. benedicūt̄ autem et ꝯſecrātur ꝑ vt ꝯſueuerūt. Diuidit̄ tota decre. in duas ptes. in ꝑma ponitur ꝯſtōis cauſa. in ſcd̄a cōſtitutio ibi irrefragabili Conſtitutio vero habet tres ptes. ꝑma ꝓuidet circa cō firmationes eoꝝ qui eliguntur ad curam animaꝝ. ſcd̄a ibi epi. ꝓuidet circa ꝯfirmationē et ꝑuilegium exempto rum. Nota ꝑmo et tene menti ꝑncipiū qd̄ ſolet coti die allegari ꝙ nihil ſic nocet eccleſie q̄ꝫ ꝓmotio eorum qui indigni ſunt et minus habiles ad regere animarū nam quod fit a ꝑlatis facile trahitur a ſubditis in exē/plum vt in. c. magne. ꝫ. de voto. ſunt enim prelati oculi ſubditorum vn̄ eis exiſtentibus indignis habet locum il/lud euangelicum Si cecus cecum ducit ambo in foue am cadunt Et pſalmiſta in hac materia inquit. Obſcu rentur oculi eorum ne videāt ⁊c. Nota ſcd̄o. ibi ad regimen animarum ꝙ ꝑlati dicuntur regimen animas vnde alibi appellātur reges. xij. q. i. in. c. duo ſunt ⁊ lar go mō omnes habētes curā animaꝝ poſſunt appellari ꝑlati. vt ħ in. ꝟ. ꝑlati. ⁊ clariꝰ ħ ꝓbat tex. ꝫ. de cle. egro. in. c. tua. ſtricte tm̄ ꝑlati dicūt̄ habētes iuriſdictiōeꝫ fori ꝯtētioſi. de quo ꝑ pau. de liaza. in. cle. dudū de ſepul. dixi plē in. c. tua de cle. egro. et in. c. cū ab eccleſiarum ꝫ. de offi. ordi. et in. c. ij. de iudi. Nō tercio. ꝙ elec tionis ꝯfirmatio nō debet ipēdi ſine inq̇ſitiōe ſeu ꝯgni tiōe debꝫ eīm ꝯfirmatoꝛ iq̇rere ꝺ electiōis forma ⁊ ꝺ me ritis electi et hodie ꝯfirmatio facta ſine cauſe cōgnitiōe eſt ipo iure nulla. ꝺ quo dic vt le. et nō. i. c. ſi. ꝫ. eo. li. vi. et ibi habetur ꝑ glo. nūquid idem ſit ſuandū in admiſ ſione poſtulatiōis vel in collatiōe bñficij. Quarto nota ibi deijciendus eſt indigne ꝓmotus ꝙ etiā poſt confirmationem factam cum cauſe congnitione poteſt deponi et deijci confirmatus ſi conſtiterit illum eſſe in dignum. Confirmatio ergo n̄ precludit viā deijciendi indigne promotum etiam reſpectu indignitatis ante cōfirmtaionem. An autem hoc hodie habet locū ꝓpt̄

diſpoſitionem. c. ſi. ꝑal. vide q̇d nō. fre. ꝯſilio. xxij. et conſilio. xcvij. qd̄ dixi in. c. cum olim. de cauſa. poſ. et ꝓp̄e. et in. c. cū olim. de do. ⁊ ꝯtu. aliquid in. c. cum di lecti. e. eo. et aliquid. ꝫ. ſubijciam. Quinto nō penā ꝯfirmātis electiōeꝫ factā de indigno. nam ſi ꝑ neglig̃/tiam ipſius hoc ꝯtingit ꝑdit poteſtatem ꝯfirmādi ꝑmū ſucceſſorē et debet ſuſpendi a ꝑceptione ꝓpꝛij beneficij donec fuerit viſum ſupiori. ſi vero hoc ꝯtingit ꝑ ipſius malitiam debet grauius puniri ad arbitrium. ſ. ſupio/ris cū hoc caſu pena nō determinet̄ hic. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō ꝙ ceteris paribus grauius punit̄ dolus quam negligētia. facit. c. ſup lr̄is de reſcrip. Item collige ꝙ non omne delictum in prelato eſt depoſitiōe dignū nec oīs negligētia. vide tm̄ glo. in. c. ea que. de offi. archi in. ꝟ. ratum. q̄ꝫ dicit ꝙ negligētia ꝑlati eſt mortale pec catū. et idem dic in diſſimulatiōe. Nota in. §. ꝟex ꝙ exempti imediate pape ſubiecti tenēt̄ petere ꝯfirma tiōem electiōis a ſolo papa dic tamē ꝙ etiā legatus de latere pōt iſtoꝝ exemptoꝝ electiones ꝯfirmare. vt ha bes tex. quem tenebis menti in. c. ſi abbatem. ꝫ. eo. li. vi. ꝓcedit ergo iſte. tex. ſi legatus de latere non eſſet in ꝑ/tibꝰ. Et ex hoc ⁊ ex. tex. collige ꝙ ꝺ iure cōi abbates ⁊ epiſcopi nō tenentur petere confirmationem a papa ſed poteſtas electionis cōfirmande ꝑtinet de iure ad eorum ſupiores imediatos. nam papa hic ſolum re/ſeruat ſibi poteſtatem confirmandi electiones exemp torum qui immediate ſubijciuntur pape. et de hoc vi/de quod nō. glo. in. c. quamq̄ꝫ. ꝫ. eo. li. vi. hodie vero papa reſeruat ſibi poteſtatem ꝓuidendi omnibus dig nitatibus ita ꝙ poteſtas ꝓuidendi hodie reſeruatur pape ſolet tamen ex gratia electos confirmare. Nō in. ꝟſi. itaq̄ꝫ. et tene menti ꝙ electi poſſunt immediate adminiſtrare in ſpiritualibus et temporalibus ante cō firmatiōem habitam duobus tamen concurrentibus ꝑmo ꝙ electio eorum ſit celebrata in concordia. et dic in concordia ſcilicet nemine diſcrepāte. vt nō. glo. in cle. ne romani. ꝫ. eo. et in. c. cupiētes in. §. ad hoc. i glo. ſuper verbo ꝯcordem. eo. ti. li. vi. ſcd̄o requirit̄ ꝙ electi ſint valde remoti vtputa vltra italiam conſtituti et loq̇ tur iſte. tex. i exemptis imediate pape ſubiectis. Quid autem in alijs habentibus ſupiorem alium imediatū vtputa archiepm̄ vel patriarcham. dicam cum. glo. ſi. hodie vero nō puto ꝙ de rigore habeat locū iſte tex. quia exquo papa reſeruauit ſibi poteſtatem ꝓuidendi de dignitatibus ꝑ conſequēs abſtulit electoribus po teſtatem eligendi vt in. c. ſi eo tpe. ꝫ. eo. li. vi. et ꝑ conſe/quenſ electio non ꝯfert ius electo. ergo ceſſat diſpoſi/tio. c. que eſt fundamētum ſup concordi electiōe nam de iure ꝑ electiōem eſt inniciatū matrimoniuꝫ ſpūale vt i. c. cū iter. e. eo. ⁊. in. c. ſi. de tranſla. ꝑla. vnde ꝑ eā ius acq̇rit̄ electio et poteſtas adminiſtrandi in habitu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt dixit glo. ſingularis in.c.quāto.lxiij.di.et dixi in c.traſmiſſam.ſ.eo.et p ꝯfirmationem ſolum datur poteſtas adminiſtrādi actu.vnde nō mirum ſi iſte tex.ꝓpter longam diſtātiam ꝓbet electio poteſtatem adminiſtrandi cum p ꝓus hec poteſtas ꝯpeteret in habitu ſꝫ vbi electio non tribueret hoc ius nō eſſet dicendum ꝙ huius.c.ꝑuilegiū ꝯpetat electo.nam vt dixi ex gratia hodie papa confirmauit electos. Nota vltimo ibi munus bñdictiōis ſeu ꝯſecratiōis.ꝙ iſtud.c.hab3 locum etiam in electiōibus abbatū et epoꝝ.nam benedictio ꝑtinet ad abbates de quo vide bonam glo. in.cle.ij.ꝺ ſta.regu.conſecratio vo ad epm.vt in.c.ꝙ ſicut.ſ.eo. et in.c.vnico.de ſacra vncti.vñ abbas bñdicit̄ epus vero ꝯſecrat̄.et mens lr̄e eſt ꝙ licet exempti recipiant cōfirmatiōem a ſolo papa bñdictiōem ſeu ꝯſecrationē recipiēt vel a ꝑpa vel ab alijs ſm ꝙ ꝯſueuerūt.xxiij.q.i.pudēda.de iure aūt ceſſante ꝯſuetudine debēt recipere hanc bñdictiōem ſeu ꝯſecratiōem a ſolo papa ſeu eius auctoritate.quia ipſe eſt ꝑlatus et dioceſanus exēptoꝝ vt.nō i.c.auctoritate.de ꝑuil.li.vi. et ita hodie obſeruat̄ in oībus qui recipiūt dignitatē ab ipo papa Primo.ꝓ declaratiōe lr̄e quero quid ſi ſupioꝛ examinauit et ꝯfirmauit indignū p alium.vt quia alteri ꝯmiſit examinatiōem et ꝯfirmatiōem alicu⁹ electi et iſte cōmiſſarius ex negligētia aut exignorātia vel p malitiam confirmauit indignū. So. dicit hic. Inno.ꝙ ſi iſte ſuperioꝛ malitioſe hāc poteſtatē nō delegauit ſed vera fide ꝙ non eſt ipe puniendus.facit.c.ſi quādo.xxiij.di. et.c.cum ſecūda3.ꝟ.de.ꝑbē.ſecus ſi malitioſe hoc fecit quia dicebatur electus indignus quem ipe fauore perſone intendebat confirmare.ſed nolens hoc facere p ſe commiſit minus idoneo vel coꝛruptibili poteſtatem exāminandi et confirmādi.dicit tamē.hoſti.ꝙ in dubio non ꝑſumit̄ dol⁹ ſꝫ illū qui allegat habet ꝓbare vt in l.quotiens.§.qui dolo.ff.de ꝓba.ꝓbatur tamen ex cōiecturis.vt i.c.ij.de renū.li.vi.et in.l.dolū.ff.de do. Dubito an hoc dictum ſit verum et credrem dicendū ꝙ niſi ꝑlatus ex aliqua iuſta cā alteri delegauerit teneatur ipſe ex culpa ſeu malitia ꝯmiſſarij ſui.quia ex facto.ſ.illorū quorū opis vtit̄ vt i.l.i.ff.de publi.ꝑ bar. in.l.neq3.ff.de in cen.rui.nau.et vide.glo.nō. que hꝯ ſenſit i.c.ij.de tempo.oꝛdi.li.vi.ſec⁹ aūt vbi ex ꝓbabili cauſa hoc delegaſſet. Scdo q̄ritur a quo poterit iſte ſuſpenſus indulgentiam ꝓmereri. Doc.dicūt et bene ꝙ a ſupioꝛi ſuo nam ſicut ſupioꝛ eius eum ſuſpendit ita poteſt ſuſpenſionem tollere.ar.c.cum inferioꝛ.ꝟ.de ma.et obe.et.xxi.di. inferioꝛ.et vide circa hoc qꝺ dixi in.c.tam lr̄is.ꝟ.de teſti.et glo.nō i cle.i.de hereti.

Tercio q̄ritur quid ſi aliquis canonicus fuit preſens in omnibus actibus confirmationis et tacuit nūquid poſt ꝯfirmationem poſſit obijcere ꝯtra electum crimina vel defectus. Hoſti.dicit qꝺ non per.c.ſi.ꝟ. qui.ma.accu.poſ.dicit tamē ꝙ ꝑ viam denūtiacōis poterit audiri ne indignus remaneat i ꝑlatura et.ꝓ hoc vltimo vide. Inno.in.c. ad aures de.reſcrip. Et ex hoc ſentit.hoſti.ꝙ is qui non fuit ꝑſens tp̄e ꝯfirmationis poteſt obijcere ꝯtra electum et cōfirmatū. itellige ſi reſtat adhuc ꝯſecratio vt in.c.ſup his.ꝟ.de.accu.al's regulariter nō auditur p viam exceptionis cū ſit electus cōſecutus plenū ius vt in.c.poſt electionem.ꝟ.de cōceſ.ꝑben.et in.c.ꝯſtitu.ꝟ.de.appel.el.ij.ſꝫ poterit venire ꝑ viam denuntiationis vel accuſationis.et in his caſibus poteſt intelligi iſte tex.et hoc ꝓcedit etiam hodie iuxta nō.ꝑ ire.de ſe.cōſilio ꝑallega.et vide qꝺ latı⁹ dixi i iſtibus ad que.ſ.remiſi. Quarto queritur nunquid eo caſu quo confirmatio electiōis petitur in curia debeāt citari quoꝝ itereſt vel debeat poni edictū ſm qꝺ habetur.ꝟ.e.c.ſi.li.vi. Io.an.cōcludit eit hñ ꝙ aut ē talis dignitas que cōꝑhenditur in caſu.c.cupiētes.ꝟ.e. li.vi.et non eſt neceſſaria alia citatio vt ibi habet̄. Idē ſi ſumus in caſu.c.i.ꝟ.eo.li.vi.alias aūt ſalua plenitudine poteſtatis ſedis apl'ice debet ſeruari etiam in curia diſpſitio illius.c.ſi.ſꝫ intellige.ꝓꝑe ſc3 quādo papa ꝓcedit et p viam cōfirmationis ꝑdicte.hodie vero per viam reſeruationis.ꝓcedit et p viam ꝓuiſionis.ideo nō ſeruatur diſpoſitio illius.c.ſi.et facit qꝺ ibi nō.in glo.ſi. Quinto q̄ritur an iſtud ꝑuilegium de quo in.ſi.c.habeat locum in poſtulat̄.vi poſtulati in concordia ſi ſunt valde remoti poſſunt adminiſtrare ante admiſſiō3 poſtulationis. Doc.et bene ꝯcludunt ꝙ non.quia per poſtulationem nullum ius acqritur poſtulato.inititur enim ſpeciali gratia vt in.c.bone et i.c.pe.de poſtu.ꝑla.et faciunt ad id qꝺ.ſ.dixi.vt hodie nō habaet locū iſtud ꝑuilegium etiam in electione cum p electionem ñ acqrit̄ ius rōne ꝑdicta. Item non habet locum iſtud ꝑuilegium ſi legatus de latere eſſet in illis ꝑtibus cum poſſent ad illum p cōfirmatiōem recurrere vt.ſ.c.ſi abbatem.ergo ceſſat ratio huius ꝑuilegij.et p ꝯſequēs ipm ꝑuilegium.xvi.q.i.generaliter In glo.in vbo etatis.in ſi.nō glo.in ſi.et ſimilem habuiſtis.ſ.c.cum dilecti.et de hac materia dic vt ibi plenius dixi. In glo.in verbo poteſtatis.ibi ipo iure nō glo.et idem finaliter tenet. Inno.dicit tñ ꝙ hanc ꝑtātem ꝑdit cum ſupioꝛ declarauit ipm ꝯfirmaſſe indignū ex negligētia vel malitia. Et ex hꝯ iuncto tex.nō ꝙ p hoc verbū careat inducitur canon late ſententie.idem videtur ꝓbari i c.ſ.ꝓx.quia non videt̄ ex ꝓꝑo ſignificato reqrere factum hominis. idem nō.glo.de verbo ſubiaceat.in.c.vnico.de i iur̄.li.vi.in.ſi et vide qꝺ dixi in.c.cleri.ꝟ.ne cle.vel.mo. In glo.in verbo.ſuſpendātur ibi varie pene ſtatuntur a canonibus principium huius glo.melius caderet in.§.epiſcopi.vbi dicitur ꝙ epiſcopi nō ꝺbent ad ſacros oꝛdines ꝓmouere indignos ſi volūt

effugere canonicā vltionem. Nam ſi ꝗratur que ſit iſta
canonica vltio pōt recurrere ad iura que hic ponūtur
in ꝑncipio glo. Et inſtat latius hic. hoſti. circa ꝓlatos
ordināteſ aut ꝓmouētes indignos ſꝫ quia iura in hac
materia loquētia ſatis clara ſunt non puto hꝫ inſtandū
eſſet enim potius laborioſū ꝙ̄ ſubtile. et vide glo. in. c.
is qui eccleſiaſticis. hic alle. in glo. et in. fi. gl. Uel dic
melius vt nō. in. d. c. graue nam ibi ſit ſuſpenſio a to
tali collatione bñficioꝝ. merito ibi regritur monitio ꝓ/
cedens. hic autem in penam delicti ꝓuatur poteſtatate
confirmandi ꝓmum ſucceſſorem et ſuſpendiť a ꝓmo bñ
ficio donec viſum fuerit ſupiori. In glo. in verbo vl
tra italiam ibi cū ꝯſuetudini. ſtetur vult ergo gloſa ſtan
dum eſſe conſuetudini cum queritur qui dicantur val
de remoti. Hoſ. dicit ꝙ imo ſtandum eſt lr̄e ꝗſi dicat
ꝙ cum lr̄a met declarat ſe ipſam dū ſubijcit videlicet vl
tra italiā ꝯſtituti nō eſt a verbis lr̄e recedendum. vnde
ꝯmaniter vltramontani habent hoc ꝓuilegium. ⁊ hoc
videť placere hoſti. qui intantum ihezet lr̄e ꝙ dixit ꝙ
ſi curia romana eſſet apud thaurinum. ſ. in finibus ita
lie ꝙ electi eccleſiaꝝ vicinaꝝ que eſſent extra italiā gau
derent hoc ꝓuilegio. Sed certe multum reſiſtit. hoſti.
lr̄a dū dicit ꝙ valde remoti gaudent hoc ꝓuilegio. vñ
illa verba videlicet vltra italiam ⁊c. fuerūt poſita cauſa
exempli que non habēt reſtringere dictū ſeu rationem
dicti. nā ratio huius ꝓuilegij fuit ne eccleſie pateret̄ dā
num in expectanda ꝯfirmatiōe electi ꝓpter nimiā diſ
tantiam locoꝝ. vbi ergo ceſſat iſta ratio qꝛ eccleſia ad
quam quis eſt electus ē vicina curie debꝫ ceſſare hꝫ ꝓui
legium ad hoc. tex. optimus in. l. cum pater. §. dulciſ
ſimis. ff. de leg. ij. vbi patet ꝙ verba diſpoſitionis ſūt
reſtrigenda ad ratiōꝫ ipſius diſpoſitionis et nō ecōtra
papa enim dū loꝗbatur hic erat rome. et ſic habuit re
ſpectū ad magnā diſtātiā que cōiť cōtingit a roma vſqꝫ
ad ptes vltramōtanas. Dubitatur etiā hic quid
ſi curia exiſteret vltra montes nūquid italici gaudeant
hoc priuilegio et tenet hoſti. ꝙ ſic qꝛ curia exiſtēte vltra
montes italici reſpectu curie poſſent dici vltramontani
et idem tenuerunt guil. et gar. in. c. auaritie. ꝟ. eo. li. vi.
dicit. Jo. an. quod hoc dictum ſibi placeret ſi iſte tex.
priuilegiaret vltramontanos ſed lr̄a loqtur de ꝯſtitu
tis vltra italiam. que verba non poſſunt adaptari con
grue ad italicos cum ipſi non ſint vltra italiam imo
in italia. Et per hoc deciditur alia queſtio nūquid
curia exiſtente vltra montes electi vltramontani gau/
deant hoc priuilegio ſi ſunt valde remoti a curia roma
na. Compo. videtur primo tenere quod non quia ceſ/
ſant verba et cauſa conſtitutionis. l. xi. di. in. §. his om/
nibus. In contrarium allegaui. l. i. §. ſextum. ff. de po/
ſtu. quaſi ſentiat quod iſta cauſa fuit hꝫ inpulſiua et nō fi
nalis ideo ea ceſſante non debet ceſſare conſtitutio. ſed
ex mente hoſti. gar. et guil. fuit ꝙ iſti non gaudeāt naꝫ
cum ipſi dicant italicos hoc caſu gaudere hoc ꝓuile/
gio tacite ſentiunt ꝙ cauſa ꝓuilegij finiať in vltramō/
tanis. Jo. an. dicit ſe cōſuluiſſe cuidam electo vltramō
tano cui cōtigit iſte caſus ꝙ ante factū nō imiſceret ſe
adminiſtrationi. qꝛ cū iſtud ius ſit diſpēſatiuū et exor/
bitans nō debet extendi extra terminos lr̄e. ar. in re/
gula que a iure cōmuni exorbitant de. re. iur. li. vi. ſed
poſt factum dicit penam locum nō habere ſi vltramō
tanus electus adminiſtrauit. quia pena debet ſtricte
intelligi. vt in. c. ſtatutū. ꝟ. eo. li. vi. ſꝫ licet curia exiſtat
vltra montes non ceſſant ꝓpter hoc verba huius. tex.
nec etiam ratio. qꝛ poſſet eſſe maior diſtātia inter cu/
riam romanam ibidem exiſtentem et electum vltramō
tanū ꝙ̄ cōtingeret curia exiſtente in italia quo ad om/
nes vltramontanos. ſepe eñ ſm̄ eū vnū cōſulimꝰ añ
factum cuius cōtrarium cōſulimus poſt factum. facit
qđ nō. in. c. vex. de iuriur. et tene mēti hunc modū con
ſulendi cū diſpoſitio penalis eſt dubia. ſile nō in. c. i. ꝟ.
de deci. li. vi. Bo. an. dicit ꝙ hec ratio. Jo. an. ſibi nō
placet. dictum tamen eſt veꝝ in ſe nam ad intellectum
dipoſitionis debet cōſiderari ꝑſona loquens. ad hoc
c. mange. ꝟ. de voto. ſꝫ papa tpe quo edidit iſtam conſti
tutiōꝫ erat rome vt inūt v̾ba tex. in. fi. ideo facit mētiōꝫ
đ ꝯſtitutis vltra italiā quia iſti cōmuniť diſtāt a curia
romana. et ideo cōcludit hoc ꝓuilegium habere locū
in omnibus valde remotis a curia romana. Et qui di
cantur valde remoti recurrendum eſt ad arbitriū iudi/
cis qui informabit motum animi ſui ſecundum diſtan
tiam que eſt a roma vſque ad partes vltramontanas
cum. tex. hic appellet iſtos valde remotos. et ratiōe hu
ius magne diſtantie ꝓuilegiauit electos et videtur hec
ratio optima et eā originaliter tenuit. Jo. de fantucijs
dicens ꝙ cauſa finalis huius ꝓuilegij fuit longa diſtā
tia a curia romana ⁊ ꝙ illa verba tex. videlicet vltra ita
liam conſtituti. fuerūt poſita cauſa exempli. et ea que
dicuntur cauſa exempli non habent reſtringere diſpo/
ſitionem. vt nō. in. c. i. ne cle. vel mo. Et hanc opi. fuit
olim ſecutus dñs meꝰ do. cardi. ſꝫ poſtea ab hac opi.
receſſit quia difficile eſſet determinare qui dicanť val
de remoti. vñ dicit ꝙ cum iſte. tex. ſit corectorius non
debet extendi vltra terminos lr̄e etiam ꝑ idemptitatē
ratiōis vt nō glo. in. c. indemnitatibꝰ. i. §. cetez. ꝟ. eo. c.
li. vi. qđ etiam voluit bar. in auc̄. quas actiones. C. de
ſa. ſan. eccle. vnde cōcludit ipſe ꝙ omnes vltramon/
tani gaudent hoc ꝓuilegio ſiue ſint vicini ſiue ꝓpinqui
Et ꝙ illa verba textus vltra italiam cōſtituti. fuerūt ap
poſita nō cā exempli ſed tanꝙ̄ dantia formam ꝓuile/
gio. ſed hoc dictum mihi non placet. eſt enim potius
imponere legem verbis quam rebus. contra. c. con/
miſſa. ꝟ. eo. li. vi. Item ſecundum hoc dictum nunquā
haberet locum iſte textus in italicis curia exiſtente vl/
tra montes. deficerent enim verba quod eſt contra mē

tem huius.c.qđ non habet p̄uilegiare eccleſias vltra
mōtanas ſed dici eccleſias in genere.vt patet ibi ,pp̄
ne.cēſſitates eccleſiaꝝ vnde dicerē cōcludēdo q̄ vbicū
q̄ʒ cōcurrit diſtātia locoꝝ ſaltim tanta quanta eſt a ro
mana ciuitate vſqʒ ad terminos italie et exemptio elec
toꝝ q̄ ſemꝑ habeat locū iſte tex. vnde ſi curia eſt vltra
montes dicerē q̄ italici et vltramōtani valde remoti
gauderent hoc p̄uilegio. Si vero curia eſt in italia tūc
italici non gaudent hoc p̄uilegio.qꝛ nō eſt italia tam
magna ,puītia vt exiſtes in italia dicāt̄ valde remoti
quo ad iſtud p̄uilegiū obtenendū.vt tex. h̄ clare innuit
Nec ob.ſi dicat̄ q̄ iſtud ius tanq̄ʒ correctiuū non debe
at extendi vltra terminos lr̄e. Ad h̄ eñ reſpōdeo duo
bus modis .ꝑmo q̄ illud dictum non habet locū vbi
ratio legis exꝑmitur in lege qꝛ tunc ad limites ratio
nis debet extendi ius quantūcunqʒ corectiuū.vt nō.
bal.in auc̄. q̄s actiones.C.de ſa.ſan.ecce. q̄nimo vbi
cōcurrit omnimoda eadem ratio nō ,p̄p̄e fit ibi exten
ſio.ſ ex mente legis cōꝑhēdit̄ ōis caſus in quo cōcur
rit illa ratio vt dicit.glo. ſingularis in.c.i.de temp.or.
li.vi.,pbat ratione.nam lex nō ↄſiſtit in v̄bis ſ in ſui ra
tione.nam verba deſuiūt intentioni et non ecōtra.vt in
c.ſcđo regris de .appel.et in.c. intelligentia de.v̄.ſig.
et in.l. nō dubium.C.de legi.et in regula.fi.et ibi per
dy.de re.iur̄.li.vi.et vt nōnter dixit bal.in.l. maxim
vitium.C.de libe.p̄te.et in.l.ſcire optet. ff. de excuſa.
tu.ſic eñ ſe habet ratio legis ad verba legis ſicut aīa
ad corpus.vnde ſicut aīa dn̄atur corpi ita ratio verbis
q̄nimo voluit idem bal.in dicta.l. maxim vitiū et poſt
Cy.i.d.l.ñ dubiū.q̄ etiā ſi ratio nō ſit exp̄ſſa in.l. ex
quo non poteſt ↄiecturari niſi vnica et naturalis ratio
ipſius legis.debet fieri extenſio ad limites rationis p̄
ſumpte.hic aūt in tex. noſtro ſatis apparet de ratione
huius p̄uilegij emannauit eñ ,ppter magnam diſtan
tiam ne eccleſie patiantur interim detrimentū in ſp̄ua
libus ꝛ tp̄alib⁹ ſcđo p̄ncipaliter pōt mᷓoueri q̄ cū iſtud
ius p̄uilegiatiuum emanauerit in fauorem eccleſiarūʒ
non debet reſtrigi licet ſit correctiuū vel penale ſed ex
tendi fauore eccleſiaꝝ.vt dicit glo.nō in.c.ſciant cuncti
.ꝭ.e.li.vi.et Jo.an.in.c.fi.ꝭ.eo.ti.et.li.et p p̄dicta ego
dicerem q̄ ſi electus non multum diſtaret a curia ro
mana tamē ,ppter viarum diſcrimina nō poſſet ire nec
mittere de,pximo,p confirmatione obtinenda q̄ habe
ret locū iſtud p̄uilegium.quia licet verba deficiant non
deficit mens et ratio legis.nam eadem ratio eſt in nō
multum remoto qui,ppter impedimētum non poteſt
ire nec mittere ad curiam que eſt in loco valde remoto
et p hoc facit in.ar.bo.tex.in.l.tutor q̄.ff.de admi.tu.
vbi tutor adminiſtrat neceſſitate inſtante ante confec
tum inuentarium ad idem.xvi.q.iij.in.c.nullus et q̄
nō.pau.in.cle.i.de re. eccle.nō.alie.et faciunt hec ad

q̄ōnem quam tangā in glo.ſequēti. In glo.fi.ibi ꝛ
in romano pōtifice.defert eñ ſibi plenum ius ex ſola
electiōe.qꝛ nō habet ſupiorem a quo petat̄ electionis
cōfirmatio.vt in.c.licet.in fi.e.eo. Adde terciū ca
ſum in electione abbatiſſe qđ intellige,put habet̄ in.c.
indemnitatibus.§.ſi vero.ꝭ.eo.li.vi. Eſt ꝛ quartus
caſus in electione imꝑatoris nam ſaltem ex ↄſuetudi
ne hodie eſt introductum vt electus poſſit imediate ad
miniſtrare.de quo vide glo.plenā et nota.in cle.roma
ni.de iuriur̄. Poteſt addi et q̄ntus caſus cum con
ſuetudo tribuit ius plenū ex ſola electiōe ita q̄ non re
quirat̄ alia ↄfirmatio vt hodie eſt videre in electiōe rec
toris ſcholarium non enim recipit ↄfirmatiōem ab ali
quo.et qđ valeat talis ↄſuetudo tenet bal.in auc̄.habi
ta.C.ne.fi.pro pa.Regl̄r electus ab vniuerſitate etiam
ſeculari debet ↄfirmari a ſupiore vt eſt glo.nō.in.l.p̄ua
toꝝ.C.de iur̄.om.iudi.et tenet bal.in dicta auc̄.habita
Dubito tñ an valeat ↄſuetudo indignitatibus ha
bentib⁹ curā animaꝝ per id q̄ le.et nō.in.c.cū venera
bilis.de ↄſue. Poſſʒ tñ ſic diſtigui q̄ aut ↄſuetudo tri
buit plenū ius electo ex ſola electione ita q̄ ipa electio
habet vim ,puiſionis ſeu electionis ꝛ ↄfirmatiōis ꝛ tūc
valet ↄſuetudo.nam poterūt electores p̄ſcribere iſtud
ius ,puidendi ar.in.c.cum dilectus.ē.de ↄſue. Aut ha
bet ↄſuetudo vt electus adminiſtret ante ↄfirmationem
quam tamen tenet̄ a ſupiore petere.et tunc non valet
talis ↄſuetudo.quia poteſt eſſe damnoſa eccleſijs. qꝛ
nō nūquam ↄtingeret q̄ indignus adminiſtraret ad h̄
c.i.e.de ↄſue.et facit.c.auaritie.ꝭ.eo.li.vi.et.e.in.c.q̄
liter. In ea glo.ibi ſ ↄtra videt̄.concludit ergo glo.
iſtud ius ñ habere locū in electis qui recognoſcunt ali
um ſupiorem p̄ter romanum pōtificem.et cū hac glo.
tranſeunt hic cōiter doc.ſ credo p ea que dixi.s.in pre
cedenti.glo.poſſe ſuſtētari contrarium.qꝛ licet hoc.c.
contineat p̄uilegium.eſt tamen redactum in corpus iu
ris nec fuit mens pape p̄uilegiare exemptos ratiōe ex
emptionis ſ ,ppter neceſſitatem et vtilitatem eccleſiaꝝ
conſiderans q̄ exempti nonnūq̄ʒ ſunt valde remoti a
romana curia.quod de facili non contingit in non ex
emptis reſpectu ſuperiorum ſuorum.ſed vbi caſus con
tingeret non video quare iſtud.c.in eis non debeat ha
bere locum cum ſit fauorabile ipſis eccleſijs vt.s. ple
nius dixi. In ea glo. ibi ſ contrarium verum eſt in
hoc caſu. nō.bene hanc particulam glo.cum qua tran
ſeunt cōmuniter doc.hic.Et ad contraria reſpondēt q̄
,pcedunt vbi electus non habuit vim vel poteſtatē ad
miniſtrandi a ſupiore ne auctoritate confirmationis vl̄
qñ p̄ceſſiſſet ſnīa ↄdēnatiōis vel inhibitio ſupioris vl̄
nōria ſuſpēſio tūc eñ nō teneret̄ geſta.vt i.c.vitaſi i.fi.
ē.do. ꝛ ↄtu.et xxxij.di.i.§.vo.Et vt habeas lati⁹ hāc
mate.iā expediēdo glo.Inno.ꝛ ↄpo.diuido eā i duos

articulus. Primus eſt nū quid geſta ab eo q̄ gerebat
ſe p̄ p̄lato teneāt vl' ſint reuocāda ſi poſtmodū deijciat̄
ab illa p̄latura. Secūdus articulus nūquid ꝯtra eū
qui gerit ſe p̄ p̄lato alicuius eccleſie agēte p̄ iuribus ip
ſius eccleſie poſſit obijci defectus tituli vel aliqḋ cri/
mē ad effectum repellendi eū ab agendo. Primo p̄ce
dam enūerando aliquos caſus. Et p̄mus caſus ſit qñ
gerebat ſe pro p̄lato tñ non erat in poſſeſſione. et tūc
indubitāter nō valēt geſta. ar. in cōſultatiōibus. et qḋ
ibi nō. de iure patro. nec hoc caſu cōmunis error ſub/
ſtineret geſta ex quo deficit poſſeſſio. ad h̄ qḋ le. ꝛ nō.
in. l. barbarius. ff. de offi. p̄to. et i. c. dilectus. ij. de reli.
do. et facit qḋ nō. Inno. in. c. ij. de in inte. reſti. et in
c. in literis de. reſti. ſpo. et facit glo. hic in eo qḋ pon
derat iſtum fuiſſe in quaſi poſſeſſione etiam ſi credat̄
verus p̄latus nō tenent geſta in damnū eccleſie. vnde
iſti ſoluētes nō liberāt̄ niſi cū eo ꝯtraxiſſet vt in. l. ſi vr/
bana. ff. de cōdi. inde. et ibi p̄ bar. et p̄. Inno. in. d. c. i
l̄ris. vnde ſi intruſus aliquid alienauit debet id reuoca
ri vt in. c. alienatiōes. xij. q. ij. vbi ho. tex. et ibi p̄ glo.
et archidi. ſed ſi aliquē ꝯtractum feciſſet de rebus ec/
cleſie puta locādo tūc p̄ſ. onē ſibi ſoluētes eſſent libera
ti. quia ſolum erant obligati ratione ꝯtractus initi cum
intruſo in dicta. l. ſi vrbana. et nō. Inno. in dicto. c. in
l̄ris ſecus ſi fuiſſent penſionarij eccleſie ex ꝯtracto p̄us
inito cum p̄deceſſore. q2 tunc nō liberarēt̄ ſoluendo
intruſo. vt nō. bar. et. Inno. in locis p̄alle. nec ꝯmunis
error iuuat ex quo deeſt auctoritas ſup̄ior nam. l. bar
barius. p̄al. fūdat ſe ſup̄ cōmuni errore et ſup̄ auctori/
tate ſup̄ioris. nam ille ſeru⁹ qui putabat̄ liber habuit
offitiū a ſup̄iore. et ſic ꝯcurrebant ibi duo. ſ. auctoritas
ſup̄ioris et cōmunis error. ſecus autē vbi adeſſet vnū
tātū. vt. tenuit hic. Inno. et bene. et bal. in repetione.
d. l. barbarius. pro hoc facit iſta gloſa. que ponderat
iſtum fuiſſe in quaſi poſſeſſione p̄lationis de licētia pa
pe et q̄ p̄ p̄lato habitus ē. Nec ob. c. q̄relam. e. eo. et
c. ꝯſultationib⁹ p̄ale. in q̄bus patet q̄ ſufficit ſola poſ/
ſeſſio ad validitatē actus. nā illa iura loquuntur quādo
ius non reſiſtit poſſeſſioni ſicut in caſu noſtro non eñ
poteſt q̄s adminiſtrare ex ſola poſſeſſione niſi habeat
auctoritatem ſup̄ioris. vt in regula bñfitium. de. re. iu/
ris. li. vi. et. c. ex frequētib⁹. d̄ inſti. Terci⁹ caſus cū
qs ſe gerit p̄ p̄lato et habuit ꝯfirmationem a ſup̄iore
ſed ex aliquo defectu non tenuit ꝯfirmatio vel electio.
et tunc geſta p̄ iſtum nō debent retrctaari ex quo alias
legittime geſta ſunt cum hic ꝯcurrat auctoritas ſup̄io/
ris et ꝯmunis error. vnde ſumus in caſu. l. barbarius
p̄al. et facit tex. iij. q. vij. §. tria. v̄. ver. ꝛ i. l. ſi arbit. C.
de ſen. et interlo. om. iudi. vbi tenet ſententia lata a dele
gato qui putabatur liber licet poſtea appareat eum fu/
iſſe ſeruū. ſi ergo tenent geſta a delegato p̄pter cōmunē

errorem et auctoritatem ſup̄ioris multo fortius debē
tenere in ordinario i cuius offitio verſat̄ maior vtilitas
publica. et idem dicēdū in q̄ōne huius glo. nam ex q̄
iſte electus habeat poteſtatē adminiſtrandi auctorita/
te huius iuris. debēt tenere oīa geſta al's legittime fa/
cta licet poſtea caſſet̄ ſua electio vel p̄nūciet̄ nulla. et i
telligo qñ ꝯmunis error ꝯcurrebat. vt q2 putabatur cō
muniter eum eſſe legittime electum. qḋ etiā ſentit iſta
glo. Quartus caſus p̄ncipalis cum is qui gerebat
ſe p̄ p̄lato fuit elect⁹ et ꝯfirmatus ſeu p̄uiſus p̄ ſup̄io
rem tamē poſtea aliquid egit p̄pter qḋ fuit p̄uatus ip/
ſo facto p̄latura. puta q2 incidit in hereſim. viij. di. q̄
iure. et tunc ſi iſta p̄uatio fuit oculta tenet̄ omnia geſta
Et idem videtur q̄ndo dubitatur de p̄uatione. nam ex
quo tollerabatur in offitio debent tenere acta oīa inte
rim geſta. vt in. c. nōne. viij. q. iiij et ibi p̄ archi. ſ' ſi ſuſ
penſio vel p̄uatio eſſet notoria vel inhibitio ſup̄ioris
p̄ceſſiſſet tūc non tenerēt geſta. vt in. c. veritat̄. de do. et
ꝯtu. et in. §. verum. xxxij. di. Quid autem in geſtis ab
excommunicato preſertim in ſp̄ūalibus. vide qḋ plene
dixi in. d. c. v̄itatis. et hec ſufficiāt circa p̄mum mēbrū
Quo ad ſcḋm nū quid ꝯtra iſtum agētem poſſit obijci
de defectu tituli vel de aliquo crimine. dic q̄ aut nō eſt
in poſſeſſione p̄lature et tunc pōt opponi q̄ non habe
titulū ſaltem legittimū et ſibi aſſerēti ꝯtrarium in cum
bit onus p̄bādi. vt nō. do. de rota d̄ciſ. iiij. et hoc p̄ce
dit tenēdo opi. illā q̄ elect⁹ cōfirmat⁹ poſſit adminiſtra
re licet non ſit in poſſeſſione. de qua plene dixi i. c. tranſ
miſſam. e. eo. Aut nō eſt in poſſeſſione p̄lature. et tūc
ſi poſſeſſio eſt recēs tenet̄ p̄bare titulū vt nō p. Jo. an.
poſt Inno. et hoſti. in. c. i. de ꝯcẽ. p̄ben. li. vi. et p̄ do.
de ro. deci. p̄all'. ſic limita dictū cōpo. et. doc. hic dum
ſentiunt q̄ ſi ꝯtra p̄latum remotum excipitur in curia d̄
d̄fectu tituli q̄ ſuffitiat p̄bare poſſeſſionem. nam deꝫ
intelligi qñ poſſeſſio non eſt recens. ſi v̄o poſſeſſio eſt
antiq̄ tunc non obſtat exceptio defectus tituli. q2 ex q̄
ſup̄ior ſuus eum longo tp̄e in poſſeſſione ſuſtinuit p̄ſu
mitur q̄ habuerit titulū vnde hec p̄ſūptio tranſfundit
onus p̄bandi in aduerſarium. vt in. c. vnico vt eccle. be
nefi. et per. Jo. an. et do. de ro. in locis p̄all'. hoc verū
niſi talis poſſeſſio patiatur ip̄m ſup̄ titulo. nam tunc
eſt p̄ſumptio contra eum. ideo poteſt ſibi obijci in iudi
tio q̄ nō habet titulum. ſatis eſt tamen tunc p̄bare ali/
q̄liter de titulo ad effectum agendi. vt in. c. veniēs. d.
ij. ij. de teſti. et tenent do. de ro. i. p̄all'. deci. in. fi. Si au
tem opponeretur q̄ non habet titulum legittimum nō
tamen negatur omnino titulus et talis exceptio non
debet admitti ſecundum cōpo. hic. quia omnia geſta
tenent̄ ex quo interceſſit auctoritas ſup̄ioris et eſt in
poſſeſſiōe p̄lature vt. s. dixi nec deꝫ admitti exceptio crīs

quia ex quo tolleratur in prelatura valent omia geſta.
vt in.d.c.nõne.ꝛ ibi per archidi.et facit qd nõ.Inn.
in.c.inter dilectos.de exceſ.pla.Exceptio vo excõica
tionis etiã ſi nõ ſit notoria debet admitti ꝑpter piclin
cõmunionis ſm Inn. et Compo.quod ſatis placet.
onus tñ ꝓbãdi incũbit opponẽti vt in.c.pia.de excep.
li.vi.Nec ob.ſi dicat ꝙ cõtra teſtem tolleratũ admit/
titur exceptio criminis.vt in.c.ſup eo.et.c.teſtimonium
.ꝭ.de teſti.ad hoc eñ notanter videt Inno.ꝙ aliud in
teſte licet teſtificari ſit in ſe publicũ officium.teſtis tñ
non reddit teſtimoniũ rõne publici officij.qd habet.
ideo in teſte non opatur tollerantia.ſed ſecus in plato
qui habet publicũ officiũ.ꝛ ad predicta adde qd nõ.
ſpe.in ti.de acti.§.i. Et in fi.glo.nõ bene hãc vlti
maꝫ qõneꝫ glo.ex qua collige ꝙ ex cõtractu geſto cũ
intruſo noie eccie põt eo remoto verus platus agere.
ar.in.l.ſi vt ꝓponis.C.de rei vendi.et h firmauit bar.
in.d.l.ſi vrbana.in fi.et habes glo.huic ſimilẽ in.c.i.
in fi.ꝭ.de ſciſma.Hoſti.tñ voluit limitare glo.vt proce
dat in diuerſis cõtractib⁹ initis p itruſum cũ diuerſis
pſonis vt tũc teneant ꝯtractus initi in fauorem eccleſie
ſecus in illis qui afferunt dãnum nec debet fieri cõpẽ
ſatio damni et cõmodi ex quo diuerſe ſunt pſone.ſec⁹
dicit in diuerſis cõtractibus initis cũ eodem qꝛ tunc
debet fieri cõpenſatio. ꝭ Jo.an.tenet etiã in hoc caſu
cum glo.vt in diuerſis ꝯtractib⁹ nunq̃ꝫ fiat cõpenſatio
licet cũ eadẽ pſona ſint geſta.ſecus in vno ꝯtractu cũ
eadem geſto.nam tũc non põt eccia recipe ptem in fa
uorem ſuũ et reijcere ꝑ parte alia.qꝛ vn⁹ et idem ꝯtra
ctus nõ debet claudicare.aut eñ tot⁹ caſſabit aut ſub
ſiſtebit.ar.bo.in.l.ꝙ ſi minor.ꝛ in.l.etiã.ff.d mino.
xxv.an.et facit.c.i.in fi.ꝭ.de in inte.reſti. et hoc ſatis
placet.

T preterite Expenſe neceſſarie q̃ſ facit capitulũ ꝑ electi
one plati de bonis plature debent fieri vel
reddi.pmo ponit dictũ ꝙ ſcdo determiat ibi dũmõ.
Nota pmo ꝙ caplm nõ tenet ex ꝓprijs redditib⁹
facere expenſas ꝑ electionis negocio cũ ꝓcurent vtili/
tatẽ plature.et ad hoc cottidie ſolet allegari iſte tex. et
vide aliũ tex.bo.in.c.cupientes.i.§.pe.et vlt.ꝭ.eo.li.vi.
Scdo nõ ibi fiãt vl reddant duas practicas i huiõi
expenſ hñdis.põt eñ caplm ſe.va.cape d redditib⁹
ipi⁹ plature tm ꝙ ſufficiat ꝑ expẽſis et hoc inuit tex.
ibi dũ dicit fiãt.põt et ſcdo expẽdere caplm de ꝓprijs
redditib⁹ et poſtea repetere ex bois plature.puto a p/
lato nouiſ creato.ꝛ h inuit tex.i vbo reddant cõtrũ
q̃ꝫ modũ ſentiũt h doc.ꝛ clarius archi.i.c.ſi.lxiij.di.
Tercio nõ ꝙ ſede va.nõ põt caplm occupare bo
no plature et cõtra occupantes ſunt hodie prodite pe
ne de quibus in.c.quia ſepe.ꝭ.e.li.vi.et in capitlo pre

ſenti.de offi.ordi.li.vi.ꝛ facit qd habetur in cle.ſtatu/
tum.ꝭ.e. Ultimo notãt hic doc.ꝙ licet collegiũ eli
gentium poſſit cõſtitui ex diuerſis eccleſijs ad actum
electionis tñ ſolum capitulũ eccleſie vacantis pſeque/
tur negociũ electõis iam facte.hoc videt ꝓbari hic iñ
cto.c.ſcriptũ.s.eo nam in electõe patriarhe cõſtanti/
nopolitani cõcurrunt ad eligendũ clerici aliaꝝ ecciaꝝ.
vt in.d.c.ſcriptũ.ꝛ tñ ſolum capitulũ cõſtantinopoli/
tane eccie pſequitur hic negociũ electionis. Aduer
te qꝛ hoc dictũ ſimpliciter non ꝓbatur ex iſtis iurib⁹.
nam in.c.ſcriptũ illi clerici aliaꝝ ecciaꝝ fuerũt admiſſi
ex gratia ad actũ electionis.vnde electõe facta nõ poſ
ſunt aliqd ius ptendere cum ſint functi gratia eis fcã.
ar.in.c.in literis de reſti.ſpo.ſed vbi ex cõſuetudie vel
puilegio forinſeci clerici haberent ius eligendi vna cũ
caplo eccie vacãtis crederẽ ꝙ etiã forinſeci clerici pñt
pſequi negotiũ electõis.qꝛ ex quo habent ius eligen/
di intereſt eoꝝ vt electio habeat effectũ ad hoc qd le.ꝛ
nõ.in.c.ij.de in inte.reſti. In glo.ibi vel alias gl.
nõ apit an qualitercũq̃ꝫ fiant expenſe in negocio elec/
tionis poſſint peti de bonis plature.nam debes ſci/
re ꝙ qñq̃ꝫ fiunt expenſe pro electõe fienda.puta in vo
candis canonicis abſentib⁹ vel pro tabellione qui ſo/
let vocari vt cõficiat inſtrumentũ ſup ipſa electõe fien
da vel in cõſulendo iuriſpitos.Qñq̃ꝫ fiunt pro electi
one facta ꝓmouenda puta vt obtineat cõfirmatio vel
vt electus cõſentiat electõni iam facte qui eſt abſens a
loco vbi facta eſt electio.Uincen.fuit hic in ſingulari
opi.dicens ꝙ expenſe pro electõe facta vel fienda de/
bent fieri ex bonis capli.qꝛ caplm in eligendo exercet
officium ſuũ et vtilitatẽ ſuã ꝛ punit ſi nõ eligit.vt i.c.
ne ꝓ defectu.s.e.ſed expenſe fiende pro electõe iã fcã
ꝓmouenda debẽt deduci de bonis plature et in iſtis
expenſis intellexit iſtũ tex.ſed cõpo.tenuit cõtrariũ h
dicens ꝙ indiſtincte expenſe debent fieri de bonis p/
lature cũ tex.hic generalr dicat ꝑ electõis negotio ꝛc̃
nec reſtringit ſe circa electõnem iam factam ꝓmouẽdã
nec ob.motiuũ vin.quia ſepe quis facit expenſis alie/
ni⁹ id ad qd tenetur.vt pꝫ in viſitatõe plati.nam viſi/
tat expenſis ſubditoꝝ.vt in.c.cũ ex officij. de pſcrip.
Item patet in conſecratiõe eccleſie.licet eñ platus
teneat cõſecrare eccias ſibi ſubiectas nihilominus põt
exigere ꝓcurationes.vt in.c.cum ſit romana.ꝭ.d ſimo.
Uincen.tñ dicebat illos caſus eſſe ſpãles. Archi.tñ
in.d.c.ſi.lxiij.di.videt ſequi Cõpoſt.h et cũ eo tran/
ſeunt hic doc.ſcribẽtes.et mihi placꝫ h dcñ.qꝛ officiũ
capli in eligendo nõ debet ſibi eſſe damnoſum.vt i.c.
cũ expidiat.ꝭ.e.ti.li.vi.Item eligẽdo capitulum gerit
negocium prelature.ergo debet repetere expenſas
ab ipſa prelatura.vt in capitlo cum.pro cauſa.ꝭ.de
procuro.Et per hoc ſoluitur alia queſtio.nunquid

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

iſte expenſe pro negocio electionis fiende ſeu facte de
beant deduci de bonis p̄laturetantū an ō bonis oim
ſubditoꝝ vt ſic q̄libet eccleſia ſubdita teneat̄ ꝯtribuere
hoſti. hic multū inſtat et finaliter ꝯcludit ꝙ in h ſer/
nanda eſt ꝯſuetudo que eſt optia legum iterp̄tes. vt
in. c. cum dilect᷒. de ꝯſue. ⁊ in. l. de quib᷒. ff. de legi.
Et poſſet adduci iſte tex. ſcḋm eū ꝙ debet fieri electō
de bonis oim ſubditoꝝ per illa verba de bonis patri/
archatus fiant totaliter exponendo verbū totaliter. i.
cōiter. Sed ſi non pōt apparere de ꝯſuetudie dixit il
las fiendas de bonis p̄lature vacantis. q2 ipſi᷒ p̄nci
paliter intereſt niſi expēſe eſſent graues multū. q2 tūc
debent ſubditi ꝯtribuere cū teneātur ad caritatiuum
ſubſidiū. vt in. c. cum aplus. ẜ. ō cenſi. ſed mihi hec qḋ
videtur indubia per iſtū tex. in fi. cum dicāt ꝙ expen/
ſe debent reddi de bonis patriarch. hᷓ᷒ dūmodo cano
nici nō occupauerint decedētis patriarche bona et ſic
loquitur tex. de bonis patriarche tantū. Idem videt̄
ap̄te velle tex. in. c. cupientes in. §. pe. ẜ. e. li. vi. vbi tex
tus dicit ꝙ debent fieri de bonis p̄lature. Et per illū
tex. pōt ſolui alia queſtio que hic ſubijcitur in gloſa.
Nunquid iſte tex. habeat locū in electōibus alioꝝ p̄/
latoꝝ cum loquatur ſolū de electōe patriarche. ⁊ dicē
dum ꝙ ſic vt ꝓbatur per illū tex. et ibi in. §. ad hec. in
d. c. cupientes. ſatis bene facit pro p̄dicta opi. Uln.
vt ex bonis p̄lature deducātur expēſe pro electiōe iaꝫ
facta ꝓmouenda nō aūt pro fienda. et ꝑfecto hoc poſ
ſet ſatis de iure ſubſtineri licet p̄cedens opi. contraria
ſit cōior. quia ius eligendi p̄latum fuit ꝯceſſum caplo
in p̄uileg̃ū. cum olim ius ꝓuidendi ſpectaret ad ſupio
rem iuxta nō. glo. in. c. quāq̄ꝫ. ẜ. e. li. vi. Capitulū ergo
volens vti p̄uilegio ſibi ꝯceſſo nō debet ab alio requi
rere expenſas q2 videtur potius eligere vtens iure ſuo
q̄ꝫ gerendo negotiū alterius. Et ex p̄dictis pōt du
bitari de alia q̄one nūquid expenſe fiende in exequijs
p̄lati mortui debeant fieri de bonis p̄lature ꝑſertim ſi
defunctus habebat patrimoniū in quo habuit extra/
neū heredem. et in hac q̄one nunq̄ꝫ repi auctātem ali
cuius antiqui. Sed dn̄s cardi. in hoc breuiſſime dix
it ſe credere ꝙ ſint fiende ex bonis p̄lature q2 ꝓcedūt
ad negociū electōis. vt in. c. bone. s. e. d. ij. merito vi/
dentur ptinere ad ip̄m negociū electōis Sed ego hūc
articulū diſputaui plene et incipit diſputatio ſempro/
nius. in qua tandē ꝯcluſi ꝙ expenſe ꝯcernentes ſola
tium ſeu remediū aīe defuncti debent fieri ex bonis p̄
lature quātumcūq̄ꝫ p̄latus habuerit ꝓpriū. ar. opti. in
c. ad aplice. ẜ. de dona. et. xij. q. ij. bone rei. in quibus
ptꝫ ꝙ pōt ep̄us dare centeſimaꝫ redditūū eccleſie ſue
alteri inferiori pro ſuis ſepulturis magnificandis. ad
idem. c. vbi piculū. ẜ. e. li. vi. vbi diſponit ꝙ mortuo pa
pa teneantur eccleſie inferiores celebrare exequias quā

q̄ꝫ eccleſia vniuerſalis ſit abſoluta ab ipi᷒ lege poſt eī᷒
mortem in. c. pe. et vlti. de ſecū. nup. Ita dicendūꝫ in
p̄lato p̄ticulari quo ad eccleſiā ſuā vt ſic ſit eadē ratio
de parte quo ad ptem ſicut de toto quo ad totum. vt
in. l. que de tota. ff. de rei. vendi. et in. c. paſtoralis. in
§. item cū totum. ff. de offi. de. Quedam expenſe fi/
unt ad ꝯſolationē et pompam viuoꝝ vt magnus ap
paratus funeꝝ in veſtibus et alijs ſimilib᷒. et illa non
puto deducenda ex bonis p̄lature cū tamen illas non
approbo. xiij. q. ij. aīe defūctoꝝ. et ꝑſequere vt plene
dixi in dicta diſputatōne. In ea glo. ibi. dūmodo
maior ps capituli certet pro electo et obtineat ⁊c. pon
dera bene glo. videtur ei duo requirere ad h̄ vt iſte ex/
penſe poſſint repeti ex bonis p̄lature pluribus electiſ
in diſcordia. p̄mo ꝙ maior ps capituli certet pro ele/
cto et ꝙ obtineat ẜ. tu vide hic qḋ nō. Inno. et plen᷒
per glo. in. d. c. cupientes. in fi. Et breuiter ꝯclude ꝙ
ſi electio eſt facta in ꝯcordia ſaltem ꝙ vn᷒ tantum ſit
electus a maiori pte nec opponit̄ aliquid a minori pte
tunc indubitanter habet locū iſte tex. et qḋ. s. dictū ē.
et ad hoc facit tex. in. d. c. cupientes. in. §. ad hec. Si
vo plures ſunt electi in diſcordia tūc nō debent ex bo
nis p̄lature capi expenſe. ſed ſi maior ps capli ꝓſequi
tur vnā ptem et obtinet repetit poſtmodū illas expen
ſas. idem ſi nō obtinet dūmodo vtiliter negociū illud
fuerit ꝓſecutus ſcilꝫ maior pars. et in. l. ſi an vltro. ff.
de neg. geſ. minor aūt pars non repetit expenſas niſi
obtineat q̄ habet p̄ſumptiōem contra ſe cū ꝓſequatur
maiore pte reſiſtente et dic vt plen᷒ nō. in. d. c. cupien
tes. in fi. vide etiā p oldra. q. xxij. vbi ꝓſequitur de po
ſtulato religioſo ordinis mendicātium nūquid debe/
at habere expenſas de bonis p̄lature cū non habeat
ꝓprium ⁊ ſentit ꝙ ſic. idem videt̄ de mente glo. paſſ.
in fi. In glo. fi. i fi. aduerte q2 finis huius glo. vīdt
ꝯtrariari p̄ncipio. nam in fi. ſentit ꝙ bona occupata
debent ſufficere pro expenſis. et ſic ꝙ nō teneātur ca
nonici illa reſtituere. In p̄ncipio vo ſentit ꝙ ꝓpter oc
cupationē debent cadere a iure ſuo. Io. an. dicit ꝙ oc
cupata ꝯputantur in expenſis de accuſa. c. pe. et ſic
ſentit ꝙ ſi expenſe excedūt ꝙ poterūt canonici illas re
petere quatenus excedūt. ſꝫ per hoc nō reſpōdetur ad
motiuū glo. in p̄n. formatū. Ꝯcludere ſic ꝙ aut capi
tulū vacante ſede capit aliqua bona pro expenſis fiē
dis in negocio electionis et procedit tunc opinio Io
han. andree. Aut capit aliquā bona iniuſte illa occu/
pando et habent locum pene ꝯtente in. c. quia ſepe.
ẜ. e. li. vi. Aut caplm p̄lato creato et inito occupat bo
na p̄ticularia alias ptinētia ad p̄latū p̄textu expēſarūꝫ
iā factaꝝ. ⁊ hꝫ tūc locū p̄n. gl. vt debeāt illi occupātes p
vi cadē a ꝯdito q2 ſi ꝯditor capit vi rē debitorī dꝫ cadē
a ꝯdito ⁊ iur̄ ſuo. ⁊ ſꝫ hāc vi. puto iſtū tex. i fi. itelligēdū

Ultimo hic queritur quis debet cuſtodire bona p̄lature vacantis. So. dicit hic hoſti. ꝙ cuſtodia ptinet ad iconomū ſi quē habet vel ad capitulū et in defectū ipſius ad metropolitanū. vt ꝓbatur in. c. non liceat alicui. xij. q. ij. et vide de hac materia qd̓ dixi in. c. bone de appella. et aliquid ꝑ Inno. in. c. vnico. vt eccle. bene. dixit aūt inter cetera hic hoſti. ꝙ cuſtodia bonoꝝ eccleſie vacantis pōt ex cōſuetudie cōpetere aliquibꝰ clericis. non autē laicis. xij. q. ij. de laicis. qd̓. c. h̄ ꝑfecto nō probat de cōſuetudine et cōtra dictū hoſtiē. facit iudicio meo tex. in. c. generali. ī. e. li. vi. vbi tex. generaliter loquitur ꝑſertim in fi. et approbat cōſuetudinē in facultate cuſtodiendi bona eccleſie vacantis nec diſtinguit inter clericos. et facit qd̓ nō. glo. in. c. iudicatum. lxxxix. di. que dicit ꝙ cura ruſticoꝝ et bonoꝝ eccleſie tempaliū pōt cōmitti laico. ad idem vide qd̓ dixi in. c. edoceri de reſcrip. h̄ dictū hoſti. poſſet ꝓcedere qn̄ laicus ꝑtextu cōſuetudis vendicaret ſibi locū in adminiſtratione tempalium et ſpūalium. tunc eñi puto cōſuetudinē non valere. ar. in. d. c. iudicatū. et. xij. q. ij. hec huiuſmodi placiti. et facit. c. cām de ꝑſcrip. et debet is q̄ ſuccedit in hac cuſtodia facere inētarium de oībus bonis eccleſie. vt in. c. caritatē. xij. q. ij. et bona eccleſie vſurpans cōmittit ſacrilegiū et furtū et nedum furtum ſimplex h̄ etiā peculatus et dicit̓ peculatꝰ furtum factū de re publica qd̓ grauiori pene ſubijcit̓. et de his vide bo. tex. xxiiij. q. iiij. in. c. quid ergo. et facit. xij. q. ij. in. c. qui abſtulit.

Vm poſt. Electio poſt collationē ex interuallo celebrata nō valet hoc dicit ſcd̓m opi. magis cōez. P̄mo narrat factū electiōis quā ſcd̓o caſſat ibi quia. Nō p̄mo ibi cōcorditer. iuncto tex. ibi collatiōis tractatū ꝙ licet electio ſit facta in cōcordia nihilominꝰ ſcd̓a ē collatio nō numeri ad numeꝝ ex quo vnicus eſt itellectꝰ Compo. tñ dicit ꝙ poſſit defendi electio licet non ſit collatio zeli et meriti. ex quo ꝯcors eſt. p̄mam tñ dn̄m videt̓ placere Jo. an. et vide qd̓ dixi in. c. qꝛ ꝓpter. e. co. nam p̄ma opi. videt̓ de mente iſtoꝝ iuriū Nota ſcd̓o ibi caſſamus. ꝙ electio attemptata ꝯtra formam ſubſtantialē nō eſt ipſo iure nulla h̄ venit caſſanda. qd̓ tenuit hoſti. i. d. c. qꝛ ꝓpter. e. e. et ꝓ ſe adducebat iſtū tex. ſed cōtrariū cōiter tenetur. ſcz ꝙ ſit nulla ipſo iure vt pleniꝰ dixi in. d. c. qꝛ ꝓpter. et iſtū tex. exponit Jo. an. i. caſſari nūciamus. Tercio et vltimo nō. ꝙ nō ſufficit ad validitatē electiōis ſeruare omia ꝯtenta in d. c. qꝛ ꝓpter. niſi ſeruent̓ ſcd̓m ordinē ibi traditū. nō enim ſufficit facere electionē nec reqrere cōſenſum eligendi niſi hec fiant tpe debito. qd̓ dixi in. d. c. qꝛ ꝓpt̓ Oppo. ꝯtra tex. videt̓ eni ꝙ electio non debeat viciari licet ſit aliquantulū ꝓtracta poſt publicationem ꝯſenſuum et collationis tractatū. qꝛ. c. quia ꝓpter. ſolū videtur requirere vt publicatio votoꝝ debeat mox fieri poſtq̄ȝ ipſa vota fuerūt in ſcriptis redacta. nō aūt reqrit vt poſt collatōis tractatū mox fiat electio. vnde ex quo iſtud non numerat̓ inter ea que ſunt de ſubſtantialibus huius forme non debet viciare electionē. ar. i. l. ꝑcipimus in fi. C. de appel. So. ꝓpter hoc ꝯtrarium etiā per. c. publicato. ī. e. in fi. variatur vt plurimū intellectus iſtius. c. nam gof. Inno. Abb. et Compo. tenent ꝙ electio nō fuit hic retractata ex iſta ꝓtractiōe ſeu ex dilatata electione poſt collatōis tractatum h̄ qꝛ iſte electus conſenſit electioni de eo fiende dicunt etiā ꝙ ſola requiſitio cōſenſus non viciat electionem quia bene poteſt requiri conſenſus eligendi vt patet de ipiꝰ voluntate ne diu eccleſia vacet ſi iſte poſtmodū electꝰ non velit conſentire. vnde concludūt ꝙ cauſa finalis huius caſſationis fuit. quia iſte ꝑpoſitus conſenſit añq̄ȝ fuiſſet electus. Sed phi. hoſti. et Jo. an. tenent cōtrarium dicentes. ꝙ niſi electio fiat ſtatim poſt publicationem cōſenſuum et collatōis tractatū non valet. p̄mo per iſtum tex. qui videtur hoc apte velle. Item qꝛ ſcd̓m phi. illa dictio mox poſita in. c. quia ꝓpter. circa publicationē fiendam videtur poſtmodū repetita dum ſubijcitur de electione fienda ar. in. l. titia. ff. de verbo. obli. nam ea que dicūtur in ꝑfationibus videntur poſtmodum repetita vt ibi. et. facit. c. aplus. xxij. q. vij. Item ſcd̓m hoſti. ſi publicatio debet fieri mox potius electio debet ſtatim fieri poſt collatiōis tractatum. nam ex multitudine ſcrutatoꝝ poſſet ſubeſſe cauſa differendi publicationem et tamen ius requirit ꝙ ſtatim fiat publicatio vt in. d. c. qꝛ ꝓpter. ſed nulla poteſt ſubeſſe legitima cauſa differendi electionem poſt publicationem cōſenſuum et collationē habitam ergo de mente iuris fuit vt etiam ipa electio deberet ſtatim ſequi. fatētur tamē phi. et hoſti. ꝙ mora naturalis et cōpendioſa nō habebit viciare electionem. ar. in. l. antiquitas. C. de teſta. Idem ſi poſt publicationē habitam diceretur miſſa de ſpūſancto vel tractaretur cōcordia dūmodo non diuertatur ante electionem ad extraneos actus ſicut hic cōtingit. et pro hoc intellectu ꝙ ex dilatata electiōe fuerit facta hic caſſatio et nō ex cōſenſu ꝑſtito per electum. adducit Jo. an. iſtum tex. in fi. in eo ꝙ caſſat illam electionē ex inordinato ꝓceſſu dūtaxat. et ſic nullomodo tangit vitium electi. nam ſi iſte cōſenſiſſet in electionē incidiſſet in vicium electōis et ſic electio fuiſſet caſſata ꝓpter viciū ipſius electi. Sz aduerte qꝛ gl. vid̓r ſentire terciū itellectū. dicit enim ꝙ ꝓpter duas cauſas fuit caſſata hic electio. p̄mo quia electio fuit ꝓtracta. ſcd̓o qꝛ ꝯſenſus iſtiꝰ ꝑpoſiti fuit reqſitꝰ añ electōꝫ ꝛ ꝑſtitꝰ. vñ ꝯcludit ꝙ vtrūq̄ȝ iſtoꝝ reddit formā inutilē ꝛ ꝑfecto iſte itellectꝰ glo. magiſ ꝯuenit

littere ꝗꝫ ꝓcedens intellectus doc.ſed glo. nō defēdit
lec.ſuā cōtra motiua ſuperius facta maxime per . Jo.
an.in eo ꝙ ſubtiliter ponderauit tex.qui in cauſa caſ/
ſationis fundat ſe ſuper iordinato ꝓceſſu dumtaxat.et
non tangit ambitionē et vicium electi.Sed ego defen
dendo hunc intellectū glo.qꝛ mihi videtur veriſſim⁹
dico ꝙ quelibet illarū cauſaꝝ eſt ſufficiens ad nullita
tem electionis inducēdaꝫ et ꝙ vtraqꝫ cōcurrit hic.naꝫ
reſpectu more cōtracte inter electionē et collationeꝫ vi/
detur tex.aptus hic.ſcd̕o pōt allegari tex.i.d.c. quia
ꝓpter.nam ibi requirit̕ vt mox fiat publicatio ꝯſenſuū
ꝓpter finē electionis cōſequende.vt patet ibi ibi colla/
tione habita eligat̕ ꝛc̄.parū ergo ꝓdeſſet illico publica
re ſcrutiniū vel collatiōeꝫ facere niſi poſtea ſtatim ſeq
retur cōmunis electio cū omīa illa ſint ordinata ad fi/
nem electiōis et hunc intellectū tenet etiā glo. ibi licet
non induxerit tex.modo p̄dicto.reſpectu v̄o cōſenſus
requiſiti p̄poſiti tantū videtur tex.hic.nam papa i p̄n
cipio ante caſſationē expſſit iſtas duas cauſas ergo a
verbis littere nō eſt recedendū exquo nō cōſtat de mē
te cōtraria.ff.de leg.iij.l.nō aliter.ꝛ in.c.ſi.de v̄.ſig.
nec ob.motiuū Jo.an.qꝛ cōſenſus hic electi non fuit
requiſitus anteqꝫ vota eligentiū redigerētur in ſcriptiſ
vel publicarētur quo caſu potuiſſet iſte notari ꝺ vicio
ambitiōis.qꝛ cōſenſiſſet anteqꝫ electores in ip̄m con
ſenſiſſent ꝫ hic ſolum dicit̕ ꝙ cōſenſus iſtius fuit req/
ſitus anteqꝫ eſſet electus.i.anteqꝫ ſequeret̕ cōis electō
in ſingularib⁹ cōſenſib⁹ p̄ſtitis in ſcrutinijs,put debet
fieri ſicut dixi in.c.qꝛ ꝓpter.vnde non pōt notari vici/
um ambitionis exquo omēs electores in ip̄m cōſenſe
rant in ſcrutinio.et ſic erat vocatus a deo et a fratrib⁹
vt in.c.cū in iure.et qd̕ ibi dicit̕.s.c.ſolum ergo con/
ſentiendo ante electionē cōiter factā fuit peccatū i for
ma.c.qꝛ propter.s.c.non aūt in forma naturali ipiuſ
electionis.nam ſcd̕m ius naturale ꝛ morem antiquaꝫ
non eſt neceſſe vt ſeqnatur cōis electio.ſed ex ſolis cō
ſenſibus ſingulariter p̄ſtitis reſultabat electio ſicut ho
die reſultat in omibus electionib⁹ in quibus nō eſt ſer
uanda forma.c.qꝛ ꝓpter.vt nō.Jnno.in.d.c.cum in
iure et glo.in.c.ſicut cū .ꝫ.e.li.vi.facit ſingulariter qd̕
nō.Jnno.in.c.ꝙ ſicut de elec.vbi dicit ꝙ ſolus ꝯſen
ſus eligentiū eſt forma naturalis electiōis.quare con
cludo ꝙ ſi cōſenſus eſt p̄ſtitus in ſcrutinio peccatur in
forma dumtaxat.c.qꝛ ꝓpter. nō aūt nōtur ꝯſentiens
aliqua ambitiōe ſed potius videtur errare in iure po/
ſitiuo.qꝛ ſcd̕ꝫ ius naturale nec p̄meū nō requirebatur
alia electio.Et vt ſingulariter dicit Jnno.in.c. ꝓ tuas
el.ij.de ſimo.nō eſt peccatū male intelligere canoneꝫ
cū ſit de iure poſitiuo.vnde iſte electus errauit in illa
forma.c.qꝛ ꝓpter.que eſt ꝺ iure poſitiuo.merito dicit
hic papa in fi.ꝙ caſſabat iſtam electionē ex iordiato

ꝓceſſu dūtaxat peccatū iſti⁹ electi.qꝛ habito reſpectu
ad vtrāqꝫ cauſaꝫ ſupiuſ allegatā ꝓceſſus dūtaxat fuit
inordinatus qꝛ non ſcd̕m ordineꝫ.c.qꝛ ꝓpter factus.
qꝛ ille ordo requirit vt ſtatim fiat electio poſt collatōꝫ
non aūt prius debet requiri cōſenſus requiſitus anqꝫ
ſequeretur cōis electio.et ex iſtis iuſtificatur tota iſta li
tera quā oportet dānare in aliquo ſm lec.doc.nec ob.
c.publicato.ꝫ.e.ſuper quo fundatur primus intellect⁹
goſ. et ſequatiū.naꝫ ibi electiōes in fraudeꝫ electi pro
trahebant electionē merito ſupior pōt cōpellere electo
res vt ꝑueniant ad electionē nō ob.mora contracta p⁹
collationē habitā et electionē ſecutā ꝛ hoc ne ſupplan/
tetur electus ab electoribus.hic aūt tex.ꝓcedit qn̄ ele/
ctores ſine fraude electi ex ignorantia vel negligentia
ſeu aliqua malicia differūt electiōem poſt collationeꝫ
habitam.hec aūt mora debet viciare electionē vt hic.
et hoc idem nō.in.d.c.publicato.ideo pe.et ab. dant
ħ ꝯſiliū ꝙ ſi tu faueas electioni,pcures vt electio non
fiet exquo non fuit ſubſecuta in continenti ꝫ pcures vt
ſupior compellat electores ad eligendū.vt i.d.c.pub
licato.Si v̄o ſtas ꝯtra electiōeꝫ,pcures vt electio ſub
ſequatur poſt morā.qꝛ erat nulla vt hic pꝫ. Qualit̕
aūt debeat ſe habere electus qn̄ requiritur vt ꝯſentiat
electōi de ſe facte vide ho.glo.viij.q.i.in ſcriptis et
melius per Jnno.in.c.cum in iure.s.c.vbi dicit ꝙ ſi
ꝯſenſus requiritur ante electioneꝫ non debet iſte cōſen
tire.qꝛ poſtea caſſaretur electio ꝓpter ambitionē vt ħ
ſm vnū intellectū ꝫ debet reſpondere nolo ꝙ me dī/
gatis et ita rogo.poteſt etiā ſm vnū intellectū dicere
non itendo dei vocatione reſiſtere.et ſic pt indirecte de
clarare volūtatem ſuā.nam vt dixit nōnter Jnno.ħ et
etiā ſenſit glo.qn̄qꝫ eſt vtile requirere volūtatem eli/
gendi an̄ electioneꝫ ne ſi ꝯtingeret electioni poſtea re/
nuere vilipendat̕ dignitas et differat̕ ꝓuiſio eccleſie.
Si auteꝫ reqritur ꝯſenſus poſt electioneꝫ factā poteſt
electus reſpondere nolens volo et volo nolens.pōt
aūt ſcd̕m eum et eſt honeſtū non ſtatim ꝯſentire ꝫ ali/
quantulū reſiſtere ne notetur ambitione nō tamē ipſe
damnatur ſi i cōtinenti ipſe ꝯſentiat.ſi forte dubitat ne
aliquis ꝑnitioſus ſe ingerat.vn̄ tunc pōt dicere cari/
tas cogit me ad ꝯſentiendū ar.viij.q.i.ſciendum ꝛ.c.
qui epatum. Qualiter aūt debet reſpōdere poſtu/
latus vide glo.in.d.c.cupiētes.in.§.pe.ꝛ ꝓ hoc debꝫ
limitari finis huius glo.ſi.dum dicit ꝙ ſi eligēdus diſ
ſentiat non debet eligi.debet enim intelligi quādo cō
ſtaſſet preciſe ꝙ non vellet epatum ſeu acceptare ele/
ctionem ad aliam dignitatem ſecus autem vbi ꝓ ho/
neſtate diceret ſe nō velle ꝯſentire.quia vt dicit hoſti.
fugientes et inuiti debent eligi non autem ambientes
et ſe offerentes.vt in caplo in ſcriptis.viij.qōe.i.nun
quid autem peccet electus non conſentiendo electioni

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

de ſe facte. diſtingue vt nõ. Jo. an. in. c. ſi electio. j. eo. li. vi. in nouella.

COnſtitutis. Monachus vnius monaſterij alteri9 factus abbas in electione abbatis p̄oris monaſterij vocem non habet etiam ſi tale ius ab abbate ⁊ monachis p̄oris monaſterij ſibi fuit reſeruatum p̄mo ponit petitionem actoris. ſcd̃o expſſionẽ cauſe. tercio ſentẽtiam cõtra actores ꝓpter cauſam ineptã. ſcd̃a ibi cum aũt. tercia ibi nos aũt. Nota p̄mo ꝙ cũ petitio actoris eſt cõtra iuris diſpoſitiõem tenet̃ expmere cauſam petẽdi. nam p̄ma fronte libellus videtur ineptus et ꝑ ꝯſequens reijciendus. vt in. c. i. et qd̃ ibi nõ. vincen. de. offi. vica. merito ad iuſtificatiõem libelli debet cauſa expmi. et concordat. c. ad decimas. de reſti. ſpo. li. vi. et facit qd̃ nõ. Jnno. in. c. ij. de dila. Secundo nõ ꝙ monachus electus in abbatem alterius monaſterij nullam cõmunionem habet deinceps cũ p̄ori monaſterio nec poteſt etiã expſſe ſibi reſeruare ius ſeu locũ in p̄mo monaſterio. et hoc q2 eſſet ꝯtra iuris diſpoſitionẽ ſm quã nemo poteſt habere locũ in duplici monaſterio niſi forte vnum dependeret ab alio de quo dic vt habet̃ in. c. fi. de reli. do et in. c. i. de ꝓui. li. vi. Jdem dic ſi monachus ꝓmoueretur ad eccleſiam ꝓrochialem non tanq̃ claustralis ſed tanq̃ clericus et rector ſecularis nullam cõmunionẽ retinet cũ priori mõaſterio imo ſoluitur a iure p̄oris monaſterij. xvi. q. i. ne ꝓ cuiuſſibz. nec tenetur talis habere ſociũ ſui ordinis. quia ex quo alienatur a monaſterio non tenetur abbas ſibi dare ſocium ut nõ. glo. in. cle. ne in agro. in §. ad hec de ſta. regu. Quero ꝓ declaratione lr̃e q̃re iſtud ius habendi vocem in capitulo non potuit cõcedi iſtis abbatibus cum in multis iuribus videatur ꝓbari cõtrarium. vt in. c. ſcriptum. s. eo. vbi ꝓpoſitis et omnibus p̄latis eccleſiarum cõuentualium fuit conceſſum ius eligendi in aliena eccleſia ad idem. c. cum eccleſia ſutrina. de cã. poſ. et ꝓp̃e. vbi fuit retractata electio. quia p̄lati eccleſiarum ꝯuentualium non fuerũt vocati ad illam electionem cum eſſent in poſſeſſione iuris eligendi. nam abſq3 eo ꝙ iſti haberent locũ monachorũ in p̄ori monaſterio poterant habere ius eligẽdi ex ꝯceſſione illoꝝ ad quos ſpectabat electio. vt in dictis iuribus. nam penitus extraneo poteſt iſtud ius eligendi ꝯcedi ab habentibus poteſtatem eligendi. vt in. d. c. ſcriptum et qd̃ ibi dixi. et p̄ſertim religioſis vbi videtur ꝙ hoc ius cõcedi poſſit. ar. op. in. c. obeuntibus. lxiij. di. So. iſtud. c. varijs modis intelligitur ꝑ doc. in ratione decidẽdi. Gof. enĩ dicit ꝙ cũ iſtud monaſteriũ eſſet exemptũ et imediate pape ſubiectũ non potuerũt iſti monaſterium huic ſuituti ſubijcere ſine licentia pape. ꝓpterea iſtis fuit ꝯceſſum vt haberẽt vocem in. c. nichilo3 dictũ fuit vt haberent ius eligẽdi vñ cũ illa ꝯceſſio eſſet odioſa debebat reſtringi et non extẽdi ad facultatẽ eligẽdi. ar. in regula odia de. re. iur. li. vi. Jſte intellectus nõ placet. hoſti. q2 ꝑ hanc ſeruitutẽ nullũ p̄iudiciũ generabat̃ papꝫ ideo ñ erat neceſſe vt haberet̃ ipſius ꝯſenſus. poſſet adduci ꝓ hoc dicto qd̃ nõ. Jnno. in c. ꝯquerẽte. de. offi. ordi. nec ſm eum hec cõceſſio nõ erat odioſa imo fauorabilis cũ ꝯſilia plurimorũ ſũt regrẽda in electiõe. vt in. d. c. obeũtibus. et vbi multa ꝯſilia ibi ſal9 ꝓuerbioꝝ. xxiiij. c. huic canõ qd̃ a pluribꝰ q̃ritur facilius inuenit̃ vt in. c. prudẽtiã. de offi. dele. Sed p̄ma ꝯſideratio. gof. poteſt ſaluari vt ſtatim ſubijciam. Cõpo. ſentit aliũ intellectũ dicẽs ꝙ ſine cõſẽſu dioceſani ñ valuiſſ3 iſta ꝯceſſio ar. xij. q. ij. abbatibus et. xvij. q. iiij. in vẽditionibus. q̃ſi velit dicere ꝙ quẽadmodũ alia bona imobilia vel mobilia p̄cioſa ñ poſſunt alienari ꝑ monaſteriũ ſine ꝯſenſu ſupioris. vt i dictis iuribus ꝓxime alleg. ita nec iſtud ius iter eſſendi electiõi ſeu capitulo. et ex hac ꝯſideratione põt ſaluari vt dixi dictũ. gof. nã imponere ſeruitutẽ eccleſie eſt q̃dã mõ alienare iura ipſius eccleſie merito debuiſſet itercedere cõſenſus ſupioris et ſic pape ſi monaſterium erat exemptũ vel epi ſi non erat exemptum. vt. le. et nõ. in c. auctẽ. de p̄uile. li. vi. et in. c. nulla. xxij. di. Terciam lec. ponit hic hoſti. dicens ꝙ clerico et monacho etiam vt monacho poteſt cõcedi etiam vt habeat vocem eligendi ita vt vox ſua valeat ſicut vox alterius d̃ capitulo vt in iuribus in p̄ncipio allegat̃. hic enim nõ valuit conceſſio. quia agebatur vt iſti abbates remanerent fratres et monachi p̄oris monaſterij. vnde cum hoc fieri nõ poſſit vt. s. dixi non poterant ꝑ conſequẽs habere vocem in capitulo prioris monaſterij fatetur tamen ipſe. hoſti. quoſdam dixiſſe ꝙ clericis ſecularibus poſſit iſtud ius dandi vocem concedi. vt in iuribꝰ p̄all. nõ tamẽ monachis vel clericis alterius ꝓfeſſiõis fac. de. i. j. eo. ti. et ex his poſſet colligi q̃rta lec.

Quinta lec. ſentit hic. Jo. an. dicẽs dictũ hoſti. nõ poſſe ꝓcedere q̃ñ eccleſia vacãte ius eligẽdi ꝓ vno actu ſeu ꝓ electione iminente ꝯceditur extraneis quo caſu loquit̃ ꝯtraria ſ3 iſtud ius inpoſter̃ ſeu in futurũ ꝯcedi non poteſt. q̃ſi velit dicere ꝙ licet poſſet trãſferri poteſtas eligẽdi in p̄ma electione dũ eccleſia vacat. non tñ poteſt ꝯcedi iſtud ius eccleſia nõ vacãte p̄ſertim q̃ñ fieret ꝯceſſio indetẽminata vt ſemꝑ q̃ñcũq3 ꝯtingeret eccleſiam vacare haberent iſti ius eligẽd. et ad h̃ adducit dictũ. ꝯpo. dicẽtis ꝙ eccleſia nõ vacãte non põt alicui noĩe ꝓprio ꝯcedi ius eligẽdi. q2 apit̃ via ꝓmiſſiõi vacaturi bñficij ꝯtra. c. ex tenore. j. de ꝯceſ. p̄bẽ. ⁊. c. ꝯſti. eo. ti. ſ3 noĩe collegij ſẽtit ꝙ valeret ꝯceſſio. ar. in. c. ꝯſultationibus. j. de dona. hec. lec. Jo. an. puto ꝙ deb3 itelligi ſecundum. ꝯpo. et. gof. vt poſſit concedi tamen cum licentia ſuperioris ne contingat iura eccleſie alienare

Et ex ꝓdictis poſſum⁹ colligere mltas rōnes decidē-
di ad iſtum.tex.vt dicamus ꝑmo ꝙ ↄ̄ceſſio hic facta
nō valuit q: nō interueñit ↄ̄ſēſus ſupioris.ſcđo q: fuit
facta ꝑſonis et nō eccleſie reſpectu vacaturi bñficij.vel
tercio quia agebaꝛ̄ vt iſte remaneret ↄ̄fratres et mōchi
ꝑoris monaſterij qđ eſſe nō poteſt.ſec⁹ ſi aūt monaſte
rio vacāte,ꝑ illa vice dareꝛ̄ abbatibus alterius mōaſte
rij poteſtas eligendi nam tunc valeret conceſſio.q: nō
ↄ̄tingit hoc caſu alienatio nec apiꝛ̄ via ad vacaturū bñ
fitium nec daꝛ̄ ius monachatus ꝫ ſolum ↄ̄ceditur pro
vtilitate eccleſie vt habeātur plura indicia in electionis
actu vt in.d.c.ſcriptum. Et aduerte q: ꝓdicta clare
ꝓcedunt quo ad excludēdos iſtos abbates actores in
iure ꝓꝓetatis reſpectu cuius dūtaxat ↄ̄cludūt hec rōeſ
doc.ꝫ reſpectu poſſeſſionis nō videtur hic ꝙ.doc.ali-
quid boni ſenſerint.nam poteſt acqri poſſeſſio alicu⁹
rei vel iuris cuius ꝓꝓetas de iure haberi non poteſt vt
ꝓbaꝛ̄.in.l.i.§.ſi vir.ff.de.acq.poſ.et in.l.i.§.deijcitur
ff.de.vi.et.vi.arma.vbi patet ꝙ licet maritus non poſ
ſit rem donare vxori ita ꝙ dominiū ex tali donatione
nullo modo trāſit.tamē ſi res donata traditur trāſit poſ
ſeſſio in mulierem.quia poſſeſſio habet plurimū facti
vt in.c.cū noſtris de.ↄ̄ceſ.ꝓben. adeo ꝙ ſi mulier ſpo
liatur ab alio re ſibi donata a marito poteſt agere inter
dicto vnde.vi ad poſſeſſionē recupandam.vt ꝓbatur
nō.in dicto.§.deijcitur.facit optime qđ.nō.glo.xiij.
q.i. in ſūma ſeu in.§.i.in. glo.magna. ergo ꝓſuppo-
ſito ꝙ ↄ̄ceſſio iſtis abbatibus facta non valuiſſet quo
ad transferēdū ius eligēdi reſpectu ꝓꝓetatis. fuit tamē
tranſlata poſſeſſio ex quo poſt ↄ̄ceſſionē fuerūt iſti ad
miſſi ad actus capitulares.vt dicitur in.glo.i. ergo ra
tione poſſeſſionis quam habebāt debuerūt vocari ad
electiōē et ſi fuerūt contempti debebant poſſe agere vt
electio ratione ↄ̄temptus retractaretur ad hoc.c. cum
eccleſia ſutrina.ꝑal.vbi ſolum ꝓpter poſſeſſionem iu
ris eligendi fuit retractata electio facta ↄ̄temptis illis
qui erant in poſſeſſione.Et quamꝙ̄.glo.i. hic nita-
tur reſpondere ad illum textum quod ibi allegabatur
conſuetudo nomine eccleſiarum hic allegabaꝛ̄ ↄ̄ceſ-
ſio facta nomine ꝓꝑo.tamen ex hoc non colligitur ap-
ta ratio diuerſitatis. nam ſaltim nomine ꝓꝑo poterāt
habere poſſeſſionem cum poſſeſſio ſ.t quid facti.vt.s.
dixi in muliere ideo ad iſtum.tex.reſpondeo aliter et ꝑ
mo poteſt dici ꝙ hic non agebatur poſſeſſorio ꝫ age-
batur confeſſoria actione.ſ.reſpectu ꝓꝓetatis quia for
te dicebant iſti abbates ſe habere ius intereſſendi capi
tulo et ita petebant ꝓnunciari.Et ꝑ fundamento intēti
onis eorum adduxerunt cauſam ineptam merito ſuc-
cubuerunt.et hunc forte intellectum ſenſit.glo. in fi
ne et adduco pro hoc iſtum.tex.dum dicit in eo ꝙ iſti
fuerunt iuſſi exꝓmere quo iure deberēt iſti electioni intē
eſſe et ſic pondera verbum debere quod ſapit ius ꝓꝓe

tatis poteſt ergo intelligi ꝙ iſti fundabant ſe ſup poſ-
ſeſſione petentes electionem caſſari vtpote factam eis
excluſis qui erant in poſſeſſione.Et tūc ad ↄ̄trarium re
ſpondeo dupliciter.ꝑmo ꝙ cū iſti eſſent in hac poſſeſſi
one malafide.q: iure reſiſtente ꝑ rationes.s.alle.non
tenebaꝛ̄ capitulum ipſos vocare ad electionē.quia poſ
ſeſſor malefidei nullum ↄ̄modū poteſt habere nec ſuf
fragium ſuum debet ↄ̄putari in numero alioꝝ vt nota-
biliter dixit.Inno.ī.eo.cumana. quod tene mēti ſcđo
quia poteſt intelligi ꝙ cū iſta poſſeſſio eſſet ↄ̄tra ius
ꝓꝓetatis nō debebat habere effectū reſtitutoriū ſaltem
ↄ̄tra habētes ius ꝓꝓetatis niſi coloraretur ꝑ aliquā cāꝫ
ꝓbabilem.vt nō.ꝓbaꝛ̄ in.c.ad decimas.ꝑall.hic autē
non ſolū colorabatur poſſeſſio imo fuit expꝛ̄ſſa cauſa ↄ̄
tra ius. vñ quemadmodū nō debent obtinere vt fiat
eis reſtitutio poſſeſſionis vt in.d.c.ad decimas.ita nō
debent obtinere vt retractetur electio ꝑ alios facta.vt
nō.ꝓbatur hic iuncta.glo.i ꝑn.qđ eſt valde nō.Et ad
§.deijcitur ſupius.alle.dic ꝙ ibi mulier agebat inter-
dicto ↄ̄tra tercium,ꝑ quo nō faciebat ius commune.hic
autē agebatur ↄ̄tra capitulū iſtius monaſterij ſiſcani.ꝑ
quo facit ius ↄ̄mune cum ad ipm capitulum dūtaxat
ſpectat electio abbatis de iure communi.vt i.c.i.s.eo.
et in.c.cū dilect⁹ de ↄ̄ſue.et,ꝑ hac diuerſitate vide.ho.
glo.in.d.c.ad decimas.et in.c.i.de ꝑſcrip.li.vi.et ꝙ
plene dixi in.c.in lr̄is.de reſti.ſpo.Non obſtat.c.cū
eccleſia ſutrina.de cā poſ.et ꝓꝓ.nam vt ibi dixi poſſeſ
ſio ibi erat colorata ex diuturnitate temꝑis nam lōgo
tempe fuerant in poſſeſſione.et ꝓſumebātur poſſeſſo-
res bonefidei.vt.nō.dicit Inno.in.c.ij.de in ite.reſti.
et vide ad intellectum illius.c.cū eccleſia quod ibi ple
nius dixi.et ꝑ hoc habes hunc.tex.plene declaratum
tam reſpectu iuris ꝓprietatis.quam poſſeſſionis.
In glo.i.ibi quia iſti tempore petitionis fuerāt.ꝛc̄
hec reſponſio non euacuat formaliter contrarium qꝛ li
cet nunc non eſſent in poſſeſſione potuerunt eſſe tꝑo
re electionis.nam reſpectu illius ſtatuti iſti tūc agebāt
Inno.vero reſpondet formalius dicens ꝙ illa regula
ꝙ quis non cogitur dicere titulum ſue poſſeſſionis fal
lit ꝓpter ꝓſumptionem contrariam.c.de ꝓba.l.fine et
i.c.vnico.vt eccle.bñfi.Item dic ꝙ poſſeſſio iſta erat
ↄ̄tra ius.vt.s.dixi merito tenebaꝛ̄ exꝓmere cauſam.vt
in.d.c.ad decimas et.c.di.in.c.ↄ̄tra morem.et in.c.
i.de ꝑſcrip.li.vi.

Electio debꝫ fieri

Eccleſia veſtra.

verbo et de illo in quem ↄ̄ſenſerit maior ꝑs capli et nō reſpec
tu aliaꝝ ↄ̄tiū et eſt caſ⁹ nō.et cotidie allegaꝛ̄.ꝑmo po-
nitur ꝑ poſitio negotij.ſcđo ipſius examinatio ibi verū
tercio ſnīa ibi vnde. Nō ꝑmo.ar.op.et qſi expreſſuꝫ
ꝙ ad validitatē electiōis nō ſufficit quē habere maiorē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝑtem capituli niſi habeat etiam et maiorem reſpectu
numeri. nam vt hic vides nulla examinacō fuit facta hic
de ſanioritate et hoc q2 non expediebat. nam ſi ſufficeiſ
ſet ſanioritas papa hic examinaſſet ⁊ electionē ſanioris ꝑ
tis approbaſſet nec eſt verisimile ꝙ aliq̄ ps non eſſet ſa
nior aut reſpectu zeli ipſorū eligētiū. aut reſpectu me-
riti electoꝝ. et ꝑ hanc ꝯſiderationē puto hic eſſe. tex. cō
tra opi. Inno. in. c. ſcriptū. s. eo. et. in. c. q2 ꝓpter. in
q̄bus voluit ſufficere ſaniorē ꝑtem et vide qđ dixi in
d. c. quia ꝓpter. Secundo nō ꝙ in electione req̄ri
tur ꝓ forma ſubſtātiali verbalis electio. vnde non ſuf-
ficit factum eligentiū electionē tacite importās. ſimile
in baptiſmo in quo requirūtur v̄ba ad ſubſtantiam ipſi
us. vt in. c. i. ⁊. de baptiſ. et in petitōe apl̄oꝝ vt in. c. ab
eo. de. app. li. vi. factum ergo nō equipollet verbis vbi v̄-
ba ſūt de ſubſtātia. vt hic et in dictis iuribus alias nō
minus valet factū q̄3 verba. vt. in. c. dilecti. ⁊. de appel.
et xi. q. iij. in. c. exiſtimauit. q̄re puto ꝙ in electiōibus
in q̄bus non eſt ſeruanda forma. c. q2 ꝓpter. s. eo. non
ſint neceſſaria verba dūmodo ꝯſtet de ꝯſenſibus eligē
tiū ꝑ ipſū factū ſic in matrimonio carnali iuxta nō in. c
tue. et. in. c. cū apō. ⁊. de ſpon. Sed quero nūquid
diſpō iſtius. c. habeat locum in omnibus electionibus
vel in aliis negotiis explicādis ꝑ vniuerſitatē vt ad il-
loꝝ validitatē non ſufficiat maior ps ꝯparatione aliarū
ꝑtiū ſꝫ requiratur maior ps tocius vniuerſitatis ſeu capi
tuli. Inno. videtur hic ſentire ꝙ nō. dicit enī opponē-
dum de. l. maior. ff. de. v̄. ſig. ꝙ hic ideo nō valuit geſ
tum ab iſta ꝑte q2. c. q2 ꝓpter. diſponit vt electio fiat a
maiori ꝑte capl̄i q̄ſi ſentiat ꝙ vbi nō ē ſuāda forma illi⁹
c. ſufficit maior ps etiam reſpectu aliaꝝ ꝑtium ſed pro
fecto hoc dictum. Inno. non eſt verum ꝑ. c. i. ⁊. de his
que. fi. a maiori parte. ca. vbi in omnibus explicādis
ꝑ vniuerſitatem datur ꝓ regula vt nō valeant geſta niſi
fiāt a maiori ꝑte capituli ⁊ ſaniori ſꝫ nō pōt dici maior
ps capl̄i vbi q̄ nō ē maior ps omnium qui interſūt caplo
nam maior ps reſpectu ꝑtiū minoꝝ n̄ pōt dici maior
ps capli. q2 capl̄m ꝯſtituit ex oīb⁹ ibi p̄ſētib⁹. et facit
quod nō. in. c. ſcriptum. s. eo. ⁊ ſentit. glo. in. l. nulli ⁊
l. plane. ff. qđ cuiuſq3 vniuer. no. facit. l. qđ maior. ff.
ad muni. et apertius hoc ſēſit. glo. fi. in. c. ſi cui. ⁊. eo. li.
vi. vbi. glo. ſentit notabilem theoricam in caſibus in q̄
bus non eſt ſeruanda forma. c. quia ꝓpter. ⁊ ꝓpter diſ
cordiam non poteſt haberi maior pars tocius capitu
li vt primo illi de capitulo ſeu vniuerſitate faciant proui
ſionem ſeu ſtatutū vt valeat id ꝙ fuerit factū a maiori
ꝑte ꝯparacōe minoꝝ ꝑtiū valet enī talis ꝓuiſio q2 om-
nes videt̄ poſtea ꝯſentire. et ita eſt ſtatutum in electiōe
rectoris huius ſtudii ſenenſis. quod quidem ſtatutū
valet per predicta. ceſſante autem ſtatuto non valeret
electio rectoris niſi haberet maiorem partem tocius

vniuerſitatis ꝑ iſtū. tex. et ꝑ p̄dicta et ſic alias vidi pa
due ꝓpter hūc defectū electiōē3 rectoris retractari. nā
cū vniuerſitas ſit quoddā corp⁹ fictū rep̄ſentatū ꝑ ſin-
gulos de vniuerſitate. vt in. l. mortuo. ff. de fidi⁹. non
poteſt dici iſtud corp⁹ vniuerſitatis aliquid feciſſe niſi
ſaltem maior ps tocius corꝑis ꝯcludat quia fictione
iuris qđ fit a maiori ꝑte iſtius corꝑis attribuitur toti
corꝑi. vt in. c. i. de his que fiūt a. ma. ꝑte. ca. et in. d. l.
quod maior. et in. l. aliud. §. refertur. ff. de re. iur. ⁊ fa-
cit qđ nō. glo. in. c. i. ne. ſe. va. li. vi. que dicit ꝙ in ex-
pectantibus ad epm et capitulum oportet ad validita
tem actus ꝙ epus habeat ſecū maiorem ꝑtem capitu
li. quia alias non diceret̄ capitulū ſecum ꝯcurrere. ⁊ fa
cit qđ dixi. in. c. poſtulaſti de ꝯceſ. p̄ben. et ꝑ fre. ꝯſi-
lio p̄mo. Sed ꝯtra. tex. et p̄dicta. op. de. c. quō. de
iure. pa. vbi valet p̄ntatio facta a maiori ꝑte patrono-
rū licet nō ꝯcurrat maior ps. oīm. So. dicunt doc. cō
muniter illud ꝓcedere in patronis qui p̄ntant vt ſin-
guli et non vt collegium. ſecus autē in ſpectātibus ad
validitatē ipius diſpōis maioris ꝑtis tocius collegii
qđ intelligo de maiori ꝑte exiſtium tunc in collegio
nam vt ꝯſtituat̄ vniuerſitas ſufficit p̄ſentia duaꝝ ꝑtiū
vocādaꝝ et valet qđ fit a maiori ꝑte iſtorū vt. nō. in. d
l. nullus et. l. plane. dixi plenius in. c. cum nobis. s.
eo. et in. c. cum omnes. de ꝯſti. Scđa regula ꝙ in
ſpectātibus ad plures vt ad ſingulos in caſibus in q̄-
bus valet diſpō maioris ꝑtis ſufficit maior ꝯparatione
minoris ꝑtis vt in. d. c. quō. ⁊ vide qđ ibi dixi. et fallit
p̄ma regula in electione ꝓuintialis de ordine minorū
nā val3 electio facta a maiori ꝑte ꝑtiū cōꝓmittētiū con
ꝑatione minorum vt in cle. exiui. §. denuum. de. v̄. ſig.
vbi. tex. ſingularis et ꝑ iſtum. tex. ꝑ locū a ſpāli ꝓbat̄
qđ. s. tenui ꝙ etiam vbi non eſt ſeruanda forma. c. q2
ꝓpter. habet locum diſpō huius. c. qđ nō. et ad dictū
l. maior. ff. de. ver. ſig. per quam mouebatur. Inno. di
cit. gof. ⁊ vincen. quod ibi dicit̄ maior ps reſpectu ad
uerſarii qui minori tempe poſſederat non autem dicit̄
maior pars reſpectu tocius anni. ita hic poteſt quis
dici electus a maiori parte non reſpectu tocius capitu
li ſed reſpectu minoꝝ ꝑtium ſed hoc non ſufficit in ge
rendis per vniuerſitatem. In. glo. in verbo poſt
appellationem in. fi. hic. glo. vt dicunt. doc. et bene de-
ſtruit litteram que hanc appellationem vocat legiti-
mam vnde. ad. c. quia ꝓpter per quod. glo. mouetur
rn̄dent ꝙ poſt publicationem ſcrutinii non poteſt in-
terponi appellatio ad inpediēdā ſc3 electiō3 futurā. q2 n̄
ſubeſt tunc cauſa iuſta retractandi electiō3 ꝯſenſus ma
ioris et ſanioris ꝑtis. nam iſtud eſt de requiſitis in. c.
quia ꝓpter. ad idem. c. auditur. s. eo. ti. ex aliqua alia
iuſta cauſa potuit hic interponi appellatio

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Non pro

Vnī magiſtrum. feſſus ī ab
batem eligi nō poteſt. pmo recitat factum ſe
cundo puidet ibi mandamus. Nota primo pnci
pium ad qḋ ſolet allegari cottidie iſte. tex. et facit con
tra magiſtros momētaneos hinc alibi dicit. tex. h. ero.
ibi lōgo tpe diſce que poſtmodū doceas. xvi. q. i. ſic
viue. ⁊ in. c. ſi clericatus. et alibi miſerum eſt eum fieri
magiſtrū qui formam diſcipuli nō aſſumpſit. lxi. di. in
c. miſerum. Scḋo nō. ibi nec ſit pficiendus. ar. op.
et quaſi expſſum ꝙ non ſolum per viam electionis ſed
etiam p viam puiſionis non debent niſi pfeſſi in aba
tes aſſumi. ſi ergo cōuētus negligēte eligere poteſtas de
uolueretur ad ſupiorem immediatū iuxta. tex. in. c. ne
p defectu. s. e. non poterit iſte ſupior ſalua auctoritate
romani pōtificis pficere non pfeſſū ad idem facit cle.
quia regulares. de. ſupp. neg. pla. vbi. nō. colligitur ꝙ
is ad quem ſit deuolutio ex negligētia tenetur eligere
ſeu pmouere homines illius qualitatis cuius erant aſ
tricti pmi electores. Nota vlterius ꝙ dioceſane lo
ci ſubſunt monaſteria. vt i. c. monaſteria. et. c. abbates
xviij. q. ij. ſūt tn̄ exempta a lege dyoceſana. vt in. c. di
lectus. de. off. ordi. vbi plene de hoc. nō. vnde verbum
dioceſano capitur hic largo modo. cōphendit enī iuriſ
dictionē epalem generaliter. vt nō in. c. auditis de pſc.

Quero nunquid ſufficiat tacita pfeſſio ad hoc qḋ
quis poſſit pmoueri in abatem dic ꝙ olim ſufficiebat
ar. hic nam iſte. tex. ſolum reqrebat ꝙ p pfeſſionem qs
efficeretur pmo monachus vel regularis canonicus ⁊
ad hoc ſufficiebat indubitanter tacita pfeſſio. vt in. c.
i. ꝭ. de regu. li. vi. et in cle. ij. eo. ti. hodie vero reqrit ex
pſſa pfeſſio. alias nō valet electio vt. in. c. nullus. ꝭ. eo
ti. li. xi An autē poſſit pfici tacite pfeſſ' p viā puiſiōis
dic vt ibi nō. per Jo. an. Scḋo qritur quid in po
ratibus et aliꝭ adminiſtratiōibus regularibus. Sol.
dicebat egi. ꝙ illis poterat pfici non pfeſſus ꝟ hodie
falſum eſt iſtud. vnde etiam in illis ꝯſequendis reqrit
expſſa pfeſſio. vt in cle. ne in agro. §. pe. de ſta. regu. et
tene mēti illū. tex. Tercio qritur nūquid canonicꝰ
regularis poſſit eligi i abateȝ. hec lra innuere videt qḋ
ſic. ꝟ tu itellige in mōſterio canonicoꝝ. ſi aūt eſſet mo
naſteriū mōchoꝝ nō valeret electio qꝛ hodie puiſum ē
vt homo alterius pfeſſionis vel habitus non poſſit eli
gi in abbatē. vt i. cle. i. ꝭ. eo. ti. et tene mēti illum tex. qꝛ
ſingularis An autē poſſit poſtulari ⁊ a q̄ vid ibi gl. nō.

Electio facta a nō maiori p

Vmana te capituli et obmiſſa colla
tiōe nō valet. prima pars narrat factum ſecunda ibi.
cum decem et octo electores irritat exprimens cauſaȝ
quare electores punit. Nota primo ibi ad cele
brandam electionem prefixa quod capitulum non
tenetur expectari vltimam diem termini a iure pfixi ad
eligendū. de quo dic in. c. ne p defectu. s. Sed poteſt
pfigere certam diem ad electionem celebrandam pue
niendo finem. nō enim debēt electores in tātum ſe an
guſtare. et an ſufficiat maior ps ad pfixionem huius
termini. dic vt dixi in. c. cum nobis. s. eo. Nota
ſcḋo. ibi qui pſentes iuncta. glo. ꝙ licet de iure vocādi
ſint abſentes ad electionē ſi ꝯmode vocari poſſunt. vt
in. c. quia ppter. s. eo. valet tn̄ ꝯſuetudo vt abſētes nō
vocētur ꝟ reſideat ius eligendi integꝝ penes pſētes et
ſic valet ꝯſuetudo vt oīno abſentes nō vocētur. de quo
vid quod dixi in. c. coram. s. eo. poſſet tn̄ dici qḋ iſte
tex. nō pbat hanc opi. glo. qm̄ erant nunc pſentes ſed
forte abſētes tpe pfixiōis termini reuocati. Nam iſtud
pſentes refertur ad ꝟbum cōgregati. dictum tn̄ in ſe ē
verum. vt dixi in. d. c. coram. tene menti iſtam. gloſam

Nō tercio ꝙ abbates poſſunt ḋ iure ſpāli acquirere
ius eligendi epm loci vna cum canonicis eccīe cathe
dralis. Et facit. c. ſcriptū. s. e. et. c. ſi. ꝭ. de inſti. Nō
quarto ꝙ licet ad electionem pōtificis celebrādam cō
ueniant hoies diuerſarū eccleſiaꝝ et diuerſorū collegi
oꝝ. tn̄ quo ad electiōis actum videntur omnes ꝯſtitui
re vt vnum collegium. vnde ſufficit ꝙ electio ſiat a ma
iori pte oim. ad idem. tex. in. c. ſcriptū. s. eo. et dic vt
ibi. dixi. Quinto nō. ꝙ capellani eccīe cathedra
lis non habent vocē in electione epi non enī ſūt de ca
pitulo nec p ſe faciunt capitulum. ſed ſūt in eccīa tan
qꝫ ſigulares ad hoc. c. penl'. de cle. nō reſi. vbi glo. dic
ꝙ etiam ad alios tractatus non debent ꝯuocari cum
canonicis ad idem. tex. in. c. cū dilecta. ꝭ. de. excꝑ. pla
vbi ſingulariter pbat' ꝙ etiaȝ p ſe nō faciunt collegiū

Sexto nota cautelam et praticam optimā cum du
bitatur an aliq debeant intereſſe electioni et tempꝰ in
ſtat ita ꝙ ꝯmode nō pōt recipi pbatio an de iure hoc
eis ꝯpetat. debent ei admitti cū ꝓteſtatione vt eoꝝ vo
ces valeant ſi et inquātum appareat poſtmodum eos
debuiſſe intereſſe. ꝯcor. ꝭ. eo. in geneſi non ergo nocet
electioni alias liminc ꝙ non habētes vocem fuerint ad
miſſi vna cum aliꝭ Nota. vij. ibi et ſcrutatores de
derit. ꝙ ad pbādū qſi poſſeſſionē iuris eligēdi nō ſuf
ficit pbare poſſeſſionē circa aliq pmordia ⁊ pāmbula
ad electiōem celabrādā. ꝟ opꝫ ꝙ pbetur ꝙ vna cum
aliꝭ elegerit platū. qꝛ cū iſta ꝯpetāt de iure ſpāli non
debet extendi poſſeſſio ḋ actu ad actum. Ad hoc tex.
i. l. i. §. ſi qs. ff. ḋ. iti. actuqꝫ pua. et qḋ ibi nō. bar. vn
ad pbandam hic qſi poſſeſſionem eligendi nō ſufficit
probare ꝙ iſti cappellani interfuerit duabus electioni
bus et vna cum aliꝭ elegerunt ſcrutatores volūtarie
niſi cum aliꝭ eligerit prelatum cum aliud ſit intereſſe
electioni et ſcrutatores eligere et aliud eligere platū. vn
ex diuerſis nō dꝫ fieri illatio. i. c. ij. de tranſla. pla. ⁊ i. l.

neq̃ natales.C.de pba.Et pondera q̃ non ſufficit p
bare q̃ quis interfuerit electõni.nam potuit intereſſe.
et tñ non dare vocem.Nam quandoq̃ ex gratia ↄce
ditur ſola ⁊ nuda intereſſentia q̄ eſt modici preiudicij
vñ p hoc non debet inferri q̃ fuerit data ptãs eligen-
di ſeu dandi vocem.p hoc facit qd̄ nõ.Jnnoc.in.c.cũ
eccleſia ſutrina.ĩ.de cauſa poſſ.et ppriet.et in.c.dilect⁹
de capel.mo.facit.c.cum cõtingat.de deci.Et in h̄ te-
ne menti iſtum tex.cũ pdictis. Nõ octauo ibi vł ip
ſi aliquos elegiſſent.ar.cp.q̃ ſub poteſtate ſcrutandi
vota aliorum nõ venit ptãs eligendi.vñ electi vt ſcrutẽ
tur vota ſunt functi officio eoꝝ poſt votoꝝ exquiſitõez
electio ĝ cõis debet ſequi poſtea ex diſpõne capli de
quo vide qd̄ dixi in.c.quia ppter.s.eo. Nõ nono
ibi vel ex cõſuetudine iam pſcpta q̃ appl'one cõſuetudi
nis intelligit in dubio de pſcripta.vñ nõ ſufficit pbare
conſuetudinem alicuius tpis q̃ nõ ſufficit ad ↄſuetudi
nem legittie preſcribendã et dicit Jo.an. hoc alibi nõ
ita bene pbari.Et quotidie ſolet ad h̄ allegari iſte tex.
pbatur aũt hic ex eo q̃ in ptatõne non fuit facta ali
qua mentio de pſcrip.ſ3 ſolum facit dictũ q̃ vox illoꝝ
qui non deberẽt intereſſe de iure vel de cõſuetudie nõ
valeret et papa in deciſione cauſe dicit q̃ licȝ iſti capel
lani pbarunt q̃ interfuiſſent in duabus electionibus.
hoc tñ nõ ſufficit.q2 p hoc nõ apparet de cõſuetudie
pſcripta.et ſic illud verbum ſimpliciter platum de cõ-
ſuetudine intelligit de preſcripta et hoc verũ putat hic
Jo.an.niſi hoc verbum eſſet platum in materia larga.
puta in libello.quia tũc intelligit de cõſuetudine etiam
nõ preſcripta.adducit ho.tex.in.c.querelam.s.eo. et
dicit illud pcedere qñ cõſuetudo etiam nõ pſcripta fũ
dat intentõnem libellantis.quia in dubio debem⁹ ver
ba libellantis in eius fauorem late intelligere vnde ſi
dico in libello q̃ cõſueui eligere q̃ ſufficit pbare.quia
aliqñ elegi licȝ nõ pbem q̃ p tm̃ tempus qd̄ ſuffic̃ ad
cõſuetudinem preſcribendã.p hoc tex.in.l.ſi quis in-
tentõe ambigua.ff.de iudi.et.c.cõſtitutus.iuncta glo.
de reli.do.hinc eſt q̃ in maleficijs dicimus q̃ p duos
actus induciẽ ↄſuetudo.pro hoc.l.ij.C.de epi.audi.
ſecus aũt foret vbi ad fundandam intentõez libellãtis
requireref cõſuetudo pſcripta q2 tũc de illa intelligeref
vide tñ ad materiã ho.tex.cũ ibi nõ.in.c.cũ eccia ſutri
na.pal.et tene menti pmiſſum dictum. Nõ decimo
q̃ collatõ zeli numeri et meriti eſt de forma ſubſtãtia-
li electõnis.vñ ea obmiſſa nõ valet electio.vt hic et di
xi in.c.quia propter.s.eo.vide tñ qd̄ habef in.c.ſi qñ
ĩ.eo.ti.li.vi. Nota et tene menti q̃ eligẽtes nõ ſer
uata forma.c.q2 propter.s.eo.ſunt priuãdi ptãte eli-
gendi licet nulla electio ſit facta a maiori parte toti⁹ ca
pituli.vt optime hic probaf vñ lȝ electio nõ hẽat effe-
ctum nihilominus eſt pena imponẽda.p hoc fac̃ q2 de

fectus forme induciẽ nullitatem electõnis ipſo facto.
vt dixi in.d.c.quia propter.⁊ nihilominus eligentes
debẽt puniri ex tranſgreſſione forme.vt ibi. Ultio
nõ ibi pbantes.q̃ eligentes cõtra formã nõ ſunt ipſo
facto priuati ptãte eligendi ſ3 priuandi per ſententiam
ad idem.c.quãq̃.eo.ti.li.vi.et dixi in.d.c.q2 propter

Pro clariori intellectu tex.et glo.oppo.cõtra tex.
ſic.videf enĩ q̃ iſti capellani debebãt omnino in nume
ro eligentiũ cõputari.ex quo enĩ q̃ qs eſt in poſſeſſiõe
eligendi debet ad electõȝ pure admitti.vt in.c.querelã
s.eo.et in.c.cõſultatõnibus.de offi.dele.et in.c.cũ ec
cleſia.de cã poſſ.et ppri. Ex quib⁹ iuribus aperte
colligitur valere collatõȝ vel electõȝ eoꝝ qui ſunt in q̃
ſi poſſeſſione licet nõ habeãt proprietatẽ illius iuris e
ligendi vel cõferendi.et ratio pdictoꝝ eſt q2 elcõ.ſiue
collatio ẽ q̃ſi qdã fructus iuris eligẽdi ſeu cõferẽdi.fru
ctus aũt pertinẽt ad poſſeſſorem vt inſti.de re.diui.§
ſi quis a nõ dño et nõ.in.c.grauis.de reſti.ſpo.et per
Jnno.in.c.cum eccleſia ſutrina.preal.et in.d.c.cõſul-
tatõnibus.tex.aũt innuit hic contrariũ dicens q̃ pre-
ſuppoſito q̃ iſti capellani elegiſſent.p hoc tñ non cõſti
tit q̃ deberent cõputari in numero eligentiũ.So.gl.
iij.que ẽ ſuper verbo proteſtatõe.ſentit iſtud cõtrariuȝ
prope mediũ ſui.⁊ ſoluẽdo dicit q̃ iſtoꝝ vox valuiſſȝ
rõne poſſeſſionis niſi pceſſiſſet proteſtatio cui quidez
proteſtatõni cõſenſerũt clerici et capellani alis nõ feciſ-
ſet eis preiudiciũ in cõmodo poſſeſſionis. Nõ pri
mo ſingulariẽ ex iſta ſo.glo.q̃ vbicunq̃ ptẽſtatio vẽit
ad detrahendũ iuri aduerſarij nõ nocȝ aduerſario niſi
expſſe ptẽſtatõi cõſentiat.Cõtrariũ tñ huius gl.tenuit
glo.in.c.i.xxvij.di.dicens ptẽſtatõnem obeſſe aduer
ſario tacenti.et p illam glo.cõſuluit hic abb.vt cum ſit
proteſtatio ad detrahendum iuri alicuius ille de cuius
preiudicio agitur debet proteſtari cõtrarium ſi ñ vult
ſibi preiudicium generari.Jnno.tamen hoſti.⁊ ↄpoſ.
ſequunẽ dictum huius glo.vt non ſufficiat taciturni-
tas ſed requiratur expreſſus ↄſenſus.et ſentit Jo.an.
in.c.in genesi.ĩ.eo.ti.et placet dño An.hic.Sed p cõ
traria opi.vide tu glo.nõ.que nõ ſolet allegari in.l.ſi
f.deiuſſor.ff.qui ſa.cog.que dicit q̃ ſi ego recipio fide
iuſſorem hac ptẽſtatõne pmiſſa q̃ ipſe non alleget i fu
turum pⁱuilegiũ q̃ fideiuſſor intercedendo videẽ tacite
acquieſcere ptẽſtatõi.Et p hac opi.facit quia ex q̃ ad
uerſarius recipit factũ videẽ recipe cum limitatiõe pte
ſtatõnis.ar.in.c.cum olim.ĩ.de cenſi.Do.car.diſtīxit
hic q̃ aut ptẽſtans ſtat in merio finibus ptẽſtatõnis.
et tunc ptẽſtatio nõ preiudicat aduerſario niſi ↄſentiat
et h̄ caſu pcedat opi.ↄtraria.an aũt ñ ſtat in merio fi
nibus ptẽſtatõnis ſed vltra procedit dando vel pmit
tendo aliquid et tunc aduerſarius recipiendo factũ et
non reſiſtendo proteſtatõni videtur tacite acquieſcere

ꝓteſtatōni. quia nō poteſt recipe partem facti ꝑ ſe. et ꝑtem rejcere. vt in. d. c. cum olim. et in hoc caſu intelligit iſtum tex. Iſti eñ canonici nō fuerūt ſimplr ꝓteſtati. ſ admiſerūt illos capellanos cum ꝓteſtatōe. idō ex quo capellani acceptauerūt vt intereſſent videtꝰ acceptaſſe cū ſua qualitate iuxta tenorē ꝓteſtatōnis q̄ntūcunqȝ expreſſe nō ꝯſenſerunt ꝓteſtatōi et videtꝰ hoc dictum ſatis coloratū. ego tñ aliter dicerē videlȝ ꝙ aut ꝓteſtantes ꝯcedūt id qđ alias de iure ꝯpetit aduerſario reſtringendo tñ illud ꝑ ꝓteſtatōnem et tūc requirerem ꝯſenſum expſſum aduerſarij. qꝛ in dubio ex quo alias ille actus ꝯpetebat de iure vidr ꝙ i dubio voluerit potius vti iure ſuo q̄ȝ ꝑmiſſione aduerſarij cū actꝰ ſibi cōpetat libere iure ꝓprio ꝛ ex ꝑmiſſione aduerſarij reſtringitꝰ ius ſuū. vnde in dubio non debet q̄s p̄ſumi velle ꝯtemnere ius ꝓprium. vt in. l. cū de indebito. ff. de ꝓba. et in. c. ſup hoc. de renū. facit qđ nō. glo. in. l. cum qđ. ff. ſi. cer. peta. Ita dicendū in ꝓpoſito cū expñs in poſſeſſione iuris eligendi habeat iure ꝓprio facultatē dandi vocē ſi admittitꝰ cum ꝓteſtatōe reſtringēde ꝛ ipſe tacet nō eſt veriſile ꝙ acqeſcat ꝓteſtatōni p̄iudicanti iuri ſuo ſ potius ꝙ intret caplm volendo ꝯtinuare poſſeſſionem ſuā. vbi aūt qđ ꝑmittitꝰ ꝓteſtantem vel cōceditur ſeu conatꝰ non ꝯpetebat alias aduerſario de iure tunc fateor ꝙ acceptando factum vidr in dubio acceptare cū qualitate ꝓteſtatōnis. qꝛ vnicū eſt factū lȝ qualificatū. ad hoc. c. piſanis. de reſti. ſpo. et. d. c. cū olim. Et idō ſi ꝓfeſſus ius nō habēs admitteretꝰ ad electōȝ cū ꝓteſtatōne de qua in tex. valeret ꝓteſtatio quātūcūqȝ expſſe nō cōſentiat illi ꝓteſtatōi. qꝛ vidr acceptaſſe factum cū ſua qualitate. ſicut dicimus in ꝯfeſſione qualificata ꝙ ñ pt ꝑ parte acceptari et ꝑ pte rejci vt plene dixi in. c. bone. el. ij. de poſtu. pla. nec tñ credas ꝑ p̄dicta ꝙ cōſenſus aduerſarij tacitus vel expſſus ſp requiratꝰ in ꝓteſtatōne. nā in his que dependent a mera voluntate ꝓteſtantis ſufficit ꝓteſtatio ipſius dūtaxat. vt i c. nenſenꝰ. C. de neg. ge. Exemplū ſi expenſas facit ꝯſanguineo. poteſt eñ ꝓteſtari etiam in abſētia ꝯſanguinei qđ facit aīo repetendi. vt in. d. l. nenſenius. ita in premiſſo dicto ꝯtingit. nam ſi canonici admittūt preter ſuos extraneū cum facere iſtam gratiā dependeat a mera voluntate eoꝝ ſtandū eſt ipſoꝝ ꝓteſtatōni animoꝝ declaratiue nec requiritꝰ ꝯſenſus alterius. Conſenſus autē aduerſarij requiritꝰ qñ ꝓteſtatio tendit ad detrahendum iuri ſuo ſeu qñ factum dependet a voluntate vtriuſqȝ ptis qꝛ nō poteſt vnus alteri afferre iniquam cōdicionē niſi ꝯſentiat. qꝛ id quod noſtrū eſt ſine facto a nobis tolli non pt vt in. l. id qđ noſtrū. ff. de re. iur. facit. c. ab eo. ij. co. li. vi. et. c. ad apſicam. de reng. ita dicendum in terminis iſtius. c. cū eñ rōne poſſeſſionis iſti capellani deberēt intereſſe nō faceret eis preiudiciū

proteſtatio canonicoꝝ niſi ipſi capellani conſentirent. Cōſenſus aūt nō debȝ preſumi ex taciturnitate ex quo tractatꝰ de re oneroſa et preiudiciali. vt nō. Inno. ij. co. in geniſi. et dixi plene in. c. nonne. de p̄ſump. Et videtur de predictis ho. tex. ſm ꝯmunē intellectū in. ca. in geneſi. ij. co. vbi aliquid dicetꝰ et vide ad materiam ꝓteſtatōnis qđ nō. Io. an. poſt Io. mo. in regula. in generali. in merc. et per bar. in. l. non ſolū. §. morte. ff. de no. op. nū. et qđ dixi in. c. cum. M. de ꝯſti. et pdicta nō. Sed ꝯtra hoc ꝛ cōtra tex. op. aliter videtꝰ enim ꝙ etiā ſi capellani expreſſe ꝯſenſerint ꝓteſtatōni. non tñ ꝑ hoc debuit eis generari aliquod p̄iudiciū. quia i ꝓteſtatōne fuit dictum ꝙ vox eoꝝ qui non deberent intereſſe de iure vel de ꝯſuetudine nō valeret ſ ex q̄ erāt in poſſeſſione debebant intereſſe. quia ius diſponit ꝙ ratōne poſſeſſionis ꝯpetat facultas dandi vocē. vt. ſ. plene dixi. ergo ꝓteſtatio non reſiſtebat. So. ꝯtrariȝ eſt ſatis difficile neqȝ tactum hic ꝑ docto. antiquos. ſ do. an. varie ſoluit ꝛ inter cetera videtur initi duabus ſolutōnibus. quaꝝ p̄ma eſt hec ꝙ iſti capellani non ꝓbarunt ſe eſſe in poſſeſſione eligendi ſ ꝙ ſolum coelegerunt ſcrutatores. hec ſo. non eſt bona. quia tex. ſubijcit ꝙ etiam ſi aliquos elegiſſent ꝑ hoc nō tamē ꝯſtit ꝙ eis de iure hoc cōpeteret vel ex cōſuetudine. ſecūda ſo. ſua et melior ꝙ illud verbum de iure. poſitum in ꝓteſtatōne declarauit per id quod ſubijcitur de conſuetudine. nam fuerūt admiſſi ſi de iure vel ꝯſuetudine ſ eis ꝯpetat. vñ ſic verbū cōſuetudo refertꝰ ad ius ꝓprietatis. ita illud verbum de iure debet referri ad ius proprietatis et nō ad poſſeſſionē tm̄. et hec ſo. ſatis pt tollerari tñ puto ꝙ ideo fuit facta hic iſta ſtricta interptatō quia pro canonicis ꝓteſtantibus faciebat ius commune cum ad eos ſolos ſpectet poteſtas eligendi. vt in. c. i. ſ. eo. et in. c. cum dilectꝰ. de conſue. ad capellanos autem et clericos non poterat ſpectare niſi de iure ſpeciali. vnde iſti canonici tanquam huius iuris proprietarij volebant confiſcare et certare cum iſtis capellanis et clericis de iure eorum. nam quemadmodum ſi in iudicio pro vno conſtat de proprietate et pro alio d̄ poſſeſſione pronunciari debet in effectu i fauorēȝ proprietarij. quia ius proprietatis tanquam fortius abſorbet cauſam poſſeſſionis. vt in. ca. cum dilectus. de cauſa poſſeſſio. et proprieta. et in. c. cum eccleſia. eo. titu. ita nunc extra iudicium intendebant iſti canonici vigore ꝓteſtationis quod cauſa proprietatis abſorberet cauſam poſſeſſionis. vt illi ſcilicet preualeant. qui de iure vel conſuetudine deberent intereſſe. Et ſic ex quo pro canonicis conſtabat de iure proprietatis. et pro capellanis de iure poſſeſſionis dumtaxat debuerunt preualere canonici. et vide ad hanc ſolutionē. quod tacite ſentit Iohannes. andre. ſuper regula. in

generali in nona colũna. Tercio cõtra predicta et tex. op. videtur enĩ ꝙ ſaltẽ ex alio capite iſti capellani et clerici debebãt obtinere q2 admittendo eos i caplo ad eligendum vna cum eis videt̃ ꝑ cõtrarium factũ receſſiſſe a ꝓteſtatione vt in. c. cũ. M. de ꝯſti. Go. glo. tangit hoc ꝯtrarium ſed non ſoluit. ſimpliciter enĩ dic̃ ꝙ hic valuit ꝓteſtatio. vt patet in fi. litere Inno. ħ dicit ꝙ ꝓteſtatio hic fuit veſtita iuſta cauſa forte ne differretur multũ electio in recipiendo ꝓbatões vtꝫ debe rent intereſſe. Hoſti. vero dicit ꝙ hic et ibi fuit iuſta cã ſed ibi receſſerunt a ꝓteſtatõe ꝑ ꝯtrarium factum ħ vero non. ſ declarat quare poti⁹ receſſerũt ibi a ꝓteſtatione ꝑ ꝯtrarium factũ quã hic Do. car. dicit ꝙ hic non fuerũt ꝓteſtati ꝙ volebãt illos ſimplr admittere quo caſu admittendo feciſſent ꝯtrariũ factũ ſ ꝓteſtati ſunt ꝙ eoꝝ vox non valeret qui non deberent intereſſe d̃ iure vel cõſuetudine. vnde admittendo eos nõ fecerunt ꝯtra ꝓteſtatõem. Sed aduerte q2 nec in. c. cũ M. ferrarien. fecerunt cõtra ꝓteſtatõem vt ibi dixi ꝓteſtantes. nam ibi canonici q receperunt illos in canonicos non venerũt directe ꝯtra ꝓteſtatõeꝫ ſ ꝯtra id qđ cõſecutiue veniebat ad factũ. nam de iure eſt ꝙ ſi canonici aliqui recipiuntur vltra numeꝝ debeat eis ꝓuideri ex ſuperexcreſcentibus redditibus. vñ illa ꝓteſtatio ꝙ expectarẽt vacatõem ꝑbendaꝝ nõ erat cõtraria facto ſubſequenti ſ volebat tollere id qđ veniebat ꝯſecutiue ad ipm factũ receptionis ⁊ tamẽ ꝑ hoc non fuit receſſum a ꝓteſtatione. q2 lꝫ factum nõ ſit cõtrarium ꝓteſtationi tñ eſt cõtrariũ id qđ venit conſecutiue ad factum. et ħ ſufficit ad tollendũ ꝓteſtationem. vt ſinglr ꝓbat̃ in dicto. c. cũ. M. ita vidꝫ ꝙ debuerit ꝯtingere hic. q2 d̃ iure eſt ꝙ exquo qs dat vocem electioni eius vox debeat ꝯputari in numero vt in. c. ſcriptum. e. eo. ꝓteſtatio ergo facta non erat cõtraria facto hic ſubſecuto ſcꝫ admiſſionis Ideo ſolue aliter et ſic. ꝙ in caſu. c. cũ. M dato illo facto receptõis ꝓteſtatio non dependebat a facto ꝓteſtantiũ ſed a diſpõe iuris cõis cui nõ poterãt ꝓteſtantes renunciare q2 velint nolint exquo recipiũt aliquos i canonicos tenet̃ eis ꝓuidere de redditib⁹ ſuperexcreſcentibus. vt ibi colligitur. quare recipiendo illos in canonicos obligarunt ſe per conſequentiam ad ꝓuidendum ſcđm diſpoſitõnem iuris et ſic receſſerunt a ꝓteſtatione. q2 proteſtatio nõ iuuat qñ factum nõ dependet a ꝑtãte ꝓteſtantis. Uide exemplũ materiale ſi pater i cãu quo tenet̃ alere filiũ ꝓteſtatur ꝙ alit aio repetendi non valet proteſtatio. quia ex iur̃ neceſſitate tenetur illum alere. vt nota. in. l. alimenta. C. de neg. geſt. ſed in caſu. c. noſtri iſtud factuꝫ deductum in proteſtatione vt vox ꝑſtaret ſuffragium vel ne depẽdebat a mera voluntate canonicorum et capellanorum merito exquo partes acquieuerunt proteſtationi valuit ꝓteſtatio contra id quod veniebat conſecutiue ad factum

ſed dices tu quare iſti capellani conſenſerunt proteſtationi cum ꝑ eam ꝑiudicaretur iuri poſſeſſioni. Go. gl. iſta in fi. dicit ꝙ inuiti ħ fecerũt ꝯpulſi ab aduerſarijs qui negabant illos ius habere Hoſti. dicit ſe nõ videre quõ ad hoc poterant cõpelli nam ſi confidebant de ſua quaſi poſſeſſione debebant rñdere ſe non ꝯſentire ꝓteſtationi et nulle renunciare ſue quaſi poſſeſſioni et cõminari vt ſi ꝓcederent ſine ipis ꝓſequerẽt̃ ſpoliationem ⁊ ꝯtemptum Et hoc placet Io. an. magis ꝙ̃ dictũ hoſti. qui dixit ꝙ ſi iſti voluiſſent admitti cuꝫ iſta ꝓteſtatione ꝑiudicaſſent eis cũ ſe feciſſent alienos vt i c. cum nobis. e. eo. ſ tu tene ꝑmum dictum. q2. c. cum nobis. loquit̃ quando ſimplr vocati volunt venire ad electionem. ſ iſti nõ admittebant̃ ſimplr ſ cũ ꝓteſtatione iuri eoꝝ detrahenti. puto tñ ⁊ credo hoc fuiſſe d̃ mẽte hoſti. ꝙ vbi ꝑ proteſtatõnem non detraheretur iuri iſtoꝝ ſ ſolum fieret ad ꝯſeruatõnem iuris admittentiũ ꝙ tunc debent intereſſe cum ꝓteſtatõne illa. alias facerent ſe alienos. Exemplum tu dices ꝙ ex ꝯſuetudine ꝑſcripta debes electioni intereſſe canonici rñdent. nobis non cõſtat de hac cõſuetudine nec ſufficit tempus ad recipiendum probationem ſ admittimus te ſi et in quantũ de cõſuetudine hoc tibi competat. per hoc enĩ non ꝑiudicatur iuri iſtius predicta faciũt ad queſtionẽ nõbilem ꝙ̃ poſuit hic Inno. in quadã additione quã qui habet cõiter habet alias additiones Inno. cõiter ideo dixi quia ſunt quedam additõẽs quas pauci habent inter quas vide in. c. dilect⁹. ꝗ. vt lite pẽ. Et q̃ſtio eſt pone comparuit qdam citatus coram iudice et ꝓteſtatus fuit ꝙ nõ intendit conſentire in eum tanq̃ꝫ in iudicem ordinarium vel delegatum ſ negat ipm eſſe iudicem nec ꝑ ea que dicat vel faciat intendit recedere a ſua ꝓteſtatione et ea ꝑſuppoſita petit copiam iuriſdictionis ſue et libelli nunquid talis proteſtatio ſit licita dicit Inno. ꝙ fatuus eſt aduocatus qui ſic proteſtatur ſeu cõſulit clientulo vt ſic proteſtetur. nam ex hoc facit ſe contumacem et ita pronũcio. et ſic poterit illum cõdemnare de contumacia ar. xi. q. iij. in. c. certum. et in c. i. de iudi. ſed ſi vult iuſtificare proteſtatõnem ſuaꝫ deꝫ addere ſcđm eum ꝙ nõ itendit conſentire niſi inquãtũ de iure teneatur et hoc dictum Inno. cõiter ſequũtur legiſte et canoniſte. ⁊ reputatur notabile preter Io. an. hic qui dicit ſe non videre vnde ſurgat iſta cõtumacia vel fatuitas aduocati. naꝫ exquo ps litigat lꝫ fuerit ꝓteſtatus non poteſt dici contumax nec curandum d̃ ꝓteſtatione verbali. quia iudicium redditur in inuitum vt in. l. inter ſtipulantem. §. ſacrã. ff. de ꝟ. obli. et in. c. intelleximus. de iudi. quaſi dicat non obſtante hac ꝓteſtatione poteſt condemnare in ſimili iudicio exquo litigat. et ſic iſta proteſtatio non obeſt iudici vel aduerſario quia exquo iudex habet iuriſdictõnem nõ reqritur conſenſus partium. ſatis enim eſt ꝙ de facto ꝯpent in

iudicio et litigant. tene mēti hoc dictum do. an. ſic de
claratum. et vid̄r prima fronte confundere dictum In
no. ſed certe puto vtrūq; dictum eſſe verum vt dicam⁹
ꝙ index ſi vult poteſt illum cōdemnare vt ꝯtumacem.
quia licet reſpondeatur de facto, tamen proteſtatur ꝙ
non intendit ſibi obedire vt iudici. ergo ꝯtemnit ſuam
iuriſdictionem. ideo rōne ꝯtemptus iudicialis pōt cō-
demnari de iſta cōtumacia ar. in. l. vnica. ff. ſi quis iuſ
di. non ob. ſed rōne intereſſe ptis non poteſt condem
nari de ꝯtumacia. quia nullum intereſſe pōt pars pre
tendere exquo nihilominus litigat nec ratione nullita
tis ꝓceſſus. quia validitas ipius dependet ab officio
publico ⁊ non a ꝯſenſu ptium. ar. in. l. priuatoꝝ. C. de
iuriſdic. om. iu. et in. c. ſignificaſti. de fo. compe. ⁊ quo
ad iſtos effectos poſſet ꝓcedere opi. do. an. ſi tamē iu
dex nollet cōdemnare iſtum poteſt nihilominus in cā
ꝓcedere et valebit proceſſus rōne predicta nec Inno.
ſentit contrarium ſed dicit iudicem poſſe. non enim te
netur hoc facere ꝑſertim ad inſtantiam ptis cum ſolū
verſetur hic iudicis ꝯtemptus et multa dependent ex
mero officio iudicis vt nō. bar. in. l. ij. ff. ſi quis in ius
vo. non ie. In glo. in verbo ad maiorem ptem. pro
declaratione huius glo. Op. contra tex. vid̄r enim ꝙ
electio facta d̄ archipſbitero ꝑuenerit ad maiorē partē
nam omnes qui vocem dederunt ꝯſtituebāt lv. voces
vt colligitur in v̄. cuꝫ. xxviij. Ex quibus omnibus archi
ꝑ ſoiter habuit. xxviij. vt colligitur ex principio. c. ⁊ ſic
maiorem ptem nam. xxviij. excedunt aliquam ptem i
vna voce So. metu cōtrarij dicit glo. ꝙ clerici ⁊ capel
lani non debebant hic in numero cōputari. q: non ꝓ-
barunt iuxta proteſtatōem ꝙ de iure vel conſuetudine
ipi deberent admitti. ꝑ reſpectu canonicoꝝ ⁊ abbatuꝫ
de quibus conſtabat ꝙ voces habebāt vel reſpectu ca
nonicoꝝ tm̄ neutra electio ꝑuenit ad maiorem pteꝫ ca
pituli vt patet ex ꝯputatōe glo. Jo. an. dicit hic ꝙ etiā
reſpectu omniū nulla electio fuit facta a maiori pte q:
licet. xxviij. ex. lv. excedant reliquas voces i vna tamē
non excedūt medietatem oīm niſi in dimidia voce. Et
pōdera diligenter hoc dictum. ꝑ hoc enim vult ꝙ ſi ex
nouem qui conſtituūt vniuerſitateꝫ quinq; conſentiūt
non dicitur illud factum a maiori pte capituli. q: me
dietas oīm conſiſtit i quatuor cum dimidio. habens
autem quinq; excedit medietatem ſolum i dimidia vo
ce. ſed do. an. ſentit hic contrariū vt ſaltim ſufficiat iſte
exceſſus ad ꝯſtituendam maiorem ptem capituli. mo
uetur quia ſi iſtud non ſufficeret quare tex. hic ponde
raret ꝙ iſti clerici ⁊ capellani non probarunt ſe debere
de iure intereſſe. hec enim ratio fuiſſet hic ſuperflua ſi
etiam eis computatis nulla electio perueniſſet ad ma
iorem partem et ꝙ talis exceſſus ſufficiat a parte ſen
ſit iſta glo. in prin. et mihi placet tum quia iura loquū
tur indiſtincte non requirentia in exceſſu maioris par-
tis vocem integram ſed ſolum requirit maiorem ptem
vniuerſitatis vt in. c. i. d̄ his que fi. a ma. par. ca. et in
l. quod maior. ff. ad munici. ſufficit ergo qualiſcunq;
exceſſus. quia exquo iura non diſtinguūt nec nos de-
bemus diſtinguere. xx. di. ſi romanoꝝ. et i. l. d̄ ptio. ff
de publi. et optime facit quod in ſimili nota. glo. in. c.
pe. ꝑ. d̄ emp. et vendi. vbi nota ꝙ ad hoc vt quis dica
tur deceptus vltra dimidiam iuſti precij ſufficit decep
tio i vno bolonio ſeu denario quātumcūq; puo. preter
rea vnica vox non pōt diuidi facit quod nota. in. c. i. ꝑ.
co. li. vi. ergo eſt verum dicere ꝙ vbi ex nouem ſunt. v.
ꝙ ibi ſit maior ps capituli. ita vbi ꝯcurrunt. xxviij. ex
lv. Quid ergo fecerunt alij electores cum archidiaco
nus non habuerit niſi. xxij. voces. et ſic deficiebit. v.
ad ꝯſtituenduꝫ. lv. non dicitur hic. forte enim vt dicit
doc. ꝯſenſerunt in aliurꝫ de quo ꝓpter paucitatem nō
ſit mentio. Alij vero dicunt ꝙ electio aliorū. v. poſtea
habuit locū in iſtis electoribus priuatis qui elegerunt
contra formam ſed de hoc non eſt vis. Sed ꝯtra p̄
dicta oppo. et videtur ꝙ imo archidiaconus habuerit
maiorē ptē clericis et capellanis nō ꝯputatis. nam ha
buit nouem canonicos ⁊ vnum ex abbatibus. et ſic. x.
ipe vero conſentiendo electioni debet augere numerū.
vt in. c. cum in iuꝛ. e. co. et ſic habuit. xi. qui faciūt ma
iorem ptem illius numeri. xxi. Idem ſi ꝯputamus ca
pitulum ſine abbatibus. naꝫ canonici erāt. xviij. et ipe
habuit. ix. et eo ꝯputato ſunt. x. So. dicit glo. in ſcda
pte ꝙ electus non cōputatur in numero eligentium vt
apte colligitur hic ſcd̄m iſtam ꝯputatōem. et ad h cot
tidie allegatur iſte tex. iuncta glo. Nō ob. c. cum in
iure. nam illud. c. ꝓcedit ex forma ꝯpromiſſi. et hodie
dicit glo. ſe credere ꝙ illa electio non valeret ut de hoc
dic vt plenius dixi in. d. c. cum in iure. nam illud. c. ꝓ
cedit vbi ſcrutiniū electōis fit in ꝑuato. tūc enim elect⁹
non poteſt eligi a ſeipſo vt in. c. ſi. de inſti. et notatur
ambitione. viij. q. i. in ſcripturis. ſecus antē vbi ſcruti
niū fieret palam ⁊ eſſemus in caſu in quo non eſſꝫ ſer
uanda forma. c. quia propter. nam puto addendū ad
ea que dixi in. c. cum in iure. ꝙ in eccleſijs cathedrali-
bus et regularibus non debeat hodie computari ele-
ctus in numero eligentium etiam ſi ꝓcedatur per viaꝫ
ſcrutinij manifeſti per compromiſſarios electos. q:
electio debet fieri per vnum etiam cum proceditur per
viam compromiſſi. vt in. c. ſicut. ꝑ. eo. li. vi. et in. c. cuꝫ
ab vno. de re iudi. eo. li. ergo oportet ꝙ habuerit quis
maiorem partē oīm anteq; poſſet ꝯſentire electioni ſue
cum non debeat conſentire anteq; electio ſit facta vt i
c. cum poſt petitam. e. co. Fieri autem debet per vnū
nomine omnium. nec fieri poteſt niſi d̄ eo in quem cō
ſenſerit maior pars vt in. d. c. quia propter. Sed vbi
ex ſingularibus conſenſibus in aliquem directis reſul
tat electio ita ꝙ nō ē neceſſe ꝙ fiat ꝑ vnū noīe omniū

tunc electus a media parte capituli conſentiendo elec-
tõni de ſe facte auget numerũ ⁊ pficit electõez quo ca
ſu debet intelligi dictum.c.cuȝ i iure.et ſic limita q̃ ibi
dixi vel dic ꝙ in.d.c.cũ.O⁊.illi aduerſarij nõ ꝯſenſe-
runt,pteſtationi expreſſe.ideo non fuit eis generatũ p̃
iudicium.hic autem ꝯſenſerunt vt dicitur in gl. In
glo.in v̇bo d̉ iure ibi.i.ex p̉uilegio.nõ bñ iſtã glo.ꝯiun
cto tex.ꝙ vbi iſtud v̇bum d̉ iure refertur ad pſonã q̃ nõ
fundat intentõnem ſuam de iure cõi intelligitur de iu
re ſpãli.et pro h̉ vide glo.i.c.i.in.fi.vt lite.pen.facit.c.
licet.de,pba.ij p̃n.ex quo habes ꝙ nõ ſemp appellatio
ne iuris intelligatur de iure cõi regulariter tñ ꝯtra tex.
vt inſti.de iur̃ na.in.§.ſ̉ quoſ̉.⁊ facit.iſte tex.iũcta gl.
ꝙ ſi cõmittitur alicui cauſa de iure decidenda non poſ
ſet decidi ſm ꝯſuetudinem cũ ponant̉ h̉ iſta duo vt di
uerſa.vt patet ibi de iure vel d̉ cõſuetudine.qd̉ tenuit
Jo.an.in addi.ſpe.i.ti.d̉.arbi.§.excipitur.v̇.item qꝛ
corruptus.ſ̉ ꝯtrariũ tenuit do.an.i.c.q̃ntauallis d̉ iu
reiurã.et dixi.s.de ꝯſue.ſuper rubrica.poteſt tamen
cã indubitãter decidi ſm priuilegia vt patȝ ex p̃dictis
et credo ꝙ ſuffeciſſet illud v̇bum de iur̃ quia ius vult
vt fuetur ꝯſuetudo ſ̉ ad maiorẽ cautelaȝ fuit in,pteſta-
tione additũ vl̉ de ꝯſuetudine. In gl.fi.i.fi.tene hãc
vltimam ſo.Sȝ extra gl.q̃ro pone ꝙ ad electõez cele-
brandam vel ad alium actum caplarem veniunt duo
quoꝝ vnus dicit ſe eſſe in poſſeſſione canonicatus et
p̃bẽde.⁊ p ꝯñs dicit ſe debere intẽſſe caplo.Reliqu⁹
vero ꝙ licet non ſit in poſſeſſione canonicatus tamen
⁊ p̃benda ad eum de iure ptinet ⁊ ideo petit tanq̃ȝ ca-
nonicus ſe admitti q̃s iſtoꝝ debeat preferri ⁊ in caplo
admitti So.Inn.format iſtam queſtionem ⁊ i effectu
ꝯcludit ꝙ ſi ꝯſtaret alteꝝ eſſe in poſſeſſione bona fide
ille deberet admitti ⁊ non reliquus qui dicit ſe habere
,ppꝛietatem iur̃.qꝛ facultas dandi vocem ſequitur poſ
ſeſſionem ⁊ ñ ,ppꝛietatem.vt i.c.querelam.d̉.e.⁊ in.c
ꝯſultacõibus.de iure patro.Et optie facit qd̉ nõ.do.d̉
ro.deci.iiij.nam ſi admitteret̉,ppꝛietarius expelleretur
poſſeſſoꝛ ſine iudiciaria auctoꝛitate qd̉ eſſe non debet.
vt in.c.i lr̃is.d̉ reſti.ſpo.ſ̉ ſi a principio nõ ꝯſtat d̉ poſ
ſeſſione caplm admittet vtrumq̃ȝ cũ ,pteſtatõe vt vox
illius valeat qui debet intereſſe ⁊ ſi ꝯſtiterit poſtmodũ
alterum fuiſſe in poſſeſſione bona fide valebit illi⁹ ſo-
lius vox.ſi autem nemo eſt in poſſeſſione vel reliquus
erat ſed non bona fide valebit ſuffragium ,ppꝛietarij.
quia ſecundum Innõ.vbicunq̃ȝ nemo eſt i poſſeſſio-
ne vel aliquis eſt ſ̉ mala fide omnis fructus rei perti-
net ad ,ppꝛietarium quia poſſeſſoꝛ male fidei nullum
fructum debet ꝯſequi vt in.l.mala fide.C.de cõdi.ex
l.Et nõ bene hoc dictuȝ.Inno.non tamen videtur ex
toto placere do.an.quia non debet quis expelli d̉ poſ
ſeſſione ſine iudicio.et ,p fecto ego non video quõ po-
teſt valere vox,ppꝛietarij alio exiſtente in poſſeſſione

cũ anteq̃ȝ declaret̉ p ſñiam iudicis eum eſſe poſſeſſorẽ
malefidei ad ipm ſpectat pceptio oim fructuum nec de
bet iterum expelli cum et predo ſit reſtituendus vt i di
cto.c.in literis.nec ob.d.l.mala fide.quã allegat In
no.loquitur eñ qñ,ppꝛietarius conuincit poſſeſſorem
malefidei in iudicio.tunc eñ priuatur poſſeſſoꝛ omni
ꝯmoditate,pcectus ſ̉ ante ſñiam non dȝ p̉uari ex offi
cio p̉uato vt in.d.c.in literis.et ipemet Inno.in.d.c.i
literis.hoc dictũ contrariũ ſentit vbi dicit nũq̃ȝ valere
electionem,ppꝛietarij alio exiſtente i poſſeſſione mala
fide.ſ̉ optet ꝙ poſſeſſoꝛ p̉us deijciat̉ p ſñiam iudicis
dixit etiaȝ Inno.hic ꝙ ſi ꝯſtaret aliquẽ eſſe malefidei
poſſeſſorem non tenet̉ capitulũ illum vocare ad electi
onem ſed ſi ſua ſponte venit nõ dȝ abijci.Et nota bñ
hoc dictũ Inno.nã dubito vtꝝ p̃ma ps ſit vera.nam
cũ nõ debeat ſpoliari,ppꝛia auc̃te vt.s.dixi.ſatis ſpo
liaret̉ ſi eo nõ vocato ,pcederet̉ ad electionẽ.vñ tutius
eſt illũ vocare et ſi cõſtiterit illũ eſſe i poſſeſſione mala
fide vox ſua non p̃ſtabit ſuffragium vt nõ hic Inn.in
d.c.in literis.et in.c.ij.de i inte.reſti.qꝛ nullã ꝯmodi-
tatem dȝ habere poſſeſſoꝛ malefidei vt.s.dixi. Ul
terius querit h̉ Inn.qd ſi laici violẽter ingerũt ſe i ca
pitulo ⁊ volunt eligere vna cũ clericis.So.dicit Inn.
ꝙ ſi violẽtia nõ eſt tãta que debeat cadere in ꝯſtantem
viꝝ nõ excuſaret,pteſtatio clericoꝝ quaſi dicat ⁊ bñ ꝙ
clerici non debent illos admittere etiã cum ,pteſtatõe
alias non valeret electio etiam clericoꝝ tãq̃ȝ facta per
abuſum ſecularis ptãtis vt in.c.quiſquis.s.eo.⁊.j.c.
maſſana.vbi aũt metus ſeu cõſtantia caderet in ꝯſtãtẽ
viꝝ tunc poſſunt illos admittere cum,pteſtatione.⁊ va
lebit tunc clericorũ electio non obſtante ꝙ laici fuerint
admiſſi.iuuat eñ eos,pteſtatio vt h̉ qd̉ nõ. Quid
aũt ſi alias habentes vocẽ ſe ingerant ſunt tñ excõicati
vel ſuſpenſi So.dicit Inno.ꝙ ſi ſunt occulti non ẽ ne
ceſſaria proteſtatio cum non poſſunt repelli.vij.q.iiij
nõne. Aduerte qꝛ in alijs locis aliud ſenſit nã q̃tũ
cunq̃ȝ quis ſit occultus ⁊ toleratus ſemper poteſt exci
pi cõtra eũ qui eſt excõicatus vel ſuſpenſus qꝛ tollerã-
tia nõ ,pdeſt in his que nõ exercerentur ratione officij
publici.canonici aũt non habent vocem tanq̃ȝ haben
tes publicum officium ſ̉ ex ſuo iure p̉uato vt nõ.idem
Inno.in.c.cuȝ dilectus.de conſue.vbi dicit ꝙ electio
facta ab excõicatis vel ſuſpenſis quãtũcũq̃ȝ toleratis ⁊
occultis eſt nulla dummodo poſſit probari eos tem-
poꝛe electionis fuiſſe ſuſpenſos vel excõmunicatos.et
idem Jo.an.in.c.i.de reſcrip.li.vi.ſed dictum Inno.
poſſet hic procedere in oino occultis qui non poſſunt
probari excõicati vel ſuſpenſi.vnde alibi dicit Inn.ꝙ
capitulum procedere poteſt ad electõnem vel ad alios
actus non vocatis ſuſpenſis vel excõmunicatis et ſuf
ficit ſi poſtea probetur ꝙ illi erant excõicati vel ſuſpen
ſi.vt ſpe nota.in.c.gratum.de poſtu.pla.et in.c.cum

vintonieñ. et in. c. conſideravimus. e. co. vnde conſulo ꝙ ſemper fiat proteſtatio contra iſtos ne videantur ſci enter admiſſi. et ſic corrueret tota electio per. c. ſi. ꝫ. de pcura. Si autē redeundo ad verba Inno. dubitaretur an ipſi eēnt publice excōicati vel ſuſpenſi vel ſi eēt cer tum nō pñt tñ repelli ſine ſcādalo admittant̄ cum pte ſtatione. de h̄ vide qđ dixi i. c. illa. e. co. vbi latius tra ctatur hec materia p doct. cū excōicati vel ſuſpenſi in gerunt ſe vna cū alijs ad electōem faciendam ⁊c.

Per ꝯpoſitōnem fa

Acroſancta. ctam cū plato ⁊ capi tulo nō poteſt ius eligēdi cōpetere laico etiā patrono in eccleſia collegiata h̄ dicit prima ps narrat iniuſtā ꝯpōez quā ſcđo reuocat ibi attendētes. Nō pmo ibi ad cluniaceñ. eccleſiam. iūcta ſuprāſcriptōne in qua ſcribitur abbati cluniaceñ. ꝙ qñqȝ eccleſia non cathedralis denoiatur a loco ſine expreſſione certi no minis ſeu illius ſancti ſub cuius vocabulo eccl'ia ē con ſtructa. nā iſta eccleſia cluniaceñ. non erat cathedralis cū eidē pſideret abbas vt patet in ſuprāſcriptione. ⁊ h̄ vidē ꝯtra glo. nō. in. c. q̄uis. ꝫ. de pben. in vi. vbi glo. nō. dicit ꝙ d̄ ſtilo romane curie ē ꝙ qñ facit mentionē de eccleſia cathedrali nō exprimatur in literis nomen eccleſie. ſecus quando ſit mentio de eccleſijs inferiori bus. alias lr̄e eſſent ſurreptitie q2 cōtra ſtilū curie. vñ cōcludit ꝙ ſi mādatur ꝓuideri alicui in eccleſia ſancti petri bonoñ. et non reperitur ibi aliqua eccleſia ſub iſto vocabulo niſi ſancti petri nō valet gratia ꝓpter expſſi onem illi' noīs ſancti petri cōtra ſtilum curie. ar. in. c. quā graui. ꝫ. de cri. fal. hic aūt in tex. ponderādo vt ſ dixi ꝓbatur ꝯtrarium. q2 i literis iſtis aplicis denomi natur eccleſia nō cathedralis ab opido vbi ꝯſiſtit. vñ puto illam glo. limitandam per iſtū tex. vt dicam' ꝙ eccleſia etiam nō cathedralis dūmodo ſit maior ⁊ pn cipalis in loco illo poteſt denoiari a loco. nam ⁊ alias talis eccleſia appellatur matrix. vt in cle. i. et qđ ibi no ta. de ſen. ex. Et ſi platus illius eccleſie habet̄ epalem iuriſdictionem in illo loco abſqȝ cōmemoratione illi' ſancti ſub cuius vocabulo eccleſia eſt edificata. et ita i telligo iſtum tex. i eo ꝙ ſcribitur abbati cluniaceñ. nec ſit mentio de nomine monaſterij. vide ad idē ho. tex. iuncta ſuprāſcriptione in. c. i. de cōſan. et affi. vbi ſcri bitur abbati caſſine. q2 abbas habet iuriſdictōnem in caſtro epalem. ſecus aūt vbi non haberet iuriſdictōez epalem. quia tunc debet denominari a monaſterio et ſic poſſunt reduci ad concordiaz iura que in hoc varie loquuntur. et idem intelligo de alijs prelatis inferio ribus. vt prepoſito et archidiacono ⁊ ſimilibus. vt ſi i aliquo opido habeant eccleſiam principalem ⁊ maio rem cū iuriſdictōe epali i loco vt denoietur a loco ſicut hic ſit de abbate. ⁊ tene menti pdicta q2 ſolet illa glo. ſine aliqua limitatione allegari. et in multis iurib' re

peries ꝯſimilem denominatōem. Scđo nota ibi ꝯſenſu capituli ſui ꝙ congregatio religioſoꝝ poteſt ap pellari capitulum licet vulgariter appellatur couentus Et idem nō. per doct. in. c. caplin ſancte crucis. de ce ſcrip. nam couentus et capitulum ſunt ſinonima. et d̄ ethimologia conuentus et cetus et ſimilium vide ho. tex. xvi. di. in. c. i. Nota tercio ꝙ non ſolum d̄ iure cōi patronus laicus non habet ius eligendi platum i eccleſia collegiata vt in. c. nobis. ꝫ. de iure pa. imo nec habere poteſt vigore ꝯpoſitionis inite cum plato d̄ cō ſenſu capituli vt hic probatur. ⁊ puto ꝙ etiam epūs nō poſſet hanc ꝯpoſitionem ſua auct'e validare. q2 nul' prelatus citra papam poteſt laicum habilitare ad ius ſpūale tenēd. vt le. et nota. in. c. ij. de iudi. et in. c. bene quidem. xcvi. di. et. xxxij. di. in. §. verum. et videtur d̄ mente glo. in. d. c. nobis. et de hoc ibi per doc. ⁊ vide quod ibi dixi. ⁊ quēadmodum non valet ꝯpoſitio ita nec cōſuetudo ſm doct. et bene p. c. maſſana. ꝫ. e. ti. Et ex hoc notāt quidaȝ ꝙ cōpoſitio et ꝯſuetudo pari paſ ſu ambulāt. dic tu hoc ꝓcedere quo ad terminos hui' c. q2 conſuetudo nō pōt reddere laicum capacem iuris ſpūalis. vt in. d. c. maſſana. vbi aperte ꝓbatur Et facit quod nō. Jo. an. in. c. ij. de preben. li. vi. vbi dicit nō ſufficere tempus de cuius initio etiam nō ē memoria qđ nō. tñ dubium poteſt eſſe vtr2 regl'r id qđ non pōt fieri per pactum non poſſit fieri etiaȝ per conſuetudinē vel ſtatutum de quo vide glo. que ſolet reputari ſingu laris p legiſtas. C. de decre. decuř. ſup rubrica. li. x. q̄ vidē ꝯfirmare illam regulam ꝙ ea que non pñt fieri p pactū non poſſunt fieri p ꝯſuetudinem vel ſtatutum. ſ certe illa glo. non ē indiſtincte vera. ⁊ dic plenī' et me lius vt nota. bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſti. et iure in repeti. Nam multa poſſunt fieri p ſtatutum ſeu per ꝯſuetudinem que non poſſunt fieri per pactum. naȝ p pactum non poteſt derogari iuri publico ſed per ſtatu tum et conſuetudinem ſic in preiudicium illius iuris publici vbi viget ſtatutum vel ꝯſuetudo ꝯtrarium vt ē glo. nō. iuncta. l. nec pignus. in. §. priuatoꝝ. ff. de re iur. qđ nō. Idem ē qñ aliqđ ſtatuitur ex iuris ſubtili tate. puta vt non poſſit alteri ſtipulari. nam pactū con trariū non valeret ar. in. l. nemo. ff. de le. i. ⁊ in. c. cū d̄ teſta. ſ ſtatutū vel cōſuetudo hoc poſſet. vt nō. bar. in d. l. oēs populi. Et ē diuerſitatis ratio. q2 in ſtatuto vel conſuetudine concurrit cōſenſus populi tacitus vel ex preſſus vt in. l. de quibus. ff. de legi. ſed in pacto con currit conſenſus priuatus vt nota. per bar. latius i di cta. l. omnes. Nota ꝙ non ſolum directum ius eli gendi nō cadit in laicum etiam patronum ſed nec etiā indirectum vt hic. Nunquid autem in eccleſia nō col legiata poſſit habere laicus ius eligendi doct'. et bene dicunt ꝙ non. ſed ratione patronatus competit ſibi ſo la pſentatio rectoris vt in. c. nobis. et. c. ſi. ꝫ. d̄ iure pa.

Que autē ſit diuerſitatis ratio dic quia per pñtatōem
nō iniciatur aliquod matrimonium ſpūale iter pſenta/
tum ⁊ eccleſiam ad quam pñtatur. ſ totum ius ſpūale
transfertur in pñtatū ex inſtitutione epi que dʒ ſequi
ideo dicimus ꝙ ius pronatus nō eſt ſpūale ſ annexū
ſpūali. qꝛ p pſentationem patroni peruenit ad inſtitu
tionem q̄ eſt q̄d ſpūale vt plenius dixi in. d. c. quanto
de iudi. ſed p electionē iniciatur matrimonium ſpūale
vt in. c. ſi. de tranſla. pla. et in. c. cum inter canonicos
s. eo. ⁊ p eam acquiritur ius ſpūale electo. vt dicit gl.
nō. in. c. quanto. lxiij. di. que ſinglr dicit ꝙ etiam acq̄
ritur ius adminiſtrandi in habitu. ſ p ꝯfirmatōem cō
petit in actu vt dixi in. c. tranſmiſſam. s. eo. laicus aūt
cū non ſit capax iuris ſpūalis. vt in. c. cām. d̄ pſcrip.
cum ſi. non pōt transferre ius qd̄ ipe poſſidere nō pōt
ſ iure fecerunt mentionem de eccleſia collegiata qꝛ in
nō collegiatis reglr non pcedit p electōem vt nota.
glo. in. c. quāq̄ḡ. ꝟ. eo. ti. li. vi. Et ex pdictis potes col
ligere rōnem diuerſitatis. qꝛ eccleſia cōceſſit laico po/
teſtatem pñtandi ⁊ non ptātem eligendi noluit enim ī
hoc mero iure ſpūali cum eis diſpenſare. ⁊ hāc rōnē
ſenſit Inno. s. eo. ꝙ ſicut. et hec nō. Ultimo nota
ꝙ in eccleſia collegiata electio iam facta debet pñtarī
patrono vt pro honeſtate pbeat ſuum aſſenſum. Et vt
poſſit ꝯtradicere ſi habet aliquā iuſtā cauſam ꝯtradicē
di. ſi autē ſine cauſa rationabili ꝯtradiceret talis ꝯtradi
ctio non deberet obeſſe. vt hic nō. et videtur tex. s. eo.
c. cum terra. in ſi. facit. c. ꝙ ſicut eo. ti. In glo. i. ibi
⁊ ideo nō tenuit nō. glo. que aperte tenet iſtā ꝯpōnē
fuiſſe ipo iure nullam. quod tenet hoſti. qui adducit in
eo ꝙ papa non retractat iſtam ꝯpōnem ſed dicit ꝙ ea
nō obſtante poterit abbas iſte puidere huic prioratui
et hanc opi. tene licet gof. hic dixerit ꝙ per in integrū
reſti. fuerit monaſterio hic ſubuentum. hec eñ opi. vi/
detur in alio ꝯtra tex. in eo ꝙ dicit iſtam ꝯpōnem fuiſ
ſe iuri contrariam ergo erat nulla ipo iure. vt in. c. ī no
mine dñi ꝟ. de teſti. ⁊ in. c. que cōtra ius ſiūt de regu.
iur. li. vi. ⁊. x. di. vides. et in. l. non dubium. C. d̄ legi.
⁊ erat iuri ꝯtraria pp̄ter rōnes que ſubijciuntur in gl.
in quo autem erat damnoſa eccleſie dicunt doct. ꝙ ele
ctus p comitem cogebatur ex quadā reuerentia ſuis
voluntatibus ⁊ deſiderijs deſeruire tam alienādo bo/
na eccleſie q̄ſi diſponendo. ideo phibetur ne ad pces
aliquorum quis pmoneatur ad dignitatem vt in. c. il
lud. viij. q. ij. facit. xvi. q. ij. in. c. viſis. In glo. i ver
bo non cadit in laicum ibi qui non ſunt patroni ſ par
rochiani. Nota ex hac glo. ꝙ parrochiani alias non
patroni nō habent ius eligendi ſeu pñtandi rectorem
in eoꝝ eccleſia. ſed ſi eccleſia non habet patronum li/
bera collatio ptinet ad epm. quod tenet Inn. in. c. cū
venerabilis. in ſi. d̄ excep. et Io. an. in. c. i. d̄ cap. mo.
li. vi. An autem hoc poſſit eis competere ex ꝯſuetudi/
ne vel ex pſcriptione. dic vt plene dixi in. c. querelam
s. eo. et ī quadam diſputatione que incipit angerio. ⁊
p Io. an. in regula ꝙ alicui gratioſe. i merc. ⁊ archi.
in. c. fraternitatem. lxxi. di. In ea. glo. ibi corrigit
illa decre. et pro hac ſolutione facit ſm Io. an. qꝛ iſta
fuit poſterior illa cum fuerit grego. ſed non placet hec
ſo. cum iſte tex. dicat ꝙ hec ꝯpoſitio erat iuri cōtraria
et ꝙ ius eligendi non cadit in laicum. nam hec decre.
non inducit ius nouū ſed potius declarat antiquum.
vt patet ex verbis littere. Extra alias ſo. glo. dantur ſ
due ſo. p doct. que tamen poſſunt colligi ex dictis gl.
in. d. c. nobis. dicebat eñ gof. ꝙ vi pūilegij in fundati
one conceſſi poteſt iſtud ius eligendi ꝯpetere laico pa
trono et in hoc caſu intelligebat illā decre. nobis. ſed
poſt fundationem non pōt hoc ſibi cōpetere etiam vi/
gore ꝯpōis vt hic. pmum eñ ꝑmittitur vt laici inuitēt
ad fundandas ⁊ dotandas eccleſias ſed poſtq̄ ecclie
ſunt ꝯſtructe ⁊ dotate ceſſat hec ratio. Sīle in impōne
cenſus nam toleratur ſi ab initio imponit̄ ſ ex poſtfa/
cto noui cenſus impoſitio reprobatur vt in. c. prohibe
mus ꝟ. de cenſi. iuncto. c. pterea. el. ij. de iure pa. hanc
ſo. glo. reprobat et bene in. d. c. nobis. dicens ꝙ eps
in hoc nō pōt auctorizare etiam tpe fundatōis vt ius
eligendi ꝯpetat laico etiam patrono. quod puto verū
p id qd̄. s. dixi Phili. poſuit hic aliam ſo. dicens ꝙ
ibi non dr̄ ꝙ laicus poſſit eligere ſ ꝙ pōt tractare d̄ p
ſona eligenda. vel dic tu meliꝰ ꝙ ille tex. pt̄ intelligi ex
pūilegio pape vt ibi nota. in glo. et dic plenius vt ibi
dixi. Extra gl. op. in eo ꝙ papa hic mandat iſti abba
ti vt illum prioratū ordinet ſicut alios ſibi ſubiectos
nam ex quo iſte prioratus erat ꝯuentualis electio per/
tinebat ad cōuentum vt in. c. i. s. eo. So. dicunt doct.
ꝯtrarium pcedere de iure cōi ſed tex. iſte pōt intelligi
de iure ſpāli. qꝛ ex ꝯſuetudine vel pūilegio ptās puidē
di ptinebat ad abbatem. que quidē conſuetudo pt̄ va/
lere ar. in. c. ij. de in inte. reſti. vel dic ꝙ poſſet intelligi
iſta litera vt iſte ordinet p viam. ſ. electionis collegij et
ꝯfirmatōem ſuā ad hoc tex. iūcta glo. xviij. q. ij. in. c. i.
Ultimo hic querit̄ q̄re tex. ſ dicit ꝙ patronus dʒ
impriri poſt factum honeſtū aſſenſum. So. dicit Io.
an. ꝙ ideo dicit honeſtum. qꝛ ſine aliquo grauamine
vel extorſione alicuius tpalitatis dʒ conſentire

Um in veteri. Si p papā man
datur habentibꝰ
eligere ꝙ eligant cum conſilio aliquorū alio
quin conſiliarij prouideant. eligentes debent conſiliū
requirere in tractu electionis ⁊ congruo tempore expe
ctare reſponſum. alias electio non tenet hoc dicit. pri/
mo ponit electionis formā. ſecundo cauſe ꝯmiſſionē
⁊ deciſam iudicum relationem ibi relato igitur. tercio
cauſe diffinitionem ibi cum autem. Nota primo ꝙ
ptās eligēdi poteſt reſtringi ad terminum breuiorem

termino iuris ⁊ ad petendū conſilium forinſecoꝝ ꝺ ne
ceſſitate. et hoc puto poſſe fieri a ſolo papa. q꜠ in iſtis
ſpūalibus hꝫ plenitudinem ptātis. s. eo. ſignificaſti. ⁊
-ꝟ- ꝺ auc. ⁊ viſu pallij. in. c. ad honorem alius aūt citra
papam etiaꝫ ſi eſſet legatus de latere nō poſſꝫ ita po
teſtatem iſtaꝫ reſtringere q꜠ cū ius eligendi competat
collegio ex priuilegio pape. vt nō. in. c. quāqꜫ -ꝟ- eo. ti.
li. vi. non pōt legatus ledere ꝑuilegium p papam con
ceſſum. vt dicit glo. nō. in. c. p illorum -ꝟ- de pben. ad
idē facit regula indultum. de re. iur. li. vi. Nō ſcdo
ibi fratris. g. de ordine ⁊c. ꝙ ſimplex religioſus poteſt
eſſe cōmiſſarius pape. quod videtur ꝯtra. c. ſtatutum.
de reſcriptis. li. vi. et cle. ij. eo. ti. ꝟ dic illa iura ꝓcedere
in cōmiſſione iudiciaria fienda et exercēda. ſecus ſi ne
gotium extraiudiciale cōmittitur. nam cū illa iura ſint
correctiua iuris antiqui non debent extendi ꝟ ſtricte in
telligi vt in. l. precipimus. in fi. C. de app. ⁊ in regula
odia. de re. iur. li. vi. et ſic nō videtur ꝙ hodie iſte tex.
in hoc corrigitur per illa iura qꝺ ſentit hic do. cardi. et
mihi ſatꝭ placet p rōnē ꝑdictā. et ꝟ tenebis ſemꝑ mēti
vel ſi vis fugere aliq̄liter ꝯtrariū dic ꝙ nōdū emanaue
rāt illa iura vel ꝙ iſtō ꝓceſſit ex certa ſcīa pape fac qꝺ
nō. i. c. nōnulli. de reſcrip. Nō tercio ⁊ tene mēti ꝙ
ſi mādat᷑ alicui vt certū qd faciat cū ꝯſilio aliquoꝝ nō
videtur p hoc ſibi adempta ptās illum actum delegā
di. cōmiſſarius tamen tenetur requirere cōſilium ſicut
tenebat᷑ ꝑmus mandatariꝰ. vtrūqꜫ ꝓbatur hic notabi
liter. Ex hoc infertur ꝙ ſi iudex ex forma ſtatuti vꝉ ho
minis tenetur ferre ſniam cum ꝯſilio ſapientis. poteſt
nihilominus vices ſuas delegare alteri i ſententiādo.
⁊ delegatus ab eo tenetur ferre ſniam cum ꝯſilio ſapiē
tis nō enim p illam ꝯmiſſionem generaliter factam vi
detur mandans voluiſſe adimere ptātem delegādi ali
as de iure cōpetentem Et facit in hoc iſte tex. ad q̄ſtio
nem i qua alias ꝯſului ꝙ licet papa in cōmiſſione cau
ſe apponat in fi. clauſulam ſuper quo tuam ꝯſciam one
ramus. nō per hoc videtur adimere poteſtatem ſubde
legandi. q꜠ non reliquit deciſionem cauſe ꝯſcīe iſtius
quo caſu non poſſꝫ ſubdelegare. ar. in. c. is cui. ꝺ offi.
dele. li. vi. ſed cōmittitur deciſio iuridica ⁊ oneratur cō
ſcientia iſtius. vnde non minus eſt onerata cōmittēdo
qui habebit eligere virum ꝓuidum ⁊c. Et facit ꝓ hoc
quod legitur et nota. in. c. ſi. de offi. dele. Quarto
nota ibi vſqꜫ ad cōſumationem cuiuſdam candele. ꝙ
poteſtas data compromiſſarijs ad eligendum poteſt
artari ad tempus breuiſſimum. Quinto nota ibi
vno ex illis ꝙ ſi in actu requiratur conſilium plurium
poteſt vnus ſolus petere tempus ad deliberandum li
cet alij velint incontinenti reſpondere. non enim poſ
ſunt alij renunciare tpe introducto in fauorem omniū
nam vt dicit canon. tpe egemꝰ vt mature aliqd diffini
amus. l. di. in. c. ponderet. et hoc ſentiūt etiam ꝟ doc.
et hoc dictum reputo notabile vt licet vnius contradi
ctio non obſit vt -ꝟ- dicam. pōt tamen impedire actum
differendo reſponſum dūmodo non multū differant.
nam vt dicit tex. in fi. debēt iſti ꝯſiliarij ꝯpetenti tpo
re dare rñſum. ⁊ qꝺ dicat᷑ tps ꝯpetens dicunt doc. ⁊
ꝓū relinquendū arbitrio boni iudicis q̄ ꝟ arbitrabitur
ſm arduitatem negocij. nō cū dꝫ ꝑcipitanter aut mo
roſe rñdere. ar. in. l. qꝺ dicimus. ⁊ in. l. tañ. ff. ꝺ ſolu.
facit. c. de cauſis. de offi. dele. et. l. ait pretor. ff. de iure
deli. Nota. vi. ꝙ habentes actum exercere cum cō
ſilio aliquoꝝ poſſunt illū actum diſponere in pſonam
vnius ex cōſiliarijs. et facit iſte tex. ꝙ ſi mulier non po
teſt teſtari ſine ꝯſilio conſanguineoꝝ ꝙ pōt in illoꝝ fa
uorem diſponere teſtamentū. et ita dicendū in ſilibus
Nota. vij. ꝙ vbi in actu requiritur cōſiliū aliquoꝝ
non ſufficit petere conſiliū poſt actū deliberatum ſed i
ipo tractatu actus dꝫ cōſiliū poſtulari. nec ſufficit pe
tere conſilium debito tempore niſi cōgruo tpe expecte
tur reſponſum. et facit ad materiam epoꝝ qui tenētur
negotia eccleſie regēr ꝓmouere cū conſilio capli. debēt
eīm conſiliū requiri i actu ⁊ non poſt actū nec tenētur
canonici ꝑcipitare rñſum ꝟ poſſunt petere tpus ꝯgruū
ad deliberandū. idem dicit in iudice qui ex forma ſta
tuti tenetur requirere conſiliū ſapientum nō eīm ſatis ſꝫ
ſtatuto ſi ꝑus ſcribit ſniaꝫ et poſtea petit conſiliū. vel
ſi non vult expectare conſultorem debito tpe. Nō
viij. ꝙ vbi requiritur i actu aliquoꝝ cōſiliū ſatis ē illō
requirere debito tpe ⁊ expectare rñſum tpe debito cō
petenti. ſi ergo cōſiliarij differunt plus debito rñdere
vel nolunt impendere cōſiliū pt ꝓcedi ad actū ipſoꝝ
cōſilio non expectato. vt hic nō. ꝓbat᷑ ⁊ tenent etiaꝫ ꝟ
doct. ⁊ bar. in. l. i. §. ſi plures. ff. de exerci. Ultimo
nota ibi nec debeat alijs imputari. ꝙ ſi is qui tenebat᷑
requirere cōſilium artauit ſe ad extremitatem actus nō
valet actus ſine conſilio geſtus lꝫ ꝓpter extremitatē tē
poris nō potuerit habere conſilium. nam ſibi ē impu
tandū quare in tm̄ ſe artauit in petitōe cōſilij vt ꝟ nō.
ꝓbatur et facit. l. ij. ff. ſi qs cau. ⁊ qꝺ nō. Inn. in. c. p.
et. g. de offi. dele. et hoc ē contra iudicē q̄ diſtulit pete
re conſiliū vſqꜫ ad finem tpis quo labitur inſtātia. nā
ſi ꝓnūciat ſine conſilio qꝺ conſultor denegauit ꝓpter
breuitatem temporis non tenet ſententia. et facit etiam
iſte tex. ſcdꝫ doct. in fi. in eo ꝙ ſi citatus tarde arripuit
iter non excuſatur ex impedimento poſtea contingēte
facit dicta. l. ij. Op. contra tex. in fi. in eo ꝙ papa
hāc electionē dicit irritandam. naꝫ videtur ꝙ ſit irrita
ipſo facto cū ſit attemptata ꝯtra formā mandati vt in
c. cum dilecta. de reſcrip. et in. c. venerabili. de offi. de
le. cum ſi. So. metu contrarij Jo. an. exponit irritan
dam. i. irritam nunciandam. Sed contra hoc ⁊ cō
tra tex. op. videtur enim ꝙ non ſit irrita nec irritanda
per. c. dilectus. el. ij -ꝟ- de pbē. vbi valuit collatio facta

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝑ canonicos ꝯtra mandatum pape. nec fuit irrita col latio quãuis canonici aliter fuerunt puniti ex tranſgreſſione mandati. hoc cõtrarium fuit viſum difficile dño cardi. ⁊ tandē ſoluẽdo dixit ꝙ iſta electio fuit ħ nulla qꝛ papa ad vlteriora ꝓceſſit in cõmiſſione. nam dixit ꝙ alioquin iſti conſiliarij ꝓuiderent de archiepõ. et ſic nõ ob. qđ nõ. glo. in cle. i. de iure pa. que ſingulariter dixit ꝙ ſi mandatur alias habenti ptãtem vt aliqđ faciat ſub certa forma tenet actus lȝ forma nõ ſeruet̃ ꝑ il lud. c. dilectus. et dixit hic ꝙ iſtud dictũ. s. relatũ alibi non ita bene ꝓbatur. ħ ego adduco tex. aptum in. c. ſi caplo. de ꝓceſ. ꝓben. li. vi. vbi dicitur ꝙ ſi mãdatur canonicis al's ptãtem habentibus vt cõferant certum bñficiũ dato executore vt illis negligentibus exequat̃ ꝑ ſolam lraꝝ p̃ntationem afficiunt man⁹ canonicorũ vt ꝓuiſio alteri facta non valeat. nã ex quo ſupior transfundit ptãtem in executorē ħ defectũ illoꝝ qbus mandat adimit illis ptãtem in caſu cõtumacie ⁊ inobedientie ⁊ ita contingit punctaliter hic. vt colligitur hic ex il lo ꝟ. alioquin. Sed quero cuius expenſis debent iſti ꝯſiliarij exercere ꝯmiſſionem eis factam. dicũt doct. ⁊ bñ ꝙ expenſis dignitatis cum inſtent circa illã ordinandã ar. in. c. vt p̃terite. s. eo. Scđo querit̃ nũqđ in electione ꝯpromiſſarioꝝ debeat requiri ꝯſilium iſtorum cõſiliarioꝝ Inn. et ꝓpo. ꝙ nõ ſatis eñ eſt requirere in ipa electione p̃lati fienda. alij cõtra qꝛ p̃ncipale trahit ad ſe acceſſoriũ. vt in regula acceſſoriũ. de re. iur. li. vi. p̃mum dictũ cõiter tenet̃ ⁊ illud puto verius. qꝛ cum iſtud mandatũ ſit contra ius debet reſtringi ⁊ ſic ſuari in ꝓprijs terminis. vt in regula odia li. vi. et de hoc vidꝫ tex. hic nam ex tex. apparet ꝙ i electione cõpromiſſariorum non fuit requiſitum conſilium nec papa mandat de hoc inquiri. In glo. i. ibi qꝛ ipm eligendo illo ꝯſentiente ⁊c̃. Nota bene hanc glo. vult eñ ꝙ de neceſſitate non fuit requirere conſilium iſtius quē intendebãt eligere. tum quia conſentiendo poſtea electioni ſatis videtur conſilium p̃ſtare. tum vt dicitur in glo. ſe. quia ſi iſte conſentiret ante electionē deberet electio caſſari ꝓpter vitium ambitionis. vt in. c. cũ p⁹ petitam. s. eo. Io. an. dicit ꝙ quãuis hec opi. ſit ꝓbabilis tucius tñ eſt vt iſtius etiam requiratur ꝯſiliũ vt ſic ſatiſfaciat forme mandati. nam poſſet conſulẽdo talem contingere ꝙ ꝓpter eius conſilium diuerterẽt a propoſito et alium eligerent per quem melius eccleſia ꝯſuleretur nec tenentur requirere conſiliũ in ſpecie ſȝ ſatis eſt dicere in genere de quo vos conſulitis ⁊c̃. ſi autem conſulerent in ſpecie de ꝑſona ſua debet reſpõdere ſm goſ. iudicio aliorum hec relinquo. ſed hoc vltimũ non placet hoſti. qꝛ notaretur ambitione. nã cum bona ꝯſcĩa ſm eum poterit dicere non eligatis me qꝛ non ſum dignus. et ſi ipſum elegerint poterit cũ bona ꝯſcĩa poſtmodum conſentire. et hec opi. ſȝ vt conſilium iſtius debeat requiri ſaltim in genere cõmuniter tenetur per docto. ſequentes. quod mihi ſatis placet. quia conſilium debet precedere electõnem vt hic patȝ in tex. ergo non debet differri in tempus electõnis. qꝛ tempore non congruo peteretur vt in fine litere. et per hoc tollitur motiuum p̃me glo. Nec ob. motiuũ ſcđe glo. quia ex forma mandati non habebat iſte conſiliarius p̃ſtare conſenſum ſed conſilium dũtaxat quid autem ſi papa mandaſſet vt iſti eligerent cum conſilio et conſenſu illorum nũquid poſſent eligere vnum ex illis. Hoſti. dicit hic ꝙ ſic qm̃ regula eſt vt trib⁹ electis valeat conſenſus duoꝝ. vnde ſatis eſt ꝙ duo preſtent ꝯſenſum dũmodo tercius non cõtemnatur vt patet in arbitris et iudicibus ſimpliciter electis in quibus valet ſententia maioris partis. vt in. l. item ſi vnus. ⁊ fi. ff. de ar. in. l. ſi duo ex tribus. ff. de re iudi. ⁊ i. c. ſi. ꝟ. e.

Nota ſingulariter hoc dictum ꝙ vbicũqȝ eligũtur ſimpliciter plures ad ꝯſulendum vel conſentiendũ ſeu aliquod officium etiam extra iudicium exercendũ valet quicqđ facit maior pars dummodo minor ps non ꝯtemnatur. quod eſt menti tenendum. Quid autem ſi fuiſſet dictum ꝙ eligerent cum conſilio et concordi cõſenſu illoꝝ trium nunquid potuiſſent eligere aliquē ex his. Hoſti. tenet ꝙ non qꝛ nõ p̃t aliquis ꝯſentire in ſe ipm anteq̃ȝ eligatur. notaretur eñ de ambitõe. vt ptȝ ex p̃dictis. quod ſatis placet nota tamen primum dictum huius p̃me glo. facit eñ ad. q. ex forma ſtatuti mulier nõ poteſt contrahere ſine conſenſu duoꝝ ꝓpinquoꝝ contingit ꝙ mulier vendidit aliqua bona vni ex ꝓpinquis cum cõſenſu alterius ꝓpinqui nũqđ ſit ſatiſfactum ſtatuto. videtur ꝙ ſic. qꝛ ꝓpinquus emendo a muliere videtur ꝯſentire illi contractui. naȝ ſatis eſt ꝙ conſenſus intercedat in ipo contractu. et facit optime l. publius. ff. de admi. tu. nec ob. cle. i. de re. eccle. non alie. quia conſenſus ꝓpinquoꝝ non exigitur hic vt auctoritas ħ vt quedam ſolẽnitas vt dixi in. c. cũ ꝯſuetudinis. de conſue. facit etiam ꝙ ſi ſtatutum diceret filiũ non poſſe litigare ſine conſenſu patris ꝙ ſi pater et filius ſimul litigant videatur pater ꝯſentire ⁊ ad p̃dicta facit qđ nõ. bar. in. l. cũ pater. §. libertus. ff. de le. ij. ⁊ ꝑ bal. in. l. fi. C. ad macedo. ⁊ in. l. ſi filius. de peti. here. et per Io. an. in regula qui tacet. in mercu. vbi concludit ꝙ ſi ſtatuto epiſcopi caueatur vt nulla locatio valeat facta de re eccleſie ſine conſenſu ſuo ꝙ ſi locatio fit epiſcopo tenet. quia conducendo videtur conſentire.

Et nota predicta quia faciunt ad multa. ſed in caſu noſtro non valeret hoc tacitum conſilium rationibus predictis. In glo. in verbo in tractatu. ibi tractat⁹ haberi debet ante electõnem. dic ꝙ iſte tractatus non eſt de ſubſtantia electõnis ſed ſolum illa ſunt ꝺ forma ſubſtantiali de quib⁹ dixi in. c. quia ꝓpter. s. eo. et in caſu huius. c. fuit neceſſe pri⁹ tractare ꝺ ꝑſona eligẽda

ſaltem in genere. quia ratione forme mandati tenebā/
tur requirere conſilium iſtorum ante electionem ⁊ an/
teqꝫ cōſentirent in electum aliquem. vt dicitur in glo.
pe. in fi. In ea. glo. ibi non imponitur neceſſitas
vt conſiliū ⁊c. Nota bene et tene menti gl. ex qua col
lige ꝙ vbicunqꝫ quis tenetur aliquid facere cum conſi
lio aliquoꝝ non tenetur ſequi illorum conſilium. ſꝫ ſa/
tis eſt petere conſilium debito tempore ⁊ expectare re
ſponſum. quod videtur ꝓbari in. c. cum olim. ꝗ. de ar
bi. nam cōſilium ex ꝓprio ſignificato non obligat. ad
hoc. iiij. di. in. §. hec et legibus. ſecus eſt ſm glo. pe.
ſi tenet̄ q̄s habere ꝯſiliū ⁊ ꝯſenſum ſeu ꝯſenſum tm̄ qꝛ
tunc oportet ſequi illorum ꝯſenſum. et in hoc nō illaꝫ
glo. Et ex iſtis duabus glo. habes dr̄iam iter ꝯſilium
et conſenſum. ſꝫ capiendo dicta bar. in. l. i. §. ſi plures
ff. de exerci. diſtingue latius ꝙ aut tenetur q̄s aliquid
facere cum cōſilio aliquorum aut cum conſenſu ſeu vo
luntate. pͥmo caſu aut conſilium poſtulatur ab eo qui
non habet ſanum intellectum et capitur conſiliū ꝓ cō
ſenſu vt in. l. puberibus. ff. de ſuſpec. tu. vnde ſi cauere
tur ſtatuto vt pupillus certum quid faciat cū conſilio
duoꝝ agnatorum capitur ibi conſilium pro conſenſu.
qꝛ pupillus non habet diſcretum iudicium facit. c. ve/
nerabili. iuncta glo. ꝗ. de offi. dele. quādoqꝫ neceſſitas pe
tendi conſilium iniungitur alias habenti ſanū iudiciū
et tunc aut ille cuius conſilium debet requiri eſt par/
ticeps illius officij. et tunc conſilium etiam capitur ꝓ
cōſenſu. et de hoc eſt tex. iuncta glo. in verbo cū con/
ſilio i. d. c. venerabili. debet eīn ꝑlatus tractare rem cū
conſilio coadiutoris ſui intelligitur eīn de conſenſu qꝛ
coadiutor eſt particeps officij. aut non ē pticeps offi/
cij et tunc ſatis eſt requirē nec tenetur ſequi. et hoc ciā
intellige iſtum tex. cum glo. et tex. in. d. c. cum olim. et
voluit bar. in. d. §. ſi plures. nec eſt differentia vtꝝ di/
catur cum conſilio an de conſilio licet Cy. ſenſerit con
trarium in. l. id quod pauperibus. C. de epi. ⁊ cle. vbi
dixit ꝙ ſi d̄ conſilio alicuius tenetur quis facere certū
quid tenetur ſequi conſilium. ſecus ſi fuit dictum cum
conſilio. ſed primum ꝙ inter hoc non ſit dr̄ia tꝫ Jo.
an. in regula nullus ex conſilio. in merca. et vult bar.
in. d. §. ſi plures. ⁊ ſcdm p̄dicta limita iſtā glo. Se
cundo cāu pͥncipali qn̄ requiritur aliquorum ꝯſenſus
ſeu voluntas diſtingue ꝙ aut ille cuius conſenſus re/
quiritur non pōt eſſe pticeps officij et non eſt neceſſe
ſequi illius aſſenſum ne per aliaꝫ viam eidem ꝑmitta
tur quod vna via denegatur vt in regula. cū quid vna
de re. iuris. li. vi. et in. l. oratio. ff. de ſpon. pro hoc. l.
quidam decernens. §. pap. ff. de admi. tu. Exemplū
olim mater non poterat eſſe tutrix. ſi pater diſponebat
in teſtō ꝙ tutor nihil faceret ſine conſenſu matris non
artatur tutor ſequi ꝯſilium matris. qꝛ indirecte fuiſſet
tutrix. Et pro hoc nō. dicit bar. in. d. §. ſi plures. ꝙ ſi

teſtator diſpoſuit i teſtō vt executor ſuus nihil faceret
ſine conſenſu alicuius fratris minoris ꝙ non tenetur
executor ſequi conſenſum illius quia directe non pōt
frater minor eſſe executor teſti. vt in cle. exiui. de ꝟ. ſig.
ſecus dic ſi dixiſſet cum conſilio. quia conſilium nō ar
tat vt. s. dixi in ꝑcedenti membro. aut iſte cuius cōſen
ſus requiritur poteſt eſſe particeps officij. et tunc aut
hec neceſſitas petendi conſenſum iniungitur ab ho/
mine ei qui habet poteſtatem a lege ⁊ tunc ꝯſenſus nō
neceſſitat. quia non potuit homo auferre poteſtatem li
beram datam a lege vt in. l. titium et meuiū. in pin. ff.
de admi. tuto. facit. c. tua. ꝗ. d̄ teſta. aut hec neceſſitas
petendi cōſenſum iniungitur a lege vel ab homine ha
bente poteſtatem ab homine. et tūc debet iſte ſequi cō
ſenſum ⁊ voluntatem illorum. ar. x. q. ij. hoc ius por/
rectum. ⁊ per glo. in. c. vnico. ne ſe. va. li. vi. ⁊ i hoc ca
ſu intellige glo. antepenul. ſed dubium eſt quid ſi ha/
bens preſtare conſilium vel conſenſum non vult pſta
re iſtud conſilium vel conſenſum. dicit hic Ab. i termi
nis litere ꝙ ſi hic abbas nominaret perſonam idoneā
et iſti nō vellent conſentire iuſta cauſa non allegata po
terunt canonici appellare et eligere. et tene menti hoc
dictum. naꝫ in multis locis eſt ſtatutum ꝙ mulier nō
poſſit cōtrahere etiam matrimonium ſine ꝯſenſu duo
rum agnatorum. agnati requiſiti per mulierem nolūt
conſentire ſm iſtaꝫ opi. ab. poterit illa mulier appella
re ad ſuperiorem. quod videtur ſentire bar. in. l. ſi. ff. d̄
appel. reci. ſed an poſſit ſtatim contrahere poſt appel/
latōnem an teneatur expectare iudicium ſuperioris ad
quem appellauit puto diſtinguendum ꝙ aut in dilati
one iminet ꝑiculum. et ꝓcedit opi. ab. aut non iminet
periculum puta qꝛ ſuperior eſt preſens vl' quid ſimile
⁊ tunc debet expectare ſuperioris iudicium vt ē de mē
te bar. in. l. ſi cum dotem. §. eo autem tpe. ff. ſo. ma. et
in. l. fi. C. de bo. q̄ li. ⁊ in. d. §. ſi plures. tamē quo ad
q. s. formatam diſtingue ſic latius poſt bar. i. §. ſi plu
res. preallē. ꝙ aut eſt preſtandum conſilium aut con
ſenſus. pͥmo cāu aut eſt pn̄s ille q̄ debet pſtare cōſiliū
ita ꝙ poteſt cogi et tunc compellitur conſulere ex quo
aſſumitur a iure vt quidam conſultor. Et idem hoc ca
ſu ſi tenetur preſtare conſenſum naꝫ ex quo conſenſus
nō requiritur tanqꝫ in re ꝓpria ſed vocatur vt quidaꝫ
conſultor ex diſpōe legis ſeu ſtatuti poteſt cogi ad cō
ſentiendum. vt in dicto. §. neceſſitatis. et ſi non vellet
conſentire poterit iſte dare licentiam. vt nota. in dicto
§. eo autem tempore. et in locis ꝑal. Item poteſt dici
ꝙ vbi conſiliū non neceſſitat ſatis eſt conſilium requi
rere et ſi non vult conſulere poteſt procedere ſine con/
ſilio vt ſupra dixi. ſed vbi cōſilium capitur pro conſen
ſu ſerua quod proxime dixi. ſi autē is cuius aſſenſus
requiritur non eſt preſens ita ꝙ cogi non pt ⁊ tūc aut
iſte aſſumitur inter viuos ex diſpoſitione hominis aut

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in vltima voluntate. primo caſu cum aſſumitur iter vi uos ex diſpõe hominis nõ pt ꝓcedi ſine eius ꝯſenſu. vt in. l. ſi qs arbitratu. ff. de v̓bo. ob. Exemplum do tibi libꝫ. p eo p̄cis qd̓ talis fuerit arbitratus ſi ille nõ arbitratur non poteſt procedi ad perfectionem actus ſi vero aſſumit̄ in vltima voluntate et iſte non vult aut non poteſt conſentire tunc põt ꝓcedi ſine illius cõſen ſu de quo dicendum vt in. l. fi. C. ꝯmu. de le. Quid aũt ſi iſte cuius conſilium requiritur dedit malum ꝯſi lium nunquid excuſentur facientes actum cum malo ꝯſilio. Cõpo. h ꝙ non. qꝛ conſilium nõ obligat vt s. dixi. et ideo ſm eum ſi canonici elegiſſent ſcienter in dignum cum cõſilio iſtoꝝ incidiſſent in penam. c. cũ in cunctis. s. eo. qd̓ nõ. Et idem ſentit bar. in. d. §. ſi plures. vbi etiã dixit ꝙ ſi iudex tenetur ꝓnũciare cũ cõſilio ſapientis nõ excuſabit̄ ſi fuerit ſecut⁹ malũ cõ ſilium. et quid ſi aſſumpſit ꝯſultorem ꝯ̄ aſſenſu ptium nunquid poſſit cõueniri in ſindicatu ſi fuit ſecutus ma lum conſilium vl̓ nũquid poſſit appellari a tali ſnia vi de p bar. in. l. ſi conuenerit. ff. ꝯ̄ re iudi. et cuius expẽ ſis debeat peti conſilium qñ iudex vult ꝓnunciare cuꝫ ꝯſilio ſapientis. ⁊ vide qd̓ nõ. bar. in. l. ſi poſtulauit. ff de adul. Et in fi. glo. et ſi dicatur ad quid requirit̄ iſtõ conſilium ſi non tenetur illud ſequi dicendum ꝙ poſſꝫ illos trahere in ſuam ſniam. nam ibi ſalus vbi multa ꝯſilia. puer. xxiiij. et in. l. item ſi vnus. §. fi. ff. de arbi. ⁊ ad id qd̓. s. dixi ꝙ vbi qs eligitur ex diſpõne legali ad ꝯſentiendum in facto alieno ꝙ ꝯpelli põt p ſuperio rem ſi non vult ꝯſentire. et opti. facit tex. et qd̓ ibi nõ. in. c. nullus. ·ꝟ· de iure pa. ⁊ per hoc habes bonaꝫ pra cticam ſi canonici nolunt ꝯſentire ep̄o in caſibus i qui bus requiritur eoꝝ conſenſus. nam poſſunt cõpelli p ſuperiorem vt. s. dictum ẽ niſi allegent cãm rõnabileꝫ in cõtrarium. In glo. in v̓bo ꝯpetenti tpe ibi inſu lam. vbi tex. innuit ꝙ non põt agi niſi tranſeat totum tps p̄fixum et illi. l. ꝯcordat. c. cõmiſſa ·ꝟ· eo. li. vi. ſed ſolue cõtrarietatem iſtorum iuriũ ꝑut nõ. glo. in. d. c. cõmiſſa ·ꝟ· eo. li. vi. et per legiſtas in. l. hoc auteꝫ. ff. ꝯ̄ v̓. ob. In glo. in v̓bo expectatum. ibi ſed aſſenſus non exigitur dic ꝙ nec hic exigitur cõſenſus ꝟ ſufficit expectare reſponſum glo. hic in fi. et clarius in glo. in verbo in tractatu In eadẽ glo. ibi et tunc nõ aſtrin guntur ad aliquaꝫ formam. intellige hanc particulam quando fuit mandatum vt eligant cuꝫ conſilio ⁊ aſſen ſu aliquorum. quo caſu non aſtringuntur canonici ſer uare aliquam de formis. c. quia propter. s. eo. nam ſi eligerent per formam ſcrutinij debent conſentire in̄ cũ quem putant meliorem. viij. q. i. licꝫ ſed hic ꝑpter for mam mandati tenentur eligere illam in quem iſti con ſentiunt nec forma compromiſſi ſeruari põt. qꝛ nõ va let compromiſſum vt eligant quem illi volunt vt in. l. qualem. ff. de arbi. nec poſſunt p inſpiratõem. qꝛ non

inducunt̄ ſpũ dei ſed ſunt coacti ex forma mandati. Cõſulũt tñ doc. vt capiant vnã ex illis formis ⁊ ſeruẽt illã meliori modo quo poſſunt. ſecus dic vbi artantur eligere cum conſilio aliquorum quia tũc cũ ꝯſiliũ non neceſſitet eos ad certum eligendum vt. s. dixi. debent ſuare aliquã ex illis formis. vt voluit hic glo. in ſequẽ ti ꝑticula ⁊ bñ. et ſequũtur h cõiter doc. lꝫ qdam ꝯtra. Et nota. ex glo. ꝙ conſilium debet requiri ante ſcruti nium. nam ſm Inn. et bene deriſoriũ eſſet requirẽ p⁹ ſcrutinium et etiam eſt vtile requirere iterum poſt ſcru tiniũ publicatum anteq̄ꝫ ſequatur cõis electio vt dixit iſta glo. et bene.

Ongregato Elect⁹ a maiori pte capli ſi ẽ idoneus cõ firmat̄ alias ꝯfirmat̄ electio facta a minori pte ꝯ̄ digno h. d. Hec ſummatõ ẽ nimis general̓ ideo ſm itellectum intrinſecũ ⁊ veriorem ſummo ſic Si ma ior ps capitulí p̄us elegit ſcienter indignum valet ele ctio de digno a minori parte etiam ex codeꝫ ſcrutinio facta h. d. notabiliter. p̄mo duplex electio ⁊ ſuper vtra q̄ꝫ partium allegationes. ſcd̓a ibi nos. diffinitõnis cõ miſſio. Nota primo ibi cõputato procuratore ⁊c. ꝙ vox procuratoris abſentibus debꝫ computari i nu mero electorum quẽadmodum ſi ipſe conſtituens per ſe dediſſet vocem. nam qui per alium facit p er ſeipm facere videtur. vt in regula qui per alium de re. iuris. li. vi. ⁊ an ⁊ quando ſit licitum ꝓcuratorem conſtituere dixi i. c. quia propter. s. eo. Nota ſecundo ibi ſua deſideria iuncto tex. ibi ſua vota ꝙ in ſcrutinio p̄uato electores ꝓprie non eligunt ſed potius nominant eli gendum vel conſentiunt in eũ an autem poſſit quiſq̄ꝫ dicere eligo vbi eſt ſeruanda forma. c. quia ꝑpter. dic vt ibi dixi. mihi tamen placuit ibi ꝙ non Nota ter cio ꝙ ex eodem ſcrutinio pñt ſequi plures electões et illa debet confirmari que alijs de iure p̄ualet. Nõ quarto ꝙ defect⁹ ſciẽ lr̄alis reddit queꝫ ineligibilẽ ad dignitatẽ ep̄alem. ⁊ ad h. c. cũ in cũctis. s. eo. Nõ quinto. ꝙ ſi maior ps eligit ſciẽter indignũ pt illico fi eri electio a minori parte non expectata caſſatõne vel ſnia declaratoria nullitatis p̄me electõis. ſati enĩ ẽ ad validitatẽ ſcd̓e electõis ꝓbare poſtfactũ p̄maꝫ electio nem ipo iure nullam ⁊ ptãtem fuiſſe ad minorem pteꝫ deuolutam. et facit p h. c. bone. el. ij. s. eo. ⁊ regl̓a nõ p̄ſtet impedimẽtũ ꝯ̄ re. iur. li. vi. Ultimo nõ h ca ſum in quo valet electio facta a minori pte capli Sed ꝯtra h ⁊ ꝯtra tex. oppo. de. c. eccĩa. ⁊. c. qꝛ ꝑpter. s. eo. vbi requiritur maior ps totius capituli ad validitatẽ electõis So. ꝑpter hoc contrarium legitur iſtud. c. va rijs modis. Io. de deo. doct. antiquus dicit hoc. c. p cedere de gratia. qꝛ de iure talis electio non debeat cõ firmari licet electus a maiori pte eſſet indignus ⁊ for te ipſe motus fuit. quia in deciſione hui⁹ tex. papa nõ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mandat inquiri vtrum maior pars elegerit ſcienter in
dignum.ſed ſolum mandat vt electus a minori pte p̄/
ficiatur eccleſie ſi ille cantor electus a maiori parte eſſꝫ
indignus.ꝑterea tex.in fi.mandat iſtum electum a mi
nori pte p̄fici eccleſie.non aūt mandat electōem eius
ꝯfirmari ſicut diſponit circa electū a maiori pte.⁊ ſic
cū papa hic nō ꝓceſſit via ordinaria vidꝫ ꝙ gloſe mā
dat iſtum electū p̄fici eccleſie.hec lect.cōiter nō recipit̄
a docto.nec mihi placet.tum qꝛ in tex.nullū verbū ſa
piens grām opponitur.tum qꝛ in dubio intellectus iu
rium non ſunt trahendi ad gratiam vt nota.Inno.in
c.ex pte.a.de teſti.⁊ maxime hodie hoc ē dicendū qꝛ
de vento ſeruiret iſte tex.hic ſi ꝯtineret gratiam cum fu
erit gratia momentanea ⁊ non ſucceſſiua.et ſic non de
buiſſet in hoc volumine inſeri vt habetur.s.in prohe
mio.ſcdm intellectum ſentit glo.fi.hic tacite itelligen
do ꝙ maior ps fuerat ꝑuata qꝛ elegerat ſciēter indig
num.vnde ptās integra eligendi remanſit penes alios
q̄uis numero pauciores.et ſic nō poteſt dici ꝙ electō
hic fuerit facta a minori pte capituli.imo a toto caplo
cum fictione iuris i iſtis repſentetur totū caplm.⁊ iſte
intellectus videtur adiuuari p.d.c.bone.⁊ qd̄ ibi nō.
et p hoc ceſſat contrarium.Inno.ponit tercium intel
lectum dicens ꝙ vbi due electiones eodem contextu
facte ꝯcurrunt quarꝫ vna eſt facta a maiori parte de in
digno et reliqua a minori pte de idoneo debet ꝯfirma
ri electio facta de digno etiam ſi maior pars elegerit i
dignum ignoranter.mouetur qꝛ ex quo eodem ꝯtextu
.i.eodē ſcrutinio illico ſubſecute ſunt minor ps eligen
do dignum ē ſanior.ergo illa preferenda.ſecus dicit ſi
electio fuiſſet facta de indigno ignoranter a duplo ma
iori parte.quia tunc non cōfirmaretur electio facta de
digno a maiori q̄ tercia pte.diuerſitatis ratio ſm eūꝫ
eſt.quia caplm ē vbi ſunt due partes.ideo ex quo iſte
due partes non ſunt ꝑuate.quia non elegerunt ſciēter
indignum non poteſt valere electio facta ab alia parte
in qua non repitur aliqua vis capitularis ſꝫ qñ non cō
currunt due ptes ſed maior tm̄ tunc ptās capitularis
eſt penes omnes.ideo ſi minor pars eſt ſanior debet
p̄ferri Hoſti.videtur ſequi iſtum intellectum Inno.ꝙ
vbi electiones ſunt facte eodem contextu debet ꝯfirma
ri electio facta a minori pte ſi maior ps elegit indignū
ignoranter.dicit tamen recedendo a dicto Inno.ꝙ in
hoc caſu qñ eodem contextu concurrunt due electōes
debet preualere electio facta etiā ab vno de idoneo ſi
reliqui elegerunt indignum licet ignoranter. Sed con
trarium ipſe ſentit in.c.ſcriptū.s.eo.nec iſte intellect⁹
Inno.et hoſti.aliquo iure probatur.Nec ob.iſte tex.
imo potius facit ꝯtra eos.quia iſti canonici pauciores
nitebantur iuri deuolutionis.dicebant eñ ꝙ ptās eli/
gendi erat deuoluta ad eos.quia illi plures elegerant
indignum et allegabant concilium generale.ſcilicet .c.

cū i cūctis.s.eo.⁊ ſic tacite dicebāt ꝙ ſciēter elegerunt
in dignū.qꝛ illud.c.ſic loquit̄ in deuolutōne ptātis vñ
cōmiſſio pape licet generalis debet intelligi ſcdm alle
gationē p̄cedentē.qꝛ in dubio verba reſcripti debent
reduci ad terminos iuris cōis.vt in.c.cūm que.de re
ſcriptis.pōt p̄terea dici ꝙ ideo papa ñ fecit mentōeꝫ an
ſcienter elegiſſent indignum.qꝛ data indignitate ſcie
tie p̄ſumitur de facili ſcia.quia iſte defectus literature ē
quaſi patens.ad hoc quod le.et nō.in.c.ſi forte.de eo.
ti.li.vi.⁊ ſic itellectus gl.fi.s.recitatus vidꝫ p̄ſtantior
quem ſequitur phil.boati.egi.⁊ Jo.an.hic. Et dant
iſti ꝓ regula ꝙ nunq̄ electio facta a minori pte debet
cōfirmari niſi in caſu.c.ſcriptum.s.eo.qñ ſcꝫ cōcurrit
cum poſtulatione.vt ibi dictum fuit. vel qñ maior ps
eſſet priuata quia tunc ex quo poteſtas reſidet in mino
rem partem cenſetur fictione iuris totum capitulū.vt
hic et in.d.c.bone.et in.c.gratum.s.de poſtu.prela.
⁊ ex his iſert Jo.an.ꝙ ſi vna electō eſt facta a maiori
pte d̄ idigno ignorāter.reliq̄ vo a minori pte d̄ digno
vtraqꝫ dꝫ retractari ſeu irrita nūciari.p̄ma eñ nō valet
qꝛ facta d̄ idigno vt i.c.inotuit.s.eo.ſcda ñ valet.qꝛ
facta a minori pte capituli nec ptās maioris ptis h̄ ca
ſu eſt tranſlata in minorem partem ex quo maior elegit
ignoranter indignum vt in dicto.c.innotuit.⁊ hunc in
tellectum tene quem ꝯmuniter ſequūtur moderniores

Sed circa hunc intellectum dubitatur.nunquid in
diſtincte valeat electio minoris partis maiori ſciēter
eligente indignum.Jo.an.ſentit hic ꝙ non ſed opor/
tet ſcdꝫ cum ꝙ precedat electio facta de indigno.quia
ante electionem maioris partis poteſtas non ē deuo/
luta ad minorem partem.ideo caute fecerunt iſti cano
nici pauciores.permiſerunt enim primo eligere maio/
rem partem et poſtmodum innitentes iuri deuoluto
proceſſerunt ad electionem ſecus autem foret ſi minor
ps per prius proceſſit ad electionem quia cum ſit nul
la vt in.c.eccleſia.s.eo.non poteſt conualeſcere ex ele
ctione maioris partis ſubſequenti de indigno ſciēter
facta ar.in regula non firmatur.de regu.iuris.li.vi.et
melius in.c.auditis.s.eo.Sed compoſ.et Innocen.
in.c.dudum.s.eo.ſenſerunt contrarium dicētes quod
ex quo prius omnes conſenſerant in ſcrutinio non eſt
vis que per prius elegit ſed compoſ.et Innocen.non
viderant.c.ꝑpetue.de.e.li.vi.vbi habetur ꝙ licꝫ in ſcru
tinio quis conſentiat i indignū ſciēter nō tm̄ p h̄ ꝑuat̄
ptāte eligendi niſi p̄ſeuerauerit in ea voluntate donec
fuerit ſubſecuta ꝯmunis electio.quāq̄ ergo maior ps
conſenſerit in ſcrutinio in indignum.non tamē potuit
minor pars valide eligere cum adhuc non eſſet ad eā
deuoluta poteſtas aliorum que non deuoluit̄ niſi p
pactum electionis.vt eſt tex.ſingularis in dicto.c.per
petue.et hec opi.videtur placere modernioꝛib⁹ ⁊ mihi
ſatis placet licet Jo.de lig.nitatur defendere illā opi.

Jnno. ⁊ ꝓpo. dicens ꝙ electio ſequens trahit̃ ad ſcru tinium quaſi retro fingant̃ iſti ꝓuati a tpe ſcrutinij quē admodū hic vota minoris ptis cōualeſcunt ex electōe maioris ptis ſubſequenti facta de indigno. ſed vt dixi hec opi. non placet qꝛ electio non hꝫ ptes ſucceſſiuas vnde incōtinenti aut tenet aut ē nulla vt i. d. c. auditis ꝟ ſi electio minoris ptis ꝓcedit illico fuit nulla. vñ non potuit ꝯualeſcere ex ꝓuatione maioris ptis ſubſequen ti. niſi diceres ꝙ ea que incontinēti fiūt videntur ineſſe vt in. c. officij. e. co. ⁊ in. l. lecta. ff. ſi cer. pe. Sed hec allegatio nō vid̓ habere locum qñ ꝓmus actus iam fuit ꝑfectus ar. op. in. l. ſi tibi. ff. loca. ⁊ quod ibi nota.

Non ob. qd̓ dixi ꝙ vota conualeſcūt ex actu ſubſe quēti. quia ſcrutiniū hꝫ ptes ſucceſſiuas. qꝛ electores ꝯſenſiūt ſucceſſiue ⁊ nō ſimul. vnde in iſtis ꝓm⁹ actus ꝯualidatur ex ſubſequentib⁹. ar. op. in. l. ꝑ fundū. ff. d̓ ſer. ruſ. pdi. vbi ſi multi habēt fundū quilibet ꝑ ſe ꝯce dit ſeruitutem i fundo. ꝓma ꝯceſſio validatur ꝑ poſte riores Sed iuxta ꝓdicta q̃ritur nunq̇d minor ps ꝓ tendens ius deuolutionis ex electōe maioris ptis fa cta ſcienter de indigno poſſit ꝓcedere ad electōem ex ꝓmo ſcrutinio in quo ſunt redacta vota oim̄ de caplo an vero teneat̃ facere nouū ſcrutiniū ⁊ oia de nouo in choare. qbuſdaꝫ placuit ꝙ debent de nouo oia page re. qꝛ in ꝓmo ſcrutinio ꝯſenſerunt tanq̃ ſingulares de caplo Nunc aūt volunt eligere tanq̃ totum caplm̄ ra tione ptātis ad eū deuolute ſed ꝓpo. quem ſequuntur hic cōiter doc. circa hoc diſtinguit. ꝙ aut electio mino ris ptis ſequitur incōtinenti aut ex interuallo. ſi ex in teruallo dꝫ facere ſcrutiniū de nouo ꝑ. c. cum poſt peti tam. e. co. Sed ſi illico poſt ꝓmam electionē tūc non eſt opus nouo ſcrutinio. et hoc dictum mihi placet. ⁊ iudicio meo videtur tex. hic in ꝟ. decanū ipm̄. vbi apte innuit ꝙ ex ꝓmis votis in decanum directis ꝓceſſerūt iſti ad electionē iure deuoluto. Non ob. motiuum te nentium contrarium. quia ſatis eſt ꝙ ex eodem ſcruti nio ſequatur vnica valida electio. vt in. d. c. qꝛ ꝓpter.

Ultimo h̓ queritur de intellectu illius ꝟ. alioquin So. dicunt vin. et egi. ꝙ refertur ſolum ad defectū ſcie de quo premiſerat non ad alias indignitates. alias ſe queretur ꝙ qualitercūqꝫ eſſet indignus electus a ma iori pte deberet ꝯfirmari electio facta a minori pte. qd̓ eſt falſum. qꝛ non ſufficit omnis indignitas electi ad ꝓuatōnem eligentiū. et facit hoc dictū ꝓ opi. tenentiū ꝙ ꝓuatio ſolum habet locū in dignitatibus expreſſis in dicto. c. cum in cunctis. e. co. de quo vide quod ibi dixi. nam iſtud. c. generaliter loquens debet reduci ad termios alioꝝ iuriū Jn glo. i verbo in lratura ibi ꝟ etiā ſecularium negocioꝝ. Nō gl. bñ et facit. c. i. canoni cis. xvi. q. vi. ⁊ q̄ ſcia dicat̃ ſufficiēs q̄ eminēs et q̄ cō petens vide qd̓ dixi poſt Jnn. in. c. cū i cūctis. e. co.

Vdum Habens plures dignitates vl̓ plura beneficia curata ſine diſpēſatōne pape ineligibilis ē hoc dici quo ad ti. nā hꝫ alia multa dicta incidēter q̄ nō faciunt ad ꝓpoſitū. diuidit̃ ꝓncipaliter i tres ptes. Jn ꝓma po nunt̃ narratōes partium coram papa. in ſcda ibi nos igitur cōmiſſio et ꝓceſſus iudicum. in tercia ibi lꝫ aūt ꝓceſſus pape Nota ꝓmo ibi archidiaconus ⁊ qui dam alij eiuſdem eccleſie ⁊c̄. ꝙ ꝯtra electōem factam a maiori pte pōt minor ps ſe opponere allegando vitiū electi vel defectum circa electōis formam et regulꝛ q̄ admittantur ad opponendū ꝯtra electōeꝫ vel electum dic vt plene nota. in. c. ſuper his. ⁊. de accu. Scdo nō ex eiſdem verbis ꝙ etiam ipo nihil petente poteſt obijci cōtra ipius ꝑſonam vel electōis formam vt hic ⁊ in. c. i. ⁊. eo. li. vi. Nec obſtat ſi dicatur ꝙ exceptio ē actionis excluſio. vt in. l. i. ff. de excep. ergo ſi non agi tur non poteſt excipi. dicendum eſt eñ ꝙ licet electus non petat eſt tamen in intentione petendi. qꝛ intendit petere cōfirmationē et cōſecrationē vñ erit iſta exceptio intentionis potius q̃ actōnis in iudicium deducte ex quo nulla deducta eſt actio. vt ſentit hic Jnn. et bene Et circa hunc articulum an ⁊ qñ poſſit exceptio dedu ci in iudicium anteq̃ deducatur actio. vide qd̓ dixi in. c. ſi quis ꝯtra. de fo. ꝯpe. in ꝓn. vbi hunc articulū ple ne declaraui. et aliquid tetigi ſuper rubrica. de excep.

Nota tercio archidiaconus poteſt eſſe procurator alioꝝ clericoꝝ ſaltim in cauſa eccleſiaſtica facit qd̓ dixi in. c. in noſtra. de ꝓcur. vbi vide. ⁊ ex hoc et ex tex. nō ꝙ in cauſa que mouetur contra electum ſeu electionis formaꝫ poteſt conſtitui ꝓcurator. ꝙ clarius probatur in cle. non poteſt. de ꝓcura. Ex hoc infertur ſm̄ Jnn. ꝙ hec non eſt ꝓprie actio popular̃. cum in ea non poſ ſit conſtitui procurator vt in. l. licet in popularibus. ff de procura. ſed eſt quaſi popularis ſcdm̄ eum. tuetur enim ius populi et eccleſie. viij. q. i. audacter. cōſumi tur vno agēte ſicut ipa actio popularis. vt voluit glo. nō. in. c. cū dilecti. e. co. vñ pt dici ꝙ hec actio ſit anor mala Quarto nō ꝙ electores nō ſunt functi officio eoꝝ ꝑ ſolū electōis actū imo pñt ipſi electionē ꝓſequi corā ꝯfirmatore ⁊ ꝑ ea aſſumere defenſionē. ꝓcor. c. ij. de i inte. reſti. et. c. cū dilectus. d̓ ꝯſue. ⁊ tam de electo ribus q̃ de collatoribus. vide ꝑ Jnn. in. c. dilec⁹. el. ij. ⁊. de ꝓben. et facit. c. cupientes. ⁊. eo. li. vi. // Nota quinto ꝙ detinens plura bñficia minus canonice inci dit in multa vitia. // Primo in trāſgreſſionis notā. i. infamiā. vñ videtur infamis pro hoc. vi. q. i. infames ſaltem infamia canonica et que ſit iſta infamia canoni ca ⁊ in quo differat a ciuili vide qd̓ dixi in. c. teſtimoni um. de teſti. // Secundo incidit i cupiditati vitiū qd̓ maximū ē. vñ impedit quē ꝓmoueri ad dignitates nā cupidus de facili deuiat a vero. vt in. c. virum. xlvij.

di. et in. §. i. xlviij. di. in prin. illius diſtinctõis vbi dr
q̃ auctē apli cupidi phibent pmoueri. vñ tullius. peſ
ſima res eſt cupiditas. qr egenos facit quos capit. cũ
finem querendi non inueniant. Tercio cõmittit fur-
tum nec ſimplex furtum imo cum ſacrilegio. et poteſt
dici furtum peculatus. id eſt furtum de re publica qđ
eſt grauius. et talis cõpatur Jude. vt dicit tex. in. c. qđ
ergo. xxiij. q. iiij. facit. xij. q. ij. c. i. Nõ. vi. q̃ intru-
ſus in beneficio nõ poteſt abſoluere etiã in foro pniali
quanq̃ eñ quilibet ſ̄ſoiter in ordinatione ſua recipiat
ptãtem ligandi et abſoluendi. illã tñ ptãtem recipit in
habitu nõ aũt in actu exquo nõ hz ſubditos ad hoc. c.
ois vtriuſq̃. de pe. et re. vide p Jo. an. in. c. cum ſatis
de offi. or. Nota. vij. in v̄. rez. q̃ cõfeſſio facta per
pcura. eligentium non pniudicat electo. nam papa no-
luit hic ſtare in pniudicium electi cõfeſſioni iſtius pcura
toris eligentium. vñ lz confiterent pluralitatẽ bñficioꝝ
electi. nihilominus papa mãdauit ſ̃ h inquiri Nõ
viij. q̃ etiã in cauſa ſpũali admittit̃ vſus poſitioni et q̃
põt fieri poſitio ſup pluralitate beneficioꝝ et hoc qr ta
lis pluralitas non ſemp eſt crimen cũ quãq̃ excuſetur
ex diſpenſatione bñficioꝝ. et circa hanc materiã poſiti
oni pſertim cũ querit̃ an teneatur qs rñdere poſitioni
criminoſe. inſtat hic Jnn. ſ̃ tu vide ad materiã tex. et
ho. glo. in. c. i. et. ij. de cõfeſ. li. vi. et in. c. ij. de teſti. co-
li. aliquid in cle. ſepe. de v̄. ſig. dixi ſatis in. c. pe. ſ̃ iu
ra. caliũ. Et de poſitione criminoſa an ſit rñdendũ
dixi plene in. c. ij. de confeſ. et ideo hic non replicabo.

Nõ. ix. q̃ cura aiaꝝ põt capi dupliciter. ẽ eñ q̃daz
cura fori pnialis et hec. ppꝛie dicit̃ cura. ad hoc quod
nota. glo. in cle. dudum. de ſepul. que nõ. dicit quem
habere curam aiaꝝ qñ aſtringitur ad dãdum ſacramẽ
ta ſub cura ſua poſitis. et illi coguntur ab eo recipere.
Quedam vero eſt cura fori cõtentioſi que verſatur cir-
ca exercitium iuriſdictionis ſpũalis. vt excõicando in-
terdicendo abſoluendo et ſimilia exercendo. et hec nõ
dicitur ita propꝛie cura animarum. tamen ſatis poteſt
dici cura cum omnia iſta ſint medicinalia ipis aiabus
vt in. c. cum medicinalis. de ſen. ex. li. vi. Et ex hoc
et ex tex. nota q̃ beneficium dicitur curatum ſiue habe
at curam fori pnialis ſiue fori contentioſi. vt probatur
hic. et in hoc tene menti iſtum tex. qui ad hoc ſolet al-
legari. Jtem nota ibi per ſedem aplicam diſpenſa-
tum q̃ non valet diſpenſatio ſup pluralitate beneficio
rum curatoꝝ vel dignitatem niſi fuerit facta per ſedem
aplicaz. et iudicio meo iſte eſt melioꝛ tex. qui poſſit al
legari in hac materia. nam. c. de multa. quod ſolet ad
hoc allegari licet faciat in argu. non tamen ita bñ pro
bat ſicut hic iſte tex. intelligit tamen hoſti. hic de diſpẽ
ſatione que fit ppter pꝛerogatiuam perſone. ſed ſi fie-
ret ppter neceſſitatem vel vtilitatem eccleſie tenuit q̃
non ſit adempta epis. Jſte tñ tex. multum ſtringit con

tra opi. ſuam. et ita hodie tenet curia romana. naz tex.
iſte loquitur indiſtincte cum excludat diſpenſatõnem
indiſtincte niſi oſtendat̃ facta p ſedem apoſtolicã. opi.
tamen hoſti. equioꝛ vt minus corrigatur ius antiquũ
qđ permittebat epis diſpenſationem. vt habetur in. c.
ſanctoꝝ. lxxi. di. vide tamen de hoc quod plenꝰ dixi
in. d. c. de multa. et i hoc tene menti iſtum tex. No-
ta vlterius ar. q̃ iudex delegatus datus i cauſa electio
nis vi̇̃or p cõſequentiam deputatus ad pꝛouidendũ ipſi
eccleſie de pꝛelato i caſu caſſationis. naz iſti delegati caſ
ſata electõne pꝛouiderunt eccleſie de archiepo vt patz in
§. pꝛoinde. in verbo pꝛouidiſtis. et ita aliq̃ quidam aſſeſſoꝛ
cõſuluit. ſ̃ abbas. et doc. cõiter ſequėtes. hoc dictum
reprehendunt dicentes q̃ hic iſti habebant ptãtem pꝛoui
dendi ex ſpãli cõmiſſione eis facta vt patet in antiqua
et illa ps fuit deciſa et cõtinebatur ſub illa dictione cõ.
qđ ſatis mihi placet. Nota qualiter fit litis cõteſ.
nam p petitionem i iure ppoſitam in iudicio et rñſpon
ſionem ad eam factam. et idem habetur in. c. vnico. ẽ.
de litis cõteſ. et ſoleo allegare vtrãq̃ litteram ad pꝛoban
dum q̃ illa verba non ſunt neceſſaria rñdeo ad libellũ
aio litem cõteſtandi. nam in dubio dz talis animus p̄
ſumi exquo rñdetur ad libellum niſi pteſtatio fiat i cõ
trarium. vt nõ. Jnno. in. c. cum. M. de cõſti. et nõbili
ter ſenſit Jo. an. hic ſuper glo. in v̄. in iure ppoſitam.
vbi glo. videtur requirere q̃ confiteatur aio cõteſtandi
litem. ſ̃ vt. s. dixi animus pſumit̃ ex rñſione. vt voluit
Jo. an. et vide quod plenius dixi in. d. c. vnico. et pro
h facit ethimologia vocabuli que ponitur i fi. glo. ẽal.

Nota q̃ etiã in ſpũalibus totus proceſſus corruit
obmiſſa litis cõteſ. quãtumcũq̃ detur in iudicio pꝛeſu
pñtia. hodie autem i iſtis ſpũalibus dic vt le. et nota.
in cle. diſpendioſam. de iudi. cõfeſſio tamen non pꝛeit
quia illa ad ſui validitatem non exigit telam iudicij ſ;
ſatis eſt q̃ habeat caloꝛez ipi iudicij. i. q̃ fiat i iudicio
vt nõ dicit Jnno. in. c. qualiter et qñ. el. ij. de accu. et
facit. c. i. ſ̃ accu. li. vi. hinc eſt q̃ vbi ex aliquo defectu
pceſſus ẽ nullus remanet tñ cõfeſſio ptium. vt ſingula
riter voluit Jnno. in. c. piſanis. de reſti. ſpo. et facit ibi
tex. ad idẽ tex. in cle. cõſtitutionem. in fi. ẽ. co. ti. Jta di
cendum quando proceſſus corruit ex defectu non con
teſtate lit. vt confeſſio nihilominus remaneat. No
ta ibi negare non poteſt quin perſonatus exiſtat q̃ ar
chidiaconus ſaltem eſt perſonatus ſeu dignitas quã-
tumcunq̃ non habeat curam animarum in foro contẽ
tioſo vel penitentiali et hoc probat iſte textus melius
quãm alius Et facit etiam optime iſte textus q̃ archi
diaconatus non poteſt tenere canonice cum alio be-
neficio curato licet non habeat curam animarum pro-
pꝛie vel impꝛopꝛie qđ puto indubitãter verum vbicũ
q̃ requireret reſidentiam per tex. c. ad hec. ẽ. de pꝛeben.
et vide qđ ibi dixi. et in. d. c. ſ̃ multa. vbi tetigi q̃ ſi nõ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

requireret reſidentiam nec haberet aliquod officium
ſed nudum nomen vt archidiaconatus ſeneñ. ſec⁹ dic
vt ibi Nõ ibi inualidam reputauimus ꝙ diſpenſa
tio ſurrepticia eſt ipo iure nulla. facit. c. i. et. ij. de fi. pſ.
li. vi. et. l. i. ff. de nata. reſti. et idem dicendum ĩ oĩbus
literis gratioſis. ſecus ĩ literis impetratis ad lites. ille
eñ non ſunt nulle ſʒ p exceptionẽ annullãde. ꝛ de his
vide qð dixi p ratione diuerſitatis in. c. ad audientiaʒ
d. ij. de reſcript. Nõ duos caſus in qbus licite qs
poſſet tenere duas eccleſias curatas ¶ Primus ſi vna
dependet ab alia puta ſi vna ẽ alteri vnita. ꝯcor. c. i. ꝭ
ne ſe. va. Idem qñ eſtʒ vnita bñficio ſimplici vt ẽ tex.
in. c. ſup eo. de pben. li. vi. Scðs caſus qñ vnã habe
ret quis ꝯmendatã et aliã in titulum. pðt ergo eccleſia
curata cõmodari etiã habenti aliã curatã in titulũ per
quẽ aũt poſſet fieri hec cõmenda ꝛ ad q̃ntum tꝑus vi
de hodie tex. nõ. quem tene menti in. c. nemo. ꝭ. eo. li.
vi. et ibi tractatur plene materia ꝯmẽde // Nõ ibi cũ
intentionis noſtre nõ fuerit ar. opti. ꝛ quaſi expreſſum
ꝙ ſi papa diſpẽſat cũ aliquo vt poſſit plura beneficia
curata ſimul retinere vel bñficia obtenta licite detinere
talis diſpenſatio nõ refertur ad plurima bñficia. quia
nõ ẽ de intentione pape vt hic habetur in litera. vñ cũ
diſpenſatio ſit ſtricti iuris vt in. c. ꝙ dilecto de ꝯſan. et
affi. ꝑſertim in pluralitate beneficiorũ vt in. c. quia in
tantum. de pben. et in. c. q̃uis. eo. ti. li. vi. puto ꝙ iſta
pluralitas verificetur in duobus bñficijs. dũtaxat vt ĩ
regula pluralis elocutio. de reg. iuris. li. vi. et in. l. vbi
numer⁹. ff. de teſti. Nota ꝑpe finem ibi nec intenti
onis noſtre fuit aliquid de nouo cõcedere ꝛ C. ar. op. et
quaſi exꝑſſum ꝙ ſi papa diſpenſat cum aliquo vt poſ
ſit plura beneficia incompaſſibilia ſimul retinere dʒ in
telligi de bñficijs alias canonice adeptis. ſolum enim
opatur hec diſpenſatio vt ei pluralitas nõ noceat. nõ
aũt ꝯceditur titulus de nouo. vnde non refert talis di
ſpenſatio ad beneficia minus canonice adepta niſi ali
ter fieret expreſſio magis ſpãlis. ad hoc vide ho. tex.
quẽ tene menti in. c. ſi gratioſe. in fi. de reſcrip. li. vi. fit
eñ in diſpenſatione iſta ſtrictiſſima interꝑtatio vt. s.
dixi. et p hoc refert hic Inno. fuiſſe ꝑnũciatum olim
cõtra argentinũ ꝑpoſitum cum quo fuerat diſpenſatũ
vt ꝑter obtenta poſſit recipe beneficium curatũ et licite
retinere. vt per hec verba non intelligatur diſpenſacio
facta circa obtenta vt illa poſſint ſimul retineri et obti
neri cum ꝑpoſitura. dʒ eñ illa dictio ꝑter. itelligi vt ſtet
excluſiue. qð dictum bene notabis. Et ex his inciden
ter tractat hic Inno. an iſta dictio ꝑter. regl'r excludat
vel includat. et tandem videtur concludere ꝙ regulari
ter ſtet excluſiue. quod dictum nota. ſed vide tu p Jo.
de lig. in cle. ij. de peni. et per pau. in cle. i. de ſumma
tri. et fi. catho. et per archi. in. c. ebrom. xiij. q. ij. et per
bar. in. l. i. ff. de pig. acti. et cõcluſio quaſi cõmunis q̃

mihi placet eſt hec ꝙ vbi iſta dictio ſequitur genus vl'
annectitur ei qð ꝯꝑhendebatur ſub ꝑmiſſis tunc ſtat
excluſiue. exemplum do tibi omnia bona mea ꝑter ta
lem libꝝ. vel lego tibi libros meos ꝑter decretũ. nam
ſi non excluderetur a ꝑmiſſis fruſtra poneretur cum id
cui annectitur ꝯꝑhenderetur ſub ꝑmiſſis. et verba de
bent itelligi vt aliqd opentur. vt in. c. ſi papa. de priui.
li. vi. et in. l. ſi qñ. C. de inoffi. teſta. ꝛ p hac cõcluſione
facit tex. in. l. nam qð liquide. ff. de penu. lega. ſi autẽ
adijcitur ei qð non ꝯꝑhendebat' ſub ꝑmiſſis tunc ſtat
incluſiue. nam ſi ſtaret excluſiue nihil oparetur ex quo
id cui annectitur non ꝯꝑhendebatur ſub ꝑmiſſis vt in
l. i. iuncta glo. ff. de pig. ac. exemplum lego tibi oĩa
aĩalia mea ꝑter decretuʒ. nã ſi hec dictio nũc nõ inclu
deret fruſtra fuiſſet appoſita cũ appellatione aĩalium et
nõ veniat decretum. ſʒ quid dicenduʒ in dubio vbi nõ
pðt clare apparere an illud includatur ſub ꝑmiſſis vel
non puto ꝙ in materia reſtringibili vel odioſa debeat
ſm ꝙ magis ꝯueniat materie vt ſic odia reſtringantur
ꝛ fauores amplient'. vt in regula odia. de re. iur. li. vi.
In materia vero indifferenti teneo cum Inn. vt ſtet ex
ceptiue quia hoc videtur importare ꝑpria ſignificatio
vocabuli. et in hoc caſu reſtringo Inn. ꝛ h nõ. Nõ
penl'. ibi cũ non reſtaret niſi ſnia ꝙ ceſſio litis pðt fieri
etiam in fine cauſe cum oĩbus exaiati. non reſtat niſi
ferre ſniam. Ultimo nota in fine vnã practicã cedẽ
di liti qñ cedens intendit etiaʒ renunciare cauſe ſeu iu
ri competenti vtputa cedo liti et cauſe vel cedo liti ꝛ iu
ri mihi competenti tempore ceſſionis vt in. l. poſtq̃ʒ li
ti. C. de pac. ſecus puto reſpectu iuris poſtea ſupueni
entis de nouo per. c. cũ inter p. ꝛ qð ibi nõ. ꝭ. ð renũ.
facit quod nõ. bar. in. l. qui rome. in. §. duo fratres. ff.
de v̄bo. obli. et in ꝑmiſſa practica verbum litis refert'
ad inſtantiã iudicialẽ. qꝛ ꝑpria inſtãtia iudicialis dicit'
lis. hinc ðꝛ ꝙ p ꝯteſtationem ꝑcuratoris efficit' dñs li
tis vt in. c. i. et. ij. ð ꝑcu. v̄bũ iuris. ſeu cauſe. refert' ad
ipaʒ cãm ſeu ad ius ꝯpetens ĩ cã vt h. Quid autem ſi
ſimpl'r qs cederet liti. dic ꝙ ĩ dubio verbũ litis ſtat lar
go modo ꝛ refertur ad inſtantiaʒ iudicialem ꝛ ad cau
ſam. vt probatur in dicto. c. poſtq̃ʒ liti. et in. c. cum pri
dem. de pac. volens ergo renunciare inſtancie iudici
ali dumtaxat ſit cautus vt non vtatur verbo litis per
s. dicta. et per. l. litis nomine. ff. de verbo. ſigni. ſi di
cat renuncio inſtantie vel renuncio liti reſeruãdo mihi
ius priſtinum in cauſa et an poſſit litigans ſuper bene
ficio cedere liti in manibus illius qui nõ poſſet recipe
re renunciationem beneficij. vide per do. de rota deciſ
cccxcvi. vbi concludunt ꝙ non. qð tene menti ne p vnã
viam ꝯcedatur qð p aliam viã ꝑhibet'. vt in regula cũ
quid vna via. de re. iuris. li. vi. et in. l. oĩo. ff. de ſpon.
Et per hoc dixi in. c. cum ꝑdem. de pac. ꝙ ꝑlat⁹ nõ pt
cedere liti mote ſup iuribus eccleſie ſi eſt ſup tali re q̃ʒ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſpe ſolus alienare non poſſz ne indirecte alienet qḋ di
recte facere non pt. qḋ nō. In glo. ij. in fi. hodie au
tem daſ ordo qualiter debeat ꝓcedi. nam p̄mo qs eli
gitur poſtea electio p̄ſentaſ electo vt aſſenſum p̄beat ꝛ
electus eps̄ poſt ꝯſenſum teneſ petere ꝯfirmatōem .i.
certum tp̄s alias p̄uaſ ipo facto omni iure ſibi queſito
p electionē. de quo dic vt hodie latius habetur in. c. q̄z
ſit .i. e. li. vi. et facit qḋ nō p Inno. in. c. dilectus el. ij
de p̄ben. In glo. iij. in fi. que decre. eſt hodie in vi.
p̄ma in ordine huius ti. In glo. in verbo furtū. nō
iſtā glo. et p̄mo diffiniendo latius poſt glo. ꝙ furtum
eſt cōtractio rei aliene fraudulose inuito dn̄o animo lu
crandi vt inſti. de obli. que ex deli. naſ. in. §. furtū. iun
cto. §. placuit. et in. l. i. ff. de fur. Et quatenus glo. hic
dicit ꝙ excuſatur quis contractans rem alienam ſi cre
debat dn̄m pmiſſurum, put etiā dicit tex. in. d. §. pla-
cuit nō intelligas hoc dictū ſimpliciter vt ſufficiat di
cere credebā dn̄m cōſentire. nam tex. vidꝫ in cōtrariū
in. l. q̄ vas. in. §. vetare. ff. de fur. vbi dꝫ ꝙ dn̄s in du-
bio p̄ſumitur vetare etiā ſi videat rem ſuam ab alio ca
pi ꝛ taceat. debent eſſe ergo coniecture veriſimiles ad
p̄ſumendā tacitam volūtatem dn̄i. vn̄ dicit doct. hic
ꝛ bene ꝙ ex cōiunctōe pſonaꝝ q̄litate facti ꝛ alijs cir-
cumſtātijs hic arbitrabitur bonus iudex vtꝝ. ſ. ſic aſ-
ſerenti ſit credenduꝫ. quinimo plus dico ꝙ etiam ſi ex
poſtfacto dn̄s rei diceret ꝙ de ꝯſenſu ſuo res fuit cap
ta ꝙ hoc ſolum non ſufficit ad excuſandum furē. alias
poſſet ſemp dn̄s eripe furem a manibus iudicis. qḋ
nō eſt dicendum. cum ex delicto qḋ cōmittiſ cōtra pri
uatum acquiritur ius agendi nedum ipi p̄uato ſed etiā
ꝛ reipublice. vt in. l. licitatio. §. qḋ illicite. ff. de publi.
ꝛ publice vtilitatis eſt vt crimina nō remaneāt impuni
ta. vt in. c. vt fame. de ſen. ex. et in. l. ita vulneratus. ff.
ad. l. acqui. oportet ergo ad hoc vt credatur etiaꝫ dn̄o
vt cōcurrant alique veriſimiles coniecture. et ita tandē
concludit bar. in. l. inter omnes. in. §. recte. ff. de fur.
Cōſulitur aūt recipienti rem alienā ſi vult euitare ſuſpi
tionem furti vt faciat p̄conizari ꝛ innitari rei inuentio
nem. vt pbatur in. l. falſus. in. §. qui alienum. ff. d̓ fur.

Et nota glo. in. c. quia fruſtra de vſu. ꝛ ſi quid expē
det iſte inuentor recupat a dn̄o. vt ibi nō. quinimo dic
nō. hoſti. hoc non eſſe iniquū dicere vt aliq̄d deſ inuē
tori vt inducaſ potius ad manifeſtandū quam celādū
ar. opti. in. l. iiij. in fi. ff. de ꝯdi. ob. tur. cau. Et nō h̄ di
ctum iure tn̄ apte nō ꝓbatur. loquitur eñ ille tex. qñ a
p̄ncipio qs conuenit cum domino vt aliquid accipiat
pro iudicando ſeruum fugitiuū. nam tunc valet conuē
tio vt ibi ſꝫ hoc forte ideo quia ſeruus fugitiu' nō erat
apud iſtum iudicatorem ſed quando res eſt apud euꝫ
differendo reſtōnem contractat rem alienā inuito dn̄o
et ſic eſt tunc cōmittere furtum Nota tn̄ et tene mē
ti dictū hoſti. in practica. Et in fi. glo. nō. fi. hui' glo.

ꝙ furtum ꝓprie nō cōmittitur detinendo bn̄ficium mi
nus canonice. quia furtum non cōmittitur in re imobi
li. vt in. §. qui autem. all'. in glo. et ideo dicit tex. furtū
quodammodo ꝛc. Et nota ex hoc iuncta glo. ꝙ dictio
quodāmodo. ē impropriatiua. dic tn̄ h̄ dictū ꝓcedere
reſpectu corpis bn̄ficij iurium ad illud ptinentiū. ſꝫ re
ſpectu fructuū quos pcepit maleſidei poſſeſſor cōmit
titur vere furtū vt nō. bar. in. l. ſequiſ. §. fructus. ff. de
vſuca. et Cy. in. l. ancille. C. de furtis. et quāq̄ꝫ aliqui
dixerunt hic ꝙ ex quo beneficiū vacat non pōt dici fur
tum ꝯmitti ad inſtar iacentis hereditatis cuius bona
ſi ſubripiantur non cauſaſ actio furti. cuſi eo tp̄e nō ſit
dn̄s. qḋ tn̄ mihi non placet. q꞉ longa ē dr̄ia inter vnū
ꝛ reliquū caſum. q꞉ bona beneficioꝝ nunq̄ꝫ vacant cū
xp̄s dicaſ eſſe dn̄s. vn̄ bona dicūtur patrimoniū iheſu
xp̄i vt in. c. cum ex eo .i. eo. li. vi. Preterea ipm̄ benefi
cium dꝛ poſſidere pticularia bona ipius vt nō. Inno.
in. c. in literis. de reſti. ſpo. ꝛ vide ad p̄miſſa quod nō.
glo. in. c. cauſa carpenſ .i. de v̓. ſig. ꝛ facit tex. iūcta gl.
xxij. q. iiij. in. c. quid ergo In glo. i verbo decepte
ibi non credo ꝙ perirent ꝛc. ſigna iſtam pticulam vſq̄ꝫ
ad finem ꝛ nunq̄ꝫ tradas obliuioni. nam ſepe numero
practicatur dictum glo. cū multi teneant beneficia mi-
nus canonice. Et poteſt dubitari nunquid valeant ge
ſta p iſtum p̄latum ꝛ reſpectu fori contentioſi ſeu reſpe
ctu tpalium dixi plene in. c. nihil. e. co. quo ad ſpiri-
tualia reſpectu fori pnialis habes glo. ſingularem h.
quam ſequūtur cōiter doct. vnde dicit Inn. ꝙ iſte aie
nō erāt decepte. q꞉ ex quo habebatur p p̄lato ꝛ tolera
batur a ſuperiore vere abſoluebantur ab illo. viij. q.
iiij. nōne. et ad tex. poteſt dici ꝙ aie decipiebanſ quātū
erat in iſto p̄lato. Item poſſet dici ꝙ ex quo notoriū
erat illum nō habere titulū canonicū in beneficio ꝙ ve
re decipiebantur aie quia non datur tunc tolerantia vt
in. c. apoſtolice .i. de cle. excō. mi. Poſſet tamen circa
dictum glo. dubitari. quid ſi aliquis eſſet intruſus ita
ꝙ nunq̄ꝫ habuiſſet ſuperioris auctoritatem. nunquid
geſta p iſtum in foro contentioſo valeant dic ꝙ non vt
plene dixi in dicto. c. nihil. ſed in foro anime poſſꝫ di
ci ꝙ ſic propter fidem ſacramenti. ex quo ſubditi crede
bant illum eſſe prelatum preſertim cum non ſit pecca
tum male intelligere ius poſitiuum vt nota. in. c. per tu
as .i. de ſymo. Et in hec multum errant mulieres et
ruſtici adeuntes ſepe preſbiteros nō habentes poteſta
tem abſoluendi. poteſt enim dici ꝙ ſaluentur propter
fidem ſacramenti dicit Io. an. hic quo ad temios gl.
tutum eſſe ꝙ ſi ante mortem hoc ſcirent iterum confi-
teantur ſr. coꝝ que le. et nota. in. d. c. oīs. ꝛ in. d. c. qḋ
autem .d̓ pe. et remiſſi. hoc dictum puto verum i his
qui nunquaꝫ habuerunt inſtitutionem a ſuperiore ſed
in his qui habuerunt et ex cauſa ſuperuenienti fue-
runt ipſo iure priuati. et non obſtante priuatōe iuris

tolerabantur non credo cõfeſſionem de neceſſitate irritandam. qꝛ vt dicunt Inno. et hoſti. rõne tollerantie vere iſte abſoluit per. d. c. nõne. In glo. in verbo ꝓ ꝯfeſſionem. ibi ideo non ꝓfuit hic ꝯcilio. dic clarius et melius ꝙ beneficia curata receperant. iſti aũt ꝯſiliũ generale. vnde quo ad illa valebat diſpenſatio epi. qꝛ nõdum erat adempta epis ptãs diſpenſandi. vt in dicto. c. ſanctoꝝ. ſed poſt ꝯcilium generale de quo in. c. de multa. recepit iſte archidiaconatum et ſic vacarũt priora beneficia ꝑ illud. c. d̃ multa. ideo nihil operatᷣ diſpenſatio facta ante ꝯciliũ. Alij etiam dicunt ꝙ iſta diſpenſatio epi non valuit. quia archidiaconatus ambienſis non erat iſtis ſubiectus. et vtraqꝫ ſolutio vera in ſe. In glo. in verbo electionis tpe. Quero ꝓ intellectu huius glo. quare papa mãdat caſſari electõnem in euentum ꝓbationis dumtaxat ꝙ iſte electõnis tpe detinebat illa plura curata. nam videtur ex hoc tex. innuere ꝙ ſi prius ante electõnem dimiſiſſet ꝙ valuiſſꝫ electio. Ho. dicit hic gl. ꝙ ideo tex. reſtrinxit ſe ad tempus electionis. quia ſi prius dimiſiſſet foret purgatus illud vitium. et ſic non deberet ſibi imputari p̄ſtinum peccatum quaſi deſierit eſſe quod fuit et per pniam incipit eſſe nouus homo. vt dicit tex. nota. in. c. verum. l di. ſecus dicit glo. ſi medio tpe dimiſiſſꝫ illa beneficia ⁊ videtᷣ glo. intelligere de tpe qd̃ eſt inter electõem et ꝯfirmationem. et in hac materia glo. multum intricate ꝓcedunt doct. et varie ſunt opi. nam verſatᷣ hic dubiũ non facile an ſcꝫ ꝓpter peccatũ p̄cedens impediatur qs promoueri ad dignitatem. naꝫ puto ꝙ in hoc verſetur fundamentum deciſionis huius tex. qꝛ ante iſtũ nõ habemus iure cautum quia detinens minus canonice plura beneficia curata non poſſꝫ eligi. nec iſte tex. inducit ius d̃ nouo. quia caſus p̄teritus non debet decidi ſm ius nouum vt le. et nota. in. c. fi. de ꝯſti. et per glo. in. c. licet canon. ⁊. eo. li. vi. vnde tene ꝙ illa detentio pluriũ beneficioꝝ ponderabatᷣ hic ad inferendũ electum fuiſſe tempore electionis in graui crimine ꝯſtitutum. et ſic non eſt ſpeciale in caſu huius. c. Idẽ enim eſſet in alio graui crimine vt probatur in. c. i. lxxxi. di. et in. c. fi. xxi. di. hodie vero magis ſpecifice ꝓuiſum ẽ ĩ terminis huius littere ꝑ extrauagãtem Io. xxij. que incipit execrabilis. in. §. quia vero. vbi eſt diſpoſitum ꝙ ſi quis habens beneficium curatum vel dignitatem perſonatum vel officium recipit ſcdm ꝯſimile et illico non dimiſerit primum verbo et facto in manibus ordinarij ꝙ eſt priuatus vtroqꝫ et efficitur inhabilis ad ſacros ordines et ad quecunqꝫ eccleſiaſtica beneficia. et verba illius. §. refert glo. in cle. ſi plures de p̄bẽ. vnde per illum tex. reputo iſtam concertationem glo. hodie ſuperfluam quo ad terminos litere. quia non prodeſt prima ex quo iam effectus eſt inhabilis nec credo aliũ citra papã cum iſto poſſe diſpenſare. cum tex. ille ſimpliciter reddat illum inhabilem et nullam mentionem faciat de diſpenſatione ad hoc. c. dilectus. ⁊. de temp. or. et quod dixi in. c. quiſquis. d. eo. Et per illum tex. dicto. §. dico eſſe ſopitam queſtionem cõpo. hic in eo ꝙ querebatur an iſte qui detinuit iniuſte plura beneficia poſſit eligi ſaltem ad inferiorem dignitatem. et ꝙ quidam dicebant ꝙ ſic. quia hoc ſolum cauetur de epiſcopo in quo requiritur maior perfectio ſed ipſe cõpo. tenuit contrarium. ſed vt dixi hodie in terminis litere iſte redditur inhabilis ad quecunqꝫ eccleſiaſtica beneficia ſed queſtio glo. poteſt procedere ⁊ eſſe vtilis quo ad alia crimina. nunquid ſcilicet crimino ſus tempore electionis vel antea poſſit eligi in prelatum maxime epiſcopum. Circa quã queſtionem varie ſunt opi. ita vt non appareat que ſit cõmunior. et plurimum intricate procedunt hic doc. ſed tu vide bonam glo. in. c. fi. xxv. di. ⁊ tex. nota. ibi qui dicit ꝙ promouendus debet eſſe ſine crimine non ſolum tempore electõnis ſed etiam poſtqꝫ fuerit effectus xp̄ianus. quia non poteſt de medio eccleſie malum auferre qui in ſimile delictũ corruit vt ibi. Et vide ibidem per archidi. qui videtur innuere poſt antiquos doct. ꝙ rigor illius tex. ſit hodie correctus per. c. fraternitatis. xxxiiij. di. Ego tamẽ breuiter ſic dicerem ꝙ aut tempore electõnis quis eſt in peccato veniali et non repellitur ab electione vel ꝓmotione. quia nemo poſſet promoueri cum nullus viuat ſine peccato. vt dicit tex. in dicto. c. i. lxxxi. di. facit tex. xxv. di. c. i. §. criminis. aut eſt in peccato mortali et perſeuerat in eo tempore electionis et tunc puto electionem nõ valere. moueor quia in tali peccato exiſtẽs nõ dꝫ celebrare. Eſt enim ſuſpenſus quo ad ſe. vt in. c. cotidie. de conſe. di. ij. et legitur et nota. in. c. fi. de coha. cleri. et muli. ergo non poteſt eligi in prelatum ſicut dicimus de excõmunicato minori excõmunicatione qui propter rationem predictam non poteſt eligi vt eſt tex. in. c. ſi celebrat. de cle. ex. mi. et tamen excõmunicatio minor que vt plurimum ꝯtrahitur per participium cum excõicato non ſemꝑ eſt mortale iuxta ea que dixi in. c. ſacris. quod me. cã ⁊ pro predicta ꝯcluſione facit dictũ. c. i. lxxxi. di. vbi habetur ſm apoſtolũ ꝙ debet eſſe ſine crimine promouendus. ⁊ crimen appellatur ibi peccatum mortale cum priuet vita eterna. vt in. §. alias ea demũ. xxv. di. Et facit etiaꝫ gl. i. c. florentinũ. alias incipit archidiaconum. lxxxv. di. que dicit ꝙ iuramentũ temerariũ repellit quem a ꝓmotione ſi ille non egit penitentiam quam glo. tene menti. aut ille non perſeuerat tpe electionis in peccato mortali. et tunc aut ꝯmiſit delictum manifeſte ⁊ notorie. ⁊ non valet electio niſi prius fuerit diſpenſatum. quia non põt taliter delinquens exercere ordinem ſine diſpenſatõe vt ꝓbatur in. c. fi. d̃ temp. or. puto tamen ꝙ in hoc ſufficiat diſpenſatio proprij epiſcopi. ad hoc quod nota.

archidy.in.d.c.ſi.et Jo.gloſator i.c.ſi quis deinceps
xxiij.q.vij.et glo.in.c.quiſquis.e.co. aut peccatū non
fuit notorium.et tunc aut eſt tale ꝙ impediat ordinis
executionem etiam poſt peractam penitentiam vt ho-
micidium ſimonia in ordine et ſimile.et tale delictum
impedit electionem vel ſaltem dat cauſam caſſandi vt
in.d.c.ſi.de temp.or.et quod le.et nō.in.c.ex tenore.
eo.ti.et vide ad hanc materiā quod nō.Inno.in.d.c.
ſi celebrat.aut nō eſt tale delictū et tunc puto ꝙ nō im
pediat electionem poſt penitentiam ar.in.d.c.floren-
tinum vt in.d.c.ſi.de temp.or.et facit.c.fidelior.l.di.
vbi patet ꝙ petrus fuit promotus in ſummū pontifi-
cem poſtꝗ negauit xp̄m.et hoc quia egit penitentiā. vñ
glo.ibi notabilis format queſtionem quis ſit preferen
dus in ꝓmotione an is qui nunꝗ peccauit an ille qui
peccauit et correctus ē cum xp̄s non elegerit ſanctum
Johānem qui nunꝗ deliquit ſed petrum qui cum ne
gauerat et correct⁹ fuit.et dic vt ibi et ſi diceres ex quo
petrus notorie grauiter deliquit quomodo potuit ꝓ-
moueri ad ſummū ap̄latum ꝯtra ea que.s.dicta ſunt.
So.dic ꝙ de eius correctōne ⁊ penitentia apertiſſime
cōſtitit.et idem fieret hodie de alijs ſi apertiſſime con
ſtaret de eoꝝ ꝯtritione.quia omnis conſtitutio huma
na ceſſat ceſſante eius cauſa.l.xi.di.in.§.his omnib⁹.
ſed nobis non eſt licitum iudicare de occultis.vt in.c.
vnico.vt eccle.benefi.non preſumitur ita vera peniten-
tia in alijs ſicut in petro.Item in eo ceſſabat om̄e ſcā
dalum propter claritatem vite et miraculorum concur
rentium In glo.in verbo in iure propoſitam ibi di-
cas ꝙ ſi libellus ⁊c̄.ſigna iſtam ꝑticulam vſqꝫ ad finē
et quatenus glo.dicit ꝙ per confeſſionem fit conteſta
tio cum ſit prius libelli oblatio.vide quod pleni⁹ dixi
i.l.c.vnico.de litis conteſta.et quatenus glo.dicit ꝙ
ſi reus confiteatur ante oblationem libelli non fit con
teſtatio nec fertur tunc ſententia diffinitiua.ideo hoc
dixit quia vbi non preceſſit petitio non poteſt dici cō
teſtatio vt hic in tex.et vide bonum tex.et eius practi-
cam in.l.ſi reus.ff.de procura.nam ſi vis euitare ſen-
tentiam diffamatoriam vade illico poſt citatōneꝫ ⁊ of
feras debitum.et dic vt plenius nota.in dicta.l.ſi re⁹.
non autem poteſt ſententia ferri.quia ſnia diffinitiua
non valet lit.non ꝯteſt.ꝟ.vt lit.non ꝯteſt.in rubro ⁊ ni
gro.ſed ſcḋꝫ glo.confeſſo fit ꝓceptum vt ſoluat ad cer
tum tempus.ſentit enim ꝙ hoc cāu non datur quadri
meſtre qḋ regulariter datur ꝯdemnatis in actōne pſo
nali vt in.c.quod ad conſultatōnem.de re iudi.et te-
nuit expreſſe ibi dominus cardi.⁊ eſt glo.ordi.in.l.ſi
debitori.ff.de iudi.et inſti.de ꝟ.obli.in.§.omnis.et
vtrobiqꝫ dicit dandum hoc caſu tempus.x.dieꝝ dum
taxat.Sed tu dic illas gl.procedere ex conſuetudine
nam de iure debet dari quadrimeſtre.vt in.l.iul.ff.de
confeſ.nota.bar.in dicta.l.ſi debitori. Et circa hūc

articulum vide quod plenius dixi in dicto.c.quod ad
conſultationem.et ad materiam huius glo.vide gl.i
l.vnica.C.de lit.ꝯteſta.que videtur huic concordare
⁊.ij.q.i.c.nos in quenꝗ.et quod nota.doct.in.c.ꝑ-
uenit.el.ij.de app.et Inno.in.c.ij.d in integrum reſti.
vbi tractatur d viribus iſtius precepti.an habeat vim
diffinitiue circa appellationem et alia. In glo.i ver
bo per ſedem apoſtolicam.in fi.nota.glo.⁊ idem nō.
ꝟ.in glo.magna ſed tu dic vt plenius dixi in.c.d mul
ta.ꝟ.de preben.et inter cetera dicit hoſti.hic nō.ver-
bum ꝙ diſpenſatus etiam per papam circa pluralita-
tem iſtorum beneficiorum ſine cauſa licet ſit tutus quo
ad eccleſiam militantem non tamen quo ad triumphā
tem.et ſic non valet diſpenſatio quo ad deum.ar.xiij
q.vij.c.illa.et facit quod nota.glo.in.c.non eſt.ꝟ.de
voto.quāꝗ.Inno.videt̄ur aliud ſentire in.c.cum ad
monaſterium.de ſta.regu.ſed primam opi.ſentit Jo.
an.poſt beatum tho.i.d.c.de multa.vbi dixi.⁊ habeo
hanc opi.pro indubitata quando fieret diſpenſatio vt
clericus propter vtilitatem priuatam obtineret plura
beneficia quorum alterum ibi ſufficeret ad honeſtateꝫ
viuendi.nam hoc caſu non ſolum alteratur humani iu
ris diſpoſitio.ſed etiam xp̄i patrimoniū iniuſte diſper
gitur.Cum ergo ipſe papa non poſſit ſine cauſa aliena
re bona eccleſie ſine graui peccato vt nota.archidi.i.c.
nō liceat.xij.q.ij.multo fortius non poteſt alteri dare
poteſtatem ipſum patrimonium male diſpergendi et ex
hoc conuincitur motiuum Inn.cum non ſolum viole
tur hic ius humanū ſed poti⁹ diuinū.vbi aūt ꝑ diſpen-
ſationē violaretur ius humanū tunc poſſet ꝓcedere cō
traria opi.ar.in.c.ꝓpoſuit.ꝟ.de ꝯceſ.ꝑben.nā de iure
poſitiuo tutū eſt ꝙ quis nō poſſit obtinere niſi vnum
curatum et ꝙ non poſſit per alium deſeruire.tutius ta
men eſt vt ceſſante cauſa quis abſtineat a tali diſpēſa-
tione obtinenda ne anime condemnentur.cum nō poſ
ſit quis pluribus officijs intendere vt in.c.ex nōnulli
et.c.ſi.de cleri.non reſi. In glo.in ꝟbo imitam ibi
nihil valet ſnia.hoc dictū intelligi i cauſis plenarijs.
nam i ſummarijs nō eſt neceſſaria lit.ꝯteſ.vt in cle.ſe-
pe.de ꝟ.ſig.et cape iſtam regulam et tene cam menti.
ꝙ omnis cauſa regulariter eſt plenaria.et ſic requirit
plenum ordinem iudiciarium.et hanc regulaꝫ firmat
glo.in.l.iudices.C.de iudi.ſequitur bar.in extrau.
ad reprimendam.in ꝟbo de plano.⁊ Jo.de ligna.in
d.cle.ſepe.ſed ego allego tex.qui hoc ſatis bene pro-
bat in.c.quā frequenter.in prin.ꝟ.vt li.non ꝯteſ.et ſi-
cit etiā ibi rubrum.Fallit hec regula principaliter in
duobus caſibus.primus vbicunqꝫ ſnia modicum ꝑiu
dicium affert.vt in auc̄.niſi breuiores.C.de ſen.ex pi.
reci.⁊.xi.q.i.in.c.ſi quis vt clerico.q tex.ſic debet intel
ligi.et.in.l.iij.ff.ad exhiben.et.l.theſaurus.eo.ti.ide
ſi affert magnum preiudicium dummodo ſit reparabile

per aliud remedium citra appellatõnem. facit. c. veniẽs
. ſ. de teſti. et plenius ꝓſequere hanc materiam vt nõ.
bar. et Jo. de lig. in locis ꝑall. In glo. in verbo ir
ritari. in fi. Nota bene hanc glo. que ad duo. ꝑmo in
eo ꝙ dicit poſſe agi ꝯtra electum ad caſſationẽ electio
nis per viam actõnis ⁊ exceptõnis. nam poteſt quis
per viam actõnis petere electõnem irritari ex defectu
forme vel ꝑſone vt hic in verbo tandem. poteſt etiã ꝓ
cedi ꝑ viam exceptõnis. cum. ſ. electus petit ꝯfirmatõꝫ
vel ꝯſecratõnem. vt in. c. ſup his. ſ. de accu. dicit etiam
ꝙ poteſt excipi licet non petat̃ ꝯfirmatio. quia electus
ſaltem habet vel habere debet intentõeꝫ petendi ꝯfir
matõnem. et tunc exceptõ eſt intentõis excluſio. vt nõ.
dicit Inno. in. c. cum dilecti. e. eo. et. e. tetigi. facit. c. i
. ſ. eo. li. vi. Secũdo nõ ex fi. glo. ꝙ idem eſt effectus
quocunqꝫ modo ꝓcedat̃. et ſic ꝙ in iſto caſu exceptio
ꝯtra electum habet vim actõnis. ⁊ ꝯcordat huic gl. in
c. ſup eo. e. eo. et vide quod ibi dixi. nam ꝓbata exce
ptõne ꝯtra electum caſſat̃ electio. vt in. d. c. ſup his. et
ſic habes effectum ꝯſecutiuum. et forte hoc ꝓcedit pro
pter periculum animaꝝ. regulariter autẽ exceptõ habꝫ
vim expulſiuam non ꝯſecutiuaꝫ. vt in. c. ij. in fi. de or.
ꝯgni. hinc dicit̃ ꝙ exceptio eſt actõnis excluſio. vt i. l.
i. ff. de excep. In glo. in verbo decidenda veritate
ibi ius nouũ. dicit hoſti. ꝙ etiam iura antiqua hoc vo
lunt. e. eo. c. cum dilecti. et de deſpon. impu. atteſtatõ
nes in fi. ſed hodie dic vt habet̃ in. c. i. de iura. calum.
li. vi. vbi patet ꝙ etiam in ſpũalibus poteſt exigi ho
die iuramentũ calumnie. In ea. glo. ibi ſed quo iu
re hoc faciant non vidi. Hoſti. dicit ꝙ videre potuit. c.
in pertractandis. de iure calum. et in. l. fi. C. de ꝓcu. et
l. ſeruos. de teſti. vbi patet ꝙ cum ꝓcurator eſt vilis et
dñs illuſtrior poteſt dñs ꝯpelli vt ipſe rñdeat. ⁊ facit ho
die tex. in. c. pñtium. ſ. de teſti. li. vi. vbi prelatus ꝑſtat
in animã ſuam ⁊ illoꝝ de caplo hoc iuramentum d̃ ve
ritate dicenda. Sindic⁹ aũt ibi interrogat̃ ſine iuramẽ
to. et vide ad materiam qđ dixi in. c. i ꝑtractãdis. ꝑal
le. In ea. glo. ibi niſi id feciſſet de mandato capli.
⁊c. Nota glo. ꝙ ꝯfeſſio ſolius prelati non nocet eccie
niſi haberet a capitulo mandatum litigandi. Et pro h̃
optime facit tex. quem glo. allegat. in. d. c. preſentium
et vide ibi ho. glo. et tene illam menti. et glo. in. ca. de
ꝯſtantinopolitana. xxij. di. et idem nõ. gl. in. c. fi. de ꝓ
ſcrip. vbi formaui punctaliter iſtam queſtionẽ. et vide
quod ibi dixi. et intellige ꝑdicta qñ prelatus habꝫ ca
pitulum. Si eñ eſt ſolus puta quia eccleſia nõ eſt col
legiata vel de facto non habet canonicos vel mõachos
tunc confeſſio ſolius prelati per viam ꝯtentioſe iuriſdi
ctõnis emiſſa ꝑiudicat eccleſie. vt ꝓbatur in. c. dilectus
de capel. mo. facit quod nõ. glo. in. c. potuit de loca. et
in cle. vt hi qui de eta. ⁊ quali. In quibus iuribus
concludunt nõ. gl. ꝙ tantam poteſtatem hꝫ ſolus pre
latus quando eſt ſolus quantam habet prelatus cum
ſuo caplo. Ad idem facit qđ nõ. glo. in cle. i. de re. ec
cle. non alie. que nõ. ſecus dic in ꝯfeſſione emiſſa per
viam voluntarie iuriſdictõnis. vt quia ſponte vadit ad
iudicium et ꝯfitetur in preiudicium eccie de quo ꝑ bar.
in. l. certum. ff. de ꝯfeſ. vbi vide. In glo. in verbo de
ꝯſue. ibi de iure ꝯmuni videt̃ ꝙ hec ꝑtineant ad archi
diaconum. ergo glo. male loquit̃. ⁊ in ꝯtrarium eſt tex.
in. c. archidiaconus. ſ. de offi. or. vbi ſcđm ꝯmunẽ itel
lectum ꝓbatur ꝙ archidiaconus non poteſt de iure ex
cõmunicari. que aũt de iure ꝯmuni ꝑtineant ad archi
diaconum vide ꝑ Jo. an. in. c. ad hec in. §. in quadam
de offi. archi. vbi dicit ꝙ ſolum fundat intentõnem ſuã
ſuper illis duobus ꝯtentis in. d. §. in alijs vero ſuccũ
bet niſi ꝓbet ius ſpãle ⁊ tene menti hoc dictum. nã licꝫ
multa numerent̃ in ti. de offi. archi. illa tñ attribuũtur
ſcđm varias locoꝝ ꝯſuetudines. nam multa numeran
tur ibi ꝯpetentia alijs dignitatibus de iure ꝯmuni

In glo. in verbo vtrãqꝫ nõ. iſtam glo. ſingulariter.
eſt eñ menti ꝯmendanda. ⁊ ꝑmo in eo ꝙ ponit mul
tas ſignificatõnes huius verbi titulus. et vide etiaꝫ qđ
nõ. ſ. de offi. archipſ. in. c. fi. Et nota ex hac ꝑte ꝙ habi
to reſpectu ad morem antiquum clerici poſſunt deno
minari ꝑ titulos eccleſiaꝝ ſicut cardinales. nam ille ec
cleſie eis aſſignate dant̃ in titulũ alijs clericis inferio
ribus. verũtamen ꝓpter prerogatiuam dignitatis. vel
officij coꝝ fuit ab olim ꝯceſſum vt ipſi cardinales ha
berent iuriſdictõnem epalem in titulis coꝝ. vt i. c. is q
. ſ. de ma. ⁊ obe. et ibi dixi. et vide qualiter debeant de
nominari cardinales in. c. ij. de cle. non. reſi. vbi plene
tetigi in lec. Secũdo nõ ex hac glo. ꝙ quilibet cle
ricus poteſt dici maritus eccleſie ſue et ſic ꝯtrahit̃ ma
trimonium ſpũale inter clericum et eccleſiã inferiorem
et pro hoc allego ho. tex. in. c. ſicut in vna. xxj. q. ij.
dic tamen ꝙ ſtricte ſolus epiſcopus dicit̃ ꝯtrahere hoc
mr̃imoniũ cum eccleſia vt in. c. ij. de tranſla. ꝑla. dixi
p⁹ Jo. an. in. c. clici. de vi. et ho. cle. large vero dicũt̃
ꝯtrahere hoc matrimoniũ abbates et alij prelati habẽ
tes generalem iuriſdictionem in loco. vt in. c. ne ꝑ de
fectu. ⁊ in. c. quia ꝓpter. e. eo. et ibi per glo. largiſſime
vero quilibet clericus inferior dicitur h̃ matrimoniũ
ꝯtrahere cum eccleſia ſua. vt in. d. c. ſicut in vna. qđ ſic
debet intelligi. Tercia nõ ex hac glo. ꝙ de iure cõi
etiam beneficia ſimplicia nõ poſſunt acumulari in eadẽ
ꝑſona ſed valet conſuetudo in cõtrarium. et hodie ino
leuit hec cõſuetudo quaſi ꝑ totum orbem et pro ea vi
de tex. iuncta glo. in. c. gratia. de reſcrip. li. vi. et i cle.
gratie eo. ti. ꝑ Inn. i. c. cum iam dudum. ſ. de preben.

Ulterius nota ex hac glo. ꝙ epi poſſunt etiam ho
die diſpenſare circa pluralitatem bñficioꝝ ſimplicium

ſed tu limita hoc dictum. put diſpſin. d. c. cū iam dudū et in. c. liſſas. de pceſſ. pben. et pleniſſime in repetitōne. §. qui vero. in. c. extirpande. ij. de pben. In glo. pe. ibi ſine peccato mortali. nō ſingularit' in iſta glo. q̄ pec cat mortaliter tenens plura beneficia etiam ſimplicia quoꝝ alteꝝ per ſe ſibi ſufficit. hanc glo. limitarē vt pec cat q̄n quis ſibi lucrifaceret fructus ita q̄ ad vtilita tem priuatam ⁊ ad augendum patrimoniū vult illoꝝ. nam ad iſtum effectum non puto hodie valere ꝯſuetu dinem in ꝯtrarium. quia conſuetudo ꝯtra ius nō valet niſi ſit rōnabilis. vt in. c. fi. de ꝯſue. ſ; hec ꝯſuetudo eſt ꝯtra ōnem rōnem. vt in. c. cū nulli. et quod ibi nō. ij. de preb. et ꝯtra officium pietatis. xvi. q. i. in. c. fi. et. x. q. ij. in. c. epō. facit. c. quid ergo. xxiij. q. iij. et. i. q. ij. pa ſtor. et. c. clericos. vn̄ ſiura que videntur innuere ſ hoc va lere ꝯſuetudinem ſeu vt verius dicam glo. ⁊ doc. aucto ritates intelligo q̄n ꝯſuetudo diſponit ſolum circa po tentiam retinendi plura beneficia ſimplicia. ſecus ſi di ſponeret vt. p libito voluntatis poſſit iſte beneficiatus de fructibus illoꝝ diſponere. et tenemento hoc dictum vt. s. dixi. et puto q̄ nec diſpenſatio pape valeret quo ad deum ſine cauſa legitima facta. q2 ſicut ipſe papa nō pt ſine peccato alienare bona eccleſie ſine iuſta cā vt nō. archi. in. d. c. non liceat. xij. q. ij. ita nec aliis da re poteſtatem multe diſpenſandi. ar. in. c. nuper. ij. de do. poſt diuor. reſti. Extra glo. quero quid ſi. pbatōes recepte ꝯtra electum dicūt contra eum nō ꝯcludunt an debeat fieri. p eo an contra interpretatio. Sō. dicit Inn. q̄ pro eo. vnde ſi teſtes deponunt electū ſub annuo cēn ſu conceſſiſſe beneficiū deb; intelligi q̄ recepit pecuniā p temporalibus. non aūt. p ſpiritualibus. nam tempora lia poſſunt ꝯcedi ſub annuo cenſu ſed ſpūalia nō. ij. ne pla. vices ſuas. quaſi per totū. dicta vero teſtium poſſūt verificari tam in ſpūalibus q̄ʒ in temporalibus. ergo vt fiat benigna interpretatio debet intelligi in caſu licito. Item ſi teſtes dicerent electum iraſcibilem debet in telligi zelo iuſticie. et idem dicendum in ſimilibus. ⁊ h̄ dicit Inno. verum q̄n proceditur p viam exceptōnis ſecus ſcḋm eum ſi per viam accuſatōnis cum in ea im mineat vtriq; parti ſupplicium. nam et accuſator nō. p bans punietur pena talionis. et ideo nō debet ita be nigne fieri interpretatio pro eo in preiudicium accuſa toris. Item in accuſatione proſequitur quis quando q̄ iniuriam ſuam vel ſuorum. et nō hanc mirabilē dif ferentiam quam alibi non legi. Sed do. an. dicit h̄ di ctum ſibi non placere. quia et in via accuſatōnis debēt probatōnes concludere neceſſario vt in. c. in preſentia et quod ibi nō. d. pbu. Ego allego notabile dictū bar. in. l. ij. ff. de duo. re. vbi nō. dicit. q̄ ſi accuſat quis q̄ cognouerit bertam per violentiam et deinde ſit articu lus q̄ cognouit bertam violenter et ita teſtes. pbant q̄

q2 hac probatōne non poteſt accuſatus puniri q2 iſtud aduerbium violenter habet duplicem ſignificatōnem quēadmodum omnia nomina verbalia que poſſūt in telligi actiue et paſſiue. vnde premiſſa. pbatio poteſt intel ligi q̄ iſte cognouit bertā violenter. i. q̄ ipſe intulit vio lentiam berte. Poteſt ſcḋo intelligi paſſiue. ſ; q̄ ſibi fuit illata violentia vt cognoſceret bertam. et hoc caſu probatio non ꝯcludit ad effectum pene inferende ſm titulum accuſatōnis. cum ergo probatio non ꝯcludat intentum accuſatōnis non debet inde puniri accuſat'. ad idem allego Cy. in. l. ij. C. de pbat. dicit q̄ ſi ac cuſant titium de pcuſſione cum ſanguinis effuſione ⁊ mūn probo pcuſſionē ſed teſtes nihil dicunt de ſan guinis effuſione debet ſcḋm eum abſolui accuſatus q̄ non eſt probata illa pcuſſio qualificata que fuit deduc ta in accuſatōne. nam forte fuit iſta alia pcuſſio ſine effuſione ſanguinis. hanc tamen queſtionem videip le nius examinatam per bar. in. l. de vnū deſſe. ff. de adul ter. Tercio facit quod nō. idem bar. in. l. non ſolū §. ſi vt. pbari. ff. de no. op. nun. vbi nō. dicit q̄ ſi ciuil'r debet excludi accuſatio q̄ʒ ciuilis actio. vnde ꝯcludit q̄ ſi accuſatore. pbante intentōnem ſuam reus p ſuam probatōnem illam obnubilat ſeu dubiam reddit cū; ipſe accuſatus abſolui vt crimina non preſumant. ſ; po ne exem plum ſtatuto cauetur q̄ nobilis non poſſit in trare palatium dominoꝝ ſub certa pena niſi tempore concilij generalis. accuſatur titius nobilis ⁊. pbatur q̄ de menſe maij intrauit palatium dominoꝝ. accuſatus vero probat q̄ illo menſe fuit congregatū concilium ge nerale. et ſic potuit eſſe q̄ intrauit palatium die ꝯcilij et ſic probatio accuſatoris redditur dubia. et per ꝯſe quens debet abſolui accuſatus. ſecus autem dicit ſe in ciuilibus. quia q̄ quo quis probat intentionem ſuā debet obtinere licet probatio rei habeat aliquantulum obfruſtrare. ſatis enim eſt q̄ eam non confundit. ⁊ hoc vltimum videtur probari in. ca. in preſentia. ſ; ſalſa. vbi dixi. ergo videtur concludendo ꝯtra epī. Inno. q̄ in accuſatione debet fieri benigna interpretatio et que. p batio actoris eſt nimis generalis. et in vno iudicium poteſt vitare delictum. et facit q̄ ipſe bar. nō. in. l. ſ; q̄ſ intentōne. ff. de iudi. et quod dixi in. c. cum ad ſedem de reſti. ſpo. tene tamen ſemper dictum Inno. propter ipſius auctoritatem. Secundo queritur pone q̄ pa pa cōceſſit epiſcopo vt poſſit diſpenſare cum aliquib' clericis ſup pluralitate bñficioꝝ curatoꝝ nūquid poſſit epiſcopus indifferenter cum illis clericis diſpenſare. Compo. dicit q̄ non ſed oportet ſm eum q̄ illi clerici ſint notabiles vel litterate perſone. quia reſcriptum ge neraliter paſſum debet reduci ad terminos iuris com munis vt in. c. cauſam que. de reſcrip. de iure aūt, com ni indifferenter non debet cum omnibus diſpenſare.

niſi cum predictis vt in.c.de multa.in fi. de preben.
Refert ipſe quoſdam ꝯtrarium tenere.quia beneficiuꝫ
principis eſt latiſſime interpretandum.vt in.c.olim.d
v.ſig.et in.l.beneficium.ff.de ꝯſti.princi.Ego puto ꝙ
virtute dicte gratie non poſſit eps diſpenſare niſi i cau
ſa rōnabili.hoc eñ importat verbum diſpēſare.vt nō.
glo.i.q.vij.in.§.niſi rigor.hinc dicit Inn.in.c.cū ad
monaſterium.de ſtatu regu.ꝙ in caſibus in quib' epi
ſcopis permittitur diſpenſatio.diſpenſatō facta ſine ra
tionabili cauſa eſt nulla vel ſaltem venit irritanda ⁊ ip
ſe eps puniendus.nam vbi non ſubeſt cauſa ratōnabil'
nō dicit illa diſpenſatio ſ; diſſipatio. vt nō.in.d.c.de
multa.Et ſic ꝯclude ꝙ qualiſcunqꝫ ſubſit cauſa diſpē
ſandi dūmodo ſit ſufficiens poterit eps virtute dicte in
dulgentie diſpenſare. // Ultimo hic queritur nunqd
petens ſibi ꝓuideri de beneficio virtute mandati apo
ſtolici teneatur libellum offerre ſi in iudicio litigat con
tra aduerſarium Inno.nōbiliter dicit ꝙ non ſed ſuffi
cit reſcriptum offerre ꝓ libello.quaſi in reſcripto ꝯtine
atur tota intentio ſpius accuſatoris.facit in arg.c.ij.de
dilañ.dicit tamen vtile eſſe vt detur aliqualis libelli pe
titio.et nota ꝑmum dictum Inno.ad materiam vide
quod habet in cle.diſpendioſam.de iudi.iuncta glo.
cle.ſepe.de verbo.ſig.per que iura ꝑt dici ſufficere.ꝙ
in actis faciat deſcribi.Ego talis peto mihi ꝓuideri ꝑ
ut in tali reſcripto apoſtolico ꝯtinetur quod vobis pro
duco.

In geneſi Irrita eſt electio quā col
latio nō pceſſit vel que fcā
non eſt a maiori parte capituli vel que nō fu
it ꝯmunis.hoc dicit. Et ſunt due partes.prima ponit
tres caſſatōnis cauſas.ſcđa caſſat ibi nos.ꝑma cauſa
vſqꝫ ibi nec plene.ſcđa vſqꝫ ibi.nec etiam.⁊ abinde ter
cia. Nota ꝑmo ibi maior.ꝙ ad validitatem electō
nis requiruntur iſta duo copulatiue.non ergo ſufficit
ſanior pars niſi etiam ſit maior.vnde papa eo ipſe ꝙ ꝑ
pendit electionem iſtam non fuiſſe factam a maiori ꝑ
te reſpectu numeri noluit diſcutere de ſanioritate.qꝛ il
la per ſe non ſuffeciſſet et ꝯcordat tex.in.c.eccleſia.e.
eo.quod eſt contra Inno.in.c.ſcriptum.et in.c.quia
propter.e.eo.nec ſufficit maior pars ſine ſanioritate.
vt ꝓbatur in.c.eccleſia.ij.eo.et ibi de hoc aliquid dicetur
Conſiſtit autem maior pars in numero.ſanior vero cō
ſiſtit in zelo.et zelus in tribus ſcꝫ idoneitate electi ⁊ eli
gentium.in auctoritate que conſideratur reſpectu digni
tatis ordinis et in tempe inſtitutionis et in ſpūali intē
tione et hec ꝓbant in.c.dudum.el.i.e.eo.et.ij.eo.eccia
vbi de hoc Nota ſecundo ex iſto tex.iuncto.c.quia
propter.e.eo.ꝙ indiffinita oratio equipollet vniuerſa
li.nam.c.quia propter.indiffinite dicit ꝙ is eligatur
in quem conſenſerint omnes vel maior et ſanior pars
capituli.Iſte vero tex.referendo mentem illius ꝯſtitu
tionis dicit ꝙ requiritur maior pars totius capituli.et
ſic tantum eſt dicere indiffinite maior pars.quantum
vniuerſaliter maior pars totius capituli.et de hoc an
et quādo indiffinita equipolleat vniuerſali in iure vide
bonam glo.et tene menti in.c.vt circa.eo.ti.li.vi.
Nota tercio ibi nec plene.ꝙ collatio numeri ⁊ zeli
et meriti debet eſſe plena.non eñ ſm Inno.ſufficit ꝑ
functoria collatō vel ſemiplena ſtudioſe facta.qualiter
autem ſit fienda hec collatio.Inno.hic multum iſtat
Sed ꝯclude breuiter poſt eum.ꝙ aut nullum dubiuꝫ
oritur publicato ſcrutinio.et ſufficit collatio generalis
puta vt dicatur tot numero ꝯſenſerunt in ſemproniū
tot in gayum Item eligentes ſempronium ſunt digni
ores reſpectu dignitatis et meriti et inſtitutione.quia
ſunt antiquiores canonici.Item ſempronius eſt ma
gis idoneus reſpectu ſcientie etatis.et ſic de ſingulis.
vnde ſatis eſt facere iſtam collationem generalem exq̄
appareat maiorem et ſaniorem ꝑtem ꝯſenſiſſe in eligen
dum.Et vide de hac collatōne qd nō ſpe.eo.ti.§.i.
Si aūte aliquod dubium oritur puta quia dicitur ali
quos eſſe ſuſpenſos vel excōicatos.et ſic non debere ī
numero computari.vel ꝙ aliquis erat abſens.vnde
erat vocandus vel quid ſimile tunc debet fieri collatio
magis ſtricta.Nam debet haberi tractatus ⁊ diſcuſ
ſio ſuper dubio exorto.non autem neceſſario recipiun
tur probatōnes ꝑ capitulum.nec eſt ferenda ſententia.
quia capitulum non debet eſſe iudex in cauſa propria
Et nota hoc verbum exquo habes ꝙ ſi aliquod dubi
um oritur inter maiorem parteꝫ capituli et aliquos ſin
gulariter de capitulo.non poteſt capitulum eſſe iudex
C.ne quis in ſua cauſa ius ſibi dicat.l.vnica.Nec pu
to valere conſtitutōem capituli in ꝯtrarium.ꝑ.l.penl.
ff.de arbi.vbi dicit ꝙ etiam ex conſenſu aduerſarij nō
poteſt quis eſſe arbiter vel iudex in facto ꝓprio.et hoc
procedit etiam ſi capitulum haberet alias iuriſdictio
nem in ſingulos.ſicut habet quandoqꝫ ex conſuetudi
ne.vt in.c.irrefragabili.§.exceſſus d offi.ordi.ꝓcedit
eñ illa ꝯſuetudo quatenus capitulum iudicat ſingu
los.non tamen in facto proprio.et ita intellige Inno.
hic qui dubie loquitur.vide etiam Inno.in.c.cū no
bis.e.eo.vbi dixit capitulum non habere iuriſdictio
nem in ſingulos vt poſſit in eos aiaduertere ſi vocati
nolunt ad capitulum venire.idem dixit in.c.i.de ma.⁊
obe.reſpectu antiquioris canonici qui ex conſuetudie
habet poteſtatem congregandi capitulum.et hec nota
quia faciunt ad multa.Fiet ergo iſta diſcuſſio ꝑ caplm
quo ad informandum animum capituli ⁊ vt ſubſequa
tur canonica electio.non autem vt ſententia feratur per
capitulum.vide in ſimili quod nō.Inno.in.c.venera
bili.ij.de cenſi.et facit.c.cū perſone.de priuile.li.vi.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Nota quarto ex tex. tria que ſunt de ſubſtātiali for
ma electōis. primum eſt q electio fiat a maiori et ſa
niori parte capituli. ſcōm vt precedat plena collatio. et
dicit hic ↄpo. q collatio ſolum exigitur in forma ſcru-
tinij. nō aūt in forma compromiſſi licʒ ſit vtile vt etiā
tunc fiat collatio per compromiſſarios. quod mihi ſa
tis placet. qꝛ. c. quia propter. in forma ſcrutinij exigit
collatōnem. et vide quod ibi dixi. Tertium eſt vt
ſubſequat̄ poſt publicatōnem ſcrutinij ꝛ collatōnem
ↄmunis electio non eñ ſufficit ſingularis. i. q quilibʒ
dicat. eligo talem ꝛc. ſed oportet q ſequat̄ ↄmunis et
vnica. ꝛ hodie habetur forma in. c. licet. ꝫ. eo. li. vi. ꝛ. c.
cum abſno. de re iudi. eo. li. vtputa q vnus nomie ca
pituli eligat per verba ſingularis numeri. vt in iuribuſ
ꝑcall. Nota ibi ne vel idem repeti q iura deteſtāt
ſuꝑfluitatem. facit. c. ſicut. de ꝓba. nō eñ ē vtendū ſuꝑ
fluis remedijs vt dicit tex. in. l. hec ſtipulatio. §. diuuſ
ff. vt le. no. ca. Nota l. ꝓo. ibi tot eſſent electōes
ꝛc. q ad multiplicatōnem cauſe ſequit̄ multiplicatio
effectus cauſati. ꝛ ſenſus litere eſt q publicato ſcruti
nio in quo ſinguli ↄſenſerunt non debet de nouo qui-
libet per ſe eligere. quia aut idem repeteretur aut ſeq̄re
tur q tot eſſent electōes quot numero eligentes. Et
ex h̄ dicit Jo. an. q poſſet ſuſtineri ſi in ſcrutinio qui
libet ex electoribus dicat eligo ꝑ ꝑ tex. ibi ne vel idem
repeti. loquit̄ eñ de electōe ſingularium. ergo vt di-
catur repetitio oportet dicere vt in ſcrutinio dixerunt.
ꝫ hoſti. aliter intelligit. dixit eñ q ſi electio ſingularis
diceretur nominatio et nō electio ſequeretur q idem
repeteret̄ ſi vero dicatur q ſit electio ſequeret̄ abſurdū
q tot eſſent electōes ꝛc. quia quemadmodū ꝑmus
faceret electōnem ita et ſecundus ꝛc. Et iſte intellectus
mihi placet. vt dixi in. c. quia ꝑpter. e. eo. vnde laudo
illā practicā vt in ſcrutinio quis dicat eligo. ſed debet
poſtea ſubſequi ↄmunis electio. vt hic et in. d. c. quia
ꝑpter. tamen ſi electores parum ignari. i. iuris conſcij
dicerent eligo. non per hoc puto ſcrutiniū viciari per
hoc dictum Jo. an. q eſt menti tenendū. et quia v̄ba
late debent intelligi vt res poti⁹ valeat q̄ʒ pereat. vt in
c. abbate. d̄ v̄. ſig. Nota vicerius q ex terminis natur
alibus vel dyaleticis poteſt inferri ad d̄ciſionem cau-
ſarum. ſicut hic fecit papa. p ro h̄ facit gl. nō. i. di. ↄſue-
tudo. que dicit q deficiēte lege poteſt allegari ratio na
turalis. et pro hoc facit. l. ſcire. in. §. ſufficit. ff. d̄ excu.
tu. Ad idem. c. ij. requiris. in fi. de app. ꝛ mēs lr̄e eſt
q ſicut ex ſingularibus ꝑpoſicōib⁹ lʒ veris nō apparet
ꝑpoſicō vniuerſalis niſi exprimatur per ſignum vniuer
ſale. exemplum ſi dico titius currit ꝛc. ñ apparet q enū
erando omnes homines mundi currāt niſi h̄ exprimat̄
per aliquod ſignum vniuerſale. et pōdera quia tex. dic̄
non apparet. non eñ dicit non ſequitur. quia bene ſeq̄
retur enumerando omnes homines mundi. ita in ele-
ctione licet quilibet ſingulariter dicat eligo talem niſi
ſubſequatur electio ↄmunis nomine capituli non appa
ret electio capitularis et ↄmunis. et idō vt appareat cō
munis fuit ſtatutum vt preſtitis ſingularibus ↄſenſib⁹
in ſcrutinio ſubſequatur ↄmunis electio modo predi-
cto. hoc tñ conſiſtit magis in ſubtilitate q̄ʒ in veritate.
vnde Inno. reddit aliam rōnem dicens hoc fuiſſe ſta
tutum quia ſi ſufficerent ſingulares conſenſus quilibʒ
publicato ſcrutinio preſumperet̄ ad eligendum vt red
deret ſe gratum electo. et ſic ſepe pretermitteretur col-
latio et eligeret̄ malus. Hoſti. tñ reddit aliam ratōem
dicens q cum ſpūſſanctus deſcendit ſuper congrega-
tos in vnum ꝛ ↄmunitas pareat vnitatem. ſingularita̅ſ
vero diuiſionem. debet eſſe electio potius ↄmunis q̄ʒ
ſingularis. cum debeat fieri inuocata ſpūſſancti gratia
vt in. c. ſacroſancta. e. eo. he rōnes ſunt omnes ꝓbabi
les. vnde ꝑma ratio tex. plus m hi placet. Et ſcias ſm
Inno. et bene q hec electio cōmunis non requirit̄ niſi
vbi ſeruanda eſt forma. c. quia propter. nā in alijs ſuf-
ficiunt ſingulares conſenſus per capitulum in capitu-
lo preſtiti. quod nō. et idem voluit glo. in. d. c. licet. ꝫ
eo. li. vi. Et nota ex dicto Inn. q ad hoc vt valeat ac⁹
gerendus nomine capituli oportet q expliceatur colle
gialiter et in ipſo collegio. Ad idem glo. nō. in. l. ſicut
ff. quod cuiuſqʒ vniuer. que ſingulariter dicit q lʒ om
nes homines huius ciuitatis etiam clenato repulo al
quod inſultum fecerunt ſeu rumorem nō propter hoc
dici poteſt q ciuitas hoc fecit ſed ſinguli de ciuitate ad
hoc eñ vt tribuatur ciuitati oportet q prius in ↄſilio
legitime congregato h̄ fuerit obtentum quod nō. ꝛ fa
cit qd̄ nō. cal. in. c. cum omnes. de ↄſti. et Jo. an. in. c.
i. de re. ecc. non alie. in nouella. licet aliud et male ibi
ſenſerit in glo. ſua. Nota ibi in canonicatus poſſeſ
ſione. q ſola poſſeſſio canonicatus tribuit facultatem
dandi vocem in capitulo. licet aliter non appareat de
proprietate iuris canonicalis. vnde exiſtens in poſſeſ
ſione canonicatus debet admitti ad tractatus capitu-
lares tanq̄ʒ canonicus. nec debet excludi licet ab alijs
bus negetur ius proprietatis. quia non debet ex facto
priuatorum ſua poſſeſſione ſpoliari. facit. c. quendam
e. eo. ti. et. c. conſultatōnibus. de iurepa. Item nō
qualiter probetur poſſeſſio canonicatus. ꝓbat̄ aūt
probando exercitium particularium actuum ↄpetēti
ſoliis canonicis. vt hic notanter probatur. ꝛ ꝓcor. tex.
in. c. dilecto. ꝫ. de preben. Item nota in ver. ſcōs q
ↄſuetudo generalis poteſt allegari ad deciſionem cau
ſe vertentis in loco particulari. et hoc intelligo quādo
locus particularis non habet ſpecialem ↄſuetudinē
nec ius ↄmune expreſſe diſponit in illo caſu. nam d̄ iu
re ↄmuni nō eſt expreſſum. de quo loco debeat vocari

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

abſentes.vnde in hoc poteſt recurri ad conſuetu[illegible]ine3
generalem prouincie.vt eſt bonus tex.hic.ad idem.c.
ſuper eo.s.de cenſi. Ultimo nota ibi de ꝯſilio fra/
trū ꝙ papa cauſas electionū prelatoꝝ decidit cū ꝯſilio
cardinalium vn̄ hodie ex cōi ꝯſuetudie,puidʒ d̄ p̄latis
hito p⁹ ꝯſiliocardinalium.et facit quod nō.Jo.mo.i
c.ſuper eo.ꝭ.de hereti.li.vi. Jn gl.in verbo zeli. ibi
maior pars cenſetur que eſt iuſtior hec glo.videt̃ ꝯtra
tex.vbi papa non ſolum ad zelū.ſed etiam ad numeꝝ
habuit reſpectum ꝯcurrere eñ debent illa duo copula
tiue.ſ.maioritas reſpectu numeri.et ſanioritas r̄ſpectu
zeli.quod tenuit Jo.an.s.eo.ꝯgregato.et ſequit̃ in.c.
eccleſia.ꝭ.eo et dixi in.c.qꝛ.ꝓpter.s.eo.et vide qd̄ d i/
cam latius in.c.cum eccleſia Jn glo.i v̄bo nec ſingla
ribus ibi vł plures vel ſimul omnes.dic ꝙ imo debet
pronunciari per vnum tm̄.et per verba ſingularis nu/
meri ſiue fuerit proceſſum per viam ſcrutinij ſiue per
viam ꝯpromiſſi.ut hodie probatur i.d.c.ſicut.ꝭ.eo.
li.vi.et in.c.cum ab vno.de re iudi.eo.li.nec ob.l.per
fundum.de qua glo.in fi.opponit et non ſoluit.loquit̃
eñ in re ſpectante ad plures ſuper qua poſſunt ſingu
li diſponere ſingulariter et diuiſim.nec eſt neceſſe vt cō
ueniant in vnum.vt probatur in.d.l.p fundum tex.au
tem iſte procedit in competentibus pluribus vt vni/
uerſis ſeu collegio.tunc eñ non valet diſpoſitio niſi fi/
at collegialiter.ratio diuerſitatis eſt.quia ſi res ſpectat
ad collegium non poteſt dici ꝙ collegium diſpoſuerit
niſi fuerit ꝯgregatum et collegialiter decreuerit.cū col/
legium ſit quoddam corpus fictum repreſentatum ꝑ
ſingulos in vnum congregatos.ad hoc.l.mortuo.ff.
de fideiuſ.et per glo.in.d.l.ſicut.ff.quod cuiuſqꝫ vni
uer.et plenius per bar in.l.aut facta.ff.de penis. et 3
Jnno.hic et.s.dixi. Ad vnum tñ notabile et ſingu/
lare dictum aduerte ꝙ etiam in re ſpectāte ad plures
vt ad ſingulares debent̃ ſinguli in vnum ꝯuenire quā/
do diſpoſitio maioris partis preiudicat minori parti.
hanc theoricam notabilem poſuit bar.in repet.l.om/
nes populi.ff.de iuſti.ꝛ iure.pro qua facit tex.in.l.et
ſuum heredem.alias incipit maiorem.ff.de pac.ec.et
eſt h̄ ſatis ratōnabile.qꝛ forte minor pars pn̄s poſſet
adducere maiorem partem in ſuam ſententiam.et per
hoc dictum alias dixi contra theoricam doc.in.c.iij.
de iure pa.ꝙ plures patroni alicuius eccleſie debent i
actu electōnis fiende de preſentando ꝯuenire in vnum
cum maior pars preiudicet minori parti.vt in.d.c.iij.
et vide quod ibi dixi ſed quia.s.concluſi ꝙ per vnum
nomine capituli ſeu maioris partis debet fieri electio
queritur per quem deputabitur iſte.So.dicit h̄ Jn/
no.ꝙ ex conſenſu capituli expreſſo vel tacito.nam ſi
quis eligeret nomine capituli capitulo preſente ꝛ non
ꝯtradicente videtur capitulum ꝯſentire quia agit h̄ ca

ſu de re meritoria et ꝯcupiſcibili.vt.ſ.eccleſie ꝓuideat̃
de paſtore.ſecus ſi ageretur de re oneroſa.vt eſt ſeruiᵗ
tus vel procuratoris officium.nam tunc tacens habe
tur pro ꝯtradicente.vt in.l.filiuſfa.§.inuitum.ff.de ꝓ
cura.et in.l.qui vas.§.vetare.ff.de fur.cum ſi. Et nō
ꝓmo hanc theoricam Jnno.quia quotidie allegat̃ cū
queritur an tacens debeat habere pro ꝯſentiente vł cō
tradicente.Sed ego plenius expediam hunc articulū
i.c.nōne.de preſum.et dic vt ibi.nunquid autem capi
tulum poſſit aliquem deputare aliquibus reluctātib⁹
Jo.an.ꝙ ſic.quia cum agitur de re neceſſaria ſtandū
eſt iudicio maioris partis niſi minor pars opponeret
aliquod rationabile.vt in.c.i.de his que fiunt a ma.ꝑ
te ca.glo.nō.in.c.cum omnes.de ꝯſti.et facit qd̄ dixi
in.c.ſcriptum.s.eo. Jn glo.in verbo nec premiſſi
ibi ſed ipſe hoc ſupplet ex officio ſuo.pondera bñ glo.
videtur eñ ſentire vnum dictum quod alibi non me/
mini me legiſſe.ꝙ ſi aliquis fuit ꝯtemptus in electōne
licet ipſe non proſequatur contemptum.poteſt tamen
iudex qui habet electōnem cōfirmare ex officio ſuo al/
legare contemptum illius et ſic electōnem tanqꝫ iniu/
ſtam retractare.Sed aduerte quia tex.videtur velle ꝙ
aduerſarij referebant de hoc queſtionē vt ptʒ in verſi.
de quibus.et ſic nō videtur ꝙ ex officio ſuo papa ſup
pleret.preterea dico ꝙ nec aduerſarij nec iudex ex offi
cio ſuo poſſit allegare contemptum ex quo ille qui fu/
it contemptus tacʒ.quia cum hoc caſu agatur de fauo
re priuato nō autem publico nō poteſt iudex ſupplere
ex officio ſuo.vt nō.in.c.bone.de poſtu.ꝑla.et ꝓbat̃
in.l.iiij.in.§.hoc autem iudiciū.ff.de dam.infec.nō.
Jnno.in.c.ad noſtram.el.ij.de iureiur.ꝙ autē hꝯ cer
nat cōmodum priuatum et non publicum probo ex eo
quia ipſe contemptus poteſt ratificare electiōem.vt in
c.ꝙ ſicut.s.eo.quod non poſſet ſi verſaret̃ ibi vtili/
tas publica.quia non poteſt quis renunciare iuri intro
ducto in fauorem publicum.vt in.c.a.ſi diligenti.de fo.
ꝯpe.ad hoc facit glo.nō.in.c.ꝙ ſicut ꝑalle.que dic̃ ꝙ
mortuo canonico contempto non poteſt amplius alle
gari contemptus etiam per ſucceſſorem canonicatu.
Jtem quemadmodum canonicus poteſt a principio
non intereſſe electōni.vt in.c.quia propter.et in.c.cū
dilectus.s.eo.Jta poteſt ex poſtfacto cōtemptum nō
proſequi.et ſi ipſe nō curat nec iudex.curare debet.q̄
re ergo puto ꝙ ſolus ꝯtemptus poteſt allegare ꝯtem/
ptum ad effectum vt retractaretur electio.vnde nec iu
dex nec alij de capitulo illo tacente poterunt contem/
ptum allegare.et videtur hoc ſatis de mente doc.h̄ li
cet expreſſe non tangant.Ad iſtum tex.ſentiunt doct.
duos intellectus.ꝓmus ꝙ hic aduerſarij ꝛ papa pote
rant habere reſpectum.ad ꝯtemptum iſtorum qꝛ eis
computatis non habebat electus maiorem partē capi

tali.Ex hoc eñ reſultabat nullitas electõis. vt in .c.
eccleſia.e.co.et hic in p̃n.et ex quo electio eſt nulla nõ
poſſet contemptus illam validare conſentiendo.ar.c.
auditis.e.co.et hec lec. videtur placere Jnn.egi.Jo.
an.lic; hoſti.nolit admittere ꝯtemptos debere cõpu-
tari in numero.ſed habuerũt omes bonem conſenſu;
nam dictum hoſti.debet intelligi ꝙ ꝯtempti debẽt cõ
putari in numero.ſ.ad augendum numerum eligentiũ
ſi poſtea conſentiant.quia conſenſus debet preſtari in
ſcrutinio et ex illis debet reſultare electio.vt in.c.quia
propter.et dicam poſt glo.ſ.c.eccleſia.ſ dictũ Jnno.
et ſequacium procedit ꝙ quo ad hoc vt ꝯſideretur an
habuerit electus maiorem partem totius capituli de-
bent contempti computari in numero eorum ꝗ faciunt
capitulum.nõ autem in numero illorum qui ꝯſenſerũt
in electum.et tene perpetuo hoc dictum menti.qr ſer-
uiet tibi non ſolum in actu electõis ſ in omnibus acti
bus collegiatis explicandis vt nõ valeat quicqd faci-
et maior pars preſentium ſi illa ps non fuit maior ps
habito reſpectu ad illos qui debebant vocari. Pone
exemplum in vniuerſitate ſunt.xij.et .x. ſe congregãt cõ-
tempto.xij.non valebit quicquid fiet per eos. qr cõpu
tato abſente non reperitur diſpoſitio facta a maiori pte
totius capituli.et pro hoc facit quod nõ.gl. in c.e.qñ
circa.ſ.e.ti. Secundus intellectus ꝙ ideo papa ha
buit reſpectum hic ad cõtemptum illorum.quia nõ in
teruenit plena collatio numeri ad numerum.non enim
fuit plene diſcuſſum vtrum ille canonicus qui fuit ad
miſſus cum ꝓteſtatõe deberet preſtare ſuffragium nec
vtrum abſens deberet in numero computari.defectus
autem collatõis viciat electõnem ipſo facto. quia eſt
vnum de ſubſtantialibus forme.vt in.c.cumana.e.c.
et forma fuit introducta in fauorem publicum.vñ papa
non ꝓpter ius priuatum contemptorum.ſed ꝓpter tranſ
greſſionem iuris publici fecit mentõem demptis duo
bus canonicis contemptis.et hunc intellectum ſenſit
hic hoſti.et vterqꝫ mihi placet. Jn glo.in vbo poſ
ſeſſionem.ibi etiam ſi ius in veritate non haberet nõ.
hanc glo.et eam intellige vt nõ.Jnno.in.c.in litteris
de reſti.ſpo.et dixi in.c.cumana.e.co.Et in fi.gl.Jn-
no.dat aliam ſolutõnem.ad.c.cumana. dicens ꝙ ibi
fuit facta proteſtatio ꝙ vox illorum clericorum nõ de-
beret valere niſi de iure deberent intereſſe.ideo poſſeſ
ſoribus non profuit ex quo non probarunt ſe habẽ ius
ꝓprietatis eligendi.hic aũt fuit facta ꝓteſtatio ꝙ vox
iſtius non deberet valere ſi de iure valere non deberet
ſed ex quo erat in poſſeſſione debebat de iure valere p
id quod.ſ.dixit glo.hec ſo.non placet Jo.an. qr etiã
exiſtens in poſſeſſione canonicatus debet de iure inter
eſſe et tamen illa ꝓteſtatio nocet ei qui non habet niſi
poſſeſſionem tantum.vt in.d.ca.cumana.Jo.an.dat
alias ſo.dicens ꝙ ibi clerici conſenſerunt proteſtati
ideo ſibi preiudicaũt erunt reſpectu poſſeſſionis.hic au
tem iſte canonicus non conſenſit.et nota iſtam ſolutõ
nem.et vide qđ latius dixi in.c.cumana.

Aſſana Non valet electio pontificis p
laicos ꝛ canonicos facta etiam
ſi hoc habeat conſuetudo.ꝛ quotidie ſolet al
legari.et tria facit.primo prohibet.ſcdo ꝛ eorum po
nit.tertio damnat contrariam cõſuetudinem.ſecunda
ibi que ſi.tertia ibi non obſtante. Nota ibi edicto
perpetuo.ꝙ edictum quandoqꝫ ponitur ꝓ ſtatuto.qn
qꝫ vero pro citatione.vt patet in.c.de illicita.xxiij.q.
iij.et in.l.edictum.et in.l.ad peremptoriam.ff.de iu-
di.Reperitur etiam indictum et dicitur indictum col-
lecta que ſolet imponi per principem vel ciuitatem.vt
C.de indictis.in rubro et nigro ſup indictum vero di
collecta extraordinaria.de quo dicendum.vt in.l.vni
ca.C.de ſup indic. Nota ſcdo ꝙ canonici non pñt
cõmunicare ius eligendi laicis.pro hoc.c.ſ.de elect.
et quod ibi nõ.imo nec expꝛs poſſet.vt nõ.gl.in.c.cu
bes.ſ.de irrepa.nec aliquis alius citra papam nõ pt
laico cõmittere cauſas ſpirituales et dare etiam pote-
ſtatem excõicandi.vt nõ.glo.in.§.verum.xxxiij.di.et
per hoc ſoluitur contrarium quod formari poſſet de.c.
adrianus.et in.c.i ſynodo.lxiij.di.vbi papa cũ cõcilio
dedit poteſtatem imperatori eligendi pontifices. quod
tamen priuilegium poſtea fuit reuocatum.vt in.§.ve
rum.e.di.An aũt ex hac conceſſione imperator ſeu al'
laicus tranſferat ius ſpũale ex ſua electõne videp Jn-
no.i.c.ꝙ ſicut in ſi.ꝓme caſũ.e.c. Nõ tertio ꝙ ad
miſſio laicorum in electõne prelati reddit electõnem ipſo
facto nullam.vt eſt hic caſus nõ.et menti teneas.qđ
intellige quando admittitur ad coeligendum.ſecus ſi
admitterent propter aliquam vtilitatem eccleſie.ſcdm
cõpo.admittitur tabellio.ad ſcribendum electõnem p
ceſſum.Et nota hoc dictum.de quo vide quod plen'
dixi in.c.quia propter.e.co.vel vocantur laici vt defen
dant clericos electores contra ſciſmaticos vel alios in
iuſte impedientes ipſos canonicos.lxiij.di.in princi-
pibus.Si aũt admittantur ad coeligendum excõicati
nunquid electio ſit nulla.dic vt in.c.ſi.de pena.ꝛ nõ
e.co.illa.Quid autem in alijs inhabilibus nunquid
ipſorum admiſſio viciet electõnem.dixi plene in.d.c.
ſi.et vide quod nõ.Joh.an.in regula.quod alicui.in
mercu. Nota ex ſi.lre.ꝙ etiam conſuetudo non pt
reddere laicos capaces iuris ſpũalis et dic hoc procede
re etiam ſi eſſet tanti temporis de cuius initio nõ exta
ret memoria vt nõ.Jo.an.in.c.ij.de ꝓben.li.vi.dixi
plene in.c.cauſam.de preſcrip. Ultimo nota ꝙ pra
ua conſuetudo amittit nomen cõſuetudinis et appellat
corruptela corrũpit enim mores ſub velamine ꝯſuetudi

nam aſſumitur ab impijs vt priuilegium.viij.di. mala.et.iiij.diſ.deniq3.et pro hoc facit quia conſuetudo vera eſt quoddam ius moribus introductum.vt.i.di. conſuetudo.ſed ex prauis actibus nõ inducitur ius cũ ius debeat eſſe honeſtum ꝛc.vt in.c.erit autem lex.iiij di.Quandoq3 tñ improprie etiam in malis inducitur conſuetudo non autem ꝙ debeat trahi ad cõſequẽtia3 ſed ex repetitis actibus videtur hõ aſſuefactus ad malum et deduxiſſe malum in cõſuetudinem.vt in.c.ita nos.xxv.q.ij.et in.l.iiij.C.de epi.audi. An autem electio indiſtincte ſit nulla ſi laici interſunt electõni.vide quod dixi poſt Inno.in.c.cumana.eo.ti. nam ſi laici per violentiam ſe ingerunt que caderet in conſtantem virum electio non redditur nulla.val3 eñi quatenus ſit a clericis.et eſt vtile tunc vt ꝑ clericos fiat ꝓteſtatio vt ibi dixi.nam electio redditur nulla ex admiſſione laicorum in odium admittentium.nam alias de iure electio de3 valere quia ſit nomine vniuerſitatis.vniuerſitas aũt reſidet penes habiles.vt in.c.ꝯgregato.eo.ti.et i.c.fi.de ꝓcura.vbi valet electio habilium ſi excõicati fuerunt admiſſi ignoranter ꝟ odium ceſſat qñ ꝑ violentiã ſe ingerunt et hec nõ. In glo.i.in fi.de hoc an et quando vtile vicieť ꝑ inutile.dic vt nõ.glo.in regula.vtile.li.vi. Et ad materiã noſtram vide quod dixi ĩ dicto.c.fi.de procu.et in.c.cum ſuper abbatia.de offi.dele. In glo.fi.ibi.nulla temporis longinquitate defenditur.nota bene hoc dictum glo.q2 ꝯſuetudo cõtra eccleſiaſticam libertatem eſt in preſcriptibilis ꝛ facit iſta glo.ꝙ ꝯſuetudo non poſſit introduci vt clerici ſoluant collectam etiam de bonis patrimonialibus quia hoc eſt contra eccleſiaſticam libertatem.vt in.c.nõ minus.et.c.aduerſus.de immu.eccle.Et an laici imponẽtes collectas ſint excõicati.dic vt le.ꝛ nõ.i.d.c.nõ minus.et vide quod ibi plene dico quod tetigi in.c.fi.de vita et ho.cle.vbi eſt tex.apertus.ꝙ etiam de patrimonialibus non teneń clici ſoluẽ gabellas.forti⁹ nec collectam.dic etiam ꝙ etiam iſta ꝯſuetudo non valebat quia non poterat reddere laicos capaces iuris ſpũal.vt in.d.c.cauſam.de pſcrip.

Ecleſia, veſtra Non ſufficit ad ꝯfirmatõnem electõis ꝙ ſit facta a maiori parte capl'i niſi etiã illa pars ſit ſanior.vel ad idem ſic. Non ſufficit ad validitatem electõnis ꝙ ſit a maiori parte capituli ſed requiritur ꝙ illa ſit ſanior.et eſt caſus notabilis et ſemꝑ menti tenendus.Diuiditur. nam primo ponitur duplex electio.ſecundo allegatio pro vno electorum ibi.tandem.tercio pro alio ibi pars vero.quarto diffinitio ibi nos. Nota primo ꝙ capl'm poteſt etiã vno abſente prefigere diem electiõi celebrande reſtringẽdo terminum iuris.nam de iure collegium habet tres mẽſes ad eligendum.vt in.c.ne pro defectu.eo.ti. capl'm autem poteſt reſtringere hunc terminũ ꝛ alium breuiorem ſtatuere vt hic.an autẽ hoc poſſit facere inuita minori parte vide quod dixi poſt doc.in.c.cum nobis.ꝟ eo. Secundo nota ibi preſbiterum cardinalem canonicum veſtrum.ꝙ preſbiter cardinalis poteſt eſſe canonicus eccleſie cathedralis.et in ꝟ tene menti iſtũ tex.quia neſcio alibi.et dixit hic Jo.an.ꝙ loquiť tex.ſcdm̃ conſuetudinem preſbiterorum et diaconoꝝ cardinalium qui retinent priora beneficia.facit quod i ſimili nõ.in.c.iuratus.xciij.di.quaſi ſentiat ꝙ de nouo non poſſit acquirere canonicatum aperte tamen ꝟ nõ dicit.In hoc tamen dicerem ſic.ꝙ aut promotus in cardinalem habebat prius beneficium curatum vl' aliam dignitatem inferiorem ſeu officium et vacat ipſo facto ꝙ aſſumitur in cardinalem per.c.de multa.ꝟ.de ꝓben.nam cardinalatus eſt dignitas ſeu officium maximum.Ergo per adeptionem ipſius debent vacare beneficia curata prius adepta vel dignitates ſeu ꝑſonat⁹ inferiores.Ad idem quod habetur in extrauaganti execrabilis.in.§.quia vero.aut habebat bñficia minora.vtputa canonicatum.et illa non vacant ꝑ adeptõnem cardinalatus etiam ſi exigerent reſidentiam.iuxta ea que dixi.in.c.fi.de cle.non reſi.et in.d.ca.de multa.et hoc intelligo de preſbitero vel diacono cardinali.nam epiſcopus cardinalis ratõne epiſcopatus ꝑdit ipſo facto omnia priora beneficia ſicut ſtatuitur in ſimplici epiſcopo in.c.cum in cunctis.in.§.cum vero.eo.ti.aut queritur nunquid promotus in cardinalem poſſit de nouo acquirere beneficia in titulum.et puto ꝙ non ſi ſunt curata.ar.in.d.c.de multa.et in.c.q2 nõnulli.et in.c.relatum.et.c.ad hec de cle.non reſi.Jde3 ſi eſſent minora beneficia exigerent tamen reſidentiam quia non debent conferri beneficia ei qui reſidere non poteſt.vt in iuribus proxime allegatis.ſed beneficia minora reſidentiam non requirentia poterit preſbiter vel diaconus cardinalis acquirere mero iure inſpecta generali conſuetudine.de qua in.c.dudum.ij.eo.ti.q2 nil repugnat ſicut habens dignitatem inferiorem poterit acquirere talia beneficia minora.vt nõ.in.c.i.de cõſue.li.vi.et in.c.gratia.de reſcrip.eo.li.et.c.officij.ꝟ.de teſta.vbi glo.ſed epiſcopus cardinalis acquirere non poteſt ſicut nec alius ſimplex epiſcopus.nam ſi perdiť priora beneficia.vt in dicto.c.cum in cunctis.fortius non poteſt de nouo acquirere.quia turpius eijcitur ꝙ̃ non admittitur hoſpes.vt in.c.quemadmodum.de iureiuran.hoc intellige niſi acquiſitio admittatur ex cauſa ratõnabili.iuxta ea que dixi poſt doc.in.c.cum noſtris.ꝟ.de conceſ.preben.vbi bonus tex.facit quod le.et nõ.in.c.cum eccleſia.de preben.li.vi.et hic nõbis.

Nota tercio ꝙ maior pars numero preſumitur ſa-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

maior. preſumitur cũ in dubio pro numero ar. c. prudẽ
tiã ꝑ de offi. dele. et in. c. quibus. xx. di. ⁊ ꝯtra. c. dudũ
el. i. e. eo. hec tamen preſumptio admittit ꝓbatõnem
in contrarium vt hic probatur. Nota quarto ibi
ad eccleſiam ſupradictam ꝙ ſcientia requiritur in pre
lato ſcḋm qualitatem eccleſie. non ergo in omnibus ec
cleſiis requiritur vniformis ſcientia. nam ſi populus
vni ſubiectus eſt maximus requiritur maior ſcientia vl̄
ſi ibi ſunt heretici. facit. c. in cunctis. e. eo. et quod ibi
nõ. et tene menti iſta duo iura ad hoc. Nota qnto
ibi habito reſpectu ad perſonam electi ⁊c. ꝙ zelus me
lior preſumitur habito reſpectu ad idoneitatem electi
eligentes cũ preſumunt̃ meliori zelo duci. Nota
ſexto. ꝙ non omnia ꝯtenta in. c. quia propter. ſunt de
forma ſubſtantiali electõnis. nam quedam ſunt ibi de
iuſticia quedam de forma ſubſtantiali. vnde ꝙ fiat ele
ctio vocatis omnibus vocãdis eſt de iuſticia non autẽ
de forma ſubſtantiali. et que ſunt de forma ſubſtantia
li ibi dixi. et ex hoc ⁊ ex tex. ſingulariter nõ ꝙ clauſula
in fi. poſita non ſemper ꝯcernit omnia precedentia. nã
in. c. quia propter. in fi. ponitur illa clauſula videlicet
electio aliter facta non teneat et tamen non ꝯcernit oĩa
precedentia. vt eſt hic tex. nõ. quia ſi concerneret om-
nia ſequeret̃ multorum iurium correctõ Et ex h̄ nõ ſin
gulariter ꝙ clauſula in fine poſita nõ debet referri ad
oĩa precedentia qñ ex tali relatõne ſequeretur abſurdũ
vel aliud inconueniens ſeu iuriũ correctio. debet enim
eſſe vniformis ratõnibus ꝑcedentibus ad h̄ vt clauſu-
la ſequẽs referat̃ ad oĩa. ſecus ſi pt̄ reddi diuerſitatꝭ rõ
inter precedentia. Ad h̄ vide qḋ nõ. bar. in. l. ꝑtor. ſe.
ꝗ. ff. vi. bo. rap. et in. l. talis ſcriptura. ff. de le. i. et qḋ
plene dixi in. c. ꝗ. requiris de appl. et tene in hoc ſemꝑ
menti tex. quia neſcio ſibi ſimilẽ in toto corpe iuris ca
nonici. Item ex h̄ et ex tex. nota ꝙ ꝓ euitanda iuriũ
correctõne debet fieri ſtricta interꝑtatõ. pro hoc quod
nõ. in. c. cum expediat. ꝑ eo. li. vi. et vide bar. in extra-
uag. ad reprimendum in verbo non obſtante priuilegio
vbi ponit quedam verba pulchra in materia ꝓ euitan
da iurium correctione Nõ ibi excogitatum eſt mul
tis vigiliis ꝙ ſententia exigit vigilias repellit aũt ſom
nolentos Hinc tulius in ꝓlogo rethorice. ſtatui quidẽ
ſemꝑ neminẽ ſapie et eloquentie laudem ſine maximo
ſudore ac labore ꝯſequi poſſe. Nota in verbo nos
igitur ꝙ non ſolum in electione ſ3 etiam in aliis diſpo
ſitõnibus fiendis ꝑ caplm non ſufficit maior pars ni
ſi illa ſit ſanior. Requirunt̃ ergo iſta duo copulatiue. ñ
ergo ſufficit maioritas numeri ſine ſanioritate. vt eſt h̄
tex. nõ. quem ad hoc ſemꝑ tene menti. nunquid autẽ
ſufficiat ſanioritas ſine maioritate reſpectu numeri ſũt
opi. ⁊ dic vt latius dicam cũ glo. fi. an aũt predcã ha
beant locum in vniuerſitate ſeculari vt maior pars nõ

conſiſtat in ſolo numero ſed in dignitate et auctoritate
et merito ꝑſonaꝝ. dic ꝙ ſic nõ. bar. poſt glo. in. l. pom
ponius. alius incipit ſi vni. ff. de re iudi. qḋ tene menti
et addit ibi notabile dictum dicens ꝑdicta procedere
in his que fiunt per plures vt collegium. ſi autem per
plures tanq̃ ſingulares. tunc ꝯſiderat̃ numerus. ar. in
l. ſi duo ex tribus. ⁊ in. l. inter pares. ff. d̄ re iudi. facit
quod nõ. ꝑ glo. in. c. ſi. de re iudi. ⁊ qḋ nõ. hoſti. in. c.
cum in veteri. e. t. et qḋ ibi dixi in. c. cum dilecti. e. t.
Et ex ꝑdictis infert ad vnũ ad quod cõiter non aduer
tit ꝙ in diſponendis ꝑ vniuerſitatem ſeu caplm non
debent dari voces per lupinos. quia tũc nõ ꝑt appa-
rere que pars ſit ſanior ſ3 ſolum qui maior reſpectu nu
meri. et tñ maioritas ſine ſanioritate nihil valet vt h̄ et
in iuribus. e. alle. et vt inquit plinius in quadam eplã
nõ debent ſolum numerari ꝑſone ſ3 ponderari ſentẽe
nil enim eſt ita inequale q̃3 vbi impar eſt prudentia ſ3
par ius. quaſi dicat ſic. et homines differunt in prudẽ
na. quia vt dicit Cicero. multi homines ⁊ pauci homi
nes. multi noie. et pauci re. et facit. xl. di. multi. ita de-
bet eſſe differentia in auctoritate vocum vt magis pon
deret vox prudentis q̃3 inſipiẽtis ſeu parum ſapientis
et hoc diligenter nõ. In glo. i. ibi vel dic hec parti
cula vſq3 ad finem fuit addita a tempore Inno. et ſi
milem additõnem fecit in glo. ſe. et ex his duabus gl.
nõ. ꝙ licet canonicus vocatus noluerit intereſſe ꝑfi
xione termini. nõ ꝓpter hoc videt̃ renunciari iuri eligẽ
di cum iſta ſint diuerſa. vñ terminus ꝑfixus in capi-
tulo d3 ſibi denunciari et requiri vt cõpareat in termino
ad eligendũ. ꝯtrariam tñ opi. vt nõ ſit amplius requi-
rendus tenuerunt vin. et phil. per ea que dicuntur in
iſtis duabus glo. in prin. ſ3 Inno. Io. an. et cõiter aliꝗ
ſequẽtes tenent priorẽ ꝑtem ꝓ qua optime facit quod
nõ. glo. in. ca. cum qui. de do. et ꝯtu. li. vi. que ꝯcludit
ꝙ licet quis fuit ꝯtumax in vno articulo cauſe. nihilo-
minus debet citari ad ea q̃ poſtea occurrũt ex quo cita
tio fuit ſpãlis ad certum actum. et facit qḋ nõ. Inno.
in. c. conſuluit. de offi. deleg. Et vide quod dixi in. c.
ſi. de dila. hanc tñ cõcluſionem glo. limitatur h̄ Inn.
Io. an. et cõiter aliꝗ. Ex quorum dictis ſic diſtinguẽ ũ
queritur an nõ cõparens in termino electõnis celebrã
de prefixo debeat vocari ꝙ aut abſens interfuit ꝑfixio
ni termini et nõ debet amplius vocari. Imputat̃ eni3
ſibi ſi non ꝯparet. nam videt̃ nolle intereſſe ad hoc. c. cũ
dilecti. et in. c. cum inter vniuerſas. et in. c. in cauſis. e.
eo. aut non interfuit prefixioni termini. et tunc aut fuit
vocatus ad terminum prefigendum aut non. primo ca
ſu aut ſciuit prefixionem termini. et non debet amplius
vocari. quia ex quo eſt certus nõ debet amplius cer-
tiorari. vt in regula cum qui certus. de re. iur. li. vi. ⁊ in
l. i. de act. emp. aut ignorauit prefixionem termini. ⁊ ſi

incidit in ignorantiam ex ſua malicia. puta q2 abſenta
uit ſe vt non perueniret ad noticiam ſuam. ⁊ non deb3
amplius requiri. q2 haberi debet ꝓ citato. vt in. c. qm̄
§. porro. ꝟ. vt li. nō ꝯt. et facit quod nō. Inn. in. c. ad
petitōnem. ꝟ. de accu. ſecus ſi ex alia malicia occultauit
ſe. nam ex quo non fecit cā electōnis debet requiri ar.
in. l. fulcimus. in. §. quid ſit latitare. ff. ex. qui. cau. in
poſſ. ea. Secundo caſu ꝑncipali qn̄ non fuit voca-
tus ad terminum prefigendum dicunt cōiter ꝙ voca-
ri debet ad electōnem q̄ntumcunq3 ſciuerit prefixionē
termini ꝓ hoc facit ſm do. an. ꝙ iſta intimatio fit non
ſolum ad habendam ſimplicem noticiam ſ3 requiritur
a iure ꝓ iuſticia alle. c. quia ꝓpter. s. eo. qō. c. nihil ad
hoc facit. Et credo ꝙ hanc rōnem poſuit do. an. vt tol
leret motiuum ꝯtrarium qō formari potuiſſet de ꝯmu
ni theorica bar. in. l. emptor. C. de euic. et in. l. denun
ciaſſe. ff. de adul. et aliorum doc. in. c. ſi. ꝟ. de emp. ⁊ vē
di. nam ꝯmuniter dr̄ ꝙ vbi nunciatio requiritur ſolu3
ad ſcientiam facti habenda3 non eſt opus ꝙ ſcienti fi
at nunciatio. ſed habet locum illa regula. eum qui cer
tus eſt. ſ3 vbi itimatio requiritur ad aliu3 effectū q3 ſim
plicis ſcientie tunc debet fieri etiam ſcīeti exemplu3 in
ea intimatōne que debet fieri venditori vt veniat ad d
fendendum emptorem in lite ſibi mota ſuper re empta
nam illa requiritur vt nō ſolum venditor ſciat lite3 mo
tam. ſ3 vt veniat ad defendendum ipm̄ emptorē et ideo
etiam venditori ſcienti debet fieri intimatio ad h vt cō
petat regreſſus de euictiōe ꝯtra emptorem. ſ3 ego non
video quin per opi. do. an. violetur hec theorica. nam
intimatio termini fit canonicis abſentibꝰ ſolum vt ha
beant noticiam termini. c. quia propter. quod ipſe al-
legat potius probat ꝯtrarium. cum ibi dicatur ꝙ ele-
ctio debet fieri p̄ntibus omnibus qui volunt intereſſe
ſ3 ex quo iſte ſciuit terminum et non comparuit in eo vi
detur nolle intereſſe electōni et videtur in hoc iuri ſuo
renunciare. quod p̄t vt ibi nota. Fateor tn̄ ꝙ ante ele
ctōnem potuiſſet iſte inſtare apud ſuperiorem vt prefi
xio termini facta eo non vocato retractaret. ar. in. c. ꝙ
ſicut. s. eo et in. l. item ſi vnus. in fi. ff. de arbi. et in. c.
ij. eo. ti. li. vi. et ſic iſtud vltimū dictū doc. mihi nō pla
cet. In glo. in verbo ſufficientis in fi. Et reſponde
ad hanc ſo. prout reſpondetur in precedenti gl. vide-
licet ꝙ iſte defectus ſcientie et etatis obiectus contra
illum canonicum electum non fuerunt probati vndare
colligitur ex fine. c. vbi papa dicit ſe caſſaſſe illam ele
ctōnem non vitio perſone. In glo. in verbo. adij̄ce
re. ibi non credo ꝙ vox ſit computāda. Nota gl. vult
enim ꝙ contēptus in electōne conſentiendo poſtmo
dum non auget propter hoc numerum eligentium. et
clarius hoc tenet glo. ſequens quam ſignabis ⁊ tene-
bis menti. quia quotidie allegatur. Hoſ. tamen tenuit

contrarium per regulam ratihabitio. de re. iur. li. vi. q3
dicat ꝙ iſte conſenſus non preſtitus trahitur retro. ⁊
per inde haberi deb3 ac ſi preſtitus fuiſſet in ſcrutinio
ſed Inno. Jo. an. et cōmuniter alij ſequentes ſequun
tur opi. glo. nam ſm opi. contrariam poſſet electō de
pendere ex conſenſibus poſt ſcrutinium preſtitis. cu-
ius contrarium innuit tex. in. c. quia propter. ſupra eo.
vbi dicitur ꝙ publicato ſcrutinio is debet eligi in quē
conſenſerunt omnes vel maior et ſanior pars. oportet
ergo ad validitatem electōnis ꝙ electus habuerit in
ſcrutinio maiorem et ſaniorem partem. vnde ſi nō ha
buit tunc maiorem partem electio fuit ipſo iure nulla.
vt in. c. eccia. s. eo. et ex q̄ eſt nulla non p̄t validari ex
conſenſibus poſtea preſtitis. vt in. c. auditis. et quod
ibi dixi. s. eo. nec ob. motiuum goffre. quia capitulu3
non eligit nomine iſtius contempti ergo non habet lo
cum ratihabitio. vt in regula ratum quis. de re. iuris.
in. vi. preterea eſto ꝙ elegiſſent etiam nomine contem
pti. non tamen videtur ꝙ hoc caſu habeat locum rati-
habitio. quia obſtante publicatione ſcrutinij non pōt
fieri retroactus. ad hoc quod nō. Bar. in. l. ſi is qui ꝓ
emptore. ff. de vſucapio. Ad quid ergo valet conſen-
ſus iſtius contempti ſuperuenientis. dic ꝙ quo ad h
vt electio alias valida non caſſetur. nam deberet caſſa
ri eo proſequente contemptum vt in. c. ꝙ ſicut. s. eo.
Sed circa hoc cadit alia notabilis queſtio. pone quod
ex eodem ſcrutinio facte ſunt due electiones in diſcor-
dia vt contingit hic dubitatur nunquid contemptus
poſſit vnam electōnem approbare et altera3 impugna
re ratione contemptus glo. hic in verbo et quia cōſen-
ſit tacite ſenſit iſtā queſtionem ⁊ t3 ꝙ non. quia ex quo
cōſenſit vni electōni non p̄t aliam approbare. et hanc
opi. tenuit hoſtienꝰ. ſ3 Jo. an. hic refert ꝯtrarium fuiſſe
bononie diſputando determinatum per quendam do
minum ſtephanum ⁊ adducebat multas auctoritates
diuine ſcripture ex idemptitate rationis. et preſertim
allegabat exemplum de iacob et eſau. qui cum eſſent
duo fratres gemini. vnus. ſcilicet iacob fuit gratus al-
ter non. et hanc opi. ſequitur hic dominus Anto. di-
cens. quod cum iſte fuerit contemptus a toto capi-
tulo et a ſingularibus de capitulo poteſt remittere in-
iuriam reſpectu aliquorum qui fecerunt vnam electio
nem et reſpectu aliorum proſequi contemptum. ſ3 do-
meus dominus Car. dicit poſſe ſubſtineri contrariam
opi. quia ex quo iſte electiones proceſſerunt ex eodem
ſcrutinio. in quo iſte fuit contemptus non poteſt eun-
dem ſcrutinium pro parte approbare et pro parte im
pugnare. ar. in. c. cum olim. ꝟ. de cenſi. et profecto hec
fuit bona conſideratio. Alia opi. quam q3 defendendo
poſſet dici ꝙ iſte fuit contemptus non ſolum in ſcru-
tinio. ſed in electione. Et ſcrutinium et electio ſunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

partes ſeparate vt dicam in.c.ſe. vnde neutra pars de
bebat procedere ad electõnem ee non vocato.ergo ha
bet ius proſequendi ꝯtra vtrãq; electõnem. que cũ ſint
diuerſe poteſt vna approbari et alia impugnari. Ad h
adduco bonum tex. in ar. in.c.vt quis duas .ſ.c.li.vi.
vbi electus ex duabus electõnibus tenetur vnam ap
probare. Et pro hac opi. facit etiam iſta lr̃a. nam ſi ps
que elegit illum canonicum remenſem perpendiſſet q
ille ꝯtemptus non potuiſſet alteram impugnare nõ al
legaſſet ꝯtemptum ꝯtra illam electõnem. Item fac al
legatio in verſi. deniq;. ſcd̃m vnum intellectum In
glo. in verbo deniq;. aduerte glo. iſta vult q in verbo
deniq;. ponit allegatio ꝑ magiſtro. h. cardinali. et facit
hic allegatio hoc modo. quia canonicus electus dice
bat electõnem cardinalis eſſe nullam per ꝯtemptum
iſtius canonici. et allegabat.c. quia propter. e.eo. nec
ob. ſcd̃m eum q etiam in ſua electõne fuit contemptus
quia illud officium erat purgatum rõne conſenſus po
ſtea ꝓſtiti. ſ electõnem cardinalis non approbauit ſed
ꝑ iſto mgr̃o. h. cardinali reſpondebat vt habetur i v.
deniq;. et in v. precedenti. videlicz q iſte non fuerat cõ
temptus ſ potius ipſe ꝯtempſerat capitulum cũ ꝑmo
vocatus noluiſſet attendere. Item ꝑſuppoſito q fuiſſz
ꝯtemptus tñ ſola rõ cõtemptus nõ reddit electõnem
nullam per ea que habent in v. deniq;. et iſte intelle
ctus eſt ſatis bonus in ſe. alij vero dicũt q ibi ponitur
allegatio ꝑ illo canonico remeñ. dicentes. q cardina
lis non curabat q ſua electio ꝯfirmaretur. ſ q vtraq;
ꝓnunciaretur nulla dicendo q ex quo altera pars fate
batur canonicũ illum fuiſſe ꝯtemptum erat vtraq; ele
ctio nulla. q: c. quia propter. dicit electõnem nõ vale
re ꝯtra formã illius.c. attemptatã. ſ ꝑ illo canonico al
legabat q cũ ꝯtemptus non reddit electõnem nullam
ſ dat cauſam caſſandi ꝯtempto ꝓſequente ꝯtemptum
ſ cum ille canonicus ꝯſenſiſſet electõni illius remeñ.
non debeat ſua electio ꝓpter hoc retractari. et iſte intel
lectus etiam in ſe eſt bonus. alij etiam dicunt q illa
ſunt verba pape. et ſic q ponũt i ue quod ſatꝪ põt ſub
ſtineri. tñ hoſti. dicit q ex v. nos igitur. qui poſtea ſe
quit apparet q illa non ſunt verba pape ſ alterius par
tium quilibz tñ intellectus in ſe eſt verus. In glo.
fi. nõ bñ iſtam glo. et dic latius quo ad primam par
tem q ad validitatem electõnis et aliorum gerendoꝝ
ꝑ collegium debet ꝯſiderari non ſolum maior pars re
ſpectu numeri. ſ etiam ſanioritas. quia debet electio fi
eri et alia diſponenda ꝑ collegium a maiori ⁊ ſaniori
parte ut hic in fi. ſ. et in.c.i. de his que fi. a ma. parte
ca. Sanioritas aũt ꝯſiſtit in auctoritate in zelo ⁊ meri
to. aucto..tas eñ conſideratur in dignitatibus eligen
tium et in prouectõni etate et in antiquiori inſtõne et
in maioribus ordinibus. vt ꝓbat hic in ꝓ.c. dudum

el. i. et.c. in geniſi. e.e. ꝓcedentes aũt in predictis hñt
voces ponderoſas. zelus vero ꝯſiſtit in aio qua .ſ. inẽ
tione elegerunt an ꝓpter ꝯſanguinitatem ⁊ amicitiam
aut ex corruptela ſeu ꝓcibus vel ex merito vite ipſius
electi. vt ꝓbat hic in tex. in v. hito ꝓſertim. ⁊ cũ zelus
conſiſtit in aio oportz ꝓbari ꝑ coniecturas. q: animꝰ
aliter vere probari nõ pt vt in.c. ij. de renũ. li. vi. et i.l.
dolum. C. de dolo. cum ſi. dixit tñ Inno. in.c. dudũ.
preall. q non eſt multũ curandũ an meliori zelo aliqui
elegerint dũmodo non fuerit ducti malo zelo. dic etiã
q ſanioritas iſta non ſolum conſiſtit in zelo ſ etiam in
facto et opatione. nam pars que elegit meliorem videt
ſanior ex ipſa opione meritum vero ꝓpĩe ꝯſiſtit ipos
electos ⁊ ꝯſiſtit in moribus ⁊ vita ⁊ alijs q habẽt i.c.
cum in cunctis. e.eo. ꝑ etiam ꝯcernit ipſos eligentes
vt honeſtiores dicant maioris meriti. et ſic eoꝝ voces
ex h reddant pinguiores. et de iſtis vide plenius per
Inno. in. d.c. dudũ. vbi inter cetera dicit q non pt de
iſtis dari certa doctrina. an et quando preualeant vel
alteꝝ eoꝝ. ſ hoc eſt relinquendum iudicãtis arbitrio.
pñt eñ aliqua tractari ad iudicis animũ informandũ
q verba nõ. Sed nunc ſubſequenter querit quid ſi
numerus eſt ꝑ vna parte. auctas vero et meritũ ꝑ alia
parte. vterq; tñ electus eſt idoneus dicit iſta glo. in ſe
cunda parte q auctas et meritũ preferuntur numero ⁊
ſic ꝯcludit q pars ſanior lz minor numero habet pua
lere. ⁊ ad h adducit iſtũ tex. quaſi ſentiat q electio car
dinalis que fuit hic facta a ſaniori pte et minori reſpe
ctu numeri fuerit hic confirmata cũ ſolum fiat hic men
tio de caſſatõe alterius electõis que fuit facta a maio
ri parte. ſufficit ergo ſola ſanioritas ad validitatem a
ctuum ſcd̃m glo. et hanc partem firmat hic ꝯpoſi. di
cens q papa ſibi reſpondit q electio cardinalis fuiſſz
confirmata ſi voluiſſet propter epiſcopatum dimitte
cardinalatum. et credo q allegat papam. ſcilz Inno.
cõmentatorem qui tenuit iſtam opi. in.c. ſcriptum. e.
eo. et ſenſit in.c. quia propter. exponendo illam copu
latiuam et pro id eſt. dum tex. dicit ibi q electio debet
fieri de eo in quem conſenſerit maior et ſanior pars. ⁊
ſic conſenſus idem ſanior pars. et poſſet ad hoc alle
gari glo. in. l. vbi abſunt. ff. de tu. et cu. da. ab his. ⁊ in
dicta. l. pompo. ff. de re iudi. alias incipit ſi vni. et qd
ibi nõ. Bar. vbi notat q maioritas conſiſtit in nume
ro vel dignitate. ſed pe. et ab. Jo. an. Egi. et hoſti. te
nent hic contrariam opinionem. dicentes quod cum
iſta ꝯuo requirantur copulatiue vbi ſufficit alterum.
nam tota copulatiua redditur falſa ex falſitate vnius
partis. vt nota. in.c. primo. et in.c. inter ceteras. de re
ſcrip. Et ideo concludit Hoſtienſis. quod ſi ex eodẽ
ſcrutinio fierent due electiones. vna a maiori parte re
ſpectu numeri alia a ſaniori q neutra electio ꝯfirmabit

pꝛiuã non quia non eſt facta a ſanioꝛi vt hic nec ſcđa
quia non eſt facta a maioꝛi parte. ad h. c. eccleſia. et. c.
in geneſi. e. co. et cum hac opi. tranſeunt hic cõiter mo
derniores. et hanc opi. fui ſecutus. q2 cum nullibi ca-
netur contrarium. et iura in hac materia requirant illa
duo copulatiue non debet fieri impropꝛiatio preſertiz
quia tex. iuris ciuilis ꝯmuniter fundant ſe ſuper nume
ro. vt patet in. l. ꝙ maioꝛ. ff. ad municip. et. l. nomina-
tionũ. C. de decu. li. x. et in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qđ
cuiuſqꝫ vniuer. et facit ꝙ ipſe bar. nõ. in. l. omnes ppli
ff. de iuſti. ⁊ iure. et multũ facit dctũ. c. eccleſia. vbi pa-
pa illam electionẽ retractauit quia non fuit facta a ma
ioꝛi parte totius capituli nec curauit diſcutere de ſanio
ritate quaſi illa non ſuffeciſſet p ſe ſine maioꝛitate reſpe
ctu numeri. Et idem dic vbi vna electio fieret a maioꝛi
parte de indigno ignoꝛanter alia minoꝛi parte de ido
neo. nam vtraqꝫ dꝫ caſſari. vt dixi poſt Jo. an. e. co.
congregato. licꝫ Jnno. ⁊ hoſti. ibi contra. ſolum ꝗ valꝫ
electio facta a minoꝛi parte in caſu. c. ſcriptum. e. co. ⁊
qñ ius maioꝛis partis eſt deuolutum ratõe delicti ad
minoꝛẽ ptem vt in. d. c. congregato Et qñqꝫ ſanio
ritas nõ multũ excedit ⁊ numerus non nunqꝫ multũ
excedit. diſtingue in hac materia poſt Jo. an. cuꝫ que
ritur ſic que electio ꝑualeat an facta a maioꝛi pte reſpe
ctu numeri an a minoꝛi et ſanioꝛi. qñ aũt numerus in
multũ excedit. et tunc numerus pꝛefertur auctoꝛitati ⁊
merito ac etiam zelo. tex. eſt hodie nõ. in. c. ſi quando.
J. eo. li. vi. vbi dicitur ꝙ ſi vna electio eſt facta a maioꝛi
pte duplo ꝙ non debet admitti oppoſitio ab alia pte.
que habeat extenuare vota duarũ ptium reſpectu zeli
meriti vel auctoꝛitatis aut numerus nõ multũ excedit
et tunc ſi auctoꝛitas ⁊ meritũ alterius ptis non multũ
excedũt debet pꝛeferri numerus. quia de illo modico
exceſſu non eſt curandum vt ex hoc numerus cõfunda
tur. ar. in. c. et ſi queſtiones de ſimo. et tene menti hoc
dictum Jo. an. quia nõ pꝛobatur aperto iure. tum q2
equum cõiter appꝛobatˀ. aut meritũ et auctoꝛitas i mul
tum excedunt. numerus aũt excedit in modico vt pre
dixi. et tũc electõ maioꝛis partis. non dꝫ cõfirmari. q2
illa pars non eſt ſanioꝛ vt pꝛobatˀ nõ hic i ſi. Sed
dubium eſt nunquid debeat cõfirmari electio ſanioꝛis
ptis. nam doc. diuiſerunt ſe vt patet ex pꝛime dictis.
ſ; opi. cõmunioꝛ et mihi verioꝛ videtur ꝙ nulla debeat
cõfirmari rõnibus ꝑdictis. quia non eſt facta a maio-
ri et ſanioꝛi pte. ſi aũt oĩa ſint hincinde paria. dic ꝙ nul
la electio confirmabitˀ. quia nulla eſt facta a maioꝛi
et ſanioꝛi parte vt dicitˀ hic in glo. et bene. Sed in
hoc vltimo caſu cadit notabilis dubitatio nũquid iſti
electoꝛes ſint pꝛiuati iure eligendi vel ſaltem ꝓuandi cũ
ꝓceſſerint ad electiones quarum neutra a maioꝛi pte.
⁊c. Glo. ſingulariter h cõcludit ꝙ nõ quaſi ſentiat ꝙ id

qđ dicitˀ in. c. quia pꝛopter. vt his eligatˀ in quẽ cõſen
ſit maioꝛ et ſanioꝛ pars nõ eſt de foꝛma ſubſtãtiali ſed
eſt de iuſticia vñ electio facta nõ a maioꝛi parte eſt nul
la non ex tranſgreſſione foꝛme ſ; ex defectu poteſtatis
q2 in nulla pte repitˀ virtus capĺaris. ar. in. d. l. qđ ma
ioꝛ. et in. d. c. i. dicit tñ glo. ꝙ iterũ pñt iſti electoꝛes eli
gere et ſi iſti erunt iterum pares in vocibus poterit ſu
perioꝛ facere grãm cui vult. dicit Jo. an. et bene ꝙ iſtõ
ꝓcedit in papa non aũt in alio ſupioꝛe. quia alius ci-
tra papam non poſſet venire contra foꝛmã illius cõci
lij generalis vbi requiritˀ ad validitatẽ electionis ma-
ioꝛ et ſanioꝛ pars. et pꝛo hoc facit. c. ſi cui. J. eo. li. vi.
iuncta cle. ne romani. eo. ti. ſed ſi poteſtas eligendi eẽt
deuoluta ad ſupioꝛem tunc poſſet glo. ꝓcedere. et itel
ligo ꝙ fiat deuolutio per lapſum trimeſtre. nam cũ tri-
meſtre detur electoꝛibus. vt in. c. ne ꝓ defectu. e. eo. ſi
infra illud nõ appareat aliquis electus a maioꝛi et ſa-
nioꝛi parte pꝛãs deuoluitˀ ad ſuperioꝛẽ qui poterit pꝛo
uidere cui vult vt in. d. c. ne pꝛo defectu. Sed que
ritur extra glo. nunquid ad validitatem electõis ſit
neceſſe vt omnes de caplõ ſint pñtes. Ho. Jnno. dicˀ
ꝙ non requiritˀ tñ neceſſario ſm eum ꝙ ſint due ptes
pñtes et ſcrutinantes. alias nõ valet electio ſm eum ꝑ
hoc. l. nulle. ⁊. l. plane. ff. qđ cuiuſqꝫ vniuer. et. d. l. no
minatõni. et quicquid fiet p maioꝛem partẽ iſtaꝝ par-
tium duaꝝ dicetˀ factum a maioꝛi pte vniuerſitatis.
Et nõ hoc dictum et oꝛiginaliter fuit gloſatoꝛis in. d.
l. nulli. et. l. plane. et de hoc vide quod dixi in. c. cũ no
bis. e. c. et in. c. cũ omnes. de cõſti. dicit etiam Jnno.
ꝙ in numero iſtarum partiũ non debẽt ꝯputari nõ vo
candi vel vocati qui venire cõtempſerũt qđ nõ. et facit
glo. in cle. ꝙ circa. J. eo. quot aũt debeant eſſe pꝛeſen-
tes neceſſario ſi multi vocati nolint intereſſe. vide qđ
dixi in. c. in cauſis. e. eo. Tractauit etiam hic Jnno. et
hoſti. de abbꝛeuiatõne termini iuris et quid ſi termino
abbꝛeuiato p caplm maioꝛ pars nõ compet in termi-
no nunquid poſſit minoꝛ ꝓcedere. et quid ſi maioꝛ pſ
abſens vult reuocare terminũ pꝛefixum inuita minoꝛe
pte. ſed de hac materia vide qđ dixi poſt doc. in. d. c.
cũ nobis. vbi plenius traditˀ hec materia. Ultimo
hic queritˀ an cardinalis poſſit eligi in epm an vero de
beat poſtulari. hoſti. hic tenet ꝙ eligi non pt ſ; dẽt po-
ſtulari mouetur quia cardinalis immediate ſubeſt pa-
pe et hꝫ alas ligatas magis qꝫ epꝰ cum non cõſueuerint
cardinales exire curiam ſine licentia pape. ſ; epꝰ nõ pt
eligi ſ; poſtulari. vt in. c. ſi. de poſtu. pla. ergo nec cardi
nalis. pꝛeterea ſm eum cardinal s ẽ maioꝛ epõ in officio
facˀ qđ dixi i. c. ij. de cle. nõ reſi. ſ; qe dꝫ eligi ad maiꝰ
offm nõ aũt ad minꝰ. vt i. c. legiꝰ i ſi. xcij. di. ꝗ nõ pt e
ligi ad epatũ. et dicit h ꝓbari. i. q. i. filiũ. ad iſtum tex.
qui videtur pꝛobare contrarium reſpondet ꝙ poteſt

intelligi q̄ iſte erat ſimplex tempore electōnis vel qđ
ſpeciale eſt hic ꝓpter ius fraternitatis. quia erat cano
nicus iſtius eccīe. Vel tercio ſcđm eum fuit electus in
poſtulandum et ꝑfecto vſ̄s iſte ſolutōes diuināt. Ab.
hic diſtinguit inter ep̄m cardinalem et p̄ſbitez ſeu dia
conū vt ep̄s cardinalis non poſſit eligi rōne ep̄atus ſe
cus aūt in preſbitero ſeu diacono vt hic. ₇ cū hac opi.
videt̄ hic tranſire Jo. an. ſ᷑ do. Car. videtur velle q̄ hec
opi. poterat procedere ſm antiqua tempora ſcđꝫ que
epiſcopus erat maior preſbitero cardinali. vt nō. ij. q.
vij. in. c. quāq̄. hodie vero ſecus cum quilibet cardi-
nalis ſit maior ep̄o. hec dr̄ia inter antiqua tp̄a et mo
derniora mihi non placet. quia iure nō ꝓbat̄ q̄ de iure
nouo fuerit cardinalatus ſupra ep̄atum eleuatus. vn̄
et olim et hodie ep̄s eſt maior reſpectu ordinis ep̄alis
non eñ reperitur ordo maior ep̄atu. hinc eſt q̄ papa
denoiando ſe ab ordine appellat ſe ep̄m vt nō. in ꝓhe-
mio. vi. et hoc reſpectu intellige glo. ſingularem in. d.
ca. quāq̄. que dicit q̄ ep̄atus eſt maior cardinalatu. ſ᷑
cardinalis eſt maior in officio. nam faciunt cardiales
vnum corpus cum papa. et. iudicant totum orbem. vt
in. c. per venerabilem. q ſi. ſint le. et de officio ₇ ptāte.
et ordine vel origine cardinalium vide qđ plene dixi i
c. ij. de cle. nō reſi. in lec. et preſuppoſito ſine veritatis
preiudicio q̄ eſſet ſimpliciter maior ep̄o nihilominꝰ
tn̄ ſequor dictum abb. q̄ preſbiter cardinalis vel dia-
conus poſſit eligi. ₇ alia rō eſt in ep̄o q̄ꝫ i p̄ſbr̄o cardi
nali. nam ep̄s eligi nō p̄t ad alium ep̄atum nō ea rōne
quia dꝫ eligi ad maiorē dignitatē. ſ᷑ q꞉ cum ſit matri-
monialiter alligatus eccleſie ſue. vij. q. i. ſicut et in. c. ij
de tranſla. p̄la. nō p̄nt canonici in illum ꝯſentire tanq̄
in ſponſam niſi p̄us ſoluat̄ a priori vinculo. nam per
electōnem initiat̄ matrimoniū ſpūale. vt in. c. ij. de trā
ſlat. p̄la. et electo acquiritur ius in ep̄atu. vt nō. glo. in
c. quinto. lxiij. di. ſ᷑ durante priori vinculo mr̄imoniali
nō poteſt iniciari ſm matrimoniū cū nō poſſit ꝯſenti-
re ſicut apparet in matrimonio carnali et iſte indicant̄
a pari. vt in. c. inter corpalia. de tranſla. prela. ſ᷑ hec rō
ceſſat in p̄ſbr̄o vel diacono cardinali. quia cum iſti nō
habeant ep̄atum nō ſunt ꝓprie ₇ ſtricte ſponſi eccīaꝝ
merito p̄t in eis ꝯſentire mr̄imonialiter. nec ob. q̄ hēt
alas ligatas. nā hec rō nō ꝯcludit. nā et abbas nō p̄ōt
deſerere monaſteriū ſine licentia ſuperioris. vt in. c. cū
venerabilis. de ꝯſue. et nihilominꝰ p̄t eligi in ep̄m. vt
in. c. ſi abbatē. ē. li. vi. vnde quilibꝫ p̄latꝰ nō hn̄s ep̄a
tum p̄t eligi ex quo nō patit̄ aliquē defectū. vt dixi. i. c.
ſi. de poſtu. p̄la. vbi tetigi qui ſunt eligendi et qui po-
ſtulandi. ad. c. ſilium. qđ ꝑ ſe allegat hoſti. dic q̄ non
ꝓbat. ſolū eñ dicit q̄ ordinatus p papā in eccleſia ro
mana nō p̄t inde recedere ſine licētia pape non eñ ꝓ-
hibet electōꝫ. nā fateor q̄ papa poterit denegare licen
tiam ſicut poteſt abbas ſi mōchus eligit̄ in ep̄m cū nō
poſſit ꝯſentire ſine licentia abbat. vt in. c. ſi religioſus.
ē. eo. li. vi. ſ᷑ pꝰ hoſti. facit. c. bone. el. i. e. de poſtu. p̄la.
vbi cardinalis fuit poſtulatus. ſ᷑ ibi nō negat̄ qn potu
erit eligi. et pro hoc iſte tex. qui ꝓbat de electōe Item
poteſt intelligi iſte tex. q̄ fuit poſtulatus p electōnē. et
quicqđ ibi dicat̄ iſte tex. optime ꝓbat iſtam ꝑtem.
Hec est ₇ p̄ alia verba
Vblicato
. p̄t ſic ſummari. Publica
to ſcrutinio nō p̄nt electores variare ſ᷑ com-
pelli debent ad collationē ₇ electōꝫ. h. d. p̄mo ponit ꝯi
cium. ſcđo rōnem. vel potius aliud dictū ibi cū ſit. ter
cio aliud dictum ibi ad quod. Nō p̄mo iſtū tex. et
tenebis mēti q꞉ eſt ſingularis in materia ſua q̄ pꝰ pu
blicatōnem ſcrutinij ſeu votoꝝ redactoꝝ in ſcrutinio ñ
eſt locus variatōni. olim eñ anteq̄ emanaret h. c. va-
rie erant opi. nā qdā dicebāt qđ poterāt electores va-
riare vſq̄ ad ſubſcriptionē electōnis qdā donec elecꝰ
ꝯſentiret. i. vſq̄ ad ꝯfirmatōꝫ. aliq̄ qđ vſq̄ ad electōnē
vt nō. in. c. quanto. lxiij. di. et p hoſti. in ſum. eo. ti. §.
verū mutari. nemo eñ tenebat qđ hic dr̄. Scđo nō
q̄ varietas reprobat̄ preſertim poſt electōnem Ter
cio ₇ vltio nō. q̄ electores p̄nt ꝯpelli ad eligendū et ſic
habes h caſum in quo valꝫ electio facta p compulſio-
nē. qđ vidē cōtra. c. vbi periculū. in. §. ceteꝝ. ē. eo. li. vi.
vbi dr̄ q̄ ceſſat electio vbi adimit̄ libertas eligendi
ſ᷑ dic qđ ꝓpter principium voluntariū in ꝯſentiendo i
ſcrutinio nō videt̄ adimi libertas p compulſionē ſimi-
le in mr̄imonio carnali qđ ꝯtrahi nō p̄t intercedēte me
tu. vt in. c. cum locum. de ſpon. et tn̄ ſi preceſſerūt ſpō
ſalia de futuro ꝯpellit̄ qs ꝯtrahē mr̄imoniū ₇ ſic ꝑfi
cere illa ſpōſalia. vt in. c. requiſiuit. et in. c. ex lrīs. ē. de ſpōſa.
ita dicendū in h mr̄imonio ſpūali. Sed op. cōtra tex.
videt̄ eñ q̄ ex ſola publicatōe ſcrutinij nō debeat eē
ꝑcluſa via variandi cū neceſſaria ſit ſubſequēs electō v
balis. vt in. c. q꞉ ꝓpter. ₇. c. eccīa. i. e. eo. ꝑterea. matri
moniū iſtō ſpūale initiat̄ p electōꝫ. vt in. c. ij. ē. de tran-
ſla. p̄la. g̃ añ electōꝫ dꝫ eē locꝰ variatōi. Scđo. difficile
eſt indagare verā rationē decidēdi ad iſtū tex. ñ vt di-
xi nemo antiquoꝝ tenebat qđ hic dr̄ Glo. ij. h reddit
aliq̄s rōnes ſoluēdo ꝯtrariū. et p̄mo quod ideo ñ p̄nt
variare publicato ſcrutinio. quia res deſinit eē integ̃
vt in. c. in cauſ. e. eo. ſ᷑ hec ratō non eſt ſufficiēs ſcđm
Jo. an. ₇ hn̄. q꞉ eo ipſo qđ ꝓcedit̄ ad tractatū electōis
res deſinit eſſe integra. vt in. d. c. in cauſ. et qđ ibi nō.
vn̄ ſi ratio gl. eſſet vēa ſequeret̄ qđ etiā añ publicatōꝫ
ſcrutinij nō poſſent electores variare. cū verū ſit dice-
re rē deſijſſe eſſe integrā ex q̄ vota electoꝝ ſūt redacta
in ſcriptis. cuius contrarium innuit iſte tex. requirens pu
blicatōnem ſcrutinij vt precluſa ſit via variandi. Se
cundo gl. reddit aliā rōnem. q꞉ nō poteſt qs mutare

conſilium in alterius preiudicium vt in.l.nemo all'.in glo.et in regula mutare.de re.iur.li.vi.hec ratio eſt nimis generalis.nam militat etiam an̄ publicatōem ſcrutinij.preterea cū ius nō ſit queſitū noīato.quia abſenti nihil querit' vt in.l.abſēti.ff.de dona.nō pt dici ꝙ tractat' de ſuo p̄iudicio.tercio dicit glo.q2 ideo ꝓhibet' h̄ mutatio et variatio.q2 poſſet eē dānoſa eccleſie q2 ꝓtraheret' electio et mora eſt eccleſie ꝑiculoſa vt in.c.ne ꝓ defectu.e.co.hec rō neceſſario nō ꝯcludit.nam militat ꝑiter an̄ publicatōnem ſcrutinij.Item canonici hn̄t trimeſtre ad eligendū vt in.d.c.ne ꝓ defectu.ergo illō tempus debet cedere eis ad lucrū vt poſſint ꝯ̄tercunq3 tractare ꝛ differre ꝑ totū illud tempus.ideo nō peccat quis differendo vſq3 ad illud tēpus ex quo vtit' legis auctoritate.xxiij.q.iiij.qui peccat.facit regula indultum de re.iur.li.vi. Quarto dicit glo.ꝙ ꝑ huiuſmodi publicatōz ſcrutinij electio vidꝫ qōammodo iniciata ſicut ꝑ citatōnem negociū dicit' quaſi ceptū vt in c.gratū.de offi.dele.Sꝫ ꝯtra hoc facit dictum.c.licet vbi dicit' ꝙ ꝑ electōnem iniciat' iſtud matrimoniū ergo non antea.ꝟ glo.in fi.rn̄det ꝙ vere ſolum iniciat' ꝑ electōem.ꝟ ꝑ publicatōz ſcrutinij dicit' iniciari.q2 nequeunt electores variare.hec rn̄ſio nihil valet quia repetit ꝓmū.q̄re de hoc eñ querim' quare nō pn̄t variare electores poſt publicatōz ſcrutinij ex quo matrimonium ſpūale non eſt ṽe iniciatū Jo.an.innit' hic multum in reddendo rōnem decidendi ꝛ ꝯiungendo dc̄a ſua que in duobus locis hic poſuit.ꝯcludit ꝙ h̄ nouū inducit hic hec ꝯſtitutio et ꝙ potuiſſet p̄nceps de ſuo tēpe ſtatuere.puta ꝙ poſt ſcrutiniū non poſſint variare.ꝯſiſtit eñ hoc in principis voluntate.quaſi dicat hoc eē de arbitrarijs que explicant' ſolū ex ſola p̄ncipis volūtate.Poteſt tn̄ reddi rō ſcdm eum nam matrimonium ſpūale hꝫ tres ptes.ꝓma eſt electio.ſcd̄a ꝯfirmatio.tercia ꝯſecratio.vt in.d.c.licet ꝓma aūt pars.ſ.electio hꝫ multas ptes quo ad ſubſtātialia forme ꝟ quo ad ꝯſenſum habet tres partes.vt eſt ſcrutiniū ꝛ ipſius publicatio et electio ſubſequēs.vnde ex quo deuētū eſt ad medium ſeu ad duas ptes iſtius ꝓme ptis.vꝫ ſcrutiniū et ad ipſius publicatōnē nō dꝫ eē locus variatōi cū ſit vere iniciatū matrimoniū.vt in.c.cum inter canonicos.e.eo.Ita poſtq̄3 deuentū eſt ad iſtas ptes electionis quaſi ex quo eſt explicita maior pars iſtius actus dꝫ eē p̄cluſus locus variandi nec ob.ꝙ multa precedant ſcrutiniū ſeu publicationē.q2 ea que p̄cedunt electionem non ſunt ſubſtantialia ꝯſenſus licet ſint ſubſtātialia forme.alias ſequeret' abſurdū ꝙ ꝯſenſus nondū p̄ſtitus haberet ſubſtātialia forme ea ṽo que ſequūtur ſcrutiniū ſunt ſubſtātialia ꝯſenſus et ſic reſpectu cōſenſus ſolū habemus illos tres actus.ſ.ſcrutiniū publicatōnem ipſius ꝛ electōnem.poſt ſcrutiniū non eſt precluſa via variandi.q2 adhuc non eſt deuentum ad medium.ꝟ poſt publicatōnem ſecus q2 habemus duas ptes electōnis.p̄terea fuit equū hoc ſtatuere poſt publicatōnem ad ꝯſeruandam famā nominati.nam infamaretur nominatus ſi poſtq̄3 vota ſunt publicata liceret recedere a ſcrutinio.ꝟ ante publicationē ceſſat ratō infamie ex quo vota nondum ſunt nota.hec ſunt i effectum dicta Jo.an.ſatis ꝑfecto ꝑſuaſiua.ꝟ neceſſario n̄ ꝯcludit ꝑſertim in eo ꝙ dicit ꝙ hoc nouū inducit decre.Ex h̄ eñ vult ꝙ hic ſtatuat' ius nouū.quod mihi nō placꝫ.q2 nullū verbū ponit' in tex.ſapiens ius nouum.Fateor eñ ꝙ hec ꝯſtitutio eſt noua ꝟ rō fuit antiqua.vn̄ dico ꝙ hec eſt iuris antiqui declaratoria.ꝓ h̄ tex.qui dicit variare nequeūt nō eñ ſtatuit de nouo ꝟ potius declarat illud qd̄ erat de mero iure nōdum redacto in ſcriptis.quia ius eſt quicquid rōne ꝯſiſtit.i.di.ꝯſuetudo.Et reprobat hic Jo.an.rōnem quā reddit tex.cum dicat ꝙ nequiūt electores variare cū ſit fiēda collatio et celebranda electio.nam hec rō ſcdm eū non ꝯcludit neceſſario.q2 ꝛ an̄ publicatōnem militat hec ratio cum poſt ſcrutinium debeat ſeq publicatio.Item collatio et electio vt in.d.ca.q2 ꝓpter.Do.an.innit' ſubſtancie decisionē tex.ꝑ rōnem litere dicens ꝙ quemadmodū alie obligatōnes oriantur ex ꝯſenſu vt in.l.ꝯſenſus.ff.de ac.et ob.ita ꝛ in electōne obligatio oritur ex ꝯſenſu eligentiū.vnde hec electio eſt valida ꝛ ꝑfecta de iure naturali licet ꝓ forma accidentaliter idacta fuerit inſtitutū vt debeat ſubſequi collatio et ꝯmunis electio.cum ergo inſpecto iure naturali electō videtur iam ꝑfecta ex votis in ſcriptis redactis ꝛ publicatī nō debet eē locus variatōni.q̄ſi principiū finis neceſſitatiuū ſit explictū.ideo īfra dicit ꝙ fienda ſit collatio.ꝛc.quaſi iſte finis neceſſario trahat' ad principiū.et ſi dicatur quare requiritur publicatō cum iam cōſenſus ſint preſtiti in ſcrutinio.reſpondet ꝙ ante publicationem non cenſetur conſenſus capitularis.nam prius ſigillatim quilibet ꝑ ſe conſenſit.hec ratio do.an.videt' ꝓma frōte vera.ꝟ certe ſi diligenter ꝯſideret' de iure nō ꝯcludit.vnde inſpecto mero iure naturali ex ſingularibus conſenſibus p̄ſtitis in ſcrutinio inducit' electio.q2 publicatio ſcrutinij et collatio et cōmunis electio ſubſequēs ſunt de iure poſitiuo inducta p.c.q2 ꝓpter.vn̄ non eſt ſeruāda illa forma ex quo ex cōſenſibus ſingularibus inducit' electio vt ibi dixi et nō glo.in.ca.ſicut cum co.ti.li.vi.ergo ex ratione ſua non liceret variare etiam ante publicatōem ſcrutinij.preterea dico ꝙ nulla obligatio eſt orta nominato vel electo etiam poſt publicatōnem ſcrutinij antequam electus ꝯſentiat electioni.quia abſenti nihil acquiritur.vt in dicta.l.abſenti et quod ibi nō.barto.et probatur in dicto.c.ſi tibi abſenti.de preben.li.vi.vbi dicitur ꝙ ſi beneficium

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

conſertur abſenti nihil acquiritur abſenti antequam
conſentiat licꝫ ꝯferens nõ poſſit variare. vt ibi dr. et h
ideo qꝛ p collationẽ eſt functus officio ſuo et iſta ẽ vã
rõ quare conferẽs nõ pt variare ex quo ius nõ eſt queſitũ ꝓuiſo. ⁊ hanc rõnẽ ponit bar. in. d. l. abñti. et dixi
in. c. i. de poſtu. ꝑla. ⁊ p h dicit nõ. bar. ꝙ ſi ciuitas ha
bens electõꝫ ptãtis iure ꝓprio eligit aliquẽ abñteꝫ ꝙ
nihilominꝰ etiã poſt electõꝫ factã pt variare ⁊ aliũ eli
gere ex quo nondũ eſt pñtata electio ⁊ fuit hec queſtio
olim diſputata bononie. vt etiã hic refert Jo. an. ſecuſ
dicit ibi bar. qñ aliqui ciues haberẽt facultatẽ eligendi
pñtem a ꝯmunitate tũc eñ poſtq̃ elegerũt etiã abñtẽ
nõ pñt variare quia lꝫ abñti nõ ſit ius q̃ſitũ tñ electo
res ſunt functi p electionẽ officiõ ſuo ar. in. c. in liñs. de
offi. dele. ⁊ optie ꝓbat̃ i. d. c. ſi tibi abñti. qḋ ſic dꝫ itel
ligi. Et ex iſtis ego iſero ad verã rõnem decidẽdi huiꝰ
tex. dico eñ ꝙ iõ publicato ſcrutinio nequeunt variare
electores. qꝛ ſunt functi eoꝝ officio. nã electio cõis q̃ dꝫ
ſubſeq nõ eſt ſingaloꝝ ſ᷑ capl̃i ⁊ requirit̃ ſolũ p forma.
vt appareat cõis electõ. vt i. d. c. in genesi. publicatõ aũt
requirit̃ de vnanimi ꝯſenſu eligentium p h dico ꝙ iſte
tex. nõ hꝫ locũ in his qui habent eligere iure proprio
vt ſũt ꝯmũitates eligẽtes ſibi poteſtatẽ. vt. s. dixi. ⁊ idẽ
pt attẽptari in quolibet collegio ſeculari. vt ſũt iſta col
legia aliciꝰ ꝓfeſſionis. nõ eñ ipi eligũt ex officio eis
cõmiſſo a iure. ſ᷑ canonici eligũt ex officio eis delato a
iure. vt in. c. quãq̃. j. eo. li. vi. ⁊ p h pt decidi q̃ſtio quã
hic format Jo. an. nunqd eligẽtes aliquẽ in canonicũ
poſſint variare publicato ſcrutinio et vidꝛ ꝯcludere ꝙ
ſic. qꝛ iſte tex. ꝓcedit vbi eſt ſeruanda forma. c. qꝛ pro
pter. vt colligit̃ ex lr̃a dũ facit mentõꝫ de collatõe ⁊ de
ctõe ſubſequẽti. ſ᷑ indicio meo ꝯtrariũ poſſet attẽptari
p. s. dc̃a. nã p hũc actũ ſcrutinij ⁊ publicatiõis functi
ſunt electores officio eoꝝ cũ neceſſario nõ debeat ſub
ſeq electio cõis. Sed dubitat̃ de pꝛonis eccleſiaꝝ
nunqd poſſint variare publicato ſcrutinio ſi ꝓceſſerũt
p viam ſcrutinij. Et ꝯcludit Jo. an. h ꝙ ſic. qꝛ patro
noꝝ nõ eſt ꝓprie eligere ſ᷑ pñtare. ergo añ pñtatõnem
poſſunt variare tam clerici ꝓꝛoni q̃ laici et tunc hoc di
ctũ ſemp menti ſ᷑ poſt pñtatõnem laici pñt variare cle
rici nõ vt i. c. cũ aũt. j. de iurepa. ⁊ placꝫ mihi hec ꝯclo
qꝛ nõ pñt dici functi officio eoꝝ añ pñtatõnem. cũ eo
rũ officiũ ꝯſiſtat in pñtando vt i. c. ſi. ḋ iurepa. ⁊ p hec
hẽs. aptũ itellectũ hꝰ. c. In gl. ſi. ibi idẽ credo i po
ſtulatõe vult iſta gl. ꝙ ſic̃ electores nequeũt variaꝛ pu
blicato ſcrutinio ita nec poſtulãtes. ⁊ hãc opi. ſeqt̃ gl. i
c. pel. ⁊ vi. s. ḋ poſt. ꝑla. ⁊ fac̃ p h. c. i cauſ. s. c. ii. vbi
patet quod canonici compromittẽtes tenentur recipe
re poſtulatum a compromiſſarijs nec poſſunt ab illa
poſtulatione recedere licet nondum ſit ſupiori pñtata.
ergo eodẽ modo nequeũt recedere a poſtulatõe ꝓpria

nam id quod fit p compromiſſarios cenſet̃ factuꝫ a cõ
promittentibus ar. in. l. vnũ ex familia. ff. de lega. ij.
Contrariã opi. tenet glo. in. c. de ſiracuſane. xxviij. di.
firmans ꝙ donec poſtulatio ſit pñtata ſupiori pñt po
ſtulantes variare p. c. bone in verbo. nec vacaba. e. ti.
xx. et hanc opi. ſecutus eſt ibi gof. ⁊ Inn. in. c. ſi. e. ti.
et poſt multa ſequit̃ Jo. an. mouet̃ pncipaliter qꝛ ar.
a ꝯtrario ſenſu nõ ſp ꝓcedit in iure iuxͣ nõ. p gl. i. q. ij.
ſi quis a ſimoniacis. ⁊ in. c. ij. de ſo. ꝯpe. in ſcõm cum
h ar. a ꝯtrario ſenſu ſp eſt in iure validũ. ⁊ forte nõ re
periat̃ in iure expſſum ꝯtrarium quo caſu ꝓcedit ꝯtra
ria in iuribꝰ ꝑalle. ad h. c. cũ aplica. de his q̃ ſi. a ꝑla.
vel ſm cum vbicũq̃ vbũ canonis vel legis ponit̃ cau
ſatiue ſp valet ar. a ꝯtrario ſenſu. intellige niſi ꝯtrariũ
in iure ſit expſſũ. ſecꝰ vbi ponit̃ narratiue vl modaliter
qꝛ tũc nõ capit̃ a ꝯtrario ſenſu ꝙ añq̃ ſit poſtulatio ꝑ
ſentata pñt poſtulãtes recedere nec repiat̃ in iure ſcõm
cũ ꝯtrariũ expſſũ debemꝰ ſtare huic tex. cũ loqt̃ cau
ſatiue nõ aũt narratiue ſeu modalit̃. nec ob. iſte tex. qꝛ ñ
loquit̃ in poſtulatõe. vtꝫ in tex. et ex titulo ſub quo iſtõ
c. eſt collocatũ. nec debemꝰ arguẽ ad identitatẽ rõnĩ
qꝛ nõ eſt eadẽ rõ inter poſtulationẽ ⁊ electõꝫ. nã p ele
ctionẽ inciat̃ matrimoniũ ſpũale ⁊ ius acquirit̃ electo
vt nõ. i. c. q̃to. lxiij. di. ſ᷑ p poſtulationẽ nullũ ius aq
rit̃ poſtulato. vt i. c. pe. s. ti. xx. Jtẽ in poſtulatõe ñ eſt
ꝓprie ꝯſenſus. qꝛ nõ ꝯſenſiũt in poſtulatũ ſ᷑ debent
poſtulare illũ a ſupiore. ergo ñ cadit i eo diſſenſus. qꝛ
ibi nõ eſt ꝯſenſus vbi nõ eſt diſſenſus. ar. in. c. ad diſ
ſoluendũ. de ſpõ. impu. nõ ob. c. i cauſ. ꝑalle. qꝛ vt ibi
nõ. in gl. ſi. illud ꝯtigit rõne ꝯpromiſſionis facte illis cõ
promiſſarijs qꝛ ꝓmiſerãt recipe eligẽdũ ab eis ⁊ cum
hac opi. trãſeũt cõiter h doc. moderni h et i. d. ꝟ. nec
nocebat Et hec ꝯclo vidꝛ mihi veriſſima p. s. dc̃a. Et nõ
theoricã Jo. an. ibi icidẽter tactã an. ſ. ⁊ qñ valeat ar. a
ꝯtrario ſenſu Jo. cal. excipit h aliũ caſum dicẽs ꝙ vbi
ſurgit abſonꝰ itellectꝰ nõ vꝫ ar. a ꝯtrario ſenſu. p h qḋ
le. ⁊ nõ. i. c. q̃to. j. de vſur. et. l. cũ patrẽ. C. de ꝑdi. lit.
et adde gl. quã ipemet dicit ſingularẽ. i de. ma. ḋ vſu.
i. ꝟ. facẽ. Sꝫ ad materiã huiꝰ ar. vide ta latꝰ p bal. in
l. ꝯuenticula. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ p bar. in. l. oẽs ꝑpli. ff. ḋ
inſti. ⁊ iure. dico pleniſſime in. c. cũ aplica ꝑalle. vbi me
lius materia cadit. ideo dic vt ibi. Jn ſi. glo. no
ta. glo. ſentit enim bonam limitatõnem. ad. c. qꝛ
propter. et. c. cum poſt petitam. s. eo. vbi habetur ꝙ
poſt publicatum ſcrutinium debet ſequi incontinenti
collatio et poſtmodum electio. alias electio protracta
non valet. vt ibi habetur. illud enim procedit vbi cum
q̃s protrahitur electio ex negligentia eligentium. vel
ex ignauia quadam. Secus ſi eligentes differant in
fraudem electi. tunc enim mora non habet electõnem
vitiare ar. hic. nam non pt adiri ſupior vt ꝯpellat illos

publicato ſcrutinio ad eligendū quin interponat̄ mora
et hanc opi. ſeu limitatōꝫ ponit hic etiā Inno. ſequun
tur etiā doc. in. d. c. cum poſt petitam. vel pt̄ dici ſcdm
Inno. ꝙ iſta ꝯpulſio debet fieri incōtinenti. vel tercio
ſcdm cardinalē aut ꝯpulſio fit incōtinēti ꝛ poterit ſub
ſequi electio ex codeꝫ ſcrutinio. aut ex interuallo. ꝛ tūc
fiet nouū ſcrutiniū cum hic non dicat̄ ꝯtrarium. et de
bent iura iuribus ꝯcordari. c. cum expediat. e. ti. li. vi.
mihi non placet hec diſtinctio qꝛ raro ꝯtingere poteſt
vt electoribus reſiſtentibus fiat intercapedo. i. interual
lum in adeundo ſupiorem qui habebit citare electoēs
et eoꝝ excuſatōnem audire. et tñ tex. hic indiſtincte di
cit ꝙ ē fienda collatio et electio celebrāda ad qȯ ſupe
riores ꝯpellantur. et ſic vult ꝙ ex eodem ſcrutinio. pre
terea ad quid fiet nouum ſcrutiniū ſi nequeūt electoēs
variare. Euitandus eſt eñ circuitus vt in cle. audit̄. de
reſcrip. et fugiendus eſt intellectus qui nullā vtilitateꝫ
affert. ar. in. l. in fi. ff. ad municipa. Extra glo. q̄ro
pone ꝙ publicatio ſcrutinio vota eligentium repiūtur
eq̄lia nunquid poterūt illi electores variare. Doc. hic
ꝙ ſic. nam non pt̄ ex illo ſcrutinio quantūcunqꝫ publi
cato ſequi electio cum non ꝯſenſerit in aliquem maior
ps. ar. in. c. qꝛ pꝑter. et in. c. eccia. ij. e. eo. et ibi glo. fi.
ergo ceſſat rō huius. c. p̄terea nulla infamia irrogatur
noiato ex variatōne cum nemo habuerit maiorē ptem
capli. Et ex hoc infert̄ ſm doc. ꝙ publicato ſcrutinio
pt̄ minor pars accedere ad maiorem partē. qꝛ ex votiſ
minoris partis non pt̄ ſequi electio et nullū ius acqui
ſitum noiato. p hoc facit nōbilis glo. in. c. cum in iure
e. eo. qȯ nō. Ulterius q̄ro pone ꝙ publicato ſcru
tinio appareat noiatum eſſe ineligibilem nūq̄d poſſint
electores variare ſcrutiniū de nouo faciendo et alium
eligendo. Doc. ꝙ ſic. quia cum electio de ineligibili fa
cta nō teneat. vt in. c. cum in cūctis. e. eo. nō debēt ele
ctores vexare ſe et eccleſiam ſupfluis expenſis et inter
ponere morā inutilē. p hoc optime fa. c. ꝑpetuo. ꝟ. eo.
li. vi. Idem dicunt qualitercunqꝫ appareat electōeꝫ fu
turam eſſe nullaꝫ. ſecus ſi veniret caſſanda puta ſi ſcru
tinium fuit publicatum aliquo ꝯtempto. nam tunc de
bet ſequi electio nec eſt locus variatōni. quia forte ſu
perior diſpenſabit vel ꝯtemptus acqeſcet electōni. Sꝫ
dubiū eſt pone ꝙ poſt publicatū ſcrutiniū legittime fa
ctum ſupuenit defectus in forma. puta qꝛ fuit omiſſa
collatio vel cōmunis electio. nunq̄d poterūt electores
variare Inno. hic refert diuerſas ꝛ ꝯtrarias opi. nā
quidam dixerunt ꝙ poterant variare. qꝛ ſcrutinij pub
licatio ꝛ electio faciunt vnum actū. ergo forma non ſer
uata in vno debet in totū ꝯquaſſari. ꝛ p ꝯñs cū ſcruti
nium viciet̄ debent poſſe variare. Alij tenēt ꝯtrariū di
centes ꝙ ex quo ſcrutiniū ſemel validum fuit publica
tum licet ex defectu ſupuenienti debeat caſſari. tñ ele
ctores tenent̄ de nouo eligere nominatū. nō ob. ſi dica
tur ꝙ electores veniunt priuandi ex tranſgreſſione for
me. vt in. c. quia pꝑter. e. eo. qꝛ anteqꝫ puent̄ poterūt
eligere. vt ibi nō. Et dicit ꝯpoſt. ꝙ papa. ſcꝫ Inno. in
publico ꝯſiſtorio hanc opi. defendebat. et tenuit archi
di. in quadam ſua diſputatōne et ſequit̄ Jo. de lig. hic
et ꝯmuniter alij ſequentes. mouent̄ quia ex illis votis
publicatis fuit orta obligatio ſaltem naturalis noiato
que non debet tolli ex tranſgreſſione forme accidenta
liter inducte. Aduerte hec opinio eſſet vera ſi fun
damentum eſſet verum. Sed ego nego quod ex illis
votis aliquod ius ſit queſitū nominato vt ſupra dixi
nec dicunt̄ iſti functi officio eoꝝ ex quo actus annullat̄
a iure ex tranſgreſſione forme. vt in. l. diem. ff. de arbi.
dixi in. c. noſti. e. eo. Ultimo h̄ querit̄ quis erit iſte
ſupior qui habebit ꝯpellere electores Jo. an. ꝯcludit
ꝙ ille ad quem ſpectat ꝯfirmatio licꝫ alias non ſis or
dinarius iſtorū eligentiū. qꝛ ex quo ꝯcedit̄ ꝯfirmatio
vident̄ ꝯceſſa oia p̄ambula p que puenit̄ ad ipam con
firmatōnem. ar. i. c. p̄terea. de offi. dele. ꝛ in. l. ad rem
mobilem. ꝛ. l. ad legatū. ff. de pcu. ꝛ in. l. cui iuriſdictio
de iu. om. iudi. et notabis diligēter h̄ qꝛ facit ad multa
vt is ad quem ſpectat ꝯfirmatio poſſit oīa p̄ambula
exercere etiam iuriſdictōꝫ exercendo in alios nō ſubie
ctos. vide tñ quod dixi in. c. ſollicite. ꝟ. de teſti. ſpo. nā
poteſt de hoc dicto dubitari. et facit optie in ꝯtrarium
qȯ nō. glo. in cle. i. de iurepa. tene tñ menti dictū Jo.
an. pꝑter ei⁹ auctoritatē qui etiā voluit ꝙ in caſu quo
publicatō ſcrutinio fieret deuolutio ad ſupiorē propter
reſiſtentiā ſeu negligentiā eligentiū ꝙ ſupior tenet̄ pui
dere ſeu eligere noiatū iſtū in ſcrutinio ſicut tenebātur
p̄mi electores ar. in cle. vnica. de ſupp. neg. pla. ſ; ego
dubito an hoc ſit verū. qꝛ electores hñt trimeſtre ad eli
gendum. vt in. d. c. ne. p defectu. ergo eis negligentib⁹
eligere deuoluit̄ ptās integra ad ſupiorem. nec pt̄ dice
re electus eſſe ius ſibi queſitū p. e. dicta. vt dicit tex. i
l. penl. C. ad ſilī. nihil actū eſſe credit̄ qñ aliq̄d de ſub
ſtātialib⁹ ſupeſt ad agēdū. vñ ex quo electio nō erat fa
cta integ̃ ptās fuit deuoluta ad ſupiorem.

Jalicuius Caſſata electōne pro
pter ſimoniā etiā ſine
culpa electi nō diſpēſat epūs illa vice cū caſſa
to. ſecus ſi electus libere reſignūit h̄ dicit ſcdꝫ intellectū
gl. ij. in fi. ſ; inherendo verbis lr̄e ſumma ſic. Caſſata e
lectōe p̄lati propter ſimoniam ſine vicio electi ꝯmiſſaꝫ
non diſpenſat epūs ea vice cum caſſato ſup illa prelatō
ne. ſecus in ſimplici beneficio ſuper quo diſpenſat ſi li
bere reſignauit. hoc dicit et habet duo dicta ſecundum
ibi quãuis. Nota primo ꝙ electio ſimoniace fa
cta etiam ignorante electo eſt nulla. quia vicioſa fa
cta extitit. ad hoc. capi. nobis infra de ſymo. et idem

dic in collatōne.i.q.i.in.c.quicūq;. Nota ſcđo ꝙ
ꝓmotus ſeu electus ſimoniace licet ignoranter non pt
ea vice obtinere illam prelaturā etiā ſi legitime ſibi de
nouo ↄferatur.nam ꝓpter vicium pcedens inhabilita
tur ad illam prelaturā in tota illa vacatōe.vñ exponūt
doc.tex.ibi illa vice.i.in ea vacatōne.qđ placꝫ.oportꝫ
eñ ꝙ vicium ſimonie purgetur ꝑ intermediam pſonā
nam ſi poſſet in ea vacatōne ad illā prelaturā eligi vel
ꝓmoueri videret̄.ꝓmotio vicioſa ex ꝓximitate vicij.qꝛ
ea que incōtinenti fiunt videnť ineſſe.vt in.c.officij.e.
co.et in.l.lecta.ff.ſi cer.pe.Et nō ꝙ etiam eps non pt
in hoc caſu diſpenſare.licꝫ hoſti.hic dicat ꝙ ex euiden
ti vtilitate eccleſie poterit eps diſpenſare ar.in.c.pſen
tium.i.q.v.Et quāq; doc.cōiter tranſeant cum iſto di
cto tñ videť h dictū ↄtra tex.cum indiſtincte tollat epo
facultatem diſpenſandi.nec ob.c.pñtium.qꝛ loquitur
in alio caſu.vt dꝫ hic in glo.ij.et vide alias rōnes ve
hementiores quas facit in.c.de ſimoniace.ꝭ.de ſimo.
vbi plene examinaui materiā huius.c.nam ſimonia. quā
doq; ↄmittiť in ordine qñq; in prelatura.qñq; in ſim-
plici beneficio.et qñq ꝙ ignorante ordinato vel electo.
qñq; eo ſciente vel pecuniā dante.et hec tria mēbra ꝑ
ſequiť cal.in.c.poſt tranſlatōem.ꝭ.de renun.et ego ple
nius dixi in.d.c.de ſimoniace.vbi etiā examino intel-
lectū huius.c.vnde dic vt ibi dixi. In glo.ij.ibi vł
dic ꝙ diuerſi ſunt caſus.hec tercia ſo.mihi placꝫ.quia
ita punctaliter loquiť tex.in.d.c.pñtium.et quāq; ho
ſti.hic aliter dixerit.vt.s.dixi.mihi indiſtincte placet
hec tercia ſo.glo.et in fi.glo.pondera glo. vult eñ ꝙ
etiā in prelatura pt eps ea vice diſpenſare ſi electus li
bere reſignauit prelaturā hoſti.dicit ꝙ h ꝓcedit ſua-
dente vtilitate eccie ar.d.c.pñtium.alias aūt requiriť
in platura intermedia pſona.ꝟ in ſimplici beneficio pt
fieri diſpenſatio poſt liberam reſignationē.vt hic i ver.
qꝛuis.Sed hoſti.dixit ꝙ tria requirūť ad hoc vt poſ
ſit diſpenſare.ꝑmo ꝙ ſimonia fuerit ↄmiſſa ignorāte
electo nec ratū hñte.ſcđo ꝙ beneficiū ſit ſimplex.tercō
ꝙ pceſſiſſet libera reſignatio.et hec opi. videť mihi ve
rior.qꝛ iſte tex.in.v.qꝛuis venit aduerſatiue ad pcedē-
tia.quia.s.fuerat dictū de prelatura.hic aūt loquiť de
ſimplici bñficio ꝛ ↄcedit diſpenſatōnem ↄcurrente libe
ra reſignatōne.vnde nō debet hoc extendi ad prelatu-
ram.qꝛ materia diſpenſatōnis eſt ſtricti iuris ꝛ nunq;
eps diſpenſat niſi in caſibus a iure expſſis vt in.c.dile
ctus.et qđ ibi nō.de tēp.or.ꝟ iſte caſus quē ponit gl.
nullibi ē expſſus.nec ob.c.qcūq;.i.q.v.vbi eps diſpē
ſat cum ſimoniaco in beneficio etiā ſcienter.qꝛ nō loq
tur ille tex.de illo beneficō in quo fuit ↄmiſſa ſimonia
ꝟ de beneficio in eccleſia.quā voluit habere ꝑ ſimoniā
vnde magna eſt differētia inter vnuꝫ caſum ꝛ reliquū
et tene menti hoc dictum.qꝛ ↄmuniter doc.et male trā
ſeunť cum dicto hoſti.non ponderando illum tex.ꝛ vi
de de materia quod latius dixi in.d.c.de ſimoniace.

Js quibus Breue eſt ꝛ ꝑ alia vba
ſic pt ſummari.Electo
ribus impeditis currit tempus ſi poſſunt
impedimentum tollere h.d. Nota ar.a ↄtrario
ꝙ electoribus ſimpliciter impeditis non currit temp⁹
ad eligendū.et facit tex.ibi ex quo in mora fuerint.et
idem dic in collatore.vt in.c.quia diuerſitatē.ꝺ ↄceſ.
pben.Quid aūt in patronis eſt pulchra queſtio.ꝟ vide
qđ dixi in.c.qm̄.et.c.cum ꝓpter.de iurepa. Op.
ↄtra tex.nam iſti non poterant eligere ſine licētia.ergo
erant impediti eligere.et ꝑ ↄñs nō debet eis currere tē
pus.vt in.d.c.quia diuerſitatē.et in.l.i.C.de ān.ex
cep.Glo.ij.pſequiť hoc ↄtrarium ꝛ in effectu ſoluit et
bene ꝙ iſti non erāt ſimpliciter impediti imo remotio
impedimenti dependebat a poteſtate eoꝝ.quia pote-
rant petere licentiam a ſuperiore.vñ ↄtra eos ſuccedit re
gula iuris.qui ꝓt facere vt poſſit iam dicit poſſe.vt in
l.qui poteſt.ff.de re.iuris.ſecus dic ſi iſti fuiſſent ſim-
pliciter impediti.puta quia papa inhibuiſſet eiam ne
eligerēt.Sed quero quia tex.iſte loquiť de termino iu
ris.quero qđ in termino hoīs.pone exemplum.papa
mandauit canonicis vt eligerēt platum infra menſem
cum ↄſilio cuiuſdam epi.alias ipe eps ꝓuideret et de-
mum eps cuius conſiliū debebat requiri occultauit vł
latens impedimentū pbuit ita ꝙ iſti non poterāt hre
ↄſilium infra mēſem.nūqđ tempus eis curreret.hoſti.
dicit ꝙ ſic qꝛ iſtud tempus fuit ſtatutū ab hoīe.q ſem-
per currit a die pñtatōnis literaꝝ.vt in.c.ſup eo.de ap
pel. Aduerte qꝛ hoc dictū hoſti.eſſet verū ſi iſte et
terminus hominis ſimpliciter qꝛ omne temp⁹ regula
riter eſt ↄtinuū.vt dicit glo.nō.ff.de diuer.ꝛ tempo.p
ſcrip.ſup ꝟ.ca.et fac qđ nō.Jo.an.in.d.c.ſup eo.ꝟ iſte
termin⁹.de quo.s.dixi ſuccedit loco termini iuris ad
hoc qđ nō.Jnno.in.c.ex inſinuatōne.de appel.ergo
debet cenſeri eodem iure cum termino iuris.vt ibi nō.
Jnno.ꝛ ꝑ ↄñs nō debet currē impeditis ſicut nec termi
nus iuris.Et hanc ꝑtem tenuit hic do.meus dñs car
di.que mihi ſatis placet. Sed aduerte.qꝛ pone ꝙ ex
quo iſti nō poterāt hre ↄſilium poterāt ſine eo eligere
ar.in.c.cum olim.de arbi.et in.c.cum in veteri.e.ti.
et facit qđ nō.barto.in.l.i.§.ſi plures.ff.de exercito.
et qđ dixi in.d.c.cum in veteri.et tex.nōbilis in.c.vni
co.in fi.ne ſede vacante.li.vi.vbi videtur expreſſe pro-
bari.ꝟ ide tamen omnino qđ dixi in.c.ex pte.s.de cō-
ſti.et hec ſufficiant. Nico.abbas.

Finis prime partis.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De officio et poteſtate iudicis delegati Ru.

Supra viſum eſt in p̄cedentibus rubricis ꝺ his q̄ vices alienas gerūt in diuinis officijs ꝛ i iuriſdictōne volūtaria. mento reſtat videre de his q̄ vices alienas gerūt in iudicijs ꝛ i iuriſdictione ꝯtentioſa vt ſunt delegati. Sꝫ q̄ro ꝓ declaratione totius tituli qs dicat̄ delegatus. So. multipliciter diffinit̄. Quidam dicūt vt goſ. ꝙ delegatus ē is cui a papa vel alio ordinario ſeu principis delegato cauſa decidenda ꝛ cognoſcēda ꝯmittitur. Uel ſcd̄m hoſti. delegat⁹ ē cui cōmittitur cā decidenda ſeu exequenda vices alterius repſentans ꝓprium i iuriſdictione nihil hn̄s vt .ī. e. c. ſane. ij. ꝛ in l. i. ff. de of. eius cui mā. eſt iuriſdi. Uel ſcd̄m ſpe. e. ti. i p̄n. delegat⁹ ē q̄ ex cōmiſſione alteri⁹ alicui⁹ cauſe iudicialem cognitionē ꝯſequitur. ꝛ quelibet diffinitio tolerari p̄t. Ultimo hic querit̄ qꝛ in rubro fit mētio de officio ꝛ p̄tāte iudicis delegati. que differentia eſt inter officiū ꝛ p̄tātem. Sol. dic ꝙ ſepe iſta ponūt̄ equiuoce. ꝛ vide q̄d nō. glo. ſup rubrica. ff. de iuriſ. om. iudi. tn̄ quo ad materiaꝫ nr̄am dicit Jo. an. ꝙ officiū reſpicit id q̄d delegat̄. p̄tās vero cōcernit id q̄d p̄t ꝑ delegationē delegat⁹ exercere. nam ſepe querim⁹ q̄d poſſit facere delegatus ex delegatōe ſibi facta. Abbas

Caſus. de

Via queſitū. legat⁹ pape p̄tātem habet non ſolū i ptes ſed etiam in alios q̄ ſuam iuriſdictionem impediūt. Cōis diuiſio. ſecūda ibi ſic tibi. Nō ibi precipim⁹ iuſticiaꝫ exhiberi ꝓ generali ꝯcluſione reſcripti et hodie cōiter apponit̄ hec clauſula in fine libelli et eſt valde vtilis. nam pōt ꝯp̄hendere omnē actionē. vnde ſemꝑ conſulendū eſt actori vt in fine libelli dicat ꝛ circa p̄dicta peto mihi iuſticiam exhiberi. de quo in. c. ij. .ī. de ordi. cogni. vbi plene dico. Nō ſecūdo ibi minis aut terroribus. ꝙ differentia ē inter minas ꝛ terrores. nam mine ꝯſiſtunt in verbis. terrores in atrocitate facti. ſepe tn̄ capiūtur ꝓmiſcue. Et nō ex h̄ ꝛ ex tex. ꝙ mine ꝛ terrores potentum inducunt iuſtū metū. Dic tn̄ aduertendum fore ad qualitates pſonaꝝ minantiū vel terrentiū. nā ſi ſolent ſeuire poſt minas inducūt iuſtum metum al' mine nō excuſarēt. Ad h̄ q̄d le. et nō. maxie ꝑ bar. in. l. ad inuidiā. ꝛ. l. metū. C. q̄d me. cā. ꝛ vide ꝑ Inn. in. c. cūm matrimonij .ī. e. q̄d ē notanduꝫ

Cū q̄rit̄ nūq̄d mine vel terrores mariti vel p̄lati inducāt iuſtū metū i vxore vel ſubdito. dꝫ eñ diſtingui mō p̄dicto. ꝛ ſic dꝫ limitari q̄d le. ꝛ nō. in. l. i. §. q̄ honorāde. ff. q̄ re. actio nō da. Nō tercio ꝙ ꝯſentientes ad delictū regulariter dn̄t puniri ſicut ipi faciētes. de quo dic pleni⁹ vt .ī. dicet̄ cū gl. Itē nō ibi ſcripture teſtimonio. ꝙ ſacra ſcriptura p̄t allegari in deciſionibus cauſaꝝ ꝛ i modo puniēdi facit. c. certificari .ī. ꝺ ſepul. cū ſi. q̄d itellige niſi ſcriptura cōtradicat canonib⁹. qꝛ i deciſionib⁹ cauſaꝝ poti⁹ ſtandū ē canonib⁹ q̄ꝫ dictis ſanctoꝝ. xx. di. i p̄n. ꝛ. c. ſe. ꝛ ibi ꝑ glo. Ultimo nō ꝙ iudex delegat⁹ p̄t iuriſdictōnem ſuā exercere nō ſolū ꝯtra ptes ſ etiā ꝯtra quoſcūqꝫ ſuā iuriſdictōeꝫ turbātes. et de h̄ .ī. pleni⁹. In glo. i. ibi iactura cauſe affici dn̄t. aduerte p̄t eñ illud dictū glo. dupliciter intelligi. Primo vt iſti q̄ inducūt iſtos turbātes debeāt affici ꝛ puniri in ꝑditione cauſe. ꝛ iſte itellect⁹ nō multū placet. qm̄ iura allegata in glo. loquunt̄ qñ q̄s aduocat patrociniū potentū in alienatōnis actu vt quia re⁹ alienat rem i potentiores. Scd̄o p̄t glo. intelligi vt adducat illa iura i ſimili. ꝛ vt queādmodū ibi puniūt̄ illi q̄ aduocant auxiliū potentioꝝ ita ꝛ iſti q̄ inducunt potētes vt faciāt ſilere actorē. equipant̄ tn̄ i genere nō in quātitate pene. ꝛ iſte itellect⁹ ē melior. In glo. ij. nō bn̄ iſtā glo. vſqꝫ ad fi. qꝛ quotidie allegat̄ dū querit̄ nūquid ꝯſentiens dꝫ puniri tanq̄ꝫ faciens. ꝛ ponit gl. quatuor membra. Primū ē quando q̄s ꝯſentit negligēdo. Pone exemplū ſcd̄ꝫ doct. Scio ꝙ vis delinquere et poſſum te ſubtrahere a peccato ſ ꝓpter negligētiā omitto. Uel pone aliud exemplū. qꝛ poſſum obuiare delicto. puta qꝛ video ꝙ aliq̄s vult te offendere et poſſum obuiare ꝛ non obuio. Nam ſcd̄m glo. ſi negligēter ago debeo puniri miti⁹ q̄ꝫ ipe faciēs. Aduerte qꝛ i h̄ ſunt opi. De iure ciuili vid̄r ꝙ regulariter non teneat̄ q̄s obuiare delicto niſi delinquens ſibi ſit ſubiect⁹. vt ſeru⁹ fili⁹ vel ſubdit⁹. vel niſi delictū ſit cōmittendū in pſonā illi⁹ cui ego ſum ſubiectus. ita vid̄r velle glo. in. l. culpa caret. ff. ꝺ regu. iu. ꝛ bar. in. l. vtꝝ. ff. de pari. nā fili⁹ tenet̄ ſi nō reuelat patri ꝙ alius velit eū offendere vt in. l. ij. ff. eo. Et idē dic i alijs ſubditis vt nō. in iurib⁹ p̄alle. ꝛ plene ꝑ Dy. in regla nō ē ſine culpa. de re. iu. li. vi. Tex. tn̄ multū ſtringit i ꝯtrarium inſti. de publi. iudi. §. alia. vbi punit̄ ꝯſci⁹ lꝫ eſſꝫ extraneus. ꝛ quāqꝫ bar. nitat̄ reſpondere in. d. l. vtꝝ. tn̄ ipſemet dubitat ꝺ ſua reſpōſione. Sꝫ de iure canonico cōmuniter tenet̄ dictū glo. ꝛ facit. c. ſicut dignū. in. §. illi ſūt. de homi. vbi d̄r ꝙ nō caret ſcrupulo ſocietatis occulte q̄ manifeſto facinori deſinit obuiare ꝛ. xxiij. q. iij. quaſi per totum. An autem incurrat excōicatōem qui pōt iuuare clericū ne verberetur ꝛ verberat̄. dic vt nō. in. c. quanto. de ſen. ex. Illud tamē veꝝ ꝙ etiā de iure ciuili quis poteſt iuuare alium ne offendatur ꝛ capere malefactorem. l. ſi quis in ſeruitute. ff. de furt. ꝛ q̄d ibi nota. et in. l. nullus. C. de inde. ꝛ Inno. in. c. vt fame. et. c. ſi vero. de ſen. ex. Secundum membꝝ glo. eſt quando quis conſentit p̄bendo conſilium. Glo. tenet ꝙ debet puniri ſed non tanq̄ꝫ faciens. Hoſtien. aliter

diſtinguit Aut enī his cui ꝯſulit erat alias facturus et min⁹ punit ꝯſulēs. aut nō erat alias factur⁹ ꝛ tūc quia ē par delictū cū faciēte. vn̄ dꝫ tūc puniri ꝯſulēs ſicut fa ciens. ad h. c. ſicut dignū. §. ꝗ vero. de homi. ꝛ in. l. ꝗ fuo. ff. de furtis. facit. l. in furti. §. ope. ff. eo. ꝛ. l. nō ſo lum. §. ſi mandato. ff. de iniuri. ꝛ vide qđ de materia nō. Dy. i regula null⁹ ex ꝯſilio. de re. iur. li. vi. Ter ciū mēbꝝ glo. ē cuꝫ qs ꝯſentit coopando. ꝛ in h dicit gl. ꝙ ē par. delictū. ꝛ ſilis dꝫ eſſe pena. Sꝫ tu aduerte ꝙ aut qs coopatur pn̄cipaliter ꝛ tūc nō ē dubiū qꝛ eſt pn̄cipalis in delicto. aut coopatur p̄ſtando opam de linquenti. puta qꝛ ꝯmodauit ſibi enſem vt faceret cer tum delictū vel venit ſociādo eū ne ab aliꝭ impediret̄ exercere delictū vel qd ſimile ita ꝙ ipe nō appoſuit ma nū in delicto ſ᷑ p̄ſtitit opem delinquenti. ꝛ iſte ē caſus multū dubitabilis nec doc. noſtri. h tractant. ſ᷑ legiſte ponūt varias opi. de qbus p bar. in. l. is ꝗ opem. ff. de furt. ꝛ in. §. ope. pal. ꝛ in. d. §. ſi mādato. vbi plene ꝛ exquiſite ſoluit materiā tā in auxiliāte q̄ꝫ opem ferē te ſeu mādāte ꝛ vidꝛ ibi ad ꝓpoſitū ipe ponere reglāꝫ ꝙ p̄ſtans opem dꝫ regulariter puniri vt faciēs p iura ſupi⁹ allegata Et aduerte ad vnū dictū valde nōbile ꝙ vbi qs punitur ex eo qꝛ p̄ſtitit opem habebit̄ reſpect⁹ in pena imponēda ad q̄litatē ꝗ eſt i opante delictum. ꝛ nō ad q̄litatē ꝗ ē in opem ferente ſeu mādāte. Exem plū titi⁹ p̄ſtitit opem filio iterficienti patrē dꝫ iſte titi⁹ puniri quēadmodū puniret̄ ſi inteſeciſſet ipatrem ſuū. vnde tenetur pena legis cornelie de paric. vn̄ magis punitur nūc iſte p̄ſtādo opem filio q̄ꝫ ſi occidiſſet ma nib⁹ ſuis. qꝛ ſi ipſe occidiſſet teneretur tanq̄ꝫ extrane⁹. ſ᷑ p̄ſtando opem filio punitur ea pena qua dꝫ puniri filius. quia conſenſit illi delicto paricidꝭ. hoc ꝓbatur apte in. d. l. vtrū. ꝛ ibi p bar. ꝛ idem nota. in. d. l. is ꝗ opem. ꝛ per hoc dicendum ꝙ ſi ex ſtatuto magis pu nitur nobilis q̄ꝫ popularis ꝙ ſi popularis p̄ſtat opeꝫ nobili debꝫ puniri pena ꝗ punitur nobilis ꝛ nō pena ꝗ punitur popularis. ꝛ de materia pleni⁹ dicendū vt nota. in dictis iurib⁹. ꝛ dic ꝙ etiā ſi qs mutuauit pecu niam ad delictum aliqđ cōmittendū dꝫ puniri tanq̄ꝫ p̄ſtās opem ad delictum ꝛ punietur vt ipe delinquēs ſi ſciēter facit. tex. eſt nō. in. l. ſi ſciēter. ff. de paricidꝭs ꝛ facit ꝙ ſi ſtatutum punit p̄ſtantē alicui opem ꝙ cō p̄hendat iſtū ꝗ mutuauit pecuniaꝫ. Quartū mēbꝝ glo. nē ꝯſenſu auc̄tis ꝛ defenſionis. ꝛ dicit glo. ꝙ iſte plus punitur q̄ꝫ faciēs. ꝛ ē rō. nā is ꝗ p̄ſtat auc̄tēꝫ ſeu defendit errorē alteri⁹ nō ſolū ipe peccat ꝛ errat ſ᷑ con firmat alterius errorem ꝛ p̄ſtat aliꝭs materiā delinquē di. Hoſti. dicit dictum glo. ꝓcedere in hereſi ꝛ in ma ioribus criminibus alias in ciuilib⁹ vel minoribus cri minibus eſt par pena vt i tex. h. naꝫ iſti erāt fautores pn̄cipales. ꝛ tn̄ dicit tex. ꝙ pari pena cum agentibus puniendi ſunt. ꝛ hoc dictū cōiter tenetur. et hoc nota.

In glo. ſi. ibi quia impedit ipſam iuriſdictōnem. vult ergo glo. vt qualitercunq̄ꝫ impediatur iuriſdictio delegata poſſit ipſe delegatus iuriſdictōem ſuam exer cere ꝯtra turbatores Inn. hic ꝛ in. c. dilectus. ꝭ. de pe nis. latius attingit hāc materiā multū tn̄ variat in dic tis ſuis et in effectu. p̄mo tangit cū tercius delinquit in pſonam delegati. ſcđo caſu cum delinquit i pſonaꝫ ptis. tercio cuꝫ delinquit in pſonam eoꝝ q neceſſario debent interuenire in iudicio vt ſunt aduocati teſtes ꝛ ꝓcuratores. quarto cū qs delinquit i officio ſuo corā ꝛ delegato. vt ſi aduocatus deliquit in aduocatōe ꝛ no tarius in officio ſuo corā delegato. ꝛ ſic de ſimilibus. nūqd poſſit delegat⁹ aiaduertere ꝯtra iſtos ꝛ quā pe nam p̄t imponere ꝛ qd ſi delictū nō eſt manifeſtū ſed occultū ꝛ longū eſſet plene diſcutere quēlibet articulū Sꝫ p iſtā diuiſionē habes q̄ſi declaratas glo. Inno. Cōcluſiue tn̄ ſic p̄t dici ꝙ ſi tercius delinquit in pſonā iudicis deleg. ati non p̄t iudex delegat⁹ illū punire niſi ex hoc ꝯtingat ſuā iuriſdictōnem impediri. ſic ꝯcedat Inn. hic et in. d. c. dilectus. nam hic tenet ꝙ pōt ſuā iniuriā vlciſci. p. c. ſi quis erga. ꝭ. q. vij. ſ᷑ in. c. dilect⁹. tenet oppoſituꝫ. ſ᷑ ꝯcorda vt. s. ꝛ. c. ſi quis erga. loqui tur i ordinario. de quo plene dixi in. c. cū veniſſent. de iudi. ꝛ p Inno. in. c. ex pte. ꝭ. de v̄. ſig. Sed eo caſu ꝗ p̄t delegatus puniri nō intelligas ꝙ poſſit imponere penā ordinariā ſ᷑ extraordinariā. qꝛ ipſe nō ē deputa tus ſup illa iniuria. Si delinquit̄ cōtra ptes vel alias pſonas neceſſarias in iudicio. Cōclude ꝙ ſi impedit̄ ſua iuriſdictio poteſt ſe impedire. alias ſecus ꝛ ad limi tes impedimēti p̄t ſe impedire ꝛ nō aliter ꝯtra officia les delinquētes corā ſe tenet Inno. in. d. c. dilectus ꝙ nō pōt ipſe ꝓcedere niſi impediret̄ ſua iuriſdictio ſed dꝫ eos facere puniri p ordinariū. Quā p̄tātem pōt ex ercere delegatus ꝯtra iſtos impediētes Dic ꝙ poteſt exercere cenſurā eccleſiaſticā etiā ſi h nō ſit expſſum in tex. vt hic. Inno. dicit ꝙ pōt eos mulctare. qꝛ oia vi dentur eſſe cōmiſſa ſine quibus iuriſdictio exerceri nō poteſt. qđ nō. ꝛ idem nō. ꝭ. e. de cauſis. Ad vltimum ꝯclude ꝙ aut delictū turbatoris ē notoriū. ꝛ indubie pōt ꝓcedere vt hic. aut nō ē notoriū ſ᷑ ſunt aliq̄ conie cture ꝯtra p̄tātem ꝛ pōt ꝓcedere ꝛ ꝯpellet̄ ad p̄ſtandū cautōēꝫ de nō impediendo ar. in. c. literas. i ſi. d̄ reſti. ſpo. Aut ē occultū ꝛ ſunt opi. Inno. tenet ꝙ poteſt ꝓ cedere ſummarie inquirēdo. ꝯtrariū tꝫ ſpe. in ti. de le. §. ſequitur. v̄. itē ad cuius officiū. dictum Inno. ſatis placet. nec ob. v̄. manifeſte. poſitū i tex. quia poteſt re ferri ad verbum cognouerit. vt ſit ſenſus ꝙ non dꝫ iu dex exercere diſtrictōnem eccleſiaſticam niſi manifeſte cognouerit illos impedire iuriſdictōem ſuā non tn̄ ne gat quin poſſit ſummarie inquire vtrum impediat. ad qđ vide ho. glo. in ſimili in. c. i. ꝭ. eo. li. vi.

Anc ſi a nobis Uarie legit̃. ſed cõiter ſic ſummatur. Cũ diuerſe lr̃e ſub eadẽ data ⁊ forma cõtraria ĩpetrãt̃ ⁊ p̄ñtant̃ a diuerſis ad eoſdẽ iudices ſupſedet̃ vtriſqꝫ donec papa ꝯſulat̃. h. d. ⁊ non diuiditur

Nõ p̄mo vnã regulã ex tex. ꝙ vbicũqꝫ nõ p̄t ꝯſtare iudicibꝰ de ꝑualiditate literaꝝ impetrataꝝ oppoſitarum debent iſti ſuperſedere ⁊ ꝯſulere papã. et facit iſte tex. ad illaꝫ. q. cũ idẽ bñficiũ ꝯfert duobꝰ ſub eadẽ data nec apparet cuius ſupplicatio p̄us fuerit ſignata dꝫ in hoc ꝯſuli papa q̄ vtriſqꝫ fecit gratiã. ⁊ ſcd̃m eiꝰ reſpõſum eſt ꝓcedẽndũ. ad h̄ qd̃ nõ. Jo. an. in. c. ſi a ſede. de pre. li. vi. Nõ ibi executioni ſupſedeant. ꝙ iudices delegati largo mõ p̄ñt dici executores. nã exequũt̃ ꝓcedẽdo iuris ꝑtiũ. facit. c. ſi qs ꝯtra clericũ ð fo. ꝯpe.

In glo. i. in fi. Ex hac glo. colliguntur due lecture ad iſtũ tex. Prima vt itelligat̃ qñ diuerſe lr̃e i eadeꝫ cauſa imperãt̃ ad eoſdẽ iudices. ⁊ tunc ꝓpter idẽtitatem iudicũ neutre ꝑualeant ſ; delegãs ẽ ꝯſulẽdus. Hec lec. non ꝓcedit ſi p̄t ꝯſtare de prioritate. quia ſcd̃e ſunt ſubreptitie non facientes mentõeꝫ de prioribꝰ vt in. c. ceteꝝ. de reſcrip. nec põt excuſari ſubreptio ꝓpter idẽtitatem iudicũ. Scd̃a lec. vt colligat̃ ꝙ delegatus dꝫ ſuperſedere executioni ſecundaꝝ literaꝝ. que lec. ꝯtradicit tex. vt pꝫ in verbo vtriũqꝫ. Tercia lec. ẽ vera ⁊ magis cõmunis vt intelligat̃ qñ litere diuerſe impetrant̃ ad eoſdẽ iudices ⁊ habẽt eandẽ datã ita ꝙ nõ conſtat de prioritate. nã tũc iſte caſus nõ ẽ decidibilis ꝑ delegatos ⁊ ſic ceſſat. c. paſtoralis. de reſcrip. ſ; dꝫ conſuli ipſe delegans. Et hanc lec. ſenſit glo. in. c. ex tenore. s. ð reſcrip. vbi melius gloſa. iſtum tex. q̄ꝫ hic. ⁊ ſequũt̃ hic doct. cõiter. Et ꝑfecto hec lec. eſt vera in ſe. ſed iudicio meo nõ multum cõſonat huic litere. ꝑ illa verba tex. non facta mentõne prioꝝ literaꝝ ⁊c. que verba clare innuũt ꝙ hic conſtabat data de prioritate literarũ. ⁊ ſic non erat eadem data in vtriſqꝫ niſi diceres ꝙ iſta fuit allegatio partis ſeu iudicis cõſulentis. Sed non multum hec reſponſio mihi ſatiſfacit. ⁊ eodem mõ p̄t reſponderi ad duas alias lectu. quas hic ponit hoſti. naꝫ dicit tex. poſſe intelligi quando ad diuerſos iudices litere diuerſe impetrant̃ ſed habent eandem datã ⁊ formam contrariam vel etiam eandem formam. naꝫ ꝓpter diuerſitatem iudicũ iudices mutuo ſe impediũt vt dixi. Iſte lec. ſunt vere in ſe ſed nõ ꝯgruũt tex. ratione p̄dicta. Datur etiam alia lec. per doct. vt intelligat̃ quando litere impetrantur ſup diuerſis cauſis ad diuerſos iudices eſt tamen cõnexitas inter illas cauſas vt quia actor impetrauit ſuper hereditate contra reũ. reus impetrauit ad alios iudices ſuper legitimitate. vel vnus impetrauit in petitorio alius in poſſeſſorio. nõne continentia cauſe diuidatur coram diuerſis iudicibus debent iudices ſupſedere ⁊ ꝯſulere papã. ⁊ nota hanc lect. ⁊ generaliter poteſt dici ꝙ vbicũqꝫ ſurgit ꝓbabile dubium ſuper preualiditate literarum non decidibile per delegatos vel arbitros. habet locũ iſte tex. Naꝫ ꝓmptum eſt iura iuribus concordare vt in. c. cũ expediat. de elec. li. vi.

I pro debilitate Delegatꝰ pape ipeditꝰ ſubdelegare p̄t cãm q̄ ſine ipſo ꝯmode terminari p̄t. Primo ponit dictũ. ſcd̃o ipſius determinatõnem ibi. itaqꝫ. tercio generalem exceptionem ibi niſi. Nõ p̄mo ꝙ delegatus p̄ncipis poteſt cãm ſibi cõmiſſam alteri ſubdelegare neceſſitate vel alia incõmoditate inſtãte. Idem tñ dic ceſſante qualibet neceſſitate. q2 delegatus p̄ncipis hoc habet ex p̄uilegio vt alteri ſubdelegare poſſit ſ; inſpiciatur neceſſitas quo ad hoc vt ſubdelegatum poſſit ꝯpellere ad acceptandum. hec le. ⁊ nõ. in. c. paſtoralis. ·j· eo. ⁊ ita limita iſtũ tex. Nota ſecundo ꝙ non ẽ in optione delegati cõmittere cãm quibuſcũqꝫ. ſed ad hoc debet eligere ꝑſonas diſcretas ⁊ idoneas. ⁊ que dicãtur in hoc ꝑſone idonee. dic vt habetur in. c. ſtatutũ. de reſcrip. li. vi. et in. §. tria. iij. q. vij. ⁊ qd̃ le. ⁊ nõ. in. c. ſciſcitatus. de reſcrip. Nota tercio ⁊ tene menti iudicem poſſe cãm ſubdelegare reſeruato ſibi ꝯſilio. i. hoc expſſo vt ꝯmiſſarius in ꝓcedendo ſeu decidendo petat ꝯſiliũ ab ipſo delegante. Ultimo nõ ꝙ graues cauſe nõ poſſunt ſubdelegari ꝑ delegatuꝫ apoſtolicũ. ⁊ dicũtur graues cũ eſt electa induſtria ꝑſone. vt in. c. ſi. ·j· eo. ⁊ dic vt ibi ⁊ in. c. is cui. eo. ti. li. vi. vel ſcd̃m docto. cum cã eſt matrimonialis nam curia non conſueuit de facili alijs q̄ꝫ epiſcopis cauſas matrimoniales ꝯmittere. Et nota h̄ dictum ꝙ ep̄s delegatus ad cauſam matrimonialẽ nõ põt nõ ep̄o cãm ſubdelegare. ⁊ vide quod nõ ·j· e. cauſam matrimonij. In glo. i. ibi etiã ꝑtibus inuitis ⁊ ꝑ hoc facit iſte tex. dum dicit libeꝝ eſſe cãm ſubdelegare Nam de ſignificato huius verbi liberum eſt vt nõ teneatur requirere alterius ꝯſenſum. vt le. ⁊ nota. i c. de mulcta. de p̄ben. ⁊ in. c. licet ep̄s. eo. ti. li. vi. ⁊ tene in hoc glo. cõiuncto tex. ⁊ vide quod dicam ·j· e. ſuper queſtionum. ⁊ in fi. glo. intellige hoc vt dixi. s. in p̄mo nõ. In gl. ij. in fi. nõ bñ iſtam glo. ⁊ tene eã menti. nam apte ſentit ꝙ ſi delegatus alicuius cõmittit vices ſuas reſeruato ſibi ꝯſilio ꝙ iſte deſinit eſſe iudex ⁊ ꝯſilium ſuũ ẽ requirendũ vt ꝯſilium boni viri et ꝓbo hoc dictũ rõne. nam dare ꝯſiliũ nõ ẽ iuriſdictõis q2 nullã p̄tãtem exercet dãdo ꝯſiliũ. ergo ꝑ reſeruationem ꝯſilij non reſeruat ſibi aliquid iuriſdictõis. ⁊ per ꝯſequens deſinit eſſe iudex. vt in. c. ſi delegatus ·j· eo. li. vi. Et hanc glo. nõ põderauit do. an. qui ſuper tex. aſſumpſit diſputationem. nũ quid in dubio reſeruãdo ꝯſilium videat̃ ſibi reſeruaſſe vt iudex ꝯcludit tñ ꝙ nõ

Sed extra glo. quero de. q. notabili ⁊ quotidiana

nunqd iudex poſſit ↄmittere cām ⁊ reſeruare ↄſilium ſuū vel tercij. vtputa vt ſubdelegatus teneatur in ſnia ferenda exquirere ↄſilium ſuum vel ↄſilium tercij. Jnno. ↄcludit ꝙ ſic. ⁊ certe vid̄r tex. h̄ dicit tn̄ Jnno. ꝙ ſi iudex iſte cōmiſſarius ꝓcedit ↄſilio nō requiſito non tȝ ſnia. q2 nō ſeruauit formā mādati. vt in. c. cū dilecta. d̄ reſcrip. ⁊ in. c. venerabili. ī. eo. ⁊ hanc ſniam vbi ex forma ſtatuti eſt requirendū ↄſilium nō. tenuit bar. in. l. i. §. ſi plures. ff. de exerci. vbi dicit ꝙ ſi ſtatuto cauet̃ ꝙ iudex debeat ferre ſniam ad conſiliū ſapientis non tȝ ſnia ſi iudex ꝓceſſit nō requiſito ↄſilio. q2 cū iudex recipiat iuriſdictōeȝ ex ſtatuto ciuitati nō dȝ tenere ſnia ſi nō ſeruat formam ſibi impoſitā ꝑ ſtatutū. et hoc nō q2 facit ad multa. ⁊ vide qd̄ in ſimili nō. in cle. i. de iure pa. Nunqd autē ↄmiſſarius teneat̃ ſequi ↄſiliū dicit Jnn. ꝙ non. nā ſatis ē requirere ⁊ debito tpe expectare reſpōſum vt in. c. cū olim. de arbi. ⁊ in. c. cū in veteri. de elect. ⁊ hoc idē voluit bar. in. d. §. ſi plures. Nūquid aūt tpe quo requirit̃ ↄſiliū poſſit delegat' iſtū cōmiſſariū reuocare ſeu ſibi inhibere ne ferat ſniam. dic̃ Jnno. ꝙ ſic Jo. an. dicit hoc ꝓcedere ſi ſibi reſeruauit ↄſiliū tanq̄ȝ iudex. Sȝ h̄ caſu qn̄ reſeruauit tāq̄ȝ iudex Dicit do. an. ꝙ tenet̃ ſequi cōſiliū iſtius iudicis. quia tūc eſt pticeps i officio. Nā regula ē ꝙ vbi cōſiliū eſt requirendū ab eo q̄ eſt pticeps in officio. tunc tenetur ſequi ↄſilium. vt nota. ponit Bar. in. d. §. ſi plures. et facit qd̄ le. ⁊ nota. in. l. titiū ⁊ meuium. ff. de admi. tu.

Sȝ inſtat alia. q. magis dubia nunqd poſſit fieri ↄmiſſio, vt teneat̃ ↄmiſſari' ferre ſniam ꝓut talis ſapiens dictauerit Jnn. ↄcludit ꝙ nō q2 iſto caſu haberet iſte ſequi arbitriū alteri' in ſententiando. qd̄ eſt ↄtra. l. item ſi vnus. §. idem pōponius. ff. de arbi. vbi tex. notabilis dicit ꝙ non p̄t ↄpromitti i arbitꝝ vt ferat̃ ſniaȝ ſcdȝ ꝙ alteri viſum fuerit. Hoſti. tenet oppoſitū ⁊ dicit aliud in arbitro aliud in iudice. q2 arbiter habȝ ptāteȝ magis latam. pōt enī ꝓnunciare eque ⁊ inique. ⁊ ſtat̃ ſnie ſue metu pene. vt in. l. diem proferre. §. ſtari. ff. d̄ arbi. ⁊ ī. de arbi. c. dilecti. Sȝ iudex debet pronunciare ſcdm iura. vt in auc̃. iuſiurā. qd̄ p̄ſtatur ab his. Jteȝ ſubdelegatus poteſt formare ſententiā ⁊ eam ↄmittere alteri ꝓnunciandam. vt. s. de reſcrip. c. cū dilecta. cum infinitis ſimilibus. ergo eodem modo pōt ipaȝ formā dam alteri reſeruare dūmodo ille nō ſit laicus ⁊ cā ſit ſpūalis. Et nō hn̄ illud verbū. ar. in. c. decernim'. de iudi. Nec ob. ſi dicat̃ ꝙ ↄtra ↄſciētiā ꝓpriā iudex n̄ dȝ ꝓnūciare. q2 ſcdm eū dȝ iſte ↄformare ↄſcientiaȝ ſuam ſcdm ↄſiliū piti. ⁊ ſi nō p̄t dȝ iſte inſtare vt exoneretur a ↄmiſſione. ⁊ ſi nō p̄t dȝ ferre ſniam ſcdm ꝙ ſibi vid̄r Et nō h̄ dictū. multi moderni tenuerūt cū Jnno. q2 iudex dȝ iudicare ſcdm iura ⁊ ↄſcientiā ſuaȝ vt in. c. cum eterni. de re iudi. li. vi. Et reineri' tenuit iſtaȝ ptem. ſed bar. tȝ aliam ſniaȝ. in. d. §. ſi plures. ⁊ ſatis pōt teneri opi. hoſti. vt ipſemet dicat ꝙ ↄtra ↄſcientiā nō tenetur iudicare. Et nō ꝙ vbi tenetur qs ꝓnūciare ſcdȝ ↄſiliū alteri' nō tenet̃ ꝓnūciare ſcdm illud niſi ↄſiliū ſit iuſtū q2 h̄ importat verbū ↄſiliū. vt in. d. l. titiū. nō. barto. i d. §. ſi plures. ⁊ ſi d̄r vt debeat ꝓnūciare ſcdȝ ꝙ alius dictauerit nō tenet̃ ſequi ſi ↄſcientia ſua ſibi repugnat.

Sȝ dubitatur nūqd poſſit ferre ſniam contrariam. Hoſti. ſentit ꝙ ſic. in ↄtrarium facit q2 nō habet in h̄ ptātem. maxime qn̄ ſtatutum hoc diſponit. ⁊ facit qd̄ nō. bar. in. d. §. ſi plures. de equitate pōt teneri dictū hoſti. ſed de rigore videtur contrarium.

E cauſis Si cauſa cōmittit̃ decidenda infra certū diē niſi ptes prorogēt per lapſum diei expirat iuriſdictio h. d. p̄mo. Ubi certa pena ꝑ ius ſtatuta nō ē delegat' imponit arbitrariā. h̄ ſcdo. ſcda ibi illis etiā. Nō ex p̄mo dicto ꝙ cā p̄t ↄmitti decidenda ī. certū terminū.

Nō ſcdo ꝙ vbi termin' ſtatuit̃ iudici ⁊ iuriſdictōe lapſo termino expirat iuriſdictio. de quo pleni' ꝑ bar. in. l. ꝓperandū. C. de iudi. Nō tercio ⁊ tene menti ſemꝑ ꝙ corā delegato p̄t fieri ꝓrogatio de tpe in ipa vñ lȝ cā ſit ſibi cōmiſſa decidenda infra certū terminū ptes p̄nt ↄmuni ↄſenſu illū terminum ꝓrogare q̄ſi ad vtilitatē ptiū papa p̄fixerit terminum. Nō ex ſcda pte. c. ꝙ delegat' ex ſimplici cōmiſſione recipit iuriſdictionem ⁊ habȝ ptātem ptes ↄtumaces puniendi. Et ex hoc ⁊ ex tex. habes hic q̄ſi expſſum ꝙ iudex delegatus p̄t imponere multā de quo ī. lati'. Jtē nō ꝙ vbi certa pena a iure ſtatuta ē non dȝ iudex ab ea recedere. vbi vero nō ē ſtatuta tūc ē imponēda ad arbitriū iudicantis. ⁊ quotidie ad h̄ allegat̃ iſte tex. ꝙ i non determinatis i iure recurrēdū ē ad arbitriū iudicis. ⁊ non ſolū h̄ ꝓcedit i impoſitōe pene ſ3 etiā i alijs a iure non determinati. vt i. l. i. ff. de iure deli. ⁊ in. c. ſi. ī. d̄ tranſac.

Jn glo. i. ibi poſtq̄ȝ litere iudicib' p̄ntantur. Uult ergo glo. ꝙ terminus p̄fix' iudici currat a die p̄ntationis literaꝝ. h̄ itellige ſcdm ꝙ nō. in. c. ſup eo. de ap. ꝓcedit enī qn̄ termin' ē ſtatut' ꝑ numeꝝ dieꝝ ſeu mēſiū vel annoꝝ. ſecus ſi ad certuȝ diem vel terminū vtputa vſq̄ȝ ad feſtū paſche. nam tunc ſemꝑ termin' currit q2 poſt illum terminum expirat iuriſdictio vt hic. et in ſi. glo. nota hn̄ glo. ꝙ vbi cā cōmittitur decidenda infra breuem terminum pōt iudex ⁊ debȝ abbreuiare dilationes iuris ⁊ ita pagere vt infra terminum p̄fixum cāȝ poſſit decidere. ⁊ ſic habes vnam cām legitimam abbreuiandi dilationes iuris. Tn̄ in hoc diſtingue vt nō. Jnn. in. d. c. ſup eo. vbi etiā dixi. nec ob. motiuum glo. in eo ꝙ allegat. l. petende. naȝ ſcdm Jnno. qn̄q̄ȝ termin' ſtatuit̃ pti. ⁊ tūc ſi deficit ꝑ aliā ptē nō dȝ ſibi obeſſe. qn̄q̄ȝ termin' p̄figit̃ iudici. ⁊ tunc hȝ locum qd̄ hic d̄r. nam ⁊ ſi cauſa nō pōt expediri infra terminum nihilominus expirat iuriſdictio. q2 non irroga ſpādi

ciū ptib⁹ ꝫ cā redit ad ſupiorem. ⁊ dicit hic Inno. ꝙ
etiā ſi dolo alteri⁹ ptis cā nō poſſit decidi infra termi
num nihilomin⁹ expirat iuriſdictio niſi termin⁹ progetꝰ
ꝯmuni ꝯſenſu ptium vt h. Et aduerte qꝛ iſta ꝓrogatio
dꝫ fieri durāte termino. nā poſt finitū terminū non pt
dici ꝓrogatio cū iuriſdictio ſit finita. qꝛ qđ nō eſt ꝓro
gari nō pōt ar. c. ad diſſoluendū. de deſpō. impu. ⁊ p
h bo. tex. in. l. ꝫ ſi manēte. ff. de pcario. facit. l. honoꝝ.
ff. rem ra. ha. In glo. in ver. ptiū. in fi. nō tria que
ſunt de ſubſtātia ordinis iudiciarij. vt libelli oblatio.
litis ꝯteſtatio. ⁊ ꝙ ſnia ferat̄ i ſcriptis. ⁊ idē nō. glo. in
c. i. de libel. ob. Hāc materiā pleniſſime expediui i di
cto. c. i. ⁊ dic vt ibi. ⁊ vide bo. glo. in. c. fi. de re iudi. li.
vi. que dicit ꝙ ptes pñt ex toto remittere ordinē iudi
cioꝝ ꝫ nō pñt facere vt iudex in pte ſeruet ordinem ⁊ i
pte non. vult dicere ꝙ ptes pñt ꝯuenire vt iudex ꝓce
dat ſine omni ordine iudiciario. ꝫ tūc dictū ſuum non
habebit vim ſnie ꝫ cuiuſdā pacti. nam ſic ex poſtfacto
pñt ptes approbare ſniam nullā ⁊ habebit vim pacti.
vt le. et nota. in. l. ij. C. ꝯmunia vtriuſqꝫ iudi. ⁊ nota. i
c. ſignificaſti. ꝭ. de fo. ꝯpe. ita a pncipio pñt ꝯuenire vt
iudex ꝓcedat ſine ordine iudiciario. ꝫ ſi vellēt ptes vt
dictū iudicis habeat vim ſnie tunc non pñt remittere
ordinē ſubſtantialē a iure inductū. vt in. c. vnico. de li.
ꝯteſta. ⁊ in. l. ꝓperandū. C. de iudi. ⁊ in cle. ſepe. ⁊ qđ
ibi nō. in fi. de v. ſig. In glo. in ver. ꝓrogetur. in fi.
Sꝫ quero qd ſi non fiat ꝓrogatio nunqd ex toto expi
ret iuriſdictio poſt lapſum termini. Tex. h videt̄ ꝙ ſic.
ꝫ tu intellige tex. qñ termin⁹ ē pfixus iudici ⁊ iuriſdi
ctioni. nam tūc p lapſum termini expirat iuriſdictio et
ptās deuoluitur ad ſupiorem. ſecus dic vbi terminus
pfigeretur iudici tm̄. nam tūc p lapſum termini nō ex
pirat iuriſdictio ꝫ iudex venit puniendus vt in. l. i. C.
vt omnes cau. tam ciui. qꝫ crimi. nō bar. in. d. l. ꝓperā
dū. qđ tñ limita vt dicit glo. nota. in cle. i. de iure pa.
Dubium eſt quid ſi termin⁹ pfigitur inſtantie nūquid
poſt lapſum terminū valet ſnia ⁊ reſpectu inſtantie iu
ris cōmunis nō eſt dubium. vt nota. in. l. ꝓperandum
palle. Ratio eſt quia pempta inſtantia pereunt omnia
acta litis. vt nota. in. c. cum cauſam. de teſti. ⁊ in. l. cū
lite mortua. ff. iudi. ſol. vnde ſnia reperiretur lata ſine
li. ꝯteſta. ⁊ ſine petione ⁊ ſimilia. Sed dubium nota.
eſt cum ſtatutum municipale apponit certum terminū
infra quē debeat terminari cā. nunqd poſt lapſum ter
minum valeat ſententia lata ſuper eadem inſtantia. et
de hac. q. plene nota. per Io. an. in addi. ſpe. in ti. de
legato. §. reſtat. v. quid ſi ſtatuto. Et ibi poſt multa cō
cludit ꝙ aut ſtatutum apponit penam iudici non deci
denti cauſam infra terminum. et tunc valebit ſnia poſt
terminum dummodo proferatur infra terminū iuris.
quia non videtur receſſum a diſpoſitōne iuris. facit qđ
etiam nota. in. l. non dubium. C. de legi. Aut ſtatutū

non apponit penā ⁊ in dubio pfigendo terminum ad
deciſionem cauſe videtur pfigere ipſi inſtātie ⁊ h maxi
me tenendum in odium litium. quod ſatis mihi placꝫ
Nam ſicut in ſimili dicimus ꝙ terminus ab homine
pfixus ſuccedit loco termini iuris. vt nota. Inn. in. c
ex ratione. de appel. ita terminus pfixus a ſtatuto ſuc
cedit loco termini iuris. de quo in. d. l. ꝓperandum. et
hec notabis. In glo. in ver. certa ibi debet mitti i
poſſeſſionem. Aduerte quia hoc videtur ꝯtra tex. qui
pſupponit ꝙ qñqꝫ non eſt a lege pfixa pena contra cō
tumacem. Inno. dicit ꝙ tex. ꝓcedit in citatis cōtuma
cibus. ſed in contumacibus cōdemnatis bene repitur
pena pfixa a iure. Alij aliter dicunt. ego dicerem ꝙ re
medium miſſionis nō eſt ꝓprie pena ꝫ potius ꝯcernit
intereſſe partis nec excōmunicatio eſt ꝓprie pena ſed
eſt medicina. vt in. c. i. de ſen. excō. li. vi. vnde ſi ſubſe
quenti die vellet excōmunicatus vel paſſus miſſionē
ſatiſfacere de expenſis nullam penam ſuſtinere. vñ di
co ꝙ reſpectu pene infligende ꝓpter cōtemptum iudi
cis non repitur ꝓuiſio regulariter a lege facta. et ideo
iudex poteſt arbitrio ſuo penam cōtumaci infligere vt
in. l. i. ff. ſi quis ius dicē. non obtemp. ⁊ in. l. ij. ff. ſi qs
in ius vo. facit. ꝭ. c. pxi. in v. damnare. Et hec faciunt
q. nunquid delegat⁹ poſſit mulctare ptes. Et ſcias ꝙ
mulcta eſt ſpecies ſententie iudicialis conſiſtens in pe
cunia ⁊ imponitur extraordinarie ad contumaciā. co
ercendam. đ quo per ſpe. in ti. đ ſen. ꝓla. §. i. poſt pn.
le. et nō. in. l. ſi qua. ff. de v. ſig. Inn. hic ⁊ in. c. i. e. e.
⁊ hoſti. in. c. pxi. ⁊ in. d. c. i. et gl. ordinaria. in. c. paſto
ralis. ꝭ. eo. in glo. penul. tenēt ꝙ ſic. Contrariū ſenſit
Accur. in. l. ij. C. de ſpoꝛ. ⁊ in. l. eos. C. de mō mulc.
et hoſti. in ſum. in ti. de ſententia. ſub rubrica đ mulc.
§. ſi quis poſſit. ſed ipſe hoſti. correxit ſe ſuper. c. i. Et
cōcluſio cōmunis eſt ꝙ delegatus pape in dubio po
teſt mulctare ⁊ videtur ꝓbari hic. ⁊ ꝭ. c. pxi. ⁊ in. c. i. e
eo. Et licet hoſti. dixerit ꝙ non poteſt imponere tantā
mulctā ſicut ordinarius ar. in. d. l. ij. ⁊ in. d. l. eos. Ta
men do. an. ſentit h oppoſitum ⁊ forte meli⁹. quia dele
gatus principis eſt de maioribus iudicibus vt nota.
ſpe. in ti. de iuriſ. om. iudi. §. i. v. ſunt ⁊ alij. Si vero ē
delegatus inferioris. Inno. in. c. i. palle. vult ꝙ idem
vnde dicit etiam ꝙ ſubdelegatus delegati pōt mulcta
re. ꝓ eo ſatis bene facit. c. ex litteris. ꝭ. eo. ſed poteſt di
ci ꝙ non poteſt imponere tantā mulctam ſicut iſti ma
iores iudices ſed arbitrabitur quantitatem ſcđm qua
litatem cauſe. ⁊ ſcias ꝙ vſqꝫ ad ſex ſolidos ſcꝫ aure
os dicitur mulcta modica. vnde infra illam ſummam
poſſunt illi iudices minores arbitrari. de quo i dicta
l. ij. ⁊ l. eos. An autem ordinarius eccleſiaſticus poſ
ſit etiam mulctare. credo ꝙ ſic. ar. in. c. dilectus. đ offi.
oꝛ. ⁊ ibi per Io. an. ⁊ in. c. ſtatuimus. xvi. q. i. tꝫ hoſti.
et ibi per Io. an. in. c. i. de homi. li. vi. Sic et penam

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

pecuniariam ꝓ delicto imponere pōt qđ tamē limita
vt plene dixi in.c.ꝫ.de penis.ſed vt ceſſet auaricie ſu/
ſpicio conſulit̃ vt ↄuertat pecuniā in piam cauſam .Et
in fi.glo.tene menti glo.cum queritur quam penā de
bet iudex imponere ſi plures reperiuntur in iure edite
Et idem quod glo.tꝫ Inno.Do.an.dicit ꝙ ſi om̄es
pene p̄nt ↄcurrere omnes ſunt infligende.p.l.i.C.de
ſepul.vio.Si aūt non p̄nt ↄcurrere vel.l.loquitur al/
ternatiue,ꝓcedat diſtinctio glo.ſcđm eā.Aduerte lat⁹
aut eīn plures pene imponūtur,ꝓ eodem delicto ex di
ſpoſitione eiuſdē legis vel ſtatuti.⁊ habet locum dictū
do.an.nec credo ꝙ glo.aliter intellexerit.nā ſepe vna
l.in odiū delicti apponit plures penas q̄ ſingule non
videntur ſufficere.vt eſt tex.in.c.felicis.de penis .li.vi.
⁊.xvi.q.i.ſtatuimus.⁊ in.c.ad falſarioꝝ.ꝺ fal.cū mul
tis ſimilibus.Quandoqꝫ,ꝓ eodem delicto rep̄iuntur
varie pene in diuerſis legibus ſeu ſtatutis.⁊ iſte eſt ca
ſus dubitabilis.⁊ credo ꝙ in hoc caſu glo.fuerit locu
ta.et ad hoc diſcutiendū oportet p̄mo querere nunqđ
ꝓuiſio legis noue ſeu ſtatuti tollat antiquaꝫ legem im
ponentē aliam penaꝫ q̄ꝫ noua.et licet in hoc ſint opi.
tamen opi.ↄmunis et vera vidꝛ ꝙ nō tollat ſꝫ ↄcurrat
cum antiqua.ita ꝙ eſt in optione accuſatoris vtꝝ velit
accuſare ſcđm legem antiquā an ſcđm legem nouam.
et h̄ vidꝛ ꝓbari in.l.quotiens.ff.de acti.⁊ ob.tꝫ bar.i
l.i.ff.vi.bo.rap.⁊ Jo.an.in.ꝺ.c.felicis.i nouella.⁊ h̄
facit ad.q.quotidianam Pone ſtatutum ciuitatis im
ponit penam.c.florenorum,ꝓ homicidio nunquid vi
deatur receſſum a pena iuris ↄmunis.et dic ꝙ nō ſed
eſt in optione accuſatoris mō p̄dicto.niſi ex coniectu/
ris appareat ꝙ ſtatutum voluerit recedere a diſpoſitōe
legis.vtputa ſi reperiatur ſtatutum quo cauetur ꝙ vbi
deficit pena in ſtatutis recurratur ad ſimilia.et deficiē
te ſimili recurratur ad ius cōmune .nam per hec verba
clare patet ꝙ ſtatutum voluit ex toto recedere a diſpo
ſitione iuris cōmunis et determinat certam penaꝫ.ita
nō.dicit bar.in.l.i.ꝑalle. Aliud dubium eſt nūqđ
punitus ſcđm vnam legem poſſit accuſari vt puniat̃
ſcđm aliam legem. Conclude ꝙ aut vtraqꝫ lex tendit
ad vindictam et intentando remedium vnius ceſſat re
medium alterius vt in.l.pretoꝛ edixit.§.i.ff.de iniur.
aut leges concernunt ↄmodum p̄uatum ⁊ tunc pōt in/
tentari,ꝓuiſio ſecunde legis quatenus excedit penam
p̄me legis vt in.l.i.ꝑalle.et quod ibi nota. et per hec
poteſt decidi nunquid laicus punitus per iudicem ec
cleſiaſticum poſſit puniri per iudicem ſecularem de eo
dem delicto ſcđm diſpoſitionem iuris ciuilis .de qua
vide tex.nō.in.ꝺ.c.felicis.et quod ibi nō.Jo.an.i no
uella. In glo.pe.nō ſingulariter iſtam glo. ꝙ dele
gatus etiā p̄ncipis non pōt diſpenſare in appoſitione
pene ſed debet ſemꝑ apponere penam a iure ſtatutam
ſecus dicit glo.in ordinario.ſed certe non videtur hoc

vex indiſtincte in ordinario.Nam.c.at ſi cleric.alle.
in glo.loquitur in epiſcopo et in caſibus ſibi ꝑmiſſis
a iure.vnde in caſibus non conceſſis a iure ordinario
non poteſt diſpenſare ſed citra diſpenſationem p̄t or/
dinarius ex cauſa diminuere vel augere penam a iure
ſtatutam etiā ſi ſit prefixa a ſtatuto municipali.vt in.l
quid ergo.§.pena grauioꝛ.ff.de his qui nō.infa.⁊ ibi
per bar.vide etiam ho.glo.ij.q.iij.§.notandū.Vnde
dicit hic hoſti.nō.verbum ꝙ iudex efficitur infamis ſi
ſine cauſa apponit mitiorem vel grauiorem penam q̄ꝫ
ſit i iure ſtatuta.allegat.l.ſeruos.C.de vi.pu.vl̄ ꝑua.
et idem ꝑ omnia dicit in delegato quod nō.Sꝫ do.
an.ſequitur iſtam glo.vt delegatus nullo mō poſſit i
pena diſpēſare.Ego credo ſaluando dictū hoſti.⁊ etiā
do.an.ꝙ ꝑ viaꝫ diſpenſatōis nō poſſit diminuere pe
nam ſꝫ exequendo ius quo cauetur ꝙ ex cauſa poſſit
aggrauari et diminui pena vt in.ꝺ.§.pena grauioꝛ.et
in.l.et ſi ſeuerioꝛ.C.e.⁊ in.l.aut facta.in fi.ff.ꝺ penis
ꝙ poterit aggrauare ⁊ diminuere.nā ſicut poterat ipe
delegans ita et delegatus exquo gratiā non facit ſed
ius exequitur.et ſic etiaꝫ poteſt ſuſtineri iſta gl. Vl
timo ſcias ꝙ nūc pena nō dꝛ expreſſa quando non eſt
cauta i canonibus nec in legibus nec in ſtatutis muni
cipalibus neqꝫ iure ↄſuetudinario ſm̄ hoſti.Et ſic nō
ꝙ vbi deficit pena canonis debem⁹ recurrere ad penā
legis ciuilis ſeu ad penam ↄſuetudinariā dūmodo nō
ↄtradicat menti canonum.imo ſnīa eſſet iniuſta ſi pe/
na excederet ↄſuetudinem loci vt nota.glo.in.ꝺ.§.pe
na grauioꝛ.et hoc puto verum niſi ex cā.nā ſicut ex cā
pōt recedi a pena legis ita et a pena ↄſuetudinaria,ꝓ
hoc ho.glo.in.l.hodie.ff.de penis

Ceterea Per ſimplicem ↄmiſſioneꝫ
cauſe pōt delegatus citare cō
tumacē punire ⁊ reliqua facere que ſpectant
ad cām.⁊ quotidie allegat̃ iſte tex.ponit caſum.ipius
reſponſionem.et reſponſionis rationem.ſcđa ibi.hoc
tibi.tercia ibi.qꝛ. Nota primo ꝙ delegatus poteſt
ꝑtem cōtumacem punire licet hoc non caueatur i ↄmiſ/
ſiōne.vnde virtute cōmiſſionis ſimpliciter facte habꝫ
poteſtatem exercendi ſeueritatem eccleſiaſticā. No
ta ſecundo ibi ſeueritate eccleſiaſtica.iuncta glo.ꝙ ap
pellatione ſeueritatis eccleſiaſtice non venit ſolū ſentē
tia cenſure ſed etiam facultas puniendi modo extraoꝛ
dinario vt indicere mulctam .Nam cum in principio
fuiſſet facta conſultatio nunquid poſſit condemnare
contumacem.Reſpondetur ꝙ poteſt compellere par
tes ꝑ ſeueritate eccleſiaſtica coercere.quod tenet h̄ etiā
hoſti.et Jo.an.et ſic verbum ſeueritas eccleſiaſtica eſt
magis latum q̄ꝫ verbum cenſura eccleſiaſtica .nā appel
latione cenſure eccleſiaſtice ſolum venit ſententia excō
municationis interdicti et ſuſpenſionis.vt in.c.querē/
ti.ꝭ de verbo.ſigni.et idem dic de verbo animaduerſione

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

canonica vt ſit latū ſicut verbū ſeueritas eccleſiaſtica.
vt nō. Jnn. in. c. i. de homi. li. vi. Nō tercio ex his
⁊ ex tex. ꝙ delegatus pōt mulctare ⁊ aliā penam extra
ordinariam etiā imponere Ultimo nota ꝙ vno cō
miſſo omnia videnť cōmiſſa ſine quibꝰ illud explicari
nō valet. ꝯcor. ī. eo. c. prudentiam. et ad hoc quotidie
allegātur iſta. c. ꝯcordat. l. ad rem mobilem. et. l. ad le
gatū. ff. de ꝓcura. ⁊. l. cui iuriſdictio. de iuriſ. om. iu
di. Et nō tex. ibi plenariā ptātem. et dic plenariam id
eſt liberam et abſolutam. ⁊ ꝑ hoc verbum dixit bal. ꝙ
delegatꝰ poteſt virtute delegatōnis eligere ſibi nunciū
et ꝯſtituere ſibi officiales et punire nuncium ſi facit fal
ſam ambaſiatam ſeu relatōem. Jtem teſtes coram eo
delinquentes. vt in. d. l. nullum. C. de teſti. Sꝫ aduer
te qꝛ ꝯtrarium tenet Jnno. in. c. dilectus. ī. de penis.
vbi dicit ꝙ ſi officiales delinquunt i officio dꝫ delega
tus eos facere puniri ꝑ ordinariū. ꝟ ꝯcordando dic ꝙ
ſi impeditur iudicis iuriſdictio ꝓcedit dictū bal. ꝑ. c. i
ſ. eo. alias ꝓcedit dictū Jnno. Jn glo. ij. i fi. ego
credo ꝑut. ſ. dixi in notabilibus ꝙ poterit ꝯtumacem
coercere etiā infligendo penā extraordinariā puta mul
ctam ꝑ hoc verbum damnare poſitū in tex. et facit qd̄
dixi. ſ. c. ꝓxi. ⁊ ſatis ſenſit hoſti. ſuper tex. Jn glo.
fi. ibi que depoſitis. vbi dixit tex. ꝙ que depoſitis ac
cedūt non ſunt depoſita. vt ſi homo veſtitus deponať
veſtis nō cenſetur depoſita. Et ibi alia non tangūt cō
trariū de hoc brocardico. dic vt nō. i regula acceſſoriū
li. vi. Et. ad. c. ꝯſtituit. dic ꝙ ibi ponitur caſus ſingula
ris et multū notabilis. dꝛ eñ ibi ꝙ ſi aliꝗ religioſi do
lo inducunt aliquem iuuenē ad religionem vt increētur
bona ſua ſi ille ſic inductus facit ꝓfeſſionem tenet ꝓfeſ
ſio. ſed bona non veniunt ad monaſteriū ⁊ hoc i odiū
ipſoꝝ. qꝛ non ꝓpter deum ꝟ ꝓpter bona temporalia i
duxerunt illū ad monaſterium ſine religionem Qua
re autem tenet ꝓfeſſio ex quo fuit doloſe facta. dic ꝙ il
le eſt dolus bonus cum ſit inuitatus ad ſeruitium dei
⁊ talis dolus non hꝫ viciare actum vt nō. in. c. cum di
lectus ī. quod me. cau. facit. l. i. ff. de dolo Jn eadē
glo. ibi regula. vbi teſtator legauit libertatem ſeruo et
cum inſtituit heredem demum ademit libertatē. ⁊ dꝛ
ibidem ꝙ ꝓpter hoc nō ē adempta hereditas imo nec
libertas. quia non pōt eſſe heres ſine libertate vt in. l.
quidā. C. de neceſ. ⁊ ſeruiſ. Et in gl. dic ꝙ cū ſunt ſepa
bilia ⁊ nō eſt eadē ratio in vtroqꝫ ꝯnexoꝝ nō poſſunt
dici ꝯnexa. nam in. c. i. ī. de eo qui dux. in matri. vnus
decepit aliū. qꝛ ſciens ſe habere coniugem duxit aliaꝫ
huius rei neſciam in vxorem. ⁊ dic vt ibi plenius nō.
⁊ vide qd̄ nota. lxxxi. di. ſi quis ſacerdotum

Vamuis Breue eſt. et ꝑ alia verba
pōt ſic ſummari Si cauſa
pluribꝰ etiaꝫ ſimpliciter eſt cōmiſſa quelibet
delegare poteſt. et non diuiditur. Nota p̄mo ꝙ de
legatus principis poteſt vices ſuas cōmittere nō ſolū
cum inſolidum eſt iudex. vt. ſ. eo. ſi pro debilitate. ſed
etiam ſi habet collegam licet ipſe collega velit per ſe ꝓ
cedere. ergo poteſt alter eoꝝ ſubdelegare vices ſuas
Scd̄o nota ibi ſuo coniudici. ꝙ poteſt quis vices
ſuas ſubdelegare college. ⁊ ſic procedit collega nomie
ꝓprio. id ē tanꝗ delegatus ⁊ nomine ſue college tanꝗ
ſubdelegatus. ⁊ ſic poteſt diuerſa auctoritate viꝰ ⁊ idē
in eadem cauſa procedere. Nūquid autem iſte poterit
ferre diuerſas ſententias. vnam tanꝗ delegatus reli
quā tanꝗ ſubdelegatus. videtur p̄mo ꝙ ſic. qꝛ ex quo
ſuſtinet vices plurium dꝫ cenſeri iure plurimoꝝ vt in. c
cum olim. de re iudi. Sed ſi plures ꝓcedunt in cauſa
pñt ferre diuerſas ſniās vt in. c. fi. de re iudi. ergo ⁊c.
Contrarium tenet hic Uin. per. c. pe. de elec. li. vi. vbi
tex. ſing. dicit ꝙ habens vocem noīe ꝓprio ⁊ nomine
concanonici non poteſt illas voces diuidere in diuer
ſas. nam eadem cōſcientia qua putat aliquid iuſtū no
mine ꝓprio dꝫ cenſeri iuſtum nomine ꝯſocij ſeu ſubde
legantis. et hoc dictum placet ⁊ eſt valde nō. extēdēs
dictum. c. pe. et idem dicendū in ſimilibus caſibus. et
tenebis hoc etiā menti Jn glo. ibi quantum ad po
teſtatem cōmittendi ꝟ operatur quo ad effectum vt al
ter ſolus poſſit ꝓcedere reliquo nolente vel nequeunte
intereſſe. Uel dic ꝙ ratio dubitādi fuit. qꝛ ex quo erāt
deputati duo ſimpliciter videbať ꝙ vnus nō poſſet ꝓ
cedere ſine reliquo. qꝛ lꝫ habeāt iuriſdictōem inſolidū
exercitium tamen habent ꝑ parte vt in. c. cām matri
monij. et nō. in. c. prudentiā. ī. eo. Sed ratio deciden
di in oppoſitum fuit. quia nō videtur ꝓcedere ſolus ex
quo procedit cūꝫ ſubdelegato alterius vł habens ſub
delegationem college. Abbas.

Jgnificaſti Delegatꝰ pape exe
quitur ſuam ſententiaꝫ
quā exequi nō vult aut non pōt is cui eā cō
miſerat exequendā. Primo ponit decīſa ꝯſultatio. ſe
cundo reſponſio ibi ꝯſultationi Nō p̄mo ꝙ delega
tus pape poteſt mandare ordinario loci vt ſuam ſniāꝫ
exequatur. naꝫ quo ad cauſam ſibi ꝯmiſſam eſt maior
omnibꝰ poſt papam vt in. c. ſtuduiſti. ī. eo. repñtat eñ
ꝑſonam pape. ⁊ quo ad illā cauſaꝫ dꝫ honorari vt pa
pa. xciij. di. c. fi. ⁊. ī. eo. ſane. Nō ſcd̄o ibi et aucto
ritate ſibi cōmiſſa. ꝙ ex ſimplici cauſe delegatione reci
pit delegatus nedum poteſtatem cognoſcendi ⁊ deci
dendi ſed etiam ſententiaꝫ exequendi. et facit iſte tex.
ad. q. quā ponūt doc. ſ. eo. d̄ cauſis. vbi ꝯcludūt ꝙ ſi
terminus fuit p̄fixus diffinitione cauſe poteſt delega
tus cauſam decidens infra triennium exequi ſententiā
poſt terminum. quod etiam tenet hoſti. ī. c. conſuluit.
et facit iſte tex. iuncto. c. querenti. ī. eo. nam vt ibi patꝫ
poteſt delegatus ferre ſentētiam in vltimo die termini
et tamē a iure habet annum ad executionem ſententie.

vt in.d.c.querenti.ſecus ſi terminus fuiſſet pfix' iuriſdictioni.qꝛ tunc poſt terminū non pt ſe impedire ſcdꝫ Jo.an.in.d.c.ď cauſis.qď nō. Itē nō tercio ꝙ delegatus pncipis hꝫ ea que ſunt meri imperij.vnde pt ſniam ſuam executioni demādare ⁊ eam alteri etiā cōmittere vt hic et .j. eo.in literis.An autem delegat' inferioꝛ hoc poſſit Jnn.tenet ꝙ non.vt in.l.a diuo pio.ff.de re iudi.vbi hoc etiā ſentit bar.ſed ego pleniſſime dixi in.c.ſi quis ꝯtra clericum.de fo.cōpe.⁊ dic vt ibi.

Ultimo nō ꝙ reſiſtētes iudici delegato pnt ab eo puniri cuiuſcunqꝫ ꝯditionis ⁊ dignitatis ſint.et ē ratō qꝛ repñtant pſonam pape cui totus oꝛbis ſubeſt.ix.q iij.cuncta p mundum.ſecus dic in delegato alterius.ille eñ non pōt animaduertere niſi i ſubditos delegātis vel in delinquentes i territorio ipius delegantis vt s.nō.c.i. Sed quero nunquid delegatus pncipis poſſit pncipaliter p ſe ſuam ſniam exequi.vid̄ꝛ primo ꝙ non.qꝛ tex.iſte vid̄ꝛ dare ſibi ptātem in defectū oꝛdinarij nolentis vel nequeuntis ſententiā exequi. Sꝫ ꝯtrarium eſt verꝫ pmo p iſtum tex.dū dicit auctoritate ſibi cōmiſſa.et ſic ex pꝛimeua ptāte hoc pōt.ad idēꝫ c.in literis.et.c.querēti.et.c.ex literis .j. eo.et hoc cōmuniter tenet.et tenēt legiſte.in.d.l.a diuo pio.Et ad iſtum tex.dic ꝙ factum narrat.naꝫ vt plurimū ꝯtingit ꝙ delegatus mandat ordinario executōem.qꝛ ipē nō hꝫ officiales In glo.i.in fi.ſed p hoc glo.nō videt ad iura.s.alle.in ꝯtrarium.Hoc.dicunt ꝙ illa loquūtur de delegato inferioꝛis a pncipe.iſte vero tex.procedit i delegato pncipis.Uel dic ꝙ ratio dubitādi fuit.qꝛ exquo cōmiſerat alteri executionē ſnie videbat' functus officio ſuo vt .j. eo.c.in literis.⁊ ſic videbatur ꝙ nō poterat amplius ſe impedire.Ratio vero decidēdi in ꝯtrariū elicit' ex glo.d.c.in literis.que dicit ꝙ ex ſola ꝯmiſſione nō cenſet' functus officio ſuo ſ; opoꝛtet ꝙ īteruenIat actualis executio.qꝛ verba ſunt itelligenda cuꝫ effectu vt in.c.relatum.ď cle.non reſi.ſed certe hec ē cōtra illū ſo.tex.vt ibi dicet Hoſti.dicit ꝙ foꝛte ħ reſeruauerat ſibi aliqd coertionis.et ſic remāſerat iudex vt i.c.ſi delegat' .j.eo.li.vi.Uel ſpāle ē ne pncipis mādatū eludat' ꝙ niſi ſubſeq̄t' executio cōmiſſionis poſſit ipſe delegatus reaſſumere iuriſdictionē.Jo.an.dicit ꝙ res hic erat integra.ideo potuit delegatus reuocare ꝯmiſſionē et aſſumere iuriſdictōnem vt in.c.q̄uis.j.e.ti.li.vi.Cōclude hanc materiā ſic.ꝙ aut delegatus cōmittit executionem alicui tanq̄ ſuo miniſtro.non autē faciendo eum ſuum delegatum.et tunc per hanc ꝯmiſſionem non deſinit eſſe iudex quemadmodum ſi ꝯmitteret alicui nuncio vt daret poſſeſſionem adhoc.l.executionem.ff.de execu.rei iudi.et .j. eo.ex literis.⁊ in ħ caſu ꝓpꝛie intelligi poteſt iſte tex.nam non fecit iſte oꝛdinarium ſuum ſubdelegatum ſed ſibi cōmiſit executionem tanq̄ miniſtro implorando officium ſuum.ideo non deſinit eſſe iudex.Aut cōmittit delegatus executionem alicui faciendo euꝫ ſubdelegatum et nihil ſibi retinendo.et tunc re integra poteſt reuocare.d.c.q̄uis.ſed re non integra quia ille incepit vtilicet adhuc executionem non perfecerit.et tunc non poteſt iſte amplius ſe intromittere quia functus eſt officio ſuo ⁊ iſte eſt ꝓpꝛius caſus iudicio meo.c.in litteris .j. eo.⁊ hoc pato ꝓcedere etiam ſi cōmiſſarius non pōt vel nollet executionem pficere.qꝛ exquo efficaciter tranſiuit in eum iuriſdictio iſte ſubdelegatus remanſit pnata pſona.vñ non poteſt amplius reaſſumere iuriſdictionem etiā volente ſubdelegato.eſt ar.in.c.ſignificātibus .j. eo.et.c.ſup queſtionū.§.poꝛro.eo.ti. Extra gl.q̄ro nūqd delegatus pape poſſit.p executione ſue iuriſdictōis petere a ptāte familiā ſuam vt p eam ſententia ſua mādetur execu tōni.vel foꝛte vt faciat aliquem capi prout requirit ſua iuriſdictio Jnn.tenet ħ ꝙ ſic.⁊ idem hoſti.s.eo.c.i.quia delegatus recipit ptātem ſuper omnib' ſine quibus cauſa expediri non poteſt.s.eo.ꝑterea.in fi.Item eps hoc pōt.v tin.c.i.de offi.oꝛdi.et.xxiij.q.v.c.adminiſtratoꝛes.et.c.principes.ergo ⁊ delegatus hoc facere poteſt cum ſit maioꝛ quolibet oꝛdinario vt s.dixi.In contrarium tamen facit ſtilus curie.nā papa quandoqꝫ.exprimit i reſcripto ſuo vt delegat' poſſit inuocare auxilium brachij ſecularis ſi hoc op' erit ergo vbi non exprimitur hoc non pōt.Et dicit hic ab has curiā romanā hoc tenere.Hoc idem tenet archi.i c.vt officium.de here.li.vi.p iſtum tex.vbi papa ſpāliter indulget inquiſitoꝛibus heretice prauitatis vt poſſint inuocare brachium ſeculare ergo ſecus in alijs.Spe.eo.ti.§.ſequitur.v.ſed nunqd.refert vtrāqꝫ opi.et inclinat in prioꝛem.Hec ob.ſcdm eum ꝙ aliqñ hoc exprimat' i reſcriptis.quia fit expſſio non vt detur ptās de nouo.ſed qꝛ ſolet plus timeri qď ſpāliter indulgetur ⁊c.vt in.c.aduerſus.de here.Item ſcdm Jo.an.nō ē abſurdum exprimere clauſulas q̄ inſunt.iuxta nō in.c.mandatū.s.de reſcrip.vnde ſequitur ipē pmam opi.niſi aliud teneat curia.tenendo tñ opi.ſcdm dat remedium vt delegatus ꝯpellat oꝛdinarium vt inuocet auxiliū brachij ſecularis.pma tamen opi.etiam cōiter tenet' a modernis.et mihi ſatis placet ſaltem vt euitet' iſte circuitus ar.in cle.auditoꝛ.de reſcrip.Item qꝛ nō apparet rō q̄re delegatus qui repñtat pſonaꝫ pape nō poteſt inuocare auxilium brachij ſecularis in pertinentibus ad officium ſuum ſicut poteſt quilibet oꝛdinari' Et ex his infertur ad aliam.q.nunquid delegatus pape poteſt manu militari ſententiam ſuaꝫ exequi.Uin.tenet ꝙ ſic.adducit.l.ſi quis miſſus.ff.ne vis fiat ei.et c.quia frater.vij.q.i.Jnn.vero dicit ꝙ poteſt exequi dando etiam veram poſſeſſionem dūmodo nemo reſiſtat.ſed non poteſt indicere bellum cōtra reſiſtentem.quia hoc ē ſolius pncipis.xxiij.q.iij.c.i.et.ij.nec etiā

monendo arma. ſed dʒ tunc in defenſione recurre ad
auxilium ordinarij ſeu brachij ſecularis. et hoc dictuʒ
cõiter tenetur. Ex quo habes notare ꝙ delegat᷒ pape
non pt̃ habere officiales armatos. ꝓ hoc facit cle. ij. d
here. vbi hoc indulgetur ſpẽaliter inquiſitoribus here
tice prauitatis q hñt delegatam. iuxta nõ. in. c. ꝑ hoc.
de hereti. li. vi. ergo ſecus i alijs delegatis. Et ex his
infero ad. q. de qua alias fui interrogatus a quodam
epõ nunqd liceat epõ habere officiales armatos pro
executõe iuſticie. et dixi ꝙ nõ niſi haberet tpalem iuriſ
dictionẽ in loco. hoc ꝓbo ꝑmo ꝑ iura que dicunt epm̃
in executione iuſticie debere implorare auxiliũ brachij
ſecularis vt in. c. adminiſtratores. xxiij. q. v. c. pñcipes. ꝑuile.
Itẽ alibi cauetur ꝙ ſicut ꝑ ſpũalibus debẽt principes
recurrere ad eccleſiã. ita i tpalibus dñt p̃lati recurrere
ad pñcipes ſeculares. vt in. c. cum ad vex. x. c. ſi impa
tor. xcvi. di. nec ꝑmiſcuis actibus ſunt coꝝ officia per
turbãda vt in. l. ꝯſulta diualia. C. de teſta. Itẽ eccleſie
fuit iterdicta executio gladij tpalis dicẽte domino pe
tro. ꝯuerte gladiũ tuũ i vaginam. vt legit̃ in euangelio
Et vide in hoc qð plene dixi in. c. nouit. de iudi. Iteʒ
arma clericoꝝ ſunt orationes et lacrime. vt dic̃ hiero.
in. c. ꝯuenior. xxiij. q. viij. et p̃dicta notabis

Iquando. Si ordinarius ſcit᷒ eum
non canonice inſtitutum
quem delegatus pape mandat i poſſeſſionẽ
induci non reſiſtet violẽter ſ; ꝓcibus inſtabit vt differat
donec cõſulatur papa. Primo ponitur queſtio. ſcðo
ſolutio ibi ordinari᷒. Nõ ꝑmo ibi certum ſit. argu
mentũ bonũ ꝙ ſnĩa notorie iniuſta tenet ex quo error
in ea non ẽ exp̃ſſus. et ad hoc inducebat iſtã lrãm do.
bal. ſ; certe hoc apte nõ ꝓbatur hic. q2 poterat eſſe cer
tum ipſi ordinario non tamen erat notoriũ vt voluit h
hoſti. Item ex quo ꝓcedebat vt delegatus nõ poterat
ordinarius tanq̃ inferior violẽter reſiſtere ſibi ⁊ ꝙ ſen
tentia ſit nulla ꝓpter notoriam iniuſticiaʒ. tenet Inn.
in. c. fraternitatis. d frigi. et in. c. cum bertoldus. de re
iudi. facit tex. in. c. iter ceteras. eo. ti. et dixi ibi Nõ
ſcðo ꝙ delegato pape etiã iniuſte ꝓcedenti non dʒ or
dinari᷒ loci violenter reſiſtere Sed ꝯtra hoc ⁊ ꝯtra
tex. op. de. l. ꝓhibitum. C. de iure fiſ. vbi etiam vide p
bari oppoſitum. So. dicit h Inn. ꝙ aut iudex ꝓce
dit iniuſte in caſu nõ ſibi cõmiſſo et põt ſibi violẽter re
ſiſti vt icõtrario. Aut ꝓcedit iniuſte i cã ſibi ꝯmiſſa et
tunc etiam non debet violenter ſibi reſiſti niſi ꝓus ap-
pelletur. ſed poſt appellatõem põt ſibi reſiſti cum ſit ſu
ſpenſa ſua iuriſdictio. ad hoc. c. dilect᷒. e. de appel. qð
verbũ eſt valde notandum. Sed in contrarium allego
aliud dictum nota. Inno. in. c. dilecto. e. de ſen. ex. li.
vi. vbi dicit ꝙ ſi iudex iniuriatur alicui iuris ordine ñ
ſeruato poteſt ſibi violenter reſiſti. facit. l. nec magiſtra
tibus. ff. de iniur. et dicto. c. dilecto. Item adde glo.

nõ. e. eo. ex literis. que dicit ꝙ iudici volenti ſententiã
nullaʒ mandare executioni impune poteſt violenter re
ſiſtit. quam glo. ſingulariter notabis Iteʒ adde dictũ
Cy. in. l. ab executione. C. quoꝝ app. nõ reci. vbi i hac
materia ponit nõ. diſtinctionem dicens. ꝙ aut poteſt
per remedium appellationis releuari grauamen quod
iudex iniuſte infligit et non dʒ ſibi violenter reſiſti ſed
appellari quia ad hoc eſt inuentũ appellationis reme-
dium aut grauamen ẽ irreuocabile et tunc põt ſibi vio
lenter reſiſti. Sed ꝯcordando hec dicta diſtingue ſic.
ꝙ aut iudex iniuriatur extra iudicium animoſe tanq̃
pars et poteſt ſibi violenter reſiſti ſicut cuilibet alteri.
et hoc caſu ꝓcedit dictum Inn. in. d. c. dilecto. Aut ꝓ
cedit iudicialiter. ⁊ tunc ſi grauamen infligendum non
eſt reuocabile per appellationem poteſt ſibi violẽter re
ſiſti. vnde dicerem ꝙ ſi iudex mandat iniuſte aliquẽ ſu
ſpendi vel torqueri poteſt ſibi violenter reſiſti. q̃nimo
poteſt quilibet adiuuare iſtum qui patitur violentiaʒ
ar. l. ſi quis i ſeruitute. ff. de furt. et. xxiij. q. iij. ꝑ totũ.
Sic poteſt intelligi et moderari dictum bar. in. d. l. ꝓ
hibitum. Aut grauamen eſt reuocabile per appellatio
nem. et tunc ſi grauamẽ ẽ notorie iniuſtũ credo ꝙ pt̃ ſi
bi reſiſti. ita ꝓcedat glo. in. d. c. ex literis. aut nõ eſt no
toriũ et tunc dʒ appellari. Sed notabis ſemꝑ dictum
Inn. hic. dum dicit ꝙ poſt appellatõem pt̃ ſibi violen
ter reſiſti. Cy. tamen ſentit oppoſitũ et dictum ſuum vi
detur equius Poteſt tamen diſtingui ꝙ aut certũ eſt
appellationem tenere et ꝓcedat dictũ Inno. q2 per ap
pellationem ille non remanſit iudex ſaltem quo ad ex
ercitium. Aut dubitatur de validitate appellatõis. ⁊ ꝓ
cedit dictum Cy. et p̃dicta bene notabis. quia habes
multa dicta in diuerſis locis diſperſa ſimul collecta.
Et ꝑ predicta poteſt ꝑma fronte morderi etiam dictuʒ
Inno. h in eo ꝙ dicit ꝙ ſolũ põt reſiſtere iudici ille q̃
poſſidet rem vel ius in quo fit iniuſte executio. alius
auteʒ non pt̃ reſiſtere ſcðm eum etiaʒ ſi ꝓtendat aliqð
ius in illa re. Nec ob. iſte tex. ſcðm eum. q2 hic nõ pe
tebat̃ ius inſtituẽdi poſſeſſum ꝑ epm̃ ſ; fiebat executio
in ꝓbenda eccleſie vel i eccleſia inferiori In ꝯtrariũ
tñ facit qð. s. dixi poſt bar. in. d. l. ꝓhibitum. vbi vult
ꝙ oppreſſus a iudice iniuſte põt impune clamare ſub-
ſidiũ ⁊ quilibet põt impune ſibi auxiliari Sʒ pt̃ ſalua
ri dictũ Inno. hoc modo ꝙ ſi oppreſſus inuocat auxi
lium quilibet etiam non poſſidens nec pretendens ali
ud intereſſe poteſt ſibi ſuccurrere. et ſic procedat dictũ
bar. ſed ſi ille qui poſſidet non reſiſtit nec clamat auxi
lium non poteſt alius reſiſtere iudici. et ſic procedat di
ctum Inno. hic quod nota. In glo. i. in fi. nota ex
glo. ꝙ large ſumpto vocabulo amicabilis compoſitio
poteſt appellari tranſactio. ſed ſtricte ſumpto vocabulo
differunt quod facit ad ſtatuta facientia mentõem de
tranſactione vt cum ſint ſtricti iuris non compꝛehendãt

amicabilem ꝯpoſitõez.Uel dic ſcḋm goſ.ꝙ trāſactio ſumitur h̄ ꝓprie.nec ob.ꝯtrariū q̄꞉ n̄ diſputat̃ hic p̄nci paliter de viribus tranſactionis.ꝫ vez violenter poſſit reſiſti delegato.et facit hec litera in ar.ꝙ delegatus p̄t mādare executioni tranſactõez coram eo factam quod fatebatur Uin.ſed abbas Inno.et cõiter doct.tenent ꝯtrarium et verius.q̄꞉ iudex delegatus eſt deputat⁹ ad iuſticiā faciendam.ergo ſua iuriſdictio non extendit̃ ad tranſactõem que fit de facto et ꝑtium ꝯſenſu qḋ nota. Nec ob.iſte tex.q̄꞉ delegatus hic non dicebat ſe velle exequi tranſactionem ſed ꝓcedere auctoritate delegata alias bene potuiſſet ſibi reſiſti.quia proceſſiſſet in ſibi non cõmiſſis

N literis Poſt diffinitiuā executioni mandatā expirat delegati iuriſdictio In p̄ma deciſa ꝯſultatio. i ſecūda reſpõſio ibi.ꝯſultationi Nō p̄mo ꝙ delegatus ad certam cām d̄r iudex.ad hoc.c. for⁹ .ꝭ. de ver. ſig.vbi ponitur ethimologia hui⁹ verbi iudex .Nō ſecundo ibi ꝑ ſe vel ꝑ alium tex.expſſum ꝙ delegat⁹ p̄ncipis põt p̄ncipaliter ꝑ ſe ſuā ſniem mandare executioni.vnde nõ tenet̃ prius requirere ordinariū.vt dixi.s co.c.ſignificaſti.Itez põt aliū deputare ad actum executionis licet nõ ſit ordinarius vt h̄.et .ꝭ. co.ex literis.

Nō ibi auctoritas ⁊ iuriſdictio. ꝙ iſta verba q̄nq꜒ capiunt̃ vt ſinonima.Et nõ ꝙ delegatus d̄r habere auctoritatē et iuriſdictõez.ꝑ hoc.l.ij.ff.de iuriſ.om.iud.

Ultimo nõ ꝙ ꝑ ſniam non d̄r iudex omnino functus officio ſuo ꝫ demū poſt executõem factam .d̄r tn̄ certo reſpectu funct⁹ vt n̄ poſſit ſe ampli⁹ impedire de cognitõne cauſe.vt in.l.iudex poſtea ꝙ.et in.l.cū q̄rebatur.ff.de re iudi. In glo.i.ibi cū effectu ſalicet Uult ergo glo.dicere ꝙ delegatus mandando alteri executõnez nõ eſt functus officio ſuo niſi ſit paritū ſuo mandato.et hoc dixit ꝑ.c.ſignificaſti.s.co.vbi delegatus reaſſumpſit iuriſdictõez ordinario nolente vel nequeunte exequi.ꝫ certe hoc eſt ꝯtra iſtū tex. vbi ponūtur duo caſus diuerſi in q̄bus delegatus d̄r funct⁹ officio.Primus ſi ſniam mandauit executioni ꝑ ſe vł ꝑ alium Scḋs ſi mandari executioni p̄cepit.Ut ergo ſecundus caſus differat a p̄mo dꝫ itelligi q̄n adhuc ſententia nõ eſt executa Et quanq꜒ circa hec multa ſcribātur.tu tn̄ dic vt clare dixi i.d.c.ſignificaſti.nam poteſt iſte tex.intelligi q̄n mādauit alteri executionē delegando ſibi vices ſuas i totū cum iuriſdictio ſit tranſlata in ſubdelegatum .ꝭ. co.ſup queſtionum.§.porro An aūt ſit functus officio ſuo irreuocabiliter diſtingue. ꝙ aut res eſt integra et poteſt reuocare cõmiſſionem alteri factam.ſecus ſi non eſt integra.vt quia ſubdelegatus incepit vti iuriſdictione. vt in.c. q̄uis .ꝭ. co.li.vi. In glo.ij.in fi.finitur iuriſdictio delegati ⁊ alijs modis d̄ quibus per ſpe.co.ti.§.reſtat,videre.per totum.et dic vt ibi. Extra glo.quero hic tex.loquitur de delegato ſed quero quid in ordinario an dicatur functus officio per ſententiam et etiam quo ad delegatum queri poteſt nunquid dicatur functus officio ſuo etiā ſi ſnia non tenuit Inno.quo ad vtrūq꜒ dubium format hanc diſtinctionem.aut eñ ſnia tenuit aut fuit nulla.Primo caſu nec ordinari⁹ nec delegatus poteſt mutare ſnā ſententiaꝫ ſed quilibet dicitur functus officio ſuo quo ad cognitionem cauſe.vt in.d.l.iudex.et in.l.cuꝫ querebatur.ff.de re iudi.et.C.ſen.reſcin.non poſſe.ꝑ totum.nā ſi non fuit appellatum ſententia tranſiuit i rem iudicatam et fecit ius iter partes.vt in.c.cum inter.de re iudi.⁊ in.l.res iudicata.ff.de re iudi.Aut fuit appellatū et poteſtas cognoſcendi et retractandi ſpectat ad ſuperiorem vt in.c.dilectus.ij.de reſcrip.et in.c.vt debitus.de appel.Etiā in tꝫ hoc eſt verum ꝙ iudex non poſſit ſuam ſententiam retractare ſi tenuit. qḋ notanter dixit bar.in.d.l.iudex.iudicem non poſſe ferre ſententiam ſub ꝯditione reſolutiua. quod ſingulariter notabis. Iura ergo que dicunt valere ſniam latam ſub ꝯditione dn̄t intelligi de conditione ſuſpenſiua vel de conditione relata ad tempus p̄ñs vel p̄teritum.q̄ non habet ſuſpendere vel reſoluere vt in.l.cum ad preſens ff.ſi cer.pe.ij.q.vi.biduum.et in.l.i.§.biduum.ff.qñ appel.ſit.Si vero ſententia eſt nulla ⁊ tunc dicit Inn. ꝙ delegatus non põt ſe aliter intromittere quia ſiue bene ſiue male functus ē officio ſuo.ad hoc ho.tex.cū glo.in.l.ſi vt proponis.C.quomodo et quādo iudex et idem tenent ibi cõmuniter legiſte.⁊ eſt dy.in regula quod ſemel placuit.d̄ reg.iu.li.vi.Ego putarem hoc ꝓcedere niſi ſententia ſit nulla ex defectu forme mādati.non eñ dicitur iudex ꝓnunciaſſe ſi non ſeruauit formam mādati.pro hoc induco ho.tex.in.l. quid tamē ff.de arbi.vbi arbiter iterum pronunciat ſi non ſeruauit formā cõpromiſſi.In ordinario dicit Inno.ꝙ nõ põt iterum pronūciare per.l.ſi preſens.C. quomodo et quando iudex.Do.an.dicit hic ꝙ i hoc vltimo membro legiſte aliter dicunt ꝙ aut ſententia eſt nulla ex turpitudine iudicantis.⁊ tunc non ip̄e ſed ſuperior debet ſniam reformare.ꝑ.l.abſentē.C. de accu. Aut ſnia eſt aliter nulla.⁊ tūc p̄t ip̄e iudex itez ꝓnunciare vt i.d.l. ſi p̄ſes Sed tu aduerte q̄꞉ non ē vez ꝙ legiſte h̄ cõmuniter dicāt.ꝫ hec fuit opi Cy.poſt quendam alium doc.antiquū.vt nõ.ip̄e in.d.l.ſi vt ꝓponis .Alij vero aliter dixerūt.nā Ja.d̄ are.voluit indiſtincte vt ſup cā nullitatis deberet adiri ſupior Itez bar.in.d.l.ſi vt ꝓponis.tenuit,ꝙ p̄t adiri ſupior et etiā iudex q tulit ſententiam per.l.iiij.C.de accu.Sed ip̄e bar.meli⁹ ⁊ plenius examinauit hūc articulū in.l.ſi expſſim .i penul. colū.ff.de appel.vbi facit hāc diſtinctõez ꝙ aut qs petit ab eodē iudice iterum ꝓnunciari in cauſa et deducit nullitatem incidenter et hoc poteſt indifferenter.imo

non pōt iſto modo adiri ſuperioꝛ. quia ad ſuperioꝛem nō deuoluitur cauſa niſi per appellationem vel aliud remedium equiualens puta per viam nullitatis. ſ; in cāu noſtro non deducitur nullitas principaliter ſed incidēter. et pro hoc facit tex. in. c. venerabilibus. poſt p̄n. de ſen. excom. li. vi. ⁊ pro hoc. d. l. iiij. Aut deducitur nullitas p̄ncipaliter. vtputa qꝛ peto ſententiam ꝓnunciari nullam ⁊ reformari. ⁊ tunc ē in optione mea quē; iudicem velim adire. nam poſſum adire eum q̄ ſententiā tulit vt in iuribus ſ̄palle. et in. l. i. ff. que ſen. ſine appel. reſcin. et iudicem ſupioꝛem vt i. d. l. abſentē. ⁊ poterit ſuperioꝛ nedū ꝓnunciare ſententiam nullam ſed etiā reformare ſicut ꝯtingit in remedio appellatōis. quod eſt ſingulariter notādum vt quemadmodū appellatio deuoluit cām ad ſupioꝛem vt poſſit etiam ſn̄iam reformare vt in. c. raynaldus. et in. c. Raynutius. de teſta. ita cā nullitatis. facit quod nō. Inn. in. c. cū ꝯtingat. ⁊ c. et nō tradas h̄ dictū obliuioni. nā ſingulariter limitat. c. paſtoꝛalis. ⁊ de offi. oꝛdi. et. d. c. venerabilibus i qb' dꝛ ꝙ citra appellationem non poteſt archiep̄s ſe impedire de cauſis ſubditoꝝ ſui ſuffraganei. nam debet ſuppleri vel ꝑ aliud remedium equipollens puta ſi adiretur per viam nullitatis. ⁊ tenebis hoc menti quia non memini tactum per canoniſtas.

Conſultationibus Reo abſente nō ꝑ cōtumaciā delegat' dat' etiā ad dīc nō reſtituet actoꝛem l; ꝓbare velit poſſeſſionē ⁊ deiectōnem. h. d. Cōmunis diuiſio. ſcda ibi ſuper quo. Nō p̄mo ꝙ l; iudici non poſſit liquere de cauſa infra tp̄s ſibi prefixum ꝑ delegantem non tū ꝓpter hoc d; omittere ſolēnitates ſubſtantiales iuris. Nota ſcdo ꝙ ad obtinendam reſtitutionem debet quis duo ꝓbare. ſc; poſſeſſionem et deiectōem. et ad h̄ quotidie allegatur iſte tex. Nō tercio ꝙ ꝯtra abſentē nō d; ꝓcedi etiā cū; agitur poſſeſſoꝛio hoc tū declara vt latius dicā. ⁊ cum glo. fi. In glo. i. in fi. intentus glo. eſt ꝙ etia; ſi p' noticiam literarum vel poſt citationem iſte reus abſentaſſet ſe non pōt ꝓcedi ad ſententiam reſtitutōnis lite nō ꝯteſ. per ea que dicuntur infra in glo. ſequenti. ⁊ in glo. fi. Et ad iſtum tex. in eo ꝙ innuit contrarium ſupplet maxime. de hoc dic lati' vt dicetur in glo. ſe. et fi.

In glo. fi. nō plura ex iſta glo. Primo ꝙ ꝯtra abſentem etiā ex iuſta cauſa fit miſſio in poſſeſſionē ex primo decreto ſi non defendatur ē eñ quod ſibi imputetur quare non dimiſit ꝓcuratoꝛem. Item iſta miſſio ē modici p̄iudicij. vnde fit etiam cōtra abſentem cauſa reipublice. Tex. ē nota. in. l. ignoꝛare. allē. i gl. Secundo nota ex glo. ibi boni viri arbitratu. ꝙ ſcdm decretum in perſonali actione interponitur arbitrio boni viri. i. iudicis. ⁊ ſic non eſt neceſſe vt expectetur annus a tempoꝛe primi. ꝓut tenuit Inno. in. c. dilecto. ⁊ de v̄.

ſig. Et idem ꝙ iſta glo. tenet glo. iuris ciuilis in. l. cum ꝓponas. C. de he. aut. iudi. poſ. et optime facit tex. in l. ſi finita. §. non aūt ſtatim. ff. de dam. infec. Tercio nō ꝙ amici abſentis ſunt requirēdi anteq̄; fiat miſſio i poſſeſſionē. ⁊ idē nō. glo. in. c. cām. ⁊ de do. ⁊ ꝯtu. Multi tū legiſte dixerunt h̄ nō eſſe neceſſariū nec alicubi ꝓbari. ſ; iura de hac requiſitōe amicoꝝ faciēda loquūtur de cauſis ꝑticularib' vt in eis patet. de quo ꝑ Cy. in. l. ſi vt ꝓponis. C. quō ⁊ qñ iudex. ꝑ bar. in. l. apud iulianum. ff. ex q̄. cau. dixi plene in. d. c. cauſam.

Quarto nō ibi q̄ſi diffinitiue. ꝙ in poſſeſſione recuperande ſn̄ia dꝛ quaſi diffinitiua. et tene menti iſtā gl. Alibi dixit ꝙ ē diffinitiua vt in. c. cū ad ſedem de reſti. ſpo. Alibi innuit tex. ꝙ ſit iterlocutoꝛia. in. c. cū veniſſent. de inſti. ſ; dic vt plene dixi in. c. fi. de iudi. vbi etiā de hoc ꝑ glo. Quinto nō et tene menti ꝙ in cā poſſeſſionis d; ſeruari iuris oꝛdo ſicut in cā ꝓprietatis. et de hoc dic vt latius dicā cum glo. fi. Ultimo nō ꝙ ſi abſens ex iuſta cauſa comparet poſt annum deb; reſtitui in integꝝ non obſtāte ꝙ actoꝛ ſit effectus verus poſſeſſoꝛ per lapſum anni. ad hoc. d. c. dilecto. Item aduerte in eo ꝙ glo. dicit aliud eſſe bona alicuius poſſideri. et aliud in poſſeſſionem mitti. et aliud reſtituere poſſeſſionē. Sunt eñ iſta tria in ſe diuerſa. nā vbi miſſio fit ex primo decreto maxime in perſonali miſſus i poſſeſſionem nō efficitur poſſeſſoꝛ ſ; cuſtos vñ dꝛ eſſe in poſſeſſione ſed non poſſidere. l. i. cau. ff. vt lega. nomine caueatur. Cum vero fit miſſio ex ſecundo decreto tunc miſſus efficitur verus poſſeſſoꝛ. et ita intellige glo. in ſecundo decreto. et per ſcdm decretum q̄nq; iudex decernit vt bona poſſideantur ꝑ actoꝛē. q̄nq; etiā vt illa bona vendantur. quādoq; dat inſolidum creditoꝛi ꝓut ſibi videtur. de quo per Inno. in. d. c. dilecto et pleniſſime de materia huius glo. per bar. in. l. ſi finita. §. iulianus. ff. de dā. infect. dixi in. c. qm̄. §. in alijs et. §. fi. vt li. non ꝯteſ. Quis autem dicatur latitare. dicit Inn. in. d. c. dilecto. ꝙ latitare dꝛ q̄ vocationi iudicis nō obedit. itellige i fraudem aduerſarij vt in. l. fulcinius. §. qd ſit latitare. ff. ex q̄. cau. in poſ. eatur. Reſtitutio vero poſſeſſionis fit cu; ꝯtendens ſe violenter ſpoliatū petit reſtitutionē. vñ vult poſſeſſionem tanq̄; verus poſſeſſoꝛ. ad traditionem vero iſtius debet ꝓcedi lite conteſtata et ſeruato oꝛdine iuris. Et ſi diceres quare ex ſecundo decreto poteſt dari vera poſſeſſio et bona vendi lite non ꝯteſtata vt in. d. l. cum ꝓponas. ⁊ in. d. c. quoniā. in fi. ⁊ reſtitutio poſſeſſionis non pōt fieri lite non cōteſtata cum hic ꝯcurrat fauoꝛ ſpoliati. So. i hoc vltimo caſu requiritur diffinitiua ſententia. quia principaliter queritur de ſpoliatōe. Et regula iuris eſt ꝙ lite nō ꝯteſta. non d; ꝓcedi ad ſn̄iam diffinitiuam. vt in ti. vt li. nō ꝯteſ. per to. ſed in p̄cedenti caſu cum interponitur ſecundum decretum non fertur ſn̄ia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

diffinitiua. vnde non ꝓnunciatur ꝑncipaliter ſuper de
bito ſ; in odium ↄtumacis. iudex ꝑ interlocutoriã ſnã
dat poſſeſſionem vel inſolutum bona cõtumacis. et ꝙ
ſit interlocutoria. notãter voluit Inn. in. d. c. dilecto. ⁊
Io. an. h. et ideo iſti dixerũt ꝙ ſi iudex videt ſe decep
tum q꞉ cã ꝓpter quã fuit ſcḋm decretũ interpoſitũ nõ
fuit vera ipſemet iudex põt reuocare decretũ qḋ non
põt ſi ſententia eſſet diffinitiua. vt dixi in. c. ꝑcedenti.
⁊ an ſit verum indiſtincte ꝙ in cã reſtitutõis debeat ſer
uari iuris ordo dicam latius ſuꝑ glo. fi. et per hoc ha
bes hanc glo. declaratã. In glo. fi. ꝑ intellectu gl.
opp. tex. iſte in fi. innuit ꝙ ſi iſte qui dicebat̃ ſpoliaſſe
fuiſſet contumax. potuiſſent teſtes recipi et ſnia ferri.
Cõtra qḋ oppo. de. c. ij. et quaſi ꝑ totũ .ͭ. vt li. nõ ↄteſ.
vbi habetur ꝙ lite nõ ↄteſtata non debẽt teſtes recipi
etiã ↄtra ↄtumacem ſ; dꝫ ꝓcedi ad miſſionem ex ꝑmo
decreto vel ad excõicationem ꝓut habetur in. c. qm̃. in
§. in alijs. eo. ti. So. glo. metu cõtrarij ponit tres in-
tellectus ad fi. c. Primus vt itelligatur qñ re⁹ fuit
abſens poſt li. ↄteſ. et ſic mutat caſum ⁊ lꝫ iſta ſit q̃dã
impropriatio ad tex. q꞉ dictio niſi cuꝫ ſit exceptiua dꝫ
itelligi vt loquatur i precedenti caſu. quia exceptio de-
bet eſſe de regula. vt nota. ſuper rubrica. de reg. iu. tñ
vt iura iuribus ↄcordentur. hec impropriatio admittẽ
da eſt vt ſic exceptio fiat non ſpãliter ad precedentia ſ;
in genere vt ſit ſenſus ꝙ ↄtra abſentem nõ dꝫ procedi
ad ſniam niſi ꝑ contumaciam ſe abſentauerit ſcꝫ poſt
li. ↄteſt. Scḋs intellectus vt finis itelligatur ḋ miſ
ſione i poſſeſſionem ex ꝑmo decreto. Et multi hoc te-
nuerũt. ſ; mihi non placet q꞉ etiam in primo caſu iſta
miſſio non eſt fienda vt nota. in glo. ij. Tercius itel
lectus vt ꝓcedat tex. ſcḋm opi. hug. et quorundã anti
quoꝝ qui olim tenuerunt poſſe ꝓcedi ↄtra ↄtumacem
li. non ↄteſ. ſ; hodie veritas eſt i cõtrarium vt habetur
clare .ͭ. vt li. nõ ↄte. per to. Ideo extra glo. alij de
derũt q̃rtum itellectum vt cuꝫ agitur poſſeſſorio pñt te
ſtes recipi lite non conteſ. ↄtra ↄtumacem. ad qḋ opti
me facit iſta litera. Et pro hoc q꞉ talis queſtio ḋꝛ mo
mentanea. C. ſi ḋ momẽ. poſ. l. vna. et videt̃ agi ḋ mo
dico ꝑiudicio. et hanc opi. tenet guil. vt refert hic pe. ⁊
plene nõ. in. l. i. ff. de in inte. reſti. Et quanq̃ꝫ doct. no
ſtri apte non reprobent hunc itellectum. tñ tex. eſt icõ
trarium in. c. ij. ꝑalle. ſcḋm ↄmunem itellectum. Item
viḋꝛ tex. iuncta glo. in. l. fi. C. ſi per vim vel alio. et ple
ne examinat bar. in. l. naturaliter. §. nihil ↄmune. ff. de
acqui. poſ. vbi notabiliter ↄcludit ꝙ in omni poſſeſſo
rio dꝫ ſeruari ordo iuris. et ſic fieri li. ↄteſ. ſiue ſit poſ-
ſeſſorium retinende. inſti. de interdic. §. hodie. ſiue ſit
poſſeſſoriũ adipiſcende. vt in. l. fi. iuncta. glo. ff. quoꝝ
lega. ſiue ſit recupande vt in. d. l. fi. Idem ſcḋm eum
in alijs iterdictis exhibitorijs vt in. l. locũ. §. ſi tabule
iũcta. glo. ff. de tabu. exhib. ⁊ vide lati⁹ ꝑ bar. in loco
ꝑalle. nec eſt verꝫ ꝙ queſtio poſſeſſoria ſit modici ꝑiu-
dicij. q꞉ magnum eſt ↄmodum poſſeſſionis q꞉ actore
nõ ꝓbante reus abſoluitur. vt in. c. fi. de iureiur. Item
difficile eſt ꝓbare dominiũ et ꝓpter defectũ ꝓbationũ
quis ſepe perdit ius ſuũ. et ideo magnum ẽ cõmodum
poſſeſſionis. q꞉ releuat ab onere ꝓbandi dominiũ. vt
in. c. ſepe .ͭ. ḋ reſti. ſpo. et tene menti ꝑdictã ↄcluſionẽ
Alij poſt hoſti. ponũt quintã lec. vt iſte tex. ponat
caſum ſpãlem qñ cõcurrunt ↄtumacia. delictũ. violen
tia. et fauoꝛ ſpoliati. et dicit Io. an. ꝙ ſi volum⁹ tenere
hanc lect. debemus addere quintũ. ſcꝫ qñ iuriſdictio
fuit ↄceſſa ad certum terminũ vt h. q̃ſi velit dicere ꝙ ſi
volumus recedere per iſtum tex. a reg̃la iuris debem⁹
dicere ꝙ omnia que hic ponunt̃ neceſſario debent ↄcõ-
currere. hec lec. mihi nõ placet q꞉ ſcḋm eã papa h in
duxiſſet ius nouũ. qḋ nõ eſt dicendũ cũ reſpõdeat ad
ↄſultatõeꝫ. vt ptꝫ in prin. et ſic ↄtra nota. in. c. ↄſultati
oni. ḋ tempo. oꝛ. et in. c. ex tua. de fil. pꝛ. Alij aliter le
gunt ſed non expedit inſtare. vnde tene primum itelle
ctum glo. et ↄcluſionem. s. ſcriptam quã p⁹ bar. poſui

Anequia Delegatus pape in cauſa
ſibi cõmiſſa iuriſdictõneꝫ
habet ſuper ordinarium et quemcũq; maio
rem. h. d. In ꝑma ponitur deciſa ↄſultatio. in ſcḋa re-
ſponſio ibi. tue. que tria facit vt ptꝫ in litera Nota
ꝑmo ꝙ delegat⁹ gerit vices delegantis ⁊ dꝫ honorari
tanq̃ꝫ repñtans ꝑſonam delegantis. ꝓ hoc. c. fi. xcij.
di. et. l. fi. ff. de officio eius cui mã. Ex quo infert̃ ꝙ de
lega⁹ nõ hꝫ iuriſdictõem iure ꝓprio ſ; iure delegantis.
Ideo dixerunt qdam ꝙ delegat⁹ non hꝫ iuriſdictõeꝫ
ſed iuriſdictionis exercitium. quod tñ reprobat glo. in
l. ait ꝓtoꝛ. ff. de re iudi. et ꝓ hoc tex. in. c. i literis. s. e.
vbi expꝛeſſe dicitur ↄtrarium. ad idem .ͭ. e. ex literis. et
facit iſte tex. ꝓ ↄmuni ſtilo delegatoꝝ qui cum ſcribũt
ꝑtib⁹ dicũt et mandatis noſtris imo verius apoſtoli
cis firmiter parere ⁊c. quaſi mandatum delegati ſit ip
ſius delegantis quia illius vices gerit. ⁊ facit iſte tex.
ꝙ vice rectoꝛ ſcholarium ſit honorandus vt rectoꝛ q꞉
gerit vices rectoris. de quo in. l. filius. et in. l. vicari⁹.
ff. de legatis. Nota ibi ſuperioꝛ et maioꝛ. ꝙ ratõe
iuriſdictionis etiam delegate quis dicitur ſuperioꝛ et
maioꝛ illis in quos iuriſdictionem habet. Item nota
ꝙ diuerſo reſpectu quis poteſt eſſe ſuperioꝛ ⁊ inferioꝛ
et minoꝛ et maioꝛ. nam ſi cauſa delegatur per papam
ꝑpoſito ſenenſi contra epm̃ ſenenſem prepoſitus eſt
maioꝛ quo ad illam cauſam. eſt autem minoꝛ i ceteris
cuꝫ ſit ſubditus epo. Et ſic nota caſum in quo inferioꝛ
poteſt habere iuriſdictõnem in ſuũ ſuꝑioꝛem ⁊ in eum
animaduertẽ ſcilicet cũ gerit vices ſui ſuꝑioris No
ta ibi rebellis et contumax. ꝙ differẽtia ẽ inter rebellẽ
⁊ ↄtumacẽ. Et nõ ꝓ ſignificato hui⁹ verbi rebellis. non
enĩ ſolũ dicitur quis rebellis cũ domino ſuo naturali

reſiſtit ſed etiam cum iudici non vult parere vel ſuaȝ iu
riſdictionem impedit. contumax vero cuȝ non vult cō
parere ad citatōnem iudicis Et nota hoc, p ſtatutis fa
cientibus mentionem de rebellibus et contumacibus
Iteȝ nota ibi ſcōȝ qualitatem facti. ꝙ pena ꝯtuma
cie ē menſuranda ꝑ qualitate negocij ⁊ ꝑſonaꝝ Dixit
tñ alibi glo. ſingularis ꝙ omnis ꝯtumacia eſt excōica
tione digna. ⁊ tanto maior eſt quanto ex minori re ſur
git. q: videtur magis ꝯtēnere ſupioreȝ vt nō. in. c. duo
ſunt. et. c. ſi imꝑator. xcvi. di. quod tene mēti Item
nota ꝙ interdictum poteſt reſtringi ad certum actum
vnde poteſt clerico interdici ſacerdotale officium vl' ex
ercitium alterius ordinis Ultimo nota ꝙ ꝓpter de
lictum et cōtumaciam epi poteſt interdici tota terra ꝑ
tinens ad iuriſdictionem ſuam. qđ tene menti. Sȝ eſt
dubium nota. nunquid indiſtincte ciuitas cui p̄eſt epi
ſcopus ſeu dioceſis ſua. poſſit ſubijci interdicto ꝓpter
factū epi. Tancre. per iſtam literā tenet ꝙ ſic. nam ne
gari nō pt q̄n ciuitas ꝑtineat ad iuriſdictōem epi i ſpi
ritualibus. Idē vult archi. in. c. ſi ſnia. de ſen. ex. li. vi.
adducēs illum tex. ⁊ dicit ꝙ hoſti. hic accedit ad opi.
tancre. Sed Uin. intellexit iſtum tex. de terra ꝑtinen
te ad menſam epi ꝙ niſi ſic ꝑtineat non debet ex facto
epi ſubijci interdicto. Et pro hac opi. que mihi placet
poſſet induci iſte tex. ibi terra illius. nam ciuitas non
ē epi lȝ ibi habeat iuriſdictōeȝ ſpūalem ſed dr̄ domini
temꝑalis. Ad hoc bo. tex. in. c. i. de poſtu. ꝑla. iuncta
glo. facit etiam verbum ſpēaliter poſitum in fine tex.
qđ innuit vt tex. itelligatur de terra ſpāliter pertinente
ad iuriſdictōem epi id eſt in qua ep̄s habet iuriſdicti
onem tꝑalem. naȝ ꝓpter delictum domini terre poteſt
terra ſubijci iterdicto vt. ĩ. ð ſpon. c. non eſt et vide qđ
nō. i. q. iij. in ſum. et. xxiij. q. iij. in ſum. vbi bona gl.
et hec notabis. In glo. ij. in fi. nō ſingulariter iſtaȝ
glo. ex qua habes caſum in quo papa. pōt ligari a ſim
plici ſacerdote. cuȝ ſcȝ illi ſe ſubijcit in ꝯfeſſionis actu
et ideȝ nō. glo. in. c. nemo. ix. q. iij. Et colligit iſtō ar.
glo. ex tex. hoc modo. Naȝ quēadmodum delegatus
eſt maior ep̄o q: repreſentat ꝑſonaȝ pape delegantis
et ratione huius delegationis poteſt ep̄m ligare. vt in
tex. ita et ſacerdos cui papa confitetur cuȝ gerat vices
dei. et papa ꝑ tūc ſit perſona priuata ſacerdos dicitur
maior et vice dei pōt illum ligare. ꝑ hoc. c. ſi ſacerdos
ð offi. ordi. et tex. in. l. ē receptū. ff. de iuriſdi. om. iud.
vbi tex. dicit ꝙ ſi maior iudex ſubijcit ſe minori pōt ab
illo iudicari. Et nō ex iſtis glo. ar. ꝙ papa tenetur
ꝯfiteri peccata ſua vni ſacerdoti quem ipſe elegerit. vñ
electio ꝑtinet ad eū q: non repitur eo maior. Et idem
tenet hoſti. in ſum. in ti. de pe. et remiſ. in. §. cui ꝯfiten
dū. v. cui papa. et ꝙ teneatur ꝯfiteri. tenet etiā Io. an.
in. c. ſignificaſti. de fo. ꝯpe. et ibi plenius dico. In
glo. in ver. teꝑare. in fi. So. vt ibi nota. in glo. ſimili
ter. Et pro pleniori dicto huius glo. et limitatione ad
iſtum tex. vide. c. ij. ĩ. eo. li. vi.

X pte Si ꝑmus impetrauit primam
dignitatem i eccleſia vacaturā.
ſecundus impetrauit certam dignitatem ipſi
us eccleſie cum vacaret et illa poſtea vacat ꝑmo nō ſe
cūdo debetur. et ē nobilis deciſio. Primo ponit par
tis ꝯqueſtio. ſcđo ꝓuiſio ibi. quoniā Nō ꝑmo ꝙ pt
dari gratia ad archidiaconatū ꝑmo vacatuꝝ. Nō
ſcđo ꝙ in eadē eccleſia pñt eſſe plures archidiaconat'
vt hic erat. et idem nō. in. c. quoniā abbas. in glo. ĩ. e.
ti. Nō tercio ꝙ i collateralib' admittitur ſucceſſio
in bñficijs. nam vt vides hic nepos pōt habere bene
ficiū ſui auunculi non rōne ſucceſſionis ſ ratione renū
ciationis. Idem habetur in. c. accedens. ĩ. de accu. et
in. c. ij. de arbi. Quid autem in aſcendentib' ⁊ deſcen
dentib'. dic vt habetur in. c. ad extirpādas. de fi. pſ.
Nō quarto practicam bonam impetrandi bñficiū
vacatuꝝ ꝑ renunciationem etiaȝ certe perſone. poſſum
ergo impetrare gratiā ꝙ ſi titius vult renunciare bñfi
cio ſuo ꝙ mihi ſic renūciatum ꝯferat. Et nota ꝙ h ad
mittitur etiam in conſanguineos. Item nota ꝙ i li
teris ad bñficia ſtamus dare. vnde ſecunde ꝑſumūtur
ſurrepticie nō facientes mentionem de priorib' Et
nota ibi ſi memores fuiſſemus. ꝙ papam qñqȝ fallit
obliuio. xxiij. di. ꝑterea. Item in glo. i. iunge h gl.
ij. Et nota ex vtraqȝ glo. iuncto tex. ꝙ volens licite re
nunciare beneficio ſuo non debet deducere in pactum
vt cōferatur certe pſone. ſed debet pure ⁊ ſponte renū
ciare in manibus ſupioris Si autē opponeretur pactū
non valeret renūciatio nec collatio alteri facta. de quo
vide quod nō. glo. i. q. i. ordinatōnes. et in. c. cum vni
uerſoꝝ. de re. ꝑmu. Si autem non apponitur pactū tñ
renuncians in animo gerit vt conferatur certe perſone
et alias nō renunciaſſet nunquid cōmittatur ſimonia.
Glo. hic inſtat et videtur finaliter ꝯcludere ꝙ nō. ⁊ cla
rius h tenet gl. in. d. c. ordinatōes. Dicit tñ ꝙ peccat
iſte q̄ ex defectu caritatis inducit ad renunciandum
Item dic ꝙ vbi ꝯmittitur mentalis ſimonia nō tenet
quis renunciare ſic adepta ſeu habita ſ tenetur deo ſatiſ
facere ꝑ ſolā penitentiā. Tex. ē ſingularis in. c. vltimo
ĩ. ð ſimo. Et eadē. q. ē de canonico q vadit ad officiū
ꝑncipaliter ꝓpter diſtributōes quotidianas. nā ꝯmit
tit ſimoniā mentalē vt nō. glo. in. c. vnico. de cleri. non
reſi. li. vi. Et nō glo. in eo ꝙ diſtinguit inter ꝓhibita. ⁊
ſimilem glo. habes in. c. cum pridem. de pac. ⁊. i. q. iij
ſaluator Et nō glo. ſingu. in eo ꝙ ſentit ꝙ i bñficijs. ca
dit ſimonia non de iure diuino ſ ex ꝓhibitōe eccleſie.
In ꝯtrarium tamen facit multum. i. q. iij. ex multis. et
plene materiā examinaui i repetitione. §. q: vero. in. c. ex
tirpande. de ꝓben. et vide. c. di. c. nouit. vbi tex. logt ð
papa In glo. fi. ibi. ſed veritate inſpecta ſpāles ſunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſigna glo. et tene eam menti. ex qua habes etiā notare
q̄ diſpoſitio non dr̄ generalis ſ; ſpālis lz ↄprebendat
plura loca ſeu plura ſubiecta dūmodo veniat purificā
da in vna re tm̄. lz eīn h̄ mādaref, ꝓuiſio de ꝑmo archi
diaconatu vacaturo. tm̄ gratia veniebat purificanda in
vno archidiaconatu ⁊ non ī pluribꝰ. ⁊ ideo veritate in
ſpecta. hec gratia eſt potius ſpālis q̄ȝ generalis. tunc
eīn diſpoſitio dr̄ generalis cū verificaf in toto genere
et compꝛhendit in ſe quālibet ſpēm cōtentam ſub gene
re. vtputa ſi lego vni omnes ſeruos meos et alteri le-
go certum ſeruū tūc ſpecies derogat generi. l. vxore. ff
de lega. iij. et plene nō. in. l. queſitū. in fi. ff. de fun. in
ſtruc. ſ; vbi vtraqȝ diſpoſitio ſolū venit verificanda in
certa ſpecie licet altera ſit magis generalis quo ad ver
ba nō h̄z locum illa regula. ſpēs derogat generi. ad h̄
tex. in. l. ſi duo. ff. de leg. i. et. l. ſi heres. ff. de op. lega.
vbi dicitur q̄ vni fuit legatus certus ſeruus quē elege-
rit poterit ille eligere illum ſeruū qui fuit alteri ſpāliter
legatus ⁊ p ↄcurſum faciūt ſibi ptes. nam ſcd̄m legatū
veniebat purificandū ſolū in vno ſeruo. idō nō pt̄ dici le
gatum generale. quod clariꝰ attingit bar. et pleniꝰ i. d. l.
queſitū. et alibi. ſcȝ in. d. l. ſi duo. ꝑ hanc rōnem notā-
ter dixit q̄ ſi papa ſcribat ꝓ vno bn̄ficiando in tota di
oceſi et ꝓ ſecundo in certa eccleſia ipſius dioceſis ſi va
cat beneficium ī illa eccleſia ꝑfertur ꝑmus non et ſecū
dus. qꝛ vtraqȝ gratia ē ſpālis p p̄dicta. ⁊ eſt tex. aptiſ
ſimus h̄ cuius intellectū dare habes vltra alios p pre
dicta Et hūc itellectum glo. tenuerunt Inn. et hoſti. h̄
ſ; Ja. de ablongia vt refert Jo. an. hic ponebat aliam
lec. itelligendo q̄ vtraqȝ gratia erat hic ꝓuilegium. vn̄
nō ſumus h̄ ī materia reſcriptorū ſ; in materia ꝓuilegi
orum. q̄ſi velit dicere q̄ ſcd̄m ꝓuilegium ſpāle nō de
rogat ꝑmo generali lz ſecus ſit in reſcriptis. vt in. c. i.
de reſcrip. Nō duo ex hac lec. Primo ipm̄ princi
pale dictū q̄ ī ꝓuilegijs ſpēs nō derogat generi ꝑcedē
ti. de quo pleniꝰ dixi i. c. cū ordinē. et. c. i. de reſcrip. ⁊
dic vt ibi Scd̄o nō q̄ gr̄a ad bn̄ficia ↄſequēda pt̄ dici
ꝓuilegiū ⁊ ſortif potiꝰ naturā ꝓuilegij q̄ȝ ſimplicis re-
ſcripti. qd̄ itellige capiēdo ꝓuilegiū ꝓ bn̄ficio ꝑncipis
iux̄ nō. in. c. olim. de ver. ſig. ꝑ Jo. an. ⁊ ꝑ bar. in. l. fi.
ff. de ↄſti. ꝑn. ꝑma tm̄ lec. nōbilior ē. Et ī fi. glo. dic q̄
imo ſtaf date in literis impetratis ad bn̄ficia. vt in. c.
cum ciꝰ. de p̄ben. li. vi. et in. c. tibi. de reſcrip. co. li.

Ubi ↄtraria voluntas pape nō
X pre apparet delegatus iuris formaȝ
ſeruare dȝ rōnabiles exceptōnes admittere.
vel aliter et ſic. Si ſimpliciter ſcribitur delegato certa
forma exp̄ſſa dȝ nihilominꝰ exceptiones rōnabiles ad
mittē quāq̄ȝ de eis nihil dicaf ī reſcripto. Diuidif. nā
ꝑmo ponif deciſa q̄ſtio. ſcd̄o ſolutio ibi. q̄ſtioni. tercio
exceptio ibi. niſi. q̄rto ꝓteſtatio ibi q̄ nec Nō ꝑmo
q̄ exp̄ſſio certe forme in reſcripto nō artat preciſe dele
gatum vt nihil audiat ꝑter ↄtenta in forma imo ſi rati
onabiliter excipitur ↄtra actorem tenef exceptōem ad
mittere. Ex quo infertur q̄ papa delegādo cām ſimpli
citer nō intendit tollere exceptōnes rōnabiles pti ↄpe
tētes. Debet ergo delegatꝰ ꝓcedere ad inſtar ordina-
rij. Nō ſcd̄o ex hoc et ex tex. q̄ exceptiones minꝰ
rōnabiles non dȝ iudex etiā delegatus admittere. vn̄
iudici data ē facultas diſcernendi īter exceptōeȝ ⁊ cō
primendi vel repellēdi minus rōnabiles. ad hoc vide
qd̄ etiam nota. Inno. in. c. poſt electōem. in fi. d̄ ↄceſ.
p̄ben. vbi notāter dicit q̄ licet exceptio ſit legitima ī ſe
tm̄ ſi iudex vehementer ꝑſumit eam opponi cauſa dila
tandi iudiciū et eam nō eſſe veram pōt ⁊ dȝ eam non
admittere nec dȝ curare de appellatōe ptis. qꝛ appella
tio non iuſtificaf niſi ꝓbetur veritas exceptōis. vt in. c.
interpoſita. de ap. Nō tercio ibi. iuris equitatem.
q̄ iudex dȝ ꝓcedere ſcd̄m equitatem iuris tm̄ informa
tam. q̄ ergo dr̄ iudicem habere equitatem pre oculis
vt in. c. ii. de tranſac. et. l. placuit. C. de iudi. et in. l. q̄
ſi epheſi. ff. de eo qd̄ cer. lo. dȝ intelligi de equitate iu-
re informata vt hic. qꝛ iudex non dȝ eſſe clementior le
ge. vt in auc̄. de iudi. §. oportet. qd̄ nō ↄtra illos q̄ di
cūt ſe amplecti equitatem ſpreta iuris forma. Illa eīn
non pōt dici equitas ſ; iniquitas. qꝛ deuiat ab eo qd̄
iuſtum et equū eſt. cū lex ſit fundata ſup rōne ⁊ equita
te. i. di. ↄſuetudo. et. d. l. placuit. et in. §. erit aūt lex. iiij
di. Itē nō q̄ ꝑnceps pōt in reſcripto tollere oīes
exceptiones nō tm̄ ꝑſumitur hoc velle facere vt hic ī fi.
et in. l. quotiēs. C. de p̄ci. impa. offe. et. J. latiꝰ ſubijciā
In glo. ij. in fi. nō iſtam glo. ſingulariter quia facit
ad multa. ⁊ ꝑmo ſi ꝑnceps ī reſcripto vel ſtatuto dicat
nullam exceptionem in aliquo facto debere admitti vt
itelligaf de exceptōe minꝰ rōnabili. nō aūt d̄ legitimis
et rationabilibus. Et pro hoc dēo glo. facit quia non
eſt veriſimile q̄ ꝑnceps per verba generalia velit tolle
re iuris obſeruantiā maxime cū tanto preiudicio ꝑueni
ar. ſi quando. C. de inoffi. teſta. et in. c. eccleſia. d̄ elec.
niſi aliqua exceptio ſpāliter tollatur Nam tunc nō dȝ
admitti ſi ſit in ſe rōnabilis. Idem dicit Jo. an. in hoc
vltimo ſi exprimūtur alique ſpāliter exceptōes ↄſimi
les. et ſubijcif clauſula generalꝭ Nā tūc oēs exceptōes
ↄſiles expreſſis videntur ſublate vt in. c. qui ad agendū
de ꝓcura. li. vi. et quod nota. in. §. queſitum. alle. i gl.
Sed guil. na. reſiſtit primo dicto gl. dicens. q̄ ex quo
ſimpliciter et generaliter tolluntur exceptiones. debet
etiam itelligi de legitimis et de rōnabilibꝰ qꝛ qui totū
dicit nihil excludit. xix. di. ſi romanorum. Hoſti. capit
mediam viam vt per illam generalitatē itelligantur re
mote exceptōes moratorie ſeu dilatorie nō autem per
emptorie que ſunt maioris ꝑiudicij ⁊ q̄s princeps de
facili non tollit. d. l. quotiens. Jo. an. dicit q̄ ſi impe
rator vult ſolum tollere dilatorias valet reſcriptū. d. l.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

quotiens. Sed ſi vult extendere reſcriptū ad pempto
rias non valet reſcriptum niſi aliter appareat d intenti
one mandātis. p. d. l. quotiens. ſ qꝛ verba ſunt gene-
ralia dꝫ ſup hoc ꝯſuli pnceps ar. c. ſane. e. c. Ego lati⁹
dicerē ſic ꝙ aut pnceps remouet exceptōes oēs in ca-
ſu in quo remouere nō pōt. vt qꝛ generaliter intelligē-
de excluderent defenſiones que ſunt d iure gentiū. et
tūc in dubio verba generalia dnt intelligi de exceptio
nibus min⁹ rōnabilibus vt ſic reſcriptū recipiat inter
pretationem ſcdm ptātē mandantis. ad hoc de. paſto
ralis. de re iudi. z. c. a nobis .ij. de ſen. ex. facit. c. ij. d
ꝯſti. li. vi. z i hoc caſu poteſt ſaluari iſta glo. Aut ſum⁹
in caſu in quo pnceps poteſt tollere exceptōnes vt qꝛ
ſunt de iure poſitiuo inducte. vt exceptio pſcriptionis
rei iudicate z ſimiles et tūc puto ꝙ vba generalia dnt
generaliter intelligi per. l. i. ff. quod vi aut clam. z per
iſtum tex. qui apte hoc pbat non cauillando lrāz In
hoc tñ aduertendū eſt poſt bar. in. d. l. i. ꝙ aut reſcrip
tum et ſtatutū in tollendo exceptionē fundant ſe ſuper
aliqua qualitate. et tūc admittūtur omnes exceptōes
detrahentes illi qualitati ſuper qua diſpoſitio fundat
Exemplum. dicit ſtatutum ꝙ nulla exceptio admittat
contra inſtrumentum publicū certe poſſum opponere
omnem exceptōem p quam infero inſtrumentū nō eſſe
publicum. qꝛ tunc ratio diſpoſitionis ceſſat. z ideo ali
bi dixit glo. ſingulariter in cle. vnica. de ſequeſ. poſ. et
fruc. ꝙ ſi p ſtatutum tollit omnis exceptio nullitatis
ꝯtra ſniam poſſum nihilomin⁹ opponere ꝙ ſnia fuit la
ta a iudice nō ſuo. Nam p hoc infero ꝙ nō eſt ſnia vt
in. c. ac ſi clerici. de iudi. Item hec pbant in. d. l. i. iū-
cta glo. ff. quod vi aut clam. Inſuper ſcias ꝙ ſi ſtatu-
tum ſimpliciter tollit exceptōes pōt nihilomin⁹ re⁹ im
plorare officium iudicis ſi hꝫ aliquam exceptōnem ra
tionabilem cōtra pſonam actoris. qꝛ officium iudicis
ſupplet vbi ſubeſt equitas naturalis. quia ppter rigo-
rem tollitur pti facultas excipiendi. vt in. l. plane. ff. d
peti. here. et notāter voluit bar. in. d. l. i. Hoc vez niſi
ſtatutum dicat ꝙ nulla defenſio admittatur. qꝛ verbū
defenſio eſt magis latū q̄ꝫ verbū exceptio. z h caſu nō
eſt aliqd remediū niſi vt ps ſoluat ſ poſtea poterit re-
petere ex quo habebat exceptionē legitimam q̄ vetan
te ſtatuto nō potuit vti. ar. in. c. debitores. d iureiurā.
et voluit bar. in. d. l. i. quod eſt valde notandū z predi
ctis i aliquib⁹ accedit Jo. an. in addi. ſpe. in ti. d ſen. §
vt aūt. poſt prin. pdicta pcedunt vbi ſtatutū ſeu lex tol
lit exceptiones qꝛ tūc ꝯſtat de volūtate ſtatuentis per
pdicta. ſ vbi pnceps in reſcripto ſuo tolleret dic ꝙ pri
ma fronte reſcriptū pſumitur falſum. qꝛ ꝯtra volūtatē
pncipis. vt ptꝫ hic i ſi. c. et in. l. quotiēs. palle. Vñ ali
bi dixit glo. nō. ꝙ ſi puilegium ꝯcedit ꝯtra ꝯmunē ſti-
lum puilegioꝝ z ꝯtra ꝯſuetudinem pncipis pſumitur
falſum. vñ dꝫ expectari ſecunda iuſſio principis. ad h

vide ho. tex. iūcta glo. ſi. in. c. cām queꝫ. .ij. d teſti. z fa
cit tex. in. c. ꝙ ſup. de ſi. inſtru. In glo. ſi. in ſi. in il
la lege pcipit vt vnuſquiſqꝫ ſequatur originem patris
nec vlla p more puincie ferri ſinat exceptio. Vñ. ſol-
uit vt. s. in glo. qꝛ ibi non habebat locū excuſatio. z ſic
non tollit ibi ius rationabilem exceptionem.

Quoniam Delegatō facta dignitati nō expreſſo nomine pſo-
ne tranſit in ſucceſſorē. Prim ops narrat fa
ctum. ſcda illud approbat ibi. nos. z pone caſum litera
lem vt in glo. Nō pma ꝙ iudex pt p ſe pfigere ter
minū ptib⁹ ad agendū abſqꝫ eo qd citet p nūcium. qꝛ
monitio a iudice facta hꝫ vim trine citatōnis. vt ē tex.
nō. ſcdm ꝯmunē intellectū in. l. ij. C. quō et qñ iudex
quem intellectum ſequitur glo. nō. in. c. conſuluit .ij. e.
in verbo poſt terminū. et idez glo. in. d. l. ij. Nota
ſecundo ibi porrecto. ꝙ vbi morit delegatus cui facta
fuerat ꝯmiſſio expſſo nomine dignitatis dꝫ reſcriptuꝫ
d nouo pſentari ſucceſſori. ar. in. l. mutari et quod ibi
nota. ff. d pcura. hoc tamen non puto neceſſarium qꝛ
ſubſtitutus iudici pmortuo p omnia cenſet eodem iu-
re cum defuncto et dꝫ cām aſſumere in terminis ſuis.
vt in. l. mortuo. ff. de iudi. et in. l. pperandum. C. eo.
Nam dignitas nō variat p mutatōnem pſone vt in. c
ſi gratioſe. de reſcrip. li. vi. Nō ꝙ delegatio quan-
doqꝫ fit expſſo nomine pprio. qñqꝫ expreſſo noīe ap
pellatiuo. vt eſt nomen dignitatis. et ē nomen ppriū
quantū ad ppoſitū noſtꝝ id quod cōprehendit vnum
corp⁹ ſeu vnū ens vt petrus Nomen vero appellatiuū
ꝯprehendit in ſe plura z habet ſe qñqꝫ vt genus vel vt
ſpēs ad ꝯphenſa vt aīal. homo. ēps. abbas Itē no
ta ꝙ ſi delegatio fit alicui ſub noīe appellatiuo tali qui
hꝫ ſucceſſorē delegatio trāſit ad ſucceſſorem etiam re
integra. ſecus ſi fiat expreſſo nomine pprio tm̄. quia
vt pdixi nomē pprium denotat ſolū vnū corpus. ideo
illo extincto extinguit iuriſdictio Itē nō ꝙ diſpoſi
tio quandoqꝫ eſt realis quandoqꝫ eſt perſonalis. et di
citur realis quando eſt contemplata dignitas perſone
que tranſit in ſucceſſorem. et in dubio videtur contem
plata ſi diſpoſitō eſt fundata ſuper nomine dignitatis
Quandoqꝫ eſt perſonalis. ſ. quando eſt fundata ſuper
perſona. et in dubio videtur fundata ſuper perſona ſi ē
concepta ſub nomine pprio. z ad hoc quotidie allega
tur iſte tex. Itez nota ꝙ ſubſtitutus in dignitate vi
detur ſubſtitutus i oībus appēdicijs et acceſſorijs ad
dignitatē In glo. i. i ſi. Ex hac glo. hēs duos mōs
itelligendi tex. et ſecūdus modus melius ꝯgruit litere
in qua ſolum dr ꝙ abbas leiceſtrie citauit. vnde intel-
lige ꝙ citauit mortuo collega ſuo quod potuit facere
virtute clauſule illius ꝙ ſi non omēs. d quo in. c. ſciſci
tatus. e. d reſcri. Si autē nō fuiſſet appoſita illa clauſu
la non pt vnus ſine altero procedere etiā ſi reliqu⁹ ſit

mortuus vt in.c.vno delegatoꝝ.ꝟ.eo. Poteſt ꝛ ter
cio itelligi ꝙ licet cauſa fuerit ꝯmiſſa duob⁹.pōt tamē
vnus ſolus interloqui de ꝯparendo etiam collega ſu-
perſtite.vt glo.voluit nō.in.l.pomponius.alias inci
pit ſi vni.ff.de re iudi.ꝛ ꝯtrariū tñ tenet ibi bar.ꝛ peru⁹
ꝑ quo facit tex.in.c.prudentiā.ꝛ in.c.cām.ꝟ.eo.nam
nullum actū iuriſdictionalē pōt alter ſine altero exerce
re ex quo ſunt delegati ſimpliciter dati vt in iuribus ꝑ
alle.ꝛ hoc ſatis tacite voluit iſta glo.cū ſe.in eo ꝙ ad
validitatem citationis ponderat ꝙ illa clauſula ſi non
omnes.erat appoſita.ꝛ h̄ bñ notabis Et nō ex iſto i
tellectu ꝛ glo.ſe.ſingularem intellectum illius clauſule
ꝙ ſi nō omnes vt durāte impedimento poſſit alter ſo
lus ꝓcedere ſed eo ceſſante dꝫ ꝓcedere cum collega.ſi
cut fecit iſte abbas q̄ admiſit ſubſtitutum college.ſec⁹
dic in clauſula hodie viſitata vt vnus vel alter ꝛc.ō q̄
dic vt le.ꝛ nota.in.c.cū plures.ꝟ.eo.li.vi. In glo.
iij.diuide hanc glo.in quatuor ptes.In p̄ma format
vnam.q.deinde format duas oppoſitōnes.poſtmodū
aliā.q.ſcd̄a ibi.ꝟ vid̄r ꝙ idem.tercia ibi.ꝟ vid̄r ꝙ etiā
quarta ibi.ꝟ pone. Redeo ad p̄mam et quero de-
clarādo glo.q̄ ē ratio ꝙ delegatio facta exp̄ſſo noīe ap
pellatiuo ſeu dignitatis tranſit in ſucceſſorem etiam re
integra.ꝛ ſecus eſt i delegatōe facta exp̄ſſo noīe ꝓprio
Nam illa expirat ꝑ mortem delegati nec trāſit ad ſuc-
ceſſorem ſeu heredem.vt in.c.vno delegatorum.ꝟ.eo.
So.dicit hec glo.in prima pte in effectu ꝙ cum expri
mitur nomen dignitatis cōmiſſio videtur facta digni
tati que nō moritur nec alteratur ex mutatōe preſiden-
tium.xij.q.ij.liberti.ꝛ in.c.ſi gratioſe.de reſcrip.li.vi.
Sed quando fuit expreſſum nomen ꝓprium tunc de
legatio eſt facta perſone que quidem eſt corruptibilis
vnde perſona mortua extinguitur iuriſdictio tanq̄ꝫ ac-
ceſſoria ad perſonam vt in regula acceſſorium.in vi. et
hoc eſt quod voluit dicere glo.dum dicit ꝙ indiuidua
quotidie peunt.Naꝫ ſumitur hic indiuiduum pro cor
pore animato et terreſtri Et dicitur indiuiduum quia
ſtante vita non poteſt diuidi.naꝫ ſi homo diuideretur
in duas ptes deſineret eſſe homo.qꝛ homo ꝯponitur
ex anima et corpe vt in.c.in quadā.de cele.miſ. nō au
tem intelligas de animabus aut de angelis.nā anime
ſunt indiuidue ꝛ tñ nō corrumpūtur. Cōtra hoc op
pono capiendo ſcd̄am ptem glo.et vid̄r ꝙ idē ſit dicē
dum vbi exprimit̄ nomen appellatiuū tm̄ nā qñ fit cō
miſſio alicui exiſtenti in dignitate ſemper dignitas re-
ſtringit̄ ꝑ demonſtratōem aliquā.vt ſi d̄r ꝯmitto cām
ep̄o ſenenſi.nam illud verbū ſenenſe reſtringit illud ap
pellatiuū ep̄o.ita ꝙ non poſſit itelligi niſi de vno ep̄o
qꝛ vnus eſt ep̄s ſenenſis et nō plures.ergo pinde ē ac
ſi fuiſſet exp̄ſſum nomen ꝓpriū tm̄.nā ob hoc nomen
appellatiuum differt a ꝓprio.Naꝫ ꝓpriū nomē ē illud
qd̄ ꝯuenit vni ſoli ꝛ ꝯphēdit vnū corp⁹ tm̄. Nomē vo

appellatiuū ꝯuenit plurib⁹ ꝛ ꝯphēdit plura.ꝛ hꝫ ſe qñ
q̄ꝫ vt gen⁹ qñq̄ꝫ vt ſpecies ad ꝯphēſa vt ſi dico animal
ꝯphendit in ſe omnes ſpecies ſimul.vt hominē.equū
bouem.et ſimiles.vel ſi dico homo cōprehendit in ſe
oīa indiuidua ſimul.vt titium.ſempronium ꝛc.Ita ad
ꝓpoſitum ſi dico ep̄s comprehendit ſimul non magis
iſtum q̄ꝫ aliū ep̄m.ꝯuenit eñ plurib⁹ nec ex ſignificato
ſuo reſtringitur ad certam ꝑſonam.ergo qñ prefertur
nomen appellatiuū ſeu nomē dignitatis qd̄ idem ē cū
illa reſtrictione vid̄r ꝙ habeat inſtar nomis ꝓprij.ex
quo ſolū cōuenit vni.So.dicit glo.in effectu ꝙ lꝫ ꝓfe
ratur nomē appellatiuū cum illa reſtrictōne.nō tñ ē no
men ꝓprium ꝟ ē appellatiuū ſingulare ſicut fenix Vult
dicere ꝙ nō deſinit eſſe appellatiuū ꝓpter reſtrictōnem
ꝟ eſt ſingulare qꝛ ꝯphendit eodem tpe vnū duntaxat.
ꝛ ꝓpter hoc appellatur ſingulare quaſi ſingulariter de
ſignatū ſed ē appellatiuū.qꝛ lꝫ eodem tpe non ꝯphen
dat niſi vnū.ꝓpter reſtrictōem tñ ſucceſſiue ꝯphendit
plures.qꝛ ſi dico ſeneñ.ep̄o nō minus ꝯprehendit ſuc
ceſſorem q̄ꝫ pñtem.et ideo eſt appellatiuū.ſed ſi dico
petrus iohānes.et eodem tpe ꝛ ſucceſſiue non ꝯphen
dit niſi vnum corpus certum ꝛ determinatum.vnde
ſi moritur et vocetur alius eodeꝫ noīe nō tñ eſt ille pe
trus iohannes.ſed ep̄s ſenenſis ſemp eſt ideꝫ.ſicut idē
eſt populus licet indiuidua quotidie mutent̄.vt in.l.p
ponebatur.ff.de iudi.Et ex hoc habes ſolutum h̄ cō-
trarium non obſtat ſi dicas paria eſſe vt aliquid expri
matur nominatim vel per circumlocutionem.vt in.l.
nominatim.ff.de libe.ꝛ poſtu.et nota.in.c.lateraneñ.
de p̄ben.Nam dico ꝙ quo ad certificandum ꝑſonam
illa equipollent.ſed etiam quo ad ſignificatum diſpo
ſitionis qñq̄ꝫ differūt qꝛ noīa appellatiua faciūt diſpo
ſitionē realem ꝟ ꝓpria ꝑſonalem vt hic nota.in.l.vt qꝛ
ff.de iuriſ.om.iudi.ꝛ in.l.centeſimus.ff.ō verbo.ob.
ꝛ in.c.ſi gratioſe.de reſcrip.li.vi. Sꝫ ꝯtra p̄dicta et
ꝯtra tex.op.ſcd̄o capiendo terciam ptem glo.Et p̄mo
de.l.ſi lic.§.ticia.ff.de condi.ꝛ demō.vbi dicit tex.ꝙ
teſtator legauit agatheā ancillā.deinde ſupueniens eā
vendidit et emit aliam cui impoſuit idem nomen.ꝛ di
cit̄ ibi ꝙ mortuo teſtatore illa agathea poſtea empta
debetur legatario.ecce ergo ꝙ diſpoſitio concepta no
mine proprio non eſt ꝑſonalis ſed tranſit i aliā eiuſdē
nominis Ad idem ſcd̄o adducitur.l.placet.cū.l.ſe.ff
ō libe.et poſtu.vbi teſtator inſtituit poſtmodū heredē
et poſtmodum duxit aliaꝫ vxorem ex qua reliqait po
ſtumum.d̄r ibi ꝙ ille debet eſſe heres.ꝛ ſic extenditur
diſpoſitio ad illum qui non erat poſtumus tempore
teſtamenti.Ad idem tercio facit.l.annua.§.i.ff.ō an.
leg.vbi teſtator legauit ſacerdoti ierophilato ꝛ ꝯcludit
ibi legatū deberi etiā ſucceſſori.ꝛ ſic lꝫ fuerit exp̄ſſum
nomē ꝓpriū vt ierophilato nihilomin⁹ tranſit diſpō in
ſucceſſorē.ergo eodem mō debemus dicere hic.quia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſi cauſa ꝯmittitur alicui ꝑlato etiā expreſſo noie ꝓprio ꝙ diſpō dꝫ tranſire in ſucceſſorē cuiꝰ ꝯtrariū dr̄ hic in tex. So. glo. multū breuiter ſe expedit de his ꝯtrarijs dicendo ꝙ teſtator ibi illud voluit ⁊ ꝓut gl. doct. antiqui. ſed nō apit glo. quō colligitur mens iſta teſtatoris ꝯtra diſpōnem iuris. Unū dic ſpēaliꝰ maxie poſt cal. ꝙ in. §. titia. nō venit agathea poſtea empta. quia teſtator dixit lego ancillā agatheā que mea erit tēpore mortis vn̄ ꝓpter verba ſequētia apparet ꝙ teſtator nō intellexit de p̄nti agathea ſ; de agathea que poſtea ſua eſſet tpe mortis Unū aduerte vltra cal. ꝙ relatiuum q̄ de ſui natura reſtringit p̄cedentia. vt in. l. ſtichus. ff. d̄ le. i. ⁊. l. cunctos populos. C. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. ⁊ in. l omnes populi. ff. de iuſti. et iu. ⁊ vtrobiqꝫ p bar. vn̄ ſecus ſi teſtator ſimpliciter dixiſſet. lego agatheā ancillam meā. ar. in. l. ſi ita. ff. d̄ au. ⁊ arge. le. ⁊ qd̄ nō. in. c quā circa. de ꝑui. Ad. l. placet. dic ꝙ potiꝰ facit ꝓ q̄ꝫ cōtra. qꝛ poſtumꝰ ē nomē appellatiuū ⁊ ideo indifferēter ꝯp̄hendit omnē poſtumū dūmodo ſit iſtiꝰ teſtatoris. nā ibi teſtator nō reſtrinxit ſe ad tp̄s teſtamenti. ad. l. annua. §. i. Dic ꝙ multiplex ē intellectꝰ illius. l. Naꝫ p̄mo pōt intelligi ꝙ verbū ierophilaco non ſit nomen ꝓpriū ſ; nomē appellatiuū templi vel officij. vn̄ ieroſophilaco grece idem ē latine ꝙ ſacer cuſtos. ⁊ ſic cōiter intelligit illa. l. ⁊ ſic intellecta ꝯcordat cū iſto. c. Itē ſecūdo p̄ſupponēdo ꝙ illud verbū ſit nomē ꝓpriū tn̄ ꝓpt̄ verba ibi ſequentia apparuit de volūtate teſtatoris ꝙ volebat ſolui etiā ſucceſſori naꝫ ibi teſtator reliquit legatū annuū ſacerdoti q in illo templo erit. que verba ſunt extenſiua ad futuꝝ tp̄s. vt nō. in. c. ſignificauit. de teſti. p Inn. Et p hec habes ſoluta oīa cōtraria. ⁊ hēs glo. declaratā vſqꝫ ad vltimā ptē quā nūc nō ꝓſequor qꝛ attingit materiā ſepatam a p̄dictis. Sꝫ aggrediendo nunc materiam p̄dictā q̄ ē multū captioſa ⁊ difficilis ⁊ facit nedū ad materiā huius ti. ſed etiaꝫ ad alias diſpōnes. cum q̄ritur an diſpō ſit realis an ꝑſonalis. ⁊ ſic an extinguat̄ cū ꝑſona an trāſeat in ſucceſſorem. nā etiā p̄uilegiū ꝑſonale extinguit̄ cū ꝑſona. vt i regula p̄uilegiū. de re. iu. li. vi. reale vero trāſit i ſucceſſorē vt in. c. cū veniſſent. de iuſti. Ideo q̄ro generaliter nunqd diſpō cenſenda ſit ſemꝑ ꝑſonalis ex eo qꝛ expſſum ē nomē appellatiuū ſeu dignitatis. ⁊ ꝙ idem ſit multa ſcribūtur h̄ p doc. ⁊ per Io. an. latius i regula p̄uilegiū. ꝑal. ⁊ p bar. in. d. l. et qꝛ. ff. de iuriſ. om. iud. ſuccincte tn̄ ibi trāſit. ⁊ facit qd̄ ipe nō. in. d. l. cēteſimꝰ

Sꝫ ꝯclude ſic clare breuiter ⁊ concluſiue ꝙ ad cōiecturādā q̄litatē diſpōis debemꝰ p̄ncipaliter attendere n̄ ad noīa ꝓpria ſeu appellatiua ſ; ad alia v̄ba ꝯtēta in diſpōe Item ad materiā ſubiectā ⁊ ſi verba vel materia ſubiecta innuūt ꝙ diſpō debeat eſſe ꝑſonalis ſic erit cenſenda nō obſtāte ꝙ ſit expſſum nomē appellatiuū. Exemplū in verbis. vt ſi papa cōmiſit cām epo ſeneñ expreſſo noie dignitatis tm̄ ſ; dixit ꝙ ꝯmiſſionem ſibi faciebat ꝓpter trāſactā in eo vitā ⁊ acumē ſciētie ſue. Nam ex his verbis clare ꝯſtat ꝙ nō habuit reſpectum ad dignitatem ſ; ad ꝑſonam. nā verba deſeruiūt intentioni ⁊ nō intentio verbis. ad hoc. c. mādata d̄ ꝑſump. ⁊ in. c. ſcdo requis. in fi. d̄ ap. ⁊ hoc ſatis voluit Io. an. in. d. regula p̄uilegiū. ⁊ Inn. ī. eo. c. fi. Exemplū i materia ſubiecta Fuit excōicatus eps ſeneñ. expſſo noie dignitatis tm̄ certe excōicatio non tranſit in ſucceſſorē. qꝛ excōicatio nō fertur niſi tm̄ ꝓpter ꝯtumaciā ſeu delictū. iuxta nō. in. c. epi. xi. q. iij. ergo non dꝫ extendi ad ſucceſſorem q nō repitur ꝯtumax aut delinquens. vn̄ ex materia ſubiecta ꝯp̄hendimꝰ ꝙ ⁊ diſponens habuit reſpectū ad ꝑſonaꝫ ⁊ nō ad dignitatem. p hoc vide tex. cū gl. qui eſt nota. in. c. aduerſus de imu. ec. ⁊ ideo ſi excōicatur vicarius epi nō trāſit i ſucceſſorē. vt nō. in. c. i. de offi. vica. li. vi. Ad idē vide hō. glo. nō. in. c. ij. in verbo mortuo. ⁊ in v̄. expreſſerit de teſta. li. vi. que dicit ꝙ ſi amicꝰ ⁊ familiaris alicuiꝰ abbatis fecit eū executorem teſtamenti ſui expſſo noie dignitatis tm̄ illud officium non trāſit in ſucceſſorem qꝛ illa officia ſolent cōmuniter iniungi amicis. ⁊ ideo ex quo conſtat de amicicia ⁊ familiaritate debemꝰ preſumere ꝙ diſpō fuerit ꝑſonalis. ⁊ hāc ꝯcluſionem nō. quia facit ad multa. ad quaꝫ allego tex. apertum in. c requiſiſti. de teſta. in. c. pōtifices. xij. q. iij. vbi dicitur ꝙ ſi relictum ſit epiſcopo vel alteri prelato a coniūcto videtur factum contemplatione perſone et non ꝯtemplatione eccleſie licet ſit expreſſum nomen dignitatis ſecus ſi fieret ab extraneo. Ad idem. c. dilecti. iuncta glo. d̄ fo. compe. vbi probatur ꝙ ſi in cauſa eccleſiaſtica datur reſcriptum expreſſo nomine proprio contra prelatum ꝙ intelligitur reſcriptum datum contra dignitatem ratione materie ſubiecte. Si autem ex verbis vel ex materia non poteſt ſumi coniectura de qualitate diſpoſitionis quia materia et verba ſunt proportionabilia perſone et dignitati. Exemplum in delegatione cauſe vel in priuilegio. nam iſta ſolent concedi quādoqꝫ perſone q̄nqꝫ dignitati. vt p totuꝫ iſtum titulum. ⁊ tunc diſtingue. Aut eſt expreſſum nomen ꝓprium tm̄ ⁊ diſpō eſt perſonalis. Aut appellatiuum tātum. ⁊ tūc diſpō eſt realis. vt ꝓbatur hic in tex. ibi ſub expreſſis nominibus locoꝝ ⁊ non ꝑſonarum. et expone locorū. i. dignitatū que locis p̄ſunt. Ad idem. c. ſi gratioſe. d̄ reſcrip. li. vi. vbi etiam tex. nota. idem probat reſpectu mandatoꝝ. vt ſi mandator diſponit ſub nomine ꝓprio vel equipollens. tūc diſpoſitio nō trāſit i ſucceſſorē. ſecꝰ eū ſi ſub noie dignitatis. vt ſi papa diceret ſedes apoſtolica cōmittit tibi hanc cām ⁊c. ⁊ p h̄ ſoluitur ꝯtrariū qd̄ formari pōt de. c. lꝫ. ī. eo. licet hoſti. aliter ſoluat ⁊ minꝰ bn̄. idē qd̄. e. tenet bar. i. l. ⁊ qꝛ ꝑal. Aut ē expſſum nomen ꝓprium ⁊ appellatiuum ſimul.

vt qꝛ dꝛ karolo etiā epō ſeneñ. ⁊ tunc eſt dubiū vtrum actus habeat attribui pſone an dignitati. ⁊ qdam dicunt ꝙ dignitati qꝛ ipſius qͥlitas ē potentioꝛ ⁊ firmioꝛ Alij dixerūt ꝙ ſi pcedit nomē ꝓpriū diſpō ē pſonalis ſecus ſi nomē dignitatis. Et hanc opi. tꝫ glo. in. l. cuꝫ ita. §. i. ff. de ꝓdi. et demō. ⁊ pe. ⁊ bar. in. d. l. ⁊ quia . ſꝫ guil. diſtinguit vtꝝ diſponēs habeat familiaritatē pſone ſeu noticiā. ⁊ procedat pmiſſa diſtinctio. aut nō hꝫ noticiā pſone. ⁊ tūc vidꝛ ꝯſideraſſe dignitatē. ⁊ ſic pōt ſaluari pcedens opi. Hec opi. que ſatis placet vidꝛ ꝓbari ex duabꝰ legibꝰ ſimul iūctis. ff. de ſtipu. ſeruo. l. ſi cōis ſeruus. alias incipit ſi ſeruꝰ cōis . vbi tex. ſingularis in hac materia facit differentiā cū cōis ſeruus ſtipulatur dominis ſuis vtꝝ pcedat nomē appellatiuum an nomē ꝓpriū dominoꝝ. Alia. l. eſt. ff. de re. du. qui habebat. vbi tex. vult ꝙ ſi exprimēs nomē ꝓprium et nomē appellatiuū alicuꝰ errauit i noie ꝓprio aut appellatiuo in dubio ſi nō hꝫ noticiā pſone vidꝛ ꝯſideraſſe nomē appellatiuū. ⁊ ꝙ pinde ē ac ſi nomē ꝓpriū nō fuiſſe adiectum. Hec opi. placet do. an. h . ſ ego allego bar. q hāc opi. expſſe tenet i. d. l. ſi cōis ſeruus . ⁊ dat ibi aliā nō. limitationem dicēs ꝙ ſi ſcdm alteꝝ diſpō eſſet inutilis debemꝰ in dubio dicere illud nomē fuiſſe cōtemplatū ſcdm ꝙ diſpō tꝫ. ꝓ hoc. c. abbate. de ver. ſig. ⁊ l. quotiens. ff. d̄ v. obl. Et ꝓ hec dico ꝙ ſi commiſſio fuit facta expſſo noie dignitatis ⁊ erratū fuit in noie ꝓprio nō eſt curandū de illo errore ex quo diſponens nō habebat noticiā illiꝰ pſone. ſecus ſi habuiſſꝫ noticiā ꝑ. d. l. qui habebat. Ad pdictā diſtinctōem facit qd le. ⁊ nō. in. c. mādata. ꝓ alle. Ex pdictis videtur mihi difficile ſuſtineri poſſe glo. in. c. ſtatutū. §. i. d̄ reſcrip. in vi. in verbo canonicis quaꝫ ibi ſequitꝰ archi. et Jo. an. in nouella. licet qdam ꝯtrꝫ. Dicit eñ illa glo. ꝙ ſi delegatꝰ poſt datā literaꝝ deſinit eſſe canonicꝰ ꝙ poterit cognoſcere de cā. ⁊ ꝙ ſatis ē ꝙ tpe ꝯmiſſionis erit capax. nam ꝑ pdictam diſtinctōem videretꝰ aliter dicendū ꝙ ſi nomē appellatiuū pcederet vel pcederet ꝓprium ⁊ papa nō hr̄et noticiā pſone ꝙ tūc cū diſpō ſit realis nō dꝫ iſte poſſe cognoſcere ſi deſinit eē canonicus. ꝓ hō facit qd nō. hic Jnno. ⁊ ſequūtꝰ hic ꝯmuniter doc. dicentes. ꝙ vbi cōmiſſio ē facta loco ⁊ nō pſone ſi pſona tūc exiſtens in dignitate trāſit ad aliā dignitatē nō cognoſcet ipſe ſ ſucceſſoꝛ. Et ſm hoc incideret alia nō. inueſtigatio nūqd ſuccedens i canonicatu debeat cognoſcere d̄ cā mortuo canonico cui facta fuit delegatio. ⁊ iſte due dubitatōnes nō declarantꝰ ꝑ doc. nec hic nec ibi. Si aūt velles ſaluare illam glo. pōt dici ꝙ poſtqꝫ cōmiſſio fit canonico vidꝛ ſemꝑ pſonalis qꝛ canonicꝰ determinatur ꝑ expſſionē nois ꝓprij. nā nihil valeret commiſſio ſi diceretur ꝯmitto canonico ſeneñ. qꝛ eſſet incerta. ⁊ ideo opꝰ ē vt exprimatꝰ nomē pſone dicendo ꝯmitto petro canonico ⁊c. ⁊ ſic videtur ꝙ nomē ꝓpriū ſit hoc caſu ppotētius maxime qꝛ canonicus non habet ſucceſſorē in onere ⁊ honore ſꝫ capitulū ſibi ſuccedit. vt nō. glo. ⁊ Jnno. in. c. ꝙ ſicut. d̄ elec. ⁊ eſt tex. in. c. relatū. de teſta. ſecus aūt eſt in alijs habētibus dignitatē ſeu pſonatū. Nam iſti hñt ſucceſſorem i onere et honore in. c. paſtoralis . §. i . j. de of. oꝛ. ⁊ fingitur ſucceſſoꝛ eadē pſona cū pdeceſſore vt nota. Jnno. in. c. ꝙ ſicut. ꝑal. ⁊ hoc tenēdo fruſtra queritꝰ vtꝝ trāſeat i ſucceſſorē. qꝛ ē pſonalis ⁊ extinguitꝰ cum pſona ⁊ eā ſequitꝰ vt i regula ꝑuilegiū . de re. iur. li. vi. Sꝫ tenendo ꝙ cōmiſſio ſit realis ē dubiū vtꝝ mortuo canonico ſuccedat i delegatōe ſucceſſoꝛ delegan. Do. an. non firmat hic pedes ſ dicit ꝙ ſi eccleſia nō hꝫ numeꝝ certū tunc in dubio etiā non ſuccedit ſucceſſoꝛ. qꝛ ꝑ mortē extinguitur canonicus. vt in. c. dilecto. d̄ pbē. Sꝫ ſi eccleſia hꝫ numeꝝ certū tunc dicit ꝙ deciſio pendet ab alio vtꝝ canonicꝰ habeat ſucceſſorē. ⁊ ſic ſimpliciter trāſit Sꝫ ego. ꝯ dixi poſt Jnno. ꝙ ꝓprie non hꝫ ſucceſſorem lꝫ alteri ꝯferatur canonicatꝰ tñ ſi ꝯmiſſio eſſet facta canonicatui ex quo canonicatus ille ꝯfertur alteri nō apparet rō quare ille non debeat cognoſcere. Et ex his redditur vtraqꝫ opi. dubia ⁊ ſuſtentabilis . ⁊ eſſꝫ tutū tenere opi. vt ꝯmiſſio ſit facta pſone ⁊ ceſſabunt omnes ambiguitates ⁊ ſaluabis illā glo . cuius dictū originaliter eſt ſpe. in ti. de le. §. ſi. v. quid ſi cā.

Jtē ꝯtra pdicta multū dubitatur ſi ꝯmiſſio fuit facta vicario epi vtꝝ ſi pendente cā deſinat eſſe vicarius poſſit ipſe cognoſcere vel cognitio trāſeat in ſucceſſorem. Glo. ij. in cle. ⁊ ſi pncipalis. de reſcrip. nimis ſuccincte loquitꝰ dicēs ꝙ ſi fuit expſſum nomē ꝓpriū pōt ipſe cognoſcere alꝰ ſecus. ⁊ nihil dicit vtꝝ ſucceſſoꝛ poſſit cognoſcere. nec etiam apit ſi fuit expreſſum nomen ꝓpriū ⁊ nomē appellatiuū ſil. tñ vidꝛ loqui qñ vtrūqꝫ fuit expſſum. ſ ſi etiā papa nō habeat noticiā pſone videtꝰ illa gl. deſtrui ꝑ theoricā pdictā. Quidā tñ ſimon tenuit ꝙ ſucceſſoꝛ non pt̄ cognoſcere. Jtem pe. ⁊ bar. in. d. l. ⁊ qꝛ. et in. l. quod principi. ff. de le. ij. ſed mouetur noua ꝯſideratione. dicunt eñ ꝙ vicarius non habet dignitatem noie ꝓprio quia iuriſdictio ſua eſt epi. ⁊ facit idem conſiſtorium cum epiſcopo. vt in. c. ij. de conſue. li. vi. Hinc eſt ꝙ epiſcopo excōicato vel mortuo ceſſat poteſtas vicarij. Jtem epūs poteſt reuocare vicarium ad libitum. ad hoc ho. glo. in cle. ſi. de pen. ⁊ in cle. ij. de reſcrip. Nota Jo. in. c. pe. de of. vi. vide tex. in. c. i. e. ti. li. vi. hoc ꝓbat ꝑ ſimile. nam ſi aliqd relinquitur principi legatum tranſit in ſucceſſorem . ſ ſi relinquatur auguſte ſeu impatrici non tranſit in impatricem futuram. vt probatur in. l. ſi auguſte. ff. de le. ij ⁊. d. l. quod principi. hoc ideo quia pnceps hꝫ dignitatem noie ꝓprio auguſta coruſcat ex radijs impatoris ſ nihil hꝫ ex noie ꝓprio. Dñicus aūt nō firmat hꝫ pedes. ſed repio pau. de leaza. in. d. cle. ⁊ ſi pncipalis

expſſe tenentē ɔtrariū. videlicet ꝙ ſucceſſor i vicariatu
ſuccedit i cognitōe cauſe delegate. Hāc opi. tʒ h lʒ nō
alleget Pau. do. meꝰ. do. car. dicēs ꝙ dīia eſt maxia
iter auguſtā ꝛ vicariū q2 auguſta ꝑticipat de dignitate
mariti paſſiue. q2 nihil agit ꝟ honorat ex ꝑſona mariti
ꝟ vicariꝰ ꝑticipat ex iuriſdictōe epi actiue. naʒ hʒ iuriſ
dictionē q̄ʒ exercet. ꝛ cōiter tenet ꝙ hēat ordinariā. et
ꝓ h allego glo. in. c. ꝑlectis. xxv. di. ꝛ in. c. lʒ. de offi.
vi. li. vi. Tenet h Inn. in. c. ſuā. e. ti. ꝗ nō ē oino digni
tas aliena ꝛ iura tractāt, ꝺ of. vi. vñ puto ꝙ idē dicēdū
de vicario qꝺ dixi. s. de hñtibus alias dignitates. lʒ
ꝓprie ꝛ ſtricte vicariꝰ epi potiꝰ dicat habere quandam
ꝓrogatiuā q̄ʒ dignitatē cū illa nō ſit oino ꝓpria. vñ in
dubio credo ꝙ papa ɔſiderauit tribunal ipſius vicarij
de rigore tñ ꝛ ſubtilitate ꝑt ſuſtentari ꝑcedens opi. q2
mortuo vicario nō remanet officiū vacās ſeu dignitas
q2 nō ē dignitas ꝑ ſe ſtans ī eoīpo ꝙ ep̄s ɔſtituit vi
cariū dat ſibi iuriſdictio de nouo. ergo ꝺ nouo delega
tio tanq̄ʒ acceſſoria ad illā dignitatē q̄ iā ē extincta vi-
detur ad ſupiorem trāſlata. Dubitat qd in ɔmiſſione
facta legato. nā legatꝰ hʒ ordinariā vt in. c. ij. de offi.
lega. li. vi. vide i ſpe. de of. le. in. §. ſupeſt. v̄. pone ꝙ.
vbi tʒ ꝙ ipſe legatꝰ poſſit cognoſcere lʒ deſinat ē lega
tus Que opi. ꝑfecto nō ē vera niſi fuiſſet expſſum no
men ꝓpriū. ꝟ ſi fuiſſet expſſum ſolū nomē dignitatis
ē dubiū nunq̄d trāſit ad ſucceſſorē. vide qꝺ nō. doct. i
c. nouit. de of. le. Et tʒ do. an. hic ꝙ nō trāſit i ſucceſſo
rem. qꝺ mihi placet. q2 legatꝰ nō hʒ ꝓprie ſucceſſoreʒ
q2 extinguit dignitas eo mortuo cū nunq̄ʒ ſit dare va
cationē huiꝰ dignitatis. ſʒ ſemꝑ de nouo creatur. Ex
his ꝑt inferri ad deciſionē ſimiliū q̄ſtionū Dubitat
etiā circa materiā q̄d ſi eſſet expſſum duplex nomē ap
pellatiuū quoꝝ vnū ɔcernit ꝑſonā aliud dignitatē. vt
ſi dicat petro ꝑpoſito ꝛ capellano nr̄o. Nā capellania
pape dat ꝑſone nūq̄d iſto mortuo q erat capellanus
ꝛ ꝑpoſitus ſuccedat in delegatōe ſubſtituꝰ in ꝑpoſitu
ra tñ. Ab. h dicit ꝙ non. Do. an. dicit h verꝝ niſi ille
ſuccederet i ꝑpoſitura ꝛ capellania Ego credo ꝙ ſatis
ſit ꝙ in ꝑpoſitura ille ſuccedat. q2 vbi exprimunt duo
noia appellatiua quoꝝ vnū nō ē capax delegatōis pa
pe alteꝝ vero ſic. nō poſſumꝰ dicere ꝙ delegatio ſit fa
cta habito reſpectu ad illā q̄litatē q̄ nō erat ſuſceptibi
lis vniꝰ delegatōis ꝟ ꝑinde dʒ haberi ac ſi eſſet nō ex
preſſa. ꝛ ꝓbatur i. l. i. §. ſi cōis. de ſtipu. ſeruo. vbi tex.
nō. dicit ꝙ ſi ſeruꝰ cōis ſtipulat duobꝰ dñis quorum
vnus eſt capax rei ſtipulate totū acquiritur dño capa-
ci. et ita in ſimili. q. apte vidr̄ tenere Jo. an. in regula
rōni. de reg. iu. li. vi. in mercu. in ſolutōe ꝑme. q. quod
hñ nō q2 facit ad multa. Capellania vero non ē capax
delegatōis. q2 oportet ꝙ ſit aut canonicꝰ aut hñs dig
nitatem vel ꝑſonatū. vt in. d. c. ſtatutū. Et ex h infert
ad aliā. q. nō. q̄d ſi duo appellatiua ēēnt expſſa quorū
quodlibet ē capax delegatōnis. vtputa ſcribit alicui ꝑ
poſito ꝛ etiā archidiacono. Habebat eñ ex diſpenſa
tione vel ex vnione iſtas duas dignitates nūq̄d ſi iſto
mortuo ille due dignitates ɔferantur diuerſis ꝑſonis
vtꝝ ambo vel nemo ſuccedat i tali delegatōne. Et de
hac. q. vide plene i regula rōni. ꝓalle. ꝑ Jo. an. vbi re
probādo ſolutōem cuiuſdā q hāc. q. diſputauit. ɔclu
dit ꝙ vterq̄ʒ ſuccedit i delegatōne. q̄ ſo. mihi placet.
q2 ar. huiꝰ tex. cōmiſſio fuit facta vtriq̄ʒ dignitati. ſed
iſte ꝑſone repñtant illas dignitates ꝛc. Iteʒ adde
aliā. q. nō. q̄d ſi cauſa fuit commiſſa epo ſenēn ꝛ poſt
modū pendēte. q. ep̄s ſenēn. ſē electꝰ i archiep̄m ſenē.
ſicut contigit his diebus florētie. Nunq̄d poſſit archi
ep̄s cognoſcere ex q̄ delegatio fuit facta ep̄o. vide ple-
ne ꝑ Jo. an. in addi. ſpe. in ti. eo. §. reſtat. v̄. q̄d ſi cā.
vbi ɔcludit ꝙ ſic. q2 adiectio ꝛ augmētatio dignitatis
nō mutat ſubſtātiā ꝑſone nec honorē ꝑſtinum. vt in. l.
pe. ff. de ſena. Itē q2 ꝓmotus in archiep̄m nō deſinit
ēē ep̄s nā ꝛ papa appellat ſe ep̄m. vt nō. in ꝓhemio vi.
Et inducit h. ad. q. quotidianā q̄ accidit ſepe inter lu
ſores ad ſchachos. vtꝝ ꝓmittēs dare ſcachum mattū
cū pedona ſi dat cū pedona facta regina videatur ſatiſ
feciſſe. vidr̄ ꝙ ſic. q2 adiectio dignitatis nō mutat ſta
tum primū. vt. s. dixi. In cōtrariū tñ facit q2 artificiū
ɔfundit officiū. vñ ſi lego ſeruū expſſo noie officij ſi il
le ē effectꝰ artificialis extinguit legatū. quia de officio
trāſiuit in artificiū qꝺ ē ꝑpotentius. de quo ē tex. nō. i
l. legati ſeruis. §. ſi ex officio. ff. de le. iij. Bar. q tamē
firmat pedes tetegit etiā dubitādo in. l. ij. C. ꝺ ſuſpec.
tu. Sed tu vide plenius ꝑ Jo. an. in addi. ſpe. in loco
ꝓxime alle. ꝛ ibi dicit fuiſſe bonoñ. diſputādo ɔcluſum
ꝙ aut q̄s ꝓmiſit dare cū certa pedona. ꝛ tūc non ē ca
randū ꝙ ſit effecta regina. q2 ɔſtat de corpe. ꝛ digni-
tas aucta nō mutat ſtatū priorē. ad h. d. l. pe. de ſena.
ad hoc. l. falſa demonſtratio. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ
facit. l. in venditionibus. ff. de contrahen. empti. Aut
promiſit ſimpliciter dare cum pedona ꝛ nō poteſt da
re cum ea que eſt effecta regina. pro hoc ho. tex. in di-
cto. §. ſi ex officio. ꝛ hec nō. Itē circa predicta du
bitatur. nunquid iſte tex. habeat locum cum alicui cō-
mittitur aliquod miniſterium ſine iuriſdictōe vtꝝ trāſe
at in ſucceſſorē ſicut trāſit hec iuriſdictio. Doc. hic nō
tangunt apte. ſed Bar. in. d. l. ꝛ q2 ꝓpe fi. dixit ꝙ nō
licet ſit expreſſum nomen ꝛ dignitas Allegat ſo. In
no. in. c. ſi. ē. eo. Et ad iſtū tex. rñdet ꝙ ꝓcedit cū dele
gat iuriſdictio. Sed aduerte q2 bar. errauit. q2 nō eſt
verꝝ ꝙ Inno. ita loquat ꝟ loquit cū diſtinctōne Dicit
eñ ꝙ aut cōmittit tale miniſterium quod de facili vel
cōiter exercetur ꝑ conſtitutos in illa dignitate. et tunc
tranſit in ſucceſſorem. Exemplum. ſi mandaretur epi
ſcopo vt citaret priores huius ciuitatis ad curiā. naʒ
tunc nō apparet rō q̄re iſtud mādatū non debʒ trāſire

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in ſucceſſorem. Aut eſt tale negocium qđ de facili nõ
expedit̃ ꝑ oẽs licꝫ hẽant illã dignitatẽ ẜ requirit excellenti
am ꝑſone vel i ſciã vel i ꝯſciã vt mãdat̃ alicui epõ mul
tũ edocto vt debeat certis gẽtib' ꝑdicare. iſto eñ mor
tuo nõ trãſit h̃ officiũ in ſucceſſorẽ. q2 vidꝫ papam ha
buiſſe reſpectũ ad excellentiã ꝑſone. qđ dictũ bñ nõ.
Et ego nõ video bonã rõnẽ diuerſitatis iter nudũ mi
niſteriũ ⁊ actũ iuriſdictõis. nã ⁊ idẽ poſſet ꝯtingere in
actu iuriſdictõis. Pone eñ q cã multũ ardua ⁊ maxi
maꝝ ꝑſonaꝝ ſit cõmiſſa alicui ꝑlato bñti ſciam eminẽ
tem. nã certe ꝑdicta ꝯſideratio Inn. vẽdicat ſibi locũ
etiã in iſto caſu. et forte ob h̃ hoſti. licꝫ ibi indiſtincte q
trãſit i ſucceſſorẽ ex quo fuit expꝛeſſum nomẽ dignitatis
q2 glibet ꝯſtitutus i dignitate ẽ ꝑcipu'. Ex ꝯiecturis
tñ poſſet ſaluari iſta opi. hoſti. ⁊ vide h̃ ꝑ Io. an. q re
citat opi. quorũdã antiquoꝝ q i ſimili. q. ꝯceſſerũt to-
tũ oppoſitũ. In ea gl. i fi. hoſti. dicit q hec. q. nõ pt
accidere i eccĩa pariſieñ. vel carnoteñ. q2 licꝫ ibi ſint plu-
res archi. vn' tñ ſolus hꝫ nomẽ archi. eccleſie maioꝛis.
Sꝫ ꝑ ſuppoſito q det̃ equiuocatio tũc dicit recurrẽdũ
ad papã vt ipſe declaret de quo ſenſerit ar. in. c. ij. s. e.
Et hec opi. vidꝫ cõiter placere oĩb' doc. ⁊ mihi ſatis
placꝫ. q2 nõ debem' ſtare ꝑtitioni. q2 a ꝑncipio poſſꝫ
quis ſub fraude impetrare ſub nomine equiuoco. vt ſi
impetrauit pe. canonic' ſeneñ. ⁊ duo ſunt ibi canonici
hoc noĩe nuncupati ⁊ ſic eſſet cõtra. c. fi. s. de reſcrip.
Item nõ debemus ſtare ſorti. q2 ſors poſſet cadere ſu
per eum de quo in veritate papa nõ ſenſit. iuriſdictio
aũt non datur a ſorte ſed a papa.

Si queſtionẽ ꝺ iure ꝑntã
Vper eo
di papa delegat cũ clauſu
la appellatõe remota ⁊ ſub eadẽ forma vt de
legat' ad ꝑntationem ei' ad quẽ viderit pertinere oꝛdi
net eccleſiã. ꝑ hoc nõ hꝫ inſtituere ẜ ꝓnunciare ⁊ is ad
quẽ ꝑtinet inſtituet. ⁊ ſi iuri ſuo detrahit̃ licite appellat
⁊ ẽ caſus difficilis ⁊ nõbilis ⁊ multũ allegat̃. Cõis di
uiſio. ſcõa ibi. h̃ nã. Nõ primo ibi ius de quo agit̃
q ꝑntatio que fit ꝑ patronũ ẽ ius. alibi tñ dꝛ q ẽ grã
vt in. c. ij. ī. de iurepa. Quidã dixerũt q inſpecta pri
ma inſtitutõne iuriſpatronat' fuit gratia ẜ hodie ẽ ius
ẜ credo meli' poſſe dici q ſemꝑ fuit meꝝ ius annexũ
ſpũalib' vt nõ. in. c. q̃nto. ī. de iudi. et ibi dixi. ẜ h̃ ius
ꝯpetit patronis de gratia. ⁊ ſic loquit̃. d. c. ij. ⁊ vide ꝺ
h̃ q nõ. Inn. in. c. cũ iter. ⁊. c. q ſic. de elec. Nõ ſe
cũdo q verba ꝓlata iter aliquos quoꝝ cã ꝯmittit̃ per
ꝑncipem deberet ſtricte itelligi ita vt euitetur ꝑiudiciũ
tercij. vnde nõ deberet verba cape illũ intellectũ quẽ
ꝑnt cape ex lato verboꝝ ſignificato. et hoc ideo eſt q2
ꝑnceps non ꝑſumit̃ velle ꝑiudicare iuri tercij. de quo
nõ facit mentõem. ⁊ ad h̃ allegat̃ quotidie iſte tex. et
ſatis ꝯcordat. l. ſi qs a ꝑncipe. ff. ne qd in lo. pub. ⁊ fa
cit iſte tex. ad nõ. ꝑ Inn. in. c. cũ dilecti. de dona. vbi
dicit q quaten' ꝑuilegiũ ꝑncipis ꝑiudicat iuri tercij.
dꝫ ſtricte iterꝑtari vt minus ꝑiudicet tercio q̃ꝫ fieri poſ
ſit. facit. c. paſtoralis. ī. de ꝑui. Nõ tercio q depu
tatus iter patronos diſceptãtes ſuꝑ iure patronat' nõ
recipit ꝑtãtem ꝯferendi illud bñficiũ ad ꝑntationem
illi' q declarabit̃ patron' eccleſie ſi in delegatõe fuit di
ctũ vt ad ꝑntationẽ illi' oꝛdinet eccleſiã. Nota q̃rto
q delegat' recipit ꝑtãtem cognoſcẽdi nedũ inter ꝑtes
ẜ etiã iter tercios compentes ꝓ eoꝝ itereſſe. ⁊ ꝑt talis
terci' ſic ꝯparens appellare a delegato ſi iuri ſuo detra
hit̃ ꝑ illũ. Itẽ nõ q clauſula appellatõe remota ope
ratur vires ſuas reſpectu ꝑtium. nõ aũt reſpectu tercij
ꝯparentis ꝓ ſuo itereſſe. ⁊ ad h̃ quotidie allegatur iſte
tex. Et facit q ſi ſtatutũ remouet appellatõeꝫ reſpectu
inſtrumenti ꝯfeſſionati q non cenſeat̃ appellatio remo
ta reſpectu tercij ꝯparẽtis. ꝓ ſuo itereſſe. Et ratio hui'
eſſe ꝑt. q2 ꝑnceps in dubio nõ intendit ꝑiudicare iuri
alicui' ex quo de eo nõ facit mentionẽ. Et nõ h̃ apte
q iter ꝑtes remotio appellatõis opatur plures effect'.
Nã vides hic q papa diſtinguit iter ꝑtes ⁊ tercium.
Et dicit h̃ abb. q remotio appellatõis facit q ſnĩa poſ
ſit mãdari executioni nõ obſtãte appellatõe partis. ad
idẽ. c. paſtoralis. §. ꝑterea. ī. e. ⁊ plene nõ. de materia
ī. de ap. c. paſtoralis. In glo. ij. op. ꝯtra tex. vidꝫ
eñ q iſte delegatus virtute ꝯmiſſionis ſibi facte pote
rat cõferre ſeu inſtituere ad ꝑntationem illi' quẽ decla
rauit eſſe patronũ. h̃ eñ important verba ꝯmiſſionis
fuit eñ ſibi iniunctum q ſi ꝯſtiterit ius ꝑntandi ad al
terutrã ꝑtium ꝑtinere q tũc ad ꝑntationem illi' dꝫ oꝛ
dinare eccleſiã de ꝑſona etiã idonea. certũ eñ ẽ q illa
verba oꝛdinare eccleſiã ſunt multũ lata ⁊ nõ ꝑnt verifi
cari niſi in inſtitutione ſeu collatõe ꝓpter illa verba ꝑ-
cedentia de ꝑſona idonea ⁊c. al' eñ illa vba nihil ope-
rãtur ſi oꝛdinatio ẽ fiẽda ꝑ aliũ ꝯtra. c. ſi papa. de ꝑui.
li. vi. ⁊. l. ſi qñ. C. de inoffi. teſ. So. dicit glo. in v. oꝛ-
dinet. q illa verba dñt exponi oꝛdinet eccleſiã. i. ꝓnũ-
ciet eã oꝛdinãdã. ẜ certe iſta expoſitio improꝑꝛiat lrãm
⁊ fruſtra h̃ fuit. s. additũ. nã eo ipſo q ꝓnũciat ius pa
tronat' ad alteꝝ ꝑtinere ſatis ꝓnũciat eccleſiã oꝛdinan
dam ad ꝑntationem illi'. Et ideo dic meli' vt illa ver
ba aliqd opent̃ ⁊ min' q̃ꝫ poſſit ꝑiudicet̃ tercio q iſte
vltra ꝓnũciationẽ ſuꝑ iure ꝑronatus dꝫ inſtare ſuꝑ oꝛ
dinatione eccĩe q̃ntũ ꝑt ſine ꝑiudicio alteri' vñ poterit
mãdare bñti inſtitutõeꝫ ut oꝛdinet eccĩaꝫ ad ꝑntatõeꝫ
illi' ⁊ ſi nõ vult oꝛdinare ꝑtãs deuoluit̃ ad euꝫ. ar. ī. c.
ꝓudentiã. ſcđm hoſ. ⁊ bñ. ⁊ ex h̃ habes vnũ effectũ il
loꝝ v̓boꝝ. Secũdus effect' colligit̃. ex fi. gl. q ſi hñs
inſtitutionẽ ꝯſentit delegato vt inſtituat valebit inſtõ.
quia ceſſat tũc ꝑiudicium tercij. Terci' effectus ſcđm
Inno. ⁊ alios q ſi hñs inſtõem non contradicit etiaꝫ
valebit inſtitutio iſti' delegati. Quidã moderni i h̃ te
nent ꝯtrariũ dicentes q niſi expꝛeſſe ille conſentiat non

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

poteſt delegatus inſtituere cum ſibi mandet̃ cauſe co
gnitio et nõ inſtitutio. Primũ dictũ plus placet quia
vt dixi hic nõ mandat̃ ſimpliciter cauſe cognitio ſ̃ etiã
vt de pſona idonea ordinet eccleſiam vñ ſi habẽs inſti
tutõnem nõ ɔtradicit videt̃ ɔſentire et renunciare in h̃
iure ſuo. et pro hoc facit iſte tex. in eo ꝙ dicit ꝙ iſte dꝫ
appellare ſi iuri ſuo infert̃ p̃iudiciũ. Quartus effectus
quia ſi ius inſtituendi ptinet ad papã puta ex deuolu
tione poterit delegatus inſtituere. qꝛ ceſſat h̃ caſu p̃iu
diciũ tercij. Et verba dñt intelligi late in p̃iudiciũ mã
dantis. vt in. c. cũ dilectus. de ɔſue. Jo. de lig. in hoc
tenet ɔtrarium cum iſti non ſit mandatũ vt inſtituat.
Nec ob. de. ſi bñficio. de pben. qꝛ loquit̃ in alio caſu
ſcd̃m eum. ſ̃ primũ dictũ plus mihi placet. qd̃ vidꝫ te
nere Jo. an. qꝛ cum hic mandet̃ ordinatio eccle̾ ꝛ ceſ
ſet in hoc caſu preiudiciũ tercij qd̃ fuit cã reſtringendi
illa verba dñt verba capi in proprio caſu. Quintus ef
fectus ſcd̃m alios vt recitat pe. quia poterit iſte decla
rare p quẽ debeat fieri inſtitutio. Aliqui in h̃ ɔtradicũt
vt. do. an. qꝛ delegato nõ fuit cõmiſſa cauſa inter terci
os ſ̃ ſolũ inter pſonos. ſ̃ credo primũ dictũ poſſe ſu
ſtentari eo caſu quo eſſet cõtentio de inſtitutõne. nam
cum mandat̃ iſti vt ordinet eccleſiã de pſona idonea
oĩa videnť ſibi mandata ſine quibus eccleſia ordinari
nõ pt. vt in. c. pterea. et in. c. i. e. eo. cũ ſi. Sꝫ circa
h̃ quero quid ſi papa nõ ɔmittit cãm inter ɔtendẽtes
ſed ex plenitudine ptãtis mãdat tirio vt ꝓuideat alicui
de benficio et ordinet eccleſiã de miſtris. nũquid iſte
mandatarius poterit p ſe inſtituere ꝛ in poſſeſſionem
mittere. An vero debeat mandare alijs ad quos qui
dem ius ꝓuidendi ptinet vt ipſi faciãt. Quidam dixe
runt vt refert Jnno. inherẽtes verbis huius lr̃e ꝙ de
bet alijs iniũgere vt h̃ faciãt. ꝛ in defectum poterit ipe
explicare cõtrariũ ſentit Jnno. ꝛ melius ſcꝫ ꝙ iſte mã
datari⁹ põt per ſe ꝓuidere ꝛ inſtituere ꝛ reliqua facere
q̃ ad ꝓuiſionem ptinent ꝛ eccleſie ordinationem. Et
h̃ videt̃ pbari in. c. ſi capitulo. de ɔceſ. pben. li. vi. et fa
cit qd̃ nõ. in. c. abbatem. d̃ reſcrip. nã iſte videt̃ execu
tor datus ad ꝓuidendũ. ꝛ ſic nõ habet requirẽ ordina
rium. et ad iſtum tex. dicit ꝙ papa hic principaliter cõ
miſit cãm inter ɔtendentes nec agebat dare executorẽ
ſeu p̃iudicare tercio. inſpiciẽda tñ ſunt verba cõmiſſio
nis ſcd̃m hoſti. ar. de priuile. porro Sed cõtra pdi
cta et cõtra tex. oppo. de cle. auditor. d̃ reſcrip. vbi tex.
dicit ꝙ ſi auditor deputatus a papa ꝓnunciat bñficiũ
alicui debitum põt ipſe poſtea cõferre. Idem ꝗrit di
cendum hic et tãto fortius. qꝛ fuit expſſe iniunctuꝫ de
legato vt ordinaret eccleſiam d̃ pſona idonea. que ver
ba nõ fuerũt ibi appoſita. So. triplex. Prima põt col
ligi ex glo. ij. illi⁹ cle. vt ꝓcedat ille tex. qñ auditor fuit
datus in curia romana. ſecus ſi extra vt hic. Scd̃a ſo.

colligit̃ ibi ex glo. pe. ꝙ tex. ille ꝓcedat qñ delegatus
ꝓnunciat bñficiũ alicui debitũ ex iure q̃ſito a papa vel
ſuo delegato ita ꝙ in collatione q̃ fit poſtea p audito
rem nõ fit alicui p̃iudiciũ niſi ipi mandatori ad quem
ſpectat collatio Hic vero loquit̃ qñ ius eſt aliũde que
litum ꝛ p̃iudicium fieret tercio ad quẽ ſpectat inſtitu
tio. Pau. d̃ leaza in. d. cle. auditor. dicit ꝙ collatio h̃
nõ erat executio iſtius ꝓnunciationis. imo multum re
mota ab iſta ꝓnunciatione cũ hic non eſſet ɔtentio an
bñficium eſſet alicui debitũ ſed cõtendebat̃ ſolũ d̃ iure
pñtandi. vñ executio ꝓnunciationis erat adiudicare h̃
ius pſono. ſed vbi collatio eſt executio vel ſaltem ꝓxi
ma ad ꝓnunciationẽ cũ declarat̃ bñficiũ alicui debitũ
ideo illi põt cõferri. et hãc ſolutionẽ tenet hic do. an. li
cet de pau. nõ faciat mentionẽ. Sed ɔtra hãc ſo. facit.
nã ſi fuerũt appoſita illa verba ordinet eccleſiã ꝛc̃. non
põt delegatus inſtituere cõtra ꝓpriũ ſignificatum ver
borum ne fiat p̃iudiciũ tercio bñti inſtitutionẽ. g̃ forti⁹
in caſu cle. auditor. nõ debet fieri p̃iudiciũ bñti colla
tionem vbi nõ fuerũt appoſita illa verba lata. nec ẽ ve
rum ꝙ collatio ibi ſit executio. tñ qꝛ in collatione ius
creat̃ de nouo. ſed executio eſt meri facti. vt in. l. execu
torem. C. d̃ execu. rei iudi. tũ qꝛ ibi reddit aliã rõnem.
quare auditor põt ɔferre ſcꝫ vt euitet̃ circuitus. Si au
tem eſſet mera executio poſſet delegatus h̃ facere etiã
vbi ceſſaret circuitus. vt in. c. in lr̃is. e. c. Et ideo ſatis
poſſet teneri p iſtũ tex. vt illa cle. reſtringat̃ qñ ad pa
pam delegantẽ ptinebat collatio ſecus ſi ad tercium ar.
hic ꝛ h̃ nõ ad intellectũ illius cle. Jn glo. in. ṽ. ar
chidiaconatus ibi cõmittere curã animaꝝ ꝛc̃. colligit̃
h̃ ar. ex tex. intelligẽdo ꝙ iſta eccleſia erat curata. nam
in tex. ꝓſupponitur ꝙ ius inſtituẽdi poterat ptinere ad
archidiaconũ vel archiepm̃. g̃ poterat cõmittere curaꝫ
animaꝝ. qd̃ dicit glo. ꝓcedere vel ex conceſſione ſpãli
aut ex cõſuetudine. qꝛ d̃ iure cõi ius inſtituẽdi pertinet
ad epm̃. vt in. c. nullus omnino. xvi. q. vij. Et nõ glo.
ꝙ inſtitutio auctorizabilis quo ad curã animaꝝ põt p
ſcribi p inferiorẽ epo. qd̃ an ſit verꝫ dic vt plene nõ. in
c. ũ ſatis. alle. in glo. et i. c. cũ venerabilis de reli. do.
poſſet tñ iſte tex. intelligi de inſtitutione corpali q̃ pti
net de iure ad archidia. vt in. c. vt noſtꝝ. d̃ offi. archi.
Jn glo. in. ṽ. tenebit. in fi. nõ. ſingulariter fi. gl. ex
qua hẽs nõre ꝙ ſi iudex p̃ſumit malitiã cõtra tercium
volentẽ impedire ꝓ intereſſe ſuo executionẽ ſn̄ie nõ de
bet eũ audire nec curare d̃ appellatione. ad h̃ facit qd̃
nõ. Jnno. in. c. poſt electionẽ in fi. de conceſ. pben. Et
inducit bal. iſtã gl. iũcto tex. ꝙ etiã a ſummaria cogni
tõne põt q̃s repelli vbi p̃ſupponit̃ quis calũniari. facit
l. fi. C. de or. cog. et. c. veniẽs. el. ij. de teſti. quod dicit
menti tenendũ. Et colligit̃ h̃ ꝙ inſtitutio ẽ quaſi execu
tio illi⁹ ꝓnunciationis q̃ tñ dꝫ differri p appellationeꝫ

tercij.niſi cõtra eũ ſit p̃ſumptio de malitia vt h in glo.
et puto hoc dictũ glo.et bal.pcedere vbi opponens of
fert ſe pbaturum incõtinenti.q2 p talem oblatõem nõ
purgat̃ pſumptio malicie.vide ad h glo.nõ.in.c.ſu
ſcitata.ꝭ.de i inte.reſti.et i.l.i.§.ſine.iũcta glo.ff.de ta
bu.exhi.p que pt dici ꝙ vbicũq3 ſtatutũ tollit exceptõ
nem in aliquo caſu dꝫ intelligi niſi pars velit incõtinẽ
ti.pbare.qd̃ eſt bñ nõ.et fac̃ qd̃ nõ.bal.in.l.data ope
ra.C.q accu.nõ poſ.et oldra.ꝯſilio.xlv.

Auſam Si cauſa ſimpl'r eſt delegata
duobus alterius ſentẽtia nõ
tenet.Cõmunis diuiſio.tercia ibi diſcretõni
Nõ ibi epis.nam facit iſte tex.p ſtilo curie vt cauſa
matrimonialis ꝯmittat̃ ſolis epis.ꝛ ꝙ h ſit de ſtilo cu
rievide p Spe.in ti.de rep.pñtatõe in.§.rõne forme
v.nunc ad inſtructõꝫ.ꝭ in ꝯtrarium facit.c.ꝓpoſuiſti.
ꝭ.de.pba.et in multis locis reperies ꝙ talis cã fuit cõ-
miſſa nõ epis.de hoc tñ nõ eſt curandũ.q2 ſtandũ eſt
in hoc ſtilo curie. Nõ ſcdo iuncta glo.i.ꝙ cõfeſſio
facta per mulierẽ p̃cedentibus cruciantibus ꝛ flagellis
nõ tenet.et ſic cruciatus ꝛ flagella incutiunt mulieri iu
ſtum timorẽ.et idem videt̃ in maſculo.vt nõ.in.c.cum
dilecti.qd̃ me.cã.et in.l.ij.ff.eo.minor.tñ metus excu
ſat mulierẽ q̃ꝫ maſculũ.vt dicit glo.quã tenebis men
ti in.c.cũ locũ.ꝭ.de ſpõ. Item nõ ꝙ plures delega
ti ſimpl'r dati nõ hñt exercitium iuriſdictionis in ſoli-
dum.vñ vnus ſine altero ꝓcedere nõ pt. Et aduerte
quia cũ tex.hic dicat ꝙ ſententia vnius nõ tꝫ pt colligi
et inferri ꝙ alter delegatoꝝ nec diffinitiuã nec interlo-
cutoria ſententiã ſine alio ꝓferre pt.nam appl'one ſnie.
vbi nõ ſurgit abſurditas intelligit̃ tam de diffinitiua
q̃ꝫ de interlocutoria.vt eſt gl.multũ nõ.quã tene h mẽ
ti in cle.i.de re.iudi.in.v.ſnias.ſecus vbi ſurgeret ab-
ſurditas.de quo vide glo.quã ſic intellige in.c.cũ oliꝫ
de teſti.et facit iſte tex.ſic intellectus ꝯtra gl.in.l.pom
ponius.al's incipit ſi vni ex plurib'.ff.de re iudi.q̃ di
cit ꝙ alter iudicũ pt ꝓnũciare de comparẽdo.Bar.tñ
ibi cõtra.et ſic ſentit ꝙ prius dixi et tetigi poſt glo.ſ.
eo.qm̃ abbas.Et licet iſte tex.loquat̃ de diffinitiua tñ
papa in rõne ſui non reſtringit ſe ad diffinitiuã ꝭ loqt̃
de ſñia in genere Nõ ibi maritali affectõne.ꝙ eccle
ſia poteſt compellere maritũ nõ ſolũ vt vxorẽ recipiat
temere dimiſſam ꝭ etiã vt cã maritali affectionẽ pertra
ctet.cõcor.c.ex parte.de ſpõ.ꝛ c.illud.de p̃ſump.cum
ſi. Cõtra tex.opp.ꝛ videt ꝙ iſta cõfeſſio mulieris de
buit valere lꝫ ſentẽtia fuit nulla per.c.ſi.de reſti.ſpo.
ꝛ p nõ.dictũ Inn.ibi vbi dicit ꝙ licet ꝓceſſus ſit nul
lus confeſſio tñ in iudicõ valet.So.primo poteſt dici
ꝙ cõfeſſio hic etiam non valuit quia fuit extorta a mu
liere per corpis cruciatum.vt in tex.ꝛ glo.prima.So.
ſcd̃a ꝙ confeſſio mulieris nõ p̃iudicat matrimonio

vt in.c.ſup e.de eo qui cogno.ꝯſang.vxo.Et hec ſo.
etiã ponit̃ in glo.i.ꝛ p hoc ſatiſfactũ eſt ꝯtrario.Sed
dubitat̃ qd ſi mulier fuit confeſſa ſine corpus cruciatu
So.dicit quidã vt refert Inn.ꝙ ſi tanta erat potẽtia
mariti ꝙ mulierẽ v'berbus affeciſſet ſi negaſſet i pñtia
iudicis.ꝙ tũc ille ſolus metus hꝫ excuſare mulierẽ.ꝭ
hoc non placet Inn.quia ſcd̃m hoc nũq̃ꝫ valeret con
feſſio vxoris in fauorẽ mariti.cũ ſemp ſit talis potẽtia
mariti in mulierẽ.ꝛ ideo nõ.dicit Inno.ꝙ nõ p̃ſumit̃
met' in muliere.ꝭ oportꝫ ꝙ ſi vult infringere ꝯtractum
ſeu cõfeſſionẽ ꝙ ꝓbet metũ ſibi fuiſſe illatũ p maritum
vel verbera illata.ꝛ nõ hoc dictũ.ꝛ intellige qñ alias
confeſſio de ſe valebat.Et aliqui hñt in lec.Inno.vbi
dixit v'bera hñt verba.ꝛ ſi vis ſaluare intellige d' ver-
bis minatorijs.et ſm hunc intellectũ mine mariti hñt
excuſare vxorem ſi ꝯtradixerit vel aliquid in preiudi-
ciũ ſuũ fuit ꝯfeſſa ſola tñ reuerentia mariti nõ ſuffic̃ ad
excuſandũ mulierẽ.vt apte voluit Inno.hic qd̃ nõ.et
idem bar.in.l.metũ.et in.l.ad inuidiã.C.qd̃ me.cã.ꝛ
vide p eum in.l.i§.que honorande.ff.qua re ac.ñ da.
nec etiã puto ꝙ ſole mine ſufficiãt.ꝭ dꝫ ꝯſiderari ꝯſue
tudo mariti et qualitas ipſius mulieris.Nã ſunt mul
ti hoies qui multa minant̃ et parũ faciũt et iſtoꝝ mine
nõ inducũt iuſtũ metũ.ſecus ſi non ſolent minari quin
poſtea facta ſequant̃.et ita ſume practicã cũ vis ꝓba
re ꝙ ꝓpter metũ iudicis vel minas nõ appellaſti.ad h
p bar.in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi p̃tori.ff.de no.op.
nũc.et in.d.l.ad inuidiã.ꝛ vide qd̃ dixi in.c.cum vir
d' reg.et ex his pt ſolui.q.q̃tidiana.mlier fuit ꝓteſtata
in abſentia ſe cõſenſurã alienationi rei ſibi ipothecate
ꝓpter metũ et reuerentiam mariti.nũqd illa ꝓteſtatio
prius facta ſit ſufficiens ad reciſionẽ ꝯtractus.ꝛ tenuit
Raynerius ꝙ ſic.ꝭ ꝯtrarium ego puto verũ p predicta
et p.l.metũ p̃alle.vbi pꝫ ꝙ ex ſola ꝓteſtatõne nõ ꝓba
tur metus.ꝭ oportet ꝙ ꝓbet̃ mõ p̃dicto.et p h habes
declaratã glo.i. In glo.ij.in fi.nõ hanc theoricam
glo.ꝙ vbi de neceſſitate requirit̃ alicuius pñtia ad cer
tum actũ nõ valet qd̃ agit̃ in ipſius abſñtia.ſecus ſi de
honeſtate tm̃ debeat eſſe pñs.hoſti.quo ad primum
dicit ꝙ ſi in fauorẽ rei publice vel ex forma mãdati de
beat quis eſſe pñs nõ valet qd̃ agit̃ in ipſius abſñtia.
nec ipſe põt actũ ratific̃ cae' vt hic.ſecus ſi ob priuatã vti
litatẽ.q2 actus valet licet ꝯtẽptus poſſit ꝓſequi ꝯtem
ptũ ſuũ.vt i.c.ꝙ ſicut.de elec.vbi canonic' ꝯtempt'
in electõe pt ratificare electõꝫ factã in ipſius abſñtia.ꝛ p
h et p eo.c.ꝙ ſicut nõ.h do.an.ꝙ actus extraiudicialis i
p̃iudiciũ tercij abſñtis tenet lꝫ ille poſſet ꝓſeq ꝯtẽptũ.
h ego nõ admitterẽ.nam.c.ꝙ ſicut loquit̃ in caſu ptic̃u
lari.ſ.cum ad minus due ptes capli actũ gerũt abſñte
tercia pte.nam tũc actus tenet.Ratio.q2 due partes
vniuerſitat̃ repñtant totã vniuerſitatẽ.vt i.l.nulle.ꝛ in

l.plane.ff.q̄ cuiuscūqȝ.vni.vn̄ act⁹ ibi est gest⁹ ab ha
bente ptātem.secus enī videt̄ vbi ptās nō esset penes
exercentē actū sine alicui⁹ p̄ntia nam tūc putarē actuȝ
nō valere sine illius p̄ntia.facit q̄d nō.in.c.si annū.ð
iudi.li.vi.et in.l.cum nō solū.C.de bo.que li.in h̄ tn̄
nō pōt dari certa doctrina.s̄ s̄m varietatē causaꝝ ,pce
dendū est.tene tn̄ mēti p̄dicta. In gl.in v̄.vnius.in
fi.vltra limitatōȝ quā dedi sup tex.querit̄ q̄d in dele/
gatis ad vniuersitatē causaꝝ nūq̄d valeat s̄nia vni⁹ do
cto.h̄ nihil dicūt.Sȝ aduerte isti delegati sil' ,pcessert̄
in cā ꝛ nō valet sententia vni⁹. q̄d ,pcedit etiā si essent
ordinarij q2 causa dȝ habere finē corā illis iudicibus
corā quib⁹ est cepta.vt in.l.vnica.ff.de of.consu. nō.
glo.ꝛ bar.in.d.l.pōponius.Sȝ dubiū est nunquid a
principio possint illi delegati ad vniuersitatē cārum se
paratim ,pcedere.Glo.ꝛ bar.in.d.l.pōponius. alias
incipit si vni.tenēt q̄ sic.vt in h̄ equipent̄ ordinarijs.
Itē videm⁹ q̄ plures executores simpliciter dati h̄n̄t
ptātem insolidū.et h̄ q2 sunt deputati ad vniuersitateȝ
negocioꝝ.vt.l.i.§.si plures.ff.de exercito.s̄ sec⁹ est in
,pcuratoribus deputatis ad causas pti cīlares.vt i.l.
pluribus.ff.de ,pcu.et in.c.si duo.e.ti.li.vi.nec audi/
ui vnq̄ȝ illud dictū reprobari et q̄nq̄ȝ fui secutus.s̄ cre
do illō nō ,pcedere ꝛ ꝯtrariū esse veꝝ.ad h̄ allego tex.
sing.iuncta gl.in v̄.sepatim.in.c.vt officium.de here.
li.vi.arguēdo p locū a spāli.nam inquisitores heretice
prauitati deputati in aliqua ,puincia vl' ciuitate vel ca/
stro dicunt̄ delegati ad vniuersitatē causaꝝ.vt nō.Jo.
an.in.c.p h̄.e.ti.li.vi.et tn̄ in eis spāle est fauore fidei
vt possint ,pcedere sepatim.ḡ regulariter debēt simul
ꝯuenire sicut delegati ad certā causam. vt h̄ q̄d h̄n nō.
et iura allegata p glo.et bar.nō stringūt.q2 loquuntur
in alia materia.et h̄ nō.Ex quo infero q̄ si ep̄s cōstitu
it plures officiales in aliq̄ pte dioc.nisi dederit eis po
testatē insolidū nō p̄nt sepatim ,pcedere. nā h̄n̄t isti iu
risdictionē delegatā ad vniuersitatē causaꝝ.vt ē gl.nō.
i.c.rōna.de app.li.vi.et in.c.p̄nti.de of.or.e.li.et vide
q̄d nō.in cle.et si p̄ncipal.de rēp.Uide etiā aliā nō.li
mitatōȝ ad istū tex.quā pōit Inn.in.c.raynald⁹.i p̄n.
ð testa.vbi dic̄ q̄ si vn⁹ ex trib⁹ vl' plib⁹ iudicib⁹ dixit
opi.suā in p̄ntia cōiudicū nec potuit illos trahere ad
suā opi..s̄ recessit ꝛ noluit esse p̄ns in s̄nia ferenda p̄nt
alij iudices sentētiare. q2 pinde ē ac si iste esset p̄ns et
cōtradiceret.quo casu valȝ s̄nia pluriū.vt in.c.fi.de re
iudi.et i.l.duo ex trib⁹.ff.e.ꝛ sic cessat h̄ casu rō.l.item
si vn⁹ i fi.ff.ð.ar.cōtrariū tȝ bar.in.d.l.duo.s̄ȝ illō di
ctū puto veri⁹ q2 p̄ntia oīm exigit̄ q̄n adhuc iurisdi/
ctōnis exercitiū p pte h̄n repit̄ nūc s̄nia lata a nō h̄nti
bus ptātē insolidū.ad idē ego allego tex.in.ca.cū ab
vna.ð re iudi.li.vi.vbi dr̄ q̄ vnus ex plurib⁹ dȝ s̄niam
ferre alijs mādātib⁹.al's nō tȝ s̄nia s̄ ille terci⁹ nō mā/
dauit nec sentētiā dixit.ergo nō tenet ista sic a collegis
data.Adde ꝛ terciā limitationem.Si enī sunt tres vel
plures iudices et vnus iurat q̄ sibi nō pōt liquere de
cā p̄nt alij sentētiare.vt est tex.sin.in.d.l.si vn⁹. scd̄m
vnū intellectū quē sequit̄ ibi glo.ꝛ bar.Et Inno.i.d.
c.raynaldus.ꝛ de plurib⁹ ordinarijs.ꝛ de istis dele/
gatis q̄liter h̄eant iurisdictōeȝ.dicā.J.in.c.prudentiaȝ.
In glo.fi.ibi facta restōne vult ḡ gl.ꝛ h̄n q̄ mulier
petebat h̄ restōnem mariti.iō non admittunt̄ accusato
res mr̄imonij an̄ restōnem. Sed ꝯtra h̄ facit nā pe
tens restōnem habet ,pbare spoliationē ꝛ possessioneȝ
vt.s.e.ti.c.ꝯsultationibus in fi.s̄ hic maritus nō abie
cit vxorē.s̄ eam dimisit ad s̄niam iudicis. So.dicunt
doc.q̄ hec s̄nia fuit nulla q2 ab vno lata.ꝛ sic volūt q̄
spoliat⁹ p̄textu s̄nie nulle pōt petere restōnem ꝛ veꝝ di
cunt.vt in.c.cū cā.J.e.Et dic q̄ eo ipso q̄ cōiunx sine le
gitima cā nō vult redire ad suū cōiugalē videt̄ eū spo/
liare.vn̄ pōt agere possessorio ad h̄ vide bo.glo.in.c.
lr̄as.de resti.spo.ꝛ in.c.significasti.de diuor.ꝛ in.c.di
leximus. de adul.Et nota bene has tres glo.et idem
Inno.in.c.veniens.de regu.Ni.abb.

Ausam que Delegat⁹ q̄ est dn̄s
.impetrātis recusari
pōt.Cōis diuisio.scd̄a.ibi veꝝ. Nō p̄io
q̄ licite pōt recusari iudex vt suspect⁹ ex cā ,pbabili.nō
solū q̄n ipse solus est iudex.l.p̄tor.ff.de iur.om iud.et
in.c.si q̄s ꝯtra.ð fo.cōpe.sed etiā cum hȝ alios colle/
gas.ꝛ facit iste tex.p nō.in.c.i.ð iudi.q̄ si i vniuersita
te iudicū h̄eo aliquē suspectū possum petere illū remo
ueri nō obstāte q̄ alij possunt ferre s̄niam iustaȝ. Et fa
cit ad.q.nūquid scholaris q̄ dȝ intrare examen hȝ ali
quē ex doc.suspectū ex legitima cā possit illū recusare
et credo q̄ sic.q2 saltem doc.sunt ibi vt testes. Et nō.
bar.i p̄hemio.ff.veteris.dixi plene i.c.,pposuisti.de ,p
ba.Testes aūt debēt esse sine omni suspitione. vt nō.i
c.in lr̄is.J.ð testi. Scd̄o nō ibi dn̄s est ꝛc̄.q̄ habēs
aliquā in familiā suā pōt dici eius dn̄s.Ex hac gl.ha
bes sex casus legitimos recusādi iudicē vide.xij.quos
ponit Jo.an.in.c.legitia.de app.li.vi.ꝛ p spe.e.ti.§.
supest p to.Adducit h̄ doc.aliū casum cū iudex succes
sisset i totū vel in ptēȝ litigatori.nā tunc nō pōt esse iu
dex.q2 iudicaret i facto ,pprio.vt i.l.iulianus.q.ff.de
iud.ꝛ q̄d hic dicit̄ hȝ locum etiā in ordinario vt in.l.q̄
iurisdictōni p̄est.ff.ð iurisdi.om.iud.vbi dr̄ q̄ is q̄ pre
est iurisdictioni nec sibi nec suis ius dicere pōt.facit.l.
senat⁹.ff.ð of.p̄si.plene dixi i.c.cū ꝯtingat.ð fo.ꝯpe.
Nūquid aūt pōt esse arbiter siue arbitrator. Doc.q̄
sic q2 etiā i facto ,pprio q̄s pōt esse arbitrator.vt.l.si li
bert⁹.ff.ð op.liber.ꝛ i.c.quitauall'.ð iureiurā.Ista tn̄
rō nō ,pcederet i arbitro q2 q̄s nō pōt esse arbiter in fa
cto ,pprio etiā pte ꝯsentiēte.vt in.l.pe.ff.de arbi. Sed

dic q̄ alio reſpectu p̄t eſſe arbiter in cā familiaris qꝛ in
teruenit cōſenſus ptium. nā pn̄t ptes nō recuſare p̄di
ctū. ad h. c. inſinuante. ῑ. e. vbi ptꝫ q̄ dn̄s p̄t eſſe iudex
in cā familiaris ſi nō fuit exceptū. Ultimo ſcias q̄
Jo. an. hic dicit q̄ gl. nō caute loquit̄ dum in prin. di
cit hic eſſe ar. q̄ iudex p̄t recuſari ſi eſt dn̄s impetrātis
nam ſm eum h eſt expreſſum. et ſic non dꝫ dici ar. ſicͣ
nō. in. c. i. de pac. Et ex hoc nō formoſum modū indu
cendi iura. vt vbi caſus nō eſt clarus inducit̄ tex. in ar.
ſ vbi tex. eſt exp̄ſſus dꝫ ſimpliciter allegari tex. poſſet
tn̄ ſm eum dici q̄ h nō fuit recuſatus iudex ſ alter fuit
ſubrogatus. ſ dic meli⁹ q̄ p̄mo tex. pbat de ſuſpitōne
et p pn̄s de recuſatōne. vtꝫ ibi hēat reſpectū ⁊c.

Si delega

Um te cōſulente.

tus p̄pe cō
mittit cām nō in totū et a ſubdelegato apple
lat̄ ad papā. p h nō impedit̄ p̄ceſſus delegati pape vl̄
clarius ſic. A ſubdelegato delegati pape q ſubdelega
uit nō in totū nō ad papā ſ ad ip̄m delegatū appellari
dꝫ. ⁊ nō diuidit̄. Nō p̄mo vnū caſum ſatis ſing. ſ. q̄
nō p̄t ad papā appellari obmiſſo medio regulariter cō
tra. vt in. c. ad rōnam. ij. q. vi. Et rō hu⁹ ſpālitatis ē. qꝛ
delegatus q ſubdelegauit nō in totū repn̄tat pſonam
pape quo ad illā cām. vt in. c. ſane. ꝯ. e. et ideo ex quo
papa voluit iſtū tenere locū ſuū quo ad illaꝫ cām teme
reria eſt appellatio dū interponit̄ ad ip̄m papā qꝛ iam
habet̄ papa in pſona delegati. et idē caſus ponit̄. ῑ. e. c.
ſup queſtionū. §. porro. Scd̄o nō q̄ delegat⁹ ſub
delegans facit mediū gradū. vn̄ nō dꝫ appellari obmiſ
ſo iſto medio vt hic. hoc fallit ſi iſtud medium eſſet in
utile. vtputa ſi ſubdelegans eſſet excōicatus vel aliter
impeditus. Nā tūc p̄t appellari ad papā vt eſt tex. in
c. ſi is cui. ῑ. e. li. vi. Itē fallit ſi negat̄ iuriſdictio ſubde
legātis. vt qꝛ dr̄ papā fuiſſe mortuū re inteḡ. vt ē tex. i
c. ſi a ſubdelegato. ῑ. e. li. vi. Tercio nō ibi vni l' plu
ribus. q̄ vnus delegat⁹ p̄t cām ſubdelegare vni vl̄ plu
ribus ꝯcor. ῑ. e. paſtoralis. p̄mo riſ̄o. Et eadē rōe dicūt
doc. q̄ plures delegati pn̄t cām ſubdelegare plib⁹ q̄ꝫ
ip̄i ſunt. Sꝫ eſt dubiū ſatis nūq̄d vnus ex plib⁹ delega
tis poſſit cām ſubdelegare pluribus ſicut p̄t vnus ſol⁹
vt h Inn. colligit h ar. q̄ ſic refert alios tenere ꝯtrariū
ꝑpter abſurditatē q poſſet ſeq ſi iſti plures ſubdelega
ti diſcordarēt. hoſti. dicit q̄ iſta ꝯſideratōne decꝫ ⁊ ex
pedit vt vni cōmittat. ſ ꝑpter rōnē. c. prudentiā. ꝟ. illa
gꝑpe. ῑ. e. dic̄ q̄ p̄t delegare plib⁹. nec ob. ſi diſſentiant
qꝛ ꝓuiſū eſt p. c. ſi. de re iudi. ſ Jo. an. dic̄ q̄ illō. c. nō
ꝓuidet in iſto caſu ⁊ bn̄ dic̄. qꝛ loqt̄ qn̄ ples iudices d
legati diſcordāt in ſn̄ia. ſ nos loqmur qn̄ plures ſub
delegati vni⁹ delegati diſcordāt cū ꝓcedūt cū collega.
ſubdelegātis. vtputa vn⁹ ex duob⁹ delegati ſubdelega
uit vices ſuas duob⁹ iſti ꝓcedūt cū collega ſubdelegā
tis ⁊ diſcordāt ad inuicē quo caſu nō eſt ꝓuiſum q̄liter
ſit ꝓuidendū. Et iō dicit Jo. an. vtile eſſe ꝓuidere vt ñ
poſſit vnus ꝯmittere plib⁹ niſi iſolidū. vt i ſili dr̄ in. c.
pe. de ele. li. vi. Ego credo q̄ ꝯmiſſio optie fieri p̄t plu
ribus p vnū vt h. et. ꝯ. e. q̄uis. ⁊ q̄ omēs ſubdelegati
ab vno tenēt locū vni⁹ ita q̄ nil valet niſi maior ps cō
ueniat in vnā ſn̄iam. ad h allego tex. cū gl. in. c. paſto
ralis. in p̄n. ꝯ. d ꝟp. vbi ho. tex. facit cle. ſi. de iurepa.
⁊ qd̄ nō. Jo. an. in ſili in. c. ſcp̄tē de elec. In ea. glo.
ibi ⁊ nō laicis hodie eſt ꝓuiſum in. c. ſtatutū. i. §. i nul
lo. de ꝟp. li. vi. vbi dr̄ q̄ illis pſonis dꝫ ꝯmittere dele
gat⁹ pape q̄bus ꝯmittit ip̄e papa. et q ſunt ille pſone
habet̄ ibi in p̄n. Extra gl. dubitat̄ q̄d ſi ſubdelega
tus reſuauit ſibi executōꝫ ſn̄ie ⁊ nō ſn̄iam. nūq̄d hēat
locū iſte tex. Doc. q̄ ſic. ⁊ hodie eſt tex. in. c. ſi delega
tus. ῑ. e. li. vi. Cū quecūqꝫ articulū iuriſdictōalem ſibi
reſuauit ſp remanet iudex ⁊ dꝫ ad eū appellari a ſubde
legato ſuo niſi qn̄ negaretur iuriſdictio ſua. vt ē tex. in
d. c. ſi a ſubdelegato. Sꝫ h caſu eſt dubiū nūq̄d ſubde
legatus poſſit cognoſcē an ſua ſit iuriſdictio ex quo ne
gat̄ iuriſdictio ſubdelegātis. et de h in ſpe. ῑ ti. e. §. exci
pit̄ vbi ponit opi. ꝯtrarias. ſ tene q̄ p̄t p tex. illi⁹. c. ſi
a ſubdelegato in ꝟ. admittē. et ibi h ſentit Jo. an. nec
ob. ille tex. in eo q̄ nō p̄t appellari ad ſubdelegātē. qꝛ
illō eſt ne appellās videat̄ ſibi ꝯtrarius qꝛ ex quo ne
gat eū hr̄e iuriſdictōꝫ nō dꝫ ad eū appellari. ſ qn̄ corā
ſubdelegato ꝓponit defectū iuriſdictōis nō repit̄ in a
liq ꝯtradictōe. qꝛ iudiciū reddit̄ in inuitū. l. inē ſtipulan
tē. §. ſi ſtichū. ff. de ꝟ. obli. et i. c. itelleximꝰ. de iudi.

Per litꝭ ꝯteſ. ꝑpetuat̄ iuriſdictio

Elatū

vel ſic. Morte delegātis nō expi
rat iuriſdictio delegati corā quo lis erat ꝯte
ſtata. ⁊ nō diuidit̄. Nō p̄mo q̄ ſicͭ mādatū extrudi
ciale expirat re inteḡ p mortē mādatoris. vt i. l. mādatū
C. mā. et i. §. recte iſti. e. et nō in cle. ij. i ſi. de ꝓcu. ita
diffinit̄ mādatū iuriſdictōale re inteḡ. differūt tn̄ i alio
ſcꝫ reſpectu ꝑpetuatōis. qꝛ p̄mo caſu negociū dr̄ eſſe i
tegrū an̄ litꝭ. ꝯteſ. vt nō. in. d. cle. ij. de ꝓcu. gr̄a ꝟo con
ceſſa nō expirat lꝫ moriat̄ ꝯcedēs re inteḡ. vt i. c. ſi cui.
de p̄bē. li. vi. ⁊ ad validitatē ⁊ efficaciā p̄uilegij ſuffic̄ q̄
ꝑueniat ad noticiā p̄uilegiati. vt i. c. i. de ꝯceſ. p̄ben. li.
vi. et in. l. abn̄ti. ff. de dō. Itē iuriſdictio ordīaria radi
cat̄ in pſona illi⁹ cui ꝯcedit̄ vn̄ imediate p ꝯceſſionē in
heret oſſibus illi⁹. et iō p mortē ꝯcedentis nō expirat. ſ
id qd̄ noſtꝝ eſt ſine facto nr̄o a nob auelli nō p̄t. vt i. l.
id qd̄ noſtꝝ. ff. de re. iu. Quō ꝟo cognoſcat̄ q̄ ſit facta
iuriſdc̄io ſiue ꝯmiſſio ordīaria an ꝟo delegata. Dic q̄
ſi p̄nceps vel lex ſeu ꝯſuetudo tribuit ſimplr̄ iuriſdicti
onē ſup vna prouincia ſuper vnam ciuitatem vel caſtꝝ
ſeu concedit iuriſdictōnem ſimpliciter ſuper vniuerſita
te cauſaꝝ videt̄ concedere ordinariaꝫ niſi exp̄mat ꝟbū

delegamus vel facias auctē nr̄a ꝛc̄. nam tūc facit eum
delegatū. ad h̄ vide bo. tex. cū glo. in. c. i. de cle. egro.
li. vi. et in. c. cū aliquib⁹. de ręp. c. li. Hanc ꝯcluſionē
firmat hoſti. ſ. e. c. qm̄. et bar. in. d. l. et q2 vide Inn. in
c. cū ab eccleſiaꝝ. de offi. or. Et ſcias ꝙ n̄ quilibet pōt
dare ordinariā. ſ ſolū p̄nceps vel lex vel ꝯſuetudo vel
vniuerſitas dū eligit rectorē. vt nō. in iuri. p̄al. Aut q̄
rit de iuriſdictōe delegata et de ꝑpetuatōne ipſius re
periunt multe opi. vt p̄dixi. inter q̄s eſt opi. hoſti. i. d.
c. licet qui multū in h̄ laxauit habenas dicendo q̄liter
cunq3 delegatus icipit vti iuriſdictōne an̄ mortem dele
gantis. ꝑpetuata eſt iuriſdictio. Mouet ꝑ illud. c. licet
vnde ſi eligit ſibi notariū vel nūtiū fit ꝑpetuatio ſcōm
eum vide etiā gl. i. c. ſi a ſubdelegato. ī. e. li. vi. q̄ tenuit
ꝙ ſi delegatus ſubdelegat an̄ mortem primi delegantis
ꝑpetuatur eius iuriſdictio et ſubdelegādo vſus eſt iu-
riſdictōe. Mihi placet illa opi. vt neceſſario requirat
citatio ꝑ tex. ī. c. ꝑxi. et ꝑ. c. ſi. ī. de offi. le. cui impoſſibi
le eſt ridere niſi improprieꝰ lr̄a. facit. c. ꝑpoſuiſti. d fo.
ꝯpe. et. l. ſi q̄s poſtea. ff. de iudi. ꝑbat rōne. nam i hac
ꝑpetuatōe requirit ꝙ delegatus cepit vti iuriſdictōne
vn̄ cum ꝑpetuatio iſta fiat reſpectu partium ꝯ̄ptet ꝙ
interueniat aliq̄s actus cū pte. Sed citatio eſt princi-
piū et fundamentū iuriſdictōnis. inſti. de pena teme. li
tig. §. fi. et. c. ꝯtingit. de ꝑba. ergo neceſſario requirit
ꝙ p̄cedat citatio. Itē ſcōo multa iura ſpecifice req
runt citatōnem. vt. ī. c. ꝑx. et. c. fi. p̄al. de offi. le. ꝗ alia
iura q̄ dicūt generaliter ꝙ iudex icepit vti. et debēt in-
telligi ꝛ ſuppleri ꝑ citatōnis actū. Itē ꝛ tercio. c. ī. ꝑx.
reqrit ꝙ negociū d3 eſſe ceptū an̄ mortē delegātis. ſ nō
pt dici ceptū niſi ſit deuentū ad aliquē actū qui ſit de
ſubſtātialibus negocij. vt ꝑbat in. c. in cauſ. cū ibi nō.
de elec. ꝛ in cle. fi. de ꝑca. ergo etiā neceſſario requirat
citatio. q2 vt dixi ipa eſt p̄mus ꝛ ſubſtātialiꝰ actus or-
dinis iudiciarij. ꝛ hāc opi. t3 cal. in. d. c. l3. et archi. ij.
q. vij. c. nō ita. Si q̄ris de rōne q̄re delegata iuriſdcīo
extinguit morte ꝯcedentis re integ̃. Rn̄deo ꝑ actū ſubde
legatōnis nō trāſfert efficacit iuriſdictio in delegatum
hinc eſt ꝙ re integra ille qui ſubdelegauit in totū pt cō
miſſionē reuocare. vt. ī. c. q̄uis. e. ti. li. vi. vn̄ cū iuriſdi
ctio re integra ſit effectualiter penes delegantē et per
mortē ipſius extinguat iuriſdictio ſua ꝑ ꝯn̄s extinguit
ptās delegata. q2 extincto iure auctoris extinguit ius
ſucceſſoris. ar. in. l. lex vectigali. ff. de pigno. Sed per
exercitium iuriſdictōnis an̄ mortē delegantis iuriſdictō
radicat in perſonā delegati ita ꝙ efficaciter tranſiuit i
eū. idō morte ipſius nō extinguit iuriſdictio. Sz cir-
ca p̄dicta dubitat q̄d in iuriſdictōe delegata ad vniuer
ſitatē cauſaꝝ nunq̄d iuriſdictio expiret morte ꝯcedentis
nō recolo d p̄nti vidiſſe ſ credo ꝙ expiret. adduco tex
ꝑ locū a ſp̄ali in. c. ne aliq̄. de here. li. vi. vbi d3 ꝙ offi

cium inquiſitoꝝ heretice prauitatis nō expirat re integ̃.
ꝑ mortē ꝯſtituētis fauore fidei. ergo ceſſante fauore ſi
dei expiraret talis iuriſdictio et tn̄ inquiſitōres in cer-
ta ꝑuincia hn̄t ſubdelegatū ad vniuerſitatē cauſaꝝ. vt
nō. Inno. in. c. ꝑ h̄. e. ti. li. vi. Et quāq3 iuriſdictio dele
gata ad vniuerſitatē cauſaꝝ in multis ꝯ̄ꝑetur iuriſdi-
ctōni ordiarie iu̾. nō. ꝑ glo. et bar. in. l. ii vni. ff. de re
iudi. tn̄ in oibus nō ꝯueniūt maxime vbi ſubeſt diuer
ſa rō. nā rō extinguēdi iuriſdictō3 delegatā quo ad pti
cularem cām militat in iuriſdictōe delegata ad vniuerſi
tatē cauſaꝝ. q2 iuriſdictio remanet penes delegantē ꝛ
noie ꝑprio iſte nihil h3. vt in. c. ſane. ſ. e. ꝛ in. l. i. ff. de
offi. eius cui mā. eſt iuri. Hinc eſt ꝙ de foraneo vica-
rio appellat ad ep̄m. q2 ille h3 delegatā l3 ad vniuerſi-
tatē cauſaꝝ. ſecus in vicario generali ep̄i q̄ eſt ordiari⁹
et facit idē ꝯſiſtoriū cū ep̄o. vt nō. in cle. et ſi p̄ncipalis
de ręp. ꝛ in. c. rōnā. de ap. li. vi. ꝛ in. c. ij. de ꝯſue. c. li.
vi. Itē limitando oīa p̄dicta nō ꝙ expirat mandatū
per mortē mādatoris qn̄ ꝑ dationē mādati dat noua
ptās ad actū ita ꝙ in exercitio actus mādatarius ge-
rit vicē mādatoris. ſecus aūt in p̄cepto qd̄ fit alias ha
benti ptātem. nā cū nō det noua ptās ſ potius excitet
antiq̄. vt in. c. l3. ꝛ i. c. penl. de offi. ordi. Ceſſat rō ſu-
pradicta extinguēdi mādatū vn̄ recipiens p̄ceptū tenet
illud adimplere nō ob. morte p̄cipientis. de h̄ eſt tex.
iūcta glo. in auc. vt nulli iudicū. §. ꝛ hec vos iubemus
ſentit hoſti. in. c. qm̄ abbas. ſ. e. ꝛ tenet bar. in. d. l. et
q2. ꝛ per h̄ dixi ſi iudex mādauit nūtio vt mitteret ali
quē in poſſeſſionē licet iudex moriat re integra. tenetur
nihilominus nūtius exequi mandatū qd̄ nō. Ex quo
infert ꝙ etiā ſi p̄ceptū nō fiat alias hn̄ti ptātē ſine iuſ
ſu p̄ncipis. nihiloīn⁹ exq̄ nō fit noua dlegatio tenet re
cipiēs p̄ceptū exequi. ꝑ h̄ allego bo. tex. in. c. eā te. de
reſcri. vide ꝑ ſpe. q firmauit hāc opi. ti. i. §. reſtat. v̄. itē
mortuo mādatore. vbi plus dicit ꝙ ſi mādat aliquib⁹
vt eligāt cum ꝯſilio ſemproni licet moriat p̄nceps. te
nent nihilomin⁹ iſti mādatarij in electōnis actu requi
rere ꝯſilium ſempronij. et ꝑ hec habes declaratum et
multipliciter limitatum intellectum huius. c.

Ratum Si delegat⁹ citauit an̄ mor
tem delegātis ꝑpetuata eſt
iuriſdictio. h̄ primo. Et appellatōni renūciat
q corā iudice a q̄ appellauit litē ꝓſequit. h̄ ſcōo. Cōis
diuiſio. ſcōa ibi. nec ꝛ q̄lib3 ps ſubdiuidit in duas vt
pat3 in tex. Nō primo tex. expſſum ꝙ ad ꝑpetuan
dam iuriſdictionē delegatā an̄ mortē delegātis nō req
ritur neceſſario litis ꝯte. ꝛ iſtud. c. corrigit p̄cedēs ſcōm
tan. et goſ. Uel dic melius ꝙ poti⁹ interp̄tat vt ſic per
iſtum tex. ſuppleat ad. c. p̄cedens maxie. Nā ſi ille tex.
ex toto eſſet correctus nō fuiſſet poſitus in iſta cōpila
tione. vt. ſ. in ꝓhemio huius cōpilationis. Et ex h̄ dic

q̄ ſi in eodē volumine ſtatutoꝝ reperiunť duo ſtatuta
fore cōtraria debet euitari correctio q̄ntū pt ⁊ reduci ad
cōcordiā p ſubauditōz. p hoc tex. in. l. ſciendū. ff. q̄ ſa
tiſda. co. ⁊ ĩca aut̄. offerat. C. de li. pt. et qđ ibi nō. ⁊ vi
de pulchre p bar. in extrag. ad reprimendā. in v. nō ob
ſtātibus. Scđo nō ibi ppoſito citatōis edicto Nā
p iſtū tex. pbo vltra alias opi. q̄ hñt q̄ ad ppetuandā
iuriſdictōnē nō requiriť q̄ citatio perueniat ad ptes. ſed
ſatis eſt q̄ emanauerit a iudice. ita tʒ glo. nō. in cle. ij. vt
lite pen. ⁊ ad h̄ adduco iſtū tex. in v. ppoſito edicto. nā
alias fiebāt citatōes p edictū. q: ſcribebať edictū i al
bo ptoris. nec aliud reqrit iſte tex. hodie vo phibeť re
gulariter citatio p edictū. dʒ eñi ſpecifice fieri p nūtiuʒ
ſeu lr̄as. ⁊ e quo vide qđ nō. in cle. i. de iudi. Unū tñ
nō. dictū Inno. tenē h̄ mēti q̄ vbicūqʒ neſcit q̄s ſit ci
tandus adhuc hodie hʒ locū citatē p edictū. p h̄. c. ſi.
qui ma. ac. poſ. et in. c. ſignificauit. et i. c. alberic⁹. ð te
ſti. Nō tercio ex rōne lrē ibi negociū ſit q̄ſi ceptum
q̄ ad h̄ vt ppetuet iuriſdictio delegati dʒ negociū cō
miſſum eſſe q̄ſi ceptū. Et nō q: dic negociū. p h̄ iſerť
q̄ p ſubdelegatōz nō ppetuať iuriſdictio q: p h̄ nō eſt
negociū pmiſſū ceptū nec q̄ſi. lʒ aliud dixerit gl. in. c.
ſi a ſubdelegato. ð of. del. li. vi. h̄ pmū pl⁹ plʒ. nec ob.
q̄ ſubdelegando vtať iuriſdictōne. q: vtiť nō delegata
h̄ ordiaria. ⁊ pbať apte in. c. paſtoralis. i pn. ⁊ e. vbi dr
q̄ iuriſdictio dādi iudicē delegato a pncipe ē a lege con
ceſſa. Uñ pōdera illud v̄bū a lege. nā lex dat ordina
riā vt dixi i. c. pcedēti. Itē pluſppoſito h̄ ñ pceſſo q̄ vte
reť delegata tñ ſatis ē q̄ nō fuit vſus circa negociū cō
miſſum. nā dʒ negociū eſſe ceptū vt h̄. ⁊ adde iſta ad
nō. s. c. pxi. Itē nō q̄ appellās renūciat appłoni ſi po
ſtea litigat corā iudice a quo. q: p actū ptrariū ſubſe
q̄ntem renunciať actui pcedēti. vt in. c. ſollicitudinē. de
app. et. xxxij. q. i. cū renunciať. et h̄ itellige in appłone
interpoſita. nō aūt pcedit indiſtincte in iterponēda. vñ
ſi grauatus ⁊ tpe ſibi pfixū ad appellandū litigat corā iu
dice nō p hoc renunciat facultati appellādi q: pt interī
deliberare. ita ſenſit Inn. nō. in. c. ſollicitudinē. ð app.
Sʒ tu limita vt ibi. et vide p Io. an. in. c. ſi. de app. li.
vi. et bo. tex. cū ibi nō. i. l. ad ſolonē. C. de re iudi.
Sʒ q̄ro tex. iſte loqť q̄n appellās petijt iducias. Itē
poſtmodū renūciauit pductōi ⁊ allegatōni ⁊ petijt atte
ſtatōes ſolēniť publicari q̄ſi ſi alteꝝ tm̄ feciſſʒ. q: ſolū
petijt iducias l' ſolū petijt atteſtatōnes publicari. So.
dic Inn. q̄ idē nā p h̄ apparet q̄ voluit redire ad pore
iudicē. Idē dic hoſ. q̄literciqʒ appellās egit corā iudi
ce pori. ⁊ h̄ tene q: ſp ſubeſt rō pdc̄a. Hoc limita niſi
act⁹ q poſtea geriť corā iudice a quo vēiat ad augmen
tandū deſideriū appellāť. iō dixit gl. nō. i. c. ſi a iudice
de appel. li. vi. q̄ ſi appellans comparuit coram iudice
a quo ⁊ petijt etiā reuocari grauamē ⁊ ad pbandū grā
mē pduxit teſtes nō p h̄ vider appłoni renūciaſſe. q: ni
hil directe egit ptra appłonē ſuā. q: p appłonē inſtat vt
reuoceť grauamē. ⁊ ad hūc effectū poſtea inſtitit corā iu
dice a quo. Adde aliā ſolēnē limitatōz poſtea q̄ colligi
tur. ex. c. cū veniſſēt. ð eo q mit. in poſ. In gl. i. i v.
obtulit nō. iſtā gl. q̄ ſinglr dic q̄ ſi act⁹ geſt⁹ p appłonē
corā iudice a q ñ fuit approbat⁹ in ſpo iudico q̄ tūc p
iſtū actū nō vider renūciaſſe appłoni. q: ñ potuit eſſe in
dex l' ps ſe fundare ſup eo qđ impugnit. ⁊ ⁊. i regula.
ex eo. de re. iu. li. vi. ⁊ i. c. cū oli. de cenſi. ⁊ ptie facit tex. i
c. mulieri. de iureiu. In gl. i. ibi litinas exceptōnes
dic. ſ. declinatorias. vt i. c. paſtoral. ð excep. Et dic cla
ri⁹ q̄ʒ gl. q̄ pprie et ſtricte negociū dr ceptū p li. pte. ⁊
tūc ptes ingrediūť pncipale negociū. p⁹ tñ pt diſpu
tari ð legitimitate pſonaꝝ ⁊ p exceptōes declinatorias
poſſet differri negociū pncipale. vt in. d. c. paſtoralis
Per citatōz aūt negociū nō eſt pprie ceptū quo ad ef
fectū. s. dictū. iō tex. dic q̄ ē q̄ſi ceptū. nā quo ad ppe
tuandā iuriſdictōz pt dici ceptū q̄ſi iudex icepit vti iu
riſdictōe. Et nō ex h̄ et ex gl. q̄ dictio q̄ſi diminuit
ex ppo ſignificato ſigr catū ei⁹ ad qđ adijciť ⁊ vide gl. ð
hac dictōe q̄ſi i. c. prochianos. ð deci. et bo. tex. cū gl. i
l. in factū. ff. ð pdi. ⁊ demō. Qñʒ tñ eſt expſſiua vitati
et tūc poniť iproprie. vt nō. gl. i. c. put. de do. ⁊ ptu. ⁊ in
eo q̄ gl. pſequeť āncerit an ceptū re itegra tráſeat i he
redē actie ⁊ paſſiue. Aliqđ dicit h̄ hoſti. ⁊ min⁹ pfecte
h̄ tu dic vt plene dixi i. c. ſignificauit. ð teſ. In gl. ij. i
v. nō gl. et clari⁹ h̄ tʒ i. c. cū veniſſent. ⁊. ð teſti. Et pclo
ſit iſta q̄ p mortē delegātis re integ̃ expirat iuriſdictio de
legati. nec vʒ pceſſus poſtea agitat⁹ lʒ delegat⁹ igno
rerit mortē delegātis. q: igrantia nō pt tribuere iuriſdi
ctōnē nō hñti. vt i. l. puatoꝝ. C. ð iuriſ. om. iud. c. ſig
nificaſti. de fo. pe. Itē iura loquūť indiſtincte. g nō dēm⁹
facere differentiā iter ignorantiā ⁊ ſciam. pix. di. ſi rōno
rū. ⁊. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. Et p hāc rōʒ h̄ tenuit bar.
in. l. et q:. ff. ð iu. om. iud. et refert Inn. tenuiſſe cōtra
riū in. d. c. lʒ. Sʒ pmū dictū ſequūť cōiť doc. h̄ ⁊ i. d. c
cū veniſſent. nō ob. ptrariū gl. de. l. a⁹ q i pnincia. ff. ſi
cer. pe. q: fatendū eſt q̄ mādatū pcuratoris reuocatur
re integra p mortē pſtituētis. vt. l. mādatū. C. mā. ⁊ de. ſi
de pcu. ⁊ i. §. recte. inſti. mā. Sʒ ne pcurator igrās dā
no afficiať hʒ actōʒ mādati vt recuperet expēſas et ſeruet
indēnis ab oī intereſſe. vt. l. ſi mādaſſeʒ. ff. mā. Item
mādatū pcuratoriū ē beneficij. iuriſdictio vo delegato ē
ſtricti iuris. iō ſm Inno. largior iterptatō fit i illa q̄ʒ in
iſta. Poſſet iſtari vltra doc. de. l. bar. ff. ð of. pto. vbi
apparet q̄ cōis error litigātiū facit ſnīaʒ valē. ad idem
iij. q. vij. §. tria v. verū. So. ſi teneť opi. Inn. i. c. cū
dilecta. de teſ. q̄ illa. l. nō hʒ locū i delegato. ceſſat p
trariū h̄ ſi teneremˀ ptrariū qđ ē ver⁹ vt ibi dixi dic q̄
ibi nō iteruenit ſolū cōis error. h̄ emanauit offm̄ ab ha

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

bẽre ptãtẽ et durauit iuriſdcio ipſius ↄmittẽtis. vt nõ. Inno. in. c. nihil. de elec. Sed in caſu noſtro extincta iuriſdictõne remanſit ſolus error qui nõ pt tribuere iuriſdictõnem. et ideo ſi quis emit rem a plato itruſo qui nullũ habuit titulũ a ſupiore licet cõiter putaretur plaus. non tñ iſte ↄmunis error facit ↄtractũ valere. vt in c. alienatõnes. et ibi per Io. xij. q. ij. et per Innocẽ. in. d. c. nihil. de elec.

Rudenitam. Si cã delegat̃ tribus cum clauſula q̃ ſi nõ om̃es duo vl̃m rc. niſi pri⁹ appareat de impotẽtia tercij duo ꝓcedere nõ poſſũt et ſi ꝓcedũt nihil agũt. h. d. vſqꝫ ad. §. adijcimus Et diuidit̃ iſtud ꝑncipiũ. nã format duas. q. ſcdo ſimul illas ſoluit ponẽdo rõnem decidẽdi. ꝛ ſcda ibi. in h caſu. Nõ ex pricipio ibi ſupplicas informari q̃ intellectus hoĩs dꝫ informari ex miſſione iuris. vñ ſicut aĩa informat corp⁹ vt in cle. i. d̃ ſum. tri. cũ glo. ita ſcia informat intellectũ vñ videt̃ q̃ intellect⁹ hoĩs ſine ſcia põt dici ſine forma q̃ſi ſit quedã materia inutilis. Hinc merito dicit Cicero i li. offi. q̃ multi ſunt hoĩes ꝛ pauci ſunt hoĩes. multi ſunt hoĩes nomine et pauci re ad denõndũ q̃ ꝑſus ignari nõ merent̃ dici homines ſ; potius imagines hominũ. ſicut in ſimili dicit tex. q̃ multi ſunt ſacerdotes et pauci ſunt ſacerdotes. multi nomine ſed pauci effectu. vt. xl. di. multi. Et ex his verbis ſcholaris dꝫ ſumere formoſum modũ ↄſulendi doctorẽ petẽdo ſcꝫ informari d̃ dubijs iuris ↄſiſtentib⁹ Nõ ſcdo effectũ iſtius clauſule ſi omnes nequiuerit intereſſe rc. importat eñ hũc effectũ vt reliqui poſſint ꝓcedere tercio nequeũte intereſſe tñ anteq̃ ↄſtet de impedimento tercij nõ pñt inſolidũ reliqui ꝓcedere ꝛ ſic exercitium iuriſdictionis nõ eſt penes plures delegatos inſolidũ. ſ; ita ẽ apud om̃es vt nõ ſit penes ſingulos. de quo. ꝟ. latius. Aliũ effectũ hꝫ clauſula om̃es aut duo vl̃m aut vnus ꝓcedat nã vbi apponit̃ hec clauſula q̃ hodie eſt multuꝫ in vſu rõne curie quilibꝫ põt ꝓcedere lꝫ nõ ↄſtet de impedimẽto ↄſocioꝝ De hac clauſula dic vt plene habet̃ et nõ. i. c. cũ plures. ꝟ. e. li. vi. Qñq̃ apponitur clauſula denotãs ꝓrogatiuã vt cũ d̃r ſi om̃es nequiueritis intereſſe tu frater ep̃e ꝓcedas nã alij ſine iſto ꝓcedere ñ pñt ſ; iſte ſine alijs ſic. dato impedimẽto. de quo i. c. corã. ꝟ. e. ti. Nõ tercio ibi integꝛ ſit iudiciũ rc. ↄſumenduꝫ eſſe ꝑ pluralitate doc. ꝛ iudicũ. vñ ſnĩa vel opi. videt̃ firmior ꝛ verior qñ plurimoꝝ iudicijs eſt ↄfirmata. nã facili⁹ inuenit̃ qd̃ a plurib⁹ ſapiẽtib⁹ q̃rit̃. vt i. c. ꝟ qui bus. xx. di. Hinc ſalomõ in ꝓuerbijs ſuis diſſipant̃ cogitatiões vbi nõ eſt ↄſiliũ. ꝛ ibi ſalus vbi multa ↄſilia. Et ex h infert̃ q̃liter ſit iudicandũ qñ dubiũ eſt poſituꝫ in ↄflictu opinionũ. Debem⁹ eñ illã opi. amplecti in quã plures doc. inclinãt. h v̄m niſi illa opi. poſſit conuinci ꝓbabilib⁹ rõnibus vt dixi p⁹ Io. an. in. c. i. d̃ cõſti. ꝛ dic vt ibi. ꝛ faciũt ꝑdicta q꞉ magis ſit ꝑſumendũ ꝓ cõſilio alicui⁹ collegij doc. q̃ꝫ ꝓ cõſilijs pticularib⁹.

Nõ ibi citra formã rc. q̃ vbi dat̃ certa forma ꝓcedendi ꝓceſſus corruit nõ ſolũ ſi aliqd attemptat̃ directe ↄtra formã ſ; etiã citra. q꞉ vere eſt dicere iſtũ exceſſiſſe fines mãdati. Et ſic nõ q̃ vbi dat̃ certa forma paria ſunt agere ↄtra vel citra. vide ho. glo. cum tex. i. c. ſi cui de elec. li. vi. vbi quaſi idẽ ꝓbat̃ nã ibi ꝑter ꝛ citra equiparant̃. ꝛ intellige qd̃ dixi citra formã qñ ad actũ data eſt certa forma. ſ; vbi nõ dat̃ certa forma ẽ diũa vtꝫ agatur cõtra vel ꝑter vel citra. Nã videt̃ inſtantia. ep̃s nõ põt ſtatuere ↄtra ius ꝛ tñ põt ſtatuere ꝑter vel citra ius vt nõ. i cle. ne romani. de elec. vbi ho. gl. pleni⁹ p Io. an. in. c. fi. de offi. archipſ. In glo. ij. ꝓ clariori intellectu hui⁹ gl. diuide eam in q̃tuor ptes ꝑncipales. In ꝑma op. cõtra tex. i eo q̃ papa videt̃ h fuiſſe diminut⁹ in nõ rñdendo ad primã. q. ſ; ſolũ ad ſcdaꝫ. Hinc ſumpta occaſione gl. examinat qd iuris de ꝑma. q. vtꝫ citatus a duob⁹ ex tribus iudicibus teneat̃ cõparere. Et ꝓcedit h ordine. nã ꝑmo allegat ꝓ pte negatiua. ſcdo ꝓ pte affirmatiua tercio ſoluit Sequẽdo ptem negatiuaꝫ Rñdet ad opp. q̃ papa nõ fuit diminutus q꞉ ex miſſione ad ſcdaꝫ infert̃ ad deciſionẽ prime. et ſic iſta ps prima poſſet diuidi i plures ptes. In ſcda pte ꝑncipali glo. querit pone q̃ duo ex tribus datis cũ clauſula citant ptem. ꝛ eſt dubiũ nunqd tercius ſe excuſauit an in h dubio teneat̃ ps cõparere ad citationẽ duoꝝ. In tercia pte gl. querit qd ſi duo ꝓceſſerũt ſine tercio añ purificatiõeꝫ clauſule nunqd tercius debꝫ hr̃e ꝓceſſuꝫ ratum. ꝛ ſic ex ratihabitione ꝓceſſus cõualeſcat. In q̃rta pte gl. querit nunqd ptes poſſint ↄſentire vt duo poſſint ꝓcedere ſine tercio añ purificationẽ clauſule. ꝛ ſcd̃a ps ꝑncipalis ibi. ſ; ſi ponas. tercia ibi. ſ; pone. quarta ibi qd ſi ptes ↄſentiant. Redeo ad primũ in quo Io. an. p⁹ gl. ↄcludit in effectu q̃ citatus a duobus ex quo clauſulã nõ ↄſtat eſſe purificatã nõ tenet̃ ↄparẽ. Et circa h ponit nõbilẽ differentiã int̃ ptãtem ordiarioꝝ ꝛ delegatoꝝ dicẽs q̃ plẽs ordiarij hñt iuriſdictionẽ ꝛ exercitiũ inſolidũ. ita q̃ vno abſñte alius pt ꝓcedẽ. ſecus i delegati ꝛ in arbitris. q꞉ lꝫ iſti habeant iuriſdictõꝫ iſolidũ cũ iuriſdcio ſit tanq̃ res incorpal' ꝛ indiuiſibil' ñ poſſit ↄſiſtere ꝓ pte tñ exercitiũ iuriſdictõnis nõ ↄpetit iſtis i ſolidũ ſ; eſt apd̃ oẽs ſil'. Primo ꝓſeq̃r qd in ordiarijs ſcdo qd in delegat̃. Et gñaliter q꞉ articul⁹ eſt pulcher ꝛ articulus ñ bñ explicat̃ a canoniſtis h ꝛ alibi aſſumo aliq̃ nõ. h ꝑ doc. ꝛ pl'a annectã h ex dicti ꝑ doc. omiſſa et vide d̃ matia p bar. in. l. i. §. ſi plẽs. ff. de exeq̃. ꝛ i. l ſi vni. ff. d̃ re iudi. aliqd in. l. int̃ tutores. ff. de admi. tu. et vide ho. gl. i. c. vt offñ. in ꝟ. ſepatim. d̃ here. li. vi. et in. c. ij. de arbi. e. li. ꝛ iunge illas ſil' q꞉ meli⁹ explicant

iſtum paſſum ꝙ facit iſta glo. Et dic generaliter cū q̄ri
tur nūq̄d plės hñtes aliquā ptātem poſſint illā exercē
inſolidū. an vo debeāt oēs ꝯuenire. ⁊ dic aut hec po
teſtas ꝯpetit pluribus. vt collegio vtputa ꝙ collegium
hꝫ iuriſdictōꝫ vt capl'm vel ꝑores huius ciuitat̄. ⁊ tunc
iuriſdictō nō eſt apd̄ ſingulos nec exercitiū ſ apud cor
pus collegij fictū et repñtatum ꝑ ſingulos ſil' collectū
vt in. c. irrefragabili. §. exceſſus. ⁊ qd̄ ibi nō. de offi. or
di. et. xij. q. ij. qui manumittit. vñ ad validitatē actus
oportꝫ ꝙ ſaltem due ptes collegij ſint preſentes. l. nul
li. ⁊. l. plane. ff. qd̄ cuiuſcꝫ vniuer. no. ⁊ in. l. iij. C. de
cre. decu. li. x. et valet qcq̄d facit maior ps iſtaꝝ duaꝝ
ptium. vt in. c. i. de his q̄ fi. a ma. p. ca. ⁊. l. qd̄ maior.
ff. ad muni. et vide bo. glo. in. d. c. ij. de arbi. li. vi. ⁊ eſt
bo. glo. iuris ciuil̄. in. l. vbi abſunt. ff. de tu. et cu. da ab
his. ⁊ h̄ veꝝ niſi plītas vel numerus ſit de ſubſtātia. et
tūc nō ſufficiunt due ptes ſ requirit̄ numerus reqſitꝰ
a lege. Exemplū in numero epoꝝ requiſitoꝝ ad depo-
ſitōnem epi vel alterius clerici. de qua. xv. q. vij. ſi aūt
et. c. felix. Item exemplū ſm veꝝ intellectū in. vij. doc.
requiſitis ad approbatōꝫ ſcholaris. Nam cōiter tenet̄
ꝙ ſint quot velit doc. de collegio requirit̄ ad minus ꝙ
ſcholaris approbet̄ a. vij. vt nō. gl. in. l. mgr̄os. ⁊ facit
tex. in. l. fi. C. de pfeſ. ⁊ medi. li. x. et nō. Jo. an. in. c. i.
de cele. miſ. Senſit gl. in. d. c. ij. et h̄ quādo iuriſdictio
ꝯpetit pluribus vt collegio eſt dubiū q̄liter ſumat̄ ma
ior ps an ſolū reſpectu numeri an ſm aliā ꝯſideratōeꝫ
Glo. multū nō. in. d. l. vbi abſunt. dicit ꝙ nō ꝯſiderat̄
hoc caſu maior ps ſolū reſpectu numeri. ſ etiā reſpectu
dignitatis ⁊ pbitatis. ⁊ ſequit̄ bar. in. d. l. ſi cui. q̄ſi ve-
lit dicē ꝙ ſi minor pars collegij eſt dignior dignitate
ſeu merit' tunc facit maiorē qd̄ nō tradas obliuioni.
Sed ego dubito an h̄ dictuꝫ ſit veꝝ et puto ꝙ iſta duo
requirunt̄ copulatiue. ꝙ ſit maior ps reſpectu numeri
⁊ etiā dignior reſpectu meriti. Unde iura nr̄a apte di-
cunt illud eſſe validum qd̄ fit a maiori ⁊ ſaniori pte. et
ſic copulatiue requirunt̄ illa duo. ꝑ h̄. c. qꝛ ꝓpter. d̄ el.
et in. c. eccl'ia. i. ⁊. ij. e. ti. et h̄ credere verius. aut ptās cō
petit pluribus vt ſingul'. ⁊ tunc quoddā eſt offm̄ pub
licum auc̄te. ſ vtilitate priuatū. quoddā offm̄ ꝑuatum
vtrīcꝫ tā ſcꝫ reſpectu auc̄tis ꝙ vtilitatis. Primo caſu
quedā eſt ptās ordinaria. exemplū in plurib' iudicijs
ordinarijs q̄dam eſt ptās delegata vt in plurib' dele-
gatis. Nam offm̄ iſtoꝝ eſt publicū auc̄te et vtilitate qꝛ
fuit inductū auc̄te publica ⁊ ad vtilitatē publicā. Pri
mo caſu cum ptās eſt ordiaria aut ſunt plės ordinarij
ad diuerſa officia. ⁊ tunc quilibꝫ habet iuriſdictōꝫ ⁊ ex
ercitiū iſolidū. qꝛ qlibet hꝫ pro ſe et ſine ꝯſocio. ⁊ hoc
nō habet dubiū. Exemplū in diuerſ ꝑlatis q̄ preſunt
in eccleſia dei. nam epūs exercꝫ iuriſdictionē ꝑ ſe archi-
epūs etiā ꝑ ſe. et idē in pr̄iarcha ⁊ alijs ꝑlatis. vt i. c. cū

ab eccleſiaꝝ. ⁊. c. duo ſil'. de off. or. cū ſi. Aut plės ſunt
deputati ad vnū offm̄. Exemplū ſi papa deputaret du
os legatos in eadē ꝓuincia vl' epūs ꝯſtitueret ſibi duos
vicarios eodē loco nō diſtinguendo eoꝝ officia et h̄ cō
ſiſtit dubium noſtꝝ. Glo. h̄ voluit ꝙ vnus nō p̄t exer-
cere dominiū alio impedito. Hoſti. tꝫ ꝙ oēs ſil' dn̄t cō
uenire n̄i lex vel ꝯſuetudo vl' ꝑnceps q̄ dedit eis iuriſdi
ctionē dediſſet inſolidū. Sꝫ gl. ibi i. d. c. vt offm̄. et in
d. c. ij. de arbi. li. vi. ſimplicit̄ tꝫ ꝙ q̄libet ordinari' ꝓce
dere p̄t ſepatim licꝫ nō det̄ impedimentū alteri'. et iſta
opi. verior eſt ⁊ ꝯmunior. ⁊ eā tꝫ gl. in. d. l. ſi vni. idem
bar. in. d. §. ſi plės. et in. l. vnica. ff. de off. ꝯcōſu. ⁊ ibi
vid̄r tex. ad idē. l. impator. ff. ad munici. et hāc opi. ſe-
quor. et ſalua iſtam gl. in pte. Nā ſi cā fuit cepta coraꝫ
vno ex ordiarijs nō p̄t corā alio ꝓmoueri et finiri niſi
det̄ impedimentū ꝑmi. vt eſt tex. nō. in. d. l. ſi vni. et ex
h̄ dicit ibi bar. ꝙ ſi epūs hꝫ duos vicarios q̄libet ſepati
p̄t ꝓcedē. ſ ex quo cā eſt inchoata corā vno nō p̄t alter
ſe impediē niſi ꝑmus ſit impedit'. qd̄ bn̄ nota h̄. Hec
ꝓcedūt qn̄ iuriſdc̄io ordiaria fuit a ꝑncipio penes plu
res. qn̄ eñ habuit originē penes vnū ſ deriuauit i plu
ribus heredib' alicui' dn̄i hñtis iuriſdictionē. dubiūꝫ
eſt nūq̄d iſti plures heredes cū ſucceſſerint loco vnius
poſſint ſepatim exercē iuriſdictōꝫ an debeāt ſil' ꝯuenīē
Jo. an. hic refert guil. de cu. in. d. l. vna. ꝙ nō dn̄t ſe-
patim ꝓcedē. ar. i. l. ij. ff. de v. ob. ſ credo ꝙ non recte
referat. qꝛ repio bar. ꝑ eandem. l. tenē ꝯtrariū in. d. l. ſi
vni. ⁊ ꝑ alia iura ſilia. ⁊ iſtud credo veri' qꝛ negari nō
p̄t ꝙ iſti oēs nō ſint ordiarij ⁊ ꝙ hñt iuriſdictōeꝫ vt ſin
guli. vñ ſicut ꝑmi' poterat ſolus exercē iuriſdictionē ita
et iſti plės hędes. Dic tñ nōbilit̄ ꝙ vbi tractatur d̄ cō
modo l' incōmodo ſocioꝝ nō p̄t vnus ſolus exercē iuriſ
dictionē ſine alijs vñ nō poſſet vn' relaxare ꝯdēnatōꝫ
qꝛ tēdit ad incōmodū alioꝝ. vt in. l. hędes mei. §. pe-
to. ⁊ qd̄ ibi nō. ff. ad trebel. ſeu hędes diuidūt ſibi iuriſ
dictionē potius ē diuiſa admiſtratō ꝙ iuriſdc̄io. qꝛ iu
riſdictio nō p̄t diuidi nec vꝫ diuiſio in ꝑiudiciū ſupioris
Ex quo infert̄ ꝙ ſi vnus ex iſtis delinq̄ret in admiſtra
tōe alteri tributa nō p̄t ab alio puniri. qꝛ ſunt pares in
iuriſdictōe vbi iuriſdictio eſt penes q̄libꝫ in toto ter
ritorio. par aūt in parē nō hꝫ imperiū. vt in. c. innotuit
de ele. et. l. ille a quo. §. tempeſtiuū. ff. ad trebel. et i. l.
nā magiſtrat'. ff. de arbi. Aduerte tā diligēt. qꝛ bar.
loqt̄ qn̄ illa iuriſdc̄io erat feudal'. nā tūc certū eſt ꝙ eſt i
diuiſibil'. qꝛ feudū nō dꝫ diuidi. vt in. l. impialē. §. ꝑter
ea. de ꝓhi. feu. alie. fac. c. lꝫ. de voto. Si aūt iuriſdictō
nō eſſꝫ feudalis tūc credo alit̄ dicendū ꝙ aut ꝯpetit iu
riſdc̄io i diuerſ locis puta in plurib' caſtris nec ſonat
in nomē dignitatis. ⁊ tūc ſat' puto ꝙ plures hędes pñt
ſibi diuidē illa loca quo ad territoriū ⁊ iuriſdictōeꝫ ſic
potuiſſet int̄ eos diuidē ille defunct'. Si vo eēt dignitaſ

non poteſt diuidi et primogenitus debet ſuccedere. de
quo in. c. licet. alle. Si vero iuriſdictio nō eſſet feudaliſ
nec ſonaret in nomen dignitatis nec competeret i vno
loco tm̄ puta in vna ciuitate vel in oppido. tūc ſatis pu
to ꝙ iſti non pn̄t diuidere iuriſdictōnem quo ad terri-
toriū ne in eodem loco videantur duo dn̄i q̄ſi monſtrū
cōtra. c. qm̄ in plenſ. xx. ꝗ. de offi. ordi. Item qꝛ h̄ tende
ret in publicū ꝑiudiciū illius loci. ꝛ ſic nō vid̄ꝛ h̄ poſſe
fieri. ar. l. fi. C. ſi cōtra ius vel vti. pu. et hec nō qꝛ non
habes alibi ita collecta. Si vero ptās eſt delegata. ꝛ
tunc aut plureſ ſunt delegati ad vniuerſitatē cauſarum
ꝛ gl. ꝛ bar. tenuerūt in. d. l. ſi vni. ꝙ poſſint ſepatim ꝓ
cedere ſicut ordinarij. h̄ tm̄ nō ita firmauit bar. i. d. §. ſi
plures. ſ; locutus ē ſub dubio. Forte tu vide in h̄ qd̄
dixi. s. e. c. cām. vbi tenui op. Aut ſunt delegati ad vnaꝫ
vel plures cās ꝛ tūc ſi ſimpliciter ſine aliq̄ clauſula nō
pn̄t ſepatim ꝓcedere ꝛ ſi ꝓcedūt nō valet ꝓceſſus vt in
c. cām. s. e. ti. ꝛ h̄ et. c. vno delegatorū. ꝗ. e. tenet bar. in
d. l. ſi plures. ꝛ. d. l. ſi vni. et rō ponit h̄ in glo. nā plu-
res delegati dati ſup eodē articulo repn̄tāt pſonā vni⁹
c. paſtoral. de reſcrip. vn̄ vnica iuriſdictio repn̄tat dele
gantē apud omnes merito cū ſint loco vni⁹ ꝛ vnica ſit
iuriſdictio nō pn̄t ſepatim ꝓcedere. Unū tm̄ nō omitto
ꝙ ſiue ſint ordinarij ſiue delegati ad vniuerſitatem cāꝝ
etiā tenēdo opi. ꝙ poſſint ſepatim ꝓcedere ſi cā eſt in-
choata corā oibus non dꝫ finiri niſi p omēs niſi aliter
det impedimentū. de h̄ eſt tex. ſcd̄m intellectū gl. quē
ſequit bar. in. d. l. ſi vni qd̄ nō. naꝫ ſicut qn̄ cā cepta p
vnū alius nō pōt ſe impedire. ita ꝛ qn̄ cā eſt cepta per
omēs ſi nō ſunt dati delegati cū clauſula ꝙ ſi nō omēs
vt in tex. nr̄o dic vt. ꝗ. lati⁹ ſubijciaꝫ in. q. iij. Uenio
ad ſcd̄m membꝝ ꝑncipale diſtinctionis qn̄ officiū cō-
petēs plurib⁹ eſt auctoritate publicā ꝛ vtilitate ꝑuatū
Exemplū in pluribus tutorib⁹ et curatoribus hn̄t eni
iſti officiū auctoritate publicā ſ; ꝯcernit vtilitatē ꝑuatā
Et ſubdiſtingue. nā quedā eſt ptās ordinaria et princi
palis vt ipoꝝ tutoꝝ ꝛ curatoꝝ. quedā eſt ptās acceſſo-
ria ꝛ quaſi delegata vt in actorib⁹ datis a tutore. Pri
mo caſu ptās ꝯpetit inſolidū. vn̄ quilibet tutoꝛ ꝛ cura
toꝛ pōt adminiſtrare officiū. vt. l. fi. C. de auc. pſt. niſi ſit
talis actus p quē finiat tutela. qꝛ tūc debēt omnes cō
uenire. vt eſt tex. nō. i. d. l. fi. Et p h̄ infert ꝙ ordinarij
vel delegati ad vniuerſitatē cāꝝ nō pn̄t ſepatim exerce
re aliquē actū p quē finiat eoꝝ iuriſdictio. qd̄ nō. Se-
cundo caſu ptās non ꝯpetit inſolidū quēadmodū ſup̄
dixi in delegatis. ꝛ h̄ firmauit bar. i. d. §. ſi plures.

Tercio mēbro ꝑncipali qn̄ officiū eſt auctoritate et
vtilitate ꝑuatarū ſubdiſtingue. ꝙ aut ſunt iſti deputati
vniuerſali negociationi vt ſunt plures exercitores ſeu
inſtitores. et hn̄t iſti ptātem inſolidū niſi aliud ſit dc̄m
in ꝯmiſſione. vt ē tex. nō. in. d. §. ſi plures. Aut ſunt de
putati ad certā cām ſeu ad pticularia negocia. et tūc nō
hn̄t ptātem inſolidū niſi ſit dc̄m. Exemplū in plurib⁹
ꝓcuratorib⁹ ab eodē datis. vt. l. pluribus. ff. de ꝓcu. et
in. c. ſi duo. e. ti. l. vi. Fallit ſi deputāt i cā ſpūali. d̄ q̄ di
cēd vt i. c. ſi duo. ꝛ in. c. pel. d̄ elec. li. vi. Fallit ſcd̄o ſm
bar. i. d. §. ſi plures. in plurib⁹ executoribus i teſtamē-
to datis alle. c. ſi. d̄ teſta. li. vi. licet nō recte excipit illū
caſum. qꝛ plures executores nō hn̄t ſimpliciter ptāteꝫ
inſolidū. ſ; vno abn̄te vel nolēte intereſſe duo pn̄t ꝓce-
dere. ꝛ h̄ caſu loquit tex. i. d. c. fi. vn̄ ſi alter eſſet pn̄s ꝛ
vellet intereſſe nō poſſent reliqui ꝓcedere ſ; ne eo vt ibi
quinimo eſt pulchꝝ dubiū quid ſi ſint duo executores
vno nolēte intereſſe vel mortuo an poſſet alter ſol⁹ exe
qui. de q̄ vide p frede. ꝯſilio. lxiij. dixi in. c. Johānes.
d̄ teſta. ꝑdicta ꝓcedūt qn̄ iſti hn̄tes officiū ꝑuatū aſſu
munt extra iudicium ꝛ aſſumunt a plurib⁹ ad iudican
dum vt ſunt arbitri. nā nō pōt vn⁹ ſine alio ꝓcedere. vt
l. pedi⁹. ꝛ. l. itē ſi vnus. ff. de arbi. Sꝫ de iure canonico
tene qd̄ habet in. c. ij. de arbi. li. vi. et p hec habes ſati
plene ꝛ clare an ptās pluribus cōpetens cenſeat dele
gata in ſolidū aut p pte. Et ex his infero ad principa
lem. q. huius. gl. nunqd citat⁹ a duobus ex trib⁹ dele
gatis teneat cōparere ſi ꝯſtat ꝙ tercius ſe nō excuſauit
ꝛ dico ꝙ nō. qꝛ vt ſup̄ ꝯcluſi delegati hn̄t p pte ptāteꝫ
nec pn̄t ſepatim ꝓcedere. citatio vero eſt actus iuriſdi-
ctionalis ḡ citatio duoꝝ eſt nulla et temeraria q̄ nō hꝫ
artare citatū. vt in. c. bone. el. ij. de elec. ꝛ qd̄ nō. in. c.
epūs. iij. q. ij. ꝛ in. c. veniēs. de accu. ꝛ in. l. nō videt lati
tare. ff. de iudi. et h̄ ſatis ꝓbat h̄ maxie iuncta glo. i. v̄.
citra formā. ꝛ hāc opi. tenēt cōiter doc. h̄ ꝛ bar. in. d. l.
ſi vni. Uenio nūc ad ſcd̄am ꝑncipalem. q. gl. qd ſi
duo ex trib⁹ delegatis citāt ptem et ignorat vtꝝ terci⁹
ſe excuſauit nūqd pꝰ teneatur ꝯparere ꝛ videtur ꝙ ſic.
vt in. l. ſi q̄s ex aliena. ff. d̄ iud̄. Sꝫ tu diſtingue melius
p⁹ doc. ꝙ aut iſti duo exprimūt aliquā cām ꝓbabilem
puta qꝛ dicūt ꝙ tercius ſe excuſauit. ꝛ tūc tenetur cōpa
rere. qꝛ ex hac aſſertōne factū reddit dubiū. ar. l. iij. C.
qbus ad liber. ꝓcla. non lꝫ. et h̄ caſu ꝓcedit. l. ſi q̄s ex
aliena. Aut duo ſimpliciter citāt ꝛ nō tenetur cōparere
qꝛ primo aſpectu citatio eſt iniuſta nec tenetur pꝰ diui
nare. ꝛ ſi diceremꝰ ꝯtrarium ſequeretur abſurdū ꝙ ad
citationē cuiuſcunqꝫ priuati teneretur qs ꝯparere cum
poſſibile ſit eū hr̄e iuriſdictionē delegatā. ꝛ ideo nō. di
cit Inno. in. c. ij. de do. ꝛ cōtu. ꝙ vbi citatio prima fa-
cie eſt iniuſta non tenet citatus cōparere niſi iudex cita
tōnem iuſtificauerit nec pt puniri vt ꝯtumax licet iuſta
cā ſubſit ex quo non fuit expreſſa. et hoc ſufficit quo ad
ſcd̄am. q. Quo ad terciā. q. ꝯcludit gl. ꝙ tercius ab
ſens non pt ratificare ꝓceſſum duoꝝ. qꝛ cum ipſoꝝ ſen
tentia ſit nulla non pt rata haberi. quia quod nullū eſt
ratificari non pt. vt in. l. quod ab initio. ff. de re. iu. In

hoc articulo. Innocē. pceſſit multum pfuſe et intricate
nimis ſubtilizando vltra q̄ȝ expedieret. Sed vt habe-
as rem clarā cōcl̄ude ſic. ꝙ aut ſnīa eſt lata penitus ab
alieno iudice. ⁊ tunc nō pt̄ haberi rata p iudicem pro-
priū. qꝛ licet non poſſim ratū hr̄e qḋ meo noīe geſtū
non eſt vt in regula ratum. de re. iu. li. vi. tñ geſtum no
mine meo poſſum ratum habere ſm̄ Inno. et bñ in h̄
dat ipſe theoricam notabilē ꝙ vbicunq̄ȝ actus eſt nul
lus ex defectu ſolennitatis cuius ſuppletio non depen-
det a poteſtate mea imo ſi egomet exercuiſſem actū ſi-
ne ſolennitate actus non valeret nō poſſum tūc habere
ratum id qḋ fuit geſtum nomine meo. qꝛ actus eſt nul
lus ex facto nō dependenti a ptāte mea cū ego ſubijci-
ar diſpōni iuris. ſecus aūt ſi ſuppletio ſolēnitatis depē
deret a poteſtate volentis ratificare. Exemplū in papa
nam ipe pt̄ ratificare ſententiā nullā et ita pcedit. iij. q.
vi. h̄ qppe. Ex h̄ dicit Inno. ꝙ ſniam excōicatōis latā in
ſubditū p alienū iudicē non poſſū ratificare. qꝛ excōica
tio a principio fuit nulla. qꝛ natura excōicatōnis eſt vt
ſtatim liget vel ſit nulla. vñ tpe ratificatōnis nō reꝑitur
aliquid qḋ poſſit ratificari. et hec dicta ſunt veriſſima
et notabilia. ⁊ vide qḋ nō. Io. an. in regula ratum. in
mercu. ⁊ p gl. ix. q. ij. in ſum. aliq̄d nō in. l. i. C. qui p
ſua iuriſdi. et i. l. ij. C. cōmunia vtriuſ. iudi. Et quāq̄ȝ In
no. videatur poſtmodū recedere a p̄dictis tñ intellige-
do vt ſupradicta reſtringantur ad alienū iudicē pſus
niſi ſit aliquo mō receſſum. Aut ſententia fuit lata a iu
dice nō pſus alieno deputa a duobus delegatis tercō
abſēte et non excuſato. et tūc Inno. in effectu videt vel
le ꝙ ſnīa duoꝝ tȝ niſi fuerit exceptum et appellatū mo-
uetur p̄ncipaliter qꝛ iuriſdictio eſt īdiuidua apud quē
libet iſtoꝝ delegatoꝝ ⁊ competit exercitiū niſi elidatur
p exceptōȝ. et ideo ſi pars nō accepit tȝ pceſſus. maxi
me qꝛ ptes litigantes corā duobus nō videntur iuriſ-
dictionē eoꝝ prorogare de pſona ad pſonā. ſ̄ de caſu ad
caſum. qꝛ duo hn̄t iuriſdictionē terco excuſato. nec ob.
ſm̄ eum ſi dicatur ꝙ proceſſus eſt contra formā ꝛ̄ſcpti.
quia duplex eſt forma. Quedā cōcernit vtilitatē p̄uatā
quedam publicam. ⁊ huic ptes renūciare nō pn̄t. ⁊ ita
intelligit. c. cum dilecta. de ꝛ̄ſcp. Quādoq̄ȝ forma cōcernit
vtilitatem p̄uatam ipſaꝝ ptium. ⁊ tūc ptes pn̄t expſſe
et tacite huic forme renūciare. ⁊ iſtud dictum ſic intelle
ctū eſt in ſe veriſſimū et nōndū. et probat̄ .ſ. eo. ti. c. fi. ſ̄
nō cōuenit huic lr̄e. vt .ſ. dicā. Plus etiam dic̄ Inn.
ꝙ ſi ptes errant in facto. qꝛ credūt duos poſſe pcedere
nihiloīus p iſtū cōſenſum erroneū prorogat̄ iuriſdictio
qꝛ vt dixi nō eſt vera prorogatio de pſona ad pſonā. Itē
refert idē eſſe ſi coram vno ex trib' fuiſſet litigatū. hec
dicta. Inn. nullo mō placēt nec doc. vident̄ cōiter ap-
probare. et iudicio meo h̄ eſt tex. de directo ɔtra eū nā
h̄ p̄ſupponitur ꝙ ptes cōparuerūt corā duob' nec pre
ſupponitur exceptio. et nihiloīus papa cōcludit ꝙ p
ceſſus duoꝝ eſt nullus ex defectu forme ⁊ ptātis. nec ē
veꝝ ꝙ iſta forma concēnit vtilitatē ptium. qꝛ fuiſſet re-
miſſa ptibus nō excipientib' cuius cōtrariū h̄ dr̄. Itē
fauor publicus eſt ⁊ nō p̄uatus vt iudiciū exerceat̄ per
pl'es vt ſit magis firmū ⁊ incorruptibile. nā partibus
ſepe nociua eſt plitas. doctoꝝ ſeu iudicū pꝑter expen-
ſas ⁊ enſenia. et iō cōſideratur potius vtilitas publica
nec eſt veꝝ ꝙ iuriſdictio ſit tota penes quēlibet. qꝛ ex h̄
ſequeret̄ ꝙ tot eſſent iuriſdictōes ſepate quot ſunt pſo
ne iudicū. qḋ eſt falſum. cū oēs delegati repn̄tant pſo
nam vnius vt. s. dixi. vñ eadē iuriſdictio que eſt penes
vnū eſt penes aliū. Item ſaltem negari nō pt̄ ꝙ exerci
tium nō ɔpetat inſolidū ſ̄ eſt omnino interdictū ſingul'
etiā ſi non excipiat̄ p ptem. tex. eſt h̄ et. s. c. cām. Et ex
his infero ad vltimā. q. glo. ſimplicit̄ approbādo opi.
ſuā ꝙ ptes nō pn̄t cōſentire etiam expreſſe vt duo pce
dant ſine tercio rōnibus p̄dictis. ⁊ p hec habes hanc
gl. clariſſime declaratā et ſuppletā. In gl. in v̄. certū
nunciū ibi pbate fidei. vult .g. ꝙ iſte nuntius dȝ eſſe p-
bate fidei. Itē deſtinatus cū lr̄is. vt in fi. gl. ſ̄ ex h̄ reſul
tat q̄dam contrarietas. nā ſi portat lr̄as nō oportet ꝙ
ſit pbate fidei. qꝛ vtitur nudo miniſterio nec agit̄ hic d̄
magno p̄iudicio. Inno. tñ requirit ꝙ ſit bone fidei et
opi. et fame. ſ̄ hoſti. dicit etiā ꝙ pt̄ eſſe infamis dūmo
do ſit canonice deſtinatus. allegat. c. ſolicitatus. d̄ ꝛ̄ſcp.
Item dicit Gof. ꝙ nuncio credit̄ ſine lr̄is. nā ſi pꝑter
ea ſp haberet portare lr̄as nō eſſet neceſſe vt nuncius
eſſet. ⁊ dicit Vin. ꝙ etiā credit̄ iſti nuncio ſine iuramen
to. Ego credo ꝙ illud verbū certum tollat oēs iſtas
difficultates. oportet vt ſibi credat̄ vt ſit nunti' indubi
tatus puta iuratus ⁊ ita fidelis ⁊ notus vt merito d̄ eo
nō ſit dubitandū. ⁊ in eo ꝙ glo. in ſeq̄n. dicit ꝙ fides
impedimēti dȝ fieri coram alijs iudicib'. qꝛ ex quo iu
riſdcōio eſt recaſura in pſonas iudicuȝ ipſi ſunt iudices
ſup impedimento. ⁊ ad h̄ bo. tex. in. c. ſi cōtra vnū. co.
ti. li. vi. Et ſi male pnūciant puta qꝛ dicunt impedimē
tum tercij vbi nō ſubeſt. tenent doc. ꝙ valet ſnīa. qꝛ h̄
faciunt aucte. l. et bñ dicunt p ea q̄ dixi in. c. ſup lr̄is. d̄
ꝛ̄ſcp. In gl. in v̄. nō oſtenderit. nō glo. in eo ꝙ vult
ꝙ delegat' q dȝ pficiſci extra domiciliū ſuū pt̄ a prici
pio petē expenſas a ptibus. h̄ dictum nō plȝ hoſtiē. qꝛ
ſic indirecte poſſet negligere mandatū pape. Item cuȝ
expenſe adhuc nō ſunt certe nō pt̄ eas petere. Ego cre
do dictū glo. poſſe pcedere qñ iudex eſſet ita impotēs
vt nō poſſet ſuis expenſis itinerare. Et ad cōtrariū gl.
dic aliē ꝙ forte iſte ignorauit diem ſtatutā a iudicibus.
et de modo regrendi iudicē. vide bo. gl. .ſ. e. cū cā. In
gl. in v̄bo cōſtare in fi. Itē pt̄ pbari p teſtes ꝙ erat ſer
uus vel infamis vl' excōicatus vl' alia impotētia deten
tus. et de multiplici impotētia dixi in. c. ſolicitatus. p̄-

alle. ſ poteſt adduci ad multas. q. conſimiles. pone q
tercius in veritate fuit impeditus ſ non cõſtabat duo-
bus de impedimẽto tpe. pceſſus nunqd valebit ſenten-
tia ſi poſtea pbari pt vex impedimentũ Inno. h loqt
alternatiue Primo dicit q nõ valebat pceſſus ex quo
iſti ignorabãt ſe hre ptãtem inſolidũ. vel pt dici cõtra-
rium ſm eum. qz ex quo ſuberat impedimentũ purifi-
cata fuit ipſa cõditõ. Et eodẽ modo loquit Inno. in ſi
mili. q. in. c. cũ ex officij. de pſcri. Sed hoſt. vidz h ſim
pliciter tenere q niſi prius cõſtet d impedimẽto nõ dz
valere pceſſus. z h videt innuere iſta lra. et hanc opi. te
nẽt h moderniores. tz etiã bar. in ſilibus terminis in. l
multũ. ff. de cõdi. et demõ. z in. l. ij. ff. de in. et in. l. ſi fi
nita. §. iulianus. ff. de dam. infect. z. l. hec aũt. ff. ex q.
cau. in poſ. ea. In oibus enĩ iſtis locis dat notabilem
theoricã q vbi qs ignorat fundamentũ ptãtis ſue non
tz ſnia. et idẽ dic in alijs actibus q ſnia mihi placet. et
facit ad h. l. qui in aliena. et. l. ſi is ad qd. ff. de acqui. he
re. et ad idem. c. ex parte aſtenſ. et quod ibi dixi de cõ
ceſ. pben. Induco caſum qui iudicio meo h ſatis pbat in
c. cum ſup abbatia. ſ. e. ti. Ratio hui9 cõcluſionis eſt q
nihil valet explicari ſine voluntate et ptãte. vñ ignora-
ta potentia non pt volũtas ex toto applicari ad ptãtẽ
vt in iuribus ſ alle. et h tene licet aliter diſtinxerit Jo.
an. in regula. eum qui certus. de re. iu. in mercu. et tene
menti hanc theoricam que tamẽ aliquatenus pt reſtri
gi per. d. l. ij. de iudi.

Adicimus. Clauſula ſi non omnes poterit ſub impotentia includit nolun
tatem quo ad purificandam iuriſdictõz piudicũ. Pri
mo decidit vnum caſum. ſcdo aliũ pſimilẽ ibi. idem qz
et hoc dicit vſqz ad. §. ſexta Nõ q ptemnẽs exequi
delegationẽ a papa ſibi factã eſt grauiſſime arguend9.
nunquid aũt poſſit puniri pena exteriori. dicaz. ſ. eum
glo. Primo p declaratione tex. opp. nam nolẽs in
tereſſe cũ poſſit nõ dz nõ poſſe. vt in. c. ſciſcitatus. i fi.
de rep. Sz papa dedit iuriſdictionẽ duob9 ſub pditõ
ne. ſ. data impotentia tercij. q vidz q vbi dat ſola no-
luntas nõ eſt adimpleta cõditio. et p cõſeqns nõ ẽ pu
rificata cõiudicũ iuriſdictio. qz deficiente cõditõne de
ficit cõdicionalis diſpoſitio. vt. ſ. de cõdi. appo. c. p tuas
So. hec fuit rõ dubitandi. nã videbat q nullo mõ poſ
ſent duo pcedere ex quo tercius nolebat intẽeſſe cũ poſ
ſet. Item faciebat qz papa ſolet apponere duas clauſu
las ſepatas in quax vna denõt impotẽtiã in alia nolũ
tatem. vt in. c. ſciſcitatus. ſ al. vbi dz q ſi papa in pmiſ
ſione dixerit ſi ambo nequeritis aut nolueritis inter eſſe
alter pcedat. tũc enĩ purificat ptãs cõſocij alio nequen
te aut nolente intereſſe. So. poſſumus dicẽ q quo ad
noluntatẽ altero nolẽte intẽeſſe nõ eſt purificata cõdicio
et iõ ſi nõ vult cũ poſſit eſt grauiſſime arguend9 vt hic.

ſ quo ad cõſotios ſatis eſt purificata cõditio. qz ſi ter-
cius nõ vult preciſe intẽeſſe vex eſt dicere q oẽs ſi non
poſſint intẽeſſe. nam ſi tu nõ vis mecũ intereſſe in ſcholꝭ
vex eſt dicere q ego nõ poſſum intereſſe. et ſic quo ad
collectionẽ oium purificat illa clauſula impotẽtie et ita
intelligo iſta. clauſula vero denõns noluntatẽ ſolet ap
poni non quo ad purificatõez iuriſdictõnis cõiudicum
ſ quo ad excuſandũ iſtũ qui non vult intereſſe In
glo. in v. cũ poſſit. nõ ex glo. q non tenetur qs exequi
delegatõz ſibi iniunctam p papã cũ graui damno rerũ
ſuax. Et licet hec glo. ſimplicit dicat abſqz picculo intel
lige de graui. qz raro vel nunqz cõtingit q ſine aliqua
li damno rex ſuax qs poſſit diſtrahi a negocijs ſuis.
ad h. l. ij. ff. quẽad. teſ. ape. Et licet tex. loquatur h cuz
cã fuit cõmiſſa ſub clã impotentie. tñ ego idez puto cũ
cauſa fuit cõmiſſa ſimplicit. qz nõ eſt veriſile q papa
velit artare delegatũ ad executionẽ mãdati cũ graui pi
culo rei familiaris. ar. in. c. ſup eo. ſ. e. et in. c. aplice. de
dona. ſ ſi appareret de pciſa intentõe pape tunc paren-
dum eſt ſibi licet mandatũ videatur gue. ar. in. c. i me-
moria. xix. di. In glo. in v. noluerit. in fi. vult q gl.
q ſubintelligatur ſub clauſula nolũtatis clauſula impo
tentie qd eſt vex. qz iſta nõ ſunt diuerſa vt pbatur i. d.
c. ſciſcitat9. ſ gl. h dixit qz nõ videbatur fieri poſſe alr
ſaluare deciſionẽ hui9. §. forte timore ptrariox. que. e.
feci. ſ dic vt. s. dixi. In gl. in v. arguendus. ibi ſci-
ſcitatus. aduerte. qz ille tex. nõ pbat q iſte ſic eſt puniẽ
dus ſ ſoluz dicit q iſte nõ excuſatur ſi pt intereſſe z nõ
vult. Et forte ob h glo. in fi. recedit ab iſta opi. et tenet
q ſatis eſt eum argui z reprehendi cũ cõſotius poſſit
pcedere quaſi dicat q vbi impediretur ex toto pceſſus
cauſe iſte qui nõ vult exequi eſt puniendus. et h dictũ
ſatis placz. nam eo caſu quo cõſoci9 pt pcedere nõ agi
tur de magno piudicio. hec ẽ pciſa reſiſtentia mandati
aplici. et qd h dz in papa idem dic in ordinario. nã or
dinarius pt cõpellere ſubditũ ſuũ ad acceptandũ dele
gatõnẽ ſuã in. c. paſtoral. ſ. de of. or. i. rñſo. z in. l. vnica
C. q. p ſua iuriſdi. Ultio nõ z tene mẽti qſtionez q
ſeqtur in gl. nũqd nolens exeq mandatũ apoſtolicum
poſſit puniri vel redargui p iudicem ordinariũ vel pia
dicẽ. Et cõcludit gl. q a cõiudice nõ eſt dubiũ qz par i
parẽ zc. Et nõ q nõ pt qs etiã repħẽdẽ cõiudicẽ nec
eũ punire. ſ in ordiario loci eſt maius dubiũ Jo. an. i
c. fi. de rep. tenuit qd gl. h. ſ hoſti. i ſũ. e. ti. §. qd ſit ei9
offĩn. v. p quẽ. dicit q rõe pcti poterit puniri p ordina
rium. loqtur tñ alternatiue. dicẽrẽ ſic q aut qritur nun
quid ordinarius poſſit compellere delegatum ad exe
quendũ et dicendũ q nõ. qz nõ ſpectat ad eius officiũ
ſ pape Aut qritur nũqd poſſit eũ punire rõne pcti. qz
cõtempſit exequi mandatũ ſupioris. et pt dici q ſic. qz
h caſu nõ punit eũ vt delegatũ ſ vt pſeuerantem i crime

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et ceſſat maioritas. ꝺ qua in gl. ex quo noluit acceptaꝛe delegatõnē. ⁊ vide ad materiā qͦ dixi in. c. ſi. de ℞p.
Supra viſum eſt de his que opponuntur

Sexta. in pſonā iudicis nunc ſubijcit de his que opponanẜ in pſonam actoris. et h̃ dicit vſqꝫ ad. §. ſi vero. Si reus corā delegato obiecit excōicatōnem actori quā nō ꝓbat. ĩ. tpꝰ debitū audiẜ actor. ſi vͦ ꝓbat delegatus abſoluet actorē ſi excōicatus eſt ꝓpter cām ſibi ꝯmiſſam. ſi ꝓpter aliam nec eſt de caſibus reſuatis pape ad excōicatorē ſuū illum remittet q ſi nō vult eū abſoluere delegatus pape eū abſoluet. h. d. Primo ponit ꝑncipalem. q. quā ſoluit ibi dubitatōnem. ſcḋo ponit q̃ſtionem incidentē ibi. ſi vero. Nō ꝑmo moduꝫ et practicā obijciendi excōicatōem ꝯtra actorē vt repellatur a iudicio. Nō ſcḋo ꝙ actor excōicatus pōt repelli a iudicio nō ſolum cū agit coram ordinario ẜ etiā corā delegato. Nō tercio ꝙ infra terminū ꝯpetentē vel ſtati dꝫ ꝓbari excōicatio oppoſita actori. et hodie ē tpꝰ ſtatutū et determinatū in. c. pia. de excep. li. vi. nā dꝫ ꝓbari infra. viij. dies. de quo h̃ in gl. Itē nota practicā ꝓcedendi ꝑ delegatū cū agens corā eo ꝓbaẜ excōicatus. et dic latiꝰ q̃ꝫ colligaẜ ex lr̃a. ꝙ aut ꝓbatur excōicatus an̄ impetratōꝫ ℞pti et dꝫ delegatus ꝓnunciare ſe nō iudicē. qꝛ nō valet ℞ptum impetratū ab excōicato niſi in cā applōnis vel abſolutōis. de quo dic vt habeẜ in. c. i. de ℞p. li. vi. et h̃ caſu n̄ ꝓcedit iſte tex. aut ꝓbaẜ excōicatꝰ poſt impetratōꝫ ℞pti. et hꝫ locum iſte tex. quo caſu dꝫ delegatus h̃ ordie ꝓcedere. nam ſi fuit excōicatus ꝓpter cām ſibi ꝯmiſſam tūc ipe abſoluet ſeruato tn̄ iuris ordine. ⁊ ita intelligo. v̾. ceteꝝ. i v̾. a iudicibus delegati. Aut fuit excōicatus ꝓpter aliam cām et aut eſt taľ excōicatio cuius abſolutio reſeruatur pape et nō p̃t delegatꝰ abſoluē. ẜ dꝫ eum remittere ad papā. vt in v̾. dūmodo. Aut nō eſt reſeruata abſolutio pape. ⁊ dꝫ eū remittere ad ſuū excōicatorē ſiue ſit ordinarius vel delegatꝰ. ⁊ ſi ille abſoluere vult bn̄ quidem Si vͦ nō vult abſoluere eū aut allegat iuſtā cām puta qꝛ ille fuit excōicatus ꝓ manifeſta offenſa ſeu ꝯtumacia et h̃ ꝓbat non teneẜ eū abſoluere niſi ille ꝑmo ſatiſfaciat. vt in. c. ex pte. el. i. de v̾. ſig. et in. c. venerabilibꝰ. §. ſecus de ſen. ex. li. vi. Si vero allegat aliā cām ꝓbabilē nō notoriā non dꝫ eum abſoluē niſi p̃ſtita cautōne. vt d. c. ex pte. Si vͦ malicioſe nō vult eū abſoluere p̃t ipſe delegatus eū abſoluē. ⁊ p̃ſtabit de malicia excōicatoris ſi infra tpꝰ ſibi ſtatutū a delegato non abſoluit nec allegauit cām in ꝯtrariū. Ex p̃dictis ⁊ ex tex. nō. ꝙ delegatus pape etiā rōne acceſſorij ad cām ſibi ꝯmiſſā nō p̃t abſoluere ab excōicatōne cuiꝰ abſolutio reſeruaẜ pape. ⁊ p̃t eſſe ratio. qꝛ in certis caſibꝰ abſolutio reſuatur pape in ſignū ſpālis ꝑuilegij. iſta vͦ que reſeruāẜ h̃ mō nō trāſeūt in aliū niſi ex ſpāli ꝑuilegio. vt in. ca. qͦ

tranſlatõnem. de offi. le. ⁊ ſic nō caſum in quo vno cō miſſo nō tranſeūt oīa ſine quibꝰ ꝑncipaliter cōmiſſum expediri nō p̃t. et h̃ eſt rōne p̃dicta. Et ex his ⁊ ex tex. ꝑ locū a ſpāli argue ꝙ a quocunqꝫ citra papam ſit lata excōicatio p̃t delegatus pape incidenẜ abſoluē Itē nō ꝙ rōne acceſſorij delegatꝰ impedit ſe de cā ſibi nō ꝯmiſſa. Ultimo nō ibi nō velit de ſignificato huius verbi. Nam ſm Inno. ⁊ Ioan. differentia ē inẜ nolle et nō velle. nam verbū nolo denotat p̃ciſam reſiſtentiā ⁊ ꝯtemptū. verbū aūt nō volo denotat ſimplicē reſiſtētiā q̃ſi velit facere. ẜ nō mō ille qui ꝓo vult. qn̄qꝫ tn̄ iſta ſumunẜ ꝓmiſcue. de quo etiā ꝑ glo. in. l. i. ff. de tributo. ⁊ in. l. q̃ ſe p̃ris. C. vn̄ liberi. In gl. in v̾bo donec. in fi. dic melius ꝙ rō dubitandi potuit eſſe quia iſte nolebat aut nō poterat ꝓbare excōicatōnem incōtinenti ẜ forte petebat dilatōnē longiorē. vn̄ erat p̃ſumptio ꝙ opponebat malicioſe cā differendi ꝓceſſum ſuꝑ ꝑncipali. et ideo dubitabaẜ vtꝝ ad p̃cludendū viā malicijs potuiſſet ꝓcedi ſuꝑ ꝑncipali et ſuꝑ exceptōe excōmunicatōis. ẜ in deciſione ꝓuideẜ ꝯtra iſtā fraudē vt n̄ differaẜ ꝓceſſus ſuꝑ ꝑncipali. ẜ exceptio excōicatōnis dꝫ ꝓbari incōtinēti infra terminū ꝯpetentem ⁊ hodie ē ꝓuiſum vt ifra. viij. dies ꝓbeẜ. vt. s. dixi. et ſubijciẜ in gl. ſe. In gl. in v̾bo ex ꝯfeſſiōe. in fi. nō ſingulariter iſtā gl. ad quā quotidie recurriẜ ⁊ mittiẜ. Et in effcū gl. tangit tria. ⁊ ꝯcludit ꝙ in exceptōibus dilatorijs debꝫ lis ꝯteſtari et iurari de calumnia atqꝫ libellus offerri. dicit tn̄ ꝙ ſi iſta omittunẜ nō ꝓpter h̃ corruit ꝓceſſus. quia iura annullatiua ꝓceſſuum in defectum illarū ſolennitatum non loquunẜ in ꝓceſſu ſuꝑ exceptōnibꝰ dilatorijs. Hoſti. aūt diſtinguit. dicit eni ꝙ ſuꝑ exceptionibus que ꝓponunẜ an̄ litē ꝯteſtatam debet fieri ꝯteſtatio litis. ẜ ſuꝑ exceptōnibus que opponunẜ poſt litem ꝯteſtatam nō eſt neceſſe litem ꝯteſtari. qꝛ ſufficit prima ꝯteſtatio. Fateẜ tn̄ ꝙ non ſeruabiẜ ita ſtricte ordo iuris ſuꝑ exceptōnibus dilatorijs ſicut ſuper ꝓceſſu principali. dicit etiam nullibi cauere ꝙ ſuper exceptōne dilatoria debeat iurari de calumnia. Cōmunis opi. videẜ indiſtincte vt ſuper exceptōnibus non ſit neceſſe litē ꝯteſtari nec libellum offerre nec de calumnia iurare. Hāc opi tenuerunt Io. de li. g. bal. et ꝯmuniter moderniores ſequentes. idem ſpe. in ti. de liti. ꝯteſ. in. §. penul. in prin. et in. §. ſed nunquid. et hec opi. mihi placet. et ꝓbatur rōne. Litis ꝯteſ. fit ꝑ petitōnem in iure propoſitam et reſponſionem ad eam ſecutam. vt in. c. vnico. de liti. ꝯte. ſed ille qui excipit nihil petit. vt in. c. ij. de ordi. cog. necꝫ ar. gl. ꝙ ꝯfitendo vel negādo ſe excōicatū ſit ꝯteſtatio liti. qꝛ h̃ nō eſt veꝝ qm̄ ꝑ ꝯfeſſionē factā an̄ libelli oblatōnem nō inducit liti ꝯt. vt nō. gl. in. c. dudū el. ij. s. de elec. et in. l. i. C. de confeſ. Item iuramentuꝫ calumnie debet preſtari in exordio litis. i. in ipa li. ꝯte.

et potius pſtat̃ poſt li. ↄteſ. q̃z añ. vt patz. ꝟ. ex ordine ti
tuloꝝ. nã p̃mo tractat̃ de li. cõteſ. ꝛ poſtea de iuramẽto
calũnie. Itẽ iuramentũ ſemel tm̃ pſtatur in cã vt nõ. ꝟ.
de iura. cal. c. i. ergo ſup exceptionibus dilatorijs nõ ẽ
pſtandũ iuramentũ calũnie. Fateoꝛ tm̃ ꝙ põt exigi iu-
ramentũ malitie p. c. ij. ꝺ iura. cal. li. vi. Idẽ dico de li
bello. nã libell⁹ ñ preſtat̃ niſi ſup cã p̃ncipali. quinimo
dico ꝙ exceptiones nõ tenet̃ qs dare in ſcriptis ſed ſa
tis ẽ ꝙ ſcribãtur in actis. vt nõ. hoſti. i. c. qm̃. de pba.
licet gl. aliter ibi. ꝛ h̃ dixerit. Fallit tm̃ in exceptione re
cuſationis ꝓpoſita cõtra iudicẽ. qꝛ illa dꝫ dari in ſcri
ptis nõ tm̃ p modũ libelli. vt. l. aptiſſimi. ꝛ. l. cum ſpãli
C. de iudi. et vide qꝺ nõ. ſpe. in ti. de excep. §. viſo. ꝟ.
ſ nunqd.   In gl. in ꝟ. aliã inſtã cãm ibi vl̃ de ꝓceſſu
ordiarij. nõ gl. et tene eam menti. ꝙ impetrãs ꝛ̃ſcptum
ſup cã iam inchoata coram ordiario dꝫ facẽ mentõꝫ ꝺ
ꝓceſſu ordinarij. alias ꝛ̃ſcptũ eſt ſurrepticium. Similẽꝫ
gl. habes in. c. vt debitus. ꝟ. de app. ꝛ ꝓbat̃ h̃ dictum a
liſ. nam ſicut nõ valꝫ ꝛ̃ſcptum ſup cauſa iam inchoata
corã alio delegato niſi ꝺ ꝓceſſu corã illo habito fiat mẽ
tio. vt in. c. inter monaſteriũ. de re iudi. ita pari ratõne
annullat̃ ꝛ̃ſcptum ſi nõ facit mẽtõꝫ de ꝓceſſu inchoato
coram ordinario. nã ſi papa ſciuiſſet nõ ita de facili de
diſſet ꝛ̃ſcptum. ar. in. l. vbi ceptũ. ff. de iudi. et in. ca. ex
tenoꝛe. de reſcrip. Et in fi. gl. glo. nõ bene dic̃. qꝛ reſcri
ptũ impetratũ ab excõicato regulariẽ eſt ipſo iure nul-
lum nec ↄualeſcit ſecuta abſolutõe. de quo dic vt hẽs
in. c. i. de ꝛ̃ſcp. li. vi. Et ad. c. pia alle. in gl. rñde ꝙ loq̃t̃
de ꝓceſſu habito coram ordinario. ꝛ pro rõe diuerſita
tis vide glo. in. d. c. i. Et iſtũ tex. intellige qñ ꝛ̃ſcptũ fu
it impetratũ añ excõicatõnẽ. Uel ſi vis intelligẽ ꝙ po
ſtea dic ꝙ fuit ipetratũ in caſu ↄceſſu fuat̃ l' ſeruãdis. ꝺ
quo in. d. c. i.   In glo. in ꝟ. ad excõicatõꝫ. in fi. glo.
cõiter ſequunt̃ doc. h̃. quidã tm̃ tenuerũt ↄtrariũ p. c. ve
nerabilibus. in. §. vbi aũt. de ſen. ex. li. vi. vbi dꝛ ꝙ ab
ſolutio tꝫ licet iniuſte ſit facta. Item mouent̃ qꝛ iſte re-
miſſiones fiũt de vrbanitate. vnde tenꝫ abſolutõ eis ñ
factis. vt in. c. cũ ab eccleſiaꝝ. ꝛ. c. ad reprimendã. ꝺ of
fi. ordi. ſ; p̃ma opi. plus mihi placꝫ. Nã iura allegata
ꝓ ↄtraria opi. loquunt̃ in eo q habet iuriſdictionẽꝫ ſup
abſolutiõe. ſ; delegatus iſte nõ habet aliquã ptãtẽ ſup
cã ſibi nõ ↄmiſſa niſi qñ aliẽ cauſa ſibi cõmiſſa expedi-
ri nõ pt̃ vt h̃. et. s. eo. c. i. Sꝫ ex quo excõicatoꝛ erat pa
ratus abſoluere iſtũ actorẽ. g̃ nõ poterat iſte delegatus
abſoluẽ ex defectu ptãtis.   In gl. in ꝟ. exeq̃nt̃ in fi.
dic melius vt dixi. s.   Extra gl. q̃ro nũqd p denũci
ationẽ publice factã qs ꝓbet̃ excõicatus. ꝛ videt̃ p̃mo
ꝙ nõ. qꝛ ille q denũciat̃ nihil de nouo agit. l. heredes
palam. ff. de teſta. et poſſibile eſt ꝙ nulla excõicatio p̃
ceſſit ſaltem q̃ tenuerit. g̃ denunciatio neceſſario nõ ꝓ-
bat excõicatõnem. nam et qñq̧ nunciat̃ ille excõicat⁹

qui in veritate excõicatus nõ eſt. exemplũ in. c. licꝫ. de
ſen. ex. li. vi. ꝓbatio autẽ dꝫ cõcludere neceſſario. vt i. c.
in pñtia. de ꝓba. et nõ ꝓbatur hoc eſſe qꝺ ab hoc cõti
git abeſſe vt in. c. ij. de trãſla. p̃la. et in. l. neq̧ natales.
C. de ꝓba. Ad idem optie facit. c. pia. de excep. li. vi.
vbi dꝛ ꝙ excõicatio dꝫ probare aptiſſimis documentĩs
ſeu lucidis ꝓbatõnibus. Ob iſta forte ↄtraria gl. dubi
tauerunt de iſta q̃ſtione in. c. licꝫ. p̃alle. et in. d. ca. pia.
ſ; hoſti. tꝫ h̃ ꝙ ꝓbatio denunciatõnis ſufficit ex quo pu
blice fuit facta. ar. c. i. de poſtu. p̃la. Credo ꝙ vbi agit̃
de modico p̃iudicio vt in caſu noſtro ſufficiat hec ꝓba
tio. qꝛ preſumitur ꝓ his q̃ notorie acta ſunt ꝛ ꝓ iudice
exercente officium ſuum. vt in. c. in pñtia. de renũ. et in
c. ad audientiã. de preſcrip. et optie fac̃. d. c. licet. ſ; vbi
ageretur de g̃ui p̃iudicio forte hec denũciatio nõ ſuffi-
ceret. qꝛ neceſſario nõ cõcludit excõmunicatõꝫ vt p̃di-
xi. ꝛ regulariter verba enunciatiua nõ ꝓbant maxĩe ꝓ
lata in abñtia ptis. facit qꝺ nõ. glo. in. l. optimã. C. de
cõtra. et cõmit. ſtipu. ꝛ in. c. ſi papa. de p̃uile. li. vi. ꝛ in
c. illud. de p̃ſump. Nunqd aũt ſufficiat ꝓbare p famaꝫ
videꝛ ꝙ ſic p. c. cũ deſideres. in. §. ij. de ſen. ex. vbi tex.
nõ. dicit. ꝙ ſi p famã cõſtat aliquẽ eſſe excõicatũ cogi
tur ille aut ſe purgare aut petere abſolutõꝫ ſaltẽ ad cau
telam. ita infamatus de crimie pt̃ per ſuſpenſionẽ com
pelli ad ſe purgandũ. vt. ij. q. v. ſi qs preſbiter. ꝛ. c. in
ter. de poꝛ. cano. So. Egi. monet h̃ iſtam q̃ſtionem ꝛ
finaliter cõcludit ꝙ iſta ꝓbatio fame nõ ſufficit. nã cũꝫ
non habeat vim niſi vnius teſtis. vt nõ. iiij. q. iij. §. itẽ
ſepe. ſequeretur ꝙ vnus teſtis ſufficeret ad probandũ
excommunicatõnem. quod non eſt verum. vt nõ. in di
cto. c. pia. et in. d. c. ij. Abbas hic dixit ponderandum
modum proponendi. Nam ſicut dixit dico iſtum nõ
audiendum niſi prius ſe purget cum ſit infamatus de
excõmunicatõne. et tunc non debet audiri per dictum.
c. cum deſideres quaſi innuat ſecus eſſe. ſi ſimpliciter
opponeret de excõmunicatõne et poſtea probat ſolaꝫ
famam. Ego puto ꝙ primum dictum abba. non ſuffi
ciat quo ad hoc vt iudex neceſſario teneatur actoꝛem
repellere. Ratio quia iudicio purgatõnis pendat a po
teſtate et officio iudicis et non competit ſuper h̃ actio
ipſi parti. vt. ꝟ. de pur. ca. quaſi per totum. pars auteꝫ
non poteſt conqueri vel appellare ſi iudex ex officõ ſuo
non vult inducere purgatõnem. vt nõ. Spe. in titu. de
offi. iudi. §. impedit. in prin. et cõmuniter docto. in. c.
paſtoralis. de excep. Fateoꝛ tamen ꝙ iudex ex officio
ſuo poterit illum repellere ſed non ad petitõnem par-
tis excipientis. quia pars tenetur probare excõmuni-
catõnem modo legittimo ꝛ apertis documentis. vt h̃
et in dicto. c. pia.

Si vero. Abſolutus a delegato ſuper cauſa ꝓ
qua fuerat excommunicatus coram

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

excõmunicatore parebit ſeu rñdebit ſup illa cauſa niſi
ſit alteri delegata. et ſi excõicator malicioſe diſtulerit d
legatus q abſoluit cognoſcit Primo ponit q̃ſtio. ſcđo
ſol'o ibi. in quo. Et ↄtinuatur iſte. §. ad p̄cedentē h ordi
ne. nam. s. fuit dictū q ſi excõicator nõ vult abſoluere
actorē ad requiſitõnem delegati q ipſe delegatus pote
rit abſoluere ne impediat cognitõ cauſe ſibi ↄmiſſe Sȝ
qꝛ excõicatus abſoluit preſtita cautõe de paredo iuri
in illa cã, p qua fuit excõicatus dubitabat coraȝ quo iu
dice iſte deberet parere ꝛ rñdere in illa cã ex quo iſte de
legatus iſtum excõicatū abſoluit et rñdetur vt in littera
pȝ Nõ ibi mandato eccleſie. q abſoluit excõicatuſ
p̄ſtito iuramento de ſtando mandato eccleſie ſup eo, p
quo fuit excõicatus et p̄ſtat hoc iuramētū qñ fuit excõ
municatus, p dubia offenſa vel ↄtumacia. ſi aūt, p no-
toria nõ abſoluit cum iuramēto ſ; debet p̄us integre ſa
tiſfacere. vt in. c. ex p̄te. de ver. ſig. et in. c. venerabilib'
in. §. ſecus. de ſen. ex. li. vi. vnde in p̄ori caſu intelligas
iſtum tex. qñq; tñ excõicatus iurat q parebit mādatis
iudicis. vt in. c. i. qđ me. cau. qñq; q parebit iuri. vt in
c. ex parte p̄alle. Idem tñ eſt effectus hoꝝ iuramento
rū. nam ſolū obligat ad parendū mādatis licitis ꝛ ho-
neſtis ſibi fiendis a iudice ↄpetenti vt ſentit hoſti. h et
glo. in. c. ex tenore. de ſen. ex. Itē nõ quē poſſe co-
gnoſcere nõ ſolū de eo qđ venit acceſſorie ad cām p̄nci
paliter ſibi ↄmiſſam ſ; etiam de eo qui venit acceſſorie
ad acceſſorium cauſe ſibi ↄmiſſe. nam hic delegatus p̄t
abſolutõeȝ impendere. qꝛ venit acceſſorie ad cām ſibi
ↄmiſſam. Item p̄t poſtea cognoſcere de cã, p qua fuit
excõicatus qꝛ venit acceſſorie ad abſolutõȝ quā incidē
ter fecit. et tene h menti. Et ex h ꝛ ex tex. nõ caſum in q
delegatus cognoſcit de cã prorſus ſepata a cã ſibi com
miſſa. qñdo ſcȝ venit acceſſorie ſaltem ad acceſſorium
cauſe ſue. In gl. in v̄bo diſtulerūt vid̄r velle glo. q
hodie nõ, pcedat qđ h d̄r p. c. diſpendia. §. reus q̃. d
rep. li. vi. vbi d̄r q reus in vna cã non p̄t pendente illo
iudicio trahē actorē corā alio iudice eē ſup alia cã cui'
ↄtrariuȝ hic inuit. naȝ iſte actor fuerat excõicatus i alia
cã in q erat reus. et vid̄r hic tex. velle q p̄t, pſequi cām
coram iudice p eum impetrato. ꝛ in alia cã pro qua fu
it excõicatus tenet rñdere vt reus. ꝛ ſic actor ꝛ reus liti
gabāt eodē t̄pe coram diuerſ; iudicibus. qđ eſt ↄtra il-
lum. §. reus quoq;. So. multa hic inuoluunt ſ; dic cla
re q in multis caſibus p̄t ſaluari etiā hodie iſte tex. nā
p̄mo p̄t intelligi q iſte fuit excõicatus in cã quā hēbat
nõ cū iſto qui eſt nunc reus ſ; cū tercio. et ſic ceſſat, p-
ſus ↄtrarium. nam pendente cã inter me ꝛ titium nihil
repugnat quo minus poſſim trahere ſemproniū coraȝ
alio iudice. Scđo p̄t intelligi q iſte fuit excõicatus ad
inſtantiā iſtius q nunc eſt reus ꝛ in alia cã erat actor. ꝛ
tunc militat ↄtrarium. ſ; rñde q forte ſm hoſti. p̄ma cã

erat finita. ſ; qꝛ nõ parebat executõni fuit excõicat'. vñ
reſcriptū fuit impetratū finito p̄mo iudicio. licet nõdū
executõni mādato. Et nota ex h intellectu bonā limita
tõnem ad illū. §. reus quoq;. Tercio p̄t intelligi q iſte
§. loquit qñ cã pendebat coram delegato. ſecus ſi co-
rā ordiario. Hec tñ ſol'o ex toto nõ ſatiſfacit p auc. ꝛ cõ
ſequēter alle. gl. iõ tene p̄cedētes ſol'ones. In glo. ſi. ibi
, progari ad illū terciū nõ poſſet. Aduerte qꝛ gl. multū
reſtringit tex. vult eñ q iſte delegat' poſſit cognoſcere
de cauſa, p qua actor alias fuit excõicatus ſi excõicator
eſt negligens in, pcedēdo dūmodo illa cauſa tāgat iſtū
reū qui nūc vocat corā delegato. ſecus aūt ſi tāgit ter-
ciū. qꝛ in terciū nullā habet delegatus iuriſdictõneȝ
Et hāc opi. tenuerūt Vin. Phi. et Inno. ſ; hoſti. pe.
et abb. tenuerūt ↄtrarium. Quid eñ ſm hos ſi excõica
tor indignatus qꝛ delegat' abſoluit nõ vult ſe intromit
tere amplius in cã illa duꝝ eſt dicere q delegatus qui
abſoluit nõ poſſit cognoſcere Jo. an. ↄcordat et ſatis be
ne iudicio meo q quaten' cã tangit articulū ſatiſfactio
nis p̄t delegatus cognoſcere ꝛ nõ amplius. Pone ſic
exemplū in alia cauſa fuit actor excõicat', ppter ↄtuma
ciam poterit nūc iſte delegatus cognoſcere de illa ↄtu-
macia. qꝛ, pprie venit acceſſorie ad abſol'onē factā p de
legatū. ſ; de reſiduo cauſe cognoſcere nõ p̄t. qꝛ eſt pl'
ſepata ab articulo excõicatõnis. Si aūt tota cã ↄtinge
ret ip̄m articulū ſatiſfactõnis. vtputa fuit excõicat'. qꝛ
noluit ſoluē iux̄ p̄ceptū ſeu ſniaȝ nullā. ↄtūc eñ poterit
delegat' cognoſcē de tota cã. ſ. an ſnia ſeu p̄ceptū fue-
rit nullū. Ultra gl. q̃ro pone q corā ep̄o actor, pbat
excõicatus ab alio ep̄o nūq̄d iſte ep̄s cauſe potit abſol
uere ab iſta excõicatõe ſi excõicator regulꝰ nõ vult iſtū
abſoluē. videt q ſic ſicut delegat' abſoluit vt h ↄtrariū
cõiter tenēt doc. ꝛ bñ qꝛ delegat' h facit tanq̄ gerēs vi
ces pape. ſ; ep̄s fungit p̄tāte ſua dūtaxat. et ex, pp̄a po
teſtate nõ p̄t abſoluē ab excõicatõe lata ab alio iudice.
quia nõ eſt ſibi ſubditus. nā regula eſt q excõicatõȝ la
tā ab hoīe nemo p̄t remittere niſi ille q excõicauit vl' ſu
pior. vt in. c. paſtoral. §. p̄terea. de off. i. ordi. habeat g
recurſum iſte actor ad ſupiorē ſui excõicatoris. ar. in. c.
nullus. de iurepa. et idem dic in conſimilibus terminis
quod nõ. Abbas.

Vlli: cauſa

Si cauſa ſimpliciter delegatur tribus duo ſine ſubdelegatõne tercij procedere non poſ ſunt quod ſi fecerint ab eis poterit appellari. Idem ſi ſunt dati cum clauſula q ſi non omnes. non enim va-
let proceſſus duorum tercio inconſulto. hoc dicit com
p̄hendendo vtrunq; intellectum. nam aliqui intelli-
gunt q hec fuit commiſſa cauſa tribus ſimpliciter. alij
vero dicunt q fuit commiſſa cum illa clauſula q ſi non

omnes.ſ idem in caſu hui⁹.c.reſultat effectus.quia ex quo tercius ſe nõ excuſauerat nec ↄſtiterat de impedimento illi⁹ nõ poterãt duo ꝓcedere licʒ cã fuiſſet ↄmiſſa cũ illa clauſula.vt.s.c.pxi.in pñci. Diuidit᷑ hec decre.in duas ptes.nã pmo recitat factũ ſup quo et pro quo fuerat appellatũ.ſcdo ↄmittit appellatõnis cauſaʒ ibi fraternitatẽ. Nõ pmo ꝙ in iſta cã ↄcurrebant.v.archiepi quoꝝ duo erant litigãtes.tres vero erãt iudices delegati. ⁊ facit iſte tex.ꝙ nõ ſit de ſubſtantia vt ꝗlibet ꝓuincia habeat ſolũ vnũ archiepm. Nã iſti archiepi erant vicini nec multũ diſtabant inter ſe. ⁊ iõ lʒ de iure ordinario in ꝗlibet ꝓuintia vnus dũtaxat archieps debeat pēeſſe.vt in.c.ſcitote.vi.q.iij.ħ tñ nõ ſp obſeruat᷑ qꝛ papa ad petitõʒ pncipum hunc iuris ordinem ſepe tranſgredit᷑.vnde in ſicilia ſunt tres archiepi quoꝝ hic duo enumerant᷑ panormitan⁹ ⁊ mõtiſregal᷑

Nõ ſcdo ex ħ ⁊ ex tex.honeſtum fore vt delegatio cauſe nõ fiat iudicibus hñtibus dignitatem inferioreʒ ipſis ptibus.nam ħ quia cauſa vertebat᷑ inter archiepiſcopos fuit ↄmiſſa archiepis dũtaxat. non tñ ħ eſt neceſſariũ vt ptʒ hic in ſupraſcptõe vbi cã fuit poſtmodum ↄmiſſa epo reginen.et cuidam alteri epo.vñ ſatiſ eſt ꝙ delegatus habeat dignitatem vel ꝑſonatũ vł canonicatum eccleſie cathedralis.vt in.c.ſtatutũ.de reſc.li.vi.nec debent ptes dedignari licʒ ſint ſupiores in dignitate.qꝛ delegatus repñtat ꝑſonam delegantis quo ad cãm ſibi ↄmiſſam.s.eo.ſane.el.ij.vbi ꝓbat᷑ ꝙ etiaʒ ſubdito pt ↄmitti cauſa alicuius ꝑlati vt dixi. Nõ tercio ꝙ citatus p duos ex tribus delegatiſ nõ artatur ad rñdendum.dixit tñ Inno. ꝙ ſi in ↄpatõne ſũt ↄgregati omnes tres tenent᷑ rñdere lʒ duo citauerint.et nõ ħ dictum. Sed hoſti tenet ↄtrariũ qꝛ citatio fuit temeraria.vt.s.c.pxi.in pñ.pt dici ↄcordando ꝙ aut ꝗritur nunqd vigore pme citatõnis teneat᷑ rñdere. et dicendũ ꝙ non quia fuit nulla. ⁊ ſic ꝓcedat dictũ hoſti. Aut queritur nunqd poſſit compelli ad rñdendum ex noua reqſitõne ⁊ ad monitõʒ oĩm iudicum. ⁊ dicendũ eſt ꝙ ſic ſi aliud nõ obſtat. Nam reqſitio iudicum hẽt vim citatõnis.vt.l.ij.C.quõ et qñ iudex.et nõ gl.j.e.c.conſuluit. Item citatio fit vt ps ſit pñs.ſ ex quo datur pñti non requirit᷑ neceſſario citatio.vt nõ.dicit Io.an.in.c.ſi.de elec.li.vi.et vide qđ dico in.c.i.de iudi. Item nota ibi ſiue p laicalem potentiã ſiue per eoſdeʒ iudices ⁊c.et tene mẽti ꝙ factum iudicis nõ rite ꝓcedẽtis ↄ̃parat᷑ facto priuati.vnde ſicut pt peti reſtitutio ⁊ agi poſſeſſorio ↄtra ſpoliatõnem factam p priuatum. ita etiã ↄtra ſpoliatõnem factam auctẽ iudicum rite nõ ꝓcedentium.vñ poſſet iudici hoc caſu de facto reſiſti ſicut ⁊ priuato.de quo vide qđ dixi.s.e.c.ſi qñ.et facit qđ le.⁊ nõ.in.c.ↄquerente.de reſti.ſpo.ſecus ſi in iudice non deficiebat ptãs et ꝓceſſit iudicialiter.nam tũc licʒ iniuſte aliquẽ deiecerit a poſſeſſiõe ſua nõ tñ pt cõtra eum agi poſſeſſorio.ſic intelligo glo.nõ.in.c.ꝑſentium.vij.q.i.et tene ħ mẽti illam glo.ᵗ Ultimo hic nota ħ ꝙ auctoritas iudicis iniuſte ꝓcedentis nõ excuſat a reſtitutõne fructuum ꝑceptoꝝ.vñ ſi iudex iniuſte tradidit meam poſſeſſionem alteri poſſum illam recuperare cum fructibus ꝑceptis nec excuſat auctas iudicis vt ille faciat fructus ſuos.vt ħ ⁊ adde qđ nõ.bar.in.l.qđ iuſſit.ff.de re iudi.et melius in.l.iuſte poſſidʒ ff.de acq.poſ. Sed dubium eſt quid in fructibus ꝑcipiendis.i.qui potuiſſent ꝑcipi.vel ab iſto nouo poſſeſſore vel ab antiquo ſi ſtetiſſet in poſſeſſione. Glo.ſi.ħ nõ.dicit ꝙ etiam de illis eſt habẽda rõ ex quo iudex iniuſte ꝓceſſit in ↄtrarium tñ facit.qꝛ titulus excuſat etiã maleſidei poſſeſſorem a fructibus ꝑcipiendis.vt᷑ in.l.ſi fundum.C.de rei ven. Do.ſuſtinẽdo gl.dic vt ſentiunt hic hoſti.⁊ Io.an.ꝙ iſte titulus habebat᷑ ꝓ nõ titulo.qꝛ deficiebat hic auctoritas iudicialis.qꝛ duo ex tribus non habebãt inſolidũ iuriſdictõnem.vñ vbicũqʒ titulus eſt ↄtra iuris diſpõnem ille habet᷑ ꝓ nõ titulo.et nõ excuſat a fructibus ꝑcipiendis.ad ħ vide bo.glo.xij.q.ij.nõ liceat pape.⁊.l.quemadmodũ.C.de agri.⁊ cenſi.li.xi.facit regula que ↄtra ius.de re.iu.li.vi. In glo.i.ibi ſ ponam⁹ ꝙ tres ſunt iudices.nõ iſtam ꝑticulam glo.vſqʒ ad fi.ex qua habes bonam limitatõnem ad theoricam quã obſeruare debẽt plures officiales cũ habent ptãtem ꝓcedendi dato impedimẽto vel voluntate alicui⁹ coꝝ.nam nõ pñt citare qꝛ citatio ꝑſupponit iuriſdictõnem et ſupioritatem in citante ſ debet cũ requirere et rogare vt certo termino interſit ad ꝓcedendum cũ eis et ſi in termino non venit ꝑſupponitur ꝙ aut nolit aut non poſſit intereſſe ita ꝙ hec preſumptio eſt ſufficiens ad conſolidandum poteſtatẽ alioꝝ ſimile nõ.Inno.in.c.cum nobis.de ele.vbi nõ.dicit ꝙ canonici non pñt citare ↄcanonicũ ſ ſolũ pñt eum monere requirere ⁊ rogare vt certa hora interſit capitulo.et ſi non comparet nõ poteſt a canonicis puniri.qꝛ canonici non habẽt iuriſdictõnem ſupra ↄcanonicum etiam collegialiter niſi aliud habeat ↄſuetudo. et ſic intellige qđ le.et nõ.in.c.irrefragabili.§.exceſſus.de offi.ordi.et vide ad idẽ qđ nõ.Inno.in.c.ij.de noop.nun.et in.c.i.de ma.⁊ obe.vbi Inno.idẽ lʒ in antiquiori canonico.qꝛ lʒ ille de iure hẽat ↄuocare caplm nõ tñ pt punire canonicos nõ venientes. Nõ ſecundo ex hac gl.ꝙ iſte reqſitões ꝗ fiũt de pari i parẽ dñt eẽ trine ſicut citatões iudiciales.xxiij.q.iij.de illicita In ↄ̃trariũ tñ facit gl.nõ.in.c.ſi epa.xviij.di.ꝗ gl.nõ.dicit ꝙ ad actũ extraiudicialẽ ſuffic᷑ vnica requiſitõ.⁊ ad hoc quotidie allegat᷑ illa glo. Do.an.in.c.eccleſia.de ↄ̃ſti.volens ſaluare iſtam glo.dicit ꝙ procedit i actu quaſi iudiciali. nam iſta requiſitio fit vt poſtmodum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

iudicialiter ꝓcedaꝫ. Sed certe h̄ dictum mihi non ſatiſ
facit. et vide in ↄtrarium ꝓprie in terminis noſtris tex.
in cle. i. de here. iuncta glo. in v̄bo requirat. nā ibi par
requiriꝫ parem vt ꝓcedant iudicialiter et tn̄ ſuffic̄ vni-
ca requiſitio. qui nō p̄t dici actus iudicialis. Itē etiam
in iudicio qḋ plus eſt vbi citaꝫ quis vt ↄpeat ſi velit ita
ꝙ nō neceſſitaꝫ ad ↄparendum ſufficit vnica requiſitō
ad h̄ tex. cum glo. ſi. in. l. ea. C. ſi mancipiū ita aliē. fu
erit. et in auc̄. ſi omnes. C. ſi vt ſe ab here. abſti. facit. c
ſi. ſ. de clā. dſpō. et in. c. ſi. qui maꝫ. accu. poſ. Cōclude
ergo ꝙ aut requiſitio fit ad ↄuincendam negligentiaꝫ
paris vel inferioris extra iudiciū. et tūc ſufficit vnica re
quiſitio. vt. d. c. ſi ep̄s. et cle. i. ſ̄. pall. Idem in iudicō qn̄
quis citaꝫ vt cōpareat ſi ſua putauerit intereſſe. qꝛ cuꝫ
tunc nō neceſſiteꝫ ad cōparendū ſufficit vnica citatio.
qḋ etiam ſentit bal. in. l. ſi. C. de iure deli. qḋ nō. Aut
requiſitio fit ad ↄuincendam negligentiā ſupioris i ali
quo actu. ⁊ tunc requiriꝫ trina citatio. ſic p̄t itelligi tex.
in. c. i. de ſup. ne. p̄la. In glo. ij. ibi ex certa ſciētia
glo. h̄ habuit reſpectū ad id qḋ dixi. s. in p̄ma glo. ſcꝫ
ꝙ ꝓceſſus iſtoꝝ iudicū non debet tolerari ex ignoran
tia eoꝝ. qꝛ ipſi bene ſciebant ꝙ tres fuerunt deputati i
cauſa. et ſic ꝙ duo ꝓcedere nō poterant. In glo. in
v̄bo admiſiſſe. in ſi. Ad iſtud. c. dicūt doc. ꝙ procedit
qn̄ cauſa app̄lōnis eſt notorie vera. nam notorie hic cō
ſtabat ꝙ tres fuerunt deputati iudices. vn̄ regulariter
dꝛ ꝙ excipiens et appellans debet ꝓbare exceptōꝫ eſſe
verā niſi obtulerit ſe incontinenti probaturum et nō fu
erat admiſſus. vt in. c. interpoſita. de appella. et dic vt
ibi plene nota.

Vn; ſup. Si duo ſunt delegati cum clauſula ꝙ ſi ambo ⁊c̄. vno
recuſato alter ſolus ꝓcedere p̄t nec tenet pro
ceſſus ſi cum recuſato ꝓcedat. Prima pars deciſe nar
rat factum. ſcd̄a diffinit ibi q̄uis. In gl. i. ibi pars
R. qui per caplm̄ dicebaꝫ intruſus. Aduerte qꝛ d̄ iſto
R nō fit aliqua mentio in tex. et hoc qꝛ cauſa fuit p̄n-
cipaliter mota ↄtra ↄuentum p̄ abbatem qui fuerat ex
pulſus. h̄ iſte R fuit ſubſtitutus p̄ mōchos loco expul
ſi. vnde gerebat ſe ꝓ abbate illius mōſterij ⁊ dū cauſa
tractareꝫ ↄtra ↄuentum. iſte R. ↄparuit ꝓ intereſſe ſuo
et recuſauit ep̄m alterum ex ↄiudicibus delegatiſ ex tri-
bus cauſis de q̄bus in glo. Et ex h̄ et ex glo. nota
p̄mo et tene menti quia neſcio alibi ꝙ tercius ↄparenſ
pro ſuo intereſſe poteſt recuſare iudicem ſi habet cām
legitimā eum recuſandi. nam ex quo admittiꝫ ꝓ inter
eſſe ſuo. vt in. c. veniens. ij. de teſti. et. c. cum ſup. de re
iudi. ergo debēt audiri oēs defenſiones ſue. ar. in. c. cū
iter. de excep. et nō tradas h̄ obliuioni. ⁊ hoc etiā ſeqꝫ
hic do. an. et do. car. Scd̄o nō tres cauſas legitimas
recuſandi iudicē. Prima ſi pars recuſans habet cām
cum iudice tanq̄ꝫ cum priuato. et nō bene hoc dictum
Nam ex materia litigij ſolent cauſari inimicicie. ad h̄
quod le. ⁊ nō. in. c. in l̄ris. et. c. item cum qe. de reſti.
ſpo. Et nō ꝙ h̄ ꝓcedit etiam ſi cā ſit inter iudicē et pri
uatum et dignitatem recuſantis. vn̄ recuſans p̄t in cā
ꝓpria dicere iudicē ſuſpectum. qꝛ habet cām cum dig
tate ſua ſicut ↄtingebat hic. nam iſte R. ꝓ ꝓprio iure
ſuo ↄparebat ⁊ tn̄ recuſabat ep̄m qꝛ habebat cām cuꝫ
monaſterio ſuo. qḋ bene nō. Scd̄a cā recuſatōniſ
cum iudex noluit exercere cum p̄te actum humanitatiſ
⁊ pacis q̄ ſolet exerceri cum alijs qui ſunt in pari ḡdu
cum parte recuſante. nam iſte ep̄s fuit recuſatus. quia
noluit admittere ad oſculum pacis iſtum R. p̄tenſum
abbatem. Ex h̄ nota ꝙ ep̄s etiam prelatos inferioēs
debet admittere ad oſculum pacis ſm̄ ↄſuetudinē lo
ci. Et ex h̄ nō vnum modum p̄ſumendi inimiciciā. ſi ḡ
in eccleſia qn̄ daꝫ pax non vult vnus admittere alium
ad oſculū pacis ſm̄ ↄſuetudiem ille preſumiꝫ inimic̄.
Tercia cauſa cum iudex minatus fuit p̄ti ꝙ ſibi noce
ret ſi poſſet. Et ſic nō ꝙ mine iudicis ꝓbant iuſtā cām
eum recuſandi. Adde quartū caſum nō. extra gl. ſi q̄s
ſcꝫ non vult alium ſalutare. vide ad h̄ glo. in. c. adria-
nus. lxiij. di. et de plurimis alijs cauſ̄ recuſandi iudi
cem. vide in locis ad que remiſi in. c. cauſam. el. ij. e.
c. Nunc venio ad nōbilia. Et p̄mo nō ꝙ cū q̄ſtio.
vertitur inter prelatum et capitulum non eſt neceſſe vt
detur curator capitulo ſed ipſum capitulum per ſe vel
per alium poteſt eſſe in iudicio. et tene menti ad hoc
iſtum tex. quia nemo ad hoc eum allegauit. facit ad ea
que dixi in. c. edoceri. de reſcrip. Secundo nota
ꝙ clauſula ſi ambo non poterint intereſſe ⁊c̄. verifica-
tur etiam dato impedimento recuſatōnis. vnde ſi al-
ter legittime recuſatur verum eſt dicere. ꝙ ambo ne-
queunt intereſſe ſimul. Nota tercio ibi per conſe
quentiam confeſſus ⁊c̄. ꝙ quis dicitur confiteri tacite
omnia que requiruntur ad actum quem quis exercꝫ ⁊
omnia conſecutiua et acceſſoria ad actum. vnde cōfeſ-
ſio fit non ſolū ore. h̄ etiam ipſo facto. ad hoc. c. nulluſ
ſ. de preſump. et in. c. extimant. xi. queſtione. iij. et fa-
cit iſte textus pro dicto Innoc̄. in. c. cum olim. de cen
ſi. et. ca. cum venerabilis. de except. quod producens
inſtrumentum videtur tacite confiteri omnia conten-
ta in inſtrumento. Item nota ꝙ habilis aſſocian
do ſibi inhabilem ad actum ad quem eum habitare
non poteſt nihil agit. et hoc ſaltem procedit in iudicia
libus vt hic. Item nota ꝙ ad validitatem actus
voluntas et poteſtas debent ſimul concurrere. vbi
autem ſibi aduerſantur nihil poteſt validum explicari
et ad hoc quotidie allegatur iſte tex. Item nota
quod in indiuiduis inutile viciat vtile. Ultimo no
ta illam regulam que quottidie allegatur quod ſi facio

actū quē facere nō poſſum nō valet etiā eo modo quo
poſſum. q2 qȯ volui non potui. et qȯ potui nolui. ⁊ eſt
iſta regula cōtra aliā regulā que habet ſi non valet qȯ
ago vt ago valeat vt valere pōt. vt in. c. vnico. de deſpō.
impu. li. vi. et in. l. ſi tam anguſti. ff. de ſeruitu. In
glo. ij. in fi. et ex hoc intellectu gl. nota ꝙ ſi iudex pro
poſita exceptōe ꝓcedit ad vlteriora vid2 interloqui cō
tra exceptōnem ꝓpoſitam. ita ꝙ ex hoc ſolo poteſt qs
appellare. q2 perinde eſt ac ſi expreſſe iudex fuiſſet inter-
locut⁹ cōtra exceptōꝫ. et dicit Abb. hic eſſe h expreſſū
idem le. et nō. in. c. ex parte. M. de appel. ſequit̄ bal.
in. l. a ꝓcedēte. C. de dila. hoſti. tñ dicit h ꝙ nō eſt cu
randum. quia in integra non reperiebat̄ ꝙ iſti fuerunt
interlocuti. ſatis eñ eſt ꝙ hic inuenitur ꝟ vtrunq̄ dictū
ſaluari poteſt. In glo. ſi. pro declarādā materia h⁹
glo. et totius tex. capio cōtrarium formatum in fi. gl.
tanq̄ magis vrgens in materia. Et opponit̄ ɔtra tex.
de. l. i. §. i. ff. qȯ cum fal. tu. vbi d2 ꝙ ſi verus tutor p̄-
ſtitit auctoritatē pupillo vna cū falſo tutore valꝫ act⁹
ex pſona veri tutoris. nec inficit̄ actus propter admix
tionem inhabilis et falſi tutoris. cuius cōtrarium dici
tur in tex. nam abbas et epiſcopus erant deputati cuꝫ
clauſula ꝙ ſi ambo ⁊c̄. et epo legittime recuſato extitit
cōditio clauſule. et ſic iuriſdictio in totum fuit cōſolida
ta in perſonam abbatis. ergo ex pſona ſua debuit tene
re ſententia nō obſtante ꝙ proceſſerat cū epo recuſato
So. ex glo. iſta colligunt̄ due ſolutōnes quas declarā
do et ampliando ſubijciam. Prima ſolutio ꝙ in cō-
trario quilibet tutor habet ſolidam poteſtatem ita ꝙ
quilibet p ſe potuiſſet interponere auctem. ideo verus
tutor procedendo cum falſo non proceſſit tanq̄ hñs
poteſtatem pro parte ꝟ tanq̄ habens ſolidam poteſta
tem. merito procedit regula vtile per inutile nō viciat̄
vt in regula. vtile. li. vi. Sed in caſu noſtro de natura
delegatōnis eſt vt delegati non habeant poteſtateꝫ in
ſolidum ꝟ pro parte. vt plene fuit dictum. s. c. pruden
tiam. ideo abbas procedendo cum epo tanq̄ cū colle
ga videtur voluiſſe procedere tanq̄ habens poteſtatē
pro parte et non in totum. ſententia eñ cum ſit res in
diuiſibilis nō poteſt valere pro parte. et hec ſolutō ita
declarata eſt ſatis optima. Sed vt non deſint dicta
ſcribentium tranſeo ad ſolutōnem ſcdām glo. que dic̄
ꝙ in cōtrarijs verus tutor ſciebat ſe ſolum eſſe tutoreꝫ
et ſic habuit voluntatem interponendi auctem in totū
Abbas vero h credebat epm habere poteſtatem. hec
ſolutio licet vera ſit in ſe diuinat tñ ad illam. l. i. Sꝫ ex
hac ſolutōe pt ſingulariter limitari iſte tex. ꝙ ſi ver⁹ iu-
dex delegatus ſcit ſe habere in totū ptātem ꝟ ad maio
reꝫ cautelā vult procedere cum alio ꝙ tūc tenet ſenten
tia ex pſona ipſius lꝫ poſtea repiatur aliū fuiſſe incom
petentē Et nō h dictum q2 aperit. ex quo pt ſumi nō

bilis ⁊ ſingularis theorica cū dubitat̄ an aliter ex dele
gatis habeat ptātem vt indubitatus delegatus ꝓteſtet̄
ꝙ intendit ꝓcedere ſolus in q̄tum ſolus habeat ptāteꝫ
alias aūt cum collega. Nam ex h ceſſat rō ɔtrarietatis
inter voluntatem et ptātem. de qua in lr̄a. ⁊ ceſſante ra
tōne ceſſat diſpoſitio. l. cum pater. §. dulciſſimis. de le
ga. ij. et. c. cum ceſſante. de app. l. adigere. §. q̄uis. ff.
de iurepa. Item ex p̄cedenti ſolutōe glo. infero ad aliā
notabilem limitatōꝫ ad iſtum tex. vt non ꝓcedat i plu
ribus ordinarijs. ſi verus ordinarius ꝓcedit cū falſo.
quia ordinarij hñt ptātem inſolidum. vt. l. vnica. ff. de
offi. ɔſu. et dixi. s. c. prudentiam. et ſic quilibet videt̄
ꝓcedere tanq̄ habens ſolidam poteſtatem. Tercia ſo
lutio extra glo. ponitur p hoſti. dicens. ꝙ h fuit error
iuris. ꝟ in. l. i. fuit error facti. ideo ignorātia excuſat ibi
ſed nō hic. vt in regula ignorantia facti. de re. iur. i. vi.
et in. l. regula. ff. de iuris ⁊ fa. igno. Et quāq̄ hec ſolo
non impugnetur p doc. mihi tñ nō placet. q2 apte iſte
tex. ex rōne ſui innuit ɔtrarium. non eñ h ponderatur
ignorantia ꝓbabilis ꝟ volūtas abbatis que contradi
cebat poteſtati ipſius dei ergo qualiſcunq̄ ignorantia
ex quo iſte nō habebat voluntatem niſi ꝓcedendi pro
pte ſemp habet locum rō lr̄e. et p h allego. l. qui i alie
na. et in. l. ſi is ad quem. ff. de acq. here. vbi error in fa
cto cōtradicens voluntati inficit actum qui geritur ita
vt nō valeat eo modo quo valere poteſt. vñ ſi quis pu
tat ſe filiumfamilias cū ſit ſui iuris ⁊ adijt hereditatē
iuſſu patris non acquirit patri cū nō ſit in ſui poteſta-
te. nec ſibi quia noluit. ⁊ plenius de hoc in dictis. l.
Quartam ſolutōnem poſuerūt quidā vt h refert Io.
an. ſup tex. dicentes ꝙ ordinarius hñ pt ſibi aſſociare
non iudicem ꝟ delegat⁹ nō vt hic. Quintam ſolōnem
ponit Ia. doc. antiquus dicens ꝙ ſententia abbatis
h corruit nō quia ſociauit ſibi inhabilem. ꝟ q2 detulit
appellatōni legittime interpoſite a ſuo collega. Et pon
dera tex. ibi anteq̄ appellaret̄ ab eo ⁊c̄. Hec ſolutio li
cet ſit vera in ſe non tamen cōgruit ratōni que ſubijcit̄
in tex. que fundat̄ ſuper contrarietate voluntatis ⁊ po
teſtatis. nec placet hoſti. ꝙ ordinarius vel delegatus
poſſit ſibi aſſociare incompetentem ſed aſſeſſorem ſeu
conſultorem ſic. vt in. c. ſtatutum. in. §. aſſeſſorem. de
reſcrip. li. vi. dicit tamē ꝙ ſi aſſociat ſibi iudicem incō-
petentem ex ignorantia facti tenet qȯ agitur ar. in. ca.
ad probandum. de re iudi. ⁊ in. l. barbarius. ff. d offi.
p̄to. et in. d. l. i. ſecus ſi iuris ignorantia. vt h. Et nota
hec dicta ſunt eñ multū nōnda in practica. ꝓpter au-
ctoritatem hoſti. ſed ego tenerem id quod. s. dixi poſt
glo. vt nō ſit differentia inter ignorantiā facti et iuris In
hoc tamen poteſt ſic diſtingui. ꝙ aut loquimur in ſpa-
ctis vniuerſitatis et tunc tenet actus ratōne habilium
licet inhabiles fuerint admiſſi ignoranter vel ſcienter

et ideo ſi canonici non conſtituti in ſacris admittuntur ad capitulum. contra cle. vt hi qui. de eta. et quali. valebit tñ actus rõne habilium. qḋ tenet Jo. an. in regula. qḋ alicui in mercu. et videt̃ pbari in. c. ſi. j. de pcur. nam ibi in odium admittentiũ ſcienter excõmunicatos inualidat̃ actus certo caſu de quo dic vt ibi. vnde ſi ignoranter admittit̃ canonicus excõicat⁹ in caplo valet actus rõne habiliũ. vt nõ. in. c. illa. de ele. et hoc ideo quia actus nõ capit vim a ſingulis ſ a collegio. collegium vero ↄſiſtit penes habiles. dũtaxat. ſ ſi aliquis actus expedit̃ p ſingulos. vt p iudices. arbitros. tutores. et ſimiles tũc diſtingue vt. s. ꝙ ſi prãs competit i ſolidum non viciat̃ actus p admiſſionẽ inhabilis. vt d. l. i. ſ ſi nõ cõpetit inſolidũ tc̃ ꝑpter cõtradicõꝫ voluntatis et ptãtis habꝫ locum qḋ h̃ dr̃ et. s. declaraui. et habes vltra alios clariſſime intellectum huius. c.

Oppo. ſcḋo capiendo principiũ huius glo. ſi. iſte tex. ponit ꝑ regula in rõne ſui ꝙ vbi voluntas nõ ↄcurrit ꝑaſe cum ptãte actus non valet licet poſſet valere alio modo ꝙ̃ fuerit explicatus. et reddit rõeꝫ q: qḋ noluit potuit et qḋ voluit ad implere nequiuit. i. propter cõtrarietatẽ inter voluntatẽ ⁊ ptãtem. vñ nõ dꝫ act⁹ valere vt p̃t q: deficit voluntas. ibi ṽo nõ valuit q: ibi deficiebat poteſtas. et idem ꝓbat̃ in. l. multũ. C. ſi qs alteri vel ſibi. Sꝫ contra h̃ oppo. de alia regula iuris iſti preciſe contraria. nam ſi nõ valet qḋ ago vt ago dꝫ valere vt p̃t. Tex. eſt nõ. in. c. vnico. de deſpon. impu. li. vi. vbi dr̃ ꝙ ſi duo inhabiles ad cõtrahendum matrimoniũ ex defectu etatis. habiles tñ ad cõtrahendũ ſponſalia de futuro intendẽtes cõtrahere matrimoniũ p verba de p̃nti ꝓferunt verba apta ad contrahendũ matrimoniũ non valet matrimoniũ ex defectu etatis. ſ valet vt ſponſalia de futuro vt ſic illa verba operẽtur id quod poſſunt lꝫ non ſcḋm intentõnem cõtrahẽtiuꝫ ad idem ho. tex. in. l. ſi tam anguſti. ff. de ſerui. vbi dr̃ ꝙ ſi oſtenſo loco anguſto cõſtituo tibi ſeruitutẽ vie et locus non ſufficit, vt ſit via ſ potius vt ſit iter valꝫ cõſtitutio eo mõ quo valere p̃t ſcꝫ vt ſit ſeruitus itineris et nõ vie. nam differentia eſt ſtricte ſumẽdo inter viaꝫ et iter. vt in. l. i. ff. de ſerui. ruſti. p̃di. So. p cõcordãtia iſtaꝝ regulaꝝ do. an. hic ſimpliciter diſtixit ꝙ aut peccatur in materia ⁊ hꝫ locũ hec vltima regl'a ſi nõ valet qḋ ago vt ago ⁊c̃. Aut eſt pctm̃ in forma et act⁹ corruit in totũ. q: forma dat eſſe rei. vt i. l. an inutilis. ff. de accep. et. c. quia propter. de electõe. et. c. cum dilecta de reſp. Aut peccat̃ in cã efficienti. i. in pſona facienti. et tunc valet eo modo quo valere p̃t. vt nõ. in. l. quacunqꝫ rõne. ff. de pcur. Aut peccat̃ in cã efficiẽti ⁊ materia ſil'. et hꝫ locũ qḋ hic dr̃. nec aliter declarat. Sed aduerte tu. q: lꝫ ipſe nõ alleget. hec ṽba ſunt Bar. i. l. i. ff. de ṽ. ob. vbi hec verba poſuit ſub vno mẽbro tñ ſcꝫ qñ agit̃ de obligatõe diſſoluẽda. vñ bar. latius ibi examinando hunc articulũ ſic diſtinguit cum querit̃. an ſi nõ valet qḋ ago ⁊c̃. ꝙ aut cõſtat de animo exercentis actũ ꝙ velit actum valẽ oi modo quo valere p̃t et tunc habet locũ illa regula. vnde teſtatores ſolẽt frequentare illam clauſulã ſi nõ valet iure teſtamẽti valeat iure cuiuſlibet et vltime voluntatis. vt. l. ſi. C. de codicillis. Aut nõ cõſtat de animo. et tũc ſi inter illud qḋ agitur et agi p̃t ſolum eſt differentia in ↄmodo ſeu vtilitate tunc etiam habet locũ illa regula. vt in. d. l. ſi tã anguſti. Aut eſt differẽtia in mõ cõſtituendi. et tũc aut actus dependet a voluntate vnius aut a volũtate plurium. Primo caſu quo ad diſpõnem totalem nõ valꝫ actus. alle. l. nõ codicillum. C. de teſta. Sed quo ad diſpõnem ptis valet actus eo modo quo valere p̃t. vt l. verbis ciuilibus. et qḋ ibi nõ. ff. de vul. et pupil. fac quod dixi in. c. raynaldus. et in. c. raynutius. de teſta. Scḋo caſu cum dependet a voluntate pluriũ aut agit̃ de obligatõe cõtrahenda. et nõ habet locũ illa regula ſed actus irritat̃ in totũ alle. l. i. ff. de ṽ. ob. Sed cõtra h̃ membꝝ iudicio meo tex. eſt aptus in cõtrarium. in d. c. vnico. de deſpon. impu. Nã ibi agit̃ de obligatõe ↄtrahenda ⁊ actus dependet a ptãte plurium ſil' cõtrahentiũ. et tñ valet actus eo modo quo valere p̃t. vt. s. dixi. Aut agit̃ de obligatõe diſſoluẽda et tũc diſtiguit vt. s. ꝙ aut eſt pctm̃ in materia ſeu in cã efficiẽti ⁊ habet locũ illa regula. ſecus ſi in forma. vt. d. l. an inutil' et. d. l. quacunqꝫ. Jo. cal. ponit hic breuia verba dicẽs ꝙ ſi p ↄiecturas p̃t apparere ꝙ quis voluit actũ valere omni mõ quo p̃t. ꝓcedit tunc illa regula ſi nõ valꝫ qḋ ago vt ago ⁊c̃. Aut p cõiecturas cõſtat ꝙ ſolum volebat actũ valere vt gerebat et ſi nõ p̃t valere illo modo in totum corruit. vt in iuribus alle. in cõtrariũ. ſi ſum⁹ in dubio preſumendũ eſt ꝙ voluit actum valere omni modo quo p̃t q: fienda eſt interp̃tatio vt res pot⁹ valeat. vt in. c. abbate. de ver. ſig. et in. l. quotiens. ff. de ver. obli. hoc verum niſi interuenerit defectus p quem vitiatur actus vt hic. Hoc vltimum eſt minus generale. et quaſi ſine ratõne. quia ſaltem deberet valere eo modo quo poteſt per predictam regulam Et iḋo dic ad iſtum tex. ꝙ hic ex cõiecturis apparebat ꝙ abbas non intendebat procedere niſi pro parte ſua. et ſic omnino voluntas erat contraria poteſtati. vt in tex. vt. s. dixi. et iunge ſimul dicta Bar. et dicta cal. et videtur ꝙ vbicunqꝫ peccaretur ſiue in forma ſiue in materia ꝙ ex quo poteſt actus valere aliquo modo. nec conſtat de contraria intentõe ſemp habet locum illa regula. ſi non valet quod ago. vt ago ⁊c̃. et hec bene nota.

Ultimo reſtat reſpondere ad quedam contraria allega. in medio gloſe. in quibus vtile per inutile non vitiatur. Sed dic breuiter quod procedant in actibus

ſepabilibus. ſecus vbi vtile nõ pt ſepari ab inutili ꝰ q̃ vide bo. glo. in regula vtile. li. vi. cetera vide h̄ p Jnn. ſcilicet quis poſſit cognoſcere de exceptõne oppoſita ꝯtra iudicem. et que exceptio poſſit opponi tetigi plene in. c. ſup lr̃is. et. c. ſciſſitatus. de reſcrip. vide tex. cũ g. in. c. ſi ꝯtra vnũ. ꝟ. eo. li. vi. vbi tangit coram quo ſit ꝓponenda et ꝓbanda exceptõ recuſatõnis propoſita ꝯtra delegatum.

Conſuluit Si iuriſdictio delegati expirat in termino pem ptorio ptibus aſſignato poſt cõgruã horaʒ termini iudex nõ expectabit ꝯtumacẽ ſi vero non expi rat poterit expectare ſi vult in diem alteram et iterum citare ſi vult. Cõmunis diuiſio ſecũda ibi nos autem. que ſubdiuiditur. Nam primo diſtinguit et diſtinctõnem ꝓſequit. Scdo ibi ne vero. determinat cõgruam horã iudicij. Tercio ibi porro inſtruit iudicem. Nõ pmo ar. ꝙ ad ſniam ꝓferẽdam et ad teſtes recipiendos et ad depoſitõnes publicandas debet pcedere trina citatio vel vnica pemptoria reſpectu ſententie h̄ ꝓcedit ſed nõ reſpectu aliorum actuũ. vt. ꝟ. dicam latius. Unde tex. hic in verbo pemptorie non ponit iuris miniſteriũ ꝟ narrat factũ niſi ſaltem quo ad ſententiam p. ꝟ. dicenda. Nõ ſcdo tex. nõ. et ſingularem ꝙ iudici dat poteſtas pcedendi cõtumaci ꝛ expectandi eum in diem ſequentẽ nec pars aduerſa pt iudici contradicere. qꝛ vtit ptãte ibi a lege tradita. Et nõ ex hoc et ex tex. ꝙ multum ꝓdeſt habere iudicem fauorabilem ſaltem in iſtis arbitrarijs. et ideo male faciũt ꝓcuratores aduocati et ptes qui de facili exaſperant iudicem cõtra ſe. Nam vt ait quintilianus. naturale eſt vt iudices his quos libenter audiant facilius credant. quod nõ. et ideo in principio dicendi debet qs niti cõciliari ſibi et reddere beniuolum animũ iudicis audientis vt libentius eum audiat et facilius credat. vt habetur in rethorica ciceronis ꝛc̃. Nota tercio ꝙ iudex delegatus pt ſniam ferre vltima die termini ſibi prefixi. qð alibi ita bene nõ ꝓbatur. quid in ordinario. ꝟ. dicam cum glo. Jtem nota caſum ſingulareʒ in quo iudex pt ꝓcedere alia hora ſeu die q̃ ſit prefixũ in citatõne. nam ſi expectat ꝯtumacẽ in diẽ ſequentem nõ tenet eum amplius citare. lʒ bar. ſimpliciter notauerit ꝯtrariũ in. l. fi. ff. qð vi aut clam. Et ſi vis illud dictuʒ ſaluare qð eſt nõbile. dic ꝙ ꝓcedit qñ iudex preuenit horã ſeu diem ſtatutũ in citatõne vel ꝓceſſit alia die abſq; eo ꝙ faceret gratiam in ꝓrogatõe termini vt hic dicit. Pone exemplũ. die ſtatuta iudex nõ ſedit ꝓpter aliquod impedimentũ non debet alia die ꝓcedere ſine noua citatõne. qꝛ ptes non pñt diuinare. et de h̄ aliqd ꝟ. Jtem nõ et tene menti ꝙ vbi quis citat vt cõpareat certa die nec hora determinat debet citatus cõpareretali hora qua cõgrue poſſit iudex incipe et finire actũ incumbentẽ. et neſcio alibi ita bonũ tex. vt ſic ſm qualitatẽ actus videat tacite hora diei ꝓfixa. et ſcðo alibi dixit Jnno. ꝙ ſi canonicus citat ad electõnẽ faciendam certo die debet ꝯparere de mane. qꝛ electio ſolet fieri illa hora ꝓpter miſſam ſancti ſpũs q̃ de ꝯſuetudie ſolet pcedẽ. vt nõ. in. c. cũ no h̄. de electõe. Citat ḡ ad actũ iudicialem dʒ ꝯparere qñcunq; vult in die ſtatuto dũmõ cõpareat añ noctis tenebras vt iudex poſſit ꝑficere actũ in luce. Et ex illo dicto Jnno. credo poſſe dici ꝙ ſi iudex eſt ſolitꝰ iudicare certa hora diei citatus ſimplicit ad diẽ dʒ ꝯpere hora qua iudex ſolet iudicarẽ dʒ eñ in iudicio attendi ꝯſuetudo loquẽtis. vt. l. ꝙ ſi nolit. §. qꝛ aſſidua. ff. de edi. facit. l. qui ſemiſſem. ff. ꝰ vſu. et. c. ex lr̃is. de ꝯſti. ꝛ. l. penl. ff. de iuſti. et iu. Jtẽ nõ ꝙ iudiciũ eccleſiaſticũ nõ dʒ exerceri in nocte. ꝟ inchoari et finiri añ noctis tenebras. quid aũt ſi contra fiat. dicaʒ cũ glo. in verbo tenebras. Nõ ibi in qlibet pte lucis ꝛc̃. ꝙ vbi dies artificialis non eſt de ſubſtãtia actus id qð agit in nocte pt dici actũ in die. qꝛ dies natural ꝯſiſtit ex. xxiiij. horis. vñ etiã i nocte ðr dies. ꝛ ſic capit in geñi vbi pluries ðr. Et factũ ẽ veſpe et mane dies pmus vel ſcðus ꝛc̃. nam dies naturalis more rõno incipit a media nocte et deſinit i media nocte ſeqñtis. vt h̄. et. l. more rõno. ff. de fer. Et p h̄ dicit h̄ Jo. an. ꝙ ſi ꝯtractus fit citra dimidiã noctẽ dʒ attribuere notarꝰ ꝯtractũ diei pcedẽtis. Si vo expleť vltra dimidiã noctẽ tũc attribuit diei ſeqñti. vñ ſi h̄ ſero in ſcða hora noctĩ fieret ꝯtractus pt nõrius dicẽ actũ in tali loco decia die marcij ſi vo poſt dimidiã noctis dʒ dicere. xi. die marcij. ꝛ ita in ſilibꝰ. qð nõ. Jtem nõ ibi i duabꝰ dimidiatĩ noctibꝰ ꝛc̃. qð mediũ ðr totũ id qð cõſiſtit inter duo extrema. Ultio nõ iſtructione pape vt iudex nõ artʒ ſe ad ꝓcedẽdũ in vltia die ſue iuriſdicõnis ne ꝓpter impedimẽtũ forte ſupueniẽs euãeſcat ſua iuriſdictõ ſine effectu. Jn gl. ibi circũductũ expone. i. ſublatũ. tex. tñ allegatꝰ in glo. loqt qñ is ad cuiꝰ iſtantiã emanauerat citatõ nõ ꝯpuit. nã tũc circũducit. i. tollit edictũ citatõis. ꝟ iſte tex. pt itelligi ſcðm Jnno. qñ citatꝰ erat abſñs. ꝟ i hac Jnno. nõ ꝯſiſtit et bñ. qꝛ tex. loqt indiſtincte ſit reꝰ vel actor abſens vtʒ ibi ꝛ coꝝ altera ꝛc̃. Nũqd aũt pte cõpente circũducat edictũ ipſo iure. dic ꝙ nõ. ꝟ pñs pars hʒ duplex remediũ ꝯtra abſentẽ ꝯtumacẽ. Primo vt faciat circũduci terminũ et ſe abſolui ab illa citatõe. nõ eñ dʒ ꝓpria auctoritate recedere. nã cũ iudex poſſit expectare ꝯtumacem in diẽ ſequentẽ deluſoria videret iſta ptãs ſi pars poſſet recedere propria auctoritate cũ iudex nõ poſſit ꝓcedere ꝯtra abſñtem nõ ꝯtumaciter. vt in. c. q̃relam. ꝰ ꝓcura. Sentit tñ Jnno. ꝙ ſi eps ꝓcedit nõ incurrit penam. ꝟ nõ recupabit expẽſas aduerſus abſñtẽ ꝯtumacẽ

quinimo ſcdm eum ſi abſens poſtea veniret ⁊ doceret
de legitimo impedimento poſſet petere expenſas ab
eo qui ꝓpria auctoritate receſſit. quinimo puto etiã ꝙ
ſi iudex dicat ſe velle expectare abſenté in alterã diem
ꝙ pñs nõ pt recedere. quia ex quo a iure ꝯcedit̃ iudici
vt poſſit illũ terminũ ꝓrogare videt̃ terminus durare vſ
ꝗ ad tempus ꝓrogatõnis fiende ar. in. l. ſ ſi manẽte.
ff. de pca. et ideo ſi ps receſſit pt tanq̃ cõtumax puni
ri. q2 paria ſunt nõ venire et venire. et añ tempus rece
dere. vt in. c. certũ. xi. q. iij. Item de vento ſeruiret iſte
tex. ſi ps pñs poſſet recedere. Et ꝑ hoc aduertendum
quia iudex nõ tenet̃ iteꝝ citare. Ex quo infert̃ ꝙ prima
citatio durat ad diem ꝓrogatã. ſ vbi iudex nõ ꝓroga
uit terminũ ſatꝭ poteſt ꝓcedere qd̃. s. dixi. Secundum
remediũ pñtis eſt vt faciat ſe abſolui ab inſtãtia iudicij
ad h. l. ꝓperandum. C. de iudi. et. iij. q. iij. q2 fieri.
Et differẽtia eſt nõ modica inter ſcdm et pmũ remedi
um. Nam vt abſoluat̃ a termio nõ requirit̃ alia citatõ
nec pereunt alia acta litis ſ ſolũ tollit̃ ille terminus pfi
xus. ſ vbi abſoluit̃ ab inſtantia requirit̃ citatio. dꝫ em̃
abſens iterũ citari. Et dicit Inno. notabiliter in. c. ad
petitõnem. de accu. ꝙ in hoc requirit̃ trina citatio. q̃a
agit̃ de notorio ⁊ magno ꝑiudicio ptis abſentis. cum
per hoc pereant omnia acta litis. vt. d. l. ꝓperandum.
vñ oportebit de nouo incipe cauſam. nõ tñ pereunt alia
acta cauſe. vt ſunt atteſtatões. cõfeſſiones. et ſimilia. vt
nõ. Inno. in. c. cũm. de teſti. et bar. in. l. cum lite mor
tua. ff. iudi. ſol. nõ. glo. in cle. ſepe. de vb. ſig. et pt peti
hec abſolutio ab inſtantia nõ ſolũ poſt litiſ ꝯte. vt. d. l. ꝓ
perandũ. ſ etiam añ. vt in auc. qui ſemel. C. quõ et qñ
iudex. et iꝫ hic Inno. Nũqd aũt pereat iuriſdictio de
legati. dicũt doc. ꝙ non. quia illa non eſt d̃ ꝓceſſu nec
iudex eſt functus officio ſuo. vt in. c. in litis. e. c. Et di
cit hic Inno. ꝙ etiã in pma abſentia pt quis petere ab
ſolui ſe ab inſtantia iudicij. qd̃ nõ. In glo. in vbo
niſi grãm. ibi. c. vlti. vbi d2 ꝙ vna ps cõtumacitꝗ et q̃
litercũꝗ ꝓdita ſit auctẽ ſic dꝫ audiri vt alteri ꝑiudicũ
non inferat̃. et ſic videt̃ ꝙ nõ debet iudex pcere contu
maci in ꝑiudicium alterius ptis. Sꝫ mĩde ꝙ h nõ agi
tur de magno ꝑiudicio. q2 in mora modici tempis nõ
eſt piculum. l. ſi debitori. ff. de iudi. Item ſatis ſeruat̃
equalitas cum poſtea poterit alteri cõſimilẽ grãm face
re. ⁊ facit illd̃. c. vltimũ. ꝓ opi. que ſequit̃ in gl. vt lꝫ iu
dex poſſit pcere cõtumaci quo ad h vt nõ expleat actũ
in abſñtia ſua nõ tñ poteſt pcere quo minus cõdemnet
eum in expenſis pti pñti. quod eſt bñ nõndũ. Hoſtiẽ.
tñ ⁊ Io. an. apte non aperiũt in h iudiciũ coꝝ. ſ ſolꝫ
dicit hoſti. ꝙ iudex põt parcere ꝯtumaci etiã reſpectu
mulcte. l. vnica. ff. ſi quis iudi nõ obtemp. Item quia
licet iudici differre ius partis nõ tñ auferre. vt. l. quoti
ens. C. de pẽi. impa. offe. videt̃ tñ ꝑ hoc verbum ſenti
re ꝙ non poſſit pcere cum preiudicio partis. q2 diceret
auferre pti ius recuperandi expenſas. Do. an. tenꝫ vt
poſſit parcere etiã quo ad expenſas. licet em̃ pt q ci
tate in alteꝝ diem terminũ ꝓrogare. ita et in ſimplibꝰ
parcere pterea in iudicijs admittit̃ q̃ꝗ more purga
tio. vt in. l. et ſi poſt tres. ff. ſi quis cau. mihi placꝫ di
ctum glo. qd̃ ſequit̃ Inno. licꝫ Io. an. et do. an. nõ fa
ciant mentõꝫ de dicto Inno. Moneor ꝙ indulgẽtia
cõceſſa debet ſtricte intelligi quatenus tangit intereſſe
alterius vñ ſatꝭ eſt ꝙ aliquid opetur vt in. l. ij. §. ſi qs
a principe. ff. ne quid in loco publico. et. c. ſup eo. e. t.
facit qd̃ nõ. Inno. in. c. cũ dilecti. de dona. et bar. i. l.
ſi. ff. de cõſti. pnci. Et hoc dictũ credo ꝙ ſeruaret̃ in p
ctica. In ea. glo. ibi hoc anno. ⁊c. vbi dicit̃ ꝙ ſi qs
ꝓmiſit ſoluere h ãno nõ eſt i mora añ lapſum totꝰ an
ni. ergo citatus ad totum diem non eſt in mora ante la
pſum totius diei. Glo. non ſoluit imo inepte ſe conti
nuat. Hoſti. dicit ꝙ illud in abſolutõne extraiudicia
li iſtud in iudiciali ꝓpter iudicum cõtemptũ. ſ hoc nõ
eſt ſoluere formaliter cõtrarium. vnde do. an. ſoluit et
melius ꝙ in cõtrario fuit ſtatutus terminus ad ſolonẽ
faciendã in fauorem debitoꝝ. ideo totus terminus ſi
bi cedit. ſed hic fuit prefixa dies ad diem exercitij de
clarandam. Uel dic clarius ꝙ citatus vt cõpareat ho
ra cõgrua certa die intelligit̃ vt compareat hora ꝯgrua
qua poſſit ille actus expediri. vñ tacite ineſt hora aſ
ſignatõe diei. vñ ſi non comparet in illa hora non eſt
in cõtumacia In glo. in verbo terminũ ꝑemptoriũ
Nota duo ex iſta glo. Primo ꝙ non valet ſententia
lata in abſentia ptis niſi ꝓceſſerit trina citatio aut vna
ꝑemptoria ſimplex. ergo citacio nõ ſufficit. et vide ho.
glo. iũcto tex. in cle. ſepe. de vb. ſig. in. verbo ꝑempto
rio. vbi glo. hoc tenet. et ꝓbat ibi tex. ꝑ locũ a ſpali. nã
ſi ſpãle eſt vt nõ requirat̃ ꝑemptoria in cauſis ſumma
rijs. vt eſt ibi nõ. tex. regulariter ergo in cauſ plenarijs
citatio debet eſſe peremptoria. Et aduerte ꝙ tex.
in pn. facit mentõnem de tribus actibus iudicialibus
Et glo. hic ſolum reſpectu ſententie dixit ꝙ requiratur
peremptoria quaſi tacite ſentiat ꝙ in alijs ſufficiat ſim
plex citatio. quod clarius hic tenet egi. et poſt eũ Io.
an. dicens ꝙ peremptorium non requiritur niſi in pri
ma citatõne que fit in ingreſſu litis. vt in. l. cõtumacia
ff. de re iudi. et. xxiiij. q. iij. de illicita. Item ad ſenten
tiam audiendam. vt in. c. cum olim. de teſti. et in. §. cũ
ex edicto alleg. in glo. In alijs ſufficit ſimplex et vna
citatio pro hoc ho. tex. in. c. ij. de teſti. vbi ad teſtes re
cipiendos ſufficit vna citatio. ad idꝫ. l. ſi. ff. de fe. vbi
patet ꝙ omnis dilatio probatoria intelligitur perem
ptoria. quia non datur ſecunda niſi ex cauſa. Idẽ nõ.
Bar. in. l. ſi finita. §. iulianus. ff. de dam. infec. vbi di
cit ꝙ omnis dilatio ſiue ſit probatoria ſiue ꝑemptoria

intelligiť pemptoria niſi in ſententia vel ingreſſu litis.
Idem ſentit ſpe. in ti. de dila. §. videndum. i pn̄. Sʒ
vide dictum Inn. in. c. ad petitōem. de accu. vbi nōbi
liter attingit hūc articulū dicēs ꝙ iſta ſolēnitas citatio
nis requiriť ad ſniaʒ ꝓferendā. Itē cū iudex vult dare
verā poſſeſſionē. et nō h̄ dictū qð nō ē alibi. ſentit em̄
ꝙ ſi iudex iterponit ſcðm decretū vel a pͥncipio pᵒ li.
ꝯteſ. vult dare veram poſſeſſionē vt in. c. put. de do. et
ꝯtu. et. l. ꝯſentaneū. C. quō et qn̄ iudex. dʒ citare ꝑteʒ
trina vice vel pemptorie Glo. tn̄ ꝛ bar. in. d. §. iulianᵒ
h̄ expſſe nō dicunt i ſcðo decreto ſ ad iterpoſitōeʒ pre
miſit Et vid̄ꝫ ꝓelle Inn. ꝙ vbicūqʒ iudex eſt ꝓceſſurᵒ
ad ea q̄ ſunt magni ꝑiudicij dʒ ſemꝑ ꝑmittere trinam
citationē vel vnā pemptoriā. qð bn̄ nōbis. dicit eē ꝙ i
igreſſu litis nō requiriť iſta ſolēnitas citationū. ſ intel
lige qn̄ iudex nō intendit ꝓcedere ad ea q̄ ſunt grauis
ꝑiudicij alias ſecᵒ. vn̄ nō p̄t interponere ꝑmum decre
tum nec excōicare ꝯtumacē niſi p̄cedat trina citatio vt
c. ſacro. de ſen. ex. nota. in. d. §. iulianᵒ. dixi plene in. c
qm̄. §. in alijs. vt lit. nō ꝯteſ. Dicit etiā ꝙ ſi ps citata
ꝑma vice rn̄det ſe nolle venire ꝙ nō teneť eū ampliᵒ
citare iudex licet actus de ſui natura requirat trinaʒ ci
tationem. Et ideʒ do. de ro. deciſi. cccxxix. vide quod
dico in. c. cū parati. de ap. vbi h̄ limito per tex. iuncta
glo. in. c. venerabilibᵒ in. §. ſecᵒ. de ſen. ex. li. vi Se
cūdo nō p̄ncipaliter ex glo. ꝙ requiſitio iudicis facta
in p̄ntia ptis hʒ vim trine citationis. et idē nō. glo. in
l. ij. hic alle. et ꝓbatur ibi ſcðm vnū intellectū. In
glo. in v̄. extunc. in fi. glo. apte non ſoluit ꝯtrariū. dic
Jo. an. ꝙ ꝓcedūt illa iura i ordinario cuius ſucceſſoꝛ
iā venit et tunc nō iudicet vltima die ſue iuriſdictōnis.
erubeſcit em̄ in abdicatione dignitatis. ar. ff. de ꝯdi. et
demō. l. publice. Dic tn̄ ꝙ ſi ferat ſniam vel aliū actuʒ
exerceat tʒ actus qꝛ non deficit ſibi ptās exquo durat
tp̄s ſuum. vn̄ eſt honeſtū ſ nō neceſſarium. ita notāter
dicit glo. in. c. et ſi xp̄s. de iurciur. in v̄. ſuandū. Et vi
de qð nō. in. l. meminiſſe. ff. de offi. ꝓcōſu. Si autē nō
dū venit ſucceſſoꝛ poſſet iudicare ex honeſtate vt. d. l.
meminiſſe. Ad iſtū tex. dic ꝙ loquiť i delegato i cuiᵒ
ꝑſona ceſſat rō p̄dicta. qꝛ non hʒ ſucceſſorē. et tene mē
ti illas duas glo. In glo. in verbo tenebras. ibi cre
do ꝙ valet ꝓceſſus Inno. teneť ꝯtrariū. ſ hoſti. ꝛ Jo.
an. ſequūtur glo. dicit tn̄ hoſti. ꝙ ps citata poterit di
cere ꝙ eſt tp̄s quieſcendi et petere licentiā. et ſi non au
ditur poterit appellare. et latius h̄ ꝓſequitur Jo. an. i
addi. ſpe. in ti. de pla. ſen. §. iuſta. v̄. item ſi nulla rōne
tpſe vbi diſtinguit ꝙ aut pars ꝯparuit et appellauit. ꝛ
nō tenet ſnia qꝛ habuit iuſtā cām appellādi vt h̄. Aut
excepit ꝛ n̄appellauit nec receſſit ꝛ tʒ ſnia lʒ iudex ma
lefecerit Aut ps excepit et receſſit et eē nō tʒ ſnia. qꝛ
ē lata cōtra abſentē nō cōtumaciter. et optime loqtur.
nā qn̄ ps ē p̄ns vid̄ꝛ renūciare iuri ſuo. ar. in. l. i. ff. de

fer. puto etiā ꝙ ps citata vt compeat de nocte nō tene
atur venire ad ſe excuſandū. qꝛ citatio notorie ē iniuſta
et temeraria. ideo non artat citatum. Ad hoc vide tex.
cum glo. in cle. paſtoralis. §. piſana. de re iudi. ꝛ. c. bo
ne. el. ij. de elec. per Inn. in. c. ij. de dila. facit tex. in. l.
nō vid̄ꝛ latitare. ff. de iudi. et hec nota Ultimo ex
glo. q̄ritur nunqd iudex poſſit expectare ꝯtumacē vl
tra vnū diē. Bal. dicit ꝙ ſic nec ſcðm eū tenetur citare
ꝯtumacem qꝛ q̄nto magis ꝑſeuerat in ꝯtumacia tāto
magis creſcit ipſa ꝯtumacia. nec purgatur niſi ꝯpeat.
facit. c. corā. de in inte. reſti. ꝛ. c. cū dilecti. ō do. ꝛ ꝯtu.
Et iſtū tex. dū dicit in diem alteꝝ ꝛc. exponit. i. i diem
aliā. ſ in ꝯtrariū eſt tex. in p̄n. ibi i diem ſubſequenteʒ
Itē exquo diſtulit vltra vnaʒ diē vid̄ꝛ ſublatus termi
nus. ꝛ hec opi. plus mihi placet. ꝓ hoc facit. l. ſi. ꝛ qð
ibi nō. ff. qð vi aut clam. et hūc articulum pleniſſime
expediui i. d. c. cum dilecti. et dic vt ibi Ni. abbas

Ntinuante.

Ex noua cā remoueť
delegatᵒ etiā poſt lit.
ꝯteſ. et aliᵒ ſubrogať. In ꝑma poniť actoris
ꝯroſa petitio In ſcða ſub dupliči ꝯditōne ipſius exau
ditio. ſecūda ibi. quo circa Nō ꝑmo ꝙ eadē cā pōt
ſimul ꝯmitti ep̄o et vicario ſuo. et ſic pōt vicariᵒ eē col
lega ipſius ep̄i in cā ei ſpāliter delegata. Scðo nō
et tene menti ꝙ ex ꝑſona ep̄i p̄t recuſari ipſius vicarius
vn̄ ſi ep̄s ē certa rōne ſuſpectᵒ poſſum recuſare vicariū
ſuum. Et hoc puto ꝓcedere nedū qn̄ cā vtriqʒ delega
tur vt h̄. ſ etiā qn̄ vicarius ꝓcedit vt vicariᵒ. et multo
fortiᵒ puto hoc caſu recuſatōem ꝓcedere qꝛ vicariᵒ pre
ſumiť magis affectus ꝛ magis obediens ipi ep̄o i iu
riſdictōne ep̄ali ſibi ꝑ ipm delata q̄ʒ i iuriſdictōe dele
gata vtriqʒ coꝝ ꝑ ſupiorem. qð vltimū ē bn̄ notandū
lʒ nemo tangat. et iſte tex. poſſet aliq̄tenus cauillari i
eo ꝙ dicit ꝙ iſte. R. erat familiaris coꝝ. tn̄ ut patet in
p̄n. c. iſte erat p̄ncipaliter familiaris ep̄i. ſ ex ꝑſona ep̄i
erat ꝑ ꝯſequens familiaris vicarij Et ꝓ hoc dcō bn̄ fa
cit tex. in arg. in. c. accedēs. el. ij. vt li. nō ꝯteſ. Nō
ibi poterat ſuſpectᵒ haberi ꝙ ex ꝑſona rectoris ſeu p̄
lati p̄t recuſari iudex datus in cā eccleſie. qð alibi non
ita bene ꝓbať. h̄ em̄ erat ꝯtentio ſuꝑ iure ꝑrochiali. et
ſic cā erat eccl'ie ꝛ tn̄ recuſať iudex qꝛ erat dn̄s rectoris
eccl'ie. Et facit h̄ ad. q. nūqd ꝯſanguineᵒ p̄lati poſſit re
cuſari vt ſuſpectᵒ i cā eccleſie. certū em̄ ē ꝙ in cā ꝓpria
ipſius p̄lati p̄t ꝯſanguineᵒ vt ſuſpectus recuſari. vt in. c.
poſtremo. i. de ap. ſ dubium eſt qd ſi ꝯſanguineus ē
datus iudex in cā eccleſie. Spe. ꝛ egi. vt nota. in. c. po
ſtremo. dixerūt ꝙ nō poterat recuſari. qꝛ cā eſt eccleſie
et non p̄lati. ꝛ ꝓ hoc facit nam p̄latus ipe pōt eſſe iu
dex i cā eccleſie ſue. vt. ij. q. vij. ſi qs erga. vide tex. cuʒ
glo. in. c. i. de pe. li. vi. et in. c. cum veniſſent. i. de iudi.
ergo fortius ꝯſanguineus prelati poteſt eē iudex cum
maiorē affectōnem p̄ſumať hic ipe p̄latus ad cām ec

clesie sue ꝙꝫ ipe ꝯsanguine⁹ ipius prelati vt in.c.ij.de peni. Hiis nõ obstãtib⁹ Jo.an.dicit h̄ eē casum ꝯtra illã opi.egi.et spe.lꝫ cauillãdo lr̃am possꝫ sustentari il la opi.dicẽdo ꝙ h̄ nõ fuerũt isti iudices recusati ꝫ pa pa subrogauit alios.ꝛ qd̓ dꝛ de suspitõe ẽ allegatõ pti. Sꝫ h̄ nõ placet Jo.an.et bñ.qꝛ vt patꝫ in fi.lr̃e papa voluit istã subrogatõeꝫ valere eo casu q̄ nõ eēꝫ loc⁹ re cusationi.vñ mãdat ꝙ si aduersari⁹ ꝯsensit i istos iudi ces postq̄ꝫ ille.R.fuit recept⁹ i familiarẽ.ꝙ tũc debeat cã remitti ad ꝑores iudices.et h̄ dictũ mihi placet et satis bñ facit dictũ.c.accedẽs.ꝛ ꝑ hũc tex.sic intellectũ dico ꝙ lꝫ p̄lat⁹ possit eē iudex in cã ecclesie h̄ vez nisi recuset vt suspect⁹.qꝛ si ꝯsanguine⁹ prelati ꝑt recusari forti⁹ ipe.qd̓ tꝫ Cy.in.l.vnica.C.ne qs i sua cau.dixi plene in.d.c.cũ venissent. Posset tñ iste tex.cauillari dicẽdo ꝙ iste.R.ꝓseq̄batur cãm ecclesie.iõ ex h̄ repu tat suspect⁹ iudex ex ꝑsona sua.sec⁹ vbi ipe nõ ꝓseq̄ret ꝑ se ꝫ tota eccl̃ia dedisset vnũ ꝓcuratorẽ.ar.bo.i.c.in sup.de testi.ꝫ ꝑmũ dictũ pl⁹ placet.qꝛ ex modica affe ctione põt iudex recusari.nã verisimile vidꝛ ꝙ magis sit affect⁹ p̄lat⁹ ad ecclesiã suã ꝙꝫ ad cõsanguineũ forte in q̄rto gradu sibi attinentẽ.ar.in.d.c.ij.de peni.ꝛ hec nõ. Facit etiã iste tex.ꝙ ep̃s possit recusari in sua iuris dictione ordiaria i cã suoꝝ familiariũ vt sic familiaris ep̃i nõ possit cõuenire extraneũ corã ep̃o cessante recu satione.qd̓ puto verissimũ.ar.h̄ et i.l.q̄ iurisdictõni ꝑ est.ff.de iu.om.iudi.vbi vidꝛ expꝛssum.dꝛ eñ ibi ꝙ q iurisdictioni ꝑest nec sibi nec suis ius dicere ꝑt. ꝛ vide glo.et qd̓ ibi plene dixi in.c.cũ cõtingat. de fo. cõpe.

Jn gl.i.ibi tota familia recusat̃ ꝓpter dñm.nõ bñ gl.ꝙ si dñs ẽ mihi suspect⁹ possum vt suspectũ totã fa miliã recusare dicit tñ Jnn.ꝙ.l.vnica. alle.i gl. nõ ꝓ bat h̄ dictũ ꝫ ponit casum conuersum.s.ꝙ si iudex ẽ su spect⁹ dño reddit̃ suspect⁹ toti familie.et forte sim eũ il le casus nõ dꝫ extendi ꝫ solũ habere locũ i illo casu ibi expꝛsso q loq̄tur qñ iudex cõpulit aliquẽ ad cõtrahẽdũ mr̃imonium mihi tñ placet dictũ gl.ꝓ quo facit i ar. d.c.accedẽs.ij.vt li.nõ cõtes.vbi recusat̃ suffragane⁹ i cã metropolitani Jtẽ facit.c.repellãt̃.ꝭ.de accu. Pre terea sicut possum recusare iudicẽ q ẽ amic⁹ cõiudicis aduersarij mei.ð quo i.c.accedens.ꝑal.ij.et dic vt ibi ita vidꝛ ꝙ possuꝫ recusare iudicẽ q est inimic⁹ dñi mei ne i odiũ dñi velit vlcisci i familiã.ꝛ placet mihi vt ca sus illi⁹.l.vnice extẽdat̃ ad casus ꝯsiles. et nõ gl.i eo ꝙ dicit postea ꝙ modica familiaritas nõ nocet Dicit hosti.ꝙ familiaritas ꝑtãtiua nocet nõ aũt extranea.i. eoꝝ q nõ sunt i ꝑtãte.alꝫ q̄libet posset de facili recusari cũ q̄libet teneatur ꝓximo ad familiaritatem et mutuaꝫ affectõem.nã natura iter oẽs hoies cognatõeꝫ istituit. Sũt eñ oẽs hoies sibiinuicẽ cognati vt.l.vt vim.ff.ð insti.ꝛ in.Et in fi.gl.nõ gl.ꝙ frater ꝑt eē testis ꝓ fra tre.de quo dic vt nota.iij.q.v.in.c.ij.ꝛ in sum.ꝛ dico

plene in.c.lr̃as.de ꝓsum. Jteꝫ nõ ꝙ minor cã repellit iudicẽ q̄ꝫ testẽ.ꝛ ideꝫ nõ.gl.in.c.cuꝫ.R.ꝭ.e. Jn gl. i v̓bo postmodũ.nõ gl.q̄ quotidie allegat̃ iuncto tex. limitat eñ iura dicẽtia ꝙ dilatoria dꝫ ꝓponi añ li.ꝯt. vt i.c.iter mõsteriũ.de re iudi.ꝛ.l.fi.C.ð excep. Jllõ eñ ꝓcedit nisi exceptio dilatoria oriat̃ post li.ꝯte.vt h̄ qꝛ nõ est qd mihi iputet̃ q̄re nõ ꝓposui añ. Et ideꝫ ꝓ batur i.l.ij.C.de cõsoꝛ eius.lit.et facit tex.i.c.pastora lis.de excep. Jdeꝫ dic qñ nõ orit̃ ð nouo ꝫ nõ ꝑuenit ad noticiã meã nisi post li.ꝯtes.vt ꝑ glo.nõ.iij.q.vi.§ exceptio.et i.c.statutũ.§.cuꝫ aũt de rescrip.li.vi.i v̓. recuset.ꝛ colligit h̄ ex tex.isto qꝛ ꝓsupponit ꝙ aduersa ri⁹ istius.R.potuisset recusare istũ ep̃m post li.ꝯte.ex quo recepit illũ.R.i familiarẽ post li.ꝯte.Et nõ bene ex tex.in v̓bo quo circa.ꝙ eo casu quo exceptio oritur post li.ꝯtes.si qs facit actũ q̄ solet fieri post li.ꝯte.vidꝛ exclusus a facultate ꝓponendi dilatoriã.ꝛ vide gl.nõ. ꝛ singularem in.c.i.de elec.li.vi.q̄ dicit ꝙ in casibus i qb⁹ nõ fit ꝯtestatio litis ꝑ ꝑmũ actũ q solet post li.cõ tes.fieri ꝑcludit̃ via oibus dilatorijs ꝓponendis. qd̓ nõ.et satis bñ.ad h̄ facit iste tex. Jn gl.in v̓bo ꝯsensit ibi recusari ꝓpter nouã cãm.nõ bñ gl.ꝙ is q ipetrauit iudicẽ ꝑt illũ recusare ex noua cã q̄ reddit iudicem sibi suspectũ.vtputa si iudex ꝯtraxit post ipetratõem affini tatem vel magnã amiciciã cuꝫ aduersario.nam nouis morbis noua cõuenit antidota preparari.vt in.c.cete rum.de iura.calũ.ꝫ ex cã ꝑcedenti non possum repro bare quem semel approbaui.iij.q.iij.si quis testibus. et in.c.horrendus.xxxij.q.v.vide per Jnno. in.c.ve nerabilis.de excep.facit.c.nullus.de elec.li.vi.

Delegat⁹ pape vsq̄ꝫ ad an

Verenti.num integꝝ põt suaꝫ sniam exequi.ꝛ ẽ casus singularis. Diuidit̃.nã i ꝑ posita.q.ꝑmo ponit̃ ꝑma opi.vsq̄ꝫ ibi alij. scḋa vsq̄ꝫ ibi nos tñ.vbi ponit solutõeꝫ iterserẽdo q̄rtaꝫ opi.ibi. nõ solũ Nõ ꝑmo ꝙ i discussione alicui⁹ articuli dꝫ ꝯsult⁹ vel ꝑitus recitare opi.si q̄ sunt in materia ꝛ post modũ ponẽ iudiciũ suũ cõfutãdo alias opi.q̄s non se quit̃ Nã exercitatõe opinionũ ꝛ motiuoꝝ magis luces sit veritas.nã si h̄ fac̃ papa q̄ hꝫ ꝑtãteꝫ ius ð nouo cõ dẽdi vt h̄ ꝛ ð resti.spo.c.lr̃as.ꝛ in.c.sup lr̃is.ð rescri. ꝛ in.c.capellanus.de ferijs.forti⁹ h̄ dñt facere inferio res quoꝝ opinioni nõ stat̃ nisi sit ꝓbabilis vt nõ.in.c i.de postu.ꝑla. Nõ ibi iurisdictio.ꝛ ibi iurisdictõeꝫ ꝙ delegat⁹ dꝛ habere iurisdictõem.qd̓ est cõtra nõ.in l.ait.ꝑtoꝛ.ff.de re iudi. Jteꝫ nõ ꝙ delegatus ꝑnci pis ꝑt ꝑ se suã sniam mãdare executioni.vide qd̓ dixi i c.significasti.e.eo. Et nõ ꝙ hꝫ integꝝ annũ ad executi onem faciendã.post annum vero lꝫ snia nõ sit executi oni mandata expirat iurisdictio An aũt iste annus sit vtilis an continuus.dicũt doc.ꝙ est continuus.vnde currit omni tpe pro hoc facit qꝛ omne tps dꝫ intelligi

cōtinuum niſi repleatur ꝯtrariū. vt nō. ſup rubrica .ff. ḋ
diuer. ⁊ tēp. pſcrip. ⁊ in cle. vnica. ḋ i ite. reſti. ⁊ ſic cur
rit diebꝰ feriatis etiā dato impedimento ⁊ habebit iſte
annus. ccclxv. dies. ſicut hꝫ quibꝫ annus nec curādū ꝙ
tūc cōtingat biſſextus Nā cape ꝓ regula ꝙ vbi a iure
daṫ annus itelligiṫ ḋ. ccclxv. diebus cōtinuis. vt ē bo.
tex. in. l. iiij. §. ſtudiis. ff. ḋ ſta. li. In gl. in v°. q̄dri
meſtre ibi ſtatim mādāda executioni. nō glo. in eo ꝙ
dicit ſtatim. et ſic vr̄ velle ꝙ ī criminibꝰ īmediate pt
ſnīa mandari executioni nō expectato lapſo. x. dieꝝ q
dātur ad appellādū. ⁊ h̄ qdaꝫ legiſte tenuerūt. Sꝫ alij
cōtra. qḋ ſequitur bar. in. l. q vltimo ſupplicio. ff. ḋ pe.
et illa opi. mihi placet lꝫ ꝯtraria opi. ſeruetur de facto.
Et in fi. gl. aduerte gl. facit dr̄iam iter cōfeſſionem fa
ctā in ciuili et in criminali. qꝛ in ciuili cōfeſſus habeṫ
ꝓ cōdemnato ita ꝙ nō eſt neceſſe ꝙ feratur ſnīa et illō
ſaltē abſolutū eſt vt ſi cōfeſſio fit an̄ porrectōem libelli
nō ſeqtur ſnīa nec poſſet ferri. qꝛ nō hꝫ fundamētū li.
cōfeſ. j. vt li. nō cōfeſ. ꝑ to. Sꝫ h̄ cāu nō datur cōdēna
to in pſonali q̄drimeſtre. ſ tp̄s. x. dieꝝ Ad h̄ tex. iūcta
gl. in. l. ſi debitori. ff. de iudi. ⁊ in. §. omnis. inſti. ḋ v°.
ob. et dixit bal. ꝙ ex cā poſſit dari maius tp̄s q̄ꝫ. x. die
rum. qḋ eſt nōnduꝫ. ⁊ ſatis mihi placet ar. in. d. l. ſi de
bitori. vbi dr̄ ꝙ tp̄s eſt arbitrariū. ⁊ vide ad materiam
bo. gl. in. c. dudū. el. ij. de elect. ⁊. ij. q. i. nos ī quēquā
et in. l. i. C. de cōfeſ. Quid aūt ſi cōfeſſio ſit facta poſt
porrectōeꝫ libelli. dixerunt qdaꝫ ꝙ eſt ferenda ſnīa. de
quo per glo. et barto. in. l. i. ff. de cōfeſ. Sed ſatis poſ
ſet teneri cōtrariū qꝛ iura indiſtincte dicūt ꝙ cōfeſſus
in iure habetur ꝓ cōdemnato. vt in. d. l. i. ff. et. C. ḋ cō
feſ. Sꝫ in cā criminali ſemꝑ reqritur ſnīa. vt in. l. ſi con
feſſus. ff. de cuſto. reo. ⁊ habes gl. h̄ niſi delictū eēt no
toriū. qꝛ tūc nō reqritur ſnīa ſaltem cū ſolennitate. ad
h̄ tex. nō. cum gl. in. l. ictus fuſtiū. ff. de his q nō. infa.
In gl. penl. ibi ſ pone. nō hāc ꝑticulā glo. vſqꝫ ad
fi. Jo. an. dicit ſatis eque poſſe diſtingui ꝙ aut victꝰ
ꝑuit ſnīe ⁊ victor aliquo tp̄e poſſidet pacifice ⁊ tūc nō
p̄t vlterius delegatus ſe impedire. et ſic ꝓcedat. c. s. e.
in lr̄is Aut victus nō paruit executioni vel ſi ꝑuit illi
co impediuit et turbauit victorē ⁊ tūc poſſet iuriſdictio
nem exercere. qꝛ nō vr̄ executus ex quo incontinenti
executio fuit turbata ar. de pe. di. i. diuortium. et in. c. i
ḋ iudi. et intellige hāc diſtinctōem Jo. an. cum limita
tione glo. ſ. vt nō aſſumat cognitōem ſuper nouiter at
temptatis. qꝛ nō hꝫ iuriſdictōem niſi circa executōem
poſſet tn̄ dici ꝙ q̄tenꝰ turbatio ꝯcernit articulū execu
tōnis p̄t ordinariꝰ ſe īpedire etiā aſſumēdo cognitōeꝫ
ſicut potuiſſet a ꝓncipio. Quidā tn̄ indiſtincte tenent
opi. gl. vt vſqꝫ ad annū ſemꝑ poſſit delegatꝰ ſe iterpo
nere ad ꝯſeruandā executōem ſnīe. qḋ etiā ſatis poſſet
admitti qn̄ turbatio fit ex antiq̄ cā dūtaxat In gl.
fi. in fi. cōclude hāc materiā ſic ꝙ aut iudex delegatus

nōdum ꝓtulit ſnīam diffinitiuam et iuriſdictio ſua du
rat nec claudītur anno etiā ſi nūqꝫ inchoaſſet ꝓceſſum
qꝛ reſcripta delegatoria ſunt ꝑpetua durant eīn tanto
tp̄e q̄nto durat actio ſuꝑ q̄ cōceduntur niſi emanet re
ſcriptum cōtrarium vt in. l. falſo. C. de diuer. reſcrip. ⁊
dixi in. c. ſi aūt. de reſcrip. Aut tulit ſnīaꝫ diffinitiuā ⁊
ſi nō eſt executōni mādata durat iuriſdictō ſua ꝑ annū
integꝝ ſibi a lege cōceſſum ꝓ executione ſnīe vt h̄ Aut
fuit executus ſnīam infra annū et ſi moleſtatur victor
in poſſeſſione ſua infra annum hꝫ locum qḋ. s. dixi ī
ꝓcedenti gl. Et ex his infertur ꝙ ſi poſt diffinitiuaꝫ iu
dex excōicauit vel etiā antea ⁊ poſtea ꝓtulit ſnīam dif
finitiuā nō p̄t ab ea abſoluere poſt annū ſ recurrendū
eſt ad delegātem. ⁊ ī eo ꝙ gl. allegat. c. rurſus. ⁊. c. qui
cūqꝫ. dic ꝙ illa iura nō loquūtur ī materia nr̄a. ⁊ illoꝝ
itellectum plene tetigi in. c. i. de iudi. ⁊ dic vt ibi Ex
glo. q̄ro iſte tex. loqtur qn̄ iudex excōicauit poſt ſnīaꝫ
qd ſi nō excōicaſſet nunqd haberet locum deciſio iſti
us tex. Bar. in h̄ dubitauit. nā qdam dixerunt ꝙ non
ſ Jo. an. ꝑciſe tꝫ ꝙ hꝫ locuꝫ iſte tex. qꝛ papa ī miſſione
vtitur verbo ſtatuimus nec reſtringit ſe ad factū ꝓpoſi
tū. ⁊ in h̄ caplo papa ſimplr̄ dicit ꝙ delegatus hꝫ an
num ad exequendū ſnīam. dic idem eſſe ſi fuiſſet vſus
v̄bo reſpōdemus ex quo papa nō reſtringit ſe ad factū
ꝓpoſitū. Cōclude ergo ꝙ ſiue poſt ſnīaꝫ aliqd exercue
rit ſiue non ſemꝑ hꝫ annū a tp̄e ſnīe. Scḋo q̄ritur
nunqd hēat locū iſte tex. ī delegato ordinarij vel ī ſub
delegato delegati. Ad ꝓmum dicūt doc. ꝙ nō hꝫ locū
in delegato ordinarij inferioris a papa. ſ ꝓ executōne
ſnīe recurrendū ē ad ipſius ordinariū vt nō. in. l. a diuo
pio. ff. ḋ re iudi. Hoc dictū doc. puto ꝓcedere tenēdo
ꝙ delegatus inferioris a ꝓncipe nō poſſit ſnīam ſuaꝫ
exequi. ꝓut multi tenuerūt ⁊ ſecutus fuit bar. in. d. l. a
diuo pio. Hunc articulum plene examinaui in. c. ſi qs cō
tra clericū. ḋ fo. ꝯpe. ⁊ dic vt ibi. Et tenēdo opi. ꝙ poſ
ſit exequi credo ꝙ hēat annū. ar. huius litere Quo ad
ſcḋm dicunt doc. ꝙ aut delegatus pape ſubdelegauit
reſeruato ſibi aliquo articulo ⁊ tunc recurrendū eſt ad
ipm ſubdelegātem. aut cōmiſit ī totum ⁊ dicunt qdaꝫ
ꝙ iſte ſubdelegatus hꝫ q̄drimeſtre h̄ iure non ꝓbatur
nec vr̄ placere Jo. an. Unde puto ꝙ ſi tenemꝰ opi.
illā ꝙ delegatꝰ inferioris a principe non poſſit exequi
tunc queſtio non habꝫ dubium. ſ ſi tenemus ꝙ poſſit
exequi tunc ſatis puto ꝙ habeat annum ar. hic. An
v. ro poſſit exequi dixi in. d. c. ſi quis contra

Super queſtionū.

Delegatꝰ pape pōt ꝓncipium medium ⁊ finē cauſe cōiunctim et
diuiſum ſubdelegare. h. d. vſqꝫ ad. §. veꝝ. et legam per
ptes ad faciliorem intellectuꝫ. Diuiditur iſta ps Nā
ꝓmo ponit tenorem ꝯſtitutionū q̄ cōtrarie videbantur
ibi vſqꝫ ad. §. intentionis et ibi declarat intentionem

ſuam vſq3 ad. §. vez. Nõ ibi exponit᷑ ⁊ ibi ꝑtermiſ-
ſa ſuppleť ꝙ ille q̃ exponit ſeu declarat non d̃r ſupplere
vel corrigere vel derogare exponẽs ſeu declarãs nihil
de nouo. facit ad h̃. l. heredes palã. ff. de teſta. Itez
nõ ex eiſdẽ v̱bis ⁊ tene mẽti ꝙ d̃ña ẽ iter exponere et
ſupplere vel derogare ſeu corrigere. Nã exponens nil
d3 ſupplere ꝫ ſolũ declarare. ſupplẽs v̱o nõ d3 corrigẽ
ſeu derogare ꝫ ſolũ addere circa nõ ꝓuiſum. corrigere
v̱o ẽ emẽdare ꝑus facta. vide bo. gl. in cle. ſtatutum. d̃
elec. ⁊ faciũt hec ad multa. nã ꝑmittiť ꝯſitenti vt poſſit
ſuã ꝯfeſſionẽ exponere. ñ ei d3 illã corrigere ſeu ſupple
re vt in. c. cũ dilecti. ⁊. de accu. Itẽ nõ ex eiſdẽ v̱bis
ꝙ vnũ ius d3 ſuppleri ⁊ exponi ꝑ aliud ius. nã o᷑ia nõ
ꝑñt codez. c. ꝯtinen. Et ꝑ h̃ arguit hoſti. ꝯtra eos qui
ſunt ꝓmpti ad iurĩũ correctõem. nã euitanda ẽ quãtũ
fieri ꝑt iuriũ correctio. et vbi iura videť cõtraria d3 ſtu
dioſus reducere ad ꝯcordiã exponẽdo ſeu ſupplẽdo ꝑ
ea q̃ dicitur i alijs iuribus. ad h̃ facit qđ nõ. Ponit
bar. in extraua. ad reprimendã. in v̱. nõ obſtãtibus. ⁊
facit. l. nã et poſteriores. cu3 ſe. ⁊ qđ ibi nõ. per bar. ff
d̃ legi. Nõ ibi ſine ꝓuocatõis obſtaculo ꝙ delega
tus etiã ꝑncipis nõ ꝑt ſubdelegare cãm appellatõne re
mota. ex quo infertur ꝙ iſta clauſula reſpicit ſolã ꝑſo
nam cui annectiť. ⁊ dic ꝙ nemo citra ꝑncipem ꝑt cõ-
mittere cãm appellatõne remota. ad h̃. l. i. ff. a q. appel.
nõ li. facit. c. venientes. ⁊. d̃ iureiur. ⁊ rõ ẽ q2 nullus citra
papã ꝑt tollere iuris diſpoſitõem maxĩe fundatã3 ſup
iure naturali. appellatio em̃ ẽ q̃da3 defenſio vt i. c. ſug-
geſtũ. ⁊. de appel. ⁊ ẽ h̃ remediũ a iure inductũ ꝑ defen
ſione aduerſus iniquitatẽ ſnĩe. ideo inferior a ꝑncipe ñ
h3 hãc facultatem. vñ dic ꝙ etia3 legatus de latere nõ
poſſet remouere appellatõe3 ꝑ h̃ qđ nõ. gl. ſing. i cle.
ñ. de here. facit cle. ne romani. de electi. et regula indul
tum. li. vi. Item tollere appellatõem ẽ quodãmõ tolle
re ius alterius qđ ſolus ꝑnceps põt. iuxta nõ. in. c. cõ
ſtitutus. de reli. do. ⁊ vide ad hãc materiam qđ plene
dixi in. c. paſtoralis. de appel. Nõ ibi delegatus a
nobis vel iudex quicunq3. ar. optimũ ⁊ quaſi expꝛeſſu3
ꝙ delegatus inferior a ꝑncipe põt cõmittere aliquem
articulum ſaltem non iuriſdictionalem cauſe ſibi ꝯmiſ
ſe. de quo. ⁊. latius dica3 Nota ibi dũmodo d̃ ꝑtiũ
⁊c. iuncto v̱. vez. ⁊. eo. ꝙ deputatus ad nudum mini-
ſterium põt recuſari vt ſuſpectus. et ſic vid̃z hic tex. de
quo facit magnũ feſtum do. an. ꝙ merus executor põt
recuſari vt ſuſpectus. In contrarium tñ vid̃z tex. in. c.
nouit. de app. et ibi plene dixi. Iſte tamen tex. non lo
quiť in mero et ꝓprio executore ꝫ in deputato ad arti
culum mez ſine iuriſdictõe qui põt occulte ĝuare par-
tem merito ꝑt recuſari vt ſuſpectus. vtputa ſi cõmittiť
alicui nuda examinatio teſtium. nã in ſcribendo ⁊ cau
te ſeu callide interrogãdo põt ledere partem vel ſi de
putatur ad arbitrandu3 expenſas q̃ potuerunt fieri cir

ca refectionem alicuius domus vel quid ſimile. na3 lz
iſti non habeant iuriſdictõem põt tñ occulte ledere ꝑtẽ
⁊ ſic itellige iſtum tex. quem nõ. ꝫ ſi deputaret merus
⁊ ꝓꝑꝛi⁹ executor ad exequendũ ia3 diſcuſſa ⁊ decla ꝑ
ſuperiorem tunc ꝑtextu ſuſpitõis non poſſet iſte recuſa
ri. ⁊ ſic ꝓpꝛie loquiť. c. nouit. q2 iſte nõ ꝑt ledere ꝑtem
quin notorio ꝯſtet. vtputa ſi deputať ad denũciandum
aliquẽ eſſe excõicatum vel ad citandũ vel quid ſiſe. vt
dixi pleniſſime in. d. c. nouit. et vide qđ nõ. Io. an. in
d. c. paſtoralis. Itẽ nõ in v̱. ꝙ ſi. ꝙ li. ꝯte. ꝓpꝛe nõ
fit niſi coram iudice nec ꝓpꝛe ſnĩa fert niſi ꝑ iudicem. et
ſic iſta requirunt iuriſdictionem iudicialem. Ex quo in
fertur ꝙ corã arbitro ꝓpꝛie non fit liť. ꝯteſ. q2 nõ eſt iu
dex nec ꝓpꝛie ab arbitro ferť ſnĩa ad h̃ quod nõ. in. l. i.
C. de arbi. Nõ in v̱. intentionis ibi liquido ⁊c. et
tene menti ꝙ intentio ſcribentiũ põt liquide deꝓhen-
di ex tenore ſcripture. facit. l. l3. ff. de leg. i. vbi d̃r ꝙ põt
dici euidens qđ ex cõiecturis elicitur. et hoc multũ fac
ad interpꝛetatõem ſtatutoꝝ vt nõ dicať extenſio id qđ de
ꝓhendiť ex tacita ⁊ cõiecturata mente ſtatuentis. de
quo ꝑ bar. i. l. oẽs populi. ff. de iuſti. et iu. ⁊ ꝑ Io. an.
in regula ꝑ poſſeſſorem. in mercu. Itẽ nõ ꝙ põt quis
delegare principiũ et mediũ cauſe ⁊ ſolũ ſibi reſeruare
ſnĩam. et ſic põt quis ex actis plene inſtrui de meritis
cauſe licet cã non fuerit agitata corã eo d3 tñ pri⁹ vni-
uerſa q̃ acta ſunt inueſtigare. qđ facit ꝑ iuriſperito qui
aſſumiť ad ꝯſulendũ q̃ ſint ꝓces iudicis i certa cã. na3
d3 vniuerſa acta diligẽter inueſtigare In gl. i. ibi q̃
⁊. ſequiť. dic meli⁹ ꝙ h̃ nõ ponit illa ꝯſtitutio ꝫ tñ ei⁹
tenor. vt dicit Inn. ⁊ hñ. Nã ſi ꝯſtitutio Inn. nõ poſ-
ſuiſſet iſtam decre. nõ potuiſſet oriri dubium. de quo h̃.
Et vt clare itelligas tex. dicas ꝙ ꝑmo ꝓceſſit ꝯſtitutõ
alexandri. de qua in. c. cũ te. e. c. vbi in effectu diceba
tur ꝙ ſi delegatus pape ſubdelegat cognitõem ipſius
cauſe ſnĩa ſibi reſeruata ſi cõtingat appellari a tali ſub-
delegato nõ ꝑ hoc talis delegatus cãm indiffinitã re-
linquere debebat. quaſi innueret ꝙ a ſubdelegato de-
legati pape nõ ꝑt appellari ſm vnicum iure lectũ. poſt
modũ emanauit quedã ꝯſtitutio Inn. quam olim ha
bebam⁹ ꝫ hodie nõ habemus. et hoc q2 tenor ipſius i
effectu fuit h̃ poſit⁹ qui incipit a v̱. nos antẽ ſtatuim⁹.
vſq3 ad v̱. intentionis. et illud verbũ ſtatuimus ẽ ꝑteri
ti tpis et refert illud quod ſtatuerat in ſua ꝯſtitutõe. et
per illam ꝯſtitutõem videbatur quibuſda3 ꝙ ꝯſtitutio
alexandri eẽt correcta. quia in inſtitutõne Inn. innue
batur ꝙ ſi delegatus ſubdelegaſſ3 articulum iuriſdicti
onalem ab eo tanq3 a iudice poterat reuocari. Si vero
ſubdelegaſſet nudum miniſterium tunc nõ poterat ap-
pellari niſi modum excederet dũmodo fuiſſet deputa-
tus de ꝑtium conſenſu. et ſic innuebatur ꝙ certis caſi
bus poterãt appellari a ſubdelegato etiam deputo ad
nudũ miniſteriũ Et ſup hac cõtrarietate fuit h̃ additus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Jnn.papa qui in effectu rńdet.vt habetur in ꝑn. lic. et in ỽ.intentõis.ꝙ ꝑ ſuã ꝯſtitutõem nõ derogat ꝯſti tutioni alexandri ſ; exponit vel ſupplet ꝑ ſuã ꝯſtitutõeꝫ Et dic ꝙ.c.cũ te.põt habere plures intellectus. Pri mus ꝙ loquitur qñ appellat ad papaꝫ omiſſo ſubdele gante qui reſeruauerat ſibi iuriſdictõeꝫ. nam talis ap pellatio eſt friuola qꝛ fuit omiſſum medium.vñ illa de cre.nõ ꝓhibet appellari a ſubdelegato ſ; ſolũ diſponit ꝙ nõ valet appellatio.ſi appellatur ad ꝓmum delegãtẽ ſ; ꝯſtitutio Jnn.dꝫ intelligi de appellatõe legitime in terpoſita.vt declarat.j.in.§.ſe.Scds intellectus vt ꝓ cedat illud.c.qñ ꝯmittuntur ſubdelegato media cauſe .i.articulus nõ iuriſdictõnalis.⁊ tũc ab eo non põt ap pellari vt ibi.ſ; ꝯſtitutio Jnno.ſupplet niſi modũ exce dat vel niſi recuſetur vt ſuſpectus ⁊ nolit recuſatõeꝫ ad mittere.nam tunc poteſt appellari.et ſm hoſti.intelle ctus clare pꝫ ꝙ cõſtitutio Jnn.in nullo derogat ꝯſti tutioni alexandri ſ; exponit et ſupplet ad illã additõeꝫ Tercius intellectus eſt qñ fuit appellatũ a ſubdelega to ad papã.et ſic omiſſo medio delegatus hoc nõ ob ſtante dꝫ ꝑtibus iuſticiaꝫ miniſtrare qꝛ dꝫ cognoſcere de tali appellatõe.qꝛ lꝫ talis appellatio nõ valeat ad ef fectũ vt cognoſcat papa.valet tñ vt cognoſcat delega tus ad quẽ debebat appellari.vt ẽ tex.in.l.i.§.ſi qs ĩ appellãdo.ff.de ap.⁊ iſte eſſet valde ſingularis itelle ctus Jn gl.in ỽ.derogat.in fi.vult ergo glo.oppo nere de.l.i.ff.ad tercull.vbi tex.innuit ꝙ ille q̃ iterpre tatur corrigit cuiꝰ ꝯtrarium inuit hic tex.Gl.nõ ſoluit doc.dicunt ꝙ in lata ſignificatõe imperans dꝛ corri gere vt in contrario.ſecꝰ in ſtricta ſignificatõe vt hic.et vide glo.in.l.penul.ff.de ori.iu.et in cle.ſtatutum.de elec.in ỽ.declaramus.Et dic clarius ꝙ iterpretatio ẽ duplex.quedã ꝯſiſtit ĩ interꝑtatione linguaꝝ ſicut iter ꝑtamur eukariſtiam.i.bonam gratiã.ab eu ꝙ ẽ bonũ ⁊c.qdaꝫ ꝯſiſtit in obſcuritate ſenſus ſeu dubietate ver boꝝ.vt qñ qs interꝑtatur verba dubia alicuius ꝯſtitu tionis.et de iſta dicimus ꝙ eſt eius interꝑtari cuiꝰ eſt condere.vt in.c.iter alia.de ſen.ex.Unde ꝓprie ille q iterꝑtatur non corrigit ſed declarat rem obſcuram ⁊ h ſtricto mõ.lꝫ largo mõ dꝛ corrigere ſeu emendare.qꝛ ſalteꝫ emendat quo ad corticem verboꝝ ponendo ver ba magis clara.ſ; quo ad ſenſum nõ corrigit.⁊ ſic itel ligitur.l.heredes palã.ff.de teſta.Et ſcias ꝙ differen tia ẽ inter interꝑtatõem deriuatõem et ethimologiã et diffinitõnem.de quibus vide ꝑ pau.in prohemio cle.

Jn glo.in verbo ꝯmittit ibi lit.conte.aduerte quia obſcure loquitur gl.ſenſus ſuꝰ ẽ iſte ꝙ ꝯſtitutio alexã dri q̃ ꝓhibebat appellatõem a ſubdelegato dꝫ ĩtelligi qñ fuit cõmiſſio facta poſt li.conte.i.qñ ꝯmiſit media cauſe ſcꝫ articulum non iuriſdictõnalem.puta nudam examinatõem teſtium.ſecus ſi cõmiſiſſet ꝓncipium vl finem.et ſic glo.ſentit tercium intellectum quẽ.s.dedi ad illud.c.cum te.et declara iſtã glo.vt ibi dixi Jn glo.in ỽ.interpoſita.ibi ad papam ſcꝫ aduerte gl.hic ſentit ſcdm intellectum ad illud.c.cum te.vt appellatõ non valet a ſubdelegato iterpoſita qñ.ſ.fuit interpo ſita ad papam.qꝛ debuit appellari ad ipm ſubdelegã tem nõ in totum et vtrūqꝫ itellectus eſt bonꝰ vt.s.dixi.

Jn glo.in verbo quicunqꝫ ibi ergo ſi ordinarius. aduerte nam glo.vidꝛ reſtringere tex.ad ordinarium. q̃ſi innuat ꝙ delegatus inferioris a ꝓncipe non poſſit alteri ſubdelegare etiam certũ articulum.lꝫ hoſti.⁊ cõ muniter doc.ſequẽ.tenẽt ꝯtrariũ.qꝛ tex.h loquitur ge neraliter.dicit eñ delegatus a nobis vel iudex quicũ qꝫ ⁊c.⁊ ſic per illõ verbũ quicunqꝫ.apte innuit ꝙ qui libet iudex etiam ſi ſit delegatus inferioris a principe poteſt ſubdelegare articulum non iuriſdictionalem.ar ticulum vero iuriſdictionalem ſubdelegare nõ põt.ad hoc iſte tex.ĩ ỽ.quod ſi vbi.dum loquitur de articulo iuriſdictionali fecit ſolũ mentõeꝫ de legato pape Bar. tñ in.l.et qꝛ.ff.de iuriſ.om.iu.apte tenuit ꝙ poſſit ſub delegare certũ articulũ cauſe.qꝛ ſicut delegatꝰ ad vni uerſitatem cāꝝ põt ſubdelegare vnam cām.vt nõ.in.c cum cām.de ap.ita ⁊ delegatus ad certam cām poteſt ſubdelegare vnum articulũ.pro hoc.l.i.ff.qs ⁊ a quo appel.in.§.i.et dꝛ expſſum hoc in cle.i.de offi.dele.et ꝑ hoc reprobat Cy.in.l.ſi a iudice.C.de iudi.Sꝫ cer te q̃tenus bar.ſentit de articulo iuriſdictionali expſſe loqtur cõtra.c.cuꝫ cām.ꝑalle.nec ob.cle.i.qꝛ loquitur in delegato pape.nec ob.aliud ar.qꝛ delegatꝰ ad vni uerſitatem cāꝝ cenſetur q̃ſi ordinarius vt nõ.gl.i.d.c cum cām.ſed delegatus ad vnaꝫ cām eſt mere delega tus Jtem ſi poſſet cõmittere vnũ articulũ ſic poſſꝫ cõ mittere aliũ et paꝝ ſibi reſeruare.et ſic circũueniret mã datum ſuꝑioris.ad idem ꝙ non poſſit niſi ſit articulꝰ nõ iuriſdictionalis.vide Jnno.qui hoc tenuit apte in c.cuꝫ bertoldus.de re iudi.Jdẽ ſentit gl.in auc.vt de fun.ſeu fune.eoꝝ.§.penul.Et ad.l.i.dic ꝙ hꝫ plures itellectꝰ vt ibi nõ.⁊ q̃dam itelligunt ĩ delegato ad vni uerſitatẽ cāꝝ.qđ etiam ſentit glo.in.c.dilecti.j.de ap. Uel loqtur ſcdm bar.ibi in vicario alicuiꝰ ꝑtãtis.qꝛ ſi ſubdelegat cām non dꝫ appellari ad eũ vel ad ꝑtãtem ſ; ad ſuꝑiorem ꝑtãtis.iſte itellectꝰ mihi nõ placet nec puto h dictũ in ſe veꝝ.qꝛ ſi vicarius alicuius delegat cām dꝫ appellari vel ad ipm delegantem vl ſaltem ad ipm qui dedit vicarium.qꝛ regulariter dꝫ ſemꝑ appel lari ad delegantẽ ex quo apud eum remanſit fundamẽ tum iuriſdictõis vt in.d.c.dilecti.iũcta gl.⁊ vide gl.in c.ſi quis cõtra clericum.de fo.cõpe.Predicta limita niſi expſſe inferior delegãdo dederit ꝑtãteꝫ ſubdelegã di vt eſt gl.nõ.in.c.is cui.d offi.dele.li.vi.et ſequitur bar.in.d.l.et qꝛ.Ex ꝑdictis deciditur nunqd delega tus inferioris poſſit cõmittere receptõem teſtiũ Abb. et doc.cõiter poſt eum diſtinguũt ꝙ aut vult ꝯmittere

hunc articulum cū iuriſdictōe ꝛ nō pōt ꝑ ꝑdicta. aut
ſine iuriſdictōe puta qꝛ ipſe iudex prius approbauit ꝑ-
ſonas ipoꝝ teſtiū examinauit interrogatoria ꝛ capitula
ꝛ tunc pōt cōmittere. qꝛ hꝫ ſolū exequi nudū miniſte-
rium. vñ iſta nuda receptio ſi fieret die feriata tenēt ad
quod vide glo. nō. in cle. vnica. de ōf. dele. vñ hec nu-
da receptio ſolet ꝯmitti nōrio. de quo vide qð nō. i. c.
qm̄ .ī. de pba. et vide quod dixi in. c. cū cām. ō teſti.
In glo. in vbo q̄ꝫ executorem. nō pmo ex iſta gl.
qz dicat ꝑprie executor et facit ad ſtatuta q itelligunt
ſcōm ꝑpriam ſignificatōem. vñ executor ꝑprie dr quī
hꝫ exequi factum diſcuſſum ꝛ deciſum ꝑ ſupiorem. vt
facit nuncius cum exequitur ſniaꝫ iudicis. improprie
vero dr executor qui hꝫ exaiare aliquē articulū ſine iu-
riſdictione. nā iſte nō pure exequitur. ſꝫ agit ꝛ exaiat ꝛ
ideo tex. i. §. porro .ī. e. dixit q̄ iſte melius dr auditor
q̄ꝫ ꝯgnitor vel executor. et ponit glo. exemplū ō eo cui
cōmittit̄ vtꝫ teſtis ſit admittēdus. ſꝫ exemplū nō ē bo-
num. qꝛ iſte hꝫ iterloqui. vñ pone exemplū i nuda re-
ceptione teſtiū vt. s. dixi vel qñ hꝫ calculare ratōnem
iter ꝑtes   Nō ſcdo q̄ iſte auditor hꝫ iuriſdictōeꝫ ſꝫ
h̄ vr̄ ꝯtra tex. nā diceretur tunc iudex et nō executor
ſeu auditor. ſꝫ ſaluādo glo. dic q̄ hꝫ iuriſdictōeꝫ reſpe-
ctu exequendi ſibi iniunctū nō aūt in exaiatione nego-
cij. et nō in hoc iſtā glo. ſingulariter ꝛ ſatis vr̄ ꝑbari
in. c. ex literis. h̄ allega.   Ultimo nō ex fi. glo. q̄ in
appellatione interponenda hodie nō ē differentia inter
auditorem et iudicem. nā ſi grauant pt appellari ſ alius
ſecus vt hic et in. c. vt debitus .ī. de app. in hoc docto.
multū inſtant ſꝫ cōclude breuiter veritatem q̄ quo ad
iuſtificandā appellatōem nō eſt dr̄ia. qꝛ ſemꝑ dꝫ iuſti-
ficari rōne grauaminis. ſꝫ i mō iuſtificādi eſt differētia
etiā hodie nā iudex ꝑcedit ex ſuo officio vl̄ arbitrio vñ
ab eo poſſꝫ appellare ꝑtēdēdo pmo grauamē ꝑ eū mihi
inflictum ſꝫ ab auditore nō poſſum appellare ſi exequi-
tur ſibi iniunctū lꝫ me grauet. qꝛ nō eſt ipſe qui grauat
me ſꝫ ille qui ꝯmiſit. eſt eñ ipſe tanq̄ꝫ pica ꝛ organum
cōmittentis. et iō ſi ſentio grauamen debeo appellare a
cōmittente et nō a cōmiſſario Item eſt dr̄ia qꝛ oblatō
ꝑbationis iuſtificat appellationem corā iudice. vt in. c.
interpoſita. de ap. ſecus corā auditore. qꝛ cum auditor
ꝑcedat extraiudicialiter non tenet̄ recipe ꝑbatōes gra-
uaminis. vt plene dixi in. d. c. interpoſita. ꝛ ſic etiā ho-
die poſſet ſeruari dr̄ia q̄ h̄ ponitur inter iudicē ꝛ audi-
torem   In gl. in v. dūmodo ibi ſupple. h. d. glo. me-
tu ꝯtrarij qō poſſet formari. naꝫ appellatio fundat̄ ſuꝑ
grauamine vt in. d. c. vt debitus. ſꝫ lꝫ quis ſit mihi ſu-
ſpectus non ꝑpter hoc me grauat. ergo non poſſum
appellare a iudice ſuſpecto cuius contrarium inuit iſta
litera So. dicit glo. intellige q̄ iſte ſuſpectus pōt recu-
ſari nō aūt ab eo pt appellari. h̄ tñ impropriat literam
ideo dic q̄ pus dꝫ ꝑponi recuſatio et ſi nō vult eaꝫ ad-

mittere pōt tunc ab eo appellari. qꝛ tunc grauauit i nō
admittendo. vt ꝑbat̄ .ī. i. §. fi. in fi. tex.   In gl. in v.
lit̄ exordium ibi ꝑprie vero. nō bene iſtam gl. q̄ in li.
ꝯteſ. dūtaxat dr ꝑprie lis exordiri ſeu inchoari qð nō
ꝑpter ſtatuta et alias diſpōnes faciētes mentōeꝫ ō ex-
ordio litis. et ꝑ hoc facit. c. ex parte. el. ij. de v. ſig. vbi
lis dr mota ꝑ li. ꝯteſ. n. m ea q̄ ꝑcedūt ſunt potꝰ ordi-
namenta ad litē inchoandā   In gl. in v. cauſe fine.
q̄ſi dicat ſecus ſi cōmitteret nuda ꝑbatōem ſolū. quia
tūc ꝑferēs nō ē iudex ſꝫ nudꝰ miſter iudicis Exemplū
cū eps ſniam ꝑ ſe cōpoſitā recitat ꝑ nōriū vt in. c. fi.
de re iudi. li. vi.   In gl. i v. diuiſim. Not. ꝫ Inn. vt lꝫ
poſſit cōmittere diuerſis perſonis diuiſim diuerſis tē-
ꝑibus. nō eñ dꝫ eodem tꝑe vni cōmittere pncipium
et alteri mediū vel finem q̄ poſſet ſurgere intricatio. ꝛ
eſſꝫ ꝯtra mētē huius litere i verbo liberius. ꝛ ꝯtra mē-
tem. c. fi. de reſcri. ꝛ. c. diſpendia. eo. ti. li. vi. pt ḡ ꝯmit-
tere pncipium vni quo expedito poterit eidē vel alteri
ꝯmittere alium articulū. quo expedito poterit ꝯmitte-
re finē. et ita cōiter trāſeunt doc. Sꝫ ego nō video q̄re
nō poſſit ꝯmittere ita diuiſim a pncipio ita vt ꝑcedat
non ſimul ſꝫ ſuis tꝑibus. puta ſi vni ꝯmitto exordiū li-
tis alteri media cauſe reliquo ſniam ferendā. naꝫ hoc
caſu ſi ꝑcedūt diuerſis tꝑibus nō repugnat iura ſupꝰ
allegata.   In gl. in v. alij delegare vult ergo gl. iſta
q̄ nullus citra pncipem pt delegare cām criminalē. tu
dic plenius vt dicam in. c. qð ſedes .ī. de of. ordi. Se-
cundo ponit gl. dr̄iam iter ius canonicū ꝛ ciuile vt de
iure ciuili non poſſit iudex appellatōis delegare cām.
ſecꝰ ō iure canonico h̄ nō ꝑbat̄ lꝫ ꝯſuetudo ſit i ꝯpoſi-
tum. ſꝫ h̄ dictū hoſti. vt dicit Jo. an. et hñ eſt ꝯtra. c. vt
litigātes. de of. or. li. vi. et .ī. e. c. paſtoral. vbi archieps
ſubdelegat cām appellatōis. ꝛ ideo tene dictū gl.   In
gl. i verbo i pncipio. i fi. vult ḡ gl. h̄ ponere vnā dr̄iaꝫ
inter leges ꝛ canones. vt ſm. ll. iudex nō poſſit cōmit-
tere pncipiū cauſe ꝛ medium ꝛ reſeruare ſibi ſniam. ſe-
cus ſm canones vt h̄.   Sꝫ aduerte qꝛ dictū gl. ꝑce-
dit ſm vnum intellectū qꝛ colligit̄ ex cortice auctentice
ad hec. C. de iudi. ꝛ vr̄ ſentire ibi gl. ſꝫ vltra mon. vt
recitat ibi Cy. ꝛ ſequtur bar. dāt aliū itellectū ꝛ meliorē
vt itelligat̄ qñ iudex vult ꝯmittere ſuo ꝯſiliario ſeu aſ-
ſeſſori. h̄ eñ non pt facere. ꝛ eſt ratio. qꝛ ꝯſiliarꝰ ſeu aſ-
ſeſſor nō hꝫ iuriſdictōem ſꝫ tm̄ hꝫ ꝯſulere iudici vt in. l.
i. ꝛ qð ibi nō. ff. de aſſeſſo. ꝛ iō nō pt aſſeſſor ferre ſen-
tentiā nec exercere aliquē articulum iuriſdictionalē. iō
dicimꝰ q̄ laicus poſſꝫ eſſe aſſeſſor iudicis eccleſiaſtici
vt nō. Inn. in. c. ij. de iudi. vbi plene hunc articulū ex-
amīnaui. nō ergo ꝑhibet illa auc. quo minus ordina-
rius poſſit ꝯmittere alicui pncipium cauſe tanq̄ꝫ iudi-
ci delegato. et ſic intelligendo nulla erit differentia in
hoc inter canones et leges. ꝛ hoc tene menti.

Verum. Cõtinuat̃ iſte. §. ad precedẽtia. nam ſ. dixit papa ꝙ ꝑ ſuã ꝯſtitutõez nõ itẽdebat derogare ꝯſtitutioni alexãdri qꝛ ꝑncipalis intentio ſua fuit, put habet̃ in v̾. intẽtõis Sꝫ qꝛ poſſꝫ dubitari an ꝛ qñ poſſet appellari a ſubdelegato ſubijcit iſtũ. §. ꝛ h̾ dic̃ i ſumma vſqꝫ ad. §. porro. A ſubdelegato cũ iuriſdictõe appellari pt̃. ſecus ſi ſine iuriſdictõne niſi modũ excedat tunc eñ põt recuſari niſi datus ſit de partium ꝯſenſu.

Nõ pmo ꝙ a iudice pt̃ appellari nõ aũt ab auditore niſi modũ excedat. ꝛ dr̃ auditoris cui cõmittit̃ media cauſe ſine iuriſdictõe. iudex vero dr̃ is cui ꝯmittit̃ articulus iuriſdictõnalis. puta vel tota cã vel pncipiũ vl̾ finis ꝛ declara hũc tex. vt plene. ſ. dixi i gl. ſup v̾. ꝗꝫ executorẽ Nõ ſcõo ex hoc ꝛ ex tex. ꝙ media cauſe expediri pñt ſine iuriſdictõe. non tñ intelligo ſemp. qꝛ in ꝑfixione termini ꝛ citatõe ac interlocutõnibus requirit̃ iuriſdictio vt in. l. a pcedẽte. C. de dila. ꝛ qd̾ ibi nõ. facit qd̾ nõ. gl. cũ cã. ſ. e. ꝛ. c. prudentiã. vbi ptꝫ ꝙ citatio ẽ iuriſdictõis vnde intellige tex. d̾ articulis cãe ꝛ de nuda receptõe teſtium vel de calculo rõis ꝛ ſimilib⁹ Itẽ nõ h̾ expſſum tex. ꝙ deputat̃⁹ ad nudum miſteriũ pt̃ vt ſuſpect⁹ recuſari. quod declara vt plene dixi. ſ. e. c. ſup tex. Itẽ nõ ꝙ deputat⁹ de ptiũ conſenſu nõ pt̃ recuſari qd̾ itellige niſi ex noua cã vt. ſ. e. c. inſinuãte Op. ꝯtra tex. nã vid̾r ꝙ ab auditore nõ ſit neceſſaria appellatio. qꝛ ſi modũ exceſſit, pceſſus ẽ nullus qꝛ ꝯtra formã mãdati vt in. c. cũ dilecta. d̾ reſcrip. So. dicit abb. cõtrariũ pcedere qñ cõtra formã pcederet. ſecus ſi vltra nã tũc dꝫ appellari ne ꝑs videat̃ tacite ꝓrogare ptãtem illi⁹ vt. j. e. c. cũꝫ olim Nõ h̾ dictũ qꝛ neſcio alibi ꝙ ptãs nõ hñtis iuriſdictionem pt̃ ꝓrogari de re ad rem etiã ꝑ tacitum ꝯſenſum. ꝟ dubito an dictum ſit verũ. tene tñ ſemp menti. qꝛ doc. nõ reprobãt apte nõ tñ placꝫ mihi illa dr̃ia an ꝯtra formã vl̾ vltra ſit pceſſum qꝛ vbi dat̃ certa forma paria ſunt pcedere cõtra formã vel ꝑter ſeu vltra vt in. c. prudentiã. ſ. e. ꝛ ibi dixi. ꝛ ideo ſolũ eſſet hñda dr̃ia vtꝝ forma ꝯcernat vtilitatem publicã vel ꝑuatã ptium. naꝫ pmo caſu non pt̃ remitti ꝑ ꝯſenſum ptiũ. ſcõo ſic. vt in. c. ſi. j. eo. ꝛ nõ. dixit Inn. in. d. c. prudentiã. ꝛ iõ tunc neceſſaria eſt appellatio ne ptes tacẽdo videãtur renũciare forme date ꝑ iudicẽ i eaꝝ fauorẽ. ꝛ nõbis h̾ ſemp. ꝛ hꝫ locũ etiã i nudo miſterio vt h̾ ſm vnũ itellectũ Itẽ dic ꝙ appellatio pt̃ eſſe vtilis etiã ſi actus eſſet null⁹ vt ſaltẽ euitetur grauamen facti. nã ꝛ a ſñia nulla pt̃ appellari vt. j. c. dilecto. de appel. ꝛ nõ. in. l. ſi expſſum. ff. d̾ appel. In gl. in v̾. ſtatuim⁹ ibi ꝟ cõſulẽdo dixit. h̾ iõ dicit gl. qꝛ d̾ neceſſitate non tenetur iudex in ꝯmiſſione habere ꝯſenſum ptiũ lꝫ ptib⁹ ſit ius ſaluũ recuſandi ſubdelegatum ſeu auditorẽ vt ꝓbat̃. j. e. §. quẽ v̾o Et ex hac gl. ꝛ ex tex. nõ ꝙ verbũ ſtatutũ qñqꝫ importat ꝯſiliũ ꝛ nõ preceptũ ꝛ h̾ qñ materia nõ ẽ neceſſaria vt h̾. In gl. in v̾. recipiatur ibi d̾ ꝯſenſu ptiũ ẽ eligẽdus. ſentit h̾ glo. ꝙ aſſeſſor dꝫ eligi d̾ ꝯſenſu ptiũ ſi ptes conuenire volunt. ꝟ h̾ nõ ꝓbat̃ h̾ lꝫ gl. allegat argumẽtũ niſi cõſultiue. vñ pon⁹ ꝓbat̃ cõtrariũ. naꝫ ſi delegat⁹ pt̃ deputare auditorẽ ſine cõſenſu ptiũ vt. ſ. dixi ꝛ ꝓbat. j. eo. §. qui v̾o. fortı⁹ pt̃ ſibi eligere aſſeſſorẽ cum officiũ aſſeſſoris ꝑncipaliter verſet̃ i cõſulẽdo iudici i his q̃ ſunt iuris vt. l. i. ꝛ qd̾ ibi nõ. ff. d̾ aſſeſ. Et hãc ptẽ tꝫ h̾ Inno. dicẽs iudicẽ poſſe eligere quẽ vult maxie cũ ex facto ei⁹ teneat̃ ꝛ nõ h̾ v̾bũ ꝑ h̾. l. i. ꝛ. l. null⁹ iudicũ. ꝛ qd̾ nõ. i eis C. de of. aſſeſſo. ꝛ ad ꝑdicta vide tex. in. c. ſtatutum. § aſſeſſorem. de ꝛ̾p. li. vi. vbi etiaꝫ habetur d̾ ſalario cõſtituendo, ꝑ aſſeſſore ꝛ qd̾ nõ. ſpe. i ti. d̾ ſalarijs. §. ſi.

Porro Cõtinuat̃ ad ꝑcedẽtia Sup̃ viſum ẽ an ꝛ qñ a ſubdelegato poſſit appellari. nunc ſubijcit ad quẽ ſit appellãdũ. ꝛ h̾ dicit i ſumma. A ſubdelegato ñ i totũ appellat̃ ad ſubdelegantẽ nõ aũt ad pmũ delegãtem. ſec⁹ ſi in totũ h. d. vſqꝫ ad. §. quẽ v̾o Nõ primo ꝙ delegat⁹ pape pt̃ i totũ iuriſdictõꝫ ſibi ꝯmiſſam alteri ſubdelegare pt̃ etiã ꝑ pte. ꝟ pmo cãn ñ remanet iudex ſcõo ſic Nõ ſcõo ꝙ cui ꝯmittit̃ articul⁹ medius. i. articul⁹ nõ iuriſdictionalis ꝓprie nõ pt̃ dici ꝯgnitor nec executor ꝟ auditor. qꝛ hꝫ poti⁹ audire ptes qꝫ in eas iuriſdictionem exercere vel cauſe cognitionem inter eas aſſumere In gl. i v̾. trãſfert ibi qꝛ illã non habet ex ꝯmiſſione ꝟ a lege ꝛc. hec rõ referẽda ẽ ad primũ dictũ gl. ꝛ nõ ad ſcõm. nã gl. i ꝑn. dixit duo Primo ꝙ lꝫ delegat⁹ pape poſſet i totũ alteri cãm ſubdelegare. nõ tñ pt̃ dare ptãtem ſubdelegato ſubdelegandi qꝛ lꝫ ipe potuiſſet ſubdelegare h̾ tñ nõ hꝫ ex ꝯmiſſiõe ꝟ a lege vt. j. c. paſtoral. qͥ̃ſi velit dicere ꝙ iſta facultas fuit tributa ꝑſone ipi⁹ delegati. nõ aũt trãſit acceſſorie vi delegatõis. ꝛ nõ h̾ dictũ ꝑ h̾ eñ poſſet limitari gl. nõ. i. c. is cui. j. e. ti. li. vi. q̃ dicit ꝙ delegat⁹ inferioris pt̃ ſubdelegare ſi h̾ fuit ſibi indultũ a delegante. dꝫ eñ itelligi qñ delegat⁹ erat ordinari⁹ ſec⁹ ſi delegat⁹. et rõ diuerſitatis ẽ. qꝛ delegat⁹ nõ hꝫ iuriſdictõem vltra ſibi cõmiſſam. ꝟ ordinari⁹ hꝫ ptãtem vniuerſalẽ. vñ v̾tute hui⁹ iuriſdictionis pt̃ dare ptãtem ſubdelegãdi In ca. gl. ibi cũ teneat̃ exequi mãdatũ. ad hoc cõtrarium glo. nõ rñdet. ꝟ dic ꝙ delegatus ꝑncipis non dꝫ tranſgredi mandatum ſupioris. cũ lex ſibi ꝯcedat vt poſſit ſubdelegare. ceſſat eñ peccatum ex quo eſt legis ꝑmiſſio. xxiij. q. iiij. qui peccat et in. l. grachus. C. d̾ adul.

In ea. gl. ibi ꝟ nũqd delegat⁹. hec pticula gl. vſqꝫ ad ſi. ẽ hodie expedita i. c. ſi delegat⁹. j. e. li. vi. vbi deciditur ꝙ pt̃ delegãdo reſeruare ſibi executionem. ꝛ virtute huius reſeruationis dꝫ ad eũ appellari a ſubdeleto nec ob. dictum glo. ꝙ executor non habet iuriſdictionem. qꝛ illud pcedit quando alicui cõmittitur nuda

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

executio. ſ ipſe iudex qui h3 exequi hn̄ h3 iuriſdictōem in executōis actu. vt ꝓbaꝛ in. c. q̄rēti. ꝑ. e. ⁊ in. l. a diuo pio. i. §. ſi ſup reb᷒. ff. ð re. iud. In gl. in v̄. ad eum. Aduerte q̄ꝛ iſta gl. adducit duas leges q̄ n̄ ſolū videꝛ ꝯtrariari huic lr̄e ſ etiā ſibiipſis adinuicē. naʒ. l. i. C. q̄ ꝑ ſua iuriſ. ſimpliciter dicit q̄ ſi delegatus ſubdelegat appellādū ē ad ipm̄ delegatū ſubdelegātē. ⁊ nō ad pri mū delegantē. ⁊. l. i. in. §. i. ff. q̄s ⁊ a quo. vide innuere totū oppoſitū. ſimplr̄ eñ dicit q̄ ſi appellaꝛ a ſubdele gato delegati nō appellaꝛ ad ipm̄ ſubdelegātē ſ ad ip ſum primū. Gl. iſta duas ſolutōes. Prima vt ille. ll. reducāꝛ ad diſtinctōem hui᷒. §. ⁊ ē bona ſſio. nam ꝑ hāc reductōem etiā ipſe leges reducūꝛ iter ſe ad cōcor diam vt ꝑma lex ꝓcedat q̄ñ delegat᷒ ꝯmiſit nō i totū ſ q̄ꝛ ille. ll. nō diſtinguūt an in totum vel i ꝑte fuerit fa cta ꝯmiſſio. ideo glo. nō ꝯfiſa de hac ſolutōne dicit al ternatiue tñ q̄ aliud ſm. ll. Sʒ ꝑ hāc ſſionem nō re ducūꝛ ille. ll. ad ꝯcordiam iter ſe. ⁊ legiſte vario mō di cunt Bar. inter cetera ibi dicit q̄ ꝑma. l. loquiꝛ i dele gato ꝑncipis ſcđa in delegato inferioris. vt ſic magis deferaꝛ ꝑmo q̄ ſcđo. Sʒ ꝯtra h̄ dictū eſt tex. h̄. loqui tur eñ i delegato ꝑncipis. ⁊ iō tene ꝑmaʒ ſolutōeʒ q̄ꝛ ꝓmptū ē iura iuri᷒ ꝯcordare nec de facili debem᷒ in ducere diuerſitatē iter leges ⁊ canones ſ vnū ius dʒ iu uari ⁊ ſuppleri ꝑ aliud. x. di. ſi in adiutoriū. facit tex. s. eo. in prin. nā ⁊ rō nc̄cio ꝯcludens militat ꝓ deciſione hui᷒ tex. nam ſi cōmiſit in totū nō remanſit apud eū iu riſdictio cū iuriſdictio delegata nō ſit radicata i ꝑſona delegati ſ delegātis. vt i. c. ſane. s. eo. vñ cuʒ deſijt eē iudex non dʒ ad eū appellari. ſec᷒ ſi ꝯmiſit nō i totū q̄ꝛ tūc iuriſdictio remanſit penes eū ⁊ ꝓ ꝑte ē deriuata in ꝑſonā delegati. In gl. in v̄. ſi tñ ibi alij dicūt. ⁊ hāc opi. tʒ hoſti. vt tūc. ſ. ſit appellādū ad delegatū q̄ñ ſibi fuit ꝯmiſſa cā appellatōe remota ⁊ ipſe ſubdelegauit n̄ in totū vt tūc nō poſſit appellari ad papā v̄tute clauſu le. ⁊ vide ꝑma fronte ꝓbabilis opi. ſ ꝯtrariā opi. quā ponit h̄ gl. tenēt Io. an. ⁊ cōiter doct. ſe. vt nō obſtāte q̄ illa cā ſit ibi ſimplr̄ cōmiſſa nihilomi᷒ ſit ad euʒ ap pellandū. hoc vide ꝓbari i. c. ſi delegat᷒. ꝑ. e. li. vi. vbi nihil ðꝛ de iſta clauſula ⁊ ponitur diſtinctio de qua h̄. ad idē. c. cum te. s. e. ⁊ tenendo hāc lect. que ē cōis ha bes caſum i quo nō p̄t appellari ad papaʒ omiſſo me dio. et rō hui᷒ deciſionis ē q̄ꝛ delegat᷒ i hac cā repſen tat ꝑſonā pape. vñ cū appellās habeat iudicium pape paratū in ꝑſonā delegati fruſtra appellat ad ipm̄ papā q̄ꝛ aut appellat ad eū vt alteri ſubdeleget ⁊ inanē labo rat cū hēat hic delegatū. aut vt papa eidē cōmittat et tūc magis fruſtra cū ex ꝑma ꝯmiſſione h̄ poſſit. Et ex his infero q̄ a ſubdelegato delegati alteri᷒ q̄ꝫ pape p̄t appellari ad papā omiſſo medio. q̄ꝛ ceſſat rō p̄dc̄a cuʒ n̄ hēat h̄ iudiciū pape. ꝓ h̄ ſcđo itellectu facē iſte tex. in v̄. vt ꝑcaꝛ laborib᷒ ⁊ expēſis ⁊c. vñ nō fundat ſe ſuper v̄tute clauſule ſ ſup laborib᷒ ꝑtiū ⁊ expēſis. Abbas

Quem vero Cōtinuaꝛ poti᷒ ad. §. venū q̄ꝫ ad. §. ꝓcedētē. nā ibi fuit dictū q̄ ad h̄ vt nō poſſit re cuſari ſubdelegat᷒ ſeu auditoꝛ deputād᷒ ē cū ꝑtiū ꝯſen ſu. ſ ne crederet aliq̄s q̄ de neceſſitate eēt requirendus ꝑtiū ꝯſenſus ſubiecit h̄ papa iſtū. §. ⁊ h̄ dicit i ſumma Auditoꝛ dat᷒ ſine ꝑtiū ꝯſenſu recuſari p̄t vt ſuſpectus nō tñ ſine cā. Nō ꝑmo q̄ non ſolū delegatus pape ſi ne cā legitima recuſari non p̄t. vt i. c. ſuſpitōis. ꝑ. e. ſed etiā ſubdelegat᷒ delegati pape. qđ dan᷒ ꝓbaꝛ. ꝑ. c. in §. cū᷒. ergo idē ꝓcedit nō ſolū cū cōmittiꝛ articul᷒ iuriſ dictionalis. ſ etiā ſi cōmittiꝛ nudū miſteriū. ⁊ in h̄ nō vnā drīaʒ iter ius canonicū ⁊ ciuile. nam de iure ciuili recuſaꝛ delegat᷒ etiā ꝑncipis lʒ nō ꝓbeꝛ recuſatōnis cā ſ ſatis ē vt recuſatio nō appareat calūnioſa iuxta ea q̄ habēꝛ ⁊ nōtur in. l. apertiſſimi. ⁊. l. cū ſpālis. C. ð iudi. ſecus aūt ē de iure canonico q̄ꝛ ſemꝑ exigiꝛ vt ꝓbetur legitima recuſatōis cā. vt h̄ ⁊ in. d. §. cius. ⁊ in. d. c. ſu ſpitōis cuʒ ſi. Itē nō h̄ tex. aptū qđ. s. plurics fuit collectū q̄ etiā ſimplex auditoꝛ p̄t recuſari vt ſuſpect᷒. corā quo vero debeat ꝓponi ⁊ ꝓbari illa recuſatio cō tra auditorē ſeu ſubdelegatū. dicit hoſti. q̄ ꝓponēda ē corā auditore ſeu ſubdelegatō ⁊ ꝓbāda corā delegato ſubdelegāte. ⁊ iſte ē caſus in quo recuſatio nō ꝓbaꝛ co ram arbitris ſ corā ipſo delegāte. Idē ē ſi recuſaꝛ dele gatus ordinarij vel vicari᷒ epi vt ꝓbatio ſuſpitōnis de beat fieri corā ipſo ordinario ⁊ epō ⁊ iſta ꝓbatur in. c. ſi cōtra vnū. ꝑ. c. li. vi. ſ dubiū eſt q̄d ſi delegat᷒ ſubde gauit i totū ⁊ ille ſubdelegat᷒ recuſatur nūq̄d ꝓbabitur corā delegato dubiū facit. q̄ꝛ ex quo ſubdelegauit i to tū nō remāſit apđ eū iuriſdictio. ⁊ ſic vide q̄ debeant aſſumi arbitri vt. d. c. ſuſpitōis. Inno. ſentit oppoſitū. q̄ꝛ ex q̄ delegat᷒ nō incepit exercē iuriſdictōeʒ nō vide efficaciter i eū iuriſdictio trāſmiſſa. vñ cū adhuc re ite gra poſſit reuocari ꝑ delegatū vt i. c. q̄uis. ꝑ. eo. li. vi. merito dicunt q̄ dʒ ꝓbari corā iſto delegato. ꝓ h̄ facit q̄ꝛ remoto ſubdelegato iuriſdictō redit ad ipm̄ delega tū. ergo ad eum ſpectat cognitio ar. d. c. ſi ꝯtra vnum.

Sʒ q̄ro q̄ꝛ iſte tex. ſolū loqꝛ i deputatōe auditoris q̄d ſi deputaꝛ ſubdelegat᷒ ad actū iuriſdictōnalē nūq̄d poſſit ſubdelegari ſine ꝯſenſu ꝑtiū. dic q̄ ſic eadē rōne. ꝓ h̄ facit qđ nō. i. c. ſi q̄s ꝯtra clericū. de fo. ꝯpe. nam cū delegat᷒ hēat a lege vt poſſit ſubdelegare nō teneꝛ i exercendo ius ſuū habere ꝯſenſum ꝑtiū q̄ꝛ nemini fa cit iniuriā q̄ꝛ vtitur iure ſuo. vt in. c. cū eccleſia. de elec. ⁊ ꝑ hoc qđ nō. ꝑ. in. §. ſequi. In gl. in v̄. ſineq̄ ꝑtiū ⁊ idē dico i ordinario volente delegare ꝑ. l. vnicā. C. q̄ ꝑ ſua iuriſ. ⁊ per. c. vt litigantes. de offi. ordi. li. vi.

Si vero. Si vn᷒ ex duob᷒ delegatis ꝑncipis cum clauſula appellatione remota ſubdelegat alteri ac ceptanti non p̄t acceptans ſubdelegare nec appellatōe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

remota ꝓcedere. qđ añ acceptõnez poterat. ⁊ ſi ab iſto
fuerit appellãdũ appellabit̃ ad papã etiã ſi fuerit ſubde
legatus nõ in totũ. h. d. ſcđm itellectũ veriorẽ. Et con
tinuat̃ iſte. §. ad. §. porro. Nã ibi ꝓſecutus fuit auctor
qñ appellat̃ ab vno delegato h̄ qñ fuerũt duo delegati
⁊ vn⁹ cõmiſit alteri vices ſuas Nõ p̃mo bonã limi
tationẽ ad iura dicẽtia ꝙ delegatus inferioris a p̄nci-
pe nõ p̃ot ſubdelegare. vt in. c. cũ cãm. de appel. ⁊ in. l.
a iudice. C. de iudi. ꝓcedũt em̃ illa iura etiã in ſubdele
ato delegati p̄ncipis. qꝛ nõ trãſiuit i cõmiſſione p̄uile
gium qđ h̄z a lege vt ſubdelegare poſſit ⁊ ſic vid̄z illđ
p̄uilegiũ ꝑſonale qđ ꝑſonã ſeq̄tur ⁊ extinguitur cuʒ ꝑ
ſona. vt i regula p̄uilegia. li. vi. Itẽ procedũt iura illa
etiã i eo qui ẽ ꝑ p̄te delegat⁹ p̄ncipis ⁊ ꝑ p̄te delega
tus inferioris. vñ rõne p̄tis delegate ab inferiori non
p̄t ſubdelegare totã cãm. qđ ẽ bñ nõ. Et ex h̄ ⁊ ex tex.
nõ ꝙ delegatus ſubdelegãdo i totũ non facit ſubdele
gatũ cenſeri delegatũ p̄ncipis. al' iſte poſſet ſubdelega
re. ⁊ ſic habes caſum ꝙ ſubrogatus in locũ alteri⁹ non
ꝑ oia cenſetur iure ſubrogantis vñ vt vides ſubdelega
tus delegati p̄ncipis non h̄z p̄uilegium ſubdelegandi
quẽadmodũ h̄z ip̄e p̄ncipis delegatus in. c. pp. i p̄n.
  Item nõ ꝙ delegatus p̄ncipis nõ p̄t ſubdelegare
cuʒ clauſula appellatõe remota lʒ ip̄ſe fuerit delegatus
cuʒ dicta clauſula. vid̄z em̃ ꝙ illud fuerit p̄uilegiũ ꝑſo
nale. p̄nceps em̃ ꝯfiſus eſt de ꝑſona ſui delegati ꝙ ñ
aliť iudicaret ꝙ̃ ip̄e. iđ forte appoſuit illaʒ clauſulã ap
pellatõe remota. iđ h̄ p̄uilegiũ nõ ẽ trãſmiſſibile i ſub
delegatum. facit qđ habet̃ in ſili i. l. vnica. C. de ſen. p̄
fec. p̄to. Ultimo nõ ⁊ tene menti ꝙ cõpoſitũ ex di
uerſis ſpẽb⁹ nõ hñs ꝑ ſe certã naturaʒ qñq; recipit na
turã vnius qñq; alterius ex ſpẽb⁹ ex q̄bus cõponitur.
nã vt h̄ vides in ꝑſonaʒ iſti⁹ college cõcurrũt iuriſdicti
ones diuerſe ſpẽi. ſ. iuriſdictio delegata et ſubdelegata
⁊ h̄ caſu cõpoſitũ cenſetur qñq; ex toto iuriſdictio ſub
delegata. vt quo ad actũ ꝓcedendi appellatõe remota
⁊ quo ad facultatẽ ſubdelegãdi. qñq; cẽſetur tota dele
gata ab ip̄o p̄ncipe vt reſpectu appellatõis iterponen-
de. nã appellat̃ ab iſto ad p̄ncipem omiſſo ſubdelegã-
te ac ſi tota iuriſdictio eſſet delegata ab ip̄o p̄ncipe. nõ
aũt p̄t ſubdelegare nec appellatõne remota ꝓcedere ac
ſi tota iuriſdictio eſſet ſubdelegata. Et h̄ facit ad mul-
ta ⁊ vid̄z optime ꝯcordare. c. ꝑ hoc de hereti. li. vi. vbi
d̄z ꝙ ſi ep̄s iure ordinario ꝓcedit cũ inquiſitore hereti
ce prauitatis qui ẽ delegatus d̄z i diſcordia eoꝝ adiri
papa ac ſi tota iuriſdictio eſſet a principe delegata ita
ꝙ iuriſdictio ꝑtim ordinaria trahitur ibi ad naturã de
legate. qꝛ delegata dignior ẽ ꝓpter reuerentiã delegãt.
Et ex illo tex. ⁊ ex iſto iſero ꝙ ſi cõtingeret appellari ab
ep̄o et inq̄ſitore ſil' ꝓcedẽtib⁹ nõ ẽ appellãdũ ad metro
politanũ ep̄i ſ; potius ad ip̄m papã Sʒ q̄ro cur va
riatur hic iuriſdictio i iſto tex. qꝛ vt dicit qñq; cẽſetur
tota delegata qñq; ſubdelegata So. dicit hoſti. ꝙ q̄te
nus p̄iudicat honori ⁊ iuri ip̄ius delegati cẽſetur tota
ſubdelegata. qꝛ ex acceptatõne college inficitur tota iu
riſdictio ſua. ſ; reſpectu iuris ſup̄ioris qđ verſat̃ i appel
latione iterponẽda d̄z tota cenſeri delegata ne ex facto
delegati p̄iudicet̃ iuri prius ſup̄ioris. vel dic ⁊ aliter ꝙ
aſſumit h̄ totũ cõpoſitũ naturã alterius ſpẽi ſm ꝙ iuri
min⁹ derogat̃ nã ſi appellaret̃ ad ſubdelegantẽ reſulta
ret magna abſurditas. qꝛ ſubdelegans cognoſceret d̄
facto ſui college. cũ tñ par in parẽ nõ h̄z imp̄iũ vt in. c.
innotuit. s. de elec. ⁊ appellatio d̄z interponi ad maiorẽ
nõ aũt ad parẽ vt in. c. ij. de ꝯſue. li. vi. ſ; ꝙ ad papam
appelletur nullũ abſurdũ oritur Reſpectu vero faculta
tis ſubdelegandi cẽſet̃ tota ſubdelegata. qꝛ ſi diceremus
cõtrarium ſeq̄retur abſurdũ ꝙ ſubdelegata iuriſdictio
poſſet ſubdelegari. nulla aũt abſurditas ſeq̄tur ſi de-
legatus non vtitur ſuo priuilegio in actu ſubdelegan-
di. ⁊ idem dic reſpectu clauſule appellatione remota.
  In glo in v̄. vices ſuas ibi in totũ ꝯmiſiſſe videtur
nõ bñ gl. ⁊ idem tʒ Inno. ⁊ ꝓ hoc facit qꝛ indiffinita
equpollet vniuerſali vt i. c. vt d̄ca d̄ elect. li. vi. ⁊ in. l. ſi. ff
d̄ vi. tri. ⁊ ole. lega. ⁊ i. c. qꝛ circa d̄ p̄ui. In gl. i v̄.
nec p̄t in fi. dicit hoſti. ꝙ hec gl. eſt cõtra tex. iđ delẽda
foret. nã h̄ i tex. d̄z ꝙ clauſula iſta ꝑdit v̄tutem ſi dele
gatus ſubdelegat alteri vices ſuas nec vid̄z ꝙ etiã ho
die aliq̄d opet̃. ⁊ dic ꝙ opatur v̄tutẽ ſuã reſpectu cuiuſ
libet appellatõis q̄ a iure nõ appbat̃ vt i. c. paſtoral.
d̄ app. ⁊ dic vt ibi plene dixi. In glo. in v̄. nec cãm
ibi ſ; illa nõ tʒ. dic meli⁹ ꝙ ibi delegat⁹ inferioris ſub
delegauit articulũ non iuriſdictionalẽ qđ p̄t vt dixi. s.
i p̄ma p̄te hui⁹. c. In ea. gl. ibi. c. qđ i dubijs. iñde
ad h̄ ꝯtrariũ ꝑ id qđ dixi poſt vltimũ nõbile. nã qñq;
maius dignũ trahit ad ſe min⁹ dignũ qñq; ecõtra ſm
ꝙ min⁹ iuri p̄iudicatur. ⁊ i h̄ tene mẽti iſtũ tex. In
ea. gl. ibi de pig. ex lĩis. dicit Io. an. ꝙ iſta iura cõtra
ria loquũtur d̄ honore ãnexo rei. iđ trãſit cũ ip̄a re ſ; d̄
honore ſeu p̄uilegio ꝑſonali dicẽdũ vt nõ. i reg̃la p̄ui-
legiũ. d̄ re. in. li. vi. Et ex his v̄bis ſentit Io. an. ⁊ bñ
ꝙ p̄tãs ſubdelegãdi ẽ p̄uilegiũ ꝑſonale. qđ vid̄z ꝓba-
ri. ſ. c. pxi. i p̄n. ⁊ fac̄ h̄ optie ad id qđ. s. dixi i. §. por
ro. vt delegat⁹ p̄ncipis ñ poſſit ſuo ſubdelegato dare
p̄tãtem ſubdelegãdi. qꝛ p̄uilegiũ ꝑſonale extinguitur
cum ꝑſona et ꝑſonã ſequitur vt i dicta regula p̄uilegiũ
⁊ ſic nõ placet ꝯtraria opi. quã ip̄e ſentit i. c. is cui. ſ. e.
ti. li. vi. nõbilia h̄ plene videas In glo. in v̄. ſi non
poſſit. ibi p̄tʒ ex iſto. §. ſ; certe hoc nõ p̄tʒ expſſe. nam
h̄ non d̄z ꝙ iſte qui delegauit fuit impeditus. ſed facit
tex. in. c. ij. in eo ꝙ dicit ꝙ ex ſola iuriſdictione a prin
cipe ſibi delegata potuiſſʒ iſte ꝓcedere q̄ſi clauſula im
pedimenti fuerit purificata. et ſic intelligendo procedit
opi. glo. In ea. gl. ibi ſ; q̄ritur vtꝝ delegatus. hec
ꝑticulã vſq; ad v̄. ſ; pone hodie ẽ expedita. ꝑ. c. q̄nis.

·ꝭ· eo.li.vi.vbi approbatur opi.huius glo.⁊ dic vt ibi.
Jn ea.gl.ibi ſ pone hec glo.vſqꝫ ad finē viḋr deci
ſa in tex.ſm vnū itellectū q viḋr ſatis recipiēdus itelle
gendo.ſ.ꝙ alter ſubdelegauit nō in totū.nā ſi ſubdele
gaſſet i totū indubie erat appellādū ad papā p.§.por
ro.e.c.Et iura hūtia plures itellect⁹ dñt itelligi ſcḋm
itellectū dubitabilē vt i.l.i.ad fi.ff.ad munici.⁊ i.l.qḋ
labeo.de carbo.edic.facit.c.cū i iure.ꝭ.e.⁊ p h intelle
ctu viḋr hodie h tex.qñ delegatus ꝯmiſit extraneo vi
ces ſuas.eadēꝫ tñ rō eſt ⁊ fortior qñ ꝯmiſit collegē qꝛ
fortius eſſet pmittēda appellatio ab extraneo qꝫ a col-
lega.hec viḋr cōis opi.doc.lꝫ qdaꝫ ꝯtra. Aduerte
tñ i eo ꝙ gl.incidenter dicit ꝙ a metropolitano appel
latur ad ꝯciliū ꝓuinciale cui ꝓeſt ipe metropolitanus.
vt in.c.ſicut.ꝭ.de accu.dicit eñ hoſti.ꝙ hoc dictū nul
lo iur.ꝓbaſ.nā.c.in multis alle.in gl.hoc non ꝓbat lꝫ
eñ ꝯciliū ꝓuinciale ſummarie ꝯgnoſcat de crimie me-
tropolitani ñ tñ vt ipe puniaſ ſ vt referat ſupiori.vt ꝓ
batur i.c.graue.ꝟ.metropolitani.ꝭ.ḋ ꝓbē.⁊ nōbis hñ
hoc dictū qḋ ſatis mihi placet.nā appellatio regulari
ter ē iterponenda ad ſupiorem.ſ ꝯciliū ꝓuinciale non
eſt ſupra metropolitanū cū ipſe ſit caput illi⁹ ꝯciliꝫ.⁊ i
eo ꝙ gl.eē dic ꝙ ab ordine decurionū.i.eoꝝ q̇ ꝓpone
bantur regimini ciuitatis appellabaſ ad ꝓſidē.vide ca-
ſum ſimilē in.c.a collatōe.ḋ app.li.vi.ſ nō faciunt iſta
ad caſum noſtꝝ. Jn gl.in ꝟ.ad ꝓmū ibi qꝛ i totuꝫ
ꝯmiſit.aduerte qꝛ glo.nō viḋr recordata de eo qḋ.s.
dixerat i gl.magna.nā ibi voluit ⁊ meli⁹ ꝙ ꝓpter illā
mixturā iuriſdictōis delegate ⁊ ſubdelegate dꝫ appel-
lari ad ꝓmum delegantē lꝫ delegat⁹ ſubdelegauerit ꝓ
pte.⁊ iḋ tene qḋ ibi dixi.⁊ ꝓ itellectu facit tex.in ꝟ.lꝫ
aliqbus.Et ad tex.hic in fi.dū dicit ꝓpter rōem ſupe
rius allegataꝫ.dic ſm Jo.an.qḋ habuit reſpectū ad
rōnem aſſignatam in iſto.§.ꝓ caſum ꝯuerſum.nā quē
admodū cenſetur ſubdelegata tota que ad impedien-
dam ſubdelegatōēꝫ ita cenſetur tota delegata quo ad
appellatōem interponendā ad ſupiorem p rōneꝫ ſupe-
rius allegatā.et hoc tene licꝫ aliud ſenſit glo. ſequens

Eius vero Jſte.§.ſcḋ.ꝟ.decidit q̄ſtionē ꝓn
cipaliter ꝓpoſitā.⁊ h itendit.Si delegatus pape ſub
delegat nō i totū ps a ſubdelegato nō poterit appella-
re ex eo ꝙ datus ſit ſine ſuo ꝯſenſu.ꝑt tñ recuſari oſtē-
dendo cām iuſtā corā delegato.⁊ tunc delegat⁹ diffini
at a quo etiā ſi noluit recuſatōēꝫ admittere appellatur
ad papā.h.d.vſqꝫ ad fi.⁊ ſic decidit tres caſus.ſcḋs
ibi q etiā.terci⁹ ibi ꝙ ſi Nō ꝓmo ꝙ delegat⁹ pape
ꝑt cām ſubdelegare etiā ꝓ pte ptiū ꝯſenſu minime req̄
ſito.ad idē.s.e.§.quē vo. Nō ſcḋo.ꝙ etiā ſubdele
gatus delegati non ꝑt recuſari niſi ꝓbeſ iuſta recuſati-
onis cā.ḋ q̄ dixi i.§.quem vo.Nō tercio ꝙ recuſato
ſubdelegato iuriſdictio redit ad ipm delegatū ſubdele

gantē.qḋ indubie ꝓcedit qñ ſubdelegauit nō i totū ꝑ
ut h ꝯtingit Quid ſi ſubdelegaſſꝫ i totū puto diſtiguē
dū ꝙ ſi re itegra recuſeſ iuriſdictō redit a ſubdelegato
ad ſubdelegātē ſec⁹ ſi recuſeſ ex cā ſupueniēte poſtqꝫ
icepit vti iuriſdictōe.ad h adduco bonū tex.i.c.q̄uis
.ꝭ.e.li.vi. Jtē nō practicā appellandi a iudice ſuſpe
cto.nā ꝓmo dꝫ ꝓponi recuſatōis cā ⁊ ſi nō admittitur
ꝑt iterponi appellatio.qꝛ nūc iudex gͣuat i nō admittē
do ltiam recuſatōēꝫ Ultimo nota ⁊ tene mēti ꝙ at
temptatū poſt appellatōēꝫ ab iterlocutoria ē ipſo iure
irritū ⁊ inane.⁊ h ſi appellatio fuit ltia.rō ē qꝛ appel-
latione ltiam ſuſpēdit iuriſdictio iudicis vt in.c.ſi a iu
dice.ḋ appel.li.vi.⁊ ſm iſta itellige.c.nō ſolū.e.ti.li.
vi.vbi ḋr ꝙ attēptata p⁹ appellatōēꝫ ab interlocutoria
pendēt ex futuro euētu.nā dicūſ pēdere q̇ ad nos q̇ ig
noram⁹ an appellatō fuerit ltia.ſed q̇ ad ius ſtatim aut
ſunt nlla aut valēt qꝛ qḋ ē certū nature ē certū legi.l.ſi
pater.ff.de ſolu.vñ declarata rationabilitate appellati
onis attēptata declarāſ nlla ⁊ reuocāſ ꝑ viā attēptati
vt ibi nō. Ultimo ſcias ꝙ gl.i iſto.§.dicit ꝙ h pa
pa rñdet ſcḋo.articulo q̄ſtionū.nā vt h dicit Jo.an.et
bñ duo fuerūt ꝓncipales articuli.Prim⁹ de ſolutōne
ꝯtrarietatis illaꝝ duaꝝ ꝯſtitutionū ſcꝫ alexādri ⁊ Jn-
no.⁊ iſte articul⁹.s.fuit deciſus i ꝟ.itētōis Scḋs ar
ticulus fuit ſup ſolutōe q̄ōis ex facto emergētis.⁊ iſte
fuit trimēbris vt appet h in litera.⁊ iſte tex.ſatis decla
ratur ex ꝓcedentibus.ideo dicit hic gl.ꝙ hic papa re
ſpondet a toto in quātitate.qꝛ.s.decidit vniuerſaliter
materiam an ⁊ qñ poſſit appellari a ſubdelegato ⁊ ad
quē eſſet appellādū h vero decidit caſum ꝑticularē ita
ꝙ ex ſolutōe totius infert ad caſum ꝑticularem

Paſtoralis. Delegat⁹ pape niſi ma-
litioſe ſe exoneret ſubde-
legatū ꝯpellit ad ſuſcipiēdā ſubdelegatōēꝫ i
coactōe tñ deferet dignitati ⁊ ꝑſone h.d.vſqꝫ ad.§.itē
cuꝫ totū Nō ꝓmo ꝙ delegato a ꝓncipe daſ priuile
giū a lege vt poſſit vices ſuas alteri ſubdelegare.ſecus
aūt i delegato inferioris a ꝓncipe vt i.c.cuꝫ cām.ꝭ.de
app.⁊ l.a iudice.C.ḋ iu.Et itellige h ꝓncipē quālibet
nō recognoſcētē ſupiorē ſaltē in tpalibus vt ē papa et
imꝑator ⁊ aliꝫ reges q nō recognoſcūt hodie ſupiorē
i tpalib⁹.ad h.c.ꝑ venerabilē.⁊ ꝙ ibi nō.q ſi.ſint leg.
⁊ ꝑ bar.i.l.i.ff.a q.app.nō lꝫ.⁊ in.l.hoſtes.ff.ḋ capti.
⁊ i.l.infamē.ff.ḋ pub.iudi. Nō ſcḋo ibi iuriſdictio
ꝙ delegare ē iuriſdictōe vti.exercet eñ iuriſdictōēꝫ ille
qui eām ſubdelegat.ꝯcor.l.iꝫ.ff.de iu.om.iudi.facit.l
vnica.C.qui pro ſua iuriſ.nō glo.in.c.ſi a ſubdelega
to.ꝭ.eo.li.vi. Jtem nō ibi a lege ꝙ hec iuriſdictio
ſubdelegādi nō ē delegata ſ ordinaria.nā iuriſdictio q̄
daſ a lege ē ordinaria vt i.l.⁊ qꝛ.ff.ḋ iu.om.iu.nota.
Jnn.i.c.cū ab eccliaꝝ ḋ of.or.⁊ hoſti.e.c.qñ abbas
⁊ ꝑ hec infero ꝙ ꝑ actū ſubdelegatōis nō ē ꝑpetuata

iuriſdictio delegata citra mortem delegantis. et per hanc actũ nõ exercuit iuriſdictõẽʒ ſibi ſubdelegatã nec negotiũ deſijt eſſe integꝝ. ⁊ ad h̃ ẽ tex. in. d. c. ſi a ſubdelegato. lʒ glo. ibi aliud ſenſerit. ⁊ vide qḋ dixi i. c. gratũ. d. c. Jtẽ nõ ꝙ iuriſdictio reqĩr hʒ i ſe aliquã cohertõem. paꝝ eñ aut nihil valet habitꝰ iuriſdictõis ſine exercitio. vide tñ qḋ le. ⁊ nõ. i. c. cum ꝯtingat. d. fo. ꝯpe. Jtẽ nõ ibi ꝑſonis ſupioribꝫ. ꝙ delegatꝰ pape pt cuilibet quocũqꝫ dignitate ꝓdito vices ſuas ꝯmittẽ ⁊ eũ renitentẽ ad acceptãdũ ꝯpellẽ. ẽ eñ maior oibus i cã ſibi ꝯmiſſa. ad h̃. d. c. ſane Jtẽ nõ ꝙ i coactõnibus inferẽdis ꝑſone dʒ mitiꝰ agi cũ exiſtẽtibꝫ i dignitate. vide bo. tex. cũ gl. xxiij. q. i. c. q ꝯtra pacẽ. hinc eſt ꝙ nobiles ⁊ honeſtiores ciues nõ honeſtãt i vitio ſupplicio inferẽdo queadmodum ⁊ plebei. vñ ſolẽt illi furea ſuſpẽdi alij vero decapitarj. d. q̃ vide p bar. ⁊ aliꝰ i l. capitalium. ff. de penis. ⁊ fac̃ qḋ ipe nõ. in. l. i. ff. c.

Jn gl. i. i fi. hec gl. apte nõ apit intentõem. ⁊ videt reqrere vt ſubſit cã ad h̃ vt delegatꝰ poſſit ſubdelegare Sʒ ꝯclude poſt Jnn. ⁊ meliꝰ ꝙ aut vult ꝯmittẽ ſubſiſtẽte iuſta cã ⁊ nõ hʒ dubiũ vt i. c. ſi ꝓ debilitate. e. co. aut nlla ſubeſt cã iuſta. ⁊ tũc aut nõ fac̃ i fraudẽ alicuꝰ ꝟ nõ vult ſe implicare litigijs ⁊ ꝑt ſubdelegare ac etiã ꝯpellere ad ſubdelegatõeʒ acceptandã hʒ eñ ſimplr a lege vt ſubdelegare poſſit vt i. l. vnica. C. q̃ ꝑ ſua iuriſ. ⁊ ſ. e. c. ſi. Jtẽ facit iſte tex. i ꝑn. aut malicioſe vult ſubdelegare ⁊ tũc valet ſubdelegatio ꝟ nõ ꝑt ꝯpellẽ renitẽtem. ⁊ h̃ ſolũ voluit tex. h̃. vñ illḋ adu̾biũ malitioſe. nõ q̃lificat factũ ꝯmiſſionis ꝟ actum ꝯpulſionis. ⁊ ſeñ ſus ẽ. ꝙ ſi malitioſe vult ſubdelegare nõ ꝑt ꝯpellẽ renitentẽ ad acceptãdum. ꝑt ergo ſubdelegare lʒ nõ poſſit ꝯpellere. dicũt tñ ꝙ tʒ excõicatio lata ꝯtra renitentẽ lʒ renitẽs ꝑtendat malitiã niſi ꝑus appellauerit qꝛ ſñia ẽ iniuſta ꝯtra ius ꝑtĩ. nec error eſt expſſus an aũt ſit ꝑſumẽda malitia i ſubdelegatõis actu cõis cõcluſio eſt ꝙ nõ ꝑ id qḋ habet̃ i fi. gl. optet ergo ꝙ malitia ꝓbetur ex cõiecturis. ad hoc. c. ij. de renũ. li. vi. ⁊ l. dolũ. C. d dolo. Alteriꝰ q̃rit̃ qñ dicat̃ facere malicioſe Jꝑe. ⁊ abb. dixerunt qñ vult committẽ ſine cã. alij qñ vult cõmittere minꝰ perito. hec nõ approbãt a doct. nec videt̃ iuri ꝯſentanea. nã non ꝑt dici malicia ſi ſine cã extrinſeca qs vult ſubdelegare. ⁊ iõ reqrit̃ ꝙ faciet i fraudem puta vt placeat vni ꝑti cũ leſione alteriꝰ. qꝛ forte vult amico ſuo ſubdelegare. caueat tñ a pena. c. cũ eterni d re. iudi. li. vi. Jdẽ ſi faceret vt ipe nõ incurrẽt odiũ ꝑtis ⁊ vt ponat ſubdelegatũ i illo ꝑiculo vel qd ſile. Jn glo. in ꝟbo ꝯpellere. i fi. dic formaliꝰ ꝙ delegatus ꝑt ꝯpellere oẽs quos potuiſſet ꝯpellere ipe delegãs. nã gerit vices delegãtis. ⁊ reſpectu delegati pape nullus clericꝰ ꝑt dici alteriꝰ fori. qꝛ oẽs ſubſunt pape. vt in. c. cuncta ꝑ mũdũ. ix. q. iij. ꝟ ordinariꝰ delegãdo non ꝑt ꝯpellere niſi hominẽ ſue iuriſdictõis. vt in. l. vnica. C.

q̃. ꝑ ſua iuriſ. Excipit gl. caſum ab vtroqꝫ dicto in aduocato q nõ cogit̃ alibi q̃ʒ in ſuo foro accipe ꝑ iuriſdictõem Hoſti. dicit h̃ ꝓcedere ſi hʒ ſalariũ a publico vl̃ ſi ẽ obligatꝰ tot ꝑſonis ꝙ nõ ꝑt ſuſcipe delegatõem q̃ minus veniat ꝯtra ꝓmiſſionẽ. ꝟ certe teneri ꝑt ꝑma opi. idiſtincte. nã ꝑmia que recipiũt hodie aduocati a ꝑtibꝫ ſuccedũt loco ſalarij vt. l. aduocati ſiue. l. fori. C. d aduo. diuer. iudi. vñ i fauorem publicuꝫ emanauit. l. ſanximꝰ. alle. i gl. ne aduocatꝰ ſubtraheret̃ illi foro vbi exercet aduocatõis officiũ Jn gl. i ꝟ. cohertõeʒ ibi maiorẽ ꝑtinet aiaduerſionẽ. ⁊ e ſenſus ꝙ duplex eſt cohertio. q̃dam maior q̃dam minor. Sʒ ſi ſimplr verbũ cohertio ꝓferat̃ refert̃ ad maiorẽ aiaduerſioneʒ. ⁊ dixit baldus ꝙ maior cohertio ꝑt dici cuʒ ius infert̃ ꝑſone vt tormentũ carcer ⁊ qd ſile. minor eſt cũ ius infert̃ rebus. vt mulctare aliquem vl̃ qd ſile. Aduerte tñ qꝛ iſte tex. nõ dicit ꝙ iuriſdictio ſemꝑ habeat cohertõem ſed ꝙ modici effectꝰ eſſet ſine aliq̃ cohertõe. vñ ꝑõdera illud verbũ aliq̃. nã ſm hoſti. ⁊ bñ verificat̃ in q̃libet cohertõe quãtũcũqꝫ exigua. ꝓ h̃ vide bo. gl. i cle. vnica. de fo. ꝯpe. i ꝟ. aliq̃ ꝑte. q̃ dicit ꝙ noie ꝑtis itelligit̃ de dimidia vt in. c. ij. d deci. li. vi. Sʒ ſi adijcit ꝟbũ aliq̃ tũc verificat̃ i q̃libet ꝑticula. nã q̃libet minima ps ꝑt dici aliq̃ ps totiꝰ qḋ nõ. Jn gl. i ꝟ. ſupioribꝫ in fi. ⁊ hodie delegatꝰ pape nõ ꝑt ſubdelegare niſi illis ꝑſonis q̃bus papa delegat. de q̃bus i. c. ſtatutũ. i ꝑn. de reſcrip. li. vi. ⁊ habet̃ i. §. i nullo. e. ti. an aũt delegatus in diſticte poſſit ſubdelegare ꝑſonis ſupioribꝫ puta ep̃is archiep̃is hoſti. dicit ꝙ de mente tex. appet ꝙ nõ ſed optet ꝙ ſubſit neceſſitas ꝑ tex. ibi exigẽte nccitate ⁊c̃. dic tñ ꝙ cõis ⁊ celebꝛis opi. hʒ ꝯtrariũ ⁊ ita practicat̃

Jtem cum in totum Delegatꝰ pape ſicut ꝑt ꝯmittere totã cãm. ita ꝑt citatõem ⁊ punire ꝯtẽnentẽ acceptare. Nõ ſignificatõem huiꝰ dictionis q̃nqꝫ ẽ eñ ꝯtinuatiua ꝑcedentiũ vt h̃ Jtem nõ ꝙ ciuitas dꝫ habere officiũ Jtẽ nõ ibi cuilibet. ꝙ delegatꝰ ꝑncipis nõ tenetur citare ꝑ nũtios publicos ordiarioꝝ ꝟ tenet̃ ſibi eligẽ nũtium ⁊ ꝯmittere cui vult hãc citatõem Nõ ibi punire ꝯtemptoꝝ ⁊c̃. ar. opi. ſm Jnn. ꝙ delegatꝰ põt mulctare ꝯtemnentẽ ſibi parere. ⁊ ꝑ hũc tex. infero ꝙ delegatꝰ ꝑt ꝯpellere oẽs officiales nccios in cã expedienda. facit. c. ꝑterea. i fi. e. eo. Sʒ q̃ro qd i delegato inferiori a ꝑncipe nũ qd poſſit ꝯmittere citatõis actũ. Doct. cõiter dicũt ꝙ ſic. qḋ placet qꝛ citatio q̃tenus exercetur per nũcium nõ eſt iuriſdictõis ꝟ ẽ nudũ miniſteriũ articulũ eñ nõ iuriſdictionalẽ põt quilibet iudex ꝯmittere vt. e. c. ꝑx. in ꝟ. nos aũt. et ibi dixi. ꝓ hoc facit qꝛ arbiter non hʒ iuriſdictionem. et tñ poteſt citare ꝑ epiſtolã ⁊ ꝑ nũciũ vt. l. diem ꝓferre. et in. l. ſed ſi interpellatur. ff. d arbi. an autẽ poſſet punire nolentem acceptare. dicũt doc.

ſed

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

ꝙ ſic.al'.nulli' momēti eēt hec ptās.ꝛ fac.c.ex lr̄is.j.c.

Ultio q̄rit q̄ fuit rō dubitādi h̄.dicit abb. ꝙ an̄ ci tationē non erat ppetuata iuriſdictio delegata.iō vide batur ꝙ nō poſſ; ꝯpelle' ad officiū citatōis acceptādū ſ ratio decidendi i ꝯtrariū fuit q: ppetuatio nō reqrit' q̄ ad facultatē exercēdi iuriſdictōem.alias nūq̄ poſſet incipe iuriſdictōem.ad idē.c.paſtoral'.§.fi.d̄ ex̄p.vbi an̄ ppetuatō; pt fieri ſubdelegatō In gl.i v̄.citatio nis nō gl.ꝙ i iur̄ val; ar.d̄ toto i q̄ntitate ſeu d̄ toto ad pte.ꝛ q̄tidie allegat' ad h̄ iſte tex.ꝙ idē iuris qd̄ ē i to to ē i pte.ad h̄.l.q̄ d̄ tota.ff.de rei ven.ꝛ h̄ intellige ſi eadē ē rō i pte q̄ eſt in toto.al' nō valet ar.ad h̄ alle.bo nam gl.iuncto tex.in cle.ij.de re.eccl.non alie.ꝛc̄.

Preterea Si papa ſciēter ꝯmittit appellati/ onē iterpoſitā a ſuo delegato dato cū clauſula appella tione remota.iuriſdictō p̄mi delegati ē iterim ſuſpenſa quo ad executōem.h.d.ſm ve; itellectū ꝛ ſcd̄a ps ibi nos aūt Nō p̄mo vnū effectū remotōis appellatio nis i ex̄pto.nā tollit effectū appellatōis vt nō habeat impedire executōe; ſnie nec deuoluere cām ad ſupiorē niſi a tpe q̄ ſupior ex certa ſciā admiſit appellatō; ꝛ te ne h̄ mēti q: q̄tidie ſolet ad h̄ allegari Nō ſcd̄o.ꝙ p ꝯmiſſionē ſcd̄o factā ex certa ſciā reuocatur iuriſdictio prioris iudicis.et facit hec lr̄a i argumētū ꝙ appella/ tio extinguit,pnūciatū vt.l.i.ad turpil.S; i ꝯtrariū fa cit tex.ibi vt ſuſpēdatur.ꝛ ꝙ nō extinguit' ſ ſuſpēditur nec etiā ſuſpēditur quo ad oēs effect' p ea q̄ dixi in.c. fi.de ſequeſtra. In glo.in v̄.ex certa ſciā i fi.dicitū gl.pcedit cū cā fuit ꝯmiſſa ſimplr ſ vbi p' fuit ꝯmiſſa appellatōe remota.nō valet cōmiſſio cāe appellatōis niſi fiat mentio de illa clauſula.q: ſi papa ſciuiſſet nō ita de facili admiſiſſet appellatōe;.vn̄ d̄r admittere ex certa ſciā qn̄ papa fuit certificatus de oibus q̄ potuiſ ſent eū mouere ad ꝯceſſionē denegādā.ꝛ ita ꝯiūge i ef fectu dicta doc.h.nā de q̄libet nōbili clauſula appoſi ta i p̄mis lr̄is q̄ pt eē impedimētū ſcē a; d; fieri mē/ tio i ſcd̄is.al' nō d̄r ꝯcedere ex certa ſciā.ſ p ignorātiā ꝛ ſurreptōe; vt nō.i.c.cū dilecta.ꝛ.c.cete;.de ex̄p.et c.inter.d̄ re iu. S; ꝯtra h̄ et ꝯtra tex.op.ꝙ ſi papa admiſit appellatōe; ex certa ſciā.ad qd eſt op' ꝙ poſt ea merita appellationū diſcutiātur,put papa mandat i fine lr̄e. Itē q̄re papa nō ꝓnūciauit exq̄ ex certa ſciā papa admiſit appellatōem cu; de q̄ re qs cognouit d̄ ea iudicare d; vt i.c.cu; ſup.de cā poſ.ꝛ ꝓprie.So. Inn.multū inſtat.ſ ꝯcludē breuiter ꝙ illa v̄ba ex cer ta ſciā nō referūt' ad merita cāe appellatōis ſ ad igno rātiā q̄ poſſet allegari i ꝯmiſſionis actu.vtputa q: pa pa fuit p̄us informat' de ꝯmiſſione p̄ori ꝛ ꝙ fuit facta ꝯmiſſio appellatōe remota ꝛ ꝙ ſnia fuit lata ꝛc̄.ſi aūt illa v̄ba referūt' ad iſta militaret ꝯtrariū.ꝛ d̄ hac clau/ ſula ex certa ſciā.vide qd̄ dixi in.c.ad hec de ex̄p.nec

credo ꝙ iſta v̄ba ex certa ſciā ponātur i ꝯmiſſione ſed ſatiē ꝙ per expꝛſſa i lr̄is ꝯmiſſionis appeat ꝙ papa ex certa ſciā fecit In gl.ſi.nō hāc gl.ad quā q̄tidie fit remiſſio cū q̄rit' ad quē ptineat executio ſnie ſi fuit ap pellatū vt; ad p̄mū vel ad ſcd̄m ꝛ quāq̄ gl.multū va cillet poſtremo tn̄ t; vt exeq̄tur ſcd̄s ꝛ nō p̄m' q: actō i factū dat' ex ſnia ꝯfirmāte.ꝛ idē t; gl.i.c.corā.j.c.ſ cō trariū ſenſit i.c.cū i eccl̄ia.de app.S;.p dicto hui' gl. ē ꝙ ſnia vid̄r ipi' iudicis appellatōis exquo eā ꝯfirma uit.q: oia noſtra facim' ꝛc̄.vt i.c.ſi aplice.de p̄ben. li.vi.ꝛ in.l.ij.C.de veteri iure enu.d̄ hac materia vide p Io.an.i addi.ſpe.in ti.de execu.ſen̄.§.ij.v̄.ſ pone ꝛ ibi etiā p ſpe.i v̄.ſequēti p bar.poſt alios.i.l.tale pa ctū.§.q̄.ꝓuocauit.ff.de pac.ꝛ plen' i.l.a diuo pio.ff de re iu.ꝛ p hoſti.ꝛ Inn.h.Et vt clare hēas materia; aduertēdū ꝙ q̄tuor ſunt caſus q̄; tres ſūt clari ꝛ q̄rt' ē dubitabil'.Prim' caſus qn̄ vtraq̄ ſnia fuit abſoluto ria.nā tūc fruſtra q̄rit' d̄ executōe q: ſecū affert executi onē iux̄ nō.in.c.cū noſtris.d̄ ꝯceſ.p̄bē.Scd̄s cū p̄ma fuit ꝯdēnatoria ꝛ ſcd̄a abſolutoria.ꝛ tūc cū ſcd̄a ꝓuale at exq̄ ab ea nō fuit appellatū fruſtra etiā q̄rit' d̄ executi one.Terci' caſus fuit qn̄ prima fuit abſolutoria ꝛ ſcd̄a fuit ꝯdēnatoria tūc indubie ſcd̄s exequit' ꝛ nō p̄m' cu; iſta ſit ſnia ſcd̄i ꝛ nō p̄mi.Quart' caſus dubitabil' qn̄ vtraq̄ fuit ꝯdēnatoria.ꝛ tūc aduerte aut iudex ſcd̄s fu it motus ex nouis rōnib' ꝛ nō ex p̄mis.ꝛ tunc ipe h; exequi.q: ſnia p̄ſupponit effectum quia agitatur cora; eo.vn̄ ſnia iſta nō ē p̄mi ſ ſcd̄i iudicis.ergo ad ſcd̄m ꝛ nō ad p̄mū ptinet executio.facit.c.cū iohānes.d̄ fide inſtru.aut nihil noui fuit actū.ꝛ tūc aut cōfirmatur p̄i ma ſnia ex negligentia appellātis nō ꝓſequētis i tpe ꝛ executio ptinet ad p̄mū.tenēt doc.in.d.§.q.ꝓuocauit ꝛ in.d.l.a diuo pio.ꝛ hic.p h̄ facit tex.j.de appel.ꝑſo nas.ꝛ.c.cū ſit.aut p̄ma fuit ꝯfirmata ex trāſactōe ptiū q: poſt appellatōem receſſit appellās p trāſactōe; ab appellatōe ita ꝙ ex ꝯſenſu ſuo p̄ma ſnia ꝯfirmatur.et tūc fuerūt opi.inter legiſtas.qdam tenuerunt ꝙ ſcd̄s d; exequi.ꝛ p hac vid̄r tex.in.d.§.q̄.ꝓuocauit.alij te nuerunt ꝙ p̄mus.ſ bar.in.d.l.a diuo pio.t; ꝙ vterq̄ poterit exeq̄.nā p̄m' poterit q: itereſt ſua.tcī' ē q̄ pt q: exquo fuit ad eum appellatū ꝛ ꝓpter factum ptium liquet ſibi de meritis.cauſe poteſt eā mādare executōi ꝛ ſatis poſſet hoc admittit.qn̄q̄ ſnia ꝯfirmatur per ex pꝛſſam ſniam ipſius iudicis ad quem.ꝛ gl.h̄ t; ꝙ terci' exequitur.Idem videntur velle legiſte in iurib' p̄al.ꝛ p hoc bene facit auc̄.ſi q̄s litigātium.C.de epi.ꝛ cle. ꝛ Io.an.in addi.p̄al.dicit equum eē vt p̄m' exequa tur ꝛ nōn ſcd̄s.q: exquo appellatio fuit illa q̄ ſuſpēdit iuriſdictōem p̄mi iudicis.ꝛ tunc appet ea; iniuſtā d; cā redire ad priorē iudicē.ꝛ maxie h̄ tenendū ſm eum in cā criminali q̄ hab; locū remiſſio iuxta nota.i c. paſtoralis de re iu.ꝛ i auc̄.vt nulli iudicū i.§.ſi qs v̄o

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝯpliſoꝝ ñ ei ē equū vt puniaṫ ꝗs vbi non deliqt. finge ei ꝙ iudex ad quē ē remotus a loco delicti. nā ſi iudex ad quē exeq̄ret poſſꝫ violare iura q̄ voluñt remiſſionem fiedā ad locū delicti vt i. c. de rap. ⁊ i iurib' pal. ⁊ hec ē bona ꝯſideratio. hoſt. h̄ ⁊ tacite vid̓ ꝯ mēte Jnn. diſtīguit ⁊ hec diſtinctio mihi ſatī placet. q̄ aut iudex ad quē aliqd addidit vl' detraxit a priori ſnia ⁊ ipe hꝫ exeq̄ q̄ ſnia ſic reformata ē ſua ⁊ nō pmi iudicis. aut nihil ē additū nec detractū ⁊ tūc pm' exequiṫ ⁊ nō ſcds. p h̄ mēbro qd̓ ē magis dubitabile ego adduco bonū tex. cū gl. i. d. c. cū i eccīa. vbi vid̓ iudicio meo hoc ꝓbari Ad idē. ij. q. vi. i fi. nā ſi iudex ad quē perpēdet male appellatū ⁊ bñ iudicatū ſola declaratio ad eū ptinet vñ eo ipo ꝙ ꝓnūciat male appellatū funct' ē officio ſuo vt ibi. ḡ cā dꝫ redire ad priorē iudicē. ⁊ p h̄ facit q̄ appellatio ſuſpēdit pmaꝫ ſniaꝫ ñ aūt extiguit vt i. c. venientes. ꝯ iureiurā. ḡ ſi appellatio ꝓnūciaṫ min' iuſta prima ſnia reaſſumit vires ſuas ⁊ ē executioni mādāda ⁊ p h̄ facit iſte tex. i v̓. vt iterim executio ſnie ſuſpēdaṫ ⁊c. Si tñ pm' iudex ñ repireṫ tūc ñ eēt abſurdū dicē ꝙ ſcdus poſſit exeq̄ h̄ ꝓcedit i appellatōe a diffinitiua. Quid aūt i appellatōe ab iterlocutoria iudex appellatōis pronūciauit male appellatū ⁊ cōdemnauit appellātē i expēſis vt facē dꝫ vt i. c. vt debitus. de appel. ꝗs hꝫ ex nunc exequi an pm' an ſcds Spe. i. d. v̓. ſe. tꝫ ꝙ pm' ⁊ Jo. cal. h̄ qd̓ vid̓ ꝓbari i. d. c. vt debit'. circa qd̓ tñ poſſꝫ inſtari. q̄ iſta ꝯdēnatio expēſaꝝ ē ſcdi ⁊ nō pmi. ḡ ipe pt exequi cū executio veniat acceſſorie ad ſniaꝫ. Et ad c. vt debit'. vbi d̓ ꝙ dꝫ remittē appellantē ⁊ cōdēnare eū i expēſis. pt dici ꝙ dꝫ eū cōdēnare effectualiter ſcꝫ mādādo ſniaꝫ executioni. dicit tñ cal. ꝙ vbi prim' non poſſꝫ exequi forte q̄ poſt appellatōꝫ ab iterlocutoria ꝓceſſit i cā ⁊ tulit ſniam diffinitiuā ꝙ ſcds dꝫ exequi ne ꝯdēnatio remaneat ſine effectu ⁊ ſic dicit ſe obtinuiſſe in q̄ſtione facti. ⁊ p hec habes plene hūc articulum examinatuꝫ. quē bñ nō. quia quotidianus ē Et ad auc. ſi ꝗs litigantiū. ꝑal. q̄ vid̓ multū facere. p p̄cedenti mēbro vt ſcds iudex exequaṫ diffinitiuā. dic ꝙ loquiṫ qñ pmus iudex ē impotens ad exequendū. nā loquiṫ qñ ep̄s ex ꝓrogatōe ꝓnunciauit iter laicos. ⁊ dic vt colligitur ex. l. precedenti ſuper qua ſignatur illa auc.

quia vero Ordinari' ad mandatū delegati exequiṫ ſniaꝫ eē ſi ſciat eā iniuſtā. ⁊ ſcds ibi attēdētes

Nō pmo ꝙ delegat' pape pt mādare ordinario loci vt ſniaꝫ ſuā exeq̄ṫ ad idē. ca. e. c. ſi qñ. ⁊. c. ſignificaſti.

Nō ibi nō cognitio ſ executio. ꝙ is cui mādaṫ nuda executio ſnie. non pōt aſſumere cognitōem ſuper iuribus ſententie de quo ibi lati' Itē nō ꝙ quis dꝫ parere mandato ſupioris lꝫ ſciat illud iniuſtum hoc tñ non ē abſolute verꝫ. nā ſi eſt cōtra deū ⁊ bonos mores non dꝫ quis parere ſupiori ſ potius deo qui mandat ꝯpoſitū vt. xi. q. iij. qui reſiſtit. et. c. iulian' ⁊. c. ſi dñs de quo p Jnn. in. c. ad aures. de tēp. or. ⁊ iſtum tex. intellige qñ ſnia erat iniuſta tñ al' tenebat q̄ erat contra ius litigatoris vel q̄ trāſiuerat i rem iudicatā. q̄ non fuerat ab eo appellatū. vñ hec ſnia ē ſolū iniuſta ex pte ꝓnūciātis. ſ ex iuriſdiſpōe tꝫ ⁊ ē executiōni mādāda vt ſit litiū finis ⁊ de h̄ ē glo. magiſter hec a. vide qd̓ dixi in. d. c. ſi qñ. an aūt h̄ hēat locū in cā criminali vbi ſnia ē corpis afflictiua. vt ſi mādatari' ſciat ſniaꝫ iniuſtā teneaṫ illā exequi. Jnn. dicit ꝙ nō cōſuleret ꝙ talē ſniaꝫ quis mandaret executioni. ⁊ nō h̄ dictū. p q̄ facit ꝙ taci' ꝯſenſus pꝫ nō habuit purgare vitiū ſnie q̄ nemo ē dñs mēbroꝝ ſuoꝝ. l. liber homo. ff. ad. l. acquil'. et i. c. cōtingit. ij. ꝯ ſen. ex. hinc ē ꝙ cōdēnato inuito pt tercius appellare vt in. l. nō tm̄. ff. de ap. ⁊. ij. q. vi. in ſumma. ⁊ ē optima limitatio ad iſtū tex. ⁊ facit qd̓. j. dicaꝫ cum gl. ſe. Jn gl. etiā ſi ſciat. diuide hāc glo. i tres ptes. nā i pma tacite opponit ⁊ i ſolutōe exaiat ꝗs dicatur mer' executor ⁊ quis mixt' ⁊ q̄s exceptōnes pñt ⁊ dñt admittere iſti executores Jn ſcda pte p̄ncipaliter q̄rit an ab executore poſſit appellari. Jn tercia opponit cōtra tex. q̄ iniuſto p̄cepto nō ē obediendū. ⁊ ſcda ps icipit ibi ⁊ nō. tercia ps incipit ibi itē nō. De pma pte glo. vide qd̓ nō. bar. in. l. a diuo pio. de re iu. ⁊ ſatī plene p hoſti. ⁊ alios doc. hic. Nō bñ hāc gl. i hoc ꝙ dicit executor dat' ad ꝓuidendū de bñficio d̓ mixt' non mer'. d̓ aūt mixt' q̄ hꝫ mixturā iuriſdictōnis. pt eñ aſſumere ptes iudicis ſi vult. de quo vide p glo. i clem. vnica. e. ti. dixi plene poſt Jnn. i. c. ſi. de ꝓſump. ⁊ ſō de iſto executore ad beneficia dic vt ibi. ⁊ diſtingue ſic materiā huius gl. poſt doc. pmittēdo ꝙ iudex pt dici executor inquantū ꝓcedit exequēdo iuſticiā ⁊ ius partis. vt in. c. ſi ꝗs cōtra. de fo. ꝯpe. ſ proprie ⁊ ſtricte diſtinguiṫ ab executore. q̄ iudex daṫ p̄ncipaliter vt cognoſcat iter ptes ſ ſecūdario hꝫ exequi. executor v̓o datur p̄ncipaliter ſup executōe lꝫ qñqꝫ ſecundario poſſit ꝯgnitōeꝫ aſſumere ⁊ ptes iudicis. his pmiſſis dic p' hoſti. maxie ꝙ ali' ē iudex ⁊ ali' executor. executor vero ali' ē mixt' ali' cōſeruator' alius referēdari' ali' denūciator ſeu executor pur' ⁊ mer'. qdā ē executor pur' alicu' ſnie ⁊ ſub iſtis t̄minis applicabo dc̄a legiſtaꝝ ⁊ alioꝝ doc. De pmo. ſ. iudice dic ꝙ regl'r teneṫ admittē exceptōes ꝓbabiles vt i. c. ex pte. e. c. el. ij. dic tñ nō. Jnno. i. c. p' electōeꝫ i fi. de ꝯceſ. ꝓbē. ꝙ ſi iudex vehemēter ſuſpicaṫ exceptōꝫ oppoſitā i fraudē cā dilatandi iudiciū lꝫ exceptio i ſe ſit ꝓbabil'. pt tñ eā nō admittē ſi p̄ſumit eā falſaꝫ nec dꝫ ꝯ appellatōe curare q̄ ſi ē falſa appellatio nō pt iuſtificari vt i. c. iterpoſita. ꝯ ap. ⁊ dic latius vt nō. Jnn. in. d. c. poſt electōeꝫ. De ſcdo ſcꝫ ꝯ executore mixto dic ꝙ pōt dici mixtus qñ iudex tulit ſniam ſ nō cognouit de executōne ſ mādauit eā alicui ⁊ de iſto proprie poteſt intelligi. l. ⁊ ſi nō cognitō. C. ſi ꝯtra ius vl' vti. pub. canoniſata. xi. q. ij. ⁊ iſte executor poteſt admittere oēs exceptōes ꝯcernentes ipam

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

executõem ⁊ ſup eis ꝓnũciare. exemplũ corã eo fuit cõmiſſa executio opponit̃ exceptio ꝯpẽſatõis vl' ꝙ nõ dꝫ vltra ꝙ̃ꝫ facẽ poſſit ꝯpelli. puta qꝛ ẽ miles vel q̄d ſile. ⁊ p h̃ bon⁹ tex. ⁊ ibi bar. in. l. pẽl'. ff. ȯ ꝯpẽſ. ſuccedit eñ iſte q̃ ad executõnez loco p̃mi iudicis. iõ dꝫ admittere oẽs exceptões ꝯcernẽtes ipaꝫ executõnez. ad h̃. d. l. a diuo pio. §. ſi ſup reb⁹. cũ ſe. ⁊ ibi p bar. exceptões vȯ ꝯcernẽtes merita cãe iferẽtes ſniaꝫ nullã dꝫ admittere qꝛ ⁊ p̃m⁹ admiſiſſet ñ tñ dꝫ ſup eis ꝓnũciare ne irritet ſniaꝫ ſupioris. ſ; dꝫ cognoſcẽ ad effectũ ſupſedẽdi ⁊ remittẽdi cãm ad ſupiorẽ. ⁊ iſte ẽ ꝓprie caſus. c. ȯ cetero ꝫ. ȯ re iudi. ⁊ i. l. ſi ptoꝛ. §. marcellus. ff. de iudi. ⁊ d. l. pẽl'. ff. ȯ ꝯpẽſ. i p̃mo dc̃o An aũt indiſtĩter exceptõ nullitatis ipediat executõez ſnie vide Inn. i. c. cũ i iure ꝫ. c. plen⁹ p Jo. ȯ lig. i cle. i. ȯ re iu. De tercio. ſ. ȯ executore ꝓuatorio dic vt plene hodie habetur i. c. i. ⁊ in c. ſi ꝫ. e. li. vi. vbi tractat̃ quã ptãteꝫ hñt iſti ꝓuatores

De q̃rto ſcꝫ ȯ executore referẽdario dic ꝙ debꝫ admittẽ exceptões ñ tñ aſſumẽdo ꝯgnitõꝫ ſ; vt referat ſupiori. ⁊ iſte poti⁹ ꝺꝛ auditoꝛ ⁊ pt recuſari vt ſuſpectus ſm hoſti. ⁊ ȯ iſto dixi. s. e. ſup q̃õnũ. dic vt ibi. De q̃nto ſcꝫ denũciatore ſeu executore puro ⁊ nudo puta i dato ad aliquẽ pignorãdũ vl' ſuſpẽdẽdũ vel excõicandũ. dic̃ hoſti. ꝙ nullã exceptõez dꝫ admittẽ. Et idem dic ȯ vi. ⁊ vltimo nã pur⁹ ⁊ mer⁹ executoꝛ ꝺꝛ q̃ñ iudex plene ꝯgnouit ȯ cã ⁊ ȯ executõe fiẽda ⁊ purẽ factũ ipi⁹ executõis alteri ꝯmiſit. ⁊ ȯ iſto loquit̃ tex. i. l. executoꝛ. ⁊ l. ſi vt proponis. C. de execu. rei iu. ⁊ ibi bona glo. ⁊ ad hec mẽbra debes reducẽ iſtaꝫ gl. Aduerte tñ i eo ꝙ gl. vult facẽ dr̃iam iter executorẽ ſniaꝫ deputatũ ſpãlit̃ ab hoĩe ⁊ executore deputatũ forte ab aliq̃ ſtatuto vel ꝓuiſione ſupioris. nã i q̃buſdã locis deputat̃ cert⁹ officialis ſup exceptõib⁹ ſniaꝫ. de q̃ dic vt. s. dixi. De ſcd̃o vıꝺ̄ꝛ ꝙ poſſit ꝓnũciare ſup oib⁹ exceptõib⁹ etiam ꝯcernẽtib⁹ nullitatẽ. ⁊ ſuccedit loco p̃mi iudicis. nec ẽ illo inferioꝛ ⁊ vıꝺ̄ꝛ idẽ vbi executio peteret̃ corã pari iudice ſeu corã ſurrogato. vide p ſpe. i ti. ȯ exe. ſen. §. ij. ṽ. q̄d ſi mãdet̃ ⁊ p Inno. ꝫ. eo. cũ i iure. ⁊ ſic diſtinguit bar. i. d. l. a diuo pio. ⁊ p h̃ habes p̃maꝫ pteꝫ gl. declaratã ⁊ ſuppletã Et i fi. gl. nõ ex hac gl. duo p̃mo ꝙ ſi ſnia vel iudicis p̃cep̃tũ ẽ ipo iure nullũ nõ tenet̃ q̄s ſuo mãdato parere. nã nõ pt i illo actu dici iudex ar. in §. foꝛus. ꝫ. ȯ ṽ. ſig. imo iudici volẽti exequi pt reſiſti vt dicit gl. nõ. i. c. px. ⁊ dixi in. c. ſi q̃ñ. s. e. Scd̃o nõ ꝙ omiſſio appellatõis nõ purgat viciũ ſnie. quo min⁹ ps poſſit hr̃e regreſſum ꝯtra iudicẽ. idẽ ſm gl. ſi ps fecit q̃ꝫ tñ potuit. puta qꝛ bis appellauit ⁊ ſemp reportauit ꝯtrariã ſniam. ⁊ idẽ nõ. Inn. i. c. ſepe ꝫ. ȯ ap. ⁊ i. c. ſacro. ȯ ſen. ex. qȯ ẽ hñ nõ. Ex q̃ infert̃ ꝙ ñ appellans vere ſnie nõ ꝯſentit. nã ſi vere ꝯſentiret ñ poſſet hr̃e regreſſum ꝯtra iudicẽ Itẽ tollẽt̃ obligatõ naturalis q̃ tñ p ſniaꝫ nõ tollit̃ vt nõ. in. l. iulian⁹. ff. de ꝯdi. indebi. ꝙ ergo ꝺꝛ in. c. qȯ ad ꝯſultatõeꝫ. ꝫ. ȯ re iu. ꝙ nõ appellãs

vıꝺ̄ꝛ ꝯſentire dic ꝙ ꝓcedit i ꝯſenſu itep̃tato ⁊ nõ vero ⁊ p̃ſumit̃ ille ꝯſenſus ad effectũ vt illa ſnia trãſeat i rẽ iudicatã nec ob. ꝓpti agenti ꝯtra iudicẽ exceptõ rei iudicate vt i. l. cũ q̃ſi cũ duab⁹ ſe. ff. ȯ excep. rei iu. ⁊ nõ. i. c. aduerſario. de excep. Sꝫ q̃ro nunq̄d p̃dicta procedũt ꝯtra arbitꝛ̃ q̄ male iudicauit Dic ꝙ ſic qꝛ arbitria ſunt redacta ad inſtar iudicioꝝ. l. i. ff. de ar. ⁊ h̃ firmat bar. i. l. fi. ff. de va. ⁊ ex̃oꝛ. cog. vbi notãter q̃rit q̄d i laudo arbitratoꝝ nũq̄d poſſit haberi regreſſus ꝯtra arbitratores ſeu amicabiles ꝯpoſitores ſi vltra debitũ aggrauauit ptes. ⁊ ꝯcludit ꝙ arbitratoꝛ equipat̃ pſonete qꝛ ẽ q̄daꝫ mediatoꝛ iter ptes ⁊ nõ tenet̃ niſi de dolo ⁊ lata culpa ſicut ipe pſoneta. vt le. ⁊ nota. in. l. i. ff. de pſoneti. nã arbitratoꝛ nõ ꝓprie ẽ arbr̃. nec q̃ſi iudex vt. l. ſi de meis. §. recepiſſe. ff. de arbi. vbi bon⁹ tex. multũ ſingularis ⁊ nõbilis. ⁊ h̃ dictum nõ ſingl'r ꝙ ſi arbitratoꝛ fuit i dolo vel i lata culpa pt ꝯueniri p ꝑte leſaꝫ ad itereſſe. ⁊ ꝺꝛ eẽ i lata culpa q̃ñ ꝯueniauit ab eo ꝙ ceteri oẽs feciſſent vt i. l. late culpe. ff. de ṽ. ſig. Quid aũt in ꝯſiliarijs ſeu iuriſperitis q̄ p impudẽciã vl' p errorem dãt malũ ꝯſiliũ i p̃iudiciũ alteri⁹ partis nũq̄d ꝯueniri poſſint ad itereſſe. vide i ſpe. i ti. de reqſi. ꝯſili. §. i. ṽ. ſi ꝯſiliarij In gl. i ṽ. tenet̃. i fi. nõ hãc gl. q̃ ſolet allegari quotidie. ⁊ vıꝺ̄ꝛ gl. ſentire colligẽdo argumẽtũ ꝯtra hug. ꝙ iudex dꝫ iudicare ſm allegata lꝫ hẽat ꝯſciẽtiã in ꝯtrariũ ⁊ colligit̃ h̃ argumẽtum ex tex. in eo ꝙ papa h̃ mãdat ordinario vt exeq̃t̃ ſniam delegati etiã ſi ſciat eã iniuſtã. ſi ergo papa ꝯſulit ſatis iferẽ ꝙ ceſſat peccatũ. ⁊ hãc opi. gl. lꝫ ⁊ ꝓſeq̄tur p plura ṽba in. c. i. ȯ offi. oꝛ. in ṽ. canones. ⁊ nõ illã gl. qꝛ ẽ plenioꝛ q̃libꝫ alia i hac materia. Hoſti. h̃ dicit ꝙ ſi iudex hꝫ ꝯſciam firmã ⁊ indubitatã qꝛ clare ꝯſtat ſibi ȯ cõtrario ei⁹ qȯ ꝓbatũ ẽ ꝙ nõ dꝫ tũc deponere ꝯſciaꝫ nec ꝯtra eã ꝓnũciare ſ; dꝫ inſtare vt exoneretur ab officio iudicãdi. qȯ ſi efficere non pt dꝫ appellare ad ſupiorem iuxta nõ. i c. ſi q̃ñ. s. e. ſ; ſi ꝯſcia iudicis nõ eſt indubitata tũc dꝫ eã deponere ſi pt. ſ; ſi nõ pt dꝫ ꝯtra eã iudicare etiaꝫ ſi ꝯſcia ſit erronea p. c. tuas. el. ij. ꝫ. ȯ ſy. ⁊ c. lr̃as. ȯ reſti. ſpo. ſ; Jo. an. h̃ q̃ſi nil dicit remittẽdo ad nõ. p eum i addi. ſpe. i ti. de alle. ⁊ diſ. §. vltimo. añ fi. ſup ṽ. lꝫ aũt ⁊ ibi recitatis varijs opi. mg̃roꝝ etiam theologorum quos dicit diſputãdo vidiſſe tenere ꝯtrarium ꝙ poteſt q̄s habere triplicẽ ſciam. vnã vt de⁹. exemplũ in ſacerdote q̄ aliq̄d habuit in ꝯfeſſione vt i. c. ſi ſacerdos. de offi. oꝛdi. ſcd̃am vt iudex vt qꝛ ꝯſtat ſibi ex actis publicis. terciã vt p̃uat⁹. Si erog iudex hꝫ ꝯſciam ꝯtra acta publica non dꝫ ꝓcedere ſcd̃m illaꝫ qꝛ nõ habet illam ꝯſciam vt iudex ſ; vt p̃uatus ⁊ ipe hꝫ iudicare vt iudex ſed in iſta perplexitate dicit iudicem debere laborare ad ingrendũ veritatẽ. quã ſi habere non pȯt dꝫ inſtare vt alleuietur ab onere iudicandi. ſi non pȯt dꝫ informare ꝯſciam ſuã p diſtinctõem de qua. s. i. ꝙ lꝫ vt p̃uatus ſciat contrariũ. tamen qꝛ ibi eſt ꝙ̄ aḡ iudex nõ dꝫ

curare de illa ꝯſcia quã hȝ vt ꝑuat⁹. ſꝫ ſi nõ ꝑt aliq̃ mõ
ꝯſciaȝ ſuã ſic iformare vtputa qꝛ iudex vehemẽter cre
dit incurrẽ pcc̃m ſi ꝓnũciat ꝯtra ꝯſciaȝ tũc ñ dȝ ꝓnun
ciare ſꝫ ſupſedere ⁊ patient̃ pati penã ſi ſupior eũ puni
ret qꝛ iudicare ñ vult. ad h̃. d. c. lr̃as. ⁊ c. iqſitõi. ð ſẽ.
ex. dic̃ tñ ꝙ ñ dȝ ꝓp̃ ꝯſciaȝ ꝓnũciare ꝯtra acta publi
ca nec ẽẽ abſtine ab officio iudiciali qꝛ tenẽdo ꝯtrariũ
ꝯfunderet totũ iuꝫ poſitiuũ. ꝓ h̃ vide qð nõ. S. tho.
ſc̃da ſc̃de qõe. lxxvij. ar. ij. vbi lꝫ ꝙ iudicare ad iudicẽ
ptinet tãq̃ȝ ad habẽtẽ ꝑtãteȝ ð publico. ⁊ iõ nõ dȝ iudi
care niſi ſit informat⁹ ꝑ ꝓbatões publicas. ſ. ꝑ inſtru
tes ⁊ ſilia. Jo. cal. h̃ alit̃ diſtiguit dicẽs ꝙ aut iudex
hȝ ꝯſciaȝ ꝑ argumẽta leuia ⁊ tũc dȝ illã deponere ⁊ iu
dicare ſm acta. ad h̃. c. inqſitioni. ꝗ. ð ſen. ex. ſꝫ ſi ñ ꝑt il
lã deponere nllõ mõ dȝ iudicare ꝯtra ꝯſciaȝ vt. d. c. ꝑ
tuas. cũ ſi. aut hȝ ꝯſciaȝ indubitatã ⁊ tũc nllõ mõ ſcðȝ
eũ dȝ deponere ꝯſciaȝ. ſꝫ i h̃ diſtinguit ꝙ aut hȝ ꝯſciaȝ
ꝯtra reũ aut ꝓ reo. primo cãu ñ dȝ aliq̃ mõ reũ ꝯdẽna
re ſm ꝯſciam ſꝫ eũ abſoluere ſm acta qꝛ nõ hȝ iudicare
ſm ꝯſciam quã habuit vt ꝑuat⁹ ⁊ abſoluẽdo eũ ab ac
cuſatõe ñ fac ꝯtra ꝯſciam. qꝛ ñ ꝓnũciat eũ inocentẽ. ex
emplũ accuſat̃ tiı⁹ ð homicidio teſtes ñ ꝓbant ſꝫ iu-
dex vt ꝑuatus ſcit ꝙ homicidiũ ꝯmiſit. nõ eñ vt dixi
dȝ eũ ꝯdẽnare nec eũ ꝓnũciare inocentẽ ꝯtra ꝯſciam ſꝫ
eũ abſoluere mõ ꝑdicto. ⁊ ꝓ h̃ mẽbro optie fac. c. ſi ſa-
cerdos ꝑal. Sc̃do cãu qñ hȝ ꝯſciaȝ ꝓ reo. vt qꝛ ꝓbat̃
ꝯmiſiſſe homicidiũ ⁊ iudex ſcit ꝙ ñ ꝯmiſit dicit ꝙ iu-
dex nõ dȝ eũ ꝯdẽnare nec cãm delegare nec remittẽ ad
ſupiorẽ ſi vehemẽter ſuſpicat̃ ꝙ ex hac remiſſione iſte
dãnaret. ſꝫ dȝ ſupſedere niſi credat ꝙ ſupior eũ ñ dãna
bit. q̃ cãu dȝ eũ abſoluẽ. nec ob. ſi dicat̃ ꝙ ñ dȝ eũ ab
ſoluere ſm ꝯſciaȝ ſuã qꝛ ꝓp̃e eũ abſoluit. qꝛ ñ ꝑt infor
mari vt iudex. nã ſcia iudicial' ineſt hoi tãq̃ȝ i ſubiecto.
vñ ex q̃ hȝ certã ſciaȝ vt homo non ꝑt recipe ꝯtrariam
ſciaȝ vt iudex q̃ſi dicat ꝙ i eodẽ ſubiecto ñ ꝑñt ꝯcurrẽ
ꝯtrarie ſcie. ⁊ ſic ſcia iudicial' ñ ꝑt applicari ad aim iu-
dicis. ⁊ ſic poci⁹ abſoluit ex defectu ꝓbõis. ⁊ dic̃ ꝙ ali
ter dicẽtes ñ ꝯſiderauerũt ꝑdicta Do. car. i ſumma te-
nuit ꝙ lꝫ iudex hẽat ſciam ꝯtrariã vt ꝑuat⁹ nihilomin⁹
dȝ ſꝑ iudicare ſm acta. ⁊ ſi ñ iudicat peccat i eo ꝙ nõ
obedit ſupiori. neceſſitat̃ eñ ex officio publico. nõ ob.
iura q̃ dicũt ꝙ agẽs ꝯtra ꝯſciam peccat. ꝓcedũt eñ in
ꝑuato. qꝛ ñ dȝ ꝑuat⁹ agere ꝯtra ꝯſciaȝ. ſec⁹ i hñte offi
ciũ publicũ q̃ ſcðm acta publica iudicare dȝ ⁊ ñ curare
de ꝯſcia quã hȝ vt ꝑuat⁹. hãc opi. tenuit gl. in. d. c. i. ð
of. or. ⁊ glo. ⁊ bar. i. l. illicitas. §. veritas. ff. de of. ꝑſi. ⁊
multũ facit ibi tex. mihi pl⁹ placet opi. cal. ꝑter vltimũ
mẽbꝝ. nã credo ꝙ nũq̃ȝ iudex dȝ iudicare cõtra ꝯſciaȝ
ꝑ h̃ tex. i. c. cũ eterni. ð re iudi. li. vi. ⁊ i cle. i. §. verũ. de
hẽti. vbi i actu iudicãdi tex. ꝓ̃derat ꝯſciaȝ ꝑuatã iudi
cis. nec ob. ꝙ dꝛ iudicẽ peccare ñ iudicãdo qꝛ illð vex
qñ negligit. ſecus ſi ex iuſta cã dıt. nec placet rñſpõſio
Do. car. nã ñ mín⁹ obligat̃ ꝑuat⁹ obedire legib⁹ publicis

⁊ ſupiori ſꝫ ꝑuat⁹ nõ tenet̃ obedire ſupiori ꝯtra ꝯſciam
ſuã vt. d. c. lr̃as. §. nec iudex iudicãdo. Sȝ vltimũ mẽ-
brũ cal. ñ placet vt ꝑdixi vt poſſit iudex abſoluẽ reum
ꝯtra acta. qꝛ h̃ eẽt ꝯfundẽ totũ ius poſitiuũ ⁊ dare iudi
ci materiã calũniãdi. nã ñ dȝ credi iudici ſi dicat ſe hñe
ꝯſciam alicuius facti i ꝑiudiciũ alteri⁹ vt. l. illicitas. §.
veritas. vbi dꝛ ꝙ veritas rez erroib⁹ geſtoꝝ ñ viciat̃. ⁊ iõ
iudex dȝ iudicare ſm ꝙ ꝓbatũ ẽ. qꝛ vt dicit cal. ⁊ bene
tex. dȝ itelligi de veris ꝓbatõibus. h̃ ibi colligitur ex il
la ꝯditõe illatiua ⁊ iõ ⁊c̃. q̃ infert ex illo v̄. veritas. ſed
nos loquimur qñ iudex ſcit ꝙ veritas eſt in contrariũ
Ad iſtum tex. rñdetur ꝙ ſnia hic tenebat ⁊ tranſiuerat
in rem iudicatam vt dꝛ in gl. et iura volunt ꝙ talis ſen
tentia mãdetur executioni vt ſit finis litium

Cum aũt delegat⁹ q̃ impedit̃ die ſtatuta ꝓce-
dere ptẽ h̃ ꝓcurãtẽ puniet ⁊ q̃ſtũ ad diẽ illã cãm ꝯmit-
tet appellatõe remota niſi ptes negotiũ ꝓrogẽt. ⁊ ſc̃da
ps ibi nos. Nõ ꝑmo ꝙ lꝫ delegat⁹ pape ſit maior
oib⁹ q̃ ad cãm ſibi ꝯmiſſaȝ i aliis tñ remanet ſubiect⁹
ſuis ſupiorib⁹. vñ etiã durãte cã tenet̃ obedire al' ſuis
ſupiorib⁹ Nõ ſc̃do iudicẽ delegatũ poſſe aiaduertere
i ptẽ calũnioſe agẽtẽ ⁊ ꝑt. ptẽ mulctare ſm glo. nõ. h̃ ð
q̃ dic vt dixi i. c. ð cãis. s. c. Itẽ nõ caſum i q̃ ſubdele
gat⁹ ꝓcedit applõe remo. ⁊ iõ ſpãlitatis ponit̃ in gl. ſi.
Opponit̃ ꝯtra tex. ⁊ vidꝛ ꝙ etiã ñ data iſta malicia
poſſit iudex cãm ſubdelegare. vt. s. e. i ꝑn. Do. doc. fa
tẽt ꝯtrariũ ⁊ hñ ſꝫ iſte tex. ꝓuidet de nouo vt data mali
tia ptis poſſit iudex ꝯmittẽ applõe remo. Sed q̃ro
q̃uõ ꝯſtabit iudici ð malitia ptis. dicũt doc. ꝙ ꝑ cõie-
cturas qꝛ cũ malitia ꝯſiſtat i aio ð facili clare ꝓbari ñ
ꝑt. ad h̃. c. ij. ð renũ. li. vi. ⁊ l. dolũ. C. ð dolo In gl.
i v̄. a rege ibi ꝯmittẽ vices vidꝛ gl. h̃ tacite cõſentire ꝙ
cã fuit h̃ ꝯmiſſa plurib⁹ cũ clauſula ꝙ ſi ñ oẽs. ſꝫ iſtð ẽ
diuinare De iſta qõe. quã poit gl. dicet̃ i. c. corã. ꝗ. eo.
In ea. gl. ibi cũ vtq̃ȝ poſſit obedire nõ. i. c. cũ pati. ꝗ. ð
appel. In gl. ſi. ibi ſꝫ hodie locũ ñ hȝ gl. h̃ dic iherẽ-
do opi. ſue ꝙ hodie cl'a applõe remota nihil opet̃ ſꝫ nõ
hñ dic̃ qꝛ vbi appoit̃ hec cl'a nll'a applõ admittit̃ niſi ex
ꝑſſe a iure approbet̃ vt i. c. paſtoral'. ꝗ. ð appel. ⁊ ibi ple
ni⁹. de h̃ nõ. ⁊ iter cetera poit h̃ hoſti. nõ dictũ dicens
ꝙ magis opat̃ renũciatio appellatõis fcã ꝑ ptes q̃ȝ re
motio appellatõis q̃ fit i ꝛ̃ſcpto ꝑncipis. qꝛ qñ ptes re
nũciauerũt nll'a appellatio dȝ admitti. vt in. l. ſi. C. ð
temp. ap. ſꝫ qñ ꝑnceps remouit in ꝛ̃ſcpto ſuo admittit̃
appellato in multis caſibus qui ſcȝ exꝑſſe approbãtur
a iure de quibus nõ. in. d. c. paſtoralis quod notabis

Xlr̃is Subdelegat⁹ a delegato pape
iuriſdictõȝ hñteȝ ꝑt coercere i-
pedictẽ. h̃ dic̃ ꝯꝑhẽdẽdo vtrũq̃ȝ intellectum
Due ſunt ptes i ꝑma deciſa facti narratio. in ſc̃da cãe
ꝯmiſſio ibi mãdam⁹. q̃ diſtiguit. ⁊ ſcðȝ mẽbꝝ ꝓſeqnit̃
ibi ſi vero. Nõ ꝑmo ꝙ vbi mãdat̃ execntio ſi ie vi
detur etiam acceſſorie dari iuriſdictio. quod tñ itellig-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt dixi.s.c.pxi.§.vo Scḋe nō q͛ ꝯmiſſa iuriſdictōe
vīḋꝛ trāſlata ptās coercēdi.⁊ nō illa v̄ba tex.q͛ iuriſdi
ctio ſine coertione vīḋꝛ deluſoria.⁊ vide qḋ nō.i.c.cuȝ
ꝯtingat.de fo.ꝯpe. Nō tercio q͛ īterdictū pt ferri ī
pſonā Itē nō q͛ iniuria fit iudici ſi ei⁹ lr̄e nō ꝑmittāt le
gi ⁊ pt ex h̄ agi ꝯtra iniuriātē ad ſatiſfactōȝ iniurie.fac̄
l.ſi qs id qḋ.ff.ḋ in.om.iu. Itē nō i v̄.denūcies.iū
cta gl.q͛ exequēti ſniaȝ nullā pt violēter reſiſti ec̄ p ter-
ciū.⁊ apte.ꝓbat hec lr̄a ſi ferēs ſniaȝ n̄ h̄ebat iuriſdicti
onē Ultio nō q͛ nedū delegat⁹ pape ſ; etiā ſubdele
gat⁹ ad certū articulū h̄ȝ iuriſdictōȝ ⁊ coertōeȝ circa ar
ticulū ſibi ꝯmiſſū.⁊ ḋ h̄ .ĩ. In gl.i v̄.mētōeȝ ibi ta-
cito ḋ alijs lr̄is.dic q͛ n̄ ſufficit fac̄ mētōeȝ ḋ alijs lite
ris ſ; oȝ fieri mētio ſpālis vt ꝓbat i.c.ij .ĩ.ḋ do.⁊ ꝯtu.
vñ ḋ q̄libȝ clauſula nōbili appoſita i p̄oꝛib⁹ lr̄is oȝ fie
ri mētio i ſcḋis.vt nō.i.c.cū dilc̄a.⁊ i.c.cetez.ḋ reſp.⁊
i ſūma de oīb⁹ ē fiēda mētio q̄ poſſent moue͛ aīm p̄n-
cipis ad ſcḋas lr̄as denegādas vt in.c.poſtulaſti.de
reſp.⁊ iō dixit h̄ Inn.nō.v̄bū q͛ n̄ ſolū expſſa ſ; ec̄ ex
p̄ſſiſſima ḋ p̄oꝛib⁹ ē fiēda mētio.fac̄.ĩ.c.ſignificātib⁹.⁊ ē
rō ſm eū.qꝛ reuocatio p̄oꝛ iudicū ē odioſa ⁊ ꝯtra ius
hec rō nō placȝ hoſt.qꝛ reuocare p̄oꝛes lr̄as n̄ ē viola
re ius vt i.l.iudiciū ſoluit.ff.ḋ iuḋ.fac̄.l.obſeruādū.ff
eo.ſ; rō ē ſm eū.qꝛ q̄dā iniuria irrogat p̄oꝛib⁹ iudicib⁹
ſi ſine lr̄a cā reuocat.l.iij.ff.ḋ arbi.fac̄.c.vt debit⁹ .ĩ.ḋ
ap.Et tractat h̄ Inn.vtꝛ ḋ appellatōe ſit fiēda mētio ī
lr̄is ⁊ vīḋꝛ ꝯcludē q͛ n̄.ſ; ꝯtrariū tenuit i.c.dilc̄i.ḋ ma.
⁊ obe.⁊ ſeq̄t h̄ hoſt.⁊ q͛ ſit fiēda mētio vīḋꝛ tex.i.c.bo
ne.ḋ ꝯfir.vti.⁊ i.c.ex pte ḋ reſp. In gl.i v̄.ſubdelega
t⁹.ibi ⁊ etiā mer⁹ executoꝛ.⁊ ſic deputat⁹ ad nudū mini
ſteriū n̄ recipit iuriſdictōȝ ⁊ ptāteȝ coercēdi ſaltē circa ex
ecutōis actū.⁊ idē voluit gl.i.c.ſup qōnū.i.v̄.quē exe
cutorē.s.e. Idē ſentit hoſti.h̄.ſ; ꝯtrariū ſenſit Io.an.
ſup tex.i v̄.quā potuerunt ⁊c̄.nā ibi pōderat tex.q vi
det iuuere q͛ iſti delegati expſſe mādauerūt iſti patri-
arche iuriſdictōȝ ⁊ n̄ ꝯmiſerunt ſimplr̄ nudū miſteriū
vñ itelligit q͛ delegati ꝯmiſerūt iſti vices ſuas in actu
denūciatōis.alias n̄ potuiſſȝ p̄iarcha exercere iuriſdi
ctionē cū fuiſſet deputat⁹ ad nudū miſteriū.ſ. vt denū
ciare illos canonicos n̄ ec̄ excōicatos.ad h̄ bo.tex.in
c.ſi.ĩ.e.i ſi.⁊ ibi clari⁹ h̄ tenēt Io.an.⁊ hoſti.ſup glo.
pe.ꝯcludētes q͛ niſi apponāt aliq̄ v̄ba p q̄ det iuriſdi-
ctio puta ꝯtradictores ꝯpeſcēdo ⁊c̄.l' vices nr̄as ꝯmit
tim⁹ i tali actu ⁊c̄.n̄ pt deputat⁹ ad nudū miſteriū exer
cere iuriſdictōȝ ec̄ cōtra ipediētes.p.d.c.ſi.Elin.tñ ibi
diſtinguit vtꝛ delegat⁹ ſit pn̄s vl' abſn̄s.⁊ q͛ p̄mo cāu
n̄ poſſit ſ; recurrat ad delegātē.i ſcḋo ſic.⁊ vtraqȝ opi.
vīḋꝛ ſatꝭ ꝓbabil'.Aduerte tñ aut mādat nuda executio
facti plene p̄ue ꝯgnitē ⁊ nullā iuriſdictōȝ pt exerce͛ exe
cutoꝛ vt i.l.executorē.⁊ i.l.ſi vt ꝓpōis.C.de execu.rei
iudi.⁊ dixi.s.c.px.aut mādat ſibi nō pura executio ſ;
aliqḋ nudū miſteriū ⁊ tūc h̄ȝ locū qḋ.s.dictū ē.⁊ de
ſubtilitate iuris vīḋꝛ verioꝛ opi.Io.an.ſ; diſtictio vin.

h̄ȝ eq̄tatē.⁊ nō p̄dicta qꝛ q̄tidiana.cū ſepe auditores
q̄ excōicauerūt i curia mādāt i ptib⁹ excōicatū publica
ri.Ex p̄dictis h̄es nūq̄d ꝯmiſſari⁹ poſſit exerce͛ iuriſdi
ctionē ꝯtra ipediētē.⁊ adde qḋ nō.i.c.ſup qōnū.s.e.
In ea.gl.ibi delegat⁹ ab ep̄o.h̄ glo.vſqȝ ad finē in
ſtat vtꝛ delegat⁹ inferioris a p̄ncipe poſſit iuriſdictōeȝ
exerce͛ ēca executōis actū vel ec̄ alit͛ ptes coerce͛.⁊ h̄ icī
dit i aliud dubiū nūq̄d i delegatū īferioris a principe
trāſeāt ea q̄ ſūt meri vl' mixti ipꝭ h̄es materia plene ex
pedit i.c.ſi qs ꝯtra ḋ fo.ꝯpe.vbi pleniſſime dixi In
gl.pe'.ibi violēt reſiſti pt ei.nō gl.ſinglr̄ ⁊ pl' ꝓbat iſte
tex.q͛ ec̄ terci⁹ pt reſiſtē iudici i fauorē ptꝭ.nā diacon⁹
caſtellan⁹ erat terci⁹ i qōe iſta.nā quilibet pt adiuuare
ꝓximū ſuū oppreſſū.ad h̄.l.ſi qs i ſeruitute.ff.ḋ fur.⁊
tȝ bar.i.l.ꝓhibitū.alle.i gl.⁊ vide ēca h̄ qḋ plene dixi
i.c.ſi qn̄.s.e. In gl.ſi.ibi n̄ ē iudex ordiari⁹.colligit
h̄ ar.ex tex.q͛ ſi p̄iarcha ēēt ibi iudex ordinari⁹ valuiſ
ſet ſnia iterdicti lata i archidiaconū caſtellanū ec̄ ſi nō
habuiſſȝ iuriſdictōȝ delegatā Sȝ glo.videt ⁊ bñ q͛ p̄
ſuppoſito q͛ h̄ēet ibi iuriſdictōeȝ ordiariā n̄ tñ p h̄.pce
dit argumētatō gl.qꝛ ipe itēdebat ꝓcedē auc̄te delega
ta.⁊ n̄ ordiaria.⁊ ex h̄ nō bñ gl.q͛ ſi ordiari⁹ credit ſe
delegatū ⁊ ꝓcedit auc̄te delegata nō tȝ ꝓceſſus ſi poſt
modū n̄ appet q͛ erat delegat⁹ lȝ potuiſſȝ ꝓcedē vt or
dinari⁹ ⁊ h̄ ex defectu volūtatꝭ.p h̄.c.ex pte aſſiſis.de
ꝯceſ.p̄be.⁊ vide plene p Inn.i.c.cū ex officij.ḋ p̄ſcri.
Ex gl.op.ꝯtra tex.⁊ vīḋꝛ q͛ iſta ſnia dio deat tenē etiā
ſi iuriſdictio p̄moꝛ iudicū fuiſſȝ reuocata.qꝛ añ p̄ſtati
onē ſcḋaꝛ lr̄aꝛ ⁊ exceptōe eaꝛ vigore facta tȝ ꝓceſſus
p̄oꝛ iudicū vt i.c.audita.ḋ reſti.ſpo.⁊ dixi i.c.cetez.ḋ
reſp.Sȝ Inn.multū iſtat ⁊ p̄mo dic̄ q̄ſdā tenē q͛ hic
p̄ceſſit exceptio.alij v̄o dicūt q͛ ec̄ citra oēm exceptōȝ
n̄ valet ꝓceſſus ꝯtra tercios data reuocatōe p̄oꝛ lr̄aꝛ
vñ dicūt q͛ ſi p̄mi ⁊ ſcḋi iudices ꝓcedunt ad ꝯtrarios
ꝓceſſus validitas ꝓceſſus ꝯtra tercios pēdet ex validi
tate reuocatōis p iſtū tex.qꝛ ps nō ꝯparēs nec excipi
ens coraȝ p̄oꝛib⁹ iudicib⁹ pt excōicari.⁊ tene mēti hāc
diāȝ iter ptē ⁊ terciū.⁊ h̄ iō ſm iſtos qꝛ teꝛ n̄ ſūt ḋ iu
riſdictōe iudicū iō n̄ tenet obedire niſi i v̄itate ſint iudi
ces.ḋ q̄ ſatꝭ dubito qꝛ ex lr̄is ḋ iuſticia p̄ncipali ꝯfert
iuriſdictio circa ptes ſcḋario circa tercios turbatores
vt i.c.i.s.e.vñ ſi dat iuriſdictio i p̄ncipali.ſ.circa ptes
ergo ⁊ in acceſſorio circa terciū.de h̄ tñ vide qḋ plene
dixi in.d.c.cetez.tene tñ mētī iſtum tex.ſm vnaȝ lect.
ꝓpter executores ad bñficia qui ſepe circa ideȝ bene
ficium faciunt diuerſos ⁊ cōtrarios ꝓceſſus ꝯtra cano
nicum vel ordinarium loci ⁊c̄.

Iuriſdcō delegati re

Licet vndiqȝ itegra morte mādan
tis expirat.vel ſic Clauſula q͛ ſi non omnes
ꝯpo ⁊c̄.purificatur in vno vices alterius habēt etiā
duobus impeditis Cōmunis diuiſio ſecūda ibi inqui
ſitioni.Nō primo effectum illius clauſule q͛ ſi oēs nō

potuerūt duo veſtꝝ ꝛc̄. opꝫtet em̄ neccio ꝙ duo remaneant iudices ve vl' ſicte. ſec⁹ ē i illa clauſula vos vl' alter veſtꝝ ꝛc̄ q2 tūc vn⁹ ſol⁹ ꝓcedē poſſꝫ vt i. c. ſi ples. ꝭ. e. li. vi. Scdo nō ꝙ etiā vbi apponiť hec clauſula duo vl' vnū ꝓcedāt ꝛc̄. ꝑt vn⁹ college ꝯmittē vices ſuas ꝛ ille repreſentat vices duoꝝ. Ex q̄ iſert hoſt. ꝙ ſi qs i electionis actu ē ꝓcurator plurīū hꝫ tot voces q̄t ſut illi q̄ꝝ ꝓcurator exiſtit. ꝺ q̄ i. c. ſcriptū. e. ꝺ ele. Nō ꝺ̄cio ſignificatū b⁹ vbi colleg i. nā denotat hn̄tē par offīm. vn̄ hn̄tes vnū ꝛ idē offīm dicūtur college vt i. l. collegaꝝ. ff. ꝺ v. ſig. Jtē nō ꝙ mādatū iuriſdictōale expirat p mortem mādatoris re itegrā. Jdō ē reglr i mādato n̄ iuriſdictōali vt. l. mādatū. C. mā. ꝛ i cle. ſi. ꝺ ꝓcu. ꝛ i. §. recte. inſti. mā. Ultio pōdera tex. ibi vti cepit talit demādata ꝛc̄. ꝙ ad h vt iuriſdcō ꝑpetueť citra mortē mādatoriſ opꝫ ꝙ mādatari⁹ icepit vbi iuriſdcōe delegata. ꝛ ex h ꝛ ex tex. apte iſero ꝯtra hoſti. h ꝛ gl. i. c. ſi a ſubdelegato. ꝭ. e. li. vi. q tenuerūt ꝙ p actū ſubdelegatōis ꝑpetuať iuriſdictio moti ex eo. q2 ſubdelegare ē iuriſdictōe vti vt i l. iij. ff. ꝺ iu. om. iu. ꝭ erraueruͭ iudicio meo. q2 lꝫ ſit iuriſdictio n̄ tn̄ illa ē delegata. ꝭ ordiaria. ē ei ꝯceſſa a lege vt apte dic̄ tex. in. c. paſtoral'i ꝑn. e. e. ꝛ ibi dixi. vn̄ teneo cum gl. i. h ꝙ ad ꝑpetuādā iuriſdictōꝫ n̄ ſufficit act⁹ citra citatōꝫ. ꝛ hāc opi. tenuerūt cal. ardi. ij. q. vi. ſi ita. ꝛ i. c. q̄uis. ꝭ. e. li. vi. Jo. mo. i. c. vt aiaꝝ ꝺ ꝯſti. e. li. ꝛ oēs fere moderniores ſequētes. lꝫ hoſti. tenuerūt cōtrariū p iſtū tex. q̄ gn̄alit dic̄ vti cepit. vn̄ ſm eū ſi delegat⁹ vocauit tabellionē ꝛ teſtes ꝛ publicauit ꝯmiſſionē ſibi factā delegat⁹ aīo ꝑpetuādi iuriſdictōꝫ ꝑpetuata ē ſm eū. ꝛ h n̄ plꝫ. q2 h vbū gn̄ale vti cepit dꝫ declarari ſm alia iura q̄ ſpecifice reqrūt citatōꝫ vt i. c. ſi. ꝺ of. le. ꝛ i. c. gratū. e. e. ꝛ dic vt ibi plen⁹ dixi. ꝛ p hec ē declarata. i. glo. Jn gl. ij. diuide hāc gl. i. v. ꝑtes. i ꝑma pte gl. ꝓſeqť aliqs caſus i qb⁹ tacite vl' expſſe reuocať mādatū re integra. ꝛ q̄ren⁹ tāgit ꝺ reuocatōe ſiēda ꝺ morte litigatoꝝ dic vt plene dixi i. c. ſignificauit. ꝺ reſp. vbi ſolui ꝯtraria gl. h ꝛ ꝓſeqť h gl. mixti tā ꝺ reuocatōe mandati iuriſdictōnal' q̄ꝫ ꝺ n̄ iuriſdictōali. vide qꝺ le. ꝛ nō. i cle. ſi. ꝺ ꝓcu. ꝛ. l. mādati. C. mā. Jn ſcōa pte q̄ icipit ibi ꝭ pone ꝙ plures Gl. q̄rit qd ſi plures cāe ꝯmittāť vni ꝛ citatō ſit i vna nūqd ꝑpetueť iuriſdictō q̄ ad oēs cās. ꝛ allegat ꝓ ꝛ ꝯtra. ꝛ finalit ꝯcludit ꝙ n̄ ꝭ diſtiguelati⁹ poſt goſ. ꝙ aut citatio emanauit ſup oib⁹ cauſis ꝛ fit ꝑpetuatio q̄ ad oēs. e. c. gratū. aut citatō emanauit ſup vna tm̄ ꝛ hꝫ ꝯnexitatem cū alijs cauſ. et fit ꝑpetuatio q̄ ad oēs ar. i. l. ſi. C. ꝺ duo. re. alle. i gl. ꝛ i. c. trāſlato. e. ꝺ ꝯſti. ꝛ i. l. i h iudicio. ff. fa. her. aut erāt cāe ſepate ꝛ ꝑpetuatō fit ſolū reſpc̄tu illi⁹ i q̄ emanauit citatio ar. i. c. iqſitōi. ꝭ. ꝺ ap. ꝛ i. l. eē. ff. ꝺ mio. nā ꝺ ſepaťn̄ fit illatio vt i. c. ij. ꝺ trāſla. ꝑl'. ꝛ. l. papinian⁹ exuli. ff. ꝺ mi. ꝛ viꝺ ad ꝑdc̄a ho. gl. i. c. ne aliq ꝺ he̅. li. vi Jn t̄cia pte q̄ icipit ibi. ꝭ qd ſi moriať. gl. q̄rit q̄d ſi citatio ſit facta an̄ declaratōeꝫ reꝝ vtputa q2 res ꝯꝑhēdūť i reſp.

ſub cl'a gn̄ali Gl. viꝺ2 velle ꝙ n̄ ſit ꝑpetuatio niſi reſpectu rei expſſe ſup q̄ emanauit citatō. dic meli⁹ ſm hoſ. ꝙ aut citatio emanauit ſup declaratōe reꝝ ſiēda ꝛ fit ꝑpetuatio q̄ ad oēs cās. q2 citatio cōcernit oēs cās. aut citatio fuit reſtricta ad certā cām ꝛ tunc diſtingue vt. s. dixi i ꝓcedēti ꝑticula Jn q̄rta pte q̄ icipit ibi qd ſi delegat⁹. gl. q̄rit qd ſi delegat⁹ deponiť re integra nō aūt moriť nūqd expirat mādatū. ꝛ ꝯcludit gl. ꝙ ſic diſtīgue p⁹ hoſti. ꝙ aut ꝯmiſſio fuit facta expſſo noie ꝓpo. ꝛ tūc ꝓcedit dictū gl. nā i dubio papa velle viꝺ2 ꝙ cōmiſſio ſit ꝑſonal' lꝫ ſit etiā expſſū nomē appellatiuū vn̄ hodie papa cōiť ꝑmittit nomē ꝓpriū ꝛ ſubiūgit nomē appellatiuū. ꝺ2 ei martin⁹ ep̄s ꝛc̄. vn̄ ꝯmiſſio cēſeť ꝑſonal' ꝛ expirat re iteg̃ ſic̄ p mortē. nā depoſit⁹ equipatur mortuo q̄ ad digtatē. xvi. q. i. §. ecce. ꝛ idē dic ſi delegat⁹ trāſferreť ad aliā digtatē. aut delegatō fuit fc̄ā ſub noie digtati ꝛ durat lꝫ moriať ꝑſona q̄ ꝑſidebat i digtate. q2 dignitas n̄ moriť vt i. c. ſi groſe. de reſp. li. vi. fac qꝺ nō. p legiſtas i. l. cēteſim⁹. ff. ꝺ v. ob. Jn q̄nta pte ibi qd ſi excōicať gl. ꝓſeqť qd ſi delegās excōiceť nūqd delegat⁹ poſſit ꝓcedere durāte excōicatōne. ꝛ viꝺ2 ꝯcludere ꝙ ſic. q2 excōicatio ꝑt equipari morti ciuili. iura vō q̄ dicūt ꝙ morte mādatoris expirat mādatū debēt itelligi de morte naturali. vt i. §. ſi donator alle. i gl. Jn ꝯtrariū gl. alle. c. rōna. de of. or. vbi tex. dic̄ ꝙ excōicato ep̄o ſuſpēdiť iuriſdictio vicarij g̃ excōicato ꝺ legāte dꝫ eē ſuſpēſa iuriſdictio delegata q2 delegatus nihil ꝓpriū hꝫ ꝭ iuriſdictō ē delegātis vt i. c. ſane. e. e. ꝛ i. l. i. ff. ꝺ off. ei⁹ cui mā. ē iuriſ. Jnn. tꝫ h indiſticte ꝙ ſiue delegatio fuerit facta i totū ſiue i partē nō expirat nec ſuſpendiť iuriſdictio ſubdelegāti ſeu delegati p excōicatōꝫ deleg[illegible]tio niſi mādatū eēt nudū miſteriū. d. l. i. i ſi. ꝛ. ꝭ. c. ſi. hoſ. diſtīgnit ꝙ aut delegauit ꝓ pte ꝛ ſuſpēdiť iuriſdictō q2 n̄ dꝫ is admitti cui⁹ auctor repelleret. ꝭ. ꝺ teſti. lꝫ ex q̄dā. ꝛ q2 q̄ſi idē ē ꝯſiſtoriū delegātis ꝛ delegati Jo. an. viꝺ2 accedē ad opi. Jnn. poſſent tn̄ iſta h diſtīgui. ꝙ aut delegās fuit excōicat⁹ re iteg̃ ꝛ ſuſpēdiť iuriſdcō delegati ar. i. c. q̄uis. ꝭ. e. li. vi. aut res deſit eē integra ꝛ tūc idiſticte ꝓcedit opi. Jnn. ꝓ q̄ viꝺ2 tex. i. c. ſi is cui. ꝭ. e. li. vi. vbi ꝺ2 ꝙ ſi ſbdelegat⁹ ē excōicat⁹ n̄ dꝫ appellari ad eū a ſubdelegato ꝭ ad ꝑmū delegātē ꝛ ſic innuit ꝙ ſubdelegatō fuit fc̄ā ꝓ pte al' nllo mō potuiſſꝫ ad eū appellari vt i. c. ſup q̄ōnū. §. porro ꝺ. e. nec ē veꝝ qꝺ dic̄ hoſti. idē eē delegātis ꝛ delegati ꝯſiſtoriū. nā dic̄ Jo. an. ꝛ bn̄ ſi h eēt veꝝ nūq̄ꝫ poſſꝫ appellari ad delegātē vt i. c. ij. ꝺ ꝯſue. li. vi. Jtē p mortē delegātis expiraret iuriſdictō delegati eē re n̄ iteg̃ ſic̄ ꝯtingit i vicario ep̄i. vt i. d. c. rōna. ꝛ tene h menti Ex gl. q̄ro nūq̄d dꝫ repelli ꝓcu. ꝓpť ſupueniētē excōicatōeꝫ i ꝑſonā dn̄i ꝛ loq̄r ꝺ ꝓcuratore ad agēdū. hoſt. tꝫ ꝙ ſic eē ſi ꝓcur. ſit ꝯteſtat⁹ litē an̄q̄ꝫ excōicareť. q2 lꝫ p lit. ꝯt. efficiatur dn̄s inſtātie n̄ tn̄ efficiť dn̄s liť. nā cā ē dn̄i cū ad eum ſpectet ꝯmodū vel incōmodū. vt in. §. biduū. ꝺ. palā

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

ſ̄.q.vi.⁊ nõ h̄ĩ hãc q̃ōem ſec⁹ dicit hoſti.ſi ꝓcurator fuiſſʒ dat⁹ i rẽ ſuã. Jn h̄ vltimo do.an.diſtingnit ⁊ bñ ꝙ aut ꝓcurator dat⁹ i rẽ ſuã ĩtẽtat vtilẽ actõeʒ ſibi ꝯpetentẽ.⁊ ꝓcedit dictũ hoſti.qꝛ cũ excõicatio ſit ꝑſonal' ñ ꝯcernit factũ ꝓcu.ꝓmonẽtis actõʒ ſibi ꝯpetẽte. aut ꝓcurator intẽtat directã noīe dñi ⁊ tũc pt repelli ad h̄ vide bo.glo.⁊ q̃ð ſup ea nõ.in.c.vnico.de iure pa.li.vi.et q̃ð nõ.bar.in.l.apud celſum.ff.de doli.excep.

Dum ī iure Nõ credit' q̃s delegat⁹ niſi delegatõeʒ ꝓbet vel ad idẽ ſic Nõ tenet' q̃s parere mãdati aſſerẽtis ſe delegatũ niſi mãdatũ ꝓbet cõis diuiſio. ſcða ibi ſup quo Nõ ex p̃n.iũcta deciſa ꝙ ꝯſultatio dʒ eſſe ð re dubia al' ꝯſultans ẽ dign⁹ repñſiõe maxĩe ſi credit' iuriſperitus.vñ papa repñdit iſtũ epm q̃ dubitabat ð re ñ dubitabili.potuit ei iſte moueri ad dubitãdũ.qꝛ qlibet ꝑſumit' bon⁹ vt i.c.vnico.ð ſeruti.⁊ in.c.ſi.ð ꝑ ſup. Sʒ hec rõ pap ꝯcludit.qꝛ ea q̃ accidẽtalit' ꝓueniũt ⁊ ñ inſunt hoi a nã ñ ꝑſumũt' niſi ꝓbet' vt i.c.ſi forte.de elec.li.vi.Jtẽ cũ agit' ð ꝑiudicio alteri⁹ ñ ſufficit ꝑſumptio ſ̄ dʒ fieri plena ꝓbatio ad h̄.c.cũ a nobis.ð teſti.⁊ q̃ð nõ.gl.i.c.ſic.ð ſen.ex.Et ex h̄ ⁊ ex tex.nõ ꝙ facta ñ ꝑſumũt'.ad h̄.l.q̃ cũqꝫ.ff.ð publi.⁊ nõ.i.l.ſciendũ.ff.ð v.ob.⁊ p Jnn.i.c.inotuit.ð eo q̃ fur.or.rece.

Nõ tercio practicã ꝑcipiẽdi cũ q̃s vtit' alteri⁹ ꝑtãte nã iniũg t auc̃te q̃ fungit'.⁊ ſic delegat⁹ pape precipit auc̃te aplica.⁊ fac' ꝑ ſtilo hodierno.nã delegat⁹ i ſuis lr̃is iter cetera dic̃ nr̃is ſeu veri⁹ aplicis parere mãdatis ⁊c. Et nõ ibi iniũgo ꝙ index loq̇t' ð ſe i ſingulari lʒ hodie ſm Jo.an.ex faſtigio loq̇t' index i plurali.de q̃ vide q̃ð le.⁊ nõ.i.c.cum ab vno.ð re.iu.li.vi. Jtem nõ ꝙ ordiari⁹ nõ tenet' exequi factũ delegati nec alit' ſibi parere niſi fiat ſibi fides ð mandato Jtẽ nõ vltio ꝙ deleg t⁹ pt ꝑcipe ordiario vt exequat' factũ ſuũ.naʒ gerit vices pape q̃ ad illã cãm ⁊ ẽ maior q̃libet ordinario vt i.c.ſtuduiſti.ð offi.le. Sʒ q̃ro qd ſi delegat⁹ ñ vult facere fidẽ ordiario ð mãdato ſuo ſ̄ cũ parẽ nolentẽ excõicat.Dicũt doc.⁊ bñ ꝙ excõicatio nõ tʒ.qꝛ deleg t⁹ ñ hʒ iuriſdictõʒ ſup ordinariũ niſi qñ eẽt ſibi rebellis.ſ̄ petẽdo fidẽ ð mãdato fac' q̃ð ſibi a iure ꝑmittit'.g̃ nõ pt dici rebellis.⁊ ſic ñ tʒ excõicatio ex defectu iuriſdictõis.fac' q̃ð i ſili dixi i.c.cũ ꝯtingat ð r̃p.

Sʒ q̃ro qd ſi ordinari⁹ ñ curat certificari ð mãdato nũqd poſſit exeq̇ Doc.ꝙ ſic exq̇ ꝑſumit ð mãdato nã h̄ tex.ñ dic̃ ꝙ ñ pt exeq̇ ſ̄ ñ agit'.⁊ ſi ꝑs appellaret ab ordiario ñ tenet' admittẽ appellatõʒ.qꝛ cũ ipe ſit nud⁹ executor appellatio dʒ iterponi a delegato qui iniũxit mãdatũ vt nõtũ fuit.o.e.c.ſup q̃ōnũ.Tercio q̃ro qd ſi ordiari⁹ malitioſe dicat ſe dubitare ð mãdato allegãdo maxĩe falſitatẽ ſcpti iux̃ id q̃ð habet' i.c.ſup eo.de fal.So.dic̃ hoſ.ꝙ iiij.remedia h̄ cãu ꝯpetunt ꝑmũ vt delegat⁹ exequat' p ſe q̃ð pt vt i.c.i lr̃is.o.e.ſcðm vt puniat ipm ordinariũ ſi ꝯſtat ꝙ malicioſe opponit terciũ qꝛ puniat' q̃ ad deũ.q̃rtũ qꝛ poterit cōdẽnari i.xxx.libris auri ſi malicioſe opponit annullãdo ſcptum ꝑncipis.l.ſ̄.i ſi.C.ð legi. Jn gl.i v̄.ð mãdato nõ bene iſtã gl.qꝛ ẽ multũ nõ.maxĩe reſpectu theorice q̃ tradit i ſi.⁊ multũ allegari ſolet iſta glo.i iudicijs ⁊ vide ad materiã q̃ð nõ.Jnn ſ̄.ð eo q̃ fur.or.rece.i.c.inotuit.⁊ vt hẽas ꝯcluſionẽ iſtã materiaʒ ꝓſequere per tria mẽbra.ꝑmũ ẽ cũ q̃rit' q̃liter vere ꝓbet' mãdatũ delegationis.ſcðm q̃liter ꝑſumat' iuriſdictio delegata vl' ordiaria.terciũ qd i litigãte aliaꝝ ꝑſonaꝝ i iudicio itercedẽtiũ.vt ꝓcuratoꝝ tutoꝝ ⁊ ſimiliũ Quo ad ꝑmũ dic ꝙ ꝑmo pt ꝓbari mãdatũ p originale ⁊ h̄ dan⁹ ſ̄.ð ſi.iſtru.q̃ſi p totũ.ſcðo p exemplũ ſolẽniter ſumptũ ex originali.⁊ q̃ ſolẽnitas dʒ adhiberi dic vt le.⁊ nõ.i.c.vltimo.ð ſi.inſtru.⁊ i.c.ſignificauit.⁊.c.alberic⁹.ð teſti.idẽ ẽ ſi ꝑtibus ꝯſentiẽtib⁹ vl' pñtib⁹ ⁊ ñ ꝯtradicẽtib⁹ originale fuit exẽplatũ i actis ſm hoſti.h̄.nã i ꝑiudiciũ ipaꝝ ptium acta faciũt fidẽ ð tenore original' q̃ð ſatis placʒ ar.bo.i.l.i.C.ð rela.⁊ p illũ tex.dic̃ ibi bar.ꝙ ſi ptes i iudicio pñtes ñ ꝯtradicũt his q̃ pñt tẽdere i eaꝝ ꝑiudiciũ videt' ꝯſentire.ſec⁹ dic vbi ſol⁹ nõtius exẽplauit inſtra originalia reducẽdo ad acta tenorẽ.nã vt nõ.dic̃ h̄ Jnno.cũ ꝓducũt' h̄ inſtra ſola ꝓductio ẽ ð actis ⁊ ñ tʒ tenor.q̃ſi dicat ſi nõtius ſcripſit i actis ꝙ ꝑs ꝓduxit talẽ inſtrm credit' nõrio ſup ꝓductõe.vt i.c.qm ꝯtra.de ꝓba.ſ̄ ñ credit' ſup tenore inſtroꝝ niſi ꝓbet' tenor p originalia vl' alijs mõis ꝑdictis.nã nõri⁹ ñ ẽ rogat⁹ ð cõtentis i inſtr̃is ꝓductis.⁊ iõ ſup tenore illoꝝ ñ pt facẽ fidẽ.qñimo ñ ſufficeret iudicis auc̃tas niſi ꝑs aduerſa fuiſſʒ citata vl' pñs vt ꝑdixi Ad h̄ q̃ð nõ.Jnno.i.d.c ſignificauit.⁊.c.alberic⁹.ð teſti.⁊ ibi dixi plene.⁊ per Jo.an.i addi.ſpe.i ti.ð ſcp.pñta.§.i.p⁹ ꝑn.⁊ hec nõ Uenio ad ſcðm i quo diſtingno p⁹ Jnn.ꝙ aut ſnĩa fuit lata p delegatũ pñtib⁹ ꝑtib⁹ ⁊ ñ appellãtib⁹ ⁊ ꝑſumitur ꝙ index habuerit iuriſdictõeʒ.idẽ ſi ꝑs q̃nqꝫ ꝯpoſuit añ li.ꝯt.nã p⁹ li.ꝯt.nõ pt allegare defectũ mãdati.vt i.c.iter mõſteriũ.ð re iudi.nã ꝑſumẽdũ ẽ ꝙ exq̇ ꝑs ꝯpoſuit ⁊ ñ oppoſuit ð defectu iuriſdictõnis ꝙ index habuerit iuriſdictõʒ.ſi v̄o ſnĩa fuerit lata ꝯtra abñtem i cãu in q̃ ferri potuit ⁊ pars abñs nũq̃ꝫ paruit delegato.⁊ tunc ſemp pt opponere defectũ iuriſdictõis ⁊ on⁹ ꝓbãdi cõtrariũ incũbit opponenti Quidã tñ tenet' ꝯtrariũ vt refert Jnn.ſ̄ ꝑdicta diſtinctio ẽ ſatis eq̃ ⁊ ad eã reducas dictũ iſti⁹ gl.Dubiũ remanet qd ſi ꝑs fuit abñs cõtumax iter nũqd ſi poſtmodũ oppoſuit teneat' ꝓbare defectũ mãdati an aũt on⁹ incũbat aduerſario Jnn.i.d.c.inoluit.ſentit ꝙ ꝯtumax equipet' pñti.aliud ſentit h̄ et pl⁹ placet ꝙ exq̇ fuit ſemp abñs lʒ ꝯtumacit' ꝙ opponẽdo traſſerat on⁹ ꝓbãdi i aduerſariũ.rõ q̃ me mouet ẽ qꝛ negãdo iuriſdictõʒ negat p ꝯſequẽs ꝯtumaciã.qꝛ ſi non erat iudex non tenebatur coram eo ꝯparere.facit.l.non videtur latitare.ff.de iudi.Jtem ceſſat ꝑſumptio iuriſdictionis quando pars fuit ſemp abſens qꝛ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

factū nō p̄ſumit̄ nec ſubeſt tacitus ꝯſenſus ptiū hec p
cedūt reſpectu iuriſdictōis delegate ꝟ reſpectu ordia
ne. dic̄ gl. ꝙ p ea p̄ſumit̄. et iō dicūt doc. ꝙ ſi ſnia fuit
lata a legato ſatis ē ꝓbare ꝙ ille reputabat̄ legat⁹. naꝫ
legat⁹ pape hꝫ ordiariaꝫ iuriſdictōꝫ vt i. c. ij. ꝺ of. le. li.
vi. Intellige qn̄ ꝓbat̄ ꝙ pſona hēbat̄ ꝓ ꝯſtituta i tali
digtate ar. i. l. barbari⁹. ff. ꝺ of. p̄to. ꝛ p Inn. i. c. veni
ens. ꝺ v̄. ſig. li. vi. Itē opꝫ ꝙ illō ſup q̄ fuit ſniatū ſpe
ctat ad illa digtatē ꝺ iure cōi al̄ aūt ſi allegaret̄ ꝯſuetu
do vl̄ p̄uilegiū iuriſdictōꝫ tribuēs opteret ꝙ ꝓbaretur
ſic. s. dixi i delegato. qꝛ iſta n̄ p̄ſumūt̄ vt nō. in. c. i. de
of. le. li. vi. ꝛ iō ſi legat⁹ ꝓceſſit ſup eo qꝺ̄ ſibi nō ꝯpetit
ex cōi ſtilo delegatōis n̄ p̄ſumēt̄ iuriſdictio. qꝛ i illo n̄
ē ordinari⁹ ꝺ iure cōi Uenio ad tciū ꝛ vltimū i q̄ di
cit Inn. ꝙ ſi negat̄ quē fuiſſe ꝓcuratorē vl̄ tutorē abn̄tꝭ
ꝙ tūc n̄ ſtat̄ ſnie niſi p̄s q̄ obtinuerit ꝓbet ꝓcuratoreꝫ
habuiſſe mādatū nisi dn̄s fuiſſꝫ p̄n̄s qn̄ ſnia fuit lata
ꝯtra ꝓcuratorē ꝛ n̄ ꝯtradixit Idē ſi ꝓbat̄ dn̄m ſciuiſſe
illū ſe gerere ꝓ ꝓcuratore ſuo ꝛ n̄ ꝯtradixit Nō h̄ dcm̄
ꝛ idem tꝫ Inn. i. c. ex pte decani. de rꝑ. ꝛ vide qꝺ̄ ibi
dixi nec ſufficit ſm̄ eū ꝙ notari⁹ dicat i inſtr̄o ſnie ꝙ il
le erat ꝓcurator. qꝛ n̄ credit̄ nōrio ꝺ hiꝭ q̄ icidenr nar
rat i inſtr̄o exq̄ n̄ fuerat rogat⁹ ꝺ ꝓcuratōe illi⁹ ꝛ iō n̄
p̄t facē fidem maxīe i p̄iudiciū tercij. nec ob. l. optimā
C. ꝺ cōtrah. ꝛ cōmit. ſtip. vbi dꝛ ꝙ enūciata in aliquo
inſtr̄o q̄ ſunt de ſubſtātia act⁹ q gerit̄ ꝓbāt̄ p ipm̄ iſtr̄m
vt ſi dꝛ tit⁹ ſerū⁹ q̄ ad validitateꝫ ſtipulatōis vt ibi. ꝓ
cedit ei illa. l. ſm̄ Inn. ꝛ bn̄ i hiꝭ q̄ enūciāt̄ i p̄iudiciū
ptiū p̄ntiū ꝟ reſpectu abn̄tiū illa v̄ba n̄ faciūt fideꝫ. vn̄
dn̄s abn̄s p̄t dicē ꝙ nūqꝫ dedit mādatū illi ꝓcuratori
qꝺ̄ bn̄ nōbis. ideꝫ ſentit bar. i. l. lꝫ. C. ꝺ ꝓcu. vbi dicit
ꝙ etiā ſi iudex ꝓnūciauerit illū eſſe ꝓcuratorem n̄ p h̄
ſnia p̄iudicat dn̄o abn̄ti. qꝛ res iter alios acta ꝛc̄. Ad
idē qꝺ̄ ip̄e nō. i. l. i. C. eo ꝛ qꝺ̄ nō. i. c. i. ꝺ ꝓcu. ꝛ iō cau
tū eſt ꝙ cū dubitat̄ ꝺ mādato vl̄ de reuocatōe mādati
exigat̄ cautio ꝺ ratihabitōe ab ip̄o ꝓcuratore. vt nō. in
d. l. i. ꝛ p hec remanet expedita tota gl. Et nō bn̄ glo. i
fi. ꝙ ſel̄ excōicatus ſemꝑ p̄ſumit̄ excōicat⁹ niſi ꝓbet̄ ab
ſolut⁹. ꝛ iō nec̄riū eſt ſeruare lr̄as abſolutōis. idē nō. i
c. ꝓpoſuit alle. i glo. ꝛ vide ad p̄dicta tex. cū gl. i. c. ex i
ſinuatione. de procu. ꝛ dic idem de tutore ꝛ ſi. qꝺ̄ dixi
in procuratore niſi in caſu de quo in. l. ff. qꝺ̄ cum falſo
tutore. ſcꝫ qn̄ iudex approbauit tutorem.

Um olim abbas

Per ꝓcura
torē n̄ hn̄teꝫ
mādatū ꝺ re ad rē iuriſdictio ꝓrogari n̄ pōt
vl̄ ſic ſm̄ lr̄aꝫ Excōicatio lata p⁹ appellatōeꝫ lrīaꝫ ē nul
la Et diuidit̄ i duas ptes p̄ncipales. ſcd̄a ibi qꝛ vō. et
p̄ma p̄t multiplr̄ ſubdiuidi vt pꝫ i tex. Nō p̄mo lay
cū poſſe cōueniri corā iudice eccl̄iaſtico ſi deliq̄t i bona
eccl̄ie q ſtricte p̄t dici malefactor ꝛ largo mō ſacrilegus
vt i. c. cū ſit gn̄ale. ꝺ fo. ꝯpe. Nō ſcd̄o ꝙ appellās ab i
terlocutoria iudex citat̄ ſi appellatio ſua p̄tēdit̄ min⁹ lr̄a

h̄ tn̄ n̄ ē nec̄riū lꝫ ad cautelā fieri poſſit ꝺ q̄ dic. vt ha
bet̄ i. c. cū q. ꝺ do. ꝛ ꝯtu. li. vi. Nō tcio ꝙ iuriſdictō
delegata n̄ extēdit̄ vltra ꝯphēſa i reſcripto. ꝛ ſi iudex ꝓce
dit ſup alijs reb⁹ cautela ē vt ꝯtradicat̄ ꝛ appellet̄. h̄ in
tellige vt nōtū fuit i. c. i. s. e. ſi aūt n̄ appellaret̄ valēt iu
dicia ſup alijs reb⁹ inchoata vt h̄ ē tex. ſatꝭ nō. Ex q̄ in
fero ad duo dicta multū notāda. p̄mū ꝙ iuriſdictio de
legata p̄t ꝺ re ad rē ꝯſenſu ptiū ꝓrogari quēadmoduꝫ
ꝓrogari p̄t ꝺ tp̄e ad tp̄s vt i. c. ꝺ cauſ. s. e. ſec⁹ ē i ꝓro
gatione q̄ fit ꝺ pſona ad pſonā. vt pꝫ i. c. p. ꝛ. g. ij. eo. et
dic vt ibi plenius de hac materia nō. Scd̄ꝫ dictū ma
gis nōbile ē ꝙ ad ꝓrogādū iuriſdictōꝫ cē delegati ſuf
ficit tacit⁹ ꝯſenſus ptiū ꝛ h̄ iudicio meo meli⁹ ꝓbat hec
lr̄a q̄ꝫ q̄libet alia nec ad h̄ ſolet induci ꝟ ꝑfecto h̄ bn̄ ꝓ
bat maxīe i eo ꝙ pōderat ꝙ iſte comes ꝓtin⁹ ꝯtradixit
q̄i ſec⁹ ſi tacuiſſꝫ. ꝛ lꝫ aliq̄ tenuerūt alibi ꝯſenſū expſſū
req̄ri. p̄mū tn̄ veri⁹ ē. ꝛ ſentit Inn. h̄ dari⁹ ꝛ i. c. ad pe
titionē. ij. ꝺ accu. ſeqt̄ bar. i. l. i. ff. ꝺ iudi. et fac. l. i. C. ꝺ
iu. om. iu. ꝛ p h̄ puto ange. ꝺ pu. n̄ bn̄ dixiſſe in. l. fi. ff
ꝺ iu. om. iu. i eo ꝙ dixit conſenſuꝫ expſſuꝫ req̄ri i ꝓro
gāda iuriſdictōe delegata. ꝛ alle. ꝓ ſe tex. i. c. ſtatutū. i
§. i nllo. ꝺ rꝑ. li. vi. q̄ vid̄ꝛ bn̄ facere ꝟ loq̄t̄ in ꝓrogatōe
q̄ fit ꝺ loco ad locū dic̄ ei ꝙ delegat⁹ deputat⁹ i ctā di
oceſi n̄ p̄t ꝯgnoſcē extra illā niſi ad id accedat expſſus cō
ſenſus ptiū. vn̄ arguēdo p locū a ſpāli ille tex. ꝓbaret
oppoſitū. ꝟ forte ip̄e voluit iducē tex. a pitate rōis ꝟ ctē
n̄ dꝫ iduci cū illō videat̄ ius nouū ꝛ regularit̄ expſſus
ꝯſenſus ꝛ tacit⁹ eq̄pant̄ vt nō. i. c. dilecti. ꝺ fo. ꝯpe. fac̄
c. ſit rector. xlij. di. ꝛ hec bn̄ nō Nō vlteri⁹ ꝙ man
datū ꝓcuratoriū n̄ extēdit̄ vltra ꝯphēſa i eo. ꝛ pōdera
v̄bū ſolūmō poſitū i tex. ꝛ hāc lr̄aꝫ induco ad qōem.
Quidā ꝯſtituit ꝓcuratorē ad petēdū ꝛ exigēdū qꝺ̄ ſibi
debet̄ a q̄cūqꝫ pſona ꝛ ad fidē ꝛ ad liberatōꝫ fiēdā de
receptis. iſte ꝓcurator ꝯfeſſus fuit ſe recepiſſe ducēta q̄
debant̄ dn̄o a q̄daꝫ debitore ꝛ liberauit illū ab obliga
tione q̄ tenebat̄ dn̄o dubitatū fuit in qōe facti nūq̄d il
le debitor eēt liberat⁹ ꝛ vid̄ꝛ ꝙ n̄ qꝛ ꝓcurator n̄ fuit ꝯſti
tut⁹ ad ꝯfitēd̄ nec ſimplr̄ ad liberādū ꝟ ad fideꝫ faciēdā
ꝺ recepti. vn̄ exq̄ n̄ appet ꝙ recepit n̄ potuit illū libera
re. i ꝯtrariū allegabat̄ nā ꝯfeſſio ꝓbat ſolutōꝫ vt i. l. pe
cunie. C. ꝺ ſolu. ꝛ i. c. ſi cautio ꝺ fi. iſtru. cū ibi nō. ꝛ i. l.
cū ꝺ idebito. ff. ꝺ ꝓba. ḡ p̄t iſte debitor ſe tueri ꝯtra cre
ditorē ꝓducēdo ꝯfeſſionē ad ꝓbatōꝫ ſolutōis. hāc q̄ſti
onē poit fre. ꝯſilio. lij. ꝛ vid̄ꝛ multū dubitare nec apte
firmat pedes. ꝟ ego puto ꝙ ille n̄ ſit liberat⁹ ad ꝙ expri
me fac̄ iſte tex. i eo ꝙ dic̄ ꝙ ꝓcurator itelligit̄ ſolūmō
ad illā ꝯſtitut⁹ q̄ i ꝯmiſſiōis lr̄is ineniūt̄ expſſa. ꝟ i ꝓcu
ratorio dicebat̄ vt fidē facerēt ꝺ recepꝭ. ḡ exq̄ nō appa
ret expſſe ꝺ receptōe nō poterit facē fidē nec ꝯfeſſio ꝓ
bat ꝯtra dominū. qꝛ nō fuit cōſtitutus ad cōfitendum
et pro hoc adduco qꝺ̄ nota. bar. in. l. ij. ff. ſi cer. pe. in
fi. vbi nota. dicit ꝙ ſi conſtituo ꝓcuratorem ad mutuū
recipiendū nō nocet mihi ꝯfeſſio ꝓcuratoris ꝺ mutuo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

recepto.exquo nō apparet ꝙ pecunia fuit ſibi numera
ta.qꝛ ꝓcurator fuit ↄſtitut⁹ ad recipiēdū mutuū natu
rale qḋ ↄtrahit͛ vera itemētōe rei.ꝟ ↄfeſſio ꝓbat ſolū
modo mutuū ciuile.qḋ eſt bñ nō.⁊ ꝑ h̄ facit illa lr̄a in
ducēdo mō ꝓdicto vide qḋ i ſili nō.bar.i.l.a diuo pio
§.ꝟ ſi ēptor.ff.ḋ re.iudi.vbi ponit qōem nōbilē quaꝫ
originalit͛ poſuit Cy.i.l.i ciuile.C.ḋ rei vē.nūqd ꝓcu.
ↄſtitut⁹ ad vendēdū poſſit trāſferre dn̄ium habita fide
de p̄tio.⁊ ↄcluſio ē ꝙ ſi ē ꝓcur.eccīe vl' minoris vel fiſci
nō p̄t ꝓcur.trāſferre dn̄ij ꝑ.l.ſi ꝓcu.fiſci.iūcta gl.ff.ḋ
iur.fiſ.ad idē ibi bar.ſi vō ē ꝓcu.alteri⁹ aut ē general'
⁊ p̄t.l.cuicūqꝫ.ff.ḋ inſti.aut eſt ꝓcu.ſpālis.⁊ tunc aut
fuit ↄſtitut⁹ vt vēderet ꝓ certo p̄tio.⁊ tūc nō p̄t habere
fidē ḋ p̄tio qꝛ excederet formā mādati.aut fuit ↄſtitut⁹
ſimplicit͛ et aut ob certā cām q̄ nō fuit ſecuta nō p̄t ha
bere fidē de p̄tio.vtputa ↄſtitui ꝓcuratorē ad vendēdā
certā rē vt ſatiſfaceret creditorib⁹.ſi vero nō fuit expſſa
certa cā tūc p̄t habere fidē de p̄tio. Sed dubiū ē qd ſi
ꝓcur̄.ↄſtitut⁹ ad vendendū ↄfitet͛ ſe habuiſſe p̄tiū bar.
ibi vidꝛ ſentire ꝙ nō ſufficit.qꝛ aliud ē recipe p̄tium ⁊
aliud ↄfiteri.ꝟ ↄtrarium ſentit i.d.l.ſi ꝓcurator.⁊ vidꝛ
tex.nō.in.l.ij.C.ḋ q̄dri.pſcrip.vbi ḋꝛ ꝙ ſi ꝓcu.fiſci
ↄfitet͛ ſe recepiſſe p̄tiū ex re vēdita ↄfeſſio ꝓbat ſolutōꝫ
etiā ↄtra fiſcū ⁊ eo mō vidꝛ dicendū i ꝓcuratore eccīe
Sꝫ ↄcordādo poſſet dici ꝙ ſi fuit cōſtitut⁹ vt vēdet ꝓ
c̄to p̄tio l' ob certā cāꝫ et tūc ꝓcedat p̄mū dc̄m.aut fuit
cōſtitut⁹ ſimplicit͛ ⁊ ꝓcedit ſcdꝫ Sꝫ q̄ro qd dicēdū
i ꝛ̄pto delegatōis nūqd indiſtincte iuriſdictio reſtrin-
gat͛ ad expſſa i ꝛ̄pto. So.cōclude poſt Jnn.ꝙ q̄ncꝫ
aliq̄ ſpecifice exprimūt͛ i ꝛ̄pto et ad illa ꝑcul dubio ex
tendit͛ iuriſdictio Jtē et ad acceſſoria expſſis.vñ ſi qs
dixerit i ꝛ̄pto ſe eē ſpoliatū poterit agere poſſeſſorio
et petē extimationē dānoꝝ q̄ ſuſtinuit i iſta ſpoliatōe.
qꝛ iſta ſunt acceſſoria ad īterdictū.l.i.§.q̄ vi deiect⁹.ff
ḋ vi et vi ar.i.c.grauis.ḋ reſti.ſpo.Jtē ſi fecit mēcōeꝫ
ḋ ↄtractu p̄t petēītereſſe.l.iij.et.iiij.C.ḋ ac.ēp. Jtē ſi
dixit dānū fuiſſe ſibi illatū i reb⁹ poterit agē ad extiati
onē dāni.Jtē ḋ poſſeſſione et ꝓꝓetate.et idē dicendū
vbi v̄ba ſunt generalia vt extēdāt͛ ad ea q̄ p̄nt ſub illis
v̄bis ↄp̄hēdi.dicit Jnn.et bñ ꝙ ſi q̄s dixit i ꝛ̄pto ꝙ
titi⁹ iniuriat͛ ſibi ſup tali fundo poterit iſte impetrator
agē de fundo rei ven.itē poſſeſſorio Jtē poterit petere
fruct⁹ ꝑceptos añ li.ↄt.agēdo ↄditōe ſine cā qꝛ oīa iſta
p̄nt ↄp̄hēdi ſub ill' v̄bis generalib⁹ ꝓ h̄ adducit Jnn.
l.ſolēnis.⁊.l.ſi qs itētōe ābigua.ff.ḋ iuď.⁊.c.cū eccīa
ſutrina.ḋ cā poſ.⁊ ꝓꝓri.Et aduerte diligēt͛ qꝛ illa iura
loquūt͛ i iudicijs ⁊ Jnn. vr̄ extēdē ad ꝛ̄pta q̄ ipetrāt͛
ad iudicia.⁊ nō ꝓdc̄a qꝛ cōit͛ hodie a curia rōna lr̄e ḋ
iuſticia emanāt ſub ꝓdc̄a forma q̄ narrat͛ ꝙ tal' iiuriat͛
ſibi ſub tali re vel ſup certa quātitate pecunie.hēs ei ꝑ
ꝓdc̄a qd ↄp̄hēdat͛ ſub ill' v̄bis generalib⁹ Jn gl.i v̄.
ꝓtin⁹ ↄtradixit.ibi niſi ſtati ↄtradicat.nō ſingl͛r iſtā gl.
ꝙ dn̄s ſciēs ꝓcuratorē excedē finē mādati ⁊ nō ↄtradi

cēs vidꝛ cōſentire hoſti.tꝫ cōtrariū q̄ ad caſū h⁹.c.di
cens ꝙ iudiciū erat nullū iō taciturnitas dn̄i nō hꝫ no
cere.alle.l.lꝫ.ff.ḋ iudi.q̄ iudicio meo nō multū fac.qꝛ
nō loqt͛ qñ dn̄s ſciebat Jo.an.approbat dictū hoſti.
qñ deficit iuriſdictio vt deficiebāt h̄ reos non expſſe in
ꝛ̄pto.ꝟ ſi ꝓcurator excedit fines mādati corā delega-
to vl' ordiario q̄ al' ē iudex i illa cā tūc ꝓcedat gl.fm cū
vt dn̄s ſciēs ⁊ ñ ↄtradicēs ſibi p̄iudicat.et nō bñ h̄ viti
mū.Sꝫ idē ego puto circa p̄mū ſi iuriſdictio ē delega
bilis ꝑ dn̄m.nā tacēdo vidꝛ ꝓrogare iuriſdictōeꝫ ⁊ cō
ſētire vt ꝓcurator agat.ḋ q̄ iudicio meo vidꝛ tex.h̄ non
cauillādo lr̄am.al' fruſtra h̄ papa poſuiſſꝫ ꝙ iſte co
mes ſtati cū ſciuit cōtradixit.ꝓ h̄ fac̄ qḋ nō.Jnn.h̄ et
i.c.ex ꝑte decani.e.de ꝛ̄p.vbi dixit ꝙ ſi ſcio aliquē ſe
gerere ꝓ ꝓcuratore meo ⁊ ñ cōtradico videor cōſentire
⁊ fac̄ tex.iſti.ꝑ q̄s ꝑſo.age.poſ.p⁹ p̄n.⁊ vide qḋ pleni
us dixi i.d.c.ex ꝑte decāi ⁊ hec gl.p̄t optie adduci ad
ↄcordātiā illi⁹ dicti Jnn.nā ea rōne q̄ ē i toto q̄ ad to
tū dꝫ eē i ꝑte q̄ ad ꝑtē.l.q̄ de tota.ff.ḋ rei vē.⁊ i.c.pa
ſtoralis.§.itē cū totū.e.c.vñ ſic dn̄s vidꝛ cōſentire qñ
ꝓcurator excedit fines mādati.ita ⁊ qñ ex toto nō ha
bebat mādatū ⁊ econtra.⁊ h̄ teneo lꝫ do.an.videat͛ h̄
velle ↄtra gl.allegādo dc̄a bar.i.l.q̄ cū.ff.rēra.hā.Sꝫ
meli⁹ poſſꝫ allegari qḋ nō.idē bar.i.l.ſepe.ff.ḋ re iu.
ꝟ vide qḋ dixi i.d.c.ex ꝑte Jn ea.gl.ibi eis p̄iudicat
nō.gl.ꝙ a forma ꝛ̄pti p̄t recedi eē ꝑ tacitū ↄſēſu p̄tiū
qḋ itelligit͛ ſi forma ↄcernebat fauorē p̄tiū vt nō.Jnn.
i.c.prudētiā.e.e.fac̄.c.ſi.ꝟ.e.ſec⁹ dic ſi ↄcernebat fauo
rē publicū.ſic itellige.c.cū dilecta.e.ḋ ꝛ̄p.⁊.c.venera
bili.ꝟ.c. Jn ea.gl.ibi ḋ tp̄e ad tp̄s.nō.gl.i eo ꝙ tꝫ
ꝓcuratorē generalē poſſe ꝓrogare iuriſdictōneꝫ ḋ tp̄e
ad tp̄s.qꝛ p̄t ꝓrogare mādatū ad ea q̄ ſunt vicina mā
dato Et nō eē h̄ vltimū qḋ itellige vt nō.i.c.i cūis.e
ḋ elec.⁊ hāc gl.q̄ ad p̄ncipale dictū tenent pbi.vin.et
pe.ꝟ goſ.ↄtra ñ ꝓcurator hēat gn̄ale mandatū cū libe
ra qḋ vidꝛ placē Jnn.e.c.ḋ cauſ.⁊ ſatꝭ mihi placꝫ ar.
h⁹ tex.dixit tñ hoſti.ꝙ ſi dn̄s ſcit ⁊ ñ ↄtradicit ſibi p̄iu
dicat Et nō h̄ qꝛ fac̄ ꝓ his q̄ dixi.e.i p̄n.gl.⁊ i ſi.glo.
rōeꝫ diuerſitatꝭ iter ipetratorē ⁊ reū.gl.ñ ponit.ꝟ rō p̄t
eē.qꝛ i p̄tāte ipetratoris fuit exprimere plures reos in
ꝛ̄pto.iō ſibi iputādū ſi ñ expſſit ꝟ reo ñ ē qd iputet͛ cū
ip̄e nō ipetrauit ꝛ̄ptū.iō p̄t recōuenire actorē ſup reb⁹
ñ expſſis qꝛ duꝝ eēt ꝙ poſſꝫ moleſtari ⁊ ↄtra moleſta
torē ñ poſſꝫ inſurgē Jn gl.ſi.ibi qꝛ ñ habebāt iuriſdi
ctionē ſup dānis nō gl.i eo ꝙ ſētit ꝙ excōicatio lata a
delegato occaſiōe rei ñ ↄp̄hēſe i ꝛ̄pto ñ tꝫ.ḋ q̄ tñ dic
v̄ pleni⁹ nō.i.c.ſi.ḋ p̄be.nā h̄ dc̄m ñ ꝓbat͛ vt dic̄ Jn-
no.⁊ bñ.qꝛ appellatio fuit facta cā nullitatꝭ iſti⁹ ſnie.ꝟ
fortē gl.voluit ponere cāꝫ mediatā ⁊ ñ imediatā nulli
tatis.⁊ nō ex h̄ et ex tex.ꝙ geſta p⁹ appellatōꝫ ab inter
locutoria ſunt ipo iur̄ nulla.qꝛ ſi appellatio fuit licita ſu-
ſpēdit iuriſdictōeꝫ iudicis vt i.c.ſi a iudice.ḋ appel.li.
vi.⁊ vide ho.tex.huic ↄcordem i.c.ſup qōnū.e.c.i ſi.

Um olim Qui acta cauſe relatōiſ iudicū delegatoꝝ violando apuit non audit poſtmodum contra illa. Prima pars decisē ponit factū principale. ſcōa ibi ꝟū narrat culpam iſti⁹. b. tercia ibi qui poſtmodū poit ipſius ꝯfeſſionem et excuſationem. quarta ibi ſane excuſacionis reprobacionem. quinta ibi ſed vt culpe punicionem. Nō primo ibi imo verius delegant. ꝙ inferens iniuriam delegato videtur inferre delegāti cui⁹ vices gerit. debet enī delegat⁹ honorari ob reuerentiā delegantis ꝛ facit tex. ꝙ nō exhibens reuerentiā vicerectori videt̄ iniuriam impendere rectori cuius vices gerit. Et nō hanc l'raꝫ p ſtilo hodierno quo cōiter vtuntur delegati in eoꝝ mandatis. Scōo nō ꝙ iudices delegati referentes pceſſum ad ſuperiorem pn̄t referre ſub ſigillis eoꝝ vt ſic euitetur ſuſpicio falſitatis. Nō tercio contra aperientes literas alijs deſtinatas. peccant enī ꝛ poſſent puniri p ſuperiorem ſ; non ſunt per h' excōicati vt quidam vulgares falſe opināt̄. nā h' vt vides ille qui violauit literas iudicis nō incidit i excōicatōeꝫ ſed aliter fuit punit⁹. Et nō ꝙ etiaꝫ ſi quis ꝓſumat aliquid in literis contineri contra ſe non p hoc d̄bet illas literas aperire. ſed aut nō recipe aut receptas fideliter pñtare. An aūt aperiens temere poſſit puniri pena falſi dicam .ī. ſup glo. Nō ibi melius nōuiſſet ꝛc̄. ꝙ quis debet diligenter nōtare ea que expediūt ꝛ ſumitur h' verbū notare p nōbili quo quotidie vtimur. ꝛ nō re .i. diligenter conſiderare ꝛ ad h' .ij. q. §. notandum. Item nō ꝙ non de facili credit̄ illi qui deprehendit̄ in aliquo culpabilis nam ꝓſumptio bonitatis que inhēret a natura tollit̄ ꝛ obfuſcatur ppter accidens naſc contrarium. ad h' regula ſemel malus. ꝛ quod ibi nō. li. vi. Nō ibi in quo peccauerit ꝙ iudex quantum pōt debet delinquentem punire in eo in quo deliquit. ꝛ facit hec l'ra ꝙ ſi pars perlegit clam atteſtationes inſcio iudice non debeat amplius audiri contra illas. Idem ſi aliquod inſtrumentū vel librum rōnum auſus eſt viciare. vnde non debet recipi pbatio ſi vult poſtmodum illaꝫ ſcripſam repbare vt ſic puniat̄ in eo inquo deliquit qd̄ tene menti. ꝛ facit. c. ꝯſtitutus. .ī. d' teſti. In glo. i ꝟbo ſigilla. ibi tanꝙ falſarius. nō glo. in eo ꝙ ſentit ꝙ apiens l'ras alterius pōt puniri tanꝙ falſari⁹. Sꝫ Inno. aliter videt̄ ſentire. dicit enī ipſe ꝙ iſte minus peccauerit ꝙ ſi falſaſſet ſigillū vel ſi raſuram aliquā feciſſet i inſtr̄o ꝛ ſic loquit̄. c. olim. alle. in glo. quaſi ſentiat ꝙ ille qui violat ſeu corrumpit ſigillum vt legat l'ras peccat ſicut ille qui falſat ſigillum .i. apponit ſigillum adulterinum. ꝛ ob h' nōnter dixit h' pe. ꝙ iſte non debet puniri pena falſi ſ; arbitraria ar. c. de cāis. s. et ememorati h' dictum et cū eo cōiter trāſeūt doc. Sꝫ reperio bar. ſpecifice agiſſe de eo q̄ apit l'ras pn̄tatas alterius nūqd icidit in penā falſi. et diſtinguit ꝙ aut apit l'ras oſtēdendo eas aduerſario mittētis ꝛ pt̄ puniri vt falſarius ar. bo. in .l. ij. §. his q depoſita. ff. de falſa. vbi d' ꝙ is q̄ depoſita inſtrumēta oñdit aduerſario icidit in crimē falſi. Et nō h' ꝯtra pcuratores ꝛ aduocatos q̄ plerūqꝫ iura pt̄i oſtēdūt aduſario. nā pn̄t puniri pēa falſi vt ibi nō. aut apit q̄s l'ras nō tn̄ oſtendit aduerſario ꝛ tūc nō punit̄ pena falſi de quo vid' h' tex. nā papa dixit ꝙ voluit ipm̄ punire in eo in q̄ deliquit nec puniuit cū pena falſi. ḡ n̄ incidit in crimē falſi. ꝛ tene mēti ad h' iſtū tex. ſic intellectū. ad idē .l. q̄ teſtm̄. ff. de fal. nā ſpāle eſt in eo q aperuit teſtm̄ clauſum vt puniat̄ pena falſi vt ibi ḡ aliud dicēdū in eo q apeuit alias l'ras maxie pūatas vn̄ debꝫ iſte puniri pena extraordiaria vt h' et. ff. de cri. ſtellio. per totū. In gl. in ꝟbo pprio motu in fi. ꝯclude ꝙ ꝛ delegatus pncipis q̄tūcunqꝫ pprio motu datus pt̄ ex legittia cā recuſari q: pnceps in dubio nō vid' velle cāꝫ ꝯmittere ſuſpecto. vt in. c. cum inter .ī. de excep. p h'. c. poſtremo .ī. de appl. ꝛ .l. aptiſſimi. C. de iudi. nō ob. c. nouit. de appel. q: loquit̄ in nudo executore ꝛ dic vt ibi nec ob. l. alle. in glo. q: loquit̄ in pfecto ptorio a cuius ſnīa nō appellat̄ ex puilegio ſibi ꝯceſſo p imparatorē. tn̄ pt̄ ſupplicari vt in auc̄. qui ſupplicatio. C. de pci. impa. offe. ꝛc̄.

Oram habet duos intellectus pncipales. ſcōm pmum h' intendit. Delegatus ſubdegatū college impediti non tenet̄ admittē ſi in reſcripto eſt clauſula ꝙ ſi ambo ꝛc̄. vel aliter ſm aliū intellectū. Delegat⁹ nō tenet̄ admittere collegā ſibi adiunctū p l'ras ſurrepticias nec ipſius ſubdelegatū [illegible] ſunt quinqꝫ ptes. In pma petitio ꝛ allegatio appellati. In ſcōa ibi nūcius petitio et miſſio appellanti. In tercia ibi ſ; ecōtra replicatio appellati. In quarta ibi idem igit̄ pnūciatio auditoris. In qnta ibi nos igit̄ pnūciatōnis ꝯfirmatio. Nō pmo ꝙ clericus cōparens noie alteri⁹ ſi nō pbat plene de mandato tenetur cauere de rato cū fideiuſſorib⁹ ſecus eſt cū cleric⁹ ꝯparet noie ſuo. nā tunc eſt puilegiatus ꝛ ſufficit pſtat cautōꝫ ſub obligatōe bonoꝝ ſuoꝝ vt i auc̄. d' ſā. epi. §. ſi quis aūt p pecuniaria. ꝛ in auc̄. gnalit̄. C. de epi. ꝛ cle. iſta tn̄ cautio n̄ eſt de ratihabitōe ſ; de ꝓſequēdo negociū vſqꝫ ad fi. put habet̄. in. d. auc̄. generalr. Scōo nō ꝙ l'ie pcuratorie quinqꝫ appellant̄ l're d' ratihabitōe. ꝛ h' q: i eis ſolꝫ apponi clauſula ꝙ dn̄s pmittit hr̄e ratū ꝛc̄. de quo vide gl. in. c. ꝯtingit. de trāſac. Tercio nō ꝙ capella nō dꝫ edificari .ī. prochiā alterius eccie ꝛ ſi de facto edificat̄ dꝫ demoliri d' quo dic vt in. c. i. d' no. op. nun. et vide qd̄ dixi in. c. ad audientiā. de ec. edi.

Nō quarto ꝙ cū delegat̄ quinqꝫ duob⁹ cū clauſula ꝓelectiua vtputa ſi ambo nō poteritis intereſſe tu frater ipſe pcedas. vn̄ eps in hoc eſt pelectus q: dato impe

dimento pt ꝓcedere ſine alio ꝟ nõ ſic ecõtra ⁊ ſolet apponi hec clauſula qñ alter ex delegati eſt ep̃s qñq; tñ ꝟ fallit vt in.c.cum ſup.o.co. Jtẽ nõ et tene mẽti quod clauſula ſi ambo nõ potueritis ⁊c. debet intelligi de impotentia pſonali. vnde purificatur clauſula ſi impedit᷒ eſt delegatus p ſe licet nõ ſit impeditus p aliũ. Nõ ibi raro vel nunq̃. q̃ diſpõ debet intelligi vt de facili poſſit ꝯtingere nõ aũt vt raro vl' nunq̃. et ꝟ fac̃ ad multa vt ſic in dubio ꝟba intelligant̃ in caſu ꝯtingibili. nã leges dñt adaptari ad ea q̃ ſepe accidũt. l.nam ad ea. ff.de leg. Ultĩo nõ q̃ ſnia applõnis ſimplr ꝯfirmatur. et ſic habes practicã ꝓnũciandi qñ nihil actũ eſt de nouo et ſnia repit̃ iuſte lata. p ꝟ.ij.q.vi.in fi.⁊.l.eos C.de app. Pro declaratõne gl.i.oppo. cõtra pn̄.c. in eo q̃ iſte cleric᷒ ſancte agate fuit admiſſus ſine mandato. nam ad agendũ ꝓ alio nemo admittendus eſt etiã ſi cauere velit de rato vt in.l.nemo alieno noie.ff.d re.iur. et in.c.i.et qd̃ ibi nõ.de ꝓcu. So.gl.in pn̄. ſoluit duobus mõis. Primo q̃ iſte fuit admiſſus tanq̃ ꝯiũcta pſona q̃ erat beneficiatus in illa eccia et canonic᷒ plebis de poſſmo. cui ſubeſt illa capella ſancte agathe vñ ſicut admittit̃ ꝯiuncta pſona cũ cautõne de rato ad agẽdũ ꝓ ꝯiuncto vt in.c.nõnulli in fi.et qd̃ ibi nõ.et.c ex pte decani.de reſp.et in.l.ꝟ ad hec.de ꝓcu. ita admittitur clericus volens agere ꝓ eccleſia in qua eſt beneficiatus lʒ nõ ſit rector. Et ꝓ hac ſolõne gl. põt adduci tex.in.c.ij.de penis. et hanc ſolutionẽ tene ꝟ mẽti. extẽdit enĩ iura ſupius allegata q̃ loquunt̃ in ꝯiunctis ratõe ſanguinis vt extendant̃ ad ꝯiũctos ciuili ſeu ſpũali ꝯiunctõe. ⁊ facit hec gl. ꝓ nobili dicto Cy.in.l.exigẽdi C.de ꝓcu. vbi dixit q̃ amic᷒ admittit̃ ꝓ amico ad agẽdũ ſine mandato pſtita cautõe q̃ abñs hẽbit ratũ. allegat.l.nẽo dubitat.§.i.ff.de here.inſti. vbi tex. innuit q̃ is q diligit̃ fraterna dilectõne pt appellari frater et facit tex.in.l.verũ in pn̄.ff.de ꝓ ſocio vbi dr̃ q̃ ſocietas eſt q̃dam fratnitas. ⁊ illud dictũ Cy. retulit bart.in.l. nõ ſolũ.§.qui alieno.ff.de ꝓcu. et trãſiuit ſimplr cum eo. Sʒ ꝟ dictũ mihi nõ placʒ nec vĩdr placẽ Jo.an.in.c.nõnulli.de reſp. nec do.an.in.d.c.ex pte decani. nã vt dixi iura que dicũt ꝯiunctũ admittendũ ꝓ ꝯiuncto loquunt̃ ꝓ ꝯiunctis rõe ſanguinis vel affinitatĩ vñ nõ debent extendi ad aliã ꝯiunctõʒ. ⁊ vĩdr ꝓ ꝟ tex.in.l.tutori.C.de neg.geſ. vbi innuit̃ q̃ amicus nõ pt agere ꝓ amico ſine mãdato. item facit iſta lr̃a vbi ponderatur q̃ iſte cleric᷒ hẽbat inſtr̃a cauſe nec oriebat̃ ꝓbabile dubium an habuiſſet mandatũ vt.j.dicã. vñ ſine iſtis inſtrumẽtis vel alia pſumptõe non fuiſſet admiſſus. Ad idẽ.c.cum rubri.j.eo. vbi canonicus pſumit̃ amic᷒ cõcanonici. ⁊ tñ nõ admittit̃ ad agendũ ꝓ ꝯcanonico vt voluit gl.in.c.cum M.de ꝯſti. Jtem ſpãle eſt in q̇buſdã caſibus vt poſſit clericus agere ꝓ eccia ſine mandato

de q̇bus in.c.cũ olim.de teſti.et in.c.ſi q̇s pſbiterox.de re.ec.nõ alie. ergo regulariť nõ admittit̃ ſine mãdato. Et forte gl. de hac ſolõne nõ ꝯfiſa trãſiuit ad ſcdã ſolutõʒ. vt dicamus q̃ ideo iſte clericus fuit admiſſus. q̃ dubitabat̃ de mãdato. nam regl'a eſt q̃ vbi dubitabat̃ an aliq̇s ſit ꝓcurator admittit̃ cum cautõe de ratihabitõe. vt in.l.i.C.de ꝓcu. et hec ſolo bona. Et ꝓ declaratõe ſcias q̃ aut certũ eſt queẽ nõ habere mandatũ et nõ admittit̃ ad agendũ ꝓ alio q̃tumcũq; velit cauẽ fallit in ꝯiuncta pſona que admittit̃ dũmodo cã nõ requirat ſpãle mãdatũ. et ſic limita gl. ꝓ ꝟ tex.in.l.pn̄.ff de mino. ⁊ id̃ ſi cã eſt ſpũalis nõ admittit̃ ꝓ cõiũcta. q̃ vĩdr req̇rere ſpãle mandatũ qd̃ tʒ ſpe.in ti. de ꝯiuncta pſona. ꝓ do.de ro.in decif.cxxxvi. tñ ſi dubitat̃ an habeat ſpãle mãdatũ admittit̃ cũ cautõe vt eſt tex.nõ.in l.q̃ ſi de ſpãli.ff.de mino. Jtem ſcias q̃ ꝯiuncte pſõe nõ pt ſolui debitũ licet admittat̃ vt fiat cõdẽnatio et vt ſoluat̃ ei qui pt recipe vt eſt glo.nõ.in.l.vero ꝓcuratori.ff.de ſol. et ibi ꝓ bar. facit tex.in.l.qui hoiẽʒ.§.q generi.ff.e. Aut certũ eſt cum hr̃e mandatũ et admittitur ſine cautõe. vt in.d.c.i. Aut dubitatur ⁊ hʒ locũ qd̃.e.dixi. et de ꝟ vide bo.gl.in.d.§.qui alieno. et in.d.c.i. Si vero dubiũ eſt qñ dr̃ dubitari de mandato nã glo. iuris ciuilis in.d.l.i. quã multi etiã moderniores legiſte ſecuti ſunt. dicit q̃ ſi q̇s aſſerit ſe ꝓcuratorẽ et aduerſarius negat p negatõnem oritur dubiũ de mãdato vt in.l.iij.C.quibus ad liber. ꝓcla.nõ li. Quidã tenuerũt oppoſitũ et ſentiũt maxime cõiter canoniſte ꝟ qui videtur velle q̃ optet q̃ ſubſit aliq̃ pſumptio de mãdato ſicut erat ꝟ q̃ iſte clericus hẽbat inſtr̃a facĩẽtia ad cauſã nam ex hoc oriebatur pſumptio ꝓbabil' de mandato. ad ꝟ nobilis gl.in.l.ſi.C.de pac.cõuen. tã ſup do. et nõ. Cy. et bal.in.l.ſi qua.C.de ep̃i.et cle. et hanc opi. puto veriorẽ. tenẽtes tñ cõtrariũ mouebant̃ q̃ trãſactõ nõ pt fieri de re dubia. vt in.l.i.de trãſac. et tñ ſufficit ſola negatio aduerſarij vt res dicat̃ dubia vt in.d.l.iij. et in.l.poſt rẽ iudicatam.de tranſa. Jtem inter duo mala minus malum eſt eligendũ.xiij.di.duo mala. Maius aũt eſt ſi eſt ꝓcurator ⁊ nõ admittitur ꝟ minus malũ ẽ ꝟ vltimo caſu q̃ ꝓuiſum ẽ reo p cautõẽ ſufficientẽ. ſed hec motiua mihi nõ placẽt. nã qñ aliq̇d a reo petitur ñ eſt aliq̃ pſumptio q̃ reus tenet̃ ideo p negatõẽ ſuã res efficitur dubia. ſ. cũ q̇s ſe dicit ꝓcuratorẽ eſt pſumptio cõtra eũ q̃ facta nõ pſumũtur. vt in.c.cũ in iure.o.e. ⁊ in.l.vnica.C.de mã.pn̄. et in.l.ꝓhibitũ.C.de iure fi.li.x. nec debʒ credi alicui aſſumenti ſibi offĩm etiã ſi habeat lr̃as credẽtie. vt nõnter dicit bar. in.l.int᷒.ff.de fideiuſ. negatio ꝟo aduerſarij cuʒ veniat ad impugnãdũ aſſertõnem iſtius qui aſſerit ſe ꝓcuratorem non debet facere preſuptõnem vel aliquem gradũ ꝓbatõnis cõtra negantem q̃ ordinata ad certũ finẽ nõ debent pere

contrariū effectū. vt in. c. maiores. de bapti. et in. l. qđ
fauore. C. de legi. nec ob. ſcđm motiuū q₂ imputandū
eſt ei. qui nō ꝯpet legittime nec debet vni ꝯſuli cum ia
ctura alteri⁹. xiiij. q. v. deniq₃. et videtur ꝯtra hāc opi.
tex. in. c. i. de. ꝓcu. et hic in eo ꝙ ponderatur ꝙ iſte ha
beat inſtrā cauſe. et ideo cōcluderē ꝙ vbi de mandato
ex cōiecturis oritur. ꝓbabilis ꝓſūmptio nō d₃ admitti
ꝗntumcūq₃ velit cauere. Et vnū nō qđ ponit bal. i. d.
l. ſi qua. in fi. dicēs. ꝙ ſi quis affert mandatū ad ꝑtes
remotas in quo dicitur ꝙ ſempronius cōſtituit titium
ꝓcuratorem ꝗ ſi negetur iſtū eſſe illū₃ titiū ꝓſumendū
eſt. ꝑ eo ex quo habet inſtrumentū penes ſe. et. ꝑ h bñ
facit glo. in. c. nōnulli. s. de reſ. Jn ea. gl. ibi extima
bitur inq̄ntū leſa ſit eccleſia. Nō gl. iuncta tex. ſingula
riter ꝙ etiā in caſu ſpūali admittitur ꝗs ad agendum
cū cautōne ſi dubitatur de mandato lic₃ cautio nō ſit
omnino ſufficiēs q₂ cām ſpūalem nō ꝑt quis extimare
ꝫ. ꝓuidetur eo modo quo ꝑt. ſ. vt ſatiſfaciat inq̄ntū₃ ec
cleſia leſa eſt in eo ꝙ abñs non habet ratum iudicium
Et dicit h hoſti. ꝙ ꝑ notata h. et in. c. ꝑ tuas. de arbi.
ſeruatur in curia romana ꝙ admittitur qs cū cautōne
penali ad quā ſe aſtringit nolēs agere cū fideiuſſorib⁹.
niſi. j. certū tempus dñs abſens ꝑ lr̄as patentes factū
ratificet ⁊ eſt bona ꝓuiſio. vt ſic a ꝑncipio tax̄ qđ ſol
ui debet ſi dñs nō ratificauit. j. certum tēpus. Jn eadē
glo. ibi etiā ſi ille dicēt ſe velle ꝓbare mandatū gl. alle
gando. h dicit vt pat₃ ex notatꝭ. in. c. i. de. ꝓcu. et in. d.
§. qui alieno. nā ſi vult ꝓbare mandatū nō cogit cauere
Jn glo. ij. in fi. nō bene glo. iuncto tex. ꝙ quemad
modū in reuocatōe ꝯmiſſionis debet fieri mentio ō ꝓ
ceſſu incohato coram ꝑmo iudice. vt i. c. inter. de re iu
di. ita cum datur adiunct⁹ ꝑmo iudici alias lr̄e ſunt ſur
repticie. Jn glo. in v̄bo admittere noluit in fi. decla
ra iſtam gl. ꝓut dicet in ſe. glo. Jn glo. in v̄bo qđ non
intelligitur in fi. hec glo. ꝓcedit aliquantulū intricate.
ꝫ colligendo ꝗd boni dicit ⁊ cōia dicta doct. diſtingue
poſt Jo. cal. ſic. cum ꝗritur an et qñ delegatus poſſit
ſubdelegare. ꝙ aut vnus eſt delegatus aut plures. Si
eſt vnus ꝑt ſubdelegare ſꝑ ꝗntumcūq₃ ſit impeditus.
dūmodo nō ſit impedimentū iuris. vt quia alias eſt in
habilis. vt in. c. ſi. ꝑ debilitate. et in. c. paſtoralis. s. e.
Si aūt ſunt plures ⁊ tunc aliꝗs eſt impedit⁹ impedi
mento iuris. ⁊ nō ꝑt ſubdelegare. vtputa ſi eſt ſeru⁹ vel
furioſus vel ꝗd ſimile. vt in. c. ſciſcitat⁹. de reſ. aut im
peditur impedimēto facti et tc̄ aut a ꝑncipio fuerūt da
ti plēs. aut vnus a ꝑncipio et alter fuit poſtmodū ad
iunctus. ſcđo caſu aut fuit datus adiunctus ꝑ lr̄as ſur
repticias et nō ꝑt ſubdelegare vt h ſm vnū intellectu₃
q₂ nec ꝑ ſe cognoſcere ꝑt. aut fuit adiunctus ꝑ lr̄as va
lidas. et tunc idem ac ſi fuiſſet deputatus a principio.
et tunc dicendū ſicut dicam in ſeq̄nti mēbro qñ a prin

cipio deputati ſunt plures. Quo caſu dic ꝙ aut fuerūt
deputati ſimplr̄ ſine aliq̄ clauſula. et tūc impeditus ꝑt
ſubdelegare et delegatus tenet̄ admittere ſubdelegatu₃
vt in. c. quis. s. eo. alias nō valeret ꝓceſſus vnius vt i
c. cām matrimonij. s. e. Si vero ſunt deputati cū clau
ſula. et tūc aut cum clauſula illa vos vel alter ⁊c̄. et non
tenet̄ admittere ſubdelegatū alterius vt in. c. ſi plures.
. j. eo. li. vi. aut cum clauſula ꝙ ſi ambo ⁊c̄. vel cū clauſu
la ꝙ ſi nō oēs. et tunc aut alter eſt impedit⁹ impedimē
to ꝑpetuo et nō ꝑt ſubdelegare q₂ purificata eſt clauſu
la. Jdem ſi eſt impeditus impedimento tꝑali et ineui
tabili. aut eſt impeditus impedimēto tꝑali et euitali. et
tunc aut fuit deputatus cū clauſula ꝑelectōnis vt quia
fuit dictu₃ ſi ambo nō poteritis. tu frat̄ ep̄e ⁊c̄. et ꝑele
ctus nō tenet̄ admittere ſubdelegatū alterius impediti
vt ſic aliquid opetur illa clauſula ꝫ alius nō ꝑt ꝓcede
re ſine ſubdelegato iſtius ꝑelecti. q₂ h importat ꝯmiſ
ſio. aut fuit deputat⁹ ſimplicit̄ cū clauſula ꝙ ſi nō oēs
et aut fuit facta cōmiſſio applōne remota ⁊ nō tenet̄ ad
mittere ſubdelegatū impediti ne vulneretur iuriſdictio
ſua. ar. in. c. ſuꝑ q̄ſtionū. §. ſi v̄o. s. e. aut fuit facta ꝯmiſ
ſio ſine clauſula ⁊ tenetur admittere ſubdelegatū q₂ nō
ꝑt dici clauſula purificata in quo nō eſt impedit⁹ impe
dimento ineuitabili et plac₃ mihi q₂ h fuit ꝯfirmata ſē
tentia q₂ non tenebat̄ admittere ſubdelegatū alterius
impediti cū fuiſſet deputatus cū clauſula ꝑelectōnis.
nec plac₃ alius intellectus ꝙ ꝓpter lr̄as ſurrepticias h
ꝯtingit. q₂ exceptio ſubreptōnis d₃ opponi a ꝑncipio
coram ipo delegato alias tenet ꝙ agitur vt dixi in. c. ce
tex. de reſ. Jtem iudex nō ꝑt opponere de ſubreptōne
q₂ h ſpect[illegible] ꝑt hanc exceptō₃ remittere vt i. c
inter monaſteriū. de re iudi. et vide ad materiā qđ nō.
ſpe. in ti. i. §. ſeqtur. v̄. verū cū cā vbi ponit varias opi.
circa hunc articulū. ꝫ reduci debent ad ꝯcordiam ꝑ ſu
pradicta. Jn gl. fi. in fi. nō glo. ꝙ executio ſnie peti
tur vigore ſnie ꝯfirmantis ⁊ nō ꝯfirmate. et ſic infertur.
ꝙ executio ſpectat ad iudicem ad quē et non ad iudicē
a quo. ſed tu dic vt plene dixi in. c. paſtoralis. in. §. ꝑ
mo. s. eo. Abbas.

Um. r. canonicus

Si reus ad
. locū iudicis
delegati ire nō ꝑt debet remoueri ⁊ dari ſibi
iudex in alio loco. vel plenius ſic. Locus ad quē re⁹ ſe
cure accedere nō ꝑt et canonic⁹ in cā ꝯcanonici delega
tus recuſari poterit. Et ꝑmo ponit ꝓuiſionis ⁊ mādati
cām. Scđo mandatū ibi mandamus Nō ꝑmo ibi
ciuitatis ſue. ꝙ qs ꝑt recuſare locū nedum ꝓpter pro
prias inimicicias. ꝫ etiā ꝓpter inimicicias ciuitatꝭ ſue.
q₂ forte loc⁹ ē aduerſus ciuitatatē ſuā. vñ rōne ciuitatis
loc⁹ nō vid₂ ſecur⁹ ciuib⁹ Scđo nō ꝙ ꝯcanonici di
cunt̄ ſocij int̄ ſe. ⁊ hac ō cā vn⁹ nō ꝑt eſſe iudex in cauſa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

alterius ſine recuſatōne. nam ſocietas habet quoddā
ius fraternitatis. vt in. l. verū. ff. p ſocio. Et nō tex. ibi
ſocij. q2 largo modo dicunt ſocij illi q habēt materiam
ſepe cōueniendi in vnū. Ex quo infert q ſcholares ſtan
tes in eadem domo pñt dici ſocij nec vnus poſſet eſſe
iudex in cā alterius. qd tenēt hic doc. q2 doctor ſeu ma
giſter nō pt eſſe iudex in cā ſui ſcholaris ſine recuſatōe
Circa qd ſatis poſſet inſtari p auc. habita. C. ne fi. p
pa. vbi doc. hñt iuriſdictōnem ordinariā ſi p ſcholares
facit ad materiā qd tetigi in. c. cum veniſſent de iudi.

In glo. ij. nō bene iſtam gl. q2 quotidie ſolet allega
ri et pmo habes q canonicus pt eſſe teſtis p cōcanoni
co. et eadē rōne dicas q ſcholaris pt eſſe teſtis p ſocō
ſuo. nam et frater pt teſtificari p fratre. de quo plenī di
co in. c. lras. de p̄ſump. dic tñ q in iſtis credit plus vl
minus ſm qualitatem affectōnis. de quo vide bo. gl.
in. c. in lrīs. de teſti. t ibi p Innoc. Tercio nō q p
modica cā iudex pt recuſari. Quarto nō q crimīoſi
pñt eſſe iudices nec pñt repelli ptextu criminis. ſec⁹ in
teſte. p rōne diuerſitatis vide qd nō. in. c. ſi celebrat. de
cle. excō. mini. t qd dixi in. c. ſciſcitatus. de reſp. In
glo. fi. ibi nō ſtat hodie illis. dicūt doc. et meu⁹ q imo
ſtatur. t loquunt in cā crīali epi. pſbiteri et diaconi vt
in. c. ſi aūt. xv. q. vij. Et dic vt ibi in eadē gl. ibi de ſpe
ciali gra. et hanc tz Inno. nā papa puidet reo remouē
do primū iudicem ad votū ſuū et dic qd de ſtilo curie
eſt vt det iudex poſtulatus p ptem niſi aduerſarius cō
tradicat quo caſu quelibz ps eligit vnū t curia dat ter
ciū vt nō. in. l. obſeruandū. ff. de iudi. Abba.

Si mandat iudi. de-
Vm konrin. legato vt illū abſoluat
q dicit ſe iniuſte excōicatū añ pbatōez illū ab
ſoluere debet. Si aūt dicat excōicatōz nullā pbatōnez
nullitatis añ pnunciatōz admittet. Cōis diuiſio. ſcda
ibi ad qd. q ſubdiſtinguit et membra patent. Nō
pmo duas regulas ex tex. q cōquerens de iniuſta excō
municatōe dz ante oia abſolui iuxta formā eccie. ſ. pſti
ta cautione q parebit mandati eccie vt in. c. ex pte. d v
bo. ſig. et in. c. ex timore. eo. ti. et ſcdm formā que habe
tur in. c. a nobis el. ij. in fi. et in. c. cū deſideres. de ſen.
ex. hāc regulā limita niſi excōicator vel is ad cuius pe
titōnem excōicatio lata fuit vellet pbare excōicatōez fu
iſſe latam ppter offenſam notoriā. nam tūc non dz ab
ſolui niſi pus ſatiſfaciat dūmodo pbetur excōicatio vt
pbatur in. c. ſolet. de ſen. ex. li. vi. et in. d. c. ex pte. t idē
dic vbi excōicatio ē lata ppter notoriā cōtumaciā vt i
c. venerabilibus. in. §. ſecus. de ſen. ex. li. vi. et ſic limi
ta iſtū tex. Scda regula ē q vbi qs cōqueritur de excō
catōe nulla debent recipi pbatōnes vtriuſqz ptis ſup
nullitate t validitate. Et quāqz iſte tex. ponat duo exē-
pla nullitatis. pmum eni ppōnit lata poſt applonem legi

timā. ſcdm cum error intolerabilis allegat expreſſi⁹ in
ſnia quibus caſibus indubie excōicatio eſt nulla vt i. c.
p tuas. §. de ſen. ex. Idem tñ dicendū in alijs caſib⁹ in
quibus excōicatio allegaret nulla eadē rōe. t multos
caſus nullitatis vide in gl. in. c. pñti. de ſen. ex. li. vi.
Rō vtriuſqz regule eſt. nā in pmo caſu nō admittit per
pus pbatio cum in omnē euentū abſolutio ſit impetrā
da. Ex quo pſupponit vinculum et fruſtra expectat euē
tus cuius nullus eſt effectus vt h. Ratio ſecūdi caſus
eſt q pbata nullitate non indiget abſolutōe ſecus pba
ta validitate. Et ideo vt cōſtet an indiget abſolutōne
dz admitti pbatio añ omnia et p hoc declaratur ſupfi
cialiter totus tex. Et limita h dictum vltimū niſi ppo-
nens nullitatē petat ſe abſolui ad cautelā pſtita cautio
ne. nam tūc fienda eſt abſolutio ante omnē probatōez
vt in. d. c. ſolet in fi. et. d. c. venerabilib⁹. ppe fi. Nō
q excōicator admittit p defenſione ſue ſnie ſiue velit
eam pbare iuſtam ſiue latam añ applonem. t vīdetur tex.
innuere q excōicator ſit vocandus cum agatur articu
lus iuſticie vel nullitatis. de quo vide bo. tex. in. d. c.
venerabilibus. poſt pn. et vide bo. glo. in. c. ſacro. i v.
cōſtiterit. §. de ſen. ex. Item nō q excōicatio nulla nō
indiget abſolutione. ſecus ſi eſt iniuſta. et ex h infertur
q excōicatio iniuſta ligat quo ad eccliam militantē ali
as non fieret abſolutio h admitterent pbatōnes iniuſti
cie ſicut admittunt qñ ppōnitur nulla. vnde euidenter
pbat hec lra differentiā eſſe quo ad iſtam eccleſiā mi-
litantē an excōicatio ſit nulla an iniuſta. dico tñ q vbi
pbaretur iniuſta potius ſit qdam relaxatio q vera ab
ſolutio. vt pbat in. d. c. ſacro. et ibi p hoſti. Quare aūt
teneat iniuſta excōicatio pſequit hic Goff. ſed dixi la-
tius in. c. ab excōicato. de reſp. et dic vt ibi. Nō in
v. in eo. et tene menti q excōicatio nulla pt dici iniuſta
ita q nullitas cōprehendit in ſe iniuſticiam t colligitur
ex tex. h modo. nam pmo fecit mentōnem qñ qs aſſe
rit ſe excōicatū et ſub iſto membro pſequit qñ probat
error intolerabilis in ſentētia expſſus vt v. niſi. nam ex
ceptio eſt de cōtentis ſub regula vt nō. p glo. ſup rca
de re. iuris. Et ex hoc ſingulariter infert q ſi ppono ex
cōicatōnem iniuſte latā. et eam poſtmodū pbo nullaz
debet iudex applonis ſup nullitate pnunciare. q2 ſi in-
iuſticia ſuſpendit id qd eſt validum et deuoluit ad ſupe
riorem fortius qd eſt nullum. p h. c. dilecto. et qd ibi
nō. de appel. et eſt bo. tex. in. l. carmelia pia. ff. de iure
pa. et ibi p bar. et in. l. cum qdam. ff. fami. herc. et i. l.
ſi expſſum. ff. de appell. que iura pbant q a ſnia nulla
appellari pt. Nō ibi patenter expreſſum. ar. qd ad
h vt excōicatio ſit nulla ppter errorē debet error eſſe ex
pſſus in ſnia. de quo vide p archi. in. d. c. venerabilib⁹
et qd dixi in. c. inter cetera. d app. Ultio nō iuncta gl. i
v. nihilominus. q nō debet qs admitti ad pbādem qd

probatum non reuelat τ ad hoc quotidie ſolet allegari
iſte tex. facit. l. ad ꝓbatõnem. C. de ꝓba. Et in. l. nec na
tales. C. eo. In gl. i. ibi nec eſt verũ qḋ dr̃ nõ ſingu
lariter iſtam gl. vſqȝ ad finẽ q2 neſcio eam alibi. ex qua
infert ꝙ teſtes vtriuſqȝ ptis ↄtrarij tunc reducunt ad
ↄcordiam pſumendo actũ geminatũ cũ ꝓbatões ſunt
equales. Si vero ꝓbatões vnius ſunt meliores. quia
teſtes ſunt meliores vel dicũt veriſimiliora non fit illa
interptatio ſꝫ ꝓnunciatur ꝓ meli⁹ ꝓbante. et idem tenꝫ
h Inn. de quo vide quod latius dixi in. c. cũ tu. de te
ſti. dicit etiam ibi Inn. ꝙ licet teſtes vtriuſqȝ ptis redu
cantur ad ↄcordiam ꝑ multiplicitatẽ actus. tñ inter te
ſtes vnius τ ↄfeſſionem alteri⁹ nõ fit cõcordia. Rõ qa
cõfeſſio tñ nocet cõfitenti nõ aũt ꝓdeſt. q2 nõ pt qs ꝓ
ſe cõfiteri. ſꝫ cõtra ſe ſic. vt. xiiij. q. iij. in pn. et i. l. ḋ eta.
ff. de inter. act. Exemplũ. ſi ꝓbatões epi haberent ꝙ
excõicauit añ applõnẽ. ſꝫ excõicatus dicit ꝙ poſt appel
lationẽ nõ fiat ↄcordia vt pſumat fuiſſe bis appellatuꝫ.
ſecus aũt eſſet vbi excõicatus ꝓbaret ꝙ poſt fuiſſet ex
cõicatus. vt in. d. c. cum tu. Item quo ad ꝓpoſitũ glo.
ridet Io. an. et aliter ꝙ ideo eps admittit ad ꝓbandũ
excõicatõnem fuiſſe latã ante applõnem q2 ꝑ poſitões
et miſſiones τ ꝑ interrogatões poterit ꝓbari ꝙ ſel' tñ
fuerit appellatum. et ſic ceſſabit pſumptio actus gemi
nati. vt in. c. cũ Iohãnes. de fi. inſtru. In gl. in v.
nihiloîus. nõ ex hac glo. duo ſingulariter. Primũ ꝙ
ſi iudex admittit exceptionẽ τ ipſius ꝓbationem quas
ipſe nõ debebat admittere tenetur poſtmodũ ꝓnuncia
re ſcḋm illas ꝓbationes alias pars excipiens haberet
iuſtã cauſam appellãdi niſi cũ ꝓteſtatione iudex admi
ſiſſet vtputa ſi de iure deberẽt admitti et nõ aliter. Io.
an. impugnat h dictum glo. dicẽs ſe non videre ſuper
quo fundet iſta appellatio exquo exceptio ex ſui natura
nõ concludit. Pone exemplũ. reus excipit cõtra acto
rem ꝙ non debebat admitti ad agendũ q2 erat excõica
tus minori. iudex forte ꝑ impitiam admiſit exceptiõeꝫ
et ꝓbationem. ſcḋm dictum gl. iudex deberet repellere
actorẽ qḋ videtur iniuſtũ ſcḋm eum cũ exceptio nõ cõ
cludat. τ ſi reus diceret iudici quare me admiſiſti ad ꝓ
bandum põt iudex dicere. τ tu quare te ingeſſiſti. naꝫ
culpa cõpenſanda ẽ. l. ſi ambo. ff. de cõpenſa. τ in. c. in
telleximus. de adul. Item iudex põt reuocare interlo
cutoriã ſuã iniuſtã. vt in. c. cũ ceſſante ḋ app. et in. l. qḋ
iuſſit de re iudi. nec ſi appelletur iudex appellationis de
bet ꝓnunciare ꝓ appellante exquo exceptio nõ ↄcludit
intentum ſuũ et cum Io. an. cõiter tranſeunt hic doc.
Sed ego ſaluãdo vtriuſqȝ dictum. ſ. gl. τ Io. an. diſti
guo ſic. ꝙ aut exceptio ex ſui natura nõ cõcludit τ pce
dit opi. Io. an. aut exceptio ex ſe cõcludit ſed nõ debe
bat admitti. q2 tpe incõpetenti ꝓpoſita τc. et tunc exq
fuit admiſſa τ probata debet ſcḋm eum ꝓnũciari alias

poſſet appellari. vt ſingulariter dicit hec gl. quam ſic in
tellectam neſcio alibi Et pono multiplex exemplũ. pri
mo cũ cõtra executõnem ſentẽtie que trãſiuerat in rem
iudicatã opponitur exceptio iniuſticie. τ ꝓbatur certe li
cet nõ debuiſſet admitti. exquo ſentẽtia trãſiuerat in rẽ
iudicatã. vt in. c. cuꝫ inter monaſteriũ. de re iudi. tñ exq
ḋ facto fuit admiſſa debet iudex ꝓnunciare ſup iniuſti
cia de qua cognouit h ſingulariter voluit Inno. in. c.
cũ dilecta. de reſcrip. τ in. c. cũ bertoldus. de re iudi. q2
de ea re de qua iudex cognouit ꝓnunciare debet. vt in
l. de qua re. ff. de iudi. τ. c. cũ ſup de cau. poſ. τ ꝓprie.
τ tene menti h dictum. Ex quo hẽs caſum in quo ſnia
retractatur ꝓtextu iniuſticie licet trãſiuerit in rẽ iudicatã
τ vide aliũ conſimilẽ caſum ꝑ Inno. in. c. q2 pleriqȝ ḋ
immu. ecc. vbi notanter dicit ꝙ ſi ꝑ confeſſionẽ ptis vi
ctricis cõſtat ſentẽtiaꝫ eſſe iniuſtã debet iudex eam re
tractare nõ obſtante ꝙ tranſiuerat in rẽ iudicatã. Ex q
bus potes colligere nõbilem theoricam et ſemꝑ tenen
dam ꝙ ſi contra pſumptionem iuris τ de iure de facto
admittitur ꝓbatio in ↄtrarium patiẽte eo cuius intereſt
debet a tali pſumptione ꝑ ꝓbationem ↄtrariam recedi
Idem qñ de cõtrario conſtat ꝑ confeſſionẽ ptis cuius
intereſt τ h vltimuꝫ ꝓbant legiſte in auẽ. ſꝫ iam neceſſe
C. de dona. ante nup. Pone aliud exemplũ cum poſt
publicatas atteſtationes admittit exceptio τ recipitur
ꝓbatio directe cõtraria pme ꝓbationi. nã licet a princi
pio ñ debuiſſet admitti ꝓpter periculũ ſubornationis
teſtiũ. vt in cle. ij. de teſti. τ. c. fraternitatis. de teſti. Tñ
exquo fuit admiſſa debet valere. q2 tacite põt recedi a
publicatione ad h qḋ nõ. Io. an. in. d. c. fraternitatis.
Idem putareꝫ in qualibet exceptione dilatoria que de
facto fuit admiſſa poſt litis cõteſ. vnde in his τ ſimili
bus caſibus optime poteſt ſaluari dictum huius glo.
Scḋm dictum nõ qḋ colligit ex hac glo. ẽ ꝙ iudex q
dubitat an exceptio ſit admittẽda. vel ne debeat eaꝫ ad
mittere cũ proteſtatione ſi τ inquantũ de iure ſit admit
tenda. τ nõ aliter et h hodie multũ inualuit in practica
et idem in probatione ſcḋm glo. vñ in articulis τ inter
rogatorijs iudex ſolet dicere admitto ſaluo iure imper
tinentiũ τ nõ admittẽdoꝝ. hinc hoſti. format quotidia
nam qõneꝫ Pone ꝙ reus excepit. iudex vero dicit vo
lo ꝙ rñdeas ſaluo iure tuo. Pone exemplũ reus exci
piebat ꝙ poſitio erat impertinẽs. et ideo nõ tenebatur
reſpondere. iudex dicit rñdeas ſaluo iure tuo. vel reus
excipiebat cõtra actorem dilatorie iudex dicit volo ꝙ
tu rñdeas libello ſaluis exceptionibus tuis. nunqd te
neatur reus reſpõdere ad mãdatum iudicis. Et primo
dicit ꝙ nõ. põt enim reſpondere reus nolo reſpondere
niſi prius pronuncietis ſup exceptione mea et ſi iudex
eũ cõpelleret poſſet appellari ar. ho. in. c. exhibita. de
iudi. τ in. l. ſi is a q. ff. vt le. nõ. ca. niſi iudex ex ꝓbabili

cauſa moneretur puta quia vehementer preſumeret cō
tra reum q̄ exciperet ſubterfugiendi cauſa iudiciū. vel
quia eſt ꝓbabile dubium. vtꝝ exceptio ſit admittenda
et indagatio exigit longū tractū cōſulit tñ hoſti. vt cām
iudex faciat ſcribi in actis vt ſic appareat eum ꝓbabilit̄
motū. et nō bñ hoc dictū q̄ ex cauſa pt̄ iudex recuſare
exceptiōnes cum ꝓteſtatōe et ꝓcedere ad vlteriora. Ad
h̄ tex. nōbilis in. c. ad diſſoluendū. de deſpō. impu. vel
pt̄ aliter diſtingui ſm eum q̄ aut exceptio eſt p̄iudicial̄
vel talis q̄ ea poſtpoſita ꝑuerteret̄ ordo iuris. puta q̄
eſt dilatoria et iudex vult q̄ conteſtet̄ litem exceptōne
ſalua et non debet ꝓcedere ad vlteriora h̄ p̄us ꝓnuncia
re ſup exceptōe. vt in. d. c. exhibita. aut exceptio nō eſt
talis puta q̄ opponit̄ dilatoria ſolutōnis añ litis ꝯteſ.
et tunc pt̄ iudex dicere rñdeas ſalua exceptōne tua. nā
licet ꝓbet ur p̄ lit̄ ꝯteſ. nō p̄ h̄ ꝑuertitur iuris et nō in. c
paſtoralis. de excep. p̄ Inno. et in. l. exceptōe. C. de p
ba. vel ſi precipitur vt rñdeat poſicōnib' ſaluo iure ſuo
Item et tercio dr̄ diſtinguendū vtrū ꝓbatio exceptōis
offeratur incōtinenti vel petatur longior dilatio vt pri.
mo caſu nō debꝫ iudex ꝓcedere ad vlteriora. ſcd̄o ſic. ⁊
nōbis ſingulariter hec dicta q̄ quotidie verſat̄ in iudi
cijs. In gl. ſi. in ſi. tene hanc glo. Sed q̄ro quo ia
re poſt abſolutionē excōicatus petit excōicatōnem ꝓ
nunciari iniuſtam. vel excōicator petit ꝓnunciari iuſtā.
So. dicit Inno. q̄ cōditōne hui' decre. vel ꝯditione. c
ſacro. ij. de ſen. ex. vel pt̄ implorare officiū iudicis ſup h̄
in h̄ tñ ſm hoſti. non eſt ius q̄ non eſt neceſſe ꝓponē
actōnem h̄ ſatis eſt factum ſimpliciter narrare vt in. c.
dilecti. de iudi. Op. ꝯtra p̄n̄c. in eo q̄ hic fuit ad
miſſa petitio alternatiua q̄ tanq̄ incerta debebat reiici
vt in. c. ij. et. iij. de libel. obla. nam cōquerebatur iſte q̄
fuerat excōicatus poſt applōnem vel alias iniuſte et ſic
nō firmabat ſe ſup certo cōtra. l. ait p̄tor. ff. de iniur̄. nō
eñ dꝫ qs vagari in petitōe ſua cū damno aduerſarij.
vt ibi. et facit. c. vt q̄s duas. de elec. li. vi. Soluit Inn.
dupliciter. Primo q̄ iſta verba de quib' in p̄n̄c. c. non
fuerūt v̄ba ꝯq̄rentis ſeu reſcrip. h̄ v̄ba cōſultantis. vñ
illa verba debent reſolui in dicta p̄ticularia vt ſit ſenſus
q̄ h̄ q̄rebatur q̄d iuris qñ aliquis ꝯqueritur ſe fuiſſe ex
cōicatū poſt applōnem. Itē q̄d iuris ſi ꝯquerit̄ ſe fuiſſe
iniuſte excōicatū citra omnē appellatiōnē hinc eſt q̄ pa
pa in rñſione ſepatim rñdet ad iſtas q̄ōes. et iſte intel
lectus ſatis cōgruit l̄re. quia ex ſequentibus declarant̄
p̄cedentia. vt in. c. iter dilectos. §. ceteꝝ. de ſi. inſtru. et
in. l. ſi ſeruus pluriū in ſi. de le. i. Scd̄a ſolutio ⁊ nō
bilior q̄ vbi nō pt̄ q̄s certificari q̄ dependet certificatō
ex facto alterius tunc admittit̄ libellus alternatiu'. for
te eñ ep̄s priuatim excōicauit iſtū nec poſtat hic copiā
excōicatōnis et ſic nō poterat eſſe certus an fuiſſet ex
cōicatus añ appellatiōnē vel poſt. ideo potuit cōqueri

alternatiue vt habet̄ in l̄ra. et hunc intellectū ꝓbat tex.
in. c. cōſtitutus. de in inte. reſti. ⁊ ibi p̄ Inno. ⁊ tex. i. l.
i. §. q̄ aūt. ff. quoꝝ. le. ⁊ facit q̄d nō. Bar. in. l. cornelia
pia. p̄al. ⁊ in. d. l. i. et tene mēti hunc tex. ſcd̄m iſtum in
tellectum. prima tñ ſolutio magis cōgruit l̄re vt predi
xi. Scd̄o querit̄ quid ſi cōquerens dixit excōicatio
nem nullā poſtea probat eam iniuſtam nō aūt nullam
nūquid debeat obtinere. Inno. nōāter dicit q̄ nō ſed
debet ꝯdemnari excōicatori in exp̄ſis q̄ nō probauit
q̄ in iudiciū deduxit. ad hoc. c. calumniā. de penis. et
l. eum quē temere. ff. de iudi. ⁊ ſolet quotidie h̄ dictum
Inno. ꝓ notabili allegari. videlicet q̄ nullitas non in
ducit in ſe iniuſticiā. Quidā tñ vltramontani vt refert
Jo. de lig. hic tenuerūt oppoſitum q̄ id q̄d eſt nullum
pōt dici iniuſtum ſed ipſe tenet primum q̄ iniuſticia p̄
ſupponit exiſtentiā rei nō ſic nullitas. ſecus dic econtra
nā ſi quis dicit ſententiā nullam iniuſtam obtinet pro
bando eam nullam vt ſupra dixi. ⁊ probat̄ hic in. v̄. in
eo ⁊ facit q̄d nōt Bar. in. d. l. ſi expreſſe. ⁊c. Abbas

Si ſubdelegatus de
legati pape iuriſdictō
ne vti ceperit a delegato remoueri non pōt ⁊
ſi faceret ꝯtra mandatum ſiue exceſſerit formam reſcri
pti ꝓceſſus eſt nullus. Et primo ponit formā delega
tionis. ſcd̄o ſubdelegationis delegati ibi porro. tercio
reuocat ꝓceſſus ſubdelegatorum cām exprimentiā ibi
quoꝝ. Nō primo q̄ nō dicit̄ quis reſtitutus niſi cō
ſequat̄ plenariā reſtōem ⁊ corpalem ⁊ pacificam poſ
ſeſſionem. vnde licet papa hic expreſſiſſet de pacifica ⁊
corpali poſſeſſione. hoc tñ dicit ad maiorē expreſſio
nem q̄ verbum reſtituendi refert̄ ad plenariā reſtōem
⁊ ꝯtinet in ſe omnem vtilitatem vt. l. videam'. §. in fa
uiana. ff. de vſuris. ⁊ in. l. cum p̄tor. ff. de. v̄. ſig. vñ di
xit hic Inno. q̄ bona immobilia ⁊ mobilia ac fructus
debebant prius reſtitui q̄d nō. ꝓ intellectu. c. ſi. de or.
cog. Si vero mandat̄ qs reſtitui debet intelligi de ple
naria reſtōne vt ſic p̄ omnia reducantur ad' ſtatum p̄ſti
num. Nō ſcd̄o q̄ ꝯtra ſpoliatum nō debet fieri in
quiſitio etiā de dilapidatione ⁊ ſic ſpoliatus nec accu
ſari nec inquiri pōt ante reſtōnem. ne forte armis deſti
tutus ſuccumbat h̄ intellige put le. ⁊ nō. in. c. frequens
de reſti. ſpo. li. vi. Nō tercio q̄ antequā inquirat̄ de
veritate dilapidationis debet prius inquiri an ſit ð di
lapidatione ſuſpectus. et in primo ꝓceſſu. ſ. qñ inquiri
tur an ſit ſuſpectus debet ꝓcedi ſummarie q̄ nō agitur
de magno p̄iudicio. In ſcd̄o. ſ. cum ꝓceditur ſup ve. i
tate debet ꝓcedi plenarie q̄ agitur vt remoueatur vt i
c. licꝫ hely. de ſi. ⁊ q̄d ibi nō. Nō. archi. xij. q. ij. c.
nobis. facit. c. i. ⁊. ij. de accu. li. vi. Nō q̄rto q̄ ſu
to ſuſpecto de dilapidatione dandus ē coadiutor q̄ dꝫ
eſſe vir ꝓuidus et honeſtus cui' officiū durabit donec

iſte ſteterit in adminiſtratiõe ꝺ quo.§.Et ſcias ꝙ datio
coadiutoris epi ptinet ad ſolū papam ꝺ quī dic vt le.
et nõ.in.c.vnico.de cle.egro.li.vi. Quito nota ꝙ
ſuſpecto de dilapidatõe et ipſius coadiutori debet in-
terdici omne dilapidatõnis genus. Nõ ſexto ꝙ de-
putatus ſup inquiſitõne dilapidatõnis.et datõe coad-
iutoris pt alteri ꝯmittere vices ſuas et ſic nõ videt̃ de-
cta induſtria pſone qđ nõ. Septio nõ ꝙ delegatus
grauatus infirmitate corpali pt ſubdelegare vices ſuas
cõcordat.c.ij.ꝑ debilitate.e.co. Octauo nõ ꝙ ne-
dum delegatus ſ etiam ſubdelegatus tenet̃ ſuare for-
mam ℞p.aplici. Nono nõ ꝙ delegatus ꝯmittens
vices ſuas alteri nõ poteſt amplius cõmiſſionẽ reuoca
re qđ intellige ſi ſubdelegatus vti cepit iuriſdictõe.ad
hoc.c.q̃uis.§.co.li.vi. Et aduerte qꝫ optime facit iſte
tex.p opi.hoſti.quā poſuit in.c.licꝫ.e.e.vt etiā ſup actū
nullum ꝑpetuetur iuriſdictio.nam iſte abbas ſubdele-
gatus exceſſit formā mandati aplici et ſic ꝓceſſus nul
lus vt in.c.cum dilecta.de ℞p. et tñ ꝑ illum ꝓceſſum
ꝑpetuauit iuriſdictõnem ſuam.vt non potuerat reuoca
ri a ſubdelegante.ſ ꝯtrarium tenet Jo.an.in.d.c.licꝫ.
et in glo.in.c.cum plures.eo.ti.li.vi. Et ad iſtum tex.
rñdet ꝙ forte iſte abbas geſſit aliquē actū ꝯmunē vtri
qꝫ articulo.ſ.reſtitõnis et ſuſpitõnis de dilapidatõe vt
qꝛ elegit ſibi notariū vel tribunal vel q̃d ſile.vel forte ſe
cundū cum pmo fecit citatõnem ſup reſtõne fienda et
poſtmodū ꝯtemplatõne in.patoris reſtõne nõ facta ꝓ
ceſſit ſup dilapidatõe.hoc tñ non apparet ex antiqua.
Ho.car.aliter rñdet ad tex.dicens ꝙ ꝓceſſus h tenuit
licet eſſet reuocandus.quia ꝙ prius fieret inſtitutio cõ
cernebat pncipaliter vtilitatē epi qui predicauit ſibi nõ
ꝯtradicendo et appellando.vñ tex.dicit caſſauimus ꝛc.
Sed iſte intellectus mihi non placet qꝛ ſi illud mãda-
tum ꝯcernebat principaliter vtilitatē epi non fuiſſet ꝓ-
ceſſus caſſatus ex ꝑuerſione ordinis ex quo eps erat p̃
ſens et tacuit.quia ꝑuerſio ordinis cauſe ad cām nõ vi
ciat ꝓceſſum niſi appelletur vt in.l.i.C.de app.et in.c.
i.et.ij.de accu.li.vi.Et a forma ℞p.ꝯcernente vtilitatē
ptis pt recedi tacito ꝯſenſu partis.vt nõ.glo.in.c.cum
olim.el.i.e.eo.et p Inn.in.c.prudentiā.e.e.le.ꝛ nõ.
§.eo.ti.c.fi.Vñ intelligo ꝙ ſtudioſe fuit data iſta for-
ma pncipaliter ob vtilitatē publicam ne laici inſoleſce-
rent in expulſiõe platoꝝ.Itē ꝓpter bonū ſubditoꝝ ne
ſtarēt diu ſine paſtore.viij.q.i.audacter.ꝛ in.ca.ne ꝓ
fectu.e.de elec.ideo taciturnitas epi nõ habuit hic ſu-
ſtinere ꝓceſſum explicitū ꝯtra formaꝫ mandati.ꝛ iſtud
verbum caſſauimus expone vt i glo.i.caſſas et irritas
nūciamus.Ex quo nõ.ꝙ verbū caſſare q̃nqꝫ refert̃ ad
factū ꝛ nõ ad ius ſimile in.c.accedēs.§.vt lite nõ cõteſ.
in verbo caſſauimus. In gl.in v̓bo plenarie ibi vel
inquiſitio fiat nõ bñ gl.ꝛ licet tex.h videat̃ ꝓbare poſ
ſet tñ ad tex.ſcđm Jo.an.rñderi ꝙ illud fuit ex forma
mãdati.dictū tñ glo.in ſe eſt veꝝ ꝛ facit rõ.c.frequens
p̃alle.ne deſtitutus auxilio ꝓpter ſpoliationē ſuccūbat.
Et dixit h Uin. verbū nõbile ꝙ ſpoliatus nõ ſoluꝫ de
bet prius reſtitui anq̃ꝫ impetat̃ ſ debet ſtare tāto tem
pore i pacifica poſſeſſione q̃nto tpe ſteterit ſpoliatus qđ
videt̃ ꝓbari.iij.q.ij.q.i.ꝛ.c.tā diu.qđ forte nõ ꝓcedit
vbi agit̃ de dilapidatiõe ꝓpter piculum imminēs me-
dio tpe.ar.opti.hic.ꝛ idem vbi eſſet aliud delictū qđ
ſine ſcãdalo ꝛ piculo tolerari nõ poſſet vt crimine here
ſis. In gl.in verbo de dilapidatione ſuſpectus nõ
bñ hāc glo.qꝛ ponit practicā ꝓcedendi ꝯtra p̃latos re
ctores de dilapidatione rerū eccleſiaſticaꝝ ſuſpectos.ꝛ
videt̃ gl.in effectu ꝯcludere ꝙ licꝫ olim ſuſpect⁹ remo-
neret̃ ab adminiſtratione.p.c.qꝛ ca.iij.q.ij.ꝛ.l.cū quē
C.de ſuſpec.tu.hodie vero dat̃ coadiutor nec remoue
tur a prin.ab adminiſtratione ſ tunc demū cū ꝓbatur
ſuſpectus.Sꝫ aduerte qꝛ h vltimū eſt ꝯtra tex.nā ꝓba
ta ſuſpitione ſolū datur h coadiutor.Inno. dixit iſtuꝫ
tex.ꝓcedere ex ꝓpulſione qꝛ eps iſte fuerat electus p im
peratorē.alias aūt ſuſpectus debet remoueri ab admi
niſtratõne.Jo.an.diſtinguit ꝙ aut ē quis ſuſpectus ꝺ
dilapidatione p̃terita ꝛ dat̃ ſibi coadiutor vt h ꝛ poſtea
inquirit̃ ꝺ veritate qua ꝓbata dꝫ deponi aut ē ſuſpect⁹
de dilapidatione futura ꝓpter p̃teritam de q̃ ꝯſtitit et
tūc ꝓcedit dictū gl.vt remoueat̃ ab adminiſtratiõe Sꝫ
tu vide ꝺ hac materia plenius p archi.xij.q.ij.i.c.vul
terane.ꝛ.c.nobis.p Jo.an.ꝛ hoſti.i.c.licet.hely.ꝺ ſi.
et ꝯclude ꝙ i prin.debet incohari ꝓceſſus an ſit ſuſpe-
ctus ꝺ dilapidatione ꝛ in prin.dꝫ interdici ei q̃ dicit̃ ſu
ſpectus o[illegible]ationis gen⁹ p.c.fi.de accu.ꝛ tenet
archi.in.d.c.vulterane.In ꝯtrariū tñ facit iſte tex.vbi
in pricipio ñ fuit ſibi interdicta alienatio ſ demū p⁹ ꝓ
batam ſuſpitionē.ſ forte h ꝓceſſit qꝛ nõ p̃ſumebat̃ ille
ſuſpectus ꝛ iđ ſatis põt teneri qđ prius dixi p.d.c.fi.
ꝓbata v̓o ſuſpitione dꝫ ſibi dari coadiutor.vt hic dixit
tñ Jo.de lig.ꝙ ſi ſuſpitio ē vehemēs dꝫ interim remo
ueri ab adminiſtratione.h tñ nõ ꝓbatur.In cõtrariuꝫ
facit iſta lr̃a.ſatis eñ ē ꝓuiſum p dationē coadiutoris
demū dꝫ incohari proceſſus ſup veritate vtꝝ.ſ.veꝝ ſit
ꝙ dilapidauerit.ꝛ dixit archi.i.d.c.vulterane.ꝙ i pri.
ꝓceſſus ſuper veritate dꝫ p̃latus remoueri ab admini
ſtratione tpalium.In ſpūalibus v̓o ſubditi interiꝫ ſibi
obedire debent p.c.nõne.viij.q.iiij.ꝛ p eo facit.c.qꝛ
ca p̃al.Sꝫ in ꝯtrariū facit iſte tex.naꝫ ſi ſtatim deberet
remoueri incohato ꝓceſſu ſup veritate ad q̃d daret̃ ſi-
bi coadiutor ꝓbata ſuſpitione cū ſtatim eſſet remouen
dus ſup veritate.ꝛ iđ intellige dictū archi.q̃ñ eſt p̃ſum
ptio ꝯtra inquiſitū ꝙ ſtando in adminiſtratione corrū
pat officiales.ꝛ ſic ꝓcedit.d.c.qꝛ ca.ꝛ hec ſenſit idem
archi.in.d.nobis.ꝛ collect.hic.ꝛ vide p hoſti.i.d.c.lꝫ

poſtmodum in diſcuſſione ſup veritate pt iſte inquiſi-
tus ſe excuſare. et ſi nõ pbabiliter veritas reſtituet in p̄
ſtinũ ſtatũ. pbata vero veritate aut fuit actũ criminalit̃
et debet deponi. vt i. c. apl'icos. et in. c. monemus. xij.
q. ij. aut fuit actũ ciuilit̃ et debet ſolũ remoueri a benefi
cio et alius eſt ad aliud pmouendus. vt in. c. lz. Et per
hec ſunt reducenda ad ɔcordiã iura que videnẽ in hoc
cõtraria. nec ob. l. cum quẽ. qz loquiẽ in tutore qui non
habet tantã ptãtem vel titulũ ita firmũ et ppetuũ ſicut
habet p̄latus. vt nõ. archi. i. d. c. nobis. xij. q. ij. et vid̃
nõ. gl. v. q. iij. et ſcias q̄ in pceſſu ſup ſuſpitiõe pcediẽ
ſummarie qz nõ agitur de magno p̄iudicio. ſ̃ ſup verita
te pceditur plenarie. vt nõ. archi. i. d. c. no h. et vid̃ nõ.
dictum Ja. de ple. vt i auc̃. vt iudices ſine q̃z ſuffra. in
§. neceſſitatem. vbi p illum tex. diẽ q̄ in cã dilapidatõ
nis pt pcedi ſine ſcptura. Iſte tñ tex. h nõ pbat qz loq
tur i alio caſu ſ̃ poſſet pcedere cum inq̇ritur ſup ſuſpi-
tõne dilapidatõis. vt ppter piculum imminens poſſit
pcedi ſummatim ſine ſcptura qd ad effectum vt pbata
ſuſpitõne detur ſibi coadiutor et interdicaẽ vtriq̃z omne
genus alienandi. et hec nota h. et hũc dubplicem pceſ
ſum puto pcedere qñ pceditur p viam inquiſitõnis ſeu
denunciatõnis. Sz ſi accuſaẽ qs de dilapidatõe non ẽ
neceſſe vt p̄us inquiraẽ an ſit ſuſpectus. ſ̃ pt pcedi ſup
veritate rei. facit. c. veritatis. de do. ⁊ cõtu. et in. c. veni
ens. de acc. In ea glo. ibi ſi vellet ſatiſdare. collec.
ſentit h ɔtrarium. Et ad leges hic alle. rñdet q̄ loquũ
tur in remoto p ſententiam ſeu de eo q̇ remoueri debet
vt qz ɔſtat de dolo. ſeu lata culpa. qd eſt bene nõdum
Et in fi. glo. nõ bene h vltimum q̄ ꝓrochiani etiã laici
admittunẽ ad denũciandum etiam p̄latum de dilapi
datõne vt dicit Jo. an. q̄ q̇libet eccleſiſtica pſona eſſet
admittenda vt in. c. ſi q̇s p̄ſbiteroꝝ. de re. ecc. nõ alie.
Alij vo dixerũt q̄ etiam q̇libet laicus eſt admittend'
in defectũ clericoꝝ vt ɔſulatur idẽnitati eccleſiaꝝ p nõ.
in. d. c. ſi qs. Tu vide mãm qd plene dixi in. c. ex pte
. j. de teſti. et qd nõ. i. d. c. ſi qs. In glo. in. v. coad-
iutorem. nõ. ex glo. tres caſus in quibus prelato ſeu re
ctori datur coadiutor et de officio iſtius coadiutoris et
de materia vide p Jo. an. in. c. ſi. d̃ cle. egro. In gl.
in vbo cu' ɔſilio ibi et ɔſenſu nota bñ iſtam glo. et te
ne eam menti q̄ p̄latus hñs coadiutorẽ teneẽ i admi-
niſtratione ipius hr̃e ɔſenſum non tñ ɔſilium. et eſt rõ
nam vt dicit Inno. coadiutor datur vt phibeat malaz
adminiſtratõz et vt curet q̄ fiat bona. ideo ɔſilium hic
ſapit ɔſenſum. ſecus autem in alijs caſibus vbi requiri
tur ɔſilium. quia tũc nõ teneẽ qs ſequi vt in. c. cũ in ve
teri. de elec. et in. c. cũ olim. de arbi. et hec ſolutio ẽ me-
lior q̃z ſolo glo. et eſt ſenſus q̄ vbi ɔſilium requiritur ab
eo q eſt p̄nceps officij tũc ɔſiliũ ſapit etiam ɔſenſuz vt
clarius nõ. bar. in. l. i. in. §. ſi p'les. ff. de exercito. ⁊ dixi

in. c. cum in veteri. In glo. in vbo alienatõnis ⁊c. in
fi. nõ. gl. q̄ in materia iſti' . c. vbũ alienatõnis ſumitur
largiſſime vt dixit hoſti. q̄ etiam ſeruias ⁊ alia que de
iure pñt alienari p p̄latum in certis caſibus. de quib'
xij. q. ij. in ſum. non poterũt iſti alienare. vt illud vbuz
vniuerſale omne politũ in tex. aliqd opatur. ea tñ que
ſeruando ſeruari non pñt poterũt iſti alienare. facit tex. i
l. lex que tutores. C. de admi. tu. et in. l. tutor. q repto
rium. ff. eo. et. xij. q. ij. in ſum. et ex his nõ. q̄ dato co-
adiutore ppter ſuſpitõz dilapidatõnis non pt p eos
fieri alienatio etiam in caſib' alias a iure ɔceſſis.
In gl. in vbo. vices ſuas. ibi vt h ptz. et clarius ad
hoc ptz in. c. q̃uis. j. eo. li. vi. ⁊ nõ. gl. in eo q. j. dicit q̄
ſi qs ɔmittit alicui ſimpliciter vices ſuas vid̃r ɔmiſiſſe
in totũ. et vid̃r pbari a ɔtre p iſtum tex. nam in p̄n. di-
xit q̄ iſte archieps ɔmiſit vices ſuas abbati et papa i
terptatur q̄ ɔmiſit in integꝝ. i. i totũ. Et idẽ nõ. Inno
s. eo. c. ſup q̄ſtionũ qd nõbis bene. Extra gl. oppo-
nitur ɔtra tex. de. c. ſi. j. eo. vbi d̃r q̄ ſi ɔmittiẽ exceſſiua
inq̇ſitio vel eccleſie puiſio non pt delegatus alteri cõ-
mittere vices ſuas. qz videẽ electa induſtria pſone. Itẽ
inq̇ſitio criminũ eſt meri impij. g̃ non pt delegari p in
feriorem a p̄ncipe. vt in. l. i. ff. de officio ei' cui man. eſt
iuriſdcio. et plene nõ. in. l. impium. ff. de iuriſ. om. iud.
So. ad p̄mum dicunt doc. q̄. c. ſi. pcedit qñ mandaẽ
vt inq̇ſitio fiat pſonal'r. Item pt pcedere qñ qs debet
puidere ecc'ie de pſonis p̄ncipalib'. ſecus de pſona co
adiutoris. et nõ bene hanc limitatõz ad illud et neſcio
alibi iſtum tex. Ad ſcd̃m ɔtrarium dicit Inno. q̄ pce
dit de iure ciuili. ſ̃ de iure canonico ea que ſunt meri ⁊
mixti imperij ſunt delegabilia. vt in. c. i lr̃is. j. d̃ rapto.
dic p̄ de h vt plene dicam in. c q̄ ſedem. de offi. or. et te-
ne menti dictum Inno. cum tex. Abbas.

Si delegatus

Significantibus pnũciauerit ſe
iuriſdictõnem nõ hr̃e ipam etiã ɔſenſu par-
tiũ non reaſſumit et eſt caſus ſati nõbilis. ⁊ p̄mo appel
lans narrat facñ. ſcd̃o papa dat iudices. ibi ideoq̃z

Nõ p̄mo q̄ vidua al's diues nõ pt trahere ſecula-
rem ad' iudiciũ eccleſiaſticũ etiã corã papa ſeu eius de-
legato. ſecus vid̃r ſi eſt vidua et pauper vt pbaẽ h a cõ
trario. et vid̃r tex. in. c. ſup qbuſdã. in ſi. j. de vbo. ſig. ⁊
tz h Inno. vt. j. dicam et tene h h menti. Nõ ſcd̃o
q̄ lr̃e impetrate a vidua diuite ɔtra laicum nõ ſunt ipo
iure nulle. ſ̃ ſunt impendenti. nam data negligẽtia iudi
cis ſecularis hñt iſti delegati iuriſdictõz in hitu ⁊ actu.
ſ̃ añ negligentiã ſolũ hñt in hitu et pbaẽ a ɔtrario i v
bo niſi requiſito. et clarius pbatur in. ca. ex tenore. d̃ fo.
ɔpe. Tercio nõ et tene menti ibi interloquendo. q̄
ſñia p quã qs pronũciat ſe nõ iudicẽ eſt interlocutoria
habz tñ vim diffinitiue. qz proceſſus exigunt iuriſdictõz

ꝑnunciantis adeo ꝙ illam interlocutoriã amplius re-
uocare non pt vt hic in fi. tex. nõ. Ex quo infertur ꝙ intẽ
locutoria p quã finit iudicis iuriſdictio nõ pt p eũdẽ iu-
dicem reuocari. ſic limita. c. cũ ceſſante. de app. et. l. qđ
iuſſit. ff. de re. iudi. hinc dixit glo. nota in auc. habita.
C. ne fi. p pa. ꝙ a talis ſnia in qua qs ꝑnunciat ſe nõ
iudicem pt etiã de iure ciuili appellari licet ſit interlocu
toria. ⁊ hoc ideo quia habet vim diffinitiue vt ibi dixi
Item nõ ⁊ tene menti iuncta glo. fi. ꝙ nõ obligat com-
promittẽs ad penaꝫ cõpromiſſi ſup his que nõ depen
dent ab eius ptãte. non eñ pñt priuari dare iuriſdictõ
nem nõ hñti vt in. c. ſignificaſti de fo. ꝯpe. ⁊ in. l. priua
torum. C. de iuriſd. om. iudi. ideo nõ valuit pactuꝫ hic
appoſitum in ꝯpromiſſo vt partes redirent ad examen
prioꝝ iudicũ qꝛ ipſoꝝ iuriſdictio erat extincta p eoruꝫ
ꝑnũciationem. Et ex h ⁊ ex tex. nõ ꝙ nõ pot quis per
actũ ſe obligare de ſtando examini alicuius vt iudicis
ſi ille iuriſdictionem nõ habet. In glo. i. in fi. videt
hec glo. velle ꝙ ſi vidua opprimit puta qꝛ ſpoliat pot
malefactorẽ ſuum trahere ad iudiciũ eccleſiaſticuꝫ licet
laicus exiſtat. ſecus aũt ſi non opprimit ſed alias vellet
agere ꝯtra ſecularẽ qꝛ tunc debet eũ conuenire corã iu-
dice ſeculari. Sed h vltimũ videtur ꝯtra iſtum tex. a cõ
trario ſenſu. ⁊ aptius ꝯtra. c. ſup quibuſdã in fi. õ vbo.
ſig. vbi tex. videtur innuere ꝙ vidue ⁊ pupilli et orpha
ni pñt laicos cõuenire corã iudice eccleſiaſtico. Inno.
multũ nõbiliter ponit hanc materiã hic et plenius tetĩ
git in. c. licet. de fo. ꝯpe. Et cõcludit ſic materiã ꝙ in de
fectum iuſticie puta qꝛ in ꝑuintia nõ eſt iudex ſecularis
vel recuſatur vel negligit facere iuſticiã. ⁊ tũc pot recur
rẽ ꝯtra quẽlibet laicum p quẽcunqꝫ ad iudicẽ eccleſiaſti
cum vt hetur in auc. vt diffe. iudi. Et tenet h Inno. et
cum hodie quelibet ciuitas habeat ſua regimina ſicut
olim ꝑuintia vt nõ glo. in. l. fi. C. de preſcrip. lon. tẽp.
puto ꝙ id qđ ſtatutũ erat olim in ꝑuintia habꝫ hodie
locũ in qlibet ciuitate ⁊ ſic videt ꝙ in ciuitate nõ eſt iu
dex ſecularis vel recuſatur vel negligit facere iuſticiam
ſi in ciuitate illa nõ eſt alius ſupior ſecularis ꝙ tunc de
iure pot recurri ad iudiciũ eccleſiaſticũ. Hinc eſt ſcđm
Inn. ꝙ vacãte impio eccleſia ſuccedit in iuriſdictõe vt
in. d. c. licet. Ubi aũt in ciuitate ẽ iudex ſecularis ⁊ tũc
aduerte. nã quo ad materiã nrãm tres ſunt ſecularium
ſpecies. nã quidam nõ ſunt miſerabiles nec habitu nec
actu qꝛ nõ habent aliquã qualitatẽ ꝑpter quã natura
moueat ad miſerendum eis vtputa qꝛ ſunt maſculi et
potentes vel femine ꝯiugate ⁊ diuites. Quedã ſunt mi
ſerabiles habitu ſed nõ actu vt vidue ⁊ pupilli diuites
Quidam ſunt miſerabiles habitu ⁊ actu vt vidue ⁊ pu
pilli paupes. vel diuturno morbo fatigati vt paup vel
paupes dũtaxat. nã miſerabiles pſone dicuntur ſcđm
Io. an. ſup quibus natura mouetur ad miſerendum. vt
in. l. vnica. C. qñ imperator inter viduas ⁊ pupillos.
⁊ vide bonum textum. in. ca. i. de poſtulã. vbi dicitur
ꝙ miſerabilis pſona ẽ que p ſe non pot cãm ꝑmouere
puta ꝑpter defectum paupertatis vel alterius impoten
tie. Quo ad primaꝫ ſpẽm dic ꝙ ille nõ pot trahere ad
iudicẽ eccleſiaſticũ niſi cum ſit de foro eccleſie aut rõne
cauſe aut rõne pſone ⁊ ſi impetrarẽtur lrẽ ad iudices de
legatos eſſent ipo iure nulle ⁊ ille eſt ꝑprius caſus illi
us. c. licet pal. niſi prius daret defectus iuſticie ſecula-
ris mõ pdicto. Quo ad ſcđam ſpẽm dic ꝙ pſone mi-
ſerabiles hitu tñ ſi opprimunt pñt malefactores ſuos
trahere immediate ad iudiciũ eccleſiaſticuꝫ vt ẽ tex. in
d. c. ſup quibuſdam. et in. c. ex pte. h. de fo. cõpe. ⁊ ſub
iſtis ſeu ſub iſta ſpecie ꝯprehẽdit Inno. pegrinos quo
ad res qs ſecum deferũt ⁊ quo ad iniurias eis illatas.
vt in. c. ſi quis. ⁊ in. c. omnipotẽs. xxiiij. q. iij. Ideꝫ in
libertis eccleſie et in officialibus ſuis ⁊ ruſticis ⁊ ſimili
bus. facit. xij. q. ij. eccleſiarũ ſeruos. lxxxvij. di. quaſi
p totũ. Si vero nõ opprimũtur ⁊ tũc debẽt prius recur
rere ad iudicẽ ſecularem ꝯtra laicos ⁊ ſi lrãs ante negli
gentiã impetrãt nõ ſunt nulle ipo facto. ſed in pendeti
vt ẽ tex. hic ⁊ in. d. c. ex tenore. ⁊ dicit Inno. hic vnum
ſingulare verbũ ꝙ data negligentia vnius iudicis ſecu
laris. pñt iſte miſerabiles habitu tñ rcurrẽ ad iudiciũ
eccleſiaſticũ ne tenẽtur qrelare coraꝫ ſupiore iudicis ne
gligẽtis ar. opti. hic ⁊ in. d. c. ex tenore. ſecus autem in
alijs laicis nõ miſerabilibus. nã illi nõ pñt habere re-
curſum ad iudicẽ eccleſiaſticũ niſi data negligẽtia cuiuſ
libet ſupioris ſecularis qđ eſt ſingulariter notandum.
Quo ad ſcđam ſpẽm ſi ſunt miſerabiles habitu ⁊ actu
dic ſcđm Inno. ⁊ hñ ꝙ pñt alios trahere ad iudicium
eccleſiaſticũ etiã non data negligentia iudicis ſecularis
vt h videtur tex. a ꝯtrario ſenſu ⁊ in. d. c. ſup quibuſdã
in fi. ⁊ idẽ videtur velle Inno. in pegrinis quo ad con
tractus initos in pegrinatione vt in. d. c. ſi qs romipe
tas. Idẽ in penitentibus. xi. q. i. aliud. ⁊ dicit in iſtis
Inn. nõ. verbũ ꝙ lꝫ pñt alios trahere ad iudiciũ eccle
ſiaſticũ. tñ ſi ipi trahunt corã iudice ſeculari nõ pñt de
clinari illđ foꝝ. Ad h. d. l. vnica. C. qñ impator. ⁊ tene
his menti h vbũ. et facit. c. regũ. xxiij. q. v. Item ſi gͣ-
uant ſeu reportãt ſniam iniquã corã iudice ſeculari non
deberet appellare ad iudicem eccleſiaſticũ. qa gradatĩꝫ
eſt appellandũ. ij. q. vi. anterioꝝ. et h placꝫ Inno. licet
referat aliquos tenere vt poſſint appellare ad iudicium
eccleſiaſticũ omiſſis alijs ſecularibus qꝛ dꝫ eccleſiaſti
cus eos defendere ab oppreſſionibus. xxiij. q. iij. ſi qs
de potentibꝰ. ꝯmũ tñ cõiter tenet hic. ⁊ vide qđ dixi i.
d. c. lꝫ. et vide plurimas pſonas q ſunt ꝑuilegiate quo
ad foꝝ eccleſiaſticũ h p Inn. In gl. ij. ibi. amiſerit
iuriſdictõꝫ nõ hñ iſtã gl. ꝙ lꝫ qs hẽat iuriſdictõꝫ certo
caſu. tñ ſi ꝑnũciat ſe nõ iudicẽ illã iuriſdictõꝫ pdit nec

poteſt eam amplius reaſſumere. vnde quemadmodū acqrit quis iuriſdictōnem ſi ꝓnunciat ſe iudicem ſi iudex nō eſſet iuxta ea que plene dixi in. c. ſup lr̄is. de reſcrip. ita ꝓnunciando ſe non iudicē iuriſdictōez ꝑdit et imputandū eſt pti non appellanti. nam res iudicata facit ius iter ptes. vt i. c. cum iter de re iudi. et n. l. res iudicata. ff. de re iudi. Et nō ex h̄ et ex glo. ꝙ lʒ ſurreptitie ad lites tribuant iuriſdictōʒ licʒ elidibilem ꝑ exceptōnem. vt plene dixi i. c. ceteꝝ. de reſcrip. tn̄ ſi ꝺdegat⁹ exceptōe oppoſita ꝓnunciat ſe nō iudicem ſeu lr̄as ſurreptitias illico extinguunt lr̄e ita ꝙ iuriſdictio que prius erat elidibilis nūc remanet eliſa et extincta. vn̄ ꝓceſſus poſtea agitatus eſt nullus. Sed q̄ntum ad iſtum tex. ego cōſidero ꝙ in omnē euentum ꝓnunciatio iſtoꝝ iudicum fuit legitima. nō em̄ ꝓnunciauerūt ſimpliciter ſe nō iudices ſ; nō debere ꝑ eaſdē lr̄as ꝓcedere dʒ intelligi de p̄nti qꝛ non habebat iuriſdictōʒ in actu niſi data negligentia iudicis ſecularis. nec ob. ꝙ in fi. dr̄ ꝙ non potuerūt reaſſumere iuriſdictōnem quia nō ꝯſtabat h̄ ꝙ iudex ſecularis eſſet negligens ſ; ſolū ꝙ arbitri neglexerunt. ꝟ. terminū diffinire. ⁊ illa interlocutoria cum eſſet dubia debebat intelligi ſcd̄m ius ꝯmune ⁊ ſubiectā materiā ar. in. c. cām. ꝯ. de reſcrip. In gl. fi. in fi. nō glo. et tene eam menti ꝑ penis que q̄tidie apponunt̄ in ꝯpromiſſis vt ſi apponunt̄ ſup facta non dependente a ptāte cōpromittentis ꝙ nō ꝯmittitur pena. et pro h̄ facit qđ nō. glo. in regula acceſſoriū de re. iu. li. vi. ⁊ in. l. pacta. que ꝯtra. C. de pac. et nō. in. c. pleriqꝫ. ꝟ. de pac. facit etiā ad q̄ōnem. Quidam ꝓmiſit ſub pena factum alienū deinde laborauit q̄ntum p[illegible] iſte adimpleret ꝓmiſſionem ſuā. ſ; nō potuit ꝓficere nūq̄d ſit cōmiſſa pena. videt̄ ꝙ non ex quo nō deficit ꝑ iſtū. de q̄ tn̄ vide qđ dixi in. c. gēma. de ſpō. ⁊c̄.

Uſpitionis ſ Arbitri electi ad cāʒ recuſatōnis aſſignant ptibus terminum ad probandū cauſaʒ ſuſpitionis ſ; iudex recuſatus cōpellet arbitros ad cāʒ finiēdam. ſcd̄a ps ibi ab ipo ꝙ. Nō primo ibi qui prouocatus obeſſet rōnem quare iudex qui alias pōt cognoſcere an ſit ſua iuriſdictio nō poteſt cognoſcere de cauſa ſuſpitionis. timet̄ eni ne ꝓuocat⁹ ꝑpter recuſationeʒ velit obeſſe recuſanti. vn̄ ſicut timet̄ i principali ita i iſto incidenti de quo vide qđ dixi in. c. ſup lr̄is de reſcrip. Nō ſcd̄o ꝙ omnia ptinentia ad articulum recuſationis ſpectant ad arbitros ⁊ ſic ipſi habent citare teſtes eos examiare ⁊ punire ſi delinquerēt. Item ꝯdemnare i expēſis ⁊ ꝓnunciare an cā ſuſpitionis ſit lr̄ima. Item nō ꝙ quemadmodū in arbitriis voluntarijs obſeruat̄ vt ꝯpellant̄ eligere tercium ſi non pn̄t conuenire in vnā ſn̄iam vt in. l. item ſi vn⁹. i. fi. ff. ꝺ arbi. ⁊ in. c. inotuit. ⁊ ſe. eo. ꝟ. ita in arbitriis iuris obſeruādū eſt vt ꝓbat̄ hic. Item nō ibi cuʒ quo duo vel alter eoꝝ ⁊c̄. ꝙ iſte tercius elc⁹ debʒ ꝓnūciare vna cū alijs l' eoꝝ alt'o. ⁊ multū in h̄ pōdera iſtum tex. ad ea que notāt legiſte i. d. l. item ſi vn⁹ in. fi. nam ibi dicit̄ ꝙ arbitri ꝯpromiſſarij diſſidentes cōpelluntur eligere tercium cuius aucti pareat̄. Et quidam intelligūt ꝙ iſte terci⁹ nō habet ꝓnūciare ſed potius ꝯſulere ⁊ a. ij duo dēnt ꝓnūciare ſcd̄ʒ cōſiliū ſuus qđ tenuit ſpe. in ti. de arbi. in. §. fi. v. ſ; nunq̄d iſte tercius ſolus dʒ ꝓnunciare et ſn̄iare et ſtat̄ iudicio ſuo. pro quo facit tex. ibi cum dicit cui⁹ aucti pareat̄. p̄mus tn̄ intellectus plus placʒ bar. ſ; vt p̄dixi iſte tex. videt̄ ꝙ tercius iſte debeat ꝓnūciare vna cū alijs ⁊ forte non eſſet malū ita intelligē illū tex. dic̄ tn̄ bar. in. l. ſi dn̄m. ff. de ſur. i fi. ꝙ ſi ſtatutum dic̄ aſſumendū terciū arbitrū debebit ꝓnūciaē vna cū illis. Sʒ vt dixi placʒ mihi ꝑ iſtū tex. vt indiſticte terci⁹ ꝓnūciet vna cū alijs. Et q̄tenus ibi dic̄ tex. cui⁹ aucti pareat̄ ⁊c̄. p̄t intelligi ꝙ dʒ parei qn̄ accedit ad alterutri⁹ ſn̄iaʒ vt videt̄ innuere iſta lr̄a dū dic̄ cū quo. ſ. tercio duo vel alt̄ eoꝝ id faciat ⁊c̄. et tene menti p̄dicta. Sʒ nobile dubiū eſt nūq̄d duo arbitratores electi cōi ꝯſenſu ptium ſi nō pn̄t ꝯuenire in vnū iudicium dēant ꝯpelli eligere terciū ſic̄ ſtatuit̄ in arbitris volūtarijs vt i. l. itē ſi vn⁹. ꝑal. Doc. n̄ri n̄ tāgūt qđ meminerī. ſ; bal. formauit q̄ōeʒ in li. feu. in. l. i. de inueſtitura in maritū facta col. x. et determinat ꝙ nō. qꝛ iſti nō ſunt arbitri ſ; ſunt q̄ſi quaſi ꝑſonete ⁊ cōes amici vt i. l. ſi ꝺ meis. §. recepiſſe. ff. de arbi. vn̄ ab iſtis arbitratorib⁹ nō ꝓnunciantibus nō recedit̄ nec alius ē eligend⁹ ex q̄ ptes n̄ ꝯcordāt vt in. l. ſi q̄s arbitratu et qđ ibi nō. bar. ff. de v̄bo. ob. vnde pōderā iſtū tex. et tex. in. d. l. ſi vn⁹ i. eo ꝙ iſte terci⁹ nō aſſumit̄ a ptibus ſ; ab ipſis arbitris et ſic nō eſt oino purus arbiter quare h̄ nō dʒ extendi ad arbitratores. et nota h̄ h̄ ſemp. In gl. in fi. nō fi. gl. et idē nō in. c. cū ſpāli. ꝟ. de appel. et dic vt ibi plen⁹ nō. In gl. iij. ibi ad papā dʒ appellari. et hodie hoc ē deciſuʒ. i. c. ab arbit̄. ꝟ. eo. li. vi. Et ex h̄ habes vnā differentiā inter arbitros iuris. de quibus hic et arbitros cōpromiſſarios qui volūtate ptiū aſſumunt̄. de q̄bus ꝟ. de arbi. ꝑ totū. nā a dicto iſtoꝝ nō appellat̄ vt in. l. i. C. de arbi. et in. c. a iudicibus. ij. q. vi. Sed a ſn̄ia arbitratoꝝ iuris appellat̄ Rō diuerſitatis eſt qꝛ iſti arbitri aſſumunt̄ ex neceſſitate et hn̄t iuriſdictōʒ et ex ſn̄ia eorū p̄t agi vt h̄ et in. d. c. ab arbitris et ideo ſi ex ſtatuto municipali dictū arbitroꝝ ꝓduceret actōneʒ poſſet tūc appellari. vt nō. in. l. ſi ſocietatē. in. §. arbitroꝝ. ff. ꝓ ſocio. et i. c. q̄ntauallis. de iureiuran. et h̄ dico ſm̄ cōem opi. nā bar. fuit in opi. ſingulari. in. d. l. i. ꝙ hodie poſſit appellari a ſn̄ia arbitroꝝ. ſ; cōiter illa opi. nō tenetur In ea. gl. ibi ꝯpellat oēs illos. nō gl. ex q̄ hēs ſcd̄aʒ drīam inter arbitros iuris ⁊ ꝯpromiſſarios. nā iſti nō cōpellunt̄ a p̄ncipio ad acceptandū cōpromiſſum. vt i

l.iij.ff.de arbi.ſed arbitri iuris ſic vt in.c.cum ſpāli.de
appel.Et nō.h gl'.quā tene mēti.⁊ rō diuerſitatis pōt
eſſe q2 arbitri iuris aſſumunt̄ ex neceſſitate ⁊ habēt iu
riſdictionē.vñ ſicut munus iudicādi eſt neceſſitatis.vt
in.l.munerū.in.§.iudicandi neceſſitas.ff.de mune.et
bono.⁊ in.c.paſtoralis.in prin.e.co.ita ⁊ munus ar-
bitrandi ſeu iudicādi in iſto caſu.ſed arbitri ꝯpromiſſa
rij eligunt̄ ex nuda volūtate ptium nec habent iuriſdi-
ctionē In eo.glo.ibi iuriſdictio iſtoꝝ quaſi ordina
ria.naz dictio quaſi minuit.alij dicūt ꝙ habent ordina
riam merā q2 a lege hanc iuriſdictionē conſequunt̄.vt
in.d.c.cuz ſpāli.⁊ h.lex aūt dat ordinariā.vt in.l.⁊ q2
ff.de iuriſ.om.iudi.⁊ hāc opi.ſentit Inno.in.c.cuz ab
eccleſiaꝝ.d offi.or.Sed nō placet ſpe.in ti.de recu.§.
fi.v.ſed nūquid.qui tenet ꝙ habet delegatam.⁊ idem
hoſti.h dicens ꝙ iſti ſunt delegati illius q dedit dele-
gatū qui recuſat̄ ⁊ dicit ꝙ ꝓbata ſuſpitione debent iſti
arbitri diffinire totaz cām ar.in.c.vt debitus.d appel.
Hoc dictū nō approbat Io.an.nam ſi eſſent delegati
oporteret dicere ꝙ deberēt eſſe in dignitate vel hr̄e perſo
natum vel canonicatū in eccleſia cathedrali vt in.c.ſta
tutum in prin.de reſcrip.li.vi.Item nullibi ꝓbatur ꝙ
iſti arbitri debeāt cognoſcere de cā principali licet ꝓbe
tur ſuſpitionis cā.Et in alio caſu loquit̄ tex.in.l.cum
ſpāli.⁊.l.aptiſſimi.C.de iudi.Io.an.in addi.ſpe.in
ti.de recuſa.§.fi.in v̄ſi.ſed nūquid arbitri.dicit ꝙ non
ſunt meri ordinarij nec meri delegati.q̄ſi ſentiat ꝙ ſit
quedā ſpēs ꝑ ſe ſeu mixta.nā nō videtur dicendum ꝙ
ſint ordinarij cū nō habeant iuriſdictionez niſi in certo
articulo.nec meri delegati q2 princeps eos non elegit
ſ fuerūt aſſumpti ꝯſenſu ptium.⁊ ideo dixit ipſe.in ti.
de arbi.in.§.differt v̄ſi.ſ nūquid ſcd̄m eum ꝙ iſti arbi
tri non poſſunt alijs committere vices ſuas ſicut arbi-
tri cōpromiſſarij ꝙ poſſent ſi eſſent ordinarij vel dele
gati.puto tamen ꝙ iſtorum poteſtas ⁊ iuriſdictio ma-
gis accedat ad delegatā q̄3 ad ordinariaz ar.hui9 tex.
⁊.c.ab arbi.pall'.nam hec duo.c.q̄ tractāt de iſtis arbi
tris iuris ſunt ſituata in ti.d offi.dele.⁊ nō in ti.d offi.
or.Et ꝑ hac argumētatione vide bonā glo.in.c.tibi q
de reſcrip.li.vi.⁊ in.c.ſi ſup gr̄a.de offi.dele.eo.li.c i
c.bone de ꝑſir.vi.Et in fi.glo.dic melius ſcd̄m doct.
ꝙ in illo corrigit̄ iſta decre.ꝑ.c.legitima.q2 ibi tractat̄
de termino ꝓfigendo arbitris ad cām ſuſpitionis finiē
dam ⁊ ille terminus ꝓfigendus eſt ꝑ iudicem recuſatū
q2 arbitri nō pñt ſibiipſis ꝓfigere terminū.l.penl'.ff.d
arbi.Iſte vero tex.loquit̄ de termino ꝓfigendo ptib9
ad ꝓbandam recuſationē ⁊ iſte eſt ꝓfigendus partibus
In gl'.fi.ibi in penā illoꝝ vt dicit̄ ꝙ rō eſt q2 appel
latio interponit̄ ad maiorem iudicē vt in.c.ij.⁊ qd̄ ibi
nō.de ꝯſue.li.vi.⁊ ideo nō pt̄ iudex a q̄ cū ſit minor ꝓ-
figere terminū iudici ad quē ſ iſti arbitri nō ſunt maio-
res iudice imo iudex eſt ſupior qui pōt facere oīa ſine
qbus cā expediri nō pōt vt in tex.merito pōt compel-
lere arbitros vt ꝯcordēt vel terciū aduocēt alias nō poſ
ſet cām finire.Et quo ad ſcd̄am q̄onem que ſequitur i
glo.dic vt hodie hētur in.d.c.legitia.d appel.li.vi.vbi
dicit̄ ꝙ ſi arbitri ñ decidūt articulū ſuſpitionis.ī.termi
nū ꝓfigendū a iudice pōt iudex reaſſumere iuriſdictio
nem.Extra glo.q̄ro qd̄ ſi arbitri diſcordant in ſnīa iaz
lata vt q2 vn9 ꝓnunciauit cām ſuſpitionis eſſe legitiāz
reliquus v̄o oppoſitū.Go.dic hic Uin.ꝙ tunc nō eſt
locus huic.c.vt cōpellantur eligere terciū ſed recurren
dum eſt ad ſupiorez q̄ approbabit vnā ex duabus ſnīs
ſic obſuat̄ in duob9 ꝯdelegatis ferētibus diuerſas ſnīas
vt in.c.fi.de re iudi.⁊ in.l.duo iudices.ff.e.⁊ videt̄ ſen-
tire hoſti.dicēs ꝙ diſcordia inter iſtos poterat eſſe q2
forte vnus dicebat cām ꝓpoſitam nō eſſe legitimā vel
nō eſſe ꝓbatam.alter vero oppoſitū.Sz ſpe.i ti.de re-
cuſa.§.fi.v.ſ quid ſi arbiter diuerſas.tenet id qd̄ h dr̄
indiſtincte ſiue arbitri diſcordant' in ſnīa ferenda ſiue i
iam lata vt cōpellant̄ eligere terciū.⁊ aliud eſt ſcd̄m cū
in puris delegatis.q2 illi ꝑ ſnīam finierūt cām merito
recurrat̄ ad delegantē ſ hec cā principalis remaneret
impunita.Et iō ꝓpter faciliorē expeditionē debet ter-
cius aſſumi.Mihi videt̄ ꝙ licet h dictuz ſpe.ſit equū
in ſe tñ nullo mō cōgruit lr̄e huic.nā tercius h aſſumit̄
vt cū eo ambo vel alter ferat ſnīam.ſ ſi iam ꝓtuliſſent
diuerſas ſnīas functi eſſent officio ſuo nec poſſent am-
plius ꝓnūciare vt in.c.in lr̄is.e.eo.⁊ in.l.paulus.ff.
de re iudi.et in.l.quid tñ.ff.de arbi.Itē in arbitris cō
promiſſarijs abſolutū ē ꝙ nulla ſnīa valet ſi duo ꝓfe-
runt diuerſas ſnīas.vt in.c.fi.de re iudi.vñ in eis claꝝ
eſt ꝙ nō cōpellerent̄ poſt ꝓnunciationē eligere terciuz
Sed tene menti dictū ſpe.q2 eius nō eſt parua auctas
maxime cuz dictum ſuum fundet̄ ſup magna equitate.
⁊ ꝑ illud dictū poſſet dici ꝙ ſi ex forma ſtatuti debent
eligi arbitri q diſcordarunt in ſnīa ꝙ tunc pñt compel
li ad eligendū tercium ⁊ fuit alias h de facto hec q̄o.et
dicebatur ꝙ tercius ſic elect9 poterit alterā ex illis dua
bus ſentētijs confirmare etiā illis duobus arbitris ab
ſentibus q2 cum iam ꝓnunciauerūt añ electionem ter-
cij nō habet obſtare eoꝝ abſñtia q2 ceſſat rō.l.Item ſi
vnus.§.ſi principaliter.ff.de arbi.nā pñtia omniū re-
quiritur q2 abſentes ſi fuiſſent pñtes potuiſſent alios
adducere ad eorum ſententiā que rō ceſſat ſi iam ſnīas
ꝓnunciauerūt ⁊ tercius habet vtrāq3 ſententiam coraz
ſe.⁊ ſi hoc dictum eſſet verū idem dicendū eſſet in caſu
huius.c.ſed vt.ſ.dixi hoc non congruit lr̄e.

p Et g Delegata iuriſdictio ad perſonas
non expreſſas in reſcript̄.proro-
gari non poteſt Cōis diuiſio ſcd̄a ibi.quos
et eſt hoc.c.multumfamoſum ꝑtinens materiā ſatis

difficilē et ꝓlixam ꝓrogatōis. Nota ꝑmo debitorē
poſſe ꝯueniri non ſolū vt ſoluat debitū ſ; vt ſatiſfaciat ð
intereſſe in eo ꝙ non ſoluit in ꝓmiſſo loco ⁊ termino. et
habetur in h rō nō ſolū ad damnū emergens ſ; etiā ad
lucrū ceſſans vt ſi veriſimilit̄ fuiſſet lucratus ex illa pe
cunia ſi fuiſſet ſibi ſoluta in ꝓmiſſo loco et termino. ad
h tex. multū nō. i. l. iij. ff. de eo. qui cer. lo. p bar. in. l.
vnica. C. de ſen. q̄ p. qð intereſt facit qð dixi in. c. con
queſtus. de vſu. et. c. dilecti. de fo. ꝯpe. Scðo nota
ꝙ p̄t qs ſe obligare apud iudicez cui ineſt iuriſdcīo ad
penam excōicatōnis et interdicti. nam h ānullant̄ iſte
ſn̄ie ſolū ex defectu ꝓrogatōnis qꝛ delegata iuriſdictio
non p̄t ꝓrogari. ſecus ḡ ſi fuiſſet iuriſdictio ordinaria.
vn̄ facit iſte tex. multū in argumentuz ꝙ ordinarius p̄t
vigore ꝓrogatōnis ferre excōicatōem et alias ſn̄ias cē
ſure in alterius ſubditum. et tenebis ſemꝑ menti iſtum
tex. ſic intellectū qꝛ cōis opi. vīdꝛ in oppoſitū vt. ĩ. dice
tur ita nō ar. ꝙ excōicatio fert̄ in pſonam. interdictum
ṽo in locū. ſ; vide tu tex. iuncta gl. in. c. p̄nti. de ſen. ex.
li. vi. et in. c. is cui. eo. ti. ⁊ li. et in. c. ſacro. ĩ. eo. ti. p que
iura vīdꝛ ꝙ etiā pſona p̄t interdici ſaltem vt nō intret ec
cleſiam. Sed excōicatio nō p̄t ferri in rem inanimatam
qꝛ ꝑncipaliter ligat animā vt in. c. romana. §. vniuerſi
tatem. de ſen. ex. li. vi. Nō ꝙ ſn̄ie cenſure late a iudi
ce non ſuo licet alias habeat iuriſdcīoēm ſunt nulle. re
gulantur ḡ iſte ſn̄ie quo ad h vt limites aliaꝝ ſn̄iaꝝ vt
in. c. ac ſi clerici. de iudi. et. C. ſi a nō ꝯpetente iudice p
totū. et vide glo. in. d. c. p̄nti. Nō ibi iuriſdictōi pre
eſſe. iūcta glo. ꝙ abbas habet iuriſdictōem ꝓrogabilē
etiam p laicos habet eñ ordinariā [illegible] habeat a
lege. ḡ ꝓrogabilem. Ad idem facit tex. in. c. ſignificaſti
. ĩ. de fo. ꝯpe. iuncta ſupraſcriptōe. Item nō ꝙ dele
gata iuriſdcīo non p̄t ꝓrogari nō ſolum qn̄ ꝓrogantes
ambo in reſcripto expſſi non ſunt ſ; etiā alter ex litigā
tibus eſt expſſus. vn̄ non p̄t extendi in reum qui expſ
ſus in reſcꝑ. nō eſt. Ultimo nō regulā ꝙ iuriſdictō
delegata nō p̄t ꝓrogari ad pſonas nō expſſas in reſcri
pto in quo multū vacillauerūt glo. iuris ciuilis. vt nō. i
l. i. ff. de iudi. Et poſuit ibi glo. vnam ſolēnem limita
tōnem ſi eſſet vera dicens poſt multa ꝙ delegata iuriſ
dictio ad vniuerſitatē cauſaꝝ p̄t ꝓrogari de pſona ad p
ſonam. ſecus in iuriſdictōe delegata ad certā cām quā
tn̄ glo. non ponderauit ibi bar. ſ; ſimpliciter trāſit ꝯclu
dendo ꝙ iuriſdictio delegata nō p̄t ꝓrogari. Et ꝯtra il
lam gl. facit iſte tex. cum in fine dicat indiſtincte ꝙ de
legata iuriſdictio ad alias pſonas ꝓrogari nō p̄t. Sed
ſi qs vellet illā gl. ſuſtinere poſſet rn̄dere ad iſtū tex. ꝙ
hic loq̄tur cū delegatio fuit facta ad certā cām. vn̄ tex. i
fine dicit. cū huiuſmodi delegata ⁊c. vn̄ pondera ṽbuz
huiuſmodi q̄ſi reſtringat ſe ad caſum iſtum. vbi iuriſdi
ctio erat data ad certā cām nam iuriſdictio delegata ad
vniuerſitatem cauſaꝝ eſt q̄ſi ordinaria. vt nō. glo. ĩ. de
appel. in. c. cum cām. et nō. hoſt. in. c. qm̄ abbas. d. eo.
facit qð nō. gl. in. l. fi. vni. tn̄ verius credo ꝙ indiſtincte
delegata iuriſdictio ꝓrogari non p̄t qꝛ nullibi ꝓbatur
oppoſitū. et iſte tex. loq̄tur indefinite. Item eadē ꝓhibi
tōnis rō vīdꝛ in vtroqꝫ caſu. et licet multe rōnes ſolent
reddi q̄re delegata iuriſdictio nō poſſit ꝓrogari. eaꝫ tn̄
puto potiorē qꝛ iuriſdictō delegata eſt delegantis ⁊ nō
delegati. vt in. c. ſane. d. eo. et in. l. i. ff. de offi. eius. nō
ḡ p̄t ꝓrogari ad alias pſonas p̄ter ꝯſenſum delegantis
cuꝰ ē iuriſdictio. que rō militat ſiue ſit dl̄egatus ad vni
uerſitatē cauſaꝝ ſiue ad certam cām tn̄. ⁊ hec notabis
In gl. i. ibi vtriuſqꝫ vtilitatem ꝯtinet. nō gl. vſqꝫ ad
finez. et de materia dic vt plene nō. ff. de eo qui cer. lo.
p totū. et ꝑcipue in. l. iiij. et fi. et in. l. vnica. C. vbi cōue
niatur qui cer. lo. da ꝓmiſit. Et in eo ꝙ gl. in fi. facit di
ſtictōem inter ꝯtractus bone fidei et ſtricti iuris dic de
iſtis ut nō. in. c. cum venerabilis. de excep. vbi gl. bo
na. et ibi plene dixi. In glo. ij. ibi ſecus de ordina
ria ſentit ḡ glo. et idem glo. penul. ꝙ iſte debitor potuiſ
ſet ꝓrogare iuriſdictōnem ordinariā iſtius abbatis ſ; nō
egit ꝓrogare ordinariā ſ; delegatam. et ſic habuit locuꝫ
illa regula. ꝙ noluit potuit ⁊c. vt in. c. cū ſup. d. c. Et
ex hoc nō ꝙ ſi intendo ꝓrogare vnam ſpēm iuriſdictio
nis que nō eſt ꝓrogabilis ceſſat prorogatio in alia ſpē
q̄ poterit prorogari qꝛ in prorogatōe reqritur ꝯſenſus
ꝓrogantis. vt in. l. ſi quis p errorē. ff. de iuriſ. om. iud.
et. ĩ. dicetur latius. Scðo nō ꝙ delegata iuriſdictō
nō eſt ꝓbabilis etiam ſi ꝯcurrat in eadem pſona cū or
dinaria qð tene menti. In glo. in ṽ. ſn̄ias ibi ꝙ q
dem p̄t nō gl. ꝙ p̄t qs ſe obligare ad penam excōicatō
nis. ſ; aduerte latius. nam hec q̄ſtio p̄t multiplr̄ ꝯſide
rari. Primo nunq̄d apud alienum iudicē cuꝰ iuriſdi
ctionem in ſe ꝓrogare intendit poſſit ſe obligare ad pe
nam excōicationis. Scðo ꝑſuppoſito ꝙ poſſit nunq̄d
apud eundē vel ſaltem apud ſuū iudicē poſſit ſe obliga
re ad penam excōicatōis vt ſine monitōe canonica cō
ditōe poſſit excōicari vel ſine cauſe cognitōe. Quo ad
ꝑmum Inno. h multū vacillat. ſ; finaliter vīdꝛ inclina
ri ad ꝑtem negatiuā. videlꝫ vt non poſſit qs etiam lai
cus ꝓrogare iuriſdictōnē alterius iudicis quo ad pote
ſtatē excōicādi. qꝛ nō p̄t qs ligari vel abſolui p alienuꝫ
iudicē. vt i. c. oīs. de pe. et re. et hec ptās ꝯpetit ſoli deo
vel eiꝰ vicario. xxiiij. q. i. qðcunqꝫ. iō niſi hēat qs hanc
ptātē a deo vel ab eiꝰ vicario nō p̄t aliquē ſpūalr̄ ligarē
vel abſoluē ⁊ p ꝯñs vīdꝛ ꝯcludēdū ꝙ p ꝓrogatōꝫ ꝑtiū
hoc fieri n̄ poſſit h idē vīdꝛ tenē hoſt. ⁊ abb. Et i cleri
co nō ē dubiū qꝛ ipē i nllō p̄t ꝓrogare iuriſdictōꝫ alieni
iudicis ſn̄ ꝯſenſu epī ſui. vt in. c. ſigificaſti. ð fo. ꝯpe. vn̄
ſi cl'icꝰ hūit ꝯſenſū ab epō ꝓrogādi tūc certe p̄t ferri p il
lum excōicatio et idem in laico ſi habuiſſet ꝯſenſū epī

ſui ar. c. omnia vtriuſq; ſexus. ṗal. vbi p3 q cũ ɔſenſu
ꝓprij ſacerdotis pt ſe ſubijcere alieno ſacerdoti. et ab eo
abſolui ⁊ ligari. Sz dubium remanet i laico qui vult ꝓ
rogare iuriſdictõz alteri⁹ iudicis eccleſiaſtici ſine ɔſenſu
ſui epi nũquid poſſit p illum excõicari vt dixi. Docto.
cõiter ſentiũt q nõ. ß do. an. diſtinguit q aut ſpecifice
vult ſe ſubmittere quo ad ptãtem excõicandi et nõ põt
aut acceſſorie puta qꝛ ꝓrogauit iuriſdictõem q̃ ad cer-
tã cãz et tũc põt iſte excõicari. ar. h et vĩdꝛ hec bona
cõſideratio. ß iudicio meo aliq̃ntulum reſiſtit iſte tex. a
cõtrario. nam ſpecifice ſe obligauit vt poſſet excõicari
niſi debitũ ſolueret in termĩo. ⁊ ſic nõ veniebat h ptãs
acceſſorie ad cãm. imo reſpcũ cauſe nulla hic dabatur
cognitio. qꝛ debitoꝛ cõfitebatur debitum et ꝓmiſit ſol-
uere certo termino. ⁊ eo nõ ſoluẽte obligauit ſe ad penã
cenſure. ⁊ papa dic̃ ſñias nullas eo ſolum reſpcũ quia
iuriſdictio delegata nõ potuit ꝓrogari a cõtrario. ergo
ſi fuiſſet prorogata ordinaria valuiſſent iſte ſñie cẽſure
vnde iudicio meo hic eſt caſus a cõtrario ſenſu. q lai-
cus pt ſe ſpecifice obligare ad ſñias cenſure apud alie-
num iudicẽ eccleſiaſticum cui⁹ ordiariam iuriſdictõem
in ſe ꝓrogare intendit. Et ad motiuũ doc. pt dici q ea
dem ptãs oĩm iudicum eccleſiaſticoꝝ et ab eodem ori-
ginaliter originauit a deo. et licet iuriſdictio ſit poſtmo
dum p papam diuiſa p certa loca et territoria. tñ ex q̃
papa per cõſtõnes ſuas approbat materiã ꝓrogatõniſ
dicendum q p ꝓrogatõz iſte ligatur a iudice ſuo ad il-
lam cãm. et illa ptãs eſt a deo vt ṗdixi. Item excõica
re eſt ṗ̃ncipalit̃ declarare aliquem extra eccleſiã et gra
tiam dei. xxiiij. q. iij. cum aliq̃s. nõ glo. in. c. q̃cunq;
xxiiij. q. i. iudex ḡ cuius iuriſdcõ ꝓrogata eſt ðclarat
illũ ꝓpter cõtumaciam in nõ ſatiſfaciendo vt ꝓmiſit eẽ
extra eccleſiam ⁊ ṗuatum grã dei. et hoc quo ad ṗmũ

Quo ad ſcd̃m ṗncipale nunq̃d poſſit ſe q̃s obliga
re vt poſſit excõicari ſine cõpetenti monitõe. de quo in
c. ſacro. hoſti. dic̃ h q nõ p. c. ſi delegãti. de fo. cõpe.
et. c. cõtingit. ij. de ſen. ex. q̃ſi ſentiat et bñ q ṗcedens
monitio ſit introducta in fauorem publicum et idõ nõ
põt ṗuati illi iuri renũciare. vt in. l. ius publicum. ff. de
pac. Dic̃ etiã Inn. q non pt q̃s ſe obligare vt ſine cau
ſe cognitõe ⁊ ſine cõtumacia poſſit excõicari. vt i. c. ne
mo. xi. q. i. Item nõ pt q̃s ſeparari a grã dei niſi ṗmo d
linquat. xi. q. iij. illud. ⁊. c. cum eterni. de iudi. li. vi. idõ
niſi ſit i culpa ⁊ cõtumacia nõ debet q̃s excõicari. etiaz
ſi ṗus fuit in culpa in nõ ſoluendo. dũmodo tpe excõi
catõnis ſit ſine culpa. vnde culpa et cõtumacia requirit̃
tpe ſñie nec ſufficit ṗcedens. Ad h. c. cum tu de vſu. ⁊
c. odardus. de ſolu. licet ſecus ſit in alijs cõtractibus
qꝛ ſufficit in illis culpam ṗceſſiſſe vt poſſit nũc ɔdẽna
ri. l. ſi vt certo. §. interdum. ff. como. et in. l. ij. ff. ſi q̃s
cau. et in. c. dilec. de fo. cõpe. cum ſi. Et rõ diuerſitatis

eſt quia excõicatio nunq̃ fert̃ ab hoĩe niſi ꝓpter cõtu-
maciam aut in nõ cõparendo aut in nõ ſatiſfaciendo. vt
nõ gl. in. c. epi. xi. q. iij. hinc eſt q monitio ſemp debz
ṗcedere vt in. d. c. ſacro. ḡ requirit̃ q tpe ſñie ſit culpabi
lis et cõtumax. nec ſufficit ṗcedens culpa. puta qꝛ po
tuit ſoluere et noluit. ß nũc ẽ impotẽs. qd̃ bñ nõbis Sz
cõtra h inſtat Inno. reducendo rem in abſurditatẽ. nã
ſi ferat̃ ſentẽtia excõicatõnis ſub cõditõne in aliquem
puta niſi ſatiſfecerit. i. menſem iſte lapſo mẽſe eſt excõi-
catus licet non põt ſatiſfacere ar. bo. in. c. q ad cõſul
tatõnem. de re iudi. et. c. p̃. de app. ſicut ḡ ſñia ſub cõdi
tõe ligat nõ cõtumacem ita vĩdꝛ q poſſit q̃s ſe obliga
re vt indiſtincte adueniẽte certa ɔditõe poſſit excõicari
Do. Inno. refert in h duas opi. Quidã eñi tenuerunt
q iſta ſñia lata ſub cõditõe nõ ligat cum q̃ nõ pt ſatiſ-
facere in termino ſaltem vbi culpa nõ ṗceſſit alias aũt
ſñia cõtineret erroꝛẽ qꝛ ligaret inculpabilem et impo
tentem ad ſatiſfaciendũ et ſic ſñia tanq̃ cõtinens erro
rem eſſet nulla. vt in. c. p tuas. de ſen. ex. nam impoſ
ſibilium nulla eſt obligatio et nullũ ṗceptum impoſſi-
bile ligat. l. ſi. ff. que ſen. ſine appel. reſcidant̃. et. l. impo-
ſibilium. ff. de re. iu. et in regula. nemo. eo. ti. li. vi.
Alij vo dicunt q talis excõicatio ligat licet non poſſit
ſoluere etiam ſi ſine culpa ſua deſijt poſſe ſatiſfacere. qꝛ
ſñia fuit lata ſine cognitõe impotentie et ſimplr niſi ſa
tiſfecerit. ḡ niſi ſit adimpleta cõditio ſñia habet vires
ſuas ſaltem quo ad eccleſiam militantẽ. nam ſñia iniu
ſta ligat. vt in. c. cum cõtingat. de eo. nec ob. ſm Inno.
q dixit de errore. qꝛ ſatis eſt q error nõ ſit expſſus i
ſñia vñ non eſt curandũ q poſſit res deduci in erroꝛẽ
ſeu de erroꝛe intellectuali. nam ille erroꝛ non hz viciaẽ
ſñiam ex quo non eſt expſſus et notabis ſemp h dictũ
qꝛ ſolet multum allegari etiaz reſpectu aliarũ ſñiaꝝ. et
hec interpretatio fienda eſt ſm Inno. in hac ſñia cẽſure
qꝛ eſt medicinalis. i. q. i. multi. ideo ſit larga interpta-
tio. vt in. c. penl̃. de ſen. ex. Et vt claues eccleſie habeã
tur in maioꝛi reuerentia. et ideo conſulũt doc. vt ſi vis
aliquem obligare ad penam excõicationis non facias
h fieri p viam pacti et ꝓrogationis. qꝛ tũc requireret̃ tpe
ſñie cauſe cognitio et contumacia. ß facias q iudex cõ
ſentiente debitoꝛe ferat excõicationẽ ſub conditione ni
ſi ſatiſfecerit in termino. nã tũc lapſo termino erit excõi
catus ſine alia monitõe et ɔditione qd̃ eſt bñ nõndum
nec poterit ſm Inno. ille debitoꝛ appellare pendẽte cõ
ditione ex quo a ṗncipio conſenſit quia non grauat̃ de
nouo. et nõbis ſingulariter predicta de quibus poſſit
hodie iudicio meo dubitari. p. c. romana. de ſen. ex. li.
vi. vbi dꝛ q pro futuris culpis nõ dz ferri excõicatõ eti
am ſub cõditione. niſi cauſa ṗceſſerit. ß poſſet dici cau
ſam preceſſiſſe ex quo debitoꝛ ſponte in ſe ſuſcepit ſen-
tentiam quod nota. Sed quo ad ṗcedẽs dictũ vtrum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſententia liget inpotentez. Diſtinguit hic do. an. dicẽs
q aut cõſtat de mente iudicis q voluit ligare in om-
nem caſũ ꝛ erit ille ligatus lꝫ fuerit ipotens. Ego in h
dicerez oppoſitum qꝛ ſi ↄſtaret de mente iudicis ſnĩa ↄ
tineret errorem intolerabilem. ꝛ ſic eſſet nulla vt p̄dixi.
Aut cõſtat de mẽte iudicis q noluit ligare i cãn ipotẽ
tie ꝛ non erit ligatus. ꝛ h placet ar. eoꝝ q̃ nõ. in. c. i. de
iudi. Aut dubitat d mẽte iudicis ꝛ tũc excõicatio ligat
ſaltem quo ad nos lꝫ fuerit impotens. vt dicunt doc.
Sed ↄſtito d impotentia iudex dꝫ illico relaxare ſniaꝫ
ar. in. d. c. ſacro. ſed q̃ ad alios effectus puta vt ille pu-
niatur ſnĩa non ligabit qꝛ indubio debemus p̄ſumere iu
dicem voluiſſe excitiam culpe. hinc dicit ſpe. in. ti. d ci
ta. i. §. iã d citatione. q nõ ↄdemnabit iſte ad expẽſas
ex quo nõ fuit i culpa. facit. l. ſi ſeruus. in fi. ff. d ſolu. ꝛ
vide ad p̄dicta nobilem limitationem fe. cõſilio. cxiij.
vbi dicit q ſi ſnĩa excõicationis fuit lata generalr̃ pu-
ta ↄtra non ſolue ntes cenſum vel, pcurationẽ vel quid
ſimile. illa ſnĩa non ligabit niſi ſoluere valentes nõ aũt
impotentes q ſatis placet qꝛ v̓ba generalia dñt itelli
gi ciuili modo ar. in. l. ſi cui. ff. de ſeruitu. ꝛ in. l. q di-
cimus. ꝛ in. l. ratum. ff. de ſolu. ꝛ hec hñ nobis tanq̃
quotidiana. In glo. ſi. diuide iſtam gl. in tres ptes
In prima, p̄ſequit̃ tres ſpẽs in quibus põt fieri iuriſdi
ctõnis, progatio. Sc̃da querit qualis eſt iuriſdictio p
rogata an ſit eadem cũ prima an diuerſa. Tertia que-
rit nũquid clerici poſſint iuriſdictõez, progare. ſc̃da ps
ibi. h põe. t̃cia ibi. it̃ illd ſcias Et ↄp̄hendendo totã
mãꝫ ꝛ dicta. doc. in ſumma. p̄ſertiꝫ legiſtaꝝ. vt hẽtur p
eos in l. ſi qui ex ↄſenſu. C. de epi. audi. vbi plene per
Cy. ꝛ Bal. ꝛ p Bar. aliquid in. l. i. ꝛ. ij. de [illegible] ꝛ alquid
in. l. inter ↄuenientes. ff. ad munici. vide etiã plene per.
ſpe. in ti. de ↄpe. iudi. adi. §. i. ꝛ p io. an. in addi. ꝛ per
Inno. e. c. de cauſis formabo hic tres qõnes. Pria
in quibus põt fieri, progatio iuriſdictõnis. Sc̃da p q̃s
pſonas põt fieri, progatio. Tertia q̃ requirunt̃ ad h vt
fiat, progatio. Quo ad p̄mum aduertendũ q p ſex
caſus ſeu ſpẽs p̄t diſcurrere, progatio. ſ. de tẽpe ad tps
de re ad rem. de pſona ad pſonam. de loco ad locum
de caſu ad caſum. de cã ad cãm. Uenio ad primum
de tpe ad tẽpus indubie p̄t fieri, progatio iuriſdictõnis
delegate. vt eſt tex. in. c. de cauſ. e. eo. et dic vt ibi. Sꝫ
aduerte qꝛ dꝫ fieri ſub eadẽ forma et natura. vñ ſi nõ
eſt eiuſdẽ forme et nature ſicut p̄ma nõ eſt illa, progatõ
et iõ fieri nõ poterit. Ad hoc gl. nõ. in. c. hi. qui d p̄bẽ.
li. vi. nõ. bal. in. d. l. ſi q. iordinaria iuriſdictõne vtꝫ ca-
dat hec, progatio de tẽpe ad tps. Aduertendũ q ſi iu-
dex eſt ppetuus tũc p ſubditos fruſtra querim̓ de, pro
gatiõe iſta. h extranei pñt, progare ad certũ tẽpus puta
ſubmittere ſe iuriſdictõni illius vſq ad duos menſes.
ar. h. ꝛ tꝫ h hoſti. aut iudex ordinari̓ eſt tpalis, vt ptãs
et tũc ſi voluit aliqui iuriſdictõnẽ ſuã, progare in tẽpus
quo nõ eſt futurus ptãs et nõ pñt qꝛ fieret p̄iudiciũ
ſucceſſori. Item ptes poſſent ſic ſibi ↄſtituere ppetuũ
iudicẽ. Item ceſſat hic extremũ a quo. qd requirit̃ in fi
ctõne. vt dixi in. c. is qui. de ſpõ. et p bar. in. l. ſi is q. p
emptore. ff. de viuca. et hanc opi. ſequit̃ Bal. in. d. l. ſi
is qui. Uenio ad ſc̃dam ſpẽm. ſ. de re ad rem ꝛ hec
prorogatio fieri p̄t tam corã delegat᷑ q̃ ordinario. vt
in. c. cum olim. el. ij. e. eo. et in. l. de qua re. §. i. iun cta
gl. ff. de indi. poteſt tñ iſte caſus cõſiderari dupliciter.
Primo qñ fit prorogatio de re ad rẽ eiuſdẽ q̄ntitatis
et h nõ habet dubiũ. Sc̃dõ de re ad rẽ maioris q̄ntita
tis. vt qꝛ iudex erat deputatus vt poſſit cognoſcere vſ
q ad centũ nũq̃d vigore, progatõnis potent cognoſcẽ
de maiori q̄ntitate et dicendũ q ſic. tex. eſt nõ. in. l. int̃
ↄuenientes. p̄al. nam diuerſitas in q̄ntitate nõ inducit
diuerſam ſpẽm iuriſdictõnis. ſic homo puus differt a
magno nõ in ſpẽ h in q̄ntitate. idem ecõtra. nam d ma
iori ad minorẽ p̄t fieri, progatio eadẽ rõe. ꝛ p h tex. i. d.
c. cum olim. nã nõ erat veriſile q ibi fieret, progatio pt
ſus in eadẽ q̄ntitate. In tercia ſpẽ. ſ. de pſona ad p
ſonã. Aut eſt iuriſdĩcio delegata et fieri nõ p̄t vt h. poſſꝫ
tñ dari limitatio quã. s. dixi. et dic vt ibi Itẽ aliã nobi
lẽ limitatõꝫ poſuit bal. in. d. l. ſi q̃. dicẽs q ſi pſone nul
lo mõ ↄtingant̃ in illa cã nõ p̄t p eos fieri, progatio ſic
logt̃ iſte tex. Aut cã cõtigit illas pſonas lꝫ nõ ſint expſ
ſe in tex. p. vt qꝛ agit̃ de iure p̄latõis in aliqua. et aliq̃ cõ
pent. et dicũt ſe potiores et tũc poterũt iſti, progare iu-
riſdictõez delegati. ar. i. l. ſi ſuſpecta. ff. d ioffi. teſta. ꝛ i
l. a ſnĩa. ff. de app. hec limitatio lꝫ pulchra ñ diuulgat̃ p
bal. puta tñ eã verã vt ↄtingẽtia cauſe aliquid opet̃. ar.
eoꝝ q̃ dixi i. c. ij. de or. cog. et i. c. p inq̄ſitõꝫ. de dec. et
qd le. et nõ. in. l. ij. §. ſi publicatis. ff. de adul. ordiaria
v̓o iuriſdĩcio, progabilis eſt ad pſonas extraneas. vt i
l. i. ꝛ. ij. ff. d iudi. et i. l. i. C. de iuriſ. om. iu. et i. c. ſignifi
caſti. d fo. ↄpe. ꝛ h a ↄtrario ſenſu. an aũt ois ordinaria
iuriſdĩcio ſit, progabilis dico q ſic ſine p̄ſtitiuriſdictõni.
vel adminiſtratõi vt ptãs ſine hẽat iuriſdictõꝫ ſine admi
niſtratõe vt ſunt iſti iudices cartularij, put hodie ſũt no
tarij q ab impatore ↄſequunt̃ iuriſdictõe ſine adminiſtra
tõe quã nõ pñt exercẽ niſi int̃ cõſentiẽtes de h ĩ tex. ſm
vnũ intellectũ. i. d. l. i. Itẽ, pcedit ſiue iudex hẽat certũ
tribunal maioꝝ ſuoꝝ ſiue nullũ. vt ſunt doc. circa ſcho
lares ſuos vt in auc. habita. C. ne fi. p pa. vel ſunt illi
q p̄ſunt collegijs vt eſt tex. i. d. l. i. ſm aliã lec. et vtrã q
ſequit̃ ibi bar. Uenio ad quartã ſpẽm. ſ. de loco ad
locũ et i delegato fieri p̄t oĩmodo ptes expſſe ↄſentiãt
vnde delegatus deputatus in certa dioceſi poteſt cog-
noſcere extra illam interueniente expreſſo cõſenſu tex.
eſt ſingularis in. ca. ſtatutum. in. §. i nullo. de reſcri. li.
vi. In ordinario conclude q infra ſuam iuriſdictionem

poteſt fieri prorogatio de loco ad locū.vt ſi erat ſolit᷒ hic tribunal in platea p̄t fieri ꝓrogatio vt habeat extra plateam.facit tex.in.l.ſi vt ꝓponis.C.quō et qñ iu. Aut voluñt ptes ꝓrogarē ꝺ loco ſuo ad locū alteri ſubiectum et multi tenuerūt in.d.l.ſi qui ꝙ p̄t fieri.Sꝫ bal. ibi ↄtra niſi cōſentiat iudex illius territorij alias ꝓceſſus eſſet nullus.Et h̄ puto verius qꝛ iuriſdictio iſtius ī heret territorio.vñ extra territoriū cenſet̄ ꝓuatus.l.iij. ff.de offi.pręſi.le.et nō.in.c.nouit.de offi.le.et in.c.i. ꝺ poſtu.p̄la.vidꝫ tex.ꝑ locū a ſpāli.in cle.vnica.de fo. cōpe.allego glo.ſingularē in.c.vt litigantes.de offi.or di.li.vi.que dicit ꝙ ad hoc vt iudex poſſit cognoſcere in alieno territorio oportꝫ ꝙ ↄſentiāt ptes et iudex illius territorij ne violet territoriū alienū.ix.q.ij.c.i.⁊.ij et.c.poſtulaſti.de fo.ↄpe.cum ſi. In q̄nta ſpē.ſ.de caſu ad caſum vidꝫ ꝙ poſſit fieri ꝓrogatio.vt in.c.cor di.de appel.li.vi.vbi ptes poſſunt ↄuenire vt omiſſo articulo applōnis iudex ad quem cognoſcat de p̄ncipali. Sꝫ Inno.in.c.de cauſ.o.co.et doc.hic dicūt ꝙ illa ñ eſt v̄a ꝓrogatio ſ potius exceptōnis obmiſſio.nā loq tur in papa in quo nō cadit illa ꝓrogatio hinc eſt ꝙ coram archiep̄o nō p̄t fieri illa ꝓrogatio.vt in.c.a.i.de fo. ↄpe.li.vi.dicit tñ ꝙ ſi iudex applōnis eſt talis qui pōt adiri ꝑ viaꝫ q̄rele tunc poterit fieri vt nō.in.d.c.i.

Uenio ad ſextā et vltimā ſpēm.ſ.de cā ad cām in qua dic ponendo ↄcluſionē cōmunē et nōbilē ꝙ ꝺ vna ſpē iuriſdictōnis ad aliam ſpēm ꝓrogatio fieri nō pōt vnde ſi iudex eſt deputatus ſup mercantijs nō p̄t ꝓrogari iuriſdictio ſup alijs cauſ ſepatis vel ſi eſt deputatus ſup maleficijs nō p̄t ꝓrogari in ciuilibus qꝛ optet vt illā iuriſdictōꝫ habeat in ſubditos ſuos ad h̄ vt poſſit ꝓrogari ad extraneos.Ad hoc facit tex.in.l.teſtamẽta.C.de teſta.et ibi.Cy.poſt Ia.de are.idem.nō.in.l ſi qui.Aliq tñ tenuerūt cōtrariū qꝛ vnica eſt iuriſdictio licet reſtricta ad certā ſpēꝫ.ideo p̄t ꝓrogari ad aliā ſpeciem.ſ p̄ma opi.plus mihi placet qꝛ ꝓrogare idē eſt qꝺ extendē.ſ ſi nō hꝫ illā iuriſdictēꝫ niſi q̄ ad certā ſpeciē cauſaꝝ.ḡ non p̄t ꝓrogari ad aliam ſpēm.qꝛ qꝺ nō eſt extendi nō poteſt.facit qꝺ.ſ.dixi⁊ad hoc qꝺ dicam nā ꝓrogatio debet eſſe eiuſdē forme ⁊ eiuſdē nature cuꝫ p̄ma vt in.d.c.hi qui.et tene h̄ menti.Item dubitat̄ nūquid in cauſ meri et mixti imperij poſſit fieri ꝓrogatio Inn.in.c.de cauſ.o.co.et doc.hic ponūt varias opi. Item legiſte in locis p̄al.ſ cōis opi.eſt ꝙ p̄t fieri dummodo iudex habeat cōſimilē iuriſdictōꝫ.dat̄ tñ ſingularis limitatio vt ſolū poſſit fieri in p̄iudiciū ꝓrogantis. ſic loq̄t̄ ſm vnū intellectū.l.i.C.vbi de cri.agi.optet Sed in preiudiciū ꝓprij iudicis vel reipublice cui ↄdēnatio veniebat applicanda nō p̄t fieri iſta ꝓrogatio.qꝛ alias poſſet fieri fraus et circumduci vindicta.qꝛ criminoſus ſubijceret ſe amico iudici a quo abſolueret ab

ſolutōnem.Hanc opi.tenuit Guil.in.d.l.i.⁊ bal.in.d. l.ſi qui.qꝺ bene notabis.facit.c.vt fame.de ſen.exco. Item dubitat̄ quid de cauſ ſp̄ualibus nunquid in eis poſſit fieri ꝓrogatio.de clerico non ē dubiū ꝑ.c.ſignificaſti.de fo.cōpe.in laico dixit hic hoſti.ꝙ nullam ꝓrogatōnem p̄t facere laicus in ſp̄ualibus ſine cōſenſu ſui ſupioris.ar.c.omnis.de pe.et re.et.c.i.et.ij.de prochi is.et de ↄſe.di.v.in.c.nō optet.el.ij.Inno.in.d.c.de cauſ.inſtat.et tandē vidꝫ tenere ꝙ lꝫ in foro p̄niali non poſſit fieri vt in.d.c.omnis.in foro tñ cōtentioſo fieri p̄t.Et hanc opi.vident̄ hic ſequi moderniores et ſatis placet.laicus ḡ poterit in iurepatronatus ꝓrogare iuriſdictōnē nō ſui iudicis.ſi tñ fieret colluſio poſſet iudex ſuus procedē.vt.ſ.dixi.In criminalibus de p̄tāte excōicandi vacillauit Inno.nam hic ſentit ꝙ p̄t fieri ꝓrogatio.ↄtrariū tenuit in.d.c.de cauſ.et Bal.ſequit̄ in d.l.ſi qui.ſ omnes mouent̄ qꝛ hec p̄tās cōpetit a ſolo deo.ſ tu dic melius.vt.ſ.dixi.nam h̄ motiuū procedit vbi aliquis ſubijceret ſe nō habēti alias excōicādi p̄tātem.ſecus eñ ſi alias haberet reſpectu ſuoꝝ ſubditoꝝ qꝛ tunc ex ꝓrogatōne nō datur noua p̄tās ſ extenſio de ꝑſona ad ꝑſonam.vñ eſt potius relaxatio poteſtatis ſil̄e qꝺ habet̄ in.c.aqua.de ↄſecra.eccle.vel al.et hec q̄ ad p̄mam q̄ōnem.Ad ſcd̄am q̄ōnem p̄ncipalem.que ſ.ꝑſone poſſint iuriſdictōꝫ nō ſui iudicis ꝓrogare.Sciendū ꝙ duo ſunt chriſtianoꝝ genera.vnum clericorum aliud laicoꝝ.xij.q.ij.duo ſunt genera.In clericis ↄcludit hoſti.ꝙ quo ad ꝑſonā vel beneficiū nō p̄nt expſſe ꝓrogare iuriſdictōꝫ nō ſui iudicis ſine licentia pape vel proprij dioceſani.vt in.c.ſignificaſti.de fo.cōpe.Tacite vero ꝑ actum ↄtrariū vel inobedientiā fit ꝓrogatio ſcd̄m cum [illegible] caſu.c.ſi.de vi.et ho.cle.et in.c.i.ꝺ cle.cōiuga.illa tñ nō eſt vera ꝓrogatio.ſ potius eſt p̄uilegij admiſſio ꝓpter inobedientiā vel actū cōtrariū clericatui.cōtrahēdo tñ ſeu delinq̄ndo in aliena dioceſi clericus tacite ꝓrogat iuriſdictōeꝫ nō ſui iudicis vt i.c.poſtulaſti.⁊.c.dilecti.de fo.cōpe.Quid aūt in ep̄o nūquid poſſit ꝓrogare iuriſdictōnē alteri᷒ ſine cōſenſu ſui metropolitani.Doc.in.c.ad reprimendā.de offi.ordi.dicunt ꝙ nō.et de his et de ſimilibus vide qꝺ dixi.in.c. ſignificaſti.Unum tñ ſcias ꝙ iuriſdictōnem iudicis laici non p̄t clericus in ſe ꝓrogare etiam cum conſenſu ſui ep̄i.vt in.c.ſi diligenti.de fo.cōpe.Quid aūt in papa nūquid poſſit ſe ſubmittere iudicio imꝑatoris vel alteri᷒ iudicis.tex.in.c.nos.ſi competēti.ij.q.vij.facit ꝙ ſic. Sed contrarium tenet Io.an.in.c.eccleſia.de cōſti.et illud verius.nam inferretur ignominia ipſi deo ſi eius vicarius iudicaretur ꝑ laicum inferiorem.et ad.c.nos dicit ꝙ ibi ponitur iudicium pro diſcretione.De laicis vero dicas ꝙ regulariter p̄nt prorogare iuriſdictōnem non ſui iudicis ſine cōſenſu eorum ſupioꝝ.quia a lege

videnſ hanc ptãtem hře. vt in. l. i. et. ij. ff. de iudi. et in l. i. C. de iuriſ. om. iudi. niſi cã ſit feudalis ſm hoſti. h. ꝛ bñ p. c. vez. et. c. ex tranſmiſſa. de fo. ꝯpe. vñ ſi in cauſa feudali laicus ꝓrogaret iuriſdictõʒ alterius ſine ꝯſenſu dñi nõ valeret iudiciũ. vt dicit glo. nõbilis. de ꝓhi. feu. alie. p fre. l. impialem. §. p̃. col. x. qđ bñ nota h. et idem tenẽt doc. in. c. cetez. de iudi. Hanc ꝯclõnem tʒ Bar. in. l. i. §. et pꝰ opis. ff. de ope. no. nunc. et in. l. i. ff. đ iudi. vbi firmat regulã ꝙ ſi q̃s eſt ſubiectus alicui reſpectu nudi exercitij iuriſdictõnis nõ reqritur eius conſenſus in ꝓrogatõe iuriſdictõis alterius iudicis. ſecus aũt ſi eſſet ſubiectus alio reſpectu puta qꝛ eſt vaſallus illꝰ hinc eſt ꝙ clericus nõ ꝓrogat iuriſdictõʒ alieni iudicis ſine cõſenſu dioceſani. qꝛ eſt aſtrictus ſuo ſupiori vltra nudũ exercitiũ iuriſdictõnis vt rõne ordinũ et rõne bñficij. nam loco dei eſt ſupioꝛ. et clericus in ordinatõe in totũ ſe trãſtulit et dedicauit deo. xij. q. i. c. portio. et. j. đ pben. cũ ſm aplm. Et ex his infertur ad aliã q̃ſtionẽ nunquid ꝓprius iudex põt inhibere ne litigent ſub alieno iudice et cõis ꝯclõ eſt ꝙ non ſi eſt ſibi ſubiectus ſolũ reſpectu nudi exercitij iuriſdictõnis. impatoꝛ tamẽ poſſet ad h. l. ij. in. §. et ſi iudex. ff. de iudi. et h tenent quaſi cõiter legiſte in. d. l. ſi qui ex ꝯſenſu. et hec nõbis Ʋnũ tñ ſcias ꝙ licet clericus nõ ꝓroget iuriſdictõem iudicis eccleſiaſtici. h verũ p̃terq̃ʒ in criminalibus vt i l. ep̃ale. et in. l. ſi qui ex cõſenſu. C. de epi. audi. et hic a ꝯtrario Ʋenio ad terciã q̃õeʒ que. ſ. exigãſ vt poſſit fieri ꝓrogatio. Dicendũ ꝙ p̃mo requiritur ꝙ is cui aliqui volunt ſe ſubmittere habeat iuriſdictõʒ. nã ſi nõ haberet iuriſdictõʒ nõ poſſet dici ꝓrogatõ. qꝛ ꝓrogare idem eſt qđ extendere. ſ qđ non eſt extẽdi nõ p̃t. đ nouo vero non p̃nt p̃uati dare iuriſdictionẽ nõ dñti. vt in l. p̃uatoz. C. de iuriſ. om. iudi. et in. c. ſignificaſti. ꝑ alle. Scđo reqritur ꝙ ptes ꝯſentiãt ex certa ſcia ꝛ non p errorẽ. ſ. qꝛ ſciebãt illũ eſſe iudicẽ non ꝓpriũ ꝛ voluerunt ſe ſubmittẽ iudicio ſuo. vñ ſi erraret nihil agerẽt. vt in. l. ſi p errorẽ. ff. de iuriſ. om. iu. vñ etiã erroꝛ iuris hʒ impedire ꝓrogationẽ. vt nõ. dicit Inno. in. c. ad petitõeʒ de accu. An aũt ſufficiat ꝯſenſus tacitus quidam dixerunt ꝙ non. ſ veritas eſt in oppoſitũ. vt dixi in. c. i. e. o. tenet Inno. in. d. c. ad petitõeʒ. et bar. in. d. l. i. Et p h facit ibi tex. et detegitur iſte ꝯſenſus tacitus ſi ſciẽter litigauerunt corã alieno iudice litẽ ſaltem corã eo ꝯteſtando. idem dicunt ſi aliqui fecerũt aliquem actũ p quem videntur in eum ꝯſenſiſſe vt in iudicẽ ad h qđ nõ. in. l. quidã. ꝯſulebant. ff. de re iudi. et in. c. inter mõſterium eo. ti. et dic vt ibi. Dicit tñ nõ. bal. in. d. l. ſi qui. ꝙ ſi iudex citauit ſibi nõ ſubditũ ille nõ ꝯpuit et iudex pretendens ꝯtumaciam ꝓceſſit ad vlterioꝛa non p h eſt ꝓrogata iuriſdictio quia abſens nũq̃ʒ ꝯſenſit in eum Item requiriſ in ꝓrogatõne ꝑſonaꝝ vt iudex ſaltem nõ ꝯtradicat ſi tñ ignoꝛat ꝓrogatõnem factã. h non p̃t viciare et ideo in ꝓrogatõne ꝑſonaꝝ non reqritur cõſenſus iudicis. licet gl. h aliter ſentiat et minus bñ vñ ſatis ẽ ꝙ iudex non cõtradicat tex. eſt nõ. in. d. l. ij. §. cõuenire. ff de iudi. Sʒ in ꝓrogatõne de tpe ad tempus reqriſ cõſenſus iudicis ſaltem tacitus tex. vidꝫ nõbilis ſcđm intellectum. quẽ ſeqtur bar. in. d. l. ij. licet do. an. non videatur ex toto recipe hanc diuerſitatẽ. Sed tene p̃muʒ dictum. et rõ diuerſitatis eſt hec. nam in ꝓrogatõne pſonaꝝ ignoꝛantia iudicis non obeſt qꝛ nõ errat in fundamento iuriſdictõnis. nam credit ſe iudicem ordinariuʒ et ita in veritate eſt ꝓpter ꝓrogatõnem licet illam ignoret. vñ errat in qualitate non aũt in fundamento q̃ caſu erroꝛ non hʒ viciare. vt eſt ibi tex. ſingularis ſ qñ fit ꝓrogatio de tpe ad tempus ſi iudex ignoꝛaret et ꝓcedẽt poſt tẽpus erraret in fundamento qꝛ crederet ſe non iudicem. ideo non valeret iudiciuʒ p̃ſuppoſito ꝙ haberet iuriſdictõʒ. Ad h tex. in. l. ſi is ad quẽ. ꝛ in. l. qui i alieno. ff. de acqui. here. et in. c. ex pte aſtenſi. de ꝯceſ. p̃bẽ. et qđ ibi nõ. Et ideo nõnter dicit bar. ꝙ ſi iudex ꝯdemneret aliquẽ de cõtumacia et non conſtaret ſibi ꝙ ille eſſet contumax dato ꝙ i veritate ille eſſet contumax non valẽt condẽnatio. vt i. l. ſi finita. §. Iulianꝰ. ff. de dam. infec. et in. l. multa. ff. de condi. ꝛ de. Item reqritur ꝙ ptes non conſentiãt p metũ vt eſt tex. ſingularis in. d. l ij. et facit ille tex. vt iudicia agitata p tyrãnos ſint ipo iure nulla licet populi p metũ eos receperunt in ciuitatibus qꝛ iuriſdictio tributa p metũ eſt nulla p illũ tex. et plenius p bar. in tractatu de tyrãno. ꝛ hec nõ h.

Dum viceſimũ Maioꝛ. xx. annis p̃t a q̃uncq̃ʒ dari delegatus. idẽ in maioꝛi. xviij. dũmodo interueniat conſenſus ptiũ. Minoꝛ võ. xviij. nõ p̃t dari niſi a p̃ncipe. Et tria ſunt dicta que p ſe patẽt.

Nõ p̃mo ꝙ ad capacitatẽ iuriſdictionis exercẽde neceſſario non requiriſ virilis etas que ꝓprie accidit poſt xxv. an. vt in. l. i. ff. de mino. et qđ ibi nõ. ſ ſufficit. xxꝰ. an. dummodo ſit completus nec hʒ viciare ſi eſt in patris ptãte. vt i. l. filiuſfa. et in. l. cũ p̃toꝛ. i ſi. ff. đ iudi. fac c. qui generaliter. de ꝑcu. li. vi. Scđo nõ ibi niſi ptes ſcienter conſentirẽt. ꝙ maioꝛi. xviij. annis. minoꝛi vero. xx. non p̃t cã delegari p alium q̃ʒ p p̃ncipem niſi partes ſcienter conſentirẽt. et dic ſcienter qꝛ ſciebãt eũ minorẽ ꝛ nihiloinus cõſenſerunt. Et p hoc argumentũ p locũ a ſpãli ꝙ data etate legitĩa non reqritur in delegatione conſenſus ptium p̃t ergo iudex partibus ignorantibus vel inuitis cãm alicui delegare. Ad h. c. paſtoralis. in p̃n. s. eo. ti. et. l. vnica. C. qui pro ſua iuriſ.

Tercio nõ ꝙ minoꝛ. xviij. annis non põt deputari iudex etiam ſi ptes conſentirent. niſi dareſ a principe. princeps enĩ cãm minoꝛi cõmittẽdo vidꝫ illũ habilitaſ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt in. l. quidam ꝯſulebant. ff. de re. iudi. hoc tñ itelligo dũmodo ille ſit pubes. naʒ ſi eſſet impubes puta mioꝛ xiiij. annis. nõ credo ꝙ pnceps poſſet eum habilitare ad iudicandum qꝛ tunc eſt impedimentum nature. vt in. l. pretoꝛ palle. Princeps autẽ nõ pt ſuper ea q̃ ſunt ð iure naturali. i. §. ſ naturalia. inſti. ð iure na. et. v. di. in pn. et hoc ſenſit glo. hic et clarius in. d. l. cum ptoꝛ. Scðo requiritur ꝙ pnceps ex certa ſcia ꝯmiſerit cãm minori. xviij. an. nam alias dicerem reſptuʒ ſurrepticiũ qꝛ ſi papa ſciuiſſet ð facili nõ cõceſſiſſet. ad h. c. poſtu laſti. de reſcript. Item ſi princeps ignorabat minorem etatem ceſſat rõ diſpenſatõnis et habilitatõnis ſuper qua fundat. d. l. quidam. qꝛ ignorãs non diſpenſat. l. vt ignorans. ff. de dona. et in. c. ſi qs viduam. l. di. Et ex his infero ad q̃ſtionẽ. Deceſſit rex vel alius pnceps relicto filio impubere quis exercebit hanc iuriſdictõeʒ et in qua etate poterit iſte filius adminiſtrare. So. añ q̃ʒ efficiatur pubes debet ſibi dari tutoꝛ. et p tutorem iuriſdictio exercebit̃ ſicut obſeruat̃ qñ pnceps eſt furio ſus ſeu mente captus. nam tunc datur ſibi curatoꝛ et p illum exercet̃ iuriſdictio. p hoc bo. tex. in. c. grandi. de ſup. neg. pla. li. vi. et qð ibi nõ. in. l. fi. C. de cu. furi. Sed poſt pubertatẽ ipmet filius pt exercere ea que ſũt iuriſdictõis qꝛ pnceps dando regnum ſeu pncipatũ ⁊ volendo vt tranſmiſſio fiat in heredes videt̃ dare iuriſ dictõnem minori. vt in. d. l. q̃dam. ſ alia que non ſunt iuriſdictõnis ſ ꝯcernunt adminiſtratõʒ regni debent exercẽ cũ auctẽ ſui curatoris. ad h. l. pueri. §. i. ff. ð decu rio. et hec nõ. bar. in. d. l. quidã ꝯſulebant. qð bene no tabis. In glo. i. ibi rempublicã adminiſtrãt. ⁊ ð de curionibus. nõ. glo. et tex. eſt nõ. in. l. ad rempublicaʒ alle. in glo. quẽ tex. tenebis menti. qꝛ ſingularis eſt ꝙ non pt quis eſſe de dñis vel de cõcilio neqʒ hñe aliud officiũ qð verſat̃ in adminiſtratõe añ. xxv. an. ſuffic̃ tñ ꝙ xxv. ann⁹ ſit inchoatus licet non ſit ꝯpletus ⁊ fuit op tima illa ꝓuiſio ſi non iudicat̃ idoneus añ. xxv. i admi niſtratione proprie ſubſtãtie. vt. ff. de minori. p totum fortius in adminiſtratione publice vbi eſt maius peri culũ dicit tñ ꝙ ex neceſſitate vel vigore conſuetudinis pñt admitti minores. tex. eſt nõ. in. l. non tm̃. ff. de de curio. et tene mẽti illũ tex. ꝙ ꝯſuetudo attendit̃ in iſtis officijs deferendis. et de materia gl. vide archi. in. c. fi. de iudi. li. vi. vbi nõnter dixit ꝙ regulariter annus dʒ eſſe ꝯpletus niſi aliud iure caueatur. In gl. ij. in fi. nõ iſtã gl. qꝛ magiſtra eſt i materia ſua. ⁊ clarius adhuc ꝯcludit poſt hoſti. cum querit̃ in qua etate pt qs depu tari iudex. Aut eſt maioꝛ. xxv. annis. ⁊ pt deputari eẽ inuitus et inuitis ptibus dũmodo ſit ſubiectus delegã ti ſeu iuriſdictõnem tribuenti. vt in. l. vnica. C. qui pro ſua iuriſdictione et in. d. c. paſtoralis. Aut eſt minoꝛ. xxv. ſ maioꝛ. xx. et tũc pt dari delegatus a quocunqʒ etiam inuitis ptibus. ipſe inuitus non ꝯpellitur accep tare ſm hoſti. Inno. ſentit ꝯtrarium gl. iuris ciuilis. in d. l. cũ ptoꝛ. dicens ꝙ maioꝛ. xx. cogit̃ acceptare ſ ſub uenit̃ p in integrũ reſti. vt in. l. cum lege. ff. de arbi. ſed certe ille tex. non ſic loqt̃ur ſ dicit ꝙ ſi p impꝛudentiã acceptauit arbitriũ ſuccurrit̃ ſibi p reſtõnem vt nõ co gatur iudicare. et ideo dicerẽ ꝙ ſi eſt minoꝛ. xxv. nõ cõ pellitur acceptare arbitriũ vl delegationem. ſ ſi accep tauit compellit̃ iudicare. niſi petat reſtõnem in integrũ cõtra acceptõʒ ſuam. Aut eſt minoꝛ. xx. annis. maioꝛ tñ. xviij. et non pt deputari ab alio q̃ʒ a pncipe niſi par tes ꝯſentiant vt hic. nõ tñ compellit̃ acceptare. vt i. d. l. cũ lege. Si eſt minoꝛ. xviij. non pt deputari iudex. etiaʒ ſi ptes ꝯſentirent. vt h et in. d. l. q̃daʒ. a pncipe vero pt deputari ordinarius et delegatus dũmodo ſit pubes. vt h et in. d. l. cum ptoꝛ arbiter vero non pt qs eſſe eti am de ꝯſenſu partiũ niſi ſit maioꝛ. xx. Sed dubitari pt vltra doc. qꝛ in arbitratore ego crederem idem qð i ar bitro. qꝛ tex. ibi in. d. l. cum lege. vtitur verbo generali. et arbitratoꝛ appellatur etiã arbiter. vt in. l. ſi ſocietatem in. §. arbitroꝝ. ff. p ſocio. et eadẽ eſt rõ in vtriſqʒ. ⁊ p h qð dicam in. c. ſequẽ. poſt Jo. an. Abb.

No delegatorũ Breue eſt. Sʒ p alia verba pt ſic ſummari. Poteſtas pluriũ delegatoꝝ vl arbitroꝝ ſimplr datoꝝ expirat p mortem vnius. pma ps ponit dictum. ſcða exceptõem a dicto. ibi niſi.

Nõ primo ꝙ quemadmodũ plures delegati non pñt exercere iuriſdictõneʒ in ſolidũ ita nec ipluꝛes arbi tri. In h ẽ equipantur delegati et arbitri vt habeãt ex ercitium p pte. Quid aũt in ordiarijs ⁊ alijs officiali bus nunqd vno mortuo vel abſente impediat̃ iuriſdi ctio alioꝝ. dixi plene in. c. prudentiam. s. e. ⁊ dic vt ibi.

Nõ ſcðo ibi offĩn ꝙ arbitri dicũtur hñe offĩn. ⁊ idẽ in delegatis qð nõ. nam facit ſi ſtatuto cauet̃ ꝙ delin quens in officio ſuo certo modo puniat̃ nunquid arbi ter deliquens in arbitrando incidat in penam ſtatuti. Sed q̃ro qꝛ tex. loquitur h in arbitris q̃d aũt in arbi tratoribus. Jo. an. tenet ꝙ idem qð bene nõbis. nam eadẽ eſt rõ i eis. Itẽ tex. vtit̃ ibi vbo gñali arbitroꝝ ⁊c. nõ hñ h dictũ. Et ex h ifero ꝙ iura facĩetia mentõʒ de arbitris hñt locũ etiã i arbitratorib⁹ niſi deſ in eis rõ diuerſitat̃. Et p h qð facit dixi. s. c. pxi. qꝛ applone ar bitroꝝ ex ꝓpꝛia ſignificatõe vocabuli ꝯphendunt̃ arbi tratores. vt in. l. ſi ſocietatem. in. §. arbitrorum. ff. pro ſocio. que ſit ratio deciſionis huius. c. dic vt in glo.

Voniam Delegatus pape ſubde legare poteſt licet datus ſit ex officio vel ð partiũ ꝯſenſu. vel cum clau ſula preelectõnis videlicet ꝙ ſi non omẽs tu cum alio

exequaris ꝛc. hoc dicit vſq ad .§. is autē. et ſcḋa ps principalis ibi. idem quoq. Nō pmo ꝑncipium ꝛ tene menti. ex quo colligit regula nobilis in facultate ſubdelegandi ꝙ regulariter papa ꝯmittēdo alicui cām non videt̄ eligere induſtriā pſone ſꝫ potius intendit ꝓuidere negotio qḋ decidēdū ꝯmittit. ex quo ſequit̄ ar. huius tex. ꝙ delegatus ꝑncipis regulariter pt alti vices ſuas ſubdelegare. Scḋo nō ibi index tercius ꝑ ꝯſuetudine et ſtilo romane curie. nam vbi impetranti alia pars reſiſtit curia cogit ptes vt ꝯueniāt in certos iudices. ꝙ ſi ꝯuenire nō poſſint q̄libet ps eligit vnum et papa ex officio ſuo ponit terciū. q̄n̄q vero deputat iſtum terciū ex ꝯſenſu ptium. vt qꝛ q̄libet ps ꝑ tercio dat ſibi ſuſpectos et illi in quē ꝯueniunt papa ꝯmittit vt ſit tercius inter illos duos et h̄ vult iſta lr̄a ibi terci⁹ ex officio noſtro vel de aſſenſu ptium ꝛc. Et ꝑ h̄ fac qḋ nō. gl. in. l. obſeruandū. ff. de iudi. Nō tercio ibi cōcedat a iure ꝙ regulariter nullus delegatus pt ſubdeleg ꝛc. ad h̄. l. more maioꝝ. ff. de iuri. om. iudi. fallit i delegato a ꝑncipe ex ſpāli ꝑuilegio ſibi a iure conceſſo. s. c. paſtoralis. et facit hec lr̄a vt nullus alius ꝯmittere poſſit. Quarto nō ꝙ deputatus cum clauſula ꝑelectōnis nō impeditur ꝯmittere vices ſuas. Ex quo iſert ꝙ ꝑ illā clauſulā nō intelligitur electa induſtria pſone.

In gl. i. ibi eis inuitis nō bn̄ gl. ꝙ index delegat⁹ etiā deputatus cōi ꝯſenſu ptium. vel datus ꝑ tercio ex offō pape pt ſubdelegare etiā inuitis partib⁹. Spe. tn̄ eo. ti. §. ſequit̄ in ꝑn. dicit ꝙ iſte tercius nō pt ꝯmittē vices ſuas ꝯſocio electo ab vna pte qḋ ſatis placet. qꝛ ille pt eſſe ſuſpectus alteri parti. Nūqd aūt pt ꝯmittere alteri vices ſuas vtraq pte inuita. Gl. h̄ ꝙ ſic. Sed ſpe. in ti. i. §. ij. in v. caſibus. tenet ꝯtrariū. ſecus dic̄ ſi altera ps tm̄ reſiſtit. Hoſti. vo h̄ et in ſum. e. ti. §. qḋ ſit eius officiū. v. ſalua reuerētia. et ſequēti tꝫ ꝙ etiā inuita alia pte non poterit iſte tercius alteri ſubdelegare vnde ſemꝑ poterit ps renitens illum ſubdelegatū recuſare q̄ſi velit ꝙ ex quo papa deputauit terciū ꝯmuni cōſenſu ptiū nō pt ille tercius alteri ſubdelegaē niſi d' cōi ꝯſenſu ptiū nec ob. ſi dicat̄ ꝙ deluſoria videret̄ hec poteſtas h̄ tradita. qꝛ nō eſt deluſoria ſm̄ cum cū ptibus non ꝯtradicentibus poſſit delegatus ſubdelegare. Sꝫ Jo. an. h̄ et in addi. ſpe. in loco ꝑal. tꝫ ꝙ licꝫ dictū hoſti. et ſpe. teneat de honeſtate. nō tn̄ de neceſſitate. Et h̄ dictum ꝯmuiter approbatur a doc. et ſati mihi placꝫ qꝛ iſte tex. indiſtincte dat facultatē iſti delegato ſubdelegādi. nec ponit iſte tex. aliq̄ ſpālitatem in iſto tercio. ſed in facultate ſubdelegandi. Dic ꝙ delegato a ꝑn. eſt a iure hoc ꝯceſſum et ſic mouet̄ hic papa in deciſione ex cōi regula iuris. ḡ idē in iſto ꝙ in alijs. et hec mea ꝯſideratio ſatis ꝓbat opi. glo. ꝯtra ſpe. et hoſti. Sed quero ſi cauſa eſt ꝯmiſſa pluribus nunquid poſſit alter ſ h̄ delegando ꝯpellere ſubdelegatū ad acceptandū Jo. an. refert quoſdā antiquos tenuiſſe ꝙ non. mouent̄ illi qꝛ vbi plures ſunt delegati nō poteſt alter ſine reliquis iuriſdictōnem exercere. vt in. c. cām. s. e. et ſic tranſit h̄ Jo. an. recitando. Do. an. credit oppoſitū. ex quo glibet habet ptātem ſubdelegandi. et h̄ dictum puto ver⁹ et pmo adduco auctēm hoſti. qui hoc ſenſit cū limitatōne in. c. paſtoralis. s. eo. vbi dicit ꝙ alter ſubdelegādo nō pt collegam ad ſuſcipiendum ſubdelegatōꝫ cōpellere qꝛ par in parem nō habet imperiū. vt in. c. innotuit. de elec. et in. l. nam magiſtratus. ff. de arbi. et ſic ſentit ꝙ alium a collega ꝯpellere pt. Item hoc ꝓbo rōne et patebit ręſio ad. c. cām. nam licꝫ quo ad cām ꝑncipalem omnib⁹ detur iuriſdictōis exercitium ſil vt in. c. prudentiam. s. e. tn̄ quo ad facultatē ſubdelegandi dat̄ iuriſdictio ſingulis inſolidū vt ꝓbatur in. c. q̄uis. iūcto c. paſtoralis. in ꝑn. s. eo. ideo q̄libet pt ſubdelegando exercere iuriſdictōnem ſibi a lege datā. ſꝫ nō ſic reſpectu cauſe principalis. quia ibi datur exercitium ꝑ pte ꝛ nō inſolidū. Item deluſoria eſſet hec ptās ſubdelegandi ſi non poſſet delegatus ſubdelegatū ꝯpellere. nam iuriſdictio datur ſemꝑ cum aliqua coertōne vt in. c. ex litteris. s. eo. In gl. ij. in ſi. hec gl. eſt ſignata ſup v. idemq. Sed q̄ro de rōne decidendi et dubitandi. dic ꝙ ex quo papa deputauerat iſtū cum clauſula ꝑelectionis videbat̄ elegiſſe induſtriam ipſius vt ſic ſine ipſo cā nō deberet decidi. vt colli. ex ꝑn. c. ꝙ ꝑ hec verba ſimilia papa nō intendit eligere pſonas. ſꝫ potius negocia decidē dixit. tn̄ bal. h̄ ꝓcedere niſi illud verbū tu geminaretur puta ſi diceret̄ tu tu exequaris. quidam tn̄ indiſtincte tenent ꝙ etiam h̄ caſu pt ſubdelegare. ſꝫ pimū dictum plus placet vt illa verba aliquid operent̄ de ꝑuile. ſi papa. li. vi. ꝛc.

Is autem cui cōmittitur negotium vt perſonaliter exequatur poteſt ſi ptes conſentiunt alteri ſubdelegare. fallit in caſibus hic expſſis. hoc dicit vſq ad. §. ceterum. Primo dictum. ſcḋo exceptio. ibi preter. tercio exceptionis ratio ibi. in his.

Nota primo pro ſignificato huius verbi perſonaliter. vbi enim requiritur ꝙ aliquid perſonaliter fiat ñ eſt ſatiſfactum iuri ſi per alium fiat. et facit iſte tex. pro glo. in cle. i. de vita et hone. cleri. in verbo perſonaliter que notanter dicit ꝙ ſi conſtitutio punit aliquem exercentem certum quid perſonaliter non habet locum illa pena ſi exercet per alium. et ſic operatur illud aduerbium vt mandans non habeatur pro faciente. ſic limita. c. mulieres. de ſenten. excō. Nota ſecundo ꝛ tene ſemper menti ꝙ a forma reſcripti fundata ſuper vtilitate partium poteſt iudex communi conſenſu partiū recedere quod tenet Inno. hic. et. s. eo. c. prudentiam et plus dico ꝙ ſufficit hoc caſu tacitus conſenſus partium. Ad hoc adduco glo. nō. in. c. cum olim. el. i. s. e. ſic limita. c. cum dilecta. s. de reſcrip. et. ca. venerabili.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſupra eo. vbi dr ꝙ pceſſus factus cõtra formã ſcripti eſt nullus. illud enĩ pcedit qñ forma ſcripti eſſet fũdata ſuper vtilitate publica que nõ eſſet remiſſibilis p partes vel qñdo ptes cõtradicũt. ſecus vbi ↄſentirent. qꝛ partes pñt renũciare introductis in fauorẽ eaꝝ vt in. c. ad apoſtolicã. d reg. Nõ tercio regulã ex iſto. §. ꝙ vbi papa in cõmiſſione tacite vel expſſe elegit induſtriã pſone nõ pt cõmiſſarius aliũ ſubrogare. ⁊ vide bo. tex. in. c. is cui. j. eo. li. vi. Itẽ nõ ibi induſtriã et fidẽ. ꝙ eligendo induſtriã alicuius tacite videt inhibita ſubrogatio. Et nõ de verbo fidem qḋ ponit hic p legalitate An aũt in alijs officijs poſſit quis p ſubſtitutũ ſeruiẽ vide tex. et bar. in. l. pe. C. de agen. in rebus. li. xij.

Sed q̃ro p intellectu tex. nunquid ſint ⁊ alij caſus in quibus papa videat eligere induſtriã cõmiſſarij. hoſti. et cõiter doc. dicũt ꝙ ſic. vñ iſti duo caſus videntur hic poſiti cã exempli. vnde idem eſt in alijs cõſimilib⁹ in quib⁹ vertit publica vtilitas. vñ ſi papa cõmittit alicui negociũ ⁊ mãdat vt pſonaliter exequat ſi ibi verſat vtilitas publica nõ poterit iſte cõmiſſarius alteri ſubdelegare. etiam de cõſenſu ptium. ⁊ p hoc qꝛ illud pſonaliter q̃lificat et dat formã cõmiſſioni. g̃ non valet pceſſus niſi ſeruetur forma. ⁊ q̃tenus h dr cum mandat pvideri eccleſie de miſtris ⁊c̃. vide hodie tex. in. d. c. is cui eo. ti. li. vi. vbi dr ꝙ ſi mandat pvideri certis perſonis ꝙ tũc pt fieri cõmiſſio. aut mandat pvideri pſonis nõ expreſſis ⁊ nõ pt. qꝛ hoc vltimo caſu videt electa induſtria in eligendo pſonas igit ⁊c̃. Scḋo q̃ro q̃mo cognoſcet vtꝝ ↄmittens videat elegiſſe induſtriam pſone. So. ſi dr pſonaliter exequaris. vel apponantur ſimilia verba puta cõfidentes de induſtria ſeu circumſpectiõe tua ⁊c̃. nam p hec ſatis ptꝫ cõmittentẽ elegiſſe induſtriam pſone et h vir velle Inno. h pcedere q̃ndo negociũ ↄmiſſum eſt magnũ. ſi vero puum ꝙ licꝫ tunc dicatur pſonaliter exeq̃ris nihilomin⁹ pt alteri ſubdelegare vices ſuas niſi ſit dictũ cõfidentes de induſtria tua ⁊c̃. Et cum h trãſit do. an. ſ ego puto oppoſitũ vt qualecunq; ſit negociũ ex quo ↄmittens dicit pſonaliter exeq̃ris. vel apponit alia v̄ba p que videtur elegiſſe induſtriã pſone nunq̃ poterit aliũ ſubrogare quia forma mandati eſt diligẽter obſeruanda. vt in. l. diligẽter ff. mã. et in. d. c. cum dilecta. forte enĩ ex aliqua rõne intrinſeca cõmittens elegit vt iſte exequat pſonaliter ⁊ a verbis nõ eſt recedendũ ex quo nõ apparet de cõtraria mente. vt in. l. nõ aliter. ff. de. le. iij. et in. c. ſi. j. de ver. ſig. Item pondera iſtũ tex. qui generaliter loquit i ↄñ. factõs mentõꝫ de negocio ſimplr et ſic ſiue negociũ ſit magnũ ſiue puum ſemp habet locũ iſte tex. nam ex q̃ nõ diſtinguit nec nos diſtinguẽ debem⁹ in. c. ſolite. d ma. et obe. ⁊. xxxi. q. i. qḋ ſi dormierit. Itẽ vir eligere induſtriã pſone qñ negociũ cõmiſſum nõ eſt piter expedibile p alios qḋ ſentit Inn. hic ⁊ p h adduco tex. nobilẽ in. d. c. is cui. vbi nõ apponitur aliqḋ verbũ qḋ denotet induſtriã pſone ſ ſolũ ex ſubiecta materia ppa ibi dicit ꝙ vir electa induſtria pſone ⁊ eſt ille tex. ſemper menti tenendus qꝛ multũ declarat et apit iſtum. §. qꝛ iſte. §. loquitur qñ fuit appoſitũ verbũ pſonaliter niſi velis dicere ꝙ ille tex. loquatur qñ cõmittit nudũ miſteriũ ſine iuriſdictõe vt in. §. ſequẽ. ſecus aũt vbi cõmitteretur negociũ cũ cauſe cognitõe qꝛ tunc q̃ntũcunq; ſit arduũ non vir tũc papa eligere induſtriã pſone niſi exprimat expreſſe vel tacite. nam delegato a principe generalit eſt data ptãs alteri ſubdelegãdi. ⁊. §. iſte loqtur qñ fuit ↄmiſſum negociũ vt pſonaliter exequeretur. ſecus aũt ſi ſine illo verbo pſonaliter vel ſimili. ⁊ rõ diuerſitatis inter articulũ iuriſdictõnalẽ et nudum eſt qꝛ in articulo iuriſdictõnali debet fieri deciſio ſm leges vñ ducitur auctẽ legũ et canonũ ſ preſumptio eſt ꝙ ſb delegatus fidem faciet ar. h in prin. c. ſ in articulo nudo vbi exigitur mag̃ iduſtria nõ dꝫ admitti ſubdelegatio qꝛ ibi opatur multũ induſtria hois et inter hoies ẽ tanta differẽtia qꝛ vt dicit Cicero in li. de officijs multi hoies ⁊ pauci hoies. multi noie et pauci re. et fac. xl. di. in. c. multi ſacerdotes. ⁊ tene menti hanc nouã ↄſiderationẽ et limitatõnem et fac. c. venerabili. d. eo. vbi cã nõ modica fuit ↄmiſſa vt ingreret cõtra epm et dari ſibi coadiutorẽ et nihilominus potuit delegatus ſubdelegare. Et p h pt inferri ad. q. in qua alias cõſului. cã ſuit cõmiſſa archiepo florentino p romanũ pontificem ⁊ in ſi. dicebatur ſup quo tuã cõſcientiã oneramus. dubitabatur nũq̃d poſſet alteri ſubdelegare ⁊ ↄſului ꝙ ſic papue p [illegible] nã deciſio negocij ñ erat cõmiſſa ↄſcie ſue. et ſic ceſſant nõ in. c. ſtatutũ. in. §. aſſeſſorẽ. de ſcrip. li. vi. ſed illa clauſula erat appoſita ſuper toto negotio vñ ſatis erat ꝙ in eligendo delegatum nõ faciebat contra ↄſcientiam ſuam.

Ceterum Is cui ↄmittitur nudũ miniſteriũ exequẽdũ nõ pt vices ſuas alteri ↄmittere. fallit i legato ſedis aplice. et ẽ tex. nõ. ⁊ multũ allegatur Nõ pmo regulã notabilẽ q̃ limitat fere totũ iſtũ ti. ꝙ vbi ↄmittit iuriſdictio p papã tũc pt fieri ſubdelegatio. ſec⁹ vbi ↄmittitur nudũ offĩm ſine iuriſdictõe et ſic limita iura que dicũt ꝙ delegat⁹ pncipis pt ſubdelegaẽ ex pⁱuilegio ſibi a lege cõceſſo. Nõ ſcḋo ꝙ is cui ↄmittit vt poſſit diſpenſare cũ irregularib⁹ nõ pt alteri ſubdelegare qꝛ vir electa induſtria ſue pſone et tene h mẽti qꝛ ſepe accidit. Sꝫ q̃ro qꝛ tex. h loqt i certis caſibus nũq̃d dẽat iſte tex. reſtrigi ad caſus h expſſos. Dic ꝙ nõ qꝛ idẽ ẽ in oib⁹ alijs in qb⁹ ↄmittitur nudũ miniſteriũ ⁊ nõ iuriſdictio. h pbat ea rõe hui⁹ lr̃e i ſine poſita. Nã dictũ reſtringit ⁊ ampliat p rõeꝫ diſpõnis. vt i. l. cũ pr̃. §. dulciſſimis. d le. ij. nã vbi ẽ eadẽ rõ

ſbi debet eſſe i de iuris diſpoſitio vt in.c.cum dilecta.ḋ
cõfirma.vti. Sc̄do q̄ro nunq̄d iſte tex.habeat locū
indiſtincte cū cõmittit̃ nudū miniſteriū Inno.ſentit q̄
nõ.ſ; procedit vbi cõmittit̃ nudū miniſteriū ⁊ magnuz
qḋ exigit induſtriam pſone.ſecus ſi puum qḋ eſt piter
expedibile p alios.Ego ad hoc allego tex.in.d.c.a. is
cui.ꝭ.co.li.vbi dr̄ q̄ ſi papa cõmittit alicui vt puideat
alicui certe pſone de bñficõ p̄t alteri cõmittere vices ſu
as q: ex quo pſona certa eſt expſſa nõ verſat̃ ibi indu-
ſtria ſ; nudū miniſteriū ⁊ ſic dico q̄ iſte tex.debz reſtri
gi ad miniſteriū induſtriale.Sed ꝯtra h̄ et contra tex.
opp.ḋ.c.q: ppter.de elec.vbi patet q̄ facultas eligēdi
põt alteri ꝯmitti. So.dicunt doc.⁊ bene q̄ aut nudū
officium ꝯpetit alicui iure ꝓprio ⁊ põt alteri ſub delega
re vt in ꝯtrario.aut cõpetit iure alieno et nõ p̄t ſubdele
gare vt hic.Sed aduerte q: cõtra h̄ cõe dictū facit glo.
ſingulr̃.i.c. pe.de elec.li.vi.in v̄bo ḋ certa.que dicit q̄
ſi canonicus ꝯmiſit alteri vocem ſuaz põt ille ꝯmiſſari⁹
alium ſubſtituere ⁊ neſcio alibi illā gl.mouet̃ q: ille eſt
ꝓcurator.ad negocia qui põt aliū ſubſtituere vt i.c.i.ḋ
ꝓcur.li.vi.⁊ tenendo illā glo.opz dicere ad illā tex.q̄
ꝓcedit quādo nudū miſterium iduſtriale ꝯmittit̃ auc̃te
publica ⁊ a ſuperiore.ſecus ſi in nudo miſterio cõſtituit̃
ꝓcur.Sed cõtra illam glo.ego adduco ſingl'are dictū
Bar.in.l.ſi.ff.ḋ diuer.⁊ temp.p̄ſcrip.vbi dicit q̄ ꝓcu.
ꝯſtitutus ad certum negotium expreſſa certa forma nõ
põt aliuz ſubſtituere q: vr̃ electa induſtria pſone addu
cit in ar.illum tex.⁊ allegat p̄dictum.c.is cui.pfecto di
ctum Bar.videt̃ fundatum ſup maxima equitate ſ; di-
ctum illius gl.vr̃ magis ꝯuenire iuribus q: iura dicūt
generaliter q̄ ꝓcurator ad negocia [illegible]ſtituere.vt i.
d.c.i.ḋ ꝓcur.li.vi.⁊ facit tex.p locum a ſpāli in.c.ſi.co
ri.⁊ li.Multū tñ mihi placet dictum Bar.⁊ tene mēti
illam glo.ꝯtra dictum ſuum q: non ſolet allegari. In
glo.in verbo nulli.ibi coertionem.Nõ gl.⁊ tene eā mē
ti q̄ iſti nudi miniſteriales habēt iuriſdictionem ⁊ po-
teſtatem excõicandi eos impedientes exequi miniſteriū
⁊ voluit idem gl.in.c.ſuper queſtionū i verbo quā exe-
cutionem.⁊ in.c.ex lr̃is.e.c.Ex quo in fert̃ q̄ ſi papa
mandat alicui clerico vt debeat aliquem citare vel de-
nunciare excõicatū per h̄ vr̃ q̄ acceſſorie det̃ ſibi iuriſdi
ctio.hoſti.tñ reꝓbat iſtam glo.dicēs iſtos nullam ha-
bere iuriſdictionē p iſtū tex.qui generalit̃ loquit̃ Nec
ob.c.ex lr̃is.q: ibi delegatus ſubdelegauit vices ſuas.
quo ad excõicatõis actum ideo tranſiuit iuriſdictio.ſe
cus ſi ſimpliciter ꝯmiſiſſet nudum miniſteriū.Ad.c.p̄.
e.co.Rñdet q̄ ibi loquit̃ de iudice.hoc dic vez niſi in
cõmiſſione apponat̃ clauſula cõtradictores cõpeſcēdo
⁊c.vel alia ſimilia.⁊ hāc opi.tz Jo.an.in.d.c.ex lr̃is.
Ant.tñ approbat iſtam glo.cum duab⁹ limitatõnibus
Prima q̄ ꝓcedat qñ iſti nudi miniſteriales ſunt extra
curiam romanā.nam ſi in curia impediunt̃ exequi refe
runt negociū ad papam ſ; qñ extra curiā deputant̃ per
papā tunc ne cõmiſſio ſit futura ſine effectu ꝓcedet di-
ctum glo.facit in ar.l.i.ff.de offi.eius.Sc̄da limitatio
vt ꝓcedat dictū gl.quādo cõmittit̃ aliq̄d qḋ ſpectat ad
executionē vel ad officiū ſpūale ⁊ a papa.ſec⁹ ſi ꝯmitte
retur aliq̄d puri facti puta vt emat ligna vel certū q̄d
aliud et dicit curiā ſic ſeruare hoc dictū Ant.hz eq̄tatē
ſ; alia opi.videt̃ preſtantior ⁊ vide qḋ dixi in.d.c.ex li
teris Quero extra glo.q̄ ſi papa cõmittēdo nuduz
miniſteriū dat etiā iuriſdictõnē vtputa q̄ apponit clau
ſulam ꝯtradictores ꝯpeſcendo ⁊c.nunquid iſte ꝯmiſſa
rius poterit alteri vices ſuas ꝯmittere.Innoc.cõcludit
q̄ iuriſdictõnem poterit alteri cõmittere ſ; nudū miniſte
rium nõ. Ultimo q̄ritur q̄d ſi cõmittit̃ alicui nudū
miniſteriū ſub nomine dignitatis ſ; illo nõ expleto mo
ritur ꝯmiſſarius nunquid trāſit in ſucceſſorē Inno.po
nit hic tres opi.ſed hoſtiē.cuius opi.mihi placet in-
diſtincte tenet q̄ ſi ex verbis nõ apparet q̄ elegerit idu
ſtriam pſone ſemp trāſit in ſucceſſorē ex quo ꝯmiſſio ē
facta ſub nomine dignitatis.et p hoc ró.c.qm̄ abbas
e.co.vider eñ papā cogitaſſe q̄ oēs cõſtituti in illa di-
gnitate debent eſſe ꝓuidi et honeſti. In glo.ſi.in ſi.
et vide bo.tex.in.c.i.de re iudi.l.vi.et in.c.i.de ſentē.
ex.co.li.vbi habetur q̄ cum irregularibus ſolus papa
diſpēſat et dic vt ibi.et in.c.ac ſi clerici.§.de adulterijs
.ꝭ.de iudi.

De offī. legati. Rubrica

Quia officium legati in quibuſdam ſimile ē officõ
delegati cum vterq; gerit vices ſupioris ideo poſt ru-
bricam precedentem ſubijcit iſtam Et ſcias q̄ quidam
ſunt legati nuntij et non iudices vt iſte quos ſepe pa-
pa mittit pro aliqua ambaſiata vel ad aliquod nudum
miſteriū exercēdū et de his.l.di.ius gētiū.⁊ xcvij.di.ꝓ
totū.maxime i.c.nobiliſſim⁹.Quidā ſunt legati iudi-
ces q̄s papa fac̃ ordiarios i certa ꝓuincia ⁊ de iſtis tra
ctat̃ hic ⁊ reperiunt̃ iſti i multiplici ſpē.Nā quidā ſunt
legati nati.q̄dā legati ḋ latere.q̄dā legati nõ de latere
neq; nati.et de his.dic ut le.⁊ nõ.i.c.pe.ꝭ.e.vbi dicet̃.

Legat⁹ pape etiā p ſim-
Um non .plicē q̄relā adiri p̄t.Diui
dit̃.p̄mo ponit cāſm in gn̄e.ex qua ſc̄do po-
ſtea ꝯcludit ibi ſane. Nõ p̄ q̄ due diuiſe dignitates ⁊
diuerſe nature pñt ꝯcurrere in eadē pſona ⁊ tūc dz cen-
ſeri iuris diuerſoz.iſte eñ archiepūs cantuarienſ.vltra
dignitatē archiepat⁹ eſt legat⁹ pape i ꝓuīcia ſua ⁊ hec di
gn̄tas legatõis ē ꝯiūcta dignitati archiepāli illi⁹ ciuitati cā
tuarieñ.ita q̄ q̄libz archiepūs cātuarie.ē legat⁹ p̄pe.vñ

appellat ille legatus natus quia naſcitur cum illa dignitate legationis eo ipſo q pmouetur in archiepiſcopum. Scdo nō q etiā legatus natus habet iuriſdictionem in tota puintia ſibi decreta ita vt poſſit adiri p ſubditos ſuffraganeo suo etiā p viam ſimplicis q̄rele. Tercio nō q legatus pape habet ampliorem poteſtatē in puintia ſibi decreta q̄ ep̄us vel archiep̄us imo eſt ſup ep̄os et archiep̄os. tenet em̄ locū pape et vide nō. dictum. Spe. in ti. de lega. in. §. nūc oſtēdendum. v. legatus. vbi dicit q legatus ɔcurrit cum quolibet ordinario exiſtēte in puintia ſua q̄liſcūq3 ſit ſiue ſit abbas ſiue ep̄us ſiue archiep̄us vel patriarcha pōt exercere ea que p iſtos exercēt ratiōe ordinarie poteſtatis z ɔferre bn̄ficia ad eos ſpectātia et vide ō poteſtate legati qō plene dixi i. c. fi. de cōfir. vti. Ultimo nō q licet legatus dicatur habere iuriſdictiōem ordinariā vt in. c. ij. ſ. eo. li. vi. tn̄ dicit gerere vices pape. Et aduerte q3 hoc videt repugnare ordinarie poteſtati nā iuriſdictio ordinaria ɔpetit iure ppō et eſt tradita in pſona ipſius ordinarij nec dicit gerere vices alteri⁹ ſ vtit iure ppō vt nō. in. c. qm̄ abbas. o. ti. pxi. ſed poteſt dici q licet legatus habeat ordinariā tn̄ hec poteſtas eſt ordinario modo inducta q3 non eſt a iure deputatus certus locus p legato vn̄ dicitur gerere vices pape q3 papa poteſt exercere iuriſdictionē p totum orbe3 vt in c. cuncta p mundū. ix. q. iij. habet tn̄ ordinariam ex eo quia regit totam puintiam ex ɔceſſione pncipis et ſūt iſti legati ad inſtar pconſulum qui olim p̄erant puintie et dic vt habes tex. et glo. in. d. c. ij. In glo. ij. ibi. quam p querimoniam. Nō glo. q legatus poteſt adiri p viam q̄rimonie p omnes exiſtentes in puintia ſibi decreta. Jo. tn̄ nō. cōtrarium. ij. q. vi. c. iij. et. ix. q. iij. c. conqueſtus. et. xxv. q. ij. c. iij. p. c. puenit. xi. q. i. Brixien. ibi et communiter. docto. hic ſequnt glo. per iſtum tex. ad quem tamen reſpōdebat Jo. q pcedit cū archiepis deputatur legatus. nam tunc ne ſit ibi inutile beneficium legationis poteſt adiri p querimoniā. ſ hec reſponſio non eſt bona quia tex. fundat ſe non ſup iure ſpeciali ſed ſimpliciter ſuper offitio legationis. ad duco bonū tex. in. c. ij. eo. ti. li. vi. vbi dicitur q legatus habet ordinariam iuriſdictiōem in puintia ſibi decreta ergo vt ordinarius in tota puintia poteſt adiri p q̄rimoniam. Ad. c. puenit. reſpondent doct. q loqtur i defenſore et non in legato vel loqtur quando legatus volebat ɔpellere actorem ad litigandum coram ſe qō nō pōt. Et nō hanc ſolutionem ex qua habes q optio eſt dāda actori an velit ɔuenire reum coram legato an coram alio iudice ɔpetenti et ſic non poteſt legatus aduocare cauſam motam ſeu mouēdam coram iudice inferiore ɔpetenti. nam qn̄ quis habet multos iudices optio dat actori vt nō. glo. in. l. fi. C. vbi in rem actio et in. c. dilecti. de fo. ɔpe. et in. c. ſtatutum. in. §. cū vero de reſcrip. li. vi. In ea glo. ibi et eſt dicēdū q nō in cōtrarium tamē facit. c. ex tuc. ſ. de clericis nō reſiden. ſed dic vt ibi nō. et vide bo. glo. ij. q. vi. biduū. v. ſi q̄dem in. v. ānotauerit. que dicit q licet metropolitanus nō poſſit deponere ep̄m poſſet tn̄ declarare eū fore deponendū et ſic poſſumus dicere q legatus pōt audire cām ɔtra ep̄m ſ nō pōt diffinire eā ſi venit imponenda pena depoſitiōis. Et idem dic de archiep̄o. nā archiep̄us pōt audire cauſam criminalē ep̄i et eū punire vt in. c. ſacro de ſen. exco. ſed ſi venit imponenda pena depoſitionis debet diffinitiōem reſeruare pape. iij. q. vi. c. q̄uis. et. c. accuſatus et vide p. Jo. an. in. c. vt litigātes de offi. ordi. li. vi. In ea. glo. ibi ſed pſbiter pōt deponere p hoc facit qō. s. dixi poſt. ſpe. nam ɔcurrit in iuriſdictione exercenda cū ep̄o ſ in eo q glo. poſtea dicit q ſi appellat ad papam pōt legatus ɔpellere appellātem vt litigat corā ſe. nō credo q glo. verū dicat imo videtur ɔtra. c. antiq. ſ. de p̄uile. et de hoc vide quod le. et nō. in. c. ɔſtitutus de app. Ultimo nō. fi. glo. z tene mēti in eo q dicit q ad legatū pōt appellari omiſſis omnib⁹ medijs et ſic appellet ab ep̄o n̄ eſſet opus q prius appellet ad archiep̄m glo. tn̄. ſ. eo. in. c. tranſlationē aliter videtur ſentire dicit em̄ ſpāle eſſe i papa vt ad eum poſſit appellari omiſſis medijs ſed forte glo. noluit hic excludere legatum ſed alios ordinarios. et iſtam glo. ſeu eius opi. tenet Bar. brix. ij. q. vi. in. c. ſi quis veſtrum Jo. tn̄ ibi tenet oppoſitum de quo p ſpe. in. eo. ti. §. ſuperem. v. illud autem. et in. ti. de app. §. nunc tractemus. v. ſed nūq̄. vbi tenet ɔtra iſtā glo. dicit tamē q de ɔſuetudine ſeruat iſta. Ergo credo q etiam de iure ſit ſer[illegible]da p illud fūdamētum quod. s. feci nam ſi ɔcurrit cum q̄lib3 ordinario ergo nō eſt dare ſuperiorem imediatū. Exemplum ſi appelletur a p̄lato inferiore ep̄o et ſic de iure ad ep̄m ſit appellandū cū legatus ɔcurrat ep̄o ergo poteſt appellari ad legatū ſicut ad ep̄m et ita ſi eſſet appellandū ad archiep̄m. In glo. fi. ibi alij. vo legati cardinales. et hec. opi. pbat hodie in. c. i. de. vb. ſig. li. vi. et in. c. ſi abbatē. de elec. eo. li. p que iura pbat q legati cardinales dūtaxat habent iuriſdictionem in exemptos. in eo tn̄ q glo. videt velle q aliqui dicātur legati de latere qui nō ſunt cardinales n̄ bn̄ dicit q3 ſolū cardinales dicūt legati de latere z ſic appellant q3 cardinales ſemp aſſiſtūt lateri pape vnde ardua explicat papa cū ɔſilio cardinalium vt in. c. p venerabilem. qui. fi. ſint le. nō Jo. mo. in. c. ſup eo. de here. li. vi. ideo cū deſtinant legati dicuntur miſſi de latere. Nicolaus abbas.

Tuduſri. De cā ſpālit delegata a papa legatus ſe intromittere n̄ pōt hoc intendit. Cōmunis diuiſio. ſcda ibi ſpondem⁹. Nō pmo q is cui facta eſt generalis

cõmiſſio nõ põt ſe ĩpedire ꝯ hiis q̃ aliis ſpāliꝰ ſunt ꝯmiſ
ſa.nã ſpālis cauſa videꝰ exempta a generali ꝯmiſſiõe
qḋ biñ nõ.Ex quo inferꝰ ꝙ ſi deꝰ certis officialibus
plenũ et generale arbitriũ ſup ſtatu ciuitatꝭ vl' ſtudij vl' ali
quid aliu d ſimile nõ poſſunt iſti tollere ſtatuta ſpāliter
edita licꝫ de nouo poſſint ꝓuiſionẽ facere niſi cauſa no
ua ⁊ incõſiderata emergeret vt.j.dicam vt voluit.Bar.
in.l.ambitioſum.ff.de decre.ab or.fa. et in.l.ſi hoiem
.ff.man.et tenebis mẽti hoc dictum qḋ facit ad multa
Nõ ꝙ legatꝰ pape nõ poteſt ĩpedire nec ꝓceſſum
nec executiõem ſñie iam late a delegato pape. Cõ/
tra hoc op.de.l.ſi homiem.ꝑal.vbi dicꝰ ꝙ ꝓcuꝛ. ge/
neralis põt inhibere ſpāli ꝓcuratori ne agat ſibi iniun
ctum p dominũ.Jo an.dicit ꝙ illud ꝓcedit ſubſiſtẽte
cauſa ſed dic melius ꝙ nõ ſufficit q̃libꝫ cauſa vt gene/
ralis ꝓcuꝛ.vel legatus poſſit ĩpedire que alteri ſpāliter
ſunt iniuncta.nã hoc eſſet ꝯtra iſtum tex.in eo ꝙ dicit
ꝙ ſpālis ꝯmiſſio derogat generali.debet ḡ ille tex.in
telligi q̃ñ oriꝰ cauſa de nouo vel detegiꝰ cauſa antiqua
que v̄iſimiliter nõ fuit ꝯſiderata tpe mandati ſpālis ⁊
eſt talis cauſa que ſi tunc fuiſſet ꝯſiderata nõ emanaſſꝫ
v̄iſimiliter illa cõmiſſio ſpecialis et ita intelligit Bar.
et bene illum tex.Et ex his nõ ꝓpetuo ꝙ ex tali cauſa
noua vl' antiqua nouiter detecta põt legatus generaliſ
impedire delegatum ſpālem et ꝯmiſſio generalis ꝑua
let ſpāli.Et facit hoc dictum ad id ꝙ.s.dixi ꝙ offitia/
les q̄bus eſt datũ generale arbitrium pñt ex tali cauſa
venire cõtra ſtatutũ prius ſpecialiter editum qḋ ſequi
tur Bar.vbi.s. Circa p̄dicta q̃ritur nunquid a de
legato pape poſſit appellari ad legatum ipſius pape q̃
eſt in ꝓuintia Doct.hic ꝙ non p [illegible] tex.et bene loq̃
tur q2 cum teneat delegatus vices pape ſolꝰ papa po
teſt ſuam ſñiam retractare et idem dic reſpectu reſtitu/
tionis in integrum nam legatus nõ põt reſtituere in ite/
grum ꝯtra ſñiam delegati ipſius p̄ncipis nec aliq̄s ali
us ordinarius citra papam ꝓ hoc tex.nõ.in.l.aduer/
ſus.C.ſi aduerſus rem iudi.p quem tex.dixerunt ibi
Bar.et.Bal.ꝙ etiam delegatus qui tulit ſñiam nõ po
teſt ꝯtra eam reſtitutiõem dare qḋ puto indubitãter ſi
delegati iuriſdictio expirauit ſed ſi ſupeſt reſpectu exe
cutionis cũ duret adhuc offitium ipſius nobile vt i.c.
ſi delegatus.de offi.dele.li.vi.poterit vt arbitroꝛ reſti
tuere q2 videtur incidenter ꝯtingere ex quo ſñia nõdũ
eſt executioni mandata et p hoc glo.ſing.et.Inno.in
c.ſuſcitata.de in ite.reſti.vbi dicũt ꝙ ſi ſñia fuerit lata
ꝯtra ꝓcuratorẽ q̃ nõdũ eſt mãdata executõi põt ꝓcura
toꝛ ſñ aliquo ſpāli mãdato petere reſtitutiõeꝫ in integ.
q2 petiꝰ incidẽter ſed certũ eſt ꝙ cũ petitur incidẽꝰ põt
delegatꝰ pape ſine alio ſpāli mãdato reſtitutiõem indul
gere vt in.c.pe.de in ite.reſti.et in.l.ſi.C.vbi et apud
quẽ.et h̄ ꝙ.s.dixi videꝰ ſētire.Bar.in.l.iudex.ff.ꝺ re

iudi.et ita p verba latioꝛa nuprime ꝯſului in.q.facti.
Concludo etiã ꝙ ꝯſuppoſito ꝙ delegatꝰ nõ poſſit exq̃
ſententiã tulit tñ põt audire reſtitutõis cauſã ⁊ ſi videt ei
indulgẽdam poterit ſupſedere executiõi et remittere cãm
ad ipm p̄ncipẽ.ar.op.in eo qḋ le.et nõ in.c.de cetero
de re iudi.et.l.vnica.C.de in ite.reſti.poſtu.facit glo.
nõ.ij.q.vi.biduũ.q̃ dicit ꝙ licet metropolitanus non
poſſit deponere epm põt tamẽ ꝓnũciare eũ deponẽdũ
et remittere ad papã ⁊ idẽ in delegato vt dixi.s.ti.px.
et hec nõ. In glo.i.ibi debitus.ſentit p h̄ iſta glo.
ꝙ hodie is qui ĩpetrauit reſcriptũ ad delegatũ põt cõ
ueniri et ꝯueniri coram legato tanq̃ oꝛdinario nec põ
rũt ſibi lr̃e ſpāles ex quo eis nõ fuit vſus añ citatiõem
factam p legatũ.ſed tu de hoc dic vt plenius nõ.in.d.
c.vt debitus ⁊ dixi in.c.i.de reſcrip. In glo.ij.ibi
s.de offi.dele.ex parte.dic ꝙ ibi vtrũq; mãdatũ ẽ ſpā
le vt ibi plene dixi. In glo.ſi.ibi h̄ nec ſicut põt.vult
glo.hic et bene ꝙ legatꝰ nullo mõ põt ꝯfirmare ſñiam
delegati ꝯfirmatõe auctoꝛizabili ⁊ ideo hoſti.⁊ biñ di/
cit ꝙ tex.debet intelligi ꝙ poterit ꝯfirmare.i.appba/
re et cõmendare et ſic ſumiꝰ hec ꝯfirmatio ꝓ quadam
appbatione que ꝯſiſtit in facto.Et in ſi.glo.hec videꝰ
hic titubaſſe remanet tñ in ꝯcluſiõe vt delegatꝰ nõ poſ
ſit ꝯpellere legatũ ad exequẽdum ſuam ſñiam quia le/
gatus nõ eſt minoꝛ eo h̄ ſaltẽ par cum etiã ipſe gerat vi
ces papẽ.et hãc opi.appbat hoſti.et adducit iſta lr̃aꝫ
dum dicit,valebit nõ eñ dicit debebit et ſic poniꝰ in fa
cultate ſua.Dixit tñ vin.ꝙ ſi iſte legatus alias eſſet oꝛ
dinariꝰ loci poſſet ratiõe ordinarie iuriſdictiõis ꝯpelli.
s.ti.px.ſignificaſti.et nõ hoc dictum.facit ꝙ in ſimili
habeꝰ i.c.cũ capella.de ꝑuile.quidã indiſtincte tenue/
rũt ꝙ poteſt ꝯpelli p delegatũ q2 eſt maior eo quo ad
illam cauſam ⁊ ꝓ h̄ facit.c.ſane ⁊ qḋ ibi nõ.s.ꝺ offi.
delegati.⁊ foꝛte hec opi.verioꝛ licet alia eqoꝛ.

Jſi ſpecialis

Legatus etiã de latere ex generali legatõe nõ põt trãſferre epõs vel vnã eccleſi
am cathedralẽ alteri ſubijcere ⁊ alteri ꝯcedere ius p̄mi
tie.vel duos epiſcopatꝰ vnire vel vnũ diuidere excom
municatos tñ ꝓpter manuũ iniectiõeꝫ in clericos ab
ſoluere põt.h.d.iſta.decre.cũ ſe.nõ. Nõ p̄mo nõ.
tex.i p̄n.ꝙ ex ſpāli dilectõe q̄ꝫ p̄nceps habꝫ ad ꝑſonã
põt ſine licita cã indulgere penã ꝯdignã ex ꝺlicto.⁊ in
telligo tex.in affectõe cãra ex virtute hois.nã ex effec/
tiõe carnali nõ dꝫ p̄nceps moueri q2 ſcriptũ ẽ.ita iudi
cabis magnũ ſicut ꝑuũ nec erit apud te acceptio ꝑſo/
narꝫ vt i.c.nouit.de iudi.ꝓpter eñ merita p̄cedẽtia põt
diminui pena ꝺlicti iuxta illud nõ.dictũ pſalmiſte.ſi
ceciderit iuſtꝰ nõ collideꝰ q2 dñs ſupponit manũ ſuam
hinc dicꝰ ꝙ minꝰ venit puniẽdꝰ regulariꝰ religoſꝰ vel
clericus delinquens q̄ꝫ laicus q2 alleuiaꝰ pena ꝓpter

merita p̄cedētia. de quo dic vt latiꝰ habeť p. Jo. an. poſt beatū. tho. in. c. accuſatus. de here. li. Nō ibi habuimus ꝛ habemꝰ ꝙ ꝓpter vnicū delictū nō dꝫ q̄s deſiſtere q̄ minꝰ diligat virtuoſū licꝫ eñ ille legatꝰ mul tū deligiſſet tñ papa dicit ſe habuiſſe et habere multā dilectiōꝫ ad pſonā ſuā qḋ eſt ſatis nō. et intelligo q̄ñ deliquēs parus eſt ſe corrigere. ꝑ hoc. c. ſeptics in die de peni. di. iij. Nō tercio ibi ſpretis canonicis tex. op. ꝙ legatus etiā ḋ latere nō pōt regulariť aliquid at tēptare ꝯtra canones neqꝫ ꝯtra generalē cōſuetudineꝫ .et facit optime iſte tex. ꝑ glo. ſingulari i. c. ſi. de here. li. vi. q̄ dicat legatū nō poſſe ꝯmittere cām ꝯnogſcēdaꝫ ſimpliciter ꝛ ḋ plano ꝛc. qꝛ nō pōt iudicialia remittere ordi. iuris. dic etiā ꝙ nec ꝑuilegiū alteri ꝯceſſū. pōt mi nuere vt dicit glo. nō. in. c. ꝑ illoꝝ. ꝭ. de. p̄bē. i. ꝟ .aucte ꝑpa. et vide qḋ ibi dixi. Nō ibi pena docēte ꝯgnoſ ceres. ꝙ ex q̄ntitate pene ꝯgnoſciť q̄ntitas delicti. xlv. di. diſciplina. Jtē ꝙ in pena delinquēs efficiť ſapiēs vnde alibi dicit tex. nō. ꝙ nihil infeliciꝰ felicitate pec cātiū q̄ penalis nutriť ipunitas ꝛ mala volūtas velut iterior hoſtis roborať. xxiij. q. i. parus in ſi. vbi vide.

Jn glo. i. ibi ratione amicitie. nō. glo. ſingulaẽ ꝛ in tellige cā vt dixi de amicitia honeſta ꝯcomitāte ex vir tutibus dūtaxat et dicit hoſti. hic. hoc intelligēdū in pena q̄ venit applicāda burſe iudicis. vel q̄ñ venit ipo nenda ex arbitrio ſuo ꝛ eam poteſt remittere ſine graui p̄iuditio alterius. Jnno. etiā iſtat ꝛ finaliter ꝯcludit ꝙ circa penā iponēdā pōt iudex vti arbitrio ſuo in remiſ ſione ꝟ circa iam impoſitā nō. ij. q. iij. §. notandū. Jo an. hic diſtinguit ꝙ aut q̄ritur nūquid p̄nceps poſſit. et dicēdū ꝙ ſi iterē ſolius ſiſci poteſt remittere penā eti am ſine cauſa. Si ꝟo vertiť itereſſe alterius tūc cū cau ſa pōt. ſine. cā nō. Sed in hoc dico ꝙ p̄nceps remittē do penā p̄ſumiť ſp moueri ex iuſta cauſa vnde ſolꝰ mo tus p̄ncipis habeť ꝓ iuſta cā vt nō. Cy. et. Bal. in. l. reſcrip. C. de pci. impe. offe. dixi in. c. q̄ in eccleſiaꝝ. de ꝯſti. Si ꝟo q̄ritur de inferiore et dicit aut nō ſubē iuſta cauſa ꝛ nō pōt ſi ꝟo ſubeſt iuſta cauſa et poteſt anteqꝫ tañ ferat ſentētiā. alľ. tñ nō in. c. i. de ꝯſti. qꝛ ibi penit Jnno. hāc materiā. ꝟ ego diſtinguo latiꝰ ꝙ aut q̄ritur nūquid pōt remittere mulctā aut penā impoſitā ꝑ diffi nitiuā. Primo caſu dico ꝙ ex cā pōt iudex remittere mulctā etiā ipoſitā ꝛ paupertas ꝯdēnati eſt iuſta cauſa ꝓ remiſſione fienda. tex. ē multū nō. in. l. illicitas. in ſi. ḋ offi. p̄ſi. ꝛ idē dicēdum in bāno vt ibi nō. Bar. vt poſ ſit remitti ex poſt facto ex iuſta cā puta ꝓpter paupertatē et eſt ille tex. multū nō. in alio ꝙ ꝓpter inopiam ſoluē di mulctā nō ſit ꝯmutatio pene in corpꝰ ꝟ ꝓcedit ꝯmu tatio i pena q̄ appoiť diffinitiue ꝓpter delictū vt in. l. i. ꝛ ꝙ ibi nō. ff. de pe. ꝛ ſic intellige qḋ le. ꝛ nō. iiij. q. iij. ſi reus. ꝛ in. c. odardus. de ſolu. qḋ bñ nō. Aut q̄ri

tur de pena ꝛ tūc aut iponiť ip̄o iure aut venit iponēda arbitrio iudicis. Primo caſu niſi iudex remittat cum cāe cognitione nihil agit vñ nō pōt iudex remittere in famiā cōdemnato ḋ futuro vt in. l. nō pōt. ff. de fur. ꝛ qḋ le. ꝛ nō. in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his q̄ nō. in fa. ꝛ ſic ſi in iſtis q̄ ip̄o iure iponunť iudex facit remiſſionē ſiñ cā ꝯgnitōe pena ſuppleť a lege vt ibi ꝛ nō Bar. i. l. i. ff. ad turpill. Scḋo caſu cū pena venit ipo nēda ꝑ iudicē a p̄ncipiꝑo pōt pena moderari etiā ſi ſit pena ſtatutaria vt le. et nō. in. d. §. pena grauior ꝛ tenꝫ remiſſio etiā ſi nō ſubeſt cauſa legitima licet iudex ma le faciat. vnde pōt de hoc puniri ꝛ facere litem ſuā. ſecꝰ ſi ſubeſt cauſa vt nō. Bar. in. d. l. i. poſt ſentētiā ꝟo nō pōt remittere penā nec diminuere qḋ ꝓcedit etiā ſi ſim pliciter ꝯdemnauit ḋ delicto ꝛ nihil dixit de pena. qꝛ imediateꝰ venit apponēda pena iuris vt ē tex. in. d. l. i. ad turpilľ ꝛ i. §. notādū. ij. q. iij. p̄al. ꝛ intelligo ꝙ non poſſit ex poſtfacto q̄ñdo eſt talis iudex q̄ non poteſt diſpenſare in illo delicto. ſic intellige. c. licet de penis ſecus ſi diſpenſare poſſet vt ꝓbatur in. c. at ſi clerici. §. de adul. ḋ iudi. ꝛ ibi dico illum tex. itelligēdū vt poſſit ep̄us diſpenſare etiā poſtq̄ꝫ ꝯdemnauit de adulterio ꝛ vide ibi latius per me tactum.

Uod trāſlatōem.

Sumatum fuit. s. in. c. p̄ceden. Nō ꝙ q̄dā ſūt reſeruata pape in ſignū p̄uilegij ſingularis q̄ nulli attemptare licꝫ. eodē modo q̄dam reſeruātur iperatori que alijs inferioribꝰ etiam regibus ꝛ p̄ncipibus denegātur vt reſtituere fa me. l. i. §. de qua. ff. de poſtu. vel legittimare ſpurios vt in auc. qui mo. na. effi. ſui. §. illud. et in. c. ꝑ venera bilē. qui. fi. ſint leg. creare tabelliōem ꝛ ſimilia. vt nō. i. c. cū. p. tabellio. de fi. iſtru. p̄ncipes tñ nō recognoſcē tes iperium iſta poſſunt attemptare iuxta nō. in. c. cū te. de re iudi. ꝛ in. l. hoſtes. ff. de capt. et poſt li. reuer. Scḋo nō duos modos acqrendi iſta reſuata p̄ncipi p̄mo ꝑ p̄uilegiū ip̄us p̄ncipis. ſcḋo ꝑ ꝯſuetudinē ꝛ re q̄ritur ꝯſuetudo tanti tp̄is de cuius initio nō ſit memo ria vt eſt tex. nō. in. c. ſuꝑ q̄buſdā. de. ꝟb. ſig. et in. l. ſi publicanꝰ. in. §. i oibus. ff. de pub. ſecus dic in p̄ſcrip tione ꝯtra ſupmam poteſtatē pape. nā illā poteſtatem videlicꝫ vt ſibi nō ſubijciať nemo p̄ſcribere pōt. ſecus in his q̄ ꝯpetūt pape in ſignū p̄uilegij. Jtem ſecus in iuriſdictōe q̄ꝫ habet in ꝓuintijs ſeu ciuitatibꝰ. nam in iſtis bñ currit p̄ſcriptio ꝯtra papam. ad hoc. c. ſi dili gēti. et. c. ad audiētiā. de p̄ſcrip. no. voluit. Jnno. in. c. bone. el. ij. de poſtu. p̄la. tene mēti ꝟ dictū. Diuerſita tis ratio pōt eſſe qꝛ p̄mo caſu eſſet p̄ſcribere ꝯtra deū ſi q̄s nō vellet recognoſcere ſuū vicariū in ſuꝑiorē ne debent eſſe in eccleſia dei multi paſtores qꝛ vnū debet eſſe ouile ꝛ vnus paſtor vt in euāgelio ꝛ i. c. admonet

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

de renũ.nec dz ge eſſe acephalus.i.ſine capite. xcih.
di. nulla rõe. An autẽ ↄtra ſupmã poteſtatẽ ĩpatoris
gs poſſit pſcribere dic vt dixi in.c.p venerabilẽ. ꝑall.
Nõ in.v. et ſi q̃dam.ꝙ ſi aliq̃ reſuata diu ſpãliter
ↄcedũtur videtur illa trãſire ſine ſpeciali ↄceſſione q̃ſi
ex diutina ↄceſſione videatur pnceps illa velle ↄmu-
nicare inferioribus et ſic liceãt ſine ↄceſſiõe ſpãli.et eſt
in hoc iſte tex.multũ.ſin.⁊ põt optime adduci.p cõcor
dãti.l.fi.C.de fideiuſ.vbi dicitur ꝙ ſi aliq̃ ↄſueuerunt
diu exp̃mi iter ↄtrahẽtes ſi poſtmodũ in aliq̃ cõtractu
ſpãliter nõ exp̃mũtur habẽtur.p expſſis qd̃ eſt valde
nõndum.ad idem facit.l.ꝙ ſi nolit.§.qui aſſidua.ff.d
edi.edic.⁊ ꝙ nõ.Bar.in.l.nemo eſt qui neſciat.ff.de
duo.reis.facit.c.ex lr̃is.de.cõſti.⁊.c.cãm.de reſcrip.
ſic eñ arguit hic papa dicit enim ꝙ legatis videt̃ lice
re poteſtas abſoluendi excõicatos.p iniectiõe manuũ
in clericos q: hec poteſtas pluries et diu fuit ↄceſſa
legatis.Cõtra iſtũ tex.⁊ pdicta multũ põt inſtari naʒ
ex his q̃ ſunt mere facultatis ⁊ q̃ gratuite ↄcedũtur nõ
inducitur ↄſuetudo.vñ nõnter dixit.Inno.in.c.cũ ec-
cleſia ſutrina.d can.poſ.⁊.pp.ꝙ ſi millies aliqs hoſpi
taretur amicũ ſuũ ⁊ inuitaret ipm ad prandium nõ p
hoc eſt introducta ↄſuetudo vt teneatur eũ in futurũ hoſ
pitari cũ fuerit pfect⁹ ad illã ciuitatẽ ad idẽ ꝙ nõ.Cy.i
l.ij.C.que ſit lon.ↄſue.et Jo an.in.c.Jo.de de.ↄin.
nã ſi aliqs p mille annos iuiſſet ad molẽdinuʒ alicui⁹
cauſa molẽdi nõ p hoc iducitur vt ire tenatur.⁊ ſi ruſti
cus p multũ tps dedit mihi omni anno vnũ par capo
nũ nõ p hoc obligat̃ vt in futurũ teneat̃ tradere vt nõ
Bar.in.l. cũ de in rem vſo.ff.de vſu.⁊ dixi in.c.pue-
nit.de cẽſi.ergo ad ppoſitũ licet papa pluries ↄceſſe-
rit legatis ſpecialiter exercendi ſibi aliq̃ reſuata nõ p h
dici dz ↄſuetudo inducta.vt ſine ſpãli cõceſſiõe poſſint
illa attemptare.et ſunt iſta pfecto multũ vrgentia ↄtra
iſtũ tex.nec doc. ponderarũt vnde potius credo hanc
poteſtatẽ tranſuiſſe in legatos ex appbatiõe romane
eccleſie vt ſentit Inno.q̃ʒ ex illa ſpeciali ↄceſſiõe pluri
es iterata ſi eñ fieret ↄceſſio p tãtum tps d cui⁹ initio
memoria nõ habet̃ tũc forte poſſet ↄcedere nõ in pn.
collectũ.ar.coʒ que nõ.Jo an.i.d.c.pœnit.⁊.Bar.
in.d.l.cũ de in rẽ vſo. Ultimo nõ ex iſto tex.ꝙ cõ
ceſſo ſeu pſcripto vno ex.phibitis ſeu reſuatis nõ fit
extẽſio ad alia.phibita ⁊ reſeruata licʒ ſint eiuſdẽ nature
et ſic ↄſuetudo in vno nõ debet extẽdi ad alia licet ſint
eiuſdẽ nature exquo ↄſuetudo eſt oneroſa ⁊ ↄtra ius et
in hoc tene mẽti iſtum tex.et vide.Inno.i.c.fi. d offi.
archidi.Bar.in.l.i.ff.de iti.actuqʒ pua.et Inno.in.c.
dilectus.de cappel.mo. In glo.hec glo.põt di-
uidi in q̃tuor ptes.In pma pte ponit multos caſus re
ſeruatos ſoli pape.Et in.fi.glo.addit aliũ caſũ. et nõ
pmo glo.in eo ꝙ dicit ꝙ qd̃ fidei eſt reſuata pape in

telligo glo.qñ oriretur alia qd̃ nõ dciſa p eccleſiã alia
aũt poſſunt etiã epiſcopi et capitula ſede vacan.ↄcede
re ↄtra hereticos.⁊ declarare errare͂ i fide ⁊ ipos legi-
time punire vt in.c. ad abolẽdã de here.h ſi qd̃ fidei
orit̃ de nouo tũc.pcedit glo. vt ad iuditiũ pape referat̃
Et nõ. q: ſolũ facit mẽtiõem de papa exquo nõ neceſ
ſario tenet̃ papa regrere ↄciliũ generale in cã fidei licʒ
glo. nõ bene intellecta videatur aliđ ſentire in.c. ana-
ſtaſius.xix.di.et dic de hoc lati⁹ i.c.maiores d bap.
Scdo in eo ꝙ glo.dicit ꝙ ↄgregatio ↄcilij generalis
eſt reſuata pape. Quid aũt in ↄgregatiõe ↄcilij.puin
tialis nunquid legatus poſſit congregare ↄcilium.pui
tiale Jo.dixit ꝙ nõ in.§.porro.iij.di.in glo.h doc.h
cõtrariũ tenẽt cõiter nã ſi licet archiepo ↄgregare tale
cõciliũ vt in.c.ſicut.de accu.ergo fortius legato qui ẽ
maior in illa.puintia ſibi decreta.Tercio põdero glo.
in eo ꝙ dicit ꝙ in maioribus criminibus ſolus papa
diſpenſat ⁊ ſic videt̃ ꝙ quẽadmodũ epũs regularit̃ nõ
diſpẽſat i criminib⁹ grauioribus adulterio ita nec le-
gat⁹ etiã de latere Quarto põdero glo.i eo ꝙ dicit ꝙ
ad papam ſolũ omiſſis medijs appellat̃ cuius ↄtrari
um nõ in.c.i.s.eo.Et dicit h.Jo.an.ſe nõ credere ꝙ
glo.p hec verba generalia voluerit excludere legatũ ex
q̃ ↄtrariũ notauerit in.d.c.i. Quinto nõ glo.in eo ꝙ
dicit ꝙ maiora ⁊ grauiora nõ trãſeũt in legatũ licet nõ
reperiãt̃ ſpecifice reſeruata pape.hoc idem videt̃ velle
ſpe.in ti.eo.§.nũc oſtendẽdũ.v.legatus dic tñ ꝙ gene
raliter iſte maiores cauſe decidunt̃ p ſedem apoſtolicã
vt.pbatur in.c.maiores in pn.de bap. Nõ etiã ca-
pitulũ poſitũ in.fi.ex quo collige ꝙ legatus nõ põt cõ
mittere cauſam appellatiõe remota nec etiam vt.pcedat̃
ſimplicit̃ ⁊ de plano ⁊c̃.vt nõ.glo.in.c.fi.d here.li.vi.
et enumerat hic glo.fere.xviij.caſus reſuatos pape h
ſpe.enumerat.lxxxviij.et vide plene p eum in ſpe.eo.
ti.§.nunc oſtẽdendũ.multos eñ enumerat hoſti.in ſu
ma.huius ti.⁊ dic vt ibi.Uin.addit hic aliũ caſum nã
diſpenſare circa matrimoniũ ſolus papa põt.ad hoc
c.ꝙ dilectio.⁊.c.nõ debet.de ↄſan.⁊ affi.⁊.c.fi.de trã
ac. ex quo nõ.ꝙ in gradibus affinitatis ⁊ ↄſanguini-
tatis iterdictis ab eccleſia legatus etiam de latere diſ
penſare nõ põt.An aũt poſſit legatus edere canonẽ la
te ſententie.i.facere cõſtiõem q̃ excõicet ipo facto cõtra
uenientes.Doct.hic ꝙ ſic q: ⁊ inferiores hoc pñt face
re vt in.c.a nobis.de ſen.exco. ⁊ in.c.vt animarũ.de
cõſti.li.vi.nã legatus põt facere ſtatuta vt in.c.fi.ꝭ.eo.
vbi de hoc.Item põt dare lr̃as indulgẽtiaꝝ.ac etiam
diſpenſare ſicut plati inferiores pñt.ꝭ.de peni.nr̃o. ⁊
in.d.c.fi.de tranſac.⁊ vt dixi.s.eo.c.i. legat⁹ cõcurrit
cũ quolibʒ plato ſue.puintie in exercẽda iuriſdictiõe et
habet ordinariã vt in.c.ij.ꝭ.eo.li.vi.Ex hoc infert.In
no.ꝙ omnes cãe ſue.puintie tã ciuiles q̃ʒ crimiales po
ſunt ad eum referri.et ſic vult.Inno.ꝙ poſſit adiri per

viam q̄rele p ořa de ꝓuītia ſua tā in criminali q̄ȝ in ci uili vt nō. ſu. e. ti. i. Ultimo nō. i eo ꝙ glo. dicit le gatū hr̄e poteſtatē i exēptos . dic h' vm i legato ð late re. ſecus in alijs niſi papa hoc eis ſpāliter cōcedat vt i c. i. de vbo ſig. li. vi. et in. c. ſi abbatem de elec. eo. li. Et vide ꝓ poteſtate iſtorū legatorū multa nōnda que dixi in. c. ſi. de ꝯfir. vti. vel inutili. ⁊ i. c. ꝙ ſup his. de fi. inſtru. ꝑ Bar. aliquid in. l. ꝓhibre. ꝟ. q̄ re. ff. quod vi aut clam. vbi querit nunquid pōt alienare ea que ſunt de tpali dominio eccleſie romane. Item ſcias ꝙ licet credatur cardinali aſſerenti ſe fore legatū vt in. c. nobi liſſim⁹. iūcta glo. xcvij. di. nō tñ ſibi credit' ſi dicit pa pam ſibi ꝯceſſiſſe iſta reſuata ꝟ oportet ipm ꝓbare vt nō in. c. i. ꝟ. eo. li. vi. qð bñ nō. ⁊ ſic habetis hoc capi tulū expeditū ⁊ q̄ poſſit legat⁹ i illis reſuati. Nic. abb.

Icet. Ex quo legat⁹ retulit cām pape il li⁹ cāe deſinit eſſe iudex. Primo re citat factū electōis ⁊ ꝓceſſū legati. ſcðo ſup ꝓceſſu diffinit. ibi de ꝯſilio. Nō ibi vnanimit' idē̄ ipoztat qð nemine diſcrepāte ⁊ idē ꝓbat' i. c. ⁊ ſi vnani miter ⁊ in. c. bone. el. ij. de poſtu. ꝓlato. hoc etiā ꝓbatur ex vocabuli ethimologia nā dicit' vnanimit' q̄ſi vnu⁹ ani mi. idem de. ꝟ. ꝯcorditer vt nō. glo. in cle. ne romani ð elec. et i. c. cupiētes e. ti. li. vi. Nō ſcðo ibi fratrē caſſi neñ. abbatis ꝙ monachus pōt eligi in archiepm nec ē op⁹ ꝙ poſtulet' ſaltē poſtulatōe ſolēni et idē dic in quo lib3 ꝓlato inferiore epo. vñ abbas pōt eligi nec dēt po ſtulari vt in. c. ſi abbatē. de elect. li. vi. ⁊ hoc nōbile col ligit' intelligēdo ꝙ iſte glo. elect⁹ erat frater. i. monach us caſſineñ. abbatis. pōt etiā intelligi ſcðm doct. ꝙ erat frat' carnalis ipius abbatis et dicit. Bal. quod ſi re lictum fuerit. fratri talis abbatis intelligeretur indubio ð fratre carnali ⁊ nō ð monacho ſuo q2 hoc habet con munis vſus loquēdi. Item verba ſunt itelligēda in po tiori ſignificato in. §. ꝟ quotiēs. inſti. de iure naturali Item vbi ꝯcurrūt veritas ⁊ fictio. veritas ꝓualet fictio in. l. filio. ff. de liber. ⁊ poſtu. ⁊ cū naturalis vicit accidē talem. l. q̄ habebat. ff. ad trebell'. Nō tercio ꝙ lega tus pōt inq̄rere de electōe facta in epm poſſet etiā de iure cōi eā vētilare ſi nō obſtaret qð. le. ⁊ nō. in. c. ſi ab batē. ꝓ alle. Ultimo nō vnā cām ex qua etiam ordi narius deſinit eſſe iudex. ſ. cū cā3 aliq̄3 remittit ad ſupi orē. An aūt poſſit illā cā3 reaſſumere ð ꝯſenſu ptiū dic ꝙ ſic ſi cā nō ē pñtata ꝓncipi vt hic in glo. i. ſecus ſi ꝓ ſentatio eſſet facta ſcðm doct. ⁊ bene ne illudat' ſupiori ar. in. c. bone. ij. de poſtu. ꝓlato.

Ilectus. Legatus ð latere ꝯfert bñfi tiū vacans licet illud ꝯpetat ad pñtatōe3 alicuius clerici et eſt tex. nō Cō munis diuiſio. ſcða ibi cū igit'. Nō ꝓmo ꝙ legat⁹ pape pōt ꝯferre bñficia exiſtētia in ꝓuīntia ſeu ciuitate ſibi decreta hoc tñ intellige in legato ð latere. Alij enī

leg. vi nō pñt niſi ex ſpāli ꝯceſſiōe vt in. c. i. ð offi. lega. li. vi. Sed circa ꝓdicta q̄ritur de duobus. Primū ꝙ ſi bñfitiū ſpectat pariter ad patronū clericū ⁊ patronū laicū. an legat⁹ poſſit tale bñfitiū ꝯferre. Gal. de cal. refert alias fuiſſe ꝯſultū ꝙ ſic vt ſic potius attēdat' cā ꝑ mittens q̄ȝ ꝓhibēs dicit etiā q̄ȝ alias fuit obtētū ⁊ de ciſum ꝯtrariū ⁊ hec vltima opi. vioꝛ ꝑ ea q̄ le. ⁊ nō. in c. vnico. de iure. patro. li. vi. facit optime. l. ſi ꝯmunē ff. quēadmo. ſer. amitt. vbi maioꝛ retinet ſuitutē ex pſo na minori. Ad idem. c. ſacris ſepl'. cū ſi. Scðo q̄rit' quid ſi bñfitioꝝ collatio ſpectat ad aliquē de iure ſpāli puta ex ꝓuilegio vel pſcriptōe nūquid legat⁹ poſſit ad talia bñfitia manus extēdere Fre. ꝯſilio. lxiij. ꝙ ſic. nā pſentatio ptinet ad patronū de iure ſpāli ⁊ de gratia vt in. c. ij. de iure pa. nihilomin⁹ legat⁹ ꝯfert talia bñ fitia vt h. qð dicit ð ꝓuilegio itelligo de generali. ꝟ ſi papa ꝯtuliſſet alicui ꝓuilegiū vt poſſet ꝯferre certa bñ fitia credo ꝙ legat⁹ de illis ſe intromittere nō pōt quia ſpālis ꝓuiſio derogat generali vt in. c. ſtuduiſti. o. e. ⁊ i c. dudū. de pbē. li. vi. ⁊ hec nō.

Ouit. Legat⁹ in q̄cūq3 pte legatōis exiſtat iuriſdictōem ſuam exer cere pōt. vel ſic ⁊ melius. Legat⁹ in plurib⁹ locis pōt in quolib3 illoꝝ locoꝝ iuriſdictōe3 ſuā exerce re ita ꝙ facta vnius loci pōt in alio explicare. ꝓma ꝑs ponit regis q̄relā cui rñdet. ſcðo ibi tue. de materia hu ius tex. habet' in. c. i. de poſtu. ꝓla. ⁊ in. c. nouit. de ap pel. et ideo ponā ſcðm hoc caſū vt melius itelligatis.

Nō ꝓmo ex ꝓncipio quod deo nihil eſt occultum.

Scðo nō qð dixi in ſcðo ſūmario ⁊ tene ſemꝑ mē ti ꝙ ſi alicui dat' poteſtas in diuerſis ꝓuīntijs ſeu ciui tatibus pōt exercere facta vnius loci in alio loco. Et ad uertēdum q2 tex. iſte indiſticte ꝓcedit in caſu noſtro q2 in ꝓmulgatōe huius interdicti nō erat neceſſe vocare ptē q2 legato fuerat datū nudū miſteriū. ſ. vt ſubijceret terrā regis interdicto. vt in. c. nouit. ꝟ. de appel. Sed du bito quid ſi in ꝓceſſu oporteret vocare ptem nunquid poſſet iſte legat⁹ trahere hominē vnius ꝓuīntie ad ali am licet in vtraq3 habeat poteſtatē ⁊ potius iclinarem in pte3 negatiuā q2 iura volūt vt quis nō debeat trahi extra ꝓuīntiā ſuam. iij. q. vi. neminē. ⁊ dixi in. c. nōnul li. de reſcrip. ꝟ. ꝟ. eādem ꝓuīntiā optime poſſet ꝓcedere qð dixi vt negotia vnius expediāt' in alio. ꝓ hoc bo. tex. in. c. cū epo. de offi. oꝛ. li. vi. vbi dicit' ꝙ epus in q̄ libet pte ſue dioceſis pōt ſedere ꝓ tribunali ⁊ exercere cauſas ad ſuā iuriſdictiōe3 ptinētes. Scðo nō ꝙ le gat⁹ pōt ꝑfici diuerſis ꝓuīntijs. Itē nō ex ſupſcrip tione q̄liter ſit ſcribēdum regi ⁊ nō in tex. ibi tue magni ficētie. Ad hoc vbū magnificētia. ꝯuenit enī regi ſatis patet ex vocabuli ethimologia nā dicit' magnificētia q̄ ſi magna faciēs ⁊ ſic magnific⁹ q̄ſi magna ꝑtractans

ſed nūquid legat⁹ habēs maxie multa expedire poſſit
ſibi ꝯſtituere vicariū ⁊ certe dicēdū ꝙ ſic qꝛ ordinari⁹
ē vt in.c.ij.-ꝟ.eo.li.vi.⁊ eq̄paraẜ ꝑſuli vt ibi q̄ ꝯſtituebat
vicarios.Item ep̄us ꝯſtituit ſibi vicariū.de offi.vica.
li.vi.ergo forti⁹ legatus hoc debet poſſe. In glo.
nō bn̄ iſtā glo.ad quā quotidie fit remiſſio ⁊ diuide eā
ſic.Nā ꝑmo tacite q̄rit nūquid legatus vel ali⁹ ordina
rius exiſtēs extra territoriū ſuū poſſit excōicare abſol
uere ⁊ cās delegare ⁊ ſimilia.⁊ allegat.ꝓ ⁊ ꝯtra.Secū
da in ṽbo ad hoc dicas ꝙ ponit duas opi.Tercia ibi
dicūt q̄dam ꝙ ponit opi.ꝯtrariā.Quarta ibi hoc cōce
do videẜ ꝯfirmare opi.ſuā ⁊ reſpondet ad.q.ꝺ delega
tione.Demū q̄rit nūquid poſſit ꝯferre bn̄ficia.⁊ mēs
glo.ē vt exiſtēs extra territoriū ſuū nō poſſit excōmuni
care.nec abſoluere nec alia q̄ exigūt cāe ꝯgnitōem ex
plicare.ẜ ꝯferre bn̄ficia ⁊ cās delegare ⁊ reliq̄ q̄ ſūt iuriſ
dictōis volūtarie exercere pōt ⁊ eſt iſta bona doctrina
et ꝓbaẜ ſcōa pe in.l.ij.ff.de offi.ꝓcōſul.ꝑma vero ꝓ
batur i.l.fi.ꝺ offi.ꝑfect.vr.⁊.ix.q.ij.q̄ſi ꝑ totū Inno.
reſpectu abſolutōis dat hāc limitatōem dicēs ꝙ ſi ex
iſtens extra territoriū depꝛehendit ſe erraſſe in excōican
do poterit abſoluere qꝛ abſolutio illa fiet ſiñ cauſe ꝯgni
tiōe.ꝓ hoc.c.ſacro.de ſen.exco.Aliam limitatōem re
ſpectu excōicatōis ponit hoſti.dicēs ꝙ i notorijs pōt
excōicare ſubditū licet ſit extra territoriū.qꝛ notoria ñ
exigūt cauſe cōgnitōem vt in.c.euidentia.de accu.⁊ in
c.manifeſta.ij.q.i.Gaſ.de cal.hic tenet oppoſitū diceſ
ꝙ nihilominus exercet iuriſdictōem ⁊ ideo nō dꝫ poſ
ſe hoc attemptare extra territoriū credo ꝙ in iſtis ⁊ ſi
milibus pōt dari hec doctrina ꝙ ea q̄ expediūẜ ſiñ cāe
cōgnitōe ⁊ nō ꝓ tribunali pñt exerceri extra territorium
vt in.d.l.fi.⁊.d.l.ij.⁊ ideo tenꝫ excōicatiōn ep̄s iiuſte
excōicauit vt qꝛ ſine cauſe ꝯgnitōe ⁊ abſq; eo ꝙ ſedet
ꝓ tribunali illā fulminauit alias aūt ſi vellet cōtētioſe
ꝓcedere nō teneret ꝓceſſus etiā ſi nō excipiatur qꝛ iu
riſdictio inheret territorio vnde extra territoriū nō eſt
iudex vt in.c.ij.de ꝯſti.li.vi.⁊ in.l.ij.de offi.ꝓcōſul.te
net.Bal.in.l.ſi q̄ ex cōſenſu.C.de epi.audi.Quid aūt
ſi extra territorium haberet cōſenſū iudicis illius terri
torij.Tenēt etiā hic cōiter doc.ꝙ valet ꝓceſſus dūmō
etiā ꝑtes cōſentiant qꝛ ꝑtes inuite nō poſſent trahi ex
tra territoriū.et nō hāc coduſiōem doc.⁊ vide glo.que
h̄ tenet i.c.vt litigātes.de offi.or.li.vi.et.Bal.in.d.l.
ſi q̄.dixi.in.c.p.⁊.g.s.ti.pxi.facit.c.iij.ix.q.ij.cū ſi.
nam ſi de cōſenſu ꝓꝑij iudicis pōt qs extra territoriū
iudicare ſubditū alterius iudicis vt in.d.c.iij.fortius
pōt iudicare ſubditū ꝓpꝛium ẜ ſine ꝯſenſu illius iudicis
nō pōt.fallit in caſu cle.q̄uis.de fo.ꝯpe.An aūt extra
territoriū poſſet quis ꝯfirmare electōem vel inſtituere
ſibi ꝑſentatum.dic ꝙ nō qꝛ illa exigūt cauſe ꝯgnitōeꝫ
vt ꝓbaẜ in.c.ſi.ſancta glo.ꝺ elec.li.vi.⁊ idē qꝺ dixi.s.

In ordinario ꝓcedit i legato qn̄ legat⁹ ñ reuocat⁹ exit ꝓ
uinciā ſuā vt in.d.l.ij.de offi.ꝓ ꝯſu.arguēdo ꝺ ꝓ ꝯſu.ad
legatū ꝑ̄pe.put arguit tex.i.c.ij.ꝟ.eo.li.vi.ẜ ſi legatus
exiret ꝓuīciā reuocat⁹ tūc illico extinguiẜ iuriſdictio ſua
vñ nō poterit poſtmodū aliquid iuriſdictionis exerce
re ⁊ ſic intellige glo.in.fi.⁊ nō hic ꝑ hoſti. Ultimo
hic extra glo.q̄ro ꝺ queſtiōe quotidiana pone ꝙ duo
nō ſūt ſbiecti legato ꝓrogauerunt ſuā iuriſdictōeꝫ i eum
demū anteq̄ꝫ finireẜ iſta cauſa in q̄ facta fuit ꝓrogatio
legatus fuit remotus a legatōe quis habebit finire iſtā
cauſam ꝓrogatam et eodem modo poteſt q̄ri in de
legato cuius iuriſdictio fuit ꝓrogata ad alias res qꝺ
fieri pōt iux̄ nō.in.c.p.et.g.⁊ i.c.cū olim.el.ij.ꝺ offi.
dele.Hoſti.inſtat ẜ tandem ꝯcludit dicendo ꝙ aut ꝓ
rogatio fuit facta nō exp̄ſſo nomine ꝓꝑo ⁊ tūc tranſit
poteſtas in ſucceſſorē legatū.Aut fuit exp̄ſſum nomen
ꝓpꝛium et tunc idem legat⁹ vel delegatus pōt cauſam
diffinire licet ſit reuocat⁹ et h̄ dicit ꝓbari ꝑ.c.qm̄ ab
bas.ꝺ offi.dele.ẜ certe hec nō fuit bona ꝯſideratio qꝛ
c.qm̄ abbas loq̄tur in materia q̄ poterat pariter ꝯcer
nere dignitatē ſeu iuriſdictōem tm̄ ⁊ ideo ꝑſona nō ꝓ
rogat ẜ iuriſdictio.et ideo nō.dicit Bar.in.l.termina
to.C.de fruc.⁊ li.expen.ꝙ ſi iudex reſeruauerit ſibi tax
ationē expēſaꝝ etiam exp̄ſſo nomine ꝓꝑo nō ipſe reuo
catus ſed ſucceſſor habebit expenſas taxare qꝛ nō po
tuit hic niſi ꝯtemplatiōem offitij.ẜ tanq̄ꝫ ꝑſona ꝑuata
nō pōt taxare expenſas.et illa diſtinctio an ſit exp̄ſſūꝫ
nomē ꝓpꝛium vel appellatiū nō ꝓcedit ſcōm eum i ma
teria q̄ nō pōt cōcernere ꝑſonā et optime loq̄tur et lati
us dixi i.c.qm̄ abbas.e.ti.⁊ ita dicēdum videtur in ꝓ
poſito.q̄re puto ꝓ cōcluſione ꝙ delegatus remotus nū
q̄ꝫ poterit ꝯgnoſcere qꝛ iuriſdictio delegata fuit ꝓroga
ta nec ꝓrogata pōt eſſe ſine ꝑ̄ma.qꝛ nō eſt ſpecies di
ſtincta ẜ eadem extēſa ad alias res vt nō.glo.i.d.c.p.
et.g.vnde nihil remanꝫ in delegāte vtꝝ delegatus poſ
ſit de illa cauſa ꝯgnoſcere.Pe.vt recitat.Cy.in.d.l.ſi
qui ex cōſēſu.tenet ꝙ ſic qꝛ ꝓrogātes habuerūt reſpe
ctū ad delegatū quēadmodū ꝯtrahētes cū ꝓcuratore
habent reſpectū ad dn̄ꝫ.Spe.i ti.ꝺ ꝯpe.iudi.adi.§.i.
ṽ.quid in delegato.dixit ꝙ ſi delegatus fuit remotus
poſt litem ꝯteſt.ipſe ꝯgnoſcit ꝓpter reliq̄as ꝑ̄tis mā
dati qꝺ eſt falſum ratione ſupꝛadicta.Ego puto ꝙ ex
tinguaẜ illa poteſtas ꝓrogata qꝛ ꝓrogātes licet ꝓroga
uerit iuriſdictōem delegatā videtur tn̄ habuiſſe reſpe
ctum ad ꝑſonā delegati ⁊ ad locum ꝓrogatōis.vnde
dubium eſt ꝙ ꝓrogantes iuriſdictionem ꝓrogata in frā
cia tenerentur ire ad curiam romanam vt finirent cau
ſam niſi ſi ꝑ̄ciſſe habuiſſent reſpectum ad delegantem
a ꝑ̄ncipio iuiſſent ad eum et hanc opi.videtur tacite
ſentire.Io.an.licet nō firmet pedes in legato dicēdū
ꝙ nunq̄ꝫ poterit ipſe ꝯgnoſcere ratione ꝑ̄dicta qꝛ iuriſ

dictio eſt ab eo remota et h̄ tene.ꝗcquid ſenſerit ſpe.in p̄al.§.v̄.qd ſi duo piſani.nec etiā ſucceſſor poterit cō gnoſcere diſtricto iure q: legatus nō habet ꝑp̄e ſucceſſorem ƀ extinguitur ipa dignitas corp̄o ꝙ reuocatur et de nouo creatur cū alius ad eam deputatur in.c.dilecto.de p̄ben.

Volentes. Preſente legato de latere minor legatus executionem offitij ſui dimittere debet. Nō primo caſum in quo quis habet iuriſdictōem nō tamen exercitium vt ꝯtingit hic in legato pape qui nō debet exercere iuriſdictōem in p̄ntia legati de latere. Secundo nō ꝙ maior reuerentia debetur legato cardinali ꝗ̄ alteri legato qui nō eſt cardinalis et ideo ponitur in.fi.lr̄e nā cū cardinales ſint ꝗ̄ſi d̄ corpe ipſius pape debeť eis maior reuerētia ob honorē ſedis apoſtolice et ſatis bene facit.c.ꝑ venerabilem.et qd̄ ibi dixi.ī.ꝗ fi.ſint.le. Nō tercio ar.op.ex tex.ꝛ quaſi expſſum ꝙ ꝑ dationem ſecūdi legati nō reuocať p̄mus nam h̄ dicitur vt ſolum debeat ſuꝑ ſedere executōi officij i p̄ſētia legati cardinalis ergo durat offitiū ſibi iniunctū et hoc tenet expſſe glo.xxv.q.ij.c.iij.ſed.Jo.cal.i.c.ſua de offi.vi.viſus eſt ſentire ꝯtrariū.et ad iſtū tex.reſpō debat ꝙ loqtur i legatis diuerſe ſpēi.ſec⁹ ſi eſſent eiuſdem generis ſeu eiuſdem ſpēi vtputa quia ambo eſſent de latere vel ambobus ratione pſone ſeu dignitatꝭ iniunctum fuiſſet legatōis offitium.et de hoc dicto doc.hic nullam mentionem agant et ego puto hoc dictum nō eſſe verū vnde intelligerē indiſticte iſtum tex.ꝑut ſentiunt doct.et glo.p̄al.nec video bonā diuerſitatis ratiōez iter iſtos legatos.naꝫ licet legato d̄ latere debeatur maior reuerentia non tamen habet diuerſum offitium legationis.eadem.eñ eſt in omnibus legatio ad hoc.c.i.ī.eo.li.vi.Item ꝛ melius ſi dando ſcōm legatum de latere qui habet maiorem in aliqbus poteſtatē ꝗ̄ alius legatus nō de latere nō cenſetur reuocatus p̄mus fortius non debet cenſeri reuocatus ꝑ dationem ſcōi eq̄lis ar.a maiori.de elect.cū in cūctis.et in auē.multo magis.C.de ſacro ſan.eccle.facit etiaꝫ.l.ij.C.de teſta.tute.vbi habeť ꝙ pater dando alium tutorem in codicillis.nō videť reuocare p̄mū quē dedit i teſtamento ƀ ambo p̄iter erunt tutores.Et ex his pōt ſolui alia qd̄ nūquid ꝑ dationem ſcōi vicarij cenſeatur ipe p̄mus ipo facto reuocat⁹ Jo.cal.in.d.c.ſua.tenuit ꝙ ſic argu.eius qd̄ dicitur d̄ ꝓcuratore in.c.nō iniuſte.ī.de ꝓcura.et.l.ſi qs cū ꝓcuratoris ſi.ff.d̄ ꝓcu̅.ƀ ꝯtrarium arbitror verius ar.eorū que dixi ſupius.nam vicarius habet ordinariam vt nō Inno.in.d.c.ſua ꝛ glo.i c.licet.de.offi.vi.li.vi.ꝛ in.c.plectis.xxv.di.vnde ſicut hic ꝑ datōem ſcōi legati nō vr̄ p̄mus reuocatus ita nec ꝑ datōem ſcōi vicarij vr̄ p̄mus reuocat⁹.Et ad id qd̄ diciť de ꝓcuratore ꝙ per dationem ſcōi videtur p̄mus reuocatus pōt dici illud ꝓcedere ex eo ꝙ plures ꝓcuratores ſepius ſe i̅pediūt ꝑ ꝯcurſum et quãqꝫ vnus affirmat qd̄ alter negat iuxta ea q̄ habenť ꝛ nō.i.c.pe.de elec.li.vi.merito ius p̄ſumit ꝙ dando tercium videť dn̄s reuocare p̄mum.ƀ ſecus eſt i pluribus ordinarijs cū habeant poteſtatē in ſolidū et ſolent plures deputari in eodem offitio vt facili⁹ poſſet reipublice cōſuli vt in.l.vnica.ff.de offi.ꝯſu.facit cle.et ſi p̄ncipalis.iuncta glo.de reſcrip.et qd̄ dixi i.c.prudētiā.de offi.dele.

In glo.nō.glo.nam quotidie fit remiſſio ad nō.h̄ cū q̄ritur nunquid in p̄ſentia maioris poſſit minor exercere offitium ſuū.nā iſte tex.facit ꝙ nō.ad idem.c.deniqꝫ.xxi.di.vbi tex.dicit ꝙ ſacerdos non debet bn̄dicere in p̄ſentia epi.ƀ ipi epo deferri debet.ad idem.c.antiqua.de p̄uile.vbi diciť ꝙ patriarcha nō debet i p̄ſētia pape ante ſe ferri facere crucem.Ad idē.l.fi.ff.de offi.ꝓ ꝯcōſu.vbi diciť ꝙ ꝓconſul qui erat deputatus ad regēdam ꝓuintiam ſtatim cū ingreditur vrbem debet deponere iperium ꝛ ſic nullam poteſtatē exercere ꝑpter reuerentiam p̄ncipis.In cōtrariū glo.alle.c.ecce.xcv.di.vbi diciť ꝙ p̄ſbiter pōt bn̄dicere in p̄ſentia epiſcopi.ad idem.c.ꝑuenit.xi.q.i.vbi dicitur ꝙ licet papa det defenſorem ſeu legatū in loco nō tn̄ ꝑ hoc ceſſat offitium epi q: ordo eccleſiaſticus ꝯfunderet ſi vniciqꝫ eporuꝫ ſua iuriſdictio nō ſeruareť.ad idem.l.i hac.C.d̄ dona.vbi diciť ꝙ donatio pōt inſinuari coram magr̄atu inferiori licet in loco ſit rector ꝓuintie qui eſt maior et hec ꝯtraria glo.nō ſoluit.Hoſti.dicit ꝙ q̄dam eſt poteſtas reuerentialis ſeu in ſignialis et hanc poteſtatē nō debꝫ exercere inferior in preſentia maioris.vt in.c.deniqꝫ ꝛ c.antiq p̄all.q̄dam eſt poteſtas iuriſdictionalis et iſtā regulariter exercet inferior licet maior ingr̄atus ſit p̄ns fallit ſcōm eū qn̄ agitur de q̄dā ꝑtate vt q: idē offitiū ꝯceditur duobus ab eodem ſuꝑiore tūc eñ ſtať diſpoſitio ipſius ſuperioris vt hic.vnde papa voluit dupliciter cauſa vt ceſſaret hoc offitiū minoris legati.p̄ma ꝑp̄ꝰ ꝓrogatiuā r̄uerētie vt i fi.c.alia ne i eodē loco vid̄aꝫ duo capita quaſi monſtra vt in.c.qm̄.ī.ti.xxi.Alij aliter diſtinguūt ƀ mihi eorū dicta nō placent ꝑ.c.vt apſtolice.de p̄uile.li.vi.vbi patet ꝙ abbates quibus eſt ꝯceſſus mitrarū vſus nō ꝺeſiſtunt eis vti in p̄ntia eporum licet nō debeāt vti ita p̄cioſis ſicut epi et ſic etiā ab iſtis in ſignijs denotātibus ſuꝑioritatem nō deſiſtit minor in p̄ſentia maioris.facit iſte tex.in fi.dū diciť ꝙ ꝓ reuerentia ſedis apoſtolice dꝫ alius legatus d̄ſiſtere ergo nō ꝓ reuerentia cardinalis tm̄ ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns aliud eſt dicendum vbi nō ꝯcurrit pape reuerentia ƀ alterius vnde cōcluderem ꝙ qſqꝫ poteſt exercere offitiū ſibi iniunctū ꝛ vti in ſignijs ſibi ꝯceſſis ꝑ ſuꝑiorem licet ali⁹ eo maior ſit p̄ns.fallit ſi eſſet p̄ns is q̄ ſibi ꝯceſſit vt i

d.c. antiq̄.⁊.l.fi.ꝑal.vel niſi aliud in iure diſponatur vt h̄ vnde vt dixi iſte tex.fundat ſe non ſup maioritate offitij ſ; ſup reuerētia ſedis aplice.⁊.ꝓconcordātia.c.ꝺ niq;.⁊.c.ecce.ꝑallegatoꝝ vide bo.glo.in.d.c.ecce.q̄ dicit ꝙ ſacerdos celebrās miſſam nō debet in pn̄tia ep̄i bn̄dicere populū anq̄; inſinuet ipi ep̄o ſi aūt ep̄us cōcedit tūc ipe pſpiter pōt bn̄dicere ⁊ ita ſuatur ꝺ facto q: ſacerdos inſinuat ep̄o vt ipe ep̄us bn̄dicat et eo recuſante bn̄dicit ipe ſacerdos. Et ex iſtis etiā infertur ꝙ iſte tex.minime habet locū qn̄ duo ſunt habētes poteſtatem a diuerſis pāta q: vnus eſt legatus īpatoris alius pape.q̄libet eñ poteſt vti ſuis īſignijs ⁊ ſuū offitium exercere q: ex ſepatis nō fit illatio vt in.c.ij.de tranſl.p̄la.⁊ in.l.neq; natales.C.de pba. Ultimo hic q̄ritur nūquid iſte tex.habeat locū i legato nō rōne dignitatis ſue ſ; raōe pſone vl' econtra. Jo. an.dicit ꝙ tex.iſte loqtur indiſtincte q̄ſi ſentiat ꝙ in vtroq; legato habeat locū iſte tex.⁊ vt ſic q̄libet ceſſet in pn̄tia legati de latere.ꝯtrariū tenet hic. Do.car.dicēs ꝙ in legato rōne dignitatis ſue cū ſit ipe ꝑpetuus nō habet locū iſte tex.alle.glo.in.c.ſe.ſ; mihi plus placet p̄mū dictum nā rō huius lr̄e que i fi.ponit̃ militat i vtroq; legato.ſ.p reuerētia ſedis apoſtolice. Item fortius d; habere locū in legato rōe dignitatis cū ipe ſit ꝑpetu⁹ et ſic offitium nō pōt ſibi eſſe inutile ꝓpter aduentum alterius.

Excommunicatis. Pōt ſic ſūmari ſecundum cōmunē intellectū. Legatus nō de latere ſ; ratiōe pſone extra ꝓuintiam ſibi decretam abſoluere neqt excōicatos ꝑ iniectione manuū i clericos nec etiā in ꝓuītia ſi tales excōicati aliūde veniūt.legat⁹ vero rōe dignitatis nullos tales abſoluit. Primo ponit vnū dictū. Scđo aliud.ibi et q̄. Tercio excipit ab vtroq; ibi niſi. Nō p̄mo duas ſpēs legatoꝝ q̄buſdam eñ iniūgit̃ legationis offitiū rōne pſone.⁊ ꝺ iſtis in p̄ncipio.c.q̄buſdā vero rōne dignitat̃ ꝓp̄e.et ꝺ iſtis in ſcđa pte.c.et eſt tercia ſpēs q̄ hic ponitur inplicite vt ſūt legati de latere.i.legati cardinales ⁊ ꝺ his.s.c.ꝓxi.⁊ in.c.i.j.eo.li.vi. Nō ſcđo ꝙ maior poteſtas cōpetit legatis cardinalib⁹ q̄; alijs legatis nō ꝺ latere et inter iſtos nō de latere maior poteſtas ꝯpetit legato rōne pſone q̄; rōne dignitatis. Nō ibi dignitatem ꝙ legati pape dicūtur habere dignitatē ⁊ intelligo de legatis habētibus iuriſdictōem vt hic erat. Circa intellectū huius.c.q̄ro generaliter quos excōicatos ꝑ iniectōe manuū pn̄t legati abſoluere. So.ſum. do glo. et dicta.doc.vt dixi tres ſunt ſpēs legatoꝝ.q̄dā legati cardinales q̄ dicūt̃ de latere.q̄dā nō cardinales ⁊ iſtorū q̄dā rōne pſone q̄dā rōne dignitatis vt ꝓdixi. De cardinalib⁹ legatī glo.hic ꝯcludit ꝙ abſoluere pn̄t q̄ſcūq; tā i ꝓuītia eis d̄ecreta q̄; ex̄ tā ſ bditos q̄; extraneos ⁊ optime facit iſte tex.ꝑ locū a ſpāli.nā ſi ꝺ iſtis q̄ n̄ ſūt de latere dicit̃ ꝙ nō pn̄t abſoluere extra ꝓuītiā vel in ꝓuintia aliūde venientes ergo legatis cardinalibus ꝑmittitur abſoluere extra ꝓuītiā et in ꝓuintia. Item et ſ bditos ⁊ aliūde veniētes ⁊.ideo dicit glo.quā tenebis mēti ꝙ iſti legati cardinales poſtq̄; egrediūt̃ vrbē romanā donec in vrbē reuertūt̃ bn̄fitiū abſolutōis q̄buſcūq; pn̄t īpēdere ⁊ ita dicit de factō ſuari.hoſti.hic reſtringit iſtoꝝ poteſtatē vt eā nō exerceant cū iniuria fuerit enormis dicēs ꝙ abſolutōem ꝑ enormi iniuria ſp papa ſibi reſuat.all.c.ſi vero.⁊.c.cū illoꝝ.cū ſi.de ſen.ex.ſ; Jo.an.⁊ ꝯmunit̃ doc.in.c.ad eminētiā.j.de ſen.exco.tenēt opi.huius glo.indiſtincte quā ego puto veriſſimā. Adduco tex.in.d.c.ad eminētiam.⁊ melioꝝ tex.in.c.ꝙ trāſlatōem.s.eo.nā ibi tex.inuit apte ꝙ poteſtas reſuata pape circa abſolutōis bn̄fitiū ꝯpetit hodie legatis cardinalibus.limitarē dictū glo.⁊ doct.vt ꝓcedat in legato nō reuocato nā ſi eſſet reuocatus non vr̄ ꝙ poſſit aliquid de legatōe attingere q: in ꝯtinenti deſinit eſſe legatus.vnde crederē ꝙ nec inſignia legatiōis d̄ebe; exercere.ꝑ h̄ ꝙ nō.i.c.nouit.s.e.⁊ i ſpe.e.ti.§.fi.v̄.itē q̄; cito.⁊ in.v̄.quid ergo.ꝓcedat ergo p̄mū dictū qn̄ legatus nō reuocat⁹ exiret ꝓuītiam ex aliq̄ cā Item dicit ꝙ in loco vbi eſt papa nō debet legat⁹ aliunde veniēs exercere in aliquo dignitatē ſuā nec vti inſignijs vnō nec debet bn̄dicere populo.ꝑ hoc videꝙ nō.ſpe.in dictis locis ⁊ facit.l.fi.ff.de offi.ꝓcō.⁊ ſepe fui interrogatus nūquid legat⁹ deſtinat⁹ ad certā ꝓuintiā poſſet exercere ⁊ vti inſignijs legationis in itinere anteq̄; ingrediat̃ ꝓuītiam ſibi decretā.⁊ ꝙ poſſit facit.l.i.⁊.ij.ff.de offi.ꝓcō.vbi dicit̃ ꝙ ꝓcōſul.pōt extra ꝓuintiā ſibi decretā exercere iuriſdictōe; voluntariā ⁊ vti inſignijs dignitatis ſue.legati vero pape exp̄ant̃ ꝯſulib⁹ ⁊ ꝓſidib⁹ vt i.c.ij.j.eo.li.vi.⁊ ita vidi a mltī obſeruari etiā vidi pleroſq; abſtinē. Itē do ⁊ aliā limitatōe; nā puto id ꝙ dixi de abſolutōe ꝓpter iiectōnē manuū nō extēdendū ad alias abſolutōes reſeruatas pape puta ſi papa excōicaſſet vel delegatus ſuus nō pōt legat⁹ etiā cardinalis tales abſoluere.ad hoc.c.ſtuduiſti.s.eo. Item in iſtis exorbitātib⁹ ⁊ ꝓhibitis nō fit extēſio de vno cāu ad aliū vt in.c.ꝙ trāſlatōem.s.eo.et dixi ibidem.nō Inno.i.c.fi.de offi.archidi. Uenio ad ſcđā ſpeciē.ſ.ad legatos rōne pſone iſti eñ pn̄t abſoluere ſ bditos exiſtētes i ꝓuītia ⁊ iſte caſus eſt clar⁹ vt hic. Itē extra ꝓuītiā nō pn̄t extraneos abſoluere ⁊ iſte caſ⁹ etiā ē clar⁹. Tercius caſ⁹ ē etiā clar⁹ q: aliūde venientes.ſ.extraneos nō poſſunt abſoluere etiā i ꝓuītia Et hic ſūt aliq̄ caſ⁹ dubij. Prim⁹ nūquid poſſint abſoluere ſubditos extra ꝓuītiā. Uin.tenet hic ꝙ ſic ⁊ dicebat ꝙ illud verbū aliūde.poſitū in tex.ꝺterminabat

omia p̄cedentia vt ſit ſenſus q̄ aliunde venientes nō
pñt iſti abſoluere extra prouintiā vel ibidem exñtes ſ;
cōtrarium ſentit hic glo.et tenent cōiter doc.q: tex.ſi
nō cauilletur aperte ꝓbat q̄ extra prouintiā venientes
poſſint abſoluere ⁊ ita dicit Jo.an.ſeruari de facto et
vide ſpe.e.ti.§.nunc dicam⁹.v̄.illud.vbi idem ſentit.
Scōs caſus dubius nūquid iſti poſſunt ſubditos ex
tra ꝓuintiam abſoluere cum licentia iudicis ꝓuintie il
lius vel diocceſis.⁊ videt̄ primo q̄ ſic q: etiā ꝯtentio-
ſam iuriſdictionē pōt quis exercere i ſubditū extra ter
ritoriū ſuum cū licentia iudicis illi⁹ territorij.vt dixi i
c.nouit.e.cōtdicit hoſti.hoc eſſe equū ſed q: hec po-
teſtas datur legatis iſtis cum limitatōe non videt̄ q̄
debeant legati iſti excedere formā hic ꝓfixam ar.c.ſa-
ne.de priui.Et nō ſingulariter hoc dictum q: neſcio
alibi q̄ poteſtas collata alicui in certo loco ex priuile
gio nō pōt exerceri etiā in ſubditos in alio loco licet
cōſentiat dñs territorij.ſecus in iuriſdictiōe ꝯpetente
de iure cōi.Tercius caſus dubi⁹ eſt nūquid legatus
poſſit abſoluere ſuos ſubditos q icurrerunt alibi excō
mūicatōes et videt̄ ſentire hoſti.hic q̄ nō per iſtū tex.
dum dicit aliunde ꝯtingat accedere ⁊c.quidā tñ tenu-
erunt contrariū.vt recitat ſpe.in.d.v̄.illud ⁊ forte hec
opi.verior vt quēadmodū pōt ſubditos ex territoriū d̄
linquētes punire vt in.c.cū cōtingat.de fo.cōpe.ita ⁊
abſoluere.facit.xvi.q.ij.placuit.vbi glo.nō.dicit q̄ de
delicto ꝯmiſſo extra prochiā pōt ꝓprius ſacerdos ab
ſoluere prochianū ſuū.et ſic tex.iſte intelligat̄ de non
ſubditis venientibus aliunde ⁊ cū hoc.c.indulgeat.ſ;
beneficium legatis debet late intelligi vt in.l.ſi.ff.de
cōſti.prin.⁊ in.c.cum olim de v̄.ſig. Quartus caſus
dubitabilis eſt nunquid ſi nō ſubditi venerūt ad pro-
uinciā legati et ibi incurrerūt excōicatōes poſſint ab
ſolui a legato.et tenet hoſti.q̄ ſic q: iſti nō dicūtur ali
unde accedere cū nō veniant excōicati et ad hoc facit
nō.dictū abb.hic qui dicit.ar.huius tex.q̄ ſcholaris
veniens ad ſtudiū excōicatus nō pōt abſolui ab ep̄o
loci illius ſtudij licet caſus eſſet in quo potuiſſet ab-
ſolui a ꝓprio ep̄o.ſecus ſi ibi incurriſſet excōicationes
qđ nō.Ex quo poſſet nō.dictū elici q̄ ptās q̄ ꝯtrahit̄
rōne domicilij nō extenditur ad prius cōmiſſa qđ tñ
dictū ego nō admitterē generaliter nā dubitatur vtrū
ſcholaris in loco ſtudij poſſit ꝯueniri ſup ꝯtractib⁹ ali
bi geſtis ita etiā dubitatur de mercatorib⁹.q trahunt
morā in aliqua ciuitate ⁊ de his plene dixi i.c.q̄ cle
ricis.⁊ in.c.expte.b.de fo.cōpe.⁊ vide qđ nō.Bar.
i.l.heres abſens.ff.d̄ iudi.et in.l.ij.C.vbi ſenatores
vel clariſſimi.Quo ad tercios legatos ꝯcludit̄ q̄ nemi
nem pñt abſoluere nec in prouintia nec extra ſubditū
nec extraneū.Ratio diuerſitatis ſcđm doc.pōt eſſe q:
legatus rōne loci eſt ꝑpetuus ſicut dignitas cui inhe-
ret legatio eſt perpetua.vnde ſi iſti legati poſſent ab-
ſoluere excōicatos clerici illoꝝ locoꝝ ꝑderēt ꝑuilegiū
qđ hñt ex.c.ſi q ſuadente.xvij.q.iiij.q: nūq̄ꝫ peruſſo
res eoꝝ tenerentur ire ad curiā cū ibi haberent ſupiorē
qui eos abſolueret.Ego tñ in iſtis ⁊ p̄cedētib⁹ darē
vnā limitatōem vltra doc.vt ꝓcedat iſta iuriſdictō in
caſibus reſeruatis pape ſed in caſibus in quibus ep̄i
locoꝝ pñt abſoluere de quib⁹ i.c.ꝯuenit.⁊ ibi dixi.de
ſen.ex.ſatis puto q̄ iſti legati poterūt abſoluere cū ſint
ibi ordinarij ⁊ hēant maiorē ptātē q̄ꝫ ep̄i vt.s.c.pxi.

Emini. Durāt legati ſtatuta etiā lega-
tōne finita finitur tñ ſui delega
ti iuriſdictio ſi citatio nō p̄ceſſit ⁊ ē n d̄.tex.
quo ad vtrūq; caſum.hēt duo dicta ſcđ; ibi licet vero

Nō primo q̄ legat⁹ pōt facere ſtatuta in loco ſue
legatōnis ⁊ cū iſte tex.nō diſtinguat inter legatos itel
ligēd⁹ ē gñaliter vt qlibet legat⁹ pape ſ; poſſit ſiue ſit
legat⁹ d̄ latē ſiue ſit legat⁹ nat⁹ ſiue legat⁹ rōe pſone nā
qlib; iſtoꝝ ordinariā iuriſdictōē h; vt in.c.ij.j.eo.li.vi

Nō ſcđo q̄ ſtatuta edita ab habēte iuriſdictōnē ad
tēpus durāt etiā poſt tēpus iuriſdictōnis ex quo infert̄
q̄ mlto forti⁹ durare debēt ſtatuta poſt obitū ep̄i cum
ipſe habeat iuriſdictōnem ꝑpetuā ⁊ idem puto dicen-
dū i alijs p̄latis inferiorib⁹ in cāis in quib⁹ ſtatuere
pñt Nō tertō in v̄.ſec⁹ q̄ legat⁹ pape poteſt dele-
gare cauſas ad eum deuolutas ſeu coram eo motas
nec mirū cū habeat ordinariā ⁊ qlibet ordinari⁹ pōt ex
ſua iuriſdictōne cām ad ſe ſpectātem delegare.l.vnica
C.qui ꝓſua iuriſdict.⁊ i.c.litigātes.de offi.or.li.vi.⁊
xi.q.i.te quidē Nō ibi cū iuriſdictō iſtoꝝ q̄ delega
tus habet iuriſdictōes etiā ſi ſit delegatus nō a p̄ncipe
ad idem.c.in lrīs.e.ti.pxi.ꝑ quod repbatur glo.que
aliud ſentit in.l.ait pretor.ff.de re iudi. Nō ibi ci
tatō nō p̄ceſſit tex.ſin.in materia ꝑpetuatōnis iuriſdic
tionis cōtra tacitā reuocatōnē mādati.requirit̄ enī cita
tō nec ſufficit ali⁹ act⁹ citerior ⁊ hunc tex.allegaui i.c.
gratū.de offi.dele.vbi hāc materiā tetigi ⁊ j.aliquid
dicet̄ In glo.i.ibi ep̄i q ſūt minoris auctīs nō gl.ex
q̄ pōt inferri q̄ i omnib⁹ in quib⁹ pōt ep̄s ſtatutū face
re forti⁹ pōt ⁊ legat⁹ pape.dic tñ q̄ ſup maiorib⁹ ne-
gotijs non pñt ep̄i nec legati nec etiā archiep̄i ſtatuta
facere ꝑ h vide gl.xvij.di.in ſumma.⁊ i.c.q̄ trāſlatō
nē.s.e.facit.c.maiores.j.d̄ bap.Sꝫ dubiū ē certū ē q̄
ep̄s nō pōt facere ſtatuta ſine ꝯſenſu vl' ꝯſilio capituli
ſuiꝫ vt in.c.nouit.⁊ i.c.quāto.j.de his que ſi.a p̄la.nō
Jo.an.in.c.i.de ꝯſti.li.vi.nūqd legati poſſint ſoli ſta
tuta edere.Jo.dic.Inn.q̄ debēt reqrere ꝯſilia p̄lato
rū ꝓuītie ar.ix.q.iij.i.c.i.ij.⁊.iiij.⁊ etiā ꝯſiliū i p̄tinēti
b⁹ ad poplm ar.c.ſi.de ma.⁊ obe.⁊ d̄ his q̄ ſi.a ma.
ꝑ ca.c.vlt.p⁹modū dic q̄ i ſpectātib⁹ ad iuriſ.le.pōt
legat⁹ ſol⁹ facere ſtatuta dūmō illa ſtatuta ñ ſint ꝯtra
anōes gñales ſeu iura gñalia qb⁹ nō pōt legat⁹ i aliq̄
d̄rogare all'.l.iij.C.d̄ offi.pto ⁊ nō h dēꝫ ſin.p̄mo q̄ le

gatus pape nō pōt aliquid ſtatuere cōtra iura genera-
lia.idem dicit in epo vt nō. Jo.an.in.c.fi.de offi.ar-
chidi.videt̄ probari in.c.ꝙ ſup his.de ma.et obe.⁊ in
c.inſtōnis.xxv.q.ij.limita tñ ſcdm ea q̄ dixi poſt glo.
in.c.cum dilectus.de cōſue.et vi.per fre.cōſilio.xvij.
q.vi.qd nō.glo.in cle.ne romani.de ele. Scdo nō
ꝙ legat⁹ ſolus pōt edere ſtatuta in ſpectātib⁹ ad ſuā
iuriſdictionē q̄ ſolū agit mentōē de legato.dic tñ ꝙ ſi
vellet ſtatuere in cōcernentib⁹ alioꝝ p̄iudiciū vel nego
tiū tunc debet habere illoꝝ cōſenſum ſeu p̄ſentiā vt nō
Inn.in.c.veſtra.ij.de loca.et ſic limita Inn.h. Sꝫ
vltra doc.q̄ro nūquid actio penalis ſurgens ex ſtatu-
to legati vel epi ſit ꝑpetua vel tpalis et annalis.et de
ciſio huius.q.dependet ab alio articulo nūquid ſtatu
tum iſtoꝝ dicatur ius ciuile vel canonicū an vo pꝛeto
rium bar.et bal.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.et iure
cōcludunt ꝙ actio eſt tpalis et annalis quēadmodū
actio ſurgens ex iure p̄tozio.nam iſti equipantur p̄to-
ribus p̄ſidibus.ad hoc.l.i bonorarijs.ff.de ac.⁊ ob.
inſti.de ꝑpe.tpi.ac.in prin.et ideꝫ dicendū in ſtatutis
editis a marchione vel alijs principib⁹ inferiorib⁹ vt
nō.idem bar.in.l.fi.de pe.et ſic ex ſtatuto epi nō poſ
ſum agere actione penali vltra annū ſecus aūt ſi eſt ſta
tutū factum a populo ſeu a tota vniuerſitate clericorū
nam tūc actio eſſet ꝑpetua et duraret p.xxx.annos.l.
ſicut.C.de p̄ſcrip.xxx.vel.xl.an.C.et eadē eſt queſtio
in ſtatuto edito ab antianis ſeu dñis ciuitatis popula
ris nūquid illud ſtatutū equipetur iuri p̄tozio an iuri
ciuili et ſic nūquid actio penalis ſit ꝑpetua vel tpalis
ex eo ſurgens quā.q.tractat bar.in.l.v.ff.de ver.ob.
et ibi cōcludit ꝙ ſi iſti antiani ſeu dñi fecerūt ſtatutum
ex eoꝝ officio equipatur iuri pretorio ſecus ſi ex ſpāli
cōmiſſione ſibi facta a populo nam tūc populus vide
tur feciſſe illud ſtatutū et p̄ ꝯñs illud ſtatutū appellat̄
ius ciuile.vt in.c.ius ciuile.i.di.et per hoc poteſt iſer
ri ad deciſionē multaꝝ queſtionū. Nunc venio ad
ſcdaꝫ ꝑtem glo.in qua queritur nūquid indulgentie
quas ſepe legati cōcedunt ſubuenientib⁹ ad reparati
oneꝫ pontis vel loci religioſi durent poſt finitā legati
oneꝫ quēadmodū ſtatuta et ꝙ nō durēt.facit tex.in.l.
fi.ff.de pe.vbi pena appoſita per magiſtratū tpalem
hñs actū ſucceſſiuū ſolū duret tpe officij.glo.tñ de-
terminat oppoſitū per.l.i.in.§.fi.ff.de offi.p̄fe.vr.ubi
dr̄ ꝙ p̄fectus qui eſt tpalis pōt iperpetuū priuare quē
offi.aduocationis.et doc.hic cōiter ſequūtur iſtā glo.
et ideꝫ Inno.in.d.c.ꝙ trāſlationē.de pe. Dic ꝙ ē tpal̄
qñ pena fuit appoſita ſine cauſe cognitōe ⁊ iterlocuto
rie ſi aūt diffinitiue ſec⁹ āt ſi pena fuiſſꝫ appoſita diffini
tiue ⁊ cū cauſe cognitōe qꝛ tūc duraret.ꝑpetuo vt in.d.
l.i.et in.l.moze.ff.de pe.idem volūt legiſte in.d.l.fi.ſ
vide qd dixi in.c.ex litteris.de cōſti.et facit h gl.mul
tū nō.ad ꝓbandū ꝙ indulgentia ſeu priuilegiū a p̄la
to cōceſſum duraret imꝑpetuū licet habet actū ſucceſ-
ſiuū.et pro hoc allegat ho.glo.in.c.cū ex eo de ele.li.
vi.vbi dicit̄ ꝙ ſi epiſ dedit licentiā clerico veniēdi ad
ſtudiū et diſpenſauit ſecū per ſeptēniū vt ibi dr̄ non
expirat licentia per morteꝫ epi nec ipſe ſine cauſa reuo
care pōt.ſ incōtrariū allego glo.ſatis nō.i.c.a nobis
el.i.de ſen.ex.q̄ dicit ꝙ ſi epiſ tulit ſnīaꝫ excōicationis
ſub ꝯditiōe puta quicūqꝫ furtū fecerit ſit excōicatus ñ
durat hec ſententia vltra temp⁹ ꝓferentis niſi ſucceſſoꝛ
eam ꝯfirmet.ſecus dicit in ſtatutis ⁊ ſic illa glo.nō.li-
mitat illum tex.ad idem vide glo.in.c.pe.de cle.non
reſi.in verbo p̄deceſſore.q̄ videtur velle ꝙ indulgentia
tributa clerico ſup non reſidentia nō durat vltra tem-
pus ꝯcedentis et ꝓfecto ſatis paſſus iſte reddit̄ diffi
cilis.⁊ pro nūc dicerem qꝛ vbi indulgentia ſeu licētia
hꝫ eſſe ſuū finitum et liberū ita ꝙ ex ſola ꝯceſſione re
cipit ſuam eſſentiaꝫ nec dependet ex futuro euentu et
tunc durat etiā vltra tpe ꝯcedentis qꝛ priuilegia ſunt
et ſtatuta debent eſſe ꝑpetua.xxv.q.ij.c.i.ſed vbi di-
ſpoſitio dependet ex futuro euentu qꝛ non inicit ad
huc vinculum firmiter tunc extinguitur per morteꝫ di
ſponētis.ſic poteſt itelligi glo.in.d.c.a nobis.nam ſi
ſnīa excōicationis eſt ꝯditionalis anteq̄ā exiſtat condi
tio nō inicit vinculū ſimpliciter.ſ inicit vinculū tpe
exiſtentis ꝯditionis quo tpe ſi diſponens eſt mortu⁹
vel reuocatus ceſſat ſententia.idem dicerem in alia li-
centia q̄ non pōt perpetuo ꝯcedi ſine cauſe cognitōe
vt ſi fuerit ꝯceſſa ſimpliciter itelligatur cōceſſa ad tē-
pus cōcedentis ⁊ ideo puto ꝙ ſi epiſ ſimplr̄ dedit li-
centiā poſſendi eligere cōfeſſoreꝫ ꝙ illa licentia extin
guitur mortuo vel reuocato epo qꝛ epiſ non pōt imꝑ
petuū dare iſtam licentiā cū p̄iudicio eccleſie prochia
lis ſine cauſe cognitione et ꝯſilio ſui capitali cum d-
ſet irrogare perpetuum preiudicium eccleſie parrochi
ali et ita alias in facto reſpondi.⁊ ita pōt ſaluari glo.
in.d.l.c.pe.licet poſſet haberi alius intellectus.

In glo.fi.ibi ſola citatōe.nō glo.ꝙ p ſolam cita-
tionē ⁊ non per actū ctteriores ꝑpetuatur iuriſdictio et
ad hoc facit iſte tex.multū nō.hoſti.tñ qui cōtrariū
tenuit i.c.licet.de offi.dele.ſupplet ad iſtū tex.vel aliud
equippollens ſed hec ſuppletō extorquet literā vnde
illud.c.licet.debet exponi per iſtud cū ibi loquat̄ ge-
neraliter et iſte ſpecialiter ⁊ vide qd plene dixi in.d.c.
gratū.Sed dubiū eſt tenēdo iſtā opi.ꝙ requirat̄ cita
tio nunqd ſufficiat iudicē ꝯmiſiſſe citationē ſi an̄ moꝛ
tem vel finitū officiū delegantis citatio ñ ꝑuenit ad ci
tādū ℞ē.q.ſubtil̄ ⁊ nō.vt recitat h io.an.gal.hāc.q.
diſputat ⁊ multū all.p ⁊ ꝯtra tādē ꝯcludit ꝙ de iure ci
uili non eſt perpetuata iuriſdictio quia non eſt pro-
pter citatio ſi non ꝑuenit ad citandū all.l.quia.ff.de

iuriſdi.om.iudi.ſed de iure canonico dicit ꝙ ſi agitur de perpetuatōe iuriſdictionis ſufficit iudicem cōmiſiſſe citationē q2 incipit per hoc vti iuriſdictione ar.s.de offi.dele.licet.ſed ſi agitur de afficienda pſona requiritur ꝙ citatio puenerit ad ptem pro hoc de.ij.vt lite pen.et vide glo.ibi nō.q̄ hoc tenet.Jo.an.hic inſtat ſed tandē videtur tranſire cū dictis doct.Ho.car.tenet indiſtincte ꝙ requirit citationē pueniſſe ad partez mihi tam de iure ciuili q̄3 canonico placet vt ſufficiat iudicem cōmiſiſſe citatōnem quo ad perpetuā iuriſdictionem p̄mo per tex.i.d.de.d.l.⁊ q2 vbi tex.ſolūm requirit vt iudex icepent vti delegatōne ſibi facta.ad idem.c.gratū.ꝑ alle.vbi ſolū reqritur ꝙ edictū citationis fuerit,ppoſitum et ibi ad hoc pōderaui illum tex. Item probatur alia rōne.Citatio habet tres partes. p̄ma cōmiſſio iudicis de citando.ſcōa executio nūcij tercia ipſi⁹ nuncij relatio ꝙ citauit vt nō.Jo.an.in.c. romana.§.ꝯtrahentes de fo.cōpe.li.vi.p̄ma pars eſt iuriſdictionalis dūtaxat.ſcōa et tercia nō ſunt iuriſdictionales.hinc eſt ꝙ iudex nō pōt cōmittere citationē extra territoriū.ſed ſi ꝯmiſerit i territorio pōt nuncius eum exequi extra territoriū tex.eſt nō.in.d.§.cōtrahētes.et in.l.omnes.C.de epi.et cle.et ibi per doct. vñ cōmittendo citationē vſus eſt iuriſdictiōe in partes.⁊ ſic ſatis videtur ꝑpetuata et ſic ſalua glo.in.d.de.ij.q̄ hoc tenet.vbi etiā videtur de mēte pape licet nō exprimat.et in.d.l.et quia.

De offi.ordi.rubri.

Supra viſum eſt de offi.delegati et legati nūc ſubijcitur et merito de offi.ordinarij.vel aliter ſic.Supra viſum eſt de offi.ordinarij ſpālis vt eſt legat⁹ nūc ſubijcit in genere de offi.cuiuſlibet ordinarij ⁊c.

Criminoſam. Epiſcopi in ſuis diocesibus pñt crimia inquirere et punire et cum opus fuerit inuocare brachiū ſecularē.h.d. Nō. primo ex ſupraſcriptione ꝙ etiam papa dicitur facere ſinodū.ad idem.c.i.j.de ſpon.vulgariter tamē appellamus ſinodū epoꝝ et cōſiliū ipſi⁹ pape.de quo vide bo.tex.i.c.i.xv.di.vbi poitur ethimologia iſtoꝝ noim. Nota ſcōo ꝙ epi hñt in ſuis diocesib⁹ iuriſdictōz liberā et ea q̄ ſunt meri iperij pñt eni ex officio ,pcedere ſup criminibus et infacinoroſos hoies aiaduertere hec eni meri iperij vt ſunt in.l.i.ipiū. et qd ibi nō.ff.de iuriſdi.om.iudi.et dicā.j.c.ꝙ ſedes et vide glo.in.c.puenit.xcv.di. Nō tercio ibi ſingulariū vrbiū ꝙ q̄libet vrbs h3 ſuū epum et facit iſte tex.p cōi cōſuetudie italie ſm quā illā appellam⁹ ciuitatē q̄ h3 epm hoc tñ nō eſt de iure q2 pōt eſſe ciuitas abſq3 epo nā et anq3 eſſent epi erāt ciuitates ⁊ poſtmodum tpe p̄mitiue eccie fuit ſtatutū vt epi nō cōſtituerētur ni modicis ciuitatib⁹ et nō populoſis neq3 in caſtris aut villis ſ3 ſolū in ciuitatib⁹ magnis et populoſis vt dicit tex.in.c.epi.lxxx.di.et in.c.i.j.de puile.q̄ iura clariſſime,pbant ꝙ ad eſſe ciuitatis nō requiritur ꝙ ibi ſit epus ſ3 bene pſumptio eſt ꝙ vbi ñ fuit ſedes epalis cōſtituta nō erat tūc magna ciuitas et vide qd nō Jo.an.in.c.ſi ciuitas.de ſen.excō.li.vi. Nō ibi vrbiū.ꝙ q̄libet ciuitas pōt appellari vrbs.p h̄ tex.i l.ij.ff.de v.ſig.et vide ethiologiā hui⁹ vocabuli.l.pupillus in.§.vrbs.ff.de v.ſig.quāq3 appellatiōe vrbis in genere per excellentiā itelligitur de roma vt in.§.ſ3 quoties.inſti.de iure naturali. Nō ibi in ſuis diocesi.ꝙ appellatōe diocesis venit ciuitas nam hic ſi nō cōprehenderet ciuitas ſequeret ꝙ epo nō haberet ptātem in ciuitate qd eſt abſurdū.ſimile colligit in.c.vnico.de re.pmu.li.vi.In cōtrariū facit.c.rodolph⁹.de reſcrip.hoſti.dicit ꝙ in ſtatutis cōſtōib⁹ et puile.appellatōe diocesis venit ciuitas ſec⁹ in reſcrip.cōtentioſis vt in cōtrario.et l3 hic doc.trāſierint cū eo tñ mirādū3 ē.de h̄ dicto nā poti⁹ diuerſificat caſus q̄3 reddat rō3 diuerſitatis.ſi eni ob odiū reſcriptoꝝ cōtingit reſtrictō vt in.d.c.rodolphus.idē et forti⁹ poſſet cōtingere i ſtatutis penalib⁹ odioſis deuiātib⁹ a iure cōi.et idē i priuilegijs odioſis.et ideo dic meli⁹ in hac materia vt dixi in.d.c.rodolph⁹. Nō ibi adulteria.tex.nō.quē ſepi⁹ ſoleo allegare ꝙ epo pōt ſup adulterijs ,pcedere etiā cōtra laicos.Na3 tex.h̄ nō reſtringit ad clericos nā de clericis nullū fuiſſet dubiū ſ3 loqtur generaliter i toto diocesi et ideo dico ꝙ loc⁹ ē puentiōi iter iudicem eccliaſticū et ſecularē nā et ſecularis d h̄ delicto cognoſcere pōt vt in.c.rex debet.xxiij.q.v.et in.c.tue d pena.et h̄ facit cōtra opi.Jo.an.in.c.ſi.de fo.cōpe.li.vi. vbi dixit ꝙ adulteriū ē crimē eccliaſticū q̄tenus agitur ad ſeparationē thori matrimonialis.ſ3 ſi vis ſaluare iſtd dictū dicas ꝙ tūc ē eccliaſticū merū.i.ꝙ nullo mō pōt de eo ſe impedire ſecularis ſ3 qñ agit ad puniendū delictū ſeu ad ,phibendū nō eſt mere eccliaſticū ſ3 mixtū et hāc materiam pleniſſime examiaui.in.c.cū ſit generale.de fo.cōpe.vbi generaliter fui ,pſecutus q̄ crimia ſunt mere eccliaſtica vel mixta. Nō ibi liberā ptātez et tene menti ꝙ ſi daꝛ alicui ptās libera ,pcedēdi i aliq caſu nō itelligitur ꝙ aliqd faciat cōtra ius ſ3 ſolū vt abſq3 alicui⁹ ipedimento vel licētia h̄ poſſit facere nā verbū liberꝫ h̄ iportat.ad h̄ qd nō.i.c.de mulcta d pbē.⁊ i.c.l3 epo.e.ti.li.vi.⁊ optie ,pbaꝛ h̄. Ultio nō ꝙ epi pñt vbi res exigit inocare auxiliū brachij ſecularis puta exigēte rebelliōe ſubditoꝝ ⁊ ideo alibi ibi diſpoiꝛ ꝙ

familia pl'atis nō incurrit excōicatōz ſi ad mādatū epi capit clericū et ducit ad carcerem etiā violēter vt in. c. vt fame. de ſen. excō. et an iudex ſecularis teneat' iudi ſtincte dare ſuā familiā et omne auxiliū iudici eccl'iaſtico poſtulāti. j. dicā. ¶ In glo. i. ibi cū freqns ⁊ clamoſa fama. vult ergo glo. tex. reſtringere vt tūc poſſit ep̄s inqrere ꝯtra ſubditū cū vehemēs infamia inſurrexit cōtra eū. dicūt doc. et bene h̄ dictū ꝓcedere in inqſitione ordinaria et ſpāli que. ſ. fit ꝯtra certā pſonaz ſ; gnaliter nō reqritur ꝙ īfamia p̄cedat per h̄ qꝛ ep̄s viſitādo inquirit generaliter q̄liter viuāt populi. ad h̄. x. q. i. c. relatū. et. c. placuit. et in. c. i. de cenſi. li. vi. Ad idē. xxxv. q. vi. et in. c. ep̄s. in ſinodo idez eſt qñ delictū ē notorium et neſcitur quis illud ꝯmiſit naz tūc ſupioꝛ facit inqſitionē generalē vt nō. Inno. in. c. bone. ele. i. e. de el. et. bar. in. l. fi. ff. de q̄ſtio. idez dic cū p̄latus inquirit nō ad finē puniēdi ſ; in finez īpediendi ꝓmotionez ad aliquā p̄lationez vel ad ordines naz ſine aliqua infamia p̄cedenti debet tūc ſupioꝛ inqrere de vita ⁊ moribus ꝓmouendi. ad h̄ qđ le. et nō. in. c. i. de poſtu. p̄la. et in. c. cū nobis. de elec. ¶ In glo. in v̄. canones. ibi et de quocūqz mortali peccato. Aduerte qꝛ glo. p̄ma frōte videt' ſibi ꝯtraria. naz p̄mo dicit ꝙ ep̄s dūtaxat debet inqrere de cauſis ſinodalib⁹. i. de cauſis ſpectātibus ad foꝝ eccl'iaſticū et dixi de ſinodalib⁹ qꝛ omnes cauſe olim deferebātur ad ſinodū ep̄oꝝ. vi. q. iiij. in. c. i. et. ij. ⁊ in. c. i. de iudi. tñ poſtea ſubijcit ꝙ de quolibz peccato mortali debz ep̄s iqrere et ſic videret' exhauſta iuriſdictio iudicū ſecularium ꝯtra. c. rex debet. xxiij. q. v. hanc materiā examīaui in. c. nos inter. d̄ pur. ca. vbi bona glo. ⁊ longe latius in. d. c. cū ſit generale. et cōclude ꝓ intellectu glo. ꝙ quedā ſunt crimina mere eccleſiaſtica de quib⁹ iudex ſecularis nullo mō ſe ītromittere pōt vt eſt crimē hereſis de hereti. vt inqſitionis. §. prohibem⁹. li. vi. q̄daz ſunt crimina mixta de quib⁹ vterqꝫ. ſ. ſecularis et eccleſiaſtic⁹ cognoſcere pñt vt crimen ſacrilegij vt in. c. cū ſit generale. ꝑalle. et in. c. felicis. de pe. li. vi. Regulariter v̄o de alijs criminibus in terris imperij nō pōt iudex eccleſiaſtic⁹ ſe īpedire niſi indirecte quo ad penitētiaz imponēdaz et ad delictum ꝓhibendū vt in. c. nouit. de iudi. niſi delictū ſit notorium. nam tūc cū dep̄hendat' negligentia iudicis ſecularis pōt iudex eccleſiaſticus ꝓcedere vt nō hic Innō. et in. d. c. nouit. facit. c. i. in. §. notoria. de cēſi. li. vi. Et in fi. glo. nō glo. qꝛ ſatis eſt plena ī materia ſua et idez ſentit glo. in. c. iudicet. iij. q. vij. et cōcludit glo. ꝙ neqꝫ ꝯdemnādo neqꝫ abſoluēdo dz iudex ſequi ꝯſciaz ſuam ſ; moueri ex ꝓbatōib⁹ corā eo factis. Do. an. recitat h̄ dc̄a cal. q̄ poſuit in. c. paſtoralis. §. qꝛ v̄o. e. de offi. dle. ⁊ ibi ego recitaui ⁊ plene examiaui iſtū paſſū et ſeqtur do. an. cal. ꝑterqꝫ in vno. dicit eni ꝙ ſi iudex

habet cōſciaz ꝯtra reū ſed accuſatoꝛ nō ꝓbat nō debet eū abſoluere diffinitiue vt dicit cal. ſ; ſolū in obſeruatione iudicij qꝛ ſi abſolueret diffinitiua illa ſnia obtineret in alio iudicio ⁊ ſic reus trāſiret impunitus. ſ; mihi plus placet opi. cal. qꝛ in nullo facit cōtra ꝯſciaz in abſoluendo eū pure et ſimpliciter qꝛ non ſequit' eſt criminoſus ergo neceſſario cōdemnādus quia non debet cōdemnari crimioſus niſi accuſetur et ꝓbetur. vt. vi. q. ij. in. c. ſi tantū. et in. c. hoc placuit. et in. l. ex reſcrip. ff. de mune. ⁊ hono. vnde ex quo delictū nō eſt probatum debet illum abſoluere qꝛ occulta ſunt relinqenda iudicio dei. vi. q. i. ſi omnes. facit. c. qualiter ⁊ qñ elec. i. in fi. de accuſa. Item xp̄s ſimpliciter abſoluit mulierem quā ſciebat adulterā dum dixit quis te accuſauit mulier. et illa reſpōdente nemo dñe. dixit xp̄s nec ego te cōdemnabo vade et noli ampli⁹ peccare vt habet' ī euāgelio. xp̄i aūt actio noſtra eſt inſtructio vt. j. c. pxi. et. ij. q. i. deus. et. c. ſignificaſti. e. de ele. ⁊ licet iſte euitet penam corporalē non euitabit eternaz. ſecus econtra quādo iudex habet cōſcientiā firmaz pro reo. non enim debet eum cōdemnare ꝓpter ꝓbationes quia innocens eſt puniendus et certe tūc faceret' cōtra cōſcientiam ſi puniret innocentē. ¶ Ultimo ergo aduerte qꝛ glo. inepte poſuit additionē ī fi. dū dicit q̄ ꝯtra ꝯſciaz iudicat punit' et tamē p̄mo dixerat ꝙ nō debet iudicare ſm ꝯſciam ſ; ſcōm allegatā. nec glo. fideliter recitat caſum illius. c. cum eterni. nam ibi ſimpliciter non dicitur ꝙ iudicās cōtra cōſcientiā ſit puniendus. nam ſi hoc diceret ceſſaret hec diſceptatio ſ; dicit ꝯtra ꝯſciaz et cōtra iuſticiā quaſi dicat. ꝙ ſi iudicat ſimpliciter cōtra iuſticiaz non īcurrit penaz de qua ibi niſi etiā faciat cōtra cōſciaz nam ſepe iudex iudicat iniuſte ꝑ errorem et nō ex certa ſcīa quo caſu non punit' illa pena de q̄ ibi et ſic pōderādo illū tex. potes euitare cōtrariū qđ de illo multū ſtricte formare poteſt. ¶ In glo. in ver. publicū. i fi. Nota duo ex glo. Primo ꝙ ſicut iudex ſecularis dz īpendere ſuū brachiū et auxiliū iudici eccleſiaſtico ita iudex eccl'iaſticus debet iuuare ſeculares cōtra ſubiectos ſibi rebelles. Scd̄o nō ꝙ iudex ſecularis pōt cōpelli per excōicationē ad dandū familiam et auxilium ſuū iudici eccl'iaſtico. Inn. fatetur hoc primū ſed dat duas differētias in hoc inter eccl'iaſticum et ſecularē prima qꝛ eccl'iaſticus pōt cōpellere ſecularē ſi nō vellet ſibi īpendere auxiliū vt in iurib⁹ alle. i glo. ſ; nō ecōtra qꝛ ſecularis nō pōt cōpellere eccl'iaſticū qꝛ maioꝛ eſt eo. facit. c. qualiter. d̄ iudi. et. c. legim⁹. in fi. xcij. di. Scd̄a differentia qꝛ eccl'iaſticus nō tenet' iuuare ſecularē iudicem puta excōicando ſibi rebelles niſi prius fiat ſibi fides de proceſſu quia non debet excōmunicare niſi premittat admonitionem et ex iuſta cauſa. ſed facta ſibi fide quod ſubditus iniuſte eſt re-

bellis debet iudex eccleſiaſticus illum bannitum ſeu
rebellem vel ꝓſcriptum per iudicem ſecularem excõica
re. ſed econtra iudex ſecularis debet obtemperare iudi
ci eccleſiaſtico licet nõ faciat ſibi fidem de proceſſu. ſꝫ
poſtea Inno. videtur limitare dicens ꝙ ſi extra iudici
um iudex eccleſiaſticus petit auxiliũ a iudice ſeculari
et conſtat ipſi ſeculari ꝙ iniuſte petit nõ tenetur nec de
bet iudex ſecularis ſibi impendere auxilium q2 nõ de
bet eum iuuare ad malum ſꝫ ad bonũ. et ſic intelligit
iſtam tex. ibi cũ dicit ad non ꝑiudicandũ ⁊c. Nam
iudex ſecularis nõ eſt inferior ſed par iudici ecclaſtico
ſcđm eum et ideo nõ tenetur ſibi obtemparare ſi iniuſte
petit. facit. xcvi. di. cum ad verũ qđ verbũ nõ. ſꝫ ſi petit
auxilium in iudicio q2 proceſſit iudicialiter et nõ fuit
appellatũ nec ſupplicatũ tenetur iudex ſecularis mã-
dare executioni ſententiã iudicis eccleſiaſtici nec debꝫ
admittere exceptionẽ iniuſte. facit. c. ĳ. de exce. li. vi.
Io. an. in hoc inſtat et finaliter videtur concludere ꝙ
ſi eſt caſus in quo iudex ſecularis poteſt cognoſcere ñ
tenetur exequi niſi ſibi faciat fidem de proceſſu. et vi-
detur ꝙ hec fuit opi. bar. in. l. diuus. ff. de cuſto. et ex
hiben. reo. et ibi dicit notãter per illum tex. ꝙ ſi iudex
eccleſiaſticus tradit cõiunctum de hereſi iudici ſeculari
vt ipſum puniat nõ tenetur illum punire niſi ſibi ꝓus
oſtendatur proceſſus vt ſic videat an iuſte fuerit pro-
ceſſum ꝯtra illum. Ad idem allegat qđ habet in auc.
de ſanc. epi. in. §. ſi vero tamẽ. ſed aduerte q2 in exem-
plo ſuo bar. de directo dixit cõtra caſum. c. vt inquiſitio
nis in. §. ꝓhibemus. de hereti. li. vi. vbi dicit ꝙ de cri
mine hereſis cum ſit mere eccleſiaſticũ neqꝫ directe ne
qꝫ indirecte poteſt iudex ſecularis cognoſcere ſed pu-
ra et nuda executio ad eum pertinet ad requiſitionẽ
iudicis eccleſiaſtici et tene menti illum textum. idem
putarem dicendũ per illũ tex. vbi crimina eſſent mere
eccleſiaſtica ſed vbi crimina non eſſet mere eccleſiaſti-
ca tũc ſi traditur aliꝗs curie ſeculari vt quando cleri-
cus degradatur iudex ſecularis non debet eum pu-
nire niſi fiat ſibi fides de ꝓceſſu q2 ille efficitur de fo-
ro ſuo et habet eum iudicare vt ſubditum nõ aũt vt pu
rus executor etiã in iſto caſu loquitur tex. in. d. §. ſi ve
ro crimine. ſed ſi non tradit ſibi vt ſit de foro ſuo ſꝫ iu-
dex eccleſiaſticus petit vt executor exequatur ſuã ſniaꝫ
tunc ſatis põt teneri opi. Inno. hic vt iudex ſecularis
illam ſniaꝫ exequatur licet ſibi nõ fiat fides de proceſ
ſu. facit. d. c. ĳ. de exce p. li. vi. in executõe eius iuſticie
videtur iſte ſecularis īferior ar. xxiĳ. q. v. in. c. ꝑnceps
et. c. admiſtratores. ſꝫ ſi iudex ſecularis ſciret ſententiã
iniuſtã poſſet dici ꝙ nõ tenetur illam exequi ſaltem in
cã crimĩali q2 nõ dꝫ eſſe executor ad malũ ꝯtra ꝯſciẽ
tiam. facit. l. nõ tantũ. ff. de appel. et per hoc deciditur
alia. q. nõ. quã poſuit Io. an. et fuit hic Io. de monte
murlo. Eps volebat viſitare quendã ꝑlatum inferio-
rem ille dixit ſe exemptũ et appellauit ad papaꝫ. eps
excõicauit illũ ⁊ q2 ille non curat de excõicatione petit
a iudice ſeculari vt daret ſibi familiaꝫ et auxiliũ ſuum
iſte vero qui appellabat cõtradicebat q̃rebatur qd fa-
cere debebat iudex ſecularis. et poſt multa iſte qui di
ſputauit cõcluſit ꝙ nõ tenebat impendere auxiliũ. q2
tenetur īpendere cõtra rebelles et reſiſtentes epo de fa
cto. ſecus aũt de iure et indubio ꝑſumendũ eſt ꝓ appel
lante vt deferatur ſedi apoſtolice ar. c. directe. đ appel.
et cum hac deciſione trãſeunt hic ꝯmuniter doc. qđ eſt
valde notanđ. q2 facit ad multa vt ſi ſubditus etiã nõ
exemptus ex iuſta cauſa appellauit nõ debet iudex ſe-
cularis dare ſuũ auxiliũ ad petitionẽ epi cõtra illũ ſub
ditum tñ in caſu ſuprapoſito forte aliud poſſet dici ꝑ
c. cum ꝑſone. de ꝑuile. li. vi. q2 cum alias ſubditus di
cit ſe exemptum debet exhibere ꝑuilegium qđ ſibi tri-
buit cauſaꝫ ꝑſcribẽdi alias põt eps vti iuriſdictiõe ſua
cum habeat iuriſdictionẽ fundatã de iure cõi ergo ſi ñ
ſeruat ſubditus qđ ibi dicit poteſt eps legitime pete-
re auxiliũ brachĳ ſecularis. vide tñ in hoc qđ dixi pꝰ
Inn. in. c. venerabili. de cenſi. Item ſcias ꝙ ab eo qđ
s. dixi ꝙ iudex eccleſiaſticus debet excõicare rebelles
iudici ſeculari et ecõtra iudex ſecularis debet bannire
et aiaduertere in rebelles iudici eccleſiaſtico. Inno.
recedit et videtur velle ꝙ nec iſte debet illos excõicare
nec ille ſecularis iſtos ꝓſcribere vel bannire ſed ſatis ẽ
eos vitare. ſed hoſtiẽ. tenet primũ dictũ qđ eſt nõn.
dicens ꝙ ad petitionẽ iudicis ecclaſtici iudex ſecula-
ris debet bannire ⁊ punire ſubditos rebelles et inobe
dientes iudici eccleſiaſtico non curãtes de excõicatõe
ita ecõtra ad petitionẽ iudicis ſecularis debet iudex ec
cleſiaſticus īterdicere et excõicare ſubditos rebelles et
proſcriptos a iudice ſeculari. ⁊ ad hoc nõ. dictum all.
Inn. in. c. licet ex ſuſcepto. de fo. cõpe. vbi dixi ꝙ ſi ali
qui ſubditi nolunt obedire īpatori de facto nõ ſucce-
dit papa in iuriſdictionẽ ſed debet iuuare impatorem
ad domandum illos ſubditos et ſic debet etiaꝫ ꝑſtare
auxilium qđ põt. Ex his habes optimũ remediũ pro
iſtis nobilibus expulſis ab eoꝝ dominio. naꝫ poſſent
īplorare auxiliũ eccleſie q̃ etiam debet ſubditos reſiſtẽ
tes excõicare et interdicere. In glo. fi. ibi vt ſua au
ctoritate ⁊c. hec expoſitio glo. licet va eſt in ſe tñ ſatis
extranea ad tex. vñ aliĳ doc. exponũt nõ ad ꝑiudicãn-
dum eccie q̃ minꝰ poſſit iudicare ſine auxilio brachĳ
ſecularis. Aliĳ dicũt nõ ad ꝑiudicãdũ. ſ. illi ꝯtra queꝫ
petit auxiliũ q2 ñ dꝫ auxiliũ īpendi cõtra iudiciũ et ſꝫ
etiã ſenſit inno. vt dixi. s. vel ſm̃ hoſt. nõ ad ꝑiudicãđ
i. ꝙ ꝓ ſꝫ ñ ꝑiudicat iudici ſeculari quo minꝰ poſſit pu-
nire ⁊ iponere penã tpalẽ. ſꝫ hec opi. ſibi ñ placꝫ q2 ñ
dꝫ qs his iudicari. xxiĳ. q. v. quid ergo. et in. l. licꝫ. ff.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

can. ſta. niſi dicať ꝙ iudex eccleſiaſticus imponit pe-
nam ſpūalem ſeu pñiam iudex vero ſecularis impo-
nat penam tpalē. ſed h̄ n̄ placet hoſti. qꝛ etiā dꝫ de-
fendere penitentē. xi. q. iij. aliud et ſic tranſit Jo. an.
cum hoſti. Ex hac opi. poſſet colligi nō. dictū ſi opi.
eſſet vera ſcilicet ꝙ punitus ſpūali vel tpali pena per
iudicem ecciaſticum non debet puniri de eodem deli-
cto per iudicem ſecularē. ſed do. an. nō placet hec ſnia
ꝯcludenti ꝙ qualitercūqꝫ fuerit punitus a iudice eccle
ſiaſtico poteſt tpaliter puniri per iudicem ſecularē ſi ē
de ſua iuri dictione. all'. nō. per Inno. in. c. dilectus.
de par. ca. et per eum in. c. de his. de accu. ego vō pu
to ꝙ hoc ſit indiſtincte verū. ſed vide ad hoc tex. nō.
i. c. felicis. de pe. li. vi. et ibi Jo. an. dicit iſtā. q. fuiſſe
diſputatā. vnde vide ibi per eū et qd̄ nō. i ſimili bar.
in. l. ij. ff. vi bo. rap. vide qd̄ dixi in dicto. c. cū ſit gene
rale. et in dicto. c. de his.

Ordinarius qui ſcit
I ſacerdos. nō vt iudex ſed vt dō
homo ſubditū eſſe crimis reum indetermia
te poterit ſed nō nomiatim eum arguere vel punire. h̄
dicit. Nota pmo argumentū optimū ex tex. ꝙ his
qui aliquid ſcit ex cōfeſſione alicuius et in foro peni-
tentiali facta non dꝫ illud ſcire pro certo qꝛ potuit ille
non verū dicere et ſic non habeť certa ſcientia tūc eīn
habeť certitudo cū res dꝫphenditur aliquo ſenſu cor
poreo. ad hoc. iij. q. ix. c. teſtes. et. l. ſi qñ. C. de teſti.
hoc enim vidꝫ pbare iſte tex. dū ponit iſta vt diuerſa.
nam pmo facit mentionē cum pro certo ſcit aliquem
eſſe reum crimis et poſtea ſubijciť vel ſi cōfeſſus fuerit
rē. quaſi tunc pro certo non ſciat. et hoc pbat iſta lrā
licet glo. i. aliter ſentiat in hoc tamē nō videtur pōde-
raſſe tex. Scdo nota platum nō debere ſubditum
nominatim arguere de aliquo delicto niſi poſſit illud
delictum plene pbari nō enim creditur etiā ſupiori ſi
dicat aliquem eſſe reum crimis. vi. q. ij. in. c. placuit.
et in. c. ſi tantū. puto tñ ꝙ in ſecreto pōt eum admone
re. qꝛ talis admonitio nō pōt niſi pdeſſe. ar. ij. q. i. ſi
peccauerit Tercio nota et tene menti. ꝙ de delicto
cuius quis eſt cōſcius vt deus pōt in publico redar-
guere peccatorem in genere tñ et non determiate. hoc
etiā colligiť exemplo xpi. ſciebat enim deus eū iudam
traditurū tñ non omino ſiluit h̄ in genere eum redargu
ebat et delicti ſuppliciū minebať dum dicebat ꝙ meli
us erat ſi natus non fuiſſet homo ille rē. et tene menti
hoc dictū ex quo habes caſum in quo pōt ſacerdos
delictū ſibi cōfeſſum in genere redarguere. Item nō
et tene menti ꝙ pro quolibet dāno illato pōt recurri
ad iudicem ecciaſticū vt excōicet eum qui damnū itu
lit licet pbari non poſſet determinate quis damnum
intulerit nam rōne peccati mortalis debet recurri ad

eccleſiā vt in. c. nouit de iudi. et in hoc tex. iſte pōt quo
tidie practicari ſpecifice i furto quādo neſcitur auctor
furti. Itē nota tres ſcientias quas pōt quis in eodē
facto habere. nam pōt habere vnam vt homo quia vi
det. ſcdam vt deus qꝛ ille fuit ſibi confeſſus in pnia.
terciam vt iudex qꝛ ordine iudiciario factum eſt ſibi p
batum. et poſſunt iſte tres ſcientie haberi alternatiue
ſeu diſtributiue et etiam ſimul. nam pōt quiſ ſcire tan
tum vt deus vel vt homo vel vt iudex. Item pōt ſcire
ſimul vt homo quia vidit. et vt deus quia etiam ſibi
fuit confeſſus. Item vt iudex quia poſtmodū in iudi
cio ſibi fuit probatū et hoc ſatis probať iſte tex. h̄ nun
quid poſſint iſte ſcientie ſibi aduerſari adinuicem i eo
dem ſubiecto vt poſſit eadem pſona certū quid ſcire.
vt deus et ꝯtrarium ſcire vt homo vel iudex. vide qd̄
dixi i. c. paſtoralis. i. §. quia vero. de offi. dele. Itē
nō caſum in quo ſacerdos ſine peccato miſtrat pñte
excōicato cū. ſ. nō pōt probare illum eſſe excōicatum
qꝛ hoc ſcit vt homo vel deus et ſic optime facit hec li
tera in articulo ꝙ ſacerdos non debet deſiſtere a cele
bratione diuinoꝝ licet ſciat aliquem ex pſentibus eſſe
excōicatum. ex quo hoc probari non pōt. hoc tñ ego
admitterem in celebratione neceſſaria et ita loquiť iſte
tex. ſecus i volūtaria ar. xxiij. q. i. c. ſi. Ultimo nō
caſum in quo ſacerdos nō debet denegare corpꝰ xpi.
etiā excōicato ſi probare nō pōt illum eſſe excōicatū
licet ſciat vt homo vel vt deus. hoc etiā colligiť exem
plo xpi qui hoc ſacramētum non denegauit iude ſed
ſibi et alijs aplis ꝯtulit. vt. i. q. i. c. xps. Sed quo
quid ſi ſacerdos produciť in teſtem cōtra reum crimi
nis nūquid teneatur reſpōdere de eo qd̄ ſcit vt deus
Dic ſecure tenendū ꝙ non ad hoc. c. dilectus. de ex
ceſſi. pla. et in. c. omis vtriuſqꝫ de pe. et remiſ. vnde ſe
cure reſpondere pōt ſe nihil ſcire qꝛ non produciť i te
ſtem vt deus ſed vt homo et tanqꝫ homo nihil ſcit ſe-
cus aūt eſt ſi neſciret vt deus ſed vt homo licet aliuſ ſi
bi dixiſſet ſecreto et iuramēto preſtito ꝙ nō reuelet nā
non obſtante illo iuramento ſi produciť in teſtem de-
bet dicere veritatem ratio eſt. quia illud iuramentum
non extenditur ad iſtum caſum tñ ſi produciť in teſtē
et ſi intendebat iurans ad hūc caſum ſe extendere iu-
ramentū fuit temerariū ⁊ ideo non ſeruādum ita nōn.
ſentit Inno. in. c. qualiter et quādo. ij. de accuſa. vbi vi
de et tene menti. Item dic ꝙ nō ſemp dicitur ſacerdoſ
ſcire vt deus licet is q ſibi reuelauit dixerit ꝙ ſibi dice
barēn pniā tunc enim ſolū dꝫ peccatū detectū i pnia
vt deo qñ peccator qrit ſalutē aie ſue ſecus aūt ſi cā li
bidis ſeu rōne amicicie dixerit ꝗs pcēm ſacerdotis qꝛ
tūc non dicitur in pnia qꝛ ille n̄ tenet locū dei in h̄ ex
currit vt ad deum. nōn. ſentit Innocencius in dicto
capitulo omnes et tene menti quia multi decipiūtur

Quero pro declaratõe lr̃e nũquid quilibet ſacerdos poſſit excõicare. videt̃ primo ꝙ ſic ar. huius tex. nam ħ ſit mentio de ſimplici ſacerdote. Hoſti. intellexit tex. in ſacerdote curato et ſic videt̃ velle ꝙ ſacerdos habens curam poſſit excõicare parrochianũ ſuũ pro quo etiã facit tex. in. c. ſe. Alij dixerunt contrariũ Ioc. et abb. cõcordãdo dicunt ꝙ aut hoc habet ↄ̃ſuetudo et põt ſacerdos excõicare etiã cum cauſe cognitione iuxta cõſuetudinẽ. Et ex hoc p̄mo mẽbro nõ ꝙ ↄ̃ſuetudo põt dare ptãtem excõicandi qđ an ſit verũ ĩ diſtincte vide lati⁹ per Inno. in. c. olim. de reſti. ſpo. et qđ le. ⁊ nõ An. c. cũ ↄ̃tingat de foro cõpe. et an teneat excõicatio rõne poſſeſſionis tantũ. vide qđ nõ. Iohan. an. in. c. auaricie. de elect. li. vi. ceſſante ꝟo ↄ̃ſuetudine põt ſacerdos curatus ſcđm eũ excõicare parrochianũ in genere ⁊ ſine cauſe cognitiõe vel certã perſonam excõicare nõ põt quia nõ eſt iudex. ⁊ ſic iſtum tex. intelligũt qñ ſacerdos curatus fert excõicationem in genere ⁊ cũ hoc itellectu tranſeũt hic Io. an. ⁊ do. an. ⁊ nõ hoc ſingulariter ꝑpter auctem iſtoꝝ doct. ſed ego ſemꝑ tenui indiſtincte ꝙ ceſſante ↄ̃ſuetudine ſacerdos curatus nec in genere nec in ſpẽ excõicare põt. Plene hũc articulũ explicaui in. c. ſi quis ↄ̃tra de fo. cõpe. in repetitõe. ⁊ ꝓbatur ſic. Excõicatio eſt iuriſdictionis ↄ̃tentioſe q2 nõ debet ferri niſi cũ cauſe cognitione ⁊ fertur in inuitũ. ij. q. i. nemo ep̃s. ſed ſacerdos curatus nõ habet iuriſdictiõez fori ↄ̃tentioſi ħ ſpũalis tm̃. pro hoc. xi. q. i. in. c. õ pſona. Itẽ excõicatio ẽ meri imperij vt nõ Inno. in. c. trãſmiſſaꝫ. de elec. ſimpliciter aũt curatus nõ habet ea que ſunt meri imperij. Item iura tantũ a iudicib⁹ dicũt excõicationem eſſe ferendam vt in. c. i. de ſen. excõi. li. vi. vbi ter repetit̃ verbum iudex. Ad idem. c. quereñ. de ꝟbo. ſig. et in archidiaconis. de offi. archi. non ob. iſte tex. debet enim intelligi de ſacerdote alias ordinario naꝫ et ep̃i olim appellabãtur ſacerdotes. xcv. di. c. olim. naꝫ ſacerdos eſt nomen dignitatis et honoris. xxi. diſt. cleros. et hoc ſemꝑ fit hic. et hoc etiã patet ex rubro. nam hic tractatur de offi. iudi. ordinarij. ergo vt iſta decretalis cõueniat rubro debet intelligi de ſacerdote alias iudice ordinario. debet enim nigrũ cõuenire rubro vt nõ. glo. ĩ c. tibi qui. de reſcrip. li. vi. et in. c. bone. de cõfir. vtili. vel inutili. et in. c. ſi ſuper grã. de offi. deleg. li. vi. hoc etiã ꝓbat iſta litera ibi niſi iudiciali ordine ⁊c̃. et ibi petẽt iuſticiã certum enim eſt ꝙ a ſimplici curato nõ petitur iuſticia cõtra dãnum inferenteꝫ nec ꝓceditur corã eo ordine iudiciario. Ex his cõcludit̃ ꝙ hec litera nõ ꝓbat opi. iſtoꝝ doc. et pro hoc vide ho. glo. ⁊ c. ſeq̃n. vbi dicã et in. c. nemo ep̃s. ij. q. i. et ad. c. ſeq̃ns dic vt ibi dicetur. et hanc opi. ꝙ non poſſit ſentit collecta. ħ

Scđo querit̃ nũquid hec generalis excõicatio ſit ferenda p̃cedente ↄ̃petenti monitõe. Dic ꝙ ſic. vñ nec in genere nec in ſpecie debet ferri excõicatio niſi precedente trina monitõe vt in. c. romana. in ꝟſi. ſed nec. de ſen. excõi. li. vi. In glo. i. et pondera ibi glo. quam inducit dñs An. ad ſaluandũ teſtem qui dicit aliqđ pro certo ſcire et interrogatus de cauſa ſcientie reſpondet quia ille fuit ſibi confeſſus. ſed certe hoc dictũ nõ ꝓbatur in tex. ſed potius oppoſitũ vt. ſ. dixi. in p̃mo nõ. et dic vt ibi In glo. ij. ibi qđ licitũ eſt in genere Nota glo. ꝙ regulariter illud qđ licet in genere licet ĩ ſpecie et ecõtra. et idem tenẽt hic cõiter doct. Et nota glo. ſe. et ex ea et ex tex. collige ꝙ excõicatio generaliter lata ligat delictũ quãtumcũq; occultũ ſeu delinq̃ntem et ſic iudicio meo hic eſt tex. pro glo. nõ. in cle. i. de hereti. vbi examinat an ↄ̃ſtitutio militãtis eccľie ligꝫ delictum omino occultũ et cõcludit ꝙ ſic et tene menti iſtam glo. et iſtũ tex. ad hoc. In glo. pe. in fi. includit ergo glo. ꝙ nullus iſtoꝝ erit excõicatus. et ideꝫ tenet Hoſ. dicens ꝙ ex quo nõ conſtat de intentõe excõicantis nullus vigore ſententie erit excõicatus cõſulit tñ ꝙ vterq; ſe faciat abſolui ad cautelã. Hoſti. dicit ꝙ vterq; eſt ligatus q2 deus non curat de verbis ſicut et alias eccleſia non curat de ꝟbis ſi conſtat de intentione. vt in. c. in his. de ꝟbo. ſig. mihi placet opi. glo. cõiuncta opi. Hoſ. facit. c. graue. xi. q. iij. Item. l. iij. § ſi duobus. quã glo. adducit ꝓ ↄ̃traria opi. facit ꝓ hac opi. vt nullus ſit ligatus. nam ibi in fi. dicitur ꝙ ſi legatum fuerit factũ titio et non apparet de quo ticio teſtator ſenſerit nulli debetur legatum. Item excõicatõ non debet ligare vltra intentioneꝫ excõicantis. Nam poteſtas et voluntas debẽt cõcurrere ad expletioneꝫ cuiuſcũq; rei vt in. c. cum ſup. de offi. dele. et in. l. multum intereſt. C. ſi quis ſibi vel alteri. iſte excõmunicans non habuit animum excõicandi niſi vnum ergo non debet eſſe vterq; excõmunicatus nec alter ex quo neſcitur de quo ſenſerit. nam p̃ſertim in iſtis ſpũalibꝫ pura recta et certa debet eſſe ſententia ⁊c̃. de conſe. di. iiij. reuulerunt. et. c. ſoleat. Et faciũt iſta ad q̃õneꝫ. Sacerdos in die forte paſce volebat cõmunicare populũ et habebat añ ſe hoſtias. xi. quas tñ putabat. x. ꝓtulit ſimpliciter verba cõſecrationis. querit̃ vtrũ omẽs xi. ſint cõſecrate vel. x. tantũ vel nulla. Et ſalua determinatione eccleſie ↄ̃cludit hic Cal. ꝙ ſi habebat animum ↄ̃ſecrandi. x. et non plures nulla erit ↄ̃ſecrata q2 incertitudo viciat. Nam vt dixi recta et certa debet ẽẽ intentio in iſtis ſpũalibus et intentio eſt neceſſaria ad perficiendum opus vt in iuribus ſal. et ꝓ hac opi. facit iſta glo. in fi. nõ enim apparet quas ex illis. xi. voluerit conſecrare.

um ab eccleſiarũ Si ordia⁹ n⁹ ſubiect⁹ ep̃o ↄ̃fert ĩ ſibi ſubiectũ iuſtã cẽſurã eccľiaſti.

ep̄s illā ſeruare debet et eā ſine ſatiſfactiōe et cōſcientia
pferentis relaxare non debet. Primo ponitur exordi-
um. ex quo ſcd̄o infert mandatū ibi quapropter. Nō
primo ex ſupſcriptōe q̄ appellōe platoꝝ veniūt nō ſolū epi
et ſupiores ſ₃ etiā inferiores hn̄tes iuriſdictionē qd̄ cla-
rius pbat in. c. i. de eta. et quali. quinimo dixi ſ₃ hoſti.
q̄ etiā ſimplex curatus dr̄ platus vt patet hic in pleba
no. ſed dic tu meli᷒ q̄ ex lata ſignificatione ſacerdotes
prochalium eccleſiaꝝ poſſunt dici plati q₂ pſunt par-
rochianis in foro anime et hoc reſpectu plebanus pōt
dici platus. hoc pbat tex. in. c. tua. ij. de deci. egro. et pro
batur ab alluſione vocabuli vel ethimologia vocabuli.
nam dicit̄ platus quaſi p alijs datus vel ante latus ſed
ſtricte illi ſoli dicitur plati qui habent iuriſdictionē ali
quā fori contentioſi. ad hoc tex. iuncta glo. in. c. decer-
nimus. de iudi. et ibi dixi. ad idem tex. in cle. dudum.
de ſepul. vbi per ſe fit mentio de platis p ſe de ſacerdo
tibus curatis. et hoc mō pōt intelligi tex. nam iſte ple
banus habebat hic iuriſdictionē qd̄ pat₃ ex eo q₂ excō
mūicabat prochianos ſuos qd̄ intellige de iure ſpāli.
puta ex pſcriptione vel pulegio nō aūt de iure cōi. vt
dixi. s. c. pcedenti. nam iſtud eſt ſituatū ſub rubrica. de
offi. iudi. ordi. ſ₃ certum eſt q̄ plebanus nō eſt iudex or
dinarius prochianoꝝ ſuoꝝ in foro cōtentioſo. loquit̄
ergo de iure ſpāli. Nota ergo q̄ rector eccleſie par
rochialis habet curam prochianoꝝ ſuorū ſiue ſint laici
ſiue clerici. Ex quo nō q̄ inhabitantes in prochia licet
ſint clerici ſunt tñ prochiani illius eccleſie ad hoc facit
de conſe. di. i. et hoc attendendū vbi dicit̄ q̄ clerici de
bent cōuenire vna cū laicis ad audiēdū diuia in eccl'ia
coꝝ. Nō tercio q̄ appellatiōe ſententie cenſure cō
phenditur ſententia excōicationis et interdicti. adde
et ſuſpenſionis vt in. c. querenti. de v̄. ſigni. Ite₃ nō
hic expſſe q̄ prelati inferiores epis poſſunt ferre ex-
cōicationē in ſubiectos. cōcordat. c. ſicut tuis de ſimo.
et. c. cum eccleſia. de ma. et obedi. et. c. ij. de eo qui or.
fur. rece. Item nō q̄ excōicationē latam a prelato
inferiore ſubdito epo pōt epiſcop᷒ relaxare ſi eſt irrati-
onabilis. ſi aūt rōnabilis non debet eam relaxare ſed
debet remittere ad ſuū excōicatorē. Quid aūt ſi de fco
relaxauit dic vt in glo. fi. in fi. Ultimo nota q̄ ſu-
periores debent facere obſeruari ſnias latas ab inferio
ribus et ſic vider ſcd̄m Inn. q̄ maior iudex debet mā
dare executioni ſnia₃ inferioris. ad idem. l. pperandū
§. ſin autem. C. de iudi. et. l. a diuo pio. ff. de re iudi. et
hinc ſumpta occaſione. Inn. tractauit nūquid iſti infe
riores plati poſſunt coꝝ ſnias mādare executōi an vō
debeant recurrere ad ſupiorem et refert cōtrarias opi.
Finaliter ponit nō. dictū ſ₃ q̄ qlibet iudex ſiue delegat᷒
ſiue ordinarius poteſt exercendo iuriſdictionē quā h₃
ſuā ſnia₃ mādare executōi ſ₃ eā quā nō habet exercere

nō pōt et tunc debet ad ſupiorem recurrere. Exemplū
quilibet iudex eccleſiaſticus pōt excōicare etiā ſi ſit de
legatus inferioris a principe vt hic et in. c. ex literis.
de offi. dele. vnde excōicando et iterdicēdo nō pōt ſua₃
ſententiā mandare executōi q₂ non excedit metam ſue
iuriſdictionis vt pbatur in. d. c. ex literis. Item pone
exemplū in rectore ſcholariū nam poterit interdicēdo
igreſſum vel delendo ſcholarem de matricula vel qd
ſimile ſuam ſniam mādare execūtioni ſed iuriſdictiōe₃
quā quis non habet non poteſt exercere vtputa alius
iudex qui non habet ea que ſunt meri vel mixti impe-
rij non poteſt manualiter ponere quem in poſſeſſionē
vel ducere ad carcerem vel quid ſimile exercere vt. l.
iubere cauere. ff. de iuriſ. om. iudi. vnde pro iſtis et ſi-
milibus debet recurrere ad ſupiorem habentē ptātem
et ſic intelligit̄. l. a diuo pio. ꝑ alle. Hanc materiā ple-
niſſime examinaui in. c. ſi quis cōtra clericum de foro
cōpe. et dic vt ibi in glo. i. in fi. Nota bene hāc gl.
ex qua collige duas regulas. Prima q̄ electus a col
legio vel vniuerſitate vel deputatus per ſupiorem ha-
bet iuriſdictionē ordinariā in illos de collegio licet iſte
platus ſubſit epiſcopo. Scd̄a regula ē q̄ iſti plati qui
preſunt collegio vel alias habent iuriſdictionē puta ex
cōſuetudine pñt excōicare ſibi ſubiectos et anathema
tizare non poſſunt. Anathema ꝯpetit ſolis epis. et idē
nō. ij. q. i. nemo ep̄s. Aduerte tñ q̄ inter anathema et
excōicationem non eſt differentia quo ad vincula. nam
vtraq₃ eſt excōmunicatio. et dicitur anathema quaſi
ſuperna maledictio de quo vide qd̄ nō. in. c. cum non
ab homine. de iudi. ſed anathema fertur cum maiori
ſolennitate q₃ excōmunicatio nam fert ep̄us circūſtan
tibus ſibi. xij. ſacerdotibus et candelis accenſis prout
habetur in. c. dnt. xi. q. iij. et debet fieri inde abſolutio
cum maiori ſolēnitate q₃ fit ab excōmunicatōe de qua
dicendum vt habetur in. c. cum aliquis. ea. cauſa. et q.
vnde anathema excedit excōmunicatione₃ quo ad ma
iorem ſolennitatem et quo ad opi. vulgarium et ad ter
rorem et in difficultate abſolutionem obtinendi. et ex
his glo. videtur tacite excludere ſimplices ſacerdotes
curatos qui non preſunt colegio iſti non poſſint excō
municare. Circa materiam huius glo. dicit Hoſ. attē-
dendā ꝯſuetudinē in iuriſdictionē iſtoꝝ inferioꝝ. Inn.
et hoſti. videtur ſatis hic ꝯcor. cū opi. glo. dicit enim
q̄ ad h vt quis habeat ordinariā iuriſdictionē in cleri
cos ſeu religioſos opt₃ q̄ eligat̄ ab vniuerſitate ſeu col
legio et obtineat ꝯfirmatōe₃ a ſupiore hn̄te ptāte₃. ad
h. c. nihil. de elec. 7 qd̄ habet̄ i auc. de defen. ciui. §. ij. di
xit etiā in no. oportere q̄ vniuerſitas q̄ iſtū elegit ſit cleri
coꝝ vel religioſoꝝ q₂ al' nō poſſet dare iuriſdictiōe₃ in
pſonas eccleſiaſticas. Item oportet q̄ iſte electus ſit
clericus quia alias iuriſdictio ſpiritualis in eum non

caderet vt in. c. cum cām. de p̄ſcrip. ⁊. c. eccleſia ō ꝯſti.
Et ex his alias dixi ⁊ etiaʒ nunc ꝯfirmo q̄ ſi vniuerſi
tas ſcholariū eſt ſecularis rector elect⁹ ab vniuerſitate
ec̄ ſi ſit cleric⁹ nō p̄t hēc iuriſdictōem i ſcholares cleri
cos q2 vt dixi vniuerſitas ſecularis dat iuriſdictōnem
tp̄alem non aūt ſpūalem q2 cum laici nō ſint ſpūales
nō p̄nt eligendo transferre iuriſdictōeʒ ſpūalem ⁊ mul
to forti⁹ hoc ꝓcederet ſi rector eſſet laicus. q̄liter auteʒ
cognoſcatur an vniuerſitas ſit ſecularis vł eccleſiaſtica
dic q̄ ſi maior ps eſt ſecularis cēſetur vniuerſitas ſecu
laris vt dixi plene in. c. ex litteris. de conſti. ⁊ bar. po
nit in. l. fi. ff. de coll. il. ⁊ vide an clerici ſubiĳciantur re
ctori maxime ſi ſint ciues ea q̄ plene tetigi in. c. ſi dili
gēti. de fo. ꝯpe. De vno etiā dubito. p̄ſuppoſito q̄ vni
uerſitas ſcholarium ſit eccleſiaſtica nunq̄d elect⁹ in re
ctorem poſſet habere iuriſdictōnem in clericos exquo
nō recipit ꝯfirmatōem a ſup̄iore eccleſiaſtico. nā hoſt.
generaliter loquēdo ⁊ Inn. in p̄n. ſue glo. dicūt opor
tere vt electus cōfirmetur a ſup̄iore ſ̄ poſtea in medio
glo. nō videtur aliq̄d repetere de ꝯfirmatione. vñ pōt
dubitari nūquid clerici exercentes ꝓfeſſionem licitam
faciant collegium extra eccleſiam ita vt electus p̄ eos
in rectorem habeat i ip̄os iuriſdictionem. naʒ ō laicis
certum eſt q̄ ſi exercent aliq̄ꝫ ꝓfeſ. licitam puta q2 ſunt
ſcholares barbitonſores ſutores ⁊ ſimiles p̄nt eīn iſti
ſe congregare et eligere ſibi rectorem qui habebit ordi
nariam iuriſdictōnem in ciuilibus in his que ſunt occa
ſione ſocietatis ⁊ ꝓfeſſionis. ⁊ quāq̄ꝫ poſſunt iſti ꝯue
niri ſub iſto rectore ſi tñ ꝯueniuntur ſub maiori iudice
loci puta p̄tāte non p̄nt declinare illius iuriſdictōnem
vt ē caſus nō. in. l. fi. C. de iuriſ. om. iu. Et nō h̄ Inn.
⁊ bar. in d. l. fi. nā in clericis vt dixi dubito p̄. c. ſignifi
caſti. de fo. ꝯpe. ⁊. c. de p̄ſona. xi. q. i. nam ep̄s eſt coꝝ
ordinari⁹ nec debent facere ſibi iſta collegia exquo nō
ſunt in eccleſia vel ſaltem non habent confirmatōnem
ab ep̄o nullo enim iure hoc cauetur et ideo per illam. l.
fi. que loquitur in laicis nō recederet a diſpoſitōe ca
nonum diſponentium ſuper iuriſdictione clericorum i
hoc tamē vide quod dixi in. d. c. ſi diligenti. vnum ta
men ſcias q̄ ceſſante conſuetudine iſti qui ſunt de col
legio eccleſiaſtico licet ſubſint eorum p̄lato inferiori
vtputa prepoſito eccleſie collegiate tamen in crimina
libus coram ſolo epiſcopo ſunt cōueniendi. xvi. q. ĳ.
viſis in fi. Item in ciuilibus ſi ꝯuenirentur coram ep̄o
non p̄nt declinare ſuam iuriſdictōem ⁊ dicere q̄ volūt
cōueniri ſub coꝝ p̄lato inferiori q2 ep̄s ꝯcurrit in iuriſ
dictōe cuʒ iſtis p̄latis inferioribus ⁊ locus ē ꝯuentōni
ar. in. d. l. fi. ⁊ ſentit h̄ Inn. niſi aliud habeat cōſuetu
do ⁊ per hoc quod dicā in glo. ſe. In monachis tamē
aliud videtur dicenduʒ. ſ. q̄ p̄mo loco ꝯueniendi ſunt
coram eorum abbate ⁊ non coram epiſcopo quia im
mediate habent abbateʒ loco dei ſupra eorum caput
vt in. c. ſi religioſis. de elec. li. vi. ⁊ in. c. ĳ. de teſta. eo.
li. vñ monachus magis tenetur obedire abbati q̄ꝫ ep̄o
vt nota. glo. xi. q. iĳ. q̄ reſiſtit. ⁊ habet abbas iuriſdicti
onem in monachos etiam in criminalibus vt p꜔ in. c
ea que. ⁊ in. c. in ſingulis. de ſta. regu. vbicūq̄ꝫ deliqne
rit ⁊. viĳ. q. ĳ. abbates. ſi tamen eſſʒ crimen q̄ veniret
imponenda depoſitionis tunc non abbas ſed epiſco
pus cognoſcere debet. d. c. viſis. in fi. ⁊. xviĳ. q. ĳ. mo
naſteria. Idem ſi abbas eſſet negligens i corrigendo
vt. ĵ. eo. quāto. ⁊ lʒ in his ſunt opi. vt nō. in. d. c. q̄ꝫto.
tamen id quod dixi puto verius et vidꝫ velle Io. de
lig. in cle. ne in agro. de ſtatu regu. pleniſſime vide cir
ca hanc materiam p̄ me dicta in. d. c. ſi q̄s ꝯtra cle. in
repetitōe. ⁊ in. c. cum ꝯtingat. in cle. eo. ti. vbi tractaui
quā iuriſdictōem habeāt omnes iſti inferiores p̄lati
citra epiſcopum. Unum tñ ſcias q̄ nullus citra ep̄m
ō iure ꝯmuni habet territorium in dioceſi vñ tota dio
ceſis eſt territorium epiſcopi in ſpūalibus. xvi. q. vĳ.
omnes baſilice. ⁊ in. c. i. s. eo. ⁊ in. c. cū ep̄s. ĵ. e. li. vi.
Exquo infertur q̄ ſi clericus deliquit i monaſterio ali
cuius abbatis non ſubĳcitur rōne criminis iuriſdicti
oni abbatis ſ̄ epiſcopi loci. ad hoc. c. cuʒ ꝯtingat pal.
An aūt inferior ep̄o poſſit p̄ſcribere territorium cōtra
epiſcopum dixi plene in. d. c. cum ꝯtingat. ⁊ ſm̄ hec li
mita iſtaʒ glo. In glo. ĳ. ibi ſemp̄ p̄ſumitur. vult er
go glo. q̄ excōmunicatio ſemp̄ p̄ſumenda eſt iuſta do
nec ꝓbetur ꝯtrarium. tu dic hoc ꝓcedere ſi non fuit ap
pellatū ſ̄ ſi ñ fuit appellatū lʒ appellatō non ſuſpendat
vinculum vt in. c. paſtoralis. de appel. tamen ſuſpēdit
p̄ſumptōem iuſticie⁹. vnde oportet q̄ ſup̄ior ꝓbet eam
iuſtam ſicut ꝯtingit in aliĳs ſentētĳs vt nō. Inno. in. c
bone. el. ĳ. ō poſtu. p̄la. ⁊ tene illud menti. facit q̄d ip̄e
nō. in. c. cū in iure. s. de offi. dele. In gl. fi. ibi cum
ſit ſuperior ⁊ ordinarius nō ſingulariter iſtam gl. ⁊ nō
tradas obliuioni ex ea enim infertur ad id q̄d ſup̄ dixi
q̄ lʒ p̄lati inferiores habeant iuriſdictōem in illos de
collegio eoruʒ. nō tñ eam obtinent excluſo ep̄o ſed ac
cumulatiue ad ep̄m ita q̄ iſti non faciunt gradū ſ̄ ep̄s
concurrit tanq̄ꝫ generalis ordinarius ⁊ iſti inferiores
tanq̄ꝫ ſpeciales ⁊ ex h̄ infert ad ſolutōem glo. q̄ dʒ va
lere abſolutio facta ab ep̄o. Et lʒ q̄dam tenuerunt con
trarium vt hug. ⁊ Guil. na. ⁊ Archi. in. c. ĳ. de cōſti.
li. vi. ⁊ in. c. vnico. de maio. ⁊ obe. li. vi. aliĳ tñ doct. cō
muniter ſequūtur glo. ⁊ adducūt q̄d habetur in auc. ō
defen. ciui. i p̄n. vbi dꝛ q̄ defenſor ciuitatꝭ cui equipat
ep̄s pōt cognoſcere de cauſis ſubditoꝝ omiſſis magi
ſtratibus inferioribus. ad idem ꝓ opi. gl. facit. c. vene
rabilibus. §. vbi autem. de ſen. excom. li. vi. ⁊ dicit ab
bas q̄ vbi ꝯcurrit iuriſdictio immediata ⁊ mediata va
let abſolutio facta a ſuperiore. ⁊ idem in effectu ſentit h̄
Uin. dicēs q̄ vbi cāe ſunt ꝯmunes ſuperiori ⁊ inferio
ri ſi ſup̄ior citat p̄ferendus ē ar. in. l. iudiciū. ff. de iudi.

⁊

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſectis antē ſm eum vbi cauſe non ſunt ꝯmunes ponit
exemplum i monacho q magis tenetur obedire abba
ti q̄ȝ epo. Item in ſubdito epi q magis tenet̄ obedire
epo q̄ȝ archiepo. h vltimū ē abſolutu ⁊ clax vt i.c. pa
ſtoralis .ꝭ. co. in monacho tn̄ ſunt opiniones vt nota.
.ꝭ. co. quanto. et nota hanc opi. Uin. nam apte ſentit
quod .s. dixi in cauſa monachi ꝙ eſt prius tractanda
coram abbate q̄ȝ coram epo ⁊ vide quod nō. ad mate
riam. glo. in. c. paſtoralis .ꝭ. co. prealiegato ⁊c̄.

Si ordinatio vacantis

Um vos. eccleſie etiam patronate
ex iuſta cā differtur eſt ibi p epm iconomus
ponendus. Cōis diuiſio. ſcd̄a ibi fraternitati. Nota
primo argumentū optimum ex tex. ꝙ nō eo ipo ꝙ pa
tronus preſentat indignum eſt ꝑuatus poteſtate pſen
tandi. nam ſi hoc eſſet vex cum hic pſupponat̄ ꝙ pre
ſentatus eſſet indignus nō poneret̄ iconomus ſȝ eps
ꝓuideret de rectore. de h dic vt latius .ꝭ. dicā Nota
ſcd̄o ꝙ vbi differtur ꝓuiſio eccleſie nec ſuperior pōt iu
ridice ꝓuidere de rectore debet ibi poni iconomus Et
ex h ⁊ ex tex. habes caſum ꝙ qui nō pōt ponē rectorē
in eccleſia ponat iconomum. Et facit optime iſte tex.
ad ꝓbandū. ꝙ capitulum ſede vacāte pt ponere icono
mū in bn̄ficijs vacantibus quox collatio pertinet ad
epm. vn̄ lȝ caplm nō ſuccedat in ptāte ꝯferēdi talia bn̄
ficia vt in. c. vnico. ne. ſe. vacan. li. vi. pōt tn̄ ibi ponere
iconomum. ar. hic ⁊ h vıdr velle Jo. an. in. d. c. vnico.
ne ſe. vacā. li. vi. qd̄ dictum tene menti. Ultimo nō
qd faciendū de redditib' ꝓuenientib' eccleſie vacanti
nam debent ꝯuerti in vtilitatem eccleſie vel ꝯſeruari ꝑ
futuris rectoribus. ergo nō dȝ eps vel alius ꝓlatus vl
patronus illos fructus occupare imo accipiētes incur
runt hodie penaȝ. de q in. c. ſi .ꝭ. co. li. vi. Et i eccleſijs
cathedralibus ⁊ collegiatis vacantibus nō hȝ locum
pena. c. qr ſepe. de elect. eo. li. In gl. i. in fine. vult
ergo glo. ꝙ id qd̄ diſponitur hic habet locum i ecclia
que eſt iuris patronatus clericorum. ⁊ idem Lau. hic
dicens ꝙ tex. narrat factum vnde ſm hoſti. idē in vtriſ
q̄ȝ. Et tu dic melius poſt Inn. ꝙ cum miniſterio tex.
ꝓuidet ſolum in eccleſijs patronatis laicorum qr pa
tronus laic' lȝ debeat defendere bona eccleſie. xvi. q.
vij. filijs. nō tamen habet cuſtodiam eccleſie vacātis
niſi ſit priuilegiat' vel hoc habeat ex conſuetudine ap
probata p ſedem apoſtolicam vnde ceſſante approba
tione pape non valeret conſuetudo ſcd̄m hoſti. vt lai
cus habeat cuſtodiam eccleſie vacātis. ar. in. c. i. d̄ cō
ſuetu. ⁊ in. c. cum terra. de elect. Et nota. bene h verbū
ꝙ in multis eccleſijs de facto ſeruatur contrarium. ſed
ſi patronus eſt clericus tūc ipe habet cuſtodiam eccle
ſie vacantis ar. in. c. bone. de appel. ⁊ in. c. cum ⁊ plan
tare. §. in eccleſijs. de priuil'. Et ideo tunc non ē ponē
dus iconomus per epiſcopū. ⁊ ideo hec lr̄a voluit ꝓ
uidere cum pſona nō eccleſiaſtica hȝ patronatum ⁊ te
ne menti ex hoc iſtum tex. ſcd̄m hunc intellectum ⁊ in
telligo patronum eccleſiaſticum cum cui ꝯpetit ius pa
tronatus rōne eccleſie. nam ſi ꝯpeteret rōne patrimo
nij talis ē cenſendus in h iure tanq̄ȝ laicus vt le. ⁊ nō.
in. c. cū dilect'. de iu. patro. Tractāt etiā hic doct. qs
habeat cuſtodiaȝ eccleſie cathedralis. ego de omnib'
plene dixi in. d. c. bone. ⁊ dic vt ibi In glo. ij. in fi.
nō bene iſtam glo. ad quam quotidie fit remiſſio cuȝ
q̄ritur nunq̄d patronus pn̄tando indignū ſit ꝑuatus
ipo facto ꝓ ea vice ptāte ꝓn̄tandi ⁊ concludit glo. ꝙ ſi
eſt patronus eccleſiaſticus ꝑuatur ipſo facto ſecus ſi ē
ſecularis. ſed ad. §. ſi qs oratori domum. qui facit i cō
trarium. Rn̄det ꝙ non ꝓcedit de iure canonico quia
ſtandū eſt canoni ⁊ non legi. Hanc ꝯcluſionem glo. im
pugnat Jo. an. ꝓcederet enī ſi canon expſſe diceret ꝙ
non ſit ꝑuatus ſ h nullibi cauetur ergo ſtandū eſt legi
nō obſtante ſi dicat̄ ꝙ patronus ſecularis pōt variare
pn̄tando ſcd̄m vt in. c. cum aūt. de iure patro. qr illud
poſſet ꝓcedere qn̄ pn̄taſſet idoneum vel indignū igno
ranter ita ꝙ non eſſet ꝑuatus opi. glo. tenuit Archi. i
c. i. de ꝓben. li. vi. Sed hoſti. h ꝑ ſe tenet ꝙ ſit ꝑuat'
ſi ſcienter pn̄tauit indignū. ⁊ tenet Inno. in. c. ꝓpoſuit
de fi. pſ. licet hic loquat̄ alternatiue. dicit etiā ꝙ parē
dum eſſet laicis ꝓpter ignorantiā Jo. an. ꝯcludit ꝙ
ſi laicus ſciēter pn̄tat indignum ⁊ perſiſtit i illa pn̄tati
one ꝑ q̄tuor menſes ſibi ꝑfixos ad pn̄tandum extunc
poterit epiſcopus ꝓuidere de alio qr paria ſunt nullū
pn̄tare vel minus idoneū vt in. c. ij. de tranſ. ꝓla. ⁊ i. c.
tue. de cle. non reſi. vn̄ ſicut eps pōt prouidere elapſo
quadrimeſtri ⁊ nemine pn̄tato vt in. d. c. vnico. de iure
patro. li. vi. ita ſi fuit pn̄tatus indignus. ſed ſi tempus
prefixum patrono non ē lapſum poterit patron' ſecu
laris aliū pn̄tare ſi ꝑus pn̄tauerit indignum. nam ſi li
citum eſt patrono ſeculari variare qn̄ pn̄tauit idoneū
fortius debet eſſe licitum ſi pn̄tauit indignum. nam iu
ra admittunt facilius variationem contra actum nullū
vt in. c. noſti. de elec. Sed ſi patronus eccleſiaſtic' ig
noranter pn̄tauit indignum nō poteſt variare vſq̄ȝ ad
caſſatōnem. ⁊ poſt caſſationem habet tempus integꝝ
ad preſentandum ar. in. c. ſi electio. d̄ elect. li. vi. ⁊ ad
§. ſi quis oratori domum. Reſpondet Jo. an. ꝙ non
probat ꝙ epiſcopus poſſit alium inſtituere preſenta
to indigno quia ſolum dicit ꝙ preſentato indigno de
bet epiſcopus procurare vt inſtituatur idoneus quod
poteſt intelligi ſolicitando. ſ. patronum. cum hac opi.
Jo. an. tranſit hic do. an. Sȝ tu vide Fre. ꝯſilio. cxij
ꝓpe finem. vbi videtur tenere opi. iſtius glo. nihil ta
men boni adducit. F do. de rota deciſi. ccv. apte tenēt
contrarium ꝙ patronus ſit ꝑuatus per. d. §. ſi qs ora
tori domū. Jo. de lig. idem hic adducit. nā ſi eligētes
vel habētes collatōem de iure cōi priuantur ipſo facto

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eligendo vel inſtituendo indignam vt in. c. cum in cũ-
ctis. de elect. fortius idem dicendum in patronis qui
habent pñtationem ex ſola gratia. Ad idem optime
facit tex. in auc. de ec. titu. in. §. ſi quis edificatõnem.
vbi dr ꝙ ſi patronus pfecit hoſpitali rectorẽ indignũ
epus illo remoto dꝫ ponere idoneũ ⁊ hanc opi. puto ve
riſſimã. lꝫ do. car. ſequat opi. glo. Et ad. §. ſi qs ora
tori domum. Dic ꝙ viſio Jo. an. nõ eſt bona qꝛ tex.
ibi dicit. quoſcũqꝫ putauerit ⁊c. ⁊ ſic epus hꝫ ponere
idoneũ pñtato indigno ꝑ patronũ. Et ad iſtũ tex. dic
ꝙ non loquit qñ ſcienter fuit pñtatus indignus. hanc
opi. vĩdr ſentire Bar. in. l. cũ qdaꝫ. ff. de. l. ij. ⁊ ibi bo.
tex. iuncta gl. vbi pbat ꝙ ſi quis habet electõem ex di
ſpoſitõne teſtõris ſi eligit indignum pꝰatur ipo facto
ptãte eligendi qḋ nota. Adduco aliam bonam rõnẽ
vbicũqꝫ alicui ex pꝰuilegio ſeu gratia ꝯpetit ptãs eli-
gendi vel poſtulãdi ſi ſcienter eligit vel poſtulat indig
num ipo facto perdit ptãtem ſibi tributam qꝛ dr abuti
priuilegio tex. eſt nota. in. c. gratum. de poſtu. prela. fa
cit. c. pꝰuilegium. xi. q. iij. Sed patronus hꝫ poteſtatẽ
eligendi ſeu pñtandi de grã. vt in. c. iij. de iure patro.
pñtando ergo ſcienter indignum abutit gratia. ⁊ ſic de
bet eſſe pꝰuatus ꝓ illa vice ⁊ hec notabis Et ꝙ dixi ꝙ
poteſtas deuoluitur ad epm. intellige ſi epus habet po
teſtatem inſtituendi ſed ſi poteſtas inſtituendi ptinet
ad alium puta abbatem vel capitulũ tunc ius patroni
deuoluitur ad habentem inſtõnem et ſic habebit libe-
ram collationem. hoc voluit glo. ſingu. quã ſemper te-
nebis menti in cle. vnica. de ſupp. neg. prela. ⁊ ſic nota
ꝙ illud ius patroni deuoluitur ad eum qui hꝫ ipſam
inſtitutionem licet de iure ſpãli. In glo. penl. nota
pmo ex iſta glo. intellectum ad. c. qm. ⁊. c. cum ꝓpter
de iure patro. in qbus dicitur ꝙ ſi qſtio ſup iure patro
natus non decidit. i. tempus pfixum patronis ad p-
ſentanduꝫ ꝙ epus debet ibi ponere rectorem ſaluo iure
vincentis. Illa iura procedunt quando qſtio eſt inter
ipſos patronos de iure patronatus ita ꝙ non apparet
qs eorum ſit patronus. nam ꝓpter contentõnem non
dimittet eccleſiam vacare. Si autem eſt qſtio inter pa
tronum et epiſcopum ſuper iure patronatus non ha-
bent locum illa iura. nam ſi diceremus contrarium epi
ſcopus ſepe ſingeret caſum et negaret patronum eſſe
patronum ſolum vt lapſo tempore prefixo ad preſen-
tandum ipſe ꝓuideret. Idem eſt quando ẽ contentio
ſuper preſentatione iam facta nam tunc niſi prius deci
datur illa qſtio debet epus ꝓuidere de rectore. Inde nõ
habent locum tunc illa iura lꝫ qſtio illa non decidat. i.
quatuor menſes vel ſex. nam cum ex preſentatõne ac-
quiratur ius pñtato vt notatuꝫ fuit in. c. dilectus. e. ti.
ꝑx. non debet preiudicare preſentato ſi qſtio non deci
detur. i. tempus prefixum ad pñtandum alias dꝫ faci
li poſſet ſupplantare patronum. nam cuꝫ non teneatur
pñtare in fine termini et epus habet examinare pſonaꝫ
⁊ facere edictum iuxta formaꝫ in. c. ſi. de elec. nõ poſſꝫ
de facili iſta qſtio expediri. i. illud tempus ⁊ hoc ideꝫ
volũt cõiter doct. hic. Scḋo nota ex glo. ꝙ ad illũ
ſpectat cuſtodia eccleſie vacantis qui habꝫ ius inſtitu
endi ſeu conferendi licet ſit non epiſcopus. quod dicit
Jo. an. bene notandũ ⁊ neſcio alibi iſtam glo. potius
eñ ꝓbatur rõne qꝫ iure. nam ſi habet iſte ius ꝓuiden
di eccleſie de rectore videtur ꝙ debeat habere curã re-
rum ipſius eccleſie donec prouideatur de rectore. pro
hac gl. allego bo. tex. in. c. ſi. i. eo. li. vi. Et facit quod
nõ. gl. in. c. de. i. de ſupp. neg. prela. qḋ itellige niſi pa
tronus ſit pſona eccleſiaſtica qꝛ tunc ipſe non habens
ius inſtituendi habebit cuſtodiam vt ꝓbatur hic a cõ-
trario litere et puto ꝙ is qui habet cuſtodiam de iure
põt ibi ponere iconomum ar. in regula qui per aliũ. fa
cit de re. iuris. li. vi. Ultimo quero nunquid. i. tem
pus prefixum patrono ad pñtandum poſſit epiſcopꝰ
ibi ponere iconomum. quando cuſtodia eccleſie ad eũ
ſpectat hoſti. ꝙ ſic vnde puto ꝙ cum ſuperior perpẽ-
dit ꝙ eccleſie d ꝓximo non eſt ꝓuidendum ꝙ ſemper
poterit ibi ponere iconomũ ne bona eccleſie dilapidẽ
tur. Et aduerte naꝫ iſtum iconomum puto inſtitui poſ
ſe non ſolum quando eſt contentio inter patronum et
epiſcopum ſed etiam nulla qſtione vigẽte vtputa ſi pa
tronus dicit ego nolo nunc pñtare quia non habeo ꝑ
ſonam idoneaꝫ pre manibus volo differre ꝑ tempus
mihi definitum a lege nam tunc ſatis eſt ꝓuidere ſuꝑ
hoc de iconomo. ⁊ hoc ꝓbatur per tex. ibi vel alia de
cauſa ⁊c. Idem dico ſi beneficium non eſt iuris patro
natus ⁊ habens collatõnem vult differre cum habeat
ſex menſes ad conferendum. vt in. c. ij. de conceſ. pbẽ.
Nam ne eccleſia ſtet tanto tempore ſine gubernatõne
poterit iſte ibi ponere iconomũ ⁊ hoc probatur habi-
to reſpectu ad mentẽ lr̃e non eñ itelligit magis ꝓuidẽ
eccl'ie patronate qꝫ libere ſꝫ de patronata fit mentio qꝛ
ſepe differt ꝓuiſio ꝓpter pñtationem patronoꝝ Abb.

Si ꝯſtat ordinario ꝙ abſolutꝰ
a papa ſuppreſſit verã cãm qre
fuerat excõicatus dꝫ illũ remittere ad papaꝫ
Si vero ſibi non ꝯſtat ẽ tamẽ ſibi vrgens ſuſpitio con
tra eum debet cogere eum ſe purgare. Cõis diuiſio. ſe
cunda ibi taliter Rñdemus. in qua diſtinguit. ⁊ ſcḋm
membꝝ ibi ſi vero. Nota pmo ar. ex tex. ꝙ abſolu
tio facta ex falſa cauſa non tenet oportet ergo vt abſo-
lutio teneat ꝙ expreſſa ſit vera cã excõicationis. Ideꝫ
videtur dicẽdum in abſolutione a quolibet peccato ꝙ
niſi peccator expreſſerit delictum cũ ſuis qlitatibus q
habeant grauare delictum non ꝯſequitur veram abſo-
lutionem. facit qḋ le. ⁊ nota. de peni. di. v. c. i. in prin.
Nõ ſcḋo ꝙ epus põt compellere ſibi ſuſpectum de
certo delicto ad ſe purgandũ qḋ an ſit veꝝ indiſtincte

dicam cum glo. fi. Nota tercio modum ꝓcedendi ꝯtra eos q dicunt ſe obtinuiſſe diſpenſatõem ſup irre gularitate vel alia inhabilitate ⁊ dubitatur an expreſſe runt in impetratione veram cãm. Oppo. cõtra tex. nam ex quo iſti expſſerant aliam cãm non erat dubitã dum de nullitate abſolutionis. ar. opti. in. c. cũ pro cã de ſen. excõ. So. dicũt doct. ꝙ in literis abſolutõnis nõ erat expſſa aliqua cauſa ſed nunc pſumebaſ ꝙ aliã cauſam expreſſerint. ⁊ hec preſumptio oriebatur qꝛ ꝑ nefando crimine fuerunt excõicati ⁊ in litteris dicebaſ ſimpliciter ꝙ fuerrunt abſoluti nec mãdabaſ aliq̃ ſatiſ factio vnde non erat veriſimile ꝙ iſti expreſſiſſent ve ram cãm. hodie vero ex ſtilo curie exprimitur cã i lite ris abſolutõnis Scõ querit quomodo ꝯſtare po terit ꝙ iſti ſuppreſſerint veram cauſam i literis cum nõ exprimitur. Solutio per ꝯfeſſionem iſtorum. nã forte aliis dixerunt vel erant teſtes pñtes quando expreſſe runt falſum. Ultimo h̃ queritur quid ſi iſti non po terunt ſe purgare. Dicunt doct. ⁊ bene ꝙ habebũtur ꝑ coniũctis. vt in. c. inſinuatum. ⁊ i. c. ð hoc. de ſimo. ⁊. c. accedens. de accuſa. ⁊ qualiter ſit pſtanda purga tio dic vt habetur i. c. quotiens. ⁋. ð pur. cano. In glo. i. ibi quod non credo verum ⁊ hec opi. glo. cõmu niter tenetur Et nota ex hac glo. ꝙ abſolutio nõ tenet non ſolũ cum exprimitur falſa cauſa ſed etiam cũ nõ expreſſit omnes cauſas ꝓpter quas fuit excõmunica tus alias abſolutio nõ ꝓdeſt. ⁊ hoc poteſt adduci ad q̃õnem qui expreſſit ſacerdoti vnum peccatum ⁊ reli qua ſubticuit nunquid teneatur illud iterum confiteri an ſufficiat confiteri ea que tacuit. Iſta glo. poteſt ad duci ꝑ opi. ꝙ ſufficit tacita exprimere. hoc poſſet ꝓce dere ſi ꝑ obliuionem omiſit alia peccata. ſecꝰ ſi serioſe qꝛ voluit cõfiteri ꝑ partes forte aliud eſſet dicendũ qꝛ apparet ꝙ non fuit bene ꝯtritus de illo peccato. ð hac q̃õne vide glo. de peni. di. i. nõ t. bi dico. que ponit ca ſus i quibus tenetur quis iteꝝ confiteri peccata ſua ⁊ notabis eam. Scõ nota ex glo. ꝙ a pluribus ex cõicationibus põt quis liberari vnica abſolutõne dũ modo abſoluens habeat ptãtem iure ꝓprio vel ex cõ miſſione alioꝝ Tercio nõ ex glo. fi. vnã dñam iter abſolutionem ⁊ excõicationem. nam excõicatio lata ex falſa cã tenet ſecus in abſolutione. Sed ego nõ puto veram hanc dñam. nã ſi excõicatoꝛ credebat cãm veꝝ q̃ erat falſa erit excõicatus ⁊ tunc fuiſſet excõicatus ſ ſi ſciuiſſet illã falſam puto ꝙ ille non erit excõicatꝰ lꝫ cautũ ſit obtinere abſolutõnem. Excõicatio eñ ſumit vires ab intentione excõicatoris ad hoc facit qð nõ. ꝑ glo. in. c. ij. de teſti. co. et in. c. p. ⁊. g. de offi. dele. ⁊ i. c i. ð iudi. ſed vbi excõicatoꝛ intendebat oĩno excõicare tũc excõicatio tenet lꝫ ſit iniuſta ⁊ ita loquũtuꝛ iura al lega. in glo. ⁊ idem eſſꝫ i abſolutõne qꝛ ſi abſoluẽs in tendebat oĩno abſoluere etiã ſi cã expreſſa oĩno eſſet falſa vel iniuſta tenebit abſolutio vt i. c. venerabilibus i. §. vbi autem. de ſen. excõ. li. vi. vbi tex. nõbilis Nec ob. ꝓdictis. c. qꝛ circa. de quo glo. oppenit qꝛ cõiter il le tex. intelligitur ꝙ diſpenſatio ibi nõ tenuit ꝓpter ex pſſionem falſe cauſe. ſ papa illã tolerauit gratioſe ⁊ ꝑ h̃ de fi. pſ. c. i. ⁊. ij. li. vi. vbi patet ꝙ diſpenſatio ẽ nul la ſi fuit obtẽta ꝑ ſurreptionem. In glo. fi. in fi. ad uerte qꝛ hec glo. videſ deſtruere tex. nam i lr̃a nulla fit mentio de infamia ſed ſolum de ſuſpitione. Itẽ ſeque retur ex glo. ꝙ ex ſuſpitõe vrgenti ſine infamia nõ poſ ſet indici purgatio cuius contrarium ꝓbatur i. c. inter de pur. cano. vbi tex. notabilis ponit ſuſpitõnem et in famiam ꝑ cauſis ſufficientibus ad purgationem indi cendam. vnde Inno. ⁊ Hoſti. dicunt hic ꝙ epiſcopi ſuſpitio ſufficit. dixit tamen Innocen. quod ſuſpitio debet eſſe vrgens. i. magna. Et pro dicto Inno. opti me facit. c. tua. ⁋. de cohabi. cleri. ⁊ muli. Io. an. ꝯcordã do dicit ꝙ aut ẽ ſuſpitio ſolius epi clãdeſtina ⁊ nõ ſuf ficit ar. vi. q. ij. ſi om̃. ⁊. c. placuit. et nota hoc dictum. Aut eſt epiſcopi et alioꝝ et probabilis ⁊ tunc poterit indici purgatio. ad hoc vide ho. tex. cum glo. ⁊ qð ſu per ea nota. in. c. omnibus. ij. q. iiij. ego hunc articulũ latius examinaui. in. c. qualiter ⁊ quando. el. ij. de ac cuſa. ⁊ dic vt ibi. Nicolaus abbas.

Ignificauit. Propter periculũ anime ſupplet ordi narius deſidiam vel maliciã delegati. vl' da rius ſumma ſic. Si ex deſidia vel malicia delegati pa pe qs pſeuerat i peccato ordinariꝰ loci põt ſupplere nõ obſtante ꝙ cã fuerit delegato ꝯmiſſa ⁊ ẽ caſus notabi lis ⁊ ſingularis. Cõmunis diuiſio. ſcõa ibi cum itaq̃.

Nõ ꝙ ſtantes in peccato inceſtus etiã ſub colore matrimonij poſſunt ⁊ debẽt excõicari per epiſcopum loci. intellige ſi moniti nolunt a peccato deſiſtere quia excõmunicatio non eſt ferenda immediate ꝓpter deli ctum ſed ꝓpter contumaciam ſurgentem ex delicto vt in. c. ſacro. ð ſen. excõ. nota glo. xi. q. iij. Epiſcopi. ho die vero contrahentes ſcienter i gradu prohibito ſunt ipſo facto excõmunicati vt in cle. vnica. de ꝯſan. ⁊ affi.

Secundo nota caſum ſingularem i quo ordinariꝰ ſupplet negligentiã ſeu maliciam delegati pape ⁊ im pedit ſe de cauſa alteri cõmiſſa per papam. ſ. quando ex negligentia ſeu malicia delegati nutritur peccatum vñ lꝫ iſte tex. loquatur cum aliqui remanent i peccato inceſtus. idem tamen eſt ſm doc. in quolibet alio pec cato. narratur eñ h̃ factum vñ ratio vera decidẽdi fuit ne partes remanerent i peccato ⁊ ideo vbicũq̃ ſubeſt talis cauſa ſemper ordinarius poteſt inſurgere ⁊ occur rere vt peccatum euitetur. Et ex hac rõne dico ꝙ etiã ſi epũs nunq̃ prius excõicaſſet nec aliter contra ptes proceſſiſſet ſed cã a primordio fuit ꝯmiſſa delegato ſi delegatus eſt negligens i ꝓcedendo ⁊ partes interim

remanēt i peccato poterit ⁊ debebit ordinariꝰ ꝓcedere
contra partes ſaltem excōicando niſi ꝓcedant in cauſa
coram delegato. Secus aūt eſt vbi nō immineret pec
catum vtputa qꝛ cauſa eſſet pecuniaria. nam tunc dele
gato pape negligente ordinariꝰ ſe non intromittit ſ; re
currendū eſt ad ipm papā ſcd̄ʒ hoſti. ⁊ bene. naʒ exqꝰ
cauſa fuit cōmiſſa delegato exempta ē manibꝰ ordina
rij. vñ nō pt ordinariꝰ ſe intromittere vt in. c. ſtuduiſti
de offi. lega. nā rōne peccati ponit̄ h̄ caſus ſpālis Se
cus ergo vbi non iminet peccatum. ar. hic per locum
a ſpeciali. ⁊ hec nota. Sed q̄ro quid ſi papa abſol
uiſſet expreſſa falſa cauſa. Dic ꝙ abſolutio teneret et
ea non obſtāte poſſet ordinarius ꝓcedere ꝯtra parteʒ
ar. s. c. pxi. Sʒ dubiū eſt qd ſi papa de omnibus
certificatus abſoluit ⁊ mandat ordinario vt deinceps
illos nō moleſtet nunqd tenetur ordinarius in h̄ obe-
dire pape. So. dicit hoſti. multum notāter ꝙ aut ē ca
ſus in quo papa pōt diſpenſare ⁊ tenetur illi obedire.
aut non pōt diſpenſare ⁊ non debet obedire qꝛ potiꝰ
tenetur obedire deo q̄ʒ pape. xi. q. iij. qui reſiſtit. et. c.
dñs. ⁊ c. iulianus. Et nota ſingulariter hoc dictum ꝙ
ex mandato pape non tenetur ordinarius aliquos ad
mittere i peccato mortali. ⁊ idem ſentit Jo. an. in. c. ſi
qñ. de reſcrip. cum papa mādat ꝓuideri notorie indig
no de aliquo bñficio ⁊ eſt tanta indignitas ꝙ ſine pec
cato pareri non poteſt. idem ſenſit Jnn. in. c. inquiſiti
oni. de ſen. excō. vbi notāter dixit ꝙ pape parendum
non eſt vbi ex ſuo mandato p̄ſumitur malum futuʒ vl̄
aliquod ſcandalum. ꝓbatur hoc rōne. Mandādo id
qd̄ i ſe eſt peccatū i quo diſpenſare non poteſt excedit
fines ſue poteſtatis quia papa non recipit poteſtatem
peccandi. xl. di. c. i. ⁊ ideo ſibi impune nō paretur cum
non ſit ibi cenſendus papa ſed p̄uata perſona ar. in. l.
fi. de iuriſd. om. indi. ⁊ in. c. ij. de ꝯſti. li. vi. Et ideʒ dic
in. l. ipius pape vel cuiuſcunqꝫ principis. nam ſi eſt in
iuſta et ꝯtinet in ſe peccatum non remiſſibile per ipm
p̄ncipem talis lex non eſt a ſubditis recipiēda. iiij. di.
Erit autem lex. ⁊ in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pub. ⁊
ſentit ibi bar. ⁊ in. l. oēs ppli. ff. de iuſti. et iure. Jn
glo. i. ꝓ intellectu glo. expo. ſnia excōmunicatōnis nō
eſt ferenda ab homine ꝓpter crimen ſed ꝓpter contu
maciam aut i non parendo. aut i non veniendo vt i. c.
ſacro. de ſen. excō. et eſt glo. nōbilis. xi. q. ij. epi. ſʒ iſti
fuerūt excōicati ꝑ hac nefaria ⁊ inceſtuoſa cōiunctione
q̄re male. So. glo. i. vt arbitror meta contrarij ſoluen-
do ponit duos alios intellectus. Primusꝰ ꝙ ſñten-
tia diuortij p̄us fuit lata contra iſtos ⁊ quia illi parere
noluerūt fuerūt excōicati. Scd̄s intellectus colligit ex
glo. ſequentibus de quibus iſta glo. facit mentōeʒ ꝙ
ante ſententiam diffinitiuam iſti fuerunt excōicati qd̄
declara ſcd̄m itellectum quem ponit h̄ Jnn. videlicet
ꝙ iudex ex officio ꝓcedens ꝑ notorio ꝯtubernio iſtos

nolentes abinuicem recedere excōicauit ⁊ ſic iſti excō-
municati impetrauerūt lr̄as a papa in q̄bus dicebat̄
ꝙ iſti aſſerebant ſe iniuſte excōicatos ⁊ mādabat̄ excō
municatori vt iſtos abſolueret ſi ita eſſet alioquin mā
dabat̄ delegati vt h̄ exeq̄rent̄ ſm tenorē. c. ab excōica-
to. de reſp. Alij aliter itelligūt. ſ; ꝯclude vt placet Ho-
ſti. ⁊ Jo. an. quod etiā approbo ꝙ non eſt vis qualiter
cunqꝫ fuerit ꝓceſſum etiam ſi ad petitōnem accuſato-
ris. lʒ Jnno. i hoc aliter intellexerit nam ſemper ordi
narius poteſt ſupplere deſidiam et malitiam delegati
ferendo ſniam ꝯtra pſeuerantes in crimine vt. s. latius
declaraui Jn glo. ij. ibi i honore conſtituti puta qꝛ
ſunt milites vel doctores ad quos debet mitti vt iu-
rent. vt in. l. ad egregias perſonas. ff. de iureiurā. Di-
cit tñ hic Goff. nō. dictū ꝙ ad has pſonas egregias
de gratia ſola ⁊ non ex neceſſitate mittitur quia d̄ iure
poſſent compelli venire ad iudicem. l. ij. §. ſi preſes. ff.
quis or. in bono poſ. ſer. Et hoc nota pro intellectu il
lius. l. ad egregias. vt itelligatur de honeſtate nō d̄ ne
ceſſitate. Jn glo. fi. ibi inceperunt habere delegati
pondera glo. aperte eñ ſentit gl. ꝙ delegatus nō per
dit iuriſdictionem licet ſit negligens vel doloſus i ꝓce
dendo etiam ſi ex culpa ſua foueatur peccatum vt hic.
ordinarius ergo i caſu huius. c. reaſſumit iuriſdictōem
non vt diffiniat totam cauſam ſed vt conuincat partes
non proſequentes cauſaʒ ⁊ remanentes i peccato Ho-
ſtien. intellexit ꝙ delegatus hoc caſu perdit iuriſdicti-
onem ⁊ ordinarius reaſſumit cauſam. ſed p̄mus itelle
ctus magis placet Jnno. ⁊ Jo. an. ⁊ cōiter doct. ⁊ vi
detur profecto magis litere conſonus itelligendo p̄ſer
tim ꝙ h̄ fuerit appellatū. non enim debet iudex a quo
reaſſumere iuriſdictōem niſi ſint lapſa fatalia appellati
onis vt i. c. pſonas. et. c. cū ſit. de appel. Et nota ex fi.
glo. et ex tex. caſum in quo admittitur excōmunicatus
ad litigādū d̄ iniuſta excōicatione abſqꝫ eo ꝙ abſoluat̄
i p̄ncipio cauſe qñ. ſ. p̄us fuit abſolutꝰ ⁊ poſtea negli-
gens i ꝓcedēdo ⁊ ita loq̄tur iſte tex. alias aūt debet in
principio abſolui nec alˀ dʒ audiri vt in. c. per tuas. de
ſen. excō. ⁊ in. c. cum contingat. Ni. abbas.

Ordinarius ſupplet negligen
tiam abbatis nō reuocātis mo
nachum vagabūdum Cōis diuiſio ſcd̄a ibi

Vanto

mandamus Nō p̄mo ꝙ regulares nō debēt diſcur
rere per curias principum et hodie accedentes ad cu-
riam principis ſine licentia ſupioris ſunt excōmunica
ti. de quo dic vt habetur in cle. ne in agro. §. quia vero
de ſta. regu. Dicit tamen hoſti. ꝙ per hoc non tollitur
quin religioſus d̄ licentia abbatis poſſit deputari ob
ſequio alicuius principis vel epi. licet d̄ facili propter
pericula que inde ſequi poſſunt abbas conſentire nō
debet ⁊ hoc tenent doct. in. c. ex reſcripto. j. d̄ iureiurā.
Pro hoc adduco bonum tex. ij. q. vij. cum paſtoris

vbi dicit ꝙ religioſi poſſunt eſſe cubicularij epiſcopi
imo epos ibi inducit vt potius religioſos ꝙ̃ alios ha
beant. facit qḋ nõ. Jnn. in. c. cum. i. ⁊. ii. de re iudi. vbi
tenet ꝙ pro amico monaſterij pt abbas concedere vt
monachus ſit illius ꝓcurator Nõ ſcḋo ꝙ pecunia
ꝯgregata ex prioratibus ſeu alijs domibus religioſis
nõ cedit ipſis prioribus ſeu p̃latis. ſ; debet ꝯuerti i vti
litatẽ monaſterij. ⁊ idem dic vnicuiq; religioſus pecu
niam q̃ſiuerit ſiue ex ſucceſſione cognatoꝝ ſiue alioꝝ.
vt. l. deo nobis. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊. xviij. q. i. c. vnico. ſi
ue ex contractu. nam ſcias ꝙ licet ſimplex monachꝰ
non poſſit contrahere ad vtilitatem ſuam tñ ad vtilita
tem eccleſie ſeu monaſterij tenet ꝯtractꝰ. vnde notãter
dixit Jnn. in. c. cum olim. el. ij. de priuil. ꝙ ſiue mona-
chꝰ ſtipulet̃ ſibi ſiue mõſterio ſiue impersonaliter ſem-
per acq̃rit monaſterio. ad inſtar ſerui. ad h. ff. de ſtip.
ſeruo. l. ſi cõis ſeruus. ⁊ ibi per bar. ⁊ collige ibi ex no-
tatis p bar. in. d. c. cum olim. p Jnnn. ꝙ in acquiren-
do monaſterio monachus equipatur ſeruo ita ꝙ iu-
ra loquentia ḋ acquiſitõne ſeruoꝝ poſſunt trahi ad ac
quiſitionem religioſoꝝ. ⁊ notabis ex p̃dictis ꝙ religi-
oſus põt ſtipulari monaſterio ſuo ſine aliquo manda
to Dicit tñ h Jnn. ꝙ ex delicto monachi nõ obligat̃
monaſteriũ Jtẽ nõ ibi ſi p̃lati coꝝ ⁊c. ꝙ ordinarius
loci non corrigit p̃mo loco religioſos ſ; debet monere
p̃latos coꝝ vt corrigant ꝙ ſi neglexerint pt ipſe ſupple
re ⁊ hoc nõbile colligitur exponendo verbum prelati
.i. abbates ſeu priores. Sed ſi capitur ꝓ epis tunc no
tabile nõ colligeret̃ ſ; diceremꝰ ꝙ archieps nõ exercet
iuriſdictionem in religioſos ſubiectos epis niſi prius
epos moneat vt ipſe corrigat ſ; primus intellectus cõ-
muniter tenetur Sed hic queritur. duo religioſi ha
bebãt ſingulos prioratus quos ꝯmutauerũt ad inuicẽ
de licentia abbatis. ⁊ alter aſſumpſit onus ſoluendi de
bita prioris prioratus ⁊ ſic habebat ſoluere ex reddi-
tibus ſecũdi prioratus nunquid iſte incidit in aliquã
penam. Quidã dicunt ꝙ ſic. ſ. in penam. c. ij. ḋ ſolu.
q2 p alienis debitis obligat eccleſiam ſuam Jo. an.
⁊ Hoſti. tenent oppoſitũ Nam pecunia hic cõgregata
ex prioratibus ꝯuertitur in vtilitatibus monaſterij ex
ꝯſenſu abbatis. ergo eodem modo pecunia vnius pri
oratus poteſt deputari in vtilitatem alterius de licen
tia abbatis. et cum hoc tranſeũt cõiter doct. hic. Hoc
dictum tenerem vbi iſti prioratus eſſent de menſa ab
batis vel bona monaſterij ⁊ prioratuũ non eſſent diui
ſa ſed cõmunia. Si autem quilibet locus recognoſcit
ſua bona licet prioratus ſubijciantur abbatie non ta-
men puto ꝙ pecunia vnius loci debeat ꝯuerti i vtilita
tem alteriꝰ etiam ḋ licentia abbatis quinimo priorati
bus vacãtibus nihil d3 abbas capere ex illoꝝ redditi
bus hec ꝓbant̃ in. c. p̃nti. ꝗ. eo. li. vi. ⁊ in cle. vnica. in
p̃mo ⁊. ij. reſponſo. ḋ ſupp. neg. prel. facit. c. ad aures
ꝗ. de exceſ. pla. ⁊ qḋ notãt doct. in. c. ſi. de reli. domi.
Et ad iſtum tex. pt dici ꝙ non facit ꝓ opi. doct. nã3 di
cit ꝙ debet ꝯuerti pecunia ad vtilitatem domus. põt
eñ itelligi. i. illius ex cuius redditibꝰ pecunia fuit con
gregata vel qñ ille obediẽtie ſeu prioratꝰ erãt ḋ menſa
abbatis Jn glo. in v̄bo ſ; p̃lati. nota bene iſtã glo.
q̃ quotidie alleg̃at̃ cũ querit̃ de p̃tãte abbatis i mona
chos. Hug. fuit in opinione ꝙ ſi agit in figura iudicij
eps cognoſcet. ſecꝰ ſi agit̃ correctionaliter ſm regulã
clauſtralem hãc opi. ſequit glo. in. c. i. xviij. q. ij. ⁊3 du
bitauerit i. c. de pſona. xi. q. i. Alia opi. quã3 ſequit h
glo. ẽ vt indiſtincte p̃mo ꝯtra monachos debeat adiri
abbas lic3 agatur i figura iudicij. ⁊ hãc opi. tenuerunt
Lau. Vin. Phi. Hoſ. Jnn. refert hic quoſdã dicere
ꝙ aut abbas recepit bñdictõem ⁊ tũc coertio p̃mo lo
co ſpectat ad ipm q2 ante benedictõnem non h3 pleni
tudinem officij neq3 poteſt monachos benedicere ſeu
baculum paſtoralẽ3 portare. ad hoc qḋ legitur ⁊ nõ.
in. c. cum ꝯtingat. de eta. et quali. et in. c. i. ḋ ſupp. neg.
prela. et. lxx. di. in. c. i. et ſic ante benedictõnem debet
adiri epiſcopus. hanc opi. reprobat hic hoſti. p. c. trãſ
miſſam. ḋ elect. vbi patet ꝙ eps ante ꝯſecrationem ex
quo recepit ꝯfirmationem conſequitur ea que ſunt iu
riſdictõis licet non ea que ſunt ordinis. ergo idem di-
cendum in abbate ꝯfirmato nõdum benedicto ꝓ hoc
facit q2 magis opatur conſecratio in epo ꝙ̃ benedictio
i abbate. vt nõ. glo. i cle. ij. de ſta. regu. Hinc eſt ꝙ ele
ctus nõ poteſt appellari eps ante ꝯſecrationem vt in. c
niſi. de vſu pal. nota gl. i cle. ij. de cele. miſ. Sz abbas
appellatur ante bñdictionem. vt nota. hoſti. in. c. inter
de re iudi. et ꝓ hoc videtur tex. in. d. c. i. de ſupp. neg.
prela. hanc opi. ſ. ꝙ ante benedictõem exercet iuriſdi
ctionalia tenuit Jnn. et Jo. an. poſt eũ in. c. venerabi-
lem. de elect. Alia opi. ꝙ i leuibꝰ coertio monachi p̃i
mo ſpectat ad abbatem Jn grauibus vero ad epm.
Jnn. vero. h ⁊3 ꝙ aut monachꝰ accuſat̃ criminaliter et
d3 inſtitui accuſatio corã epo q2 inferiores non cogno
ſcunt ḋ cauſ criminalibꝰ vt nõ. i. c. tranſmiſſã. de elect.
et. xvi. q. ij. c. viſis. et ſic pt itelligi. c. monaſteria. xvij
q. ij. vbi dr ꝙ monaſteria ſunt ſub correctõe epi. ſed ſi
agitur ad correctõem ſm regulã abbas p̃fertur epo et
in illis tenet̃ magis obedire abbati ꝙ̃ epo vt etiã nõ.
glo. xi. q. iij. q reſiſtit. et. xxxiij. q. v. noluit. vñ põt ab
bas monachũ corrigere punire ⁊ ḋ monaſterio expel
lere ſm regularia inſtituta q2 ex quo papa approbauit
regulã voluit vt deberet obſeruare ea q̃ i ea ꝯtinent̃ et i
ea datur poteſtas abbati puniẽdi et expellendi mona
chum ſi opus ẽ Jn ciuilibus vero dicit Jnn. ꝙ in mo
nacho ꝓprij monaſterij. ñ pt cadere queſtio quia mo
nachus nõ pt alicui obligari ciuiliter. ſ; ꝑſuppoſito ꝙ
ſibi ſtudio vel alibi ḋ licẽtia abbatis ⁊ ibi ꝯtrahit debi
tatur corã quo ſit ꝯueniendus Dicit Jnno. ꝙ ſi eſt ibi

ſine licētia abbatis imputet ſibi qui ſecum contraxit ꝟ
dictum intelligere ʒ qn̄ vellet eum cōuenire in detrimē-
tū monaſterij ſed ſi habet rem ſecū cōtrahentē vel effe
ctus eſt ditioꝛ ex ꝯtractu credo ꝙ poſſet ibi ꝯueniri co
ram oꝛdinario loci ſi multū diſtat a monaſterio vnde
dixit Archi. in. d. c. cū paſtoꝛis. ꝙ tūc qn̄ ſine licētia
ꝯpellitur alteri rñdere ꝟ ipe agere non p̄t qḋ dictū itel
ligo mō p̄dicto et facit. xvi. q. i. q̄dam. ſed ſi ē cum licē
tia abbatis poteſt contrahendo mutuū obligare mo-
naſterium rpate tamē iuxta neceſſitatē ar. in. l. ad rem
mobilem. et in. l. ad legatū. ff. de pcur. et. c. p̄ter. s. de
offi. dele. q̄ ex quo abbas dedit ſibi licentiā eundi ad
ſtudiū videtur ſibi omnia ꝯceſſiſſe ſine q̄bus in ſtudio
eſſe non pōt ꝯmode. facit. c. ꝙ q̄buſdam. de fideiuſ. et
nō hoc dictū. Idem tʒ Archi. in. d. c. cum paſtoꝛis ⁊
Jo. an. in. c. ij. ne cle. vel mo. li. vi. Scias tñ ꝙ lʒ ſit in
ſtudio cū licentia abbatis nō tñ pōt fideiubere ꝓ ſcho
lari vel alio queādmodū nec ſeruus fideiubere p̄t extra
caſum peculij. vt in. l. ſeruus. ff. de fideiuſſo. nec p̄t li-
bros nec alia bona obligare extra caſum ſine neceſſita
tis. ſicut nec filiusfa. vel ſeruus. lʒ habeat adminiſtrati
onem peculij. l. i. §. i. ff. q̄ res pig. poſ. qḋ nota. ⁊ ideʒ
tenet Archi. in. d. c. cuʒ paſtoꝛis. ⁊ nō. in. d. c. ij. Hoc
aūt caſu quo licite ꝯtraxit dubitatur apud quē debeat
ꝯueniri dicit Inno. ꝙ cum abbas ſeu monaſteriū obli
getur non poteſt abbas eſſe iudex quia eſſet iudex in
facto ꝓpꝛio ꝟ ꝯueniretur ipſe abbas coꝛam oꝛdinario
vel ſcḋm hoſti. ꝯuenietur ipſe monachus coꝛam oꝛdi
nario loci ex quo eſt abſens ⁊ hoc mihi ſatis placet ſi
cut dicimus i filiofam. exn̄te i ſtudio vt poſſit agere et
ꝯueniri i loco ſtudij. vt in. l. ſi longius. ff. de iudicijs. ⁊
ſentit archi. in. d. c. cū paſtoꝛis. Sʒ ſi cauſa non ptine
ret ad monaſterium puta quia eſſet monachus vel cle
ricus alterius monaſterij vel eccleſie ſubiectus abbati
dicit Inno. ꝙ poteſt conueniri coꝛam abbate cum ha
beat iuriſdictōem poteſt etiaʒ conueniri coꝛam epiſco
po nec poterit dicere volo p̄us conueniri coꝛam abba
te qꝛ epiſcopus ꝯcurrit in iuriſdictione ex quo nō agit
ad correctōem ⁊ idem dicit i alijs p̄latis inferioꝛibus
habētib⁹ iuriſdictōnem reſpectu ſubditoꝝ ſuoꝝ Pro
bat opi. facit. l. fi. C. de iuriſ. om. iudi. vult ergo i ſum-
ma. Inno. ex oībus p̄dictis ꝙ ſi agit cōtra monachū
ad correctōem ſm̄ regulā. ꝓmo loco correctio ſpectat
ad abbatē. ſed ſi accuſat monachus criminaliter dʒ ac
cuſari coꝛaʒ epiſcopo. Si vero cauſa eſt pecuniaria vł
alias ciuilis ſpectat pꝛincipaliter ad monaſteriū non
cognoſcit abbas. ſed ſi ſpectat ad aliud monaſterium
ſubiectum abbati tunc vterqʒ eſt iudex abbas. ſ. et epi
ſcopus et datur optio actoꝛi coꝛam quo iſtoꝛum velit
monachum conuenire. ego vero in aliquib⁹ limitaui ⁊
diſcrepaui ab opi. Inno. ⁊ idem Jo. de lig. vnde vide
quod dixi in. c. cum ab eccleſiarum. s. e. cū ſuis remiſ

ſionibus Contra tex. oppono videtur enim ꝙ archi
ep̄s non poſſit ſe impedire de religioſis qui ſunt i dio
ceſi ſui ſuffraganei nec de clericis ſecularibus. vt in. c.
paſtoꝛalis. ꝟ. eo. So. dic ꝙ iſte tex. poteſt in hoc intel
ligi dupliciter. Primo ꝙ iſti religioſi erant in dioceſi
archiepiſcopi et tunc ceſſat contrarium quia archiep̄s
eſt epiſcopus in ſua dioceſi et tunc expone tex. ſi pꝛela-
ti eoꝛum ſcʒ regulares vt abbates pꝛioꝛes et ſimiles.
Naʒ ſi iſti ſunt negligentes poſt monitionē archiep̄s
tāq̄ʒ oꝛdinarius in ſua dioceſi ſuccedit in ſua iuriſdicti
one. Si vero tex. itelligitur de religioſis exiſtentibus i
pꝛouincia archiep̄i extra dioceſim pꝛopꝛiaʒ et tūc ver
bum pꝛelati debet intelligi et exponi pꝛo abbatibus ⁊
epiſcopis ſimul quia ſi abbas ē negligēs ſuccedit epi-
ſcopus non archiep̄s vnde debet archiep̄s pꝛius mo
nere abbatē et ſi eſt negligens debet admonere epiſco
pum loci. et ſi epiſcopus eſt negligens ipe archiepus
poterit coercere ſcḋm hoſti. et bene niſi crimina eſſent
notoꝛia Nam in notoꝛijs archiep̄s iuriſdictōnem pōt
exercere in ſubditos ſuffraganeoꝛum ſuoꝛum. vt in. c.
romana. §. notoꝛia. de cenſi. li. vi. Ego tamē in regula
ribus ſeruarem vt pꝛius fieret monitio ipſis pꝛelatis
regularibus vt corrigant per iſtum tex. qui hoc vide-
tur velle aperte. naʒ hic pꝛeſuppenebatur ꝙ iſti diſcur
rebant per curias pꝛincipum qḋ non poterat eſſe non
notoꝛium. ar. in. c. quāto. d̄ tranſla. p̄la.

D reprimendaʒ Ab vno ep̄o
excōicatus ab
alijs eſt vitandus et archiep̄s per querelaʒ
aditus non abſoluet niſi p̄mo remittat. Et duo facit.
p̄mo pꝛemittit generale exoꝛdium ex quo poſtea infer
tur ſpāle mandatum ibi ideoqʒ Nota p̄mo ꝙ p ap
poſitionem pene quis cōpꝛimitur a malicia ſua. pena
ergo indirecte dirigit hominē ad virtutem et vide tex.
nota. xxiij. q. vi. §. ex his. nam timoꝛe pene quis deſi-
ſtit a malo et aſſumit poſtmodum bonum in conſuetu
dine et humani moꝛis eſt ꝯſueta diligere Nō ſcḋo
ꝙ excōicatus in vna dioceſi eſt excōicatus in qualibet
parte oꝛbis. Excōmunicatio enim afficit perſonam et
eam ſequitur quocūqʒ ſe vertit ſicut lepra lepꝛoſum. i
q. i. cito turpem. et. iiij. q. v. quiſquis. et in. c. i. d̄ treu.
et pa. et idem eſt in omni ſententia coꝛpoꝛis afflictiua
ſeu coꝛpoꝛis purificatiua. ad hoc quod nota. Inno.
in. c. cauſam. qui fi. ſint le. Tercio nota ꝙ archiepi
ſcopus non debet indiſtincte abſoluere ſubditum excō
municatum a ſuffraganeo ſuo. debet enim archiepiſco
pus p̄mo eum remittere abſoluendum ad excōicatorē
ſuum vt hic niſi periculum eſſet in moꝛa vel excōicatō
eſſet euidenter iniuſte vel nulla vt in. c. ſollicitudinem
in fi. ꝟ. de appella. In hoc tamen inſtat hoſti. hic ꝟ dicit
Jo. an. materiam iſtius remiſſionis ſe credere hodie
expeditam. p. c. venerabilibus. de ſen. excō. li. vi. Ego

hunc articulum examinaui plene in.c.ab excõicato.de re
ſcrip.et dic vt ibi. Itez nõ q excõicatus abſoluitur
preſtita pꝰus iuratoria cautione ꝛ ſic vidꝫ q nõ tenetur
pſtare fideiuſſores.qð dicit Uin.verũ dũmodo talis
ſit pſona q de ipius iuramẽto ſit ꝯfidendum alias dꝫ
exigi idonea cautio.ar.in.c.literas.de pſump.qð ver-
bum nõ.ſ limita pmum dictum et tex.put habes bo
nam glo.i.c.qua fronte.de appel. et ibi tetigi p tex. et
doct.in.c.ex pte.el.i.de v.ſig. Itẽ nõ q iudex põt
recipe cautõez ad vtilitatẽ ptis.ꝛ ſic bñ facit iſte tex.q
iudex poteſt ſtipulari ꝑ priuato de quo vide qð dixi
poſt Inn.in.c.cũdum.de ꝯuer.ꝯiug. Ultimo nõ
q ſi abſolutus nõ vult ſatiſfacere ſm q iurauit i abſo-
lutione nõ reincidit ipſo facto in excõicationem ſed de
bet de nouo excõicari.fallit in caſibus qui habenſ in.c
eos qui.de ſen.ex.li.vi. In glo.ij.nõ gl. ꝛ plures
alias penas ponit hoſti.in ſum.d penis.§. quot ſunt
ſpecies.et vide aliquid p Inn.in.c.qualiter ꝛ quãdo.
de accu.vbi equipat penas iuris ciuilis ad penas iu-
ris canonici. In glo.in v.nõ ſuſpẽdaſ in fi. Nota
plura ex glo.ꝛ pmo quare excõicatio nõ ſuſpendiſ per
appellatõem.ſ eñ ꝯtingit ex eo qz ſecum trahit execu
tionem ſcðm glo.hoc dictũ non ẽ verum nã ſñia lata
in cã furti trahit ſecum executionẽ qz incontinenti infa
mat condemnatum.l.nõ põt.ff.de his qui nõ.infa.et
tñ p appellatõez ſuſpendiſ effectus ſñie vt.l.furti.ff.e.
Item omnis ſententia abſolutoria trahit ſecum execu
tionem ꝛ tñ ſuſpendiſ per appellatõnem.nam appella
tio facit vt non videatur ꝓnunciatum adeo q leges di
cunt q per appellationem extinguitur ſententia.l.i.in
fi.ff.ad turpil.et.l.ij.ff.de peni. Sed canones cõiter
dicunt q ſuſpenditur.vt in.c.venientes.de iureiurã.et
in.c.paſtoralis.in.§.preterea.et in.c.fi.de offi.dele.
Ideo de hac materia dic vt pleniꝰ dixi poſt gl.ꝛ doc.
in.c.paſtoralis.de appel. Scðo nota ex glo.q ſen
tentia excõmunicationis non tranſit in rem iudi.q ad
effectum irretractabilem poteſt retractari etiã pꝰ mille
annos et idem eſt in qualibet ſententia cenſure.vt in ſu
ſpẽſione et interdicto.pro hoc.c.fi.de peni.quinimo ſi
excõicatꝰ ex diuturno tempore efficeretur deterior de-
beret iudex ex officio illam ſententiam relaxare vt nõ.
Ioh.an.poſt beatum Tho.in.c.i.de ſenten.ex.li.vi.
dixi in.c.ab excõicato.de reſcrip.et ratio eſt qz iſte ſen-
tentie cenſure diriguntur in aĩam ꝓpter peccatum ꝛ ſe-
pationem a gratia dei ſ nõ poteſt quis inuitus ſepari
perpetuo a gratia dei qz deus nũq̃ claudit gremium
redeunti vnde in quacunq̃ hora ingemuerit peccator
ꝛc.vt habetur.l.di.ponderet.Ideo eoipſo q peccato
rem penituit reconciliatur deo.de peni.di.l. dixi ideo
p ꝯñs dꝫ recõciliari p eccleſiã q̃ nõ debꝫ claudere gre
miũ redeunti vt in.c.ſup eo.de here.li.vi.ꝛ in epiſtola
inter claras.C.d ſum.trini.Sed quo ad alios effecꝰ

dic q iſta ſñia tranſiuit in rem iudicatã quẽadmodũ et
alie ſñie.debet eñ appellari.ij.q.j.dicis alias decedum
nõ audiſ excõicatus appellando vt voluit ſingulariter
iſta glo.quã cõiter ſequitur doct.et ẽ ſemper menti te
nenda Audieſ ergo excõicatus poſt decendũ nõ per
viã appellatõis ſ p viam q̃rele.ex quo infertur q.j.q.
dies non poteſt querulare apud eũ iudicẽ q nõ poteſt
adiri niſi per appellatõem.et ideo ſi epus tulit ſñiam ad
petitionem alterius ſubditi non poteſt excõicatus pꝰ
decendium querulare apud archiepm qz archiepiſco
pus non eſt iudex inter ſubditos epi regulariter niſi p
appellatõem vt in.c.paſtoralis.ij.eo.ꝛ in.c.venerabi
libus.in pñ.de ſen.excõ.li.vi. Item ſequitur q ſuper
eo ſup q̃ fuit excõicatus non audieſ poſt decendium.
tranſit eñ quo ad illum effectum in rem iudicatã.vñ
ſi quis fuit excõicatus ꝓ ꝯtumacia non auditur poſt
decẽdium volens ſe defendere ſup ꝯtumacia ſeu ſuper
expẽſis q̃ debentur rõne ꝯtumacie.vidꝫ eñ acquieui-
ſe ſñie nõ appellãdo ad h eñim allego ſingulare dictũ
Io.an.in.d.c.venerabilibus.in glo.querimonia ꝓba
tur rõne.Nam vt dixi ſpẽle eſt in excõicatione vt non
trãſeat i rem iudicatam qz ſñie natura eſt retractabilis
rõne pdicta ergo quo ad alios effectus vbi ceſſat illa
ratio ſortitur naturas aliaꝝ ſñiaꝝ.argumentum.l.pre
cipimus.in fi.C.de appel. Item etiam ſequitur q quẽ
admodũ i aliis ſentẽtiis nõ lꝫ tercio appellare vt in.c.
ſua.de appel.ita nec i ſñia excõicationis.ꝛ ideꝫ dicẽdũ
i aliis ſentẽtiis q̃ nõ trãſeunt i rẽ iudicatã.ad hoc glo.
nota.in.c.fraternitatis.de frigi.in v.fornicatios.in fi.
Quid ergo opaſ appellatio in ſñia cẽſure ex quo non
ſuſpẽdit vinculũ ſñie dic q opatur effectũ deuolutiuũ
qz deuoluit cãm ad ſupiorem ad quẽ alias citra appel
lationẽ non poterat ire vt.s. dixi et nõt glo.ſequens.
Unde ſcias q duo ſunt effectus nõbiles ꝛ principa-
les appellatõnis pmus in eo q ſuſpendit iudicatũ vel
extinguit vt.s.dixi.ſcðs caſus in eo q deuoluit cãm
ad ſupiorẽ vt in.c.non ſolũ.ꝛ in.c.ſi a iudice de appel.
li.vi.Io.an.ponit alios duosꝰ effecꝰ lꝫ iudicio meo
ꝯphendanſ ſub pdictis.nã terciꝰ eſt effectus ſm eũ qz
ſuſpendit iuriſdictõem iudicis a quo.ſ iſte effecꝰ com
phendiſ in ſcðo qz ſi deuoluit cãm ad ſupiorem ergo
ſuſpendit iuriſdictõem iudicis inferioris vt in.c.lꝫ.de
offi.lega.et in.c.paſtoralis.in.§.preterea.d offi.dele.
Quartus effectus ſcðm eum quia impedit tranſitum
in rem iudicatam ſed iſte effectus comprehendiſ ſub
primo quia ſi appellatio extinguit vel ſuſpendit iudica
tum ergo impedit ne tranſeat in rem iudicatam vt i.c.
qð ad ꝯſultatõez.pal.duo ergo pncipales ſunt effecꝰ
appellatõis de qbus.s.Unde redeũdo ad principale
queſitum.dico q appellatio in ſñia cenſure nõ opatur
pmum effectum qz non ſuſpendit vinculũ ſñie ſ opaſ
ſcðz quia deuoluit cãm ad ſupiorem vt hic.et in.c.per

tuas. de ſen. exco͂. poteſt ergo appellatio habere vnum effectū ſine reliquo ꝛ ꝑ hoc dixit h᷒ do. an. nobile dictū ſi eſſet verū ꝙ ſi per ſtatutū tolleretᷣ appellatio ꝑſuppoſita validitate ſtatuti non valet hoc ſtatutum i terris recognoſcentib᷒ ſupiorē vt dixi i. c. veniētes. de iureiur. et nō bar. in. l. omnes populi. ff. de iuſti. ꝛ iure. ꝙ appellatio vidꝛ remota ſolū reſpectu ꝑmi effectus ꝛ non ſcdi. Sed ego h᷒ dictū nullo modo puto verū qꝛ a quo remouetur genus remouetur ꝛ qlibet ei᷒ ſpecies vn̄ ſi inhibetur alicui ne poſſit donare. oīs ſpecies donationis eſt interdicta vt in. l. ſi uniſſa. ff. de dona. remota ergo appellatione ꝑ ſtatutū intelligitur remotus oīs effectus appellatōnis. hoc etiā ꝓbo ꝑ dictū. §. ꝑterea. vbi patet ꝙ remota appellatione ꝑ reſcriptum non poteſt appellari ad effectum deuoluendi cauſam ad ſupiores niſi ſupioꝛ ex certa ſcientia recipiat appellatōem vt ibi et i. c. paſtoralis. de appel. nec ob. tex. nr̄. qꝛ non ē ſimpliciter ab excōicatione remota appellatio h᷒ eni nullibi cauetur imo ꝯtrarium habetᷣ in. d. c. ꝑ tuas. Sꝫ ſolum diſponitur vt vinculum non ſuſpendatur ꝑ appellationem ꝛ ſic ſolum tollit ius vnū effectum appellationis vnde ꝑ ꝯſequens vidꝛ ꝑmittere alios effectus vt in. c. rōne. de ꝑſump. et. xxv. di. q̄lis. Sed dubiū eſſet qd ſi ſtatutum diceret ꝙ ſnīa ꝑtātis nō ſuſpendatᷣ per appellatōem nunqd poterit appellari quo ad effectū deuolutiuū. et vidꝛ ꝑmo ꝙ ſic. ar. hic contrarium concludit Do. an. hic i alio articulo quia cum ſententia regulariter non retractatur niſi appellatōnis via dicēdo ꝙ non poſſit ſuſpendi ꝑ appellationem vidꝛ interdixiſſe retractatōem q̄ poteſt ſequi ex appellatōne. ſed i ſententia cenſure aliud ē qꝛ natura ſui eſt retractabilis. et aduerte quia i hoc videtur do. anto. ſibi contrari᷒. nā in precedenti caſu vbi erat minus dubium tenuit ꝙ poterit appellari quo ad ſcdm effectum et in iſto articulo tenet contrarium. Et ego tenerem in iſto articulo oppoſitum qꝛ vt dixi remouendo vnum effectum appellationis videtur ꝑmittere alios potuit enim ſtatutū diſponere vt non ſuſpendatur ꝑ appellatōnem que fruſtratorie qn̄qꝫ fit ad impediēdā executionē ſnīe cui fraudi obuiatur ꝑ tale ſtatutum ſꝫ appellari poterit quo ad h᷒ vt ſupioꝛ cognoſcat an iuſte vel iniuſte fuit excōicatus ar. hic. et cum ſimus i odioſis dꝫ fieri ſtrictiſſima interpretatio. l. iij. §. hec aūt verba. ff. de neg. geſt. ꝛ in. c. i noſtra. de iureiurā. ꝛ in. c. ſtatutū. de elect. Ultimo notabis ex glo. ꝛ ex predictis ꝙ a ſententijs que non tranſeunt in rem iudicatam debet nihilominus appellari. ꝑ. x. dies alias non audietᷣ qs ꝑ viam appellationis. ſed ꝑ viam querele vt. s. dixi de excōicatione que ſingulariter nota. In glo. in verbo ꝯqueſtus. in fi. ibi. c. cordi. adde li. vi. Et videtur glo. cōcludere ꝙ hodie itineris arreptio non habeat vim appellationis ſꝫ tu dic melius vt nō. in. c. dilecti. de appel. ꝛ ibi dixi.

In glo. ſi. nota ꝑmo ex principio referendo glo. ad tex. ꝙ pro ſnīa etiā excōicationis non ꝑſumitur rōne ꝓceſſus. In alijs ſententijs a ſnīa excōicationis qd tenendū. dicendum ē vt plene nota. in. c. qm̄ ꝯtra falſā de ꝓba. ꝛ ꝑ Inno. in. c. cum in iure. de offi. dele. ſed in ſnīa excōicationis eſt dubium nunquid ꝑſumatur pro iuſticia et tenet hic do. an. in duplici loco ꝙ ꝑſumitur ꝓ iſta ſententia ex quo non ſuſpenditur vinculum ꝑ appellatōem ꝛ dicit ꝑ h᷒ limitandū qd nō. Inno. in. d. c. cum in iure vbi dicit ꝙ ꝓ ſententia preſumitur poſtq̄ꝫ tranſiuit in rem iudicatam ſed ante nō. Nam vt vides excōicatio n̄ tranſit in rem iudicatā ꝛ tamen ꝓ ea ꝑſumitur. ſed aduerte quia do. an. non fuit recordatus de nobili dicto Inno. in. c. bone. el. i. de elect. vbi dicit ꝙ quēadmodum ꝓ alijs ſententijs non ꝑſumitur ſi fuit appellatum ita nec ꝓ ſententia excōicationis ſꝫ on᷒ ꝓbandi excōicationem fuiſſe iuſtā incumbit aduerſario Secus ſi non fuit appellatum. et ad hoc allegat iſtum tex. et hoc dictū Inno. ſequitur idem Do. an. in. d. c. qm̄ ꝯtra. quinimo plus credo ꝙ circa appellatōem ſi excōicatus ꝯqueritur. ꝑ. decēdiū de iniuſta excōmunicatōne non ꝑſumitur ꝓ iuſticia niſi ꝓbetur quia ex quo impugnat ſnīā. ꝑ. decendiū non vidꝛ acquieuiſſe ſententie ꝛ ſic debet excōicatoꝛ eam ꝓbare iuſtā Ad hoc facit. c. i. de re iudi. li. vi. et ratio. c. quod ad cōſultationem ꝑalle. ꝛ quod nota. Inn. i. c. ſolicitudinē. de appel. Sꝫ nūqd poſt decendiū ꝑſumatᷣ ꝙ iudex citauerit ſeu monuerit excōicatū. iſta glo. facit ꝙ nō. ſꝫ vide tu tex. nobilē in. c. ſacro. de ſen. excō. in ꝑn. vbi ꝓbatᷣ excōicatorem debere ꝓbare ꝙ monuerit. Et idem ſenſit Fre. ꝯſilio. clxv. vbi notāter dicit ꝙ ſi ꝯtra ꝑmum ꝛ ſecūdū decretum opponitᷣ ꝙ non ꝓceſſerit citatio dꝫ aduerſarius h᷒ ꝓbare etiam poſt lapſum. x. dierū tum qꝛ pꝰ ſe negat fuiſſe pn̄tem tum qꝛ ꝑmum et ſcdm decretum interponunt ꝯtra abn̄tem. et ſic ſingulariter ſentit ꝙ nō ꝑſumitur ꝑtem fuiſſe pn̄tem in ſnīa. vel citationē ꝓceſſiſſe ſaltem in illis ſentētijs q̄ ferūtur ꝯtra abn̄tem de q̄rꝫ natura eſt excōicatio et hoc idem approbat do. an. in d. c. qm̄ ꝯtra. Et generaliter an ſnīa ꝑſumatᷣ lata cōtra pn̄tem vide ꝑ ſpe. in ti. de ſen. ex. §. vt autem. v. ꝛ nō. et ꝑ Inn. in. d. c. cum i iure Ultimo nota finē glo. ꝙ ꝓbationes recepte ad vnum effectum faciunt fidem ad alium effectum inter eaſdem perſonas. de quo dic vt plene dixi in. c. veniens. el. ij. de teſti.

Vo ſimul De cauſis ſubditorum archiep̄oꝝ et epiſcopoꝝ ſuorum patriarcha non cognoſcit niſi ꝑ appellationem legitimam aut vigore conſuetudinis ſeu priuilegij. In prima parte ponitur deciſa conſultatio In ſecunda reſponſio ibi conſultationi. Nō primo ꝙ quemadmodum ſe habent ſubditi epiſcoporū ad archiepiſcopum. ita ſe habent ſubditi archiep̄orum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ad patriarcham: ſicut ergo archiepiſcopus non ſe impedit ḋ ſubditis epoꝝ niſi per appellatōem. vt in. c. paſtoralis. §. co. ita nec patriarcha impedit ſe ḋ ſubditis archiepiſcopoꝝ niſi p appellatōem vel alio iure ſpāli. Et ex hͦ et ex tex. nō. ꝙ ſic ab epis appellat̄ ad archiepm. metropolitanū. §. co. paſtoralis. ita ab archiepō appellatur ad patriarchā q̄ ē iudex archiepoꝝ. Naꝫ ſicut multe dioceſes ſunt ſub cura archiepiſcopi ita ꝙ archieps eſt metropolitanus et ſuperior omniū illoꝝ epoꝝ dioceſum ita multe ꝓuincie ſunt ſub cura cuiuſcunqꝫ patriarche ita ꝙ patriarcha eſt iudex ordinarius omniū archiepoꝝ q̄ ſunt ſuo patriarchatu. et ſcias quatuor eē in ordine principaliores patriarchas quos enumerat tex. in. c. antiqua. ḋ ꝑuile. Alij vero p̄ter illos nō ſunt iſtis ꝑncipalioribus. Nō ſcḋo ꝙ patriarche nō habent plus iuriſdictionis q̄ꝫ habeāt archiepi vel epiſcopi niſi q̄tenus ī canonibꝰ cauet̄ expꝛeſſum. dignitas tn̄ eoꝝ eſt maior vt in. c. antiqua. p̄al. Tercio nō tria ex q̄bus cōpetit iuriſdictio ordinaria ex lege. ex ꝯſuetudine. et ex priuilegio ꝑncipis. ꝯſuetudo ergo dat ordinariā iuriſdictōem vt hͦ et in. c. cum ꝯtingat. iuncta gl. de fo. ꝯpe. et in. c. ꝯqueſtus. ix. q. iij. Itē nō ibi eccleſiā vel rectorē ꝙ qñqꝫ ꝑuilegium ꝯceditur ipi eccleſie ſic qñqꝫ p̄lato ipius eccleſie Inſpicienda ſunt ergo verba priuilegij et ex ipſo ꝑuilegio ḋr quis honorari a ꝑncipe vt ptꝫ ibi honorare et ideo alibi dicitur ꝙ ꝑnceps ꝯcedendo vni feudum videtur eum nobilitare. vt in. c. ſ. quis dica. dux vel marchio. coll. x. et ibi p bal. In glo. ij. in fi. vel ſolue alias ſm hoſti. ꝙ tempus nō eſt modus inducendi obligationem vel tollēdi. vt in. l. obligationū. §. placet. ff. de acti. et obli. ſꝫ bn̄ ex tpe cauſatur ꝯſuetudo. Item p̄ſcriptio ex q̄bus ius q̄ritur vt. §. de p̄ſcrip. p totū. Item qñqꝫ lapſus tpis inducit preſcriptionē vt in. c. ꝑuenit. de emp. et vendi. et in. l. cum de in rem v̄ſo. ff. de vſu. Itē dic ꝙ p̄ſcriptio nō cauſat̄ ex ſolo tpe nec ꝯſuetudo. ſꝫ ex negligentia dn̄i et poſſeſſione poſſidētis. accedente iuris diſpōne. Cōſuetudo vero cauſatur ex tacito conſenſu et ſic ꝓprie ſolum tempus non inducit conſuetudinem vel preſcriptōem vnde vbi conſuetudo vel p̄ſcriptio non hꝫ ſuos comites nō poteſt induci et ſic loquūtur contraria ſignata in gl. et ḋ hac materia plene dicendum vt nota. in. c. fi. ḋ ꝯſue.

In glo. in v̄. ſpāli ꝑuilegio in fi. nota. glo. hꝫ enim pro indubitato vt papa poſſit detrahere iuri vnius eccleſie et dare alteri hoc enim contingit quotidie cū papa eximit vnam eccleſiam a iuriſdictione ſupioris ſui ſed vide tu glo. xxij. di. c. i. que dicit ꝙ papa ſine cauſa non debet de vna eccleſia tollere et alteri dare. Ad idem glo. x. di. c. i. et quod le. et nota. xij. q. ij. in. c. nō liceat pape. et profecto ſine cauſa facere non debet quia non eſt vni conſulendum cum iactura alterius. nā papa debet facere ſicut bonus paterfamilias qui diſpenſat ſcḋꝫ merita et exigentiam perſonarum Nā ſi pꝛſus non ſubeſt cauſa videtur ꝙ apud eum eſt acceptio perſonarum. quod eē non debet vt in. c. nouit. de iudi. ſed ſi papa faceret tolerarēt in eccleſia militanti ſic itelligē quod nota. ſpe. in ti. de lega. in. §. nunc oſtendendū. v̄. lvij. et melius. v̄. xcix. et in. §. nunc breuiter. an. ſi. ſub rubrica. de diſpenſatione. et per Io. an. in addi. ſuper. d. v̄. lvij. de epō vero nunquid poſſit tollere vni eccleſie et dare alteri. dic vt nota. iſ. c. ꝯſtitutus. §. ḋ re. domi. In glo. pe. in fi. vult ergo gl. ꝙ hic valeat ar. a contrario ſenſu. et hoc clarius tenet Inno. non enim eſt in poteſtate ſubditorum vtꝝ velint reſpondere corā epō vel archiepō. nam iudiciū redditur in inuitum. l. inter ſtipulantem. §. ſi ſtichum. ff. de v̄bo. obli. et in. c. intelleximus. de iudi. nec poſſunt ſubditi cōſentire i aliū iudicē ſine licentia ꝓprij epi vt in. c. ſignificaſti. ḋ fo. compe. etiam ſi ſit epiſcopus. vnde notanter dic hoſti. ſupra. c. proxi. ꝙ ſicut clericus ſubiectus epiſcopo nō poteſt conſentire in alienum iudicem ſine conſenſu ſui epiſcopi. d. c. ſignificaſti. ita nec epiſcopus ſine conſenſu ſui archiepiſcopi. et eadem rōne idem videtur dicēdum i archiepiſcopo vt non poſſit ſe ſubijcere alieno iudici ſine conſenſu ſui patriarche. et hec ſunt notanda Io. an. hic dicit ꝙ ſi volumꝰ tenere ar. hic a ꝯtrario ſenſu debemus ſupplere hͦ ad literam ꝙ archieps hͦ requiſitus vult iuſticiam facere quaſi dicat ꝙ ſi archieps requiſitus non vult reddere ius ſubditis ſuis tunc poterunt ſubditi conuenire coram patriarcha. et ideꝫ eadē rōne eēt dicendum cum epiſcopus eſt negligēs in exhibendo iuſticiam de ſuis ſubditis vt tunc poſſit adiri archiepiſcopus Et aduerte quia hoc dictum eſt fundatum ſuper illa opi. ꝙ negligente epiſcopo vl̄ archiepiſcopo ſemper ſuccedit ſuperior in iuriſdictione et multi tenuerunt illam opinionem. ſꝫ an ſit vera dic. in. §. co. c. paſtoralis vbi tangitur per glo.

Vod ſedes. Archiepiſcopus impeditus pt̄ conſecrationem ſui ſuffraganei alteri cōmittere et cōſecrandus tenetur ab illo cōmiſſario munus conſecrationis recipere. Cōmunis diuiſio. ſecunda ibi conſulationi. Nota p̄mo ꝙ epiſcopus ſeu archieps poteſt cōmittere ea que ſunt conſecrationis ſeu ordinis ſpūalis et ſic cōmittit ea que ſunt meri imperij cum in ea exerceatur iuriſdictio ex officio nobili et ad publicam vtilitatem. ad idem. c. aqua. de conſecra. eccle. vel alta. et c. ſuffraganei. ḋ elec. Nota ſcḋo ꝙ epi ſubiecti archiepō dicuntur ipſius ſuffraganei. Suffragant̄ enī ſibi et in conſecratione et in alijs. nā requirit ꝯſilium epoꝝ i ordinatōne ꝓuicie. ix. q. iij. c. i. et. ij. et euꝫ ꝯſecrat epm dꝫ hr̄e ſecū alios epiſcopos. lxv. di. q̄ſi per totum vel ſaltem duos ex eis vt in. c. ſi archiepiſcopus. ḋ temp. or. Tercio nota ꝙ ea que ſunt ordinis aſſumenda

niſi a catholico ⁊ ab eo cui gratia ſedis aplice non eſt
ſubtracta Item nō ibi ab eo ꝙ vn⁹ ē pncipalis i cō
ſecratione epi. ſ. ipe archiepō vel eius ꝯmiſſari⁹ alij nō
ſunt principales ſed aſſiſtant Ultimo nō ar. ꝙ ſub
ditus tenetur litigare coꝛā delegato ſui ſupioris. Sʒ
hic q̄ritur vtꝝ archiepō poſſit compellere epm ad ac
ceptandū ꝯmiſſionem iſtam. Doct. ꝙ ſic. itelligo ꝙ ſi
ꝯmittit vni ex ſuffraganeis ſuis. nā pt ſupioꝛ ꝯpellere
ſubditum ad acceptandum delegatōem .ſ. c. pxi. et .l.
vnica. C. q. p ſua iuriſ. Sʒ ſi ꝯmittit non ſubdito valet
ꝯmiſſio ſed ille non ꝯpellitur acceptare vt i. c. ſequēti.
et in. l. ⁊ ſi pretoꝛ. ff. ō offi eius cui mā. ē iuriſdi. In
glo. i. ibi tenetur recipere ꝯſecrationem ab eo. ſed circa
hoc et circa tex. eſt dubiū ꝙ ſi archiepō non eſt impe
ditus nunquid ex ſola voluntate poſſit cōmittere alte
ri iſtam ꝯſecrationem. Tex. hic a contrario ſenſu facit
ꝙ non. ſed contrarium tenuit hoſti. nā iure ſuo poteſt
archiepō ꝯmittere vt .ſ. c. pxi. vnde de honeſtate pro-
cedit tex. in eo ꝙ facit mentionem de impedimento.
In contrarium tamen facit ſcōm eum ꝙ ſic̄ epus non
poteſt conſecrari ſine archiepo vt. lxv. di. c. non debet
ita nec archiepō debet poſſe facere per alium ꝯſecrare
ſine conſenſu epi. ꝓmum tamen dictum cōiter videntꝰ
ſequi doct. ⁊ notabis iſtud ſingulariter ex quo habes
ꝙ tam ea que ſunt iuriſdictionis q̄ʒ ea q̄ ſunt ordinis
poteſt archiepō ſeu epō cōmittere pro libito volunta-
tis. tex. tamen iſte videtur aliquantulum reſiſtere. ſ. pri
mū dictum ē verius ex quo indifferenter non cōmittit
nam de iure eſt vt quilibet ordinarius poſſit i aliqui-
bus ſe releuare per cōmiſſionem alteri fiendam vt i. c
ſequenti. et in. ō. l. vnica. C. q. p ſua iuriſ. Et in fi. glo.
nota bene finem glo. q2 quotidie allegatur ꝙ de iure
canonico poſſunt delegari omnia que ſunt meri impe
rij. et idem tenet glo. in. c. in archiepiſcopatu .ſ. ō rap.
⁊ in. c. illud. xxiij. q. i. ij. et in. c. his. ea. cau. ⁊. q. viij. vi
de etiā gl. notabilē. xcv. di. c. peruenit. in fi. gl. magis
q̄ dicit ꝙ nihil hʒ epō qō ſit meri imperij qō nō ſit de
legabile preter vſum pallij. q2 palliū archiepale nō hʒ
alteri concedere eſt eīm perſonale. vt in. c. ex tuarum. ō
auct. ⁊ vſu pal. et in. c. ij. eo. ti. vbi meli⁹ ꝓbatur. Sed
dubiū ē que dicantur meri imperij vel mixti vel iuriſ-
dictōis. Et pro itellectu vocabuloꝝ ne ignorentꝰ pꝛſus
termini dicam aliquid ꝯcluſiue ſequēdo. Bar. in. l. im
periū. ff. de iuriſ. om. iudi. debes enim ſcire ꝙ iuriſdi-
ctio generaliter ſumpta cōprehendit in ſe ea que ſunt
meri et mixti imperij et ſimplicis iuriſdictionis. pro
hoc. l. i. ff. de iuriſ. om. iudi. et quod ibi nota. tex. iūcta
glo. in. v̄. omnimodam. in cle. vnica. de fo. compe. vbi
dicit tex. ꝙ epiſcopus expulſus exercet in loco vicino
iuriſdictionem ordinariam. ⁊ per illud verbum omni-
modam. dicit ibi glo. ꝙ tex. noluit cōprehendere ea q̄
ſunt meri et mixti imperij et ſimplicis iuriſdictōis et

iuriſdictio ſic generaliter ſumpta diffinitur ſic. Iuriſdi
ctio eſt iuris poteſtas de publico introducta cū neceſ
ſitate iuriſdicendi et equitate ſtatuendi ita diffinit gl.
in. ō. l. i. Barto. addit ibi competens alicui vt publice
perſone. ⁊ hanc additōem fecit vt euitaret ꝯtrariū qō
poſſet fieri de pr̄e ⁊ de tutoꝛe. nam iſti habēt ō iure po
teſtatem in filiū ⁊ i pupillum ⁊ habent ptātem ius di
cendi. i. faciendi in eos qō iuris eſt ⁊ equitatē ſeruādi.
Sed certe ſine illa additione bar. poteſt ſuſtineri diffi
nitio glo. q2 pater vel tutoꝛ non dicit ꝓprie ius in filiū
vel pupillum lʒ habeat poteſtatem extraiudicialem et
dicitur iuriſdictio quaſi iuris ditio. ⁊ ditio idem ē qō
poteſtas. vnde iuriſdictio quaſi poteſt ius dicēdi. Sʒ
iuriſdictio ſic generaliter ſumpta diſtinguitur in impe
rium et iuriſdictōnem et tunc iuriſdictio capitur vt ſpe
cies diſtincta ab imperio Imperium vero generaliter
ſumptum ē iuriſdictio que exercetur officio iudicis no
bili Nam duplex eſt officium iudicis nobile ⁊ merce
narium nobile quod non deſeruit alicui actioni. ſed iu
dex ex ſe procedit. mercenarium vero dicitur quod de
ſeruit actioni intentate p partem vt dicam latius in. c.
ij. de offi. iudi. Imperium vero diuiditur in merum ⁊
mixtum. merum imperium diffinitur ſic. Eſt enim iu-
riſdictio q̄ exercetꝰ officio iudicis nobili publicā vtili
tatem reſpiciēs. Imperiū mixtum ē iuriſdictio q̄ exer-
cetur officio iudicis nobili priuatam vtilitatē reſpiciēs
Iuriſdictio vero vt ſpecies ſumpta eſt iuriſdictio q̄ ex
peditꝰ officio iudicis mercenario ꝓuatam vtilitatem re
ſpiciens Dicitur autem imperium merū que mere col
latum in principem nec alicui neceſſitati ſubiectum. nā
procedit iudex ex officio ſuo ad publicam vtilitatē ſi
ne impedimento alicuius. pro hoc. c. i. s. eo. dum dicī
tur habeant epiſcopi liberam poteſtatem inquirēdi ⁊c̄
Uel dicitur merum quia non habet aliquam mixturā
cognitionum pecuniariam Uel tercio dicitur merum
quia in nullo participat cum iuriſdictione vnde nō ha
bet aliquam mixturam iuriſdictionis vnde partim ac-
cedit ad merum imperium et partim ad iuriſdictionē
ſicut dicitur participium quia partem capit a nomine
et partem a verbo. nam in eo ꝙ mixtum imperium ex
ercetur officio iudicis nobili participat cū mero impe
rio ſed in eo ꝙ tendit ad vtilitatem ꝓuatam participat
cum iuriſdictione. facit ergo tres regulas. Prima ꝙ
ea que expediuntur officio iudicis nobili ⁊ ad publi-
cam vtilitatem dicūtur meri imperij. Scōa regula ea
q̄ exercentur officio iudicis nobili ad vtilitatē ꝓuatam
dicūtur mixti imperij. Tercia regula ea q̄ exercentꝰ offi
cio iudicis mercenario ad vtilitatem ꝓuatā ſunt ſimpli
cis iuriſdictionis Et diſtinguit bar. merum imperium
ſex modis. ꝓmuʒ eſt imperium merum maximū. ſcōʒ
merum imperium maius. terciū meꝝ imperiū magnū
quartum eſt merum imperium puum. quintum merū

imperium minus. Sextū minimū. Imperiū merum maximū ꝯpetit ſoli pͥncipi vt facere legē vniuerſalē diſtinguere totū orbē. Merū impium maiꝰ ē aiaduertē i famoſos hoīes inferēdo vltimū ſuppliciū vel mēbri abſciſionē vel mortē ciuilē cuꝫ qs pdit libertatē ⁊ ſilia. Merū impium magnū ē cū qs pdit ciuitatē ſine libertate puta deportatꝰ. Merū impium puū ē relegare vel corpꝰ acriter afficere ⁊ iſta nō ꝯpetūt cuilibet iudici vt ſtatim dicet. Merū impium minꝰ ē modica coertio q̄ ꝯpetit cuilibet mḡratui .i. cuilibet hñti ordinariā iuriſdictōem. nā iuriſdictio q̄ſi nlla eēt ſine modica coertione vt i. c. ex lr̄is. d' offi. ode. et. c. paſtoral. eo. ti. et l. mḡratibꝰ. ff. d' iuriſ. om. iudi. ⁊ l. ſi. ff. d' offi. eius. vñ eo ipſo ꝙ qs recepit ptātem ordinariā vel delegatā hꝫ hāc modicā coertionē ex q̄ depēdet vt poſſit cognoſcere ſummarie de leuibꝰ criminibꝰ ⁊ leuiter caſtigare verberibꝰ vt in. l. leuia. ff. de accuſa. et. d. l. magiſtratibus. Et merū impium minimū ꝯſiſtit i leuiter mulctādo ad hoc. l. ſi. C. de mō mulct. ⁊ l. ij. C. de ſpon. ⁊ iſta duo vltima pñt delegari d' iure ciuili quia ꝯpetūt cuilibet mḡratui et ea q̄ ꝯpetunt iure magiſtratus ſunt delegabilia d' iure ciuili vt i. l. i. ff. de offi. eius. Supiora vero cōiter tenenꝛ ꝙ nō ſunt delegabilia d' iure ciuili ꝓpter grauitatē ꝑiudicij niſi ꝓpter neceſſariā abſētiam d' loco d' quo dicendū vt i. l. i. ꝑal. ⁊ i auc. d' colla. §. ad hec et plene vide i ſpe. d' iuriſ. om. iu. §. i. v. notādū. ⁊ ſe. De iure vero canonico poſſumus repire oīa hec impia nā habemꝰ impium maximū qꝛ papa facit ꝯſtōnem vniuerſalē vt in. c. i. et ſi. de ꝯſti. Habemus impium maiꝰ ſaltē ſimilitudinarie. nā degradare aliquē ⁊ tradere curie ſeculari equipaꝛ vltimo ſupplicio. vt nō. Inno. in. c. q̄liter ⁊ q̄ñ. el. ij. de accu. Item eccleſia detrudit i ꝑpetuum carcerē ⁊ equipatur illa pena dānato in metallū. Habemus impium magnū nam eccleſia pt deportare lꝫ nō ſit i vſu. vt i. c. i. de calum. Itē repiꝛ in eccleſia imperium puum nā pt relegare et afficere quē verberibꝰ. l. di. accedens. et in. c. i. de calū. et in. d. c. i archiepātu de rapto. De mero imperio minori habes in. c. ex literis. ꝑal. vbi dr̄ ꝙ coertio trāſit. De minimo. ſ. d' mulcta dixi i. c. de cauſis. ⁊ in. c. i. de offi. dele. vbi concluſi poſt Inno. ꝙ delegatus pt mulctare ⁊ vide hoſti. in c. i. de homi. li. vi. vbi de ordinario idem dicit an autē iſta pñt delegari de iure canonico cōis opi. eſt ꝙ ſic lꝫ aliqui dicant ꝙ hec cōis opinio Inn. improbaꝛ quia d. c. in archiepātu quod magis ſtringit i materia loqꝛ i rege ſicilie q cū nō recognoſcat impatorem habꝫ iura pͥncipis. Princeps aūt pt omnia delegare vt nota. in d. c. illud ſed hec rñſio non placet qꝛ ſi nō recognoſcit impatorem recognoſcit papam. vt in cle. paſtoralis. de re iudi. ergo non hꝫ iura pͥncipis ſcꝫ impatoris niſi aliter ꝑſcripſerit. Sꝫ allego q̄ſi ꝓ cōi cle. i. de heñ. vbi patet ꝙ cā hereſis eſt delegabilis ⁊ nemo dubitat ꝙ ē

meri imperij. Ad idem. c. lꝫ. de offi. vica. li. vi. vbi dr̄ ꝙ eps poteſt cōmittere vicario ſuo inquiſitōem criminum quod eſt meri imperij. et ideo tranſeo cū hac cōmuni opi. Et facit tex. in. c. ſi. ne cle. vel mo. li. vi. vbi dr̄ ꝙ ſi perſona eccleſiaſtica hꝫ iuriſdictōnem tpalem poteſt in genere et i ſpecie cōmittere cām criminalē ⁊ ſic ibi eſt caſus inquātū dicit i ſpecie. Sꝫ dubiū eſt qd i delegato pͥncipis nunquid poſſit ſubdelegare ea q̄ ſunt meri imperij alꝛ indelegabilia d' iure ciuili. Spe. in ti. i. §. ſi. v. item ꝙ eſt delegatus tꝫ ꝙ nō. ſeqꝛ do. an. dicēs ꝙ ex grauitate facti videt papa delegiſſe induſtriam ꝑſone. ad h. c. ſi. de offi. dele. Cōtrariū ego teneo ⁊ pͥmo allego tex. q̄ſi expſſum in. c. venerabili. de offi. dele. et ibi dixi poſt. Inno. ad idē. d. c. ſi. alr indicando nā ibi non pt ſubdelegare inquiſitōem criminū qꝛ fuit dictū vt ꝑſonaliter exequaꝛ ergo ſecꝰ ſi ſimpliciter fuiſſet ꝯmiſſa. ad idē adduco tex. de iure ciuili in. l. vnica. i ſi. C. qui ꝓ ſua iuriſ. vbi tex. dicit ꝙ ſine delectu cauſaꝝ pt delegatus pͥncipis ſubdelegare. ⁊ ꝑ illū tex. h tenet ibi glo. et bar. etiā de iure ciuili ⁊ h hñ nobis et hec ꝓcedunt in his q̄ ſunt meri imperij vel q̄ſi. naꝫ regulariter delegari nō pñt de iure ciuili qꝛ non cōpetunt iure magiſtratꝰ. ideo delegari nō pñt. l. i. ff. d' offi. eiꝰ et. l. ea q̄. ff. ad munici. Fallit in his q̄ ꝯpetunt iure magiſtratꝰ. vt ſunt ea q̄ expediūꝛ iudicis officio nobili ad ꝑuatam vtilitatem ſine cognitione cauſe vel cum modica cognitione. exemplū in. l. cognitio. §. vt bonorum. ff. de offi. eius cui. nam ſicut dixi in his que ſunt meri imperij vt leuia competant iure magiſtratus ita in his que ſunt mixti imperij. ſed alia maiora nō cōpetunt. et quēadmodū dixi in mero imperio. ita ⁊ mixtū imperium diſtinguitur. nam quoddam eſt maximum quod competit ſoli principi vt dare veniam etati. C. de his que ve. eta. impe. per totum vel legitimare ſeu fame reſtituere et ſilia iſta enim ſunt mixti iperij maximi et proſequere. vt nota. in. d. l. imperium. An autē ea que ſunt ſimplicis iuriſdictionis poſſint indifferenter delegari de iure ciuili dic ꝙ non ſed ſolum ea que competunt iure magiſtratus vt in dicta. l. i. et. ij. C. de peda. iu. ⁊ vſq ad ſummaꝫ. ccc. aureorū poteſt fieri delegatio quia vſq ad illam ſummam poteſt cognoſcere inferior magiſtratꝰ. et non vltra. vt in auē. de defen. ciui. in. §. ⁊ iudicare. et ibi glo. et id dicitur cōpetere iure magiſtratus quod competit alicui eo ipſo q habet magiſtratum. i. officium iudicandi. licet viliſſimum vt nota. gl. et Bar. in. d. l. i. vnde ſcias ꝙ magiſtratus eſt nomen generale comprehendens omnem habentem officium iudicandi vt in. l. eum qui. ff. de iuriſdi. om. iudi. Sed diſtinguitur poſtea in ſpecies. naꝫ quidam ſunt ſuper illuſtres. quidam illuſtres. quidā ſpectabiles. alij cariſſimi. alij magiſtratꝰ. ⁊ iſti ſunt inferiores. vnde de his que pñt iſti inferiores magiſtratus

cognoſcere pōt fieri delegatio. De alijs vero ſiue ſint meri imperij ſiue mixti ſiue iuriſdictionis nō pt regulariter fieri delegatio. Fallit vt dixi in neceſſaria cā abſentie vt ſi optet neceſſario iudicē ordinariū alibi pficiſci vel ſi nondū venit ad prouinciā vt in. d. l. i. Idem cōiter ↄcludūt doct. in. d. l. ſi ordinari⁹ detineret infirmitate vel eēt occupat⁹ circa multas cauſas ſiſ̄ ita ꝙ nō pt omnibus intendere nam tūc lȝ lege nō ſit cautū tñ ex idētitate rōnis hoc cōiter recipitur quēadmoduȝ obſeruat̄ in cauſa abſentie. nā vbi eadē rō idem ius debet eſſe etiā in caſibus exceptis vt nō. glo. in. l. i. C. de ↄdi. inde. et eſt tex. i. c. cū dilecta. de ↄtr. vti. vl̄ inuti.

Ultimo q̄rit̄ q̄ ſunt iſti iudices hn̄tes mer̄ ⁊ mixtū imperiū et ꝓicquere tam i ſecularibus q̄ȝ in eccleſiaſticis. In ſecularibus dic poſt Bar. in. d. l. i. ꝙ iudex q̄ peſt ꝓuincie vt olim erat pſeſ habebat ea q̄ ſunt meri impij. vt in. l. illicitas. §. q vniuerſas. ff. de offi. pſi. vñ p totam ꝓuinciam habebat gladij poteſtatem. is aūt q̄ p̄erat ciuitati de iure cōi non habebat ea q̄ ſunt meri ⁊ mixti impij. nec ea q̄ ſunt magne iuriſdictōnis ſed recurrebat̄ i iſtis maioribus ad pſidem ꝓuincie. vt in dicta auc̄. de defen. ciui. in. §. audient. ⁊ in. §. iurare. Sȝ hodie cōiter i italia q̄libet ciuitas habet regimē quod olim habebat tota ꝓuincia. ⁊ ideo ptās hȝ hodie oia ... ad hoc qd̄ nō. glo. in. l. fi. C. de preſcrip. lon. tēp. Sed dubiū eſt q̄d in eo q preſidet alicui caſtro vl̄ oppido. et dic ꝙ ſi caſtꝝ ē ſubiectum ciuitati tota iuriſdictio eſt penes ciuitatē et debent reſpondere in ciuitate. dicunt̄ em̄ ciues illius ciuitatis cui ſubſunt ⁊ ei cogūt̄ ſubire omnia onera. l. incola. ⁊. l. qui ex vico. ff. ad munici. Sȝ ſolet hodie mitti vicarius q pōt dici inferior magiſtratus vnde ſolum poterit cognoſcere de leuib⁹ criminibus ⁊ de ſumma vſqȝ ad. ccc. florenos vel aureos vt in. d. auc̄. de defen. ciui. In maioribus aūt debȝ remittere ad iudicem ciuitatis et in criminibus grauibus debet capere malefactores ⁊ remittere vt in. d. §. audient. Itē ſcias ꝙ illud qd̄ dixi ꝙ ex cā pñt delegari ea q̄ ſunt imperij dūmodo nō ꝓcedat̄ ad vltimū ſupplicīū ⁊ membri abſciſſionē p auc̄. d̄ colla. in. §. ad hec ⁊ licet quidaȝ contra. primum tamen cōiter tenetur vt nō. glo. in. d. l. i. et ſpe. in. d. §. item ꝙ eſt delegatus. et glo. in. c. in archiep̄atu. p̄al. princeps auteȝ poteſt oia delegare vt nota glo. in. d. c. illud. et bar. in. d. l. i. et. l. imperium. pꝛeal. pſidens autem collegio ſeu vniuerſitati que non facit ciuitatem ſeu caſtrum vt ſunt iſti rectores artis lane ⁊ ſimiles non habent ea que ſunt imperij ſed ſolum cognoſcant de his que oriuntur inter exercentes illam profeſſionem occaſione illius ſocietatis ſeu profeſſionis vt in. l. fi. C. de iuriſ. om. iu. Fallit in doctore qui erga ſcholares de iure cōmuni hȝ ea q̄ ſunt imperij licet non ſeruet̄ de ↄſuetudine. vt eſt tex. i auc̄. habita. C. ne fi. p pa. ⁊ in probe. ffoꝝ. nō. bar. in d. l. i. In eccleſiaſticis dic ꝙ ep̄i et ſupiores et legatus pape habent ea que ſunt imperij. vt in. c. i. d. eo. De iferioribus autem prelatis dic ꝙ regulariter de iure cōi non habent ea q̄ ſunt imperij niſi forte ea que ſunt de minori imperio et minimo vt leuiter coercere. Item poſſunt excōicare et excōicatio eſt meri imperij vt nō. Inno. in. c. tranſmiſſam. de elect. et hoſti. in. c. ſ. ꝓxi. ptȝ ex ſequentibus. naȝ in excōmunicatione exercetur iuriſdictio ex officio iudicis nōbili ad publicaȝ vtilitatem. q̄ñqȝ tamē exercet̄ in fauorem p̄uatū ⁊ tunc credo ꝙ ſit mixti imperij p ſupradicta. ⁊ ſic limitarē Inno. Itē fallit i p̄latis regularibus nā ipi cognoſcūt de criminibus ↄtra ſubiectos dūmodo nō ꝓcedatur ad depoſitionem vt dixi in. c. cuȝ ab eccleſiarum. d. eo. ⁊ plenius dico in. c. cum cōtingat. de fo. ↄpe. et hec nō.

Aſtoralis. Archiepiſcopus cauſaȝ ad ſe p appellatōnem delatam ſubditis ſuffraganei cōmittere pt illū tñ ad ſuſcipiendam delegatōnem ↄpellere non poteſt. h. d. vſqȝ ad. §. p̄terea. In prima ponitur conſultatio. In ſc̄da miſſio. ibi ad quod. Nota p̄mo duas regulas ex tex. prima ꝙ epi exn̄tes in prouincia archiepi ſubiecti ipi archiep̄o lege metropolitana ⁊ ſic archiepiſcopus ē iudex ordinarius omnium ep̄oꝝ ſue ꝓuincie de iure cōi quelibet ꝓuincia debet habere vnum archiep̄m et decē ep̄os vt. vi. q. iij. in. c. ſcitote. nō tñ poteſt ꝓcedere archiep̄s ↄtra ep̄m ad depoſitōnem q2 depoſitio ep̄oꝝ ſoli pape ē reſeruata vt in. c. ij. de trāſla. p̄la. Sed de criminibus paruis poteſt cognoſcere et ipos ep̄os punire vt in. c. ſacro. de ſen. excō. et. x. q. iij. quia cognouimus. nō. Jo. an. in. c. vt litigantes. ſ. eo. ti. li. vi. De cauſa vero ciuili indifferēter cognoſcit etiam ſi ſubditus epi. conueniat ep̄m nam debet eum conuenire coram archiep̄o. ſed ſi ep̄s habet cauſam cōtra ſubditum non conuenit eum corā archiep̄o q2 non eſt iudex ſubditi vt h̄ nec ep̄s dȝ eſſe iudex in cā ꝓpria ſ̄ debent eligi arbitri auctoritate iuris. hec ꝓbantur in. c. ſi clericus aduerſus clericum. xi. q. i. et hec nō. Sc̄da regula ꝙ archiep̄s nō ↄcurrit cū ep̄o i dioceſanis ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ imo regulariter nullā ptātem poteſt exercere in ſubditos ep̄oꝝ niſi in caſibus exceptis. ⁊ ſic habes caſum in quo quis nō eſt ſupioꝛ ſubiectoꝝ ſui ſubiecti. et ſic non habet locū iſta regula. ſi vinco vincentē te. de q̄ in. c. auctoritate. de cōceſ. p̄ben. li. vi. archiep̄s ergo habet iuriſdictionē ep̄alem in ſua dioceſi dūtaxat ſed in prouintia habet iuriſdictōnem archiep̄alem vt i ep̄os regulariter poſſit exercere iuriſdictionem ſ̄ i ſubditos ep̄oꝝ non niſi i caſibus exceptis. Nō tercio ꝙ ordinarius poteſt ſuo iure cauſam ad ſe ſpectantem delegare licet multi allegent impedimentū ⁊ d̄ iure canonico vide duo ſpālia. Primo q2 indifferēter archiep̄o ꝑmittit̄ vt poſſit cām delegare. nec diſtinguit̄ vtꝝ

ſit ardua vel leuis et ſic videtur ꝙ diſtinctio iuris ciui
lis nõ ꝓcedit d̃ iure canonico vt tñ leuia poſſint dele
gare q̃ ꝯpetunt iure migratus vt dixi.s.c.xxi. Scḋm
ſpãle ẽ h̃ ꝙ cã appellatõis pt delegari. d̃ iure ciuili ẽ ſe
cus vt.i auc̃.ad hec.C.de iudi.nõ.glo.in.c.ſup q̃ſtio-
num.d̃ offi.dele.et ſic vid̃r ꝙ de iure canonico omnia
ſunt delegabilia vt plene dixi.s.c.xxi. dixit tamen h̃
hoſti.ꝙ ſpãle forte ẽ i archiepis et i alijs iudicib⁹ im̃e
diate ſubiectis pape vt ꝓ remotõez locoꝝ poſſint dele
gare Sȝ ego puto idẽ i omnib⁹ de iure canonico q: h̃
nõ induciẗ aliq̃ ſpãlitas in archiepis imo papa ridet
ad ꝯſultatõem de tẽpo.or.c.ꝯſultatõni Quarto nõ
ꝙ cã pt delegari non ſubdito lȝ non ſubditus cogi nõ
poſſit ad accaptandũ.ſic limita tex.in.l.vnica.C.q ꝓ
ſua iuriſ.vbi d̃r ꝙ cã dȝ ſubdelegari ſubdito. dȝ enim
itelligi quo ad hoc vt ille poſſit ꝯpelli ad acceptandũ
delegatõem ſed ſi vult acceptare poteſt ſibi cõmitti vt
nõ.ibi glo.ad hoc tex.in.l.et ſi ptor.ff.de offi.ei⁹. Itẽ
nõ a ꝯtrario ſenſu ꝙ ſupior poteſt ſubdito inuito dele-
gare aliquã cãm et eum ꝯpellere ad acceptãdũ Ratio
eſt q: iudicare eſt publici iuris vnde eſt munus acceſ
ſorie.vt in.l.munez in.§.iudicãdi neceſſitas.ff.d̃ mu-
ne.et ho.ad idem textum in.d.l.vnica.C.qui pro ſua
iuriſ. Ultimo nota ꝙ archieps non teneẗ cognoſce
re in ſua diocesi de cauſa ad eum delata ꝑ appellatõez
a ſuffraganeo ſuo ſed poteſt eam delegare i illa dioce
ſi vñ fuit ſibi delata Idem ẽ i alijs cauſis q̃ deferũtur
ad eũ iure metropolitico ꝑ viaȝ q̃rele vt ſunt caſus ex
cepti d̃ quibus hic in glo.ad predicta vide bonũ tex.
in.d.c.vt litigantes In glo.prima nota bene iſtaȝ
glo.vſqȝ ad fi. et potes ponere exemplum in abbate
ſubiecto epõ vel in alio prelato ſecularí puta prepoſi-
to eccleſie collegiate vel ſi archidiaconus preſcripſit iu
riſdictionem in quibuſdam caſibus vel in aliq̃ parro-
chia dubitatur nunq̇d epũs poſſit cognoſcere de ſubdi-
tis prelatorum ſibi ſubiectoꝝ.et ponit glo.duas opi.
Prima fuit Hug.Tã.et Uin.ꝙ ſic.⁊ hãc opi.ſequi
tur Lau.Phi.Goff.q etiam dicunt hoc eſſe de anti-
qua et probata conſuetudine.Idez hoſti.niſi ſcḋȝ cũ
de conſuetudine vel priuilegio aliud appareat.vult eñ
hoſti.ꝙ epiſcopus habeat immediatam iuriſdictõem
in oẽs de dioceſi licet ſit ali⁹ plat⁹ ſpecialis et ſic cõcur
rit cum quolibet prelato inferiore in iuriſdictionis ex
ercitio.ſentit etiam ꝙ ſi archipreſbiter eſſet ſubiectus
archidiacono et ab archipreſbitero appellaretur poteſt
appellari ad epm omiſſo archidiacono quaſi non faci
ant iſti gradum inter epiſcopum et ſubditos.Secun-
da opi.fuit Io.et hanc ſequitur Ber.gloſator qui ha
bet oppoſitum vt epiſcopus non poſſit cognoſcere de
cauſis ſubditorum prelati niſi per appellationem et ꝙ
gradatim eſt appellandum .Io.an.dicit ꝙ ſaluo iure
ſpeciali credit ꝙ de iure ꝯmuni inter epiſcopũ ⁊ platũ
ſibi ſubiectum locus ſit preuentioni.nam ſi iuriſdictõ
pape põt preueniri per ordinariam vt in.c.vt debitus
de appel.fortius iuriſdictio epiſcopi põt preueniri per
prelatum ſibi ſubiectũ nec dȝ poſſe epũs imutare iſtam
ꝑuentionẽ ſicut nõ pt alias diſponere ꝯtra canones.ꝑ
epũs hñ pt ꝑuenire vñ ille q ꝑmo citauit d̃ cã cognoſcet
cũ etiã epũs habeat iuriſdictõem ordinariã in tota dio
ceſi.de iure tñ ſpãli aliud poſſet eſſe vt ſi ꝯſuetudo ha
beret ꝙ ꝑmo cã tractaretur coram ꝓlato inferiori. ſi
aũt epũs et inferior ꝑlatus cõcurrunt in citatione puta
epm vt potiorem preponendum rõne maioritatis ar.
in.c.ſi a ſede.d̃ ꝑben.li.vi.hanc opi.tacite ſenſit Inn.
in.c.quanta.s.eo.vbi dixi.Ego puto hãc opi.veram
i ꝑlatis ſecularibus habẽtibus iuriſdictõem d̃ iure cõi
ad h̃ i ſimili allego bonũ tex.in.l.ſi.C.de iu.om.iud.
vbi ptȝ ꝙ rectores illoꝝ collegioꝝ inferioꝝ nõ habent
iuriſdictõem priuatiue ad ordinariũ generalẽ loci ſ; ac
cumulatiue.vnde exercens lanificiũ pt ꝯueniri tã coraȝ
rectore artis lane q̃ȝ coram poteſtate.ad idem allego
tex.in auc̃.de deſen.ciui.vbi defenſor cognoſcit d̃ cau
ſis iudiciũ ſubiectorum .ſed in regularibus aliud puto
quia immediate habent prelatum ꝓprium loco dei vt
dixi in.c.cum ab eccleſiarum.s.eo.vbi vide Item
põt dubitari quid ſi ex preſcriptione prelatus inferior
acquiſiuit iuriſdictionem nũquid i dubijs videaẗ pre
ſcripſiſſe accumulatiue ad epm an priuatiue Doc.h̃
non tangunt ſed glo.hic quã perpetuo nõ vid̃r ſentire
ꝙ priuatiue vt ſic epiſcopus nõ poſſit cognoſcere niſi
ꝑ viã appellatõis Hic ſunt duo vidẽda ꝑmũ nũq̇d
alijs citra epiſcopum poſſit preſcribere iuriſdictõem
epalem in aliqua parte dioceſis.Secundo preſuppoſi
to ꝙ ſic nunquid in dubio videatur preſcripſiſſe nõ ex
cluſiue ad epiſcopum.ſed vt quilibet poſſit exercere et
locus ſit preuentioni ⁊ vtraqȝ eſt pulchra q̃ſtio Cir
ca primum glo.hic habes ſingu.quã neſcio alibi que
ſentit ꝙ ſic.naȝ dicit ꝙ longa ꝯſuetudine poteſt inferi
or acquirẽ ſibi ſubditos ⁊ ſic i certa pte dioceſis. Ho-
ſti.tenuit ꝯtrariũ in.c.cũ ꝯtingat.de fo.ꝯpe.ſ; ꝑmũ te
neo ar.c.auditis.et.c.cũ olim.de pſcrip.lȝ Io.an.ꝯ
archy.in.c.cum epũs.ꝯ.eo.li.vi. Quo ad ſcḋm du-
bium Io.an.ſentit hic et ibi ꝙ videatur preſcribere ac
cumulatiue.ſed poſſet teneri contrariũ.quia ex quo iſte
inferior exercuit tanto tempore ꝙ ſufficit ad preſcripti
onem et epiſcopus nunq̃ȝ exercuit licet caſus ſe obtu-
liſſet videẗ ꝑ nõ viſum abdicata illa iuriſdictio ab eo ⁊
acquiſita iſti pſcribenti ad qḋ optime facit tex.i.c.au-
ditis.et in.c.cũ olim.pall.et qḋ nõ. Inn. in.c.dilect⁹
de capel.mo.et de hoc plenius dico in.d.c.cum ꝯtin
gat.tene tñ menti opi.Io.an.⁊ hoſti.q̇ videnẗ ſentire
oppoſitũ.nam i practica forte ſeruareẗ eorum dictũ gl.
tamen eſt in oppoſitum hic.aduerte tamen ꝙ ſi epũs ſe
mel voluiſſet iuriſdictõnem exercere et prohibitus per

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

iſtum inferiorem abſtinuiſſet tūc nō eſſet dubiū ꝙ eēt
ꝑſcriptum excluſiue ad epm. ſ; dubiū ē qñ eps tacuit
ꝛ nunq̄ ꝯtradixit currente ꝑſcriptōe. In glo. ij. ꝑ i
tellectu hui⁹ glo. oppo. de. c. ij. ix. q. iij. vbi dr̄ ꝙ archi
eps eſt index ordinari⁹ totius ꝓuincie. ergo habet iuriſ
dictionem i quēlibet de ꝓuincia ꝛ ſic i ſubditos epoꝝ
qui ſunt de ꝓuincia. cuius cōtrariū innuit iſte tex. So.
hec glo. ponit tres ſo. vt i ea ptz. Inno. vltra gl. dicit
ꝙ archieps hꝫ iuriſdictōem archiepalem i tota ꝓuin-
cia. hinc eſt ꝙ totam ꝓuinciā viſitat vt in. c. ſopite. de
cenſi. ꝛ hodie habetur clarius in. c. i. eo. ti. li. vi. ꝛ facit
cle. ij. de pri⁹il. ſ; iuriſdictōem epalē nō hꝫ niſi i ſua dio
ceſi q2 non habet iuriſdictōem i exemptos. Itē etiam
reſpectu ſubditorum non hꝫ exercitiū iuriſdictōnis in
omnes. nā ſi quis eēt ita bonus ꝙ nō egeret correcti
one neq; ꝯueniret aliquē neq; ꝯueniret certum eſſet ꝙ
eps non habꝫ in iſtū iuriſdictōis exercitiū. ꝛ nota hoc
dictum ꝑ hoc. c. de ꝯſtantinopolitana. xxij. di. ꝛ vide
ho. gl. in cle. ad noſtꝝ. d̄ hereti. et nota ex iſta gl. ꝛ iſto
dicto Inno. ꝙ q̄ntūcunq; qs ſit bon⁹ ꝛ iuſtus nihilo-
minus ē ſuſpectus iuriſdictōni ſupioris lꝫ i eum nō cō
petat iuriſdictionis exercitium ꝛ i eo ꝙ glo. ponit hic
caſus ſpāles i qbus archieps habet iuriſdictōnis exer
citium i ſubditos ſuffraganeorum ſuoꝝ. nō eā. ꝛ vide
gl. ꝯſimilē. ix. q. iij. i ſumma. Et p̄mo ſpecialiter nota
i eo ꝙ dicit ꝙ poteſt ꝯpellere omnes de ꝓuincia vt in
diuinis officijs conforment ſe eccleſie metropolitane.
hoſti. h̄ limitat niſi ecc̄ie ꝓuincie haberēt ſpālem ꝯſue
tudinē. ar. in. c. illud. xij. di. Uel pōt dici ſcōm eū; ꝙ
i diuinis officijs ſemꝑ debent ſe ꝯfirmare eccleſie me
tropolitane. ꝛ ꝙ iſte ſit caſus except⁹ ab illa generali-
tate de qua in. d. c. illud. arg. in. l. nō eſt nouum. cū; l.
ſe. ff. de legi. Mihi plus placet p̄cedens limitatio vt
valeat conſuetudo cuiuſcūq; eccleſie dūmodo ſit alias
rōnabilis. allego. c. de terra. de ꝯſecra. di. iij. vbi patꝫ
ꝙ circa ſacramenta baptiſmatis pōt q̄libet eccleſia vti
ꝓpria conſuetudine itellige dūmodo in ſubſtancialib⁹
ſeruet̄ forma eccleſie. nā i aliquibus locis ē cōſuetudo
vt totū corp⁹ pueri infundat̄ in aq̄. alicubi ꝙ tm̄ caput
alicubi ſufficit effundē aquā ſup corp⁹ pueri. ꝛ Inn. i
c. i. d̄ baptiſ. ꝛ generaliter ſubijcit tex. i. d. c. d̄ terra. ꝙ
nihil officit i eccleſia dei diuerſa conſuetudo Ad idem
allego quod nō. glo. in probe. vi. vbi dicitur ꝙ in his
que concernunt fidem deberemus ſequi conſuetudinē
eccleſie romane. in alijs non tenemur ſequi niſi papa
diſponat vt alij illam ſequantur. ceſſante ergo conſue-
tudine ſpeciali habeat locū; quod dicit glo. Scdō
nō glo. in eo ꝙ dicit ꝙ vbicunq; eps eſt negligēs i eo
quod facere debet ſuccedit archieps. nam iſte caſus ē
multum generalis ꝛ ꝯpꝛehendit i ſe tot caſus quot ex
cis poſſet fieri regula ꝛ tranſit hic Io. an. cū opi. gl.
ꝛ hanc opi. tenet glo. ix. q. iij. in ſumma. ꝛ i. c. i. d̄ ſup.

neg. ꝑla. li. vi. Idem ibi hoſti. ꝛ Io. mo. ꝛ Io. cal. ſen
tiunt i. c. nullus. d̄ iu. pa. Cōtrariā; opi. ſentit Io. an.
in. d. c. nullus. ꝛ idē Fran. v̄cellen. ꝛ Archi. in. d. c. i.
li. vi. ꝛ ſequit̄ do. car. ꝛ hanc opi. vltimā tenui i repeti.
c. ſi quis ꝯtra clericum. de ſo. ꝯpe. vbi plene examino
hunc arti. ꝛ credo ꝙ hec opi. glo. ꝛ ſequatiū nullibi ꝓ
batur. ſolū eñ iſti fundant̄ ꝑ caſum. c. cū; ſimus. ix. q
iij. vbi ponitur caſus ſpālis. ſ. cum eps eſt negligens i
ꝯſtituendo generalem iconomum i eccleſia ſua non er
go ſequitur idem eſt i omni alio caſu negligentie maxi
me cum habeamus hic regulam i contrarium q2 ſolū
i caſibus exceptis archieps habet ordinariam. Item
c. cum ſimus. diſponit idem in illo caſu quo ad negli
gentiā; vt eps ſuppleat ꝛ tamen falſum eſſet dicere ꝙ
epus deberet ſupplere ſemper negligentiam archiepi.
Iſte eñ deuolutiones de vno ad alium non ſunt fien
de niſi in iure reperiantur expreſſe. vt dicit Inno. in. c
q2 diuerſitatem. de ꝯceſ. ꝑben. ꝛ idem facit tex. in. d. c
i. vbi dr̄ ꝙ epiſcopo excōicato vel ſuſpenſo ꝓpter deli
ctum ſuum archieps non ſuccedit in iuriſdictōe Ad. c
quāto. e. eo. quod videtur obuiare ſcḋm vnum itellectū
quē ibi dixi. reſponde ꝙ loquitur i facto notorio. nam
ibi non poterat eſſe non notorium. archieps aūt punit
notoria delicta totius ꝓuincie vt in. c. i. §. notoria. de
cenſi. li. vi. Ultra gl. hic addit hoſti. alios caſus et
ponam preſtantiores. Impedit eñ ſe archieps inter
ſubditos ſui ſuffraganei cū cā defertur ad eum ꝑ rela
tionem ꝛ conſultationem epiſcopi. allegat. xvij. di. c.
multis. e. eo. ad reprimendā. pōt ergo eps dubitans
de deciſione alicui⁹ cauſe remittere illā cām ad archi
epm. idem ſi eps recuſatus vult illā; cauſam ad archi
epm remittere vt in. c. cum ſpāli. de appel. Item i caſu
ꝯcernēte totā ꝓuintiā vt i. c. ex frequētib⁹. d̄ inſti. ꝛ idē
ibi Inn. ꝛ vide gl. ix. q. i. i ſūma. Itē i executōe vltie
volūtatis nā epo negligēte ſuccedit archieps vt i auc. d̄
eccle. ti. in. §. ſi qs aūt. Itē archieps dat lr̄as indulgē
tiarū in tota ꝓuintia vt in. c. noſtro. ꝟ. de pe. ꝛ re. punit
etiā notoria crimina vt. s. dixi. ꝛ cū viſitat ꝓuintiā pōt
audire ꝯfeſſiones ꝛ impēdere abſolutōes vt i. c. ſi. d̄ cē
ſi. li. vi. Et ex p̄dictis infert̄ ad deciſionē q̄ōnis pone
ꝙ vltra caſus exceptos archieps excōicauit ſubditū;
epi vel eum abſoluit nunq̄d teneat talis excōicatio ſeu
abſolutio Inn. ꝯcludit hic ꝙ non hꝫ iuriſdictōem re-
gulariter in ſubditos epi. ergo non tenet excōicatio vl̄
abſolutio ꝛ hoc cōiter tenetur lꝫ quidam tenuerūt con
trarium vt nō. ix. q. iij. c. ij. In gl. iij. ibi p̄t māda-
re epo vt ꝯpellat. Sꝫ ꝯtra h̄ oppo. ſi eps p̄t ꝯpellē ſub
ditū. ergo ꝛ archieps cū iuriſdictio epi ſit deuoluta ad
archiepm per appellationem. Sol. dicit Io. an. ꝙ iſta
iuriſdictio q̄ deuoluitur per appellationem non eſt ita
efficax ſicut iuriſdictio epiſcopi ar. in. c. ſup queſtionū
§. ſi vero. de offi. dele. vel dic ſcḋm Uin. ꝛ meli⁹ ꝙ ꝑ ap

pellatõem ſolũ deuoluit̃ iuriſdictio quo ad partes nõ
autẽ quo ad alios ſubditos. ⁊ ideo i ꝯpulſione alioꝝ
ſubditorum recurrendũ ẽ ad epm̃. dixit tñ hic hoſti. ꝙ
archieps põt ꝓfigere terminũ epo vt ſubditum cõpel-
lat quo elapſo poterit compellere vtrũq3 ar. s. e. quã-
to. hec opi. hoſti. eſſet vera ſi teneremus illam opi. ꝙ
generaliter negligente epo ſuccedit archieps ſed tenen
do contrariam que mihi plus placet ſolum poterit cõ
pellere epiſcopum vt exequatur officium ſuum. ⁊ ide3
in alijs caſibus in quibus epiſcopus eſſet negligens

Reterea Mortuo delegato pape
q excõicauit reũ vel acto-
rem i poſſeſſionẽ induxit ſi ei⁹ ſucceſſor i de
legatõe ſuccedit abſoluere. ⁊ reſtituere poſſeſſionẽ po-
terit. alias ſol⁹ papa reſtituet ⁊ abſoluet ꝑterq3 i mor-
tis articulo. ne tñ currat annalis ꝑſcriptio re⁹ cora3 or
dinario vel publicis ꝑſonis ꝯ ſtãdo iuri cautõem pre
ſtabit. In prima ꝯſultatio In ſcõa miſſio. ibi ad quod.

Nota ꝑmo vnã regulã nobilẽ ad quã quotidie ſo-
leo allegare iſtũ tex. ꝙ ab excõe lata ab hoĩe ille dum
taxat q excõicauit vel ſucceſſor ſeu ſupior ꝑt abſoluere
l3 abſolutio ſpecifice nõ ſit reſeruata ipi excõicatori. vi
des eñ hic ꝙ ſi delegat⁹ pape aliquẽ excõicauit nõ ꝑt
ordinari⁹ illũ abſoluere etiã ſi vult ſatiſfacere ſ3 deb3 re
curri ad ſucceſſorẽ aut ad maiorẽ puta papa3. Ex quo
infert̃ ꝙ ab excõicatione lata a papa nullus abſoluere
ꝑt niſi ipe papa vel ſucceſſor. ſecus dic in excõe lata ꝑ
ꝯſtõnem ſeu a lege vel ſtatuto q2 qlibet epo ſupior ex
cõmunicati abſoluere ꝑt ſi abſolutio nõ ẽ reſeruata ſta
tuẽti. ⁊ i hoc caſu itelligo. c. nunq3. de ſen. excõ. Se
cũdo nota ꝙ in articulo mortis ꝑt obteneri abſolutio
ab excõicatione cui⁹ abſolutio ẽ reſeruata pape. Gene
ralis ergo reſeruatio abſolutõis nõ extendit̃ ad caſum
mortis. facit. c. eos qui. ꝺ ſen. ex. li. vi. ⁊ c. ſi qs ſuadẽ
te. xvij. q. iiij. Tercio nota ꝙ delegat⁹ pape ꝑt quẽ
mittẽ i poſſeſſionẽ ⁊ etiã excõicare ⁊ ſic vid3 ꝙ hẽat ea
q̃ ſunt meri imperij ⁊ mixti quo ad cãm ſibi ꝯmiſſa3.
nã excõicatio ẽ i impio vt dixi. s. e. q̃ ſedes. ⁊ etiã idu
ctio in poſſeſſionem vt. l. iubere cauere. ff. ꝺ iu. om. iu.

Itẽ nõ ꝙ ceſſante peccato ordinarius non ſupplet
officiũ delegati. nã vides hic ꝙ mortuo delegato non
ſuccedit ordinarius ſed neceſſe eſt recurrere ad papam

Nota ibi in onere ſcõm vnum intellectum ꝙ dele
gatio cauſe eſt on⁹ dignitatis. dignitas vero cui fit de
legatio eſt honor. ſenſus ergo litere ẽ ꝙ ſucceſſor dele
gati non poteſt ſe intromittere de re niſi ſuccedat i one
re delegationis et honore dignitatis cui facta fuit de-
legatio. nam quandoq3 cauſa cõmittitur prelato exꝑſ
ſo nomine dignitatis quo caſu ſucceſſor ſuccedit i one
re et honore. quandoq3 commiſſio fuit facta expreſſo
nomine proprio tantum et tunc ſucceſſor ſe non intro
mittat de cauſa delegata ſuccedit enim ſolum i digni-
tate. dicit tamen ꝙ licet iuriſdictio ſit onus debetur ta
men honor iudici propter iuriſdictionem vt i. c. vt de
bitus. de appel. vide glo. in. c. ſi contra vnum. de offi.
delega. li. vi. ⁊ archi. vij. q. i. qui epatum. In glo.
in ꝟ. preterq3 in mortis ⁊c. nota glo. iſtam que quoti-
die ſolet allegari ⁊ maxime in fi. ſui in eo ꝙ dicitur ꝙ
laico licitum eſt confiteri tempore neceſſitatis. ſ3 laic⁹
non poteſt abſoluere vel ligare quia non habet claues
eccleſie ⁊ hec opi. veriſſima eſt ⁊ ꝓbatur de peni. di. i.
quẽ penitet. vbi Aug⁹. dicit ꝙ ꝑ talem ꝯfeſſione3 iſte
confitens eſt dignus venia. ⁊ idem dicit reſpectu excõ
municatõis na3 conterendo ⁊ confitendo peccatum
ſuum per quod fuit excõicatus ⁊ petendo abſolutõem
quãtũ in eo eſt conſequitur illam abſolutõnem a deo.
Sed in eo ꝙ glo. concludit ꝙ i tranſfretare volẽte nõ
ſubeſt iuſtum periculum vt poſſit abſolui. aliud ſenſit
in obſeſſo vel in volentẽ intrare bellum cãpeſtre. dicit
hoſti. ꝙ in tranſfretare volente ſequitur iſtam opi. ſed
i obſeſſo debẽt conſiderari circũſtantie. vtrũ caſtꝝ ex-
pugnetur cum machinis ⁊ tunc quia in omnibus im-
minet periculum poterit quilibet petere abſolutionem
dũmodo foueat iuſtum bellum. alias eñ cũ ſint i pec
cato non poſſunt abſolui vt i. c. quod quidem. ꝟ. ꝺ pe.
⁊ re. ⁊ idem dicit ex parte impugnantium vt ſi foueant
iuſtũ bellũ poſſũt petere abſolutõne3 nã ⁊ eis iminet pe
riculum ꝓpter baliſtarios q ſunt in arce vel inſtrumen
ta ſimilia. ſi aũt caſtꝝ non ſic expugnatur ſed exercit⁹
ſtat a longe ⁊ ſic non ſubeſt periculum nõ põt fieri hec
abſolutio. Conclude vid3 breuiter ꝙ ſemper debet
conſiderari vtꝝ veriſimiliter imminet periculum mor
tis nam longum eſſet per particulares caſus diſcurre
re. Dubitat etiã hic hoſti. in muliere pregnante nũqd
dicatur eſſe in periculo mortis tempore partus. vt ſic
poſſit abſolui ab excõicatione cuius abſolutio ẽ reſer-
uata pape vel alteri ſuperiori abſenti. ⁊ primo dicit di
ſtinguendũ ſi ſit corpulẽta ⁊ ſine periculo ꝯſueuit par
re ⁊ tũc nõ ꝑt abſolui. alias ſec⁹ poſtmodũ dicit ꝙ ex
perientia docet ꝙ etiã fortiſſime mulieres ſolẽt deficẽ
in partu ideo iuſta vid3 cã abſoluẽdi maxime q2 nulli
fit preiudicium quia ſi euaſit mortẽ debet ſe repreſen
tare ſuperiori ⁊ parere mandatis ſuis. alias reincidit i
excõmunicationem vt in. c. eos qui. de ſen. excõ. li. vi.

In glo. pe. ibi vel ſcõm leges. hec gl. vid3 velle ꝗ
facere differẽtiam inter leges ⁊ canones quo ad curſum ꝑ
ſcriptionis quod non ꝓcedit. nam inter leges ⁊ cano-
nes nõ eſt dĩa. nã iura q̃ dicũt quadragenariã requi-
ri ꝑſcriptõem vt in. c. de quarta. de ꝑſcrip. loquunt̃ de
ꝑſcriptõe ꝯtra eccleſiã ⁊ idẽ ẽ ꝺ iure ciuili vt in auc. qs
actiones. C. de ſa. ſanct. eccle. dicit ergo ꝙ ſi preſcribi
tur contra eccleſiam requiritur tempus. xl. anno. ſi cõ
tra priuatum tunc ſufficit preſcriptio. x. annorum inter
preſentes. ⁊. xx. iter abſentes ſi preſcribẽs h3 titulum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

alias requiritur tp̄s. xxx. anno. vt in. l. ſi quis emptio nis. C. de preſcrip. xxx. an. ⁊ nō bn̄ iſtā gl. ꝙ miſſus i poſſeſſionē i reali pſcribit ꝯtra reum ⁊ ꝙ iudicis de cretum dat ſibi titulū pſcribēdi ⁊ vide ad materiā qd̄ nō. ſpec. in ti. de pmo ⁊ ſcdo decre. §. iā deſcētu. v. et hō ꝙ pmiſſa cū v. ſe. Quero extra glo. coram quo ordinario eſt preſtanda hec cautio. So. dicunt Pe. ⁊ Alber. hic ꝙ coram ordinario illi⁹ cauſe q̄ſi dicāt ꝙ ſi cā eſt tpalis tunc coram iudice ſeculari ſi eſt cā eccleſi/ ſtica tunc corā iudice eccleſiaſtico. dicūt tn̄ ſufficere ꝙ pſtetur coram quocūqꝫ ordinario ⁊ idem ſpe. in loco palle. Et nō bene ex hoc dicto ꝙ ordinarius poteſt ſti pulari ſibi non ſubdito. eſt eni͂ publica pſona ⁊ act⁹ ſti pulatōis ē volūtarius. Item dicūt hic doc. ⁊ ſpe. in loco preal. ꝙ lꝫ non ſeruetur ordo iſtius litere vt quia cautio pſtatur publicis perſonis ⁊ non ordinario non tn̄ per hoc viciatur nam ⁊ publica pſona pōt alteri ſti pulari vt dixi i. c. ondum. de puer. ꝯlig. que autem di cantur hic publice ⁊ honeſte pſone Jo. an. videtur ex ponere literam in tabellionib⁹ ſacerdotib⁹ ⁊ honeſtis vicinis qd̄ mihi nō placet i eo ꝙ dicit de ſacerdotib⁹ ⁊ vicinis. qꝛ ſacerdos non pt̄ ſtipulari alteri niſi in ſpe ctantib⁹ ad officiū ſuum ꝓ h̄ tex. in. c. quāq̄. d̄ vſu. li. vi. ⁊ qd̄ nō. Guil. in. l. i. ff. de iuſti. ⁊ iu. Vicini aūt nō pn̄t alteri ſtipulari vt in. §. alteri. in ſti. de inuti. ſtip. et in. d. c. quāq̄. ⁊ io pl⁹ placet dictū ſpe. in. d. §. ſi qo. q̄ itelligit tex. i tabellionib⁹ q ſunt publice pſone vel in habente dignitatē cū iuriſdictōe. ⁊ nō hoc vltimum ꝙ q̄libet plat⁹ habens iuriſdictōem pt̄ alteri etiam nō ſubdito ſtipulari quaſi ſit publica perſona. an aūt req̄ rātur plures publice pſone dic ꝙ non. ſufficit eni͂ vn⁹ notari⁹ cū teſtib⁹ vt in. d. c. quāq̄. ⁊ ad iſtū tex. dic ꝙ habuit reſpectum ad pluralitatē cauſarum. ſile in. c. vt pullegia. de priuil. quod tenet ſpe. in loco pal.

LIcet Papa p reſcriptū quo mādat or dinario vt ſubditos ſuos corrigat non facit ex hoc ipm delegatum ideo ab eo poterit appellari ad ꝓximum ſupiorē ſicut ſi papa nul lum mandatum ſibi feciſſet. primo ponit formam re / ſcripti. quam ſcdo declarat ibi qꝛ tamen Nota pri / mo ꝙ a correctione regulariter non appellat͛ Ratio eſt qꝛ ille q̄ corrigit non grauat Appellatio vero fundata eſt ſuper grauamine. vt in. c. vt debitus. de appel. ſi tn̄ ſupior in corrigendo excederet modum tunc bn̄ appel lari poteſt. vt hic in fi. ⁊ in. c. de priore. ꝗ. de appel. ⁊. c. reprehenſibilis. eo. ti. vnde hodie non video aliquam driam inter alias cauſas ⁊ cauſam correctōnis qꝛ ho die appellari non poteſt niſi quis grauetur. vt in. d. c. vt debitus et idem i cauſa correctionis Sed credo ꝙ ſcdm iura antiqua procedebat hec ſpālitas in correcti one. nam de iure antiquo nō erat neceſſe exprimere cau ſam in appellatione ſꝫ indifferenter admittebatur appe latio niſi fuiſſet manifeſte friuola. vn̄ omnis appellatio deuoluebat olim cauſā ad ſupiorem vt nō. ii. q. vi. ad romanā ⁊ dixi in. d. c. vt debit⁹. ſꝫ in cā correctōis erat illud ſpāle vt non admitteret͛ appellatio niſi ꝓcederet cā rōnabilis qꝛ pſumebat͛ iterpoſita ad ſubterfugiēdū debitā correctōē Scdo nō ꝙ remotio appellatōis facta in reſcripto apoſtolico recipit vires ſcdm naturā cauſe cui adijcit͛. nam ſi appellatio remouet͛ in cā corre ctionis itelligit͛ niſi ſupior excedat modū i corrigēdo qꝛ h̄ ē de natura ipſi⁹ correctōis. nā vides h̄ ꝙ papa ſcribendo iſti appellatōne remota nihil noui induxit. ſꝫ vid͛ ſe retuliſſe ad terminos iuris vt ptꝫ h̄ i pn. litere. vn̄ remotio appellationis non opatur h̄ vim de qua in c. paſtoralis. ꝗ. de appel. quod ē bene notandum ꝓ ſta tutis ⁊ alijs diſpōnibus odioſis vt ſi diſponat͛ in ma teria iuris intelligatur ſcdm ius. facit quod le. ⁊ nota. in. c. ex parte. ꝗ. de v̄bo. ſig. el. iij. et per bar. in. l. i. ff. ad le. fal. Tercio nō epm habere iuriſdictōē ordi nariā ſup criminib⁹ tā ꝯtra religioſos q̄ꝫ contra clicos ſclares ⁊ cōtra vtroſqꝫ pt̄ ꝓcedē inqſitōis via ⁊ i dubio hoc procedit in clericis ſecularibus vt in. c. qualiter ⁊ quando. d̄ accu. Idē in religioſis intelligendo ꝙ vult procedere ſuper grauibus criminibus de quibus hic fit mentio. nam grauia crimina expoſcunt depoſitōē vt in. c. tue. de penis. quo caſu epiſcopus ſolus proce dere poteſt contra clericum etiam religioſum qꝛ depo ſitio non poteſt fieri per inferiores. xv. q. vij. in. c. felix. ⁊. c. ſi epiſcopus. hoc caſu poteſt intelligi tex. in. c. mo naſteria. xviij. q. ij. vbi dicitur ꝙ monaſteria ſunt ſub diſciplina epōrum. Nota ibi ſtatuens ad reforma / tionem ⁊c. ꝙ epūs non ſolum poteſt corrigere exceſſus ſubditoꝝ ſꝫ etiam ſtatuta facere ad reformationem mo rum nō tn̄ pōt ſtatuere contra canones vt patet ibi ꝙ regulare fuit ⁊ honeſtum. debet ergo ſtatuere ſcdm re / gulas canonum poteſt enim preter ius canonicum ſta tuere. Item etiam apponere penam vbi ius non appo nit vel augere. vt in. c. ij. de ꝯſti. li. vi. nota. glo. in cle. ne romani. de elect. plenius per Jo. an. in. c. fi. d̄ offi. archipreſ. Item nota ꝙ ſuperior ſcribēdo iudici inferi ori vt ꝓcedat cōtra ſubditos ſeu vt faciat id ad qd̄ ali as tenebatur non d͛ꝫ facere eum delegatum ſꝫ poti⁹ d͛ꝫ excitare officium ſuum ordinarium. ⁊ ad hoc quotidie allegat͛ iſte tex. ⁊ ꝯcor. ad hoc. c. pe. ꝗ. e. quod itelligo vt pdixi qn̄ mādat͛ id ad qd̄ alias inferior tenebat͛ ſꝫ ſi mandat͛ hn̄ti ptātē q nō tenebat͛ illud facere ſaltem ita pſſe vt mādat͛ tūc vid͛ facere eū delegatū. ad hoc adduco tex. cū glo. nō. in. c. cū aliquib⁹. de reſcrip. li. vi. vbi d͛ꝫ ꝙ ſi papa mādat epō vt ꝯferat bn̄ficium va cans ſeu vacatuꝝ certe pſone vel vt recipiat eū in cano nicū vid͛ i h̄ facere eū delegatum ita ꝙ recept⁹ vigore mādati erit aplicus ⁊ nō ordinari⁹. rō qꝛ lꝫ epūs habe ret ptātem conferendi ⁊ teneretur conferre non tam en

iſti pro quo papa mandauit vnde mandatum hoc h₃
de nouo ⁊ ſic non videtur facere tanq̄ȝ ordinarius ⁊ ſic
limito iſtũ tex. cũ materia ſua ideo dicunt hic doct. q₂
vbi apponitur in mandato aliq̄d quod non ſpectat ad
ordinariã ꝑtãtem vĩdꝛ mãdatoꝛ illum facere delegatũ
vtputa ſi in reſcripto apponitur clauſula appellatõne re
mota ⁊ erit talis cauſa in qua appellatio nõ ē a iure re-
mota Jdē₃ ſi dixiſſet auctoritate noſtra facias. ad hoc
tex. in. d. c. cum aliquibus. ⁊ tex. cũ₃ glo. in. c. i. de cle.
egro. li. vi. vel ſi dixiſſet delegamus vel cõmittim⁹ tibi
hanc cãm vel verba ſimilia Concludē ergo ꝙ vbi ꝑ
ſupioꝛem ſcribitur ordinario inferiori ex circũſtantijs
debet dep̄hendi vtꝝ voluerit eũ₃ facere delegatum an
excitare officium ſuum ordinarium Ultimo potes
hic colligere ꝙ nedum i ciuilib⁹ ſ₃ etiã i crimĩalib⁹ põt
appellari de ẽpo ad archiẽpm ⁊ non ſolum cũ ꝓcedit ꝑ
accuſatõem ſ₃ etiã ꝑ viã inquiſitõis Jn glo. prima
ibi ſ₃ de purgatione Jtem ſm̄ doct. ibi loquit᷑ tex. de
delicto famoſo. hic vero de delicto notorio q̄ſi ſentiãt
doct. id qd̄ .j. ſubĳcitur in fi. glo. vt a correctõne non
poſſit appellari qñ delictũ ē notoriũ. ſec⁹ ſi ñ ē notoriũ
ſ₃ dic vt. s. dixi ꝙ vbicũq₃ p̄t ꝓcedere grauamē põt ap
pellari alias ſecus. vñ i delicto notorio p̄t appellari ſi
ſupioꝛ excederet modũ i corrigendo vt in. d. c. rep̄hen
ſibilis. ⁊ dicit h̄ hoſti. iter cetera ꝙ legitima cã appellã
di ē ſi ſupioꝛ corrigens laborat eodem crimīe pari vel
minori eque pl⁹ notorio allegat. iĳ. q. vĳ. indicet. ⁊ ſic
dicit itelligẽdũ. c. de p̄ore. de appel. cũ hoc dicto trãſit
hic Jo. an. ⁊ cõiter doc. ⁊ ſi eſſet veꝝ foret multũ nõbi
le Sed ego non puto d̄ iure ꝓcedere q₂ ex quo ſupioꝛ
toleratur i officio q̄ntũcunq₃ ſit crimĩnoſus põt ſubdi
tum corrigere q₂ non corrigit ex merito ꝑſone ſ₃ ex po
teſtate officĳ quã non perdit ipſo iure licet ſit crimino
ſus. vñ multi ſunt reges vt Dauid Saul ⁊ Salomon
dabãt ſñias ⁊ corrigebant ſubditos l₃ ipi eſſent crimi
noſi vt dicit grãnus. iĳ. q. vĳ. §. fi. Jtem vide qd̄ dixi
poſt Jnn. in. c. ſciſcitatus. de reſcrip. ⁊ ꝑ eundẽi. c. cũ
venerabilis. de excep. vtrobiq₃ enĩ vult ꝙ de crimine
non p̄t excipi ɔtra ordinariũ aut ɔtra delegatũ niſi di-
ceret̃ ſpãle cũ ſupioꝛ ꝓcedit ex officio ad correctõe₃ vt
ſi laborat crimine notorio. poſſit inferioꝛ ex hoc appel
lare qd̄ vĩdꝛ tenere idē hoſti. vt recitat Jo. an. in. c. i. d̄
cẽſi. li. vi. ſed h̄ dictũ iure nõ ꝓbat᷑. Et ad. c. indicet. dic
vt nõ. Gracian⁹ in. d. §. fi. ⁊ dixi in. d. c. ſciſcitatus. te
ne tñ ſemp menti dictũ hoſti. q₂ nõ reꝑio dãnatum ꝑ
doct. ⁊ vide ad p̄dicta ho. glo. in. c. cum non liceat. de
preſcrip. ⁊ quod ibi dixi ⁊ quod nõ. xxxĳ. di. c. null⁹.
⁊. c. p̄ter hoc Jn glo. ĳ. ibi qui vero ſeculares. nota
glo. quare clerici qui nõ ſunt alicui⁹ religionis dicunt᷑
clerici ſeculares pticipãt enĩ religioſis ⁊ i hoc appellãt᷑
clerici. Jtem participant laicis ⁊ hoc reſpectu appellã
tur ſeculares non tñ ſunt vere ⁊ proprie ſeculares ⁊ ſic
appellatione ſecularium non veniunt clerici. Extra
glo. quero q̄d ſi iſte epiſcopus pariſieñ. ꝑutabat ſe de
legatum pape ⁊ vt tanq̄ȝ delegatus ꝓceſſit nunq̄d va
leat ꝓceſſus ſaltem poteſtate ordinaria ⁊ dic ꝙ nõ q₂
proceſſit auctoritate quã non habebat q₂ ſcd̄m illã nõ
intendebat ꝓcedere ꝑ hoc tex. in. c. cum ſuper abba-
tia. s. de offi. dele. ⁊ in. c. ex parte aſtenſis. de conceſ.
p̄ben. et hanc opi. tenet bar. in. l. vnica. C. qui pro ſua
iuriſdi. nota. in. c. cum ex offi. de preſcri. ⁊ ibi habetur
q̄d in dubio vtrum habens ordinariam ⁊ delegatam
videatur procedere vt ordinarius an vt delegatus vel
vtraq₃ via ⁊ dic vt ibi dicetur.

Rrefragabili Prelati ſubdi-
tos corrigunt et
reformant appellatõe remota vel ɔſuetudine
nõ obſtãte. ſi tñ capitulum ɔſueuit corrigere exceſſus
canonicoꝝ ⁊ ſi .j. terminum ab ẽpo prefigendũ nõ fe-
cit ipe ẽps hoc faciet. hoc dicit vſq₃ ad. §. ceterum. ha
bet duo dicta ſcd̄m ibi exceſſus Nota primo ibi ir
refragabili. pro ſignificato huius verbi idem enim eſt
dicere quod irretractabili ⁊ generali ⁊c̃. Nota ſcd̄o
ꝙ quilibet prelatus habens ſubditos põt ⁊ debet ꝓ-
cedere ad correctionem exceſſuum ⁊ reformatõe₃ mo
rum. ⁊ nota ꝙ corrigere et reformare ponuntur hic vt
diuerſa data ergo poteſtate reformandi nõ venit ptãs
corrigendi. Jtē nota ꝙ contra correctionem ⁊ morum
reformationem nulla conſuetudo poteſt allegari ⁊ te-
ne hoc menti nam non valet ɔſuetudo contra honeſta
tem. ad hoc de vi. et ho. de. in. c. cu₃ decorem. ⁊ quod
ibi nota. Jte₃ nota ꝙ a reformatione morum ⁊ cor
rectõne exceſſuum põt appellari ſi in talibus modus ex
cedatur alias autem ſecus. Nota in. §. exceſſus. q₂
licet non valeat conſuetudo correctionis impeditiua
valet tamen inquantũ ē poteſtatis tranſlatiua vt quia
deuoluit ptãtem ad aliũ ſupioꝛem ⁊ ſic debes reduce-
re hũc tex. ad ɔcordiã qui videtur p̄ma fronte ſibi con
trarius. nã in p̄mo riſu tollit ɔſuetudinem. in ſcd̄o eã
admittit. ⁊ h̄ colligitur vnũ dictũ Jo. an. h̄ q̄ dixit ꝑ
iſtũ tex. ꝙ papa tollẽdo generaliter ɔſuetudinē non vi
det᷑ tollere ɔſuetudinē ꝑ quã ius ē acquiſitũ ꝓuato vt i
§. exceſſus. vt dixi hec litera hoc nõ ꝓbat q₂ p̄mo tol
lit ɔſuetudinem quaten⁹ impedit correctõem. ſcd̄o ad
mittit quaten⁹ transfert poteſtatem in alium. Jtem ꝑ
ɔſuetudinem nunq̄ȝ acquirit᷑ ius priuato. ē enĩ q̄dam
lex publica ⁊ i h̄ differt a p̄ſcriptõne vt dixi plene in. c.
fi. de ɔſue. ſed bene fateoꝛ ꝙ tollendo conſuetudinem
nõ tollit p̄ſcriptõem q₂ p̄ſcriptio ē q̄d diuerſum a con
ſuetudine vt in. d. c. fi. Jtē nõ ⁊ tene mẽti ꝙ inferi-
oꝛ p̄ſcribendo ɔtra ẽpm vĩdꝛ acquirere iuriſdictõnem
inquãtũ ē ſollicitus ⁊ vigil in ea exercẽda ſ₃ data ipius
negligentia poteſt epiſcopus ſuã iuriſdictõe₃ generalē
exercere quod eſt valde nota. Jdem dic vbi lex dat in

ſpecie iuriſdictionem alicui adimẽdo eã ab ordinario generali vid̄r eñ eam illi ꝯferre inq̄ʒtum ẽ vigil ⁊ ſolli citus in exercendo. alias aũt ipe ordinarius p̄t illã exercere tex. ẽ nõ. in. c. cete.ꝝ. de iudi. vbi patet, ꝙ ſi dñs ſeudi eſt negligens in exercendo iuſticiã iter vaſallos ordinarius loci p̄t ſupplere Item nõ ꝙ in dubio inferior ꝑſcribendo ꝯtra ſupiorem vel par ꝯtra parẽ vid̄r p̄ſcribere iuriſdictõem excluſiue ad ipm ſupiorem ⁊ hic caſus vid̄r iudicio meo ꝯtra opi. Jo. an. in. c. paſtoral' §. co. lʒ doc. itelligant ꝙ hic fuit ita p̄ſcriptum licʒ iudicio meo diuināt. naʒ tex. hic ſolum dicat ꝙ exceſſus canonicoꝝ q̄ ꝯſueuerunt corrigi p caplm debẽt p ipm capitulum ⁊ non p epiſcopum corrigi niſi capitulũ ſit negligens. ergo in dubio ex quo ſolũ capitulũ correxit exceſſus canonicoꝝ p tp̄s qd̄ ſufficit ad p̄ſcriptionem vid̄r p̄ſcripſiſſe nõ accumulatiue ad epiſcopum ſed excluſiue. ⁊ facit. c. auditis. ⁊. c. cũ olim. de p̄ſcrip. ⁊ dixi in. d. c. paſtoralis. Ultimo nõ practicã cõuincendi inferiorem de negligentia debet eñ ſibi ſtatui termin⁹ p ſupiorem ad actum faciendũ quo elapſo poterit ſuperior ſupplere. Et ſic nõ ꝙ ſi archidiacon⁹ vel alius cītra ep̄m p̄ſcripſit. iuriſdictõem ep̄alem in q̄buſdam caſibus ⁊ ille ẽ negligens in exercendo poterit ep̄s illam iuriſdictõnem exercere nec eſt neceſſe recurrere ad aliũ ſupiorem vid̄r eñ eam perdidiſſe in quãtũ p̄ſcribẽs vt hic vñ qd̄ bene nõ Potes etiã colligere ꝙ vniuerſitas põt p̄ſcribere iuriſdictõem in ſingulos de vniuerſitate ⁊ ꝙ ipm corpus ſeu collegium nõ d̄r ſuſpectũ in correctione ſinguloꝝ ⁊ ꝙ ipm collegiũ per ſe p̄t exercere hanc iuriſdictionem. Ex quo infert̄ ꝙ cũ caplm ſuccedit in iuriſdictõne ſede vacante non tenetur ſi non vult cõſtituere vicarium ſed p̄t p ſe iuriſdictionem exercere ẽ tñ vtile ſm hoſti. ꝓpter difficultatẽ ⁊ ꝯtradictõem et abſẽtiam aliquorum vt capitulum ꝯmittat vni vel duobus. eſt ergo vtile ſed nõ neceſſarium. In gl. i. i fi. et dic ꝙ tunc excuſatur p̄latus q̄ñ fecit quicq̄d potuit ad inquirendum ⁊ corrigendũ ſubditoꝝ exceſſus. ⁊ h̄ cãn habet locũ auctoritas apoſtoli in fi. gl. all'. Sʒ extra gl. querit̄ q̄d intendit lr̄a dũ dicit ne ſanguis eorum de ſuis manib⁹. So. doct. exponũt dupl'r. Primo vt ſanguis hic capiatur p aĩa. nam d̄r ꝙ aĩa habet ſedem in ſanguine q: nõ poteſt habitare i ſicco. xxxij q. ij. moyſes. qd̄ tñ quidam reprobãt in aĩa intellectiua q: aĩa eſt tota in toto ⁊ tota in qualibet eius parte Scd̄o mõ exponitur vt ſanguis capiatur hic pro peccato. nam aggrauat̄ prelatus ex peccato ſubditoꝝ ſuorum ſi nõ corrigit, put dʒ q̄ntũcunqʒ ipe ſit bonus ĩ ſe vt in. c. licet hely. de ſimo. in prin. et quolibet ꝯpoſitõ in ſe eſt bona. naʒ ſenſus litere in effectu eſt ꝙ ſi prelatus eſt negligens punietur apud deum de peccato et ꝑditione ſubditoꝝ. ⁊ dic de manibus ſuis. i. de op̄i⁹ p̄latoꝝ. In glo. ij. ibi non preſcribitur contra epiſcopum aduerte q: hoc vid̄r p̄ma fronte ꝯtra tex. in. §. exceſſus. vbi capitulum preſcribit contra epiſcopum. ſʒ dic glo. procedere quando ſubditus vult p̄ſcribere vt non corrigatur vel vt non obediat ⁊ ſic actiue intendit preſcribere. ſecus ſi paſſiue vt quia alius vult p̄ſcribere poteſtatem corrigendi in ipis ſubditis contra ep̄m tunc enim procedit p̄ſcriptio q: hoc caſu non p̄ſcribit̄ obedientia nec impeditur correctio ſ; p̄tas transfert̄ in alium ⁊ ſic intellige qd̄ glo. j. ſubijcit de archidiacono

In glo. in v̄. p caplm. ibi ſ; quilibet eſt iudex In no. dicit ⁊ melius ꝙ nullus canonicoꝝ eſt iudex vl' cõiudex. ſed iuriſdictio eſt penes caplm ⁊ ſic ipm corp⁹ collegij eſt iudex dũtaxat ⁊ idem eſt i omni alio collegio ſeu vniuerſitate vt iuriſdictõ nõ ſit penes ſingulos ſ; penes ipm corpus collegij. nam aliud ſinguli aliud vniuerſitas. xij. q. ij. in. c. qui manumittitur. ⁊ i. l. ſicut ff. quod cuiuſ. vniuer. vbi glo. dicit nõ. ꝙ ſi hoies vni⁹ vniuerſitatis vel ciuitatis aliquẽ inſultũ fecerint nõ dicitur vniuerſitas feciſſe niſi fuerit ꝯgregati vt vniuerſitas et ꝯmunicato ꝯſilio hoc fecerint alias vident̄ feciſſe vt ſinguli. ad idem vide qd̄ nõ. Inno. in. c. cũ nõ ignores. j. de p̄ben. Et in fi. glo. ꝯclude mentẽ gl. p v̄ba pauciora ⁊ clariora cũ queritur de deuolutõe fienda d̄ capitulo ad ep̄m ꝙ aut p̄tas eligendi ſeu corrigendi d̄ iure cõi vel iure ſp̄ali ptinet ad ep̄m vel caplm ſimul ⁊ tunc p̄tas in cãu negligentie nõ deuoluitur ad ep̄m ſʒ ad archiep̄m q: cum ep̄s ẽ negligens non dʒ ipe ſupplere ipius negligentiã. ad h̄ qd̄ le. ⁊ nõ. in. c. poſtulaſti. de ꝯceſ. p̄ben. ⁊. in. c. ij. eo. ti. Aut hec p̄tas ptinet p̄ncipal'r ad capitulum ⁊ tunc ſi ep̄s nullo mõ intereſt caplo p̄tas deuoluitur ad ipm ep̄m q: ipe eſt ſuperior ĩmediatus capituli. ⁊ hoc cãu loquitur iſte tex. ⁊ tex. i c. ij. d̄ ꝯceſ. p̄ben. Aut ep̄s intereſt capitulo vt canonicus ex ſp̄ali cõſuetudine ⁊ tunc ſerua qd̄ hebet̄ in. d. c. poſtulaſti Aut p̄tas ẽ p̄ncipalit̄ penes ep̄m tñ ⁊ tunc reſpectu iuriſdictõis exercẽde p̄tas deuoluitur ad ſuperiorẽ nõ ad caplm vt in. c. quãto. §. e. q: regulariter inferior non ſupplet negligentiam ſuperioris ſed econtra vt nota. Inno. in. c. quia diuerſitatem. de conceſſi. preben. ſed reſpectu collationis beneficiorum tũc poteſtas deuoluitur ad capitulum vt in. d. c. ij. Et rõ diuerſitatis eſt q: maior eſt cõio inter ep̄m ⁊ capitulum in collatione beneficiorũ q̄ʒ in exercenda iuriſdictione q: ep̄s ⁊ capitulum de iure debent ſimul beneficia cõferre de quo tñ dic vt plene nota. in. c. cũ eccleſia vulterana. de elect. ſed iuriſdictio pertinet principaliter ad ep̄m ſolum lʒ debeat requirere ꝯſilium capituli. ⁊ hodie cõiter ep̄i p̄ſcripſerant ꝯtra capl'a vt abſqʒ eoꝝ ꝯſilio poſſint punire ſubditoꝝ exceſſus ⁊ alia iuriſdictionalia exercere nec talis preſcriptio ſeu conſuetudo improbatur vt in. c. iij. de conſue. li. vi. dicit tamen hoſti. hic ꝙ in caſu iſtius. c. non ꝓprie fit deuolutio d̄ caplo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ad epm ſed ſolum ꝓpter negligentiã capituli tolliť im
pedimentum ↄſuetudinis. nam cõſuetudo impediebat
epm cum ipſe habeat hanc iuriſdictõem vt in. c. ꝺ pſo
na. xi. q. i. Itẽ nõ ex ſi. glo. ꝙ eps de iure ꝺʒ requi
rere ↄſilium capituli nõ ſolũ in iuriſdictõe que ad eum
ptinet ꝺ iure naturali ſʒ etiã in ea que ad eum deuolniť
p negligentiam inferioris qui preſcripſerat ↄtra epm.
Oppo. ↄtra pdicta videtur enĩ ꝙ ſi capitulum fuit
negligens ⁊ eps intererat capitulo vt canonicꝰ ꝙ ipſe
eps nõ poſſit cognoſcere tanꝗ̃ ſuſpectus ar. in. l. ptor
ff. de in. om. iudi. vbi ꝺꝛ ꝙ ſi is qui fuit aduocatus in
cauſa aſſumitur in iudicẽ non ꝺʒ ipſe iudicare ſed alteri
ↄmittere. Idem ergo dicendũ in epo q fuit negligens
dũ eſſet de capitulo. So. dicit Inn. ꝙ illa. l. ꝓcedit in
aduocato qui ꝓpalauerat intentionem ſuaʒ circa deci
ſionem illius cauſe merito redditur ſuſpectus in iudi-
cando. ſʒ ſi eps fuit negligens vt canonicus nõ redditť
i hoc in aliquo ſuſpectus. Et nõ hoc dictum qꝛ quoti
die allegať ꝓ intellectu illius. l. ptor. vt ꝓcedat in illo
aduocato q ꝓpalauit intentionem ſuam. Ex quo infer
tur ꝙ ſi aduocatus fuit cõſultus in aliqua cauſa ⁊ non
dũ dedit reſponſum ꝙ ſi aſſumitur in iudicẽ põt iudi-
care. Io. an. ħ ipugnat dicens ꝙ ex quo iſti ſunt reue
lata ſecreta cãe pt vt ſuſpectus recuſari. ſed pmum di-
ctum puto verius. ⁊ allego ad hoc glo. ordinariam i. c
dilecti. ꝭ. de teſti. que dicit ꝙ non ꝺʒ quis remoueri a
iudicando qꝛ reuelauit ei ſecreta cauſe qñ non habet
iudicare ſm ↄſciam ſeu ſm reuelata p partem ſed ſcðʒ
legitimas ꝓbationes. Abbas

Ceterum Si canonici ſine manifeſta ⁊ rõna-
bili cauſa maxime in cõtemptum epi ceſſant a diuinis
eps ceſſationẽ non ſeruabit ⁊ metropolitanus vice pa
pe de hoc cognoſcet hoc primo. Prelatus in impoſi
tione pene cauere ꝺʒ a queſtu pecunie ⁊ ab omni alio
grauamine hoc ſcðo vſqʒ ad finẽ. ⁊ duo ſunt dicta pn
cipalia ſcðm ibi ꝓuideant. Nota pmo ꝙ vbi cano
nicis competit de conſuetudine facultas ceſſandi a di
uinis non debent hanc ceſſatõnem facere abſqʒ mani
feſta ⁊ rõnabili cauſa. ꝙ ſi fecerint eps non tenetur illã
ceſſationem obſeruare. ⁊ hodie qualiter debeant fieri
iſte ceſſationes dic vt le. ⁊ nõ. in. c. ſi canonici. ⁊. c. ꝗ̃-
uis. ꝭ. eo. li. vi. Nõ ſcðo caſum in quo archieps pt
punire canonicos ſuffraganei ſui Tercio nõ ꝙ pla
tus nõ ꝺʒ de facili in correctõne exceſſuum imponere
penam pecuniariaʒ oriť enĩ ↄtra eos ex hoc pſumptio
ꝙ correctionem faciãt nõ ꝓpter deũ ſʒ ꝓpter queſtum
pecunie Nũqd aũt poſſint plati imponere penã pecu
niariã. dicit hoſti. ꝙ ſi videt illã penã magis timeri ꝗ̃
ſpũalem poterũt illã iponere ſʒ nõ dñt eã ↄuertere i vti
litatẽ ꝓpriã ſʒ i vſus pios niſi euidẽter indigeãt. ⁊ ſic pt
itelligi. ꝭ. c. dilectꝰ. facit qð i ſili habeť i. l. ij. C. ꝺ mõ

mulc. vbi ꝺꝛ ꝙ iudex pecuniariã penã pt applicare ad
opa publica puta refectõem muroꝝ pontiũ ⁊ ſimiliũ. ⁊
ſi ſpãliter ñ deputat ad opa publica ſʒ ſimplr mulctat
ſeu ↄdẽnat ↄmodũ applicať fiſco ⁊ nõ ipi iudici. ita nõ.
dicit illa lex quã nõ. lʒ hoſti. aliter ħ allegeť. ⁊ vide ad
materiã qð nõ. Io. an. poſt hoſti. in. c. i. ꝺ homi. li. vi
vbi dicit ꝙ platus pt mulctare ⁊ de mulcta diſponere
vt. s. dixi ⁊ pleniſſime tetigi hãc materiã in. c. lʒ. ꝺ pe-
nis. ⁊ dic vt ibi. ⁊ nõ dictũ hoſti. In gl. in v. ceſſa-
uerint. in fi. Itẽ pt aliter rñderi ſm Inno. ꝙ canonici
nõ pcipiant ſibi ipis. ſʒ capitulũ pcepiť ſingulis vt ceſ
ſent a diuinis nã vt pʒ i. §. exceſſus. eo. c. capitulũ
põt iudicare de exceſſibus ſinguloꝝ vel ſm hoſti. capi
tulũ ħ nõ fert aliquã ſniaʒ nec canonici ſʒ tñ ſuſpẽdit
eoꝝ organũ donec fuerit ſatiſfactũ ⁊ vtraqʒ ſo. bona. ſʒ
pma ſubtilior In gl. pe. hec gl. q̃rit nũquid archi-
eps ſit delegatꝰ vel ordinariꝰ in iſto caſu ⁊ ↄcludit ꝙ ẽ
ordinariꝰ hñs hanc iuriſdictõem ab iſta ↄſtõne. ⁊ ideo
exponit delegatꝰ. i. datꝰ quaſi dicat archieps fuit hic
datꝰ in iſta cã nõ aũt delegatꝰ qꝛ ſi fuiſſet delegatus
expiraſſet ſua iuriſdictio p mortẽ illiꝰ pape q hanc de
legationem fecit vt in. c. gratũ. ⁊ in. c. relatũ. de offi. de
le. Inn. loquiť alternatiue dicens ꝙ iſte archieps
ẽ delegatꝰ vl ponit hic caſus ſpãlis Vin. ſimplr tenet
eũ eſſe delegatũ ⁊ dicit ꝙ ideo fuit deputatꝰ delegatꝰ
qꝛ de iure nõ poterat cognoſcere de cã quã hʒ eps cõ-
tra ſubditũ ſuũ ⁊ in. c. ſi clericꝰ aduerſus clericũ. xi. q. i
licʒ totũ ↄciliũ ꝓuinciale poſſit adiri. vi. q. iij. in. c. i. et
nõ ħ dictũ ꝙ epus pt ſubditũ ſuũ criminaliter ⁊ ciuili
ter ↄuenire corã ↄcilio ꝓuinciali cui pſſt archieps vt i
c. ſicut. ꝭ. ꝺ accu. ſʒ nõ corã ipo archiepo ſolo. Io. an.
ſeqtur illã opi. ꝙ ſit delegatꝰ qꝛ ħ expſſe dicit iſte tex.
nec ẽ aliq̃ ſpãlitas ħ qꝛ iõ hec iuriſdictio delegata nõ
expirat morte delegantis quoniam fuit data per viam
legis et non ab homine vt in. d. c. gratum. ſed data a
lege non expirat p mortem hominis ⁊ hñ loquiť ⁊ pu
to hãc eſſe diuerſitatis rõnem. nã homo moriť ⁊ ec dẽ
mõ cum eo extinguiť delegatio cũ re integra nõ fuerit
radicem in pſonam delegati ſʒ lex nunꝗ̃ moriť ſʒ ſem-
per loquiť vt in. l. arriani. C. ꝺ hereti. p ħ ho. tex. i ſili
in. c. ſi gratioſe. de reſcrip. li. vi. vbi patʒ ꝙ diſpõ facta
nomine dignitatis non perit p mortẽ hominis diſpo
nentis ⁊ faciunt hec ad ſtatuta p q̃ qñqʒ cã delegatur
alicui vt p mortem ſtatuentium nõ expiret delegatio.
Idẽ vidꝫ qñ exiſtes in aliquo officio aliqd diſponũt
p viã ſtatuti vt p mortem ſeu remotõnem illoꝝ officia
liũ nõ expiret illa diſpoſitio ſecꝰ ſi non p viã legis vel
ſtatuti. ſimile ſi eps ſub ↄditione fert ſniam excõis ex-
tinguitur illa ſnia p mortẽ epi. ſecus ſi p viam ſtatuti
illã ſniam ꝓtulit vt ꝓbatur in. c. ij. de cõſti. li. vi. iõ nota
glo. in. c. a nobis. el. ij. de ſen. excom. Secũdo gl.
querit quare hic nõ fuerunt aſſumpti arbitri iter ipos

canonicos ꝛ epm̄ ſuū cū in iure diſponat ꝙ ſi epūs ha
bet cām ꝯtra ſubditū debeāt eligi arbitri vt ē caſ⁹ ſing.
in. c. ſi clericus. xi. q. i. Glo. rn̄det ꝙ iſta erat cā crīalis
in qua nō aſſumūt vt in. c. pe. de i inte reſti. ꝛ in. l. nō di
ſtinguemus. i. §. iulianus. ff. de arbi. Nō ſing. duo
ex hac ꝑticula. Primo reſtrictōem ad illud. c. ſi cleri
cus. vt nō ꝓcedat i cā crīali dēt ergo tūc eps extra caſū
iſti⁹. c. ꝯuenīc ſbditū ſuū corā ꝑpa vl' corā ꝯcilio ꝓuītia
li vt. s. dixi ꝛ hoc intellige niſi notorie ſubditus exceſſe
rit ꝯtra epm qꝛ tūc pōt eps eē iudex in iīuria ꝓpa vt
nō. ponit. Inno. in. c. ex pte. i. de v. ſig. dixi plene in. c.
cū veniſſent. i. de iudi. ꝛ limita vt ibi dixi. Scdo nō
et ſp tene mēti ꝙ quēadmodū arbitri volūtarij nō pnt
cognoſcere de cā crīali ita nec arbitri iuris ꝛ ideo ſi ſta
tutū ſimplicit' diſponit vt inter attinētes ꝯpellat iudex
ptes ad eligēdū arbitros nō debet ſtatutū intelligi in
cauſis criminalibus crīnanter motis. ſed in ciuilibus
vl' ciuiliter motis nā vt dicit. Inno. ꝛ. Jo. an. hic ꝛ bn̄
de cā crīnali ciuilit' mota bn̄ pōt ꝯpmitti. ꝛ idē nō. i. c.
pe. pall'. ꝑ ego allego tex. aptū i. c. quitanall'. de iureiur.
vbi ꝓbat' ꝙ nedū in arbitris ꝑ etiā in arbitratore pōt
ꝯpmitti de cā crīnali ciuilit' mota. Et faciūt hec ad qōē
nem. quid ſi ſtatuto cauet' vt ſentētia arbitri habeat exe
cutōem paratā ꝛ arbit' fuit aſſūptus i cā iniuriaꝝ ciuilit'
mota. nūquid ꝯdēnatus p arbitrū efficiat' infamis ꝛ i
dubie puto ꝙ nō qꝛ vt ptꝫ ex ꝑdictis nedū in arbitro
volūtario ꝑ etiā in arbitro iuris denegat' hec poteſtas
circa granaria. Itē tex. vr̄ in. l. quid ergo. i. §. ex ꝯpmiſſo
ff. de his qui no. in fa. vbi tex. dicit ꝙ dānatus p arbi
trū i accuſatōe famoſa nō efficit' ifamis qꝛ nō ꝓ̄pria di
ctam arbitri ē ſnīa. vnde ad ꝓpoſitū licꝫ ſtatutū det ex
ecutōem dicto arbitri nō tn̄ p hoc facit illud dictū eē
ſentētiā nō eīn dat ſibi iuriſdictōem qꝛ nō ꝓbat' hoc eſ
ſe qō ab hoc ꝯtingit abeſſe. vt in. c. ij. de trāſla. ꝑla. et
i. l. neqꝫ natales. C. de ꝓba. ꝑ dictū arbitri pōt hēre exe
cutōem abſqꝫ eo ꝙ ſit vͣa ſnīa vel ꝙ arbiter hēat iuriſdi
ctōem vt puta p approbatōem ꝑtiū expſſam vel p tacit'
nitatē. x. dieꝝ vt in. l. pe. C. de arbi. ergo ſtatutū dādo
executōem arbitro nō p hoc dat iuriſdictōeꝫ arbitro vl'
facit dictū ſuū eē merā ſentētiā. Itē et forti⁹ vbi ſtatu
tum deuiat a iure cōi dꝫ reſtringi quātū pōt et ſatis ē
ꝙ aliquid opetur et ꝓbat' in. l. ſi qn̄. C. de i offi. teſta.
et in. c. in nr̄a. de i iur. ꝛ in. l. iij. §. hec aūt vba. ff. de ne.
ge. ergo itelligēdū eſt ſtatutū vt hēat hūc effectū ius cō
mune. ſ. vt inita pte et ꝯtradicēte hēat executōeꝫ paratā
ſicut habet' p emologatōeꝫ expſſam vel tacitā vn̄ nō dꝫ
itelligi vt etiā in alio deroget iuri cōi p qō diſponit' ꝙ
ex ſnīa arbitri nemo iſamat'. d. §. ex ꝯpmiſſo. cū ꝓmum
poſſit eē ſine iſto vt ꝓbat' in. d. l. pe. Sed quo ad ꝓn
cipale dictū glo. Jo. an. poſt hoſti. ſentit hic ꝯtrariuꝫ
dicēs ꝙ arbitri bn̄ potuiſſent hic eligi cum nō ageret'
crīnaliter ꝑ ciuiliter que cāu arbiter aſſumi pōt vt et iā
nō. in. c. pe. pall. et vr̄ ꝓbari. in. c. quitanallis. ꝛ. c. veni
ens. de iureiur. vn̄ ſcdm eū ſi nō emanaſſꝫ. c. ꝗuis. de offi.
ordi. li. vi. ꝛ eccleſia cathedralis nō haberet metropoli
tanū vel eēt metropolis nō hn̄s primatē deberēt eli
gi arbitri. imo plus dixit hoſti. ꝙ etiā in caſu huius. c.
pnt eligi ꝑus arbitri ꝑ ſi nō ꝯueniūt tūc demū recurrit'
ad metropolitanū. Et tūc oportꝫ dicere ad iſtū tex. vt
ſētit Inno. ꝙ ſic placuit pape hic ꝓuidere. ꝛ forte ſcdm
eū hoc fecit qꝛ cā capituli ē ardua vn̄ ſeqret' pplexitas
cū i arduis eps dēat hēre ꝯſiliū capituli qō tn̄ h nō po
tuiſſet hēre. Item hoc fuit inductū ꝓpter ſcādala euitā
da q̄ poſſent oriri inter epm ꝛ capitulū qꝛ eps diceret
nullā iniaꝫ cām ſub eē capitulo aſſerēti ꝯtrariū. Et hec
rō magis placet ꝙ ꝓcedēs rō glo. in eo ꝙ dicit ꝙ ideo
epūs nō punit hic canocos qꝛ nō dꝫ eē iudex in facto
ꝓpo. nā iſte tex. ꝓuidet nō ſolū cū fit ceſſatio in ꝯtēptū
epi ꝑ etiā in odiū alteri⁹ vt patet ibi in tex. maxīe in cō
tēptū epi. Itē dic ꝙ dictū. Jo. an. eēt verū ſi hic age
ret' ciuiliter. ꝑ tex. innuit ꝙ crīaliter iſti canonici ſūt puniē
di vt ꝓbat ibi tex. caſtigꝫ ꝛ metu pene ꝛc. Cōclude ḡ ꝙ
metropolitanus i hac cā ē dlegatus ꝛ ꝙ emanauit hec
ꝓuiſio ꝓpter ſcādala euitāda inter epm ꝛ capl'm. Itēꝫ
qꝛ ſepe fit ceſſatio in odiū epi. Extra glo. q̄ro nūqd
celebrās in hac eccleſia vbi ceſſatur a diuinis efficiatur
irregularis. Inno. ꝙ nō qꝛ p hoc eccleſia nō ē interdcā
Tu diſtigue vt le. ꝛ nō. i. c. i. de ſen. ex. ꝛ i. c. n̄ ē. de ſpōſa

Quoniam Cum in ciuitate vel dyoceſi
ſunt populi diuerſaꝝ lingua
rum epūs ꝓuidere dēt eis p viros idoneos
qui ſcdm varietatē linguaꝝ officia eis celebrēt ꝛ ſacra mi
niſtrēt. ꝛ ſi vrgēs eſt neceſſitas ꝯſtituet ſibi vicariū pōti
ficē illius ligue nō tn̄ ꝓpter hoc eadē dyoceſis dꝫ habe
re duos epos. hoc. d. vſqꝫ ad finē. ꝛ duo ſunt dicta ꝑnci
palia. ſcdm ibi ꝓhibemus. Nō ꝑmo ꝙ oēs habitā
tes in eadē ciuitate hn̄tes ibi domiciliū dicūt' de popu
lo illi⁹ ciuitatis licꝫ ſint diuerſaꝝ linguaꝝ ſeu forte alibi
nati ſint ꝛ hoc vltimū clari⁹ ꝓbat' in auc. de queſt. i ꝑn.
et in. l. ꝓuitial'. ff. de v. ſig. qō eſt bn̄ nō. Si ergo iterdi
ceret' populus ſenēſis eēt interdicti nedū ſenēſes. i. q̄
originē in ſenis traxerūt ꝑ etiā oēs habētes hic domici
liū qꝛ rōne domiciliȷ̄ efficiūt' de iſto populo ꝛ p hoc te
nuit bal. in. li. feu. ꝙ ceſſante cā ltīa nō pnt ciues expel
lere hoīes habētes domiciliū in ciuitate Itē ifero ex ꝑ
dictis ꝙ ſi repſſalie eēnt inducte ꝯtra florentinos nō
debent extēdi ad florētinos habētes hic ſenis domicili
um qꝛ cū ſint etiā de populi ſenenſi rōne domiciliȷ̄ et
materia repſſaliaꝝ ſit odioſa debēt intelligi de populo
florentino dūtaxat qō tenet. bar. in. d. l. ꝓuitiales. ꝛ la
tius p eum in tractatu repſſaliaꝝ. Nō ſcdo tex. hic
expſſum ꝓ opi. quā tenui in. c. paſtoralis. s. eo. ꝙ vbi

in loco ē ſpālis ⁊ certa ꝯſuetudo quo ad diuina offitia nō tenēt clerici ſe ꝯfirmare ꝯſuetudini eccleſie metropolitani quinimo plus ꝓbaī hic ꝙ clerici ſequūtur mores et ritus populi. Nō tercio ꝙ in diuinis offitijs ⁊ ſacramētis miniſtrādis pōt eſſe diuerſa ꝯſuetudo etiā i eadē ciuitate nā ſepe ꝯtigit ꝙ i eadē ciuitate ſūt greci ⁊ latini vt i ciuitate ꝯſtanipolitana ⁊ i multꝭ locis calabrie. Itē italici ⁊ teuthonici vt i ciuitate tridētina quo caſu ꝓcedēdū eſt ꝑ epm̄ vt hic dicit. intellige tn̄ dūmō nō ſit talis ꝯſuetudo q̄ pariat periculū aiaꝝ ⁊ honeſtati eccleſie ſit ꝯtraria nā tūc nō ſunt tolerādi in eoꝝ ritibꝰ ⁊ moribus vt ꝓbaī in.c.ſi.ꝟ.de bap. Itē nō ꝙ eps̄ dicit caput ciuitatis ⁊ dyocēſ ⁊ ꝙ tota dyocēſ cēſetur vnū corpus. et intellige ꝙ eps̄ eſt caput in ſpūalibꝰ i tēpalibus vero ē dn̄s ciuitatis vt i.c.ſolite.ð ma.et obe.⁊ in.c.cūm.q̄ ſi.ſunt.le.⁊ in.c.ſunt.xcvi.di. Item nō caſum in quo eps̄ tenēt ſibi ꝯſtituere vicariū aliū epm̄. Et ex hoc ſcḋꝫ cōēꝫ intellectū habes duos caſus ſingulares. Primꝰ in eo ꝙ qs creaī eps̄ abſqꝫ ep̄atu. Secūdus i quo eps̄ eſt vicarius ⁊ ſubiectus alterꝰ epi. An aūt extra iſtū caſum teneaī eps̄ ſibi ꝯſtituere vicariū ſeu offitialē nō memini me apte legiſſe ⁊ alias ð hoc fui interrogatꝰ. Credo tn̄ ꝙ ep̄us teneaī. ad q̄ḋ allego tex.nō. qui videī hoc ꝓbare ſi bn̄ ponderet.xvi.q.vij.in.c.in noua actōe.nā ibi ⁊ in.c.cū ſimus.ix.q.iij.⁊ in.c.qm̄.lxxxix.di. dicit ꝙ eps̄ tenet eccleſie ſue ꝯſtituere iconomū generalē et ſi nō ſtatuit archieps̄ debet ſibi illū ꝯſtituere ⁊ iconomus generalis ibi capiī ꝓ gerente vices epi vniuerſaliter etiam quo ad iudicādos clericos vt ꝓbaī in.d.c.i noua. vbi iconomꝰ appellaī vicarꝰ ⁊ dicit ibi ꝙ ille iconomꝰ nō debet eſſe laycus q: indignū eſt vt laycus ſit vicarꝰ epi vt iudicet clericos ꝓ hoc etiā facit q: iura tractāt de vicario epi tanq̄ꝫ de officio ordinario ⁊ ꝑpetuo vt.s.ð offi.vica.⁊ melius.eo.ti.li.vi.⁊ hoc potuit emanaſſe q: eps̄ ſolus nō potuit oībus ꝓuidere quātūcūqꝫ ſit diligentiſſimus.ar.in.c.ſi.de offi.archypreſ. Practica ergo ꝓuidēdi erit hec.nā ſi eps̄ erit negligēs in ꝯſtituēdo ſibi vicariū archieps̄ ſtatuet ſibi terminū ad ꝯſtituendū quo caſu elapſe termino ꝓuidebit ip̄e archieps̄ vt i.d.c.cū ſimus.iūcto.c.i noua.ꝑal. In glo.i.ꝟ. vrgens neceſſitas.ibi diſpenſatiue dictum eſt hoc pōt intelligi mltiplicíter. Prio ꝙ iſta fuit ſūma diſpoſitio vt eps̄ ſit ſub alio ep̄o. Itē vt vnus eps̄ creet ſibi aliū epm̄.nūq̄d aūt papa poſſit ꝓuidere diſpenſatiue vt duo epi ſint in eodē ep̄atu oīo pares.tex.ſing.videī innuere ꝙ ſic i.c.nō autē.vij.q.i.nā hoc accidit in ꝑſona. Auguſtini vt ibi habeī ꝛfert tn̄ h archy. Augꝰ dixiſſe ꝙ ſi ſciuiſſꝫ ꝓhibitōem eccleſie nō acceptaſſet.credo tn̄ ꝙ ex cā poſſet papa hec ſtatuere.nā olim in ꝓmitiua eccleſia omnes epi regebāt eccleſias in cōi vt nō.in.c.cū ſit romana.ꝟ.de appel. De patriarcha.gradēſi qui moraī venetijs vide glo.lxxx.di.in.c.ꝟ. An aūt poſſint creari duo ſūmi pontifices vel duo ipatores vide glo.ſing.in.d.c.non autē.que in ſūmis pōtificibus tenet ꝙ nō q: eſſet ꝯtra articulū fidei et eccleſiā ſanctā. Itē ꝯtra dictū euangelicū ⁊ fiet vnū ouile ⁊ vnus paſtor. ſecus in ipatorꝫ cū ſint vicarij ⁊ defenſores eccleſie romane.vt in.de.romani.de iuriur.⁊ dic vt ibi nō. In glo.in.ꝟ.ſibi vicariū a quo ꝯſecrabiī iſte eps̄. Ex hac glo. habes vnū intellectū ad tex.de quo ꝑmiſi vt intelligaī ꝙ eps̄ loci ꝯſtituat de nouo vnū epm̄ ꝯformē lingue ⁊ ritibus illꝰ populi ⁊ faciet illū ſibi vicariū. Scḋꝰ intellectus eſt contra glo.vmō nō eps̄ ſꝫ alius ſupior quāis pſit ꝯſtitui ð beat nā hic nō dicit de ep̄o ſꝫ cuilꝫ pſidēti ſicut ⁊ ꝑpoſitus.vt i.c.q̄nis.ꝟ.de.ꝟ.ſig. Itē ⁊ pſes nā q̄libꝫ regēs ꝓuītiā pōt appellari pſes q: ꝓuītie pēſt vt in.l.i.ff.de offi.pſi. Et nō.hoc dictū doct.tamē ꝯmuniter hūc intellectū ñ ſequūtur q: nō eſt ſufficienter ꝓuiſū iſtis popul quo ad pontificalia et ideo debet capi hic pſul ꝓ ep̄o. Tercius intellectus vt alias pſulem illius lingue q̄ ſorte eſt ſine ep̄atu ꝯſtituat ſibi vicariū nā vt hodie ꝯtingit i niti ſunt epi ſine adminiſtratōe ep̄atuū vt ſunt iſti qui vulgariter appellāī nullatenſes ⁊ iſte intellectus ſatis pōt applicari ad tex.⁊ vbi talis eps̄ repireī ꝯſulerē hūc intellectū ſꝫ in defectu poſſet teneri intellectus glo. In glo.ſi.ibi niſi clericus ſit incorrigibilis itellige glo.qñ inuocaī brachiū ſeculare vt puniat clericū iure ſuo ⁊ ſic loqūtur iura all.in glo. Si aūt inuocaī brachiū ſeculare ad auxilliandū ⁊ iuuādū iudicē eccleſiaſticū nō eſt neceſſe ꝙ clericꝰ ſit incorrigibilis vn̄ ſi timet de potentia clerici vel ne fugiat poterit iudex eccleſiaſticꝰ capi facere clericū ꝑ familiā ꝑtātis ad hoc.c.fame.de ſen.ex.ci c.i.s.eo.

Inter cetera Epi qui ꝑ ſe nō poſſunt tenēt aſſumere idoneos qui ſuppleant ſuo loco quo ad pdicatōes viſitatōes ⁊ ꝯfeſſionū auditōes ⁊ vt poſſint epi repire tales p̄cepit in eccleſijs cathedralibus ⁊ collegiatis tales iſtitui hoc.d. In ꝑma exordiū In ſcḋa ꝯſtitutio ibi vnde. In tercia pena ibi ſi q̄s aūt. Nō ꝙ quēadmodū hō ꝯponiī ex duobus.ſ.aīa ⁊ corpe vt in c.in q̄dam.de ꝯſe.miſſa.ita ad ſui ſuſtentatōem idiget duplici cibo ſpūali.ſ. et materiali ſicut enim cibus materialis eſt neceſſarius corpori ita cibus ſpūalis eſt neceſſarius aie ꝓut eſt p̄dicatio. Et ſic nō ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ p̄dicatō nedū eſt vtilis ſꝫ neceſſaria populo. ⁊ nō ꝙ p̄dicatio dicit offitiū ſanctū ⁊ ſic p̄dicatio eſt offitiū. habens ergo munus p̄dicandi dicit habere offitiū q̄ḋ nō ꝓ ſtatutis ⁊ iuribus diſponētibus ꝯtra negligētes i eoꝝ offitio. Itē nō ꝙ offitiū p̄dicandi p̄ncipaliter ꝑtinꝫ ad epm̄ ⁊ cū viſitat diocēſim dꝫ p̄dicarē populis ad ſ cēſ.de cenſi.li.vi.⁊.x.q.i.i.c.placuit.⁊.c.epm̄.dicit etiā

ꝙ quilibet rector eccleſie prochialis habet offitium pdi cãdi in eccleſia ſua et de iure nemo põt pdicare qui ñ habȝ curã aiaꝝ.eſt eñ pdicatio offitiũ cure vt nõ.glo. in.cle.i.de regu.vide tex.i cle.dudũ de ſepul.Fres vo mendicãtes habẽt ex puilegio pape vt pdicare poſſint nã de iure vt dixi pdicare nõ poſſunt cũ nõ habeãt curam populi vt in cle.dudũ.de ſepul.pal.z.ſ.de hereti. cũ ex iniuncto. Nõ ꝙ epi pñt ex cã p alios viſitare dioceſim quo caſu nihil debent exigere a viſitatis licet cõtrariũ faciãt z dicẽdum eſt hodie vt habetur in.c.ſi epõ.ſ.eo.li.vi. Nõ ibi potentes in ope et ſermone ꝙ opus pfertur ſermoni z ſic videt ꝙ in pdicatõe magis eſt attẽdenda vita ꝙ̃ ſcia qꝛ longe plus pficit pdicator exemplo boni opis ꝙ̃ vbo doctrie.Hic ſeneca. Longu iter p pceptũ breue z efficax p exẽpla.z.Gregorius dicit.Cuius vita deſpicit reſtat vt pdicatio eiꝰ cõtẽnat.iij.q.vij.porro in fine.nõ tñ ſufficit vita ſiñ ſciẽtia.ppter multos errores qui qñꝙ oriũt ex defectu ſcientie vt in.c.niſi cũ pdem.de renũc.vbi patet ꝙ.ppter defectũ ſcie remouet epũs ab epatu ſuo.ad idẽ.c.fi.de eta.z qli.Ultimo nõ ꝙ in eccleſijs cathedralibꝰ z collegiatis nõ debẽt inſtitui viri indocti et.p maiori pte pueri vt hodie inoleuit abuſus ſ potius viri docti et inſtructi.In glo.fi.nõ ex hac glo.euã drãm inter legatũ ceſaris z legatũ pape.nã legatus ceſſaris mittit expenſis fiſci.ſ legatus pape.pcurat a clericis ſubditis vt in iuribus all.in glo.z dicit hoſtiẽ.ꝙ romanã eccleſiam excuſat neceſſitas qꝛ nõ poſſet oibus pũidere.Item puilegiũ ab antiquo obtentũ qd qdẽ puilegiũ vellet epi pmutare qd tñ facere nõ debẽt.ar.in.c.i.de tem.ordi. in.c.in cauſ.de re.iudi. Nõ hoc dictũ ꝙ epũs mittẽs legatũ ad aliq̃ loca dȝ pũidere ipe illi d expẽſis ꝙ ego puto vex niſi expẽſa ſit grauis z mittatur.p cõi negotio nã tũc põt petere vt ſubditi ptribuãt.ad hoc qd nõ.Inno.in.c.i.de ſta.regu.z facit tex.in.c.ſe.in fi.et dicit.Jo.an.hic ꝙ optarȝ ꝙ eccleſia romona pciperet et vigeſimã ptem redditũ clericoꝝ ad ſuſtentatõeȝ pape et cardinaliũ.z de hac pte.pũideret legatis z abſtineret a cõibus ſeruitijs z fructibus pmi ãni quos recepit a platis.pmouẽdis ac decanis z ſimilibꝰ.z refert ꝙ d hoc fuit alias factꝰ ſermo in pcilio vienẽſi ſ plati exiſtẽtes in pcilio deliberauerũt nõ facere qꝛ tãta viget inſaciabilis cupiditas ꝙ illud et illud reciperent.

Onquerente. Epũs in eccleſijs dioceſ ſue debet eſſe ptẽtus iuribus epalibus z que ſint iura epiſcopalia hic declarat.In pma pte petitio z pteſtatio in ſcda ſentẽtia ibi nos. Nõ pmo abbatẽ poſſe agere.p capellis z eccleſijs ſubiectis ſuo mõſterio.cõ cor.cle.i.de reſcrip.z.c.auditis.de pſcrip.z.c.trãſmiſſa.eo.tj. Scdo nota ꝙ eccie z capelle ſbiecte mõaſterio tenẽtur nihilominus epõ ad epopalia iura z intellige niſi monaſteriũ ſit exemptũ cũ capellis ſibi ſubiectis vl niſi abbas ex puilegio vel pſcriptõe acqſiuiſſet ius epiſcopale in illis eccleſijs qd fieri põt vt in.c.auditis et in.c.cũ olim.ſ.de pſcrip. Tercio nõ ꝙ epũs vltra iura epalia in iure expſſa nõ põt aliud petere ab eccijs ſibi ſubiectis.vñ nõ põt petere a clericis aliq̃ ſeruitia q̃ i iure nõ ſunt expſſa.x.q.iij.qꝛ pgnouimꝰ.nec iponẽ aliq̃ collectã eccijs ñ iſtaꝝ cã rõnal z maifeſta nã tũc põt petẽ caritatiuũ ſubſidiũ vt hic in fi.lrẽ z in.c.cũ aplꝰ.ſ. d cẽſi.Itẽ nõ ꝙ licet iſta monaſteria nõ teneãt ad ea q̃ ſunt de lege dioceſana vt ſinodaticũ z ad alia d qbus nõ.ſ.c.dilectus.capelle tñ ſubiecte monſterio tenẽt ad onera ad q̃ tenẽt eccleſie alie ſeculares intellige iſtũ tex. de capellis z eccleſijs ſecularibus ſubiectis monaſterio de iure ſpãli.ſi aũt eſſent capelle regulares vt qꝛ inhabitãt ibi monachi tũc tales capelle gaudẽt puilegio monaſterij qꝛ monaſteria dici pñt vt nõ.Jo.an.poſt archy.in.c.i.de pbẽ.li.vi.z.Jo.de lig.in cle.i.de exceſ pla.facit qd nõ.Inno.i.c.i.d ſtatu.regu.z hec nõ.Itẽ nõ q̃ ſunt iura epalia ad q̃ tenẽt eccleſie dioceſ.Prio eñ tenẽtur ad canonicã obediẽtiã z p hãc recognoſcũt epm in iudicẽ.p hoc.c.ꝙ̃ꝙ̃.xxiij.di.z ad hac tenentur nõ ſolũ clerici ſ etiã layci ꝙ̃tũcũꝙ potentes in his q̃ cõcernũt aiam vt in.c.omnes pncipes.de mai.et obe. Scdo tenẽtur ad ſubiectõem z i hoc recognoſcũt eum in dñm facit.c.graue.ſ.de exceſ.pla.nõ tñ p hoc intelligas ꝙ debeat ſeruire vt dñs ſecularis qꝛ ſcriptũ eſt nõ tamꝙ dñantes in clero vt in.c.ſolite.de ma.z obe.dẽt eñ tractare clericos vt filios vt in.d.c.cũ apoſtolus. et vide bo.tex.cuȝ glo.in.c.eſto ſubiectus.xcv.di.vbi nõ qliter debet epũs ſcribere clericis ſibi ſubiectis z ecõtra.Tercio tenẽt ad reuerẽtiã z p hãc recognoſcũt epm in patrẽ debet eñ reuerentia parentibus z mgris vt lc. et nõ.in.l.fi.ff.de obſe.a li.pa.pſtam.Quarto tenẽtur ad iſtitutõem z deſtitutõem.z ex hoc nõ.ꝙ inſtitutio z deſtitutio i oibus eccleſijs dioceſis ptinet ad epm d iure cõi pcor.c.cũ ex iniũcto de hereti.in fi.et.xvi.q.vij. oẽs baſilice z.c.ſi q̃s.deinceps.Et itellige d iſtõe.ppe ſumpta nã ſi in eccleſia eſt collegiũ electio plati ptinet ad collegiũ vt i.c.i.de electi.Inſtitutio vero ſeu reformatio ptinet ad epm.xviij.q.ij.in.c.i.z in.c.nihil.o. de elect.Si vero nõ eſt ibi collegium z eccleſia eſt patronata pñtatio ptinet ad patronũ z inſtitutio ad epm xvi.q.vij.decernimꝰ.z i.c.pie mẽtis.z.c.filijs.vid glo. in.c.ꝙ̃ꝙ̃.de elect.li.vi.Si vero nõ eſt patronata tunc epũs hȝ inſtitutõȝ liberã.i.collatõeȝ vt i iuribus pal.h intellige niſi aliꝰ platꝰ acqſiuerit iure ſpãli.Itẽ verbum inſtitutio poteſt hic pprehendere inſtitutionem auctorizabilem quo ad curã populi.nam ſi abbas habȝ collationẽ eccleſie curate dȝ recurri ad epm.p iſtõe aucto

rīʒabili quo ad curam populi et quo populus eſt ſub-
iectus epō. vt in. c. i. de capel. mo. li. vi. ⁊ qḋ le. ⁊ nō. in
c. cū ſanc. de offi. archy. p verbū deſtitutio denotat po
teſtas pꝛeficiendi clericū diſtrictio ſuo. nā niſi aliud habeat
cōſuetudo ad epm ptinet deſtitutio oīum clericoꝝ licet
alius habeat ius pꝛeſentandi in illis eccleſijs vt in. c. i. de
capel. mo. li. vi. ⁊. xvi. q. ij. viſis. in ſi. ⁊ quod ibi nota.

Quinto habꝫ epūs i eccleſijs correctōem q pōt cor
rigere ea q̄ deliquit ⁊ ſubditoꝝ exceſſus vt in. c. irrefraga
bili. ⁊ in. c. i. s. eo. Sexto habet reformatōem. i. ius
reformādi mores pōt eīn facere ſtatuta ad reformatio
nem moꝝ vt in. d. c. irrefragabili. Septimo habet
iuriſdictōem oīum cauſaꝝ ad eccleſiaſticū forū ptinētiū.
Ex hoc infertur ad id qḋ dixi in. c. cū ab eccleſiaꝝ.
s. eo. q epūs de iure cōi pōt pcedere ↄtra oēs clericos
de dioceſi licet habeāt aliū plāti inferiorē. Octauo habꝫ
penitētias ⁊ declara hoc verbū vt. j. dicā i glo. in. v. pēi
tentias. Nono habet vt oīa ſacramēta recipiantur
ab ipſo epō qḋ pōt dupliciter intelligi. Primo d̄ ſacra
mentis que ſunt ordinis epālis vt eſt ordinis collatio
nā clerici tenēt recipe ordines ab epō pꝓpo et nō alieno
ix. q. ij. p totū ⁊. j. de pre. nullus. Jtē ipſe habet ↄſecra
re eccleſias ⁊ ſimilia facere q̄ ſūt ordinis epālis vt i. c.
veniēs de pſcrip. ⁊ p hoc intellectū facit tex. ibi oīaꝫ q̄
ab epō ⁊c. Scḋo pōt intelligi de oībus ſacramētis
nā quelibꝫ d̄ dioceſi debꝫ p ſacramētis recurre ad epm
vel ad pꝓpū pochianū. epūs eīn ↄmittit cū qlibꝫ pſb̄ o p
rochiali. vñ oēs eccleſie dioceſis cenſēt ſibi vna eccleſia
vt le. et nō. in. c. ij. de pe. ⁊ re. ⁊ i. c. ij. de offi. archypſb.
⁊ pſtiti h̄ pcedit i clericis q̄ pſūt eccījs pꝛochialib⁹ nā
iſti īmediate ſubſunt epō ⁊ ad eum debent recurrere p
oībus ſacramentis. vnde dicit. Hoſti. ⁊ bene q caueāt
ſibi abbates ⁊ canonici eccleſiaꝝ cathedralium ⁊ aliꝝ re
ctores eccleſiaꝝ qui īmediate ſubſunt epō vt ad eum re
currāt i ↄfeſſiōibus. nā ab alijs nō pñt abſolui cū a iu
dice nō ſuo abſolutio facta nō teneat. vt i. c. oīs. d̄. pe.
et re. dicit tñ q nō vult dānare eos q̄ hoc hactenꝰ nō
obſeruauerunt ſi mortui ſunt ſꝫ relīqt eos diuino iudicio

Decio hꝫ ſinodū. i. oēs clerici ecclīaꝝ tenēt ire ad ſi
nodū epī. i. ad ↄgregatōem clericoꝝ quā annuatim dꝫ
facere. nam epūs facit ſinodū. archiepūs ↄciliū pꝛuīciale
epoꝝ vt in. c. ſicut. d̄ accu. ⁊ d̄ his duobus qui debeāt
intereſſe vide p Jnno. in. c. graue. de pꝛeben. Unde
cimo. habet ſinodaticū vel cathedraticum. i. duos ſoli
dos argenteos vel aureos ſcḋm loci ↄſuetudinē a q̄li
bet eccleſia ⁊ an poſſit pſcriptōe illud tolli vel remiſſio
ne epī. dixi in. c. cū venerabilis de reli. do. Duode
cimo. habet q̄rtam decimaꝝ ac mortuarioꝝ. Et ex hoc
nō ⁊ tene menti q d̄ iure cōi nō ptinent ad epm ſed ad
eccleſias pꝛochiales ſꝫ q̄rta decimaꝝ debeť ipi epō ab
eccleſijs pcipiētibus decimas. et nō q vbi aliud nō ha
bet ↄſuetudo et mortuarijs. i. ex his q̄ relinqūť eccle-
ſijs occaſione funeꝝ debeť q̄rta licet aliud dicat glo.

Terdecimo habet viſitatōes annuatim. nā d̄ iure cōi
pōt ſingulis annis viſitare eccleſias ſibi ſubiectas. hꝫ
etiā ↄcurratōem rōne viſitatōis que debꝫ exigi ↄſidera
tis facultatibus eccleſie. Ultimo poteſt petere ſub
ſidiū ex cauſa manifeſta ⁊ rationabili puta q epūs
eſt grauatus onere debitoꝝ vel eſt tenſie ⁊ nō ſuffiat
ad eū idonee ſuſtentādū vel vult ire ad ↄciliū vl' ad pa
pam ſeu regē p cōibus negotijs vel q̄d ſimile. Et nō
q ad h̄ caritatiuū ſubſidiū tenēť etiā capelle ſiue monā
ſterio. An aūt ipa monaſteria teneāť eſt dubium ⁊ dic vt
dixi in. c. i. de ſta. regu. ⁊ in. c. cum apoſtolus. de cenſ.

Jn glo. i. in ſi. no. mia ex hac glo. Pꝛio q petitio
iuriū epāliū eſt vniuerſalis. Jnno. dicit q ē generalis
nam illa petitio eſt vniuerſalis cū petitur vniuerſū ius
Exemplū in petitōe hereditatis et in iudicio fa. her.
nā venit in iſtis vniuerſū ius defuncti. Petitio vero ge
neralis eſt cū ↄpꝛhendit in ſe multa capitula ſicut i acti
one p ſocio vel tutele ſeu negotioꝝ geſtoꝝ ⁊ talis vide
tur eſſe petitio iuriū epāliū q petēs ius epāle nō petit
vniuerſū ius eccleſie ſꝫ q̄dam capitula ſeu iura de q̄b⁹
hic. Et de his petitionibus vniuerſalibus generalibꝫ
et ſingularibus ⁊ dr̄am inter eas plene dixi in. c. deli
bel. obla. Scḋo nota q in petitōe vniuerſali ſeu
generali nō ē neceſſe in libello exprimere ea q̄ ↄpꝛhēdūť
ſub tali petitōe Jo. an. hic dicit q licꝫ nō ſit neceſſe ex
pmere tñ ſi re⁹ petit tenēť actor exprimē p illū tex. qḋ tñ
ego nō puto veꝝ. q exquo iura epālia ſunt in iure exp
ſa ſūt certa ⁊ clara ⁊ ꝑs nō tenēť exꝑmere ea q̄ ſūt i iure
et ad iſtum tex. dic vt ſentit. Jnno. q iſte epūs petebat
multa iura ab iſtis capellis ⁊ quotidie eos vexabat vñ
petijt abbas vt exprimeret ea ad q̄ tenebāť capelle nam
potuiſſet exprimere multa iura ↄſuetudie debita ⁊ i iſtis
eſt neceſſaria expꝛeſſio ⁊ dic vt latꝰ dixi i. d. c. ij. Ul
timo nō q in petitōe iuriū epāliū generaliť facta nō ve
niūt niſi debita d̄ iure cōi q̄ exprimūť. Jn ↄtrariū ē tex.
ſumma glo. in. c. ↄſtitutus. de re. do. ſꝫ reducūť ibi ad cō
cor. vt ſi ē aliqḋ ius ſubrogatū i locū iuris debiti d̄ iu
re cōi tūc illud ↄpꝛhēdiť petitōe generali vt ibi. Rō q
ſubrogatū debet ſapere naturā eius in cuius locū ſub-
rogatur vt in eccleſia. vt. ſi. pen. ſi autē nō ſubrogatur in
locū alteri⁹ tūc illud nō ↄpꝛhēdiť vt h̄. Jn glo. i. v.
penitētias. ex pꝛo. ↄtra tex. p intellectu glo. hic cū dicāť
q p penitētia recurrēdū ē ad epm. ↄtra hoc facit. c. oīs
vtriuſqꝫ ſex⁹. j. d̄ pe. ⁊ re. vbi dicāť q ſuo pſbītero pa-
rochiali teneatur quis ↄfiteri vl' alteri cū licētia ipius. Sol.
glo. iſta vt arbitror meo ↄtrariū videť velle intelligere
tex. de penitētia publica vel de penitētia pꝛiuata p maio
ribus crib⁹ quoꝝ īpoſitio ⁊ abſolutio ptinet ad epm et
intelligere in caſib⁹ reſeruatis epō. nā epūs ſolet reſeruare ſibi

reſeruātur de iure cōi ꝺ qb⁹ vide bo.glo.in.c.ij.de pe.
et re.li.vi.Et eo ꝙ glo. dicit de publica penitētia.ad
uerte nā de iure penitētia nō debꝫ publice iponi niſi ꝓ
crie adeo manifeſto ⁊ graui ꝙ habꝫ ſcādalizare totā vr
bem.xxvi.q.vi.in.c.ꝟ.⁊ tene mēti illū tex.et iponitur
hec penitētia in publico ꝑ epm,put habet in.c.in capi
te.l.di.Et nō etiā illū tex.ꝭ dictū glo.ꝓcederꝫ ſi tex.lo
q̄retur generalit̄ ꝺ laycis ⁊ clericis licet tñ tex.hic loq̄t
de pſbiteris ipaꝝ eccleſiaꝝ.Ego intelligo tex.ꝓpē ſine
alia ſuppletōe,put loqt̄ ſcꝫ ꝙ ꝓ oib⁹ peitētijs dñt ipi pſ
biteri prochiales recurrere ad epm nā cū ipi imediate
ſubſint epo nō pñt ab alio q̄ꝫ ab eo abſolui vl̄ ab archy
pſbitero eccleſie cathedralis qui i hoc eſt vicarius epi.
ad hoc tex.nō.in.c.officiū.ꝺ offi.archipſ.⁊ vide plene
cui ſit generalit̄ ꝯfitēdū ꝑ hoſti.in ſūma.de pe.⁊ re.in.
§.cui ꝯfitēdū in fi.ij.colū Fateor tñ ꝙ layci pñt recurrē
ad ipm epm ꝓ oibus peiteciſs vt.s. dixi ꝭ nō tenetur
niſi ꝓ publicis vel caſib⁹ epo reſuatis. In alijs autēꝫ
pñt recurrere ad ꝓpꝛiū ſacerdotē ⁊ idē dico in alijs cleri
cis habitātibus.j.prochiā vt in.c.cū ab eccleſiaꝝ ⁊ qꝺ
ibi dixi.s.co.Nūqd aūt valeat ꝯſuetudo vt qs poſſit
ad libitū eligere ſacerdotē cui ꝯfiteat̄ dicit hoſti.ꝙ nō
qꝛ hec ꝯſuetudo nō eſt rōnabilis qꝛ neminēꝫ exaiat et
cura nō ē cōmittēda niſi diſcerto ⁊ exaiato vt in.c.ij.ꝺ
eta.⁊ q̄li.et in.c.cū ſit ars artiū.eo.ti.nō eñ oēs pſbi
teri ad hoc ſunt apti.facit.c.cū in illis ꝺ pbē.li.vi.Itē
ꝑ hāc ꝯſuetudinē diſrūpit̄ neruus eccleſiaſtice diſcipli
ne ⁊ ideo nō debet valere vt in.c.cū inter vos ꝺ cōſue.
et nō hoc dictū ꝯtra illos qui eligūt ſibi ſacerdotes ad
libitū. Fatet̄ tñ hoſti.ꝙ ſi ꝯſuetudo haberet vt alij ex
iſtēte in dignitate puta abbati archydyacono vel alto i
ꝑlato fieret ꝯfeſſio tūc valeret ꝯſuetudo qꝛ iſte noie dig
nitatis ſue pōt pſcribere hāc curā ⁊ ꝑ pſcriptōem effici
tur ꝓpꝛius ſacerdos qꝺ nō.ꝓ hoc.ego all̄.tex.i.c oudū.
el.ij.de elect.⁊.c.auditis.⁊.c.cū.olim.ꝺ pſcrip. In
glo.i.ꝟ.duos ſolidos ibi ſit pſcriptū.vult ergo glo.ꝙ
in q̄ntitate cathedratici currat pſcriptio.An aūt poſſit
pſcribi ꝙ nihil debeat fuerūt opi.⁊ dic vt dixi i.c.ve
nerabilib⁹.j.de cēſi.⁊ vīꝺ glo.x.q.iij.c.i.q̄ dicit ſe cre
dere ꝙ iſti duo ſolidi dñt eſſe aurei.⁊,ꝑ hoc facit qꝛ lex
appellatōe ſolidoꝝ intelligit de aureis.⁊ antiquus lxxij.
ſolidi faciebāt vnā librā auri.vt in.l.quotiēs.C.de ſuſ
cep.⁊ archa.li.x.⁊ ideo deberēt ſm illam extimatōem
niſi ꝯſuetudo ſit in oppoſitū hodie vero iſti aurei q̄ ſunt
i vſu ꝯſtruit̄ libra ex lxxxvi. In glo.in.ꝟ.q̄rtā.i.fi.
vult ergo.glo.ꝙ ex ꝯſuetudine epꝯ ꝑcipiebat hic iſtam
q̄rtā ⁊ idē Inno.ꝭ alibi ꝯtra.dic ergo melius ꝙ decia
de iure cōi debet̄ illi eccleſie in cuius prochia ꝓdia ſita
ſunt vt.in.c.fi.j.de pꝛo.ꝭ q̄rtā ꝑtē deciaꝝ dꝫ eccleſia ꝑ
rochialis dare epo iuris epiſcopalis rōne ⁊ ita loqtur
iſte tex.vnde de iure cōi epꝯ ꝑcipit hāc q̄rtā ⁊ vīꝺ tex.
in.c.ꝺ q̄rta.j.de pſcrip. pōt eñ iſta q̄rta pſcribi vt ibi ⁊
de materia glo.dic vt plene nō.in.c. cū ꝯtigat.j.de de
ci.et idem dic de q̄rta mortuarioꝝ nam licꝫ ſtet̄ cōſue
tudini tñ illa ceſſāte debet̄ q̄rta vt eſt tex.hic et ſic ꝺcla
ra glo.ſe. In glo.in.ꝟ.ꝓſatis.ibi iuxta facultates
et nō ex hoc iuncto tex.q̄liter debeāt ſe eccleſie habere
in ſolutōe ꝓcuratōnū tpe viſitatōis .nā debēt ſoluere
ꝓſatis facultatib⁹ eccleſiaꝝ ſi eñ eccleſia ē multū tenu
is ꝙ vix ſufficit ad tenēdū rectorē nō debent ꝯpelli ad
aliqd ſoluēdū ad ꝭ.x.q.iij.c.decernim⁹.et.c.epi ⁊ ſati
ꝓbat̄ in iſto tex.ibi moderate poterūt exhibere nā illud
dicimur poſſe ꝙ ꝯmode poſſum⁹.vt i.l.nepos ꝓculo.
ff.de ꝟbo.ſig.⁊.xxij.q.ij.faciat hō. Extra glo. op
po.ꝯtra tex.in eo ꝙ iſte abbas egit vt epꝯ ꝯpelleretur
exꝓmere q̄ ſibi debeāt a capellis mōaſterij nā nemo in
uit⁹ cōpellit̄ agere.C.vt nemo inui.in rubro et nigro.
So.Inno.⁊ alij doct.multū iſtāt ⁊ varias lec.ponūt
ad tex.ꝭ tres ſunt ꝑncipaliores itellect⁹.Primus qꝺ
epꝯ hic dicebat iſtas capellas teneri ad multa iura ad
q̄ minime obligāt ⁊ quotidie exigebat plus debito ideo
egit hic abbas noie capellaꝝ ꝯditōe legis diffamari.
C.de in ge.⁊ manu.vbi habetur ꝙ ſi qs diffamat ali
quē dicēdo illū ſuū debitorē vel poſſidere bona ſua vel
quid ſimile pōt adire iudicē ⁊ ipetrare vt terminus illi
ꝑfigat̄ ad docēdū de itētōe ſua alias elapſo termio ipo
nat̄ ſibi ſilētiū ⁊ nō hūc itellectū videt̄ q̄ ꝯpetere ꝯditio
illi⁹ legis,ꝓ vexatōe extraiuditiali vt hic ⁊ iſte itellect⁹
eſt ꝑncipalior. Secūd⁹ itellectus ꝙ hic fuit iplozatuꝫ
officiū iudicis qꝺ ē latiſſimū.l.i.ff.de iu.om.iudi.⁊ co
petit ſemꝑ vbi ſubē iuſtitia ſerꝫeqtas.Terci⁹ itellectus
ꝙ abbas hic egit negatoria negādo ꝙ iura poſtulata
ꝑ epm ſibi deberēt.⁊ de hac negatoria nō.in.c.exaiata
de iudi.⁊ ſi abbas ꝑcipiebat tēpalia i illis capellis age
bat noie monaſterij.ſi vero ſpectabāt ad capellas tūc
agebat noie capellaꝝ qꝺ.s.dixi. Ultimo hic q̄ritur
nūqd iſta iura epalia poſſint ꝯpetere iferiori ꝑlato ex
cluſo epo dic ꝙ ſic vñ pōt iferior ꝑlat⁹ pſcribere i certi
eccleſijs hec iura epalia vel ꝑtem eoꝝ ſcōm ꝙ poſſedit
vt.j.de pſcrip.c.auditis.⁊.c.cū olim.reqrit̄ tñ inpſcrip
tiōe ſcia illi⁹ puta epi q̄ hec iura poſſidebat.nā in iſtis
icorꝑalibus nō ꝑdit̄ q̄ſi poſſeſſio ſine ſcia poſſidētis.
C.ꝺ ſer.⁊ aq̄.l.i.⁊.ij.vñ ſm.Inno.ꝭ ſi volo pſcribere
ius epi reqritur ipius ſciētia,ſi vero ius iferioris ſufficit
ſcia illi⁹.⁊ nō reqrit̄ ſcia epi ⁊ idē i ſimilib⁹ ⁊ de hoc la
ti⁹ ꝭ ꝑ Inno.⁊ in.c.bone.ij.de poſtu.ꝑla.

Juxta. Epꝯ viſitās mōſteriū nō in
troducit ſeculares ꝭ duos
vel tres canonicos ſuos cū aliqbus religo
ſis.Pꝛemittit motiuū ꝓhibitōis.Scꝺo,ꝓhibet ibi fir
miter. Nō ꝑmo ibi indecēs ꝙ abſtinēdū ab eo qꝺ
non decet ea eñ que ſunt cōtra honeſtatem vel ledunt

famam extimatōem opiniōez vel ſunt ꝯtra bonos mo
res nō dicūt poſſe vt in.l.filius.ꝛ.l.cōditōes.ff.de cō
di.inſti.ꝛ.xxij.q.ij.in.c.faciat hō. Nō ſcdo ꝙ ep̄s
viſitat monaſteria ſicut et eccleſias ſeculares.xxviij.q.
ij.monaſteria.et in.c.de cēſi.li.vi.cum ſi. Nō tercio
quot quales et quātas ꝑſonas pōt ep̄s introducere in
monaſteriū tempe viſitatōis.ꝛ aduerte qꝛ i ꝑn.c.tex.
videtur innuere ꝙ non debēt plures ꝑſone itroduci eti
am ad clauſtrū vt patet ibi in clauſtro.Sed i.v̓.firmi
ter.videt̄ innuere ꝙ in.c.dūtaxat introducere nō poſſit
doct.tñ nō apiunt.ſ꜕ puto ꝙ etiam ad clauſtrū introdu
cere nō poſſit niſi ꝑſonas hic cōtentas ꝓpter rōnez li
tere poſitam in ꝑn .nā debet extendi ad lites rōnis.l.
cū pater.§.dulciſſimis.ff.de le.ij. Oppo.ꝯtra tex.
et videtur ꝙ ñ poſſit ep̄s ſecū ducere niſi duos ex cano
nicis vt in.c.de cetero.et in.c.ad audientiam.ꝺ cle.nō
reſi.Soluūt doct.ꝙ illa iura ꝓcedūt qñ ep̄s vult ſecū
ſēper ducere canonicos nā tūc nō pōt vltra duos gra
uare eccleſiā ſ꜕ iſte loqtur in actu viſitationis nō enim
diu priuatur ipa eccleſia canonicorum ſuffragio.dicit
tñ hoſti.ꝙ ꝯſiderata mente lr̄e pōt plures et pauciores
ep̄s ſecū ducere ſcd̄m q̄litatem ꝑſonaꝝ. Scd̄o q̄ritur
nūquid ep̄s debeat ſecū habere ꝑſonas dūtaxat h cō
tentas dū viſitat eccleſias ſibi ſubiectas.So.in mōſte
rijs monialiū ſerua cle.attendētes.de ſta.reg.et hodie
vide ꝙ habet̄ in extrana.Boni.viij.que incipit debet.
vbi dicit̄ ꝙ ep̄s viſitās capitulum eccleſie cathedralis
debet eſſe conuentus tribus clericis quorū vnus ſit re
ligioſus debet etiam habere ſecum vnum notariū cle
ricum tñ ille tex.tollit ꝯſuetudinez in oppoſitum vnde
non valet conſuetudo vt ep̄s ſolus debeat intrare capi
tulum tempore viſitationis. In glo.i.in fi.tene p̄
cedentem intellectum qui ſatis iudicio meo ꝓbatur in
tex.nam exceptio firmat regulam in alijs.xxxij.q.vij.
dominus et in.c.ij.de coniu.lepro.ſed tex.hic exclu
dit omnes ſeculares et ſolum admittit duos vel tres ꝺ
canonicis eccleſie ergo concludit omnes alios clericos
q̄ non ſunt canonici et de canonicis fecit tex.mentionē
quia epiſcopus debet inquirere cum concilio capituli
ſui vt in.c.ſi quis vero.lxxxvi.di.et in.c.qualiter et qñ
el.ij.de accu.et.xv.q.vij.c.nullus.ſed nota bene hunc
tex.pro litatione illoꝝ iurium vt totum capitulum non
teneatur nec poſſit epiſcopus ſecum ducere tempore
viſitationis monaſterioꝝ. Et huius ꝓuiſionis duplex
poteſt eē rō.primo conſulantur monaſterio ne in tanta
turba fiat viſitatio.ſecundo fauore eccleſie cathedralis
ne deſtituatur eccleſia ſuffragio canonicorum maxime
viſitatione tocius dioceſis et ſic limita glo.iſtam.

Lex dioceſana et lex iuriſ
Jlectus dictōis ſunt diuerſe vñ res iu
dicata in vna non obſtat agenti in alia. Jn
prima ponitur partis conqueſtio. Jn ſecunda pape ꝓ
uiſio ibi cum ergo. Nota p̄mo ꝙ mōſteria poſſunt
habere iuriſdictionem tempalem atq; etiam exigere cō
demnatōez pecuniariam ꝓ exceſſibus.ſubditorum.Et
ex hoc et ex tex.nō.ar.opti.ꝙ iudex eccleſiaſticus po
teſt imponere ſeu infligere cōdemnatōem pecuniariaz
et per cōſequens pōt mulctare ſubditos et mulctā ſeu
cōdemnationez cōuerte ad vtilitatē eccleſie de q̄ vide
quod plene dixi in.c.licet de penis.ꝛ bene facit.xvi.q.
.i.i.c.ſtatuimus.et p hoſti.in.c.i.de homi.li.vi.ꝛ qō
dixi.s.co.irrefragabili.in fi.Secūdo nota ꝛ tene men
ti.ar.opti.ex iſto tex.ꝙ verba ſententie ſunt ſtricte intel
ligenda et ita non debent habere illū intellectum quē
ex lata vocabuli ſignificatōe habere poſſunt et debent
reſtringi ad illum itellectum quem ſtricte habere poſ
ſunt hoc ꝓbatur in tex.hoc modo.Nam lex dioceſana
et ex lata vocabuli ſignificatōe cōpꝛehēdit etiā ea que
ſunt iuriſdictōis vt ꝓbatur i.c.auditis de preſcrip.Et
nō etiam hic glo.et tñ ſententia hic lata ſup lege dioce
ſana non ꝯphendit ea que ſunt de lege iuriſdictōis ſed
capit̄ lex dioceſana ſtricte ꝓut eſt ſpēs diſtincta a lege
iuriſdictōis.Nō ibi ab antiquo et tene menti ꝙ in ex
actōe iurium poteſt actor ſe fundare ſup antiqua con
ſuetudine dūtaxat.hic enī abbas nō allegauit p̄uilegi
um nec aliquā aliam iuſtā cauſam i vendicatōe iſtoꝝ iu
rium ſ꜕ ſolūmodo dicebat ꝙ ab antiquo iſta ꝑcipiebant
ad eū facit ad nō in.c.ꝑuenit.de cenſi.vbi doc.ponūt
aliam practiā nā dicit ibi .Jo.an.ꝙ petēs cenſum ſibi
debitum ab antiquo de cuius initio nō ē memoria pōt
dicere i libello peto talē cenſum ex iuſta cauſa ab initio
impoſitū ad qō ꝓbādum induco tp̄s de cuiꝰ initio nō
eſt memoria.q̄ſi innuat ꝙ tempꝰ debet adijci ad ꝓbati
onem cauſe.hic enī habes aliam theoricā vt p̄oſſe poſ
ſit actor ſe fūdare ſup tēpe vt ab antiquo talis cenſus
ſibi debet̄.ꝓ hoc facit.c.ad apoſtolicā.ij.ꝺ ſimo. Jn
glo.ij.diuide hāc glo.p̄ncipaliter in duas ptes. Jn p̄
ma pte glo.ponit diuerſitatē iter legem dioceſanā et le
gem iuriſdictōis. Jn ſcd̄a pte ꝓſequit̄ an monaſteria
cū eoꝝ capellis ſubſint ep̄o quo ad vtrāq; legem. Et
in p̄ma pte glo.ꝓſequēdo alia ſingularia que ſpectant
ad vtramq; legem videtur ponere vnā regulam ꝙ ea q̄
ꝯſiſtunt in recipiendo ſūt de lege dioceſana vt dare ca
thedraticū vel aliud exhibere ſeruitiū ea vero q̄ ꝯſiſtūt
in dando ſpectāt ad legem iuriſdictōis vt collatio ſac
mentoꝝ ꝛ ſimilia.et ſimilem glo.habes.x.q.i.in ſūma
Jnno latiꝰ ꝓſeqtur hanc materiam in.c.i.de ſta.re
gu.et ibi p̄mo ꝓſeqtur hanc materiam ponendo ea q̄
ſpectant ad vtramq; legez.poſtmodū dicit ꝙ nō pōt
in hac materia dari regula inuariabilis et certa quia in
iuribus antiquis nō reꝑitur ꝙ aliq̄ ſint ꝺ.l.dioceſana
et aliqua de lege iuriſdictōis ſed ſolum i hac decretali

noua que tñ plene nõ explicat ꝫ ſolum facit mentõem
de his que ↄtinentur in tex. vnde vnica ẽ lex epi.ſ. dio
ceſana ſub qua ↄprendit lex iuriſdictionis. vñ de ſoluʒ
in expſſis a iure poſſumus facere iſtam diuerſitatem in
ter iſtas leges ꝫ quia iure cautũ ẽ ꝙ monaſteria nõ ſub
ſunt epõ quo ad legem dioceſanam vt i.c.i.x.q.i. poſ
ſumus dicere ſcðm eum ꝙ ea a qbus monaſteria repi
unt̃ a iure exẽpta ſunt de lege dioceſana reliq̃ vero ſpe
ctabunt ad legem iuriſdictõis. et hec doctrina melioꝛ
eſt et ↄmunioꝛ q̃ȝ theoꝛica glo. nam illa regula glo. nul
lo iure pbatur nullibi eñ dicit̃ ꝙ ea q̃ ↄſiſtũt in recipi
endo ſint de lege dioceſana ⁊ ea q̃ ↄſiſtũt in dando ſint
de lege iuriſdictõis et hec regula apte videtur repbari
pmo in eo ꝙ pcuratio cõſiſtit in recipiendo et tñ mõſte
ria nõ ſunt exempta a pcuratõe debita ratione viſitatio
onis vt in.c. ſopite. et. c. venerabili. de cenſi. Jtẽ quar
ta mortuarioꝝ ↄſiſtit in recipiendo et nihilominus mo
naſteria ad illam tenent̃. vt in.c. reqſiſti. ꝟ. de teſta. Jtẽ
ſinodus nõ ↄſiſtit in recipiendo quimo epõs ibi pcit et
exercet iuriſdictionem et punit ↄtemnentes venire ⁊ tñ
ſcðm glo. ſinodus eſt de lege dioceſana tene ergo pre
cedentem theoꝛicaȝ. Jnno. ꝙ vltra ea que ſunt in iure
expſſa ea ſolũ dicemus de lege dioceſana a qbus mo
naſteria repiũtur exempta fuerũt eñ iſta vocabula ma
giſtralia potius q̃ȝ iuris Et ideo vt habeam⁹ clare hãc
materiã diſcurram p ſingulares caſus qui vident̃ eſſe
de lege dioceſana et videbimus p hos caſ⁹ a qbus ſũt
monaſteria exempta ab epõ. et pmo ſcðm. Jnno. i. d.
c. i. cathedraticũ ẽ de. l. dioceſana. all̃. x. q. iij. c. ij. illud
tñ. c. hoc non pbat ꝫ melius facit. c. quã ſit. i ſi. xviij.
q. ij. quẽ tex. tenebis menti. q̃ eſt pncipalis i hac ma
teria in fauorem monaſterioꝝ. Dicit eñ inter cetera ꝙ
nullis vexationibus vel obſequijs ſecularibus. i. ad q̃
tenentur eccleſie ſeculares vel canonicis iuribus ſubij
ciũtur mõaſteria. Et nõ hoc vltimũ nã ſub h̃ ſatis põt
cõphendi ſolutio cathedratici. facit etiam. x. q. iij. iter
cetera. Secundo debita ps oblationũ eſt de lege dio
ceſana. x. q. i. de his. ⁊. c. antiquos. ſm. Jnno. Aduer
te olim eccleſia tenebat̃ dare epõ qñq̃ȝ medietatẽ. qñ
q̃ȝ terciã ptem oblatõnũ ꝫ mõſteria erant exempta ab
iſta ſolutõe ⁊ etiã hodie ſunt exẽpta vt in. c. i. d. ſta. re.
et in. c. nimis de exceſ. pla. ⁊ in. c. cum p vtilitate. xvi.
q. i. hodie autẽ etiã eccleſie ſeculares nõ tenet̃ aliqd da
re epiſcopo de redditibus aut oblationibus niſi in ca
ſibus iure expreſſis de qbus. s. eo. cõquerente. et p
bat̃. x. q. iij. c. i. ⁊. ij. Dubitat̃ tñ hodie nũqd d donati
onib⁹ inter viuos teneant̃ eccleſie ſoluere q̃rtam epõ ſi
cut tenet̃ de donatõe cã mortis hãc materiã vltra alioſ
excitaui. in. d. c. reqſiſti. ⁊ dic vt ibi ꝫ i monaſterijs ha
bes adhuc hodie hanc ſpecialitatẽ q̃ꝛ licet nõ habeãt
prochiã ⁊ curã animaꝝ. ꝫ ſunt. ꝟ. prochiam alterius ec
cleſie tamẽ oblatões que ibi fiunt cedunt monaſterio ⁊
nõ eccleſie prochiali epõ. ſecus aũt eſt in eccleſia ſecula
ri nõ curata nã in ea puto ꝙ oblatões q̃ ibi fiũt cedãt
eccleſie prochiali in cui⁹ prochia capella ſita eſt q̃ꝛ cũ
oblatões ſi de iure prochiali eccleſia fundãt intentum
de iure cõi ſup oibus pueniẽtibus ſpũalibus pucienti
bus. ꝟ. prochiam vt in. c. paſtoꝛalis. d. his q̃ fi. a pla. p
batur tex. p locum a ſpeciali in. c. ad audiẽtiam. primo
. ꝟ. de eccle. de edi. ⁊ ibi dixi facit etiã. c. ex tranſmiſſa. de
pſcrip. ⁊ p hoc alias dixi ꝙ oblatões q̃ fiunt imagini
religioſe exiſtẽte. ꝟ. prochiam i quocũq̃ȝ loco ſpectãt ad p
ſbiterũ prochialẽ nõ aũt ad dñm domus i cuius muro
imago depicta eſt maxiẽ ſi eſt pſona ſecularis q̃ꝛ non
põt habere vſufructũ rei religioſe nã religioſa nõ ſunt i
dñio alicuius. ad pdicta facit glo. nõ. in. l. ſtatue. ff. de
vſufruct. vide tñ alias ↄſiliũ do. Ang. de paru. ↄſulenti
ꝙ ille oblatões nõ ptinebãt ad dñm dom⁹. ꝫ ad epm
quo ad pmũ mẽbrũ bñ dixit ꝫ q̃ ad ſcðm mi⁹ pfecte
locutus eſt debuit eñ diſtinguere vtruȝ illa imago ſit
. ꝟ. prochiam alicui⁹ eccleſie iferioris ⁊ tunc ptinet ad il
lam eccleſiã. aut nõ eſt in prochia alicuius ⁊ tunc ptinȝ
ad epm. ſimile in decimis nouallibus vt eſt tex. ho.
in. c. qm̃. ꝟ. de deci. Tercio ſecũduȝ. Jnno. decima ſeu
quarta ps decimaꝝ et funeraliũ ſeu mortuarioꝝ eſt de
lege dioceſana all̃. xvi. q. i. c. ↄqueſti. ⁊. c. decias. cũ ſi.
ſed in hoc iudicio meo nõ bene loqtur pmo q̃ꝛ ad q̃r
tam mortuarioꝝ tenẽtur monaſteria et oĩa loca pia vt
in. d. c. reqſiſti. Jtẽ ad decimas pdioꝝ tenet̃ monaſte
ria niſi ſpecialiter ſunt exempta h̃ pbo aptiſſime. Nã
ius ex puilegio ſpeciali exẽit religioſos a ſolutõe decia
rũ cũ ppijs laborib⁹ ⁊ ſũptib⁹ excolũt pdia vt habet̃
i. c. ex pte ⁊. c. dilec. ⁊. c. ſuggeſtũ ⁊. c. nup. ꝟ. d deci. quiĩ
mo puilegiũ ciſtercieñciuȝ fuit reſtrictũ quo ad pdia acq
ſita. vt in. d. c. nup. Cõcludo ergo ꝙ oĩa monaſteria te
nẽtur ſoluẽ decimã pdialẽ niſi tñ in caſibus in qb⁹ ſpe
cifice ſunt puilegiata de qbus habes in iuribus ſupi⁹
all̃. ⁊ vide tã in pdialibus q̃ȝ in pſonalib⁹ qð dixi i. c.
nouũ genus. ꝟ. de deci. vbi generaliter dixi tã d mõſte
rijs q̃ȝ eccleſijs ſecularibus tã de clericis reſpectu coꝝ
pſimonij. an ⁊ qñ teneãt̃ ad decimas pdiales vel pſo
nales. Jtẽ ſi dictũ Jnno. intelligit̃ q̃rtã decimaꝝ q̃ de
bet̃ epõ ab eccleſia q̃ pcipit decimã ab alijs adhuc nõ
pcedit dictũ ſuũ q̃ꝛ ſi monaſteriũ pcipit iſtã decimam
ab alijs q̃ꝛ forte habȝ prochiã tũc tenẽtur dare q̃rtam
epõ ſicut eccleſia ſecularis. q̃ꝛ mõſteriũ populũ habẽs
nõ exemptũ ſubẽ epõ rõe populi quo ad vtraq̃ȝ legeȝ
ſicut eccleſia ſecularis. hoc idẽ vult Jnno. in. c. qð ſup
his. de ma. ⁊ obe. vbi vide. ſenſit etiã hic glo. in ſcða p
te. facit tex. in. c. ex oꝛe. d pui. ſic etiã põt intelligi. c. cõ
q̃rẽte. s. e. et i hoc etiã hec glo. nõ bñ dixit inq̃ȝtũ dicit
ꝙ q̃rta mortuarioꝝ ⁊ decimaꝝ ẽ de lege dioceſana. h̃

ēm̄ vt dixi nullibi ꝓbaꝫ imo poti⁹ ꝓbaꝫ oppoſitū exq̄
monaſteria non repiūꝫ exēpta ⁊ tn̄ ſunt exempta a lege
dioceſana. Quarto ƌ lege dioceſana ē vt ep̄s poſſit
publicā miſſam dicere in q̄ibꝫ eccleſia ſue dioceſis et
ibi eligere cathedrā cā ꝑdicādi vel cauſas audiēdi all'.
Inno.tex.in.c. ſāmolo.xviij.q.ij. Aduerte quia illud
c.nō dicit ꝙ iſta ſint de lege dioceſana ſꝫ ſolū dicit qꝺ
ep̄s nō poterat ꝑdicta facere in monaſterio de quo ibi
et ꝑ hoc Inno.voluit ponere illā regulam in quolibet
monaſterio q̄ꝫ exquo monaſteriū repiꝫ exēptū ab aliiſ
onerib⁹ vꝫ de lege dioceſana. Sed aliqui voluerūt vt
ibi recitat glo.vt illud.c.loq̄ꝫ in mōſterio exempto nō
aūt ꝓcedit i oībus mōſterijs ſꝫ fauore mōſterioꝝ vt q̄-
cu⁹ viuāt religioſi pōt teneri ille p̄mus itellectus ꝓ q̄
facit.d.c.quā ſit in eo qꝺ dicit ꝙ obſeqijs ſecularibus
et alijs canonis iuribus nō ſubijciūꝫ moaſteria. Quin
to ē de lege dioceſana caritatiuū ſubſidiū ⁊ illud dictū
Inno.recitat hic.Io.an.et ſimpliciter cū eo tranſiuit
ſed aduerte qꝛ aliud ſentit tacite. Inno.in iſto.c.in fi.
et aliq̄ cōſuluerūt ꝙ monaſteria teneāꝫ ad caritatiuum
ſubſidiū quiimo ſentiunt aliq̄ ꝙ etiā exēpti teneꝫ qꝛ
ep̄s in aliq̄bus eſt iudex exēptoꝝ. Ad p̄dicta vide ho.
tex.iuncta glo.in.ꝟ.exigēdo in de.i.ƌ exceſ.p̄la.⁊ dic
vt plenius dixi i.c.cū apoſtol⁹ de ſta.regu. Sexto
eſt de lege dioceſana vt ꝓ negotijs cōibus poſſit ep̄us
ipetrare et mittere quēcūqꝫ clericum vel ad curiam vel
ad aliū locū expedietem nec pōt clericus ſic deputat⁹
reluctare et ꝑ hoc ſentit. Inno.ꝙ mōchū nō pōt ep̄us
mittere ſine ꝯſenſu abbatis.ſꝫ in ꝯtrarium habes tex.
iuncta glo.in.c.q̄dam monachi.xvi.q.i.ſꝫ fauore reli-
gionis ne deꝫ materia vagādi ſatis pōt teneri diſtictio
quā ponit Inno.in.d.c.i.ꝙ aut mōſteriū habeꝫ popu
lum et tunc in ꝯcernētib⁹ curā pōt ep̄s mittere mōchū
ſicut et clericū ſecularē alias ſecus.ꝓ h̄ allego.d.c.quā
ſit vbi dicꝫ ꝙ mōſteria nō debent ſubijci aliq̄bus an-
garijs et vexatōibus Septimo eſt ƌ lege dioceſana
vocatio ad exeqas ſeu ſepulturas.nā in aliq̄bus locis
eſt de ꝯſuetudine ꝙ mortuo p̄lato vel ſacerdote vocanꝫ
oēs clerici ciuitatis ad exeqas ad iſtas autē nō ꝯpelluꝫ
venire niſi religoſi ſcōm Inno.in.d.c.i.voluit glo.hic
facit tex.xvi.q.i.in.c.placuit.d.i. Octauo ſinodus
eſt ƌ lege dioceſana ſcōꝫ.Inno.hic et glo.⁊ ſic abbas
nō teneꝫ ire ad ſinodū ep̄i al'.Inno.c.ſi.xviij.di.ſꝫ iudi
cio meo illud.c.ꝓbat oppoſitum ſꝫ forte voluit allega
re.c.ep̄s qꝺ ponꝫ ibi ꝓ palea.ea.di.in hoc tam̄ ſunt
opi.ƌ q̄bus dicā latius poſt hoſti.ī.eo.quod ſup his
Nono eſt de lege dioceſana vt eccleſie cōtribuant
cū ep̄s vult ire ad papam vel ad regem vel ad cōciliū.
et nō h̄ vltimū ꝙ ep̄s eūdo ad ꝯciliū pꝫ petere ſubſidi-
um a clericis nā vadit ꝓ cōibus negotijs.⁊ nō.ſingu.
qꝛ ꝑ hoc.Inno.ſentit ꝙ monaſteria nō teneantur ad

iſta ꝯtribuere ſꝫ poſtea videꝫ Inno.recedē ab hac opi.
dicens. Uel dic ꝙ ſunt de lege iuriſdictōis et nihil ali
ud dicit.ꝓ p̄ma opi.facit tex.in.d.c.quaꝫ ſit Sed ꝓ ſe
cunda quā puto veriorem adduco ho.tex.i de.i.⁊.ij.
de cenſi.vbi tex.vult ꝙ ad onera cōia debent religioſi
cōtribuere niſi ſint exempti ex ꝑuilegio ſpeciali vel alia
ltima cā puta p̄ſcriptōe. Et nō hoc vltimū in eo ꝙ ibi
ꝓbaꝫ .tex.iuncta glo. ꝙ valet p̄ſcriptio vt eccleſia pti
cularis nō teneaꝫ ꝯtribuere cū alijs eccleſijs in onerib⁹
cōibus ⁊ ita in p̄ſentiarū intendo ſpāli⁹ ⁊ latiu⁹ ꝯſulē
Decimo hoſpitiū ⁊ alia obſeqa ſunt de lege dioce
ſana ſcōm glo.hic et.Inno.in.d.c.i.ꝓ quo optime fa
cit.d.c.qua ſit. Exquo nō ꝙ monaſteria nō pn̄t ꝯpelli
ꝑ ep̄m ad hoſpitādū aliquē p̄latū vel dn̄m vel ꝙ p̄ſteꝫ
aliq̄ obſeqa. Undecimo vltra Inno.et glo pōt dubi-
tari vtrū letanie ⁊ alie ꝓceſſiones ſint de lege dioceſa-
na et ꝑ ꝯſequēs vtrū monaſteria ad iſta teneāꝫ nam de
alijs clericis ſecularib⁹ nō ē dubiū vt.xxxiij.di.c.quā
do.ſꝫ in religioſis etiā mendicātib⁹ nō reperio niſi vnū
tex.qui de hoc loqtur qui habetur in.c.nimis.ij.de ex
ceſ.p̄la. q videtur velle ꝙ ex cā leui nō pōt ep̄s ꝯpellere
religioſis vt vadāt cū eo ꝓceſſionaliter.ſecus dicūt ibi
doct.ſi ex magna cā fieret ꝓceſſio vtputa in nouo intro
itu ep̄i vel legati vel iminente peſte vel alio flagello vel
in generalibus letanijs q̄ appellātur rogatōes que fiūt
ꝑ tres dies an̄ aſſcenſiōem de q̄bus in.c.rogatōes.de
cōſe.di.iij.et hoc nō. Ex p̄dictis habes vtilē materiā
a q̄b⁹.ſ.mōſteria ſint exempta ⁊ ꝑ ꝯſequēs ā ſint de le
ge dioceſana.et ꝯclude ꝙ extra caſus iure expſſos q̄cū
qꝫ dicit aliq̄d eē ƌ lege dioceſana ⁊ ꝑ ꝯſequēs mōſte
rium nō teneri ad hoc debet hoc ꝓbare.habes etiā cō
cludere ꝙ reliq̄ ſunt de lege iuriſdictōi.ar.i.l.i.ff.de
his q̄ ſunt ſui vel alie iuris. Ad vnū tn̄ aduerte in eo ꝙ
glo.hic et.Inno.i.d.c.dicūt ꝙ collatio ordinū ꝯſecra
tō virginū et eccleſiaꝝ et coꝝ q̄ ſunt ordinis ep̄alis ſūt
de lege iuriſdictōis.nā hoc nō videꝫ poſſe ꝓcedere qꝛ
ſi eēnt iuriſdictōis poſſent delegari nō habēti ordinē
ep̄alē.⁊ in ꝯtrariū videꝫ tex.in.c.aqua.ī.de ꝯſe.eccle.vel
alta.vbi tex.apte dicit ꝙ iſta nō ſunt iuriſdictōis ſꝫ ordi
nis ep̄alis.et eſt hoc forte arg.nō ſolutū ꝑ doct.ſꝫ dicit
ꝙ effectus iſtoꝝ ſacramentoꝝ ꝓcedit ex ordine ep̄ali
et n̄ ex iuriſdictōne.vnde legatus pape nō ep̄s nō poſ
ſet iſta ꝯferre q̄ntūcūqꝫ habeat iuriſdictōem ampliorē
ep̄o facit.c.ſuffraganei.de elect.⁊ ꝙ nō.in.c. trāſmiſ
ſam.eo.ti. ſꝫ q̄tenus iſta applicāꝫ ad ꝑſonā ſunt iuriſdi
ctōis qꝛ ep̄s nō pōt ordinare niſi illum in quem habꝫ
iuriſdictōem ⁊ ſi ꝯtrariū facit licet imp̄maꝫ caracter qꝛ
nō caret poteſtate ꝯferēdi nō tn̄ datur exercitiū vt.ix.
q.i.ꝑ to.⁊ in.c.nullus.ī.de pro.imo puniꝫ ep̄ſ qui ordi
nat nō ſubditū.vt in.c.ſi.de tem.ordi.li.vi.⁊ reſpectu
iſta dicūꝫ de lege iuriſdictōis q̄re ꝓpter iuriſdictionem

quã habet ẽpſ in ſubditos ſuos debent iſti ſubditi ab
eo et nõ ab alio ẽpo recipere iſta ſacramẽta niſi ſint ex
empta.vt in.c.veniens.de pſcrip. Extra glo.cõtra
tex.oppo.de.c.recolentes.j.de ſta.regu.vbi pbat̃ ꝙ re
ligioſi nõ debent habere villas vel alia regalia ꝟ iuriſdi
ctio de qua in tex.eſt ð regalibus ergo maie So.dicũt
doct.hic ꝙ ↄtrarium loqtur i ciſtercenſib⁹ et in penis
pueniẽtibus ex iuriſdictõe ẽpali et eſt exhortatio ſe
cundum eos.Et nõ hoc vltimũ iſtud vero.c.loqtur de
alijs religioſis et de pecunia puenientе ex iuriſdictõe
ſpũali.ꝟ dic ꝙ etiam in iuriſdictõe tpali põt pcedere
nam tex.dicit ꝙ p eoꝝ exceſſibus ſoluebant iſti hoies
pecuniã nec reſtringit ſe ad exceſſus eccleſiaſticos.p h
tex.in.c.ij.de delic.pu.ꝛ.c.fi.ne.cle.vel mo.li.vi.ꝛ i.
c.i.iũcta ſupſcriptõe.j.ð ↄſan.ꝛ affi.vbi habet̃ ð abba
te caſſañ.habente iuriſdictõem tempalẽ ꝛ ſpiritualẽ in
plurib⁹ caſtris.Reliq̃ que hic icidẽter tangũ̃ ẽ p doct.
expediũt̃ in.c.licet de penis vbi dixi an et quãdo ec
cleſiaſticus poſſit iponere penam pecuniariam.

Raue Per reſcriptum quo papa mã
dat ordinario vt corrigat cleri
cos ſue dioceſis non datur ei iuriſdictio ſup
exemptos.In pma queſtio.In ſcda piſio.ibi man
damus. Nõ pmo ibi exñtes i vna dioceſi ꝙ eccleſie
exẽpte dicũt̃ eſſe in dioceſi et ſic p exemptõem nõ dicũ
tur eſſe extra dioceſim nã nõ ↄfundũtur termini dioce
ſis.hec enim exñtie cõſiſtũt in facto qð nõ põt haberi
p infecto niſi quo ad iuris effectũ.l.i bello.§.facta.ff.
de cap.ꝛ poſtli.reuer.ꝛ i.c.ſi paulus.xxxij.q.v.et hec
faciunt ad queſtiõem.Papa mandauit ẽpo ſenenſi vt
pideret titio romano de bñfitio eccleſiaſtico in dioce
ſi ſua dubitatur nũqd poterit ẽps illi pidere i eccleſia
exempta.Uin.tenuit ꝙ nõ.qꝛ mãdatũ generale factũ
ordinario nõ extendit̃ ad eccleſias exemptas vt hic.ꝟ
cõtrarium tenuit Jo.an.poſt.Compo.in.c.abbatẽ.s.
de reſcrip.et i.c.ſi pter.eo.ti.li.vi.et vide qð nõ.glo.
in cle.frequens.de exceſ.pla.ꝛ in cle.ſi de bñfitio de p
ben.et hec pars verior eſt p qua põt adduci iſte tex.qꝛ
vt dixi beneſitia exempta ſunt in dioceſi.Nec ob.deci
ſio huius tex.qꝛ hic mãdabat̃ ordinario nõ vt cuilibꝫ
alteri ꝟ excitãdo offitiũ ſuũ ita ꝙ ẽps ñ habeat poteſta
tem in exemptos ꝟ in caſu pdicto ſcribebatur ẽpo ſicut
cuilibet alteri executori.ꝛ ideo non apparet ratio bñfitia
exempta non includantur in mandato cum nullum bñ
fitium ſit exemptum a iuriſdictõe pape.ix.q.iij.cuncta
p mundum.ergo p conſequens nec a delegato ipſius
pape cum delegatus gerit vices delegantis vt in.c.ſa
ne.de offi.dele.et in.l.i.ff.de offi.eius.Et ex his põt
ſumere bonam theoricam an et qñ in mandato ordina
rio facto includantur non ſubditi. Secundo nõ ꝙ
clerici eccleſiaꝝ exemptaꝝ ſunt exempti de quo in.c.p
exemptionem.de pui.li.vi. Nõ tercio ꝙ eccleſie ex
iſtẽtes in vna dioceſi pñt ptinere pleno iure ad platuꝫ
exñtem in alia dioceſi ꝛ hoc iure ſpãli puta pulegio vl̃
pſcriptõe.nam de iure cõi eccleſie exñtes in dioceſi pti
net ad ẽpm dioceſanũ.xvi.q.vij.omnes baſilice.et in
c.cum venerabilis.j.de reli.do. Ultimo nõ iuncta
glo.fi.ꝙ ſententia etiam cenſure late in exemptũ ẽ ipo
iure nulla nã exemptus etiam ſi vellet non poſſet ſe ſub
mittere iuriſdictõi ordinarie ſine licentia pape vl̃ illius
cui ſubeſt vt in.c.ſignificaſti.de fo.cõpe.ꝛ vide p.Jo.
an.in regula ſcienti ð re.iur.li.vi.i mer. Sed pulch
rum dubiũ eſt nunqd exemptus excõicatus a iure in ca
ſu non reſeruato pape poſſit abſolui ab ordinario loci.
Fre.in quodã concilio tenuit ꝙ ſic.In ↄtrarium facit
tex.iuncta.glo.nõ.in cle.pe.de ſen.ex. Plene hũc ar
ticulum examino in q̃dam diſputatõe que incipit duo
clericali ordĩe inſigniti ꝛc.et p hac pte ↄtraria ſatis bñ
facit iſte tex ibi nullam iuriſdictõeꝫ habens.ꝛc.et.c.fra
ter.xvi.q.i.abſolutio ṽo ñ põt fieri a habẽte iuriſdictio
nem in abſoluendum vt in.c.omnis.de pe.et.re.et me
lius in.c.paſtoralis.in.§.pterea.s.eo. In glo.i.
ibi nõ tanqꝫ delegatus ſentit p hoc glo.ꝙ ſi iſte ẽps
fuiſſet deputatus delegatus a papa ꝙ potuiſſet pcede
re etiam ↄtra exemptos hoſti.vt recitat.Jo.an.videt̃
ſentire hoc fore verũ ſi ſit mentio in reſcripto de exem
ptõne.alias in generali mandato nõ venirẽt exempti.
Contrariũ ego puto verius pmo p theoricam.s.tradi
tam cũ hoc caſu ſcribat̃ ordinario tanqꝫ cuilibet extra
neo nec eſt op⁹ facere mẽtõem de exemptõne qꝛ i nul
lo derogat̃ pulegio exemptõis cũ ordinarius pcedat
vt delegatus pape ꝛ tanqꝫ delegatus facit piudiciũ ex
emptõi cũ gerat vices pape.vnde nõ eſt aliq̃ racio q̃re
exempti ñ debẽt ↄprehendi quinimo poti⁹ exempti qꝫ
nõ exempti ↄphendi debẽt cũ i exemptos habeat pa
pa iuriſdictõeꝫ imediatã. In glo.ij.nõ pmo ex iſta
glo.ꝛ tene mẽti ꝙ pper negligentiã plati imediati ex
emptoꝝ poteſtas ñ ðuoluit̃ ad ordinariũ ꝟ ad ſupiorẽ
illius plati exempti ꝛ ſic ſi abbas exemptus eſt remiſſ⁹
in corrigendo mõchos ſuos poteſtas non deuoluitur
ad ẽpm.ꝟ recurrendũ eſt ad papã ꝛ idem in collatione
bñfitioꝝ.ſi enĩ exemptus eſt negligens in ↄferendo nõ
deuoluit̃ poteſtas ad ẽpm ꝟ ad papam in.c.ſicut alt̃.
in glo. Secũdo nõ ꝙ etiam ſubmota exempti ex
emptõe correctio monachoꝝ pmo loco ſpectat ad ab
batem ð q̃ dic vt dixi.s.eo.c.quãta et in.c.cũ ab eccle
ſiaꝝ.Sed poteſt dubitari qd ſi papa dedit iuriſdictio
nem alicui plato iferiori circa aliq̃s eccleſias ꝛ cleri
cos earũdem.nũqd data negligentia iſti⁹ poſſit ordi
nari⁹ loci pcedere.vĩ ꝙ nõ ar.hui⁹ glo.iuncto tex.naꝫ
abbas hic habeat iuriſdictõem in iſtas eccleſias et tñ
ſcdm glo.ẽps nõ ſuccedit.contrariũ ego putarẽ veri⁹

p .c.ceteꝝ ⁊ q̄ ibi dico de iudi. nam īpatoꝛ dedit iuriſ dictōem dn̄o feudi in cauſis feudalibus vt in .l. īpialeꝫ in .§. p̄terea .d. ꝓhi. feu. alie. p fre. coll. x. ⁊ tn̄ ſi dn̄s feudi eſt negligēs ordinari⁹ ſuccedit vt in .d. c. ceteꝝ. Itē pſcriptio dat ordinariā ſicut p̄uilegiū vt i. c. duo ſimul. e. eo. tn̄ iuriſdictio q̄ſita ex pſcriptiōe excludit ep̄m in q̄tū pſcribēs ſit diligens vt in .d. §. exceſſus. ergo idē dicendū in iuriſdictōe tributa ex p̄uilegio vel alio iure ſpāli ⁊ de hoc iuditio meo tex. eſt hic non cauillando lrāꝫ. nā glo. ſupplet maxie ex capite ſuo vnde intelligo tex. ꝓp̄e ⁊ dabiť lectu. nota ad tex. vt data negligentia iſti⁹ p̄lati imediate ſuccedit ordinari⁹. ſecus puto in exemptis q2 tūc cū papa ſit iudex exemptoꝝ debet ad eū recurri data negligētia p̄lati exempti imediate. iſte tamē tex. nō apit quo iure iſte eccleſie eſſent ſubiecte iſti abbati ⁊ ſi intelligiť ex pſcriptōe caſ⁹ ē clar⁹ ⁊ lrā ibi ſtat ꝓp̄e corrigere ſit paratus. ⁊c. vt i. d. §. exceſſ⁹. In glo. in v. corrigens. in fi. dic vt ibi nō. ⁊ in. c. penitētes. lv. di. ⁊ in. c. noſti. de elect. ⁊ de re. ec. nō alie. c. ſi quis.

In glo. fi. in fi. hec glo. redit ad p̄mū itellectū vt ſentētia hic nō tenuerit. ⁊ q̄ v. relaxes. referať ad factū et hūc itellectū ſequūť cōiter hic doct. p tex. ibi nullam iuriſdictōem hn̄s ⁊c̄ p illud. v. vniuerſale nullā excludiť iuriſdictio mediata ⁊ imediata Itē p̄ncipal' ⁊ acceſſoria ſcd̄m. Io. an. ⁊ nō hoc dictum. Ex hoc infero ꝯtra cōeꝫ opi. in. c. paſtoralis. in p̄n. e. eo. vbi tex. dicit q̄ archyep̄s nullā p̄tātem habet exceptis qbuſdā caſibus in ſubditos ſuffraganeoꝝ ſuorum ergo etiam data negligentia ſuffraganeorum nō pōt illos punire q2 p illud v. nullā excludiť iuriſdictō mediata ⁊ imediata Item p̄ncipalis ⁊ acceſſoria. Secūdo nō ex glo. q̄ v. relaxes ꝓp̄ie ſumptū pſupponit validitatē act⁹ ſ3 vbi ex materia ſubiecta apparet q̄ actus eſt nullus tūc referť ad factū. ſimile nō. ī. vt li. nō ꝯteſ. in. c. accedens d. i. i v. caſſanim⁹ vbi ho. glo. Tercio nō ex glo. q̄ p ſuppoſito q̄ correctio p̄mo loco ſpectet ad abbatem tn̄ ſi ep̄s āte negligētiā tulit excōieꝫ in ſubditos abbati tenet excōicatio licꝫ ſit iniuſta ⁊ dꝫ relaxare ſine difficultate ⁊ hoc colligiť ex ſcd̄o intellectu glo. q̄ tn̄ nō videť placere do. an. q2 aut ex ꝯſuetudine p̄mo loco ſpectat ad abbatē ⁊ tūc nō debet tenere ſentētia ep̄i āte negligentiā ar. d. §. exceſſus. ⁊ nō h̄ dictū. Aut loqmur q̄ d iure cōi ſpectabat ad iſtū abbatē et tūc debuiſſet relaxare iſtā ſentētiā ⁊ vr̄ in hoc tenere opi. cōeꝫ q̄ ep̄s poſſit ꝓcedere ꝯtra mōchos nō expectata negligentia abbatis ſ3 ego teneo opi. glo. vt dixi in iurib⁹ ſupi⁹ all'.

Ordinari⁹ cui ꝯpetit

Is quibus. abſoluere ab excōne pōt alijs abſolutōeꝫ demādare. Nō primo q̄ p̄tās abſoluēdi ab excōicatōe eſt delegabilis p habētē p̄tāteꝫ ordinariā. ⁊ licꝫ iſte tex. loqť i abſolutōe ab excōe lata a canone ſi qs ſuadēte. xvij. q. iiij. ſ3 idē et forti⁹ ē dicēdū in alijs excōicatōib⁹. ar. in. c. q̄ dilecta d ꝯfir. vti. vel inti. ⁊ in. l. illud. ff. ad le. aq. Secūdo nō ar. q̄ ſacerdos prochialis pōt ꝯmittere alicui pſbitero vt audiat ꝯfeſſiōem ſubditi ſui. ⁊ illū abſoluat

Tercio nō q̄ nudū miſteriū eſt delegabile p ordinariū. nūqd in delegato dic vt in glo. Et nō q̄ delegāter hic ea q̄ ꝯpetunt ex offitio nobili. ⁊ ſic vr̄ poſſe colligi. ar. q̄ cauſe meri ipeꝛij poſſūt delegari d iure canonico nā ſic excōicatō q̄n̄qꝫ ē meri q̄n̄qꝫ ē mixti ipeꝛij vt dixi e. eo. c. paſtoral. ita ⁊ abſolutio nā par p̄tās eſt i ligando ⁊ in ſoluēdo. de pe. di. i. v̄bū. In glo. nō p̄mo ex hac glo. ⁊ tene mēti q2 neſcio alibi q̄ nudū miſteriū cōpetēs alicui ex p̄uilegio ē d̄legabile p p̄uilegiatū. licet ergo p̄uilegiū nō excedat pſonā p̄uilegiati. vt in. c. ſane de p̄ui. ⁊. vij. q. i. q2 frater. ⁊ i regula p̄uilegiū pſonale. de re. iur. li. vi. tn̄ cū p ꝯmiſſiōeꝫ nō ꝯmittiť alteri p̄iudiciū cū ꝯmiſſari⁹ gerat vices d̄legātis ita q̄ ipe delegās vr̄ facere vt regula q̄ p aliū. li. vi. nō dꝫ iſte ꝓhiberi. q̄min⁹ poſſit ſubdelegare. ⁊ hāc opi. ſeqť. Io. an. ⁊ dicit eā ſuari in p̄tica. Scd̄o nō ex fi. glo. q̄ d̄legatus pōt ꝯmittere abſolutōem dūmō ipe habeat iuriſdictōem puta q2 fuit delegat⁹ in cā q̄ tulit excōeꝫ. ſec⁹ aūt vbi ſibi fuiſſet d̄legata nuda dūtaxat p̄tās abſoluendi ⁊ ſic loqtur. c. fi. §. vltimo. e. de offi. dele.

De officio iudicis

Supra viſū ē d officijs ſigulariū dignitatū ⁊ ſingulariū iudicū. Nunc ꝯgruo ordie ſubijcit indiſtinate de quodā offitio qd̄ eſt ordinario ⁊ delegato cōe. ⁊c̄.

Ad offitiū

X litteris. iudicis etiā delegati ſpec tat ꝓuidere aduocatū pti q̄ nō pōt hr̄e ⁊ poterit dare domeſticū. Cōis diuiſio. Secūda ibi mādam⁹. Nō p̄mo q̄ mōſteriū pōt agē p reb⁹ ⁊ iurib⁹ mōſterij ſibi ſ3 iectis ei ꝯtēdebať ſup qbuſdā poſſeſſiōib⁹ mōſterij ſancti petri qd̄ gdē mōſteriū imediate pleno iure ptinebat ad mōſteriū foſſenoue vt pꝫ i āti q. ſic ēm ep̄s agit p eccleſia ſibi ſ3 biecta. vt i. c. fi. d ſucceſſi. ab inteſ. ⁊ ho. tex. i. l. ſaxim⁹. C. d ſa. ſā. ec. q gdē tex. videť lati⁹ ꝓuidē q̄. d. c. fi. q2 i. c. fi. tex. loqť cū ecctia iferioꝛ vacat ſ3. l. ſaxim⁹ ꝓloqť etiā ſi n̄ vacat nā quēadmodū dicim⁹ i ep̄o idē i p̄lato iferiori dicēdū vt poſſit agere p ecc̄lijs ſibi ſubiecti. ad q̄ facit cle. i. d reſcrip. Scd̄o nō q̄ p's nō dꝫ ꝯpelli ad reſpōdēdū ſi n̄ hꝫ aduocatū. ad q̄ vid̄ ho. tex. cū gl'. i. c. i. vt li. n̄. ꝯteſ. ⁊ pōt qs iplorare offitium iudicis vt prouideat ſibi non valenti habere aduocatū ⁊ h̄ ꝓcedit n̄ ſolū i ordiario vt qdā dixerūt ſ3 etiā i delegato q̄ apte ꝓbať i iſta lrā veſtꝛ ſup h̄ iplorādo offitiū. ⁊c̄. iūcta ſupſcrpcōe nā hec cā erat corā d̄legatis q hꝫ i ſupſcriptōe faē q̄ i ſili hcť i. c. fi. āni. d iudi. li. vi. ⁊ in h̄ hec d'ere. facit ad ti. Nō tercio ibi frat. S. cāclis monach⁹. q̄ monach⁹ pōt ēē in iudicio p ꝯ monaſterio. itelligo d mādato abbatis ⁊ capl'i ſeu p̄lati tn̄ in caſib⁹

in quib⁹ pōt agere ꝑlat⁹ ſine caplo ꝯ quib⁹ ſatis. dixi in. c. edocere de reſcrip. ⁊. c. vnice. ꝯ ſindi. vbi dꝫ ꝙ monaſteriū dꝫ ꝓmouere cāꝫ ꝑ ſindicū loquit̄ de honeſtate nō ꝯ neceſſitate vt etiā ibi nō. Ultio nō ꝙ domeſtic⁹ ⁊ ꝯmēſalis iudicis pōt eē aduocat⁹ alteri⁹ ꝑtis nec ꝓpt̄ h̄ iudex iudicād⁹ ē ſuſpect⁹ ꝯ quo. ī. lati⁹. In gl. in v̄. officiū nō gl. ⁊ idē nō. iij. q. vij. §. tria. v̄. ſi vō i gl. iſ lud. ⁊ dic lat⁹ q̄ꝫ gl. Sunt eñ quedā ꝑſone qb⁹ iudex dꝫ ꝓuidere etiā ſi nō petat̄ vt ſunt pupilli ſeie ꝑſone debiles. Itē hij qui ſua mēte cōpotes nō ſunt vl' ſi ꝑ potētiā aduerſarij n̄ valēt hēre aduocatū dꝫ ei iudex ꝓuidē ne iferior ꝑſona afficiat̄ potētia aduerſarij vt in. l. illicitas. §. ne potentiores. ff. ꝯ offi. ꝓſi. ⁊ ꝑ illū tex. ꝓuidet̄ min⁹ potētib⁹ nedū de aduocato ſ etiā iudex iterponit officiū ſuū vt ꝯpellat alterā ꝑtē ad cauēdū ne offendat aliā ꝑtē ⁊ dicēdū vt ibi pleni⁹ nō. ꝑ bar. ſ ad ꝑmū ꝑncipale dictū ē tex. i. l. i. §. ait ꝑtor. ff. ꝯ poſtu. l. ne q̄c q̄ꝫ. §. circa aduocatos. de offi. ꝓꝯ. verſatur eñ vtilitas publica in conſulendo predictis perſonis facit. iiij. di. in. c. facte ſunt autem leges reliquis vero ꝑſonis que p̄nt pecunia ⁊ amicicia iuenire aduocatū iudex nō ꝓuidet ſ eoꝝ induſtria debēt ſibi quere. Sed quero. nunquid ꝑ ꝑdictis ꝑſonis poſſit iudex cōpellere aduocatū ad patrocinādū Sol. ꝙ ſic dicit tñ ꝙ aduocatus nō ꝯpellit̄ patrocinari gratis. ſed dꝫ iudex ſibi cōſtituere ſalarium ſcdm facūdiā aduocati ⁊ ꝑ mō litis et cōſuetudinis patrie vt i. l. i. §. in honorarijs. ff. ꝯ va. et extra de. cog. Hoſti. dicit ꝙ aut ꝑs petēs aduocatū ē potēs ad ſoluēdū et ꝓcedit dictū goff. aut ē impotēs et tūc tenet̄ iudici obedire etiā ſine ſalario qui ad h̄ tenetur lege naturali et diuina dꝫ eñ quis diligere ꝓximū ſicut ſeipſū. Mathe. xxij. c. ꝯ pe. di. ij. c. ꝓximos. nec poſſet aliter ſaluari vt ſentit grego. in omeli. ſup mathe. xxv. c nā videt̄ h̄ cāu aduocat⁹ abſcōdere talentū ſibi traditū a deo et q̄ꝫ q̄ꝫ aduocati ſine ſumptu nō ſtudent tñ ſuptus et ſciā admiſtrāt̄ a deo q₂ oē datū optimū a deo ē Iaco. ꝑmo. et. ij. q. i. gratis et maxie h̄ debēt facere clerici qui viuūt de ꝑrimonio ihēſu xp̄i. Et nō h̄ dictū habes eñ duas ꝯcluſiones. pria ꝙ ex cauſis ꝑdictis pōt iudex cōpellere aduocatū ad patrocinādū. ſcdo ꝙ data inopia ꝑtis pōt ꝯpelli vt grat̄ exhibeat ꝑrocinium vide ad materiā. c. nō ſane. xiiij. q. v. ⁊ puto ꝙ iudex poſſit aduocato iniuſte reſiſtēte interdicere ꝑrocinium ar. l. moris. ff. ꝯ pe. et in. l. i. ff. ꝯ offi. ꝑfec. vr. In gl. ſi. ſcdꝫ Inn. in illo. c. ex inſinuatōne nō dꝛ ꝙ illa exceptō fuerit admiſſa. Sꝫ cōtra gl. ⁊ cōtra tex. opp. et vid₂ ꝙ hec exceptō debuit admitti. nā pōt iudex recuſari ſi eſt dñs aduerſe ꝑtis vt in. c. inſinuāte. ⁊. c. cāꝫ ꝯ offi. del. ergo idem ſi ē dñs aduocati aduerſe ꝑtis vt i. c. inſinuāte ⁊. c. cām. predictis. nā aduocat⁹ hꝫ affectōnē ad cauſam. ꝯdeo ꝙ etiā in cā appellatōnis nō pōt eſſe teſtis vt i. c. ſi. ꝯ teſti. li. vi. So. dicit hoſt. ꝙ nō ē tāta ſuſpitō cōtra iudicē ſi aduocatus eſt ſibi domeſticus ſicut cum ꝑs ē familiaris ſuus. nā cā nō eſt aduocati ſ ꝑtis cum cōmodum et incomodū ſpectat ad ꝑtē et nō ad aduocatū. ij. q. vi. biduum. in v̄. palā. Item familia magis intercedit in cā cōfamiliaris q̄ꝫ ꝑ cā quā familiaris aſſumpſit ꝓmouēdā. Cōcludit tamē hoſt. ꝙ ſi aduocat⁹ eſſet v̄ſutus vel malicioſus et nimis iꝓbe ꝓmoueret ꝑrocinium et aſſiſtereꝫ ſemper iudici tūc cōſiderata ꝑſona iudicis ⁊ aſtutia aduocati poterit ſuperior arbitrari an hec ſit iuſta cā recuſādi. Scdo op. ꝯ. c. ſi. iiij. q. iiij. vbi dicitur ꝙ teſtis nō eſt producendus de domo iudicis ergo nec aduocatus cuꝫ aduocatus atteſtetur in iure et in facto. Sol. ſcdm hoſti. aut loquimur in teſte facti cui creditur ⁊ habet locum cōtrariū aut in teſte iuris ꝑ ut ē aduocatus cui non creditur niſi inquantum iuris oſtendat et procedit iſte tex. vel ſecundum eum vtroq̄ꝫ caſu admittuntur dicte perſone in ſubſidium alias non et nō hoc dictum Ego in teſte animaduerterē vtrum iudex habeat aliquam affectiōem ad cauſam puta quia procedit ex officio et tunc non debent admitti teſtes ꝯ familia ſua ſaltē vt faciāt plenā ꝓbatiōꝫ alias iudex ꝯ facili poſſet ꝯdēnare quēcūq̄ꝫ aut non hꝫ affectionē ad cām et ꝓcedit dcm hoſti. Ultio querit̄ qd ſi aduocatus ē dñs iudicis Sentit hoſti. ꝙ poſſet tūc recuſari iudex q₂ facilius cōmouet̄ iudex ad petitionē ſui dñi q̄ꝫ dñs ad peticioneꝫ ſubiecti ar. in. c. viſis. xv. q. ij.

Iudicis officium.

Breue ē et ꝑ alia v̄ba poteſt ſic ſummari. In officio iudicis qd̄ principaliter loco actionis ꝓponitur fit litis cōteſtatio ſecus ſi nō ꝑncipaliter. vel per alia verba ſic Cū implorat̄ officiū nobile fit litis cōteſtatō ſecus in mercēnario Prio ponit vnū dictū cū exemplo. ſcdo aliud ibi vel. ante. Nota prio ꝙ officiū iudicis qñq̄ꝫ ponit̄ ꝑ actione ex quo infert̄ ꝙ ipm officiū n̄ ē ꝓpe idē ꝙ actio nā actō cōpetit ꝑti et eſt ius ꝓſequēdi in iudicō qd̄ ſibi debet̄. inſti. de acti. in prin. nō. glo. in. d. c. dilecti. de iudi. ſ officiū nō cōpetit ꝑti ſ iudici nec ꝑſupponit aliquā obligatōnē. vnde vt dicit bar. poſt antiquos i. l. i. ff. ꝯ iur om. iu. officiū n̄ ē idē qd̄ actio ſ hꝫ ſilitudinē cū actōne q₂ ꝓcedit̄ i cā ſic ꝓcedit̄ actōne itētata tñ aduertere dꝫ libellās. nā ſi ꝯpetit actio dꝫ narrare ea q̄ ꝯducūt ꝑtē ſibi obligatā ſ in officō iudicis exordiario dꝫ ꝯcludē ꝙ iudex pōt ſeu dꝫ facē ⁊ itellige ꝯ officō iudicis exordinario vt qñ implorat̄ reſtō i integꝝ. ſec⁹ i officō iudicis latiſſimo qd̄ pōt ꝯcurrē cū q̄libet actōe vt. d. l. i. nō. Io. an. s. ti. xpi. c. ꝯq̄rēte Ibi dixit ſpe. i ti ꝯ ſen. ex. §. breuit̄. v̄. ſi q̄ras. ꝙ executō ſnie ꝑt fieri officō iudicis lꝫ ꝯpetat actō. ſ. i fcm. l. actōi. C. ꝯ iurein. ⁊ hec nō

Scdo nō duas regulas ex tex. Pria ꝙ i officō iudicis ꝑncipalit̄ itētato requirit̄ litis ꝯteſtatō. Scda ꝙ i offi[ci]o implorādo icidēt̄ n̄ ē necē litē ꝯteſtari. Item ꝙ off[ici]um iudicis pōt icidenter iplorari āte ingreſſum li[tis] [a]ut poſt. i. ante litem conteſta. et poſt. exempla

videbis in gl. In gl.i.ibi circa rem petitā nō glo. ꝙ ea q̄ accidunt circa rē petitā pēdente iudicio veniūt offō iudicis lȝ i libello nō ſūt petita.ſec⁹ ſi accedūt añ iudiciū nā tc̄ niſi petat̄ i libello ñ pt iudex de his ad ſententiā ducere Pone exēplū.vēdicaui ancillā que pe/pit iudicō cepto poſſum eni implorare officiū iudicis vt etiā ſup fetu ꝓnūciet ſec⁹ ſi pepiſſet ante iudiciū Et aduerte q̄z glo.ponit multa exēpla in quib⁹ poſtulat̄ iudicis officiū ſ nō loquitur ordinate.Unde ad de/claracionē totius materie ꝑmittendū ꝯcluſiue ē quotaplex ſit iudicis officiū de quo inſti.de act.in.§.pe.ꝛ in l.iiij.C.de poſi.nā aliqui dixerūt ꝙ ē triplex de quo p Azo.i ſumma.eo.ti.ꝛ p ſpe.eo.ti.in.§.i.vbi plene videas p bar.in.d.l.i.ff.de iu.om.iu. Qñq3 dicitur ꝙ quoddā eſt officium iudicis per ſe ſtans nō deſer/uiens alicui qd̄ exercetur Quādoq3 ex mero iudicis facto vt cum iudex ꝓcedit inquirendo Qñq3 ad inſtā ciam partis vt cum petitur reſtitutio in integrum vel implorat quis officium iudicis ꝯtra validitatem ad/uerſarij vt in.c.niſi cū ꝓdem.ꝛ.c.ſane de renū.ꝛ illud appellatur officiū nobile Quoddam eſt officium per ſe nō ſtans ſ actōni deſeruiens vt quia iudex mouetur ad actionē ꝓpoſitam p partē ꝛ illud appellatur mercē nariū q̄z deſeruit actōni ſicut mercēnarius deſeruit domio.Primū.ſ.officiū nobile qñq3 imploratur ꝑnci/paliter loco actōnis indeficiētis exemplū in reſtōne in integrum quandoq3 vō imploratur incidenter vtpu/ta cū imploratur ſuper aliquo lite pendente.exemplū in gl. vel cū imploratur nō ꝓpter ſe ſed ꝓpter aliud vt cū poſtulatur aduocatus.Idē cū poſtulatur nō ꝓpter ſe ſ rōne alteri⁹ res hñde. vt in.l.i.C.vt in poſſ.lega. vt cum petitur mitti in poſſeſſionē rei legate ꝓpter ꝯtumaciam heredis ꝛ ita in ſimilib⁹.An autē indiſtincte requirat̄ litis ꝯte.ꝛ libelli oblatō cū implorat̄ iudicis officium.ꝯclude ꝙ ſi petitur ꝯtra certā ꝑſonā ꝛ exigi/tur plena cauſe ꝯgnicō tūc requiritur libell⁹ ꝛ li.ꝯteſt. vt hic ꝛ i.l.papinian⁹.§.vltio.ff.de mino.Aut poſtulatur nō ꝯtra certam perſonā ꝛ nō exigitur ꝯteſtatō q̄z ñ eſt cū quo lis cōteſtari debebit i auc.ſi omnes.C.vt ſe ab here.abſti. Si .n. minor petit reſtōnē aduerſus additionē hereditatis nō agit ꝯtra certā ꝑſonam vocari tñ debēt cōditores ꝓ coꝝ intereſſe ꝛ ſi nemo cōparet nihilomin⁹ debet ꝓcedi in cā. Dicit tñ ibi Bal.ꝙ ſi creditores cōpēt debet cū eis fieri litis ꝯt.ar.coꝝ que nō.gl.in.c.p venerabilē qui fi.ſint le.nā ſi agit̄ de coniugio pōt ꝓcedi lite nō ꝯt.ꝯtra abſētē tñ ſi ps cōpet fit cōteſtatō et videt̄ dictū ſatis nō.Qñq3 implorat̄ offi/cium et ñ exigit̄ cāe cognicō nec implorat̄ ꝯtra certā ꝑ ſonā ꝛ tūc ñ exigit̄ libell⁹ neq3 ꝯteſtatō vt ſi petit̄ tutor pupillo.l.ſcire oꝫ.ff.excu.tu.Et multa i h poſſēt dici ſ vide pleni⁹ in locis ꝑeal. Pōt eni dari hec regula breuis ꝙ vbi officiū iudicis implorat̄ principaliter et cōtra certā ꝑſonā ꝛ requirit̄ plenarie cāe cognitō tūc debet libell⁹ ꝛ fieri li.cōteſt.ſi aūt iplorat̄ incidenter ñ fit litis ꝯteſt.et pone exēplū vt i gl.fi.et multis modis pōt implorari incidenter vt colligit̄ ex gl.et melius p Bar.in.d.l.i. In gl.ij.ibi nō ꝑpetuat̄ p litis conteſtatōnē.nō.gl.et idem repetit.s.ꝓpe fi.et ſenſus gl. ē ꝙ p litis cōteſtatōnē ñ cōpetit mai⁹ tēp⁹ ad implo/rādu iudicis officiū q̄3 pri⁹ cōpetebat.exemplū i reſtō ne in integrū que dꝫ peti .ī. quadriēniū.vt in.c.i.ꝛ.ij. de in ite.reſti.li.vi.ꝛ.l.petendi.ꝛ.l.fi.C.de te.i inte. reſti.ſec⁹ aūt ē i aliJs actōnib⁹.nā actō tꝑalis ꝑpetuat̄ p litē ꝯt.de quo dicēdū vt habet̄ i.l.fi.C.de preſcrip. xxx.vel.xl.an. In ea.gl.ibi ſed cōtra vidꝫ nō bene iſtā ꝑticulā gl.vſq3 ad v.itē eſt ar.nā quotidie allegat̄ ꝛ effect⁹ cōſiſtit in hoc ꝙ aūt implorat̄ iudicis officiū principalit̄ cōtra certā ꝑſonā ꝛ nō ꝑt ꝓcedi lite nō cō/teſtata ſ data ꝯtumatia ꝑtis cōtra quā implorat̄ dꝫ ꝓcedi ad miſſionē ex ꝑmo ꝛ ſcd̄o decreto vel ad excōnē vel alia remedia quēadmodū cū actōne intētata re⁹ ē ꝯtumax.aut implorat̄ cōtra incertā ꝑſonā vt cū minor petit ſe reſtitui aduerſus hereditatē aditā et tūc nō eſt neceſſe ꝙ fiat cōteſtatō q̄z nō ē cū quo fiet.Et aduerte q̄z gl.dicit ꝙ etiā ſi creditores apparerēt nō eſt fienda cū eis litis cōt.q̄z nihil ab eis petit̄ ꝛ ſic cū gl.trāſeūt Io.an.ꝛ do.an.ſ vt dixi bal.tꝫ oppoſitum i.d.auc.ſi oēs.ꝛ illa opi.vidꝫ verior nā lȝ nō petat̄ aliqd a creditorib⁹ tñ exquo implorat̄ officiū qd̄ pōt tēdere in preiudiciū creditoꝝ creditores ſe offerūt i iudicō ꝛ cōtra/dicūt dꝫ cū eis fieri litis cōteſtatō ꝛ ſatis vidꝫ d mēte bar.in.l.ne quicq3.in.§.vbi decretū.ff.de offi.ꝓcon. vbi generaliter ponit an ꝛ qñ ſit dādus libell⁹ cū im/plorat̄ iudicis officiū Butri.tamē quē ſequūtur bar. ꝛ bal.in.d.auc.ſi oēs.ꝛ in auc.qui ſemel.C.quomō ꝛ quando iu.ponebat hāc regulā p tex.illi⁹ auc.ꝙ vbi ñ ē ꝓuiſū d remedio remiſſiōis pōt ꝓcedi li.ñ ꝯt. ꝛ hāc dicebat rōnē eſſe decidēdi i illa auc.ſi oēs et hāc regulā firmāt legiſte qualitercūq3 agat̄ ni iudicio.vnō cū minor petit ſe reſtitui aduerſus aditā hereditatē nō pōt ibi ꝓcedi ad miſſionē ex ꝑmo decreto Idē cāt ſcd̄ꝫ hāc regulā qñ quis petit reſtitui aduerſ⁹ ſniaꝫ qd̄ te/nuit Odo.ſ hāc reglā ſēp impugnauit do.an.p.c.tue .ī.vt lite nō ꝯt.vbi dꝫ ꝙ ſi ñ pōt ꝓcedi ad miſſionē dꝫ re⁹ excōicari ꝛ ſic ñ ꝓcedat̄ li.nō cōt.Et ad illā auc.ſi oēs.rñdꝫ ꝙ ibi ñ erat iudiciū cōtradictoꝝ q̄z nihil petebatur a creditorib⁹ nec ipi voluerūt cōparē ideo ſine cōteſtatōne ibi ꝓcedit̄ Cōclude ergo breuit̄.vltra ꝑdicta ꝙ aut officiū iudicis implorat̄ icidēt̄ ꝛ ñ ē neceſſari a li.cōt.nec libell⁹.Aut implorat̄ ꝑcipalit̄ ꝛ tūc aut ſupēā liquido ita ꝙ ñ ē nc̄caria cāe cogitō ꝛ ñ dꝫ fieri li.ꝯt.exēplū cū fili⁹ petit alimēta a p̄re ꝛ ecōtra pꝫ eni

plano ꝓcedere vt i.l.nec quicq̃.§.ð plão.ff.de offi.
ꝓcõ.vel cũ petitur executõ ſnie a iudice qui iudicauit
Aut petitur ſup nõ liquido et tũc aduerſarius ẽ certus
ꝛ pñs et debet fieri ꝯteſtatõ et libellus offerri. exem-
plũ cũ petitur reſtõ i integꝝ aduerſus contractũ et ð h
eſt tex.h Aut aduerſarius eſt abñs et certus et tũc ſi
aliquid petitur dari vel fieri in p̃iudicium ꝑtis vel ap
te ꝺꝫ fieri cõteſtatõ vt hic in gl. Aut nõ petitur aliq̃d
dari vel fieri exemplũ cũ mioꝛ vult abſtinere ab here-
ditate adita et põt ꝓcedi lite nõ ꝯt. vt in dicta auc̃.ſi
oẽs Idem cum aduerſarius eſt incertus vt i dc̃a auc̃.
qñ aũt ꝯpetat iudicis officiũ vide qð dico in.c.ſepe.ð
reſti.ſpo.plene ꝑ legiſtas in.l.vnica.C.ð cõdi.ex le-
ge.et ꝑ Cy.in.l.ex placito.C.ð re.ꝑmu.et dic breuiť
q̃ cũ vba legis referũtur ad iudicem cõpetit ipſius iu
dicis officiũ ad h gl.iũcto tex.i.l.ſi ſoroꝛ.C.ð colla.

De maioritate et obedientia.

Quia miſtroꝝ et iudicũ de quibus.s.viſuꝫ ẽ aliȷ̃
ſunt maiores aliȷ̃ miores nec aliter poſſet eccleſia vni
verſal' ſeu ſtatus vniuerſi cõſiſtere ð quo vid pulchrũ
tex.in.c.ad hec.lxxxix.di.Jõ cõpetẽti ordĩe hic ſumi
tur de ipoꝝ maioritate et obediẽtia impendenda.

Dum ceterum; Breue eſt.et ꝑ
alia vba ꝑt ſic ſũmari. Pri⁹ ordi-
nat⁹ ceteris ꝑib⁹ prioꝛ et maioꝛ
habẽd⁹ ẽ vel ſic In honroibus re
uerentialibus impendẽdis ponde
ratur ceteris ꝑibus maioritas ex ꝑoritate ordinatõnis

Nõ prio q̃ etiã inter ꝑſonas eccleſiaſticas ẽ hñda
diſtinctio in honoribus impendendis.nã queadmo-
dũ in celeſti curia nõ oẽs ſunt pares in ptãte et officõ
ſunt eñ ibi angeli et archãgeli.ꝛc̃.ita et i ecc̃ia militã-
te nõ oẽs homines debẽt eẽ pares in ptãte et officõ ꝟ
aliqui maiores et aliqui miores et ſcðm maioritatẽ ꝛ
mioritatẽ honoꝛes et numera ſunt ipendẽda vt i.d.c.
ad hec. ꝛ in.l.honores.ff.ð decu. Sꝫ quero ꝑ de
claratõne lr̃e in quo cõſiſtat illa maioritas vel minori
tas. nã tex. dicit q̃ ille eſt habẽd⁹ maior qui pri⁹ lr̃ie
fuit ordiat⁹ So.dicit Inn.q̃ ꝑoritas ꝯſiſtit in loco q̃
hẽbit primũ locũ in ſedẽdo. Itẽ in ſcribẽdo pri⁹ rñdẽ
do ſigillãdo et ſi.nã ſi canonici hñt ſe inſcribere vel ſi-
gilla apponere qui primo fuit ordinatus ꝑferẽdus ẽ in
tellige ſi ſunt pares in ordĩe vt i.c.ſtatuim⁹.ꝭ.eo.Idẽ
dicit in ꝑceptõne ꝑbẽde vel in collatõne bñficoꝝ va-
cãtiũ dũmõ ſcðm eũ ſint merito pes. Aduerte qꝛ hec
vltia limitatõ videť concludere iſtã literã que nõ ꝯſide
rat meritũ ꝑſone ꝟ prioritaẽ in ordiatõne.Et ideo di-
ſtigue melius ꝯcordãdo hec dicta Inn. q̃ aut q̃riť ð
ordinãdis et promouẽdis aut de iã ordinatis ordinã
dis. Prio cãu nõ ẽ ꝯſiderãda prioritas in tpe ordia-
tõnis ꝟ meritũ ꝑſõe nã melior et dignioꝛ debet ꝑmo-
ueri ꝛ nõ ille qui prio fuit ordinat⁹.vt in.l.honores ꝑ
all'.ꝛ in.c.lꝫ.viȷ̃.q.i.Nũqd aũt poſſit quis ſine pecca
to eligere vel ꝑmouere dignũ exquo potuit eligere vl'
ꝑmouere digniorẽ vid ho.gl.in.d.c.lꝫ ꝛ facit q̃ nõ gl.
et bar.in.l.cũ quidã.ff.de le.ȷ̃.ꝛ vid qð dixi in.c.ꝯſti
tut⁹.ꝭ.de app.ꝟ ſi merita ſunt paria tũc ꝑferẽdus et ꝑ-
mouẽd⁹ ẽ prio ordiatus vt i.c.epoꝝ.lxxiiȷ̃.di.Scðo
caſu cũ queriť de iã ordiatȷ̃ ordinãdis.ꝛ tũc habet lo-
cũ iſta litera vt pri⁹ ordiatus magis honoreť lꝫ ſcðo
ordiatus ſit ſufficiẽtioꝛ ad hoc.l.i.ff.de albo ſcriben.
nõ.bar.in.l.ȷ̃.in.§.ſi ꝑus.ff.ð vul.et pupil.et h nõ ꝑ
doctorib⁹ ꝛ militib⁹ ꝑferẽdis adinuicẽ vel honoran-
dis nã data ꝑitate i reliquis prio ꝑmotus ꝑferẽdus ẽ
intellige niſi poſterius ordiatus habuerit dignitatẽ a
ꝑncipe qꝛ tũc data in ceteris ꝑitate ꝑferẽdus ẽ iſte qui
habuit dignitatẽ a ꝑncipe vt in.c.ꝑ tuas.ꝭ.eo.et in.l.
ȷ̃.ff.de albo ſcri. Quid aũt ſi nõ ẽ dare ꝑoritatẽ in tẽ-
pe ordiatõnis.pone exẽplũ in abſtractis ſil' ad idẽ offi
ciũ vel etiã in ciuilibus q de pñti nõ ſunt in aliquo or-
dine vel officio recurrẽdũ ẽ ad tex.nõ.in.d.l.i.ð albo
ſcri. vt ille q fuẽt⁹ ẽ maioꝛib⁹ bñficȷ̃s ꝑferať vel ſi plu-
ries aſſũpt⁹ fuit ad honores ciuitatis data ꝑitate ꝑfe-
rẽd⁹ ẽ ãtiquioꝛ tpe Itẽ is q̃ hꝫ filios ꝑferẽdus ẽ ñ hñti
tex.ẽ nõ.in.l.i.albo.et ibi ꝑ bar.C.ð decu.li.x.et hec
nõ.nã ſcðꝫ ꝑoc̃a ꝺꝫ diſtiguẽ et limitare ſcripta ꝑ doc.
Itẽ ſcðꝫ Inn.ꝯſiſtit maioritas iſta .nã fc̃a electõne ð
ꝑlato iſte ãtiquioꝛ ꝺꝫ ſolẽniť eligẽ ꝑſonã noiatã i ſcru
tinio. Itẽ vacãte eccleſia abbate ſeu ꝑpoſito iſte q ẽ ãti
quioꝛ in ordiatõne hꝫ ꝯuocare caplm ꝛ ceteri teneť ve
nire ad ipi⁹ vocatõeꝫ nõ tñ ꝑ hoc exercebit iſte iuriſd.
i alios niſi h hẽat ꝯſuetudo vñ nõ poterit punire nõ ve
niẽtes neq̃ poterit facẽ ꝯtract⁹ noie eccleſie nec agẽ qꝛ
ꝑ iſtã ꝑoritatẽ nõ ẽ ꝑlat⁹ eccleſie ꝟ hꝫ iſtã maioritatẽ in
honorib⁹ ꝛ i iſtis maioritatib⁹ .hẽbit tñ hec vocatio
ad caplm ꝑ iſtũ facta hũc effectũ qꝛ ptãs reſidebit pe
nes veniẽtes ꝛ ſic facit abñtes ꝯtũaces.ad idẽ vid qð
nõ.idẽ Inn.c.ȷ̃ de no.op.nũ.ꝛ ꝑcedũt niſi i collegio
ſit ali⁹ ad quẽ ð iure vel ꝯſuetudie ſpectet ꝯuocatõ ca-
pli.ꝛ nõ bene hec dicta Inn. q̃ vbi opus ẽ ꝯgregare
collegiũ poterit ordinari⁹ vel delegat⁹ i caſu compe
lere iſtũ ad quẽ ſpectat ꝯgregatõ collegȷ̃ vt collegiũ
ꝯgreget.Et ex hoc hẽs ſumẽ practicã q̃liter ſit ꝑcedẽ-
dũ cũ collegiũ eſt citãdũ.nã põt ꝯpelli iſte vt ꝯgreget
ꝛ vid gl.nõ.in.c.ſi caplo.de conceſ.ꝑben.li.vi.

In gl.fi.nõ duo ex gl. Prio q̃ actio q̃nq̃ ſonat
i factũ ꝛ nõ i ius ꝛ vide gl.ꝛ qð dixi in.c.i.s.de cõſti.
Scðo nõ iũcto tex.q̃ illud qð fit a maiori ꝑte collegȷ̃
dr̃ fcm ꝯcordiť ꝛ h nõ.do.an.h.ꝟ nõ ꝑcedũt inſpecta
vba ꝛ ꝑpria ſignificatione vocabuli. nam illud dicitur
fieri ꝯcordiť qð fit neie diſcrepãte vt.nõ.gl.i de.ne.rq

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mani. de elec. ⁊. c. cupiẽtes. e. t. li. vi. ⁊ videt̃ tex. in. c. quorũdã. e. ti. et li. vi. h̃ etiã patz ex ethymologia voca buli. nã dicunt̃ aliqui ꝯcordes q̃ꝛ ſũt vni' cordis a cõ ſil. et ad iſtũ tex. dic ꝙ ꝓcedit ꝓpt̃ ſubiectã materiã q̃ꝛ id qḋ fit a maiori pte fingit̃ factu ab oib' vt i. c. i. ḋ his que fi. a ma. par. capituli.

Veniẽs ꝯtra decretũ vel ꝯſtõez

Siquis epi dz excõicari. prio poit dẽm ſcdo corroborat ꝑ vnam actẽ li. reg. tertio ꝑ aliã ibi ⁊ i ꝯcilio. Nõ p̃ ꝙ veniẽs ꝯtra mãdatũ ſupi oris peccat mortalit̃ nã pt excõica i vi h̃ pz. excõicatio aũt nõ fert̃ niſi ꝓ mortali. xi. q. iij. r. i. c. nemo. ⁊. c. nul l' Scḋo nõ ꝙ epus põt face de ſretũ ⁊ pt tex. intelli gi de ꝯſtõe. põt eẽ ſtatutũ facẽ i ſca dyoceſi vt in. c. ij. de ꝯſti. li. vi. Dicit tñ gl. hic quãuis nõ ꝙ ſup maiorib'. negotijs põt ſtatuere. ⁊ hẽs ꝯſim ſlẽ gl. vi. di. §. porro ⁊. xvij. di. in ſũma. ⁊ intellige ḋ maiorib' nõ reſuatis pape vt i. c. maiores. ḋ bap. ⁊ qḋ nõ. i. c. qḋ trãſlatõ nẽ ḋ offi. leg. Sʒ q̃ro qs exemit clericos a ptãte impatoris videt̃ eñ qḋ omes debẽt eſſe ſubiecti p̃n cipi ſeculari q̃ꝛ in orbe dz eſſe vn' princeps vij. q. i. in apib'. So. dicit Lau. ꝙ papa eos exemit ḋ ꝯſenſu impatoris. xi. q. i. in. c. iiij. Tã. dixit ꝙ ſunt exẽpti le ge diua all. ho. tex. in. c. ſi impator. xcvi. di. ⁊ v. de ibi ho. gl. Dicũt etiã Inn. ⁊ hoſti. ꝙ cũ clerici ſint res ſpũales q̃ꝛ trãſtulerũt corp' ⁊ aiam ad ſuiciũ dei. xij. q. i. diuorciũ dignũ ẽ vt nõ ſubijciãt̃ ꝯſtõibus laicoꝝ ⁊ ideo papa Inn. potuit eos eximere a ptãte impato ris ꝓcedẽs opi. plus mihi plʒ. ⁊ vide ho. tex. iuxta gl. i v. diuino. ſ. de cẽſi. c. q̃uis li. vi. ⁊ in nouo teſtamẽto ñ dz eſſe aliq̃ diſcrepatõ q̃ꝛ xp̃s preficit petꝛ omibus. Impator aũt preficit̃ ſolũ rebus ſecularibus vt in. c. ſolite. ſ. eo. ⁊ nõ qḋ dixi ꝙ de iure diuo clerici ſũt ex ẽpti de ptãte iudicis ſecularis. ex quo ſequit̃ ꝙ papa ñ poſſit eos ſubijcere impatori. q̃ꝛ nõ põt ꝯtra ius di uinũ. xxv. q. i. ſũt q̃dã Item ſuppoſito ꝙ eẽnt exẽp ti ab eccleſia nõ poſſet papa eos ſubijcere impatori q̃ꝛ decoloraretur ſtat' vniuerſal' eccleſie qḋ papa face re nõ p̃t. vij. q. i. ⁊ ſi illa. nõ gl. in. c. lr̃as de reſti. ſpo.

In gl. pe. ibi. i. p̃pe. nõ gl. iũcto tex. qḋ p̃p p̃t ap pellari pricepͥs. Itẽ ⁊ ipator q̃nq3 appellat̃ põtifex ⁊ h̃ voluit dicere gl. dũ dicit ſic ecõuerſo. Et i fi. gl. itelli ge h̃ qñ cleric' hẽat tpalia ab impatore in feudũ ſec' aũt ſi cleric' poſſidet tpalia ꝫ non hʒ ea in feudum. a ſeculari nã ꝓpter illa bona tpalia nõ tenetur ei obedi re v tin. §. nouerint. x. q. i. nõ. Inn. ſ. e. ⁊. c. ſolite.

In vltia gl. ibi vel morte etña vel dic. moriat̃. i. excõi cet̃. nã in iure canonico mors capit̃ ꝓ excõe vt in. c. ꝑ venerabilẽ. qui fi. ſint le. vbi ho. tex. vel dic ꝙ hic alle gat̃ iſta auctoritas q̃ habet̃ in li. regũ in. c. iij. ad fi. ſili tudinarie vt queadmodũ nõ obediẽs p̃ncipi ſeculari morte perire dz vt ibi ita nõ obediẽs iudici eccleſiaſti co dz mori ſpũalit̃. ſ. ꝑ excõez. vt pʒ in pri. ⁊ infi. c. Et ex h̃. nõ ꝙ nõ obediẽs principi ſclari peccat mortalit̃ ⁊ poſſet iudex eccleſiaſtic' ad peticõez iudicis ſclaris il lũ excõicare vt dixi in. c. i. s. de off. i. ordi.

Cleric' admiſtratõne ca

Egebatur. rẽs nõ tenet̃ ad iuramẽtũ obediẽtie vt' ad faciẽdũ ſcripturã ſup ea ⁊ põt tex. iſte intelligi dupliciter Prio ꝙ iſte fr arnic' ſcrip turã de obediẽtiã pſtãda epo noie ꝓpo ſcripſit Scḋo põt intelligi ꝙ ſcripſit in ꝑſona alteri' ⁊ nõ ẽ vis quis intellect' teneat̃ ſenſ'. n. iſte ẽ ꝙ cleric' non hñs curã aiaꝝ nõ tenet̃ ꝓmittere epo obediẽtiã ꝑ ſcripture ꝯfec tẽnẽ l' ꝑ iuramẽti inpoſitionẽ ꝫ ſatis ẽ vbo obediẽtiã ꝓmittere ⁊ hoc intendit litera iũcta gl. i. Nõ prio ꝙ iniuria fit ei qui ducit̃ ad carceres ſi c nõ admittit̃ p̃ſtãs idoneos fideiuſſores ſic etiã iniuria fit fideiuſſo ri idoneo ſi nõ admittit̃ vt idone'. vt in. l. ſi vo. ff. qui ſa. cogã. ⁊ limita p̃mũ dictũ vt hẽt̃ i. c. ſi clericos. de ſẽ ex. li. vi. ⁊ vt. le. ⁊. nõ. i. l. i. ff. de cuſto. re. Nõ ſcḋo ꝙ obligat' ad aliqd ꝓmittẽdũ nõ tenet̃ ſup eo ſcriptu rã facere. Nõ tertõ ibi ꝓuidebat̃ iiurie ꝙ ſupior q̃nq3 facit iniuriã ſubdito. ex quo ſequit̃ ꝙ cõueniri põt actõne iniuriaꝝ. ꝓ h̃. l. nec ingratib'. ff. de iniur. Et hic ſũpta occaſione doc. hic iſtat nũqd durãte offi cõ poſſit iudex cõueniri de delicto ⁊ diſtingue lati' ⁊ clari' ꝙ quidã ſunt hñtes digtatẽ ſine admiſtratiõe vt ſunt illi qui vocãt̃ comites palatini ſine aliq̃ comi tatu q̃ tñ abuſiue dicũtur comites. nã ꝓprie comes eſt ille q inueſtit' ẽ ḋ comitatu vt in. l. i. quis dicat̃ dux l' comes coll'. x. ⁊ ibi h̃ nõ. bal. facit. c. ſignificauit. de re ſcrip. Ex q̃ infert̃ ꝙ in diſpõne reſtrigibili appellatõne comitũ veniũt iſti qḋ hñ nõ. ⁊ iſti tles p̃nt ſep cõue niri vt i. l. ij. C. vbi ſena. l' cla. nõ Bar. in. d. l. nec ma giſtratib' Quidã ſũt hñtes dignitatẽ cũ admiſtratõne ⁊ aut delinquũt in officõ ⁊ p̃nt cõueniri durãte officio ⁊ poſtea vt in. l. iubem'. C. ad legẽ iul'. repe. ⁊ in auc vt iudi. ſine quoq3 ſuf. in. §. neceſſitatẽ. Aut delinquũt extra officiũ ⁊ ſi ſũt iudices inferiores vtputa hñtes ſimplicẽ iuriſd. ⁊ p̃nt ꝯueniri etiã durãte officiõ vt i. d. l. nec ingrãtib'. in. fi. Aut ſunt iudices maiores ⁊ ſi ſũt ꝑpetui p̃nt cõueniri nã al' eoꝝ delicta remanerẽt ipuni ta ⁊ iiuria ⁊ dãnũ paſſi nimiũ lederẽt̃ cũ etiã morte ex tiguãt̃. xxiij. di. quorũdã ⁊ i. l. i. ⁊. ij. C. ſi re' l' accu. mor. fu. ⁊ ꝓbat̃ i. c. ſi cleric'. aduerſus. xi. q. i. et i. c. ſa cro. ſ. ḋ ſen. ex. et. x. q. iij. c. q̃ꝛ cognouim' et in. c. cõq reñte. de reſti. ſpo. cũ ſi. In quib' patz epm poſſe ꝯue niri etiã ꝑ ſubditũ ꝓpũ durãte digtate nec ẽ neceẽ petẽ licẽtiã a pricipe ꝓut quidã h̃ ſcripſerũt allegãtes. l. cũ vero. ff. de fidei cõis. li. q3 h̃ ñ ꝓbat. Aut ſũt tpales ⁊ nõ p̃nt regularit̃ cõuenire durãte officõ vt i. d. l. nec ingratib' et i. l. pars literarũ. et. ij. q. i. prohibẽtur cõ pellunt̃ tñ p̃ſtare cautiõez ḋ r̃ndẽdo ḋ poſito officõ vt

in.l.ſi adulteriū.in fi.ff.de adul.nō.gl.i.d.c.phibent
ſi actō ē tpe peritura ꝯpellūť ſuſcipere iudiciū vſqꝫ ad
ꝯteſtatōnē litis vt i.l.ſenat⁹ in.fi.ff ð offi.pſi.ꝛ nō gl.
in.d.l.nec ingratib⁹.Ex p̄dcis hēs an ꝛ qn̄ iudices
ſeu dignitatē hn̄tes pn̄t in ius vocari. In gl.i.i fi.
nō gl.ꝛ dicūt h doc.ꝙ ſi cleric⁹ prio fuit rebellis i o
bediēdo pōt ꝯpelli p̄ſtare iuſiurādū.idē ſi prio fuit ex
cōicat⁹ vt i.c.cum eccījs.ꝭ.e.ꝛ.ð ſe.ex.c.cū deſideres
Dicit tn̄ Hoſ.iſpiciendā forte ꝯſuetudinē.ꝭ hoſti.dic
valē ꝯſuetudinē vt n̄ hn̄tes curā iurēt vł alit̄ pmittāt ꝭ
ꝯſuetudo nō valꝫ vt clericis ꝯmittat̄ cura ſine iuramē
to ne diſrūpať neru⁹ eccleſiaſtice diſcipline.p h.c.ſig
nificaſti.de elec.ꝛ i.c.cū int̄.de ꝯſue.ꝛ nō h dictū licꝫ
iudicō meo poſſit inpugnari q2 cū hoc ſit ð iure poſi
tō ſatis poſſet iduci ꝯſuetudo incōtrariū maxime vbi
ē ꝯſuetudo ꝙ clerici fideliter obedeāt epo ꝛ ꝯſuetudo
vid2 tūc rōabilis ne iuramēta p̄ſtēť ſine necītate vt i.c.
ꝛ ſi xp̄s.ð iureiur.vn̄ hodie h iuramētū n̄ ē i vſu nec ſi
plex pmiſſio obediētie qð forte pceſſit ꝓpť rōēꝫ pall.

Breue ē ⁊ꝫ pōt ſic ſummari

Omnes.p alia v̄ba.Ab oib⁹ de dyoce
ſi obediēdū eſt epo. Nō p̄mo ibi oēſ p̄n
cipes ꝙ q̄ſtūcūqꝫ ſit p̄nceps maxi⁹ tenet̄ nihiloīnus
epo loci obedire in ſpectātib⁹ ad officiū ſuū nā pōdera
illā dictōnē vniuerſalē oēs ex q̄ infert̄ ꝙ etiā imparoꝛ
ſubiect⁹ ē epo loci.null⁹ ergo priceps exēpt⁹ ē a iuriſ
dictōne epoꝝ de iure cōi vn̄ Ambro.eps excōicauit
imparorē vt in.c.duo.xcvi.di.Et ex hoc infert̄ ꝙ eps
in ſua dioceſi dꝫ p̄cedere p̄ncipem ſecularē q̄ſtūcūqꝫ
maximū cū ip̄e hēat in eū iuriſdictōēꝫ ꝛ nō ecōtra.Itē
eps p̄eſt ſp̄ūalib⁹ ꝛ aiab⁹.Priceps v̄o ſecularis p̄e
tpalib⁹ ꝛ corpibus q̄ ſūt p̄oꝛib⁹ inferiora.xij.q.i.c.p̄
cipim⁹ h.ꝭ.e.ſolite.nā tāto quis maior eſt q̄to dignio
ribus ꝛ meliorib⁹ p̄eſt vt in auc̄.de defē.ciui.ꝛ.ꝭ.e.ſoli
te. Nō ſecūdo intelligēdo ꝙ iſte clemēs de quo in
ſupſcriptōne fuit diſcipul⁹ petri ꝙ diſcipul⁹ dꝫ recita
re ꝛ defendere opi.mgr̄i ſui ſcđm Io.an.ð quo vide
bo.tex.cū gl.xxiiij.q.i.in.c.cū beatiſſimus.le.ꝛ nō.
in.l.qualē.cū.l.ſe.ff.de arbi.qð intellige ſi opi.ē vera
nā iuxta phm̄ magis ē amicandū v̄itati q̄ȝ mgr̄o.dixit
eīn de platōe amicus plato ꝭ magis amica v̄itas ꝛ vi
de ad materā iſti⁹ tex.bo.tex.in.c.ſic aūt.xi.q.iij.

In gl.nō hāc ex q̄ potes decidere cui de iure tenet̄
rex ꝯfiteri ſi eīn reſidētia ſua eſſet infra certā prochiā
tūc ē ð illa prochia ꝛ tenet̄ ꝯfiteri preſbr̄o prochiali lꝫ
hodie cōiter hēant reges ex p̄uilegio vt poſſint ſibi eli
gere ꝯfeſſores.ꝭ de iure ē qð dixi vt.in.c.ois vtriuſqꝫ
ſex⁹.de pe.ꝛ re.qui quidē tex.cū generaliter loquatur
habet locū in quibuſcūqꝫ hoib⁹.ſi v̄o reſidētia nō eſt
ꝭ.certā prochiā tūc tenet̄ ꝯfiteri epo.ꝛ idē dic ð q̄libꝫ
qui nō eſt.ꝭ.prochiā.ar.bo.in.c.q̄ȝq̄ȝ.ꝭ.de deci.facit
qð nō.hoſ.in.c.ꝯqueſ.s.ð offi.oꝛ. Nō.ſcđo ex gl.

ꝙ reges tenent̄ ſoluere decias pſonales ꝛ p̄diales.Et
p fi.gl.vide tex.i.c.cū qs.§.ij.de ſepl.li.vi.ꝛ qð nō
gl.i.c.ad apſicā.ꝭ.de deci.

Nō obediēs canonicis inſtituti̇ſ

Liud.incurrit inobediētie notā.i.infa
miā ꝛ pone caſū.Eps hildeſemēſis vocat⁹
ad aliā ſedē epalē pp̄a auc̄te ſe ad illā trāſtulit ꝛ redar
gut⁹ dicibat ꝙ fecerat p cōmō illi⁹ eccīe q2 niſi forte
trāſiſſet eccīa illa fuiſſet paſſa dānū graue i tpalib⁹ pa
pa v̄o eū redarguit hic q2 ꝓpter ꝯmodū tpale nō de
buit venire ꝯtra canones diſponētes ꝙ citra licētiā pa
pe nō dꝫ eps epatū ſuū dimittere vt in.c.ij.ð trāſla.p̄
la.cū ſi.l forte iſte eps p ſuo ꝯmō ꝓp̄o ſe trāſtulit.

Nō prio ꝙ nō dꝫ qs poſtpone ſp̄ūalia tpalib⁹.ſpi
ritualia eīn ſūt ꝑpetua ꝛ ꝯcernūt aiaꝫ q2 p̄cioſioꝛ ē coꝛ
pe.Itē nō tex.ad cōmēdatōnē obediētie ꝛ facit p cōl
vulgari ꝙ meli⁹ ē obedire q̄ȝ ſacrificare.ꝛ rō ē q2 p vic
timā ſeu ſacrificiū qð fiebat i veteri teſtō mactabat̄ ca
ro aliena.p obediētiā v̄o volūtas pp̄a deꝑmit̄.vt dic̄
tex.i.c.ſacēdū.viij.q.i.vn̄ maximū ē obediētie meritū
q2 nihil difficili⁹ q̄ȝ vicere ſe ip̄m. Nō ſcđo ibi in
obediētie notā ꝙ veniēs cōtra canones icurrit iſami
am ꝛ pōt intelligi de infamia canoica q̄ ꝓuenit ex oī
peccato mortali quo ſublato tollit̄ infamia p quo vid
qð le.ꝛ nō vi.q.i.oēs ꝛ ſi.ꝛ qð dixi i.c.teſtio.ꝭ.ð teſt.

Eſt multū allegabile ꝛ h dic̄ i ſū

Olitema.Imperiū nō p̄eſt ſacerdotō
immo ſubē ꝛ ei obedire tenet̄.vel ſcđm ab
batē.Eps nō dꝫ ſubeſſe pricipib⁹ ꝭ p̄eē.Prio poit ad
miſtratōēꝫ imparoris ꝛ auc̄tatē q̄ monebat̄.ſcđo ibi
vex.expoit illā.tercia ibi potuiſſes ad declarādū p̄ro
gatiua ſacerdotij inducit auc̄tem hiero.quarto ibi p̄te
rea auc̄te Geneſis.quito ibi h aūt ꝯcludit imparorē.
ſexto ibi nos aūt.ſe excuſat ꝙ nō increpauit dicēs ꝙ
increpare poterat ꝛ h auc̄tib⁹.ſeptio ibi vtꝝ reliquit
imparorē ſuo iudicō. Nō prio ex ſupraſcripcōe ꝙ
imparoꝛ dicit̄ illuſtris.Idē dic ð rege Frācie.ꝭ.ð iud.
nouit.c.nouit.aliqui tn̄ appellāt papā ꝛ imparorē ſup
illuſtres vt nō in.l.i.ff.ð offi.e⁹ dixi in.c.qð ſedes ð
offi.oꝛ. Scđo nō dr̄iaꝫ inter cāꝫ ꝛ occaſionē.nā cā
ſm̄ hoſti.ifert ſuū cauſatū.occaſio vero nō.Itē cā ꝯſi
ſtit in iure ꝛ ē rōabilis occaſio vero i fc̄o ꝛ ē irrōabilis
vn̄ ꝓuer.xvij.occaſionē q̄rit qui vult diſcedē ab ami
co.ē ergo occaſio q̄dā illicita excuſacō ꝛ tene mēti ad
h iſtum tex. Nō ꝙ interp̄tatō cuiuſcūqꝫ ſcripture
ſeu cuiuſcūqꝫ diſpōnis tria ſūt attēdēda.pſona.ſ.lo
quēs ꝛ illi⁹ cui loquit̄ ꝛ vis locutōnis.ex q̄litate ḡ p
ſonaꝝ colligit̄ mēs diſponētis. Nō q̄rto ibi ſeq̄ret̄
ex h ꝙ valet.ar.ab abſurdo ſile i.c.ex ore.ð p̄ui.Idē
ſi ſequit̄ aliq̄ ibūaitas vt in.l.furti.§.pactū.ff.ð his
q̄ nō.i fa.dꝫ ergo iſta diſpō i telligi vt nlla ſeq̄t̄ i hūa
itas nlla abſurditas ꝛ p his euitādis rſtrigēda ē gnal̄

diſpō. ⁊ facit h̄ ad deciſionē hꝰ q̄ōnis de qua p̄ bar. in
l. oēs p̄p̄li. ff. de iuſ. ⁊ iu. dicit ſtatutū. quicūq; extrax-
erit ſāguinē in platea puniatur tali pena. barbitōſor q̄
dā extraxit ſanguinē flebotomiā faciendo nūquid in
ciderit in ſtatutū. certe ex generalitate v̄boꝝ dicendū eſt
q̄ īciderit ſ̄ reſtringēda ē hec generalitas. q̄ꝛ abſurdū
⁊ inhumanū ē dicere ꝯtrariū. Nō quinto q̄ ſ̄bus dꝛ
hūana creatura ſic arguit h̄ pap̄ nā auctas petri hꝫ vt
clerici dēant eē ſubditi omni hūane creature. ſi eniꝫ il
la auctas itelligeretur generalit̄ ſequeret̄ abſurdū. ſ. q̄
etiā ſuꝰ cū ſit hūana creatura hr̄et imperiū i clericos
Nō ſexto q̄ impatoꝛ ē ſup̄ illos clericos q̄ ab eo te
nēt t̄palia ⁊ itellige d̄ hn̄tibꝰ t̄palia i feud̄. nā rōe feudi
ꝯpetit iuriſd. etiā i clericos vt i. c. vex. de fo. ꝯpe. ſecꝰ
aūt ſi clericꝰ hꝫ t̄palia ſ̄ n̄ i feudū. illa eīn n̄ ſubijciū
tur impatori ſ̄ ſequūtur pſonā ⁊ forū poꝝ clericoꝝ. vt
i. c. nouerint. x. q. i. ⁊. c. aduerſus ⁊ in. c. nouimꝰ. ij. d̄ i
mu. ec. ⁊ hoc in effectu voluit Jnn. h̄ q̄d nō. Nō ibi
pōtifex in ſpūalibus q̄ de iure diuīo papa ⁊ nō impa
toꝛ p̄eſt ſpūalibus. Ex quo infertur q̄ clerici de iure
diuino ſūt exēpti ab impatore cū ſint res ſpūales. eo
eniꝫ ip̄o q̄ quis ordinatur in clericū efficitur res ſacra
⁊ trāſfertur in ſortē dn̄i. xij. q. i. cui portō. ⁊ ſic ip̄o f̄c̄o
eximitur a p̄tāte impatoris. quinimo nulla dignitas
ſclaris ſimilis ē ſacerdotio. vt dicit tex. in. c. duo. xcvi.
di. ſ̄ vileſcit hodie dignitas clericatꝰ ꝓpt̄ numeroſitatē
vt dicit tex. in. c. legimꝰ. xciij. di. olim aūt q̄ꝛ n̄ oēs in
diſtincte ꝓmouebātur erāt in maxio honore. Nō
ſeptimo vnū modū ꝯgnoſcendi maioritatem dignitatū
⁊ officij. nā q̄ꝫto quis meliorībꝰ p̄eſt tāto maioꝛ eſt cē
ſendus ſic arguit h̄ papa. nā pōtifex p̄eſt ſpūalibꝰ rex
vero t̄palibꝰ. ſ̄ ſpūalia ſūt t̄palibꝰ digniora ergo pōti-
fex eſt maior rege q̄ꝛ maioribꝰ ⁊ dignioribꝰ rebꝰ p̄eſt
q̄d nō. ⁊ id̄ innuit tex. in auc. de defē. ciui. Nō ibi
ſup bonos ⁊ malos q̄ nō ſolū mali ſ̄ etiā boni ſūt ſub
iuriſdictōne ſupioris ⁊ hoc etiā ꝓbat̄ i aucte petri ſub
diti eſtote. ⁊c̄. nā ſcribebat oībꝰ īndiſtīct. q̄ ergo dꝛ q̄
lex n̄ eſt impoſita iuſto vt i. c. licꝫ. de reg. xix. q. ij. due
ſunt. debet intelligi de lege peccati nō aūt de lege iuriſ
dictōis. fatēdū tamē eſt q̄ exercitiū iuriſdictōnis non
ꝯpetit ꝯtra bonos vn̄ ſi nō eſſet peccatū nō oporteret
habere ſupiorē ſ̄ oēs hūanitus eſſēt equales. vt i. c. d̄
ꝯſtātinopolitana. xxij. di. vide ad p̄dicta ho. gl. in. c.
ad nr̄aꝫ. d̄ here ⁊ p̄ Jnn. in. c. paſtoral. s. de offi. oꝛ
Nō ibi tāq̄ꝫ p̄excellēti. iūcta gl. ꝓ ſignificato iſtiꝰ
dictionis tāq̄ꝫ. nā ꝓp̄e nō eſt v̄itatiſ expſſiua ſ̄ impꝓp̄e
ſic̄ dictō quaſi. vt habet̄ i euāgelio quaſi vnigēiti a pa
tre. ⁊c̄. denōt eīn ibi v̄itatem ⁊ n̄ ſimilitudinē d̄ q̄ vide
q̄d nōt. in. c. put d̄ do. ⁊ ꝯtu. Nō ibi ſacerdotali ꝓ
ſapia deſcēdēti. q̄ olim erat honorabile deſcēdere ex ꝓ
ſapia ſacerdotū hodie v̄o r̄putatur ignominioſū ⁊ hoc
q̄ꝛ ꝓpter ꝓhibitōeꝫ eccleſie coytꝰ ſacerdotal̄ ē ꝯdēnatꝰ

lxxxi. ⁊. ij. di. ꝓ to. ⁊. s. d̄ fi. pſ̄. ꝓ to. Jtē nō ibi ꝯſtitui
te ſup gētes. ⁊c̄. q̄ nō ē abſonū vt ſacerdotiū p̄ſit intē
p̄alibꝰ. nā vt vides in veteri teſtō deꝰ preficit Jeremiā
ſacerdotē ſup gētem ⁊ regna. ⁊ vide ad materia q̄d nō
Jnn. in. c. licꝫ ex ſuſcepto. de fo. cōpe. Nō ibi ꝓpter
deū. q̄ meritoriū ē illa recognoſcere in ſupiorē ⁊ maio
rē qui nō ē. eſt eniꝫ terciꝰ gradꝰ hūilitatis ſubijcere ſe
minori de quo vide ho. gl. in cle. i. de reli. do. Nō
ibi duas inſtituit dignitates. q̄ papa ⁊ Jmpatoꝛ di-
cūtur habere dignitatē ⁊ ſic papatꝰ ē dignitas ⁊ hoc
verū late ſūpto vocabulo. nā ꝓp̄e ē dignitatū culmē ⁊
idē dicit̄ in ep̄atu. vt in. c. venerabili. de p̄bē. ⁊ dic q̄ in
diſpōe reſtringibili appellatōe dignitatis nō venit ep̄a
tus. gl. ē nō. ⁊ m̄eti tenēda in. c. ij. d̄ p̄bē. li. vi. Nō
ibi in ſiniſtra p̄te ſedere q̄ ꝑs dextra ē honorabilioꝛ in
hoc tn̄ ſtādū eſt loci ꝯſuetudini. Nō ibi ſicut debēt
reuerenter aſſurgāt. q̄ reges ⁊ p̄ncipes debēt aſſurge
re in aduētu ep̄oꝝ et eis iuxta ſe venerabilē ſedeꝫ aſſig
nare. ⁊ ex illis v̄bis venerabilē ſedeꝫ dic̄ Jo. an. q̄ p̄la
ti ſūt ponēdi ad p̄tē dextrā ſclares v̄o p̄ncepe ad ſini
ſtrā. Nō ibi poſſemꝰ tn̄. q̄d papa pōt rōbilit̄ icre
pare impatorē ⁊ alios p̄ncipes ſclares ⁊ nimiꝫ nam
pōt eos ex cā d̄ponere vt in. c. altꝰ. xv. q. vi. ⁊ in. c. ad
ap̄lice. de re iudi. li. vi. Nō ibi non diſtinguens.
q̄ nēo pōt dicere ſe alienū ab ouili ecc̄ie oīs ē̄ creatura
ſubiecta ē ecc̄ie d̄ q̄ vide p̄ Jnn. in. c. q̄d ſup his. d̄ vo
to. Alrio nō. ibi nihil excipiēs qui dixit q̄dcūq; q̄
v̄ba gn̄alia generaliter ſūt intelligēda ⁊ vbi lex nō ex
cipit nec diſtīguit nec nos debēꝰ excipe vl̄ diſtīguere. ⁊
ad h̄ quotidie all̄. iſte tex. ſile hr̄ in. c. ſi rōanoꝝ. xix.
di. ⁊ in. c. q̄ ſi dormierit. xxxi. q. i. q̄d intellige niſi ſub
ſit aliq̄ cā reſtrīgēdi vt ſi ſeq̄ret̄ abſurdū l̄ aliq̄ ihūanitas
vt. s. dixi l̄ opterꝫ ꝓpt̄ aliā legē reſtrictōeꝫ facē vt i. c.
cū dilcꝰ d̄ ꝯſue. ⁊ i. l. ij. C. d̄ noxa. Jn gl. i v̄ ab eo
recipiūt. i fi. ſupple hodie li. vi. ⁊ dic clarꝰ q̄ꝫ gl. q̄ aut
ep̄s vel aliꝰ p̄latꝰ cognoſcit d̄ t̄palibꝰ ⁊ feudalibꝰ ⁊ tūc
appellād̄ ē ad dn̄m feudi ſiue ſit eccl̄iaſticꝰ ſiue ſclaris
vt i. c. ex trāſmiſſa. d̄ fo. ꝯpe. vid̄ tex. iūcta gl. i. c. rōana
§. dꝫ. all̄. i gl. no. i. c. ceteꝝ. d̄ iud. Aut hōa iſta t̄palia n̄
ſūt feudalia ⁊ tūc dꝫ appellari ad ꝓximū ſupiorē eccl̄ia
ſticū vt i. d. §. dꝫ. Jn gl. i. v̄. tāq̄ꝫ. no. hāc gl. vt dili
gēter pōderet̄ q̄libꝫ v̄bū poſitū i diſpōe nā vbi v̄ba
p̄nt aliq̄d opari ſemp debēꝰ intellgē vt aliq̄d operet̄ in
c. ſi papa. de p̄ni. li. vi. ⁊ in. l. ſi q̄n. C. d̄ in offi. teſt. gl.
tn̄ in fi. op. de. l. n̄ recte. C. de fideiuſ. vbi dꝛ q̄ ſi duo
fideiuſſerūt in ſolidū n̄ opat̄ v̄. ſonat ſimile habet̄ in. c.
ſi duo. de ꝓcu. li. vi. ſ̄ dic q̄ regulariter ꝓcedit p̄mū
dēm. q̄n̄ v̄o nō p̄nt v̄ba opari ex toto ſcd̄ꝫ ꝓp̄ū ſig
nificatū aut ꝓpter leges ordiatōeꝫ vt q̄ꝛ v̄ba q̄nq; po
nūt̄ cā dubitatōis tollēdi cū tacite iſint vt i. l. q̄ mutuū
ff. māda. ſi ē̄ fieri pōt ſp̄ d̄bēt opari Jn gl. iter ſolē ⁊
lunā ibi quīdecies. alia lr̄a hꝫ q̄dragēies ⁊ ſic̄ hoſti.

nulla iſtaꝝ ꝓcedit ſcõm ꝯputatõnẽ gl. qꝛ ſi terra ẽ ma-
ioꝛ luna ſepties. ſol aũt maioꝛ terra octies ergo. ſol ẽ
maioꝛ luna octies ſepties. et ſic lvi. vicib⁹. nã octo vici
bus vij. cõſtituũt lvi. Alij aliter dicunt. hec tñ dicit
Jo. an. et bene reliquẽda ſunt aſtrologis poteſt tñ li-
tera hr̃e aliũ intellectũ vt ſic ẽ dr̃ia inter ſolẽ ⁊ lunã ita
inter ĩpatorẽ et papã. ſicẽ eñ luna ñ hꝫ claritatẽ ex ſe ꝫ
recipit a ſole ita ĩpatoꝛ recipit ptãtẽ a papa. ⁊ ꝓcedit iſte
intellect⁹ itelligẽdo ꝙ pcẽs papã ſit ptãs ĩ tꝑalib⁹ ĩ
bita exercitiũ vo recipit ĩpatoꝛ a papa ꝺ q̃ vide qð di
p in. c. nouit. ꝺ iudi. iſte tñ tex. pot adduci ĩ ꝯtrariũ qꝛ
dicat ꝙ de⁹ iſtituit iſtas duas dignitates iperiũ. ſ. et ſa
cerdotiũ. ꝫ põt riñderi ꝙ imediate ptãtes iſte ſũt a deo
ꝫ impatoꝛ nõ recipit imediate a deo. nã ĩpatores hñe
rũt olim iperiũ ꝑ inpſſionẽ ꝫ ptãs generalit̃ fuit data
a xp̃o dũ dixit qðcũq3 ligaueris ſup terrã. ⁊c̃. vt ĩ tex.
ꝺ quo dic vt nõ. in. d. c. nouit. Item alia differẽtia nã
quemadmoꝺ ſol illuiat mundũ in nocte ꝑ lunã ita papa
exercꝫ iuriſdictõem ꝑ ĩpatorẽ in tꝑalib⁹ cũ ipẽ nõ poſ
ſit iſte tñ ſĩlitudines ſũt ꝑſuaſiue et neceſſario nõ ꝯclu-
dũt. In gl. i. v̾bo nõ diſtiguẽs ibi q̃ſitũ. vbi dicit̃
ꝙ id qð ẽ legib⁹ omiſſũ ñ omittit relig o iudicãtis. ⁊
ſic innuit ꝙ iudex diſtiguere dꝫ lꝫ lex non diſtinguat. ꝫ
dic vt. s. dixi. ꝙ iſtð ꝓcedit vbi ſubẽ diſtiguendi ſiia
cũ vñ alibi dicit tex. ſũcta gl. ꝙ ineptũ ẽ reglãꝫ nõ falle
re vbi rõ vrget qð nõ. vt habet̃ in auc. vt matres credi
trices ſeu crediti.

Ordinato ꝑ papã ꝯfert̃ ſub
Et tuas. ẽ tam ep̃o. vł ſic. Ordinatus
a p̃pa nõ ꝑ h̾ eximit̃ a iuriſdic. ſui ep̃i. Cõis
diuiſio. ſcða ibi ad qð. Nõ p̃rio ibi quãtũ ꝯuenit
ꝙ deferẽdũ ẽ ordinato a papa int̃ alios ſubditos quẽ
admoꝺ ꝯueniẽtia patit̃ et nõ pl⁹ vt ſit ſenſ⁹ ſcðꝫ Jo.
an. ꝙ ſi alij clerici eiuſꝺ ordis ſunt ĩ maiori dignitate vł
digniores vtiliores vł peritiores tũc ñ ꝯuenit vt ordiati
a p̃pa iſtis ꝑferãt̃. ⁊ nõ bene h̾ dictũ. Scðo nõ ſiic
ta gl. ꝙ iter eq̃les ordie ꝑferẽd⁹ ẽ qui recipit ordinẽ a
maiore. Facit ſcðꝫ Ab. ad qõnẽ ꝺ duob⁹ frib⁹ militi-
bus quoꝝ vn⁹ recipit a maiore militiã alt̃ a mioꝛe vt
dignioꝛ ſit q̃ recipit a maiore ⁊ hñ facit tex. i. l. ſi. de
albo ſcriben. qð intellige etiam ſi poſtea militiam re
cepit a maiori ⁊ h̾ innuit iſte tex. dũ dixit ꝙ it̃ alios ſub
ditos ꝑhonorãd⁹ ẽ dꝫ eñ intelligi cũ alij ſubditi p⁹
eundẽ ordinẽ recepant ab ep̃o. nã ſi poſtea recepiſſet
nõ eẽt aliq̃ ſpãlitas ĩ ordiato a papa quã ſpãlitatẽ vo
luit inducere iſte tex. ⁊ clarius in. l. ꝑalt̃. Ultiõ ibi
honorauit. nõ ꝙ honoꝛ ẽ recipe ordinẽ a romão põtifi
ce. In gl. i. ibi ſedeãt ĩ meliori loco. nõ bene gl. ꝙ
magis honorãdi ſunt ꝑlati exẽpti q̃3 ñ exẽpti qꝛ exq̃ pa
pa voluit eos hõrare ꝯferẽdo eis exceptõeꝫ nõ debẽt
ſubditi ꝺdignari eos int̃ ceteros honorare et videtur
ꝯcordare tex. i. c. ad ap̃lice. ꝺ ꝑui. li. vi. vbi ꝺꝛ ꝙ abba
tes exẽpti ꝑcioſiori mitra vti põt q̃3 nõ exẽpti cũ ſint
ĩ ſinodo Sꝫ dubito vtrũ gl. i. intellexerit vt exẽpt⁹ ꝑfe
rat̃ nõ exẽpto p̃rio ꝓmoto. ꝫ vꝺꝛ gl. ex ꝑcedẽtib⁹ ſen
tire ꝙ ſic qð tñ nõ admitterẽ qꝛ iura loquũt̃ idiſtĩcte
vt ceteris parib⁹ ꝯferat̃ ordiatori. xvi. di. in ſi. gl. tene
tñ mẽti gl. ⁊ ĩ ſi. gl. ꝯcludit q̃ gl. vt ordinat⁹ a papa nõ
poſſit ab iferiori deponi recitat tñ alios tenẽ ꝯtrariũ.
⁊ hãc ꝯtrarã opi. ſequit̃ gl. i. q. i. filiũ. p̃riaꝫ vo ſequũ
tur cõiter doc. h̾. ⁊ in. c. cũ indiſtribuẽdis ꝺ tẽ. oꝛ. vbi
pl⁹ dicit Inn. ꝙ etiã ꝑpetuo ſuſpẽdi ñ põt ab alio oꝛ
dine ꝑ inferiorẽ Jo. an. dicit ꝙ hec opi. ꝓcedit ĩ ordie
alia in bñficio et forte ſenſit ꝙ recipiẽs beneficiũ a pa
pa põt illo ꝑuari ꝓpter crimẽ ſupueniẽs qð tꝫ gl. etiã
in ꝯfirmato a pap̃ in. c. i. ꝺ ꝯfir. vti. vel inuti. Et nõ illã
gl. ꝫ ĩ ordie vꝺꝛ velle Jo. an. vt nõ poſſit deponi ab
inferiore. nã ſi nõ põt ordinari ꝑ inferiorẽ ſine licentia
pape vt in. c. cũ indiſtribuẽdis. forti⁹ nec depõi. Ad
uerte lꝫ hec opi. ſit equioꝛ ⁊ fũãda eẽt ꝓpt̃ reuerẽtiã ro
mani põtificis. Alij tñ vꝺꝛ vioꝛ qꝛ exquo nõ exi-
mit̃ ab obediẽtia ep̃i ergo ex delicto ſupueniẽti põt ꝑ
uari illo ordine nã crimẽ ꝑuat quẽ ꝑuilegio xi. q. iij. in
c. ꝑuilegiũ. ⁊ ĩ auc̃. q̃ ĩ ꝓuĩtia. C. vbi ꝺ cri. agi. oꝫ. Nec
ob. ꝙ nõ põt eũ ordinare ſine licẽcia pape qꝛ ibi nõ ꝯ
currit caſ cris ſicẽ in cãu nr̃o. Itẽ ꝑuilegiũ ẽ ſtricte iter
ꝑtãdũ qð cedit in ꝑiudiciũ alioꝝ vt ĩ. c. ex pte de deci.
igit̃ interp̃tatõ fieri dꝫ vt ille poſſit deponi. Sꝫ dubi-
tat̃ qd ſi de licẽcia pape recipit ordinẽ ab inferiori. ſen
tit h̾ hoſt. ꝙ ꝑuat⁹ ẽ p̃mo ꝑuilegio nã vꝺꝛ illi renũciaſ
ſe recipiẽdo ordiẽꝫ ab inferiore. ar. c. cũ renũciat̃ xxxij.
q. i. qð nõ. Ultiõ nõ ſi. gl. ꝑ itellcũ. c. ꝯſul. ij. q. iij.
vbi ꝺꝛ int̃ cetera ꝙ ſubdyacõ⁹ rõe eccie nõ põt ꝯuinci
niſi. ꝑ vij. teſtes nã intelligit gl. tex. illũ ꝓcedẽi oib⁹
ſubdyacõis ordiatis a pap̃ ꝫ Ipbi. dic̃ illð. c. fuiſſe tẽ
pale ⁊ hodie nõ ꝓcedere. ⁊ nõ h̾ dcm̃ hꝫ eñ ⁊ illð. c.
alios intellect⁹ ꝺ quib⁹ dic vt ibi. Certũ ẽ eniꝫ ꝙ pap̃
põt ꝯuici ꝑ duos teſtes vt nõ gl. ſing. in. d. c. ꝯſul. vñ
aliqui itelligũt illũ tex. cũ teſtes nõ ſũt vndiq3 idonei
alij ꝙ ꝓcedebat oliꝫ qñ clericis rõe eccie ponebantur
mlte inſidie vnde de facili accuſabãt̃ ⁊ teſtes indigni
ꝓducebãt̃ hodie vo cũ ceſſat iſta rõ debẽt cõi alioꝝ iu
re cenſeri ar. in. c. recollẽtes. ꝺ ſta. regu.

Qñ de obediẽtia
Interquatuor ł ſubiectõe agit̃ ni
hil attẽptari dꝫ ĩ ꝑiudiciũ rei vł poſſeſſoris ñ
citati. Prio poit̃ ꝯciſũ exordiũ. ſcðo duplex petitð. q̃
reijcit̃ ibi petitõeꝫ. tertð ꝓteſtat̃ ibi iuſticia. Scða ps
ſubdiuidit̃. nã p̃rio poit vnã petitõeꝫ. ſo aliã ibi ſup-
pone ſic caſũ Iſta q̃ petebãt̃ ꝑ iſtũ p̃riarchã fuerãt oliꝫ
ſubiecta eccie ꝯſtãtinopolitane. ꝫ cũ iſta eccia labere-
tur in hereſim ſeu ſciſma ſubtraxerunt ſe ab obediẽtia
p̃riarche et adheſerũt romane eccleſie, demũ capta ci
uitate Cõſtãtinopolitana ꝑ fideles xp̃ianos et p̃riarcha

ibidē ꝯſtituto ꝑ romanā eccīaꝫ petit id̄ pr̄iarcha illas
eccīas ꝯppelle ad obediēdū ſibi pap̄ aut petitōeꝫ ipi⁹
duplici rōne nō duxit admittēdā Primo qꝛ ipi non
obediebāt pr̄iarche anq̄ꝫ ciuitas cōſtantinopolitana
caperēt et ſic eccleſia cōſtantinopol'.nō erat in poſſeſſio
ne ſubiectōnis. Scd̄a rō qꝛ in p̄iudiciū illoꝝ quibus
ille eccīe obediebāt cū nō fuiſſēt citati vl' cōuicti nō de
bebat aliq̄d attemptari nam pr̄iarcha petebat extra iu
diciū illas eccleſias ſibi ſubījci ꝛ ad hoc quo ad p̄iaꝫ
petitōnē reſpectu v̄bo ſcd̄e petitōis lr̄a ē in ſe clara.

Nō p̄io q̄ lꝫ p̄lat⁹ cū toto pp̄lo ciuitatis labat' in
hereſiꝫ ſeu ſciſma n̄ ꝑ hoc eccleſia ꝑdit honorē ſuū ſeu
ſubiectōnē quā hꝫ in alījs eccleſījs quo ad ꝓpetatē ſe
cūdū Inn. ꝟ quo ad poſſeſſionē ſunt opi. vt .j. dicā et
colligit' hoc nō. nā ſi iſta eccleſia cōſtātinopolitana ꝑ
didiſſet ſubiectōnē quā hēbat in eccleſījs nō potuiſſet
nūc pr̄iarcha petere illā ſubiectōnē ꝛ papa vnico v̄bo
ſibi r̄ndiſſet q̄ ꝓpter delictū ſuū ꝑdidit illā ſubiectio
nē. et ꝯ hoc aliq̄d .j. et facit. c. qꝛ diligētia .s. de elect.

Scd̄o nō q̄ etiā p̄iceps nō dꝫ ꝓcedere cōtra abſē
tem nō citatū q̄ in dubio ꝓcedit in ordinata iuſticia ꝛ
potētia. vt in. c. i. de cā poſ. ꝛ ꝓprie. ꝛ. ij. q. i. c. nos in
quēq̄ꝫ. et in. l. meminerit. C. vn̄ vi. An de abſoluta
p̄tāte poſſit ꝓcedere ſine citatōne cōtra abſn̄tem puto
q̄ in his q̄ ſunt in p̄tāte ipi⁹ p̄icipis hoc pōt. ſec⁹ aūt
in his in quib⁹ p̄iceps nō habet plenā diſpōnē qꝛ
tollere citatōnē ē tollere defenſionē q̄ eſt ꝯ iure natura
li cōtra quā p̄iceps venire n̄ pōt. hec ꝓbari vidēt' in
cle. paſtoral'. de re iu. facit q̄d nō. bar. in. l. cū mulier
ff. ſo. ma. Tertiō nō q̄ quis pōt eſſe cōuict⁹ aut cō
tumax ſine citatiōe ꝛ h̄ pōt cōtigere ſi p̄ns ſine citatōe
fuiſſet cōuictus. nā cōtra p̄ſentem nō requirit' citatō qꝛ
citatō ſolū fit vt quis ſit p̄ns vt nō. Jo. an̄. i. c. ſi. ꝯ elec.
li. vi. et bal. i auc. ſi oēs. C. vt ſe ab here abſti. cōtūax
aūt pōt eſſe ſine citatōe ſi occultat ſe vt citari nō poſſit
vt in. c. q̄m frequēter. p̄io r̄nſo .j. vt li. nō cōt. Itē nō
q̄ nō dꝫ tractari et diffiniri cā ſup ſubiectōne in p̄iudi
ciū exēptoꝝ nō vocatoꝝ. Quārtō nō ibi inobediens
et rebellis. drīaꝫ eſſe int' iobedīētes ꝛ rebelles. ꝛ ſic fac̄
ad ſtatuta diſponētia cōtra rebelles vt nō ꝓcedāt con
tra iobedīētes tn̄ cū iſta ſint diuerſa vt h̄. Potes etiā
ex tex. colligē q̄ ſi eccleſia labit' i hereſiꝫ ſeu ſciſma pōt
p̄iceps iuridice ex hac cā exime' ſubiectos a ſua obia
ꝛ pi rōe vidꝛ id̄ dicēd̄ ſic ciuitas efficit' rebellis p̄icipi
vt p̄iceps poſſit eximere caſtra ab inobedīētia ciuita
tis q̄ nūc r̄cupabat licꝫ poſtea redeat ad obediētiam.
Oppo. ꝯtra tex. ꝛ ꝯtra p̄dicta vidꝛ eīn q̄ nec ꝓpetatē
nec poſſeſſionē ꝯbuit eccīa ꝑdē lꝫ p̄lat⁹ ꝛ pp̄ls laborēt
i hereſiꝫ ſeu ſciſma qꝛ ꝯlictū p̄lati n̄ dꝫ nocere eccīe xvi
q. vi. ſi epū. ꝛ i regl'a ꝯlictū p̄lati. li. vi. Itē ſine cāe cogi
tiōe n̄ ē alicui auferēda ſua poſſeſſio vt i. l. ſi. C. ſi ꝑ vi l'
alio mō. et i. c. i. ꝯ cā. poſ. ꝛ ꝓpri. So. quidā vt refert

Inn. ſtāt ꝯtrario dicētes q̄ lꝫ p̄lat⁹ et pp̄ls labāt' i he
reſiꝫ eccīa tn̄ n̄ ꝑd. iura ſua nec q̄ ad ꝓpetatē nec q̄ ad
poſſeſſionē. Ad iſtū tex. n̄ r̄ndēt ꝟ poſſꝫ r̄ndēri q̄ h̄ nō
dꝛ ꝯtrariū ꝟ ſolū dꝛ q̄ n̄ ꝯbuit aliq̄d attēptari i p̄iudi
ciū abſn̄tiū n̄ vocatoꝝ. Inn. tn̄ vidꝛ ſentire q̄d .s. dixi
vt poſſeſſionē ꝑdat et n̄ ꝓpetatē ꝛ id̄ ſeq̄t' h̄ do. an. di
cēs q̄ cū tota eccīa ꝯliquit ꝓcedit p̄ia opi. vt nō i. c.
ij. ꝯ or. cog. ſi aūt ſol⁹ p̄lat⁹ ꝯliquit ꝓcedit ſcd̄a opi. ꝛ
illa regl'a delictū Ego dubito cōa p̄dc̄a ꝛ credo q̄ co
ipo q̄ tota eccleſia labit' i hereſiꝫ ꝑdit i effectu ꝓpeta
tē et poſſeſſionē eoꝝ q̄ p⁹ hēbat qꝛ n̄ē licitū hereticis
aliq̄d poſſidere vt i. c. ſi vos. xxxiij. q. v. nō. gl. i. cl' q̄
inf'. viij. di. ꝟ ſi eccīa redit p⁹ moď ad fidē et reſtitui. ꝑ
p̄ncipē tūc recupat oīa n̄ poſſeſſā ab alījs poſſeſſa v̄o
et alienata n̄ recupat ipo fc̄o. ꝟ oꝫ q̄ illa petāt' i iudicō ꝛ
ſi ſint lrīe alienata puta qꝛ p̄nceps alī ſubiecit illa. tūc
illa n̄ recupabit qꝛ reſtō i integꝝ n̄ trahit' retro i p̄iudici
ū eoꝝ q̄b⁹ lrīe fc̄a fuit alienatō ꝛ faciūt ad hec q̄ nō. ꝑ
bar. et alios i. l. ſi. C. ꝯ ſen. paſ. vbi q̄rit' q̄d ſi bōa alic⁹
ſint publicata ꝛ p̄tē bonoꝝ p̄nceps alienauit ꝯmū crio
ſū r̄ſtituit ad oīa ſua iura. nūq̄d debeat iſte r̄cupare pri⁹
lrīe alienata i aliū. ꝛ ꝯcluſio cōis ē q̄ n̄ ita dicēd̄ puto i
ꝓpoſito nec dꝫ obuiare fauor eccīe nam vidē⁹ i ſili q̄ ſi
ciues īficiūt epm p̄uat' ciuitas et eccīa digītate ep̄ali vt
i. c. ita nos. xxv. q. ij. fortí⁹ ḡ h̄ dicend̄ cū eccleſia cū to
to pp̄lo labit' i hereſiꝫ vt ꝑdat oīa iura ſua nec recupet
niſi p⁹ reſtōe facta ꝛ vide ad materiā q̄d nō i. d. c. qꝛ
ꝯ diligētia. nec hꝫ locū h̄ ius poſtliminiū. qꝛ iſtō ꝓce
dit cū quis capit' ab hoſtib⁹. vt. ff. ꝯ capti. ꝑ to. ſec⁹
aūt cū q̄s ſpōte efficit' hoſtis et heretic⁹ qꝛ licꝫ redeat
p⁹ moď ad fidē n̄ recupat bōa ſua niſi p⁹ moď reſtituat'
vt le. ꝛ nō i. c. diſplicꝫ. et. c. ipa pietas. xxiij. q. iiij. et
facit ad p̄dicta. l. iubem⁹. cū ſua materia. C. ꝯ ſa ſan.
ec. Sꝫ cogitaui melius poſſe dici vt p̄dicta ꝓcedāt in
p̄uato c⁹ bōa et iura ipo facto ꝓpt' hereſiꝫ ꝯfiſcāt' vt in
c. vergētis .j. ꝯ here. ꝛ. c. cū ſcd̄m leges. e. ti. li. vi. nec illa
p⁹ moď recupet ꝑ reuerſiōeꝫ niſi reſtituat' i integꝝ vt nō
in dictis iurib⁹ ꝛ i. c. pe. ꝛ e. ti. ꝟ i eccleſia vidꝛ ſpāle. ꝛ
eſt rō qꝛ eccleſia nō ꝯmittit hereſiꝫ ꝟ pſone p̄ticulares
nec illō ꝯlictū ꝯmittūt noie eccleſie ꝟ noie ꝓpo. Item
dn̄iuꝫ ꝛ poſſeſſio rex eccīe n̄ reſidꝫ pēs p̄latū ꝟ penes
ipſā eccīā p̄ticularem aut vniuerſalem vt i. c. cū ex eo.
ꝯ elec. li. vi. vbi appallāt' ipa bōa primoniū Ihū xp̄i
ad id̄ gl. i. c. cā carpeſi. ꝯ v̄. ſig. ꝛ Inn. i. c. cū ſup ꝯ cā
poſ. ꝛ ꝓprie. ꝛ. i. c. i. lr̄is ꝯ reſti. ſpol. Et pro hac conclu
ſione allego tex. aptū i. c. qꝛ diligentia i. ꝟ. ſi. p̄ealle. s.
ꝯ elec. vbi aptiſſime reſeruāt' iura eccīe q̄ icidūt i ſciſ
ma ſeu hereſiꝫ. et h̄ quo ad ius ꝓpetatis. ꝟ q̄ ad poſſeſ
ſionē puto q̄ poſſeſſor ipā ꝑdat qꝛ non debēt ſubditi
obedire p̄lato heretico l' ſciſmatico vt i iurib⁹ ſupi⁹ al.
ꝟ p⁹ q̄ꝫ eccīa reuertit' ad vitatē poſſeſſionē recupat ipo
fc̄o ſi n̄ fuit i aliū trāſlata vt ꝓbat' . i. d. c. qꝛ diligētia i ſi.

ſ ſi ē i aliū trāſlata op⁹ ē iudicō vt hic In glo. in v. citati ibi ⁊ nō q ille qui ē i poſſeſſiōe ⁊cē ſolet eīn mltū allegari vult eīn q ſi volo agere ɔtra ſubditū vt mihi obediat nō debeo dirigere libellū ɔtra eū ſ ɔtra illū q poſſidet in eo obiaȝ ⁊ executōnē ⁊ p hoc tex. hic Sȝ i cōtrariū vid̄r tex. in. c. cū inter de re iudi. ⁊ in. c. ſub oꝛ ta c. ii. vbi actū ⁊ ſniatū fuit ɔtra ſubiectos Jō Inno. hic lati⁹ ꝓſequitur hāc materiā tractat etiā in. c. audid de pſcrip. ⁊ in. c. cū ſup de re iu. Sȝ ɔclude breuit q̄ꝫ tū expedit ad materiā h⁹. c. q aut iſte ſubiect⁹ contra quē volo agē alteri nō obedit ⁊ ɔtra eū dirigā petitōȝ ſic pōt intelligi. d. c. cū inē facit qd nō in. c. cōqueſtus de fo. cōpe. aut alterū cognoſcit in ſupiorē ⁊ tūc ſi volo petē alia iura q̄ꝫ ab alio poſſeſſa puta obedit alicui vt ēpo et ego volo petere obediētiā archydiaconalē vł ali am inferiorē ⁊ idē dicend̄ vȝ nō agā contra ſupiorem ſed contra ſubiectū quia d̄ preiudicō ſuo agitur ⁊ non ſupioris. aut volo petere obediētiā ab alio poſſeſſā ⁊ tūc ſūt opi. ſ Inn. quē ſequūtur cōit̄ doc. maxie i. d. c audítis. concludit poſſū agē cōtra ſubiectū quo ad h vt ſnia ſibi tātū p̄iudicȝ. poſſū etiā agē cōtra ſupiorē ſubiectōnē poſſidentem nā vtriuſqȝ intereſt ſubiecti n̄ mutare dn̄ū ⁊ ſubiici extraneo. cantū tn̄ eſt ⁊ ɔſiliū vt oēs vocentur vt ſic ſententia p̄iudicet pit̄ omib⁹ qd nō et ſic pn̄t reduci ad ɔcor. iura q̄ vario mō in hoc loquūtur. Sȝ dubiū ē nūquid ſentētia lata cōtra ſub iectū p̄iudicȝ dn̄o qui ſubiectōeȝ poſſidebat. in quo dicēdū q ſi dn̄s nō fuit citat⁹ nec ſciuit cāȝ agi cōtra ſubiectū in nullo ſibi p̄iudicat ſentētia illa vt ꝓbat in. c cū ſup. p̄al. ſ tātum valȝ cōtra ſubiectū vt ampli⁹ nō poſſit quātū in eo ē reluctari cōtra eū qui habuit ſniā quo minus ſibi obediat. ⁊ in hoc cāu pōt intelligi iſte tex. nā p̄riarcha petebat vt de facto ille ecc̄ie ſibi obe diāt qd n̄ poterat executōi mādare ſine p̄iudicō illoꝝ p̄latoꝝ quib⁹ ille eccleſie erāt ſubiecte ideo pap̄ noluit eū audire. ſec⁹ ſi petijſſet ſentētiari ſolū cōtra ſubiectos in coꝝ p̄iudiciū. nā tūc fuiſſet audit⁹. Si v̄o dn̄s ſcit cāȝ ſuā agi ⁊ tacite nūquid ſibi p̄iudicetur in ꝓpetate vł in poſſeſſione dic vt pleni⁹ nō. in. d. c. ſup. vbi ē ꝓ pria materia iſti⁹ arti. ⁊ i. c. pe. e. ti. Tractat etiā Inn. hic quo iure petitur ſubiectō. ⁊ an ⁊ qn̄ i iſtis in corp alib⁹ poſſit ſubiect⁹ noiare dn̄m in iudicio ita q poſ ſit ꝓcedi. put h̄r in. c qm̄ in. §. qd ſi ſup reb⁹. vt lit. n̄ cōit. ⁊ in. l. ij. C. vbi in rē acti. de q̄ videas hic plene p eū et inter cetera dic̄ q ſubiect⁹ cōuent⁹ ſup ſubiectōe quā ali⁹ poſſidȝ in eū nō pōt noiare dn̄m i iudicō ad h vt illo n̄ veniēte dec̄ actori v̄a poſſeſſio qꝛ ſubiectus nō hȝ facultatē trāſferēdi poſſeſſioneȝ ſubiectōis imo peccat ille q a ſubiecto alteri⁹ recipit obediētiā xvi. q. iij. c. placuit. qd bene nō.

Vod ſup his. Abbas ⁊ ſacerdotes qui ſūt dyoceſani epiſcopi ad eius ſinodū venire ⁊ ſibi obedire cōpelli pn̄t p cēſurā ecc̄iaſticā. Primo ponit deciſum exor diū. ſcd̄o dictū cū icluſa limitatōe ⁊ dictū ē ibi abba tes. limitatō ibi dūmō. Nō primo q ſacerdotes dyoceſ̄ tenent̄ ire ad ſinod̄ ep̄aleȝ ⁊ intelligit Jo. an. d̄ ſacēdotib⁹ hn̄tib⁹ curā qꝛ n̄ hn̄tes curā nō ſubijciūt̄ le gi dyoceſane cū nō hēant ecc̄ias quaꝝ rōne teneāt̄ ad cathedraticū ⁊ ad q̄rtā deciaꝝ ⁊ ſi vt i. c. cōquerēte. e. d̄ offi. oꝛ. ⁊ p h vid̄r ſentire Jo. an. q nō hn̄tes curā n̄ tenēt̄ ire ad ſinod̄ ep̄alē h dicēm mihi plȝ ſi i ſinodo eſ ſet agitād̄ aliqd cōcernēs aīaꝝ curā vł ecc̄iaꝝ ſtatū ſec⁹ puto ſi vellet ꝓcedē ad refromatōnē moꝝ vł ad aliqd ſtatuend̄ cōcernēs totū cleꝝ nā tūc oēs clerici ciuitati ⁊ dyoceſ̄ tenētur ire ita tn̄ q eccleſijs nō ſubtrahat̄ di uinū officiū p h. c. ſi. xviij. di. vbi ꝓbatur q etiā laicos pōt ēps ad ſinod̄ vocare. ⁊ ſic pōt itelligi Inn. i. c. gue de p̄ben. vbi dicit q cūct⁹ cler⁹ dyoceſ̄ ⁊ ciuitatis dȝ venire ad ſinod̄ ep̄alē Scd̄o nō ibi aliqd ſtatuēd̄ ⁊c̄ q ēps nō pōt aliqd ſtatuē cōtra canones etiā in ſino do. ⁊ ad h quotidie allr̄ iſte tex. fac̄. c. inſtitutis xxv. q. ij. vide plē p Jo. an. i. c. ſi. d̄ offi. archpſ. ⁊ i. c. vult. de ap. li. vi. ⁊ p Fre. ɔſi. xvij. ſec⁹ i laicis nā ip̄i pn̄t ſtatuē cōtra leges ipatoris. d̄ quo dicēd̄ vt le. ⁊ nō in. l. oēs ꝑli. ff. d̄ iuſ. ⁊ iu. Tertō nō q ſicut pn̄t ſubditi cō pelli veniē ad ſinod̄ ep̄alē ſic ⁊ ep̄i ɔpelli pn̄t vt veniāt ad ɔciliū ꝓuīciale. xviij di. p to. ⁊ idē dicēd̄ d̄ ɔcilio ge nerali quod fac̄ p̄pa ex vniuerſo imo q̄libȝ ēps iurat i ɔſēcrōne ſua ire ad ɔciliū ꝑſonaliter n̄ fuerit ipedit⁹ ca nonico ipedimēto vt i. c. ego eīn d̄ iurein. In gl. i. i ſi. nō gl. ⁊ eā vid̄r ſeq Inn. dicens q ſi abbates hn̄t ꝑplīn itelligo ſubiectū ēpo tenēt̄ ire ad ſinod̄ ⁊ ad oīa alia obligāt̄ q̄ ſūt d̄ lege dyoceſana quēadmod̄ ⁊ alie ecc̄ie ſclares. vn̄ ſcōm eū tenent̄ hr̄e i mōſterio cathe drā vbi ēps poſſit p libito p̄dicare ꝑplo. Itē tenēt̄ ad q̄rtā deciaꝝ et funeraliū put alij curati vt pleni⁹ dixi i c. dilect⁹. d̄ of. oꝛ. Hug. tn̄ dixit q etiā ſi nō hn̄t ꝑplīn tenēt̄ ire ad ſinod̄ cū aſtrigāt̄ ɔſtōnib⁹ ſinodalib⁹ vt h i ſi. ⁊ xviij. di. dixit q ſinod⁹ ē mixti iuriſ nā reſpectu ɔuocatōis ē d̄ lege dyoceſana. ⁊ id̄o abbates n̄ pn̄t cō pelli venire n̄ ſubſit cā rōabilis vt i. c. ēps. all̄. i gl. ſ re ſpectu eoꝝ que ſtabūtur i ſinodo n̄ ē d̄ lege dioceſana ſ d̄ lege iuriſd. qꝛ ad iuriſd. ptinet ſtatuē et ſtatuti obe dire ſ abbates ſūt exēpti non tenētur ire ad ſinod̄ niſi hēant capellas hn̄tes ꝑplīn nā tūc rōne capellaꝝ tenēt̄ venire vt i. c. ex oꝛe. d̄ p̄ui. Abbas limitat h dictū qn̄ abbas exēptus p ſe exercet curā capellaꝝ. ſi autē p ca pellanos tūc ſatis eſt q ipſi capellani vadant ⁊ hoc cōi⁹ ⁊ veri⁹ ſm p̄oca limita tex. i. c. nimis. d̄ exceſ. p̄la. vbi dicit̄ q religioſi nō tenēt̄ ire ad ſinod̄ ep̄alē dȝ eīn itelligi. aut d̄ exēptis qn̄ aut ɔgregat̄ ex facili cā. vł in telligatur in ipſis religioſis iferioribus. ſecus in eorū

p̄latis q᷑ tūc dꝫ fieri diſtinctio de q̄ua.s.ꝛ predicta nō.
Ultimo opo.ꝯtra tex.in eo ꝙ dicit ꝙ iſti tenēt veni
re ad ſinodū niſi ep̄us velit aliq̇d ſtatuere ꝯtra canones
nam hoc vꝫ ſine effectu cū nō poſſint ſubditi diuinare
q̇s velit ep̄us in ſinodo ſtatuere ꝛ ſic limitatio q̄ hic po
nit nūq̄ hēbit effectū.So.ſcḋm Inno.pōt etiā tex.
itelligi cū ep̄us in citatōe expſſit cāꝫ nō licitā.Idē ſi nō
expſſiſſet ſꝫ notorie ꝯſtabat ꝙ ep̄us ꝯgregabat ſinodum
vt aliq̇d diſponeret ꝯtra canones.Et nō ob̄ ħ dictū q᷑
nō tenēt ſubditi obedire p̄lato ſeu ire ad ſinodū q̄ñ no
toriū ē ꝙ ob cāꝫ iniuſtā ſit ꝯgregatio.ſimile nō.Inno.
in.c.ij.de dila.vbi dicit ꝙ ſi i citatōe exp̄mit cā iniuſta
vl' de iniuſticia notorie ꝯſtat nō tenēt citat⁹ ꝯparē q̇ḋ nō
vide etiam.Inno.in.c.iq̇ſitōi.de ſen.ex.vbi dicit ꝙ nō
tenēt q̇s obedire etiā papꝫ q̄ñ mādatū ſuū eſt ꝯtra deū
vl' timēt ſcādalū futurū vl' tercio ſupple ad lrā ibi ad ſi-
nodū venire ꝛ ſtatutis obedire.ꝛ tūc recte ſubiciſtur ꝙ
pōt eos excōicare niſi aliq̇d ſtatuerit cōtra canones et
q̄libet expoſitio eſt bona.

Canonici re-
Dum in eccleſiis. gulares iobe
dientes p̄ori ſuo p ip̄m excōicari pñt ꝛ ſi fue-
rint icorrigibiles de frm̄ ꝯſortio expelli debēt.Primo
narrat factū.ſcḋo dat iudices.ibi ideoq̄ȝ.Prima facit
tria.nam p̄mo ponit pape mādatū.ſcḋo rebellio q̄tuor
canoicoꝝ ꝛ ipoꝝ excōicatio ibi cūq̄ȝ.tercio ipoꝝ abſolu
tio ꝛ p̄ceptū eis factū ibi cū igit. Nō p̄mo ibi i his
que ad eū ptinēt ꝙ ſubditi etiā regulares nō tenēt obe
dire coꝝ p̄lato niſi in his q̄ ad eū ptinēt.ſi ergo p̄ceptū
eſſet ꝯtra deū vl' excederet limites offitij ſui nō tenēt ſi
bi obedire ḋ quo vide q̇ḋ nō.Inno.in.c.ad aures.de
tē.ord.facit.xi.q.iij.c.q̄ reſiſtit.ꝛ.c.iuliani. Scḋo
nō ꝙ p̄or regularis habet correctōeꝫ ꝛ iuriſdictōeꝫ i ca
nonicos ſuos regulares ꝛ pōt eos excōicare exigēte cō
tumacia.ꝛ tene mēti iſtū tex.Ex quo potes colligē ꝙ p̄
la⁹ citra ep̄m hꝫ ptātem excōicandi ſubditos.facit ꝙ
dixi in.c.cū ab eccleſiaꝝ.s.ḋ offi.or.ꝛ in.c.ſicut.ij.de
ſimo.Scḋo potes colligē ꝙ vbi mōſteriū regit p p̄orē
eſt ibi p̄or i exercēda iuriſdictōe loco abbatis.ad hoc
c.ſi.de ſta.re. Itē nō iūcta glo.i.ꝙ etiā regulares
pñt ꝯpelli ad pmittēdū obediētiā coꝝ p̄lato p iuramē
tū ſi p̄us reddiderūt ſe ſuſpectos vl' ꝯtūmaces i obedi
ētia p̄ſtāda.ꝛ p hūc tex.doc.idē voluerūt debere obſer
uari in clericis ſecularib⁹ curā nō hñtibus vt ſi aliq̄ñ re
ſtiterūt obedire ſuo p̄lato pñt ꝯpelli ad iurādū obediē
tiam vt dixi poſt eos.s.eo.legebāt. Itē nō ꝙ ſcrip
tis p̄latoꝝ credit cū agit ḋ modico p̄iuditio. Ulti-
mo nō ꝙ ſi regulares nō pñt reſtrigi p cēſurā ecclaſticā
pñt expelli a ꝯſortio frm̄.Intelligūt tñ doc.ꝙ dñt de
trudi i carcerē ita ꝙ excludātur ab alioꝝ ꝯſortio q᷑ nō
ſtabūt cū alijs i dormitorio vel' refectorio nō aūt dñt
excludi a mōſterio al' daret eis materia vagādi ꝙ volēs
excludi a mōſterio faceret ſe i obediētē et ſic daret occa
ſio mali.ꝯtra.c.q̄to.ad fi.de diuor.ꝛ in.c.fi.de reg.ḋ
q̄ dic vt ibi nō. In glo.i.i fi.dic pby.ꝙ ibi logt tex.
ḋ nō ſuſpectis.Idē hoſti.dicēs ꝙ ibi ad obedictiam
ſe vltroneos .i.volūtarios offerebāt vt.s.lati⁹ dixi
In glo.ij.ibi q̇ḋ nō eſt veꝝ nō glo.vꝫ eñ ꝙ p inſtrm̄
nō poſſit pbari crimē alicuius.ſꝫ de hac materia dic vt
plenius diſputat.Io.an.ſup regula ſcḋ de re iu.Et cō
clude alr̄.aut eñ ex tenore inſtrm̄ pꝫ crimē ita ꝙ directe
nō fuit ꝯfectū inſtrm̄ ſup crimē ꝛ pōt pbari crimē p in
ſtrm̄.Exēplū.canonici obligauerūt ſe adinicē p inſtrm̄
ſup ꝯiuratōe quā faciebāt ꝯtra ep̄m.p ħ eñ iſtrm̄ ſatis
pbat ꝯiuratōis crimē.Itē pone exēplū ſi q̇s p̄ſtito iu
ramēto ḋ veritate ridit ꝯtraria ad poſitōes.nā ipo facto
pbat ꝯtrariū vt in.c.cū inpoſitōib⁹.de iureiu.li.vi.et
idē dicēdū i ſimilib⁹ aut agit ḋ pbatōe directe fiēda et
tūc aut inſtrm̄ fuit ſcriptū ſine ꝯſenſu illi⁹ q̄ dicit crimi
noſ⁹ ꝛ nō pbat q᷑ alias ḋ facili ꝯuinceret q̇s ḋ crīe nec
notari⁹ hꝫ i ħ offitiū nec teſtes ſcripti i inſtrō dāt illi
fidē q᷑ nō credit teſtib⁹ i p̄iuditiū alteri⁹ niſi fuerit citati
et iurauerit in p̄ñtia ptis vt in.c.ij.de teſti.Aut iſte q̄
ḋt crioſ⁹ ꝯſēſit iſtrō ꝛ tūc pbat q̄ ad penā cui pōt iſte
ſe ſubijcere.ad hoc.c.cū dilecti.ḋ elect.ꝛ.c.pe.de cri.
fal.ſꝫ q̄ ad penā cui ñ pōt ſe obligare nō credit iſtrō q᷑
nēo ē dñs mēbroꝝ ſuoꝝ.l.liberē ho.ff.ad le.aq.ꝛ i.c.cō
tigit.el.i.ḋ ſe.ex.Et ſi diceremꝰ ꝯtrariū ḋ faciliꝰ dareſ vt
cupiēti mori mors geraſ ꝙ non ē fiēdū.hic ē ꝙ i cauſa
criminali vbi venit imponenda pena corporalis po-
teſt tercius appellare inuito reo condēnato vt in.l.ñ tm̄
ff.de app.nō glo.ij.q.vij.in ſūma. In ea glo.ibi i
p̄iudiciū alioꝝ gl.loquit nimis generalit.nā ñ ē veꝝ ꝙ
indiſtincte credat lr̄is p̄latoꝝ in alteri⁹ p̄iudiciū vnde
de materia dicēdū ē vt nō.plene in.c.p⁹ ceſſionē.de p
ba.ꝛ vide ho.gl.i.c.ſicut de ſen.ex.p Inn.i.c.i p̄ñtia
de renū.vbi dixit ꝙ lr̄e p̄latoꝝ faciūt ſemiplenā pbōꝫ
q̇ḋ nō.ꝛ p ħ facit iſte tex.hic.n.fuit creditū iſtis lr̄is
q᷑ nō agebat crīaliter nec ad aliquā penā iponendā ꝛ
ſic videt hic caſus mēti tenēd⁹.ꝙ vbi agit de modico
p̄iudicio credit lr̄is auctēticis p̄latoꝝ.ergo vbi agit
de magno p̄iudicō faciūt aliqualē pbatōeꝫ. In gl.
pe.i fi.nō bene iſtā gl.ex q̄ collige ꝙ ſcḋ p̄iur⁹ admit-
titur ḋ nouo ad iurādū q᷑ iuramētū tēdit ad ſui p̄iudi
ciū ſec⁹ aūt ſi tēdēt ad ſui releuatōnem vl' honorē vl' vt
gereꝫ officiū aliq̇ḋ.nā ſcḋ p̄iurus nūq̄ ampli⁹ admit
titur in teſtē vt in.c.teſtioniū.de teſti.ꝛ hoc in effectu
voluerūt etiā doc.hic ꝛ tene mēti illū tex.in hoc iūcta
glo.q᷑ quotidie allegari ſolꝫ ad ħ. Sꝫ op.alit ex
gl.nā ex q̄ iſti canoici iurauerāt añ ſolutiōꝫ de pendo
mādatis eccīe et papa vigore iuramēti eis mādauit vt
redeūtes ad clauſtrū p̄ori ſuo deuote obedirēt.ḡ ñ de
bebāt ꝯpelli denuo iurare p̄ori.Et ēca idē ñ ē bis iurā
dū ne ſcḋm iuramentū ſit ſine neceſſitate.cōtra.c.et ſi

ꝑo de iurein. So. iuramētū mandat pſtari ne iſti poſ
ſint gloriari de coꝝ ↄtumacia ⁊ malicia nā vt ptꝫ i an
tiq̄ poſtq̄ꝫ iſti fuerūt excōicati petierūt abſolutōnem a
ꝑote ꝑoꝛ aūt volebat eos abſoluere ſ pſtito iuramento
qd̄ iſti ſubire ſupbe recuſarūt ⁊ acceſſerūt ad papā ꝑ
abſolutōe Uel ſcd̄o dic ꝙ iſta iuramēta referūt ad dꝰ
uerſa.nā i curia iurauerūt rōne abſolutōis obtinende.
nūc aūt dn̄t iurarꝫ priori de parēdo mandatis ipiꝰ. Et
ex h̄ iūcto pn̄.ſing.nō.ꝙ ſi is q iurauerat ad obedien
tiā venit ↄtra iuramentū pt de nouo ↄpelli ad iurāduꝫ
nā tercīū iuramentum etiā adijcit vinculū quāq̄ꝫ i veri
tate totiēs q̄s incidit in piurīū quotiens venit ↄtra iu
ramentū.vnde nō de vno ſed de pluribus piurijs pu
niri pōt.vt ꝓbatur in.c.ad aplice.de re iudi.li.vi.facit
c.venerabilem.de dect. Ni.ab.

Preſbiteri ⁊ clerici capellarū
Is qui. ſubditarum titulo cardinalatꝰ
debēt cardinali obediētiā ⁊ reliq̄ d̄ qbꝰ h̄.et
vacāte titulo ſuccedit caplm illiꝰ ecclie niſi ꝑ bono pa
cis aliqd ſit exemptū Duo ſunt dicta ſcd̄ꝫ ibi quādo
Nō ꝙ cardinales ꝑmouēt ad titulos certaꝝ eccle
ſiaꝝ ⁊ ꝑ illos titulos denoiantur vt i.c. corā.⁊ qd̄ ibi
nō.d̄ elec.⁊ ita dici olim dicebāt ꝑmoueri ad titulum
certaꝝ eccliaꝝ Et de multipilci ſignificato huiꝰ verbi
tituli.vide plenā glo.i.c.oudū.ij.d̄ elect.i v̄bo vtrāq̄ꝫ
illaꝝ intitulatā. Scd̄o nō ⁊ tene mēti ꝙ cardinales
habēt i titulo ſuo ⁊ i eccleſijs ſubiectis titulo iuriſdicti
onē epalēꝫ vn̄ habēt correctōem ⁊ ptātēꝫ fulminādi cē
ſurā eccleſiaſticā ⁊c̄.q̄ ſunt iuriſdictōis epalis ⁊ nō ha
bes alibi iſtū tex.⁊ ita dicit Jo.mo.i.c.vnico.de ma.
⁊ obe.li.vi.papā ſibi reſpōdiſſe.⁊ h̄ dictū ſequūt hic
cōiter doct.qd̄ bn̄ nō. Nō tercio ꝙ clerici capellaꝝ
ſubiectaꝝ alicui ꝑlato ſunt ſubiecti illi ꝑlato rōne eccle
ſiaꝝ.vn̄ ab eo pn̄t excōicari ⁊ corrigi vt h̄ ⁊ itelligo qn̄
capelle ſunt ſubiecte pleno iure. Ex quo infert ꝙ ſi ab
bas hꝫ eccliam pleno iure ſubiectā ↄſequit ꝑ ↄſequēs
iuriſdictōēꝫ i clericos inſtitutos i illa vn̄ ſicut ecclia ex
empta clerici ꝑ ↄſequentiā recipiūt exemptōem vt i.c
cū ꝑ exemptōem.d̄ ꝑuile.li.vi.ita ecclia qn̄ eſtꝫ ſubie
cta clerici ſubeſſent ſubiectioni qd̄ nō. Itē nō ꝙ nō
eꝫs hn̄s tn̄ iura epalia pt a clericis ſibi ſubiectis exigē
matrimonialē obediētiā reuerentiā ⁊ honorificentiam.
Et nō ꝙ ſubditus tenet exhibere ꝑlato ſuo nō ſolum
obediētiā ſ etiā reuerentiā ⁊ honorificētiā Et nō dr̄iaꝫ
iter hec.nā obediētia ↄſiſtit i executōe mādatoꝝ. Reue
rentia ē ſm quoſdā honor exhibitꝰ ſine v̄bis vtputa i
clinādo.honorificentia eſt honor cū v̄bis vel forte iſta
duo capiūt ꝑ eodē ⁊ cā maioris expſſionis accumulāt
Nō ibi tpibꝰ ↄſuetis ꝙ ſubditi nō debent onerari
venire ad ↄgregatōem ſeu caplm ꝑ libito ſuperioris ſ
tpibꝰ ↄſuetis Ultio nō.⁊ tene menti q2 neſcio alibi
ita expſſum ꝙ nedū i ecclia cathedrali vacāte eccleſia
ſuccedit caplm.vt i.c.cū olim.j.eo.ſ etiā i ecclia inferi
ori vt ptꝫ h̄ i titulo cardinalatꝰ.⁊ hāc opi.ſenſit h̄ gl.
fi.q̄ dicit ꝙ ſi papa ꝑ bono pacis non reſeruaſſet ſibi
iſta d̄ qbꝰ i fi.trāſiſſent i caplm ⁊ h̄ ꝑfecto ſatis inuit
iſta lr̄a ⁊ vid̄r placere hoſti.lꝫ Inn.variet ⁊ ↄtrariū vt
deat ſibi plꝰ placere.dicēs ꝙ d̄ iure iſta q̄ reſeruāt hic
cardinali nō trāſeūt i caplm.ſ cardinalis vl aliꝰ ꝑlatꝰ
iſta recipit nō a caplo ſ a papa vel ab alio ↄfirmatore
⁊ ideo ꝑlato mortuo nō debēt trāſire i caplm.ſ q2 hic
allegabat ↄſuetudo ex pte capli.papa volēs diffinire
illā litē reſeruauit ſibi illa tria. Sꝫ certe h̄ iudicio meo
ē diuinare ⁊ lr̄am iſtā improꝑriare.⁊ ↄtrariū ſenſit idē
Inn.i.c.cū dilectus.d̄ ↄſue.i pn̄.vbi dixit ꝙ mortuo
abbate admiſtratio trāſit i caplm idē ſenſit latiꝰ tn̄ dꝫ
ſtinguēdo i.c.ad abolendā.d̄ here.vbi iter cetera dicit
ꝙ mortuo ꝑlato eius ptās tranſit ad eū a quo accepit
ptātēꝫ ⁊ iō ↄcludo ꝙ vbi ptās aliq̄ rōne ꝑlature ↄpetit
prelato ꝙ eo mortuo illa ptās trāſit i caplm exceptis
his q̄ nō pn̄t explicari ſede vacāte vt alienatio bonoꝝ.
⁊ hāc opi.vid̄r ſentire Jo.de lig.poſt Lau.i cle.ne in
agro.d̄ ſta.regu.vbi firmat ⁊ dicit h̄ ſeruari de ↄſuetu
dine ꝙ mortuo abbate iuriſdictio trāſit i caplm.⁊ idē
dicēdū eadēꝫ rōne i alijs ꝑlatis.nā ptās ē i ecclia ⁊ dꝫ
gnitate ⁊ ꝑlatꝰ ⁊ caplm faciunt vnū corpꝰ.vt i.c.ea no
ſcit.de his q̄ fi.a ꝑla.merito mortuo ꝑlato ſuccedit ca
pitulū Quid aūt i alijs vniuerſitatibꝰ ſecularibꝰ nūqd̄
mortuo rege ſine herede ſuccedat regnū.vl mortuo re
ctore ciuitatꝫ ſuccedit ciuitas.vide qd̄ nō. Inn.i.c. cūꝫ
acceſſiſſent.d̄ ↄſti.⁊ ibi dixi.⁊ tene menti ꝑdc̄a maxie
iſtū tex.q2 h̄ nō ſolet declarari ꝑ doct.⁊ facit tex.in.d.
cle.ne i agro.§.abbate. Et potes ex fi.tex.colligē ar.
bonū ꝑ arbitratoribꝰ vt ꝑ bono pacis poſſint ptis iu
ſticiā ledere ſic h̄ facit papa ⁊ bn̄ facit.c.niſi.d̄ ꝑbē.no
tāt legiſte i.l.ſi h̄ meis.§.recepiſſe.ff.d̄ arbi.⁊ i.l.ſi ſo
cietatē.§.arbitroꝝ.ff.ꝑ ſocio. Sꝫ tex.multū nō.eſt in
d.c.niſi.⁊ vide qd̄ ibi dixi. In glo.i.i fi.i h̄ diſtingue
vt dictuꝫ fuit.s.eo.c.legebat In gl.fi.hec gl.ꝑoit
regulā ⁊ vnū caſum excipit ⁊ ↄcludit ꝙ caplm ſede va
cāte ſuccedit ꝑlato ecclie i his q̄ ſunt iuriſdictōnis ⁊ or
dinis Sꝫ ea q̄ ſunt iuriſdictōis poterit exercere ꝑ ſe ⁊
etiā ꝑ aliū nō epm. Sꝫ ea q̄ ſunt ordinis epalis dꝫ ex
ercere ꝑ aliū epm quē ad hoc acꝰ inuitabit cū cautele
ſtudio.i.cū ꝑteſtatōe ꝙ ꝑ h̄ nihil iuris illi epo acqrat
Excipit gl.collatōem bn̄ficioꝝ q̄ ſpectabāt ad collati
onem ꝑlati dūtaxat Demū gl.oppo.reſpectu abſolu
tionis fiende ꝑ caplm ⁊ ſoluendo ↄcludit caplm poſ
ſe abſoluere ab excōicatione lata ꝑ ꝑlatum defunctum
Primo quo ad regulaꝫ aduerte.nā hꝫ multas ex
ceptōes ⁊ ē materia multū dubitabilis vt plene nō. ꝑ
Jo.an.in.c.vnico eo.ti.li.vi.vbi ponit multos caſus
in qbꝰ ꝓbabiliter dubitatur an caplm ſuccedat vacāte
eccleſia.⁊ vide ibi ⁊ dicam aliquid i materia in.c.cum

olim .ꝟ. co. vbi materia melius cadit. Inn. etiaȝ dixit
quoſdã tenere ꝙ ea q̃ ſunt conſecratõis nõ deuoluũt
ad caplm̃ ꝟ ad ꝓximũ ſupiorem puta archiepm̃ vl' pa
triarchã ꝟ dictũ glo. verius eſt. ad hoc. c. ij. in. §. epo.
de tẽp. ordi. li. vi. vbi dr̃ ꝙ vacãte eccl'ia pt̃ caplm̃ da
re lr̃as ad ordines recipiendos. ad ideȝ facit. c. ſuffra-
ganei. de elect. vbi ptȝ ꝙ elect' i archiepm̃ ꝛ ↄfirmat'
pt̃ p aliũ ſuos ſuffraganeos facere ↄſecrari lȝ p ſe non
dũ poſſit diſponere vt ſubditi ſui ab alio ordinẽt. ꝛ fa
cit hoc ad ea que dixi in. c. dilecti. ꝰ. de offi. ordi. vbi
gl. dicit ꝙ collatio ordinũ ꝛ ſacramentoꝝ eſt de lege iu
riſdictõis. Reſpectu vo exceptõis quã poit gl. dic vt
habet' i. c. vnico. ne ſede vacante. li. vi. vbi approbat' ꝟ
dictũ glo. inſtitutio tñ ꝛ ↄfirmatio deuoluit' ad caplm̃
vt i. c. cũ olim .ꝟ. co. ꝛ i. c. i. de inſti. li. vi. Quo ad vlti-
mũ dictũ gl. vide hodie tex. in. c. vnico. co. ti. li. vi. vbi
approbat' opi. gl. ſ. ꝙ ſede vacãte pt̃ caplm̃ abſolue' ab
excõicatione cui' abſolutio ſpectabat ad p̃latũ. Et per
illũ tex. infert' ad nobilẽ qõnem nũqd ↄfeſſor ſeu peni
tentiari' deputat' p caplm̃ ſede vacante poſſit abſol-
uere i caſibus reſeruatis epo. de qb' nõ. in. c. ij. de pe.
ꝛ re. li. vi. Et ↄcludendũ eſt ꝙ ſic. nã queadmodũ põt
abſoluere ab excõicatione cuius abſolutio eſt reſerua-
ta epo nota. in. d. c. ij. ita et fortius poteſt abſoluere i
alijs caſibus reſeruatis epo et ita decidit Frede. ↄſilio
xi. al'. xix. qd̃ tenebis ſemp menti. et bene facit rõ quã
ponit glo. in cle. i. de hereti. que videtur concludere ꝙ
in his que ſunt neceſſitatis caplm̃ ſuccedit ne ex defe
ctu ſuperioris periculum poſſit grauari ꝛc.

Licet abbatiſſa ſubditos ex-
Ilecta.
cõicare nõ poſſit ipi ſibi obedi
re tenent' et p̃ma pe ponit' querelã. ſcḋa ibi
quo circa dat iudices. Nõ primo ꝙ femina pt̃ rõne
dignitatis quã hȝ iuriſdictõem exercere ꝛ ſic virili offi
cio fungi. vñ femina i eo ꝙ femina nõ pt̃ iuriſdictõem
exercere nec virili officio fungi vt legit' et nõ. in. c. dile-
cti. de arbi. et. xxiij. q. v. in. c. mulierẽ. tñ ſi iure defert'
ſibi dignitas hñs iuriſdictõem annexã pt̃ iuriſdictõeȝ
exercere vt vides hic i abbatiſſa. Idẽ in ea cui defert'
regnũ deficientib' maſculis vel aliqs comitatus vt ptȝ
in. c. cuȝ deuotiſſimam. xij. q. ij. et in. c. ſignificauit. ꝰ.
de reſcrip. Nõ ſcḋo ꝙ abbatiſſa pt̃ hr̃e ſub ſe cleri
cos ſeculares qd̃ intellige de iure ſpãli vtputa ſi hȝ ca
pellas ex p̃uilegio vel p̃ſcriptione pleno iure ſubiectas
nam tunc clerici illaꝝ capellaꝝ ſibi ſubijciũtur vt. ꝰ. c.
ꝓximo. et qd̃ ibi dixi. Et ex hoc et ex tex. nõ ꝙ abba-
tiſſa eſt capax iuriſdictionem ſpũalis ꝛ ꝙ iuriſdictõeȝ
ipſam pt̃ exercere in ſuas moniales. Item nota ꝙ
abbatiſſa non pt̃ excõicare ſibi ſubiectos põt tñ implo
rare officium ſupioris vt ipe excõicet ſibi inobedientes
Et ex hoc et ex tex. nõ ꝙ inferior habens iuriſdictõeȝ
ſimplicem pt̃ in caſibus maiorib' recurrere ad ſupiorẽ

in loco vt ſuam ſniam mandet executõni vel vt cõpel-
lat ſubditos ſibi obedire. ad hoc. l. a diuo pio. ff. de re
iudi. et facit. c. cum ab eccleſiaꝝ. de offi. ordi. naȝ ſicut
abbatiſſa hic habuit recurſum ad papam ita potuiſſet
habere recurſum ad epiſcopum. ꝛ epiſcop' tenet' ſibi
impẽdere auxiliũ vt i. c. abbates. xviij. q. ij. p quẽ tex.
puto ꝙ etiã poſſȝ inuocare auxiliũ brachij ſecularis in
exercẽda iuriſdictõe ſibi ↄpetẽte. facit qd̃ nõ. i. c. i. ꝰ. de
offi. ordi. ꝛ i. c. adminiſtratores. ꝛ. c. p̃nceps. xxiij. q. v.
In gl. i. i fi. vbi dr̃ ꝙ religioſi pñt ↄdere teſtamẽtũ
ꝟ dȝ itelligi de religioſis largo mõ, put ſunt iſti canoni
ci ſeculares. nã ſtricto modo illi dicũt' religioſi q ꝓmit
tunt tria ſubſtantialia cuiuſlibet religionis approbate
vt obedientiã caſtitatem ꝛ paupertatem vt in. c. cum ad
monaſterium. i fi. de ſtatu regu. Alij vero q non ꝓmit
tunt oĩa iſta tria ꝟ aliqd̃ iſtoꝝ non ſunt ꝓprie religioſi
nec dicunt' habere regulã ꝟ pot' quẽdã modũ viuendi
lȝ ſit approbatus p papã ad qd̃ vide nõ. gl. in cle. i. de
reli. do. ꝛ in cle. pe. de ſen. ex. ꝛ qd̃ dixi ſup rubrica de
regu. Iſte tñ canonice regulares de qb' i tex. nõ ſunt
approbate ab eccl'ia ꝟ tolerant' vt i. c. indẽnitatibus. de
elect. li. vi. in fi. debent viſitari p epm̃ vt habes in c.
attendentes. de ſta. regu. Sȝ nõ ſingulariter ex gl.
iuncto tex. ꝙ ſupior iſtoꝝ q̃ non ſunt ex toto religioſi.
ꝟ aliqd religionis ꝓmittũt pt̃ i ſubditos iuriſdictõneȝ
exercere et videt' innuere tex. ꝙ poſſit excõicare ex quo
nõ dat' incapacitas rõne pſone vt i muliere. Intelligo
tñ ꝙ iſte modus viuẽdi nõ ſit dãnatus a iure. nã tunc
cũ nõ poſſint facere collegiũ approbatũ vt in. c. fi. de re
li. domi. nõ ↄſequeret' ſupior iuriſdictõem Hec tñ ma
teria eſſet lati' examinanda. In glo. ij. nõ p̃mo ex iſta
gl. ꝙ abbatiſſa eſt capax collatõis bñficioꝝ. põt ergo
habere ius ↄferendi et inſtituendi. Iſta eñ ſunt iuriſ-
dictionis ſpũalis et nõ ordinis. Scḋo nota ꝙ ea q̃
dependent a p̃tãte clauium non cadunt i mulierẽ etiaȝ
ſi' habẽtẽ iuriſdictõeȝ ſpũalẽ. vñ abbatiſſa nõ pt̃ abſol
uere moniales a peccatis eaꝝ. vt i. c. noua. de pe. ꝛ re-
miſ. nec excõicare vt h. Ex quo nõ ꝙ nõ habẽs ordi-
nem nõ pt̃ excõicare licȝ ſit pſona religioſa. Ex quo in
fert' ꝙ ſi eſſȝ aliqd̃ collegiũ religioſoꝝ nõ habentiũ or
dinẽ nõ poſſȝ ſupior q nõ hȝ ordinem excõicare ſubie
ctos. Idẽ dicit glo. in ſuſpenſione ab officio ꝛ in p̃tãte
interdicendi ab ingreſſu eccleſie et diuinis officijs. et
hanc opi. ſequuntur cõiter hic doct. dicentes ꝙ lȝ ab-
batiſſa poſſit ſuſpendere a beneficio ſubtrahere p̃ben
das. et lato modo interdicere ꝛ ſuſpendere ab ordine
vtputa precipiendo ſubiectis ne celebrent donec ſatiſ-
fecerint tamen ſtricte et ꝓprie interdicere vel ſuſpende
re ab ordine non poteſt ea. ſcȝ ſuſpenſione et interdicti
one que inducit irregularitatem in contrarium facien-
tibus hoc. ꝓbatur ex eo. qꝛ excõicatio ſuſpenſio ꝛ inter
dictum ↄtinẽtur appellatione cenſure eccleſiaſtice vt in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

c.querenti.de ỽbo.ſig.et i multis alijs pariſicantur a
iure.vnde nullũ iſtoꝝ ſuſpendit̃ ꝑ appellatõem ſequen
tem et quodlibet inducit irregularitatem in contrafaci
entem vt in.c.is qui.et in.c.is cui.de ſen.ex.li.vi.Cui
ergo iterdicitur rõne incapacitatiſ vnum videntur inter
dicta reliqua cum omnia dependent ab ordine

Si metropolitan⁹ a ſuffraganeo
Iecti iuramentum exigit vltra formaꝫ
ſtatutaꝫ a canone in eo ꝙ eſt vltra ſuffraga
neos nõ tenetur In prima parte ponitur querela. In
ſecunda ꝓuiſio.ibi cuꝫ igitur Nota p̃mo ibi archi
diaconus ⁊ capitulum ꝙ archidiaconus eſt caput ca-
pituli.et ita colligit hic do.an.Sed ꝓfecto cõtrarium
colligi poteſt.naꝫ ſi includeretur in.c.non oportuiſſet
ſpecialem mentionem facere de archidiacono.Item
plus dico ꝙ nedum capituli caput nõ eſt ſed etiam ď
capitulo nõ exiſtit mero iure cõi inſpecto qꝛ ſolum ha
bentes ius canonie ſunt de capitulo.vt nota.in.c.ij.
de inſti.⁊ ibi plene dixi.hinc iura dicant ꝙ canonici et
ep̃s faciunt vnũ corpus.ita ꝙ epiſcopus caput et ca-
nonici membra.vt in.c.nouit.⁊ in.c.quanto.de his q̃
fi.a p̃la.Nil auteꝫ dicitur de archidiacono vel ď alijs
habentibus inferiores dignitates i eccleſia cathedra
li.vnde audacter dico tenendũ ꝙ iſti p̃lati inferiores ⁊
capellani et reliqui beneficiati i eccleſia cathedrali niſi
habeãt canonicatum non ſunt de capitulo niſi habeat
conſuetudo.⁊ archiꝗ diaconus hic admittit̃ non tanq̃
pars capituli ſed ꝓintereſſe ipſi⁹ eccleſie cathedralis.⁊
ꝑ h̃ facit totus titulus.ď offi.archi.⁊ ď offi.archip̃ſb.
⁊ ſilib⁹ i qb⁹ iſtoꝝ inferiorum ponit̃ officiũ nec dicit̃ ꝙ
habeãt ſe impedire de pactis capitularib⁹. Secũdo
nõ ꝙ patriarcha gradẽſis habet ius ꝓuincie in epiſco
pum caſtellanum.⁊ appellat̃ hic ep̃s cappellan⁹.Ep̃s
Venetiaꝝ ille eñ ẽ ꝓpri⁹ titul⁹ ſuus ď iſto patriarcha
gradenſi qui nõ eſt de q̃tuor principalib⁹ patriarchis
vide ꝙ nõ.glo.lxxxj.di.in.c.ij. Nõ tercio ꝙ epiſco
pi preſtant iuramẽtũ obedientie archyepiſcopis metro
politãis ſcðm eam formam quam preſtãt ep̃i immedi
ate ſubiecti romane eccleſie ep̃i p̃pe de qua forma ha-
betur i.c.ego eñ de iureiur.ſubiectus ergo inmediate
romane eccleſie preſtat hoc iuramẽtum pape.ſubiectus
ỽo archyep̃o iurat ipſi archyepiſcopo.hodie ỽo oẽs
qui promouent̃ in curia ſiue epiſcopi ſiue abbates iu-
rant ip̃e pape.⁊ ď forma iuramẽti preſtãdi ab abbatib⁹
vide tex.in.c.ne dei.ꝭ.de ſimo.ď iuramẽto canonicorũ
remittũt doct.ad.c.cum clerici.ꝭ.de ỽbo.ſig.de iuramẽ
to vero alioꝝ clericorũ nõ in.c.tua.ꝭ.de iureiur.⁊ vide
text.in.c.quanq̃.xxiij.di. Nõ ꝙ ſi ex facto ep̃i pre-
iudicari poteſt eccleſie capitulum poteſt obuiare ⁊ cõ-
tradicere.⁊ etiam appellare ⁊ appellatõnem ipſam pro
ſequi ⁊ per hãc proſecutionem poteſt ep̃s abſolui ⁊ ec-
cleſia conſeruari in ſua indẽnitate.et facit iſte tex.opti

me i argumentum ſm hoſti.ꝙ ſi dominus alicui⁹ loci
vult ſubijcere illum locum alieno domino poſſunt ho
mines loci contradicere quia eorum intereſt vt eorum
dñs ſi liber vt nõ habeãt plures dominos.ar.c.ſi.ꝭ.c.
⁊ in.l.nõ tm̃.C.de appella.⁊ in regula qð omnes tan
git.de re.iur.li.vi.⁊ optime facit tex.in.l.imperialem
in.§.preterea ducatus.de ꝓhibi.feu.alie.colla.x.vbi
ſingulariter habetur ꝙ dominus feudi nõ poteſt inui
to vaſalla dominũ in alium transferre ne iſte vaſallus
cogatur habere alienũ dñm ⁊ ſi decedit dñs pluribus
filijs relictis non tenetur iſte vaſallus oib⁹ p̃ſtare iura
mentũ ſed ſufficit p̃ſtare vni qð ẽ menti tenendũ.et fa
cit h̃ dictum hoſti.cuꝫ allegationibus predictis vt rex
non poſſit in vitis hominibus caſtrum vel ciuitatem
ſibi ſubiectam alicui inferiori ſubijcere.ad idẽ facit qð
nõ.Inn.in.c.auditis.ꝭ.de p̃ſcrip.vbi dicit ꝙ ſicut in
tereſt dñi non perdere vaſallos ſeu ſubditos ita eque
intereſt ſubditorum nõ ꝑdere dominos qð bene nota
bis.Item nota ꝙ ab actu extraiudiciali geſto inter ali
quos põt terci⁹ appellare ſi ſentit ſe pregrauari vł eccle
ſiam ſuam quod tene menti.Et quanq̃ dñs An.h̃ di
cat de iure ciuili.ſecus eſſe in.l.a ſentẽtia in.§.idemq̃
reſcripſit.ff.de appella.vbi tranſactione facta inter ali
quos poteſt tercius appellare ſi p̃tendit tranſactõnem
illã fieri i ſui colluſionem puta cuꝫ heres trãſegit i col-
luſione legatarioꝝ ⁊ plene hanc materiaꝫ proſequitur
bar.in.l.ſi.ff.de appel.recipi.nã nititur in hoc ꝯcorda
re ius ciuile cum iure canonico.vñ mirandũ eſt ꝙ do.
an.h̃ dixerit oppoſitum allegando.l.ſi expreſſum.ff.ď
appel.que nihil facit. Nõ in.§.cuꝫ igitur.illã regu
lam q̃ ꝓcedit de iure naturali ꝙ alij non facias qð ab
alio tibi fieri noles.de quo plenius.i.di.humanũ ge-
nus.⁊.ij.q.vi.qui ſe ſcit In glo.i.ibi ſaltẽ de facto
nota bene glo.iuncto tex.ꝙ non ſolũ poteſt appellari
vt euitetur preiudiciũ iuris puta ne ſnĩa trãſeat i rem
iudicatã.ſ etiã vt euitetur p̃iudiciũ facti ne de facto ſeꝫ
moleſtetur.nã lꝫ iuramentũ ep̃i vltra formã canonicaꝫ
nõ obligabat eccleſiã et ſic illð iuramentum nõ p̃iudi-
cabat eccleſie in iure.ſed qꝛ de facto poterat p̃iudicare
quia potuiſſet de facto aliquid exigi virtute huius iu-
ramenti quod redundaſſet i preiudicium huius eccle
ſie.et ideo admittitur appellatio.ſimile legitur ⁊ nota.
in.c.peruenit.de arbi.Et in fi.glo.nota hoc vltimum
ꝙ etiam p̃lato inuito poteſt capitulum ſeu eccleſia ob
uiare preiudicio ipſius eccleſie.et per hoc dicit hic In
no.ꝙ ſi ex facto epiſcopi vel ipſius negligentia aliqð
preiudicium poteſt generari eccleſie poteſt capitulum
ſeu eccleſia contradicere ſeu appellare ⁊ hoc quia iura
⁊ dignitates eccleſie poſſidentur pariter per epiſcopũ
et capitulum.et nota bene hoc dictum licet epiſcopus
ſit caput ſcðm eum.pro hoc.c.nouit.⁊.c.quãto.ď his
que fi.a p̃la.Hec tamen ratio non placet hoſti.quia

inferretur contrariū q2 vn⁹ ſine alio non poſſʒ admitti
Sed ego non video qūo reſultet hoc contrariū. naʒ ſi
duo poſſident eandem rem non poteſt vnus eandem
rem deteriorem facere alio contradicente. naʒ iure cōi
potior eſt conditio ꝓhibentis vt i regula in re cōmuni
de re. iur. li. vi. Hoſti. reddit aliam rōnem dicens capi
tulum admitti vt eccleſia releuet̃ a p̄iudicio. ob quam
cauſaʒ non ſolum capitulum ꝟ quilibet canonic⁹ ꝛ etiā
prochianus admitteretur ꝛ oibus deficientibus ſupe-
rior ꝓuideret eccleſie ex officio vt i. c. cuʒ veniſſet. i ſi.
de inſti. et hoc dictum etiam veꝝ eſt in ſe. ꝛ nota quod
dixi de canonico ꝛ prochiano ꝛ de negligētia epiſcopi
ꝛ vide ad materiam quod nota. i. c. cū olim. ꝟ. ō teſti.
ꝛ in. c. ſi quis p̄ſbiteroꝝ de re. eccle. nō alie. In glo.
penul. ibi conſuetudo locum nō habet. ſentit hic gl. et
clarius. ꝟ. ibi licet illud diu p̄ſtiterit ꝛc̄. ꝙ ↄſuetudo nō
poterat p̄ſcribi Goff. ſentit ↄtrariū. vnde itelligit tex.
in conſuetudine nōdum cōpleta ꝛ pfecte inducta Sʒ
hoſti. ſequitur glo. ꝙ hec ↄſuetudo eſt irratōnabilis ꝛ
p̄ſtat materiā auaritie ꝛ ſuperbie ſuperiorum ꝛ ambiti
onem inferiorū nam inferiores ne ipedirentur eoꝝ pro-
motio de facili iurarent quicquid ſuperiores vellent. ꝛ
ideo bonum fuit his obuiare. Ego dicerem ꝙ cū iſtud
ſit contra ius non pōt induci p̄ſcriptio ↄtra eccleſiaʒ ſi
ne titulo niſi ſit tanti tpis de cuius initio nō ſit memo
ria. vt i. c. i. de p̄ſcrip. li. vi. vnde puto ꝙ ſi p tantum tē
pus fuiſſet exactum iſtud iuramentū ꝙ obligaſſet iſtaʒ
eccleſiam q2 ex tanto temporis curſu p̄ſumendum eſt
ꝙ olim ex iuſta cauſa hoc fuit inductum. vt i. d. c. i. fa
cit quod nota. Jo. an. i. c. peruenit. de cenſi. ꝛ per bar.
in. l. cum de i rem verſo. ff. de vſuris. Sed ↄtra pre
dicta et cōtra tex. opp. de. c. ſignificauit. ꝟ. de cenſi. vbi
ſuperior exigit iuramētum a ſubdito de ſoluendo ſibi
cenſu debito. ꝛ tamen iure nō cauetur vt tale iuramen
tū debeat p̄ſtari. So. dicit Hoſti. iſtum tex. ꝓcedere i
hiis i quibus a iure ē tradita certa forma. tūc eñ nō licʒ
formā tranſgredi. Sʒ vbi nō eſt forma p̄fixa pōt ſupe
rior i hiis q̄ ſibi debentur a ſubdito ſibi ꝓuidere p iura
mentū vel aliā cautōem. ꝛ nō ꝟ dictū In glo. fi. i fi
ne. facit ad p̄dicta. c. fi. de iureiur. li. vi. Sʒ ex glo.
oppo. exquo eñ iuramentū iā erat p̄ſtitutū ab iſto epō
vt colligit i fi. tex. vid̄r ꝙ appellatio capituli fuerit fru-
ſtratoria. q2 appellatio extraiudicialis nō ſuſpēdit p̄te
rita cuʒ ſit quedam ꝓuocatio ad iudicēm vt in. c. cū ſit ro-
mana. ꝟ. de appel. vide ſm Inn. hic et. c. q2 ꝓpter. ſ.
de elect. Hec eſt vna ex differentiis iter appellatōnem
iudicialem et extraiudicialē. q2 appellatio iudicialis ſu
ſpendit factum de preterito ꝛ etiaʒ de futuro donec ex
pediatur factum appellationis nam ſuſpendit ꝓnun-
ciatum ꝛ iuriſdictōnem iudicis a quo vt in. c. non ſolū
et. c. ſi a iudice. de appel. li. vi. ꝛ i. l. i. ff. ad tercul. Sed
appellatio extraiudicialis nō ſuſpendit qd̄ geſtum eſt
ꝟ ſubmittit i futuꝝ ꝓtectōni ſuperioris ne indebite mo
leſtet̃ vt in. d. c. cum ſit romana Et nō. bar. in. d. l. fi. ō
appell. reci. ꝛ nota hanc dr̄iam. ergo paꝝ aut nihil po
terat ꝓdeſſe iſta appellatio capituli So. Inno. multū
inſtat ꝛ intricate loquitur proſequēdo ↄtrariū ꝛ aliquos
effectus appellationis extraiudicialis Et p̄mo ſciēduʒ
ꝙ tex. iſte pōt dupliciter itelligi. Primo ꝙ iuramētū
erat exactū ante appellatōem ꝛ tunc ad verbum exigēs
poſitum i p̄ncipio ſupplendum ē cum effectu q2. ſ. p̄ſti
tit. Scd̄o pōt itelligi ꝙ appellatio fuit iterpoſita ante
q̄ᷓ eſſet p̄ſtitum dum exigeretur ſed poſt appellatōem
fuit p̄ſtitum ſm p̄mum itellectum Dicunt aliqui vt re
fert Inno. ꝙ iſta appellatio opabatur vt p̄textu exacti
iuramenti nihil exigeretur ab epō vltra formam cano
nicam. et ſi de facto fuiſſet exactum illud ante omnia
vigore appellatōnis debuiſſet retractari. ſed hoc dictū
non vid̄r placere Inno. q2 ſm eum p appellatōem ad
uerſariꝫ non tenet̃ appellatus cōparere ſi non vult ali
as ſequeretur abſurdum ꝙ quis poſſet citare ad libitū ad
uerſarium ſuum. et nota hoc dictum. p̄mo ꝙ pretextu
appellationis extraiudicialis non tenetur appellās cō-
parere citetur p iudicem. Et idem nō. glo. in. d. c. cuʒ
ſit romana fallit vbi a iure aliter reperitur diſpoſitum
vt i caſu. c. i. de elec. li. vi. Secundo nota ꝙ non p̄t quis
ad libitum citare aduerſariū ſuum. ꝛ pro hoc vide tex.
i. l. fi. C. de exhibi. re. vbi d2 ꝙ nemo eſt citandus niſi
iudex prius decernat. quod etiam dico i. c. i. de iudi.
Sed hec reſponſio Inn. ad ↄtrarium nō ſatiffacit iu
dicio meo. q2 non ſequitur aduerſarius non tenet̃ cō-
parere ergo nō dʒ retractari quicquid geſtum eſt i preiu
dicium appellatōnis. ꝛ de hoc. ꝟ. dicam. Si vero tene
tur ſecundus itellectus dicunt quidaʒ ꝙ appellatō ope
ratur vt iuramentum non deberet exigi pendente ap-
pellatione nec aliquid deberet exigi virtute iuramenti
alias exacta ꝛ geſta poſt appellatōnem ante oia ēent
retractanda exquo appellatio fuerit interpoſita ex ꝓ-
babili ꝛ lītima cauſa vt i. c. bone. de appel. hoc dictum
non placet quibuſdam vt refert Inn. q2 pretextu appel-
latōnis non dʒ quis dimittere quo minus vtatur quis iu
re ſuo vt in. c. fi. de ſup. neg. p̄la. nec ob. c. bone. quia
iſtud ꝓcedit ſm Inno. qñ appellans fuit ſpoliatus p⁹
appellatōnem. nam tunc poteſt implorare officium iu
dicis vt ante omnia reducatur ad ſtatum in quo erat
tempore appellatōnis extraiudicialis ſed iſti de capi
tulo non erant i poſſeſſione vt non exigeretur iſtud iu
ramentum Et nota ex hoc mirabilem limitatōneʒ ad
illud. c. bone. nam ex hoc ſentit Innocē. ꝙ ſolum at-
temptata i preiudicium poſſeſſionis debēt retractari
virtute appellatōnis quod non placet Do. anto. nihil
tū allagat in contrariū. Sed ego induco tex. in. c. cuʒ
nobis. de elect. vbi tex. notabilis dicit ꝙ nō omne qd̄
fit poſt appellatōem extraiudicialem eſt retractandum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſed iſtud quod fit ꝯtra ipſam appellatõem intellige ex legitima ⁊ ꝓbabili cã iterpoſitam . ⁊ hec ſuppletio probatur p. c. bone ꝑ alle. ⁊ ideo dico ꝙ quicqd fit i ꝑiudiciũ appellatõnis extraiudicialis ex legitima ⁊ ꝓbabili cã iterpoſite eſt retractandum ꝑ officium iudicis ante omnia lꝫ non contingat ſtatum poſſeſſionis ꝟ aliud ꝓ iudicium. Et hoc etiã voluit Inno. hic ſi bñ ꝑõderet ⁊ bar. in. d. l. fi. et ſcðm hec potes diſtinguere ⁊ ſaluare Inno. hic vt ꝓcedat quando appellatus vtitur iure ſuo ſi venit i ꝑiudicium appellatõis iterpoſite ex ꝓbabili ⁊ legitima cauſa. nã hec appellatio ſubĳcit appellatum ꝓtectioñ ſuperioris vt nihil attemptet i ꝑiudiciũ ipſius exquo appellat ex ꝓbabili ⁊ legitima cauſa. Et hec bene notabis. habes enĩ notabilẽ effectum huius appellatõis extraiudicialis ⁊ vide quod dixi i. d. c. bone. de appel. ⁊ ꝓſequitur hic Inno. aliquos alios effectus hui⁹ appellatõnis extraiudicialis. naꝫ virtute ipi⁹ poteſt petere implorando officium iudicis vt reducat ad ſtatum i quo erat tempore appellatõnis ꝯtra quemcũꝗ poſſidentem lꝫ ipe non ſpoliauerit nec a delictore receperit quod ẽ bene notandum nec habebit ꝓbare ſpoliatõneꝫ ſed ſatis eſt ꝙ ꝓbet ꝙ tempore appellationis poſſidebat ⁊ nũc poſſeſſio reperitur penes aliũ Item hꝫ effectum vt ꝑtextu excõicatõnis non repellatur a ꝓſecutõne appellatõnis ⁊ nota ꝙ ſemper allegat hoc dictum Inn. ꝙ excõicatus nõ ſolum i iudicio ſed etiam extra iudicium poteſt appellare ⁊ appellatõneꝫ ꝓſequi. ꝯtrarium i hoc vltimo tenuit Inno. in. c. cum inter. de excep. vbi dixit excõicatum non poſſe appellare extra iudicium qꝛ appellatio extraiudicialis ẽ q̃dã prouocatio ad cauſam vt in. d. c. cum ſit. Sed excõmunicatus non poteſt ꝓuocare ad iudicium ſeu in iudicio vt in. c. intelleximus. de iudi. Jo. an. poſt abba. concordat in. c. pia. de excep. li. vi. dicẽs ꝙ appellatio eſt mere extraiudicialis ⁊ excõicatus non auditur. ⁊ ꝓcedat dictum hoſti. alle. Inno. ꝟ ponit exemplum in appellante ab executore ꝓuidente extra iudicium nam qꝛ poſſet excõicato ꝑiudicare in beneficio vel iure ſuo poterit appellare Sed do. Cardi. tenet ꝯtrarium ꝙ indiſtincte excõicatus nõ poteſt extra iudicium appellare. quia aut executor ꝓceſſit iudicialiter et appellatio ẽ iudicialis. aut ꝓceſſit extra iudicium ⁊ tunc cũ nõ poſſit ꝑiudicare excõicato non dꝫ audiri excõicat⁹ appellans. Aduerte nam dico i ꝟ aiaduertendum. vtꝫ excõmunicato ex omiſſione appellatõnis aliq̃d ꝑiudicium poſſet generari ⁊ tunc dꝫ admitti ad appellandũ qꝛ ſatis ſtimulat ex facto executoris. vñ eſt q̃ſi re⁹ neceſſarius ⁊ intelligo ꝙ de iure ſibi inferat ꝑiudicium. ſecus autem ſi de facto tantum. qꝛ excõicatus ſpoliatus nõ auditur petens reſtitutionẽ vt eſt glo. nota. in. c. ex inſinuatione. de ꝓcura. ⁊ in. c. i noie dñi. xxiii. di. ⁊ i. c. dilectus. de reſcrip. fortius non debet audiri pretextu ſuture ſpoliationis executor autem extra iudicium regulariter non poteſt inferre preiudicium iuris. ſed vbi accedit caſus ꝙ poſſet inferri poſſet tunc excõicatus appellare et reliquos effectus appellationis proſequi vt dico in. d. c. bone

Cum olim Vacãte epãtu capitulũ confirmat ⁊ infirmat electiones. Primo ꝓuidet circa electõem fiendam. ſcðo circa ꝯfirmatõnem. ibi mandantes Nõ ꝑmo ex ſuprascriptõne ꝙ frater ꝑdicator dũmodo ſit ꝑor poteſt eſſe delegatus pape ⁊ ſic vidꝫ ꝙ fratres mẽdicantes pñt eſſe delegati apoſtolici dũmodo habeãt reqſita de qbus i. c. ſtatutum. de reſcrip. li. vi. ⁊ hodie dicẽdũ vt habetur in cle. ii. c. ti. Scðo nota ꝙ ꝑuatus ꝑtãte eligendi nõ poteſt ꝑuenire ſupiorem ad quẽ ẽ deuoluta eligendi ꝑtãs ⁊ ſi ꝑueniret non valeret electio vt in. c. literas. de ſup. neg. prela. opus eſt ergo vt ꝑuus reſtituatur vt ꝟ Itẽ nota ꝙ papa reſtituit ꝑtãtem eligendi lꝫ deuoluta ſit ad ꝓximum ſuperiorẽ Ultimo nota ⁊ tene menti qꝛ alibi non ita bene ꝓbatur ꝙ ſede vacante capitulum ſuccedat i ꝑtãte confirmandi electões ꝑlatorum inferiorum. ⁊ ꝙ cõfirmatio electi abbatem ſpectat ad dioceſanum loci. ⁊ idem dicẽdum i alĳs ꝑlatis inferioribus ad quod facit tex. cum glo. xviii. q. ii. c. i. In glo. ii. in fi. nõ glo. i effectu poit regulã ⁊ tres caſus exceptos. Regula ẽ ꝙ capitulũ ſede vacãte ſuccedit i iuriſdictõe epãli. Fallit ꝑmo i collatione beneficioꝝ ꝑtinentium ad epm duntaxat. Secũdo in dando licentia electo ſe transferrẽdi ad aliquã eccleſiam. intellige alterius dioceſis . qꝛ tunc contingit alienatio ꝑſone. Tercio fallit i alienatõne reꝝ quã nõ põt facere caplm ſede vacante. xii. q. ii. ſi qua de reb⁹. Et aduerte vltra glo. naꝫ hec materia ẽ multũ dubia in qbus ſcꝫ capitulum ſuccedat ſede vacante. ⁊ maior dubitatio inerat olim anteq̃ emanarent iura ſexti li. nam Uin. dicebat ꝙ capitulum non ſuccedebat in iuriſdictõe epiſcopi niſi quaten⁹ ex ſpeciali indulgentia reperiretur expreſſum vel ex conſuetudine ſeu ꝑſcriptione vt in. c. irrefragabili. §. exceſſus. de offi. ordi. et in c. ex parte. de reſcrip. et in cauſa hereſis. vt i. c. ad abolendam. de hereti. Et ad iſtum tex. dicebat ꝙ capitulum non inſtituit hic electum confirmando. ꝟ potius dedit ſibi adminiſtrationem. nam multi electi adminiſtrant ante confirmatõnem vt in. c. nihil. de elec. et ſic ſentit ꝙ ð iure capitulꝫ non poteſt confirmare electũ Ideꝫ ſenſit Roff. dicens ꝙ hoc. c. continet duplicem gratiam. primo in eo ꝙ electio fuit reſtituta priuatis . ſecundo quia capitulo fuit data hic poteſtas cõfirmãdi. et pro hac opi. facit quia cum capitulum non ſuccedat in collatõne beneficioꝝ vt in. c. ii. ne ſede vacante. ita nec ꝯfirmatione electionũ cum ꝯfirmatio ſit quedã collatio. nam per cõfirmatõnem transfertur poteſtas

adminiſtrandi vt in.c.tranſmiſſa3.de elec.ꝛ in.c. aua
ritie.co.ti.li.vi.Sz cōiter tenet oppoſitum ꝛ tex. ē hic
nō cauillādo lr̄a3.nā nō apparet ꝙ caplo voluerit pa/
pa gratiā facere.nā reſpectu capituli nullū verbū gra/
tiā ſapiens poſitū eſt i tex.ꝛ ꝓ h̄ facit hodie tex.in .c.i
de inſti.li.vi.vbi exp̄ſſe habetur ꝙ ptās inſtituendi p̄
ſentatos ꝑ patronos deuoluitur ad caplm ſede vacan
te.vn̄ ſicut inſtitutio deuoluit ita et ꝯfirmatio.ꝛ hoc tz
ibi gl.ꝙ ptās ꝯfirmādi ꝛ iſtituēdi deuoluit ad caplm
ſ; non ptās libere ꝯferendi vt in.d.c.ij.ꝛ i.c.vnico .ne
ſe.vacan.li.vi.Ratio diuerſitatis non aſſignat ꝑ doc.
ſ; Jo.an.in.c.quāq̄3.ō elec.li.vi.dicit ꝙ collatio bn̄fi
ciorum non eſt ꝓpue iuris ep̄alis cum multi reperian
tur nō ep̄i habentes collatōem ꝛ multi ſunt ep̄i nō ha
bentes collatōem beneficiorum.ſ; ꝯfirmatio et inſtitu/
tio ſunt ꝓprie iuriſdictōnis ep̄alis.ꝓ hoc.c.ꝯquerēte.
de offi.ordi.ꝛ in.c.cum ex iniuncto.in fi.ff. de hereti.
Hec ratio nunq̄3 mihi placuit ꝙ collatio bn̄ficioꝝ vbi
non ē dare patronum de iure cōi ſpectat ad ep̄m et ſic
eſt iuriſdictionis ep̄alis.vnde inferiores non pn̄t ſibi
hanc ptātem vendicare niſi de iure ſpeciali.hinc ē ꝙ
gratioſe fuit patronis cōceſſum vt poſſint pn̄tare inſti
tuendos.reliqua vero fuerunt ꝓ ep̄is reſeruata .hec ꝓ
bantur.xvi. q.v.in.c.i.et ea.cauſa.q.vij.in. c.omnes
baſilice.et.c.ſi q̄s deinceps.ꝛ in.c.nouerint.x.q.i.ꝛ i
c.i.de capel.mona.cum ſi. nā ꝛ olim anq̄3 ius eligen
di eſſet tranſlatum in eccleſia collegiatas ep̄i prouide/
bant omnibus eccleſijs de miniſtris in eccleſijs inferi
oribus ꝛ papa prouidebat ipis eccleſijs cathedralibꝰ
vt nota.glo.in.d.c.quanq̄3.vnde non video ꝙ alio iu
re ſpectet collatio ad ep̄m q̄3 cōfirmatio vel inſtitutio.
quare puto diuerſitatis hanc fore rōnem. q2 collatio
eſt quedam donatio vt in.c.ſi.de offi.vica.li.vi.vtitur
enim prelatus quadam libertate in cui ꝯferendo vt in
c.relatum.ff. de ꝓben.nam poteſt conferre cui vult.ꝛ h̄
reſpectu appellatur donatio.et h̄ modo ꝓcedat rō hu/
ius gl.in eo ꝙ dicit ꝙ collatio cōputatur iter fructus.
nam vidēt q̄dam fructus habere hanc p̄eminentiam ꝛ
ptātem donandi beneficia q̄bus vult. ideo voluerunt
iura vt iſte libertates tranſirent in caplm quēadmodū
nec liberalitas diſpēſandi fructus ꝓuenientes ſede va
cante vt in.c.quia ſepe.de elect.li.vi.Sed i confirma/
tione et inſtitutione non eſt hec liberalitas quia ſi ele/
ctus et preſentatus eſt dignus tenetur ſuperior illum
confirmare vel inſtituere vt in.c.poſtq̄3.de elect.et.ff.ō
iure pa.per totum vnde cum confirmatio ſeu inſtitutō
ſit debita non exercetur ibi aliqua liberalitas.iō trāſit
hec poteſtas in capitulum quēadmodum in alijs acti
bus iuriſdictōnalibus contingit.et pro hoc facit quia
vicarius epiſcopi poteſt inſtituere preſentatum .vt in.c
ex frequentibus.ff. de inſti.qui tamen conferre nō po
teſt vt in.d.c.ſi.Sed circa iſtam collationem bn̄ficioꝝ

imminet aliud dubium non paruum. Nunquid ſede
vacāte collatio que deuoluitur ad epiſcopum ex negli
gentia inferioris vl̄ electio tranſeat ad caplm Hoati.
ſenſit hic ꝙ non.dicit enim ꝙ potuit hic papa reſtitu/
ere iſtis ius eligendi ſine preiudicio alicuius quia po/
teſtas erat deuoluta ad archiepiſcopum exonēſem .et
ſedes nunc vacabat ꝛ ſic non preiudicabatur capitulo
ꝛ ſic apte ſenſit ꝙ hec ptās ſede vacante nō tranſit in
capitulum et ſic tranſeunt hic doct.hanc opi.tenuit
Jo.mo.in.d.c.quāq̄3.Sed Jo.an.tenuit ibi contra/
rium reſtringendo multum iura que dicunt ꝙ ō bene
ficijs pertinentibus ad epiſcopum capitulū non ſe im
pedit.Intelligit enim illa iura in beneficijs pertinenti
bus ad epiſcopum iure ꝓprio ꝛ non iure deuoluto.q2
in his que pertinent iur̄ deuoluto poteſtas cōpetit ra/
tione iuriſdictōnis epiſcopalis ſed poteſtas epiſcopi
trāſit in capitulum.Mihi plus placet primum dictū
p̄mo per rōnem quam ſupra dixi.nam eadem eſt ratō
in omnibus Item multū me mouit.c.ij.ne ſede vacā.
vbi i collatione beneficiorum regula ponitur negatiue
dicitur enim ꝙ vbi non eſt expreſſum capitulū nō ſuc
cedit in collatōe.ſ; hec reſtrictio Jo.an.nullibi probat
ꝛ tene menti hic Item dic ꝙ hodie habemus iura no
ua que confundūt opi.Uin.vt habetur in.c.vltimo ꝛ
penulti.de ſup.neg.prela.li.vi.Ex quibus elicitur re
gula ꝙ ep̄o mortuo naturaliter vel ciuiliter puta quia
captus ab hoſtibus capitulum ſuccedit in iuriſdictōe
tam ſpūalium q̄3 temporalium ita ꝙ hodie habes fir
mare illam regulā.Sz ꝯtingit dubitari de q̄buſdā ca
ſibus ſpūalibus quos ꝓ declaratōe materie q2 nimis
traditur hic per doct.ſuccinte proſequor.Et p̄mo exci
piendo ab exceptionibus poſitis in glo .habuiſtis.s.
quid dicendum in collatōne ꝯfirmatione ꝛ inſtitutōe.
Sed dubitatur ſecundo quid in poteſtate dandi licen
tiam electo in p̄latum eccleſie alterius dioceſis. vt gl.
hic firmat ꝙ capitulum nō ſuccedit.ꝛ multi tenuerūt
hanc partem vt nō.in.c.ſi abbatem.de elect.li.vi.Sz
Jo.an.firmat ibi ꝯtrarium et credo ꝙ bn̄ .Et idem re
perio ſenſiſſe dominos de ro.deciſ.ccci.nam prima re
gula ē ꝙ capitulum ſuccedit in iuriſdictione ſpūalium
et temporalium vt.s. dictum eſt .ergo et in poteſtate
dandi licentiam electo vel volenti ſe transferre ad aliā
dioc̄.nam hoc eſt iuriſdictōnis vt in.c.ſi religioſus ō
elect.li.vi.nec eſt illa ꝓprie alienatio ſicut contingit in
rebus eccleſie nam res eccleſie non pn̄t alienari ſine ſo
lēnitate.de q̄ſa.xij.q.ij.ſine exceptōe. ſed licentia iſta
dat ſine illa ſolēnitate vt in.d.c.ſi regioſus.Item ſi cle
ricus recedit ſtatim reperitur ſucceſſor ſed non ſic repe
riuntur bona ſuccedentia in locum rerum alienandarū
non eſt ergo bonum argumentum arguere de alienati
one rerum ad perſona3.ꝛ iura que allegat gl. nō ꝓbāt
opinionem ſuam.na3 ibi ſolum dicitur ꝙ licentia fuit

petita a papa non ðr ꝙ capitulum non potuiſſet naꝫ ad maiorem cautelam ſepius recurritur ad papam vt in.c.ſi.de vbo.ſigni. Tercio dubitaꝰ de ptāte alienandi.et gl.tenet hic ꝙ non ſuccedit.hoc ego limitarē cū vellet alienare bona epatus ſꝫ ſi eccleſia inferior ex legitima cauſa vellet alienare bona epiſcopatus credo ꝙ capitulum poteſt iterponere auctoritatē.qꝛ capitulū ꝓpꝛie hoc caſu non alienat.ſed interponit auctoritateꝫ eccleſie alienanti.hoc enim eſt iuriſdictōnis ⁊ ſepe neceſſe ⁊ ſentit hoc Frede.cōcilio.xxix.⁊ facit.l.ij.C.de his que vi.ali.indi.gerunt.Itē capitulū pōt interponere auctoritatem pmutationi beneficioꝝ.qḋ intellige vt nota glo.in de.vnica.de reꝝ pmu. Extra gl.ſeu caſus exceptos in ea.dubitatur quarto nunquid capitulum ſuccedat in poteſtate viſitandi totam dyoceſim et inquirendi crimina et de hoc habes bonam glo.in de.i.de hereti.quā tenebis menti q̄ ponit opi.cōtrarias Nam Jo.mo.fuit i opi.vt non ſuccedat Archidi.dubitauit.tamen potius inclinauit i opi.ꝯtrariaꝫ Jo.an.i ſua glo.que ē aliquantulū intricata reducit ad cōcordiam hoc modo ꝙ ptās generaliter viſitandi non tranſit in capitulum ⁊ ꝓcedat opi.Jo.mo.Sed ptās ſpecialiter inquirendi cōtra aliquos diffamatos trāſit et ſic procedat opi.cōtraria.Fundamentū huiuſmodi diſtinctōnis eſt qꝛ capitulū ē adminiſtrator neceſſariꝰ ⁊ nō voluntarius.vnde ſuccedit in his que neceſſario ⁊ non voluntarie ſunt expedienda.ſed viſitatio generalis ē voluntaria ſpecialis vero neceſſaria.⁊ multi antiqui doc.amplexi ſunt illam theoricā ⁊ originalr̄ Jo.mo. Sꝫ indiſtincte tenerē ꝙ etiā viſitare poſſit generaliter quia viſitatō fit ex neceſſitate iuris vt pꝫ.j.de cēſi.i c.ſopite.⁊.x.q.i.c.relatū.cū ſi.ad idē.c.ſi.ď ſup.neg.pla.li.vi.vbi datur viſitator per archyepm ſi capitulū eſt negligens in exercenda iuriſdictōne ergo capitulū habebat poteſtatē viſitandi.⁊ h̄ ſatis deberet admitti vbi non ſperaꝰ ꝙ de primo ꝓuideatur eccleſie de epiſcopo puta quia epiſcopus ē ab hoſtibꝰ captꝰ ⁊ ad predicta ꝙ neceſſe h̄ ſit adduco bonum tex.in.c.inter cetera.ſupra.de offi.ordi. Quinto dubitaꝰ nunquid caplm poſſit viſitare monaſteria monialiū exempta q̄ viſitat epiſcopus auctoritate apoſtolica vt in cle.ij.de ſta.regu.⁊ refert h̄ collec.ꝙ in cancellaria fuerūt cōgregati multi in h̄ doctores ⁊ receſſerūt varij.⁊ videꝰ ipſe velle ꝙ ex neceſſitate poſſit.h̄ Lap.ab.ꝯſuluit ꝙ non ſuccedat capitulū.⁊ ita refert ſibi reſpondiſſe Jo.an.dum eum in hac q̄ſtiōe ꝯſuleret.mouetꝰ qꝛ capitulū nō ſuccedit in his que ꝯpetunt epiſcopo iure ſpeciali.vnď non ſuccedit in poteſtate cognoſcendi de feudo.vt nō in.c.verum.ď fo.ꝯpo.⁊ hanc opi.ſenſit Inno.iudicio meo in.c.ad abolendam.de hereti.vbi dicit quod capitulum ſuccedit in his que exercet epiſcopus iure ſuo et idem ſentit Frede.conſilio.xxix.vbi dicit ſecus eſſe

ſi epiſcopus cognoſcit iure delegati vel alio iure ſpeciali.et facit.c.paſtoralis.§.preterea.de offi.ordi.vbi mortuo epiſcopo delegato ſpectatur ſucceſſor et non recurritur ad capitulum multi tamē tenuerunt ꝯtrariū dicentes ꝙ ſi epus habet abſoluere vt delegatus ꝙ poteſtas trāſit ad capitulum p.c.vnicum.eo.ti.li.vi.qḋ loquitur indiſtincte Sed mihi plus placet precedens opi.p ea que.s.dixi.Item facio aliā rōnem Capitulū ſuccedit epiſcopo ꝓpter cōmunionem que eſt iter eos.ſunt enim vnum corpus vt in.c.nouit.et.c.quanto.ď his que fi.a prela.Item vt dicit Inno.s.c.proximo dignitates.⁊ iura eccleſie pariter poſſidentur per epiſcopum ⁊ capitulū ſed in his que ꝯpetunt epiſcopo iure ſpeciali vt delegato ceſſat iſta cōmunio.ergo nō ſuccedit et ex his limita regulam.s.traditam vt capitulum ſuccedat in iuriſdictōne iure ꝓprio Sexto dubitatur nunquid capitulū poſſit recipere reſignatōnes beneficioꝝ ſede vacante Et domini de rota in hoc fuerunt varij vt habetur deciſ.ꝓallegata.ſed maior pars cōcludit ꝙ poſſit qꝛ regula eſt cū poſſe recipe reſignationem ad quem pertinet deſtitutio vt nota.Inno.et alij in.c.ꝙ in dubijs.de renū̄ci.ſed capitulum pōt deſtituere et priuare quem ſede vacante ex cauſa legitima cum ſuccedat in iuriſdictōne ergo poterit reſignatōem admittere maxime que fit ex cauſa.Et nota incidenter ex dictis eorum ꝙ capitulum poteſt priuare quem ex cauſa beneficio ſuo ſede vacante Sed ꝓſuppoſito ꝙ capitulum non poſſit recipere reſignationem eſt dubium nunquid poterunt hoc preſcribere.vid꞉ ꝙ ſic p.c.irrefragabili.§.exceſſus.de offi.ordi.Contrariū notanter ꝯcludunt domini de rota quorum deciſio i hoc multū placet quia ſede vacante inchoari nec currere pōt nec finire preſcriptio vt in.c.i.et in.c.de quarta.de p̄ſcrip.Et nota hoc dictum ſingulariter ꝙ capitulum non p̄t pretendere preſcriptōnem in his in quibus non ſuccedit de iure cōi ſede vacante Septimo dubitatur nūquid capitulum poſſit ſede vacante facere ſtatuta diſtringentia totam dioceſim Frede.ꝯſilio.xvi.plene ꝓſequitur ⁊ tādem ꝯcludit ꝙ ſic.dependet enim a iuriſdictōne vt in.c.ſi.de ꝯſti.li.vi.In qua quidem iuriſdictione capitulum ſuccedit et talia ſtatuta durant etiam in tempus futuꝝ epi qꝛ de natura ſtatuti ē vt ſit perpetuum licet extinguaꝰ ptās ſtatuentis vt in.c.ſi.ď offi.lega.Epiſcopus vero poterit illa ſtatuta reuocare.qꝛ non pōt caplm ſtatuere i p̄iudicium futuri epi ſicut nec p̄deceſſor i p̄iudicium ſucceſſoris qꝛ par i parē nō hꝫ imperiū vt in.c.inotuit.de elec. Octauo dubitatur nunqd caplm poſſit ſede vacante diſpenſare i caſibꝰ q ꝓmittūtur epo et dubium facit qꝛ diſpenſatio ſ꞉m theoricam quorundaꝫ de qua ſupra capitulū ſuccedit in adminiſtratione neceſſaria.ſed Frede.dicto cōſilio xxix.poſt multa concludit oppoſitum quod ſatis mihi

placet nã diſpenſatio dependet a iuriſdictõne. Item
q̃ñq̈ eſt debita vbicũq̈ ſubeſt cã legitima diſpẽſandi
vt nota. l. di. domino ſancto. ⁊ c. ↄſtitueret. Nono
dubitat̃ q̈d ſi ep̃s h̄z collatõem cum alio vel alius dz
requirere conſilium ep̃i in aliquo actu nũq̈d capitulũ
ſuccedat et concluditur q̄ non per. c. vnicum. ne ſe. va-
can. li. vi. et dic vt ibi notat̃ Decimo q̃ritur nunq̈d
capitulum ſuccedat i iuriſdictõne quam h̄z ep̃s de con
ſuetudine. ⁊ quid ſi ep̃s habet intereſſe alicui electioni
ex conſuetudine. Hoſti. in. c. ſcriptum. d̄ elect. ſentit q̄
ptãs eligendi non transfertur in capitulum. ſed iuriſdi
ctione exercendi tenet hic Collec. ↄtra. q2 eadem ratio
debet eſſe in additamento que ē in p̄ncipali q̄ŏ ſatis
placet ex quo illa iuriſdictio competit ep̃o vt epiſcopo

Undecimo q̃ritur nunq̈d. capitulum poſſit facere
ↄmendas eccleſiarum. et conclude q̄ ſic ſaltem donec
fuerit eccleſie, p̄uiſum p̄ habentem ptãtem vt nõ. Jo.
an. in. c. vnico. ne ſe. vacã. li. vi. Duodecimo nũq̈d
ſuccedit in p̄uilegijs indultis dignitati epiſcopali. ex-
emplũ. i. c. fi. cum concordantijs ibi poſitis i glo. de
p̄uile. li. vi. ⁊ concluditur q̄ non. q̄ŏ habet Jo. an. p̄ i
dubitato i. c. vnico. ꝭ. eo. li. vi. nam p̄uilegium non dz
excedere p̄ſonam p̄uilegiati vt i. c. ſane. de p̄uile. li. vi.
⁊ i. c. petiſti. vij. q. i. Tredecimo nunq̈d capl̃m poſ
ſit dare indulgentias de q̈bus i. c. cũ ex eo. et. c. nr̃o. d̄
pe. et re. et de hoc p̄ doc. i. c. accedẽtib᷒ de exceſſi. pla.
⁊ ſi tenetur opinio q̄ ſit ordinis epiſcopalis quã mul
ti ibi tenuerunt. ↄcludendum eſt q̄ non ſuccedit. ſed ſi
tenetur opi. Jo. cal. q̄ ſit iuriſdictõnis. et dicit hoc te-
nere beatum Thomã tunc dubitari poteſt quia videt̃
actus voluntarius ⁊ non neceſſarius. poſſet tamen te-
neri q̄ poſſit quia cum iura dicũt q̄ capitulũ ſuccedit
i iuriſdictõe nec diſtinguãt inter contentioſam ⁊ volũ-
tariam dz intelligi in vtraq̈ q̃ſi genus in qualibet ſpe
cie. vt in. l. filiuſfamilias. ff. de dona. ⁊ in. c. auditis. iũ
cta g̈lo. de preſcrip. Decimoquarto q̃ritur nunq̈d
capitulum poſſit dare ↄfeſſorem ſeu penitentiarium q̄
abſoluat i caſibus reſeruatis ep̃o. et h̄ tetigi ſupra eo.
bis que ⁊ ↄcluſi q̄ ſic. ar. c. vnici. ꝭ. eo. li. vi. Quin
todecimo poteſt dubitari nunquid ſuccedat in poteſta
te doctorandi vbi ep̃o hec ptãs ↄpetit nec aliq̈d i p̄ui
legio cauetur de capl̃o Et in hoc concluderem, q̄ aut
epiſcopus habet hanc ptãtem ex p̄uilegio ſpeciali. et
nõ tranſit in capitulum per ſupius dicta. aut habet a
iure cõi ſm̄ opi. quã ſentit hoſti. vt nõ. glo. in cle. ij. de
mag̈. et tunc capitulum ſuccedat ar. hic Et ex iſtis põt
inferri ad deciſionem aliorum dubiorum que poſſent
occurrere et vide de materia per Jo. an. in dicto. c. vni
co. ꝭ. eo. li. vi. et predicta bene notabis.

Tacuimus. Qui maior ē ordine
lz i eccleſia poſterius
receptus in loco ⁊ portione p̄fert. Hoc dicit ſe-
cundum veram lect. ⁊ tria ſunt dicta ſcd̃m ibi ⁊ q. ter-
cium ibi ſit Nota p̄mo q̄ etiã iter clericos ē haben
da honoris diſtinctio. vt ſm̄ ordines et dignitates in
uicem p̄ferant̃ ⁊ honorent̃. Nõ ſcd̃o ibi q̄ maior ē
ordine vnã maioritatē que ↄſiſtit in ordine. multiplex
tñ ē maioritas. nã quedã ordinis vt hic q̈dam digni
tatis vt i. c. dudũ. de elect. li. vi. alia ſenectutis. vt in. l.
ſemp. ff. de iure imu. vbi tex. nõbilis dicit Semp i ci-
uitate noſtra ſenectus venerabilis fuit ⁊ pene eundem
honorē ſenibus et magiſtratib᷒ maiores noſtri impen
derunt ⁊c̃. vt ibi. Quedã eſt maioritas p̄latõis ſeu ad
miniſtrationis. vt i. c. trãſmiſſam. de elect. Quedã cõ
ſecrationis vt i. c. aq̃. de ↄſe. eccle. vel alta. his enim
reſpectibus quis põt dici maior vel minor ⁊ vide gl. ij.
di. i. c. lex. vbi ponitur q̄ dicãt maiores natu. Nõ
ex p̄dictis ⁊ ex tex. q̄ maior i ordine p̄fertur antiquio
ri i tempore ⁊ ſic prerogatiua ordinis p̄fertur ſenectu-
ti. facit. c. a ſubdiacono. xcij. di. Et intãtum ordini de
betur reuerentia. vt olim quando monachi non erant
clerici. clericus quãtũcunq̈ minor i ordine preferebat̃
abbati non ordinato vt in. d. c. a ſubdiacono. Hinc di
cit tex. in. c. duo ſunt. xcvi. di. q̄ nulla dignitas ſecula-
ris ſimilis ē ſacerdotio. Itē nota ↄtra ↄſuetudinem
quarundam eccleſiarum vbi canonici p̄us recepti p̄fe-
runtur i ſedib᷒ poſtea receptis lz iſti poſteriores ſunt
maiores i ordine. nã ad hanc ↄſuetudinem tollendam
emanauit iſte tex. vnde nõ puto valere ↄſuetudinem i
oppoſitum q2 ē contra honeſtatem eccleſie ad hoc q̄ŏ
nõ. in. c. i. s. eo. et i. c. cum decorem. de vi. et ho. cleri.

Item nõ q̄ maior i ordine ē p̄mo beneficiandus ⁊
potior dz eſſe in portione p̄cipienda. Quid aũt inter
eos qui ſunt eiuſdem ordinis. dic q̄ p̄ferendus eſt pri
mo ordinatus vt i. c. i. s. eo. et in. l. i. ff. de albo. ſcribē.
⁊ vide ad materiã quod dixi in. d. c. i. Sed quero
quid includat iſta litera ⁊ ſic de reliquis ⁊c̃. So. tex.
iſte ſolũ expreſſit ſacros ordines ⁊ ſub illo verbo reli-
quis voluit includere minores ordines vt accolitatũ
exorciſtatum ⁊ lectoratum ⁊ oſtiariatum. vt in. d. c. a
ſubdiacono. põt etiã addi p̄ma tonſura que ſm̄ nos
ordo eſt vt i. c. cum ↄtingat. de eta. ⁊ quali. et vide gl.
in p̄hemio ſexti. In glo. ij. in fi. glo. iſta in effectu
ponit duos itellectus quo ad verbum potiorem poſi
tum i textu. Primus vt maiores in ordine ſint potio
res in portione p̄cipienda. i. pinguiores. vt plus ipſi p̄-
cipiãt q̈z minores Alius intellectus vt verbum potior
exponatur id eſt prior. et huic intellectui glo. inheret.
vnde concludit glo. q̄ canonici eiuſdem eccleſie debẽt
eſſe pares in portionibus p̄cipiendis Inno. in. c. cum
omnes. de conſti. dixit q̄ reſpectu eoꝝ que dantur p̄
cõi victu debẽt eſſe equales ſ3 in his q̄ dant̃ p̄ veſtib᷒
⁊ alijs neceſſarijs debet haberi diſtinctio p̄ſonarum
vt fiat p̄uiſio ſm̄ meritum perſone ⁊ hec procedant in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eccleſijs ubi prebende non ſunt diſtincte vel ſi ſunt di
ſtincte procedunt in redditibus cõmunibus qui ſolent
diuidi inter canonicos. Et hunc intellectum videt ſen
tire hic hoſti. qui intelligit iſtũ tex. indiſtincte ſiue por
tio iſta conſiſtat in quotidianis diſtributionibꝰ ſiue in
alijs portionibus ſiue in pbendis. Sed poteſt dici ꝙ
etiam in qualitate ciborum eſt habenda differentia ꝑ
ea que habentur i. c. coguntur. xl. di. ⁊ i. c. cũ ad mo
naſterium in. §. porro. de ſta. regu. tamen raro hoc vl
timum practicatur qꝛ i portõnibus fiendis attenditur
ꝯſuetudo cuiuſcunqꝫ eccleſie que ſeruanda ē vt. in. c. cũ
omnes. de conſti. In glo. fi. in fi. vel itelligitur iſte
tex. ſm Inno. iuxta ꝯſuetudinem vrbis que habet ꝙ i
omnibus fere eccleſijs lꝫ recipiantur minores clerici i
canonicos ⁊ habeãt ius canonie tamen tenentur face
re ſeruicia in ipſa eccleſia vt purgare ipſas eccleſias pul
ſare campanas accendere lampades ⁊ ſimilia nec reci
piũt bñficia infra quatuor annos. ⁊ ex hoc ſentit In
no. ꝙ hec conſuetudo i hoc ſit localis. ſed hoſti. intelli
git generaliter. ſed iudicio meo non eſt i hoc diſcrepan
dum qꝛ tex. dicit ꝙ minores debent facere ſeruicia cõ
ſueta. vnde pondera verbum conſueta. ſeruabitur ergo
i hoc conſuetudo cuiuſcunqꝫ eccleſie et ſm conſuetudi
nem poterunt iſti minores compelli ad ſeruicia impen
denda et cum hec conſuetudo non ſit ꝯtra ius ſufficiat
tempus. xx. annorum ad eam inducendam vt nõ. gl.
in. c. fi. de ꝯſue. li. vi. Extra gl. quero quid ſi minor
in ordine pmo fuit receptus in canonicum auctoritate
apoſtolica demum fuit receptus eadeꝫ auctoritate ma
ior i ordine quis iſtorum ſit preferendus in prebenda
vacatura. Inno. tenet ꝙ pmus licet ſit minor in ordi
ne quia ſibi primo ius queſitum fuit. Hoſti. dicit ꝙ h
procedit in prebenda iam aſſignata. ſecus in aſſignan
da. Jo. an. dicit ꝙ opi. Inn. eſt verior ⁊ cõmuniter ob
ſeruatur. nam prerogatiua dignitatis non pfertur pri
oritati temporis. ex quo pro alio pmo ſcriptum eſt vt
probatur i. c. qꝛ ſepe. de preben. li. vi. habeat ergo lo
cuꝫ iſte tex. in receptis auctoritate capituli. Sed circa
iſtos dubitatur qd ſi capitulum prouidet minori ⁊ cõ
tulit prebendaꝫ extraneo. dicit Inno. ꝙ male fecit ca
pitulum qꝛ maiori i ordine debebat illam conferre vt
h ſed ſi contulit alteri tenet collatio qꝛ receptus aucto
ritate capituli non habet ius affectiuum ad prebendaꝫ
pmo vacaturam vt in. c. relatum. et quod ibi nota. ſ. d
preben. capitulum tamen qꝛ venit contra iſtam conſti
tutionem tenebitur interim prouidere iſti maiori i ordi
ne donec ſibi prouiderit de preben. ar. in. c. dilectꝰ. el.
ij. d pben. Et nota bene hoc vltimum dictum ex quo
poteſt inferri quia ſi i eccleſia ſunt canonici ſupernume
rarij et capitulum confert prebendam extraneo ⁊ non
maiori i ordine tenetur i penam prouidere iſti maiori
i ordine quem contempſit de cõmunibus redditibus
donec ſibi prouiderit de pbenda quod notabis ⁊c.

Dum inferior. Si eccleſia ſita in aliquo archidia
conatu erigitur i cathedralem a iuriſdictõne
archidiaconatus eximitur. Primo narrat factuꝫ. ſecũ
do prouidet epiſcopo ibi mãdamus. tercio prouidere
mandat archidiacono ibi prouiſo. Nota pmo re
gulam que quotidie allegatur ꝙ inferior i iuriſdictõe
non poteſt exercere ſententiam cenſure vel aliam i ma
iorem nec poteſt illum abſoluere. Ex quo infero ꝙ in
ſpecto iure ꝯmuni non poteſt ſacerdos ſimplex abſol
uere epiſcopum etiaꝫ i foro penitentiali. qꝛ hec regula
loquitur indiſtincte. debꝫ ergo epiſcopus recurrere ad
ſuum maiorem ſcꝫ ad ſuum archiepiſcopum vt nota.
hoſti. i ti. de peni. et remiſ. in. §. cui penitendum. h ve
rum niſi epꝯ ſit exemptus quia tunc ex puilegio iuris
poteſt ſibi eligere confeſſorem vt i. c. fi. ſ. de peni. et re
miſ. ſic etiam facit papa. nam propter ſuperioris defe
ctum eligit ſibi confeſſorem vt nota. in. c. ſane. de offi.
dele. et i. c. nemo. ix. q. iij. Nota ſecundo ꝙ epꝯ cẽ
ſetur pater inferioruꝫ clericorum. xxv. di. eſto ſubiectꝰ
Item nota abſonum eſſe vt filius habeat poteſtatem
in parentem erubeſcit enim lex filios parẽtum caſtiga
tores exiſtere vt dicit tex. i auc. d nup. in. §. ꝙ ſi ſanxi
tum. Nota ꝙ monaſterium poteſt erigi i eccleſiam
cathedralem ſimile i. c. i. ne ſe. vacan. Ultimo nõ
ꝙ ſi eccleſia inferior erigit i cathedralẽ per cõſequens
eximitur ipſo facto poteſtati inferiorum qui ibi primo
habebant iuriſdictõnem qꝛ non eſt honeſtum vt epꝯ
ſit ſubiectus inferiori. et hoc facit ad queſtionem Po
ne ꝙ archidiaconus habeat iuriſdictõnem coercendi
delicta infra certos limites infra quos epus deliquit.
nunquid poſſit puniri per iſtum archidyaconum et ſi
loquitur de epiſcopo ipſius archidiaconi. dicendũ ꝙ
non quia inferior non poteſt ligare vel iudicare ſuum
inferiorem. Sed dubiũ eſt i extraneo epiſcopo. ⁊ vide
tur primo ꝙ non. qꝛ archidiaconus non exercet iuriſ
dictõnem i monaſterijs ſitis i ſuo archidiaconatu. vt i
c. fi. de offi. archi. fortius i epiſcopum exercere non de
bet nam propter reuerentiam pontificalis dignitatis
non debet inferior exercere i eum iuriſdictõnem ar. i. c
qꝛ periculoſum. de ſen. ex. li. vi. Inno. tenet ꝯtrarium
nam rõne criminis perdit puilegium ſuum in auc. i q̃
prouincia. C. vbi de crim. agi oportet. et in. c. placuit.
xvi. q. iij. et hanc opi. ſequitur Jo. an. lꝫ hoſti. contra.
naꝫ ex quo archidiaconus habet territorium diſtinctũ
recipit poteſtatem coercendi delicta omnium. pro h
bene facit. l. iij. ff. de offi. preſi. vbi dr ꝙ i alieno terri
torio preſes cenſetur puatus. debet tamen procedere
nõ ad depoſitõem ſeu i maioribus criminibus. qꝛ ad
depoſitõem epiſcopi pcedere poteſt ſolus papa. iij. q.
vi. quis ⁊ i. c. accuſatꝰ. ⁊. c. ij. d tranſla. pla. Cõclude

ergo ꝙ nedum ab ep̄o pari ſed etiam ab inferiore pla
to poteſt ep̄s iudicari et puniri ſi delinquit in illius ter
ritorio.et nota.bis hanc queſtionem Similis queſtio
fit in archiepiſcopo delinquente .ꝟ. dioceſim ſui ſuffra
ganei.nunquid poſſit puniri per ſuum ſuffraganeum.et
hec queſtio tangitur ħ per Inno.ꝛ plenius expeditur
per archi.et alios i.c.ij.de conſti.li.vi.et cõmunior vi
detur opi.vt a ſuo ſuffraganeo puniri non poſſit ꝑ ra
tionem iſtius nam archiepiſcopus eſt maior et iudex
ſuffraganei ſui ergo ab eo iudicari nõ poteſt.ꝛ ex hac
rõne ſequitur ſm Inno.ꝙ ſi ſuffraganeus ex diſpenſa
tione Pape haberet alium epiſcopatum extra illam
prouinciam ꝙ non poſſit punire ſuum metropolitanū
ibi delinquentem naꝫ vbiqꝫ archiep̄s eſt maior ſuffra
ganeo ſuo Dubito de hoc vltimo.qꝛ ſuffraganeus
non eſt i alio epiſcopatu vt ſuffraganeus ſꝫ vt ali⁹ epi
ſcopus ꝛ certum eſt ꝙ alius epiſcopus potuiſſet puni
re iſtum archiepiſcopum exquo non eſt ſuffraganeus
ſuus.videmus i delegato pape ſimile q̄ licet ſit minor
poteſt tamē auctoritate delegata excõmunicare ſuum
maiorem vt in.c.ſane.el.ij.de offi.dele.vnde diuerſis
reſpectibus qs poteſt eſſe maior vt i.c.cum capella.ð
ꝑuile. In glo.i.ibi cum maior ſe ſubijcit minori.nā
tunc ſe ſubijciendo fit minor vt maior vt i iuribus preal
legatis i glo.et hoc itellige ſi ſuperior conſentit vt per
ſona eccleſiaſtica poſſit ſe ſubijcere minori alias auteꝫ
non poſſet conſentire etiam i alium parem vt i.c.ſigni
ficaſti .ꝟ. de fo.compe.et papa q nõ recognoſcit ſuperi
orem poteſt ſe ſubijcere ꝯfeſſori vt.s.dixi. In ea.glo.
ibi de offi.dele.c.querenti.ad ideꝫ de ſen.excõ.c.que
renti ſed vt dicit Io.an.vtrobiqꝫ poteſt abſoluere tē
pore quo excõmunicat.vnde melius facit.c.grane.ꝟ.ð
prebē. In eadem glo.ibi ſanctum eſt.dicit Io.an.
ꝙ ibi hoc non facit ex officio quaſi dicat regulam illā
ꝓcedere quando ex officio qs poteſt abſoluere.vt tūc
poſſit etiam ligare et ecõtra.ſecus autem vbi cõmitte
retur nuda poteſtas excõmunicādi vel abſoluendi.qꝛ
tunc non tranſiret aliud vt ſentit glo.ꝛ i hoc nota eam
ſecus autem vbi ꝯmitteretur iuriſdictio.qꝛ tunc datur
poteſtas abſoluendi cum iſti iudicentur a pari. In
glo.ij.ibi ad ſupplicatõnem dicit Io.an.ꝙ ibi nõ erat
maior i adminiſtratõne.nam renunciauerat ille archi
epiſcopatui.ꝛ receprat beneficium ab epiſcopo.vñ ra
tione beneficij erat factus de foro illius vt i.c.cum ca
pella.de ꝑuile.de fo.compe.c.poſtulaſti In gl.iij
i fi.vult ergo glo.in ſecunda ſolutõne ꝙ hoc potuit fa
cere iſte archiep̄s auctoritate ꝓpria ex diſpoſitione.c.
quoniam alle.i glo.ſed hec ſolutio non congruit iſti li
tere quia hic fuit erecta de nouo eccleſia cathedralis.ꝛ
ſic erat aliud corp⁹ ꝛ debebat habere aliud caput. Sꝫ
i.c.quoniam.non ſunt ibi duo corpora nec duo capi
ta.ſed conſtituitur ibi epiſcopus abſqꝫ eccleſia cathe
drali q debet eſſe vicarius conſtituentis. In gl.pe
nulti.i fi.vult ergo glo.ꝙ ſi eccleſia ſubiecta alicui p̄la
to inferiori erigitur i cathedralem ꝙ nihilomin⁹ rema
net ſub iuriſdictõne ipſius prelati inferioris niſi exima
tur a papa vt hic.ſed hoc dictum non recipitur cõmu
niter a docto.et profecto videtur contra iſtum tex.naꝫ
papa ħ non exemit iſtum ep̄m a iuriſdictõne archidia
coni.ſed denunciauit eum exemptum.nam is q denū
ciat de nouo nihil agit vt in .l.heredes palam .ff.ð te
ſta.et nota.i cle.ſtatutum.de elec.quinimo dicūt doc.
ꝙ ſi iſte archidiaconus eſſet i dioc.iſtius ep̄i.epiſcop⁹
nouiter creatus habebit iuriſdictõnem ſuper archidia
conum.x.q.i.regenda.ꝛ optime facit tex.in.c.tranſla
to.de conſti. Sed quero extra glo.quam iuriſdicti
onem habebat iſte archidiaconus i iſta eccleſia dū eſſꝫ
monaſterium Dic ꝙ de iure ꝯmuni nullam iuriſdictõ
nem habet archidiacon⁹ i monaſterijs.ſed de iure ſpe
ciali poſſet habere vt in.c.fi.ꝛ quod ibi nota.de offi.
archidi.ꝛ forte ob hoc tex.ħ loquitur ꝯditionaliter vt
patet i tex.ibi ꝓuiſio vt ſi ex hoc ꝛc̄. Nico .abbas

Dmulis. Compoſitõem ſuper iure p̄
matie vnus ſolus cuius iter
eſt poterit impedire.vel ſic. In ꝯpoſitõe ſu
per iure p̄matie fienda debent omnes prelati ꝓuincie
et capitulum eccleſiaꝝ cathedralium ꝯſentire.ꝛ duo fa
cit.nam p̄mo mandat ꝯpoſitõem publicari ſi p̄lati ꝯn
ſentiant.ſecundo ibi ſi q vero diſſentientes mādat ci
tari ꝛ publicatõem non fieri. Nota p̄me ꝙ i factis
arduis ꝓuincie debet reqri non ſolum conſenſus p̄la
torum ipſius ꝓuincie.ſed etiam capitulorum eccleſiaꝝ
cathedralium.facit.c.fi.de his que fi.a p̄la. Nota
ſcd̄o ibi preſentium.ꝛ tene menti ꝙ i actu ꝯpoſitõnis
etiam ſuper iure ſuperioritatis non vocantur abſentes
ſ tantum preſentes.ꝛ nihilominus negari non poteſt
quin hec compoſitio ſit magni preiudicij ꝛ ſic videtur
ꝙ non ſufficit quodlibet p̄iudicium lꝫ magnum vt ab
ſentes vocentur.ꝛ hoc optime facit ad materiā.c.p̄ſen
tiū.de reſti.li.vi.An ꝛ quādo abſentes canonici ſunt
vocādi. Nõ tercio ibi bituriceñ.capli iuncta lr̄a ibi
reqratis aſſenſum ꝙ i rebus magni p̄iudicij dꝫ p̄lat⁹
habere nedū ꝯſilium ſ etiam aſſenſum capli ſui.quod
tenet ħ Inno.ꝛ Io.an.quod tene menti ꝓ limitatõne
c.quanto.ꝛ.c.nouit.de his.que fi.a p̄la.naꝫ regulari
ter ſufficit p̄latum reqrere cõſilium capli ſui,vt i dictis
iuribus.facit qd̄ dixi i.c.edoceri.de ꝛſp.ꝛ qd̄ .nota.i
c.i .ꝟ. ſꝑcura. Nõ qrto ꝙ iudex non p̄t cõpellere
partes ad cõpoſitõnem faciendam ſi cauſa ē ciuilis ſ
debet eam decidere ſententia ſua nec etiam princeps
ex poteſtate ordinaria hoc facere debet.nam vt colligi
tur ex tex.papa affectabat iſtam ꝯpoſitõem et tamen
noluit ad hoc cõpellere p̄latos.puto tamē ꝙ ſi lis fuit
diuturna ꝛ intricata multū inter partes.ita ꝙ dꝫ facili

decidi non poteſt ꝙ iudex pōt compellere ptes ad cō
cordiaꝫ tex. viđꝛ iudicio meo multū nōbilis obliuioni
non tradendus i. c. placuit. xc. di. Nō quinto ꝙ is
cuius intereſt poteſt ex tranſuerſo ꝯpoſitōem impedi-
re queadmodum pt tercius ꝓ itereſſe ꝓprio impedire
executōnem ſnie inter alios late vt in. c. veniens. ij. de
teſti. Item nō ꝙ vnus ſolus de collegio pōt impe
dire ꝯpoſitōnem fiendam noīe collegij quod bene no
tabis. et hoc eſt ex eo ſm Inno. qꝛ actus compoſitio
nis eſt volūtarius et i iſtis volūtarijs oportet ꝙ oēs
de collegio ꝯſentiant vt nota. i. c. cum omnes. ḋ conſti.
ꝛ in. c. qꝛ ppter. ꝛ. c. ſcriptum. de elect. maxie cum poſ
ſint pretendere aliquod preiudicium ſingulariter vt h.
ſed ſi compoſitio concerneret vtilitatem collegij tunc
puto ꝙ non impediret ꝯtradictio vnius ar. in. d. c. i. ḋ
his que ſi. a maio. parte capitu. nam neceſſitas ꝛ vtili
tas i hoc equipantur vt nota. Inno. in. d. c. cū oēs
ꝛ ſentit Jo. an. h dum dicit ꝙ iſti diſſentiētes poſſunt
impedire ꝯpoſitōnem ſi mouentur ex ꝓbabili cā. Iteꝫ
nota ꝙ capitula eccleſiarum non debēt citari vt pſona
liter ꝯpareant lꝫ i cauſa illa alij perſonaliter citētur vt
h. qꝛ eccleſie deſtituerentur ſuffragio miniſtroꝝ Ul
timo nota ꝙ iudex i citatōne poteſt iuridice cōminari
ꝯdemnatōnem expenſarum i caſu ſuccūbentie. In
glo. i. in fi. vnde non debet ſuperioꝛ pati ſe cōtēni. vt in
l. obſeruādum. ff. de offi. pſi. debet ergo tenere mediū
vt i. c. i. ḋ offi. cuſto. et i. c. diſciplina. xlv. di. In gl.
ij. ibi et ita eorum itererat conſentire vel contradicere.
nō bene glo. iuncto tex. ꝙ dñs non pōt ꝯponere ſup
iure ſupioꝛitati i pIudiciū ſubditoꝝ niſi ſubditi ꝯſentiāt
nā itereſt ſubditorum nō hre multos dominos, vl' nō
mutare dominum vt in. l. imperialē. in. §. pterea. duci
tus de ꝓhibi. feudi. alie. p Frede. colla. x. nō. Inno. i
c. auditis. de pſcrip. dixi poſt hoſti. e. eo. dilecti. Et ex
rōne glo. potes generaliter colligere ꝙ vbicūqꝫ ſubdi
ti poſſunt pretendere aliquod itereſſe non valet cōpo
ſitio facta per ſolum dominum ipſis ſubditis non con
ſentientibus. Sed quero pro declaratōne glo. et
tex. q̄ comprehendantur h appellatōe prelatorū Go.
Inno. ponit duas expoſitōnes. pma vt comprehēdā
tur ſolum epi. ſecunda vt veniant omnes prelati habē
tes iuriſdictōem ordinariam. de qbus. s. in. c. cum ab
in eccleſiarum. de offi. ordi. nam cum ipſorum interſit
debēt vocari Sꝫ ꝯtra h opponit. nā eadēꝫ rōne debuiſ
ſent vocari oēs ſubditi qꝛ omnium itereſt rōne pdicta
Go. dic Inn. ꝙ ſi ageret cā ſingulariū ꝓcedēt ꝯtrariū
ſ hec cā ꝯcernebat vniuerſitatē eccleſiaꝝ ꝓuintie. ideo
ſufficiebat prelatos et maiores vocari nam facta vni-
uerſitatis expediuntur per rectores ꝛ maiores vniuer
ſitatis ar. in. l. ij. C. de iura. calum. Et nota. bene h di
cum. ex quo pmo habes notare ꝙ in factis concernē
tibus totam prouinciam requiruntur prelati ꝓuincie
vt faciant vnum corpus et debent actum explicare col
legialiter ſicut videmus in concilio generali. nam qꝛ
iſtud concilium concernit totum orbem prelati toti'
orbis conueniunt ꝛ faciunt vnum corpus repreſentā-
tes eccleſiam vniuerſalem. lxv. di. c. i. vides h. idem in
facto vnius prouincie vel dioc̄. vt i factis concernenti-
bus totum clerum. vniantur clerici et faciant vnū cor-
pus ſic i ſimili nō. Bar. in vniuerſitate ſcholarium bo
nonieñ. vbi ſunt vniuerſitates diſtincte iuriſtarum ꝛ ar
tiſtaꝝ vltramōtanoꝝ ꝛ citramontanoꝝ. nam in factis
cōcernentibus ſtudium vniuerſaliter vniūtur etiaꝫ do
ctores ꝛ faciunt vnum corpus. et pro hoc facit tex. s.
i prohemio vbi ſcribitur vniuerſalitē doctorib' ꝛ ſcho
laribus Secundo nō ꝙ i factis prouincie vl' alicuius
dioceſis non eſſe neceſſe vt omnes clerici conſentiant
ſed ſatis eſt ꝙ itereueniāt prelati ꝛ capitula. nam repꝛe
ſentant totū clerum vt hic. In gl. i verbo preſentiū
ibi videtur ꝙ ſic. ꝛ hoc teneas nam abſentes qui non
ſunt vocandi habentur pro alienis nec debent i nume
ro cōputari. x. q. ij. hoc ius porrectum. vſi. ſi aūt. naꝫ
ius vniuerſitatis poteſt reſidere penes vnum ſolū tm̄.
vt in. l. ſicut. ff. quod cuiuſqꝫ vniuerſita. ꝛ nota. i. c. gra
tum. de poſtu. prela. tamē quo ad iſtum tex. omnes q
ſunt i preſentia vocandi ſunt. abſentes vero nō vt pro
batur i tex. ibi i ea preſentium. et ſic queſtio q̄ infra ſub
ditur i glo. deciditur i tex. ſed i alijs negocijs nunqꝫ
abſentes ſunt vocandi. vt i. d. c. hoc ius porrectum. ſꝫ
fallit i qbuſdam caſibus de qbus per glo. nō. in. d. c.
pñtie. de teſti. li. vi. dixi plene i. c. cū omnes. de cōſti.
dic vt' ibi Qui aūt dicant abſentes vel pñtes dic ꝙ i
factis ꝯcernentibus totam ꝓuinciā exiſtentes i ꝓuin
cia dicūtur pñtes. In concernentibus vero dioceſim
omnes q ſunt i dioceſi vt i. c. fi. q̄ ma. acu. poſ. In cō
cernētib' aut ciuitatē ſeu caſtꝝ illi q ſunt i ciuitate ſeu
caſtro vt i dicta auc̄. hoc ius porrectum ꝛ facit. c. quia
ꝓpter. de elect. In glo. fi. ibi fundata erat p ꝯpoſi
tōnem. h non placet hoſti. qꝛ ſm eum ꝯpoſitio nō erat
h publicata prelatis. ſed publicāda ſi ꝯſtitiſſent aſſen
ſum Inno. dicit ꝙ exquo archiepi compoſuerant ad
inuicē pſumptio erat ꝯtra diſſentiētes. Sed hec ꝛ alia
que h ſcribuntur mihi nō videtur neceſſaria. qꝛ papa
h cōminatus eſt ad terrorem. vnde non colligitur ꝙ ſi
iſti haberent iuſtam cauſam contradicendi ꝙ deberēt
euitare condemnationem expenſarum. Extra glo.
opp. contra tex. viđꝛ eñ ꝙ iſta ꝯpoſitō nō debebat ob
eſſe prelatis exquo ipſi nō cōſenſerant. vt i. l. tres fra-
tres. ff. de pac. et in. l. nec ignorans. C. de dona. Go.
hoſti. dicit cōtrariū ꝓcedere qñ ptes nullo modo ꝯſen
ſerant compoſitioni. Sed tex. iſte debet itelligi quādo
per prius datur iudici poteſtas ꝯponēdi vt alte' ꝛ baſ
ſe ſecundū vulgare quorundam poſſit arbitrari. et iter
partes componere. nam tūc ex hac generali poteſtate

poteſt iſte compromiſſarius dare de iure vnius alteri
i parte ⁊ i totum. nec poterit conqueri q̄s ex quo ſemel
conſenſit. ar. in. l. cum mandato. ff. de mino. ⁊ nota ſin
gulariter hoc dictum. nam ſolet quotidie allegari hec
opi. hoſti. ꝙ ſi ptes cōpromittentes dederunt ptātem
arbitratori arbitrandi alte ⁊ baſſe, put ipſe voluerit nō
p̄t pretexta leſionis peti reductio ad arbitrium boni vi
ri. de quo plenius dico in. c. quintauallis. de iureiur.
Secundo p̄t intelligi tex. ſm eum ꝙ papa fecerat com
poſitōem ſ; non publicauerat partibus. ſed p̄us vole
bat habere conſenſum prelatorum. Et ex hoc nota. ꝙ
partes poſſunt conſentire laudo iaꝫ facto nondū pub
licato. nec poſſunt poſtmodum ꝯqueri p̄textu leſionis
qḋ itellige dūmodo dolus abſit. nam dolus futurus
nō p̄t remitti. l. creditor. §. luci⁹. ff. mādati. Tercio p̄t
itelligi ſm Jo. an. ꝙ ꝯpoſitio bene debebat detegi p̄
latis ⁊ habito ipoꝝ ꝯſenſu debebat poſtmoduꝫ publi
cari p totā ꝓuintiā. ⁊ p h̄ facit tex. ibi ſolēniter publice
tis. et quelibet lectura eſt vera in ſe ⁊c̄. Nico. abbas.

De treuga et pace

Quia iudicū eſt diſcordantes ad pacem reducere
xc. di. per totum. ideo poſt tractatum de offi. iudicum
merito annectitur hec rubrica Vel p̄t ꝯtinuari hec ru
brica. ſcḋo ad rubricam ſupra ꝓximā. q2 maiorū et ſu
perioꝝ eſt treugas et paces inire. ſubditoꝝ vero obedi
re ideo ⁊c̄. Et ex hac ꝯtinuatōne quero vltra docto
res. nūqd iudex poſſit ꝯpellere ſubditos ad pacē fien
dam ⁊ dico ꝙ ſic tam ſeculares reſpectu ſubditorū q̄ꝫ
eccleſiaſticus reſpectu clericoꝝ rōne peccati. vt ꝓbatur
xc. di. in. c. ſi quis ꝯtriſtatus. ⁊. c. placuit. ⁊ ibi nota. i
glo. de iudice ſeculari. ad idem. c. nouit. de iudi. vbi di
citur ꝙ ad papaꝫ ꝑtinet reformare pacem. nā rūpens
pacem venit contra preceptū caritatis. quia pax nihil
aliud ē q̄ꝫ caritas vt ibi. ⁊ hanc opi. ꝙ iudex poſſit te
net bar. in. l. ꝯgruit. ff. de offi. p̄ſi. ibi tamen diſtinguit
ꝙ aut diſcordia eſt iter ciuitatē ⁊ ciuitatem. et tunc ſu
perior debet iterponere partes ſuas i auc̄. de manda.
p̄nci. in. §. deinde. aut ē iter priuatos ⁊ tunc aut eſt cā
criminalis. aut ciuilis. Primo caſu iudex poteſt com
pellere ad pacem rōne publice vtilitatis. nam i ciuili
bus diſſenſionibus ſepe reſpublica leditur. l. ſi q̄s in
genuam. §. fi. ff. de capt. Si vero cauſa eſt ciuilis tunc
poteſt monere ad ꝯcordiā non aūt ꝯpellere ſm eum vt
nō. in. l. i. ff. de no. ope. nūci. Hoc vltimū puto verum
niſi lis magno tp̄e durauerit ⁊ ē ita itricata ꝙ de facili
extirpari non poteſt. nam tunc iudex p̄ōt ꝯpellere ad
ꝯcordiā lꝫ nō ſit ciuilis vt ē tex. nobilis in. d. c. placuit
Scḋo q̄ro nūqd poſſit iudex eodē mō ad treugaꝫ
fiēdā ꝯpellere ⁊ dico ꝙ ſic. ⁊ multo fortius q̄ꝫ ad pacē
vt. ſ. in. c. i. Itē treuga eſt q̄ſi q̄dā pax ad tp̄s ſed iu
dex p̄t ad paceꝫ ꝯpellere vt ſupra dixi fortius ad treu
gam. q2 q poteſt totum poteſt et partem vt i. c. paſto
ralis. in. §. item cum totum. de offi. dele. et. l. que d̄ to
ta. ff. de rei vendi. ad idem bonus textus i. l. illicitas
in. §. ne potentiores. viri contumelijs. ff. de offi. p̄ſi.
vbi d2 ꝙ ad officium iudicis ꝑtinet ꝓuidere ne potēti
ores viri contumelijs afficiant humiliores. Dic etiaꝫ
ꝙ vbi q̄s veriſimiliter timet offendi per aduerſarium
poteſt iudicis officium implorare vt ipſum compellat
ad preſtandū cautōem de non offendendo nec ſe nec
ſuos et iudex tenetur i hoc officium ſuum. impēdi vt. i
d. §. ne potentiores. et ibi plene p bar. et bonus tex. i
l. denunciamus. C. de his q ad eccleſi. confugi. ⁊ ibi p
Cy. bene facit tex. in. c. literas. i ſi. de reſti. ſpo. et in. c.
de benedicto. xxvij. q. i. aliqd per Inno. in. c. graue. d̄
ſen. ex. Tercio q̄ro nunqd officiales qbus datum
ē liberum arbitrium ſuper bono ⁊ pacifico ſtatu ciuita
tis poſſint compellere ſubditos ad pacem. ⁊ dic ꝙ ſic
vt patet ex predictis. reſpublica leditur ex diſſenſioni
bus ciuilibus. vnde ꝑtinet ad pacificum ſtatum ciuita
tis vt ſubditi reforment pacem. et hoc tenet barto. in. l
ambitioſa. ff. de decre. ab ordi. fa. Nicolaus abbas.

Treugas Statuit tempora treugarum ⁊ penā violantium. Nō ꝑmo ꝙ iudex
eccleſiaſticus p̄t ex cauſa cōpellere
laicos ad treugam. de qua hic. q2
p̄ncipaliter fit ob honorem dei vt
iſtis diebus et tp̄ibus poſſint homines liberius voca
re diuinis. nam i quinta feria debent homies ceſſare
ꝓpter reuerentiam aſſumptōnis. et q2 illo die xp̄s fecit
cenam apoſtolis. de ꝯſe. di. i. porro. et di. iij. c. litteris
In die veneris fit propter reuerentiam paſſionis. In
die ſabbati quia diſcipuli latuerunt propter metuꝫ iu
deorum. et quia corpus xp̄i latuit i ſepulchro. In die
dominico q2 omne inſigne opus illo die inſtituit. lxxv.
di. in. c. quod die. Secundo nota ibi precipimus.
ꝙ qui non ſeruat iſtas treugas peccat mortaliter. xiij.
q. i. ꝙ precipitur. ⁊ in. c. ij. de maio. et obe. patet etiam
ex alio quia tranſgrediens debet excōmunicari ⁊ excō
municatio non fertur niſi pro mortali vt i. c. nemo. ⁊ in
c. nullus. xi. q. iij. An autem hodie hec conſtitutio li
get cum non ſeruetur in omnibus dicam cū gl. Ter
cio nota ꝙ excōmunicatus i vna dioceſi debet haberi
p excōmunicato per vniuerſum orbem concor. xi. q. iij
pen. Excōicatio ergo non clauditur territorio q2 cuꝫ
afficiat animam et corpus ſequitur perſonam ſicut le
pra leproſum. i. q. i. cito turpem. et ſupra. de offi. ordi.
ad reprimendā Nota ꝙ ep̄i ad inſtantiam ꝯſeruā
dam tenētur ſibi mutuo impendere auxiliū ⁊ ꝯſilium.
Vltimo nota ex fi. litere ꝙ prelatus tepid⁹ in iuſti
cia exequēda p̄t deponi a dignitate ſua. fac. xxiij. q. ij.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

ſi. qs abbas et negligentia ꝑlati eſt peccatum mortale
vt nota. glo. s. de offi. archy. c. ea que. ⁊ idē dic i diſſi
mulatione. vt nō. in glo. in. c. clericos. de imu. ec. li. vi
facit. xliij. di. c. ſit rector. nec ꝓpter timorē dꝫ differre
iuſticiam. qꝛ iram dei ſup ſe inuocat qui magis timet
hominem q̄ȝ deum. vnde bonus paſtor debet animaȝ
ſuam ponere pro ouibus ſuis. vt habetur in euangelio
⁊ tranſumptiue i. c. niſi cum pridem. de renūci. Ul
tra docto. quero i tex. mādatur puniri qui huiuſmodi
treugas non obſeruauerit. et loquitur tex. d treuga ca
nonica. i. a canone inducta. Sed quero q̄d i cōuentio
nali vel in pace pone duo fecerunt treugam vel pacem
et appoſita fuit pena cōtrafacienti. deinum ambo con-
trauenerunt nunq̄d poſſit vnus ꝯtra alium ad penam
agere. Cōclude poſt bar. in. l. cum pater. §. libertus. ff
d le. ij. ꝙ aut neſcitur quis ꝑmo fregit pacem ſeu treu
gam vt quia forte codeȝ momento ſe inuaſerūt. ⁊ tunc
alter non poteſt agere ꝯtra reliquū. vt in dicto. §. liber
tus. aut cōſtat qs primo cōtrauenit et tunc ꝑmus non
pote i agere contra ſcd̄m. ſed ſecūdus bene pōt agere
cōtra ꝑmum qđ bene notabis. ꝓ hoc facit tex. i dicto
§. libertus. et. l. quero. §. iter locatorem. ff. de loca. et
quod nō. glo. in. c. dilecti. de arbi. nam ſecundus non
tenebatur ſeruare pacem ꝑmo. ex quo ꝑmus nō ſerua
uit eam. quia promittens penam vel quicq̄d aliud in
telligitur promittere inquātum alius ſeruat qđ ꝓmiſit
vnde ſi ille non ſeruat ꝓmiſſum nō tenetur iſte ad ob-
ſeruātiaȝ vt in. c. ꝑuenit. de iureiurā. et i regula fruſtra.
de re. iur. li. vi. ſed ꝑmus incidit in penam inuiolando
pacem ſeu treugam. In glo. i. nō glo. ꝙ ꝑ treugaȝ
nō eſt finita diſcordia. pax vero eſt finis diſcordie ſm
hoſti. ⁊ debet pax eſſe i voluntate. guerra vero in neceſ
ſitate naȝ debet quis pugnare vt pacem habeat. xxiij.
q. i. noli. vel dic vt dixi ſuper rubrica ꝙ pax eſt caritatis
vinculum vt dicit tex. in. c. nouit. de iudi. caritas vero
eſt amor dei et proximi In glo. ij. ibi quādo ineui
tabilis vrget neceſſitas. ꝓ hoc tex. ꝙ non eſt licitum. ſ.
d re. iur. vbi dicitur ꝙ Machabei viri ſancti ſine cul
pa in ſabbato pugnabant ⁊ hoc ꝓpter neceſſitatē. Sꝫ
pōt itelligi cōtrarium i defenſione. qꝛ omni tpe debet
quis ſe defendere ne pereat tuendo corpus ſuum. vt i
cle. vnica. de homic. vnde clericus nullam incurrit irre
gularitatem occidendo aggreſſorem ſuum ſi aliter eui
tare piculum non potuit vt ibi. iſte vero tex. poteſt itel
ligi in pugnatore. vt notat gl. in. c. ſi nulla. alle. in glo.
Et in fi. glo. nota hanc vltimam queſtionem glo.
ſingulariter et non tradas obliuioni. ex qua habes ꝙ
lex poſitiua etiam preceptiua non obligat ad peccatū
ſi non fuit moribus vtentium recepta. vel ſi ꝑ diſſuetu
dinem abijt ⁊ hanc opi. glo. tenet Gof. hic in ſumma
et Inno. et hoſti. in ſumma huius tituli Sed hic te-
nuit ipſe hoſti. contrarium. mouebatur quia iſta eſt lex
preceptiua vt patet ibi. precipimus. ergo a principio li
gauit contrauenientes ad peccatum. ergo per non ob
ſeruantiam non tollitur eius diſpoſitio quia tempꝰ nō
eſt modus tollendi obligationē. vt in. l. obligationum
§. placet. ff. de acti. et obli. et principium fuit vicioſum
cum peccauerint ꝯtraueniendo. Et ad. §. leges alle. in
glo. et. §. fi. C. de ede. Reſpondet ipſe ꝙ illi tex. non lo
quuntur in legibus preceptiuis ⁊ ſtatutarijs ponit ex
emplum i. c. ſtatuimꝰ. s. ti. pxi. et nota incidenter hoc
dictum. nam ſentit ꝙ diſpoſitio dicti. c. ſtatuimus. tol
li poteſt diſſuetudine. ſed vide tu. qđ ibi dixi Iſte ve-
ro tex. ſm eum loquitur in. l. preceptiua. Alij vero di-
ſtinguūt vt refert Io. an. iter leges q̄ apponunt penas
ipſo facto et illas q̄ mandant penas infligi vt i ꝑmis
non habeat locū conſuetudo ꝯtraria cum ſtatim cōtra
faciendo incidant iſti i penam ⁊ in factum damnatum
xxiij. q. i. in. c. audiuimus. Do. anto. hic diſtinguit ꝙ
aut lex preceptiua emanauit i fauorem ꝑuatum et po-
teſt tolli ꝯſuetudine ſicut poteſt tolli pacto ⁊ renunci-
atione vt nota. in. l. d qbus. ff. de legi. aut emanauit in
honorem dei aut i fauorem publicum ⁊ tunc ſi ſubditi
non obſeruauerunt ſciente ſupiore et patiente. talis lex
non ligat nec req̄ritur aliqua ꝑſcriptio quia ex quo ſu
perior videt ⁊ patitur non vidꝛ velle ꝙ lex ſua vinculū
inijciat. ſed ſi ſuperior ignorat tunc peccāt ꝯtrauenien
tes Sed ꝯtra hoc vltimum et contra hoſti. videtur
tex. in. c. fi. d ꝯſue. vbi tex. aperte probat ꝙ omnis lex
humana poteſt tolli ꝯſuetudine dūmodo ſit ratōnabi
lis ⁊ legitime preſcripta. Unde ibi ſolum contra ꝯſue
tudinem conſeruatur ius diuinum nec ꝑuati dicūtur
tollere legem ſuperioris. ſed ipſe ſuperior conſenſum ꝑ
ſtando huic ꝯſuetudini in eo ꝙ ſtatuit iura vt ꝑ ꝯſuetu
dinem poſſit tolli ius poſitiuum. d. c. fi. Inno. ſup ru
brica quem ſequitur Ioh. cal. hic vult in effectu ꝙ aut
lex preceptiua eſt talis ꝙ eius contrarium eſt i ſe mor
tale peccatum ⁊ tunc nō poteſt tolli conſuetudine ſicut
nec cōtraria lege. aut eius contrarium non eſt i ſe mor
tale peccatuȝ et tunc tollitur per diſſuetudinem Dixit
et cal. ꝙ ſufficit in hoc tempus. x. annorum. allegat no
ta. in. c. fi. de conſue. li. vi. Ego ſic diſtinguerem ꝙ aut
lex preceptiua nunq̄ȝ fuit recepta in obſeruantia ſcien
te legiſlatore et valente contradicere et non contradi-
cente et talis lex non ligat et puto quod non requiri-
tur tempus ad inducendam preſcriptionem. ſed ſuffi-
cit binus vel trinus actus in contrarium. quia hic nō
agimus de preſcribendo contra legem ſed de impedi
endo vinculum nam per binum vel trinum actum ap-
paret de conſenſu ſuperioris. ar. in. l. iij. C. de epi. au-
di. et in. c. ita nos. xxx. q. ij. Si vero aliqui ſeruant in
eodem loco et tunc non ſeruantes non videntur excu
ſari ar. in. c. cum iam dudum. i fi. de ꝑben. aut ſupior
ignorat ⁊ tūc puto ꝙ requiritur preſcriptio. xl. annoꝝ

dūmodo ꝯſuetudo ſit rationabilis aut qꝛ fundaẜ ſup
aliqua ratione vt vult tex. in. d. c. fi. ſi enim ꝯrariū le-
gis in ſe eſſet malum ꝯſuetudo nō eſſet rōnabilis ꝺ in
reiurā. c. intellecto. et ſic ſalua opi. Inno. nec ob. ꝙ in
ꝑncipio omnes peccauerunt ꝯrauenlendo. nā duplex
eſt reſponſio. Primo ꝙ ſi moti fuerint ex aliqua cā ra
tionabili nō peccauerunt qꝛ ipſemet ſupioꝛ indulſiſſet.
ad h qꝺ nō. archy. in. c. vtinam. lxxvi. di. vel ſcꝺo ſuc-
ceſſores eoꝝ q ꝯrauenerunt nō peccauerunt. qꝛ potu
erunt exiſtimare ꝙ ex aliqua rationabili cā illa lex nō
ſit in obſeruantia ar. eorum que nō. glo. in. c. ꝺ quarta
de ꝑſcrip. ⁊ quia lex ꝑceptiua non illaqueat ſciente ſu
perioꝛe ⁊ nō ꝯtradicente allego bonū tex. iuncta glo.
xx. di. c. i. et in. c. cum olim. de cleri. ꝯiu. in ꝯſuetudine
inducenda in ſacramentalibus ita voluit glo. nōbilis
in. c. vir. de ſecundis nup. Et cōtra regulam quā h reci
tat Inno. allego bonū tex. cū glo. in. c. cū multi. xv. q
vlti. naz olim erat ſtatutum ꝙ filij nati ex cōiugio pre
ſbiteroꝝ eſſent ſerui eccleſie et ſic pena erat inflicta iu-
re et tamen dicit ibi glo. ꝙ hodie eccleſia ex non obſer
uantia ꝑdidit illud ius. Ex quo infero ꝙ quātūcunqꝫ
lex apponit penaz ipſo facto. nihilominus pōt tolli cō
traria ꝯſuetudine. quia i non exigendo penam ꝯmittiẜ
contra legem. nam ⁊ ꝑ non vſum tollitur lex. vt nota.
Jo. an. in. c. Johānes. de cleri. coniuga. ⁊ Cy. in. l. ij.
C. que ſit lon. ꝯſue. In glo. in verbo ꝯfirmet nota
bene iſtaz glo. ꝙ vbi ꝯfirmatio exigitur a pari capitur
cōfirmatio pro obſeruantia. non enim pōt capi ꝓpꝛie.
qꝛ par vel inferioꝛ pōt cōfirmare factum ſuperioris vl
paris. et ideo verba capiuntur impꝛopꝛie. ſimile in. c.
ſtuduiſti. ꝺ offi. leg. et ex hoc infertur ꝙ ſi quis promi
ſit ꝙ Ticius confirmabit talem contractum debet itel
ligi ꝙ ille obſeruauit, et approbabit qꝺ i eo erit. quod
bene nota. Sequens. c. nihil habet ꝙ preſbiteri ⁊ alij
de quibus in tex. gaudent priuilegio ⁊c.

Nnouamus Perſone h enume
rate plena ſecurita
te gaudēt tpe guerre. Nō ꝑmo pſonas h
enumeratas que tpe guerre debent gaudere plena ſecu
ritate male tn̄ obſeruaẜ ⁊ nota i eo ꝙ dicit de mercatori
bus ꝙ papa pōt ex cā dare ſecuritatem aliquibus lai-
cis tpe guerre Nō ibi euntes ⁊ redeuntes ar. ꝙ ſe
curitas data in eundo debet itelligi. data etiam in re-
deundo. nam iſta duo cōmuniter equiparantur in iure
vt i. c. magne. i fi. ꝺ. de voto. et bonus tex. in. l. ſi cui. ff
ex qui. ca. ma. nota. barto. in. l. vtimur. ff. ꝺ ſepul. vio.
ꝓbatur ratione Non enim quis dicitur ſecure venire
ad certum locum niſi ſecure poſſit maioꝛi. et inde rece
dere. Sed dubitari poteſt de queſtione quotidiana vl
tra docto. hic. pone data eſt ſecuritas alicui exbānito
vt poſſit ſecure venire ad hanc ciuitatē et redire nūqd
ꝑ primam vicem tollitur hec ſecuritas et ꝑuilegium.

An vero poſſit venire pluribus vicibus vel infinitum
Oldra. diſputauit hanc qſtionem et recitat bar. in. l. i.
ff. ad. l. iuli. maieſ. ⁊ breuiter diſtinguo poſt eos ꝙ aut
ſecuritas fuit petita ⁊ determinate cōceſſa et tūc ſtan-
dum eſt determinationi vtputa ſi fuit dictuz vt veniret
ſemper vel quid ſimile ar. vi. q. iij. ſcriptum aut fuit de
terminate petita. ſed indeterminate conceſſa. vtputa qꝛ
vnus ex bānitis petijt vt poſſit per. x. dies eſſe in ciui
tate et ſuperioꝛ cōceſſit indeterminate ⁊ tunc intelligiẜ
ꝯceſſa ſm petitōnem. qꝛ reſponſio adaptanda eſt peti
tioni ſeu interrogationi. Inſti. de inuti. ſtip. in. §. pte-
rea. et eſt bonus tex. in. c. inter dilectos. in. §. ceterum
de fi. inſtru. ibi ex forma petitionis ⁊c. ⁊ notabis illū
tex. aut petitio fuit indeterminata ſed cōceſſio determi
nata. ⁊ intelligimus ſecuritatem conceſſam ſcꝺm ꝯceſ
ſionem ⁊ non ſcꝺm petitionem. quia ſuperioꝛ videtur
reſtrinxiſſe petitionem qꝺ nota. nam ꝑuilegium et in-
dulgentia ſumūt vires a conceſſione ⁊ nō a petitōe lꝫ
in dubio conceſſio referatur ad petitōnem vt in prece
denti membro. ſecus quando ſumus certi vt hic ⁊ hec
notabis qꝛ ſepe papa ſignando ſupplicatōnem reſtrin
git petitionem vt nō excuſeẜ impetrans ex eo ꝙ dedit
ſupplicatōnem generalem et pꝛidie fuit in facto aut pe
titio fuit facta indetermiate ⁊ cōceſſio etiā indetermina
te. vtputa qꝛ data fuit ſimpliciter ſecuritas veniendi ⁊
redeundi et itelligitur de ꝑma vice. Ad hoc facit tex. i
l. hones. §. hoc ſermone. ff. de vbo. ſig. et in. l. hec ꝯdi
tio. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. ſit. vbi ꝺꝛ ꝙ ſi ſit alicui relictum
cū nupſerit itelligiẜ de ꝑmis nuptijs. h vex niſi fuiſſet
data ſecuritas ad certum actū puto ꝙ pro pace fienda
poſſet ſecure venire et redire. tūc duraret hec ſecuritas
qꝺdiu veniret pro cōtractu pacis ſed pace facta ceſſat
ſecuritas ſeu ſaluus conductus. et pro hoc tex. hic iun
cta glo. i verbo exiſtentes quam notabis

De pactis.

Viſo de officijs omniū iudicū ⁊ pſidentiū deīpis
iudicijs videndum eſt. ſed qꝛ vocati ad iudicia qnqꝫ
paciſcūtur qnqꝫ tranſigunt. ideo auctoꝛ anteqꝫ tracta
ret de cōtractu de iudicijs de his ꝑmiſit. ⁊ ꝑmo ꝺ pa
ctis tanqꝫ de nobilioꝛibus. vel ꝯtinua ad ꝑrimam ru
bricam h modo Supra viſum ē de pace. ſed quia pa-
ctum eſt quedam conuentio ex pace facta. ideo poſt ru
bricam precedentem ſubijcit iſtam Ni. abb.

Ntigonus Poteſt ꝑ
mo genera
liter ſūmari ſic. Pacta qꝺcunqꝫ
nuda ſeruanda ſunt vl' aliter ſic Ju
dex eccleſiaſtic⁹ ꝓuidet ſeruanti pa
ctum cōtra non ſeruantem. Diuidi
tur nam primo ponitur dictum Antigoni epi. ſecūdo

approbatio ꝯcilij ibi vniuerſi Nō ꝑmo iūcta ſupra
ſcriptione modum et practicā ꝯdendi legem in ꝯcilio
generali vel ꝓuinciali.naꝫ vnus de concilio facit ꝓpo
ſitam ⁊ reliqui ſi eis placet vniuerſaliter ſtatuūt illam
ꝯfirmando vel reſtringendo ſeu ampliando.Et ita cō
muniter obſeruatur i alijs actibꝰ vniuerſitatis Nō
ſcḋo ꝙ appellatōe eccleſiaſtice diſcipline venit ſnīa cen
ſure.vt excōicatio interdictum ⁊ ſuſpenſio.ⅈ. de verbo.
ſig.c.querenti Nota tercio ibi vniuerſi.ꝙ ꝯciliū ge
nerale ē quedā vniuerſitas ibi enī exiſtentes nō vt ſin
guli ſꝫ vt vniuerſitas diſponant.repreſentat enī ꝯciliū
vniuerſalem eccleſiā de ꝯſe.di.i.eccleſia. hinc dico ſtā
dum eſſe in diſpoſitionibus concilij iudicio plurimo-
rum.ad hoc bonus tex.lxv.di.c.i.nā regulariter in fa
cie vniuerſitatis preualet plurimoꝝ ſnīa vt in.c.i.de
his q̄ ſi.a pla.⁊ in.l.aliud.§.referetur.ff.de re.iur. et in
l.quod maior.ff.ad munici. Ultimo nō ⁊ tene mē
ti ex eodem verbo ꝙ lex edita in ꝯcilio fit noīe ipſius
ꝯcilij et non pape tm̄.hic enim nulla fit mentio ḋ pa-
pa qui ꝓſidebatur in cōcilio.ſꝫ ſolum de ipſo concilio.
Ex quo infertur ꝙ ptās eccleſie eſt in ipſo cōcilio vni
uerſali.lꝫ papa ſit ibi tanꝗ̄ caput ipſius corporis.ꝑ
hoc.xxiiij.q.i.c.quodcūqꝫ.vbi ḋr ꝙ ptās data fuit to
ti eccleſie in perſona Petri.Petrus autem fuit caput
ad idem.c.i.de iudi.in eo ꝙ ibi ḋr placuit ſanctiſſino
do ⁊ dic vt ibi plenius dixi.nam qn̄qꝫ lex editur noīe
pape cuꝫ approbatōe concilij vt in.c.lꝫ.de elect.vn̄ pu
to ꝙ cū materia legis originat̄ a papa lꝫ ꝯciliū appro
bet.tn̄ lex edenda eſt noīe pape a quo ſumpſit vigorē
⁊ originem.nam et ſine ꝯcilio papa pōt legem cōdere
ix.q.iij.cuncta ꝑ mundū.⁊ quod nō.glo.in.c.ad apo
ſtolice.de re.iudi.li.vi.aut materia legis originatur a
ꝯcilio et tunc nomine concilij lex edenda eſt .nam i cō
cilio intereſt papa vt caput.pro hoc.c.oſius.ſupra de
elect.cum multis ſimilibus et.vij.q.i.cōuenientibus
quinimo maioris roboris ē conſtitutio totius eccleſie
ꝗ̄ ſolius pape tm̄.vt nota.in.c.cum dilecti. de elect.
facit quod nō.archy.xviij.di.i ſumma In gl.i.ibi
per pacta inita iter epiſcopum nō apparet ratio quare
glo.reſtringat iſtum tex.ad pacta inita inter epōs .ſed
forte hoc dicit cauſa exempli.vn̄ intelligas meliꝰ tex.
generaliter ꝙ iter quoſcūqꝫ pacta inita ſint ex quo nō
ſint a lege improbata ꝓpter aliquā turpitudinem ob-
ſeruanda ſunt vnde iſte tex.debet habere locum nedū
inter clericos ſed etiam inter laicos.ex quo generaliter
loquitur.nam laici peccant non ſeruando pacta ⁊ pro
miſſiones vt i.c.iuramenti.xxij.q.v.ergo poteſt recur
ri ad iudicē eccleſiaſticū qui hꝫ obuiare peccato.vt i.c
nouit.de iudi.vt cōpellat laicos ad obſeruantiā pacto
rum.Sed dubitatur circa intellectū huius.c. Utrꝫ ex
nudo pacto oriatur actio.i.ius agendi in iudicio ſꝫ.
ꝓpe finē colligit ex tex.ar.ꝙ ſic.Jo.an. dicit ꝙ meliꝰ

glo.diceret et ita patet hic quaſi ſentiat Jo.an. ꝙ hic
eſt caſus expreſſus ꝙ ei detur actio.nam tunc dꝫ alle
gari tex.in ar.qn̄ id ad quod allegatur apte non ꝓba
tur ex tex.ſed ſubtiliter tex.inducendo.naꝫ ḋr argumē
tum quaſi argute et ſubtiliter inuentum vt in.c. forus.
de vbo.ſig.⁊ ſic apte ſentit Jo.an.ꝙ ex nudo pacto
de iure canonico oriatur actio ⁊ idem ḣ hoſti. dicens
ꝙ idem debet eſſe de iure ciuili. nam cum de iure ciui
li ſint alij caſus in quibus ex nudo pacto oriat̄ actio.
nec videātur habere in ſe magnā rōnem ſpecialitatis
idem deberet dici generaliter in omni pacto nudo .i ḣ
tn̄ nō puto inſtandum Et vt itelligas materiam.ꝑmo
videndum eſt qd ſit pactum nudum.quid veſtitum .⁊
an ⁊ quando ḋ iure ciuili ꝯpetat actio.et ſic videbimꝰ
clare in quo differat ius canonicum in ḣ a iure ciuili ⁊
q̄re. Primo ḡ ſciēdum eſt ꝙ pactū ē nomen generale
ꝯprehendens in ſe omnē ꝯuentionem. eſt enim pactū
generaliter ſumptum duoꝝ pluriumve in ideꝫ placitꝰ
⁊ conſenſus.vt le.et nota.in.l.i.de pactis.⁊ i.c.pactū
ⅈ. de ver.ſig.⁊ ſenſus huius diffinitōis eſt ꝙ id quod
conuenitur ſeu ꝯuentum eſt inter duos vel plures dici
tur pactum quaſi ad pacem habendā factum. hec eſt
enī vocabuli ethimologia.i.expoſitio.vt in.d.c. pactū
vnde omnis ꝯtractus poteſt generaliter ꝯtineri nomi
ne pacti.ſed vbi pactū aſſumit ſibi ſpecificum nomen
nō denominat̄ a ſuo genere.ſꝫ a ſpecie tanꝗ̄ digniori
vnde ſi vendidi tibi rem appellat̄ emptio.qꝛ eſt dare ḣ
ſpecificum nomen et relinquit nomen generis ſicut ſi
volo appellare hoīem.nō appellat̄ ſub noīe generis vt
animalis ſed in ſua ſpecie.vbi aūt ꝯuentio non poteſt
habere nomen ſpecificum qꝛ ſunt plura negotia ꝗ̄ vo
cabula.vt in.l.i.ff.de ꝓſcrip. verbis.tunc ſtat in noīe
ſui generis.Et quādoqꝫ eſt nudum.et quandoqꝫ veſti
tum ſic dictum ad inſtar hoīs .nam qn̄qꝫ ē nudus cū
nullū hꝫ veſtitum.quandoqꝫ veſtitus. Si enī pactum
ſtat in puris ⁊ meris finibus ꝯuentionis.qꝛ non inter
ceſſit aliquod extrinſecum puta nec ſtipulatio nec iter
uentus alicuꝰ rei nec literaꝝ ſolēnitas nec cirographū
tunc appellatur nudum.ineſt enim illi ſola obligatio iu
ris gentiū nam vbi eſt conſenſus ibi eſt obligatio iuris
gentiū vt in.l.cū amplius in.§.is natura debet .ff.de
reg.iur.⁊ in.l.ſtichum.in.§.naturalis.ff.ḋ ſolu .exem
plum huius pacti nudi ponit glo.multipliciter in.l.iu
ris gentium.in.§.igitur.ff.eo.⁊ inter cetera dat hoc ex
emplum quotidianum.ſ.promiſi tibi dare decem ſine
aliqua interrogatōne precedēti vel cirographo.glo .ta
men nō perſiſtit.nam viḋr velle ꝙ illud nō ſit pactū ſꝫ
pollicitatio.nam differentia ē inter pactū ⁊ pollicitati
onem.nam pactum eſt duoꝝ vel pluriū .pollicitatio ē
vnius tm̄.ꝓmittentis vt in.l.pactū.ff.de polli.nō.gl.
in cle.romani.ḋ iureiur.ſed bar.ſaluat ibi iſtud exem
plum intelligendo ꝙ pars cui fit ꝓmiſſio ꝯſenſit naꝫ

tunc pt dici pactum cum interuenerit ꝯſenſus duorum
quod notabis. Qñqȝ iſtud pactū ē veſtitum et multa
ſunt veſtimenta pactoꝝ nā qñqȝ veſtit̄ veſtimento ver
boꝝ .i. ſtipulatōne q̄ fit p̄cedente iterrogatione ꝛ reſpō
ſione ſecuta. in. l. i. et. v. de verbo. obli. ꝛ inſti. eo. i p̄n.
Quandoqȝ veſtitur cirographo vt qñ per ſcripturam
meā ꝓmiſi tibi dare. x. vel quid ſimile vt inſti. d̄ obli.
literaꝝ Qñqȝ veſtitur conſenſu. vt in ꝯtractibus iuris
gentiū q̄ ſolo ꝯſenſu ꝑficiuntur vt emptio ꝛ venditio ꝛ
ſimilia. l. ex hoc iure. ff. de inſti. et iur. Quandoqȝ ve/
ſtitur interuentu rei. vt do tibi. x. vt ꝑ me aliqd facias.
nā ſi donaui et tranſtuli i te iſta decem. pactum non d̄r
nudum. vñ non p̄t agi inſti. qui mo. re. contrahi. obli.
in prin. ꝛ ibi ꝑ glo. vñ de iure ciuili fac regulā q̄ ex nu
do pacto non pōt agi. ſed excipi poteſt q: oritur obli
gatio naturalis ꝓpter conſenſum vt in dicto. §. igitur
fallit de iure ciuili in qbuſdam caſibus ſ3 de iure cano/
nico dubitat̄. cōiter tenetur q̄ detur actio ꝑ iſtum tex.
nā vbicunqȝ ius approbat ꝯuentionem ſemper datur
actio et ius agendi ex illa ꝯuentione vt i. l. legitima. ff
de pact. ſ3 ius canonicum approbat hoc pactū quātū/
cunqȝ nudum. ergo ex eo pōt agi maxime cum pactū
quātūcunqȝ nudum habeat approbatōem ꝛ ꝯcurſum
iuris diuini. iuxta illud ꝓphete. q̄ ꝓcedunt de labijs
meis non faciā irrita Et d̄ iuramento p̄allegato d̄r q̄
ſimplex loquela obligat ita q̄ ꝯtrauenies peccat mor
taliter Preterea vbicunqȝ ius mādat aliqd fieri vl̄ ob
ſeruari ſemꝑ datur actio ꝛ exceptio. vt in. l. vnica. ff. d̄
ꝯdi. ex lege. ꝛ in. l. ſtatuas. ff. d̄ acquire. do. nota. glo.
in. c. cum liberum. de ſepul. et in. c. ſi canonici de offi.
or. li. vi. Sed ius canonicum mandat obſeruari iſta
pacta. ergo datur actio ꝛ exceptio. ꝛ hāc opi. tenuerūt
glo. Hoſti. Jo. an. et do. anto. ꝛ glo. et arch. xij. q. ij.
in. c. quicunqȝ ſuffragio. ſed Jnn. in. c. nouit. de iudi.
vid̄r velle q̄ non detur actio. ſed officio iudicis implo
ratio quod dicit ꝓcedere etiā in iuramento. de iuramē
to latius dixi in. c. cum veniſſent. de inſtit. Quidā3 vt
do. Car. amplexi ſunt hunc intellectum reſtringendo
iſtum tex. vt ſolum ꝯpetat officij imploratio intantum
vt non poſſit peti vt q̄s p̄ciſe cogat̄ ad obſeruantiā pa
cti nudi ſ3 ſolū vt non obſeruans excōicetur. q: tex. iſte
ſolum h̄ videtur innuere in eo q̄ dicit aut pacta obti/
neant firmitatem. aut ꝯtrauenieſ exercetur. et ſic p̄ci
ſe non diſponit vt quis cogatur p̄ciſe ad obſeruantia3
pacti. mihi non placet hec reſtrictio p̄mo q: licet iſta
ꝓpoſita fuerint facta alternatiue tamen cōcilium reſpō
det ſimpliciter pacta cuſtodiantur. ꝛ ſic non videtur ſe
reſtrinxiſſe vt ꝯditionaliter et alternatiue fieret coactio
ar. in. c. nonne. de preſump. ꝛ eorum que dixi. s. c. pri
mo. Jte3 adduco tex. ī. eo. qualiter. vbi ſimpliciter di
citur ſtudioſe agendu3 eſt vt ea que ꝓmittuntur opere
compleantur. pondera illud verbum ſtudioſe. et illud

verbū opere ꝯpleant̄. nō ergo d3 eſſe iudex ꝯtētus ſo/
la excōicatione. Cal. tñ non ita reſtringendo tex. dicit
q̄ competit officij imploratio ꝛ non actio q: actōnes
ſunt ꝓdite a iure ciuili. l. ij. ff. de ori. iur. nō. Jnno. in. c
que i eccleſiaꝝ. de ꝯſti. cū ergo ius ciuile nō det actio/
nem ex nudo pacto ergo nec de iure canonico h̄ argu/
mentum vid̄r ꝑſuaſiuum ꝛ ꝓceſſiſſet olim ſ3 cū hodie
ſint regule q̄s p̄miſi dicendum eſt q̄ cum ius canoni
cum approbet illud factum et mandet obſeruari illō pa
ctum debet ꝯpetere ius agendi q: iſta regula iuris ci/
uilis tacite approbatur a iure canonico. ex quo non re/
peritur reprobata vt in. c. i. de noui ope nunci. i effe
ctu non refert an detur actio ſeu ꝯditio ex lege vel offi/
cij imploratio dūmodo concludamus. iudicem eccle/
ſiaſticum poſſe etiam laicum p̄ciſe compellere ad ob/
ſeruantiā pacti ꝛ hoc teneas ꝛ notabis p̄dicta

Uoniens.

Breue ē. vel ꝑ alia vba p̄t ſic ſummari Cōuentō
inualida ꝑ ꝯſenſum ſuperioris validat̄ ꝛ fuit
forte exordiū ꝯfirmatōis quorūdam pactoꝝ. Nō
p̄mo ibi i ꝯuentionibus. q̄ ꝯuentio idē eſt qō pactum
alias non faceret iſte tex. ad rubricā Scōo nō q̄ aſ
ſenſus qñqȝ capit̄ ꝑ auctoritate ſeu ꝯfirmatōne. ꝛ cape
hanc regulam q̄ vbicunqȝ aſſenſus exigitur a ſupiore
i actu ꝑtinente ad ſubditos tunc aſſenſus ibi ſumit̄ ꝑ
auctoritate q̄ qdem auctoritas p̄t appellari aſſenſus.
q: auctoritas ꝓprie ē aſſenſus auctorizabilis ꝯpetēs
alicui rōne officij publici vt nō. gl. ꝛ Jnn. in. c. i. d̄ re.
eccle. nō alie. li. vi. plene nō. in. c. cum ꝯſuetudinis. de
ꝯſue. Nota ibi ratihabitōem q̄ i ꝯfirmatōe fienda
ꝑ ſupiorem nō ē neceſſe q̄ ſupior dicat ꝯfirmamus. ſ3
ſatis ē q̄ dicat ratificamus vel verba ſilia. non eñ re/
fert quid ex equipollētibus fiat vt in. c. l3 ex q̄dam. d̄
teſti. Et ex h̄ tex. quē bñ nōbis colligo ar. q̄ qñ ſuperi
or iterponit auctē3 alicui actui puta vēditioni reꝝ ecca
ſticaꝝ non ē ncē q̄ dicat auctoritatē noſtrā impTimur
ſ3 ſatis ē q̄ appareat de ꝯſenſu ſuo nā itelligit̄ ꝯſenſus
p̄ſtitus ſcōm ſubiectā materiā vt h̄ vbi ratihabitio po
nitur ꝓ ꝯfirmatione Audio tñ q̄ Bal. tenet oppoſitū
q̄ debet dicere iſta verba auctoritatem noſtram impti
mur ꝛc. et allegat dictum Jnno. in. c. cum conſuetudi
nis p̄alle. ſed profecto Jnno. hoc non dicit ſi bene pō
deretur ꝛ facit quod non ſit neceſſe. c. in venditōnibus
xvij. q. iiij. ꝛ. c. placuit. xij. q. ij. Nō vltimo ibi pro
ſecuritate ꝑtium bonū argumētū q̄ tunc q̄s d̄r ſecur' i
aliquo facto qñ non timet aliquam iuris exceptōnem
ꝛ facit hoc ſm do. antho. q̄ ſi quis promiſit facere ali
quem ſecurum in aliqua re debet ita ipam rem diſpo/
nere vt nihil de iure poſſit ſibi obijci ita q̄ poſſit ſenti
re leſionem. Nico. abbas

Ualiter.

Breue eſt vl̄ per alia verba p̄t ſic ſummari Judex deb3

ſtudioſe ageret ꝓmiſſa adimpleantur. Nota pͥmo
ſtudioſe ꝙ iudex i adimplẽdo ꝓmiſſa vel pacta nõ dʒ
eſſe ↄtentus ſimplici ꝓmiſſione vt qdem dixerunt i.c.
i.ſed ſtudioſe ⁊ effectualiter agere vt ꝓmiſſa adimpleã
tur opere et facit iſte tex. ad ea q̃.e.di.ꝑ.c.i. Scḋo
nota ibi ꝓmittũtur ꝙ oĩs ꝓmiſſio eſt neceſſario execu
tioni mãdanda. et pondera qꝛ tex. non reqrit ꝙ iterue
nerit ſtipulatio vel ſcriptura vł alia ſolẽnitas ⁊ ſic vide
tur ꝙ cum verbum promiſſio ſit multum generale ne-
dum i pacto quod eſt duorum ſed i pollicitatõne que
eſt vnius tantum debet habere locum iſte tex. nam ex
ſignificato huius verbi ꝓmittuntur, non reqritur ꝙ in
teruenerit pactum ſed ſufficit nuda ꝓmiſſio vnius tan
tum. et pro tex. in.c. iuramenti. xxij.q.v. vbi dꝛ ꝙ inter
ſimplicem loquelam et iuramentum deus nõ facit dif
ferentiam ſcilicet quo ad obligandum promittentem
vel iurantem aliqd. nam vterqꝫ peccat contraueniẽdo
lʒ i quãtitate reatus ſit differentia quia grauiꝰ peccat
veniens contra iuramentum vt nota.i.c.ſi. de iureiur.
et de hac materia dic vt dictum fuit i.c.i.e.eo.

Non valet pactum p
Dum pridem quod eccleſiaſticum
bñficium dʒ pecunia reſignari. Pͥmo factum
ſub quo continetur ꝓceſſus cauſe. partium tranſactio
ſpins reprobatio. papalis ordinatio et iterceſſio. ſecun
do dat iudices ibi certum. Nota pͥmo ꝙ clericus
poteſt eſſe procurator germani ſui clerici de quo vide
quod dicam .ĩ. de. ꝓcura. i noſtra. Secundo nõ ꝙ
non eſt licita pactio vt litigans renunciet liti ſuper be
neficio ⁊ ↄſequatur aliqd temporale etiã ſi illud reci-
piat noĩe expenſaꝝ. nam poſſent i ſe cõtineri ſimoniã.
qꝛ ſi renuncians habet ius i beneficio videtur renũcia
re iuri ſpũali pro temporali nec obſtat ꝙ noĩe expen-
ſarum dicatur recipere. qꝛ hoc poſſet fingi i fraudem.
Item qꝛ iuri ſpũali debet qs libere renunciare vt in.c
ex parte ⁊ quod ibi nõ.e.ẽ offi. dele. Tercio nota
ꝙ renuncians liti vidꝛ renũciare omni iuri ſibi ↄpetẽ-
ti i illa cauſa. vnde lʒ verbum lis ſtricte ſumptum refe
ratur ad inſtantiam iudicialem dumtaxat vt nota.i.c.
ij. de ꝓcura. li. vi. tamen largius ſumendo compꝛehẽ-
dit i ſe ius quod qs habet i cauſa ſuper qualis eſt mo
ta. vt i.c. forus de ṽbo. ſig. et i.l. litis noĩe. ff. de ṽbo.
ſig. Et de predictis eſt tex. apertus.i.l. poſtqȝ liti. C.
de pact. Et ad.c. dudum. ij. e. de elect. i ſi. vbi dꝛ ꝙ re
nunciauit liti ⁊ cauſe dic ꝙ fuit adiectum verbum cau-
ſe ad maiorem expreſſionem. dicunt tamen dñi de ro
ta deciſ. cccxvi. ꝙ litigans. ſuper beneficio renũcians
liti et cauſe non perdit ius qḋ habebat i illo beneficio
ſi renunciauit i manibus illius q non poterat renunci
ationẽ beneficij recipere quod eſt valde nota. ſicut eñi
non poteſt clericus directe renunciare beneficio niſi in
manibus illius q̃ eum inuitum deſtituere poteſt vt no

ta. in.c. ꝙ i dubijs. de renun. ita nec directe poteſt re-
nunciando liti et cauſe. dicunt tamen ꝙ hec renũciatõ
habet vim taciti pacti ne vlterius petat et ſic ſi de no-
uo petat beneficium obſtaret ſibi exceptio facit quod
i ſili nota. Inno. i.c. ꝙ i dubijs. ⁊ i.c. ſuper hoc. de re
nunci. Et ex his infero ad queſtionem quotidianam.
nunqd ꝓlatus litigans ſuper iuribus eccleſie poſſit li
ti ⁊ cauſe cedere. Ex predictis concluderem ꝙ ſi cauſa
eſt talis i qua prelatus non habet liberam diſpoſitio
nem vt qꝛ agitur de re queſita eccleſie non poterit pre
latus liti cedere ſicut nec directe poſſʒ rem i iudicio de
ductam alienare. ſecus autem ſi ageretur de re i qua ꝓ
latus haberet liberam diſpoſitõnem Quarto nota
cautum eſſe ꝙ poſt reſignatum ius exigãtur inſtrumẽ
ta facientia ad illam cauſam cũ ſint inutilia penes re-
ſignantem ⁊ i futurum poſſent eſſe dãnoſa alteri parti
Ultimo nota ꝙ iudex nõ debʒ compellere partes
ad compoſitionem etiam ſi ſit papa. nam vt hic vides
papa fecit hanc compoſitõem et tamen monachis no
lentibus obſeruare papa non mandauit vt ſeruarent ſ;
vt procederetur ſuper lite ordine iudiciario. poſſet ta-
men papa ex plenitudine poteſtatis compellere ad cõ
cordiam et ad compoſitõnem dũmodo res ſuper qua
litigatur ſit i libera diſpoſitõne pape. ſic limito notabi-
le dictum Inn. in.c. cum iter. R. de elect. vbi ſingula-
riter dixit papã poſſe ex plenitudine poteſtatis ↄpel
lere partes ad compoſitionem. pro hoc. facit. ix.q. iij.
c. ꝓ pͥncipalem. pro limitatõne vero mea facit ratio vt
ſicut papa directe nõ pt̃ diſponere i ꝓiudicium ptium
ita nec indirecte. Pone exemplũ i ↄcilio Conſtãtieñ
fuit ſtatutũ vt nullus prelatus compelleretur inuitus
ꝑmutare certe crederẽ ꝙ prelatus litigans ſup prelatu
ra non poſſet compelli ad componendum ſi per com
poſitõnem cogeretur dimittere prelaturam. facit.l. cũ
hi. ff. de tranſact. ⁊.c. tue. de procu. Item limita Inn.
i eo ꝙ dicit ꝙ alius citra papã non poteſt compelle-
re ad compoſitõem per tex. notabilem i.c. placuit. xc.
di. niſi lis fuiſſet diuturna adeo itricata ꝙ de facili ex
plicari nõ poſſʒ. In gl.i. nõ gl. iſtã ſingulariť nã re
lata ad tex. ꝓbat ꝙ ſicut i ꝓphanis ita i bñficialibꝰ et
alijs ſpũalibꝰ admittiť ↄiũctꝰ ꝓ ↄiũcto ſine mandato
donec ꝓſtet cautõem ꝙ is ꝓ q̃ agit habebit h̃ ratũ ſed
ipe tenebiť ad intereſſe ⁊ ideo ꝓſtat cautõem vt ꝓbatur
in.l.i. ⁊. ij. C. q̃ reſ. iudi. nõ nocet. ⁊ idem quod gl. hic
ſenſit glo.i.c. coram. de offi. dele. ⁊ docto. tranſeunt h̃
ſimpliciter cum glo. ſed dictum glo. non placet quia i
ſpũalibus requiritur ſpeciale mandatum ꝓpter graui
tatem preiudicij. et i his i qbus reqritur ſpeciale mã
datum non admittitur coniunctus pro coniuncto ſine
mandato vt i.l. patri. ff. de mino. nõ. in.c. nõnulli. ⁊ i
c. ex parte. de cani. de reſcript. Item in iſtis ſpirituali
bus non poteſt ſufficienter prouideri per cautõem qꝛ

ſpiritualia non recipiant congruam extimationem. vt
nota. glo. in dicto. c. coram. Et contrariam opi. huius
glo. reperio tenere do. de rota. deci. cxxxvi. di. ⁊ Spe.
in ti. de coniuncta perſona. §. i. et Collec. in. d. c. non
nulli. facit quod nota. archi. in. c. ſtatutum. de reſcrip.
li. vi. ⁊ hoc bñ nõ. tamen tene menti gl. ꝑpter eius au-
ctoritatem. et vide quod dixi in. d. c. corã. In gl. iiij
ibi ꝯpoſitio quaſi velit dicere glo. ꝙ ibi non interuenit
trãſactio. vt ꝫ ſed amicabilis compoſitio Item dic vt
colligitur ex eo qđ ſequitur in glo. ꝙ ibi interuenit au
ctoritas ſuperioris ꝫ autem partes inter ſe compoſue
rant. ⁊ nõ bñ ex hac ſolutõe ꝙ iudex ex officio ſuo poſ
ſet prouidere vt vna pars cederet liti ſuper ſpũalibus
⁊ pro bono pacis reciperet expẽſas quas fecerat ab alia
parte Item poſſet prouideri vt alia pars daret ſibi pẽ
ſionem annuatim vt eſt tex. nota. in. c. niſi. de ꝓben. nã
pręſumendum eſt ꝙ iudex non mandaret dari pecuni
am pro iure ſpirituali ſed quia videt partem non foue
re iuſtam cauſam poteſt eã ducere ad renunciandum
liti ⁊ pro bono pacis prouidere ſibi de aliquo tempo
rali ſed inter partes ſine iudice non debet admitti hec
pactio quia poſſet in ſe continere ſimoniam quia for
te renuncians liti habet ius in cauſa. ſed vbi ius nõ ha
beret non eſſet aliqua ſimonia. ſed pars potius redi-
meret vexationem ſuam vt dicitur in gl. ſequenti. ⁊ ob
hoc arbitror tex. iſtum dicere ꝙ videbatur prauam ⁊c.
q̃ſi prima fronte ſit pręſumenda ſimonia. ſed abſtinen
dum eſt nedum a malo ſed ab omni ſpecie mali. vt in
c. cum ab omni. de vi. et honeſ. cleri. In glo. in ver
bo illicite pactiones. nota primo ex iſta glo. ꝙ ſi cert⁹
ſum me habere ius in aliquo beneficio nõ pecco. ſi do
pecuniã ei qui mouet mihi litẽ vt deſiſtat ab illa vexa
tione. ſecus ſi non ſum certus. et intelligo queſtionem
glo. quando certum eſſ; vel dubitaretur ꝙ renũcians
habet ius. vtrum excuſat auctoritas pape ſi recepit pe
cuniam pro renunciatione. Pro cuius ſolutione glo.
diſtinguit et tenebis perpetuo menti ipſius diſtinctio-
nem et videtur ſentire ꝙ in beneficialibus ſimonia cõ
mittitur ex ordinatõne eccleſie ⁊ non ex diſpoſitõne di
uina quia hec beneficia non fuerunt ordinata per deũ
nec in ſe eſſentialiter ſunt ſpiritualia ſed ex ordinatõne
eccleſie accedunt ſpiritualibus. facit quod nota. Inn.
in. c. niſi. de renunci. Sed in contrarium vide pulchr
tex. i. q. iij. ex multis. et. c. nouit. ⁊ maxie nõ placeret
mihi hec opi. qñ eſſet bñficium habens annexã ptãtem
clauium. quia acceſſorie videtur pecunia data pro illa
poteſtate ſpirituali ſed hic me non extendo. quia ple-
niſſime dixi in repetitione. §. qui vero. ĩ. de preben. c.
extirpande. vbi vide. et vide in ſimili quod nota. gl. in
c. ex parte. de offi. dele. et. i. q. iij. in. c. ſaluator. In
glo. penul. in fi. nota gl. ⁊ dic latius poſt Phy. ꝙ aut
inſtrumentum fuit habitum pecunia creditoris ⁊ debi
tor poteſt illud petere conditõne ſine cauſa vt in. l. diſ
ſolute. alle. in gl. aut fuit habitum pecunia debitoris
⁊ poteſt debitor illud vendicare tanq̃ ꝓpriam vel age
re ad exhibendum vt in. l. vi. ti. C. ad exhiben. ⁊ ibi de
hoc. In glo. fi. ex glo. collige tres ſolutõnes. Pri
ma ꝙ iſti erãt ſpoliati tempore renunciationis hec ſo
lutio non ẽ bona. quia ex quo interuenit auctoritas pa
pe ceſſat omnis pręſumptio violentie. Secunda ſolu-
tio ꝙ gratioſe iſti fuerunt auditi poſt renunciationem.
⁊ hanc lect. cõmuniter ſequuntur doct. Tercia ſolutio
ꝙ illa renunciatio habeat in ſe tacitatam conditõnem
annexam. Contra hanc ſolutionẽ facit quia beneficiũ
debet libere reſignari et non ſub conditione niſi ſaluet
ſm do. anto. ꝙ iſte intellectus ꝯditõnalis datur a iure
puto ꝙ ſatis poſſit ſuſtineri hec tercia ſolutio ⁊ magis
congruit littere q̃ precedens quia nulla hic fit mentio
de gratia nam ex ꝑcedenti compoſitione ſatis apparet
ꝙ iſte non habebat intentionẽ libere renunciandi nec
hoc videtur ſimonia. tum quia ſperabat aliud benefi-
cium ſpirituale. nam ſicut beneficium poteſt permuta
ri cum beneficio et ille qui permutat hoc habet in ani
mo ita ⁊ is qui renunciat liti vt ꝯſequatur aliud bene
ficium ſpirituale. vnde ſi illud non poteſt conſequi ꝑt
vti ſuo ꝑſtino iure vt videtur tex. hic notabilis et ex ꝫ
poſſet inferri ꝙ ſi renuncians cauſa permutationis nõ
poteſt cõſequi beneficiũ alterius poteſt ad ſuum bene
ficium redire ſine noua collatione quod tamen ꝓ pre-
ſenti non firmo. ſed vide Frede in tractatu permutati-
onis. Et ex hoc vltimo intellectu infertur ad deciſio-
nem vltime queſtionis que ponitur in glo. vt interim
inſtituti remoueantur ab illis beneficijs licet Innoc.
contra. niſi papa aliud gratioſe mandaret ⁊c. Ni. ab.

Accepimus. Non valet pactũ de
ſuccedendo p⁹ mortẽ
ꝑlati i ipi⁹ eccl'ia. Et pone caſuʒ i eccl'ia debi
tis oneratã quã ſenex ⁊ diues clicus nolebat accepta-
re exonerãdã niſi fieret ſibi pactũ vt ipi⁹ ꝯſanguineus
forte nepos i ea ſuccedẽt p⁹ mortẽ ipi⁹. Diuidit̃ ꝑma
ps factũ narrat qđ ſcđa ꝑcipit corrigi ibi vex. Nõ ꝑ
mo ꝙ eccleſia nõ vacans nõ debet alteri ꝑmitti etiã
ſi ꝯſentiat rector ipſius eccleſie. Scđo nõ ꝙ pactũ
canonibus inimicum non debet ꝑ ſuperiorem aliquo
modo tolerari. Tercio ⁊ vltimo nota ꝙ nõ poteſt
epiſcopus vni eccleſiam concedere cum pacto vt alter
ſuccedat ſibi poſt mortem. ⁊ facit iſte tex. nũqđ poſſit
prelatus eccleſie ſibi eligere ſucceſſorem ⁊ conclude ꝙ
citra papam nemo hoc facere poteſt. ſed cum auctori-
tate ipſius pape hoc poterit vt eſt tex. notabilis i. c. pe
riſti. vij. q. i. vbi papa gratioſe conceſſit cuidam epiſco
po vt in ipſius tranſitu poſſet ſibi eligere ſucceſſorem.
De papa vero an poſſit in vita ſibi eligere ſucceſſorem
in papatu cõmunis concluſio eſt ꝙ non vt nota. gl. in

§.his omnibus.viij.q.i.quam tenebis menti.ꝛ idem archy.in.c.ſi tranſitus.lxxix.di.ꝑ Jo.de lig.i cle. ne romani.de elect.ꝛ eſt ratio quia hec electio refertur ad tempus in quo non eſt futurus papa.vñ queadmodũ tunc non poſſet ita nec nũc.nã paria ſunt aliqd gerere tpe inhabili vel tpe habili ſi effect⁹ ↄfertur ad tempus inhabile vt in.l.qđ ſpõſe.C.de dona.añ nupti.facit c.de ꝓrore.ꝛ qđ ibi dixi.ṡ.ð ſepul. In gl.i.ibi nisi cu⁹ volũtate reſtringẽ h ad dictũ glo.qñ.ſ.aliq volunt paciſci ſup hereditate viuẽtis h eñ fieri nõ pt niſi ↄſentiat ille de cuius hereditate agit̃ ꝟ quo ad caſum.c.noſtri nõ ſufficeret voluntas rectoris vt ꝓbatur hic ꝛ facit quod legitur ꝛ nota.in.c.ij.de ꝯceſ.ꝓben.

Um clerici Qui ꝑ pactum augen de penſiones ↄſecut⁹ ẽ eccleſiã dꝫ ea ꝑuari ꝙ alias canonice puniri ꝛ ſecũda pars ibi nos Nota ꝑmo ꝙ eligendus ſeu ꝓmouendus i rectorẽ ſeu ꝓlatum alicuius eccleſie non põt paciſci vt ſoluat penſionẽ collatori maiorem ſolito.nã ꝯmitteret ſimonia qꝛ ꝓmittit tꝑale vt conſequatur ſpirituale.et intellige tex.in iſtis eccleſijs q̃ auctoritate ſuperioris ſoluũt certam penſionẽ collatori quã agere non pñt maxime ante collatõem factam.idem ꝛ fortius dic ſi ꝓmouendus ꝓpria auctoritate obligaret ſe ad penſionem. Scđo nota ibi ſpolietis.ꝙ obtinẽs eccleſiam ſimoniace dꝫ ea ſpoliari et aliter puniri.Sꝫ quero nunqd in caſu huius.c.collatio iſtius facta teneat.Jo.an.ſentit ꝙ ſic ex eo ꝙ i ſummario dicit ꝙ dꝫ ea priuari⁹ ꝛc.nã ꝑuatio ꝓſuppõit ius vt in.c.ad diſſoluendum.de deſpõ.impu.et i.l.manumiſſiones.ð iuſti.et iur.l.decem.de vbo.obli.Cõtrarium tꝫ h Gaſ. nihil allegat.ꝟ ponderat verbum ſpolietis poſitum in tex.non eñ mandat iſtos ꝑuari ꝟ ſpoliari quod dicit ꝓcedere ſi pactum augende penſionis interuenit i ipſa collatõe.ſecus dicit ſi antea vel poſtea.Ego dicerẽ ꝙ ſiue iteruenerit ante ſiue in ipſa collatõe collatio nõ valet qꝛ collatio bñficij ſeu renunciatio ipſius ſimoniace facta nõ valet.ar.i.q.i.ordinationes.ꝛ.c.ſicut.ꝛ.c.matheus de ſimo.nõ.Inno.in.c.cum vniuerſoꝝ.de renũ ꝑmu.Sed ſi pactũ interuenit poſt collatõem tunc nõ poteſt dici ſimonia cum ius ſpũale iam iſte cõſecutus ſit.ſed peccat et dꝫ puniri.qꝛ citra auctoritatem ſuperioris ↄſtituit eccleſiam cenſualem vt in.c.ſignificauit.ꝛ in.c.prohibemus.ṡ.de cenſi.et tene menti que dixi.

In gl.ij.in fine Jo.an.dicit ꝙ licet ſubſit iuſta cã augende penſionis nõ tamen poteſt eligendus ſeu ꝓmouendus hoc paciſci ſine vitio ſimonie.ꝛ dicit hoſt. ꝙ iuſta cauſa augende penſionis eſt nimia paupertas vel neceſſitas eius cui eſt ſoluenda dummodo fiat palam et non clam et conſentiente capitulo et auctoritate ſuperioris ar.in.l.non exiſtimo.ff.de admi.tu.et in c.expoſuiſti.de preben.cum ſi. Ego aliter concluderẽ ꝛ ſic.ꝙ aut penſio fuit ab initio impoſita habito reſpectu ad facultates eccleſie vt quia eccleſia fuit data religioſis vt in proprios vſus redditus conuerterent et ipſi reſeruata ſibi penſione cõtulerunt alij eccleſiam.et tunc auctis facultatibus poteſt augeri penſio ſicut ꝛ eis diminutis debet diminui.ad hoc quod legitur et nõ. in cle.i.de iure patro.et in.c.auaricie.de preben.Aut penſio fuit impoſita alio reſpectu.puto in recognitionem ſuperioritatis vel in ſignum profectionis vel qꝛ patronus hoc obtinuit ab epiſcopo tempore fundationis vel ex preſcriptione et tunc non debet augeri penſio licet ſint aucte facultates quia non ſubeſt iuſta cauſa augendi ad hoc quod legitur ꝛ nota.in.c.propter. de loca.et in.c.quanto.de cenſi. In glo.ii.in fine. nõ iſtam glo.iuncto tex.ꝙ appellatõne ſeueritatis eccleſiaſtice venit pena alias a iure pro illo delicto impoſita ꝛ ſi non reperitur expreſſa venit imponenda arbitrio iudicis vt in.c.de cauſis.de offi. deleg.et ſic dĩa ẽ iter cẽſurã eccleſiaſticã ꝛ ſeueritatẽ eccleſiaſticã. qꝛ appellatõe cẽſure venit excõicatio interdictũ ꝛ ſuſpenſio i c.querenti.de verbo ſig.Sed appellatione ſeueritatis eccleſiaſtice venit alia pena extrinſeca ſecundum delicti qualitatem. Secundo nota ex glo.ꝙ pena ordinaria ſimoniaci eſt depoſitio ad hoc.c. inſinuatum. et c.de hoc.ṡ.de ſimo.

Lerici Si eccleſia rem ſuã locando vel in feudũ concedendo apponit pactum i preiudiciũ iuris ꝓchialis alteri⁹ eccleſie non tenet ꝛ quicqd hac occaſione percepit reddere cogitur illi eccleſie.Diuiditur.naꝫ ꝑmo factum narrat.ſecundo corrigi ꝑcipit ibi cum autem.

Nota ꝑmo ꝙ ꝓchiani nõ pñt paciſci cũ alia eccleſia i preiudicium iuris ꝓchialis.et eſt rõ quia iura ꝓchialia ſunt debita ipſi eccleſie parrochiali vt.ṡ. ð ꝓch.quaſi per totum.ergo pactum contra tale debitum nõ valet.qꝛ nõ poteſt qs paciſci i ꝑiudiciũ alterius vt in.c.ſi diligenti.de fo.compe.et in.c. ea te.ð iureiur. Secundo nota ꝙ ex pacto non poteſt qs ſibi eligere ſepulturaꝫ in aliena eccleſia licet ſponte hoc facere poſſit vt in.c.i.de ſepul. et hodie dicendum eſt vt habetur in.c.i.eo.ti.li.vi.et in clemen. cupientes. i fi.de penitẽ. Tercio nota eccleſiam parrochialem poſſe petere ab alia eccleſia ꝙ de iure parrochiali a ſuis parrochianis accepit. Ultimo nota ſcđm hoſtien.ꝙ de penſionibus domorum ſoluenda eſt decima.concor.c.cõmiſſum.et.c.tua. de deci. hoc dictum eſt ver in ſe ſed non colligit̃ ex lr̃a ſm Jo.an.ꝛ bñ qꝛ nõ ↄductor ſeu locator habet ſoluere hanc decimã qꝛ cõductor nullũ fructũ ꝑcipit ꝟ dñs domus.ſenſus ergo litere eſt ꝙ iſti paciſcebantur vt decimas ꝑſonales vel reales quas debebant ſoluere alteri eccleſie debebant ſoluere iſtis locatoribus vel ꝯcedentibus feudũ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

quod non eſt licitum vt in litera In gl.i.ibi formā
iuris fiſcalis nō tollit.ideꝫ dicēdum i ꝓpoſito ꝙ pactū
initū iter iſtas ꝑuatas pſonas non pt tollere ius eccle
ſie prochialis.vñ lꝫ valere poſſit pactum i preiudiciū
paciſcentium non tamen in preiudicium eccleſie vnde
pōt eccleſia a qualibet poſſeſſione decimas petere qꝛ
poſſeſſio eſt ad h obligata.xvi.q.i.ſi qs laicus.lꝫ fue
rit actuꝫ inter ptes vt non poſſeſſor ſed dñs ſoluat de
cimas nam pactum appoſitum contra ius non valet.⁊
hinc ſumpta occaſione ponit hic Inn.quod nō .glo.
in.l.pacta que contra.C.de pact.dicens ꝙ vbi pactū
eſt contra ius non valet pactum nec pena.vt in regula
que contra ius.de re.iur.li.vi.⁊ in.l.iuris gentiū in.§
ſed et ſi quis.ff.de pac.etiā ſi iteruenia iuramentum
vt in.c.ſi diligenti.de fo.compe.Si vero pactum ē ꝑ
ter ius tunc valet pena appoſita ſꝫ non pactum. exem
plum in ſtipulatione alteri facta in.l. ſtipulatio iſta.§.
alteri.ff.de verbo.obli.Si vero eſt ſecūdum ius valet
vtrūqꝫ debet tamen quis eſſe cōtentus altero naꝫ po
teſt agere ad penam vel ad obſeruantiam pacti. et dic
ꝙ poteſt agere ad vtrunqꝫ ſi fuit appoſita clauſula rato
manente pacto.vt in.l.penul.ff.de tranſac.et nota. in
c.dilecti.de arbi.et ad predicta vide glo.in regula ac-
ceſſorium de regu.iur.li.vi.

Actiones

Non valet pactio i ſpi-
ritualibus vel q̄ pactum
inducit rei turpis ſeu de turpi vel impoſſibi
lis de iure vel de facto.⁊ ꝑmo ponit dictum ⁊ eius ra-
tionem.ſecundo ampliat illā ⁊ ꝓbat ibi qḋ etiā Nō
q̄tuor regulas ex tex. Prima ꝙ pro ſpiritualibus ob
tinendis ois pactio omnis conuentio ceſſare debet .et
ſi de facto apponitur pactum nullaꝫ obligatōem indu
cit Ex quo infertur ꝙ ſi promouendus ad eccleſiā pro
mittit ex pacto ſe daturum aliquid collatori non po-
teſt agi ad obſeruantiam pacti et intellige hanc regu-
lam in conuentōne honeſta ⁊ de re ſpirituali vt i.c.ad
queſtiones.de re.ꝑmu.⁊ in.c.ſignificaſti.de electi.Se
cunda regula ꝙ nullum pactum obligat ſaluti anima
rum preiudicatiuum.non eñ pōt ſe q̄s obligare in ꝑiu
dicium anime ſue.xxij.q.iiij.ꝑ totum vñ ſicut dicimus
in corpore ꝙ nemo eſt dominus membroꝝ ſuoꝝ.vt.l
liber homo.ff.ad.l.acquil.nec poteſt ſine pena ſe occi
dere vl vulnerare vel alterius occiſione ſe exponere vt
in.c.non licꝫ.xxiij.q.vi.et in.l.non tantum.ff.de ap
pella.ita et fortius nō eſt quis dominus anime ſue vt
ad peccatum quis poſſit ſe obligare.nā ⁊ iuramētū nō
obligat ad peccandū qꝛ nō dꝫ eſſe iniquitatis vinculū
vt in.c.quanto.⁊ in.c.ſi vero.ꝺ iureiur.qḋ ꝓcedit etiā
ſi obligaret ſe ad peccatum veniale vt ꝓbat in.c.ij.de
pact.li.vi.Tercia regula ē ꝙ pactum turpe vel rei tur
pis non eſt obligatorium ⁊ dicitur pactum turpe quā-
do continet in ſe turpitudinem licet res ſup qua inter-
ponit non ſit turpis vt ſi promitto tibi dare.x.vt mihi
conferas eccleſiam.et omne pactum contra ius eſt tur
pe vt in.c.faciat homo.xxij.q.ij.⁊ in.l.filius.ff. de cō
di.inſti.pactum vero rei turpis eſt quando interponi
tur ſuper re turpi vt ſi ex pacto capio.x.vt hominē iter
ficiam Quarta ⁊ vltima regula eſt q̄ꝫ pactū impoſſibi
le de iure vel de facto nō obligat.qꝛ impoſſibiliū nul
la eſt obligatio vt in regula nemo poteſt.de reg.iur.li.
vi.et ideo dicimus ꝙ preceptum ſuperioris non obli
gat ad impoſſibile vt in.l.ſi.ff.q̄ ſen.ſine appel .reſcin.
⁊.xix.di.in memoriam.Et ex hoc et ex tex.nota .ꝙ il
lud dicimur poſſe quod de iure ⁊ de facto poſſumus
qḋ autem non eſt poſſibile de iure reputatur impoſſi-
bile vt in dicto.c.facit homo.pone exemplum.ꝓmit-
to tibi donare rem ſacram hoc eñ de iure non ē poſſi
bile vt in.l.inter ſtipulantem.in.§.ſacram.ff.de vbo.
obli.Idem ſi eſt impoſſibile de facto vt ſi ꝓmitto celū
digito tangere vel quid ſimile Eſt tamen inter hec dif
ferentia.naꝫ ſi pactio impoſſibilis eſt de iure ⁊ ꝺ facto
vel de iure tantum nō obligat.ſi aūt eſt impoſſibilis ꝺ
facto tantum aut illa impoſſibilitas ē perpetua ⁊ non
obligat vt inſti.de inuti.ſtipu.§.i.aut eſt impoſſibilis
ad tempus ⁊ tunc obligat vt ſi promitto tibi dare mil
le ⁊ impoſſibile eſt mihi tibi nūc ea tradere ſum nihil
ominus tibi obligatus.quia hoc non eſt impoſſibile
ſm naturam.et potius dicitur incōmoditas q̄ꝫ impoſ
ſibilitas vt.l.continuus.ff.de verbo.obli. Ultimo
nota ibi omnis pactio omniſqꝫ conuentio differentiaꝫ
eſſe inter pactum et conuentionem.nam pactio eſt ſpe
cialis.conuentio eſt generalis.nam generaliter poteſt
ꝺici conuentio quando homines in aliquam ſententiā
conueniunt qualecūqꝫ ſit illud ſuper quo conueniunt
vt in.l.i.§.ij.et in.l.conuentionis.ff.de pact. Op.
ꝯtra tex.et ꝑdicta ꝺ.c.debitores.ꝺ iureiurā.vbi valet
iuramētū ꝺ vſuris ſoluēdis et tñ iterponit ſup re turpi
Sol.pactū nō valet ſine iuramēto ex quo turpiter qs
recipit ſponſionem vt in.d.c.debitores.Sꝫ an valeat
iuramentū diſtingue ꝙ aut ꝯtinet turpitudinē ex perſo
na vtriuſqꝫ recipientis ſcꝫ et iurantis ⁊ nō tꝫ.vt i.d.c.
ſi diligenti.⁊.xxij.q.iiij.ꝑ totū.aut ꝯtinet turpitudinē
ſolum ex parte iurantis et idem quia non poteſt quis
ſe vinculare ad peccatum vel etiam contra bonos mo
res vt in regula non eſt obligatorium .de regu.iuris.
li.vi.aut continet turpitudinem ſolum ex parte recipi
entis non autem ex parte iurantis et iuramentum ob-
ligat et hoc caſu procedit.c.debitores. et eſt ratio qꝛ
iuramentum principaliter dirigitur in deum in quo
nulla reperitur turpitudo ergo iurās tenetur ad obſer-
uantiam et ſeruando non peccat.ſed ſolutū vigore hu
ius iuramenti pōt repeti ab eo qui turpiter recepit vt i
d.c.debitores.⁊ i.c.ad audiētiā.⁊ i.c.ad aures.quod
me.cau. Ultimo q̄rit qdam fecit pactum creditori

ſuo ō e nō cidendo bonis vtrū hoc pactum ſit impoſ
ſibile de iure. Frede. conſilio. lviij. in effectu diſtinguit
ꝙ talis pactio tenet niſi notorio pauptas reddat pac
tum illicitum. nam tūc vidē ſe obligare in effectu ad car
ceres quod nō pōt vt ſupra dixi cum nō ſit dn̄s mē-
broꝝ ſuoꝝ et an iuramētū ſup hoc interpoſitum valeat
vide quod dico in. c. cū contingat. de iureiur. Abb.

De trāſactionibus.

Continua hanc rubricam vt dictū fuit in preceden
ti titulo. Et pro rubrice intellectu quero quid ſit tranſ
actio. Ro. tranſactio eſt de re dubia et lite incerta pac
tio non gratuita. et dicit̄ de re dubia quia ſi manifeſte
appareret calūnia non teneret tranſactio vt in. l. in ſu-
ma. ff. de condi. inde. dicitur de lite incerta quia ſi fu-
iſſet prius iudicatū nec ſentētia fuiſſet appellatione ſu
ſpēſa n̄ teneret tranſactio vt. in. l. poſt rem iudicatā. ff.
eo. dicitur non gratuita pactio. quia tranſactio ſit ali-
quo dato vel retento vt. j. eo. ſup eo. et dicit̄ tranſactio
quaſi actionis tranſitio. quia is qui tranſigit. tranſi-
git. i. recedit ab actione ſibi competēte. et ad materiā
vide quod nō. in. c. ſup eo. Nic. abb.

Icut Inſtrumēta et alia iura
partium ꝯtraria tranſac
tione tolluntur. Diuiditur nā pri-
ma pars decernit. ſecunda ſupplet
ibi cui. Nota ibi ſalubrem ꝙ trāſ
actio dicitur ſalubris ꝛ ſic cōmen
datur a iure tranſactio. ſic iuriſcon
ſult⁹ ſeu pretor cōmendat eum qui execratur lites. vt i
l. iiij. ff. de ali. iudi. mu. ca. fac hinc eſt ꝙ ſi poſt tranſ-
actionē appareāt iſtrumēta per que appareat tranſigē
tem fuiſſe deceptum nō p hoc inſtaurat̄ lis licȝ grauis
ſit deceptio. quia magnum cōmodū cōſequit̄ qui a li
te recedit ꝛ ē tex. nō. in. l. lutius. § fi. ad trebel. vide
bonā gl. ꝛ quod ibi dixi in. c. penul. de emp. ꝛ vendi.

Scdo nota ibi deciſionē ꝙ trāſactio dicit̄ deciſio
cauſe equiparatur eīn̄ rei iudicate. vnde exceptio tranſ
actōnis eſt exceptio litis finite. vnde poteſt opponi an
te litis conteſt. licet ſit peremptoria vt nō. in. c. ſi de ex
cep. li. vi. Tercio nota ꝙ p tranſactionē tolluntur
omnia iura competētia tranſigentibus ſiue ſint inſtru
mēta ſiue teſtes ſiue preſcriptio vel quicquid aliud de
iure cōmuni vel ſpeciali cōpetens quod intellige alte-
ra parte volente tranſactionē implere alias poteſt trāſ
igens vti iure ſuo vt in. l. cū pponas. C. de pact.

Nō quarta ibi nūc habitorū. ꝙ pactū nouiſſimū
ſeruādū. rūpit eīn̄ precedētia vt i. l. pacta nouiſſima
C. de pact. hidem̄ vt colligit̄ ex lr̄a multe cōpoſitiones
precelſerāt. tandē venerūt ad cōpoſitonē de qua i tex.
ꝛ hec ipſa mādat̄ ſeruari. Nota quito ꝙ papa pōt
ſuplere defectum cōmiſſum in tranſactionem defectu ꝺ
iuris ſiue facti. ꝛ hoc voluit litera ibi. in curia vel impi
tia ꝛ dic in curia. i. mala cura vel negligentia ꝛ reſpicit
factū. dicit impitia vt qꝫ partes errarūt in iure nō ob ſer
uādo debitas ſolēnitates. an aūt hec ſupplicio genera
lis habeat tollere omnem defectū. vide in ſpec. in ti. de
legato. i. § nunc oñdendū. v. xviij. vbi notabiliter dicit
ꝙ hec clauſula ſupplentes defectum ꝛc. refert̄ dumtax
at ad ſolēnitates iuris. n̄ aūt ſupplet dfectū ihabilitatis p
ſonaꝝ vel alium defectum naturalem. pone exemplum
Pars tranſegit ſup eo quod poſſidere nō pōt ꝛ papa
ſimpliciter cōfirmādo dicit ſupplentes defectum ꝛc. nā
niſi papa ſit de omnib⁹ informat⁹. illa clauſula ſolum
refert̄ ad defec⁹ cōmiſſos circa ſolēnitatates iuris ꝛ idē
tenet archy. in. c. cenomanenſem. lvi. di. quod bene
nōbis. vide ad hoc tex. ꝛ qō ibi nō. in cle. paſtoralis
de re iudi. An aūt alius citra. papā poſſit ſuplere defec
tum cōmiſſum in contractib⁹ vel in iudicijs. dic ꝙ nō
etiam ſi ſit legatus de latere vt nōnter dicit ſpe. in pre
all. loco. ꝛ facit gl. nō in. c. fi. de here. li. vi. quod nōbiſ

In gl. ij. in fi. nō gl. que i effectu pſequit̄ tres ſpe
cies petitionis ꝛ tranſactionis nā qn̄qꝫ petitio ꝛ tranſ
actio eſt ſpecialis. qn̄qꝫ generalis. qn̄qꝫ indefinita. ſed
legiſte vt dicant hic Pe. ꝛ Abb. ꝛ bene ſolū pſequūt̄
prias duas ſpecies. de idfinita nō faciūt mētionē quia
indefinita equipollet vniuerſali vt in. l. fi. de vino tri. ꝛ
ole. le. ꝛ in. c. vt circa. vbi de hoc de elec. li. vi. Doc. nr̄i
aliquid tangunt poſt gl. hic ꝟ nō pfecte explicant mate
riam. vnō dic latius ꝛ clarius colligēdo dicta Bar. i. l.
ſub pretex. ꝛ in. l. ſi de certa re. C. e. ti. ꝙ qn̄qꝫ petitio
eſt ſpecialis quādoqꝫ generalis. Primo cāu aut pro
ſecutio ꝛ tranſactio fuerunt etiā ſpecialis ꝛ tunc indubi
tatum eſt ꝙ tranſactio nō extenditur ad aliam ſpeciem
vt in. l. age. C. eo. ꝛ ibi per glo. de hac materia pone
exemplum Petebam ētum domū a te. ꝛ hāc domū
dūtaxat fui pſecutus. demū tranſegim⁹ ſpecialiter ſup
hac domo. vt ſcilȝ datis mihi decē recederem a lite hec
tranſactio ſpecialis nō obſtat mihi volente petere aliā
rē a te. ſed hanc rē ſup qua tranſegim⁹ petere nō poſſū
Aut tranſactio fuit generalis v. puta quia datis mihi de
cem renunciaui omni iuri mihi cōpetēti cōtra te. ꝛ tūc
ē dubium nunquid hec tranſactio generaliter facta de
beat reſtringi ad petitionē ſpecialem. an vō debeat re-
ferri ad omnia q̄ poteram a te petere glo. hic tenet ꝙ
debet reſtringi ad ſpeciem petitam. Ja. bu. in. d. l. ſub
pretextu. tenet contrariū. dicit eīn̄ ꝙ ex quo tranſactio
fuit generalis habet vigorem generalem etiā in ſpecie
bus nō petitis. non vigore tranſactionis quia non pōt
dici tranſactio ex quo de alijs ſpeciebus non erat lis ꝟ
habebat vim rōne pacti. Bar. ibi tenet ꝙ etiā vigore
tranſactionis habebit vim in alijs ſpeciebus. mouet̄
hac rōne nam tranſactio ſepe ſit vt pro eo quod reus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dat actori. actor dat aliqua reo. vnde ſi actor receptis
centum a reo liberat eū ab actione ꝓpoſita ⁊ ab alijs
quibuſcūqȝ ſibi ꝯpetētibus cōtra illū vidꝫ ſibi dona
re ius ſibi cōpetens quantūcumqȝ ſit clarū ⁊ liquidū
pro eo quod recipit a reo nam remittere ē donare vt ī
c. veniens. de teſti. ⁊ in. l. contra iuris. ff. de pact. ⁊ ſō
conclude poſt eum ꝙ aut tranſactio generalis ſecu-
ta petitionē ſpecialem poteſt ſalua ratōne recti ſermo
nis reſtringi ad petitionem ſpecialem. ⁊. in hoc caſu
ſalua op. glo. ⁊ facit quia v̄ba ſequētia intelliguntur
ſecundū precedentia vt in. l. ſi ſeruus plurium. §. fi. ⁊
l. qui filiabus. ff. de leg. i. facit. c. intelligentia. et. c. p̄
terea de verbo ſig. aut non poteſt reſtringi ad ſpeciem
petitam: ſalua ratione recti ſermonis vt quia verba
ſunt multum generalia vtputa quia dixi renuncio om
nibus actionibus mihi cōpetentibus qualitercunqȝ
contra te vel quid ſimile ⁊ tunc tranſactio non reſtrin
gitur ſed generaliter in omnibus habet vigorem ad h.
l. pluribus. ff. de acceptila. ⁊ hoc quo ad primum mē
brum. Quo ad ſecundum quando petitio fuit genera
lis puta quia epiſcopus petijt omnia iura epiſcopalia
et tunc aut proſecutio et tranſactio fuerunt etiam ge-
nerrales quia epiſcopus proſecutus fuit in iudicio pe
titionem ſuam generalem. et poſtea tranſegit generali
ter et tunc tranſactio generalis generaliter debent in
telligi. vt in. l. ſub pretextu. C. eo. in hoc tamē aduerte
extra exemplū premiſſum ꝙ aut quedam ſpecies ſeu
res erant incognite dolo aduerſarij ⁊ tunc tranſactio
generalis nō refert ad illas res vt in. l. tres fr̄es. ff. d̄
pactis. exēplū. Duo fratres qui cōiter ſucceſſerūt pa
tri trāſegerunt generaliter ſup tota hereditate ſi alter
eoꝝ occultauit pꝰ aliqs res illa trāſactio general' ad
illas res occultas n̄ refert. Aut certe ſpēs ſeu res erāt
incognite ſine dolo aduerſarij. et tunc aut erant debi
te ex teſtamento ⁊ non valet tranſactio. qꝛ ſuper debi
tis ex teſtamento non valet tranſactio niſi viſo teſta
mento vt eſt tex. notabilis in. l. de his. ff. eo. aut erāt
debite alio iure et cōiter tenetur ꝙ valet trāſactio etiā
reſpectu aliaꝝ ſpecierū incognitarum. Quidam tn̄ te
nuerunt oppoſitum dicētes is qui remittit donat. ſed
ignorans non donat vt i. l. nec ignorās. C. de dona.
ergo tranſactio ſeu remiſſio nō refertur ad incognita
tranſigendi Sed Bar. tenet primū quia ſatis eſt ꝙ ge
neraliter cogitauerit ⁊ videtur cogitaſſe generaliter ex
quo liberauit eum ab omni eo qđ ab eo poſſet petere
dicit tn̄ ꝙ vbi iſte. nō cogitaſſet generaliter vel ſpecia
liter tunc non refert ad incognita rōne predicta. et in
dubio ſi petitio fuit generalis p̄ſumit generaliter cogi
taſſe vñ refert ad oia q̄ pn̄t cōprehēdi ſub gnāli actōe
ſecꝰ vbi petitio fuit ſpālis ꝙ nō. qñqȝ petitio fuit ge-
neralis ⁊ tranſactio generalis ſed proſecutio fuit ſpe-
cialis exemplū Petij a te admiſtrationem tutele poſt
modū fuit ꝓſecutꝰ certas ſpēs tm̄ puta admiſtratōnē
lane et ſalis ⁊ iſto caſu ſunt opi. ꝓpter. l. licet. C. d̄ in
di. nam ſententia generalis refertur ad proſecuta vt
ergo idem ibi i tranſactione alij. in ꝯtrariū qꝛ ſenten-
tia debet reſtringi ad probationes ſed tranſactio po-
teſt eſſe generalis Sed obmiſſis opinionibus diſtin
gue ꝙ aut doloſe in ꝓſecutione omiſit alias ſpecies ⁊
tunc ſententia obſtat in omībus et idem in tranſacti
one ad hoc nō tex. in. l. de rebus. ff. de arbi. aut ſine
dolo ⁊ tūc refert ad ꝓſecuta ſicut in ſententia qđ intel
ligo ſi ſalua ratione recti ſermonis poteſt tranſactio re
ſtrigi ad ꝓſecuta alias ſecus vt ſupra dixi aut tranſac
tio fuit ſpecialis ⁊ reſtringitur ſolū ad illā ſpeciem vt ī
d. l. de certa. Sed nōbile dubium eſt nūquid tranſa-
ctio ſuper certa re extēdatur ad alias actiones cōpetē
tes ad illā rē. nam certū eſt ꝙ ad alias res nō extēdit
vt ſupra dictum eſt Sed dubitatur nūquid extenda-
tur ad alias actiones exemplum Petebam a te iſtā
domū ex cauſa emptionis demū tranſegimus. nam
receſſi a lite datis mihi decem nūquid de nouo poſſū
eandem domū petere ex illa actione vtputa. qꝛ dico
domū meā quia fuit mihi legata. quidam tenuerunt
ꝙ refertur omnes actiones ſed bar. diſtinguit ⁊ meliꝰ
ꝙ aut petitio fuit generalis puta qꝛ petebam domū
iure dominij vel quaſi ⁊ tranſactio ſequēs refertur ad
omnes actiones ar. in. c. abbate ſane de re. iudi. li. vi.
aut petitio fuit ſpālis ⁊ tūc tranſactio refert ad actionē
ꝓpoſitam tantū. ad hoc tex. in. l. ſi ita quis. §. fi. ff. d̄
verbo. obli. ⁊ ideo ex predictis ſis cautus vt ſi vis libe
rari generaliter facias tranſactionem multum genera
lem ⁊ non parcas in verbis vtputa dicatur ꝙ ptes ve
nerunt ad tranſactionem cōpoſitionem ⁊ conuentionē
⁊ cōuenerunt ⁊ tranſegerunt ſuper omnibꝰ actionibus
et ſuper omnibus rebus cognitis competentibus et
incognitis tam in hac re q̄ȝ in qualibet alia Abb.

Tatuimus.

Tenet cōpoſitio ſuper decimis facta cū
aſſenſu ſuperioris ⁊ non diuiditur. Nō
primo ꝙ licet decime ſint de iure diuino vt in. c. tua. ī.
de deci. tamen ſuper eis poteſt interuenire cōpoſitō vt
minus ſoluatur vel vt certo modo fiat ſolutio ad hoc
c. veniens. ī. eo. ⁊. ī. de deci. ex multiplici. quod an pro
cedat indiſtincte. ī. dicam. Nota ſecundo ꝙ com-
poſitio non poteſt fieri ſuper decimis ſine auctoritate
epi vel archiepi. Oppo. ⁊ videtur ꝙ auctoritas ar-
chyepiſcopi non ſufficiat qui nō debet ſe impedire de
ſubditis ſuffraganeorum ſuorum vt i. c. paſtoralis. d̄
offi. ordi. So. poteſt tex. dupliciter intelligi ſecundū
docto. Primo ꝙ in ſubditis epiſcopi requiritur cōſen
ſus ipſius epiſcopi. i ſubditis vero archyepiſcopi pu-
ta in dyoceſi ſua requiritur conſenſus ipſius archyepi

Secundo poteſt intelligi quando epiſcopus tranſigit
cum ſubdito vt tunc archyepiſcopus habeat auctoriza-
re quia ipſe eſt ſupior epi. d.c. paſtoralis. facit quod
nō glo. in cle. ij. de re. eccle. non alie. Secundo
h queritur quid requirat in iſta cōpoſitione ſeu in alia
alienatione rerum eccleſie. Solutio. dicit Inn. ꝙ req̄-
rit cauſe cognitio vt ſic ſuperior examinet an talis cō-
poſitio vel alienatio expediat eccleſie. Item requiritur
decretum ipſius epiſcopi reſpectu ſubditorum ſuorū
xij. q. ij. c. placuit. ⁊ c. abbatibus. ⁊ xvij. q. iiij. in ven
ditionibus. Nota hec dicta primo ꝙ alienatio vel
cōpoſitio facta de re immobli ſine cauſe cognitione nō
tenet ⁊ idem tenet Inn. in. c. vnico. vt eccle. beñ. in. ſi-
ne facit xij. q. ij. ſine exceptione. ⁊ glo. ordinaria quā
tenebis menti in. c. i. de re. eccle. non alie. li. vi. ⁊ tenet
Frede. in conſilijs ſuis Secundo nota ꝙ requiri-
tur decretum ⁊ ſic referendo Inn. tranſeunt cōmuniter
docto. hic. Sed tu tene cōtrarium quia nullo iure ca-
nonico hoc probatur ⁊ ipſemet Inn. tenet oppoſitum
in. d. c. i. li. vi. ⁊ glo. ordinaria ibidem. vnde ſufficit cō-
ſenſus ſeu auctoritas ſuperioris non autem requiritur
decretum. ⁊ differentiā inter hec vide ꝑ glo. ⁊ Inn. in
d. c. i. An autem abbates ⁊ inferiores prelati citra epiſ
copum poſſint interponere hanc auctoritatem in cō-
poſitione ſeu alienatione eccleſiarum eis ſubiectarū
dicit hic Inn. ꝙ non. quia iura faciunt mentionem ꝺ
ſolis epiſcopis vt in dictis. c. placuit abbatibus in vē-
ditionibus. ⁊ ſimilibus. Dicit tamen quoſdam tenere
quos ipſe ſequitur hoc verum niſi eccleſie ſint pleno iu
re ſubiecte iſtis prelatis inferioribus. quia tunc cū ha
beant in eis epiſcopalem iuriſdictionem poſſunt hāc
auctoritatem interponere. ⁊ non tradas obliuioni hoc
dictum quia quotidie allegatur et ſequitur glo. ordina
ria in cle. i. de re. eccle. nō ale. Et ex hoc dicto infertur
generaliter ꝙ eccleſijs ſubiectis prelato inferiori pleno
iure poteſt iſte prelatus inferior exercere omnem iuriſ
dictionem epalem vnde poteſt abſoluere excōicatos ī
caſibus in quibus poteſt epus ⁊ alia exercere epiſco-
palia vt plene dico in. c. ſignificaſti. de fo. cō. Quidā
tū vt Hoſti. in. c. cum ⁊ plantare. de priuile. voluerūt
hoc dictum reſtringere ad prelatos inferiores exemp-
tos. Sed ego non video reſtrictionis cām reſpectu ec
cleſiaꝝ ſubiectarum. ar. i. c. auditis ⁊ c. cum olim. de
preſcrip. facit. c. irrefragabili. §. exceſſus. de offi. ordi.
vbi canonici non exempti poſſunt preſcribere iuriſdic
tionem epalem. An aūt in cōpoſitione ſeu tranſactione
ſemper requiratur auctoritas ſuperioris in iuribus
eccleſie dicam plene in. c. ſeq. In glo. i. in fi. con
cludit hec glo. in effectu ꝙ in ſpūalibus nō poteſt inte-
uenire tranſactio vt detur ſpirituale ꝓ tēporali ſed ami
cabilis cōpoſitio ſic. ⁊ videtur hoc ꝓbari. ſ. eo. ſup eo.
Et hec differentia eſt inter cōpoſitionem amicabilem
⁊ tranſactionem. quia tranſactio eſt pactio non gratui-
ta quia aliquid datur vel retinetur vt a lite recedatur.
compoſicio vero eſt gratuita pactō. vnde nulla ſymo
nia hoc caſu cōmittitur. ſed in primo poſſet cōmitti vt
ſi recipiens temporale reſignat ius ſpūale. Dic tamē
ſecundum Inn. ꝙ in ſpiritualibus nō ex toto reproba
tur tranſactio ſed tunc cum datur tempale ꝓ ſpirituali
et ita loquit glo. ſecus ſi datur aliquod ſpirituale pro
ſpirituali. nam tunc ceſſat ſimonia. ſicut enim ſpūalia
poſſunt adinuicem cōmutari vt in. c. ad queſtiones. ꝺ
rerum permu. ita in eis tranſigi pōt Item ſecundum
Hoſ. ſi auctoritate ſupioris datur aliquod tempora-
le in ſpiritualibus tollitur vitium ſimonie. vt in. c. niſi
ſ. de pben. Quid aūt ſi litigatur ſuper beneficio nūqd
poſſit tranſigi. Conclude poſt Inn ꝙ aut petitur be-
neficiū ratōne tituli ⁊ non poteſt interuenire tranſactio
vt detur aliquod tempale proceſſu a lite vt in. c. ſuper
eo. ſ. eo. niſi ſupior ex officio ſuo hoc ordinet vt in. d.
c. niſi. dum tamen is qui renunciat nullum ius habe
at in beneficio. debet enī beneficium remanere apud cū
qui ius habet vt in. d. c. niſi. Sed ſi petitur beneficiū in
iure ꝓprietatis. tunc poteſt interuenire tranſactio quia ñ
poteſt dici queſtio ſuper re ſpūali. pone exemplum cū
monaſteriū dicit eccleſiam ad ſe pertinere vt poſſit cō-
uertere fructus in vſus ꝓprios facit. c. i. ⁊ quod ibi nō.
ſ. de eo qui mit. i poſ. In gl. ſi. i fine hec gl. mittat
queſtionē nūquid cum laycis auctoritate epi poſſit cō
poni ſup decis vt mi⁹ decis ſoluat. et ponit in effectu
duas opi. ꝯtrarias. Primam opi. ꝙ non poſſit ſine
auctoritate ſupioris tenēt Pe. ⁊ Ab. ⁊ ꝓ hac opi. fa
cit quia etiā in quātitate decime nō currit ꝑſcriptio ad
hoc tex. iūcta glo. xvi. q. vij. c. quicūqꝫ ⁊ in. c. i. ꝺ deci.
li. vi. nā cū decima integra ſit ꝺ iure diuino vt. ſ. ꝺ deci.
in. c. tua. ⁊ in. c. cū oēs. ⁊ contra ius diuinū nō currit ꝑ
ſcriptio nec valet aliqua cōſuetudo vt in. c. ſi. ꝺ cōſue.
ergo. ⁊c. Secundā op. cōtrariā tenuit Hoſti. dicens ꝙ
licꝫ layci nō poſſint poſſidere vel ꝑſcribere ius decime
tū ſup quātitate bene currit ꝑſcriptio ⁊ ſic intellige. c. in
aliquib⁹. ſ. ꝺ deci. ⁊ in hoc pōderat iſtū tex. i eo ꝙ di
citur inter vos ⁊ aliquā ꝑſonā eccleſiaſticā. Alij dixe-
rūt ꝙ i ꝑſonalibus decimis poteſt cōponi cū laicis ſꝫ
in ꝑdialib⁹ nō. qꝛ iſte ſunt de iure diuino. ⁊ prie ꝺ iure
poſitiuo. de quo dic vt pleni⁹ dixi ſup rubrica ꝺ deci.
Ego ꝯcordādo opi. ſic diſtinguerē ꝙ in ꝑſonalib⁹ ꝓp-
ter dubiū de quo ſup poteſt admitti cōpoſitio. in ꝑdia
libus vero aut volūt ꝯponere ſup decimis preteritis ⁊
poteſt admitti quia fit poti⁹ ſup fructibus ꝙ̄ ſup iure
ſpūale vt ꝓbatur i. c. ſi. de re. ꝑmu. aut volunt cōpone
re ſup futuris ⁊ ſi ad tēpus poteſt fieri auctoritate epi
ar. in. c. ij. ⁊. iij. ſ. de his que fi. a pla. aut in ꝑpetuum ⁊
tūc aut ius eccleſie eſt clarū ⁊ nō pōt fieri citra auctori
tē pape. qꝛ nemo citra eū pōt eximere laycū a ſolutio

ne decimaꝝ vt l.c.a nobis ꝛ qꝺ ibi nō.ꝭ.de deci. eſſet
enī hec cōpoſitio quedā exemptio ſaltem reſpectu p̄ſ
tis ꝛ hoc caſu ꝓcedit p̄mo opinio gl. Aut ius eccleſie
eſt dubium vtputa quia laycus allegat nimiā paupta
tem et opi. ſunt nunquid paup teneat ſoluere decimā
vt nō.gl.in.c.quia tua.xij.q.i.vel allegat priuilegium
pape qꝺ tñ nō eſt claꝝ vel quid ſimile ꝛ tunc poterit ad
mitti ꝯpoſitio ꝛ ꝓcedat hoc caſu ſecunda opio. Et pro
hoc facit quia ꝯpoſitio ñ debet fieri ſine cauſe cognitōe
vt.s.dixi. quia nō debet ius eccleſie remitti ſine cauſa
ar.jn.l.pactum curatoꝝ.C.de pac.et.xij.q.ij.in.c.ſi
ne exceptione.ſed eccleſie inter ſe liberius poſſunt cō
ponere. qꝛ oēs eccleſie ſunt vna eccleſie.vij.q.i.in.c.
nouacianus.ꝛ.c.loquitur.xxiij.q.i.hinc eſt ꝙ vna ec
cleſia p̄ſcribit cōtra aliā vt in.c.i.de preſcrip.li.vi.ad
p̄dicta vide.c.veniēs.ꝭ.eo.ꝛ.c.ex multiplici.ꝭ.de deci.

Si capitulū ꝯſenſit tranſ

Ontingit.

actioni quā fecit p̄latus
noīe eccleſie vlterius diſſentire nō pōt Cōis
diuiſio.ſecūda ibi vnd. Nō primo ar.ex tex.ꝙ p̄la
tus eccleſie nō pōt tranſigere ſine ꝯſenſu capituli ſui.
quod an ſit verū indiſtincte.ꝭ.latiꝰ ꝛ clare ſubijcam.

Nō ſcđo ꝙ in trāſactiōe pōt ꝯſenſus capituli acce
dere ex poſtfacto quod an ſit verum etiā.ꝭ.dicam.

Nō tercio ꝙ etiā ſi lis ſit coram delegato pōt in
teruenire tranſactio vnde cōmittēdo cām nō tollit liber
tatē cōponēdi et tranſigendi ſup illa cauſa quia iudex
nō debet ad aliud laborare niſi vt partes ad ꝯcordiā
reducat.vt in.c.ſi.ꝭ.e.ꝛ.xc.di.i.p totū.ꝛ in.l.i.ff. de no.
op.nūcia. In glo.i.vt clare intelligas hanc glo.cū
ſequenti.dic ꝙ due queſtiones eliciūt ex glo. Prima
nunqđ p̄latus poſſit agere in iudicio ſine ꝯſenſu capi
tuli. Secūdo nūquid poſſit tranſigere Quo ad primā
gl.hic et vbi tetigit iſtū paſſum ſemp inclinauit in par
tem negatiuā. Sꝫ cōis opi.ē i ɔ̄poſitū vt niſi cauſa ſit
ḡuis poſſit p̄latꝰ ꝯuenire ꝛ ꝯueniri ſine ꝯſenſu capituli
vt ꝓbat.in.c.edoceri.s.de reſcri. Quo ad ſcđā.q.q̄ p̄
tinet ad titulū gl.hic cōcludit ꝙ licꝫ p̄latꝰ poſſit agere
vel habuerit mandatū generale a capitulo nō tñ poteſt
tranſigere ſine ꝯſenſu capituli Ad iſtū tex.gl.r̄ndet du
pliciter. Primo ꝙ p̄latus habuit hic mādatū tranſigē
di ſpāle.et ita dꝫ intelligi tex.dū facit mētiōez ꝺ līis ꝺ
rathabitione. Uel poteſt ſcđo intelligi ſcđm glo.ꝙ ca
pitulū ꝓmiſit habere ratū quicquid abbas gereret in
illo negocio.et ſic vigore huius clauſule potuit abbas
tranſigere.et pondera ſingulariter hunc intellectū.vi
detur enī glo.in hoc ſentire ꝙ p hanc clauſulā appoſi
tam in ꝓcuratorio ꝓmitto habere ratū quicquid fecerit
datur p̄tās tranſigendi et p̄cōſequēs faciendi ea que
requirunt ſpeciale mādatū et idem voluit bar.in.l.ꝓ
curator cui libera.ff.de ꝓcura.dicens ꝙ p iſta verba
dat libera p̄tās ꝓcuratori. Sꝫ aduerte quia idē Bar.
in.l.i.ff.de offi.ꝓcu.ceſa.refert Cy.ꝛ alios tenuiſſe cō
trariū quos ipe ibi ſequit cōcludēs ꝙ p illā clauſulam
nō āpliātur vires ꝓcuratoris generalis ſed ad cante
lā illa clauſula ſolet apponi.et hoc idem ſentit glo.c.
cū dilectꝰ.de reli.do.vbi cōcludit ꝙ litere de rato nō
differūt a mādato ꝓcuratoris Docto.hic cōiter tranſe
unt ꝙ ſine cōſenſu capituli nō pōt ꝓcurator tranſigere
et ſatis videtur hoc innuere litera.et multa circa hoc
dicūtur ꝓ,que minime nūc explicatur intellectꝰ et diffi
cultas huiꝰ queſtionis. Unde in hoc paſſu latius at
tingēdo materiā cū querit nūqđ p̄latꝰ ſeu rector eccleſie
poſſit tranſigere ſine cōſenſu capituli ſui et auctoritate
ſupioris Cōcluderē ſic.ꝙ aut p tranſactionē alienatur
res immobilis eccīe vl' mobilis p̄cioſa q̄ alias ſine ſolē
nitate debita alienare nō poterat et tūc ñ pōt fieri tranſ
actio niſi capitulū ꝯſentiat et auctoritas ſupioris inter
ueniat.nā ſicut directe nō pōt fieri talis alienatio ſine
debita ſolēnitate ita nec indirecte tranſigendo. vnde ſi
ue p̄latus petat poſſeſſionē ab alio detentā ſiue ab eo
petatur nūqꝫ poterit fieri tranſactio p quā poſſeſſio re
maneat penes aliū ſine ſolēnitate debita. ad hoc tex.
cū.gl.notabili i.l.nulli.ff.eo ꝛ ibi nōnter firmat Bar.
ꝛ Fre.de ſenis cōſilio.lxxxix.facit tex.in.l.cum hi.§.
ſi cum via.ff.de tranſact.ꝛ tex.iūcta glo.in.l.nō ſolū
C.de p̄dijs mino.nō alie.vbi hētur ꝙ quemadmodū
minor nō pōt directe rem alienare ſine decreto ita nec
tranſigēdo.qꝛ nō debet cōcedi vna via qꝺ alia ꝓhibe
tur vt in.c.tue.de ꝓcura.et in regula cū quid vna via
li.vi.ſed ſi p tranſactionē res litigioſa remanet penes
eccleſiā aliquo dato vel facto p p̄latū tūc poterit ipe p̄
latꝰ tranſigere ſine alterius licētia et cōſenſu quia red
dit ꝯditōnē eccleſie meliorē ad hoc glo.nō.in.d.l.nul
li et hoc firmat ibi bar.quod dicit ꝑpetuo mēti tenēdū
ꝛ ſecundū hoc nō erit differētia iter p̄ſidez ſeu adminiſtra
torē ciuitatis.ſeu inter tutorē ꝛ curatorem ꝛ p̄latū licet
Hoſti.videatur hic facere differētiā.nam preſes et ad
miniſtrator ciuitatis.item tutor ꝛ curator poſſunt tranſi
gere vt in.l.p̄ſes.C.de tranſact.ꝛ in.l.interdū.§.qui
tutelā.ff.de fur.quod intelligo ſcđm diſtinctionē pre
dictā.ita etiā poterit p̄latus nā video ꝙ p̄latus poteſt
modica donare vt in.c.ceterū.ꝺ dona.fortius poterit
tranſigere retēta ſeu recuꝑata re eccleſie.dū tñ ius eccle
ſie nō ſit clarū qꝛ ſi eſſet clarū nō admitteret tranſactō
ſua cū dāno eccleſie ſicut nec tranſactō preſidis vel cu
ratoris.C.ꝺ tranſac.l.preſes.nec ob.p̄dicte ꝯcluſioni
iſte tex.in quo nulla fit mētio de ſupiore quia hic ſolū
querebat ꝺ capitulo.vñ ius ſupioris remanet illeſum.
ſimile nō glo.in clem.i.de re.eccle.nō alie.ꝛ eo caſu
quo fieret alienatio rei immobilis nō ſufficeret tacitus
cōſenſus capli ꝛ ſic nō haberet locū iſte tex.quia in ali
enatione ꝑpetua requiritur expreſſus cōſenſus capitu
li ꝛ nō ſufficit tacitus.xij.q.ij.ſine exceptōne.ꝛ.c.i.ꝺ

bis que fi.a pla.nõ. glo.in.c.i. de re.eccle.nõ alie.li.
vi.ſ; in alienatione tempale ſufficit tacitus cõſenſus ca
pituli.vt in.c.ij.ɀ.iij.de bis que fi.a pla.et ad hũc ca
ſum reſtringe iſtũ textũ vnde ſicut in alienatione ad tẽ
pus requirutur cõſenſus capituli.et ita in tranſactione
et ſufficiat tacitus vt dixi.et ad inferẽdum tacitũ cõſen
ſum capituli.tex.iſte vt arbitror põderat ꝙ abbas ha
bebat mãdatum a capitulo et ꝙ aliquibus annis ca
pitulũ fouuit tranaſctionẽ nec ꝑciſe requirũtur ad infe
rendum tacitũ ꝯſenſum ſed hic de facto iſta cõtigerũt
vnde idem dicas qualitercũꝗ; ꝑ alia iudicia poſſit ꝓ
bari tacitus cõſenſus capituli.vt in.d.c.ij.et.iij.d͛ bis
que fi.a pla. Idem quod ſupra in tranſactione dic in
compmiſſo ꝙ ꝑlatus nõ põt compmittere ſup re in q̃
nõ põt ſolus diſponere.vñ non poteſt compromittere
ſup re immobili ſeu ad inferendum ꝑpetuũ preiudiciũ
eccleſie ſine auctoritate ſupioris et cõſenſu capituli ſui
vt nõ.Jo.an.poſt Hoſti.in.c.ꝑuenit de arbi.et plene
per Lap.all'.cij.vbi etiã dicit ꝙ prelatus compmittẽ
do ſuper re eccleſie nõ põt dare ꝑtãtem arbitro vt ꝓce
dat de iure et de facto quia poſſet eccleſie ꝑiudicare et
hec ſingulariter notabis ex quibus habes ꝙ licet ſol'
ꝑlatus poſſit agere in iudicio etiam de re immobili vt
s.dixi non tñ poteſt compromittere quia iudicium eſt
neceſſariũ.compmiſſum volũtariũ.ad hoc facit quod
nõ in.c.ſi.j.de emp.et vendi. In glo.i.in fi.et.ff.d͛
euic.ſi victum.in.§.ſi compmiſero et ꝑ hec habes de
claratum tex.et materiam

Conſtitutus. Sup eccleſiaſtico be
neficio tranſigi non
poteſt etiã cũ iuramẽti interpoſitione. Pri
ma pars penit partis querelã.ſecũda dat iudicem ibi
quia. Nota primo regulã que ſumitur ex ſumma
rio vt ſup eccleſiaſtico bñficio qualecunꝗ; ſit illud etiã
ſi ſit capella nõ ẽ licitũ tranſigere. Nota ſecundo ꝙ
tranſactionẽ illicitam nõ validat iuramẽtum.nã iura
mentũ nõ debet eſſe iniquitatis vinculũ.vt in.c.quan
to.d͛ iureiur Nota tertio ibi ſpeciem ſimonie ꝙ trãſ
actio ſup eccleſiaſtico bñficio ñ ẽ pure ſimoniaca ſ; ſpe
ciem ſimonie cõtinet ſcd͛m Inn. et bene.et poteſt eſſe
ratio quia is qui dat aliquid tempale vt in bñficio qui
etꝫ ꝑſiſtat poteſt habere ius.in eo.ɀ ſic nõ cõſequitur ꝑ
tranſactionẽ aliquid ſpirituale.ſ; potius redimit vexa
tionẽ ſuã quod licet vt in.c. dilectus.j.de ſimo.ſ; quia
poſſit eſſe cõtrariũ ideo iura ꝓhibent tranſactionem i
bñficio.ɀ videt̃ ineſſe quedam ſpecies ſimonie.ɀ vide
in ſimili tex.j.eo.ſup eo.ɀ in.c.cum ꝑdem.s. de pact.
vbi tex.ſemp vtitur iſtis verbis ſcilicꝫ ꝙ cõtinet ſpeci
em ſimonie.vnde nõ ſine miſterio tex. facit mentionm
d͛ ſpecie ſimonie ɀ non de pura ſimonia Et ex hoc in
fert hic nõnter Inn.ſolutionẽ ad cõtrariũ de quo i gl.

ij.quare illi nõ fuerunt depoſiti vel puniti ...
commiſerũt ſimoniam vt patet ex ꝑdictis.ɀ ſi diceret
quare ergo hoc ꝓhibet̃ reſpondet Inn.ɀ bene ꝙ non
ſolũ a malo ſed ab omni ſpecie mali abſtinendam ẽ vt
in.c.cũ ab omni.de vi.ɀ ho.cle. Et ex ꝑdictis nota
ꝙ ꝓpter ſpeciem ſimonie nõ debet quis deponi.ſcd͛o
ꝙ ꝓpter tranſactionẽ factã in beneficio eccleſiaſtico nõ
meretur clericus deponi.ſ; tranſactio debet irrita iudi
cari qd͛ notabis licet gl.hic aliter ſentiat.ſ; primũ equi
us verius ɀ cõmunius. Ultimo nõ ꝙ tranſactione
exiſtente inualida partes redeũt ad iura priſtina.intelli
gitur ergo facta tranſactio ſub tacita cõditione ſi et in
quãtum habeat effectũ Idem ẽ ſi tranſactio ſit valida
ſ; partes cõi cõſenſu volũt ab ea recedere de quo tñ di
cendũ vt le.ɀ nõ.in.l.ſine.C.eo. In gl.i.ibi eque
punitur nota bene glo.ſecũdũ quã pena pari venit pu
niẽdus tranſgreſſor fidei ſicut tranſgreſſor iuramẽti ſed
dic vt plenius dicã in.c.ad aures.j. quod met.cã.et vi
de per arch.in.c.i.de ſepult.li. vi. Item nõ ꝙ preſta
tio fidei non eſt ꝓpe iuramẽtum quod an ſit verum di
cam in.d.c.ad aures Et in fine gl.dic ꝙ vbi iuramẽ
tũ nõ cõtinet turpitudinẽ ex parte iurãtis ſemp eſt ſer
uãdum licet non valeat cõtractus ſup quo fuit preſti
tum vt in.c.ſignificãte.j.de pig.et ita loquitur.c.debi
tores.all'.in gl.aut cõtinet turpitudinẽ ex ꝑte iurãtis ɀ
tũc nõ ẽ ſuandũ et ita loquitur iſte tex In glo.ij.ibi
de gratia.tantũ auditur.nota bene glo.ꝓpter ipſius
auctoritatẽ ɀ originaliter fuit opi.ipſius.Tan.ꝙ cleri
cus tranſigens ſup bñficio debet deponi et ampli' nõ
audiri ſup illo.ſed tu dic vt.s.dixi Nic.abb.

E cetero Per tranſactionẽ factã ſine
auctoritate epiſcopi poteſt
ꝑlatus ſ; nõ eccleſia cõſtitui cẽſualis vel alit̃ ɀ
ſic.Tranſactio facta ſine auctoritate epĩ ſup eccleſia ſi
nõ eſt iuri cõtraria nõ eſt per epm̃ reprobãda ſ; ſi ꝑ eã
cenſus eccleſie imponitur nõ excedit vitam tranſigẽtis
Primo ponitur queſtio.ſecundo ſolutio. ibi ſi compo
ſitio.ɀ ibi duo dicta.ſcd͛m ibi ſed ſenſus. Nota ibi
extraordinariũ iũcta glo.ꝙ iudex delegat' dicit̃ extra
ordinari' nõ eñ eſt iudex ſcd͛m iuriſdictionẽ.ſ; ei' po
teſtas eſt extraordinario modo inducta.ɀ idẽ nõ glo.
in.c.quoniã cõtra de ꝓba.ɀ ꝓ hoc facit qꝛ cum non ſit
ordinarius ergo eſt extraordinarius.ar.in.c.intellecto
de iureiur. Nõ ſecundo ꝙ ſup beneficio poteſt cle
ricus tranſigere ſine auctoritate epĩ quod intellige dũ
modo remaneat in beneficio alias nõ puto ꝙ poſſit ſi
ne epo dimittere bñficiũ nã ſicut ñ poteſt directe vt in
c. quod in dubijs.ɀ.c. admonet.de renunc.ita nec in
directe tranſigendo quia poſſet cõtingi.fraus.ad hoc
bon' tex.in ſimili in.l.cũ hi.§.cũ lis. ff.e. Nota ter
cio ꝙ ꝑ compoſitionẽ factã auctoritate iudicis delegati

poteſt cleric⁹ ſe obligare ad ſoluẽdum aduerſario cenſum toto tp̄e vite ſue licet ep̄us nō cōſenſerit nec cōſentire velit aliū tex. in hoc notabilē habes .ꝭ. de preben. ni ſi. quod eſt menti tenendū. nā licet bona eccleſie debeāt cōuerti ad vſus pios vt in. c. paſtoralis. ꝺ his que fi. a prela. tamē ꝓ bono pacis poteſt cōſtitui ex redditibus eccleſie cenſus ſoluendus aduerſario. Jtē nota ꝙ auctoritas delegato nō ſufficit ad cōſtituendam eccleſiam ꝑpetuo cenſualē ſed ep̄us ex cauſa hoc poteſt vt in. c. ꝓhibem⁹ ꝛ quod ibi nō. .ꝭ. de cenſi. Sed quero qualiter debet iſte cenſus cōſtitui So. dicūt docto. ꝙ nō debet ꝯputari certa quota redditū pūta dimidia vel tercia pars ne videat̄ facta ſectio beneficij. vt in. c. maiorib⁹ .ꝭ. de ꝓben. ſed poterit cōſtitui certa quātitas fructuū vel redditū. Jn glo. ij. ibi de ſubiectione hec ſecunda ſolutio nō eſt vera q꞉ cum litigatur ſup eccleſia aliqua ratione ſubiectionis ſpiritualis nō poteſt tranſigi vt detur aliquod tp̄ale vt eſt tex. apertus in. c. preterea .ꝭ. eo. ſed poſſet ſaluari hec ſecunda ſolutio intelligēdo ꝙ agebatur ſup aliquib⁹ iuribus temporalibus ꝯpetentib⁹ in eccleſia tunc enim poſſet interuenire tranſactio vt dixi. ꝰ. eo. ſtatuim⁹. Et in fi. gl. glo. facit hāc expoſitionē ꝑ declaratōe litere q꞉ dicit cui preeſt ꝛ nō apparet ē quo loq̄tur cū loq̄tur impſonalit̄. Jdeo ſupplet glo. cui preeſt ſcilicet impatoꝛ. Uel ſcd̄m Jnn. dic cui preeſt ſcilicet ep̄us ꝛ clarioꝛ eſſet litera ſecundū Jo. an. ſi tex. diceret abſq꞉ auctoritate ep̄i qui preeſt. ſꝫ in hoc nō eſt vis Nic. abb.

X litteris.

Qui fuit tranſactiōis mediatoꝛ cōtra eā nō auditur Uel ſic Si beneficiū quod per tranſactionē habetur impetratur vt vacans ab eo q fuit tranſactōnis mediatoꝛ nō valet impetratō. h. d. quo ad titulum. Prima pars narrat factū ſecunda diffinit. ibi cū aūt Nota primo et tene mēti quia neſcio alibi ita expreſſum ꝙ aduocat⁹ alteri⁹ partis poteſt eſſe teſtis in inſtr̄o compoſitōnis ꝛ tranſactōnis in illa cauſa et pōt ēē ratō quia ꝑ tranſactōnē finitur lis vnde inſtrumētum refertur ad tempus quo iſte nō eſt futurus aduocatus Jtem nō preſtitit patrociniū ſup tranſactione ſꝫ ſup cā principali. Et circa hoc dicit Jnn. aliud notabile vbū ſecure ſcilicet tenendū ꝙ is qui fuit diſcript⁹ in inſtr̄o alicui⁹ cōtract⁹ vt teſtis poteſt eſſe poſtea aduocat⁹ cū agitur ad executionē illi⁹ cōtract⁹ nec inſtrumētū vacillat ex eo quia aduocatus eſt ibi diſcriptus vt teſtis. dicit tamē ꝙ ſi dubitaretur in aliquo de virib⁹ inſtrumēti nō poſſet iſte aduocatus teſtificari quia nūc ē aduocatus. ꝛ ſic nō mirabile ꝙ vox iſti⁹ aduocati deſcripta facit fidem etiā tp̄e aduocatōnis tū vox ſua viua nō admittitur. ꝛ facit hoc ad queſtionē quā ponit Jo. an. in regula cum quid vna via in merc. vbi querit nunquid nōrius ꝓcurator poſſit in cauſa quā ꝓcurat ꝓducere inſtrumentū quod ipſe ꝑus fecit in fauorē dn̄i ꝛ dic vt ibi ꝛ facit ad materiā quod nō. Bar. in. l. de ferre. §. idem reſcripſerūt. ff. de iure fi. Et ex his arguebat Jo. an. ꝙ licet pater vel ꝯiūct⁹ nō poſſit eſſe teſtis in cauſa filij vel cōiūcti tū ſi fuit deſcriptus in inſtr̄o vt teſtis adminiculatur inſtrumēto hoc tamē n̄ colligitur hic quia tēpore deſcriptōnis iſte erat ſuſpect⁹. dictū tamē pōt ēē verū quia regula traditur ꝙ vbi teſtis nō debuit examinari ꝓpt̄ ſuſpitōnē tū ſi fuerit examinat⁹ facit aliquod iudiciū vt nō. bar. in. l. maritus. ff. de q̄ſt. Secundo nota ꝛ etiā tene mēti ꝙ mediator alicui⁹ cōtractus pōt deſcribi vt teſtis in inſtrumēto illius cōtractus ꝛ ſic ꝑſoneta pōt eſſe teſtis i inſtr̄o licꝫ nō poſſet teſtificari voce viua vt nō. in. c. i. de teſti. li. vi. ꝛ in auc. de teſti. §. q꞉ et poteſt eſſe diuerſitatis ratō q꞉ in inſtrumēto ꝺſcribitur ꝺ conſenſu vtriuſq꞉ partis q̄ ratōne poſſet ēē teſtis etiā voce viua vt in iuribus ꝑali. Jtē tollitur ſuſpitio ꝓpter fidem inſtr̄i. Nota tertio auc̄te ꝙ auctoritas quādoq꞉ ſonat in factū ꝛ nō in ius. Nā aduocatus nō pōt auctorizare in tranſactione capiendo tranſactōnem ꝓp̄e ꝑ cōſenſu auctorizabili qui requiritur a ſuperiore quia aduocatus non eſt ſupioꝛ ſꝫ hic ſonat in factū quia fuit iſte adiutoꝛ ꝛ mediatoꝛ illi⁹ tranſactōnis ꝛ forte dictauit inſtrumētū ſcd̄m hoſti. Jtē nō ibi i clericū tōſuratū ꝙ clericus prime tōſure ē capax beneficij ꝛ ꝙ prima tōſura ē oꝛdo facit. c. cum cōtingat. de eta. ꝛ quali. ꝛ qꝺ nō. in ꝓhemio ſexti. Jtē nota ꝙ laic⁹ nō ē capax beneficij. nec pōt impetrare bn̄ficiū antequā oꝛdinetur niſi fieret ſpecialis mētio in reſcripto vt quia papa mādaret ꝓuideri alicui ſcolari ꝑito capienti aſcribi militie clericali ꝛ tunc debꝫ prius oꝛdinari ꝛ poſtea beneficiū ſibi cōferri de quo vide qꝺ dixi in. c. cū a deo de reſcrip. ꝛ in. c. fi. de ꝑſump. ꝛ in. c. ij. de inſti.

Jn gl. i. nō. gl. iūcto tex. quia in canonibus nō habetur alibi ꝛ limita iſtā gl. quādo quis ſcienter fuit aduocatus ꝓ actore vt tūc videatur renūciare iuri qꝺ habet in illa cā ſecus ſi fuit aduocatus rei ita limitat gl. in l. inter. ff. de rei vendi. qꝺ ego intelligo quādo aduocatus ſtetit in meris finibus defenſionis dicendo actori ius nō ꝯpetere ſecus ſi inſtitit dicendo ꝙ reo ius ꝯpetit ꝛ petendo ꝓ eo ꝓnūciari. nam tunc eadem ratio eſt in aduocato rei que eſt in aduocato actoꝛis. Et aduerte quia ex eo ꝙ glo. hic dicit ꝙ iſte patrocinādo tacite renunciauit iuri ſuo videtur ſentire vnā lect. ad iſtū tex. ꝙ iſte aduocatus impetrauit ſup iſta eccleſia tāq꞉ ſibi debita ꝑ prius nā alias nō poterat renūciare iuri ꝙ nōdum hēbāt ꝛ idē ſentit gl. pe .ꝭ. eo. ſꝫ hoſti. ſequitur iſtū intellectū nō ē tamē ver⁹ in ſe. nā vt dicit Jo. an. ꝛ bene cū iſte eſſet tūc laye⁹ nō poterat habere ius in eccleſia ſcd̄m tamē gl. ē verū in ſe ſꝫ nō quo ad tex. ꝛ ideo tene

aliū itellectū quē ponit hic Jnn. ꝙ iſte impetrauit hāc
eccleſiā vt vocantē ⁊ cū poſtea exciperet ꝯtra eū ꝙ aliꝰ
erat poſſeſſor iſte explicauit ꝙ erat poſſeſſor iniuſtꝰ ⁊ ſi
moniacꝰ qꝛ eā tenebat vigore trāſactōnis illicite ſ alia
pars replicauit ꝙ cū ipſe fuiſſet actor ⁊ mediator illiꝰ
tranſactionis ⁊ teſtis ibidem deſcriptus nō poterat al-
legare cōtra illā tranſactōnem quia ſic allegaret turpi-
tudinem ſuā. Jtē litera erat ſurreptitia cū dixiſſet ſe
clericū cū nōdum eſſet tōſuratꝰ ⁊ per hec papa impoſu
it iſti impetratori ſilentiū. ⁊ ex his habes declaratum
intellectū huiꝰ. c. ⁊ fuit mirabilis deciſio ꝙ auctor vel
mediator alicuiꝰ ꝯtracꝰ nō pōt ꝯtra illū cōtractū ali-
quā inualitudinem allegare qđ tene menti. Jn gl.
ij. i fi. nō hāc gl. ex qua habet deciſio quotidiane queſti
onis an teſtis deſcriptus in aliquo inſtrumento preiu-
dicat ſibi reſpectu eorū que ꝯtinentur in ipſo inſtrumē-
to. Et ꝯcludit gl. ꝙ nō niſi quādo ſcienter auctoritatem
preſtitit qꝛ fuit auctor in illo inſtrumēto vt in tex. iſto.
Sed glo. iuris ciuilis aliter diſtinguūt. dicunt enī ꝙ
aut tale deſcribebat qđ poterat teſtis impedire ꝯtradi-
cendo ⁊ ſibi ꝑiudicat. aut nō poterat impedire ⁊ nullū
preiudiciū ſibi facit. Exemplū primi qñ obligatur in
inſtrumento res ipſiꝰ teſtis. nā nō poterat ſine ſuo ꝯſen
ſu res pignori ſupponi. l. rem alienā. ff. de pig. act. Et
nō in. c. nōne de preſump. Exemplū ſcđi in vēditione.
nā inuito dño pōt res ipſiꝰ vēdi quia ꝑ ꝯtractum vēdi
tōnis nullū preiudiciū fit dño qꝛ ſolū obligatur pſona
ad tradēdum vt in. l. rem alienā. ff. đ ꝯtrahēd. emp. ita
nōt. gl. ⁊ ſequi videtur ibi bart. in. l. fideiuſſor. §. pater
elle. in gl. ⁊ in. l. Seyus. preallꝰ. Hoſ. in. c. cum inter đ
reiudi. aliter diſtinguebat ꝙ aut teſtis intēdebat ſe ob-
ligare ⁊ obligatur vt in. l. ſi nō obligari. C. de admi. tu.
aut nō aduertit quid in ſcriptura ꝯtinetur vel ſubſcrip-
ſit vt teſtis ⁊ non obligatur qꝛ hoc nō credebat ar. in. l.
nec ignorās. C. de dona. hoc vltimū videtur ſeq. Do.
an. Vel pōt dici ſcđm eum ⁊ aliter ꝙ aut fuit actor ⁊
ſciens ⁊ facit ſibi preiudiciū. ſecꝰ ſi ſolū ſciens et hec vi
detur opi. huiꝰ gl. Satis credo poſſe has opi. reduci
ad ꝯcordiam hoc modo. ꝙ aut in inſtrō ꝯtinebatur ali
quid in preiudiciū iuris ipſiꝰ teſtis ⁊ tūc ſi fuit ignorās
ſibi nō preiudicat. vt. d. l. Seyus Jdem ſi fuit ſciēs ⁊
ñ poterat impedire actū ꝯtradicēdo. aut poterat impe
dire actū ꝯtradicendo ⁊ tunc facit ſibi ꝑiudiciū. vt. d.
l. ſi fideiuſſor. aut de ꝑñti nō verſabatur aliquod ſuum
intereſſe ſ pōt petere intereſſe reſpectu iuris poſtea que
ſiti. puta qꝛ emit rem que pꝰ fuerat a tercio pignorata
⁊ tūc aut fuit auctor illiꝰ ꝯtracꝰ ⁊ ñ pōt allegare illius
inualiditatē vt patꝫ ſcđm lect. Jnn. aut ſolū fuit teſtis
deſcriptꝰ ⁊ poterit allegare inualiditatē quia teſtis ſolū
teſtat đ his q̄ ſūt facti ⁊ nō đ his q̄ ſūt iuris. vt i. c. teſti.
iij. q. ij ⁊ cautū ē ad euitādas opi. vt nunq̄ quis ꝑa
tiat deſcribi in inſtrō ſi ex illo pōt ꝓcedere aliqđ ꝑiudi
ciū. Jn gl. iij. i fi. vel dic ꝙ ibi iteruenit ꝓpe trāſactō
que tñ de iure fieri nō poterat ⁊ ob hanc cauſā ille im-
petrauerat illud bñficium vt vacās ſ nō fuit auditꝰ. qꝛ
ex quo fuit mediator tranſactionis licꝫ illicite nō pōt
eam impugnare qꝛ allegaret turpitudinem ſuā ar. in. c
ſi. de teſti. li. vi. Jn gl. ſi. i fi. ⁊ dic ꝙ hic recepit ordi-
nem poſtmodum vt hic innuūt verba tex. ibi nōdum.
quaſi innuāt ꝙ poſtmodum fuit ordinatus ⁊ hoc eſt ī
dubitatum ſi dixit ſe clericum cum nō eſſet qꝛ ſurreptio
in beneficio reddit gratiā nulla ipſo facto. vt in. c. i. ⁊. ij
de fi. preſb. in vi. Jdem dicerem ſi tacuit ſe eſſe lai
cum ex quo ſubticuit illā qualitatē q̄ expſſa literas nō
habuiſſet lrē ſunt ſubreptitie vt in. c. poſtulaſti. in fi. de
reſcrip. nec habilitas ſupueniēs habet literas ꝯualida
re vt eſt tex. in. c. ſi eo. tpe. de reſcrip. li. vi.

Sup eccleſiaſtico beneficio
Vper eo. non poteſt tranſigi ſed ami
cabiliꝫ componi ſic. ⁊ quotidiē allegatur iſte
tex. Cōis diuiſio ſcđa ibi tale. Nō primo regulā ꝙ
nedum ſup bñficio eccleſiaſtico ſ nec ſup aliqua re ſa-
cra ſeu ſpirituali pōt interuenire tranſactio videtur enī
in ſe ꝯtinere ſpeciē ſimonie qꝛ poſſit ꝯtingere ꝙ ex da-
tōne ſeu ꝓmiſſione rei tꝑalis quis cōſequeretur iſtud
ius ſpūale vt dixi latꝰ. s. eo. ti. i. c. cōſtitutꝰ. Nō. ij.
ex hoc ⁊ ex tex. ibi ſpēm ꝙ tranſactio ſup re ſpūali vel
bñficio nō eſt oīno ſimoniaca ſ videt habē ſpeciē ſimo
nie. Et hunc tex. alligaui. s. c. ꝯſtitutus. Nō tercio
driam inter trāſactionē ⁊ compoſitionē. Nā tranſactio
fit cum receditꝰ a lite aliquo dato ſeu retento vel ꝓmiſſo
Cmopoſitio fit gratis ⁊ amicabiliter vt cum ꝓtendēs
non habere ius vult a lite gratis recedere. Poſſet tñ
dici ꝙ compoſitio poſſet fieri etiā aliquo dato ſeu retē
to vt in. c. ij. iūcta gl. s. e. ⁊ talis compoſitō nō debet
interuenire in beneficio litigioſo ſ debet eſſe amicabi-
lis ⁊ gratuita vt in tex. vnde pōdera iſtum tex. in eo ꝙ
dicit ꝙ ſi gratis ⁊ amicabiliter inter ſe componāt ⁊c.
ergo de ſubſtātia compoſitōnis non eſt vt ſit gratuita
⁊ amicabilis alias illa verba gratis et amicabiliter
ſupfluerent. Sed quero de exemplo qualiter
poſſint componere gratis ⁊ amicabiliꝫ. forte partes
ꝯueniunt ſcđm docto. vt aliqui ꝑiti videāt iura partiū
quoꝝ cōſilio ꝓmittāt acquieſcere vel ad ꝓces alterius
reliquus vult diſcedere a lite tāquā ius non habens
nec etiam improbatur ſi nulla precedente ſpāliter pro
miſſione poſtmodū aliquid alteri largiatur. ar. i. c. tua
de ſimo. ⁊ tenebis mēti iſtū tex. ꝙ in compoſitione fiē-
da gratis ſup beneficio nō requiritur auctoritas ſupio
ris quod ego puto ꝓcedere niſi alter ꝑ compoſitionem
dimittat bñficiū ab eo poſſeſſum. Nā ñ pōt poſſeſſor
quoquomō bñficiū dimittere ſine auctoritate ſupioris

vt in.c.admonꝫ. ⁊ in.c.quod in dubijs.de renunc.⁊ vi de quod dixi in. c.cum pridē de pact. Jn gol.i.nō bene hanc glo.qꝛ quotidie allegatur ⁊ dic clari⁹ ꝙ aut cōtenditur de beneficio ratōne tituli ſeu ꝑ platōnis ⁊ nō poteſt interuenire tranſactio vt detur tpale ꝓ ſpūali vl' vt detur aliud ſpūali nō a ſupiore ſ; vigore trāſactionis quod nō eſt licitū qꝛ beneficiū eccleſiaſticū nō poteſt obtineri niſi ꝑ canonicā inſtitutionem.vt in regula.i.d' re.iu.li.vi.⁊ in.c.ex frequētib⁹.de inſti.tenet Jnn.i.c. ij.s.co.ſ; amicabilis compoſitio pōt interuenire modo ꝑdicto.Jtem iudex ex officio ſuo ꝓ bono pacis poſſet ꝯponere vt habens ius i beneficio det aliquid nō ha- benti iuxta formā.c.niſi.ī.de preben.aut ꝯtendit de be neficio ratōne ſubiectiōis et tūc idē dicēdū qđ ð alia re ſpūali Jn qua dic ꝙ tranſactio nō pōt interuenire vt det tpale ꝓpter receſſum a lite vt in.c.ꝑterea.ī.eo. Sꝫ bene poteſt dari vel retineri aliud ſpiritu ale ar.in.c.ad queſtiones.de re.permu. dixi poſt Jnn.in.c.ij.s.eo.

Jn gl.ij.ibi tenet tranſactio.vult ergo gl.⁊ bene ꝙ ꝓpter euidentem calumniam impeditur tranſactio.et i tellige de calūnia ex parte actoris quia actor ſciebat ſi bi ius nō ꝯpetere ⁊ malicōſe mouit litē.tūc eñ ſi aliqđ recepit vigore tranſactōnis poteſt illud ab eo repeti vt in.l.ſūma.alie.in gl.ſ; ſi calūnia eſſet ex parte rei tunc nō vitiatur tranſactio. Sꝫ actori poteſt ꝯſuli per actio nem ⁊ replicatōnē doli vt ꝓbatur in.l.pretextu.C.de tranſactio.

Eniens Tranſactio facta de reb⁹ ec cleſie per prelatū.ſine ſupio ris cōſenſu nō obligat ſucceſſorē et quoti- die allegatur iſte tex.Prima pars ponit querelā.ſecū- da dat iudices ibi mandam⁹. Nō primo iucta gl. ꝙ ſacramētorū quedā ſunt neceſſaria.quedā volūtaria et ꝙ oīa ſacramēta debent ꝑcipi ab eccleſia ꝓrochiali.

Secundo nō ꝙ ſup decimis poteſt interuenire trāſ actio inter ꝑſonas eccleſiaſticas vt ſoluātur aliquo re- tēto et hoc declaratur i.c.ij.s.e.vbi dꝛ ꝙ ſup decimis pōt componi nā debet intellige in compoſitiōe etiā nō ꝯtuita nā ꝑ iſtā compoſitōnē ð qua in tex.monachi nō ſoluebāt integrā decimā Nō tertio ex hoc et ex tex. ꝙ etiā religioſi tenētur ad ſolutionē decimaꝝ que rati- one ꝑdioꝝ queſita ſūt.ī.ꝓrochiā alteri⁹ eccleſie.ð quo vide quod le.⁊ nō.in.c.ex parte.⁊.c. nup et.c.ſugge ſtū.ī.de decimis. Jtem nota et tene mēti ꝙ ſup iu rib⁹ eccleſie immobilib⁹ ⁊ ſpūalib⁹ pōt rector tranſige re ⁊ cōponere in ꝑiudiciū ſui ipſi⁹ ita ꝙ cōpoſitio va- lebit toto tpe quo eccleſiā poſſidebit. Et ex hoc et ex tex.nō ſingulariꝰ ꝙ rector eccleſie pōt ꝯtrahere ſup reb⁹ eccleſie ſine ſupioris auctoritate vt cōtract⁹ duret toto tpe quo ipe ē futur⁹ rector et neſcio alibi ita bonū tex. Jtē nō ꝙ ſine auctoritate ſupioris nō pōt rec- tor eccleſie tranſigere quo ad inferendum ꝑpetuum ꝑ iudiciū ⁊ ex hac parte infero ꝙ rector eccleſie non po teſt trāſigere ſup tranſactionem res immobilis eccleſie remaneat penes aliū ſ; valebit trāſactō in vita ſua dum taxat vt hic ð quo vide quod pleni⁹ dixi.s.e.cōtingit

Jtē nō ꝙ pena inter alios acta nō debet obeē alijs

Nō ibi ex quibuſlibet rebus ⁊ ibi ex integro ꝙ de cima eſt integre ſoluēda de omnib⁹ vndecunqꝫ. Ul timo collige formā petitōnis cū decime aliquo tpe nō fuerūt ſolute.Nā de ꝑteritis pōt peti extimatio et in futurū pōt peti vt reus cōdemnetur ad ſolutōnē deci- maꝝ ſi ergo fruct⁹ mihi debiti nō extāt poſſum petere extimatōnē. Sed quero nūquid iſte tex.intelligat etiā in decimis ꝑſonalib⁹ videtur primo ꝙ ſic qꝛ tex. loquitur indiſtincte Cōtrariū tenet hoſti.tū qꝛ in prin cipio fit ſolū mētio de ꝑdialib⁹.tū qꝛ in ꝑſona currit ꝑ ſcriptō ſcdm opinionē hoſti.tū qꝛ monachi nō tenētur ad ꝑſonales decimas. Nō hoc vltimū et idem tenet hoſti.in.c.nouū gen⁹ de deci.Ratio qꝛ religioſi acqui runt monaſterio.monaſteriū aūt nō tenetur ad ꝑſona les decimas.et idem dicit Jnn.in omnib⁹ alijs qui alteri acquirunt.Ex quo infertur ꝙ ſi dñs ē exemptus etiā a ſolutione decimaꝝ nō tenetur dñs vel ſu⁹ de la cratis ꝑ ſeruū ſoluere decimā.Quid aūt de clericis ſe cularib⁹ dixi plene in.d.c.nouū gen⁹. Jn gl.i.i ſi.nō hāc glo.qꝛ quotidie allegaꝰ.ex qua collige ſeptē eſſe ſacramenta eccleſie quoꝝ quinqꝫ ſunt neceſſaria.duo volūtaria et declara vt in gl .et aduerte qꝛ gl.ſentit ꝙ laycus etiā in neceſſitate nō pōt cōferre niſi duo ſacra mēta vt ſacramētum baptiſmatis et ſacramentū pnie. Criſmare vero et extremā vnctionem cōferre vel corp⁹ xp̄i tradere nō pōt licet i neceſſitate.de quo vide quod dixi in.c.quāto ð ꝯſue.et in.c.paſtoralis.in.§.ꝑterea de offi.dele. Jtē nō ex gl.ꝙ ſacramentū ordinis di citur ſacramentū dignitatis. et vltra expoſitōnes glo. credo ꝙ dicitur dignitatis quia ꝓmot⁹ ad ordinem ꝓ ſequitur dignitatem vt.iiij.di.deniqꝫ.in prin.et alibi dixit tex.ꝙ nulla dignitas ſecularis ſimilis eſt ſacer- dotio.xcvi.di.in. c.duo ſunt. Jn glo. in v̄bo cōfir matā in ſi. nō gl.ꝙ quantūcunqꝫ rector eccleſie tranſi gat nomie eccleſie vel aliū cōtractū faciat ſi eſt talis cō tract⁹ qui nō poſſit ꝑpetuo valere ſine auctoritate ſup ioris ille cōtract⁹ cenſetur poti⁹ ꝑſonalis qꝫ realis vnđ obligat ꝑſonā ꝯtrahentis et nō eccleſiā.ſimile in.c.vnī co.de deſpon.impu.li.vi. Jn gl.pen.nō bene vlti- mā queſtōnē ꝙ rector obligat⁹ ad obſeruātiā cōtract⁹ in vita ſua nō pōt ꝯtrauenire niſi eccleſia eſſet leſa tunc eñ poſſet petere reſtōnem in integrū nec ob.c.ꝙ quis et.c.quiſquis.allegata in glo.quia lquūtur qñ ꝯtrac- tus non tenuit nā tūc pōt rector iure cōi contrauenire.

Sꝫ ꝯtra cōcluſionem gl.opponitur nā cū cōpoſitio

iſta ſit pſonalis nō videtur q̄ eccleſia poſſit ledi ꝛ per pſequēs nō debet poſſe peti reſtitutō. So. dicit hoſti. q̄ d̄ facto eccleſia poterat ledi puta q2 ſuitores nō haberēt vnde viuere et ideo ſubueniendū eccleſie ar. in. c. pe. de de. nō reſi. et in. l. minorib9. ff. d̄ mino. dicit tam̄ q̄ ſi iſte rector haberet ꝓpriū ꝯpelleret̄ ſatiſfacere cōtrahenti ſecū ꝓ intereē ar. i. c. de mulcta. in ver. et ſi vltra de p̄ben. et in. c. rep̄benſibilis. §. ſi aūt. de appel. Jtem ſcōm eū poſſet capi id quod cederet in ſuſtentatōnem ſuā et d̄ ſe ꝯqueratur q2 dignū eſt vt malemeriti egeſtate laborēt. l. bona fides. ff. depoſiti. Nō hoc dictū bene. ꝑ hoc em̄ valt hoſti. q̄ ad ſatiſfaciendū creditorib9 alicui9 rectoris pōt tolli ex redditib9 eccleſie id q̄ cederet ad ſuſtētationē ipſi9 et idē ſentit in. c. ꝑuenit. de fide9. Sed nō credo hoc dictū eſſe verū niſi ſaltem ipſe rector haberet vnde viuere q2 queadmodum miles ſeculi nō cōpellitur vltra q̄ꝫ facere poſſit et ſemꝑ habēda eſt ratio ne egeat vt in. l. miles. ff. de re iudi. ita dicēdū eſt in milite dei vt notat gl. in. d. l. miles. et vide gl. in. c. ſtudeat. l. di. et quod pleni9 dixi in. c. odard9. de ſolu. et in. c. ij. de pigno. et pleni9 in repetitione. §. q2 vero in. c. extirpande. j. de p̄ben. et hoc ꝓcedit cū clericus ꝯuenitur rōne ꝯtract9 ꝟ ſi rōne maleficij tūc nō habet rōne egeat q2 dignū eſt vt malemeriti. ꝛc̄. d. l. bona fides ꝛc̄.   Extra gl. quero quomō debet cognoſci an pactō ſit realis vel pſonalis So. ꝯclude poſt hoc. q̄ aut agitur d̄ re tpali et tūc h̄ ꝯſideraſ n̄ ſolū ex v̄bis ꝟ etiā ex mēte ꝯtrahētium. vtrū ſcꝫ quis voluerit ſe obligare pſonalit̄ an etiā heredes ſuos vt in. l. iuris gentiū. §. pactoꝝ. ff. de pac. pleni9 ꝑ bar. in. l. ſtipulationes nō diuidūt̄. ff. d̄ v̄bo. ob. aut agit̄ d̄ reb9 eccleſiaſticis et tūc hoc ꝑpendit̄ n̄ ſolū ex mēte et v̄bis ꝯtrahētiū ꝟ ex ptāte iuris. nā ſine ſupioris auctoritate nō pōt rector eccleſiā ꝑpetuo obligare reſtat ergo vt pactio cēſeat̄ hoc caſu poti9 pſonalis q̄ꝫ realis vt res valeat eo modo quo valere pōt.

Nō valꝫ tranſactō ſuꝑ iure

Reterea. pn̄tandi ꝑ quā nouus cēſ9 imponit̄ eccleſie vel antiqu9 auget̄. Uel notabili9 ſūma ſic Sicut ſuꝑ iure ſpūali ita ſuꝑ ānexo nō pōt tráſigi vt recedat̄ a lite interueniente aliqua tpali re Cōis diuiſio ſcōa ibi cū igit̄.   Nota primo q̄ preſentatio q̄nq3 ponit̄ ꝓ iure patronat9. Uel pōt tex. itelligi q̄ d̄ ſola pn̄tatione erat ꝯtentio que eſt pars iuris patronat9 et nō de tota patronatu iuxta nō. i. c. nobis de iure patrona. et ꝑ gl. xvi. q. vij. pie mentis.   Nō ſcōo q̄ ſimonia cōmittit̄ nō ſolū ī mere ſpūalib9 ꝟ etiā in cōnexis. ipſis ſpūalib9 quod tene menti nā ius pn̄tandi nō eſt mere ſpūale ꝟ annexū ſpūali vt in. c. quāto. de iudi. et tamē ſuꝑ hoc iure cōmittit̄ ſimonia. emēſ ergo ius patronat9 vel aliter illud acquirēs interueniente aliquo tpali cōmittit ſimoniā.   Tertio nota q̄ nulla eſt tráſactō ſuꝑ ſpūali vel cōnexo interueniente aliquo tpali   Sꝫ opponit̄ ꝯtra tex. vid2 em̄ q̄ nō cōmittat̄ ſimonia in tráſactione ſuꝑ ſpūali ꝟ ſpecies ſimonie vt in. c. ſuꝑ eo. ꝛ. c. cōſtitut9. e. e. hic aūt tex. innuit oppoſitū So. iſte tex. dicit q̄ videt̄ ſimonia v̄bum aūt videt̄ eſt fictū nō aūt denotat preciſam veritatem vt in l. i. §. deieciſſe. ff. de vi. ꝛ vi. ar.   Scōo opponit̄ ꝛ videtur q̄ alio reſpectu hec tranſactio nō poterat ſuſtineri q2 laici nō poterāt ꝯferre vel augmentare9 penſionē in eccleſia. x. q. i. i. c. i. ꝛ ſeq̄n. ꝛ. c. nouerit. ꝛ. c. fi. de re. eccle. non alie. So. dicit Jnn. q̄ laici nō cōferebant ꝟ tacebāt ꝛ ꝯſentiebāt. Fatet̄ tam̄ q̄ ſi iſti laici ꝑcepiſſēt ab antiquo cēſum in eccleſia potuiſſent illum remittere ꝛ ꝯferre religioſis ꝛ ꝑcipere ius patronat9 quod dicit Hoſti. verū ex auctoritate ſupioris ꝛ non pactione ptinm ꝛ bene loquitur q2 alias committeretur ſimonia vt hic ſed ſuperioris auctoritas purgat vicium vt in. c. niſi de p̄ben.   Jn glo. i. hec gl. videtur corrigi ꝑ ſequentem in qua dicitur q̄ etiā ſupioris auctoritate n̄ poteſt ꝯſtitui eccleſia cenſualis tam̄ in delegato dic vt habetur. e. eo. decetero. Jn ordinario dicendum vt. l. ꝛ nō. in. c. ꝓhibemus ꝛ in. c. ſignificauit. de cenſi.

Suꝑ ſpūali ſubiectione nō

Reterea. licet tranſigi. Cōis diuiſio ſcōa ibi reſpondemus.   Nota primo q̄ vbi cōfeſſio emanat ſub diuerſo cōſtructo ſeu diuerſis orōnibus poteſt quis aduerſe partis cōfeſſionem q̄tenus facit ꝓ ſe recipe ꝛ q̄tenus facit ꝯtra ſe reijcere. Al nō aliter et ſic q̄ pōt quis aduerſe partis cōfeſſionē recipe ꝓ ſe et aliā partem ꝯtra ſe impugnare. de hac materia nō plenius in. c. i. de cōfeſ. li. vi. et ꝑ Bar. in. l. aurelius in. §. item queſijt. ff. de li. lega.   Nō ſcōo q̄ cōfeſſio fratrū nocꝫ eccleſie etiā vbi agitur d̄ iure ſubiectōnis. ex ſola em̄ cōfeſſione iſtoꝝ fratrū ferenda erat ꝯtra eccleſiā ſentētia ꝯcordat. c. dilectus d̄ capell. mo. ꝛ. c. ſuborta de re iudi. cū ſi.   Ultimo nō qd̄ dixi in ſummario q̄ ſuꝑ ſubiectione ſpūali nō pōt interuenire tranſactō intellige interueniente aliquo tpali. Secus ſi daretur vel teneretur aliud ſpūale vt nō gl. e. eo. in. c ſuper eo. ꝛ ꝓbatur in. c. veniens. e. eo.   Jtem poteſt colligi ex tex. q̄ olim dn̄s ſeu ſuperior ſemꝑ preſumit̄ dn̄s vel ſuperior niſi ꝓbetur liberatio. nā iſti fratres cōfitebantur de p̄terito dicentes ſe olim fuiſſe ſubiectos ꝛ tn̄ ſentētia fertur de pn̄ti ꝯtra eos q2 ꝛ hodie p̄ſumūtur ſubiecti. aſſerenti em̄ liberationem incūbit onus ꝓbandi. vi. q. vult. c. actor ꝛ. facit ad primū dictū. l. ſine C. d̄ ꝓba.   Sꝫ quero nunquid ſuꝑ ſubiectōne tpali poſſit tranſigi. puta eſt ꝯtentio vtrū quis ſit ſuus an liber Cōclude poſt hoſti. q̄ aut eſt dubiū de ſubiectōne ſeu ſeruituti ꝛ pōt tranſigi vt in. l. fi. C. eo. aut eſt certū et nō valet tranſactio. vt in. l. interpoſitas. C. eo. nā inter ſuū et dn̄m non cadit obligatio et ſic non potuit

dñs ſeruo obligari p tranſactionem.ꝺ.l.interpoſita8.
et p illam .l.idem dicendum in tranſactione que fie-
ret inter monachū et abbatem nō em̄ valet talis tranſ
actio qꝛ abbas ñ pōt obligari mōcho.facit ꝙ nō.Jo.
an.in regula ñ ē obligatoriū in merc. Hinc dixit Fre.
ꝙ ſi abbas ꝓmiſit monacho ꝓmoto ad ꝑoratū ſe nō
reuocaturū cū in vita nō obſtāte illa ꝓmiſſione poteſt
illū reuocare vt nōt ipſe cōſilio.cdij. et dixi in.c.cum
ad monaſteriū.ꝺ ſta.regu.qꝺ nō.

X parte Sup matrimonio tranſigi
nō pōt vel plenius ſic.Iu
dex pōt et debet ſe interponere ꝓ tranſactiōe
inter partes fienda preterꝗ̄ in caſibus in quibus iura
hoc nō admittūt vt ſup matrimonio Diuidit nā ꝑmo
hortatur legatum vt coponat etiā i caſibus expreſſis
a iure in fi.dicit quid de caſib⁹ nō expreſſis.ibi in his

Nō primo ꝙ officiū iudicis cōſiſtit nō ſolū in de
cidēdo cauſas ſcḋm iuris regulas. ſ etia in ꝯponēdo
inter ptes.debet em̄ iudex a pricipio conari qͣ̄tum po
teſt vt ptes reducāt ad cōcordiā et ad bonā cōpoſitio
nem ꝯcor.xc.di.p totum.ꝛ in.l.i.§.et poſt.ff.de no.
ope.nūcia. Nō ſcḋo ꝙ iudex pōt ꝛ debet in penis
imponendo interdū detrahere ſeueritati recedendo a
penis in iure ſtatutis ſi cauſa legitia ſubeſt. vtputa qꝛ
multitudo deliquentiū eſt in cauſa ꝛ ſic ſine ſcandalo
multitudo plecti nō pōt. cōcordantie plurime ſunt in
glo.Idē vbi ſubē alia cauſa legitia ad idē.l.quid.ergo
§.pena grauior.ff.de his qui nō.infa.vbi Bar.dicit
ꝙ etiā penā ſtatuti pōt iudex moderari ex cauſa Nō
tercio ꝙ in caſib⁹ nō recipiētibus diſpenſationē nō de
bet iudex laborare ad cōcordiā.qꝛ fruſtra laboraret et
qui ſint illi caſus.j.ſubijciet Itē nō ꝙ matrimoniū
eſt verū nō ſolū apud fideles ſ etiā infideles cōcor.j.
de ꝯſan.ꝛ affi.in.c.de infidelib⁹ ꝛ i.c.qͣ̄nto.de diuor.

Itē nō ꝙ in caſibus iure non expreſſis dēt iudex
ſemp inclinare in partē humaniorē et habere equitatē
p̄ oculis ꝛ penā imponere habito reſpectu ad pſonas
cās loca ꝛ tpa que declara vt in glo.fi. Ultimo nō
et tene menti iſtū tex.ꝙ ex generali officio ꝛ ptāte lega
to de latere cōpetit ptās diſpēſandi in his q̄ diſpēſatō
nem recipiūt.ꝛ vide ad materiā plene p Spe.in ti.de
diſpē.§.cōſequenter vbi in ꝑncipio dicit ꝙ legat⁹ de la
tere pōt diſpēſare in caſib⁹ i quib⁹ diſpēſant epi archy
epi primates ꝛ pꝛiarche ꝛ qlibet ali⁹ iudex ordiari⁹ cū
ipſe ſit ordinari⁹ i tota ꝓuicia gerēs vices p̄pe ꝛ mai-
or oib⁹ p⁹ p̄pā ꝺ offi.leg.c.ij.li.vi. Itē diſpēſat etiā i
caſib⁹ i qb⁹ epi ꝛ alij diſpēſare ñ pñt.ſ.i oib⁹ q̄ p̄pe ñ
ſūte ſuata.ꝺ quib⁹ i.c. quod trāſlacioēz.e.ꝺ offi.le.
ꝛ vide qꝺ ibi dixi.Cōtra cōcilia ṽo generalia diſpēſa
re nō pōt ꝛ idē tz ibi Jo.an.i addi.i ṽ.legat⁹.ꝓ h.c.
dilect⁹.el.i.j.ꝺ p̄bē.De legato ṽo nō ꝺ latere dicit ibi
Spe.nōbile ṽbū ꝙ nō diſpēſat niſi in caſib⁹ i iure ex

preſſis vel ſi ꝓuilegiū hoc cōcedit ſpālit facit ꝙ legit ꝛ
nō in.c.excōicatis.ꝺ offi.lega.Sed q̄ro qꝛ tex.facit h
mētionē de equitate quid ē equitas So.Jo.an.diffi-
nit ſcḋz beatū Cyprianū ꝙ ē triſtitia dulcore miſericoꝛ
die tpata hāc diffinitionē etiā refert Spe.in ti.ꝺ diſpē.
ſ.§.i.i ṽ.equitas.Diffinit etiā ꝛ ſcḋo mō ꝙ ē rōnabi
lis mod⁹ cotinēs miam et rigorē Et ex his potes ſu-
mere differentiā inter ius et equitatē nā ius ē deciſio q̄
fit ſcḋm iuris regulas.equitas vero ē quedā cōuenien
tia ꝛ qḋdam tempamētū recedēs ex cā a cōib⁹ regu-
lis iuris vt nō.Bar.in.l.i.C.de le.ꝛ ſcias ꝙ qn̄qꝫ ri-
goꝛ iuris ꝛ ipſum ius ponitur ꝓ eodē vt in.c.ſup lite
ris et qꝺ ibi dixi de reſcri.qn̄qꝫ ſunt diuerſa.et ponit
rigoꝛ ꝓ exceſſu iuris qñ ob aliquā cauſā ad terrorē in
aliquo caſu ius excedet cōes regulas. vt i.c.i.ꝛ qꝺ ibi
nō.j.de torneamētis.ꝛ i.c.lras de reſti.ſpoli.et qꝺ ibi
nō.et vide ꝓ equitate ſuāda bonū tex.in.c.diſciplina
xlv.di.vbi pulcher tex.ꝙ vna nō abſoluitur ab alia et
l.placuit.C.de iudi.ꝛ.l.quod ſi ephebi.ff.de eo quod
cer.lo. In gl.ij.ibi ſi pōt.nō gl.ꝙ iudex nō pōt cō
pellere partes ad cōcordiā ſ laborare debet in qͣ̄ntum
pōt ꝛ idē nō gl.iuriſciuil l.i.i.§.et poſt.ff.ꝺ no.ope.
nūc. Fallit in papa in his in quibus habet plenitu
dinem poteſtatis ut in.c.cū inter.R.et ibi nō p Inn.
de elec.et dic in hoc vt lati⁹ dixi.e.ꝺ treu.et pace ſup
rubro. Sed quero nūquid indiſtincte poſſit iudex
cū bono ꝯſciētia partes reducere ad compoſicionem.
De hoc p Spe.in ti.ꝺ p̄peratorijs iudicioꝝ i.§.exci
pit vbi cocludit ꝙ ſi iura ptiū ſunt ignota hoc pōt vt
h.Si vero iā ſunt clara vt qꝛ ꝯcluſum ē in cauſa et ſic
iudici liquet ꝓ qua pte debeat ferre ſentēciam dubita-
nit Spe.relinquit hoc diſputationi.Jo.an.dicit ꝙ ni
ſi alique circūſtācie ſuadeāt abſtinere debet a tali cōpo
ſitione quaſi ex quo ſibi liquet de cauſa nō debet redu
cere ad cōpoſitionē ne videat ꝺ iure vni⁹ dare alteri ſi-
ne cauſa ꝙ ñ licet cū iudex debeat reddere vnicuiqꝫ ꝙ
ſuū ē vt.e.i ꝓhemio.Sed ex circūſtācijs poſſet hoc fa
cere et ceteris parib⁹ magis dꝫ ſuadere actoꝛi vincēti
qͣ̄ꝫ reo abſoluēdo Ratō qꝛ ſentētia ferēda ꝓ actore eſt
mādāda executōni ꝛ i executōnis actu poſſet fieri lon
gū litigiū q̄ ratō ceſſat ex pte rei tn̄ i eo poſſet ſubeſſe
cā vtputa qꝛ actoꝛ ē pecunioſ⁹ et pat⁹ appellare quātū
iura ſibi pmittēt dꝫ ergo his ꝛ ſimilib⁹ cauſis ꝯſidera
tis iudex abſtinere vel reducere ad ꝯcordiā facit ad p̄
dicta.c.niſi.j.ꝺ p̄bē. In gl.i ṽbo cōiugij ibi circa
grad⁹ lege diuina ꝓhibitos ꝛc.et ex hac gl.debes re
ſtringere tex.i eo ꝙ dicit ꝙ i mr̄imonio non admittit
cōpoſitō.Nā dꝫ itelligi qñ p cōpoſitōnē aliq̄d fieret
ꝯtra vinculum mr̄imoniale ſec⁹ ſi ꝓ mr̄imonio fieret cō
poſitō vt quia ptes contendunt ſup contractu matri
monij nam tunc iudex poteſt eas inducere ad cōtra
hendum de nouo ſi nullum ſubeſt impedimentum et

idem i ſimilib⁹ queſtionib⁹ que dependēt a facultate partium. Et nō glo. in eo ꝙ dicit ꝙ gradus diuina lege ꝓhibiti ſunt indiſpenſabiles qḋ pōt cōcedi ſine cā ſed ſi cauſa maxie ſubeſt ſaltem in ſcḋo gradu in linea etiam equali poterit papa diſpenſare vt ſentit Jo. an. in. c. per venerabilem. qui fi. ſint legi. et vide qḋ ibi dixi et tene menti illud dictuz. In glo. in verbo equitate ſeruata. ibi ꝙ ius ſemp ſit p̄ferendum eq̄tati.

Nota glo. ꝙ ꝓpter equitatem non ſcriptam non debet index recedere a iure ſcripto q: non debet index deregtioꝛ lege velle videri vt dicit tex. in auc̄. de iudicibus in. §. oportet. Et an et qn̄ ſit equitas ſeruanda cōiter docto. hic et in. l. i. C. de legi. faciunt tria mēbra ꝙ aut neutrū eſt ſcriptum nec ius ſcilz nec equitas aut alteꝝ eſt ſcriptum aut vtrunqꝫ. Primo caſu cum neutrum eſt ſcriptum debet index ſeruare equitatem vt in d. l. placuit. et hic. vbi dꝛ ꝙ vbi ius non reꝑitur expſſum debet index ſeruare equitatem. ad hoc adde notabile dictum Inno. in. c. i. de ꝯſti. qḋ ſequitur Bar. in d. l. i. dicit enī ꝙ in his que relinquūtur arbitrio iudicis debet ſemꝑ ſeruare equitatez et hoc caſu debet intelligi tex. in auc̄. inſiur. qḋ p̄ſtatur ab his in. §. equi⁹ vbi dꝛ ꝙ index debet iurare ſeruare equitatez. Scḋo caſu cum alteꝝ tm̄ eſt ſcriptū et illud eſt ſeruanduz ar. vi. q. iij. ſcriptū. et in. l. ꝓſpexit. ff. q̄ et a q̄bus. Tercio caſu aut ius eſt ſcriptū i genere et equitas in ſpē vl' ecōtra et ſeruandū eſt qḋ ſpē reꝑitur ſcriptū q: ſpēs derogat generi. vt in. c. de reſcrip. et in regula generi. de reg. iur. li. vi. Aut ambo ſunt ſcripta ſpāliter ſeu generaliter et tunc cōiter tenet ꝙ eq̄tas eſt p̄ferenda q: ps fauorabilioꝛ preferenda eſt vt in regula odia reſtringi. de re. iur. li. vi. In glo. fi. i fi. Et adde qḋ nō. in. c. cū q daz de iureiur. Extra glo. q̄ro pro declaratōe lr̄e in q̄bus iura non admittūt cōpoſitionē ſeu diſpenſatiōez cōclude ſcḋm Inno. Hoſti. et Jo. an. ꝙ in criminibus publicis nō debet fieri ꝯpoſitio nec diſpenſatio q: ea q̄litercūqꝫ ꝯpoſita index punire debet. vt in. c. i. de colluſio. dete. niſi ſubſit aliq̄ ltīma cā diſpenſandi. de quo dicendū vt in. c. at ſi clerici. in. §. de adulte. ꝗ. de iudic. et in. l. quid ergo. §. pena grauioꝛ. ff. de his q nō. iſa. idem eſt in alijs ciuilib⁹ ꝛ criminalibus vbi ex diſpēſatōe ſeu ꝯpoſitiōe q̄s ꝯmitteret peccatū mortale vel in eo remaneret. Idem eſt in iure p̄ceptiuo p̄ceptorio q: ipſi⁹ tranſgreſſio inducit mortale vt nō. Hoſti. in. c. i. de treu. et pa. et per hoc tenet hic Innoꝯ legatū etiā d latere nō poſſe diſpenſare i' gradib⁹ ꝯſanguinitatis ꝛ affinitatis etiā hūana lege ꝓhibitis. de q̄b⁹ in. c. nō dēt ꝗ. de ꝯſan. ꝛ affi. tene mēte h dictū. Idez in his q̄ deniant a iure naturali vel diuino.

De poſtulando Rubrica.

Si vocati ad iudicia nō paſciſcūtur neqꝫ trāſigunt ſolent ſibi q̄rere aduocatos ꝛ ꝓcuratores ideo p⁹ duas rubricas p̄cedētes auctoꝛ ſubijcit iſtā et ſequētes et p̄mittit an̄ tractatū de iudicijs q: hec ſunt prepatoria iudicioꝝ. Quid aūt ſi poſtulare habes tex. in. l. i. ff. e. et. iij. q. vij. in. §. vtrū in. v. ſunt antē. et per glo. in. c. vlt. et dic ꝙ poſtulare eſt deſideriū ſuum vel amici ſui in iuri apud eum q̄ iuriſdictōi p̄eſt exponere vel alteri⁹ deſiderio ꝯtradicere et hoc vltimū ꝯprehendit aduocatum ex p̄te rei q: cōtradicit deſiderio et petitioni actoris. ſꝫ p̄cedētia v̄ba referūtur ad aduocatū ex p̄te actoris et ex illis v̄bis diffinitōis dum dꝛ in iure. ꝛc̄. decido q̄ōnez. nūquid ꝯſulens in camera dicat aduocatus et ꝯclude ꝙ nō. q: aduocatus eſt qui in iure proponit vt ptꝫ in diffinitōe. ꝓhibitus ergo aduocare nō cenſetur prohibitus in camera ꝯſulere etiaz ꝓcuratori partis. qḋ bene nō. et tenet bar. in. l. i. ff. de va. et extraoꝛ. cognitio. Item q̄ro nunq̄d illiteratus poſſit eſſe aduocatus Conclude ꝙ nō. q̄nimo oportet ꝙ ſit iuriſpitus vnde debet ſaltez ſtuduiſſe per q̄nqueniū et iuramēto doctoꝝ eſſe approbat⁹ vt in. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. nō. bar. in. d. l. i. et hoc bene nō. quia multi iniuſte ſe ingerunt huic aduocatōis officio.

Clerici. Clericus in ſacris vl' minoribus beneficiat⁹ in ſeculari foro poſtulare nō debet niſi pro ſe vel ſua eccleſia vel miſerabilib⁹ ꝑſonis. h. d. Adde vel ꝓ ꝑſonis ſibi ꝯiunctis et ꝓbatur hec ſuppletio ꝗ. c. fi. Diuidit naz p̄ma pars ponit ꝓhibitōnem a q ſcḋa excipit ibi niſi. Nō p̄mo argumentū a cōtrario ſenſu ꝙ clericus in minorib⁹ ſi nō habet beneficiū eccleſiaſticū. patrocinari pōt etiaz in foro ſeclari ſecus aūt eſt in cōſtitutis in ſacris. de quo dic vt. ꝗ. latius dicet. Nō ibi propꝛiaz cauſaz vel eccleſie ſue ꝙ cā eccie non dꝛ cā propꝛia rectoris hinc eſt ꝙ i cauſa eccleſie ſue pōt quis eſſe index. ij. q. vij. ſi qs erga. dico plene in. c. cū veniſſent de iudi. Nō tercio ꝙ cōſtitutus in ſacris pōt aduocare pro miſerabilib⁹ ꝑſoīs etiaz in foro ſeculari. et pondera tex. q: non ſufficit miſerabilitas in habitu ſed etiā dꝫ eſſe in actu. nam ꝑmittit nō indiſtincte ꝓ miſerabilib⁹. ſed pro illis q ꝓpꝛias cauſas admiſtrare nō pn̄t. vt q: ſunt vidue et paupes vel ſi ſunt diuites et nō reꝑiunt aduocatos idem in oꝛphanis et pupillis naz eccia debet eas defēdere. lxxxvij. di. per totū. et de his miſerabilib⁹ vide qḋ dixi in c. ſignificātib⁹. de offi. dele. In glo. i. in fi. vt habeas pfecte hanc materiā ſcias ꝙ in clericis pn̄t aſſignari quinqꝫ ordines poſtulantium. Primus eſt epiſcoporum et ſuperioꝝum. de his per Hoſtien. ꝗ. c. fina. et vide tex. in. c. prelatum. lxxxviij. diſ. Scḋus eſt ordo

ſacerdotum.de hoc in.c.ſi.ꝑ.c. Tercius eſt cōſtitutoꝝ
in ſacris ñ ſacerdotū vel exñtiū in miorib⁹ bñficiatoꝝ
et de his tractať h. Quartus ordo mioꝝ clericoꝝ nō
bñficiatoꝝ .et de hoc etiā hic. Quintus ē ordo regu-
larium.et de hoc.ꝑ.c.proxi. Proſequimur ergo terciū
et quartū et reliquos in locis ſuis ꝑalle.in quibus eſt
dicendū ꝙ conſtitutus in ſacris nō ſacerdos nō debet
eſſe aduocatus in foro ſeculari in negocijs ſecularib⁹.
ſed in iudicio eccleſiaſtico pōt vt eſt tex.hic a cōtrario
ſenſu ⁊ tenent cōiter doc.et facit tex.in.c.cum pridem
s.de pacti. Itez in iudicio ſeculari pōt eſſe aduocatus
pro negocijs eccleſiaſticis vt probat iſte tex. a ꝯtrario
ſenſu ibi in negocijs ſecularibus.ſecus ergo in eccliaſti
cis ſcōm Inno.et dr̄ eccleſiaſticū negocium aut rōne
ꝑſone vt qꝛ ꝑſona eccleſiaſtica ſequēdo foꝝ rei litigat
coraz ſeculari. Item pōt dici eccleſiaſticū rōne delicti.
vt qꝛ pro ſacrilegio eccleſia voluit cōuenire laicū coraz
iudice ſeculari.qd pōt vt in.c.cum ſit generale.de fo.
cōpe. Item pōt dici eccleſiaſticū rōne rei de qua agiť
vt qꝛ res eſt eccleſie ſcōm Hoſti.ē et bene. Nō ꝙ
iſte clericus pōt eſſe aduocatus in iudicio ſeculari pro
ꝑſona eccleſiaſtica ibi litigante vel de delicto ſeu reb⁹
eccleſiaſticis.vbi ergo litigantes ⁊ negocia ſecularia
ſunt debet exiſtens in ſacris oīno abſtinere niſi in caſi
bus hic exceptis hec procedūt ſi ꝯſtitutus i ſacris ha
bet beneficia ex quibus pōt ſuſtentari. Si vō nō habꝫ
licet glo.hic dicat ꝙ non pōt aduocare.ſed debet age
re cōtra epm̄ vt ſibi prouideat. Dicit hoſti.et moli⁹ ꝙ
ſi de facto iſte clericus egeret ꝙ ſibi licet ex tali aduo-
catōe ſibi victum querere ar.c.clericus.victum.xci.di.
et.C.de pñibus.qui.ſi.diſtrac.l.i.de obſerua.ſtin.cō
ſilium.§.vltimo. Et ſi dicas quō pōt agere cum tenea
tur eps ſibi prouidere. Reſpōdetur ꝙ forte h ab epo
obtinere non pōt vel propter ipotentiaz vel propter i-
digentiaz epi vel aliam cāz vt dixi ſatis hoc placet nā
ſi clericus propter indigentiā licite exercet opus rura-
le.vt in.c.i.de cele.miſ. Item licite emit materiā aliꝗꝫ
vt illam redigat in formaz ar.eoꝝ q̄ nō.glo.in.c.cano
num.xiiij.q.iiij.que glo.dicit ꝙ pōt emere corium et
inde facere ſotulares fortius debet ſibi licere aduocati
onis officium exercere cū magis cōueniat dignitati et
aduocati dicūtur defendere rempublicaz ſicut milites
armate milicie vt in.l.aduocati.C.de aduo.diuer.iu.
Si vō eſt clericus in minorib⁹ cōſtitutus hñs benefi
cia ſufficentia.idez dicendū in iſto ſicut in cōſtituto in
ſacris qꝛ iſti equipantur vt in tex.aut nō habēs ſtipen
dia ſaltem ſufficiētia et pōt in vtroqꝫ foro vt in tex.⁊ i
glo. Hec ꝓcedūt in ciuilibus cauſis ſed in crimialib⁹
vbi venit iponenda pena ſaguis debet cleric⁹ omino
abſtinere vt in.c.ſententiam.ne cleri.vel mona.et nota
in.c.i.li.di.et hoc indubitanter cum vult eſſe ex parte
actoris quia non poſſet petere reum puniri ſine metu
irregulatitatis.ex quo agit ad penam ſanguis qꝛ pre-
ſtaret auxilium vt in.c.ſi quis viduaz.l.di. Sed dubiū
eſt nunquid poſſit eſſe aduocatus pro parte rei ⁊ vide
tur primo ꝙ ſic qꝛ etiam eccleſia defendit reos ⁊ pro
eis ſupplicat ne patiantur penam mortis vel membri
abſciſionem vt in.c.nouimus.ꝑ.de vbo.ſig.⁊.xxiij.q.
v.c.reos. In cōtrarium facit quia forte propter impi-
ciam ſuam poſſet aduocatus ſuccūbere vel ꝓpter aſtu-
tiam ſeu malitiam poſſet reus iniuſte abſolui et ſic cō-
demneretur actor ad penaz talionis vnde quia lingua
eſt nimis facilis.l.famoſi.ff.ad.l.iul.maieſ. tutius eſt
vt clericus abſtineat etiā pro parte rei dicit tñ ꝙ ſi oi-
no repiretur aduocatus inculpabilis ñ efficeretur irre
gularis.quia pena non prouenirent ex facto ſuo ſed iu-
ris diſpoſitione et multum in hoc inſtant Hoſti. Jo.
an.poſt eum ⁊ tandem cōcludit vt abſtineat et ſi non
vult abſtinere ꝓteſtetur ſepe coram iudice ꝙ non inten
dit ad vindictaz vel ad penā talionis ſed ſolum ad de
fenſionem rei. Item obtineat quantū pōt vt pena
cōmutetur putaz in carcerem vel in exilium vt ſic euite
tur vltimū ſuppliciū vel membri abſciſio et vide plene
per glo.in.d.c.i.li.di. Quero nūquid in caſibus in q
bus clericus pōt eſſe aduocatus licite exigat ſalaria ꝓ
aduocatōne.tex.nō.videtur.xv.q.ij.in.c.i.vbi dicitur
ꝙ non ſed ſponte oblata pōt recipe.facit qd le.et nō.
in.c.dilectus.ꝑ.de ſimo.⁊ in.c.non licet.xi.q.iij. Sed
Inno.dicit ꝙ illi.c.videtur.derogatum per ꝯtrariam
cōſuetudinem. Alij dicunt ꝙ loquiť cum clericus eſt
aduocatus in cauſis ſpiritualib⁹ ſecus ſi in temporali
bus ⁊ ita dicit abbas ſeruaſſe magiſtrum ſuū. Alij di
cunt illud eloqui in religioſis.de reliquis vō aduoca-
tis certū eſt ꝙ iuſte accipiunt ⁊ exigūt ſalarium.vt i.c.
nō ſane.xiiij.q.v.⁊ in.l.i.ff.de va.⁊ extraor. cogni. il
lud tñ ſcias ſcōm Inno.ꝙ ſi aduocatus vel medicus ē
ſalariat⁹ de publico nō debet aliquid recipe ab aliquo
litigante vel cōſtituto in egretudine ſed a non litiganti
bus vel a ſanis licite recipiūt qꝛ ſalaria non ſunt pro
iſtis cōſtituta ſed pro litigātib⁹ vel infirmis ⁊ notabis
hoc dictum ⁊ ꝓbatur vtrūqꝫ in.l.añpe.C.de ꝓfeſſo.
et medi.li.x.

X parte Canonici regulares poſtula
re nō poſſunt ſicut monachi
niſi ꝓ vtilitate eccleſie ſiue monaſterij ⁊ pre
cepto abbatis. Cōmunis diuiſio.ſcda ibi vnde. Nō
ꝑmo ꝙ mōchi et regulares canonici non pñt aduoca
tionis officiū exercere neqꝫ in foro eccleſiaſtico nec ſe
culari ⁊ qd dixi de mōcho idez intelligas pe oib⁹ re
ligioſis q̄ largo mō pñt dici mōchi ar.xvi.q.i.ꝓhibeť
mōchis hoc officium habuit reſpectum ad religionez
non aūt ad ordinez mōchoꝝ tantū qd clare ꝓbatur

hic in eo ꝙ cõcludit etiaꝫ canonicos regulares. Et qꝛ
et ipſi religioſi ſunt licet inſeruiant regule latiori. vt di-
cit tex. in. c. ꝙ dei timoreꝫ. ĩ. de ſtatu. regu. Et ex h̄ ꝛ ex
tex. collige notãter ꝙ conſtitutio fundata ſuper aliqua
qualitate extendit̃ ad omẽs exiſtentes ſub illa qualita
te licet habeant ex aliquo incidẽti nomia diuerſa. Naꝫ
vt vides monachi ꝛ canonici habent noĩa diuerſa. ꝓpt̃
aliqua accidentia tñ in ſubſtantia nõ variantur qꝛ pa
riter ꝓfitentur tria ſubſtantialia religionis ideo canon
loquẽs de monachis fundãs ſe ſup religione extendit̃
ad canonicos regulares qꝛ et ipi ſunt religioſi. Et
ex hoc et ex tex. nõ tercio ꝙ iura loquẽtia d̃ monachis
habent locum in canonicis regularibꝰ qḋ tenet frede.
cõſilio. xxv. niſi cõſtitutio loqueret̃ de mõchis nigris.
vel apponeret aliam qualitatem per quam neceſſario
oporteret reſtringere ad monachos tm̃ qḋ ego intelli-
go in his in quibus monachi et canonici regulares cõ
ueniũt vtputa qñ conſtitutio emanat reſpectu religiõis
et idem puto de alijs religioſis cuiuſcũqꝫ ordinis vt
s. dixi ꝙ vbi non põt aſſignari diuerſitatis ratio inter
eos ꝛ monachus veniant appellatõe monachoꝝ et h̄
tenebis menti. facit. xij. q. i. in. c. duo ſunt genera.

Quarto nõ caſum in quo monachus põt eſſe ad-
uocatus ſcꝫ cum expoſcit vtilitas monaſterij et abbate
iperante. iſta ergo duo ſimul requirũtur ꝛ ita loquitur
canon antiquus in. d. c. monachi. Ex ſolo ergo iperio
abbatis vel ex ſola vtilitate monaſterij non põt mona
chus exercere officiũ aduocatõnis. requirũtur iſta duo
ꝯiunctim. ꝛ itelligo ꝙ illis ꝯcurrentibꝰ poterit eſſe ad
uocatus nedum in foro eccĩaſtico ſed etiam ſeculari fa
cit tex. s. c. xxi. ꝛ ĩ. c. fi. Sed quero pro declaratõe
ꝑdictoꝝ ꝛ tex. qualiter capiatur hic vtilitas monaſte-
rij. Certe ſi cauſa eſt monaſterij hoc eſt indubitatũ ſe-
cundũ omẽs ꝛ tunc habeat locũ iſte tex. Sed dubitat̃
nũquid ꝓpter lucrũ applicandũ monaſterio extrinſecꝰ
poſſit monachus ꝑitus eſſe aduocatus abbate iperan
te ꝛ olim fuit diſputata hec qḋ et ponebat̃ in terminis
in aduocato monacho monaſterij multum ere alieno
grauati. vtrum poſſet poſtulare in vtroqꝫ foro vt de
lucro eius monaſteriũ releuaretur ab onere debitorum
Et vid̃ plene hãc. q. per Jo. an. in regula in ar. in mer
cu. ꝛ ibi tandeꝫ cõcludit non eſſe licitũ. dr̃ tñ ꝙ lapus
abbas cõtrarium ſeruauit. ꝛ pro hoc cõtrario facit no-
tabiliter dictũ Inno. in. c. cum. i. ꝛ. a. de re iudi. vbi di
cit ꝙ monachus põt eſſe ꝓcurator ſeu aduocatus pro
amico monaſterij abbate iperante qꝛ in cõſequentiam
tractatur de vtilitate monaſterij qꝛ per amicos mona-
ſterij ꝓmouetur vtilitas ipſius qḋ eſt verbũ notabile.
ꝑmum tñ dictũ videtur honeſtiꝰ ꝛ ſecurius vñ crederẽ
ꝙ pro amicis monaſterij poſſet religioſus eſſe aduo-
catus ſuperiore imperante per illud dictum Innocẽ.

Ultimo hic queritur quid intendat iſte tex. dũ di-
cit ꝙ religioſi nõ debent eſſe ſuſceptores vel executores
forenſis negocij vel eccĩaſtici. So. Inno. exponit ver-
bum ſuſceptores. i. aduocati ꝛ v̾bum executores. i. ꝓ-
curatores in foro ſeculari et eccĩaſtico niſi in caſu h̄ ex-
cepto. ſed Hoſti. hic intelligit magis generaliter nam
cum iſta ſint vocabula generalia dicit ꝙ omia officia
iudicialia ſunt eis interdicta ꝛ pro h̄ facit. xvi. q. i. c. de
ꝑñtium. ꝛ ex hoc videtur ꝙ nõ debent eſſe arbitri nec
aſſumere officium iudicãdi ꝛ vide de hoc in Spe. ti.
de arbi. §. ſequit̃. v̾. ſed quero diligenter. ꝛ ibi Jo. an.
in. c. pia. de excep. li. vi. per Jo. an. tango in. c. quinta
uallis. de iureiur. vbi etiaꝫ pono nũquid poſſint eſſe ar
bitratores. adde glo. nõ. in. d. c. de ꝑñtium. q̄ dicit de
abbate ꝙ abbas ſine alicuiꝰ mandato põt eſſe arbiter
et ꝓcurator. ꝛ facit. c. ſopite. ĩ. de cẽſi. adde etiã notabi-
le dictũ Inno. in. c. vnico. de obli. ad ra. in fi. vbi dicit
ꝙ iura q̄ prohibent clericis ſeu religioſis officiũ ꝓcu-
ratõnis. ꝛ ſimilia loquũtur qñ indifferẽter volunt exer
cere hec officia. ſecus ſi volunt aſſumere talia officia ĩ
vna cauſa tm̃. qꝛ hoc ꝓhibere nõ fuit de mente canonũ
qḋ eſt nõbile v̾bum et ſequitur Archi. in. c. peruenit.
lxxxvi. di. Sed collec. s. c. xxi. ꝛ in. c. dilecti. de arbi.
tenet cõtrariũ. qꝛ hoc. c. loquit̃ indiſtincte ꝛ forte hoc
dictuꝫ verius licet ꝑmum equius. In glo. ij. ibi nec
auditur. nota hãc glo. vſqꝫ ad fi. Ex qua primo nõ ꝙ
monachus ſeu quiſqꝫ religioſus non põt agere ꝓ ſuo
monaſterio tanqꝫ cõiuncta ꝑſona ſine mandato ꝛ ſa-
tis videtur probari ex iſto tex. nam ſi non põt eſſe ad-
uocatus pro vtilitate monaſterij niſi abbate imperan
te fortius nec agere põt nomine monaſterij. Secũdo
põt intelligi hec glo. ꝙ religioſus non põt agere tãqꝫ
cõiuncta ꝑſona ſine mãdato vt in. c. nõnulli. in fi. ꝛ in
c. ex parte decani. de reſcrip. et in iuribus hic allegatis
in glo. tñ religioſus hoc nõ poterit qḋ eſt nõ. dignuꝫ.
pro hoc facit. qꝛ cognatio eoꝝ eſt in celis et ſolum in
his q̄ concernunt vtilitatem monaſterij. puta reſpectu
ſucceſſionis dicũtur habere cognationẽ in terris. vt ſcꝫ
monaſteriũ ſuccedat loco mõchi in ſibi ꝯiunctis. vt ꝓ
batur in. l. deo nobis. C. de epi. et cle. facit. xvi. q. i. in
c. i. Tercio põt nõri ex iſta glo. dum dicit ꝙ illa iura
loquũtur in factis ꝓuatoꝝ ꝙ iura loquentia in ꝯiũctis
debẽt vt admittãtur ꝓ ꝯiũctis itelligi in ꝯiũctis ꝯiun-
ctõe carnali ꝛ ſic in factis ꝓuatoꝝ nõ aũt in ꝯiunctis ci
uiliter ꝓut eſt clericus ꝯiunctꝰ eccĩe vel religioſus mõ-
ſterio. cõtrariũ tñ in clericis ſentit glo. in. c. ſe. ꝛ dic vt
ibi dicam. In glo. fi. ibi ad alias alienatõnes extẽ-
ditur nõ bene hoc dictũ glo. ꝙ verbum venditio extẽ
ditur ad omẽs alienatõnes ꝛ ſic prohibitꝰ vẽdere ꝓhi
betur donare et ꝑmutare ꝛ vide ad ideꝫ tex. in. l. ſtatu.
liberi a ceteris. ff. de ſta. libe. in fina. et per legiſtas in

l.ſanximus.C.de re.eccle.nõ alie.procedit niſi in diſpenſatione fieret mentio ſeu cõmemoratio ꝑiꝫ qꝛ tũc intelligitur ſtricte de cõtractu venditõis vt eſt tex.notabilis in.l.fi.C.de predi.decuri.ſine decre.non alie.li.x.quod tene menti. Abbas.

vm ſacerdotiſ Ce ſumat.ꝛ p̃mo ponitur ratio.ſecundo dictum cum incluſa exceptione ibi. non niſi.tercio pena ibi clericis. Nõ primo ꝙ officium aduocatõis videtur nociuũ.videtur em̃ frangere caritatem cum quiſqꝫ putet aduocatum alterius partis ſibi aduerſum et nocumentũ offerre.et ex hoc hic īfert do.an.ꝙ ſi quis ꝓmiſit aliqueꝫ non offendere ſub certa pena ꝙ ſi contra illum accepit officiũ aduocatõnis incidit in penaꝫ.Item dicit in pactione pacis quãdo aliqui promittunt ſibi inuicem non nocere.vt pro extraneis nõ poſſit aduocationis officiũ aſſumere.ꝛ ideꝫ dicit ſi ſtatuto cauetur ꝙ ſub pena nõ audeat alicui nocere de tali familia.ego puto illud dictũ non eſſe verũ quia verba pactionis pacis et ſtatuti odioſi debent ꝓprie et ſtricte intelligi vt le.ꝛ nõ.in.c.in noſtra.d iniur.et in.l.iij.§.hec aũt verba.ff.de nego.geſ.ꝛ in.l.quicquid aſtringende.ff.de v̈bo.ob.Sed aduocat⁹ ꝓpe non nocet imo defendit ius publicũ ꝛ priuatuꝫ.vnde ex hoc dicuntur milites ꝛ ꝑuilegiant̃ in iure in multis vt milites vt in.l.aduocati.C.de aduo.diuer.indi.et quicquid lucrant̃ eſt eis peculium quaſi caſtrenſe.vnde priuilegiãtur vt nihil ex illo acquirãt patri vt i.l.fi.C.de in offi.teſ.ꝛ vide glo.ſing.que dicit hoc procedere etiam hodie in ſalario quod aduocati recipiunt a ꝑuatis in.l.fori.C.de aduo.diuer.indi.Sed pro tãto aduocati dicuntur nocere.quia aduerſa pars arbitratur illũ ſibi nocere vñ nõ vere ſed quo ad opi.nocent.nõ em̃ debent aſſumere cauſaꝫ iniuſtaꝫ vt in.l.rem nõ nouam.C.de iudi.ꝛ ſic promouent iuſticiã que vnicuiqꝫ reddit quod ſuũ eſt vt.s.in prohemio.nam etiã ꝛ iudices dicũtur crudeles illis cõtra quos iuſticiam exercent tñ in veritate nõ ſunt crudeles ſed miniſtri dei ꝛ iuſticie vt dicit tex.xxiij.q.v.in.c.nõ eſt crudelis.Et in pſalmo dr̃.beatus qui facit iuſticiaꝫ omni tp̃e.Sꝫ qꝛ ſacerdos non debet nocere alteri neqꝫ in veritate neqꝫ quo ad opi.qꝛ non debet ſeruire vni et alteri diſplicere vt hic ꝛ in.c.deniqꝫ.xiiij.q.v.ideo prohibet̃ ſacerdotibus aduocationis officiũ.nõ tñ ex hoc et ex tex.ꝙ h̃ officiũ eſt odioſum ſalteꝫ in opi. Scd̃o nõ quattuor caſus in quib⁹ ſacerdos põt eſſe aduocatus.Primus pro ſe.Scd̃us pro eccleſia ſua.et ex hoc nõ ꝙ cã ꝓpꝛia et cauſa eccleſie ponũtur pro diuerſis ꝛ ſic cã eccie nõ dr̃ ꝓpꝛia ipi⁹ rectoris qd̃ dixi in.c.ꝑcedenti. Terci⁹ caſus pro ꝑſonis ſibi ꝯiunctis ꝛ h̃ ſi neceſſitas iminet ꝛ nõ aliter.ꝛ dr̃ iminere neceſſitas ſi ꝯiũctus propter ĩpotentiaꝫ nõ põt habere aduocatũ vel forteñ ita bonũ ſicut eſt ſacerdos.Et ex hoc et ex ꝑcedenti caſu collige vnũ ſatis nõbile ꝙ appellatõe ꝯiunctoꝝ nõ venit eccleſia cũ eccia ꝛ cõiuncti ponãtur hic vt diuerſa qd̃ facit ꝯtra glo.ij.hic.Quartus caſus ꝓmiſerabilib⁹ ꝑſonis itellige vt dicit tex.s.in.c.i.qñ ſunt ita miſerabiles ꝙ ꝓpꝛias cauſas nõ pñt admiſtrare pro ſe vt pupilli vidue ĩpotentes ꝛc̃. Nõ in.§.clericus.ꝙ exercens officiũ aduocatõis vel ꝓcuratõnis cõtra aliquẽ a quo habuit beneficiũ ĩcurrit vitiũ ĩgratitudis vñ poſſet donatio reuocari.ar.h̃ iuncto.c.fi.de dona.Et ex hoc nõ indecens eſſe vt ꝯtra amicũ qs aſſumat aduocatõis ſeu procuratõis officium.Et ex hoc etiaꝫ põt dici ꝙ vaſallus nõ põt aduocare vel procurare contra dñm alias tanqꝫ ĩgratus poſſet feudo ꝑuari.Et adduco iſtum tex.ad qõnem nũquid aduocat⁹ poſſit patrocinari ꝯtra rempublicaꝫ a qua recipit ſalariũ.Doc.nõ tangũt h̃ ſed bar.ponit in.l.ij.C.de aduo.diuer.indi.et per illũ tex.decidit ꝙ nõ.vñ dicit ꝙ doct.ſalariati a ciuitate nõ pñt aduocare ꝯtra ciuitateꝫ.Sꝫ illõ dictũ ego puto nõ eſſe veꝝ ꝛ cõtrarium illi⁹ ſentiunt h̃ docto.et Spe.in ti.de aduo.§.i.v.ſed nũquid põt.dicunt em̃ iſtũ tex.itelligendũ in beneficio gratuito.ſec⁹ aũt ſi qs habuiſſet beneficiũ a ciuitate vel ab eccleſia pro ſeruicijs ĩpenſis.qꝛ illud beneficiũ non eſſet gratuitum ꝛ pro h̃ ego adduco.l.acquilius regulus.ff.de dona.vbi dicit̃ ꝙ id qd̃ donatur magiſtro rõne diſcipline non eſt mera donatio ꝛ ſic nõ indiget inſinuatõe.ſed eſt quedaꝫ remuneratõ vñ non põt ꝓpꝛe dici beneficiũ ſalariũ quod recepit doctor pro lectura naꝫ recipit pro laboris mercede ꝛ ſic non tenet̃ reipublice vltra laborem ĩpenſum ſeu promiſſum nõ ob.tex.in.d.l.ij.qꝛ loquitur in decurionib⁹ ꝛ in habentib⁹ honorem et beneficium proprie ſumptũ a ciuitate ꝛ hec nota.

In glo.ij.ibi credo itelligendos ꝯfratres ſuos eiuſdem eccie.Nota glo.ſingulariter ꝙ appellatõe ꝯiunctorum veniũt cõiuncti cõiunctõe ſpũali vt ſunt cõcanici eiuſdem eccie qui adiuicem dicũtur cõfratres.ꝛ videtur glo.velle ꝙ quẽadmodũ ſacerdos põt poſtulare pro propinquis ita pro canonicis.Item ſicut poteſt qs lr̃as ĩpetrare pro propinquo vt in.c.nõnulli.de reſcrip.ita et ꝓ cõcanonico.Idem ſcd̃m io.an.videt̃ dicendũ de amico intimo fraterna caritate dilecto.Naꝫ iſte põt appellari frater vt eſt pulcher tex.in.l.nemo dubitat.in.§.qui frater.ff.de here.inſti.facit.l.late culpe.i.§.amicos.ff.de v̈bo.ſig.dũmodo ſcd̃m eum nõ pecunie cupitudo ſed ĩpm caritas dei ĩducat ad poſtulãdũ.ad h̃ etiã ĩducit qd̃ habet̃ mathei.xij.in fi.ſi qs fe.vo.pa.mei q i ce.ẽ ĩpe fr̃ me.ſo.ꝛ mr̃ ẽ.Et ex hoc põt ĩferri ſcd̃ꝫ do.an.ꝙ amic⁹ dẽat admitti ꝓ aico ad agendũ ſine mãdato ꝑſtita cautõe de ratihabitõe ſicut

admittit ꝓpinquus ꝓ ꝓpinquo vt in.l.ſ. et he.ff.de ꝓcu
ra.ꝛ in.d.c.nõnulli.i ſi. Aduerte q2 iſti doct. videt
ſibi ꝯtrarij in hoc articulo.nã.Jo.an.expꝛeſſe tenuit cõ
trarium in.c.ex pte decani.ꝛ i.c.nõnulli.d̾ reſcrip. vbi
voluit ꝙ nec amicus nec canonic⁹ admittat ad agẽdũ
ꝓ amico vel concanonico q2 iura loquentia de ꝯiunctis
debent intelligi de cõiũctiõne ſanguinis. Idem ſentit
Jo.an.poſt.Hoſti.et.Spe.in.d.c.nõnulli.et clarius
in.c.ſi.de ꝓcura.et expꝛeſſe ꝯtrarium tenet archy.in.c.
ſtatutũ i.§.cũ aũt de reſcrip.li.vi.ꝛ vide hoc qđ dixi
in.d.c.ex pte decani.vbi cõcluſi ꝙ iura loquentia d̾ cõ
iunctis debent intelligi ſtricte in coniunctis ꝯiunctione
carnali.nõ aũt in cõiunctis amicicia vel cõiunctõe ſpi
rituali.et ꝙ amicus non admittat adduco bo.tex.in.l.
tutoꝛ.C.de nego.geſ.et de clerico eccleſie facit tex.in
c.coꝛam.de offi.dele. Item iſte tex.in eo ꝙ eccleſiam
et ꝯiunctas ꝑſonas ponit ꝓ diuerſis.ad idem qđ nõ.
glo.ij.e.c.ꝓximo.licet glo.ſi.in.d.c.vlt.de ꝓcura.con
cordet cũ iſta ſ ꝑmum verius nã licet amicus intimus
poſſit appellari frater et idem in ſocio vt in.l.verum.in
ꝑn.ff.ꝓ ſocio tamen ꝓꝑe nõ eſt ꝯiunctus.nam iter cõ
iunctos carnaliter eſt duplex vinculũ vnum naturale.ſ.
ſanguinis et indiſſolubile vt in.l.iura ſanguinis.ff.de
re.iur.Eſt et aliud vinculũ ꝑſumptũ.ſ.dilectõis.vt.c.
poſtremo.j.de appel. In amico vero nõ eſt niſi vnũ vin
culũ ciuile ꝛ accidentale ꝛ maxie hodiernis tempoꝛib⁹
qbus non repitur verus amicus q2 in veris amicis de
bet eſſe idem velle ꝛ idẽm nolle.vt nõ.in.d.§.amicos
et p.Cyceronem in li.de amicicia.tñ ꝙ amicus admit
tatur tenuit.Cy.in.l.exigendi.C.de ꝓcura.ꝛ eũ refert.
Bar.et ſimpliciter tranſit in.l.nõ ſolum in.§.qui alie
num.ff.de ꝓcura.ꝛ tene menti.q2 ꝓpter has auctorita
tes forte ſeruaret hoc ꝯtrarium. In glo.ſi.ibi neu
trum iuuet.idem in.Spe.in ti.de lega.§.quid ſi habet
beneficium.ſ.Inno.Goſ.ꝛ Hoſti.hic dicũt ꝙ ſine pe
na poterit iuuare ꝑmũ ar.in.c.tua.ꝛ.c.veniens.ꝛ in.c.
intellecto.et.c.cã te.d̾ iureiur.ꝯſuluit tamen.Hoſti.vt
hoc caſu nõ aſſumat offitiũ aduocati.ſ potꝰ mediato
ris.Bar.brix.in queſtõe que incipit aduocatus diſtin
guit ꝙ aut certũ eſt ꝑmam eccleſiam fouere iniuſtam
cauſam ꝛ iuuabit ſecũdaꝫ quia debet agnoſcere bonaꝫ
fidem ſicut tutoꝛ.l.quoties.§.ſicut.ff.de admi.tu.Sꝫ
ſi eſt dubiũ iuuet primaꝫ et det aduocatũ ſecũde.mihi
placet opi.Inno.et ſequatiũ.facit qđ ipe nõ.in.c.cuꝫ
iam dudũ.de ꝑben.Fateoꝛ tñ ꝙ primaꝫ nõ dꝫ iuuare
cõtra ꝯſcientiaꝫ.Extra glo.hic q̄ro nũquid diſpoſitio
iſtius tex.habeat locũ ſolum in ſacerdotib⁹ an etiaꝫ in
alijs clericis.Hoſti.dicit ꝙ appellatõe ſacerdotum h̾
veniũt omnes habentes ſacrũ ordineꝫ.ſimile in.c.ij.
de coha.de.ꝛ muli.Item habentes minores ordies
cum beneficio.e.c.i.Idem fortius de epo qui non de

bet eſſe aduocatus in foro ſeculari.v.q.iij.in.c.ſi.etiã
in cauſa propꝛia q2 ñ eſt decens vt epus exhibeat reue
rentiam iudici quam exhibere debent aduocati.nam
aduocatus debet proponere ſtando ꝛ non ſedendo.l.
quiſquis.C.de poſtu.ſed ſi epiſcopus habet cauſam
coꝛam iudice eccleſiaſtico eſt in optione ſua vtrum per
ſe vel per alium velit cauſaꝫ promouere.ar.ho.in.c.ſi.
de iura.calum.Et ex his ſentit Hoſti.ꝙ inter ſacerdo
tes et clericos inferiores non ſit differentia ſentit etiaꝫ
ꝙ ſacerdos non poſſit poſtulare coꝛaꝫ iudice ſeculari.
niſi in caſibus hic expꝛeſſis nec etiam coꝛã iudice eccleſi
aſtico cũ ꝑceptiõe ſalarij iuxta nõ.e.c.proxi.ꝛ ſic ſen
tit ꝙ ſine ſalario põt indifferenter poſtulare coꝛam iu
dice eccleſiaſtico. Jo.an.et cõiter moderniores ſequẽ
tes tenent oppoſitum hic nam ſcđm hanc opi.Hoſti.
nihil adderet iſtud.c.ad primũ.ꝛ ideo dicit ipe ꝙ ſa
cerdos indifferenter ratione oꝛdinis ꝓhibetur poſtula
re niſi in caſibus hic expꝛeſſis.Sed in clericis inferioꝛi
bus tene quod dictum fuit in.c.i.e.c.ꝛ hoc mihi pla
cet.quia tex.hic indiſtincte prohibet ſacerdotem po
ſtulare ꝛ idem dicendum in epiſcopo vt dixi.lxxxviij.
di.perlatum.ꝛ.c.epiſcopus.vnde ſicut ſolus oꝛdo pre
ſbiteratus prohibet a ſcientijs vetitis vt in.c.nõ ma
gno.et.c.ſuper ſpecula.ne cleri.vl̾ mona.ita ab officio
poſtulatõis ne ſacerdos videat alijs nociu⁹ vt i ꝑnci.
litere. Ultimo hic queritur nunquid clericus poſſit
impune eſſe aduocatus contra eccleſiã a qua habet be
neficium pro ꝑſonis ſibi cõiunctis.Tex.a ꝯtrario ſen
ſu videtur h̾ ꝙ ſic.quia imponit penã quando patro
cinantur pro extraneis.Uincen.tenet hic contrariũ et
ad tex.iſtum ſupplet maxime.ſed Egidius tenet ꝑmũ
vt ſentit hoſti.dicens ꝙ pro ſtricte cõiunctis ꝛ miſera
bilibus ꝑſonis põt aduocare cõtra eccleſiaꝫ a qua ha
bet beneficium.facit qđ nõ.e.c.i.et.c.petitio.de iure
iur.Et nõ bene hoc dictũ.ex quo habes ꝙ magis q̄s
teneat iuuare ꝓpinquũ q̄ꝫ eum a quo habuit beneficiuꝫ
et ſic ꝓpinquitas ꝑfertur hic amicicie quod nõ. Ex h̾
poſſet etiam inferri ꝙ vaſallus non tenetur iuuare do
minũ contra ꝓpinquũ.et ad hoc vide qđ nõ.in ſpe.
de aduoca.§.i.v̾.ſed nũquid cleric⁹.et ſatis facit iſte
tex.a contrario ſenſu et dictũ.c.petitio. Nunqđ poſſit
quis aduocare contra patriã et genitoꝛeꝫ nũquid tene
atur quis potius patrocinari pro patre vel econtra.vi
de in Specu.in ti.de aduocato.in.§.i.v̾.ſed quid ſi
pater Hoſti.et ſequenti.et in effectu concludit ꝙ põt
eſſe aduocatus cõtra patriaꝫ.pro hoc facit.l.pe.ff.de
iuſti.ꝛ iure.et.l.ij.C.de aduo.diuer.iudi.vbi certe per
ſone ꝓhibẽtur ergo alijs ꝑmittitur. Item concludit
ꝙ potꝰ tenetur iuuare patrem quam patriam.ar.i.l.
vt vim.ff.de iuſti.et iure.vbi prius nominantur pa
rentes q̄ꝫ patria.hoc dicit eſſe verum quando pater

pretendit iuſtam cauſam alias ſi eſſet rebell' patrie d3
filius iſurgere ꝯtra p̄rem. vnde ſi pater ē bannit⁹ ita vt
poſſit impune occidi pōt filius eum ipune occidere. vt
in. l. minime. ⁊ ibi. Bar. ff. de religi. ⁊ ſūp. fu. Nic. ab.

De procuratoribus.

Cōtinuata fuit hec Rubrica. s. in p̄cedēti ti. et dic
vt ibi. Quero qs dicat̄ ꝓcur. Dic ꝙ ille q̄ mādato do
mini aliena iudicia miniſtrat vt in. l. i. ff. eo. Qui enim
adminiſtrat ſine mandato nō dicit̄ ꝓcura. ſ; negocioꝝ
geſtoꝛ. vt habet̄ p totū ti. de nego. geſto. C. Et driam
inter ꝓcuratorez ⁊ ſindicum ſeu iconomū ⁊ actorē vide
p glo. in. c. ſi quis erga. ij. q. vij. ⁊ qđ nō. in. c. petitio
.j. eo. Nico. abbas.

Lia quidem. Nō audit̄ qs tanq̄ȝ alterius ꝓcuratoꝛ niſi
habeat mandatum legitime fa
ctum. Primo p̄mittit modū.
ſecūdo ſubmittit mandatū. ibi.
quia ergo. Nō primo ꝙ ge
ſta cum falſo ꝓcuratore nō te
nent i p̄iudicium dn̄i. dic tn̄ ꝙ valent i p̄iudicium falſi
ꝓcuratoris vt i. l. plauti⁹. ff. e. facit. l. iij. i. §. falſus. ff.
rem. ra. ha. Nō ſecūdo ꝙ aſſerenti ſe eſſe ꝓcurato
rem alterius ⁊ fidem legittimam de mādato nō faciēti
nō ē credēdū. et optime iuditio meo facit iſte tex. ꝯtra
glo. in. l. i. C. eo. ⁊ ſeq̄tium. qui dixerunt ꝙ p negatōez
aduerſarij res efficitur dubia ita vt debeat admitti aſſe
rens ſe ꝓcuratorē cum cautiōe de rato. ſ; Bar. ꝯtra in.
d. l. i. ⁊ in. l. nō ſolum. in. §. qui alienū. ff. eo. ⁊ videtur
ꝓbari hic. nam papa nullo mō vult hic iſtū admittere
negatio ergo facit rem dubiam in fauorem negātis nō
in eius p̄iuditiū ⁊ in fauorē aſerētis ſe eſſe ꝓcuratorē ali
as ſeq̄retur abſurdū ꝙ q̄libet admitteret̄ cū cautōe qꝛ
nō haberȝ niſi dicere ſe eſſe ꝓcuratorē Si eīn aduerſari
us ſuus hoc fatetur habet intentum ſi negat res effi
citur dubia ſecūdum illam opi. ⁊ ſic admiteret̄ cū cauti
one cuius ꝯtrariū hic innuit̄ ⁊ tene ad hoc tex. hūc mē
ti qꝛ nō ſolet allegari. et vide qđ latius dixi in. c. corā
de offi. dele. Nō tercio ꝙ in ſindicatu vniuerſitatis
requirūtur teſtes extrinſeci ab illis de vniuerſitate nec
debent illi de vniuerſitate deſcribi in iſtrō vt teſtes qꝛ
cū ipi. auctoꝛizant in inſtrō nō debent eſſe ptes ⁊ teſtes
et idem dicēdum in alijs geſtis p vniuerſitatem eadē
raōe qđ tene mēti. faterer tn̄ ꝙ ſi in futurū orietur cō
tētio. ď geſtis i vniuerſitate ꝙ ſinguli pn̄t teſtificari ſi nō
p̄tendūt cōmodū ad qđ allego bo. tex. in. c. veniēs. el.
ij. in fi. de teſti. ⁊. c. tercio loco. de ꝓba. ſ; ꝙ inſcribant̄
in iſtrō vt teſtes nō eſt decēs ne in eodem momēto vid
ant̄ actores ⁊ teſtes. Item nō ꝙ canonici et teſtes
debēt ſe ſubſcribere in iſtrō ſindicatus ⁊ h̄ obſ'uabatur
olim ſ; hodie ſatiſ eſt ꝙ inſcribāt̄ p nōrīū iuxta nō. i. c.
i. de his que fi. a p̄la. vl' forte papa ad maiorē cautelā
quia p̄ma vice fuerat deceptus p falſum ꝓcuratorē vo
luit hanc ſolemnitatē hic adhiberi. In glo. i. nō iſtam
glo. ſingulariter. nā quotidie allegat̄ ⁊ ſimlis glo. ha
bet̄ i. l. nō ſolum. §. qui alieno. ff. e. p Spe. in ti. ď ſatiſ
da. in. §. iij. in p̄ma colū. ⁊ ſpāliter p̄mo collige ex hac
glo. ⁊ tene ſemp menti ꝙ ꝓcuratoriū nō ſolū pōt ꝓba
ri p iſtrumētū ſ; etiā p teſtes ⁊ licet doct. hic ſimpliciter
tranſeāt tam̄ in hoc multe ſunt varietates p legiſtas et
multoꝝ antiquoꝝ ſentētiam retulit. Jo. an. i addi. ſpe.
eo. ti. §. iij. poſt p̄n. Et ordinarius ⁊ plenius dicendo
ſcias ꝙ quidam vt. Pe. tenuerunt ꝓcuratoriū nō poſ
ſe ꝓbari p teſtes vt refert. Cy. in. l. i. C. eo. motus p̄n
cipaliter duabus rōibus. Prima qꝛ teſtes non faciūt
fidem in p̄iuditiū dn̄i abſentis cum non fuerit ad hoc
citatus vt in. c. ij. de teſti. ⁊. l. ſi qn̄. C. eo. et ſic atteſta
tiones non ꝓdeſſent reo ꝯtra dn̄m ſ; inſtrumentum fa
cit fidem ꝯtra quēcūq;. l. cum p̄cibus. C. de ꝓba. ⁊ i. c.
cum. Johannes. de fi. inſtru. ⁊ ideo ꝓcuratorium debȝ
ꝓbari p inſtrm̄ ⁊ nō p teſtes vt reo ſit cautū cōtra dn̄m
abſn̄tē. Scđa rō ſi eīn admitteret̄ ꝓbarō p teſtes ōterio
raret̄ ꝯditō rei qꝛ ſi poſtea dn̄s veiens voleēs iteꝝ agē ne
gādo ſe dediſſe mandatū illi ꝓcuratori habet reus ne
ceſſitatē iteꝝ ꝓducendi illos teſtes nō aūt ſic ēēt i inſtru
mēto. Bar. i. d. l. i. ⁊ i. d. §. q alieno. ſeq̄t̄ opi. glo. nr̄e
quam etiam ſenſit Spe. in loco pall'. ⁊ ad rōnes. Pe.
rn̄det ꝙ quemadmodū i dubio iuriſdictōis index cog
noſcit an ſit ſua iuriſdictio ⁊ valet ſentētia etiā iiuſta ex
quo non appellat̄ vt no. in. c. ſuper litteris. s. ď reſcrip.
vbi plene dixi ita dicit dicendum cum dubitat̄ de ꝓcu
ratorio vt teſtes ꝓducti p ꝓcuratorem faciant fidem cō
tra dominū abſentem ⁊ ſi in veritate nō erat ꝓcurator
⁊ fuit ꝓnunciatum ꝓ eo et tunc ſolum ſuperit dn̄o abſē
ti remedium agendi de falſo ꝯtra teſtes ⁊ ꝯtra ꝓcurato
rem ſicut ſi vigore inſtrumenti falſus ꝓcuratoꝛ fuiſſet ꝓ
nunciatus verus. Duo ergo in effectu ex p̄dictis ſenſit
Bar p̄mo ꝙ procuratorium poteſt probari p teſtes. ſe
cundo ꝙ in re dubia probatio facta per eum qui aſſerit
ſe ꝓcuratorē p̄iudicat dn̄o abſenti q̄ ad reū. h̄ vltimū
dictū mihi n̄ placȝ nec. Bar. vrgēt illud ꝓbat. nā ſimi
le ſuū ē valde a remotꝭ. ⁊ ꝯtrariū apte ſentit hic. Hoſti.
in eo ꝙ q̄rit vtꝝ ſentētia interlocutoria ſup legittimatiōe
mandati p̄iudicet dn̄o. ⁊ ꝯcludit ꝙ aut dn̄s ſciuit iter
locutoriā latā ⁊ nō ꝯtradicit nec appellauit ⁊ facit ſibi p̄
iudiciū. ſec⁹ ſi ignorauit ar. opti. i. c. cū ſup ď offi. dele.
⁊ in. c. ex iſinuatōe. j. eo. nā ſi ꝓcurator ſe igeſſit ſine mā
dato nō debet hoc nocere domino abſenti ⁊ ignoranti
ſ; ipſe procuratoꝛ tenetur ad intereſſe ipſi reo vt in
lege palucius. ff. eo. ti. ⁊ idem dicendum cum falſum

ꝓbat̃ ꝓcuratoriũ ꝑ inſtrumentũ. Secũda opi. ꝑncipal̃r fuit. Ja. de butri. diſtinguẽtis vtrũ teſtes ſint parati in iudicio ⁊ tunc ꝑ eos poterit ꝓbari ꝓcuratoriũ q꞉ nõ eſt timor ꝙ hoc fiat cũ dilatõ̃di iudiciũ. aut teſtes nõ ſunt parati ſ; petit̃ dilatio ⁊ tunc ſecus. facit in ar. c. litteras ð reſti. ſpo. Tercia fuit opi. cuiuſdam Guil. anglici di centis ꝙ aut ꝓcuratoriũ fuit factũ in ciuitate aut in rure primo caſu non admittit̃ ꝓbatio ꝑ teſtes cum de facili potuerit haƀi tabel̃lõ. ſ; ſcd̃o cãu ſic max. e cum allegat̃ ipotẽtia ꝓpter celeritatẽ. ad hoc qd̃ habetur in ſimili in. l. fi. C. de teſta. Jo. an. in addi. ꝑdicta dicit ꝙ ꝯſue tudo iudicioꝝ nõ admittit ꝓbacione ꝑ teſtes et placet ſibi hec ꝯſuetudo ſaltem ex parte actoris. Jn fine tamẽ diſtingwit ꝙ aut offert̃ iſta ꝓbatio ad lites futuras ⁊ nõ debet admitti quia difficile eſt ꝓcuratorium ꝓbare per teſtes ꝓpter multas clauſulas que ſolent apponi in ꝓ curatorio. nam multa ſunt que melius ꝓbantur per in ſtrumenta q̃ʒ per teſtes. vt nõ. in. c. tercio loco. de ꝓba ti. et i. c. i. de cẽſi. li. vi. vbi glo. enumerat multos caſus regrentes ſcripturam. aut offertur ꝓbatio quo ad lites preteritas vt quia vult quis ꝓbare titium fuiſſe ꝓcura torem ⁊ hec ꝓbatio dʒ admitti ſm̃ cũ ſine agat̃ iter ꝓ curatorẽ cũ ſeu terciũ. Aduerte quia hec dicta. Jo. an. non vrgẽt et nã ꝑme eadem ratio eſt quo ad difficultatẽ ꝓbandi quando agitur de lite ꝑterita ſicut de lite futu ra. Jtem cõtra hanc opi. Jo. an. videtur ꝑmo tex. i. c. cum olim. de ꝑuil. vbi tenor ꝑuilegij amiſſi põt ꝓbari ꝑ teſtes. Jtem facit tex. in. l. ne ſatis datio. ff. rem. ra. ha. vbi dicitur ꝙ ꝓcuratoriũ ꝓbatur eo ipſo ꝙ dñs i li bello dixit ſe feciſſe talem ꝓcuratorẽ. ſtandũ eſt ergo di ctis teſtium. nam ad ſubſtantiam ꝓcuratorij ſufficit ꝙ dñs dicat facio te ꝓcuratorẽ meum vt i. c. petitio. ẽ. eo. Quinta fuit opi. Bal. in. l. i. C. eo. vbi dicit ꝙ ſi reus non vult admittere ꝓbationes ꝑ teſtes debet admitti ꝓcurator cum ſatiſdatione quia ex obligatone ꝓbati onis nõ poteſt ꝓbabiliter dubitari an ille ſit ꝓcurator et eſt hoc bonum remedium i deſitiens. tamen ego cre derẽ ꝙ idiſtincte ꝓcedat glo. noſtra vt debeat admitti volendo ꝓbare ꝑ teſtes vt releuet̃ ab onere ſatiſdandi moueor ꝑmo ꝑ iuris vtriuſqʒ regulã qua cauet̃ ꝙ parẽ vim habet inſtrumentum ⁊ teſtes vt in. d. c. cũ. Johan nes. ⁊ in. l. in exercendis. de fi. inſtru. C. ſ; hec regula nõ reꝑitur leſa quo ad ꝓbandum ꝓcuratoriũ. ergo ꝑ ar gumenta et opi. magiſtroꝝ nõ debemus recedere a iu ris regula. Jtem et ſcd̃o ꝓcurator põt ꝯſtitui ꝑ nunciũ vt in. l. i. ff. de ꝓcura. cũ ergo. ſcriptura nõ ſit de ſubſtã tia ꝓcuratorij ergo nec de ſubſtãtia ꝓbatõis. Tercio fa cit. c. ex iſinuatõe. ẽ. eo. vbi reuocatio ꝓcuratoris põt ꝓ bari ꝑ teſtes ergo et ꝯſtitutio vt ꝯtrarioꝝ eadẽ ſit diſci plina de iureiur. intellecto. ⁊ in. l. i. ff. de his q̃ ſunt ſui vel alie. iuris. Jn hac etiam ſentẽtia ẽ diuina regula q̃ cauet̃ ꝙ in ore duoꝝ vel trium dʒ ſtare omne verbũ vt

in euangelio ⁊ trãſumptiue in. c. licet vniuerſis. de teſt. Jtem papa põt cõuinci ꝑ duos teſtes vt nõ. ij. q. iiij. c. ꝓſul. fortius ꝓcuratorium debet poſſe ꝓbari ꝑ teſtes nec ob. rõ. ꝑe. pall. nam eadẽ rõ eſt in inſtrumẽto nã inſtrumentũ ꝓductũ ꝑ ꝓcuratorẽ nõ facit fidẽ ꝯtra do minũ abſentem q꞉ ꝓductio inſtrumenti eſt de actis. vt in. c. qm̃ ꝯtra. de ꝓba. nõ. Jnno. in. c. cũ iure in fi. ð of fi. dele. ⁊ nihilominus ꝓcurator ꝓbat ſe ꝓcuratorem ꝑ i ſtrumentum. ergo eodem modo ꝑ teſtes. nec ob. ſi di catur ꝙ non fuit citatus dñs in receptõe teſtiũ q꞉ iſti teſtes nõ ꝓducuntur ꝑncipaliter ꝯtra dñm ſ; ad legiti mandam ꝑſonam ꝓcuratoris ꝑñtis vnde ꝑiudicat ipſi ꝓcuratori. nã ſi in veritate nõ eſt ꝓcurator non tenebit̃ ad intereſſe vt. s. dixi ⁊ vt reo ſit melius cautum ſi ex aliquo dubitatur puta q꞉ ꝓcura. nõ eſſet ſoluendo poſ ſet exigi. cautio. ar. in. l. vulgo. ff. de admi. tuto. ⁊ in. l. ꝙ ſi de ſpãli. ff. de mino. ⁊ ꝑdicta hñ nobis. Scd̃o ꝑncipaliter nõ ex glo. ꝙ cũ dubitatur an aliqs ſit ꝓcu. admittitur cum cautiõe de ratihabitõe hoc ꝓcedit etiã ſi dubitatur an habuerit ſpãle mandatum vt nobiliter ꝓbatur in. d. l. ꝙ ſi de ſpãli. Sed cõtentio eſt inter legi ſtas vtrũ aſſerens ſe ꝓcuratorem ad recipiendã ſolutio nem debeat admitti cũ cautõe ſi dubitatur de mãdato Cy. ⁊ alij. qdam tenuerunt ꝙ nõ ꝓpter grauitatem ꝑiu dicij. vt nõ. in. d. §. q̃ alieno ⁊ in. d. l. i. facit. l. vero ꝓcu ratori. ff. ð ſol. ſ; Bar. tenet ꝯtrarium in. l. ſi ſine. ff. rẽ. ra. ha. ⁊ hoc mihi plus placet q꞉ etiam in regrentibus ſpãle mandatũ admittit̃ qs cum cautiõe ſi dubitat̃ vt. s. dixi. ⁊ facit. l. ſi. ff. e. ſ rem. ra. ha. Tercio nota ex glo. ꝙ clerici numerãt̃ iter ꝯiunctas ꝑſonas. i. ſicut cõ iunctus agit ꝓ ꝯiuncto ſine mãdato cum cautione ita ⁊ clericus ꝓ eccleſia ſua all'. c. nõ liceat. xij. q. ij. ſ; illud. c. nõ ꝓbat ſ; loquitur cũ agit̃ de reuocatiõe rei male aliena te quo caſu in fauorẽ eccleſie admittitur q̃libet vt i. c. ſi qs ꝑſbiteroꝝ. de re. ec. nõ alie. de h articulo dic vt ple nius dixi in. c. fi. s. t i. ꝑxi. ⁊ in. c. nonnulli. de reſcrip. Ultio ſcias ꝙ hec glo ꝓcedit i ꝓcuratore actoris. Jn ꝓcuratore vero rei dic vt nõ in. c. mandato. ẽ. eo. Jn glo. in verbo legaliter. vult ergo glo. ꝙ mãdatũ ꝓcura torium tunc eſt legaliter factũ cũ in eo apponũt̃ ea q̃ hic ſubijciuntur in tex. Huic dicto reſiſtit. Hoſti. dicens ꝙ ad ſubſtantiam ꝓcuratorij nõ reqrũtur ea que hic di cuntur ſ; ſufficit ꝙ apponãt̃ ea q̃ habent̃. ẽ. eo. mandato in ꝑn. glo. i. Uel ſcd̃m eum iſtud mãdatũ de quo hic debebat eſſe legaliter factũ. i. adiſtar ðcreti. quod inter ponitur ſcd̃m leges in alienatõe rei eccleſie vt interueniãt conſenſus capituli ſubſcriptõibus roboratus et papa hoc fecit hic ne deciperet̃. ſcd̃o in hoc negotio quaſi ſen tiat. Hoſ. ꝙ reqrit̃ nõ ẽ neceſſaria ſ'bſcriptio teſtiũ ca noicoꝝ i ꝯſtitutõe ſidici Tu dic meli' vt dicã. ẽ. i. c. vito ð ſindi. Et i fi. gl. hec gl. videt̃ ſupflua ſm̃ Hoſt. ꝑ ea q̃

notant̄ in.c.edoceri.de reſcri.Et dic plene ꝯ hac mate
ria vt ibi dixi tene tñ mētē glo.ꝓſuppoſito ꝙ p̄latus nō
poſſit agere ſine conſēſu capituli tñ ſi vult cauere de rati
habitione debet admitti. Extra glo.querit̄ nūquid
conuerſi eccleſie debeant conſentire in conſtītōne ſindi
ci vel in alijs negotijs eccleſie.Egi.tenuit ꝙ ꝙ nō et ꝓ
eo facit iſte tex. in eo ꝙ ſolum facit mentionem de pre
ſbiteris ꝛ dyaconibus.et de hoc vide in.Spe.in ti.de
ſindi.ꝟ.quid de conuerſis.et per.Fre.conſilio.ccviij.
vide tex.iuncta glo.in.c.ex eo.de elect.li.vi.per Inno.
in.c.ij.de inſti.et in hoc multum attendenda eſt cōſue
tudo eccleſie.Sed de iure puto dicendum ꝙ in ſpiritu
alibus puta in electioni prelati non debent vocari con
uerſi layci ad eligendum cum clericis.tex.eſt notabilis
in d.c.ex eo.valet tñ conſuetudo in contrarium vt ibi ē
glo.no.Sȝ in tēporalibus idē puta ad ꝙ adduco.c.ꝛ
ſi xp̄s.de iureiur.iuncta ſupraſcriptione cum ſi.c. vbi
probatur ꝙ appellatione capituli non comprehendunt̄
conuerſi.et ſentit.Fre.s.non tamen allegat illum tex.
qui optime facit ſed in locis vbi omnes conuerſi ſint lay
ci.Exemplum in iſtis ibeſuatis preſuppoſito ꝙ ſint ap
probati tunc omnes habent vocem in electione prela
ti et in alijs negotijs ad ꝙ.c.cū olim.de arbi.et ſic intel
lige.Inno.in.d.c.ij.

Querelā. Reuocatur ſententia qua con-
demnatus fuit in expenſis ex
iuſta cauſa abſens legittime excuſatus quia
in ardua cauſa procuratorem ꝯſtituere noluit ita cōmu
niter ſumatur.Uel poteſt ſummari ad intellectum me
lius et ſic.Non valet ſententia etiam expenſarum con
demnatoria lata contra abſentem ex probabili cauſa le
gittime per nuncium excuſatum. Prima pars decise
ponit partis querelam.ſecunda dat iudicem ibi mān-
damus.Nota p̄mo ꝙ infirmitas eſt iuſta cauſa non
comparendi ad citacionem iudicis et intelligo de infir
mitate impediente acceſſum.vnde dicit tex.iuris ciuil̄
ꝙ leuis febricula ꝛ vet⁹ q̄rtana nō excuſat.vt i.l.q̄ſitū
ff.de re.iudi.vide tex.iuncta glo.in.c.placuit.ꝛ.c.pue
nit.xviij.diſt.An aut īfirmitas ſuorum excuſet vid̄ tex.
cū glo.in.c.cōis.xxiij.di. Nō ſcd̄o ꝙ in ꝯdemnati
one expēſarū fiēda ꝯtra ꝯtumacē nō reqrit̄ noua citatō
ſꝫ illico pōt iudex ꝯtumacē in expēſis ꝯdēnare. Quid
autem in multa iponēda ꝛ in miſſiōe in poſſiōe ex p̄
mo ꝛ ſecundo decreto.dic vt plene dico in.c.i.de iudi.
Nō tercio argumētū a ꝯtrario ſenſu ꝙ i leuib⁹ cau
ſis tenetur abſens ex ꝓbabili ꝛ neceſſaria cā ꝯſtituere ꝓ
curatorē ꝛ neſcio alibi iſtum tex. Item nō cautelaꝫ
optimā ex pte citati ipediti vt mittat excuſatorē ad iu
dicē ꝛ ſic faciat eū certū de ipedimēto ſuo.Quid autē
oper̄ excuſatio hec.Inno.et doct.reliq multū hic iſtāt
Sed tu breuiter ꝛ clare ꝯclude ꝙ opatur magnum eſſe

ctū.nā ſi iudex fuit certificat⁹ impedimento nō tȝ ſen
tētia lata cōtra abſentē ex probabili ꝛ neceſſaria cā ipe
ditū tex. eſt aptus in.d.l.q̄ſitū.ꝛ ibi hoc ſeqtur Bar.
Ad idē allego tex.in.c.ſi duobus.ꝯ.de.appel.vbi patet
ꝙ nō valet ſententia ſi iudex eſt certificat⁹ de legitima
exceptiōe abſentis.ad idē.l.nō videt̄ latitare.ff.ꝯ iudi.
vnde intelligo iſtū tex. in fine ꝙ iſte fuit abſolut⁹ a ſen
tētia de facto nā de iure nō erat opus abſolutōe cū eſſet
nulla.ꝛ ꝓ hoc facit qꝛ hic nō fuit appellatū ab iſta ſen-
tētia vt dicit̄ in glo.i.in fi.nec fuit petita reſtō ꝯtra ſentē
tiā.Si autē ex pte ipediti nō mittit̄ excuſator tūc ſentē
tia tenet mero iure qꝛ iudex ꝓbabiliter ignorabat ſꝫ po
teſt peti reſtō ex iuſta cā ꝯtra ſentētiam ar.in.c.ex iris
ꝯ i inte.reſti.ꝛ.ff.ex q.cau.ma.ꝑ totū.An aūt iudex te
neat̄ credere excuſatori dic ꝙ nō vt in.c.cū bertoldus.
de re iudi.nō.Bar.in.d.l.q̄ſitum. Sed excuſator dȝ
offerre ꝓbatōem et ſi iudex nō vult admittere ſentētia
ſua nō tenet.ſꝫ ſi excuſator nō offert ꝓbatōem tenet ſnīa
iudicis rōne p̄dicta. Qualiter aūt ꝓbet̄ infirmitas dic
ꝙ poterit ꝓbari faciliter mittendo medicū.Item poſt
q̄ȝ qs ꝯualuit poterit ꝓbari faciliter ex aſpectu.qꝛ hȝ fa
ciē extincta.ar.in.l.minore.xxv.annis aſpectu.ff.ꝯ mi
no.nō.in.d.l.q̄ſitum.et hec nō. In glo.i.nō hanc
glo.que apte innit ꝙ verbū q̄rela refert̄ ad eū q nō cō
q̄rit̄ citra appellatōem glo. tñ in.l.iij.C.quō et qñ iu-
dex.dicit ꝙ ſiue citra appellatōe ſeu petēdo reſtiōeꝫ qs
dicit̄ q̄relare ſꝫ.dic illam glo.ꝓcedere largo mō itelligē
do verbū q̄rela.ſꝫ ſtricto mō ꝓcedit glo.iſta quā nō ꝑp
ter ſtatuta ꝓuidētia ꝯtra q̄relātem in certis cauſis vt ſi
excedantur ad legittime appellantē cū ſint ſtricti iuris
In glo.in verbo infirmitate detēt⁹.hec glo.vſqꝫ ad
finē laborat in diſputādo verū abſens citat⁹ teneat̄ mit
tere ꝓcuratorē ſi ꝑ ſe cōpere nō pōt.Sed diſtinguēdo
lati⁹ capiēdo dicta.Cal.hic ꝛ.Bar.in.l.i.ff.ꝯ diuerſis
et tēpo.p̄ſcri.vbi ponit hāc materiā ꝙ aut nō pōt quis
cōpere ꝑ ſe qꝛ ihabilis ad cōparēdū puta qꝛ excōicat⁹
ſcd̄m vnā opi. ꝛ tūc tenet̄ mittere ꝓcuratorē.vt i.c.intel-
leximus.ꝯ iudi.ſcd̄m vnū intellectū.Aut nō pōt ꝑ ſe cō
pere ꝓuilegio pſone ꝛ tūc ſi ipedimētū ē ꝑpetuū tenet̄
mittere ꝓcuratorē.Ut ſi eſt ep̄s qui non debet in iudi
cio ſeculari comparere per ſe.v.q.iij.in.c.ſi.vel aliquis iu
dex perpetuus.Si autem eſt iudex temporalis non te
netur mittere procuratorem ſed debet expectari donec
fuerit functus offitio.vt in.l.pars litterarum.ff.de iu-
di.dixi plene in.c.legebatur.de ma.et obe. Aut non
impeditur comparere priuilegio pſone vel alia inhabi
litate ꝛ tunc aut loquitur in actore vel in reo.p̄mo caſu
actor regulariter nō cōpellitur agere nec per ſe nec per
aliū.C.vt nemo inuit⁹ agere cōpellat̄ ꝑ totū.Indirecte
tñ cōpellit̄ ne ſcȝ p̄ſcriptio currat ꝯtra eū q̄ caſu ad int̄
rūpēdā p̄ſcriptōeꝫ ſi ñ pt veire ꝑ ſe dȝ mittē ꝓcuratorē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vt in.l.papinianus.ff.de mino.et ita voluit glo. hic ꝛ
ſic ſimpliciter loqtur glo.ꝛ Bar.in.l.i.ꝑal.ſed Inno.
hic videtˀ dare duos alios intellectus ad illum tex. di
cit enī ꝙ illa .l.papinianus.loqtur in cauſis inferiori
bus ſecus in grauibus vbi non tenetˀ cōſtituere ꝓcura
torem.vel loqtur quando culpa ſua erat ipeditus vel
ꝑpter ſuum delictum erat in exilio.Et ex his ſolutōibꝰ
videtur velle.Inno.ꝙ ſi aliqs eſt abſens et impeditꝰ
ſine culpa ſua noñ tenetur mittere procuratorem etiam
ad iterrumpendam preſcriptiōem ex quo cauſa eſt gra
uis.ſecus autem ſi eſt leuis et hoc dictum placet hic.
Do.ꝗ.et eſt valde equum licȝ cōmuniter teneatur qđ
prius dixi.Secundo caſu ſi loquimur de reo.aut ē im
peditus culpa ſua puta quia relegatus et tenetur mit
tere procuratorem ne culpa ſibi cedat in premium .vt
in.d.l. papinianus.et.d.c.intelleximus.aut eſt impe
ditus ſine culpa et tunc aut impedimentum eſt volun
tarium et non neceſſarium et tenetur conparere per ſe
aut per procuratorem.facit.c.inter q̄tuor.d̄ ma.ꝛ obe.
et.c.ſi.eo.ti.et.c.bone.de elect.Aut eſt impedimentū
neceſſarium et ſi eſt perpetuum tenetur mittere procu
torem ne ius alterius partis pereat.quia nō debet vni
ſubueniri cum tanto alterius preiudicio.xxiij.q.iiij.eſt
in iuſta.Aut impedimentum eſt temporale et tunc aut
eſt cauſa electionis ſeu vocationis eccleſie et dȝ impe
ditus mittere procuratorem ne eccleſia diu vacet et iſte
eſt proprius caſus.c.cum dilecti.de do.et contu.ſecū
dum.Inno.et hoc probatur clarius in.c.cupiētes.§.
inſuper.de elec.li.vi.autem alia cauſa et tunc ſi cauſa ē
grauis.non tenetur quis mittere procuratorem vt hic
aut eſt cauſa leuis et debet procuratorem mittere vt eſt
tex.hic a contrario ſenſu.et facit.c.ſi egrotās.v.q.iiij.
et predicta bene notabis. In glo.in verbo pro nul
la in fi.Nota bene iſtam glo.que quotidie ſolet allega
ri.Ex qua habes ꝙ citatus non comparens etiam in
primo termino debet condemnari in expenſis factis ꝑ
aduerſarium.nec debet expectari vt ſit contumax in ſe
cunda et tercia citatione.et idem nō.iiij.q.v.c.quiſqs
et vide ad materiam glo.in.c.honoratus.lxxiiij.di.ꝑ
Bart.in auē.qui ſemel.C.quomodo et quando iudex
et per.Cy.in.l.ſanximus.C.de iudi.per glo.in. c.de
do .et contu.li.vi. et optime facit tex.in.c.ij.d̄ teſti.co
gen.per quem tex.dicunt quidam hoc procedere etiaȝ
ſi tres termini in vna citatione ponantur vtputa quia
dicitur in citatione citamus te vt compareas .ī. x.dies
quorum dierum tres damus pro primo termino tres
pro ſecundo.et reliquos pro tertio et per emptorio Si
enim iſte non compareat in primo debet condemnari
aduerſario in expenſis factis occaſione primi termini et
hoc dictum placet h.Abb.et.Spe.in ti d̄.cita.§.viſo.
v̄.quid ſi reus.Quidam tamen vt hic refert .Io.an.in
hoc vltimo tenent contrarium dicentes quod cum illa

citatio ſit quaſi alternatiua ſatis eſt comparere in ali
quo iſtorum terminorum ar. in regula in alternatiuis.
de re.iur.li.vi.Io.an.dicit ꝙ hec opi.poteſt procede
re in expenſis citationis quia cum vnica ſit citacio licȝ
cōtineat tres terminos ſatis ē ꝙ compareat in aliquo
terminorum quia per hoc apparet ꝙ citatio nō fuit fru
ſtra facta nam ſemper vnica citatio debet eſſe gratuita
et reſeruatur condemnatio i fine cauſe.Idem eſt ſecū
dum eum quando aliquid precipitur .ī.tres terminos
ſub certa pena vt ſatis ſit conparere in aliquo termino
ad euitationem pene.quia pena concernit omnes tres
terminos ꝟ in preceptis factis de comparendo habet
locum contraria opi.vt ſi non comparuit in primo ter
mino debet condemnari in expenſis quas fecit aduer
ſarius in conparendo et ſimiliter ſi non conparuit in ſe
cundo.ꝟ in tercio condemnabitur in expenſis factis .ī.
primum ꝛ ſecundū nā ꝑpter iſtius cōtumaciam aduer
ſarius fruſtra fecit expenſas et notabis hec dicta quia
quotidiana et maxime quod dixi de pena ad certos ter
minos.vnde dicendum ꝙ pena non committitur niſi
poſt lapſum omnium terminorum. In glo. penſ.
nota bene hanc glo. ꝙ cauſa ſuper eccleſia dicitur gra
uis ita vt non teneatur impeditus mittere procuratorē
quod intellige niſi eccleſia vacet nam tunc propter peri
culum vacationis debet mittere procuratorem vt.s.di
xi. Secundo nota ex gloſa qualiter capiatur cauſa
grauis in materia noſtra dicitur enim cauſa eſt grauis
propter arduitatem cauſe,et ipſius magnitudinē ſeu
preiudicium et hoc idem tenet hic hoſti.ponens multa
alia exempla vtputa quia eſt cauſa matrimonialis vt i
c.i.de conſan.et affi.vel agitur de omnibus bonis vel
de maiori parte bonorum vt in.c.i.de do.et contu .li.
vi.vel eſt cauſa que infamat que eſt multum animad
uertenda vt in .l.in famis.C.de mino.li.x.vel alia ſi
milis.Inno.vero intellexit cauſam grauem ideſt intri
catam et inuolutam que de facili non poteſt explicari
per procuratorem ꝛ etiam iſte intellectus eſt bonus in
ſe et tenet glo. in.c.i.v.q.iij.vtroqȝ ergo modo cauſa
poteſt dici grauis. In glo.fi.in fi.glo.ſoluit contra
riū tribꝰ modis ꝛ q̄libet ſolutō pōt verificari i caſu ſuo
et reducēda ſūt ad id ꝙ dixi.s.poſt nōbilia nā ſi iudex
erat certificatꝰ d̄ ipedimēto tūc tene ſecūdā ſo.ꝙ ſentē
tia hic fuit nulla ꝛ ſic nō potuit trāſire i rē iudicatā.l.i.
et.ij.C.quādo ap.nō ē neceſ.ꝛ in.c.i .ī.d̄ re.iudi.Sed
ſi iudex ignorabat ipedimētū tūc qꝛ tȝ ſentētia dȝ audi
ri ꝑ reſti.i ite.ſi nō fuit appellatū.qꝛ etiā maior reſtituitˀ
in itegꝝ ex iuſta cā vt.s.dixi ꝛ ſic ꝓcedit ꝓma ſolutio
Itē certū ē iudicē ex offitio ſuo poſſe reuocare iſlocuto
riā iiuſte latā vt i.c.cū ceſſāte.d̄ app.ꝛ an i reuocaõe i
terlocutorie debeat iudex citare ptē aduerſā ꝑ q̄ fuit la
ta dixi plene in.c.cū ceſſāte ꝑall..Sed an i ſētētia iſlo
cutoria ſit ꝑs citāda Inn.videtˀ h tenē ꝙ ñ dicē enī ꝙ ñ ē

ſuando ordo iuris in ſentẽtia interlocutoria et ſolet al
legari hoc dictũ. Inno. Sed in contrariũ facit q: i ꝑin
diuiũ abſẽti nihil ẽ inouãdũ vt i. c. i. ꝺ ca. poſ. ꝛ pp. ꝛ i. c
iter q̃tuor. de ma. ꝛ obe. ꝛ. iij. q. ix. in. c. caueãt. ꝛ. c. oia
Et ideo diſtingue meliꝰ poſt. Bar. in. l. nec quicq̃ʒ. §.
vbi decretũ. ff. de offi. ꝓcõſul. ꝙ aut interlocutoria le
dit ius abſẽtis ꝛ debet citari ps alias nõ tenet aut ledi
dit ius abſentis vtputa q: iudex vult ꝓlõgare terminũ
et nõ eſt neceſſe ꝙ ps citet. vt in. l. diẽ ꝓferre. ff. ꝺ arbi.
et hoc caſu itellige dictũ. Inno. hic. Ultimo extra
glo. ſcias. ꝙ Inno. intricate hic tangit q̃tuor genera
abſentiaꝝ ꝛ an ꝛ qñ ꝯpetat reſtitutio. Sed tu dic clari
us vt nõ. Bar. poſt glo. in. l. ſi. ff. de ite. reſti. Abbas.

Sentẽtia lata cũ

X inſinuatiõe ꝓcuratore reuoca
to et de hoc certificato nõ ꝓiudicat dño hoc
d. ſm cõem intellectũ. Et ꝑma ps ponit ptis narratio
nem ſup qua ſcða dat iudices. ibi ceteꝝ. Nõ ꝑmo
iuncta glo. i. ꝙ licet ꝓcurator fuerit ꝯſtitutꝰ p lr̃as ſeu
iſtrumẽtũ nihilominus põt p dñm viua voce reuocare
et ſic nõ ꝙ nõ reqrit ſcriptura i reuocãdo ꝓcuratorem
etiã ſi ꝓcurator fuiſſet ꝯſtitutꝰ p ſcripturã ꝛ ad hoc q̃ti
dic ſolet allegari iſte tex. ꝛ facit ad multa. Secũdo nõ
et tene mẽti q: alibi nõ ita bñ ꝓbat ꝙ habẽti vnũ teſtẽ
ꝓ ſe põt deferri iuramẽtũ deciſoriũ in ſupplemẽtũ ꝓba
tõnis ꝛ ſic vnicus teſtis facit ſemiplenã ꝓbatõem ꝛ hoc
tenuit glo. in. c. ſi. de iureiur. ꝛ in. l. bonefidei. C. e. ꝛ in
l. admonẽdi. ff. eo. ꝟ tex. hic eſt aptus. Et colligit gdẽ
ſingulariter ex tex. ꝙ iuramẽtũ eſt deferẽdũ ei q habet
ſemiplenã ꝓbatõeʒ ꝓ ſe ꝛ nõ aduerſario. ſed iuditio meo
iſte tex. hoc nõ ꝓbat nã altera ps nõ erat informata ꝺ
iſta reuocatõe cũ fuerit facta ſolũ in ꝑſentia duoꝝ cleri
coꝝ ꝛ ſic nõ poterat aduerſario deferri iuramẽtũ verita
tis. Sed dubiũ eſt qñ vtraq̃ʒ ps eſt eq̃ de facto in for
mata cui ſit deferẽdũ hoc iuramẽtũ actori ſcilicʒ an reo
de quo plene dixi. in. d. c. ſi. ꝛ dic vt ibi. Tercio nõ
ꝙ etiã in cauſa nõ leui põt deferri iuramẽtum in pti in
ſupplementũ ꝓbatõis nã hec cã nõ erat leuis cũ veniret
retractãda ſñia. ꝛ facit iſte tex. ad itellectũ coꝝ q̃ no
tãtur in. d. c. ſi. Item nõ ſcðm vnũ intellectũ ꝙ ſpo
liatꝰ vigore ſentẽtie nulle põt intẽtare poſſeſſoriũ petẽ
do reſtitutiõeʒ ꝛ colligit ꝟ nõbile itelligẽdo iſtũ tex. ꝙ
archidiaconus poſſidebat ꝑbẽdam q̃ poſtmodũ in ex
ecutõe ſentẽtie fuit ſpoliatꝰ ꝟ ꝑtẽdens iſte ſentẽtiã nullã
petijt reſtitutõeʒ. Ego in hoc articulo ita diſtiguerẽ ꝙ
aut iudex ſciebat ſentẽtiã eſſe nullã vel errauit in iure ꝛ
tũc ꝓcedat nõbile. s. eo. collectũ. q: autoritas iudicis
hoc caſu nõ excuſat vñ põt peti ꝯtra eũ reſtõ ſicut ꝯtra
ꝑdgñ vt le. ꝛ nõ. i. c. ꝯquerẽte. de reſti. ſpoli. ꝛ in. c. cũ
cã. de offi. de leg. Aut iudex putabat veriſimiliter ſentẽtiã
aliq̃m puta q: ignorat ꝓcuratorẽ reuocatũ ꝛ tũc nõ po

teſt agi interdicto vñ vi. ſeu poſſeſſorio q: iudex nõ di
cit vi iferre vt eſt tex. iuncta glo. nõ in ſi. vij. q. i. ꝑſẽtiũ
tium. ꝟ. tũc põt agi p viã nullitatis ꝛ peti reſtitutio offi
cio iudicis vt ſentit Inno. Secũdus intellectus ꝙ iſte
archidiaconus erat actor petendo a ꝑncipio reſtitutio
nẽ huiꝰ ꝑbẽde qua fuerat ſpoliatus. ꝟ ꝓcurator licet re
uocatus inmiſcuit ſe cãe ꝛ cõtrariam ſententiam reporta
uit quia fuit reus abſolutus. Sed archidiaconus ptẽ
dens ſentẽtiam de nouo inſtabat vt fieret ſibi reſtitutio
et ſecũdum hunc itellectum non colligit ꝑmum nota
bile. In glo. i. ibi litteras reuocabat. hec glo. reſpi
cit antiq̃m decretalẽ in q̃ dicebat ꝙ iſte ꝯſtituebat illũ
ꝓcuratorem p lr̃as ſuas qð fieri poteſt vt in cle. i. eo.
ti. ꝛ has lr̃as reuocauit ihibendo ſibi ne aſſumeret cãe
cognitõem. Et in ſi. glo. vult ergo glo. itelligere tex. ꝙ
reuocatio ꝓcuratoris ꝑueit ꝟ ad noticiã aduerſarij ꝛ ꝟ
dicit vt euitet ꝯtrarium. c. mandato. ꝭ. eo. vbi datur re
gula ꝙ non valet reuocatio ꝓcuratoris dati ad iudicia
niſi reuocatio ꝑuenerit ad iudicẽ vel aduerſariũ Inno.
vero ponit limitationem ad illam regulam dicens ꝙ
aut ꝓcurator fuit ingreſſus iudicium et tunc noticia re
uocationis debet ꝑuenire ad iudicem vel aduerſarium
Aut res eſt integra et tũc ſatis eſt ꝙ ipſe ꝓcurator cer
tificet. Sed glo. in. c. ij. ꝭ. ep. li. vi. aliter dicit. Aut eñ
aduerſarius erat certificatus ꝺ mandato vel certificari
poterat et tũc ſibi vel iudici eſt intimãda reuocatio ali
as autem ſecus et eſt dictum ſatis ꝓbabile. Bar. in. l.
vnica. C. de ſatiſdando. latius attingit hunc articulũ
dicens ꝙ aut fuit quis conſtitutus ꝓcurator ad litigã
dum cum certa perſona et tunc ſi reuocatur debet hoc
intimari aduerſario. ar. in. l. ſi fideiuſſor. §. i. ff. manda
ti quod ſatis placet ne illudatur aduerſario per igno
rantiam reuocationis et idem puto in contractibus vt
ſi conſtitui procuratorem ad aliquid agendum cũ. Ti
cio ſi eum reuocauero debeo hoc denunciare ipſi titio.
vt plene dixi in. c. ex parte decani de reſcrip. Aut ꝓcu
rator fuit coſtitutus generaliter et aut apud acta et nõ
tenet reuocatio in preiudicium ibidem litigantium vt
eſt honꝰ tex. ibi. aut fuit conſtitutus extra acta iudicij et
tunc ſi procurator intrauit iudicium cum certa perſo
na debet illa perſona certificari ꝺ reuocatione vt in. d.
c. mandato. aut nondum intrauit iudicium et ſatis eſt
ꝙ certificetur ipſe procurator. quia cum mandatum ſit
generale non eſt cui fiat denunciatio. et hoc caſu poteſt
ſaluari opinio. Innocen. hoc verum niſi fuiſſet conſti
tutus procurator reſpectu certi loci vtputa quia fuiſſet
prepoſitus alicui mercantie ſeu ſtationi. nam tunc de
bet ibi publice proponi quod nemo contrahat cũ illo
q: fuit reuocatus per dominum vt in lege ſed et ſi pu
pillꝰ. i. §. ꝓſcribere. ff. ꝺ iſtituto. et adde qð dixi in. d.
c. ex pte decai ꝛ hec nõbis ad itellectũ capli mãdato

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Jn glo. in. v̈bo ſupſtitis Nõ bene hãc glo. ꝯcludit
eñi ꝙ de iure habenti vnũ teſtē p ſe pt deferri iuramē-
tum i ſupplementũ ꝓbationis li cã non ē grauis ⁊ per
ſona ē legalis. ⁊ idē tenuerunt gl. i locis pal. iure tñ h
apte non ꝓbať ſicut h. Cñ aliqui vt hoſti. voluerunt
dicere ꝙ hec decre. cõtinet ſpãlem ꝓuiſionem pape q̃
voluit i vno releuare archidiaconũ ⁊ i alio grauare. na
eũ releuauit i ꝓbatõne reuocatõnis ⁊ eum onerauit in
ſtificatõe inſtõis. h tñ dictũ ñ ꝓbať ex tex. q² papa vtiť
verbis iuris ⁊ nõ ſpecialis prouiſionis ⁊ ideo tene qᷝ
p̄dictum eſt Et tenebis ad hoc menti iſtã decretalem.
nõ ꝙ. l. i. ⁊. h. maritus. ff. de q̃ſti. vbi ad dictum vnius
non ꝓceditur nam ibi non eſt ex eo ꝙ dictũ vnius nõ
facit p̄ſumptõnem ħ reprobatur ibi qᷝ ſeu tortura q²
ſerua nõ debebat torqueri ꝯtra dñm. ⁊ ꝙ dictũ vnius
teſtis etiã mulieris faciat p̄ſumptõem non modicã. ad
duco tex. aptum in. c. ſup eo. in. §. i. j. de teſti. ergo nõ
pt deferri iuramentũ q² p̄ſumptõne faciente ꝓ alio de
ferri pt iuramentũ vt in. d. c. fi. Jn glo. in v̈. canoni
cum. Nõ ſingulariter hanc glo. ex qua habes q̃tuor
exceptões q̃ habent obſtare petẽti reſtitutõem ſpolia
tionis. Prima eſt exceptio excõicationis. ⁊ ſic ſpolia
tio nõ ē i tm̃ p̄uilegiata quo minus reſtitutio exclud a
tur p exceptõem excõicationis donec ſcʒ fuerit abſolu
tus. ⁊ idem nõ. glo. in. c. i nomine dñi. xxiij. di. ⁊ in. c.
dilectus. p̀mo de reſcrip. nota. Jnno. in. c. cũ noſtris.
de ꝯceſ. p̄ben. An aũt excõicatio obſtet petenti reſtitu
tionem vxoris. vide gl. in. c. qm̃ multos. xi. q. iij. que
tenet ꝙ ñ. ⁊ vide qᷝ lati⁹ dixi in. c. qm̃. in. §. i alijs vt
lite nõ ꝯte. p̄dicta vera qñ excõicat⁹ venit vt actor ſec⁹
ſi venit vt re⁹. puta q² paſſus miſſionez ex p̀mo decre
to ꝓpť ꝯtumaciã petit nũc ſibi reſtitui poſſeſſionē offe
rendo cautõnem de ſtando iuri. iſte eñi dʒ audiri vt i
d. §. i alijs. ⁊ nõ ſpe. i ti. de ꝯtu. §. ſi. v̈. ſ pone. Scõa
exceptio ē pactum de non agẽdo ⁊ nõ ꝙ non valet pa
ctum de non petendo reſtitutionem de quo p Jnn. in
c. ſup h. de renun. facit. l. ſi vnus. in. §. pacta. ff. d̃ pac.
⁊ tenet do. de ro. deci. xciij. al. cxcviij. Tercia exceptio
ē rei iudicate. itellige ſuper ꝓprietate illius rei. nam ſi
poſt ſpoliatõnem fuit ſnia lata ꝓ me ſup ꝓprietate ob
ſtabit tibi exceptio ſuper poſſeſſorio q² notorie conſtat
ꝯtra te de defectu ꝓprietatis. vt nõ. in. c. ſi. de or. cog.
Quarta ⁊ vltima exceptio ē clara ⁊ dic vt i gl. Jn
glo. i verbo inſtitutionem canonicã ibi de iure cõi illã
p̄bendam ⁊c̃. nota. glo. limitat eñi illã regulã ꝙ nemo
cõpellitur ꝓbare titulũ poſſeſſionis ſue⁹ vt ꝓcedat niſi
ius cõe ſit ꝯtra poſſidentem ⁊ pro hac ſolutõne opti-
me facit. c. ordinarij. de offi. or. li. vi. vbi ꝯ ꝙ ſuperi-
or poteſt compellere poſſidentem duo beneficia cura
ta vt oſtẽdat titulum. ſecus ſi tñ poſſideret vnum be-
neficium. dicit tñ h Jnno. ꝙ is ad quem ſpectat colla
tio illius beneficij pt cõpellere poſſeſſorem vt oſtẽdat

titulum. ar. ij. q. i. legum. niſi ſupior ſit viſus i illũ con
ſentire. tunc eñi non pt eum cõpellere ad docendum d̃
titulo. ar. in. c. ex ore. de his que fiũt a ma. p. ca. pt tñ
ſpe ſupior hoc cãu aſſumere i ſe onus ꝓbandi defectũ
tituli. de p̄ben. dilecto. ſm Jnn. ⁊ idem nõ. Jo. an. ſu
per regula. i. de re. iur. li. vi. ⁊ v. de per hoſti. in. c. licet
hely. de ſimo. Ad petitionem tñ aduerſarij nunq̃ qs
ꝯpellitur oſtendere titulum ſui bñficij. vñ notãter dicit
ꝯpoſtell. in. c. capitulũ. s. de reſcrip. ꝙ ſi qs impetrat
bñficiũ ab alio poſſeſſum tanq̃ vacans dʒ ipſe ꝓbare
ꝙ vacet nec cõpellitur poſſeſſor oſtendere titulum q²
p̄ſumiť iuſte poſſidere. l. ſi. C. de rei. ven. q̃ verba nõ.
Et ē hoc ꝯtra practicã quorũdam executoꝝ q̃ ruditer
et iniuſte citant poſſeſſorē bñficij vt veniat ad docẽdũ
q̃re nõ debeat ꝓuidere impetranti d̃ bñficio p eũ poſ
ſeſſo dʒ ergo poſſeſſor hoc cãu ꝯparere ⁊ dicere ꝙ iu-
ſte poſſidet ⁊ ſi aduerſarius dicit oppoſitum hoc hʒ ꝓ-
bare. Et ex p̄dictis ⁊ ex tex. collige vnũ dictum multũ
ſingulare ꝙ petens reſtitutionem bñficij non hʒ doce
re aliq̃d de titulo neq̃ iuſtificare ſuã poſſeſſionem ex
aliquo titulo. nã vt video h i tex. papa mãdauit iſtum
archidiaconũ reſtitui eo ſolo docto. ꝙ ꝓcuratorem añ
ſniam reuocauit. et ē contra opi. ꝯmunē de q̃ p glo. in
cle. vnica. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ p doc. in. c. in lr̃is. de
reſti. ſpo. Jo. an. q tenuit ꝯmunem opi. Reſpõdet ad
iſtũ tex. ꝙ nõ poterat ꝓbare poſſeſſionem i beneficiali
bus niſi oſtẽderet ꝙ ſupiore patiẽte poſſederit ⁊ ſic iu
ſtificat poſſeſſionem qᷝ ego nõ credo ⁊ ē hoc deſtrue-
re iſtũ tex. ⁊ ideo tene qᷝ p̄dixi ⁊ dico lati⁹ in. d. c. i li
teris. ⁊ tene ſemp mẽti iſtũ tex. ad hoc q² alibi iudicio
meo nõ ita bñ ꝓbať quinimo pl⁹ ꝓbat iſte tex. ꝙ etiã
ſi poſſidet plura bñficia pt petere reſtitutõnem alteri⁹
anteq̃ doceat d̃ titulo vel iuſtificet poſſeſſionē Sʒ
ꝯtra h ⁊ ꝯtra tex. opp. de. c. ad decimas. de reſti. ſpo.
li. vi. vbi d² ꝙ ſi petenti reſtitutõnez obſtet ius cõe nõ
auditur niſi iuſtificet poſſeſſionem Solu. gl. ibi ⁊ i. c. i
de p̄ſcri. li. vi. dicit hoc ꝓcedere qñ ius cõe ē ꝯtra petē
tem reſtitutionem ⁊ fundat intentõem aduerſarij. ħ il-
las glo. non ſequitur do. an. i dicto. c. in literis ⁊ dicit
quod eas reuocat Jo. an. addi. ſpe. ſup rubrica de re
ſti. ſpo. ⁊ ꝯcludit ꝙ i bñficialibus non dʒ qs audiri cõ
tra ius cõe. lʒ non fundet intentõem aduerſarij. per. c.
conſtitutus. de ſi. p̄ſbi. ⁊ qᷝ nota. Jnn. ⁊ hoc tenendo
ad iſtum tex. ipe reſpondet ꝙ nondũ emanauerit. c. d̃
mulcta. de p̄ben. vnde habenti duo beneficia dabatur
optio retinendi. quod ex illis vellet vt in. c. preterea. ⁊
c. referente. de preben. vnde vt haberet iſte hanc optio
nem fit reſtitutio ⁊ ſic nihil agebatur ꝯtra ius commune.
vel ſm eum. c. de mulcta. p̄uat poſſeſſorem a p̀mo bñ
ficio ⁊ ſic non apparebit quod eſſet primum Hec ſolu
tio ē bona quia. c. de mulcta. loquitur in curatis plori
bus ⁊ dignitatib⁹ iſtud vero loqtur in archidiaconatu

⁊ prebenda ⁊ ſic ſumus extra diſpoſitõem.c.o minica vt plene dixi i.c.fi.de cle.non reſi. vñ pt dici ꝙ etiam hodie daretur optio in caſu huius.c.ſicut ⁊ olim. ⁊ ſic ius cõe non reſiſtebat petenti reſtitutõem. Sed ſi velles tenere glo. potes notare ꝙ quãdo ius cõe reſiſtit petenti reſtitutõnem ⁊ non fundat intentionẽ aduerſarij dz añ oĩa fieri reſtitutio. ꝟ poſtmodũ dz iſte ꝓbare titulũ vt purget ꝓſumptõnem que ẽ ꝯtra eũ ꝓpter reſiſtentiã iuris cõis ⁊ ſic intelligendo habetur hic notabilis itellectus ⁊ limitatio. Sed vide qḋ dico in.d.c.in literis.vbi pleniſſime examio hãc materiã Jnn.ad cõtrariũ glo.dicebat ħ ꝙ ideo oneratur iſte ꝓbare titulũ q2 petijt ꝓnunciari ſuã inſtitutionem eſſe canonicã. vñ ſi fuiſſet cõtentus ſola poſſeſſione tunc non fuiſſet oneratus ſed dic vt colligitur ex predictis.

N noſtra Reſcriptũ ſup conſecutionis iudicij impetratũ a ꝓcuratore reuocato ⁊ de ħ certificato nõ valet nec ꝓceſſus vel ſnĩa lata ꝑ ipſo ſi reuocatio ꝑuenit ad aduerſariũ.h.d.ſcdm glo.ꝑma po narrat factũ. ſcda diffinit.ibi nos vero. Nota ꝑmo ꝙ clericus ſubditus epõ pt eũ deferre apud ſupiorem impingẽdo ſibi crimina ac offerre ſeparatum ad inq̃ſitionem ꝓmouẽdã ꝯcor.c.veniẽs.⁊.c.ij.⁊.c.ex pte.de accuſa.⁊.c. veritatis.de do.⁊ ꝯtu. Scdo nota ꝙ pſbiteri pñt eſſe ꝓcuratores etiam in iudicio.⁊ videtur abbas velle indiſtincte ꝙ in cã etiam eccleſie ⁊ iudicio eccleſiaſtico põt clericus eſſe ꝓcurator.ꝓ hoc facit qḋ habetur a cõtrario ſenſu.e.de poſtu.c.i.⁊.in.c. ſopite.ꝟ. de cenſi. vbi abbas fuit ꝓcurator clerici.ad idem.c.ꝑ venerabilem iũcta ſupraſcriptõne q fi.ſint le.vbi archiepũs ꝓmouit cãm cuiuſdam nobilis apud papam. Jo.an.dicit hic ꝙ q̃uis iſti pſbiteri eſſent cõiuncti epõ ſuo poterant ꝓ eo eſſe procuratores ſicut ꝓ ꝯiunctis.ar.c.i.⁊ fi.e.ti. poſtula.⁊ ita trãſeũt hic doc. Sed tu vide Jnn.in.c. vni co.de obli.ad ratio.ante fi. vbi cõcludit clericũ poſſe eſſe ꝓcuratorem i iudicio eccleſiaſtico.itẽ i ſeculari Jn cã eccleſiaſtica ſicut reſpectu poſtulatõnis diximus in c.de poſtu.et eius.opi. ſequitur Fre. conſilio. cexlij. Poſtmodum i fi.dicit Jnn.ꝙ iura q̃ ꝓhibent clericos a ꝓcurando poſtulãdo ⁊ ſimilibus officijs debẽt itelligi qñ generaliter ⁊ indifferenter volũt hec officia exercere. Secus ſi volũt aſſumere vnum negotiũ clericoꝝ aut laicoꝝ ⁊ ẽ hoc notabile dictum ꝓpter auctoritatem ipſius Jnno.⁊ idem tacite cõfirmat ipſe in.c.ſed nec.ꝟ. ne cle.vel mo. ſequitur Fre.conſilio preallc. et archi.in.c.peruenit.lxxxvi.di.ſed vide quod dixi i dicto.c.i. de poſtu.⁊ ad iſtũ tex.ſatis poteſt dici ꝙ cum clericus poſſit poſtulare ⁊ ꝓcurare ꝓ eccleſia ꝓpria vel ꝓ illa a qua habuit beneficiũ.vt legit ⁊ nota.in.c.fi.de poſtu.ita poteſt ꝓ epõ proprio a quo habet ordines Et q2 debet epm q̃ſi anime ſue parẽtem diligere vt dicit tex.in.c.eſto ſubiectus.xcv.di.⁊ hec nõbis Nota tercio ꝙ reſcriptum impetratum per ꝓcuratorem reuocatum eſt ipſo iure nullum nec valet ꝓceſſus inde ſecutus Nõ quarto ꝙ delegatus datus ſuper exceſſibus cõtra epm poteſt cum exigentibus exceſſibus epiſcopatu remouere Nota q̃nto ꝙ ꝑ viris lr̃atis preſumit ⁊ ſolet ad hoc quotidie allegari iſte tex. ⁊ ꝯcor. c.cum i iuuentute.de preſump.vbi ꝓſumitur. ꝓ prouidis ⁊ honeſtis. Jtem nota ibi per viros religioſos ꝙ multũ attenditur qualitas teſtium i ꝓbatõe ſienda ⁊ ꝙ plus credit teſtibus religioſis q̃ȝ laicis. Jtem nota ꝙ exceptio falſi ꝓcuratoris pt opponi ꝑ dictum in q̃cunq3 pte iudicij.⁊ etiam poſt ſnĩaȝ.⁊ idem ẽ i omni exceptõne q̃ reddit iudicium retro nullum vt ſatis hoc inuit iſte tex.maxime iuncta glo.penul. Et ex hoc habes caſum i quo exceptio dilatoria poteſt exponi poſt litem ꝯteſ.⁊ etiam poſt ſniãm ꝯcor.l.licet.C.de iudi. Quid aũt cum hec exceptio falſi procuratoris opponit ꝑ reũ nunq̃d ſemꝑ ſit admittenda.vide glo.nõ. in.c.i.de elec.li.vi.⁊ qḋ nõ.in.d.l.licet Jn gl.ij.in fi.et in ħ articulo multa ſcripſerũt Jnn.⁊ hoſti.ħ que hodie ſunt deciſa ꝑ.c.ſi duo.ꝟ. eo.li.vi.⁊ in.c. penul. de elect.eo.li.⁊ dic vt ibi. Jn gl.iij. ibi q̃ ſuſpitõeȝ hȝ.Nõ glo.iũcto tex.ꝑ ſignificato hui9 verbi titubare aliter ſumitur in teſte cũ titubat i teſtimonio ferendo. de quo vide Jnn.in.c.preterea.de teſti. cogen. Jn glo.in verbo reuocauit.i fi.nõ duo ex hac glo. iuncto tex.ꝑmo vt ad ħ vt teneat reuocatio ꝓcuratoris ad iudicia dȝ certiorari iudex vel aduerſarius etiam ſi reuocatio fiat ante litẽ ꝯteſ.naȝ ħ iſti ꝓcuratores ante reuocationẽ nõdum fuerũt ingreſſi iudiciũ.⁊ nihilominus gl.req̃rit ⁊ intelligit ꝙ reuocatio ꝑuenerit ad aduerſarium. Scdo nõ ꝙ iudicium ẽ nullum agitatũ cũ falſo ꝓcuratore ex quo aduerſarius ſciuit licet iudex ignorauerit.ſed glo.iuris ciuilis in.l.vnica.C.ti ſatiſda.quã per omnia ſequitur ibi Bar.aliter diſtinguit. dicit enĩ ꝙ aut reuocatio peruenit ad noticiam iudicis ⁊ aduerſarij.et tunc in dubio iudicium cũ eo poſtmodũ agitatum eſt nullum vt in.c.mãdato.ꝟ. eo.aut ſolus iudex ſciuit ⁊ aduerſarius ignorauit.⁊ idem quia iudex tulit ſententiam i ꝑſonaȝ non legitimã.aut econtra aduerſarius ſciuit ⁊ iudex ignorauit ⁊ tũc dicit ꝙ iudiciũ tenet cum iudex nihil de ꝯtingentibus omiſerit.ſed ipſe aduerſarius q ſciebat excluditur ab omni ꝯmodo illi9 iudicij ope replicationis.et dictum illius.glo.recitat ħ Jo.an.et cum eo tranſit. Sed icontrarium ſatis facit c.ex parte decani.de reſcrip.⁊.c.mãdato.ꝟ. eo. vbi ad iudicij nullitatem equiparantur ſcientia iudicis et aduerſarij ⁊ ſic iſta iura faciunt pro opi.hui9 glo.ad idẽ adduco iſtum tex.Naȝ certum eſt ꝙ papa ignorabat hic reuocationem alias nõ dediſſet lr̃as ⁊ nihilomin9 dicitur ꝙ hec exceptio reddebat iudicium retro nullũ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

⁊ ſic videtur hic tex. ꝯtra illã opi. glo. Bar. ⁊ Jo. an. ⁊ lʒ Inno. hic variauerit circa primum dictum glo. tñ poſtea tenet quod glo. vt etiã reuocatio ꝓcuratoris añ lit. conteſta. debet ꝑuenire ad noticiam aduerſarij vel iudicis ⁊ iudiciũ poſtea agitatũ ē nullũ. In glo. in verbo falſi ꝓcuratoris in fi. Nota glo. q2 quotidie ad eã remittimur. Ex qua habes ꝙ exceptio falſi ꝓcuratoris qui. ſ. nunqȝ fuit ꝓcurator vel fuit. ſꝫ ē reuocatus põt opponi etiã poſt ſniaʒ q2 reddit nullũ iudiciũ non enĩ potuit ius alterius ſine mandato i iudiciũ deducere ſed exceptio tu non potes eſſe ꝓcurator ſolũ põt opponi vſqȝ ad ꝯteſtatõem litꝫ ⁊ ñ poſtea vt patʒ i milite q nõ poteſt eſſe ꝓcurator. vt i. l. que ſtipendia. C. co. Sed ſi nõ excipitur ꝯtra eum nõ poteſt repelli pꝰ lit. conteſ. vt i. §. veterani. ⁊ i. l. ita demũ. all. in glo. ⁊ eſt rõ diuerſitatis. q2 hoc vltimo caſu ipſe habuit mandatum ⁊ eoipſo ꝙ nõ excipitur ante lit. ꝯteſ. efficitur dñs inſtãtie ꝑ ꝯteſtatõnem litis ab eo factã vnde ſicut in facto ꝓprio põt eſſe i iudicio ita et nunc i facto alieno. et idem dicendum in cauſa appellationis vt etiaʒ tũc nõ poſſit opponi. vt eſt tex. ſingularis in. d. l. ita demũ. ex qua colligitur notabilis regula ꝙ exceptio que nõ pt opponi i prima inſtantia poſt lit. ꝯteſ. non põt opponi etiã in cauſa appellationis. ⁊ quod dixi de milite ꝙ nõ põt eſſe ꝓcurator. dicunt hic doct. ⁊ bene ꝙ nõ habet locum in militibus noſtri tpis lʒ enſe cingatur. quod tenet etiã ſpe. co. ti. §. i. v̇. item ꝙ ē miles. Et videꝗ̃ nõ. Jo. an. in. c. cum deſideras. ĩ. de ſen. ex. ⁊ eſt ratio q2 milites habebant ꝑuilegia plurima olim. quia iter cetera iurabant ſe non vitaturos mortem pro republica. ad hoc enĩ ꝑncipaliter fuit militia inducta vt eſſent reipublice defenſores ⁊ ꝓtectores ⁊ recipiebant ſtipendia republica. vnde ne impediret vtilitas publica fuit lege ſtatutũ vt milites non pñt eſſe aliorum ꝓcurato. niſi darentur in rem ſuam. ⁊ vide glo. ſingularem in. l. penul. ff. ex qui. cauſ. ma. que ponit ſex que debet qs iurare tpe aſſumende militie. vide etiam de materia ꝑ Cy. i. l. i. C. ꝺ iur. ⁊ fact. igno. vbi tractat an milites noſtri tpis gaudeant hodie ꝑuilegijs militaribus. per. l. induct. Et circa materiam huiꝰ glo. dubitatur ꝺ tribus Primo qd de religioſo. Scꝺo qd de clerico ſeculari. Tercio qd de excõicato. an exceptio tu nõ potes eſſe procurator. poſſit opponi ꝯtra eos qñcunqȝ. cõis ꝯcluſio docto. ē hic ꝙ cõtra religioſum poteſt opponi qñcunqȝ etiã poſt lit. ꝯteſ. lʒ aliud ſit in milite vt. s. dictum ē. Diuerſitatis ratio eſt q2 miles in facto ꝓprio pt eſſe in iudicio vel dari procur. in rem ſuam ⁊ ꝑ conteſtationem efficit dñs inſtantie vt in. c. ij. ĩ. e. li. vi. lʒ religioſus nõ pt quicqȝ deducere vt in. c. fi. de poſtu. et hoc intellige niſi habuerit mãdatũ a ſuꝑiore ſuo ⁊ verſetur vtilitas monaſterij ſui nã tũc non pt repelli vt in. d. c. fi. de poſtu. ⁊ ibi dixi. Iteʒ ꝑdictam ꝯcluſionẽ ꝓ

ctorum intelligo in religioſo ſimplici. Secus in habẽte adminiſtratõnem ſeu dignitatem. q2 iſte pt eſſe procurator alterius vt in. d. c. ſopite. de cenſi. facit qꝺ nõ. glo. in. c. ꝺ pñtium. xvi. q. i. Vel ſaltẽ non poſſet repelli poſt lit. ꝯteſt. ſicut in milite dictum ē. In clerico ſeculari cõcludunt doct. idem qꝺ in milite nam licet male faciat aſſumendo huiuſmodi officiũ ꝓcurationis tñ ſi non fuit oppoſitum valebit iudicium cũ eo agitatũ naʒ ratio q̃ eſt in milite ꝯcludit in eo. De excõicato cõiter tenetur ꝙ ſiue fuerit excõicatus tpe mandati ſiue ſit excõmunicatus nũc ſemꝑ pt opponi ⁊ repelli vt in. c. pꝰ ceſſionem. de ꝓba. ⁊ in. c. exceptionem. de exceptionibus. facit. c. pia. e. ti. li. vi. Quid ꝺ femina vide qꝺ nota. in. c. ſuſcitatus. ꝺ reſcrip. In glo. fi. ibi lʒ credo ꝙ altera ps fuerit pñs. idem tenet hoſti. ꝑſertim q2 tex. ille dicit ꝙ papa habuit plenam fidem ꝺ reuocatione. nõ enĩ potuiſſꝫ plene ꝺ pape ꝯſtare niſi data ꝑtiũ pñtia q2 cauſaꝝ merita ꝑtium aſſertõe pandũt vt in. c. tñ ex lrĩs. de in inte. reſti. ⁊ in. l. fi. C. ſi ꝑ vim vel alio modo ⁊ lʒ Inn. inſtet ponendo multa alia que non faciunt ad ꝓpoſitum tituli. finaliter tenet quod glo.

Si agitur de adulterio coram iudice **Ve** ſeculari ad penam legalem nõ interueniſt procurator ſecꝰ ſi corã eccleſiaſtico ad ſeꝑationem thori. In pˀma deciſa ꝯſultatio. In ſecunda riſio ibi ꝯſultationi. que diſtinguit ⁊ ſcꝺꝫ membꝝ ꝓſequitur. ibi ſi vero. Nõ pˀmo ꝙ maritꝰ volens hodie accuſare vxorem criminaliter dʒ ſe inſcribere ad penaʒ talionis. i. ad patiendũ illã penam ſi deficeret in ꝓbando quã deberet pati vxor ꝯuĩcta. Nõ ſcꝺo ibi pñteʒ ꝑncipaliter ꝙ differentia eſt vtꝝ hoc verbum pñs ponatur noialiter vel aduerbialiter Nam qñ ponitur nominaliter non ſemꝑ neceſſario infert ꝙ ſit pñs ⁊ per ſe faciat. Secus qñ poniť aduerbialiter. facit qꝺ nota. in. c. i. de collu. Nota tercio ꝙ cuʒ agitur de adulterio criminaliter accuſatio ꝓponitur coram iudice ſeculari nunqd aũt poſſit inſtitui coram iudice eccleſiaſtico dicetur. ĩ. Nota ꝙ cum agitur de adulterio etiã ciuiliter dñt in libello exꝑmi circũſtantie vt nomẽ adulterij locus ⁊ tps cõmiſſi criminis et alia de quibus in. l. libellorum. ff. de accuſa. canonizata. ij. q. viij. ⁊ in hoc ē iſte tex. multum notabilis. ꝓbans ꝙ vbi agitur de crimine etiam ciuiliter ſunt circumſtantie exprimende in libello ſicˀ ſi ageret criminaliter. Bar. tamen i. l. pretor edixit. ff. de iniur. ⁊ in. l. ff. vti poſſi. aliť vĩꝺꝛ diſtinguere. vt vide per do. de rota deci. xliij. iſte tñ tex. loqtur i diſtincte. Vltimo nota ꝙ cum agitur de crimine ciuiliter pt iteruenire ꝓcurator ſi neceſſitas poſtulauerit Hoſti. dicit maxie quaſi dicat ꝙ etiã ſi nõ ſubſit neceſſitas pt tamen iteruenire procurator ex quo agitur ciuiliter ⁊ verum loqtur vt ꝓbatur i. c. ſuper his in fi. ĩ. de accu. In glo. ij. in fi. idẽ nõ. iiij. q. iiij. §. aliquãdo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et vide ibi bonā glo. que pſeqͣtur ī quo ꝯſiſtebat olim illud ius mariti et de pena hodie imponenda marito ſi non ꝓbauerit vtrum debeat decapitari ſicut olim an debeat detrudi ī monaſterio ſicut traderetur ipſa vxor vide qḋ nō. glo. xxxij. q. i. publico. In glo. ī verbo tps ī fi. ⁊ vide formā libellandi ī crimine adulterij vel alio p glo. in. l. ī cauſis. C. de accu. et ibi etiā nota qd dꝫ accuſator īſcribere ⁊ declara hos v̄ſus glo. p illam glo. In gl. penul. ī fi. ſolue h̄ ꝯtrariū vt nō. p glo. ī regula. cum q̄d vna via. de re. iur. li. vi. Et ſolutio cō trarioꝝ ē hec ꝙ qn̄qꝫ aliq̄d ꝓhibetur vna via attēto ef fectu et tūc ītelligitur ꝓhibita alia via ⁊ oīs modus p quem poſſet perueniri ad illum effectum qn̄qꝫ aliqd ꝓ-hibetur vna via attēto mō. ⁊ tūc n̄ prohibet̄ alius mo dus ſeu alia via. pone exemplū. Sit edictū in ciuitate obſeſſa ne qs audeat exire portam ciuitatis. nūqd au tem ē licitum exire p muꝝ. dicendū ē ꝙ non. qꝛ ꝓhibi tio fuit facta attēto effectu. ſ. ne qs exeat ꝓpter hoſtes vn̄ oīs exeundi modus vıd̄ꝛ ꝓhibit⁹ Sec⁹ aūt ſi fieret ꝓhibitō ne qs exiret ciuitatem p muꝝ nam tunc pōt qs exire p oſtium. qꝛ prohibitio fuit facta attento mō ne ſcꝫ violaret muꝝ ciuitatis. ⁊ idem dic ī ſimilib⁹ Ex tra glo. quero nam vt ptꝫ h̄ ī tex. de adulterio pōt agi criminaliter ⁊ ciuiliter. criminaliter ī foro ſeculari. ciui liter ī foro eccleſiaſtico. nunq̄d per vnum iudicium ex cludatur reliquum. pone p̄mo fuit actum ī foro ſecula ri nūqd poſtea poſſit agi ī foro ciuili ⁊ ecōuerſo. So. dicit hoſti. ꝙ ſi habetur reſpectus ad penaꝫ. l. antique non poterat ſemel punita criminaliter impeti ciuiliter ī foro eccleſiaſtico qꝛ patiebat̄ penam vltimi ſupplicij p quā ſoluebatur matrimoniū ⁊ ꝑdebatur dos. xxxij q. vij. c. i. Non ergo poterat accuſari ciuiliter ī foro ec-cleſiaſtico. Idem dicī pena hodierna qꝛ cū mulier cō uicta detrudat̄ ī carcerem ⁊ d̄ dote certo mō diſponit̄ vt nō. in. c. gaudem⁹. de ꝯuer. ꝯiu. non poſſet accuſari ciuiliter. quia pena includitur ſub p̄ma. nam qn̄ agitur ciuiliter petitur ut fiat ſepatio matrimonij quo ad tho rum vt maritus lucretur dotem. vt ī. c. plerūqꝫ. d̄ dote poſt diuoꝛ. reſti. que q̄dem pena non poſſꝫ habere effe ctum ex quo mulier fuit ꝯdēnata ī p̄mo iudicio Idē di cit hoſti. ī caſu ꝯuerſo. qꝛ ſi fuit actū p̄us ī foro eccleſi-aſtico non p̄t poſtea agi in foro ciuili ne d̄ vnius hoīs delicto ſepe queratur. l. lꝫ. ff. nau. cau. ſtab. Jo. an. ali ter diſtinguit dicens ꝙ aut p̄mo fuit actum ad pniam ⁊ non tollitur accuſatio ī foro ciuili. vt legitur ⁊ nota. ī c. admonere. xxxiij. q. ij. et in. c. de his. ∫. de accu. Aut fuit actum in foro ꝯtentioſo ⁊ tunc ſi ciuiliter pōt poſt ea agi criminaliter qꝛ ciuilis actio non p̄iudicat crimi-nali. C. qn̄ ciuilis actio. l. vnico. aut fuit p̄us īterpoſita pena criminaliter et non poteſt agi ad aliam penam. ⁊ hoc caſu ꝓcedit opi. hoſti. ſꝫ iudicio meo hec dicta nō ſatiſfaciunt ex toto queſito. nec oīno ſunt vera in caſu

noſtro nam regula iuris eſt ꝙ accuſatio ciuiliter inſtitu ta non p̄iudicat accuſationi criminali quo minus poſ-ſit inſtitui etiaꝫ ſi reus fuit abſolutus in ciuili. vt ē tex. iuncta gl. in. d. l. vnica. Hoc fallit quando ciuilis actō tendit ad vindictā. Exemplum ī actione iniuriarum ci uiliter inſtituta vt probatur ī. l. p̄tor edixit. ff. d̄ iniur. vbi dꝛ ꝙ ſi q̄s inſtituit actōnem iniuriarum etiā ciuili-ter non poteſt poſtea agere de illo delicto criminaliter qꝛ actio iniuriarum ſemper tendit ad vindictā. nō eīn̄ proſequitur qs ī illa rem familiarem. ita dicerē ī ꝓpo ſito qꝛ cū accuſatio de adulterio etiam ciuiliter inſtitu-ta tendit ad vindictam nec ꝓſequitur q̄s intereſſe ſuū ſeu rem familiareꝫ agit enim vt ſeparet̄ matrimonium quo ad thorum ⁊ vt lucretur dotem ergo nō p̄t poſtea criminaliter agi. Nec etiam ē verum indiſtincte qḋ dıt̄ hoſti. ꝙ de delicto vnius hominis ſepius q̄ri non poſ ſit vt nō. l. lꝫ p̄al. vn̄ ī ꝓpoſito caderet alia q̄ſtio. nūqd in foro eccleſiaſtico poſſit accuſari de eodem delicto ī foro. ciuili p̄ſuppoſito ꝙ illud delictum ſit mixti fori Ex emplum in ſacrilego. legiſte cōiter dicunt ꝙ aut accu-ſatio tendit ad vindictaꝫ ⁊ tunc ex quo ſemel egit vno mō non pōt intentare aliā viaꝫ. Secus ſi accuſatio cō cernebat itereſſe ꝓprium ⁊ rem familiarem. nā tūc ſi in tentauit ꝯditionem vnius. l. pōt intētare ꝯditōem alte rius in eo ꝙ excedit priorem legem vt legitur ⁊ nota. in. l. i. ff. vi. bo. rap. ⁊ ibi p Barto. in. l. ſenatus. ff. de accu. h̄ in cōtrarium ē tex. multum nōbilis in. c. felicis in. §. per hoc quoqꝫ. de penis. li. vi. vbi papa poſuit multas penas capientibus cardinalē. et tn̄ poſtea dıc̄ ibi tex. ꝙ p illas penas non intēdit adimere ptātem iu dici ſeculari quominus poſſit ipſe procedere ⁊ impone re penam legalē ⁊ ſic vıd̄ꝛ probare ꝙ punitus crimina liter p iudicem eccleſiaſticū p̄t puniri etiaꝫ criminaliter p iudicē ciuilē ex quo crimē ē mixti fori ⁊ notabis ſem-per illum tex. qꝛ neſcio aliū ita eque bonū in hac mate ria Et recitat ibi Jo. an. in nouella fuiſſe diſputatum bononie ⁊ ꝯcluſum. ꝙ aut p diuerſas leges imponun tur diuerſe pene pro eodem delicto oīno ſepate. ⁊ im-poſitio vnius non tollit aliam. pro hoc tex. in. l. qui ſe pulchra. C. de ſepul. vio. et in. l. iij. ff. de libe. homine exhi. ⁊ in. l. quotiens. ff. de actio. ⁊ obli. ⁊ optime facit illud. c. felicis. aut pene non ſunt omnino diuerſe puta quia vna lex apponit penam centum florenorum alia mille ⁊ tunc procedat diſtinctio quam dixi eſſe legiſta rum. aut pene ſunt omnino ſimiles puta quia quelibꝫ lex imponit penam centum florenorum et tunc non re fert que pena imponat̄ cum ſit eadem ⁊ ē equa et nota bilis diſtinctio Secundo principaliter queritur nū quid coram iudice eccleſiaſtico poſſit vxor accuſari cri minaliter. Jo. et Vin. tenent ꝙ ſic et ſentit hic gl. i. in eo ꝙ allegat. c. gaudemus. ∫. de ꝯuer. ꝯiu. Inno. tenet his ꝯtrariū dicens ꝙ aut mulier eſt de foro tpali eccl̄ie

⁊ tunc p̄t accuſari coram iudice eccleſiaſtico q poterit
imponere penam intruſionis. vel aliam ſcd̄m q̄ ſibi vi
detur honeſtiꝰ tamen eſſet ſcd̄z omnes vt ciuilis iudex
ex cōmiſſione eccleſiaſtici ſupioris hoc faciat aut muli
er ē ſubiecta iudici ſeculari. et tūc coram eo dūtaxat eſt
accuſanda criminaliter ⁊ pro hoc facit iſte tex. h̄ q i ac
cuſatione criminaliter inſtituenda facit mentōem de iu
dice ſeculari. in accuſatōe vero ciuiliter facta vel fiēda
facit mentōnem de iudice eccleſiaſtico. vide tu qḋ ple
ne dixi in. d. c. gaudemus. ⁊ credo ibi cōcluſiſſe ꝓ pri
ma opi. q꞉ cū hodie pro adulterio non imponatᷣ pena
mortis q̄ etiaꝫ iudex eccleſiaſticus pōt cognoſcere h̄
crimiꝰ lꝫ mulier non ſit de tp̄ali foro eccleſie q꞉ matri
moniū ē vnū ex ſeptē ſacramentis eccleſie vt in. c. debi
tum. de biga. vnde peccans ꝯtra matrimonium ꝯmit
tit ſacrilegium vñ lex ciuilis appellat adulteros ſacrile
gos vt in. l. q̄uis. C. ḋ adulter. ſacrilegiū vero ē mixti
fori. vt in. c. cum ſit. et quod ibi nō. de fo. ꝯpe. Ad idē
facit. c. i. de offi. ordi. vbi bonus tex. ⁊ in. c. de benedi
cto. xxxij. q. i. Ad iſtum tex. dic q̄ procedebat olim ſe
cūdū antiq̄ tp̄a. naꝫ q꞉ imponebatur pena vltimi ſup
plicij nō poterat agi corā iudice eccleſiaſtico q nō im
ponit hanc penam vt i. c. ſniam ſanguinis. ne cle. vel
mo. ⁊. xxiij. q. v. c. lex debet. ſed q꞉ hodie ceſſat hec ra
tio ideo ⁊c. Tercio et vltimo queritur nunqḋ vxor
poſſit accuſare maritum de adulterio ſicut ecōtra mari
tus accuſat vxorem. Conclude poſt doct. q̄ tripliciter
pōt agi de adulterio. Primo ad pniam ⁊ ad hanc
admittitᷣ q̄libet. ij. q. i. ſi peccauerit. ⁊. c. nouit. ḋ iudi.
cū ibi nota. ⁊ ad pniam imponendam non currit aliq̄
pſcriptio vnde ſi eſſent lapſi etiaꝫ centum anni poteſt
agi contra crimino ſum ad pniam. vide tex. cū glo. no
tabili in. d. c. admonere. Scd̄o p̄t agi criminaliter ⁊
ad hanc admittitᷣ q̄libet extraneꝰ vñ maſculus punitur
pena capitali vt in. l. q̄uis. C. de adult. Sed reſpectu
vxoris maritus pfertur alijs volentibus eam accuſare
l. ſi maritus. ff. e. Sed dubium eſt reſpectuꝰ vxoris nū
qḋ poſſit accuſare maritum ḋ adulterio criminaliter et
dixerunt q̄dam q̄ hodie pōt vt imponatᷣ pena detruſi
onis. cōiter tenetur oppoſitū. vt in. d. l. publico canoni
ꝫata. xxxij. q. i. Naꝫ lex indiſtincte prohibet vt in. d. l.
publico. C. de adul. et diuerſitatis ratio iter maritum
⁊ vxorem eſt q꞉ maritus eſt caput vxoris et nō ecōtra
vt i. c. continebatur. de deſpon. impu. Iteꝫ maius pre
iudiciū generatur marito ex adulterio vxoris propter
dubium prolis q̄ꝫ vxori ex adulterio mariti ⁊ vide gl.
in. d. l. publico. Tercio poteſt agi de adulterio ciui
liter vt ſepetur matrimonium quo ad thorum vt accu
ſator lucretur dotem vel donatōnem propter nuptias
et ad hanc accuſatōnem admittuntur ſolum coniuges
ad hoc. c. queadmodum. de iureiurā. et. c. quanto. ⁊. c.
gaudemus. de diuor. et quemadmodū maritus. accu
ſat vxorem vt lucretur dotem ⁊ ſepetur matrimonium
quo ad thorum ita econuerſo vxor poteſt accuſare ma
ritum ciuiliter de adulterio vt ſepetur matrimonium et
lucretur donatōem ꝓpter nuptias ſibi factā a marito.
vt i. c. i. vt lit. ꝯte. et legitur et nota. in. c. plerūq꞉. de do
na. inter virum et vxorem. Nico. abbas.

Cum pro causa Qui de manda
to dn̄i cām ꝓcu
rauit ab eo repetit expēſas propter h̄ factas
Prima ps ponit deciſam ꝑtis q̄relam. Scd̄o dat iu
dices. ibi diſcretioni. Et incipe caſum literalem q̄ iter
iſtū S. q erat procurator capituli ⁊ archidiaconū erat
ꝯtentio ſup expenſis factis ꝑ iſtū archidiaconū in cā
quā ſuſceperat ꝓmouendā de mādato capituli ⁊ papa
pronūciauit vt habetᷣ i lr̄a. p̄t tñ caſus figurari ⁊ alijs
modis h̄ non ē vis. Nō p̄mo q̄ nedū extraneus ſꝫ
etiam q̄libet de eccleſia p̄t repetere expēſas a capitulo
q̄s fecit pro vtilitate ipſius capituli. ⁊ idem ē in eccleſia
nā ſi rector vel alius expendit de proprio patrimonio
aliqḋ ad vtilitatē eccleſie p̄t illḋ repetere ? de eo i mor
te teſtari. xij. q. iij. in. c. q̄cunq꞉. Scd̄o nō q̄ ſuſcipi
ens ſpōte mandatū lꝫ nihil fuerit dictū de expēſis. p̄t
poſtmodū repetere expenſas q̄s fecit ꝓ negotio ſibi i
iuncto. Tercio nō q̄ ſi procurator abſentat ſe ḋ cer
to loco ꝑncipaliter pro negotijs ſuis lꝫ i ꝯñam tractet
etiā negotia dn̄i non p̄t repetere expenſas quas fecit i
eūdo vel etiā in ſtādo niſi q̄tenus fuiſſet pro negocio
dūtaxat ſibi iniūcto. Sꝫ q̄ritur pro declaratōe lr̄e
ḋ hic q̄ archidiaconꝰ iſte hꝫ probare mandatū ſibi fa
ctū a capitulo quo mō probabit h̄ mandatū So. Io.
an. poſt hoſti. dicit q̄ poterit probare ꝑ vnū teſtē cum
ꝓprio iuramēto ar. ī. e. ex inſinuatōe. Et nō ex hoc di
cto ſingularit duo. Primo q̄ ſaltē ꝯtra dn̄m admit
titur ꝓbatio mādati ꝑ teſtes nā hoc caſu ceſſant pici
la. de q̄bus dixi in. c. i. e. eo. Secundo nō q̄ probatio
mandati ſaltē ꝯtra dn̄m ipſius procuratoris ita proba
tur queadmodū reuocatio mādati vt in. d. c. ex inſinu
atione. Scd̄o queritur qḋ ſi procurator incidit iter
latrones dū iret pro facto dn̄i ⁊ ab eis fuerit ſpoliatus
vel in via fuit infirmitate oppreſſus nunquid poſſit hu
iuſmodi dāna ſeu expenſas factas imputare domino
Doc. h̄ q̄ non ⁊ videtur ad hoc tex. in. l. inter cauſas.
§. nō oia. ff. mādati. Ratio q꞉ hec ſunt extrinſeca a mā
dato et potius ſunt imputanda caſui fortuito. Secus
eſt in duobus ſocijs quia vnus imputat alteri damna
que fuit paſſus occaſione ſocietatis vt in. l. cū duobus
in. §. quidam. ff. pro ſocio. Qualiter auteꝫ procurator
probabit expenſas factas. dic vt nota. in. c. dilecti. de
fo. compe. In glo. i. et ſi non interueniſſꝫ mandatū
tunc tamen repetit alia occaſione. ſi preceſſit mandatū
agitur actōne mandati. Si vero non p̄ceſſit mandatū
agitur actōne negotiorum geſtorum vt de nego. geſto.

per totum.⁊ nota.in regula ratum.de re.iur.in vi.Sꝫ circa hoc queritur q̄d ſi geſſi negotia tua te p̄nte et tacente quam actōem habeo dic ꝙ actōnem mandati. nam tacendo dn̄s res ſua vtiliter agitur videꝛ dari mandatum vt in.l.ſi remunerandi.§.ſi paſſus.ff.mandati ⁊ in.l.ſi pro te. tunc ergo competit actio nego.geſto. cum dominus eſt ignorans ⁊ res ſua vtiliter geritur ī abſentia et in hac vtilitate ꝯſiderāda reſpicitur iniciū nam ſi vtiliter incepi gerere negocium tuum lꝫ nō habuerit bonū exitum ſine culpa mea nihilominus repeto ſumptus vt in.l.ſed an vltro.ff.de neg.geſt. Sed ī dubio ex quo quis ſuccumbit non p̄ſumitur vtiliter geſſiſſe.vt in.l.iam tn̄.§.in hac allegata in glo.ſ.et cum hac limitatione intellige glo.ſequentem.et de materia per bar.in.d.§.in hac.Sed quando interuenit mandatum ſemper repetit procurator expenſas ex quo deprehenditur in aliqua culpa ⁊c̄.

Uniuerſitas em̄ ſcholariū pōt ad

VIA. agendū et defendendū procurato. ꝯſtituere In p̄ma pte ponit petitio. In ſcd̄a ſpius admiſſio ibi lꝫ igit. Nota p̄mo iuncta ſupraſcriptōne ꝙ ſcholares faciunt vniuerſitatē approbataꝫ qd alibi non ita bn̄ ꝓbatur ⁊ de hoc.j.lati⁹. Nota ſcd̄o ꝙ vniuerſitas pōt ꝯſtituere ſindicum ſeu procuratorem in cauſis agēdis vel defendendis.vn̄ nō tenetur comparere omnes de vniuerſitate Nota tercio fruſtratoriū eſſe id impetrare quod iure cōi cōcedit.ꝯcordat.l.vnica.C.de theſaur.li.x.Qn̄qꝫ tn̄ vt mos geratur poſtulanti ꝯceditur qd iure cōi ꝯceſſum ē ꝑut h fecit papa.ad idem.c.ſi aduerſus.j.de heret. In gl. i.Nota p̄mo ex hac glo.ꝙ vniuerſitas largo mō pōt ꝓcuratorem ꝯſtituere etiā de iure ciuili. qꝛ lꝫ ꝓcurator ꝓprie ſumptus dicatur ille q̄ ꝯſtituitur a vero dn̄o.vt in.l.i.ff.eo.tn̄ vniuerſitas habetur loco dn̄i.ꝓprie loco dn̄i ꝓprie tn̄ ⁊ ſtricte vniuerſitas ſm leges non ꝯſtituit ꝓcuratorem ſed ſindicum et actorem.vt in.l.i.⁊ in l.item eoꝝ.ff.qd cuiuſqꝫ vniuerſi.et dicitur ſindic⁹ q̄ñ conſtituitur ad omnes cauſas vniuerſitatis ſic dictus qꝛ ſingulas cauſas vniuerſitatꝭ dicit.i.ꝓmouet. Actor vero dicitur cum conſtituitur ad vnam cām. Pt tamen actor conſtitui ab alio q̄ꝫ ab vniuerſitate puta a tutore vel curatore. Iſti em̄ cum non ſint domini nō poſſunt ꝯſtituere procuratorem ante litē ꝯte. vn̄ ꝯſtituūt actorē cum auctoritate ſuperioris vt in.l.neqꝫ tutores.C.eo. ſed de iure canonico non curamus de diuerſitate vocabulorum vt in.c.petitio.et ibi nō.j.eo.bonum tamen eſt vti vocabulis ꝓprijs. Nota ſcd̄o ex glo.ꝙ ſcholares faciant vniuerſitatem approbatā et ꝙ poſſunt iuridice ſibi eligere rectorem.l.tamen ſi.quam glo.allegat nō loqur de ſcholaribus ſed de exercentibus aliquam ꝓfeſſionem licitam vt ſunt lanifices ſutores cerdones ⁊ ſimiles nam iſtis cōcedit a iure cōi vt poſſint ſimul conuenire rōne ꝓfeſſionis licite quaꝫ exercent et conſtituere collegium ſeu vniuerſitatem ⁊ eligere ſibi rectorem q quidem rector habet iuriſdictōnem in ſingulos de vniuerſitate.in his dūtaxat que concernūt exercitium illius artis ſeu profeſſionis.vt legit et nō.in d. gl.a.l.ſi.C.de iuriſ.om.iudi.⁊ per Inno.in.c.cum ab eccleſiarum.de offi.or.vnde gl. hic voluit ꝯprehendere ſcholares ſub verbis illis quaſi exerceant ꝓfeſſionē licitam Sed glo.in.d.l.ſi.tenet contrarium dicens ꝙ cum ipi ſcholares non exerceant ꝓfeſſionem ſed ſunt ſub exercentibus nō ipſi ſed doctores faciūt vniuerſitatem quemadmodū diſcipuli pilliparioꝝ vel alioꝝ artificum nam nō ipi ſed magiſtri faciūt vniuerſitatem ſeu collegiū et dicitur illaꝫ glo. ſeruari pariſius Sed contrarium ſenſit ipſemet Accurſius in.l.i.ff. qd cuiuſqꝫ vniuer.et bar.in vtroqꝫ loco.⁊ Inno.in.d.c. cū ab eccleſiarum.vnde ꝯmunis opi.legiſtarum ⁊ canoniſtarū hodie eſt ꝙ ſcholares faciunt p ſe vniuerſitatem approbatam.⁊ vt dixi in p̄mo notabili nō cauillando literaꝫ tex.ē hic Nam ſcribitur ſcholaribus pariſienſibus et tamen poſtea dicitur ꝙ de iure cōi faciunt vniuerſitatē ⁊ quāqꝫ qdam dixerunt ꝙ forte appellat ſcholares doctores artium q ſtudebant in iure canonico vel theologia.hoc tn̄ mihi non placet qꝛ eſto ꝙ ſunt ibi vt diſcipuli nō debuiſſent facere vniuerſitatē ſi ꝯtraria opi. eſſet vera et dico ꝙ alia eſt ratio in ſcholaribus liberalium artiū iuriſtis q̄ꝫ in diſcipulis alioꝝ artificum. nā iſti non habent ꝓ aliquibus negocijs expediendis ſimul ꝯuenire.qꝛ omnia expediunt per eoꝝ magiſtros. Sec⁹ in ſcholaribus.nā ⁊ in mō viuendi ⁊ in expēſis q̄s habent facere occaſione ſtudij ⁊ in multis alijs habent neceſſitatē ſimul ꝯueniendi.ideo debēt poſſe facere collegiū vt in.l.i.ff. de colle.illi. quinimo pl⁹ dixit bar.in.d.l.i.p̄mo Reſpō.ꝙ ſi tres vel plures ſcholares ꝯueniūt in eadē domo ꝙ pn̄t facere collegiū.⁊ idē ſentit Inn.i.d.c.cūꝫ ab eccleſiaꝝ.et facit.l.ſi.ff.d coll. illi.nam ꝯueniūt iſti ſimul ꝓ cōmodiori exercitio ꝓfeſſionis qd nō. Ultimo collige ex glo.vnā dr̄iam iter ſindicum ⁊ procuratorem.nā ſindicus.i.conſtitut⁹ ab vniuerſitate iurat de calūnia ſine mandato.ſꝫ ꝓcurator ꝯſtitutus a ꝑticulari ꝑſona non iurat d calūnia ſꝫ dn̄o. dic niſi habuerit ſpeciale mādatū vt habet hodie in.c ſi.de iura.calū.li.vi. ⁊ ē diuerſitatis rō.qꝛ ille dꝫ h iuramētū p̄ſtare q ē meli⁹ de negotio informat⁹ vt in.c.i ꝑtractādis.d iura.calū.Sꝫ ſindic⁹ vniuerſitatis meli⁹ ē informat⁹ de factis vniuerſitatis q̄ꝫ ipa vniuerſitas q̄ caret ſenſu vel q̄ꝫ ſinguli de vniuerſitate qꝛ naturaliter ſolent negligi que cōmuniter poſſidentur vt in.l.i.C. quādo ⁊ qbus quarta ps debetur.li.x. Sꝫ in cauſa ꝓpria dominus p̄ſumitur melius ſcire veritatē q̄ꝫ ꝓcurator.vt in.l.ſi.C.e.ti.Ni.abb.

Vditis Si poſt concluſionem cauſe
apparet procuratorem reuo-
catum nihilominus fert̃ ſententia ita cõmu
niter ſommatur Sꝫ ſumma aliter quo ad intellectum
Sed citatus ad totam cauſam cõſtituit procuratorem
quem poſtea reuocat põt nihilomin⁹ cõtra eum ꝓcedi
inquantũ ſtatus cãe patit̃ ſine alia citatione. Diuidit̃
nam p̃mo fert ſentẽtiã ſup ꝓceſſibus ⁊ ſoluit obſtaculũ
Secũda ibi ceter in expenſis condẽnat. Nõ p̃mo
ꝙ reuocatio ꝓcuratoris poſt ꝯcluſionem i cauſa nõ im
pedit quomin⁹ poſſit ꝓcedi ad ſniam nam poſt ꝯcluſi
onem liquet iudici de meritis cauſe ideo reuocatio pro
curatoris poſtea facta non p̃ſtat impedimentũ quomi
nus poſſit ꝓcedi ad ſniam et ad hoc quotidie allegat̃
iſte tex. Scdo nõ ꝙ valet ꝯdẽnatio facta ꝓ futuris
expenſis abſq; alia determinatõe. ⁊ ẽ in h iſte tex. mul
tum notabilis. qd declara ꝯ. latius dicet̃ Tercio
nota ar. ſm goff. ꝙ paria ſunt aliqd nõ fieri vel tarde
fieri. põt tñ hic colligi argumentũ in ꝯtrariũ Nota
ibi ex eis vel ob eos driam inter dictõnem ex ⁊ ob. nã
vna denotat cãm mediatã. alia cãm immediatã. d quo
plenius p Bar. in. l. liberorum. ff. d v. ſig. In glo.
ij. ibi nihil poſſ obijcere. vult ergo gl. ꝙ iõ potuit fer
ri ſentẽcia ꝯtra abſentẽ reuocatiõe ꝓcuratoris nõ ob
ſtante. q: exquo erat in cã ꝯcluſũ nihil poterat obijci.
nam poſt concluſionẽ nõ admittũtur aliqua ſiue con
ſiſtant in facto ſiue in iure. ſed ſolũ reſtat ferre ſentẽtiaꝫ
vt in. c. paſtoralis. ⁊ quod ibi nõ. Inn. ꝯ. de cã poſſeſ.
⁊ ꝓprie. Sed contra hanc ſolutõem ſic opponitur licet
poſt concluſionem nõ poſſit in cã aliqd allegari. tamẽ
ps dꝫ citari ad audiendũ ſniam vt poſſ opponere vel
appellare ⁊ reqritur trina citatatio vl' vnica pemptoria
vt ꝓbatur in cle. ſepe. iũcta glo. de v. ſig. nam ſpãle eſt
in cauſis ſummarijs vt ſufficiat vnica citatio ad ſniam
vt ibi legitur ⁊ nota. ad idem. c. conſuluit. ⁊ qd ibi dixi
de offi. dele. ⁊ ſi ſnia fertur ſine citatõne nõ tenet. iij. q
ix. in. c. caueant. ⁊. c. omnia. ⁊ in. l. i. §. item cum ex edi
cto. ff. que ſen. ſine app. reſcin. So. duplex. ſm Inno.
p̃ma ꝙ ꝯtrarium ꝓcedit i ſententijs diffinitiuis. ſecus
i interlocutorijs q: in illis nõ reqritur ordo iuris. ⁊ ex
hoc nõ ꝙ ſnia interlocutoria p̃t ferri contra ꝑtem non
citatam Idẽ notauit ipe Inno. in. c. querelã. e. eo. ſed
hec ſolutio nõ placet ex duplici capite Primo q: vbi
cũq; interlocutoria affert p̃iudiciũ ſaltem graue abſen
ti dꝫ ſemp p̃mitti citatio. q: in p̃iudiciũ abſẽtis nihil ẽ
ſtãdũ. vt in. c. iter q̃tuor. de ma. et obe. ⁊ in. c. i. de cau.
poſſe. et ꝓprie. ⁊. d. c. oia. ⁊. d. c. caueãt tꝫ bar. in. l. nec
quicq;. §. vbi decretũ. ff. d offi. ꝓcon. Sꝫ vbi nõ affer
ret p̃iudiciũ abſenti tũc p̃t ferri iterlocutoria ꝑte nõ cita
ta. ar. in. l. diẽ ꝓferre. ff. d arbi. Et in h cãu intellige di
ctũ Inno. ⁊ ita etiã voluit Bar. in. d. §. vbi decretũ. et
tene menti hãc ꝯcluſionem. Ex ſcdo capite p̃t ſolu-
tio Inno. impugnari q: hec ſnia ſup nullitate ꝓceſſuũ
nõ fuit interlocutoria ſed diffinitiua quo ad cãm nulli
tatis vel ſaltem habebat vim diffinitiue. facit qd nõ. ꝑ
glo. in cle. vnica. de ſequeſ. poſ. ⁊ fruc. ⁊ in cle. ſi de ap
pel. vbi nota que ſnia dicat̃ diffinitiua ⁊ q̃ interlocuto
ria. Scdo p̃ncipaliter ſoluit Inn. forte d p̃ma ſolu
tione nõ confiſus ꝙ h facta fuit citatio a p̃ncipio ad to
tam cãm tã. ſ. reſpectu nullitatis ꝓceſſuum q̃; reſpectu
negocij p̃ncipalis. qd ẽ p̃ſumendũ ex eo q: papa h re
uocauit ad curiam totã cãm ⁊ in reuocatõe papa ſolet
citare ꝑtes vt ꝯpareãt ad totã cãm expediẽdam. iſte er
go ep̃s collubriẽ. cũ teneret̃ adeſſe in curia ꝑ ſe vel ꝓ
curatorẽ fuit ꝯtumax reuocando ꝓcuratorem et alium
nõ ꝯſtituendo ideo non erat opus ꝙ denuo citaret̃ ad
ſniam. ſecus aũt ſi citatio fuiſſet facta ad certũ articulũ
q: tũc etiã itercedente ibi ꝯtumacia dꝫ citari ad alios
articulos poſtmodũ expediẽdos. q: nõ ſeqtur fuit cõ
tumax i vno articulo ergo i alio. vt nõ. gl. in. c. ij. in v.
nõ tenet̃. de do. et cõtu. li. vi. quã nõ bis. Et ex his di
ctis Inno. nõ plura. Et p̃mo ꝙ p̃t qs citari ad totam
cãm qñ citatio ſaltẽ ſit de longinquo qd pleni⁹ exami
no in. c. fi. de dila. Scdo nõ ꝙ citatio ad totã cãm nõ
tollit̃ ꝑ ꝯpitionem ad certos articulos ſaltẽ quo ad h
vt nõ debeat ps a loco iudicij recedere ſeu ꝓcuratoreꝫ
reuocare ⁊ neminẽ in iudicio ꝑ ſe dimittere. ⁊ h multũ
limitat dictũ Frede. qd plene tãgo in. d. c. fi. Io. an.
ponit terciũ itellectũ ad iſtũ tex. dicẽs ꝙ procurator h
fuit citatus nã potuit citare nõ obſtãte reuocatõe q: il
la reuocatio habet̃ pro nõ facta. exquo erat ꝯcluſum i
cã. nihil allegat Sed ſatis huic lectu. applaudit hec li-
tera i p̃mo aſpectu ⁊ multi ſolent allegare iſtũ tex. Sꝫ
ꝯtra hanc lec. multũ facit qd dixi i p̃ncipio nã non ap
paret rõ q̃re etiã p⁹ ꝯcluſionẽ non poſſit procurator re
uocari ſicut añ. Sꝫ ſaluãdo hãc lec. nõ tñ i ꝓprijs ter
minis poſſum⁹ dicere ꝙ poſt litẽ ꝯteſtatã non potuit
reuocari procurat. ſine cã cõtradicente aduerſario. iter
eſt eñ aduerſarij vt procurator ſine cã nõ reuocetur ne
variet̃ iudiciũ mutatõe ꝑſonaꝝ vt ꝓbat̃ in. l. p⁹ litẽ iũ-
cta. l. q̃ oia. ⁊ ibi gl. ff. e. ti. ⁊ vide gl. i. c. ij. ꝯ. e. li. vi. hec
ẽ reuocatio cũ nõ apparet de cã legitima non valuit ad
uerſario ꝯtradicente ⁊ ideo potuit ferri ſnia ꝓcuratore
reuocato. ⁊ i eo ꝙ tex. facit mentõem ꝙ erat in cã con-
cluſum dicit ꝙ i h narrat factũ nã idẽ fuiſſet qñq; poſt
litem ꝯteſ. quod ſentiũt hic Vin. et Io. an. ſupplentes
ad tex. maxie. Quartã lec. poſuit h do. Car. dicens ꝙ
exquo ep̃s colubriẽ. procurauit totum negocium de-
ferre ad curiam tenebatur ꝯparere ꝑ ſe vel ꝑ procurato
rem ad totam cãm alias habetur pro contumace ſine
alia citatione ſicut obſeruatur in appellato q facit vt to
ta cã deferatur ad papam iuxta illud quod habetur in
c. cordi. de appella. li. vi. Sed hec lect. non placet q:
illud. c. loqtur qñ terminus fuit p̃fixus ad appellatõeꝫ

pſequẽdaȝ q babetur loco citatõnis vt ibi et in.c. ſepe
de appella. hic aũt nullus terminus fuit pꝑixus. Pre
terea is q appellat deducit negociũ ad ſupiorem vt in
c.ſi a iudice. de appella.li.vi. ⁊ tñ ꝯtra eũ abſñtem non
pt ꝓcedi ſine citatõne vt in auc. ei q. C. de tempo. ap
pel. ⁊.ij.q.vi. appellatore. ideo placet mihi p aliꝗs lec.
ſcda Inn. vt ꝓſumam⁹ citatõem generalẽ ad totã cãm
hic ꝓceſſiſſe In glo.i verbo puenerit ibi ⁊ extũc ex
pectare incepit. vult ergo ꝙ ideo papa ꝯdẽnauit illum
epm colubrieñ. in expẽſis. qꝛ forte a tpe reuocatõis p
uente ad ꝓcuratorẽ extũc aduerſarius ſuus incepit ex
pectare, p negocio pncipali expediendo. Et vt intelli
gas meli⁹ literam ſcias ꝙ cã pncipalis erat hic ſup li
mitatione dioceſum q̃ cã fuit ꝯmiſſa delegatis ⁊ tãdeȝ
ſup validitatẽ ꝓceſſuũ iſtoꝝ delegatoꝝ fuit altricatum
iter ptes. nam epꝯ egitanienſis dicebat illos ꝓceſſus
nullos forte ex defectu ordinis non ſeruati ⁊ papa re
uocauit ad curiã tã negociũ principale q̃ȝ illud ꝓpera
toriũ ⁊ cũ eſſet in curia ꝯcluſum in cã ſup nullitate pro
ceſſuũ litere reuocatorie ꝓcuratoris colubrieñ. puene
runt ad ptẽ. papa vero nõ obſtante reuocatõe cuȝ eſſet
in cã ꝯcluſam tulit ſniam ſuper nullitate ꝓceſſuum et
ꝯdẽnauit colubrieñ. in expenſis factis a tpe quo reuo
catio venit ad ꝓcuratorẽ ⁊ ad expenſas fiendas donec
ipe colubrieñ. p ſe vel p procuratorẽ ꝯparuerit i nego
cio pncipali nã ſup negotio pncipali non poterat ꝓce
di vigore illius citationis generalis de q.s. qꝛ lis nõ
erat ꝯteſtata vt .ſ. vt lite nõ ꝯte. p totũ His pmiſſis
op. ꝯtra tex. ⁊ ꝯtra intellectũ glo. ex quo eñ papa non
obſtante reuocatione ⁊ ꝯtumacia colubrieñ. ꝓceſſit ad
ſniam ſup nullitate ꝓceſſuũ non debuit ipe colubrieñ.
ꝯdẽnari in expenſis q̃s fecit aduerſarius illo tpe quia
ꝯtumacia ſua non fuit impeditiua proceſſus nec vllũ
dãnum ſenſit aduerſarius pñs cuȝ fuerit proceſſum in
cã abſentia ſua nõ obſtante. debuit ergo papa illũ ꝯdẽ
nare a tpe ſnie late ſup nullitate proceſſuũ qꝛ extũc nõ
ꝓus cepit fruſtra expectare So. cõtrariũ eſt difficile et
ꝓpter h Io. an. reſtringit multũ iſtũ tex. intelligit eum
ꝙ qñ reuocatio puenit ad procuratorẽ papa pꝑxerat
terminũ ptibus ad ſniam audiendã ita ꝙ nullũ vl' mo
dicũ fuit iternallũ inter pñtationem reuocatõis ⁊ ſen
tentiã ſup nullitate ⁊ ſic in effectu epus egitanienſis ex
tũc cepit fruſtra expectare. Hec lec. lȝ ſit vera in ſe non
tamen ꝯgruit tex. nam ſi hoc eſſet verum papa ꝯdem
naſſet in expenſis factis a tpe ſnie. Item hic non dici
tur ꝙ incõtinenti fuerit lata ſnia. Io. an. ponit alium
intellectũ ꝙ ideo fuit iſte ꝯdẽnatus in expenſis qꝛ iter
fuit aduerſarij illum colubrieñ. non ꝯparere. qꝛ ſi com
paruiſſet forte multa potuiſſet habere ex confeſſione
ſua. Hec lect. mihi non placet ex duplici capite. Pri
mo quia ex quo erat in cauſa concluſum non dȝ ad pe
titõem ptis alia ps interrogari vt in.c.cũ Iohãnes. ⁊

qd ibi nota. de fide inſtru. Item melius vbicunqȝ
nõ obſtante ꝯtumacia proceditur vel procedi pt in cã
nõ debet abſens ꝯdemnari i expenſis. qꝛ ꝯdemnatio
abſentis nõ affert damnũ aduerſario pñti vt nõ. Ey. i
l. ſanximus. C. de iudi. et ſpe. in ti. d expenſis. §. iuxta
v. ꝙ ſi talis ex cauſa. et Io. an. limitando gl. in. c. i. d
elec. li. vi. nam ibi glo. tenebat hoc dictũ ꝙ abſens cõ
tumax dȝ ꝯdẽnari in expenſis licet poſſet procedi con
tra eum in cã ꝓpter rõnem pdictam qꝛ potuiſſet mul
ta habere ex ꝯfeſſione ſua. Sed Io. an. in nouella ibi
dicit ꝙ illud procedit i fine cauſe vt victus ꝯdemnet
victori. nõ aũt imediate cum eſt ꝯtumax. Do. Car. po
nebat terciũ intellectum dicens ꝙ epꝯ egitanienſis ex
pectabat i curia ꝓpter negocium pncipale vñ colpo ꝙ
colubrieñ. reuocauit procuratorẽ in pparatorio incepit
fruſtra expectare. qꝛ non curandũ de preparatorio ex
quo poterat procedi ſup pncipali Hec lectu. eẽt vera ſi
ex toto pireт. negociũ pncipale ſed hic nõ expectabat.
finge eñ ꝙ iter reuocatõem ⁊ ſniam iterfuit mẽſis ⁊ ꝙ
colubrienſis ꝯparuit ſcda die ſnie. nam certe vex eſt di
cere ꝙ fruſtra nõ expectabat egitanienſis p mẽſem nã
habuit ſniam pro ſe ſup nullitate proceſſuum. Et ideo
dico ⁊ q̃rto ꝙ iſte colubrienſis non fuit ꝯdemnatus in
expẽſis factis vſqȝ ad ſniam ꝓpter ꝯtumaciã ſ qꝛ ſuc
cubuit i illa ſnia nullitatis nã victus dȝ ꝯdẽnari victo
ri i expenſis vt in.c. calũniaȝ. de penis. ⁊ in. l. ꝓperan
dũ. §. et ſi q̃dẽ. C. de iudi. vñ ⁊ poterat ꝯdẽnari i oib⁹
expenſis factis in illa cã nullitatis. ſ qꝛ forte habuit p
babilem cauſaȝ litigandi vſqȝ ad reuocationem procu
ratoris non fuit vſqȝ ad illud tempus in expenſis ꝯdẽ
natus Sed poſtq̃ȝ reuocatio puenit ad procuratorem
ptȝ ꝙ extũc temere litigauit nam ꝯtumax pſumitur ha
bere malam cãm ⁊ ſi qs in pte tpis hȝ iuſtam cãm liti
gandi ſolum dȝ ꝯdẽnari in expenſis a tpe quo temere
vel calũnioſe litigauit vt notanter probat in. l. ſi qs in
ficiatus. ff. de depoſi. ⁊ ibi p bar. qd nõbis. ⁊ dico i.c
finẽ. de do. ⁊ ꝯtu. i expenſis vero fiendis iſte ꝯdẽnatur
ꝓpter ꝯtumaciã. In glo. ſi. ibi hic iaȝ ꝯſtabat. Ad
uerte qꝛ glo. hȝ bonũ itellectũ ſ clare non explicat In
no. cui⁹ dictum ſolet allegari. ſoluit clarius ⁊ ſic ꝙ aut
obligatio non eſt orta de pñti ⁊ tunc procedit tex. in. l
i. ff. de vſu. vbi dicitur ꝙ iudex non debet ſe impedire
pro futuro tempore. facit tex. in.c. romana. §. caueant
de ſen. ex. li. vi. vbi dicitur ꝙ pro futuris culpis nõ de
bet iudex aliquem excõmunicare etiam ſub cõditione.
Aut obligatio eſt orta de pſenti ⁊ tunc poteſt iudex p
ſpicere in futuram ⁊ in hoc cãu procedit iſte tex. nã da
ta contumacia obligatur contumax ad expenſas reſti
tuendas. vt in. d. l. ſanximus. ideo poteſt iudex dicere
condemno taleȝ abſentem contumacem ad omnes, ex
penſas quas faciet donec legitime comparuerit. et in
hoc tene menti iſtum tex. Non ob. ſi dicatur qd hec

ſententia ꝯdemnationis ſit incerta vt opponitur i glo. nam ex glo. pt dupliciter videri ſm Inno. Primo ꝙ interlocutoria valet licet ſit incerta. qꝛ ſicut poteſt reuocari per officium iudicis vt in. c. cum ceſſante. ð appel. ꝛ in. l. ꝙ inſſit. de re. iudi. ita et certificari. Et nota hoc dictum ꝙ ꝑ interlocutoriam pt iudex ꝯdemnare generaliter in expenſis et i proceſſu negocij poterit taxare. facit qð nota. idē Inn. in. c. ſepe. ꝟ. de appella. Secūdo ſoluit ꝛ notabiliꝰ ꝙ vbi petitio pt eſſe incerta poteſt ſequi ſnīa etiam incerta ſed hec petitio poterit eſſe incerta reſpectu futuri tpis qꝛ pꝰ pt ꝓbabiliter dubitare q̄s ꝛ quātas expenſas faciet in futurum ideo debꝫ admitti petitio generalis. vt in. c. ꝯſtitutus. de in inte. reſti. ꝛ in. l. i. ff. quoꝝ lega. ergo potuit hic ſequi ſnīa generalis ꝛ hoc bene notabis. Ex quo habes cautelā vt in libello pꝰ petat expenſas factas ꝛ fiendas in futuꝝ ꝛ admittiē hec petitio in certa rōne ꝑdicta ꝛ multū valet petere expenſas in libello. qꝛ licet iudex poſſit condemnare ex officio ſuo ſine petitione vt in. l. ediles. §. item ſciēdū. ff. de edi. edic. ꝛ nota. in. c. fi. de do. ꝛ ꝯtu. tamen ſi iudex non ꝯdemnat vbi non fuerunt expenſe petite non tenetur reſarcire de ſuo. ꝑ. l. iiij. in. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. ꝛ qð ibi nota. Nō gl. in. c. fi. de reſcrip. ꝛ Cy. in. d. l. ſanximus. ꝛ generaliter de iſta ꝯdemnatione expenſaꝝ. dic vt nota. in. d. c. fi. ꝛ in. c. i. de ſequeſtra. poſſeſ. Abbas.

Ettio. Procurator epī cauſas epatꝰ agit ꝛ defendit lꝫ non fuerit datus ſub noīe ſindici vel actoris. Diuiditur. Nā ꝑmo ponitur petitio. ſcđo rñſio. ꝓuiſio ibi nos.

Nota ꝑmo ꝙ eꝑs pt ꝯſtituere aliquos ex ſuis canonicis vicarios ꝛ ꝓcuratores generales. Ex quo infertur ꝙ plures pñt eſſe vicarij eiuſdez epī ꝛ iconomi ſeu procuratores. Nota ſcđo ꝙ eꝑs in ꝯſtituendo ꝓcuratorem ſeu iconomū generalem nō teneť habere capituli ꝯſenſum. ꝛ dicit hic Guil. naſo ꝙ in caſibꝰ i quibus poſſꝫ eꝑs agere ſine capitulo poterit agere ipius ꝓcur. in alijs ſecus qð nō. Tercio nota ꝙ in ꝯſtōe adminiſtratoꝝ ꝯſideranda eſt ꝑncipaliter intentio cōſtituentis nec debemꝰ aīaduertere ad noīa adminiſtratorum. vnde ſi qs conſtituit ſindicum cum eſſet ꝑuata pſona non inficitur inſtrm ꝓcure qꝛ ſatis eſt ꝙ apparet de intentione ꝯſtituentis ꝙ voluerit illi dare ptātez agendi vel reſpondendi. Sed quero ꝓ declaratōne litere que fuit rō dubitandi. Dic ꝙ fuit illa quia ꝓcur. ꝓprie ꝯſtituiť a vero dñō. l. i. ff. de ꝓcur. eꝑs aūt nō eſt verus dñs reꝝ epatus. ſed potius adminiſtrator ſeu ꝓcur. vt in. c. ij. ð dona. ꝛ ideo videbať ꝙ iſti canonici q fuerant ꝯſtituti ꝓcuratores non haberent legitimum mandatum quaſi eꝑs debuiſſꝫ eos ꝯſtituere ſindicos vel actores qꝛ ſindicꝰ conſtituitur ab vniuerſitate Itez actor datur ab vniuerſitate ꝛ a tutore ſeu curatore vt i l. i. ff. ꝙ cuiuſcꝫ vniuer. dixi. s. eo. c. qꝛ. ſed ratio decidendi in cōtrarium ponitur i tex. qꝛ nō eſt fienda vis i nominibꝰ ex quo ꝯſtat de intentione ꝯſtituentis quia verba deſeruiūt intentioni ꝛ ecōtra. i. q. i. marchion. et c. baſilides. ꝛ in. c. ſcđo requiris. de appella. Et ideo dicit h hoſti. ꝙ nō inficiť mandatū ꝓcure ſi dicať ꝯſtituo te factorem meū vel clericū meū ſeu aſinū meū dūmodo ꝯſtet ꝑ alia verba ꝙ det ſibi ptātez agendi ꝛ defendendi ſeu ꝙ voluerit eū ꝯſtituere procuratorem ſuū ꝛ dicit idez dicendū de iure ciuili qꝛ nō debemꝰ ſtare i verbis ex quo verboꝝ nullus ſeqtur effectus. l. fi. C. ð dona. l. i. ꝛ ij. C. de formul. ꝛ in. l. ij. C. coīa delegata. lex eīm eſt impoſita rebus ꝛ non verbis vt ibi ꝛ in. c. cōmiſſa. de elec. li. vi. Sꝫ opp. ꝯtra ꝑdicta ꝛ cōtra tex. tutor ſeu curator nō dat procuratorem an̄ litem cōte. ꝟ actorem cū decreto iudicis vt in. l. necꝫ tutores. C. e. ꝛ inſti. de cura. i fi. necꝫ ꝓcurator ꝯſtitutus ad agendū pt deputare aliū procuratorē an̄ lit. ꝯte. vt in. c. ij. ꝟ. eo. li. vi. ergo eꝑs ſiue dicatur tutor ſiue curator nō potuit ꝯſtituere iſtos ꝓcuratores ad agendū an̄ litem ꝑ ſe cōteſtatā nec etiā potuit ꝯſtituere actores cū nō interuenerit decretū ſupioris. So. dicit notāter Inn. ꝙ ꝯtingit ex eo qꝛ ptās epī eſt amplior q̄ꝫ ptās ꝓcuratoris ſeu tutoris. Et idez puto dicendū i quolibet ꝑlato ſeu adminiſtratore eccleſiaſtico. ꝛ idē nō. ipe Inn. in. c. penľ. de iura. calū. vbi bonꝰ tex. ꝛ vide bonā glo. v. q. iij. i. c. fi. Poteſt ergo qlibet bñficiatus ꝯſtituere ꝓcuratorez ad agendū a ꝑncipio ſine alteriꝰ ſupioris auctē vel licētia. qð nō. In gl. i. ibi mādato generali dic clarius ꝙ procurator habēs generale mandatū ſeu ptātem generalem nō pt facere ea q̄ reqrunt ſpāle mādatum vt i c. q ad agendū. ꝟ. eo. li. vi. ꝛ ideo nō pt tranſigere nec alienare qꝛ trāſactio ꝛ alienatio et multa alia reqrunt ſpāle mādatum de qbus vide bonaꝫ glo. in. d. c. q̄ ad agendum. Sed ſi datur ptās generalis cū libera tunc tranſeunt ea que reqrunt ſpāle mādatū vñ talis procurator pōt oīa q̄ poſſet facere dñs i ꝓpria pſona dū tñ dolus abſit vt i. l. ꝓcurator cui libera. ff. e. ꝛ ibi ꝑ bar. ꝛ in. l. creditor. §. lucius. ff. mandati. non tñ pt donare quātūcunqꝫ habeat liberā adminiſtratōem niſi ſpecifice hoc cōcedať vt in. l. ꝯtra iur. regulas. §. filius. ff. de pac. ꝛ i. l. filiuſfami. ff. de dona. facit. c. fi. ꝛ qð ibi nō. de offi. vi. li. vi. Quādo aūt cenſeať conceſſa hec libera ptās dicit Io. an. hic ꝙ tūc ſolum cū h ſpēaliter exprimitur vt in. l. quātuberonis. §. alia. ff. de pecul. nam i verbis generalibus non venit hec poteſtas. Secus autem dicit ipe ſi dominus promittit habere ratū ꝛ gratum quicquid procurator fecerit nām per hec non datur libera poteſtas ſed ad maiorem declaratōem hec clauſula ſolet apponi. l. i. ff. ð offi. ꝓcur. ceſa et ibi hoc ſequitur bar. poſt alios licꝫ aliud ſenſerit i. l. ꝓcurator cui libera. ꝑalle. ſed tene ꝑmum. ꝛ vide quod dixi i. c.

contingit de tranſact. ⁊ nota. ħ dictum. Item aduerte
in eo ꝙ Io. an. dicit liberã ptãtem nõ tranſire niſi ſpe-
cialiter exp̃matur. dic ꝙ regritur ſpãlis expſſio ſaltem
ꝑ verba equipollentia. nam ſi ſit dictũ do tibi plenam
admiſtratõez ſeu ptãtem vĩdꝫ data libera ptãs vt nõ.
bar. in. l. ſi ꝓcur. C. eo. et vĩdꝫ tex. iuncta glo. in. d. l.
ꝓcur. cui libera. Idẽ dic vt dixi. ſi daẽ procuratori po
teſtas vt poſſet facere ea q̃ dñs poſſet in ꝓpria pſona
vt nõ. ibi bar. in. l. ꝓcur. cui libera. et in. d. §. lucius. lꝫ
q̃dam ꝯtra. qḋ plenius examino. in. c. ſi. de dila. ⁊ hec
faciũt ad declaratõnem. c. q ad agendũ ꝑalle. Et in fi.
glo. dic vt hodie habetur in. c. ſi duo. e. ti. li. vi. ⁊ in. c.
penl. e. ti. vbi habeẽ q̃d dicendũ qñ daẽ duo ꝓcurato
res ſimpliciter vel inſolidũ. In gl. ſi. in fi. ⁊ ꝑ ħ no
tãter dicit ſpe. i ti. de actore vniuerſitatis. in v̄. ħ pone
ꝙ ſi aliqs fuit cõſtitutꝰ ſub noie ſindici actoris ꝓcur. ⁊
negotioꝝ geſt. nõ teneẽ ad petitionẽ aduerſarij eligere
alteꝝ ex illis qꝛ ſatis eſt ꝙ ex tenore inſtr̃i appareat ꝙ
dñs ſe cõſtituens voluit ſibi dare ptãtem agendi ⁊ re-
ſpondendi vñ cenſendus eſt ſindicus ſeu ꝓcur. ſm ma
teriam ſubiectam ꝯtentam in inſtrumento. vt hic i tex.
Et per hoc dixerunt hic docto. ꝙ ſi qs ꝯſtituit ꝓcura-
torem ad litem ꝯteſtandam et vt in ꝯſecutiuis cõſtitue
ret alium ꝓcuratorem ꝙ poterit iſte ꝑ ſe totam litẽ age
re cõſiderata potius intentione q̃ꝫ verbis nam voluit
iſtum ꝑferre alijs vnde ꝑ illam clauſulam voluit eum
exonerare vt non teneretur per ſe proſequi.

Accedens Prouidere debꝫ iudex
maxime i cã matrimoni
ali ꝙ ꝯſtituens ꝓcuratorẽ gaudeat plena li-
bertate. Et ꝑmo ꝓuidet libertati mulieris. Scḋo citat
ad cãm. ibi tu ergo. Nõ ꝑmo ꝙ detentus iniurioſe
⁊ violenter dꝛ quodãmodo ſub ptãte detẽtoris. vñ ſi
aliq̃d agit cum ipo detentore ꝑt poſtmodum allegare
metum ⁊ reſcindere illum actum ꝑ actõez ꝙ me. cã. vt
hic ꝓbatur et in. l. q̃ in carcerem. ff. ꝙ me. cã. Secũ
do nota ꝙ ad officium iudicis ptinet ꝓuidere ptibus
de loco ſecuro ⁊ vt gaudeant plena libertate. nam inter
eſt iudicis ne iudiciũ ſit fruſtratorium qḋ poſſet cõtin
gere ſi poſtmodũ allegareẽ metus. Tercio nõ et te
ne menti ꝙ is q tenetur aliquem reſtituere libertati nõ
liberatur ab obligatõe ſimpliciter illum relaxando in
ſuo territorio ſed dꝫ illum facere ſecure ꝓduci extra ter
ritorium ſuũ ad locum vbi poſſit ſecure morari. nã dũ
eſt in territorio aduerſarij. non dicitur eſſe in ſua liber-
tate cũ poſſit de facili detineri ar. optimum in. c. ſi. d
teſti. ſpo. ⁊ in. l. liberationis. cũ. l. ſe. de v̄. ſig. vbi tex.
nõ. dicit ꝙ nõ dꝛ liberatus q relaxatur a vinculis ſi cu
ſtodiri in publico. ⁊ facit hoc ꝯtra practicã quam ſo
lent plerique adhibere naꝫ ſi detentus i carcere vult ali
quem ꝯtractum facere faciunt ipm extrahi a carceribꝰ
et cuſtoditur ibi per familiam. nam certe iſte nõ põt di
ci liberatus vt hic et in. d. l. liberatõnis. cum ſe. nota.
bar. in. d. l. q in carcerem. ⁊ facit etiam notabiliter iſte
tex. vt non ſufficiat extra territorium ꝓduci niſi produ
catur ad locum ſecurum. Item gl. i. ibi i quo nulla
poſſit eſſe formido. Sꝫ q̃ro nũq̃d idem ſit in captiuo
vel obſide ſeu detento ꝯtra volũtatem ſuã vt nõ poſſit
ꝓcuratorẽ ꝯſtituere ſeu alios ꝯtractus facere ħoſti. tꝫ
hic ꝙ ſic queãdmodũ nec teſtamentũ facere põt vt i. l.
obſides. ff. de teſta. Sꝫ poſtea vĩdꝫ hoſti. ſe reſtrin
gere ad actum q geritur cũ ipo detentore. ſed tn i hoc
articulo dic plenꝰ ⁊ clarius ꝙ aut ẽ captiuꝰ apud ho-
ſtes ⁊ tunc iſte cũ ꝑdiderit libertatẽ nõ poteſt neqꝫ te
ſtari neqꝫ aliquẽ actũ vt liber homo facere vt in. l. eius
ff. de teſta. ⁊ in. l. diuus. ff. de iur. ſi. Aut ẽ detentꝰ in
iurioſe i carcere ꝑuato puta a latronibus vel aliquo ti
rãno ⁊ tũc ſi aliq̃d agit cũ ipſo tirãno detentore poteſt
poſtmodũ allegare metum ⁊ facere actum reſcindi vt
in. d. l. qui i carcerem. ⁊ ar. hic ħ cum alio ab iſto detẽ-
tore ꝑt ꝯtrahere Itẽ ꝑt i carcere teſtm̃ facere vt. l. metũ
§. ſed lꝫ. ff. ꝙ me. cau. ⁊ in. l. nam ⁊ ſeruus. iũcta glo. ff
de neg. geſt. ⁊ nota. in. d. l. q i carcerẽ. aut eſt q̃s deten
tus i carcere publico ⁊ iuſte ⁊ tunc ſi eſt dãnatus pene
capitali nõ põt aliq̃d agere tãq̃ꝫ liber qꝛ ẽ effectꝰ ſeruꝰ
pene et bona ſua veniũt ad ſuccedẽtes ab inteſtato vt
in auc. bona dãnatoꝝ. C. de bo. dam. l. legitur et nõ. in
l. q̃ vltimo ſupplicio. ff. de penis. vñ talis etiã ad pias
cauſas nõ ꝑt diſponere vt notãter ꝯcludit Io. an. in. c.
ij. de vſur. li. vi. qḋ nõ et tene mẽti. Aut non eſt ſic dã
natus ſed eſt in carcere ad tempus ⁊ tũc ꝑt ꝯtrahere ⁊
alios actus agere vt nota. i. d. l. q i carcerẽ. ⁊ tenet ibi
bar. ꝙ etiã cum illo ad cuius petitõem retinetur i carce
re ar. in. l. ſi mulier. ff. ꝙ me. cau. Aut tenetur qs apḋ
alios vt obſes ⁊ tũc ſi loquimur in obſide ꝓprie ſump
to vt ille q datur pro aliqua ſecuritate ab hoſtibꝰ ⁊ iſte
interim ꝑdit libertatem vñ non põt aliq̃d diſponere vt
liber nec facere teſtm̃. ita loqtur. l. obſides. ꝑalle. vt ibi
nota. Secus autẽ ſi vna ciuitas dat alteri ciuitati ob
ſides. vel vnus nobilis alteri nam illi nõ perdũt liber
tatem nec poſſunt ſic dari vt ſint ꝓprie obſides vt no
ta. gl. in. l. ij. C. de patribus qui filios diſtraxerunt et
bar. in dicta. l. obſides. facit quod legitur et nota. in. c.
ex reſcripto. ꝫ. de iureiuran. In glo. ſi. ibi vt poſſit
etiam defendere ſentit iſta glo. ꝙ procurator datus ad
agendum ad hoc ꝙ dicatur idoneus debet etiam hẽe
ptãtem ad reſpondendũ ſeu defendẽdũ ipm conſtituẽ
tem ſi reconueniretur a reo hoc etiam videtur innuere
littera iſta in fi. Sed circa hoc quero de duobus.
Primo quid ſi ſimpliciter fuit procurator datus ad
agendum glo. notabilis et in. l. mutus. in. §. pena. ff.
eo. ti. dicit ꝙ per ꝯſequentiam videtur habere manda
tum ad defendendũ. Nõ qꝛ procurator ad agendũ nõ
admittitur niſi ꝓmittat defendere dñm ſeu ꝑ eo reſpõ

dēte ſi recōueniret vt hic. ⁊ in. l. vnica. C. ꝺ ſatiſdando ergo in dubio vidꝛ ad omnia deputatus ſine qbꝰ agere nō poſſet ar. in. c. ꝑterea. ⁊ i. c. ꝑndētiā. ꝺ offi. dele. et in. l. ad legatū. et in. l. ad rem mobilē. ff. de procur. Hoc limita niſi dareť ex ꝑte rei qꝛ tunc cū ꝑtās defendendi debeat eſſe ꝑncipalis ſi dicať ad agendum eſſe nō valet ꝓcuratoriū vt ꝓbatur ſm vnū intellectū .ỹ. c. ꝯſtitutus. Scḋo dubitatur qḋ ſi ꝓcur. ꝯſtituitur ab actoꝛe ad agendū tm̄ ita ꝙ ꝯſtituitur cum dictōe taxatiua Dixerunt qdam in. d. §. pena ꝙ hoc ꝓcuratoriū nō eſt ſufficiens. ſꝫ bar. ibi ꝯtra. et melius iudicio meo nam lꝫ ꝓcur. nō poſſit hoc caſu defendere dominū vi mādati pōt tn̄ eū defendere tanq̄ q̄libet defenſoꝛ ꝑſtita cautione. nā q̄libet ſine mādato pt defendere alium dūmodo ꝑſtet cautōem de iudicato ſoluēdo vt nō. i. c. i. de. c. Et ideo aduertendū eſt ad modū opponēdi. aut enī dr̄ nō valet procuratorium. qꝛ non habes mandatum ad defendendū ⁊ nō eſt ꝯgrua oppoſitio. Aut dꝛ nō debes admitti niſi ꝓmittas defendere ⁊ tunc apte excipiť. vt in. d. l. vnica. et hic ad euitādum tn̄ opi. ſis cautus vt ſemꝑ ꝓcur. ex ꝑte actoris ꝯſtituať ad agendū ⁊ reſpōdendū ſeu defendendum vt h̄ papa ꝯſtituit iſti nobili. ⁊ nōbis ꝑdicta qꝛ limitant iſtum tex. ſuper quo doct. ſimpliciter trāſiuerūt. Et i fi. gl. ⁊ per hec dicit Jo. an. ꝙ ſi filia cōtraxit matrimonium inuito p̄re dūmodo ſibi idoneū elegerit pt agere ꝯtra patrem ad ipam dotādam. ⁊ de hoc habes duas glo. notabiles ſemper menti tenendas. vna eſt. xxxij. q. ij. c. fi. ⁊ alia ⁊ plenioꝛ i. c. vltimo. xxxvi. q. i. ⁊ hoc de iure canonico vt nō. in. c. i. ꝺ deſpō. impu. ⁊ quāq̄ doc. noſtri ꝛ hiq̄ ſimpliciter trāſiuerint cū opi. illarum glo. tn̄ ego ſemꝑ ſum ſolitus illas limitare ſm nō. per bar. in. l. obligamur. ff. de act. et obli. et i auc. res q̄. C. coia de le. vbi diſtinguit ꝙ aut filia nupſit ꝓmiſſa dote. et habeat locum hec opi. canoniſtaꝝ. Aut nupſit ſimpliciter nulla ꝓmiſſa dote et nō pōt agere poſtea ꝯra patrem ꝓ dote Ratio qꝛ pater nō obligať ad dotandū filiā ſꝫ iudicis officio ꝯpelliť ad dotādū vt filia poſſit nubere. vt in. l. q liberos. ff. de ritu nup. ⁊ in. l. fi. C. de do. ꝓmiſſi. ſꝫ qū filia iā nupta ē ſine dote ceſſat ratio ꝯpellendi patrem. ſimile i alimentis ꝑſtandis. nam iudicis officio ꝯpellitur alere filium vt i. l. ſi qs. a liber. ff. ꝺ libe. ag. tn̄ ſi filꝰ pōt ꝯmode aliūde ſibi querere alimēta ceſſat ꝯpulſio p̄ma. vt in. l. ꝓxi. all'. Sed qū filia nupſit ſine dote tenetur maritꝰ eā alere ꝺ ſuo honorifice vt aleret filiā. i auc. qui. mo. na. effi. legi. §. pe. Nō Jnn. in. c. ꝑ veſtras. de do. iter virum ⁊ vxo. ⁊ hec nōbis nam per hoc nō excluditur filia a bonis paternis ſꝫ poſt mortē patris debet ſuccedere ⁊ hēre ad minꝰ legitimā ſuā quemadmodū ⁊ maſculi vt in. l. maximū vitium. C. ꝺ libe. ꝑte. et in auc. de heredi. que ab inte. defe. et puto ꝙ ſi ſtatuto caueať ꝙ filia dotata nō ſuccedat cū maſculis nō habet locum i hac muliere que nupſit ſine dote inuito patre. Abb. ſiculus

Dilectus Si procuratori generali denegant̄ indacie ad ꝯſulēdū ex cā ꝓbabili abſētē poterit ꝓcur. appellare Prima ps narrat grauamen appellātis Scḋo dat iudicem. ibi quo circa. Nō p̄mo ꝙ rector ecclie ꝓbabiliter ſe abſentat ab ecclia cā ſtudij. ad h̄. c. cū ex eo. de electi. li. vi. et. c. fi. ne magiſt. dꝫ tn̄ petere liciam ab epō. vt nō. in. c. relatū. de cle. nō reſi. ⁊ in. d. c. cum ex eo. Scḋo nō ibi ꝓcur. generalis ꝙ abſentās ſe a loco ex cā ꝓbabili nō teneť ꝯſtituere ꝓcuratorem cū ſpeciali mādato ſꝫ ſatis eſt ꝯſtituere ꝓcuratorē generalem ⁊ de hoc ꝓcuratore generali dic vt legiť ⁊ nota. in. c. q ad agendū. de ꝓcur. li. vi. Tercio nō ꝙ procuratoꝛ generalis teneť rn̄dere ꝓ dn̄o. vn̄ ꝯfeſſio ſua nocet ipo dn̄o. vt in. c. ſuborta. de re iudi. et i. l. nō ſolum. ff. eo. Quarto nō ꝙ procuratoꝛ interrogatus ſup his de qbus ꝓbabiliter dubitat pt petere dilatōem ad ꝯſulendum dn̄m. lꝫ dn̄s multū diſtet a loco iudicij vt colligitur hic iuncta ſupraſcriptōne. et de h̄ .ỹ. latꝰ Jn gl. i. ibi ꝑ ſuū procuratorē pōdera glo. ſentit enī ꝙ ꝓcurator iſtius fuit ꝑncipaliter ⁊ p̄ma vice citatus. vn̄ reuoco in dubium nūqd ſufficiat p̄ma vice citare procuratorē ita vt cōtumacia procuratoris poſſit nocere dn̄o abſēti. Et in h̄ dic ꝙ aut dn̄s ē abſēs ita ꝙ cōmode citari nō pt. et tūc pōt ⁊ dꝫ citari procuratoꝛ ſi quē dimiſit vt probatur i. l. iij. §. ꝑtoꝛ ait. ff. de dam. infec. Nota gl. in. c. cām. de do. ⁊ ꝯtu. et hoc caſu pt intelligi iſte tex. iuncta glo. Aut dn̄s pt ꝯmode citari et eſt pulchꝛ dubiū. nūqd citatio poſſit ꝑncipiari in ꝑſonam ꝓcuratoris. et hoc dubiū tractant legiſte. in. l. iij. C. e. et ſi ꝓcur. velit rn̄dere nō eſt dubiū ꝙ valebit iudicium. Sꝫ dubium eſt nunquid ipſius contumacia noceat domino qui non fuit citatus. ⁊ in hoc fuerunt opi. bar. tamē in. l. q̄uis. ff. de dam. infect. ⁊ ſentit in. d. l. iij. dicit ꝙ cōtumacia procuratoris nocebit domino quo ad interponendum primum decretum ar. in. l. illa q̄uis. ſed quo ad interponendū ſm decretum debet citari dn̄s. Sed gl. noſtra in. d. c. cauſam dat theoricam vt ſemꝑ a ꝑncipio citetur dominus ſi ꝯmode citari pt. ſꝫ in defectum dn̄i ē recurrendum ad procuratorem ⁊ illā theoricam ꝯmendat bar. in. d. l. iij. ⁊ mihi plus placet q̄ ꝑcedēs ꝯcluſio ꝑ tex. in. d. §. ꝑtoꝛ ait. vbi p̄mo mādať vt denunciatio fiat dn̄o ſꝫ i defectum debet recurri ad ꝓcuratorem. Quid autem ſi dn̄s citatus ꝯſtituit ꝓcuratorem qui comparit et non aſſumpſit in ſe litem demū citatur dominus ad certum articulū ⁊ non ꝓcurator. nunqd teneatur dominus comparere. Dic ꝙ nō. qꝛ ex q̄ ſemel i cā ꝯſtituit procuratorē iā declarauit aīm ſuū ꝙ ꝑ ꝓcuratorē volebat eſſe i iudicio. ideo debebat citari procuratoꝛ. et nō dn̄s nam dn̄s nō compellitur

per ſe eſſe in iudicio vt in.l.i.ff.c.⁊ hanc cõcluſionẽ fir
mat bar.in.d.l.q̃uis.⁊ i.l.i.C.de ſen.⁊ interlocu. om.
iudi.qḋ itellige niſi ex cã citat̃ dñs.puta q̃ inſtitor ẽ q̃s
ꝓcur.⁊ citat̃ vt veniat ad rñdendum poſitõibus vt in
l.fi.C.eo.ti.⁊ quod legitur ⁊ nõ.in.c.i.de iudi.li.vi.⁊
hec notabis.q: quotidie accidũt In glo.fi.ibi.vñ
ꝯſulere debebat dñm Sȝ cõtra h̄ ⁊ cõtra tex.oppo.
dñs tenet̃ cõparere ꝑ ſe aut ꝑ procuratorem ſufficientẽ
vt i.l.i.ff.c.⁊.d.c.pxi.in fi.ergo imputãdũ ẽ dño ſi nõ
inſtruxit ꝓcur.ſuũ ſufficiẽter.So.Inn.⁊ hoſti.h̄ inſtãt
an ⁊ qñ ꝓcuratori debeãt ꝯcedi inducie ad ꝯſulenduȝ
dñm.et dicta Inn.hic refert bar.⁊ ſeq̃tur in.l.nõ ſolũ
ff.eo.Et concludendo iſtoꝝ dicta diſtingue ſic q̃ aut a
ꝑncipio fuit citat᷑ ꝓcur.et ꝓbabiliter petit inducias ad
cõſulendũ dñm.q: nõ eſt q̃d imputet̃ dño q̃re non in
ſtruxit ꝓcuratorẽ.nõ eñ poterat diuinare ⁊ ita loq̃tur
iſte tex.aut a ꝑncipio fuit citat᷑ dñs ⁊ tunc aut fuit ex
ꝑſſum i citatione ſuꝑ quo eſſet cõueniendus.⁊ ideȝ cõ
ſtituit ꝓcuratorẽ generalem ⁊ tũc petit etiã ꝓbabiliter
inducias.q: nõ ẽ q̃d imputet̃ dño vt hic ſm aliũ intel
lectum.aut fuit dñs citatus ſpecifice ad certam cãm ⁊
tũc nõ dȝ habere ꝓcur.inducias ad ꝯſulendũ dñm an
velit cedere vel cõtendere.nec etiã ad rñdendũ ſuꝑ me
ritis cauſe q: a ꝑncipio dñs debuit ꝓcuratorem inſtru
ere niſi emerſerit aliq̇ḋ nouũ qḋ dñs veriſimiliter nõ
potuit cogitare ſm hoſti.⁊ bñ ſm quẽ eps litigãs ſi in
terrogatur ſuꝑ facto capituli pt petere inducias ad cõ
ſulendũ capitulũ.⁊ hec notabis. Et i fi.glo.Nõ fi.
glo.ſingulariter ex qua collige q̃ loci cõſuetudo ẽ ſuffi
ciens cõſuetudo abbreuiãdi inducias etiaȝ q̃ dãtur cõ
dẽnatis.in cã pecuniaria.qḋ etiam tȝ bar.in.d.auc.q
ſemel.C.quõ ⁊ qñ iudex.et in.l.ſi debitori.ff.d iudi.
vñ et hodie inualuit ꝯſuetudo vt cõfitenti debitũ a ꝑn
cipio non dẽtur q̃tuor menſes ſ; ſolum decem dies vt
nõ.glo.q̃ ſic dȝ intelligi in.d.l.ſi debitori. nam d iure
cõi tam cõdemnatis q̃s cõfeſſis in cã pecuniaria debȝ
dari terminus q̃tuor menſuũ ad ſoluendũ vt nõ.in.c
q̃ ad cõſultatõeȝ.de re iudi.⁊ eſt tex.in.l.ij.C.d vſu.
rei iudi.⁊ in.l.certũ.§.fi.ff.de cõfeſ.⁊ vide gl.in.c.du
dũ.el.ij.de elec.in verbo in ius ꝓpoſitam Abb.

Si reus recedit a iu

Onſtitutis

.dicio dimiſſo ꝓcura
tore ſolũmodo ad agendũ cõtumax eſt ⁊ cõ
dẽnat̃ in expenſis Et ꝑma ps narrat ꝯtumaciã ⁊ ꝯdẽ
nationẽ actoris.Scḋa ibi nos aũt ꝯdẽnatõem appro
bat ⁊ cãm cõmittit. Nõ ꝑmo q̃ ꝑor regularis põt
obligari in cã pecuniaria ad hoc.c.ex reſcripto d iure
iuran.et in.c.q̃ q̃buſdam de fideiuſſo. Scḋo nota
q̃ maritus pt agere noĩe vxoris ſine mandato habet
eñ locũ ꝯiuncte pſone vt in.l.maritus.C.eo.et nota.
in.l.ſed ⁊ he.ff.e. Tercio nota q̃ ꝯparens ad cita
tionem ⁊ illicentiatus recedens habet̃ ꝓ ꝯtumace vñ
potest ꝯdemnari vt cõtumax.xi.q.iij.c.ceteꝝ. Nõ
paria eſſe nullũ ꝯſtituere ꝓcuratorẽ vel min᷑ ſufficiẽtẽ.
Ex quo infero q̃ ſi dñs citatus mittat ꝓcuratorẽ ſine
mãdato ⁊ ille cõparens i termino petit inducias ad fa
ciendã fidem d procuratorio dȝ dñs ꝯdẽnari tãq̃s cõ
tumax.q: nõ cõparuit i termino legitimo.ad hoc.l.i.
in fi.ff.q̃ cuiuſq̃ vniuer.et ibi ꝑ bar. Nota vltimo
q̃ cõtumax pt cõdemnari in expenſis abſq̃ alia citati
one.de quo vide qḋ plene dico in.c.i.de iudi. In
glo.i.ibi mutuando ei pecuniam vxoris vl̃ forte vxor
dedit ſibi in dotẽ noia debitoꝝ ſuoꝝ quo caſu agit ma
ritus nomine ſuo queadmodũ ſi actio venderet̃ vt i.l.
nominib᷑.C.de act.⁊ obli.⁊ i.l.nois.de act.vl̃ here.
vẽdica.An aũt i bonis ⁊ iuribus vxoris admittat̃ ma
ritus ad agendũ conclude lat᷑ q̃s glo.q̃ vxor pt habe
re bona triplicis generis Primo dotalia ⁊ i illis agit
maritus noĩe ſuo q: dñium reꝝ dotaliũ tranſit in ipm
maritũ vt in.l.dote ancillã.C.de rei ven.vñ vxor non
valet de illis etiã elimoſinã facere vt nota.in.c.q̃ deo
xxxiij.q.v.Quedã ſunt bona pafrenalia q̃ ſepe habet
vxor vltra dotem q̃ tradit marito nõ tñ i dotẽ ⁊ i illis
cenſetur maritus procurator vñ pt in eis agere tanq̃s
ꝓcurator nec tenet̃ cauere d rato ⁊ hoc tȝ bar.in.l.ma
ritus.C.eo.ꝑ.l.fi.C.de pac.ꝯuen.ſuꝑ dote.illa tñ lex
expſſe nõ loq̃tur in hoc cãu ſ; diſponit qñ vxor dedit i
ſtrumenta iurium ſuoꝝ marito nam tũc videt̃ dare ſibi
mãdatũ ad agendũ vt ẽ ibi glo.nõ.iũcto tex.ſ; poteſt
adduci iſte tex.in ar.ad dictum bar.vt queadmodum
dando inſtrumenta vxor maritũ procuratorem in illis
iuribus ꝯſtituere ita ⁊ fortius actualiter bona ipa ſibi
tradendo.Quedã ſunt bona q̃ vxor retinet penes ſe vl
tra dotẽ ⁊ in illis hȝ locum qḋ hic dr in glo.q̃ marit᷑
nõ cenſetur procur.ſ; põt pro illis agere ſicut ꝯiuncta
perſona agit pro coniuncta nõ q̃ maritus ſit ꝯſangui
neus vel affinis vxoris quia nulla eſt inter eos affini
tas vel conſanguinitas ſed ſunt principium ⁊ cauſa af
finitatis ſed admittitur maritus ad inſtar coniuncte ꝑ
ſone vt nota.in.l.ſed ⁊ he.ff.c.Et tenetur hoc caſu ma
ritus cauere de rato ſicut coniuncta perſona.vt in.d.l.
maritus.econtra vero vxor nõ poteſt agere ꝓ marito.
q: nõ poteſt mulier alienam procuratõneȝ ſuſcipe. vt
in.l.alienã.C.eo.ſed ſi vxor i iſtis bonis ꝯſtituit mari
tum procuratore in certa parte dicit hic glo.q̃ marit᷑
nõ poterit agere ſuper aliꝭs ꝑ.d.l.maritus.Jo.an.di
cit hoc procedere ex iuribus mariti ſed tanq̃s perſona
poterit agere ſuper aliꝭs bonis et dicit h̄ tenuiſſe Pe
trum et Martinum de ſilimanis.ſed glo.iuris ciui
lis in.d.l.maritus.et bar.ibi et aliꝭ ſequentes tenent
ꝯtrarium et ita ſentit glo.iſta nam eo ipſo q̃ vxor cõſti
tuit vnum procuratorem in certis bonis videt̃ tacite
prohibuiſſe ne de aliꝭs bonis ſe imiſceat ar.in.c.nõne
de pſump.coniuncta vero perſona non admittitur q̃ñ

euidens eſt eum experiri ꝯtra volũtatẽ abſentis vt in .l.
pomponius.in fi.ff.eo. In eadẽ gl.ibi noie vxoris ſi
bi potuit obligare priorem ⁊c̃. Nõ gl.nec puteo h̃
ſpale in vxore ꝟ dic ꝙ quiſqȝ pt noie alteriꝰ recipe obli
gatione tanqȝ neg.geſto.vt ꝓbatur in.l.penul.ff.de ne
go.geſto.no.barto.in.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.ff.de
vbo.obli.Sed alteri ſtipulari directe nemo pt de iure
ciuili.vt in.d.§.alteri.et vid̃ glo.velle.ꝙ idẽ ſit d̃ iure
canonico.et in h̃ nõ.gl.⁊ idẽ vid̃ velle.in.c.ſi cautio.
de fide inſtru.Sed glo.habes in cõtrariũ quã allegãt
omnes i.c.quotiẽs cordis oculus.i.q.vij.q̃ dicit ꝙ d̃
iure canonico teneor ſi ꝓmitto tibi dare alteri certum
qd.qꝫ.i.glo.in.l.illud.C.de epi.⁊ de.vid̃ barto.intel
lexiſſe quo ad pias cãs.ſed nõ ẽ vex ꝙ glo.ſic loquat̃
⁊ credo illã glo.vex dicere vt loqꝈtur qñ ꝓmitto tibi ꝙ
alteri dabo ita ꝙ verba obligatiua ſeu promiſſiua diri
gantur i te pñtem vt qꝛ ꝓmitto tibi.nam hoc cãu etiã
de iure ciuili oritur naturalis obligatio vt in.d.l.ſtipu
latio iſta.§.ſi qs inſulam.⁊ in.l.i.C.de pac.Sed d̃ iu
re canonico pot agi vbi eſt orta naturalis obligatio ex
ꝯtentu ſaltẽ ꝑ viã denũciatõis vt nõ.i.c.nouit.d̃ iudi.
⁊ in.c.i.de pact.⁊ ꝑ bar.in extrauagã.ad exprimẽdaꝫ
in verbo ad denũciatõem Sed dubiũ habeo qd ſi ver
ba ꝓmiſſiua dirigãtur in abſentem vt qꝛ dico tibi pro
mitto titio abſenti dare.x.et de hoc nõ.in.d.l.illud.ꝑ
collec.in.c.i.de pac.dico ſup ꝓhemio huiꝰ ꝯpilatõis
⁊ dic vt ibi.Et in fi.gl.de hoc vltimo vide glo.plenaꝫ
⁊ nõbilem.in.c.ij.de vſu.li.vi.vbi habet̃ an ⁊ qñ dñs
poſſit agere ex obligatõe queſita ꝑ procuratorẽ ⁊ nota
bis eam. In glo.in vbo ſolũmodo.ibi ad defendẽ
dũ ⁊ nõ ad agẽdũ.Sꝫ ꝯtra h̃ facit qd̃ dixi in.c.acce
dens.e.c.nã ꝯſtitutus ad agendũ vid̃ ꝑ dñs hic mã
datũ ad defendendũ vt notauit etiã gl.in.l.mutus.§.
pena.ff.eo.So.duplex.Primo ꝙ iſte fuit ꝯſtitutꝰ ad
agendũ ſolũmodo vt in tex.⁊ ſic illa dictio taxatiua ex
cludit id qd̃ poterat venire in vim ꝯſequentie vt nota.i
d.§.pena.Scd̃a ſo.ꝙ ꝯtrarium loquit̃ ꝙ defenſio re
gritur in vim ꝯñe vt qꝛ ꝯſtituitur procurator ad agẽdũ
ex ꝑte actoris.hic aũt loquimur qñ defenſio regrebat̃
ꝓcipaliter qꝛ fuit ꝯſtitutus a reo vñ nõ poſſumus di
cere ꝙ defenſio veniat in vim ꝯſequentie.⁊ hãc ſolutio
nem ſentit hic.Do.an.⁊ ſatis pt ſuſtineri. Et in fi.
gl.pro hac glo.facit qꝛ q̃libet etiã ſine mãdato poteſt
aliũ defendere preſtita cautõe de iudicato ſoluendo vt
nota.i.c.pri.Sꝫ tũc oppo.vid̃ eñ ꝙ nõ erat animad
uertendũ an iſte haberet mãdatũ ad defendendũ ꝟ ſo
lum debebebat ꝯſiderari an vellet abſentẽ defendere ⁊
cautõem pſtare So.dicit Inn.ꝙ eſt dĩa in hoc qꝛ ſi
hꝫ mandatum ſententia pt mandari executioni in bo
nis dñi.Sꝫ ſi nõ habet mandatum mandatur executi
oni in bonis defenſoris.vt in.l.plautius.ff.eo.⁊ ob h̃
putat Inn.ꝙ etiam ſi iſte voluiſſet defendere abſentẽ

debuiſſet ꝯdemnari in expenſis qꝛ abſtulit aduerſario
iſtam ꝯmoditatẽ vt in bonis ſuis ſnĩa non poſſit man
dari executioni Sed mihi plus placet dictũ gl.qꝛ nõ
video ꝙ hec ſit iuſta cã recupandi expenſas ex quo in
omnẽ euentũ ẽ ꝯſecutus ius ſuũ.facit.l.ij.in fi.ff.ſi
qs in ius vo. In glo.penul.nõ.gl.ꝙ ſemꝑ ꝯdẽna
tionem expenſax dꝫ ꝓcedere taxatio ⁊ iuramentũ par
tis. Quid autẽ ſi iudex ꝯdemnat non facta taxatio
ne Do.an.refert hic quoſdam tenuiſſe ꝙ cõdemnatio
valeat ex quo non fuit appellatum ſed ipſe putat contra
rium ex quo ius dat certam formam in condemnatõne
⁊ notabis bene et ſingulariter hoc dictum ⁊ tene mẽti
Aliqua tractãt hic doct.que non faciant ad intellectũ
c.nec ſunt multũ i vſu ideo videas ꝑ te.⁊ tractaui mul
ta vltra doct.que ſunt in quotidiano vſu ⁊c̃.

Andato Breue ẽ et ſm cõem intelle
ctum ⁊ verum põt ſic ſum
mari.Tenet iudiciũ agitatũ cũ ꝓcuratore re
uocato ſi reuocatõeꝫ iudex ⁊ aduerſarius ignorauerũt
⁊ nõ diuiditur Nota primo ꝙ non valet reuocatio
ꝓcur.poſt lit.ꝯte.ſi ipſe ꝓcur.tñ fuit certioratus ⁊ intel
lige ꝙ non valet reuocatio in ꝑiudiciũ aduerſarij qꝛ de
buit certificari ꝟ valet reuocatio in ꝑiudicium reuocan
tis qꝛ ipſe nõ põt ꝓtendere defectũ reuocatõnis ⁊ igno
rantie vt nota.in.c.ex ꝑte decani.de reſcrip. Scd̃o
nota.ꝙ ꝓcur.põt reuocari poſt lit.ꝯte.ſed hoc intelli
ge vt nõ.i glo.penul. In glo.i.Nõ hñ iſtã glo.ad
quã quotidie habetur recurſus ⁊ diuide hãc gl.i qnqꝫ
ꝑtes.In ꝓma ꝑte ponit qd debeat ꝯtinere inſtrumẽ
tũ ꝓcuratõis.In ſcd̃a ꝑte q̃rit qd ſi dubitat̃ de ꝓcura
torio ex ꝑte rei nam de procuratore actoris plene fuit
notatũ in.c.i.e.c.⁊ dic vt ibi.In tercia ꝑte q̃rit quam
cautionẽ debꝫ ꝓſtare ꝓcurator rei vel alius q̃ offert
ſe defenſioni ſine mãdato.In q̃rta ꝑte q̃rit quo tpe de
beant exigi cautiones a ꝓcuratoribus.In qnta parte
ꝓſeqtur an ꝓcur.vniuerſitatis.item tutor ⁊ curator de
beant pſtare cautões Et ſecũda ps incipit ibi.de man
dato ꝓcuratoris.Tercia ibi.⁊ ſine qs habeat manda
tum Quarta ibi.et huiuſmodi cautiones. Quinta ibi
procurator vniuerſitatis.Et in eo ꝙ glo in ꝓma parte
dicit ꝙ litere procuratorie dñt mitti aduerſario.dic ꝙ
h̃ eſt tñ qñ poſſet dubitari de mandato.ſed vbi certũ
eſt ꝙ inſtrumentum ꝓcure eſt clarum tunc nõ ẽ neceſſe
vt ſcribatur aduerſario vt in.c.i.e.eo.Quo ad terciaꝫ
ꝑteꝫ gl.Nota glo.ꝙ ꝓcurator rei quãtumcunqꝫ ꝯſtat
de mandato debet ſemper cauere de iudicato ſoluẽdo
niſi dominus fideiuſſerit pro eo ſub ypotheca.i.obli
gatione bonorum ſuorum ⁊ ita ſeruatur de facto vt in
cle.i.⁊ quod ibi nota.eo.ti.⁊ in.§.ſi vero.inſti.de ſatiſ
da.Et hec cautio ſufficit qñ ꝓcur.pt ſoluere id ſuper q̃
cõueniẽt.puta qꝛ ag̃t ad quãtitatẽ pecunie.ꝟ vbi non
poſſet ſoluere.puta qꝛ agitur ſuper re poſſeſſa a dño

et tunc vltra illā cautōem debet pſtare cautōem de rati
habitione Sȝ q̄ritur q̄re procurator actoris nō cauet
de rato cū certum ē de ſuo mādato vt in.c.i.e.c.Sec⁹
in procuratore rei vt hic i gl. Hanc qōnem examinat
glo.in.l.non ſolum.§.q̄ alieno.ff. eo. pleni⁹ p Cy.in
l.i.in p̄ma qōne.C.e.p ſpe.in ti. de ſatiſda.§. iij.v.ꝟ
q̄ ē rō.ꝛ breuiter dic q̄ ſecurius litigat is q̄ poſſidet q̄ȝ
ille q̄ petit ꝛ nō eſt i poſſeſſione.nā reo ſatis eſt cautū
aduerſus dn̄m ex quo eſt in poſſeſſione ꝛ habuit ſentē
tiam ꝯtra ꝓcuratorē dn̄i nam hȝ exceptōnem rei iudi
cate cōtra dn̄m ꝛ ſic ſi dn̄s vellet diffiteri ꝓcuratorium
vel ꝑgere p ambages reus p̄t ſecure litigare cū ſit i poſ
ſeſſione ꝟ qn̄ qs agit ꝯtra alium petit qd̄ ſibi abeſt.vn̄
iura timuerunt ne ſi actor reportaret ſn̄iam ꝯtra procu-
ratorem rei dn̄s tp̄e executionis ſe opponeret malicio
ſe forte negando ꝓcuratoriam vel q̄d ſimile ꝛ actor ha
bebit litigare cum reo poſſeſſore.ideo vt ſufficienter ſit
cautum ipſi actori voluerunt iura.vt procurator pſtaret
cautōem de iudicato ſoluendo vt ſic ſn̄ia poſſit māda-
ri executioni i bonis dn̄i ꝛ i bonis procuratoris Quo
ad q̄rtam ꝑtem gl.in eo q̄ dicit q̄ cautōes iſte exigun
tur a procuratorib⁹ ante lit.ꝯte.dic q̄ ideo q̄ȝ iſte ſunt
dilatorie exceptōes q̄ dn̄t ꝓponi an̄ lit.ꝯt. ꝛ nō poſtea
vt in.c.paſtoralis.ꝛ qd̄ ibi nō de excep. Et hoc intelli
ge qn̄ ꝓcur.interuenit an̄ lit.ꝯte.Secus ſi interuenit p⁹
q̄ȝ tūc pn̄t peti cautiones q̄ȝ de nouo ſupuenerūt ille
exceptōnes.ad hoc.l.ij.C.de ꝓſor.eiuſ.lit.ꝛ nota.gl.
in.c.cū M.de ꝓſti.ꝛ de materia iſti⁹ glo.vide i ſpe.d̄
ſatiſda.§.pe.vbi plene. In glo.in verbo poſt litis
ibi ſi reuocatio ꝑueniat ad iudicē vel aduerſarium ꝛc.
Nō ꝛ tene menti glo.vult eīn apte q̄ ad nullitatē iudi
cij ſufficiat reuocatōem ꝑueniſſe ad noticiā iudicis vl
aduerſarij.nō ergo reqritur noticia vtriuſq̄ȝ Et ad iſtū
tex.q vid̄r inuerere ꝯtrarium Rn̄det gl.ſi.q̄ dictio vel
reſoluitur hic in copulatiuā.ꝛ idē tenet hoſti.ꝟ. eo.c.ſi.
ꝛ ad hoc allego tex.in.l.ſepe.ff.de v̄bo.ſig. vbi d̄r q̄
ſepe copulatiua ponitur pro diſiunctiua ꝛ econuerſo.
dixi pleni⁹ in.c.iter ceteras.e.de reſcrip. hoc tn̄ non ē
ſemp fiendū ꝟ tunc ſolū cū ex alijs iuris ꝑtib⁹ reqritur
vtraq̄ȝ ps alternatiue.Sed gl.iuris ciuilis quā ſeqtur
ibi bar.in.l.vnica.C.de ſatiſda.facit d̄iam inter igno
rantiā iudicis.ꝛ aduerſarij.dicit eīn q̄ ſi iudex ignora-
uit ꝛ aduerſarius ſciuit tūc tenet iudicium ꝓpter igno-
rantiā iudicis ſed aduerſarius repellitur a ꝯmode ope
replicatōis ꝟ ſi iudex ſciuit reuocatōem ꝛ aduerſarius
ignorauit tūc iudicium nō valet.q̄ȝ iudex tulit ſcienter
ſn̄iam ꝯtra pſonam nō legitimā.pro h̄ membro opti-
me facit tex.in.c.ſi duob⁹.de appella.vbi ꝓbaṫ q̄ ſi iu
dex ſc. iuriſdictōem ſibi nō ꝯpetere vel exceptōeȝ ꝯpe
tere abn̄ti non valet quod agit.Sed placet mihi indi
ſtincte opi.iſtius glo.vt etiā ſi ſolus aduerſarius ſciuit
iudiciū ſit nullū p.c.ex ꝑte decani.e. de reſcrip.vbi vi

deṫ tex.aptus.Itē ē qd imputeṫ aduerſario q̄re litiga
uit cū aduerſario videlicȝ cū ꝓcuratore reuocato vn̄ cū
n̄ habuit ille reuocat⁹ facultatē deducendi ius dn̄i i iu
diciū nō apparet ratio q̄re dȝ valere ſi ſeipm deceperit
aduerſarius.Optimū ſimile cape ex his q̄ legūṫ ꝛ no
tanṫ in.l.is q ſe obtulit.ff.de rei ven.ꝛ in.l.q̄ ſe liti.ff.
de pe.here.Si eīn ſcit aduerſarius q̄ re⁹ non poſſidet
rē ꝛ nihilomin⁹ voluit agere ꝯtra eū nō obligaṫ re⁹ ad
intereſſe.ꝛ vide in h̄ qd̄ dixi.e.c.in noſtra. Sȝ circa
h̄ annecto nōbilem qōnem pone q̄ ꝓcurator ſit reuo-
catus tacite p mortē dn̄i nunq̄d tenebit iudiciū poſtea
agitatū cuȝ ꝓcuratore ſi iudex vel aduerſarius nō fuit
certificatus de morte dn̄i.qd̄ ē q̄rere nunq̄d diſpoſitio
iſtius.c.habeat locum in reuocatōne tacita que fit per
mortē ꝯſtituentis.Doct.hic non tāgunt ꝟ bar.forma-
uit hāc qōnem.l.ſi ꝓcuratorē.ff.eo.ꝛ ibi vid̄r tādē con
cludere q̄ iudiciū ſit nullū ꝛ ſic q̄ diſpoſitio hui⁹.c.nō
habebit locū h̄ cāu.moueṫ p̄ncipaliter q̄ȝ hoc cāu non
ē qd imputeṫ dn̄o q̄re nō certiorauit iudicē vel aduerſa
riū cū vita functus ſit.ꝟ in reuocatōe expſſa ē qd impu
teṫ dn̄o ꝛ lȝ multa poſſent allegari i ꝯtrariū.ſn̄ia tamē
ſua mihi placet p.l.penul.ff.que ſen.ſine appel.reſcin.
vbi d̄r q̄ ſn̄ia lata ꝯtra eū q defunctus ē non tenet. ad
idem tex.in.l.de qua re in.§.ij.ff.de iudi.vbi d̄r q̄ nō
tenet ſn̄ia lata ꝯtra defenſorē ſi dn̄s tūc erat mortuus ꝛ
dic q̄ p mortē dn̄i reuocaṫ mandatū ſi res ē integra vt
q̄ȝ lis nō eſt ꝯteſtata vt i.§.recte.cū ſequē.iſti.mādati.
Nō gl.i cle.ſi.de ꝓcura.h̄ tn̄ limita p tex.ſingu.in
l.ſi defunctus.ff.e. vbi d̄r q̄ ſi dn̄s cauit procuratore
ſuo ſciente q̄ tūc nō reuocaṫ mandatū poſt mortē dn̄i
ꝛ ē mēti ꝯmendandū q̄ȝ hodie cōiter i ꝓcuratorio dn̄s
fideiubet ꝓ ꝓcuratore ſuo iuxta formā q̄ habeṫ in.§.ſi
vero.inſti.de ſatiſda.ꝛ dixi.e.in p̄cedenti glo. ad hoc
cle.i.eo.ti. In eadem glo.ibi ſupple hic maxie Nō
hn̄ ꝯcluſionē gl.vult eīn q̄ noticia reuocatōnis debeat
ꝑuenire ad iudicē vel aduerſariū etiā ſi lis tp̄e reuoca-
tionis nōdū ſit ꝯteſtata.de quo tn̄ dubitarunt doct.vt
nota.in.c.in noſtra.ꝛ in.c.ex inſinuatōe.e.eo.ꝛ Bar.
in.l.ſi procuratorē.ꝑalle.vid̄r tn̄ ibi inclinare.in opi.
huius gl.Do.an.hic diſtinguit q̄ aut iudex ſeu aduer
ſarius erat certificatus de ꝓcuratorio.ꝛ tunc ꝑiter fien
da ē noticia reuocationis et hoc caſu procedat hec gl.
aut nondum facta erat fides de mandato ꝛ tunc proce
dat argumentum.a contrario huius littere vt ante lit.
conteſta.ſufficiat certiorare ipſum procuratorem.ꝛ li-
cet non allegat glo.h̄ tenuit in.c.ij.ꝟ.eo.li.vi.Sed ego
indifferenter dicerem quod vbicunq̄ȝ mandatum fuit
ſpeciale ad litigandum cum certa perſona ſemper de-
bet de reuocatione certiorari illa perſona.Nam ratio
tex.nō eſt alia niſi vt aduerſari⁹ nō decipiaṫ p legitimā
ignorantiā.ſed aduerſarius deciperetur ſi nō fieret ſibi
fides d̄ reuocatōe.pro hoc tex.in.l.ſi fideiuſſor.§.i.ff

man. ⁊ idē dico i procuratore ad negotia vt dixi poſt Jo. an. in. c. ex pte decani. de reſcrip. facit. l. ſ ſi. pupil li. §. ſi pſenbere. ff. de inſtitutoria. Sꝫ vbi ꝓcuratoriū fuit generale tūc bn̄ deberemus diſtinguere ꝙ aut ad huc nō ꝯuenerat aliquā pſonā ⁊ ſatis ē certioꝛ ire ipm procuratorem. et idem dico ſi ad negocia fuerat cōſtitutus ſic intelligo. l. ſi mādaſſet. ff. mā. lꝫ glo. hic ali ter itelligat ⁊ nō bn̄ iudicio meo. Sꝫ ſi vigore mādati generalis deſcēdiſſet ad certā pſonā dꝫ illa pſona cer tiorari qꝛ ē eadē rō q̄ i procuratore ſpāli ⁊ ſic i hac ma teria nō facerem dr̄iam inter procuratorem ad iudicia ⁊ procuratorē ad negocia. nam i iudicio q̄ſi contrahi mus. vt in. l. iij. ff. de peculio. ⁊ nō. in. c. pia de excep. li. vi. et p̄dicta credo fore d̄ mente bar. in. l. vnica. C. d̄ ſatiſda. ⁊ vide ad materiā qd̄ dixi. s. eo. i noſtra. ⁊ i di cto. c. ex pte decani. Ultimo extra gl. q̄rit̄ nūqd ſuf ficiat iudicē vel aduerſariū aliunde ſciuiſſe reuocatōes Doc. cōiter ꝯcludūt hic ꝙ nō ſed debet reuocans cer tiorare iudicē vel aduerſariū ne detur aduerſario mate ria malignandi et protelandi iudicium. Ni. abb.

On iniuſte Habet multa dicta et cōiter nō ſummat̄. Sꝫ p alia verba pōt ſic ſummari Filiuſfamilias p̄t eē ꝓcurator i iudicio etiā ad futuras lites ⁊ ꝓcurator dat⁹ cū plurib⁹ ſil' inſolidū p̄fert̄ ſi p̄occupauit negociū ſec⁹ ſi diuerſo tpe fuit dat⁹. h p̄mo. Procurator appel lare dꝫ a ſn̄ia niſi ex cā excuſetur q̄ cāu dꝫ dn̄o nūciare de ſn̄ia appellatōem tn̄ proſequi non tenet̄. Et ſex ſunt dicta p̄ncipalia iſtius tex. Scdm̄ ibi q̄uis. Tercium ibi. q licet. Quartum ibi ꝙ fieri. Quintum ibi potuit Sextum ibi licet. Nota p̄mo regulā ꝙ etiam filiuſ familias poteſt eſſe ꝓcur. alterius etiam in iudicio nec requiritur patris conſenſus. hoc intellige ſi eſt maior. xxv. an. quia procurator ad iudicia non debet admitti an̄ iſtam etatem vt in. c. qui generaliter. j. eo. li. vi. ⁊ an hoc indiſtincte ſit verum dicā cū gl. Nota ſcd̄o ꝙ procurator p̄t conſtitui nedū ad lites p̄ntes ſ etiaꝫ ad futuras. ꝯcor. l. iij. ff. e. Et ex hoc notāter dicit ſpe. eo. ti. §. iij. ff. e. v. q̄d ſi procuratorio. ꝙ ꝓcurator ſimpli citer conſtituit⁹ videtur conſtitui ad p̄ntes ⁊ ad futuras lites. qꝛ nō apparet ratio quare magis videatur cōſti tui ad p̄ntes lites q̄ꝫ ad futuras. ꝑ hoc. c. qꝛ circa. j. d̄ p̄uile. nō eñ eſt hec materia odioſa ſed fauorabilis vt nota. Inno. in. c. ſedes. de reſcrip. Tercio nota ꝙ ſi plures ſimul dant̄ ꝓcur. poteſt vnus ſine alio ꝓcura tionis officium exercere. ſed intellige quando fuerunt dati inſolidum. qꝛ hoc importat illa clauſula inſolidū .i. quiſqꝫ habeat ſolidam poteſtatē. et ꝙ quiſqꝫ poſſit facere id quod poſſet dominus facere per ſe. intellige quatenus ſe extendit mādatum. ⁊ vide hodie tex. in. c. ſi duo. de procur. li. vi. et in. c. pe. de elect. ſecus ſi ſunt dati ſimpliciter quia tūc vn⁹ nihil poteſt ſine a io ꝫ in

dictis iuribus Nota in verbo quod fieri. ꝙ per da tionem ſecundi procuratoris reuocatur tacite primus alio tpe datus. ꝯcor. tex. in. l. ſi quis. cum. §. ſi. ff. eo. ⁊ per hunc tex. dicit glo. in. c. iij. xxv. q. ij. ꝙ dādo pa pa ſm̄ legatum videtur reuocare primum. Uel dic et melius ꝙ hec fuit opi. Cal. in. c. ſua. de offi. vica. ſ gl. p̄alle. tenet cōtrarium per. c. volentes. de off. leg. et de hoc dic vt ibi plenius dixi. vbi etiam tetigi an dando ſcd̄m vicarium videatur eps reuocaſſe p̄mum et intel lige iſtum tex. quando fuit datus ſcd̄s ante litem ꝯte. ſecus ſi poſt. tunc eñ non videtur reuocatus p̄mus cū nō poſſit reuocari ſine cauſe cognitōne vt in. c. ij. j. eo. li. vi. ⁊ idem ſentiunt glo. et bar. in. d. l. ſi quis cum.

Nota in verbo potuit ꝙ mandatuꝫ factum ꝓcura tori ſuper certa lite non extinguitur ex toto per ſenten tiam ſed durat in cauſa appellatōnis ſi ꝓcurator vult. qꝛ eadem eſt cauſa appellatōis cum p̄ncipali. ſed non cōpellitur procur. ꝓſequi appellatōneꝫ lꝫ teneatur ap pellare. et forte ratio fuit qꝛ ꝯmūniter cauſa appellatio nis ventilatur i alio loco et in alio iudicio ideo ꝓcu. nō vid̄r ſe obligaſſe vt ꝓſequat̄ i alio loco ⁊ tene mēti iſtū tex. i fi. Nā legiſte multū dubitarunt vtꝝ ꝓcur. teneat̄ ꝓſequi qꝛ tex. iuris ciuilis i hoc non clare loquūt̄ Sꝫ tex. iſte apte decidit hūc caſum In glo. i. ibi niſi eēt minor. vult ergo glo. indiſtincte ꝙ minor nō admittat̄ vt ſit ꝓcur. pro extraneo. Hoſti. hic inſtat. Sꝫ tene tu dictum glo. ꝑ. c. qui generaliter. p̄alle. dicit tn̄ Jo. an. h procedere ſi opponitur ſed ſi non opponat̄ ꝙ ē minor tunc poteſt ꝓcedere opi. ꝯtraria. ⁊ hec limitatio eēt no tanda. ad illud. c. q̄ generaliter. ſi eſſet vera. Sed do. an. tenet indiſtincte ꝙ procurator eſſe non p̄t etiaꝫ ſi nō opponatur. cum non habeat pſonam ſtandi in iudi cio per ſe. ⁊ hec opi. videtur verior ad qd̄ adduco theo ricam bar. in. l. filiuſfa. in. §. veterani. ff. eo. vbi notan ter dicit ꝙ quando quis nō pōt eſſe i iudicio nec pro ſe nec pro alio ꝙ tunc licet non opponatur nihilomi nus non valet iudicium argu. in. l. ij. ff. qui ſatiſda. co gun. minor autem non poteſt eſſe etiam pro ſe in iudi cio ſine curatore vt in. l. clarum. C. de auc. preſtan. et nota. in. c. ſi annum. de iudi. li. vi. Ex his potes ſume re bonam regulam ad notata in. c. in noſtra. s. eo. an teneat iudicium agitatum cum eo qui non poterat eſſe procur. ſi non fuerit oppoſitum. Nam ſi poterat eſſe ꝓ ſe in iudicio valet ſi non fuit oppoſitum ſic procedat glo. in. l. ita demum. C. e. et quod ibi nota. gl. de femi na. Aut non poterat eſſe in iudicio etiam pro ſe ⁊ non tenet iudicium. Exemplum in ſeruo furioſo et pupillo Et ex hoc infero quod ſi religioſus acceptauit procu rationem ſine licentia ſui ſuperioris quod non tenebit iudicium cum eo agitatum licet aliter ſenſerat hoſt. i dicto. c. in noſtra ⁊ ſic limita ea que ibi dixi ⁊ tene mē ti theoricaꝫ p̄alle. In gl. ij. ibi et dꝫ expꝛeſſe ꝯſentire

Ratio ē q: in oneroſis et maxime ī obligātib⁹ pſonam
regulariter tacens habet̄ p ɔtradicēte vt nō. in. §. inui
tus all'. in glo. ſecus in re ɔcupiſcibili ꝛ honorabili ſeu
ɔmodoſa. q: tūc tacēs habet̄ pro cōſentiente vt in. l. q̄
patitur. ff. manda. ꝛ ē hec theorica Jnn. in. c. in geneſi
de elect. ꝛ tranſumptiue p glo. ī regula q̄ tacet. de reg.
iur. li. vi. plene dico ī. c. nōne. de pſump. ꝛ limita h̄ di
ctum glo. p cle. ī. ꝑ. c. nam ſi ſciēter qs recipit inſtrumē
tum quo ɔſtituit̄ procurator vid̓r tacite ſe obligare ad
illud officium vt eſt ibi tex. nō. ꝛ h̄ ideo quia vltra ſim
plicitatem īteruenit actus poſitiu⁹. ad idem facit. c. ex
ore. de his que fiūt a ma. par. ca. ꝛ ex hoc cape vnā bo
nam theoricam ꝙ vbi tractatur de p̄iudicio alicuius ſi
vltra taciturnitatem facit aliquem actū q̄ videtur veni
re ad probatōnem actus illius vid̓r tūc ɔſentire. et ita
nota. bar. in. l. quo cū. ff. rem ra. ha. ꝛ ex hoc infert̄ ꝙ
ſi ſciēter recepit literas alicuius in q̄bus dicebat̄ ꝙ erā
debitor ſuus neq3 illico reclamaui videor cōſentire. ad
h̄ bon' tex. ī. l. filiuſfa. ff. ad mace. ꝛ ibi per bar. quod
notabis Jn gl. iī. ibi. ſ̄ idē vid̓r dicendū. hec glo.
recedit a ɔcluſione quā p̄us fecerat. vn̄ tene qd̓ p̄mitti
tur in glo. ꝛ diſtingue vt plenius hodie habetur in. c.
ſi duo. ꝛ. c. pe. e. ti. li. vi. Sz extra gl. q̄ro de nōbili
q̄ōne pone ꝙ dati ſunt duo pcuratores inſolidum ab
negotia. nunq̄d vn⁹ poſſit exigere debitū ab alio ſiue
debitū ſit ɔtractū añ mandatū eis factum ſiue poſtea.
Fre. ɔſilio. cxix. ꝛ ɔſilio. clxxv. et ibi cum q̄buſdā legi
ſtis cōcludit ꝙ ſic. q: ex quo ſunt dati inſolidū quiſq3
hz ptātem ſicut dñs ꝛ cū poſſit vnus p̄occupare nego
cium vt in. d. c. ſi duo. videtur ergo ꝙ exigendo a com
procuratore p̄occupauerit negociū ꝛ ſic nō poterit ille
allegare ſe procuratorē. Et ex hoc etiā ɔcludit ꝙ nō po
terit ille exactus poſtmodū reexigere q̄Nam fuit p̄ue
tus a conſocio. ꝛ propter hoc videtur ſentire Frede. ꝙ
poſſit vnus exigere ab alio etiā id quod exigit ab alio
tanq̄3 procurator Sed hanc materiā repio plenius ta
ctam p bar. in. l. que proprio. §. fi. ff. eo. Nam in hoc
duo tex. videntur contrarī. ille etiaʒ. §. fi. vid̓r velle ꝙ
vnus poſſit ab alio exigere. ſed tex. in. l. ſequen. q̄ inci
pit q̄ duos. dicit totum oppoſitum ꝛ pro cōcordantia
multe dant̄ ibi ſolutōes ſ̄ tandē ɔcludit bar. ꝙ aut plu
res procuratores ſunt dati ſimpliciter ꝛ tunc certū ē ꝙ
vn⁹ nō p̄t ab alio exigere q: nec etiā ab extraneo. nā re
gulariter vn⁹ non pōt aliq̄d agere ſine alio vt in. d. c. ſi
duo. h̄ vex niſi eſſent dati ad diuerſa vt q: vnus habʒ
procurare ea que ſunt ī ciuitate. alius ea que ſunt ī ru
re. tunc in ſpectantibus ad ciuitatē iſte q eſt conſtitut⁹
in rebus ciuitatis poteſt exigere ab alio ſi eſt debitor
dñi reſpectu eorum que ſunt ī ciuitate et econtra. Aut
ſunt dati inſolidum et tunc aut ad exigendū ꝛ vn⁹ pōt
ab alio exigere. ad hoc. l. ſi plures. ff. de admi. tuto. vt
nō. p glo. in. l. iī. C. e. Aut ſunt dati generaliter ad ne
gocia ꝛ non p̄t vnus ab alio exigere. ita intelligit. d. l.
q̄ duos. hoc vex q̄ñ ē dñs q̄ p̄t exigere alias autē ſec⁹
vn̄ ſi ſunt duo tutores ex quo vnus nō ſoluit debitum
p̄t alter ab eo exigere q: non eſt ibi dñs q poſſit ſibi
p̄uidere vt in. d. l. ſi plures Et ex hoc notabiliter infert
ꝙ ſi ſunt duo executores vltime voluntatis pōt vnus
exigere ab alio qd̓ debet ex quo p ſe non ſoluit nec ibi
eſt dñs q poſſit ſibi p̄uidere ꝛ hoc bene notabis ad in
tellectum. c. fi. in. §. i. de teſta. li. vi. Jn glo. ī verbo
diuerſis. ibi ad vnā aūt litē Nō hic glo. vſq3 ad finem
cū q̄ritur nunq̄d plures litigātes ſup eodē ſi ſunt acto
res vl' rei teneāt̄ conſtituere vnū procuratorē vl' q̄libet
poſſit dare ſuū et glo. bñ loq̄tur ſ̄ nō tradit generalem
doctrinaʒ. ſ̄ ſi qs ɔſideret mentē legum h̄ allegataꝝ p̄t
elici hec theorica ꝙ vbicūq3 obligatio habuit a princi
pio originē in pſona vnius lʒ deſcenderit poſtmoduʒ
ad plures tūc tenentur iſti agere vel defendere ſe p vnū
procuratorem Exemplū ī plurib⁹ heredibus vni⁹ q:
non debet alterari obligatio ex perſona heredū. l. iī. ff
d̓ verbo. obli. aut obligatio ſeu factum ē originatum ī
pſonis plurium ꝛ tunc quilibet pōt pro iure ſuo dare
procuratorē. vt in. d. §. fi. allegato in glo. ꝛ hāc theori
cam voluit ibi bar. poſt glo. alias incipit ille. §. vnus
aūt. Jn glo. fi. ibi q: hic non diſtinguit̄. ꝛ hec opi.
cōiter hic tenetur a doc. vt nō releuet̄ pcurator a denū
ciatione fienda dño lʒ dñs ſciet ſniam latam ɔtra pcu
ratorem Ratio q: poterat dñs cogitare ꝙ pcur. appel
laret cuʒ teneat̄ pcurator appellare vel denūciare dño
ſi iuſta cā eū excuſat vt h̄ Jn eadē gl. ibi vel inopia
Nota gl. ꝙ ꝓpter inopiā excuſat̄ pcurator ſi nō appel
lat. multi mordent hāc glo. q: in appellatōe a diffiniti
ua ſufficit dicere viua voce appello ꝛ ſic nō req̄ritur ali
quis ſumptus. Sed dic glo. procedere q̄ñ procur. nō
appellauit viua voce incontinenti. nam ſi q̄s appellat
ex interuallo debet appellare ī ſcriptis. l. i. ī fi. cum le. ſe
quen. ff. de appella. et nota. in. c. cum in eccleſia. ꝑ. de
appella. et. ɔcordi. eo. ti. li. vi. Extra glo. quero nū
quid indiſtincte teneatur procurator appellare. Sol'.
conclude colligendo dicta docto. quod aut fuit datus
ad certaʒ actum puta ad recipiendum libellum vel ſen
tentiam audiendaʒ et tunc non tenetur appellare quia
mandatum ſe non extendit ad hunc caſum. nam vno
conceſſo videntur alia prohibita. l. maritus. C. eo. et
xxv. diſtin. c. qualis. aut fuit datus ad certam litem et
tunc habet locum quod hic dicitur. videtur enim taci
te mandatum vt appellet ne lis pereat per tranſitum
in rem iudicatam ſed non tenetur appellationem fini
re quia illud eſt aliud iudicium. Sed ſi fuiſſet datus
procur. generalis puta ad omnes cauſas et lites tunc
tenetur appellare et appellatōnem proſequi q: et hec
cauſa appellatōnis lis eſt. et ſic pōt intelligi tex. in. l. i.
in fi. ff. an per aliū cauſa appel. facit. c. dilectus. d. e. et

nota hanc limitatõem ad iſtam tex. Idem dicũt doc.
i negotioꝝ geſtore q vniuerſaliter ꝓcurat negotia iam
cum talis teneatur de non geſtis vt in. l. ſi pupilli. ff.
de nego. geſt. fori⁹ tenetur appellare et appellatõem ꝓ
ſequi ne appellatõis negotiũ maneat deſertũ. Itez
itellige tex. i appellatõe a diffinitiua In interlocutoria
vero tenet Inn. ꝙ ꝓcurator teneẽ eã proſequi niſi con
tingeret eũ ſe abſentare vel alr̃ negotia ſua vltra ſoli-
dum impediri q̃ſi ſit idẽ negociũ cu p̃ncipali Et refert
hic hoſt. ꝙ i curia romana aliter ſeruatur de ſtilo curie
nam ſi ꝓcur. appellat ibi ab iterlocutoria tenetur illam
ꝓſequi. ſi appellat a diffinitiua ⁊ dñs ẽ ꝓpinqu⁹ curie
tũc dabr̃ ſibi bienis terminus ad denunciandũ dño.
ſed ſi dñs multum diſtat cum daẽ ꝓcuratori terminus
peremptorius ad ꝓſequendam appellatõem qḋ ſi non
fecerit ſniam tranſibit i rem iudicatam. ⁊ hoc factũ fuit
vt lites abbreuiarentur ⁊c̃.

Onſulti Procurator vniuerſitatis cu
ius maiores ⁊ iurati ſunt ex
cõmunicati nõ repelliẽ ab impetrando niſi il
li i procuratorio ſint exp̃ſſi vel eoꝝ auctoritate factum
ſit vel ad id ſciẽter ſint admiſſi h̃ dicit. et ẽ deciſio nota
bilis ⁊ ſubtilis cõis diuiſio. ſcd̃a ibi taliter. Nota
primo ibi a cõitate aliqua ꝙ q̃libet vniuerſitas p̃t di
ci cõitas. facit qḋ legitur et nota. xv. di. i. c. i. No
ſcd̃o ibi maiores et iurati ꝙ vniuerſitas hz q̃ſq; ſu-
os p̃ſidentes q diuerſis noibus nũcupantur ſm̃ loco
rum ꝯſuetudinẽ et ex pone maiores. i. rectores ſeu po
teſtates Iurati vero. i. conſiliarij vel antiani vl̃ p̃ores
q regant vniuerſitatẽ. et dicunẽ iurati a iuramento qḋ
p̃ſtant vt eorum officiũ fideliter exequantur. tñ de eſſe
vniuerſitatis et ſubſtãtia nõ eſt vt ibi ſit rector vnde p̃t
eſſe vniuerſitas abſq; alio capite vt notãter dicit Inn.
in. c. cũ nõ ignores. ⁊. de p̃ben. qḋ tene menti facit. l. i.
ff. ꝙ cuiuſq; vniuerſita. Tercio nota ꝙ excõicatus
non p̃t procuratorẽ ꝯſtituere ad eũ actum quẽ ipe per
ſe facere nõ p̃t. vnde ſicut per ſe impetrare non p̃t. aut i
iudicio agere ita nec procuratorem ꝯſtituere. ad hoc vt
h̃. excõmunicatus ergo neq; ꝓcuratorem dare p̃t neq;
ꝓcur. deputari. p̃mum ꝓbatur hic. ſcd̃m in. c. p⁹ ceſſio
nem de ꝓba. Nota ibi tp̃e quo iniũctum, ꝙ ad cõ
ſiderandũ act⁹ validitatẽ dz põderari habilitas agẽtiũ
tp̃e act⁹ geſti. Si ergo tp̃e ꝯſtitutõis ẽ excõicat⁹ nõ va
let ꝯſtitutio lz poſtea deſinat eſſe excõicat⁹. qḋ tenet h̃
hoſti. ⁊ ſatis probatur hic. et in. d. c. poſt ceſſionem.

Nota ibi eadẽ cõitas regebatur ꝙ vniuerſitas ſeu
cõitas dz regi et gubernari ſuũ officiales preſidentes
illi vniuerſitati. ad h̃. l. ij. C. ḋ iura. calũ. l. municipes
ff. ad municip. ⁊. c. nouit. ⁊. c. graue. ḋ ſen. ex. Item
nota ꝙ p̃ſidentes excõicati non p̃nt officiũ ſuum exer
cere durãte excõicatione. facit. c. aduerſus. et quod ibi
nota. de imu. eccle. Et nota ꝙ actus in quo officiales

excõicatus p̃ſtitit auctoritatẽ ẽ ipo iure nullus Nõ
vltimo regulam que principaliter colligitur ex tex. et
tres caſus a regula exceptos. Regula notanda eſt ꝙ
actus geſtus ab vniuerſitate in quo fuerunt aliqui in
habiles etiam ſi ſint p̃ſidentes non inficitur ꝓpter iter
eſſentiã illoꝝ inhabiliũ valet ergo act⁹ geſt⁹ collegiali
ter ab habilib⁹ ⁊ inhabilib⁹ ⁊ ſuſtinetur act⁹ ꝓpter habi
les qḋ alibi iudicio meo nõ ita bene probaẽ. Fallit vt
dixi in tribus caſib⁹. Primus caſus qñ iſti inhabiles
maxime p̃ſidentes ſunt exp̃ſſi i ip̃a diſpoſitione actus.
Scd̃s caſus qñ actus fuit geſtus ad vniuerſitate inha
bilibus iterponentibus auctoritatem tanq̃ maiorib⁹
et p̃ncipalioribus. Tercius caſus qñ vniuerſitas ſciẽ
ter admiſit inhabiles ad agendũ actum ſimul cũ eis et
itellige ḋ ea habilitate quã habiles remittere ⁊ purga
re non poterãt vt ẽ vitiũ excõicationis. ſecus aũt ſi de
fectus potuiſſet purgare et remitti p habiles q: tũc ad
mittendo videntur eos habilitare et iſte ẽ caſus ꝓpri⁹
c. cum vintonienſis. ꝯ. de elect. Pro declaratõe tex.
et totius materie q̃ obſcure tractatur h̃ a doct. et varia
runt multũ intellectum. c. proſequor p̃ncipaliter q̃tuor
prout q̃tuor ſunt i effectu ea q̃ hic decidunẽ Nã p̃mo
vt dixi i vltimo notabili hic ponitur regula affirmati
ua. ⁊ ſcd̃o tres caſus excepti. Primo igiẽ q̃ro ḋ rõne
dubitandi ⁊ decidendi reſpectu ſcd̃e regule. So. ratio
dubitandi colligitur ex p̃ncipio p̃me gl. nam videbaẽ
ex quo p̃ſidentes vniuerſitati erant excõicati ꝙ conſti
tutio procuratoris facta ab vniuerſitate nõ valeret q:
iſti p̃ſidentes habẽt curã ⁊ gubernatõem toti⁹ vniuerſi
tatis. ideo data eoꝝ inhabilitate videbaẽ ꝙ totus act⁹
deberet corruere nã mẽbra ordinãtur a capite vt in. c.
cũ qḋ liceat. de p̃ſcrip. Sed rõ decidendi i cõtrarium
patuit eſſe q: actus geritur noie vniuerſitatis ius ve-
ro vniuerſitatis reſidet penes habiles etiaz ſi eſſz vn⁹
ſolus. vt nota. in. c. gratum. de poſtu. p̃la. et in. l. ſicut.
ff. ꝙ cuiuſq; vniuerſitatis. Inhabiles vero nõ ſunt ḋ
vniuerſitate ideo act⁹ geſtus ſub nomine vniuerſitatis
non debet corruere propter intereſſentiam aliquorum
inhabilium. Naz habiles videntur actum geſſiſſe me
liori modo quo poſſunt. ar. optimũ in. l. iij. ff. ḋ teſta.
mil. nec obſtat quod. ſ. dictum eſt in ratione dubitan
di. q: quando actus exercetur ab vniuerſitate illi preſi
dentes interſunt vt ſinguli de vniuerſitate et actus ſpe
ctat ad vniuerſitatem principaliter. hoc intellige quã-
do ius vniuerſitatis non eſt tranſlatum perpetuo i p̃-
ſidentem. nec eſt principaliter penes preſidentem iure
ꝓprio ſed iure vniuerſitatis. nam ſi p̃tas eſſet penes p̃
ſidentem iure proprio tunc nõ valeret actus ex quo nõ
p̃ſidens eſſet excõicatus ad hoc facit quod nõ. Inn.
in. c. cũ acceſſiſſent. de ꝯſti. ⁊ bar. in. l. i. ff. qñ appellã.
ſit. ſecus dicendũ ẽ qñ actus explicatur a ſingulis nõ
noie collegij quia tunc ſi aliquis ẽ inhabilis nõ valet

actus ex quo habilis et inhabilis exercent actũ indiui
duũ ⁊ inſeparabilem et iſte tex. ē ꝓpri⁹ caſus. c. cũ ſup. de
offi. dele. et i. l. pedi⁹ al'. ꝓui. ff. ď arbi. vbi ꝑʒ ꝙ ſi duo
ſunt iudices vel arbitri quoꝝ vn⁹ ē habilis alter inha
bilis ex toto corruit quicqͥd agũt ceſſat eñ i eis illa rõ
quã. s. dixi militare i vniuerſitate. ⁊ h̄ ſufficiat ad regu
lam Venio nũc ad ſcõm videlicet quo ad ꝑmũ caſum
exceptum. dicit eñ tex. ꝙ ſi iſti ꝑſidẽtes excõicati ſunt
expſſi i ꝓcuratorio nõ tʒ ꝯſtitutio procuratoris Que
ro qͥliter debeat itelligi iſte tex. varia h̄ ſcribūt̃ Jnno.
itellexit qñ ipſi ſoli ſunt expreſſi puta qꝛ ď maiores ⁊
iurati ꝯſtituerũt talẽ ſindicũ. tũc eñ non valet ꝯſtitutio
qꝛ aſſumit vim et robur ab excõicatis. ſec⁹ dicit ſi ſunt
expſſi vna cũ alijs vt ſi ď talis cõitas ſeu vniuerſitas
i q̃ iterfuerunt. a. b. et. c. oibus expſſis ꝯſtituit talẽ ſin
dicum. qꝛ tũc actus ſm̃ eũ attribuitur vniuerſitati vni
uerſitas aũt mortuis capitibus vel inhabilibus p̃t p
ſe procuratorem ꝯſtituere et alia vniuerſitatis negocia
exercere. et notabis ſingulariter h̄ dictũ ꝙ mortuo re
ctore vel inhabili p̃t vniuerſitas p ſe exercere ſua iura.
et p h̄ facit ꝑal. dictũ Jnn. in. c. cũ ignores. ꝟ. de ꝑben.
vbi dicit ꝙ non eſt de ſubſtantia vniuerſitatis vt ibi ſit
rector. ſed vt dixi limita hoc ſm̃ qͦ ipe Jnno. nota. i
d. c. cum acceſſiſſent. Nã non ꝓcedit i rectore ꝑpetuo
nã tũc dʒ expectari ſucceſſor i his in qͥbus ipſe ſupior
debebat itereſſe ar. in. c. i. ⁊ ſi. ꝟ. ne ſede vacan. Et licet
hoſti. i h̄ fuerit h̄ vari⁹ tñ finaliter vidꝛ inclinare i hanc
ſniam vt vnus ſolus poſſit exercere iura vniuerſitatis
ſi omnes etiã ꝑſidentes ſint mortui vel inhabiles Sʒ
quo ad itellectũ iſtius ꝑmi caſus hoſti. vidꝛ itelligere
qñ inhabiles ſunt expſſi. ſed dicit ad ꝙ inficiẽdũ actũ
reqͥritur ꝙ ſcienter fuerint inhabiles admiſſi. dicit eñ
ꝙ qͥlitas ſcie i vltio caſu poſita qͥlificat oẽ iſtos duos
caſus ꝑcedentes. Do. an. colligẽdo id qͦ ſentit i tota
lectu. huius. c. dicit ꝙ quo ad ꝑmum caſum non ē faci
enda vis vtꝝ ſint expſſi ſoli an vna cum alijs. Jtẽ an
ſcienter admiſſi an ignorãter h̄ ex quo inhabiles ſunt
expſſi etiã ſi vnus ſit inhabilis non valet geſtũ ab vni
uerſitate. Ratio ſm̃ eum eſt qꝛ data expſſione inhabi
lium actus peccat i cã efficiente et formali. et ideo non
dʒ valere eo mõ quo valere poſſit. ſed hʒ locũ illa re
gula qͦ noluit potuit ⁊c̄. d. c. cum ſup abbatia. et in. l.
an inutilis. ff. de accept. Naʒ coiſpo ꝙ exꝑmunt̃ inha
biles videntur habiles fateri ſe non poſſe p ſe actum
gerere. h̄ ꝙ omnes ſubſtãtifice ꝯcurrũt ad diſpoſitõem
actus. Nam data expreſſione actus videtur indiuiduis
⁊ omnibus attributus. Et pro hoc infert ꝙ ſi i electõe
iterfuit aliqͥs inhabilis etiam ignoranter admiſſus nõ
valet electio. conſiderat eñ ꝙ in ſcrutinio noia omniũ
deſcribuntur ita ꝙ ſimul ⁊ indiuidue ꝓcedant ad actũ
electõnis. Et quanqͥ̃ hec dicta videantur ſubtilia tñ i
contrarium eſt theorica Jnn. quam ſequuntur omnes

docto. in. c. illa de elect. de qua ipſe nullam mentõem
agit hic ibi eñ dicit Jnn. ꝙ ſi inhabilis admittit̃ ad
electõnem ignoranter valet electio etiaʒ ſi vnus ſolus
ſit habilis ⁊ loquitur ꝓprie de excõicato ſecus ſi aliqͥs
inhabilis fuiſſet admiſſus ſcienter. et hoc caſu loqͥtur
tex. in. c. maſſana. de elect. vbi ď ꝙ ſi aliqui laici inter
fuerunt ad eligendum ſimul cum clericis non valet ele
ctio et ponit hanc diuerſitatis rõnem. nam qñ ignorã
ter inhabilis admittitur habiles videntur velle ei gere
meliori modo quo poſſunt. et ideo non inficitur eorũ
ptãs ꝓpter ꝯnexionem inhabilium. ſed qñ admittun
tur inhabiles ſcienter videntur non velle ſine eis ꝓce
dere. ſed ꝙ actus aſſumat vim ab omnibus. ex pfecto
i electõne dictũ Jnno. ꝓualet qꝛ lʒ i ſcrutinio iteruenĩ
ant ſingulares ꝯſenſus. electio tñ fit poſtmodũ p vnũ
nomine vniuerſitas nec exꝑmuntur inhabiles vt in. c.
i genes. s. de elect. et i. c. ſicut. de elect. li. vi. Jtẽ ꝯtra
hunc itellectum do. an. eſt notabile dictum Jo. an. i
regula ꝙ alicui ſuo. i merc. vbi dicit ſe credere ꝙ ſi nõ
exiſtens i ſacris ſeu alias inhabilis admittit̃ ad eligen
dũ ſeu ad alios actus capitulares ꝙ actus nõ inficit̃
vox tñ ſua non cõputatur in numero nec diſtinguit ibi
Jo. an. an inhabilis ſic expſſus ignoranter ſit admiſ
ſus. ſed ꝓfecto iſte tex. aut reſiſtit aut limitat illa dicta
nec patitur iſte tex. in ꝑmo caſu lectu. Jnno. h̄ nam i
ꝑncipio formatur qͥ̃ſtio qñ procurator fuit ꝯſtitutus a
cõitate vñ totus tex. adaptatur ad ꝯſultatõnem. debe
mus ergo itelligere qñ illi ꝑſidẽtes fuerunt expſſi etiã
vna cum alijs. nec etiaʒ videt̃ ꝓcedere limitatio hoſti.
i eo ꝙ dic̃ ꝙ qͥlitas ſcie poſita i vltio cãu limitat caſus
precedentes quia penitus contrarium probatur hic.
nam cum in primo et ſecundo caſu non diſtinguatur
inter ſcientiam et ignorantiam. Sed dumtaxat in ter
cio caſu. videtur ergo ꝙ in precedentibus non eſt fien
da illa diſtinctio. quia dictum in vno videtur negatuʒ
in reliquis. vt in. c. nonne. de preſump. et in. c. qualis
xxv. di. et in. l. cum pretor. ff. de iudi. et in. l. publico.
C. de adul. Nec obſtat ſi dicatur ꝙ clauſula i fine po
ſita referatur ad omnia precedentia vt in. c. ſecundo. re
quiris. et in. c. inquiſitioni. ꝟ. de appella. quia hic non
ponitur qualitas ſcientie in fine vt ſic qualificet prece
dentia ſed in fine vltimi caſus ita quod eſt pars vltimi
caſus et non qualitas omnium precedentium iuxta ea
que plene dixi in dicto. c. ſecundo requiris. et plene ď
materia per barto. in. l. pretor. ff. vi. bono. rapt. et in. l.
talis ſcriptura. ff. de. l. i. vnde generaliter puto eſſe di
ſtinguendum quo ad iſtum ꝑmum caſum exceptum
quod aut inhabiles ſunt expreſſi vna cum habilibus
vel ipſi ſoli inhabiles. vtputa quia dicitur talis et ta
lis omnibus expreſſis facientes vniuerſitatem ſeu ma
iorem partem vniuerſitatis fecerunt tale quid et tunc
non valet actus quia attribuitur indiuidue omnibus

tam habilibus q̃ inhabilibus ꝛ ſic ꝓpter indiuiduita
tem nõ tꝫ actus vt i. d. c. cum ſup abbatia. Iteꝫ habi
les videtur h̃ cãu ignorare ꝙ ptãs eis ꝯpetit inſolidũ
ꝛ vbicũqꝫ qs ignorat fundamẽtũ ptãtis ſue non valet
qd̃ agit cu nõ intẽdat vti illa ptãte vt i. c. ex pte aſteñ.
de ꝯcd. ꝓbẽ. ꝛ qd̃ ibi nõ. ꝛ in. l. ſi is ad quẽ. ꝛ i. l. q in
aliena. ff. de acqui. here. nõ bar. in. l. mutuũ. ff. de ꝯdi.
ꝛ demon. ſ ſi inhabiles non ſunt expſſi lꝫ oẽs fuerunt
ſcrutinati tunc gſqꝫ vidꝫ vti iure ſuo. meliori mõ quo
pt. nec pt dici ꝙ actus attribuat oibus indiuidue. qꝛ
ipi agũt vt vniuerſitas. nec fuit dictuꝫ ꝙ omnes ſimul
ꝯſtituerũt vniuerſitatẽ nã ſepe admittũtur aliqui q nõ
ſunt de vniuerſitate. vt in. c. obeũtibus. lxiij. di. ꝛ hoc
maxime ꝓcedit qñ in inſtrõ ſimpliciter dꝛ vniuerſitas
talis loci facit tale qd. nã vniuerſitas ẽ nomen iuris et
ſolũ refert ad eos apud quos ẽ ius vniuerſitatis. et h̃
mõ iudicio meo pt intelligi tercius caſus h̃ exceptus. ꝛ
in h̃ differt a pmo caſu vt pmus caſus itelligat qñ ꝑ
ſone ſingulares fuerũt expreſſe. Ultimus caſus qñ
nemo fuit expſſus ſ fuit ꝓcur. cõſtitutus noie vniuerſi
tatis ſ ſi ſciẽter admiſerũt inhabiles tunc act⁹ inficitur
in odiũ excõicatoꝝ ſm Inno. ꝛ ex h̃ vidꝫ ſentire aliud
eſſe ſi ſunt inhabiles. In ꝯtrarium tñ facit quia ad
mittendo ſciẽter inhabiles vidꝫ fateri ſine illis nõ velle
nec poſſe ꝓcedere. ar. in. d. c. cũ ſup. vñ idem Inno. i
pal. c. illa non fundauit ſe ſup odio excõicatoꝝ. ſ gene
raliter dixit ꝙ ſi inhabilis ſciẽter admittitur ad vniuer
ſitatem non valeat actus. ad h̃. c. maſſana. s. de elect.
vbi ho. tex. ꝛ loqtur Inn. in omni ꝓhibito intereſſe fa
uore iuris publici. ſecus ſi fauore alioꝝ habiliũ qꝛ illi
pñt tũc alios habilitare vt in. d. c. cum vintonienſis. et
hec ſufficiãt quo ad pmum ꝛ vltimũ caſum. Nunc
deſcendo ad ſm ꝛ q̃ro pmo de rõne decidendi. So.
vbicũqꝫ interuenit auctoritas ſi ille nõ ẽ legitime pſtita
corruit act⁹. quia auctoritas dat robur actui vt inſti. d̃
auct. tuto. in. §. tutor. ꝛ i. l. obligari. ꝛ in. §. tutor. ff. e.
facit. xj. q. ij. ſi q̃ de rebus. ſed auctoritas preſtita ab
excõicatis non valet. vt. c. ad ꝓbãduꝫ. de re. iudi. ideo
ꝛc. Sed ꝯtra hoc ꝛ ꝯtra tex. oppo. vniuerſitas cum ſit
dñã iurium ſuoꝝ. vt in. l. i tñ. ff. de re. di. ꝯſtituit ſindi
cum ſine auctoritate ſuperioris vt in. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ
vniuer. vt in. c. qꝛ in cauſis. e. co. vbi dꝛ ꝙ vniuerſitas
ſcholariũ pt conſtituere ꝓcuratorem nec ibi reqritur au
ctoritas alicui⁹ ſupioris. ergo non erat neceſſaria hec
auctoritas ſupioris ꝛ iuratorum. So. Inno. in h̃ mul
tum intricate ꝓcedit et finaliter videtur concludere ꝙ
ſiue auctoritas ſit neceſſaria ſiue non ex quo iſti de vni
uerſitate voluerunt cõſtituere ſindicum auctoritate illo
rum non valet actus ex quo illi erant excõmunicati q̃ſi
iſti nõ intenderent actum explicare ſine illorum aucto
ritate ꝛ hoc eſt valde notandũ. Ex quo habetur ꝙ ſi i
actu vbi de iure non reqritur auctoritas fuit poſtulata

auctoritas a nõ habẽte ptãtem illam iterponendi non
valet actus circa hoc tñ poſſet inſtari maxime ꝑ tex.
notabilem. in. c. bone. el. i. de elec. vbi patet ꝙ ſi in no
torijs adhibetur ad cautelam ordo iudiciarius ſi pec
catur i illo ordine nõ inficitur ꝓceſſus ex quo ordo nõ
erat de ſubſtãtia niſi dicas ſaluando vt pdixi ꝙ h̃ defi
cit volũtas ꝯſtituentiũ ſine illa auctoritate. Secun
do nõ ꝛ tex et mẽti ex dicto Inn. ꝙ i ꝯſtitutõne ſindici
ſeu ꝓcuratoris alicui⁹ vniuerſitatis de iure nõ reqritur
auctoritas vel decretũ ſupioris. qd̃ etiam tꝫ glo. in. l.
actor. ff. rem ra. ha. lꝫ aliud ſenſerit gl. in. l. nulli. ff. ꝙ
cuiuſqꝫ vniuer. ſ tene primum. rector tñ ipi⁹ vniuerſita
tis dꝫ intereſſe ꝛ ꝯſentire cũ ſit de ipa vniuerſitate ꝛ ca
put ipius ꝛ ſic ſentit h̃ Inno. ꝛ facit. l. ij. C. de decu.
li. x. ꝛ ꝑ ſpe. in ti. de ſindico. §. i. In gl. i. ibi ſ qd
dices. hec gl. ab iſta ꝑticula vſqꝫ ad finem tractat an
litere impetrate ab excõicato valeãt ꝛ i effectu ꝯcludit
ꝙ ſiue nomine alieno ſiue noie ꝓprio impetrauerit va
lent lꝫ debuerit repelli ab impetrando ſi fuiſſet ſcitum
illum eſſe excõicatum. Et i h̃ multa ſcribũtur h̃ ꝛ in. c.
i. de reſcrip. li. vi. Sed Io. mo. ibi. ꝛ Io. an. hic et ibi
quoꝝ opi. placet tenẽt ꝙ lr̃e ſunt ipo iure nulle ſiue ex
cõmunicatio eſſet publicata ſiue occulta. Ex quo ꝓba
ri pt ſiue impetrauerit noie ꝓprio vel alieno. ꝛ h̃ vidꝫ
ꝓbari in. d. c. i. de reſcrip. li. vi. vbi ſine diſtinctõe dꝛ ꝙ
reſcriptũ ab excõicato impetratũ eſt ipo iure nullũ nec
ẽ fienda differentia hoc cãu iter publicũ ꝛ occultũ. qꝛ
illa differentia fit in his q̃ gerũtur rõne publici officij
ita loqtur. c. ad ꝓbãdũ. ꝑ alle. Sed i his q̃ gerũtur in
re ꝓuato nõ ẽ differentia iter occultũ ꝛ publicũ quo ad
actus validitatẽ vt ſingulariter nõ. Inno. in. c. cũ dile
ctus. de ꝯſuetu. qd̃ nõ. ꝛ ſeqtur. Io. an. in. d. c. i. Iteꝫ
vt dicit h̃ Io. an. aut cõſtituens ſciebat ꝓcuratorẽ eſſe
excõicatũ et ſibi imputandũ ẽ q talẽ elegit. vt in. c. p⁹
ceſſionẽ. de ꝓbat. Aut ignorabat ꝛ agit ꝯtra ꝓcurato
rem q̃ ingeſſit ſe officio ſibi iterdicto. Et nõ bñ hoc di
ctum. ꝛ ꝑ hoc ego allego tex. notabilem et i⁹. l. ij. C. ſi
ſeruus vel libert⁹ ad decurionatũ aſpirauerit. li. x. vbi
ptꝫ ꝙ punitur is q̃ ꝓmotus ad officiũ non pandit ſuũ
defectum ꝛ ibi videas ꝑ bar. et ad materiam vide qd̃
dixi in. c. ſolſcitatus. de reſcrip. In glo. ſi. ibi argu
mentum contra glo. allegat i contrarium quinqꝫ iura
ꝛ non inducit neqꝫ ſoluit. ſed dic ad. c. illa. ꝙ lqtur d̃
excõicatis minori excõmunicatõne qui non prohiben
tur eligere cum alijs. vt in. c. ſi celebrat. de cle. excom.
miniſ. Iteꝫ preſuppoſito ꝙ illi non potuiſſent eligere
tñ papa ibi ſupplet defectum d̃ plenitudine poteſtatis
ꝛ ſic facit potius ꝓut inhabilitas aliquoruꝫ inficiat ali
os. Ad. c. ſi celebrat. dic vt. s. dixi. ꝙ loquitur de excõ
municatis minori excõicatõne Ad. c. cũ vintoñ. dic vt
predixi ꝙ loquitur de pna. iur. eligendi i fauorem alio
rum. ideo illi potuerunt alios admittere. Sed tex. iſte

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

loqtur de inhabilitate nõ remiſſibili p alios ꝯ vniuerſitate. Ad. l. ſi ex falſis. dic ꝙ loqtur qñ tranſactio fuit facta ſup plurib⁹ capitulis ⁊ fuerũt ꝓducta falſa inſtrumenta ⁊ nõ i alijs ⁊ h̄ ideo qꝛ capitula erant inſepabilia. ⁊ eodẽ mõ rñdetur ad. c. cũ. i. ⁊. a. vt ibi nota. Et i fi. glo. collige tria ex fine hui⁹ glo. Primo ꝙ vniuerſitas non pt agere p literas impetratas a ꝓcuratore in cui⁹ ↄſtitutione iteruenerunt excõicati ꝟ dic melius p⁹ Inn. ꝙ aut agitur noĩe vniuerſitatis ⁊ tũc non obſtat exceptio excõicationis aliquoꝝ ꝯ vniuerſitate. aut agiť noĩe illorum qui ſunt excõicati ⁊ tunc obſtat exceptio.

Scđo collige ⁊ tene ſemp menti ꝙ i ſindicatu vniuerſitatis dñt exprimi noĩa ſingulorum ꝯ vniuerſitate vt appareat an iterfuerũt due ptes vniuerſitatis. qꝛ alˀ nõ valeret cõſtitutio vt. l. nulli. ⁊. l. plane. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſit. Sed i hoc dic plenius ⁊ melius vt dicã. i. ti. ꝓx. vbi generaliter tangam an i gerendis p vniuerſitatem ſint i inſtrumento exprimenda noĩa ſinguloꝝ ⁊ ẽ dubiũ quotidianũ et ſubtile. vt ibi videbiť ⁊c. Ultimo collige ex glo. ꝙ vnus ſolus de vniuerſitate pt impetrare literas pro vniuerſitate tanqꝫ ↄiuncta pſona ⁊ ſic ſentit ꝙ iura loquentia de pſonis ↄiunctis verificẽtur etiam i ↄiunctõe ciuili. ꝟ ↄtrarium tenuit archi. in. c. ſtatutum. §. cũ aũt. de reſcrip. li. vi. ⁊ idem ſentit Io. an. ⁊ dic vt plenius dixi i. c. nõnulli. de reſcrip. ⁊. s. de poſtu. c. ij. ⁊ hec ſufficiant ꝓ itellectu. c.

De ſindico et actore

Uiſo de ꝓcuratore q gerit negocia domini merito ſubijciť de ſindico q ꝓmouet negocia vniuerſitatis ⁊ nõ ex diuerſitate tituloꝝ ꝙ etiaꝫ de iure canonico diũa eſt iter ꝓcuratorem ⁊ ſindicũ. nã ſi non eſſꝫ diũa nõ ponerenť h̄ diuerſi tituli. ar. in. l. ſi idẽ codicilli. C. de codicillis. ⁊ i h̄ multi errãt. nec ob. c. petitio. s. ti. ꝓxi. qꝛ fatẽdũ ẽ ꝙ vbi conſtat de volũtate ↄſtituentis nõ ẽ fienda vis i noĩe. tñ i ſe ſindic⁹ ⁊ ꝓcurator differũt. nã ſindic⁹ ꝓprie ↄſtituiť ab vniuerſitate. ꝓcurator vero a dño vt i. l. i. ff. ꝯ ꝓcur. iũcta. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſi. ⁊ vide gl. ij. q. vij. c. ſi qs erga. ⁊ qd ſit ſindicus dic vt hic i gl. i

Religioſi debẽt habere

ICut. ſindicũ q cauſas monaſterij agat ⁊ defendat etiaꝫ ſi oportuerit ↄſtitutio illi ſalario. Diuidiť nam pmo pmittit exordiũ ponẽs duas cauſas mãdati Scđo in medio ponit mãdatũ. ibi. p q. Nõ pmo ꝙ ſupior tenetur ex officio ſuo ꝓuidere eccleſijs ⁊ monaſterijs de ꝓcuratore aduocato ⁊ alijs adminiſtratoribus. nã ius publicũ ↄſiſtit i ſacris iudex aũt dꝫ ſupplere ex officio i ↄcernentibus publicã vtilitatẽ. vt in. c. cordi. ꝯ appel. li. vi. nota. in. l. iij. §. hoc aũt iudicium. ff. de dã. infect.

Scđo nõ ꝙ non teneť qs acceptare ſindicatum eccleſie pſertim ſine ſalario. ⁊ ſic nota ꝙ licite qs recipit ſalariũ p adminiſtratõe reꝝ eccleſiaſticaꝝ. imo platus dꝫ remunerare illos qꝛ opa ⁊ induſtria vtilitas eccleſie aucta ẽ vt ẽ bon⁹ tex. in. c. quanqꝫ ſuffragio. xij. q. ij.

Ultimo nõ ibi ſeruos dei ꝙ monachi dicunť ſerui dei. ⁊ facit. c. multos. liiij. di. ⁊ lꝫ oẽs ſint ſerui dei tñ p excellentiã iſti ſpãliter appellanť ſerui dei. qꝛ fideli⁹ ſibi ſeruire dñt queadmodum ⁊ papa appellat ſe ex humilitate ⁊ p excellentiã nedũ ſeruũ dei ꝟ ſeruũ ſeruorũ dei. In gl. i. ibi ⁊ ad certã cãꝫ agendã. vulť ergo h̄ gl. ꝙ ↄſtitut⁹ ab vniuerſitate etiã ad certã cãꝫ appellať ſindicus p. §. defenſores allegatũ in gl. ⁊ cũ gl. trãſeũt h̄ cõiter doct. Sꝫ glo. iuris ciuilis in. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. ponens differentiã iter ſindicũ ⁊ actorem. dicit ꝙ ↄſtitutus ab vniuerſitate ad vnã cãm dꝛ actor. ad h̄ tex. in. l. itẽ eoꝝ. §. actor. e. ti. Sꝫ ↄſtitutus ad oẽs cãs ſeu plures appellať ſindicus. ⁊ h̄ idẽ ſentit hoſti. i ſumma eo. ti. in. §. qs ſindicus. i pn. Et ibi rñdet ad dictũ §. defenſores. ꝙ relatiuũ q ibi poſitũ non facit relationem ad ſindicos. ꝟ ad alios defenſores q ibi ſubaudiũtur. Et p hoc facit ethymologia vocabuli. nam dꝛ ſindicus ſm vnum modũ quaſi ſinguloꝝ cauſas dicens In h̄ tñ ñ ẽ vis vt notãter dicit Inn. in. c. pe. de iura. ca. Si ↄſtituiť ꝓcurator ab vniuerſitate ſindicus ẽ. ⁊ ſi ↄſtituiť ſindic⁹ a pticulari pſona ꝓcura. ẽ. vñ error nominis nõ vitiat diſpoſitõem. ex quo ↄſtat de intẽtõne ⁊ ꝓcedit h̄ etiã de iure ciuili vt nõ. Bar. in. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. itaqꝫ dico i hoc nullã eſſe diãm inter ius canonicũ ⁊ ciuile lꝫ a pleriſqꝫ ⁊ male dicať oppoſitum. ⁊ facit qđ. s. dixi ſup rubrica. In eadẽ gl. ibi item pt eſſe laicus Nõ glo. ꝙ laicus pt eſſe ſindic⁹ vniuerſitatis eccleſiaſtice ⁊ ex hoc ⁊ ex tex. inferť ꝙ forinſec⁹ ſeu extrane⁹ pt eſſe ſindicus collegij ſeu vniuerſitatis non ergo requiritur vt ſindicus ſit de vniuerſitate. Sed contra hoc opp. de. c. iudicatum. lxxxix. di. ⁊. c. in noua actõne. xvi. q. vi. vbi dicitur ꝙ debet eſſe clericus ⁊ non laicus. So. dicit hic Inno. ꝙ illa iura loquũtur in iconomo adminiſtratore rerum eccleſiaſticarum vł perſonarum. Item de vicario epiſcopi iſti enim debẽt eſſe clerici ⁊ non laici. Sed aduerte nam vt ſaluetur h̄ dictũ hoſti. itelligo illum dici hoc cãu iconomum cui ↄmittitur cura rerum eccleſiaſticarum tam tpalium qꝫ ſpũalium ⁊ ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i noua nam ꝓpter mixturas ſpiritualium illud officiũ nõ cadit in laicum. ſic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. ꝯ reſcrip. vbi dicit ꝙ generalis adminiſtrator eccleſie non poteſt eſſe laicus. ſecus dic vbi cura tẽporalium dumtaxat cõmittitur laico. tunc eñi valet commiſſio et poteſt appellari caſtaldus. quod voluit glo. ſu. d. c. iudicatum ⁊ idẽ ibi archy. ⁊ in d. c. i noua. ꝓca.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vero ad promouendas cauſas in iudicio. ſeu ſindicus
poteſſe laycus in ſpūalibus. qꝛ ibi nō exercet aliquā
ſpūalitatē. vt eſt tex. in. d. c. i. de pcurato. li. vi. Jn
eadem gl. ibi ſolūmō de honeſtate nō gl. ꝙ de neceſſi
tate nō pñt religioſi cōpelli ad cōſtituendum ſindicū ex
traneum. pñt em̄ ſi volūt ↄſtituere vnū vel plures ex ſe
ipis. vt poſt in. c. iſup ꝺ teſt. ⁊ i. c. cū deputati. ꝺ iudi.
⁊ in. c. monachi. xvi. q. i. ⁊. c. ij. ꝺ. de poſt. ⁊ ſequūt hic
cōīter doct. Hoc ergo ca. loquitur de honeſtate a qua
eūā excuſātur ꝑpter defectum facultatū in exhibēdo
ſalariū vt nō. gl. x. q. iij. in. c. fi. ⁊ vide ibi bo. tex. in e
piſcopo et ſacerdotib⁹. an debeāt ꝑ ſe litigare. Et in fi.
gl. aduerte qꝛ iſte finis gl. nō poteſt applicari ↄmodo
ad tex. vī nō fuit bñ hic poſita. nā tex. hic loquit ꝺ ſin
dico monaſterij. ⁊ gl. dicit ꝙ dꝫ ↄſtitui qñq; ab epō
qñq; a capitulo. ⁊ ſic nō bñ loquit relata ad tex. Sed
gl. dꝫ ſaluari cū ↄſtituit ſindicꝰ i bonis eccīe cathedra
lis. nā tūc qñq; ↄſtituitur ab epō qñq; a capitulo ſe
cundum ꝙ bona ſunt inter eos diuiſa vt plene dictū
fuit in. d. c. edoceri. An aūt ↄſenſus epī ſeu alteri⁹ ſu
perioris exigat in ↄſtitutōne ſindici ſeu actoris ſeu yco
nomi. doct. hic nō examināt. ſꝫ in alijs locis multū va
riarūt Et ſepe dubitaui cū ciuitas ſeu villa vel caſtrū
vult ↄſtituere ſindicū. nunquid magiſtratus loci puta
ptās debeat ibi ↄſentire ſeu ſimul ↄſtituere vel decretū
interponere ſicut iterponit decretū qñ tutor vl̄ curator
ↄſtituit actorē añ litē ɔt. vt. in. l. neq; tutores. ⁊ qꝺ ibi
nō. C. de pcu. ſpe. i ti. eo. §. i. v. quid ſi vniuerſitas cū
duob⁹ ſe. ⁊ in v. fi. allegat ꝓ ⁊ ↄtra. ⁊ vīꝺꝛ inclinare vt
magiſtrat⁹ debeat interuenire. Jn ↄtrariū facit gl. nō
bilis i. l. actor. ff. rem ra. ha. que dicit ꝙ licꝫ in actore
dato ꝑ tutorē debeat interuenire decretum ſupioris.
Jn actore vero ꝑ ciuitatē ſufficit ↄſenſus ipi⁹ vniuerſi
tatis. Et vide opponi ↄtra inſtrūm ſindicatus ꝙ nō va
lebat qꝛ nō iterfuerat magiſtratus illi⁹. caſtri. ⁊ ꝓ hac
opi. facit tex. in. l. ij. C. de decurio. li. x. vbi dicitur ꝙ
magiſtrat⁹ dꝫ ⁊ ↄgregare vniuerſitatē ſeu cōciliū i quo
debent expediri facta ipius vniuerſitatis et eſt parti
ceps iurium ipſius vniuerſitatis tu dic ꝙ aut ipa iura
ptinēt ſimul ad rectorē ⁊ ad collegiū ſeu vniuerſitatem
⁊ tūc nō pōt vniuerſitas ſine ſuo rectore ſindicū cōſtit
tuere. Exemplū i abbate. itē in epō reſpectu ſui capitu
li. cū bona ſint cōīa vt in. c. cām. de iudi. ⁊ in ca. i. de. ꝓ
cura. ⁊ nō in. d. c. edoceri. de reſcrip. Aut ↄſtituit ſindi
cus i iuribus ſpectātibus ad ipſam vniuerſitatē tm̄ ꝙ
ſupior nō hꝫ pticipium i illis iurib⁹ Exēplū i bonis ci
uitatis reſpectu poteſtatis ſeu rectoris ipi⁹ ciuitatis. ⁊
tūc dico ꝙ ipa vniuerſitas dꝫ ↄgregari ꝑ magiſtratū
ſuū. ſꝫ act⁹ dꝫ diſponi ꝑ ipam vniuerſitatē ⁊ nō ꝑ magi
ſtratū. vt vīꝺꝛ tex. i. d. l. ij. vt ſētit ibi Bar. ⁊ ſic pt intel
ligi qꝺ ipe Bar. nō. i. d. l. actor vbi tenet ꝙ ipa vniuer
ſitas i iurib⁹ ſuis ↄſtituit ſindicū ſeu actorem ſine de
creto magiſtratus Et ideo ſi vniuerſitas eſſet al' cōgre
gata citra diſpoſitōnē magiſtratus tenerēt geſta ꝑ vni
uerſitatē dūtaxat qꝛ magiſtratus requiritur in ↄgregā
do vt poſſit coercere ſingulos ſꝫ ex quo cōgregata eſt nō
ē curādum qualiter fuit cōgregata. ad hoc nōbile dic
tum Jnn. in. c. ij. de no. op. nū. An aūt in cōſtitutione
ſindici quā faciūt inferiora collegia debeat interuenire
cōſenſus ſupioris loci. vtputa monaſteriū in reb⁹ ſu
is vult cōſtituere ſindicum vtrū debeat epūs cōſentire
vel vniuerſitas ſcolariū. vult cōſtituere actorem ſeu ſin
dicum nunquid debeat cōſentire ſupior loci puta epūs
vel ptās. Dic ꝙ nō. qꝛ de iure hꝫ vniuerſitas cum ſuo
rectore ptātem cōſtituendi ſindicū vt in. d. l. i. ff. ꝙ cu
iuſq; vniuer. ⁊ ꝓbatur clari⁹ in. c. in cauſis. ꝺ. ti. ꝑxi.
Nō Jnn. in. c. imparoꝝ de iura calū. licꝫ cōſenſus
talis ſupioiris poſſit interuenire nō tn̄ eſt ꝺ neceſſitate
ſic intelligit. Jnn. l. oms. §. hoc nihilominus. C. de
epi. ⁊ cle. An aūt ſindicum cōſtitutū ꝑ abbatē ⁊ capitu
lum poſſit abbas reuocare dic ꝙ ſic. qꝛ cum ipe ſolus
poſſit agere vt in. c. edoceri. de reſcrip. ita pōt ſindicū
reuocare ⁊ i ſe aſſumere exercitiū vt not. doct. in. c. ij.
de teſt. li. vi. et bar. i. l. actor. ff. rem ra. ha. Et notabis
bene hūc articulum qꝛ nūq; examinaui ita plene. Ul
timo quero h ꝺe notabili qōe quā nō reperio plene in
vno eodem loco traditā ꝑ doct. nūquid in cōſtitutiōe
ſindici vel alijs gerendis ꝑ vniuerſitatem ſeu collegiū
tā ſeculare q; eccleſiaſticū debeāt de neceſſitate in iſtro
inſiciendo ſigulorꝫ noīa de vniuerſitate exprimi. an vo
ſufficiat dicere vniuerſitas talis loci vel capitulū talis
eccleſie. Et in hac qōe reperio doc. varia ſenſiſſe in va
rijs locis. Et multorꝫ dicta colligendo ſcias ꝙ primo
gl. ꝺ. ti. ꝑx. c. fi. in fi. dixit noīa eſſe exprimēda vt appa
reat an due ptes interfuerūt cū aliter actus nō valeat
niſi due ptes vocādorꝫ fuerint pñtes vt in. l. nulli. ⁊ in
l. plane. ff. ꝙ cuiuſq; vniuer. De hoc tn̄ vltimo dic vt
dixi in. c. cū oms de ↄſti. Hoſti. in ſumma e. ti. in. §. ⁊
qualiter idem tenuit niſi excuſet expreſſio ꝑpter diffi
cultatem. vt qꝛ numerus eſt nimis grandis vtputa vni
uerſitas ciuitatꝫ vel alicuius caſtri nam vix ſufficeret ꝑ
gamenū ad ſcribēdum oīum noīa. Jdem videtur ſen
tire bar. in. l. i. ff. de alb. ſcri. vbi dicit ꝙ aut agit de vē
ditione rerum ipius vniuerſitatis ⁊ dñt exprimi noīa
ſingulorum qui interfuerunt in vniuerſitate. allegat. l.
iij. C. de alie. re. ad ciui. parti. li. xi. et auc. hoc ius por
rectum. C. de ſa. ſanc. ec. Aut agit de alijs actibus et
diſtinguit inter vniuerſitatem puam ⁊ populoſam vt
pmo caſu debeant exprimi noīa ar. iurium preallē. ſe
cundo caſu neceſſario nō ſunt exprimēda. ⁊ ad hoc al
legāt. d. c. fi. de procu. Spe. tetigit in ti. de ſyn. in. §. i.
in v. porro. et ſe. et v. quid ſi obmiſiſti. et. v. ſeq. ⁊ ibi

videt potiꝰ inclinare. vt nõ ſit neceſſe noīa exprimere.
Oldra. in quodam cõſilio diſtinxit ꝙ aut in vniuerſita
te fuit diſpoſitũ de obligatõne ſingulorũ. ⁊ tunc dʒ ex
primi noīa vt appareat qui ſunt obligati. Aut fuit diſ-
poſitum de obligatione ipſius vniuerſitatis ⁊ non eſt
neceſſe exprimere noīa cũ ipa vniuerſitas ſit ꝑ ſe certa
Alij vt refert et ſequitur Bal. in. l. i. ff. de magiſtra. cõ
uenien. dixerunt ſemꝑ eſſe neceſſariũ vt noīa exprimãt
qꝛ cũ nõrius ſit quidam teſtis. l. domiciꝰ. ff. de teſta.
debʒ ſolũ deponere de his que ꝑcipit ſenſu corporeo
et nõ iudicio intellectꝰ qꝛ iudicare ꝑ intellectũ ſpectat
ad iudicẽ ⁊ nõ ad notariũ vł ad teſtem vt nõ. Inn. in. c
cũ cãm. ď teſti. facit. iij. q. ix. i. c. teſtes. Sʒ v̾bũ vniuer
ſitas vel capitulũ ſeu collegiũ ẽ nomẽ iuris ⁊ ꝑcipiť po
tiꝰ itellectu ꝙ̃ ſenſu corporeo qꝛ oportʒ ꝯſiderare vtrũ
oĩs exiſtentes ibi habeãt vocem. Item an ſit legitĩe
cõgregata. Itẽ an faciãt adminꝰ duas ptes. ⁊ ď alijs ac
tibus. ergo nõrius nõ poteſt atteſtari ꝙ vniuerſitas ali
quid fecerit. debet ergo exprimere noīa eorũ qui inter
fuerant vt per hoc iudex poſſit comprehendere an ibi
fuerit vniuerſitas. vñ cõſulit Bal. ꝙ ſemꝑ in actibꝰ ſal-
tim põderoſis exprimãtur noīa ſigulorũ. Jo. an. in ad
di. Spe. in ti. de ſin. §. quid ſi in aliq. al. §. porro mul
tum bene exaiat hũc paſſum. ⁊ licʒ cõſulat vt exprimã
tur noīa. tñ finaliter cõcludit ꝙ de iure hoc non eſt ne-
ceſſariũ. qꝛ vniuerſitas ſeu collegiũ ẽ nomẽ certũ ⁊ de-
terminatũ. vñ in actibꝰ in quibꝰ requiriť certitudo pſo
narũ ſufficit dicere collegiũ talis loci. vt i. c. capitulũ. e.
de reſcrip. ⁊ in. l. pater. §. tuſculanꝰ. de le. iij. vñ cũ fides
notarij approbata ſit ⁊ ꝓ ipſius ꝑitia preſumať ſufficit ꝙ
notarius dicat vniuerſitas talis loci vel capitulũ talis
eccleſie fecit ſic. ꝓ hoc. c. ad audiẽtiã. ď pſcrip. al. ſeque
retur ſcđm eũ ꝙ notarius nunꝙ̃ poſſet dicere ꝙ talis
fuit ſolenniter ſtipulatꝰ cũ iſta ſint verba iuris. dicit etiã
ꝙ ſi tale inſtrumẽtũ habʒ ſigillũ collegij indubitãter fa
cit fidem. vt in. c. tertio loco de ꝓba. Et nõ bñ hoc dic
tum vt ſis cautus vt ſaltim in põderoſis inſerať ſigillũ
vniuerſitatis in inſtr̃o. qꝛ pſumptio ẽ ꝙ vniuerſitas le-
gitime actũ explicauerit niſi ꝓbetur cõtrariũ vt in. d. c.
tertio loco. ⁊ hoc dictũ placet. Et etiã teneo ꝙ nõ ſit ne-
ceſſe circũſcripto ſigillo exprimere ſingulorũ noīa qꝛ
ꝓ ſolennitate intrinſeca pſumiť ad verba notarij. tex. al
lego aptũ in. §. ſi ſcriptũ inſti. de inuti. ſtip. vbi dicitur
ꝙ ſi i inſtrumẽto reperitur ſcriptũ titiꝰ ꝓmiſit ſempronio
ꝑ. debeat itelligi ꝙ per ſolennẽ ſtipulatõnem. ad idem
tex. in ſti. de fideiuſ. in fi. ⁊. l. ſciendũ. ⁊ qđ ibi nõ. bar.
ff. de v̾. ob. ⁊ ho. gl. i. l. i. C. de vſu. vide Inn. i. c. inno
tuit. de eo qui fur. or. rece. Itẽ ſi bene velimꝰ cõſide-
rare nõ eſt poſſibile ꝙ notariꝰ poſſit deponere ꝙ vni-
uerſitas fecit niſi interponat aliqua verba iuris. nã ſi ex
primit noīa ⁊ dicit ꝙ faciũt totã vniuerſitatẽ iam in hoc
vltio exprimit v̾ba iuris. Et vide ad hanc materiã qđ
nõ. Fre. cõſilio. cxliij. ⁊. ccvij. ⁊. cclxxvij. vbi tractatur
ſi in inſtrumẽto diciť ꝙ ibi fuerũt due partes ⁊ aduerſa
rius negat cui incũbit onꝰ ꝓbãdi. ⁊ vide per Spe. vbi
s. ⁊ cõcludit ꝙ opponenti qꝛ preſumitur ꝓ inſtrumẽto
publico. vt in. c. cũ iohãnes. de fi. inſtru. l. cũ precibus
C. de ꝓba. ⁊ hoc ſingulariter notabis

De his que vi metusve cã. fi

Supra i p̄cedentibꝰ titulis viſum ẽ de his q̃ ſpon
te egimꝰ in iudicio vel extra merito nũc ſubijciť de his
que agimꝰ coacti ⁊ inuiti. nã iura dãt remediũ reſciſoriũ
aduerſus ea q̃ ſũt geſta ꝑ metũ ⁊ appellať actõ qđ metꝰ
cã ⁊ ſcias ꝙ regulariter geſta per metũ tenẽt ſ; veniunt
reſcindenda ꝑ actionẽ qđ me. cau. Fallit in quibuſdam
caſibꝰ in quibꝰ metus vitiat ipo facto. vt plene no. J. e.
c. abbas. ⁊ cõpetit hec actio ad intereſſe ſcđm Spe. hic
⁊ bene vt colligiť i. l. ſi cũ exceptione in principio. ff. e.
⁊ ideo ſi excipitur cõtra agẽtẽ ꝙ ſua nõ intereſt excludiť
ab hac actõne põt tñ aduerſꝰ metũ ſibi illa tũ agẽ alijs
remedijs cõquerẽdo de vi ſibi illatũ. vt. ff. ad. l. iul. de
vi. pub. ꝑ totũ. Itẽ põt intẽtare alia remedia iuris vt in
l. extat qđ me. cau. cũ ſi. ⁊ pleniꝰ hic ꝑ Inn. ⁊c̃.

Erlatum Si quis timore mortis poſtea ra
tum nõ habẽs religionẽ ꝓfitetur
exire ⁊ matrimoniũ cõtrahere põt
Secus ſi a p̄ncipio vel expoſtfacto
libere cõſenſiſſet prima ps narrat
factũ. ſcđa dat iudices. ibi ideoq;. Nota primo vnũ
modũ ꝓbãdi metũ iuſtũ vt ſi i loco ſolitario euaginato
gladio quis minať mortẽ. Scđo nota ꝙ metꝰ mor
tis diciť iminere nõ ſolũ durãte vibratiõe gladij. ſ; etiã
poſtmodũ ſi tãta ẽ minãtis potẽtia vt vereſimiliter time
atur mors ex cõtractõne. hic eñ videť duraſſe toto tpe
dum vixit maxime ꝓpter eius potentiã. Nõ ibi no
bilis ⁊ potẽs ꝙ nõ oĩs nobilis diciť potens nec ad in
cutiẽdam metũ ſufficit nobilitas. ſ; requiriť potẽtia vñ
magis timebat hec mulier potẽtiã ꝙ̃ nobilitatẽ Itẽ
nõ ꝙ cõtra cõiugatũ volentẽ intrare religionẽ oritur p̄-
ſumptio ꝙ nõ ſponte faciat ſi ẽ iuuenis ⁊ hʒ filiũ puu
lum. Et ſic ſunt due cãe ex quibꝰ mutatõ vite in cõiuga
ta pſumiť ſuſpecta. Nõ ibi ad inſtãtiã ſororꝫ ꝙ reli
gioſi pñt agere cõtra eorꝫ ꝓfeſſum qui dimiſſo habitu
exiuit monaſteriũ. ⁊ pñt eũ remittere ad hoc. l. i. ⁊ qđ
ibi not. ff. de rei. ven. ⁊ p̃t facẽ ſolꝰ p̄latꝰ ar. i. c. edoceri
e. ď reſcrip. Et expreſſius. xviij. q. ij. abbates. ſ; mona
chi ſeu moniales nõ pñt ꝑ ſe ſine abbate ſeu abbatiſſa
qꝛ ñ pñt agẽ ſine cõſenſu ſupioris vt in. c. cãm de iudi.
Nõ in tex. ibi ad inſtãtiã ſororũ itellige. ſ. prioriſſe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

⁊ monialiũ vt colligit̃ i ỹ.ideo Itẽ nõ ꝙ ſi ꝓfeſſus
exinit monaſteriũ ⁊ allegat iuſtã cauſã timoris ſeu nul
litatis ingreſſus nõ cõpellit̃ itrare niſi pri⁹ diſcutiat̃
iuſticia cauſe allegate.vñ papa mãdat hic iſtos abſol
ui recepto iuramẽto de ſtãdo mãdatis ecclẽie ⁊ cã₃ pri⁹
diſcuti. Nõ ꝙ met⁹ mortis ipo facto impedit in-
greſſum religionis ſeu ꝓfeſſionẽ.⁊ ſic iſte eſt vn⁹ ex ca
ſib⁹ nõ.ꝙ met⁹ cã ãnullat actũ ipo facto.⁊ de hoc ⁊ a
liis caſib⁹ nõ ·ĩ·.abbas Ultimo nõ ꝙ ꝓfeſſio nul
la põt ratificari ex poſtfacto ꝑ tacitũ cõſenſum. Idẽ
in matrimonio carnali.vt in.c.ad id qð ·ĩ· de ſpon.

In gl.i.ibi cũ.M.vbi tollit̃ ꝓteſtatõ ꝑ cõtrariũ fa
ctũ poſtea ſecutũ ⁊ h nõ So.qñq₃ ꝓteſtatõ ẽ iuſta cã
vetita ⁊ tũc nõ tollit̃ ꝑ cõtrariũ factũ vt hic qñq₃ nõ
ſubeſt iuſta cauſa veniendi cõtra ꝓteſtationẽ ⁊ tũc tol-
lit̃ ꝑ cõtrariũ factũ ad idẽ vide gl. in.c. tua ·ĩ· de ſpõ.

In eadem gl.ibi non obſt nõ gl.ꝙ ſi quis nõ au
det ꝓteſtare põt nihilomin⁹ venire cõtra actũ proban
do iuſtũ metũ dic̃ tñ.Hoſti.ꝙ de₃ fieri ꝓteſtatõ corã
aliqs ꝓbis viris.ar.i.c.paſtoral̃.i.§.i.ð offi.dele.Hic
meius vi.s.ſentit gl.ꝙ ſi nõ audet ꝓteſtari nõ tenet̃
aliquid dicere forte enim timet a ꝓbis viris reuelari.
vñ ſatis eſt poſtomodũ ꝓbare metũ.vt in.c.ſe.⁊ in.c.
ad aures ·ĩ·eo.Et facit ꝙ nõ i.c.fi.de appel. In gl.
ij.in fi.Et de multiplici velo vide bo. glo. xx.q.i.in
§.velamẽ. In glo.iij.ibi nunq₃ ꝑmittũtur.Hoſti.
ſoluit formaliꝰ ꝙ ſimulatio doloſa vel deceptoria ꝓ
hibetur.cauta ⁊ ꝓuida admittitur ⁊ ita dñt reduci ad
ꝯcordiam iura allegata in glo.Et tene hãc ſolutionem
menti.dicit tñ ꝙ quis nõ d₃ dicere mendatiũ vt nõ.
in.c.ne quis.xxij.q.ij.vñ alibi dicit gl. i.c.cupiẽtes ð
elec.li.vi.ꝙ aduocatus habẽs iuſtã cauſam non deb₃
niti ad optinẽdũ pro mendatio Ad idẽ qð nõ.Inn.
in.c.olim de reſti.ſpo.vbi notanter dicit ꝙ in defectũ
iuſticie ſeu ꝓbationũ põt quis in occulto ſibi ſatiſface
re de rebus ſibi ſubtractis. dũmodo abſtineat a men
datio In gl.i verbo ꝙ vĩo i fi.nõ.gl.ad duo Pri
mo ꝙ nõ refert an abſoluendus iuret ſtare mãdatis
iudicis vel eccleſie vtroq₃ enim caſu intelligit̃ de iuſto
mãdato.Scðo nõ.ꝙ iurãs ſimpliciter parere manda
tis alicui⁹ nõ obligatur vigore iuramenti niſi ad man
datũ iuſtum ⁊ ſcðm ius ꝓ hoc facit ·ĩ· de iureiur.quita
uall̃ ⁊.c.veniens. Extra gol.dicit hic Gof.quo ad
primũ dictũ.ꝙ in hoc põt eſſe differentia q₂ iuramen
tum p̃ſtitum certe ꝑſone nõ extẽditur ad ſucceſſorem
vt in.l.cum apud.ff.iudicatũ ſolui.ſec⁹ ſi eſt p̃ſtitũ ex
ꝓſſo noie digitatis.vl̃ ſi iurauit ſtare mãdatis eccleſie
nã tũc iuramentum eſt reale.vt i.c.qñ abbas.ð offi.
dele.Et cũ hoc dicto Gof.tranſeũt cõiter doct. hic ꝟ
certe hoc dictũ nõ eſt verũ i materia noſtra. q₂ abſol
uend⁹ p̃ſtãdo iuramentũ videt̃ ſemꝑ habere reſpectũ
ad dignitatem ⁊ nõ ad ꝑſonã iudicis.q₂ materia ſubie
cta nõ põt ꝯcernere ꝑſonã tñ. ideo nõ eſt curãdũ an
ſit expſſum nomẽ ꝓpꝛium vel nomẽ appellatiuũ ꝓ hoc
c.dilecti ·ĩ· de ſo.ꝯpe.⁊.l.cũ poſt mortẽ.§.i.ff.de ad
mi.tu.Hinc nõnter dicit bar.i.l.terminato.C.ð fruct.
⁊ li.expen.ꝙ ſi iudex.reſuat ſibi taxationẽ expenſa₇
expſſo noie ꝓpꝛio nihilominus facultas taxandi trãſit
in ſucceſſorem q₂ materia nõ põt ꝯcernere ꝑſonã ſed
dignitatem tñ. ad idẽ qð dixi in. c.qñ abbas pall.
⁊ facit.c.aduerſus ⁊ qð ibi nõ ·ĩ· de immu.ecc.Nã ſi
excõico vicariũ ſeu p̃latem excõicatõ nõ tranſit in ſuc
ceſſorẽ q₂ materia ſubiecta ꝯcernit ꝑſonã ⁊ ñ dignitatẽ
vt ibi nõ.ꝟ in alia materia que pariter põt ꝯcernere ꝑ
ſonã ⁊ dignitatem põt procedere illud dictum Gof.

In gl.pe.in fi.gl.in hac vltima ſolutione nimis
generaliter loquitur.ꝟ põt ſic intelligi ꝙ vtraq₃ ps d₃
docere de iure ſuo.ſ.ꝙ moniales habent ꝓbare ꝓfeſſi
onem qua probata fundata eſt ea₇ intentio.nã ꝓbato
facto p̃ſumit̃ ꝙ interuenerũt oĩa requiſita ad factam ꝑ
h tex.nõbilis i.c.i p̃ñtia.de ꝓba.vbi ꝓbata ꝓfeſſione
p̃ſumit̃ ꝙ ꝓfitens hẽbat legitia₃ etatẽ.⁊ negãti icum
bit ꝓbatõ Mulier vero que allegabat metum hẽbat
ꝓbare metum.⁊ ſic vtraq₃ ps ꝓbabit.Uel tene ſcða₃
ſolutionẽ gl.Et ex ea nõ ꝙ quis dicit̃ aliquid ꝓbare
eoipo ꝙ habet intentionem ſuã fundatã a iure cõi ⁊
ꝙ nõ ꝓbatur cõtrarium ꝑ aduerſarium ſi tamen muli
er ꝓbaret ꝓteſtatõnẽ ex legitia cã interpoſitã tunc on⁹
ꝓbandi ꝙ ſponte fecit incumbit monialibus vt in pri
ma ſolutione gl.Quid aũt ſi cõcurrunt ꝓbatõnes cõ
trarie qð vt q₂ mulier ꝓbaret ꝙ ꝑ metũ fecit Moia
les vo ꝙ ſpõte q̃ ꝓbatio ſit p̃ferẽda.Hic ꝙ illa que fit
de metu imo plus crederetur duob⁹ teſtibus affirmã
tibus metũ ꝙ̃ mille dicẽtib⁹ ꝙ ſponte fecerit vt nõnt̃
dicit Inn.in.c.cũ ſuꝑ hoc.de .renũ.⁊ ẽ rõ q₂ deponẽ
tes ſuꝑ metu deponunt ſuꝑ actu perceptibili ſenſu cor
poreo vt q₂ tyrãnus minatus fuit mortem niſi leta fa
cie ꝓfiteretur.ꝟ deponẽtes ꝙ ſponte deponunt ð actu
inꝑceptibili q₂ de intrinſecis cordis In gl.fi.ibi
i.poſt mortẽ viri hec ſo.bona ẽ.nã poſt mortẽ mariti
poterat mulier ſe irreuocabiliter obligare.ꝟ viuẽte vi
ro nõ poterat ex quo erat iuuenis.⁊ remanebat in ſecu
lo.vñ ſaltem ep̃s ex ſuo officio põt remouere mulierẽ
de monaſterio q̃tũcunq₃ maritus ſibi dediſſet licẽtiã
vt in.c.i.ĩ.de ꝯuerſio.ꝯiug.ideo ſequẽs ſolutõ gl.nõ ẽ
tuta.Et ð hac materia dic vt plene dixi in.d §.i.⁊.c.
ex pte.c.ti. Ultimo nota ex gol.ibi ꝙ viuẽte viro
met⁹ mortis durare intelligit̃ ⁊c.ꝙ mulier aliquid ge
rens metu mariti excuſatur tota tpe vite mariti ſi non
ꝓuocauit ad iudiciũ.q₂ videt̃ ſemꝑ timuiſſe maritum
hoc intelligo qñ marit⁹ erat ita potẽs ꝙ veriſimiliter
mulier timuit.ꝟ ſi mulier potuiſſet fugere ad locũ tutũ

eſſet excuſata toto tp̄e vite mariti ad h̄ qd̄ nō. Jnn. i
c. ij. de regula. Sʒ quero p̄ declaratōne gl. ⁊ tex.
nūquid ſtatim mortuo marito videat̄ ratificare ingreſ
ſum niſi illico exiuerit de monaſterio. Quidā dicūt ꝙ
expectatur p̄ menſem. ar. l. q. i. ꝯſtat aliqui ꝙ p̄ annū.
Ho. ti. ⁊ cōiter doct. dicunt hoc ēē arbitrariū. ar. l. d.
C. de canſis. de offi. dele. habebit enim iudex arbitra-
ri ex qualitate pſone ⁊ ex diuturnitate temporis an ta
cite approbauerit ingreſſum ſtādo aliquo tp̄e poſt mor
tem mariti. ⁊ vide tu Jnn. in. d. c. ij. de regulari. vbi di
cit ꝙ niſi ſtatim quis exeat mōſterū ceſſante metu vi
detur approbare ingreſſum nō requirerē ꝙ in cōtinēti
haberet currere ar. in. l. ꝙ dicimus. ff. de lo. ⁊ ideo bo
nus vir habebit hoc arbitrari. Extra glo. oppo. cō
tra tex. videtur eñ ꝙ hec mulier nō fuit obligata cū
nō emiſerit aliqḋ votū nec fecit ꝓfeſſionē vt in. c. cleri
ci. j. de reg. So. dicit Jnn. ꝙ exquo ſolenniter recepit
velū videtur fuiſſe ꝓfeſſa ſicut dicimus in recipiente
habitū ꝓfeſſorū. vt i. c. i. de regu. li. vi. Et ponit Jnn.
hic notabile dictū faciendo differentiā inter votū expſ
ſum ⁊ ſuſceptionē habit᷑ dicēs ꝙ votū ſeu ꝓfeſſio ob-
ligat voūtem niſi ꝓbet̄ metus qui habuerit cadere in
ꝯſtātē vir᷑ nec aliter releuat ꝓteſtatatō. q꞉ ꝓteſtatō de
bet eſſe veſtita iuſto timore. Secus dicit in ſuſceptiōe
habit᷑ quia ad tollendū p̄ſumptionē tacite profeſſio-
nis ſufficit qualiſcunqꝫ metus vn̄ etiā mine parētū ex-
cuſant. xx. q. iij. p̄ñs Et eſt rō diuerſitatis ſcōm eum
q꞉ votū ſeu ꝓfeſſio fit p̄ verba expſſa. quibus ſtādū ē
donec legitime probet̄ oppoſitū. ſ; ex ſuſceptione habi
tus orit ſola p̄ſumptio profeſſionis que d̄ facili tollit̄
p̄ ꝯtrariā p̄ſumptionē. Nam vna p̄ſumptio profeſſio-
nis elidit aliā ⁊ q̄nqꝫ ad inuicē collidūt. vt in. c. litteras
de p̄ſump. ⁊ nō. in. c. tranſmiſſe. j. qui fi. ſint le. ⁊ nota
bis bene hoc dictū. Sʒ cōtra p̄dicta videt̄ iſte tex.
militare. nā hic interuenit ſola veli ſuſceptio ⁊ tñ papa
mandat hic inquiri ſi timore mortis mulier inducta
fuit ⁊ ſic videt̄ ꝙ nō ſufficiat oīs met᷑ ad excludendā
p̄ſumptionē ſurgentē ex ſuſceptōe habit᷑ So. prio cre
do poſſe dici ꝙ ſi ſolenniter mulier recepit velū p̄inde
ē ac ſi de verbo profeſſionē feciſſet. ſec᷑ aūt qñ ſine ſo-
lēnitate ſuſcepiſſet quis habitū Uel dic ꝙ tex. hic nar
rat factū q꞉ ita mulier dicebat ꝯtigiſſe. ſ; forte prima
ſolutō verior.

Qui p̄ metum amiſſionis pa-
Abbas. trimonij ſuo beneficio renūciat
illud repetere pōt Prima ps narrat factū.
Scd̄a dat iudicē ibi vn̄ ⁊ q꞉. Nō primo ꝙ p̄ditio
oīm bonoꝝ infert iuſtū metū ⁊ idē dicit Hoſt. de ma-
iore pte bonoꝝ. p̄ quo facit. c. frequēs. de reſti. ſpo. li.
vj. nā ibi i actu odioſo equipant̄ oīa bona ⁊ maior ps
bonoꝝ idē videt̄ dicendū in caſu nō fauorabili vt p̄te-
dēs iuſtā metū poſſit recupare q̄ p̄ metū p̄dit et in h̄
tene mēti iſtū tex. nā ſepe tyrāni inferūt metū circa pa
trimoniū Scd̄o nō ibi dēnt in irritū reuocari argu
mētū optimū ꝙ renūciatō beneficij p̄ metū facta tenet
licʒ poſſit peti illi᷑ reſtitutō p̄ actionē ꝙ metus cā. Et
nō ſcōm iſtū itellectū ꝙ licʒ p̄ renūciationē p̄dat̄ titu
lus. tñ reſtitutō q̄ fit p̄ actionē ꝙ me. cau. reſtituit in p̄-
ſtinū ius ſine noua collatōne ⁊ abſqꝫ p̄uatione fienda
de illo cui interea fuit collatū. qḋ tene mēti ⁊ de hoc
j. lati᷑ poſt gl. Ultimo nō ibi integritate reſtituas
vniuerſa. ꝙ p̄ actionem ꝙ met᷑ cā dʒ fieri integerrima
reſtitutio coꝝ q̄ quis p̄didit p̄ metū. dʒ ergo haberi re
ſpectus nedum ad bona exiſtētia ſ; etiā ad dānū illa-
tum ⁊ ad intereſſe qḋ quis ſuſtinuit ꝓpter metū Nā
hec actio ꝙ met᷑ cā p̄ncipaliter dat̄ ad intereſſe vt in
l. ſi cū exceptōne in. §. q̄druplicat̄. ff. eo. ti. Sed q̄
ro hic quid ſi abbas iſte nō miſiſſet iſtos milites. ſ; ro
gaſſet iſtū ſacerdotem vt renūciaret nūquid rogami-
na iſtius habuiſſent inducere iuſtū metū. So. dico ꝙ
rogamina regulariter vel etiam verba cōminatoria nō
inferant iuſtū metū. q꞉ metus cōſiſtit in atrocitate facti
vt in. l. metū ⁊ in. l. ad inuidiā. C. e. ti. vbi patet ꝙ etiā
dignitas alterius ptis nō eſt iuſta cā p̄ſumēdi metum
iſtud fallit in tyranno qui ſolitus eſt ſe inire in eos qui
ſuis p̄cibus nō parent tūc eñ rogamina tyranni ha-
bent̄ ꝓ p̄cepto ⁊ inferūt iuſtū metū in parente. ad hoc
bona gl. in. l. i. ff. q̄iuſſu. tenet Bar. i tractatu de tyrā
no ⁊ idem dic i ep̄o vel alio p̄lato potēte q ſolet ſeuire
in clericos ſuis votis nō obtēpantes. ſic intelligenda
ē gl. in. l. i. §. que onerande. ff. q̄rū rerum actioni datur
Hinc vulgariter dicitur ꝙ rogamina ſupioris ſunt p̄
cepta ſ; intelligo modo p̄dicto ⁊ hec notabis. Jn
gl. nota bene hanc gl. q꞉ ē magiſtra in materea ſua ⁊
quotidie ad eā remittit̄ cū queritur an ea, que fiūt per
metū teneāt. Et vt clare habeas gl. p̄mo gl. colligit ex
tex. vnū notabile ꝙ ea q̄ fiūt p̄ metū amiſſionis rerū
debent reſcindi. Secundo gl. querit an hoc habeat
locū in illis rebus ſine quibus vita corpalis amitti᷑
vult ꝙ exquo nō pōt quis ſuſtētari ſine illis bonis q
bus timet ſpoliari excuſatur ſi quid fecit p̄ illū metū.
nā vita noſtra corpalis nō pōt ſuſtētari ſine adiumēto
tp̄aliū. vn̄ alibi dic̄ tex. ꝙ etiā ſpūalia ſine tp̄alib᷑ diu
eſſe nō poſſūt vt. i. q. ij. ſi quis obiecerit. Hinc dixit
gl. in. l. aduocati. C. de aduo. diuer. iudi. ꝙ bona tē-
palia ſunt alia vita quaſi dicat vt corpa ſunt fūdā.
vn̄ ſicut mortis metus excuſat. vt in. c. cū dilectus. j. c.
ita ⁊ met᷑ p̄dendi bona tp̄alia Jdem dicit gl. ſi timet
pati granē iacturā i reb᷑ ſuis. Et nota in hoc gl. quaſi
innuat ꝙ nedū excuſat met᷑ perdendi oīa bona. ſed
etiam ſi timet pati grauem iacturam vtputa ſi timet p̄
dere maiorem partem bonorum vt. s. dixi an autem

excuſet metus excōicacionis dicam poſt gl.in.d̄.c.cū
dilectus Tertia gl.cōtra p̄dicta oponit.de.c.oēs
cauſatōnes.vbi metus paupertatis nō excuſat gl.di
recte n̄ ſoluit ħ dic̄ ꝙ.c.iſtud loqtur qñ quis cōmittit
malū in ſe.ꝑpter timorem libertatis vel corpo:is cru⸗
ciatum.nō eñ quis debet cōmittere peccatū imo oīa
poti⁹ mala pati vt i.c.ſacris.ij̄.e.Hinc dicit tex.iuris
ciuilis in.l.palam.ff.de ritu.nup.ꝙ nō ē ignoſcendū
mulieri q̄ p̄textu paup̄tatis turpem vitā degit.⁊ eſt rō
q: p peccatum mortale morit̄ aīa Nam oīe mortale
eſt dignū pena eterna.ſed aīa ē dignio: corpore cum
corp⁹ ſit mortale ⁊ caducū.ideo iminente metu mor⸗
tis debet quis poti⁹ eligere mortē temporalem.ſ.cor⸗
pis q̄ꝫ mortē ꝑpetuā.ſ.aīe Quarto i verbo nō gl.
intrat p̄ncipale materiā an ea que fiunt p metū teneāt
⁊ primo tradit regulā affirmatiue cū limitatione tñ dicēs
in effectu ꝙ ea que fiūt p metū regulariter tenēt dum⸗
modo ſine culpa ſua quis incidat in metū.nā tūc ſi ſiñe
culpa incidit pōt peti reſciſſio eoꝝ que acta ſunt p acti
onē ꝙ met⁹ cā.ſed ſi culpa ſua incidit in metū tenent
geſta ⁊ nō cōpetit aliquod remediū metū paſſo.tex.
de hoc vltimo eſt ſingularis qui quotidie allegatur in
l.ſi mulier.ff.e.vbi dicit̄ ꝙ ſi liberta cōmiſit in gratitu
dinē cōtra dñm ⁊ p̄textu ne reuocaret̄ in ſuitute aliqd
ꝓmiſit dño nō ſuccurritur ſibi ꝯtra illā ꝓmiſſionē licꝫ
metu ſuitutis fecerit.⁊ hoc ideo quia ipa ſibi intulit
metū ꝯmittendo ingratitudinē ⁊ dñs iuſte minabatur
ſibi de reuocāda ea ad ſuitutē.Ab hac regula gl.ex⸗
cipit hic ſex caſus Prim⁹ in matrimonio.⁊ ē duplex
ſpālitas ſcðm gl.in matrimonio Primo ꝙ nō tenet
ſi metu fuit ꝯtractū.Scðo ꝙ etiā ſi culpa ſua quis ici
dit in metū nihilominꝰ matrimoniū ē nullū p.c.veni
ens de ſpon.q: matrimoniū cōtrahit̄ libero ꝯſenſu.⁊
vbi interuenit metus tollit̄ qualitas libertatis vt in.c.
cū locū d̄ ſpō.Cōtra hoc gl.oppo.de.c.inter cetera
xxij.q.iiij.vbi tex.videt̄ innuere ꝙ matrimoniū tenet ⁊
eſt ille tex.multū ſingularis i hac materia.Gl.ħ et ibi
multipliciter ſoluit.Et primo ꝙ ibi nō interuenit iuſt⁹
met⁹ q poſſit cadere in ꝯſtātem virū hec ſolutō non
ē bona.q: tex.ibi loquit̄ d̄ metu neciſ.Scða ſo.ꝙ in
eo ꝙ tex.ibi dicit ſit ſtabile ⁊ firmū.illud verbum ſit
ponitur ꝯſultiue ⁊ nō p̄ceptiue.hec ē imp̄p̄atio litere
Tertia ſo.ꝙ loquit̄ de cōſilio.hoc nō apparet ibi i
tex.Quarta ſo.ꝙ met⁹ nō fuit ibi ꝓbatus cōtra hanc
facit q: ibi p̄ſupponit̄ met⁹ alias non fuiſſet dubiū.vñ
ꝑpter verba illius tex.multū vrgentia tenuit hic do.
meus do.cardi.ꝙ matrimoniū metu cōtractū tenet.⁊
ſic ꝙ iſte caſus nō recte excipit̄ a regula.fatet̄ tñ ꝙ po
teſt reſcindi p actōnē ꝙ metus cā.ſed cōiter gl.⁊ doc.
vtriuſꝙ iuris tenent oppoſitū.⁊ hec cōtraria opi.veri
o: eſt.Et adduco tex.cui r̄nderi nō pōt in.c.ſignifica
uit.ij̄.de eo qui duxit in matrimoniū.vbi tenuit ſcðm
matrimoniū cōtractū poſt primū metaculoſum nulla
pri⁹ petita reſciſſiōe p actionē ꝙ me.cā.ſi eñ valuiſſet
primū mr̄imoniū nō tenuiſſet ſcðꝫ p̄mo nō ānullato.
quia mr̄imoniū nō pōt ꝯſiſtere niſi inter duos vt in.c.
gaudem⁹ de diuo:. Itē ꝓbatur in.c veniens.ſupi⸗
us allegato.et in.c.cū locū de deſpon.nam certū eſt
ꝙ i mr̄imonio ꝯtrahēdo requirit̄ liber cōſenſus vt ibi
ħ vbi metus interuenit licꝫ nō faciat ceſſare cōſenſum
tñ tollit q̄litatem libertatis requiſitā ⁊ vbi requirit̄ cer
tū quid cū qualitate libertatis nō eſt iuri ſatiſfactū ſi
interueniat illud ſine qualitate libertatis vt in.c.piſa
nis.de reſti.ſpo.vide bonā gl.quā tenebis menti i.c.
notificaſti.xxxiij.q.v.⁊ vide in hoc qđ plenius dixi i
d.c.cū locū.⁊ ad.c.p̄all.inter cetera.pōt r̄nderi.vt in
gl.nā licet imp̄p̄are tex.vba ꝑpter alia iura cōtraria
vt in.c.cum dilectus de cōſue.ar.in.c.cū expediat d̄
elec.li.vi.Vel dic ꝙ ibi intuenit iuramētum nō tñ in
telligas ꝙ iuramētū habꝫ firmare cōtractū mr̄imonij.
q: nō reſtituit libertatē requiſitā ſed obligat vt ſaltem
cōtrahat mr̄imoniū ſeu nō petat ꝯtra n̄ abſolutōne pe
tita vt in.c.ſi.vo.⁊ in.c.ver.de iureiur. Secundus
caſus eſt in dote.nā ꝓmiſſa vel ſoluta p metū nō tenꝫ
vt in.l.ſi mulier in.§.ſi doſ.ff.ꝙ metus cā.ſed ſimpli
citer ꝓmiſſa ſuſtentabit̄ ex ſola approbatiōe legis ideo
metus interueniens vitiat ex toto actū.Et ex rōne ſua
p̄t colligi vna regula generalis ꝙ vbicūꝙ ſimplex ꝓ
miſſio valet ex approbatōne legis ſi met⁹ interuenit n̄
tenet hoc tñ dictū nullibi ꝓbat.nā licꝫ tex.ibi loquat̄
de dote ꝓmiſſa.tñ verbū ꝓmitto pōt adaptari ad nu
dā ꝓmiſſionem ⁊ ad ſolennē.vt in.l.ſciendū.§.dictū
ff.de edi.edic.⁊ in.§.ſi ſcriptū inſti.de inuti.ſti.ideo
tene ꝙ ſpālꝫ eſt in dote qualitercūꝙ p metum ꝓmiſſa
vel ſoluta.Et quēadmodū mr̄imoniū dꝫ eſſe liberū.
ita et dos acceſſoria ad matrimoniū vt nō gl.in.d.§.
ſi dos. Tercius caſus in rebus eccleſie p metū.tra
ditis.nō.n.transfert dñm intercedēte metu.cōtrariū
tñ ſenſit gl.xv.q.vi.c.i.⁊ aliqui.ſecuti ſunt.Sed cōis
opi.ſequit̄ iſtā gl.⁊ ſpālit̄.Io.an ⁊ facit ꝙ nō archi.
in.ij.de re.eccl.nō all.li.vi.Do.an.dicit ꝙ aut nō in⸗
teruenerūt debite ſolennitates que debent ſuari in ali
enatiōe ⁊ tūc dñiuꝫ nō transfert.xij.q.ij.ſine exceptō⸗
ne.aut fuerūt ſuate ſolennitates ⁊ tūc transfert dñiuꝫ
Et ex hoc videt̄ inferri ꝙ nō ſit ſpāle in traditiōe rei ec
cleſiaſtice.⁊ idem videt̄ tenere hic do.car.ſed certe nō
ſufficit ꝙ ſolennitas ſeruet̄ niſi ſit facta in caſu licito ⁊
a iure approbato.Duo eñ ſunt neceſſaria vt valeat ali
enatio facta de re eccleſiaſtica.Primo ꝙ fiat in caſu
licito.Scðo ꝙ ſuet̄ forma a iure ſtatuta ſiue tradita vt
eſt tex.in cle.i.de re.ec.nō alie.Nō in.c.i.ij̄.de in inte.
reſti.dixi in.c.eccleſia.de cōſti.His vero obſuatis te⸗
nebit alienatio.licꝫ met⁹ interceſſerit.ar.c.merito.xv.
q.i. Quart⁹ caſus i voto q: votū p metū factū nō

tenet ſcõm gl. qd̃ bene notabis. Et idẽ nõ. glo. xv. q. vi. in. c. aucte qd̃ intellige in metu hũano nõ autem in metu diuino Nã ſi quis timore dei vel timore peccatorũ ſuoꝝ vel timens interitũ corpis ꝑpter naufragiũ vel quid ſimile emiſit votũ tenet. qꝛ talis metus ẽ bonꝰ ⁊ appetẽdus. vt in. c. ſicut nobis. ĩ. de regu. iũcta gl. i. q̃ꝫ nõbis. Et q̃ꝫq̃ꝫ do. car. hic dicat iure nõ ꝓbari vt metꝰ ĩpediat votũ tñ puto ꝯtrariũ ⁊ allego caſũ aptũ i. c. pñs. xxij. q. iij. facit. c. notificaſti. xxxiij. q. v. ⁊ i. c. ſi. s. e. licet ad illũ tex. poſſit rñderi ꝙ ibi ſimulate aſſumpſit velũ et ſic defuit ibi voluntas. ꝟ in ſi illiꝰ. c. bene facit tex. vbi papa nõ refert ad ſimulatõnẽ vel ꝑteſtatõnẽ ꝟ ſolũ ad timorẽ mortis. Item ꝓbo hoc rõne ꝑ votũ quis obligat̃ deo ꝟ deo nihil ẽ acceptũ qd̃ nõ ꝓcedat ex ſincera volũtate qꝛ nullũ ẽ bonũ niſi voluntarium vt dicit tex. xxxij. q. v. ad fidẽ. ⁊ ea. cã. q. vij. in. §. ex his. Quintꝰ caſus in iuriſdictõne ꝑ metũ extorta. nã intercedẽte metu nõ transfert̃ iuriſdictõ. allegat gl. l. ij. in. §. i. ff. de iudi. Et nõ bene hunc caſum ille tñ tex. loquit̃ ſpãliter in eo qui metu ꝓrogauit iuriſdictõnẽ alterꝰ iudicis vñ voluerunt aliqui caſum illiꝰ l. extendere. Sed gl. hic nõnter intellexit illũ tex. generaliter qd̃ ſatis mihi placet ꝯſiderata rõne tex. nam ſi metꝰ impedit ꝓrogatõnẽ iuriſdictõnis fortiꝰ dꝫ impedire tranſlatõnẽ. ⁊ hunc intellectũ videt̃ approbare Bal. in. le. decernimus. C. de ſacro ſanc. ecc. ⁊ Bar. in tractatu. de tyrãno. Et ꝑ hoc infero ad q̃õnẽ Ciuitas hñs electiõẽ officialis vel ꝑtãtem eligẽdi ſibi dñm. obſeſſa ꝑ exercitũ eligit ſibi officialẽ ꝑ metũ vel trãſtulit iuriſdictõnẽ in tyrãnũ qui habebat ciuitatẽ obſeſſã querit̃ nunquid iuriſdictõ ſit tranſlata. ⁊ ꝑ ꝯñs nũq̃d teneãt geſta ꝑ tyrãnũ iſtũ ſeu officialem ⁊ dicẽdum ꝙ ñ qꝛ vbi agit̃ de iuriſdictõne ꝯferẽda metꝰ vitiat factũ ĩpo facto. vt in. d. l. ij. intellecta modo p̃dicto. ⁊ hoc tenet Bar. in. d. tractatu. ⁊ ſentit Bal. in. d. l. decernimus. ꝙ bene nõbis Et ex hoc infero ad aliã q̃õꝫ Canonici elegerũt aliquẽ in p̃latũ ꝑ metũ puta ꝑ p̃ceptũ tyrãni nunquid talis electio teneat ⁊ multa cõſimilia ſup hoc enumerauit tempore Urbani ſexti. qñ incepit vltimũ ſciſma i eccleſia dei Nã dicebãt cardinales aliqui ꝙ ꝑ metũ ⁊ ꝑ impſſiõeꝫ romanoꝝ elegerũt pꝰ papam. vñ poſtea quidã ex eis ꝯuenerũt ⁊ aliũ elegerũt Ex dicto bar. ⁊ Bal. ꝑ ratõnem huius gl. ⁊ per tex. illius l. ij. poſſet dici ꝙ electio eſt nulla. Et vide tex. iuncta gl. in. c. quiſquis. de elec. ⁊ ſimilit̃ facit tex. in. c. vbi piculũ in. § ceterũ de elec. li. vi vbi dicit tex. ꝙ ceſſat electõ vbi adimit̃ libertas eligendi In ꝯtrariũ facit qd̃ nõ. Inn. in. c. ꝙ ſicut. de elect. vbi dicit ſe credere ꝙ ſi metꝰ interceſſit tenet electio. licet veniat irritanda vnde añq̃ꝫ irritet̃ tenent geſta ꝑ electũ. Et ad h̃ allegauit iſtũ tex. in. ar. Et tene menti ſingulariter illũ dictũ Inn. ꝑpter eiꝰ auctoritatẽ nã facit ad p̃cedentẽ q̃õnẽ de tyrãno. Ego tñ alit̃ diſtinguo reducendo ad ꝯcordiã i. c. licet. de elec. viꝫ ꝙ aut ꝯpellũt̃ electores eligẽ certũ ⁊ tũc electõ ẽ ĩpo iure nulla. qꝛ ẽ ꝯtra ſubſtãtiã electõnis nã electõ ẽ vnũ d̃ pluribꝰ eligere ⁊ ita itelligat̃ tex. i. d. §. ceterũ. aut ꝯpellũt̃ eligere vnũ d̃ certo genere perſonaꝝ ⁊ tũc metꝰ nõ vitiat ĩpo facto. qꝛ nõ ex tota adimit̃ libertas eligẽdi vt in. c. cũ terra. d̃ elec. ⁊ tñ valet ꝯſuetudo vt electores teneãt̃ ſibi eligere p̃latum d̃ certo genere ꝑſonarũ vt eſt tex. in. c. abbate de verbo. ſig. ⁊ i. c. cũ dilectꝰ. d̃ ꝯſue. Hinc dixit Io. an. d. c. cũ terra. ꝙ ꝯſuetudo nõ põt tollere libertatẽ eligẽdi. ꝟ reſtrigere ſic qd̃ nõbis. ⁊ pleniꝰ dico in. d. c. licet Sextꝰ caſus ⁊ vltimꝰ ſcõm gl. i auctoritate tutoris ꝑ metũ extorta. vt in. l. i. in ſi. ff. d̃ aucto. tu. et poſſet adduci ille tex. ad tertiũ caſum p̃allegatũ vt ſi ep̃s auctorizet in ꝯtractu ꝑmetũ in ĩto ꝑ eccleſiã inferiorẽ ꝙ tal̃ auctoritas ñ teneat qꝛ ep̃s equipat̃ tutori. vi. q. i. i. c. tibꝰ. et nõ. ĩ. d̃ i ite. reſti. ⁊ i. c. auditis i gl. iiij Ex gl. hoſti. excipit aliq̃s alios caſꝰ ⁊ ſit i ordie Septiꝰ caſꝰ. c. vnicũ. ĩ. e. li. vi. vbi d̃r ꝙ abſolutio ab excõicatiõe ꝑ metũ facta nõ tenet. Octauꝰ caſus i teſtõ cũ teſtes inuiti fuerunt detenti vt. l. que teſtõ in. ſi. ff. de teſta. nõ gl. ĩ. c. ſacris. Nonꝰ caſus in ſententia. nã tenet hic Hoſti. ꝙ ſnia ꝑ metũ lata nõ tenet. allegat. xi. q. iij. iniuſtũ. et Io. an. hic ſimpliciter tranſit referendo hoſti. Sꝫ ꝯtrariũ nõuit gl. in. d. c. iniuſtũ. et ſequit̃ ibi archi. et gl. in. c. quatuor ea. cã. et. q. que dicit ꝙ ſententia lata ꝑ metũ tenet licet poſſit elidi ꝑ actionẽ vel exceptõnẽ. Io. an. diſtiguit ꝙ aut metꝰ impediuit ſolẽnitatẽ requiſitã et ſentẽtia nõ tenet alias ſecꝰ. ſed hoc nihil ẽ dicere qꝛ ſi debita ſolẽnitas nõ interuenit ſententia ẽ nulla nõ ꝑpter metũ ꝟ ꝑpter defectũ ſolẽnitatis. qꝛ ſi nõ ꝟuat̃ ſolẽnitas ſubſtãtifica nõ tenet ſententia quãtumcunq̃ꝫ ſpõte lata. vt in. l. ꝓlatã. C. d̃ ſen. et. ij. q. vij. diffinitiua Repio bal. in hac. q. in. d. l. decernimus. diſtiguentẽ ꝙ aut metꝰ fuit illatꝰ circa ꝑtãtẽ clauiũ ⁊ vitiat ĩpoſacto. qꝛ ꝑtãs clauiũ dꝫ eſſe libera. allegat. d. c. vnicũ. e. ti. li. vi. aut metꝰ fuit illatꝰ i alijs ſententijs ⁊ tenet ſentẽtia licet poſſet reſcindi ꝑpter metũ allegat gl. in. d. c. iniuſtũ. ⁊ dicit canoniſtas ita tenere Sꝫ ꝑfecto ꝯtra ꝑmũ mẽbrũ ſuũ allego gl. ſingularẽ in. d. c. vnico. q̃ ꝯcludit ſentẽtiã excõicatiõis latã ꝑmetũ tenere quaſi in abſolutiõe ſit ſpãle vt metꝰ vitiet ⁊ allegat nõ. in. d. c. iniuſtũ ⁊ tene mẽti illã gl. qꝛ nemo allegat. facit ꝑmo qꝛ cum illa ſit gl. Io. an. videt̃ reꝓbare dictũ Hoſti. hic nã ſi excõicatõ lata ꝑ metũ tenet fortiꝰ alia ſentẽtia. Itẽ adduco illũ tex. ꝑ locũ a ſpãli. nã cũ ſpãliter papa ibi ꝓuiderit circa abſolutionẽ. ergo ſecus in excõicatiõe ⁊ in alijs ſentẽtijs ꝯtra dictũ bal. Et põt eſſe rõ ſpãlitatis qꝛ ꝑncipes ſeculares erãt faciles in cõpellẽdo p̃latos ⁊ ad abſoluendũ aliquos a ſentẽtia excõicatiõis. ⁊ ſic nõ poterat obſeruari rigor

eccleſiaſticis merito fuit ſtatutū vt alʼ.abſolutio eſſet ipo iure nulla .Cōclude ergo ꝙ regulariter metꝰ non vitiat ipſo facto cū interuenit in iuriſdictione exercēda ſecꝰ ſi in iuriſdictiōe ꝯferēda vel ꝓrogāda vt in.d.l.ij.ꝛ in.v.cān.d.excepto. Decimꝰ caſus in cōſtitōne ꝓcur.ſcōm hoſti.allegat.c.accedens.ē.de ꝓcur.ꝛ ita tranſeūt ḃ doc.Et bn̄ nobis ꝓpt̄ auctoritatē doc.vt ſi ꝑ metū quis ꝯſtituit ꝓcuratorē nō tenet ꝯſtitutō.ḃ certe iſte tex.hoc nō ꝓbat.nā papa ibi nō intendebat ius de nouo inducere ḃ voluit ꝓuidere locū ſecurū ꝑtibuſ qḋ fiēda eſt in oī actu tn̄ nō ſequiť qḋ ſi de facto metꝰ interceſſerit actus vitieť. Undecimꝰ caſus ꝛ vitiꝰ ſcōm hoſti.iñ actu q ñ pōt fuare ſine peccato.ḃ dic ꝙ obligatō hic impeditur nō ꝓpter metū ḃ rōne peccati q̄ꝫ nō pōt obligari ad peccādū.nec etiā iuramētū valet vt in.c.quāto.ō iureiur.ꝛ.c.ſi vero ꝛ.xxij.q.iiij. quaſi ꝑ totū Excipio duodecimū ea qui ꝯphendit in ſe multos caſus in his .ſ.que gerūť iniuſte carcerarum cū ipo detentore vt eſt tex.notabilis in.l.qui in carcere.ff.c.vbi aliū caſum voluit excipe.do.An.ſ.c.ꝑmi.in renunciatione beneficij.Dicit enim ibi renunciatio beneficij per metum facta noñ tenet ꝛ infert ibi poſtmodum generaliter ad omnes actus ſpirituales vt in eis vitiet metꝰ ipo facto q̄ꝫ in iſtis debet eſſe voluntas libera ꝛ liberū arbitriū.ḃ certe non credo eum bene dicere .ꝛ ꝑmo in renūciatōne beneficij hēs glo. notabilē in.c.ſuꝑ hoc.de renunc. que apte tenet ꝙ renunciatio ꝑ metū facta tenet licet poſſet reſcindi apte hoc tenet Inn.in.c.ad audientiā.ſ.c.vbi dicit ꝙ reſcinditur ꝑ actionē ꝙ metꝰ cā.ſentit idem Inn.ſ.c.ꝓxi.loquiť tn̄ ibi alternatiue.ſed Pe.ꝛ Abb.apte hoc ibi tenent.idem do.de ro.deci.cc.lxij.ꝓbať ꝑ locū a ſpeciali in cle.ij.in.§.ſane de pe.vbi diciť ꝙ renūciatio beneficij.que fit ꝑ captōnem ꝛ detentōnem ꝑtātum ſecularīū nō tenet vt ſic in odiū iſtoꝝ principū qui qn̄ꝗ incarcerāt clericos vt renūcient fuit illud ius ſpāle inductum vt nō teneat renūciatō.vn̄ dicit ibi Bal.ꝙ illud eſt ius nouū ꝛ facit ꝙ ibi nō.gl.in verbo ꝑdicto modo.Ad hoc etiā adduco iſtū tex.nā papa nō fundat ſe ſpāliter hic ſuꝑ beneficio ſed ſuꝑ regula generali dicens ꝙ que metu ꝛ vi fiūt dn̄t reuocari.ꝛc. ꝛ ſic apte ſentit ꝙ debet tranſire cū cōi regula.Itē quatinꝰ dicit ꝙ in ſpūalibus vitiat metus.ꝯtrariū voluit gl.in.d.c. vnico.li.vi.Item baptiſmꝰ aſſumptꝰ ꝑ metū tenet q̄ꝫ ibi eſt volūtas licet coacta vt in.c. maiores in.§. item queritur de bap.ꝛ.xxxv.di.de iudeis. ꝛ facit rō.ca. merito.xv.q.i. Cōclude ergo ꝙ in actu meritorio metus vitiat ipo facto.vt in.d.c.ad fidē.Sed ſpāle ē vbi imprimiť caracter.d.c.maiores.ḃ vbi nō tractať de merito quo ad deum ḃ de merito vel alio vinculo metus nō vitiat regulariter abbas .

D aurcs. Qui terrore laycoꝝ electi oni de ſe facte renunciat ſi renūciatio iuramēto vel fide firmata non ſit regimini ad ꝙ electꝰ erat preſici poterit hoc dicit ꝯꝑhendēdo quēlibet intellectū.Cōmunis diuiſio.ſecūda ibi tue. Nota primo ꝙ factū a maiori ꝑte collegij aliquibus ꝯtradicentibꝰ pōt dici vnanimiter factū ita colligit hic do.an.ḃ iudicio meo totū oppoſitū eſt colligēdū.hic eñ diciť ꝙ vno excepto electio fuit vnanimiter celebrata.Nam ſi verbū vnanimiter verificareť in maiori ꝑte collegij fruſtra fuiſſet dictū vno excepto.ꝛ ꝙ hoc v̄bum vnanimiter importat ꝙ nemine diſcrepāte.ꝓbat tex.i.c.ij.ō poſtula.ꝑla.ꝛ i.c. ſi vnanimiter.eo.ti.Et ibi nō.hec etiā ethimologia vocabuli nam vnanimiter diciť quaſi vnꝰ aī.nō ergo pn̄t.dici electores fuiſſe vnanimes ſi coꝝ aliquis fuit diſcors a ſententia cōi.ꝛ idem dic de verbo cōcorditer requiriť eñ vt nemo diſcrepauerit.vt nō gl.in cle.ne romani.de elec.ꝛ in.c.cupiētes de elect.li.vi.dixi in.c.non pōt.ſ.de re iudi. Secundo notabat hic do.An.ꝙ renūciatio beneficij ꝑ metū facta nō tenet ꝛ certe iſte tex.hoc nō ꝓbat hic eñ nō diciť ꝙ renūciatō electionis nō tenuerit.ḃ ſimpliciter dicit ꝙ talis renūciatio nō obſtat quo minꝰ is qui renūciauit preſici poſſit eccleſie.ad cuiꝰ regimē fuit electꝰ.vn̄ vt dicit Inn.pōt intelligi ex nouo iure.ſ.ꝑ electiōe de nouo fiēda.vel pōt itelligi ꝙ ex antiquo iure ſed vt dicūt Pe.ꝛ Abbas. priꝰ petita reſtitutiōe aduerſꝰ illā renūciatiōem metu factā.ꝛ ꝑ hoc tex.in cle.ij.in.§.ſana.de penis.vbi tūc ſolū renūciatō beneficij ē nulla qn̄ fuit facta ad captionē ꝛ detentionem alicuius ꝑtātis ſecularis.ſecus ergo qn̄ metꝰ aliter interuenit de quo dic vt pleniꝰ dixi.ē. c.ꝓxi. Tertio nō ꝙ iuramentū ꝛ fidei interpoſitio diuerſa ſunt.Sed quero de dr̄ia inter hec So. dicit. Inno.ꝙ iuramētum eſt cū fit ſuꝑ libris reliquijs vel alia re ſacra.Fidei preſtatio ē cū quis ꝓmittit aliquid ꝑ deū vel fidē ꝛ nihil aliud vt hic dicit Inno.Sed in cōtrariū facit.c.ꝛ ſi xp̄s ō iureiu.vbi patet ꝙ pōt interuenire iuramentū abſq̄ꝫ tactura alicuiꝰ rei ſacre vel alicuiꝰ ſcripture.nā ad eſſe iuramēti nō requiriť neceſſario tactura alicuius rei vt ꝓbatur ibi ꝛ nō.gl.ij.q.i.in ſumma ꝛ vide gl.in hoc notabilē in cle.i.de here. Et ob hoc do.car.hic voluit dare aliā dr̄am dicēs ꝙ tūc eſt iuramentū cū exꝑmitur v̄bum iuro Si aūt nō exꝑmitur ꝛ ꝓmittiť aliquid ꝑ deū ſeu ꝑ fidē tūc dicitur fidei preſtatō.ſi aūt nō interponitur deus vel fides tūc dicitur ſimplex ꝓmiſſio Hec dr̄ia mihi ex toto nō placet.ꝛ tex.videť in oppoſitū in.c.ego. N.ꝛ in.d.c.et ſi xp̄s de iuriur.vbi patꝫ ꝙ dicēdo. ſic deꝰ me adiuuet ꝛ hec ſancta euāgelia ē iuramētū.ꝛ tn̄ ñ exꝑmitur verbum iuro.Itē hebes multa exempla in.d.c.ꝛ ſi xp̄s

in quib⁹ ſine expreſſione hui⁹ vbi iuro. inducitur iura
mentũ. ꝛ ideo dicerem ꝙ iuramẽtũ ꝛ fidei preſtatõ ha
bent ſe vt gen⁹ et ſpecies q꞉ oĩs fidei preſtatõ ẽ iura-
mentũ ſꝫ nõ ecõuerſo vbicunqꝫ enĩ adijcitur vinculũ re
ligionis ſimplici aſſertioni põt dici iuramẽtũ Ad hoc
qð nõ. in. d. c. ꝛ ſi xp̃s ꝛ hec faciũt ad qõnes. Nũqd
violãs pſtatiõeꝫ fidei poſſit puari beneficio ſicut ve-
niens cõtra iuramẽtũ. Scðo nũquid ſit infamis ſicut
piur⁹ eo cãu quo piuriũ irrogat infamiã qð qñ ſit ple
ne dixi in. c. teſtimoniũ. de teſti. Ad pmũ archy. i
c. iuramẽti. xxij. q. v. recitauit quendã dicere ꝙ debe-
at puari beneficio ſicut veniẽs ꝯtra iuramentũ Et hoc
tenuit gl. notabilis in. c. querelã. ne plati vices ſuas ꝛ
idem ibi hoſti. ꝛ idem tenet gl. i. c. cõſtitut⁹. ð trãſac.
ſed aliud videt̃ tenere ipe archy. ibi ꝛ i. c. i. de ſepul. li.
vi. vbi vide vidr enĩ in hoc variaſſe. ſed do. car. tenet
ꝙ nõ ſit puãdus beneficio ꝛ refert hoc idem tenere
quãdã deciſio. rote. ego ſeq̃r opi. gl. Primo p fũda
mẽtũ qð. s. feci q꞉ oĩs fidei preſtatõ ẽ iuramẽtũ. Itẽ
ꝙ accidere poſſet ꝙ pl⁹ peccaret veniẽs cõtra fidẽ qꝫ
cõtra iuramẽtũ. nã piuriũ tãto ẽ grauı⁹ quãto id ſup
quo fuit iuramentũ pſtitũ erat ſancti⁹ Nã magis pec
cat veniẽs ꝯtra iuramẽtũ interpoſitũ ſup corpe xp̃i qꝫ
ſi eſſet interpoſitũ ſup alia creatura. vt pbat tex. nobi-
lis i. c. mouet. xxij. q. i. nõ Inn. in. c. ꝛ ſi xp̃s. pall. vñ
ſi qs iuraret ſup beato Petro. ꝛ ali⁹ pmittẽt aliqd p
deũ vel fidem ſuã. nõ ẽdubitãdũ quin magis peccaret
ꝯtraueniendo ille qui iurauit p deũ vel fidem ſuã vñ
abſonũ eſſet dicere ꝙ iſte nõ deberet puari q꞉ venit cõ
tra iuramẽtũ. ad idẽ adduco tex. i. c. tua de iniur. vbi
cleric⁹ puat̃ beneficiõ p piurio putatiuo. i. p eo qð vita
re nõ põt quo ad vulgi opinionẽ. licet in veritate non
ſit piuriũ form⁹ ergo debet puari qñ venit ꝯtra pſtatı
onem fidei ad idem etiã adduco. c. puenit de fideiuſſ.
vbi copulatiue dr ſi ꝯtra religionem fidei ꝛ iuramenti
ſui ꝛc. vnde preſtationem fidei appellat ibi iuramẽtum
nam vnicum interuenit ibi iuramentum ſeu fidei pre
ſtatõ Et ex ꝫ infero ad ſcðm ꝙ iudicõ meo nõ be
ne dixit. collec. i. d. c. ꝯſtitut⁹. vbi dixit ꝙ veniẽs ꝯtra
fidẽ pſtitã nõ ſit īfamis q꞉ iura loquũtur ð iuramẽto.
nã vt. s. dixi fidei pſtatõ ẽ iuramẽtũ ꝛ facit iſte tex. vbi
expant̃ ꝛ pdicta notabis. Et vide gl. nõbilẽ ad mate-
riã in. c. vt circa de elect. li. vi. Et in. d. cle. i. de hereti.

In gl. i. in fi. Io. an. dicit hãc gl. pcedere in ꝯfir
mato nõ in electo tñ quaſi dicat ꝙ elect⁹ tñ põt re-
nũciare electõni de ſe facte abſqꝫ cõſenſu ſupioris. ſec⁹
qñ electio ẽ cõfirmata vel qñ quis habuit beneficiũ p
inſtitutõnẽ ſeu collatõnẽ. vt nõ. gl. in. c. ſi electõ ð elec.
li. vi. ꝛ nõ. i. c. ij. de trãſla. pla. Itẽ pl⁹ dico ꝙ ſi electõ
fuiſſet ꝫ cõfirmata nõ tenuiſſet renũtiatõ facta in ma-
nibus nõ ſupioris etiã in p iudiciũ renũciantis. Hoc
pbatur in. c. ꝙ in dubijs. de renũc. vbi dr ꝙ talis re-
nũciatõ nullã optinet firmitatẽ ergo nõ valet etiã in p
iudiciũ renũciantis. cũ enĩ iſte ſit obligat⁹ bñficio vt
in. c. niſi ð renũ. non põt p ſe eximere ipſũ ab hac ob
ligatiõe ad hoc. l. legat⁹. ff. ð offi. pſi. vñ põt ſic renũ
ciãs adminiſtrare i beneficio ſuo anqꝫ ſupior habeat ra
tã illã renũciatione. qð ſentit Io. an. p⁹ hoſti. in. c. qꝫ
to. de tranſla. pla. plene dico in. d. c. ꝙ in dubijs. licꝫ
aliud ſenſerit gl. i. c. ꝙ dei de ſta. re. Et ideo hec iura
que videntur innuere ꝙ valet renũciatõ beneficij p me
tum facta. intelligo interueniente ſupioris cõſenſu. ꝛ
ita loquitur ꝛ ponderat tex. in. d. cle. ij. in. §. ſane. ꝛ i.
. c. pxi. In glo. fi. i fi. hec gl. habet bonũ intellectũ
ſed nõ ſoluit clare ꝛ formaliter cõtrariũ ſed in effectu
vult dicere ꝙ aut iuramentũ ẽ taliter pſtitũ ꝙ repug-
nat poſtmodũ iuri repetẽdi ꝛ tũc iuramẽtũ obſtat Et
ita loquitur iſte tex. vñ dꝫ itelligi ꝙ iſte iurauit ampl⁹
nõ repetere vel ꝙ ampl⁹ nõ pſiceretur illi eccleſie. ſec⁹
aũt qñ iuramẽtũ eſt taliter pſtitũ ꝙ nõ repugnat iuri
repetẽdi. vtputa ſi quis iurauit reſignare beneficiũ ſu
um p metũ ſi poſtmodũ reſignauit põt beneficiũ repe
tere intẽtando actõnẽ ꝙ met⁹ cã. nã iuramentũ ſuum
ſibi nõ obſtat. q꞉ nõ iurauit nõ repetere beneficiũ. vt p
batur. ꝛ. c. pxi. nõ obſtat. c. cũ inter. p. de renũc. q꞉ ibi
pmouetur ex nouo iure. ſi enĩ quis iurauit nõ repetere
beneficiũ. intelligitur ex antiquo iure. ſed ex nouo iu-
re bene poſſet. vt ibi. Ad. c. ij. ð reſti. ſpo. dic ꝙ ibi re
nũciauit ſpoliatus. nã ibi renunciatio non refertur ad
poſſeſſionẽ quã nõ habebat dicendũ vt ibi latius no-
tat̃ nũquid aũt aduerſus illud iuramentũ. de quo in
tex. ꝯpetat aliqð remediũ. dicit Inn. ꝙ ſic. q꞉ ex quo
iurauit p metũ põt petere abſolutiõem a iuramẽto et
ep̃s põt iſtũ abſoluere ꝛ nota bene hoc dictum ꝙ ep̃s
poteſt abſoluere illum qui iurauit p metum. ꝛ ſic intel
lige. c. ſi vero. ꝛ. c. verũ de iniur. Et idem ẽ vbicunqꝫ
iuramentũ ꝯtinet turpitudinẽ ex pte recipientis vt in
odiũ iſtius qui turpiter recipit iuramentũ poſſit ep̃s
abſoluere iurantem. vt nõ. idem Inn. i. c. debitores.
de iniur. ꝛ dicit ꝫ Inn. ꝙ licet ep̃s poſſit abſoluere
bene tñ faciet nõ abſoluendo ſi aliud remediũ cõpetit
iurãti vñ ſi quis iurauit ſoluere vſuras habet remediũ
vt p⁹ ſoluat ꝛ poſtea repetat vt i. d. c. debitores. dicit
tñ ꝙ ſi obmiſſa hac via ep̃s directe abſoluerat nõ pu-
tat hoc ꝯtra ius eſſe. Et nõ ſingulariter ꝫ dictũ ex hoc
enĩ vult ꝙ qñ iuramentũ turpitudinẽ ꝯtinet ex pte re-
cipientis nõ ẽ neceſſe vt iurãs adimpleat pus iuramẽ
tum. vel vt faciat cõpelli recipientẽ ad relaxatiõem. ſꝫ
põt directe petere abſolutiõem ab ep̃o. ꝛ pleni⁹ hãc
materiam attingo i. c. i. de iniur. Abb.

D audienciã. Qui p metũ qui de
buit cadere in con-
ſtantẽ virũ beneficio ſuo renũciare iurauit et
renũciauit illud repetere poterit In prima cõqueſtio

ptis. In ſc̄da dat iudicis ibi mandamus. Nota
primo q̄ iuramētū de reſignādo nō extendit ad ius
poſtea querendū. nec p̄cludit facultatem repetendi p
actionem q̄ me. cā. ſi interuenit met᷑. ſatiſfit ergo iu-
ramento ex ſolo renūciatōnis actu. q̄ facit ad multa
Scdo ex h̄ ⁊ ex tex. nō q̄ aliud eſt iurare de reſig
nādo aliud de nō repetendo Item q̄ iurās nō rēpete
re beneficiū p̄ eū reſignatū n̄ pōt petere licʒ p metum
iurauerit intellige niſi p̄us petita abſolutione aduerſ᷑
iuramentum vt in. c. ſi vero de iuriur. Et eſt gl. fi. hic ⁊
dixi. s. c. pxi. Tertio nota in. v̄. q̄ꝛ vo ar. optimū
q̄ circa renunciatōnē beneficij metu factā nō ē aliqua
ſpecialitas Sed queadmodū alia que metu fiūt dñt
reuocari ita ⁊ renūciatio. Sʒ quero q̄ iure auidit iſte
qui renūciauit beneficiō p metū So. dicit Inn. q̄ p
actōnem q̄ met᷑ cā. qd̄ plenī᷑ dixi. s. e. c. ij. Sed ad
uerte tu ad tex. qui loquit p verba p̄ſētis tpis dicens
que met᷑ cā fiūt carere debent robore firmitatis. ⁊ ſic
vide q̄ hec que fiūt p metū nō habent robur firmita-
tis. ⁊ ſic ꝯcordat iſte tex. cū edicto p̄torio in eo q̄ dī
qd̄ met᷑ cā factū ē ratū nō habebo. vt in. l. metū. in. §.
ſed qd̄ p̄to. ff. e. Et iō pōt dici vt nōnter dicit Bar. i
d. l. metū in. §. volūt q̄ duo ſunt remedia p̄ncipalia
ꝯtra ea que fiūt p metū de iure p̄torio. nā de iure ciuili
regulariter tenet exquo interuenit ꝯſenſus licʒ coact᷑
Sʒ p̄tor introduxit duo remedia. Primo dando vti
lem actionem que p̄us erat directa vnde abſqʒ eo q̄
intētem actōeʒ q̄ met᷑ cā poſſum petere rē quā tra-
didi p metū intentando actionē vtilem que p̄us mihi
ꝯpetebat ⁊ h̄ ex beneficiō p̄toris motiui q̄ꝛ exquo pre
tor nō vult habere ratū qd̄ fit p metū ipſofacto datur
metū paſſo. vtil᷑ actiō Sʒ q̄ꝛ nō erat ex toto ſufficiē
ꝯpaſſum metū paſſo induxit aliud remediū. ſ. actionē
q̄ met᷑ cā. ⁊ p eā reſtituit actio directa que p̄us ꝯpe-
tebat beneficio p̄toris legitimi corā quo intentat actō
q̄ met᷑ cā. ⁊ h̄ ſatiſ pbat tex. i. d. §. volūt Et ex his in
fertur ad intellectū hui᷑ capituli q̄ ille qui renūciauit
beneficio p metū habet duplex remediū Primum
vt attēptet actionē q̄ met᷑ cā. ⁊ p hoc remediū reſtitu
untur ſibi oīa que tradidit p metū cū integritate vt in
c. abbas in fi. s. e. ⁊ pōt indirecte petere beneficiū intē
tando vtilē actionē. Nā ſi cecidiſſet a poſſeſſione ſine
metu ⁊ ſine renūciatōne habuiſſet actionē directā pu
ta ꝯfeſſoriā vel officiū iudicis vel latā rei vendicatiōeʒ
iuxta nōta p Inn. in. c. cū venerabil. d̄ reli. do. Nūc,
vero exquo renūciauit p metū habet illā actionē vtilē
que p᷑ erat directa. directa vero ſibi nō ꝯpetit q̄ꝛ non
potuit p̄tor directe diſponē ꝯtra ius ciuile. vt inſti. de
bo. poſ. poſt prin. Et ſc̄dm hoc hec intellige ⁊ limita
ea que nō. gl. i fi i. c. abbas. s. e. In gl. ij. ibi ⁊ dicit
vis impetus maioris rei. ⁊c. Aduerte hic eñ ponit
diffinitio cum querit quid ſit vis pre ciſa. nā duplex eſt

vis quedā ē ꝯpulſa. quedā eſt ꝯpulſa ꝯtraria volūtati. vt
cū quis ligatis manib᷑ ⁊ pedibus rebaptizat᷑ vel cō-
pellitur comicar excōicato i eccleſia ⁊ de iſta vi non fit
mētio in iſto titulo. alia ē vis ꝯditionalis vt quādo in
fertur alicui vis vt niſi fecerit quid faciat minatur alter
ſibi mortem. et de hac vi fit mentō in iſto titulo ⁊ hec
vis includit ſub metu. iō dicit gl. q̄ hodie detracta ē
vis. mētō que olim fiebat in edicto p̄toris. ⁊ dic q̄ d̄
tracta ē mētio in libris iuris ciuilis. q̄ꝛ ſolū fit mētio d̄
metu. ⁊ dʒ intelligi iſte titul᷑ ſc̄dm gl. ⁊ bene in vi com
pulſiua. vt qñ quis p vim ꝯditionalem ꝯpellit rē ſuā
tradere vel debitorem liberare. p alio vero vi. puta ex
pulſiua vt cū violenter expellitur de poſſeſſione ſua vl
vi ablatiua vt cū alicui aufertur violenter, res mobilis
vel vi turbatiua vel inquietatiua dantur alia remedia
de quib᷑ in gl. Et in fi. gl. vel dic q̄ dī met᷑ q̄ꝛ mētē
terret In gl. in v̄bo ad reſignationē ibi ſi poſtmo-
dum in reſignatiōe nō interceſſit met᷑ Aduerte quia
gl. hic ſentit nō ſufficere. vt met᷑ adſit tpe iuramēti de
reſignādo. ſed requirit vt etiā duret in reſignationis
actu. al᷑ ſi ſpōte reſignaret nō haberet actionē q̄ met᷑
cā. p. l. ij. C. e. vbi dī q̄ ſi p metū ꝓmiſi aliquid tra-
dere ⁊ ex interuallo ceſſāte metu tradidi nō poſſum re
petere q̄ꝛ ſponte videtur purgatū vitiū met᷑ p̄cedens
Io. an. dicit q̄ hic durabat met᷑ piurij quaſi dicat q̄
exquo fuit cōpulſus iurare ſi poſtea in executiōe non
durat met᷑ nihilomin᷑ excuſor q̄ꝛ videor exequi timo
re iuramēti. Modemiores doc. ſequūt gl. dicētes q̄
cū aduerſ᷑ iuramētū haberet iſte remediū q̄ꝛ poterat
petere abſolutionē nō excuſatur ſi poſtea ſpōte ſoluit.
Sʒ mihi pl᷑ placʒ opi. Io. an. p. c. i. iūcto. c. debito
res de iuriur. Nā iurās ſoluere vſuras. habʒ remediū
petendi abſolutiōem. vt in. d. c. i. tñ ſi volens ſatiſfa-
cere iuramēto ſoluit pōt poſtea repetē Itē potuit ille
timere piuriū quo ad vulgi opi. vnde oīs modica pre
ſumptio ſufficit ad tollendā illā p̄ſumptiōem qd̄ ſpō
te ſoluit ſicut in ſimili nō. Inn. in ſuſceptione habit᷑
in. c. i. s. e. Ad idem qd̄ nō. idē Inn. in. c. p̄cedēti vbi
dī q̄ exquo quis habʒ remdiū repetēdi nō debet pe-
tere abſolutionē a iuramēto. ad idē. c. ꝯmiſſum d̄ ſpō.
⁊ hoc iudicō meo apte. pbat iſte. tex. in quo nihil dici
tur q̄ tpe renūciatōnis met᷑ durabat imo tex. in fi. di
cit q̄ virtute iuramenti tenebat᷑ reſignare. In gl.
fi. in fi. Nō ex hac gl. tria remedia cū iuramētū ꝯtinet
turpitudinē recipientis. ⁊ inter cetera nō q̄ pōt petere
abſolutionē a iuramēto. qd̄ lati᷑ dixi. s. c. pxi. Et nō
ſingularit᷑ ex tex. iūcta gl. q̄ dicit᷑ qs adimpleuiſſe iu
ramētū licʒ n̄ duret effect᷑ iuramēti. Et facit ad illam
qōem nūquid ad euitādā penā ſufficiat feciſſe actū ſi
bi iniunctū licʒ act᷑ poſtmodū nō duret. de quo ple-
nius p Bar. in. l. inter caſtellanū. ff. d̄ arbi. ⁊ in. l. ſicut
in. §. ſupuacuū. ff. qui mod. pig. vl̄ ypo. ſol. facit bene

c.cōmiſſum.peral'.Abbas.

Actus. Excōicatus n̄ ē qui abſolute coact⁹ excōicato cōicat ſec⁹ ſi coactio fuit ɔditionalis. In prima pte de ciſa cōſultatio. In ſcḋa diſtinguēs r̄ſio ibi diſtinguim⁹. ⁊ p̄mū mēbrū ɔſequitur ibi in p̄ncipio Secundū ibi in ſecundo. Nō primo ꝙ bn̄ti r̄ndere ḋ iure qn̄qȝ imminet neceſſitas diſtinguendi Sūt em̄ quedā dubia q̄ ſine diſtinctōne decidi nō valēt ɔcordat.c.lītas de deſpon.impu.cū multis ſi.⁊ ideo alibi diſtictō appellatur diſcretō.vt in.c.ſup lr̄is.ḋ reſcrip. Scḋo nō duplicē eē vim.ɔ̄ciſam.ſ.⁊ ɔditōnalē.qḋ aūt fit ex vi ɔ̄ciſa non imputaẗ quia poci⁹ dicitur quis pati q̄ȝ agere quia.nulla voluntas reṗitur in agente.exemplū in eo qui ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ ɔpelliẗ cōicare excōicato in tecto vel in eccleſia. vis vero ɔditionalis ē qn̄ metu mortis vel corpis cruciat⁹ quis cōicat excōicato.⁊ h̄ caſu dr̄ facere qꝛ h̄ reṗitur volūtas cū potius eligat cōicare excōicato q̄ȝ mori.Et ex hoc ꝛ ex tex.nō ꝙ poſ⁹ quis dȝ pati mortem violentam q̄ȝ cōicare excōicato vel aliqḋ aliud peccatū ɔmittere. Hinc alibi dicit cano potius debet quis oia mala pati q̄ȝ mala ɔſentire vt.xxxij.q.v.ca.ita ne. Nota ꝙ met⁹ attenuat culpā n̄ tn̄ eā ꝑrſus excludit.min⁹ em̄ peccat is q p metū peccat q̄ȝ qui ſponte.⁊ iō minor debet imponi pena vt.ij.q.i.in p̄mis ⁊ in.c.ſi.xi.q.iij. Nō ibi labe ꝙ excōicatō diciẗ labec. et forte ideo ſcḋm Jo.an.qꝛ multi i illā labūtur.vel dic ꝙ ideo quia per eā oia labefactatur Item nota min⁹ agitur cū ignorāte q̄ȝ cū metu paciente Nā ille qui ignorāter cōicat excōicato nullā culpā ɔtrahit vt in.c.nup.de ſen.ex. ſecus in eo qui cōicat p metū vt hic. Ultimo facit iſte tex. ad q̄ōnē canetur ſtatuto ꝙ quicūqȝ male quid fecerit incidat ipo facto in talē penā.quidā fecit p metum actū ꝓhibitū nūquid incurrat illā penā.⁊ videẗ primo ꝙ ſic.p iſtū tex.Nā excōicatōis pena ita inuoluitur q̄ cōicat excōicato p metū ſicut qui ſponte. In ɔtrarīū facit qꝛ met⁹ attenuat culpā ⁊ etiā penā vt.ſ. dixi.Ex quo ergo rōne met⁹ debet min⁹ puniri ergo nō debȝ incurrere penā ſtatuti.ad qḋ bene facit.c.ij. de lic.pueroꝝ. So.dici pōt ꝙ penā incurriẗ ſ iudex i impoſitiōe ⁊ executiōe debet habere reſpectū ad metū.vn̄ debet minuere ipam penā.Et idem videẗ dicendum i alio caſu vbi i delinquēte reṗiẗ aliqua qualitas p quā debeẗ min⁹ puniri. Ad hoc qḋ nō Bar.in.l.ij de recepta Ad iſtū tex. dic ꝙ licet cōicās p metū incurrat excōicatonē nihilomin⁹ tpe abſolutionis minor pena ſibi imponiẗ q̄ȝ ſi cōicaſſet ſponte vt eſt tex.nō. in.c.ſi.xi.q.iij. In gl.ij.in fi.vel ſcḋm hoſti.cōicās excōicato p metū ſi nō ɔſenſerit iniquitati illi⁹ apud deū nullū detrimētū incurrit.⁊ ſic pōt intelligi.c.ꝙ ꝑdeceſſor.⁊.c.āceſſor.all.in gl. ſed quo ad eccleſiā militātem ɔtrahit excōicatōis vinculū vt hic. Nō h̄ dictū hoſti.agens aliqḋ p metū ſi n̄ ɔſentit iniquitati nō peccat quo ad deū Sed ɔtra hoc facit iſte tex.i eo ꝙ dicit iſtā culpā ɔtrahere licet met⁹ ipam attenuet ⁊ ꝙ dixi ꝙ cōicās excōicato incurrit excōicatiōem intellige minorem.nō aūt maiorē niſi cōicaſſet excōicato in crimine.p quo fuit excōicatus vel fuiſſet excōicatus cū ꝑticipātibus ſibi hec ꝓbāẗ in.c.nup.⁊.c.ſi ɔcubine de ſen.ex.⁊.xi.q.iij.in.c.qm̄.⁊ i.c.ſi.de cle.excōi. An aūt cōmuicās excōicato miori excōicatōe incurrat excōicationē dic ꝙ nō.qꝛ excōicatō nō tranſit i terciā ꝑſonā.vt i.d.c.qm qḋ nō. In gl.fi.ibi eos ibi parificat tex.rebaptizatos ſponte vel p metū.⁊ i.c.ſi quis.qḋ ſequitur parificat in teſte tacere veritatē ſponte vel metu.vn̄ teſtis incurrit ꝑiuriū tacēdo veritatem ſi ſponte fecit ſicut ſi p metū. So. dicit Jo.an.⁊ bene ꝙ met⁹ nō excuſat ab excōicatiōe vt h̄ neqȝ ab irregularitate rebaptizationis.vt i.[illegible] c.eos. neqȝ a ꝑiurio vt in.d.c.quiſquis.tn̄ minus peccat qui hec ⁊ ſimilia agit p metū ⁊ dic ꝙ minor pena vel p̄nia debet impoī vt ē tex.in.d.c.ſi.xi.q.iij.⁊.ij.q.i.in p̄mis Sȝ extra gl.op.videẗ em̄ ꝙ metus debeat excuſare ꝑticipātem cū excōicato a pena excōicationis.videm⁹ em̄ ꝙ viator ſeu peregrinus tranſiens p terrā excōicatorū licite eis cōicat propter neceſſitatem famis vt in.c.qm̄ multos.xi.q.iij.⁊ in.c.inter.de ſen.ex. Item creditor excōicati licite ſibi cōicat.p recupatiōe rerum ſuarū vł ſibi debitarū vt in.c.ſi vō de ſen. ex.nō.in.c. intelleximus.de iudi..ſi ergo neceſſitas vite ſuāde cōtra neceſſitatē victus excuſat a ſententia excōicatiōis fortius neceſſitas ſeruādi vitam ɔtra timorem gladij deberet excuſare ꝑticipātem cū excōicato So.ɔtrarium ē difficile ⁊ pōt ſolui tribus modis Primo ꝙ loquitur iſte tex.in cōmunione in crimine.et ſic qn̄ quis p ɔmunionem incurrit peccatum mortale ſeu maiorē excōicationem tūc em̄ ceſſant ɔtraria nam n̄ ē licitū ɔmunicare excōicato i crimine.ꝓpter neceſſitatē famis.nec ꝓpter neceſſitatē bona ſua recupandi. Sȝ quia hec ſolutio nimis ſtringit litterā datur ⁊ ſecunda ſo.vt intelligatur tex.i metu vano qui regulariter nō excuſat Secus aūt ſi metus fuiſſet talis qui potuiſſet cadere in cōſtantē virum hec etiā ſolutō nimis reſtringit tex.immo littera videtur innuere cōtrarium dū dicat ꝙ p nullo metu ⁊c̄.⁊ ſic ɔcludit metū etiā ſufficientē.⁊ facit hec littera multum ɔtra opi.Cy.in.l.i.C. .vnde vi.in penulẗ.q.vbi formauit q̄ōem, notabilē. Quidā habens vxorem ſuſpectā de adulterio ꝓcepit ſuo ſeu familiari ſuo o'vt eam interficiat alias minabatur ſibi mortem. ſeruus timore mortis proprie occidit vxorem queriẗ nunqd ſeruus ſit excuſatus ab homicidio.et tandem cōcludit poſt pe.quod ſic qꝛ hoc fecit ſeruus ad telam

ſui corporis. nam ſicut excuſatur quis occidendo aliū cā defenſionis. vt in cle. ſi furioſus. de homicidio. ita debet excuſari iſte qui vt nō periret vxorem dn̄i iterfecit. idem ſentit glo. i. l. penul. ff. ſi famili. fur. feci. dic. et bar. in. l. ij. ff. de noxa. et ſatis bene facit ibi tex. de iure canonico ſeu diuino non credere hoc dictū legiſtarum procedere q2 vt notāter dicit iſte tex. quē ad hoc nobis. pro nullo metu debet quis mortale peccatū incurrere. et eſt rō quia vt. q. dixi. potius debet qs cōſeruare vitam aie q̄ȝ corpis. nam cōmittendo peccatū mortale moritur aia ſuſtinendo vō gladiū moritur corpus qn imo vir pfectus potius deberet pati mortē corpalem q̄ȝ committere peccatū veniale. q2 peccatū veniale opponitur feruori caritatis vt no. glo. in prohemio ſexti. vir aūt pfectus potius debet eligere iteritum corpis caduci et mortalis q̄ȝ pdere feruorem caritatis quaȝ habet in deū. facit qd le. et notat in. c. ſequentur. et in. c. ne qs. xxij. q. ij. Item nō pōt negari q̄ occidendo aliū pp̄t metū qs cōmittat homicidiū ex quo ille q nunc eſt iterfectus non erat aggreſſor. xv. q. i. c. merito. ſed q2 debet potius oīa mala pati q̄ȝ malo cōſentire. xxij. q. v. c. ita ne. Nec ob. ſi dicat. iſte fecit ad tutelaȝ ſui corpis et q̄ licite quis aliū occidit cā defenſionis. q2 iſta procedunt qn̄ quis occidit ſuū aggreſſorē. quia tunc potius aggreſſor dicit ſeipſum occidere et iſte dicitur pati vt no. in. d. cle. ſi furioſus. ſed in caſu nr̄o iſte q metu alterius facit directe agit et explet iniq̄tatem alterius.

Et redeundo ad cōtrarium dat tercia ſolutio ſcd̄m Jo. an. q non valens aliter ſoluere cōtrariū dicit q̄ caſus exceptus cōtra iuris regulā nō eſt extendendus ad aliū caſuȝ eiuſdē vl̄ paris rōnis niſi per pricipē allegat l. ſi vō. §. ē viro. ff. ſo. ma. ꝛ qd nō. i. c. cōſtoeȝ. de re. in. li. vi. et in regula que a iure cōi de re. iu. li. vi. Et notabis ſingulariter hoc dictū ad materiaȝ extenſionis. In cōtrariū tn̄ facit. l. ij. ff. ad terul. et in. c. cū dilecta. de cōfir. vti. et glo. in. l. i. C. de cōdi. inde. et in cle. i. de elec. cum multis ſi. et maxie eſt glo. ſingularis in. c. i. de tēpo. or. li. vi. vbi dr̄ q̄ vbi eſt oino eadē rō debet eſſe eadem iuris diſpoſitio etiā in pena ꝫ potius ex mente videtur cautū in lege ꝫ pp̄ter neceſſitatē vite conſeruāde licitum eſt cōicare tempe famis excōicato. et eadeȝ rō vite cōſeruande eſt iminente timore gladij. ergo et tunc debet excuſari metus. forte ob iſta q̄ poſſent opponi. Do. an. ponit aliam ſolōneȝ dicens q̄ neceſſitas famis excuſat et nō neceſſitas gladij. q2 pmo caſu pricipium mouēs morteȝ venit ab intra naȝ paciendo morteȝ pp̄ter famē. q2 diſponit in ſeipm̄ ita q̄ ipſe videtur ſeipm occidere ex quo pōt ſibi ſubuenire. vn̄ cuȝ iſte ſit cōſtitutus inter duo mala debet eligere minus malū vt potius cōicet excōicato q̄ȝ fame pire. Sed in ſcd̄o caſu pricipiū mouēs mortē venit ab extra q2 aliꝰ minatur mortē quo caſu iſte nō dicit agere ſed pati. ꝫ meliꝰ ē pati mortē ab alio inferendā q̄ȝ cōmittere peccatum. q2 cōmittendo iniq̄tatem agit ſuſtinendo mortē patitur paſſio vō nō imputat ſed actio ſic. Ratio ſcd̄i dicti mihi placet. ſed rō pma pōt mordeti. nam nego q̄ quis dicat ſeipm interficere ſi pp̄ter honeſtū conſeruandū fame perit. Nam ex hoc ſeq̄retur q̄ mulier pp̄ter neceſſitatē famis poſſet eligere vitaȝ turpem cū ſit minus peccatū fornicatio q̄ȝ homicidiū qd tn̄ nō eſt licitum etiā ſcd̄m leges ciuileȝ. vt in. l. palā. ff. de ritu. nup. et alibi dicit tex. q̄ nō minus debet quis timere ſtuprū q̄ȝ morteȝ. vt in. l. iſti q̄dem. ff. metus cā. Iteȝ in iure nō eſt poſſibile vt dicit do. an. vt vere qs poſſit cōſtitui iter duo mala. q2 lex n̄ eſt ipoſita ſup impoſſibilia. iiij. di. erit aūt lex. vnde aliter nō eſſet peccatū ſi euitari nō poſſet. q2 non ē peccatū niſi ſit voluntariū. xv. q. i. in pn̄. vnde in iure non eſſet dare perplexitateȝ in delictis vt nō. xiij. di. in ſumma. nec ob. c. duo mala. eadē di. qd allegat do. an. q2 illud pcedit ſcd̄m falſaȝ opi. extimātis ſe eſſe iter duo mala. ꝫ vere nō ē poſſibile. vn̄ oportet dicere q̄ pp̄ter neceſſitatem famis non eſſet peccatū cōicare excōicato. nam ſi in ſe eſſet malū deberet qs fame pire. Poſſȝ ſolui ꝛ q̄nto iudicio meo q̄ ideo nō excuſatur in metu ſed i neceſſitate famis ſic q2 maleficia diſtinguūtur volūtate et pp̄oſito. in. c. cū voluntate. de ſen. ex. in. l. qui iniuriaȝ. ff. de fur. is aūt q cōicat excōicato pp̄ter neceſſitatē famis non agit cōmunicare excōicato. neqȝ cōmittere iniq̄tatem. ꝫ pncipaliter ſubuenire neceſſitati ſue. is aūt q cōicat pp̄ter metū agit cōmittere iniq̄tatem. q2 ad hanc ipam cōmittendaȝ cōpellitur quā nō debet cōmittere pp̄ter malū corpis. Nec ob. qd dixi q̄ pp̄ter bona recupanda licite cōicamus excōicato q2 illud permittit in odium excōicati ne reportet cōmodum de malicia ſua. vt in. c. intelleximus. de iudi. Ultimo ꝫ q̄ritur nunq̄d cōicās excōicato peccet mortaliter. videtur q̄ ſic per iſtū tex. vbi dicitur q̄ pro nullo metu debet qs incurrere peccatū mortale. et loq̄tur de pticipante cum excōicato p metū. Scd̄o facit. c. ſi. de cle. ex. mini. vbi dicit q̄ excōicatus minori p pticipium cū excōicato grauiter peccat celebrando ſi eīm illud pticipium nō induceret peccatum mortale ſed veniale non diceret tex. q̄ grauiter peccet celebrando maxie quia venialia peccata dimittūtur per orōem dominicā et confeſſionem generalem quam facit ſacerdos in introitu miſſe et per aſperſiōeȝ aque benedicte. vt nō. in pheīo. vi. et de pe. di. iij. in. ca. de quotidianis. ad idem. ca. pia. de except. li. vi. cum ſi. In cōtrariū facit quia ſi talis cōio induceret mortale non pmitteret propter neceſſitatē famis nec pmitteretur familia cōicare dn̄o excōicato cuiꝰ cōtrariū hēt i. d. c. q̄m mltos. ꝛ. d. c. iter. Do. i hac. q. varia

ſenſerunt docto. Goffre. in ſumma. e. ti. tenuit q̄ cōtra hitur mortale. Itez goſ. in ſumma ſua dicit q̄ aliter tenentes blandiūtur peccatoribus. Hoſti. aūt h̄ et i ſumma de ſen. ex. §. ſi. v̄. ſed nūquid pticipans . tenuit q̄ pticipans contra ꝓhibitionē canonis icurrit veniale ſ pticipans contra p̄ceptum ſupioris peccat mortaliter et ideo pōt excōicari. ad illud. c. rñdet q̄ loq̄tur qn̄ q̄s fuit excōicatus cū ſibi pticipantib' quo caſu cōicans peccat mortaliter et incurrit excōicationē maiorem . q̄z venit cōtra p̄ceptum ſupioris factū ſub pena excōicationis. hoc ipe probat q̄z hoc. c. eſt ps. ca. ſacris. ī. de ſen. excō. vbi loq̄tur tex. de tali excōicato. Jo. an. poſt multa concludit q̄ cōicans excōmūicato regulariter peccat venialiter. Fallit i ſex caſibus ſcḋm eū Primus qn̄ q̄s cōicat in contemptū clauiū. Nam cōtemnere p̄tatem eccl̄e eſt mortale. Scḋs qn̄ fit in contemptu ſupioris ſeu contra p̄ceptū ſuum. ar. in. c. ij. ď maio. et obe. Tercius qn̄ q̄s cōicat excōicato in diuinis. ar. c. ſignificauit. ī. de ſen. ex. Quartus qn̄ cōmunio fit in crimine pro quo fuit excōicatus. nam tunc cōicans incurrit maiorē excōicationē. vt in. c. ſi ꝯcubine. de ſen. ex. Quint' ſi erat excōicatus cū ſibi participantibus. et de hac cōicatiōe vide hodie bonum tex. in. c. ſtatuim'. ď ſen. ex. li. vi. Sextus et vltim' caſus eſt ſi cōio ſit nimis frequēs et aſſidua. q̄z nullū peccatū eſt adeo veniale q̄n ex ꝯſuetudine ſeu aſſiduitate fiat mortale. xxv. di. criminis. nam durum eſſet ſcḋz eum dicere q̄ regulariter q̄s i curreret mortale ſalutando excōicatum vel eum non euitando in miſſa maxīe ſi amicus cōis te et illū inuitauit. vnde hec cōio ex quo cōicans nō conſenſit facinori pro quo fuit excōicatus potius exponitur feruori caritatis q̄̄ caritati. et refert archy. xi. q. iij. loco p̄al. hanc opi. tenere beatū Tho. iiij. ſniaz. vnde videt' q̄ hec ſit cōis opi. et vtinā v̄a cū expediat aīab'. Sz ego multū dubito nā ꝓ p̄ma opi. goſ. et roſ. multū faciūt iura. s. in p̄n. alle. et maxie. xi. q. iij. et in. c. ſicut apl'i. cum trib' ſequentib'. naz xp̄s videt' h̄ p̄mo ꝓhibuiſſe cū dixit ſi nō audierit eccleſiā ſit ſicut ethnicus et publicanus. ſicut habet' in euāge. et. ij. q. i. ſi peccauerit. et. c. nouit. de iudi. Item apl'i h̄ poſtmodū ꝓhibuerūt vt i. d. c. ſic apl'i. Itē canōes diuerſoꝝ pōtificū vt i. c. excōicatos. ꝛ i. c. excōicato. xi. q iij. Ad idē. c. ſi. e. cā et q. vbi dr̄ q̄ cōicās excōicato ſi p metū fecit debet puniri ſ non tm̄ ſicut ſi ſpōte. ſi vo ſpōte debet artius puniri vt ceteri metū habeāt. ſi eīn cōio ſolū ꝓduceret veniale peccatū non ita loq̄rētur illi tex. cū venialia peccata faciliter remittantur. vt. s. dixi. Item iſtud. c. poſitum ſub hoc titulo ſimpliciter loq̄tur. et ſi diceremꝰ oppoſitū euacuaret' effectus excōicatōis nō tm̄ cōmunez opi. Abbas.

Metum paſſo ñ

Vm dilectus. ſubuenitur ſi non fuit talis qui debuerit cadere in conſtantem virum. p̄mo p̄mittitur diffinitōis cāz. ſcḋo ſoluit obſtaculum ibi. non obſtante. tercio diffinit ibi ſup. Nō p̄mo q̄ clerici alicuius eccleſie poſſunt per iuramentū et votum ſe aſtringere ad artiorem vitā. et auſteriorem ducendaz. Scḋo nota q̄ pōt quis ex voto ſe aſtringere ad ſeruandā certaz regulaz religioſoꝝ licet ſe non trāſferat ad illos religioſos. Tercio nota q̄ met' continens mortis piculum vel corpis cruciatum dicit' cadere in cōſtantem viꝝ. excuſatur ergo q̄s ſi quid fecit ꝓpter metum mortis vel corpis cruciatū. et intelligo qn̄ fecit id qḋ in ſe non erat peccatum. alias aūt prorſus nō excuſaretur vt. s. c. xxi. et qḋ ibi dixi. Quarto nota ibi in cōſtātem q̄ metus excuſat ſi eſt talis qui poterat cadere in cōſtantē viꝝ. ſi ergo conſtans vir fuiſſet motus ꝓpter metum illud ſufficit vnde ñ requiritur vir conſtans ad idem. c. veniens. et. c. conſultationi ī. de ſpon. tex. tm̄ in. l. metū. ff. e. dicit q̄ debet cadere in cōſtantiſſimū ſ primū cōīus. Item nota et tene menti q̄ queadmodū non excuſat metus niſi ſit talis q poterit cadere in conſtātem viꝝ ita nec dolus nō ergo ſubuenitur dolum paſſo niſi fuerit talis qui viꝝ cōſtantez et pitum decepiſſet. Et nota ibi ad fatuitatem q̄ nimia ſimplicitas appellat' fatuitas. facit qḋ nō gl. xxij. q. iiij. innocēs. forte eīn iſti ciſtercien ꝓmittebant aliqua ꝯtra ius vt ſi obſeruarēt eoꝝ regulaz non paterentur aculeos carnis vel ꝓmittebāt aliqua cōtra ius poſitiuū vel regulaz is eīn qui iſta credit ſimpliciter ꝛ fatue credit. ideo non pōt poſtea allegare dolum.

Vltimo nota ibi ſup reſtitutōne petita. ar. opi. q̄ etiam in ſpūalibus qḋ fit per metū tenet licz veniat reſcindendū reſtitutione petita ꝓbando iſtum metū qḋ eſt contra opi. do. an. quam tetigi in. c. ij. s. e. Et nota practicaz in modo intentandi actōem qḋ me. cā. Naz debet quis petere ſe reſtitui ad ſtatum in quo erat ante q̄̄ pateretur metū. In glo. i. ibi. ſed ſeipos pſonaliter obligauerunt nota bene glo. q̄ clerici certe eccleſie pn̄t ſe pſonaliter obligare ad obſeruandā regulam alicuius religionis. hoc etiam videtur ſentire h̄ Inno. dicens. q̄ iſti poterant ꝓfiteri regulam artiorem vt in. c. licet. ī. de regu. Sed Hoſti. aliter ſentit. dicit eīn q̄ aut ſinguli volunt trāſire ad aliaz religionē artiorē et pn̄t vt in. d. c. licet. aut remanentes in eccia volūt profiteri religionē auſteriorē et nō pn̄t ſine auctē epi. ar. in. c. ad audientiā. ī. ď eccle. edi. Ideo ſenſit goſ. dicēs ſe putare q̄ h̄ interuenit cōſenſus epi. Sed h̄ dictū goſſ. diuinat ad iſtū tex. Item ſi interueniſſet auctas epi nō fuiſſet h̄ allegatus met' q̄z in p̄ntia epi ceſſat veriſimiliter ois metus. vt in. l. non eſt veriſimile. ff. e. et in. l. trāſactōe

C.de tranſac. Item papa hic ſe fundat dūtaxat ſuper
voto ⁊ iuramento iſtoꝝ. Si aūt interueniſſet auctoritas
epī fundaſſet ſe ſup ordinatōne epi. vt hic videtur tex.
recte intellect⁹ contra opi. hoſti. et pro opi. quā ſentit
glo. Sed ſaluando vtranqꝫ opi. diſtinguo ſic. ꝙ aut cle
rici eccleſie volunt ꝓfiteri religionem artiorē mutando
primā regulā ſeu antiquū ſtatum eccleſie et dando in
futurū nouaꝫ formā viuendi etiam ſucceſſoribꝫ et non
pñt. et hoc caſu ꝓcedat opi. hoſtie. Aut ſeruata antiq̄
regula volunt ſe pſonaliter obligare ad artiorē vitaꝫ
et hoc pñt. q꞉ pñt plus mereri. nec ex hoc alterat̄ ſtat⁹
eccleſie ex quo nō mutant habitum nec deſerūt pmam
regulaꝫ. et h° caſu ꝓcedit iſte tex. Et in hoc fiendo re
quiritur cōſenſus oīm vt nō. in regula qḋ omēs. de re.
iur. li. vi. et in. c. ſup eo. de re. iur. et in. c. q꞉ ꝓpter. et in
c. ſcriptū. s. ḋ elec. Ad p̄dicta bñ facit. ḟ. ḋ appel. ad no
ſtraꝫ. vbi religioſi tenētur ad obſeruantiā religionis et
ordinis et verbū ordinis cōp̄hendit ſtatuta facta p or
dinem vltra regulā vt ibi dixi. Et hoc idem eſt videre ī
iſtis fratribꝫ p̄dicatoribꝫ qui habent regulā Auguſti.
et per ſtatuta edita per ordineꝫ reſtrinxerūt ſe nimium
vltra regulā. Sed an ſucceſſorē poſſint obligare dubī
to vbi no interuenit auctoritas ſupioris. vnde pondera
hanc glo. q̄ dicit ꝙ iſti pſonaliter ſe obligauerūt.

In glo. in verbo violentia. nō fine glo. ſingulariter
ex qua habes ꝙ timor excōicatōis non cauſat iuſtum
metū. ita vt factū ipſius timore veniat reſtringendū p̄
ſertim per actionē qḋ metus cauſa. et facit hec gl. Io.
quaꝫ ad lr̄am poſuerūt Tan. Vin. phi. Idem tenuit
Hoſt. dicens ꝙ aut excōicatio eſt iuſta et imputandū
eſt iſti qui taleꝫ ſe reddidit vt poſſit excōicari. ar. opti.
in. l. ſi mulier. ff. qḋ metus cauſa. vbi patet ꝙ nō excu
ſat metus qñ quis fuit cauſa illi⁹ metus. aut excōicatio
ē iniuſta et ñ timenda. q꞉ nō ligat. ſ. apud deū. vt in. c.
cum eterni. de re. iudi. li. vi. Sed glo. ordiaria tenet cō
trariū in. c. oli. el. ij. de reſti. ſpo. et illaꝫ glo. ſeqt̄ hoſt.
q꞉ excōicatio infert detrimentū nō ſolum corpi ſ anie
vt in. c. audi deniqꝫ. xi. q. iij. nec ob. ſcōm eū ſi dicatur
ꝙ eſt medicina. q꞉ illud ꝓcedit vbi ſubeſt iuſta cā. vel
ꝓpt̄ bonū obedietie. al's aūt pl⁹ aufert q̄ꝫ afferat. Quid
eñ ſi epus minet̄ excōicationē pſbitero de cui⁹ ꝓmotōe
ſpes erat. nōne pſbiter iuſtum habet metū ſine timorē
ne ipediret̄ ſua ꝓmotio. Et ex his videt̄ ſentire hoſt. vt
dictū ſuum ꝓcedat in excōicatione iniuſta. Io. an. ⁊ cō
minit̄ moderni diſtinguūt ꝙ aut excōicatio eſt iuſta et
non excuſat rōne p̄dicta. aut iniuſta et excuſat q꞉ maxi
ma pena ē vt dicit tex. i. c. ſacro. ḟ. de ſen. exc. et alibi
dr̄ ꝙ i eccia dei nō reperitur pena maior. xxiiij. q. iij. cor
ripiātur. et alibi dicit tex. ꝙ nō eſt modica pena inter
homies eſſe et hominū carere cōmercio. vt in. l. hi. qui
ſanctā. C. de apoſtat. Ego acqeſcerē pmo mēbro. ſ in

ſcḋo dicerē ꝙ iudex debet cā cognita diſcutere an ille
metus debuiſſet cadere in conſtantē viꝝ. Quid enim
ſi nulla erat ſpes ꝓmotōnis nec timebat de pñti aliqḋ
damnū ⁊ habebat ſupiorem excōicatoris in prompta
apud quē poterat iuſticiā ſuā pſequi. certe hoc caſu cō
ſtans vir non debuiſſet timere. et h̄ puto ꝓcedere quo
ad intentandū actioneꝫ qḋ metus cā. vt nō. in glo. ſe.
Sed quo ad iplorandū iudicis officiū ꝓcedat indi
ſtincte opi. Io. an. q꞉ minor metus ſufficit. vt nō. ī gl.
ſe. et in. l. interpoſitas. C. de tranſac. Et eſt glo. fin. in
l. i. §. que honorāde. ff. quaꝝ rex actio nō datur. vbi dr̄
ꝙ reuerentia epi excuſat vnde ſi ꝓpter reuerentiā epi re
nūciauit qs p̄bende ſue pōt poſtmodū illaꝫ repetē q꞉
non ſponte fecit qḋ intelligit ibi bar. et bene qñ inter
nenerūt alique mine vel verbera q꞉ ſola dignitas non
excuſat. vt in. l. ad inuidiā. et ibi per bar. C. e. et h̄ vo
luit tex. in. d. l. i. §. q̄ honorande. In eo ꝙ dicit ꝙ ſi li
bertus ꝓmiſit aliquid dn̄o non pōt petere reſtōem al
legando metū. ſ debet iudex ꝓcedere cā cognita. vt ſcꝫ
videat an iuſte habuit timere et idem dic in vxore cum
dicit ſe aliquid feciſſe ob reuerentiā mariti. vt ſola reue
rentia nō excuſet niſi p̄ceſſerint mine vel verbera. vt nō
Bar. in. d. l. ad inuidiā. et in. l. i. §. q̄ honorāde. et ſen
tit Inno. in. c. cūm mr̄imonij. de offi. dele. et hec bene
nō.   In glo. penul. ibi videt̄ relinquendū arbitrio
iudicis nō ſingulariter pticulam glo. ex qua habes ꝙ
qñqꝫ ſola v̄ba miatoria vel ſola potētia hoīs iducit iu
ſtum timorē. vtputa ſi erat tyrānus q ſolebat male tra
ctare homies non acqeſcentes p̄cibus ſuis. vnde tūc
ſole p̄ces inducūt iuſtum timorē. et idem dic de minis
habebit eñ iudex cōſiderare pſonaꝫ minātis. naꝫ ſunt
q̄dam homies ita peſſimi ꝙ non minātur niſi habe
ant voluptatē exequendi aliq vero multa minātur ⁊ ni
hil faciūt. His eñ et alijs circūſtantijs conſideratis
habebit iudex arbitrari an et qñ metus habebit excu
ſare. Et ideꝫ nō. bar. in. l. metū. C. e. et in tractatu de
tyrāno. et Inno. et hoſti. hic. Et nō ꝙ glo. ponit iſta
tria vt diuerſa v̄ba mine. et potentia homis. q̄ſi qñqꝫ
ſufficiunt v̄ba ſola ſine minis. exemplū vt dixi in tyrā
no ſeuero. Dic ꝙ etiaꝫ habebit iudex conſiderare ſexū
q꞉ minor metus excuſat mulierē q̄ꝫ viꝝ vt eſt glo. fin.
in. c. cum locū. de ſpon. In eadē glo. ibi minorē metū
paſſus ē. nota bñ. glo. ꝙ licet actio qḋ metus cā. non
detur niſi ꝓ metu qui habuit cadere in cōſtantem viꝝ
tñ ex iudicis officio ſubuenitur aduerſus minoreꝫ me
tū. exemplū vt. s. dixi in reuerētia epi cū verbis miato
rijs vt in marito vel in alio magiſtratu. q꞉ non debet
iudex pati vt iſte violentus reportet cōmodum de vio
lentia ſua. Et idem in dolo. Item nō. glo. in. l. interpo
ſitas. C. de tranſac. ⁊ idem ibi bar. et in. l. metū. ff. qḋ
metu. cauſa. Sed cōtra hoc oppo. de iſto tex. vbi pa

pa noluit ſubuenire qꝛ metus nõ cõtinebat corpis cru
ciatum. So. docto. cõtrariũ nõ tangũt ꝟ põt ſolui mul
tipliciter Primo intelligendo ꝙ hic fuit intentata
actio ꝙ metus cã. que nõ datur pro minori metu vt. ß.
dictum eſt. ſi aũt vis intelligere ꝙ hic implorabaꝛ iudi
cis officium potes dicere ꝙ hic interuenit iuramentũ.
Et ad hoc adduco iſtũ tex. dum dicit nolentes viã ꝑ
iurijs apire. ꝛ ex hoc intellectu põt colligi ſingulare di
ctum ꝙ non auditur q̃s cõtra iuramentũ metu ꝑſtituꝫ
niſi fuerit metus qui debuiſſet cadere in cõſtantem vi
rum et pro optime facit. c. ſi vero. de iureiu. vbi ponde
ratur grauiſſimus metus in relaxatõe iuramẽti. Se
cundo põt ſolui ꝙ hic actus geſtus per minorẽ metũ
non tendebat ad cõmodum violenti. ſeu metũ inferen
tis ſed redundebat ad maiorem ſalutem iſtoꝝ iurantiũ
et voentium. vnde nõ repiebatur cõmodum ex parte
violenti nec vera deceptio ex pte metum paſſi. qꝛ non
decipitur qui mutatur ad meliorem ſtatũ. vnde ꝓpter
tria iſti canonici ſuccubuerũt. ſ. ꝓpter iuramẽtũ. ꝛ quia
violentia non fuit ſufficiens ad inferendũ iuſtum metũ
et qꝛ dolus fuit bonus. In eadem glo. ibi index vero
nõ dicitur alicui inferre metum. intellige glo. qñ index
iſte cõminatur vt in. c. cum ex liñs. de in inte. reſti. et ſ. c
intellige glo. nõ. vij. q. i. pñtium. que dicit ꝙ index ñ
dicitur alicui metum inferre. et ideo cõtra eum nõ põt
agi interdicto vnde vi. ſecus dic vbi index iniuſte me
tum vel vim intulit. qꝛ tunc põt agi contra eum tanq̃
cõtra priuatum. vt in. c. cõquerente. de reſti. ſpo. et i. l.
ſi per impſſionem. cum ſe. C. qđ metus cã. In ea.
glo. ibi. et nõ ꝙ ſcđm canon. nõ ſingulariter laudam
glo. ex qua ꝑmo collige itellectum ad. c. reintegranda
et dico plenius in. c. cum ad ſedem. de reſti. ſpoli. Se
cundo nota et ſemper tene menti ꝙ clericus intentan
do cõditõem. c. reintegrãda. põt laicum trahere ad iu
dicium eccłiaſticum et neſcio alibi hanc glo. đ quo ple
nius dico in. c. cum ſit generale. de fo. ꝯpe. In glo. fi.
ibi licet dolus det cãm cõtractui. Nota glo. ſingulariꝭ
qꝛ quottidie allegatur iuncto tex. et vide bonũ tex. i. c.
conſtituit all'. in glo. vbi ꝓbatur ꝙ ſi dolo quis fuit in
ductus ad intrandum religionẽ tenet ingreſſus. ſed ſi
religioſi qui dolo illum induxerũt fecerunt hoc ꝓpter
bona tpalia illius nõ debẽt illa bona habere et eſt ille
caſus ſingularis. Et intellige hanc glo. ꝓut loquiꝭ qñ
quis fuit iductus per dolum ad meliorem vitaꝫ nam
ille eſt bonus dol'. Iura vero nõ ſubueniũt niſi cõtra
malũ dolum. et dolus malus eſt calliditas ſeu machi
natio ad decipiendũ circũueniendũ et fallendũ aliquẽ
adhibita vt dicit tex. in. l. i. ff. de dolo. vide glo. in re
gula ſcienti. li. vi. Et dicit h. Inno. ꝙ dolus q̃ non ca
deret in cõſtanteꝫ virũ nõ hꝫ excuſare. et de tali dolo i
telligitur iſte tex. vnde forte iſte ciſtercienſes ꝓmiſerũt
aliqua contra cõmuneꝫ curſum inferioꝝ cãꝝ puta ꝙ ñ
paterenꝭ ſtimulos carnis ſi ꝓfiterenꝭ eoꝝ regulã vel ali
quid ꝓmiſerunt cõtra ius naturale vel poſitiuũ vel cõ
tra regulã. nam iſta et ſimilia debent retorqueri ad ſim
plicitatẽ et fatuitatem credentiũ. et ideo non ſubueniꝭ
iſtis aduerſus talem dolum. ſecus vbi interueniret do
lus q ꝑitiſſimos haberet fallere. Item ſcđm Inn. fa
cilius ſubuenitur vbi nõ interuenit iuramentũ. qđ nõ.
vult eñ ꝙ aduerſus iuramentũ non ſubueniaꝭ dolum
paſſo. niſi dolus habuiſſet fallere prudentiſſimum. Et
nõ glo. ſingulariter in alio in eo. l. ꝙ dicit tenere mñi
moniũ licet dolus dederit cãm contractui. et idem nõ.
glo. in. l. a diuo. ff. de ritu nup. et in. c. cõſtituit. xx. q.
iij. Nõ ego limitarem niſi talis et tantus eſſet dolus
ꝙ habuiſſet tollere cõſenſum. ad hoc qđ nõ. in ſimili.
Io. an. in. c. vnico. de cõmoda. ꝛ facit tex. in. c. cum lo
cum de ſpon. Tercio nõ ex glo. iuncto tex. caſum i
quo dol' nõ ꝑponderat culpe. et colligiꝭ ex tex. qꝛ iſti
canonici fuerũt in culpa credendo ꝑſuaſionibus iſtoꝝ
ciſtercienſiũ. ꝟ illi ciſtercienſes fuerũt in dolo ꝓmittẽ
da ea q̃ non poterãt obſeruare. ꝛ tñ non ſubueniꝭ iſtis
culpoſis cõtra doloſos cõtra. l. item mella. ff. ad. l. ac
quil. So. duplex vt colligiꝭ tacite de mente doc. Pri
mo ꝙ iſte tex. ꝓcedit in dolo bono. cõtrariũ i dolo ma
lo. et eſt bona ſolutio. Scđo ꝙ dolus ꝑponderat cul
pe leui ſeu leuiſſime. ſed nõ culpe late. nam magna cul
pa equipatur dolo. vt in. l. ꝙ nerua. ff. depoſi. et in. l.
magna negligẽtia. ff. de ꝟ. ſig. vñ ſicut dolus ꝯpenſaꝭ
cum dolo. in. c. itelleximus. de adult. et in. l. ſi duo. ff.
de dolo. ita et lata culpa dꝫ cõpenſari cũ dolo. et nota
hanc ſoloneꝫ. Et in fi. glo. dic ꝙ in. c. ex liñs ñ fuit da
ta reſtitutio cõtra mñimoniũ. ꝟ ſupabundantia in cauſa
mñimonij. Et idem põt dici in alijs ſpũalib'. vt ſi q̃s
itrauit religionẽ añ. xxv. annũ non põt petere reſtõem
in integrum poſt igreſſum qꝛ fuit leſus. ꝟ ſi mioꝛ litigaꝭ
ſup ſpũalibus lederet in iudicio poſſet petere reſtõem
in integrum. de quo tñ dic vt plenius not. in. c. ex pte
de reſti. ſpo. ꝛc. Abbas.

Propter eo Probata violentia ꝑ teſtes res amiſſe probantur per iuramentũ et ſup valore rerum amiſſaꝝ taxatione iudicis ꝑmiſſa. et lecuto petẽtis iuramẽto fit ꝯdẽnatio. et ẽ caſus nõbil'. In ꝑma poniꝭ ptis cõqueſtio. In ſcđa pape miſſio ibi vex. Nõ ꝑmo ibi de violentia per teſtes ꝙ litigans violentiam debet eam legitime ꝑ teſtes ꝓbare. vñ ſup violentia ſeu delicto nõ ſtaꝭ iuramento ꝯtrentis. ꝓ h facit qꝛ delicta dñt dilucide ꝓbari. vt i. l. ſciãt cũcti. C. đ ꝓba. canoizata. ij. q. vij. ſciãt. dicit tñ ꝙ vbi idicia eſſent violenta tũc ꝑ idicia poſſet ꝓbari violẽtia. ꝛ ſic dꝫ itelligi. l. indicia. C. đ rei. ven. et vide qđ plene dico i. c. ſcđo loco. đ ꝓba. Item puto ꝙ

vbi ageretur de modico preiudicio ſufficit probare vio
lentiam per vnum teſtem cum iuramēto ptis. iuxta ea
que habent in.c.ſi.de iureiu. Scđo nota caſum valde
notabilem in quo quis ꝓbat per ꝓpriū iuramentum
res amiſſas et eaꝝ valorem. An autē hoc habeat lo-
cum contra quelibet delinquentē dicam .ī. Tercio
nota ibi taxatione. ꝙ iudex an̄ condēnationē ad extī-
mationē rerum amiſſaꝝ debet prius taxare ſcđ3 iudi
cium ſuum valorem illaꝝ rerum et poſtmodum defer-
re iuramentū pti vt iuret an valet tantum quantū ipſe
taxauerit. nec debet prius recipere iuramentū et poſt
modum taxare q2 cum illud ſit iuramentū de veritate
ſi taxaret poſtmodū in minori quantitate redargueret
iurantem de periurio. qđ eſſe non debet. vt in auc. Sꝫ
hodie nouo iure. C. de iudi. et in corpore vnde ſumit
co.ti.in.§.oportet. ſecus autem eſt in iuramento affectio
nis. quia tunc iudicio taxatio poteſt precedere et ſequi
vt in.l.videamus.in.§.iurare.ff.de in litem iuran. nā
hoc caſu non redarguitur iurans de piurio. ſed de ior
dinata affectōne quam habebat in rem ſuam. vt nōnt
glo. et Bar.in.d.auc. ſed hodie nouo iure. et in.d.l.vi
deamus. et qn̄ ſit deferendū hoc iuramentū affectōis
dicendum vt legitur et nō.in.l.in actōnibus.ff.de litē
iuran. Vltimo collige ꝙ poteſt quis rerum amiſſa
rum petere extimatōem. et ſic non tenetur ꝗs precise
petere rem quā pdidit. In hoc tamē diſtingue ꝙ aut
res amiſſa extat ita ꝙ poteſt reſtitui. et tunc non debet
peti extimatio. ſed ipſa res que eſt i extimatōe vt in.l.
re furtiua.ff.de condi.fur. et ſi nō poſſet reſtitui tempe
ſententie iudex cōdemnabit in extimatione licet fuerit
res ipſa petita. quia in defectum rei ſuccedit extimatō
in obligatione. vt in.l.iulianus.ff.de confeſ. aut certū
eſt a pncipio rē n̄ extare ſeu reſtitui non poſſe. et tunc
debet peti extimatio et etiam in extimatione debet fie
ri condemnatio. ſic poteſt intelligi iſte tex. ⁊ in.l.ſi qn̄.
C. vnde vi. et ꝓbatur in.d.l.in re furtiua. Si autē du
bitatur an res extet tunc poteſt fieri petitio alternatiua
vt peto talem rem et ſi non extat peto extimationem.
vt nō.per bar.in.d.l.ſi qn̄. et i.d.l.in re furtiua. et ple
nius in.l.ſtipulatōnes non diuidūtur.ff.de vbo.obli.
et hec notabis. In glo.i.ibi ꝓpter difficultatem ꝓ
bandi.⁊c. pondera bene glo. vult enī ꝙ duo debent cō
currere ad hoc vt ſtetur iuramento cōquerentis. pmo
difficultas ꝓbandi res amiſſas. ſcđo odium violenti n̄
ergo ſufficeret difficultas ꝓbandi abſq3 delicto cōuen
ti. Et hec faciūt ad qōnem pone ſtatutō cauetur ꝙ ſi qs
fuerit diſrobatus in villa ꝙ teneatur ipa villa ad extia
tionem. viator nunc ꝯqueritur de ſpoliatōe et petit vt
villa cogatur ad emendandum. queritur nūquid debe
at ſtari iuramento iſtiꝰ viatoris. et dicendū ꝙ violētia
debet ꝓbari p. teſtes. vt hic eſt tex. vel per indicia vio-

lenta modo pdicto. Sed dubium eſt nūquid ſup quā
titate rerum amiſſaꝝ debeat ſtari iuramento cum h cō
currat difficultas ꝓbandi. quia ſolus erat qn̄ erat diſ-
robatus et nemo vidit quid portabat in valiſio vel in
marſupio. Item hic concurrit odium ſpoliatoris. Sꝫ
contrariū cōiter cōcluditur. q2 licet hic cōcurrat male-
ficium tn̄ villa que cōuenitur non cōmiſit maleficium
ſed tenetur de maleficio alterius vigore ſtatuti. et ideo
non debet ſtari iuramento illius cum nō agatur ꝯtra
delinqntem. ſecus ſi ageretur contra illum qui ſpolia
uit ita cōiter concludūt legiſte in.d.l.ſi qn̄. et in.l.ne
quid.ff.de incen.rui.nau. Et ꝙ duo requirūtur ad h
vt ſtetur iuramento videlicet difficultas et maleficium
cōuenti nō glo.in.d.c.auc. hodie nouo iure. et in.d.l.vi
deamus. et bar.in.d.l.ſi qn̄. Scđo infertur ad ali
am qōem nunqd diſpoſitio huius.c. habeat locum in
vi cōpulſiua tn̄. Glo. iſta in pcedenti pticula videtur
ſentire ꝙ ſic. in eo ꝙ dicit ꝙ hec decretalis ptinet ad p
mam ptem rubrice. vbi ponitur de vi. et nō ad ſcđam
vbi tractatur de metu. ergo ſi per metū aliqd pdidi n̄
ſtabitur iuramento meo. Contrariū notabiliter voluit
h Inno. dicens cū iſte tex. loquatur de vi habet locū in
qualibet vi. ſiue ſit cōpulſiua ſiue ablatiua ſiue expulſi
ua. Itē in turbatiua et ingetatiua. nam in omibꝰ iſtis
pōt vis verificari. vt habes glo.s.e.ad audientiā. Itē
ſcđm eum iſta decretalis ponit ſub iſto titulo. vbi ge-
neraliter tractatur de vi et metu ergo vt cōueniat rubro
debet generaliter intelligi. et ex hoc infert ꝙ ſi ꝓpter
gentes armatas venientes verſus me ꝓbabiliter fugi
ꝙ de omnibus damnis mihi illatis debet ſtari iura-
mento meo. Idē dic ſi dn̄s alicuius loci iniuſte bāni
uerit aliquē ſubditū. nam ſi bona ſua ſunt poſtmodū
occupata debet ſtari iuramēto ſuo ſup rebus amiſſis.
Idem etiā cōcludit in furto. licet enī iſte tex. nō loqui-
tur in furto ſed in vi. tn̄ eadē eſt rō cum cōueniatur fur
de ſuo delicto et ſic difficile eſt probare res amiſſas ꝙ
ꝓbato facto ſtabitur iuramento meo ſup rebꝰ amiſſis
et lꝫ qdā tenuerūt cōtrarium vt h refert Inn. Hoſti. tn̄
ſequitur pmā opi. Inno. vt ſubueniatur ꝓbationibꝰ ⁊ pu
niatur maleficiū qđ eſt nō dignum. Idē dicit Inno.
ſi conuentus redargueretur de dolo. vt in odium do-
loſi. et ꝓpter difficultatē ꝓbandi ſtetur iuramēto ptis.
Ex h infert ꝙ ſi ego depoſui penes te ſaccū ſigillatum
et tu mihi reſtituiſti ſine ſigillo ꝙ ſi ꝯqror d pditōe ali
qꝫ reꝝ dꝫ ſtari iuramēto meo. q2 in actōi depoſiti venit
dolꝰ. vt nō.i.c.d depoſito. ⁊ i.l.i.ff.e. vn̄ doloſe fuiſti
vſatꝰ tollendo ſigillū. Et hāc opi. Inno. repio tenuiſ-
ſe bar.i.d.l.i actōibꝰ. Do. an. ꝯſiderat duplex iuramē-
tū. qđdā ꝓſtatur ſup quātitate reꝝ amiſſaꝝ. qđdā ꝓſta
tur ſuper extimatōne rerum. in primo caſu dicit ꝙ ſo
lum in interdicto vnde vi. vel vi bo.rap. debet verificari

iſte tex. et ſic ſentit ꝙ ſolum in vi expulſiua vel ablatiua debet ſtari iuramento partis ſuper quantitate rerum amiſſarum. ſed vbi conſtaret de re amiſſa tunc ſup extimatiõe ſtatur iuramento partis etiam in alijs caſib⁹ ex quo concurrit delictum conuenti. ſed hec reſtrictio mihi non placet nec vt arbitror ſeruaretur in iudicio cũ cõmunis opinio ſit in oppoſitum. et videtur ꝓbari contraria opi. in. d. l. ſi quando. vbi tex. loquitur generaliter de vi. facit tex. ibi dum dicit ſuper rebus tempore impetus arreptis. ꝛc̃. Item in furto videtur tex. iuncta glo. in. d. l. videamus. et in. l. cũ furto. co. ti. Hinc eſt ꝙ glo. iuris ciuilis non reſtrinxerunt ſe ad violentiã ſed dicunt ꝙ vbi concurrit difficultas probandi maleficium conuenti debet ſtari iuramento partis ita notauit glo. in. d. auc̃. ſed hodie nouo iure. et i. d. l. videam⁹ et idem ſentit Bar. in. d. l. in actõnibus. Item ſi iura deficerent hoc eſſet aſſerendũ ratione naturali. nam ex quo delictum tuum fuit cauſa difficultandi probationem debet ſtari iuramento meo. nam ratione naturali deficiente lege arguendum eſt. vt. l. ſcire oportet. §. ſufficit. ff. de excu. tu. facit. c. ij. requiris in fi. de appel. nõ glo. quam tenebis menti. i. di. cõſuetudo. et ꝑdicta bñ notabis. q2 ſunt quotidiana. Sed quia. s. dixi ꝙ dꝫ ꝓbari furtum ſeu maleficiũ quo modo probabit. Dic ꝙ ꝓpter difficultatem probandi admittũtur teſtes q alias non admitterentur. vnde per ſocios et familiares probabo ꝙ fur intrauit domum. Item oſtium videt fractum vel quid ſimile. nam cum de nocte vel regulariter in die non ſint in domo niſi ſocij et domeſtici ſeu familiares oportet neceſſario ꝙ illi admittantur in teſtes. pro hoc bonus tex. in ſimili in. l. conſenſu. C. de repu. et in. c. veniens. ij. in fi. de teſti. dic etiam ꝙ vbi opus eſſet probare res amiſſas poteſt fieri probatio ꝑ domeſticos et familiares modo predicto qui viderũt illas res precedenti die et de nocte ſenſerũt furez ꝛ fugientes non repierunt alias res. Et hoc notanter dicit Bar. in. d. l. ſi qñ. et habetis materiam ſatis clare collectam. et videbitis ꝙ doctores intricate loquũtur ſparſim hic et ſparſim ibi. In glo. pe. in fi. nõ. glo. et idem tenet Inno. dicẽs non valere ſententiã ſi iudex condemnaret in minori quãtitate q̃3 fuerit per eum taxatũ et partem iuratum et hoc per tex. in. §. oportet. et i d. l. ſi qñ. vbi dicitur ꝙ ex quo iudex taxauit et detulit iuramentũ parti nõ debet i minori quãtitate cõdemnare. et hoc dicit verũ niſi iudex deprehendat ſe erraſſe in taxatione. q2 tunc poterit reuocare taxatõem et cõdemnari i minori quãtitate et eſt ſingularis limitatio ad iura ꝑallegata. Sed ego dubito an h̃ ſit verꝫ q2 illa iura neceſſitant iudicem ad cõdemnandũ ſcd̃m taxatõem ꝛ iuramentũ. Nam ibi ponit̃ v̉bum oportet qd̄ eſt neceſſitatiuũ. vt nõ. in le. in bonefidei. C. d̃ re. credi. et in. l. admonendi. ff. de iureiur. Item hoc eſt notabile q2 vt. s. dixi quando fuit iuramentũ de veritate non põt iudex poſtmodũ taxare minorem quantitatẽ. quia notaret iurantem de periurio. vt nõ glo. in. d. auc̃. ſed hodie nouo iure. et ibi per Bar. in fi. In glo. fi. ibi ſi pauper vel diues. vnde ſecundum docto. ſi muliercula diceret ſe habuiſſe cyphos aureos argenteos. vl̃ vilis mercator margaritas precioſas non eſt eis credendũ

Sed aduerte quia tex. hic ſimpliciter dixit vt ſup quantitate rerum amiſſaꝝ ſtetur iuramento. ſed in extimatione rerum debet procedere iudicis taxatio et ſic in taxatõne ſeu in extimatõe loquitur tex. in. d. l. ſi qñ. Dicit etiam hoſti. ꝙ debet conſiderari perſona cõuenti an ſit veriſimile ꝙ talia ſurripuerit. et pro hoc tex. ibi perſonaꝝ. ꝛc̃.

De reſti. in integrum Ru.

Hec rubrica continuatur ad precedentia hoc ordine. Supra viſum eſt de quadam reſtitutione ſpeciali que ſcilicet datur occaſione metus ſed quia quedam ẽ reſtitutio generalis per quaꝫ ſubuenitur eccleſijs ꝛ minoribus iure ſpãli. maioribus vero ex clauſula generali iuſta ſcilicet cauſa ſuggerente merito poſt rubricam ꝑcedentẽ ſubijcit̃ iſta in q̃ tractat̃ generaliter d̃ reſtitu. in inte. ꝛ dic ꝙ reſtitue̾ i integrũ ẽ ideꝫ qd̄ i priſtinũ ſtatũ reponere. ij. q. iij. in fi. et in. l. i. C. d̃ ſen. paſſi. Nico. Hoc dicit in ſũ

Equiſiuit. ma. Contra cõtractum alias legitime celebratum reſtituitur eccleſia ſi manifeſte apparet ipſius detrimẽtũ. vel ſumatur clarius ſic. Si i contractu venditionis vel locationis. eccleſia fuit enormiter leſa põt aduerſus talẽ cõtractũ petere reſtitutõeꝫ in integrum. emptor tñ ſeu conductor nõ debet fraudari in ꝑcio ſuo vel in ſumptibus per eum factis. h̃ dicit. Cõmunis diuiſio. ſecunda vbi noueris. Nota primo ex tex. iuncta glo. i. ꝙ eccleſia reſtituit̃ non ſolũ aduerſus contractum locationis ſi per talem contractũ paſſa ẽ leſionẽ ꝫ dic generaliter ꝙ aduerſus omnẽ ꝯtractuꝫ põt eccleſia petere reſtitutõem ſi põt ꝓbare leſionẽ. vt in. ca. i. e. ti. li. vi. Nota ſecũdo duo requiſita ad tex. ad hoc vt eccleſia cõſequatur reſtõem aduerſus contractum. Nam ꝑmo requiritur ꝙ fuerit leſa occaſione illi⁹ contractus. Secundo ꝙ manifeſte appareat de leſione. nõ tamen intelligas ꝙ leſio debet eſſe notoria ſed requiritur ꝙ ſit manifeſta h̃ eſt ꝙ per teſtes vel alia legitima documẽta ꝓbetur de leſione q2 intereſſe ꝓueniens ex ꝯtractu dꝫ ꝓbari per teſtes. vt nõ. glo. i. c. dilecti. d̃ fo.

tẽpe. quã vide. facit tex. et qð ibi nõ. iſtitu. de verbo. oo. in fi. non enĩ debet ſtari iuramento p̃lati ſup leſiõe ar. hui⁹ tex. et per id q̃ð ſtatim dixi ſecus vbi intereſſe proueniret ex maleficio aduerſarij. quia tunc ſtatur iuramento damnũ paſſi de quo dicendũ vt legitur et notatur. ij. c. p̃x. et i. l. ſi quando. C. vnde vi. Adde et tercium requiſitum. nam debet eſſe leſio enormis. nam p̃ modico dãno non datur eccleſie ſeu minori reſtitutõ vt in. c. penul. de re. ec. non ali. et i. l. ſcio. ff. de in inte. reſtitu. et nõ. hic glo. ij. Adde et quartũ nam oportet q̃ eccleſia ſit infra tempus reſtitutõnis petende. ſ. infra quadrienniũ a tempore leſionis. vt in. c. i. eo. ti. li. vi. niſi ſubſit aliqua legitima cauſa p̃ quã debeat audiri etiã vltra quadrienniũ. puta q2 leſio fuit enormiſſima. vt ẽ glo. ſingularis quaꝫ tenebis ſemper menti in. d. c. i. in fi. vel ſi vixit prelatus qui male alienauit. nam tũc non currit iſtud quadrienniũ v. ibidem nõ. Tercio nota q̃ per reſtitutõem in integrum eccleſie conceſſaꝫ p̃ debet etiam laicus qui ſecum contraxit pariter conſequi reſtitutõnem. vnde ſicut et eccleſia reducitur in ſtatum priſtinum in eo q̃ ſibi reſtituitur res diſtracta vel locata ita debet reſtitui ſecum cõtrahẽs quia debet ſibi reddi precium. Item debent ſibi reddi ſumptus quos fecit circa iſtam rem. Item debet haberi reſpectus ad laborem quem p̃ſonaliter ſuſtinuit in reddendo iſtã rem meliorem vtputa erat ruſticus qui p̃ſonaliter colendo agrum reddidit illum p̃cioſioreꝫ puta in. x. debent enĩ iſta. x. ſibi reſtitui. et in hoc nota bene tex. et dicit i hoc notanter Inno. q̃ non tenet̃ iſte qui contraxit cũ eccleſia reddere rem niſi p̃mo ſatiſfiat ſibi de precio ſumptibus et labore quaſi ſentiat et bene q̃ poteſt vti retentõe rei etiam poſt conceſſaꝫ reſtitutõem pro p̃cio ſumptibus et labore. Et pro hoc facit quod legitur ⁊ notatur in ſimili. in. l. in fundo. et in le. ſumptus. ff. de rei vendi. ſicut in ſimili dicimus in ſcriptore vt poſſit retinere q̃nternos donec ſibi fuerit ſatiſfactũ de mercede vt nõ. in. l. ſi non ſortem. §. ſi autẽ. ff. de c̃di. inde.

Sed circa iſtos ſumpt⁹ quero. pone q̃ emptor ſeu locator expendit centum ſed facit rem meliorem in ducentis. vtrum teneatur eccleſia reſtituere centum an ducenta. Dic q̃ centum tm̃ per iſtum tex. in eo q̃ dicit q̃ debet reſtituere ſumptus non autẽ valorem meliorationis. et optime facit. l. in fundo. p̃all. et quod ibi notat̃ vbi idem diſponitur i poſſeſſore bonefidei q fecit ſumptus bona fide in re aliena. Sed dubium maius ẽ q̃d ſi expendit centum ſed non fecit rem meliorem niſi q̃nquaginta. nunq̃d eccleſia teneatur reſtituere cẽtum an q̃nquaginta. Puto q̃ q̃nquaginta tm̃. quia iſte tex. mandat ſũpt⁹ reſtitui. p̃p̃t meliorationẽ. ſi ergo melioratio non eſt facta niſi in q̃nquaginta tantũ. iſta q̃nquaginta dumtaxat debent reſtitui et imputandũ eſt illi q̃ impꝛudenter fecit ſumptus. alias eccleſia poſſet pati damnum et non nunq̃ deſiſtere a petitõe reſtitutõnis et pro hoc bene facit qð legitur et nõ. i. d. l. i fũdo. Itẽ do aliam limitatõnem circa iſtos ſumptus et laboreꝫ nam dico q̃ ſi iſte tantum eſt lucratus in fructibus p̃ceptis q̃ ſatiſfactum eſt ſibi de ſumptibus et labore ñ debet conſequi aliquid aliud ab eccleſia. ad hoc vide optimũ tex. in. d. c. penl. ij. de rebus eccle. non alie. et ĩ d. l. ſumptus. ff. de. rei ven. et hec notabis. In gl. i. in fi. pro itellectu glo. oppo. contra tex. de cõtrarietate. nam in p̃ncipio ibi ſub modico cenſu et cetera. innuit q̃ loquatur de contractu locatõnis et cetera. et nõ venditõnis quia ſi loqueretur de cõtractu emptõnis dixiſſet ſub modico precio. Sed contrarium innuit tex. in verbo. que in damnũ. in eo quod dicit q̃ iſta bona debent per reſtitutõem redire ad ius et ad proprietatem eccleſie. et ſic ſentit q̃ iſta bona fuerũt vendita. q2 alias non poſſent redire ad proprietatem eccleſie niſi exiuiſſent de dominio eccleſie. ar. i. c. ad diſſoluendũ. de deſpon. impub. in fi. vero tex. videtur ſentire primũ dum loquitur de colonis et non de emptorib⁹. So. gl. iſta metu contrarij ponit duos intellectus vt patet in ea. nam poteſt intelligi in vtroq̃ cõtractu et quaten⁹ tex. loquitur de contractu locatõnis intelligit glo. de contractu ad longum tempus quaſi ſentiat q̃ ſi eccleſia locauit ad modicum tempus non poſſit pretextu leſiõis petere reſtitutõem. Sed ſi cupis ſaluare glo. intellige quãdo eccleſia non fuit enormiter leſa. q2 veriſimile ẽ q̃ enormiter non ledatur eccleſia ex contractu ad modicum tempus. ſed dic q̃ vbi ex tali contractu ad modicum temp⁹ eccleſia enormiter lederetur poſſet nihilominus petere reſtitutõem q2 reſtitutio eſt fundata ſuper enormẽ leſione. qualitercũq̃ ergo p̃tingat illa leſio ex contractu ſemp̃ põt peti reſtitutõ. pro h̃ bonus tex. in. c. i. e. ti. li. vi. vbi tex. generalit̃ dicit q̃ aduerſus quẽlibet contractum põt petere eccleſia reſtitutõem ſi p̃tẽdit enormem leſionem. Et tenendo intellectum q̃ iſte tex. loquatur de contractu locatõnis. nõ iſtum tex. ad notabilem q̃õnem quaꝫ ponit Inno. in. c. epi. de reb⁹ eccle. nõ alie. li. vi. vbi querit. nunq̃d iudex datus vt reducat ad ius et p̃prietatem bona eccleſiaſtica q̃ fuerũt alienata iniuſte poſſit iſte cognoſcere de poſſeſſionibus quarum dominium non fuit alienatum ſed ſola poſſeſſio. et poſt multa concludit q̃ ſic pro quo facit optime textus iſte. nam hic mandatur q̃ iſta bona debeant redire ad ius et proprietatem eccleſie. et tamen intelligitur reſpectu poſſeſſionis et non reſpectu dominij. Adde etiam tercium intellectum ad iſtum textum vt intelligatur in contractu proprie cenſuali de cuius naturã eſt vt trãſeat dominiũ vtile ⁊ directum. ꝫ dño antiquo ſolũ reſeruat̃ ſolutio cẽſus nec redit ad dñm antiquũ lꝫ

ceſſetur magno tempore a ſolutiõe cenſus.ſecus eſt in
contractu emphiteotico.quia ibi ſolum trãſit vtile do
minium et redit ad dominum proprietatis ſi ceſſatur
per biennium in ſolutõne canonis ſeu penſionis vt in
c.potuit.de loca.et pro hoc vide glo.nõ.quam tene/
bis menti pro differentia inter iſtos contractus in.ca.
conſtitutus de reli.do.et idem ibi Innocẽ.et vide per
Spe.in ti.de loca.§.nunc aliqua.Et ſcõm iſtum itel/
lectum nota q res eccleſie poſſunt concedi ſeu dari nõ
ſolum in emphiteoſim.ſed etiam ad cenſum.et ſic trã/
ſeat vtrunq dominium.et vide quod le.et nõ.in.c.ij.
de reb' eccle.nõ alie.li.vi.In glo.ij.in fi.nõ.glo.et vt
dixi,pbatur in.c.pe.de reb' eccle.non alie. Sed q̃
ro que dicatur magna leſio vel parua.Credo q in ma
teria.ca.noſtri debet inſpici conditio eccleſie et q̃titas
contractus nam ſi eccleſia eſſet tenuis in redditib' mo
dicam leſionem ſibi reputabo enormem cuius contra/
rium eſſet dicendum in eccleſia multum abundanti.
Item finge q contractus fuit initus ſuper mille flo/
renos deceptio fuit in decem ſeu in.xx.certe non repu
tabo magnam leſionem.ſecus ſi contractus fuit fact'
ſuper.xx.et eccleſia fuiſſet decepta.in.x.vel.viij.pro h
vide quod in ſimili nõ.glo.in.c.fi.de re.iudi.li.vi.et
Bar.in auc.niſi breuiores lites.C.de ſen.ex piculo
recita. In glo.in verbo deteriorem.ibi fraternitatez
Jo.an.reſtringit iſtum tex.dicit enim q prelatus non
põt facere conditionem eccleſie deteriorem in facien/
do.ſecus in omittendo.nã videmus q per negligenti
am prelati preſcribitur res eccleſie vt per totum titulũ
de preſcrip.Et habes hoc dictum Jo.an.in glo.in re
gula delictum.de re.iur.li.vi.Sed tu adde ſingulari/
ter limitationem q contra prelatum qui paſſus eſt pre
ſcriptionem ſeu ꝯtra eius heredes põt eccleſia agere ad
emendationem damni.vt eſt glo.ſingularis in.c.pla/
cuit.el.ij.xvi.q.iiij.facit tex.in.l.quicquid.C.arbi.tu
te.Item dicit q poteſt facere prelatus conditõnem ec
cleſie deteriorem in non acquirendo vbi poterat acq/
rere de quo vide bonam glo.xvi.q.vi.c.vltio.et ſic p̃
latus non agnoſcendo legatum.vel hereditatem dela/
tam eccleſie preiudicat eccleſie.quod tenuit Frede.in
quodam conſilio ſuo.et vide quod dixi in.c.tua nos.
de his que fiunt a prela.et latius tetigi materiaz in.c.
i.de do.et contu.Unum tamen tene menti q contra p̃
latum qui neglexit eccleſie acquirere vbi potuit pote/
rat agi ad intereſſe lucri ceſſantis.vt eſt glo.notabilis
xij.q.iiij.in.c.fi.facit tex.i.l.quicquid preall.vbi idẽ
diſponitur contra tutorez. In glo.in verbo iure mi
noris.ibi etiam fungitur iure reipublice.nota bene iſtã
particulam glo.ex qua habes q eccleſia in fauorabili
bus equiparatur non ſolum minori.ſed reipublice vt ſi
cut ſubuenitur reipublice.ita ſubueniendum eſt eccleſie
Inno.tamen hic non facit differentiam inter minorem

rem publicam ciuitatem et eccleſiam dicens q contra
minorem etiam non pupillum hodie non currunt pre
ſcriptõnes temporales.vnde non habet locum vſuca/
pio que currit triennio.in rebus mobilibus contra mi
norem.neq alia preſcriptio temporalis puta.x.vl.xx
anno.nam iſta eſt regula q contra pupillum nulla cur
rat preſcriptio.vt in.l.ſicut.C.de preſcrip.xxx.vel.xl.
anno.ſed contra adultum minorem.xxv.anno.nõ cur
rit hodie preſcriptio temporalis.et dicitur temporalis
iſta que non attingit.xxx.anno.et vltra vt habetur i.l.
fi.C.in quibus cauſis.in inte.reſtitu.non eſt neceſ.ſed
contra eccleſiam rempublicam et ciuitatem currunt p̃
ſcriptõnes temporales vt preſcriptio triennij in rebus
mobilibus et alie preſcriptõnes temporales.Et idem
contra rempublicam ſeu ciuitatem.ſed datur reſtitutõ
in integrum.dicit tamen q ciuitati non datur reſtitu/
tio in integrum quia licet reſpublica fungatur iure mio
ris.ſecus tamen eſt in ciuitate.ar.in.l.nihil interẽ.ff.de
ad mace.Ex dictis Inn.habes notare perpetuo duo
Primo q contra eccleſiam currit vſucapio quemad/
dum contra priuatum.Secundo q ciuitas non fungi
tur iure minoris.et ſic ſi eſt leſa in iudicio vel extra nõ
poteſt petere reſtitutõnem in integrum.et ſic ſentit q
leges facientes mentionem de republica debent intel
ligi de republica romanoꝝ.non autem de republica in
ferioris ciuitatis vel alterius municipij.Tercio põt
notari q contra preſcriptõnez datur eccleſie ſeu reipub
lice reſtitutio in integrum.Circa primum aduerte quia
ſunt opi.nam gof.in ſumma i ti.de reſti.i integ.tenuit
ibidem quod Inno.h.et glo.i auc.de eccleſi.ti.in.§.
pro temporalibus et glo.in auc.non alie.i.§.ſi nimis
ſed hoſti.licet i ſumma tenuerit opi.Inno.in ti.de in
inte.reſti.h tamen tenuit contrarium firmans q vſu/
capio triennalis non habet locum contra eccleſiam.
mouetur q2 illa fuit iducta a lege ciuili que non potu
it transferre dominium eccleſie in alium.vt in.c.i.iij.
di.vnde illa lex tanq̃ dãnoſa eccleſijs non eſt recipi/
enda facit.c.fi.de re.eccle.non alie.Glo.tñ.xvi.q.iij.
quas actiones dubitauit et poſuit opiniones contra
rias.Dy.tamen in regula poſſeſſor de re.iu.li.vi.tenu
it cum Inno.et apte hanc opi.ſentit glo.xij.q.ij.i.c.
de redditib'.Jo.an.ſimpliciter recitauit aliq̃s opi.reci
tando.ſ do.car.firmauit opi.Inno.motus.q2 ex quo
ius canoicum nõ diſponit cõtrariũ ſtandũ eſt iuri ciui
li.cũ ergo ius ciuile generalr̃ et ſpãliter i facto eccleſie
iduxit vt hõ mobilia p̃ſcribant ſpacio triẽnali vt i.l.fi.
C.de vſuca.trãſfor.et nõ.i auc.q̃s actões.C.de ſa.ſan.
ec.ergo ſtãdũ ẽ iuri ciuili.ar.ł.i.c.i.de no.op.nũ.michi
iſte caſus ẽ latis dubi'.et p hoſt.ꝯtra Inn.adduco.c.
illud.ij.de preſcript.vbi tex.non reſtringens ſe ad
immobilia dicit generaliter q aduerſus eccleſias ca/
nones nõ approbãt niſi p̃ſcriptõem quadragenariam

vnde cū loquatur indiſtincte nec faciat differentiā inter mobilia et inter imobilia et facit mentionem expreſſam de canonibus. glo. voluit excludere reſpectu temporis omnem preſcriptionem legalē inductam cum minori tēpe. et p hoc facit qd nō. Inno. in. c. ſi. de re. eccle. nō alie. vbi dicit q vbicūq canon in aliqua materia ponit aliquā regulam ſpecialem non debemus illam diſtinguere per ius ciuile. ideo in alienatione rei eccleſiaſtice dicit q non debet ſeruari ſolennitas. auc. hoc ius porrectum. C. de ſacroſanc. eccle. qr canon induxit ſolēnitatem ſuam in tali alienatione. vnde non debet ſuppleri per legem qd verbum eſt menti tenēdū. Item adduco aliud do. ar. a ſimili. nam contra fiſcum non procedit vſucapio. inſti. de vſuca. in. §. res fiſci ergo nec contra eccleſiā que non debet gaudere minori priuilegio. ar. eor que nō. Dego. in. c. penul. de iudic. In cōtrarium tamen facit. qr vbicunq lex ciuilis pōt ſe habere verſus eccleſiam ad dānum ⁊ ad lucrum iſta lex eſt ſeruanda etiam contra eccleſiā maxime cum eā capit pro ſe. Et ad hoc qd nō. in. c. eccleſia ſancte marie. vt lite pendente. Exemplū in legibus inducentibus vitium litigioſi nam habet locum etiā cōtra eccleſiam vt ibi. et idem dicendum in actōne redhibitoria et quanto minoris ⁊ ſimilibus. et hanc cōcluſionem in iſtis legibus pariter ſe habentib⁹ ad lucrum ⁊ ad dānum firmauit in repetitōe. c. eccleſia ſancte marie. de conſti. ⁊ ibi vide. ſed lex loquēs de vſucapionib⁹ poteſt ſe habere ad lucrū ⁊ ad dānum eccleſie. nam ſi lex nō eſſet nō poſſz eccleſia pſcribere rem priuati ſpacio triēnali ergo ſi vult accipere legem pro ſe debet etiā accipere contra ſe. ex quo in hoc non reperitur priuilegiata motu proprio pncipis. facit qd in ſimili nō. glo. in auc. quas actiones. C. de ſa. ſanc. eccle. et Io. an. in regula poſſeſſor. i. mercu. et glo. in. c. ij. de mu. peti. Et tenendo iſtam opi. q videtur cōior et verior de ſubtilitate iuris poſſet reſpōderi ad. c. illud qd loquat in preſcribendis rebus immobilib⁹ nam iſta decretalis non dat eccleſie facultatem pſcribendi contra alium ſpacio triennij. opi. tamē contraria eſt equior. et quia in fauorem eccleſie tendit poteſt optime teneri et maxime qr non reperitur aliqs canon. q in rebus eccleſie approbet illam vſucapionē. Quo ad ſcōm in eo q Inno. voluit ciuitatem nō fungi iure reipublice vel minoris. et ſic non pōt petere reſtitutōem in integrum aduerſus leſionem. vide tn glo. in. l. reſpublica. C. ex qui. ca. ma. que tenet aperte contrarium. Bar. vero ibi poſt Ja. bu. concludit q ciuitas poſſet petere reſtitutōnem ſaltem ex clauſula generali. quia ex quo regitur per admiſtratores habet iuſtā cauſam petendi reſtitutōem in integrum. et hanc opi. etiā tenet ibi Bal. et videtur verior. Et pro hoc facit. l. legatis. ff. de iudi. nam ſi legatis ciuitatis poſſunt contemplatione ciuitatis petere reſtitutōem in integrum aduerſus leſionem quam fuerunt paſſi occaſione legationis. ergo fortius hoc poteſt ciuitas. ar. in auc. multomagis. C. de epi. et cle. ad idē eſt tex. in. l. ſed ſi. ff. de publica. Sed dubitatur quid in caſtris et in villis vtrum poſſunt petere in integrum reſtitu. iure minoris ſiue reipublice. Glo. in. d. l. reſpublica q nō. Bar. ibi poſt Bal. diſtinguit inter vniuerſitatem caſtri ſiue ville populoſam et modicā. vt ſi in caſtro ſiue villa ſint multi habitatores tunc cōpetat eis beneficium reſtitutionis. quia eſt eadē ratio que in ciuitate ſecus ſi ſint pauci homines puta decem. quia tunc iſti regunt vniuerſitatem tanq bona propria. et non poſſunt petere reſtitutōnem quaſi tunc nō poſſit pretendi neglientia ex facto admiſtratorum ſed Bal. ibi poſt Ja. de are. ſimpliciter dicit idem in caſtris et villis qd in ciuitate. qr caſtrum ſiue villa eſt pars reipublice et regitur per alios vnde cum ibi ſint minores et mulieres quibus poteſt preiudicari ex factis admiſtratorum equum eſt vt concedatur reſtitutio. et hec opi. mihi placet. ar. in. d. l. ſed et ſi. vbi quodlibet municipiū appellatur reſpublica. et facit quod le. et nō. in. l. i. rempublicā. C. de iure reipublice. li. xi. vbi ciuitas appellatur reſpublica. Et adduco ad pdicta plenam additionem quam facit Io. an. in addi. Specu. in ti. de in inte. reſtitu. in ſecunda parte. §. i. idem quoq vbi recitat multas opiniones. et tandem videtur reſidere cum opinio. Odofre. qui tenuit q non ſolum ciuitas ſed etiam caſtrum et villa poſſunt petere reſtitutionem in integrum cum ibi ſint multe perſone miſerabiles. puta vidue pupilli et ſiles. ideo quinimo ibi recitat guidonem de ſuzaria extendiſſe hoc dictum in. l. reſpublica preall. ad omne corpus. id eſt ad omne collegium in petenda reſtitutione q vtatur iure minoris. et ſic recitando tranſit Io. an. ibi quod eſt valde notandū. nam legiſte moderni non faciunt mentionem de his dictis in locis preall. Ego in hoc vltimo dicerem q ſi collegium eſt pium tūc poteſt petere reſtitutōnem. vnde hoſpitalia et ſimilia loca pia vtentur in hoc iure minoris. De hoſpitalibus ⁊ locis pijs firmauit Io. an. in. c. ij. e. ti. li. vi. ar. c. requiſiſti. de teſta. Sed ego allego tex. ſingularem notabilē in. l. omnia. C. de epi. et cle. vbi et probatur q omnia priuilegia tributa eccleſijs extenduntur hodie ad hoſpitalia et ad alia loca pia. et de illo tex. facit ibi feſtum bar. Et per hoc infero q capitulum alicuius eccleſie poteſt petere in bonis ſuis reſtitutionem in integrum quod firmauit Innocen. in. c. niſi de preben. in fi. qd intellige quando capitulum leditur in iuribus ſuis. ſecus ſi lederentur perſone ſingulares ipſius capituli. vel eps in iurib⁹ ɔpetentib⁹ pſone ſue. vtputa qr capitulū nō eligit infra tempus ſibi pfixum vel epus non

contuliſt. non enim audiuntur reſtitutõnem petentes. qꝛ ceſſat fauor eccleſiaꝝ. Ad hoc allego glo. notabilẽ in cle. vnica. in ỽ. lapſum. e. ti. Ex qͣ h infero q̄ ſi collegium nõ eſt pium non põt reſtitutõem petere in integrum. et ſic limitarẽ dictum Guido. pall. qꝛ ſpãle eſt ĩ eccleſia vel in collegijs pijs. ſecus in alijs. Ex hoc infertur ad qõnem. nunqd collegiũ ſcholariũ poſſit petere reſtitutõeȝ in inte. et credo q̄ ſic. qꝛ in eo ſunt multi minores. xxv. anno. vnde reſpectu minoris debet audiri. Quid aũt ſi p̄latus iurat in facto eccleſie nõ petere reſtitutõnem. dic q̄ iuramẽtum nõ valet ⁊ eo nõ obſtante poteſt petere reſtõnem. ſecus in minore iurante. ad hoc vide glo. ſingu. in. c. e. ti. li. vi. et tene menti illã. Quo ad vltimũ tene menti dictũ Inn. q̄ aduerſus p̄ſcriptionẽ cõpetit eccleſie minori et reipublice reſtitutio. ſed hanc caſum plene examinaui in. c. i. de p̄ſcrip. et dic vt ibi. In ea. glo. ibi. et dic de iure minoris. hec glo. vſqȝ ad fi. eſt hodie determiata per. c. i. e. ti. li. vi. vbi deciditur q̄. ĩ. q̄ dr ienniũ a tp̄e leſionis debet eccleſia petere reſtitutõem in inte. In glo. penl. in fi. nõ ſingulariter iſtaȝ glo. ex qua collige q̄ ad hoc vt teneat alienatio rei eccleſie opus eſt q̄ fiat in caſu licito. et quattuor ſunt generaliter caſus liciti quos vide p gl. nõ. xij. q. ij. in ſumma. Iteȝ oportet q̄ ſeruetur forma tradita in alienatõe puta q̄ p̄cedat tractatus et interueniat auctoritas epi. ⁊c. put traditur. xij. q. ij. ſine exceptione. In eo tñ q̄ glo. allegat. x. q. i. hoc ius porrectũ dic q̄ forma tradita in illa auc. nõ eſt neceſſario ſeruanda ſed ſatis eſt ſeruare formam a canone traditam. de quo vide bonaȝ glo. in cle. i. de re. eccle. nõ ali. ⁊ ibi p Inno. deceptio aũt in p̄cio nõ inducit nullitateȝ ꝯtractus vt hic habes tex. aptum. ſatis enĩ eſt q̄ eccleſia ñ eſt decepta in cã primaria ſuadente alienatõem ſed aduerſus iſtam deceptõem q̄ venit extrinſece et accidentaliter ſubuenitur eccleſie per reſtõnem in inte. vt hic gl. tñ. xij. q. ij. in ſumma. et in. c. ſine exceptõe eadeȝ cauſa et qõne tenet q̄ valet alienatio ſeruata forma licet nõ fiat in caſu licito. ſed cõpetit eccleſie remediũ reſtõnis qꝛ forma eſt iſta que dat eſſe rei et cõſeruat eam in eſſe ergo ad validitatem ꝯtractus ſufficit obſeruare formã. et hanc opi. ſecut' eſt hic Io. ð lig. ſed alij doc. cõiter ſequũtur iſtam glo. tam antiq̄ q̄ȝ moderni. et adducit Io. cal. tex. expſſum in cle. i. de re. eccle. nõ allie. vbi aperte decidit q̄ nõ valet alienatio niſi fiat in caſu licito et ſeruetur forma. et tene menti illum tex. qꝛ bene hoc probat. Ad idem facit. c. ſine exceptõe p̄all. vbi dicitur q̄ p̄latus debet eligere id qð ẽ profuturũ ipſi eccle. ad ideȝ. c. que in eccleſiaꝝ. de cõſti. et. c. fi. de re. eccle. non alie. vbi dr̄ q̄ in alienatõe dȝ interuenire legittim' cõſenſus pſonaruȝ eccleſiaſticaꝝ. nõ enĩ dicitur legittim' niſi interponatur in caſu licito. et hanc opi. tene. et vide per Arch. et Io. an. in. c. ij. de re. eccle. non alie. li. vi. coram quo iudice eccleſia poſſit petere reſtitutõem in inte. vide notabile dictum Inn. in. c. cũ ſit generale. ð fo. cõpe. vbi dicit q̄ põt petere coram iudice eccleſiaſtico. et tene menti dictum illud. pro quo facit glo. nõ. in. c. penul. e. ti. ppi. in verbo. nec metum ad fineȝ. et h eſt fauore eccle. qꝛ eſt in hoc iure p̄uilegiata. alias aũt regulariter debet quis petere reſtitutõem in inte. coraȝ iudice rei. et in. l. i. vt qð ibi nõ. C. vbi et apud quem.

Vltimo hic quero. pone q̄ in alienatõe nõ fuit ſeruata forma debita tamẽ fuit facta in caſu licito. et interuenit conſenſus illoꝝ qui habent conſentire nũqd in foro anime ſit tutus iſte qui habet rem ſine debita ſolẽnitãte. de hac queſtione vide per Inno. in. c. quia pleriqȝ. de imu. eccle. vbi cõcludit q̄ non. quia ex quo contractus eſt nullus propter defectum forme non poteſt iſte tenere rem cum bona conſcientia ſine titulo iuſto. ſed do. An. tenet ibi cõtrariũ. dicit enĩ ſufficere quo ad forum conſcientie vt contractus teneat ſcðum limites iuris naturalis ſeu gentium. nam de iure naturali ſeu gentium ſufficit ſolus conſenſus. et hec opinio michi placet. et adduco ſingulare dictum Inno. in. c. qꝛ. ppẽ de elec. vbi dicit q̄ electus eſt tutus ĩ foro anime ſi electio ſua tenuit de iure gentium. licet non fuerit ſeruata forma tradita a iure poſitiuo. qꝛ illa forma eſt introducta propter ſcandala et deceptões euitandas. vnde ex quo oĩa iſta ceſſarũt et interuenit verus ꝯſenſus ſatiſ ẽ is tutus quo ad deum. et tenebis ſemper menti iſtud dictũ. quia valet in omni actu in quo eſt p̄termiſſa ſolẽnitas iuris poſitiui vt in foro anime non teneat q̄s de hoc ſibi facere conſcientiã ex quo non interuenit ibi aliqua deceptio et affuit conſenſus habentium actum explicare de iure naturali. Ex quo infertur q̄ in foro cõſcientie equitas iuris naturalis p̄fertur rigori iuris poſitiui. quod nõ. et vide quod plene dixi in. d. ca. quia pleriqȝ.

Reſtituitur eccle-

Dum veniſſent. ſia leſa propter neglientiam procuratoris. qui iura eccleſie non produxit. Prima pars ponit comparitionẽ partium et dationem auditorum. Secunda ibi. coram. allegationem epiſcopi. Tercia ibi. ad hoc. allegationem monaſterij. Quarta ibi. nos igitur. interloquitur.

Nota primo ex principio tex. q̄ electus in p̄latum etiam religioſus poteſt proſequi electionem ſuaȝ etiam in iudicio litigando nec ex hoc poteſt aliqua ambitione notari cum ſponte ſe non ingerat ſed vocatus per canonicam electionem. concor. c. cum dilectus. e. de conſuetudi. et. c. cupientes. §. fina. de electio. li. vi. non enim peccat conſentiendo electioni. immo meretur ſi intentionem habet circa deum vt in. c. q̄ ep̄atum

viij.q.i.quinimo dubitatur vtrū peccet elect⁹ ad p̄latu
ram renuendo electōnem de ſe factam acceptare.⁊ cō
cluditur ꝙ ſic ſi non reꝑitur alius idoneus.q꞉ renuit
prodeſſe eccleſie ⁊ ꝓximis de quo vide p Jo.an.in.c.
ſi electio.de elec.li.vi.⁊ facit illō euāgelicū maiorē cari
tatē nemo hꝫ ꝗ̄ vt animā ſuā ponat q̄s ꝓ amicis ſuis
.i.ꝓximis. Nō ſcḋo ꝙ ep̄s p̄t de iure ſpeciali puta
ex ↄſuetudine habere ius eligendi i eccleſia collegiata
etiam regulari.⁊ pōt itelligi iſte tex.ſm Jo.an.ꝙ ep̄s
dicebat ſe habere ex conſuetudine vt ip̄e eligeret abba
tes i omnibus monaſterijs ſibi ſubiectis ideo hoc di
ſputabat i cā electionis ſup iure ſubiectōnis Et nō bn̄
hunc tex.ſm hunc itellectū ꝙ p̄t induci generalis con
ſuetudo.vt i omnib⁹ eccleſijs collegiatis ep̄s loci ha
beat ꝓuiſionem p̄latoꝝ ⁊ ſic p̄t.c.i.de elec.tolli p con
trariā ↄſuetudinē qḋ mihi ſatis placet ⁊ allego gl.nō.
in.c.quanꝗ̄.de elect.li.vi.que dicit ꝙ olim ep̄s habe
bat ꝓuidere de omnibus beneficijs ſue dioceſis ita ꝙ
nō expectabat electio nec p̄ñtatio aliquoꝝ.̄ꝫ poſtea
fuit inductum vt i eccleſijs collegiatis electio ꝑtineret
ad collegiū.⁊ cōfirmatio ad ep̄m Item i eccleſijs pa
tronatis fuit inſtitutū vt p̄ñtatio ꝑtineret ad p̄ronum.
⁊ inſtō ad ep̄m vn̄ cōſuetudo ↄtraria dꝫ valere. q꞉ per
eā reducit̄ res ad p̄ſtinum ius.facit.c.ab exordio.xxxv
di.⁊.l.ſi vnus.ff.de pact.⁊ vide qḋ nō.Jo.an.i regu
la.ꝙ alicui gratioſe.in mer. Tercio nō ibi intruſus
ꝙ poteſt appellari intruſus is q obtinuit dignitatem a
non habente p̄tātem illā cōferendi.cōcordat.c.ex fre
quentib⁹.⁊ qḋ ibi nō.ꝭ.de inſti.⁊ ſcias ꝙ geſta p itru
ſum nō valent quātūcūꝗ̄ dicatur tolerat⁹.q꞉ i intruſo
nō habet locum tolerātia.ex quo nō habuit ingreſſum
ab habente p̄tātem vt nō.Jnn.in.c.qualiter ⁊ qñ.el.
ij.de accu.⁊ p archi.xij.q.ij.alienatōnes.vide p Jn
no.in.c.nihil.de elec.Quarto nota ibi diſtrictius inhi
bentes iūcto fi.c.ꝙ inhibitio iudicū ↄtra ius facta nō
inducit nullitatem actus geſti contra ipoꝝ inhibitōem
ꝗ̄tūcūꝗ̄ a tali inhibitōe nō fuerit appellatum qḋ be
ne nōbis.Et de hoc ꝭ.latius Item nota ibi nimis
animoſe ꝙ iudex nō debet ꝓcedere nimis animoſe in
p̄iudicium alterius ꝑtis alias poſſet recuſari ſm doct.
ꝫ q dicūt ꝙ iſti procedebāt animoſe forte facientes ſe
ꝑtem i fauorem ep̄i ⁊ denegantes audientiam procura
tori monaſterij. Ex quo habes notare ꝙ vbicūꝗ̄
iudex aliq̄d agit ex quo cōcluditur nimis fauere alteri
ꝑti p̄t ex ꝫ legitime recuſari facit.c.accedēs.el.ij.vt li
te nō ↄteſta. Nō i verbo nos igitur ꝙ negligētia ꝓ
curatoris.nocet etiā eccleſie nō ſolum ergo nocet p̄ua
te perſone ꝫ etiā publice eſt tn̄ dr̄ia circa remedium cō
cedendū.q꞉ p̄uate ꝑſone nō datur reſtō ꝓpter negligē
tiam ꝓcuratoris ſui.ꝫ imputādum ē ſibi q tales elegit
etiam ſi ꝓcurator ſit minor vt i.l.mandato.ff.d mino.
ſed eccleſie reſtituitur ꝓpter negligentiam ꝓcuratoris
vt hic et idem dic i minore leſo.vt in.d.l.cum mādato
Itē nota ꝙ nō ſolū p̄t eccleſia petere reſtōnem dire
cte ↄtra ſniam per quam leſa extitit.vt i.c.vnico.de in
inte.reſti.li.vi.ſed etiam p̄t petere reſtitutōnem aduer
ſus ꝓbatōem notorie obmiſſam vt ꝭ.et ꝭ.c.px.Et di
cunt ꝭ Jnno.pe.et abb.ꝙ neceſſaria hic erat reſtō q꞉
nō fuerat pro parte monaſterij appellatum a ſnia nec
erat infra tempus appellādi ⁊ ſic deerat remedium or
dinarium et per hāc reſtitutōem dicit Jnno.ꝙ licebat
monaſterio ꝓducere omnes ꝓbatōnes quas ſnia ꝓhi
bebat induci.vnde ſnia i effectu reuocatur hic naꝫ poſt
ſniam nō licet regulariter citra appellatōem excipe. vel
ꝓbatōem inducere.vt i.c.cum iter.d re iudi.et.C.ſen.
reſcin.nō poſ.in.l.i.et.ij.ſed beneficio reſtōnis vt pre
dixi eccleſia hic auditur.dicit etiam Jnno.ꝙ iſta non
ē vera reſtitutio q꞉ p̄ncipaliter nō retractatur ſnia ꝫ ſo
lum auditur aduerſus ꝓbatōem obmiſſam.Ob hoc
cōcludit ꝙ nō eſt neceſſe i caſu iſto dare libellum vel li
tem cōteſtari.ſed ſatis eſt ſummarie cognoſcere de leſi
one.ſed ego nō bene percipio hoc dictum Jnno.nam
ſatis retractatur ſnia cuꝫ ea nō obſtāte que tranſierat
i rem iudicatam audiatur monaſterium contra ipam.
⁊ regulariter qualis cognitio exigatur in reſtōe i inte.
dicam i.c.tum ex litteris ꝭ.eo.et vide bonum tex.cuꝫ
glo.in.c.ij.de offi.iudi. Vltimo nota ꝫ ex fi.littere
et tene menti ꝙ electio facta ab his q̄ etiam de iure ha
bēt poteſtatem eligēdi nō dꝫ cōfirmari per ſuperiorem
ſi fuit facta lite pēdente ſuper iure eligēdi.ſed debet dif
ferri cōfirmatio i euentum litis p̄ncipalis et ratōneꝫ ꝭ
ſubijciam Electio tamē facta lite pendente non debet
retractari ꝓpter ſolam litis pendentiam tex.notabilis
eſt ꝫ i fi.et neſcio alibi In gl.i.in fi.idem nota.in.c
ↄqueſtus ꝭ.de fo.cōpe.Et nota ex iſta glo.iūcto tex.
libellum nō viciari.lꝫ cōtineat verba impropria. ſatis
eñ ē ꝙ ſm latum verborum ſignificatum cōcludit intē
tionem libellātis ⁊ cōſimilis tex.eſt in.c.olim.el.ij.de
reſti.ſpoli.Nam libellus eſt latiſſimi iuris ⁊ ſemꝑ dꝫ
iterp̄tari quātū p̄t fieri vt ↄueniat intētioni libellantis.
vt legit̄ et nō.in.l.ſi qs intētione ambigua.ff.de iudi.
⁊ i.c.cuꝫ eccleſia ſutrina.de cā poſ.⁊ vide optimū tex.
cum gl.i.c.cōſtitutus.de reli.do. In gl.ij.in fi.ꝑ i
tellectu glo.op.cōtra tex.vid̄r eñ ꝙ fruſtra ep̄s ꝫ alle
gabat ſubiectōem monaſterij ad inferēdū nullitatē ele
ctionis q꞉ p̄ſuppoſita ſubiectione electio tn̄ p̄lati ꝑtinet
ad caplm.et ſola cōfirmatio ꝑtinet ad ep̄m vt.c.i.⁊.c
nihil.de elec.et i.c.ↄgregatio.xvi.q.vlt.⁊ vide glo.iū
cto tex.xviij.q.ij.in.c.i.vbi dr̄ ꝙ ep̄s hꝫ ↄfirmare ele
ctū i abbatē.ꝫ electio ꝑtinet ad monachos.vt in.d.c.
ↄgregatio.⁊ p ꝯñs ex ſuppactio monaſteriū allegabat
p̄uilegia exemptōis.So.meo ↄtrariū vt arbitror glo.
iſta ſenſit vnam lecturam ad iſtū tex.ꝙ ep̄s hic agebat
ſup duobus.ſ.ſuper ſubiectōe monaſterij ⁊ ſuper iure

eligendi abbatem q2 dicebāt ſe eſſe i poſſeſſione iuris
eligēdi abbatē. Intellige h̄ de ſpāli. vñ diſcutit̃ hic de
ſubiectōne monaſterij ad effectum pronunciandi ſup
ſubiectōe vel exemptōe diſcutit̃ etiā ſup poſſeſſione iu
ris eligendi quo ad effectū pnunciandi ſup validitate
vel inualiditate illi⁹ electōnis facte p caplm. hec lect.
ſatis ē vera i ſe ſed nō ꝯgruit pncipio. c. vbi inuitur ꝙ
de ſubiectōe cōtendebatur hic acceſſorie reſpectu facul
tatis eligendi ⁊ ideo dat̃ h̄ ſcōs itellectus p pe. ⁊ abb.
ꝙ illa electio attēptabat̃ a monachis q2 dicebat̃ nul-
la q2 facta ab excōicatis ⁊ iterdictis. nā dicebat ep̄us
ꝙ ex cā iterdixerat ⁊ excōicauerat monachos ante ele
ctionem. ſ monachi dicebant ſe eſſe exemptos ab ep̄o
⁊ p ꝯñs dicebant electōem tenere. vñ validitas electō
nis dependebat a iure ſubiectōis ideo de ea diſputat̃.
hec lec. eſt ſati vera i ſe ſed nō ꝯgruit textui i v̄bo diſtri
ctius inhibentes. nam ibi dr̄ ꝙ iudices inhibuerunt
monachis eligere donec agnoſcetur de iure qḋ ep̄s ſe
habere dicebat i electōne abbatis ergo ep̄s nō ſolum
allegabat nullitatē electōnis ſed dicebat ſe habere ius
i electōe abbatis. ideo datur tercius itellectus ꝙ ep̄s
dicebat ex cōſuetudine ſe habere ius eligendi i oībus
monaſterijs ſibi ſubiectis. monaſteriū vero non nega
bat ꝯſuetudinem ſ dicebat ꝙ iſtud monaſterium erat
exemptū ideo diſputabatur h̄ ſup iure ſubiectōnis q2
ꝑpter cōſuetudinem dependebat ab ea validitas ele-
ctionis. et iſte itellectus placet Jo. an. ⁊ mihi ſati pla-
cet. nā multū cōuenit lr̄e tam i pncipio q̄3 i fi. vñ acceſ
ſorie diſputabatur h̄ de ſubiectōe Jn gl. i v̄bo duo
eoꝝ ibi. vel ſe excuſante hoc ꝓcedit cū cā erat cōmiſſa
cū clauſula ꝙ ſi nō oēs duo veſtꝝ ⁊c̄. Naꝫ tunc tercio
ſe excuſante duo pñt ꝓcedere. c. prudentiā3. de offi. de
legati. ſecus ſi cā fuiſſet tribus ſimpliciter cōmiſſa. nā3
tūc non pñt duo ꝓcedere q̄tumcunq3 terti⁹ ſe excuſet
vt in. c. vno delegatoꝝ. de offi. dele. Jn gl. i verbo
renūciauit in fi. nō iſtā glo. ꝙ elect⁹ an̄ ꝯfirmatōem p̄t
renūciare iuri ſuo i manibus eligentiū. vñ non tenetur
adire ſupiorem. ſecus poſt cōfirmatōnem vt in. c. ij. de
tranſla. ep̄i Pro hoc facit ſm hoſti. regula omnis res
.ꝟ. de re. iur. ſ tu vide circa hanc materiā gl. plenam et
nō. in. c. ſi electio. de elec. li. vi. vbi plene examinatur i
cui⁹ manibus debet fieri renūciatio electōis vide etiā3
qḋ nota. in. c. ij. ꝑ alle. Jn glo. in verbo inſūxerunt
in fi. nō ex iſta glo. ꝙ regulariter cauſe eccleſie nō dñt
tractari ſede vacante fallit qñ eſt talis cā que ꝯmode
tractari non p̄t niſi ſede vacante vt contingit i cāu no-
ſtro. Nam exquo ſede vacante dubitatur de iure eligē
di oportet neceſſario illam tractare cum non poſſit ꝓ
uideri eccleſie de plato niſi ꝑus diffiniatur iſta q̄ſtio. et
ſic legit̃ et nō. in. c. cum dilectus de cōſue. Jnno. vero
dat h̄ aliā ſolutōnem dicens ꝙ cauſe ptinentes ad pla
tū dūtaxat non pñt tractari ſede vacante ⁊ ſic loquunt̃
iura allegata i glo. ſ cauſe ptinentes ad caplm. ſolum
bene pñt tractari ſede vacante ⁊ ſic p̄t intelligi iſte tex.
nam ius eligendi platum cōpetit tm̄ capitulo nō aūt
plato ⁊ nō hanc theoricam Jnno. et idem ſenſit reſpe
ctu monaſterij in. c. cū dilectus. ꝑal. vbi dixit ꝙ mor
tuo abbate caplm ſuccedit i adminiſtratione ⁊ p̄t agere
i iudicio i cauſis ſpectantibus ad monaſteriū ſ theori
ca glo. plus placet h̄ Jo. an. Ego puto hanc q̄ſtionē
decidendam ex notatis in. c. edocem. de reſcrip. vt i ill'
caſib⁹ in qbus caplm nō poteſt eſſe i iudicio ſine auc̄te
⁊ ꝯſenſu plati nō poterit eſſe i iudicio ſede vacante. q2
auctas prelati ſeu conſenſus reqritur vt eccleſia nō de-
cipiatur vel vt nullū ꝑiudiciū irrogetur iuri plati. que
rōnes dñt ſibi locum vendicare etiā ſede vacante cū ec
cleſia tunc careat idoneo defenſore. ⁊ vide ad materiā
qḋ nō. in de. fi. de ꝑcura. ⁊ qḋ le. ⁊ nō. in. c. fi. ne ſede
va. Jn glo. i v̄bo inhibentes i fi. dic ꝙ cōtrarium
iſtud formaliter non ſoluitur. ſ hñ glo. ibi plen⁹ exaiat
iſtum paſſum. ſ dic ꝙ illa lex dinus. non ob. ibi eñ p
hibetur alienatio rei de q̄ litigat̃ ideo obtempandum ē
pcepto iudicis. vt j. c. eccleſia .ꝟ. vt lite pendente. ſed i
cāu noſtro. monachi eligendo nō alienauerunt rem liti
gioſam neq3 ius dubitatū. nam vt dicit Jnn. ⁊ hñ hic
nō erat ꝯtentio de abbatia. q2 ep̄s nō ptendebat ſe ab
batem. ſ ſolū erat ꝯtentio ď iure eligēdi. vnde eligēdo
abbatē nō p h̄ alienarūt ius eligēdi ſiue ius ď quo cō
tendit̃. ſ quodāmodo colligendo fructus rei de cuius
ꝓprietate agitur qḋ fieri p̄t lite pēdente. xvi. q. iiij. in. c
volumus. ⁊ qḋ ibi nō. ⁊ in. l. fi. C. de rei v̄e. Sꝫ cōtra
h̄ ⁊ cōtra tex. op. exquo eñ monachi nō appellarūt ab
illa inhibitōne iudicum tranſiuit illa interlocutoria in
rem iudi. vt in. c. cū dilectus. de elec. ergo fuit ꝓroga
ta iuriſdictio iudicū ꝑſuppoſito etiā ꝙ ꝑus non habuiſ
ſent ad hoc iuriſdictōne3 vt in. c. cum olim. de offi. de
le. ergo electio debuit caſſari facta contra inhibitōnem
So. Jnno. ſoluit multipliciter. ⁊ pmo dicit ꝙ i ꝓroga
tione iuriſdictōnis reqrit̃ expſſus ꝯſenſus. vñ tacendo
nō ꝓrogauerunt iuriſdictōem iudicū nō tm̄ in h̄ ꝑſiſtit
Jnn. quinimo ipe t3 ꝯtrariū in. c. ad petitōe3. ď accu.
vbi firmat tacitū ꝯſenſum ſufficere ad ꝓrogatōe3 iuriſ
dictōnis ⁊ iſtud veri⁹. ⁊ t3 bar. in. l. i. ff. de iudi. ⁊ vide
qḋ plene dixi in. c. ſignificaſti. de fo. ꝯpe. Scḋo ſoluit
Jnn. ꝙ pcepta q̄ fiūt ſine cauſe cognitōe n̄ trāſeūt i rē
iudi. vt in. l. iij. i fi. C. ꝯminatōes vel epl'as. ſ h̄ nō pla
cet Jnn. q2 i his q̄ ſpectant ad officiū ſupioris p̄t fieri
pceptū ſine cauſe cognitōe. vt nō. in. c. ad aures. ď tēp.
or. ſ ſaluando iſtā ſolutōem dic ꝙ l3 non exigat̃ cauſe
cognitio tm̄ nō trāſit i rem iudicatā pceptū factū extra
iudicialiter vel iudicialiter ſine cauſe cognitōe vt ē tex.
iūcta glo. in. c. ex pte. el. i .ꝟ. ď v̄bo. ſig. ⁊ p bar. i. l. nō
fatet̃. ff. ď ꝯfeſ. facit. c. ꝯcertationi. de appel. li. vi. vñ cū
iſtud pceptum iudicum fuerit iniquū nō tenebātur illi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

obtẽpare. Tercio ſoluit Jnn. ꝙ iſtud nõ ſpectabat ad
officiũ iſtoꝝ iudicũ. Jtẽ ꝑceptũ erat notorie iniuſtum
ideo ſupioꝛ nõ debebat illud habere ratũ vt i. c. ſolli
tudinẽ. de appel. Et nõ bñ hec dicta Jnn. iũcto tex. ex
qbus habes ꝙ qñ iudex iniuſte excedendo metas ſue
ptãtis aliqd ꝑcipit pti ſine cauſe cognitõe tale ꝑceptũ
nõ aſtringit ptẽ quãtũcunqꝫ taceat ꝛ nõ appellet qꝛ ta
le ꝑceptũ ẽ nullũ. vt i regula ea que fiũt a iudice. ð re.
iur. li. vi. Quare aũt iſtud ꝑceptũ iudicũ erat iniuſtum
apparebit ex hĩs q̃ dicã ſup glo. fi. Jn glo. i verbo
ꝑiumpſerũt ibi ex h̃ vidẽ ꝙ nõ debuerũt eligere. aduer
te nã hec gl. vidẽ ꝯtraria ꝑcedenti. vbi dr ꝙ monachi
potuerũt eligere. ſ̃ hec gl. fuit decepta ꝓpter verbũ pre
ſumpſerũt qđ ſonat i malã ptẽ. vñ dicit h̃ hoſti. ꝙ iſto
verbũ fuit ꝓlatũ apte vñ nõ facit ius nõ eñ fuit ꝑſump
tio eligere ſ̃ titio iuris ꝓprij. patꝫ ex fine lr̃e vbi papa
nõ dãnat electõem ſ̃ dimittit cã i ſuſpenſo donec ꝯſti
terit ad quẽ ꝑtinebat ius eligendi. Jn gl. in verbo i
dãnum ibi vocari debuerimus Nõ iſtã gl. ſimpliciter
ex qua colligit ꝙ i cã ſubiectõis mota ꝯtra ſubiectum
dꝫ vocari dñs. ſ̃ certe h̃ dictũ nõ ꝓbatur in. c. cũ dile
cta. alle. in glo. qꝛ papa ibi obtulit ſe defenſioni. Nun
qđ aũt valeat iudiciũ cõtra ſubiectũ nõ vocato dño q
poſſidet ſubiectõem. dic vt plene dixi i. c. cũ ſup. ð re.
iudi. et in. c. auditis. de ꝑſcrip. iſte tñ tex. ꝓpe finẽ mul
tum facit qꝛ iudiciũ agitatũ ꝯtra exemptũ ſup iure ſub
iectionis ꝑindicat pape. qđ an ſit vex indiſtincte vide
qđ dixi in. c. pe. de re iudi. Jn glo. in ṽbo reſtituimus
ꝑ intellectu hui⁹ glo. op. ꝯtra tex. videt eñ ꝙ eccłia de
buit agere cõtra ꝓcuratorẽ ex cui⁹ facto ſenſit dãnum
ꝛ nõ petere reſtõem i inte. qꝛ regula iuris hꝫ ꝙ qñ do
minus ledit ex dolo ꝓcuratoris dꝫ ꝑmo dñs agere cõ
tra ꝓcuratorẽ ꝛ ſi nõ ẽ ſoluendo pt in ſubſidium petere
reſtõem i inte. vt in. l. eleganter. §. ſi dolo. ff. de dolo.
So. gl. iſta i effectu ſoluit ꝯtrariũ duob⁹ modis. Pri
mo fatendo ꝯtrariũ vt ꝓcedat etiã in eccleſia. Ad tex.
rñdet ꝙ ꝓcuratoꝛ nõ erat h̃ ſoluendo cũ ſtatus mona
ſterij non poſſit extimari ideo potuit petere reſtõem i
inte. ꝛ tenendo hũc itellectũ nõ ẽ aliqđ ſpãle in eccleſia
nec in minore. qꝛ qlibet etiaꝫ maioꝛ ex hac cã petens
reſtõem audiret ꝛ tũc oportet itelligere tex. de reſtõne
q̃ ꝯpetit cuilibet ex clauſula generali. ꝛ videt glo. facere
drĩam iter reſtõem q̃ fit iuris minoris ꝛ illã q̃ dat ma
iori ex cã iuſta qꝛ ꝑma explicat ceſſante omni actõne
qꝛ ſit ſolũ ex iudicis officio vt ꝓbatur in. l. ꝙ ſi minoꝛ
§. vlti. ff. de mino. ꝛ in. c. fi. de offi. ſed maioꝛ auditur
intentãdo ſuã ꝓpriã actõnem vtilem q̃ efficitur efficax
ꝑ iudicis officiũ reſtringens obſtaculũ ſ̃ dic melius ꝙ
quo ad terminos lr̃e non eſt drĩa an minoꝛ ſeu maioꝛ
petat reſtõem qꝛ nulla actio ꝯpetit maiori vt audiatur
aduerſus ꝓbatõnem obmiſſam. ſ̃ ſolũ iudicis officio
audit ſi ex iuſta cã fuit impedit⁹. vt i. c. ex lr̃is. ꝟ. eo. ſed

drĩa poſita ꝑ gl. hꝫ locũ in alijs terminis puta quãdo
aduerſus abſñtem cã reipublice fuit ꝯpleta preſcriptio.
nã tũc põt rediens implorare officiũ iudicis reſcindẽs
vt tollat obſtaculum ꝑſcriptionis ꝛ poterit intentare ſi
mul ꝑmam actõem q̃ appellat reſciſſoria q̃ ꝑmo erat i
efficax ꝓpter cõpletam ꝑſcriptõem. ꝛ idem eſſet in ec
cleſia vł i minore. ꝛ de iſtis dic vt plene dicaꝫ in. c. tũ
ex litteris. ꝟ. eo. vbi poſt Jnno. tractabo de actõne re
ſciſſoria ꝛ officio reſcindente ꝛ ꝑ bar. in. l. ab hoſtibus
ff. ex qui. ca. ma. ꝛ ꝑ ibi nõ. põt declarari iſta particula
gl. Scđo principaliter ſoluit gl. ꝙ hic nõ hẽt locuꝫ
ꝯtrariũ qꝛ ꝓcuratoꝛ eccleſie non i dolo ſ̃ in negligẽtia
quo cãu quantumcũqꝫ ꝓcuratoꝛ nõ ſit ſoluẽdo nõ põt
dñs petere reſtitutõꝫ in inte. ſed imputet ſibi qꝛ talẽ ele
git vt in l. cũ mãdato. ff. de mino. ꝛ tũc oꝫ dicere ꝙ iſte
tex. loqt ð reſtõe q̃ dat iuris minoris vñ audit eccleſia
fauore ſpeciali. ꝛ hec ſolucio verioꝛ ꝛ melius cõuenit li
tere. Dicit tñ gl. vnũ dictum valde nõndum ꝙ vbi ꝓcu
ratoꝛ eccleſie cõtrahẽdo vel litigando culpoſe damni
ficauit eccleſiaꝫ ꝙ ẽ i optione eccłie an velit agere cõ
tra ꝓcuratorem ad intereſſe an velit petere reſtõem i in
te. contra tertium ꝛ h̃ fauore eccleſie. nã maioꝛ nõ audi
tur volens petere reſtõem ſi põt agere contra ꝓcurato
rem vt in d. §. ſi dolo. Sed aduerte qꝛ glo. ad h̃ dictũ
ſolum allegat. l. etiaꝫ. C. ſi tutoꝛ vel curatoꝛ interue. Jl
la vero lex reſtrigitur ꝑ gl. ꝛ bar. in d. l. cũ mãdato. §.
fi. vt loqtur i adminiſtratore neceſſario ꝓueſtem tutoꝛ
vł curatoꝛ. nam iſta lex. loquitur in tutore ꝛ curatore ſe
cus aũt dicunt in adminiſtratore voluntario vt ẽ ꝓcu
ratoꝛ. qꝛ non meretur iſtud bñficium ꝛ honorem imo
debet habere locũ regła ꝙ q̃diu cõpetit remedium oꝛ
dinarium non debet implorari extraoꝛdinarium. vt i. l.
i cauſe. ff. ð mino. remedium eñ cõtra ꝓcuratorem ad
intereſſe ẽ oꝛdinariũ reſtõ vero i inte. eſt extraoꝛdinariũ
ꝛ i minore videt h̃ ꝓbari in d. l. cum mandato. i fi. ꝛ
ſic iſta glo. nõ videt ꝓcedere i terminis ſuis cũ loquat
i ꝓcuratore niſi aliud dicam⁹ fauore eccleſie ſcđꝫ Do.
an. ſed certe ſi teneremus ꝑmum dictũ nõ dꝫ iſte fauoꝛ
obſeruari ex quo iſta equitas nõ repitur ſcripta ſ̃ poti⁹
debem⁹ obſeruare rigorẽ ſcriptũ. vt nõ. in. c. fi. de tranſ
ac. vide tñ Jnn. in. c. ſuſcitata. ꝟ. e. vbi ſentit qđ iſta gl.
mouet tñ alia rõne videlicet qꝛ itereſt eccleſie nõ vexa
ri i ſumptib⁹ quos haberet ſubire litigãdo ꝯtra ꝓcura
torẽ. reſtõ aũt dat minori vbicũqꝫ pt iſtud intereſſe ex
penſaꝝ pretendere vt in. l. minoribus. ff. de mino. ſed
aduerte qꝛ ille tex. non loquitur in cãu noſtro quando
ſubeſt remedium oꝛdinarium contra tercium imo vide
tur contrarium ꝓbari in. d. l. cum mandato ꝛ Jo. an.
in. c. fi. ꝓpe finem. ꝟ. eo. ſentit ꝯtrarium eius quod hic
nota. glo. et tenet etiaꝫ do. car. ꝛ mihi plus placet. vñ
reſtringamus dictum glo. i adminiſtratore neceſſario
Ex quo infero ꝙ ſi ꝑlat⁹ dãnificauit eccłiaꝫ ꝯtrahẽdo

in iudicio ē in optione eccleſie an velit agere cōtra p̄la
tum ſeu ipſius heredes ad emendatōem dāni. an vero
velit petere reſtōnem i integꝝ ꝯtra tercium ſeu rem vē
dicare a tercio. ꝛ ꝑ hoc vide bo. glo. iuncto tex. in. c. ex
p̄ntium. de pigno. In glo. ſi. in ſi. hec glo. intricate
ꝓcedit. ſ; in effectu ponit duas opi. cū q̄ritur an i mota
lite ſup iure eligendi. poſſit reus eligere lite pendente.
Prima fuit opi. Jo. q̄ diſtinxit ꝙ aut reus ē in pacifi
ca poſſeſſione eligendi ſ; mouetur ſibi ꝯtrouerſia ſuper
iure ꝓprietatis dūtaxat puta q2 actor nō negat reum
eſſe i poſſeſſione eligendi. ſ; dicit ꝙ ius eligendi perti
net ad ſe ꝛ tunc p̄t poſſeſſor eligere. ſ; differtur ꝯfirma
tio in euentū litis. ratio huiuſmodi dicti p̄t eſſe pendē
te lite non d3 q̄s ꝓhiberi vti poſſeſſione ſua. ſicut ꝑus
vt in. d. c. i. vt li. pen. Confirmatio aūt differtur q2 cū
electio ſit q̄ſi q̄dam fruct9 iuris eligendi vt nō. Inno. i
c. cōſultationib9. de iure patro. ꝛ in. c. cū eccleſia ſutri
na. de cā poſſeſſi. et ꝓprie. ſubiacet reſtitutioni a tpe li
tis ꝯteſta. vñ ſicut poſſeſſor qui ſuccubuit i dñio fundi
d3 reſtituere omnes fructus p̄ceptos a tpe litis ꝯte. vt
in. l. certū. C. de rei vendi. ꝛ nota. in. c. grauis. d̄ reſti.
ſpo. ita electio ſubiacet quodāmō reſtitutioni ſi fuit fa
cta poſt lit. ꝯteſta. ideo nō d3 ꝯfirmari. q2 ſi ꝯfirmaret
ꝛ poſſeſſor ſuccūberet i ꝓprietate nō poſſet ampli9 re
ſtitui. q2 non d3 amplius caſſari. exquo fuit ꝯfirmata
d. c. cōſultationibus ꝛ in. c. querelam. de electōnibus
Differt ergo ꝯfirmatio vt poſſeſſore ſuccūbente ſaluū
ſit ius ipi actori vt poſſit eligere. ꝛ ſic habere iſtū fru
ctum q̄ ꝑcipitur poſt lit. cōteſta. Redeo ad verba Jo
hannis. Si aūt mouetur alicui q̄ſtio ſuper poſſeſſione
iuris eligendi. vt q2 negatur illum eſſe i poſſeſſione et
forte agitur interdicto vti poſſidetis tunc dicebat Jo.
ꝙ reus non d3 eligere lite pendente. exquo nō cōſtat
de ſua poſſeſſione. ſed ſi elegerit electio ē in pendenti.
nō eñ d3 ſupior illā electōem caſſare q2 forte eſt i poſ
ſeſſione ꝛ de hoc ē cōtentio an ſit in poſſeſſione. Et ex
h̄ infero notanter ꝙ ſi tu negas me eſſe in poſſeſſione
alicui9 fundi. et moues mihi queſtionē ſup poſſeſſio
ne. ego aūt lite pēdente ꝑcepi aliquos fructus. ꝙ non
debet iudex. li. pen. mihi p̄cipe vt reſtituā3 illos fruct9
q2 hoc pendet a q̄ſtione p̄ncipali. Nam ſi ſum in poſ
ſeſſione poſſum colligere fructus. Et facit ad hoc qd̄
dixi in. c. ſignificante de appellationib9. Scd̄a opi.
fuit her. glo. noſtri. q̄ indiſtincte tenuit ꝙ qualitercūq3
pendeat lis ſup electōne ſeu iure eligendi non debet re
us eligere pendente lite. ne contingat illa3 poſtmodū
caſſari ſed ſi de facto elegerit talis electio ſtabit in pē
dentia vt hic. Inno. autem videtur indiſtincte tenere ꝙ
ſiue vnus ſit in poſſeſſione pacifica ſiue duo ꝯtendant
ſe eſſe in poſſeſſione pōt quilibet eligere pendente lite
nec reuocabitur electio ꝓpter litis pendentiam vt hic
ſed illius electio cōfirmabitur q̄ obtinebit in cā ar. hic

ꝛ in. l. i. ff. vti poſſidet Do. an. videtur tenere illam di
ſtinctionem Jo. ſed mihi plus placet dictum Inno.
q2 exquo q̄s pretendit ſe eſſe in poſſeſſione non debet
prohiberi vti ſua poſſeſſione exquo non ſubeſt aliqd̄
ſcandalum. nulli enim fit preiudicium ſi ambe ꝑtes ꝓ
conſeruatōne iuris earum eligant. ſatis enim eſt ꝙ dif
fertur confirmatio. Sed ſi ſubeſſet ſcādalum fateor ꝙ
iudex poſſ3 ꝓhibere vtriq3 ꝑti ne eligant. vt in. l. equiſ
ſimus. ff. de vſufruc. et quod nō. Jo. de ligna. in. c. c. i.
de re iudi. Ad. c. ex lr̄is. de iure patro. propter quod
glo. fuit mota. dicit ꝙ illud. c. non ꝓbat electōnem nō
debere fieri pendente ſ3 ſolum ꝓbat a contrario ſenſu
ꝙ non debet fieri cōfirmatio propter rōnes quam ſup
dixi poſt Jo. ad. c. ſi. de matrimonio ꝯtracto ꝯtrā iter
dictum eccleſie. Reſpondet Inno. ꝙ ē ſpeciale i matri
monio vt non contrahatur lite pendente ſup alio ma
trimonio Et puto ꝙ ſpecialitatis ratio ſit iſta. q2 con
trahendo matrimonium q̄s quodāmodo alienat per
ſonam ſuam q2 non dicitur amplius habere poteſtatē
ſui corporis vt in. c. non debet de conſanguinitate ꝛ af
finitate. ꝛ ſic alienaret rē quodāmodo litigioſam Ite3
ibi verſaƀ p̄iculum. nam ꝯmitteretur adulteriū cū ſcd̄a
ſi poſtea ꝓnūciaretur ꝓ p̄mo matrimonio. Ad. c. ſi. d̄
no. ope. nū. Rñdet Inn. ꝙ etiam ē ſpeciale in denūcia
tione noui operis. vt nihil debeat edificari poſt nouū
opus nūciatum Itē dicit ꝙ ibi non pōt edificari ſine
p̄iudicio alterius ſi denunciatio ē iuſta. Aduerte tñ
ad vnam opi. hoſti. cōtra p̄dicta ſibi eñ nō placet illa
opi. Jo. de q̄ ſupra i glo. q2 dat locū figmētis. Nā d̄
facili aduerſari9 volens impedire electōnem diceret ꝙ
re9 ꝯuent9 nō ē in poſſeſſione eligendi. S3 in materia
diſtinguit ipſe ſic. ꝙ aut ē cōtentio ſuper iure p̄ntandi
aut ſup iure eligendi. Primo cāu non p̄t lite pendēte
fieri p̄ſentatio. ſic pōt itelligi. c. ex literis. d̄ iure patro.
ratio q2 nō multū p̄iudicaƀ patrono ſi non p̄ntat infra
tpa q2 ſi non deciditur lis infra tpa prefixa. poteſt epi
ſcopus eccleſie ꝓuidere vt in. c. qm̄. et. c. cam tc. d̄ iure
patro. Scd̄o cāu ſi ē cōtentio de iure eligendi cū3 non
ſint determinata tpa ad litem decidendam ar. c. dudū
ꝛ. c. congregato9. de elect. poterit fieri electio lite pen
dente vt hic. Et ꝑ iſta diuerſitate facit q2 patron9 inni
titur gratie. vt in. d. c. qm̄. caplm vero iuri cōi vt in. c. i
de elec. S3 dño anto. nō placet iſta diuerſitas quā po
nit hoſti. nec etiā mihi. q2 de iure non ꝓbatur. Et ad. c
ex literis. dic vt. s. dixi vt ar. a contrario ſenſu ꝓcedat
ibi quo ad confirmatōem ꝛ non quo ad p̄ntationem.
vñ illud. c. declaraƀ ꝑ iſtud. ſentit tñ do. an. hic vnum
dictum qd̄ mihi ſatis placet dicit eñ ꝙ ſi p̄ntatio fuit
facta a bonefidei poſſeſſore añ litē motā debet fieri cō
firmatio l3 añ confirmatōnem ſit mota lis ſup iure ſeu
ꝓprietate iuris eligēdi. Ratio p̄t eſſe iudicio meo quia
exquo p̄ntatio fuit facta ante litem motā nō ſubiacet

amplius reſtitutioni ꝑ ꝯteſtationem poſtea factã. nam
ſicut fruct⁹ ꝑcepti nõ ſubiacent reſtõi niſi a tꝑe lit. ꝯteſ.
vt. s. dixi ita nec virtute iſtius electõis iaꝫ pñte ſupiori
añ lit. ꝯteſt. debet impediri ꝑ conteſtationẽ ſupuenien
tem ⁊ ſic h̄ limitat multũ iſtũ tex. ⁊ ꝑ hec habes expe-
ditam materiã intrinſecã hui⁹. c. Nã extrinſecã Inn.
plene tractauit h̄ qͣliter ꝑdatur poſſeſſio iuris eligendi.
Sꝫ tu adde quoddã pulchꝝ dictũ ipſius i. c. q̄rela. de
elect. ꝑ qḋ limitantur dicta ſua h̄. Itẽ tractat qͣliter ac
quiratur poſſeſſio iuris eligendi ⁊ vide ꝑ eũ plene hic
⁊ iter cetera ponit vnũ dictũ valde nõndum qḋ quoti
die allegatur. dicit eñ ꝙ poſſeſſio iuris eligendi nõ ac
quirit̃ niſi interuenientib⁹ tribus. Primo ꝙ qs eligat
Scḋo req̄ritur patientia coꝝ q erãt i poſſeſſione eligẽ
di. Tercio cõfirmatio electionis ꝑ ſupiorem facta. vñ
dicit ꝙ electio hꝫ iſtas tres pſonas ⁊ nõ eſſe pt. nam ꝑ
ſolã electõem qs poſſide ſabia ſua tñ. Itẽ cũ poſſeſ-
ſio iſta ſit qd in corpale non pt acqri ſine ſcia ⁊ pacia
illius q ẽ in poſſeſſione. vt in. l. ij. C. de ſerui. Nõ Jn
no. in. c. bone. el. ij. de poſtu. pla. ⁊ in. c. ꝯquerente. de
offi. ordi. ⁊ bar. in. l. i. ff. de iti. actuq; priua. Itẽ niſi ſe
quat̃ cõfirmatio ꝑ ſupiorem electio non hꝫ effectũ ſuũ
⁊ hoc tene menti. Itẽ ad h̄ vt valeat electio facta a poſ
ſeſſore optet ſm Inno. ꝙ ſit in bona fide. ⁊ nõ poteſt
eſſe quia ſicut poſſeſſor malefidei non facit fructus ſu
os ita ille qui elegit ſi eſt i mala fide non debet ꝯſequi
effectum illius electõis cuꝫ iſti fructus ſubiaceant re-
ſtitutioni ꝓpter malam fidem quod nota. ⁊ an pſumat̃
quis i bona fide vide hic per Inn. ⁊c̄.

Etiã cõtra eccleſiã reſtituit̃

Vditis. eccleſia que grauiter fuit leſa
ꝓpter ꝓbationem omiſſam. vel ſumma clari
us ſic. Eccleſia leſa i ꝓbatione neceſſaria omiſſa pt pe
tere reſtitutionẽ i integꝝ nõ obſtante termino iuris ꝓ-
bationis excluſe ⁊ reſtõeꝫ petere põt non ſolũ ꝯtra pri
uatũ ſ; etiã cõtra eccleſiã h̄ dicit. Primo recitat factũ.
Scḋo iterloquitur ibi. lꝫ aũt. Nõ pmo ibi dioceſa
na. i. ꝙ. l. dioceſana large ſumpta ꝯphendit i ſe omnẽ
iuriſdictõem epi. nam vt ptꝫ ex ſequentib⁹ h̄ ꝯtẽdebat̃
de totali iuriſdictõe epi. ⁊ idẽ nõtur in. c. auditis. ȷ. d p
ſcrip. qḋ ẽ ps iſtius. c. Et ex hoc infero ꝙ libellus ẽ la
tiſſime interptandus ad hoc. l. ſi qs intentõe ambigua
ff. de iudi. et. c. conſtitutus. de reli. do. iuncta glo. Nã
i materia reſtringibili lex dioceſana accipitur ſtricte vt
non ꝯphendat ea que ſunt iuriſdictõnis. vt i. c. dilect⁹
de offici. ordina. ⁊ declara iſta vt ibi plene dixi Itẽ nõ
ꝙ licꝫ priuilegiũ pape nõ poſſit ꝓbari niſi ꝑ ſcripturã
iuxta nõ. ꝑ archi. ⁊ Jo. an. in ꝓhemio ſexti. ⁊ ꝑ Bal.
in. l. humanum. C. de legi. tñ ſi gratia pape ꝓbatur pri
cipaliter per ſcripturam ipſius pñt adduci alie ꝓbatões
extrinſece ad declarandũ ſcripturam pape vt h̄ multũ
notãter probatur. nam priuilegiũ pape hic erat icertũ
q² referebat ſe ad loca donata ꝑ illos reges ⁊ admittit̃
hec probatio ad certificandũ ⁊ declarandũ illud pri-
uilegiũ pape. ⁊ h̄ tenebis menti. Nõ tertio ꝙ ſi ꝓ-
batio non concludit neceſſario non releuat probantem
etiam ſi ſit eccleſia. ⁊ in h̄ vide qḋ dixi poſt Jo. an. in.
d. c. auditis Quarto nõ ꝙ prelatus citra epm põt
pſcribere omnes eccleſias exiſtes i certa pte dioceſis
quo ad totale ius epale. vt ſic ipſe prelat⁹ inferior ⁊ nõ
eps ibi iuriſdictõnem exerceat epalem qḋ clare innuit
hic tex. ibi. pleno iure ⁊c̄. naꝫ tunc eccleſia ẽ ſubiecta ali
cui pleno iure qñ eps nullũ ius epale ibi exercet vt nõ
in. c. qm̃. de priuile. ⁊ pt itelligi tex. ꝙ abbas poſſedit
pleno iure. i. in ſpũalibus ⁊ tpalibus ꝓ quo vide bonã
gl. ⁊ qḋ ibi dixi in. c. ꝯqueſtus. d fo. ꝯpe. Et ex h̄ pmo
infertur ꝙ inſtõ auctorizabilis quo ad curã populi pt
preſcribi ꝯtra epm. de quo vide qḋ dixi in. c. venerabi
lis. de cenſi. Item infertur ꝙ nedũ prelat⁹ ſecularis ſ;
etiam religioſus poteſt aliq loca nomie ſui monaſterij
pleno iure preſcribere. ⁊ vide qḋ dixi in. c. auditis. ⁊ c.
cũ olim. de pſcrip. Quinto nõ ꝙ tpe vacatõnis ec
cleſie ſubducitur ipſo iure de pſcriptione. vnde iſto tpe
nõ currit preſcriptio ſiue contingat vacatio i principio
ſiue i medio ſiue in fine pſcriptionis de quo in. c. i. et i
c. de quarta. de pſcrip. Sexto nota ꝙ pſcriptões
iudiciales currunt cõtra eccleſiã. naꝫ termini excluſiui
ꝓbationũ ſeu allegationũ pñt dici q̄dam ꝓbatões iu
diciales ⁊ pariter currũt cõtra eccleſiam ſicut cõtra pri
uatum vt h̄. ⁊ i. c. coraꝫ. ȷ. eo. ⁊ in. c. paſtoralis. ȷ. de ex
cep. cum ſi. Nã vides hic ꝙ terminus cõcluſionis ita
cõcludit eccleſiã ſicut pꝛiuatum Septimo nõ ꝙ eccle
ſia reſtituitur aduerſus pſcriptões iudiciales. i. aduer-
ſus terminos excluſiuos ꝓbationis fiende ſeu exceptõ
nis ꝓponẽde ad idẽ cle. vnica. eo. ti. ſ; dubiũ ẽ nunqd
reſtituat̃ eccleſia aduerſus pſcriptõnem extraiudicialẽ
de quo dicam cum glo. Octauo nota ibi vt aſſerit
ꝙ in petenda reſtitutõe aduerſus ꝓbatõem omiſſam
nõ eſt neceſſe ꝓbare aliter leſionem. nã eo ipſo apparet
de leſione ꝙ eccleſia obmiſit ꝓbatõem neceſſariam in
termino vñ ſatis ẽ hoc allegare qḋ tene menti. vñ non
ẽ neceſſe ꝓducere ꝑ hoc teſtes ſup hac leſione. ſecus dic
qñ allegaretur leſio ꝓpter priuilegia omiſſa nam debet
pri⁹ iſta exhiberi iudici anteq̄ꝫ ꝓcedat̃ reſtitutõ ne allega
tio fiat in fraudem vt ꝓbatur i. c. ꝑcedenti i ꝟ. nos igit̃
Item ſecus eſt quando allegatur leſio in cõtractu vel
aliter extra iudicium. naꝫ tunc debet prius probari le
ſio q̄ꝫ detur reſtitutio vt legitur ⁊ nota. ȷ. eo. tum ex li-
teris. et in. l. in cauſe. §. cã cognita. ff. d minor. Nõ
no nota ꝙ eccleſia reſtituitur nedum contra priuatum
ſed etiam contra eccleſiam vt. s. c. i. Ex quo videtur in
ferri ꝙ priuilegiatus poteſt vt priuilegio ſuo ꝯtra pariter
priuilegiatum quod eſt contra tex. in auc. de ſan. epi. in
§. ſed hec preſenti. et contra glo. ſi. in. c. in preſentia. d

ꝓba.ſed tu itellige iſtum articulum vt nota.bar.i auc.
quas actões.C.de ſa.ſanc.eccle.ꝛ dixi in.d.c.i pre
ſentia.nã iſtud.c.ꝓcedit qñ cõcurrit ſolũ ꝓuilegiũ vni
us.reſtitutio eñ datur eccleſie leſe vnde alia eccleſia q̃
nõ eſt leſa i illo articulo nõ habet i eo ꝓuilegium ſec᷒
aũt qñ ꝓuilegium vtriuſqꝫ cõcurrit ſup eodem tũc eñ
ↄquaſſantur ꝓuilegia ꝛ vtũtur iure cõi.ꝛ ſic ꝓcedit con
trarium .Ex hoc ꝛ ex textu infero ꝙ ſi eccleſia cõtraxit
cum eccleſia.ꝛ fuit leſa in cõtractu põt petere reſtitutio
nem aduerſus eccleſiã.nam ſi i iudicio q̃ſi cõtrahimus.
l.iiij.§.idẽ ſcribit.ff.de peculio.Ad idem.l.rex.in fi.
ff.de mino.vbi minor reſtituitur cõtra minorẽ in ↄtra
ctu locationis. Decimo nõ ibi equitate penſata ꝙ
reſtitutio i integꝝ eſt fundata ſup q̃dam eq̃tate Un
decimo ꝛ vltimo nõ ibi graui iactura.ꝙ reſtitutio non
cõceditur niſi ob grauẽ iacturã ſeu leſionẽ qδ dixi in.c
ſ.s.c.Et nota ibi negligentiã ꝙ negligentia ꝑlatoꝝ li/
tigantiũ non excludit eccleſiã a reſtitutione illa conſe/
quẽda. In gl.ꝑmã in fi.itellige iſtam glo.ꝛ tex.de
libertate quo ad tp̃alia vt dr in glo.ſequẽti in fi.Naꝫ
iſti reges iſta loca exemerũt a iuriſdictõne dominoꝝ tẽ
poraliũ et voluerunt ea eſſe libera ab omni onere ſecu
lari.In ſpũalibus aũt non pñt ꝑncipes ſeculares cõ/
cedere ꝓuilegia ſeu exemptõnes quia nõ ꝑtinet ad eo
rum iuriſdictõem vt in.c.dudũ.de decimis.ꝛ in.c.he
ne q̃dem.xcvi.di.ꝛ.c.eccleſia ſancte marie.de ↄſti.cuꝫ
ſimi.et hoc etiã voluerũt doc.hic. In gl.in verbo.
iure minoris nota ex ꝑma pte hui᷒ glo.ꝙ eccleſia non
ſolũ vtitur iure minoris.ſ etiã qñqꝫ vtit iure reipubli/
ce.et ſic priuilegia ↄceſſa reipublice videntur conceſſa
etiã eccleſijs ꝛ idẽ nota.glo.in.c.i.s.c.ꝓ hoc facit qꝛ
ius publicũ cõſiſtit in ſacris ſacerdotibus.vt.i.di.ius
publicũ Scḋo nota ꝙ eccleſia põt vti etiã iuris im
perij Et ſic ꝓuilegia attributa imperio dñt extendi ad
eccleſiaꝫ qδ bene notabis.ꝓ h facit.qꝛ eccleſia hꝫ im
perium i ſpũalibus q̃ ſunt digniora tp̃alibus ergo iſta
ꝓuilegia debẽt a maioritate rõnis extendi ad eccleſiaꝫ
nam etiam hꝫ ꝑncipatum vt in.c.non minus.de imu.
eccle.ꝛ vide bonũ tex.xxij.di.in.c.i.et.ij.Preterea ſi
cut dicimus ꝙ ꝑſbiter vtitur ꝓuilegio militis qꝛ ẽ mi/
les dei.vt nõ.glo.in.l.miles.ff.de re iudi.ꝛ dixi i.c.i.
de cleri.egro.ita eccleſia que hꝫ imperiũ in ſpũalibus
ꝛ etiã in tp̃alibus ſaltem habitu.vt in.c.nouit.δ iudi.
debet vti iure imperij. Tercio nõ ꝙ prelati equipa
rantur tutoribus.Sed dic ꝙ non ad omnia qꝛ pingui
us ius et honorabilius habet prelatus q̃ꝫ tutor.Et vi
de ad hoc bonam glo᷒.v.q.iij.in.c.ſi. In ea.glo.
ibi ſed in quibus eccleſia.glo.hic vſqꝫ ad ꝟ.et poteſt.
proſequitur an eccleſia reſtituatur in integrum contra
preſcriptionem extraiudicialem.et non bene firmat pe
des ſed potius videtur inclinare i partem negatiuam
Doctores hic recitant aliquas opiniones ꝛ nõ bene
firmant pedes.Sed ego pleni᷒ ceteris examinaui i.c.
i.de preſcrip.ꝛ dic vt ibi dixi.ꝛ opi.magis cõis eſt vt
reſtituatur.nam ſi reſtituitur aduerſus contractum q̃ eſt
de iure gen.et vbi interuenit verus conſenſus vtriuſqꝫ
partis.fortius debet reſtitui aduerſus preſcriptõnem
que ẽ de iure ciuili ꝛ odioſa ꝛ fundatur ſuper negligen
tia.Item ſatis alienat qui patitur preſcriptõnem vt i
l.alienationis.ff.de ꝟ.ſig.ſed eccleſia reſtituitur aduer
ſus veram alienatõnẽ vt in.c.i.s.co.ergo fortius ad
uerſus fictam vel ꝑſumptam.Item cle.vnica.co.ti.lo
quitur indiſtincte.nec ob.ratio ꝛ fundamentuꝫ huius
gl.ꝙ ſi daretur reſtitutio fruſtra preſcriptõnis iura eſ/
ſent condita.nam hoc ar.nõ concludit tolle inſtantiã
i minore.Item i preſcriptionibus iudicialibus que nõ
currunt contra eccleſiam ꝛ tamen datur reſtitutio vt h
Item poſt quadriennium nullum remedium compe/
tit ꝛ ſic reſtitutio nõ excludit omnino effectum ꝑſcripti
onis ꝛ de iſto quadriennio vide tex.cum glo.in.c.i.ꝟ.
co.li.vi.per quod deciduntur hodie q̃ones q̃ ponunt
h in fine glo. In glo.penul.aduerte glo.h ꝓſequi
tur q̃onem tacite quam formaui in glo.ꝓcedenti num/
quid i omnibus eccleſia equiparetur minori.et iunge
glo.fi.cum iſta et enumerando caſus ſingulares videt
gl.ſentire ꝙ i materia reſtitutõnis eccleſia i omnibus
equiparatur minori Ex qua nota ꝙ omnia iura loquẽ
tia de minoribus in materia reſtitutõnis dñt trahi ad
eccleſias quod tene menti.Et ꝑcipue nota ex glo.ꝙ ſi
eccleſia fuit ↄdẽnata vt contumax ꝙ poſſit petere re/
ſtitutõem ꝛ alle.glo.l.minor etiã.ff.de mino.vbi tex.
loquitur ſimpliciter ſicut hic allegatur per glo.ſed ha
bet ſe multos intellectus vt ibi nota.nam fortiter ob
ſtat qꝛ minor non reſtituitur aduerſus dolum ſeu deli
ctum vt in.l.i.C.ſi aduerſus delictum.ꝛ.l.auxiliũ.ff.
de mino.ſed non cõparens ad citatõnem iudicis vide
tur i dolo.vt in.l.non poteſt.ff.de re.iur.Item cõtu/
macia eſt delictum graue.vt i.c.ij.de ma.ꝛ obe.ergo
non debet reſtitui minor vel eccleſia aduerſus contu/
maciam So.ſi cõſtaret de vera contumacia ꝛ eccleſia
vel minor fuiſſet condemnatus pro cõtumacia nõ au/
diretur petens reſtõem vt i ↄtrarijs ſed illa.l.debet in
telligi i contumacia nõ notoria ſiue in contumacia ſine
dolo.nam minor non cõparendo pt eſſe i culpa et nõ
i dolo.vñ minor bene reſtituitur aduerſus delictũ pre
ſumptum de preterito vt in.l.ſi ex cã.in fi.ff.de mino.
ꝛ ita rñdet bar.in.d.l.minor.Intellige ergo glo.iſtaꝫ
ꝙ reſtituitur eccleſia ſi fuit ↄdemnata vt contumax qñ
nõ ↄſtat ꝙ iſta cõtumacia fuit doloſa. Scḋo pt in/
telligi qñ eccleſia reportauit ſniam ↄtrariam ex ↄtuma
cia ſua nã tũc pt petere reſtõem ↄtra ſniam qꝛ nõ petit
ↄtra delictum ſ ↄtra ſniam etiam ſi fuit lata lea abſente
cõtumaciter ſic limita.c.i.ꝟ.co.li.vi. Secũdo nota
ex glo.ꝙ eccleſia reſtituitur etiam in lucro ſicut minor.

vt ſi ex cõtractu vel q̃ſi contractu pdidit lucrū. Ex hoc
dicit h̃ Jo. an. poſt doc. antiquos q̄ ſi eccleſia nõ fuit
vſa reſcripto negligenter infra annū põt petere reſtitu
tionẽ i integꝝ. ſecus ſi vti poſtpoſuit doloſe qꝛ ſcḋm do
ctores etiā eccleſia nõ reſtituit cõtra dolū vel delictū
ſicut dicimus in minore vt i iuribus ſ̃allega. qḋ intel
ligit hoſti. q̄n tota eccleſia fuit i dolo. ar. in. l. iubemus
nullā. C. de ſa. ſan. eccle. Sec⁹ ſi ſolus ꝑlatus fuit i do
lo. p regulā delictū. de re. iur. li. vi. ⁊. xvi. q. vi. ſi epm.
Et nõ bñ h̃ dictū nam i iudicijs delictum ꝑlati nocet
eccleſie vt nõ. glo. in. d. regula delictum. tñ dꝫ reſtitui
vt q̃ñter valuit hic hoſti. qḋ nõ. Extra gl. q̃ritur
p declaratõne tex. ⁊ materie nūqd eccleſia indifferẽter
debeat audiri p reſtõnem i integꝝ aduerſus ꝓbatõem
omiſſaꝫ. Jnno. h̃ i effectu vꝫ diſtinguere q̄ aut vult
ꝓbare id ſup quo nullas ꝓbatõnes induxerat ⁊ dꝫ au
diri vt h̃. nam epũs iſte nullam ꝓbatõem fecerat ſuper
vacatõne eccleſie ⁊ idem dic q̄n induxerat ꝓbatõnem
ſ̃ non timetur aliq̃ ſubordinatio i teſtibus ſeu ꝓbatõni
bus pducendis. ar. d. c. proxi. ⁊ eo. coram. aut eccleſia
petit reſtõnem vt poſſit ꝓbare ſup articulis antiquis
i qbus facta fuit publicatio atteſtationū. ⁊ tūc non dꝫ
audiri qꝛ timetur de ſubornatione teſtium ar. in. c. fra
ternitatis. de teſtibus. ⁊. c. ꝯſtitutus. e. ti. et in cle. ij. e.
ti. non eñ dꝫ hoc caſu reſtitui qꝛ eſt ꝯtra eccleſiā ꝓſum
ptio doli. niſi diligenti inquiſitõne p iudicem ꝓmiſſa
appareat q̄ eccleſia omiſſit ꝓbatõneꝫ ſui facilitate. ita
q̄ excludat̃ ꝓſumptio ſubornationis Et nõ ſingularit̃
hoc vltimū vt p reſtõnem i integrum poſſit fieri ꝓdu
ctio teſtium publicatis atteſtatõnibus q̄n p cãe cogni
tionem excluditur ꝓſumptio ſubornatõnis. Et ideꝫ di
cendum i minore p hunc tex. ſcḋm vnū itellectum i. l. mi
nor. xxv. an. ff. de mino. Sed cõtra hãc qõnem Jnn.
opp. reſtõ i integꝝ non datur ꝯtra dolum ꝓſumptū de
futuro. vt in. l. auxilium. ꝓmo rñſo. ff. ḋ mino. ſ̃ timor
ſubornatõnis nil aliud ē q̄ꝫ ꝓſumptio doli futuri ergo
nõ debet eccleſia vel minor ꝯtra iſtam ꝓſumptõem reſti
tui. So. dic q̄ contrarium ꝓcedit q̄n minor vel eccl'ia
ex tali ꝓſumptione non ſentiret damnum de ꝓſenti vt
ſi vult reſtitui aduerſus accuſatõem adulterij. ſec⁹ autẽ
vbi ſentiret damnum de pñti reſtitutõne non cõceſſa.
tūc eñ ne ꝓpter ꝓſumptõnem doli futuri eccleſia ſenti
at dãnum de ꝓſenti fit reſtitutio Et hoc plenius proſe
quitur bar. in. l. i. §. nunciatio. ff. de no. ope. nũ. vbi re
citat ⁊ ſequitur iſtam opi. Jnno. ⁊ ibi etiam ꝓſequitur
nunqd conceſſa reſtõne minori vel eccleſie ſit licitū al
teri pti infra dilatõem ꝯceſſam eccleſie ꝓducere teſtes
⁊ dic vt ibi nõ. p eū. Et vide etiā in ſpe. de dila. §. vidẽ
dum. v. in ſumma Jtem limita ꝓdicta ſcḋm aliud di
ctum ſpe. i ti. de i inte. reſti. §. ij. in ſcḋa pte. v. ſ̃ pone.
vbi dicit q̄ eccleſia nõ reſtituitur aduerſus ꝑemptoriū
ꝓfixum ad opponendum crimina cõtra litigantem ſup

bñficio. qꝛ ex omiſſione illius ꝓbatõnis eccleſia nõ cõ
ſequitur aliquod dãnum pecuniarium. Jtem qꝛ in ex
ceptionibus penaꝝ nõ habet locum reſtitutio vt i. d. l.
auxilium. ſed litigans puniretur ſi ꝓbarentur crimina
ꝯtra eum. qꝛ excluderetur a iure ſuo vt i. c. accedens ⁊.
de accu. Nota ergo vnā regulam ex ꝓdictis q̄ vbi
eccleſia vel minor non conſequitur dãnum pecuniariū
ſeu non pdit lucrum non debet reſtitui aduerſus iſtas
ꝓſcriptiones iudiciales. Ultimo h̃ q̃ritur qꝛ tex. lo
quitur hic q̄n vtraqꝫ eccleſia fungitur iure minoris. ſꝫ
pone q̄ eccl'ia litiget cū ꝑuato nunqd ſi reſtituat̃ eccle
ſia aduerſus leſionem dꝫ reſtitui etiaꝫ ꝑuatus Jnno.
h̃ dicit q̄ non. ⁊ ponit exemplum q̄n vtraqꝫ ps fuit cõ
feſſa aliqd i iudicio. lꝫ eñ eccleſia reſtituitur aduerſus
ꝯfeſſionem ſuam. tñ non reſtituetur priuatus qꝛ eccle
ſia auditur iure ſingulari. ad hoc. l. cum minor. ff. ḋ mi
no. vbi ho. tex. qḋ limitat Jnn. niſi q̃teñ⁹ peteret ꝑua
tus reſtitutõnem circa coherẽtia confeſſioni eccleſie. p
hoc põt allegari. l. etiā. ff. de mino. vbi ꝓbatur q̄ ſi mi
nor petit reſtõnem aduerſus vnum articulū reſtituitur
p ꝯñaꝫ ꝑuata perſona que ſecum litigabat ſecus dicit
Jnno. i his q̃ fiunt extra iudicium qꝛ tunc ſi eccleſia re
ſtituitur debet reſtitui etiam ꝑuatus q ſecum ꝯtraxit vt
in. c. i. et in. c. ſi. e. e. ⁊ in. l. q̄ ſi minor. §. ſi. ff. ḋ mino.
ſ̃ ego nõ facerem dr̃iam iter iudicialia ⁊ extraiudicialia
ſ̃ ſolum puto attendendū vtꝝ eccleſia petat reſtõnem
ſup facto cõnexo ⁊ ꝯiuncto cum facto ꝑuati. an ſuper
facto diuerſo vt ꝓmo caſu reſtituatur p quãdam ꝯñam
etiam ꝑuatus ſic loqtur. c. i. e. e. ⁊. l. q̄ ſi minor Se
cundo caſu nõ reſtituitur ꝑuatus vt i. d. l. cum minor.
vbi patet q̄ ſi minor petit reſtõnem ꝯtra vnum artic
lum ſnĩe non auditur ꝑuatus petens ſnĩam reſcindi in
totum et idẽm dic eadẽ rõne i extraiudicialibus. pone
exemplū q̄ eccleſia vendidit ꝑuato fundū ꝑuatus aũt
ſeparatim vendidit eccleſie caſtrum lꝫ eccleſia petat reſti
tutionem aduerſus venditõnem fundi nõ p hoc audi
retur ꝑuatus petens reſtõneꝫ aduerſus venditõem ca
ſtri niſi caſtrum fuiſſet venditum occaſione venditõis
facte de fundo ar. in. d. l. etiam nã i iudicio q̃ſi ꝯtrahi
mus vt i. l. iij. §. ideꝫ ſcribit. ff. de peculio. Unū tñ nõ
bñ ex dictis Jnn. h̃ dicit eñ q̄ eccleſia audit̃ p reſtitu
tõnem ꝯtra confeſſionem ſuā q̄n fuit confeſſa tpe quo
nõ tenebat̃ ad rñdendum qꝛ tūc nõ fuit ꝯfeſſa iure cõſ
niſi vellet reſtitui vt ꝓbaret falſum eſſe qḋ fuit cõfeſſa
alias aũt ex quo fuit cõfeſſa tpe debito non dꝫ reſtitui
qꝛ non apparet de leſione ad hoc. l. nam ⁊ poſtea. §. ſi
minor. ff. de iureiurã. Ex hoc eñ dicto habes⁹ q̄ eccle
ſia non auditur petẽs reſtõem cõtra confeſſionem niſi
doceat de errore. ⁊ ſi diceres idem ē i ꝑuato ſine reſti
tutione. vt in. c. ſi. de confeſ. Rñdetur q̄ ꝑuatus nõ au
ditur niſi durante negotio vt ibi. eccleſia vero auditur
etiam poſt ſnĩam et hoc dictum vꝫ ꝯtra gl. in. c. i. de

in inte. reſti. li. vi. q̃ ſentit ꝙ eccleſia petit reſtõem ꝯtra confeſſionem ſuam licet non doceat de errore. ⁊ i hoc eccleſia differt a ꝑuato. ſ ſpe. co. ti. §. q̃. v. ſ nũqd. ſen tit ꝑmum. Et hoc dictũ vidꝫ verius ꝗ dictũ illius gl. videat̃ ꝯuenire illi lr̃e q̃ loqtur indiſtincte. Sꝫ cũ non poſſit apparere de leſione niſi doceat̃ iſtud eſſe falſum non apparet ex quo capite eccleſia non ſit audienda.

Contra ſñiam lata i cã matri-
X lĩis. moniali reſtituit̃ ex iuſta cauſa
etiã maior bñfi cio ſupplicatõnis vel ſumma
lati⁹ ſic. Reſtitutio ex iuſta cã etiã maiori ẽ cõcedenda dũmodo iuſta cã petendi ꝓbetur ſi aũt nõ ꝓbat̃ plene ſ ſemiplene ꝯceditur reſtitutio i cã fauorabili dũtaxat. h dicit Diuiditur. nã ꝑma ps ponit mulieris ſupplica tionẽ ⁊ iudicis relatõem Scđa dat iudicẽ ibi ꝗ autem

Nõ ꝑmo ibi archipꝰſbiteri ꝙ cã matrimonialis pt delegari etiã non epo. dicunt tñ doct. in. c. cãm matri-monij. de offi. dele. ꝙ de ꝯſuetudine curie hec cã dele-gatur epis dũtaxat. ⁊ ꝓ hoc facit qꝛ de iure cõi nullus prelatus citra epm pt ꝯgnoſcere de cã matrimoniali. hec eñ cognitio ẽ dignitatis epalis. vt ẽ tex. in. c. acce dentibus. de exceſſi. pla. ⁊ in. c. i. de ꝯſanguini. ⁊ affi. cum ibi nõ. Scđo nõ ibi cui alter ꝯiudex ⁊c. ꝙ dele gatus ꝑncipis etiã ſup cã matrimoniali pt alteri vices ſuas ſubdelegare ⁊ tene mẽti ad h iſtũ tex. Ex quo in-fero ꝙ iſta cã matrimonialis ẽ delegabilis ꝑ epm naꝫ ſi delegatus hoc pt forti⁹ eps q cognoſcit iure ordina rio. ar. in. l. vnica. C. q. ꝓ ſua iuriſdict. Nõ tercio ꝙ cã appellatõis pt de iure canonico delegari ꝑ inferiorẽ a ꝑncipe de iure ciuili Dubitatur õ quo dic vt legitur ⁊ nõ. in. c. ſup qõnum. iũcta glo. i v̄bo alij delegare. s de offi. dele. Quarto nõ ꝙ dubitans de remedio ſi bi cõpetenti põt intentare ad cautelam v̄nũ remediũ. vnde iſta mulier appellauit ⁊ nõ ſupplicauit qꝛ dubita-bat vtrum poſſet appellare ꝓpter contumaciam ſuam vbi eñ pt appellari non debet ſupplicari. qꝛ vbi ꝯpetit remedium ordinarium ceſſat extraordinariũ vt in. l. in cau. ff. de mino. Et pro ꝑmo dicto vide bonum tex. in c. ꝯſtitutus. ꝭ. eo. ⁊ in. l. i. ff. quoꝝ lega. Nõ ⁊ tene menti ꝙ ꝯtra ſñiam inferiorum poteſt ſupplicari qñ ex aliqua cauſa excluditur appellatio. Nota ibi ꝑ hu iuſmodi iuramentũ ⁊ tene menti ꝙ iuramentum non ẽ ſemper ſufficiens ꝓbatio ad excuſandum ꝯtumaciã ſeu ad ꝓbandum impedimentum ad ꝯtumaciam excu ſandam. ⁊ neſcio alibi ita bonũ tex. qđ limita vt ꝭ. di cam Itẽ nota ꝙ non ſolum minor vel eccleſia audi tur iure ſpeciali per beneficium reſtitutionis. ſed etiaꝫ maior dũmodo habeat iuſtam cãm petendi reſtitutio nem illã. ⁊ iuſta cã ſubeſt ſi fuit ꝑ alium circumuentus eccleſia vero auditur etiã ſi non habeat iuſtam cãm pe tendi illam reſtitutõneꝫ puta qꝛ fuit in negligentia vt in. c. auditis. ⁊. c. cuꝫ veniſſent. s. eo. ⁊ in hoc differũt

iſte reſtõnes que indulgentur maiori ⁊ minori. quia re ſpectu minoris vel eccleſie ſufficit enormis leſio. ſꝫ re-ſpectu maioris reqritur ꝙ ſubſit iuſta cã. ⁊ ꝙ illa etiaꝫ ꝓbetur vt h. ⁊. ff. ex qui. cau. ma. q̃ſi ꝑ totum Nota ibi ordine iudiciario. ꝙ i cauſa matrimoniali dꝫ ſerua ri ordo iudiciarius. ⁊ hodie dic vt habetur i de. diſpẽ dioſam. de iudi. Ultimo nõ ⁊ tene menti ꝙ i cauſa ſupplicatõnis ꝓceditur ad ꝯfirmandũ vel infirmãdum ſñiam ſicut in cã appellatõis vt apte colligitur hic ex fine litere. nam reſtituitur ꝑ ſupplicatõem ac ſi appellaſ ſet. equipollet eñ i hoc ſupplicatio appellationi. Et in-ſtat hic Inno. i diffiniendo ſeu deſcribendo ſupplicati onem. dicit eñ ꝙ ſupplicato late ſumpta idem ẽ quod ꝑcum porrectio. vnde i curia i qualibet ſupplicatõe dr ſupplicatur. S. vr̃e ⁊c. nam capitur ibi ſupplicatio latiſ ſime ꝓ qualibet ꝑcum porrectione. ſed ſtricte ſumpta ꝓut ſumitur i ꝓpoſito noſtro dicit ꝙ ſupplicatio ẽ q̃dã benignitas ſupioris ꝑ quam retractat oĩa que credit male acta ⁊ equipollet appellationi. hec nõ ẽ ꝓprie diſ finitio ſ potius q̃dam deſcriptio qꝛ nõ euacuat ꝓſus naturam diffiniti. nec eſt ꝯuertibilis cũ ſuo diffinito ſi cut dꝫ eſſe q̃libet diffinitio bona vt i. l. i. ff. de dolo. et nõ glo. ſup rubrica õ ſum. tri. ⁊ glo. iuris ciuilis inſti. de obli. in ꝑn. ideo ſumendo ſtricte ſupplicatõem ꝓut ſumitur h ⁊ i auc. q̃ ſupplicatio. C. de ꝑci. impa. offe. diffinirẽ ſic. ꝙ ſupplicatio ẽ q̃daꝫ ꝑcum porrectio facta ꝑncipi. ꝑ quã ex q̃daꝫ benignitate ſupior reſtituit ſup plicãtem aduerſus ſñiam ꝯtra quã nõ ꝯpetit remediũ ordinariũ. hec diffinitio ꝓbatur hic ⁊ meli⁹ in. l. vnica C. de ſen. ꝑfecti. ꝑto. In glo. ij. ibi iure cõi audire tur. nõ itelligas gl. ꝙ fuiſſet audita qꝛ ſñia eſſet nulla qñ ꝑſuppoſito ꝙ vere iteruenisſet iſta fraus ſñia tamẽ mero iure teneret ex quo iudex ignorabat iſtam fraudẽ ſ debuiſſet ſubueniri mulieri iure cõi ꝑ bñficium ſcꝫ re ſtitutõis i integꝝ. vt i. c. cũ bertoldus. de re iudi. vbi ꝑ bar. legit̃ ⁊ nõ. in. c. q̃relã. õ ꝓcura. vbi dixi. nõ. bar. in l. q̃ſitũ. ff. de re iudi. ſ qꝛ mulier nõ ꝓbauit plene frau dem allegataꝫ õ iure cõi nõ debebat audiri ſed fauore matrimonij papa indulſit bñficiũ reſtitutõis An autẽ idem ſit dicendũ i q̃libet cã fauorabili doc. inſtãt. ſ ſatis pt teneri ꝙ ſic dũmodo iuſta cauſa aliqualiter ꝓbetur vt hic ⁊ i hoc reputo iſtum tex. valde notabilem. ⁊ ad ducerem in ar. ꝙ in cauſa fauorabili concedenda eſt re ſtitutio i integrum maiori allegata iuſta cauſa ꝗ plene non ꝓbetur ſed ſemiplene. puta ꝑ iuramentum vl̃ vnũ teſtem. Et hoc nõ ſingulariter. qꝛ nõ credo ꝙ alibi ita bene probetur. iſte tñ tex. loquitur i ꝑncipe. ſed idem credo in inferiore in caſu i quo põt reſtituere ar. in. c. in cauſis. de re iudi. ⁊ hoc puto procedere de iure cano-nico non autem de iure ciuili per tex. ibi. de benignita te canonica. nã mitius ꝓcedit̃ õ iure canonico q̃ꝫ ciuili vt i. c. i. õ dolo ⁊ ꝯtumacia In gl. i v̄bo ſupplicauit

hec glo. ꝑncipaliter facit duo Primo querit an remota appellatõe poſſit contra ſniam ſupplicari. ⁊ rñdet ꝙ quãtūcūq; ſit appellatio remota nihilominꝰ ſupplicari pt. ⁊ nõ h ꝑncipium glo. ſingularis. nã infero ex ea ꝙ ſiue in inſtro ſiue i reſcripto ſiue in aliq̃ua iure ꝑte ſit remota appellatio pt nihilominus aduerſus ſniaȝ ſupplicari. nam iſta ſunt duo remedia ſeꝑata. quoꝝ vnū ē ordinariū aliud extraordinarium. ideo ad remotõnem vniꝰ non ſequitur remotio alterius q2 ex ſeparatis nõ fit illatio vt i. c. ij. de tranſla. ꝑla. Dicit tñ h Inno. ꝙ ſolius ꝑncipis ē admittere ſupplicatõnem ꝯtra ſniam. cū ꝑ ſupplicatõem retractet ſnia. ⁊ ꝑiudicetur iuri alterius quod inferior a ꝑncipe facere non pt. vt in. l. ij. et ij. C. ſen. reſcin. non poſ. ⁊ in. l. mor. ff. de penis. ⁊ in c. i literis. ⁊ quod ibi nõ. de offi. dele. ⁊ nõ h dictū q2 quotidie allegat ⁊ ꝯfirmat Io. an. in. c. romana. de appel. li. vi. Sed ꝯtra hoc dictū Inn. ego op. de. c. cum bertoldus. de re iudi. ⁊ in. l. i cauſe. i fi. iuncta. l. ꝑfecti etiā ꝑto. ff. de mino. vbi ꝓbat ꝙ nõ ſolū ꝑnceps imo magiſtratus inferior pt reſcindere ſniam etiā ꝓpriā ꝑ bñficium reſtitutionis i integrum. So. dico ꝙ ſupplicatio ⁊ reſtõ ſtricte ſumpte differūt. lȝ eñ largo modo reſtõ poſſit dici ſupplicatio q2 ꝑ ſupplicatõem indulgetur. cum nulla actio ꝯpetat ad iſtā obtinendā vt i. c. ij. de offi. iudi. ⁊ in. l. ꝙ ſi minor. i fi. ff. d mino. tñ ſupplicatio ꝓprie ſumpta ē. cuȝ ad ꝑces alterius retractatur ſnia ꝯtra quā non ꝯpetebat aliqd remediū reſciſſoriū ſȝ ꝑnceps ex benignitate ſua dūtaxat mādat cām iterū tractari. exemplū qñ ſupplicat ꝯtra ſniam ꝑncipis vt i auc. q̃ ſupplicatio. ꝑ alle. reſtõ vero i integꝝ cõceditur qñq; minori ſeu eccleſie qñq; maiori. ⁊ ſi cõceditur minori ſeu eccleſie tunc ꝓ cā ſufficit ſola leſio vñ depēdet magis ab officio iudicis q̃ȝ ab inſtantia petentis. illa vero q̃ cõceditur maiori dependet magis a iure cõi et ab inſtantia partis q̃ȝ ab officio iudicis vñ requiritur vltra leſionem ꝙ ſubſit iuſta cā petendi reſtitutõem vt. ff ex qui. cau. ma. l. i. vñ iſte tex. potius põt adaptari ad reſtõnem ſtricte ſumptam q̃ conceditur maiori ex cauſa q̃ȝ ad ſupplicatõnem. q2 lȝ ſupplicatio poſſit fieri qñ ſubeſt cā petendi retractationem ſnie vt ꝓbat h tamē ſumendo ſupplicatõem ſtricte, ꝑut ſumit Inno. illa ꝯcedit etiam cā nõ extrinſeca ſubſiſtente vt q2 ſupplicat vt reſcindat ſnia ꝑncipis vel cā his iudicet. Iſtā aūt ſupplicationē admittit ſolꝰ ꝑnceps q2 ſolius ꝑncipis eſt tollere ius alteriꝰ vel diſpoſitõem legis ſine cā extrinſeca apparēte. ſed quia reſtõ i ſpecie ſua ſumpta ſemꝑ fit cum cauſa ſiue concedatur maiori ſiue minori. quia in minore ſaltem ſubeſt cā miſeratõnis etatis. ideo illa ꝑmittit iudici inferiori a ꝑncipe. ſecus i ſupplicatõe ratione ꝑdicta. Et ita itellige dictū Inn. ſcȝ i ſupplicatõe ſtricte ſumpta que ꝯcedit ex ſola benignitate ꝑncipis. Et ex his potes decidere qõnem quotidianā. nunqd a ſententia vicarij epī poſſit ſupplicari ad ipm epm Inno. ⁊ Pe. de ſancto. dicunt ꝙ ſic. in dicto. c. romana archidi. ⁊ hoſt. ibi ꝯtra Io. an. ibi dic ⁊ bñ ꝙ ſi ſumit ſupplicatio ſtricte fruſtra querimus an poſſit ſupplicari ad epm cum ſolus ꝑnceps poſſit ipam admittere. aut q̃ritur de ſupplicatione large ſumpta, ꝑut ꝯprehendit bñficiū reſtitutõnis in integꝝ qđ ꝯceditur minori vel maiori ex cā ⁊ tunc ꝓcedat opi. Inn. vt poſſit etiā eps adiri ⁊ nimirum. Nam quēadmodū ipſe vicarius epi poſſet reſtituere in integꝝ ita ⁊ fortius pt eps adiri vt reſtituat contra ſniam ſui vicarij. Et ex hoc dicto nota ꝙ etiaȝ vicarius epi pt ex cauſa ꝯcedere reſtõem i integrū etiā ꝯtra ſniam quod itellige ex cā modo ꝑdicto ⁊ h notabis Et i fi. glo. hic gl. videtur velle facere diſtaȝ vtrū ſupplicatio porrigatur ſupiori vel iudici inferiori ⁊ hoc forte ſenſit q2. l. vnica. C. de ſen. prefec. ꝑto. admittit indiſtincte ſupplicatõem. i. biennium ꝯ auc. que ſupplicatio vidꝫ admittere. i. x. dies tm̄. Et ideo ꝓ concordia glo. h diſtinxit. vt ptꝫ i ea. Legiſte dant ibi alias ſolutões ꝯ mihi plus placet opi. hoſti. h quā ꝯmuniter ſequūtur doc. vt dicamus ꝙ quo ad facultatem admittendi ſupplicationē ſeu ſupplicandi non ē vis an fiat infra bieniū an fiat. i. x. dies. q2 ſemꝑ infra bieniū pt ſupplicari ⁊ ita loqt. d. l. vnica Sȝ quo ad facultatē exigēdi cautõeȝ ab eo q vicit ⁊ ꝯſeqt executõeȝ ſnie fit diſtinctio an ſupplicet. i. x. dies. ⁊ tūc ꝑſtat illa cautio aut pꝰ. x. dies ⁊ mādat ſnia executioni ſine onere ſatiſdādi ⁊ h cāu ꝓprie loqnt illa auc. q̃ ſupplicatio In glo. in ṽbo ad plenū. ibi ⁊ hoc ideo. hec glo. vſq; ad finē ꝓcedit intricate Et vt clare habeas intentõem gl. op. contra tex. ex quo eñ mulier iſta appellauit ⁊ ipaȝ ſupplicauit dȝ papa potius admittere appellatõnem q̃ ē remedium ordinarium q̃ȝ ſupplicationem cuȝ ſit extraordinarium. So. glo. iſta ſentit maxime i fine vnū itellectum ſatis bonum ad iſtum tex. ꝙ cum mulier fuiſſet citata ⁊ non comparuiſſet erat vere contumax. ſed ꝯtumax appellare non pt vt. ij. q. vi. ſunt quoꝝ. ⁊ l. ij. C. quoꝝ ap. non recipiant. quod intellige vt plene nota. glo. i cle. vnica. de dolo ⁊ cõtuma. nec ob. frans allegata per mulierem. q2 illam plene non ꝓbauit. ideo fuit opus i fauorem matrimonij admittere per viā ſupplicationis. ⁊ hūc intellectum tenet hic hoſti. Alij ponunt aliam lecturam ſcȝ ꝙ iſta mulier nõ erat infra decendiū a tempore ſententie. Alij ꝙ h erat remota appellatio in reſcripto ſed tu tene primum intellectum q eſt ſatis bonus et notabilis. Sed contra iſtum intellectum op. ſic ſententia lata in cauſa matrimoniali non tranſit in rem iudicatam vt in. c. lator. ⁊. c. ꝯſanguinei. de re iudi. ergo non erat opus hic ſupplicare cum de iure ꝯmuni mulier potuiſſet audiri. So. glo. ſequens intrat hūc articulū ⁊ nihil boni dic. ꝯ hoſti. ſoluit nobiliter ⁊ tenebis ſemꝑ menti ſolutõem ſuaȝ dic eñ ꝙ ſnia

non tranſit ĩ rem iudicatã in cauſa matrimoniali quo
ad veritatẽ ⁊ ita loquũtur ꝯtraria. ſ; quo ad inſtantiaꝫ
ſic vt hic. Vñ mulier iſta petebat reſtitui quo ad inſtã
tiã ⁊ nõ quo ad cognitõeꝫ cauſe tm̃. Et vt itelligas de
bes ſcire ꝙ ꝑ ſniam extinguũtur oĩa acta litis. vt litis
ꝯteſtatio citatio libelli oblatio et ſimilia. vnde ſi quis
nõ appellat ĩ cã matrimoniali ⁊ vult ď nouo audiri ad
ꝓbandũ ꝙ eccleſia fuit decepta debẽt oĩa acta iudicij
recenſeri .i. de nouo formari. ſ; ꝑ reſtõnem iſtã q̃ repo
nit ĩ ſtatum ĩ quo erat tpe late ſnie non erat opus acta
de nouo conficere. ſ; audietur ſuꝑ ꝑma inſtantia. Et ex
his collige vnũ bonũ dictũ ꝙ vbi pinguius ſuccurrit
ꝑ remediũ extraordinarium poteſt qs intentare reme
dium illud licet ꝯpetat ordinariũ vt ꝓbatur h̃ iũcto. c.
tenor. ꝑalle. ⁊ nõ. in. c. ex pte. s. de reſcrip. Jtẽ ꝑ hanc
tex. ⁊ ꝑdicta habes nõbilem ꝓuiſionẽ vltra id qđ le. ⁊
nõ. in. d. c. tenor. vt ĩ iſtis ſentẽrijs que nõ tranſeunt in
rem iudicatã habeat ps duplex remedium videlicet ꝑ
mum de iure cõi inchoãndo ſuã cãm ď nouo ꝓbando
iniuſticiã ſnie vt ĩ. d. c. tenor. Scdm remediũ vt petat
reſtõem cõtra ſniaꝫ latã ⁊ ſic reſtituat ad ꝑmam inſtã
tiam. ſ; tunc optet ꝙ aut ſit minor aut ꝙ petat reſtõeꝫ
ex iuſta cã. ⁊ iſtã iuſtã cãm dꝫ ſaltem per remediũ iura
mẽti ꝓbare vt h̃. ⁊ hec nõ. Sed cõtra tex. oppo. naꝫ
iuramentum debet ſufficere ad excuſandum ꝯtumaciã
vt nota. glo. iiij. q. v. in. c. vnico facit. c. extraordinaria
alle. in glo. ⁊ ſic debeat mulier audiri ꝑ viam appellati
onis. So. glo. iſta vidr̃ velle ꝙ regulariter ſufficiat iura
mentum ſ; h̃ non ſufficit ſ; non allegat cãm quare hic
non fecit ꝓbatõem cum potius debuiſſet ſufficere ĩ cã
fauorabili. q̃ ĩ alijs cauſis. Gof. dicit ꝙ iſtud iuramẽ
tum fuit ſponte oblatum ꝑ partem ideo non fecit fidẽ
ſecus ſi iudex detuliſſet ſibi iuramentum. et ſic poſſet
ſolui contrarium ſm hoſti. de. c. extraordinaria. Ad ꝑ
dictam ſolutõnem facit dictũ Fre. conſilio. cx. vbi vo
luit ꝙ ꝑ iuramentum ꝓbetur impedimentum. ſed certe
iſte tex. vrget ĩ ꝯtrarium in eo ꝙ dicit ꝙ ꝑ iuramentũ
non cõſiſtit ad plenum ⁊c̃. vnde non fundat ſe quia iu
ramentum non fuerat oblatum. ſ; q; iuramentum ple
ne non ꝓbat. ⁊ ideo dico ꝙ iuramentũ non ſemꝑ ſuffi
cit ad excuſandũ cõtumaciam ſeu ad ꝓbandũ impedi
mentũ. ſ; dꝫ iudex arbitrari q̃lis ꝓbatio ſufficiat conſi
derata q̃litate perſone impedimenti ⁊ cauſe. Et q̃nq;
erit ꝯtentus iuramento q̃nq; exiget ſemiplenam ꝓba
tionem q̃nq; plenã. Naꝫ ſi tractaret de graui ꝑiudicio
vel allegaret ĩpedimentũ manifeſtũ nõ dꝫ credi ſoli iu
ramento. ⁊ hanc theoricã vltimam poſuerunt notanter
archi. Jo. mo. ⁊ Jo. an. in. c. i. de dolo ⁊ ꝯtu. li. vi. vñ
q; h̃ veniebat retractanda ſnia ꝑ quã fuerat ius acq̃ſi
tum pti non debebat ſufficere ſolũ iuramentuꝫ ⁊ h̃ ca
ſu intellige iſtũ tex. ſi aũt tractaret de modico ꝑiudicio
puta vt detur aliqua dilatio breuis ⁊ tunc poterit ꝓce

dere id qđ dr̃ de iuramẽto ⁊ ꝑ hoc habes materiã hu
ius. c. ſatis declaratã. Jn glo. fi. ibi ꝓ pte pt̃ confir
mari ⁊c̃. Nota hñ glo. ⁊ dicit gof. ꝙ iudex appellatio-
nis q̃nq; pt̃ etiã ad iudicationes facere. allegat. l. cum
apud. ff. iudica. ſo. vbi bonus tex. ſed ego allego tex.
aptum in. c. cum cã. de re iudi. ĩ fi. et ibi plene dixi q̃li
ter ſe debeat habere iudex ad quem

Quo ad titulũ iſte
Ex literis. tex. ſolum dicit duo.
Primo ꝙ etiã ꝯtra ſniam pape reſtituit ec-
cleſia. Scdo ꝙ cã reſtõis ĩ integꝝ dꝫ ptibus pñtibus
tractari. ⁊ diuiditur ĩ tres ptes. Primo ponit petitio
nem eccleſie hylerdeñ. Scdo examiatõem deliberatio
nem ⁊ iterlocutionẽ pape ibi. nos igit. Tercio citatio
nem ptis aduerſe cuꝫ ꝯminatione ꝓceſſus ibi quo cir
ca. Nõ ibi ſe leſam enormiter ꝙ petens reſtõnem
dꝫ ſe fundare ſuꝑ enormi leſione q; ꝓ modica leſione
nõ datur reſtitutio vt dixi in. c. i. s. eo. vñ non ſufficit li
bellanti allegare ſimpliciter ſe eſſe leſum q; poſſet ve
rificari libellus ſuper leſione modica vñ talis libellus
nõ ẽ admittendus. q; non ſufficit aliq̃d allegare in ge
nere qñ q̃libet ſpẽs ꝯtenta ſub genere nõ ꝯcludit intẽ-
tionem allegãtis ſeu libellantis. ad qđ vide bo. tex. iũ
cta glo. in. c. pia. de excepti. li. vi. vbi dr̃ ꝙ non ſufficit
ꝯtra actorem allegare excõicationem ĩ genere q; illud
v̾bũ poſſet verificari ĩ excõicatione minori q̃ nõ repel
lit ab agẽdo. vt ĩ. c. nobis. ď excep. dic tñ ꝙ ſi tal' libel
lus generalis admitteretur vt poſtea probaretur leſio
enormis deberet ꝓcedi reſtõ. ad hoc. l. fi. ⁊ qđ ibi nõ.
C. de annali exceptõe. ⁊ qđ dixi ĩ. c. fi. ď li. ob. Nõ
tercio ꝙ lꝫ a ſnia pape nõ poſſit appellari vt in. c. cun
cta ꝑ mũdũ. ix. q. iij. tñ pt̃ cõtra illã ꝑ iſtum tex. peti ĩ
integꝝ reſtõ rõne leſionis vl' ex cã iuſta. an aũt debeat
ſupplicari an peti reſtitutio dicã infra. Tercio nota
ꝙ legat⁹ etiã cardinalis non pt̃ ꝯcedere reſtitutõnem ĩ
integꝝ etiã eccleſie ꝯtra ſniam pape. ſolus ergo papa
dꝫ adiri. vñ legat⁹ h̃ cognouit ex delegatõe pape. licet
cã eſſet infra limites ſue legatõis. Rõ q; reſtõ ĩ integꝝ
ꝯtra ſniam dꝫ tractari corã ſuꝑiore ipſius ſniantis. vt ĩ
l. i. C. vbi. ⁊ apud quẽ. Jtẽ inferior non pt̃ reſcindere
ſniam ſuꝑioris vt ĩ cle. ne romani. de elect. Ex quo in
fero. ꝙ vicari⁹ epĩ non pt̃ etiã ex cã reſtituere in integꝝ
ꝯtra ſniam epĩ. ſecus in epo reſpectu ſnie ſui vicarij vt
dixi. s. c. pxi. Quarto nõ practicã libellãdi cũ pe-
titur reſtõ ĩ integꝝ contra ſniam vt colligitur h̃ ĩ v̾bo
mag ſter. a. ⁊ videbatur iſte petijſſe duo ſcꝫ ſniaꝫ ĩ me
lius reformari. i. ſententia retractata aliã cum forma
meliori ferri. i. magis iuſticie conſonam. Jtem petijt
eccleſiam hylerdeñ. reſtitui ſuꝑple ad audientiaꝫ cauſe
⁊ ſic videtur innuere iſta lr̃a ꝙ poſſet quis ĩ h̃ iudicio
intentare duo remedia ſcꝫ officium iudicis reſpectu re
ſtitutionis et primam actõnem inquãtum petebat aliã

ſententiam ferri. ꝛ ſic videt̃ ꝙ officiũ reſcindẽs ꝛ actio reſciſſoria poſſint ſimul i eodẽ iudicio accumulari. Contrariũ tñ inuit tex. i fi. in verbo quo circa. et qd iuris ſit .ĩ. dicã. Quinto nõ ibi cũ fratrib⁹ nr̃is ꝛ alijs ꝙ papa ſumit q̃nq; ↄſilium: nõ ſolũ a cardinalib⁹ ſ etiã ab alijs puta viris ſcientificis. vñ papa dr̃ habere oĩa iura i ſcrinio pectoris propter valentes viros q dñt ſibi aſſiſtere. vt nõ. in. c. i. de ↄſti. li. vi. ꝛ. xxiij. di. preterea.

Sexto notã ꝙ papa ex tp̃is neceſſitate fert q̃nq; ſniam nõ oĩno iuri ↄſonam. q̃nq; vero ex ſurreptiõe ꝑtium dʒ tñ ꝓceſſu tp̃is talis ſnĩa reformari. Et idem dic i ꝑuilegijs diſpenſationib⁹ ꝛ alijs diſpoſitõnibus pape. vt ſi ex neceſſitate tp̃is aliq̃d fecit poſſit ꝛ debeat ceſſante neceſſitate illud retractare. facit. c. nõ debet de ↄſangui. ꝛ affi. ꝛ. lxiij. di. in. §. verũ. Septimo nõ etiã cõtra ſniam ſnĩa bis ↄfirmatã pt̃ ꝑnceps cõcedere reſtõnem i integꝝ. Ex quo infero ꝙ lʒ tercio nõ poſſit appellari vt in. c. ſnã. de appel. pt̃ tñ ꝑncipi ſupplicari vt ꝑuiã ſupplicatõis debeat examinari tercio iſtã cã. ꝛ pt̃ ꝑnceps hãc ſupplicatõem ex ſua ſola benignitate admittẽ q2 ex ſolo rigore iuris ꝓceſſit vt tercio ñ liceret appellare ergo ꝑnceps q̃ ẽ ſupra ius pt̃ cõtra illõ ius diſpenſare ſupplicatõeʒ admittendo. ar. in. c. ꝓpoſuit. de ↄceſ. ꝑben. ꝛ vide notabile dictũ Inno. in. c. cũ ad monaſterium. de ſta. regu. vbi dixit ꝙ ex ſola voluntate poteſt diſpenſare ꝑnceps cõtra ius poſitiuũ de q̃ tu vide qõ dixi i. c. de multa. de ꝑbẽ. Octauo nõ ibi videbat̃ inſtructus tex. nõbilem ꝛ menti tenendũ ꝙ oritur preſumptio iniuſticie ↄtra ſniam latã a iudice illico i ꝑn. ſui officij. vel qñ ita ſero recepit acta ꝙ nõ potuit plene inſtrui de meritis cauſe ꝛ lʒ ſoleat allegari iſte tex. ad ↄfirmandum dictuʒ bar. in. l. ꝓlatam. C. de ſen. tñ mihi vid̃r ꝑma frõte ꝙ tex. iſte deſtruat doctrinã ſuaʒ nã ipſe concludit ꝙ ſnĩa lata a iudice min⁹ inſtructo de meritis cauſe ẽ nulla. cui⁹ ↄtrariũ apte inuit iſta lr̃a. nã ſi iſta ſnĩa fuiſſet nulla nõ oportuiſſet diſputare ſup reſtitutione ergo iſta lr̃a ſolũ ꝓbat ꝙ talis ſnĩa ꝑſumitur iniuſta ꝛ adminiculat̃ ad reſtõem cõcedendã. ſ ſaluando dictũ bar. poſſem⁹ dicere ꝙ vbi iudex tulit ſniam ꝓſus ignarus de meritis cauſe q2 de ſero recepit multa acta intricata ꝛ de mane tulit ſniaʒ ꝛ tũc pt̃ dici nulla. q2 lata ſine cauſe cognitõne vt nõ. in. c. eccleſia. de ↄſti. aut non tulit ſniam ita ꝓpere ſ infra tp̃s breue. et tũc ſnĩa tenet. ſ oritur ꝑſumptio q̃dam iniuſticie et ita itelligatur iſte tex. nam reſpectu pape vnius mẽſis erat tp̃s breue ad decidendã q̃õnem difficilem non tamẽ ẽ impoſſibile inſtrui .ĩ. menſem de meritis cauſe vt h̃ nota. Nono nota ꝛ tene mẽti ꝙ etiã i hoc iſte tex. ẽ valde nõbilis ꝙ ſi iudex in ſnĩa exprimit vnam cãm falſam cũ ↄditõe ꝑcipue ſeu ꝑſertim ita ꝙ videat̃ motus ex plurib⁹ cauſis. ſ maxime ꝑ cãm expſſam ꝙ lʒ tractu tp̃is iſta cã appareat falſa non ꝓpter h̃ ſententia

eſt nulla maxime qñ cã eſt allegata ↄtra ius litigantis tñ vt hic erat. ꝛ lʒ ſoleat allegari iſte tex. ꝙ ſnĩa ex h̃ capite ſit nulla qõ vid̃r innuere do. an. in. c. in ꝑñtia. de renun. tñ iſte tex. apte ꝓbat ↄtrarium q2 hec cã ſolũ allegabat̃ ad cõcedendã reſtõnem i integꝝ. ſ butrica. in l. ij. ff. ex qui. cau. irro. infami. tenuit ꝑmũ dictũ generali⁹ ꝙ ꝑ dictõnem ꝑſertim ſeu ꝑcipue tolleret̃ ſnĩa lʒ cã expſſa ſit falſa. quia illa dictio includit iudicẽ fuiſſe motũ ex alia cã de quo vide qõ plene dixit in. c. ſicut. de re iudi. vbi exaĩo iſtũ articulũ. Itẽ nõ ꝙ cũ dubitat̃ de falſitate ꝑuilegij dʒ recurri ad regiſtꝝ pape. ꝛ eſt regiſtꝝ locus vbi reponũtur ſcripture ſuꝑ reb⁹ geſtis ſicut i ſimili recurrim⁹ ad ꝓthocollũ nõꝛij qñ dubitatur de falſitate inſtrumẽti. vt i. c. qm̃ ↄtra. de ꝓba. Ultimo nõ ꝛ põdera lr̃aʒ i v̄bo quo c̃ca ꝙ ꝑus examinat̃ cã reſtõnis ꝛ poſtea illa cõceſſa negociũ ꝑncipale. Ex h̃ innuit lr̃a ꝙ negociũ ꝑncipale ꝛ reſtitutio i integrum non dñt inſimul examinari qõ an ſit verũ .ĩ. dicam. In glo. ij. in ꝑn. aduerte q2 glo. iſta i ꝑncipio vid̃r velle ꝙ celeſtin⁹ indulſerit reſtõem. ꝛ idem ſentit i fi. glo. lʒ dicat ibi ꝙ hoc fecerit ex gr̃a glo. tñ in v̄bo reſtitui. et in v̄bo cõmittendum ſentit oppo. ꝛ ad tex. r̃ndet ꝙ celeſtinus nõ includit reſtõnem. ſ ↄmiſit cãm an reſtõ eẽt dãda. Inn. etiã ſentit hũc itellectũ. dicit eñ ꝙ cũ i integꝝ reſtõe ſit iuris ordo ſeruandus. ꝛ cã cognita expedienda ꝑſuppoſito ꝙ ↄſtaret de mãdato celeſtini tñ illud mandatũ cũ fuerat factũ extra iudiciũ ꝛ ſine cauſe cognitõne non habuit vim ſnĩe. ar. l. ij. ꝛ. iij. C. comi. vl' epo. ꝛ i. l. ex ſtipulatõe. C. de ſen. Ex h̃ dicto Inn. nõ ſingulariter ꝙ mandatũ pape factũ ſine cãe cognitione i cã q̃ reqrit ſniam ꝛ cauſe cognitõem non habet vim ſnĩe. ꝛ ſic nõ valet niſi aliter appareat de certa ſciencia pape. ꝛ h̃ facit ad multa. Sʒ circa queſtionem ꝑncipalem non ẽ vtile inſtare q2 papa hic voluit dicere an celeſtinus per illa verba dederit reſtõnem vel ne. ſʒ diſtulit deciſionem donec partes eſſent ꝑñtes. nec mutatur itellectus huius. c. q̃lemcũq; ꝑtem teneamus. naʒ ſi tenemus ꝙ celeſtin⁹ indulſerit reſtõneʒ debemus ꝑſupponere ꝙ ex aliq̃ iuſta cã audiuit eccliam hylerdeñ. p⁹ q̃driẽnium vt ſtatim .ĩ. dicam. Et in fi. gl. hec gl. i effectu ſoluit contrarium ꝙ h̃ non fuit data reſtõ p⁹ q̃driennium ſed papa cõmiſit cãm vtꝝ eẽt danda. ſed tu aduerte ad duo ꝑncipaliter. Primo q̃uo fuit admiſſa eccleſia hylerdẽ. tp̃e anaſtaſij cuꝫ tp̃e eugenij q vixit octo annis nunq̃ fuit petita iſta reſtõ. Scd̃o qualiter auditur nunc tempore Inn. cum a tp̃e eugenij qui tulit ſententiam eſſent lapſi. xlv. anni. Ad ꝑmum dicũt quidam vltra glo. ꝙ eccleſia hylerdeñ. petijt reſtitutionem etiam tempore eugenij. ſed non fuit audita hec ſo. diuinat. quia in littera de hoc nihil dicitur. Inſto. dat aliam ſol. dicens ꝙ tp̃s eugenij q tulit ſententiaꝫ non currit i quadriennio. ſicut eñ tempus ꝓlati male

alienantis nõ currit i iſto quadriẽnio vt i. c. ſi ſacerdotes. xvi. q. iij. et eſt etiã tex. iuxta gl. fi. in. c. i. e. ti. li. vi. ita nec tp̃s male ſentenciantis currit i q̃driẽnio indulto ad petendũ reſtõem ⁊ ẽ dictũ ſatis notãdũ. ꝟ intelligo ꝙ nõ fuit eccleſia auſa ꝓpter veriſimilẽ timorẽ petere tunc reſtõem vtputa q: reſtitutio fundabaẗ ſup iniuſticia ſnie ⁊ p̃latus nõ erat auſus dicere pape ꝙ iniuſte p̃nũciaſſet Et idẽ puto dicendũ i alio iudice ḋ quo veriſimiliter timereẗ ar. in. c. ſi de appel. ſecus dicerẽ vbi ceſſaret ꝓbabilis timor. vtputa q: petitio reſtõis fundatur nõ ſup iniuſticia ſnie. ꝟ ſup alic extrinſeco. nam tũc etiã ab eodẽ papa q tulit ſniam p̃t ꝓbabiliter peti reſtõ i inte. ad hoc allego tex. in. c. pxi. ⁊. e. co. auditis hoſti. ſol. cõtrarium p̃cipale aliis duob⁹ modis. Et p̃mo ꝙ h̃ agebatur de falſitate inſtroꝝ ⁊ q̃ſtio falſi p̃t intentari. etiã poſt q̃driẽniũ vt i. c. cũ venerabilis. ḋ exceп. ⁊ i. l. querelã. C. de fal. cum ſi. Hec ſo. ẽ vera in ſe ꝟ non quo ad tex. noſtꝝ quia ex q̃cunq; cã petaẗ reſtõ dꝫ peti. ĩ. q̃drienniũ. cũ ſit illud bñficium extraordinariũ vt in. l. fi. C. de tempo. i inte. reſti. ⁊. c. i. co. ti. li. vi. dictũ v̉o hoſti. ꝓcederet qñ qs directe ageret contra ſniam reſpectu falſitatis. Scd̃a ſo. ſua eſt ꝙ h̃ petebaẗ reſtõ iure maioris. ſ. ex iuſta cã ad q̃ꝫ petẽdi ⁊ obtinẽdam nõ ẽ p̃fixum tp̃s. tẽpus eñ q̃driẽniũ eſt p̃fixum ſm eum reſtõni q̃ petiẗ iure minoris. Rõ diuerſitatis ſm eũ ẽ q: reſtõ q̃ ꝯpetit iure maioris pendet ex mero iudicis officio magis q̃ꝫ ab inſtantia petentis. Sed reſtitutio q̃ conceditur iure minoꝝ pendet magis a iure cõi. ⁊ ab inſtantia petentis. q̃ꝫ officio iudicis. Jd autẽ qḋ expeditur ex puro ⁊ mero iudicis. officio non claudiтur tpe. q: iudex p̃t meꝝ officiũ ſuũ impẽdere ⁊ exercere q̃ñcunq; ⁊ cum hac ſolutõe tranſeũt recitãdi Jo. an. ⁊ do. an. Sed ꝑfecto hec ſolutio nõ eſt vera nec ꝯli quo iure ꝓbatur imo tex. vid: in oppoſitũ in. d. l. fi. C. de tẽpo. in inte. reſti. vbi ḋ: ꝙ oĩs reſtõ clauditur quadriẽnio ſiue ꝯpetat maiori ſiue minori ⁊ apte compꝑi ꝙ hanc opi. tꝫ bar. in. l. fi. C. ex qui. cau. ma. vbi dicit ꝙ officium iudicis reſcindens claudiẗ q̃driẽnio ⁊ alle. d. l. fi. Jdem in q̃õne facti tenebat Bal. vt hic recitat do. cardi. lꝫ q̃dam do. Gal⁹ q legibat tunc padue ius canonicũ teneret ꝯtrariũ allegãdo iſtud dictũ hoſti. Sꝫ do. cardi. tꝫ p̃mũ qḋ puto verius p. d. l. fi. nec vt dixi dictũ hoſti. ꝓbatur iure. nec rõ ſua mihi placet. nã puto totũ oppoſitũ ꝙ magis dependeat a iure reſtõ q̃ cõpetit iure maioris. q̃ꝫ illa q̃ ꝯpetit iure minoris. nam i p̃ma cõcedenda dꝫ cõcurrere enormis leſio ⁊ iuſta cã. ꝟ in ſcd̃a ſufficit leſio enormis vt dixi. e. c. px. vñ p̃tor motus ex edicto ſuo dedit vtilẽ actõem maiorib⁹ ex iuſta cã vt in. l. i. ff. ex qui. can. ma. ⁊ p h̃ faciẗ qḋ nõ. gl. e. co. c. i. in v̉. reſtituim⁹ ⁊ h̃ quo ad p̃mum reſpectum Reſpectu vero ſcd̃e op. q̃liter. ſ. audiaẗ nũc eccl̃ia hylerdẽ. tpe Jnn. cũ effluxerant. xlv. ãni. gl. dat bonam ſo. quã nõ. dicit eñ ꝙ ex quo nõ deficit p eccleſiaꝫ vt ptꝫ ex variis ꝯmiſſionib⁹ p eã impetratis lapſus q̃driẽnij ſibi nõ obſtat Et ex hoc nõ ꝙ iſtud q̃driẽniũ indultum ad petendã reſtõnem nõ currit impeditis ex facto iudicis vel aduerſarij vñ lꝫ q̃driẽniũ deẗ a iure ad petendã ⁊ finiendã cãm reſtõnis vt ẽ tex. aptus i de. vnica. co. ti. tñ ex quo nõ deficit ꝑ pte q̃ cũ petit reſtõnem quãtũ p̃t non dꝫ ſibi p̃iudicari ſi nõ finiaẗ ĩ. q̃driẽniũ qḋ apte tenuit glo. in. d. cle. vnica. ⁊ Jo. an. h̃ facit optime i ar. l. fi. i fi. C. de adul. ⁊. l. ſi cũ ipe. ꝯiũcta. l. p̃cedenti. ff. de exca. tuto. ⁊ qḋ ibi nota. quicq̃d ergo ſit in aliis tpibus tñ iſtud q̃driẽniũ hꝫ a iure hãc naturaꝫ lꝫ aliq̃ voluerint ꝯtrariũ ꝟ p p̃mo vltra p̃dicta ego allego tex. i. c. i. e. ti. li. vi. vbi ḋ: ꝙ eccl̃ia nõ audiẗ p⁹ q̃driẽniũ ſi negligẽter omiſit. ĩ. q̃driẽniũ petẽ ⁊c̃. vñ põdera v̉bũ ſi negligẽter. q̃ illḋ tp̃s q̃driẽnij currit ſolũ negligẽti ñ aũt ñ volẽti. ⁊ p h̃ tex. h̃ ex his habes plene declaratã iſtã gl. Jn gl. i v̉ a pte vr̃a. in fi. ex iſta glo. colligũtur tres itellect⁹ ad v̉. ꝟ illa nitenḋ ⁊c̃. ⁊ lꝫ itellectus iſti ſunt veri i ſe tñ nõ ꝯgruũt multũ litere q̃ inuit ꝙ papa credidit p̃uilegiũ eẽ falſum cũ tñ ꝯtrariũ poſtea apparuit in regiſtro. Jdeo do. an. dat aliũ itellectũ ad illũ v̉. ꝙ eccleſia hylerdeñ. ꝓduxerat p̃uilegiũ ꝑ ſe qḋ eccleſia oſeneñ. dixit falſum. ⁊ ad hoc ꝓducit aliq̃s ꝓbatões q̃ mouerũt papã eugeniũ ad ſententiãdũ cõtra eccleſiã hylerdeñ. Sꝫ Jnn. corã quo erat nũc qḋ repit in regiſtro qḋ illud p̃uilegiũ nõ erat falſum quia i regiſtro erat tenor quẽadmodũ i illo p̃uilegio ⁊ iſte itellectus magis ꝯuenit lr̃e ⁊ mihi placet ⁊ tunc opteт tenere aliã literã vt dicaẗ a pte altera ꝓductũ ⁊c̃. q: papa loq̃tur h̃ eccleſie oſeneñ. ideo verbũ a pte vr̃a non hñ̃ſtaret ſm iſtũ itellectũ. Jn gl. in v̉. oſtenſuri. in fi. ⁊ dic ſm hoſti. ꝙ eccl̃ia hylerdeñ. habebat p̃ſumptionem p ſe rõne illius p̃uilegij qḋ fuit repertũ incorrectũ. Jdeo on⁹ ꝓbandi ꝙ non erat danda reſtõ incũbebat alteri pti. Jn glo. pe. ibi multa enim ꝓpter diſtãtiam ⁊c̃. Vult ergo glo. ꝙ peremptorium potuit h̃ mitti p̃ma vice ꝓpter difficultatẽ geminãdi citationes ꝯtingẽtes ex viaꝝ lõga diſtãtia debẽt tñ tũc ſm hoſti. ⁊ Jo. an. apponi tres termini in ꝑemptorio. ſꝫ tu vide practicã p glo. in. c. ꝯſtõnem. de ſen. ex. li. vi. ⁊ tene illam menti et ex hoc ſentiũt glo. ⁊ docto. ꝙ ceſſante cã non poteſt mitti ꝑemptoriũ p̃ma vice. ꝟ cõtrarium eſt veꝝ dũmodo ꝑemptoriũ habeat terminũ ꝯpetentem maxime cũ interuallis terminoꝝ iuxta nota. in. d. glo. ⁊ hoc vltimũ ſentiunt doc. in. c. i. de dila. vbi vide. naꝫ ꝑemptorium ⁊ tres citationes regulariter equiparantur vt in. c. de illicita. xxiiij. q. iij. et in. l. cõtumacia. ff. de reiudi. vide tñ limitatõnem quã poſui. c. ex tue. de cle. non reſi. ⁊ vide bonam glo. in cle. i. de vi. ⁊ hone.

Jn glo. fi. in fine. nota gl. que videẗ inclinare i partem affirmatiuam vt lis ſit cõteſtanda in cã reſtitutõis

⁊ reliqꝰ iuris ordo ſeruandus de quo vide ſpecu. per
gl.⁊ qḋ ibi dixi i.c.ij.de offi.iudi. Inn.h dixit ꝙ ſi pe
titur reſtō ↄtra ↄtractū ē iuris ordo ſeruādus vt detur
libellus ⁊ fiat ↄteſtatio ⁊c. Sꝫ ſi petiť ↄtra ſniam ⁊ ſic
ↄtra actū iudicialē expediēda ē cā ſummarie qꝛ h caſu
nō ↄſequiť reſtitutꝰ aliqḋ lucꝝ ſꝫ ſolū patuit ſibi via ad
negotiū pncipale.dicit tñ tutꝰ tenendum ꝙ etiā i hoc
cāu fiat litis ↄteſtatio ⁊ ſic tranſeūt h doct. Sꝫ tu vide
bar.in.l.fi.ff.ex qui.cau.ma.vbi recitat h dictū Inn.
⁊ reſpectu pmi mēbri illud approbat.ſꝫ quo ad ſcḋꝫ di
cit ſe putare ꝙ ſi petiť reſtō ↄtra ſniam diffinitiuaꝫ dꝫ
lis cōteſtari ſi ptes ſunt pñtes qꝛ hec reſtō hꝫ vim ap
pellationis ſeu illi equipollet.vñ ſicut i cā appellatōis
dꝫ lis ↄteſt.pñtibus ptibus vt in.l.vnica.C.ne lice.in
vna eademqꝫ cā.⁊ in.c.ꝑ tuas.vbi dixi.de appel.ita i
hac cā reſtōnis.Sed ſi ps eſt abñs ↄtumaciter tūc pu
tat ꝙ ꝓt ꝓcedi lite nō ↄteſ.ꝑ tex.i auč.ſi nō oēs.allega
ta i glo.mihi placet primū dictū bar.quia data pñtia
ptium,dꝫ lis cōteſtari ex quo petitur reſtō cōtra ſniam
pncipaliter vidꝫ ꝓbari i.c.ij.de offi.iudi. ⁊ h i fi. nam
h petebať reſtō cōtra ſniam. et papa cōminať pti ꝙ ſi
nō ↄparuerit ꝓcedet quātū de iure poterit ꝗſi ad ſentē
tiam nō poterit ꝓcedi ex quo lis nō erat cōteſ. Et ex h
dico ꝙ ſcḋm dictū bar.nō ꝓcedit i eo ꝙ voluit ꝙ da-
ta abñtia poſſet ꝓcedi lite nō ↄteſ.nā regula iuris ē cō
tra eum qꝛ ois cā ē plenaria.ex quo affert graue ꝑiudi
ciū vt nō.glo.in.l.iudices.C.de iudi.⁊ ipſemet bar.in
extrauag.ad reprimendā i ꝟ.ſummarie.ſꝫ ꝙ retractare
tur ſnia non ꝓt dici ꝙ nō inferať graue ꝑiudiciū.Non
ob.auč.ſi nō oēs.ꝑ eā alle.qꝛ illa ꝓcedit qñ petitur re
ſtitutio nō cōtra certā ꝑſonā ſꝫ i genere contra oēs qui
pñt ꝓtendere intereſſe ſicut petit minor cū vult reſtitui
aduerſus aditā hereditatē vñ ſi nemo ↄparet ñ ē dare
ptem aduerſam qꝛ nemo vidꝫ velle ꝓtendere intereſſe
ſecꝰ qñ reſtō imploratur cōtra certā ꝑſonam vt hic ⁊ in
d.c.ij.de offi.iudi.Sꝫ dubiū ē circa ꝓbatōem fiendaꝫ
vtꝝ requirať plena probatio i hac cā reſtōnis Inn.re
fert hic duas opi.cōtrarias.nā ꝗdam dixerunt ꝙ vbi
qs petit ſolū reſtitui cōtra aliqḋ obſtaculū ſatis eſt ꝙ
ꝓbet ſemiplene ſeu colorate leſionē.ſꝫ vbi vltra reſtōēꝫ
intendit aliqd ↄſequi puta vt retractetur ſnia ⁊ alia me
liori forma ferať tūc opꝫ plene ꝓbare Alij dicunt ꝙ
ſemꝑ reqritur plena probatio.⁊ vidꝫ hec opi. placere
Inno.et eam ſequor.Et primo adduco.c.i.s.eo.vbi
dicitur ꝙ de leſione debet manifeſte conſtare.ad idem
adduco.c.ex lr̃is.s.eo.vbi ꝓbať ꝙ fundās ſe impedi-
mēti cā dꝫ illā plene ꝓbare niſi cā ſit fauorabilis vt ibi
dixi ⁊ ſolū ibi petebatur reſtō ſnie.vñ ꝑ illa duo capi-
tula cōcludo ꝙ ſiue petatur reſtō iure minoꝝ ſiue petať
iure maioꝝ dꝫ cā ſuꝑ qua fundatur reſtō plene ꝓbari.
Et adde ad ꝑcedentē qōem gl.nō.quā puto ſingularē
I.c.ſe.i ꝟ.monaſteriū.ꝗ dicit ꝙ qñ petitur reſtō ↄtra

ſniaꝫ incōtinenti.i.ante lapſum.x.dieꝝ dꝫ peti incidē
ter ⁊ non pncipaliter.⁊ ſi illa glo.eſſet vera ꝓt inferri ꝙ
qñ petitur reſtitutio ↄtra ſniam incōtinenti nō ē opus
litē ↄteſtari,qꝛ tūc fit cōteſtatio qñ petitur pncipaliter
⁊ nō incidēter vt ē tex.in.d.c.ij.de offi.iudi.⁊ ſic ſcḋo
mō poſſet limitari dictū Inn.⁊ bar.de quo vide i ꝑce
denti qōne.Extra gl.op.ↄtra tex.⁊ vidꝫ ꝙ non debuit
peti reſtitutio i integꝝ ſꝫ debuit appellari qꝛ remedium
extraordinarium ceſſat qñ cōpetit ordinariū vt in.l.in
cauſe.ff.de mino.So.dicit Hoſ.ꝙ hic nō poterat ap
pellari cū ſnia fuiſſet lata a pncipe.vt.ix.q.iij.in.c.cū
cta ꝑ mundū.⁊ in.l.vnica.ff.a qui.ap.non li. nec ob.
ſꝫm eū ſi dicatur ꝙ poterat ſupplicari qꝛ aduerſus ſen-
tentiam principis admittiť ſupplicatio vt in auč.ꝗ ſup
plicatio.C.de ꝑci.impa.offe.⁊ in corpe. vñ ſumiť qꝛ
ſupplicatio ē remedium extraordinariū.⁊ ex hoc dicto
Hoſſ.nō.duo.Primo ꝙ vbi cōpetunt duo remedia
extraordinaria vnū nō tollatur ꝑ reliquū.ſꝫ ꝓt qs intē
tare,quod placet.ad hoc qḋ legitur ⁊ nota.in.l.ſi cuiꝫ
exceptione.ff.qḋ me.cā.Secundo nō ⁊ tene menti ꝙ
aduerſus ſniam pncipis competunt iſta duo remedia
extraordinaria ꝓt ergo ↄdemnatus per pncipem pete
re reſtōem vel ſupplicare contra illā ſniam.ſed aduerte
qꝛ Inn.hic in ꝟ.ſupplicatōem ſentit oppo. dicit enī ꝙ
nō auditur qs contra ſniam principis niſi ꝑ ſupplicati
onem et ſic non hꝫ locū petitio reſtitutionis i integrū
qḋ clarius voluit I.c.ꝑxi.Doc.nihil dicūt qꝛ nō pō-
derarūt hāc cōtrarietatē.Sꝫ ꝓ concordia dicerem ſic
ꝙ aut ↄtra ſniam pncipis nō allegať aliq̃ cā puta mi
nor etas vel fauor eccleſie vel aliq̃ alia ꝓbabilis cā ex
trinſeca accedens.ſꝫ ſolū qꝛ non poteſt appellari a ſnia
pncipis ⁊ tūc ñ dꝫ peti reſtitutio ſed dꝫ intentari reme
diū ſupplicatōis qꝛ ſupplicatio innitiť pure gratie ⁊ be
nignitati pncipis.ideo ex quo nulla iuſta cā ꝓtenditur
dꝫ fieri ſupplicatio.ſꝫ vbi allegareť cōtra ſnia aliq̃ ꝓba
bilis cā.vtputa minor etas vel fauor eccłie vel qꝛ ↄdē
natus erat apud hoſtes ⁊ nō poterat ↄparere tpe ſnie
vel qd ſimile ꝓt peti tunc reſtitutio in integꝝ Ratio qꝛ
reſtitutio in integrum innitur iuſticie hꝫ tñ annexā gra
tiam vt dicā in.c.ſe.et iſtud remedium ē datum a iure
ꝓpter cām ꝓbabilem.vñ ipſemet princeps ex cauſa in
dulſit beneficiū reſtitutionis vt.s.c.proxi.ergo apud
eundem poteſt peti iſta reſtitutio cum princeps de ho
neſtate debeat obſeruare leges ſuas vt in.l.princeps.
ff.de legibus.et in.l.digna vox.C.eo.facit.c.cū oēs.
de conſti.⁊ in hoc proprie loquitur iſte tex.cum.c.ſe.
⁊ in hoc caſu ꝓt etiam ſupplicari Sed in pmo cāu vbi
nō pretenditur iuſta cauſa extrinſeca nō incurrit reme
dium reſtitutionis qꝛ illud vt dixi ē fundatū ſuper iniu
ſticia cāe vt in.l.i.ff.ex qui.cau.ma.⁊ i.l.i.ff.d mino.
⁊ hāc puto ipam veritatē ⁊ reducāť ad cōcordiam iſta
iura.ſed inſtat goff.circa ſententias inferiorum ꝗliter

poſſit aduerſus eas peti reſtõ cũ ꝗ poſſit appellari ⁊ re
ſpõdet nõnter ꝙ tũc nõ daꝛ remediũ minoꝛi extraoꝛdi
nariũ qñ ẽ mũtꝰ ipo iure ⁊ ita loqꝛtur lex .i. cauſe. vtputa
qꝛ ſnĩa vel cõtractus ẽ nullꝰ. ſꝫ qñ actꝰ tꝫ teneꝛ appella
re. vñ cũ nõ ſit nũtꝰ ipo iure poterit petere reſtõem licet
poſſit appellare. ⁊ tene menti hoc dictũ ꝙ minoꝛ vl' ec
cleſia pt iure ſpãli petere reſtõem aduerſus ſnĩam licet
poſſit appellare ab illa ſnĩa. ⁊ ſic ſimpliciter ẽ limitãdꝰ
tex. in. c. i. ⁊. ij. eo. ti. li. vi. Item nota optimã limitatio
nem ad illã regulã ꝙ non ꝯpetit remediũ extraoꝛdinariũ
qñ daꝛ oꝛdinariũ vt ꝓcedaꝛ qñ ipſo iure qs ẽ tutus ꝑ
remedium oꝛdinariũ. Secus aũt ſi haberet intentare
aliud remediũ. Item dic ꝙ pignius ſuccurritur per re
mediũ reſtõnis ꝗꝫ remediũ appellatõis quia obtenta
reſtõne nõ hꝫ nouã inſtantiam inchoare nec adire aliũ
iudicẽ foꝛte remotũ ergo ꝑ remediũ oꝛdinariũ nõ toli
tur iſtud ex quo pignius ꝓuidet vt dixi. s. eo. ex literis
Quero attingendo difficilem ⁊ vtilẽ glo. Inn. nũqd
petens reſtõem ꝯtra ſnĩam vel ꝯtractum ſeu ꝑſcriptio
nem poſſit intentare ſimul actõem ꝑmã ita vt poſſint
ꝯcurrere iſta duo remedia ſimul. pone exemplũ. Pete
bam domũ a te. fuit lata ſnĩa ꝯtra me. ego minoꝛ vl' ec
cleſia peto reſtõem ꝯtra iſtam ſnĩam nunqd poſſum ſi
mul intentare ⁊ ꝓſequi ꝑmam actõem petendo etiam
iſtã domũ mihi adiudicari. ⁊ ſolet iſta qſtio foꝛmari ꝑ
alia verba magis obſcura videlicet nũqd officium re
ſcindens ⁊ actio reſciſſoꝛia pñt ſimul intentari q̃ voca
bula ſunt multũ obſcura ꝑſertim iuuenibus. Sed colli
gendo dicta doct. maxime bar. in. l. fi. C. ex qbus cau.
ma. ⁊ in. l. ab hoſtibus. ff. eo. dic ꝙ officiũ reſcindens
ꝓprie ẽ officiũ iudicis ꝑ qd petiꝛ reſtõ i integrum ⁊ dꝛ
reſcindens ab effectu qꝛ reſcindit obſtaculum ꝯtra qd
petitur reſtõ. vñ ꝯclude ꝙ ſiue reſtõ petaꝛ iure minoꝝ
ſiue maioꝝ ſemꝑ reſtõ imploꝛatur ꝑ officiũ iudicis et
nõ iure actõnis ſicut qdam voluerunt. ad h̃ tex. in. l. ſi
qs ſtipulatus. ff. ex qui. ca. ma. ⁊ firmat Bar. in. d. l.
ab hoſtibus. lꝫ aliud ⁊ minus bene ſenſerit gl. s. eo. c
ij. ⁊ facit. l. i. ff. ex qui. ca. ma. Actio vero reſciſſoꝛia eſt
ꝑma actio q̃ ꝯpetebat añ obſtaculũ puta añ ſnĩam cõ
tra me latã vel ante ꝑſcriptõem ꝯpletã vel qd ſimile. ⁊
dꝛ reſciſſoꝛia nõ ꝙ ſit nomẽ actõis. ſꝫ ẽ q̃dã adiectiua
tio ad ꝑmã actionẽ vñ actio illa ꝑma hꝫ illd nomẽ qd
ꝑus habebat. ⁊ dꝛ reſciſſoꝛia qꝛ ſuꝑ ea facta ẽ reſciſſio
ꝑ reſtõem in integꝝ vel qꝛ ꝯpetit nunc ꝑ reſciſſionẽ ob
ſtaculi ſicut Imꝑatoꝛ dicꝰ ẽ ceſar qꝛ ceſus i vẽtre ma
tris. Item dꝛ auguſtꝰ ab augendo iura imꝑij ita iſta
actio antiq̃ dꝛ reſciſſoꝛiã qꝛ vbi ꝑmo erat inutilis ꝓpꝛ
ꝑſcriptõem vel ꝓpter ſnĩam vel erat ſublata nũc efficiꝛ
efficax ⁊ vtilis ꝑ reſciſſionẽ obſtaculi factã bñficio reſti
tutionis. Nã reſciſſa ſnĩa lata ꝯtra me intẽto ꝑmam
actõem q̃ mihi ꝯpetebat ſiue illa eſſet ꝑſonalis ſiue re
alis. His ergo viſis venio ad principalem qõnem

nunqd poſſint ſimul intentari Inno. obſcure ꝓſequiꝛ
ꝑſertim i ꝑma pte glo. Sed in ſcda pte loqtur magis
clare ⁊ ꝯcludendo clarius mentem ſuaꝫ nõ inſtãdo in
verbis ſꝫ i mentẽ dic ꝙ qñqꝫ petens reſtõnẽ nõ inten
dit aliud ꝓſequi vltra reſtõem petitã ⁊ tũc nõ opꝫ ali
qd inueſtigare vtrũ poſſit accumulari actio reſciſſoꝛia
qꝛ nõ ꝯpetit exemplũ. Ego eram reus ita ꝙ nihil pete
bam ſꝫ a me petebaꝛ. fuit lata ſnĩa ꝯtra me peto reſtõnẽ
in integꝝ. nõ eñ opꝫ aliud petere qꝛ ſolũ mihi obſta
bat ſnĩa qua reſciſſa habeo intentõnẽ meã. pone exem
plum i ꝯtractu. Vendidi rem ⁊ añqꝫ traderẽ peto reſti
tutionẽ ꝯtra ꝯtractũ. non eñ intẽdo aliqd petere vltra
reſciſſionẽ ꝯtractus qꝛ res vendita ẽ penes me. vnde i
his ⁊ ſimilibꝰ caſibꝰ ſolũ hꝫ locũ officium reſcindens.
qñqꝫ petens reſtõnẽ intẽdit aliud ꝓſequi vltra obſta
culum ſublatũ vtputa petebã a te domũ fecimꝰ poſtea
trãſactõem nũc iure ſingulari peto reſtõnẽ ego intẽdo
ꝓſequi illã rem quã ꝑus petebam vñ ꝑ illa ꝓſequenda
cõpetit mihi ꝑma actio q̃ dꝛ reſciſſoꝛia qꝛ ꝑ bñficium
reſtõnis nõ poſſum illã rem ꝓſequi. Nõ qꝛ reſtitutio ñ
ꝓcedit vltra q̃ꝫ abſtulerit leſio cũ ſit i ꝑſtinum ſtatũ re
poſitio. ut in. l. qd ſi minoꝛ. §. reſtõ. ff. de mino. ſꝫ leſio
ſolũ ꝯtingit reſpectu trãſactõis. vñ ſatis ẽ ꝙ reſcindaꝛ
tranſactio. ſi ergo volo petere fundũ quẽ ꝑus petebaꝫ
a te opꝫ ꝙ intentẽ ꝑmam actõem. ⁊ idẽ dic i iudicio
qñ ſnĩa eſſet lata ꝯtra actoꝛẽ nam vltra reſtõem aduer
ſus ſnĩam intendit ꝓſequi rem quã ꝑus petebat. ⁊ his
⁊ ſilibꝰ caſibus dicendũ ꝙ aut res q̃ꝫ intendo ꝓſeq̃ ve
nit acceſſoꝛie ad diſpõnem ꝯtra quã peto reſtitutõem
⁊ tũc nõ ẽ neceſſe petere niſi reſtõem ꝯtra illã diſpõem
qꝛ reſtitutio rei venit acceſſoꝛie pone exemplũ. Ven
didi fundũ ⁊ tradidi vigoꝛe ꝯtractus ⁊ peto reſtitutio
nem ꝯtra ꝯtractũ h̃ non ẽ neceſſe petere rem qꝛ venit
acceſſoꝛie. ad contractum. vnde reſciſſo contractu debꝫ
fieri reſtitutio rei quia tu non tenebas rem niſi rõne cõ
tractus. Idem dic in iudicio. nam ſi fuit facta executio
ſnĩe contra quam nunc peto reſtõnem non eſt neceſſe
petere ꝙ reuocetur executio qꝛ venit acceſſoꝛie ad ſen
tentiam ⁊ acceſſoꝛium ſequitur principale vt regula ac
ceſſoꝛium de re. iur. li. vi. Dicit tamen Inno. ꝙ ſi vult
ad cautelam petere ipam rem poteſt vnde poterit dice
re peto me reſtitui contra talem contractum ac etiã me
reduci ad illũ ſtatum in quo eram tempoꝛe contractus
qñqꝫ res quã volo ꝓſequi nõ venit acceſſoꝛie ad diſpo
ſitionẽ ꝯtra quã peto reſtitui. exemplũ ꝑmiſi qñ peto
reſtitui ꝯtra tranſactionem. nam tu non poſſidebas rẽ
vigoꝛe tranſactõis ſꝫ poſſidebas ꝑ ꝑus ex aliq̃ cã quia
tranſactio fuit facta poſt. Itẽ exemplum in actoꝛe qui
vendicabat rem ab alio poſſeſſam et repoꝛtauit ſnĩam
contrariam. poſſeſſio eñ rei nõ venit acceſſoꝛie ad ſen
tentiam qꝛ iã illã rem poſſidebat añ ſentẽtiaꝫ ideo per
reſtitutionẽ non conſequitur illã rem. ſꝫ opꝫ ꝙ intẽteꝛ

primam actõem nūq̄d aūt poſſunt ↄcurrere Jnn. h ſen
tit ꝙ ſic. vñ dicit ꝙ ē in optõne petētis an ꝑus velit pe
tere reſtitutõem ↄtra obſtaculū ⁊ ea obtēta intētare pri
mam actõem. ꝑt etiā ſi vult ſimul vtrūq; remediū intē
tare ſm eū. pone ſic exēplū libellādi ſm opi. ſuaȝ pote
rit eñ libellās dicere cū alias petierim talē fundū ⁊ fu
erit ſnia lata ↄtra me ꝑ quā ſum enormiter leſus peto
ꝑ bñficiū reſtõis illā ſniam reſcindi ⁊ mihi tāq; dño il
lū fundū adiudicari. vl' pone exemplū i ꝓſcriptõe. poſ
ſidebas rem meā ex aliq̄ iuſta cā ꝓſcripſiſti eā ↄtra me
abſētem cā reipublice potero vtrūq; remediū intētādo
libellare ſic cū talis ꝓſcripſerit rem meam me abſēte cā
reipublice peto ꝑ officiū veſtꝝ illā ꝓſcriptõem reſcindi
⁊ me reſtitui ↄtra ꝓſcriptõem ac mihi tāq; dño illaꝝ rē
adiudicari. Et doct. cōiter trāſeūt cū hac opi. Jnn. vt
hec duo remedia poſſint ſimul accumulari. ſ; Jnn. nō
adducit niſi. l. i cauſe. §. interdū. ff. de mino. ſ; certe di
cta ſua approbo ꝓter h vltimum. naȝ firmiter teneo ꝙ
actio reſciſſoria nō ↄpetit neq; ꝑ ꝓñs poſſit itētari niſi
ꝑus obtenta reſtõe ↄtra obſtaculū. nā cū añ obtentaȝ
reſtõeȝ tua actio ſit ſublata vel reddita inefficax ꝓpter
ꝓſcriptõem vel ꝓpter ſniam vel propter tranſactõem
q̄ñ ꝑt illa actio intētari añq; reſcindat obſtaculū per
bñficiū reſtitutõis cū paria ſunt nō habere actõem vel
inutilē hr̄e Et ꝑ h ꝑmo allego iſtū tex. in ꝟ. quo circa
vbi lȝ aduerſarius peteret duo tñ papa citauit diſiun-
ctim. Primo ſuꝑ cā reſtõnis ⁊ ea expedita citauit ſuꝑ
ꝑncipali ⁊ ſic voluit iſta duo remedia ſil' accumulari in
ꝓceſſu. Scḋo ꝓbo ꝑ. l. fi. C. ex q. cau. ma. vbi tex. ad
literā dicit ꝙ actio reſciſſoria cōpetit reſtitutis an ergo
indultā reſtitutõeȝ nō cōpetit ⁊ ibi expſſe h tȝ bar. vbi
dicit ꝙ ꝑma actio vel citatio q̄ dr̄ reſciſſoria nō ↄpetit
ſeu nō ē nata niſi ꝓhibita reſtitutione. ⁊ idē ſentit gl. in
d. l. ab hoſtibꝯ. Tercio allego tibi glo. ordinariam et
bar. in. d. l. necnō. in. §. exemplo. ff. ex qui. ca. ma. vbi
plus dicit gl. ꝙ nec actio nec exceptio ↄpetit añ indul
tam reſtõem obſtāte obſtaculo ↄtra q̄ꝺ petit' reſtitutio
Quarto ꝓbo tibi ꝑ rõnem generalē. Nūq; dñt ſimul
accumulari duo iudicia q̄ñ vnū ē ꝓiudiciale ad reliquū
vt le. ⁊ nō. in. c. tuā. de or. ↄg. ⁊. l. fundū. ff. de excep.
ſ; iudiciū ſuꝑ reſtõne petita ē ꝓiudiciale ad aliud iudi-
ciū ſuꝑ reſciſſoria actõe q2 ſi denegabit' reſtõ ceſſat iu-
diciū ſuꝑ ꝑma actõe vt h i ꝟ. quo circa. ergo nō pñt ſi
mul accumulari. quāto aūt tpe durent iſta iudicia dic
ꝙ officiū reſcindēs ꝑ q̄ꝺ poſtulat' reſtõ claudit' q̄drie
nio tam reſpectu minoris q̄; maioris vt. ſ. ꝓlene dixi.
ſ; actio reſciſſoria nō durat niſi ꝑ annum a tpe indulte
reſtõnis q2 illa actio eſt reſtituta a ꝑtore ↄtra ius ciui-
le. tex. ē nō. in. l. i. honorarijs. i fi. ff. de ac. ⁊ obli. ⁊ in
d. l. fi. C. ex qui. cau. ma. ⁊ vtrūq; dictum firmauit ibi
bar. in dicta. l. in honorarijs. Sed dubito de vno q̄ꝺ
non memini me legiſſe vtꝝ in eccleſia habeat locū hoc

dictum vltimum vt indulta reſtõne ſit neceſſe intenta-
re primam actõnem infra annum ita ꝙ poſt annū nō
competat Et pro nūc potius inclinarem ꝙ non habe
at locum in eccleſia. adduco hanc ratõnem. Eccleſia re
ſtituitur non beneficio pretoris ſed beneficio iuris ca-
nonici vt per totū iſtū ti. ꝓbatur ergo cū iſta actio nō
reſtituatur a pretore ſed a principe et a iure canonico.
ceſſat ratio ſuper qua fundatur dicta. l. in honorarijs.
⁊ hoc nota.

Uſcitata Si reſtituat' in integꝝ cō
tra ſniam is cōtra quem ē
ꝓſumptio mādat' ſnia executioni ꝓſtita cauti
one de reſtituenda re ſi ꝑus ↄdēnatus i hoc iudicio ꝑ-
ualeat. vel ſumma aliter ſm mentem ſūcta glo. penul.
Petitio reſtõis i integrum ↄtra ſniam ſuſpendit regu
lariter executõem ſnie i euentum iſtius cauſe reſtõnis.
fallit ſi cōtra petentē reſtõnem eſt ꝓſumptio malicie ꝙ
cā differendi executõnem h petat quo caſu executio fit
ꝓſtita cautõe de reſtituendo ſi petens reſtõem obtine-
bit in cā. ⁊ in h vltimo ē iſte tex. valde ſingularis reſpe-
ctu vtriuſq; iuris. Diuiditur in q̄tuor ptes. Naȝ ꝑma
ponit deciſam facti narratõem. Scḋa ibi nos intelle-
ctis ipſius diffinitõem. Tercio ibi reſtõnis petitõnem
ibi ſniam. Quarto ipſius ↄceſſionem cū certa ꝓuiſione
ibi q̄ꝺ eidem Nō ꝑmo ꝙ aduerſus ſniam pape ꝑt
peti i integꝝ reſtitutio ⁊ ab eo q tulit ſniam Ex quo in
fero duo. Primo ꝙ nō excuſat' qs dicendo ꝙ nō fuit
auſus petere reſtitutionē tpe quo vixit papa q ſniauit.
nā vides ꝙ iſte ꝓcurator obtinuit reſtitutõem ab eodē
papa q ſniam tulit volēs ergo ſe excuſare ꝓtextu timo
ris dȝ allegare ⁊ ꝓbare cām veriſimileȝ timoris iuxta
eā q̄ dixi in. c. ſ. ꝓxi. ⁊ dic vt ibi. Scḋo infero ꝙ cōtra
ſniam pape ꝑt nedū ſupplicari. ſ; etiaȝ peti reſtitutio in
integꝝ ⁊ iſtū tex. allegaui. ſ. c. ꝓx. naȝ hic nulla fuit fa
cta mentio ꝺ ſupplicatõne vnde dic vt dixi. ſ. c. proxi.
⁊ aliq̄d dicet' .j. Scḋo nō ꝙ petēs reſtitutõnem ad
uerſas neceſſariam probatõem omiſſam quā intendit
nūc facere ꝑ teſtes nō ē opus aliter ꝓbare leſionem nā
ex quo cōſtat ꝙ ꝓbatio illa allegata erat neceſſaria dȝ
fieri reſtitutio abſq; alia ꝓbatione. h eñ papa indulſit
reſtitutionem nec prius examinauit teſtes vtrum ali-
quid ſcirent de preſcriptione. et concor. c. auditis. ſ. e.
et vide quod dixi. Tercio nota ꝙ propter ſuſpitio
nem ortam contra excipientem ſeu petentem aggraua
tur conditio ipſius non tamen propter q̄ſlibet ſuſpitio
nem debet iudex repellere exceptõnem peremptoriaȝ
vt hic eſt tex. optimus. nam hic allegabatur exceptio
ꝓſcriptionis ⁊ erat preſumptio malicie cōtra ipſum al
legantem tamen papa noluit ꝓpter illam preſumptio
nem excludere exceptõnem ꝓſcriptionis. vnde allego
iſtum tex. pro cān ad ꝓbādum dictum Jnn. in. c. poſt
electõem in fi. de ↄceſ. ꝓben. vbi dicit ꝙ lȝ iudex poſſit

ex facili pſumptõe nõ admittere exceptõem dilatoriã
peremptoriã tñ nõ dꝫ excludere niſi ex pſumptõe multũ
vrgẽte. qꝛ tractat̃ de magno pͥudicio iõ reqrit̃ fortior
pſumptio vt i. c. lr̃as. de pſump. Ultimo nõ ibi eſ
fectũ ſnĩe. ꝙ executio ẽ effect⁹ ſnĩe. reliq̃ veniũt expedie
da cũ glo. In gl. i. ibi nõ curat de iſta ſolẽnitate nõ
bñ iſtã gl. q̃ ſolet multũ alle. iũcto tex. ex q̃ habes ꝙ lꝫ
d̃ iure ciuili nõ teneat ſnĩa lata ꝯtra dñm ſi ꝓcur̃. ⁊ non
dñs erat i iudicio vt. l. i. C. d̃ ſen. et iterlo. om. iu. ſec⁹
tñ ẽ d̃ iur̃ canonico qꝛ de hac ſubdilitate nõ curat̃ nã h̃
fuit ſnĩa lata ꝯtra mõſteriũ lꝫ ꝓcurator eſſet i iudicio. ⁊
doct. ſimplr̃ tranſeũt cũ glo. tñ bar. in. l. ſtipulatio iſta
in. §. ſi ſtipuler. al̃. in. §. ſi ꝗs inſulã. ff. de ṽbo. obli. ⁊ i
l. i. pal. mordet iſtã gl. dicẽdo ꝙ i h̃ ñ ẽ diuerſitas iter
ius canonicũ ⁊ ciuile qꝛ etiã de iure ciuili valet ſnĩa ꝯtra
dñm ſi i iudicio iteruenit nõ vt ſimplex ꝓcur̃. ſ; vt admi
ſtrator legitim⁹ puta tutor curator p̃lat⁹ vl̃ ſindic⁹. Rõ
ẽ qꝛ iſti tanq̃ꝫ hñtes legitimã ⁊ generalẽ admiſtratõeꝫ
pñt verba ꝯtractus ꝯcipe i pſonã dñi vt i. l. cũ q̃. §. ſi
actori. ff. d̃ ꝯſtt. pecu. co. mõ i iudicio pñt ṽba ꝯcipi in
pſonã dñi ſi tales admiſtratores iteruenĩut nã i iudicõ
q̃ſi ꝯtrahimus in. l. iij. §. idẽ ſcribit. ff. d̃ pecu. ſ; ꝓcura
tor ſimplex qñ cõtrahit nõ dꝫ cõcipe ṽba i pſonã dñi
ſ; ꝓpriã qꝛ regulariter nõ acqrit dño. ſ; dꝫ dño cedere
actõem de quo vide plene p glo. i. c. quãq̃ꝫ de vſur. li.
vi. merito i iudicio dñt verba ſnĩe ⁊ alioꝝ actoꝝ referri
ad pſonã ꝓcuratoris ⁊ nõ dñi. et hec ẽ rõ. d. l. i. Et nõ
bñ hec dicta q̃ i ſe ſatis vera ſunt ſ; quo ad tex. noſtrũ
ꝓcedũt itelligẽdo ꝙ iſte fuiſſꝫ ſindicus generalis mo-
naſterij. ſ; tex. h̃ nõ apit, imo appellat eum ꝓcuratorem
vñ ſi itelligeret̃ ꝙ erat ſimplex ꝓcurator dictũ bar. non
ꝓcederet h̃ ſ; dictũ gl. qd aũt iuris ſit habito reſpectu
ad ius canonicũ dic vt plene nõ. in. c. q̃dã. o. de elec.

In gl. i ṽ. monaſteriũ. nõ. ſingulariter iſtã gl. vſq̃ꝫ
ad ṽ. ar. ꝯtra. ex q̃ colligũtur due limitatõnes ad iura
dicẽtia ꝓcuratorẽ nõ poſſe ſine ſpẽali mãdato petere re
ſtitutionem i integrum Illa eñ iura dñt itelligi qñ re
ſtitutio petitur ꝑncipaliter vt qꝛ agit cauſam p ſe ꝑnci
paliter inchoare vtputa qꝛ petitur ꝯtra cõtractũ vel cõ
tra ſententiam que tranſiuit i rem iudicatam p lapſum
decẽdij ſecus aũt qñ incidit i cauſam nam tunc poteſt
peti p ꝓcuratorẽ qui fuit litem cõteſtatus i illa cã ar. h̃
et hoc voluit Inno. ⁊ omnes doct. ⁊ cõiter etiã ſequũ
tur legiſte in. l. illud. all̃. in glo. et allegant notata i iſto
c. et poteſt ad hoc dictũ optime adduci. c. penul. ̅j̅. eo.
nam ſicut i mãdato iuriſdictõnali fit illa diſtinctio an
reſtitutio petatur ꝑncipaliter vel incidenter eodem mo
do debet diſtingui in mandato procuratorio. nã i mul
tis iſta duo equipantur iuxta nota. in. l. i. ff. de iuriſdi.
om. iudi. et intelligo ꝙ requiratur ſpeciale mandatum
ex parte ſcꝫ petentis reſtitutõem ſ; ex parte defendẽtis
non requiritur ſpeciale mandatum ſcdm Innocẽ. hic
et bene facit dicta. l. illud. quod nota. Secũdo ꝑn-
cipaliter nota ex glo. ꝙ reſtitutio petita poſt ſententiã
ante lapſum. x. dierum dicitur venire incidenter qꝛ ex
quo ſententia adhuc non tranſiuit in rem iudicatã nõ
videtur prorſus ceſſaſſe mandatuꝫ procuratorium. vñ
quemadmodum poteſt procurator ̅j̅. decẽdium appel
lare ſine nouo mandato vt in. c. nõ iniuſte. de procura.
ita poteſt petere reſtitutionem i integrum quaſi hoc ſit
cõiunctum mandato cum reſtitutio eq̃ipolleat appel-
lationi vt dixi. s. eo. ex litteris. et hoc dictum nõ attin
gunt legiſte in. d. l. illud doc. etiam noſtri dubitaſſe vi
dẽtur vtrum hoc procedat de iure. nam ex quo ſẽtẽtia
eſt lata nõ videtur amplius iſta cauſa ſubſiſtere ergo ẽ
opus reſtitutõem petere ꝑncipaliter. Sed cõtra di
ctum glo. hoſti. opponebat fortiter de. c. inotuit. d̃ elec.
vbi dicitur ꝙ habens mandatum ad petendam cõfir
matõnem electõnis non admittitur ad petẽdam diſpẽ
ſationem i perſonam electi niſi habeat ſpeciale mãda-
tum ⁊ ob hoc dixit hic hoſti. ꝙ forte iſte ꝓcurator ha-
bebat ſpeciale mandatum vt qꝛ dicebatur i mandato
ꝙ poſſet petere reſtitutõem i integrum tam ante ſentẽ
tiam q̃ꝫ poſt ſicut moris eſt. ⁊ nota bene incidẽter hoc
dictum. nam ſentit per hoc hoſti. ꝙ ſufficiat mãdatum
ſpeciale licet non ſit reſtrictum ad certum articulum d̃
quo vide quod latius dicam in. c. ſe. vel forte ſm eum
hic non fuit oppoſitum Inno. etiam dubitauit. nã pri
mo videtur velle ꝙ procurator qui fuit litem cõteſtat⁹
poſſit petere iſtam reſtitutõem cum non poſſit remoue
ri ſine cauſa cognitõe vt in. c. ij. de procur. i vi. poſtea
vero dicit ꝙ procurator nõ admittitur ſine ſpeciali mã
dato Sed hoſti. rediens ad dictum glo. reſpondet ad
c. innotuit. ꝙ diſpenſatio nõ eſt ita coniuncta mãdato
ſuper confirmatione petenda ſicut reſtitutio in integrũ
eſt coniuncta cauſe. nam confirmatio innititur iuri. di-
ſpenſatio dependet a gratia. nam nõ multum preiudi
catur ſi differtur diſpenſatio ſed reſtitutio in integrum
non ex toto dependet a gratia vt ̅j̅. dicam Itẽ poſ
ſet inferri magnum preiudicium ſi procurator qui eſt
preſens non poſſet petere iſtam reſtitutionem. ⁊ tandẽ
videntur docto. magis inclinare in partem huius gl.
que mihi multum placet per equiparatõnem quam ſu
pra feci ad appellatõem. ⁊ qꝛ que i continenti fiũt vidẽ
tur ineſſe. vt in. c. officij. de electi. et in. l. lecta. ff. ſi cer-
tum peta. vnde ſatis vider hec petitio incidere i cauſam
ex quo imediate poſt ſnĩam petitur anteq̃ꝫ mereat̃ exe
cutionem ⁊ i fauorabilibus debemus facere benignio
rem iterptationem vt i regula odia. de regu. iur. li. vi.

Tercio ꝑncipaliter glo. opponit de. l. ſi actor. C. d̃
appell. et nõ inducit nec ſoluit ⁊ fac̃ ille tex. in ꝯtrarium
hoc modo. ibi enim dicitur quod ſi actor datus a cu-
ratore fuit cõdemnatus. appellat ipſe actor ſed curator
proſequitur cauſam quaſi innuat ꝙ ipſe actor q̃ iam fuit

condemnatus non pſequať cauſam appellatõis. ita vi
detur dicendũ in pcuratore pdemnato vt nõ poſſit p/
ſequi cauſam reſtõnis. Reſolutio poniť ibi in glo. Nam
actor non pſeqtur cãm appõnis ex neceſſitate ſi tñ vel
let bñ poſſet vt in. d. c. non iniuſte. z in. l. inuitus. C. d
pcu. et circa illud quod dictũ fuit de ſpãli mandato re
quiſito dicit hic Inno. ar. illi⁹ legis actor. ꝙ habẽtes
legitimã adminiſtratõem vt ſũt tutores, pcuratores ico
nomi et ꝑlati. z ſimiles poſſunt reſtitutõez ſine ſpeciali
mãdato. z verum dicit ꝙ iſti habent a iure adminiſtra
tõez queadmodũ iurãt de calũnia ſine ſpãli mãdato.
vt. in. aũ. C. de iura. calũ. quod nõ. et vide p ſpe. e. ti.
§. i. in. v. ꝑlat⁹. Itẽ adde ad ꝑdicta dictũ Io. an.
poſt hoſti. ĩ. c. pximo vbi dicit ꝙ poſt lapſum. x. dieꝝ
etiã a tpe interlocutorie non dicitur pcurator reſtitutõz
petere incidenter qꝛ ex quo interlocutoria trãſiuit i rem
iudicatã requiritur ſpãlis peticio qꝛ non põt dici ꝙ in
cidat cũ iam ille articul⁹ tranſiuit in rem iudicatam qđ
nõ. Itẽ pater põt petere p filio reſtitutõz in integꝛ
ſine ſpãli mandato ſecus aũt eſt in alijs cõſanguineis
niſi minor ſit talis vite cui merito eſſet bonis interdicẽ
dum vt in. l. pñ. ff. de mino. Et ex ꝑdictis poſſes for/
mare diſtictõnẽ an et qñ qs admittať ſine ſpãli mãda
to ad petendã reſtitutionẽ. nã ſi habꝫ legitimam admi
niſtrationẽ admittiť. ſi vero ſimplex eſt pcurator debet
diſtingui an petat pricipaliter an incidenter vt. s. i gl.
in. v. effectũ. ibi niſi incõtinenti pbetur exceptõ Iſtã pti
culam glo. ſoleo multũ adducere in pſilijs ad ſtatuta q
excludũt omnes exceptões contra ſententiã vt ſi in pti
nenti quis vellet pbare exceptõez legitimã cõtra ſentẽ
ciam. debet audiri non obſtante ſtatuto quia ſtatutum
videtur excluſiſſe legitimas exceptões ppter pſumptã
fraudem opponẽciũ que pſumptõ ceſſat i pbatõne que
offertur in ptinenti. et p h oc vide bonũ tex. in. c. lras.
in. v. pptera. de reſti. ſpo. et qđ nõ. gl. in. l. i. ff. de ta. ex
hi. z vide qđ plenius dixi in. c. ex pte. el. ij. de off. dele.

In glo. in. v. equitate penſata. in fi. nõ. ex iſta glo.
ꝙ licet regulariter petitio reſtitutõis i integrũ impediat
executõnẽ ſentencie. p. l. vnica. C. de i ite. reſti. poſtu.
tñ qñ pſumptio eſt contra petentem reſtitutõnẽ ꝙ hoc
petat malicioſe cauſa differendi executionẽ tũc mãdať
ſententia exeutioni recepta caucione de qua hic et ſic vi
detur ſentire gl. ꝙ iſtud qđ hic dicitur procedat de iure
ita ꝙ ad pñam ab alijs iudicibus eſt trahẽdum. z in h
eſt iſte tex. ſingularis. vt. s. dixi. vñ hoſti. dicit ꝙ iſta ñ
fuit ſimplex piſio pape ſed cõtinet in ſe qđ videť pla/
cere Io. an. et optime põderauit iſtũ tex. ibi iure duxi
mus puidendũ zc. ita ergo alij iudices debẽt eodẽ mõ
iudicare vt in. c. i cãis de re iudi. z Bar. ſimpliciter hoc
dictũ videtur ſequi in. d. l. vnica. Inno. tñ hic videtur
dubitaſſe nam primo dixit ꝙ ppter pſumptõnẽ facti h

executio non impeditur poſtea inquit ꝙ tex. iſte poteſt
intelligi cũ petiť reſtitutõ ptra ſentẽtiam pricipis ptra
quã nõ admittiť niſi p viam ſupplicatõnis. h ſupplica/
tio non impedit executõnem ſententie. h pſtatur cautio
vt dixi poſt glo. s. eo. ex lris. et ſcdm iſtam ſolõnem ni
hil noui induceret iſte tex. et ſic in alijs iudicibus peti/
tio reſtitutõnis indifferenter impediret executõem. ſed
hoc mihi nõ placet. nã ſi loqueretť tex. in ſupplicatõe nõ
oportuiſſet ꝙ papa h ſe fundaſſet ſup pſumptõne orta
cõtra petentẽ nec erat opus dicere ꝙ voluit puidere eq
tate penſata zc. Nam hoc erat de iure auctenticorũ vt i
auẽ. que ſupplicatio. C. de pci. impe. offe. ergo iſte tex.
loqtur ppue in petitõe reſtitutõnis. z nõ in ſupplicatio
ne et ſcdum h videtur hic tex. ptra Inno. vt aduerſus
ſniam pncipis poſſit peti etiã reſtitutio quod intellige
vt dixi. s. c. pximo. Demũ dat Inno. aliã ſolõnez
ꝙ iſte tex. poteſt ponere iſtud ſpãle in reſtitutõne q pe
titur ptra ſniam pncipis. Sed mihi non placet qꝛ papa
ſe nõ fundat h ſup pſũptõe q erat orta ptra petentẽ re/
ſtitutõnem ergo vbicunqꝫ ptigerit iſta preſumptio dꝫ
ſeruari iſta iuris diſpoſitõ vt in. c. cũ dilecta. de pſir. vti.
cum ſi. ideo tene primũ dictũ qđ pũitea tenet. Adde tñ
vnũ dictũ bal. in. l. vnica. pall. vbi dicit ꝙ vbi executõ
ſententie non eſſet reuocabilis nõ debet fieri poſtulata
reſtitutõne qđ mihi ſatis placet qꝛ tũc ceſſaret remediũ
iſti⁹. c. quia nõ poſſet reſtitui z ſic fruſtratoria eſſet iſta
cautio. Ad h adduco nõbile dictum Pau. de lea. i
cle. vna. de re iudi. vbi dicit iſtũ tex. non habere locũ in
eo ꝙ mãdat execucõnem ante oia fieri qñ executio non
eſt reuocabilis et tene menti iſtud dictũ. Sed aduerte
qꝛ Bal. vioꝛ ponere exemplũ ſup iſta executõne irre/
uocabili qñ quis eſſet ducendus ad carceres qſi inuat
ꝙ licet in facto poſſit reuocari reſpectu futuri temporis
non tñ poſſet reuocari reſpectu preteriti z reſpectu ig/
nominie. nam impoſſibile eſt facere ꝙ qs non fuerit in
carcere et ꝙ nõ fuerit paſſus illam ignominiã. tex. eñ
hic ſe fundat ſup cautõe qñ pt pſeruari ius illius cõtra
quẽ fit executio ergo ex h facio regulã notandã et mul/
tũ apit iſtũ tex. ꝙ vbicunqꝫ p cautõem non pt omnio
puideri iuri illi⁹ ptra quẽ fit executio nõ debet ſentẽtia
mandari executõni. p h facit qꝛ cum iſta piſio veniat
ptra legẽ vnicã. palle. debet ſtricte itelligi ar. in regula
que a iure cõi exorbitãt. de re. iu. li. vi. in. l. pcipimus. i
fi. C. de ap. ponit etiã ibi bal. qdam alia dicta q mihi
non placẽt. videť eñ velle ꝙ impediť executõ et offerť
iſta cautio qñ pbatio offerť incõtinenti. iſte eñ tex. nõ
fundat ſe ſuper oblata pbatõe regulariter. ergo dꝫ ipe/
diri executio ſiue offerať pbatio ſiue nõ. vt i. d. l. vnica.
Si aũt eſt pſumptio ptra petentẽ dꝫ puideri put h dr
puto tñ ꝙ vbi leſio eſſet patẽs tũc nõ haberet locũ ꝙ
h dr. Ratio qꝛ ceſſare pſumptio malicie. et idẽ poſſet

dici vbi forte infra breuiſſimũ tẽpus qs vellet ꝓbare le-
ſionem ar.cõꝝ.q̃ dixi.s.in p̃cedenti glo. Sed q̃ro
quid ſi poſtulata reſtõne ſit executio nulla exñte pſum-
ptiõe ꝯtra petentẽ nunq̃d indulta reſtõne dẽat reuocari
executio ꝑ viam attẽptati.hanc q̃ſtionẽ h̄ ponit do.an.
et dicit ꝙ dñi de ro.tenent ꝙ nõ ex quo legitime facta
fuit et vide ipe cum eis tráſire.Sꝫ tu aduerte q: aut ip
ſe fuit deceptus aut lr̃a ſua eſt corrupta.q: dñi de rota
de directe ꝯcludunt ꝯtrarium in ꝯcluſione.cclxvi.ꝛ d̃
iure h̄ dictũ ꝯtrarium p̃t ꝓbari.nam tex.in.d.l. vnica.
vult ꝙ poſtulata reſtõne nihil debt inouari.ergo execu
tio facta poſt poſtulatõnem fuit iniuſta ergo debet re-
uocari.ar.in.c.non ſolũ.de appel.li.vi. et dicũt dñi de
rota idem eſſe ſi petat̃ reſtitutio ad appellandũ q: ſiqñ
petit̃ reſtitutio ſimpl'r aduerſus ſñiam differt̃ executio
vt in.d.l.vnica.fortius dꝫ differri qñ petit̃ reſtõ ad ap
pellandũ qd̃ nõ.Secus dic vbi executio fuiſſet fcã ãte
poſtulatã reſtõnem.q: licꝫ poſtea poſtulet̃ ꝛ obtinea
tur reſtõ ꝯtra ſententiã nõ ꝑ h̄ retractat̃ executio.ſ; debꝫ
expectari finis cã p̃ncipalis q: qd̃ legitie factũ eſt non
debet retractari.vt in regula factũ legitie.de re.iu.li.vi.
Itẽ aduerte ad aliam limitatõꝫ quã ad iſtũ tex. ponit
h̄ do.an.ꝛ attribuit eã do.de rota deci.cccclxxxiij.alias
xxiiij.ſ.ꝙ iſta cautio exigitur a ſuſpecto de dilapidatõ
ne et qñ eſt ita paup ꝙ poſt dilapidatõꝫ non poſſet de
ſuo ſatiſfacẽ qd̃ mihi nõ placꝫ.q: iſte tex.loqtur indi-
ſtincte.vñ cũ recedam' ab illa lege vnica dẽm' ſtricte i
telligẽ iſtũ tex.exq̃ ei iſte petẽs reſtõꝫ gua t̃ i vno nõ mi
rum ſi releuat̃ i alio.ſ.in cautõne.ꝛ vtile eſt ſibi hr̃e pla
remedia.ꝛ ꝯtra fideiuſſorẽ ꝛ ꝯtra p̃ncipalẽ.ar.in.l.i.ff.
ſi quis in ius voca.et in.l.quotiens.ff.de act.ꝛ obli.ꝛ
facit qd̃ nõ.bar.in.l.i.ff.ad trebel. Sed q̃ro q:.s.
dixi ꝙ regulariter reſtõ in integrũ impedit executõem
et idem facit appellatio vt in.c.venientes.de iureiurã.
ſecus in ſupplicatõe vt p̃dixi et notatũ fuit in.d.c.ex lit
teris.q̃ eſt rõ diuerſitatis in hoc vide ꝑ Io.an.i addi.
ſpe.in ti.de ſuppli.in.§.differt.ꝛ ꝯcludit ꝙ appellatio ẽ
remediũ ordinariũ ꝛ initit̃ iuſticie. Ideo hꝫ impedire
executõnem.in integꝝ reſtõ innitit̃ iuri lꝫ hẽat gratiaꝫ
annexã tñ illã gratiã potius hꝫ a iure q̃ꝫ a iudice.nã iu
ra indulgent reſtõnem in integrũ minoribus ecc̃ijs et
maioribus ex iuſta cã.vt in iuribus vulgaribus merito
poſtulatõ reſtõnis impedit executõeꝫ ſicut appellatio.
ſupplicatõ aũt initit̃ puꝝe gr̃e q̃ eſt fienda ab hoie.nã
ꝓpter p̄ſumptõꝫ q̃ eſt orta ex ꝑſona ꝓferentis ſñiaꝫ.pu
ta p̃ncipis vel p̄fecti p̄torio non dꝫ de iure admitti ali
qd̃ remediũ retractatiuũ.ſ; ſupplicatõ admittit̃ ex me-
ra gratia p̃ncipis.ideo cũ fundet̃ ſup mera gratia non
debet impedire executõꝫ ſñie.ſatis eñ eſt ꝙ det̃ cautõ
de reſtituendo ſi ſupplicãs obtinebit in cauſa.iuxta nõ
in.d.c.ex lr̃is.ꝛ in auc̃.q̃ ſupplicatio ſupius allegata.

Et dic ꝙ rõ rõnis eſt q: remediũ ſupplicatõnis nõ fun
datur ſup aliqua iuſta cã ſ; ſolum ſup ea eqtate quia a
ſententia p̃ncipis non p̃t appellari ſ; reſtõ in integrum
eſt fundata ſup cã extriſeca.puta ſup imbecillitate etatĩ
vel fauore ecc̃ie vel ſup aliqua alia lrima cã.puta quia
erat abſens cã rei publice vel quid ſilẽ.ideo iſtud reme
dium reſtõnis in integrũ pigius opatur q̃ꝫ remedium
ſupplicatõnis.ꝛ vide qd̃ dixi.s.c.px.Ex h̄ eñ ſis cau
tus vt aduerſus ſñiam p̃ncipis potius incedas ꝑ viaꝫ
reſtõnis q̃ꝫ ſupplicatõnis qd̃ itellige qñ vtrunq̃ꝫ reme
diũ ꝯcurrit q: ſubeſt cã petendi reſtõem iux̃ ea que di
xi in.c.p̃cedenti. In gl.fi.ibi ar.nõ hñ iſtam p̃ticulã
glo.quia eſt optima.

Post pemptorium nõ auditur
Oram. eccleſia de iure cõi audit̃ tñ ꝑ be
neficium reſtõnis in integrũ.h.d. Pria ps
narrat factũ.Scd̃a interloqtur ibi nos aũt. Nõ p̃-
mo ex tex.ꝙ ad ꝓbatõꝫ in cauſa faciẽdã vnica dat̃ di-
latio ꝛ nõ plres.ꝯcor.l.fi.ff.de fer.et vide qd̃ plene nõ.
glo.in.c.ij.de dila.ꝛ quamq̃ꝫ tex.hic dicat terminũ fu
iſſe pemptoriũ tñ ois dilatio ꝓbatoria eſt pemptoria
vt in.d.l.fi.et in.c.lꝫ.de ꝓba.vñ in cã ciuili nunq̃ꝫ.da
tur ſcd̃a dilatio niſi ex cã.vñ ſup exñtia cauſe dꝫ p̄mitti
cauſe cognitõ.d.l.fi.et i.l.orõne.c.ti.vñ nõ p̃t iudex ſi
ne cã dare ſcd̃am dilatõem.vt in.d.l.fi.et ibi nõ. bar.
nec vide vale e ꝓbatio q̃ fit.ſ.dilatõꝫ datã ſine cauſe co
gnitõne de q̃ tñ dicendũ vt ibi pleni' nõ. Scd̃o nõ
ꝙ iſte p̄ſcriptõnes iudiciales currũt etiã ꝯtra eccleſiam
nã vides h̄ ꝙ q: eccleſia nõ ꝓbauit in p̄ma dilatõe ſta
tuta nõ fuit admiſſa de iure ꝯmuni ad ꝓbandũ p' di-
latõnem ſ; fuit opus recurrẽ ad ius ſingulare.ſ.ad bñfi
cium reſtõnis.Et ex h̄ ꝛ ex tex.infert̃ ꝙ aduerſus p̄ſcri
ptõnes iudiciales ꝯpetit eccleſie beneficiũ reſtõnis.de
quo vide qd̃ dixi in.c.auditis.s.c. Tercio nõ ꝙ
vbi ꝑ dilatõem p̄fixam qs tenet̃ ꝯpere inſtructus non
audit̃ petẽs terminũ vlteriorẽ ad inſtruendũ. Et facit
iſte tex.in ar.ad qõeꝫ quotidianã.iudex citauit aliquẽ
vt cõpareat certo termino ꝑ quo cõpuit in termino ꝓ-
curator ꝛ petijt dilatõꝫ ad faciendã fidẽ de mãdato nũ
q̃d ſit ſibi dandus terminus.an' dñs poſſit cõdemna-
ri tanq̃ꝫ ꝯtumax q: nõ ꝯpuit lrime in termio.ꝛ dicẽdũ
ꝙ nõ dꝫ dari dilatõ ſ; potius p̃t vt ꝯtumax ꝯdemnari
q: cum habuerit dilatõꝫ ad ꝯpendũ debat ꝯpere legi
time ad h̄.l.ſi qñ.C.d' dila.ꝛ hoc firmat ibi bar.ꝛ tene
mẽti hanc q̃ſtionem q: quotidie accidit. Nõ ꝙ etiã
ꝯtra interlocutoriã pape p̃t eccia petẽ reſtõem in integꝝ
Vltio nõ caſum quo excluſus vna via admittit̃ ad
idẽ alia via.nam eccleſia hic excluſa de iure cõi fuit ad
miſſa ꝑ beneficiũ reſtõnis et ꝑ hec limita regulã cũ qd
vna via.de re.iu.li.vi.et qd̃ le.ꝛ nõ.in.c.tue.de pcur.
In gl.in.v.ſpãle mandatũ.ibi nõ videtur ſufficere

generale mandatũ. Nõ tñ canoniſta tex. iũcta gl.
q: nõ habeo alibi in corpe iuris canonici ꝙ ad peten-
dum reſtõem in integꝝ reqritur ſpãle mandatũ. legiſte
hñt in. l. illud allegata in glo. et intellige. qñ reſtõ i in
tegrũ venit pncipaliter. ſecus ſi venit incidẽter in cauſa
generaliter ꝯmiſſa. vt dixi poſt gl. o. c. px. ⁊ iõ in caſu
h⁹. c. nõ erat neceſſe hre ſpãle mãdatũ q: veniebat in-
cidenter. vñ dicit Hoſti. ꝙ ſpõte pcurator exhibuit ſpe
ciale mandatũ vel pt dici ſm eum ⁊ Jo. an. ꝙ h erant
elapſi. x. dies a tempe interlocutorie. ⁊ nõ ſingulariter
h dictũ q: neſcio alibi ꝙ vbi ꝯtingit leſio p interlocu-
toriam nõ põt pcurator petere reſtõnem ſine ſpãli mã
dato poſt lapſum decendij. Ratio põt eſſe q: poſt la-
pſũ decẽdij trãſiuit iterlocutoria in rẽ iudicatã vt i. c. cũ
dilcĩ. de de. vñ nõ pt ampli⁹ dici ꝙ reſtõ icidit in cãm
Sed ſatis põt de hoc dicto dubitare ꝙ licꝫ tranſiuerit
in rẽ iudicatã. exquo tñ ꝯtingit negotiuꝫ principale qð
nondũ eſt diffinitũ videtur ꝙ debeat admitti rõne in-
cidentie ⁊ ꝯnexionis ar. optimum qð legit ⁊ nõ. in. c.
fi. ð appel. li. vi. ⁊ in cle. cũ a repulſione. e. ti. Poſſet tñ
per ibi nõ. eque diſtingui ꝙ aut eſt talis interlocutoria
q̃ non ꝯtingit negotiũ principale vtputa ſup dilatoria
exceptione ⁊ tunc requirit ſpãle mandatũ poſt lapſum
decẽdij. Aut cõtingit negotiuꝫ principale puta q: fuit
lata ſup aliqua pemptoria ⁊ tũc ſufficit generale man
datum p nõ. in iuribus pall. Sed cõtra predicta ⁊
ꝯtra tex. opp. videtur eñ ꝙ nõ debeat iſte pcurator au
diri nã videtur eccleſia fuiſſe in dolo dando pcuratori
mandatum ſpãle ad petendam reſtõnem cuꝫ potuiſſet
aſſignare omnia munimẽta cauſe ſicut dedit mandatũ
videtur ergo peccaſſe ex certa ſcientia ſ aduerſus deli-
ctum nõ datur reſtõ. vt in. l. auxilium. ff. de mino. So.
dicit Hoſti. ꝙ forte dedit eccleſia mandatum generale
ad petendam reſtõem in integrũ iure minor. vtputa cõ
ſtituo te pcuratorem ⁊ do tibi mandatum ad petendaꝫ
reſtõeꝫ in integꝝ vbicunqꝫ opus fuerit. vnde iſte caſus
non fuit pcogitatus p eccleſiaꝫ. et forte pcurator credi
dit attuliſſe ſecũ omnia munimẽta cauſe ⁊ dum eſſet in
curia vidit ꝙ illa nõ erant ſufficientia vñ pduxit man-
datum ſuũ ſup reſtõne petenda vel forte melius ſcðm
eũ poſt interlocutoriã eccleſia dedit mandatum ſpãle.
nõ. ſingulariter ⁊ tene mẽti ex pcedenti ſolutione ꝙ ad
petendã reſtõem ſufficit ſpãle mandatũ cõprehenſum
ſub generalitate verborũ qð eſt cõtra Cy. ⁊ alios legi-
ſtas in. l. vnica. C. de pcura. vbi dicit ꝙ mandatum de
bet eſſe ſpãle quo ad illam cãm in qua eſt petẽda reſtõ
ar. l. ſi qs mihi bona. in. §. iuſſus. ff. de acqui. here. vbi
ad adeundã hereditatẽ p ſeruum requirit ſpãlis iuſſus
dñi. nec ſufficit dare ſpãle mandatum ſub generalitate
verboꝝ. Jo. an. ſimpliciter ſequit hic dictũ hoſti. non
obſtante dicto legiſtarũ Sed tu vide plene p bar. in. l.

filiuſfamilias. ff. de dona. vbi reprobat dictũ Cy. ⁊ te
net idem qð doc. nr̃i hic licet nõ alleget. mouetur per
iſtũ tex. q̃ optime facit. nã ad donationẽ faciendã requi
ritur ſpãle mandatum. vt in. l. ꝯtra iuris regulas. ff. de
pac. ⁊ in. c. fi. de offi. vica. li. vi. ⁊ tñ ſufficit dare man-
datũ ſpãle ſub generalitate verboꝝ vtputa ꝙ poſſit do
nare lꝫ non dicat cui et qd vt i. d. l. filius. nec obſtat di
ctus. §. iuſſus. q: illud pcedit ppter graue pindicium
qð poſſet incurrere dñs ſi hereditas nõ eſſet ſufficiẽs.
et idem dic vbi timet de graui pindicio dñi. tũc eñ re
quirit ſpãle mandatum ſpãliter factũ vt in. d. §. iuſſus
⁊ vide tex. optimũ cũ gl. in cle. nõ põt ð pcu. ⁊ i. c. pcu
rator. ð elec. li. vi. Et ob iſtam cãm ad ꝯtrahendũ mrĩ
moniũ requirit mandatũ ſpãliſſimũ vt exprimat pſo-
na cũ qua dꝫ ꝯtrahi mrĩmoniũ vt in. l. generali. ff. de ri
tu nup. vide tex. ꝯiũcta glo. in. c. fi. de pcur. li. vi. Ego
aũt h dictũ doc. pbo p tex. in. c. q ad agendũ. de pcu.
li. vi. ⁊ ex nõ. i. l. ſed ⁊ ſi qs. §. queſitũ. ff. ſi qs cautio.
vbi patet ꝙ in requirentibus ſpãle mandatũ ſufficit ex
primere vnũ caſum requirentẽ ſpãle mandatũ ſubiecta
clauſula generali. vñ plus puto ꝙ ad petendã reſtõem
ſufficit iſtud mandatũ cõſtituo te pcuratorẽ meũ et do
tibi mandatũ trãſigendi et generaliter faciẽdi omnia q̃
requirũt ſpãle mandatũ q: ſatis ꝯprehendit caſus re-
ſtitutionis vt ibi nõ. cũ nõ ſit iſtud pindiciale nec conti
net aliqꝫ penã reſpcũ dñi. Illð tñ ſcias ꝙ vbi pbabilr
dubitat de ſpãli mãdato admitti pcurator cũ cautio-
ne de rato tex. ẽ nõbilis in. l. qð ſi ſpãli. ff. ð mino. ⁊ vi
de ad materiã hui⁹ gl. meliorẽ gl. i. d. c. qui ad agẽdũ
q̃ enũerat oẽs caſ⁹ reqrẽtes ſpãle mandatũ ⁊ tene illaꝫ
menti. Extra gl. quero. qñ incipit currere q̃driẽniũ
pſcriptũ ad petendã reſtõeꝫ ſi eccleſia fuit leſa q: nõ pba
uit in termino. So. dicit hic Inno. ꝙ currit a die lapſi
termini q: tũc eccleſia fuit leſa et nõ a tpe ſententie inter
locutorie refert tñ quoſdã dicere q̃driennium currere a
die ſnĩe q: p ſnĩam eccleſia fuit realiter leſa. ſ mihi pl⁹
placet pmum dictũ. ⁊ hãc opi. Inno. ſequit glo. i cle.
vnica co. ti. Pau. de lia. ibi ⁊ Archi. in. c. ij. e. ti. li. vi.
ſ dñi de rota deci. clvi. formãt hãc qõnem in eccĩa que
omiſit pbationẽ neceſſariã ⁊ reportauit tres ſnĩas con
trarias ⁊ dicũt ꝙ q̃driẽniũ currit a tpe ſnĩe vltime ⁊ nõ
a die lapſi termini ad pbandũ mouet q: grauamẽ non
fuit ꝯpletũ niſi qñ eccĩa appellare nõ potuit nã in cã ap
pellatõnis poteſt pbare id qð omiſit in inſtãtia pncipa
li. vt in. c. cũ Johãnes. de fi. inſtru. ⁊ in. l. p hãc. C. de
tẽp. appel. Et ad dictũ doc. palle. rñdet ꝙ pcedit in ſen
tentia interlocutoria nã ab illa nõ ꝯputat quadriẽniuꝫ
Ego diſtinguerẽ ꝯcordando ſic ꝙ aut eccĩa vult ad
mitti ad pbãdum in eadẽ inſtãtia q: ſnĩa diffinitiua ad
huc nõ eſt lata ⁊ tũc currit quadriẽniũ a tpe lapſi termi
ni vt voluit Inno. ſ hoc pbat in iſto tex. vbi fuit data

reſtitutio aduerſus lapſum termīnū ꝗ tūc fuit ꝯpleta le
ſio. Aut ſententia diffinitiua fuit lata añ q̄driennium ⁊
tūc aut omiſſa fuit talis ꝓbatō que nō poterat fieri in
cā applōnis. puta datus fuit terminus ad dilatorias ꝓ
ponēdas. nā dilatorie nō pñt ꝓponi ī cā applonis. vt ē
tex. nō. in. l. ita demū. C. de ꝓcu. et tūc indubitant̄ qua
driēniū incipit currere a die lapſi termini aut erat ꝓba
tio q̄ poterat fieri in cā applonis ⁊ tūc ſi eccleſia petit re
ſtitui aduerſus applōnem omiſſam incipit q̄driennium
a die quo ſnīa trāſiuit in rem iudicatā q2 tunc eccla fuit
leſa nā nō obſtante lapſu termini poterit ꝓbare in cauſa
applonis. ⁊ ħ caſu intelligo dictū dñoꝝ de rota. Aut ec
cleſia petit reſtōem aduerſus ſententiā et nō puto ꝙ ſi
bi ꝓſit q2 iſta reſtō reducit eam in ſtatum in quo erat
tp̄e ſnīe. ꝭ tp̄e ſnīe nō poterat ꝓbare ꝓpter lapſum ter
mini vt hic. ergo opus eſt petere reſtōem aduerſus ſen
tentiā ⁊ aduerſus ꝓbatōem omiſſam in eo ꝙ petit re
ſtitui aduerſus ꝓbatōꝫ omiſſam puta dcm̄ Inno. ꝓce
dere ꝭ reſpectu ſnīe ꝓcedit dictū do. de rota.

Reſtituit̄ minor ī co

Conſtitutus ꝙ ꝯtraxit vel omiſit ſi ꝓbat euide ſe leſum et ſit infra tēpa reſtōnis petende. In pria ꝑōit̄ ptis petitio ſup qua. Scōa dat iudices ibi quo circa. Nō p̄mo ibi ꝓ ſe ac fratre ſuo canonico ⁊c. ꝙ clericus p̄t petere reſtōnem in integrū corā iudice eccleſiaſtico aduerſus ꝯtractum cū quocun
q3 initū. Item aduerſus p̄ſcrip̄tōnem inductā ex ſtatu
to vel ꝯſuetudine laicoꝝ. Ex quo infert̄ p̄ma fronte qd̄
petens reſtōem non tenet̄ ſeq̄ forū illius in cui9 preiu
dicium petitur reſtitutō et dicebat do. an. ħ fore mirabi
le. Ex quo colligebat ꝙ vbi nil dari vel fieri petit̄ a p
te. ꝭ ſolū implorat̄ iudicis offm̄ lꝫ redundet in p̄iudici
um tercij nō tenet̄ ꝗs adire iudicē illius de cuius p̄iudi
cio agit̄. Et ex ħ ſentit ꝙ petens reſtōem p̄t regularē
ipſam petere coram iudice ſuo. ꝭ ħ dictum apte eſt ꝯtra
tex. in. l. ij. C. vbi et apud quem. vbi tex. aptiſſime dic̄
ꝙ petens reſtōnem tenet̄ adire iudicē illius in cui9 pre
iudiciū petit̄ et ħ nō. ibi bar. et alij. Sed tex. vt dixi eſt
ibi clariſſimus dic ergo ad iſtū tex.. intelligēdo ꝙ ven
ditio fuerat facta laicis qd̄ ſpāle eſt in eccla et in ꝑſo
nis eccleſiaſticis ad ħ vide Inno. in. c. cū ſit generale.
de fo. ꝯpe. vbi dicit ꝙ eccla p̄t petere reſtōnem corā iu
dice ecclaſtico etiā aduerſus ꝯtractum initū cū laico et
ħ ideo quia eccleſia in hac petitōe eſt p̄uilegiata q̄ſi ve
lit ſingulariter inuere ꝙ vbicunq3 eccla gaudet aliquo
p̄uilegio ſpāli poteſt illud intentare corā iudice ecclaſti
co ad qd̄ vide in ſimili qd̄ nō. glo. fi. in. c. penult. e. ti.
ꝓxi. Ego allego tex. in. c. pe. de re. ec. non alie. vbi
hoc ꝓbatur in eccleſia. Reſpectu vero clericoꝝ in patri
monialibus ꝓbat̄ ħ. nam clerici gaudent eodem p̄uile
gio in rebus ſuis quo gaudent in rebus eccle. vt in. c.
fi. de vi. ⁊ ho. cle. et ꝑ gl. in. c. ex lris. de pigno. ⁊ facit
iſte tex. in eo ꝙ dicit ꝙ poſſeſſiones fuerūt vendite qui
buſdam non refert ergo an venditio fuerat fcā laicis l
clericis. Et ex p̄dictis habes caſum in quo cleric9 gau
det q̄ ad p̄uilegiū fori in rebus ſuis eo fauoē quo gau
det in reb9 eccle et ħ tene mēti. Nō ꝙ clicus etiā bñfi
ciatus p̄t licite tenere ꝑimonialia et qd̄ plus eſt habꝫ
in illis beneficiū etatis et etiā in multis p̄uilegiū ꝯceſ
ſum rebus eccle ꝯcor. xvi. q. i. in. c. ſiliter. Nō tercō
ꝙ minor etiā clericus p̄t rōne leſionis petere reſtōnem
in integꝝ bñficio etatis. q̄litas ergo clericat9 ⁊ etiā ca
nonicatus nō excludit ab iſta petitōe reſtōnis etiaꝫ in
rebus tp̄alibus ⁊ in ħ tene mēti iſtū tex.. Quid aūt ſi
clericus minor ledat̄ in ſp̄ūalibus in iudicio vel extra
an poſſit petere reſtōnem vide ꝑ gl. in. c. ex pte. de re
ſti. ſpo. et ibi plene dixi. Quarto nō ꝙ q̄litas cleri
catus ⁊ etiā canonicatus nō liberat a pria ptāte. nā iſte
erat clericus et canonicus ⁊ tñ erat ſub pria poteſtate.
vñ fuit emancipatus a prē. Et ꝯclude ꝙ in clericis ſecu
laribus ſola dignitas ep̄alis liberat a pria ptāte vt ꝓ
batur in. c. ꝑ venerabilem. ꝗ fi. ſint le. et tene mēti ad
hoc illū tex. ꝑ locū a ſpāli. Ad idē in auc. ꝯſtitutō q̄ di
gnitas liberat a pria ptāte. §. palā. q̄ tranſumptiue ha
betur in auc. ꝭ dignitas. C. de epi. ⁊ cle. Et hanc ꝯclu
ſionem tꝫ Inno. et cōiter doc. moderni in. c. indecorū.
de eta. ⁊ q̄li. qcquid ibi ſenſerit gl. Et intellige predicta
quo ad tp̄alia. nā in ſp̄ūalibus nō ē cleric9 ſub ptāte
paterna vt in. c. ſi annū. de iudi. li. vi. Religio v̄o appro
bata diſſoluit vinculū prie ptātis. vt nō. in. c. ij. xx. q.
ij. et in. l. ſi ex cā. §. penul. ⁊ ibi bar. ff. de mino. Nō
q̄nto ꝙ ſtatutū laicoꝝ ligat clericos quo ad eoꝝ patri
moniū ita colligebat ħ do. an. et credo ꝙ fuit decepi9
ex allegatōe Bar. q2 bar. in. l. cūctos ꝓplos. C. de ſū.
tri. allegabat ad hāc ſnīaꝫ iſtū tex. Sed certe ħ dcm̄ ē
apte ꝯtra. c. fi. de vi. ⁊ ho. cle. nec iſte tex. ħ ꝓbat. nā nō
loq̄tur tex. de ſtatuto p̄iudiciali. ꝭ fauorē porrigente nā
dictabat ſtatutū ſeu ꝯſuetudo ꝙ lꝫ ꝓximiorib9 recupa
re rē venditā extraneo l ꝯiūcto remotiori oblato p̄cio. ꝗ. anū
et diē. ħ eñ erat fauorabile clericis in eo ꝙ voluerit of
ferre p̄ciū et recupare rē venditā extraneo. vñ ipſe bar.
i. l. emilius. ff. de mino. ⁊ i. l. fi. C. in q. cau. in inte. reſti.
nō eſt neceſ. intellexit iſtū tex. ⁊ bñ in ſtatuto porrigente
fauorē q2 tractabat̄ de lucro captādo. vt. ꝗ. dicā vñ colli
go ſm̄ veꝝ intellectū vnū dcm̄ notabile qd̄ meli9 ꝓbat
hec lrā q̄ꝫ aliq̄ alia videlꝫ ꝙ clici poſſint vti ſtatuto ſeu
ꝯſuetudie laicoꝝ porrigēte meꝝ fauorē extꝗ ſtatutū ſeu
ꝯſuetudo diſpoit gnaliter q2 tūc vidꝫ qdā ſtatutū p̄
uilegiatiuū certūq3 eſt laicos poſſe in rebus eoꝝ p̄ui
legiare ecclas ⁊ clicos. vt in. c. nouit. de iudi. Sec9 qñ
ſtatutū nō eſt p̄uilegiatiuū q2 tūc nō extēdit̄ ad clicos
ex defectu iuriſdictōis q̄ntūcunq3 generaliter loquatur

vt eſt tex. in. c. eccleſia ſancte marie. de ꝯſti. et ibi plene dixi. et ꝑ hunc tex. ꝓt decidi nobilis et quotidiana queſtio. Statuto laicoꝝ cauet ꝙ extantibus maſculis filia femina nõ ſuccedat mortuo p̃re extat maſculus cleric⁹ nunqd habeat excludere feminã ſecularẽ a ſucceſſione et certe tex. valde nõ. eſt hic ꝙ ſic. qꝫ illud ſtatutum eſt mere ꝓuilegiatiuũ reſpectu maſculoꝝ ad idẽ vide bonũ tex. in. ca. dilecti. de fo. ꝯpe. vbi priuilegium ſimpliciť ꝯceſſum hoibus alicuius loci ꝯprehendit etiã clericos illius loci. ⁊ hanc ſniaꝫ firmauit Bal. in. l. cunctos populoꝝ. ꝓalle. ⁊ Jo. de lig. in. c. qꝛ̃ clericis. de fo. ꝯpe. et ibi plene dixi. Nõ ſexto ꝙ minoribus ſubueniť ꝑ reſtõnis beneficiũ etiã in lucro captãdo. nam reſpcũ portõnis partis ꝯtingentis ꝑtem quã volebant iſti recuparare oblato p̃cio tractabant iſti de lucro captando. vbicũqꝫ ergo minor vel eccleſia potuit aliquod lucrũ ꝯſeq̃ ex ſua vacillitate vel in curia neglexit p̃t petere reſtitutõnem in integrũ ꝯtra obſtaculũ lucri obſeq̃ndi et de iure ciuili eſt etiã tex. in. l. ait pretor in fi. ff. de mino.

Septimo nõ valere ſtatutũ ſeu ꝯſuetudinem vt liceat ꝓximiori rem venditã extraneo infra certũ tẽpus recuparare oblato p̃cio de iure ꝯũi ſecus eſt vt in. l. dudũ C. de ꝯtra. emp. Octauo nõ ⁊ tene menti qꝛ nõ ꝓbatur in corpe vtriuſqꝫ iuris ita bñ ſicut h̃ ꝙ p̃ſcriptio ſtatutaria ſeu ꝯſuetudinaria licet ſit tẽpalis currit cõtra minorẽ vbi agitur de lucro captãdo. qd aũt ſi ageretur de damno ipſoꝝ minoꝝ dicam. j. et nõ ꝙ ꝯtra p̃ſcriptionem extraiudicialem dať minori reſtitutõ etiã ſi p̃ſcriptio ſit inducta ſtatuto uel ꝯſuetudine. Nono ⁊ vltimo nõ ibi debita iuris ſolennitas ⁊c. ꝙ in rebus patrimonialibus clericoꝝ minoꝝ diſtrahẽdis dꝫ interueniẽ iuris ciuilis ſolẽnitas. nam cũ ius canonicũ non dicat ꝯtrarium ⁊ ius ciuile in fauorẽ minoꝝ loquať indiſtincte dꝫ itelligi etiã in clericis minoribus ar. in. d. c. dilecti. et in. c. i. de no. op. nunc. Cõtra p̃dicta ⁊ ꝯtra tex. oppo. de. l. fi. C. in qui. cau. in inte. reſti. non eſt neceſ. vbi dꝛ ꝙ nulla p̃ſcriptio tempalis currit ꝯtra minores. hic aũt erat preſcriptio vnius ãni ⁊ diei tñ fecit curſuꝫ ſuũ ꝯtra minores. Do. Inno. voluit ꝑ iſtum tex. ſingulariter limitare dictam. l. fi. dicens ꝙ illa. l. debet intelligi in p̃ſcriptõe legali ſecus in p̃ſcriptõe ſtatutaria vľ ꝯſuetudinaria qꝛ illa currit ꝯtra oẽs vt hic mouet ̃ quia lex finalis non cogitauit de ſtatuto vel ꝯſuetudine cuꝫ iſta ꝯſiſtant in facto. Hinc eſt ꝙ nõ tolluntur ꝑ legem ꝯtrariam niſi fiat ſpãlis mentio vt in. c. i. de ꝯſti. li. vi. Sed bar. in. l. emilius. ꝓalle. ⁊ i p̃dicta. l. fi. tꝫ ꝯtrariũ dicens ꝙ imo. l. potuit cogitare in genere. nã illa. l. fũdauit ſe ſup indẽnitati minoꝝ vt nõ incurreret detrimẽtum vigore p̃ſcriptõnis tpalis. ergo debet intelligi in q̃ntũcuqꝫ p̃ſcriptõe tpali. et ad iſtũ tex. rñdet ꝙ h̃ agebatur de lucro captando. ſecus vbi ageretur de damno incurrendo quaſi velit dicere ꝙ vbi preſcriptõ ſtatutaria tempalis excludit a lucro ꝯſequendo currat cõtra oẽs qꝛ non debemus ſtricte interp̃tari ſtatutũ generaliter loq̃ns vt alius lucreť ar. in. l. ꝓſpexit. ff. q et a q. Sed vbi agitur de diminutõne p̃rimonij debem⁹ tũc ſtricte interp̃tari ſtatutũ ne aliquis iniuſte incurrat damnũ vt plene nõ. in. l. oẽs ꝑpli. ff. de iuſti. ⁊ iu. et videtur tex. in. c. cum dilectus. de ꝯſue. ⁊ in. l. ij. C. de noxa. Ideo ſtatutũ h̃ caſu generaliter loq̃ns nõ debet itelligi vt includat minores cũ eoꝝ damno ꝯtra diſpõnem dicte. l. fi. debet ergo ſcõm bar. reſtringi dictũ Innoc. ad caſum in quo agitur de lucro captãdo. et hãc opi. bar. ſeq̃tur do. an. hic ⁊ bal. in. d. l. fi. et fuit ſubtilis cõſideratio. q̃ mihi ſatis placet ⁊ ꝑ ea adduco hanc ꝯſideratõnem. l. fi. ꝓalle. fuit inducta p̃ncipaliter ad ꝯſeruatõnem p̃rimonij minoꝝ qꝛ melius erat iura eoꝝ itacta ſeruare q̃ꝫ poſt vulneratã cãm remediũ q̃rere. vt in. l. fi. C. in qui. cau. in inte. reſti. nõ eſt neceſ. q̃ rõ vendicat ſibi locũ etiã i ſtatuto. nam ſtatutũ in dubio recipit limitatõnem ⁊ interp̃retõꝫ a iure cõi. vt in. d. c. cũ dilectus et in. d. l. ij. et nõ. Innocẽ. in. c. cãm. de reſcrip. et bar. in. d. l. oẽs. Sed vbi ſtatutũ afferret lucrũ cũ tp̃is limitatõne ceſſat rõ. d. legis. nõ enĩ diminuiť h̃ p̃rimoniuꝫ minoꝝ neqꝫ deteriorať eoꝝ ꝯditio qꝛ lucrũ nõ porrigitur ex ſtatuto ſimplir̃ ſ cum p̃finitõe tp̃is nõ ergo poſſumus dicere ꝙ nõ currat ꝯtra minorẽ qꝛ ceſſaret ſtatutũ ceſſante q̃litate. vt in. c. fi. de reſti. ſpo. et in. l. in delictis. in. §. ſi detracta. ff. de noxa. nõ obſtat. c. de ꝯſti. li. vi. qꝛ illud. c. loq̃tur qñ lex ex toto tolleret ſtatutũ vľ cõſuetudinem. ſ in caſu nr̃o potius limitať ſeu reſtringiť ſtatutũ ꝑ. l. qꝛ̃ fieri debet. vt in. d. l. ij. C. de noxa. ⁊ in. d. c. dilectus. Quid aũt in p̃ſcriptõe tempali inducta ex teſtõ dic ꝙ etiã currit ꝯtra minorẽ. vt i. l. iij. ff. d̃ mino. et nõ bar. in. d. l. emilius. Idem dici preſcp̃tõe cõuentõnali. nã ſi ex ꝯuentõe inita cũ d̃functo incepit aliqua p̃ſcriptõ illa currit ꝯtra minorẽ ſucceſſorẽ. li nihil agiť cũ minore vt ẽ caſus nõ. in. d. l. emili⁹. ⁊ dic vt ibi idẽ dicendũ in preſcriptõe legali q̃ incepit currẽ cõtra maiorẽ nã poſtea currit ꝯtra minorẽ etiã pupillũ i illo iure ſuccedentẽ. vt eſt tex. in. d. l. ij. ff. de mino. et ibi h̃ firmat bar. niſi eẽt p̃ſcp̃tio. xxx. vel. lx. an. qꝛ tũc illa nõ currit ꝯtra pupillũ lꝫ fuerit inchoata ꝯtra maiorẽ. ⁊ ad hũc caſum reſtrigit bar. legẽ ſicut. C. de p̃ſcp̃. xxx. vel. lx. annoꝝ. ⁊ in. d. l. etiã qꝛ̃ eſt bene nõndũ. In glo. i. ibi cã reſtõnis nõ admittiť ⁊c. fallit in p̃re qꝛ pater p̃t peter reſtõnem in integrũ ꝓ filio et h̃ ꝓpter p̃iudiciũ ſuũ qꝛ teneť ꝑ peculio ex facto filij de quo in. l. patri. alle. i glo. Et ad iſtũ tex. rñdent doc. ꝙ exceptõ nõ fuit oppoſita vel forte frater hẽbat h̃ mandatũ ſpãle. lꝫ hic nõ dicať. et ad. c. nõnulli. de reſp. vbi admittiť ꝯiuncta ꝑſona in caſu requirente ſpãle mandatũ dicit Jo. an. ꝙ

ideo ibi ↄtingit qȝ agitur de modico p̄iudicio tenē mē ti hanc rōnē iuncto illo tex. nā pt̄ elici hic regula q̄ vbi cunqȝ caſus requirens ſpāle mandatū eſt modici p̄iudicij admittit̄ ↄiuncta pſona ſine ſpāli mandato in caſibus requirentibus ſpāle mādatum. vt i. l. patri. pal. cū ſimilibus. In glo. ij. ibi pater vero habet vſufructū h̄ intellige in laicis. nam clericus non acqrit patri vſufructū in bonis vndecūqȝ ſibi p̄uenientibus. Et h̄ hn̄t clerici ex p̄uilegio impatoris i auc. p̄ſbiteros. C. d̄ epi. et cle. nō. hoſti. i. c. qȝ nos. ij. de teſta. ↄ h̄ idubitanter qn̄ clericatus aderat tpe delatōis bonoꝝ. qd aūt ſi ſuꝑuenit poſtq̄ patri erat acquiſitus vſufructus dicā alibi vbi melius cadet. In gl. penl'. in fi. nō hn̄ iſtam gl. iuncto tex. ex qua vltra p̄dicta collige q̄ q̄ntūcunqȝ in alienatōe rei eccie vel minoris interuenerit decretuȝ ſupioris ↄ oīs iuris ſolēnitas tn̄ ſi minor vel eccia pōt ꝓbare ſe leſum ex illo ↄtractu pt̄ petere reſtōnem in integrū. vt in. l. ſi qdem. C. de predi. mino. decretū eniȝ ſuperioris idu͡cit p̄ſumptōȝ q̄ oīa ſunt litima acta vt in l. i. et qd ibi nō. bar. C. de predi. decu. ſine decre. non alie. li. x. Tn̄ non iducit p̄ſumptio iuris. et de iure vnō pt̄ ꝓbare ↄtrarium vt h̄ ↄ in. d. l. ſi qdem. Ex gl. oppo. ↄtra tex. in eo q̄ admiſſus fuit h̄ libellus alternatiuus ↄ intentatū remediū ordinariū cū extraordinario. nam petebāt iſti venditōnem p̄nunciari nullā vel ſe reſtitui inquantū venditō teneret. h̄ aūt fieri nō debebat qȝ libell' dȝ eſſe clarus ↄ certus vt i. c. fi. de libl'. obl'. ↄ in. l. ptor edixit. ff. de inur. So. dicit hoſti. q̄ iſte tex. poteſt p̄cedere de iure canonico qd non curat de iſtis ſubtilitatibus legalibus arg. in. c. dilecti. de iudi. hec ſo. non eſt bona p nō. in. c. ij. de libel. obla. Inno. dat aliam ſolōnem nōbilem ad quā quotidie allegatur iſte tex. dicens q̄ vbicunqȝ qs p̄babiliter dubitat de actōne ſibi ↄpetente pt̄ accumulare multa remedia alternatiue. qd dicit p̄cedere ſiue qs dubitet ex facto alieno ſiue ex facto p̄prio. nam iſti erāt minores tpe ↄtract' vn̄ poterāt p̄babilr̄ dubitari nūqd interueniſſet oīs ſolēnitas. Et p hac ↄcluſione Inn. eſt bo. tex. i. l. i. ff. quoꝝ lega. vbi ſi qs eſt certus de remedio ↄpetenti tenet̄ eligere alteꝝ. ex quo ſe ambo nō ↄpatiunt̄. vt in. l. qd i herede. ff. de eligere. ff. de tribu. et in. c. vt qs duas. d̄ elec. li. vi. et p h̄ dicit Inno. q̄ admittit̄ iſte libellus dico rē ptinere ad me iure dominij vel quaſi. ↄ nō hn̄ h̄ vltim q̄ libellus p̄cederet de iure p̄pter incertitudinē. nā aliqui voluerunt dicere q̄ ſolū p̄cedit ex ↄſuetudine. de q̄ vide qd plene dixi in. c. ij. de libel. obl. et p gl. in. c. abbate ſane. d̄ re iudi. li. vi. Et ex his hēs limitatōꝫ bonā ad iſtam regulā q̄ vbi ↄpetit ordinariū nō dat̄ extraordinariū vt i. l. in cauſe. ff. de mino. p̄cedit eīn vbi certū eſt de remedio ordinario. ſ vbi p̄babilr̄ dubitat̄ pt̄ intentari vtrunqȝ diſiunctiue ſeu ſub ↄditōe vt hic notanter p̄batur et eſt h̄ valde vtile. Ultimo h̄ querit̄ an p reſtōem in integꝝ aduerſus leſionē ↄtingentē ex ↄtractu debeat ipſe ↄtractus in totū reſcindi. So. tex. videt̄ hic q̄ ſic. ad idē. c. s. e. et. c. penl'. ij. de re. ec. nō alie. ↄ. l. patri. in. §. ex diuerſo. ff. de mino. In ↄtrariū tn̄ facit tex. valde nō. in. l. ſi res extimata. ff. de iur. do. qui videt̄ velle diſtinguē q̄ aut leſio ↄtingit reſpectu ↄtract' qȝ eccia vel minor nō erat alias venditur'. vt qȝ nō expediebat rem eccie vendē. aut leſio ↄtingit in precio vt qȝ eccia vel minor' erat alias venditurus illā rem ſ deceptus fuit i p̄cio duntaxat. Primo caſu dȝ fieri reſtō aduerſus ↄtractū p quā reſcindit̄ ipſe ↄtract' et hic q̄ h̄ caſu etiā ſi ↄtingit leſio in p̄cio nō audit̄ emptor volens ſupplere iuſtū preciū ſ debet in totū reſcindi ↄtractus ſicut qn̄ leſio ↄtingit ſolū reſpectu ↄtractus. ad h̄ bo. tex. iuncta glo. in. d. §. ex diuerſo. In ſcdo caſu nō debet peti reſtō ↄtra ↄtractū ſ reſpectu deceptōnis precij. dat̄ tn̄ optio emptori an h̄ caſu velit ſupplere iuſtū p̄cium an velit in totū reſcindere ↄtractū qȝ forte non emiſſet p maiori p̄cio ideo dat̄ ſibi optio. ↄ hanc diſtinctōem in minorib' ↄfirmat gl. et poſt eā bar. in. l. ſi qdē. C. de predi. mino. et p̄fecto videt̄ ſatis equa diſtinctio qȝ reſtō nō dȝ plus afferre q̄ȝ abſtulerit leſio. vt i. l. q̄ ſi minor. in. §. reſtō. ff. de mino. nō. bar. in. d. l. ab hoſtibus. ff. ex q̄. cau. ma. ergo ſi leſio fuit ſolū reſpectu p̄cij non debet fieri reſtō niſi ad iuſtū p̄ciū. Ad. c. i. s. e. qd fortiter videt̄ obſtare vbi leſio ponderat̄ ſolū reſpectu p̄cij et reſcindit̄ ↄtractus in totū. pt̄ r̄nderi dupliciter. Primo q̄ loquitur qn̄ emptor vel ↄductor nolebat ſupplere iuſtum p̄cium quo caſu dȝ reſcindi ↄtractus vt. s. dixi. Uel ſcdo pt̄ intelligi qn̄ eccia fuit decepta etiā reſpectu ↄtractus vt qȝ credebat illā alienatōꝫ ſeu locatōnem cedere in vtilitatē eccie. ſ poſtea apparuit ↄtrarium. Ad. l. patri. i. §. ex diuerſo. pal. poteſt r̄nderi vt p̄xime dixi et ita ſentit glo. ibi.

Auſa reſtitutionis.

Reſtitutio in integꝝ poſtulāda eſt ab ordinario adminiſtratōnem hn̄te vel a delegato ab eo ſiue hec cā ſit ſpāliter ſibi delegata ſiue incidat in cā generaliter ſibi ↄmiſſa. Ab ordinario vero adminiſtratōꝫ nō hn̄te vel a delegato ab eo peti non dȝ niſi veniat incident̄ in cā h̄ primo. Arbiter de cā reſtōnis nō cognoſcit nec pōt aſſumi in maioribus cauſ. ↄ tria ſunt dicta p̄ncipalia. Secundū ibi delegati. Terciū ibi in matrimoniali. Nō p̄mo q̄ ordinarioꝝ iudicū qdam hn̄t adminiſtratōem iuriū ſeu bonoꝝ vna cū iuriſdictōe. qdā v̄o hn̄t tn̄ iuriſdictōꝫ ſeu facultatē iudicādi. adminiſtratōꝫ v̄o nullā hn̄t et q̄ ſunt iſti inſtāt in h̄ glo. i. ↄ. iij. Sed dic clarius q̄ ordinaria iuriſdictio ↄpetit cum ↄmittit̄ alicui certum territoriū vel iuriſdctio in territorio. Et h̄ ↄtingē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

poteſt dupliciter nam ſi datur iuriſdictio cū limitatōe ſeu diſtrictōe territorij ſeu cū adminiſtratōe bonoꝝ vel iuriū aliquoꝝ talis dicit̄ habere ordinariā cū admini‑ ſtratōne bonoꝝ. exemplū in ep̄o in ptāte et ſimilib⁹ ꝑ‑ latis vel ſecularibus. Si vero dat̄ iuriſdictio inter cer‑ tas pſonas duntaxat iſti dicunt̄ ordinarij ſine admini‑ ſtratōne. pone exemplū in doctoribus legentibus qui habent iuriſdictōem ordinariā in ſcolares ſine aliqua adminiſtratōne territorij vel iuriū ſeu bonoꝝ territorij vt in auc̄. habita. C. ne fi. p pa. Item pone exemplū i deputatis ſup appellōnibus. nam iſti non habent aliq̄ adminiſtratōnem ſ; ſolum habent facultatem cognoſcē di de cauſ appellatōnum. q̄nq; iuriſdc̄io nō dat̄ i terri torio ſ; ſolū fit ꝯmiſſio certaꝝ cauſaꝝ et tales dicunt̄ de legati etiam ſi ꝯmittantur cauſe alicui⁹ municipij vt eſt videre in officiali ſuffraganei ep̄i. vt nō. gl. in cle. ⁊ ſi ꝑncipalis. de reſcrip. Et ad p̄dicta vide bar. i. l. fi. C. vbi ⁊ apud quē ⁊ aliqd i. l. i. §. ſi plures. ff. de exercito et i. l. ⁊ q. ff. de iuriſ. om. iu. et p Inn. in. c. cū ab eccle ſiaꝝ. de offi. ordi. vbi ꝯcludit iter cetera ꝙ ordinaria iu riſdicōem ſolus ꝑnceps ſeu lex ꝯfert et vide qō ibi di‑ xi. Conſidera tm̄ circa p̄dicta vnū ꝙ inq̄ſitores hereti‑ ce prauitatis deputati ꝑ papā in aliq̄ ꝓuincia uel dio‑ ceſi dicunt̄ habere delegatā ⁊ nō ordinariā vt nō. Io. an. in. c. per hoc. de here. li. vi. vidꝫ ꝓbari per locum a ſili. in. c. ne aliqui. e. ti. li. vi. Scdo nō ꝙ cā reſtitu tōis in itegrū p̄t delegari ꝑ ordinariā habentē admini ſtratōnem ⁊ de iure canonico nō eſt heſitandū q2 oēs cauſe h̄ iure delegari pn̄t vt plene dixi in. c. qō ſedes. de offi. ordi. Sed de iure ciuili fit diſputatio q2 cā me ri vel mixti imꝑij nō p̄t regulariter delegari. vt i. l. i. ff. de offi. eius cu mā. eſt iuriſ. ſ; cā reſtōis eſt mixti im perij. q2 expedit̄ iudicis officio nobili lꝫ ad iſtantiam ptis. nulla tm̄ actio ꝯpetit ad petendū reſtōem vt. l. qd ſi minor. l. fi. ff. de mino. Hinc eſt ꝙ minor migrat⁹ nō poteſt hac cā cognoſcere vt in. l. ea q̄. ff. ad muni. Ideo vidꝫ ꝙ de iure ciuili nō poſſit delegari ꝯtrariū tm̄ ē deci ſum in. l. fi. C. vbi ⁊ apud quē. ⁊ ſup hac ꝯcertatōe gl. et doct. vtriuſq; iuris laborarūt. ſ; mihi plꝫ opi. goſ. h̄ et bar. in. d. l. fi. ꝙ mero iure iſpecto hec cā nō p̄t dele‑ gari de iure ciuili. ſ; fauore mioris fuit itroductū vt poſ ſet delegari. ⁊ ꝑ hec habes expeditā glo. ij. Nō ter cio ꝙ mandatū iuriſdictōnale ampliat̄ rōne icidentie. p̄t ergo delegatus cognoſcere nō ſolū de cauſa ſibi ſpe‑ cialiter ꝯmiſſa. ſ; etiā de alia cā q̄ icidenter venit i cau⁹ ſa ꝯmiſſa. vtputa delegatus ſup aliquo ꝯtractu vendi‑ tōnis in iudicio ꝓtulit aliquā interlocutoriā ꝑ quā mi nor vel eccleſia eſt leſus. poteſt eīn petere ab eo reſti‑ tutōnem in integꝝ q2 nō petit̄ ꝑncipaliter ſ; incident̄. nam icidit in cā ſibi ꝯmiſſa. ⁊ eadē rōne idem dicim⁹ i mandato ꝓcuratorio vt rōne icidentie extendat̄ ad ſpe cialiter nō commiſſa vt habuiſtis bo. gl. in. c. ſuſcitata. e. c. ratio ergo incidentie ampliat iuriſdictōem nō ſolū ordinarij. vt in. l. quotiens. C. de iudi. ⁊ nota in. c. tuā de ordi. cog. ſed etiā ampliat iuriſdictōnem delegati vt hic. Quarto nō ꝙ delegati ab ordinarijs nō habē tibus adminiſtratōnem nō pn̄t cognoſcere de cauſa reſtōnis ꝑncipaliter intentāda. hec ergo cauſa reſtōnis nō eſt delegabilis ꝑ ordinariū adminiſtratōem nō ha bentem rō eſt q2 nemo dat ꝙ non habet. i. q. vij. dat bertū. et in. c. ꝙ aūt. de iure pa. Sed iſte ordinari⁹ nō habet ptātem reſtituendi ꝑncipaliter. vt innuit illa litera in ꝑncipio a ꝯtrario ſenſu ⁊ tenēt coiter doc. h̄. et in. d. l. fi. ergo nō poteſt h̄ alijs demandare. Nō vltimo q̄ttuor cauſas ſup quibus arbiter aſſumi nō poteſt.

Primo in cauſa reſtōnis in integrū. rō q2 reſtō eſt mi xti imꝑij et ipendit̄ ex iudicis officō nobili. vt. s. dixi Arbiter aūt non hēt ea que ſunt imperij nec etiā ſim‑ plicem iuriſdictōnem ſ; q̄ndam notōnem. vt in. l. i. C. de arbi. et in. l. ait p̄tor. ff. de re iudi. ⁊ in. l. a diuo. pio. eo. ti. facit. c. ꝑ tuas. ꝫ. de arbi. Scdo nō poteſt aſſumi in cauſa matrimoniali intellige de matrimonio carna‑ li illa eīn ꝑ ſacramentū matrimonij exigit maiorem iu dicem vnde de iure cōmuni ſolus ep̄s cognoſcit vt in c. accedentibus. de exceſ. pla. et in. c. i. de ꝯſang. ⁊ affi. ſecus in mrīmonio ſp̄uali vnde in cā electōnis ſeu alia beneficiali p̄t arbiter aſſumi vt ꝫ in. c. exꝑte. ꝫ. de arbi. et i. c. cum iter. de elec. ⁊ in. c. niſi. de ꝓben. cū ſi. Ter‑ cio nō aſſumit̄ in cā liberali intellige i cā liberali ſtricte ſumpta cū ſ. diſputat̄ an quis ſit ſeruus vel liber. vt in l. nō diſtinguemus in. §. de liberali. ff. de arbi. ſec⁹ cū agitur de ſubiectōne alicui⁹ eccleſie. q2 illa vt dicūt hic doc. ⁊ bene non eſt ꝓprie cauſa liberalis q2 oportꝫ ne ceſſario ꝙ ecc̄ia ſit alicui ſubiecta q2 nō p̄t eſſe acepha la. i. ſine capite. xcij. di. nulla. et. ix. q. iij. cuncta ꝑ mū‑ dum ſ; ſolū agit̄ cui ſit ſubiecta. ideo hec cā nō eſt gra‑ uiſſimi ꝑiudicij ſicut eſt cā meri liberalis. ideo ſup ſub iectōne eccleſie p̄t fieri ꝯpromiſſum. c. cū olim. de pre‑ ſcrip. et. c. cū tpe. de arbi. cū ſilibus. Quarto nō p̄t fieri ꝯpromiſſum in cauſa criminali vt h̄ ⁊ in. l. non diſti guemus. ⁊ in. §. iulianus. ꝓcal. Et licꝫ glo. fi. ſup h̄ di ſputet dic poſt hoſti. ⁊ doc. ꝙ debet tex. itelligi de cau ſa criminali criminaliter intentata. nā illa exigit maiores iudices. ſecus i cā criminali ciuiliter itētata. nam ſuper illa p̄t arbiter aſſumi ſic p̄t intelligi. l. quid ḡ. §. ex cō‑ ꝓmiſſo. ff. de his q̄ no. inſa. ad idem adduco. c. veniēs. et. c. qntauallis. de iureiur. vbi videt̄ tex. Et lꝫ iſta lr̄a nō numeret niſi q̄ttuor cās tm̄ pōdera rōne lr̄e i eo ꝙ dicit ꝙ iſte cauſe exigunt maiores iudices. ergo p̄t fie‑ ri regula ꝙ in oībus cauſ exigētibus maiores iudices arbiter aſſumi nō poteſt. Et ex his infert̄ ꝙ in cauſ re ſeruatis pape arbiter non poteſt aſſumi quātumcūq;

partes ꝯſentiant de quibus cauſ vide glo. in. c. quod tranſactõnem. de offi. lega. et eſt tex. cum glo. in. c. maiores. in ṗn. de bap. ⁊ in. c. q̃uis. de elec. li. vi. In glo. ij. ibi pñt agnoſcere de reſtõne. ſentit ergo glo. ꝙ iſti ordinarij nõ hñtes adminiſtratõem pñt cognoſcere de reſtõne ſi ptes ſponte ſe ſubijciũt eoꝝ iuriſdictioni. h̄ intellige tñ incidenter nam ṗncipaliter nõ poſſũt cognoſcere q2 nõ pñt ea que ſunt meri vel mixti imperij ⁊ hoc ſenſit glo. in. l. fi. C. vbi ⁊ apud quẽ. ⁊ Inno. hic nec ꝓdeſt ꝯſenſus ptiu3. q2 ptes non pñt dare hãc ptãtem nõ hñti vt patet hic in arbitro. nec poteſt fieri prorogatio iuriſdictõis q2 ꝓrogatio nõ poteſt fieri ad ſpẽm ſepatam. vt dixi in. c. i. j. de mutu. peti. et nõ. i. l. inter litigantes. ff. ad muni. facit qδ nõ. Inno. in. c. de cauſ. de offi. dele. nam ꝓrogare idem eſt qδ extendere iuriſdictõnem alterius in ſe ſed iſti nõ hñt ea q̃ ſunt meri vel mixti imperij ergo in eis nõ habet locũ iſta ꝓrogatio. In gl. pe. ibi nec dr̄ arbiter. nõ bene iſtam ꝑticulam glo. vſq3 ad finẽ ex qua habes notare duo. Primo ꝙ arbiter pt̄ agnoſcere nõ ſolum de expꝛeſſis i ꝯpromiſſo ſ3 etiam de eo ꝙ oritur ex ꝯpromiſſo ſeu incidit in cauſa ꝯpromiſſa. ⁊ idẽ nõ. ꝑ gl. et Inno. i. c. cũ dilectus. j. de arbi. Et ex h̄ poteſt ſingulariter inferri ꝙ ſi dubitatio oriſ ex ꝯpromiſſo ad que bona extẽdatur poteſtas arbitri ꝙ arbiter poterit de h̄ incidẽter cognoſcere. Scδo nõ ex glo. ꝙ arbiter pt̄ cognoſcere de reſtitutõne cũ incidit i cã ſibi ꝯmiſſa. vtputa minoꝛ omiſit ꝓbatõnem neceſſariã in termino ſibi dato vel in dilatõne ſibi ꝯmiſſa vel nõ ꝓbauit ante ꝯcluſionem in cã poterit petere reſtõnem ab arbitro aduerſus iſtã leſionem et ꝓfecto h̄ vid̄r ꝓbare iſte tex. in ṽ. delegati. nam facta mentõe de delegatis ⁊ arbitris ſubiecit in fi. clauſulaꝫ generalẽ vt icidẽter poſſit agnoſcere ergo d3 intelligi etiã in arbitris. q2 clauſula in fine poſita dꝫ referri ad omnia vt i. c. inqſitõni. ⁊ in. c. ſecũdo requiris. de appel. Sed tex. iuris ciuilis vñ ſumpta fuit iſta decretalis. ſ. in. l. fi. ꝑ alle. ſimpliciter vid̄r denegare iſtam ptãtẽ arbitris. nec facit aliquã mentõ3 de incidentia ſed ſolum de ea loquiſ reſpectu delegatoꝝ. vñ goſ. dixit hic ꝙ de equitate ꝓcedit dictum hui9 gl. ſ3 ſm veritatem videſ ꝙ arbiter nullo modo poſſit cognoſcere ꝑ illam. l. fi. Inno. etiã h̄ nullo modo vult pati ꝙ arbiter poſſit ꝯgnoſcere d̄ iſta cã cum ſit mixti imperij vñ dicit ꝙ ſi ꝯtingat leſio coram arbitro puta. q2 ps nõ ꝓbauit in termino nõ fit reſtõ ſ3 poteſt arbiter ꝓuidere aduerſus leſionem ſtatuendo aliũ terminũ qδ pt̄ ſm hoſti. ꝑ intra alle. h̄ i glo. ꝯtra dictũ Inno. facit iſte tex. nam ordinari9 nõ hñs adminiſtratõnem vel delegatus ab eo nõ habet ea que ſunt mixti imperij ⁊ tñ rõne icidentie poteſt reſtituẽ vt h̄ ⁊ i. d. l. fi. ergo idem dicendũ i arbitro. nam et delegatus non poteſt cognoſcere vltra cãm ſibi ꝯmiſſam et delegatio eſt ſtricti iuris vt in. c. p. et. g. de offi. dele. et nihilominus cognoſcit rõne incidentie. ergo idẽ i arbitro cũ arbitria ſint redacta ad inſtar iudicioꝝ. vt in. l. i. ff. de arbi. Item tex. eſt h̄ expꝛeſſus cui nõ poteſt reſponderi ſine maxima impꝛoprietate verboꝝ. limitetur ergo tex. iuris ciuilis ꝑ iſtũ vt itelligatur ꝙ arbiter nõ poteſt agnoſcere de reſtõe. ſ. ṗncipaliter. idem põt dici ꝙ iſta reſtõ que fit incidenter ꝑ arbitrũ ſapit potius factũ q3 iuris miſteriũ. Et generaliter cũ queriſ q̃s poſſit de cã reſtõnis agnoſcere colligẽdo dicta doctorum vtriuſq3 iuris diſtinguo ſic aut queriſ de oꝛdinarijs aut delegatis aut de arbitris. Ordinarius habẽs adminiſtratõnem poteſt de hac cã cognoſcere nõ tñ põt reſtituere ꝯtra ſñiam ſupioris ſ3 aduerſus ꝓpꝛiam ſñiam vel iudicis minoris põt reſtituere tam minorẽ q3 eccleſiam maiorẽ ex iuſta cã vt in. l. in cauſe in fi. iũctis. l. ꝑ ſegi. ⁊ l. minoꝛ aũt. ff. de mino. et in. c. cũ bertoldus. de re iudi. Ex quo infertur ꝙ nõ pt̄ ordinari9 reſtituere ꝯtra ſñiam delegati ṗncipis q2 ille eſt maioꝛ ordiario in cã ſibi ꝯmiſſa. vt i. c. paſtoralis. in. §. ꝑ. ff. d̄ off. dele. ⁊ i. l. aduerſus. C. ſi aduer. rem iudi. ⁊ in. d. l. minoꝛ aũt. Vñ ſolus ṗnceps reſtituit ꝯtra ſñiam ſui delegati vt i iuribus ꝑ alle. Ordinarius aũt adminiſtratõ3 non hñs nõ pt̄ de hac cã cognoſcere niſi incidẽter ⁊ l3 h̄ clare iure nõ ſit cautũ. tñ ſatis ꝓbat hec lr̃a ⁊ dicta. l. fi. a ꝯtrario ſenſu. Delegatus vo a ṗncipe vel ab hñte adminiſtratõe3 pt̄ cognoſcere dupliciter. Primo ſi ꝯmittatur ſibi cã reſtõnis ṗncipaliter. Scδo ſi venit incidenter in cã ſibi ꝯmiſſa. aliter nõ poteſt vt h̄ ⁊ in. d. l. fi. vñ delegatus etiã ṗncipis nõ poteſt reſtituere ꝯtra ſñiam ſuã diffinitiuã. vt in. d. l. aduerſus. ⁊ ibi h̄ firmat bar. Poteſt addi ⁊ tercius caſus. ſ. ſi eſt delegatus ad vniuerſitate3 cauſaꝝ. nã tũc pt̄ reſtituere ṗncipaliter l3 cã reſtõnis nõ ſit ſibi ſpãliter ꝯmiſſa. ad h̄ facit tex. i. d. l. fi. i fi. ⁊ h̄ firmat ibi bar. qδ tenẽmenti. Ex h̄ inferſ ꝙ vicarius epi foraneus pt̄ reſtituere cum ſit delegat9 ad vniuerſitatẽ cauſaꝝ vt nõ. glo. in. d. cle. et ſi ṗncipalis de reſp. facit ad ꝑdicta qδ nõ. glo. in. c. cũ cãm. de appel. ⁊ qδ nõ. bar. in. l. ſi vni alias incipit põponius. ff. de re iudi. Delegatus vo a nõ hñte adminiſtratõe3 non pt̄ niſi icidat i cã ſibi ꝯmiſſa vt h̄. In arbitris vero dic vt. s. dixi. dixit tñ gl. nõbiliter i. l. fi. ꝑal. ꝙ lic3 arbiter nõ poſſet ṗncipaliter reſtituere pt̄ tñ ꝯpromitti vt ꝓnũciet an ſit danda reſtõ. ſ3 bar. h̄ oino ibi nõ approbat ſ3 dicit ſe putare ꝙ in arbitratore pt̄ ꝯpromitti cã reſtõis q2 arbitrator eſt amicabilis ꝯpoſitoꝛ. ⁊ eſt q̃dam ꝯtrarius vt nõ. in. c. qntauallis. de iureiur. ⁊ in auc. vt deferẽtes iudices. vñ ſicut ptes pñt ꝯponere ⁊ ꝯtrahere ſup cã reſtõnis ita debent ꝑ ſe ꝯpromittere tanq3 in arbitratorem. ſ3 bal. indiſtincte tenet ibi ꝯtrariũ. q2 reſtitutio reqrit officiũ iudicis nobile qδ nõ cadit in arbitro

vel in arbitratore ꝛ h̃ dictum plus mihi placet. probo ꝑ iſtum tex. in fi. i. eo ꝙ fundat ſe quia iſte cauſe ex gñt maiores iudices ergo tñ arbitrator non pt̃ reſtituere Ad ar. bar. rñdeo ꝙ ptes pñt paciſci in cã reſtõis. qꝛ non reſtituũt. h̃ ſup coꝝ iuribus ꝯpromittũt. h̃ quando volunt ꝯpromittere dant ptãtem reſtituendi h̃ dare nõ pñt iſtud officium nobile ar. in. l. ꝓuatorũ. C. de iuriſ. om. iudi. Saluando tñ in aliquo dictum bar. poſſet di ci ꝙ ptes pñt ꝯpromittere in arbitratorẽ nõ vt reſtitu/ at h̃ vt ꝯponat inter ptes ſup cã reſtõnis nõ eñ exe͂ce bit arbitrator officiũ nobile ſed officium ꝯpoſitoris ꝛ ita puto intellexiſſe bar. et ꝑ hoc habes materiã iſtã ex peditam. In glo. fi. ibi non intelligit̃ de famoſo de licto. hec ſo. non eſt bona ad illũ tex. qꝛ ibi ponit̃ ſpe/ cialitas rõne arbitri vnde illud delictũ alias erat famo ſum h̃ qꝛ ſnia arbitri non eſt vera ſnia vt ibi dr̃ qꝛ non habet iuriſdictõnem vñ non parit actõnem rei iudica/ te. vt in. l. i. C. de arbi. ideo ſnia lata ab arbitro ſup cri mine etiam famoſo nõ ĩfamat. Rñde ergo ad ꝯtrariuꝫ put. s. dixi. Sed hoſti. quẽ ꝯñiter ſequunt̃ doc. h̃ dicit ꝙ de crimĩe poteſt ꝯpromitti in arbitrũ ſi agit̃ ciuilit̃ ꝛ ſic etiam pt̃ intelligi. c. literas. de pſump. Si aũt agit̃ criminaliter nõ poteſt ꝯpromitti vt hic ꝛ i. §. iulian9 all'. in glo. Et ex pdictis nõ puto gof. bñ dixiſſe q̃ ꝑ rõneꝫ huius gl. dixit ꝙ ſup actõe iniuriarũ non poteſt ꝯpro/ mitti qꝛ illa ĩfamat ſiue agatur ciuiliter ſiue criminaliter naꝫ h̃ dictũ nõ ꝓcedit qꝛ vt dixi ſnia arbitri nullo mo do ĩfamat q̃ntumcunqꝫ delictũ ſit famoſum vt in. d. § ex ꝯpromiſſo. Dicit tñ bar. ibi. nõ. verbũ ꝙ ſi ex forma ſtatuti haberet ſnia arbitri execũtõnem patam ꝙ tunc ſnia arbitri ĩfamaret ſi delictum eſſet alias famoſũ qđ mihi placet. qꝛ tũc pt̃ dici vera ſnia facit qđ ipe nõ. in l. ij. C. vbi et apud quẽ. ꝛ forte h̃ caſu poſſet ꝓcedere dictũ gof. nam cã videt̃ tũc grauis exquo reſultat infa mia nõ tñ dictũ gof. in alio ꝙ actio iniuriarũ infamat ſiue agatur ciuiliter ſiue criminaliter de quo vide qđ la tius dixi in. c. cũ te. de re iudi.

Eneficio Breue eſt ꝛ ſatis in effe ctu ſummat̃ in glo. i. ſed ꝑ alia v̾ba pt̃ clarius ſũmari ſic. Reſtitutio denegata eccleſie vlterius ſibi nõ ꝯceditur niſi ex noua cã reſtituit̃ tñ ad appellandũ a ſententia denegatõnis.

Nota p̃mo ꝙ reſtitutio in integrũ appellat̃ bñficiuꝫ vt patꝫ h̃ in p̃n. ꝛ in fi. Eſt eñ beneficium. qꝛ ad illud optinendũ nulla ꝯpetit̃ actio. h̃ expeditur officio iudi cis nobili. vt in. l. qđ ſi minor. in. §. fi. ff. d̾ mio. ꝛ capi pitur h̃ beneficiũ largo modo prout eſt beniuola actio gaudiũ tribuens capienti. hec eſt eñ diffinitio iſtius verbi bñficiũ late ſumpti vt in. c. qui mo. feu. amit. x. col. Scđo nõ ꝙ ſnia lata ſup reſtõne in integrũ trã ſit in rem iudicatã vnde ſi ſemel fuit denegata nõ audit̃ quis amplius ꝛ oportet ĩ. x. dicendiũ appellare niſi ex no ua cã petatur et eſt tũc ratõ. nam ex noua cã poteſt vna res iterũ peti nõ obſtante exceptõne rei iudicate. vt i. l. cum querit̃ cum. l. ſe. ff. de excep. rei iudicate. ꝛ nõ i. c. penul. de excep. eadẽ rõne pt̃ iterũ peti reſtõ in integrũ ex noua cã nõ allegata in p̃ori iudicio. Nõ ꝙ tpus decendij pꝛ̃ixum ad appellandũ currit etiã eccleſie vnõ poſt decendiũ nõ audit̃ eccleſia volẽs appellare h̃ optet ꝙ ꝑ reſtõnẽ in integrũ admittat̃ ad appellandũ ꝛ ideꝫ eſt in minore vt ꝓbatur in. l. i. C. ſi ſepius in inte. reſti. fue. poſtu. Cõtra h̃ opp. de. l. fi. C. in qui. cau. reſti. in ite. non eſt neceſ. vbi dr̃ ꝙ ꝯtra minorẽ nõ currit pre ſcriptio tempalis. ꝛ eodẽ modo videret̃ dicendũ in ec/ cleſia. h̃ iſtud decendiũ videt̃ q̃dã pſcriptio tpalis ergo ꝛc̃. So. dixerũt qdam ꝙ iſta. l. i. ſit hodie correcta per illam. l. fi. h̃ hoſti. h̃ et bar. in. d. l. i. tenent ꝯtrariũ ꝛ be ne. dicũt eñ ꝙ. l. fi. nõ habet locum in pſcriptõnibus iudicialibus. iſte eñ iudiciales pſcriptõnes currũt cõ/ tra omnes vt h̃ et in. c. corã. ꝛ in. c. auditis. s. eo. ꝛ i. c. cũ inter. de re. iudi. ꝛ in. l. ꝓperandũ. C. de iudic. reſti/ tuunt̃ tñ minores ꝛ eccleſie iure ſingulari vt h̃. ꝛ in. d. c. auditis. ꝛ. c. coram. ꝛ in. d. l. i. In gl. ij. ibi h̃ qdã intelligũt de omiſſis. aduerte glo. hic ponit duas opi. ſup illo dubio q̃ dicant̃ defenſiones noue ad h̃ vt eccia iterum audiat̃. Quidã dixerũt ꝙ noue dicunt̃ nouiter allegate in iſto iudicio ſiue prius ꝯpeterent ſiue poſtea emerſerint. Secunda opi. quã videt̃ ſequi glo. eſt vt in telligatur de his q̃ primo ꝯpetebant h̃ nõ fuerunt alle gata. ſecus ſi nouiter emerſerũt. Doct. h̃ ꝛ in. l. ij. C. ſi ſepius reſti. in inte. peta. ꝯmuniter tenẽt primã opi. et ponũt exemplũ pone ꝙ ſnia reſtõnis fuit denegata ec cleſie qꝛ debat agere prius ꝯtra ꝓcuratorẽ ad emendã dũ damnũ. eccleſia vero ſic excluſa volens agere cõtra ꝓcuratorẽ reperit eum nõ ſoluẽdo vel factus fuit nõ ſol uendo poſt ſententiã denegatõnis debet eñ eccia au/ diri petẽs reſtõnem de nouo ꝛ q̃tenus allegat ꝙ ꝓcu/ rator eſt repertus non ſoluendo allegat cãm antiquaꝫ q̃/ tenus allegat ꝙ poſtea eſt effectus non ſoluendo alle/ gat cãm nouiter ortam et nõ h̃ dictũ ꝙ eccia nõ habet optõnem petendi reſtõnem vel agendi ꝯtra ꝓcuratorẽ et h̃ dictũ alle. in. c. ij. s. e. vbi vide. pone aliud exẽplũ eccleſia petijt reſtõnem ꝯtra ſniam qꝛ non ꝓduxit pri uilegia fuit ſibi denegata reſtitutio nunc iterum petit allegando quod omiſit probare preſcriptionem debꝫ audiri qꝛ ſe fundat ſup noua cã. Et ꝯcordãdo iſtas du as opi. ꝯtrarias de qbus in glo. arbitror poſſe dici ꝙ aut in cauſa nouiter orta inducit̃ grauamẽ qđ nõ erat pri us et non debet audiri ex tali cã ꝛ h̃ caſu procedat. Se cunda opinio pone exemplum minor vel eccia ãdiuit

hereditatem locupletē quā adiuiſſet quilibet diligentiſ
ſimus homo petijt reſtōnem fuit ſibi denegata. qꝛ nō
ꝓbauit leſionem. demum bona hereditaria ꝑ maiori ꝑ
te caſu\[?\]are perierūt petit eccleſia ſe reſtitui ex hac cauſa
noniter orta. Dico ꝙ nō debet dari reſtō. qꝛ tempore
adite hereditatis nō fuit leſa nec debet ꝯſiderari id qḋ
ſupuenit qꝛ iſta accidentia fecerūt eſſe grauamē nō aūt
declarāt grauamē fuiſſe per ꝓus. et de h̄ vltimo eſt ca-
ſus i. l. verū. in. §. ſi locupleti. ff. de mio. Aut cauſa no
uiter orta nō inducit grauamē de nouo. ſed grauamen
erat ꝑ ꝓus et tunc ꝓcedit opi. p̄ma vt audiaſ etiā ex ta
li cā. exemplū qm̄ eccia fuit damnificata ex dolo. ꝓcu-
ratoris. nam lʒ ꝓcurator efficiſ poſtea nō ſoluendo ni-
hilominus non oriſ nunc grauamē ꝫ ꝑ prius eccia fue
rat granata. Ultra glo. ſcias ꝙ Jo. an. ꝯmentauit
iſtum tex. et multa dicit more cōmentantium ꝫ aſſumē
do vtiliora quero que fuit rō decidendi in iſto tex. naʒ
ꝯſidera duo ad iſtum tex. p̄mo in eo ꝙ dicit ꝙ reſtō ſe
mel denegata non debet ꝯcedi niſi ex noua cauſa. Se
cundo ꝙ eccleſia que ſuccubuit in cā reſtōnis nō debʒ
audiri petens reſtōnem p̄terqʒ ad appellatōʒ omiſſam
et ſic inuit excipiendo vnum caſum tm̄ ꝙ eccia nō pōt
petere reſtōnem ꝯtra ſniam denegatōnis ꝛ ꝑ ꝯſequēs
ꝯiūgendo iſta duo ſimul inuit tex. ꝙ denegata ſemel re
ſtitutōne eccleſia non audiſ ſiue petat reſtōnem contra
leſionem ſiue petat ꝯtra ſniam denegatōnis. Hoſti. di
cit ꝙ rō decidendi fuit vt eſſet litium finis nam ſi audi
retur ſecundo eodem modo debet audiri tercio ꝛ in in
finitum Jo. an. ſpāliꝰ rn̄det dicit em̄ ꝙ non debʒ da
ri reſtō ꝯtra p̄mam leſionem quia ſententia denegatō
nis eſſet deluſoria. nec debet dari ꝯtra ſententiā dene
gatōnis qꝛ indirecte iudex inueret et dareſ facultatem
petendi reſtōnem que iam fuerat denegata per p̄maʒ
ſententiam. vnde ſicut ꝯtra quadrienniuʒ p̄fixum ad
petendam reſtōnem non auditur eccleſia volēs petere
reſtōnem vt in. c. i. eo. ti. li. vi. Eodem modo non debʒ
dari reſtō ꝯtra ſniam denegatōnis nam alias eſſet ꝓ-
ceſſus in infinitū. nam ſi iterum denegaretur itex poſ-
ſet peti reſtō quod non eſt dicendū ſed ſi ad appellan-
dum reſtituiſ ꝑ hanc reſtōnem nō tollitur ſententia de
negatōnis. ꝫ per appellatōnem ſtat prima ſententia in
ſuſpenſo vt in. c. venientes. de iureiurā. Si aūt reſtitue
retur ꝯtra ſententiā tolleret in totū p̄ma ſententia. Itē
qm̄ reſtituitur ad appellandū oportʒ ꝙ eccleſia appellet
infra decendiū et ꝙ ꝓſequatur applōneʒ infra terminū
iuris. Itē iſta appellatio reputabitur ſibi ꝓ p̄ma vt etiā
ſn̄o. in. d. l. ſi. C. ſi ſepius in inte. reſti. poſt. que oia ceſ-
ſarent ſi reſtitueretur ꝯtra ſententiam denegatōnis vnō
pinguius ſue curriſ h̄ ſcdo caſu qꝫ in p̄ori. et licʒ he ra
tōnes decidendi ſint bone in ſe mihi tm̄ multum placʒ
rō quā poſui. s. in p̄n. Quis aūt indulgebit hanc reſti

tutōneʒ ad appellandū. ꝛ hec queſtio eſt generalis vbi
cunqʒ eccleſia vel minor petit ſe reſtitui ad appellandū
Jo. an. ꝯcludit ꝙ iudex a quo. non aūt iudex ad queʒ
quia ex quo non fuit appellatū cā nō eſt ad eū deuolu-
ta et ideo non p̄t dare hanc reſtōnem. ꝫ iudex a quo h̄
faciet vel alius ꝯpetens ſecus appellaſſet et nō potuiſ-
ſet ꝓſequi quia tunc iudex ad quem reſtituet. qꝛ leſio
ꝯtingit in ſuo auditorio. ꝛ h̄ caſu p̄t intelligi ſm̄ eū. l. ꝓ
ſes. C. de app. Aduerte qꝛ fuit hec opi. Ja. de ar. li
cet Jo. an. nō alleget vt recitat bar. in. d. l. ꝓſes. ꝫ ipſe
bar. tenʒ ibi ꝯtrarium dicēs ꝙ etiā iudex ſuperior poteſt
hanc reſtōnem ꝯcedere ꝑ ꝓalle. l. i. ꝫ tu ꝯcordando dic
ꝙ aut eſt talis ſuperior q̄ p̄t adiri ſine remedio appella-
tōnis et ꝓcedit opi. bar. aut eſt talis ſuperior qui nō p̄t
adiri ſine appellatōne vt archiepus reſpectu ſubditorū
epi et ꝓcedit ōpi. ꝯtra. qꝛ ex quo non fuit appellatū nō
habet iuriſdictōʒ in reſtituendo ad appellandū. ad hoc
c. venerabilibꝰ in prin. de ſen. ex. li. vi. et hec ē veritas.

De alienatione mutandi iudi cii cauſa facta. Ru.

Cōtinuaſ hec rubrica ad p̄cedentē hoc ordie. Supra
viſum eſt de beneficio ſeu remedio reſtōnis ꝑ qḋ ꝓui-
detur leſis tam minoribus qꝫ eccleſijs ꝛ maioribus ex
cā. Nūc ꝯpetenti ordine annectit aliud remediū ꝑ qḋ
ꝓuidetur illis in quorum p̄iudicio eſt facta rei alienatio cā
iudicij futuri mutandi.

Jo in

X quorūdam. queʒ fa
cta ē alienatio rei cauſa mutandi iu
dicij ꝯuenitur per reſcriptum im-
petratum ꝯtra alienantem et eſt ca
ſus ſingularis vt. ꝫ. dicetur. Pria
pars narrat factum. cōtra quod ſecunda prouidet ibi.
nos igitur Nota primo duos modos per quos fit
alienatio cauſa mutandi iudicij. Primus eſt quando
directe ꝯueniendus tranſtulit rē de qua erat cōtentio
in alium. Secundus modus quando fraudulenter re
ceſſit de poſſeſſione rei vt alius puta amicus ingrede
retur quamqꝫ enī iſte apte et directe non tranſtulerit rē
in alium tamē in effectu ex quo fraudulenter h̄ fecit vi-
detur tranſtuliſſe vnde habebit locum edictuʒ de alie
natōne mutandi iudicij ar. hic. Ex quo puto ꝙ ſic cō-
tra directe alienantē cauſa mutādi iudicij p̄t agi ad in-
tereſſe ꝛ ad omnē incōmoditatem ꝯuenientē cauſa il-
lius tranſlationis. vt in. l. i. et in. l. iij. ff. eo. ita poterit
agi ꝯtra iſtum qui non directe alienauit. ſed indirecte
recedendo a poſſeſſione vt amicus illam intraret et
poſſideret nomine proprio. Nam iſte hanc fraudem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

fecit vt circumueniret legem punientem alienantē. debꝫ
eñ ꝯſiderari mens legis et fraus iſtius. ſatis eñ dicit̄
alienaſſe hanc fraudem exhibendo ad h̄. l. non dubiū
C. de legi. et regula ſi. de re. iu. li. vi. facit qđ le. ⁊ nō. in
c. quāto. §. de pōiſe. Scđo nō ibi de qua ꝯtrouerſia
ꝛc. ꝙ ꝯtentio extra iudicium ſup aliqua re poteſt appel
lari ꝯtrouerſia. nam hic non erat mota ꝯtrouerſia in iu
dicio qꝛ tunc per alienatōnem habuiſſet locum vicius
litigioſi exquo imponitur grauis pena. vt le. ⁊ nō. in. c.
eccleſia. vt lite pendē. et in. l. fi. C. de litig. poteſt tamē
tex. exponi aliter, put ibi nō. in glo. iij. et vtercꝫ intelle
ctus eſt bonus in ſe. Tercio et vltimo nota caſum
nōbilem in quo extenditur Reſcriptum ad ſingularē
ſucceſſorem. Nam regulariter reſcriptum non extendi
tur ad pſonam in eo non expreſſā. vt in. c. p. et. g. de
offi. dele. Sed hic fit extenſio propter fraudem ſeu in
odium volentium eludere vires Reſcripti p alienatōeꝫ
rei in alium factam. Sed opponitur ꝯtra tex. videt̄
eñ ꝙ de nihilo ꝓuideat iſte tex. nam de iure ciuili cla
rum eſt ꝙ is in quē facta eſt alienatio cauſa mutādi iu
dicij poſſit ꝯueniri rei vendicatōne ſicut ꝑmus alienās
vt in. l. i. in fi. C. eo. ti. et nō. hic gl. iij. ꝫ iſte tex. ſolū ꝓ
uidet vt poſſit ꝯuenire iſte ſucceſſor. ergo hec ꝓuiſio fu
it inutilis et potius iuris antiqui declaratoria q̄ꝫ noui
iuris editoria cuius ꝯtrarium innuit iſte tex. in v̄. nos
igitur. vbi videt̄ innuere ꝙ iſta fuit noua ꝓuiſio. Sol.
doc. formaliter non ꝯiungunt ꝯtrarium ſed tacite Inn.
vidꝫ ſoluere dicit eñ ꝙ p remedium iſtius. c. p̄t ꝓcedi
ꝯtra iſtos alienantes abſentes ſine noua citatōe et in h̄
requirit̄ fraus iſtius alienantis h̄ dictū non placet ho
ſti. et credo ꝙ bene. qꝛ hic nihil dicit̄ de ꝓcedendo cō
tra abſentem ſine citatōne. Alij vero vt refert Inno. di
xerunt ꝙ iſtud. c. non tangit edictum de alienatōe mu
tandi iudicij qꝛ ibi requiritur dolus vt nō. in gl. iij. ꝫ
ſolum diſponit vt iſte ſucceſſor ſingularis poſſit ꝯue
niri. et in h̄ non requiritur fraus. vñ lꝫ is in quem facta ē
alienatio ſit ſine fraud. tñ poterit ꝯueniri. Sed hoſti. h̄
impugnat quia tex. hic fundat ſe ſup fraude vt' pꝫ ibi
pro euacuando mandato et ibi malicioſe ꝛc. ꝫ dominꝰ
Car. qui ſeqtur p̄cedens dictū dicebat ꝙ iſta v̄ba tex.
referunt̄ ad alienantem nam ex parte ſua requirit̄ fraus
ꝫ ex parte ſingularis ſuceſſoris nihil h̄ dicit̄ de fraude
nec ob. verbū ſe ingeſſerint de quo in litera qꝛ ſm eum
dicuntur iſti ſucceſſores ſe ingerere exquo alienans fe
cit in fraudem, vnde in odiū alienātis fraudulenter pōt
conueniri ſucceſſor ſingularis licet ſit ſine fraude. Sed
ꝓ ꝯcordia harum opi. ego dicerem ſic quo ad h̄ vt ſuc
ceſſor ſingularis ꝯueniatur rei vendicatōne corā iudi
ce ſuo non reqritur in eo aliqua fraus qꝛ ſola poſſeſſio
ex parte ꝯueniendi, ꝓducit actōnem rei vendicatōnis.
nam dñs p̄t agere ꝯtra quēcunqꝫ poſſeſſorem q̄ntum

cunqꝫ bone fi. dei vendicando rem ſuam ad h̄. l. in rem.
ff. de rei vendi. et. l. officium eo. ti. et h̄ voluit tex. ſi bñ
ponderetur in p̄n. cum ſi. in. d. l. vna. facit. l. in ciuilem
C. de fur. ꝫ quo ad hoc vt ſingularis ſucceſſor ꝯueniat̄
per reſcriptum impetratum contra alienantem reqro
fraudem etiam in ſingulari ſucceſſore. quia odium alie
nantis non debet noceri ſucceſſori qui in nulla repitur
culpa et hec extenſio reſcripti fit ꝯtra regulas iuris. vt
ſupra dixi. Ideo non debet extendi ꝫ reſtringi. et h̄ iu
dicio meo voluit iſta litera dū dicit ſe ingeſſerit ꝛc. nā
hec verba ex proprio ſignificato ſonāt in vitium. nam
ſi ego bona fide emi non dicor me ingerere. ⁊ hoc nō.
Ad ꝯtrarium ergo formaliter reſpondendo dic ꝙ iſta
eſt noua ꝓuiſio non cogitata a iure ciuili per quam
extenditur reſcriptum in ſingularem ſucceſſorem quā
do alienatio fuit facta fraudulenter cauſa mutandi iu
dicij. l. autem vnica. preallega. loquitur quando cōue
nitur ſingularis ſucceſſor coram iudice ſuo. hic autem
conuenitur coram delegato impetrato non contra eū
ſed contra ſuum actorem. In glo. penul. ibi datur
actio in factum. Pro intellectu clariori totius tituli
debes ſcire ꝙ edictum de alienatōne mutandi iudicij
de quo. ff. eo. ti. fuit inductum ad prouidendum dam
nificatis ex dolo alienātis rem cauſa iudicij futuri mu
tandi. nam exquo iudicium non erat inchoatum libe
re quis poterat rem ſuam in alium transferre. ſed pre
tor ſequendo equitatem et volendo obuiare fraudi indu
xit ꝙ ſi quis malicioſe in iacturam illius qui volebat
eum ꝯuenire illam rem de qua erat contentio ſeu ſpe
rabatur contentio tranſtulit in alium ꝙ poſſit agi con
tra iſtum alienantem ad omne intereſſe quod alius po
poteſt pati ex iſta alienatōne vt in. l. i. et in. l. iij. eo. ti.
vnde ſi non pretendo intereſſe reſpectu illius rei. quia
illam rem poſſum conſequi ab eo in quem facta fuit
tranſlatio. non conſequar per actōnem in factum exti
matōnem rei ſed ſolum damna extrinſeca. puta aliena
ſti librum in florentia ſuper quo volebam te cōuenire
oportebit me nunc ire florentiam ad vendicandum et
ſic faciam maiores expenſas q̄ꝫ hic feciſſem contra te
oportebit me dimittere artem et ſic ſum damnificatus
ad hoc et ſimilia damna datur iſta actio in factum. ſed
ſi non poſſem illam rem recuperare ab eo in quē tranſ
tuliſti tunc conſequar per iſtam actōnem extimatōem.
rei. quia ſum damnificatus etiam reſpectu rei ad hoc
tex. in. l. item ſi reſ. ff. eo. ti. vbi plus dicit tex. nota. ꝙ
etiā ſi ille ſingularis ſucceſſor vſucepit illā rē ꝓpter ne
gligentiam meā in nō agendo ꝙ nihilominus poſſum a
te petere extimatōꝫ rei qꝛ tunc teneris mihi ad intereſſe
rōe delicti tui. vñ ꝯ negligentia mea contra illū non fe
cit ceſſare delictum tuum et vide quod nō. bar. in di
cta. l. iij. et per hoc infertur quod per iſtam actionem in

factum contra te non tollitur actio directa ſcʒ rei ven-
dicatio contra poſſeſſorem.qꝛ iſta competunt ad diuer
ſa.nam rei vendicatio competit ꝯtra poſſeſſorem reſpe
ctu rei conſequende.actio in factum competit ꝯtra alie
nantem propter damnum extrinſecum. et ſic intellige
gl.q̄ hoc in effectu voluit in.d.l.vnica. Sed oppo-
nitur aliter ꝯtra predicta ꝛ contra glo.nam actio in fa-
ctum eſt ſubſidiaria.nunq̄ȝ eñ competit quando dat
alia actio.vt in.l.i.ff.de pſcri.verbis.ſed hic competit
rei vendicatio contra poſſeſſorem ergo non debet cō-
petere actio in factum.So.dicit glo.multum notabil'.
in.d.l.vnica.ꝙ ꝯtrarium procedit reſpectu eiuſdeȝ per
ſone ſed reſpectu diuerſorum bene poteſt actio in factū
concurrere cum alia actōne vt probat tex.in.d.l.vnica
et voluit hic glo.Et ex hoc bene nota limitatōnem ad
illam regulam ꝙ vbi competit remedium ordinariuȝ
non datur extraordinarium de quo in.l.in cauſe.ff.de
mino.illa eñ procedit reſpectu eiuſdem perſone.nam
reſpectu diuerſorum poſſunt concurrere vt in caſu no-
ſtro. Secundo opponitur aliter.nam qui dolo de-
ſijt poſſidere habetur pro poſſeſſore ꝛ poteſt cōueniri
rei vendicatōne vtili vt in.l.ſinautem.§.i.ff.de rei ven
di.ꝛ in regula pro poſſeſſore.de reg.iu.li.vi.cum ergo
habeat locum iſta rei vendicatō vtilis contra doloſe a
lienantem non debet competere contra eundem actio
in factum que eſt ſubſidiaria vt predixi.So.dicit bar.
in.d.l.i.ꝙ per illam rei vendi.vtilem non eſt itegre ſa-
tiſfactum aduerſe parti cui forte magis expedit habere
rem ſuam q̄ȝ habere extimatōnem.nam ab iſto qui nō
poſſidet non poteſt conſequi niſi extimatōnem. vnde
propter intereſſe quod poteſt pretendere in eo quod
non poteſt ab iſto conſequi rem ſuam datur actio in fa
ctum ad intereſſe ꝛ optime loquitur.Sed poteſt dari
iudicio meo alia ſolutio.nam rei vendicatio vtilis dat
contra doloſe deſinentem poſſidere poſt litem cōteſta
tam ita loquitur tex.in.d.l.ſinautem.nam per cōteſta
tōnem litiſ eſt quaſi quidā contractus initus inter acto
rem et reum.vnde ſi dolo deſijt poſſidere remanet ni-
hilominus obligatus vt teneatur reſpondere ac ſi poſ
ſideret.ſed ante litem ꝯteſta.ceſſat iſtud remedium.iō
fuit opus dare remedium ex iſto ti.videtur tamen hic
hoſti.velle ꝙ de iure canonico ſufficiat ꝙ preceſſerit ci
tatio ad hoc vt iſte qui dolo deſijt poſſidere remaneat
obligatus vt ſic id quod operatur litis ꝯteſta. de iure
ciuili operetur citatio de iure canonico ar.c.propoſuiſti
de fo.ꝯpe.fatetur tñ ꝙ hoc non eſt expꝛeſſum in iure ca-
nonico.quia illud.c.propoſuiſti.loquitur de preuen-
tōne tm̄.h̄ facit iſte tex.in pn̄.dum ponderat ꝙ añ cita
tōnem fiebat iſta alienatio.ꝛ nō.ſingulariter h̄ dictuȝ
hoſti.qꝛ obſcure loquit̄ ꝛ non ſolet ad h̄ allegari. et vi
detur mihi dictū equum . h̄ iure non ꝓbatur.ad iſtum

tex.poteſt reſponderi ſcd̄m Innoc.ꝙ ponderat̄ hic ꝙ
non emanauerat citatō qꝛ poſt citatōnem de iure anti-
quo admittebat̄ omis appellatio que non erat manife
ſte fruſtratoria vt nō.in.c.vt debitus.de appel. In
ea.glo.ibi ſi paratus eſt ſubire iudicium vult ergo gl.
iſta ꝙ alienans doloſe euitat actōnem in factum ſi vult
ſubire iudicium ac ſi poſſideret.ꝛ ꝯiter tranſeunt hic
doc.cuȝ gl.nā gl.loq̄t ꝓut tex.diſponit in.l.qꝛ etiā in
ſi.ff.eo.h̄ bar.ibi poſt glo.nōbiliter hoc limitat dicenſ
hoc ꝓcedere qñ alienans obligat ſe ſub certa pena ad
reſtituendam illam rem ſi actor preualuerit in iudicio.
nam alias non eſſet ꝯpetenter ſatiſfactum actori.quia
vt ſupra dixi forte non ꝯtentatur de extimatōne rei. iō
poteſt agere ad intereſſe niſi iſte obliget ſe modo predi
cto. Ultimo h̄ poſſet queri.nunqd ꝓuiſio iſtius e-
dicti habeat̄ locum ꝯtra actorem ſicut ꝯtra reum de q̄
multi dixerunt in.d.l.i.Sed caſus videt̄ expꝛeſſus i.l.
penl'.ff.e.ti.et h̄ firmat ibi bar.ꝛ ꝓbat ille tex.ſm vnū
intellectum q ꝯmuniter approbatur.Et pro h̄ ego ad-
duco tex.ī.c.pxi.in eo ꝙ loq̄tur de actore et eſt ſituatū
ſub rubrica de alienatōne mutandi iudicij.tamen ad-
uerte quia tex.in.d.l.penl'.ſolum diſponit vt actor in
quem facta eſt ceſſio actōnis malicioſe cauſa mutandi
iudicij excluditur per exceptōnem ab actōne ſibi cōceſ
ſa.vnde poteſt dicere reus nolo tibi reſpondere. quia
tibi fuit facta ceſſio malicioſe nihil autem dicit tex. ibi
vtrum reus poſſet agere ad intereſſe contra iſtum qui
malicioſe ceſſit actōnem.Sed ego puto ꝙ eſt in optio
ne rei an velit excludere iſtum ceſſionarium per excep
tōnem an velit ſibi reſpondere et agere ad intereſſe cō-
tra cedentem in eo ꝙ fecit conditōnem ſuam deteriorē
cedendo actōnem ſuam alteri cauſa mutandi iudicij.
nam ſicut poteſt actor agere ad intereſſe aduerſus reū
qui malicioſe rem in alium tranſtulit idem debȝ poſſe
reus agere contra actorem qui malicioſe iura ſua ceſſit
alteri.nam ex quo iſtud edictum habet locum in acto-
re ſic et in reo debet pariter competere actio in factum
ad intereſſe ꝯtra vtrunq̄ȝ.

Clericus cā mutandi iudici
x parte
um nō debet recipere ceſſionē
a laico.ꝛ due ſunt partes.ꝑma ponit q̄relaȝ
ſcd̄a ꝓuidet ibi cum igit̄ Nota ꝑmo de h̄ verbo ſca
binorum.ꝛ ſilē verbum habetur in.c.i.de immu.eccl'.
li.vi.ꝛ eſt nomen officij.vnde alibi appellantur antiani
vel ꝑores ſeu ꝯſules.et eſt vulgare quorundam locoꝝ
Scd̄o nota ar.ꝙ actio alteri competens pōt acqui
ri duobus modis.ſcȝ dono et precio.poſſunt ergo ceſ
ſante fraude actōnes cedi titulo donatōis vl' emptōis
facit.l.p diuerſas.C.mandati.Cōtrariū tñ innuit litera
i vbo cū igit̄.Sȝ ꝓ ꝯcordātia diſtingue vt.ī.dicā in di
ſtinctōne. Nota tercio ibi laime ſanctōes ꝙ in mā

ceſſionis actõnũ licite recurrim⁹ ad ius ciuile cũ papa
ſpecifice videat hic in hac materia leges ciuiles appro
bare et generaliter facit.c.i.de ſto.op.nunc. Nõ qr⸗
to ibi potentioꝝ patrociniũ ꝙ tam iure canonico q̃z ci
uili aduocãs in cauſa patrociniũ potẽtioꝝ dꝫ ꝑdere
ipſam cauſam.⁊ nõ verbũ patrocinii. nõ em̃ loquit᷑ de
ceſſione actõnis.vñ debes ſcire ꝙ ius ciuile edidit nõ⸗
bile remedium ꝯtra aduocantes potẽtiores in aduoca
tos ſeu ꝓcuratores vel vt alias preſtent ſibi fauorẽ vel
auxilium in cauſa. debent em̃ iſti affici iactura cauſe et
potentiores q preſtiterũt auxiliũ debẽt acerbe puniri.
et intellige in potentioribus rõne magni officij ſeu dig
tatis. ita ꝙ pretextu officij pñt eſſe terribiles aduerſe
pti et oñdere ei vultũ minantem ⁊ terribilem.de h tex.
ꝯm ꝯmunẽ intellectũ in.l.i.C.ne li.potẽ.⁊ illam.l.ſeu
iſtud remediũ tex.h voluit cõprehendere in vbo ita ꝙ
iactura ⁊c̃.Et ex his infert ꝙ ſi ꝑs inducit aliquẽ ex do
minis vel aliũ officialem hñtem merũ vel mixtũ impe
riũ ad intercedendũ ꝓ eo apud iudicem cauſe debꝫ pu
niri in amiſſione cauſe vt h ⁊ in.d.l.i.et firmat ibi bar.
et in.l.penl.ff.eo.de alie.in mu.et bal.in.d.l.ij.C.ne
li.poten.et nõ bene h dictum quia pt⁹ quotidie practi
cari etiam de iure canonico vt vides h.et habet h dõm
locum tam ꝯtra reum q̃z ꝯtra actorem vt colligit᷑ ex ru
bro preall.⁊ firmat bar.in.d.l.i. Item nõ ibi ex fõ
te cupiditatis.ꝙ emptio actõnis ꝓcedit ex fonte cupi⸗
ditatis q̃rit em̃ emptor ꝑdam ex alioꝝ iurgio. Ulti
mo nõ maxime iuncta glo.fi.ꝙ clerici nullo modo dñt
emere actões.nunq̃d autẽ poſſint illas recipe ſi dono
fiant eis ceſſiones dicam cũ glo.fi. In glo.i.ibi di
uerſorũ tituloꝝ.⁊ dic ꝙ verſatur h mã quatuor tituloꝝ
Primo materia iſtius tituli inq̃ntum mutatur forũ.
Secundo materia tituli ne lice.poten.⁊ incidẽter papa
fecit h mentõnem de illo titulo vt oñderet ⁊ ꝯmunica⸗
ret nobis illius materiã.Tercio materiã tituli mãdati
inq̃ꝫtum tractat᷑ de ceſſione actõnum que iura tractant᷑
C.mãdati.in.l.pe.⁊ vlti.Quarto tractat᷑ materia titu
li de litigioſ q̃n ceditur actio in litigium deducta et ſic
pt itelligi v.cum igitur.⁊ habet᷑ materia in titulo.C.d
litigio.q̃ſi ꝑ totum.⁊ de h vide ſpe.in ti.de ceſſio.acti.
in.§.i.et quaſi ꝑ totũ. In ea.glo.ibi clerici maio⸗
res reputantur.vult ergo gl.ꝙ clerici dicant᷑ potentio
res laicis ⁊ h tenuit goff.ratõe officij clericalis dicens
ꝙ cedens actões ſuas clerico incidit in edictũ ne lice
at potentioribus.⁊ ſic debꝫ ꝑdere omne ius ꝓut ibi di
citur.Sed h dictum nõ placet Inno.nec hoſti.nec cõ
muniter doc.ſequũtur.dicũt em̃ ꝙ niſi clericus habeat
ptãteꝫ ꝯtra laicũ nõ reputat᷑ potentior quo ad materiã
noſtram.⁊ requirit hoſti.ꝙ habeat ptãtem de iure ⁊ d
facto alias ſecus.ponit exemplũ in magno comite qui
habet feudũ a prelato paupe. nam licꝫ de iure iſte pre

latus ſit maior tñ in facto potius pt opprimi a comite
q̃z opprimere.vñ non diceret᷑ iſte potentior quo ad ma
teriam noſtrã.et hanc vltimam opi.ſeq̃tur Spe.in ti.
de ceſſio.actõ.§.i.in ꝑma colum.putarem tñ glo.poſ
ſe ꝓcedere in epĩs ſeu alijs ꝑlatis hñtibus iuriſdictõeꝫ
ſpũalẽ ſup laicũ cõtra quem facta eſt ceſſio.nam iſte ꝑ
latus propter iuriſdictõnem quam habes ſatis poteſt
oñdere vultum terribilem ſimplici laico. ⁊ facit ad hoc
quod nõ.bar.in.l.vnica.C.de his que poten.nomi⸗
ne.vbi ponit exemplum in prelatis. In glo.ij.i fi.
nota bene iſtam glo.que eſt ſatis bona et plena in ma
teria ſua.et videt ꝯſimilis gl.in.l.per diuerſas.C.mã.
et in.l.ij.C.ne lice.poten.Sed plenius melius et for⸗
malius attingendo materiam iſtam que quotidiana et
difficilis diſtinguo annectendo opi.doc.vtriuſq̃ꝫ iuris
Cum ergo queritur an teneat ceſſio actionũ diſtinguo
ſic.ꝙ aut fit in vltima voluntate ⁊ tenet vt in.l.nomen.
ff.de le.iij.in hoc tñ caſu diſtinguitur.ꝙ aut actio erat
in iudiciũ deducta per defunctũ.⁊ nõ debet agere lega
tarius ſed heres.tñ omnem vtilitatem quã heres ꝯſeq
tur debet legatario reſtituere ⁊ ſi nihil ꝯſequitur nihil
dabit quia videtur teſtator legando actõnem legaſſe e
uentum illius iudicij.⁊ ob hoc ne fiat colluſio ꝑ heredẽ
poteſt legatarius ſi vult aſſiſtere heredi in iudicio vt ha
betur hodie in auc.nunc ſi heres.C.de litigio.ſi autẽ
actio non erat in iudicium deducta poterit legatarius
poſt ceſſionem ſibi factam agere vt ibi et in.d.l.nomẽ.
Si vero ceſſio fit inter viuos et tunc aut fit potentiori
ratõne officij ſeu dignitatis precipue ⁊ nõ valet ceſſio
et cedens debet perdere om̃e ius quod habebat. ⁊ iſte
eſt ꝓprius caſus.l.ij.C.ne lice.potẽ.Aduerte tamẽ ad
vnum notabile dictum Spe.quod doc.non ſolẽt alle⸗
gare in ti.de ceſſio.acti.§.i.v.qđ autem dixi.vbi poſt
Uin.dicit illud procedere quando fit potentiori mali⸗
cioſe cauſa opprimendi aduerſarium ſecus autem ſi fie
ret ſibi bona fide.ar.in.l.q̃ ſtipendia.C.de procu.vt ſi
militi poteſt actio bona fide cedi.et mihi placet hoc di
ctum.nam iura hoc ꝓhibentia fundarunt ſe ſuper frau
de ⁊ ex ꝯiecturis poterit apparere bona fides.pone em̃
ꝙ actio mihi cõpetẽs erat omnino indubitata.vt quia
aduerſarius de plano confitebatur debitum nec erat a
liqua ꝯtentio.⁊ ego eram amicus illius potentioris et
diuitis nihil enim hoc caſu videtur prohibere ceſſionẽ
iſtius actõnis.et hoc bene notabis quia egregie limi⸗
tat iſtam.l.ij.et glo iſtam.Si vero fit ceſſio potentiori
non ratõne officij ſeu dignitatis ſed iſte potentior alio
reſpectu quia forte nobilior vel ditior et tũc ſi fuit ceſ⸗
ſio facta cauſa mutandi iudiciũ poteſt excludi ceſſiona
rius per exceptõnem.vt in.l.penul.et qđ ibi nõ.ff.de
alie.iu.mu.Iſto tñ caſu nõ ꝑdit᷑ actio.ſ debꝫ agẽ iſte
qui ceſſit.punitur tamen in hoc ſecundum vnam opi.

ꝙ nõ põt amplius illam actõem alteri cedere nec põt
in ea conſtituere ꝓcuratorẽ ſ͂ tenet̃ ꝓſequi ⁊ h̃ vidꝫ inu
ere tex. in. d. l. pe. et ꝑdicta firmet ibi bar. qd̃ bñ nota h̃
in practica. punitur etiã pena. de qua in. l. fi. eo. ti. Si
vo ceſſio fit nõ potẽtiori ⁊ tũc aut eſt ceſſio dubitata et
dꝛ dubitata eo ipſo ꝙ eſt in litigiũ deducta qꝛ dubiꝰ ẽ
euentus ⁊ nõ pt regłr alteri ꝯcedi ⁊ cedens incidit i vi
ciũ litigioſi. vñ dꝫ puniri put h̃ẽt in. l. fi. C. de litigio.
et p glo. iũcto tex. in. c. eccia. vt li. pen̄. fallit in caſibus
ibi enumeratis vt cã dotatõnis ꝓpter nuptias ⁊c. q̃s
cãs enumerat glo. in. d. c. eccia. Sꝫ aduerte ad vnũ
nã tex. ibi nõ apit nec do. an. a nullis caſibus ibi enu-
meratis poſſit agẽ ceſſionarius. an dẽat cedẽs ꝓſequi
vſqꝫ ad finẽ. Sꝫ Inno. ꝑ in q̃dã gloſella nõ. ſentit. ꝙ
exquo actõ eſt ſe͂l in iudiciũ deducta nunq̃ꝫ pt alius ꝓ-
ſequi etiã in caſibus in q̃bus pt fieri ceſſio. adducit. l.
quamq̃ꝫ. ff. de aq̄ plu. ar. ⁊ auc̃. nũc ſi heres pall. ⁊ plꝫ
mihi h̃ dc̃m. iura tñ p eũ allegata faciũt in ar. naꝫ ſicut
videmus ꝙ actõ litigioſa pt legari in teſtõ ⁊ tñ ꝓſecutõ
dꝫ fieri p heredẽ. ita dicamꝰ in aliꝫs caſibꝰ ꝑmiſſis ꝙ
ꝓſecutio dẽat fieri p ipm cedentẽ nõ eñ dꝫ alterari iu-
diciũ cũ ꝑiudicio aduerſarij nam videmus ꝙ ꝓcurator
qui ſemel fuit litẽ ꝯteſtatus nõ pt ſine cã remoueri per
dñm reſiſtentẽ aduerſario de quo vide tex. iuncta gl. in
c. ij. de ꝓcu. li. vi. ergo fortiꝰ nõ pt iſte actor aliã pro-
ſus pſonã ſubſtituere in iudicio agat ergo ipſe ⁊ cõmo
ditas in illis caſibus ptinebit ad ceſſionariũ. ar. in. d.
auc̃. nunc ſi heres. ⁊ nõ bene h̃ dc̃m. Si vo actõ nõ eſt
dubitata. qꝛ nõdũ eſt in iudicõ deducta tũc regulari͂t
pt cedi titulo donatõnis venditõis vel alio titulo legi
timo vt ꝓbat̃. C. de heredi. vel acti. vendi. in. l. nomis
venditio. et i. l. noſa. ff. eo. cũ ſi. et in. d. l. pen. C. man-
da. ſi tñ ptenderet̃ aliq̃ cã ⁊ eſſet ſimulata nõ valẽt ceſ-
ſio. ⁊ ꝑſumitur ſimulata ex certis cauſ. Primo ex mo
dicitate ꝑcij vt h̃ in gl. et nõ in. d. l. pen. Sed ẽ dubiũ
difficile qñ ꝑcium dicat̃ modicũ vt ꝑſumat̃ fraus. naꝫ
Inno. h̃ ſentit ꝙ ad h̃ vt dicat̃ vera venditõ dꝫ eſſe tm̃
in ꝑcio quantũ eſt in actõe. vñ dicit ꝙ actio pt inter lai
cos licite vendi. ⁊ emptor pt agere vſqꝫ ad quantitatẽ
quã exburſauit q̃ſi dicat ꝙ ſi in actõne ſunt mille ⁊ iſte
emit p q̃ngentis nõ pt agere niſi vſqꝫ ad q̃ngenta ar. i
d. l. pe. ſ͂ bar. in. d. l. penul. magis late hoc aſſumit. di
cit eñ ꝙ ꝯpetens ꝑcium ẽ qd̃ remanet deductis expẽ
ſis ⁊ labore que fiũt ꝓ recupanda re quaſi velit dicere
ꝙ debet haberi reſpectus ad laborẽ quem ſuſtiebit iſte
emptor in recupanda re ⁊ ad expenſas q̃s eſt facturus
et idem ſequit̃ bal. in. l. ij. C. ne lice. potẽ. Et ſic vident̃
ꝯuiter iſti doc. ſentire ꝙ nõ pt actio emi ꝓ minori ꝑcio
q̃ꝫ ſit in ea niſi habito reſpectu ad ꝑdicta. Sed ego hoc
dictũ ex toto nõ approbo. nã minus valet actio q̃ꝫ res
ad quã dat̃. tum ꝓpter dubiũ euentũ litis cũ poſſet ꝑ-
dere cãm etiã iuſtã ꝓpter iudicis defectũ. tum qꝛ debi
tor poſſit interi effici inops. et ideo dixit tex. nõbilis i
l. minus. ff. de re. iur. ꝙ minus eſt habere actõeꝫ q̃ꝫ rẽ
et ideo cũ qs emat q̃ſi ſpẽ ⁊ euentũ iudicij futuri ridicu
lum eſt dicere ꝙ ꝑcium de neceſſitate debet eſſe tantũ
q̃ntum eſt in actõe et ꝓ h̃ allego tibi Inno. in. c. in ci-
uitate de vſur. vbi ꝯcludit ꝙ cum bona ꝯſcientia pt qs
emere actõem iam ortã tpe ꝯtractus etiã ꝓ minori pre
cio qꝛ exponit ſe ꝑiculo. Itẽ vide aliud ſimile in tranſa
ctõe. nam q̃nqꝫ valꝫ tranſactio lꝫ tranſigens videat̃ le-
ſus vltra dimidiũ iuſti ꝑcij. qꝛ non debet ꝯſiderari q̃n
tum petit̃ ſ͂ q̃ntum veriſimiliter talis lis habito reſpectu
ad dubitatõem cauſe ⁊ ad dubiũ euentus litis vt ẽ tex.
nõ. in. l. lutius. ff. ad trebel. nõ. doc. in. l. ij. C. de reſci.
vendi. ⁊ in. c. pen. de emp. ⁊ vendi. vñ ꝯcluderẽ ꝙ mo
dicitas ꝑcij dꝛ habito reſpectu ad valorẽ actõnis q va
lor debet ꝯſiderari habito reſpectu ad dubium euentuꝫ
litis ⁊ ſcdm ꝙ cã eſt clara vel dubia. Scdo ꝑſumit̃ ſimu
latio qñ in ceſſione nõ exꝑmit̃ titulus ꝯtractus vtpu-
ta qꝛ dꝛ in inſtrumẽto ꝙ ceſſit actõꝫ tali ⁊ nõ dꝛ ex qua
cã ⁊ vidꝫ h̃ ꝓbari in. d. l. ꝑ diuerſas. ⁊ tenẽt ꝯuiter doc.
ibi ⁊ Inno. h̃. Tercio ꝑſumitur ſil͂atio ſm Innoc. h̃ ſi
titulus ceſſionis nõ ponit̃ in ꝑncipio inſtrũ. ſ͂ in medio
vel i fine. vtputa qꝛ dꝛ talis ceſſit actõꝫ ſuã Titio titlo
donatõnis. ⁊ debet ſm Inno. ꝑcedere titulus in ceſſio
nem ⁊ ita recitãdo trãſeũt ꝯuiter h̃ doc. Sꝫ tu vide gl.
in. l. ij. C. ne lic. potẽ. q̃ poſuit orginaliter iſtã opi. ſed
bar. in. d. l. pe. recitat multos doc. tenuiſſe ꝯtrariũ q̃s
ipſe ſeq̄tur. et dicit ꝙ pluries fuit iudicatũ ꝙ iſta prepo
ſteratio nõ h̃eat vitiare. ſatis eſt eñ ꝙ titulus ceſſionis
ponat̃ in inſtr͂..⁊ ita nouiſſime firmauit bal. in. d. l. ij.
et hec opi. mihi plꝫ. qꝛ regulariter in aliꝫs diſpõnibus
nõ vitiat ꝑpoſteratio. vt in. l. ꝑpoſterari. C. de teſta. et i
§. añ heredis inſti. ĩ lega. ⁊ in. c. pe. de ꝯſir. vti. vel in-
uti. cũ ſi. vñ Inno debuit poſuiſſe h̃ dc̃m ſimpliciter ſe
c̃ndo gl. iuris ciuilis. Quarto ſimulatio preſumit̃ qñ
actio fuit ꝓ pte vendita ⁊ ꝓ pte donata vt i. d. l. pe. et
nota hoc pro clauſula que ſolet apponi in contractu.
nam ꝯſtituto certo precio ſolet adijci ꝙ illud qd̃ plus
valet donauit ⁊c. nam ex h̃ inſurgit preſumptio ſimula
tõnis nõ intelligas in omni ꝯtractu ſ͂ in ceſſione actio-
nis que eſt odioſa cum ſoleat fieri in preiudiciuꝫ aduer
ſe partis et iſto caſu admittit̃ ceſſionarius vſqꝫ ad q̃nti
tatem quam exburſauit in reliqua vero pte que dicitur
donata neuter admittitur ſed perditur actio in ea parte
vt in. d. l. penul. C. manda. Quinto preſumitur ſimula
tio quando actio fuit pure vendita et venditor fatetur
ſe recepiſſe precium de numeratõne tñ precij nõ ꝯſtat
hanc ptem firmauit quedam glo. in. d. l. pe. et ſequitur
ibi bar. et multi aliꝫ ⁊ ita ipſe ꝯſuluit et in iudicõ fuit ob
tentum. ſed bal. in. l. ij. C. ne lice. poten. dicit hãc opi.

ꝓcedere qñ actio fuit ꝑ pte donata et ꝑ pte vendita. nam ſi nõ ꝯſtat ꝙ numeratõne ptis vendite ꝑſumitur ſimulatio etiã in illa pte et ſic intelligit illã.l.pe. Si aũt actio fuit ex toto vendita ꝯfeſſio receptõnis ꝑcij nõ ꝓbat ſimulatõnẽ imo ꝓbat numeratõẽ et dicit ꝙ aduocati florentini tenebãt iſtã ptem. Fatet̃ tñ ꝙ ſm opi.bar. fuit pluries iudicatũ et pꝫ mihi iſta opi.bar. qꝛ i iſtis odioſ de facili ꝑſumimus ſimulatõeꝫ vt pꝫ ex ꝑdictis Item qꝛ tex.in.d.l.pe.ſimplr̃ vĩdꝛ reqrere numeratõeꝫ Sexto dubitat̃ in donatõe actõnis qñ donator dicit ſe cedere ꝓpter merita ⁊ ſeruitia donatarij nunqd ſit opꝰ vt ꝓbentur illa ſeruitia ad h̃ vt valeat ceſſio dubitatõis rõ eſt qꝛ nõ valet ceſſio actõnis ſine titulo ꝯtractus vt s.dixi ergo nõ eſt ſtandũ v̓bis donatoꝝ ſup meritis et ſeruitijs ar.in.l.ſi forte.ff.de caſtrẽ.pecu.bar.in h̃ cãu vr̃ dubitaſſe ⁊ ꝯſuluit vt in donatõe dicat̃ ꝙ ex mera liberalitate donauit tunc eñ indubie valet ceſſio qꝛ ſola liberalitas habet̃ ꝓ cã ꝯtractus.vt in.d.l.ꝑ diuerſas. facit.c.de dona.bal.tñ in.d.l.ij.indubitãter tenet etiã in ꝑori caſu valere ceſſionẽ qꝛ ius reqrit ſolã expꝛeſſionẽ cauſe ꝯtractus nõ aũt eſt opus vt ꝓbet̃ cã cauſe.nã dicendo ꝙ donat ꝓpter ſuitia ſatis explicat̃ cã ꝯtractus. ſcꝫ ipſa donatio.ſeruitia vero ſunt cã donatõnis.⁊ hãc opi.ſequoꝛ arg.opti.in.l.i.C.de fal.cã adiec.lega.vbi pꝫ ꝙ ꝑſuppoſito ꝙ ſuitia nõ emanauerint tñ vĩdꝛ qs velle donare ꝑ illa verba ⁊ facit.l.cum qs.§.codicillis de le.iij.et facit qd̓ nõ.in.c.fi.de ſucceſ.ab inteſ. ꝑdca ſ.vt ꝑſumat̃ ſimulatio ex cauſ ꝑdictis fallant in caſibꝰ ꝯtentis in.d.l.pe.in qbus nõ ꝑſumit̃ ſimulatio. vtputa ſi inter coheredes eſt facta ceſſio vl̃ qñ fuit fcã creditori inſolutũ vel qñ poſſeſſoꝛ recipit poſſeſſionẽ ꝓ munimine rei ſue puta.qꝛ domus tua minat̃ ruinã domui mee ego timẽs emo oẽ ius qd̓ tu hẽs ĩ iſta domo. Itẽ qñ fit int̃ legatarios ⁊ fidei ꝯmiſſarios l̓ qñ hẽs cedit actõꝫ legatarijs iſti ſunt caſus qs expmit tex.in.d.l.peñ.qs declara vt plenꝰ ibi nõ.et ſentit ibi bar.ideꝫ dĩc in oi alio caſu in quo euitat̃ ꝑſumptio redemptõnis licitũ.et ideo dicit ꝙ ſi ſocij ꝯtrahendo ſeu diſſoluendo ſocietatem cedũt ſibi adinuicem aliquas actões nõ dꝫ ꝑſumi ſimulatio ex cauſ ꝑdictis ar.in.l.i.ij.⁊.iij.ff.ꝓ ſocõ.nã cã ſocietatis excludit ꝑſumptõnem ſimulatõnis.⁊ ideꝫ dicendũ in ꝯſilibus caſibꝰ.qd̓ nõ.vnũ tñ nõ eſt omittendũ.nã Inno.h̃ format tacite qõneꝫ.nũqd ſnia lata ꝯtra cedentẽ ſeu alienantẽ rem in aliũ dꝫ mãdari executõni ſup illa re ꝯtra tercium poſſidentẽ.⁊ ꝑmo vĩdtur ſentire ꝙ ſic.qꝛ imputandũ eſt illi qui accipit rem in ꝯtrouerſia deductã ⁊ dicit h̃ ꝓcedere etiã in caſibꝰ in qbus licite alienat̃ res litigioſa de qbus ꝑ gl.in.ꝑ.c.eccleſia.h̃ poſtea Inn.firmat ꝯtrariã opi.dicẽs ꝙ ſententia debet mãdari executõi ꝯtra iſtũ litigantẽ in extimatõne ſicut obſeruat̃ ꝯtra iſtũ q ſe obtulit liti.l.is q̃ ſe obtulit.ff.de rei vendi.⁊ cũ h̃ dicto trãſeũt cõiter doc.hic Sed bar.tenuit ꝯtrarium in.l.fi.C.de litigio.⁊ plenꝰ in.l.creditores.C.de pig.vbi diſtinguit int̃ cetera ⁊ bene iudicio meo.ꝙ aut res in aliũ trãſlata non poterat alienari obſtãte litigio ⁊ tũc pt fieri executio in iſta re cõtra tercium.qꝛ illa alienatio nõ valuit.vt in.d.l.fi.aut poterat fieri alienatio.puta qꝛ nõ agebat̃ de dñio rei vl̓ fuit facta in caſibus a iure ꝯceſſis et tũc opoꝛtꝫ ꝙ inſtituat̃ nouũ iudiciũ ꝯtra terciũ ad h̃ vt ſnia hẽat executõnem illa re.⁊ de hoc dicendũ vt plenius ibi nõ. In gl.in v̓bo iactura in fi.nõ gl.⁊ idẽ nõ.in.l.i.C.ne lice.potẽ. Itẽ dicit nõ ſufficit qdlibꝫ offiñ ad h̓ vt qs incidat in illud edictũ.C.ne lice.poten.vt̃ ꝓbat̃ in.l.ij.C. de aduo.diuer.iudi.vbi pꝫ ꝙ de curio pt eſſe aduocatus ⁊ ſic pt ꝑꝛocĩniũ impendẽ litigatoꝛibꝰ.intelligit̃ et in hñtibus magnũ offiñ.puta merũ vel mixtũ impiũ vt nõ.in.l.pe.ff.de alie.mu.iudi.⁊ in.l.i.C.ne lice.poten.⁊ oẽs ſcire ꝙ etiã iſti potẽtiores dñt puniri q̃ litigatoꝛibus impẽdũt aliquẽ fauoꝛẽ ſeu ꝑꝛocĩniũ.vt in.d.l.i. In glo.fi.nõ ſingulariter iſtã glo. q̃ apte videt̃ ꝯcludere ꝙ cl̓icus nũquaꝫ debet recipe ceſſionẽ a laico ſiue titulo lucratio ſiue oneroſo ⁊ ꝙ ſꝑ dꝫ ꝑſumi ceſſio ſibi facta in fraudẽ ⁊ cã auaricie.⁊ nõ tradas obliuioni hanc gl.⁊ vĩdꝛ Jo.an.cũ ſeq in qdã glo.quã ponit ſup tex.dũ remittit ſe ad iſtam glo.an valeat ceſſio fcã cl̓ico.Ego puto hanc gl.ꝓcedẽ i titulo oneroſo.naꝫ eſt qddã genus mercimonij emere actõꝫ cl̓ico aut ꝓhibet̃ negociatio rex.vt i.c.fornicarij alle.in gl.fortius dꝫ ꝓhiberi illa negociatio litigioꝝ.ar.bo.in.c.vnico.de ſin.di.et h̃ in fi.dum vocat viciũ cupiditatꝭ.⁊ ob h̃ forte dixit h̃ Inno.ꝙ inter laicos pt fieri emptio actõis qſi ſecus in cl̓ico.puto tñ ꝙ ceſſante alia fraude teneret venditio h̃ poſſꝫ ꝯtra clericũ excipi ac etiã d̓ iuris ꝯtrauẽtõne puniri.ſi aũt ceſſio fieret cl̓ico vl̓ eccie titulo donatõnis tũc credo ꝙ ſi fiat bona fide tꝫ.nã nõ repio ꝓhibitum quin iura ſua qs poſſit donare cl̓ico vel eccie nec reperio cautum quod in clerico vel eccleſia debeat h̃ caſu ꝑſumi fraus ⁊ vĩdꝛ hãc ptẽ tenẽ ſpe. poſt aliqs in ti.deceſſio.⁊ acti.§.i.in v̓.qrto ꝑſumit̃. Ad iſtũ tex.facilit̃ pt rñderi.nã h̃ fiebat in fraudẽ cã mutãdi iudicium et ſic cl̓icus trahẽt reũ ad ſuũ foꝝ.vñ pondera lrãꝫ in fine q̃ non mãdat oẽs cl̓icos ob h̃ cõpeſci.h̃ memoratos. Item põdera lrãm ibi a ꝑſumptõe huiuſmodi. refert eñ ſe ad caſum narratũ in ꝑn.ex ꝯiecturis tñ poterit ꝑſumi an ceſſio fiat clerico vl̓ eccie cã iudi.mutandi ⁊ ꝑſertim in vltia voluntate eſt admittendꝰ vt ceſſio poſſit fieri clerico vel eccie qꝛ nõ dꝫ ꝑſumi fraus in vltima voluntate.qꝛ nemo ꝑſumit̃ immemoꝛ ſue ſalutis l.q.vij.ſanximus.facit.l.nomen de le.iij.vbi indiſtincte valet ceſſio facta in vltima voluntate.quia non ꝑſumitur fraus.

De arbitris. Rubrica.

Rubrica iſta ↄtinuat᷑ ad p̄cedentes ꝛ᷑cas ħ ordine Sup̄ viſum eſt de p̄paratorijs iudicioꝝ merito ð ip̄is iudicijs erat videndū. ħ q꞉ arbitria ſunt redacta ad inſtar iudicioꝝ. vt. l. i. ff. de arbi. p̄miſit ↄpilator iſtā ꝛ᷑cā ita cōiter ↄtinuat᷑ q̄ ↄtinuatio mihi nō multū placꝫ q꞉ ſm ħ debuiſſet iſta ꝛ᷑ca ſeq titulū de iudicijs cū iudicia ſint digora et id qđ eſt redactū ad iſtar dꝫ ſeq᷑ ar. in regula acceſſoriū. de re. iu. li. vi. tn̄ in codice et. ff. ſeruat᷑ iſte ordo. nā p̄mitti᷑ ibi titulus de arbitris. et poſtea ſequit᷑ de iudicijs. vn̄ ego ↄpetenti⁹ ↄtinuarem ſic. Sup̄ viſum eſt de officijs diuerſoꝝ iudicū tam ordinarioꝝ q̄ꝫ delegatoꝝ ⁊ de qbuſdam alijs in qbus officiū iudicis verſat᷑. ħ q꞉ arbitri ſunt qđammodo iudices cū aſſumant᷑ ad ↄtentōes ſedandas merito poſt tractatū de officijs iudicū poſuit in fi. libri tractatū de arbitris in quo tractat᷑ de officio iſtoꝝ arbitroꝝ ⁊ in qbus eoꝝ poteſtas v̄ſat᷑. Et qd ſit arbitriū dic vt nō. p Inn. et alios in. c. q̄ntauallis. de iureiurā.

Breue eſt
Ane et infra
et p alia v̄ba p̄t generali⁹ ſic ſūmari. Arbitri ſunt in diſpari numero aſſumēdi et eis diſcordantibus ſtat᷑ ſn̄ie maioris ptis. ħ d. Nō. i. ibi ex cōi placito ꝙ ↄpromiſſum dꝫ p̄cedere ex libera volūtate ↄpromittētiū. nō em̄ dn̄t ptes ↄpelli ad ↄpromittēdū nec etiā p̄t arbiter ↄpelli ad acceptandū ħ poſtq̄ꝫ acceptauit ↄpellit᷑ p̄nūciare vt i. l. iiij. ff. ð arbi. eſt ḡ a p̄ncipio ↄpromiſſum liberū tā ex pte ptiū q̄ꝫ arbitri aſſumēdi. An āt aliquo caſu q̄s poſſit cogi ad ↄpromiſſum dic ꝙ ſic. nā ī arbitros iuris gl̄ ↄpellit᷑ ↄpromittere idē eſt vbicunꝫ ius decernit v̄l diſponit vt fiat ↄp̄miſſum Pone exemplū in. c. ſuſpitōis. de offi. dele. et i. c. ab arbitris et qđ ibi nō. e. ti. li. vi. ad idē. l. cū ſpāli. C. ð iudi. cū ſi. ex qbus infert᷑ valere ſtatutū vt iter certas pſonas ſeu i certis cauſ᷑ fiat ↄpromiſſuꝫ. nā ſi ius ħ ponit in q̄buſdā caſibus ita ſtatutū p̄t diſponē cū ſtatutū ſit ps iuris ciuil᷑. vt i. l. oēs p̄pli. et qđ ibi nō. ff. de iuſti. et iu. et. i. diſ. ius ciuile. tene tn̄ mēti vnū dictū nōbile Io. an. i. c. pia. de excep. li. vi. vbi dixit ꝙ arbitri iuris nūq̄ꝫ aſſumūt᷑ niſi in caſibus a iure expſſis. ħ tu vide glo. nō. in. c. ſtatutū p⁹ p̄n. de p̄ſcrip. li. vi. q̄ vult idē eſſe i caſib⁹ ↄſilib⁹

Nō ſcđo ꝙ p̄lati p̄nt ↄpromittere in negocijs ecclaſiarum quod intellige vt nō. in. c. p̄uenit. ⁊ in. c. cū tempe. ī. e. Tercio nō ↄſiliū hui⁹. c. vt arbitri ſemp aſſumantur in diſpari numero. nam de vno l' de trib⁹ dixit hic cauſa exempli exēplificando numeꝝ diſparez et ħ ideo q꞉ hoīeꝫ ſunt faciles ad diſſentiendū. vt i. l. item ſi vnus. §. principaliter. ff. eo. et p̄ſertim arbitri q ↄmuniter ſunt ↄpatres et amici ptiū. vn̄ ſi eligerentur in pari numero de facili non eſſet dari maiorem partē in ſententia. Si tn̄ iſtud ↄſilium legis non obſeruat᷑ ſed eligantur in pari numero tenet ↄpromiſſum vt in. c. ſe. et in. c. inotuit. ī. eo. et in. d. l. item ſi vnus. et ſi non ↄueniunt ↄpelluntur eligere terciū vt ibi et in. c. cum ſpāli de appel. Ultimo nota ꝙ ſicut in iudicibus ita in arbitris ſtandum eſt ſententie maioris partis ↄcor. l. ſi ī tres. et. l. item ſi vnus in fi. ff. eo. Et pondera tex. in eo ꝙ appellat laudem arbitroꝝ in ſententiam et dic ꝙ dicitur ſententia largo modo nam p̄prie non eſt ſententia q꞉ arbitri non habent iuriſdictōnem vt dicit tex. in. l. qd ergo in. §. ex compromiſſo. ff. ex qui. cau. irro. infa. facit qđ le. et nō. in. l. i. C. de arbi. Ex quo dicerem ꝙ in materia reſtringibili appellatōe ſententie non veniret ſententia arbitrorum vnde ſi cauet᷑ ſtatuto ꝙ de q̄libet ſententia debet ſolui certum q̄d non habebit locum in ſententia arbitroꝝ. et vide nō. bar. in. d. §. ex compromiſſo. In glo. fi. ibi duoꝝ ſententia p̄ñte tercio. pōdera bene glo. ad hec em̄ vt valeat ſententia duorū ex tribus req̄ritur p̄ñtia tercij. tempe ſententie. et ſic facit iſta glo. pro opi. bar. in. l. duo ex tribus. ff. de re iudi. ↄtra opi. Inno. in. c. raynaldus. de teſta. vbi ſingulariter dixit ꝙ ſi tercius arbiter fuit p̄ñs in diſputatōe ſup meritis cauſe et dixit q̄cquid voluit nunq̄ꝫ tn̄ potuit reliquos duos in ſuam opi. adducere ꝙ tenebit ſententia duoꝝ tercio abſente q꞉ hoc caſu p̄ñtia tercij nihil vtilitatis poterat adducere cū iam oīa acta cauſe fuerant examinata per om̄es. p̄ſentia em̄ tercij requiritur ſcđum eum q꞉ forte poſſet adducere alios in ſuam ſententiaꝫ vt innuit tex. in. d. l. itē ſi vnus. que rō ceſſat in caſu noſtro. Sed bar. vt dixi tenuit ↄtrarium quia non eſt illa ſola ratio nullitatis ħ etiam defectus p̄tātis q꞉ cum cōpromittitur in tres omēs recipiūt p̄tātem iudicandi et habent exerciciū p parte. ad qđ facit qđ nō. glo. in. c. prudentiam. de offi. dele. Ideo data abſentia vnius tēpore ſententie non ↄcurrit tota p̄tās in ſententia duoꝝ ſed q̄ñ ſunt omnes p̄ñtes ibi eſt tota p̄tās ⁊ id qđ fit a maiori pte fingit᷑ factū ab oībus. vt in. l. qđ maior. ff. ad munic. ⁊ in. c. i. de his q̄ fi. a ma. p. ca. Itē tex. in. d. l. duo. dicit ꝙ nō valet ſententia duoꝝ q꞉ oēs iuſſi ſūt iudicare. ⁊ hāc opi. ſequor. Et q꞉ terci⁹ volens ↄcordare de facili poterit inficē p̄tātē alioꝝ nō ↄueniendo cuꝫ eis in eodē loco tp̄e ſn̄ie fuit ſtatutū p ius canonicum vt ſi tercius monitus a duobus nō vult adeſſe nec allegat legitimā cām abſentie ꝙ p̄ñt duo p̄cedere ſine tercio. de quo dic vt habes hodie tex. in. c. ij. eo. ti. li. vi. ⁊ dic ſatis eſſe ꝙ duo ↄueniāt in eandē ſententiā ſine effectualiter ſiue re et verbo. qđ declara vt habes hodie pulchrū tex. in. c. i. eo. ti. li. vi. Nicolaus Abb.

ON ſine. Non valet arbitrium ſimo-
niacum vel doloſum. vl' ſum
ma latius ſic. ſm qd intelligo. Nullū eſt ar
bitrium ſeu arbitramentū ptinens pactū p partes nō
remiſſibile. In pma pte ponitur facti narratio. in ſcda
cauſe pmiſſio. ibi qm igitur. Nō pmo q in eccleſia
pñt pſtitui capellanie ppetue ita q capellani ibidē iſti
tuti nequeāt ad ſolam voluntatem platī remoueri et h
eſt ppzium cuiuſcunqz bñficij eccleſiaſtici. debet enim
eſſe ppetuo nō ex nūc cā legitima puatōis. vt i. c. ad hec
de offi. vica. et. lxi. di. ſatis puerſum. ſecus aūt vbi ad
tēpus inſtitueretur qs capellanus. nam talis appellari
debet vicarius tempalis nec dz hre titulū in eccleſia. d
quo vide quod le. et nō. in cle. vnica. de offi. vica.

Nō ſcdo q nepos pt habere bñficium patrui vel
auunculi. pcoz. c. ex pte. de offi. dele. et. c. accedens. de
accu. et d tali nepote pt itelligi iſte tex. ſm doc. nam ne
pos ex filio non pt ſuccedere in bñficio aui ne notetur
ſucceſſio in eccleſia dei vide tex. iuncta gl. in. c. ad extir
pandas. de fi. pſ. et dic vt. j. nō. Et ex iſto tex. et iuribus
pmo allegatis nō q appellatōe nepotis venit filius fra
tris vel ſororis et h eſt ex pmuni vſu loqndi. et ſic ca-
pitur in. c. i. qbus mo. feu. amitti. colla. x. vbi exponit
nepotes. i. fratris filius. pprie tñ dz nepos ex filio vel fi
lia pcreatus. vt in. l. iuriſpitis in. §. nepos. ff. de gradi
bus. et de hac materia vide p Jo. an. in. c. fundamenta
de elec. li. vi. vbi nō. voluit q licet in materia odioſa ap
pellatōe nepotis non veniat filius fratris mero iure in
ſpecto. tñ p pmunē vſum loquendi pprehenditur talis
nepos qntumcunqz materia ſit odioſa. et h dictū ſemp
ſecutus fui quicqd ſenſerit fre. in ptrarium in pſilijs ſu-
is. pſilio. xxxviij. nam in omni diſpōe qtūcūqz odio-
ſa et reſtringibili facē debem' interptatōnem ſm cōem
vſum loqndi. vt nō. gl. in. c. nōnulli. de reſcp. et doc. in
c. olim. de v. ſig. et bar. in. l. omēs ppli. ff. de iuſti. et iu.
facit tex. cū gl. in. c. ex lrīs. el. i. d ſpō. et tex. in. l. labeo
ff. de ſuppel. lega. cum ſi. Nota tercio ibi ibidem or
dinauit. q pt qs ad cautelā pcurare ſibi plures collatō
nes ſeu inſtitutōnes eiuſdem bñficij. nec p ſcdam videt
renunciare pme cōcor. tex. in. c. poſt electōem. de pceſ.
pben. et eſt hoc tutū quando qs dubitat de validitate
pme collatōnis. et tene menti iſtum tex. et illū. Nō
ibi extra pminciam exulans. argu. optimū. q exulans
extra locū beneficij et ſic non valens facere in beneficio
reſidentiam non debet priuari beneficio nec redditi-
bus ipſius beneficij. et hoc ſatis ſentit Innocentius.
hic et intellige quando ſine culpa ſua exulat. ad quod
vide bonum tex. in. c. quanto. lxiij. di. et quod legit et
nō. in. c. bone el. ij. de poſtu. prela. per Inno. in. c. ij. d
no. ope. nunc. facit. c. vnicum. de cle. non reſi. li. vi. pro
pe finem. Ad idem quod nō. bar. de ciuib' exulātib'
in. l. omnes populi. ff. de iuſti. et iure. Nō qrto q
ppmittētes pñt ſe iuramēto aſtringere ad obſeruantiā
arbitrij. pcoz. i. c. cū tpe. j. eo. an h pcedat indiſtincte
pſertim de iure ciuili dicam. j. cū glo. Quinto nota
et tene menti q ppmiſſum factū ab exulante et inopiā
ſuam ſuſtinere non valēte tenet mero iure dūmodo ar-
bitriū nō poſſet notari aliq extrinſeca iniquitate. et pl'
videt pbare iſte tex. q etiā valeat ppmiſſum d rebus
q ſunt in loco vbi tute morari nō pōt. Sexto nota
ſm vnum intellectū q clericus bñficō ſpoliat' pōt ſup
illo beneficio ppmittere. Hoſti. tñ hic videt velle q de
rigore iuris tale cōpromiſſum nō valet. ar. j. l. ſolicite.
de reſti. ſpo. ſ; de equitate tale arbitriū ſuſtinet. vt hic.
ſed mihi dictū ſuum non placet vnde indiſtincte tenerē
q de tali re ſubtracta pōt fieri ppmiſſum tā i arbitros
qz in arbitratores. et reſpectu arbitrorū pbo hac rōne.
queadmodum de re ſubtracta pōt ſpoliat' in iudicō li-
tigare vt in. c. ſup h de renū. cū ſi. ita et i arbitros pp-
mittere cū arbitria ſit redacta ad iſtar iudicioz. vt i. l. i.
ff. de arbi. reſpectu vero arbitroz pbat ſic. ſup re ſbtra
cta nō phibetur qs ppoſitionē facere. iuxta nō. p Inn.
in. c. ſup h pall. ergo pōt ppromittere in aliquos tanqz
in arbitratores. cū arbitramentū ſit qdā ppoſitō. vt in
auc. ſi vero. C. de iudi. et in corpore vñ ſumitur. ſ. i auc.
vt diffe. iudi. no. Inno. in. c. quintauallis. de iureiu. nō
ob. c. ſolicite. quia loquit in ſpoliato renūciāte. et dic vt
ibi. Nota ſeptimo ex h et ex tex. q ſup bñficio ſpūa
li pōt fieri ppmiſſum. pcoz. c. ex pte. j. eo. et. c. niſi. de
pben. dz tñ fieri ppmiſſum in clericos et nō i laicos. vt
j. c. ptingit. j. e. In gl. i. ibi cōfirmauit. meli' dicēt ſm
doc. approbauit. et forte h dicunt ex eo qz ille q confir-
mat debet eſſe ſuperior. et poſſet intelligi iſte tex. pprie
vt loquat q iſte ſucceſſor ordinauit itez illum. i. de no
uo ad cautelā inſtituit eum in capellanū. et intellige q
iſte rector habebat ad hoc ptātem de iure ſpāli de quo
tñ vide qd generaliter dicam in. c. cū eccleſia vulterana
de elec. vbi tractabo ad quem ſpectet generaliter bene
ficiorū collatio. In glo. ij. ibi nō tenuit. et ex hoc di
xerunt quidam q dolus fuit hic cauſa infringendi arbi
trium. ſ; lz hoc dictum ſit vez in ſe. qz pbato. q dolus
dedit cām ppromiſſo debet ppromiſſum et qcquid ex
eo ſecutū eſt infringi tñ nō pbatur h nec iſte dolus fuit
hic cā infringendi arbitriū. nam papa in deciſione cau
ſe nō fundat ſe ſup illo dolo. ſed ſolum ſup negcia arbi
trorum in pnunciando. Aduerte tñ q licet dolus det
cām cōpromiſſo non tñ p h compromiſſum eſt nullū
ipſo iure. qz ſm omnes dolus dans cām ptractui ſtri-
cti iuris non inducit nullitatē ipſo iure ſ; pcedit exceptō
doli. vt in. l. dolo. C. de inuti. ſtip. et nō. glo. in. c. cum
dilecti. de emp. et ven. ſ; ppromiſſum eſt ptractus ſtri-
cti iuris. vt inſti. de actio. §. actionū. et colligit ex nota

tis in.c.cum venerabilis.de excep.vbi enumerantur p̄
glo.que ſunt actõnes bonefidei et que ſunt ſtricti iuris
In glo.in ver.ſacramentū ibi in arbitro ꝓhibetur.
nō.glo.ꝑ intellectu auc.decernimus.hic allega.'vult
enim ꝙ illa auctoritas .debeat intelligi etiā in iuramē
to ꝑtium.ꝛ ob hoc dixerūt qdam ꝙ iſtud ꝯpromiſſuꝫ
hic non tenuit.qꝛ interuenit iuramentū cōtra legis ꝓ/
hibitõnem.alij intelligunt illam auc.de iuramento ar/
bitroꝝ ꝛ nō ꝑtium et hoc ſentit Inno.h.ſ cōiter glo.ꝛ
doc.iuris ciuilis intelligunt illam auc.generaliter tam
in iuramento arbitroꝝ q̄ꝫ ꝑtium.vt neqꝫ arbitri neqꝫ ꝑ
tes debeant iurare ſup cōpomiſſo.dicit tñ iſta glo. ꝙ
ſi fuerit iuratū nihilominus ſeruandū eſt iuramentum
dūmodo arbitrium ſit licitū.ꝛ nō bene h dictū pro li
mitatõne illius auc.ſ bar.ibi dicit ꝙ etiam de iure ca
nonico niſi aliud foret expreſſum tale iuramentū nō li/
gat.qꝛ cum lex inhibeat iuramentū in cōpromiſſo iu/
rans in ꝯtrarium peccat mortaliter.qꝛ venit ꝯtra p̄ce/
ptum legis.vt i.c.ij.de ma.ꝛ obe.ergo iuramentū nō
eſt obſeruandū.qꝛ non ligat ad peccatū.vt in.c.quāto
de iureiu.ſed ꝑfecto bar.dixit ꝯtra iſtum tex.et ꝯtra.c.
cum ꝑe.J.co.vbi papa mandat ꝑtes ꝯpelli ad obſeruā
tiam hui⁹ iuramenti.ſi arbitriū ſuū alias eſt licitū nec
ar.ſuum militat p̄mo quia lex ciuilis non p̄t impedire
obligatõem iuramenti cū iuramentū dirigatur in deuꝫ
vt in.c.debitores.de iureiur.ſcdo et fortius firmo tibi
iſtam regulam ꝑ veriſſima quantumcunqꝫ iuramentū
ꝓhibeat a q̄cunqꝫ.l.etiam canonica vel diuina.tamen
ſi illud qd iurat non ꝯtinet in ſe peccatū tenetur eīn iu/
rans obſeruare iuramentū lꝫ peccauerit in iurando. et
h ꝓbo tibi ꝑ tex.aptum in.c.ꝛ ſi chriſtus.de iureiurā.
et in.c.mouet.xxij.q.i.dixi plene in q̄dam diſputatõe
que incipit ſtante ſtatuto.vñ bal.recte fuit locutus i.d
auc.decernimus.dicens ꝙ quo ad priuilegiū actõnis
vt non naſcatur actio ſtandum eſt hodie iuri ciuili.ſed
quo ad hoc vt iurans ꝯpellatur ad obſeruantiā ꝑ cen
ſuram eccleſiaſticam ſtandū eſt iuri canonico.rō diuer/
ſitatis ſm eum eſt.qꝛ cenſura eccleſiaſtica eſt de iure ca
nonico.ſ actio ꝓducitur a iure ciuili.quaſi velit dicere
ꝙ cum de iure ciuili p̄us daretur actio ex cōpromiſſo
iurato.vt in.l.ne in arbitris.C.eo.potuit idem ius ci/
uile impedire naſcitatē actõnis quam ꝓduxit qd vide
feciſſe in auc.decernimus.ſ nō potuit lex impedire cen
ſuram eccleſiaſticam.nec validitatē iuramenti.mihi plꝫ
ꝙ habito reſpectu ad ius ciuile hodie non producatur
actio ex cōpromiſſo iuramento vallato vt voluit bal. ſ
habito reſpectu ad ius canonicū ꝛ ad diuinum dicereꝫ
ꝙ ꝓducitur actio. qꝛ ex quo ius canonicū ꝛ diuinum
mandat indifferēter iuramenta debere ſeruari competit
actio.vt in.l.vnica.ff.de ꝯdi.ex le. de quo tñ vide qd
plene dixi in.c.cum veniſſent.de inſti.vbi plene tracta/
ui an ex iuramento oriatur actio. Cōclude ergo ꝙ ius
ciuile ſeruandū eſt inquantū aliquid ꝓducit ſeu aufert
ſine peccato.et ſic crederem ꝙ ſi arbiter inique fuit ar/
bitratus non facit litem ſuā ex quo interuenerit iuramē
tum.nam h voluit iſte tex.ſing.in.d.auc.decernimus.
et ſequunt ꝯmuniter doc.lꝫ alias arbiter facit litē ſuā
iniuſte iudicādo.vt in.l.ſi.ff.ſi menſ.fal.mo.dixe.ꝑ bar.
in.l.ſi.ff.de va.ꝛ extraor.cog.ſ quatenus ex nō obſer
uantia iuramenti iminet peccatū ſuccedit ius canoni/
cum ꝙ debet ꝯpellere ad obſeruantiā iuramēti.vt h ꝛ i
c.cum ꝑe.J.co.Item dic ꝙ etiā d iure ciuili ꝯpromiſ/
ſum iuratum tꝫ.qꝛ auc.illa non infringit ꝯpromiſſum
ſed diſponit vt non det actio p̄us ſicut et ꝙ arbiter nō
ſubiaceat alicui pene vnde non poſſum⁹ dicere ex mul
tiplici capite ꝙ hic arbitrium infringat ꝓpter iuramen
tum imo cōualidat ſi alias eſt equū vt hic in ſi. In
glo.in v.fauentes in ſi.nō.glo.ꝙ cōtra ſnīam arbitri
iudicantis ꝑ grām ſeu ſordes competit exceptio doli.
glo.non allegat tex.ſ tu vide aptum in.l.arbitrorūꝫ q̄
eſt.l.iij.C.e.Et occurrit notabilis q̄ſtio.nunqd ſuffici
at ſolus dolus arbitri an requiratur ꝙ cōcurrat etiam
dolus aduerſe ꝑtis.nam videtur ꝙ ſolus dolus arbi/
tri non ſufficit vt poſſit excipi de dolo cōtra parteꝫ pe
tentem executõnem qꝛ dolus vnius non debet nocere
alteri.facit regula nemo.de re.iu.li.vi.et hanc opi. te/
nuerunt quidam vt refert glo.in.d.l.iij.Sed gloſator
tenet in contrariū qꝛ pars petendo executõem arbitrij
doloſi ſaltem tunc dolo facit.ideo p̄t excipi cōtra eam.
hec opi.mihi placet et adduco tex.iudicio meo aptum
in.l.non diſtinguemus.in.§.cum quidā.ff.eo.vbi ex
ſolo facto arbitrorum qꝛ voluerunt iudicare licꝫ fuerint
allegati ſuſpecti competit exceptio doli cōtra partē pe
tentem exceptõnem talis arbitrij.et eſt ille tex.ſingula
ris in alio ꝙ ſnīa lata ab arbitro recuſato tꝫ licꝫ cōpe/
tat exceptio doli cōtra illam.ꝛ h ex eo qꝛ agitur nō ex
ſnīa ſed ex ſtipulatu.ſecus aūt eſt in ſnīa iudicis.qꝛ ex
quo eſt legitime recuſatus eſt ſuſpenſa ſua iuriſdictio.ideo
nō valet qd poſtea facit.nam vbi agit ex ſnīa et nō ex
ꝯmiſſione.d h vltimo vide qd dixi in.c.cum ſpāli.de
app.et hec cā de qua in gl.potuit eſſe cā infringēdi ar/
bitriū.de quo in tex.nam iſte tex.in.v.qm̄.fundat ſe
ſup negcia arbitroꝝ nō exꝑmens ſpēm neḡcie.vñ per
Inno.ſup v̄bo negter arbitratos.ponit iſtū intellectū
puta dicit ipſe ꝙ ꝑ grām volentes fauere alteri parti ar
bitrati ſunt.namqꝫ et iſta cauſa fuit expreſſa in narratõe fa
cti.poteſt tex.et aliter intelligi vt dicet cum glo.ſe.
In glo.in v.q̄nqꝫ marchas ibi ꝛ ideo arbitriū nō
valuit pondera gl. ex qua colligit alius intellectus ad
tex.ſ.ꝙ ꝓpter viciū ſimonie iſtud arbitriū non valuit ꝛ
ex h nō iuncta lr̄a ꝙ arbitri nō p̄nt ꝓnūciare vt vna ps
renūciet qōi ſup ſpūalitate ꝛ recipiat aliqꝫ tp̄alitatē ab

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

alia pte. ſic enĩ ipe ptes nõ pñt cõmittere ſimoniam vt renunciet iuri ſpũali p tempali ↄſequẽdo. vt in. c. ex pte. de offi. le. iuncta glo. ita nec ex pnunciatõne arbitrorum h̃ pt induci. Sed contra hanc lec. op. de. c. niſi. de pben. vbi vidẽ apte pbari cõtrariũ. ad idẽ tex. h̃ in fi. vbi innuit ꝙ iſtud arbitriũ pt eſſe eq̃tati ſubniſũ et papa mex mandat illud obſeruari. So. cõtrarium eſt difficile Inno. in quadã gl. ſua h̃ non tñ formando cõtrarium pdictum dicit ꝙ nõ eſt ſimoniacũ ꝙ renuncietur ius ſpũale ad dictum arbitrorũ et qd detur aliquid tpale cum hoc poſſit fieri non in cõpenſatõe iuris ſpiritualis ſ3 p bono pacis. ad h̃ dictum. c. niſi. ſed q2 h̃ habet ſpẽm ſimonie, phibetur a iure. et l3 ptibus contrauenire iuramẽto nõ obſtante vt h̃. ſ3 hoc non tollit formaliter cõtrariũ. credo tñ ꝙ Inno. habuit bonũ ſenſum vt j. dicam. Hoſti. dicit ꝙ ex ptium cõpoſitõe nõ lic3 recipe tpale p renunciatõne iuris ſpũalis. vt in. c. cũ pridem. de pac. vbi tex. ſed qñ hec ordinatio habuit originem ab arbitris h̃ pt admitti. ⁊ ita intelligũt tex. iſtum in fi. Aduerte nam hec ſolo non tollit cõtrarium quod dicitur ex verbo qm̃. in pñ. nam h̃ non interuenit factũ ptium imo ps reſiſtebat ſ3 ſola diſpõ arbitroꝝ. ⁊ tamẽ tex. dicit ꝙ ſi ita negter arbitrati ſunt nõ d3 iſtud incorrectum relinqui. ergo h̃ nõ poteſt induci etiã ex ordinatõne arbitroꝝ. et hec cõtrarietas facit me multũ dubitare. ſed p cõcordantia iſtius tex. ⁊ aliquoꝝ iuriũ diſtinguerem ſic. ꝙ aut certum eſt ꝙ tpale datur in cõpenſatõne iuris ſpũalis qd remittitur vt q2 certum eſt de iure alteri pti cõpetenti. et tunc dico indubie iſtam ordinatõnem nõ tenere etiã ſi ſit facta ab arbitris ⁊ etiã ſi arbitri alias eſſent iudices ad h̃ allego tex. aptum in. c. fi. de re. pmu. aut pt dubitari vtꝝ temporale detur in cõpenſatõne iuris ſpũalis an p bono pacis tm̃. vt puta. q2 nõ eſt certum de iure cõpetenti alteri pti. et eſt poſſibile ꝙ alteri pti nullum ius cõpetat. ſ3 arbitri p bono pacis ordinant vt illa ps renunciet iuri ſi qd habz ſeu ꝙ cedat liti ⁊ recipiat aliquid tpale a pte ⁊ tũc h̃ nõ eſt ſimoniacũ ſ3 h3 ſpẽm ſimonie. q2 ſi ius cõpetit parti, datur tpale p ſpũali. et hoc caſu pſumptio eſt maxima cõtra arbitriũ. ⁊ pma fronte tale arbitriũ nõ d3 obſeruari ita intelligo iſtũ tex. in v. qm̃. in pñ. et gl. iſtam. tñ iſta pſumptio ſimonie pt purgari et ſi purgabitur d3 iſtud arbitrium obſeruari ⁊ ita intelligo iſtum tex. in fi. purgabitur aũt ſi iſti arbitri allegant aliquã iuſtam excuſationem eoꝝ arbitrij. puta q2 dicunt ꝙ hoc nõ fecerũt ppter ius ſpũale. q2 nullũ ius ↄpetabat pti vel erat valde dubiũ. ſ3 p bono pacis fecerit illã ordinatõz nõ tñ oĩo d3 credi dicto arbitroꝝ ſ3 ex circũſtantijs ⁊ ex actis ⁊ ex q̃litate ipſoꝝ arbitroꝝ ſupior admittet iſtam excuſatõem vel nõ. ad h̃ vide ho. tex. cũ gl. in. c. cũ dilecti. de accuſ. et h̃ vidẽ tacite ſenſiſſe Inno. hic dum dicit ꝙ iſti arbitri admittunt ad excuſandũ iſtud arbitriũ de iniq̃tate. dico etiã ꝙ tanta pt eſſe idoneitas arbitroꝝ ⁊ ptium ꝙ nõ pſumetur ſimonia ſ3 ꝙ p bono pacis h̃ fecerunt ⁊ faciemus pſumptõem ꝙ ille qui iubetur cedere qd nõ hẽbat aliqd ius in veritate. ⁊ in hoc caſu intelligo tex. nõ. in d. c. niſi. de pben. vt pt3 ex pñ. litere. In glo. pe. ibi ppter inopiam pbationum. nõ bñ iſtam glo. iũcto tex. ex q̃ habes ꝙ arbiter ſeu iudex pt eſſe teſtis ſup geſtis a ſe deficiente alia pbatõe. et generaliter ex gl. potes notare ꝙ in defectũ pbatõnum admittunt teſtes nõ oĩo idonei. ad qd facit. c. fi. j. de teſti. cog. et. c. veniens. el. ij. in fi. de teſti. ⁊ habes ↄſimilem gl. in. c. cum dilecti. de elec. Idem t3 Jo. an. in. c. romana. de teſti. li. vi. ſuper gl. ij. et p hoc poſſet ſolui ↄtrarium de. c. ſciendum ij. q. vi. vbi d2 ꝙ in cauſa in q̃ ps fuit iudex vel aſſeſſor non pt eſſe teſtis vt illud fallit data inopia pbatõnum qd eſſet notandũ ſi eſſet vex. Hoc. hoc multum variarunt ⁊ hoſti. h̃ diſtinguit ꝙ aut iudex vel arbiter aſſumitur ad deponendum ſup intentõe iniq̃tatis. i. an iudex vel arbiter habuerit bonũ animũ in iudicando et debet admitti. q2 intentio ipſius aliter pbari non pt. ⁊ in hoc caſu poſſet intelligi iſte tex. facit in ſiĩ. c. ſi. vo. de ſen. ex. Aut ſumitur ad corruptõem pbandam ⁊ nõ d3 admitti. q2 corruptio pt p alios pbari. ad hoc. c. fi. de teſti. ⁊ ſic videtur ↄcludere ꝙ in his que ſm naturã nõ pñt pbari p alios admittunt iudices ⁊ arbitri ad dponendũ ſup geſtis a ſe. alias ſecus Inno. vo h̃ multum variat et loqtur multũ intricate. ſ3 in effectu vidẽ velle. ꝙ iſti arbitri nõ aſſumunt oĩo vt teſtes ſ3 ad excuſandum arbitriũ modo pdicto vñ dicit ꝙ ſi ipi ↄfiterentur turpitudinem ppriam ad eoꝝ dictum non retractaretur ſnia. ar. in. c. de ↄfeſ. et. xv. q. iij. nemini. ſecus ſi ↄfiterentur alias iniq̃tatem non allegãdo turpitudinem. vt puta ſi allegarent errorem pbabilem. et finaliter cõcludit relinq̃ndum eſſe arbitrio iudicis q̃tum ipſis debeat credi. Jo. an. hic multa tangit q̃ fuerunt expedita in. c. cum a nob. de teſti. vbi plene dixi an ⁊ qñ iudex poſſit eſſe teſtis. ppria aũt materia huius. c. eſt qñ finito officio iudex ſeu arbiter aſſumitur vt deponat non d geſtis coram ſe ſ3 de geſtis p ſe. vnde ad ppoſitum Jo. an. ↄcludit ꝙ iudex ſeu arbiter non pt deponere ſup iuſticia ſnie ſue ſeu ſup alio. quod videtur ↄpetere ⁊ fauere factum a ſe. ⁊ ita loquitur illud. c. ſciendũ. ſecus aũt ſi deponat ↄtra ſniam ſeu impugnando aliud geſtũ a ſe nã tunc d3 ſibi credi. q2 hoc caſu ceſſat ſuſpitio. ⁊ i hoc caſu intelligit iſtum tex. ex quo infert ꝙ ſi aduocatus deponit ↄtra ⁊ in pIudicium clientuli ſui ꝙ ſibi eſt credendum. q2 h̃ caſu ceſſat ſuſpitio. ⁊ idem dicit in ↄfeſſionibus et alijs pſonis q̃ deponũt ↄtra id qd veriſilr dñt fouere. nam tunc cũ ceſſat oĩs ſuſpitio d3 eis credi. ⁊ bñ facit in ar. c. atteſtatõnes. de deſpon. impu. ⁊ quod ibi nõ.

vbi valet ꝯfeſſio ꝯiugis ꝯtra matrimoniũ q̃n cõfitens deponit ꝯtra ptem ſuam. et fuit hec bona ꝯſideratio. ſ; tu vide Jo. cal. q hunc itellectum ſenſit ad iſtũ tex. i. d. c. cũ a no b. in fi. vbi firmat ꝙ regulariter iudex nõ põt deponere etiã finito officio ſup iuſticia ſnie ſue ſeu ſup alijs geſtis a ſe niſi deponeret ꝯtra ſe vel recipetur ad ꝑſumptõz faciendã. ad h allegauit iſtum tex. et ſcðm h poſſet iudicio meo limitari. Bar. in. l. ne in arbitrio. C. eo. vbi ſimpliciter tenuit ꝙ ſup iuſticia ſnie is q̃ fuit iudex non põt eſſe teſtis. et vide ibi tex. de materia iun⸗cta glo. h dictum do. an. ⁊ cal. puto ꝓcedere q̃n dictũ iudicis deponẽtis ꝯtra ſententiã ꝯcurrit cum iuris pre ſumptõe vt ꝯcurrebat h. ſi aũt non eſt ꝑſumptio contra ſententiã tunc dicerẽ ꝙ ſi iudex deponendo ꝯtra ſniam ſuã allegaret ꝓpriam turpitudinem ꝙ non deberet ſen tentia retractari ad ſolã ſuam depoſitõz etiam ſi eſſent plures. q: ex quo ꝯfitentur turpitudinem ꝓpriã nõ dʒ eis credi in ꝑiudicium ptis ſtantis ꝓ ſententia vt in. c. i. et qð ibi nõ. de ꝯfeſ. et bo. tex. in. c. ſicut. de teſt. et h eſt qð voluit Inno. h ſi bene ponderet̃ ſ; vbi iudex nõ allegaret turpitudinẽ ꝓpriam ſ; aliter deponeret cõtra ſententiã puta allegando ꝓbabilem errorẽ et tunc poſ ſet ꝓcedere dictum iſtoꝝ vt etiam ſenſit Inno. h ſuper iuſticia vero ſentẽtie in fauorẽ ipius nõ dʒ is qui fuit iudex vel arbiter admitti niſi forte ad ꝑſumptõnem fa ciendã vt voluit cal. In gl. fi. ibi abſolutum reſtitu as. ſ. ad bñficium quo fuerat de facto ſpoliat⁹ vt dr in ꝑma gl. quaſi innuat ꝙ ex quo arbitriũ ãnullat̃ dʒ ſibi reſtitui bñficiũ. et h placuit hoſt. ſ; Inno. ꝯtradic. quia reſtõ modo non datur h. et h mihi plus plʒ. agat ergo poſtea ad reſtõnem. ex quo arbitriũ nõ fuit immediata cã ſue ſpoliatõis. Et in fi. glo. nõ bñ fi. glo. ex qua po tes colligere duos itellectus ad tex. ꝑmus vt tex. loq̃ tur in arbitraẽm eo qð ꝑtextu iniq̃tatis põt reduci ad ar bitrium boni viri. vt in. l. ſi ſocietatẽ. §. arbitroꝝ. ff. pro ſocio. de quo vide bo gl. in. c. cãm. e. ð elec. et. ij. q. vi. a iudicibus. et ꝑ h tollitur ꝯtrarium qð põt formari de §. ſtari. alle. in gl. vbi dr ſtandum eſſe dicto arbitri ſi⸗ue ſit equum ſiue iniquũ illud eñ ꝓcedit in arbitro ⁊ ñ in arbitratore. ⁊ rõnem diuerſitat̃ dico i. c. q̃ntauallis. de iureiur. Scðs intellectus vt loq̃tur tex. i arbitratoẽ et tũc ad ꝯtrarium de. §. ſtari. rñdet glo. nõ. ꝙ ꝓpter ſi moniam non valuit arbitriũ ex quo ſingl'r nõ. ꝙ arbi⸗trium inducẽs ſimoniam eſt ipſo iure nullũ. Idez dic ſi iducit vſurariam prauitatẽ eadem rõne. Idem ſenſit goff. hic dicẽs ꝙ dolus in compromiſſo ⁊ ſimonia i laudo ſoluunt ꝯtrarium de. §. ſtari. Idem ſeq̃tur hoſt. tradens i hoc nõbilem regulã que quotidie allegat̃ di cens ꝙ vbi arbitrium ꝯtinet euidentẽ iniq̃tatem debet ꝑ ſupiorem retractari. et eo ipſo ꝙ enormiter ledit ptez ꝯtinet peccatum ſm eum. dicit tñ qð eſt declarandum ꝗ. x. dies. ar. l. cum antea. C. e. ⁊ dicit hoc debere practi cari etiam i foro ciuili. tum q: in materia peccati ſtan⸗dũ eſt canoni. vt nõ. in regula poſſeſſor. de re. iu. li. vi. Tum q: h vid̃r de mente legis que mãdat peccata pu niri. Aduerte q: hec opi. que attribuit̃ hoſti. videt̃ ori ginaliter fuiſſe gloſatorũ i. d. c. a iudicibus. vbi ꝓ hoc dicto allegat iſtum tex. ⁊ tene menti illã glo. tñ in hoc paſſu latius ſic diſtinguerem ꝙ ſi laudum ꝯtinet pa⸗ctum per ptes irremiſſibile tunc eſt ipſo iure nullũ ſiue ꝓnuncians ſuum arbitrium fuerit arbiter ſiue arbitra⸗tor. ⁊ ꝓ hoc facit iſte tex. ſm expõnem glo. in eo ꝙ ex⸗ponit abſolutas. i. abſolutaz oñdas ad idem. c. fi. ð re. pmu. et h caſu non eſt opus vt fiat reductio ad arbitri um boni viri. q: q̃n arbitrium eſt nullum põt iudex ſim pliciter ꝓnunciare ipm fore nullum. vt eſt tex. i. d. c. fi. et in. c. ex parte. de ꝯſti. vti. vel inuti. nulla eñ lex nec a liquis ſupior põt ſuſtinere actum cum peccato. vt in. c. fi. de ꝑſcrip. et. xi. q. iij. in. c. q reſiſtit. ⁊. c. iulia. ⁊. xl. di. c. i. et h caſu indubie non habet locum. §. ſtari. nec hoc caſu ꝓcedit reſtrictio hoſti. vt. ꝗ. x. dies reclametur. q: poteſt reclamari q̃ncunqʒ ſicut ſententia iudicis nõ trã ſit in rem iudicatã rõne peccati iminẽtis. vt in. c. lator. et qð ibi nõ. de re iudi. ⁊ bo. glo. in. c. inter mõſterium eo. ti. aut laudum ꝯtinet peccatũ remiſſibile ꝑ partes. puta q: ſolum tangit ꝑiudicium ptium burſale ſeu pe cuniariũ. ⁊ tunc ſi iniq̃tas laudi eſt notoria indubitant̃ tene ꝙ non ſolũ ex officio iudicis põt retractari ſ; etiam ꝯtra executõz ꝯpetit pti exceptio doli. q: ois iniq̃tas notoria hʒ dolum ꝑſumptũ. vt in. c. i. ⁊ qð ibi nõ. ð ꝑ ſump. ⁊ in. l. creditor. §. lucius. ff. mand. ſ; vbi laudum eſt doloſuz ꝯpetit exceptio doli alteri pti. vt in. l. iij. C. eo. et in. l. non diſtinguemus. in. §. cum quidã. ff. eo. et dixi. s. poſt glo. ꝓ h facit. q: ſententia lata hoc caſu a iudice eſt ipſo iur̃ nulla. vt plene dixi in. c. inter ceteras de re iudi. nec etiam curo hoc caſu de lapſu. x. dierum reſpectu exceptõnis. q: exceptõ doli ſemꝑ poteſt oppo ni. aut non ꝯtinet euidentem iniq̃tatem ⁊ tunc dʒ diſti gui inter arbitrium et arbitramentum. nam arbitramẽ tum non põt reduci ad arbitriũ boni viri ex quo ꝑs eſt ꝑata ꝓbare leſionem. vt in. c. veniens. de iureiur. et in. dicto. §. arbitrorum. ſecus in arbitro. vt in dicto. §. ſta ri. quia ex quo non cõſtat de euidenti iniq̃tate nõ pre⸗ſumitur dolus. ⁊ ſic nullum remedium cõpetit. impu⸗tet eñ ſibi q omiſſo iudice voluit adire arbitrũ.

Evenit. Arbiter ſua auctẽ ſpũalia laico adiudicare nõ poteſt ita ſũmat Jo. an. ſ; nimis reſtrigit lrãz ⁊ ꝓce dit ſm vnũ intellectum. ſed ſm alium multum notabili orem ſummo ſic. Arbiter aſſumptus in patrimoniali cã clerici non poteſt adiudicare rem eccleſie poſſiden⸗dam etiam ad vitam clerici. et eſt caſus nõ. ꝑmo poit

factum.ſcḋo corrigendum ꝯmittit ibi vnde. Nõ p̄
mo ibi ꝑuenit ad nos.quatenus non dicit ꝑ quem ꝙ
papa ex officio ſuo deb; ꝯſulere indẽnitati eccleſie.vt
in.c.cum veniſſent in fi.de inſti.q̃d aũt in alio iudice
inferiori.vide Inno.in.c.ad noſtram.el.ij.de iureiur.
et melius in.c.qm̃.vt lit.non ꝯte.⁊ vtrobiq; dixi.

Nota ſcḋo ar.ſm do.an.ꝙ frater etiã clericus tene
tur dotare ſororem ſuã ſi nõ habet vnde ſe dotet.hoc
tñ dictum non ꝓbatur hic.tum q: hic non dicit ꝙ ꝓ-
miſit ꝑ dote.tum quia iſte clericus nõ fuit hic compul
ſus ſed ſponte fecit.dictum tñ in ſe puto verum.vnde
in laico cõiter tenent glo.et doct.iuris ciuilis ꝙ frater
tenet dotare ſororem natã ex eodem patre.vt nõ.in.l.
cũ in plures.§.pe.ff.de admi.tu.⁊ in.l.nõ omni.C.e.
ti.⁊ dixit Cy.ꝙ cã dotis eſt fauorabilior tanq̃ cã ali-
mentorũ.vñ ſi tenetur in caſu neceſſitatis alere ſorores
ita ⁊ dotare.Idem ⁊ fortius in clerico q: clericus tene
tur magis exercere actũ humanitatis ⁊ caritatis q̃ lai
cus vt in.c.i.et q̃ ibi nõ.de emp.⁊ ven.et credo ꝙ cũ
bona conſcia ſi nõ habet bona pr̃imonialia põt dota-
re ſororem vel aliam cõſanguineam inopem de redditi
bus eccleſie.qḋ probo ꝑ.c.i.de cohabi.cle.⁊ ꝑ.c.om
nia.iuncta glo.xxxi.di.in quibus iuribus ꝓbat ꝙ cle-
ricus põt alere cõſanguineos paupes de redditibus
eccleſie.ergo ⁊ dotare cum cã dotis nõ ſit minus fauo
rabilis vt predixi.ad idem vide ho.tex.in.c.nõ ſatis.
lxxxvi.di.vbi cõcluditur ꝙ prius tenetur qs ſubueni-
re ſuis cõſanguineis q̃z extraneis. Nõ tercio ꝙ va
let cõpromiſſum factum i numero pari.ad qḋ facit qḋ
nõ.s.c.i. Ultimo nõ ꝙ ꝑ debito pr̃imoniali ipius
clerici nõ eſt tradenda aliqua poſſeſſio eccie etiam poſ
ſidenda dũtaxat in vita clerici.rõ ponitur in glo.quã
q̃z aũt i momẽtanea ſatiſfactõe multi tenuerũt ꝙ cleri-
cus cõpellatur ſatiſfacere ſuis creditoribus ḋ bonis ec
cleſie.vt nõ.in.c.ꝑuenit.de fideiuſ.et in.c.olim.el.ij.ḋ
reſti.ſpo.tñ non debet fieri ſatiſfactio ꝑut hic dicitur
ꝓpter ꝑiudicium quo in futurum poſſet eccia grauari.
et h̃ nemo negat vñ tene menti in h̃ iſtũ tex.Sed circa
primũ dictũ multi tenuerunt ꝯtrarium vt plene dixi in
d.c.ꝑuenit.et ꝑ Io.de lig.in cle.gñe.de rꝑ.⁊ archi.
in.c.ſtatutũ.eo.ti.li.vi. In glo.i.intelligit ergo gl.
ꝙ iſti arbitri adiudicarunt fructus decimarũ nõ autem
ipm ius decimandi et hoc ideo ſicut exponit glo.quia
ipm ius decimãdi eſt quid ſpũale nec põt cadere in lai
cũ.vt in.c.cauſam.de ꝑſcrip.⁊ in.c.maſſana.s.ḋ elec.
Sed tũc opp.cõtra glo.et tex.nam fructus decimarũ
pñt vendi ⁊ locari vt eſt tex.in.c.veſtra.ĩ.de loca.ḡ po
terant huic laico ꝯcedi.So.dicit Inno.ꝙ h̃ arbitriu;
nõ tenuit nõ ex defectu capacitatis ſ; q: potuit eſſe i fu
turũ dãnoſum eccie ꝓpter rõnem que ſubicit in gl.ſe.
vel ſcḋm eum licet poſſint fructus decimraum vendi
⁊ locari non tñ pñt in dotem concedi vt hic.Io.an.di
cit ꝙ vt ceſſet omne cõtrarium põt tex.intelligi de ipo
iure decimandi.⁊ ſcḋm hunc intellectum ipſe ſumauit
ſed certe intellectus ſuus nõ congruit huic litere.quia
tex.nõ fundat ſe ſuper nullitate arbitrij ſed ſuper inca-
pacitate laici.ſ.q: in futurum arbitrium põt eſſe perni
cioſum eccleſie ſaltim de facto ſi non de iure.vt dicit in
glo.Et ex h̃ et ex glo.ij.nota bene ꝙ eccleſie debet ſuc
curi nõ ſolum qñ timetur ꝑiudicium de iure ſed etiam
de facto.Itẽ non ſolum qñ damnum eſt de ꝑſenti ſed
etiam qñ timetur in futurum.et ex hoc ꝑt decidi qḋ.ec
cleſia locauit ad tempus modicũ fundum ſuum alicui
potẽti iuſto tñ precio dubitatur ne in futurum damni-
ficetur eccia ꝓpter potentiã ipius.puta q: non eſt faci-
lis in conueniendo ⁊ ſic timet ꝙ non poſſit in futurum
recupare vł exigere penſionem nunquid poſſit eccia pe
tere nunc reſtõnem in integrũ aduerſus illũ ꝯtractum.
credo ꝑ predicta ꝙ ſic. In gl.fi.ibi nec alienare po
tuit.nõ.ex hac glo.iuncto tex.ꝙ ſolus ſacerdos nõ po
teſt cõcederre rem eccie etiam iuſto titulo alicui ad vitã
ſuã.nam largo mõ videtur alienatio.⁊ ſic debuit inter
uenire anctas ſuꝑioris.de quo vide ho.gl.iuncto tex.
x.q.ij.in.§.ꝑpetua.et qḋ le.⁊ nõ.in.c.nulli.ĩ.ḋ re.ec.
nõ alie.⁊ in auc.de non alienandis.in.§.alienationis
verbũ.Et ex hac glo.iuncto tex.colligitur ꝙ rector ec-
cleſie nõ põt ſine conſenſu dioceſani cõpromittere ſi ꝑ
cõpromiſſum obligaretur eccia in futurum ar.x.q.i.re
genda.⁊ in.c.de cetero.de tranſ.vide per ſpe.e.ti.§.re
ſtat.v.ſed nunquid clericus.in.§.ſimpliciter.ibi ſ; nun
quid platus.Ego hanc materiam pleniſſime dicam in
c.cum tpe.ĩ.eo.et dic vt ibi. Ultimo extra.gl.attin
gunt doc.hic vnam q̃õnem impertinenter ſi ꝓmiſi tibi
aliq̃d ãnuatim ſoluere an teneor ſoluere in ꝑncipio ãni
an.ĩ.annũ.et ſolue ſm cõem opi.gloſſa; iuris ciuilis.
nam dixerunt glo.ꝙ ſi ꝓmitto ſoluere aliq̃d annuatim
teneor in ꝑncipio anni ſoluere.ſecus ſi ꝓmiſi ſolue in
quolibet ãno.q: tũc in fine anni fiet ſolutio.vnde dan
tur verſus.Annua ſi debes tunc incipies caput anni.
id ẽ fiet ſolutio.Anno ſi debes in fine teneberis ãni.ḋ
h̃ inſti.de inuti.ſti.§.pe.et in.l.ij.C.qñ dies le.ced.ſ;
pleniſſime bar.examinauit materiam in.l.qui h̃ anno.ff.
de ver.ob.et aliquid in.l.i.ff.de va.et extraor.cog.et
dicendum vt ibi.et aliquid vide per Inn.in.c.quia ꝑ
pter.de loca.&c.

Dilecti filii Clerici.de temporalibus
cõpromittere pñt in mu
lierem alias de ꝯſuetudine iudicantẽ vł ſum-
ma latius ⁊ clarius ſic.In mulierem ſingularem tanq̃
in arbitratricem ꝯpromitti poteſt.ſecus ſi mulier hab;
alias iuriſdictõnem.de iure ꝯmuni vel ꝯſuetudine.nã
tunc etiam ſuper rebus tpalibus poteſt in eam valide

ꝯpmitti. h. d. ꝑma pꝰ narrat factū. ſcōa dat iudicē ibi q̄ſtio. Nō pͥmo ꝙ femina hñs iuriſdictōnem de iure ꝯmuni vel ꝯſuetudie pt p ſe in iuriſdictōne ſua iudicare. Item p ſe de meritis cauſe cognoſcere. pt eñ qꝰ eſſe iudex lʒ nō habeat ſcientiā iuris dūmodo al's heat peritiam cauſaꝝ forte ex ꝯſuetudine. vt eſt tex. in. l. certi. C. de iudi. Et ex h ꝛ ex tex. inferꝰ ꝙ mulier habens regnū vel comitatū pt ſi vult p ſe ꝯgnoſcere de aliqua cauſa ꝛ ferre ſniaꝫ Nota ſcd̄o ꝙ regulariter femina eſt remota ab omni officio publico. ꝛ intellige de officijs viribus. nam ad officia non virilia q̄ ꝯſiſtunt in re publica tenetꝰ mulier ſubire ſicut maſculus. de quo tñ dicendū vt plene nō. bar. in. l. i. C. d mulie. et que mu. ſubſtātie. li. x. Nota tercio ꝙ ſuſcipe in ſe arbitriuꝫ eſt officiū virile. nam arbitraria ſunt redacta ad inſtar iudicioꝝ. vt in. l. i. ff. de arbi. ꝫ mulier non valet iudicare nec arbitrari. vt h ꝛ in. l. fi. C. co. ſecus dic ſi fieret ꝯpromiſſum in mulierē tanquā in ꝯmunē amicā ꝛ amicabilem ꝯpoſitricem. nam tale ꝯpromiſſum poteſt mulier acceptare. qꝛ coram arbitratore non eſt iudicium ꝫ pcedit extraiudicialiter. ad hoc adduco tex. aptū in muliere in. c. quintavallis. de iureiur. ij. et facit iſte tex. a ꝯtrario ſenſu ibi ab omni iudiciali actu ꝛc. ſecus autem ſi cognoſcunt extra iudicium. vide in ſpe. co. ti. §. ij. circa pn. vbi etiam q̄ritur nūqd cum iuramento poſſit cōpromitti in mulierē. Et ꝯclude ꝙ non. qꝛ ꝯtribuere h officium mulieri non dependet a ꝯſenſu partium. vt h ergo ipſaꝝ iuramentū nihil opatur. vt in. c. ſi diligenti. de fo. ꝯpe. Nō vlterius ꝙ ꝯſuetudo pt dari iuriſdictōnem mulieri. ex quo infertur ꝙ mulier ꝓhibetur iudicare non rōe incapacitatis qꝛ tunc ꝯſuetudo nō poſſet eas habilitare. ar. in. c. quāto. de fo. ꝯpe. ꝛ in. c. cū. de p̄ſcrip. ꝫ ꝓhibentꝰ ꝓpter honeſtatē. qꝛ non eſt honeſtū vt mulier officijs viribus ſe implicet. de quo vide qꝺ nō. in. c. ſuſcitatus. s. de rep. Et ex h ꝛ ex tex. collige vnū mirabile ꝙ valeat ꝯſuetudo ꝯtra honeſtatem. qꝺ vid ꝯtra. c. cum decorem. ꝛ. c. cum ab omni. de vi. ꝛ ho. cle. ꝫ pt dici ꝙ iſtud admittit h rōne dignitatis quā iſte mulieres p̄cellentes hñt ſicut admittitꝰ in abbatiſſa q̄ rōe dignitatis habet iuriſdictōeꝫ. vt in. c. dilecta. ꝛ quod ibi nō. de exceſ. pla. Item nō ꝙ mulieres p̄cellentes non hñt de iure iuriſdictōnem in ſubiectos. pñt tñ habere ex ꝯſuetudine. ꝛ intelligo tex. in iſtis mulieribus p̄cellentibus. ſ. que ſunt nupte aliquibus p̄ncipibus. ita ꝙ p̄ncipatus ptinet ad virū ꝛ nō ad mulierē. vnde mulier d p̄cellere qꝛ habet dignitatem non iure ꝓprio ſed ex radijs mariti. ad h qꝺ le. ꝛ nō. i. l. fi. auguſte. ff. d le. ij. vñ largo mōꝺ p̄dictꝰ ſubiecti mariti dicūtꝰ ſubiecti vxoris nō tñ pt vxor iuriſdictōeꝫ exercere i iſtos ſubiectos ꝫ ꝯſuetudo poteſt ſibi tribuere iuriſdictōnem et in h caſu ego intelligo iſtum tex. nā alr̄

ſi mulier haberet iuriſdictōnem vel comitatū vel aliuꝫ p̄ncipatum poſſet de iure ꝯmuni omni ꝯſuetudine ceſſante exercere iuriſdictōnem in ſubiectos vt voluit hic Inno. ꝛ hñ. et facit tex. in. c. cum deuotiſſimaꝫ. xij. q. ij. et. c. ex parte. el. iij. de p̄uil. et p h tollitur ꝯtrariū qꝺ potuiſſet formari cōtra iſtam ſcd̄am lr̄am q̄ p̄ſupponit ꝙ iſte mulieres p̄cellentes habebāt ſubiectos et ꝙ ex ſola ꝯſuetudine poterant exercere iuriſdictōem. nam intelligo vt p̄dixi in ſubiectis largo modo ſumptis.

Item nō. arg. ex tex. ꝙ dñs habet ius in libertos nam cum mulieres ſolum excludanꝰ vt h. ergo ſecꝰ in maſculo. et circa h inſtat hic Inno. ꝫ ꝯtrarium credo d iure verius. quia iure non repitur inter iura que ſunt reſeruata patrono circa libertatem inter que non ꝯputatur iuriſdictio et de his iuribus vide p glo. inſti. d ſuc. ceſ. lib. r. §. ꝫ noſtra. Nō ꝙ data potentia iudicādi etiam ex ſola ꝯſuetudine acceſſorie vid cōpetere ptās arbitrarium ſuſcipiendi vt h nō. ꝓbatur ꝛc. ꝛ ex h collige aliud notabile dictum ꝙ ꝯſuetudo circa vnum actū ꝯtra ius extenditur ad alium actum q quodammodo p ſimilitudinem vid includi ſub eo ſeu includitur tanquā pars ſub ſuo toto. ad hoc facit qꝺ nō. Cy. in. l. ij. C. que ſit lon. ꝯſue. Item nō in fi. lr̄e. ꝙ pena pōt apponi i ꝯpromiſſo etiam inter religioſas pſonas. qꝛ licite pñt clerici etiam religioſi exigere penam. de quo latius vide cum glo. Ultimo nota ꝙ etiam de iure canonico non ꝯpellitur ꝯpromittens obſeruare ſimpliciter laudum ꝫ ꝯpellitur p exactōnem pene appoſite i cōpromiſſo. Quid autē ſi non interueniſſent pena. voluerunt q̄dam dicere vt h refert Inno. ꝙ in ſpūalibus tenetur pars obſeruare ſimpliciter laudum. qꝛ nō poteſt agi ad intereſſe cum ſpūalia non recipiant extimatōeꝫ Idem dixerunt quando interuenit iuramentū ar. in. c. ſe. ꝛ in. c. ij. s. co. Alij vero dixerunt ꝙ nunq̄ pt agi ad obſeruantiam laudi niſi fuerit approbatū expreſſe vel taciturnitate x. dierum. iuxta. l. pe. C. e. ſed de hoc dicam plene. j. co. p tuas. vbi iura p̄ncipaliter tractāt gl. et doc. formant ibi q̄ſtioneꝫ vtilem nunquid poſſit induci ꝯſuetudo vt vnus nobilis vel homines aliciꝰ caſtri poſſint incidere ligna ſeu aīalia paſcere infra limites alterius caſtri vel in fundo alterius. ꝛ cōcludunt ꝙ ſic dūmodo ꝯſuetudo non ſit inducta per violentiā. ad hoc facit. c. ſuper quibuſdam. de ver. ſig. l. ſi qs dicitur no. ff. ſi ſerui. vendi. ſecus ſi ſeruitus vendi ſolet. qꝺ mihi ſatis placet. nam quemadmodū poſſet preſcribi ſeu acquiri tota res. ita et vſus rei. ad idem ho. tex. in. l. vēditor. ff. ꝯmunia p̄di. vbi ꝓbatur ꝙ valet ꝯſuetudo vt quis oblato p̄cio poſſit incidere ligna vel qd ſimile in fundo alterius dicunt tñ nō. hic doct. ꝙ vbi ligna ſeu paſcua non poſſent ſufficere dño et ꝯſuetudine precedente. ꝙ tunc dñs p̄ferendus eſt. ar. in. c. ſuggeſtum. d

deci. et in. c. q̄d p̄ nouale. ꝟ. de. v. ſig. et no. h vltimū

In gl. ij. goff. intelligebat iſtū tex. ꝙ interueniat auc-
toritas epi. q̄ ſine ipſi' auctoritate nō pōt clericus adi-
re foꝝ ſeculare ſed hoſti. et Jo. an. dictū ſuū reprobant.
dicūt enim ꝙ ſi cleric' vult ꝓrogare iuriſdictōnē laici
nō ſufficit auctas epi et benedicit per ea que leguntur
et notantur in. c. ſi diligēti. et in. c. ſignificaſti. de fo. cō-
pe. Idem quando clericus vult ꝯpromittere in laicum
ſup rebus ſpūalibus. vt in. c. per tuas. ꝟ. co. ſed in caſu
noſtro clerici ꝯpmiſerūt de reb' tpalibus. vnde tex. h
non loquitur ꝺ iudiciaria ſꝫ de ꝯpromiſſaria ptāte. ſup
rebus eīꝫ tpalibus pñt clerici ꝯpmittere in laicū etiam
ſine auctoritate ſupioris. vt i. c. ꝯtingit. a ꝯtrario ſenſu
ꝟ. co. ⁊ clarius ꝓbaẗ i. c. expoſita. ꝟ. e. ti. et eſt rō diuer-
ſitatis. q̄ arbiter ñ habet iuriſdictionem ſꝫ quandā no
tionem. vt in. l. ait pretor. ff. de re iudi. ꝯpromittentes
ergo nō ſubijciūt ſe iuriſdictōni laicoꝝ. ſꝫ aduerte quia
ex alio capite videbatur neceſſaria auctoritas epi. nā
cum fuiſſet ꝯpromiſſum ſup re imobili ſeu ſup iuribus
queadmodum clericus nō pōt ita directe alienare ſine
auctoritate ſupioris. ita nec debet poſſe cōpromittere
cū alꝰ cōpmiſſū pōt fieri i fraudeꝫ. vt dixi. s. c. prox.
et dicam plenius. ꝟ. c. ſe. So. doc. nō tangūt ſꝫ ponūt
a principio ꝙ a principio interuenit h cōſenſus epiſco
pi ſꝫ in lrā nō dicaẗ vel melius in laudo interuenit pñcia
et cōſilium epoꝝ vt dr in fi. lre. epos ergo dando cōſiliū
videtur interponere ad actum auctoritatem ſuam. et in
hoc nota hñiſtū tex. et facit qd̄ no. Jo. an. in regula. q̄
tacet in merc. et bar. in. l. cum pater. in. §. libertis. de
le. ij. et bal. in. l. ſi filius. C. de pe. he. ⁊ ibi bo. tex. ſm
vnum intellectum et per eundem. l. fi. C. ad mace. nun
quid ſufficiat ſola pñtia illius qui habet auctem vel cō
ſenſum interponere. facit tex. iſte in ar. ꝙ ſic dum pon
deraẗ pñtia epoꝝ. facit eē. l. i. ff. de auc. tu. a ꝯtrario ſen
ſu. Sed contrarium firmat glo. et bar. in. l. ij. co. ti. et
dat notabilem theoricā bar. in. l. que dotis. ff. ſo. ma.
dicens ꝙ vbi exigitur ꝯſenſus alicuius in facto alteri'
non ſufficit ſola pñtia iſtius qd̄ nō. et facit qd̄ nō. dy.
in dicta regula qui tacet. nam videẗ cōſenſus iſtius ter
cij exigi vt ſolennitas vel vt auctas iuxta ea que dixi i
c. cum cōſuetudinis. de cōſue. ſꝫ p ſolam pñtiam non
ſeruatur iuris ſolennitas. nec auctoritas impeditur. q̄
preſtans auctoritatē debꝫ eſſe auctor in illo facto. vt in
ſti. de auc. tu. §. tutor. et hec dicta tene menti In gl.
iij. ibi niſi pnceps ſcienter delegauerit. nō. glo. ⁊ dic ꝙ
papa poteſt delegare femine etiam cauſam ſpūalem. ⁊
quod plus eſt etiam inter clericos. tex. eſt nō. in. c. mē
nam. alle. in glo. et dicit hic Inno. ꝙ etiam de iure cōi
poteſt mulier exercere iuriſdictōnem ſi habet regnum
ſeu comitatū. vt. s. dixi. Idem dicit hoſti. ſi femina ſuc
ceſſit in aliqua terra ſeu caſtro. ⁊ ex his nō. ꝙ mulier pt

ſuccedere ex teſtō in dignitatibus habentibus iuriſdi-
ctōnem. Item in terris et caſtris q̄ non ſonāt in aliquā
dignitatem intelligo tñ eum limitare. naꝫ ſi res eſt feu-
dalis femia non ſuccedit etiam maſculis non extātib'
niſi in cōceſſione feudi fuerit dictū ꝙ eciā femia poſſit
ſuccedere. tñ ſi fuerit facta cōceſſio ſimpliciter vt maſcu
li ⁊ femie admittantur debet intelligi ꝓpter naturā feu-
di ordine ſucceſſiuo vt femia admittaẗ maſculis. ſ. non
extantibus. vt tex. eſt dē predictis no. in. c. vnico. ꝺ ſuc
ceſ. feu. col. x. ſi tñ feudum eſt femineum ſuccedit femia
licet in cōceſſione non fuerit dictum ꝙ femina ſuccede
ret ⁊ hoc maſculis non extantibus. vt in. c. i. de bene-
ficio femine ea. col. ſi aūt res non eſt feudalis. ⁊ tūc ſi
eſt dignitas puta regnum comitatus ducatus vl' quid
ſimile ⁊ tunc ex cōi cōſuetudīe iure approbata ſuccedit
ſol' pgenit' maſcul' et eo decedēte ſine filijs veniꝫ ad
ſcdogenitū. de quo vide tex. nō. in. c. licet. de vo. et ibi
per glo. ⁊ doc. maſculis aūt nō extantibus ſuccedit fe
mina ⁊ hoc caſu intelligo Inno. h ⁊ in. c. ſignificauit.
s. de rp. vbi ſoror ſuccedit ſi frater non extat in comi
tatu. Si vero non eſt dignitas ⁊ tunc credo ceſſante cō
ſuetudine ꝙ maſculus ⁊ femina pariter ſuccedant vt in
alijs bonis cum de iure non ſit differentia inter maſcu
lum et feminam in ſucceſſione. vt in. l. maximum viciū
de li. pt. et hoc caſu intelligo dictum hoſti. h In gl.
fi. hec glo. diuiditur pncipaliter in tres partes. in pri-
ma ꝓſequitur an ⁊ qñ inter clericos ſeu religioſos ha-
bent locum pene appoſite. et hanc partem glo. non ex
plicat. Sed tu diſtingue latius colligenda dicta doct.
ꝙ aut loquimur in foro penitentiali aut in foro cōten-
tioſo. pmo caſu tenetur cōiter ꝙ non habet locum im-
poſitio pene. vnde ſi is qui tenetur ad certam penam
confitetur ſacerdoti delictum ſuum non debet ſacerdoſ
iniungere penam que ſibi venit imponenda in foro cō
tentioſo ſatis eſt ꝙ imponat penitentiam de peccato ⁊
ꝙ de illo ſatiſfaciat. ad hoc videtur tex. ſingularis ſm
vnum intellectum quem ſeqtur ibi gl. in. c. fraternitas
xij. q. ij. et ſequitur hic goff. et cōiter docto. ſe. Adde tu
Inno. in. c. ſicut dignum. ꝟ. de homi. vbi plus nō. vo-
luit ꝙ in foro penitentiali non tenetur quis ad emēda
tōnem delicti ſeu damni dati niſi fuerit in dolo ſeu la-
ta culpa. ſecus ſi fuit in culpa leuiſſima vel leui. vnde ꝓ
uiſio legis acquilie ſup reſartōne damnorum non ha
bet locum in foro anīe niſi modo predicto. quod eſt
ſingulariter notandum. Et vide ratōnem p Inno. in. c
ſicut dignum. predicta ego limito vbi pena venit im-
ponenda p iudicem. ſecus puto vbi pena eſſet impoſi
ta ipſo facto. pone exemplum in cōmittente crimen le
ſe maieſtatis vel hereſis. nam incōtinenti bona cōfiſcā
tur. vt in. c. vgentis. ꝟ. de here. ⁊ in. c. cum ſm leges. e.
ti. li. vi. ⁊. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maieſta. cum eā hec

bona ſint iam applicata fiſco ⁊ iſte criminoſus ſit pua-
tus dñio non vıdꝫ ꝙ cum bona ꝯſcā poſſit amplius
illa bona retinere. facit qḋ in ſimili le. ⁊ nō. in. l. ꝓmiſſa
ff. de publi. vbi pena ipſo facto ꝓmiſſa exigıt ab here-
de licet alias heres non teneaƭ ex delicto defuncti. C.
ne ex delic. defunctoꝝ ꝑ totū. ⁊ vide in h qḋ dixi in. c.
i. de ꝯſti. Scḋo caſu ꝑncipali ꝯſiderandum eſt penam
eſſe multiplicem. nam qñqꝫ pena imponiƭ a lege cano
nicā ſeu ciuili. qñqꝫ ex ꝯſuetudīe. qñqꝫ pena eſt cōtu-
macie punitiua. qñqꝫ eſt iudicialis. qñqꝫ eſt pena com
promiſſaria vt qꝫ fuit appoſita in ꝯpromiſſo. qñqꝫ eſt
pena ꝯuentōnalis extra iudicium. ꝑma a lege. ſ. appoſi
ta ꝑt exigi a laicis ⁊ clericis. xvij. q. iiij. in. c. ſi. q̄s dein
ceps cum. c. ſe. et in. c. ſacrilegiū. nam qḋ fit lege ꝑmit
tente non eſt peccatū. xxiij. q. iiij. qui peccat ⁊ in. l. gra
uis. C. de adul. ij. pena. ſ. ꝯſuetudinaria ꝑt etiam exigi
a quibuſcunqꝫ etiam religioſ. vt in. c. dilectus. de offi.
ordi. et in. c. ij. de ꝯelic. puc. intelligo tñ ꝙ ꝯſuetudo ſit
alias rōnabilis. per. c. fi. de ꝯſue. tercia pena. ſ. ꝯtuma
cie punitiua ꝑt licite imponi dummodo hēat in h pote
ſtatem. ordinarius eñ regulariter ꝑt mulctare vt in. l.
ij. in fi. ff. de iudi. et in. l. vnica. ff. ſi q̄s ius. di. non ob
temp. nō. in. c. i. de homi. li. vi. et in. c. licꝫ. ꝟ. de penis.
de delegato dic vt le. ⁊ nō. in. c. de cauſ. de offi. deleg.
in arbitrio nō. ꝟ. c. cum dilectus. Caueat tñ iudex ne cā
auaricie penam hanc exigat. vnde ꝯſulitur iudicibꝰ ec-
cleſiaſticis penam exactam in pias cauſas ꝯuertere ſi
volunt euitare ſuſpitōnē auaricie. vt nō. in. d. c. i. de ho
mi. et in. d. c. licet. de penis. pars tñ non debet ſm̄ ho
ſti. exigere hoc caſu vltra quā ſua intereſt. ꝑ hoc. l. ſan-
cimus. C. de iudi. et. c. qm̄. in. §. in alijs. vt li. nō ꝯte.
Quarta. ſ. iudicialis ꝑt eñ impune exigi. ad h. c. fi. de
do. ⁊ ꝯtu. et. c. olim. ꝟ. de iureiur. et. c. q̄uis. de reſti. ſpo.
vnde licite etiā clericus agit ad extiatōꝫ iniurie ſibi illa
te ⁊ cui debeat aplicari ſi iniuriatus eſt clericus vel reli
gioſus vide ho. glo. in. c. prochianos. ꝟ. de ſen. excō.
Quinta pena. ſ. cōpromiſſaria licite ꝑt exigi a quocun
qꝫ vt patet hic ⁊ in. c. ꝑ tuas. ꝟ. eo. nam iſta imponiƭ vt
puniatur ꝯtumacia nolentis obſeruare ꝓmiſſa et vt al-
teri parti ſatiſfaciat de laboribus ⁊ expēſis. Item hec
pena cedit loco rei ꝓmiſſe. ſi tñ pars non poſſet ex to-
to adimplere laudum puta qꝫ inops tunc licet de rigo
re iuris ꝯmittatur in totum. tñ de equitate canonica nō
debet exigi niſi quatenus intereſt ptis ſm̄ hoſti. ⁊ hoc
caſu loquiƭ. c. ſuam. de penis. Sexta ⁊ vltima pena. ſ.
ꝯuentōnalis extra iudiciū poteſt exigi quatenus pars
ꝑtendit intereſſe ⁊ non vltra. et hoc tenuit hoſti. hic. ⁊
ſequiƭ do. an. ſꝫ tñ vide Inn. i. c. ſuam. de penis. vbi di
cit ꝙ pena ꝯuentōnalis dūmodo nō ſit appoſita i frau-
dem vſurarum ꝑt exigi in totū etiā ſi pena excedat in
tereſſe. ⁊ hoc dictum mihi plus placꝫ ⁊ iudicio meo ſa

tis ꝓbatur hic. nam pena appoſita in cōpromiſſo ꝓce
dit ad requiſitōnem ptium. ⁊ nihilominus in totū ꝑt exi
gi et hic habeƭ rō ad intereſſe. nam hec pena ꝑt appo-
ni ad puniendū eum qui pare ſeu pactis obtemperare
recuſat. nam nihil tam naturale q̄ꝫ ꝙ fiat id qḋ ſemel
inter ꝑtes ꝯuentum ē. vt in. l. i. ff. de pac. vñ ⁊ lex ꝯſi-
derans difficultatem que ꝯſatur in ꝓbando intereſſe
ꝯſuluit vt loco intereſſe apponatur vt ſic releueƭ pars
ab onere ꝓbandi intereſſe. vt inſti. de v̄. ob. in fi. hec ꝓ
cedunt niſi pena fuerit appoſita in fraudem vſuraꝝ ⁊ de
hoc ꝯſtet. qꝫ tūc non ꝑt exigi. ar. in. c. illo vos de pig.
et in. c. ad noſtram. de emp. et ven. ⁊ in. l. cum allegas
C. de vſuris. Si aūt dubitaƭ an ſit appoſita i fraudem
diſtingue. aut pena eſt appoſita ſuꝑ ſolutōne q̄ntitatis
aut ſuꝑ ꝓmiſſione facti ſeu ſuꝑ ꝓmiſſione dandi certā
ſpēm nulla prius ꝑcedente obligatōne q̄ntitatis. ⁊ hoc
vltimo caſu non ꝑſumitur fraus ſm̄ omnes. ar. hic. ⁊ i
c. ꝑ tuas. ꝟ. eo. qm̄ ſi. tenent doct. in. d. l. cum allegas.
niſi ex alijs coniecturis cōicatur fraus. pone exemplū
promiſi fabricare tibi domum vel dare tibi equum ⁊ in
caſu quo nō adimpleſſē ꝓmiſi certam penam. hoc eniꝫ
caſu non poteſt ꝑſumi fraus ſed in priori caſu quando
pena fuit appoſita ſuꝑ ſolutōne q̄ntitatis. aut pena fuit
appoſita ſimpliciter ſi q̄ntitas in termino non fuerit ſo
luta ⁊ ꝑſumitur appoſita in fraudem vſurarum ꝑ. l. cū
allegas. preal. et tenent ibi doc. et ꝑ. l. iulianus. in. §.
idem papinianus. ff. de ac. emp. et bar. in. l. rogaſti. in
§. i. ſi cer. pe. et doc. noſtri h. et dixit in addi. ſpe. in ti.
d ſolu. ⁊ obli. §. i. in prima colum. ꝙ h ꝓcedit ꝑſertim
ſi ꝯtrahens eſt vſurarius quaſi innuat idem eſſe etiam
ſi non ſit vſurarius ſꝫ Inno. in. d. c. ſuam. videƭ exigere
ꝙ ſit vſurarius alias non ꝑſumitur fraus. ſꝫ ꝑt intelli-
gi Inno. et reſtringi quando pena fuit appoſita in pro
miſſione facti. ſecus ſi in ſolutōne quantitatis. nā tex.
in. d. §. idem papinianus. ⁊ in. l. cum allegas. preal.
loquiƭ indiſtincte qñqꝫ ꝑcedente obligatōne q̄ntitatis
ſubmittitur factum et pena apponitur ſuper facto et nō
immediate ſuper quantitate. exemplum promitto cre-
ditori meo ſoluere pecuniam in tali termino. Item ꝓ
mitto venire ad iudicem et recipere ꝑceptum de ſoluen
do vel dare pignora et ſi non fecero ꝓmitto ſoluere pe
nam. ⁊ h caſu dubitatur an pena ſit appoſita in fraudē
vſurarum. Io. an. in addi. predicta tenet ꝙ ſic ex quo
preceſſit obligatio q̄ntitatis et dixit ꝙ Dy. tenuit iſtā
opi. in. l. cum ſequus. ff. de ꝯdi. et demō. ꝑ illam. l. ſed
do. An. ſentit hic cōtrarium. et dicit hoc tenuiſſe but.
in. d. l. cum allegas. niſi contrahens eſſet vſurarius.
ſed allego tibi bar. qui expreſſe hoc tenuit in dicta. l.
rogaſti. in. §. primo. Ratio eſt. quia per iſtud pactum
de dandis pignoribus. vel de veniendo ad iudicem.
nihil mihi deeſt ſed feci vt eſſem magis cautus. pena

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aũt eſt appoſita non ꝓpter ſolutõnem retardatam ſed quia tu non obſeruaſti pactũ de dandis pignoꝛibus. Et ex p̄dictis dic ꝙ ſi mutuo tibi centum cum h pacto ꝑ quod aliquid mihi adeſt rõne q̄ntitatis mutuate qꝛ eſt vſura. vt nõ. glo. i. d. l. rogaſti. et fac. xiiij. q. iij. q̄ſi per totum. et per hoc habes hunc articulum declaratũ ⁊ hec ꝓcedunt quo ad primam partẽ glo. In ſcḋa pte glo. intrat q̄ſtionem nunqd poſſit indiſtincte agi ad penam ſiue pars fuerit ſtipulata ſiue arbiter in fauoꝛez partis. et tenet ꝙ ſic. et habes ex hoc ſingulariter notare ꝙ arbiter p̄t ſtipulari penam vt ſtetur arbitrio in fauoꝛem ptis. et hanc opi. videtur primo tenere ſpe. co. ti. §. ſi. v. ſed q̄ritur quare. ſed poſtea refert placentinũ tenuiſſe ꝯtrarium et nihil expreſſe eligit. Doc. etiã hic ſimpliciter remittunt ad dictum ſpe. ſ; vide eundẽ ſpe. in. d. §. ſi. v. quid ſi ſtipulatur. vbi firmat ꝙ arbiter nõ poteſt ſtipulari vt ſtetur laudo. qꝛ regula eſt vt alteri nemo ſtipulari poſſit. vt in. l. ſtipulatio iſta. §. alteri. ff. de v. ob. et inſti. de inuti. ſti. §. alteri. vnde ꝯſidera ꝙ ſi non valet ſtipulatio hoc caſu in quo arbitriũ poſſet eẽ ſine effectu fortius non debet valere in precedenti caſu vbi ſolum ſtipulatur penam. et h verius de iure ciuili. ſ; de iure canonico poterit agi ex ſtipulatõne alteri facta ſaltim quando verba ſtipulatõnis dirigunt̃ in perſonam ſtipulatoris vt puta ꝓmittis mihi ꝙ ſeruabis arbitrium vel ꝙ ſolues talem penam alteri parti obſeruanti. nam de iure ciuili hoc caſu naſcitur obligatõ naturalis. vt nõ. in. l. i. ff. de pac. ⁊ in. l. ſtipulatio. in. §. ſi quis inſulã. ff. de v. ob. ergo ratõne naturalis obligatõnis poteſt agi de iure canonico. vt in. c. i. de pact. et dic vt ibi dixi et vide glo. iij. q. vij. quotiens. In tercia parte glo. format q̄ſtionem. nunquid ſoluta pena appoſita in ꝯpromiſſo poſſit agi vt ſtetur ſententie et cõcludit ꝙ non per multa iura. et in hoc glo. dicit veritatem. et videtur tex. vltra iura alle. in gl. in. l. duo. in. §. ſemel. ff. eo. vbi dicitur ꝙ ſemel pena ſoluta ſoluit̃ cõpromiſſum nec amplius poteſt pena exigi. hoc dictuz glo. limitat niſi fuerit clauſula appoſita in ꝯpromiſſo vt pena ſoluta ſtetur arbitrio. et in h nõ. glo. ſingulariter ꝙ non reperitur tex. ſpecifice ſuper hac materia. nam iura que gl. allegat loquunt̃ in tranſactõne. et vide tu glo. in. c. petuit. j. de locato in v. biennium. ⁊ vult idez eſſe in alio contractu vbi fuit appoſita pena et clauſula vt ſoluta pena firmus maneat contractus. nam tũc pena poteſt exigi vt obſeruetur contractus per. l. pe. all. in glo. et dicit aõ. iſta glo. ꝙ iſta clauſula ſolum operatur reſpectu obſeruatõnis contractus. vnde iſte qui cõtrauerit non poteſt ſoluta pena dicere vt obſeruetur cõtractus. et idem nõ. in. l. ij. C. de iure emphi. Et nota extra glo. ꝙ arbitrium penale poteſt emologari vbi eſt appoſita iſta clauſula ꝙ ſtetur arbitrio ⁊c. et hanc ꝑtem tenuerunt Cy. Azo. et odofre. in. l. cum antea. C. eo. mouentur. quia iſta clauſula debet aliquid operari. Item iudex debet iudicare prout partes conueniunt. vt in. l. ſi conuenerit. ff. de re iudi. ſed Ja. bal. et martinus de fano. et Ja. de ra. huic dicto reſiſtunt. quia cuz laudum emologetur ſolum in duobus caſibus contentis in dicta. l. cum antea. extra illos duos caſus non debet dari actio ex laudo adducunt iſtas rationes. Jo. an. ſimpliciter recitat hic hec dicta legiſtarum et non eligit videtur tamen tranſire hoc reſpectu cũ hac opi. Do. anto. remittit ad nõ. j. eo. per tuas. ſed tu tene glo. et videtur tenere Bar. in. l. ait pretoꝛ. ff. de re iudi. et in dicta. l. cum antea. et idem ibi Bal. in dicta. l. ſi duo. i. ꝛn. Et conclude hunc articulum clarius ſic ꝙ vbi compromiſſum eſt penale non emologatur taciturnitate decem dierum. vnde non habet locum. l. cum antea. vt ibi communiter nota. ſed ſolum agitur ad penam. Si autem in compromiſſo penali fuit appoſita iſta clauſula vt pena ſoluta ſtetur arbitrio videntur in effectu duo compromiſſa vnum penale aliud ſine pena. vñ ſoluta pena remanet compromiſſuz purũ. vnde poterit agi ac ſi nulla pena fuiſſet appoſita. et per conſequens ſi pars tacuit per decem dies arbitrium eſt emologatum ſi autem contradixit infra decem dies tũc poteſt exigi pena et poſtea poteſt agi ex arbitrio puta ad intereſſe ſecundum diſtinctõnem. c. per tuas. j. eodem. et ibi plenius dicam de iſta emologatione.

Ultimo aduerte. nam tex. hic in fine. videtur velle quod licet laudum ſit a partibus receptum ſolum nihilominus agitur ad penam quando non fuit appoſita iſta clauſula. ſed contra hoc facit. nam ex quo ptes ſemel approbauerunt laudum expreſſe debet dari actõ ad iudicatum vt in. c. per tuas. j. eo. et dicta. l. cum antea. ſed docto. vt arbitroꝛ metu contrarij dicunt ꝙ hoc laudum fuit receptum a partibus tempore compromiſſi. quia promiſerunt ſeruare laudum non autem approbauerunt laudum latum. ſed certe hec ſolutio impropriat verba textus. cum dicat quod ipſum arbitrium fuit ſponte receptum ab vtraqꝫ parte vnde conſidero quod de iure ciuili poſſit optime ꝓcedere iſte textus. quia arbitrium penale non poteſt emologari etiam expreſſe ad hoc vt ex eo detur actio. quia non poſſunt ꝑtes facere ꝙ arbitrium habeat vim ſententie. vt in. l. i. et quod ibi nõ. C. eo. et ſatis voluit bar. in locis preallega. quod intellige niſi fuiſſet receptum laudum per ſtipulationem. et tunc ageretur non ex ſententia ſed ex ſtipulatu quemadmodum poſſunt partes per ſtipulationem approbare ſententiam nullam vt valeat tanq̄ꝫ pactum et non tanq̄ꝫ ſententia. vt eſt tex. nõ. in. l. ij. ff. communia vtriuſqꝫ iudic. et ibi nota. et plenius per

bar.in.l.vnica.C.qui ꝑ ſua iuriſ.facit quod nō.g'.in
c.ſignificaſti.de fo.ꝯpe.ſ; de iure canonico nō vid; ꝑdc̄a
ꝯſideratio ꝓcedere.q; cum valeat nudū pactū vt i.c.i.
ō pac.bñ potuerūt ptes ꝑ pactū nudū approbare arbi
triū penale vt ſic agaſ ad ipius obſeruantiā nō rigore
laudi ſ; rigore pacti.⁊ idō de iure canonico ꝑmiſſoꝝ cō
trariū eſt difficile nō improꝑando lr̄am ego putarē ꝙ
tex.poſſit intelligi qn̄ laudū etiā fuit penale.⁊ ꝑpta q;
arbiter dixit ꝑcipio tibi ſub tali pena vt tales rem reſti
tuas aduerſe pti.nā tūc q̄ntūcūq; ptes approbauerint
laudū nō pōt agi niſi ad penā.q; fuit ꝑceptū factū ſub
pena.vn̄ ptes videnſ approbare laudū cū diſtinctōne
pene.ſ; qn̄ lex aliq̄ ꝓhibꝫ et ſub pena tunc ad obſeruan-
tiam legis ſufficit ſoluere penā.vt nō.in.l.ñ dubiū.C.
de legi.et dico in.c.fi.de poſtu.ꝑla.et hoc caſu intelli-
go iſtum tex.

Vm tempore

Cū nos eccl̄ia in ꝑiudiciū pape de libertate cōpromittere nō pt vl' ꝑ alia verba
pt ſic ſummari clarius.Eccl̄ia exempta nō pt in ꝑiudi
ciū exēptōis ꝯpromittere diuidiſ.nā in pma recitaſ fa
ctū ꝯpromiſſi.in ſcd̄a laudū latū qd̄.ꝑ pte approbat ⁊
ꝑ pte reprobat.ſcd̄a ibi q; litime.tercia rōem reproba-
tōnis ſubmittit ibi cū ⁊ ſi.   Nō pmo ꝙ ſup qōe ver
tente iter abbatē ⁊ aliquos ex mōbis ſuis pt fieri com
ꝓmiſſum.⁊ iſtō ꝓbaſ ſm vnū intellectū itelligendo ꝙ
aut erat qō iter abbatē et mōchos ſuos.aut iter abba-
tem ⁊ epm̄ et de oibus fuit cōpromiſſum in archiepm̄
et hunc intellectū approbat Inno.h dicēs ꝙ forte iſti
mōchi erāt ꝑlati iſtaꝝ capellaꝝ ⁊ dicebanſ ſe eſſe ſubie
ctos epō et nō abbati.Hoſti.tn̄ tenuit ꝙ vnica erat hic
qō.ſ.inter abbatē ⁊ mōchos ex vna pte ⁊ epm̄ ex alia.
et verba tex.ibi quoſdā suos mōchos ꝯtinuat pꝰ iſtō
verbū re.et ꝑ intellectu facit ſupraſcpta decretalis vbi
ſcribitur abbati et ꝯuentui.ſ; intellectus Innoc.mihi
plus placꝫ.tn̄ q; lr̄a improprianſ ꝑ aliū intellectū quia
lr̄a dicit et quoſdā suos mōchos.vn̄ pondera verbum
et quoſdā.nō eñ dicit ⁊ mōchos ſimpliciter nec ē vis
ſup quo erat inter eos ꝯtentio cū in multis poſſit acci
dere.h tn̄ ſcias ꝙ abbas monacho ſuo in aliquo obli
gari nō pt nec dn̄s ſeruo.vt in.l.iterpoſitas.C.de trā
ſac.nō.Jo.an.in regula non eſt obligatoriū.i merca.

Nota ſcd̄o ibi fide data.ꝙ cōpromiſſum pt iurari
ab vtraq; pte ⁊ vid; iuramentū adeo veſtire ꝯpromiſſū
ꝙ pt ꝑ eiſ agi ad obſeruantiā laudi.nec ē opus agere
ad intereſſe.vn̄ pondera in h bñ iſtā lr̄āꝫ in q̄ papa de
creuit arbitriū fore obſeruandū ꝓpter ꝑſtatōꝫ fidei hic
inde factā.ad idē facit.c.ij.d.c.et ape ſenſit gl.iij.h et
voluerunt qdam vt refert Inno.d.c.pxi.vn̄ queadmo
dū antiquus de iure ciuili dabaſ actio ex laudo ꝑceden
te iuramēto.vt in.l.ne in arbitris.C.eo.ita vid; hodie

dicendum de iure canoico.qd̄ eſt bñ nō.⁊ h intelligo
vbi pena fuit appoſita in ꝯpromiſſo.nā tunc ſi fuiſſꝫ ap
poſituſ in ꝯpromiſſo iuramentū ſimplr̄ ꝑſtitū de ſeruā
do laudū intelligereſ ſub ꝯditōe.ſ.ſuare laudū et ſolue
re penā.et h caſu ꝑt itelligi nō.dictū Inno.ī.c.ꝑ tuas
vbi h firmauit.ſi vō iuramentū nō fuit interpoſitū nec
adiecta pena tunc agiſ ad intereſſe.vt i.d.c.per tuas.
et dic vt ibi dicā.   Tercio nō ꝙ ꝯpromiſſū factū ſup
plibꝰ quoꝝ aliq̄ ñ depēdebāt a ptāte ꝯpromittētiū nō
inficiſ ꝑ expſſionem inutiliū ſ; remanet ꝯpromiſſū vali
dū ſup aliis q̄ dependēt a ptāte ꝯpromittentiū et rō pt
eſſe.q; tot videnſ ꝯpromiſſa quot ſunt res ſup q̄bus
factū fuit ꝯpromiſſū.ar.in.l.ſcire debemꝰ.ff.de v.ob.
et in.l.etiā.ff.de mio.vbi d; ꝙ tot videnſ ſnie q̄t ſunt
articuli in ea ꝯtenti ⁊ tot videnſ ſupplicatōes q̄t ſūt res
in ſtipulatōe deducte.   Quarto nō ꝙ eccl̄ia exēpta ⁊
imediate pape ſubiecta vid; gaudere q̄dā libertate nō
eſt tn̄ dioda libertas cū recogſcat ius ſubiectōis reſpe
ctu pape.nā nulla eccl̄ia pt eſſe azephala.i.ſine capite.
vt dicit tex.i.c.nulla.xcij.di.   Nō q̄nto ⁊ in h tene
mēti iſtū tex.q; quotidie allegaſ ꝙ eccl̄ia exēpta nō pt
renunciare ꝑuilegio libertatis.vnde licꝫ generaliter di
catur quem poſſe licite renunciare iuri et fauori pro ſe
introducto.vt in.c.ad apoſtolicam.de regula.⁊ in.l.ſi
quis in cōſcribendo.C.de pac.tamen in ꝑuilegio exē
ptōnis tangitur nedum fauor exempti ſed etiam fauor
ipſius ſuperioris qui exemit eum eximendo ab aliis
immediate illum ſue iuriſdictōni ſubiecit.vnde intereſt
ſua non perdere iſtam immediatam ſubiectōnem ſecuſ
autem in aliis priuilegiis in quibus verſatur dumta-
xat fauor ꝑuilegiati.et ꝑ iſtum tex.decidiſ queſtio nū-
quid poſſit exēptus litigare corā alio iudice ſubiciē
do ſe iuriſdictōni illius.Item et alia q̄ſtio nunq̄d exē
ptus incidens in excōicatōnem iuris poſſit abſolui ab
epiſcopo loci ex quo vult ſe quo ad illum actum ſubi
cere iuriſdictōni epi et per iſtum tex.pt rn̄dere ad vtrā-
q; q̄ſtionē ꝙ nō cū nō poſſit exemptus renūciare ſine
licēcia rōm pōtificis ꝑuilegio libertatis Itē itereſt ro
mani pōtificis q eſt ſupior imediatus vt ſubditus ſuuſ
non iudicetur ab alio nec etiam abſoluatur vt ipſe poſ
ſit cognoſcere qualitatem ſubditi ſui.ar.in.ca.omnis
vtriuſq; ſexus.de pe.⁊ re.et in.c.nimis.de iureiur.vi-
detur tex.iūcta gl.fi.que eſt in h ſingularis in cle.pe.d
ſen.ex.et hanc ptem videtur firmare.Jo.an.in regula
ſcienti in merca.licet fre.in quodam ſuo ꝯſilio tenuerit
oppoſitum.ſed ꝑmum dictum ſecutus ſum et plene ex
aminaui materiā in quadaꝫ diſputatōe que icipit duo
clericali ordine.   Ultimo poteſt colligi arg.opti.ex
iſto textu.ꝙ is qui non poteſt rem alienare ſeu libere
de illa diſponere non poteſt ſuper ea compromitte-
re cum per compromiſſum poſſet ſequi alienatio.

hic dixit hoſti. ꝙ vaſallus nõ poteſt ꝯpromittere ſine
licentia dñi ſup feudo de quo ꝑ eundem in ſumma. eo.
ti. in. §. ſ quitur. v. ſ nunquid vaſallus. Et ex hoc ⁊ ex li
tera pñt colligi plures rãtões decidendi ad tex. hic
quare non valuit ꝯpromiſſum ſuper exẽptõne. nam p̃
ma et p̃ncipalis ratio colligitur ex tex. quia exemptus
non p̃t renunciare directe priuilegio exemptõnis ergo
nec ſuper ea compromittere cũ poſſet inde ſeq̃ laudũ
ꝯtra exemptõnem. ſcđa ratio p̃t colligi ex dictis hoſt.
nam prelatus qui recipit dignitatem a papa vt eſt ex
emptus non poteſt alienare iura eccleſie romano pon
tifice incõſulto. vt in. c. ꝙ quis ꝯmiſit. xxxv. q. ix. nota
de re. ecc. non alie. c. nulli. et. xij. q. ij. hoc ius. ergo nõ
poterit iſte abbas ſup iſto iure exemptõnis ꝯpromitte
re. cum ꝑ ꝯpromiſſum poſſet ſequi alienatio Ex h col
lige notabile dictum ꝙ prelatus non poteſt ꝯpromitte
re ſup rebus quas alienare non poteſt. qđ voluit lap.
alle. iij. dixi poſt hoſti. s. c. ꝓuenit. et quamquã rõ hec
ſit vera in ſe tñ nõ multum ꝯgruit littere. quia eadẽ ra
tione non debuiſſet valere ꝯpromiſſum ſup alijs reb⁹
Tercia rõ colligitur ex dictis hoſti. q2 nemo citra pa
pam poteſt cognoſcere de ꝓuilegijs ipſius pape. vt in
c. cum veniſſent. de iudi. hanc rõnem non puto ꝓcede
re generaliter in arbitro. qñ in ꝓuilegijs tangentibus
tñ fauorem ꝓuilegiati bene poſſunt ptes ſponte ſe ſub
icere arbitrio alicuius ſicut poſſent illis renunciare. vt
s. dixi. ⁊ ad. c. cum veniſſent reſponde ꝙ ibi tex. debet
intelligi in iudice cuius iudiciũ reddit in inuitũ. vt in
l. inter ſtipulantem. §. ſi ſtichum. ff. de ver. ob. Quarta
rõ p̃t colligi ex glo. fi. ꝙ cum h agerettur de libertate ñ
poterat arbiter aſſumi. vt in. c. pe. dẽ reſti. in inte. ſ illa
rõ non eſt vera in cauſa libertatis. Et ex p̃dictis poteſt
decidi queſtio nunquid clericus poſſit compromittere
ſup eccleſia ſua. hoſti. dicit ꝙ non cum non poſſit illi
libere renunciare. vt in. c. ꝙ in dubijs. de renũ. hanc ꝑ
tem ſequitur do. an. dicens hoc ꝓcedere ſiue ſit cõtentio
ſup eccleſia vt de ꝓprietate ſiue ꝯtendebat de beneficõ
rõne tituli ſiue de fructibus futuris ſ ſup p̃teritis fructi
bus poſſet compromittẽ ſm eum ⁊ verum loquit̃. nã
circa p̃dicta et ꝯſimilia poteſt dari regula quã. s. tetigi
ꝙ ſuper omnibus que quis poteſt alienare p̃t ꝯpromiſ
ſum facere. in alijs aũt que alienare non poteſt ſaltẽ ſi
ne certa ſolennitate non p̃t ꝯpromittere ſine iſta ſolen
nitate ꝑ hoc facit p̃mo iſte tex. ad idem glo. et bar. i. l.
nulli. ff. de tranſac. facit optime. l. non ſolum. iũcta gl.
C. de p̃di. mino. non alie. in p̃dictis dñi locis le. ⁊ nõ.
ꝙ tutor non põt tranſigere ſine auctẽ iudicis ſup illis
rebus quas ipſe ſolus alienare non poteſt. ſed ſup fru
ctibus ⁊ alijs que ſolus poteſt alienare p̃t ſolus trãſi
gere. ⁊ intellige ꝙ non p̃t trãſigere qñ ꝑ tranſactõẽ ſeq̃
retur alienatio. ſecus aũt ſi res remaneret penes mino

rem et tutor daret aliquam pecuniam adverſario. vnđ
idem dic in prelato. quia non poteſt ſolus tranſigere
quando ꝑ tranſactõnem res remaneret penes aliũ ſe
cus ſi penes eccleſiam. vt in. l. nullus. ꝓalle. Sed dubi
tatur nunquid a p̃ncipio valeat compromiſſum ſuper
iſtis iuribus que non poſſunt alienaẽ per compromit
tentem. Io. an. ſentit hic ꝙ ſic. quia non poſſet ſequi
alienatio. vnde valebit laudum q̃tenus ꝑ id nõ fit alie
natio rei. et ſatis mihi placet p̃mo per iſtum tex. nam
iſte abbas non poterat alienare iura eccleſie ſine licen
tia pape et tamen ꝯpromiſit ſine ipſius licentia ſ lau
dum non valuit quatenus erat ꝯtra libertatem et ſic q̃
tenus inducebat alienatõnem huius iuris. intelligeba
tur ergo ꝯpromiſſum habere vires ſm ꝓtãtem cõpro
mittentium. ſicut dicimus in. l. ſeu ſtatuto generali. vt
ſumant vires ſm poteſtatem ſtatuentis. licet verba ſint
generalia. vt in. c. a nobis. el. ij. de ſen. ex. et in. c. ij. de
conſti. li. vi. et nota hanc rõnem. an aũt poſſit prelatuſ
compromittere vt ꝓcedatur de iure et de facto et ſentẽ
tietur de iure tm̃. Lapus in ꝓalle. alle. ꝯcluſit ꝙ non
quia non poteſt prelatus remittere iura eccleſie. nam
ꝑ ꝓceſſum de facto fiendum poſſet arbiter ledere ec
cleſiam admittendo ꝓbatõnem non legittimam vel re
pellendo idoneam. et nota hec dictum ſecus dicit ſi cõ
promittit vt procedatur ſimpliciter et d̃ plano ſine ſtre
pitu et figura ⁊c. quia ius approbat iſtum modum ꝓce
dendi. vt in. cle. diſpendioſam. de iudi. In glo. i. in
fi. nota bene hanc glo. ad quam quotidie iuncto tex.
fit remiſſio cum queritur an in ordinarium poſſit com
promitti. et concludit hic glo. ꝙ ſic tam de iure cano
nico q̃ꝫ ciuili. non tamen poteſt ordinarius iubere vt in
ſe compromittatur. et in hoc caſu glo. intelligit glo. cõ
trariam. et idem tenet glo. in decre. iij. q. vij. in. §. tria.
et iſta eſt plenior illa ponens ratõnem qualiter comp
miſſum prohibetur in perſonam ordinarij. et ꝯcluden
do opi. canoniſtarum et legiſtarum ſcias ꝙ tres ſunt
opi. principales in hoc articulo. primo vt non ſit dif
ferentia in hoc inter ius canonicum et ciuile ſed vtroqꝫ
iure poteſt ordinarius in ſe recipere cõpromiſſum dũ
modo partes ſponte in eum compromittant. hãc opi.
tenet hic glo. et glo. in dicto. §. tria. ſequuntur tamen.
Goffre. Io. Phi. et Ioh. an. et eſt quaſi communis
opinio canoniſtarum. Secunda opi. principalis eſt vt
aliud ſit de iure canonico q̃ꝫ ciuili. hanc opinionem te
nuit Bar. in. l. ſed et ſi in ſeruum. alle. in glo. Tercia
opinio tanquam in arbitrum non poteſt compromitti
in ordinarium nec de iure canonico nec ciuili. ſed tan
quam in arbitratorem hanc opinio. etiam fuit ſecutus
hoſti. tenuit glo. in dicta. l. ſed et ſi in ſeruum. et iura ca
nonica que videntur contraria dicunt quod loquũtur
in arbitratore. hanc opinionem. fuit ſecutus hoſtienſ.

hic ponderãdo tex. illius. l. in eo q dicit q in ordina-
rium non pt ↄpromitti. ⁊ ſi ſniam dixerit nõ daꝛ pene
ꝓſecutio. ⁊ ſic loquitur illa. l. in arbitro. cum faciat men
tõnem de ſnia non in arbitratore qui ꝓcedit extra iudi
cium ſine qualibet ſcriptura. hec opi. vt poſſit compro
mitti in ordinarium tanq̃ in arbitratorẽ eſt veriſſima
et cõiter teneꝛ ⁊ videꝛ ꝓbari in auc̃. ſi vero ↄtigerit. C.
de iudi. ⁊ de iure canonico non eſt dubium vt in. §. cau
ſam. de elec. et idem in delegato vt ꝓbatur in. c. niſi eſ
ſent. de prebẽ. Sed an poſſit tanq̃ in arbitrum teneo
de iure canonico q ſic. pmo p iſtum tex. intelligẽdo q
ep̃s erat h reus. q2 tunc archiep̃s erat ordinarius. ſec⁹
ſi fuiſſet actor. vt in. c. ſi clericus. xi. q. i. ſed clarius pro
batur. ĩ. eo. ex pte. ⁊ in. c. lrãs. de pſump. de iure ciuili ẽ
dubitandũ ⁊ pendet deciſio ab intellectu dictõnis ⁊ de
quo ꝓbatur in. d. l. ſed ⁊ ſi. vtrũ ſtet copulatiue vel diſ
iunctiue. ſed ex quo habemus iura canonica ſup h cla-
ra deberemus intelligerẽ. l. dubiam. ſm determinatõ3
iuris canonici. nam ſi in dubijs recurrimus ad ↄſuetu
dinem vt in. c. cum dilectus. de ↄſue. ⁊ in. l. ſi de inter-
ptatõe. ff. de legi. fortius ergo recurrendũ eſt ad ius ca
nonicum qd̃ eſt maioris auctoritatis q̃3 ↄſuetudo. ⁊ fa
cit. c. p venerabilem. q fi. ſint le. In gl. fi. ibi de p-
ſcrip. cum olim. nam ibi valuit ↄpromiſſum ſuper ca-
pellis que dicebanꝛ exempte. So. pt dici q iſte tex. ꝓ
cedit quando capelle erant exempte ⁊ immediate pa-
pe ſubiecte ſicut ipm monaſterium ideo non valuit lau
dum ↄtra exemptõem monaſterij vel capellarum. h in
c. cum olim. capelle erant exempte a iuriſdictõne epi h
ſubiecte abbati. vnde abbas potuit ↄpromittere q2 nõ
agebatur ibi de iure romani pontificis. ⁊ hec ſolo fuit
de mente doc. h. licet clare non exp̃mant. dicũt ẽ doc.
q ſuper iuribus dependentib⁹ a libertate pt cõpromit
ti puta ſi agitur de electõe. cuius validitas dependet a
priuilegio libertatis. exemplum in. c. ij. de i inte. reſti.
nam ſuper electõe poterit compromitti. q2 p hoc nõ p-
iudicatur exemptõni. Idem dicũt ſi inter duas ecc̃ias
eſt ↄtentio ſup alia eccleſia cui ipſaꝝ ſit ſubiecta. nã tũc
poteſt fieri cõpromiſſum. vt in. d. c. cum oli. Ultio
pondera gl. iſtam in fi. in eo q dicit q pͥuilegio liber-
tatis pt exemptus renunciare quantum ad ſe h nõ q̃n-
tum ad ſupiorem. ſed ego non video aliquẽ effectum
huius renunciatõnis quantũ ad ſe. quia ius libertatis
eſt ita ↄiunctũ iter eũ et ſupiorem vt ↄmode ſepatio fie
ri non poſſit ⁊ facit. quod. s. dixi de exempto volen-
te litigare corã ordinario loci ⁊ q̃ten⁹ gl. dic̃ q alijs p
uilegijs pt qs renũciare. nõ itelligas h indiſtincte i ec
cleſia ſed reſtringe ſm nõ. per Inno. in. c. accedentib⁹
de pͥuile. et vide quod dixi in. c. veniens. de pſcrip. vbi
aliquid p eundem Inno. Nico. abb.

Cum dilectus Coram arbitro nõ
habet locũ recon
uentio vel alio modo ⁊ ſt. Arbiter non hab3
ptãtem iudicandi vltra cõprehenſa in compromiſſo iõ
coram eo non fit reconuentõ. cõis diuiſio. ſcd̃a ibi nos
igiꝛ. Nõ pmo vnum caſum i quo iudicia ⁊ arbitria
differunt. nam corã eodem iudice habet locũ recõuen-
tio ſiue ſit ordinarius ſiue delegatus. vt in. c. i. ⁊. ij. ĩ. õ
mu. pe. et. iij. q. viij. cuius in agendo. ⁊ i. l. papinian⁹
cum auc̃. et ↄſiter. C. de ſen. et in. c. diſpendia. §. reus.
eo. de rẽp. li. vi. ſed coram arbitro recõuentio ceſſat vt
hic q ergo dicit q arbitria ſunt redacta ad inſtar iudi
ciorum. vt in. l. i. ff. de arbi. non ꝓcedit quo ad omnia
Sed in pncipio medio ⁊ fi. cauſe in multis differunt. ⁊
in multis ↄueniũt que poſſunt bene perſcrutari ex nõ.
hic in glo. ⁊ ſep ea ⁊ plene p ſpe. eo. ti. in. §. differt per
totum. aliqd per Bal. in. l. i. in fi. C. eo. Nota ſe-
cundo ibi cum arbiter iudicare. q arbiter dr̃ iudicare et
per ↄſequens ſententiam ferre. vt in. c. dilectus. s. eo.
dic tamen q coram arbitro non eſt proprie iudicium
quia iudicium dicitur quaſi iuriſdictio. i. dictio iuris. h
arbiter non habet iuriſdictõnem ſed quandam notionẽ
vt in. l. pretor. ff. de re iudi. nec proprie fert ſententiam
vt in. l. qd̃ ĝ. §. ex ↄpromiſſo. ff. õ his q̃ nõ. iſa. dixi i. c
i. s. e. ſed iproprie. vñ ꝓpe dr̃ iudex ferre ſniaꝫ. arbiꝛ at
dr̃ ferre arbitriũ ſiue laudũ. ad hoc. ĩ. c. proxi. et in. c.
ij. s. e. cum fi. Tria enim requirantur ad hoc vt prope
dicatur ſententia vt ſentit hic Hoſti. pmo q infamet ſi
cauſa talis eſt. ſecundo q ex ea detur actio. tercio q poſ
ſit agi de euictõne is qui ſuccubuit per ſententiam. que
omnia ceſſant in ſententia arbitri. Primo iſta non iſa
mat. vt in. d. §. ex compromiſſo. Item nõ competit re
greſſus de euictõne. vt in. l. ſi dictum. §. ſi compromiſſe-
ro. ff. de euic. et nõ. in. c. fi. de emp. et ven. nec ex ſenten
tia ſua datur actio. vt in. l. i. C. e. merito ↄcluditur q ar
biter non fert proprie ſententiam nec coram eo eſt veꝝ
iudicium. ſed quaſi. Ex predictis tamen ⁊ ex tex.
dum dicit iudicare ⁊c̃. Collige q arbiter debet proce-
dere in forma iudicij ſicut iudex. vnde coram eo debet
dari libellus. vt nõ. hic doc. et ſpe. eo. ti. in. §. reſtat. fa
cit. l. pe. C. eo. Item coram eo. fit liẽ. ↄte. vt in dicta. l.
pe. et per iſtam conteſtatõnem interrumpitur preſcri-
ptio ac ſi fuiſſet facta coram iudice. vt in dicta. l. penl.
iuratur. de calum. vt nõ. glo. hic in fi. Item debet ferre
ſententiam in ſcriptis. ad hoc. l. i. et quod ibi nota. C.
de ſen. experi. reci. et tenent etiam hic docto. Item nõ
poteſt ꝓcedere diebus feriatis in honorẽ dei et ſi ꝓce
deret non valeret ꝓceſſus. vt in. l. oẽs. C. de fer. q2 lic3
coram arbitro non ſit verum iudicium eſt tamen quaſi
iudicium vt pdixi et iudicialis ſtrepitus debet conquie
ſcere diebus feriatis vt in. ca. fi. de fer. vnde cũ ille tex.

emanauerit in honorem dei debet late intelligi vt extē/
datur ad quaſi iudicium. maxime q: lex ciuile expſſe
prohibet arbitrorum pceſſum his diebus feriatis. vt
in. d. l. omnes. et h intellige in ferijs introductis ad ho
norem dei vt dixi. nam i ferijs introductis ɔtemplatō
ne hoim licet regulariter non debeat pcedere nec ōiat
cogi ad pcedendum tñ ex cauſa puta q: finitur cōpro
miſſum poteſt iudex eum cōpellere ad pnunciandum
in iſtis ferijs. vt in. l. ſi feriat. z in. l. ſi de meis. §. ſi. ff.
eo. z ſic limita dicta doc. hic. Arbitrator aūt poteſt p/
cedere in omibus ferijs etiam introductis in honorem
dei. q: coram eo non eſt iudicium nec quicq̄z. ſ potiuſ
eſt q̄dam tranſactio ſeu compoſitio. vt in auc. ſi vero.
C. de iudi. nō. Inno. in. c. quātualiſs. de iureiur. vnde
dixit bar. in. d. §. ſi. q etiaz die dnico poteſt arbitrator
ferre arbitramentū ſuum. Et idem ſpe. e. ti. §. ſi. v. ſed
nunqd compoſitor facit gl. nō. in cle. vnica. de offi. de
le. et. c. i. de fer. vbi dr q pax poteſt fieri die feriata. et
ſic licite homines intendunt his diebus ad pceſſum
pacis. Sed arbitrator pcedit ad pacem ponendā iter
partes que eſt quedā compoſitio. vt. s. dixi. Item di
cta teſtium recepta per arbitrū faciunt fidem coram iu
dice ſicut ſi eſſent recepta ab alio iudice. qd tñ intelli/
ge vt le. z nō. in. c. pñtata. de teſti. In his ergo conue
niunt arbitria z iudicia z in multis vt dixi differūt que
longum eſſet p ſingula enarrare. ſ ex varijs iuris par/
tibus pñt ɔueniētie et differētie colligi. Opp. ɔtra
tex. nam vidr q ratio hec neceſſario non ɔcludat. nam
delegatus non pt cognoſcere niſi de rebus expſſis in
reſcripto. vt in. c. cum olim. et in. c. p. z. g. et. c. de cauſ
de offi. dele. z nihilominus coram eo habet locum re
conuentio. vt. s. dixi. ergo idem eſſet dicendum in ar/
bitro. q licz non poſſit cognoſcere ſeu iudicare niſi de
expreſſis in compromiſſo tñ reconuentio deberet hre
locum. q: recōuentio pcedit ex iuris diſpōne vnde am
pliatur z extenditur poteſtas in actu reconuentōis nō
ex facto partium ſed ex diſpōne iuris fundati ſup rōne
naturali. q: ex quo quis eligit iudicez p ſe in cauſa ſua
et dicit illum idoneum nō debet dedignari habēre eū
cōtra ſe in cā aduerſarij. vt in. d. l. papinianus. et in. d.
c. cuius in agendo. alias eſt. §. So. ɔtrarium eſt diffi
cile z non tactū h p doc. ſ pt rñderi ſaluādo pmo iſtā
lrām q ratō finalis q̄re non habet locum reconuentio
coram arbitro eſt iſta que exprimitur in tex. ſ. q nō ha/
bet locum reconuentio coram arbitro ſicut in delegato
q: iuriſdictio delegata eſt de iure merito ſuccedit iuris
diſpoſitio edita in materia recōuentōnis. vnde datur
ibi poteſtas in cauſa recōuentōis beneficio iuris. ſ ar
bitrium pcedit ex mero facto et a ſola voluntate ɔpro
mittentium. ideo ius ibi nō ſupplet nec ampliat ptātez
arbitrorum. q: cum procedant ex ſola voluntate ptiuz
ideo non debet extendi vltra ea que ptes expreſſerūt
ſeu expſſe voluerunt. Ex q̄ eñ partes receſſerunt a di/
ſpoſitōne iuris relinquendo iudicē adeundo arbitruz
receſſerunt ab alia iuris diſpōne. ideo ius in ɔpromiſ/
ſum non ſupplet ar. in. l. ſi. C. de pac. ɔuen. tam ſuper
dote. Item pt reddi alia ratio nobilior z magis cō
cludens q ratio litere. iudex cōiter aditur ab actore vñ
actor eligit iudicem ordinarium vel delegatum reus
aūt neceſſitatur ad comparendum. quia iudicium red
ditur in inuitum. l. inter ſtipulantem. §. ſi ſtichum. ff.
de v. ob. vnde fuit merito ſubueniendum ipſi reo ɔtra
eū inuito. vnde ex quo ab eo aliquid petitur audiat vo
lens petere ab ipo actore. Hinc dixit notabiliter bar.
in auc. z pñter. C. de ſen. q coram delegato impetra/
to cōi ɔſenſu ptium non habet locum reconuentō. q:
eſt qd imputetur reo quare cauſam recōuentōnis nō fe
cit exprimi in reſcripto. compromiſſum aūt fit ɔmuni cō
ſenſu ptium. ideo non habet locum recōuentio q: eſt
quid imputetur reo quare cām ſuam non fecit exprimi
in compromiſſo. nam hoc caſu ceſſat rō ſuper qua fū
datur recōuentō. non eñ h actor eligit iudicem ſeu ar
bitrum ſed actor et reus ſimul et nō bene has ratōnes
Sed quero nunqd iſte tex. habeat locum in oibus
arbitris. Sol. aut ſunt arbitri iuris aut arbitri volunta
rij. in voluntarijs habet locum iſte tex. p rōnes pallē.
ſi i arbitris vo iuris dicit ſpe. in ti. de recuſa. in. §. ſi. v.
ſ nunqd corā arbitrio. q etiam non pcedit reconuētio
et ſequuntur doc. h rō eſt q: iſti arbitri iuris aſſumunt
ſuper certo articulo. ſ. an iudex ſit ſuſpectus. ideo eius
iuriſdictio non debet extendi. Item quia iura volunt
vt celeriter iſte articulus recuſatōnis expediatur. vt in
c. legittima. de app. li. vi. ſi autem admitteret reconuen
tio iſte articulus plus debito prorogaretur. Aduerte h
dictum ſpe. intelligo in terminis ſuis. ſ. in arbitro iuris
electo ſuper certo articulo. ſecus in arbitris iuris ele/
ctis ſuper certo caſu. quia iſte habens iuriſdictōnē nō
eſt deputatus ſuper articulo cauſe ſed ſuper tota cauſa
ſicut delegatus. Item neceſſitatur reus ad cōpromit/
tendum ex diſpoſitōne iuris. merito debet habere lo/
cum reconuentio per ſupradicta. pone exemplum pri
mo de iure canonico quando epiſcopus vult mouere
litem contra ſubditum ſuum. nam tunc eligantur arbi
tri iuris qui habent iuriſdictōnem. vt in. c. ſi clericus.
xi. q. i. Clericus eñ coram illis conuentus per epiſco
pum poterit epm reconuenire. aliud exemplum de iu/
re ciuili poſſz poni per. l. cum ſpāli. C. de iudi. nam ſi
delegatus pncipis recuſatur ɔpelluntur ptes eligere
arbitros qui cognoſcant de iſta cauſa vt ibi. vnde pu/
to q ſicut coram delegato habebit locum reconuentō
ita corā iſtis q̄ ſuccedūt i locū dlegati p h etiā puto q
ſi ex forma ſtatuti ɔpellūr ɔſanguinei ad ɔpromittēdū q

coram illis arbitris habet locum reconuentō. quia illi
ſunt arbitri iuris et habent iuriſdictōnem delegatam
vel ordinariam. iuxta ea que dixi in. c. ſuſpitōſis. de of
fi. dele. et qd nō. in. c. ab arbitris. eo. ti. li. vi. Ultio
ſcias φ litera in fi. facit ad qſtioem notabilem et quo-
tidianam. ꝯpromiſſum fuit in arbitrū ſup vna re. arbit
p ſniam adiudicauit rem actori ꝟ ꝯdemnauit actorem
ad dandum aliam rem ipſi reo que qdem res nō erat
expreſſa in ipo ꝯpromiſſo nunqd valeat illud arbitriū
quo ad iſtam rem. So. iſte tex. optime facit qd nō in
eo φ dic φ arbiter nō pt iudicare niſi de his tm ſup q̄
bus fiat ꝯpromiſſum. Et pondera iſtam dictōem taxa
tiuam tm. ad idem. l. non diſtinguemus. §. de officio.
ff. eo. ti. et i hanc ptem iclinat bar. in. l. acqliana. ff. de
tranſac. dic tn̄ ſecus eſſe ſi mandauerit pecuniam dari
alteri pti per illum cui adiudicauit rem. nā tunc hec ſen
tentia tz. qꝛ pecunia non eſt prorſus alia res. p eam ei
fit extimatō oim rerum. vt i. l. i. ff. de ꝯtrahen. emp. ꝛ i
c. eijciens. lxxxvij. di. vnde i recompenſatōne rei adiu
dicate potuit ꝯdemnare i pecuniam ſicut fac iudex adi
tus i iudicō ꝯūi diuidūdo q̄ non pt apponere manum
ad rem nō ꝯmunem. vt i. l. arbor. ff. coi. diui. et tn̄ pōt
vni adiudicare rem nō cōem et mandare vt alteri refū
datur certa pars pecunie. vt iſti. de offi. iudi. in. §. eadē
et i. l. ad offin̄. C. cōi. diui. et h tene menti. In gl. i.
ibi item i criminibus. h itellige vt plene dixi i. c. i. ō mu.
peti. et i. c. ac ſi clerici. de iudi. p bar. i. l. is q̄ reus. ff. ō
publ. iudi. vide tex. iij. q. xi. neganda. et ibi p archi.

In ea. gl. ibi i momentanea poſſeſſione. aduerte
iſta. l. fi. quā glo. allegat vario modo itelligitur vt ibi
nō. hoſt. h itelligit iſtam. l. quādo pupillus agit ſuper
momentanea poſſeſſione ꝓponēdo interdictū vnde vi
vel φ vi aut clam. vel vti poſſidetis. tn̄ eum non pt re-
conuenire reus. et idem in effectu voluit ibi bar. qui di
xit illā. l. ꝓcedere qn̄ pupillus agit iterdicto adipiſcen
de recuꝑande vel retinende. et rō poteſt eſſe. qꝛ cū pu-
pillus ſit ibi ſine tutore ꝛ admittatur i iſta cauſa. qꝛ nō
habet ltimam pſonam ſtandi i iudicō vnde putarez φ
iſta. l. non ꝓcederet qn̄ pupillus eſſet i iudicio cum au
ctoritate tutoris. qꝛ tunc ceſſat rō ꝑalle. et hoc itellige
dummodo natura cauſe patiatur reconuentōnez quod
plene dixi i. d. c. i. de mu. pe. In ea. gl. ibi ſpoliatō
ne facta eccleſijs. aduerte qꝛ non vidz ſpōliitas i eccle-
ſijs cum. s. glo. dixit φ i cauſa ſpoliatōnis non valz re
cōuentio. Sed poteſt itelligi hoc dcm̄ duobus modiſ
ꝑmo φ i eccleſia ꝛ clericis non habet locum recōuentō
etiam ſuper alia ſpoliatōne. ꝟ ꝓcedit hoc quando lai-
cus malicioſe ſpoliauit clericum vt ꝯuentus coram iu-
dice ſuo reconueniat ibi clericum. ſcdo pt itelligi φ eti
am i alio facto q̄ ſpoliatōis ex quo laicꝰ malicioſe dat
materiam clerico vt ꝯueniat eum coram laico vt ipſum

poſtmodum ibi recōueniat non habet locum reconuen
tio. et ſic videt velle tex. nō. iuncta glo. i. ca. relatum. h
alle. in gl. Sed idem crederem iter laicos qꝛ malicijs
non eſt idulgendum. ar. c. quanto. de diuor. et i. §. ꝟ ſi
agant. alle. in glo. Extra glo. ponunt h doc. aliquos
caſus i qbus non procedit reconuentio quos nō curo
proſeq̄ qꝛ non eſt materia noſtra. ſed plene explicantur i
d. c. i. de mu. peti. In glo. fi. ibi vel eis coherentibꝰ
ſine quibus ꝛc. nota bene iſtam pticulam glo. φ arbi-
ter poteſt extendere manum ad non deducta in cōpro
miſſo dummodo iſta adhereant expreſſis i ꝯpromiſ-
ſo preſerti ſi cauſa ꝑncipalis diffiniri ꝯmode non pōt
et idem tenet Inno. h ꝛ. ī. eo. ex pte. et glo. in. l. nō di
ſtinguemus. in. §. de officio. ff. eo. et per hoc puto φ ſi
vertatur i dubium ſuper qualitate rerum expreſſarum
in compromiſſo φ poterit arbiter de iſta qualitate co
gnoſcere et ꝓnunciare an veniat i compromiſſo qꝛ ali
ter cauſa ꝑncipalis ꝯmode decidi non poſſet preſertī
qꝛ eſt hoc preparatoriū ad diffinitōem cauſe compro
miſſe. ſimile videmus in ꝓcuratore qui non habet po
teſtatem circa ꝯtenta in ꝓcuratōne. vt i. c. cum olim. de
offi. dele. et tn̄ poteſt agere ſuper his que ſunt prepa-
ratoria ad mandatum ſibi factū. vt i. l. ad rem mobilē
et i. l. ad legatū. ff. de ꝓcur. et facit optime quod ſubij
citur in glo. in eo φ arbiter incidenter cognoſcit de
cauſa reſtitutōnis licet non fuerit expreſſa i ꝯpromiſſo
de quo diximus in. c. penul. s. de in integꝛ reſti.

In ea. glo. ibi ſuper petitōne dupli. pro intelle-
ctu glo. ſcias φ actio legis aquilie ꝯtra negantem da
tur in duplum. in confitentem datur in ſimplum. vt i. l.
inde neratius. ff. ad. l. acqui. vnde dubitatur nunquid
facto ſemel compromiſſo ſuper damno dato poſſit ar
biter condemnare partem i duplum ſi negauerit dam-
num dediſſe cum fuerit conuicta per aduerſarium. ꝛ ꝑ
mo videtur φ ſic. quia arbiter cognoſcit de coherenti
bus et connexis vt. s. dicitur in ꝑn. glo. ſed condem-
natio ad duplum videtur coherere negatiue. qꝛ pro-
uenit ex natura actōis i ꝯpromiſſū deducte. In cō
trarium glo. arguit de. l. φ tamen in fi. ff. eo. vbi dic φ
arbiter non poteſt pronunciare ſuper pena in compro
miſſo appoſita ut non exigatur. et redditur ibi ratō. qꝛ
ſuper iſta pena non fuit compromiſſum. ergo non de
bet arbiter poſſe pronunciare ſuper duplo. quia pena
legis procedit et ſuper ea non fuit compromiſſum et
videtur glo. tranſire cum iſto contrario expreſſe tamen
non eligit et idem videtur velle Innoc. h. ſed hoſt. te-
net contrarium per ratōnem ꝑmo factam. et fac quod
nō. azo. et Inno. ī. eo. ex parte. q dixerūt arbitrum poſ
ſe pronunciare ſuper fructibus. et oīa acceſſorie de-
ductis. et ſuper expenſis lz de eis expreſſe non fuerit
compromiſſum. qꝛ hec oīa veniunt acceſſorie ad cām

pꝛincipaliter cõpꝛomiſſum et hãc opi. ſequoꝛ ꝑ qua fa
cit tex. in. l. nõ diſtinguemus in. §. itẽ nõ eſt cogendus
ff. co. vbi habetur ꝙ etiam perempta re pꝛincipali ſuper
qua fuerat cõpꝛomiſſum põt arbiter cognoſcere ſup in
tereſſe. Itẽ non põt dici ꝙ pena ſit quid extrinſecum
cũ veniat ex natura actiõis ar. in regula acceſſoriũ. de
re. iuris li. vi. Item in ca. gl. ibi non põt punire ſupple
mulctando cõtumacẽ. nõ glo. ex qua habes duas con
cluſiones in h̃ articulo. pꝛimo ꝙ arbiter nõ põt mulcta
re ptem rõne contumacie. ſcdo ꝙ põt ſibi dari ptãs a
ptibus mulctandi. et ita reducunt ad concordiã due le
ges que videntur ꝯtrarie. vna eſt. l. nõ ex omnibus all'.
in glo. nã videtur velle ꝙ arbiter poſſit mulctare. Con
trarium innuit tex. in. l. ij. i fi. ff. d iudi. vbi traditur nõ.
regula ꝙ nõ hñs iuriſdictõnẽ deficit in ptãte mulctã
di intelligat ergo iſta. l. mero iure inſpecto. l. autẽ non
ex oibus. intelligat qñ fuit data ptãs arbitro a ptibus
et ita cõiter videnẽ velle legiſte in. d. l. nõ ex oib⁹. ⁊ itelli
ge glo. in mulcta ꝓpꝛie ſumpta. vt eſt pena extraoꝛdiã
ria quã iudex infligit ꝯtumaci. qꝛ cõtempſit iuriſdictio
nem ſuã. ſecus dic ſi iudex vult punire contumacem in
expenſis quas fecit ps pñs. nam lꝫ hec ſit pena reſpe
ctu ꝯtumacis tñ reſpectu ptis pñtis eſt intereſſe. ⁊ idõ
arbiter põt in illis condemnare vt in. d. §. itẽ nõ eſt co
gendus. ⁊ nõ. Inno. ĩ. e. ex pte. ⁊ de hac pena poſſet in
telligi. d. l. nõ ex oibus. ſm alium intellectũ. In ea.
gl. ibi niſi vtraqꝫ pte pñte. pondera glo. nõ eñ dicit ar
bitrum nõ poſſe ꝓcedere pte abñte ſed ꝙ nõ põt ꝓnun
ciare niſi vtraqꝫ pte pñte niſi data ſit ſibi ptãs in com
pꝛomiſſo. ⁊ ita loqtur tex. in. d. l. diem ꝓferre. in. §. ſi
quis litigatoꝝ. ff. co. vnde potes in h̃ firmare iſtaꝫ re
gulam. ꝙ in caſibus in quib⁹ põt iudex ꝓcedere pte ab
ſente ꝑ ꝯtumaciã vel ſine poterit eodẽ modo arbiter ꝓ
cedere. quia arbitria ſunt redacta adinſtar iudicioꝝ. vt
in. l. i. ff. co. Fallit in caſib⁹ iure expſſis. ⁊ idõ vt dixit
Inno. ĩ. e. ex pte. põt arbiter li. ꝯte. ꝓcedere ad receptõꝫ
teſtium ꝯtumacia ptis nõ obſtante. ⁊ idem dixitĩ aliĩs
actibus iudicialibus. ſ; in ſnĩa ferenda repitur hec di
uerſitas inter iudicem ⁊ arbitrũ. qꝛ iudex fert ſnĩam ꝑ
te ꝯtumace. vt in. l. ab eo. C. quõ ⁊ qñ iudex. ⁊ in. c. i. et
c. veritatis. de do. ⁊ ꝯtu. cũ ſi. ſ; arbiter nõ põt nec ob.
ſi dicat ꝙ ſcdm h̃ erit in optõne ptis impedire ſnĩam
arbitri. quia nõ habebit niſi ꝯpere nec põt mulctari vt. s.
dictũ eſt. ſed dic ꝙ in ꝯtumaciã ſuã ꝯmittit pena appo
ſita in ꝯpꝛomiſſo. vnde pinde eſt ac ſi arbiter ꝓnunciaſ
ſet et pars non vellet ſtare arbitrio. lex eñ equipat iſta
duo. ſ. non acqeſcere laudo vel impedire ꝓnunciatõem
arbitri non compendo. vt eſt tex. in. d. §. ſi qs litigato
rum. ⁊ in. l. ij. C. co. vide tñ Inno. qui optime in hoc
loqtur. ĩ. co. ex parte. in pñ. dixit eñ ⁊ bene ꝙ tunc per
ꝯtumaciam ꝯmittit pena ꝯpꝛomiſſa qñ impeditur ꝓ

nunciatio ſnĩe. ſecus aũt ſi citatio fuit facta ad aliũ actũ
ad quem iudex põt ꝓcedere non obſtãte ꝯtumacia. h̃ di
ctum puto limitandũ. ꝑ id qđ nõ. bal. poſt Cy. in. d. l
ij. C. niſi fuerit in compꝛomiſſo actũ vt pena ꝯmittatur
ſi non ꝑitum fuerit ſnĩe. nam tunc non ꝯpendo ad pce
ptum arbitri ꝯmitteẽ pena. qđ intelligit dũmodo ptis
pñtis interfuit ꝙ aduerſari⁹ nõ ꝯparuerit. ſecus ſi nul
lam ꝓptendere intereſſe. et ibi vide ꝑ cum latius. Sꝫ
circa hunc articulum do. An. allegat hic hu. ⁊ nõ dicit
vbi qui tenuit ſm eum ꝙ arbiter non põt ꝓnunciare pte
abſente qñ ꝯpꝛomiſſum fuit ſimpliciter penale. ſecus ſi
fuit appoſita clauſula ꝙ totiens pena ꝯmittat quotiens
fuerit ꝯtrauentũ. nam tunc põt ꝓnunciare ad effectũ. vt
pena iterũ ꝯmitatur. allegat etiã ſpe. co. ti. in. §. ſi. ꝓpe
fi. Et incipit. v. quid ſi arbiter. plus dicit do. an. ex ſe
ꝙ vbi ꝯpꝛomiſſum non eſſet penale ꝙ tunc poterit ar
biter ꝓnunciare ꝯtumacia ptis non obſtante. mouetur
rõne generali dumtaxat qꝛ arbitria ſunt redacta adin
ſtar iudicioꝝ. Sed aduerte tu qꝛ legiſte moderni has
limitatõnes non videtur feciſſe nec mentõnem faciunt
in hoc de ꝯtrario ſed ſimpliciter tranſeũt cum his q̃. ⁊ s.
diximus poſt glo. vt videre poteris. in. d. l. ij. et in. d.
§. ſi quis litigatoꝝ. pter Cy. qui poſuit vnam limi
tatõnem Ia. dicentis ꝙ ſi ps abeſt poſt concluſionem
in cauſa poterit arbiter ꝓnunciare. ar. in. l. q̃uis. C. ⁊ e
adul. vbi poteſt iudex ferre ſnĩam contra accuſatum ſi
accuſatoꝛ ſe abſentauit poſt concluſionem in cauſa. et
potuiſſet allegare bo. tex. in ſimili. in. c. auditis. de pꝛo
cur. vbi reuocatio ꝓcura. poſt ꝯcluſionem non impedit
ſententiam ferri. ſed hec dicta mihi non placent nec cre
do ꝙ fuerint de mente hutricarũ nec ſpe. cum indiſtin
cte tex. in. d. §. ſi quis litigatoꝝ. dicat ſententiam eẽ
nullam latam ab arbitro ſine preſentia partium. vnde
intelligo dicta iſtoꝝ ꝙ vbi fuit appoſita aliqua iſta
rum clauſularum poterit arbiter de nouo citare ptẽ. vt
veniat ad ſententiam audiendam et ſi non venerit ite
rum cõmittetur pena. quia virtute clauſule pꝛima pena
ſoluta remanſit compꝛomiſſum in ſua validitate. vnde
licet ſine clauſula compꝛomiſſum diſſoluatur coipſo ꝙ
cõmittitur pena. et in. l. ſi duo. §. ſemel. ff. co. et in caſu
noſtro v̄tute clauſule non ſoluitur compꝛomiſſum ſ; ar
biter non habet maiorẽ ptãtem q̃ꝫ pꝛius. vnde ſi pꝛius
non poterat procedere ſine preſentia partium ita nec
nunc cum virtute clauſule cenſeatur aliud compꝛomiſ
ſum. iuxta ea que dixi in. c. dilecti. s. e. Et idem dico vbi
pena non fuit appoſita in compꝛomiſſo tunc aũt com
petit actio ad intereſſe ꝓpter contumaciam quemad
modum competeret ſi pars non vellet ſtare arbitrio lã
dato. vt ĩ. co. per tuas. et. l. diem proferre. ff. co. nec
pars preſens ex hoc poteſt pretendere aliquod preiu
dicium. quia eundem effectum habet ac ſi ſnĩa fuiſſet

lata et ps non vellet acquieſcere arbitrio. dictum etiam
Ja. p̄ma frōte videtur equū. ſ; nullo iure ꝓbatur imo
expreſſe reſiſtit tex. in. d. §. ſi quis litigatorū. nā pñtia
ptiū neceſſario reqritur in ꝓlatōe ſnīe ⁊ nō in alio ꝓ
ceſſu. vt. s. dixi. vnde ꝙ ps fuerit pñs vſqȝ ad ꝯcluſio
nem non releuat. ⁊ forte bar. ⁊ bal. non recitauerūt iſtō
dictum. qꝛ dubitarūt de ipſius veritate. ad. l. q̄nis fa-
cilis eſt reſpōſio. nam ibi ꝓcedit̄ fauore iuris publici
qꝛ cauſa erat crimialis. vt ibi nō. Item qꝛ ceſſabat ibi
ratio quare reqrebatur pñtia accuſatoris. nam ibi ꝯſta
bat reum fuiſſe ꝯuictum nec poterat fieri alia ꝓbatio.
vnde pñtia accuſatoris parꝝ opabat̄ cum ceſſaret pe-
na talionis. In ea. gl. ibi renunciat appellatōni. nō.
gl. in h ꝙ ponit differētiam inter iudicia ⁊ arbitria. naȝ
in iudicijs valet pactū de nō appellando ſeu reclaman
do ꝯtra ſnīam licȝ ante ꝓlatōȝ ſnīe ſit interpoſitum. vt
eſt tex. nō. in. l. fi. in fi. C. de tēp. ap. ſecus aūt eſt in pa
cto interpoſito de non appellando vel reclamādo ꝯtra
arbitrium. ⁊ allegāt gl. ad h dictum. l. pe. C. eo. que. l.
non loqtur in renunciatōe appellatōis. ſ; gl. induxit illā
l. ſatis caute ⁊ ſubtiliter in eo ꝙ. l. illa tacite innuit lau
dum non poſſe emologari anteqȝ ſit latum. ⁊ lȝ gl. ibi
dubitauerit bar. tñ h ibi ſeqtur et refert ita ꝯſuluiſſe dy.
et ipm poſt eum. ⁊ idem ibi bal. qd eſt bñ nō. nā quo
tidie in compromiſſis apponit̄ clauſula ꝙ ptes ex nūc
approbant laudū ferendū ⁊ ꝓmittunt nō impugnare a
liqua rōne ⁊c. tale eñ pactum non valet. qꝛ. l. illa. pe.
ad hoc vt ex laudo oriat̄ actō reqrit ꝙ approbet̄ expſſe
vel tacite poſtq̄ȝ fuerit latum. ⁊ pt eſſe rō ne per iſtō pa
ctum antea factum detur arbitris materia delinquendi
⁊ hec ꝓcedunt reſpectu arbitroꝝ. Quid aūt in arbi-
tratore an valeat pactum de non petendo reductōnem
ad arbitriū boni viri dic vt pleniſſime dixi in. c. q̄nta-
uallis. de iureiur. et q̄tenus gl. h dicit valere pactū de
non appellando in iudicio. facit in ꝯtrarium. c. venien-
tes. de iureiu. vbi dr̄ non valere ſtatutum vt a ſnīa non
poſſit appellari. qꝛ violatur ius ſupioris. Ego. dic illō
non ꝓcedere in ſtatuto. ſecus aūt in pacto. ex quo hēs
vnum caſum mirabilem in quo magis opatur pactum
q̄ȝ ſtatutū et ꝙ q̄dam pñt fieri ꝑ pactū que explicari
nō pñt ꝑ ſtatutum. qd eſt ꝯtra nō. ꝑ glo. C. de decre.
decur. ſup ꝯca li. x. et qd nō. bar. in. l. omnes. ff. de iu
ſti. ⁊ iu. ſ; pt dici ꝙ regulariter ꝓcedit ꝯtrarium. ſ; in ca
ſu p̄dicto aliud eſt. qꝛ pactum directe non tāgit ius ſu
perioris ſ; paciſcentes abdicant a ſe qd eſt in eoꝝ faculta
te. ſ; ſtatutū diſponit directe ꝯtra ius ſupioris. poſſet
tñ ꝓbabiliter dubitari nunqd ſaltem valeat ſtatutum
quo ad ſtatuentē tm̄. de quo vide ꝑ bal. in. d. l. fi. vbi
ſentit ꝙ non. ⁊ optime facit illud. c. venientes. Itē con
tra hanc pticulam gl. facit. l. i. C. de arbi. ⁊. ij. q. vi. a ñu
dicibus. cū. §. ſe. vbi dr̄ ꝙ a ſnīa arbitri nō poſſit appel

lari. ḡ fruſtra q̄rim⁹ vtꝝ valeat renūciatio applōis cū re
nūciatō deat referri ad ius ꝯpetēs vt i. c. ad diſſoluēdū
de deſpōn. impu. ⁊ in. l. decem. ff. de v. ob. Sed ꝓ in-
tellectu glo. ⁊ totius materie que quotidiana eſt ⁊ i va
rijs locis ſperſa ſunt videnda tria. p̄mo an de iure poſ
ſit appellari a ſnīa arbitri. ſcdo ſuppoſito ꝙ nō poſſit
appellari an valeat pactum de appellando. tercio an in
caſibus in quib⁹ pt appellari valeat renūciatio appella-
tōnis ſaltem ꝑ pactum ante ꝓlatōnē ſnīe interpoſite.
Quo ad primum ſciendū eſt. qꝛ multe ſunt ſpēs arbi-
troꝝ. qdā eñ dant̄ in iudicio ſup aliquo articulo cauſe
puto ad diſcernēdū an fideiuſſor ſit idoneus vl ad tāe
iurandum agꝛ ſeu ad videndū ſi vulnus ſit letale vl qd
ſimile. et de iſtis arbitris eſt tex. valde nō. in. l. ab arbi
tro. ff. qui ſatiſd. cog. qui ſm intellectum glo. quā ſeqt̄
bar. innuit ꝙ ab iſtis arbitris poteſt appellari. quaſi ex
quo deputant̄ in iudicio ſortiant̄ naturam iudicioꝝ ſeu
iudicū. alius intellectus glo. et bar. eſt ꝙ ab illis ꝓpe
non appellet̄ ſ; imploret̄ iudicis officiū ꝑ viam cuiuſdā
reclamatōnis. et hec lec. plus placere vidꝛ bar. Et ad-
uerte qꝛ tex. ille nō apꝑt vtꝝ illi arbitri fuerunt dati a iu
dice de ꝯſenſu partiū ſeu ex officio ſuo an vero fuerunt
dati a partibus iudice diſponēte. credo tñ ꝙ vtroqȝ ca
ſu pñt ꝓcedere ille lec. vt ex quo deputant̄ in iudicio ſal
tē iudice iubēte deant eoꝝ arbitria ſape naturā cuiuſdā
interlocutorie iudicis. tercia lect. ad illum tex. ꝙ loqui
tur in iudice delegato qui largo modo pt dici arbiter
et tunc primum dictum non probaretur iure eſt tamen
valde equum et ꝯmuniter tenetur ratōne predicta. naȝ
ratōne annexionis debent ſapere naturam iuriſdictōis
ar. in. c. recolentes. de ſta. re. Quidam ſunt arbitri qui
deputantur extra iudicium ſuper tota cauſa vel articu-
lo cauſe iure tamen diſponente. et iſti dicuntur arbitri
iuris. quia non aſſumuntur principaliter ex voluntate
partium ſcꝫ ex diſpoſitōne iuris ⁊ ab iſtis poteſt appl-
lari. vt ē tex. nō. hodie i. c. ab arbitris. de off. del. li. vi.
Et pro ratōne vide ibi glo. fi. et an iſti habeant delega
tam vel ordinariam tetigi in. c. ſuſpitōnis. de offi. de-
le. et per hoc poteſt decidi queſtio quid in arbitris qui
aſſumutur quotidie ex diſpoſitōne ſtatutorum inter cō
iunctas perſonas vel conſimiles. Bar. in. l. i. C. eo. di
cit ꝙ ſi ſtatutum dictat ꝙ habeat executōnem paratā
ꝙ poteſt appellari ſicut a ſententia non tamen ſpecifice lo
quitur in arbitris aſſumptis vigore ſtatuti ſed in om-
nibus arbitris ſed ipſemet in. l. i. C. de no. codi. Com
poſitu. ſentit ꝙ ſi ſtatutū ſimpliciter diſponit vt partes
certo caſu compellantur compromittere nec vltra di-
ſponit quod non poteſt ab iſtis appellari. quaſi for-
te voluerit quod vigore talis ſtatuti non competit a-
ctio ex laudo. ſed ſolum prouidet ſtatutum vt fiat
compromiſſum. et ſic in alijs dicendum tanquam in

arbitris voluntarijs. Sed ego nõ puto hoc dictum ver
nam tex. videt̃ incõtrariũ in. d. c. ab arbitris iuncta gl.
fi. ex quo eñ arbitri eligunt̃ ex neceſſitate deb3 ꝯpetere
ptās appellandi et credo ꝙ etiã det̃ actio ex ſnia ꝑſerti
cum teneamus tales arbitros habere iuriſdictõem or
dinariã vel delegatã vt nõ. in. d. c. ab arbitris. z. d. c. ſu
ſpitõnis hinc glo. nõ. in. d. c. ab arbitris. dicit ꝙ i arbi
tris electis in cã quã habet ep̃s ꝯtra ſubditũ h3 locu3
appellatio. et tñ. c. ſi clericus. xi. q. i. ſolũ diſponit vt ar-
bitri eligant̃ dum ep̃s vult mouere litem cõ tra ſubdi-
tũ. Quidã ſunt arbitri oĩno voluntarij et extraiudicia-
les q aſſumunt̃ ex mera voluntate ptiu m. et in iſtis p̃t
diſtingui ꝙ aut ſunt veri arbitri aut arbitratores. ꝑmo
caſu aut loq̄mur de iure canonico aut ciuili. ſi de iure
canonico dixit bal. in. l. i. C. eo ꝙ p̃t appellari. z vid3 h
habuiſſe ꝓ idubitato. allegat. ij. q. vi. ſtatuendũ ſ3 certe
ille tex. nihil facit. q2 nõ loquitur in arbitro ſ3 in iudice
vt colligitur ibi ex tex. et aptius innuit ibi gl. et ꝯtra di
ctum bal. videt̃ tex. ij. q. vi. a iudicibus iuncto. §. ſeq̄n
ti. et apte voluit glo. in. d. c. ab arbitris. ſ3 gl. in. d. c. a
iudicibus. poſuit nõ. dictum dicẽs ꝙ de iure canonico
poterit arbitriũ iniquũ ꝑ viam cuiuſdam reclamatõis
retractari et ſic ꝑ imploratõnem officij iudicis monet̃
dumtaxat ꝑ. c. ij. s. eo. et cum opi. illius glo. videt̃ hic
ſimpliciter tranſire do. an. ſ3 ego limitarẽ, put plene dixi
in. d. c. ij. ſ. qñ arbitriũ cõtinet euidentẽ iniquitatẽ etia3
in leſione ſolius ptis. et hoc ſentit hoſti. in. d. c. ij. z ar
chi. in. d. c. a iudicibus. q2 ius canonicũ obuiat noto-
rio peccato. vt in. c. nouit. de iudi. et puto ꝙ etiã int̃ lai
cos d3 h admitti vt voluit hoſti. in. d. c. ij. et ibi dixi. ſ3
vbi nõ ꝯſtat de iniquitate euidenti ſ3 ps offert ſe ad ꝓ-
bandũ puto ꝙ non d3 admitti etiam de iure canonico
q2 remedia rigoroſa inducta vt finis imponat̃ litibus
habent locum etiam de iure canonico. hinc videmus
ꝙ ſnia que ſemel trãſiuit in rem iudicatã nõ p̃t amplius
retractari ꝑtextu iniquitatis ꝑtenſe. ſed facit ius inter ꝑ
tes ex quo ſemel non ꝯtradixerit vt in. c. cum inter. de
re iudi. Idem ergo dicendũ in arbitro ne lites de no-
uo inſtaurent̃ imputandũ eſt eñ pti q̃ ſe obligauit ſub
pena ad ſeruandũ arbitriũ et. c. ij. ꝑal. ꝓcedit cũ de ini
quitate ꝯſtet euidenter ꝑma fronte. Idem eſt ergo di
cendum de iure canonico qd̃ de iure ciuili. De iure ãt
ciuili aduerte aut ſtatutũ diſponit vt ſnia arbitri man-
det̃ executiõi et tunc p̃t appellari vt voluit bar. in. d. l. i.
q2 tũc h3 vim ſniẽ et agitur ex ſnia ponderãda eñ ſunt
verba ſtatuti. nam ſi ſtatutũ dicit ꝙ arbitriũ mandetur
executõni ſicut ſnia que tranſiuit in rem iudicatã z appel
lari non p̃t aut ſtatutũ ſimpliciter diſponit vt ſnia arbi
tri mandet̃ executõni. et tũc ꝓcedit dictũ bar. ſatis eni3
operatur ſtatutum in eo ꝙ diſponit vt habeat executõe3
paratam ſicut ſentẽtia. nõ aũt debet intelligi vt ceſſeat

remota appellatio. nam cum ſtatutũ iſtud ſit cõtra ius
debet ſtricte intelligi. et ſatis eſt ꝙ p̃t aliquid operari. ad
h. c. in noſtra. de iniur. et qd̃ ibi no. et in. d. l. ſi qñ. C.
de inoffi. teſt. et in. l. iij. §. hec aũt v̄ba. ff. de nego. g. et
hanc limitatõnem ſenſit bal. in. d. l. i. aut ſtatutũ nihil
diſponit et tũc non p̃t appellari vt in. d. l. i. et rõ eſt. q2
ex ſnia arbitri nõ oritur actio neq3 agitur ad pena3 cõ
promiſſi ex ſnia ſ3 agitur ex cõpromiſſo. et ſic ex ꝯtra-
ctu inito inter ptes. a ꝓprio vero ꝯtractu nõ p̃t appella
ri. vt nõ. in. d. l. i. ff. de pac. et. c. i. de re. iu. hec ꝓcedũt i ve
ra appellatõne. nam ꝯtra arbitrium competit qñq3 que
ram ſpẽs appellatõnis. vbicunq3 eñ ex aliqua cã legit
tima ꝯpetit exceptio ꝯtra laudum. puta quia fuit latum
ꝑ dolum ſeu ꝑ arbitrũ ſuſpectum ꝑcedente ꝑus recuſa
tõne illa. talis exceptio ꝑ quã retractat̃ arbitriũ h3
vim appellatõnis cuiuſdã. vt dicit tex. in. l. nõ diſtingue
mus. §. itẽ cum quidam. ff. eo. ſcdo caſu ꝑncipali. ſc3 cũ
queritur de arbitratore bar. in. l. i. voluit ꝙ non poſſit
appellari ſ3 ꝑtextu iniquitatis p̃t peti reductio ad arbitriũ
boni viri. vt in. l. ſi ſocietatẽ. §. arbitroꝝ. ff. ꝓ ſocio. z idẽ
ſentit bal. in. d. l. i. ſed bar. in. d. l. ſi. ff. de appel. recipi.
fuit in ſingulari opi. ſ. ꝙ ꝯtra laudũ arbitroꝝ iniquum
competit duplex remediũ. ſ. appellatõnis et petitõis re
ductõnis ad arbitriũ boni viri et ſi ps intentat ꝑmum
remedium tenet̃ ſm eum ſuare tempa ꝑfixa in appella
tõne. mouetur q2 a trãſactõne p̃t appellare is que ex ea
ſe ſentit ꝑgrauari vt in. l. a ſnia. in. §. idem reſcripſit. ff. de
app. Sed dictũ arbitroꝝ eſt quoddam trãſactio vt nõ. in. c
quãuis pactũ. de iureiur. et in auc. ſi vero ꝯtigerit. C. d iu
di. g a tali arbitramento p̃t appellari. nam ab actu extraiu
diciali p̃t appellari et tenet̃ quis ſeruare tpa in appella-
tõne ꝑfixa. vt in cle. ſicut de app. S3 quãq3 h ꝯſideratõ
bar. ſit exquiſita tñ mihi nõ plac3 et audio ꝙ a moder
nis legiſtis cõiter nõ recipitur. Et ꝯtra hanc opi. ſuam
facit ratio quã ipſe ponit in. l. i. C. d arbit. vbi dicit ꝙ
a ſnia arbitri ideo nõ appellat̃ q2 nõ agitur ex ſnia. ſed
ex cõpromiſſo et a ꝯtractu ꝓprio quis nõ p̃t appellere. Eſt
g idem dicendum in caſu noſtro. et vide Inn. in. c. ſta
tutum. de reſcp. li. vi. vbi dicit ꝙ vbi quis ꝓcedit tanq3
bonus vir nunq3 poteſt ab eius ſnia appellare et idem
ſentit bar. in. l. i. ff. de le. ij. nõ ob. l. a ſnia. quã ipſe alle-
gat. q2 loquitur in tercio qui nõ trãſigit ſ3 appellat a trã
ſactõe facta inter alios ex qua p̃t ꝑtendere aliqd̃ inter
eſſe. competit g ſolum remediũ petitõnis reductõnis
ad arbitrium boni viri. et ita ſimpliciter voluit tex. i. d.
§. arbitroꝝ. ꝑdicta ꝓcedunt habito reſpẽu ad ius. ffoꝝ
ſ3 hodie ꝓpter. l. pen. C. ꝑall. vbi diſponit ꝙ ex ſentẽtia
arbitri oritur actio ſi emologat̃ expreſſe ꝑ ptes vel taci
turnitate. x. dierũ põt dubitari nunquid admittat̃ ap
pellatio. et bar. fuit in ſingulari opi. ꝙ ſic in. d. l. i. C. e.
mouetur q2 appellando vid3 emologare arbitriũ tanq3

latum.ſed non tanq̄ iuſte latum.vnde eoipſo ꝙ appel/
lat oritur actio.allegat in ſimili.l.iij.§.falſus.ff.rē ra.
ba.vbi dñs appellando a ſnia lata cōtra falſum ꝓcura/
torem vidꝫ approbare geſta p falſum ꝓcuratorē. Sed
bal.in.d.l.i.et Do.an.hic ꝛ cōiter legiſte ſequē. repro
bant h dictum bar.et credo ꝙ bene qꝛ aut appellando
emologat arbitriū et nō p̄t ꝓſequi appellatōnem quia
eſſet ſibi cōtrarius.aut impugnat et impedit natiuitatē
actōnis et p ꝯñs nō poteſt appellari. nam non p̄t hoc
caſu fieri nec reſpectū iuſticie ſnie.ergo eſſet ſibi ꝯtrari
ꝓſequendo poſtea appellatōnem.ſ in.§.falſus.p quē
monetur bar.approbatio p̄t referri ad pſonam falſi pro
curatoris non aūt ad iuſticiam ſnie.et ideo eſt ibi alius
caſus.et hoc quo ad p̄mam q̄ſtionem. Ad.ij.que/
ſtionem an valeat pactum ꝙ poſſit appellari a ſnia ar/
bitri intellige in caſibus in quibus de iure nō p̄t appel/
lari.hec queſtio cōtigit de facto tpe hoſti.et recitat hoc
in.c.raynaldus.ḋ de teſta.Et doc.antiqui fuerūt varij.
nam multi tenuerūt valere pactum.qꝛ licet ius dicat ꝙ
nō poſſit appellari tñ non damnat pactū factum inter
ptes.nam iudex debet iudicare ſm ꝙ ptes cōueniūt vt
in.l.ſi ꝯuenerit.ff.de re iudi.Et hāc opi.tenuerūt guil.
dy.et quidā alij cōtrariam opi.tenēt.Ja.bal.accur.in
d.l.i.ſpe.in ti.de appel.§.in quibus.v̄.xvi.et quidam
alij.ſ moderniores legiſte ꝛ canoniſte cōiter tenent ꝙ
nō valet pactū vt interponat̄ vera appellatio.qꝛ vt pre
dixi cū ex ſnia nō oriatur actio non valet appellatio que
ſuſpendit illum a quo debꝫ interponi cum agatur ex cō
promiſſo vt p̄dixi.ſ valet pactum in appellatōe impro
prie ſumpta.nam vt dicit bar.in.d.l.vnicq̄.nil impe/
dit q̄minus poſſumus cōuenire.vt arbitrium de nouo
reuideatur p iudicem.et nō.dixit bal.in.d.l.i.ꝙ h cān
appellatio defendit a pena compromiſſi.nec eſt neceſſe
ſeruare tpa p̄fixa in appl̄.quia nō eſt vera appellatio vt
p̄dixi.qd̄ bñ nō. In tercia et vltima q̄ſtiōe nunq̄d
valeat renūciatio appellatōnis ab arbitrio interponen
do in qua cōſidera ꝙ in caſibus in quibus de iure ap
pellari p̄t.vt quia ſunt arbitri iuris vel qꝛ actio cōpetit
ex ſnia puto ꝙ valeat renunciatio.nam quēadmoduꝫ
poteſt p pactum remitti appellatio a ſnia iudicis ꝛ for/
tius debet poſſe remitti in ſnia arbitri.nam qñ appel/
lari poteſt arbitrium habet vim ſnie.ergo poteſt quis
per pactum renūciare appellatōni.vt in.d.l.fi.C.d̄ tē/
po.ap.ſ in caſibus in quibus non p̄t appellari tūc nō
cadit ꝓprie renūciatio appellatōnis.ſ poſſet dubitari.
nunq̄d poſſit emologari laudum anteq̄ ſit latum.ꝛ di
cendum ꝙ non.vt.s.dixi.vnde renunciatio facultatis
impugnandi arbitrium non remittitur vt in.d.l.penl̄.
et vt predixi hec facultas impugnandi eſt quedā ſpēs
appellatōnis.et de hac appellatōne improprie ſumpta
poteſt intelligi iſta gl.dum dicit ꝙ nō valꝫ renunciatō

Sed quero in caſibus in q̄bus poteſt appellari ab
arbitro ad quē debeat appellari. Sol.dicit h cal.ꝙ ad
ordinarium loci.qꝛ ipſe eſt qui mandat ſniam arbitri
executōni.allegat nō.in.c.p tuas.ḋ e.ti.Aduerte quia
neutrum dictū vidꝫ ꝓcedere et reſpectu executōnis vi/
de tex.nō.in.l.cum antea.C.eo qui innuit ꝙ executio
ſnie arbitri debet peti apud iudicem rei cōtra quem pe
titur executio.et ſic nō debet conſiderari forus arbitri
nec loci vbi factum eſt cōpromiſſum et in hoc dixit ibi
bal.illum tex.valde nō.Item reſpectu p̄mi melius cō
ſidera.nam vbicunq̄ poteſt appellari a ſnia appellādo
quis cōqueritur p̄ncipaliter a ſnia.ergo debet interpo
ni ad ſupiorem illius qui iudicauit.vt in.l.i.C.vbi et
apud quem.et hanc opi.in caſu noſtro firmauit bar.in
l.ij.C.eo.Et ideo cōcludit ꝙ in caſibus in quibus p̄t
appellari debet ſemp appellatio interponi ad ſupiorem
illius qui tulit arbitrium. Vltimo quia glo.hic po
nit multa cōuenientia inter iudicium et arbitria queri
tur nunquid pereat inſtantia p lapſum triennij coram
arbitro ſicut perit coram iudice.et hic queſtio eſt mul/
tum difficilis et nō pōt bene per iura decidi cōiter ta/
men tenetur ꝙ perit.quia arbitria ſunt redacta ad in/
ſtar iudicioꝝ.vt in.l.i.ff.eo.ideo ex quo nō differūt in
hac diſpoſitōne iuris debēt a pari iudicari.et hāc opi.
cōiter ſenſerunt noſtri doc.hic ꝛ bar.poſt glo.in.l.item
ſi vnus.et in.l.ſi de meis.§.fi.ff.eo. vide p ſpe.in.§.
differt.eo.ti.Et hoc intellige de iure ciuili non de iure
canonico cum non pereat inſtantia coram iudice vt di
xi in.c.penul.de iudi.fortius nō debet perire coraꝫ ar
bitro.et per hoc ſatis habes materiā huiuſmodi decla
ratā. Nico.Abbas.

Vm olim. Qui p arbitrum tenetur
eligere cum aliquoꝝ ꝯſi/
lio tenet̄ illoꝝ ꝯſilium in tractatu electōis re
quirere ſ ſequi non aſtringitur.h.d.p̄mo ponit̄ ꝯſulta
tio.ſcđo reſſio ibi nos igitur. Nota p̄mo ꝙ ſup ele
ctōne rectoris ſeu iure eligendi rectorem p̄t fieri cōpro
miſſum. Nō ſcđo ꝙ in delegatos cauſe p̄t fieri cō/
promiſſum tanq̄ in arbitros.de iure ḡ canonico claꝝ
eſt ꝙ tam in ordinarios q̄ in delegatos p̄t fieri cōpro
miſſum.de quo dic vt latius dixi.s.eo.cum tēpe.

Nota tercio ar.opti.ꝙ arbitri non poſſunt eorum
ſententiā declarare nullam eo ipſo ꝙ ꝓnunciarunt ſūt
functi eoꝝ officio vnde non p̄nt amplius adiri vt decla
rent dubia orta ex ſententia ſed debet adiri papa put
hic factum extitit.Sed ego credo ꝙ etiam ordinarius
inferior p̄t adiri.vnde firmarem hāc cōcluſionē ꝙ ille
iudex qui habet exequi ſententiā arbitri poterit dubia
ſententie declarare.ar.coꝝ.que le.et nō.in.l.ab execu
tore.ff.de app.vbi bar.ꝓſequit̄ an quilibet iudex poſ/
ſit declarare ſuā ſniaꝫ ſiue ſit ordinarius ſiue delegatus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et vide ꝑ cano.ꝫ.de ỽ.ſig.in.c.ex parte.el.iij.et fac. qđ
in ſili nõ.barto.in.l.terminato.C.de fruc.et li.expen.
Quis aũt iudex debeat mandare executõni ſententiaȝ
arbitri dic vt.dixi.ꝰ.ca.ꝓxi.ad ar.huius tex.et predi⸗
ctorum iurium dicendũ eſt ꝙ ſi datur aliquibus homi
nibus ptãs ꝯdendi ſtatuta et demũ ſup ſtatutis oritur
ꝯtentio non pñt ſtatutarij poſt finitũ eoꝝ officium iſta
ſtatuta interp̃tari ſ; debet recurri ad ſupiorem qui de⸗
dit eis ptãtem ſtatuta condendi vt nõ.in.d.c.ex pte.⁊
bar.in.l.omnes populi.ff.de iuſticia et iure. Quar
to nõ.ꝙ ex diſpoſitõne arbitri poteſt electio rectoris ꝑ
tinere ad alium q̃ȝ ad collegium eccie. Idem fieri põt
vigore ꝯſuetudinis vel ꝑuilegij vt in.c.cũ dilectus.de
ꝯſue.et in.c.abbate.de ver.ſig.et in.c.ij.de in inte.re
ſti. Nota vlterius ꝙ hñs ptãtem eligendi ſeu aliuȝ
actum explicandi cum ꝯſilio tñ alicuius non valet qđ
gerit niſi prius requiſierit ꝯſilium illius nõ tñ tenet̃ ſe⸗
qui ꝯſilium.et ad h̃ quotidie alle.iſta decre.et ꝯcor.ca.
cũ in veteri.de elec.Et ex his infertur ꝙ lȝ ep̃s teneat̃
fere in oibus gerendis ꝑ eum reqrere ꝯſiliũ capli.vt in
c.nouit.et in.c.q̃nto.de his que fi.a pla.nõ tñ tenet̃ ſe
qui ꝯſiliũ canonicoꝝ.ſatis eñ eſt requirere ꝯſiliũ.ꝓut
ſupra ⁊ debito tpe expectare riſum et ꝓbat̃ h̃ vltimum
in.d.c.cum in veteri. Ultimo nõ ex ſi.litere et tene
menti ꝙ hñs liberã ptãtem eligendi nõ p̃t eligere idi⸗
gnum ſ; tenet̃ eligere idoneũ.ad idem.ca.cum cãni.de
elec.⁊.c.abbate.de ỽ.ſig.facit.l.vt gradati.ff.de mu⸗
ne.et ho. In glo.ij.ꝓ intellectu hui⁹ glo.et tex.ꝓ⸗
mo quero nunqđ interp̃tatio hui⁹.c.habeat locum in
alijs diſpoſitõnibus diſponentibus ꝯſilium aliquoꝝ
requiri in aliquo actu nam iſte tex.loqtur qñ ꝯſilium
erat requirendũ ex forma arbitrij vnde poteſt dubitari
quid in alijs diſpõnibus.Sol.glo.iſta in p̃ma pte vi
detur tacite ſentire ꝙ idem ſit in alijs diſpõnibus.⁊ fa
cit.d.c.cum in veteri.de elec.Idem ſentit hoſti.hic di
cens ꝙ hec interpretatio ꝓceſſit ex ꝓpria ſignificatõe
vocabuli nam ꝯſenſus eſt ſimul ſenſus.dr̃ eñ a cõ qđ
eſt ſil̃ et ſenſus quaſi qđ eſt ſimul.qꝛ ſi habeo aliquid
agere cum ꝯſenſu tuo ego debeo ſentire tecũ et tu me⸗
cũ alias nõ eſt ꝯſenſus ſ; diſſenſus.xxix.di.in.§.i.⁊.c.
tua.ꝫ.de ſpon.vnde non valet actus ſi nõ habeo ꝯſen⸗
ſum tuũ.ꝓ hoc facit tex.iuncta gl.in.c.vnico.ne ſe.va.
li.vi.ita dicendũ in ꝯſilio.nam ꝯſilium ſm ſuã ethimo
logiam.idem eſt qđ ꝯſultorum riſiones legere qꝛ is q
reqrit ꝯſilium habet legere ſeu eligere id qđ ſibi magis
videtur ex riſionibus ꝯſultoꝝ.vñ ex ꝓpria ſignificatõe
vocabuli nõ tenet̃ ſequi cõſilium ſed ſatis eſt require ⁊
.ꝫ.ſe poſtea eligere id qđ magis videt̃ ex riſionib⁹ cõ⸗
ſultoꝝ et hec procedunt regulariter ſm eum nam quan
doq; ꝯſilium ponitur ꝓ ꝯſenſu vt eſt tex.iuncta gl.i.c.
venerabili.de offi.dele.et in.c.i.de ſo.ꝯpe.q̃nq; ꝯſen⸗
ſus ponitur ꝓ ꝯſilio.lxiiij.di.in.c.i.et.ij.et fit hec inter
pretatio ſm q̃litatem negocioꝝ et ꝑſonarũ quaſi velit
dicere ꝙ ſm ꝓpriam ſignificatõneȝ vocabuloꝝ ꝓcedit
ꝙ primo dictum eſt.ſecus qñ fit impropriatio vrgen
te materia ſubiecta non tñ declarat hoſti.qñ debeat fie
ri iſta impropriatio.Sed ꝓ clariori intellectu materie
diſtingue poſt bar.in.l.i.§.ſi plures.ff.de exerci.cum
q̃ritur an ꝯſilium ſapiat ꝯſenſum.aut eñ ꝯſilium ẽ im
pendendũ ei qui nõ habet integꝝ iudiciũ rõnis ⁊ tunc
ſapit ꝯſenſum vt in.l.impuberibus.ff.de ſuſpe.tu.⁊ h̃
modo p̃t intelligi tex.ſm vnum intellectũ in.c.venera⸗
bili.p̃al.Aut ꝯſilium eſt impendendũ hñti integꝝ iu⸗
dicium ⁊ tũc aut is qui habet impendere eſt pticeps il
lius officij et tunc ꝯſilium ſapit ꝯſenſum et iſte eſt pro⸗
prius caſus illius.c.venerabili.ſm vnum intellectum.
nam coadiutor datus p̃lato eſt pticeps illius officij.
ideo licet ius dicat ꝙ debet requiri ꝯſilium coadiutoꝝ
tñ debet capi ꝯſiliũ ꝓ ꝯſenſu qꝛ al's officiũ ſuũ eſſet ſu
peruacuũ.aut non eſt pticeps officij et tunc conſilium
ſtat ꝓprie vñ ſatis eſt requirere vt hic et in.d.c.cum in
veteri.pone exemplũ ſtatuto cauetur vt mulier nõ poſ
ſit teſtari ſine ꝯſilio duoꝝ ꝯſanguineoꝝ certe h̃ caſu ſat
eſt requirere ꝯſilium cum facultas teſtandi ſoli mulieri
ꝯpetat et hoc teneas licet Cy.voluerit facere dr̃iam in
ter dictõnem de.et dictõnem cũ.dixit eñ ꝙ ſi aliquis
habet aliqđ facere cum ꝯſilio alicuius non tenet̃ ꝯſiliũ
ſequi.ſecus ſi habet facere de ꝯſilio alicui⁹ vt nõ.ꝑ cũ
in.l.id qđ pauperibus.C.de epi.et cle.ſ; Io.an.in re
gula nullus.in mer.hanc dr̃iam non approbat nec etiã
bar.in loco p̃al.iure eñ non ꝓbatur imo potius oppo⸗
ſitum.vt nõ.in preallega.locis hec ꝓcedũt cũ querit̃
an et qñ ꝯſilium ſapiat ꝯſenſum et ecõtra qñ cõſenſus
ſapiat ꝯſilium dic ꝙ aut is cui⁹ ꝯſenſus requirit̃ nõ p̃t
eſſe pticeps illius officij et tũc ꝯſenſus ſapit ꝯſiliũ.vt
in.l.titius.et qđ ibi nõ.ff.de admi.tu.et ob hoc dixit
bar.ꝙ ſi teſtator diſpoſuit ꝙ executor teſtamẽti ñ poſſit
aliqđ facere ſine ꝯſilio ⁊ cõſenſu ſeu voluntate guardia
ni fratrũ minoꝝ nõ tenet̃ executor hr̃e ꝯſenſum ſ; ſatis
eſt habere ꝯſilium qꝛ frater minor non p̃t eſſe executor
teſtamẽtarius.vt in cle.exiui.de ỽ.ſig.vnde nõ debȝ ſi
bi licere indirecte qđ directe ſibi ꝓhibet̃.vt in regula.
cum qđ vna via.de re.iu.li.vi.et in.c.tue.de ꝓcu.Aut
is cuius ꝯſenſus reqritur p̃t eſſe pticeps officij et tunc
ſi eſt impendendus ꝯſenſus ex diſpõne hoĩs ei q̃ hȝ
ptãtem plenam a lege tũc ponit̃ ꝯſenſus ꝓ ꝯſilio vt nõ
in.d.l.titium.ſi aũt eſt impendẽdus cõſenſus ei q ha⸗
bet ptãtem ab hoĩe et tenet̃ habere ꝯſenſum ex diſpõe
hominis vel legis et tunc tenet̃ cõſenſus ꝓprie.vñ niſi
ſi habeat ꝯſenſum nõ valet actus.vt i auc.hoc ius por
rectum.x.q.ij.nam ep̃s debet in alienatõe habere con
ſenſum capli ſi alienat ſine ꝯſenſu non valet alienatio.

vt ſibi.et.xij.q.ij.ſine exceptõe. Quid aũt ſi ille qui hʒ
impendere ꝯſilium non vult impendere ꝯſilium vel eſt
abſens ſeu mortuꝰ vide qđ dixi in.c.ex pte.de cõſti.et
bo.tex.in.c.vnico.in fi.ne ſe.va.li.vi.per bar.in.d.§.
ſi plures.et in.l.ſi cũ dotẽ.in.§.eo.aũt tpe.ff.ſo.ma.
et in.l.fi.C.de bo.qꝫ liber. Ulterius q̃ro ħ electio
facta forma non ſeruata eſt nulla nunq̃d illud ꝓcedit
generaliter vt actus geſtus forma non ſeruata ſit nullꝰ
So.hoſti.vĩ[d]ʒ velle ꝙ iſtud ſit ſpãle in forma tradita
p arbitrium vt ħ. Idem dicit in forma tradita ab hoie
ut eſt tex.in.c.cum in veteri.pᵃlle.ſecus dicit in forma
iuris qꝛ illius trãſgreſſio non inducit actus nullitatem
niſi ius ꝓcedat vlterius retractando actum ſicut fac̃ in
c.quia ꝓpter.et in.c.ne ꝓ defectu.de elec. Et ꝓ differẽ
tia adducit qꝛ mitius agitur cũ lege q̃ꝫ cum miniſtro
legis.vt dicit tex.in.l.celſus.ff.de arbi.et p hoc ſentit
hoſti.ꝙ ſi ex diſpoſitõne iuris quis haberet aliquid fa
cere cum ꝯſilio alterius teneret actus ꝯſilio non requi
ſito niſi ius ſpecifice actum retractaret.et cum ħ dicto
hoſti.tranſeant hic cõiter doct.nil tñ boni allegãt.nec
allegare pñt.quia dictum ſuũ indubitãter non eſt verũ
et pᵐo in cõtrarium allego tibi tex.iuncta gl.fi.in.c.
nouit.de his q̃ fi.a pla.vbi glo.non vult ꝙ ſi ep̃s non
req̃rit ꝯſilium canonicoꝝ non valet quid agit.qꝛ fecit
ꝯtra iuris diſpõnem.ad idem pñt allegari multa iura.
que dicunt ꝙ actus geſtus cõtra legem non valet licet
nõ retractaret̃ p legem vt in.l.non dubiũ.C.de legi.et
in regula.que cõtra ius fiũt.de re.iu.li.vi.et.x.di.in.c.
videñ. Item forma dat eſſe rei ex diſpõne iuris.xij.q.
ij.in ſum.et in.c.ſine exceptõe.ꝓbat̃ etiam in.l.ſi vnuſ
C.de teſta. Non ob.motiuũ hoſti.qꝛ quo ad actꝰ nul
litatem durius agitur cũ lege q̃ꝫ cum miſtro legis.vt
nõ.voluit bar.in.l.amplius.ff.rem ra.ha.alle.ho.tex.
in.l.libertus.ff.de iurepa.vbi alienatio facta in frau
dem legis eſt ipſo iure nulla.ſ ſi in fraudem hominis
venit reuocanda.et idem videtur ſentire Inn.in.c.ray
naldus.de teſta.vbi tenet indiſtincte ꝙ alienatõ facta
cõtra legem eſt nulla ſ non ſemp corruit quando eſt fa
cta cõtra diſpõnem hoĩs.et clarius adhuc idem ſentit
in.c.fi.de accu.vbi dicit ꝙ quo ad actus nullitatẽ pa
ria ſunt aliquid facere cõtra legem mortuam vel contra
legem viuã. Ultimo op.ꝯtra tex.vĩ[d]ʒ eñ ꝙ iſta ele
ctio rectoris debeat ptinere ad fratres hoſpitales ꝛ ñ
ad p̃orem ſancti bartholomei.qꝛ collegium debet ſibi
eligere p̃latum.vt in.c.i.de elec.et in.l.fi.C.de iu.om.
iudi. So.dicunt cõiter doc.ꝙ cõtrarium ꝓcedit in ſpe
cto iure cõi.ſ hic cõtingit ex forma arbitrij q̃ arbi
tri aliquo iure fuerunt moti adiudicando priori et vidẽ
tur doc.hic ſentire ꝙ iſte ꝓcedat in familia hoſpitalis
ꝑpetua et religioſa quaſi velit ꝙ iſti famuli et ſeniores
hoſpitalis qui morant̃ in hoſpitali ad tempus et ſunt

omnino laici non habent electõem rectoris.ſ oportet
ꝙ ſint fratres religioſi et perpetuo ibi dedicati. Nõ
bene ħ dictum ex quo colliḡe non ſolum clerici facien
tes collegium habent eligere p̃latum ſ etiam laici reli
gioſi.puta cõuerſi qui nullum ordinem eccleſiaſticũ ha
bent et ad hunc effectum allegant Inno.iſtum textũ.
in.c.ij.de inſti.et glo.in.c.ex eo.de elec.li.vi. Sed ad
uerte tu latius vltra doc.nam q̃nq3 in eccleſia ſunt cle
rici et laici conuerſi.q̃nqꝫ ſunt laici conuerſi.q̃nqꝫ ſunt
laici non cõuerſi ſ puri laici.pᵐo caſu ſi eccleſia colle
giata eſt ſecularis ꝯclude ꝙ laici conuerſi non habent
vocem nec in electõe p̃lati nec in alijs actibus capitu
laribus.rõ quia non niſi ſoli canonici hñt vocem in ca
pitulo vt in.c.nouit.pᵃlle.et ius canonie non cadit in
laicũ.vt in.c.ij.de inſti.ſ͡ꝫ op̃ꝫ cõcludere ꝙ ꝯuerſi ec
cleſie ſecularis nullã vocem hñt in capitulo.ꝛ hãc opi.
in effectu ſenſit Innoc.in.d.c.ij. Si aũt iſti conuerſi
ſunt in monaſterio monachoꝝ in quo.aliq̃ ſunt clerici.
et tunc eſt magis dubium qꝛ ius mõchatus cadit i lai
cum.nam olim mõchi non erant clerici.xvi.q.i.gene
raliter ergo videt̃ ꝙ debent hr̃e vocem vna cum cleri
cis.et de ħ dubitauit Inno.in.d.c.ij. Sed tu cõclude
ꝙ in electõe p̃lati laici cõuerſi non hñt vocem cũ cleri
cis qꝛ iſtud ius ſpũale eligendi p̃latum ad diuina offi
cia non cadit in laicum licꝫ ꝯuerſum tex.eſt hodie ſing.
in.c.ex eo.pᵃl.vbi dicit ꝙ ex ꝯſuetudĩe poteſt laicus
cõuerſus hoc acq̃rere ꝛ originaliter fuit dictũ Inno.in
d.c.ij.ſ ille tex.non explicat quid in alijs actibus.vñ
Egi.vt refert Jo.an.in.c.i.de pcu.ſenſit ꝙ habeãt vo
cem vna cum clericis.ſ ſpe.dubitauit in ti.de ſyndi.
in.§.ꝙ ſicut de cõuerſ.et tandem relinquit hoc ꝯſuetu
dini.ſ fre.de ſe.cõſilio.ccvij.ſentit ꝙ non habeant vo
cem et ꝓ hac opi.ego adduco tex.in.c.et ſi chriſtus ď
iureiu.iuncto fine cum ſupraſcriptõe vbi.ꝓ hat̃ nõ.iudi
cio meo ꝙ ꝯuerſi laici nõ dicuntur de capl̃o monacho
rum clericoꝝ et hodie in multis locis ħ approbat ꝯſue
tudo Scdo caſu pñcipali quãdo in loco ſunt tantũ
cõuerſi laici.exemplũ in iſtis fratribus hoſpitalis ſan
cte marie de laſchala.et in iſtis dicendũ qꝛ de iure cõi
hñt electõnem rectoris.et vna cum rectore debent eli
gere alios fratres ar.eoꝝ que nõ.hic et p Inno.in.d.
c.ij.nam cum rector eorum non eligatur ad diuina ex
ercenda ſ pñcipaliter ad tempalia miniſtranda ius eli
gendi rectorem non eſt qđ ſpũale.vnde pure laici faciẽ
tes collegium approbatũ pñt ſibi eligere rectorem vt i
d.l.fi.ita et iſti laici ꝯuerſi poſſunt ſibi eligere rectorẽ
et exercere omnia iura collegij et ħ indubitatũ quando
ſunt omnino religioſi.nam ꝓprie et ſtricte illi dicuntur
religioſi qui ꝓfitent̃ tria ſubſtantialia religionis appro
bate. Alij vero qui ꝓfitent̃ aliquid ex tribus.ſ nõ oĩa
non dicuntur habere regulam ſ potius quendã modũ

viuendi et de hoc vide glo.nō.in cle.i.de reli.do.⁊ gl. in cle.pe.de ſen.ex.dixi plenius ſup ꝛeca.de regu. vn̄ de iſtis qui nō ſunt ſtricte religioſi poſſet dubitari vtꝝ ſi ſunt in aliquo hoſpitali poſſint eligere rectorem hoſpitalis et credo ꝙ ſi ſint ibi inſtituti ꝑ ſuꝑiorem et ꝑpetuo ad hoc dedicati ꝙ habebunt electōnem.ſi aūt ſint exercentes aliquod opus tunc indubitanter iſti eligūt ſibi rectorem.qꝛ iſte eſt potius rector ꝑſonarum ꝗ̄ loci.ſecus aūt vbi non eſſent inſtituti ꝑ ſuperiorem i hoſpitali ita vt facit collegium qꝛ hoſpitale de iure eſt in diſpoſitōne epi.vt in.c.de ſenodochijs.de reli.do.et ideo non debent hr̄e electōnem rectoris niſi ſint ibi inſtituti collegialiter per ſuꝑiorem. Ultimo caſu quā do ſunt puri laici dic ꝙ iſti ſi exercent profeſſionem approbatam pn̄t eligere rectorem ꝑſonaꝝ vt in.d.l.ſi. ſed ſi ſunt in loco religioſo non hn̄t electōnem rectoris exquo ipſi ſunt puri laici et nō religioſi.

De rebus ſpūalibus in

Contingit laicum compromitti nō poteſt. Nota ꝑmo ꝙ laicus nedum ſuꝑ iure ſpūali ꝓhibetur iudicare vt in.c.ij.ſ.de iudi.ſ etiā arbitrari non poteſt vt hic.vnde laicus nō ꝑt eſſe delegatus in cauſa ſpūali niſi delegatio ſibi fieret ꝑ papā vt nō.in.d.c.ij.nec ꝑ viam recōuentōnis de ſpūalib' cognoſcere ꝑt vt nō.in.c.i.de mu.pe.nec vt arbiter iudicare pōt vt hic.An aūt poſſit cōpromitti in laicum tanꝗ̄ in arbitratorem ⁊ amicabilem cōpoſitorem ſuꝑ iure ſpūali credo ꝙ nō.quia iſte tex.loquit̄ generaliter et facit.c.ij.de iudi.vbi dicit̄ ꝙ laici nō debent tractare negocia eccleſie. Ultimo nō ibi non decet.ꝙ id qd̄ nō decet non licz vt hic.quāꝗ̄ tn̄ qd̄ nō decet licz vt le. et nō.in.c.magne.de voto.et in.c.i.de deſpon.impu.

Quero nunqd ſuꝑ queſtione vſuraria poſſit cōpromitti preſertim in laicum.Jo.canoniſte nō tangūt ꝙ memini ſ bal.formauit queſtionem i.c.i.§.ſimiliter.ð cōtrouer.inueſti.col.x.et ibi cōcludit ꝙ ſuꝑ vſuris futuris non ꝑt compromitti ſed ſuper preteritis ſic intelligo ꝑmum dictum quando ex laudo daret̄ modus fenerandi.nam ſicut non valet arbitriū ſimoniacum vt i c.ij.e.co.ita nec valere debet arbitriū feneraticium.nā vtroqꝫ caſu inducit̄ peccatū ſecus vbi laudum nō induceret vſuram.Quo ad ſcdm̄.ſ.de vſuris ꝑteritis limito ꝙ valet cōpromiſſum qd̄ ſponte fuit factum.ſecus aūt ſi per fraudem vſurarij pars fuit inducta ad cōpromittendum vt ſic indirecte cōſequeret̄ remiſſionem vſurarum nam tunc laudo nō obſtāte poterit iudicio meo repetere vſuras ſicut non valet tranſactio vel remiſſio vſurarum ſponte non facta vt nō.Jo.an.in addi.ſpe. in ti.de vſuris.in.iij.colū.et facit qd nō.in regl'a peccatum.de re.iu.li.vi.et per fre.cōſi.xxiij.ita valere nō debet cōpromiſſm̄ ſponte non factum et puto ꝙ in caſu in que valet cōpromiſſum ꝑt cōpromitti in laicum. qꝛ exquo ſolum agitur de repetitōne vſuraꝝ.hec q̄ſtio non ꝑt dici ſpūalis.ꝓ hoc vide glo.in.c.ex lr̄is.de iur̄ iurā.et quod ibi dixi.facit quod nō.glo.in cle.diſpendioſam de iudi. In gl.i.ibi ſ in laicum tn̄.nō.hāc ꝑticulam gl.ſing.ex qua collige ꝙ nullus citra papam pōt compromittere cauſam ſpiritualem laico.vt plene nō.in dicto.c.ij.de iudi.ita nullus citra papam poteſt auctorizare vt in ſolum laicū poſſit compromitti de iure ſpūali.quidam tn̄ vt Vin.et Jo.tenuerūt cōtrariuꝫ ſ vltimo caſu et ſenſit Jnn.reſtringēs ſe tn̄ qn̄ lis erat incepta in ſolum laicū auctoritate ſuꝑioris.ſ hoſti.approbat dictum gl.et hoc vid̄r verius pro quo induco iſtum tex.vbi papa generaliter prohibet ne fiat in laicum cōpromiſſum de iure ſpūali ergo nullus citra papam poteſt hanc queſtōnem in aliquo trahere qōn̄ ſuperioris vt in cle.ne romani.de elec. Jtem regulariter nullus diſpenſat cōtra qōnem pape niſi in caſibus cōceſſis.vt in.c.dilectus.⁊ ibi per Jnnō.de te.ordi.cuꝫ ergo ſolum ſit iure expreſſum vt auctoritate ſuꝑioris poſſit ꝯpromitti in clericum ⁊ laicum vt.ſ.c.ſe.ergo nō ſolum in laicum nō pōt cōpromitti auctoritate ſuꝑioris.ꝑterea adduco bonū tex.in.c.ij.ð iudi. vbi dicit̄ ꝙ ꝑlati nō debent negotia eccleſiaſtica laicis cōpromittere per eos tractanda. An aūt poſſit epūs cām ſpūalem cōmittere clerico ⁊ laico videt̄ ꝙ ſic.ar.eorū que nō.in glo.in.c.proxi.cōtrarium puto verius licet eīn valeat cōpromiſſum in clericū ⁊ laicum non tn̄ pōt cauſa ſpiritualis delegari clerico ⁊ laico.Rō diuerſitatis eſt qꝛ vt dixit Jo.an.ſ.c.pxi.ꝓprium arbitriū ð re ſpūali nō eſt actus ſpūalis merito in clericū ⁊ laicum pōt cōpromitti auctoritate ſuꝑioris.ſ iudicare ð cā ſpūali eſt qd ſpūale.vt in.c.quāto.de iudi.ſ laicus non eſt capax iuris ſpūalis etiam aſſociato ſibi clerico vt ꝓbat̄ i.c.maſſana.de elec.⁊ tenuit Jo.an.in.c.nobis.ſ.de iu.pa.ſic limita nō.in.c.eccleſia.de cōſti.⁊ hoc dictū tene menti ꝓ limitatione huius glo.⁊.c.ſe.an laicus poſſit eſſe aſſeſſor iudicis ecclaſtici hoſti.tenet ſ ꝙ ſic ⁊ cōiter ideꝫ tenēt doc.in.d.c.ij.⁊ declara ſ vt ibi. Abbas.

Auctoritate iudicis cāe etiā

Ex tuas delegati pōt de cā ſpūali in clericū ⁊ laicum cōpromitti ⁊ ſi arbitrium eſt a ꝑtibus receptum debet executioni mandari licet per generalē ꝓcuratorē factum fuerit ꝯpromiſſum.ſi auteꝫ nō fuit arbitriū approbatū ⁊ pena fuit appoſita agit ad intereſſe.h.d.generaliter inherendo lr̄e.ſ ſ ſummariū recipit multas limitatōnes vt.ſ.patebit.Jn prima ꝑte ponit̄ conſultatio.Jn ſcd̄a diffinitio alias diſtinguēs reſponſio ibi ſuꝑ quo. Nota primo ibi ſuper executione.ꝙ arbitri non mandant ſuam ſententiam executioni ſed pro ea recurrendum eſt ad ſuperioreꝫ.vide ſu

per executione fienda fuit impetratum hoc reſcriptum
apoſtolicum. dic tamen ꝙ non ſolum papa ſed etiam
ordinarius rei contra quem eſt fienda executio poteſt
ſententiam arbitri exequi de hoc eſt tex. nō. in. l. cū an
tea. C. e. et h firmat ibi bal. dixi. e. co. cum dilectus. ⁊
ad primum dictum ꝙ arbitri nō poſſunt exequi facit
l. a diuo pio in prin. et. l. ait pretor. ff. d̄ re iudi. No
ta ſcdo ⁊ tene menti ꝙ procurator non poteſt compro
mittere vnde ſicut tranſigere nō poteſt ſine ſpeciali mā
dato ita nec compromittere vt probatur. hic facit tex.
cum glo. in. c. qui ad agendum. de procu. li. vi. No
ta tercio ꝙ ſolus prelatus nō poteſt ꝓcuratorem cōſti
tuere ad litigādum ſine capitulo hoc intellige quando
cauſa eſt ardua ⁊ ſic debet intelligi. c. i. de procu. aliās
ſecus de quo dic vt plene dixi in. c. edoceri. de reſcrip.

Nota quarto caſum ſingularem in quo clericus aſ
ſociatus laico facit laicum capacem illius actus quem
ſolus exercere non poſſet. nō ob. ꝙ plures ſint laici q̄z
clerici. nam hic erant duo laici et vnus clericus non tñ
extendas caſum huius. c. ad actum ſpūalem quia laic⁹
non poteſt effici capax per mixturam clericorum vt in
c. maſſana. et. c. ſacro ſanc. de elec. ⁊ voluit nō. Jo. an.
hic ⁊ in. c. nobis. j. de iu. pa. nec ob. iſte tex. quia arbi
trium de re ſpirituali non eſt actus ſpiritualis vt dixi
s. c. proxi. ſed prohibetur ſolus laicus quia non decet
ipſum de talibus arbitrari. vt dicit tex. in. c. prece. non
ḡ ꝓhibet rōe icapacitatꝭ. ſ rōe honeſtatꝭ. hōeſtas āt ſatꝭ
conſeruatur ex mixtura clerici et per hoc tollitur cōtra
rium quod formari poteſt de. l. pedius. ff. de arbi. vbi
dicitur ꝙ in ſeruum et liberum non poteſt fieri cōpro
miſſum. vnde ibi vtile viciatur per inutile. hic autem in
utile habilitatur per vtile ſed dic ꝙ ſeruus eſt incapax
compromiſſi. merito mixtura habilis non fecit ipſum
capacem ſed laicus non eſt icapax compromiſſi de re
ſpūali. ſed ſolum prohibetur propter honeſtatem vt ſ
dixi. ſecus autem ſi eſſet icapax vt in. d. l. pedius.

Nota ibi arbitrium receptum ꝙ quemadmodum
de iure ciuili arbitrium emologatum habet executōem
ita de iure canonico vt hic. Item nota ex eodē verbo.
ꝙ arbitrium nullum ex defectu mandati ſeu ſolēnitatꝭ
mandati poteſt emologari. i. approbari. Nō ꝙ ar
bitrium non emologatum non habet executōnem pa
ratam etiam de iure canonico ſed ꝓceditur quēadmo
dum hic ꝓceſſum fuit contra ꝓcuratorem. nam ſi pe
na fuit appoſita in compromiſſo agitur ad penā. ſi ve
ro pena nōn fuit appoſita agitur ad intereſſe et intellige
in compromiſſo facto tanq̄ in arbitrum. ſecus ſi in ar
bitratorem et amicabilem ꝯpoſitorem tunc agitur pre
ciſe ad obſeruantiam arbitramenti ſ pars ſciens leſio
nem poteſt petere vt arbitramentū reducatur arbitrio
iudicis ad bonā equitatem vt in. l. ſi ſocietatem. in. §.

arbitrorum. ff. ꝓ ſoc. et ꝑ Inno. in. c. quintauallis. de iu
reiuran. et vide ho. glo. in. c. cauſamq̄. de elec. Nō
ibi. quia iuramento ſuo ⁊c̄. ꝙ iuramentum obligat iu
rantem de iure canonico. Item nota ꝙ ꝓcurator qui
compromiſit ſine mandato tenetur ſatiſfacere de ſuo.
vnde quemadmodum ageretur contra dn̄m ſi dediſſꝫ
mandatum ita debet agi ꝯtra ꝓcuratorem ſi cōpromi
ſit ſine mandato vt in. l. plautius. ff. de ꝓcura. Ul
timo nota vnum caſum in quo delegatus poteſt aucto
rizare licet hoc non ſit expreſſum in reſcripto. nam vt
hic patet. non ſolum ordinarius ſed etiam delegatus
cauſe p̄t auctorizare vt compromiſſum fiat de re ſpūali
in clericum et laicum. In glo. i. ibi cum dilectus. et
ibi glo. tenet ꝯtrarium et illud verius quia clauſula de
rato non operatur ſpeciale mandatum niſi fuiſſet data li
bera poteſtas de quo dic vt in. c. qui ad agendum. de
ꝓcura. li. vi. vel niſi dediſſet ſibi ptātem faciendi omnia
que in ꝓpria pſona conſtituens facere poſſet. et d̄ hoc
vltimo vide quod plene dixi in. c. fi. de dila. In gl.
pe. ibi etiam ſilentio. x. dierum. nota ex hac glo. modū
ꝓcedendi ex ſententia arbitri ſed latius attigendo ma
teriam ꝯcludendo dicta doc. animaduertendum q̄nq̄
ſit compromiſſum ſimplici et nudo pacto nulla inter
ueniente ſtipulatōne neq̄ pena neq̄ iuramento ⁊ tunc
ꝯmuniter tenetur ꝙ de iure ciuili non oritur ex arbitrio
actio vel exceptio vt nō. in. l. diem proferre. in fi. ff. eo.
q̄nq̄ tamen ꝓducitur exceptio ſi partes expaſſe hoc
egerunt. vt in. l. litigatores. ff. eo. ſed de iure canonico
eſt dubium. hoſti. tenet ꝙ ex tali compromiſſo poteſt
agi ad intereſſe ſecuto arbitrio. et placet hec opi. Do.
an. et ſatis videtur mihi vera quia de iure canonico p̄t
agi ex nudo pacto. vt in. c. i. de pac. et qd̄ ibi nō. ergo
poteſt agi ad intereſſe quemadmodum ſi interueniſſet
ſtipulatio. et ſentit hoſtiē. ꝙ etiā de iure ciuili p̄t agi h
caſu ad itereſſe qꝛ ius ciuile reſpē intereſſe nō exegit
expſſe ſtipulatōꝫ licet gl. aliud hic dixerit nā tex. in. d.
l. diem proferre. in fi. nullam mentōnem facit de ſtipu
latōne imo ſm hoſti. de mente vulpiani fuit in. d. l. i. ff.
de pact. ꝙ pacta etiam nuda debēt obſeruari nam tex.
ibi fundat ſe ſup naturali eq̄tate et ſic ſup obligatōe na
turali que ſurgit ex nudo pacto et tene menti hāc opi.
hoſti. Tamen legiſte cōiter intelligunt tex. in illa. l. diē
ꝓferre in fi. ꝙ loquitur qn̄ interuenit ſtipulatio vn̄ ſatꝭ
credo ꝙ d̄ iure ciuili non agitur ad intereſſe ſi compro
miſſum fuit factum ex nudo pacto ar. in. d. l. litigato
res. ſed de iure canonico ꝓcedit quod predixi ar. i. d.
c. i. et hic i eo ꝙ tex. dicit in compromiſſo facto ex nu
do pacto et hoc tene niſi arbitrium fuerit emologatū
expreſſe vl' tacite. nam ſi arbitrium h caſu emologatur
tacite vel expreſſe tūc ex ſnīa arbitri oritur actio et ex
ceptio vnde poteſt agi pro ipſius executōne ſic ſi eſſet

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſnia iudicis et fuit hoc inductum ꝑ legeꝫ nouā vt in.l.
pe.C.e. Aduerte tn̄ nam expreſſa emologatio fit ſm
ius ciuile qn̄ ptes ſubſcribunt ſe ſnie arbitri. dicendo
ꝙ iſtam ſententiā approbant vel improbant. vt in.l.ne
in arbitris. ⁊.l.cum antea.C.e.refert tn̄ hic Innocen.
quoſdam dixiſſe ꝙ etiam ſine hac ſubſcriptōe pt expſ/
ſe emologari ſnia arbitri. et hanc ptem de iure canoni
co tenet hoſti. videtur etiam approbāre do.an. et ſatis
placet mihi ꝑ iſtum tex. vbi papa ſolum requirit ꝙ ar
bitrium fuerit receptum ad hoc vt habeat executōnem
nullam aūt mentōnem fecit de ſubſcriptōne et facit ad
h̄ qd̄ le.et nō.in.c.ij.de pac. Inſpicimus enī in h̄ con
ſenſum non aūt iſtam ſolennitatem extrinſecam q̄ ſolū
adhibetur ad cōſenſum manifeſtandū. emologatio v̄o
tacita fit ꝑ lapſum.x.dieꝝ a pᵒe ſententie data partium
taciturnitate. et hoc quo ad ꝑmum caſum. Qn̄qꝫ ⁊ ſe
cundo fit ꝯpromiſſum intercedente ſtipulatōe vt quia
partes ꝑ ſtipulatōnem promittūt ſtare ſententie arbi/
tri nulla pena vel iuramento appoſito et hoc caſu ſi ps
non vult acqeſcere ſententie tenet vtroqꝫ iure ad inteſſe
vt in.d.l.diem proferre.in fi. et hoc maxime iūcta glo.
quod intelligo niſi ſententia ꝯtineat manifeſtam iniq
tatem de quo dicendum vt plene dixi.i.c.ij.s.e.⁊ hoc
caſu eſt dubium an hec ſententia poſſit emologari taci
te vel expreſſe. doc. nr̄i hic tacite ſentiūt ꝙ ſic et aperte
ſeqtur do.an. ſ; non allegat bar. qui aperte tꝫ ꝯtrarium
in.d.l.cum antea. vbi dicit ꝙ ſententia arbitri tunc ſo/
lum emologatur quando ꝯpromiſſum fuit factum nu
do conſenſu ita ꝙ ex tali ſententia nullum ꝯpetebat re/
medium ſed vbi interceſſit ſtipulatio poteſt peti inter/
eſſe. ergo ceſſat remedium emologatōnis et ita .l.cum
antea. induxit prouiſionem emologatōnis quādo erat
ſententia inutilis. vnde concludit ꝙ hodie raro poteſt
emologari ſententia arbitri cum hodie in cōpromiſſo
ſemper intercedat ſtipulatio. Ego dicereꝫ ꝙ de iure ca
nonico in dubio procedit ꝑma opi. ꝑ iſtum tex. et per
ea que.s.dixi nā video hic ꝙ eo caſu quo poterat agi
ad intereſſe ꝙ nudum pactum obligat. ḡ ſequeret ſm
opi.bar. ꝙ de iure canonico nunqꝫ ſentētia arbitri poſ
ſet emologari cuius ꝯtrarium manifeſte probatur hic.
ſed de iure ciuili poſſet dubitari et multum facit tex. il
lius.l.cum antea.in ꝑn.pro opi.bar. ſ; credo poſſe ſu/
ſtentari cōtrarium quia illa.l. vid; ſe fundare qn̄ pena
non fuit appoſita in ꝯpromiſſo vnde ex quo nō pt agi
ad penam nec litigantes prouiderūt ſibi in aliquo re
medio extrinſeco debet ſuccedere prouiſio illius.l.cuꝫ
antea. Quare cōcludo ꝙ licet arbitrium ſit factum
cum ſtipulatōne nihilominus poteſt emologari tacite
vel expreſſe ex quo pena non fuit adiecta in ꝯpromiſſo
Qn̄qꝫ et tercio ꝯpromiſſum fuit factum cum appoſitō
ne iuramenti citra aliam penam et hoc caſu videtur vel
le do.an. ꝙ ex tali iuramento non pt peti executio ſen/
tētie niſi alter arbitriū emologetur. ſed poterat agi ad
intereſſe. mouetur ꝑ opi. Inno. dicentis ꝙ omia q̄ ap
ponuntur in ꝯpromiſſo videntur appoſita ſub hac con
ditione.ſ. promitto ſeruare ſententiam vel ſoluere pe/
nam et hec interptatio habet locum ſm Inno. etiaꝫ ſi
interuenit iuramentū vnde ſatis eſt ſoluere penam nec
incidit in piurium non parendo ſententie arbitri et di
cit Inno. ꝙ hunc alternatiuum intellectū dederunt iu
ra compromiſſo. quia cum arbiter poſſit ferre ſentētiā
ſine metu retractatōis neceſſariuꝫ fuit ita prouidere ꝑ
tibus ne ꝑ iniuſtam ſententiam res proprias perdant
vnde liberant a ſententia ſoluendo penam vel intereſſe
Et ex his infert do. an. ad notabile dictum ꝙ in obli/
gationibus facti ſuccedit obligatio ad intereſſe etiā de
iure canonico quātumcunqꝫ iuramentū interueniat qa
ſm opi. Inno. pactum et iuramentū intelligūtur appo
ſita ſm naturam ꝯtractus ſ; de natura obligatōnis eſt
vt quis preciſe non cogat ad factum. ſed ſufficit ſolue/
re intereſſe. vt in.l.ſtipulatōnes non diuidunt ⁊ ibi ple
ne ꝑ bar.ff.de ver.obli. et dicit do.an. ſe putare ꝙ etiā
in foro anime non tenet quis ꝑciſe ad factum qd̄ iura
uit ſed ſufficit ſoluere intereſſe. Sed tu cōſidera latius
nam quo ad ꝑmum do.an. nullam mentōnem fac̄ de
hoſti. qui expreſſe tenet hoc ꝯtrarium et Io.an. cū re/
fert nec reprobat. dicit enī hoſti. ꝙ vbi iuramentum in
terceſſit in ꝯpromiſſo tunc pt preciſe peti executio ſen
tentie nec reqritur alia emologatio allegat.c.ij.s.co.
Idem dicit ſi interuenit fidei ꝑſtatio per.c. puenit.s.
co. vn̄ non ſufficit ſm eum hoc caſu ſoluere intereſſe. et
ſi diceres quare ſufficit ſoluere intereſſe interueniente
nudo pacto et non ſic quando interuenit iuramentum
cum inter ſimplicem loqlam et iuramentū deus nō fa
cit differentiam. vt in.c.iuramenti.xxij.q.v. So. reſpō
det ipſe ꝙ vbi interuenit nudū pactū ſeu ſtipulatio pūt
partes hr̄e hanc cauſam ꝯtradicendi ꝙ ſi ſciuiſſent ar
bitrium debere ita ꝓnunciari nunqꝫ cōpromiſiſſent. vn̄
cum in illa ſententia. non ꝯcurrat purus ꝯſenſus ptiū
ius admittit vt ſoluatur intereſſe. ſ; qn̄ interuenit iura/
mentum ius voluit hanc cām ſeu occaſionem approba
re propter reuerentiam iuramenti. ſimile nō.in.c.ad au
dientiam qd̄ me.cā. et nota bene hanc rōnem. ego de
iure canonico approbo opi. hoſti. et puto eam indubi/
tanter verum ⁊ vltra eam allego tex. apertum in.c.cuꝫ
tempe.s.eo. et vide qd̄ ibi dixi. Item cūm de iure
ciuili antiquitus daretur actio ſi in ꝯpromiſſo interue/
nerat iuramētū vt probatur in.l.ne in arbitris.C.eo. ḡ
fortius dicendū eſt ꝙ de iure canonico et hodie ⁊ olim
debet dari actio ſi compromiſſum fuit iuratum et hāc
partem tenuerunt Cy. ⁊ multi alij antiqui in.l.ne i ar
bitris. alias in aug. decernimus. et quaſi oēs ſequunt

Idem glo. in c. antigonus ſup. de pact.

ꝓpter bar. qui voluit ibi ꝙ etiam de iure canonico nõ debet interuenire iuramentũ in cõpromiſſo ſed male loquitur. q2 in. c. ij. et. c. ꝓuenit. ⁊. c. cum tpe. e. co. ⁊ hic interuenit iuramentũ in cõpromiſſo nec papa reprobat imo mandat iuramentũ obſeruari. vñ bal. in. d. auc̃. decernimus dixit ꝙ v̾tute iuramẽti pt pars compelli ad obſeruatõe3 ſnie q2 cum iſtud iuramentũ nõ v̾gat in diſpendium ſalutis eterne eſt oĩno ſeruandũ vt i. c. ſi v̾o de iureiur. dixit tñ ꝙ non oritur actio q2 actõ eſt de iure ciuili ⁊ illa auc̃. decernimus reprobauit hodie iuramentum in cõpromiſſo. ꝟ hoc dictum bal. credo verũ quo ad hoc vt agat̃ ex remedio. l. ne in arbitris. q2 imperator potuit reuocare legem ſuam. ꝟ dico ꝙ poterit agi v̾tute iuramenti q2 ex quo deus ⁊ canon mandant iuramenta ſeruari ergo oritur actio. ar. i. l. vnica. ff. de ꝯdi. ex lege. dixi plene in. c. cum veniſſent. de iuſti. fac̃ qđ nõ. bar. i. l. ſi quis ꝓ eo. ff. de fideiuſ. vides ergo ex ꝑdictis ꝙ legiſte p maiori parte ſentiunt i effectu hãc opi. hoſti. et vide qđ dixi in. d. c. cum tẽpe. ⁊ in. c. ſi.

Ad dictũ Inno. pt p̾mo rñderi ꝙ Inn. nõ loquitur qñ iuramentũ interuenit ſine pena ſed loquitur qñ vltra penam fuit appoſitum iuramentũ nam compromiſſum eſt ꝯditionale ꝓpter penam appoſitam ita et iuramentũ videt̾ ꝯditõale ꝓpter penã appoſitã q̃ſi vt ſeruet ſniã vel ſoluat penam poſſet etiam de nouo attemptari ꝙ dictum Inno. non ſit verũ q2 nullo iure ꝓbatur ⁊ iura indiſticte mãdant iuramenta ſeruari vt ꝑ to. ti. de iureiurã. et debet iuramentũ ſeruari in ſua forma ſpecifica adeo ꝙ non ſufficit factum iuris obſeruantia. vt ẽ tex. nõ. in. c. ad nr̃am. el. i. de iureiur. ex quo pt ſeruari i forma ſpecifica. ⁊ adduco tibi tex. vnũ ſin. de iure ciuili i. l. ſi qs maior. C. de tranſac. vbi ꝓbatur ꝙ qñ in ꝯtractu interuenit iuramentũ licet pena ſit appoſita in ꝯtractu non ſuffic̃ ſoluere penam ſed ſi pars ꝯtrauenit tenetur ſoluere penam ⁊ ſeruare ꝯtractum. Et ꝑ illum tex. ſin. nõ. Bal. ꝙ iuramentum habet vim illius clauſule rato manente pacto qđ hoc eſt ꝙ ſoluatur pena rato manente pacto tene ſemꝑ menti ergo ſi iuramentum interuenit in cõpromiſſo penali debet habẽ vim illius clauſule rato manente pacto et ſic ꝯtrauenieñs tenetur ſoluere penam et nihilominus ꝯpellitur ſeruare ſententiam et licet Bal. dixerit in. l. ne in arbitris. ꝙ illa. l. ſi qs maior. nõ h3 locũ i ꝯpromiſſo dic ꝙ h̾ dixit hito reſpc̃u ad ius ciuili q2 de iur̃ ciuili iuramentũ fuit reꝓbatum i compromiſſo ꝟ cum de iure canoico iuramentũ non ſit reꝓbatum i compromiſſo. vt. s. dixi ergo d3 hr̃e vim illius clauſule. ⁊ l3. l. ſi qs maior. videtur loqui i trãſactõne tñ ꝑ verba ſua ꝓcedit i omni ꝯtractu et h̾ expꝛeſſe firmat bal. ibi i fi. et teneh̾ hec menti. Quo ad ſcđm an in obligatõnibus facti ſufficiat de iure canonico ſoluere intereſſe ꝑſertim ꝑ ꝯ̾ignet tenuit ꝯtrariũ i. c. veniens. de iureiurã. fac̃ gloſ. de. paſtoral. de reſcrip. i. v̾. per violentiam. ⁊ reſpectu ſimplicis ꝓmiſſionis vide ho. tex. i. c. l3. de voto. et hunc arti. plene explanaui i. d. c. veniens. de iureiurã. et ibi vide ⁊ ibi ꝯclusi ꝙ de iure canonico debet quis ꝑciſe ſeruare pactum quod ꝓmiſit ex quo adiplere poteſt ſiue interuenerit iuramentum ſiue non. iuxta illud pſal. que ꝓcedunt de labijs meis nõ faciam irrita. et facit. c. i. ⁊. ij. de pact. cum ſi.

Quãq3 et quarto i compromiſſo interceſſit pena ſine iuramento. et h̾ caſu ps ꝯtrauenieñs tenetur ſoluere penam nec poteſt compelli ad obſeruantiam ſnie vt in c. dilecti. i fi. e. co. et i auc̃. decernimus. ꝑalle. ⁊ i. l. ij. ff. eo. qđ intellige niſi ſnia arbitri ꝯtineat euidentem iniquitatem de quo dic vt dixi i. d. c. ij. Sed dubium eſt h̾ caſu nunqd ſnia arbitri poſſit emologari expꝛeſſe vl' tacite docto. eñ antiq iuris ciuilis fuerunt varij. q̃dam tenuerunt ꝙ vbi compromiſſum eſt penale ſnia arbitri non poteſt emologari vt ex ea detur actio q2. l. cum antea. ꝑalle. ꝓuidit de hac emologatõne qñ pena erat appoſita i compromiſſo. vnde partes apponendo penam videntur receſſiſſe a ꝓuiſione legis ar. i. l. fi. C. de pac. ꝯuen. tam ſuꝑ dote. et hanc opi. tenuerunt Bul. Azo. ⁊ bal. Sed Mar. tenuit ꝯtrarium et hoſti. h̾ videtur ſeq iſtam opi. Mar. et dic̃ eam approbari ꝑ iſtũ tex. nam papa mandat hic arbitrium mandari executõni ſi fuit receptum a partibus ſed ſi non fuit receptũ mandat penam exigi ergo arbitrium penale pt emologari. ⁊ adducebat hoſti. iſtum tex. in verbo indiſtincte quaſi dicat ſiue cum ꝙ ſiue pena ſit compromiſſa ſiue non ex quo arbitrium fuit receptum debet mãdari executõni. videtur etiam approbare. Inno. reqrit tñ vt fiat emologatio per ſubſcriptõnem ptium ad hoc vt penale arbitrium poſſit emologari. ſed moderni legiſte ꝯmuniter tenent ꝯtrarium vt nõ. ꝑ glo. ⁊ bar. i. l. ij. ff. eo. et i. d. l. cum antea. ⁊ cum hac opi. ꝯmuni videt̃ trãſire hic do. an. et tenentes hanc opi. ꝙ arbitrium penale non poſſit emologari reſpondent ad iſtum tex. ꝙ iſtud verbũ indiſtincte debet exponi ſiue ꝓcurator habuerit mandatum ad compromittendum ſiue non q̃ſi dicat ꝙ ex quo arbitrium fuit receptũ a ptibus debet indiſtincte mandari executõi non habito reſpectu an ꝓcurator habuerit mandatum vel ne quia pars recipiendo arbitrium videtur approbaſſe factum procuratoris. ⁊ certe de iure ciuili iſta opi. videtur veriſſima et videtur ꝓbari in. d. l. cum antea. Sed ego limitare3 hoc dictum quo ad h̾ vt non detur actio ex ſententia et ita loquitur l. cum antea. ſed ſi partes pure approbant arbitrium latum ſimpliciter ſine appoſitõne pene licet in compromiſſo fuerit pena appoſita credo ꝙ pt agi ex tacito pacto ita ꝙ ptes videntur de nouo cõtrahere vt fiat quod continetur in ſententia arbitri hoc ꝓ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

bo per optimum ſimile. nam ſententia lata a iudice
quantumcunqȝ ſit nulla poteſt ratificari a partib⁹ nõ
vt habeat vim ſententie ſed vt habeat vim pacti ex no
uo contractu vt ꝓbatur in.l.ij.C.cõia vtriuſqȝ iu.no.
bar.in.l.vnica.C.qui ꝓ ſua iu.et canoniſte poſt gl. in
c.ſignificaſti.de fo.ↄpe.et ibi dixi.ergo eodem modo
poteſt ratificari illa ſententia arbitri non vt agaẗ tan-
q̃ȝ ex ſententia ſed ex tacito pacto et quodammodo ex
nouo cõtractu ⁊ ſic poſſet intelligi iſte tex.et ſaluantur
opi.ſupradicte.Et aduerte q2 cõtra id qđ.s.dixi in p̄
cedenti membro vbi cõcluſi q̄ ſi iuramentum interue-
nerit agitur p̄ciſe ad obſeruantiã ſententie nec ſufficit
ſoluere intereſſe facit multũ iſte tex.in eo q̄ ꝓcurator
iurauit et tñ ſi fuit appoſita pena cogitur illam ſoluere
ſi naũt non compellitur ſolũm ſoluere intereſſe.So.cõ
trarium eſt difficile et ꝓpter hoc aliqui voluerunt tene
re ptem contrariam.Sed certe tenendo quod p̄dixi,
qđ videtur magis cõmune ⁊ iuri ↄſentaneum p̄t reſpõ
deri ad iſtum tex.q̄ loquitur qñ ꝓcurator iurauit ſine
mandato dñi.nam h̄ dr̄ q̄ ꝓcurator potuit iuramẽto
ſuo ſeipſum obligare et non eccleſiam ergo ſi habuiſſȝ
mandatum ab eccleſia ad cõpromittendum ⁊ iurandũ
habuiſſet arbitrium executõnem cõtra eccleſiam vt in
c.ij.e.eo.ſed hic cõtra ꝓcuratorem non poterat ſentẽ
tia mandari executõni q2 fuerat lata ſnia ſuper ſubie-
ctõne et ſic erat queſtio de re ſpũali vnđ ꝓcurator non
erat ſoluendo nec poteſt extimari res ſpũalis ideo ſuf
ficit q̄ ꝓcurator ſoluat intereſſe et vide ad h̄ glo.ſing.
que ad h̄ inducit iſtum tex.in.c.coram.de offi.deleg.
vnde extimabitur iſtud intereſſe habito reſpectu ad le
ſionem quam patitur alia pars totiens litigando ſup
eadem ratõne vt ibi nõ.glo.et per h̄ ſoluitur alia q̃ſtio
quã formant hic doct.quõ ſumitur hic illud intereſſe.
nam Inno.dixit q̄ capitur ꝓ expenſis quas fecit i li-
tigando non aũt ꝓ extimatõne rei que petebatur q2 i
hoc ſua non intereſt qñ aut res non erat ſua et nõ p̄t
p̄tendere intereſſe.aut res erat ſua et poteſt illã de no-
no petere vt in.l.ſi quis rem.ff.e.ẗ hoſti.intellexit iſtũ
tex.indiſtincte ꝓut loquitur de omni intereſſe vnde di
cit q̄ veniat intereſſe ⁊ etiam expenſe non ſolum quo
ad litem p̄teritam ẜ etiam futuram ar.in.l.minoribus
ff.de mino.Sed ego diſtinguerem q̄ eo caſu quo nõ
poteſt peti executio ſententie vtputa quia non interue
nit iuramentum nec arbitrium fuit emologatum tũc in
tereſſe non cõprehendit extimatõnem rei petite ẜ aliđ
intereſſe contingens ratõne litis mote vel mouende. ẜ
eo caſu quo ſententia poſſet habere executõem contra
dominũ ẜ ex defectu mandati non poteſt peti executõ
dico q̄ intereſſe capitur large vt etiam veniat cõtra ꝓ
curatorem intereſſe reſpectu extimatõnis rei petite ſi
extimari poteſt q2 ꝓcurator tenetur ad omne damnum

vt in.d.l.plancius.ff.de pen.Quinqȝ ⁊ q̃nto compro-
miſſum fuit penale ſed fuit appoſitum clauſula q̄ pẽa
ſoluta ratum maneat pactum.et h̄ caſu ſi pars contra
dicit teneẗ ſoluere penam.nũquid aũt ſoluta pena poſ
ſit compelli ad obſeruantiam laudi virtute illius clau
ſule rato manente pacto.Inno.ſentit hic q̄ ſic et idem
glo.in.c.dilecti.s.eo.ẜ tu expedias hunc arti.vt plene
ibi dixi. Quinqȝ et ſexto ptes ꝓmiſerunt ſtare ſentẽ
tie arbitri ꝑ ſtipulatõem ſed immediate fecerũt pactũ
de obſeruando id qđ arbitri iudicauerãt et tũc voluit
nõ.hic Inno.q̄ p̄t preciſe agi ad obſeruantiam laudi
non ex ſententia ẜ ex vigore pacti immediate appoſiti
nam precedens ſtipulatio informat hoc pactum ſcđȝ
eam.vt in.l.lecta.ff.ſi cer.pe.idem eſt qñ actor fuit ſti-
pulatus certam rem dari vel factum fieri ſi arbiter ita
iudicauerit.Unde non ſufficit hoc caſu ſoluere inter-
eſſe.quia iſtud habet locum quando partes promi-
ſerunt ſtare dicto arbitri.Secus quando pars fuit ex
preſſe ſtipulata rem dari vel factum fieri ſi arbiter hoc
iudicauerit et fuit dictum ſatis ſubtile ⁊ menti tenẽdũ
et ſcđm hoc debes limitare iſtuȝ tex.in eo q̄ diſponit
de intereſſe.et per hec habes pfecte declaratam mate
riam huius.c.⁊ totius tituli.et caueas ne in p̄dictis er
res.q2 vt.s.dixi in quodã notabili hec ꝓcedunt in ar
bitro ⁊ non in arbitratore ⁊ de laudo arbitratoꝝ qua-
liter habeat executõnem et de remedio ↄtra iniquitatẽ
illius arbitramenti pleniſſime ſcribo in.c.quintauallis.
.ij.de iureiur. In glo.fi.in fi.nõ iſtam glo.iũcto tex.
q̄ licet delegatus p̄ncipis poſſit ſuam ſniam manda
re executõni vt in.c.in lr̃is.⁊ in.c.querenti.de offi.de
le.tñ ſi de illa cauſa delegata factum eſt cõpromiſſum
citra ſententiam in tercium non poteſt iſte delegat⁹ ſen
tentiam arbitri mandare executõni etiam ſi auctorita
te ſua fuerit factum cõpromiſſum ſed debet recurri ad
ordinarium vt hic nõ.probatur.et adde quod nõ.i.c.
niſi.de preben.

X parte Morte alterius cõpromit-tentium finitur compromiſ-
ſum.vel latius ſumma ſic.Si per duos ele-
ctos ad eãdem prelaturam in diſcordia compromitti
tur in ordinarium morte alterius compromittentium
expirat compromiſſum.ordinarius tñ ex ptãte ordia
ria procedit ſuper iure ſuperſtitis antequam fiat trãſi
tus ad aliam electõnem.h.d.p̄mo ponitur ↄſultatio.
ſecundo reſponſio ibi ſuper quo. Notã p̄mo q̄ ſup
electõe et ſic ſup matrimonio ſpũali p̄t fieri ↄpromiſſũ
ↄcor.c.cum inter canonicos.s.de elec.fact.c.niſi.ij.de
preben.⁊ per hec iura limitaẗ tex.in.c.pe.s.de in ite-
reſti.vbi dr̄ q̄ in cauſa matrimoniali non pñt arbitri aſ
ſumi.debet eñ reſtringi ad matrimonium carnale qđ
deſiderat maiores iudices nec admittit aliquã ↄpoſi-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tōnem. vt in. c. fi. de tranſac. et in. c. i. de ꝯſan. et affi. et in. c. accedentibus. ꝺ excel. pla. ſecus aūt eſt i matrimonio ſpūali vt hic ꝛ in iuribus ꝑalle. et hāc qōnē formauit. Jo. an. in. d. c. pe. licꝫ gl. vacillauerit et potius ſenſerit ꝯtrarium. ꝟ tu tene quod ꝑus dictum eſt. puto tñ hoc dictuꝫ veꝝ vt valeat ꝯpromiſſum in preiudiciū ipſorum cōpromittentium ꝟ non quatenus fieret ꝑiudiciam ſuperiori vel eccleſie ſicut in ſimili. nō. in. c. de multa. de ꝑben. vñ eo caſu quo electi poſſunt libere renunciare poterūt ꝑ ꝯñtiaꝫ cōpromittere ꝟ eo caſu quo non poterūt renūciare ſine licentia ſuꝑioris non valebit cōpromiſſum in preiudiciū ſuꝑioris. ꝟ quo ad iudicium ꝓprium ſic ar. opti. in. l. i. §. ꝟ cum lis. ff. de tranſac. et in. l. ſic dictum. ff. de euic. facit regula. cum quid vna via. de re. iu. li. vi. et qꝺ dixi in. c. cum tpe. e. eo. An aūt ꝛ qñ poſſit elect⁹ renunciare electōi ſine licentia ſuꝑioris vide ho. gl. i. ſi electio. de elec. li. vi. ꝛ qꝺ nō. doc. in. c. ij. de tranſ. pla. Secūdo nō iuncta ſu ꝑaſcriptōe ꝙ in ordinariū ꝑt ꝯpromitti tanꝗ in arbitrum. et optime ꝓbat iſte tex. ꝯcluſionē quā feci in. c. cum tpe. ꝑalle. nam archiepꝯ. Colonieñ erat hic ordinarius iſtoꝝ ꝛ tñ fuit in eum ꝯpromiſſum tanꝗ in arbitrum qꝺ colligit̄ ex eo q2 tanꝗ arbiter ꝑfixit diem ad ſniam audiendam arbitrator eñ nō fert ſniaꝫ. quia coram eo nō eſt iudiciū nec quaſi. vt nō. Jnn. in. c. quintauallis. de iureiurā. ꝟ arbiter dꝫ ferre ſniaꝫ q2 arbitria ſunt redacta ad inſtar iudicioꝝ vt i. l. i. ff. de arbi. facit c. cum dilectus. e. eo. vbi arbiter largo mō dr̄ iudicare in ꝯtraꝺm tex. tene mēti q2 hec ꝯſideratio nō ꝓbat alibi ita bñ ſicut h. nam illi q tenuerūt ꝯtrarium dicebāt ꝙ iura canonica loquunt̄ in arbitratore ꝛ non in arbitro. vt dixi in. d. c. cum tpe. cuius ꝯtrarium manifeſte ꝓbatur h niſi diceres ꝙ archiepꝯ reſeruauit h ſibi poteſtatem ordinariā. ita ꝙ ꝓcedebat h vtraqꝫ ꝑtāte. ꝟ h nō colligitur h imo potius ꝯtrarium. cum allegaret ipſum nō debere vlterius ꝓcedere cū ꝯpromiſſum eēt extinctum. Tercio nō ibi fide preſtita ꝙ de iure canonico ꝑt ꝯpromiſſum fidei interpoſitōe firmare ꝯcor. c. ꝑuenit. e. eo. ꝛ. c. cū tpe. quīꝗ firmat̄ iuramento. vt. e. c. ꝑx. et in. c. ij. e. eo. et que differētia ſit inter iuramētū et fidei ꝑſtatōnem dixi in. c. ad aures. qꝺ. me. cau.

Quarto nō ꝙ arbiter ꝑt citare ꝑtes ad ſniam audiendam. ꝛ dic ꝙ ꝑt citare ꝑ lr̄as. vt in. l. ꝟ interpellatum. §. arbiter. ff. eo. Et nō ꝙ largo modo dr̄ ferre ſententiam. ꝯcor. c. i. e. eo. ſtricte tñ non eſt ſnia vt ibi dixi ꝟ potius appellat̄ arbitriū vallandū vt in. c. ꝑ tuas. ꝛ i c. cum tpe. e. eo. hꝫ eñ arbiter quandā notiōnē ſeu facultatem ſeu arbitriū cognoſcendi non aūt habet iuriſdictōnem vt in. l. ait ꝑtor. et qꝺ ibi nō. ff. de re iudi.

Nō hic ꝛ tene menti ꝙ ꝑ mortem alterius ꝯpromittentium expirat ꝯpromiſſum etiam ſi añ mortē fuerat ꝯcluſum in cauſa ita ꝙ nō reſtabat ibi niſi ferre ſententiam. ꝛ optime ꝓbatur hic ꝛ alibi non ita bñ ꝓbat̄ nam alia iura ſimpliciter dicunt ꝙ morte alterius compromittentiū expirat ꝯpromiſſum. vt in. l. diem ꝓferre. §. i. ꝛ in. l. ꝟ interpellatur. ff. eo. et. j. c. fi. ꝟ non faciunt mentōnem qñ añ mortem oīa expedita erant ita ꝙ ñ reſtabat niſi ferre ſniam. ꝛ h ꝓbatur hic ſing. quimmo plus ꝓbat illa lr̄a ſi bene ponderetur ꝙ etiam ſi arbiter ꝑfixerit diem ꝑtibus ad ſniam audiendā nihilominus expirat ꝯpromiſſum ꝑ mortem alterius ꝯpromittentiuꝫ et eſt h notabile ꝑ ea que le. ꝛ nō. in ſiti in. c. audit. e. procura. et hanc ꝯcluſionem. e. factam firmauit Bal. in. d. l. diem ꝓferre. allegat Jnno. hic. ꝟ nō oportuit allegare Jnno. q2 tex. eſt hic aptus. ꝛ ꝑ hoc facit. ꝙ terminus prefixus ad ſniam audiendā etiam ꝑ iudicem extinguitur ꝑ mortem citati ita ꝙ nō valet ſnia poſtea lata ꝑtex. illius citatōnis vt in. l. in ſumma. §. fi. ff. ꝺ re iudi. cum ergo opus ſit noua citatōe expirat compromiſſum q2 non poteſt citari ꝑſona in ꝯpromiſſo nō cōprehenſa vt in. c. fi. j. eo. ſecus dic i inſtantia. inchoata coram iudice. nam iſta morte litigantis tranſit in heredem vt in. l. tam ex ꝯtractibus. ff. de iudi. ꝛ nota. in. c. fi. j. eo. effectus tñ ſnie ꝑ arbitrum ꝯtra ꝓmittentem ſuperſtitem tranſit in ipſius heredē vñ ſnia arbitri nō expirat. lꝫ non ſit executōni mandata añ mortem cōpromittenti ſicut ipſum ꝯpromiſſum dumtaxat vt i. d. l. diem ꝓferre. §. i. ꝛ ideo glo. pe. hic in v̄. arbitriū. expōit .i. ꝯpromiſſum quaſi innuat ꝙ arbitrium .i. ſnia arbitri non expirat ꝑ mortem illius qui ꝯpromiſit ex quo deceſſit poſt ſniam latam ꝟ ꝯpromiſſum ſic. Quinto nota ꝙ mortuo vno ex electis in diſcordia ad eandem ꝑlaturam non debet attēptari alia electio niſi prius diffiniatur ꝑ iudicem de viribus ſeu validitate illius electōnis facte de ſuꝑueniente. et eſt ratio q2 data validitate illius electōnis non valet ſcꝺa vt in. c. cōſiderant⁹ de elec. ꝛ hic in fi. Debet ergo ꝑmo ꝯſtare an electio ſuperſtitis valeat ꝛ hodie deciſum eſt ꝙ electio attemptata poſt mortem coelecti eſt ipſo iure nulla quia debet ꝑ⁹ diſcuti validitas alteri⁹ electōis vt ꝓbat̄ in. c. i. ꝛ. ij vt li. pē. li. vi. et ibi firmauit Jo. an. et ꝑ illa iura poſſūt decidi multa hic tacta ꝑ Jnno. que ꝑ te videas. Ultimo nō ꝙ lꝫ expirat cōpromiſſum factū in ordinariuꝫ nō tñ ceſſat iuriſdictio ſua ordinaria et poteſt poſtea ꝓcedere tanꝗ ordinarius ꝛ ita intelligitur iſte tex. ꝟ dubium eſt nunquid poterit cām decidere ꝑ acta geſta corā eo tāꝗ arbitro. Abbas tenuit h ꝙ ſic allegat. c. ꝑñtata. ꝺ teſti. ꝛ. l. i. C. ꝺ arbi. do. an. vr̄ inuere ꝯtrariū niſi proceſſerit ꝑtāte ordinaria et compromiſſaria ꝑſuppoſito ꝙ iſte due ꝑtātes ſint cōpaſſibiles. ſed certe primum dictū de iure ꝓcedit ſeruata tñ diſtinctione illius c. ꝑñtata. et vide qꝺ ibi dixi. Jn glo. ij. ibi ſcꝺm le

ges. quaſi dicat ſecus ſm canones ꝛ facit iſte tex. apte
cõtra bar. in auc. decernimus. C. eo. vbi dicit de iure
canonico nõ probari vt iuramentum valeat qñ cõpro
mittit in aliquẽ tanꝗ in arbitrũ. ꝛ vide circa hoc quod
plene dixi in. c. ij. e. eo. In glo. in ver. allegauit ibi
neceſſaria eſt ſñia q̃ntũ ad canonicos. Aduerte qꝛ gl.
intricate hic loquit in prima rõne ideo tene iſtam rões
que incipit ibi li iſta videbat. et ſcias ꝙ iſtud. c. habet
duos intellectus. quidã intelligunt vt Inno. ꝙ com-
promiſſũ fuit hic factũ ꝑ electos ꝛ nõ ꝑ electores qꝛ ele
cti cõpromiſerunt tm̃ de iure eoꝝ. merito ꝑ mortẽ al
terius expirauit cõpromiſſum ideo non debuit durare
ptãs ꝯpromiſſaria quo ad canonicos qꝛ vt dixi cano
nici nõ cõpromiſerunt. Alij intelligunt ꝙ hic compro
miſſum fuit ꝑ canonicos. ꝛ ideo debuit iſte archieps
ꝓcedere nõ obſtante morte alterius electi qꝛ ex quo nõ
erãt mortui cõpromittẽtes nec arbitri durabat cõpro-
miſſum. ꝛ hanc lec. tenuit h̃ hoſti. exponens lrãm ibi
ꝑtes. i. eligẽtes. ſed hec lec. nõ eſt bona cũ papa hic ex
preſſe dicat ꝙ cõpromiſſum ſuit finitũ per mortẽ alte
rius. ideo tene ꝓcedentem lec. ꝛ in fi. gl. dic melius vt
s. dixi in primo notabili. Extra glo. querit hic Inno.
vtrũ cõmittat pena appoſita in cõpromiſſo ſi ps citata
ꝑ arbitrum renuerit cõparere et ponit aliqua bona ꝛ i
ſta q̃ ego lati᷒ expediui poſt gl. in. c. cũ dilect᷒. e. eo.

Arbiter poſt rem iudicatã
Xpoſita ſup diſcordijs nouis aſſu-
ptus nõ poteſt ꝑ ſuum arbitriũ ſñiam immu
tare etiam ſi de cõponendo inter ꝑtes a papa manda
tum recepit h̃ dicit. ps ſcõa ibi licet aũt. Nota pri
mo ꝙ ſup diſcordijs ortis ex ſententia põt cõpromitti
vt ſic de nouo cognoſcatur de meritis cauſe de quo di
cetur. ſ. cum glo. Nota ſcõo ꝙ ſuper iuribus eccle
ſie poteſt fieri compromiſſum etiam in laicum quod
intellige vt dixi in. c. cum tempore. e. eo. Nota ter
cio ꝙ compromiſſum poteſt firmari datione obſidum
vt ſic dentur obſides in poteſtatem arbitri vl' alterius
detinendi donec arbitrium ferendum vigore compro
miſſi habuerit effectum et ſolet hoc ſepe attemptari in
ter nobiles et potentes qui de facili non poſſunt cõue
niri ſuper executione laudi vt indirecte compellãtur ad
executionem per retentionem obſidum ſicut firmatur
qñꝗ compromiſſum datione pignorum vt nõ. glo. in
c. cum dilectus. e. eo. qñꝗ pene appoſitione vt in. ſ. ꝑ
tuas. ꝛ. c. dilecti. e. eo. Item de iure canonico valet cõ
promiſſum nudo pacto factum ſcðm hoſti. de quo vi
de quod latius dixi. e. eo. ꝑ tuas. Op. cõtra tex.
in eo ꝙ iſte electus habuit recurſum ad papam contra
ducem Venetorum. nam cum iſte eſſet laicus non de-
buit papa ſe intromittere vt in. c. cauſam. qui fi. ſint le.
actor eñ debet ſequi forum rei vt in. c. cum ſit generale

de fo. ꝯpe. Inno. nõ rñdet directe ad cõtrarium. ſ3 dic
non eſſe dubitandum quin papa haberet hoc caſu iu-
riſdictõnem ꝯtra iſtum ducem allegat. c. apoſtolicos.
xij. q. ij. et. c. ſi quis. de potentibus. xxiij. q. iij. ꝛ alit
ñ dixit vidꝛ tñ velle ſm iura q̃ allegat ex eo ꝙ iſte dux
opprimebat eccleſiã et iura ipſius retinendo iniuſte ob
ſides eccleſie. et retractando iſtam ſñiam ꝙ iuſte potuit
papa adiri ratõne quaſi cuiuſdam ſacrilegij ſeu oppreſ
ſionis. et nõ ſing. hoc dictum iuncto tex. ꝙ l3 laicus ꝑ
textu ꝯpromiſſi opprimat eccleſiam ſeu eius iura nihil
ominus põt adiri iudex eccleſiaſtic᷒ ꝯtra eum quod itel
lige quãdo notorie cõſtat de iniuſticia ſeu oppreſſione
vt hic cõſtabat nam iſta ſñia non habebat colorare fa
ctum iudicis cum notorie eſſet nulla ex defectu ptãtis
ſecus puto vbi laicus ex ptãte ſibi inherente proceſſit
ad aliquam ſententiam nam cum iſta ſit nulla vel iniq̃
debet recurri ad ſupiorem ſuum ꝛ non ad ſupiorem ec
cleſiaſticum iuxta ea que dixi in. c. ſi. de iudi. et in. c. ſi
duobus. de app. ꝛ in. c. ſignificantibus. de offi. l. de le.

Secundo vltra doc. poteſt dici ad tex. ꝙ iſte dux
venetorum non recognoſcit ſaltem de facto ſupiorem
in temporalibus merito potuit in hac re ardua adiri
papa in defectum ſupioris. vnde puto ꝙ etiam ꝑ lai-
cum potuiſſet adiri papa in hoc caſu ꝯtra iſtum ducẽ
ꝑ ea que dixi poſt Inno. in. c. licet ex ſuſcepto. de fo.
compe. et in. c. cum te. de re iudi. facit quod nõ. hoſti. i
c. cum iohãnes. de fi. inſtru. Tercio põt notabilius
dici ꝙ de iure cõmuni et ordinario fuit hic papa adit᷒
ꝑ iſtum electum nam cum pretendit electus arbitriũ
ducis eſſe iniquum et debebat executõni mã dari con-
tra eum et ſic erat reus in hoc caſu poterat adire papã
tanꝗ iudicem ꝓprium cum ipſe eſſet iudex ꝑncipalis
cauſe cõtra ipſum electũ vt in ſili nõ. bar. in. l. ſi ſocieta
tem. §. arbitrorum. ff. ꝑ ſo. vbi dicit ꝙ reus petens ar
bitramentum reduci ad bonam eq̃tatem põt adire iudi
cem proprium. quia cum prius iudex habebat iuriſ-
dictõnem in iſta cauſa cum iſte ſit reus poteſt adire iu-
dicem ſuper articulo illius cauſe. quod plenius expo
in. c. quintauallis. de iureiu. merito papa hic mãdauit
reduci in ſtatum pꝛiſtinum quanꝗ fuit attemptatũ cõ
tra ſñiam. In gl. ij. ibi tranſigi ſine cõpromitti nõ
potuit. nõ bene iſtam gl. iuncto tex. pꝛimo in eo ꝙ equi
parat tranſactõ3 ꝛ cõpromiſſum. ſcõo quia vbi non põt
tranſigi non valet cõpromiſſum. nam cõpromiſſum eſt
quedam trãſactio vt in auc. ſi q̃s. C. de iudi. et fa it h̃
ꝑ ſtatuta locoꝝ in quibus cauetur vt inter ꝯſanguineos
fiat ꝯpromiſſũ. d3 eñ ſtatutũ intelligi qñ petit cõpro-
miſſũ ſup re dubia. nã ſi res eẽt certa ꝛ clara q̃zꝯmo
dũ non h3 locũ tranſactio ita nec ꝯpmiſſũ. et iõ ſi petit
executio ſententie vel inſtrumenti habentis executõem
paratam non debet fieri cõpromiſſum niſi opponeretur

aliquid ratõnabile. et hanc ꝯcluſionem firmauit bar. in
ꝓhemio. C. et in. l. poſt rem iudicatã. ff. de tranſac. et i
l. eleganter. in p̃n. ff. de ꝯdi. inde. facit quod nõ. gl. pe.
C. d̃ pac. l. ſi quis in ꝯſcribendo. ⁊ tenuit hoſti. apte h̃
dicens ꝙ hic ꝯpromiſſum non valuit quia factum fu
it ſuper rebus deciſis per ſententiã vt dicit etiã Inno.
Sed aduerte nam p̃dicta p̃nt optime ꝓcedere vbi cõ
promiſſum fieret tanq̃ȝ in arbitratorem. nam tũc pro
p̃rie ꝯpromiſſum d̃r trãſactio vt nõ. in. c. q̃ntaualliꝰ. d̃
iureiuran. et in. d. auc̃. ſi q̃n. ſed q̃n ꝯpromittit̃ in aliq̃ȝ
vt arbitrũ tunc eſſet iudicio meo dubitandũ nunq̃d va
leat ꝯpromiſſum ſup̱ deciſis per ſententiaȝ q2 arbitria
ſunt redacta ad inſtar iudicioꝝ vt in. l. i. ff. eo. vñ que-
admodum valet iudicium ſup̱ deciſis p̱ ſniam preſegi
ſi non opponit̃ de tranſitu in rem iudicatã vt in. c. int̃
monaſterium. ꝓpe fi. de re iudi. ita debet valere cõpro
miſſum factũ et iudiciũ inde ſecutũ. Innoc. tñ h̃ videt̃
ſentire ꝙ etiã tanq̃ȝ in arbitrũ non p̃t ꝯpromitti ſuper
deciſis p̱ ſententiam in eo ꝙ allegat arbitriũ hic non
valuiſſe q2 non t3 ſnia cõtra res prius iudicatas vt. ij.
q. vi. §. diff initiua in ṽ. item ſi ſententia. Item quia p̃
latus nõ p̃t etiam ſi vellet renunciare iuri eccleſie que-
ſito p̱ ſniam. allegat. l. interpoſitas. C. de tranſac. hec
vltima ratio eſt bona h̃ ꝯcludit tñ in re eccleſie nõ aũt
in facto p̃uati. p̃ma vero ratio vniuerſalis ſed illa depẽ
det ab alia queſtione. nũq̃d teneat ſententia cõtra ſen-
tentiã quã plene examinaui in. d. c. inter monaſterium
et ſi tenemus opi. ꝙ indiſtincte nõ valeat ꝓcederet di
ctum. Innõ. hic ſed ſi tenemus aliam opi. ꝙ in diuerſ
inſtantijs valet tercia ſnia quam tenuit bart. in. l. i. C.
q̃n ꝓuo. nõ eſt ne. non procederet hoc dictũ Inno. vñ
ego putarem ꝙ ꝯpromiſſum bene fieri p̃t tanq̃ȝ in ar-
bitrum et ad iſtum tex. p̃t videri ꝙ hic annulat̃ ſenten
tia ex eo quia non fuit cõpromiſſum ſuper rebus deci-
ſis p̱ ſniam ſed ſuper diſcordijs nouiter ortis vñ non
debuit iſte arbiter extendere manũ ad non cõprehen-
ſa in ꝯpromiſſo. et hanc ſolu. ſenſit glo. iiij. in fi.

In glo. iiij. ibi dicas p̱ hoc non ſoluit̃ contrarium
formatũ de. l. diem proferre. §. ſtari. So. dic dictũ gl.
procedere q̃n arbitrium in ſe ꝯtinet euidentem iniqta-
tem nam tunc ſaltem de iure canonico non eſt ſtanduȝ
tali arbitrio et ita loq̃tur. c. ij. all'. in glo. vt ibi plene di
xi. Et in fi. glo. quero quid ſi fuiſſet in compromiſſo
dictum vt intelligeretur lis et q̃ſtio ſup̱ om̃i et toto eo
quod fuerit laudatum. nunquid tũc valeat arbitriũ cõ
tra p̃orem ſniam. Do. an. tenet̃ ꝙ ſic. q2 ſup̱ ſententia
poterat eſſe cõtentio. vt in. l. i. ff. que ſen. ſine ap. reſci.
vnde vigore illius clauſule videtur ꝯpromiſſum factuȝ
ſup̱ re dubia. dicit tñ hoc ꝓcedere in rebꝰ p̃uatoꝝ. ſe-
cus in rebꝰ eccleſiaꝝ. q2 p̃latus nõ p̃t ſic ſurgere q̃õeȝ
in p̃iudicium iuris eccleſie. h̃ do. Car. tenet ꝯtrariũ etiã
quo ad primũ dictũ quia p̱ iſta v̱ba generalia nõ vi-
detur data p̃tãs retractandi ſniam q̃ plus placet. et
p̱ hoc adduco iſtum tex. nam papa hic ſep̃ſit duci vt p̱
tes niteretur ducere ad cõcordiam ⁊ tñ d̃r in tex. ꝙ p̱
verba generalia pape non fuit intentõnis vt querimo-
nia iam ſopita deberet ſuſcitari quaſi in generali ſmo
ne non venit id quod in ſpẽ quis non fuiſſet veriſimili
ter cõ ceſſurus vt in regula in generali. de re. iu. li. vi.
et in. c. fi. de off. vica. e. li. ergo idem dicendũ eſt in p̱ti
bus generaliter ꝯpromittentibus vt p̱ generalẽ ⁊ effu
ſum ſermonem non videant̃ cogitaſſe debet̃ tñ appo
nere ſemp̱ in ꝯpromiſſo illam clauſulam ne poſtea op
ponatur cõtra arbitrium quod excedit limites cõpro-
miſſi. In glo. fi. ibi ſed tenentur vt fiat ꝙ inter par
tes ꝯuenit nõ bene glo. q2 ſepe ob iſtam cãm dantur
obſides inter principes q̃ an poſſit oĩno de iure fieri
vide q̃ dixi in. c. ex reſcripto. de iureiurã.

Nnoꝛtur
Hoc intendit. Non valȝ
compromiſſum de incerta
p̱ſona in arbitrum aſſumenda. h. d. quo ad
titulum. vel lacius ſic. Non valet compromiſſum fcm̃
in duos ſeu plures hoc adiecto vt in caſu diſcordie eli
gatur tercius p̱ eoſdem vel alios. p̃mo ponit factum.
ſecundo dat iudices. ibi ideoq3. Nota p̃mo ꝙ ſup̱
cauſa delegata p̱ papam poſſunt partes compromitte
re in alios tanquam in arbitros et ſic cauſam eripere a
manibus delegatorum quod intellige quando cã fuit
delegata in fauorem partium poſſunt enĩ partes re-
nunciare fauori ſuo vt in. c. ad apoſtolicam. de regu. et
in. l. ſi quis in conſcribendo. C. de pac. ſecus ſi cauſa
eſſet delegata in fauorem publicum. ad hoc quod le. ⁊
nõ. in. c. ad petitõnem. de accu. et in. c. ex cõqueſtione
de reſti. ſpo. Nota ſecundo ꝙ quemadmodum
non poteſt ꝯpromitti in duos hoc adiecto vt data in
ter eos diſcordia ipſi eligant ſibi tercium vt probat̃ in
l. item ſi vnus. §. ſi in duos. ff. eo. ita nõ poteſt fieri cõ
promiſſum vt data diſcordia inter arbitros iudices d̃
legati deputent terciũ vt probatur hic et in h̃ iſta de-
cre. prouidet vltra illum. §. ſi in duos hoc tñ puto fuiſ
ſe de mente illius tex. vnde poteſt concludi ꝙ quibuſ
cunq3 detur iſta poteſtas eligendi tercium in cauſa di
ſcordie non valet compromiſſum. debet enim fieri cõ-
promiſſum pure et in certos arbitros et ſi poſtea con
tingit diſcordia debet iudex ordinarius compellere ar
bitros ad eligendum tercium. vt in. c. ſuſpitõnis. de of
fi. delega. et in. c. cum ſpeciali. de appel. et in preallc. l.
item ſi vnus. §. principaliter. ratõnem diuerſitatis di-
cam. j. ſuper glo. fi. Nota tercio iuncta glo. i. ⁊ tene
menti quia alibi non ita bene ꝓbatur ꝙ delegati poſ-
ſunt de ꝯſenſu partiũ retinẽ ſibi p̃tãteȝ exeq̃ndi ſniam
arbitroꝝ ferendã ſup̱ iſta cã que eis fuerat delegata.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

s contrario ergo poteſtate non reſeruata non poſſunt
delegati exeq iſtam ſniam arbitroꝝ. ſed debet recurri
ad ordinarium vt dixi poſt glo. fi. iiij. c. per tuas. de. co.
Ultimo nota ꝙ non valet ꝯpromiſſum factū ſup
eligenda incerta pſona arbitri. et nō ꝙ tex. dic̄ hoc eſſe
ſtatutum ex legati ꝓuiſione et habuit reſpectum ad. d.
§. ſi i duos. ſed iſte tex. fundat ſe ſup alia ratōe videlꝫ
ꝙ arbitri poſſent diſcordare in electōne tercij. ſed pōt
dici ꝙ rō huius lre elicitur ex illa vt dicamus ꝙ iſta i
certitudo reprobatur ꝓpter diſcordiam que poſſet cō
tingere ex facto arbitroꝝ vel aliorum qui debent elige
re tercium. de quo dicendum. vt. j. latius dicam.
In glo. i. i fi. ex hac glo. colliguntur tria. primo ꝙ
poteſt compromitti in judicem delegatum retenta po
teſtate delegata. ſcdō ꝙ iudex delegatus hoc modo in
arbitrum aſſumptum poteſt vti ſi vult vtraqꝫ poteſta
te et in hoc nota glo. tercio ꝙ partes cōpromittentes
poſſunt ꝓrogare iuriſdictōnem delegatorum ad execu
tōnem arbitri ferendi p arbitros aſſumptos. Circa
pmum dic poſt doc. ꝙ ſi compromittit in delegatum
vel in alium per hoc nō expirat poteſtas delegata q̄n
tumcunqꝫ ſpecifice non fuerit reſeruata ptās delegato
rum videlicet partes cōpromittant de cā aliꝫ delega
ta nō p h extinguit ptās delegata qꝛ iuriſdcio ꝛ ꝓpta
ſūt ꝑpetua vt. l. fi. C. de diuer. ꝓp. ꝛ nō. gl. i. c. ſi āt
ō ꝓp. ſec⁹ autē ſi de cauſa in aliquem ꝯpromiſſa ptes
faciant ꝯpromiſſum in alium. nam tunc videntur rece
dere a priori cōpromiſſo. vt in. l. ſed ſi in ſeruum. §. fi.
ff. eo. et eſt rō diuerſitatis quia ꝯpromiſſum eſt volun
tariū ꝛ arbiter recepit ptātem a partibus. ideo poſſūt
partes nuda voluntate ab illo ꝯpromiſſo recedere ar. i
regula. i. j. de re. iu. ſed iuriſdictio datur a publico ꝛ nō
a ptibus ꝛ ꝯtra inuitum. vt i. c. intelleximus. de iudi. ꝛ
in. l. iter ſtipulantē. §. ſi ſtichum. ff. de ꝟ. obli. meri
to non extinguitur lꝫ ptes vadant ad arbitros. vñ pñt
denuo redire ad delegatos ſine alia delegatōe. ad hoc
facit de. q̄dam. de appel. et in auc̄. ſi tñ. C. de te. appel.
An aūt adeundo ordinarium videatur extincta ptās
delegata dic vt le. et nō. in. c. ad petitōnem. de accuſ.
et hoc quo ad pmam ptem glo. Quo ad ſcdm dicit
Do. an. ſe putare ꝙ ſuper diuerſis articulis pt delega
tus vti vtraqꝫ ptāte. et hoc caſu procedat dictum glo.
ſ ſuper eodem articulo non pt iudex vti vtraqꝫ ptāte.
quia reſultaret q̄dam ꝯtrarietas. ſ in ꝯtrarium multū
facit c. niſi. j. de ꝓben. vbi circa articulum ſnie delegati
fuerunt vſi ibi vtraqꝫ ptāte. ſ pt ꝓcedere dictum ſuum
qñ eſſet vnicus articulus diuiſibilis. ꝛ eſſet caſus in
quo poteſtas arbitraria non cōueniret cum delegata
alias ſecus. Circa vltimam ptem glo. doc. cōiter ſe
quuntur ꝯcluſionem glo. lꝫ quidam vt refert Inno. te
nuerint cōtrarium dicentes ꝙ iſta reſeruatio poteſtā

non valuit quia ſnia arbitri non mandat executōi ſed
metu pene compelluntur ptes ad obſeruantiam vt i. c
dilecti. de. co. et in. l. ij. ff. eo. tñ quia ſnia arbitri māda
tur executōni per ordinarium aut p delegatū ad hoc
ſpecifice deputatū. vt dixi in. c. p tuas. de. co. ſ tu tene
dictum glo. Non ob. pmum cōtrarium qꝛ iſta reſerua
tio poteſtatis ſuper executōne debet intelligi ſm natu
ram arbitrij vt fiat executio eo modo quo fieri poteſt.
Ad ſcdm ꝯtrarium reſponde ꝙ ordinarius debꝫ adi
ri regulariter tñ non tollitur qñ ptes poſſint in h ꝓro
gare iuriſdictōnem alterius nam ꝛ in his que ſūnt me
ri imperij habet locum ꝓrogatio qñ fit in pſona iudi
cis hñtis idem imperium. vt plene dixi in. c. i. de mu.
peti. et p Inno. in. c. de cauſ. de offi. dele. ſed dele
gatus pape vt erat iſte habet imperium in executōem
ſnie qꝛ pt ſuam ſniam mandare executōi. vt in. c. q̄ren
ti. de offi. dele. ergo partes poſſunt ꝓrogare iuriſdictō
nem iſtius delegati ad executōnem arbitrij vel alterius
ſententie cum de re ad rem poſſint ptes ꝓrogare iuriſ
dictōnem delegati. vt in. c. cū olim. et in. c. p. et. g. de
offi. dele. In glo. fi. ibi et ideo cū a pncipio non te
nuerit compromiſſum ꝛc. nota hanc particulam gl. ꝙ
compromiſſum factum in duos hoc adiecto vt in ca
ſu diſcordie deputetur tercius per arbitros vel alios
non valet compromiſſum quantumcunqꝫ cōcorditer
poſtea eligatur tercius quia ab initio compromiſſum
fuit nullum. ſed videtur obſtare. c. cum ſpāli. j. de ep.
vbi valet compromiſſum factum in duos et i caſu di
ſcordie debet iudex compellere arbitros ad eligendū
tercium. et idem probatur in. l. item ſi vnus. §. pncipa
liter. ff. eo. nec glo. reddit ſufficientem ratōnem diuerſi
tatis inter primum et ſcdm caſum. ſed colligendo di
cta Inno. poteſt reddi duplex ratio quare in caſu hu
ius. c. ꝛ in ꝑcalle. §. ſi in duos. non tenet compromiſ
ſum et prima ratio eſt hec. nam quando partes dant
ptātem iudicibus delegatis vel arbitris ſeu aliꝫ eli
gendi tercium in caſu diſcordie tunc res poſſunt eſſe
ſine exitu quia ſi arbitri non concordarent non poteſt
iudex compellere iſtos quibus eſt data poteſtas eligē
di tercium. quia cum illi fungantur iure partium ſicut
partes non poſſunt ab initio compelli ad compromit
tendum. vt in. l. iij. ff. eo. ita nec iſti qui funguntur iure
partium compelli poſſunt vnde ne partes vigore hu
iuſmodi compromiſſi cōtigeret litigare voluit lex a pn
cipio prouidere ſtatuendo vt tale compromiſſum non
valeat. nam melius eſt ante tempus occurrere q̄ꝫ poſt
cauſam vulneratam remedium querere vt in. l. fi. C. in
qui. cau. in inte. reſti. non eſt ne. et quod infirmari vel
vituperari poteſt precauendum eſt vt in. c. i. de ſer. nō
ordi. fac̄. c. quanto. de diuor. ſed quando compromiſ
ſum eſt factum ſimpliciter in duos non poteſt res

eſſe ſine exitu quia ſi duo diſcordarēt in ferēda ſentētia
iudex tenetur ꝯpellere arbitros ad eligendum tercium
vt in.d.§.ꝑncipaliter ⁊ in.d.c.cū ſpāli. Preterea in p̄
mo caſu cum illi quibus eſt data poteſtas eligēdi ter
cium habeant hanc ptātem a partibus preſumenduꝫ
eſt ꝙ inducerent ad eligendum gratum ptibus ⁊ cum
voluntates ptium ſint diſcordes quia quelibet ps vel
let hr̄e tercium ſibi gratum de facili iſti non concorda-
rent in electōe tercij. ſ; in ſcd̄o caſu iudex habet ptātem
cōpellendi arbitros a iure vnde preſumit ꝙ tam ipſe
ꝗ̄ꝫ arbiter exequet officium ſuum laudabiliter in electō
ne tercij. Et vt habeas hanc materiam clariſſimā enu
merabo aliquos caſus qui pñt occurrere in hac mate
ria. Primus caſus quando dat ptās duobus hoc
adiecto vt in caſu diſcordie ipſi eligant tercium et data
diſcordia non poſſunt ꝯuenire in tercium et tunc ſcd̄m
omnes illud compromiſſum non valet nec iudex ſup-
plet in ꝯpellando circa electōnem tercij. et iſte eſt pro
prius caſus.d.§.ſi in duos. et idem dicendum quan-
do hec poteſtas eligendi tercium fuit data iudicibꝰ de
legatis vt probatur h. Idem eadem rōne quando fuit
data hec poteſtas alijs pſonis. fallit tñ qñ ptās eligē-
di tercium fuit data iudici ordinario tunc eñ tenet cō-
promiſſum et data diſcordia iudex ordinarius debet
dare tercium. hanc opi. tenuit hoſti.ī.c.proxi. per illuꝫ
tex. Ratio diuerſitatis ſm eum qꝛ ordinarius hꝫ hanc
poteſtatem a iure vnde id exprimit quod ineſt ſ; dele-
gati vel alij habent hanc ptātem a ptibus. Item iuriſ
dictio delegata eſt ſtricti iuris vt in.c.p.⁊.g.de offi.de
le. ſicut ⁊ poteſtas arbitraria vt in.c.cum dilectus.e.
co. ſ; ptās ordinaria eſt fauorabilis. et eſt hoc dictum
ſatis equū ⁊ cōiter cum eo tranſeunt doc.in.c.ſe. Sed
ſatis pt dubitari qꝛ ordinarius nō hꝫ ptātem a iure eli
gendi tercium ſed ꝯpellandi arbitros ad electōꝫ tercij.
vt in.ꝯ.c.cum ſpāli. et in.d.§.ꝑncipaliter. ergo iudex
recipit hanc ptātem a partibus et per ꝯñs militat rō.
Inno. quā ſuperius allegaui. tene tñ mēti dictū hoſti.
quia credo ꝙ in iudicio ſeruaretur cum doc. ꝯmuniter
tranſeant cum eo. Scd̄us caſus eſt qñ retētis eiſdē
terminis illi quibus data fuit ptās eligendi terciū cō
uenerūt in electione tercij. et ſic ceſſat ratio diſcordie ⁊
hoc caſu tenuit glo.in.d.§.ſi in duos. ꝙ valꝫ compro
miſſum et idem tenuit Fran. Accur. et recitat. Jo.an.
in addi.ſpe.eo.ti.§.fi. ſm eum quia ceſſante ratione le
gis debet ceſſare ipſa lex. nā qd̄ plus eſt ratio prefert
verbis vt in.c.ij. requiris.de app. et in.l.adigere.§.ꝗ̄ꝫ
uis.ff.de iurepa. ſ; ratio legis fuit fundata ſuper diſcor
dia in electōne tercij vt in.d.§.ſi in duos ergo ex quo
tercius fuit electus ꝯcorditer dꝫ valere compromiſſuꝫ
et laudum inde ſecutum ſ; hoc dictum indubitanter nō
eſt verū nam cōtrarium apertiſſime probat in iſto tex.

ſibi delegati cōcorditer elegerint tercium ⁊ tñ propter
malum fundamentū a ꝑncipio non valuit hic compro
miſſum nec laudum et hoc tenuit aperte iſta glo.fi. et
ſpe.eo.ti.§.fi.v. ſ; pone ꝙ in eligendo. et bar.in.d.§.
ſi in duos. et Jo.an.in.d.addi. nam vt ipſe dicit et bñ
ſi tale ꝯpromiſſum teneret a ꝑncipio poſſet ſequi incō
ueniens de quo.s.dixi quia poſſent ptes litigare co-
ram arbitris per magnum tempus et data diſcordia i
ter eos illi quibus fuit data poteſtas eligendi tercium
poſſent non cōcordare et ſic partes eſſent fruſtrate la-
boribus et expenſis vnde licet poſſet cōtingere ꝙ illi
cōcordarent in electōe tercij tñ ſatis eſt ꝙ poſſet con-
tingere ꝯtrariū. et ideo bona fuit prouiſio legis volenti
a principio prouidere vt tale cōpromiſſum non valeat
et hec opi. oīno eſt ſequenda tam ꝑ iſtum tex. vt p̄dixi
tñ quia tex.in.d.§.ſi in duos. dicit tale cōpromiſſum
eſſe nullū ergo nō poſſet conualeſcere ex poſtfacto. vt
in regula non firmat.de re.iu.li.vi. Tercius caſus ē
qñ retentis eiſdem terminis arbitri cōcordauerunt in
ſententia ita ꝙ nō fuit opus venire ad electōnem tercij
ex quo dubitat nunqd valeat cōpromiſſum et per con
ſequens laudum ipſoꝝ. Jo.an. videt ſentire ꝙ ſic qꝛ
vicium eſt in electōne tercij qd̄ ceſſat ex quo nō fuit de
uentum ad electōnem ſ; arbitri concordauerūt in vnā
ſententiā quia clauſula que nunꝗ̄ꝫ locum habuit vt ſe-
pabilis non viciat ſed viciat. C.de lega.l.ſi legata.⁊.l
poſt aditam. C.de impu.et al.ſubſti. et dicit do.an.ď
hocꝗ̄ꝫ eſſe caſum. in alia tñ pte hꝰ.c. nō vid̄r do.an. ita
clare decidē. ſ; tu vide Jo.an.in addi.ſpe. vbi apte ſen
tit cōtrariū et melius. nā incōueniens qd̄ ſeq pt ex pre
cedenti caſu pt ſequi ex iſto. nam ſi ab initio valeret h̄
cōpromiſſum cū pt ſequi diſcordia ſequeret illud in-
cōueniens. Item qꝛ tex.in.d.§.ꝑncipaliter dic cōpro
miſſum tale nō valere vñ nō pt cōualeſcere ꝓpt diſcor
diam ſubſeqūtem. ſatis eſt ergo quo ad nullitatē com
promiſſi ꝙ res poterat eſſe ſine exitu. ⁊ hāc opi. tene ⁊
optime facit iſte tex.in fi. dum fundat ſe ſup rōne icer
titudinis. Quartus caſus qñ fuit cōpromiſſum in
duos vt eligerent ptibus arbitros qui habeant per ſe
dumtaxat determinare q̄ſtionem et hoc caſu tenet hic
Inno valere compromiſſum. quia non habet malum
fundamētum et placet mihi hec opi. et iudicio meo ſen
ſit gl.in.c.ſe. vbi dicam. nam hoc caſu ceſſat rō incon
uenientie de qua.s. cum ab initio ſint iſti arbitri eligē
di. nam partes ꝯfidentes de aliquibus amicis poſſūt
quo ad iſtum actum electōnis dumtaxat facere ipſos
arbitros et iſte poteſt eſſe caſus.c.ſe. et tene hoc dictū
menti. quia eſt ſingulare et optime facit in argu. tex.
in.l.non diſtinguemus.in.§.queſitum. in fine.ff. eo-
dem. vbi dicitur quod arbitri non poſſunt delegare vi
ces ſuas alijs ſed habent per ſe queſtionē diffinire niſi.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aliud ſit dictum in compromiſſo. ergo poteſt arbitris dari poteſtas vt ipſi deputent alios arbitros non dico in caſu diſcordie ſ; ab initio. Quintus caſus qñ datur ptãs arbitris vel alijs vt in caſu diſcordie eligãt tercium arbitrũ puta ſemproniũ et tale cõpromiſſum valet vt nõ. glo. hic in fi. ⁊ eſt tex. in. d. §. ſi in duos. qꝛ ex hoc ceſſat ratio diſcordie et incertitudinis. Sextus caſus qñ compromittit in duos ita ꝙ in caſu diſcordie non plures ſed vnus in quem partes ꝯueniunt debeat deputare tercium et h̄ caſu tenuerunt quidam compromiſſum valere qꝛ ceſſat ratio diſcordie in electõne tercij cum hec ptãs ſit data vni qui non pt̄ in ſe ipſo cõcordare et hanc opi. ſenſit glo. ī. c. fi. et ita intelligit iſtum tex. qui videtur huic ꝯtrarius et h̄ etiam ſeqt̃ goff. ibi. ſ; hoſti. non placuit ꝓpter rõnem icertitudinis et qꝛ pare poſſet cauſare iniqtatem et ſuſpitõem ī iſto arbitro incerto. ar. in. d. §. queſitum. ſ; Jo. an. in addi. predicta poſt Ja. dicit ꝙ iſtud cõpromiſſum non valet viribus proprijs quia ꝯpromiſſum eſt incertum. vt h̄ et in. d. §. ſi in duos viribus pretoris non quia pretor non põt ꝯpellere arbitros ad eligendum tercium cum hec ptãs fuerit p partes alteri tributa ar. in. l. ꝯſulta. C. de teſta. nec ille cui fuit data ptãs poteſt cõpelli ad eligendum terciũ quia ad h̄ ſe non ꝯſtrinxit ar. in. l. ſi merces. in pn̄. ff. loca. et per hanc rõem tenuit hic do. Car. ꝙ ſi iſte tercius acceptauit a pncipio hanc ptãtem pt̄ compelli ad eligendum tercium et p ꝯñs debet tenere ꝯpromiſſum ſ; contra eum facit h̄ Inno. vbi videtur velle ꝙ non valet q̄ntumcunq; ptãs detur vni qꝛ non pt̄ compelli cum fungatur iure ptium ſ; nec partes pñt compelli vt. s. dixi. ſ; ſi iſte obligaſſet ſe de ꝯſenſu partium ad eligendũ tercium poſſet ꝓcedere dictũ ſuum.

Septimus caſus qñ eligunt aliqui arbitri ⁊ datur eis poteſtas eligendi tercium ſi volunt ita ꝙ habeant eligere ab initio. et tercius habeat cum eis inchoare ꝓceſſum et valet h̄ compromiſſum vt ſenſit in dicta addi. quod mihi ſatis placet qꝛ ceſſat h̄ caſu incõueniẽs de quo. s. dixi. cum iſte non ſit eligend' in caſu diſcordie ſed ab initio. Et nõ ſing. hoc dictum quia vidꝛ ſentire Jo. an. id quod. s. dixi poſt Innoc. vt poſſit dari poteſtas arbitro eligendi ab initio alium arbitrum qui ꝓcedit ſecum vel ſine eo et p h̄ poteſt decidi. Octauus caſus qñ eligitur vnus arbiter vt poſſit ſibi eligere alium arbitrum ſi ſibi placuerit et dicendũ eſt ꝙ valz ꝯpromiſſum p predicta. Nonus et vltimus caſus eſt quando fit ꝯpromiſſum in aliquem tanq; in arbitratorem ſeu aliquos et datur ptãs eligendi tercium in hoc caſu diſcordie. et hoc caſu tenuit glo. in. c. ſe. per illum tex. ꝙ valet compromiſſum vt aliud ſit in arbitratore. q̄ƺ in arbitro. ſ; de hoc dic vt latius ibi dicam

Um q nobis. Non ſolet cõiter ſummari propter varietatem lectu. ſ; ſcdõ vnum intellectũ quẽ ſenſit glo. hic et Innoc. in. c. p̄cedenti qui placet mihi poteſt ſic ſummari. Valz compromiſſum factũ in vnũ vel in plures vt ipſi per ſe cauſam diffiniãt vel p alios quos ipſi elegerint. pmo ponitur factum. ſcdõ ꝯfirmatio ibi nos. Nota pmo ꝙ ſup ꝓcuratõne debita ratione viſitatõnis pt̄ compromitti. nam quemadmodũ ſup modo ꝓcurandi pt̄ fieri aliqua compoſitio. vt nõ. in cle. ij. de cenſi. di. ſi in. c. cum ex officij. de preſcrip. ita eodem modo pt̄ fieri compromiſſum. An aũt poſſit in totum tolli ꝓcuratio per compoſitõnem ſeu compromiſſum. dic vt dixi in dicto. c. cum ex officij.

Nota ſcdõ ꝙ etiam in legatum pape cardinalẽ pt̄ fieri compromiſſum nam legatus pape habet ordinariam iuriſdictõnem. vt in. c. ij. de offi. le. li. vi. Tercio nõ ꝙ licet arbitri non poſſint alijs delegare vices ſuas ſiue ſint arbitri ſiue arbitratores vt in. l. nõ diſtinguemus. §. queſitum. ff. eo. et in. l. ſi quis arbitratu. ff. de ver. ob. tñ pt̄ a partibus eis dari ptãs vt ipſi eligãt alios arbitros ſeu arbitratores et in h̄ tene mẽti iſtum tex. dixi latius. s. c. pxi. et eſt illud bonum remedium qñ partes non pñt ꝯuenire in arbitros vt eligant certos amicos quibus det̃ ptãs eligendi eis arbitros et facit. d. §. in fi. Nota vltimo ex fi. lr̃e ſm vnũ intellectum ꝙ arbitrium pt̄ ꝯfirmare p papam. ſed dicit goffre putare ꝙ per hanc ꝯfirmatõnem non alterabitur natura arbitrij. agetur eñ ad executõnem ſeu ad penam vel intereſſe vt plene dixi in. c. p tuas. s. eõ. In gl. fi. hec glo. opponit de. c. precedenti vbi non tenuit cõꝓmiſſum factum de incerta pſona. et hic tenuit. Pro ſolutõne glo. ponit tres lectu. Prima ꝙ iſte delegatus erat arbitrator et deputandi per eum debebant eſſe arbitratores et non arbitri. ſed in. c. precedenti illi erant veri arbitri. Et ex hac ſolutõe habes notare vnũ dictum ſingulare ꝙ poteſt compromitti in duos tanquã in amicabiles ꝯpoſitores vt in caſu diſcordie eligant tercium. et hanc lectu. tenuit hic hoſti. reddens ratõnem diuerſitatis quare hoc compromiſſum valz tanquam in arbitratores quia ſi eſt iniquum reducitur ad arbitrium iudicis et bonam equitatem. vt in. l. ſi ſocietatem. §. arbitrorum. ff. pro ſo. ſed dictum arbitri tenet ſiue ſit equum ſiue iniquum vt ibi et dixi in. c. ij. s. eo. vnde valz compromiſſum tanq; in arbitratores factum quia per illud deciduntur lites non aũt ſic per arbitros. ſed ſepe lites ex litibus oriuntur. hec ratio hoſti. bona eſt conſiderato fine ſed conſiderato principio non concludit. nam non valet compromiſſum p̄dicto modo factum in arbitros quia res poſſet eſſe ſine exitu in caſu diſcordie et ſequeretur incõueniens de q̄ dixi

in.c.precedenti.que quidem rō militat etiā in arbitra-
toribus cum poſſint diſcordare in diffinitōne et electio
ne tercij. Item.c. precedens.et.l.item ſi vnus.§.ſi in
duos.ff.eo.loquuntur indiſtincte.ſ.faciendo mentē em
de arbitro et arbitrator poteſt dici arbiter. nam vltra
omnes indifferenter cum glo.et hoſti.potes tu redde
re aliam ratōnem diuerſitatis ꝙ in arbitris non valet
compromiſſum quia coram eis eſt iudicium ſeu q̄ſi.vt
j.c.cū dilci.s.eo.⁊ i.l.i.ff.eo.vñ inſtantia iudicial' poſ
ſet euaneſcere in caſu diſcordie ſine aliq̄ effectu et ideo
non valet ꝯpromiſſuꝫ ſ coram arbitratore non eſt iudi
cium vt dicit iſta glo.ſed eſt quedam amicabilis cōpo
ſitio et ideo ceſſat ratio ne euaneſcat iudicialis inſtātia
ſed inſpecta ſubtilitate iuris poſſet teneri ꝯtra iſtam gl.

Scda ſoluit hec glo.ꝙ hic non fuit factum compro
miſſum de incerta pſona.ſ partes dederunt poteſtatē
legato vt ipſe eligeret arbitros et ipſe elegit certos Jo.
an.vid impugnare hanc lect.quia in.c.precedenti illi
iudices elegerunt certum.et tñ non valuit ibi laudum.
Ego puto ꝙ glo.habuit alium intellectuꝫ ꝙ ibi debat
eligi tercius in caſu diſcordie et non ab initio.hic auteꝫ
fuit data poteſtas legato vt ipſe diffiniret per ſe vel da-
ret alios arbitros.ſ.qui deberēt cognoſcere et diffinire
q̄ſtionem et hanc lect.ſenſit etiam Inno.s.c.pxi.i fi.⁊
hanc puto veram lect.huius.c.nam in h caſu non pōt
ſequi inconueniens.de quo in.c.precedenti.vñ hoc.c
in effectu,puidet circa h ꝙ arbitro pt dari ptās diffiniē
di negocium p ſe aut per alios et in hoc tene menti iſtū
tex.et ꝯcordare videtur in.d.l.non diſtinguemus.§.q̄
ſitum.in fi.ff.eo.et in.d.l.pe.et ibi hoc firmat bal.⁊ fa
cit qd dixi in.d.c.q̄mqꝫ.An aūt ꝯfeſſio facta coraꝫ ar
bitro habeat vim ꝯfeſſionis iudicialis vt efficiat cōfeſ-
ſus infamis eo caſu quo cōfeſſio infamaret coram iudi
ce dic ꝙ non ſiue cōpromiſſum expiret ſiue duret.ratio
quia cōfeſſio infamat eo caſu quo confeſſus habetur p
damnato et ſit talis cauſa in qua damnatus efficit ifa-
mis.vt dixi in.c.at ſi clerici.d iudi.et nō.bar.in.l.ic'
fuſtium.ff.de his qui no.infa.vnde ſicut vera ſnia arbi
tri nō infamaret.vt in.l.quid ergo.in.§.ex compromiſ
ſo.ff.de his qui no.infa.ita nec cōfeſſio facta coram ar
bitro.qd etiam firmauit bal.in.d.l. penl'. Tercia
lect.glo.eſt ꝙ fuit data ptās vni qui nō poterat in ſeip
ſo diſcordare.ſ in.c.pcedenti fuit poteſtas data pluri-
bus hanc.lect.ſecutus eſt goffre.ſ hoſtiē.non placuit.
quia poſſet pars pretendere leſionem ſeu iniquitatem
ratōne arbitramenti ſed tu dic plenius circa hanc lect.
vt dixi in.c.pcedenti. Quarta lect.extra glo.poſuit
Inno.s.c.pxi.vbi dicit ꝙ iſti mediatores nō erāt ar-
bitri ſed iudices delegati dati a legato pro hoc ſm eū
quia papa cōfirmauit hic hoc factum iſtorum mediato
rum.nam ſi fuiſſent arbitri papa non confirmaſſet ipſo
rum ſententiam quia ſententia arbitrorum nō ꝯfirmat
quia non habet executionem paratam ſed ei ſtatur me
tu pene.vt in.l.i.C.de edicti.et in.l.ij.C.eo.Nec ob.
ſcdm eū ſi dicatur ꝙ hic interuenit pena quia declarat
iſtos fuiſſe arbitros et non iudices.dicit eñ ipſe ꝙ hec
conſideratio non pcedit quando fuit compromiſſum
in iudicem ordinarium vel delegatum quia propter cō
promiſſum non deſinit eſſe iudex delegatus vel ordi-
narius.vt in.c.niſi.de preben.et in.c.ex parte.s.c.vñ
licet legatus fuiſſet arbiter hic nihilominus remanſit or
dinarius et tanquam ordinarius potuit dare iſtos de
legatos hec lec.non placet hic hoſti.primo quia ſcdm
ipſam hec decre.non faceret ad tituluꝫ.Item quia tex.
hic in ſecunda parte non appellat ipſos iudices ſed ap
pellat ipſos mediatores.Item dicitur ꝙ tulerunt ſen-
tentiam et ꝙ fecerint ordinatōnem quandam que ver-
ba innuunt ꝙ iſti erant arbitri vel arbitratores.

Quinta lect.ꝙ laudum iſtorum non tenebat de iu-
re per.c.s.proxi.ideo fuit opus ꝙ papa confirmaret.
valuit ergo arbitrium virtute confirmatōnis papalis ⁊
non ex validitate compromiſſi.ſed iſte intellectus non
eſt bonus quia non apparet hic ꝙ papa ex plenitudine
poteſtatis voluerit dari robur huic laudo. Sextam
lec.ponit hoſti.ꝙ ordinario poteſt dari poteſtas eligē
di tercium arbitrum.nam legatus habet ordinariam
vt.s.dixi.ſed arbitris vel delegatis non poteſt hec po
teſtas dari et ita loquitur.c.precedens Diuerſitatis ra
tio eſt ſcdm eum quia ordinarius habet a iure hanc po
teſtatem ſed delegatus non. Item poteſtas ordinaria
eſt fauorabilis non ſic poteſtas delegata.vel compro-
miſſaria.tu vide circa hanc lect.quod dixi in.c.prece-
denti.mihi pceteris placet ſecunda lec.⁊ expedias ma
teriam hui'.c.prout plenius dixi in.c.precedenti.

Compromiſſum

Breue eſt et per alia ver-
ba poteſt ſummari.Compromiſſuꝫ ante ſen
tentiam latum finitur morte alterius compromittenti-
um vnde non tranſit in heredes compromittentiuꝫ ni
ſi de eis ſit cautum in compromiſſo.hoc dicit compre
hendendo mentem.c. Nota primo vnum caſum
in quo obligatio contracta cum defuncto non tranſit
in heredem regulariter auteꝫ contra.nam omnis obli
gatio tranſit in heredem licet de herede non fuerit fa-
cta mentio in contractu.vt in.l.veteribus.C.de cōtra.
et commit.ſti.Fallit tamen in quibuſdam caſibus de
quibus dicendum et legitur et nota.in.l.qui futurum.
§.i.et in.l.iuris gentium.§.pactorum.ff.de pac.et in
ter ceteros caſus excipitur vnus caſus ſatis generalis
ſcꝫ quando pactum factum cum defuncto coheret per
ſone defuncti ita ꝙ ex natura ipſi' act' nō pt obligatō

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

concernere heredem de quo plene ꝑ bar. in. l. eodem. ff. de verbo. oblig. et in. l. ſi deceſſerit. ff. qui ſatiſ co. et in. li. poſtulante. ff. ad trebel. et per hoc deciditur queſtio. pone ꝙ aliquis obligauit ſe in cõtractu vt poſſet capi pſonaliter ꝓ obſeruantia ↄtractus poſito ꝙ tale pactum valeat queritur nunqd hoc tranſeat in heredẽ vt heres poſſit capi determinat bar. ꝑ ꝓdicta in. d. l. ſi deceſſerit. ꝙ nõ. ſecus tñ ipſe ſentit in ſtatutõ. vt ſi caueatur ſtatuto ꝙ debitor poſſit capi pſonaliter tũc eñi tenet ꝙ eius heres poterit capi qꝛ poteſt ↄpelli ad obſeruantiam ↄtractus ſicut defunctus et hoc poſuit in. d. l. poſtulante. et de materia dicendũ plenius. vt nõ. in locis palle. Scđo nõ ꝙ ↄpromiſſum tranſit in heredem ſi hoc dictum fuerit in cõpromiſſo et dicit hoſti. ꝙ natura cõpromiſſi tenet medium inter naturam ſocietatis et iudicij. nam ſocietas nunq̃ tranſit in heredẽ etiam ſi fuit dictũ ꝙ tranſiret licet heres teneat ad reddendam rationem et ad alia acceſſoria ad ſocietatem. vt in. l. nemo ꝑt. et in. l. cum duobus. in. §. idẽ rñdit. ff ꝓ ſoci. et ibi nõ. vera ratio huius dicti et vide quod dixi poſt glo. in. c. inter dilectos. in fi. de fi. inſtru. Iudicium aũt tranſit in heredem licet non ſit dictum ꝙ tranſiret vt patet in. c. pñtata. ī. de teſti. et in. l. oratõe. ff. de ſer. et in. l. vnica. C. ne ex delict. defun. cõpromiſſum vero non tranſit in heredem niſi ſit dictum et pro hoc. quia compromiſſum eſt ſtricti iuris vt dr in gl. Et credo ꝙ poteſt aſſignari alia ratio magis ſpecialis qꝛ in ra non aſſignant in hoc rõnem nam iſte tex. et in. l. diẽ ꝓferre. §. i. et in. l. ſi interpellat. ff. e. ti. ſimpliciter dicũt ꝙ ↄpromiſſum non tranſit in heredem ſꝫ non aſſignat aliquam rõnem vnde puto ꝙ iſta potuit eſſe rõ. nã arbitri cõiter eligunt amici vna ↄpromittentes receſſerũt a iudice ordinario propter ↄfidentiã ſpãlem quã habebant in arbitris in quos ↄpromiſerunt que rõ nõ vendicat ſibi locum in herede. nam heres quãq; non eſt ita amicus vel notus arbitro ſicut erat defunctus. vñ cũ arbitri fuerant aſſumpti ſub ſpẽ amicicie et ↄfidentie ꝑſonalis non debet compromiſſum tranſire ad heredẽ qꝛ iſta confidentia eſt quid pſonale inherens perſone defuncti merito non dꝫ tranſire in heredem ꝑ predicta ar. opti. in. l. non diſtinguemus. §. q̃ſitum. ff. eo. vbi dr ꝙ arbitri non poſſunt alijs vices ſuas delegare. niſi partes cõceſſerint qꝛ ptes habuerunt cõfidentiam de eis et non de alijs. et ſi diceremus cõtrarium ſequeretur ꝙ quis poſſet habere quãq; arbitrum ſibi ſuſpectũ cuius ſuſpitõnem forte ꝓbare non poſſet vt in. d. §. queſitum. Item ſi a pſona arbitri non receditur ita ꝙ compromiſſum eſt omnino perſonale quo ad arbitros. vt in. l. ſi quis arbitratu. ff. de v. obli. et in. d. §. queſitum et in. c. vno delegatorum. e. de offi. dele. ita debet eſſe compromiſſum perſonale quo ad ipſos cõpromittẽtes vide aliud bonum ſimile in executoribus teſtamẽtorũ nam illud officium vni iniunctum nõ tranſit in ſuũ heredem qꝛ hoc officiũ ſolet iniungi ꝑter. amicicie et confidentie maxime id quod non ita de facili cõtingit in ꝑſonam heredis vt dixit glo. et hñ in. c. ſi. de teſta. li. vi. ſꝫ iudicium tranſit in heredem. quia iudex ordinarius aditur ex neceſſitate et pſumitur ꝙ incedat ꝑ ſemitã iuſticie quo ad omnes vnde non aditur preter. amicicie merito cõpromiſſum differt hoc caſu a iudicio vnde licꝫ arbitria ſint redacta ad inſtar iudicioꝝ vt in. l. i. ff. d arbi. iſtud eſt verum regulariter. ſꝫ fallit et poteſt inter ea notari diuerſitas ſꝫ multas differentias inter arbitriũ et iudicium dixi poſt glo. in. c. cum dilectus. e. eo.

In glo. ibi ꝑ mortem alterius compromittentium intellige hoc et tex. de compromiſſo anteq̃ ſit lata ſententia vel laudum nam ſi ſententia vel laudum eſſet latum ante mortem licet non ſit mandatum executõni nihilominus tranſit in heredem. vt in. l. diem proferre. § i. ff. eo. dixi in. c. ex pte. e. eo. nam ex quo fuit lata ſententia ante mortem ceſſat ratõ quam premiſi quare cõpromiſſum non tranſit in heredem. ſed ſi ſententia nõdum eſt lata vel laudum vel arbitrium tunc expirat per mortem alterius compromittentium etiam ſi añ mortem fuiſſet in cauſa concluſum et dies eſſet prefixus ad ſententiam ferendam vt ſing. probatur. e. c. c. ex parte vbi dixi. Sed circa hoc quero nunquid expirent acta geſta coram arbitro ꝑ mortem partis ſicut expirat compromiſſum. Pe. et Abb. dicunt hic ꝙ nõ per c. preſentata. ī. de teſti. et. l. pe. C. de arbi. vnde expirat compromiſſum. ſ. vt in eo non ꝓcedatur contra heredes per arbitros. ſed acta geſta coram arbitris non expirant ſed faciunt fidem coram iudice et idem tenꝫ ſpe. eo. ti. §. differt. poſt principiũ. et hoc teneas non ſoluꝫ quando expirat compromiſſum per mortem. ſꝫ etiam qualitercunq; compromiſſum finiatur. ſemper enim acta cauſe non dico lites perſeuerant in ſua validitate ita ꝙ facient fidem coram iudice vt probatur in dicta. l. penult. et ibi hoc firmant docto. maxime bal. et acta cauſe dicuntur atteſtatões teſtium confeſſiones partium. et ſimilia. que habent inſtruere cauſam. et reſpectu atteſtatõnum diſtingue. prout habetur in dicto. c. preſentata. et in. l. fi. C. de teſti. acta litis dicuntur que non concernunt inſtructõnem cauſe ſed ordinant iudicium vt citatio litis conteſtatio ſatiſdatio. et ſimilia. iſta enim pereunt expirante compromiſſo ſicut quãdo perit inſtantia iudicij. de quo vide quod plene dixi poſt Innoc. in. ca. cauſam que. de teſti. Item dicas ꝙ licet pereat compromiſſum tamẽ effectus iam productus de preterito nõ extinguitur vnde ſi fuerit coram arbitris interrupta preſcriptio ꝑ conteſtatõnem litis vel alio mõ legitiõ nõ expirat ille effectus licet extinguatur

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

compromiſſum. Alterius quero an diſpoſitio hui⁹. c. habeat locũ in arbitratore et amicabili compoſitore vt ſic expiret tale compromiſſum. per mortem alterius compromittentium. Spec. formauit hãc queſtionem eo. ti. in. §. finitur. v̾. quid ſi arbitratus. et ibi cõcludit φ non quia ſi ꝯpromittitur vt in arbitratorẽ iſtud non eſt verum ꝯpromiſſum ſed eſt q̃dam tranſactio ſiue cõpoſitõ. vt nõ. in. c. qñtauallis. de iureiur. et in auc. ſiue ro cõtigerit. C. de iudic. Compoſitio aũt ſiue pactum tranſit in heredem. vt in. l. ſi pactum. ff. de pba. et cum h̄ dicto ſpe. ad qđ etiam ſe remiſit. Jo. an. trãſit h̄ do. an. Sed aduerte quia nõ puto hoc dictũ verꝫ p rõnem quã. s. dixi vnde puto φ fortius debet hoc caſu expirare cõpromiſſum q̃ꝫ quãdo fuit compromiſſum tanq̃ꝫ in arbitros quia arbitratores eliguntur magis ꝑpter amicicie et ꝯfidentie q̃ꝫ arbitri et habent maiorem poteſtatem arbitratores q̃ꝫ arbitri quia arbitratores pñt dare de iure vnius ꝑtis alteri moderate tñ. ꝓ bono cõcordie. vt nõ. in. c. niſi. de pben. et nõ. i. l. ſi d̾ meis. §. recepiſſe. ff. de arbit. ergo debet expirare illud compromiſſum ſicut in alio caſu. Preterea mirandum eſt de dicto ſpe. nam iſtud. c. ſolum fecit mentõnem de cõpromiſſo nec iure ꝓbatur φ non appelletur cõpromiſſum iſtud qđ fit tanq̃ꝫ in arbitratores. Preterea et tercio arbitratores dicuntur arbitri. vnde nõ differũt niſi in caſibus iure expreſſis. vt. l. ſi ſocietatẽ. in. §. arbitrorum. et quod ibi nõ. ff. ꝓ ſocio. Nec ob. motiuũ ſpe. φ iſtõ ſit quedam trãſactio. quia fateor ſi effect⁹ fuiſſet ſecutus ante mortem alterius. ſ ex quo ante deciſionem ſeu ꝓnunciatõnem altera pars cõpromittentiũ deceſſit non poteſt dici φ tranſactio ſit ꝑfecta. Item quero pone φ in cõpromiſſo fuit facta mentio de herede nũquid tranſeat in vnum heredem tñ vel in heredis heredem et ſic in infinitum ſpe. in. d. §. poſt ꝑn. cõcludit. φ tranſit in omnes heredes in infinitum. qꝛ appellatõne heredis veniunt omnes nam heredis heres teſtatoris eſt heres ideo regulariter appellatõne heredis veniunt omnes in infinitũ. vt. l. in annalibus. C. de lega. et in. l. fi. C. de here. inſti. nõ ob. l. antiq̃tas. C. de vſufruc. vbi ſolum venit vnus heres. qꝛ illud eſt ſpãle qñ vni et ſuo heredi relinquit̾ vſufructus alicuius rei alteri vero relinquit̾ ꝓprietas nam tunc ne fruſtra ꝓprietas ſit ſine vſufructu reſtrigitur ibi nomẽ heredis. Ultimo quero de quotidiana q̃ſtione nunq̇d poſt mortem ꝑlati cõpromittentes ſup iuribus eccleſie expiret compromiſſum. ſpe. in. d. §. ſi finitur. v̾. quid ſi ꝑlatus. format queſtiõnem. et videꝛ aliquantulum vacillare. nam φ expiret facit quia ſicut expirat ꝓ alia ꝑte ita debet expirare ꝓ parte ꝑlati vt equalitas ſeruetur inter vtrãq; partem. ar. l. ſ interpellatur. hic alle. in glo. Item prelatus non potuit compromittere imppetuũ ꝑiudiciũ eccleſie ſue. vt in. c. ꝑuenit. z. c. cum ſpe. s. eo. tandem videtur ſequire ſpe. φ ſi eſt compromiſſum factum pro vtilitate eccleſie ſucceſſor habebit illud ratũ alias nõ ar. in. c. ij. de ꝑca. et Collec. ſenſit hic ſingu. ꝑtem affirmatiuam φ expirat ꝯpromiſſum ꝑ mortem ꝑlati. ſed hoc dictum nõ tenerem ſic indiſtincte quia ꝯpromiſſũ fit nomine eccleſie et eccleſia nõ morit̾ vt in. c. libertati xv. q. ij. et i. c. ſi gratioſe. de reſ. p. li. vi. Unde diſtinguerem ſic φ aut ꝯpromiſſum fuit factum interueniẽte ſolẽnitate debita vl̾ fuit factũ ſimpliciter ſuper his ſup quibus prelatus ſolus habebat ꝑtãtem ꝯpromittendi et tunc non expirat per mortem prelati. qꝛ ꝑlat⁹ ẽ nudus miniſter et eccleſia dicit̾ ꝯpromiſiſſe miniſterio prelati fatendum tñ eſt φ ſi eccleſia fuit leſa poteſt petere reſtitutõnem in integrum. vt in. c. i. de inte. reſti. ſed ſi prelatus compromiſit ſup iuribus que non poterat in ꝑpetuum obligare vel obligauit eccleſiam citra ſolennitatẽ debitam tũc fateꝛ φ ſicut trãſactio nõ haberet effectũ poſt mortem ꝑlati. vt in. c. veniens. et qđ ibi nõ. d̾ trãſact. ita et ꝯpromiſſum debet expirare ꝑ mortem ꝑlati

Ultimo ſi vis videre multos alios caſus in quib⁹ expirat cõpromiſſum vide in ſpe. in. d. §. ſi finit̾. Et an inter cõpromittentes poſſit eſſe aliqua diuerſitas i obligatõne vt magis obligatur vna pe ad obſeruantiam cõpromiſſi q̃ꝫ altera vide ſpe. eo. ti. §. fi. v̾. hoc q̃ꝫ ꝑtermittendũ nõ eſt cum tribus ſequẽtibus.

Explicit lectu. famoſiſſimi vtriuſq; iuris doctoris domini Abbatis ſiculi archiepi. Panormitani ſuper primũ decretalium librum. que per optime emendata impreſſionem Baſilee adepta eſt. Anno natiuitatis chriſti. M.CCCC.Lxxxi.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Decretum Gratiani
Basileæ 1512.
Can.
9

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg